Як заарештувати в уряді
ради БУК-а

БЮЛЕТЕНЬ

УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

СІЧЕНЬ
1933

ПЕРЕКЛАД.

1/ Від Редакції. ..... стор. I
2/ Звіт з дотеперішньої праці ..... " 4
3/ Переведення Зїзду ..... " II
4/ Рішення Зїзду ..... " 12
5/ Статут ..... " 18
6/ Закінк .....
7/ І.Г.Камчур "Братство Українців Католиків Канади 18
8/ К.Бельман "Церковне виховання молоді 15
9/ Порученння Зїзду 20
10/ о.І.Терлецький "Колегія св. Йосафата і виконання в практиці 20

ГОЛОС ВІДПОРУЧНИКА НА ЗЇЗД.

/Хіетимо без змін,тільки в прописі/ Петро Єндлейовський,
Гармар з Бруно.

Гирі слова моєї бесіди до моїх братів і сестер в парафії.

Першим слогом моєї бесіди віддати честь і славу Пресвятій Трійці. Богу нашому !

Я пригадую собі,як ми замірили будувати сесу свою маленьку церкву.То ми взяли зі собою пана осмна Топушака яко організатора,котрий стає нам богато в поміч.І ми пішли порадитися свого Єпископа,котрий дав нам дуже красну пораду,котра стала для нас корисна і нездорна..Хто з нас ми послухали Єпископа яко свого батька,котрий не завів нас в блуд.Отже Йому за то слава а нам мир !

Хочу вам панове пригадати ще,що ми мусим бути вдячні нашому пастирю,о.Семчукови,за то,що нам підкреслив і спімнув про організацію Великої Церкви,нас всіх Українців Католиків Саскачевану.Честь нашому пастирові за то,що підчеркнув вислати делегатів до Саскатуну.Честь і слава вам Панове за то від мене і пача Натіва.А тепер,паноже,честь і слава нашому Батькови,Єпископови Українців Католиків - честь і слава всім пастирам других кольоній,честь і слава чесним Отцям,котрі поучують наших українських дітий.Так само честь тим чесним панам католикам,що давали відчити.Честь і слава тим делегатам,близько до парохій.честь за то,що терпеливо вислухали тих працівників,котрі працювали два дні над своїм щирим народом.Так само честь й слава Саскатунській Парохії,що щиро приймили сей Зїзд в своїм домі Просвіти.Честь за то а від Бога заплата !

Панове,мушу ще раз вернутися про будову нашої малої церковці в Бруно,що ми її збудували і довгу не мали.Отже панове,ми греко-католики канадійські українці на Зїзді зачали будувати Велику Церкву,дуже дорогу, котра ніколи не мається ні завалити ні згоріти.І дай Боже,щоби ми її заладили і довгу не мали.

Панове,мушу ще раз пригадати,що ви нас вислали яко по добрий матеріял на будову Церкви.Отже нам той матеріял дуже сподобався.Сильно мочний матеріял,тільки дуже дорогий.Ми здибали і майстри..Уже добрі майстри що розуміються на будові і й собі їх дуже сподобав..Отже панове,як нам дорше пішло,так за Божим проводом,без роздору - дай Боже,щоби й са будова йшла без жадних перешкод.

Отже паноже,сим матеріялом,то є наука правдивих пастирів,то нашої вірні,чесні християни.Благослови нас Боже,щоб ми вже мали ту честь між других добрих та чесних людий а від Бога заплату за нашу добродинність,як зачнем іти справедливою дорогою а та наша дорога,то буде сей шлях у спасіння сеї організації наших братів Українців Католиків,наших

Продовження на сторінці другої обгортки.

БЮЛЕТЕНЬ Братства Українців Католиків Канади.
Виходить щомісячно.
Р.І. Січень,Р.Б.1933.

Від Редакції.

Мотто : По ви всі сини світла і сини дня. Ми не сини ночі ані тьми.Не спім отже,як прочі,але сторожім і будьмо тверезі.Бо ті,що сплять,у ночі сплять - а ті,що впиваються,у ночі впиваються.Миж,що є синами дня,будьмо тверезі,одягнувшись у панцир віри і любови.та в шолом надії спасення /І Сол,5,5-8/.

Бюлетень є щомісячним урядовим звідомленням Братства Українців Католиків Канеди.

Всі члени БУК-а дістають його безплатно.Висилається також українсько-католицькій пресі в обмін,для порозуміння і співпраці.Миж просимо знова цю пресу надсилати свої видання.

Нашими ідеольогічними основами є : Католицька Релігія,Українська Культура і Західна Цивілізація.Працюємо в першій мірі на славу всемогучого Бога дальше на добро Українського Народу і його нової вітчини, Канади.

Бюлетень стає рістуном Великого Царя - Христа.І кличе до всіх - свідомих,активних,ідейних і ревних - Українців Католиків : Духом горіть ! /Рим.12,II/ Великим організованим поривом віри нашої зірвем хайдани обоятности,зневіри,недовіря і лінї - самі будемо творити кращу будучність нашу і обставини для цієї будучности - станемо підметом історій та її співтворцем - за Божою поміччю і ласкою.

Взиваємо всіх Вас,Католиків Українців,активістів до співпрації ! Зберігаємо повну таємність переписки з Вами.Ми раді користуватися всім найкращим нашого духа,ради доцільного і вічного добра нашого.Бюлетень буде кровю нашого духа,і зі серця організації буде розходитися по всіх членах,оживляти і кормити великою ідеєю велику волю.

Тому спільно з нами ставайте на сторожі боротьби за безсмертну душу з нашим Спасом Христос.Він Дорога,Правда і Життя.Він Воскресення.

З Христом вперед - всі разом - до побіди і слави !

Ставайте членами Братства Українців Католиків Канади !

Духа не гасіть !

Великого бажайте !

Всі - разом - вперед !

Звіт з дотеперішньої праці.

Дня 14 липня,1932 зібрався в Рідчайні гурток Українців Греко-Католиків,котрий започаткував працю над скликанням Зїзду однодумців провінції Саскачевану,як першого кроку в напрямі основання організації.Ось ця програму нашого Зїзду рішено запросити доповідників,порозумітися з членськими одиницями нашої провінції,запросити їх до співпраці і систематично дальшо підготовлювати.Про все повідомлено негайно [illegible] Просіло [illegible] схвалення цих стремлінь.Присутніх [illegible] Рідчайні були відпомні особи : Мих. Гриневич і Панч

М.Приневич з Ранав - Дм.Кейдас Альрени - Мих.Білинський і Пр.Дубик з Прудгомме - о.Т.Мамчур з Кадворт і о.Ст.Семчук з Альвани.Зїзд намічено скликати в Саскатуні,в домі парохіяльної читальні Просвіти,на дні 28 і 29 грудня,1932 р.

2. Дня 14 серпня,1932 відбулися дальші наради у згаданій справі в хаті п.Ф.Т.Мамчура в Кадворт.Присутніх було 16 осіб.Пан Мамчур,котрий по загальній волі ініціаторів вів головне писарство,відчитав відчитав наспівші відповіди,в першій мірі від Їх Преосвященства.Преосвященний дали повне своє одобрення і благословення для намічених праці. Уложено відозву в справі Зїзду,такого змісту :

Українці Католики Саскачевану !

Наділився час щоби ми обявили нашу силу і організованість.Нас богато, але ми розпорошені.Наша праця часто маркується задля браку пляновости і обєднання.Тому,щоби всі наші стремління ввести в одне русло - працю нашу культурно-освітну і політично-національну,як також релігійно-моральну - ми задумали оце за згодою і одобренням Преосвященного владики Епископа,Кир Володимира Василя Ладики,скликати Перший Зїзд Українців Католиків Саскачевану.Майбутний Зїзд відбудеться в Саскатуні,в домі парохіяльної читальні Просвіти,в днях 28 і 29 грудня,1932. Точну програму подамо згодом до відома.Закликуємо Вас всіх,хто дорожить іменем України Католика,хто свідомий нашої сили і вірить в будучність,ставати з нами до праці.Всі заяви,зачерки і побажання та лепти слати на адресу писаря : О.Т.Мамчур,Кадворт,Саск.Точний звіт з усіх лепт та їхнього розпределення,подамо в Українських Вістях.Остатки лепт передаються на цілі,які рішить Зїзд.Це перший Зїзд Українців Католиків Саскачевану ! Він започатковує організацію і консолідацію всіх наших сил у ділянках нашого релігійно-національного життя.

Українці Католики всі разом,спільно до кращої будучности !

За Організаційний Комітет :

Й.Д.Стратійчук,Кемсек. М.Білинський,Прудгомме
С.Жарський,П.А.Кедрд. о.П.Сулятицький,Саскатун

Підписи зібрано з осередного,східного і західного Саскачевану, по заподанні змісту відозви і за виразним приволом підписаних.

На цій нараді окончено вгвоєно і затверджено програму Зїзду, такого змісту: 1 День 28 грудня.

Год.6-та рано,Архієрейська Служба Божа в сослуженні духовенства,
" 11-та,Отворення Зїзду і передання проводу п.Стратійчукові,привітання.
" 1-ша пол. Спільний обід.
" 3-та " Виклад : Загальне становище Українців Католиків,п.О. Теребка,Г.А.
" 3,30 " Виклад : Завдання Українців Католиків Саскачевану,о.А. Сарматова.
" 4-та " Виклад : Суспільна криза та її католицька розвязка,пр. М.Ш.Крик,МЛА.,саскачеванського посла і б.Міністра Саск.
" 4,30 " Виклад : Самоломіч фармарів в Саскачевані,п.Дм.Кобринського,фармаса і мун.канц.з Аердін
" 5-та " Виклад : Братство Українців Католиків Канади,п.О.Т.Мамчура,учителя з Кадворт.
" 5,30 - 6,45 Дискусія
" 7-ма Спільна вечера
" 8-ма Запорожець за Дунаєм,оперета,відіграє Аматорський Парох.Кружок в Саскатуні.

День другий,29 грудня,1932.

Год.9-та рано Соборна Служба Божа Заупокойна з панахидою.
" 11-та " Виклад : Пласт,п.Б.Корчинського,учителя з Голдфест
" 11,30 " " Католицьке виховання,бр.Станислава,проф.колег. св.Йосифа в Йорктоні.
" 12-та, " " Католицьке виховання української молоді в Канаді,бр.Методія,проф.колегії св.Йосифа в Йорк.
" 12,15 " " Організації укоїні,катол.,майбутнє громів Саск. п.Мих.Білинського,фармера з Прудгомме

Год.1-ша,Спільний обід.
" 3-та пол. Виклад : Укр.Катол.Жінка в Саскачевані,пані А.Арабської
" 3.30 " Шкільний акт Саскачевану,п.М. Приневича,учителя з Ранав.
" 4-та " " Культурно-освітня праця Укр.Катол.Сас.,п.М.Топущака,учителя з Ланівець
" 4,30 " " Торгівля і промисл в Саск.,п.Пр.Небоженка,купця з Кадворт.
" 5-та " " Українці і Католицизм о.Шишковича ЧІ.
" 5,30 " Вибір Організаційного Комітету.
" 5,45 " Дискусія до год.6,45.
" 6,45 " Вечірка,виявами,вибір екскутиви.
" 8-ма " Вечірка,спільні пісні,промови і деклямації під хвилю,тоасти.

Третий день,30 грудня,1932.
Наради станові учителів.

Рішено печатати дві тисячі відозв,кільканот летючок і запрошень,скликати поновні наради на девятого жовтня,1932.На кошти друку і переписки зложено 20$.Тоді вибрано перший Заряд Організаційний в особах п.Мих.Білинського,предсідатель - О.Т.Мамчур,писар - Пр.Дубик,скарбник.Вибрано одноднушно на внесення о.Топущака.

3. Треті підготовчі наради відбулися в салі церковній на Кадворт. Присутних тридцять осіб.Збори отворив п.М.Білинський.Розповів коротко про дотеперішну працю і навязав про викінчення наших старань.Дискусія була жива і обширна.Порушено дуже богато актуальних справ.Обговорено наше будуче становище до рижних організацій,відносини до Старого Краю, технічне переведення Зїзду.Богато було мови про вже уложену програму і навіть намагання її змінити.Над деякими питаннями розвелася пристрасна дискусія,що затягнулася пізно в ніч.Переведено дальшу збірку на потреби Зїзду.Перечитано розходи і зза друку відозв,і потрійних летючок а/ до учителів, б/ до приватних громадян в/ і до всіх наших товариств з поручених,як підготовлятися до Зїзду і висилати відпоручників. Точка 2/ цеї летючки казала так : Кожда організація висилає найменше двох уповажнених відпоручників від кождих 50 членів.Від кождих дальших 50 членів по одному відпоручникові.Відпоручники на Зїзд вибираються на Загальних Зборах і одержують відповідне поручаюче письмо з підписом пароха і писаря,чи голови і писаря даних організацій.Кождий відпоручник має право рішаючого голосу на Зїзді.

Вибрано трох громадян,щоби поїхали до Саскатуну і на місці занялися приготуванням відповідних помешкань для відпоручників і улаштуванням спільних прийнять - все це в порозумінню з о.П.Сулятицьким,парохом Саскатуну.Вибрано громадян,що мають перевести збірку харчів між доокличними фармерами,для Зїзду.Зладено пропотрезу статуту будучої організації і поручено о.Ст.Семчукові його виготовити.Порушено також дуже важну і дуже на жаль занедбану справу Українців Латинників.Однак присутні не відносилися до справи з тим зрозумінням позитивним,якого бажалось.

4. Четверті наради відбулися в тім самім місці,де треті.Присутних понад тридцять душ.День 30 жовтня,1932.о.Ст.Семчук мав виклад про життя і навернення св.Володимира Вел. /цей виклад печатаємо на іншім місці Бюлетеня/ Розвелася оживлена дискусія,котра однак не стояла на висоті річевости і повази.Були моменти сумні,як от закинено докладчикові,що тягне "на польське" /? він,бувший жовнір-партизан УГА/.Були й хвилі комічні,коли найбільший опозиціоніст діставши від докладчика часопись циро заявив,що не вміє читати.Кращіння,що нашим найбільшим ворогом і союзником всіх наших противників є - темнота!

Богато обговорювано ще технічне переведення Зїзду.Проголошено назву будучої організації : Братство Українців Католиків Канади,г скороченні : БУК.Присутні приняли назву з одушевленням.Творцем назви п.

о.Т.Мамчур і о.Ст.Семчук.Рішено про печатання значків на обіди і бенкет.Рівнож відзнак.Учителям признано всім любо рішаючого голосу на Зїзді.Відчитано біжучі листи і звідомлення.Не була бетенна нарада перед Зїздом,що затягнулася пізно в ніч закінчено як канадійським і українським гимнами,так як кожду нараду перед тим.Окрилені розїхалися присутні,щоби на місцях працювати дальше по великої ідеї нашої.

Імена піонірів жертводавців та цілі жертви та їхні жертви :

1/Дм Кобринський -	2$	15/Р. Борис	2$ -
2/Дм Гайда	2"	16/М.Білинський	2"
3/Дм Боднарчук	2"	17/В.Трач	2"
4/Пр.Небоченко	2"	18/Ів.Войтович	2"
5/М.Топуцан	2"	19/О.Мазуркевич	2"
6/Н.Гварич	2"	20/М.Стефанюк	I"
7/І.Варанецький	2"	21/А.Боднарчук	I"
8/Пр.Дубик	2"	22/Н.Рогачук	I"
9/о.Т.Мамчур	2"	23/Н.Царук	I"
10/М.Гриневич	2"	24/Ів.Котелко	I"
11/С.Куньма	I"	25/о.П.Сулятицький	2"
12/А.Кіндрачук	I"	26/о.П.Решетило	2"
13/Дм.Скакун	I"	27/о.Ст.Семчук	2"
14/В.Перемета	I"	Разом	45$

Цим нашим піонірам жертводавцям,що в тяжкий час кризи поспішили з актигною грошевою допомогою ради загального добра будучої організації,висловлюємо на цім місці нашу щиру подяку в Христі.Най Христос винагородить ці душі благодаттю !

Переведення Зїзду.

Вже в понедідок 26 грудня,1932 Р, приїхали до Саскатуну блищі активісти,щоби на місці полагодити всякі можливі запити чи браки.І так сейчас вечером того самого дня наладнано ще дижур на слідуючий день,дижурних до поїздів і в Просвіті /переводили запис новоприбувших,відбирали уповажнення і відсилали на помешкання/,до обідів,зинаймлено відповідні приміщення в готелі за розмірно дешеву оплату,відзідано печатку і поручено печатати відзнаки.На жаль ніде в Саскатуні не мож було купити жовто-блакитних стрічок і прийшлося печатати відзнаки на білих,шорсткових. У великій пригоді став тут о.П.Сулятицький,місцевий парох,котрий при помочі парохіян зорганізував приміщення /в більшости безплатне/ між парохіянами,за що на цьому місці усім цим Парохіянам складаєм щиру подяку напу.Вони,а властиво пані з парохії зорганізували під проводом пань С.Кушнірик і П.Теребецької дижур підчас обідів і підготовили та згодом перевели все так гарно,що лишили як найкраще вражіння між всіми присутними.Для них також складаємо на цім місці особливе признання і подяку.Не пізно в ніч,до третої години зрання,трійка організаційна нарадувалася і обговорювала справу статута та його поодинокі точки в гостинній хаті панства Кушніриків.Цею трійкою були пп.о.Т.Мамчур,Мих.Білинський і о.Ст.Семчук.

Ранок 27 грудня застав нас готовими до лальшої праці,скріплених Службою Божою.Дижурні пішли точно виконувати свою працю,п.Мамчур і п. Білинський пішли дополудня залагодити конечні справи в місті,о.Ст.Семчук переводив дижур в читальні Просвіти,куди з двірців сходилися відпоручними і з відки відсилано їх на вибрані помешкання.Дуже богато помогли тут паноне Савула і Гарасимчук,парохіяне зі Саскатуну.Наспіло богато привітів письменних і телеграм,котрі печатаємо окремо.Пополудні 27 грудня дижур в читальні відбули панове о.Т.Мамчур і М.Білинський,при допомозі цілодневній панів В.Трача і Ів.Боднарчука.Вістки приходили як найкращі.Напруження духове зростало.Слідне у всіх прибувших велике піднесення духа.

28 грудня,1932 р. - незабутній день ! Архієрейська Служба Божа

в сослуженні оо.Саватика,Решетила - як дїякони оо.Криворучка і Семчук - капеляном о.Сулятицький - сповідник о.Мишкович.Богато вірних приступило до св.Сповіди і до св.Причастя. Після Служби Божої Преосвященний Владика мав проповідь.Темою були прикрі тяжкі часи теперішні - кризи головно духові,непошанування авторитету Бога і вслід за тим авторитету земного - непошанування Церкви та її слуг,переслідування ненависть і злоба.Але ми не повинні і не можемо забути на слова Спасителя,що ворота пекольні Церкви Христової,Католицької Церкви не перемогуть.Зі всіх переслідувань стає вона ще яснішою і славнішою,бо як писав один з перших писателів Церкви : Кров мучеників є насінням християн. - Слова Преосвященного Єпископа спокійні та вдумливі плили до сердець вірних і застановляли їх до надуми та викликували скріплення.Скільки-то терпінь перешла і не переходить Матір наша Церква Греко-католицька в Канаді !

Створення Зїзду протягнулося аж до години І2-тої.Довершив цего п. Мих.Білинський,коротко згадавши пройдені нашу та попрохив до переведення на рад п.д. Стратійчука.Милий з лиця,з поглядів і поведений п.п. Стратійчук перебрав провід і короткими словами згадав про заміри ворожі,що ми знаємо.Ак він нині саме не значить,бо присутні,численно зібрані намірали спати. правді досі наші вірні дивилися тільки на своїх священиків і критикували їхні кроки."То треба було зробити,а цего не треба було"-так звикли наші вірні говорити,але самі не брали активної участи в праці своїх духовних.Тепер зачинаємо помагати їм і тому цей Зїзд є виразним доказом бажання спільно стати до праці в Церкві в її апостольстві. - Ці слова прийнято з повним зрозумінням і вдоволенням присутних та нагороджено пана Стратійчука рясними оплесками.

Перший привіт від парохії в Саскатуні складає о.П.Сулятицький.Говорив про теперішне важке положення на кождім полі а головно на нивні духа і вказував,що одиноким бастіоном проти заливу новочасного руйнуючого поганства є Католицька Церква.До співпраці з нею,до єдности і згоди закликав всіх присутних.Словом таким дирі желання прибиті та всім Членкиням від парохії.

Тоді заграв одово Преосвященний Епископ і в більше,як півгодинній бесіді звернув увагу присутним на підлість нашого положення в доміні. Преосвященний обірав дотом мовне більшість наших кольоній в Канаді і всюди зірвав великий підйом релігійного духа та змагання до поправи стану посідання нашої Церкви.Канадійськими умілями нашої школи Преосвященного були відвідини католицьких шкіл і нашої молоді вчиться в тих школах.Молодь горнеться до своїх католицьких шкіл,вростає в тих школах.Стає на свідомих Українців Греко-католиків і є запорукою нашої світлої будучности в Канаді.Минінший Зїзд,говорив Преосвященний,є самим виразом бажань співпрацювати з Церквою,помагати і будувати - тому Преосвященний має надію в Бога,що так взнесла ціль увінчається як найкращими успіхами для добра Церкви святої і українського народу в Канаді.

Брат Методій складав побажання від одинокої нашої вищої школи в Канаді,колегії св. Йосифа в Торонті.Говорив про велике завдання,яке лежить перед нами у зв'язи з нашою будучностю через виховання молоді. Це виховання,яке стане жерелом всіх дальших вчинків людини і вплине на будучність нашого народу,повинно бути релігійно-національне.А таке виховання дає лише колегія св. Йосифа,одинока наша українська католицька вища школа в цій доміні.

Вечери промовляв п.проф.Симпсон зі Саск.Університету.В майже годинній бесіді рановний бесідник звернув увагу присутних на положення нашого народу в Старім Краю,його стремління до відзискання незалежности,що на жаль не відповідають вложеним жертвам.І тому після думки професора одиноким відповідним шляхом до підготування незалежности є праця культурно-освітня в Галичині,котра була і є П'ємонтом української Народу./Бесідник згадав про великий вклад у цю працю українського університету в Празі,вищого Педагогічного Інституту та поде-

брадзкої Рільничої Академії. Окрема спинився на працях Українського Наукового Інституту в Берліні та згадав про деякі з тих праць були для нього і для товаришів по праці /англійців/ прямо відкриттям. Тут згадав працю о.др. Чергуна про Злуку Греко-католицької Церкви з Апостольським Престолом. Чверги зупинився довше над відносинами праці в Галичині і засував їх як невідповідні та дуже прикрі. Особливо згадав про Наукове Тов. ім. Шевченка у Львові та Богословську Академію. Ці високі заклади науковці, котрі дуже богато зробили для власного народу і для культури всього людства, удержуються майже виключно з приватних фондів а держава не дає їм жадної піддержки. Тому чільні одиниці між англійцями здають собі справу з того, що українців свого часу /1918 і 19 рр/ покривджено в їх стремліннях до самостійного життя і радіби цей політичний промах іспрявити. Це зрозуміння є голосно в рядах Лейбурітів, в Англії. Професор бажає звернути увагу українців, щоби використали всі можливости, котрі дає Канада своїм горожанам, в тім числі також українцям, і старалися як найбільше розвинути свою культурно-освітну працю, не забуваючи також про потребу повідомляти про всі свої досягнення на цім полі світ англьосаксонський.

Від Лицарів Колюмба промавляв С. Мекекрен, котрий в короткій але живій беседі представив вагу релігії для виховання і конечність релігійного виховання молоді.

Всіх бесідників нагороджували присутні оплесками. Мимо пізної вже пори /була 2,30 попол./ вислухано всіх докладів зі скупленою увагою. Повага царила на салі і гідність великої хвилі. Всіх присутних до полудня було понад 180 душ, з того 54 записаних відпоручників і уповноважнених. Майже стільки засіло до спільного обіду, разом з Преосвященним владикою і духовенством. Всі спільно разом.

О годині третій поплудні почато дальші наради.

Перший складав привіт посадник міста Саскатуну, п. Андервуд, від міста.

Тоу що п. О. Геребко на жаль не зміг прибути, о. Ст. Семчук говорив про ідеольогічні обусновини нашого руху. Згадав, що кождий рух мусить мати не лише технічне вироблення, але що більше ідеольогічне оснування. Нашими обусновинами є віра в Найвищого Звершеного духа, Бога. Тому ми віримо також в людську душу і світ надприродний. Дух є первопочином і перше всього. Він творить і веде. Тому св. ап. Павло взиває: Духом горіть. Беседник прочитав окремі засади наших стремлінь, котрих технічним оформленням є статут Братва Українців Католиків Канади - про котрий знова говоритиме п. О. Т. Мамчур.

Всчес. о. А. Сарматюк говорив про нашу бувальщину, теперішність та окремі завдання. Було тому 14 літ групка людий з ненависти проголосила, що буде підтинати крила греко-католицькій Церкві в Канаді. Та мимо всіх їхніх крамол загал нашого народу остав вірний Церкві і вірі своїх батьків. Оборонив свої позиції, а ті, що взялися підтинати крила, покалічили собі пальці. Наш загал був наче той здоровенний але бурмотливо-тяжкий медвідь, що проти всіх мух, які напосілися на нього і кусають, тільки тяжко лапою проганяє насікомих. Нині ми рушилися до акції. Одною з перших буде закладання нових парохій і будування нових церков, де їх не нема. Від церкви починається кожда патріотично-національна акція. Без церкви кожда така акція гине. Тому й докладчик першим кроком в новій своїй парохії уважав працю над покладенням власної греко-католицької церкви, котрою Канада нині величається. До будови нових церков кличе беседник всіх активних вірних наших!

Оба попередні беседи и промавляли по чверть години. Слідуючий беседник, п. др. Крик промаляв понад годину. Беседа була в англійській мові.

Темою викладу достойного беседника була суспільна криза та її розв'язка в католицькім освітленні. З питомим собі спокоєм, вправою та глибиною думки п. Доктор определяв поняття права і обовязку, як випливи наших відношень до Творця і до сотворінь. Надужиття права позначилося кризою. Розвязку її подає Апостольська Столиця окремими енцикліками. Енцикліков Рерум Новерум з 15 мая 1891 р. та її доповненням в сорокліття минулого року Квадрагезімо Анно, Апостольська Столиця вказала вірним шлях поправи істнуючих недомагань та засувала відношення наше до соціялізму і комунізму. Ніден католик не може бути соціялістом чи комуністом. Бо ці дві партії, а радше світогляди, основно не сходяться з дорогою Церкви Христової, котра по Божому велінню направляє душі до дочасного і вічного добра. З великим вдоволенням присутні приняли виклад п. Дрика, загально звісного і любленого в Саскачевані.

В понад півгодинній беседі зродом зносував самопомічі фармарів п. Кобринський, сам фармар, отже відчуваючий всякі недостатки і по овому найкращому розуміню бажаючий поправи відносин. Беседник розглянув перед негативні черти фармарського життя а зродом начеркнув позитивні. Говорив часто гірку правду. Бо хто не знає цеї правди, що часто чоловік сам собі спричинює прикрости а причин глядить деінде. Докладчик обговорив приступно життя на фармі господарське, фінансове і релігійне. Горячою гірою своєю і ясністю спостерігання приковував увагу слухачів.

Опісля складав ще привіт п. Гартен від німецького католицького товариства Фолькоферайн.

Кінцевим беседником був п. О. Т. Мамчур, що говорив про необхідність нашої організації. На в Саскачевані, українців греко-католиків, є 44,265 душ. Обєднані одним проводом в рамцях релігійно-національної організації БУК-а станемо поважною силою і запорою проти всіх руйнуючих чинників. Беседник взивав до спів-праці і відповідного поперття своїх греко-католицьких учителів, пастирів і тоді певно наша енергія звернеться на активний бізнес. Чверги прочитав частинно статут і завізвав до дискусій та висування в члени будучої організації.

За короткий час півгодинної беседи п. Мамчура, до того ще хворого на голос і підгрубого недугою в голосі, годі було висловити а тим більше основно перейти і затямити всі важніші точки статута. До того час був вичерпаний присутні вичерпані цілогодинною увагою. Помітно збільшена сильність слухачів. Всі місця на долі заняті, богато стоїть, деякі на галерії. Всіх понад триста душ. В дискусії забирали голос пп. Блоха з Потеперії, Вольник зі Саскатуну, Топушак з Ланігець і о. Семчук, освітлено, скеровано, дельник зі Саскатуну, Топушак з Ланігець і о. Семчук освітлено головно станові середники організації під оглядом загальної допомоги і існування для членів БУК-а.

Слідувала спільна вечера, при котрій так як в полудне угощували гостий паньночки саскатунської парохії, дуже чемно і привітно. Всі вдоволені, чути живі розмови. Підчас полудневого обіду о. Семчук відчитав наспівні привітні телеграми /девять/ та письменні привіти з висловами найкращих побажань. Деякі привіти навіть довгі, прим. п. пол. Косого з Монтреалу. Всіх письменних привітів 32, разом з телеграмами 41. Всі ці привіти будемо передрукувати в Бюлетеню.

Сейчас після осьмої почався концерт хору саскат. кової парохії під проводом п. Мороза. Тому що парохія в міжчасі до Зїзду зазнала зміни в членських управителів хору, приготовити оперету, як було заповідено, на цей стало неможливим. Зате хористи дуже красно вивязалися на концерті піснями стрілецьких пісень та піснею старого мельника. Присутні любувалися красою рідної пісні у виконанні канадійської нашої молоді і кірять, що та наша молодь є і остане нашою на честь Канади. Концерт скінчився піснею одинадцятої і всі з найкращими вражіннями розійшлися спочивати після втомливої цілоденної духової праці. Праця хору та його управителя остане для всіх учасників милим спомином, що є рівночасно найкращою подякою для хористів.

Другий день Зїзду, 29 грудня, 31 р.

Година девята ранку 29 грудня застала всіх численно зібраних в парохіяльній церкві св. Юрія. Соборну Службу Божу правили оо. Сарматюк, Приступчук і Семчук. Співали оо. Решетило і Сулятицький. Хор під управою Спокойні по всіх спочилих в Саскачевані українців греко-католиках, чаших піонірах і перших будівничих державного розросту Канади, неодному присутному вірному виликували сльози з глибин серця. Бо присут-

тими були здебільша канадійські уроженці,котрих ті ти і м тері спочивають по тихих цвинтарних на розлогій сасканчеванській прерії..о панахиди стануло пять священиків.Коли о.Сарматюк проголосив вічную молитву по піонірах наших церква поокутана в тихій молитовній тиші.Підкріплені духово,зі свідомістю про згадання всіх наших померших,котрого довершила матір наша Церква,вірні вернулися до читальні.

Першим промовляв п.І.Іваніщук про пресу.Її вагість,завдання,потреби і наші супроти неї обов'язки.Беззаперечно підніс,що ми найчисленніші скільки в Едмонтоні,котрі не жаль не мають цього поперти від вірних,котре мати повинні.Обов'язком кождого свідомого українця католика є передплачувати,читати і поширювати Укр.Вісти.

На засіб о.Сарматюка,досі дати вияв зрозуміння ваги власної преси окремим дарунком від Зїзду,присутні зложили лептами 52,40 $. - за їзд як також о.Сарматюка були визначні динамікою слів і пірвали присутних.Доказом того збірка і богато передплат.

Слідуючим бесідником був брат Методій,професор колегії св.Йосифа, котрий прекрасним формою і змістом викладом прямо прикував слухачів уважу.Богатим жерельним матеріялом докладник представив нашу чисельність, сили,обов'язок родичів посилати дітей тільки до тих шкіл,що виховують їхні діти на дорогих,чесних і вірующих людий.Знання бачне не часть голови,вірогі долі ні часть каменим чинним в житті є виховання характеру, а це завдання успішно може виконати тільки релігія і школа.В тім напрямі праця колегії св.Йосифа в Торонто і може досі повеличається як найкращими успіхами.Її виховані оперують не тільки високе і солідне знання,вони оперують щось більше,бо чистоту думки і силу волі.Богатість цих прикмет з повною відповідальністю до віри предків своїх та своїх рідних обличів.Одна ця колегія дає повне обрезування в українській історії, географії,письменстві і те разом з навчанням релігії не поза годинами шкільними,як щось додаткове,але підчас шкільних годин,чого жадне інше зрешенне українське в Канаді не дає.З надзвичайною увагою присутні вислухали виклад отця Методія і я певний,що богато очернень і недовірливих вичищено,слова дорогого Брата розвіяли ті чад з душ вірних, котрим пильні душі намагалися окутати наш загал і валити одиноке наше вище наукове заведення в Канаді.

Опісний осесний Канадійської Січової Організації п.Шиж.Петьман говорив знерви про державницьке виховання молоді.Це виховання має іти шляхом карности,послуху і віри - а не бунту,хаосу і безвіря.Тому заклинував бесідник до пошанування авторитету духовного і світського та примірами з історії України до одив,які погубні наслідки впродовж віків мали для нас недоцінювання та чепошанування вище згаданих чеснот карности,послуху і віри.На цих чеснотах будуватиметься характер всього покоління нашого в Канаді,здатного до державного життя тут і помічного в час потреби Старій Вітчині.

Від Стрілецької Громади промовляв п.Коссар.Головний бесідник висказував свою радість з вимогом великої позитивної праці,котра зокрає і обзірає сили наші та їх скріплює.Висказав такий позитивний працівник в після нього теперішній Зїзд,котрий ставить собі вечирі і на сторожі хоронить народу нашого з вдання здійснити.Тому вітає цей почин і складає щирі побажання.

п. Ихлі Тичинський,президент загалу головних українських католицьких шкільних тростів.Означив,що одним з головних завдань Зїзду-виконання постанов і обов'язків організованої акції і конечність нашої організації.Кількома зворушливими словами вказав на завдання,що можуть виконати чуйними і умілими між нами.Гаряче взиває всіх наших шкільних тростів згуртуватися в члени загальної організації і поширювати думку її між сріднім українськими католиками.Бо організація ця шкільні урядники належить і не праці своїм учителям і охоронять душі своїх дітей перед проводом.

Відпоручник Братства Взаємодопомогового св.о.Николая з Вінніпегу,п.Стефаник представив у пятсотлітній бесіді значіння такої установи для кождого,її засоби,ціль і спосіб заснування.Заохотив рівнож всіх щоби ради добра свого власного і своїх родин ставали членами найбільшого і першого цього роду товариства між українцями в Канаді,греко-католицького Запомогового Брацтва св.о.Николая у Вінніпегу.Брацтво має домініяльний чартер і поширене відділами по цілій домінії.Кождий українець грекокатолик,що відповідає вимогам статуту Брацтва,може стати його членом. Досі Брацтво представляє зорганізовану силу понад три тисячі членів і понад вісімдесять тисяч долярів покладних грошей.

Високопреподобний о.Протоігумен Крижанівський ЧСВВ з Мондер згадав у милім привіті про початки духовної праці Чина між українцями в Канаді і зложив побажання від Чина /до речі нашого найстаршого і вельми заслуженого продовж віків для піднесення і посилення нашого народу/.

Пан І.Топудак,учитель,в приступній і займаючій майже годинній бесіді намітив успіхи і неуспіхи наші в праці культурно-просвітній. Зверрнув увагу на працю в Народних Домах,представленнях,концерти,виклади і вказав на конечність зв'язкового між Народними Домами,котрий обіхавби всі наші Доми з відчитати та зорганізовано і упляновано повів дальшу їхню працю в загальнім порозумінню.Бесіда шановного докладчика визначалася в темненим нам сподобним гумором,так що присутні після многих вже вислуханих поважних викладів підсвіжилися поворотним ясним сміхом і нагородили бесідника многими заслуженими оплесками,що вірочім відбулося при закінченні кождого бесідника.

Про промисл і торговлю в Саскачевані сказав богато вдумливих приступних слів к.Пр.Небожинко-купець і склепар з Кадворт.Головний бесідник згадав,що з малих початків ростуть часом великі підприємства. Як примір навів т.зв.Ск крамниці.Та наші люди часом їзза зависти безпутної,часом їзза нерозуму,підпирають своїм грошем чужих а своїх минають,що знова впливає на них гнітучо і дразливо.п.Небожинко зависвав присутних не минати своїх склепарів,бо вони з певністю обслужать наших людий так само,або й краще від чужих.А коли будемо підпирати своїх,дождемося гарних наслідків і успіхів в будучности.

п.Р.Кремар,як бувший редактор Канадійського Українця згадав у зв'язку про свою бувшу працю редакторську та обставини тої праці.

Відкрив бесідником дня був о.Мишкович,ЧІ. з Торктону,котрий прекрасною,питомою Отцю Місіонареві бесідою причарував слухачів та перед очима їхніх душ розгинув образ правдивої культури,як духового вишкілення,котре силу черпати може тільки від Христа і Його Церкви Католицької.Примірами зі життя українського народу та інших народів Отець сказав,як велику,чудодійну силу мала на них правда Католицької Церкви, як вони змінялись духово і зі злих ставали добрими.Отець вказав про добродійства,які ріками черпав нарід наш зі жерел Христової,одиноко правдивої Церкви Католицької,як він ласкою Божою кріпшав і дозрівав до найвищих завдань.На шляху тих завдань стоїмо і ми.Зорганізованим ладом під проводом Церкви нашої підемо певно і сміло до побіди. - Горяча віра, любов свого українського народу,захоплення ідеєю,пірвало присутних.Вислухали понад годинної бесіди без шелесту,церковна тишина душ була пиром для всіх - пиром думки і спокою в Бозі.

Годиться додати,що ранком мав бесіду в англійській мові представник пласта,впов.Селбі з Ріджайної,говорив про пластове виховання. Воно спирається на трох засадах : Гьоялности опертій на вірі в Бога, зглядом Короля і Краю - тому гиразником цього є є слова "Бог і Король"- 2/ помочі ближньому і 3/ послусі пластогим законам.Тому пластун здоровить піднесеними трома пальцями,що прирадують згадані три засади.Як найбільше поширення пласту між українця й бажане і пластога централя допоможе в тім напрямі як найбільше активно.

Крім впов.Селбі промовляли рано ще пп.Ісаїв,Пілинський і брат Методій,всі прочі бесідники промовляли пополудні.Присутних на салі було понад триста душ.Спільний обід закінчив передполудневі наради.Бенкет

вечером закінчив Зізд.

Після викледу о.Шишковича зложив короткий звіт з дотеперішної праці п.Ф.Т.Мамчур.Він також прочитав рішення Зізду,котрі при кінці однодушно,зі захопленням.Рішення ці печатаємо окремо.

Слідував вибір Заряду ГУКа.Вибрано по короткій дискусії Заряд у такому складі : 1/ Почесний голова - Преосвященний Влол.Василь Ладика
2/ Дійсний голова - п.п.д.Стратійчук
3/ Перший заступник голови - п.Мих.Вілинський
4/ Другий заступник голови - о.П.Сулятицький
5/ Діловий писар - п.Ф.Т.Мамчур
6/ Скарбовий писар - п.Ф.Топулек
7/ Писар пропаганди - п.П.Т.Малко
8/ Скарбник - п.Дм.Добринський
9/ Судді - п.В.Стратійчук,п.К.Герасимчук і п.І.Пархома
10/ Провірники - п.Ф.Смеречинський,п.І.Хоточинський іп. В.Силипович.
11/ Редактор - о.Ст.Семчук
12/ Духовний провідник - о.Шишкович ЧІ. /іменований на цей уряд Преосвященним/

Приступлено сейчас до запису членів.

Годиться надмінити,що Організаційний Комітет подбав про гарні відзнаки на Зізд.На білій шовковій стяжці видніє в горі хрест а долом напис : Перший Зізд Українців Католиків Саскачевану,Саскатун,28 & 29 грудня 1932.Напис печатано голубою краскою.Відзнака ця лишиться милою пам'ятною для всіх присутних.З добровільних жертв за відзнаки зібрано 41,25$. Напечатано також програму Зізду і пісні,котрі співано на бенкеті.

Програма другого дня була дещо змінена.А іменно недуга недозволила прибути пану Гриневичеві а пані Арабській немасний случай.Редакція в імени Зізду висказує щирий жаль і співчуття для недужих.Подібно мали тяжкі відносини п.Б.Корчинського.За те виступили нові бесідники і вповні заповнили цікавим а партісним матеріялом програму Зізду.Дуже добре дався відчути брак пані Арабської,як одинокої представниці жіноцтва і богато панів дуже жаліли,що не мають змоги почути цієї бесідниці.

Бенкет почався о годині девятій і протягнувся мигом до дванацятої.До гарно застелених столів засіло понад 150 душ зі своїм Епископом і духовенством та учительством.Після підкріплення почалися поплили співні пісні.Відспівано коляду "Во Вифлеємі нині новина".о.Сулятицький дякував під парохіяльної громади Преосвященному за ласкавий побут і участь та всім присутним за прихильність.Прекрасна змістом та напів прекрасно співучим голосом оповів заслуханим присутним про дивні дорогі Божого провидіння в його глосним житю.Цю бесіду печатаємо окремо. Слідувала пісня "О,Україно" а опісля о.Семчук вніс тоаст на честь Преосвященного.Відспівано піднесено "Многая Літа".Тоді о.Семчук вніс другий тост в честь нашого Короля,Юрія У.Сала загреміла знова могучим "Многія літа".Вчерги відспівано коляду "Бог предвічний" а згодом орат Методій підніс дигні шляхи Божого Провидіння в житю о.Кригоручки і ролю колегії св. Йосифа,яке вихована такого гарного працівника для нашого народу в Канаді.Слідуючою піснею була "Стоїть яір над водою" і тоді о.Решетило,парох Редфорт,попрошений до слова оповів цікаві пригоди за большевицького пробування в Галичині.Особливо підніс гумор оповіданням про большевицького генерала Іцка з Хоростокова.Дальшим бесідником був п.Вілинський і п.Скакун,котрий відделямував прегарно,з відчуттям,вірш "Не сумуй народе !".На сцені виступив хор з гарною пісень.Це промовив п.Гойко,відпоручник Запомогового Брацтва св.о.Миколая з Винипегу про необхідність такої організації в Саскатуні і знова хор відспівав пісню. Закінчив вечір о.Шишкович молитвою до Пресвятої Богородиці о ласку витривання в добрім аж до кінця.Всі клякнули,кождий на своїм місці,помолилися до нашої Небесної Заступниці і спільно подинув гимн до гисот : Під Твою милость.Так Українці Католики з Богом зачинали і з Богом кінчили.

Повним успіхом закінчився Зізд.Так моральним,як матеріальним.Взірцевий лад панував у салі.Що у великій мірі треба завдячувати карності присутних а більше незипущій чуйності і рухливості дижурних.Належить їм повне признання.З великим одушевленням прислухали всі ще кінцевої промови Преосвященного,в котрій наш улюблений Владика зложив за всіх подяку перед усім всемогучому Богу а з ряду також всім присутним і трудолюбям.Починається нове життя між нами,згадав Преосвященний,життя труду і боротьби для Бога і Божої справи.Тому треба нам витревати на стоногиці мимо всього і проти всіх ворожих сил.Нема справа велика і світла.З Богом творім кращу будучність нашу !

Дня 30 грудня відбулися ще під проводом Преосвященного окремі наради учителів.Вислухано кілька промов а особливо зичливі і батьківські ради та вказівки Преосвященного,вибрано свій становий заряд та намічено дальшу працю і користь учительського відділу.Наради ці закінчилися по дванадятій,спільним обідом і веселою товариською гутіркою.

Рішення Зізду.

Зізд Українців Католиків Канади,секція саскачеванська,рішає :

1. Конечним і необхідним є заснування організації БУК у формах прийнятого на Зізді статуту та взиває всіх Українців Католиків вступати в члени тої організації.

2. Католицька релігія,українська культура і західна цивілізація це три ідеольогічні підвалини нашої організації.

3. До вірности карности і послуху своїй релігії,церкві,обрядові і духовному Проводови взиває всіх Українців Католиків а як вияв цих стремлінь шле вітальну телеграму Святішому Отцю в руки Ексцеленції Нунція в Оттаві.

4. Зберегти,підвести і усовершити українську культуру у всіх її додатних правах,як співтворчий будуючий чинник в державному житю Канади.Як вислів цих стремлінь шле вітальні телеграми а/ меценатові українського культурного життя і основникові Національного Музею та Богословської Академії,Ексцеленції А.Шептицькому у Львові -б/ Його Величеству Королю Українського Оживлення нашій Юрію У,на руки Ексцеленції Ген.Губернатора Тіборо в Оттаві.

5. Підмогти морально і матеріяльно творчі стремління родимців у Старому Краю над здобуттям державної незалежности та її утвердженням.

6. Часопись Українські Вісти в Едмонтоні є ідеальогічно нашою і тому повинна найти як найширше попертя через массову передплату та поширення.Кождий з членів БУК-а обовязково повинен її передплачувати.

7. Колегія св. Йосифа в Торонто для хлопців та інститут для дівчат Сестер Служебниць в Саскатуні є одиноким місцем,куди свідомі та карні Українці Католики можуть віддати свою дітвору на визования і тому взиває всіх Українців Католиків туди посилати свою дітвору.

8. Рідна мова є скарбом духовим народу Тому всюди,де можливо,треба засновати і вести рідні школи.

9. Забезпечення на час слабости,чи поміч родині в разі смерти її члена вимагає особливого узгляднення.Тому взиваємо всіх Українців Католиків організувати запомогові відділи Брацтва св.о.Миколая,котре ідеольогічно і правно є забезпечене як українське і католицьке.

10. Взивом будучих стремлінь для добра Канади є зільшена діяльність горожан в промисли,торговлі - науці і мистецтві.Зізд взиває Українців Католиків окремими і пособішити свою діяльність в промисли і торговлі - науці і мистецтві - на основі взаємопомочі,піддержки і співкористування.

11. Для успішности намічених рішень потрібні діяльні відділи БУК-а на місцях і тому Зізд взиває всіх Українців Католиків творити такі відділи - буртувати їх в Народних Домах при церквах,де такі доми є,а де їх нема будувати у спільноті і співпраці з церквою.

СТАТУТ

I.Назва.

Назва організації є "Братство Українців Католиків Канади", в скороченні БУК., саскачеванська секція.

II.Осідок.

Осідком БУК-а є Канада а саскачеванської секції, Саскачеван.

III.Становище.

а/ Братство Українців Католиків Канади в першій мірі має за завдання зберігати і боронити права та закони Канади, як також бути діяльним членом Канадійської Нації.

б/ Братство Українців Католиків Канади морально і матеріяльно допоможе родинам у Старому Краю здобути державну самостійність і тому сприяє справі національного визволення.

IV.Ціль.

Ціллю організації БУК-а є :

а/ Поширити, затвердити і поширити ідею релігійну українського народу в Канаді, якою є саме Католицька Релігія. Організований вияв цієї релігії проявляється обрядом питоменно нашим, українським - котрого основа є грецька. На підставі цієї ідеї закріпити і поширити свій світогляд, котрого проявом наше світовідчування і світозіткнення.

б/ Вирити культурно-освітню працю серед Українців в Канаді.

в/ Видвигнути станове життя Українців в Канаді на найвищий можливий рівень.

V.Середники.

Середники до осягнення намічених цілий є :

а/ Релігійні - поширити Католицьку віру і український обряд, будувати церкви, організувати церковні громади, товариства, хори і т.д., підтримувати і закладати католицькі релігійні заведення.

б/ Культурно-освітні - закладати і вести Рідні школи, плекати рідну мову, пісню, музику, звичаї та інше українське мистецтво.

Підтримувати українсько-католицьку пресу, закладати власні печатні і видавництва.

Видавати Бюлетень для своїх членів задай щомісячно.

Закладати і удержувати власні школи від найнищих до найвищих - подібно закладати і вести виховавчі заведення для молоді та прочі просвітні заведення.

Заложити і вести Канадійсько-український Музей.

Закладати місцеві і Центральну бібліотеки, визивальні книжок і читальні, та Народні Доми.

Закладати дитячі садки, літниська і робітні.

Закладати хори, театри, орхестри, спортові дружини та прогодити їхніми виступами.

в/ Станові - Улаштувати маніфестації, свята, контести, виклади і вистави. Ходить голосно о контести між одиницями, громадами, округами чи також провінціями. Для плянового переведення викладів БУК подбає о відповідних лекторів і зв'язок їх між Народніми Домами.

Заложити інформаційне бюро, а також правну і лікарську пораднє. Бюро таке булоби пресове і ділове.

Закладати спілки, кромниці, харчівні, гуртівні, сабрики і банки.

Закладати захисти для сиріт, старців, шпиталі і дитячі садки, та санаторії

Помагати бідним ученикам, школам, народним Домам,

церквам і пресі. Подібно заряджати в поодиноких наглих случаях заслугуючі на це одиниці.

VI.Члени.

1.Членом БУК-а може стати лише Українець Католик під самого року життя в гору, по принятті Зарядом.

2.Членами можуть бути особи приватні і особи правні. Правними особами є українські греко-католицькі Парохії, Народні Доми, Рідні школи та інші греко-католицькі товариства.

3.Приватних членів приймає Місцевий Заряд на внесення двох членів і за їхньою порукою, по скінченій вдоволяючій тримісячній пробі.

4.Правних членів приймає тільки Головний Виконачий Заряд по запоруці Заряду Місцевого.

5.Член перестає бути членом і тратить всі набуті права, коли повідомить Місцевий Заряд про своє виступлення письменно. Колиж знова змінить свої переконання так далеко, що перестає уважати себе за українця або католика, автоматично тратить всі набуті права.

6.Коли член явно або скрито виступає проти статуту БУК-а чи заряджень Місцевого або Головного Зарядів, до котрих вони на підставі статуту БУК-а управнені, підпадає під Братський Суд, що повинен відбутися не пізніше як три місяці від довершеного виступу. Коли членові Суд доведе провину а він її відкликати не хоче ні дати задосить учинення, вичеркується його з членів БУК-а із позбавленням всіх членських прав.

7.Раз виступивший або вичеркнений з членів БУК-а може наново стати членом доперва по році, після шестимісячної вдоволяючої проби, на внесення і за порукою двох членів.

8.Ніден член не може належати до іншої організації, що є противна Українському Народові, Католицькій Церкві або Канадійській Державності, ані передплачувати чи піддержувати в інший спосіб подібні письма чи часописи.

9.Члени діляться на звичайних і почесних.

10.Почесним членом стає признаний таким ізза своїх заслуг подавляючою більшістю Загальних Зборів на внесення Місцевого і після затвердження Головним Зарядом. Однак кождий Духовний провідник, як український греко-католицький священик, є з уряду почесним членом.

VII.Права і обовязки членів.

1.Кождий член мусить тямити, що мірилом величі людини є її ідея та коли ця ідея здійснити. Нашою ідеєю є всесильний Бог і тому мусимо напружити всі сили, щоби співділати у здійсненні Царства Божого тут на землі а особливо серед нашого народу. Тому мусимо стати як найбільше активними та ідейними. Мусимо вміти і хотіти поступитися нашим власним добром то імя загальної справи нашої а ціяку жертву ради ідеї нашої поносити радо і охотно.

2.Кождий член старатиметься по найбільшій змозі сил своїх працювати для взнеслої ідеї нашої всюди і все. Щоб однак набрати відповідної сили і витревалости, буде як найбільше діяльним у практиках гіри. Отже як найчастіше буде приступати до сп. Тайн, голосно до сп. Причастя - бо лише так скріпить себе непомірно до борби з окружаючим злом поганської руїни та зорганізує самого себе внутрі по найвищому взору, Христа.

3.Кождий член по змозі своїх найкращих сил буде боротися з розкладовою і руїнницькою акцією підступників та безбожників, ворогів Бога, Українського Народу і Канади - свідомий тої істини, що кождий ворог засіває між український нарід ненависть, розбиття та роєднання, підкопуючи наперед гіру, згодом погару Церкви і духовенства і так розбиваючи національну єдність стремить цим ладом розбитих і знесилених у самогинищуванні людий українських свідомо або й несвідомо піддати на поталу катам, дочасним і вічним.

4.Кождий член обовязаний оказувати другому любов і честь а пошану і піддання своєму Провідникам висліт карности і пошани авторитету.

5.Кождий член має право участи на нарадах, зборах, зїздах БУК-а

дискусіях,голосувати і бути вибраним.

6.Кожний член має право вглядати в рахунки по їхнім замкненю перед зборами.

7.Кожний член має право користати зі всіх середників організації,як бібліотеки,інформаційного бюра,різних відділів,итд.

8.Кожний член одержує Бюлетень БУК-а безплатно.Також безплатно одержує відзнаку товариства,з тим однак,що коли виступає або зістає позбавлений членства,обовязаний цю відзнаку негайно звернути.

9.Почесні члени мають такі самі права і обовязки як члени звичайні.

IO.Пралні члени мають права одиничних звичайних членів з тим, що під кождих 25 своїх членів висилають по одному відпоручникові на загальні збори або зїзд.

II.Членська вкладка пралного члена виносить один доляр на рік.Вкладка членська пралних членів виносить пять долярів річно.Молоді члени,пониже І8 року життя,платять 25¢ як річну членську вкладку.

I2.Загальні збори річні можуть членську вкладку піднести або знизити більшістю голосів і це не уважається за зміну статута.

VIII.Доходи.

Доходи БУК-а складаються з членських вкладок,добровільних жертв,датків за видання книжок,приходів з вистав,викладів,концертів,базарів,принять,пікників,збірок і заповідань.

IX.Відділи.

I.Кождий відділ БУК-а складається з 25 членів,згуртованих на засаді територіяльно-станової.

2.В окрузі певного містечка,що є територіяльним осередком наших горожан,твориться територіяльний відділ БУК-а по станому добору, з неменше однак як 25 членів.Коли стільки членів стане добрати годі, належить залишити становий характер а відділ допомнити на засаді територіяльній.

3.Відділи розчислюються по часу їх постання арабськими цифрами.

4.Кождий член відділу є заразом членом цілої організації і як такому прислугують йому всі права та обовязують всі обовязки члена,про котрі глава VII.

5.Кождий член відділу має право вглядати в рахунки відділу,по їхнім замкненні,під кінець листопада кождого року.

6.Кождий член має обовязок бути присутним на Загальних Зборах, як також брати активну,живу участь в житю організації.

7.Кождий член відділу може бути вибраним не лише до Місцевого Заряду,але й до Головного Виконавчого Заряду.

8.Відділ керується в праці всіми постановами цего статута,однак з узглядненням місцевим обставин.В руках є вповні автономною частиною,котра з цілістю вяжеться статутом а напрямні праці одержує від Гол.Вик.Заряду через Бюлетень.

9.Відділ дбає про як найбільшу активність та приєднує нових членів.Він творить дальші відділи,якщо приєднає нових 25 членів.

IO.Про свою діяльність звіщає що три місяці Гол.Вик.Заряд і подає перегляд тої діяльности що шість місяців до Бюлетеню.

II.Всі місцеві спори чи зажалення залагоджують місцеві судді під проводом Ради відділу.В разі дальших непорозумінь,розсуд прислугує тром Головним Суддям з Гол.Вик.Заряду.Рішення Головних Суддів є в межах організації кінцевим.Хто з членів не хотівби його узнати та йому підчинитися,автоматично перестає бути членом БУК-а і тратить набуті права.

X.Місцеві Заряди.

I.Кождий відділ БУК-а вибирає свій місцевий Заряд з голови,його заступника,писаря ділового і скарбового,скарбника,двох провірників і двох суддів.

2.Український Греко-католицький Епископ Канади іменує духовного провідника відділу,котрий є одночасно членом заряду.

3.Членами Заряду можуть бути тільки члени відділу БУК-а.Вибирають їх Загальні Річні Збори на протяг одного року,внесенням двох членів,більшістю голосів.

4.Голова представляє місцевий заряд назверх і проводить ним внутрі.Він підписує всі урядові письма відділу,разом з діловим писарем. Він принимає нових членів на погнім засіданні заряду,устисном руки і відповідною промовою.Оказує як найбільшу активність для добра організації та власним приміром потягає інших на службу великої ідеї нашої.

5.В случаю неприсутности чи перешкодження голови,його чинність перебирає заступник.

6.Діловий писар веде діловодство відділу внутрі та зязок зовні з Гол.Вик.Зарядом.Він складає протоколи та звіти відділу і пересилає їх до поміщення в Бюлетеню.Що три місяці повідомляє про хід праці відділу,Гол.Вик.Заряд.Спільно з головою підписує урядові письма відділу.

7.Скарбовий писар веде грошеві книги відділу,здає з них рахунок і спільно зі скарбником підписує чеки відділу.

8.Скарбник збирає вкладки,жертви,приходи з підприємств - 75% відсилає до Головного Скарбника і повідомлення про це до Головного Писаря Скарбового а 25% складає в банку на потреби відділу.Виплата слідує чеками за підписом скарбника і скарбового писаря.

9.Скарбник складає що три місяці звіт з рахунків перед місцевим зарядом.

IO.Скарбовий писар по замкненні річних рахунків пересилає точний звіт до поміщення в Бюлетеню.

II.Провірники провірюють рахунки відділу і дають або не дають своє одобрення.Вісе рахунки відділу замикається і провіряється під кінець листопада кождого року.По провірці кождий член відділу має право вглядати в рахунки.

I2.Провірники вглядають також в працю заряду і цілого відділу. В случаю непрацьовитости негайно повідомляють про це Гол.Вик.Заряд.

I3.Судді залагоджують місцеві спори чи непорозуміння між членами.В разі потреби відносяться зі справою до Гол.Вик.Заряду.

I4.Весь Місцевий Заряд і кождий його член зокрема є відповідальні перед Гол.Вик.Зарядом за свою працю так само,як перед Загальними Зборами відділу.

I5.Загальний річний звіт діяльности відділу складає діловий писар і пересилає до поміщення в Бюлетеню.

I6.Місцевий Заряд творить організаційну місцеву автономну групу,котра по найкращим зразком дбає про утривалення і поширення БУК-а, живою діяльністю на всіх царинах людського духа,при помочі середників, які вказані цим статутом.

I7.Місцевий Заряд представляє відділ на Головних Загальних Зборах БУК-а,а коли не може прибути в цілости,висилає туди своїх відпоручників з правами цілого заряду.

XI.Загальні Збори.

I.Голова відділу або ізза його перешкоди,його заступник,щорічно скликують загальні збори відділу з початком грудня кождого року.

2.Загальні збори скликуються або письменним повідомленням в Бюлетеню місяць наперед - або устним повідомленням кождого члена два тижні наперед зборів.

3.Члени заряду по черзі складають звіт зі своєї діяльности. Провірники висказують одобрення або нагану.Загальні збори уділюють заряду уступлення або вибирають нового.

4.Загальні збори вибирають новий місцевий заряд на слідуючий рік.Іменування до заряду вносять два члени,потім слідує голосування,яке або тайне.Рішає присутна більшість голосів.Однак ніхто не голосує на себе.

5.Загальні збори вислухують про грошевий звіт і рішають про недовіру,коли така є.Це рішення записує під одобрення Гол.Вик.Зарядом, інакше здержується.

6.Загальні збори вичують докальний план праці на будуче,

розглядають побажання і вказівки членів.

7.Всі члени відділу мають бути присутніми на Загальних Зборах.Коли би однак не були,Збори відбуваються за тиждень,без огляду на скільність присутніх.

8.Загальні Збори починаються торжественною Службою Божою, котру відправить Духовний Провідник а обов'язані бути присутніми і прилучитися до співання всі члени,в намірені організації.Відчас сходин на салі отвираються Збори піснями "О,Канада !" і "О,Україно !" - а закінчуються піснями "Ще не вмерла " і "Бог сейв кінг",та молитвою під проводом духовника.

XII.Надзвичайні збори.

1.В разі надзвичайної потреби голова Місцевого Заряду в порозумінні з двома членами того ж Заряду скликує надзвичайні відділу ополовенням устним або письменним до кождого члена,не скорше однак як тиждень після оголошення.

2.Надзвичайні збори вислухують причину скликання і розважають над нею.

3.Надзвичайні збори можуть рішати лишень в границях і згідно з тим статутом.Окремі побажання предкладають до вирішення Гол. заг. Зборами.

XIII.Головний Виконавчий Заряд.

1.Головний Виконавчий Заряд складається : з Почесного Голови,Дійсного Голови і його заступника,Головного ділового Писаря,скарбового і пропаганди,Головного Скарбника,Трох Головних Суддів і трох Зам. Суддів,Редактора,Духовного Провідника і Зв'язкових від поодиноких відділів.

2.Почесним Головою ГВЗаряду є тот з уряду Український Греко-католицький Епископ Канади.Він уособлює маєстат нашої Церкви і організації та може дуже всіх членів в одно.Тому є моральною запорукою єдности і сталости БУК-а.

3.Членами ГВЗаряду можуть бути тільки члени БУК-а.Їх вибирають Головні Загальні Збори безглядною більшістю голосів на внесення двох членів.

4.Дійсний Голова є представником ГВЗаряду перед властями і відповідальний за діяльність перед ГЗборами,перед котрими обов'язаний здати звіт з цілорічної праці.

5.Він наглядає за всею працею організації,береже її назверх і внутрі,скликує щомісячні наради ГВЗаряду і предсідає на них,скликує ГЗбори БУК-а кождого року під кінець грудня,їх отвирає і прогодить та підчас голосування має рішаючий голос на случай рівности голосів за і проти якогось внесення.

6.Він підписує всі рішення і урядові письма ГВЗаряду.

7.В случаю неприсутности чи перешкодження Дійсного Голови, перебирає його права і обов'язки Заступник.

8.Головний писар веде цілору переписку і всі протоколи організації,веде точний адресар членів,разом з Головою підписує всі урядові письма БУК-а від ГВЗаряду,складає щорічний звіт і пересилає до поміщення в Бюлетеню.

9.Головний Скарбний Писар веде скарбове писарство організації,присилає посвідки на всі одержані гроші і веде точні рахунки приходів і розходів.

10.Головний писар пропаганди веде пропаганду голосно письменну серед співгорожан Канади в хосен нашої організації та ідеї.

11.Обоє Головні писарі співпрацюють у всіх ділових справах з Головним Діловим Писарем.

12.Головний Скарбник всі надіслані суми безпосередно і без затримання складає в банку на біжуче добро БУК-а.Виплати слідують чеками за підписом Скарбника і ГСПисаря.

13.Ко три місяці обоє скарбові ділогодці,Скарбник і ГСПисар, складають рахунок приходів і розходів на засіданню ГВЗаряду і пересилають до поміщення в Бюлетень.

14 Раз болай в році перед ГЗЗборами всі три Головні Провірники,провірюють справність рахунків і складають про це звіт на ГЗЗборах.Після цієї провірки кождий член БУК-а може вглядати в рахунки.

15.Провірники бережуть також посильність праці організації і дбають про чистоту фінансової та фактичну ділення цілости і частий.

16.Всі спори в межах організації полагоджує Вищий Суд,що складається з трох Головних Суддів.Вони вирішують всі відклики від рішень місцевих суддів і їхне рішення є обов'язкове та остаточне для всіх членів БУК-а.

17.Редактор складає і видає Бюлетень БУК-а.

18.Кошти на видавання Бюлетеню виплачує ГСкарбник БУК-а.

19.Духовного Провідника в изначає Український Греко-католицький Епископ Канади.

20.Зв'язкові лучать морально відділи з ГВЗарядом.Кождий відділ іменує одного зв'язкового.

21.Всі члени ГВЗаряду є відповідальні за свою працю перед Гол. Заг.Зборами БУК-а.На цих зборах здають точний звіт зі своєї діяльности і дістають від тих зборів одобрення або ні.

22.Духовний Провідник є відповідальний перед своїм Епископом.

23.Кождий член ГВЗаряду може бути знова вибраний до ГВЗаряду.Порядочний час урядування треває однак один рік.

24.ГВЗаряд творить головний організаційний зв'язок,організує і приймає до цілости відділи,проводить цілість праці,дбає про її посилення та темп і творить ідейний провід БУК-а.

XIV.Головні Загальні Збори.

1.Головні Загальні Збори БУК-а відбуваються що року під кінець грудня.

2.ГЗЗбори скликує Дійсний Голова ГВЗаряду за підписом своїм ГДПисаря і ГПровірника письменно в Бюлетеню,місяць наперед,а три місяці наперед в тижневій українсько-католицькій місцевій пресі Канади.

3.Присутніми на ГЗЗборах можуть бути і поодинокі члени БУК-а.В уряду обов'язані бути присутніми всі місцеві Заряди відділів,а якщо це для них з якихсь причин неможливе,вибрати і прислати своїх відпоручників.

4.Члени ГВЗаряду здають поодиноко звіт зі своєї діяльности перед ГЗЗборами,перед котрими також всі спільно і кождий зокрема є відповідальними за свою діяльність в межах організації.

5.ГЗЗбори висказують членам ГВЗаряду своє одобрення або ні, признають їм уступлення або вибирають нового.

6.ГЗЗбори вибирають ГВЗаряд на слідуючий рік на внесення 2. членів безглядною більшістю голосів.

7.Управненими до вношення,голосування і вибору на ГЗЗборах і рішаючого на них голосу є тільки члени Місцевих Зарядів поодиноких відділів БУК-а або їхні управнені відпоручники.

8.ГЗЗбори рішають про розподілення надвижки грошової,якщо така є,на ціли згідно зі статутом організації.

9.ГЗЗбори наділяють почесним членством на внесення 2.членів більшістю трох четвертих голосів - особу,особливо заслужену для організації,української Греко-католицької церкви і українського народу.

10.ГЗЗбори зачинаються торжественною Службою Божою в церкві, а на салі піснями "О,Канада !" і "О,Україно !" - а закінчуються піснями "Ще не вмерла Україна !" і "Бог сейв",та молитвою під проводом духовника.На торжественній Службі Божій повинні бути присутніми всі відпоручники та члени Місцевих Зарядів як також присутні члени БУК-а і спільно приступити до св.Причастя в намірені зборів.

11.ГЗЗбори є рівночасно З'їздом БУК-а.Отже крім справ урядових там будуть читатися відчити і давати виклади зі всіх областей знання та справ,що нас займають.Програму укладає та підготовляє ГВЗаряд. Він також переводить цю програму.

12.ГЗЗбори тривають два дні.Кождий день починається торжественною Службою Божою - перший за живих,другий день за усопших -

...ба дні вінчать ...

13. ...ування місцевих Зїздів літом в пооди-
ноких округах під... програму таких зїздів і поручають під-
готовку та переведення їхарякові.

14. Збори,наїчують організаторів,котрі з відчитами ...ають ор-
ганізації.

Їхати всі народні доми наші і місцевости для добра ідеї нашої та орга-
нізації.

XV.Кінцеві замітки.

1.Так мужчини як женщини,члени БУК-а є повноправними і рівно-
рядними,пожадними в праці і виборними до всіх урядів організації,з ви-
ймком духовника.

2.Спосіб розкладу управнень і проводу є оснований на парля-
ментарній системі,по найкращому добору з низів до верхів - зтим,що
вся свобода членів БУ-а в рамцях організації збирається і хоронитьсяя
радою Головного Виконавчого Заряду.

3.Відзнакою БУК-а є кленовий листок ясно-зелений /символ Ка-
нади/,на нім грецький жовто-золотавий хрест,а в нім знова голубий хрест
у виді керми.Так надія,любов і вірність злучені символічно у знаках Ка-
нади і хреста,що є нашою кермою.

4.БУК істнує так довго,доки в ньому остається 15 членів,а ра-
зі розвязання все майно БУК-а переходить на добро Української Греко-ка-
толицької Церкви в Канаді.

ЗАКЛИК !

АКТИВКІ,СВІДОМІ,РЕВНІ УКРАЇНЦІ КАТОЛИКИ АЛЬБЕРТИ і

МАНІТОБИ ! ! !

СТАВАЙТЕ З НАМИ СПІЛЬНО ДО ПРАЦІ !

ВСІ РАЗОМ ! ДЛЯ ВЕЛИКОЇ ІДЕЇ НАШОЇ !

УКРАЇНЦІ КАТОЛИКИ САСКАЧЕВАНУ ! ! !

ТВОРІТЬ ВІДДІЛИ ВАШОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ - РАЗОМ ВПЕРЕД ДО ПОБІДИ !

Котрій околиці в Саскачевані припаде честь заснувати перший відділ

ДУХОМ ГОРІТЬ !

О.Т.Мамчур

Братство Українців Католиків Канади.
/виклад виголошений на Зїзді/

Пане Предсідатель,Преосвященний Владико,Всечесні Отці,Високопова-
жані Громадяне !

Мені дуже приємно говорити нині до так численного,вибраного Зїзду
відпоручників.Жалую тільки одно,що почуваюсь за слабий голосом і грудь-
ми їзза застуди,що унеможливлює мені висловитися та говорити так,як я
бажавби.Кількома словами бажавби я досягнуть до кождого серця,що тут
нині находиться та перенести ті почуття,що всіх нас заставили тут
прибути - почуття хотіння зі собою порозумітися та зєднатися шляхом
першого нашого Зїзду.

Мені як одному з організаційного Комітету доводилося часами
боротися з рядом перепон ми і трудностями.Наші засоби були скромні
а не всюди ми зустрічали прихильність.Та те часто зустрічали ми дрі-
бненькі закидки і щоте недотрепи.Мимо того всього,мені мило нині вітати ві
тебе численний Зїзд в так гарнім настрою,що відбивається на лицях присут-
ніх і гостий.

Моєю темою є Братство Українців Католиків Канади.Тому що маю
за задачу представити в коротці шановним делегатам в прим нашої будучо.
організації у формі начерку статута і тому що час не позволяє на широко
розведення бесіди,я перечитаю точки наміченого статута майбутньої орга-
нізації та розвестися дехуди ширше,як потреба того буде вимагати.

Як я згадав назва нашої будучої організації буде Братство Україн-
ців Католиків Канади,а в скороченні БУК - БУК - шановні панове здорове-
ння БУК,а кождий член,як будзик на тім буці,що стане інструментом нашої
оборони та дальшої праці,нас,Українців Католиків Канади /оплески/

Тому що ми почали від провінції Саскачевану і опираємося виключ-
но майже на попарті і потреби наших громадян провінції Саскачеван,зове-
мо свою секцію саскачеванською.Однак вірмо,що не вільне дуже довго часу,
як Братство Українців Католиків Канади стане організацією на цілу Кана-
ду.

До сего часу ми одинцем старалися вести свої справи до кращого.
Та успіхи наші не всюди були такі,яких ми бачали.число наших людий,що
проживають при поверх сто церковних громадах та інших многих наших міс-
церих організаціях в Саскачевані,вимагає від нас зорганізованого плану
праці,щоби виробити можність поступу.Отже зазначуємо в статуті,що нашою
ціллю є .../бесідник відчитує статут/. Щоби осягнути згадану ціль,засу-
мо ужити відповідних середників,а ними є середники релігійні,культурно-
освітні і станові.

/Продовження буде/

Них.Петьман
Головний Обозний КСО.

Державницьке виховання молоді.

Державницьке виховання - це означає,як виховувати молодь,щоби
вона стала свинником будущим в теперішній нашій державі,Канаді,і при
будові майбутньої держави української,бо так ми як і молодь наша маємо
обовязки супроти Землі,з котрої ми вийшли або наші батьки.Канаду може
любити правдиво тільки той,хто любить і свою давну батьківщину - тим
більше,що наша давна батьківщина Україна має виповнити свій обовязок
супроти світа відносно всего людства.Щоби говорити про виховання,треба
наперед освідомити собі по яких напрямних таке виховання повинно іти.
Го хто має виховувати ? Ми - родичі,ми - учителі,ми - громадяни під
проводом Церкви.Отже в першій мірі мусимо знати ми,як виховувати ?

Кождий нарід має в світі своє призначення,свою задачу до вико-
нання,дану йому Тим,Хто править ся том,Хто кермує всім на світі - Богом.
І народ український має таку задачу.Бог - Творець умістив його на тери-
торії,котра є звязком,котра є немовби мостом між двома світами,між дво-
ма культурами - Сходу і Заходу.Ті дві культури,східна кочовика і захід-
на осілого хліборобця і промисловця,скрещуються на наших землях.Ті дві
культури,ті два світогляди,ведуть між собою безнастанну боротьбу,котра
стає чим раз острійша.Тому що ті дві культури скрещуються на наших зем-
лях,тому вони мають покликання до того,щоби з тих двох культур витвори-
ти яко вислідну нову культуру і внести її яко вклад в скарбницю всесві-
та,вселюдської культури.Чи варта працювати для такої цілі ? Варта ! І
от в цему напрямку повинно іти виховання нашої молоді.

Дальше,цілий світ тепер в пошуках за виходу зі застою,в якому
опинився внаслідок економічної кризи,спричиненої постарінням теперіш-
нього капіталістичного ладу,яко системи розділювання випродукованих цін-
ностий - і кризи демократичного способу управи державами,органи муні
і.т.п.Щоби завести якийнебудь нового,більше відповідного для тепе-
рішніх вимог життя,ладу суспільного і політичного. /Продовження буде/

ПОРУЧЕННЯ ЗЇЗДУ !

Дня 29 грудня, після прийняття рішень, Зїзд поручив Взарядові три справи до переведення :
1/ Викінчити статут ,
2/ Видавати комісійно Бюлетень ,
3/ Скликати повторний Зїзд.

Статут викінчений передається в цім числі. Всякі замітки і запити в справі статута, просимо слати на адресу редакції, подану нищеї. Будемо відповідати в міру можности на сторінках Бюлетеню. Коли хто забажає приватної відповіди, просимо залучити оплачену коверту.

Зі слідуючим числом отвираємо для наших членів почтову скринку. В ній редакція буде відповідати на всі поставлені запити, однак тільки на річеві. Просимо тих всіх, що декларували приступлення в члени, а не виповнили вкладки, не вчинити як найскорше. Всі вкладки і жертви просимо посилати на адресу скарбника : Sk.Kotrynsky,
P.O.Aberdeen, Sask.

Це Вам Бюлетень і для Вас. Одержуватися тільки з почертв членів. Просимо на це не забувати і во імя ідеї нашої скріпити його придбанням нових членів !

Просимо всіх українських греко- католицьких шкільних тростів надсилати адреси вільних вкіл ! Коли потребуєте учителя, напишіть до нас і будьте певні, що дістанете як найкращого поручення і вповні безплатно ! Просимо також тих учителів надсилати оголошення коли потребують місця праці. Нашим членам : Для наших учителів поле праці ! Поможіть нам, поможете собі. Нарід і з честю !

Подібно у всяких інших справах редакційних просимо звертатися на адресу редактора.

У справах ділових організацій всі письма, запити і внески, слати на руки ділового писаря : F.T.Famchuk - Box 79 - Saskatoon, Sask.

Адреса редактора є : Father St.Semczuk,
Box 152 - Alvena, Sask.

о. Петро Семчук,
парох церкви і школи.

Колегія св. Йосифа І виховання в практиці.

Світлої Свята, любі діти ! Ви чули вже багато викладів на різні теми за цих два дні, але чули ви ще гарний виклад преп. Брата Методія про колегію св. Йосифа і виховання в практиці. І не буду давати вам нового викладу, вам вже ті та й поручені. Тільки скажу пару слів, про практичне виховання в колегії. Практичне виховання, котре я сам переходив починаючи від першого а до одинадцятого грейду включно. Почав я науку в Канаді, вже в старших літах. До Канади прибув я хлопчиною 1913 р. Самий, без родичів. Працював я на фармах аж до 1921 р. Боже Провидіння так мною покерувало, що не дало мені власти між зле зіпсуте товариство. На фармах я жив, молився, обзнайомлювався з канадійськими відносинами, складав цент до цента і так користаючи з канадійських прав і свободи я вступив до колегії св. Йосифа в жовтні пої кінці 1920 р.

Науку почав я від першої читанки. За не цілу зиму до червня я перейшов через 3 грейди, на другий рік я перейшов семий і восьмий, написав "ентренс", через 4 грейди по бокови праці кождого, відтак виїхав до Едмонтону на гімназію. Два роки гімназії, чотири Богословії /два останні в Бельгії/ і я по 9 закінчив за поміччю Божою. За Божим благословінням Преосвященний Владика поклинали мене до взнеслого уряду священника, уділивши мені сьогодня 16 серпня 1931 р.

Що це заслуга. Це ласка Божа а заслуга колегії св. Йосифа і Семінарії. Ви самі знаєте, що мене не була це легка справа. Уявіть собі, трудности студій, а ще до того, що маю родичів. А я мусів журитися найменшою річею і уперечанні.

/Продовження буде/

...ня і дочок, самі будем мати після цеї дороги можем спочивати ...ної радости з наших дітий. І від народів других націй честь мати ...ога заплату. Такове дороге, я думаю, що нема з нас нікого, що не ...любив би чесноти свого сина або доньки. Ото ми радіби кождий з нас мати ...чесні діти, а деж той чесноти набрати ? Отож чеснота находиться в сій організації. І самі вписуймося і заохочуймо своїх дітий до сеї організації, щоби колись наші діти не нарікали на нас, що ми їм не вказали правдивої дороги. Такове, бігте мені, і самі знаєте, що чеснота то є великий маєток для наших синів і доньок, а для нас радість. Наколи хочем сего осягнути, вписуймося в члени сеї організації ! Кождий член дістане щомісячно Газету, з котрої буде черпати чеснот, добра і мира тут і на тім світі. Перекладає паноче.

Ісус Христос зорганізував собі апостолів, яко учеників. Їх було 12. Отже межи ними був Юда. Пригадую паноче, хто мерзкій гадку вписатися у членство також після сего, щоби бути Юдою, прошу радше, най стоїть далеко від сего доброго діла.

А нашим добродіям честь і слава, Боже помагай !
Слава Ісусу Христу !

З церковно-релігійного життя.

1. На 24 грудня св. Отець відчитав відручне письмо до колегії кардиналів в Римі, котрим зїжучий 1933 рік проголошено святим, як 1900-ним роком від народження Рождественного Спасителя.

Деякі части цего письма передаємо в переводі.

"Ми згадали наші курби і не можемо не згадати найбільш вреваліх і лоскульних, котрі постали і далі тероятьсн найприкрішими і безправними умориками Святої Віри, для її визнавців і для її ієрархії в Іспанії, Мексику і Росії.

Не менше курби спричиняють нам безперестанні трудноші і недовір'я, так мирі поділи і суперечки між народами і державами. Не гинодьчи навіть жаху війни і громадянських звірств. А наслідком того є продовження як не заперпіння загальної фінансової і економічної кризи, котрій нема рівня в історії. Найбільш чутким і болючим в цій кризі є стан терпіння бідних і робітників, що вони саме є найбільш потребуючими і гідними помочі та суспільної справедливости і христіянської любови.

Ми згадали також про наші розради. А вони є так великі і так многі, що зголив подати нам благий Господь, що ми не находимо слів висловити нашу вдяку Божій доброті і тим всім, що були улучними і щедрими знаряддями цеї доброти."

Св. Отець згадав про Евхаристійний Конґрес в Кордові, поширення католицької акції і витревалість серед переслідувань ієрархії та вірних у згаданих вище країнах.

2. Минулого року викінчено у Львові нову грко-католицьку церкву на Клепарові. СС. Василіянки підналися будувати нову церкву на ул. Потоцького а не Снесінні міщанки Марцінкова подарувала під будову нової церкви площу, вартости 3 тисячі дол.

3. На 31 жовтня м.р. виїхало з Перемишля десять наших молодців до новіціяту ОО. Салезіанів в Торіно, Італія, щоби з початку вчитися цей чин в нашім народі. ОО. Салезіяни займаються вихованням опущених хлопців міських, через навчення ремесла і ведення ґуртівень. Ми дуже строгий і безмірно хосенний для міських бездонних. Честь нашим молодцям великої ідеї !

4. З онех виїхало з монастиря Глинська Пустинь на Полтавщині, котрому потвердило передістатися зі Совітів, згадує про велике посилення католицької Церкви на Україні. Католицькі святині зїздяли пішучі постелі вірних не підчищені і богато православних молиться в них. І від вірить, що сі Отець зорганізує хрестоносний похід проти большевиків і це його розрада. Який ...

5. Італійське правительство видало новий почтовий значок. З одного боку цего значка є Евангелія, з другого хрест, перед котрим склонені евхаристійські прапори. Під хрестом слово "Кредеремо" - Вірити ! Це в сьогоднішних ...ах. - Так великий народ не нуть віру ! /З. Клезія/

Українські Вісті !!!

Виходять ... тижня в ... онтині, Канаді,
... ч. 1951 - 10... стр.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ

... одинокий український католицький тижневик в Канаді !
... одинокою часописсю, ... спілки Богу і Церкві
... нирає здумливою мовленню !
... одинокий вагомий чинник в духовім
житті Канади з позитивним балансом !
... одинокий пістунок релігійно - національ-
ного життя Українці Католиків в Канаді !
... одинокий оборонець тижневим пригодам
віри, Церкви і Бога !
... одинокий заступником печатного слова, що
з пошаною і повагою відноситься до ... дно-
... учення, заплутаного ... ...
... ...
... ...

БЮЛЕТЕНЬ

УКРАЇНЦІВ
КАТОЛИКІВ
КАНАДИ

ЛЮТИЙ
1933

ПЕРЕГЛЯД

1. Оповіщення ..... Стор. 1
2. Відповідь Екс.Митрополита Шептицького "
3. Заклик п.Ф.Т.Мамчур. ... "
4. Провінціональний контест....п.Ф.Т.Мамчур " "
5. Телеграми на Зїзд.... " 2
6. Колегія св. Йосифа і виховання в практиці,о.П.Крижоручки....Стор.4
7. Братство Українців Католиків Канади,п.Ф.Т.Мамчур..... 5
8. Державницьке виховання молоді,п.Мих. Четыма..... "
9. Засади,о.Ст.Семчук..... " 7
10. Учительська часть.
Заклик,п.Ф.Т.Мамчура... " 8
Звіт з учительського Зїзду,п.Ф.Мазуркевича.. " 9
11. Католицьке виховання молоді і Укр.Катол. в Канаді,пр.Брата Методія
12. Організація Укр.Катол.Шкільних Тростів,п.Мих.Вілинський.... 14
13. Пластовий рух,В.Дж.П.Селбі..... ..... " 15
14. Хліборобська часть.
Заклик.... " 16
15. Самопоміч фармарів,п.Дм.Кобринський.... " "
16. Література.
Клич на прерії.... " 19
17. Богдан Лепкий,о.Ст.Семчук.... " "
18. З творів Богдана Лепкого.... " 20

Замітки на часі.

Приглядуємо конечність активности для всіх членів БУК-а.

Отже як найскорше скличте місцеві збори,перекажіть про Зїзд, прочитайте підходящі місця з Бюлетеню і заохітьте до впису в члени БУК-а.

Творіть Відділи БУК-а !

Не ждіть,аж хтось до Вас особисто напише,чи прийде організатор.Будьте активними ради Христа !

Тисячі душ згодить дівнол що хвилі.

Ви,Лицар Христовий,наверніть бодай кількох,бодай дві,одну душу ! Спонукайте її вписатися в члени БУК-а,стати під прапором Царя Христа - до боротьби зі злом за душу народу нашого.

2

Перше число Бюлетеню вже вичерпане.Тому бережіть це число.Не затрачуйте його легкодушно,не рвіть - бо за рік,як воно стане рідкістю.А воно є світком горіння духа нашого для Бога,Католицької Церкви,Українського Народу і Канади.

3.

Хто з членів БУК-а досі цего не вчинив,нехай негайно вирівнає надмитість.Інакше третє число Бюлетеню не загостить вже до него.

Вкладки просимо слати на адресу : ДМ.КОБРИНСЬКИЙ.
Box 14 - ABERDEEN,SASK.

4.

Ведемо працю безкорисно.Господь і душі широдобрі є нашою помочею. Двигаємо великий духовий тягар ради добра народу українського в Канаді. Поможіть нам,чим і як можете.

Коли наша праця мила Вам і Ви її спочуваєте,поможіть нам морально - голошенням і ширенням ідеї нашої,обороною Церкви нашої святої і наших засад - модитвою і ст.Причастям в намірені цего Божого Діла.

Коли Ви в силі зложити жертву для організації,зробіть це.Не ради людського ока а ради Бога,що бачить в таїні а віддасть явні.

Спільно з нами на фронт !

Уникайте запілля !

Воно для слабих,старих і дітий !

На фронт боротьби за душу безсмертну ! Спільно,вперед,для Христа !

Духом горіть ! Духом горіть ! Духом горіть !

БЮЛЕТЕНЬ Брацтва Українців Католиків Канади.

Виходить щомісячно.

Лютий,Р.Б.1933.

Оповіщення :

Головний Виконавчий Заряд повідомляє отсим,що чергові РАЙОННІ ЗЇЗДИ БУК-а відбудуться в днях 19 і 20 липня ц.р. в Саскатуні і в днях 26 і 27 липня ц.р. в Йорктоні.Точну програму подамо згодом до відома.

Сумежні з Йорктоном і Саскатуном околиці підготовляйтеся до Зїзду ! Миріть нашу ідеольогію і підготовляйте творчі начерки для розбудови і розросту БУК-а !

Вперед,до активности !

Відповідь Екс.Митрополита Шептицького,на вітальну телеграму Зїзду.

Львів,дня 2/I,1933

Ваша Ексцеленціє ,

Сердечно дякую за милу мені память і побажання телеграфічно пересланні так в імени Вашої Ексцеленції як і клеру та зібрання вірних.Прошу Бога,щоби благословив Вашу працю і позволив дочекатися гарних успіхів вложеної праці.

При тій нагоді пересилаю рівнож хоч спізнені мої найкращі святочні і новорічні побажання.

Поручаючись св.молитвам прошу приняти вискази моєї найвищої пошани

† АНДРЕЙ

Їх Ексцеленція
Преосвящ.Кир Василій ЛАДИКА
у
Вінніпегу.

З А К Л И К :-

Всіх Священників,Учителів та всіх дотеперішних Членів БУК-а взиваємо зібрати по своїх округах як найбільше число членів,так старших,як молоді !

До тепер Бруно веде перед числом членів.Старайтеся, щоби Ваша околиця стала першою на слідуючий місяць !

Кождий новий член дістає на вплачену вкладку посвідку від Скарбового Писаря і одержує Бюлетень даром.Вперед ! Покажіть Бюлетень знайомим - розкажіть про його вартість для нас всіх - причиніться до поширення нашої ідеї - з Богом,вперед !

Ф.Т.Мамчур,
Головий Писар.

Виявом активности - Провінціональний Контест .

Щоби не відтягати виконання реальної корисної роботи для нашої молоді в Саскачевані,БУК плянує переведення

ПЕРШОГО ЗАГАЛЬНОГО КОНТЕСТУ МОЛОДІ В САСКАЧЕВАНІ.

Ми числимо понад сотку наших Католицьких Громад в Саскачевані,котрі находяться в не більше як 12 округах,гуртом досить близько побіч себе. Такими окружними осередками є : Саскатун,Ріджайна,Коидор,Мефорд,Принц Альберт, Орітон,Канора,Айтуна,Арран,Мелвил,Мелфорт,Альвена - і може ще де.

У вище згаданих округах находиться вся наша /майже/ сила громад.Сей поділ громад сам собою вказує практичність переведення ріжних гуртових проектів.Першою нашою практичною працею в цім напрямі буде переведення провінціонального контесту молоді - по черзі її ріжних виховуючих ділянок.Такий контест сам собою вже є сильним підбадьорюючим чинником для нашої молоді,щоби вона поліпшила себе морально,умово і фізично.А кождий молодий хлопець чи дівчина бажає сего в молодім віці,щоби підготовити себе як слід до заняття відвічального згодом становища горожанина Канади.

Коди в житю нема суперництва,так всякого рода змагання тратить охоту і може зовсім заникнути.Навпаки.Коли людина бачить перед собою мету, котру мож осягнути лише суперництвом з другими,тоді повстає бхота вправляти себе,поліпшувати і перемагати.Надгородою цего стремління є внутрішне почуття.Потішаюче,горде,приємне.А на зверх,прихильність інших та повага,честь і заслуга у своїй організації,громаді,родині.А це все відбивається помітно на цілім народі.

Хто почувається на силах взяти участь внашім контесті,свідчить,що молодий.Но хоче осягнути щось краще і причинитися до великої праці ради нашого і дітий наших добра.

Контест має три степені :

1.Кожда громада устроює контест між своїми членами і нагороджує побідників,котрі заступають ту громаду в дальших контестах.

2.Побідники або представники кождої громади зїзджаються до свого окружного міста або осередку на змагання з дооколичними суперниками.

3.Окружні побідники зїздчаються вводно місце провінції на треті та рішаючі змагання.

Таким способом і милим коштом зможемо перевести контест.

Контест включає хори,співи,гри на інструментах,бесіди,спорт і танці. Правила контесту як також всі зязані з тим відомости,подамо у слідуючім числі Вістеню.Кожда громада повинна однак вже тепер вибрати Комітет з 3. або й більше членів,котрі займуться цею справою і підготовлять її.В Комітеті мусять бути люди,що цікавляться молоддю та не жалують часу ані енергії.Таких молодих людий духом/ віримо / у нас не бракує.Січи можуть богато причинитися в цім напрямі.Богато поможуть тут учителі при чинній помочі священиків та других одиниць.Також кождий батько,котрий радби бачити свої діти першими чи в музиці,чи у співі,чи в іншім мистецтві,повинен сильно поперти таку працю у своїй громаді і поза нею. Се красне,поважне,приємне і конечне.

Коли перечитаєте цю статтю,подумайте над нею.Подумайте також,які є відносини у Вашій громаді,зачніть працю по можности як найскорше і напишіть нам про свій почин.

О.Т.МАМЧУР,
Box 19 - Cudworth,Sask.

Телєграми на Зїзд.

1.-

Гирий привіт і поклін Їх Ексцеленції Преосв.Кир Василієви,Шановним Аранжерам Зїзду і Достойним Делєгатам.Жалую,що неможливо мені прибути на Зїзд до міста,де я довший час працював і думав про нинішний Зїзд Українців Католиків.Наш клич : Бог і Вітчина - Україна і Канада.Гнетуть нас вороги,филя безбожництва іде на нас,а ми живем в Нездарности і пасивности.Послідна пора здобутися на рішаючий крок і перейти до діл. Плянуйте,нараджуйтеся а повзяті ухвали впроваджуйте в життя,в кождій громаді,для добра Католицької Церкви і Українського Народу.

Дай Боже дочекати світлих успіхів нинішних Ваших розумних нарад.

Слава в часть Президії Зїзду,слава і честь Делєгатам !

о.Мих.Оленьнук
Бредфорд,Онт.

2.-

Торонто,Онт.,1932,Грудня 27,год.8,10 поп.
Всечес.Отець Парох,
214 Евє.М.С.Саскатун,Саск.
Січова сотня 2 Коша в Торонто пересилає Католицькому Зїздови привіт і бажає цінних успіхів.

3.-

Киченер,Онт. 1932,Грудня 27,поп.6,45
Всеч.Отець Парох.
Приймість привіт від 7 Коша Канадійської Січової Організації.

4 :-

Шикаго,Ілл. 1932,Грудня 28,перед пол.6,37
Комітет Українського Католицького Зїзду,
214 Евє.М,С,Саскатун,Саск.
Пятьнадцята сотня Гетьманської Січи вітає Зїзд,бажає повного успіху в праці.

Сотник Матвіїв.

5.-

Едмонтон,Альта. 1932,Грудня 28,пол.2,05
Отець П.Сулятицький.
Найкращі побажання скорого успіху Вашого підприняття для добра Католицької Церкви і Українського Народу.

ОО.Василіяни

6.-

Гемилтон,Онт. 1932,Грудня 27,поп.6,48
Вельчесний Отець Сулятицький,
214 Евє.М.С.Саскатун,Саск
Приносимо наші серделні побажання для Зїзду в Саскатуні.Я повавши надію,що цей Зїзд скріпить наше церковне і національне життя в цій Канаді.

Отець Олексів

7.-

Шикаго Ілл. 1932,Грудня 28,поп.12,11
Українсько-Католицький Зїзд
214 Евє.М.С.Саскатун,Саск.
Хай Господь благословить Вас успішними нарадами.

др.Іван Смук

8.-

Винипег,Ман. 1932,Грудня 27,поп.6,37
Президія Українсько-Католицького Зїзду,
214 Евє.М.С.Саскатун,Саск.
Винипеґський Кіш Січової Організації засилає щирі побажання. Знаємо,що Ваші наради будуть вестися під нашим спільним кличем : Бог і Вітчина.

Олекса Малофій

9.-

Винипег,Ман. 1932,Грудня 27/28
Українсько-Католицький Зїзд Саскачевану,
214 Евє.М.С.Саскатун,Саск.
Пане Предсідатель.Засилаємо найкращі побажання успішних нарад і

надіємося,що праця започаткована на цьому Зїзді стане основою сильної і певної Католицької Організації Українців.Хай Бог благословить плоди Вашого доброго діла.

М.Майхрук,през. - С.Пасічний,пис.

Замітка :-

Ці телєграми і привіти,які будемо печатати в слідуючих числах Бюлетеню,прочитано першого дня Зїзду,в полудне.Кожду майже телєграму і привіт учасники вигали бурливими оплесками.Були це ознаки цирого захоплення і подяки.Провід на цьому місці виражає Всім,що заслали вітальні телєграми Зїздові,належну подяку і шану.

о.П.Криворучка,
парох Арран і околиці.

Колєгія св.Йосифа і виховання в практиці.
/Продовження/

Я все мусів сам постарати на себе,від черевиків до верхного одіння.Також треба було уділяти на добрі ціли,коли була збірка.Я пізно вертав зі книв і мусів добре прилягати до книжки,щоби наздігнати запізнений час.

Помагало мені одно.А це тверда постанова і бажання,діпняти чину Священства - сила волі,постійна плянова праця,получена з молитвою.чим хочеш,тим можеш бути - казав нам нераз наш перший учитель,брат Станислав.Тільки раз постанови і ніколи нічим не зражуйся - увіїди в науку всім твоїм тілом і духом.Бо нема становища,котрого чоловік,як лише схоче,не мігби діпняти.

Се дало мені товчок до праці.Крім цего дуже помогли мені порядок в Колєгії і точність та поділ часу.Вже о шестій годині будить дзвінок. За пів години ми в каплиці.Спільні молитви,Служба Божа і щоденне св. Причастя - були для мене і для всіх студентів,жерелом сили,потіхи і витревалости.Зродом снідання,відпих і) наука від девятої зрання до четвертої споледня.Англійські предмети переплетені з українськими предметами навчання і щоденно навчання релігії.По четвертій вибігаємо всі на поле і починається гра в пилку /бейзбол/,мяч - а зимою в кружельце /горі/.Відтак година студій,спільні вечірні молитви і спочинок.часто крім вичисленого занняття ще окреме,бо приходять літературні сходини, промови,читання ітд.Так розвивалося товариське життя і мало на мене великий вплив.

Цей порядок знаменито вибразовує ум,сталить волю,будує і кріпить вдачу.Хоч вдача сама собою виразно зависима від волі,то однак впливають на ню також духові і фізичні сили чоловіка.Але треба ті сили виховувати у відповіднім заведенню - і під умілим виховавчим оком учителя, що водночас є батьком і приятелем.Колєгія сповняє одно і друге.Се наче дім родинний.Вчителі і студенти творять велику духову родину.Таке життя лишає глибокий слід у вихованню.

Слова вчать,приміри потягають - каже латинська пословиця.Спільне життя студентів і учителів,разом в клясі,разом в каплиці,разом при столі і разом в полі !- дало як найкраще виховання гарної і гармонійної вдачі.Це артизм співжиття.Хлопець доброї волі приходить до колєгії як необроблений матеріял.Я був таким.В Колєгії вишколюють його ум,серце направляють до всього найкращого і скріпляють волю до праці.Такий молодець набуває в колєгії відповідне знання а що найважніше виходить, як правдивий християнський джентелмен.Бо в такім спіжитті видимі і невидимі руки працюють ,кують і різблять вдачу молодця.Тут сталиться його волю,ублагороднюється його душу і ушляхотнюється серце.Навчається пригожого і красного поведення.Відкривається шлях до людських душ.Бо як каже кардинал Ньюмен,джентелмен є той,що ніколи нікому не наносить жадної кривди ані неприємности.Католицький джентелмен придержується

своїх католицьких принціпів і засад.Він шанує також погляди і права інших людий.А праця його вінчається обильним успіхом,в якім стані він не працювавби.

Най ці мої слова стануть бодай висловом малої вдячности і почувань, які є і остануть в мене для колєгії св. Йосифа в Йоритоні.

А.Т.Мамчур,
учитель в Калворт,
Відписар БУК-а

Брацтво Українців Католиків Канади. /Продовження/

Щоби зацікавити нашу молодь і повести у громадській праці,треба вживати відповідних середників,що є будуючими та потягнуть доорі наслідки.Надію,що з основанням нашої організації зможемо вже першого року виконати богато конкретної праці по кольоніях а особливо для молоді.Для неї переведемо різні контести,наукові,спортові ітд.

Як згадано,ми Українці Католики,замешкуємо в цій провінції певні округи.Переглядаючи ці округи,находимо около 12 означених місць,при котрих гуртуються наші люди.Так що різного рода контести мож буде перевести без великого розмірно труду.

Головний Виконавчий Заряд,котрий вибереться сим Зїздом,зорганізує саме такі осередкив провінції та подаватиме вказівки і напрямні праці. Утворяться відділи і вони,як такі,матимуть змогу повести працю для добра свого і тим самим для цілої організації.

Започаткованням цеї праці буде впис членів до нашої організації. Зачнемо видавати місячний Бюлетень,в котрім всі наші справи найдуть відповідне обяснення і поширення.Дальшою нашою справою є справа нашої преси,без котрої жадна діяльність в теперішних часах не приймє сильної форми.Тому під кінець уважаю за відповідне зазначити,що наш успіх буде тривким,коли зорганізуємося у Брацтві Українців Католиків Канади - виберемо заряд з активних членів нашого громадянства,поширимо нашу пресу і наш Бюлетень та всі спільно рушимо вперед як дійсні члени нашої великої організації Брацтва Українців Католиків Канади.

Мих.Четьман,
Головний Обозний Кан.Сїчової Орг.

Державницьке виховання молоді.
/Продовження/

Український нарід своїм географічним положенням є покликаний до цего,щоби світови дати новий лад суспільний і політичний на місце індивідуального капіталізму в теперішному виді і державного капіталізму большевицького - як пережитків.Той новий суспільний і політичний лад ми маємо.Це вибір українського духа.Це Трудова Монархія,оперта на принципі приватної власности,на засадах християнської моралі,на професійних союзах /на спільпраці класів.Чи варта працювати для такої цілі ? Варта ! І в цьому напрямку ми повинні виховувати нашу молодь.

Віра Христова в понеділці.Знамя хрестне повалене лежить в поросі у ніг червоного кочовика - Антихриста на землях України,з котрих зємель вийшли ми,чи наші батьки.Обовязком нас,християн,є піти на оборону ся церкві св.Софії в Київі.Чи варта нам Україна,а головно нам Українцям Католикам працювати для такої цілі ? Варта ! І в такому напрямку ми повинні виховувати нашу молодь.Працюючи для всіх цих цілий ми рівночасно будемо працювати також для Канади і для України і для цілого люд-

ства.Всі вичислені завдання ми зможемо виконати лише тоді,коли на землях України збудуємо незалежну Українську Державу.Бо тільки у своїй Незалежній державі нарід зможе розвиватися всесторонно і робити вклади у скарбницю всесвітньої вселюдської культури.А чужинці,що тепер там рядять,заводять і будуть заводити такий лад,який їм захочеться.Найбільшим нашим ворогом є большевик - Антихрист.Його полки спаєні залізною карністю.Щоби там саме збудувати незалежну Українську Державу,треба повалити Антихриста.Побідити його залізні полки чекістів.Тому проти його залізних полків,мусимо поставити свої залізні,лицарські,полки,бо сили хаосом не поборемо.Силу можна побороти лише силою.Ми мусимо виховати лицарів.Лицарів по взору перших християн,котрі на смерть ішли за віру Христову.Лицарів на взір Хрестоносців,котрі на заклик монаха Петра з Амієну ішли до далекого Брусалиму звільняти гріб Господній з під влади невірних.Лицарів нашого славного князя Святослава,заройовника.Лицарів,вірних аж до смерти свому Прогодови.Внутрішну основу дадуть їм засади християнської моралі,любов Церкви,віри і рідної землі.

Наші лицарські зриви за незалежність кінчилися все катастрофою. Щоби на будуче це виминути,мусимо усвідомити собі причини невдач.Коли усунемо причини,то усунемо й наслідки,бо ті самі причини спричинюють ті самі наслідки.Коли глянемо в нашу історію,то побачимо,що наша держава княжої доби була так довго могучою і великою,як довго всі удільні князі слухали верховного князя київського і не піднімали проти нього бунту. З хвилею,коли удільні князі починали міжусобиці і посягали по верховну владу,наша держава слабла.Погром князів наших над рікою Калкою Татарами 1224 р. спричинило розтягнення наших князів перед самим боєм.Це був початок кінця нашої держави з центром у Київі.Бунт "татарських людий" і боярські свари були початком кінця нашої держави з центром в Галичі. Бунт проти заповіту гетьмана Богдана Великого про дідичну владу гетьманську,дав нашій історії початок в так званій Великій Руїні і початок кінця нашої державности другого періоду.Починає 3-ий період 1918 року,коли земля знова стає дійсною державою,признаною вже кількома державами,маючи вже вже упорядкованою,за часів гетьманування Павла Скоропадського.І знова бунт,піднятий нами до спілки з большевиками,кидає нашу державу в порох і в прах червоної орди.Отже нашим найбільшим ворогом і причиною,котра не дає нашому народови стати державним,є наш власний український дух бунту проти своєї влади.Той дух бунту проти своєї влади бушує і дальше в наших душах.Той дух бунту проти своєї влади духовної творить різні секти,шукає іншого Христа і розварює нас релігійно.Той дух бунту проти своєї законної влади Світської розварює нас політично і не дає нам стати одним фронтом проти ворогів нашої незалежности.Отже в першій мірі з тим духом бунту проти своєї законної влади Духовної і Світської повести нам треба безпощадну борбу.Викорінювати його з душ наших а на його місце дух послуху,доброгільного послуху своїм авторитетам Духовному і Світському защіпливати треба.І в тому напрямку повинні ми виховувати нашу молодь.

Принціп організування по політичним партіям є для нас Українців погубний,бо розварює нас і не дає нам обєднатись під одним законним Проводом.Для державних націй рін не є так шкідливий,бо вони держави вже не потребують будувати.Політичні партії на це засновуються,щоби колись захватити владу.Тому вони і політичними називаються.Вони ніколи не погодяться між собою і не признають проводу одного спільного для всіх.Бо кожда партія має таке саме право.Тому не після партій політичних,але піником у своїх професійних союзах,хлібороб з хліборобом у своїх проф.союзах,торговець з торговцем у своїх итд.Пласт для дорастаючої,Гетьманська Січ для дорослої молоді.Це організації,в котрих та молодь буде набиратися лицарського духа,занепавшого у нас через занепад віри.Щоби та молодь виховувалась на дійсних лицарів а не на різунів,про це подбає преса, "Українські Вісти" будуть плекати в їхніх душах засади християнської моралі,будувати будуть фундамент а Січ дасть їй школу державницького виховання.Тоді молодь,старши на геройський порив,під законним проводом

живучого Гетьмана України і Великого Князя Галицького,Павла - виповнить задачу,назначену Творцем українському племени на землі.Тоді зрив не закінчиться катастрофою.Це буде праця для України,для Канади,для всього людства.

По таких напрямних повинно іти державницьке виховання нашої молоді.

о.Ст.Семчук,
парох Альвени і околиці

Засади

I. Дух є первопочином і Творцем всього - відвічний,незмінний Дух.

2. Він творить душу людську,що оформлює матерію чоловіка.Людський дух творить ідею,котрої виразником є світогляд.Світогляд відділовується на всіх починах людий і позначується у всіх царинах людського життя.

3. Так ідея стає жерелом світовідчування і світопримінення.Вона є людським першим творчим чинником на основі і через силу душі.

4. Душа оформлює тіло чоловіка,ідея оформлює душу.

5. Гучником між Найвищим Духом а людською душею є ідея релігійна, що в однонас є виразником цеї лучности.Ідея релігійна є первопочином всіх свідомих відрухів людського духа.Тому є першою і найважнішою у творенні світогляду.

6. Безграничний обєм людських ідей ограничується ідеєю Обявленої Релігії,навченої і проголошеної Сином Божим,Ісусом Христом - а непомильно абсоріганої організацією Божої установи Христа,Католицькою Церквою, котра проголошує і хоронить чистоту Обявленої Релігії ради основного добра людської душі.

7. Так Обявлена Релігія є заборолом правди і щастя,як виявів організованости людських ідей ідеєю всеобіймаючою та найвищою Бога та розвою світогляду шляхом непомильних Божих правд та їхніх середників св. Таїн.

8. Отже в основі світогляду лежить ідея,або ще глибше,дух.Так найвищий Дух справляє і береже від хаосу наш світогляд,що стремить придбати середники та при їхній помочі осягнути і здійснити вічну тугу за правдою та її насиченням,щастям.

9. Вищим світогляду чоловіка є його бажання організованого Богопочитання, любови ближнього,як техніки життя або цивілізації і любови ... стремлінь.Організоване Богопочитання проявляється ... Богослужения,освяченнями і благословленнями - що мають питоменні ... ціхи,які знова є випливом і співділанням цілости нашого життя.Любов ближнього на основі взаємовідношення до людий уладнює та улекшує, спіжиття при помочі здобутків техніки на основі взаємопошани і забезпечення,співпрацюючі та спіпкористування.Любов себе користується здобутками життєвого укладу ради духової насолоди живого слова в поезії,пісні та музиці,як також ради здобуття і утревалення краси через малярство,різьбу і будівництво.

10. Матерія тіла нашого,як злука крови,костий і нервів,що оформлена безсмертною душею,відріжничковується своєрідністю цих трох складників від прочих людий.Взаємовідділовування і співділання матерії і форми,як тіла і душі,помітне на ідеї та світогляді.Вслід за тим питомність нашого світогляду лишає познаки на нашім обряді,цивілізації і культурі.

11. Тому Католицька Релігія,Західна Цивілізація і Українська Культура це три організаційні ундатнення наші,котрих випливом є бажання до тіснішого співділання та співпомочі.

12. Вислідом цего бажання є злука ідеольогічно-організаційна на основі статуту Брацтва Українців Католиків Канади.

Перед боєм за людську душу !

Сила чорна,як безодня і тяжка геї олово,хмара брехні,злоби і ненависти а за нею рать дияльська з божевільним реготом,розшаліла і п'яна в безумстві,топче і толочить найсвятіше добро - душу людську.

Станьмо всі в обороні покривдженої душі ! З Христом,до побіди !

УЧИТЕЛЬСЬКА ЧАСТЬ

Ф.Мазуркевич,
учитель з Прудгомме

Звіт з Учительського З'їзду.

Після закінчення з'їзду БУК-а посвячено половину слідуючого дня на виключне обговорення станових справ учителів в присутности лише учителів та декотрих панів з "ВЗаряду БУК-а.

Позашкільна учительська праця є великого обсягу і учителі застановляються над всякими проблемами канадійських Українців. Однак найважнішою справою учителів є їхня шкільна праця, бо вони підготовляють дітий до великої ролі горожан Канади і співтворців державного будівництва. Так учительська праця вяжеться тісно зі загальною. Учителі повинні мати поміч всього організованого громадянства і тому гідбули свої наради у спільноті і співпомочі БУК-а.

Преосвященний Гадика виголосили першу промову, в котрій порушили справу студентського життя-буття. Воно, це життя наших студентів є часто дуже бідне, бо їхні родичі здебільша незаможні. Деякі родичі тягнуться з останнього, щоби таки своїм синам дати змогу покінчити студії а деякі таки не в силі і їхні діти мусять науку переривати. Все таки є богато наших студентів на університетах, котрі мимо тяжких часів намагаються покінчити студії, хоча серед злиднів. Часом по чотири найжуть одну кімнату і самі собі варять, а щасливі коли дрічі в день мають що з'їсти. Але часом на жаль й його не стає і треба задовольнитися одним обідом в день.

Учителі в кращім положенню, бо не терплять цих незавидних злиднів. Вони повинні сіяти в школі здорове зерно любови до Канади, як також пошани і любови до землі своїх батьків, України. Не повинні ніколи забувати своїх предків ані свого походження. Повинні тямити, що є канадійськими Українцями Католиками.

Також конечним є подати дітям релігійне виховання, бо тільки через него можна осягнути любов, котрої саме нарід жаже і бажає її бачити.

Зверги промавляв п.Мих.Білинський, президент Українських Католицьких Шкільних Трустів, про необхідність зорганізування наших учителів в БУК-и і про моральну та матеріяльну поміч, яку наша організація подасть радо своїм учителям.

Інші бесідники висказали свою симпатію для намірів учителів співпрацювати з БУК-и. Згадано про трудноші, серед яких доводиться працювати нашим учителям. Намічено плян праці на будуче і серед великого духового піднесення закінчено наради відспіванням гимнів канадійського і українського.

ПОЗІР УЧИТЕЛІ !

БУК бажає мати точні адреси всіх учителів Українців Католиків, так мужчин як женщин, зі заняттям чи без заняття.

Тому просимо всіх прислати свої адреси. У відповідь перешлемо Вам ряд відомостий і дальші запити.

Слати на адресу :

Ф.Т.Мамчур,
Кадворт, Саск.

Брат Методій,
учитель колегії св.Йосифа
в Йорктоні.

Католицьке виховання молоді і Українці Католики в Канаді.

Я дійсно рад, коли нині маю нагоду говорити про найважнішу під цю

пору справу - це є католицьке виховання молоді. В моїм відчиті я поясню деякі галузі католицького виховання та зверну особлившу увагу на вже існуючі українські католицькі виховавчі заведення в Канаді і відношення Українців Католиків в Канаді як до католицького виховання молоді так і до тих, вже існуючих, виховавчих заведень.

Многі католицькі родичі уважають всі свої обовязки згляном дітий сповненими, якщо пішлють діти до шкіл, де вони здадуть іспити, департаментальні чи державні. Успішні іспити ставлять дітий на рівні з дітьми сусідів, коли тоді в спромозі приготовитися інтелєктуально до бизнесового чи професіонального життя. Однак таке виховання-приготування закедує духовий моральний розвій, що саме наша Церква свята уважає за найважнішу часть кожного правдивого виховання.

Найбільше потребою для нашої молоді нині є сила совісти а не сила ума. Так, [illegible] сильність волі здавляти всі злі нахили є конче потрібна, щоби [illegible] тільні характери проречених і відповідно виховання, так підданий пристрастям, так засліплений гордістю розуму і так обчаєний фальшивими принціпами, що католик мусить дуже добре знати і практикувати свою святу віру, щоби не бути пірваним струєю зла. І католицьким вихованням глядимо на розвій ума, тіла і душі. Тому, що душа є провідною силою життя, ми звертаємо на ню першу увагу - даємо душі [illegible] і поміч [illegible] виховавчими системами.

Тут учинаю заміжнотідне розяснити дві різниці, які є в поглядах на [illegible] виховання між католиками а некатоликами, що придержуються не релігійного але публичного виховання.

Ними різниці и є відмінні погляди в справі коедукації і фізичного виховання.

І. Коедукація.

Католики домагаються і переводять у своїм вихованні розлучення дітий після полу, рівнас коли діти діти покінчили початкуючу школу, коли [illegible] вважають за конче потрібне перевести під самих початків навчання [illegible] Це [illegible] ся так в цій справі : Вже сама природа [illegible] своїм організмом, склонностями та відношенням. Отже нема потреби [illegible] штучно природу ати перемішання або цілковиту різність у дітях [illegible] Тому що є така наглядна різниця між хлопцем а дівчиною [illegible] і дівчата є так різні, чомуж мають побирати виховання і одно [illegible] спосіб, і чому програма їхніх наук малаби бути та сама ? Завдання виховання є приготовленням до старшого віку, то як однакова наука може виховати одиниці приготовитися до дуже прямо противних собі покликань : матері дома і батька у світових підприємствах ?

Голосителі-ширителі коедукації твердять, що коедукація стремить виховання пожаданої одноманітности. Ідерної, цілі та справи в горожанстві. Так, але це не є доказом, що ця одноманітність виходить на добро суспільности. Хто лише троха може розглядатися, мусить признати, що коедукація в Америці в наших часах аж надто посунула свою одноманітність. Дівчата стали мужеськими а хлопці аж надто розніжнені. Нарільно огладжена дівчина вже не [illegible] до пинушини, як рицар і галантний молодець, якого найвищою [illegible] честю було оказати шану і почесть для женщини. Ці [illegible] майже зникли з лиця землі. І хотяй не можна в тім цілковито признатися, то всеж таки вона без сумніву не мало до [illegible] причинилась.

Католицьким ідеальним вихованим женщини є подати їй все потрібне для підготовки до будучої ролі - цариці домашнього огнища та опікунки родини. Це не виключає студій над якимсь особливим предметом. Однак особливу вагу кладеться на приспосіблення знання, яке має огладний та культурний вплив на домашнє життя. В обсяг цего знання входять релігія, моги, література, красні штуки, музика і т.д. Тому католицьке виховання дає про розвій всіх прикмет і чесноти, що особливо пособлялиби будуче родинне огнище зробити ідеальним осередком культурного життя і огляди. Не кажу, є ціллю нашого виховання женщину [illegible] Католицьке виховання стремить виховати женщину, котрої праця,

заняття і розривка булиби звернені до того огнища, при котрім сміх дітий творивби кращу музику як золотострунні арфи. Моїм поглядом є, що саме коедукація прямує відлестй женщину від цеї домашної амбіції. Щоденне пристарання і побутя з хлопцями вспільне в дітчину радше мужеські чим жіночі інтереси. Так дівчина скоро набирає замилування да напружливих ігор, дополітики і бизнесу та в цей спосіб розминається з цим високим покликанням, до якого призначив її Бог - Сотворитель.

Фізичне виховання.

Фізичні дари молодиця завсіди приходять зі собою свої проблєми. Тому треба числитися з вразливістю, яка походить з фізичного устрою. Але вразливість і імпульси можна згорнути на таку дорогу, що це все не захитає моральним укладом дитини. Цею дорогою є забави, змагання, фізичні вправи, музика, аматорські представлення, дування а передорсім ентузіязм для духового героїзму, та подив для геличі Христа і Його Святих. Беручи під увагу, що експресія є лучша чим репресія, ми стараємося згорнути увагу та ентузіязм молоді в тих так дражливих літах на ідеал нашої спасної віри, яким є чистота тіла і душі. В цих літах дитина зовсім природно почитає героїство, тому читання героїського життя Святих веде її до наслідування. Тим наша виховавча система є захороною, що провадить до вищого, до ідеалізму. Дві Нові Заповіди відносяться прямо до фізичного виховання і гони вистарчають для кождого, хто хоче заховувати заповіди Творця і Сотворителя, та Судді. Католицьке виховання стремить вповати пошану до цих заповідий, щоби вони були провідними в житю.

Хто працює на ниві виховання молоді, поносить велику відвічальність. Але він має також великі заслуги для родини, суспільности і держави. Католицькі вихователі-педагоги повинні тямити слова одного великого мужа. Коли працюєте на мармурі, ця робота згине - коли на залізі, час його знівечить - коли будуєте великанські будівлі, то й вони з часом розлетяться. Але коли працюєте над безсмертною душею, впоюєте в ню засади любови Бога й людства, тоді витискаєте знамя і робите працю, яка тріватиме і сіятиме через цілу вічність.

Католицькі виховавчі заведення в Саскачевані.

Українців в Канаді після найновішої статистики, по заподанні з статави є 225,113 душ. З цего числа є 186,587 душ греко-католиків. В провінції Саскачеван є 63,400 душ Українців. З цего числа є 44,265 душ греко-католиків. Українських родин в Саскачевані є 12,278. Коли число родин поділити в числі Українців в Саскачевані, виходить дещо більше як 5 душ на одну родину. З цего обрахунку виходить, що в провінції Саскачеван є більше чим 36,834 українських дітий. В цій провінції істнують чотири українські католицькі виховавчі заведення. Місць в тих чотирох заведеннях є на 500. студентів чи студенток. Здавалобся, що на 36,834 українських дітий, ці чотири виховавчі заведення є заповнені аж до послідного місця. Однак, на жаль, дійсність є інша. Цего року /шкільного/ в цих чотирох виховавчих наших заведеннях є заледви 150 учеників. Ось сумний доказ, як ми дбаємо про виховання своєї молоді.

Заведення Сестер Служебниць.

Три, з чотирох згаданих, заведень в Саскачевані є під управою Сестер Служебниць. І/В Айтуні для малих хлопців і дівчат з приютом для сиріт. 2/В Йорктоні приміщення для старших дівчат з вищих шкіл і сама школа з навчанням від першого до девятого степеня включно. 3/В Саскатуні приміщення для старших панночок з вищих шкіл. В кождим згаданім заведенні Сестри вчать релігії, українознавства, пісень, вишивання та домашніх робіт. Наші дівчата, перебуваючі в заведеннях Сестер Служебниць тепло підготовляються до будучої ролі цариць домашнього огнища і помічниць родини. Виховання дівчат під проводом Сестер скріпляє їхні добрі прикмети і чесноти та творить їх культурними і ідеїними робітницями, якраз такого виховання наші дівчата найбільше потребують, щоби колись були в стані сповнити своє покликання супроти власного народу і передали грядучим поколінням патріотизм та віру.

Якщо наші дівчата одержать таке зрівке католицьке виховання, тоді й наша ціла суспільність та будучність стануть кращими. Бо будуча молодь

як вростка майбутности, виссе з грудий материй той патріотизм, релігію, засади та культурну ніжність, яку наші католицькі виховавчі заведення колись запили ніжним матерям а теперішним дівчатам-панночкам. Сестри Служебниці роблять велику роботу для нашого українського народу тут в Канаді і тому довинні найти повне попертя у всіх Українців Католиків а особливо у нас, наших делегати цего Укр. Катол. Зїзду, бо елементом активним. Поможемо Сестрам і оцінимо їх самовідренну працю найбільше тоді, коли заповнимо ученицями заведення під їх проводом.

Колегія св. Йосифа.

Одинокою нашою Вищою Школою і виховавчим заведенням для наших старших хлопців-студентів, не лише в Саскачевані але в цілій Канаді, є Колегія св. Йосифа в Йорктоні, під проводом Братій Християнських Шкіл. В Колегії поміщається вчання в від семого до дванацятого степеня включно. Студенти остають під [illegible] наглядом учителів кождої години через всі дні. В Колегії маємо окремі хемічні і фізичні лабораторії. Кождого року студенти пишуть державні іспити. Згадаємо також про фізичний розвій наших питомців і тому спорт відіграє в житю заведення досить велику роль. Студенти відносяться до спорту дуже активно. Цего року, приміром, маємо дружину "в бесбольку" і дружину "в раґбі", що належать до міської опортової ліги і дотепер ними були горді і добували найзбірніші англійські дружини.

Для релігійности, карности і національности помітний на цілим житю студентів в Колегії. Лекції науки катехізму і українознавства відбуваються щоденно і то підчас шкільних годин урядових. Знання своєї релігії і своєї національности української одержують наші студенти підчас шкільних годин в класі, з лекцій, - а такого доброго, морального приміру своїх учителів через цілий рік. Бо учителі виконують це в житю, чого вчать на годинах своїх учеників. Знання релігії і національности практикують студенти через весь свій побут в Колегії св. Йосифа. Практикування своєї релігії переводять студенти щоденно в спільних молитвах, слуханню Служби Божої і приниманні св. Причастя. Практикування національних почувань українських виявляють студенти у своїм Літературнім Товаристві, в дебатах, відчитах, концертах, лісняк, музиці, національних святах та видаванню студентського свого часопису п.з. Снєво - в українській мові. Тою гармонійною ходою знання і практики, що ідуть рука в руку, наші студенти гартують свій характер і виховуються на правдивих засаднича робітників нашого українського народу тут в Канаді.

Батьківський провід, інтелігентний нагляд, придержування лагідної а рівночасно сильної дисципліни - далі заохота до всього, що шляхотне - оце є ті середники, якими в нашій колегії побуджують студентів до замилування в науці, плекають у них душу і виховують на добрих і примірних християн.

Вині образування є дуже важним чинником в житю, бо успіх в проміслі чи в професії конечно вимагає знання. Трудноші, перешкоди і натиск новітнього життя вимагають доброго, рівноважного приготування. Виховання повинно дати студентові серіозний і гармонійний розвій всіх його здібностий - тіла, ума і душі. Назбирання науки без рівночасного набуття найважніших черт характеру є маловартне, і маловартне. Многі новочасні виховавчі заведення, на жаль, звертають увагу лише на розвій ума і так згодом висилають молодих людий на бурливе море життя без дорогокказу здорових моральних засад, котрі вказалиби їм рірний шлях. А тому, що молоді особи ці не можуть добре кермувати своїм життям їзза браку моральних засад, то гинуть в нещасним морю злочинности, неморальности і безбожництва.

Колегія св. Йосифа під проводом Братій Християнських Шкіл дає студентам гармонійний розвій ума, серця, тіла і душі. Тим чином у студентів формується праводиві, чесні характери, котрі ведені засадами християнськими стають потіхою і користю для родичів, держави, Українського Народу, Церкви і себе самих.

Виснення злобних закидів.

Є на горе одиниці, котрі говорить, що колегія св. Йосифа ненаша і що там виховують не в нашім дусі. Треба застановитися і добре зрозуміти дві справи, щоби осудити неслушність і фальшивість тих злобних закидів. Перше, що то є за інституція ця колегія св. Йосифа і яке виховання вона дає на-

шим студентам ? А друге,хто є ті,що так очернюють цю інституцію та намагаються її розвалити ?

Про першу справу я вже говорив і сподіюся,що всім ясно,яка то інституція ця колегія св.Йосифа і як вона виховує нашу молодь.Вистане переглянути перебіг студій в колегії,працю студентів,учительський склад - як українських Братів Християнських Шкіл так і ОО.Редемптористів,нагляд і опіку та часті відвідини Їх Енкеленції Кир Василія Ладики,щоби переконатися,що колегія св.Йосифа є така інституція,якої самеНам треба,щоби дістати правдиво моральну і чесну інтеліґенцію - і що в цім заведенні панує дійсно український греко-католицький дух і карність.КОЛЕҐІЯ СВ. ЙОСИФА НЕ ШКОЛА,"АЙ СКУЛ" ! В цім заведенні наші студенти мають змогу не лише задержати свою греко-католицьку віру,але й кінчити степені разом з обовязковим навчанням українських прадметів.Там також мають вони нагоду поза школою і навчанням вести культурно-освітню і організаційну працю над освідомленням їх минулого походження та викликати в душі бажання помочі для Старої Батьківщини в Европі.

Застановімся тепер дещо над другою справою,хто є ті,що кричать проти колегії св.Йосифа ? Це люди некатолики,вороги нашої святої віри і католицького виховання.Це одиниці,що мають бурси,в котрих і з котрих живуть.З тих бурсах дають студентам спання і харч а науку побирають ті студенти в публичних школах.В тих школах,під проводом протестантських - а дуже часто й атеїстичних учителів - цілком певно наша молодь не лише не має нагоди скріпити свою греко-католицьку релігію,але взагалі і слово про Україну і "український" недвидчи почує.Отже,котра школа відповідніша для нашої молоді,колегія св.Йосифа чи ті бурси,що посилають своїх учеників до публичних шкіл?

Судіть самі про се і вибирайте.І скажіть всім тим,що обкидують нашу колегію болотом,що всі їх заходи проти нашої колегії це ложі і брехня,ширена для баламучення наших людей,щоби аж таким способом збогатити нашими хлопцями їх "бордінґгавзи".Це їх напади проти католиків,хоч ті Українці Католики є в Европі найкращими українськими патріотами і будівничими Української Держави.

Висліди праці.

Правда,за час 12-літнього істнування колегії св.Йосифа не вийшло з неї богато доляролюбців та інших народодарців,бо такої фабрики в нас нема.

Ми не будуємо на піску і тимчасово,але будуємо на твердій скалі будучности.Студенти,котрі покінчують науку в колегії,не кричать,але працюють.Ось коротенька статистика вихованків-абсольвентів колегії св. Йосифа протягом 12 літ праці.З колегії вийшло : пять досі висвячених священиків - 13 богословів,що вчаться на священиків в Семінаріях - 12 вступило до різних релігійних Чинів - 63 державних учителів у степових провінціях - 36 учителів Рідної Школи і катехізму підчас вакацій - 27, що продовжають студії на університетах - 10 організаторів літературних товариств і спортових клюбів - а 7 вже відзначились і принесли славу Українському Народові тут в Канаді.

Прадрива інтеліґенція.

Можливо,що дехто з Вас,з цієї околиці,думає,а деж ті вихованки колегії св.Йосифа ? Я ні про них,ні про їх працю не чув.Я не був на їх мітингах ані на їх протестаційних вічах.Чо вони роблять ? А їх так богато! Які вони народні робітники,патріоти ? Так,дорогі пані й панове,ті вихованки колегії св.Йосифа є.Їх є більше як 15 тут нині на Зїзді.Але ви шукаєте займи та їх працю в невідповідний спосіб.Ви сподіетеся,що вихованки колегії наробляють може такого крику і галасу,що їх ціла провінція почує.А їх робота думаєте,то може критикувати провідників,робити мітинги-річа,палити або підкопувати авторитет верхів.чи як то деякі розуміють на горе нашому народові "робити народню роботу".І я зовсім не дивуюся,коли хто таке поняття має.Такі нещасні наші обставини тут !

Пані і панове ! Вже крайній час знати,які є правдиві інтеліґенти- провідники.Правдивий інтеліґент-провідник є віруючий в Бога,вір-

ний Україні і своєму о-анню.Правдивий інтеліґент-провідник мусить мати стіл[illegible] мусить старатися до усовершення себе.А людину усовершує [illegible] приклад праведних властий.Правдивий інтеліґент-провідник [illegible] особливо релігійністю і досконалою працею у своїм [illegible]-професії.Такий інтеліґенцію виховує колегія св.Йосифа.Якщо шукаєте учителів,котрі гревало сповнятимуть свої обовязки і хочете,щоби вони були віруючими та практикуючими католиками,то найдете їх між вихованками колегії св.Йосифа.Зі 63 учителів,вихованків колегії,не було ані одного случаю,щоби хоч одному відібрано учительський сертифікат ізза некарности.Це є рекорд позитивний,а рівночасно й доказ солідарности та характерности інтеліґенції,яку виховує колегія св.Йосифа.

Світлий Зїзде ! Прийшла крайна пора,щоби ми виховували та шукали чесних фахових робітників-провідників а не так званих "народних" крикунів !

Братство Українців Католиків Канади.

На цім Зїзді заснровано Брацтво Українців Католиків Канади.Ви чули кілька викладів,що пояснляли ціль і завдання цего Брацтва.Подібно в однім викладі ви чули про плян будучности цего брацтва і до яких величних цілий та їх здійснення це Брацтво стремить.Так,це дуже гарно.Мусимо найперед уявити собі і обдумати,що маємо здійснити в будучности.Однак ми мусимо не оминути уваги вже істнуючі заведення наші,та забезпечити їм істнування.Отже я взиваю,так морально як матеріяльно підпірім наші чотири виховавчі заведення в Саскачевані,як також одинокий наш тижневник в Канаді "Українські Вісти".Не даймо цемунайому добру запастися в гріб. Забезпечім його і тоді творім дальші нові заведення і часописі.

Старше громадянство і українська канадійська молодь.

Нашій старшій інтеліґенції,нашим часописам і нашій провідній верстві треба більше звернути уваги на молоде підростаюче покоління.Многі з нас жили досі думками старого краю,не ішли вперед з потребами та окруженням нового українського загалу в Канаді.Нам тяжко заінтересувати молоду генерацію нашою справою національною,бо підходимо з незрозумілої для тої генерації сторони.По взору інших співгорожан,ми повинні виплекати поняття та ідеал живого "канадійського українця".Значить,ми повинні брати живу участь в цілому державному житті Канади,не виключаючи політичних канадійських партій,клюбів ітп.,але в цім всім участь як канадійські українці.Наша преса повинна також примінитися до тих вимог і в тому дусі писати.Мусимо подбати про живійший розвій нашої молоді в спорті і студентських товариствах,чи організаціях виключно молодечих.До цего ми старші інтеліґенти маємо стреміти і в тім дусі маємо помагати виховувати нашу канадійську молодь.Не чекаймо і не сподіймося,щоби молоденька й непрактична молодь сама почала організуватися.Ми маємо її зорганізувати і це наш святий обовязок,якщо бажаємо щоби наша молода канадійська генерація остала вірна своїй вірі,релігії і не втрачена була в однім часі для свого народности.Нині я відчуваю,що "старше громадянство" в Канаді замало дорогою чи держить контакт з дорастаючою молодіжю.Я це бачив в Едмонтоні,у Вінніпегу та в Торонті.Там маємо кількох людий на становищу,але вони не богато займаються студентами і не шукають з ними стичности.А це трохи дивно.

Перед нами много праці,много трудноців і много подвигів до здійснення.Мусимо бути сильні,великі духом,вірою,жертвенністю і характером.Мусимо також вміти зустріти ворога в борбі,чи зовнішного чи внутрішнього,в борбі навіть до загину.Ож робить нарід,на котрого нападає ворог ?

Він збирає армію,будує заліки-твердині й нищить ворога амуніцією. На нас ворог нападає і мусимо боронитися.Цей ворог,це злобні стихії наших противників,щоби вплирати на нас ярмо і тягно - асиміляція-винародовлення - брак достатних засад в характерах наших людий - неорганізованість та брак треалого католицького виховання нашої підростаючої молоді.Нам треба армії,твердинь і амуніції.Нашою армією це наша молодь.Збираймо її, дбаймо про ню ! Виховуймо її ! Нашими твердинями є наші католицькі виховавчі заведення.Подбаймо про них ! Заповнім їх ! Підпірім їх морально і матеріяльно ! Нашою амуніцією це слово,ріддане в душу підчас виховання

і печатане в католицькій нашій пресі. Те все уняте разом під один провід, дасть нам організацію. А організацією і лише організацією побиратеся кождого ворога.

Якщо так будемо приготовлятися до будучности, то лише тоді можемо сказати, що наша будучність в Канаді певна, ясна і слава народу нашого українського засіяє тут на вольних канадійських преріях.

Замітка :

Відчит Пр. Брата Методія печатаємо в цілости, тому читачі наші мають нагоду пізнати його силу та цінність нероздробленими. Цей відчит доповняється відчитом пр. Брата Станислава, учителя колегії св. Йосифа, котрий ізза браку місця ми примушені відложити до слідуючого числа Бюлетеню.

Мих. Білинський,
фармар з Прудгомме,
Президент орг. Укр. Катол. Пр.
Заступник Голови БУК-а.

Організація Українських Католицьких Шкільних Тростів.

Ваша Ексцелєнціє, Преосвященний Владико - Всечесні Отці - Пане Предсідатель - Маноржні Пані і Панове :-

Я дуже радію теперішним Вашим і Вашою численною присутністю, бо хоч які тяжкі часи, то однак Ви не пожалували ні часу ні грошa і приїхали на З'їзд. Хоч як українська мова богата на слова, то я не находжу слів висказати свою радість. Я такий фармар, як Ви усі приблизно. Тому буду говорити до Вас, що спочуваю прямо.

Із 30 року 30 марта розповсюднилася вістка, що відбудеться З'їзд католицьких Шкільних Тростів в Саскатуні. На тій конвенції мав честь бути присутним я і ще других Українців Католиків. Як ми приїхали на ту конвенцію, побачили більше як тисячу делегатів інших націй, а то французів, німців, ірландців а навіть де яких, що називали себе "поляками". Почалася конвенція, почелися вітати, гратулювали, і конвенція відбувалася на чолі з Преосвященним Прудгомом, що аж дух радів. Але про наснавіть ніхто не спімнув, хоча я добре обзнайомий зі Саскачеваном і знаю, що нема одного містечка в цій провінції, де нема українця, як не фармака, то свій робітника. А скільки я знаю околиць, де нас в більшість і ми такі незасні, щоби про нас ніхто і слово не спімнув. І ми всі присутні, так якби тим обидилися. Сіли ми і почелися родити, якби нам знайти одного представника, аби нас репрезентував. І прийшлим до заключення, що ми це не так останні - що ми маємо всеч. о. Галу в Саскатуні і вибрали делегацію і запросили о. Галу. Коли о. Гала нас репрезентував, то ах дух радувався, що у нас є свої сили і що на так численній конвенції маємо і ми свого репрезентанта. По конвенції вирнула у нас думка, що мусимо зорганізувати Українських Шкільних Тростів, так як другі народи вже вчинили. І в сім самім домі Просвіти, де ми тепер находилися, зійшлися ми і вибрали організаційний комітет, в котрім не мене впала честь бути головою. І ми рішили 1930 року 30 липня скликати конвенцію у сім самім домі Просвіти, на цю конвенцію явилися репрезентанти з 24 шкіл провінції, зі всіх її частий і так ми започатували організацію Шкільних Тростів. В 1931 році ми відбули одну спільну конвенцію з Німцями і Французами в Рідженні, на котрій так само було велике число Шкільних тростів. Але прийшла депресія і часи погіршилися. Тож і праця дещо спинилася.

Слухаючи цю конвенцію где другий день і слухаючи тих красномовних бесідників, де хочеть Вам передати як найгорячіше свої думки, пригадується мені одна небилиця. Була в старім краю одна жінка, віїтиха, як то кажуть. І вона варила жандармови гарбату. А відомо Вам добре, що люди у старім краю чаю мало знають і мало про него знають. Отже як попало, що селянина вибрали за війта, так зараз до него захотить жандарм з якимись справами. Так він просив ту жінку, щоби йому зварила чаю, а вона каже : Ой паночку,

у мене чаю нема. А жандарм каже : Пішліть хлопця до крамниці а я дам два центи на чай. Хлопець як приніс той чай а віїтиха як посвачила, як то мало, так каже : Ой Боженьку, як то тій пани мало їдять. Чим же я тебе паночку, нагодую, а як собі, казати, віїтиха то як панови так трохи чаю нести на стіл. І каже до хлопця : Неру пару тузинів покладів, біжи до крамниці і принеси більше. Так хлопець і зробив. Зварила вона усеї той чай, відцідила на двір а корінці і трохи цукру принесла перед жандарма. Він видивився і каже : А що се є ? -Чай паночку, а то, що ви хотіли. - Таже я хотів чаю а не корінців. - Таже се чай. - А дєж питає то ріже, що вним корінці варилися ? Та я вилила на двір. - То власне мені належалося а то, що ви принесли треба було викинути.

Бачите, і далася коштувати і віїтиха і жандарм, і користи нікому не принесло. Так і ви. Не будете і своїм людям і сусідам давати в противний бік пояснення, то вийде як з тим чаєм. Дасте людям корінців замість чаю. Отже раджу вам давати людям чаю. Значить передайте їм те, що ви тут чули. Другі народи давно пють чай а ми все ще корінці. І дороже нас коштує. А зайшов раз між чужинців на конвенцію і напився того чаю а він не дає мені спати. Думаю над тим, якби то ми Українці Католики напилися чаю, як і другі народи, бо тільки так гуртом підемо до кращої будучности в Канаді. Сама організація Шкільних Тростів не вистарчає, так як на фармі не вистарчають самі коні, треба плуга, щоби орав степ. Так і ми зійшлися нині, щоби до помочі повстала нова організація Брацтво Українців Католиків Канади, або у скороченні БУК, щоби ми орали свій переліг на рівні з другими народами для сіяння доброго зерна в Канаді.

Замітка :-

Ми помістили цей цінний виклад п. Мих. Білинського з малими лише змінами стилістичними, щоби читачі засмакували навіть в говорі ясність і всю ширість думки Докладчика.

В. Дж. П. Седлі,
Комишенер Пласту провінції Саск.

Пластовий рух.
/Перевів з анг. п. П. Т. Малко/

Ціли.

Вчити хлопців і дівчат засад карности, вірности і доброго горожанства. Обсяг горожанства зависить від інтеліґенції, самоконтролі і скорого відчуття відрічальности. Пласт виробляє сі прикмети в молодечім житті.

Нам треба організованого руху, котрий зобуджувавби в одиницях любов до правди і чести та спонукував до повного виконання обовязків супроти Бога, себе самого і ближнього.

Дух пласту.

Кождий нововступаючий робить слідуюче приречення.

Власним словом чести приобіцюю, що як найкраще буду старатися
а/ виконати свій обовязок зглядом Бога і Короля,
б/ помагати ближнім в кождій хвилі,
в/ поринуватися пластовим приписам.

Це значить в скороченні, іншими словами, що на честь пластуна можна звитися, бо пластун є вірний, помічний, привязний, милосерний, послушний, весе-лий, ощадний і чистий в слові, ділі та думці. А це є якости, прикмети, потрібні для ідеального горожанина.

Активність.

Пласт проявляється безперервною активністю, котра помагає хлопцю чи дівчині вправляти свої сили - розгляду, вдумливости, плянування, проби, памяти і осуду та заключення.

Зверхні установи, як однострій, відзнаки ітд. побуджують до любови драматичности, містики і церемоній.

/Продовження буде/

ХЛІБОРОБСЬКА ЧАСТЬ

Заклик :-

Всіх Хліборобів наших просимо подавати вістки зі свого життя, бажань і намірів.

Коли маєте якесь оголошення, про переїзд в інші сторони чи продажу свого маєтку /землі, товару ітд,/, подавайте вістку до Вілетеню, а помістимо це оголошення Ваше зовсім безплатно. Однак лише нашим членам.

Коли знаєте, що десь є відповідна земля до поселення /говмстед/, напишіть нонас а ми повідомимо через Вілетень загал наших хліборобів. Коли самі може бажаєте перенести місце свого осідку, напишіть про це оголошення. Коли Ви вже поселилися на новій землі, подайте нам опис свого життя - злобутків і трудношів, втрат і успіхів. Опишіть по змозі докладно відділення даного місця від окружного осередку /містечка/, залізниці, чи є там церква, школа, дороги, крамниці, вода і взагалі, що будете уважати варт-тним описати. Такі описи за повним підписом, будемо містити на сторінках Вілетеню. Просимо головно надсилати описи побуту в Поркепайн Плейн і сумежній околиці, куди недодавно перенеслося на побут богато наших людий. Пишіть про зависки Вашого духово-культурного зорганізованого життя в нових місцевостях. Пишіть про організаторів та їх вплив, позитивний чи негативний.

Всіх сталих осілих хліборобів просимо надсилати замітки про теперішне господарство у звязку з кризою. Висловляти свої думки про це, котра під час господарка для Вас краща, мішана чи ні, машинова чи товарної сили, ітд.

А головно просимо подавати вістки про наше духове життя, розбудову наших українських грекo-католицьких парохій та становище молодого покоління, зродженого і вихованого в Канаді.

За всі відомости будемо щиро вдячні.

РЕДАКЦІЯ.

М. Добринський,
Фармар з Аберділ,
Скарбник ЦУК-а.

Самопоміч фармарів.

Про самопоміч можна говорити з подвійного освітлення, додатного і відємного. Я представлю справу наперед в освітленню відємним, щоби додатне тим конечніше і миліше стало згодом для нас.

Ми тільки що почули від шанованого Бесідника про світову кризу. Бесідник має на думці промову дост. п. др. Врика/ як та криза страшенно відбивається на нас фармарах, то кождий з нас сам відчуває. І нема людини в Саскачевані, яка не відчувалаби цеї кризи. Чи то торговець, чи банкіст, чи фабрикант - всі до певної міри відчувають кризу. Але вже чи не найбільше вона відбивається на нас фармарах.

На жаль між нами часто незгода. І тому це довго будемо вчитися від інших народів, які живуть між собою згідливіше від нас. В старім краю було тісно жити. Сусіди заборонював, щоби навіть курка не вийшла на горо город. Сусід сусідови часто в межу переорав. Сварки, бійки і процеси, що панували між нами в старім краю, прийшли за нами і до сего нового краю. Тут мало поле широке і довге, а все таки нема з нас де горо замало і ворюється другому в лан. Один другому гонить скот в застав, чи є за що, чи нема. Аберділський муніципал не мав клопоту з німцями, англійцями і французами, але був клопіт з нашими людьми.

В нас все ще тяжко обійтися без злоби і зависти. Як часто один другому завидить, що він краще від него молотить, так напхає в снопи заліза або сірників. Буває що і динамітом пробують розсадити трактор. Поруйбають навіть одні другим огорожу. Знова інший пробує показати свою мстивість тим способом, що підкидає потрошка горівки і доносить куди треба. Роздумайте лише, якими способами ми самі себе винищуємо ? Чи не варта нам тим застановитися? Через ті погані збитки скільки то гроша нашим людям марнується на процеси ! Якщо ми не возьмем добрих приміров а не за нашим лихих, не перестанем сваритися, битися, тягатися по судах, пячити, то хотяби світова криза минула, то неодному з наших фармарів криза буде дальше.

Поганим нашим звичаєм, котрий тяжко викорінити, се плетні. Як хто вимовив якесь слово нехотячи, то зробить з того цілу купу, скликаються до суду а побідником виходить той, хто вміє добре кричати. Плетні треба скинати, дайбільше робить той, хто переносить від одного до другого, бо саме той третий робить ворожнечу між двома.

Часто любимо недовіряти. Се лихо дуже нас нищить. З недовіря родиться обоятність. Хто маєнагоду придивлятися життю українців у старому краю, томе стане ясно звідки взялося те недовіря і обоятність. В Галичині провідна народом в богатьох околицях вели інтеліґенти соціял-радикали. Вони були проти церкви і духовенства. Недовіря посіяли саме соціял-радикали а богато з нас самепід їх проводом виховалося. І те недовіря ми також привезли до Канади. Старокрасна демагогія приїхали сюди і ширила те недовіря поміж нами. Ми наповні тими демагогами. Вони нас розсварили і ми в життєвих утрах сваримося на релігійні теми. Так витворилися між нами люди, що самі не знають, куди вони належать і чого вони хочуть. Вони наслухалися Ерешень і кажуть, що наші священики на "польське тягнуть". То наші священики, що недавно боролись за нашу самостійність, "тягнуть на польське"? Хто перший написав книжку в Галичині в народній мові, як не католицький священик о. М. Шашкевич ? Скільки причинився до зорганізування і підвигнення Просвіти о. Ст. Качала ! Скільки то наших священиків мучилося по польських казематах за ту ідейну працю ! І вони "тягнуть на польське" ? І тут в Канаді, лікувати Рогу, маємо своїх українських католицьких священників, котрі працюють лише для добра українського народу. Тому геть зневіра ! Геть з обоятністю і лицемірством ! Най живуть віра, пошана і любов !

Най буває гордість і чванька своїм. -Нема то каже, як А. Тамтой другий, от що він ... - Уважаймо, що гордість є головним грихом, коли пробуємо понижати свого ближнього а себе за богато виносити.

В теперішний час тяжкої депресії нам треба у всім і над всім застанови. Щоби злидні не запанували над нами, мусимо найти на них лік. Мусимо обчислити самі себе, як жити, щоби не підпадати біді. Отже ми не повинні жити понад стан, себто ми не повинні дивитися, що жінки банкирів чи інших фінансістів хочять в дорогих футрах та шовках. Ми для себе повинні купувати такі одяги, на які нас стати. Каже англійська пословиця . Купуй, як маєш свої гроші ! І то лише конечні річи. Не затягаймо позичок. Норвежів дуже а дуже ви терпіґаємося. Коли фармар не має виплаченої одної фарми, не повинен купувати самохід. Купуймо тільки за готівку. Нема готівки, нема самоходу ! Землято наша обезпека і на старі літа певна хата.

Порука легковірна нищить нас також. Буває навіть таке, що маючий чоловік зі своєї доброї волі, не хотячи відмовити просьбі потребуючого, поручить за кількох, а потім банки відбирають него маєток і він самий не має де голови прихилити на старі літа. Тільки подумайте панове фармарі, які почування є в душі чоловіка, котрий через свою доброчинність втратив своє майно ! А ті, котрим він зробив добре, забули про все - їм байдуже. Дуже добра річ помогти свому ближньому, але розгляньте також, яке ризико ви приймаєте самі. Здається, що між іншими народами нема той добродушности, що між нами. В братських случаях ми робимо між собою уговори навіть без свідків, часто без письменного записання а любимо говорити : Якось воно буде. І через те "якось то буде" без посвідки, записки чи всякої згоди на папері, потім приходять непорозуміння, бійки, сварки і процеси. Отже при всякій уговорі робіть все формально. Найте посвідки, нота, чи інших вартісних паперів, а тоді непорозуміння цезнуть.

Від якогось часу наші хлібороби взялися до гри на біржі, думаючи, що відразу і легко заробляють сотки-мільони. Тим часом так не є. Хто лише за-

чіпив біржу,програв.І спитаю Вас,поважані панове,чи вже хто з вас зробився маєтку з тої біржі ? Правда,лучалося,що деякі вигравали по кількадесять тисяч.Але спитаймо їх нині,чи вони мають кількадесять долярів ? Бо хто тільки виграв,то його ще більше розохотило до дальшої гри.І кінець кінців кожний грач остав розчарований,стративши свій маєток.І скільки то горя переживає та родина ?

Попередніми роками,коли нам добре поводилося,ми почали забувати про кінську силу а купували трактори і самоходи.Ці дорогі річи не кожний міг купити за готівку.Кредит довгів а тепер захопила його криза радо йому помагає.Він з довгами.До трактору треба газоліни,направ.А паша тільки коні дешева. Та біда в тім,що тепер і коней нелегко купити.Бо хоча всі хліборобські плоди дешеві,то коні все таки задержали свою ціну.А се є ознакою,що фармері вертаються до кінської сили,тобто як ми на початках не вспіли ще їздити і орати волами,то не встидаймося тепер робити кіньми.

Панове,теперішній час заставляє нас думати.Не тільки,як і чим продукувати,але також як продавати.Приміром,задержання пшениці на складі /"сторедж"/ довгими місяцями,а часами роками.чи фармар з того користає, чи тратить ? Очевидно,що тратить.Хто годен тримати пшеницю в себе,дома, добре робить - бо не є такою великою втратою,чи він втратиби чи заробив, як тратить той/хто наїзде пшениці на віз,пожичить гроші наперед /"фальєнс"/ а потім платить відсотки від тих позичених грошей і платить складове за пшеницю.Хто має довг,то найлучше зробить,коли продасть пшеницю і поплатить довг.Тоді бодай знає,що не платить складове ані відсотків.

Також хто має доста пшениці на насипанню залізничого воза,не повинен продавати фірами,але прямо із сипати до воза.В той спосіб заощаджує 17¢ оплати сипанця і т.зв."трек праєс",який бувае змінливий.

Пшеницю варта млинкувати в себе дома і так висилати.Фармар,що побилює нечисту пшеницю,тратить свій зсип "Докеж" і йде платить за його достаку.На те подам такий примір : Мій сусід в 1925 р. вислав віз пшениці.З того воза обтягнули йому 59 бушлів зсипу.За достаку того зсипу він заплатив 8,58¢.В той час той зсип для його власної потреби міг вартувати яких десять дол.Разом це робить суму 18,58¢,що мій сусід втратив. При млинкуванні відходять дрібні і худі зерна пшеничні,що очищує насіння і робить можливість на вищий степень збору.

Деякі фармері носяться з думкою,що в цей час кризи,коли хліборобські плоди такі дешеві,вартоби перестати продукувати.Тепер спитаймо себе,що ми з того скористаємоби ? Який хосен був би для нас,колиби ціна піднеслася на пару центів,а ми не маємо тоді саме що продати ? Ціну контролює світовий ринок.А через заперестання продукції в Канаді,ми помоглиби фармарам інших експортуючих країв.

Так ми звикли говорити,що цілим нашим нещастям є надпродукція.Канада вже поверх 50 літ все має більше хліба,як сама потребує.Але коли в світі були звичайні відносини,то Канада навичку легко спродукувала.І нині знаємо,що Канада має понад триста мілионів бушлів пшениці на вивіз. Але це не значить,що в світі є надпродукція.Світ хліба потребує тепер так само,як потребував поперед.Возьмім приміром Китай,де часто голодують або Росію,де брак хліба.А в нас хліба аж забогато.Та лихо в тім,що народи,котрі голодують,не мають за що купити нашого хліба.Багаті,засліплені маєтками,не знають бідного а бідні знова засліплені ненавистю проти багатих.І так ніхто досі не найшовся,щоби розвязати цю кризу.Тільки Апостольська Столиця все накликає,тільки Католицька Церква поучає,щоби багаті знали бідних,щоби не розкошували а другі через се бідили.І коли багаті не погинуться Божим законам,причина кризи розсипається.

Ми не можемо заперестати продукувати і лимитися тільки на це,що в Канаді надпродукція.Пробуймо суперничити з іншими краями,що також мають на вивіз хліб і мясо.Продукуймо якостево а не скількостево.Коли все будемо мати доброї якости,то скорше для своїх продуктів найдемо ринки збуту.То значить якість а не скількість,то наведу слідуюче порівнання. Фармар,що робить лише на одній фармі,добре обробив і посіяв доброї якости насіння.Йому зародило 1500 бушлів.Другий робить на двох фармах.Сам один,не годен добре обробити.Посіє якенебудь насіння і зродиться йому 2500.

/Продовження буде/

Клич на прерію.

Українці Католики в Канаді повинні,мають,мусять сотворити своє власне письменство.Письменство,котре буде дзеркаленням нашого побуту, відносин,борби і стремлінь.Котре,як кожде правдиве письменство не буде цінитися тільки приходалою точо чи іншого часопису або редактора,але котре сотворить наш духовий культурний фонд в Канаді.З того скарбу духа нашого черпатимуть грядучі покоління.Маєтки в банках,землях,копальнях і заводах можуть легко розвіятися і затертися в ході століть.Остане все таки добро,котре не минеться : ДОБРО ДУХА ! Це добро,питоменно наше : УКРАЇНСЬКЕ і також питоменно тутешнє : КАНАДІЙСЬКЕ,ми мусимо зібрати, зберегти і внести у скарб загальнонаціональний Канади.Тому кидаємо клич із прерії :

ТВОРІТЬ КАНАДІЙСЬКУ УКРАЇНСЬКУ ЛІТЕРАТУРУ !

Вона має бути канадійською.Значить обставини описів,натхнення творчости наші творці черпають з окружаючого їх побуту,думками і почуваннями в ним,прилягли серцем і чуттям до своєї дорогої,незабутньої і незамінної ВІТЧИНИ КАНАДИ !

Мало,або як найменше годиться втакій літературі порушати наші злободневні,прикрі справи старокраєві.Представляти треба нашого брата, сильним,здоровим,кремязним - тілом і духом - ПОМІДНИКОМ І ЗДОБУВЦЕМ ПРЕРІЇ ! Рішуче закиньте представляти тільки наші так звані кривди,нарікання і плачі та протести.Представляти чоловіка цілим,повним,творчим і побідним.

Вона має бути українською.Значить писана українською мовою.Прекрасною мовою предків наших,чистою,як жерельна вода,без домішок і каліченнь та новотворів,що з духом мови нашої незгідливі,ба навіть противні і осоружні.Спосіб світогляду і приміненння повинен бути питоменно наш.Середовище,багатства нашого духа в мові,виразах,складні,поетичних образах і порівняннях сотворимо нетлінний дорогий скарб,що запалюватиме любов до своєї УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ прийдешні канадійські українські покоління.

Якщо маєте готові твори,прошу надсилати до поміщення.Так поезію ліричну чи епічну - і прозу,оповідання,повісти чи драми.Вкоротці БУК розпише конкурс на найкращий поетичний твір і прозовий.

Просимо творців до співпраці !

о.Сте.Зелчук.

Богдан Лепкий.

Motto :

Poets are reporters of humen souls. The poet's brain has been so trained that he is able to grasp the full significance of populer feelings and to translate and re-express these feelings attractively and beautifully.
J.Masefield.

Життя -

Богдан Лепкий родився 5/XI.1872 р. в Крегульці,чортківського повіту у священичій сімї.Батька поета знали на літературному полі під псевдонімом Марко Мурали.Середні науки побирав Лепкий в Бережанах.Вищі у Відні і Львові.В році 1871 пише поет перші твори.З них збереглися : Idилля і Сонет.Вже 1899 стає лектором української мови на університеті в Кракові.Шість десятиліття застало поета професором тоже самого університету.

Твори -

Як зрештою інше перші золишені твори поета походять з часу 1891 року. Є це "Пилля" і "Сонет". Слідують дальші поезії в р.1895 оповідання "Думка", "На полеті" і "В лісі". В р.1898 збірки зі суспільним настроєм "З села" і 1901 р. "З життя". Слідують дальші твори Стрічки, 1902 р. Листки падуть та "Знад моря" - 1913 р. По тій творчість Лепкого набирає нової тихінченої спокоєм, еруднією і сумлінністю ки. Готовять такі твори, як Трильогія "Казепа", про котру мабуть без риму кожний свідомий українець чував. З інших препарних поезій поета слід. мітити "Під тихий вечір" - "Зірку", "Веселку над пустарем", "Вечим", "Сотни кіна", "От так собі", "Слота" і прочі.

Оцінка -

Селянська душа, її переживання, обставини відбилися на многих творах поета. Керівність суспільна, ризиск і нужда боліли його чутке серце. Збіжа кругом, синіє блакит і жито, Або:

А панський лан як море то одно;
Голодний хлоп і старий, по жертві сніти -
То рідний край і рідне село.

Поет полюбив село. Во:

Колиска мою колиску
крик неволеного люду
і так у серце гойдалася,
що до смерти не забуду.

Духове підношення народу має витягнути його з цього стану духової і матеріальної пристрації. Агітація "мертвих душ" не знайшла рішучий осуд поета.

Хто каже нам, що все одно,
де жити, як умирати -
той тяжке зло і богохульство,
той нам дає безодню судне
і каже кермувати.

Щим духом бачив поет народне лихоліття і змагання його такими словами.
Стороджені сніги пісні,
храм розбишацки осквернили.
Не схоплех кроі,
хоромах чи багатих покоїх
злобні ноги не ходили.

Національна революція, визволення України і заведення нового ладу - ось цілі глибокий і кремінь дальші творчості поета. Трильогія "Казепа" є цему свідоцтво. В ній з церковницького становища, шляхом творення стоїх умов, же бу учучим, указує поет шлях до здійснення цієї своєї вершності. Велико любов до Богдана Хмельницького і особі гетьмана Мазепи і України, т. послух цим ідеалам то ім'я збогацку, проникнуть цілу трильогію.

Лепкий католик. Однак і його творах є деякі місця не повні згідні з нашою церкви. Ті їх так маленько і такі незначні супроти духа релігійності і віри його творах, що зверстати на них більше уваги злишно. Лепкий любить свою Церкву і віру і на високім становищі остає її вірний лицар приклад для богатьох наших українців в Канаді, що пішли за ідеєю агітацією "душ мертвих" на вічну загибель духову і національну. Кінчимо гимном-молитвою Лепкого:

О, Ти Пречиста сліза Божа Мати!
І Ти страждала пробита мечами,
І Ти тікала з батьківської хати -
Зглянься над нами!

Зауважимо, що цей коротенький начерк для добра наших активістів. Нам і сюди по Широких Полях протягом не Великого часу - і будеться речі-ронт в честь Лепкого. Хоте тут подані короткі дані про життя, творі і напрям творчості поета. Прочитайте це і використайте. Такі начерки містити-мем по змозі домісячно. Чергові буде про гетьмана Мазепу.

З Трилогії Богдана Лепкого.

Що тебе рідне, а таке нещасне
село - іду як блудний син з дороги,
і хоть тимчасом голос горе гласне,
хоть ти таке безсильне і убоге,
я прецінь ти мене ніколи не відкинеш,
як мати рідної не відкидає нитки.

Здається - чую - стогнуть гру
Тріщать як струни хлопські жили
і з голоду попухлі люди
валяться тихо у могили.

Чи чуєте під земний стон?
Ломіть кордон, ломіть кордон!"

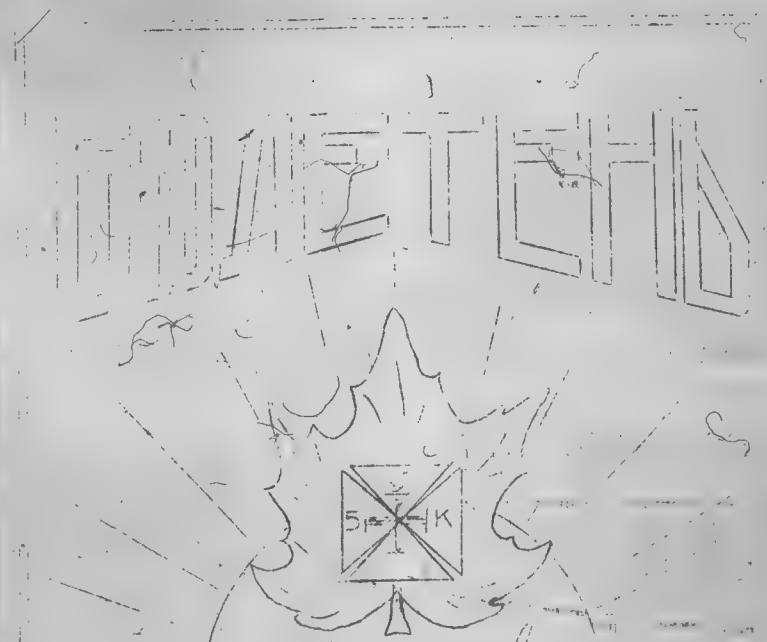

ПЕРЕГЛЯД

1/ До активности..... стор. 1
2/ Перший Відділ БУК-а..... " 2
3/ АНДРЕЙ,митрополит : Тяжка недуга душі..... " "
4/ Письмовні привіти на Зїзд БУК-а в Саскатуні,1932.. " 3
5/ о.Р.Лисикович : Українці і Католицизм..... " 7
6/ Преса,корм душі..... " 11
7/ Таїна св.Сповіди..... " 12
8/ Учительська часть.
Брат Методій : Значіння катол.учителя... " 13
Брат Станислав : Катол.виховання молоді " 14
9/ В.Дж.П.Селбі : Пластовий рух.... " 17
10/
11/ Хліборобська часть. " 18
Дм.Кобринський : Самопоміч фармерів.... " 19
12/ Лист поселенця з Парагвай..... " 20
13/ о.Ст.Семчук : Ясновельможний П.Мазепа..... " 20

ПРОСЬБА :- МАМА АНДРІЯ МУЛЯРЧУКА просить всіх,хто знавби про місце його перебування,подати вістку на адресу : Анна Мулярчук,Львів,вул.Зьрудляна 52.

ДЛЯ НАШИХ НАЙМЕНШИХ.

Хто ти хлопчику малий ?

Хто ти хлопчику малий ?
Українець молодий !
Український я юнак,
Лев і тризуб то мій знак.
Я сокіл,я бистрозор,
жовтосиний мій прапор.
Нам поможе серед бурі
Господь Бог і святий Юрій.

Хто ти дівчинко мала ?

Хто ти дівчинко мала ?
Українка молода !
-А який твій знак рідненький ?
Лев і тризуб золотенький.
Жовті ниви,сині гори,
жовтосині в нас прапори.
Все будуть нам помагати
Господь Бог і Божа Мати.
/Америка,Сіл.з 21/2,33/

З ЦЕРКОВНО-РЕЛІГІЙНОГО ЖИТТЯ.

1. 25 марта ц.р. минає саме 75 літ від хвилі,коли Пречиста Діва Непорочно Зачата явилася в останне Бернадетті Субіру в скалі Люрд.Перше явління сталося дня 11.лютого 1858 р.Всіх явлінь було 18.Запитана пастушкою Бернадеттою,Матір Божа відповіла : Я є Непорочне Зачаття.Від тоді сотки і тисячі душ і тіл стало здоровими після відвідин чудесної печери, в Люрд,пол.Франції.

2. 11.лютого ц.р.сенатор і винахідник та практикуючий католик Гулєльмо МАРКОНІ відкрив у присутности Святійшого Вітця ПІЯ XI першу у світі короткохвильну бездротну телєграфічну стацію,поміщену у Ватикані.Святійший Отець промовив між іншим ці слова : "Все таки ми почувалибися дуже щасливими,наколиби ця стація,що є перша і одинока на світі тепер,в близькій будучности послужилаби як осередок і середник до нових відкрить і нових хосенних примінень." У відповіди,Марконі між іншими сказав ці слова . "Їх Святість,все готові і скорі почати заохоту науковому поступові,і сажаючи,щоби Ватикан все стояв на чолі поступу,рішили тому рік завести цей улад між Каст. Гандольфо і Ватиканом".А закінчив так :"Нехай це скромне моє діло причиниться до здобуття правдивого християнського мира на світі." Так великі учені і винахідники шанують Св.Вітця,Католицьку Віру і Церкву!

3. Одним з трох найбільших математиків світа /Еддингтон,Айнштайн/ є о.ЛЯМЕТР,бельгійський Єзуіт,що витворив нову теорію про поширення світа. Тому завдячує наука й дириття,що світло зі скорістю бігу і часом стає

БЮЛЕТЕНЬ Брацтва Українців Католиків Канади.
Виходить щомісячно.
Ч.3. Март,Р.Р.1933.

До активности !

Будьте тверезими,сторожіть,бо ваш противник діявол,як лев рикаючий ходить, шукаючи,кого би пожерти. Йому спротивляйтеся,сильні вірою - знаючи,що таке саме терпіння зносить ваше брацтво у світі. I.Петра 5,8-10

Сторожіть,взиває апостол Спасителя,св.Петро.Взиває Церква,взиває Христос.

"Чувайте і моліться,щоби ви не ввійшли у спокусу !" - Мат.26,41.

Все релігійне життя кличе нас до активности.

Вірте і живіте з віри,бо "віра без діл є мертва". Яків,2,26.

Годум скріпити нам світлом віри,волю ласкою Божою і переходити до діл.Не ждати,не скніти,пліснути в пасивности,інерції,якімсь своєрідним духовім чаді і непорушности.То застояне,без руху,без чину є мертве, або в агонії.Хто живий,тілом і духом,є в русі,чині,ділі - активности. Для Христа,Спасителя,Царя і Відкупителя всіх людий.

В час Великого Посту пригадуємо конечність активности,посиленої, напруженої,безперервної.

Не глядіть на перепони.Вони були,є і будуть.Ідіть шляхом найбільшого опору,найбільших зусиль,а станете сильні,непоборні ! Під ударами противностий скріпнете,як залізо в горні.А стрінкі,столітні,здоровезно-кріпкі ялиці виростають тільки на високих горах серед негод,сніговій і бур.

Тому виконайте чинно піст ! Зробіть жертву зі своїх бажань і нахилів,вмійте заволодіти собою в добровільній покуті.

Приступіть в покорі і Божому страсі до св.Таїн,св.Сповіди і св. Причастя.Великої покори вимагає св.Сповідь і великої праці духа.А покора це самопоконання і самоопанування.Отже сила - внутрішнього "я",духа, що володіє тілом.

Станьте в один ряд під прапором Христа ! Нашою збруєю слово - ідея. Віступном цеї збруї преса.Тому передплачуйте нашу католицьку пресу,читайте наш католицький тижневник,Українські Вісти.Хай греко-католик за свої гроші не живить отруйної гадини і не дає строювати свою душу.Станьте чинними,живими,для своєї преси,Українських Вістий !

Не закладайте рук,не гладіть тільки на своїх учителів,священиків та інтеліґентів іншого звання - щоби вони перші рушили вперед.Учитель занятий своїм званням,має свої клопоти і тягарі і труднощі,як кождий з вас.Подібно священик та інші інтеліґенти.Зачинайте кождий від себе ! Голосіть нашу ідею - всюди - все !

Станьте апостолами діла ради Христа і для Христа ! Самі скличте збори в справі БУК-а ,поясніть нашу ідеольогію а добрі душі загоряться одним полумінем з вами і сотворимо всі спільно велике діло ! Добрі душі стануть з вами до праці,підемо спільно вперед ! Тому не ждіть,не отягайтеся - творіть,організуйте нові відділи БУК-а.

На нашім шляху нема пересідок,нема зупинок.Світ жене вперед зі скорістю світляних лучів.Радіоактивно ділайте всі ! Хай ваші душі ста-

жуть надавчими-осередками.Великої Ідеї нашої.

Вже перед дванайцятою.Останній час.Не ждіть,не ждіть,не ждіть !

Вашою любовю безмежною,вашою жертвенністю поставимо Церкву Духа живого для будучих поколінь.Без довгу.Мимо негод і вихрів.

До любови і жертвенности,праці,посту,молитви,життя з віри через середники ласк,св.Тайни - кличе вас всіх вістун безсмертного Царя Христа - цей Пролетень.

Будьте виконавцями слова,а не тільки слухачами,обманюючи самі себе Бо коли хто є слухачем слова а не виконавцем,сей уподібниться до мужа, що приглядається свому природному лицю в зеркалі.Так приглянувся сооі і пішов.І зараз забув,яким був.Хтож приглянеться звершеному законови свободи іостанеться при нім,не будучи непамятущим слухачем а виконавцем діла,сей буде благословенним у своїм діланні. -Яків,І,22-26

Амінь.

ПЕРШИЙ ВІДДІЛ БУК-а !

Ділимося з вами радісною новиною,що перший Відділ БУК-а повстав на основі начерку нашого статута в Бруно,Саск.,зібравши для нашої ідеї 29 членів.

Добрі,красні,великі поривом для Бога вірнучі душі !

Нерозїдкені сектантською злобою,вірні Христу і Церкві Христовій, одній,святій,соборній і апостольській,Католицькій Церкві !

Їж котрими царить любов Христа і жертвенність,з тої любови.

Свідомій,активній,ревній громаді Українців Католиків на Бруно

ЧЕСТЬ І СЛАВА !

+ АНДРЕЙ,Митрополит.

Шкідлива недуга душі.

/Про безбожників і безбожництво/

Давно,коли хто за кару по тяжких провинах тратив надприродну віру в Бога і в душі собі казав,так як нерозумний каже - по свідоцтву пророка Давида - "нема Бога",то цей стидавсяцього,як якої гидкої і заразливої недуги.Та мав чого стидатися,бо чоловік без Бога - то дивогляд,подібний до нерозумної звірини більше чим до розумної людини.

В наших часах,може більше у чужих краях,ніж у нас,починають появлятися люди,які тою гидкою недугою чваняться та радо себе навіть безбожниками називають.Християнам треба над тими бідними людьми жаліти,за них молитися - однак по можности їх поборювати.Вода постільки,щоби їхня недуга безбочности не поширялася і не зарежувала інших людий,а передовсім молодих.Тому то про безбожництво й безбожників пишемо.

Треба нам ту недугу душі розібрати,зрозуміти,чим вона є,які її причини та які її наслідки.

Чим вона ?.Це передовсім духова сліпота,яка справляє,що людина бачить лише матерію та матеріяльні справи - а духа та духових річий прост не бачить.Звернений лицем у землю не вміє,чи не може,чи задля укритих причин не хоче піднести очі до неба.

Хто на сонце ніколи не погляне та від нього все відвернений,готов так само казати,що сонця нема.Скаже може хтось : Ледви чи це можливо І не бачучи сонця відчуваєш його тепло так,що не можеш сумніватися в його істнування.То в дечому й правда.Хто зверху,по землі,під небесним сонцем ходить,хоч очий і в небо не підносить,сонця не заперечить.Але хтось знає,що між Божими сотвореннями є й такі,що не по землі ходять, лише живуть глибоко в землі і за весь свій вік ясної днини не бачать. Забудь до них є подібні скрайні матеріялісти,бо такими завсіди бувають всі безбожники.Для безбожника нічого нема,крім матерії.Чого очима тіла

не бачать,того не признає.Для нього нема Божого закона,нема моральности, нема обовязку,нема любови,бож усього того очима тіла не може бачити.А потім,очевидно нема й Бога,бо також очима тіла не може Його бачити.Нема душі,нема життя поза гробом.Людина не винна родичам ні пошани ні любови. Коли має дитину,не обовязана її виховувати,нею піклуватися.Ясна річ,що таку людину стрінути в життю невигідно.Вона може бути для себе добрим рільником чи ремісником,але не дай Боже мати такого сусіда,такого батька,такого сина !

Не дай Боже попасти в руки такого чоловіка,коли справує якийсь уряд,має якусь владу,або коли треба в його руки віддати якусь справу,своє добро,своє здоровля.Усюди він готов поступити,як йому буде добре,і він не буде питатися,як буде добре ближньому. "Ближний" - він того слова не знає,бо це є слово,котре принесло Євангеліє.Безбожник,відкидаючи Бога, очевидно відкидає все Євангеліє і всі обовязки християнського життя.Коли прийдеться йому жити між християнами,він буде всім їм цілком чужий і ледви,чи найде бесіду,щоби з ними порозумітися.Він певно ще розуміє слова Бог,душа,любов,обовязок ітд.Але під тими словами він розуміє зовсім що іншого,ніж ми.Часом може до людий приміжитися,зробити дещо,так як вони,або й краще від них - може й до церкви піти - може зробити щось, що й нас також добрим ділом - однак по суті річи буде нам зовсім чужий,а ми йому.Він під кожде слово підсуває інше значіння.Бо кожде слово можна приміжити й в іншому значінні.Коли точно річ розберемо,то прийдемо до виновку,що безбожник відкидає лише християнського Бога,в Трійці святій єдиного,Пана неба і землі та Сотворителя цілого світа - а поклоняється чому іншому,замість Богові.Місце,що в душі та в житті,Богові належиться,те місце відає він комусь чи чомусь іншому.Такими є люди,що про них св.апостол Павло сказав "Їхнім Богом черево".Богом,то є предметом пошани,поклонів,найвищою святістю,найвищою ціллю життя.Безбожники роблять так,як св.Апостол Павло каже : Заміняли славу нетлінного Бога на подобу образа тлінного чоловіка і птиці,і четвероногів,і плазунів - покланялися і служили сотворінню більше ніж Творцеві. Рим.І.

Замітка :-

Цей прекрасний змістом начерк Високопреосвященного Митрополита Андрея Шептицького містимо за Неділею,Львів,29 січня,1933.

ПРИВІТИ письменні на З'їзд Українців Католиків в Саскатуні,1932 р.

1.-

До Світлого З'їзду Українців Католиків Саскачевану.

Світлому З'їздови Українців Католиків Саскачевану шлю братерський привіт та бажаю найкращих успіхів в нарадах над організацією релігійного і культурно-освітнього життя.Дай Всемогучий Боже,щоби З'їзд цей став світлим почином до скликання таких З'їздів в кождій провінції Канади.

Дай Всемогучий Боже,щоби З'їзд Українців Католиків Саскачевану став також З'їздом Гетьманців Державників Саскачевану !

Слава Ініціяторам З'їзду !

Слава Українцям Католикам Канади !

Слава Владиці Українців Греко-католиків Канади,Преосвященному Епископові Василію !

Виндзор,дня 22 грудня,1932.

Володимир Дужий,

Обозний Осаул КСО на Зах.Канаду.

2.-

Всехвальному З'їздові Українців Католиків Канади,

на руки пана Ф.Т.Мамчура,Кадворт,Саск.

Сердечно вітаємо З'їзд Українців Католиків і бажаємо як найкращих успіхів у вашій ціннїй праці.

Дай Боже,щоби праця ваша і постанови З'їзду причинилися до підне-

сення наших духових здібностий на вищий уровень !

Віримо,що цей Зїзд буде мати епохальне значіння для нашої еміграції на американській землі,що від нього почнеться краще життя серед наших людий,яке принесе хвалу Господу Богу і добро нашому народові.

Хайже Бог кріпить духа Вашого і благословить Вашу працю !

Команда У-го Округа Гетьманських Січий в Ню Йор.

Ню Йорк,дня 21 грудня,1932

Петро Римар, Окружний Отаман

Наум Медвідь, писар

3.-

Комітет Греко-католицького Зїзду в Саскатуні.

Вп.Пане Предсідателю :-

Жаль мені,що не можу бути присутним на цім так важнім Зїзді.Моє побажання для Зїзду такі : 1.Сильна організація українських католицьких Тростів шкільних,бо не богато случаїв,що чужі нам одиниці вчать наших дітий.- 2. Організація для розповсюднювання укр.катол. преси. - 3. Організація ради вишколення скавтмесгрів. - 4. Організація,якої ціль булаби збирати нашу молодь до вищих шкіл та університету.

Най Всевишний благословить Ваші роздумування,щасть Боже !

Бронислав Корчинський,
Голдфест,Саск.

4.-

Привіт на Католицький Зїзд в Саскатуні. Брокстон,26 гр.1932

Хай сей Зїзд стане духовою єдністю нашого українського народу,до якої то великої цілі всі ми прямуємо.

Нехай цей Зїзд стане для Його Учасників і Церкви нашої жертвою і завзяттям,скріпить наші ряди та дасть новий імпульс до продовження тяжкої праці серед народу нашого.Незломна воля,гарт духа і непохитна католицька віра в нашу перемогу над всякими трудностями - се найкраща запорука нашої будучности.

12-та сотня Січова щиро витає цей Зїзд і желає всякого найкращого добра для розвитку нашої католицької віри.Хай Господь Бог благословить працю Вашу.

Сотник Іван Даюбінський,
12 Коша,3-го Округа КСО.

5.-

До Президії Зїзду Українців Католиків Саскачевану.

Товариство Опіки над Українськими Переселенцями ім.св.Рафаїла в Канаді,сердечно витає перший Зїзд Українців Католиків Саскачевану і бажає як найкращого успіху в праці.

За Старшину Товариства Опіки,
Дм.Лячкин,
секретар.

Винипеґ,дня 26 грудня,1932

6.-

Привіт Зїздові Українців Католиків Саск.

Український Богословський Турток Едмонтоньскої Семінарії шле Українському Католицькому Зїздові в Саскатуні цирий привіт.Молимо Всемогучого Бога,нехай благословить труди і старання цего Зїзду.Хай Його висліл увінчається бажаним успіхом,а іменно,нехай скріпить Католицьку Акцію серед Українців провінції Саскачевану і скупчить їх під одним Проводом.

За Український Богословський Турток

В.Думенюк, предсідатель

К.Лотоцький, секретар

7.-

Від Коша КСО в Ошаві.

Засилаємо цирий привіт Католицькому Зїздові в Саскатуні.Рівнож желаємо Їх Ексцелєнції Кир Ладиці,як також всему Зїздови сил і як найкращого успіху на церковнім полі.

З Січовим привітом,

Кузь,писар.

8:-

До Всесвітлого Зїзду Українців Католиків Саскачевану.

Від 17 Відділу Запомогового Брацтва св.о.Николая у Віндзор шлем цирий привіт.Рашим бажанням най Бог помагає.Желаєм,щоби Ваша праця та Ваші наради прошли з найкращим успіхом для добра Української Католицької Церкви та Українського Народу.

За Виділ Брацтва,

Іван Скалецький,пред. Семен Вербовецький,секр.

9.-

До Всесвітлого Зїзду Українців Католиків Саскачевану.

Ласкаво прошу приняти моє братерське привітання та побажання. Делегатам і всім присутним Зїзду ох цирого серця бажаю успіху в нарадах. В такім великім,святім,славнім ділі.Най Ваші наради будуть лицарськими на славу Божу і добро Української Католицької Церкви в Канадійській Єпархії та на честь нашої Старої Батьківщини,Неньки України.Най зродиться сильний лицарський дух державницько-гетьманської ідеї.

Остаюсь зі цирим гетьманським привітом : Поможи Боже Вам !

Іван Скалецький,
Радник Пол.Обоз.КСО.

10.-

Слава Ісусу Христу !

Високодостойний Зїзде :-

Ми Січовики Гетьманці 8 Коша І Округа,місто Ошава,Онт.,пересилаємо новому Католицькому Зїздові цирий сердечний привіт і побажання успіху в праці.

Не сумніваємося,що сьогорічний наш Зїзд буде великим досягненням,значним кроком вперед на шляху Католицької Віри і на шляху наших спільних змагань за здійснення найвищих ідеалів Нації,за Гетьмана,за Україну.Часть Боже !

Стефан Василевич,кошовий Іван Шинбера,писар
Петро Рибак,орган. Павло Ковальчук,скар.

11.-

До Католицького Зїзду в Саскатуні.

Високодостойний Зїзде !

Віндзорський Кіш і Червоний Хрест при Коші КСО цирио витають Католицький Зїзд Українців Саскачевану та бажають йому успішної праці у скріплюванні релігійного почуття серед Українців Канади.

Дай Боже,щоби Зїзд Католиків Саскачевану дав початок до організування Українців Католиків в кождій провінції Канади.

І.Левусь,кошовий Печать М.Кміть,писар

12.-

Д.Т.Мамчур,Кадворт,Саск.

Сердечно витаємо Зїзд Українців Католиків провінції Саскачевану і желаємо як найкращих успіхів у Вашій важній праці.Дай Господи,щоби Ваша праця увінчалася повним успіхом і принесла хвалу Господу Богу і славу Українському Народови.

Команда І Округа Гетьманських Січий у Філядельфії
Ілько Дукан.

13.-

До Вельмишановної Президії Зїзду Українців Католиків Саск.

Маємо честь передати від 3-го Округа Гетьманських Січей в Америці найщирійший привіт Всечесним і Високоповажаним Делегатам Зїзду Українців Католиків провінції Саскачевану. Хай цей Ваш Зїзд відбудеться в дусі братерської любови, вірности св. Церкві Католицькій і вищенаціональній єдности. Дай Боже, щоби Ваша праця на Зїзді привела до створення сильної організації в тій провінції всіх Українців, вірних св. Церкві Христовій і українською перенятих традиційно національною державною ідеєю. Насти Вам Боже у Вашій важкій праці.

24 грудня, 1932, у Клівленді, Огайо

Іван Денега, Окружний Отаман

Е. Смульчак, Секр.

14.-

Світлий Католицький Зїзде !

З нагоди так великого Католицького Зїзду і так неоцінимого торжества, Команда Едмонтонського І Коша КСО шле щирий привіт і крінкі гратуляції Світлому Зїздови.

Дай Боже, щоби почате Вами діло вийшло на славу і користь для нашої Католицької Церкви і взагалі для всього українського народу.

Тому ще раз залучаємо Вам бажання як найкращих успіхів, що дай Боже.

За Команду Січового І Коша в Едмонтоні,

Петро Гулейчук, кошовий Павло Найрак, писар

Ілія Назуркевич, орг.

15.-

Світле Президіє !,

Український Католицький Союз в Едмонтоні, Альберта, загально відомий як Народний Дім, прохає Вас уклінно передати Високоповажаним Учасникам-Зїзду Українців Католиків Саскачевану наш сердечний привіт та побажання успіху в переведенню у життя Ваших благородних намірів.

Насти Вам Боже !

За Заряд - підпис нечитки

Печать

16.-

Всехвальний Зїзде !

З великою радістю довідалися ми про Зїзд Українців Католиків провінції Саскачевен, бо ми вважаємо, що він покінчить той період чужинецьких місій між нашими рідними братами в Канаді і стане першим і найпевнішим кроком до кріпкої та ідеїної організації Українців Католиків цілої Канади.

В боротьбі за здорову душу українського народу Зїздові Українців Католиків провінції Саскачевану бажаємо світла в думках а стійности і витревалости в праці.

Витаємо Вас усіх Українців Католиків гетьманським кличем :

Бог, Гетьман і Україна !

Команда 4 Округа Гетьманських Січей в Дітройт.

Йосиф Косій, писар Пилип Димян, отаман

17.-

До Хвального Комітету Католицького Зїзду в Саскатуні

Окружна Команда І Округа КСО пересилає Світлому Католицькому Зїздови щирий привіт і побажання як найкращого успіху в праці на славу Божу і добро нашої батьківщини.

За Команду Обозу Ь. Годован, писар

/Продовження буде/

о. Гр. Лишкович, ЧСІ.
Місіонар околиць Морктону

Українці і Католицизм.

(Реферат на [illegible] Конвенції (Саскатун))

На наведену тему можнаби говорити з різної точки погляду.

І так можнаби говорити в точки чисто надприродної, доказуючи, що Католицька Церква, котра є матірю і представителькою католицизму, є інституцією Божою, установленою Христом на славу Бога і для добра людий і що в слід за тим українці не сміють держатися здалека від тої інституції, тільки мусять мати свою участь в ній, наколи не хотять наразитися на гнів Божий і спричинити свою власну руїну.

На згадану тему можна говорити також з точки чисто історичної, виказуючи взаїмні відносини між Католицькою Церквою а Українською Нацією, як приміром за часів Володимира Вел. Українська Нація стояла у звязи з Католицькою Церквою - як те звязь під впливом Візантії постійно слабла і наресті, принаймні, зовнішно, цілком перестала істнувати але вдійсности ніколи не зісталась відкинена урядово і засадничо і як твердять історики, дальше тліла в підсвідомости Українського народу, аж поки той притаєний огонь не вибух ясною поломінню в Берестейській Унії 1596 р., і то знов спротиву Візантії та Москви.

На вищезгадану тему можна говорити також з точки чисто тактичної, показуючи, як Українці на ділі відносяться до Католицької Церкви, при чім ми напевно муселибси придадати собі різні несмачности і нетактовности, яких допускаються численні одиниці з Української Нації.

Но лишаючи то все на боці застановімся над згаданою темою з точки чисто національної.

Стараймося по перше відповісти на питання, чим булаби Католицька Церква для Української Нації, наколиби Нація була не тільки у зовнішній зкуці з Католицькою Церквою, але що більше, наколиби вона хотіла наскрізь перенятися засадами і духом тої Церкви ? Відповідь на те питання є така, що в такім разі Католицька Церква сталаби жерелом правдивої культури для Української Нації.

Що то є правдива культура ? В чім лежить правдива культура ? Чи не все в тих вигодах, яких нам достарчають нинішні поступові часи ?

В чім лежить правдива культура ? Може в тих різних і дивних винаходах, на які ум модерного чоловіка так дуже плідний ?

В чім лежить правдива культура ? Може у високій просвіті, в глибокій науці, в широкім промислі і торговлі або в красній штуці ? Чи то все культура ? Певно, що то якась культура - то культура умова і матеріальна. Однак я всю ту культуру назвавби тільки цивілізацією, бо то, що ідійсности заслугує собі на ім'я "культура", то принцип, що має свій осідок в серце людськім і виявляється шляхотністю гадки, благородністю поступків, а що найважніше, поступованням після права Божого і гідности людської. Ось що я називавби правдивою культурою. Правдива культура то нічого іншого, як піднесення внутрішнього чоловіка до вищого степеня благородности.

Ся внутрішня культура є потрібна для цивілізації як регуляція для могутної і бистрої ріки, як керма для кораблі. Бо як могутна і бистра ріка, однак не регульована, виливає і нищить дорібок людський - як корабель без керми або зле кермований розбивається о підводну скалу та губить тих, що того сотворили іним користувалися - так і цивілізація без правдивої внутрішної культури нищить дорібок людський і губить тих, що її сотворили і нею користувалися. Ідім на боєвий терен модерної віґни дивої культури. Або на чий рахунок іде та страшна катастрофа, що стрінула тепер цілий світ ? Кому приписати ту тяжку кризу, що неби залізними кліщами охопила цілий світ за горло і тисне до загину ? То всьо плоди цивілізації без правдивої культури. Нинішні народи ідуть в перегони о цивілізацію. Не маючи при тім досить тої внутрішної культури, поодинокі народи

стараються визискувати, перехитрити ба навіть знищити членів інших народностей. Звідси походять ріжні непорозуміння, застій промислового і торговельного руху, впадок цін. Цивілізація плодить ріжні вимоги, ріжні потреби. Це використовують некультурні одиниці, надумуючи тих машин, вимагають робітником роботу і средств до життя. Нинішня техніка, тобто тісно з дочкою цивілізації, має спосібність до скорої і легкої ріжних речей через пресу. Се використовують знова некультурні люди, котрі за помічю преси розсівають порубні і неморальні засади і так викликують замішання серед народів.

О, цивілізація без культури то страшна руїнниця. Вона нищить дорібок людський і губить тих, що її сотворили і нею користувалися. Противно, культура буде з тільки будує. Правдива культура стоїть на народи благословенстві Боже і дає внутрішнє вдоволення. Культурний нарід шанує чуже, але любить своє, і в обороні свого не жахається жадної жертви. Католицький нарід опікується нищими але шанує авторитет вищого - значить, захобує послух, карність і порядок. Католицька людина любить себе, але оглядається також на загальне добро. А що немеше важне, правдива культура не знає, що значить занедбання станового обовязку. В такий спосіб правдива культура є жерелом всякого благословенства, миру, добробуту і поступу - іншими словами, правдива культура то величезне добро, то неоціненний скарб.

Український Народе ! Ти зависляєшся до цивілізованих народів тебе маєш право до того. Бо денебудь ти виступаєш зі здобутками своєї цивілізації, там ти все збираєш тільки похвали. Но, щоби те твоя цивілізація, Український Народе, була благородною, будуючою а не руйнуючою, то вона мусить бути культурною. На жаль, Український Народе, ти під зглядом правдивої внутрішної культури досить немічний. У нас нема уважування авторитету. Якась сваволя, якась надмірна свободолюбність так вкорінилася на наших серцях, що нам часто трудно підчинитися навіть найбільш оправданому авторитетові. І тому на кождім прямо кроці у нас слідний дух бунту, брак послуху і дисципліни, всюди замішання, хаос.... У нас нема суспільного змислу, нема того великодушного "ми - ми", тільки все те тісне самолюбне "я - я", - і тому у нас той нещасний нахил до партійности. У нас нема уважування чужої гадки. Нам здається, що та гадка, яку ми піддаємо, є все наймудріша - що та рецепта, котру ми приписуємо, є все найздоровіша. Чужа гадка, чужа рецепта не може бути добра, мусить буть зла, і тому у нас так богато сварок і ворожнеч, тому по наших часописах так много несмачних і безплідних "балів". У нас замало ідеальности, рідко хто працює задля ідеалу. Пружиною наших трудів то нераз особиста амбіція або якась благенька користь. Тому коли труди наші не приносять нам слави, або якої іншої користи, ми кидаємо всю роботу і стаємо нераз ворогами того, що самі зачали. У нас нема витревалости. Українець поривчий до всього нового. Але так, як скоро запалюється, так само скоро й стигне. Тому трудно унас довести якенебудь діло до щасливого кінця. У нас грає велику ролю заздрість. Якщо тільки зявиться між нами якась краща одиниця, що має спосібність і охоту до творчости, то ми ту одиницю як не по просту задзьобаємо то принаймні її злегковажимо і то кажучи правду, лише зі заздрости.

Одним слогом, нема у нас шляхотности гадки, нема благородности і великодушности серця, часто нема поступування після Божого права і людського. Іншими словами, нема у нас тої правдивої внутрішної культури, а принаймні нема її у вистарчальнім степені. Нам треба внутрішної культури! А хто нам її дасть ? Католицька Церква.

Прецінь Католицька Церква Богом установлена якраз на те, щоби вона ублагороднювала людські серця. А її високоморальні засади, її средства надприродні, її великі обітниці, роблять її спосібною виконати своє великое завдання. Про ту спосібність свідчать її великі успіхи. Пригадаймо собі історію Володимира Великого. Перед своїм навернінням він був дуже жорстокий а його моральність мало будуча. По навернінню, він так змінився, що нині Церкви ставлять в честь його імени. Ось успіх Католицької Церкви ! Ось її вплив на людське серце ! Тому впливові підпадають цілі народи.

Перед істнуванням Христінської Церкви рід людський був дуже

підупав. І то так, що людяність почитало зло, як ми тепер почитаємо добро. Почитали Венеру, богиню розпусти і похоті, Вонка піяність - Меркурія, божка злодіїв. Одиниці тих занечищених людий була так велика, що бувало нам вогнем очі їх чарівництв, варили їх мясо і годували ним рибу. А коли вбивали дитино якого ворожбита, то її, поперше, викидали в рів. А на[illegible], рабівські кільця і тих часів велик[illegible], то так певно буде і з[illegible] зявиться Католицька Церква і почина свою удивогороднюючу роботу. А ми ще у[illegible] у всіх бо такі, що самі мучителі ставали святими мучениками. [illegible], що раніше почитали ріжних Венерів, Вакхів і Меркурів, тепер самі почитані як Свяні і угодники Божі. Ось успіх Католицької Церкви ! Ось її вплив на людські серця. А історія показує що кождий раз, коли якийнебудь нарід увійшов в контакт з Католицькою Церквою, кождий раз нарід той відчув на собі той благородний вплив святої Церкви. А противно, коли який нарід виходив з під впливу Католицької Церкви, то стільки ставав дики[illegible]. І тім свідчить історія. А в нинішних часах необмеженої свободи, в нинішних часах загального бунту проти права Божого і церковного, в нинішних часах, коли ми бачимо, що світ вернув наче до первісної дикости....

О, дорогий Український Народе ! Тобі треба правдивої культури, ти того свідомий, но знай, що ти тої правдивої культури поза Католицькою Церквою не найдеш. Тільки з грудий тої благородної матері ти вибереш корм добрий, удивогороднюючий душу твою, тільки із тісної злуки з Христовою Католицькою Церквою ти виберешся правдиву культуру.

Хтось мені може сказе : дивна то річ. Прецінь ми вже довгими віками в злуці з Католицькою Церквою, а чому в нас, як вище сказано, так мало правдивої внутрішної культури ? Хоч тої під неосна підносений, удивогороднюючий вплив Католицької Церкви.

Українці ! Ми довгими віками у злуці з Католицькою Церквою, то правда, і не бачимо за і по собі її корисного впливу, то на чаль також правда. Але чому воно так ? Хто тому винен, питаюся ? Ми самі ! Так, ми самі. А не свята Церква, і не правді католики, але той католицизм що до нашого простолюду, означно поверховий, традиційний, звичаєвий. Він не вникає в душу нашого і всього чоловіка, довязом чого є хочби той факт, що наш простолюдин так легко позволяє перетягати себе на сектантство. Коло нашої інтелігенції, то коли та інтелігенція є взагалі католицькою, то як часто той католицизм обмежується на метрики і на назві ? Правда, маємо інтелігентних і ми богато гарних одиниць, котрі є свідомими і практикуючими католиками, но коло прочих, то воно часто густо так буває, що наші інтелігенти є католиками досить, поскільки їхне імя є записане в католицькій метрики і вони ще не стидаються називати себе католиками. Вирічи цілий католицизм є для них обоятний і мертвий.

Розуміється, що такого рода католицизмом не ціли на людське серце і нас може й того ублагороднити. Нам треба іншого католицизму, такого, що на[illegible] ціле наше єство, ціле наше "я" - так, щоби ми думали по католицьки, [illegible] католицьки говорили по католицьки і поступали по католицьки. Тоді гадки наші будуть мимо-волі католичні. Бажання наші мимоволі благородні. Рішення наші будучі. Поступування мимоволі після права Божого і людського. А закінчи ти, Український Народе, глянувши, ти знайдеш вже в попередні ріжні ознаки вищої правдивої культури внутрішньої, а вслід за тою культурою завітають до тебе мир, єдність, карність, сила, добробут і самостійність, Український Народе. Розважи то добре. Бо в тім лежить тайна твоєї щасливої будучности !

Но тут не можу повздержатися, щоби не відізватися до членів БУК-а.

Ви, дорогі Брати, дорогі Сестри ! Ви, що маєте стати угольним каміннем новозакладаного величавого будинку - Ви, що маєте стати апостолами нової світлої ідеї, уміщеної в статуті БУК-а - слухайте і затямте собі - Хто, як хто, але Ви потребуєте високостепенної внутрішньої культури. Кому, як кому, але вам треба великої благородности і великодушности. Бо інакше тягар вашого завдання здавить вас, велич ваших противностий зломить вас, знеохота звяже вам руки, заздрість і непорозуміння розєднають вас і ви нічого не зробите. Тоді той БУК, який ви собі витесали в Саскатуні, звернеться проти вас і буде вас самих бити. Буде він вас бити тим, що вистa-

вить вас на сміх воронів,що підкопає ваше довіря до своєї творчої сили,
що знеохотить вас до якої-небудь розумної народної праці.О вітчизна,
Тр[illegible] ...ного отечества [illegible]
ба ти[illegible] в У[illegible]
вязок [illegible]
сіб ви[illegible] убла[illegible]
ри ну д[illegible]

Ми посвячили,чим булаби Католицька Церква для Українців,наколи би ми не тільки зовнішньо були злучені з нею,але незрівь переплелися її духом.В таким разі,як було сказано,Католицька Церква спасаби для нас жерелом правдивої внутрішньої культури,як довго на Католицизм буде поверховний як досі,так довго ми дій зглядом внутрішньої культури будемо дальше калікувати,як досі.

Но,чи Католицька Церква до нинішнього дня не дала нам ще нічого реального ? Заперечуюча відповідь на це питання булаби кривдою для католицької Церкви.Бо кожний совісний Українець мусить признати,що Католицька Церква є - приміром - сильним заборолом української національности.

Загально звісним є,що правдива Христова Церква називається католицькою.Яке є значіння того слова ? Слово "католицький" походить від грецького слова "католікос",що по українськи значить тільки як всесвітній ,загальний,вселенський.Христос є Спасителем всіх народів..Він бажає спасення всіх людий.Він установив святу Церкву для загальної [illegible] тому,його Церква мусить бути всесвітна,загальна,вселенська,або [illegible] грецького слова католицька.

Позаяк Христова церква є вселенською,католицькою,то чи не можнаби її називати інтернаціональною ? Ні ! І нічого,ні !

Інтернаціонал не узнає жадної нації,він зі всіх націй творить одну безбарвну масу.Католицька Церква поступає інакше,вона вяже справді всі нації одною вірою і одним авторітетом,але самої національности вона не нарушує.Тимто Католицька Церква є наднаціональна,а не інтернаціональна.І ніхто не може [illegible] ...ніж кожда [illegible] ...ність то прокляте окреслення [illegible] ...ро із любов'ю,чим спонукав Божий рівь.Тому [illegible] ...ква [illegible] ...ність [illegible] ...ні не [illegible] ...ний [illegible] ...ква [illegible] ...ний [illegible] ...ний [illegible] ...ний

Дею пожиток дані є пасок, часослов, книжка.

Тільки зрікся вона свічки, єдиного світу душу людську, готовить, збирає, зберігає для неї корм чистий, святий. Живлющий, що підкуштувати про своїх духовних дітей, спонукайте голосно, щиро, гарячі молитви. Боже вам добра! Князь нашої Церкви, Преосвященний Кир Василій Усилкович, дали нам на цей піст про обов'язок читати, тирити, інтерпретувати ті дві чисту, здорову, свіжу поживу для душ народу нашого, свою пресу, єдиний тижневик, Українські Вісти з Едмонтону. Послухайте щиро, з любови, голосу любимого батька, свого Епископа! Послухайте щиро, відано голосу матері церкви!

Читайте Українські Вісти!

Передплатіть їх!

Поширіть їх між знайомими!

Станьте апостолами преси!

Це буде великий ваш дар для Христа в часі цього святого посту, велика пільга для нашої святої справи, велике збільшення ваших духових скарбів, діл добрих, котрих ні міль не зїсть, ні ржа не сточить а свідчитимуть про вас перед Отцем небесним у вічности, амінь.

Таїна св.Сповіди.

Сповідь є Таїною Нового Завіта, Таїна свята це середник ласки, що душі, це видимий знак невидимої ласки по установі Христа Господа ради спасення людських душ. Значить, не людської установи, ані мудрців, ані більшости. Але установи Божої. І тому вічне, незмінне. "Приймість св. Духа: кому відпустите гріхи, відпустяться їм, а кому затримите, затримаються їм" - каже Христос Спаситель до своїх учеників. Ів.20,22-23.

Та скажуть фарисеї : Не маю з чого сповідатися ....

Відповідаємо : Є, аж надто .... Хоч би, кожний має з чого сповідатися. Таж ви сорочку змінюєте часто, бо брудна, навіть убрання і черевики чистет, бо брудні, навіть обору - а ваша душа чи забезпечена від порохи і бруду життя ? Чиж ваша душа не варте більше від сорочки, убрання, черевиків і обори ? Очистіть її - приступіть до св.Сповіди !

Скажуть весельчаки : Не час сповідатися ....

Відповідаємо : Не знаєте, ні дня, ні часа, ні години. Не знаєте, коли, де і як будете вмирати. Чому отже відкладаєте найважнішу справу вашого життя і вічности ? Це може вже ангел смерти торкається ваших уст ... Тепер ще нагода, це можність - не втратьте її, бо потові втратити на віки - приступіть до св.Сповіди !

Скажуть книжники : Пощо сповідатися ?

Відповідаємо : Пощо вмиватися, пощо їсти ? Таж знова запорошите свої руки, знова будете голодні ? Але кожний вам повість, що вмиваєтеся на те, щоби чистим бути а їсть, щоби насититися. Тому також ми сповідаємося, щоби стати чистими бути і наснаженими ласкою Божою. Ваша душа жадна чистої одежі, вона голодна, - приступіть до св.Сповіди !

Де нема св.Сповіди, там душа мліє, корчиться з болю в розпуці або шалінні. Тому протестанти, щоби хоч як так вдратити ніхові, підкинькість так звані "духовні поради" - тому і по новочасних містах як гнить від, вірожок. Один з найбільших протестантських учених, Гарнак, каже, що сповідь булоби конечним видумати, колиби її не було - так вона конечна і корисна для людської душі.

Душу гнете тягар, біль, сумнів. Вона хоче звільнитися з невидимих кайдан, облекшити, загоїти рани. Сповідь є ліком на рани душі. Здіймає з неї тягар, осободжує душу, дає розраду, певність і довіря на Божу поміч, сприяє надприродною ласкою душу чоловіка.

Скільки трагедій, нещасть, лиха і сліз можнаби омминути, колиби люди не відтягалися від св.Сповіди ! Скільки щастя, охоти, розваги і енергії може душа зачерпнути з безмежної скарбниці св.Сповіди ! Чому отже не користати з так великої пільги ?! БУК пригадує всім членам обов'язок спільно з родинами приступити в цім святім Пості до ср.Таїн.Спокути і Причасті. Це буде радість для душ ваших, Христа і організації ! Великий наш чин !

УЧИТЕЛЬСЬКА ЧАСТЬ

Брат Степанович, ВУК,
учитель Української Школи
в Едмонтоні

Значіння католицького учителя.

Навчати діти, виховувати їх в католицькім дусі, зміцнювати в невинні, не пізнані та ріком не знівечені душі правдиві християнські засади життя, релігійні переконання - с одним з найважнішим завдань школи. Католицькій церкві в релігійном житті належить сповідь, Євхаристія, і інші обряди, о котрім під час... молитві, покуті і самоозброєнню. Однак найбільше число релігійних осіб в Католицькій церкві знаходиться на початкам - тих коханним молоді - бо це вона з найважніших і найбільш потрібних праць над спасенням душі людської.

Роби виховання і навчання були добрі, мусять включати в собі також релігійне виховання і навчання. Це є конечне, бо мусимо наперед знати науку релігію, щоби полюбити її та будемо практикувати. І тому КАТОЛИЦЬКА ШКОЛА І КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА ВСЕ ІДУТЬ РАЗОМ. В одній учимося пізнавати нашої обов'язки і відвічальности супроти другої і так себе доповнюємо. Скільки душ завдячує своє спасення лише католицькому виховання ?! Уділяти науку, пильнувати найважніше і найпотрібніше знання, це не лише професія, але й більше, це апостольство. Тому те тисячі мужчин і женщин в релігійних виховчих чинах і згромадженнях посвятили ціле своє життя, свої здібности і свої таланти для цієї найважнішої справи.

Виховувати молодь - учити її пізнавати, служити і любити Бога - навчати її про обов'язки - робити з молоді добрих горожан Церкви і держави - це найважніше покликання особи в теперішних часах, коли майже все навчання, все життя дуже і в суспільности прямує до матеріялізму або навіть до безбожництва - гріхи недбальости і безбожности. В теперішних часах відчувається великий брак доброго католицького виховання, виконання батьківських обов'язків с проти своїх дітей і кооперації родичів з католицькими учителями та католицькими закладами. Цей брак болюче відчувається між нами, Українцями. Велике значіння має недбання релігійно виховати свої діти, бездумність і то і нехоть посилати діти до католицьких шкіл, де їони коштують. Християнська католицьких учителів - це одна з бідемних черт наших недоліків і вад наших. Тому католицькі школи і католицькі учителі повинні зробити все можливе, щоби цьому недугові запобігти і поправити відносини.

До релігійні особи роблять для християнського виховання молоді, те до певної міри можуть робити католицькі учителі. Католицький учитель через добре своє поведення, через доцільні відповіді на катехізму / на це мають право діти публичні школи / може богато зробити для молоді, яка є під його проводом. Тим чином з учительської професії можна зробити і апостольську професію. А скільки наших католицьких учителів це виконує ? На жаль, не богато, хоч це їхнім релігійним обов'язком.

Отже панове-учителі і наші учительки нам треба згорнути особливу увагу на слідуюче : Католицький учитель має обов'язок згляду молоді, яку виховує. Це діти її католицьке виховання, знання і світогляд.

Католицький учитель має обов'язок згляду свого краю, а це вчити шкільну дітвору релігії, бо лише релігійне виховання зробить дітвору добрими горожанами краю.

Викінці католицький учитель має обов'язок згляду свого учительського знання вчити релігії в школі, бо він є виховником а виховання без релігії не є повне, воно творить відоти.

Якщо католицькі учителі підуть согісно сповнати свої обов'язки згляду своєї релігії і знання, а католицькі родичі підуть з ними кооперувати, то українська ситуація в Канаді представиться куди кращою. По словам Великого мужа Католицької Церкви "апостольство церкви в теперішніх часах є виключно в руках католицьких учителів".

Брат Станислав, ЧСВ.
учитель колегії ог. Йосифа в Йорк.

Католицьке вихоґання молоді.

Маю трудний обовязок висвітлити ті основні принципи католицького вихоґання. Буду старатися показати вам, в чому полягає і взнесліть цих спасаючих принципів, котрі так богато [illegible] для цивілізації світа і прогоду людства, щоби осягнути ціль, яку [illegible], що має нагоду приглядати у рідньким рідичам їх обовязків і відповідальність в дальшому літам, котрих Бог дав їм в опіку, вихоґання, зв'язане з основами Католицької Церкви.

Ми, католики, віримо, що чоловік має безсмертну душу, - душу, що призначена до вічного життя. Дальше, ми віримо, що єдиний цю душу є нашим найвищим завданням в цім житті.

З того слідує, що вихоґання є і мусить бути непорушним, якщо і коли переведенню не удержаднюється першорядних інтересів душі. Якщо вихоґання є приготованням до життя і життя людини продовжується по смерті, тоді кожний погинен приготовитися не лише до цього життя і до будучого життя. Якщо вихоґання гарантує і поражності, тоді воно погинно гарантувати молоді не лише на дорих порожан цього світа, але і будучого. Це приготування осягається через знання і практику религії.

Відносно вихоґання молоді католицькі вихователі мають свої і сильні погляди. Вони вірять, що вихоґання чоловіка треба викликати і виробити всі власти чоловіка, дані йому Богом. Себто виробити всю природу, умору, моральну і фізичну. Це є не лишень вигадати особливо ту чоловіка, виключаючи його моральну природу бо чоловік з систему виключає моральної вихоґання, може от ти правдиво небезпечною в світі, спільності та самого на світі Бога. Католицькі вихователі вірять, що вихоґання чоловіка полягає не лише на самім накопиченню і його умі правд і фактів, без думки на управління волі. А це тому, що інтелектуальний геній, якщо не практиться іти дорогою чесноти, має великанську силу до злодіяння. Той бути доскладним, вони вважають, що вихоґання мусить стреміти до [illegible] розвою цілої людини, всіх її власти. Тому вони стараються [illegible], щоби так чоловік зміг ужигати своїх благородних способності до найвищих цілей життя. Одним слогом, завданням правдивого вихоґання є виробити і змінити людину, так її тіло, як душу, так ум, серце, як і согість.

Для християнина, що глядить на чергівні Божий тігр найбільше подобає і очі істнуюча гармонія не лише поміж власти того самого тіла або організму, але зарівно поміж різними власти цих істот. Він вірить, що вихоґання погинно і знач тих самих цілях. З природи, різниця між властями, котрими Бог наділив чоловіка і ту ціль, до якої вони повинні відати в розвою тих сил. В добре уложеній системі, як кажу брат-католики, ціль, котрій ергола. "Роки минаються при [illegible] міцніють безперинним доборем добрі замість зла, [illegible] вимоги [illegible] та вигладжуються набутим смаку для річи [illegible], душі змогли в зрівнанні духом побожности та набожности. На початку діяльності душі, можемо сказати, покривав всі її чинності. Над все, корінь і засада всього, джерело життя і буття, рада і міра моральної вартості всіх власти душі, що називає ВОЛЯ. Виключне сосередження ума предметами чинності душі. Воно гасмокує всякий смак для річи і красномічності та теть чисто замороже духа набожности. В безналежанням та виключним розвою естетичного змислу мігби хтось гигладити смак. То однак коли це діється з виключенням строгого розумогання тв тих згорушень душі, тоді звиродніється у змислогість-сентиментальізм, та зіпсуття серця. Подібно мається річ з виключною побожністю. Вона зтужує радки та гитключає з чоловіка мрічники або фанатики. Тільки коли побрата і правда будуть рука в руку а серце розвивається в парі з умом, тоді доперва дає може правдивий здоровий католицький вихованець. Якраз до того стремить, щоби в людині дитині жигити цей гармонійний розвій ума, тіла, серця і душі. Причиною окремого істнування наших католицьких заведень науковіх є якраз те, що

в державних школах, нищих або вищих, религійний інстинкт одиниці є занедбаний і в цим робом витворюється брак гармонійного розвою сил ученика.

Правдивість католицького пересвідчення, що религія є сутною часту вихоґання, оказується на подібності нинішної цивілізації. Якщо старинна історія вчить нас чогось ясно, то тим є правда, що религія є необхідна для життя людей. Римське цісарство було паном світа так довго, як довго Боги проводирі та воїни шанували та цінили віру і покладали довіря на своїх богів. Однак немо сильних легіонів це цісарство впало та розсипалось в порох, як лише віра перестала гиявляти свій спасенний вплив на щоденне життя. Греція була світовою силою, наробом героїв, учених та володарів, доки почитала своїх богів. Але впала, коли народ покинув рбичайність, в котрій впрваляться наказувала їхня гіра. Історія може повторитися також на американськім континенті. Є сильні докази так в Канаді, як Злучених Державах і Мексику, що религія не має надто сильного виливу на своїх горожан. Гебочність, та поганство часто забирають місце віри, яка то віра колішно виливала на щоденне життя наших католицьких предків а також протестантських через ряд поколінь. Сьогодні можемо хвалитись, що посідаємо дещо більше науки, однак хто з нас може доказати, що ми більше культурні у цілім того слова значінню ? Религійне вихоґання, котре вони діставали вдома, школі і церкві, було тою силою, що двигала їх вперед на протязі цілого життя. Колиж глянемо на історію Горішної та Долішної Канади, побачимо як навіть протестанти тому сто літ старалися о религійне вихоґання. Сепаратні школи в Онтеріо одержано не за католицьким, але протестантським впливом. Року 1847 предложено тодішному прагительству около 41 підписаних просьб за религійним вихованням в школі, а з тих просьб лише дві виходили від католицьких організацій. Так сепаратні школи в Онтеріо, їзза котрих останніми часами було много спорів, не є, як то деякі може собі уявляють, привілеєм для католиків, але правом, що добули протестанти, для религійного навчання в школі. Активісти, що посилали згадані просьби, були чинними ще перед конфедерацією і безсумнівно вони саме причинилися до того, що так католикам як іншим меншостям признано право до сепаратних шкіл в усіх провінціях Канади.

Протестанти можуть про своїх предків думати, як їх воля, але ми католики не рівнимося під наших предків. Можуть нас критикувати та посуджувати о консерватизм і брак поступу у вихованню, тому що ми не так легко бімемо назустріч всяким новостям, але це нам не шкодить. Ми стоїмо при засадах, які є випробувані від тисячі літ. Чому ми малиби залишити религію у вихованні ? Чиж вона не догела свою вартість для культури і цивілізації ? Чиж не вона змінила рабівничі орди Гунів, Вандалів, Готів та Татар у цивілізовані народи, що згодом під прогодом Церкви будували котедри, які є вічним для будігничих до нинішнього дня. Чиж не під її прогодом повставали університети, котрі напогнялися молодцями жадними знання в числі двацять, тридцять і сорок тисячів душ ? Як приміром в Парижі, Оксфорді та Салманці. Який це вплив, як не религії дає ямці радки, почування, стремління і життя погиньким племенам нинішних часах ?

Все, що нам дороге і святе, починалося в християнстві. Ці дари надальше може заховати для нас тільки религія, коли матиме вплив на життя молоді. На жаль, це старання, захоґати религійний вплив, не надто ярко підчеркується в наших навчальних домах а навіть в недільних школах. Християнська школа, де все основується на религії і вясняється по християнськи, є одиноким місцем, де повинні вчити религії. В такій атмосфері дитини просякає знанням, засадами і духом Христа.

Перед усім і над все в католицькій школі є образ Розпятого Христа, Спасителя людського роду, що питомцям додає надію, світла, любоги та натхнення. Там вчать религії не лише підчас години катехізму, але через увесь день, самою присутністю религійного учителя, религійної музики, образу Христа та Богоґатих Проводителів і через взаємне відношення тих наук в дусі Христовім. Сама вже атмосфера кляси є религійна, там ум, воля, память, зворушення, естетичні змисли та всі прочі власти дитини, дістають религійну закраску.

В цей то спосіб, набуваючи знання у всіх предметах, ум, серце та душа дитини зливаються в одну гармонійну християнську цілість. Ми, католики, не зменшуємо вартости світських наук, але їх набуття уважаємо за виключну ціль життя. В дійсности, в наших низших і вищих школах, колегіях та університетах ми приймаємо програму студій державних шкіл, якщо хочить о світські науки. Наші учники мусять переходити державні іспити. Однак ми настаємо, щоби в наших гихогайчих заведеннях училось та вияснялись світські предмети в християнському дусі. Бог є жерелом усякого знання і тсе ми погинні гиіти вияснити у світлі Божої науки. Виховавча система, що гиключає Сотворителя, до гідкидає життєві засади, яких навчив Христос, ничить також тсе добре в виліготе на світі

Угоднчи релігію з шкільне життя, ми надіємося, що гона зовсім природно утіґде в щоденне життя дітий і залишиться старші діта в їхніх підприємствах та і суспільних і домашніх зносинах. Щоб діти до цього бажаного рисліду, ми стараємося, щоби у наших католицьких заведеннях релігія стала природним способом вираження. Це не гиключає сізичного, природного та безгрішного способу гираження, яким є гивра молодечої природної снаги. Молитва, пісні та побожні вправи є способом вираження. Святі Таїни є не лише жерелом ласки, але їхне приняття є також способом гираження. В цей спосіб релігія, якої навчаємо в наших школах, є не лише гіруванням але й ділянням. Католицизм є системою гіри і системою практики. Знищити одну з них, булоби з католицького погляду, знищити саму суть релігії. Наша свята Церква ніколи не учила, щоби релігія полягала виключно на пізнанню правди. Церква тсе настагала на тім, що релігія означає також практичне приміненя пізнених правд у щоденному житті. Вірити і жити після тої гіри, це релігія. Так отже в нашім гихованню ми працюємо над тим, щоби не лише в ум ученика впоїти спасенні правди, але заразом вкласти його воле, гиробити його серце так, щоби гоно тсе діяло згідно з його гірою. Ми сильно стремимо до того, щоби ученик був ділателем слова а не лише його слухачем.

Досі я старався виказати там причини, ізза котрих ми гиключаємо релігію в нашу гихогайчу систему. Тепер позвольте мені торкнутися кількох менших справ, котрінас католикіг ріжнять гід многих гихователіг на публичнім станогищу.

Цими справами є : I. Так звене наукоге станогище зглядом дитини.
2. Державна контроля гихованна.

Наукоге станогище зглядом дитини.

Під тим оглядом дитину досвідчають, міряють, важуть, умого розбирають на части та тсе те студіюють г подробицях з психольогічної точки, окрім одної подібности, а це що дитя є дитиною Божою.

Зяки це дитина стало предметом студій для лікаря, який їй поміг побачити Божий світ - зяки г якійнебудь спосіб стала гона предметом державного старання і думки - зяки батько і матір це погляули на це маленьке дитятко - гоно гже було обдарене безсмертною душею і тим робом прагно стало громадянином Божим. Тепер заходить питання : Чиж з того не випливає прагго на першенство піклуватися дитиною ? Незалежно від того, як низько гоно може гласти дитиною, молодцем, зрілим чоловіком - то тсе найвища гідність Божої дитини г нім остає. То коли яка гихогайча система на це забуваловби, гоно перечиловби найстарше, найстигліше і найбільш нетикальне прагго дитини та самого Бога.

Тому так званий наукоги погляд на дитину є зовсім ненаукоги, бо не зачинає гід Бога, якому першенство прагне. Наукоги погляд гладить на дитину надто з сізичної сторони а забуває, що гона має душу. Інше католицьке станогище узгляднює, що дитина є Божим сотворінням і тому має певні прага і певні обогязки супроти свого Творця. Це станогище є для нас підставою нашої гихогайчої системи. Тим наша система розростається і кріпиться, бо узгляднює тсе добре, природне і здороте ради гихогання молоді.

Виключення Божого прага у гихованню дитини доводить многих сучасних вихователіг до того, що гони замість змагати своїм ученикам високу

гідність людини, гчать їх річиг незначних. Ідучи слідами згинулих ложних психольогіг, гони г не допускають думки, щоби чологік мір гий стояв понад земне золото. [illegible] і хотіли би, щоби їхні вихованці не годилися тільки на [illegible] Але зовсім тратять з ока вроджені [illegible] своєї вічі до Бога. Треба не забувати, що наука може [illegible] Тому також треба їх душу підняти до Бога, то для цих учників справжнє значення мають нам гідності, яких ні наука ні світ не можуть дати. Це похвальна та призначення. Він нікому не можна ніщої цілі поставити, яку повинна собі однітно до свого розуміння гідности чологіка. Лише гищий ідеал може підняти його гище.

/Продолження буде/

В.Дж.П.Селбі

Пластогий рух.

/Продолження/

Поміж предметами і чинностями, залученими г програмі, є спостеріганння, пояснюванння значіння знаків, як приміром сліди згірят або позначок, полишених природою, дальше поміч у невдачних случаях, при читанні мап і рисованні, поняття на пільнім повітрі, сигнали, різання гудзіг, роблення гачок, тарення страв, пізнавання дерег, щитів і прочих рестия, пізнавання згірят, птиць і комах - то загальне гинчення пластогих ігор.

Відзнаки.

Відзнаки дістаються за ретну і пильну науку. Між поверх сімдесять відзнаками здібностий є : доглядач, артист, книгогодець, кошик, будівничий, горожанин, писар, кухар, інжинір, плигак, іта.

Щоби одержати котренебудь зізгаданих відзнак, пластун мусить підвитися самокарности. Се є форме самопросвіти, котра лишає користи так в теперішности, як також в будучности.

Але додатково пластун вчиться, а іменно помагаючи другим в науці. Кожий обовязком є навчити кождого пластуна, щоби той перейшов іспити.

В цій програмі і методах є веселі полученна знання, здібностий та ідеяности.

Дійсними вправами виробляться добрі звичаї так на пластових зборах, як також під час ігор, науки та ріжнородних робіт.

Гри.

Гри занимають визначне місце в програмі. Вони не є самими лише видами забави, але при їх помочі пластун виробляє собі здібности, характер і удосконалюється фізично, морально та розвєєвс.

Провід.

Три великі чинники, що помагають і впливають на творення характеру, а : дім, школа і церква.

Призначенням пластуне не є заступити їхне місце. Він лише повинне їхню дітьми. Цілет нам радіється дати хрищеві нагоду зробити це, чого тамті чинників у ви своїх окрених завдань піднятися не могли.

В цій цілі маже тисячу шкільних годин. Пересічний хлопець є рухливий протягом дальших пять тисяч годин в році.

Всі ми знаємо пословицю : Сатана все найде готові збитки для лінивих рук.

Вправи у близькому пригладанні /спостеріганні/ є частю пластової програми. Вони приводять до вправ думання. А ці знова ведуть до цілий, котрі є добрі і бажані та кінчаться розвитком спосібностий думання і здібностий волі - ділання. Так воля контролює себе і рішає творити добре.

/Продовження буде/

ХЛІГОРОПСЬКА ЧАСТЬ

Дм.Кобринський

Самолюбивий фармерів.
(Продовження)

Першого фармера пшениця чиста, другого з бур'янами, тим що бере від ходить зерно. Першого фармера пшениця вже перша чиста, а другого друге. Тепер по обчислянню кажіть прошу, котрий фармер більше користає, чому ? Бо тут ролю грає якість а не кількість.

Подібно зі сіном і безрогами. Худоба і безроги чистої раси приносять більший дохід, вроді ростуть і скорше можна їх продати.

Тобі не дали себе визискувати безсумлінним посередникам, ми не повинні купувати тих, що мають обкрадати себе самі. Дітям звичайно фармері захоплять до Різдва і перші чутки що вже співи співають. Дуже дрібно булочки, малими кусочками вчились співаючи так і різати хлопом. В такий спосіб поглибили мати весь свіже мясо. Також де можливо, колиби зорганізовано побудували собі ледівню, в котрій переховували би мясо літньою порою.

Вертаючи до землі, треба зазначити, що велике старання треба прикласти до вичищення землі з бур'янів. Якщо не будемо нищити бур'янів, то бур'яни знищать нас. З року на рік бур'яни зростають. Хоч ми вже звертаємо на це пильну увагу, але мають скрите поглядочів і не хочуть знищити поки ще не знищення бур'яну. Але на муніципалі, ні провінції тут не зародить, якщо ми самі не поможемо їм з грошей і не станемо гуртом винищувати бур'яни. Один фармер з околиці Аберділ два роки з ряду перерину на тім самім полі і каже, що не в силі знищити всіх бур'янів.

Наші лани з року на рік підупають. Заходить потреба гноїти. Один професор університету каже, що один акер погноєний дасть родить від трох до чотири бушлів більше, а гній від одної штуки худоби варт на рік два до три доляри.

Це були негативні образки з нашіх порівнянь.

Повернемося тепер самі до нашої позитивної освітленні.

Велика світова війна знищила мільони молодих, сильних в не лише тим тепер кризу, посіяла демораліцію і недовіря віру в людство. Молодь нашої України запанував підвищий большевизм. Україна, нещасний край Сільна переживає злидні. Там нема права висловлювати свою віру, ні вчити дітей релігії, хто не хоче попасти на списки ЧК-и і відповідні заходи. Одним словом нашому народові відібрали тим те, що йому найдорожче. Тут в Канаді ми маємо повну свободу правну визнавати нашу віру. Ми повинні всі узнати найвищий авторитет Бога, любити свого Творця і виповнити його заповіді. Подібно повинні ми остерігати вірними нашим авторітетам духовним і світським.

Любім свого ближнього і подаймо йому помічну руку, коли він її потребує. Живімо в згоді зі своїми сусідами, хто тим сусідом нашим не бувби. Без різниці якої він народности, віри і політичних поглядів. Пожичаймо одні другим машинерію а не берім нової на кредит, бо кредит часто убиває нас фінансово.

Молодіж нашу виховуймо примірно. Посилаймо її до вищих католицьких шкіл, як приміром до колегій св. Йосифа в Торонті. Школа придасться для доброго інтеліґента все робота найдеться.

Але треба й доглянути нашу молодіж дома. Вона звичайно всім цікавиться а на фармах скучає. Тому часто буває таке, що діти покидають родичів, та мандрують в місто. Тому ви, батьки і матері, дбайте, щоби по ваших фармах були народні доми, злучені з церквами, так звані Парохіяльні інституції і щоби там ваша молодь найшла відповідну розривку та поучення. Сподіваємо

молодіж до представлень і концертів. Не жалуйте дітям забавитися, але у своїх католицьких товариствах і організаціях, де є відповідний провід і догляд.

Не жалуймо грошенят на добру католицьку часопись, якою є Українські Вісти з Едмонтону і научаймо дітий читати. Не жалуймо купити історію України. Нехай наші діти знають, чиї вони сини. Преса має великий вплив на всіх. Тому ви батьки і матері самі будете відвічальні за наслідки, коли пожалуєте своїм дітям передплатити добру католицьку часопись а діти ваші будуть читати ворожі видання. Ваш обовязок родичів є вибивати дітям з рук ворожі часописи, хоча навіть часто-густо їх надсилають даром. Не жалійте нічого задурно, бо задурно нічого доброго нема. А коли платите, переконайтеся, за що. Дуже часто наші діти читають англійські часописи а українських ні на ків там не найдеш. Дуже гарно вміють наші діти чужі моги, але своєї рідної не так дуже. Тому згадайте на слова Шевченка : ...І чужого научайтесь, свого не цураїтесь, бо хто Матір забуває, того Бог карає...

Виховати молодь як слід, непомірно трудно. Коли дитина стане дещо розуміти, ми посилаємо її до школи. В школі діти виростають здебільша під впливом учителя, ніж під впливом родичів. Тому мусимо звернути пильну увагу на те, хто в нашій школі учителює. Часом можна подибати таке, що в католицькім на сто процент краю находиться учитель як не большевик, то ворожий всьому католицькому. Чи так воно має бути ?!

Тепер я спитаю Вас, панове фармарі, чи сподіваєтеся мати втіху з тих дітий, що виростуть під впливом якогось недовірка ?

Часом почуєш таке, та наш учитель тихо сидить, не мішається...

Це значить, що ваш учитель є обоятний то віри і для нас це вистане. Коли такий сам до церкви не ходить, він і дітий певно не заохотить ходити. Коли він так обоятний, то певно він перед ніким не скаже добре слово про нашу католицьку релігію, а навпаки часом декому він скаже похвальне слово або навіть чужу нам віру, коли він вдягалі в що вірить. А коли такий піде до церкви, то тільки про людське око. Так і ваші діти виростатимуть обоятними. А до того розумійте, що за зароблені між вами гроші, той чужий вам чоловік часто-густо буде підпирати ворожі вам заведення.

Чому отже не взяти свого чоловіка за вчителя до вашої школи-?! Чому католицький учитель не має вчити ваших католицьких дітий ?! Він красно виучував душі поміряних собі дітий. Він сам прийде з переконання до церкви і такий примір дасть дітворі. За зароблені між вами гроші він буде підпомагати ваші католицькі заведення.

Тому де можливо ми повинні давати заняття своїй тільки католицькій інтеліґенції. О той інтеліґенції в нас не бракує, тільки спитайте за нею. Спитайте свого священика, він певно допоможе вам в цій справі.

У всяких громадських справах ідім спільно. Точно платім церковні датки. Гульмо ідейними Українцями та добрими горожанами Канади. На цему нашому першому Згаді представлені найкращі фармерські сили провінції Саскечеван. Я апелюю до ваших сердець, братя фармарі, коли вернете до своїх громад, розкажіть про все, що ви чули і бачили. Організуйте ваші громади і будіть оспалих братів наших. Нашим гаслом нехай будуть : Католицька віра, Українська народність і Канадійська державність.

Лист поселенця з Параґваю,
"Діло" з 29/I,32.

Емігрувати до Південної Америки тепер нікому радити не можна. В ніодній республіці нема тепер добра. Скрізь люди ходять без роботи. Фабрики по більшій части закриті, бо нема збуту на товарі. Залізних доріг ніодна південно американська республика не будує.

Параґвай може принати у свої межі два а навіть три мільони людий. Але треба зазначити покінчення війни. Параґвай буде принимати таких людий, що схочуть осісти на землі і схочуть на ній працювати. Землі є подостатком і земля тут дуже добра під управу у рижу, бавовни, кукурудзи, тютюну і винограду. Найкраще нашим поселенцям приїзджати з родинами і осідати на кольоніях. Клімат здоровий, хоч може загорячий. Землю урят дає даром!

о.Ст.Семчук

Ясновельможний Пан Гетьман Іван Мазепа.

Родився 2о марта 1632 року в Філії Церкві на Правобережній Україні. Науки, подібно як Богдан Хмельницький, побирав у ОО.Єзуїтів, а саме в колегії ОО.Єзуїтів в Бродах, Львові з ОО.Єзуїтами остали до кінця життя. Їх оборонця Мазепа при кожній нагоді, ними часто виручав в дипльоматичних справах. З Картинки Кодацьким іде на дальні студії воєнного знання до Голландії, звідки вертає 1662 р. на двір польського короля Яна Казиміра. В ролі королівського пажа пережив любовну загадку молодечу, котра згодом стала предметом казочних оповідань і джерелом творчости многих поетів. В році 1687 стає гетьманом і довгих двацять літ зуживає весь свій хист небуденний, знання і досвід на підготовку до державного самостійного життя України, котре доперва треба було виборотн. Тому коли оставини, як здавалося, станули на грані історії, Мазепа переходить на сторону Карла XII проти Петра Вел. Та буйські українці не підтримали на слід свого гетьмана. Замало було віри, співчуття в масах і зрозуміння великих замислів гетьманських, війська та воєнного знаряддя. За богато-натомість зради і хамства. На приказ Петра, московського царя, Православна Церква 12 падол. 1708 р. виклята Мазепу і виклинає по-нинішній день в перший тиждень Вел. Посту та в річницю бою під Полтавою, 27 червня ст.ст., кождого року. В рішаючім бою під Полтавою 1709 р. Петро розбив получені українсько-шведські сили. Мазепа з останками вірного війська і запорожців мусів уходити з Рідної Землі і помер незабаром у Варниці біля Бендер, 3 вересня 1709 р. Літописець записав, що Мазепу отруїв "піп-грек", значить православний, насланий Петром. Однако також, що Мазепа помер із жалю гризі і вичерпання, бо над сили 7о-літнього старця було перенести зневіряння довголітних надій. Тіло Мазепи перенесено до монастиря Галата в Молдавії, де його на жаль із-за бурхливих тодішніх обставин також не зазнало спокою.

Високоосвічений і тонкий політик, гетьман Мазепа старанно готовився до рішального бою за волю України. Підготовляв річпосполиту до старшин, неслухняних і бунтівничих безоглядно карав, як "ґвалтівника" Петрика, Сухолія, Сулиму, Поділа, Кочубея та Іскру. Оберігав армію, дбав про її, особливо живність та воєнне знаряддя. Мав щедре серце для вбогих церков, монастирів і наукових осередків. Його коштом будовано церкви, висилано дари. Вмів причарувати велікі душі до себе і уярмити їх любовю. Слід його остав в думах Великого Гетьмана, котрі нище печатаємо.

Замітка. -

Саме 2о марта минає цего року тристаперта річниця уродин Мазепи. Наші активісти згадають цю річницю гідно і достойно.

І. ДУМА Я. ПАНА ГЕТЬМАНА МАЗЕПИ

Всі спокою дуже прагнуть,
а не в єден тягнуть гуж.
Той на право, сей на ліво,
а все браття тото диво:
Не має любви, не має згоди
од Повтої взяли Доли.
През незгоду всі пропали,
самі себе звоювали.
Ей, братіка, пора знати,
що не всім нам панувати,
не всім дано всее знати
і різних керувати.
На чорнобиль поглядімо,
много людий полічімо,
однак стирник сам керує,
весь корабель оправує.
Пчулка бідна матку має
і знає поважає.
Жальбо, Боже, Україні,
що не в купі мають сини!
Єден живець із порани,
кличеть: Сюда, атамани!
Ідім батки ратувати,
не даймо їх погибати!
Другий знову за ними служить,
по-мойому і дуже кривить:
"Батько мій старенький,
Чом Ти більш не славенькая?

ПЕРЕГЛЯД.

I. Великодні желання.....Стор. I
2. Побіда, о.Ст.Семчук..... " 2
3. Значіння Великодних Свят, Ф.Т.Мамчур..... " "
4. Перший контест укр.молоді Саск. " ..... " "
5. Треба проводирів, В.Корчинський..... " 6
6. З організаційного життя
Нові правні члени..... " 7
Другий Відділ БУК-а..... " "
Треті збори I.Відділу..... " 8
Скарбовий звіт..... " "
7. Голоси наших активістів.
Промова п.Дм.Скакуна..... " 9
Промова п.П.Енджейовського..... "
Звіт молодечого гуртка.....,,,,Io
Лист з Тагатни..... " "
8. Католик скрізь і скрізь, Ст.Бергтов..... " II
9. Українці і Католицизм, о. Р.Шимшовича..... I2
Io. Привіт, В.Коссар..... I5
II. Орім перелоги, Дм.Кобринський..... " I7

Замітки :

I. Це число на жаль скорочене о дві сторінки по цій причині, що редактор перетяжений працею передсятошною і дуже обмежений у житті часу. Просимо це ласкаво вибачити. Слідуюче число, сподіємося за Божою помочею видати у збільшеним обємі.

2. Дуже просимо наших членів зі Саскатуну подати нам точну адресу п. Ігана Дідуха. Ми мали записану адресу I35 , однак почта звернула нам повилку, зі заміткою, що такого числа нема на тій вулиці.

3. Всім хто не вирівнав належитости минулого місяця, ми, як заповіли, здержали дальшу висилку Бюлетеня. Отже нехай дбають про свої зобовязання самі а на нас не жалуються. Ми вислали два числа, покладаючись на їх приречення, котре не випогнили. Вслід за тим і ми знільнені від повинностий.

4. Три перші числа Бюлетеню вичерпані. Всі новоступаючі члени одержуватимуть лише слідуючі числа.

5. Поробленс старання в справі виготовлення відзнак, котрі в недовгім часі сподіємося надіслати нашим членам.

6. У всіх справах редакційних просимо писати до редактора,
Rev.Father St.Semczuk - Box 252 - Alvena, Sask.

7. У справах ділових до Головного Ділового Писаря,
Mr.F.T. MAMCHUR - Box 39 - Cudworth, Sask.

8. У справах грошевих, до Головного Скарбника. Туди саме належить посилати належитости грошеві.
Mr.D. KOSAYINSKY
Box I4 - ARTHUR, Sask.

З ЦЕРКОВНО-РЕЛІГІЙНОГО ЖИТТЯ.

I. о.Сембратович видав англійський переклад нашої Служби Божої, достойний голосно для нашого тут підростаючого покоління. Дістати можна за надісланим I5 амер.центів на адресу : Rev.Father Leo I.Sembratovich
4I23 Clippert Ave. / DETROIT, Mich.

2. День 6 і 7 мая ц.р. назначений в Галичині під гаслом "Українська молодь Христові". Підготовка до цего свята у Львові іде повним ходом. Сподіють прибуття на здвиг до Львова 25,000 душ нашої молоді зі всіх місцевостий Галичини.

3. Дня 22 грудня I932 р. католицький тижневик "Праця", видаваний ОО.Василіянами, обходив двадцятьліття своєї появи і праці. Виходить в Крудентополіс, Бразилія. Зробив дуже богато добра для тамошніх укр.поселенців.

БЮЛЕТЕНЬ Брацтва Українців Католиків Канади
Виходить щомісячно. Редагує о.Ст.Семчук.
Окладинки роботи О.Т.Мамчура.
Ч.4. Цвітень, Р.Б.1933.
Висилається лише для членів БУК-а, безплатно.

ЇХ ЕКСЦЕЛЕНЦІЇ

ПРЕОСВЯТЕННОМУ КИР ВАСИЛІЮ ВОЛОДИМИРУ Л А Д И Ц І, ЧСВВ. ДсвВ.

Епископові Канадійських Українців Католиків,
Почесному Голові Головного Виконавчого Заряду
БУК-а ,

Високоповажаному Пану Дійсному Голові Гол.Вик.Заряду БУК-а

Я.Д. С Т Р А Т І Й Ч У К О В І ,

як рівнож

Всім Високопреподобний і Всечесним та Високоповажаним

ДУХОВНИМ І СВІТСЬКИМ ЧЛЕНАМ ГОЛОВНОГО ВИКОНАВЧОГО

ЗАРЯДУ БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ

КАНАДИ

і

В С І М Нашим Високоповажаним та Дорогим Ч Л Е Н А М
БУК-а і співробітникам

засилаємо свої бажання всего найкращого в Христі,
ласк Господніх, сил і витревалости, любови і щастя,
та всіх потрібних душам нашим благословенств
з нагоди світлого празника

ВОСКРЕСЕННЯ ГОСПОДА І СПАСА НАШОГО ІЄСУСА ХРИСТА.

Х Р И С Т О С В О С К Р Е С !

РЕДАКЦІЯ.

о.Ст.Семчук

Побіда

Поклали в могилу,накинули камінь -
на все наложили печать...
І стала сторожа озброєна в списи,
і фарисей слідили кожен їх рух :
-Ніхто не посміє печать цю зломать !

Сміявся Каяфа та радувався Юда,
сміялася ніч....
Лиш цвіти тремтіли та ждали на чуда
нечуваних стріч.

А рано у дрожі проснулися трави -
збудило їх сяйво небес.
Вже камінь відвалений лежить на убочі
і в сторожі дяком розірвані очі -
звершене чудо чудес :
Христос воскрес !

Розкинуло сонце в безмежнім радінні
мілюн лучів.
Хай вам засяє могутньою вірою
воскресний спів !

Ф.Т.Мамчур

Значіння Великодних Свят.

Через поверх девятнацять століть Великдень був і є одним з найважніших як не найбільших красугольних каменів в цілім фундаменті християнства.Своїм значінням Великдень находить пошану та святу повагу навіть у людий,що не належать до віри Христової.

Воскресення було трійомфом над гріхом і смертію.Воскресення принесло жаждучому людству примір духової побіди над матеріяльної силами і показало та закріпило дійсність безсмертности.Світло надій прийшло розігнати темні мряки зневіри та розпуки.

Воскресенн має нині величаве значіння.Очі світа звернені до Кальварії.Кождий чоловік думає про воскресшого Спасителя.В кождій закутині світа,на прериях Канади,в джунглях Африки,на берегах Індії - всі звертають до Христа свої очі.Тішаться в надії,що воскресне їх душа,що зазнає щастя,і так радіючи надісно співають : Христос Воскрес !

Перший Контест Української Молоді Саскачевану.

БУК устроює для молодих своїх членів контест на рік 1933.
Кождий член має право взяти участь в контесті,коли відповідає умовам та правилам і вимогам контестових точок.

Обем контесту.

Контест включає слідуючі точки :

1/ Українські танки
2/ Красномовство
3/ Спів
4/ Музика
5/ Спорт

Правила контесту.

1. Контест переводиться в трох степенях.А іменно :
   а/ в місцевих товариствах і громадах,
   б/ в окружних околицях,
   в/ в центрі провінції Саскачевану.
2. Лише члени БУК-а можуть в нім брати участь,без обмежень.
3. Однак також кождий Українець Католик може брати участь в контесті,як член контестової частини,по зложенні одноразово 25¢.
4. Учасники приймуть вирок місцевих,окружних та центральних суддів за кінцевий і невідкличний.

Організація контесту.

1. Кожда місцевість може взяти участь в контесті,коли має членів, що бажають в нім взяти участь.Така громада вибирає комітет з трох осіб, котрі займаються дальшою підготовкою.
2. Сей Комітет пише до Виконавчого Заряду БУК-а на руки секретаря і управителя контесту Ф.Т.Мамчура по дальші інформації.
3. Комітет збирає своїх хлопців та дівчат,що бажають взяти участь в контесті,підготовляє і відбуває з ними проби і вправляє їх як найкраще до виступу чи то у своїй громаді,чи в данім товаристві.
4. Кожда громада чи товариство повинні запевнити грошево подорож своїм побідникам чи до округа,чи до центра.
5. Коли в якій околиці неможливо вибрати Комітет,то самі поодинокі особи можуть приїхати на окружний контест а там Окружний Комітет вирішить про їх участь.
6. Хоти не беруть участи в перших двох контестах /значить місцевому і окружному/ а прямо йдуть на провінціональний контест.
7. Окружний Комітет контестовий складається з трох членів,вибраних місцевими Комітетами для переведення окружного контесту.
8. Окружний Комітет подбає про вісті учасників у контестові члени БУК-а та зверне свою особливу увагу,як вище зазначено.
9. Звідомлення з окружного контесту негайно вислати до секретаря БУК-а.
10. Без отягання творіть місцеві Комітети і приготовляйте все потрібне до успішного переведення контесту.

Поділ провінції на контестові округи.

Округ :	Місцевости :
1.АЛЬБЕНА	Леґь,Ростерн,Ланівці,Альвена,Фиш Крік,С.Джуліен, Карлоттор,Рональд,Вакав,Гон Мадон,Твей,Кадворт, Ліонгарт,Пойнтмове,Вонда,Борщів і Абердін.
2.МІЧЕМ	Колонсей,Мічем,Елстов,Прудгом,Пітерзон,Дана,Тоцкі,Боуло,Ваґкавнт,Гернзей.
3.САСКАТУН	Саскатун і Сотерленд.
4.ПР.АЛБЕРТ	Принц Альберт,Самбург,Стронґ Пайн,Оксфорд,Мітпарк,Ваґт Стар,Генрібург,Клейтонвил,Ганімун, Дейвис,Шелбрук,Полварт.
5.МЕЛФОРТ	Мелфорт,Бруксбі,Слов Крік,Рісорс,Ридждейл,Гронлід,Ратнер
6.РЕДФОРД	Редфорд,Кридор,Блеґн Лейк,Толман,Петровка,Грейдір,Редбері,Сперс,Ричард,Албертавн.Вінтон,Летенковіці,Алтіканє,Редисон,Бордей

7.КАНОРА	[illegible], Мистерво, Пейвел, Рейзел Дел, Рама, Буканан, [illegible], Мистердал, Гемблер, Коне, Доброводи, Беригін
8.АРРАН	Аррон, Норкьей, С.Филіпс, Сванплейн, Стінен, Гленелдер, [illegible]
9.ЕЛОРОС	[illegible], Ріверт, Тиндел, Кастон, Клейр, Вайнард, Понас [illegible]
IO.ЙОРКТОН	[illegible], Плейнвю, Спрингсайд, Мелвін, [illegible], Пейвел, Інсінгер, Шго, Горлейд, Дробот, Стейн, Вінсбрук
II.РІДЖАЙНА	Ріджайна, Сікретан, Сандлейтер, Музджо, Кендіяк, Гренфіл, Увестлід.
I2.АЙТУНА	Айтуна, Гобрай, Гудів, Сінвуд, Вирмінгем, Джесмін, Бедфордьюн, Вінчестер, Дипарт.

Якщо можливо які місцевости тут пропущено, просимо негайно повідомити.

Якщо яка місцевість бажалаби змінити приналежність окружну, просимо завчасу повідомити.

Отже кожна місцевість перезовлять контест в себе а першовики, що побідили стають на контест окружний. В кождім окрузі відбудеться згодом окружний контест а побідники на тім контесті стануть до рішаючого суперництва на контесті центральнім, в місті, котре визначить Головний Виконавчий Збор [illegible].

Черговість контестів, місцевих, мусить відбутися по можности як найскорше після відповідного, однак не пізніше першого липня. Про речинець окружних і центрального контестів подамо у свій час до відома.

Порозуміються самі у своїй місцевости і окрузі. Окружні місцевости най виберуть відповідальний Комітет, котрий подбає о салю, площу ітд. що потрібне для переведення окружного контесту.

Програма контесту.

I. Українські танки.
   а/ Поодинокі танцюристи
   б/ Пари /одна, дві або три разом/

Танці : Коломийка, козачок, гопак, присюди, ітд. Музика на центральнім контесті буде одна для всіх.

2. Красномовство.
   а/ Учасники понище 2I літ
   б/ Понище I6 літ

До а/. Теми : I. Католицька Церква, наша остоя і сила.
2. Братство Українців Католиків наша організація.
3. Праця для Бенефіт.
4. Як Український Нарід здобуде незалежність ?
5. Тарьмін Мазепа, вождь і герой.
6. Данилі, як поет і вихователь.

До б/ Теми : I. Любію Католицьку Церкву як мою Духову Матір.
2. Канада, мій Родимий Край.
3. Хочу стати пластуном.
4. Працюй і молися.
5. Хочу бути здоровий.
6. Яку книжку я люблю ?

Бесідники понище 2I літ говорять на вибрану з поданих тем трицять хвилин. Бесідники понище I6 літ говорять двацять хвилин.

В обем красномовства входять також деклямації. Для виголошення вибирається одну з поезій которогось нашого поета. Поезію вибирає контестант в порозумінні з Місцевим Комітетом.

3. Спів.
   а/ Соля - учасників понище I8 літ, і повище I8 літ.
   Пісні вибирає учасник в порозумінні з Місцевим Комітетом. Може співати в супроводі музики, або без.
   б/ Хори. Управителі хорів підготовляють і добирають пісні.

4. Музика.
   а/ Виступатимуть тільки поодиноко з грою на I. скрипці, 2. бандурі, 3. мандоліні 4. гітарі, 5. роялі /піяно/ 6. гармонії, 7. саксофоні, 8. кларнеті, 9. флеті
   Учасники в цім виступі мусітимуть відіграти дві композиції з нот.
   б/ Давня музика /без нот/. Учасники грають давні наші старосвітські наспіви весільні чи сумовиті на будькотрім зі згаданих інструментів.

5. Спорт.
   а/ Скок. Учасники понад I6 літ і понище I6 літ. Скок з бігом.
   б/ Біг - перегони, на віддаль сто метрів, двіста метрів і пів милі. Учасники понад I6 літ і понище I6 літ. Хлопці окремо а дівчата окремо.
   в/ "Шат пут" - мет, кидання I6 фунтовим мячем.
   г/ Піднесення ваги в гору.

Хто тільки бажає совісно взяти участь в контесті, нехай сейчас береться до підготовки і праці.

Відповідні нагороди для побідників доручить Головний Виконавчий Заряд на прогінціональнім контесті.

По всі дальші відомости і запити шліть до :

F.T.ARCHUK

Box I9 - CUDWORTH, Sask.

Треба проводирів !

Ми безумнівно вже знаємо, що таке пласт, от хочби з промов Дж. Селбі, пластового комішенера, як також зі статий в Українських Вістях, а може й з інших жерел. Однак для тих, що може не мають ясного зрозуміння того руху, подаю коротке пояснення.

Пласт це організація, або радше весела забава і гри на вільнім воздусі, для хлопців і дівчат, звичайно від дванацятого до вісімнацятого року життя, і вище тих літ. Серед цих забав молодий характер розвивається по бажаних лініях, а особливо плекається такі прикмети, як здоровля, мистецтво, горожанство, услуга та посвята для ближнього.

Розвій молодця у пласті можливо означити головно на чотирох царинах. А іменно розвій характеру, через дотепність, розгляд, самодовіря, відвагу - а понукою до цего є бажання добути пластові відзнаки.

Розвій мистецької здібности або з англійська "гоббейс" (hobbies) - як летунство, догляд хорих, ремесла /ковальство/ - де хлопцеві через працю може здобути з яких сімдесять відзнак.

Розвій здоровля через знання практичної гігієни, безнастанне по можности перебування на свіжім воздусі та всілякого рода вправи і зма-

Служба для громади і краю через стороження,догляд хорих,місійну працю,ратування життя та виконування інших обовязків зглядом громадян.

Наша молодь,подібно як молодь інших народів,має богато вільного часу. Цей вільний час вона часто переживає серед дуже небезпечних обставин.Лише подумайте,дето наші хлопці переводять вечорі і як,та в якім товаристві а вже вам вистане,і зрозумієте,на яке зіпсуття вони наражені.

Коли застановимося хоч трохи,то ясним нам стане,що час кождого нашого молодця можна поділити на чотири більші части одного року.А це :

Спання -	Їда -	Школа -	Вільний час.
3650 годин	550 годин	1000 год.	3560 год.

Пересічний хлопець має 3560 годин вільного часу в році,на забави,спорт, виробництво,мистецтво та механізм,читання,публичне бесідництво,дебати, обхід зі звірятами,ремесла,горожанське виховання - дальше всяке популярне знання,слухання радія,працю в городі,природознавство,лісознавство, прогульки,домашні і духовні обовязки,катехізм і Богослуження,співжиття і товариство з батьком,родиною,старшими проводирями в науці,грі і снах золотих....

Наш хлопець має богато вільного часу,а чи чи ми робимо щонебудь в тім напрямі,щоби той час не пропав намарне ? Хлопець,полишений сам собі, без проводу,стремітиме до злого,бо дорога до гріха мягка і розкішна а до добра терниста і тяжка,хоч одиноко з кінцем вдоволяюча.Брак проводирів пластових по наших околицях прямо страшний.Нето що бракує проводирів до добра,але ще на біду всілякі духи злі пбують нем дітвору.

От і нагода для членів БУК-а зробити щось вельми хосенне для Канади і Українського Народу.Тут нагода ратувати нашу розбиту молодіж.Нам треба добровольців,що відбулиби курси на пластових провідників і згодом стали провідниками нашої молоді в тій її вільний та звичайно дуже незабезпечений час.

Чи видали наші брати з БУК-а робите щонебудь,щоби нашим хлопцям забезпечити хосенне переведення вільного часу ? Це остане одним з передових осягнень БУК-а,коли перейме провід над нашою молоддю і виховає її так,що з наших хлопців виростуть прадиві християнські горожани.Тут обовязком кождого члена є приступити доспівпрацїв цім так важнім русі - до співпраці крізь Відділи БУК-а і крізь парохіяльну активність.

Щоби стати добрим проводирем молоді,треба до цьосо систематично підготовлятися.Головна Централя Пласту в Отаві дає даром курси на пластових провідників.Ці курси пересилають почтою.Кождий,що перейде курс, буде на стільки обзнакомлений з пластом,що могтиме заснувати і вести пластову чету.А навіть ці,щоне задумують організувати пласт,повинні перейти той курс,бо він нераз стане їм в пригоді таки в щоденнім житті.

В справі курсів пишіть по відомости до :

B.L.KORCHINSKY,
Scoutmaster
Box 9. HOLDFAST,Sask.

або прямо до Централі :

THE CAMP CHIEF
The Boy Scouts Association.
306 Metcalfe St., OTTA.A,Ont.

Гей,скільки то пластових провідників виховаємо цего року ?!

"ВАТАЖОК СИЧАЧИХ КОБР".

Учитель пошукує праці у Висшій Школі або навіть Публичній від початку місяця липня б.р.

Кваліфікації слідуючі : 1.Цертифікат першої кляси
2.Два роки практики у Висшій школі
3.Може вести хор
4.Брати участь в спортовій дружині
5.Добрі рекорти від інспектора і поручення
6.Греко-католик

Заголошення просимо слати до Редакції а ми перешлем негайно,куди

З ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЖИТТЯ БУК-а

Нові правні члени БУК-а.

1.

Чесні і Відні Парохіяни Пилипівської Грвко-католицької Парохії св. Димитрія в Кра[illegible] на Загальних Зборах дня 15 лютого,б.р. ОДНОГОЛОСНО стали правними членом нашої організації.

За Парохіяльний Комітет підписані :

Теодор Луцик,
Йосиф Барановський,і
Григорій Гарах,секретар.

2.

Українське Запомогове Брацтво св.о.Николая у Винипегу стало рівнож нашим прагним членом.

Пишуть :

"Щиро дякуємо за велику честь,що Ви дали нам можність вступити в ряди Брацтва Українців Католиків Канади.На сю ціль пересилаємо 5,--$ приналежної вкладки.

Церковна Управа висказує радість і щире вдоволення з сего, що БУК має на думці скликати другий Зїзд сего літа в Саскатуні.На основі предстапених виводів в практичній діяльности,ми будемо Вам дуже вдячні за прислугу,коли вишлете нам відповідні Інструкції.

Ми твердо віримо,що тільки така єдність,така спільність під благородними взглядами нашої Церкви може довести до бажаної цілі. Се одинокий проміньок плях стояти на сторожі інтересів Українського Католицького Народу,стояти за духовну єдність нашого життя а з тим наша надія на кращу будучність.

Нехай живий дух згоди зєднає в одну спільну рідну сімю Українців Католиків.Щиро бажаємо найкращої будучности,щоби діяльність БУК-а рідно ішла і чутно лунала по всій території на новій вітчині,де живе Український Нарід."

Головний ВЗаряд БУК-а щиро дякує за висловлені думки красні і бажання,як рівнож надіслані вкладки.

Нашим активістам,прагним Членам,СЛАВНО !

Другий відділ БУК-а,ч.2.,в ЛАНІВЦЯХ,Саск.

Засновано старанням наших активістів,головно пп.Кобринського і Топущака,місцевого учителя,новий відділ,з черги другий,на Ланівцях.Вписаних 25 членів.Урядників вибрано,як слідує :

1. Гр.Шпелюк - голота
2. Ів.Войтович - містоголова
3. В.Войтович - діловий писар
4. М.Лозинський - скарбовий писар
5. Петро Лозинський - скарбник
6. Кирило Возняк } провірники
7. Петро Корпан }
8. Ів.Кобринський } судді
9. Панько Габрух }

Новому Відділови БУК-а бажаємо сил,витрвалости і вітаємо щиро та радісно : СЛАВНО,ВПЕРЕД,СПІЛЬНО ДО ПРАЦІ !

Заславий на сп Оленьи один з найбільших войовників світа,Наполеон, таке заповідання зробив перед католицьким священиком Вінялею : Коли буду відходити з сего світа,устроїте вігтар в сусідній світлиці,поставите на нім чашу з Божими Дарами і будете читати молитви на відхід душі.-

Треті Збори І.Відділу БУК-а на БРУНО,Саск.

Збори відбулися 19 марта,ц.р. в хаті п.Николи Томса при участи тридцять один членів.Окрему подяку належить зложити п.Николі Томсові за відступлення світлиці і гостинність.Всі члени виповнили свої вкладки.Председатель п.Гр.Кисіль отворив збори піснею : Пречиста діво,Світла Зорице. Потім всі члени відспівали другу пісню,національний гимн : Ще не вмерла. Після співів председатель, Гр.Кисіль промовив,як слідує : "Першим словом відзиваюся до Вас Браття Українці Католики,Члени нашої Орґанізації,Слава Ісусу Христу ! Ми з довірям післали наших відпоручників на Зїзд до Саскатуну.Це був великий і цікавий день.Нашим Зїздом цікавилися всі наші прихильники,що добра свому народови бажають.Дивімся отже панове,щоби ми сей наш день,19 марта,не позабули добром,бо він поможе нам зібратися в одну силу - день сей,на котрім ми не мали нагоди це бути.Він нас розвеселив.Тут зійшлися всі майже наші парохіяни і поділяються своїми думками,як мають поступати,собі помарати,бо час настав,щоби ми в своїй хаті самі ходили.Час настав,щоби зрівнятись з другими народами,щоби не використовували нас зі всіх боків.Тому сей день повинен бути для нас таким днем,як був день в Саскатуні Католицького Зїзду.Кождий з нас знає,що масмо там далеко і залишили неньку Україну,молоком пливучу і медом текучу,а вона неначе наша.Золотом,збіжем,сріблом,жемчугами прибрана - а вона неначе наша.І нашу землицю як красну дівицю люди вихваляють.Якаж вона гарна, наша земличка,румяне її личко та воно посумніло.Ось вихром повіє і спадуть кайдани,комуна щезне,пропаде,а лани і левади знова зацвитуть.А ми всі нечоне возьмім сесу нивку,посадім самі на ній деревинку.Будемо її плекати а всей наш нарід цирий буде користати.Тому я відзиваюсь до вас, члени нашої орґанізації,виберіть зпоміж себе заряд,котрий взявби роботу до рук і робив не лише словами але і ділами.Вставаймо всі як під провід нашого Царя,Ісуса Христа,бо Він кличе нас до оборони віри святої католицької.Вставаймо тому разом не до роздору а до великого збору і скажім собі,що час настав,щоби ми самі у своїй хаті ходили.Тож нам бракує ? Може сил нема,може майна нема ? Ні,ємо всьо,як інші народи.Тільки нам віри не стає,бо віра вичерпується у нас і тому нам сили брак.Тому панове, виберім зпоміж себе заряд,котрий робити буде добру роботу для добра народу нашого і на Божу славу."

Після цеї промови вибрано заряд у такім складі :

1. Гр.Кисіль - голова
2. Ів.Бунько - містоголова
3. Г.Енджейовський - писар
4. М.Натів - скарбник
5. Я.Сірмачевський } провірники
6. Б.Твардий
7. М.Шмуд } судді
8. І.Бориско

Йосиф Топущак,
скарб.писар
"Взар.БУК-а

СКАРБОВИЙ ЗВІТ ЗА ПЕРШЕ ЧВЕРТЬРІЧЧА 1933 Р.Б.

			79,25$
Грудень,31.1932.	Потівки в банку.....		12,--
За січень 1933	З членських вкладок.....		
	Доплата за мімеограф.....	55,37$	
			35,88$
Січня 31,1933	Потівки в банку.....		36,50"
За лютий 1933	З членських вкладок.....		
	Дрібні видатки /розсилка ітд./	6,45"	
	Заплачення довгу за знижку зал.	15,03"	
		21,98	72,38"
			50,40
Лютня 28,1933	Потівки в банку.....		42,50"
За март " "	Членських вкладок.....		
	Видавання Бюлетеню /папір ітд/	34,31"	
	Книга скарбова і значки.....	2,75"	
		37,06	92,90"
Марта 31,1933	Потівки в банку.....		55,84$

ГОЛОСИ НАШИХ АКТИВІСТІВ

Дм.Скакун,
фармар з Альвени

Поважані Громадяни,Старші і молодші !

Відколи я приїхав зі Саскатуну,з нашого дорогого Зїзду,то дуже многі одиниці просять мене,щоби я розказав їм дещо пронаш дорогий Зїзд. Так я хочу тепер поділитися з вами тою радостію,якої я зазнав на тім Зїзді.Той Зїзд має для нас велике значіння.Наша орґанізація заснувалася на твердім фундаменті,бо ми робимо спільно разом з Їх Преосвященством Епископом і священиками і учителями.

Тепер,Поважані Громадяни,подаю вам до відомости,що до нашої орґанізації належать всі наші українські католицькі священики і всі наші учителі,українці католики.Також ми фармарі,українці католики,повинні належати всі,як один.І повинні числитися,так як другі народи і стати з другими народами порівні.Ми нераз балакали і завидували другим народам,англічанам,французам,німцям - що вони зорганізовані і мають велику повагу у всіх народів.Так і ми повинні стати добрими,вірними членами своєї орґанізації.Тоді нас неборе жадна ворожа сила ,бо в нас є велика сила,але ще дрімає тихим сном.

Пробудись народе ! Вставаймо в ряди і зробім твердий мур нашої орґанізації.Не жалуймо того одного доляра вписатися до орґанізації.Той доляр за рік принесе нам велику користь.За него дістанемо щомісяця Бюлетень.І ви будете читати,і наші Ріки.За кождим разом будете знати,що діється в нашій орґанізації.Також в кождій католицькій хаті повинна бути наша одинока тижнева часопись,Українські Вісти.Бо се й нашою повинністю підтримати свою пресу.І наша католицька часопись підтримує нашу молодіж на добрім і культурнім степені в католицькім дусі.Так наша молодіж буде держатися своєї католицької релігії і не буде слухати жадних перевертнів. Отже вписуймося старші і молодші.Возьмім примір з маленької пчілки.Якто пчілки сильно зорганізовані і вони роблять велику роботу і дають велику користь.Також ми,коли зорганізуємося,то це вийде нам на користь і дістанем пошану від людий а від Бога поміч.Отже з Богом вперед !

П.Енджейовський,
фармар з Бруно.

Виїмки з промови на других зборах БУК-а в Бруно.

Панове ! Дехто з вас може спитати,що сеса орґанізація означає або чи її потріжно ?

Сеся орґанізація має в собі дуже богато добрих чинників.Перше,вона творить відтіли нас Католиків Українців Саскачевану.Се пригадує нам знак,що ми є католики.І хочемо надальше ними бути.Се є наш дім.Се є наша запорука,котрої ми не хочемся покинути.Се є наша сила,бо ми стараємося жити в ім'я Боже.Се є доказ перед другими чеснилим народами,що ми старасмся мати свою сильну скалу,котрої нічо лихе не моглоби вчіпитися. Щоби вороги Бога і Церкви не нападали на нас і щоби ми мали силу боронити свою церкву і свою віру.І щоби ми мали свою пораду чесноти,пораду на добрі діла в ім'я Бога.Ся орґанізація се є наша палата,під котрою можемо скритися від великої зазерюхи.Так ми зможемо вступитися за наші школи і за нашу Церкву.взагалі за весь наш католицький нарід,наколиби якийсь ворог нападав на Христову віру.Ся орґанізація принесе велику користь для старенських батьків і мамів,котрі нарікають на свою рідну кров, на своїх дітий.Се принесе велику користь для молодих синів і доньок,котрі нарікають на своїх батьків.Однак наколиби жили в ім'я Бога,ніхто на нікого не нарікав.Було би згода і мир.Ся орґанізація се є викинення тої нечистоти з наших сердець.Ся орґанізація принесе велику користь

нашій молодіжі,котра стане свідомо чесно жити в ім'я Бога.

Панове ! Дехто скаже : Ся організація є нелегальна,то такі часи, нема грошей.Дивіться,є нагоди,що організується кадра селянських мистців,а не можемо зорганізуватися,щоби тим краще служити Богу ?! А вони є важливим на світі.Так коби нас вже мати свою національну громадянську Україні Католики.Всіх нас не назвали за таборів,або большевиків, та якихось субтриків.Час нам Панове збудитися з того тверду сну.А хто відмовляється від тої організації,дуже глибоко милиться.Дивіться,що і мурашки мають свою хатку таї сильно працюють.Якби так хто їх хатку розтрутив,то вони беруться ратувати.А чого ми не малиби підпирати віру нашу,котру заложив Ісус Христос ?!

Слава Ісусу Христу !

Михайло Мемелюк,
юнак з Альвени.

Звіт з діяльности молодечого гуртка.

Парохіяльний Гурток Аматорський з Альвени почав працю весною 1931 р. і до кінця року зложив на цілі парохії 104,50 а окремо відіслав до Старого Краю на інвалідів УГА і Рідну школу 51,55.

Представлення відбувалися в школі "Свобода" а також в народних домах на Ланівцях,Бордяві і Гриньовій.

В падолисті устроєно святочний вечір в честь полеглих за волю України в школі Київ,а також в Народних Домах на Ростоках і Ланівцях.Вечір складався зі співів,деклямацій,реферату і представлення 3-ої та 4-ої дії Невольника.

Головою гуртка є Сидір Скакун,писарем Андрій Кліш м.Бор[illegible] ли в праці тільні хлопці наші з найкращих родин селянських,а членами були Ганя,Гербачики,Котелківна і Задворні молоді,що вступили вже після Різдва.

Виїмки з листа з Таватри,Альберта.

/Дістав за дозволом адресата/

Дорогий Ізидре --- Отримав я від Вас лист,за котрий Вам сердечно дякую і в якому Ваша щира дружба і здоров'я,і Вам весело,що у нас маємо хоч не з нічого і якось фармазуваби чоловіки,мимо [illegible] тільки не вдаємо,що треба грошей за браки,бо до збіжа та треба нам не думаєм,коли є воля в вірі тих протів з'єдинитися,та є-но свідомість [illegible] ти на [illegible] дбаймо,але то нічого.Ми далі,то може зворушем про [illegible] Коли дякувати,ми хворі.

Сидіть,я тіби в Вам написати що нашу церкву,як я приїхав,дуже [illegible] альберти,то [illegible] церкву,коли я [illegible] церкву зворушати.Вона [illegible] нашої церкви.Вони казали,що вісім [illegible] священика,бо [illegible] вимайали,що в тих часах не [illegible] священик,а [illegible] вимучуються,що за Божою [illegible] церкви.Коли [illegible] були большевиками,[illegible] церкви.Коли [illegible] двох.А так великими [illegible] Го ті наші [illegible] два сери [illegible] десять долярів,[illegible] ли.Опрі я напісав до [illegible] Там вони [illegible] маєм [illegible] церкву і [illegible] на тім [illegible] ще висувають.Кажуть,що Бога нема.Отже я їм казав,що може ще є поліцмен. А вони казали : Пре[illegible] з попами і з поліцменами ! А як большевики мали на

першого січня зборів у Робітничім Домі то як три поліцмени приїхали до того тому,а їх сила проці тримать то дванять втікло попід руки поліцменам а лише чотирьох тих [illegible] понаїхали в шістьох таки зловили і записали.---- А тих шістьох,то так вже не вернулися.Зараз потім до нас поприходили і хотіли вписатися.Я їм сказав,що як хочете до нас належати, то мусите виписатися з большевицького статуту.І вони пішли та виписалися.Тоді ми їм написали нові статути і вони зробилися без нарікання.То я їм казав,що вам нема на [illegible] тільки поліцмена.А вони жалувалися і казали,що [illegible]

Бачили : З того часу бачимо,що [illegible] активних,отолих,вірних своїй ідеї і [illegible] ліпшу долю може хоч дати село крутомні привести до опамятання сколись.Бо як,що вимість видержати і на раду нечестивих не підуть, ані сумління [illegible] не будуть.Заразом бачимо,як спорохнявілий є духово большевизм.А Совєдчини.Подібно всі вороги Бога і Церкви святої. Тому нема чого їх лякатися і перебільшати їх сил,котрих в них зовсім або дуже мало есть.Активістам обом з Таватри,Альта,висловлюємо наш подив і честь за вірність і сталість святій справі.

Ст.Берггов

Католик скрізь і скрізь !

Я хочу бути іншим як прочі.Я остану "Я".Католиком скрізь і наскрізь.Радикально католицьким.Расовим скрізь і наскрізь.

Моя Церква є Божественим Центрум надприродного.У цей вищий світ піднесла Вона мене при святім Хрещенню і зробила мене Божою дитиною.Так тепер можу я хочу жити і вмерти як Божа дитина.Віра має бути для мене початком і кінцем.До неї маю я [illegible] молитви звертатися зі всім серця моєго.Зі всім,що нам борються.І вірю в Його ласку,невимірну любов,безхитно.І радісно стаю я [illegible] Його заповідей.З Його святих Тайн я черпаю силу до кріпких особистого життя.Хочу жити надприродним чоловіком,католиком діла, католиком найвищим,католиком скрізь і наскрізь.На Божу славу і честь моєї церкви.Вже не боятись,що [illegible] Церкві все дорікають : чи Твої діти кращі від наших ? Замногі з наших рядів своїм життям спричинюють згіршення.І однак хочу віддати моїм власним життям свідоцтво для моєї Церкви і так стати для Неї честю !

Хочу бути борцем.Моя Церква це Церква воююча.Не хочу бачити запілля,хочу стояти в передніх рядах.Колиби я не боровся,мусівби глядіти сам на себе,як на труса.Святе Миропомазання пекло[illegible] моє чоло.Миропомазання,котрим священик помазав мене на борця Христового.Ніхто в моїй присутности не поважиться хулити Тебе,моя Матір ! Хто нападає на Тебе,нападає на мене.Він переконається,що Твої воїни це не кодало але гучний молот.І хочу наступати.Це буде мені ясна раліста.Хочу вістити Христа.Всюди занести мою Церкву.Ох,колиби я міг здобути для Христа і Його Церкви цілий світ !

Братя ! Час назрів до наступу ! Трухлявими і перегнилими лежать перед нами основи невіровства.Світ немагався жити без Христа і без Церкви, та зазнав нужденної невдачі ! Скликайте ополчення до наступної війни ! Побіда належатиме до нас,коли тільки підем до бою з горіючими очима,одушевленою душею,католиками скрізь і наскрізь ! Христос є нашим Вождом. Вперед ! За Ним ! Так хоче Бог !

На смертній постелі казав Наполеон до католицького священика о.Віняді : Я уродився в католицькій вірі і бажаю сповнити всі її обряди та одержати все,що [illegible] до мене при кінці мого життя.А коли присутний лікар,др. Анімармарки підсміхнувся,вимагаючий відказав : Пане,ваші глупости мені надоїли ! Я можу вибачити вам вашу легкодушність і ваші кепські манери,та ніколи не вибачу безсердечности. Геть з кімнати !

Українці і Католицизм.
/Доповідь/

Ко возьмім тепер декілька позитивних фактів, котрі показують нам, що Католицька Церква є протекторкою народів не тільки в ділі своїх вірних, але що вона і цілими громадами опіку над народами.

Хто прикладом займається церковних обрядових, той знає, що Апостольське Столиця старається, щоби кожний народ міг служити Богові в рідній мові не чужинецькій. А чому так ? Чи то може проти рідної мови народності ? Ні. То лише не проти тієї, що в святі Апостоли, що були єдиної національності, що Ісуси не тільки живим, але й мертвим іншим народам. Не річ і тій, що чужий священик не може добре знати душі і звичаїв іншого народу. Він мітби навіть, хоч і несвідомо, впроваджувати якісь чужинецькі звичаї, протилежні духові народу, серед котрого доводиться йому працювати. А тому Апостольська Столиця не бажає. Її хотіть тільки о те, щоби кожний народ зберігав правдиву віру. А це не перешкоджає, скільки вона не старається, щоби їх всюди і все шанувати, тому бачимо, що навіть мусульмани, турки, китайці і японці мають вже своїх рідних священиків. Подібні дві народності мають мати свої власних звичаїв, хоча тільки на церковній області. Натхнені духом поміж для народних звичаїв апостольської Столиці видала і послідних часах розпорядок, щоб в місійних краях церковна штука і архітектура були плекані в народнім стилю. Таким чином китайці, японці та інші народи будуть мати церкви після свого питомого звичаю.

Чи ці факти не свідчать ясно про позитивну опіку Католицької Церкви над народами ?

А чи українська народність обоятна може для Апостольської Столиці ? На те питання нехай відповість нам історія, так минуле, як також сучасне.

Свого часу мія українцями греко-католиками повстала велика деверція зі своєї церкви до церкви латинського обряду. Ся манія заволоділа передовсім нашу шляхту, бо зміна обряду була для них тотожною з одержанням різних привілеїв та матеріальних користей. Розуміється, що ті люди пропадали для нашої народності. Якби так той рух був потрвав довший час, то наша Церква і наш народ були би тяжко потерпіли. Але прийшла немічі і то зі сторони Католицької Церкви. Декретом з року 1624 папа Урбан VIII заборонив переходити українців греко-католиків на латинський обряд. Навіть назначено церковну кару, екскомуніку /викляття/, котрій підпадали ті священики латинського обряду, що важилися перетягати греко-католики на зміну свого обряду.

А кому не в тямці, який то крик зробився ватикансько - польський конкордат ? Українці стали кричати до оборони а самі не знали, перед ким і чим. Лютилися передовсім того, що бачив їй добре. Бо треба знати, що в ред сим конкордатом, це тепер в силі, був уложений інтим. Польське правительство укладаючи той перший конкордат через яких котрий років з папою, мусіло дійшло врешті до тої "мудрої" конклюзії, що той конкордат має бути заключений між Польщею а Ватиканом тільки в користь латинського обряду. Спорах "греко-католицької Церкви малиби після цих замислів належати до внутрішніх справ Польщі. Той конкордат був виготовлений і предложений папі до підпису. Якби так папа був підписав той конкордат, тоді наша Церква була підпала на поталу польського міністерства релігійних справ, як це є з православною церквою в Польщі. А які були би наслідки того, не трудно збагнути. Однак папа - значить, батько - оказався правдивим печалівним батьком. Він того-конкордату не підписав, тільки зажадав прав і свободи розвою також для греко-католицької Церкви і тому нині наша Церква і наш нарід забезпечені, хоч і не без борби.

Ту опіку Апостольської Столиці над нашим народом видно також в тій обставині, що з волі і благословенства тойж Столиці греко-католицька

Церква може нині нараховитися 15 епископами. Правда, цею ціллю, до котрої стремить наш нарід, є передовсім слава Божа і добро церкви, але таком правдою є, що численність епископів приносить блеск народу і в потребі є кождо, тому ми зауважили, що знов для нас, позбавлених політичної самостійності, не є без значіння. А що продимські з тих епископів зробили і зробять для культурного розвитку нашої нації, то викажуть ясно їх діла.

Коли мова про прихильність Католицької Церкви взглядом Українського Народу, не можна не згадати про два знаменні факти.

Коли ... на Закарпатті ... одного женського греко-католитичного ... Папі, заповіт, ... щоби побічні особи грінки ... могли спокійно ... Ісуси до ... Вони ... з цього ... і ... і ... і

Інакше поступив Західна Церква, котру так добре представляє св.о. Миколай. Церква Західна, наслідуючи Ісуса Христа, котрий молився і працював, так само молиться і працює. А працює вона на кожній ділянці людських потреб. Порівнаймо на приклад, подій в Європейці та їх нащадків, американців, з обізнаними або африканськими, та великою різницею між цими народами! Чи то випадок? Ні! Вірність з'єднанням Західної з вістю Католицької Церкви. Бідність західної [illegible] Церкви. Це історичний факт, [illegible] історик не заперечить. Отже Західна Церква по приміру Христа Спасителя молиться і працює. Працює для духовного і дочасного добра народів. Не боїться брудати своїх рук земськими справами.

Такого самого духа буває і Східна Церква, о скільки Вона в лучності з Церквою Західною.

Глядім приміром на князя греко-католицької Церкви, на митрополита Андрея Шептицького. Яка рухливість, яка діяльність у того високого церковного Достойника! А то діяльність не тільки в справах церковних, але також суспільних.

В Національнім Музею перехоронується кількенадцять тисяч історичних предметів, сягаючих української культури, котрі доказують, що український нарід, то не нарід доперва в починах, в діточих сказатиб черевичках, але нарід, що має гарну культуру, і гарну культурну традицію. Той Музей то дар митрополита Андрея для українського народу.

В Народній Лічниці у Львові лічаться найбідніші люди даром. В цій лічниці ординують молоді українські лікарі і то під наглядом старших, досвідчених лікарів. В такий спосіб молоді лікарі вишколюються часто на славних згодом, людей з науковим іменем, стають гордощами українського народу. А та лічниця постала та істнує знова голосно загадки митрополитої Шептицькому.

Тамже находить приміщення також літова лічниця, а при ній "Порадня матерій". Коли діти і породіллі лічниці дізнають там дбайливої опіки. Заслуга за ню христіянське діло милосердія знова приходить на добро Митрополита.

В Милогранні, Тернопільського повіту, Митрополит подарував дім і кількадесять морґів поля товариству Просвіта, а те товариство гимназії того книжого дару до плекання і ведення садівничо-господарської школи.

В Коршові, коло Коломиї, дім і 18 морґів поля - рівнож жертва Ексцеленції Митрополита - помагає товариству "Сільський Господар" у його змаганнях над піднесенням добробуту і культури українського народу.

Не можна також забувати, що "Український Банк Земельний" на рівнож всенароднє товариство "Карпатія" завдячують так само своє істнування Митрополитови Шептицькому.

А скільки то сиріт гигогалося і виховується по нині коштом митрополита Шептицького! Скільки то молодців покінчили середні школи за допомогою Митрополита! Скільки то наших славних маляріз, різьбаріз та інших мистців мало змогу розвинути свої способности саме завдяки щедрости митрополита Андрея Шептицького!

Ось там кілька примірів з діяльности князя Східної Церкви, перенятого зосадами Західної Церкви: Молися і працюй!

Тим самим духом перенятє і все східно-католицьке священство.

Український історик, М. Грушевський, котрого ніхто неможе підозрівати о сторонничість в користь греко-католицької Церкви, бо він сам є ісповідником православної Церкви, пишучи пронаціональне відродження "алицької України, каже так: В тих часах остатнього упадку українського життя, починали поволі пробиватися перші паростки нового життя в "алицькій Україні, а ті паростки сходили на ґрунті церковнім."

Отже бачимо, що греко-католицька Церква не лише не була байдужною на долю свого народу, але прямо воскресила український нарід в "аличині з духової мертвоти і дала почин нашому національному відродженню, бо католицька Церква, східного обряду, вміє не тільки молитися, але вміє також працювати.

Згадуючи дальше про відродження "алицької України історик Грушевський каже: "Серед українського духовенства знаходяться освічені люди, а-

рі думають не тільки про інтереси своєї Церкви, але і про інтереси національні, добробут народу і боротьбу і добробуту."

[illegible] свідоцтво історика, католика, про діяльність католицької Церкви в ділі українського відродження. Це свідоцтво не вимагає [illegible] Церква в ділі культурно-освітньої роботи спочивала в [illegible] Церква, [illegible] Василіяни були [illegible] Василіяни, а новійшими часами [illegible] Редемптористи, своїми численними і популярними місіями оживляють [illegible] Салезіяни своїми школами і привязанням до своєї Церкви. Тим самим вони скріплять [illegible] національну свідомість і розбудують християнський [illegible] Сестри Студити виховують сиріт і навчають хлопців ремесла.

Сестри Василіянки і Сестри Службениці займаються вихованням дітвори і ведуть обрітські захисти, прогадять різні школи, закладають так звані діточі садки і виховують дітвору в релігійно-національному дусі. Вони много причиняться до упорядкування і освідомлення українського народу. Таким робом кладуть тривалі і міцні основи під дочасне і духовне добро свого народу.

З того всього ясно бачимо, яким могучим чинником є католицизм в розбудові нації і цивілізації.

Ось чому ворожі нам інтегристи і тому ставлять так великі надії в серці згадані на початку українців з Католицької Церкви. Тому вони [illegible] так рівно сприяють [illegible] протестантизму і сектам в "аличині. Провідники Українського Народу сягнули, що з католицизмом вкупі іде правдива культура, просвіта і добробут. То все їм солю в оці. Вони нам того добра не хочуть і тому силкуються недопустити українця до джерела життя, до Католицької Церкви. А де тільки змогли, вони хитро-мудро відтягають тих українців від лона святої нашої католицизму.

Ми маємо то повинно отворити українцям очі. І коріннє вже раз зрозуміти, що наше місце в Католицькій Церкві. То там найдемо правдиву культуру, оборону своєї національної окремішности і правдивий поступ та добробут.

В кінцю свого посліду, по кінцю її тим сердечним бажанням, щоби вже раз [illegible] Христом Спасителем єдність: "Да будуть едино" Бо в тім "едино" лежить все щастя нашого дорогого українського народу - щастя вічне і щастя річне.

В. Косар,
єпископ УГА

Привіт від Стрілецької Громади.
виголошений на Зїзді в Саскатуні, 1932 р., у грудні.

Кождий організований почин членів української нації, котрий ставить собі специфічних завдань і цілий, був спричинений пізнанням потреби організування якоїсь части членів тої самої нації, котрі говорять одною мовою, мають свою однакову історію та культуру, дає пізнати гнобительям цілої нації, що знов творить нове, організоване звено у великому ланцюху, яким являється українська нація, як така. Такий кождий почин кращих членів української нації, хочаб він і не мав прямого відношення до найважливіших проблемів нації, як такої, являється одним із зціплюючих елементів цілої нації і тому являється побажаним а нераз, беручи в увагу специфічні [illegible] завдання, конечно потрібним.

І то перекинене гладіння приходиться мені, як представникові Саскатунської Громади Української-Стрілецької Громади витати перший Зїзд Українців Католиків в Саскатуні.

Говорю і витаю цей перший Зїзд Українців Католиків,наших братів,від імени тих,котрим доля судила в часі збройних визвольних змагань українського народу бути в рядах української армії і давати по наших силах і змозі те,що всяк в часі боротьби свого народу дати може.Говорю від імени тих,котрі були змушені по програній війні нашого народу їзза чисто військово-політичної діяльности,чисто їзза соціяльно-економічних причин опустити рідний край та їти в далекий світ шукати кращих умовин життя і праці.Це інші праці,котра носить нас матеріяльну користь але і праці,котра може лише дати справжнє задоволення.Всі ті котрі опинилися в організації,котру маю за честь ось тут заступати,вступаючи в її ряди їли з тою метою, щоби незважаючи вороже діло-працю нашу продовжати ось тут на вільній землі Канади і по силах наших ставати в пригоді нашій старій Батьківщині зараз і в майбутньому.

Відчуваємо бо ми всі і всюди,що ми є сини поневоленої нації.Не дише наші рідні там,на Західних Землях України під наїздом ненаситної Польщі,або під червоним чоботом москаля - антихриста новочасного,але всі ми без річників,де ми зараз знаходимося,відчуваємо,що ми є членами поневоленої нації.

Не є сьогодні на часі вглублятися в питання причин,котрі завели український нарід в нову руїну,яка зараз позначається.Хочу сконстатувати тут,що нашу націю використовують вороги наші на всі способи.Ніхто з наших ворогів,бючи нас,забираючи послідну ложку страви,стягаючи данину-податок,не питає,до котрої партії чи кляси ми належимо.Не питає,чи ми вчені,чи невчені.Не питає,чи ми маємо діти,чи ні.Ні,нашого ворога це не цікавить.Йому одно є важним : Чи ми почуваємосебе українцями,чи ні ? Це питання у нього найголовніше.Якщо скажеш,що ти українець,що українськи думаєш - тоді стелиться тобі дорога на Сибір,Соловки,до тюрем,до Бригідок....Бють наші вороги і не питають,чи ти бідний,чи богатий. Бють нас без розбору,бо ми українці.І то не бє нас пан шляхтич чи комісар комуністичний.Ні,бє нас і польський шляхтич і польський робітник,і селянин.Бє нас комуніст і бє нас кождий москаль.Вони бють нас як українців, членів української нації.

Проте ми українці повинні нашу енергію і наші сили звернути супроти наших зовнішних ворогів.Лише спільним ударом кращих синів нації - синів,що не жалітимуть жертв майна і крови - всіх,хто зрозуміє в собі незломне бажання стати членом церкварницької нації - ми українці зможемо прискорити творення Української Соборної Незалежної Держави.

Нам,українцям гостинним гостям вільної землі Канади і Злучених Держав Америки силою обставин припала велика роля в тих великих змаганнях нашої нації,які там зараз на землях наших батьків відбуваються.І коли ім - окупаторами замкнені уста і сковані руки - ми українці,вільні господарі Канади,користаючи великим престіжем краю нашого і престіжем Великої Британії,вже неодну болючу рану змили і загоїли нашим братам закордоном.А скільки таких ран могливи би загоїти,колиби ми памятали всі на ту нашу українську матір,яка в життя нас привела ?!Як богато ми могли були зробити нашими обєднаними силами для допомоги старому красві ?! Як більше зділяли і відчували заохоту ті,за морем,котрі кинули клич ворогам української нації :"Або здолути,або дома не бути !" Ця наша незорганізованість, наша незрячість,котра каже нам слухати кождого фальшивого пророка,вірити йому і наносити шкоду українському народові,стела і це стоїть на перешкоді у сповненні великого післанництва,котре припало тій частині українського народу,яка опинилася на вільних землях Америки.

І в сьогоднішну хвилю,де зїхались ось тут сини української нації для заснування української католицької організації в Канаді,вітаємо і ми, бурші українські вояки цей Зїзд,добачуючи в ньому нову силу української нації і щиро желаємо успіхів на добро нашої Нації і нашої Церкви.

Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш,а не возьмеш милости і віри не возьмеш,а не вирвеш любови і віри не вирвеш,бо руське ми серце так і віра руська.

Слова о.Маркіяна Шашкевича. - 16 -

м.Коб'єнський.

Організуймося,щоб активізуватися в наших парохіях.

На Українських Католицьких Вістях з Саскатуні я дав відпіт на тему "Економічні основи" Говорити не об тому, що було легше виправи і коли я того ма[illegible] з певністю вступив до нової недомагань.Це тільки тому, коли ми всі [illegible] не раз,що тими недомаганнями ми самі потрудили. І готовий я читать до часу української молодиці і нового врайти на свою ніяк не можу думці.Розумієтеся,що коли мені,як мало поважній [illegible] не може особисто мені закинути,що таких недомагань у нас [illegible] нема.Тут треба холоднокровно над тим застановитися,вдивитися в груди і постановити собі,що більше такого с ред нас не буде.Нам треба дивитися дальше в світ і брати добрі приміри з інших народів а занехати все,що невідповідне і зле.Коли будемо жити приміром життям,то так піднесемо себе на вищий степень культурного розвою.

Так на Вісті,так і тепер хочу згадати дещо про наші недомагання. Тому що я сину фармер,знаю також фармерські відносини та наші фармерсько-парохіяльні справи.Можливо,є околиці,де той спостереження не надають оправдання чи примінення,але це буде виймок за загального правила. Розглядаючи загально нутро наших парохій потішимо,що не все іде так гарно,якої нераз бачили церковні управники,або священики. Чому ? Тому,що [illegible] Так ми побудували гарну церквою,Богослуження відбуваються в нас правильно - мабуть хтось і підлогісти.але це ще не значить,що вже все є в порядку.Почислім всіх членів парохії і застановімся на хвильку над кождим зокрема,о скільки відсотків,та мало вийдуть.

Так в кождій парохії найдемо членів активісти,так також найдемо членів,які тільки числяться на те,щоби хтось зайх працював і хтось за них платив.Не говорю про таких,що затроєні штучками демагогії або больше[illegible]. Говорю про тих,котрі сами іменують себе католиками і розбираю не з фармерської точки погляду.Тут не сувається питання . Нащо нам фармерські церкви ?

Відповідаю : Церква це одинока моральна інституція на прерії,що нас коле собі гуртує.Уявім собі,якби ми виглядали,колиби ми не мали церкви.Уявім собі,колиби тоді весілля без церковного і Божого благословенства,наші діти родилиби нехрещені,похорони ми забулиби справляти з церквою,наші діти родилиби нехрещені,похорони ми забулиби справляти з [illegible] і жалобою.В наших душах бувби вічний сумерк.Ми повернулиби до поганських звичаїв,тисячу літ назад.

Але коли ми маємо на прерії свої церкви,то вони є наше сонце,наша радість,світло душі.В наз означений священиком день ми всі ідемо чи їдемо, хто чим може до своєї церкви.Ідемо почути слово Боже.

А коли так,то варто нам тим нам застановитися,як і чи ми піддержуємо свою церкву духовно і матеріяльно.Якщо ми лише почуваємо себе грекo-католиками і приходимо на Богослуження або інші відправи,то нам таких треба відмовляти ту церкву словом і ділом.Чоловік,що лише хотівби користуватися тою церквою в тій церкві своєї помочі не дававби,моральної або матеріяльної,стоїбби завсідою і перепоною розвою тої церкви.Таких вільні члени і парохії здержує всякий поступ.Вони стають наподобу трутні в вулику.

Коли управники запогідять збори на означений день і час,так треба всім точно прибути,а не саме тоді гибиратися на гутірку або гостину. Сходини нашої парохії повинні нас більше займати,як погодинна гутірка чи гостина.Кождий член в парохії є по однаковий і тому не повинен знехтувати. Нам в тім році дуже перепало непогода.Чоловік не думає,не сподівається,а тут нараз в осінньої пори гинуть всякі надії на добрий врожай.Кождий з нас

точно,на час, - хто не приходить на Богослуження в пору,але аж по проповіді - хто не приїде зробити щось коло церкви - той рубнує свою церкву морально.А як такі люди стоплятьоя до церкви матеріально ?

На загальних зборах ухвалять по 3 4 або 5 на оплату священика,дяка а може і фіру.Члени активісти складають котрі зараз,а котрі пізніше.А неактивісти ніколи грошей не дають,бо тое говорять,що не мають.Члени активісти самі приносять і дають до рук урядникам.А вже до тих других урядники самі мусять іти і просити ... о милостиню.Так просять дуже часто, коли найдуться коло церкви - і дуже часто відходять з нічим.Їм дуже прикро тое нагадувати,тое упоминатися.А пасивним членам наліть це не в голові,що воно ради святої справи і дати треба.Тепер гони зимно вимовляються крізою,кажуть,що пшениця дешева,згідки дамо,ми бідні,чим будемо жити,ітд.

Правда є,що пшениця тепер дешева.Однак таке семенаріканнє ми чули і передтим,коли пшениця добре платилася.Бо се не робить різниці з жаетку,бідніший чи богатший,як він церковну справу вважає за посвідну справу,то на церкву все йому грошей не стане.А прецінь між активістами є бідні і богаті,а дають на час,бо вони є людьми доброї волі і справу церковну вважають першою зі всіх справ.А чи пасивні члени в дійсности такі бідні і не мають грошей,як кажуть? Знайдемо однак,що гроші звичайно є,бо видаються на не дуже то потрібні річи і неконечні.Ми часто бачимо,що фармері їдуть до міста і там з приятелями лишають кількана-цять центів.Вже таки в кишенях якось найдуться...А за якийсь час спитайте його коло церкви,щоби дав кілька центів,то він спихає на крізу. Коли однак криза,то нам дійсно требаощадно жити а не видавати грошей на річи непотрібні.Без напоїв,пудрів,балів і всяких інших меншепотрібних річей якось обійдемося,хоча може з початку буде нам і прикро.Чотири або пять доларів на підтримання церкви,то мала сума.Чомуж не дати їх як виразів любови до тої церкви,до котрої ми себе причисляємо ? Вдавати зі себе католика,а не помогти ані не підперти своєї справи,це варта стільки,що піна на воді.

Один бельгієць,католик,казав мені,що у них платять по 12$ від мінімальної фарми,а хто має більше землі,по тім доларів більше від кождої фарми.Так розуміють другі народи свої обовязки згляном церкви.Подібно треба розуміти і нам.Приміром,згаданий фармер має чотирі фарми.То він платить 36$ церковних зобовязань.В нас пять доларів,а дуже рідко коли більше,тяжко спромогтися.А прецінь пятьма долярами моргеджів не сплатимо і банків не заспокоїмо.

Нам треба свою підпомагати.Маймо це на увазі,то не стане нам тягарем.Церква зберігла нам все,що було культурне,це здавен давна,від поганських часів.Тоді тільки в нім священик ще остав для нашого селянина і він був всім на селі,духовним,лікарем,порадником і учителем.Так і тут, в Канаді,наші священики заохочують парохіян до просвітнього життя і помагають будувати читальні.Вони також пильно інтересувалися нашим Зїздом і семі брали в нім активну участь.

Орім перелоги ! Будімся з тої відсталости,пасивности і станьмо активними членами Католицької Церкви ! Вчитуймося в добру католицьку пресу і книжки,щоби ми мали що відповісти нашим ворогам коли нас нападуть.Не жалаймо всього від своїх священиків,щоби вони все робили,що нам тільки приїде на думку.Священик є нашим духовним старшиною,а ми будьмо добрими рядовиками в обороні Церкви ! Не жалуймо гроша на церкву,читальню,католицьку часопись,якою є Українські Вісти.Без тої часописи жаден українець католик бути не повинен.Колиж він у свою хату пускає ворожі своїй вірі часописи,сам себе нищить і осмішує.Большевик читає большевицькі часописи а українець католик повинен мати свою часопись,бо йому туди дорога,а не спільно з большевиком.Уважаймо,що большевики починають ногий наступ.Будьмо осторожні,кого беремо за провідника і просвітніх справах і кого берем за учителя до нашої школи.Спитаймо свого священика,чи він нам якого не рекомендує ? Не забуваймо також,що нашою організацією є Брацтво Українців Католиків Канади і до тої організації нам треба обовязково всім належати,бо в ній наша сила і єдність.

ЗМІСТ

I.Організаційна часть.

Від Ред.,Ал...Стратійчук ..... стор. 1
Поїздка комісійна..... " 2
Церемонія приняття в члени..... " 4
Треба пригодитись,Матіжок С.Кобр.. " 5
Допись з Вічем,Сбск.... ... " 6
Допись з Кадгорт,Сбск. ... " 7
Переходіть контест,І...Крук..... " 8
Гростельна молодь дорогі,С.Скакун.. " 8
У обов'язкові стій,...енний... "

II.Ідеольогічна часть.

Політика..... " 9
Про грозу духовної руїни,Др.Хомишин.... " 10
Легенда,Митр.А.Лептицького. ..... " 11
Спляча церква..... " 12
В домі Батька Того,А.Ч..... " 12
Річниця уродин Ст.Вітця,о.Семчук.. " 17
Культура,...Топущак.... " 18

III.Хліборобська часть.

Колективізація долгів,...Т.Семчур..... " 20
Промова міністр...М.Добрянський.... "

IV.Зі світа і Церкви.

V. The Bulletin.

Editorial.... .....Page 1.
The Beginnings of Brotherhood " "
First Day of the Convention " "
Prof.G.W.Simpson-Nationalism and Cultural Development.....Page
Mayor J.E.Underwood : Address of Welcome.... .. " 3
Second Day of the Convention " 4
Resolutions..... ..... " 5
Current Questions.. .. .. " 6
The We Support the Ukrainian Catholic Press... " 7
Courage..... " "
Day by Day..... " "

ПРОСЬБА

Українці Католики з Кричиць під Львовом,котре село колись чисто українське,нині ізза браку церкви числить заледви 150 душ греко-католиків,просять усі добрі душі помогти їм збудувати церковцю і так обберегти себе перед краєвою загибіллю.Церкви належить слати до Кооперативного Банку "Дністер",Львів,на книжочку ч,16,159.

ЗІ СВІТА І ЦЕРКВИ.

1.З мартом ц.р. почав виходити в Букарешті ногий просвітянський місячник "Світло".Перше число приступне,гарне,хоч і скромне.Містить хроніку житого просвітянського руху по селах і містах Горому чисописові замасмо на цім місці як найкращих успіхів в Христі.

2.Дня 23 цвітня ц.р. посвячено у Львові перше того рода українське похоронне заведення Харіс,котре тимчасом дає працю 30 нашим особам і функціонує по найновіших взорах.Заведення поставило голосно стоячим о.Дутчинець і церковного брацтва Доброї Смерти.

3.В марті ц.р.тягнено з Канади 14,815,705 бушліт пшениці,картости $7,540,328.З того до країн Англійської Корони тягнено 8,202,803 бушліт Пшеничної муки тягнено в марті 490,270 бочок,картости $1,457,547.

4.Дня 8 цвітня ц.р. обходили Судбури,Онт.50-ліття відкриття нікелю в Канаді.За останніх пять літ тільки нікель приніс Канаді 140 мілионів долярів доходу.Тут находиться найбільші поклади нікелю зі всіх відомих в цілому світі.Його з Канади сягає 90%.

БЮЛЕТЕНЬ Брацтва Українців Католиків Канади .

Виходить щомісячно, Редагує о.Ст.Семчук.

Складинки роботи С.Т.Кобзура.

Ч.5. Май,Р.Б.1933.

Висилається лише для членів ЦУК-а,безплатно.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

Від Ред.Ал.Стратійчук,
банківець з Семсен,
Дійсний Голова ЦУК-а.

Христос Воскрес !

Кождий чоловік що живе на цім білім світі,мусить належати до якоїсь організації.Часи,коли чоловік жив одинцем,давно минули.Культура і цивілізація поступили настільки,що сегодня важко свідомого чоловіка спонукати до вислову "Моя хата з краю,нічого не дбаю" Теперішна світова криза подає нам ясний приклад.Тому,що один з членів великої сімї народів,Росія,живе своїм відрубним життям,цілий світ відчуває це напруженням відносин.А коли не було б ніяких порозуміння між націями,то трудно спекулятися політично.

Однак є ДОБРІ,але також є й ЗЛІ організації,залежно від того,яку ціль собі ставлять і яких середників до цієї цілі вживають.Засада,яку повині наші люди пам'ятати,що треба будьтоде належати,не є добра ані злого.Коли приступаємо до якогось товариства чи організації,мусимо перш все спитати,чи те товариство або організація - добрі чи злі ? Коли якесь товариство не узнає Бога,ложить засад,віри,релігії - воно добрим не є і до такого товариства ми не повинні належати.через нашу неуважність багато з наших людей належить там,де неповинніби.А вимівкою для них служить позір,що там належать також "кум і сват",чи "сусід". Таке вже раз мусить устати.

Щиро і отверто треба признати,що ми українці католики давалися досі вести за носа провідникам зі шкодою для себе самих,своїх дітий і своєї віри.Деякі з наших провідників зводили нарід обіцянками большевицьких "благ" на землі а другі викривленим зеркалом нашої національної ідеї у виді України без "хлопа,пана,моральних засад і Бога".Так поволі ми докотилися до того,що часто молодь не має за виїмками жадного вищого ідеалу.По містах верходять нею здеволяючі всякі невідповідальні чинники а по фарватах цілим ідеалом тої молоді стали танці,забави а часто пянство.Чи не читаємо ми не чуєм про убійства серед наших людей в Канаді,от хочби недавний сумний похорон невинної релігійної жінки та її дитини в Манітобі ? За чим те все спішиться ?! Коли вже раз повернемо до Бога і до Його законів ?! Кажо приходить само собою на думку,як питання до всього нашого зверху в Канаді.

Єдиною відповіддю на це є масовий вступ в наші українські католицькі організації.Такою організацією нашою є Брацтво Українців Католиків Канади,яке ми недавно вало или.

Ми не повинні говорити менш більш цими словами : Наємо пречінь церкви,священиків - хай вони проповідують про Бога і Божу мораль.

Тому на цім пригадую,що замало є в нас священиків і тяжка їх праця.Ми світські люди мусимо їм в тім ділі помогти.Брацтво Українців Католиків Канади не є жадною політичною організацією,але організацією,

котрої ціль релігійно-народня,а саме згуртувати всіх наших українців католиків ради спільної праці і добра нас всіх.

Чого нам потрібно,щоби наш БУК розвився в могучу організацію ?

Перше.Нусимо хотіти і бажати такої організації цілою нашою душею. Це дошка ратунку нашого тут,щоби наш обездолений нарід вирвати з теперішнього прикрого положення.

Друге.Нусимо громадно вступати в члени БУК-а,закладати нові Відділи по наших кольоніях.Наші люди з небільша добрі і добре вміють розрізняти. Лише треба їм пояснити.А до того нужно взятися всі і то таки зараз ! Не чекати,аж прийде організатор. Бідність,не всякі безбожними та їхні агітатори товчуться безугрому поміж нашим народом.А що ми дотепер зробили в цім напрямі ?

Трете.Потрібно нам фондів на організацію,часопись,і тут виринає справа жертвенности.На добре діло в нас дуже тяжко зібрати фонди а скільки грош ми марнуємо на всякі дрібниці,як танці,строї,карти,пянство,ітд. Чи так тяжко вже нам стало заплатити одного доляра на членську вкладку до Брацтва Українців Католиків Канади ?

Четверте.Нам треба єдности,пошани і послуху. Без цих чеснот жадна організація не піде.Рада організації має бути спільна,з одним добрим Проводом і Центром.Центр має дати добру раду і провід,а ми маємо тому проводові та його дорадникам повинуватися.Без послуху своєму проводові не виховаємо нашого покоління в Божім дусі і не втримаємо своїх організацій. Гляньмо примірєм на інші народи,в котрих є сильні організації.В кождій такій організації є три точки,на першім місці,а це : Єдність,Пошана і Послух.Так само в нас мусить царити дух послуху,бо на ньім здебільша стоїть організація.Навіть коли нас не буде богато,а будемо карні,рідвані і активні,то зростем в силу,що дай нам Боже !

Між правними членами нашого БУК-а стоїть на першім місці Український Народний Дім на Ланівцях,вже від давна.В цім Дому міститься також наш Відділ ч.2.Члени активні,рішучі,роботящі - молоді ! Ми нашій духовій і фізичній молоді під нашим прапором бажаємо як найкращих успіхів в Христі ! Вперед,спільно,разом - до побіди !

Дня 23 цвітня,1933 засновано в Борщеві,Саск.,новий наш Відділ,ч.3. Председателем Зборів на той день,відбутих в Українськім Народнім Домі напроти церкви,був Дм.Левчук а писарем В.Гавлюк.Промавляли пп.М.Білинський,О.Назуркевич і інші.Кандид вибрано в такому складі :

1. Голова - Д.Левчук
2. Віце-голова - І.Буртний
3. Писар - М.Кмуд
4. Скарбник - О.Сельський
5. Судді - О.Лукаш і М.Буртний.

Всіх членів вписалося досі 37.

Нам дуже мило повітати цей наш новий Відділ і ми покладаємо в Божі надію, що під управним проводом Місцевого Заряду цей Відділ виконає велику працю для добра нашого народу,церкви і Канади.

Місцевому Зарядови,членам і всім тамошнім активістам добра,СЛАВНО ! Наша армія росте ! Кріпнемо ! В гору серця !

Дня 30 цвітня відбулися наради деяких членів Заряду і місцевих Зарядів в справах нашої організації.По очивлених промовах і роздумах рішено між іншими справами,також ці :

1. СКРУТНІ ДНІ ЗЇЗДИ ЧЛЕНІВ БУК-А ВІДБУДУТЬСЯ
   в ЮНІОНІ,Саск.,в днях 7 і 8 липня,ц.р. -
   в КАНОРІ,Саск.,в днях 12 і 13 липня,Ц.р. -
   в САСКАТУНІ,Саск.,в днях 22 і 23 липня,Ц.р.

Точну програму кождого Зїзду подамо незабаром до відома.

Всіх наших активістів просимо вже тепар о працю і рухливість ради

добрій нашій справі та непереможній ідеї нашій.Не тратити ні хвилинки,не ~~відкладати~~ на завтра,на опісля - вперед,спільно,карно ширім і голосім вповсюду ідею нашу між нашими людьми.Розказ видано ! Армія наших активістів най рушає кождим - переможна трухляві - з нами Христос - отже творіть,творіть,творіть !

Дух святий горіть !

На згаданих народах вибрано також Організаційну Групу,котра відвідає в маю ц.р. слідуючі околиці у слідуючих днях,як подаємо нище :

Неділя,7 мая.....Канорт,Саск.
" 14 " .....Мічем,Саск.
" 21 " .....Примове,біля Вонди.
Четвер,25 " .....Твей,Саск.
Неділя,28 " .....Альвена,Саск.

Організаційна Група відвідає лише Українців Католиків поданих місцевостий і тільки для Українців Католиків скликані там наради. Обговорює там цілість наших справ і найбільше як прямі нашої найсутності.

Околиці,котрі бажалиби перевести в себе подібні наради і заснувати відділи БУК-а,нехай зголошення подадуть про це вістку на адресу редакції, Альвена,скр.почтова ч.252.Намір однак покористуватися працею Організаційної Групи,просимо подати як найскорше.В слідуючім числі Бюлетеню подамо до відома дальші околиці,час і програму викладів Організаційної Групи.Не гайте часу,порадьтеся з відповідними активістами,українцями католиками і почніть працю.Вислід своїх нарад перешліть до нашого відома. Час не жде.Втрачена хвиля не повернеться Вам ніколи.Праці сила-силенна, не відкладайте,не ждіть ! До діла !

5.

Рішено повести працю в напрямі збереження краси і чистоти української мови.Вибрано п.М.Топуляка,як відпічільного робітника на цій нашій так занедбаній а так потрібній області народного життя в Канаді.Це перша того роду праця в Канаді. Топуляк виготовить план наук для наших шкіл і учителів.Вислід вищевих іспитів дітвори і старших студентів,проголосимо в Бюлетеню.

6.

В липні ц.р. /точніше,в половині липня/ виїде з Канади паломництво українців католиків до Лурду і вічного міста,Риму.Цей рік,як святий і ювілейний,проголошений таким Святішим Вітцем,якраз надається для такого паломництва.Зайвим згадувати про користи цей прощі,так духові як умові. В давнині Старого Завіту обходжено кождий 50-ий рік,як ювілейний.В тому році поле задовжене чи продане за довг вертало назад до свого давного власника,так само інші статки.Довги даровано а невільники відзискували волю,нині цілий світ терпить від надміру всяких довгів,душевних,грошевих і національних.Зокрема цей рік саме є 1900-ним від смерти Божественного Спасителя і тому Святійший Отець взиває весь християнський світ відзідати обередок християнського життя,Рим та узискати ті відпусти,що сполучені з тим паломництвом.Таке паломництво виїздить зі Львова третього липня на два тижні,подібно готовиться таке паломництво зі Злучених державництва під проводом о.Я.Тарнавського.Порадним булоби,щоби всі ці наші паломчаємо нашим членам.Про це напишемо обширніше в слідуючім числі.

7.

Ми стало дивилали досі Бюлетень галицьким видавництвом Богословії,Записки НТШ включно,Записками Ч СВВеликого,Мети,Дзвонам,НЗорі,Нашій Справі,Месиджері,Доброму Пастирю і Національному Музеєві.Досі нажаль не одержали ми жадного повідомлення про відбирання наших посилок, ані жадне зі згаданих видавництв не надіслало в замін своїх видань.Тому заходить оправданий здогад,що хтось десь перепинив правильний доступ Бюлетеня до згаданих видавництв /може польська почта ?/ і коли не дістанемо вищеблищій будучности листок про одержання або посилок заміни,то це в остатнє висилаємо ще Бюлетень до Галичини.

Церемоніял приняття в члени БУК-а.

Згідно зі статутом БУК-а член стає таким аж після тримісячної вдоволяючої проби під дня упинання і вплачення вкладки /УІ,../. Коли тримісячна проба скінчиться,Місцевий Зорган скликає Відділ зібрання /точність тут не потрібна/ на який точно означений день до якого [illegible] Коли в призначений час вже всі зібрані, прим. підчас коли ще ми чекаємо на деяких точно означений день до якого [illegible] Коли в призначений час вже всі зібрані, /точність тут не потрібна/ на який точно означений день до якого [illegible] Коли в призначений час вже всі зібрані, піднімає . Сл[illegible]ер і Сл[illegible]ка вводяться до Відділу з [illegible] вони,в якій обличчя повинно бути ясної ідеї організації,її ціль,сила [illegible] та плекання рідного,що ідея наша придасть вони чи нового послідування, чи прихильника в особі незнаних.Голова підчеркує важність організації в приятнім житю та взаємне до активности і поширення.Тоді звертається до нового члена,новий член виходить перед стіл президії.

Голова питає : Чи Ви практикуючий українець католик ?

Член відповідає : Так.

Голова : Чи належити до католицьких організацій і яких ?

Член відповідає.

Голова : Чи належите до некатолицьких організацій і яких,без зважаючи чи тоєї ясні чи скриті ?

Член відповідає : Ні,Жаден член БУК-а не може належати до некатолицької подібної організації.

Голова : Чи хочете спільно з нами,як брат і друг в Христі,працювати для в[illegible] в Христі Церквиці Католиків Канади ?

Член : Так.

Голова : Чи будете точно і загсіди повинуватися карно приписам нашого статута ?

Член : Так.

Голова : Отже прирікаєте на все остати карним,активним і чесним членом БУК-а ?

Член : Так. - і підчитує заяву,як нище :

"Я.....,українець католик,свідомий і практикуючий член моєї сестрої Церкви Матері України,що любить свій дорогий Нарід [illegible] та шанує і любить [illegible] Свою віру хочу плекати якнайкраще,[illegible] приймаю на все [illegible] но,моє пітчизну боронити,працювати для неї,нарід любити согісно і жертвенно ти ніколи до жадних вчинків чи скритих порожих організацій ані читати ні передплачувати їх видання.Стойти життям,а не лише словами,хочу дати доказ,що Католицька Церква,Український Нарід і Канада є предметами моєї любови,відности і жертвенности.Це все приймаю і бажаю виконати.Так мені Боже допомоги !"

Всі членові члени мовчки стоячи вислухують заяву і підказують на кінці : АМІНЬ.

Член власноручно підписує заяву в 2 примірниках,з котрих один залишає свої а другий остає ніж проводами Відділу.

Відтак тої співають : О спомагай нас,діво Маріє ! Цей католицький гимн всі наші члени безумовно мусять знати.

По співі Голова каже : "Тішимося тої,що наш Відділ збільшився новим членом.Він зложив лицарську заяву,котру ми тої чули.Дай Боже,щоби ніколи не позабув ані він,Голова теж часто її підчитує та старається нагадати.Згідно з моїм сумлінним заявляю,що не находжу його гідним,чи так ?"

Голова : "Видимим числом приналежности до нашої організації буде ця відзнака.Вона уособлює три гарні прикмети,три взірці ідеї нашої.А саме . Хрест с золотого.Українська культура,надбання і скарб многих поколінь,передана нам до збереження і загартування.Ці два хрести красною символізують мої ноги."

Після промови Голова передає відзнаку і стискає руку членові.

Всі повстають з місць і відспівують гимни : Ще не вмерла і God save our gracious King.

Так відбувається всіх членів, тих з молодих.

Бувають часи,коли є тільки члени організації,чучі особи рішучо виключені.

Інколи точно означає всі питання і відповіді або приготовляє їх завдалеко [illegible] [illegible].

Після прочитання [illegible] мірту на організацію і міру спроможности,[illegible] [illegible] [illegible] [

На курс може вписатися кождий,почиле дванадцятьодин літ життя,без ріжниці згляду або обрядовости.Вписка з вписовим десять долярів.Саскачеванський табор буде в Копел долині,Редфлоу Істейтс Лябрет,під 4 до 14 липня ц.р.Всі аплікації мусять бути письмені до 15 червня ц.р. на адресу провінціяльної штабової :

The Boy Scouts Ass'n
208 Darke Block
REGINA,Sask.

Відділи БУК-а повинні післати по одному здібному хлопцеві на цей курс.Це буде крок вперед.

Чий,котрий околиця подасть першого кандидата ?

Допись з Мічем,Сеск.

Історія нашої нації складається з дуже терпких досвідів,але настає час,коли ми тої біль перемагаємо і виринаємо знова на верх,як човен зпід морської води.

Українці католики досі жили індивідуально,але в час загальний організування теперь на світі,також ми хочемо жити і зберегти наші традиції організованим ладом.Щоби стати рідним горожанином своєї держави треба вдати і добро так загалу як своє власне.Саме організація подає нам середники і засоби перегести це як найкраще.

Так виринуло бажання заснувати,свою організацію,якого то бажання втіленням є саме БУК.Наша організація обіймає робітників,фармерів,учителів,урядників і священників,тоже всі стани і класи.В цій організації ми спільно обговорюємо наші пекучі справи і рішаємо їх на загальне добро.

В неділю,дня 19 марта,1932 на запрошення українців католиків з Мічем прибули туди пп.Н.Білинський і О.Мазуркевич.Зійшлося гарне число людий,хоче дороги були погані.Председателем зібрання п.І.Метрополита,котрий отворив збирання і покликав до слова п.Н.Білинського.Пан Білинський представив найгірше положення всіх одиниць і зза кріз,але все таки замітив,що інші народи лекше якось переходять тяжкі часи,бо мають свої організації,з котрих спільно обговорюють свої справи і спільно собі помагають та себе ратують.Дуже добре зорганізовані тут в Канаді французи та Німці. Одні організовані громади поділяють свої спостереження з другими і так всі знають,що де потреба і як тому зарадити.Всі спільно рішають свої діла і так находять узгляднення свої їх домагань в правительстві.Всі їхні організації міцно повязані і чужий чоловік тем місци собі не найде.Та прийшов час,щоби і ми подали один другому руки до спільної організаційної праці,обдумували самі свої справи і самі їх рішили.

Вчерги п.О.Мазуркевич назвав нашим найгіршим ворогом темноту,проти котрої мусимо повести на бій.Вона,темнота,спричинила розбиття нашого народу в Канаді і натворила нам багато кирині та зла.Щоби повалити цему заборолу українці католики скликали до Саскатуну свій Зїзд і там вирішили багато справ.Вислідом Зїзду являється існування БУК-а,до котрого ми всі повинні неминуче вписатися.

Потім обговорено рішення Зїзду і почалася дискусія.На запити обі бесідники підповіли раді і пояснили незрозумілим їх запити.До БУК-а вписалося тоді 12 членів.Тимчасовим зарядом вибрано пп.І.Хабетка,за голову - І.Метрополита,за писаря - а І.Турчинка,за скарбника.

Допись з Кедвард,Сеск.

В неділю,дня 28 цвітня,Ц.р. українсько-католицька парохіяльна громада в Кедвард відбула спільне сходження.Присутних було понад 75 душ, що спільно зі своїм парохом о.П.Решетилом зійшли до стайні.Вечеря.Почалося молитвою та благословінням їди і співом "Христос Воскрес !" Підчас вечері обговорювали о.Решетило про святочність вечора,п.С.Вербицький,голова, про нашу програму на 1933 рік - п.О.Т.Мамчур про значіння свята і знова про конгрес БУК-а - п.С.Кузьма про шляхетність наших членів і п.

Д.Скакун додав свої замітки.

Співали пісні "Боронь Боже зазівайте","Ой Україно","Не згода в родині" "Ми в[illegible]" З [illegible] виголосив також з Реду вітальну відчиту, нав[illegible]ональні [illegible]гляом.

Іван Царук,
Писар конкомітету,Альв.

Перше діть всі певний контест молоді Саскачевану !

Дня 8 [illegible] в Альвені в справі першого нашого контесту. [illegible] виброно п.п. Германа за голову,п.Сидора Скакуна [illegible] і п.Царука за писаря. Діячата вибрали собі вписалося [illegible] дня конкурсі 27 осіб.І так в танці Зере участь 4 членів,в красі [illegible] 8,у співі 14,в музиці 6 а у спорті 12 членів.Сподівається [illegible] цілковитий і тому закликаємо всіх молодих духом і тілом з Альвені [illegible] до членів того контесту.Також зверта[illegible]ся зі закликом до всіх [illegible] Альвені,щоби творили свої місцеві контестові [illegible]комітети і так спільно з нами [illegible] до праці.Ми надіємося на Божу поміч,що цей контест буде на користь нашого українського народу і Богу на хвалу,а церкві нашій католицькій на честь.

Слідуючі особи беруть участь в контесті на альвені.

I. В танці.

1. Михайло Гаврилюк виступить в парі українську коломийку пуцулку,6 хв.
2. [illegible] " " " " " " " " " ий козачок,5 хвилин.
3. [illegible] " " " " " " " " "
4. [illegible] " " " " " " " " "

II. В красномовстві.

1. [illegible]ика ло[illegible]ик промовить на тему Катол.Церква наша остоя і сила
2. [illegible] " " " Як укр.нарід здобуде незалежність.
3. [illegible] " " " БУК наша організація
4. [illegible] " " " /ще не рішений/
5. [illegible] " " "
6. [illegible]ровська,виголосить вірш.
7. [illegible] " " "
8. [illegible] " " "

III. Спів.

Подвійний : 1- [illegible]хайло Герман і 2- Михайло Трач
Дуети, [illegible] Зарва Губич і Марта Задорна
[illegible] Іванович і Марія Костюк
[illegible] Котелко і Емілія Рогачук
[illegible] і Евгенія Рогачук
[illegible] [illegible]ська і Мілька Козак
[illegible] Скакун і С.Пургот

IV. Музика.

1. [illegible]их.[illegible]ович,скрипкове сольо.
2. [illegible] " " скрипкове сольо,напіви весільні,без нот.
3. [illegible] " " сольо на гав.гітарі
4. [illegible] " " " " " "
5. [illegible] " " гітаровий дует.
6. [illegible] Їх [illegible]ання,мандолінний дует.
7. [illegible]ськомовський,скрипкове сольо,напіви гайток,без нот.

У.Спорт.

I.Мих.Герман,перегони,пів милі.
2.[illegible] " "
3.[illegible] " "
4.[illegible] " "
5.[illegible],перескок.
6.[illegible] "
7.[illegible] "
8.[illegible],перегони триста метрові.
9.[illegible] "
10.[illegible] "
II.Катерина Госедко, " "
I2.Василь Царук,перегони півмилеві.

Замітка :-

Подаємо точний перегляд праці молоді на альтенію в справі контесту,щоби другі могли взоруватися,як вести діло.Зазначуємо,що ця молодь ніколи не відказувалася від праці для церкви і народу,чого вимовним доказом суки зібрані працею тої молоді а заподані в минулі числі. І мимо всіх посудань на душу тої молоді,гона остала вірна своїй прадідній,сьятій Церкві Католицькій і своєму дорогому душі її,народові Українському.Такою вона остане на дальше на честь,славу і скріплення наше тут, в Канаді,мимо всіх зазіхань і крамол.Панування над душами молоді не відаємо нікому ! Воно належить до Христа - Царя !

Сидір Скакун,
голова Амат. Гуртка,Альв.

Простелена молоді дорога.

Минає близько десять літ,як розійшовся Аматорський [illegible] ружок Альтени. Від того часу минав рік за [illegible] ом,каменіло серце молоді і погасала любов до свого рідного.

З тесом [illegible] зі [illegible] почалася знова гуртова праця та зближення між нами і в [illegible] ... умить,як правда у [illegible] ... ли спільні [illegible] ... стальними [illegible] ... на.

[illegible] ... став для нас [illegible] ... парохії нашої,[illegible] ... нами любов,згода і пошана. [illegible] ... ож

Зараховану нам гуртом числить І5 членів,нині маємо о [illegible] ... ного більше. Працюємо всі у злагоді і добрі.Нашою ціллю є вишколити самих себе в національний [illegible] ... і для церкви нашої католицької.Також для нашого Парохіяльного [illegible] ... у Просвіті стараємося заробити трохи гроша,бо в нім почуємо рідну [illegible] ... рідне слово,а ним буде любов і згода.

За це ми дякуємо всемогучому Богу,що мимо всіх перепон дав нам витревати в добрім і дальше опікою добрих людей беде нас в глубину простельної дороги.

Богдан Лепкий.

У Бою кріпко стій !

У бою кріпко стій,
в молоту [illegible] ... гір,
іди на перешкоди,
як бистра струя з гір !

Нічого не жахайсь !
/То гірше від чайдан ?/
Сульбі не піддавайсь,
ти над сульбою пан.

Судьба залізо,ти
і молот і наковаль.
Б залізо бий,гартати,
щоби зробилась сталь !

Лиш серце най буде,
яким було колись -
як бури прогуде,
щоб рожі розцвились !

II. ОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ.

[illegible] ... ського єпископа.

[illegible] ... Твої підношу мої руки,щоби робити Твою роботу і перемагати Твоє [illegible] ... ство.

[illegible] ... мої вуха,щоби іти Твоїми слідами.

[illegible] ... мої очі, щоби все бачити у Твоїм світлі.

[illegible] ... мій розум,щоби думати Твоїми думками.

Ісусе,обі підношу мої уста,щоби промовляли Твої слова любови і мудрости.

Ісусе,тобі підношу мого духа,щоби жити у Тобі.

[illegible] ... підношу моє серце, щоби ним любити Твого Небесного Батька,Твою [illegible] ... матір,Твою обручницю Церкву і всіх людей.

[illegible] ... мої,щоби Ти Христе і в мені,бо я маю жити, працювати, [illegible] ... у мені творити,бо Ти всемогучий Бог,Син Живого Бога,[illegible] ... ливий Спаситель.

Ісусе,що [illegible] ... живий і в нас,Твоїх слугах !

Преосв. Др.Хомишин,
Єпископ Станиславівський.

З Пастирського Листу "Про красу цнотливої душі".

[illegible] ... ніхто не [illegible] ... і не [illegible] ... ються,що деякі сектанти плюнуть в вічі чесноті.Про [illegible] ... ,коли тим легше [illegible] ... ити,затримує і псує деякі чесноти,щоби [illegible] ... потім до свого порушеного ремесла.Світ на добре знає, що [illegible] ... ,що [illegible] ... ,як свою чорну роботу,то всі боялися іде [illegible] ... ,

[illegible] ... ,що [illegible] ... ,не тільки підважує католицьку церкву,не тільки не узнає [illegible] ... ,Матері Божої,та майже всіх святих Таїн,як також інших [illegible] ... ,Непорочність,не тільки глумиться ся.Письмо,але таким [illegible] ... ,[illegible] ...

і єретиків,які відкинули почесть і не боженство до Пр.Діви Марії.

Ви,молоді брати і сестри,ми можемо,де тільки хочете нам вірити і особисто я,не знаю чи ви знаєте,але ми повинні вам сказати,що ми найбільше милосердя,бо то мати милосердя,шукає,де тільки може,де найбільше милосердя,бо то мати милосердя і любові

чена буде всяка праця над Вами самими, а не то ніяк в родом.

Те розуміється є ще "ліпші", також християнські "культи", котрі мають на сході мільйони вірних і котрі поширені між тою частиною нашого народу, що живе під гнітом схизматицької або православної церкви. Про них дальше.

Та може хто з Вас думає : Ну, ті менші "культи" варті до спілки, але ж православна церква... Можливо спілкуватися з духовенством православної церкви. Питаю : Котрої ? чи тихонівської, чи митрополита Сергія і /її богато православних українців уважає за чисто політичний інструмент в руках большевиків/, чи автокефальної, котру організували Липківський, Борець, Боднарчук, Шульгин

людий /раси,племени,народу/.Отже ті людські породи і організації,котрі кромі менше або більше товстого животіння не мають жадної іншої ціли, стратять рацію свого істнування,хочби це були не знати які сильні і богаті.А тратить тому,бо в них найвища людська функція,свідомість,не має вже своєї найвищої конкретизації,не має достойної її ціли або місії.І тому німецький філозоф слушно каже,що народи се думки Божі ... А ті думки не можуть бути мертві.Отже народи,котрі втратили тим самим свою тизування своєї свідомости свою ціль або місію,втратили тим самим свою рацію істнування.І тому нема такої сили на землі,котра моглаби їм дати або хочпродовжити їх незалежне істнування.

Яких буланагім тлі історія нашого народу ?

Та етнічна маса,до котрої ми належимо,мала свою державу в повнім того слова значінні на всім просторі,який вона займає - тільки один раз протягом всеї нашої історії.Було се за княжих часів,за дідичних монархів наших з Рурикового роду.Чавіть,коли в будові тої нашої держави брали участь переважно чужі,германські чинники - в історії людства взагалі мало таких держав,в будові яких не брали б участи чинники чужі даній території - то тоді маємо повне право уважати ту державу своєю,а се тому,що центр.де жила її найвища влада бур на території нашої етнічної маси /і тому що тепер найвищої радянської влади нема на території Радянської України,тільки в Москві,не можна говорити про Радянську Україну як державу : се фікція,сотворена Москвою в цілях обману/.

Наша козацька історія вспіла довести тільки до півсуверенних державних творів,котрі все були в залежности або від Московщини або від Польщі або від мусулманських держав,передовсім через свою анархічність і виборність гетьманів - поки вкінці православна козаччина не втопилася в православній Москві - головно на підставі спільности віри і обряду.

Наша старокняжа держава повстала в цілости ще за часів,коли наші предки не були християнами.Повстала головно завдяки енергійній діяльности кількох розумних володарів,чужої нам по крови династії.Одначе трівкість тої держави була дуже проблематична з отсих причин : 1/ Була се в тих часах найбільша держава Европи без доброї комунікації - 2/ В склад тої держави входили доволі ріжнородні племена з ріжним аліяжем крови - 3/ Степень культури тих племен був ріжний - 4/ Не тільки кожде з тих племен,але й кожда околиця на території кождого племени,ба,трохи не кожда закутина шанувала або боялася інакшого рода божків,домовиків,потопельників,русалок,манок,итд. -5/ До того всего навіть правдива віра і навіть наближе оточення самого князя були під оглядом віри дуже ріжнородні,ще більше ніж сам нарід,бо в склад їх входили не тільки люди,котрі під оглядом віри /що в тих часах цілковито покривалося з культурою/ представляли нескінчений хаос словянського поганства,але ще варязькі дружинники і адміністратори з їх ріжнородними божками і також християни, котрих вже в тих часах не бракувало на землях України.Річ ясна,що велика держава з такими ріжноманітностями а без жадного духового лучника, котрий бувби в силі наскрізь проймати і унифікувати її населення,мусілаб розлетітися при першім сильнішім напорі зо вні або навіть при ослабленні двох виключно фізичних чинників,які її стягнули в одно : династії та її дружини.

При тім не вільно забувати,що тодішні династії в Европі ніде не мали ще тої лучникової сили що пізніше,бо тоді скрізь кождий член династії мав право на частину держави,так як тепер кожда дитина має право на рівно добре представляти силу розбиваючу державу як зєднуючу їх.А тодішня дружина в нічім не була подібна до теперішнього військова,ні до старорімських легіонів.

Словом,вже зі сего короткого нарису бачиш,що в домі Батька Твого, котрий Ти маєш колись унаслідити,нелегко було щось трівке збудувати - і так було все,рідколи сягає память літописців наших.

/ Продовження буде/

о.Ст.Семчук

Річ ниця уродин св.Вітця.

Вітчий Отець,Іоанн Пій XI,уродився дня 31 мая,1857 в Десіо,біля Мілляно ,Італія.Як Achilles Ratti .Спочаткова вищі,середні і вищі студії,закінчив якимсь чи сь ,сотрудник...Згодом повірено йому ректорат з науковою роботу і підготовчий курс для Амброзіянської бібліотеки.З початком репольської Війни ,почесним апостольським Надпоручником до Росії готовився до відїзду і ,коли вже всі відомости небезпеч,які з тим получені і навідлучні,були вже ,вернув до Варшави.Тут

Будкою.В Станиславові Екс."р.Хомишин і преосв.Ів.Латишевський.В Перемишлі,преосв.Коциловський і преосв."р.Лятота.В Волині преосв.Ник.Чарнецький.В Гославлі преосв.Нараді а на Закарпатті преосв."обідич в Пряшеві і преосв.Стойка в Мукороді.На Буковині Апост.Адміністратор в особі о.Сімовича.В Канаді Екс.преосв.В.Ладика,наш епископ.У Злучених державах преосв. Кон.Богачевський у Філядельфії і преосв.Такач В. у Пітсбургу.Останні вісти подають,що намічено вже кандидата на нове наше єпископство в Синоді для Німеччини.

Коштом цього Св.Вітця в сумі 4 мільони лір побудовано і посвячено дня 12 мая 1932 р. в Римі колегію наших питомців ім.св.Йосафата.Приміщення має на 70 питомців.Ніколи український нарід не позабуде так щирого і гарного дарунку....

Чин св.Василія Вел. дістав знову свого архимандрита,котрого не було в Чині ще від смерти о.Сернінського,нещілих 50 літ.Сам Чин розділено на окремі провінції,з котрих одною є наша канадійська,а що свідчить про розріст і силу цього нашого заслуженого і старого Чину.

Подібно наше Громадження Сестер Служебниць Пр.Діви Марії дістало остаточне затвердження.

Так від 1922 року,від хвилі перняття влади Св.Отець дбає по батьківськи і забезпечує нашу церкву під кождим оглядом.Не диво,що церква наша виказує тепер також небувалий розріст і внутрішнє закріплення.Не лише найкращі одиниці зпоміж православних,як о.Петро Тобінський,доцент Коломийських. унів. зголілі села православні з Волині,Полісся,Підляшша і Холмщини вертають до своєї прадідної Христової Церкви Католицької нашого українського обряду - чого виявом була потреба і основання нашого Епископства на Волині в особі преосв.Ник.Чарнецького.Розріст і поширення нашої католицької преси в Галичині,котра розпорядже вже окремими видавництвами та закладами і кількома безперно вплировими часописами з найбільшим накладом між всіми тамошніми українськими часописами - основання Богословської Академії у Львові,найвищої установи науково-наукової богословських наук,з котрої виходять кадри умогих робітників з високим станом науковим - розріст і поширення монших чинів - що все свідчить,що нарід наш тягне духово,живе повним життям під дбайливим доглядом Ісаїка Христового Намісника на землі.Також і ми,гілка,кров від крови і кість від кости нашої Церкви святої Католицької українського обряду,тут у Канаді, згуртовані в рядах Братств Українців Католиків Канади,в день уродин Св. Вітця тішимося тихою радістю цілої Церкви Христової і шлемо молитви за Її Намісника та Заступника Христа Господа на землі :

НАЙ ПРАВИТЬ ЦЕРКВОЮ ГОСПОДНЬОЮ НА МНОГІ ЛАТІ ЛІТА !

М.Топущак,
учитель в Ґранічах,
Спіскр БУК-а.

КУЛЬТУРА.

Якщо людина є релігійною /практикує/,моральною,просвіченою,обзнайомленою зі своєю літературою,погодиться гарно,говорить добірною мовою українською є членом наших товариств - тоді кажу,що се культурна людина. Коли ж ні,то се некультурна людина.

Якщо в родині є карність,послух родичам,порядок,любов всіх і до всіх членів родини,то се є культурна родина.

Громада з добре впорядкованим людом,котре дбає о свої заведення, має гарні,добре впорядковані церкви,школи,народні доми,добрі дороги - то ся громада є культурна.

Якщо нарід чи держава послугується найновішими здобутками і винаходами техніки,перевозу,телефону і телеграфу - то се культурний нарід і культурна держава.

Культурою є це найвищий степень розвитку духового,умогого,родинного і громадського устрою,матеріальних потреб людини,громади чи народу - і тому ділимо культуру на культуру духову,
" громадську,
" матеріяльну.

Що це є українська культура ?

Українська культура є це духова,умова,звичаєва і матеріяльне спадщинне нашого народу.

Вона проявляється в піснях і переказах,і у всіх видах праці українського народу.

Завдання кожного,хто хоче плекати українську культуру на духову,умову - це те,щоби український нарід дійшов у свому розвитку - в цілому його обряді,літературі,мистецтві,в поширенню і інших і т.д.

Матеріяльна культура це те,коли український нарід зробить і робить руками... хліборобство,промисел,торговля,ремесла,ходи.

Чим вища духова культура,тим вища матеріяльна.

Кожний українець має обовязок пізнати рідну культуру,її розвивати і зберігати,добрими набутками з чужих культур.

Кусимо підносити культуру,плекати,кусимо прогресувати.

Нарід держовний тішить єпископ держави.Він турбується просвітою і культурою.

Це творить за посередництвом : церкви,школи,товариств,клюбів і різних корисних з цього.

Чи нарід недержавний.

Що це таке ?

Недержавний нарід це такий,котрий не має або не хоче мати своєї держави.Подібно як чоловік не хоче мати господарства,так нарід держави.

Рідна мова,усна,книжна повинна плекати.Перед у містах об тим дітвора скрізь говорить,вдома,в школах,у народних домах.Рідна мова повинна лунати в церквах,у українську літературу,українську літературу,історію,географію,співи і музику.Рідні школи мусять нам дати наше рідне.

Народні доми повинні стати огнищами українськости,української культури,а не чарівними викладами,пічитись,а поре уплановані на кінець систематично.

Се курси народної освіти,котрими можна в одно духове слухачів і учителя.Треба творити ради і читці,котрі разом будуть цілість.Виклад має бути добре підготовлений,щоби підхопити аудиторію слухачів.Уживати треба приладів,карт,рисунків,планів.Замовчити,це можливе гідчитовий кружок.

Забавки на ріжаються вистоювати,не жаль безгирібне.Часто грають зимні дещо ралізують,потерять однак,що то "смішне" і часто зовсім річи тривіяльні.Канадійська молодь не розуміє здебільша старокраєвих штук,тому не зайвим є старати театральну літературу на тутешнім грунті і з тутешнього життя.Підпасти,бійка на сцені,жінка з підбитим оком,жид герой а український селянин опудало того - мусять зникнути з нашої сцени.Нам треба простої,але ми мусимо бути героями - а не рабами.

Наш хор притягає і згрупує молодіж з церквою і організацією.Учити треба хорових співів.Сильна церковний хор притягає людей до церкви. Для ухо єсте ніжне і для душі.Нарід любить концерти і радо на них приходить.Великі концерти часто в нас не виходять на користь.Як прим.служить різний концерт,де дитина неспідом,неначена учителем,висміяла Тарасову ст. Тр.Пол.Велику вдячність позитивну в тім напрямі роблять Сестри Служебниці з Едмонтону,Саскатуну,Ватруни,Рітчайної - вони вчать дітвору укр.мови,історії,співу,итд. Підчас літніх вакацій і ярмарі повинні попросити Сестер на свою кольонію і поручити навчання дітвори катехізму і рідної мови.Сестри вчать жертвенности і словом,і ділом.А сего дуже треба старим і молодим.

Організацію молоді треба перевести через спортові гуртки,бейзбол, футбол,итд.Так молодь згуртуєсь біля наших товариств,навчиться карности, відвічальности,злуки в грі - всього,що вплинає на вироблення лицарського характеру.Тому англійці кажуть,щоби все і всюди заховати чесність,котру саме нагода оказати в розгарі гри,коли над собою треба запанувати і пильно на все уважати.

ХІБОРОБСЬКА ЧАСТЬ

г.Т.Камчур

Полагодження довгів.
/Новий закон Саскачевану/

Правительство Саскачевану ухвалило новий закон довжний, котрий обовязує в провінції Саскачеван від ... на 1933 аж до 1 марта 1936 р, хіба що конечність вимагає його продовження.

Назначено трох людий в комітет, що має переглядати справи довгів і видавати відповідні зарядження щодо сплат.

Новий закон має на цілі помогти довжникові сплатити довг.

Сей закон рахує всі довги, як фармарські, склепарів та прочі, приватних людий або компаній. Значить, хто лише має довг, може удатися до правительства з просьбою о

1. Коли довжник хтось виїжджає або зробить то, чи сподажею або відібраним майна, тоді должник, коли уважає, що не в силі сплатити вимагаючого чи часть довгу, удається до правительства з просьбою о цертифікат. Коли такий дістане, тоді нихто з вірителів не може його дальше наглити до віддавання, хіба що правительство переглянувши справу, на це позволить.

2. Коли вірітель, чи приватний чоловік, чи компанія, хоче відібрати довг судовою дорогою або в інший законний спосіб, то мусить на се дістати пермит, значить позволення від правительства, а тоді аж правуватися за довг.

Нові довги, зроблені по першім цвітня ц.р. не підходять під постанови сего закону.

Фармар, котрий підписався компанії або дає "lease", то має віддати тільки одну третю часть хліба а компанія, чи взагалі вірітель має з тої третини оплатити податок.

Сей закон не відносить податків ані залеглостий за віднайм, хіба хтось взяв би якісь предмети за затягнений віднайм, то не може їх продати без дозволу правительства.

Правительство старатиметься в кождім поодинокім случаї привести до обопільного порозуміння довжника і вірителя вправі розпреділення і сплати довгу.

Хто змогла купить якусь річ вартости понад сто доларів і не заплатить всеї належитости, то вірітель може відібрати за довг тільки ту річ, а не має права посягати на сплату з маєтку довжника.

Кождий хто є довжником, добре зробить, коли перегляне той закон. Повний текст закону можна дістати прямо від правительства. Хто бажає, най пише на адресу: Debt Adjustment Bureau - REGINA, Sask.

Добре булоби також обговорити сю справу між членами БУК-а.

Замітка /редактора/: Уважаємо, що найкраще придержуватися в житю наук божественного Спасителя а уникнемо многих неприємностий, котрим хоч нашої часті має запобігти згаданий вище закон. Правилом тут є слова св. Письма: НЕ ГУДЬТЕ НІКОМУ НІЧОГО ВИННІ. /Рим. 13,8/

Дм. Кобринський.

Промова міністра муніципальних справ з Абердін, Саск.

Абердінська муніципальна Рада запросила міністра муніципальних справ Мек Уільямсона дати публичну промову по податковій його муніципалу про нові закони, які уділили чи уділять в житю незадовго. Міністер говорив про консолідацію податків, яке право мають компанії рільничих земель, про суперти купуючого і про ноті супружі закони. Під час цей кризи, коли ціни рільничих продуктів до того місяця в Саскачевані впали посуха, як нам відомо, в околицях Ріджайни, фармарі позатягали податки і тепер тяжко їм сплатити. Колиб ми не були змінили закону, то богатьом фармарам муніципалі булиби попродали землю. Тепер я вам поясню новий закон, говорив міністер. Новий закон розпреділює залеглі податки на пять років з тим, що кождий податкоплатець, котрий приступив до консолідації має заплатити сьогорічний податок і 10% всіх залеглих податків. На другий рік, торічний податок вповні і 15% залеглих, на третий рік вже 20% і згадочний податок, і т.д. Звичайно затягнений податок потягав за собою кару. Їй новий закон дарує податкоплатця на 15%. Колиж однак податкоплатець вже на основі него нового закону занедбас заплатити податок на протязі 18 місяців, то по 18 місяцях муніципал має право подягатися за контрактом на таку землю.

Яку полекшу дає новий закон?

Він дає вам можність протягом пятьох літ позбутися залеглих податків і затримати землю.

Про купно рільничих знарядів міністер говорив так, що компанія, коли буде конебудь продавати, певно буде жадати якусь частину готівкою а може і пологодину ціни купна. На ту річ фармар підпише гваранцію / що колиж не заплатить, то компанія має право відібрати ту річ. А це значить, що компанія не має більше до нічого права, ані до землі, ні до скоту, ні до інших знарядів - лише до тої річи, яка є її власністю, доки фармар не виплатить ціни купна.

Згадаю також, говорив далі жартовливо міністер, бо бачу тут на салі молоді обличчя, що як котрому з вас прийдеться женити, то кождий мужчина мусить перш усього піти до лікаря до збадання а доперва з лікарською посвідкою може іти по дозвіл на подруже. Якщо до сімох днів не являться жадні перепони для наміченої пари молодят, тоді доперва таку посвідку дістануть і доперва тоді можуть побиратися. Так панна молода буде запевнена, що її наречений здоровий.

ЗІ СВІТА І ЦЕРКВИ.

1. Від 5 лютого, в Луньку, в каплиці Духовної Семінарії о. Кедір Посічник, котрий недавно погернув до Католицької Церкви з православія, відправляє Богослужения для місцевих українців католиків. Це після Котла, Дубна, Кремінця інпр. нова нова релігійно-національна станиця на Волині.

2. З православної церкви на Волині виступив б. місіонар їхній о. Каблуков. В отвертім листі до митрополита прав. Діонізія, подає причини виступу і між іншими пише ті слова: "Одною із найголовніших причин більшовицької революції була ізоляція російської інтелігенції та духовенства від мас." "Як не тяжкі завдання духовника вимагають невпинне упокорення, довге волосся, довгу рясу і довгі широкі рукави". - З того бачимо який дух там панує. ...

3. о. Бернард Гобард, єзуіт, голова геольогічного відділу університету С. Кляра в Каліфорнії, згінув з відкритого і предуже небезпечним читтям моєм в ніч на 1 січня і тому прозваний популярно "ледяним отцем", знову з дослідних цілей вибирається на Алеутійські острови, побіч Аляски.

4. Новий відділ "Молодої України", то християнської молоді українців католиків, після Канади і Нью Йорку, зорганізувався у Філядельфії о. А. Трух, ЧСВВ. Молода Україна в Нью Йорку числить 220 душ юнаків і 150 дівчат, має симфонічну оркестру, власну бібліотеку, секцію тинклагору, і т.д.

5. В Римі є 350 церков і 160 каплиць. Нових церков будують 25. Католицьких кладовищ є тим 44.

6. Шістдесятліття уродин ЯВ. Гетьмана Павла Скоропадського минає 15. мая ц.р. Гетьман був державний корабель України від 29 цвітня 1918 до 14. грудня того року.

7. о. Кирил Лотоцький, нововисвячений презвітер нашої канадійської дієцезії прийняв духовні освячення в день Благовіщення з рук ІхЕкс. преосв. Гадики. Нововисвяченому працівникові у винограді Христа Господа складаємо на цім місці бажання всього найкращого в Христі - на многі літа!

8. Дня 12 цвітня ц.р. заложено угольний камінь під будову українського пам'ятнику на святій горі в Шикаго.

9. Большевики засудили в Москві двох англійців, Мек Донолда і Торнтона за мнимі саботажі. Видно, що їм вже бракує своїх, коли судять англійців...

УЧИТЕЛЬ

глядає праці у Вищій Школі або Публичній від початку місяця липня, н.р.
Кваліфікації слідуючі :
1.Сертифікат першої класи
2.Два роки практики у Вищій школі
3.Добрі репорти від інспектора і поручення.
4.Може вести хор
5.Проводити спортом
6.Греко-католик
Зголошення просимо слати на адресу Рудетеня, Альвена, скр. почт. 252.

BENEDICT W. HARGARTEN
M.D., B.S.c., L.M.C.C.
BRUNO
Physician & Surgeon
Treatment of Tonsils by diathermic a specialty

ПАРОХІЯЛЬНИЙ АМАТОРСЬКИЙ ГУРТОК НА АЛЬВЕНІ

відіграє :

в залі Нового церкви на Альвені
19-го у, Субота, ------ Лиха Пінка, одноактівка
26, мая, субота------ Із дочок на від..
11, червня, неділя------ Ох ці вічки.

Представлення починаються вечером год. 8. Після представлення забава з танцями.

Дня 25-го мая, Ц.р. відбувається на Альвені Пікнік весняний, з різнородною, красною, забавною і веселою програмою.
Спорт, 12 точок забави - спільний обід, перекуска вечером, виступ Альвенського хору, та інші несподівані сюрпризи. Одно, обидва розігравки і вальси - тому приходіть, приходіть численно. Вечером буде концерт і забава з танцями ! ! !
Запрошуємо всіх українців католиків Альвенської округи !

ПАРОХІЯЛЬНИЙ АМАТОРСЬКИЙ ГУРТОК НА С.Д.УЛЮН

відіграє на дохід церкви свого

" ЧОРНОМОРЦІВ "

21-го мая, нед.--------Ланігці, Нового Вічкорвки
25, мая, четвер, Вознесіння - Якав, Новий Вік
27 мая, суб.-----Твер, Нового церкви.

На прекрасну оперету грають першорядні сили, на спорах присутніх очікують багато - щиросердіть всі ! Всі, всі послухати !

ВЕЛИКІ ЗБОРИ

МУЗИКА ВИГРАЄ НА МАЙ І ЧЕРВЕНЬ
14, мая, нед..... Бруно
21, мая, нед.... Прирорье
25, Чет., Вознесіння Ланівці /храм/
28, мая, нед.... Альвена
4, червня, нед.... Сокольче...Бруно /хр.
5, " Спокій..... Сокаль
11, " нед..... Горьів
15, етв. Тр. Рх. ... Ланівці
18, нед..... Альвена
23, пятн. Тр. Серця Хр.... Альвена
25, нед..... Мулієн

о.Ст.Семчук, альв.

СВЯТА МІСІЯ НА ПРЕЙРІЯХ,
біля Бонди, зачнеться
дня 3 червня, суб., вечером, і буде тревати цілий тиждень, до суботи дня 10 червня, під проводом ОО. Редемптористів з Торонто.
Запрошуємо на це святе діло, обнову душ безсмертних, всіх вірних околиці.

ОСТАННІ ВІСТИ.

Вже по замкненні цього числа нам прийшли відрадні вісті, з котрими ділиться. А саме повстали два нові Відділи КУК-а, в Саскатуні ч.4 - зі 60 членами і на Кадрорт, ч.5. - з 51 членами. Витаємо радісно і кличемо : СЛАВНО !

Official Organ OF THE BULLETIN OF THE Ukrainian Catholic Brotherhood CANADA

Saskatchewan Section

THE BULLETIN OF UKRAINIAN CATHOLIC

BROTHERHOOD OF CANADA.

Published every three months.
Father St.Semczuk, Editor.
Cover Prepared by F.T.Lamchar.
Distributed free of charge.

Editorial.

The bulletin is a paper of the Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada.All the members receive it free of charge.It fosters Catholic religion,Ukrainian culture and western civilisation.All the Ukrainian Catholics are strongly urged to cooperate with us in our work.The bulletin has,as one of its objects,the creation of common understanding and good will.It strives to inspire us towards higher ideals in material and spirituel world.Our leader is Christ,who is Truth and Life.Let us all try to get as many members for this organisation as we can.

The beginnings of the Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada.

On the 14th day of July 1932 a group of Ukrainian Greek-Catholics gathered at Regina for the purpose of discussing preprations for a convention in the province of Saskathewan.After getting consent from Right Rev.Bishop B.Ladyka,the convention was decided to be held at Saskatoon on the 28th and 29th of Dec.1932.The program was arranged and published in the "Ukrainian News" a weekly catholic paper.Two delegates were to be chosen from every first fifty members of any parish and one delegate from every succeeding fifty members of the same parish.A number of circulars were sent out and many came forth with financial aid.

First day of the Convention,Dec. 28th,1932.

Rt.Rev.Bishop Ladyka aided by Rev.Fathers P.Reshetylo,P.Kryworuchka,P.Sulatycky, A.Sarmatiuk and H.Shyshkowich,CSR. held a high mass at the Ukrainian Greek-Catholic Church in Saskatoon,Sask.The church was filled to its full capacity.During the sermon Rt.Rev.Bishop inspired his audience with his sincere words of advice and urged them to keep up their spirits during these trying times.Our church,he said,has survived many persecutions but these only strengthened the faith of its followers.

The convention was formally opened by M.Bilinsky.J.D.Stratichuk was chosen the cheirman of the convention.There were over 150 particiments out of which 94 were registered delegates.After Rev.Father P.Sulatycky's address of welcome to the delegates, Rt.Rev.Bishop expressed his greetings and hope that such large number of delegates are conclusive proof of the desire of ukrainian people to cooperate with their church. He believed that the aim that this convention strives to attain will be crowned with success.Brother Methodius,a teacher of St.Joseph's College in Yorkton then spoke of the duty ofthe parents towards rearing of their children.He cited many examples showing his audience that the St.Joseph's College,the only ukrainian catholic College in Canada,is able to bring the young boys up in the desired spirit.Mr.G.W.Simpson,professor of history at the Uniwersity of Saskatchewan then favored his listeners with a talk on "Nationalism and Culturel Developments".His address is here given in fuller detail.

"In extending greetings to the Ukrainian Greek-Catholic Convention may I be permitted to offer a few observations concerning the Ukrainian National Problem.The international upheaval of the Great War and the peace settlement of 1918 to 1920 left the Ukrainian problem unsolved.The period of high hopes has been followed by years of bitter disappointment.At such a time it is well that we should review once more the general situation.

In the history of national movements the winning of political independance has invariably been brought about through war,diplomacy and the steady advance of cultural development.Under present-day conditions war is absolutely unthinkable.Something may be accomplished through steady diplomatic pressure but with a world staggering under the shock of a severe economic crisis no responsible statesman would lightly add to the difficulties of economic adjustment the problem of a major politic l reconstruction.The third possibility,of promoting national ends through cultural development, lies open.Indeed in one sense cultural development transcends nationalism itself and becomes of profound significance to individuals irrespective of their national affiliations.But culture has its connection with nationalism since men are rooted in their past and in the traditions of their race.To preserve continuity with the past is therefore the surest means of freeing men from narrow egoism and shallow ambitions as well as the soundest basis of political progress.

In cultural advancement an important though by no means exclusive aid is found in the establishment of Universities,Academies and other institutions of learning. In this respect the Ukrainian people have suffered a great loss during the last decade.In Soviet Ukraine institutions which have the appearance of national freedom are nevertheless rigidly confined to the promulgation of such ideas as conform to the Marxist doctrines of the Communist party.So long as the present regime remains unchanged there can be no hope of free cultural development.In Galicia the changing of the University of Lwow into an exclusive Polish institution has inflicted serious injury upon Ukrainian learning while the Shevchenko Academy of Science deprived of its former subsidies is unable to carry on its work on the splendid scale which once characterized its activities.This loss is hardly compensated for by the Academy in Warsaw or even by the Ukrainian University in Prague.The latter institution is of special importance at a time when thousands of Ukrainian refugees found themselves in Czecho-Slovakia and when a lively exchange of scholars between the Ukraine and Prague was anticipated.While it is still doing excellent work the fact that it is not in the centre of the Ukrainian population is a heavy handicap.

In Western Canada where large numbers of Ukrainians have found a home there exists a splendid opportunity for developing education without those handicaps which characterize the situation in the motherlands.At this juncture nothing would serve the national cause better than a real revival of learning and educational activity. In a country where educational freedom prevails there is an opportunity to develop on a wide scale those intellectual qualities of the race which characterized the Ukrainians in the past,notably in the Seventeenth and Nineteenth centuries.Such a revival must be the work not only of public educational institutions but the enthusiasm must spread to societies,religious organizations and newspapers.The habit of reading and discussion must be cultivated in the homes.Special encouragement must be given to those who show talent and intellectual vigor.The movement gathering its strength from these many sources will thus gain momentum and power.The worth of the Ukrainian national cause would then be shown not through the negative witness of oppression and grievance but through the positive evidence of cultural achievement and ambition.Such positive evidence,indeed,is not now absent.

In closing I should like to mention a cultural Institution which I believe is doing a unique work in promoting the Ukrainian cause.This is the Ukrainian Institute in Berlin.It was founded some six years ago and is at present under the capable direction of Dr.Ivan Wirchuk,ably assisted by Dr.Zeno Kusela.The purpose of the Institute was to establish a cultural link between the Ukraine and Western Europe.It has kept entirely free from any particular political or religious affiliation and has devoted itself purely to cultural matters.Largely through the support of German friends it has been able to give scholarships to Ukrainian students studying in Germany.It arranges curse of lectures for students and for the public.Some of the public lectures are held in the University of Berlin.Through the efforts of the Institute,the Oriental Seminar of the University of Berlin has been induced to establish a course in the Ukrainian language -- the first to be given in any Western European University.The Institute in its Proceedings has also published a large amount of research work dealing with Ukrainian history,literature and philosophy.It has also promoted the publishing of several books.Just at present a special effort is being made to build up a lar-

An exchange of books has also been arranged with various libraries including the British Museum, the National Library in Paris, the Slav Institute of Genova, the Institute for East Europe in Rome, the Harvard College Library, and many others. This indicates the type of work being carried on. At a time when the political affairs of the Ukraine are at a standstill it is refreshing to see such cultural vitality in evidence.

Too often perhaps the Ukrainian National Problem has been made to appear exclusively a matter of political expression. That this is an important aspect cannot be denied but in concluding I should like to suggest that the cultural aspect is of profound significance and that even full political wisdom evotually depend on the richness and variety of the cultural achievements."

C. Mac Eachern, K.C. a teacher at Nutana Collegiate in Saskatoon, in his short but effective speech developed the importance of bringing up the youth in religious atmosphere. This completed the forenoon session.

During the lunch, held at the same hall as the convention, Father Semchuk read the different greetings received that morning from various individuals and organizations.

Over 300 people were present for the afternoon session. Mayor J.E. Underwood, C.E. extended his greetings of welcome as follows :-

ADDRESS OF WELCOME

THE UKRAINIAN CATHOLICS CONVENTION

DECEMBER 28, 1932.

In giving you this address of welcome today, I am reminded of glancing back over the history of the British Empire. Great Britain has always been a nation which has had to absorb within its midst people of other nations and people of other blood.

In her early History she was conquered many times by other more powerful nations, although this may have been considered a misfortune at the time, yet it had a stabilating influence and a broadening effect in the building up of the Empire. About the beginning of the Christien era, the Romans conquered Britain. They held the country for about four hundred years but did not intermingle with the people. The Romans, however, did much to advance civilization in Britain. After the Romans retired, the Britains were invaded by a new race of people called the Anglo-Saxons. In time these people intermingled and became one people. Another race called the Danes also invaded England and in time became a part of the people. About the 10th Century, the Anglo-Saxons were conquered by the Normans. The Normans brought with them considerable culture and military protection and in years to come a brotherhood was developed and the Knights of Chivalry became prevalent. After this Britain was never conquered and it developed commerce and trade and gradually took command of the seas. She built up new nations and countries out of her own blood with result that today the British throne holds sway over practically one-quarter of the people of the earth. The different languages which were intermingled in the building up of the British Empire have become the language of a noble literature and is also used as commercial language throughout the world.

In Western Canada we have had a large immigration from Cotinental Europe and some difficulties have arisen in their assimilation and I would request you people who have some of the finer features of folklore of music, oratory, art and theatrical acting to use your influence in so far as possible to have these beneficial features inculcated in our new western country. I would ask you also to develop a loyalty to your adopted country. This is your country and this is my country. There may be certain of our people who try to influence you wrongly and I would ask you to use your own judgment with regard to these people and try to get advice from the best of our citizens. There are good and bad in every class of people. We already know that some of your people are taking the highest marks in our collegiates and universities and some day you will be taking apart in the legislation of our country. Let us therefore, have faith in this adopted country of ours. We are passing through strenuous times but let us cooperate with those with whom we are associated and let us endeavor to keep our associations on a high plane.

We, in Saskatoon, feel that our City, not only belongs to the people who live within it but also to all the people of Northern Saskatchewan. Saskatoon is a City

not because of it being well located on the banks of the Saskatchewan River in the centre of our Prairie, not because it is the centre of a fertile country, not because it is the educational centre of our Province, not because it has wide streets and boulevards, not any of these things but rather the spirit of its people and it is this spirit which welcomes you today. I trust your Covention will be profitable and entertainable and that you will say "I like this City of Saskatoon. It is my City."

Rev. Father A. Sarmatiuk commented upon our past and present condition and enumerated our obligations. About 14 years ago, a group of individuals united together to do what damage they could towards Ukr. Greek-Catholic Church but we have not only survived the continued attacks but have become strengthened by each successive attack. As every nation, he claimed, in order to survive must have its beginning in the church therefor, he urged the organization to establish new parishes.

Dr. J.J. Ehrich, L.L.A. then dealt with "Social Crisis and Xotholic Solution".

Dm. Yabryusky, a farmer from Aberdeen then presented farmer's present situation and suggested means of dealing with these difficulties.

Mr. Hargarten followed with his greetings from the German Cath. Ass'n of "Volksverein".

The last speaker of the afternoon session was F.T. Mamchur a teacher from Cudworth. He stressed the importance of our organization. He believed that if 44,265 Ukr. Gr. Cath. of this Province united under one leadership of the Ukr. Catholic Brotherhood it will be an irresistable force against all the agents of detriment. Mr. Mamchur appealed to his audience to cooperate and help the organization by employing the best means. He then read the various points of the statute which was followed by various discussions. After the adjournment of the session the young ladies of Saskatoon parish served appetizing supper to the guests. They certainly must be congratulated on their efficiency.

In the evening, the Saskatoon parish choir held a concert under a very able leadership of Mr. Koroz. We feel assured that the young singers have fully deserved the continued apolauds. This enjoyable entertainment will remain a pleasant remembrance of the convention.

Second Day of the Convention, Dec. 29th, 1932.

At 9 o'clock, in the morning, Rev. Fathers A. Sarmatiuk, P. Kryworuchka and St. Semczuk held a high mass for the dead pioneers and the members of the Catholic Church. Rev. Fathers P. Feshetylo and P. Sugletzky heard confessions.

First speaker of the forenoon session was Mr. Essyiw, a reporter from the "Ukrainian News", a catholic weekly paper published in Edmonton. He stressed the importance of this paper, its duties and our obligations towards it. He appealed to his listeners to recommand "Ukrainian News" to those who have still failed to be its subscribers. It is our duty as catholics to support our weekly paper and render what assistance it may need.

To show their good will towards the paper, the members of the audience donated $2,40 for the press fund.

W.J.P. Selby, the executive commissioner of the Boy Scouts Association gave a detailed talk on the objects and the work of the Boy Scouts movement and encouraged its establishment at every opportunity to do so.

Br. Methodius, in his very convincing address showed what a catholic parent should do for his children to satisfy his moral obligations. It is, he said, the duty of catholic parents to send their children only to such schools where they could be brought up in good spirit so that they become honourable and faithful citizens and would be able to respect the authority of God and State. This end could be attained only by teaching religion in conjunction with other school subjects. St. Joseph's College, at Yorkton teaches its students not only the ordinary school subjects but also religion. It likewise verses them in Ukrainian history, geography and literature.

P. Hetman, representing "Canadian Sitch Organization" spoke about the "State Education". This education, he stated, should develop discipline, obedience and faith and not revolution, chaos and faithlessness. It is the purpose of education to encourage our

younger generation to respect the authority of Church and State.

N.Vossen, a captain of the Ukrainian Army, brought his greetings from the Ukrainian Veteran's Ass'n and expressed his hope that this new organization be successful in its undertakings.

M.Bilinsky, the president of organized Ukr.Cath.School Trustees urged all our school trustees to avail themselves of the membership of his organization and to spread the idea among the Ukr.Greek-Catholics. He felt certain that the organized Ukr. Cath.School trustees will do their best for our schools.

Mr.Stefanyk, representing St.Nicholas Mutual Benefit Ass'n at Winnipeg, enlarged upon the aim, principles and the importance of work of such organization. This association has a Dominion Charter. It has branches all over Canada. There are over 3000. members. To assure the welfare of an individual and his family he deemed it extremely necessary to join such an association.

Very Rev.Father A.Kryzanowsky, OSBM, from Mundare, Alta., after expressing his greetings from his Order, he reminded us of the difficulties under which the church work was carried on during the pioneer days.

This was followed by J.Topuschak, of Aberdean, who spoke about the necessity of furthering and improving the work of the National Homes.

H.Nebozenko, a merchant from Cudworth showed the reasons why we should patronize our merchants.

R.Kremar, previously an editor of "Canadian News" a Saskatoon weekly paper, discussed the conditions among which many publishers find themselves.

The next speaker was Very Rev.Father H.Shyshkowich, CSR., from Yorkton. He discussed the ideal of true culture. By his many cited examples he showed the reasons why we should place our entire hope and faith in God. He then dealt with the benevolence of Christ and reminded how He helped those who sought His aid. His pleasant voice and his great attachment to the Ukr.people kept his audience spell bound throughout his entire address.

F.T.Mamchur then read the resolutions :-

THE CONVENTION OF THE UKRAINIAN CATHOLICS OF CANADA, SASKATCHEWAN SECTION,

RESOLVES AS FOLLOWS -

1) That the Statutes read at the convention demand the establishment and organization of the Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, according to the prescribed forms, as an absolute necessity and urgently exhorts all the Ukr.Catholics to become members.

2) That the aims, ideals and objectives of our organization are the preservation and spread of the Catholic religion, of Ukrainian culture and of Western civilization.

3) That all Ukr.Catholics manifest a spirit of faith, obedience and submission towards their church, rite and spiritual leadership and as an expression of this loyalty they should send a cable of greetings to the Holy See through the medium of Apostolic Delegation at Ottawa.

4) That we strive to preserve, encourage and to perfect the standart of Ukrainian culture in all its fulness which is a constructive, contibuting force to the religious, social and civic life of Canada. As an expression of these aims, greetings were to be sent to His Exc.A.Sheptycky, Archbishop at Lvov, who is regarded as the inspiration of Ukrainian cultural life and is also the founder of the National Museum and of the Theological Academie at Lvov. The same message was to be conveyed to His Majesty, King George, the Fifth through His representative the Gov.General Lord Bessborough at Ottawa.

5) That spiritual and material assistance be given as a help towards the constructive realization by the Ukrainians in Europe of their state independence and national stability.

6) That since the "Ukrainian News" published in Edmonton is our ideal means of the publication as regard of our interests, it it the obligation of each member of the Ukrainian Catholic brotherhood of Canada not only to be a subscriber but to contributs to its support and circulation in every possible way.

7) That the educational facilities for the Ukrainians of Catholic Faith are opened in St.Joseph's College at Yorkton for boys and in the Convent of the Sisters

of the Imm.Conception in Saskatoon for girls, Ukr inian parents realizing the necessity and importance of proper education should send their children to these institutions.

8) That since the preservation and use of the Ukrainian language is an essential part of the national spirit, the greatest care should be exercised to establish the schools for the purpose mentioned.

9) That since the St.Nicholas Mutual Benefit Ass'n at Winnipeg is recognized both by Church and State, as the organization to care for the relief of the sick and for the support of dependance in case of death, all Ukrainians of Catholic Faith should help start the organize branches of a similar nature in their own districts to care for their own needs.

10) That since the general welfare of the Canadian people is achieved through a greater participation by each citizen in the professional, educational and industrial life of the nation, every Ukrainian Catholic will foster not only the nation's welfare, but also his own individual and group interest by a more active share in the above phases of Canadian activity and is, therefore, urged to strive to concentrate his efforts to this end.

11) That since the fulfillment and realization of the above resolutions is dependent upon the establishment of a sufficient number of branches of Brotherhood the convention, therefore, urges all the Ukrainian Catholics to establish such branches as follows : namely, that where National Homes already exist in conjunction with church a branch should be formed and that where Homes are lacking they be established as soon as possible, in cooperation with the church, so that a new branch of the Ukrainian Cathlic Brotherhood of Canada can be formed.

The resolutions were followed by choosing of the Committee.
The following were chosen :

1. Honorary President - Rt.Rev.Bishop B.Ledyka, OSBM.
2. President - J.D.Stratichuk, Esq.
3. First Vice-President - M.Bilinsk
4. Second Vice-President - Father P.Sulatycky
5. Secretary - F.T.Mamchur
6. Assistant Secretary - P.T.Malco
7. Financial Secretary - J.Topuschak
8. Treasurer - Dm.Kobrynsky
9. Committee of Judges - B.Stratichuk
   J.Parchoma
   K.Harasymchuk
10. Control Committee - F.Smerechynsky
    W.Filipowich
    J.Lotochynsky
11. Editor - Father St.Semczuk
12. Spiritual Advisor - Father H.Shyshkowich, CSR., appointed by the Rt.Rev.Bishop

Over 150 participated in a banquet held which concluded the convention. Father St.Semczuk proposed toast first to the Rt.Rev.Bishop and then to the King George, the Fifth. During the banquet the guests were entertained by numerous humorous stories and anecdotes related by various guests.

The teachers held a meeting of their own on the 20th day of Dec., 1932 to discuss their present problem and one of the outstanding speakers was Rt.Rev.Bisfop B.Ledyka, OSBM.

CURRENT - QUESTIONS .

I. What is "Apostolic Succession" ?

Answer : - The Apostolic Succession is the uninterrupted succession of lawfully-ordained Bishops extending down to the present Bishops of the Church, who thus have received the powers of preaching, ruling and teaching bestowed on the Apostles by Christ. There are three Bishops of the Ukrainian - Catholic rite here who have the Apostolic Succession. They are : Rt.Rev.Basil Ledyka in Canada, Rt.Rev.Constantin

Bohachowsky of Philadelphia,Pa., and Rt.Rev.B.Takach of Pittsburgh,Pa. They have the powers of ordaining the priests for the Ukrainian Catholics in their respective dioceses.

2. What is Communism ?

Answer :- Communism is a world-wide militant atheism and materialism inviting the workers of the world to improve their conditions by fighting under the banner of Satan against God,religion,humanity.

Father Henry Day,S.J. - Junior America,Phil.

WHY WE SUPPORT THE UKRAINIAN CATHOLIC PRESS ?

Read the answer of the Ukrainian Catholic paper :

I) I am the left arm of the Ukrainian Catholic Church,of which the Bishops are the head and the clergy and religious the right arm.

2) I am the best friend of the Ukrainian Nation.

3) I am ever the exponent of the purest patriotism ; loyalty to law of God and law of country.

4) I stand ever ready to defend the teachings of the Church - always on guard to promote her welfare and do not suffer her to be slandered with impunity.

5) I am the means of making the Ukrainian Catholic Church better known and more respected by those who know her not.

6) I am the mirror of moral philosophy.

7) I am the friend of the poor.

8) I am the bride of truth,and cannot be the friend of wrong,injustice and tyranny.

9) I am the guardian of the home.

IO) I am the power that supports the work of the pulpit most directly.I carry the sermon and words of admonition into the homes and to the masses of the Ukrainian people.

II) I am the exponent of a religious education.

I2) I am the one who is always ready to applaud every and any man,whatever his politics who stands up for what is right and just.

I3) I give you the important catholic news of the world.I give you variety,entertainment - but no scandal and pagan example.

I4) I am the clean breath to brighten your life,the sunshine that predicts a Catholic home in your town.

I5) I am in need of your good influence and worthy help.

I6) I am dependent upon your financial support for existence.

I7) I am worthy of every good you can do me,every support you can give me.

I8) Will you not do your part by opening at least one new mind and home to me ?

Do it now !

Junior America - Phil.

COURAGE .

It takes courage to do the right thing all the time.Fear not human respects.It oftentimes makes cowards.When you are right hold your head high and go forward.

DAY BY DAY .

Let me be a little kinder,
Let me be a little blinder
To the faults of those about me ;
Let me be when I am weary
Just a little bit more cheery,
Let me serve a little better
Those that I am striving for.

Let me be a little braver
When temptation bids me waver,
Let me strive a little harder
To be all that I should be.
Let me be a little meeker
With a brother that is weaker,
Let me think more of my neighbor
And a little less of me.

БЮЛЕТЕНЬ

УКРАЇНЦІВ — КАТОЛИКІВ
КАНАДИ

ЧЕРВЕНЬ — 1933.

З М І С Т

I. Орґанізаційна часть :

Відозва на З'їзд БУК-а в Канорі .... Стор. I
Нові Відділи .... " 2
Творіть Жіночі Відділи БУК-а .... " "
Укр.катол.єпископство Саскачевану, п.Анна Арасевська .... " "

2. Ідеольоґічна часть :

Молитва .... " 4
Проти обмінників .... " "
З пославання преосв. Гр.Хомишина .... " 5
Бажання св.Отця укр.молоді у Ґьозрі .... " 6
Послання митроп.Шептицького .... " 7
В домі Батька Гвоґо, А.Ч. .... " "
День Матері, о.П.Криворучка .... " 11
Верніть до Матері .... " 13
Докторат материнства .... " 14
Матері і свящ.покликання .... " "
Свято Матері, У.Кравченко .... " "
Паломництво до Риму, о.Ст.Семчук .... " 15

3. Учительська часть :

Слова до шкільних тростів, п.Мих.Ілляньский, 16
Катол.виховання молоді, бр.Станислав .... " 17
Село, В.Лепкий .... " 18

4. Фейлетон : Що мовит Панько Грушка .... " 19

5. З Церкви і Світа

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ І ЧАСОПИСІ

Записки ЧСВВ - том IУ. випуск I-2, 4°, стор. 448, Жовква 1932.
Добрий Пастир - ч.I, рік III. 8°, стор. 84. Станиславів 1933.
Дзвони - літ.-наук. журнал, ч.4 за квітень, 1932, 8°, стор. 55, Львів.
Розбудова нації - орган Проводу укр.нац. ... ар., річ. VI, чч. 1-4. стор. ...
Америка - вих. 3. рази на тиждень, виходить в Філядельфії, річ. 22, чч. 50 - ...
Світло - місячник, рік ..., ч. I, Лучачі, ул. Коперника 95.
Українське слово - тижн., рік II. чч. 5-10., Вінніпеґ, ул. Лучкая.
Праця - тижн., рік 21, чч. 15 - 18, Прудентополіс, Парана, Бразилія.

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

Всі оголошення містимо для наших Членів безплатно.

СВЯТА МІСІЯ НА М І Ч Е М , САСК.
відбудеться в днях 25 червня до 2 липня, ц.р., під проводом ОО.Редемптористів з Йорктону. Це велика нагода обновити душу свою безсмертну. Тому обовязком кождого віруючого прибути на цю св.Місію ! Одинока ціль Її поширити царство Господне у душах.

Тому :

НАЙ ЖИВЕ ХРИСТОС ЦАР !

У Ч И Т Е Л Ь
глядає праці у Вищій або й Публичній школі від початку липня, ц.р. Має : Партифікат першої кляси, два роки практики у Вищій Школі, добрі репорти від інспектора, може вести хор і спортову дружину. Заголошення шліть до Редакції "Вісника".

УЛАД ВІДПРАВ НА ЧЕРВЕНЬ-ЛИПЕНЬ о.Ст.Семчука.

4, червня, Зіслання св.Духа - Бруно
5, червня, Пр.Трійці .... Сокаль
11, " нед. .... Борщів
15, Пр.Євхаристії .... Ланівці
18, " нед. .... Альвена

Від 18 червня до 25 кождого дня вечером о восьмій буде молебен до Серця Христового в Альвенській церкві.

25, червня, нед. .... С.Джулін
2 липня, нед., п о с в я ч е н н я церкви на Б р у н о , а пополудні о годині пятій посіщення Архієрейське церкви в Б о р щ е в і
7 липня, Різдво св.Іоан. - храмовий день на Приймет...
9 липня, нед. .... Ланівці
... і Мамлю -

Б Ю Л Е Т Е Н Ь Видає Братство Католиків Канади.
Виходить щомісячно. Орґан Уряду Братства.
Висилається лише для членів БУК-а безплатно.
Р.С. Альвена, Саск., Червень, Р.Б. 1933.

О Р Ґ А Н І З А Ц І Й Н А Ч А С Т Ь

ВЕЛИКИЙ ТЕРИТОРІЯЛЬНИЙ З'ЇЗД БРАТСТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ ДЛЯ СХІДНОГО САСКАЧЕВАНУ І ЗАХІДНОЇ МАНІТОБИ -

відбудеться в Канорі, Саск., у днях 12 і 13 липня, ц.р. Всі наші церкви і товариства з околиць Канори, Вуханан, Рама, Інвермей, Чурокі, Понтеґрів, Бостон, Маран, Ґрейвел, Ґрасі, Стівен, Поленин, Гарвендел, Чаплян - дальше околиці Йорктону, Мартуни, Ріджайної а також околиці Манітоби, Роблін, Ерендон, у околиці Свіфткерент або в західній Манітобі, та мають зорганізовані церковні громади або товариства - на цей З'їзд щиро запрошуємо !

Кожда церква або товариство на вище заміченій території вибере від перших кождих 50 членів двох делеґатів, а від кождих дальших пятьдесять по одному, даючи їм повновласть на письмі і вишле своїм коштом на 12 і 13 липня до Канори, Саск. Окрім упосажених від своїх церковних громад і товариств делеґатів з рішаючим голосом, мають також право участи у З'їзді з дорадним голосом всі українці католики згаданої території і гості з усіх сторонніх провінцій, що вважатимуться посідною приналежности до котрої з наших церковних громад чи українського католицького товариства. Про належне приміщення для шановних делеґатів і гостий, подбає місцевий комітет БУК-а.

Українці Католики !

Будете мати одиноку нагоду почути на сім З'їзді найкращих наших бесідників та визначних людий, що виголосять виклади на ріжні теми. Во пора се вимагає ! Переживаємо критичний час ! Мусимо зійтися, обговорити справу незабаром подамо до відома.

За Головний Виконавчий Заряд БУК-а :
Я.І.Стратійчук - голова
Ю.Т.Мамчур - писар

За Місцевий Відділ БУК-а в Канорі :
О.Хабун - голова
О.Борденюк - писар
о.Самійлович Андрій
о.Криворучка Петро

По всякі інформації щодо З'їзду просимо писати на даресу Місцевого Відділу БУК-а : Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, Box 57 - CANORA, Sask.

НОВІ ВІДДІЛИ

Ми зазначили на прикінці останнього числа Бюлетеню, що постали нові

Відділи БУК-а, а саме Відділ в Саскатуні, ч.4., котрий начислює 60 членів - молодих, здорових, свідомих, духом і тілом своїм - українців католиків !

Місцевий Заряд в Саскатуні складається з оцих членів :

1. [illegible] - голова
2. [illegible] - містоголова
3. [illegible] - писар
4. [illegible] - скарбник
5. [illegible] - скарбник
6. [illegible] - [illegible]
7. Семен Кушнірик і Ларло [illegible], радні.

Саскатун це осередок нашого життя західнього Саскачевану. Наших людей там богато, одних більше, других розбиті, розненавиджені і ... беруться до праці на більших розмірах. Тому більшу вагу має новий Відділ БУК-а і нову працю до виконання. В нього [illegible] в Бога, а послідні надії виправдає. І тому Вітаємо Вас, Наші Відділ НАШ КЛИЧЕМ : СЛАВНО - ДО ДІЛА !

Слідуючий Відділ чисельно 51 членів, повстав на Кадворт, Саск. і прийняв черговe число 5. На жаль не маємо точного поіменного списку Заряду і тому здержуємося з поміщенням імен аж до слідуючого числа. Кадвортці, нарід заряднтий і ширий. Побудували гарну церковцю, котру майже вже [illegible] з довгів, а отсе беруться її малювати і не вважають навіть на кризу. Віримо, що також наш Відділ, ч.5. не буде вважати на жадні кризи і збудує своєю працею для себе прекрасну духову церкву в душах безсмертних своїх членів, основану на гірності, любові і єдності. Головно Кадвортці молоді і повні запалу до доброго. Кличемо : СЛАВНО - ВПЕРЕД - ДО ПРАЦІ !

Черговий Відділ БУК-а повстав в Канорі, як Відділ ч.6. Членів 28. Заряд вибрано в такому складі : Ол. Хабун - голова
Ол. Борденюк - писар
Ів. Михальцький - містоголова
Лука Литвин - скарбник

Канора і околиця потребує так як свята земля дощу, так вона духової поживи і організації. Відділ ч.6. приходить саме в пору. Від його активности жертвенности і карности залежати у великій мірі дальший розвій нашої організації на сході Саскачерану. Нехай отже БУК в Канорі буде свідомий своїх важких завдань і оправдав їх вповні працею своєї. Бо трудноші тамошні певно їм аж надто свідомі. Новій паростi нашій на так важній і відвічальній позиції, кличемо : РАЗОМ - ВПЕРЕД - КАРНО - ВІДВАЖНО - ДО НАСТУПУ !

Останні вісті приносять нам новини про заснування молодшого Відділу БУК-а у Сівінен, Саск. Коби Бог допомiг нашій молоді жвавій і карній поборити заскорузлу пасивність і байдужність давну та розвинути свої сили як найкраще для БОГА - ЦЕРКВИ І НАРОДУ ТА КАНАДИ !

Творіть Жіночі Відділи БУК-а !

Дуже великої ваги є притягнути до праці наше жертволюбиве, добре і віддане справі наші та ідеї, жіноцтво українців католиків Канади. Жінки найкраще в своїх кружках поведуть працю для організації і тому такі кружки жіночі конечні і неоспірні. Всюди, де найдеться 25 жінок наших, котрі є членькими БУК-а, нехай сейчас творять свій Жіночий Відділ БУК-а на правах і обов'язках нашого статуту і співпрацюють у всім з мужеським Відділом організації. Так наше наше жіноцтво стане скоординована і посилена та тодішній старшини приєднати молодих панночок, кожда пані одного нового члена для спілки [illegible] многі справи, котрі тільки жінки можуть виконати як слід. Гегадні [illegible] поле нашої харитативної діяльности, як почім хорих, опущених, в лічницях, домах отверечих, відвідини хат бідних і роздача їм допомоги, тощ. Тому [illegible] до всіх свідомих жінок українок католицьких : Творіть ЖІНОЧІ ВІДДІЛИ БУК-а !- всюди, де лише можливо.

Анна Арабська

Українське Католицьке Жіноцтво Саскачевану

[illegible] маю честь повітати світлий збір учасників і учасниць Зїзду Українських Католиків Саскачевану під проводом [illegible] Василія Лучкова. Маю честь повітати і Вас, Українки [illegible] з якою окреме привітання і з Вами в характері моєї Одної [illegible] Вам радо [illegible] Дивлячись, яка дуже [illegible] [illegible] до [illegible] Українки прийшли свої вікі глибокі [illegible] до [illegible] Христового обов'язкуючої віри, що ми всі є [illegible] свого роду [illegible] що потрібне для організації, себи вона [illegible] тільки існувати, але і розвивалася. Певне, не єдиний провід, котрий стоїть на чолі [illegible] Одної сили - любов, віра, послуха і покора тому провідникові. Без [illegible] нема ладу, нема організації. Без [illegible] нема дружини, нема [illegible] Без [illegible] нема [illegible] Без [illegible] нема [illegible] Без [illegible]

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

Молитва.

Боже,зділай мене знарядом мира ! Щоби я ніс любов там,де є ненависть - щоби я прощав винуватим - щоби я єднав розєднаних - щоби я ніс правду там,де завелась брехня - щоби я ніс віру там,де панують сумніви - а радість там,де горе.А те все не ради серо,щоби шукати потіхи,але щоби потішати - не щоби стати зрозумілим,але щоби розуміти - не щоби дати себе любити,але щоби любити самому.

Лише це є на потребу.Бо коли даємо,одержуємо - коли забуваємо самі на себе,находимо - коли прощаємо,одержуємо прощення а коли вмираємо,переходимо в нове життя.

Давний монастирський спосіб проти обідніння.

Беріть :

1. Релігії,а головно боязни Божої - як найбільше.
2. Пильности і ощадности - немалс.
3. Давайте милостиню - після спромоги.
4. Бережіть мир між подругами - твердо й тревало.
5. Добре виховуйте діти.
6. Приймайте гострі міри проти піянства і розпічування.
7. Плекайте сердечну згоду між подругами і ближніми.

Успіх запевнений - після многих проб.

Преосв. Тр.Хомишин,
Еп.Станиславівський

З послання "Про грозу духової руїни".

Справді настали дуже грізні часи.Сектанство,поганський патріотизм та націоналізм,радикалізм,сельробізм та большевизм грозять знищенням нашого народу й то знищенням найтяжчим і найнебезпечнішим,бо знищенням духовим.А духове знищення,то цілкорите убийство народу.

Та серед тих жахливих обставин нема іншого виходу,як сильно стояти у вірі і не тратити відваги,як до сего напоминає св.ап.Павло : Бодрствуйте,стойте в вірі,мужайтеся,утверждайтеся ! /I Кор.I6,I3/

Триматися сильно засад віри,котрі нам Христос об'явив і св.католицька Церква до віруванна подає.Вони єдино спасенні,як Христос єдина дорога,правда і життя /Ів.I4,6/.

Треба нам узброїтися у всю зброю Божу,щоби можна устоятися супроти діявольських підступів,щоби устоятися в день лютий,а передовсім треба нам узброїтися охороною віри."Облецитеся у вся оружія Божія,яко возмощи вам стати противу козням діявольским - до возможете противитися в день лють - над всіми же воспріємше щит віри .../Еф.6,II-I6/

Вже у Старім Завіті праведники силою віри побідили всі противности й ворожі насильства.Вони вірою побідили царства,виконали справедливість, стримали обітниці,замкнули пащі львів,угасили огненну силу,захоронилися від вістря меча,покопали неміч,були кріпкі у війнах,змусили до утечі ворожі полки. "Іже зірою подіша царствія,содіша правду,получиша обітованія,заградиша уста львов,угасиша силу огненную,ізбігоша острія меча, возмогоша от немощи,біша кріпци во бранех,обратиша в бігство полки чужих." /Євр.II,33-34/

Треба пастирно руководитися засадами і правдами католицької віри, бо диявол живий ворог уживає всяких способів і навіть позорів добра,щоби тільки людей звести з дороги,щоби затуманити і втрутити в препасть. Сатана,щоби свого діяння,перемінюється наріть в ангела :"Сам бо сатана

преобразується во ангела світла." /2 Кор.II,I4/

І тому св.ап.Павло каже,що коликби хто,а навіть ангел,голосив що іншого,ніж те,що голосить правдива віра,то така наука проклята. "Но і аще ми,ілн ангел з небесе благовістить вам паче еже благовістих вам,анатема да будет." /Гал.I,8/

Відтак,щоби устоятися у вірі,щоби не датися звести,треба неустанно просити світла й ласки у Христа Спасителя,до сего напоминає сам Ісус : "Бдіте і молітеся,щоби ви не ввійшли в напасть." /Мт.26,4I/ Також св.ап.Павло напоминає,щоби узброїтися молитвою і слуханням на кожний час. "Всякою молитвою і моленієм молящеся на всяко время /Еф.6,I8/ Головно треба стягнутися до Ісуса Христа в часі св.Євхаристії.Тут треба Його перепрошувати за те наше забуття на Нього,за всякі зневаги Йому нами заподіяні - за те,що ми Його не любили.А відтак треба нам просити помочі й ратунку для себе,для свого народу і для тих,що блудять в душевнім затемненні.

Треба нам звернутися з благанням до Пресвятого Серця Ісусового - до того осідку милосердя і богочоловічої любови.А благаймо то Боже серце через Пречисту Діву Марію,непорочно зачату.Бо Марія стерла голову змія. Вона знищила всі єреси і ложні науки.Вона все може осягнути у Божого Сарця,а Боже Серце все нам може учинити.Ролімся через своїх ангелів хоронителів і всіх ангелів - молімся через святих,котрих імена носимо,як також через всіх святих - молімся через душі в чистилищі - словом,робім наступ молитвою в тих нещасних часах.

Та не тільки треба нам самим стояти сильно у вірі і молитися,але треба нам також боронити віри й моральности після наших сил і спромоги.Вороги вистунають всесторонньо проти Христа і проти Його Церкви, наші вірні мовчать,бо бояться наразити на неприємність,на напасть або на зневагу.Вірні думають,що це належить тільки до священиків,а тимчасом кождий,хто вірує в Христа,хто любить Ісуса Христа,повинен також станути в Його обороні.Як добрі діти боронять честі і добра своїх родичів,так правдиві вірні,як добрі діти і слуги Ісуса Христа повинні постояти за справи і славу Його,бо тим самим постоюють за власне добро і свою честь. Ісус Христос все поспятив для нас,свої труди,терпіння,своє життя до послідної каплі крови.Христос замість предложеної Йому радости поніс за нас хрест і не зважав на пониження й неславу,які дізнав за нас. "Іже вместо предлежащія Єму радости,потерпі крест,о срамоті нерадив." /Еф.I2, 2/ Вірні християни за віру,за Христа,ішли на муки,терпіли переслідування,вмирали - а нинішні многі вірні соромляться навіть бути віруючими християнами,щоби не наразитися на насмішки безбожних людий.А вже,щоби за Христа і за віру терпіти,трудно таких найти.І тому св.ап.Павло уважає всіх вірних,щоби приготовилися на терпеливість і на всяке терпіння. "Гдаже во всяком терпінії." /Еф.6,I8/

Тому,хто правдиво вірує в Христа,хто правдиво любить Ісуса Христа, той не тільки сам не дасться захитати у вірі і любові,але буде також старатися всіми силами праздиву віру боронити і в той спосіб зазначити любов до Ісуса,хочби навіть мав наразитися на терпіння,напасти або й переслідування.

Колиби дикий звір явився в селі,чи в якійнебудь місцевости і грозив розшарпанням домашньої худоби,то всі мешканці узброїлисяб,щоби того звіра позбутися.А - якийбудь ворог Божий то гірше ніж дикий звір,бо він грозить розшарпанням не домашньої худоби,але людських душ.Тому всі повинні тим більше позбутися таких душгубців - вправді не зброєю - але правними і дозволеними способами гнати їх з села.

Коли грозить повінь,або коли вибухне вогонь,то бють в дзвони і всі кличуть ратунку та уживають всяких способів,щоби запобігти нещастю.Тимчасом злі газети,брошури і летючки немов огонь палять всіх,а тимчасом ті люди не тільки байдужно і холодно на те все дивляться,але це й самі читають.Тому таку нещасну повінь,такий грізний огонь треба стримати не тільки відкиненням таких газет і всякого рода писем,книжок і брошур, але треба також старатися про поширення католицьких газет та релігійних і хосенних книжок.Рівнож треба гуртуватися в християнсько-католицьких

організаціях та установах,як : парохіяльні читальні,церковні кооперативи і тим подібні.

Рідних в особистих зносинах між кревними,знайомими,коли вони блудять, треба вжити способів можливих всіх,щоби їх опамятати інавернути,як . п.евстевляти їх блудне поведення,просити їх,опамятувати а навіть уломинати.А хто зєднає і уратує людську душу,той набуде великий скарб і велику заслугу.

Побажання Святішого Вітця для Здвигу Української Католицької Молоді.

В днях 6 і 7 мая.ц.р.,як ми вже заподали,відбувся у Львові великий кількадесятьтисячний здвиг української католицької молоді,котрий мав на цілі засвідчити вірність цієї молоді Христові і його св.Церкві Католицькій.Знагоди цего здвигу св.Отець прислав таку телеграму :

Його Ексцеленція,Митрополит Шептицький,Львів.

Святішій Отець передає свої батківські поєжнання для щасливо продуманої торжественної релігійної маніфестації української католицької молоді,поєжання як найбільш обильних спасенних благ.

З цілого серця благословить Вашу Ексцеленцію,Епископат,,уховенство, Нарід і дорогу Українську Молодь,що є запорукою все сильнішого і успішнішого християнського життя.

Особливо благословить наміри щодо католицької акції.Дає повний відпуст за звичайними умовинами.

Кардинал Пачеллі.

В сам день приїзду молоді до Львова Екси.Митрополит видав ґреме послання,яке нище подаємо :

Витайте у Львові !

Ви зїхались,щоби доказати свою вірність і відданість Христови Спасителеви.

Як Митрополит сердечно Вас усіх тут витаю,тішусь дуже тим зїздом, що всьому світові доказує,як Ви,наша молодь,привязані до Ісуса Христа,до святої віри наших батьків,до св.Католицької віри і до св.Католицької церкви.

У Львові відновите приречення вірности Христові.Це приречення Ви складали уже в день св.Хрещення через хресних родичів.Це приречення Ви відновляли у кождій св.Сповіди з приводу св.Місії,яка в неодному з Ваших сільпідбувалася.Так торжественно,так прилюдно,при стільки свідках,Ви цього приречення ще не складали.Нехай та хвилина глибоко запишеться у Вашій памяті.Гудьте до смерти вірні цьому приреченню.Покажіть вірність Христови,Ви наново приймаєте обовязки перед його св.церквою і прирікаєте свято і вірно по християнськи виконувати обовязки вані для Українського народу.

Ніхто Вас не змушував прибути до Львова на те свято.Ви добровільно і свідомо пішли за запрошеннями Ваших Отців Духовних і тих світських щирих католиків,які своїми заходами і трудами причинились до уладження того великого торжества.Ці запрошення одобрив та повторив і я.Ви їх послухали і торжественно віддаєте Христови Спасителеви поклін богопочитання і цирої вірности.

У сповненні того доброго діла Ви мусіли побороти неодну перешкоду, бо у сповненні добрих християнських діл усе треба поборювати богато великих трудностів.

Деякі люди представляли Вам ріжні небезпеки й хотіли у Вас вмовити недовіря до св.Церкви.Вони боялися того,що люди звичайно політикою називають.Думали,що політики захотять те релігійне свято вжити для своїх цілей.Вони говорили,що сама св.Католицька Церква має якісь політичні цілі, до яких хоче вас втягнути.

Вони помилились.Хочу Вас усіх запевнити,що св.Католицька Церква на

нікого ніколи не накладає обовязку якоїсь політики.Політика змінна,може бути кождої днини інша.Обовязки св.віри і християнсько-католицької моралі незмінні,вічні.

Це католицька мораль дозволяє на свяку політику,непротивну Божим законам.Але якої політики ніколи нідям не накидує.І ми,Ваші душпастирі у парохіях і в,Ваш вищий душпастир,нікакої політики ніколи не будемо Вам накидати.Хочемо з вами,коли по християнськи,по Божому,сповнити Ваші обовязки перед родичами,Церквою та Українським Народом.

Цинішний день нехай буде для Вас памятною на ціле життя.Хай стане початком кращого,ширшого,більше християнського,більше Божого,життя.Хай буде початком нового,святого життя.

Стоячи над гробом,старець,що ціле життя цілим серцем Вас любив,як батько обільні діти любить,бажаю Вам на цю дорогу обильного Божого благословення.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа і любов Бога й Отця і Причастя св.Духа нехай буде зо всіми Вами,амінь.

АНДРЕЙ,Митрополит.

А.Ч.

В Домі Батька Твого.
/Дочитання/

Наша земля-чати вправді видала на світ дитину звану державою,але та дитина не мала духовного учителя котрий міг би взятися до виховання тої дитини.І нема тодішня влада знайшла для неї того учителя - в Римі,котрий хрестив і виховував всі тодішні держави Європи.Суть справи в тім,що хоч наша земля не приняла християнської віри безпосередно з Риму,тільки зі сходу,все одно чи з Византії чи з Охриди,то весь той схід був ще в тім часі єдиний з Петровою Скалою в Римі.Отже Рим,християнський,католицький Рим був духовим учителем нашої першої держави,котра доклала основи під християнізацію цілої нації.Нам найбистрійший історик Ст.Томашівський пише про се так : "Українське плем'я поставлене в самому осередку европейського континенту уже з самого початку в орбіту культурних впливів Византії.А однак тут треба мати на увазі,що церковний розлім між Римом а Византією прийшов аж треть пізніше,і на Руси відчувся що тільки під сам кінець XI віку,а довершився ще пізніше,бо аж у XIII віці."

А в XIII віці наша старокняжа держава над Дніпром вже кінчила своє життя.Над Дністром хоч проістнувала ще сто літ довше і власне в тім часі її найбільший монарх Данило ще й формально закріпив єдність з Римом і коронувався на тутешня корону,присланою з Риму.А останній князь і один з найбільших патріотів Галицько-Волинської держави,котра тоді репрезентувала вже всю українську державність /бо над Дніпром не було тоді ніякої/, Юрій II.,по мамі Рурикович,по батьку Тройденович,також формально вернув особисто до єдности з Апостольською Столицею і мов останне світло цілого ряду могутних лучіг-смолоскипів вказав будучим поколінням нашої землі напрям,куди нашмо іти.Вказав - і погиб у страшних муках,утроєний на нашій землі,перший нам мучених в короні,мученик за єдність нашого народу з Апостольською Столицею.Тажкий злочин,спогненийна особі того нашого князя і патріота,за,спотворував страшну трагедію нашої державности,трагедію,котра тревае по нинішній день.

Коли кинути оком на всю історію нашої княжої державности,то значить нашої державности в повнім того слова значінні,то бачимо,що се була властиво держава католицька,бо вона приняла віру християнську в часі,коли між заходом і сходом ще не було релігійного роздору,що та наша державність ніде і ніколи не заявила,що зриває єдність з Апостольською Столицею,котру святотатно підірвали нащадки землі Византійці й тому ту єдність треба було старіяти,особливо коли вони під увагу,що руїну все лекше робити ніж будову,а висланникам Византії було до нас географічно ближче

й комунікаційно вигідніше доїздити ніж посланником Риму.Отже всі перегово-
ри ведені з Римом-нашою княжою владою в справі унії були властиво перего-
ворами в справі скріплення зв'язку,якого ми ніколи не зірвали за нашої
першої й одинокої державності і потім того строго зберігали. Деякі
картини,на котрих представлено,як Роман,батько короля Данила,з огуд-
ливий спосіб мечем проганяє з кімнати послів-легатів Апостольської Сто-
лиці,це грубий і пізний фальсифікат,що повстав під впливом сідомої брех-
ливої пропаганди Москви.Тимчасом наш князь Роман Великий був особисто
прихильний не тільки унії з Апостольською Столицею,але навіть римокато-
лицизмові,про що наглядно свідчить його фундація зроблена на річ одного
з римокатолицьких монаших чинів аж в далекім Ерфурті.Та яких перекручу-
вань і брехонь не пускала Москва,щоби збити нас з пантелику і в що не
вірили наші ?! Розуміється,прихильність Романа Великого до заходу не пе-
решкоджувала йому тяжко загрожувати Польщу під оглядом політичним і мі-
літарним - подібно як релігійно-церковний розрив зі сходом і навіть поль-
ське походження по батькунавшого князя Бели II. зовсім не перешкоджували
йому обстоювати інтереси своєї прибраної Галицько-Волинської Батьківщи-
ни навіть проти Польщі,де він уродився,виріс і вихований,і звідки при-
йшов до нас - по передчасну смерть свою ....

Словом,дух західний,дух римський виховував і кріпив державність на-
шу весь час її нелегкого буття,хоч Византія немов густими сітями старала-
лася відгородити нас від того духа.То католицьким,західним духом перея-
ті були ті галицькі полки,що буквально аж до останнього чоловіка держали
оборону Києва як його залога під командою галицького воєводи Дмитра,коли
внук Джінгісхана,Батий,обляг Київ в такій тяжкій силі,що від реву верблю-
дів і скрипоту теліг татарських не чути було голосу в місті,як свідчить
київський літописець Коли татари проломили таранами мури Києва ,галицька
залога не піддала столиці України,але боронила навіть руїн її,боронила
до останнього відділу свого,котрий погиб у церкві десятинній,під завале-
ними хорами,що завалилися від чадно великого натовпу Киян,які ховались
там з добром своїм... А командант галицької залоги в Києві,воєвода Дмит-
ро,поранений в бою на цілім тілі попав у руки татар і так їх здивував
хоробрістю своєю,що вони виїмково його не убили.Так ! В подібний спосіб
боронили в Европі навіть очевидно страчених позицій тільки католицьким
духом перенятті народи і війська.Тоді-то,коли Москва БЕЗ БОЮ піддалася та-
тарам - і вони вирізали її до ноги.А наша також православна Січ,котра
знаменито вміла винищувати безборонних своїх братів унітів,також без
бою вступилася,коли надійшов московський гайдак Гонгелі,котрий зруйнував
Січ.Сего соромного факту,що "православне воїнство" січове без одного
вистрілу відлало москалям на поталу останню кріпость свою,не змінить
найкраща поема Шевченка про те,що жалібно плачучи - ! - покидали запорож-
ці Великий Луг і матір Січ та як вони "взяли з собою Матір Божу і більш
нічого не взяли" ... Що за іронія історії ! З православною іконою Мате-
рі Божої втікати від православного москаля під мусулманського турка тим,
що весь час кріваво побореними унією від імя православія....

Коли вдумаємося в такі факти,мимохіть приходить подивляти великий ум
і проникливість покійного Томашівського,котрий писав : "Єдиною тріпкою
горю національної церкви дала нам тільки Берестейська Унія.Ніби не коза-
лочина,що пішла не службу протиукраїнській течії,кермованій з Москви,
що до половини XVII.віку Україна без виїмку мала одну національну,з Ри-
мом обєднану церкву,а в ній це й Білорусинів.Справа національно-культурної
окремішности Українців іже тоді була б дефінітивно вирішена а сьогодні во-
ни б не дивили між першими народностями в Европі.Нам до цього не дійшло,
завдяки з нової православної віри,а потому з вини Польщі,котра ніколи не була
справдешньою унією [illegible] Отже так : "Тільки дякуючи насильному "наверне-
нню" унітів [illegible] на православія,вдалося полякам щасливо переко-
нати свою провінцію Україну до Буга /на Білій Руси ще дальше/.Те саме
було б сьогодні незабаром і з Лемківщиною,якщо восточна дурійка потягнеть-
ся там дальше.

Безперечно було би несправедливо вимагати від нашої молоді повне зрозу-
міння всієї ваги католицизму для української національної й державної спра-

ви.Бо звідки молодь мала про це все навчитися,коли в нас ніколи не було
і тепер ще нема ніодної сяк-так науково обробленої історії Католицької
Церкви в українській мові,ні історії України,обробленої з католицької
точки погляду /зачав се недавно чудово обробляти покійний проф.Томашів-
ський,але смерть перервала йому роботу в самих початках/.А треба знати,
що історія католицького впливу на наших землях і історія України взагалі,
се річи надзвичайно трудні ... Вони трудні навіть для тих,що ціле життя
стараються збагнути їх.Автор сих стрічок мав нераз на сі теми розмови з
пок. Томашівським.І той великий знавець тих справ нераз довго думав,заки
відповів на яке питання.Отже не можна від молоденьких людий,майже від ді-
тий вимагати,щоби вони самі збагнули такі справи.Але се можна вимагати від
кождого,щоби не брався рішати про справи,яких не знає і не може знати ...

Історії нашої,як зрештою також інших народів,не можна зрозуміти без
висунення собі відповідей на три питання : I/ як розвивалася наша етніч-
на маса на землі,котру тепер посідає /проблема території/. 2/ Що в тій
етнічній масі витворювало культурно-духову єдність,як підставу одного
народу ? /проблема нації/ 3/ Як на цій території постала суспільно-полі-
тична сила ? /проблема влади/ Нема держави без людий, без землі і без
влади.Коротше : навіть без одного з тих трох чинників держава неможлива.
Але держава можлива без нації й навіть без одностайности народної маси.
Бо держава се мати нації а не навпаки.Нація,сотворена державою,може со-
творити чужу державу,як от на наших очах японська нація сотворена япон-
ською державою,творить манджурську державу.Не відповідає дійсности напри-
тверджень,немовби "добре зорганізована чеська нація збудувала собі тепер
державу',бо чеська держава була давно ще коли була чеська нація й вона
витворила чеську націю,а потому коли впала чеська держава,занепала й че-
ська нація й остала етнічна чеська маса,котра помалу,потому щораз скорше
відносилася і підносилася вкінці до тої міри,що могла скористати зі ща-
сливої для неї констелляції,коли інші зогляду чужі держави рішили відбуду-
вати чеську чи чехословацько-українську державу.Таксамо й український на-
рід ніколи не сотворив ніякої держави,тільки держава /в меншій мірі київ-
ська,в більшій мірі галицько-волинська/ сотворила український нарід.

У ворожім для нас трикутнику між Польщею,Москвою і степом,бігом
цілих наших рік /з виїмком дніпр/ засуджені на прямування до Чорного Моря,
котре весь час нашої історії було для нас мертве,бо ми не мали виходу з
нього на світ через Византію - положені на самій границі тяжкої фізичної
боротьби між диким степом /до котрого часто належала так неслушно постій-
но фальсифікована у цім наша Січ/ і культурною,осілою полосою та на гра-
ниці цієї тяжкої духової боротьби між Римом і його збунтованою дочкою Визан-
тією,котра волила тяжке панування турків ніж порозуміння з культурним і
близьким їй Римом - маємо історію таку помотану,таку повну хаосу,крови,
по вірію та всякої іншої грози,що нелегко в ній відшукати вкриту руїнами
й наскрізь засипувану ворогами /а й нашими часто з браку думки або під
гіпнозою чужих думок/ голодну бючку того,що кристалізувало нас в окрему
спільноту і дало можність стати нацією.Річ ясна,що тим голодним і для
нас життєдайним жерелом не була наша княжа київська держава,бо вона була
спільна для нас,для москалів і для білоросів - подібно як держава Карла
Великого була спільна для німців,французів і італійців.Не була тим життє-
дайним джерелом Византія,котра стягалапроти нас найгрізніші орди,
убивала й троїла наших найздібніших князів,а під духовим оглядом мов за-
троєним павутинням обмотала нас дивним нахилом до боротьби за зверхню
формалістику,пр. за обряд,за азбуку,за поодинокі букви в азбуці й навіть
за апостроф,за календар поганського римського цісаря ітп. "предмети" бо-
ротьби.Навіть такі консервативні народи,як турки і китайці приняли вже
пр. новий календар - а ми ні,хоч той опір коштує нас рік-річно тільки
втрат в людях,що велика програна битва.Не було і не є для нас тим життє-
дайним жерелом православія,бо обстоювання його догелонас до однощільної
з московською церкви,за що "український нарід заплатив утратою політич-
ної і національної самостійности",як слушно каже Томашівський,найбільше зі
всіх наших історияків і пропагаторів і поганьблений,очегидно
тому,що найбільше ума і розуму вніс у нашу ментальність.

Отже що було тим голосним для нас життєдайним жерелом в цілій нашій історії ? Власне те, чого боїться велика більшість нашого народу, від віків загіпнотизована Москвою мов птиця гадиною - власне те, що так безшабасно лає велика більшість наших переважних людей, між ними й ті, що належать до греко-католиків, як прим. наш письменник Анд. Чайковський - власне те, що кождої хвилі готові зрадити многі між нами во ім'я якоїсь "релігійної самостійности", або автокефалії й у дівольській гордості своїй тільки ждуть відповідної хвилі, щоби виконати зраду, котра може до решти підірвати навіть саму життєздатність нашої нації ...

І Ви, молоді приятелі, своїми резолюціями, ухваленими в імя українського націоналізму, найвищий очевидно несвідомо між найстрашнішими ворогами розвитку й навіть існування своєї нації ... Ви доказали се вже першою із Ваших резолюцій, в котрій кажете, що визнаєте потребу співпраці з духовенством різних християнських культів ... І Ви Галичани ?!

В той спосіб Ви поклали теоретично зрівняли Петрову Скалу з кождою божевільною сектою, з кождою дикою ересю і з кождою продажною схизмою, котра тогчесь або буде тогчися по зболілому мозгу і тілі нашого великого народу, паралізуючи його до решти. І коли за одноцільну з московською православну церкву заплатив нам народ утратою політичної і національної самостійности, то за Ваше станучище /якби той народ його пізнав і пізнав за Вами/ заплатився ще й утратою людського достоїнства і останків розуму, якого вним ще не заглушив його - почалься Боже - інтелігенція. Бо хто нарівні поставив світу Скалу Петрову і тьму ями скопців як певно знаєте, скопці мають також один з "християнських культів" і навіть св. Письмо визнають/ - тому в послідовності все одно, куди іти і народ вести - до Петрової Скали, чи до ями скопців. Тим більше однакого, що до обидвох ідуть люди з молитвою на устах. Тільки від одні з них вертають скріплені на дусі і з ясністю в обличчі своїм, а від другої вертають зі скаліченим організмом своїм і жовтим обреском на обличчі, який вже до самої смерти не опускає їх. Іде такий нещасний вірний, ведений скопцями до закритої ями їх і доходить до місця, де під ним западається закрита долівка їх. І нещасний вірний того "християнського культу" западаєсь аж по пахи, поліз котрі хапають його дошки, що відповідно зсуваються, оставляючи йому свобідні руки і голову. А під долівкою укриті "оператори" скопців позбавляють його мужеської сили - на завше. І кажуть, що роблять се во імя "основного" зрозуміння св. Письма, котрого не розуміють всі інші християни, тільки вони одні розуміють. І ніхто їх не переконає, що так не є. Бо секти якраз тим відзначаються, що скорше до ноги вигинуть, ніж признають, що не мають рації.

Секта скопців це символ символів всіх сект, які взагалі істнують - тому треба було їй представити Вам. Вона тому властива представниця всіх сект, бо всі вони розбивають силу і єдність народів, серед котрих загніздяться. Не треба себе дурити тим, що є й великі народи, хоч мають секти у своїм нутрі. Бо власне ті секти будуть головною причиною їх розкладу і смерти - як бакцилі.

А чому Ти дійшов до таких поглядів, що для Тебе рівні всі християнські культи, скажу Тобі в окремій статті, дискутуючи з дальшими Твоїми резолюціями.

Покищо раджу Тобі подивитися до органику сектарів "Стяг", ч.7, з І/ IУ/1933. - яка там радість панує з природу Твоїх резолюцій !.. Вони думають, що Ти вже затяв пожар в Дому Батька Твого і що вони могтимуть грабити та ясир брати ...

"Нова Зоря", Львів, ч.23, 1933

Ділимося з нашими читачами радісною вісткою, а саме, наш діловий писар БУК-а, пропаганди, бувший вихованок колегії св. Йосифа в Порктоні, учитель на сході і середній сьузі Саскачеванц, студент медицини а потім студент інжінерії на хемічнім відділі Саскачеванського Університету, п. П.Б. МАЛКО, родкений на Альвені, дня 16 червня, 1906 року, одержав степень інжініра хемії на тім університеті. Пан Малко є представником вже нашого молодого покоління канадійського, що вийшло з католицьких родичів. Його Сестра є монахинею. Добрий, гарний юнак - дай Йому Боже все найкраще !

о. Петро Криворучка

День Матері.

Motto : У день матері в полоні
очей цучений вінець обмань -
всього щастя многих літ прожити,
Нарід єдиним злотосяйну дань.

"Ісус же видів Матер і ученика стояща, глагола : Жено, се син Твой - і глагола ученику : Се Мати твоя." /Ів.19,26-27/

Останніми завіщаннями Ісус відлав Свою найдорщу Матір улюбленому ученикові і апостолові Івану. Він, він простом, на Голготі, св. Іван є представником всього християнського світа. Ср. Іван, ми всі є духовими дітьми Пр. Діви Марії Пречистої Діви, є нашої дорогої Матірки. Вона Матірю Материй, ідеалом Материй і найкращих приладних материй.

Ісус дарує нам Матір є джерелом любови, нерелом доброти і ласкавости, скарбницею вірности і окрасою всіх чеснот.

Мама ! - яке миле і солодке слово ! Слово, повне змісту, доброти і любови. Ще ним словом немовлятка - Мама ! Мама є виразом чувств ніжности, щирости і вірности, ... на достоїнство і велич саможертви ! Ні золото, ні срібло, ні ... /це глухий звук/, ні сині, пестрі цвіти, дорогоцінні ... ніщо, ніщо, ніщо не оддасть слова : Мама. Мама це царица, княже достоїнство, ... любов.

... найкращими пісньми, піснями, найніжнішими поезіями, не в силі висловити тої чар, силу і красу, які криті в слові "мама". Бо воно заключає в собі невимовану чарівну красу, ласкавість, терпеливість, труд і злотосяйність ... небес сягає.

"Мама" не ... заслужує. Во хто більше від неї запопадає, працює, трудиться, ... ночей не досипляє, в час не їсть, своїм устам відійма а дитині подасть - як не мама. А коли дитя їй, борони Боже, хоре - то ... не спить, ... рух дитини чує, сльози ронить, ... і голубить свою дитину, пісоньку співає, радаби ... дитині спокій приклинити. Ось чому слово "мама" таке милозвучне, повне любови і вірности.

... дрібними сліди дитинка на матері робить. Куди поверне і чого захоче, все до матері лезенить. З намою сльозами розмаляє. І лише мама ті сльози розуміє. Ледви дитинка пару слів вимовляє, а вже добра мати до молитви ручки її складає. Ледви дитинка привчиться ходити, а вже добра матір за ручку веде її до церкви, до Бозі. Се остає незатертим любим спомином для життя.

Хто годен забути рідне село, зелені сади, біленькі хатки і церковцю, як тополиду с рек села ? Хто годен забути місяць май ? Чарующий вечір, сумовитий, ... небозвід, на сході новий місяць, зіроньки сніють, хрущики бренять, водяна струмочками журчить, в лузі соловейко не втихає, щебече... А зелений розмай, цвіт яблунь, черешень, що пянить і душить пахощами. З дзвінниці, як дзвони заграють то лугами, садами, гаями лише гомін іде, аж поки не загубиться, десь на безкраїм полі ...

На голос дзвонів мир хрещений спішить. Спішать молоді і старі, хлопці і дівчата, діткора завзятої роєм біжить. Спішать і матері з діточками маленьких на руках несуть, більшеньких за ручку ведуть. Так воно то і дбігає, то обмишається, в матері питає, чи далеко до Бозі ? А матір заспокоює, що вже от-от церковця, а там священик і люди співатимуть. А кому будуть співати ? Матінці Божій - каже матір. А хто Матінка Божа ? - знова дитина. Се наша добра Мама, нас всіх - відповідає матір.

Такі святі слова лишають нестертий слід в душі дитини, аж до ... життя ... хлопця, ніжним серденьком своїм так полюбить ту добру Маму ... Пречисту Діву Марію, що через Неї полюбить свою святу віру, свою святу ... Католицьку - і до смерти остане вірною тій любови. Так земна матір ... є на поміч Небесної Матері і ніколи не заведеться. Бо не чувано, як каже св. Бернард, щоби уповав на Пречисту Діву Марію а не був вислуханий.

Тож доора християнська мамо все уповай на Марію ! В трудностях,прикростях і клопотах все прибігай під покров Марії.Покладай всю свою надію на неустанну поміч Марії [illegible] ве найтрудніше своє завдання.[illegible] Ісе Марії [illegible] знає всі секрети виховання матерів [illegible] і не знає труднощів,[illegible] газеті легкої ноші і скромної.

[illegible] ить [illegible] [illegible] ро [illegible] [illegible] [illegible]

Докторат материнства

Оксфордський жіночий університет в столиці Англії наділив почесним докторським дипльомом пані Отилію Кемптон (Ottilie Compton)

Як узасаднення цієї незвичайної почести навелено оспівування материнське життя згаданої жінки.В самім дипльомі є ті слова : "Пані Доктор Отилія Кемптон,зараз 74-ро літня,все була готовою на всі жертви,щоби тільки забезпечити вихователя своїх дітей.Самі перед ними дала приклад і цінну науку про лідність свого пола і про виконання своїх обовязків супроти Бога і суспільности.Наслідком її виховання є це,що найстарший її син є нині директором технольогічного інституту в Гостонї - другий син є професором фізики Шикаговського університету і нагороджений Нобля за свої праці - третий син є знатним адвокатом у Вашінгтоні - а одинока донька є знаменитою подругою пана Карла Райса,управителя колегії Юінґа в Аллагабад.

. На запити одного пресового репортера,сказала пані Кемптон,що "материнство є для неї карієрою всіх карієр.Вправді воно потягає за собою велику відвічальність,але ця відвічальність належить тим,що спроможні прислужитися Богу найбільше честю."

Материці священичі покликання.

Прекрасний приклад того,як далеко може материнська молитва і гідне життя,подає нам піємонтийське село Лю.Ціле село має чотири тисячі душ. З того села походить живих ще тепер пять сотек священиків,світських і чернечих,монахинь і братчиків.Отже на одну сотку вірних припадає 12 і пів духовних покликань.Якже це можливе сталося ?

Ще в році 1870 зібралося кілька матерій,вісім чи десять,і помісячно раз сходилися в приватній світлиці на молитву в цім наміренню,"щоби Господь дарував своїй Церкві добрих священиків і монахів та у великім числі." В селі не було священика ще цілих десять літ.Одначе посвячені душі не заперестали своєї практики.А коли в 1881 році прийшов до села стень парох,молитви цих побожних невіст набрали нової сили.Відтоді кождого місяця у першу неділлю пополудні в церкві правиться там молебень,а промовідь і матері спільно моляться о численні покликання до духовного стану. Ранком першої неділлі всі жертвують св.Сповідь і св.Причастя,та інші добрі діла в цім самім наміренню.Наслідки цих духовних вправ оправдали себе як нїж найкраще.Спільне св.Причастя,молитви і проповіди зробили перелім в душах тамошніх матерій.Вони ціле життя змагають до того,щоби виховати як найбільше добрих священиків і переняті тою ідеєю наскрізь.Так вони стараються вести святе і чисте життя,пильно уважають на свої діти, вчать їх ревно святих правд віри а в цілій родині зберігають католицький дух любови і єдности духовної.В тій атмосфері виростають покоління і многі посвячують себе для праці у Христовім винограді.

Як дуже нам,саме нам,українцям в Канаді,бракує такої місцевости ... Як дуже дається відчувати брак таких саме матерій і так саме вихованих дітий ... Шлях тут вказаний.Хай добрі і ревні о славу Божу душі вступлять на него,а таких душ у нас на радість і щастя ще богато,богато....

Уляна Кравченко

Свято Матері

Мелести нам барвіночку і зелена руто,
розцвітається красна роже,розцвітайся суто !
Піднімайся калиноньку,кучерявся мято,
треба нам сьогодні цвіття на велике свято !
Приберися наша ниво у роси,немисто -
приберися в мак червоний,грай нам колосисто.

Хай цвітуть пташенята,Рочий світ радіє,
гляньте раз і Ви безжурно,Мамо,неба вріс.
Мамо,зоре наша ясна,Вині Ваше свято.
Рік цілий у Вас Матусю праці так богато.
Чи на світі чар сеїнєвий,чи завія грудня,
Вам лишається Матусю весь важкий труд буднь.
Безконечно труд,робота,в хаті і на полі -
зморщини кладуть на чолі,на руках мозолі.
Вічно Ви про нас в турботі,в білий день і вночі
бережуть нас від пригоди материнські очі.
Ой,не все сказати вміє дитиняча мова -
Мамо,Мамо - в рідній хаті,всему Ви основа.
З Вашим святом Вас витаєм промінем надії
на щасливі,кращі літа най злинуть Вам мрії.
Біля Вас мов ластівята,вються дитинята,
Вам ті діти радіб дати,що найкраще в світі -
о,приймість і цвіті ярі,і серця у дарі.

о.Ст.Семчук

Паломництво до Риму

Це в році 1300 святіший Отець,папа Боніфатій VIII. зарядив відбуття ювилейного Року,котрий наділений окремими духовними привілеями і ласками.І цім то році вірні після сповнення приписаних условин можуть одержати відпущення дочасної кари за провини і гріхи.Такими условинами є звичайно св.Сповідь і св.Причастя та молитви в наміренню св.Вітця і відвідини трох призначених бодай церков в Римі..

Від того часу кождий раз,коли св.Отець відзивається знова до своїх вірних і кличе їх до вічного міста ради їхнього власного духового добра, сотки тисяч і мільони вірних зі всіх закутин цеї просторої землі спішать, щоби узискати ласки,звязані з паломництвом і принятн благословення з рук наслідника св.ап.Петра,первопрестольника і ключедержця небесного царства, о словам нашої давної легенди про життя св.Кирила і Методія.

Спішать до Риму головно вбогі,гірні,чесні і побожні душі.Часто жертвують на цю подорож всі свої ощадности,котрі складали довгими літами і серед тяжкої праці.Спішать зі всіх закутин землі,отже зі всіх країн Европи і Азії далекої.З полудневих степів Патагонії і північних Канади.У своїх родимих строях і гуртах наповнять церкви Риму і просять Бога помочі для своїх душ безсмертних і многих своїх родимців.Моляться на гробі св.Петра, відвідують святі сходи страдальні,і - бувають також приняті св.Вітцем та ним благословлені.

Це вже 24 раз католицький світ обходить торжественно Ювилейний Рік. Він треватиме до цвітня 1934 року і богатий буде в події святого змислу і релігійного піднесення духа.Проголошений на памятку 1900-ної річниці смерти божественного Спасителя,кличе нас всіх до любови і поєднання в Христі.Св.Отець приймає у знак цеї любови щоденно паломників групами,так як приїзджають,по кількасот і кількатисяч.Таких приймає є денно три,чотири, або і пять.Кождому паломникові подає намісник Христа перстень до поцілунку і благословить,а при кінці промавляє до кождого паломництва.Зокрема св. Отець бере участь в торжественних Богослуженнях бодай раз кождого тижня. І треба подивляти цего Божого старця,що має вже 76 весну за собою,а котрий серед спеки і в тяжкій одежі,день в день приймає тисячі вірних і буває на відправах,невтомний трудівник у Божому винограді.І так в неділлю 11. червня,св.Отець уділить свячень епископських пятьом уроженцям далекої Азії,одному Амманітови,одному Індийцеві і тром китайцям.Це буде перший епископ амманітів,адийців - і тут видимо наглядно католицькість-соборність церкви Господньої,котра є для всіх людий і на всі часи установлена Христом Богом.15 червня знова св.Отець возьме участь в процесії з Найсв.Таїнами, бо в той день припадає саме празник Пресвятої Евхаристії,Тіла і Крови Гн. Ісуса Христа.Слідуватимуть проголошення святими нових угодників Божих і блаженними.Так дуже порадним булоби,щоби многі з нас поїхали в цей рік до Риму і там на гробі верхорного апостола молили о кращу долю свою і народу.

Ххх.Білинський.
през.укр.катол.ак.тростів

Слова до шкільних тростів і учителів.

Почуваюся до обов'язку написати кілька слів до українських католицьких шкільних тростів і українських католицьких учителів.І так всім нам відомо,що істнує організація українських католицьких шкільних тростів, вже третий рік.Однак на жаль ще споре число наших тростів не злозуміли ваги своєї організації,хоча ця організація засновано для нас і нашої вигоди.Коли глянемо на другі народи та їхне поступування і як до них всю ди відносяться а порівнаємо себе,то дивує нас і жаль бере,чому другі мають авторитет і пошани,а в нас о це тяжко.Французи мають свою організацію ще від 1917 року і в цілім Саскачевані,де є 1220 в більшости французьких шкіл,або скажім на ділі,де є дві трости вибрані французи,то всі школи належать до французької організації,католицьких шкільних тростів. А кождий член тої організації,платить зі шкільного фонду два доляри до скарбу своєї організації.Ці гроші приносять їм велику користь всім.На Вонді удержують одного свого учителя від цеї організації,п.Альберта Димежурі а він переводить і уладнює перегляд всіх їхніх шкіл.Він знає,кількох в котрій школі дітий і в котрім степені навчання і навіть знає,яку здібність виказує кожда дитина.Заразом він знає,якого тем треба учителя і тому трости не мають труду о придбанні відповідного учителя.Він також має спис всіх католицьких французьких учителів і коли учитель чогонебудь бежає,то пише до свого писаря організаційного а тім подає тому всякі вісти.Трости подають поступ свого учителя до відома організації а учитель подає знова свої замітки про поступ податковців .Коли зайде між ними якесь непорозуміння,то дуже легко його загладити,бо кождий почувається тої самої віри і народности і приналежним до тої самої організації.І тим кождий уважавби обидою собі,колиби аж чоловік іншої народности і віри, чи саме правительство мало вирішувати їхні спори.Подібно зорганізовані німецькі католики.Вони мають в Саскачевані 1080 шкіл зорганізованих у своїй організації.А кільки,спитаю,повинно бути зорганізованих українських католицьких шкіл ? Ми все привикли дивитися на потім,а то "потім" вже нас так огірчило,що трудно вияснити нашим людям все і спонукати їх разом масово,стати членами своєї організації.Ми звикли оголосити в часописі,що нам треба українсько-англійського учителя і подаємо йому згодом ціну,звичайно низьку та годимо на рік,бо в нас "рік не він".Доперва,коли той учитель до нас приїде,то ми його бачимо,але ніхто знаємо ні його похождження ані його віри,ані здібностий - одним словом не знаємо нічого,крім одного,що ми його дешево згодили.А за два-три місяці починаємо між собою говорити : Ой,зле.Наш учитель не дуже добре вчить... А таке доносеться до учителя і заки рік скінчиться і учитель відїде лишає по собі дві або й три партії,грізоту людям і колотнечу,і не дай Боже,це потім вже між собою пару років по судах тягаються.До департаменту посилають тоді гори листів.Але що ? Департмент не в силі розібратися в тім всім і тоді надає урядового троста.Або скажім по фармарськи : Вместе орати,сіяти і косити, молотити,молоти і хліб спечи,але їсти не вместе ... От до чого нас доводить "потім".А однак,колиби ми були зорганізовані так сильно,як другі народи,то сего між нами не булоби.Не булоби большевизму,бібліїників,суботників і православних,і других подібних.То се є образ з нашого батьківського життя.А що до дітий,то ще богато можнаби писати,але лишаю це на другий раз.А тепер наведу маленький фармарський факт.Я бачив,як сусід побачив сусідови коний їхати до міста.Того дня власник вже нічого не міг робити а цілий день дивився в сторону міста,куди пішли його коні.Бо думав : Не знати,як він обійдеться з моїми кіньми,бо то не ті самі руки,що мої і не його то праця.Думає,коби так не дуже гнав,коби не покалічив і не збавив.Тепер вам даю під власний розсудок,що ті коні то лише скот, але ви маєте діти,котрі віддаєте під навчання і догляд учителя,якого

крім цертифікату не знаєте і тому часто-густо мрії ваші додо ваших дітий обертаються другим боком.

Годо учителів,до звертаюся до тих,в котрих думі віра їх батька і діда є їх вірою,щоби помагали нам у своїм власнім добрі організувати трости в нашій українській католицькій організації.Я живу якось посередині і тому знаю майже всі тайни життя на прерії.Го пекучіше висказують мені многі люди і так я,у своїм фармарськім розумі виробив собі таку думку, що ми так довго не дійдем до ліпшого,доки ми не станемо панувати своєї віри і свого брата,хочаби він був навіть найменшим.Так як жовнір стоїть на фронті чолом до смерти і дивиться ні в ому,однак вірить у перемогу і таким перемагає - так само і ми.Тепер я бачу,що коли наші передовці,старшини рушили вперед,а ми все таки судено остаємо на старім місці,то будемо вже з нами.І ми мусимо рушити вперед і одідичити ту славу,котрою пишаться діти і внуки наші.А коли ці слова все таки не находять послуху у ваших думках,то подай розважайте над тим,кільки нині французьких або німецьких учителів коштує без праці,або чи вчать вони за таку низьку плату,як наші ? або слова застановіться над тим,кільки ми в Саскачевані маємо посвят,а скільки мають їх другі народности,і тоді спитаймо всі себе зовсім,чия тут вина і чи не пора вже та час найвищий здибати учителя у церкві і між вами людьми,а також всюди там,де куться краща доля наша і то не лише раз в рік,на Великдень,але кожди разом.Щоби ми рушили до кращого,треба нам цілі переконувати шкільних тростів,аби всі належали до організації українських католицьких шкільних тростів.А тоді здобудемо не все,що нам як горожанам цего краю належиться.А заразом одним фронтом здобудемо і то представництво в парляменті,що нам належиться,так в провінції,як і в домінії.Вступне кождого троста виносить на рік дво доляри, котрі належить слати на адресу нашого скарбника українців католиків шкільних тростів : пана Василя Чорного,Вонда,Саск.

Брат Станислав,
учитель колегії св.Йосифа

Католицьке виховання молоді.

/Докінчення/

Держана контроля.

Ми твердимо,що контроля над дитиною належить не до держави,але до родичів.Обовязком уряду є помагати родичам в тім так дуже важнім старанню а в случаю їхнього занедбання,взяти на себе тягар виховання дітий.

Родимі можуть,многі мусять,повірити бодай частинно виховання своїх дітий іншим.Але відповідальність-обовязок є їх.Цего вони не можуть іншим відступити.Вони є обовязані правом природи і правом Божим постаратися о поживу,убрання і все проче,що потрібне до матеріяльного добра і тілесного розвою їх дітий.Вони є рівнож обовязані постаратися о добро і відповідний розвій ума та серця їхніх дітий.Морити ум чи серце дітий є карігідним зі сторони родичів так само,як морити тіло дитини.

Родичі мають не лише обовязки але і право так довго,як довго вони виповнюють свої обовязки і мають до цего спромогу,самим уважати на виховання своїх дітий.У випорнюванні цего ніхто не повинен ставити їм перепон,а тим менше приказувати.

Тут держава не має права втручуватися.Тенденції правительства завсіди ішли в тім напрямі,щоби ограничувати права та свободу рухів своїх підданих.Одноманітністю,централізацією,бюрократією та абсолютизмом можна назвати цю тенденцію,якщо нарід позволяє на успіхи в цім напрямі.Тенденцією правлячої кляси в державі є посідати як найбільше власти та контролі в своїх руках та цим робом нехтувати права і свободи одиниць,і цілого вслід за тим народу.

Не можна заперечити,що держава деколи має право в гораниченню цеї свободи,як коли прим. накладає потрібні податки,кличе на війну,контролює майно горожан,вязнить іззя злочину,відбирає діти невідповідним родичам,ітд.

Одиниці та родини попереджають державу. Родина сама собі не вистарчає, отже більше родин лучаться разом і становлять разом державу. Але одиниця має права і свободу, яких держава не може нівечити. Подібне одиниці і родини мають права, які держава не може насильно порушати, на ділі, державу засновано для подібної цілі : Ради забезпечення прав родини і одиниць, як також щоби пособляти щастю всіх. Завдання родин є назначувати правительства. На тій основуються їх права і обовязки. Правительство є слугою, а не паном народу. Власть дана їм на добро всіх членів та поодиноких середників. Тому ний добробут. Для цієї цілі можуть уживати всіх правних середників. Тому власть правительства ограничена цею ціллю і цими середниками - а не сягає дальше.

Якщо аналізувати причини нашої теперішної депресії, та з жалем мусимо признати, що правдивою причиною є брак християнських чеснот на цім світі. Справедливість, любов і правда, котрих навчав Христос, виключено з промислу і торговлі. Ці чесноти тому не впливали на економічне життя протягом минулого століття. Вислідом є хаос.

Розглядаючи дальше причини і наслідки, мусимо прити до заключення, що причиною знова відкинення принципів Христа в економічному житті є недомагання душ многих промисловців і купців. Християнство не є в їх душі першою рушійною силою. Вони абд не знають богато про релігію Христа Спасителя, або коли знають, то їх воля і дука не є настроєні до практикування неї релігії. Якщо релігія була колись заняла місце у їхнім вихованні, то безсумнівно вона згодом далеби прояви свого ділання на їхне життя.

Сир Елфред Ювінг, визначний скаменський інжінір і бувший президент університету в Единбург, минулої осени сказав на конвенції в Ню Йорку : "Нинішна суспільність поступила далеко дальше/науково, чим морально." Так Сир Ювінг буб той думки, що чоловік є етично неприготований до великанських завдань, які насуваються на него з поступом науки. через слабкий розвій моралі, чоловік стає неспосібний понести велику відповідальність, котра звязана з розвоєм науки. В руки чоловіка покладено панування над природою скоріше, заки він сам спосібний панувати над собою. Нині світ найбільше потребує самопанування, братньої любови, самопожертвування що навчав Христос.

Українці католики Канади повинні щиро і сильно придержуватись католицького виховання. "арні українські національні звичаї, пісні, традиції, мова - все це глибоко вкорінено в католицизмі і без нього їм не істнували. Ті гарні черти української вдачі забезпечиться і поширяться лише тоді, коли на скрізь переймуться духом католицизму. Значить, коли в своїх домах український нарід далі плекатиме і виконувати дані звичаї та установи, а своїх дітий посилати буде до шкіл, в котрих вони одержать знання і практику своєї святої віри, за котру многі мученики проляли свою святу кров і віддали своє життя.

Святіший Отець, папа Пій XI. недавно збудував своїх коштом і вінував українську католицьку колегію в Римі, щоби в ній продовжати і поширювати знання прекрасного обряду українців католиків а також звичаїв, літератури і мови української. Щим св. Отець вказує, який дух повинен панувати тут, в Канаді, між українцями католиками. А цим духом є : За всяку ціну зберегти і придержуватися слальної минувшини і передати її грядучим поколінням.

Богдан Лепкий

Село

Біленький дім, за домом сад,
при ганку дикий виноград.
Скрипливі сходи
під вікном -
кьітки посаджені рядком.
Черемха пахне, аж пянить.
Вітрець шумить, потік курчить
і місяць зпоза хмар глядить.

Богато зір, ще більше мрій.
В гаю співає соловій.
Співає, аж в ушах лящить.
Ах, цить вже соловейку, цить !
Бой так така краса кругом,
що навіть сон став під рікном
і замість йти поміж людий
стоїть заслуханий цілий.

ФЕЙЛЕТОН

По мочит Панько "рушка зпід Перемишля.

В неділю були в нас збори в читальни. Я не хцу сі хвалити, але шо ду того, то я не зборах зуби зів, бо як чирезим сі сварив с комуністами, ци, як вони сі там кличуть, з "чирсчими". Чирез прикрість чим як ду битні. Але такого, як тому року то їм вже ни було. Якщо ни, тільки хватили бы гулусом бив ни. Мали вони свого писаря і предсідника вибрати, але я ще шєсьці їши в ради зберсси умовились сі з чирсчими порозходитися, а цим часом на коло ни гулдували. Як сі тилько тот пан з міста, жи приїхав на збори, запитав, дко спрамс на полуну, то я зараз перечитав з папіру і самнов всі членні цілі, до єдиную, а томи, рахувати "чирвоний", "ож сі почемнов слостить. Потім тра било голосувати на писаря. Я теж зараз поставив єдну, ни полєк мовити, зі "свої вири". Знову всі з нашої партії пішли за мною. Лише тож хтіли вибрати писаром, але сі випросив, я ж, як ми вибрати і свого касиєра, то сі єдин так розлостив, жи скочив до мене і хтів ми єдарити. Але сі якось вдасу спамстав і дав спокій.

Якось зара на другий день пу зборах ішовим з міста зу своїм добрим кулєгом. То як било в вечир. В тім місци, де ж людий мало сі здибує, приступив до нас єдин і відразу ду мене. Я зараз пізнав, жи то тот жи в читальни хтів вобец всіх людий робити публіку. Як вам отворив свої горло, як зачев гакати, злостити сі, жи ту ж підмітувало.

-Ти - кобыт - не знаєш, з кім ти зачев. Я тобі покажу ! Жиби ту тильки никого ни било, то тиби видів.

Мені сі вотид зробив і злісьць зачела ми розбирати. Якто, жиби такий, рахувати комуністий, жиби він мене розуму вчив ? Ні ! О, почкай, небоже, навчу я тибе.

І ставим гу бештати.

-Ти, мовю, не знаєш, жи ти зле робиш, жи з нами ни ідеш ? Знаєш, жи тим, жи ти ідеш ду них, криву робиш і свому тату і свому брату. Ти, гадам, подивийсі, як там жиєсі рашим на великій Вукраїні. На пустанку казавим му сі мулити ду Бога, жиби му дав добрий розум. А він, як вчув "Бога", так знову ду мене.

-Ти такий, ти сякий ! Почкай, я тобі вистараюсі о протекцию. Як я повім нашим з партії, бо будиш видів, що від них дістанеш.

Я сі, що правда, ни дуже боюсь, бом мав сьвідка, але си надибав новий клопіт. Не буду сі мат тераз десь киказати, бо ми можут або вбити, як того якось Кутєпова, а як ні, то ми можут дати фейну горцию ...

Якось тум сі знову вибрав ду міста. Пувалатнюваним всі справунки і пустивши сі дорогу, то вже відь дакуд сі мулит, жиби хтось надибав, з якого можна било витягнут бувєр, жиби тот комуністий на мене куро не нанісся. Ба в своїй сиді, то я сі ни бою. Але ту з ним сі бити ни буду. Чи ни скажеш і пущу, жикі капут. Але тера знову натрафив сі мій кулєга. Рад сі видимо жикі і позмоємо, то о тім, то о тім. І так гаду, гаду, як ту дакому з жиди, ни з петрушки" дігнав настот пумуністий - він нас дес. і пасош рубиму - і бобцос ду мене.

Ти чого ти хцеш то пудагати ду газет ? Чикай, я ти пущу чирвоного когута на дох.

Мені поро плюв пу плечах, бо си гадаю, жи д такого того ни купити. Мудрий я ни буду, то якось залагоїв. Він відразу зміркував, в чім річ і ... мовит ... - Чекай, ми си майти бити, курута єдин другому пущети ? Ви ... ...

другий день рано,ішим сі ни вдяг,а як хтось з дороги срище.Подививімсі без тікно,а то мій комуністий.Я зара вилетів ду него.Привиталисьмосі,як би нігди нич межи нами ни було.Я гу попросив ду халупи,замкнув двери,жиби нам нихто ни перешкадже.Він відразу приступив до річи.

- Ну,Паньку,намислилисі ? Мені вас Паньку дужи жаль,жи ви іши ду тепер ни пізнали,де правда.Бо туто жи попи і панови в газетах гудосят,туто нич ни правда.Так,якби так бог бив,тоби за гсіх єднакого дбав і гсім би добре било.А ви си тилько помисьте,як то сі жиє панам,а як нам,хлопам ?

А там в нас,на Вукраїні,чиргоний ридет і як там добре ...

Він туто скінчив і горду сі намена подивив,ніби - що я му на то відповім.А я підразу,так "просто з моста".

-Слухайте,Миколо.Мавив вас за мудрого,але видку,жи дурниці плетете. Ви мовити,жи Бога нима.Ну,добри.А хто світом радит ? Де є тот пан,жи сьвіт ду него належит ? Ци в Аргентині,ци в Америці ? Ци в Африці ? Ну,повічти ми,де ?

Він тильки вуста вутворив,али ни пари ни випустив.

А я дальши :- Ви мовити,жи Бога нима.А хто то погів ? Жиди ! А коли ьони туто повіли ? Во нидагно,як била война.Пренінь туди ніхто о кумуністих ни знав.Всі вірили в Бога.Єдний в праведного,другій в направдиного. Али всі вірили.А кумуністи в нікого,тилько в себе.І то не віддана,бу ни знаю,ци буде двайцеть літ.А в Бога,то люди від пучатку сьвіта вірет.

Я сі подивив зкоса на Миколу,а він тилько голуву на груди випустив. А я знову.

- Ви мовите,жи нанашій Вукраїні добри людем.Али ви там ни били і ни знаєте.Як там так добри,чугож тилько нищесних витамтиль втіче ? І хоцяжби наліть било добри,то повину бити іше ліпши,бо то є найліпший край.Там землі є наґурожайніша на цілий сьвіт.Шваби мовет,жиби їм дати Вукраїну, то воний цілий сьвіт вижиет.А большевикі,ци як ви там мовите "черьоний" так ридет,жи нарід гет зішов на дзядів.А Бога ни визнают,а церкви на кіно переміняли,а людий помордували ...

В тім закликала ми жінка ду якоїсь руботи.Яким вернув назад,то южим Миколи ни застав.Ци сі нагернув,то ни знаю.Але в кождим разі боюсі,жиби ми якуратні когута ни пустиг.Бо бим цалкум зішов на дзяда.

В неділю випалу набоженьству в нас.Переброгимсі,звикліі,як на сьвєту і пішогим ду церкви.Людий било повну.А всі межи собом щось шемрают.Іно : сю,сю,сю ... Зразу ни знав у що ту ходит.Мислигим,жи тойно так.Али чую, жи шемране ни пустає,венц згертамсі ду свого сусіди і мовю,жиби люди ціху били,бу то Дім Божий і гріх.А тот сусід штуркнув ми і сказує вочима в кут.Я сі подивив там і южим підскочив з радости.В куті стуяв Микола.Голуву спустив на груди,жигнавсі і горечу могив пацір.

Я пришов ду церкви юж пизьно.Зараз низадовго ґгомосьць вишли на казане.Хвилю по казаню дехто зачав клікати ду Причасті і Микола тиж.Ґгомосьць вубернулисі до всіх і змовили "Вірую Господи і ісповідую".Потим причащели.

А люди знову : сю,сю,сю ...

Я сі ду них вубернув і могю,ци поглупіли,ци що.Тож ту ни коршма,іно церква.

Ду Причасті всі тути,жи сі сповідали,зачели пукуту.А Микола вдарив три пуклони і впав крижом на середині церкви.Аж сі набоженьство скінчило і люди зачели виходити,а він щи лижав.

Кулу дзвінниці ми си троха пустагали.Рузмавєлисьмо у деяких справах.Нараз злапав ми хтось за рямінь.Я сі вубернув а то Микола.

-Паньку ! - крикнув він.

-Миколо ! ! - крикнув я.

Венци жадин з нас ни миг слова видобити,тильки ми си впали в обєті і моцно поцілувалисі.Мині серце билосі,як риба.Їму тиж.А люди дигилисі на нас і ніхто нич ни рузумів.Дупіру Микола вобец всіх витлумачив,жи я гу навернув ...

Пізнати било,жи сі всі зараз тішили.І я тиж.Якби так кужди навернув однугу комуністугу,тоби їх низадовго ані на лікарству ни знайшов ...

"Народня Справа",Львів.

1 місяць знова [illegible]

Розно тебе розшарпали,
ґди аж по Дніпр Турком дали.
Все то фортель,щоб слабша
і аж вкінець сил не дійма !"

Третій Москві юж голдує
і ей вірне услугує.
Тот на Батку нарікаєть
і недолю проклинаєть :
"Ліпше било не родити,
нежли в таких обідах жити !"

От всіх сторін ворогують,
огнем,мечем руйнують.
Од всіх не маш зичливости,
ані слушної учтивости.
Мужиками назирають
а подданством дорікають.
"Чом же братов не учила,
чом од себе їх пустила ?
Ліпше було пробувати
вкупі лихо одбувати !"

Я сам об дних не зголаю,
хиба тільки заволаю :
"Ґґ,Панове вінерали,
чомуж,єсте так сконалі ?
І ви,панство Полковники,
без чалної політики,
озміться всі за руки,
не допустіть горкої муки
батці своєй больш терпіти !
Нуте врагов,нуте бити !

САМОПАЛИ НАҐИВАЙТЕ,
ОСТРИХ НАБЕЛЬ ДОБУВАЙТЕ,
А ЗА ВІРУ ХОЧ ЛЯҐІТЕ
І ВОЛЬНОСТЬ ВОРОНІТЕ !
НЕХАЙ ВІЧНА БУДЕТ СЛАВА,
ЩЕ ПРЕЗ ШАБЛІ НАСМ ПРАВА !"

ПІСНЯ ПРО ЧАЙКУ-НЕВОЛЮ.

Ой,Біда,Біда
Чайці Небозі,
що вивела діток
при битій дорозі !...
Киги,киги !
Злетівши в гору,
прийшлось втопитись
в Чорному морю !...
Киги !...

Ой,чайка вється,
крилами бється !
Чогож їй літати ?
Чогож їй кричати ?
Киги ! Киги !...
Злетівши в гору,
прийшлось втопитись
в Чорному морю !...
Киги !...

Жито поспіло,
діло приспіло.
Прийдуть женці жати,
діток забірати....
Киги ! Киги !...
Злетівши в гору,
прийшлось втопитись
в Чорному морю !...
Киги !...

Як їй не кричати,
як їй не літати ?
Дітки маленькі,
вонаж їм мати !...
Киги ! Киги !...
Злетівши в гору,
прийшлось втопитись
в Чорному морю !...
Киги !...

Ой,діти,діти,
де вас подіти ?
Чи мені втопитись,
чи з горя убитись ?
Киги ! Киги !...
Злетівши в гору,
прийшлось втопитись
в Чорному морю !...
Киги !

ПЕРЕ[illegible]

=: ЧИТАЙТЕ

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

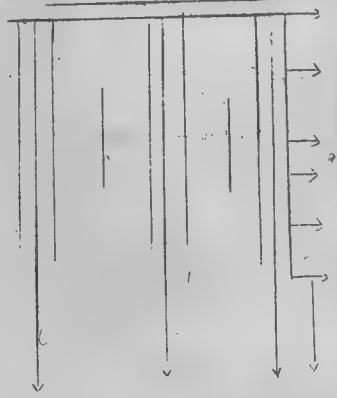

єдиноким нашим часописом тижневим в Канаді,

повідомляє про наше релігійно-церковне життя і дає нашим [illegible] згідно зі засадами нашої святої Ві[illegible]

містить багато новинок зі всіх областей життя на цілім світі,

[illegible] вчить до[illegible] навчального способу думання,

обговорює всі важливі події державного життя Канади та виконує [illegible] державотворчої праці,

пильно сторожить за всіми проявами життя на українських землях в [illegible] і на високому та ідейному точнім огляді,

містить допису зі всіх сторін Канади,

новинки у фармацевських справах,

Ваш Ваш Ваш Часопис УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

ЗАПЛАТІТЬ СЬОГОЧАС ВОНИ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

ПЕРЕДПЛАТА 1052 - 109 Стр.

ПОДАЙТЕ ОКАЗОВОГО ЧИСЛА !

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА ВСЕГО ДВА ДОЛЯРИ

[illegible] ТЕПЕР ЗАПРОСІТЬ ПРИЯТЕЛЯ У ВАШІЙ КАТЕГОРІЇ ВАШ У

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ !

1 місяць знова [illegible]

БЮЛЕТЕНЬ

УКРАЇНЦІВ — КАТОЛИКІВ КАНАДИ

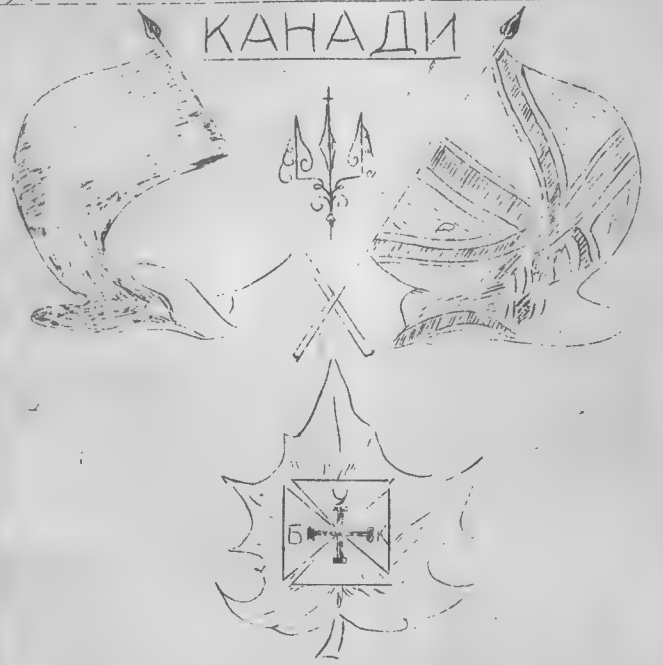

ЛИПЕНЬ — 1933

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ -Н.І.Стратійчук : Наше Брацтво.....Стор.I
Анна Арабська : Укр.католицькі Інокині в Саск.....," 2
Ф.Т.Мемчур : Кличуть Сїзди ..... ," 3
Програма Окружного Зїзду в К а н о р і ..... ," 4
Програма Окружного Зїзду г Саскатуні ..... ," 5
Нові Відділи БУК-а ..... ," 6
Замітки і справі контакту ..... ," 7
Рисунок технічної р.зб.зки БУК-а..... ," 8

ІДЕОЛЬНА ЧАСТЬ - ," 9
[illegible] ..... ," Io
о.Ст.Семчук : Життя і напрямні ст.Володимира..... ," I4
Українське укр.катол.не Братство .... ," "

ЛІТЕРАТУРА - ," I7
І.Куліш : До крові ..... ," "
о.Ст.Семчук : Християнський сандор. ..... ," I8
Ф.Т.Мемчур : Ідилія ..... ," "
А.Дорогівський : Потуїсь ..... ," "

ДОПИСИ -
о.Никола Демкін : Звіт архієрейських посіщень....." I8

З ЦЕРКВИ І СВІТА ....." 2o

Усвітла.

Всеч.о.Никола Демкін,парох Чобору і околиці,ще тамтого місяця прислав першу жертву в сумі одного доляра на пресовий фонд Бюлетеню.Дуже це рідкітить,що по першій жертві не ту ціль.Кортодоцені широ дякуємо - може цей початок буде щелиною,що дасть і ме.

Надіслані часописи :

Америка - Філядельфія,Па - чч.62 - 63.
Праця - Еразилія - чч. Io - II.
Українське Слово - Ужгород - ч.I9 -2o.

В статті п.з. "Хто побідив ?" др.Кость Левицький,український державний муж,говорить між іншим,ці слова : "Моралі життя шукає наш нарід у вірі(Христа),щоби терпінням дійти до побіди над лихом.Та сама в нашій Католицькій Церкві шукає він спосіб обнови до нового життя,бо знає,що поміж нашими чисними Його теопінь була для нього розрадою і опірою між бучих уже всякі держави : православні і презбітеріальні,сачим і оьзірних.Та він вирішив устаткувати тісні філі погодженого розвитку,щоби у себе дома зробити лад і стануги до обновленого життя зворотих чеснот : християнської любови,праці і посвати.

Василь Гренджа-Донський

Тобі Рідний Краю ....

Тобі,Рідний Краю,і честь і любов,
хай вітер гуде пісню голі.
За тисячу років і сльози і кров
пролив твій народ у неволі.
За голю народу,що з мертвих воскрес,
я життя ми готові піддати,
щоб сонце свободи світило з небес
на наші зелені Карпати.

Б Ю Л Е Т Е Н Ь Брацтва Українців Католиків Канади.
Виходить щомісячно.Редагує о.Ст.Семчук.
Окладинка роботи Ф.Т.Мемчура.
Висилається лише для членів БУК-а,безплатно.
Ч.7 Альвена,Саск.,Липень,Р.Б.1933.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

Н.І.Стратійчук,
Дідовний Голова БУК-а,
Кемсек,Саск.

Наше Брацтво

Дорогі Брати і Сестри !

Як голова Брацтва Українців Католиків я хотівби поговорити з Вами про те,що найбільше нас всіх обходить,а іменно про наше Брацтво.А тому,що не можу поговорити з кожним з Вас особисто,то користаю з нашого Бюлетеню,щоби обговорити з Вами про те,що я вічно на думці.

На вступі хочу підкреслити,що наше Брацтво гуртує тільки українців католиків і як такий [illegible] основав нашого дорогого Преосвященного, Кир Василя Ладики, Апостольського Екзарха і Преосвященний Епископ є не тільки почесним головою Брацтва, але також [illegible] тим при заложенні цего Брацтва в Саскатуні чинний земний.Ми організовані на засадах Католицької Церкви і тому наше Брацтво не є звичайним тим соб. товариством /яких у нас досі богато було/,що чинні сьогодня,а завтра їх вже нема.

Мусимо також знати на те,що ми зорганізували наше Брацтво не на те,щоби радити [illegible] - ЛІ - [illegible] ГАЗНІ ! Ми маємо на це Власть Церкву і Ко[illegible] призначив,щоби правити нашою Церквою.Нашим першим обов'язком є [illegible] НАШОМУ ДУХОВЕНСТВУ на полі церковнім і народнім у нашій [illegible] Його чорну тяжку роботу ми складали на плечі наших [illegible], а самі ходили одиноко.Ворогів нашої святої віри зорганізували всякі товариства,котрі нападали на нас і шарпали на кождім кроці - а ми або одиноко [illegible], бо звикли говорити "Моя хата з краю,я в релігію не мішаюся".Не треба аж доказувати,що таке наше поводження було крутво [illegible] Кождий з нас ПОВИНЕН і МУСИТЬ релігією займатися,бо Бог дав нам душу,а душа має свої права і важніша від тіла.

Хочу просити Вас всіх Членів і Членьонь,щоби Ви добре і розважно перечитали статут нашого Брацтва /навіть і кілька разів/,щоби докладно зазнайомитися з цілею і засадами нашої організації.В теперішних часах богато говориться про права,що нам належаться,але рідко коли чується про обовязки,які на нас тяжать.Ми як члени Брацтва Українців Католиків Канади мусимо найперше пізнати обовязки,що їх накладає на нас наша організація,а пізнавши їх,сповняти щодо йоти.Тільки тоді і тільки тоді наші малі жертви оплятяться нам в тисяч разів,коли своїм потом-трудом,своїми особистими жертвами і своєю едністю та карністю сотворимо могутню організацію,що збере нас розсипаних,як квочка курята під свої крила.Тоді аж кождий з нас дізнає особистої користи також матеріальної і моральної.Тепер час на труд.Вперед треба сіяти,а потім аж збирати.

Початки все і всюди тяжкі.Однак ми повинні памятати,що нас українців католиків в Канаді є I86,587 душ.Се велике і поважне число.А опитаймо себе,що ми значимо ? Хто з нами числиться ?

Пригадується мені маленька казочка зі старокраєвої читанки.Вона розповідає про вмираючого батька і вязку прутів,що представляла сім си-

нів його.Кождий син пробував сю вязку переломити,та не міг.Однак легко було переломити кождий прут поодиноко.Ся вязка прутів нагадує й нашу організацію,наш БУК.В єдности і злуці нас ніхто не переможе.Поодиноко нас знищать,ми розбігнемося і сліду по насне стане.Вправді ми маємо серед нас могучу організацію.Нею є наша Українська Католицька Церква з нашим Преосвященним Епископом на чолі.Та ця організація хоча й головна,то вона сказатиби так про неділлю.Потрібно нам другої організації,сій Церкві нашій до помочі,так сказатиби,організації про будень,яка ввійшлаби в кров нашу і кість,зактивізувала дотеперішне наше байдуже життя та сталась початком кращої будучности серед нас і для нас,так національної,як релігійної.О,давби то Бог,щоби за яких кілька літ наша організація зросла до яких 50,000 членів! Перед нами,дорогі Братя і Сестри,чудова ціль.Мусимо всі закотити добре рукави і взятися до праці !

Глядіть кругом себе,як працюють вороги Бога і нашого народу.Чи читали Ви може тайні большевицькі інструкції,як розбивати наші церкви і національні організації ? З них видно,яка велика небезпека нам грозить.Тому

до ПРАЦІ БРАТЯ - до ОРГАНІЗАЦІЇ - ВПЕРЕД !

Треба нам боронити свою віру,батьківську,свої родини,своїх діточок, перед отрусю,що всякі непокликані агітатори намагаються насилу увільняти у наш здоровий ще організм.Тому також стережіться,щоби в рядах БУК-а не було провокаторів,що моглиби зайти між нас в овечій скірі,а в дійсности булиби вовками напастниками.

Тому прошу звернути увагу на "заяву",котру кождий член повинен і мусить зложити.Перечитайте її добре і подбайте,щоби всі члени її зложили та післяної поступали.

Вірю - сильно вірю,що наш БУК станеться найсильнійшою і найбільшою організацією серед українців в Канаді,станеться нашою обороною перед затіями чужих і своїх ворогів.Таку віру живлю в душі і таку надію покладаю на Бога,а Бог певно нас скріпить і поведе до побіди !

Анна Арабська,
учителька,Бедфордвил,Саск.

Українське Католицьке Жіноцтво Саскачевану.
/Докінчення/

При парохіях,де ще не істнували сестрицтва,потрібно організувати нові сестрицькі відділи.В таких місцевостях нашій організації треба буде навязати звязь з найактивнійшими жінками в парохії,котрим треба буде висилати потрібні організаційні вказівки та інструкції,як мають поступати зі заснованням нових відділів.Якщо такий спосіб не окажеться успішним,тоді наша організація,придбавши потрібні фінанси,мусить післати організаторку,куди буде потрібно.

Я вірю,що ті всі учасниці цего Зїзду,котрі в так тяжкий час матеріяльної скрути уважали все таки за потрібне сюди прибути,прибули саме з ціллю взяти на себе якийсь відповідальний обовязок в новій організації.Всі ми,так думаю,є готовими приняти якийсь організаційно відповідальний пост в нашій місцевости.

Окрім мною рекомендованих для нашої організаційної активности функцій інших католицьких груп жіночих,наша жіноча централя моглаби ще сповняти слідуючі обовязки.Через свої відділи моглаби збирати або помагати у збірках на наші сиротинці,рідні школи,лічниці та інші просвітні і добродійні заведення,котрі находяться під опікою наших Сестер Служебниць. Також зі своїх фондів подавати поміч нашим здібним дівчатам в середних і вищих школах,котрі такої помочі потребують.Рівнож помагати матеріяльно нашим опущеним,калікам,безробітним,бездомним і голодним.Я вірю,що саме в цей час кризи нам потрібно як найбільше добрих активних працівниць на добродійних полях,котрі в імени Христа Спасителя і нашої святої Церкви помагали нашим бідним людям,котрі впали жертвою каліцтва або жертвою нинішної страшної кризи.

Для загального добра Католицької Церкви і нашого власного,наша організація працюватиме спільно зі всіми католицькими зорганізованими жінками в Канаді.На всіх конференціях і нарадах католицьких зорганізованих жінок Канади,наше жіноцтво також повинно бути добре зарепрезентоване.Для повищих цілий і для співпраці з католицьким зорганізованим жіноцтвом,як також щоби ми могли мати вплив на всі канадійсько суспільні чинники,нам конечним є згуртувати у своїх рядах все наше католицьке здібне жіноцтво, так обрезоване,як з домашнім вихованням.

Я вірю,що так Преосвященний Владика,як також всі другі ініціятори цего Зїзду будуть згідні,щоби при централі мати окремий центральний жіночий відділ,котрий для загального добра організації буде працювати спільно з централею,лише окремо буде ділати в чисто жіночих справах.

Я вірю,що мою коротку промову я зрозумілою для слухачок і слухачів цего Зїзду і що всі погодяться на твердження,що справа жіночих відділів є незвичайно важною,особливо на нашім релігійно-національнім полі праці. До творення тих відділів повинні приступати ми всі - а іменно до творення жіночих відділів БУК-а.

Ф.Т.Мамчур,
діловий писар БУК-а,
учитель з Кадварт,Саск.

К л и ч у т ь З'Ї з д и !

До всіх Українців Католиків Саскачевану :-

Дорогі Громадяне !

Закликують Вас вдруге до зібрання два літні Зїзди,в містечку Канорі,Саск.,12 і 13 липня ц.р. і в Саскатуні,Саск.,22 і 23 липня,ц.р. Вони кличуть до Вас приїхати на Зїзд,коли Вам вигідніше,але конечно таки приїхати.Особливо члени БУК-а повинні прибути масово на ці Зїзди.Це Ваш Зїзд і для Вас,для Ваших потреб,вимог - Вашого добра.Тому зїздіться цею літною порою,бо тепер саме лекше приїхати.

Чому Вас так кличуть Зїзди ?

1. Кожда організація,котра має членів,ради спільного порозуміння і співпраці скликує наради масові,де всі члени обзнайомлюються зі собою, з планом праці і зі загальним станом організації.

2. Наша організація саме тепер устолюється,ще на початках свого розвою,богатьом ще недостатньо відома.Отже конче треба,щоби Ви прибули і пізнали.

3. Наші потреби довгими літами занедбано.Тепер домагаються свого поспішення і переведення,як справи конечні до ділення.Тому треба їх вирозуміти і обміркувати дальші плани.

4. Наша організація є для наших членів,отже у вашім власнім добрі є прибути на наради і почути про свої завдання.

Які наші завдання ?

I. Стояти твердо на католицькім грунті релігійнім,під проводом свого українського католицького Епископа,під крилами своєї Матері Католицької Церкви і тому притягати до своїх рядів всіх наших братів і сестер українців католиків.

2. Держатися і цінити своє українське походження та зміряти до його збереження через Рідні Школи,рідне мистецтво і подібні питоменні національні позитивні і творчі властивости.

3. Старетися доказати словом і ділом,що ми активні,сгідомі і льояльні горожани Канади,якраз через наше заняття справами цего краю,якіби вони не були на дорозі поступу і добра,отже в економічнім,громадськім і політичнім житті цего краю нашого,нашої провінції та наших місцевостей.

4. Нашу молодь,котрій бажаємо як найкращої будучности,повести шля-

хом віри, вірности, пошани і любови.

5. Приймати від других народів все найкраще і життєрадісне та поступати разом з ними вперед, як свідомий, гідний пошани, повний енергії, здоровий чинник українського походження і народности в Канаді.

6. Всі наші здобутки на полі релігійно-духовнім, просвітнім, економічнім і політичнім, котрі необхідні в нашім організаційнім житті, як олід оцінити, зберечи і закріпити.

Наше завдання велике. Воно булоби ще тяжче, колиби ми не мали організації. Ми організацію нашу творили - ми її скріпимо, а будучність наша стане кращою по трудам і вкладі сил наших для праці загальної ради загального добра нашого.

Та маємо ще одну перепону на дорозі нашій, а нею є біднота і своєрідна байдужність. В нас часто ще непевність ділання. Коли хто може ділати, тоді йому байдуже, а коли не байдуже, то знова неможе. Байдужність мусимо поконати і такповолі дійдемо до кращих вислідів, навіть під оглядом маєтковим, бо щоби поліпшити себе маєтково, треба освідомлятися у справах, котрі є рішаючими для нашого маєткового стану. І так дійсно поступатимем вперед.

Кличуть наші Зїзди, нас всіх ! Священиків, учителів, хліборобів, робітників, мужчин, жінок - всіх ! Нехай в нас всі будуть першими - в п е р е д !

П Р О Г Р А М А

ОКРУЖНОГО ЗЇЗДУ БРАТСТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ДЛЯ СХІДНОГО САСКАЧЕВАНУ І ЗАХІДНОЇ МАНІТОБИ,

в К А Н О Р І ,Саск.

в днях 12 і 13 липня,ц.р.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ ЗЇЗДУ :- 12 липня,св.Петра і Павла, празник Канорської Церкви.

1. Година десята рано Соборна Храмова Служба Божа в супроводі кількох священиків і празнична проповідь.

Спільний обід в парохіяльнім домі або кому воля, в харчівні на площі.

2. Година трета пополудні. Провірка відпоручників на Зїзд. Отворення Зїзду дійсним головою БУК-а, Я.Д.Стратійчуком. Привіти посадника міста Канори, МекИнташа, представника Лицарів Колюмба, адвоката з Йорктону В.Р.Смита, К.С., та інші.

В и к л а д и і в і д ч и т и

3. о.Анд.Сарматюк - Поширення БУК-а на сході Саскачевану.
4. Ф.Т.Мамчур - Практична праця в організації.
5. В.Балешта - Участь українців з розвою Канади.
6. о.Ст.Семчук - Ідеольогія БУК-а.

В е ч е р а

Година 8,30 вечером представлення п.з. "Гетьман Мазепа", що відіграє Парохіяльний Гурток Аматорський Укр.Катол.Канорської Парохії.

ДРУГИЙ ДЕНЬ ЗЇЗДУ - 13 липня, 1933.

1. Година девята рано, Співана Соборна Служба Божа.
Від години 10,30 продовження Зїзду і дальші виклади.

2. Брат Методій - Обовязки родичів супроти своїх дітий.

3. Анна Арабська - Жінка і Католицизм.
4. Представник пласту пропласт.

С п і л ь н и й о б і д .

Від години другої пополудні дальші виклади.
5. о.П.Криворучка - Колєгія св.Йосифа.
6. В.Силипович - Преса.
7. М.Білинський - Організація католицьких шкільних тростів.
8. Ол.Хабун - Місцевий Відділ БУК-а.
9. Додатково говоритимуть ще : пп. Антін Загерійчук, з Арран - О.Гр. Шишкович, Чі. з Йорктону - Представник Запомогового Брацтва св.о.Николая з Винипегу - Представник нашої преси - а на закінчення буде дискусія і приняття рішень.

Година восьма вечером відбудеться спільний б е н к е т , підчас котрого відспівають присутні вязанку пісень, почують принагідні промови, деклямації і тоасти.

КЛИЧЕМО ВСІХ - ВСІХ - ВСІХ - УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ - КОТРИМ НА ДУШІ ДОБРО СВЯТОЇ ЦЕРКВИ НАШОЇ І НАРОДУ, ПРИБУТИ - ПРИБУТИ - КОНЧЕ ПРИБУТИ НА ЦЕЙ ЗЇЗД, ЗІ СХІДНОГО САСКАЧЕВАНУ І ЗАХІДНОЇ МАНІТОБИ ! ВСІ РАЗОМ ДО ПРАЦІ !

В П Е Р Е Д !

П Р О Г Р А М А

ОКРУЖНОГО ЗЇЗДУ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ СЕРЕДНОГО І ЗАХІДНОГО САСКАЧЕВАНУ , що відбудеться в днях 22 і 23 липня,

в С а с к а т у н і ,Саск.

в Парохіяльнім Домі Просвіти, побіч церкви.

П е р ш и й д е н ь , 22 липня, 1933.

Година 8,30 рано Соборна Співана Служба Божа в намірені Зїзду.
" 11,- отворення Зїзду, привіти, вступне слово Дійсного Голови, Я.Д.Стратійчука.

С п і л ь н и й о б і д

Год. 2,30. Виклад Ф.Т.Мамчура - Поширення БУК-а.
" 3,- " О.Жеребка - Намічена дорога.
" 3,30 " Павла Матвійчука - Робітник і організація.
" 4,- " Петра Енджейовського - БУК наша твердиня.
" 4,30 " о.Ст.Семчук - Ідеольогія БУК-а.
" 5,--- Дискусія.
" 7,-- Спільна вечера.
" 8,-- Мистецький вечір, підготовлений і виконаний старанням Аматорської Трупи Укр.Катол.Парохії в Саскатуні.

Д р у г и й д е н ь , 23 липня, 1933, неділля.

Година 8,30 Торжественна Соборна Співана Служба Божа і проповідь.
" 11,- Виклад М.Білинського - БУК і шкільні трости.
" 11,30 " А.Арабської - Жінка і Католицизм.

Година 12 спільний обід.
" 2.- пополудні, виклад Д.Топуцака - Обуснування організації.
" 2,30 " Дм.Н.Мамчур - Держава, партія і Церква /по анг./
" 3.- " Дм.Кобрицький - Хлібороб і організація.
" 3,30 " о.Павло Султинський - Ідея і Церква.
Дискусія
" 7.- вечір спільний б е н к е т, з піснями, деклямаціями, промовами і тоастами.

ВСІ УКРАЇНЦІ КАТОЛИКИ СЕРЕДНЬОГО І ЗАХІДНЬОГО САСКАЧЕВАНУ

ПРИБУВАЙТЕ ГРОМАДНО НА ЦЕЙ З'ЇЗД - ДО САСКАТУНУ !

Кожда парохія чи товариство наше вибирає по двох відпоручників, дає їм письменні повновласти говорити там у своїм імені і висилає до Саскатуну чи до Канори на З'їзд. Від кождих перших 50 членів іде двох відпоручників на З'їзд, від дальших пятнадцять по одному.

Місцеві Відділи БУК-а в Саскатуні і в Канорі подбають про дешеве і відповідне приміщення відпоручникам на час З'їзду. Тому сейчас по приїзді до Саскатуну, чи до Канори, не треба ходити по місті і розшукати незнаних людий, але прямо ідти до парохіяльного дому Просвіти в Саскатуні чи в Канорі, де будуть вже 2І цілий день, чи 11 цілий день наші дижурні і розділюватимуть приміщення для приїжих. Харчі дешеві і добрі дістануть всі спільно підчас спільних обідів і вечер, так що нема потреби ходити по незнакомих ресторанах чи столових. Це матиме ще й ту добру сторінку, що наші відпоручники при столах матимуть нагоду запізнатися взаємно і затіснити приязні взаємки. Вечером кождого дня З'їзду є дібрана мистецька програма, так що час мине в гарнім і милім настрою.

Не слухайте жадних чорних демонів тьми, що будуть відраджувати Вас від прибуття на З'їзд. Знайте тоді, що такий тип є ворогом ідеї нашої і Вашої, ворогом Бога, Католицької Церкви Христової і народу нашого українського, що на канадійській ниві, котрий тільки через гірність і зорганізованість годен подолати всякі перепони і остати сильним та здоровим. Не зважайте на жадні напасти, ані погрози з боку чорних духів ненависти і крамоли, ані слухайте їх нашептів і буцімто щирих піклувань, але ідіть вперед,

ІДІТЬ ВПЕРЕД - ІДІТЬ ВПЕРЕД - ВСІ РАЗОМ - СМІЛО - ПЕВНО

ПОВІДНО ПІД ПРАПОРАМИ ХРИСТА СПАСИТЕЛЯ

І ЙОГО ЦЕРКВИ КАТОЛИЦЬКОЇ - ПІД ПРОВОДОМ

СВОГО ПРЕОСВЯЩЕННОГО ЕПИСКОПА І ВІРНОГО ДУХОВЕНСТВА

ТА СВІТСЬКИХ ПРОВІДНИКІВ БУК-а ВПЕРЕД

ВПЕРЕД

ВПЕРЕД !

Нові Від діли БУК-а.

Ділимо радісними вістями, що повстали нові два Відділи БУК-а, а саме в АЛЬВЕНІ, Саск., ч.7 з 4І членами і в Ростерн, коло ТАНАСКІВ, Саск, ч.8 з 34 членами. Всі члени добірні, молоді, здорові - на душі і тілі !

Альвенський Відділ ч.7 вибрав слідуючий заряд Місцевий :
Голова - Никола Котелко
Містоголова - Іван Чижик
Скарбник - Дм.Боднарчук
Діловий писар - Мих.Задорний
Скарбовий писар - Василь Грач
Проводирями - Дм.Гайда і Дм.Щербанюк
Судді - Мих.Окакун і Андрій Боднарчук

Альвенська Громада Церковна будує великий Парохіяльний Дім Просвіти. Як всюди, так і тут не обійшлося без кирині і напастий безвідповідальних типів. Однак здорова і свідома церковна громада буде не лише завзято та йде вперед будуючи [illegible] також будинки духові. Якраз таким духовим будинком [illegible] одягненням Альвенці трудяться. На цім шляху праці невгнутої і витревалої бажаємо гарту духа, несхитности і послідовности, як досі ЩИРО - ВПЕРЕД !

Відділ ч.8. в Ростерн на Танасковім, вибрав слідуючий Місцевий заряд :
Голова - [illegible]
[illegible]
Секретар - І. [illegible]
Діловий - І. Боднарич
Скарбовий - [illegible] Блоха
Проводирями - [illegible] і Д.Н.Блоха
Судді - М.Блоха і [illegible]

Парохіяни церкви Танасковій добрі і щирі душі. Коли приходили до всіх одиниць висилають якого заступника свого, то також спільно з ними [illegible] тяжко, тому хавлять їх всі кругом. Дуже мило нам зазначити саме там наш новий Відділ ч.8. Дай Боже, щоби праця в ньому ішла так само гладко і ревно, як там завсіди праця йде. Однодушно і спільно здвигнемо величаву духову будівлю кращої будучности нас всіх. Тому до праці, СПІЛЬНО і ОДНОДУШНО, ЯК ОДИН ! ВПЕРЕД !

Замітки в справі контесту.

Всім, котрі наспільно з нами займають проведенням контесту подаємо на увагу слідуючі дальші дані :

І. Кождий відділ, громада чи товариство, де готовиться контест, або навіть кожді поодинокі одиниці, коли нема місцевого комітету контестового, повинні сейчас подати звіт писареві контестовому БУК-а, подаючи число учасників та в чім беруть участь і куди їм вигідніше прибути на окружний контест.

2. До попереднододаної програми комітет рішив додати ще доповнення. А іменно а/ в співах і музиці можна виступати також з дуетами /дві особи/ -

б/ у танках слідуватимуть два поділи, понад 2І літ і понище -

в/ у співах, музиці і спорті беруть участь всі члени БУК-а без огляду на свій вік -

г/ кождий учасник контесту, без огляду на те, чи побідить у своїй місцевости, чи ні, може брати участь впровінціональнім контесті, з тим однак, що наперед повідомить писаря контестового про свій намір і поїде власним коштом.

Також зайшли зміни в причисленні до округів.

А іменно всі місцевости, котрі раніше зачислено до округа Мічем, тепер повинні зголошати куди їм вигідніше приїхати на окружний контест, чи до Альвени, чи до [illegible].

Після [illegible] зголошень, про котрі мова, прогодошемо день і місце провінціонального контесту. І тому негайно просимо подати вістки писареві про свою працю. Пишіть на адресу :

Ф.Т.МАМЧУР,
Box I9
CUDWORTH, Sask.

Статистика Католицької Церкви у Злучених Державах Півн. Америки подає І2 архі і дієцезій з 28,297 священиками і І8,І52 церквами та каплицями. Всіх вірних є 20,233,000. душ на всіх І2о міліонів мешканців. У І72 духовних Семінаріях вчиться на священиків І9,ооо питомців. Католицьких мужеських колегій є І08, дівочих 64о. Шкіл 7,5І4 з 2,277,ооо дітьми.

РІСУНОК

ПРЕДСТАВЛЯЄ ТЕРИТОРІЯЛЬНИЙ ПОРЯДОК І ОРГАНІЗАЦІЯ

БРАТСТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

МОЛИТВА

Боже,Отче небесний .....змилосердися над нами.
Сину Божий,Спасителю світа .... "
Духу Святий,що все просвіщаєш..... "
Свята Трійце,Триєдиний Боже ..... "
Ти,котрий є відвічною правдою і тому не можеш обманювати ... "
Ти,котрий є непомильною правдою і тому не даси себе обманювати "
Ти,котрий збудував свою Церкву на незрушимій скалі ..... "
Ти,що приріс своїй Церкві повсякчасну поміч /Мат.28,30/... "
Ти,що зберігаєш свою Церкву серед найтяжчих небезпек ..... "
Ти,що зсилаєш на світ Церкву борбу,але не даси їй ніколи побідити -
Ти,що з переслідувань Церкви витягаєш для неї найбільший хосен "
Ти,що мимо всіх намагань пекла все таки осягаєш Твою певну хоч і закриту перед нашими очима ціль .... "
Котрий ніколи побідити пекольні ворота .... "
Перед котрого власною не скриється ні порошина земна,ні осуджений в пеклі,ані небесний херувим..... "
Перед очима котрого не втікне жаден праведник ані грішник ... "
Котрого серце так по батьківськи чуває над своїми... "
Котрого ангели одної ночі побють великі війська /2 Мак,8-9/ "
Котрого честь не маліє,хоч пекло наживається .... "
Котрому до послуг стоять цілі легіони ангелів ..... "
Котрий,наче Самсон прибирає наново свою колись осміяну силу і кидає під ноги своїх ворогів ..... "
Котрий отирає голову змія ..... /Бит,3/ "
Без волі котрого не впаде ні один волосок ані жаден воробчик .. "
Ти,що одинокий керуєш всесвітом і сам лише будеш його судити "

Що Ти є нашим Богом і Отцем небесним,.....кріпко вірю,Господи !
Що Ти можеш помогти Твоїм слугам,хочеш їм помогти і поможеш "
У все писане і неписане слово Боже ..... "
У всі науки апостолів ..... "
У всі проголошення святої Католицької Церкви... "
Без тіни спротиву і сумніву ..... "
З повною підлеглістю мойого ума ..... "
З повною згодою моєї волі .... "
Цілим серцем,цілою душею і всіми силами /Лук,II,27/ "
Внутрішним і зовнішним визнанням .... "
Під всіми прилюдними побідними прапорами і разом з воїнством Ісуса Христа .... "
Перед всіми судейськми столами .... "
Перед світом,небом і пеклом .... "
Все власновільно і неустрашимо ..... "
Задля Твоєї правди і мудрости .... "
Задля Божого слова Твого ..... "
Задля моєї безсмертної любови до Тебе ..... "
Задля мого визнання віри ..... "
Задля страшного часу спокус ..... "
Ради мого вічного спасення .... "
Навіть колиби мене ісза цего переслідували .... "
Навіть колиби назвали мене відлюдком,прогнали з їхніх синаґоґ та ісза імени Христового зненавиділи мене всі люди .... "
Навіть колиби я мав стратити все майно і добро ... "
Навіть колиби мали відібрати від мене здоровля і життя ... "
Навіть колиби всі школи і мудреці навчали інакше .... "
Навіть колиби тіло і сатана давали мені всі царства світа ... "
Серед всіх спокус .... "
І у всіх борбах .....

о.Ст.Семчук

Життя і навернення св.Володимира.

Між найбільшими і найкращими володарями України на перше місце вибиваються св.Володимир, Хмельницький і Мазепа. Самостійність дійсна - не мнима - широкі простори добуті - творення власної долі як підмет історії, а не її предмет - характеристичні ціхи цих трох епох.

Розважимо життя і навернення св.Володимира, ясного обличка України, як назвали його сучасні. В його житті дві части. Неподібні, навіть противні - але доповняючі себе в одно велике ціле. Межою рік 987, себто рік охрещення. Діла послідні не булиби для нас так зрозумілі, колиби ми не знали перед них.

Володимир, як імя, ненаше слово, а скандинавське - Valdemar - . Історія України в початках так тісно заязана з історією скандинавського півострова, що нам землі в їхніх літописях названі Великою Швецією - Gardarikia . Зі Скандинавії ішли лицарі завойвники, організатори і пануючф - варяги. Їхня кров плилатакож в жилах Володимира. Богато тої крови до нині пливе в жилах нашого народу. Батьком Володимира був Великий Князь Святослав а матірю Малуша, донька варяжського лицаря з Любечі під Київом, Малка. Святослав мав вже двох синів з подружжа, Ярополка і Олега, коли мабуть 954 р. побачив денне світло Володимир. Матір Святослава і опікунка внуків, св. Ольга в тім саме році приняла св. Хрещення. Доглянувши наслідки любовних знос Син Святослава з Малушею, своєю надвірною дівчиною, негайно відіслала її до Будотина, під Київом, де й народився Володимир. Святослав від тоді залишив родинне гніздо і в походах лицарських старався віднайти рівновагу духа і заспокоєння молодих поривів своїх. Героїською смертю кінчає лицарське життя з весною 973 р., підступно нападений Печенігами при усті Дніпра. Дружина Святослава під проводом старого варяга Свинельда пробивається до Київа і стає при боці нового Великого Князя, Ярополка. Їзза понесеної особистої кривди /убиття сина Люта дружинниками Олега/, Свинельд спонукує Ярополка до війни з Олегом, що кінчиться смертю цего послідного, 975 р. В міжчасі Володимир виростав в Будотині під доглядом мами а згодом княжив в Новгороді під досвідченим оком стрия Добрині. Там, після поганського звичаю, ще дуже молодим дружиться зі скандинавською княжною Альквівією, або як славянські жерела звуть її, Олявою. З цего подружа народився син Вячеслав.

Підчас побуту в Новгороді, сталася подія, яка заважила на дальшім житю Володимира. Г'е 961 року підступно вбито норвежського короля, Тригві. Вдовиця Астрида зі сином Тригвісоном, переслідувана вбивниками, схоронилася до Швеції, а звідтам на корабель, щоби дістатися до брата Сігурда, який служив у дружині новгородського князя. Підчас морської подорожі естонські пірати на корабель, порубали Астриду і в неволю, її помічника і опікуна вбили, а малого Тригвісона і його товариша /сина опікуна/ Торгвілса, продали як невільників богатому естонцеві. Цей знова полюбив згодом обох хлопців, виховав як рідних і дбав про них. Сталося, що Сігурд, несвідомий трагічної долі рідної сестри, приїхав до Естонії збирати данє в імени своєго новгородського князя. Побачивши случайно на вулицях Риги Тригвісона, пізнав з лиця знакомі черти, спер вистежувати та довідався про все. Сігурд забрав молодців зі собою до Новгороду, де вони дальше виховувалися. І от, одного разу, коли Тригвісон іпровулинами Новгороду, побачив нараз Кляркона, пірата, того самого, що продав його матір та вбив опікуна. Спанований непереможним гнівом, підручник бардою розтяв Кляркончві голову. Збіглися в одночас люди а тому що тодішним законом було, смерть за смерть, кинулися до Тригвісона. Втікаючи ради власного життя, схоронився на дгір княгині Олявиної. А вона веліла слугам зі зброєю в руках боронити молодого родимця. Хто знає, який бувби вислід бою, колиби не Володимир. Він замирив порушені уми новгородців, нагадуючи на убійника високу грошеву кару, котру заплатила Олява, бо Тригвісон був беззасібний. Вона також згодом допомогла землякові винесеженням на дальше життя, закупивши для нього малу бльотилю, з котрою міг

почати піратство, так як тоді було загальним звичайним промислом морських очайдухів. Так Тригвісон і Володимир стали найтіснішими товаришами, бо злучила їх недоля, а які це мало наслідки на будуче, розясниться в тягу оповідання.

На вість про смерть Олега, Володимир не почуває себе надальше безпечним в Новгороді і тоді шукає захисту в землі своїх предків, у Скандинавії. І тоді саме Тригвісон стає йому в пригоді. В дружині Тригвісона живе Володимир і находить забавку і добру відплату за колишне гратування життя. Разом з Тригвісоном Володимир пускається на морські виправи старим ладом варягів і живе так аж до хвилі смерти старого Свинельда. На вість про смерть цего любленого варяжими лицаря, сгідний, що нема вже сили, котра успішно моглаби йому протистанитися, Володимир залишає морське життя у фльотилі Тригвісона і в році 978 при помочі товариша збирає варяжську дружину та виповідає Ярополкові війну. "Володимиръ ти иде на тя, пристраивайся противу битьсѧ". Та Ярополк не мав сили ні любови старого Свинельда. Володимир приступом бере Полоцьк а наречену Ярополкову, княжну Рогніду, бере за побічницю, щоби так пімстити її рану гордість. Через зраду свого варяжського дорадника Блуда, 11/Є, 978, Ярополк гине підступним способом а Володимир стає Великим Князем Київським, вдовицю по Ярополку, залишає при боці своїх побічниць а визначалася вона незвичайною красою і походила з грецького царського роду. Володимир серед безперервної рати, воєн невгомонних творить основи під українську націю і закріпляє українську державу. Безнастанні бої і війни займають майже весь час життя Володимира. І так одним з перших походів, був наступ на "ляхів". Що це були за "ляхи", нині годі точно определити. Володимир "занять градьі їх, Червень, Перемишель і - другі. Польська держава самостійною тоді ще не була. Польський князь Мешко І. був вазалем німецького короля і платив дань. Границі польської вазальної области не сходилися тоді ще з границями української держави і це тревало аж до року 999. Тоді Болеславові Хороброму поталанило здобути Краків від Чехів. Отже границі України в році 978 межували з границями чеської держави на заході. Згадані "ляхи" могли бути одним з менших, нині безслідно пропавших галицьких племен - подібно як тодішні карпатські "хорвати" або надроські "поляни", про котрих на жаль нема жадних блищих вісток і котрі певно вскорі злилися в цілість українського народу.

Слідуючі походи Володимира були проти Вятичів /двома наворотами/, Ятвягів, Радимичів, Хозар і Болгар /також подвійні/. Розбито всіх тих ворогів, наложено данє і так ні один рік панування Володимира не пройшов безтрудно. Золотимир дав "серед рати великої, без переступа". І тоді саме, серед безнастанного розгару воєнного, осінню 986 року приїхав до Київа на зимівлю старий друг Володимира, ще з молодечих літ, Оляф Тригвісон - але вже християнином католиком.

Серед безперервних морських виправ, Оляф найшов-ся раз в одній німецькій пристані і тут пізнав монаха Тангбранда. Чернець той по звичаю тодішних місіонарів носив крім чоток і св. Письма, також меч і щит. На щиті мав представлене Розпяття. Оляф зацікавився таким невиданим ще для нього гербом і став питати про його значіння. Тангбранд докладно все оповів і тоді Оляф порушений словами а ще більше Божою ласкою, просив о щит. Дістав його в дарунку і дивно до нього привязався. Кілька разів у битвах тільки завдяки цему щитові, врятував своє життя. А коли згодом, після кількох літ, на англійськім острові Scilly знова стрінув монаха, порушений Божою ласкою просив о хрещення. Від тоді став ревним визнавцем Розпятого і все у походах мав сгого сталого прибічного духовника - англійця. Життя Оляфа дає згодом богато примірів тої ревности. І так на острові d'Orkney змусив до хрещення начальника острова, взявши його синів в заклад і загрозивши навіть їх убиттям. Відзискавши батьківщину і власть в ній 995 року, став ширити християнську віру в Норвегії мимо всіх перепон безустрашно і послідовно. До Трондем, де стрінув сильний опір поганства, скликав окружних начальників, під позором смерти. Одинадцять з них придержав і обявив їм, що після їх вірування треба богам принести жертву а тою жертвою саме гідною будуть вони і тому велів їх придержати. Всі просили тоді о хрещення. Там теж, у Трондем, поставив першу катедру в честь св. Климентія, мученика і папи римського.

Всі саги,тобто народні епоси того часу Норвегії,величають однак Оляфа Тригвісона головно як того,котрий навернув нашого Великого Князя Володимира.Коли ж до того зважимо,що жерела тодішні грецькі,ні перські,ні арабські ані вірменські,про навернення Володимира греками нічого не згадують,що певно булоби було,колиби греки навернули чи причинилися у значній бодай мірі до навернення,то лишається приняти за правду оповідання тогочасних норвежських саг а не оповідання літописців компіляторів і пізніших вставок в нашій Повісти Временних Літ.Наші історики досі на жаль крім одиниць замало зверталиуваги на північні жерела до нашої історії.А саме саги оповідають про зимування Оляфа Тригвісона зимою 986/7 в Київві,про це,що Оляф їздив навіть до Греції і привіз зі собою єпископа Павла і про те,що тоді - 987 року - охрещено Володимира і він приняв християнське імя Василь.Хрещення довершив правдоподібно особистий духовник Оляфа в присутности єпископа Павла і так дійдемо до цікавого висновку.Єпископ Павло був в канонічній залежности і судовласти патріярха Николи Хризоберга,що знова був у лучности молитви і затверджений папою Іваном XУ.Отже на всякий случай Володимир приняв віру тільки одну - католицьку - бо схизми тоді ще не було і всяке говорення про Володимира як схизматика невірне та обидливе.

Коли глянути взад на минулі перпісні дії української землі,то першим що по переданню мав благословити українські степи був св.ап.Андрій.

860 року вертали з наших земель славянські апостоли Кирил і Методій з мощами св.Климента,мученика і папи,котрі віднайшли мабуть в Корсуні.Значить в темтих околицях голосили Христову віру.В тім самім році українські війська під проводом Аскольда нападають на Византію.А висліком цего зудару є зацікавлення вірою і просьба до св.Ігнатія,тодішного патріярха про присланння епископа і священників.Згадується вже тоді про прихід епископа Михаїла до Київа і будову церкви св.Ілій.

В році 954 приняла св.Хрещення Велика Княгиня Ольга,котра в 959 шле послів до німецького цісаря Оттона I. з проханням о місіонарів.Приїзджає у висліді цего посольства епископ Адальберт на короткий однак лише побут.А вмираючи-Ольга записує своє село Будотино для церкви Пресв.Богородиці в Київві.

З нагоди заложення пражського епископства,папа Іван XIII. в році 972 згадує також про Україну у звязку з новозаснованим у Празі жіночим монастирем.

Ще запанування Ярополка / помер II/6,978/ "того же лѣта пріидоша послы къ Ярополку изъ Рима отъ папы".Папою був тоді Венедикт УII./975 - 984/.

Славянські жерела згадують про послів папи Івана XУ до Володимира, ще коли Володимир був в Херсонезі,990 року. "Приходиша послы изъ Рима отъ папы,и мощи святыихъ принесоша къ Володимеру",правдоподібно мощі св.Климентія.Однак західні жерела згадують про друге посольство 991.року, вже до Київа.Посли відійшла з цего посольства "з любовю і честю".Знова 994 року Володимир шле своїх послів до папи,а вже року 1000 новий папа Сильвестер II. посилає послів до Київа.У відповідь 1001 року Володимир шле знова послів до Риму.

Коли ще зважимо,що Володимир одружився згодом з Анною Багрянородною, сестрою грецьких цісарів,Василя і Константина,а по її смерти знова одружився з внучкою Оттона Великого,з роду Cuno d'Oeningen i de Richlinte - отже в католицьких західних кругах,де засади церковного права подружого були строго додержані,то про католицизм Володимира сумніву бути не може. Друга жена Володимира була далекою своячкою Багрянородної а папа Сильвестер II. ще як архієпископ Раймсу,тоді ще з іменем Герберт,був тоді опікуном Оттона III,що знова як син Оттона II і Теофани,сестри першої жінки Володимира,Анни,був посвоячений цим робом з двором грецьких царів. Зрозумілою буде тепер частість посольств з Риму до Володимира і навпаки, та пізніше законодавство Володимира,як "Устав Володимиря",і заведення десятини.Устав віддавав судівництво трибуналови епископів в справах моральних і церковних,спорів і спадщин,ваг,старань про бідних,опущених і про школи.Такі управнення для церкви знало тільки право західне,а не знало того зокрема тодішне право грецьке.Колиж би Володимир був приняв хрещення від греків,і они булиби принесли зі собою також свої устави і нині не малиби ми Уставу Володимиря.Подібно заведення десятини.Володимир завіз "отъ имѣнья моего и отъ предъ моихъ десятую часть" на церкву Пр.Богородиці в Київі,від чого та церква стала називатись десятинною.Установа десятини в Греції давно була в непамяти,тільки на заході істнувала в повній силі,на основі управнень для церкви з 779 року,від Карла Великого.

Долучається ще тут справа азбуки.На Україні принялася відразу кирилиця.Коли греки знова,як знаємо з їхнього поведення в Болгарії намагалися завести свою азбуку,навіть насильно,через палення кириличних книжок.

Доказом для нашої ваги є також київської митрополії,про котрої заснування грецькі жерела згадують аж під роком 1037/8.Однак незаперечною подійсностю є,що вже раніше в Київі урядував архієпископ.Певним є також, що греки його не становили - інакше не згадувалиби про це аж 1037 року. Хто настановив того архієпископа,досить відповідь подійсність частих посольств до Риму і з Риму за Володимира.Літопись згадує про архієпископа Івана,що гитав в Київі Святополка після побіди на Ярославом,1018 року. Він помер десь після канонізації св.Бориса і Гліба,по хрещенні Романа і Давида,десь біля 1020 року.Після него архієпископом був Болгарин,з охридського патріярхату,Клекса,котрого однак через інтриги греків відкликано до вітчини і доперва 1037 року греки присилають до Київа першого свого митрополита Теопемпта.

Отже у всякім случай звязки з греками були тоді дуже слабі,а радше навіть неприятельські.І коли Володимир в році 988 пішов помагати грецьким цісарям в скруті,в яку попали через бунт Бардаса Фоки,то це було незвичайною для тодішних взаємин подією.Досі Греція і Україна безперервно посилали зі собою зі змінним вправді щастям,але з дуже малими перервами. Греки,коли просили помочі,то вже у останній скруті і у християнина,яким від 987 уже був Володимир.З тим годяться також наші жерела,як "Слово о законі і благодати" митр.Іларіона - 2/ Життя св.Бориса і Гліба,Нестора, що виразно зазначує рік 987 роком охрещення Володимира - 3/ Память і похвала Князю Володимиру,мниха Якова,що також рік 987 називає роком охрещення.Всі три жерела подають,що Володимир охрестився з власних понук, "вящих" - " все пізнавши".Подібно кажуть 4/ Літопись Пскова і 5/ III. Літопись Новгороду.Звідки Володимир міг "все пізнати",як не від свого окруження,до якого треба зачислити впливи бабуні Ольги /память Якова/,як також улюбленої жени Болгарині,котрої сини були його вернимнками і стали через братоубійчу смерть мученими і святими,Борис і Гліб.Тут було поле духової праці і щирої дружби також для Оляфа Тригвісона.Так спільними впливами і спільним зусиллям богатьох душ великих,Володимир навернувся і став святим.По його приміру навернулася також українська земля.

Про прихильні звязки Володимира зі заходом свідчить між іншими також подійність,що в році 1007 прибув з Угорщини на двір Володимира св.Бруця подійність,що в році 1007 прибув з Угорщини на двір Володимира св.Бруно,з Квердфурту.Він голосив слово Боже славянам а тепер задумав удатися до Печенігів.Володимир мав саме тоді недобрий сон і тому намагався відрадити св.Бруно від того замір.Та мимо ласкавости приняття і просьб,святий не дав себе відмовити від раз повзятого рішення.Тоді Володимир особисто відвіз його до границі своїх волостий,де починалися печенізькі степи.Навернувши чимало знатних печенігів,св.Бруно повернув до Київа,висвятив там окремого епископа для печенігів,котрий сейчас удався у свої місійні околиці з одним зі синів Володимира.Сам св.Бруно відїхав на дальшу місійну працю на захід,до литовців і славянських прусів,де й зазнав мученичої смерти,14/2/1008 року.

Після окрещення Володимир відмінив своє життя.Для бідних і опущених став батьком.Пінив духовенство і дбав про його випосаження.Ставив церкви, як церкву св.Климентія,папи,в котрій зложив мощі тогож мученика і утвар косунську та віддав ту церкву під нагляд еп.Настася з Корсуня.Ту церкву

названо згодом десятинною і посвячено в честь Пр.Богородиці.Володимир поставив також церкву св.Василія у Києві, на місці,де колись стояв перун. Він оснував також церкву Пр.Богородиці у Володимирі Волинськім та церкву Преображення у Василеві коло Києва.

Він свої власні гроші,на котрих бачимо знак трійці або як тепер загально звуть,тризуба,з хрестом святим - мабуть символ Пр.Трійці.Подібний знак стрічаємо на грошах надбоспорської держави,котрої столицею був Пантикапей,нині Керч,за князя Тоторзеса,около 270 років.

Дітям старався дати науку,голодним хліб,державі єдність і силу,дружині славу.Тому коли помер 15 липня,1015 року, "плакашася по немъ вси..." Перший раз святим згадує літопись св.Володимира під роком 1254. А першу церкву його імени збудовано в Новгороді 1313 року за архієпископа Давида.

Память нашого великого святого почитає зарівно західна,як і східна Церква.Величають його як заступника перед престолом Божим,Великого світського лицарськими ділами своїми,а ще більшого духом безсмертним - вірного сина одної,святої,соборної і апостольської Католицької Церкви.

Митрополит Іларіон в "Слові о законі і благодати" так взиває св.Володимира : "Похвалимъ же и мы по силѣ нашей,малыими похвалами великая и дивная сътворшаго,нашего учителя и наставника,великаго кагана нашея земля,Владимера,внука стараго Игоря,сына же славнаго Святослава,иже въ своя лѣта владычествующа,мужьствомъ же и храбрьствомъ прослуша въ странахъ многихъ и поминаються нынѣ и словутъ.Не въ худѣ бо и и не въ невѣдомѣ земли владычествоваша,но въ Русьской,яже вѣдома и слышима єсть всѣми конци земля ..."

Мучеництво українців католиків на Підляшу.

Парохія Пратулин.

Числила около 1500 душ українців католиків,котрих взірцево вів о.Йосиф Курманович.Вже в році 1867 за опір проти заряджень новаторських в напрямі православія,парохія платила контрибуцію і покутувала по тюрмах за оборону свого о.пароха,котрого уряд часто арештував.Парохіян цюганяли тоді на примусову бірманку та наклад ли на них грошеві кари.Так тревало з поперемінними настроями аж до року 1874,котрий то рік кровавими буквами вписався в серця підляшських унітів.На початку 1874 парохія Пратулин попрощала раз на все свого дорогого пароха,котрий викормив її і виховав словом відвічних Божих правд.На місце пароха царський уряд накинув православного батюшку.Люди перенялися великим жалем і ніяк не хотіли прийняти батюшку.Сховали церковні ключі,замкнули приходську хату і не внустили до церкви нового насланця царського православія.Батюшка повідомив про те все губернатора Громеху а той припоручив повітовому начальникові, щоби завів лад у селі а церкву передав батющі.

22 січня,1874 року начальник приїхав зі сотнею піхотинців до Пратулина і загрозив їм насильством та карами,якщо не повинуватимуться приказам губернатора.Коли зібрані на сході люди відповіли,що не позволять на те,щоби православний батюшка в їх церкві відправляв,тоді начальник заказав,щоби старші з громади і мудрі виступили наперед.

- Ми всі мудрі - відповіли хором пратулинці - і зможемо це дальше терпіти та оборонимо нашу церкву.

Начальник побачив,що людий не залякає ні хитрости ні поможуть,на день 23 січня спровадив з Берестя та з Білої Підляшської ще дві сотні піхотинців та сотню козаків.

Парохіяни побачили маси війська,що завалили село.Однак рішили витревати до кінця і радше згинути в обороні своєї прадідної церкви,як допустити,щоби православний батюшка взяв її в посідання.І так усі зібралися тісним кругом церкви,деякі клячали і молились,інші стояли.

24 січня о годині десятій зрання військо обступило цвинтар,а начальник заждав видачі парохіяльних ключів від церкви і приняття батюшки. Радив людям негайно розійтися.

- Пане начальнику - відповіли зібрані вірні - коли Ви забирали нам з церкви ще недавно предмети нашого обряду,тоді Ви запевняли нас,що уряд не має жадних лихих намірів супроти нас і не буде нас силувати на православія.Ви казали,що уряд хоче тільки очистити наш обряд з латинства.Ви говорили тоді,що колиби хтось хотів від нас щось більше,то тоді ми всі старі і молоді можемо взяти навіть коли в руки і боронити церкви та за село такого напасника прогнати,наїть колиби це був сам начальник.Отже ви самі уповажнили нас тоді і навчили.Нині ми стоїмо в обороні святої віри нашої і церкви ! Ничі ви судите свою власну справу а з нею і свою совість.Ми не маємо колів,як ти колись нам радив.Але ми стоїмо тут безборонні і воліємо вмерти на цім посвяченім місці,як віддати церкву на православія !

Начальник не мав на це що відповісти і тому порадив їм,щоби вибрали між собою кількох,котрі поїхалиби з ним зараз до Заболотя або Дрелева,і там власними очима поглянули на труни попід церквою а вернувши представили "упоростуючими" наслідки їх упору.

Але парохіяни відповіли :- Нощо ми маємо кудись ходити та глядіти на чужу кров.Нехай інші приїдуть сюди та поглянуть на нашу кров і переконають,що той,котрий їх оживляє,оживляє також і нас а віра є дорогою так для них,як також для нас !

Тоді начальник став кликати поодиноких людий з громади і казав їм викликати на решту,щоби відступили від церкви.Але вони не хотіли його послухати.Тоді казав їх арештувати та відіслати до тюрми а інших знова викликував.Люди побачили,що начальник поволі-поволі забере їх всіх так поодиноко під церкви,тому вже більше не слухали його викликувань і погроз, але лишалися на місці.Тоді зпоміж війська виступив полковник Штайн,німець з роду і протестант,та став немовляти нарід,що православна віра є найліпша зі всіх вір.Та коли люди тільки слухали а згодом спитали,чому він сам той рівк не приймає,тоді розгніваний полковник казав військови підступити близько під цвинтар,розвинути прапори,набити кріси і ударити в бубни. Тоді затрубили до наступу і військо стануло валом перед безборонними українцями з Пратулина,що боронили віру католицьку перед наступом московського православія.

А коли Штайн видав розказ для війська до наступу,тоді парохіяни впали як один на коліна і заспівали "Під Твою милость",а пісня ця злилася в один зойк ... Люди заперли цвинтарну браму і сказали : Тільки по наших трупах підете до церкви !

Тоді полковник,щоби не наражати війська на перешкоди зблизька і видно бойчися можливого наступу парохіян,затрубити казав і наказав відвороти на десять кроків назад.Військо розгорнув до стрілу та дав сальву ... Першого поцільного мученика люди піднесли в гору та відслонивши свої груди кликали : Дайте й нам таку саму смерть !

Та стрілянина булаби знов ішла,але кулі поцілили також салдатів,що стояли по противнім боці цвинтаря.А коли піднесли раненних,тоді військо перенялось перестрахом.Штайн казав знове трубіти і заперестав дальшої стрілянини.Так православні тоді в Пратулині вбили ТРИНАЦЯТЬ НАШИХ БРАТІВ ПІДЛЯШСЬКИХ УНІЯТІВ а РАНИЛИ КІЛЬКАДЕСЯТЬ.

Розярена салдатня кинулася тепер зі сокирами на цвинтарні стовпи,звалили паркан,порубали браму і з багнетами кинулись тепер без перепон на мученицьких українців.Людий,що здебільша клячали,тратували і калічили,потім так здорових як і ранених повязали шнурами та на ніч кинули у хліви, котрі мали заступити тюрму.

Слідуючого дня раненько повідділяли ранених від здорових і ранених віддали під опіку родичів.Також спровадили фельчера і лікаря,щоби оглянули ранених.Та лікар мав також завдання.Ніхто з родин не хотів видати своїх раненних,а найдені ранені не хотіли сказати,що їх болить.Люди перняті геройством віри,воліли радше померти і стати мученниками за святу віру,як ратувати земне життя.З подивугідною терпеливістю зносили ранені тяжкі болі а одинокою їх розрадою то була свідомість і готовість все віддати за свою святу католицьку віру і український обряд.

Так начальник попіту кінець кінців здобув церкву,насильно отворив її а людям заборонив хоронити мученичих полеглих на цвинтарі.Казав їх

поховати самим салдатам. Їхню могилу зрівняв зі землею та це казав втоптати.

Після цих подій тюрми в Бересті, Білій і Сідльцях наповнилися нашими вірничи. Навіть найбідніших губернатор не пощадив а обложив тяжкою контрибуцією. Три сотні піхоти остали в селі на удержання пратулинських уніятів, для забезпіки бажнями та його помічника і дяка.

Та мимо цих попромів і кар начальства, мимо кровавих жертв, присутности війська і жандармів, стійкі у вірі парохіяни ідуть під проводом Конрада Грищука до своєї церкви, стають перед престолом і в присутности своїх ворогів так кажуть до православного батюшки : Всюку ! Пощо ти прийшов сюди донесці вівчарні ? В нас є ключі до церкви а ти вліз сюди через вікно як злодій чи виломив двері як розбійник. Ми не твої вівці а ти не наш пастир. Дідам спокій ! Ми просимо тебе в імені наших батьків і дітий, в імени крови наших мучеників - іди собі геть з нашого храму, зіставнас самих !

Така відозва народу повторялася за кождим разом, коли до села приїздив новий православний батюшка, бо попередний почувши такі слова чим скоріше старався виїхати з Пратулина і більше не вертав.

Вкінці полковник Штайн задумав успокоїти нарід в інший спосіб. Власним кулаком став вибивати зуби віряним людям. Копав ногою в живіт, бив палицею по голові, в груди, в лице а коли "упорствующа" жертва заливалася кровю або умлівала, тоді хапав за волосся і кидав нещасним до землі. Відтак казав вязнити в Білій або Сідльцях. Наочні свідки тих жорстокостий оповідали, що від такого поведення Штайн сам знечулював себе і робилося йому зле. Тоді жовніри виносили його на повіз і відвозили до Янова. Часто відлежав цілий день і тоді Пратулин мав зглядний спокій. Але вже слідуючого дня зривався на брехливі доноси стражників, казав вести себе до Пратулина і наповнений пекольною злістю знова мучив невинні жертви. Так Штайн переводив в Пратулині православну місію ....

Коли селянин носив ім'я Йосафат, то гірко мусів це відпокутувати і за себе, і за своїх родичів, що при святім хрещенню дали йому таке зненавиджене православними ім'я. Тиранові здавалося, що катуючи селянина рівночасно мститься на самім покоїкім мученику за унію.

В обороні пратулинської церкви лягли тоді мученичою смертю слідуючі ґазди : 1/ Лука Войко -2/ Кость Войко -3/ Пилип Кирилюк -4/ Максим Гаврилюк -5/ Вінкентій Леонюк -6/ Данилс Кармашук -7/ Вартоломей Осипюк -8/ Аніцет Грицюк -9/ Онуфрій Василюк -10/ Гнат Франчук -11/ Іван Андрійюк - 12/ Михайло Ваврищук і 13/ Кость Лукащук.

При кінці 1874 і з початком 1875 років впала нова пошесть на нещасних пратулян. Цим разом царський уряд звелів збирати "підписи" за переходом на православія. Начальник і військо змушували людий у всякий спосіб через два місяці, поби підписалися за переходом на схизму. Потоками лялася тоді кров наших братів уніятів, а не було пільги ні зрівняння нікому, ні молодому ні старому, ні мужчинам ні жінкам. Пратулинська церква черніла дірами від куль, а тіла пратулинців стікали кров'ю від кутів неправославних місіонерів. Обоїча і весь дорібок селян підпав упорядження рідська. Ґаздів щоденно гонили на безплатні фірманки по кільна миль, а згодом попродали їм коні на заплачення залеглих кар за упір. Жінки і діти мусіли руками робити шарварок та збирати сніг і болото в дорогах. Декстрі з пратулинців пожили в тюрмі довгих сім літ. Були їх, катували, а потім ті кістяки висохлі від голоду і чорні від побоїв, але зі сніжнобілою ангельською душею, висилали в глибину Росій. Виселено на поселення в глиб Росій між іншими ці особи : Яків Никифорук зі жінкою і дітьми -2/ Юрій Макарук, був 7 літ в тюрмі у Білій Підл. а в тім часі все втратив, ґаздівство, жінку і діти -3/ Евдоким Матюк, був 7 літ в тюрмі -4/ Степан Матфеюк, був 7 літ в тюрмі -5/ Андрій Тофилюк, 7 літ тюрми -6/ Йосафат Лазарук, 6 літ тюрми -7/ Еміліян Семенчук, 6 літ тюрми -8/ Полікарп Пижук, кілька літ тюрми. Всі ці зруйновані на здоровлі і маєтку, поїхали примусово в глиб Росій. Дальші жертви : 9/ Андрій Осипюк -10/ Теофіль Шанавський -11/ Іван Мелинчук -12/ Андрій Качан - і много, много інших. Кождий ґазда протягом кількох місяців тратив весь дорібок на утримання салдатів. До того ще всі спільно мусіли заплатити 60,000 зол. кари, котру стягнено при помочі ліцитації. Але духа їх не захитано, Витревали всі, як один і юдів між ними не було ....

П.Куліш :

До кобзи

Кобзо моя ! Непорочна втіхо !
Чом ти мовчиш, задзвони мені втиха,
голосом правди святої дзвони,
наші пригоди мені спомяни.

Може ще вкоханнє серце
тяжко забється, до серця озветься,
як на бандурі струна до струни.

Хто не здоліє озватись слогами,
хай обізветься дрібними сльозами -
тож своє слово дзвоки-промовляй,
душам братерським заснуть не давай.

Хай недолірки твої туманіють,
хай вороги твої з жалю німіють,
ти рідну семію докупи скликай .

Гей, хто на сум благородний богатий,
сходьтеся мовчки до вбогої хати,
та посідаймо на вбогих лавках,
та посумуймо по вбогих братах.

Темно на дворі, зоря не зоріє,
вітер холодний од півночі віє,
кигилять вовки по степах-облогах.

Кобзо, ти наша гідрада єдина !
Поки прокинеться сонна країна,
поки діждеться живої весни,
ти нам по хатах убогих дзвони !

Этиха дзвони, нехай мучене серце
важко забється, до серця озветься
як на бандурі струна до струни.

о.Ст.Семчук :

Критикам "Фанфар"

Змережану світлом полярним лелію мрію-розвію
серед пігдиких цих піль, серед вільного степу,
то наростають у серці розгар і думка розплати
в мінлиросійну, заманну, промінну болем дугу.
Далекі стони, прибиті - вихром завіяні сльози,
стукочуть вечір у шибки, раньом змивають поріг.
Вкрайно моя незабутня - розтерзана посеред грози -
чи можу Тебе позабути в мандрівці кривавих доріг ?...
Стеренька хатина маленька. Ікони святі, богомільні
і Матір як голуб сигенька, кличуть до мене : Верни !
О Боже, радосте світа ! Дай мені сили горіти
й вернути, вернути, вернути у здійснені тюрчістю сни ....

Ф.Г.Чапур :

Ідилля

Серед ліса в пушавичі зріс дуже вогкого
поприлипали верба й осика дуже голосно.
Товстенький, [illegible] дуб, [illegible],
то до верби, то до сосни [illegible] стелився.
День за днем, місяць по [illegible] дубець простягався,
вже до сосни, до верби [illegible],
лиш гостролист, цупкий [illegible] сосновий
вірно, в тугу, [illegible] понад деревину.
Не [illegible] слабенькі, почали сваритись,
через дуба небо й сонце для [illegible] закрите.
Та дуб тільки расхохотався, нічого казати,
мимоволі прогрішився, аж тепер почати.

.....

Серед темної раз ночі буря все зірвала,
сосни жахнувся [illegible],
Одна сосна [illegible]
сильні гілі могучий [illegible]
Аж тоді дуб [illegible],
тепер в згоді будем жити доки не загину ...

А.Цибрівський :

Готуйсь...

Готуйсь до бою, хто живий !
Готуйсь, [illegible] нас хвиля
і [illegible]
іди вперед [illegible] !
[illegible] клич -
у бій за правду, за ідею !
І сміло, бадьоро, як гої май,
що красне, рідне, здобувай !

ДОПИСИ

о.Микола Демків

Звіт Архієрейських подорожей і Богослужень.

Протягом Зелених Свят відбулися архієрейські відвідини церков в Кридор, Рефорд, Алтикан і Вілкір. Відбулися так, що ще мої колеги та інакше собі бажали. Спекти устали, а коні спішно заповідю кожну дорогу. Дуже манило людей на всіх кроків різдати поміту за всі добродійства і ласки та упросити новин. І в наші оселища прибуль Преосвященний з любою ласкою, що рад побачити вірних своїх. Зачали від посвячення церкви св.Духа, 12 миль наполудне від залізничої стації Кридор. Зібралось доокольчих вірних дуже богато, щиро відданих своїй українській католицькій церкві. Але були й такі, що лишили батьківський дім а тепер прийшли тільки послухати, які то слова не стрічать в рідній хаті. Витали Преосвященного хлібом і сіллю і [illegible] словами. Наси народу слухали прекрасних наук Преосвященного і запам'ятовували в свій дух, щоби ні одного слова не пропустити. Наслідки оказались дивовижні. Такого піднесення духа давно вже тут не було ...

В неділю день Зелених Свят, та празник Пр.Трійці відбулася архієрейська Служба Божа в церкві на Рефорд. Не нетямлять такого здвигу народу в тій церкві. Хоч церква перква, та помістити всіх не могла. І так підчас науки нашого Епископа, здавалося, що сам св.ап.Павло промовляє і навчає. Св.Павло переходив давно великі простори Европи і навчав, подібно нині наш Епископ наслідник святих апостолів переходить простори Канади і утверджає наш нарід в Божій науці Спасителя. Та й здавалося неначе буря переходила понад голови зібраного народу. Не та буря, що знищення ширить і несе руйну, але що оживляє та підносить зломане, криве простує, слабе зміцняє а добре усовершує. Наш добрий Пастир бурею слів Божих потряс до глибин серця присутних і на многих лицях слідно було сльози, жалю - на згадку того нещастя, яке посіяв релігійний роздор, коли дух чужий, дух зневіри і сумнівів закрався до струхлявілого у віковій неволі духа нашого і тягне його на дороги лжі і облуд, відводить від Бога а веде на манівці відступства. І так посівом злощасним наросли цілі ряди українців, що без духа життя надприродного, без віри, без чести і сумління, без серця і сорому, дійсних новітних Каїнів, що жидаються на власних братів своїх і радіби їх убити без милосердія, наче найгірші вороги.

Так знівечили нашу думку, як вороги наші землі. Кождий носить в мозгу якийсь відломок і уважає його за ціліть, а звідси гніви, ненависть, завість, партій і сторонництва, борба о назви, слова, а найчестійше о власну гордість. А що найгірше, то ніхто не чує жадного болю сумління, бо серце стало нечутке на обовязки Божі а поблажливе на все зле і негідне. Ох, як це болить, як тяжко, а признати треба. Треба, найвищий вже час, взятися за ліченя з тих страшних хорів.

Враження наук доброго Пастиря остало величезне а вислід того сильний підйом духовий. Дари і ласки Духа святого ділали на серця слухачів, як роса небесна. А душею і чуттям доброго Пастиря стрясали ріжні гражіння. Радість на вид добрих вірних овець стада Христового. Але був і смуток на вид кукілю і жаль в душі над заблудшими вівцями, про котрих каже св.ап.Павло : "Много бо їх ходить, як вороги хреста Христового, що тепер плачучи оповідаю" /Филип.3,18/ Так перед душею пересувалися навіть старі утерті згіршення і тому Пастир добрий піднесши голос свій, картав і напоминав, але не зі строгістю неумолимого судді, лише з любовю доброго Батька духовного. Тому Преосвященний наклікував до поправи, наче св.ап.Павло : "Замість Христа ми післані до вас, наче Бог через нас напоминає вас" /2 Кор.5,2о/ - "Не ходіть, як погани ходили в суєті ума, щоб гріх не царює у смертнім тілі вашім, так щоби ви слухали його похотей" /Рим.6,12/ - "Відновіться духом вашого ума і одягніться в нового чоловіка, що сотворений по Богу в справедливости і святости правди" /Еф,4,24/

Неустрашений наш Владика, по короткім обіді, попращав своє стадо з околиць Рефорд і відїхав на північ до каплиці Алтикан, яких 22 милі. Алтиканці зробили милу несподіванку. Не здалека мов було доглянути якусь громадку людей. А іменно виїхала кінна бандерія на стрічу Преосвященному. Всі коні дібрані, чергові - провідник на гарнім білім коні - хлопці жонаті зі жовтоблакитними лентами устьилися на позір і закликали : Витай нам наш Владико ! Слава, слава ! ... А на приказ провідника "В похід, походом руш !", знялися парами за провідником. Коло чистенько прибраної каплички витали Преосвященного алтиканці. Наш добрий Пастир знова навчав, потішав, заохочував і благословив. І знова зі жалем прощали вірні свого Епископа. І знова відпроводили свого Епископа кінноточики і ще залунав прощальний клич : "Прощай нам, наш дорогий Владико ! Слава, слава !... Преосвященний пообіцяли вислати свою знимку гоїм кінноточикам, поблагословили їх і вирушили в дальшу дорогу до Виткова, 14 миль звідтам, доцеркви Вознесення. Там при устроєній гамі зібралося дуже богато народу. Після короткого молебня, знова поплили за науки Преосвященного Епископа, а паства жадно їх слухала і заховала у своїх серцях, як дорогу памятку на будуче життя.

Вже пізно вечером прощали ритівці свого доброго Пастиря з чувством великої вдячности і любови.

Ті відвідини минули як милий сон, як мрія, і полонили серця нашого доброго народу українського, що вміє цінити духовну прислугу і щиро за ню відячується. Зрозумів нарід, що свому доброму Пастирю належить честь і пошана, бож це честь також і для гідности апостольської особи, власти і уряду. Це пошана, віддана посередникові між Богом і людьми, висланникові і помазанцеві св.Духа, який через Епископа зливає на нас дари і ласки небес. І тому св.ап.Павло каже : "Так най нас уважає чоловік слугами Христовими і за-

відателями Таїн Божих" /І Кор.4,І/.Честь Єпископа спасає остаточно на того,що його післав.То є на Господа Бога.-Як Отець післав мене,так Я посилаю вас - сказав Христос.А св.ап.Павла каже,що Дух святий поставив Єпископів пасти стадо Христове.

Вірно і з відданням пращаючи свого Єпископа,водночас заявляємо нашу улягліть і синівське піддання під кожде Пастирське рішення і заряджения.В нинішних часах,що повні горьких змагань і посилень підкопати єдність і повагу - в часах,в котрих люди все критикують і ганять, що з їх лукавими поглядами не погоджується або протиритьсяїх сторонництвам і партійним засадам,котрі жорстоко стоять у зіпсутім духові часу, - наш голос є голосом вірности і сталости в послусі і карности.Не партійництвом ані сторонництвами,але певним шляхом,указаним Христом Богом і тому одиноко безпечним і прегдивим,наш Епископ веде нас до наміченої цілі.А та ціль наша,то Христос,бо Він сам сказав :"Я є Дорога,Правда і Життя"./Ів.І4,6/І тому ми всі підемо за тим голосом.В дарі складаємо нашому Епископови привязання і прихильність нашу і то не лишена словах,але що головніше в ділах наших.Ми вірно будем все стояти під проводом Епископа нашого,в долі,чи недолі - бо лише в єдности стада і любови,під одним проводом свого Епископа ми бачимо перта,могутність і силу,підпорку,запоруку кращих часів,остою і опіку та перемогу наших засад,що є засадами віри і обичаїв Христових.А Христової скали ніхто не переможе,жадні сили пекольні - і тому ніхто і ніколи не подолає також Церкви Христової,Католицької.А з Нею не подолає також ніхто і ніколи нашої української католицької Церкви,до котрої прилягли серце і душа наша.Дасть Бог добрий діждатися,то знова питаймо колись свого доброго Пастиря а тепер з вдячністю кличемо у слід : Прадайте нам дорогий,добрий Пастирю і правте Церкгою на многі,многі і благі літа !

З ЦЕРКВИ І СВІТА

Дня І4 мая,ц.р. Преосвященний наш Епископ посвятив угольний камінь під парохіяльний Дім ім.о.М.Шашкевича в Портедж ля Прері,Ман. - при співучасти трох священників.Було присутних богато вірних та представники міста.Новій нашій національно-релігійній станиці в Манітобі бажаємо як найскорішого викінчення та успішної праці на славу Божу і добро народу нашого.

З краю,по паломництві до Святої Землі і відпідинах та молитвах у вічнім місті Римі,повернув загально звісний і люблений о.М.Оленчук до дальшої душпастирської праці в Канаді.

Душпастирювання в околицях кольонії Фишер Бренч,в північній Манітобі,приділив Преосвященний Епископський Ординаріят о.Лотоцькому.

Епископом для Лемківщини з осідком в Сяноці іменувала Столиця Апостольська о.др.Пр.Лакоту,котрий від р.І925 сповняв уряд епископа помічника в Перемишлі,Галичина.До нової дієцезії прилучено 9 гірських деканатів,від Сянока аж по Санч.

Дня 6 мая ц.р. Закарпаття обходило І30-літню річницю уродин першого свого будителя і духовного провідника,складача першого тамошного молитовника і пісень,що стали гимном всенародним,о.Олекси Духновича.Уродився в селі Тополі,жупа земплинська.

В Бразилії спалено досі І6 міліонів мішків кави і як подає бразилійська Праця,там палять каву а в Півн.Америці пшеницю,щоби тільки вдержати ціну - а множество народу гине по інших краях з голоду.Це саме є вислідом поганського наставлення в торгівлі,котрий у ближнього бачить лише кишеню, а не бачить душі і не хоче знати про любов.

Дня третого червня св.Отець виклав цілий іспанський за протикатодиське поведення а вже шестого червня цілий той злощасний уряд подався до димісії.Отже бачимо з теперішного життя,що саме великі панове і богачі є тими,котрих викликає Церква,бо вони її нищуть.Отже даремні балачки деяких людців про те,будьтоби церква тримала "з панами".На ділі історія доказує якраз противне.І тільки одинока Церква Католицька має моральну силу,перед

Some pages missing from Issue # 7

БЮЛЕТЕНЬ

Організації
Українців-Католиків
Канади

Серпень
— 1933 —

П Е Р Е Г Л Я Д

Орґанізаційна часть :

Обіжник ..... стор. I
Скарбовий звіт, М.Топущака ..... " "
Нові Відділи ..... " "
Звіт Окружного З'їзду в Канорі ..... " 2
Звіт з учительського З'їзду в Йорктоні ..... " 9
Звіт з Окружного З'їзду в Саскатуні ..... " I3
Активізм і активісти ..... " I7

Ідеольоґічна часть :

Молитва ..... " I8
Для відваги, о.Р.Медера ..... " I9

З Церкви і світа ..... " 2o

П р о с ь б а .

Українські католицькі священики в давній Босні, а нинішній Югославії, живуть серед дуже прикрих відносин, так зі сторони правительства як також матеріяльних недостатків. А треба знати, що тільки Церква є там одиноким заборолом, щоби наші виселенці не розтонули у сербсько-православнім окруженні. Тому й на ту церкву іденаступ всіх явних і скритих ворогів наших. Становище священика в слід затим там незвичайно тяжке і відпічальне. Родимці наші здебільша там бідні. Дотація священика виносить дуже маленьку суму. Отже повинні ми бодай журбу о істнування усунути і помогти в цім напрямі. А поможемо, коли пішлем наміренння Служб Божих до відправи тамошнім нашим священикам. Одержите посвідки відправ. Цим робом докажемо нашу любов і віддання Церкві та її проводові, а вслід за тим правдиву любов народу. Бо як згадано, нарід там без Церкви Католицької українського обряду - пропаде певно національно, не лише релігійно. Ми тут все таки у кращих обставинах. Тому поможім, чим можемо, а Бог стократно відплатить. Наміренння з точним зазначенням, за кого і в якім намеренню мається відправити Службу Божу, просимо слати на адресу Преосвященного Епископа у Кривевцях, др. Д. Н я р а д і -

Улад відправ о.Ст.Семчука.
Серпень і вересень.

6, Нед. ..... Сокаль
I3, " ..... Борщів, і пікнік
I9, Суб., Преображення. Ланівці
2o, Нед. ..... Бруно
27, " ..... Приймове
28, Пон., Успення ..... Альвена /храм/
3 вересня, Нед. ..... С. Джулієн
Io, " " ..... Боднарі
II, Пон., Усікновення глави св. Івана Хрест. ..... Ланівці
I7, Нед. ..... Борщів
2I, Чет., Різдво Пр. Богородиці... Приймове
24, Нед. ..... Бруно
27, Сер., Воздвиження... Альвена

Улад відправ о.П.Сулятицького.
Саскатун, 214 Евен. М. С.

6 серпня, Нед. ..... Саскатун
I3, " " ..... Гернсей
I9, Преображення ..... Ростерн, коло Гучковського
2o, Нед. ..... Саскатун
27, " ..... Волверін
28, Успення ..... Волверін

Улад відправ о.П.Решетила.
Кадворт, Саск.

6, Нед. ..... Кадворт /пікнік/
I3, " ..... Коло Підскального
I9, Преобр. ..... Коло Соломяного /п
2o, Нед. ..... Тьоґ
27, " ..... В Горах
28, Успення ..... Альвена

Надіслані книжки і часописи :

Вісти з Укр. Наукового Інституту, Берлін, ч.I.
Америка, Філядельфія - чч.69 - 86 /крім числа 85/.
Праця, Прудентополіс, Бразилія - чч.2I-26.
Українське Слово, Ужгород, - чч.I2-I4.
Розбудова Нації, Прага - ч.5-6.
Нива, Львів - чч.5-7.
Дзвони, Львів - чч.6-7.
Biuletyn polsko-ukrainski, Warszawa - Nr.4,7.
Ukrainische Kulturberichte, Berlin - Nr.2.

Б Ю Л Е Т Е Н Ь Братства Українців Католиків Канади.

Виходить щомісячно. Редагує о.Ст.Семчук.

Окладинка роботи Ф.Т.Мамчура.

Висилається лише для членів БУК-а, безплатно.

Ч.8. Альвена, Саск., Серпень, Р.Б.1933.

ОРҐАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

Обіжник до всіх Відділів БУК-а.

Всі Відділи БУК-а повинні як найскорше прислати на адресу Бюлетеню точний спис своїх членів і виказ вплачених ними вкладок чи інших жертв. Пригадуємо на оборонок вплатити свою вкладку не зволікаючи - інакше такий член стає мертвим для орґанізації і силою своєї інертности сам відпадає. Думаємо, що тільки в виняткових і оправданих обставинами случаях можна протягнути реченець вплати вкладки поза три місяці. Тому всі Відділи надішлють точний звіт скарбовий а також звіт з дотеперішної діяльности. Всі Відділи нашої мусять жити і то життя проявляти назверх діяльність для добра. Отже активізацією в напрямі як найбільшого посилення до і для добра.

Всі Відділи подадуть також, котрі члени вже дістали відзнаки БУК-а і які зложили жертви на орґанізацію з цієї нагоди. Також подадуть скільки ще потрібно відзнак. Пригадуємо, що відзнаки можуть дістати тільки члени БУК-а. Їх не продається. Кождий член в случаю виступлення з орґанізації, повинен відзнаку вірнути. Пригадуємо також на церемоніял приняття в члени, поміщений у 5.числі Бюлетеню і на заяву, котру треба зложити а в разі потреби чи обставин також підписати.

Йосиф Топущак,
ґенписар БУК-а.

Скарбовий звіт БУК-а за друге квартьрічча I933 р.

		Розхід	Прихід
Марта 31, I933 -	ґотівки з банку.		55,84
За квітень "	з членських вкладок.		43,50
	заплачений довґу за знижки	5,oo	
	два фунти чорнила до мімео	7,5o	
	дрібні видатки	2,15	
		14,65	
			98,34
Цвітня 30 "	ґотівки в банку		84,69
За май. . . "	з членських вкладок		28,14
	папір, стенцелс	3o,oo	
	значки на розсилку	4,oo	
	подорож орґан. до Кадворт	4,oo	
		38,03	
			112,83
Травня 3I, "	ґотівки в банку		74,8o
За червень	з членських вкладок		25,I8
	дрібні видатки і розсилка	2,5o	
Червня 30, I933	ґотівки в банку		97,48.

Нові Відділи БУК-а.

[illegible] 1933 ґенписар БУК-а п. о. Т. Мамчур і п. Дм. Скакун виїхали в обслідчій справі на Твей, Саск., де скликано збори. Прибуло понад 75 осіб. Після викладів про ціль і значіння нашої орґанізації ви-

вязалася оживлена дискусія. Предсідателем зборів був п. Ів. Сарчук. Вписалося 33 осіб. Вибрано заряд нового Відділу, як слідує :

Голова - Петро Василишин
Містоголова - О. Лебедович
Дільний писар - Петро Сиротжка
Скарбовий писар - Євген Коваль
Скарбник - В. Стенюк
Провірники - Ор. Кораськ і Н. Сарчук
Суди - Ор. Шульган і Ів. Сарчук

Новий Відділ приймає ч. 9. Бажаємо йому витревалости і сил поборотн всі можливі перепони та успішно працювати на Божу славу і добро свого народу в Канаді. Тому кличемо : СЛАВНО - ДО ПРАЦІ !

Новий Відділ ч. 10 засновано стараннем п. Я. Д. Стратійчука в Рамі, Саск. Не маємо на жаль ще повних даних, тому поміщуємо цю коротку замітку і щиро витаємо наш новий Відділ. ВПЕРЕД - ДО ЧИНУ !

Заряд Відділу ч. 5. в Кадворт, Саск., складається зі слідуючих осіб :

Голова - Ор. Небоженко
Містоголова - Іван Білороскк
Діл. писар - С. Кузьма
Скар. писар - В. Баранецький
Скарбник - Ст. Вербицький
Суди: - Дм. Скакун і В. Черемета
Провірники - М. Гриневич і Павло Вербицький.

Комітет контестовий складається зі слідуючих осіб : п. Т. Мамчура, Й. Вербицького і Петруні Семак.

Біох членів Відділу ч. 5. начислює 53. На кошти організаційної подорожі присутні на зборах зложили дня 7 мая, 1932, $4.50. Всім жертводавцям на цему місці складаємо щиру подяку. А Відділові нашому на Кадворт дальшого захоплення у великім ділі праці і невпинного продовжування добрих діл, як досі. Це та молодь, що нам нашадує, що не вважаючи на жадні крізи, творить і не відкладає. Цього року приїхали, прегарно полагодили свою церкву - хоча ні вони надто богаті, ні много їх. Такий приклад ЧЕСТЬ !

Звіт з Окружного З'їзду БУК-а в Канорі.

У днях 12 і 13 липня, н.р. відбувся Окружний З'їзд БУК-а в Канорі для околиць положених у східній Саскачеванії а також західній Манітобі. З'їзд цей перевищив радше у здвиг 1ззо числености прибувших. Вже вечером, дня 12 липня всіх усюдів стали напливати маси вірних до Канорської церкви, до хвилини вечірня і богато з прибувших приступили до св. Сповіди. Крім всеч. о. Пароха, дня. Сарматюка, були ще присутними о. П. Криворучка, парох з Арран і о. Настоятель монастиря в. Йорктоні, всеч. о. Іван Бала. Згодом вечером 12 липня, прибув також парох Альвени, о. Ст. Семчук.

Перед прегарної погоди вже ранесенько церква канорська наповнилася вщерть вірними. Це був храмовий день парохії. О год. 9-тій о. Парох відчитав Службу Божу а о години 10.30 почалася співана Служба Божа, котру правив всеч. о. П. Криворучка. Співав хор. Після Евангелія о. Сарматюк виголосив проповідь, яка взяла на тлі походження Католицької Церкви а вслід за тим на одноку спроможну тої церкви повести вірних до щастя туземного і вічного. Тільки до такої церкви може і повинен наш нарід належати, о скільки хоче бути щасливим і спокійним, - о. Парох привитав також понад 2500 прибувших вірних, бо вперше рідко гладіти на такий здвиг віруючого народу.

По Богослужбині відбулося водосвяття і обхід кругом церкви з Найсв. Тайнами.

О години 1,30 відбувся спільний обід а о четвертій почався стислий З'їзд у великій салі ветеранів, колишній під будову нашої церкви. Серед підвищеного вбрання отворено З'їзд піснями "О, Канадо" і "О, Україно". Першу промову виголосив п. Я. Д. Стратійчук, дійсний голова БУК-а, котру подаємо тут

в цілости :

Всечесні Отці, Відпоручники і Високоповажані Громадяни !

Мені дуже приємно говорити сьогодня до так чисельного вибраного З'їзду, а особливо до Вас присутних, котрі десятки миль приїхали, щоби бути присутними на сім З'їзді. Вашим прибуттям Ви доказали, що Вам лежить на серці добро нашої церкви і нашого доброго народу.

Кількома словами я хочу би доторкнути до кождого Вашого серця, що тут не сій сали сьогодня находиться, але перенести ті всі почуття, що застагили нас всіх тут прибути.

Мені, як одному з католиків українців, а заразом і голові нашого Брацтва, доводилося ричувати нераз недовіря з нашого власного боку. Однак Ваша присутність позваляє мені витати наш величавий З'їзд в так гарнім настрою, котрий також відбивається на Ваших лицях.

Минулої зими я мав честь бути Предсідателем на першім нашім З'їзді в Саскатуні, на котрім саме заложено Брацтво Українців Католиків Канади. Завдання цего Брацтва велике. Але думаю, що неодин з присутних спитає, яке то завдання ?

Довго не буду розводитися над тим, бо виклади, які є в програмі се все блище освітлять. Лиш мушу дещо підчеркнути, а саме що нас українців грекo-католиків є в Канаді 186,587 душ. Се не здогад, але число взяте з перепису з 1921 року з Саскачевані нас є 44,265 душ. Однак до сей пори наше положення було подібне до положення того медведя великана, що лежав, хоч якими його кусали, ані ніяк йому не могли навкучило і тоді вепах - а мухи посіли всілякого роду і агітатори злі, котрі не бажали добра нашій українській католицькій церкві або народови, лише стоє власне "Я" ради були вилізти наперед. Тому робили - всяку кириню між нами. А що ми на те ? Стискали плечима і вступалися дурням з кроку. Однак все має свій кінець і нам українцям католикам не лопекло і тому ми встали !

До дальшої бесіди цього вечірнього бесідник згадав про Народні Доми, котрі майже без нашому ми будували, але втратили, бо не забезпечили до того часу ми слабували на недовіря до себе а заразом в неміч діяти. Коли хотів з нас намірявся щось робити, то прямо не вірив на бік і гогорив, що він у релігію "не мішається". Хоча й бачив, що той агітатор був світський чоловік, то наш чоловік звичайно все складав на свого священника - а сам нічим не поміг, щоби оборонити свою віру та церкву. Такий стан мусить перестати істнувати на будуче. Ми українці католики мусимо взятися до праці, і то не тільки до оборонної, але також актирної ! Мусимо рука в руку працювати з нашими священиками. До сей праці кличе нас БУК і а також Бог, що по сім З'їзді кождий з присутних гідне домів повий новій нам і молю Бога, всіх за лиш пять літ поміг нам і благословив мати неменше пятьдесять тисяч ...

Цриутні нагородили бесідника бурею оплесків а коли втишилося, почав говорити п. Смит, голова Ліберів Колюмба і адвокат з Йорктону. Він побажав нам, нашим католикам розросту і сил та вирівнання значінням з другими народами в Канаді. Се можна осягнути лише через організацію. Найвищою і звершеною організацією є Католицька Церква і тут бесідник пригадав історичну подію з державного життя Канади. Коли лорд Селкирк зачав поселювати перших поселенців в Манітобі, бо хоча вони були протестантами, він просив о другу поміч для них католицького епископа з Квібеку. І католицький епископ прислав католицьких священників. Так дуже цей протестант і піонір Канади бачив організацію Католицької Церкви.

Слідуючим бесідником був преп. брат Методій, учитель колегії св. Йосифа в Йорктоні, котрий говорив про обовязки родичів супроти дітий. Родичі все повинні давати тільки добрі приміри дітям. Не зможуть родичі вимагати добрих від дітей, коли самі будуть робити противно. І тому обовязані дати дітям хрищанське виховання і то під гріхом тяжким. Коли це самі виконати не годні, повинні віддати дитину до виховання до католицьких заведень.

На цім рикаді закінчено програму першого дня а о години 8,15 почався

концерт хору з Ріджайни під проводом п.Балешти,тамошнього адвоката.Виступали там значні соліста а пісні,ці наші все гарні і поривні пісні,подобалися всім без вийнку.Між поодинокими точками пісень,виголошено деклямації. Присутні були очаровані красою мистецтва нашого того вечора і він лишиться у всіх як незабутній спомин.

Після концерту,о годині Іо,3о вечером відбувся спільний бенкет,котрий відповідно підготовили пані з Канори.І треба їм признати,що приготовили як слід на загальне вдоволення.А бачили ви,як вдоволені зі своєї праці,це вже неабиякий успіх і - королева подвір'я бенкету піднесено тости в честь Святішого Вітця.Папи Римського - Преосвященного Епископа нашого, Кир Василія Ладики - нашого короля,Короля у - Канори і хору та провідника. Відспівано також вчасну народних пісень.Закінчено бенкет пізно в ночі піснями "Не не гирмь Україна" і "Гад сейв авр кинг".З великим піднесенням духа гості розійшлися домів.

Другий день з'їзду в Канорі,дня 13 липня,1933.

На ранню читану Службу Божу зійшлося богато людей до канорської нової хоч не зовсім вимінчоної церкви.Треба подивляти запал громади українців католиків в Канорі,котрі мимо всяких провокацій і послідовної агітації секантів вже тепер в часі фінансово прикрім здобулися на куплення і приспособлення будинку муровано та просторого на церкву.Цей чин свідчить сам собою про духовий канує у громаді.Свідчить про велику жертвенність та любов своєї церкви а тож добрий і вмілий провід тамошного Отця Пароха.Впрядді церква не не є вповні у всім викінченою,але в Божі надія, що це вкоротці станеться.А коли ми слухали про жертвенність людей,які тамошня громада повязала рали своєї церкви цего*таки року,то треба ствердити,що ця жертвенність людям творчим і з основи добрим.Нарід,котрий так любить церкву,не може загинути.Він може тільки рости і кріпнути.

По скінченій читаній Службі Божій,котру відправив о.Ст.Семчук,зачав співати торжественну Службу Божу,о.Кривсручка.Церква наповнилася вщерть вірними,богато висповідалися.Сповідали о.Іван Бала,ЧІ,та о.Семчук.О.Парох сказав коротку проповідь і попросив сейчас по відправі зійтися до салі під церквою на продовження з'їзду.Після Служби Божої о.Настоятель Бала відправив панахиду за блаженної памяти братів і сестер наших,що спочили на широкій прерії канадійській по літах повних трудів і проломової праці.

Пів до одинадцятої отворив наради п.Я.Д.Стратійчук короткою промовою, в котрій згадав про небувалий в тих сторонах успіх вчерашнього дня.Було присутніх над два тисячі душ.Самих самоходів начислено побіч церкви 240.Були вірні з Робліну,Мак. і прочих віддалених околиць.Всі відійшли вчора піднесені на дусі і зворохочені до дальшої праці,котру ми продовжуємо та не лише нині і тут,але й згодом праця наша продовжатиметься а проводирем її нам Бог,мовляв,котрий одержують члени БУК-а безплатно, Виходить до БУК-а виносить всего одного доляра річно і тому не повинна і не може стати перепоною до вступлення в члени.На закінчення бесідник запросив всіх вступати в члени БУК-а.

Чверть години перед одинадцятою почав промову п.Містоголова БУК-а,Мих. Білинський і закінчив точно чверть години згодом.Спершу зложив признання і вічну са вірність у вірі католицькій українській громаді у Канорі. Потім звернув про заснування організації Католицьких Шкільних Тростів за почином о.Пішнього пароха Саскатуну,о.Чос.Бали і як засновано БУК зимою Іо3о року.Дальше згадав про розвій БУК-а і членство,котре складається тільки з відповідних одиниць.Невідповідним місця між нами нема.Вже досить сектанти,як пявки висисали з нас кров і гроші./оплески/Настав час,що ми прогнемо семі для себе,спільно і під проводом церкви.На чолі нашої організації стоїть князь нашої церкви і наш почесний голова,Преосвященний Епископ - і тому ми не бідні і не опущені.З нами священики,учителі,робітники духові і світські.Так спільно ми в стані все осягнути - заховуючи і оберігаючи своє,своє свою католицьку віру,свій український обряд,свою мову,звичаї і обряди.Не потрібно згадувати про одного жида з його Єлохим,котрий вірив на слово свято "писах",а коли на него настаивали,відповідь : як нема неба,то нічого не трачу,але коли небо є,

то який я буваби нерозумний,колиби випив троха пива і через него небо втратив.Що сказаби на те мій батько,що мене виховав на здорового і мудрого чоловіка,бо можу собі заробити на хліб і для моєї родини,колиби побачив мене в пеклі ізза одної шклянки пива ....Подібно ми повинні поступати,оез лякомства непасного,але з твердою вірою і захованням практик своєї віри. Тоді зробимо поступ.Нас борбтс,але ми розбиті.Однак зєдинені разом під проводом нашого Преосвященного Епископа,творимо силу.Нашим другом на шляху поступу є наш Бклетень.Він також є нашим помічником в роботі.Наша відзнака відмічує нас від других і додає нам організаційної гордости та певности.Всі чідемо на одним чолні спільно і той човен за Божою ласкою ніколи не має розбитися.Тому всі,як один повинні вписатися до БУК-а.

Кількома влучними словами подякував за бесіду п.Я.Д.Стратійчук,згадавши,що нас 186,587 душ,котрі з теперішної оборонної позиції повинні перейти до наступу.

Слідуючим промовцем був п.Ф.Мазуркевич,учитель з.Прудгом.Гарний,молодий юнак згадав про несподіванку,яку вчинено йому запрошенням до бесіди,але висказав також радість з того приводу.Згадав про культурно-освітні змагання БУК-а та тактику.Ми працюємо без ненависти до когонебудь.Ми вірні та льояльні супроти нашої вітчизни,Канади.Ми зберігаємо свою мову через Рідні Школи,бібліотеки,Народні Доми і сиротинці,а про це все саме БУК має дбати.Тому наше бажаємо піднести наш нарід на вищий рівень,повинні всі як один вступити у члени БУК-а.

З черги промавляв о.Ст.Семчук про ідеольогію БУК-а.Промовець згадав, що ідеольогія /слово/ значить знання і висказання того,що знаю.Іншими слогами,кождий робітник духовий повинен знати,чого хоче і до чого стремить,та вміти це висказати.Так кождий рух повинен мати свою ідеольогію, якщо не хоче вмерти скоропостижною смертю мертвого сухітничого кістяка. Таким кістяком є кождочасна організація повязана тільки механічним зліпком своїх членів,без серця -ідей.Ту велику ідею маємо ми.Доказати істнування Бога,можна різними дорогами.Або глядячи на цей світ,котрий,як каже св.Григорій є отворена книгою,з котрої кождий вичитає сліди Божих ділань /зі самого освідомлення свого власного "я",окремого від тіла і нетільсного,значить духового - або як ми знемо,душі.З поняттям душі нерозділно звязані поняття : звідки,куди,чому ? Так з моментом самосвідомости льогічно мусимо дійти під поняття безсмертної душі до Її Творця,звершеного духа,Бога.Або можна до тих самих висліді дійти дорогою математичних розслідів і астрономічних спостережень,як це доконала група новітніх вчених,що вийшовши від завад релятивности проф.Айнштайна,дійшла у до так званої космічної сталої,котру означено грецькою буквою ламбда,а котра означає сталу сватову в рівнанню,з котрим все інше змінне.Значить й математика у відношенню до всесвітних зрівноважень мусіла принати щось вічне, незмінне,від котрого все інше залежить,означивши це терміном "космічна стала".Ці всі дороги приводять нас до пізнання совершенного Духа,Творця, Бога.І коли вірим в Бога,мусимо послідовно гірити у слова Божі.А слова Божі установили саму церкву,вселенську,Католицьку.Тому виразником ідеї нашої [illegible] Релігія,обявлена Сином Божим,Ісусом Христом і тому одинокою дорогою,напомильна та спасенна. - Тому що Бог сотворив душу на свою подобу і наділив її окремими дарами,котрих не дав може іншим, тому ми украшені нашими душами інакше відчуваємо і відтворюємо,як інші. З моментом самосвідомости росте бажання пізнати красу,що нас окружає.Душа розглядає тоді вокруг себе з пробудження,зачить доокружну красу,захоплюється нею,окружає її,та відтворює у питомий собі спосіб через поезію,пісню, музику,малярство,різьбу,будівництво і - танок.Так творіться культура,себто плекання засобів духа свого і минувших поколінь.Збереження набутку століть,його збагачення та побільшення.Зіркою тих духових богацтв є наш прекрасний обряд український.Тому чергови виразником ідеї нашої є : Українська культура.А тому,що всі одиниці на землі живуть побіч,в суспільності,разом тому і мають взаємні обовязки і права супроти ближніх і загалу,на яких підвалинах виросло політичне увидатнення,взаємовідношення героїзм і воно викликає чергови виразник наш : Канадійська Державність.Канада є нашою рідною,улюбленою і дорогою.Праця для Канади є працею для України.Зрости тут і закріпнути,це вимога хвили.Так лише тоді ми можемо розвинути силу нашого духа і тому ґоі ми повинні належати до БУК-а.

Слідував спільний обід,котрий приготовили члени і членькині канорської парохії.Треба було подивляти їх охочість у виконанні та чемність. Належить їм поглє признання та подяка.

О годині третій пополудні п.Я.Д.Стратійчук отворив дальші наради.Пояснив коротко,чому ми нашу організацію назвали якраз БУК.Це перші букви назви : Брацтво Українців Католиків Канади.Брацтво тому,бо ми хочемо плекати між собою дух братерства і любови.А дальші слова означають нашу приналежність національну і релігійну та місце нашого осідку.

Дуже гарно говорив про колегію св.Йосифа в Йорктоні,о.П.Криворучка. Цей виклад є дещо обширніший,а тому що наші члени мали вже нагоду читати статті о.Криворучки,котрі печатав самеНаш Бюлетень,тому з приємністю перечитають також цей виклад,котрий станемо печатати у слідуючім числі Бюлетеню.

Зворушений до глубини душі - як сам заявив,дякував брат Методій,котрий вже вісім літ працює,як учитель серед Братів Християнських Шкіл.Брат Методій заявив,що Отець Криворучка був одним з найкращих учеників в колегії і тому так її любить.

З черги промавляв п.Антін Загарійчук з Арран,Саск.Шановний бесідник згадав,що українська еміграція до Канади датується від 1904 року,гололно з галицьких повітів : Борщів,Чортків,Бучач і Заліщики.Перші часи були тяжкі і прикрі для поселенців.Почували себе осамітненими,серед мочарів і комарів.Були без праці а до того не знали англійської моги.На літо ішли сотками миль шукати праці і зарібку,а доперва зимою вертали до родин і тоді всі взаїмно любилися і шанувалися,бо були ОДНОЇ ВІРИ.Тепер розбогатіли та й обідніли заразом,бо не стало вже тої любови,яка була раніше.А не стало любови,не стало й згоди.Тоді й зачали між наш нарід вепатися всякі суспендовані "попи" і "епископи" в роді Макарія та ще більше роєднювати нарід наш.Такий приїхав на Сифтон і кропив за кілька долярів.Іван Борейко з Форт Ривер описав це в жовківськім Місіонарі.Той суспендований накропив тоді на Сифтоні "попів" як мряки.З початку казав собі платити 5оф а потім то й за пять не зборонився.Ходили ті викропленці від хати до хати по Сифтоні і Етелберт,аж довели до того,що нарід дорешти розчарувався і стратив надію на своїх священиків.З одним таким викропленцем бесідник ішов потім на роботу.Розбалакалися і він каже : Я що знав,то співав голосно, а що не знав,то потихо ...Так нас розбивали.Аленаша церква дістала своїх священиків і зростає мов на глум всім ворогам.Вчера була маса народу.Канора колись була твердинею сектантів - але вчерашний день поклав тому край і виразно це заперечив БУК є нашою організацією під добрим проводом і тому нашою силою.Нашим сяяеникам і проводови мусимо дати повне довіря.Лише під проводом нашого Преосвященного Епископа і у злуці з церквою БУК скріпне та прийме у свої ряди все здорове і добре та расове з народу нашого,а так стане сильним і непобідимим.

Дякував за промозу п.Я.Д.Стратійчук і згадав при нагоді,що подібне було також у Канорі.Ми все те пережили і нині сектантів можемо накрити шапками.

Довшу промову виголосив п.Ф.Т.Мамчур,з Кадворт,котру подаємо в цілости.

"Світлий Зїзде !

Почуваю велике внутрішне задоволення й невисказану приємність витати Вас,Українські Активісти Католики,сего важного дня і врочистої хвилі українців східного Саскачевану.

Додає мені ще більше радости те,що Ви зїхалися сюди з одною спільною,сильною вимогою,певним побажанням і конечною ціллю ! - а ними власне є потреба організації.Вас від трицяти літ тут в Канаді організували і - розбивали.Коли нині гляну на сей здвиг народу,бачу перед собою цілу історію українців в Канаді.Від першого поселенця до нинішнього дня.Бачу тут стареньких людий,вже сивих,що за здорових молодих літ,повні відваги і віри,що поконають всі недостатки,заїхали на сю заморську нову землю Канади і переберенули першу скибу широких канадійських степів.Бачу тут людий,що молодими сюди заїхали та стали помочею своїм родичам у тих прикрих перших часах - та тепер вже ведуть свою господарку.

Бачу тут велику скількість нашої молоді,що творить вже ряди нового канадійського покоління,котре тут родилося і виросло, та ще горнеться при своїх родичах і звязане з ним одним нерозривним узлом української крови та духом твердої віри.І мимохіть стає перед очима картина тих всіх переживань від перших початків аж до сьогодня.І справді - сумна та картина.Коли Ви приїхали сюди,Ви привезли корінь,до котрім виростає донині наша українська канадійська молодь.Ви привезли тверду непохитну віру - Віру Католицьку.Будучи працьовитим і смирним народом,Вас стали експлоатувати рідні нахабники - і у вірі,і в народности,і в економічних справах.Поміж Вас вписалися визискувачі Вашої доброти і розшарпали чимало.Чому так сталося.ми сьогодні як надто добре бачимо.Ми бачимо той нарід, повний жертвенности,легкий до спонукання кимбудь - затягнений масними словами до втрати віри,до втрати поваги,до втрати майна - нині розбитий,знівечений і розстроєний - а чому.? Бо зуміли ті що були хитрі використати нашу незорганізованість.

Тоді коли інші народи пляново засідали на добрих землях,наші одинцем запихалися на каміння,гори та ліси.Коли другі народи підтримували своїх добрих провідників і наші вибирали і підтримували,злих.Так під злим проводом,без пляну на кращє завтра,ми зійшли подекуди так далеко на манівці,що самі себе тепер тяжко пізнаємо.Щоби здобути собі який такий розголос в Канаді нам нарід уживав часто способів,котрих треба тільки соромитися.Так наш нарід показав,як вміє один другого знищити морально,вчинити прикрість матеріяльну і стояти на роздорожу та там й загибати.І коли я нині дивлюсяна лиця громадянства цего зїзду,то одно тільки дає мені повне внутрішне задоволення.А саме факт,що помимо всіх тих попередно наведених помилок і руйнуючих чинників,таки осталося і ще нині є поважне число людий,котрі не далися звести з правої дороги,зі своїх переконань,тримався твердо досі своєї віри і нині стають сміло в ряди активних католиків,свідком чого є нинішній масовий зьвиг.Коли розуміємо вже,що будучність наша залежить від організації,перейдім на справи нашої організації.Вона зможе нас втримати разом на будуче і помогти нам поліпшити себе духово і матеріяльно.Цею організацією нашою є Брацтво Українців Католиків Канади.

Зверну тепер на тактичу нашої організації.

1.Духово підчинємося нашому католицькому проводови.

2.Культурно - задержуємо все,що є у нас найкраще а від чужих принимаємо те,що є для нас корисне.

3.Просвітно і економічно черпаємо зі жерел,які для нас найбільше можиточні.

4.Як горожани Канади тримаємося тої засади,що лише тоді будемо гідною частиною великого українського народу,як докажемо,що ми є гідними горожанами Канади.

1.Католицька віра.

а/Ставати практикуючими католиками.Сповняти обовязки супроти своєї церкви і парохії.

б/Шанувати церковний авторитет.

в/Ставати релігійно свідомими.

2.Культура.

а/Наші красні звичаї задержувати.

б/Мистецтво наше видвигнути вище.

в/Гірші установи облишити.

г/Нове корисне приняти і втілити для себе.

3.Просвіта.

а/Здобувати науку.

б/Помагати науковим заведенням.

в/Виховувати свою інтеліґенцію.

г/Свої передові сили видвигати якнайвище.

г/Вчитися законів,системи і взагалі способу життя в Канаді.

4.Економіка.

а/Щадити і роживатися.

б/Заводити потрібні підприємства.

в/Вишколювати промисловців.

г/Вчитися співпраці між собою.

г/Брати живу участь в державному житті Канади.
д/Підтримувати корисні нам підприємства."

Слідуючим промавляв п.Ол.Хабун з Канори.Старший,поважний громадянин висловив радість,що покладено тут церкву,хоча майже не було на початок грошей.Але добрі люди зложили 2,600 а від Нового Року складають дальше.Він тішить тим обявом відродження канорських українців католиків і просить так поступати на будуче.

Пан Юрко Мигицей з Антонівки,Саск. нагадав дальше присутним перші часи.1902 року прибув до Канади.Приїхало їх разом 14 родин з Антонівки і зайхали тут.Та немали навіть де стати,ізза болота.Нині тут всюди рівно, гарна церква,але їх остала зі старих поселенців тільки шістьох.Прочі в могилках.Наша молодь однак остала та сама,що ми колись,мимо всіх затій сектантських - і тому будучність виглядає нам кращою.Минувшість була дуже прикра.В Канорі був тільки один купець,англієць,а коли бесідник приїхав пішки з Йорктону,побачив тільки забіджених і почорнілих людей.Бракувало церкви,нині вже є.Були крамоли,хотіль звести наших людей,щоби не інкорпорували церкви,але люди були тверді і так хотіли будувати,як це було у старім краю.Тих одинадцять членів поставили красну церкву,а того, що хотів всіх зрести,підцурялися.Потім він пішов до баптистів а нині то вже зовсім нічим.Колись були степи з високою травою і богато пороху. Першим правив Богослужения індіянський місіонар,по возом приїхав від індіян.Потім зорганізовано церковну громаду,збудовано церкву і обслуговував о.Делярій.Бороги нападували.Казали,що французьке.Але добрі люди приняли і затримали о.Делярія.Тоді не їздили биками а мешкали в землянках.Не було навіть місця де поставити Кайов.Тайни,коли їхали до хорого.В хаті разом з людьми жив всякий домашній скот а стеля раз враз осипалася.Але за те була любов і єдність в народі.Тяжко було тоді о гроші.Священики обслуговували ради Христа.До Антонівки доїздили з Йорктону,по черзі трох отців. Коли один з них,о.Бульс помер - він приняв наш обряд і помер на фльто люди наші поховали його між собою на фермах і не хотіли тіла відпустити до міста.Там на гробі нині постагили самі наші красний памятник, бо хоч священик той був не нашої народности а бельгійської,але був чоловіком.1910 року приїхав митрополит Шептицький.То люди зайшли до Йорктону і просили до себе.А вони сказали,що коли буде пятьдесять до сповіди,то приїдуть.Було.Їхали демократом,возом,коли хорі,понад 34 миль. Коли приїхали,була велика радість.Правили Службу Божу о годині шестій рано,бо підїзджали до Ріджайни.Правили у згаданих чорних ризах,без мітри.Народу було дуже богато зі всіх сторін.Почали о четвертій годині пополудні і сповідали після в ніч.Висповідали понад дві сотки душ і дивувалися,що так богато народу прийшло і хто дав їм знати.А душі жадібно за словом,як пчоли за медом.На проповіді сказали митрополит, що їм здається,бувають коли були в катедрі на Різдво - і сплакали.А рано мали народу причастити.Митрополит і родився в їх серці жаль за батьком духовним і вирішили і заповіли. /Богато присутніх й собі зачинає хлипати/ А недорікам сміялися тоді на конвенції.Бажають засіли в індійській церкви на нарадах.Політимери накидалися на цісаря Франця Йосифа, потім на папу,а потім на митрополита.А бесідник був там і чув те.Не просив о слово але відразу сказав : Не переслідуй церкви,не накидайся ! А ті присутні "заньба", "ти пророку антихриста,ганьба тобі !" і так він вийшов і всі лізли за ним і конвенція їх розлізлася.На фермі Гавр. Тимчука,що був свояком і потім протестантом поставлено церкву,без консекрації.І він під оглядом проти заінкорпорованого.Але церкву поставлено на своїй,Котрі і коли хотіли преосв.Будка то зажадав забезпечення церкви,а коли того не хотіли деякі зробити,то не післяг священника шість місяців.Нітя цього разу заінкорпоровано і приїхав священик.А згодом знова почалася боротьба,бо приїхав Стасюшин і хотіли їм забрати церкву,але була заінкорпорована.Церква осталя католицькою і бесідник радів,що тепер до помочі церкві стає БУК.Взиває вписуватися у члени БУК-а.

На тім закінчено викладову частину зїзду і прочитано рішення.

Воно взиває : Зїзд закликає українців католиків до карности, гірности і послуху своїй Католицькій Релігії і Церкві та українському

обрядові.Під покровом Духовного і Світського Проводу БУК-а зїзд взиває до масового вступу в Брацтво Українців Католиків Канади.

Зїзд взиває плекати колегію ст.Йосифа в Йорктоні і заведення Сестер Служебниць для місії в Літуні,Йорктоні і Саскатуні.

Для успішности намічених рішень потрібні діяльні Відділи БУК-а на місцях і тому Зїзд взиває до творення таких Відділів всіх українців католиків,котрим добро церкви і народу лежить на серці і котрі бажають кращої будучности.

Рішення ці вніс п.Василь Черевик,попер п.Петро Ковальчук.Прийнято одноголосно.

Пан В.Черевик вніс,щоби рислати бесідників-організаторів БУК-а на колонії.Справу вирішено віддати на розгляд Місцевому Зарядові і зарядати все можливе для добра організації.

Слідувала ще спільна вечеря,котру переведено в дуже милім настрою.

З доброгільних жертв на організацію зібрано $19,72.За всі жертви складаємо на цьому місці всім разом і кождому жертводавцеві зокрема щиру подяку.Ці жертви і жертводавців зложені в Саскатуні забезпечили наш Бюлетень до кінця року,так що в Божі надія і наш Бюлетень стало буде витати до Ваших хат і сердець.

Вписалося много нових членів зі всіх сторін Саскачевану.Богато з них одержали вже наші підзнаки і з тими відзнаками підуть далеко на прерію, та свідчитимуть незломною вірою,що наш нарід вірний своїй Католицькій Українській Церкві - і таким остане по все !

Звіт з учительського зїзду в Йорктоні.

В днях 14 і 15 липня,ц.р. відбувся учительський зїзд БУК-а,на котрому так першого як й другого дня пересічно було по тридять членів.Відчитано ряд праць.Між іншими праці панни Олі Стратійчук і п.Андрія Кіндраковича, котрі подаємо в цілости.

Оля Стратійчук,
учителька з Тайні,Саск.

Пане Председателю,Всечесні Отці,Товариші і Товаришки.!

Застановляючися над нашим українсько-католицьким учительством я прийшла до заключення,що нам бракує одної річи,а то самоуспімення,що ми є на добрій дорозі.Ми повинні знати,що українців католиків є понад чотири мілїони /Статистика з 1932 року,подана в римськім Івануаріо понтифічіо подає число вірних українців католиків на 5,162,380 душ.В тому 3,662 священиків,один митрополит і шість епископів - редакція/.Не кажу,що тут,у Саскачевані,але в Канаді,а скоро будем на мілїони рахувати.Нам треба це знати і се має нам додати відваги,що ми не самі,але маємо нарід за собою.

А відваги нам бракує.Бо ми не лише маємо іти дорогою,але і колоди маємо відкидати і далі іти.І то не лише колоди,що чужі нам накидають,але й свої такі,як то кажуть,доморослі.Отже,щоби іти тою дорогою нам конче треба самоуспімення,що ми є на добрій дорозі і всякі перешкоди мусимо відкидати а сміло іти вперед.

Якої відваги ми вже не перебули в Канаді,від коли тут зайшли наші люди,а особливо на полі рілігійнім.Мусимо над тим глибоко застановитися і пізнати те все так добре,як то наші люди кажуть,як "Отче наш".От були ті нами бодрукінці,були і серафимці,а тепер знова є автокефальні.А всі вони кажуть,що вони не правій дорозі.А всі православні.І наш нарід православний,тільки ми католики "полаки".А щоми на те,шановне учительство ? І ми опрокидуємо їхні заміди ? Нема відваги у нас.Відваги бракує нам. Ні відваги нам треба,щоби ми могли опрокидувати ті закиди,котрі кидають наші таки по баку товариші,автокефалісти.Нам треба знати історію України і історію Церкви.Історію України усякий з нас знає,але про історію церкви то нам байдуже.Скажо нам перший лїпший,що наші предки приймали православну віру,а ми що на то ? Нема відваги сказати тоді, що

Церква була а лише обряди були грецький і латинський.Якби ми сказали такому паничеви,чому православні почитають святого отця Николая як святого,коли він був католицьким епископом.То він сказавби нам на се ? А ми тепер якраз в такім часі учителюєм,що перешкоди з усіх боків .....

Нам бодрости треба,відваги,щоби на дусі не упасти.Тої бодрости і відваги ми одинцем не наберемся.Нам треба сходитись,мати подібні зїзди, додавати духа одні другим.І треба собі добре затямити,що лише одна Католицька Церква не переводить людий з одної нації на другу.Найби вам не знати що хто говорив,ми маємо великі приміри сего,от хочби на Лемишах, котрим навіть мову забрали,але вони тримались церкви католицької і досі знають хто вони є.А наш нарід з Католицькою Церквою так зрощений,що як буде Католицька Церква то буде Українська Держава.А як буде Українська Держава,то буде Українська Католицька Державна Церква.Отже як тоді змінаться в Европі,на що заноситься - то неодин з нас може буде учителювати на Україні,а декотрі можливо займуть інші становища.А тим часом робім тут свою роботу солідно і щиро.Помагаймо одні другим,несім голови рівно вперед по прямій дорозі. - Дякую.

Андрій Кіндракевич,
студент прав.

Юліянський і Григоріянський календар.

У теперішних часах ще з давної привички в нас зовуть юліянський /старого стилю/ календар - українським,а григоріянський /нового стилю/ - польським.Але календаря не видумали ні українці ні поляки і тому нема ні українського,ні польського календаря.Власне про його походження,різницю і користи чи некористи,хочу дещо сказати.

Наша земля обертається кругом сонця і на це потребує 365 днів,5 годин,48 мінут і 46 секунд,щоби зробити один круг.Це є рік і його звемо сонячним.Але такий рік був недокладний до календарного числення,тому римський імператор,Юлій Цезар,в році 45 перед Христом казав взяти основу року круглє число 365 днів а решта відкинути - себто 5 годин,48 мінут і 46 секунд.

Відкинути і зовсім забути Цезар не міг,бо все таки вони творять одну четверту часть дня,о сонце на нього ждати не буде.Отже він наказав збирати ті години,мінути і секунди через чотири роки і зробити з них один день і додавати той день в четвертім році до місяця лютого.Внаслідок сего календар мав через три роки по 365 днів а четвертий рік переступав о один день і мав 366 днів.В цей спосіб повстав переступний рік.А календар названо юліянським по імени Юлія Цезара,котрий наказав його увести.Опісля цей календар приняли і вжили християни,а ми й досі вживаємо без змін.Хто отже заперечить,що ми не є старі християни ? Ми все маємо старе ітого тримаємося.

Цей юліянський календар не був ще зовсім докладний.Бо коли навіть й додамо одну добу до кождого четвертого року,то все таки остане мала різниця.Доба має 24 години,А коли ми додамо по чотири рази 5 годин,48 мінут і 46 секунд,то нема цілої доби.Ця різниця між справжньою довжиною року а юліянським роком,з кождим роком росла і дійшла в теперішних часах до 13 днів.Коли ближе приглянемося юліянському календареви,то побачимо,що його рік є о 11 мінут і 14 секунд довший від соняшного року.І власне тих кілька мінут і секунд зробили нам сьогодня 13 днів.

Вже при кінці 16 століття соняшна рахуба пішла вперед а юліянський календар опізнився о десять днів.В році 1582 весняне зрівнання дня з ночею припало на день 10 марта,замість на день 21 марта.Тому папа римський, Григорій XIII.зреформував юліянський календар і погодив зі соняшним.Він казав минути десять днів,а щоби на будуче знова не остати позаді,казав відкинути три доби в переступних роках,що чотириста літ.А відкидається в тім році,що кінчиться на два зера і котрого цифра не є подільна через чотири - як приміром рік 1700 і 1900.Вони кінчаться двома зерами а цифри 17 і 19 не є подільні через 4.Ці роки не були переступними роками після

Зреформований календар папи Григорія названо григоріянським.Приняли його всі культурні народи.Навіть протестентські краї,котрі злочатку боялися покатоличення через календар.Таки вкінці його приняли,як астрономічно правдивий і вірніший від юліянського.Тепер увесь майже світ придержується григоріянського календаря - тільки ми українці це держимося старого.

Можливо,колиби папа був зреформував календар яких 16 років пізніше, то ми нині будучи його приняли.Але тому,що це сталося в році 1582,а наші предки були тоді ще у схизмі,отже не хотіли того приняти,що поправив папа,а не хто другий.

Унія настигнула в році 1596 а знаємо,що папа дозволив українцям придержуватися свого обряду і календаря.А ми далі держимося цего календаря щенят.Ми чули,що календаря не видумали ні українці ні поляки.Ця мильна назва повстала в Галичині,де наші батьки і діди бачили тільки поляків, котрі вживали нового календаря.

Інші знова називають новий календар "латинським",хіба тому,що його вживають католики латинського обряду.Але ми знаємо,що не тільки вони його вживають.Нового календаря вживають також протестанти,як англікане, методисти,презвитеріяни,ітд. - вживають також православні,як греки,румуни,болгари і українці на Буковині.Отже з цего бачимо,що він не є тільки латинським.Всі культурні народи світа вживають нового григоріянського календаря - тільки ми одні лишилися зі старим.А чому ? Чи ми не віримо в постуй ? Чи ще ми добре дізнаємося старої дати ? Думаю,що всі бачуть аж надто добре,що ми і що ми робимо через старий календар.Многі говорять,що приймаючи новий календар ми станемо поляками,латинниками,і хто знає не чуть нову назвиськами ? Чому латинниками ? Чи другі народи є поляками через те,що вони прийняли новий календар ? Приміром,чи англійці,німці,італійці - є поляками з цеї причини ? Або чи греки,румуни і українці на Буковині є латинниками через те,що вживають нового календаря ? Або презвитеріяни,методисти і другі протестанти стали латинниками через те, вживають нового календаря ? Безперечно,що ні ! Тільки в нас таке безпідставне переконання.Як справляється годинник,коли показує зле години, так само треба зробити з календарем.Він позістане той самий,тільки що справлений.Отже приймаючи новий календар,ми не відкидалиби своїх свят, як то мудро говорять - а святкували латинські.Ні.Ми й надалі святкувалиби свої свята,тільки що вони припадалиби в той самий день,що й другі свята після нового стилю.Так як припадає неділя і наша,і латинська,в той самий день - коли згадані так це можна назвати.Приміром,Різдво припадає в полудня після старого і нового календаря.Але тому що наш календар є подобу 13 днів,то й Різдво припадає 13 днів пізніше.Те саме діється зі всіми святами.

Отже повторюємо,новий календар,чи лучше сказатиби,справляючи старий,минувши 13 днями святкуваливи свої свята,а латинники свої того самого дня.А щоби не будуче знова не лишитися позаді,то робім те,що робили другі.То є відкидаймо три доби в переступних роках що 400 літ.

Коротко і просто,як рівнож і прикрости спізненого календаря є різними.Перше всього маємо на увазі,що живемо не в Галичині,де уряд признавав й придержувався наших свят,але живемо в державі,де уряд ні не признає, ні не дбає про наших святах.Також народи,серед котрих живем,дивуються,коли кажемо,що ми маємо другого Ісуса Христа. Тоді нам лиш тільки зимають плечами,бо самі доладу не знають,чому велику святкують.Як також і школу.Візьміть,наприм.,свята,як Різдво,Новий Рік,Водохреща,Масниці,ітд.Тут всі святкують після старого календаря.І наші робітники,урядники,учителі - чи хочуть,чи ні,мусять здержатися від роботи і просидіти той час безчинно.В наші знова свята справа бере противний бік.І чи це дуже мають які свята ? Чи обходять їх так,як Бог приказав ? Думаю,що ні ! Бо раніше не були їх свята а тепер нема як святкувати.Хоч правда є случаї,що наші люди по містах обходять свята після старого календаря,бо на це приневолюють їх обставини.Але ані спольщилися,

ані златинщилися.Колиж доведеться їм придержуватися старого календаря,то поволі забувають на все,особливо серед чужого осередовища,де нема наших церков,і загрожучи повній релігійного духа,відпадають вераз від віри, церкви і всього рідного слова та спокою не тільки непожиточними але часом навіть шкідливими для своєї суспільности.

Також терпить на цім наша шкільна молодь.Многі не святкують наших свят,бо саме тоді заняті наукою а що ще гірше,не ходять на Службу Божу після старого календаря.Многі є такі,що не знають коли і яке є наше свято. Чи батьки можуть заручитись,що по їхній смерти,їх діти будуть придержуватися всього,що їм було дорогим ? Колиби однак наші свята приходили того самого дня,що й прочі святкують,то очевидно та молодь ішлаби до церкви,призвичаювалабися до релігійних практик,бачилаби свої рідні святочні церемонії і звичаї,і тим способом те все наче зрослоби в ню.Але так,як воно тепер є, то годі надіятися того всього.Одинокий вихід розумний бувби прийняти як найскорше новий календар а з ним ті користи,які він нам дає.

Замітка :-

Після відчиту п.Кіндракевича загорілася дискусія.Були голоси за і проти порушування цієї справи,тому що загал не підготовлений як слід,а головно збитий на манівці ворожими агентами і тому упереджений.Однак ту справу мусить хтось почати і послідовно стреміти до її здійснення. п.А.Кіндракевичу належиться повне признання за спосіб обробки цього дражливого ще в нас питання і ясне засуджування,що нам робити.Виклад свій виголосив пан Кіндракевич з вродженим йому стоїчним спокоєм і тому тим більше переконливим.Буде з него знаменитий адвокат і правник,як Бог допоможе покінчити студії,що від серця бажаємо.

Промовляли ще брат Матодій,о.Настоятель Бала,о.Семчук,пан Стратійчук,п.Білинський і п.Кончур,дуже красну і палку промову виголосив о.Настоятель на тему,чому Католицька Церква надіється від католицького учителя.В ній представив він з богословської сторони гагу учительського звання і як Церква заінтересована на піднесення родини,школи і держави.Присутні приняли промову з великим вдоволенням і вдумливістю.

Промовляв ще п.П.Топурак на тему рідної мови і навчання у школі,переплітаючи свою бесіду жартами та ілюструючи виклад шкільними примірниками читанок Матвійчука.

Спільний банкет,тости і пісні в готелі Балморал у Йорктоні закінчили цей малий і коротший з'їзд.Велика подяка належить всеч.брату Матодієві за гостинність з якою прийняв присутніх в мурах колегії св.Йосифа в Йорктоні і всеч.Отцям за відправи Служб Божих та духовну розраду, якої ми були учасниками його промов та вказівок.

Рішення Учительського З'їзду БУК-а в Йорктоні.

З'їзд українських католицьких учителів,відбутий в Йорктоні,у днях I4 і I5 липня,I933 року,заявляє :

свою любов,вірність і послух св.Отцю, Пію XI,папі римському і нашому Преосвященному епископові Кир Василію, Болоднику Ладині.

З'їзд висловлює свою пошану і готовість та конечність співпраці з українським католицьким духовенством світським і монашим в Канаді.

З'їзд заявляє повну льояльність для нашого короля Юрія V і готовість працювати для кращої будучности нашої вітчини Канади а тим самим для кращої будучности канадійських українців.

З'їзд рішає :

I.Всі українські католицькі учителі мають змагати до як найвищого виконання і придатности праці своєї професії,так щоби стати взором під всякими оглядом.

2.Всі українські католицькі учителі мають стати членами БУК-а - антирічними - і по можности давати виклади,відчити,організувати і вести рідні гурти,працювати в Народних Домах а всю цю працю вести не відосібнено але зорганізовано і послідовно,і тому всюди,де не-

ма,закладати відділи БУК-а.

3.Всюди,де можливо закладати пластові рої;

4.Моральне і матеріяльно піддержати українські католицькі виховавчі заведення Сестер Служебниць в Саскатуні,Айтуні та Йорктоні і колегію св.Йосифа в Йорктоні.

5.Кождого року в догідний час скликати чергові учительські з'їзди.

6.Ідучи назустріч бажанням шкільних податкових бачити у своїх школах своїх учителів,уважає за відповідне поручити шкільним трустам,щоби в цій справі виключно зверталися на адресу колегії св.Йосифа в Йорктоні, брат Матодій,або п.Мих.Білинського,президента укр.кат.шкільних трустів в Прудгом,Саск.,або прямо до редакції Бюлетеню,Альмена,Саск.

Звіт з Окружного З'їзду БУК-а в Саскатуні,Саск,22 і 23 липня,I933.

Співана Служба Божа,котру відправив в намірені з'їзду всеч.о.Парох Саскатуну,о.П.Сультитський,дала початок нашому з'їздові.Церква спогнилася вірними.Співали всі спільно і молили Бога о.краєву долю нашу.

По відправі сейчас,після одина-цятої відкрито з'їзд промовою п.Я.Д. Стратійчука,дійсного члена БУК-а. Згадано про заложення БУК-а саме в цій салі,тому сім місяців і наші осяги дотепер.Ми залевнені моральне і матеріяльно.Тепер поступили ворі члени і недавний з'їзд в Канорі доказав,що перед нами світла будучність.

Зачерги промовляв п.Мих.Білинський про бажання бачити свій нарід зорганізованим в БУК-а,а вслід за тим карним і сильним.

Спільний обід,котрий зготовили пані зі Саскатуну перервав дальші виклади.

Точно о годині 2.3о почалися дальші виклади з деякою відміною від заподаних у програмі з тої причини,що деякі претенденти,робітники,не могли явитися своєчасно із-за обов'язкової праці у підприємствах.Про поширення організації викладав п.Я.Т Кончур на тему зближену до виголошеної в Канорі і тому цікавих відсилаємо кілька сторінок вперед,де цю промову надруковано в цілости.

Досить,бо біля півторагодинну промову виголосив п.Ореет Жеребко,урядник з Гафорд,Саск.,і котрий знесував наш стан дотеперішній,котрий подобав радше на дике поле у значінню духовім,на котрім кождий отаман організував і перерганізовував сходом,а все те пхалося тільки до нас,бо ми це не були зорганізовані.З огної сторони,називали наші організатори не інакше як "Націоналами",а з другої тільки там уважали за відповідне відкликуватися до всіх відділів,а головно до жертвенности.Мимо всього наш нарід остав вірним своїй одинокій нерозривній і незрівняній організації, якою є саме Католицька Церква.Лиш ми приступили до посилення нашої праці через відбудову нашої релігійно-національної організації,якою є БУК. В цій організації дає найкраще між нами повинно найти місце і поле праці.Але мусимо тямити,що ніколи не треба зрожуватися жадними перепонами, ані особистими симпатіями чи антипатіями.Праця для нашої організації повинна бути безгляднє безкорисною і жертвенною.Так двигнемо нашу організацію на верх суспільного і громадського життя в Канаді а з нею видвигнемо самих себе.Як це зробити і якої при тім вжити тактики,мусимо основно розуміти.

Короткі бесіди виголосили представники першого Відділу БУК-а з Бруно,п.П.Єнджейовський і п.Г.Кисіль.Ці обі промови печататимем згодом дослівно.

Кінцевим бесідником того дня був о.Ст.Семчук,котрий зупинився над метабісичним обґрунтуванням нашої ідеольогії,а радше конкретних виразників цієї нашої,якими є :Католицька Релігія,Українська Культура і Канадійська Державність.Беручися зокрема,що ці виразники мусять мати своє глибше зорієнтування в аристотельських,позадоказових у змисловім значінню,засадах,якими є і - Дух перше всього - Дух є цілий в цілости і цілий в кождій часті цілости - Ціліть є перед частями - Тільки в цілости части віднаходять своє оправдання і завершення.Дух є перше всього а не матерія і тому Бог знав всесвіт заки його сотворив.Відвічний,безмежний,звершений

Дух є праперпнем всього.Він є цілий у всім і цілий в кождій части.Тому душа наша є таком тіла в цілім тілі і тіла в кождій части тіла,бонасть лише о стільки називається і уражається часто,о скільки вона є у злуці з цілісто.Значить душа надає їй той питомої ціни,чому рука є рукою,а не відрізом і чому тіло є тілом а не трупом.Вслід за тим кождий з нас повинен жити повнотою ідеї нашої і бути одним з цілісто нашої організації, якщо не хочемо стати мертвинов,хочь й зорганізованок.Цілість є перед частями і тому Католицька Церква як така не має і не може мати противника, бо вона одиноко є церквою у значінні Божої установи.Все проче є тільки відколом і відломом,що живе тільки у відношенні до цілости і тільки в ній находить оправдання свого буття,хоча може й негативне.Так повстали всякі схизми і єреси,котрі є тільки негативною частю великого цілого. Також кождий з нас находить своє звершення і оправдання свого істнування і цілости,тому така загальна туга за здійсненням тої цілости,зо організацією.Доки Бог дає нам сил і заки ці сили вигаснуть у нашій душі,повинен кождий з нас як найбільше трудитися і віддати життю незнищуму дань праці свого духа,як завдаток кращого будучих поколінь.Переконані про правдивість наших завдань,зробимо дуже богато,натхнені і пірвані великою ідеєю нашою,котру Бог дав нам нести і голосити серед і мимо всего.

Спільна вечера закінчила програму того дня.

Згодом відбулося представлення саскатунської громади парохіяльної, котре підрідали многі з прибувших.Присутних було цего дня пересічно сто пятьдесять душ.

Другий день зїзду,23 липня,1933.

Торжественну Службу Божу відспівав о.П.Сулятицький при битком набитій церкві.Проповідь про завдання кождого з нас,які віра свята вимагає,виголосив о.Настоятель Іван Бала,з Йорктону.

Парохіяльний Дім Просвіти був повний,коли відкрито дальші наради. Пересічна присутність того дня виносила триста душ.

Першим промавляв п.Мих.Відинський про організацію шкільних тростів та конечність нашої організації БУК.

Слідуючим бесідником була панна М.Цалинюк зі С.Джулієн,Саск.,котра в милий і річевий спосіб очернули відношення жіночої молоді до БУК-а.Цю промову випечатаєм так,як богато других,у слідуючих числех Вістеню.

Спільний обід перервав виклади до години 2-ої,коли панна Галя Стратійчук,учителька з Гефорд,відізвалася привітним словом молодої активної католички.

Дальшим бесідником був п.Й.Топущак,котрий у довшій бесіді змагав подати обуснования тісної організації взагалі а нашої,БУК-а,зокрема.

Після него промавляв п.П.Матвійчук,робітник зі Саскатуну,на тему : Робітник і Церква.Цю промову подаємо в цілости.

"Хвальна Президіє,Всечесніші Отці,Високоповажані Пані і Панове !

Два послідні століття,а головно останне,се час великих винеходів, се він пари і електрики.Техніка в кількох послідних десятках літ скорим темпом поступила вперед і розрослася до небувалих досі розмірів.Немов зпід землі повиростали фабрики,пішли в рух парові,електричні,газові, наймодерніші машини.Дими з фабричних коминів зносяться великими чорними смугами і закривають небосклін.Тарахотять преріжні машини від ранку до вечера,від вечера до ранку а навіть пнеділеньку святу стукіт не вгихає.Іде продукція ріжнородних фабричних виробів,діе поступ промислу двацятого століття.

А поміж фабричними забудівлями,поміч великанськими коминами,посеред куряви,пилу і задушливих газів,вештаються люди.Немов дрібні мурашки перебігають з місця на місце,попихаючи нарантажені матеріялом візки. Тягнуть і переносять на своїх раменах довгі бельки а навіть сталеві штаби.Одним слогом,сповняють ту всю роботу,до якої нанялися,чи до якої їх заставлено.Томляться,виснажують свої сили,щоби здробити на прожиток, щоби не остати без куска хліба на непевне завтра.Люди ci,се жива машина,се раби всевладного доляра,се новітні раби 20 століття.

Та не в тому лихо,що робітник мусить тяжко працювати,бо перейшов не найчита,що найчає свою силу робочу.Ціле лихо тих визискувачих з тім, що безсовісні люди використовують їх труд та не відчувають їм рівно зарплаченої належної заплати.І так одна сторона богатіє нашим другом і надуживає звичайно нагромаджених богатств - а друге чорне бідняк і тепнить недостачу найконечніших середників життя,як це наглядно бачимо на побуттю робітництва в большевії.Большевицькі пани богатіють коштом робітничих мас і розїзджають по всяких курортах та курортах Европи,тоді коли робітникам брак чорного хліба і до хліба.

Вже від давна,від початків Церква Христова Католицька запримітила це несправедливе поступованнь одних суспільностей других і устами своїх найвищих Пастирів висказала свій осуд такого поступованнь.Однак зажданний і лукавий світ не схильний слухати спасенних перестережень.Багачі безсовісні дальше надужигали і надужигають своє майна.Вони повмагляються і ще досі здебільш пскланяються золотому тельцю анголідки не дають на себе довго ждати.

Безсовісний визиск робітника викликав класову свідомість,а на її плечі зріс соціялізм,як гідрух протилежно рівнийний до капіталізму,котрий своє звершення найшов у скрайності,так само нездоровій,як безглядний капіталізм,в комуністичному большевизмі.Виходцем тих рухів і своєрідного "московського православія на монгольських підвалинах" у візантійському формалізмі постала нова державна організація СРСР - або як звуть її Совітська Держава.Прогідники тої держави стали підразу голосити,що все добро робітника тільки в большевизмі.

Однак щоби як слід пізнати совітську державу,треба перенестися у її область і приглитися,що вона дала справді робітникові і чи заслугує вона наше підпарти,котрого насильно таки домагаються.

Йде побачимо.За весь час свого нелітного істнування большевизм не видав ніде ані робітникові свободи ані й обіцяного щастя,але й забрав ту найдрібнішу просвітчину,що робітник мав раніше.Постепенно большевизм вирвав з душі робітника поняття чесности і справедливости,а на їх місце полишив зверхність більше.Відібрав в него право приватної власности та прикував невільничо до одного станка праці,котрого під найтяжчими карами не вільно залишити.Так робітник знова ставневільником новітних панів - капіталістів - але большевицьких.Совіти не признають приватної власности,а всім майном має завідувати в них держава під контролею партій.

Комунізм назначає і приказує кождому,де він має мешкати,як одіватися,що і скільки їсти,як,коли і хто має відпочивати - словом,все приписано зверху,бо особистої волі ні ділення там не признають.Люди се лише інвентарні,живі,державного майна,яким компартія передає управу та уживання.Тому вони представляють для неї тільки магазин робучої сили, котрий має зробитися на добро совітів.А коли хтось противився,тоді справа з ним коротка : під стенку ! Або знова затроять те нещасне життя таким робом,що богато компартійців самі накладають на себе руки.

Скажуть тут деякі,як то можливе щоби робітника держава так погано обходилася з робітниками і нічого путнього длянних не придбала.

Справді,та держава придбала богато для робітника,але ось його : деморалізацію в подружжу,загальну несправедливість,ненависть,підступ,немилосердість,зраду і богато того лиха,що завершене голодом винищує заступи робітників в безприкладній в історії спосіб.

Інакше живеться робітникові під скиптром короля Юрія У.Тут робітник має справдішну свободу.Може працювати,або може відказатися.Може наймити себе до тої чи іншої праці.А що більше через свої організації і згуртованим ладом може домагатися справедливого винагородження і забезпечення на случай безробіття.Такою нашою організацією,котра змагає до поліпшення умовин життя всіх своїх членів,отже й робітників,є саме БУК і тому кождий свідомий робітник повинен тут належати.

Одинокі справді побудники радою на поліпшення долі всіх людей є загальні економічні конференції і наради,котрі на[illegible] хоть фінансовий світ не вилічиться вперед по-одинокі душі любов ближнього і почуттям Божої справедливости.Тільки такими робом можливе є видвигнення світу з пропастий і крутіїв фінансових і забезпечити кождому,що йому належить.

Пані і Панове !

Коротко і міцнозмоги моїх сил я зясував причини нинішних невідрадних відносин, причини чужди і недостатку і подав мою скромну раду на поліпшення, як я його бачу і надіюся. Одначе треба ще й дещо додати.

Кині вже ясно помітно, що комунізм робітника не поліпшить - лишень стягне його в саму безодню лиха. Він є ворогом всеї організованої культурної людськости взагалі, а робітника зокрема. У всіх людий радби він забрати найкращі добра духові, якими є віра, совість, любов і милосердя. Крім того вибирає це на области своєї власти також особисту свободу, що є протиприродним. На жаль большевицькі аґітатори найшли круті стежки, котрими зайшли такої міри наших католицьких робітників і деяких підмайстрів до себе. Вслід за тим ми мусимо протиставити комуністичному атеїзмові нашу ідейну і активну віру ! Всі як один повинні ми стати в оборонї нашої святощів і наше чисте та чесне життя мусимо протиставити їхній пропаганді. Так діла будуть свідчити проти слів а наша віра кріпка, тверда і несхитна стане опором проти всіх заман. З нашої віри сильної плистимуть такі добрі і надійні діла. А всім большевицьким орґанізованим наступам мусимо протиставити наш наступ через БУК. Це наша національно-релігійна організація, оперта на тріских і сильних основах віри в Бога, послуху Церкві Христовій Католицькій і любові ближнього та вилливаючій з неї справедливости. Лише така орґанізація в силі дати робітникові бажаний хосен. А коли доложимо хоч троха зусиль, то найдем повну відплату у вдоволенню моральнім, яке приносить кожда добра і хосенна праця. Ця орґанізація охоронить нас перед заником на просторих областях Канади і стане одним з головних чинників нашої розбудови тут а помочі для нашої незабутньої старої вітчини Украіни."

Черговим докладчиком був п. Дм. Кобринський, котрий в питомий йому спокійний і вдумливий спосіб представив відношення хлібороба до орґанізації.

Про ідею і церкву говорив о. П. Сулятицький а о. І. Бала про католицизм і націю. Цими двома викладами, що творили пир духовий слухачам закінчено зїзд. Слідували ще короткі замітки п. Предсідателя, п. Мамчура і о. Семчука, після котрих прочитано рішення. Рішення однакові з тими, котрі винесено на зїзді в Канорі, з тим, що перша точка "одобрює дотеперішну діяльність проводу БУК-а, висказує йому подяку за посильну діяльність і взиває всіх українців католиків масово вступати до БУК-а". Відспівано національний гимн Канади і (Украіни. Доперва тоді стався малий прикрий случай, котрого закінчення читачі найдуть у нище надісланій заяві п. І. Коліширо.

З дрібних жертв начислено $30,00. на цілі орґанізації. Оцим складаємо щиру подяку нашим всім членам за ласкавість і прихильність, з якою відносилися до потреб БУК-а. Бюлетень і відзнаки наші забезпечені аж до кінця цього року, коли знова наші активісти зїдуть на черговий загальний зїзд БУК-а, котрий назначено на 30 і 31 грудня та першого січня в Саскатуні.

Слідував спільний бенкет з промовами, тоастами і піснями. Дуже милою несподіванкою були соля панни М. Цалинюк пісні "Ой не гаразд запорожці" і пані Турус зі Саскатуну, котре співала "Нащо мені чорні брови" і ще одну пісню. Не обійшлося також без жертів. Примірком присутні конечно домагалися, щоби й деякі мущини співали соля, але ці пообіцяли се на слідуючім зїзді, коли як слід підготовляться, бо досі ще ні разу таких соль не співали. Пізно в ніч всі розійшлися в піднесенім настрою духовім. Згадати годиться ще красну принагідну промову п. Й. Мельника зі Саскатуну, яку виголосив на бенкеті. Окрема подяка належить панам Саскатунської парохії і урядникам за приміщення учасників зїзду безкорисно по хатах місцевих парохіян і приняття та старання про обіди і вечері.

Заява пана Івана Куліширо, надіслана листом дня 25/7/33.

Всечесніший Отче Семчук :-

Прошу ласкаво помістити в Бюлетеню мою заяву. Я нище підписаний, отсею дорогою щиро перепрошую Світлу Президію і всіх Членів БУК-а за моє

нетактне поступування в часі зїзду у Саскатуні в дні 29 липня, 1933. Рівночасно перепрошую і прошу прощення в пана Андрія Шаха. Нині жалую іззвинку, що зробив грубу зневагу. За се все я нині себе сам бриджусь, і осуджую. За то все я прошу прощення.

Іван Куліширо,
121 Евен. Л.С.
Саскатун.

Мотто : А нам - то нам вперед іти,
сміятись повно, повними грудьми !

Активізм і активісти.

Щоби не було непорозуміння, мусимо дещо освітлити ці два слова. Глянімо наперід на них етимольоґічно, отже з коріння їх походження. Латинського походження слово ago значить діяти, роблю, веду, проводжу. Перфектум пассіві, actus, значить сповнений, зділаний, а дальше вже наше активізм, активісти значить стільки, що ділання, чин, праця, провід і ті, що в тому беруть участь. Іншими словами, люди діяльні, чинні, рухливі і робітні. Подібно як у вжитку церковнім часто вживається на те саме означення слово грецьке зукраїнщене "практикуючий", від "праксо" - діяю, творю, чиню. Одно по корінні латинське, друге грецьке, але значіння їх покриваються.

Колиж вдуматися у зміст цего слова і як ми його нині розуміємо, або яким змістом ми його нині сповнюємо, отже ідеольоґічне зрозуміння цего слова - то воно означає для нас богато більше і в тім ширшім новім розумінні саме ми його вживаємо на сторінках Бюлетеню. Для нас активізм і активісти, це люди, що не безчинно слідять за чужою діяльністю і є тільки спостерігачами і приглядачами. Але ці, що чинно беруть участь в діяльности і тому є її підметом, а не самим предметом. Такі менше критикують і випоминають, але більше роблять і передумують. Такі не сваряться і не нападають на себе ізза особистих непорозумінь, але терплять один одного, навіть як їм особисто немилі, прикрих слів собі не кидають, але річеві слова заохоти, а коли критикують то тільки творчо, значить в намірі направити і посилити діяльність а не її погребати і спинити. Є критика приміром, коли критикується тільки тому, щоби другому крови напсути або робити прямо "шум" і тим криком /бо крик під критики тут тяжко розріжнити/ звернути на себе увагу безкритичних одиниць і так спонукати їх числитися зі собою і боятися себе, а вслід за тим при нагоді застарити їх голосувати на себе і так без даних відповідних пролізти у верхи - і там все загирити. Але є критика, котра річево вказує кращі дороги поступу і продумує їх, котра тим самим радаби відійти від перестарілих засобів, щоби користуватися хосенніщими і успішніщими та їх наводить - котра нікого не ранить ні не кричить і не має задніх думок позбутися здібніших, бо вони спинять дорогу до невідвічального ділання і перепинять загибіль всього - але спокійно старається всіх і все піднести тільки ради добра справи самої /а не себе самого/ і цілости, і така критика є для потрібна і конечна. Наші активісти вибирають тільки цю критику а погорджують першого рода критикою. Вони не чекають, аж хтось знеможений паде на шляху своєї праці, обкиданий лайкою і глумом через першого рода критиків, але самі чинно - АКТИВНО - стають в праці на допомогу і не лякаються жадних шкалів ані гиєн, що зачинають вити. Такі не ждуть на обставини, аж орґанізація зросте і скріпне, і тоді вже все буде запевнене та владане, і каса, і посади і часопись, і впливи - але самі зараз на почтку творости творять відповідні обставини, що удогіднюють працю орґанізації, промолюють перші леди недовіря і упереджень, наставляють свою грудь і чоло, коли і де треба, не жалують свого гроша для справи, хоч нічого реального і конкретного, крім напастий і морального внутрішного вдоволення свого, не дістають і творять перші пробоєві лави орґанізації та своїм приміром поривають других. Вороги мусять примінятися до витвореної ними ситуації та іти їх слідом, чи хочуть чи не хочуть. Спочатку стрічає їх рев і виття, а згодом тихий подив і пошана. З активістами всі числяться, навіть вороги. Тому їх найбільше люблять а заразом також найбільше - ненавидять. Такі є чинними в церкві підчас Служби Божої, приступають до св. Таїн, заховують і виконують приписи своєї віри і обичаю. Такі люблять також нарід свій одиноко творчо, бо попереджають тисячі на камінним шляху будучности і його простелюють. Такі є наші активісти всі і такими повинні остати ! Не платати, а з усміхом здобувати - і вмирати...

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

М о л и т в а.

Серед всіх згіршень .....кріпко вірю Господи !
Серд найбільше розпучливих обставин ..... " "
В життю і смерти..... " "
У злуці живої віри всіх праведників ..... " "
У злуці постоянної віри всіх святих мучеників.... " "
У злуці цеї звершеної віри дівичої Богоматері .... " "

Всім уданим ангелам світла /Кор./ .....противлюся з цілого серця !
Всім воїкам в овечих скірах /Мат.7,I5/... " "
Всім ложним пророкам ..... " "
Всім навчанням,що гласкають слух /2 Тим.4,4/... " "
Всьому красові облудників..... " "
Всім сліпим вождам /Мат.I9,I9/ ..... " "
Всім розбійникам і злодіям,що вдерлися в овчарню Христа /Ів.Іо,Іо/ "
Всім зводникам,що світла лякаються ..... " "
Всім небезпечними нователям..... " "
Усій темноті просвітителів ..... " "
Всім потайним змовам зрадників ..... " "
Всім явним і облудним ворогам Бога і Церкви .... " "
Всім ворогам явного визнавання святої віри ..... " "
Всьому пануванню сатани ..... " "
Всім приклонникам Люцифера і його скинених бунтівників ... "
Всім ворогам святих,їх образів та їх торжественного почитання "
Всім ворогам світлого почитання Марії,її образів а особливо святої вервиці .....
Всім ворогам святого Апостольського Престолу і Ієрархії ... " "
Всім ворогам церковної власти і вольности .... " "
Всім ворогам царського священства і св.Монаших Чинів .... " "
Всім,що нарушають святий храм і святий день недільний..... " "
Всій грабежі чужого добра ..... " "
Всіи висланникам діявола ..... " "
Всім предтечам антихриста ..... " "
Їх проклятим засадам ..... " "
Їх злощасній політиці ..... " "
Їх богопротивним і людям шкідливим намірам .... " "
Їхньому неузнаванню законів і віроломности .... " "
Їхньому розмріяному щастю світовому і ненависти хреста ... " "
Їхньому лицемірству і злобі .... " "
Їх укритим і явним сітям ..... " "
Їх доплачу поривачій сліпоті ..... " "
Їх діявольським писанням ..... " "
Їх двозначним словам ..... " "
Їх нещасній високопарности .... " "
Їх поганій грубости і участи проти евангельських засад .....

З Твоїми святими на небі і на землі .....я держу Господи !
Зі Святим Письмом і святою Церквою Католицькою .... " "
Зі Святими Вітцями і Учителями Церкви ..... " "
З Намісником Христа і його стадом ..... " "
Зі святою старіною і побожними звичаями ..... " "
З уставами мого заприсяженого звання ..... " "
Зі засадами богобоязливого виховання ..... " "
З правилами чистої совісти ..... " "
З переслідуваними і вбитими ради Христа /Діян.6,9/.. " "
З плачучими і терплячими /Мат.5,5/ ..... " "
З малими,котрих є царство небесне ..... " "
З малими,котрим по словам Христа небесний Отець обявляє,що закрив перед мудрцями /Мат.II,25/ ..... " "
Зі всіми,у Твоїй Церкві хрещеними і миропомазаними .... " "

О.Р.Мелер,
парох Базилеї,Швайцарія.

Для відваги ....

Ми не боїмося і не будемо боятися.Ані машин печатні,ні каміння - юрби,ані грошей знатних,ні неласки тих,що сидять на високих стільцях.Стоїмо на скелистій основі,котрої не в силі захитати жадні релігійні,ні політичні,ні суспільні трясоломи.Хто живе І900 літ по своїм народженню,той не може вмерти.Скала не вмирає ! Католик є чоловіком,котрий ніколи не боїться.Є непобідимим на всіх побоєвищах землі.

Колиби Церква могла впасти через насильства можних,то мусіла була би вже упасти в перших трох сотках літ.Якими шириками струмками лилася тоді християнська кров ! Папи умирали здебільша насильною смертю.Мільони стали мучениками ! При помочі найбільше вишуканих жорстокостий світська власть боролася з християнським іменем.Кнутами масакрували християн,кидали їх ложе мук,викручували їм стави,клали їх на розжарені рожна,пекли їх на огні,занурювали в кипячу воду,виколювали їм очі та виривали язики,спалювали на кострах.Мужчин,жінок,бідних,знатних,дітий,священиків,епископів,папів.Колиби Церкву можна побідити насильством,то це мусіло було удатися тоді.Протестант Теодор Беза каже таке : Рим є тим ковалом,на котрім досі розбивалися всі молоти.А в році ЗІЗ поганський світ мусів відступити перед вселенською Католицькою Церквою.Цісар Константин признав свободу безладного і явного визнавання християнської релігії.Християнство стало державною релігією ! Скала не вмирає !

Колиби Церква могла впасти,то вона мусіла би була впасти підчас народніх розрухів.Наче потопа перевалювалися племена сходу підчас вандрівки народів через країни півдня і заходу.Повстають нові держави,старі валяться.Все хитається,хвилює,пливе.Карта Европи зміняється основно.Лише одна точка остає без змін.Посеред пливучої Европи,цеї вітчини переворотів, посеред безнастанного напору і відпорів,посеред того розшумілого океану, остає скала Церкви,Рим.Це відноситься не лише до царів,але й до переворотів,що сильніші від царів.Скала не вмирає.Коли після потопи мандрівок народів вилонився новий державний уклад - коли надійшов рік 800-ий,то цим,що вкладав корону на голову Карла Великого,як представника нової світової власти,був папа.

Колиби Церква могла впасти,то мусілаби була впасти ізза звироднінння своїх дітий.Одною з найсумніших глав Церкви,це десяте століття.Темне. Ляхотські роди,князі і царі опанували папський стіл і посадили на нім деяких нездібних і негідних.Поширилися незнання,необичайність і грубість. Мерзость запустіння вдерлася до самого святища.Наука остала без плям,але учителі не все.Вітарі і проповідальниці широко запустіли.Та Церква не вмерла,бо вона не може вмерти.Вона перемогла й цю внутрішну кризу.З часом вона виборола свою независимість від князів.Настала весна.І І2 століття, що надійшло,стало століттям святих.Це час славнозвісних направин фпанціщканських і домініканських.

Колиби Церква могла впасти,мусіла була впасти під впливом лженаук. Приїшов Лютер і сказав : "Папо,я буду для тебе смертю !" Він-також написав ці слова : "Умиймо руки в крові папів,кардиналів і епископів !" Лютер заснував нову релігію.Згодом відійшов в могилу.Але рік 1546,коли в Тридентї відбувався великий церковний собор,доказав,що лженаука є так само безсильна,як насильство,переворот і обчасний занепад.По "реформації" прийшла протиреформація,що є правдивим,внутрішним відновленням Церкви. Лютер,Кальвін,Цвінглі і Генрик УІІІ кусали граніт.

Колиби Церква могла впасти,то мусіла була впасти як жертва великої революції.Вольтер сказав : "За дванадцять літ Пан Біг піде на спочинок" А Дідерот : "Послідний король згине вдушений кишкою послідного священика" Наполеон : "Пій УІІ буде послідним папою".Наполеон помер.Його царство розсипалося.Але після Пія УІІ приймов Лев ХІІ,після Льва ХІІ,Пій УІІІ, після Пія УІІІ,Григорій ХУІ - після Григорія ХУІ,Пій ІХ - після Пія ІХ, Лев ХІІІ - після Льва ХІІІ,Пій Х - після Пія Х,Венедикт ХУ - а після Венедикта ХУ,Пій ХІ.Католицьке дерево не повалить жадна буря.

Не боїмося і не будемо боятися.Ані погорінок безбожників,ані напастий тайних товариств,ані устав ворожих Церкві правительств.Коли хто пережив 19ло літ,підівчився розпачати.А овочем нашого 19оо-ого ювілею, повинен стати клич : Віра неустрашима !

З ЦЕРКВИ І СВІТА

Про поширення унійного руху на Волині приходять такі вістки : Рух унійний /здуки з Католицькою Церкгою зі задержанням свого питомого українського обряду/ на Волині позначився вже в роках 1923 і 1924.В тому часі зголосився до унії чернець з Почаїва,о.Сергій Спитецький і ще один світський духовник.Ширша унійна акція почалася з весною 1926 року.Тоді на Волинь приїхали з Галичини ОО.Редемптористи,котрі скріпили в унії кількох новонавернених з православія священиків і відвідували галичан українців католиків,що на Волині покупили землю і поселилися або шукали там заробітку.Від 1927 стали творитися нові унійські парохії.Одна з перших була в Жабчі,пов.Луцьк.Українці католики вибудували собі там нову церкву 1931 р.Парохом Жабча є тепер о.Микола Денисенко-Курдибанський. Вірних має ця парохія понад 2оо душ.Другою дагнішою парохією українців католиків є Цегів,пов.Горохів.Церква була уніятська,колись забрана православним урядом московським - є назад парохіяльною церквою.Парохом навернений з православія чернець о.Нифонт Медвідь.Вірних 517 душ.З православія вернули до католицизму також парохії : Дубечно,пов.Ковель,4,3оо душ - Гумнище,пов.Горохів,35о душ - Краска,пов.Ковель,понад тисячі душ. В тих трох парохіях українці католики зберегли при собі давні церкви.Священиками є там тепер : в Дубечні о.Василь Грош - в Гумнищах о.Гамаїл Перчекжей - у Красці о.Серафим Яросевич.Два останні були раніше православними монахами.З православія вернули до унії також частина парохії Кусківці Великі,пов.Кремянець.Обслуговує їх бувший православний монах, о.Юліян Гук.Число душ 25о,мурують свою церкву.Після того,як ОО.Редемптористи осіли в Ковлі,будують й там свою церкву і є там парохія з бувших православних,числом 3оо душ.Крім вич сленних парохій,котрі утворили бувші православні,є ще на Волині кілька парохій,що утворили галицькі поселенці.До тих парохій також пристають бувші православні,що вертають до унії. Такими парохіями є,: Антонівка,пов.Сарни,понад 2ооо душ та Оджутичі,пов. Горохів,І,2оо душ.Обслуговують їх священики з Львівської Архиєпархії : в Антонівці о.Ксенофонт Керша,в Оджутичах о.Василь Додик.До парохії Антонівки належать ще каплиці,в котрих відправляється по черзі Богослуження,як у Кадовищі,в Малім Седлищі і Олександрівці.Є це парохія дуже розлога і вскорі буде поділена на дві або більше.В Оджутичах вибудували нову церкву.Інші поселення галичан обслуговують ОО.Редемптористи,що догідять з Ковля.До таких поселень належить Поворськ,пов.Ковель,3оо душ, еригований вже як парохія.Дальшими є Гривятки,Голуби,Турийськ,Верба,і пр. Богослуження відбуваються або в новозбудованих церквах,як у Рафалівці,12о душ - Ожарах Великих,4оо душ - Бубнові - або у приватних хатах,як у Демитиківці,Сорочині,Вербі,Гнійні,Марії Волі,Милині,ітд.В найблищому часі надіятися належить утворення нових українських католицьких парохій в Дубні,де існує Духовна Семінарія - у Золочівці,де навернулося около 5оо душ, котрих тимчасово обслуговує парох Жабча - в Заставю,пов.Рівне,де вже є матеріял на будову церковці і в Луцьку,де о.Пасічник тимчасово відправляє у таборі.Так число місцевостий,в котрих правиться Богослуження католицьке і нашим українським обряді,доходить на Волині до 3о.Всіх українців католиків є кільканадцять тисяч.Деякі парохії є дуже дрібні,деякі значні чисельно,як Дубечно Антонівка,Краска. - Так наша Церква свята здобуває душі для Бога і шасливої вічности.Навіть серед найбільше непригожих обставин і це власне повинно нас заставити піднести голови високо в гору і своїм гідним поведенням оправдити цю честь належати до тої Церкви.

2.Англійські католики в Ліверпулі,Англія,будують величаву катедру коштом 3½ мільонів фунтів.Посвячення угольного каміня довершив Преосвящ. Епископ Ліверпульський д-р Дж.Дрохді ц.р. при величезнім здвизі народу.

3.Бувший [illegible] відбувся ювілейне св.Причастя Вселюдне інтеліґенції в Ріо де Женейро,столиці Бразилії,до котрого приступило кілька тисяч душ.

4.Плащеницю,в котру обрито тіло божественного Спасителя,а котра переховується в катедрі в Торіно,Італія - виставлять до прилюдного почитання днем 24 вересня,н.р.На плащениці помітно відбитку божественного тіла.

5.Св.Отець приняв на послухання президента Ірляндії,Імона де Валєру, наділив його почесним хрестом Пія за заслуги в часі Евхаристійного Конґресу в Деблині.

6.В першім ювілейнім місяці прибуло лучно до Риму 74о,444 паломників.

7.о.Кутір має парохію,до котрої мусить їхати літаком понад 7о,ооо миль безмежними лісовищами Канади.Його парохія є над Джеймс Бей.Парох мусить оберігати своїх парохіян,індійців,перед захлінністю на золото білих, котрі й там заходять та приносять зі собою алькоголь,котрий відтак руйнує убильців.Так церква не опускає нікого і ніколи.

8.Другого дня Зелених Свят українська католицька Духовна Семінарія Львові обходила 15о-ліття свого істнування.За той час вона виховала для нашого народу тисячі ідейного духовенства,котре своєї працею двигло наш нарід на звнеслий рівень.З неї вийшло також відродження Галичини,котре започаткував якраз в мурах Семінарії,о.Маркіян Шашкевич,автор Русалки.

9.о.Г.Гамер,проповідаючи в катедрі св.Патрика в Ню Йорку сказав,що непошанування є помітним гріхом нашого часу.Брак пошани всього,почавши від себе самого,родичів,вітчини,духовенства,церкви - і Бога.

1о.Як повідомляє Укр.Слово з Ужгороду,поляки підпирають фінансово агітацію москвофілів проти українців на Закарпатті,даючи підмогу їх пресі Карпаторусскому Голосови і тим самим підпомагаючи православну агітацію, котру та часопись голосить.Приятелі знайшлися й там ...

11.Бл.п.мілїонер Джан Меркл записав все своє майно на добродійні цілі. Майно виносить два мілїони і 16о,тисяч.

12.Від коли почалася кріза,впав в Америці,Стейтах,кождий банк на шість і одна лічниця на 45 - одно підприємство на 22 - але замкнули лише одну церкву на 2,344.Бо церква є лічницею душі,котрої ніщо не заступить.

13.Всеч.о.Калуський,перенесений з Ошави,буде обслугувати підрінніпеґські кольонії.

14.Дня 22 ц.м. минає 28 літ,коли перший редемптористо,о.Деларій приняв наш український обряд івіддав себе для праці між нашим народом.Сідоглавий старець нині - пережив богато напастий - але на становищі витревав.Складаємо бодай на цьому місці наші щирі побажання в Христі отцю Ювілятові.

15.Студентка колеґії Вассар у Квебеку панна Наталія Кар,богата і гарна,покинула протестантизм і зложила католицьке визнання віри.А щоби найти спокій і затиш душі,схоронилася в монастирі Сестер Пр.Діви у Ґіянґінт.

16.Др.Л.Т.Морґан,проф.пол.екон. унів.в Торонто хвалить устрій банковий Канади,бо банки є тут дуже консервативні,сильні злучені між собою і з правительством,найбільше співпрацюють а найменше суперничать.І тому не пад

17.Чілійські хліборобе вбили 225 тисяч овець,бо не могли їх продати Англії,їзза обмежень,які виникли для них на основі Оттавської конференції.

18.В Парані,провінції Бразилії,панує посуха від довшого часу.Брак води пособлює недугам,а головно грипі,так що цілі околиці наче вимерлі,бо всі в хаті хорі.

19.Дня 7 липня пільні коники і шаранча затемнили в білий день овид мешканцам містечка Шонавон,Саск.Вкоротці зі зелені не остало ні сліду.

2о.Дня першого серпня в околицях Альвени був добрий приморозок.Вся городовина безповоротно пропала - змерзла.

21.Найвищий Апеляційний Суд Альберти рішив,що дівчина від 12 літ а хлопець від 14 можуть важно вінчатися без дозволу родичів.

22.Першу нагороду збіжеву і чемпіонат світовий на виставі збіжевій в Ріджайні,Саск.,одержав фармер зі Стейвлі,Альта,Фріленд Вилфорд на число перше весняної червоної пшениці.Кожде зеренце його пшениці є однородне і повне краскою та будовою,так що тяжко відмітити одно зерно від другого. Його нагорода готівкою виносить два тисячі дол.Другу нагороду одержав Герман Трелле,також з Альберти,а Фред Паверлі третю.Всіх нагород роздано 5о.Між нагородженими стрічається також українське імя,М.Колісар з Хелеґу,Альта.

23.Причини свого успіху ґен.Італьо Бальбо зясував так : 1.Звершення організації,це заки почав лет армади -2/гарне виконання обовязків мужа по було випливом корности і 3/ послушеньства вірного

...ка :

Всі оголошення-містимо для наших вп.Читачів безплатно.

В е л и к и й З д в и г
на храмовий день
і відпуст

в А Л Ь В Е Н І -
дня 28 серпня, Успення -
Відправа зачнеться точно о годині восьмій зранку - співаною Службою Божою, тому прошу відкладати всеч.о. Сповідь - вечорами будуть сповідати і вранці.
Вечірня Велика в суботу -
Утреня - Торжественна Служба Божа з виставленням Чарсв.Тайн - проповідь - обхід кругом церкви - водосвяття і соборний акафист до Матері Божої у каплиці .
Проповідь виголосить о.П. Решетило.
Всіх вірних щиро запрошуємо.

Позір ! Позір !
Церковні Громади !
Іконостаси, вітарі, кивоти, образи напрестольні і процесійні та всякі роботи з обсягу церковної різьби і малярства виконує старостильовий українець католик, з артистичним хистом і після правил обряду нашого, точно і по можливо найнищих цінах .
Пишіть до :
Ст. М ... у к,
Box 62. Вонда, Саск.

Колиби хто з Вп.Панів Йорктонського Зїзду бажав мати знимку з цего зїзду, може її дістати за ціну одного доляра. Писати треба на адрес Впр. Брата Методія, Колег ... ср. Йосифа, Йорктон, Саск.

Дня 3 вересня ц.р. відбудеться біля церкви
на **Т А Н А С К О В І М**
біля Ростерн, Саск.
великий
П І К Н І К
парохіяльний з різнородною і ... програмою.
Парохіяне запрошують всіх доокольчних вірних громадно прибути.

Народні Доми і Читальні !
Поправте свою сценерію - прикрасіть свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах - все гарно виконає ... по приступній ціні - на бажання виїде на місце ... Ф.Т. М ... р,
Кадворт, Саск.

Григорій **Б о р и с** ,
Мічем, Саск. - Meacham, Sask.
будівничий, контрактор - ставить по можливо найдешевшій ціні і з повною запорукою церкви, хати, школи, вілли - виливає надробники - робить всяку столярську роботу.

Михайло **Д з е н д з ь о л о в с ь к и й**
агент від машинерії - шпагату - оливи - газоліни - ітд. - в містечку **К а д в о р т** , Саск.
U.G.S.Twine - Brantford Twine - North Star - Oils - Gas - Greases - Cokshut - Frost & Wood - John Deere Implements - De Laval Cream Separators.
C u d w o r t h , Sask.

А д р е с а р :

Зі всякими справами редакційними чи адміністраційними / в справі розсилки Бюлетеню / звертатися на адресу редакції Бюлетеню, о.Ст. **С е м ч у к**, Адьвена, Саск. - Father St.S e m c z u k, Alvena, Sask. - Box 252.

Зі справами скарбовими, надсилки вкладок, жертв або запитів скарбових, звертатися на адресу п.Дм. **К о б р и н с ь к о г о** - Абердін, Саск. - Mr.Dm. K o b r y n s k y , Aberdeen, Sask. - Box ...

Зі справами діловими, контесту і поширення організації звертатися на адресу : п.Ф.Т. **М а м ч у р** , Кадворт, Саск. - Mr.F.T.Mamchur.

Зі справами скарбової провірки і посвідок занадіслані суми, звертатися на адресу : п.И. **Т о п у щ а к** , Абердін, Саск.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

Послання Укр. Катол. Гал. Епископату.
Замітки.
До Українського Народу.
Замітка.
Нові Відділи.
Повідомлення.
Активизм і Активісти.

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

Молитва.
Мучеництво українців католиків на Підляшшу.
о. П. Божик, Укр. катол. у світлі державности.
М. Цалинюк, промова.
Гр. Кисіль, промова.
Г. Стратійчук, промова.
В. Босий, слово на з'їзд.

ДОПИСИ

Брат. С. Методій, ЧБХШ, З'їзд укр. катол. молоді в Шикаго.
О. Олесь, "Айстри". З Церкви і Світа. Киднир. Зі Спогадів. Татарський Напад.

ВЕРЕСЕНЬ Р.Б. 1933

Печатано за дозволом Духовної Власти

ПРОСЬБА

В Ямельній біля Львова, де околиця національно дуже а дуже загрожена, тамошні парохіяни взялися в теперішний скрутний час, щоби оберігти себе і будучі покоління перед загладою, до будови церковці, котрої там досі не було. А тому що громада невелика і часи скрутні, звертається цею дорогою до всіх щирих і правдивих українців католиків з проханням помогти будові Божого Дому. Жертви слати на адресу: Греко-католицький Уряд Парохіяльний в Страдчу, почта Янів, коло Львова.

Перлини:— Найслабша живуча істота може щось довершити, коли спрямує свої сили в одну означену точку; натомість найсильніша не зможе нічого докопати, коли вона надмір своїх сил розпорошує.—Карлайль.

Хоробрости не підробиш. Та чесноти не піддасться лицемірству.—Наполеон.

Всі тривкі держави та великі культури розвиваються з розвитком релігії та падають з її упадком. Бо крім релігії нема іншої сили для поборення моральної і соціяльної анархії.—В. Липинський.

НАДІСЛАНІ ЧАСОПИСІ

"Америка" ч. 87 — "Праця" чч. 27-30 — "Розбудова Нації" ч. 7-8 — Ukrainische Kulturberichte — No. 3.

УЛАД ЦЕРКОВНИХ ВІДПРАВ

Улад відправ о. Ст. Семчука,
Альвена, Саск., Жовтень, 1933

1. Нед. ..... Борщів
8. Нед. ..... Приймове (базар)
9. Пон. св. Ів. Бог. ..... Альвена
14. Суб. св. Покрови .... С. Джулієн (храм)
15. Нед., ... Лапівці
22. Нед., ... Бруно
29. Нед. ..... Сокаль

Улад відправ о. П. Сулятицького,
214 Ave., M.C., Саскатун.

Вересень:

3. Нед. ..... Ростерн, на Танасковім (пікнік)
10. Нед. ..... Саскатун
17. Нед. ..... Ростерн, на Гучковського (пікнік)
21. Різдво Пр. Бог. ..... Ростерн, на Танасковім, (храм)
24. Нед. ..... Саскатун
27. Воздвиження ..... Лапівці

Жовтень:

1. Нед. ..... Гернсей
8. Нед. ..... Саскатун
15. Нед. ..... Волверін, (храм)
22. Нед. ..... Саскатун
29. Нед. ..... Ростерн, на Гучковського

Улад відправ о. Н. Демкова,
Гефорд, Саск.

Вересень:

3. Нед. ..... Гефорд, церква Пр. Евхаристії
10. Нед. ..... Кридор, церква св. Дмитрія
17. Нед. ..... Кридор, церква св. Духа
21. Різдво Пр. Бог. ..... Албертави, коло Климчука
24. Нед. ..... Кридор, церква св. Николая, коло Пархоми.
27. Воздв. ..... Гефорд, церква Пр. Евхаристії

Жовтень:

1. Нед. ..... Бруксбі, церква св. Николая

Улад відправ о. П. Решетила,
Кадворт, Саск., Вересень

3. Нед., ... Кадворт
10. Нед., ... Коло Соломяного
17. Нед., ... Дана
21. Різдво П. Бог. ..... Твеп
24. Нед., ... Пітерзон
27. Воздвижения ..... Міяем
1. Жовтня, нед. ..... Кадворт

Улад відправ о. П. Криворучки,
Арран, Саск.

Вересень:

3. Нед. ..... Арран
10. Нед. ..... Норквей
17. Нед. ..... Арран, весна.
21. Різдво Пр. Бог. ..... Глен Елден
24. Нед. ..... Григорія
27. Воздв. ..... Сван Плейн

Жовтень:

1. Нед. ..... Арран
8. Нед. ..... Норквей
15. Нед. ..... Бучач (храм)
22. Нед. ..... Сейнт Филіпс
29. Нед. ..... Чехів

БЮЛЕТЕНЬ

Брацтва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Ізбавителя в Йорктон, Саск.
Редагує о. Ст. Семчук
Висилається лише для членів БУК-а, безплатно. **Рік І., Ч. 9; Вересень, Р.Б. 1933**

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

Український Католицький Епископат Галицької Церковної Провінції, в справі подій на Великій Україні, до всіх людий доброї волі.

Україна в передсмертних судорогах! — Населення вимирає голодовою смертю. Оперта на несправедливості, обмані, безбожництві та деправації, людоїдна система державного капіталізму довела богатий недавно край до повної руїни. Перед трьома роками Зверхник Католицької Церкви св. Отець Папа Пій XI енергічно протестував проти всього, що в большевизмі є противне християнству, Божові та людській природі, перестерігаючи перед страшними наслідками таких злочинів—і цілий католицький світ, а з ним і ми лучилися з тим протестом. Днесь бачимо наслідки поступування большевиків: положення з кождим днем стає страшніше. Вороги Бога і людства відкинули релігію, основу суспільного ладу, відобрали свободу—найбільше добро людини, зі свобідних горожан-селян—зробили невільників, і не мають досить розуму, щоби їх кормити за тяжку невільничу працю в поті чола.

На вид таких злочинів німіє людська природа, кров стинається в жилах.

Безсильні принести яку небудь матеріяльну поміч конаючим братам, взиваємо наших вірних, щоби молитвами, постами, всенародною жалобою, жертвами і всіми можливими добрими ділами християнського життя випрошували з неба помочі, коли на землі нема ніякої надії на людську поміч.

А перед цілим світом знову протестуємо проти переслідування малих, убогих, слабих і невинних, та гонителів оскаржуємо перед судом Всевишнього.

Кров робітників, що в голоді орали чорнозем України, кличе о пімсту до неба, а голос голодних женців дійшов до уший Господа Саваота.

Усіх християн цілого світа, усіх віруючих в Бога, а особливо всіх робітників і селян, передовсім всіх наших земляків просимо прилучитися до цього голосу протесту та болю й розповсюдити його у як найдальші країни світа.

Усі радіостації просимо рознести наш голос цілому світові—може дійде він до убогих хатин конаючих з голоду селян.

Нехай перед страшною смертю серед лютих страждань голоду буде для них хоч малою потіхою гадка, що їх брати знали про їх страшну долю, над ними боліли і терпіли, за них молилися.

А Ви страждущі, голодуючі й конаючі Браття, признавайте милостивого Бога і Спаса нашого Ісуса Христа; лютї терпіте муки—приймайте їх за гріхи свої, за гріхи цілого народу й кажіть з Ісусом Христом: "Хай буде воля Твоя, Отче Небесний!" Прийнята для Божої волі смерть це свята

жертва, що з жертвою Ісуса Христа злучена принесе Вам Небесне Царство а цілому народові спасіння.

Наша надія в Бозі!

Дано у Львові в день св. Ольги, дня 24 Липня. Р.Б. 1933.

Андрей Шептицький, митрополит — Григорій Хомишин, станиславівський єпископ — Йосафат Кощиловський, перемиський єпископ — Никита Будка, патарський єпископ — Григорій Лакота, перемиський єпископ пом. — Іван Бучко, львівський єпископ пом. — Іван Латишевський, станиславівський єпископ пом.

Майже рівночасно з цим посланням зайшли події, що свідчать про розвал большевизму ідейний та самовинищування чільних большевиків українців, котрі не могли погодитися з лицемірством партії та її наступом на все, що українське.

І так наложили на себе руку перш за всіх письменник і поет большевизму на Україні Хвильовий а згодом провідник і большевицький працівник, комісар освіти від 1926 року, давний партійний діяч і знатний член партії, М. Скрипник. Не прогомоніли ще стріли обох самовбивців, коли секретар большевицького посольства у Львові М. Стронський відібрав також собі життя вистрілом нагана на Погулянці, біля Львова. Стронський, як бувший сотник УСС-ів не міг і не мав доволі моральних сил, щоби пережити винищування українських селян і робітників та взагалі всіх верств українського народу партією новітних безглядних большевицьких садистів і вбивників, для котрих навіть саме слово українське немиле і противне — за те милим український чорнозем і золота пшениця. Насилля большевиків дійшло до того, що кождий свідомий українець вимикається на примусові каторжні роботи в підбігунові околиці, де більша частина року нестерпний мороз і ніч, щоби вирубували відвічні ліси — та вимирали певною смертю від морозу та каліцтва. Останки на Україні мають працювати на московських червоних тиранів вивідувати забезпечувати все вивезене збіжжя, а самим живитися лушпайками, які призначає для них партія і партійний елітун безбожник.

Отже подійсність вбивства трьох аж визначних членів большевицької партії, дальше арештування Шумського, бувшого комісаря освіти УСРР, Сіяка і Барана, бувшого комісаря галицького Рев. Ком.-у у Тернополі та многих інших галичан большевиків самимиж таки большевиками на Україні та їхне фізичне винищування, як недавний розстріл Конара-Палащука і других, свідчать, що між большевизмом а українцями впростає страшенна пропасть напоєна кровю і трупами сотків та многих тисячів невинних жертв.

Недвно отже, що всі українці, навіть члени компартії, котрі ще не втратили сумління, прокинули і звернулися проти тиранів. І так бувший большевицький посол Ст. Волинець видав окреме письмо п.н. "Відкритий Лист", в котрім між іншим пише таке: "Зі затисненими з болю зубами і мимо обурення на той розклад, до якого довели нещасні бюрократи цілий західно-український лівий робітничо-селянський табор, та на те, що твориться на Радянській Україні, я придержувався цього морального зобовязання льояльности до останньої хвилини. З болем мовчав я, коли у Москві зовсім невинно без ніякогіського суду а лише на основі так званих "конфіденціональних відомостий", ГПУ розстріляло мого товариша ще зі шкільної лавки і близького приятеля Федя Палащука (Конора). Зі затисненими зубами мовчав я, коли застрілився Микола Хвильовий, колишній ідейний провідник у боротьбі з попереднім русотяським наступом на Україну і нас усіх. бувших шумськістів, добрий знайомий.

Смерть Миколи Олексієвича Скрипника, з яким я враз зі своїми приятелями мав щастя нераз і два зустрічатися, балакати, спорити, а був час, що на відповідному місці боротись за українські справи (хоч опісля після шумківського розламу він гостро шумськістів поборював) ця трагічна смерть й освідомлення собі її політичного значіння потрясла мною до глибини душі й тому дальше я мовчати не можу. Загальні інтереси важніші ніж дисципліна групи."

Далі стверджує Волинець, що большевицька кліка розбудовує єдину, неділимую Росію а для замилення очий торочить про Українізацію, якої на ділі нема. Диктаторами на Україні є все чужинці з рамени партії. Про це С.Волинець пише дослівно так: "Характеристично, що від самого початку існування КП-бУ генеральним секретарем тієї партії не був ще ані разу українець. Були ними росіяни, як Молотов, Лебедь, німець Квірінг, жиди Фелікс Кон і Каганович а останніми часами поляк Косіор." Такі то люди робили все, але тільки на шкоду України. Недавні арештування верхів Компартії з України виявляють, що у штабі цеї партії, призначеної для українців, сиділи

такі люди: Пінкас Берґер, Моніко Цетлінґер, Ґерш Віснєвський, Аврум Коен, Арон Ласка, Йосс Доннер, і поляки Владислав Романський, Людвік Бердинські, Віктор Борунь. Марія Словацка, і т.д. Дальше свідчить Волинець, що Москва безоглядно визискує Україну господарчо і виголоджує її населення. Політично цілі області щільно заселені українцями, як Вороніжчину, Курщину і Кубань відлучено від України а приділено до російської Рад. Республіки та москалізується насильно тамошне населення. На культурному фронті червона Москва винищує всякі прояви свідомого і питомо української культури, навіть в таких дрібницях, як при складанні словника української мови, де на приказ партії українські слова треба було заступити московськими, щоби тим робом наближати поступно до московщини. Про літературу пише Волинець дослівно так: "Усі, колись такі живі, літературні організації українських письменників розгромлено доценту, створивши по приказу з Москви одну-одиноку всесоюзну казьонну організацію письменників, до якої під примусом мусять належати усі українські письменники. На літературному фронті до голосу прийшли обірхолуї покрою Микитенків і Куликів, люди без ніякого таланту, хіба тільки з умінням держати ніс по вітру та орієнтуватись на кождочасне начальство, та вмінням робити поліцейські доноси на своїх товаришів по перу. Ці хлопці, а тепершні керівники українським літературним фронтом, звели тепер українську літературу до якихось дрібничих, смішних і сталінських панегіриків (славословій), називаючи оцю всю халтуру соціялістичною літературою, перекинутою "соціялістичним реалізмом" а по суті можнаб сказати "реалізмом нілуцковим."

Наведених слів С. Волинця досить, щоби кождий хто думає, пізнав зі слів самого представника і провідника большевицького, чим пахнула компартія і яку веде працю. Не дивно, що після страшних подій самоубійств і вісток про загальне виголоджування України через присланого на не особливо диктатора з Москви Постишева та висилювання українських селян в підбігунові околиці на каторжні роботи і часті масові розстріли—навіть большевицькі комідери українці звернулися проти тої хвилі терору і за Волинцем відділяється большевицькі редактори, як Юрій Танчаківський у Львові, видавець більш. "Української Думки" та Ю. Бачинський, видавець у Празі більш. "Вільної Трибуни." Обі заявили приладним листом, що здержують видання, бо не можуть довше мовчати на вид того, що діється на Україні а служити і вислуговатися її ворогам не в силі.

Вслід за тим українські львівські члени Академії Наук в Київі, Возняк, Свєнціцький і Студинський відіслали свої титули і зреклися тих сумнівних почестий.

Повстали комітети допомоги страждальній Україні у Львові і у Празі.

Відозву-письмо просвящених Галичан Владик перепечатала чужинна преса і, вона найшла широкий відомін у світі.

На основі цего всего Братство Українців Католиків Канади взиває всі свої Відділи негайно скликати надзвичайні збори членів, прочитати все тут написане, по змозі ширше обяснити і візвати рязом з членство до посильної акції в цілі освідомлення наших многих не зрячих братів, що далися певідомо може втягнути в тенета большевицької партії тут в Канаді. Треба виявити докладно, що такий чоловік є навіть може й противільно та певідомо на службі найбільших ворогів нашого народу під сучасну хвилю і тому повести справу так, щоби українці як найскорше перестали читати та передплачувати большевицьку пресу, бо вона обманює і затроює душу чоловіка, а куди наділають й даром, щоби завернути і заждати з держання дальшої висилки. Коли рішучо напишете на такій часописі, певно більше наділати її не будуть. Дальше треба повести працю в тім напрямі, щоби бувшим а тепер вже освідомленим членам большевицької партії дати змогу без дорікань і сварів стати членами наших парохій і діяльними, активними католиками. Тут однак треба бути незвичайно обережним у приймаині і радше заждати, як скінчиться. Большевики є дуже хитрі та підступні і можливі є всякі провокації з їхньої сторони. Деякі позірно наверенні можуть вписуватися до наших парохій тільки тому, щоби потім на приказ безбожної Москви, ті самі парохії валити зі середини. В кождому разі мусимо повести рішучу акцію за відірванням членів від істуючих большевицьких організацій а де можливо, старатися їхні галі придбати для нас, забезпечивши їх характер через церковну інкорпорацію. Спершу треба здобувати і відправити від цих галь членів—коли вже їх доволі по нашому боці, то ці повести діло в цілі цілковитого усунення большевицького характеру з даного дому. Всюдь однак поручаємо тактовність, розум, вміння повести діло і спокій та терпеливість. Жадної сварки, грізьб ані напастий! Тільки любовю і щирою прихильністю можемо зєднати противника і його наверннти.

А першим етапом на цій дорозі буде точне обзнайомлення наших членів зі заподаним мате-

рівлом. Вони знову в чергу стануть пробоєвиками на дорозі наверинення відлучених братів наших та їхнього освідомлення. Отже ДО ПРАЦІ !

ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ !

Небувале нещастя навістило цілі смуги наших західних земель. Наслідком великих злив вистушли з берегів нерегульовані або від довшого часу належно недоглядані ріки та понесли зі своїми водами всю надію наших хліборобів, ціле майбутнє жниво. Десятки тисяч гектарів ріллі, городів, лук і пасовиськ залила вода, забрала не тільки жниво, але також занесла їх рінню і камінням, роблячи з богатьох досі родючих земель цілковиті неужитки.

Води забрали сотки будинків і хат, а тисячі тих бідаків, яким вода знищила їх поле, лишилися ще й без даху над головою. Чимало худоби, коней, безріг і овець та іншого дорібку наших хліборобів пропало теж у водах.

Окреме нещастя, поза величезною повінню навістило наші гори. У деяких околицях упав на полонини сніг, а з тим відобрав можливість нашим гуцулам прогодувати свій найцінніший маєток—худобу.

Знову в інших околицях перейшли понад полями наших селян величезні градові тучі, які знищили зовсім надійні збори.

Це велике нещастя, яке впало на наше селянство в деяких околицях нашого краю, є таке велике і таке страшне, що для ратунку наших нещасливих братів мусить стануги увесь український нарід, де тільки він живе і має настільки сил, щоби помогти своїм загибаючим братам.

Тому кличемо всіх свідомих українців на наших західних землях, кличемо всіх українців на далекій еміграції за океаном та тих, що опинилися в інших чужих краях, кличемо всіх українців Буковини і Закарпаття: поможім всі разом рятувати перед загибіллю тих нещасних, яким стихійне нещастя відібрало останню можливість прожитку.

Поможім спершу їм пережити бодай кілька місяців, щоби могли упорядкувати свої господарства після цього лиха. Не даймо голодувати тим нещасним та їх дітворі. Поможім їм відбудувати знищені оселі; даймо їм змогу привернути їх поля до такого стану, щоби могли стати знов урожайними. Збудуймо для жертв повені варстати праці, де вони могливби своєю працею заробити собі на прожиток та ним заступити втрачене жниво.

Наша поміч конечна, а мусить вона бути скора. Мусимо дати тільки се, що нам збуває. Мусимо відділити з того, що маємо, на рахунок нещасних наших братів. Це наш народний обовязок, який мусимо виповнити й тим доказати, що ми—одна рідня, один нарід.

Керму цілої акції допомоги нашим братам у цьому нещастю взяв на себе Краєвий Комітет Допомоги Жертвам Повені, що повстав при Краєвім Господарськім Товаристві "Сільський Господар" у Львові, Ринок ч. 10. До цього Комітету ввійшли солідарно всі наші установи та організації, представники нашої Церкви та наших широких громадських кол. Цей Комітет видаватиме відповідні доручення, які наше громадянство на місцях повинно сповнити, як наказ теперішної важкої хвилини та не гаючи ніодного дня освідомлювати наш загал про те, якими потрібними та конечними є в теперішний мент навіть найменші лепти. Всі гроші, які жертвують наші громадяни треба відсилати негайно до Центробанку, Львів, ул. Третого Мая ч. 15, з допискою "для жертв повені."

Кличемо до всіх, які сьогодня є у тому щасливому положенні, що вони та їхні діти мають що їсти: прийліть негайно бодай дрібний даток для тих, що голодують та не мають чим заспокоїти голоду своїх дітей!

Краєвий Комітет Допомоги Жертвам Повені

о. др. Іван Бучко, львівський епископ помічник.
о. крил. Лободич Ромай, крил. гр. кат. Епископ. Ординяйяту у Станиславові.
о. др. Василь Гриник, крил. гр. кат. Епископ. Орд. в Перемишлі.
о. мітрат Олекса Базюк, крил. гр. кат. Митрополичого Орд., голова Рідної Школи.
о. В. Лучинський, ігумен ЧСВВ.

др. Дмитро Левицький, посол, голова Української Парляментарної Репрезентації.
др. Вол. Загайкевич, посол.
Дмитро Великанович, посол. секретар У.П.Р.
др. Любомир Макарушка, посол.
през. Сосновський, през. Надзірної Ради тов. "Дністер."
др. Т. Кривуцький, дир. Земельного Банку Гіпотечного.
рад. інж. Ю. Мудрак, за Відділ Наук. Тов. ім. Шевченка.
ред. В. Мудрий, заст. голови тов. "Просвіта."
інж. А. Романенко, дир. тов. "Сільський Господар."
Мілена Рудницька, посол. голова "Союзу Українок."
А. Мудрик, дир. "Маслосоюзу."
І. Филипович, дир. Ревізійного Союзу Укр. Кооператив.
др. Кость Левицький, дир. Центробанку.
інж. М. Творидло, дир. Центросоюзу.
ред. Гриць Гладкий, член Ради Супруга.
др. О. Філяк, за Раду Суспільної Опіки.

ЗАМІТКА:—

Справу помочі для обездолених і голодуючих братів наших в Галичині Б.У.К. уважає справою діяльного католицького милосердія і повинности. Лише творча любов споїть нас неподібно і дасть благословенні наслідки. Тому закликуємо всіх наших членів в міру потреби та своєї власної спроможности чим воля і ласка причинитися до втихомирення болючої нашої Вітчини. Жертви посилати або на подану у відозві адресу або до Головного Скарбника Б.У.К.-а. п. Дм. Кобринського, Абердін, Саск., а поіменний виказ подамо у слідуючім числі Бюлетеню. Де можливо, просимо влаштувати представлення чи якесь інше ці прийняття для потерпівних, прихід відіслати, як вказано. Це буде дійсно акція самаританська, як вияв справжньої любови і патріотизму.

НОВІ ВІДДІЛИ Б.У.К.-а

Дня 13 серпня, ц.р.—Орґанізаційна Група БУК-а під проводом п. М. Білинського, відвідала округ Кридор, Саск., а точніше читальню в Редбері. Хоча пора була пізна і присутні мали всі дані сумніватися у приїзд ОҐрупи, то все на признання цих громадян і громадянок, з котрих богато прибуло з маленькими дітьми на руках і мимо часу жнив і пильної праці витревали в ожидані до кінця і не завелися, треба сказати, що це громада дуже красна і свідома так релігійно як національно а що відрадніше, що громадяни там інтересуються справою своєї орґанізації і є активними.

Збори отворив всеч. о. Н. Демків, місцевий парох і повітав ОҐрупу.

Першим бесідником був М. Білинський, місцеголова ВУК-а. Він говорив, ми прибули дещо спізнено ізза непередвиджених пригод у дорозі, але краще пізно, як ніколи. Богато нас всіх українців, та на жаль ми розбиті Щоби цему протиділати засновано ще 1930 року орґанізацію укр. кат. шкільних тростів, але вона була замала і тому ми стали класти більшу будівлю, якою є саме ВУК. Від тепер ми будемо самі самі дбати і думати про себе а через орґанізацію скріпимо себе до борби з розкладом і станемо сильні по взору інших народів, що зорґанізовані. Бесідник надіється на оснування ВУК-а в цій місцевости.

Слідуючим бесідником був брат Методій з Йорктону, котрий саме прибув жертвуючи свій час і працю на ці збори, хоча його дорога вимагала йншого напрямку. За це належить повне признання Брату Методієві. Говорив, як слідує: Приїхав 320 миль, але мило йому бути. БУК обіймає всі стани а учителі мають свій станowий Відділ БУК-а. Цей Відділ мав недавно з'їзд в Йорктоні і виказав мі іншим також много наших інтелігентних сил, охочих до праці. Всі працюємо спільно. Наша орґанізація понадклясова, на чолі стоїть Преосвященний Епископ, священики помагають. Тому спільно повинні ми творити свої Відділи і особливо звернути старання около молоді, котру мусимо зберегти для наших церков, а тим самим для народу. Нашу дітвору ми повинні виховувати в наших католицьких школах, якими є колєґія св. Йосифа в Йорктоні, і заведення шкільні

та виховавчі Сестер Служебниць в Саскатуні, Айдуні і Йорктоні. Лише тим робом збережемо нашу дітвору перед винародовленням і апостазією релігійною.

Зчерги промовляв о. Ст. Семчук. Бесідник говорив про тактику БУК-а і його ідеольогію. Нас богато та ми незорганізовані. Тому БУК має заповнити ці браки. БУК є понадстановий та попадпартійний. У жадну політику не вмішується, хоча її не виключає. Працюємо в Канаді і для Канади, бо це наша вітчина, котру ми повинні і маємо любити. Праця для Канади є працею для України. Виразниками нашої праці і кличами є Католицька Релігія, Українська Культура і Канадійська Державність.

Слідуючим бесідником був Дм. Кобринський, головний скарбник БУК-а. Він говорив: Тому сорок літ, як наш нарід зачав осідати в Канаді. Все здобував тільки працею. Тому цінили нас співгорожани. Так як здобували ми богато працею фізичною, подібно тепер на черзі велика праця духа через організацію, БУК. Не для сварки, але ради вияву активности нашої творимо БУК. Хочемо організованим ладом посилити все наше життя. Пресу нашу. Народні Доми, своїх торговців, учителів—все те хочемо вдержати і підперти через нашу організацію. Тому БУК стає тим млинком, що пересіває добре насіння та його очищує для українського народу в Канаді.

М. Білинський ще раз промовив про ціль нашої організації та можливости праці і попросив присутних о складку на покриття коштів подорожі. Дуже культурно заховувалися всі. Зі салі стали відходити на прохолоду щойно після переведеної збірки, якої вислід був вповні вдоволяючим. Зложено $8.15. Всім жертводавцям складаємо пацьому місці сердечну подяку.

Слідуючу промову виголосив Ф. Мазуркевич, учитель. Висказав свою приємність, що бачить милу і культурну громаду та з'ясував свое розуміння культурної праці в БУК. Що працю треба починати вже від дітвори, яку треба виховувати в дусі національно-релігійнім. Тому мусимо стреміти до поширення сітки наших рідних шкіл. Для дорослих треба будувати всюди Народні Доми на забезпечених площах, головно біля церков на зайкорінованій землі. При народних Домах конечні є бібліотеки з відповідними, добрими книжками. Так молодь лишиться вірна своїй релігії (оплески). В тім напрямі працює БУК і тому кождий свідомий українець католик повинен стати членом тої організації.

Зчерги місцевий активіст і член БУК-а від основання, п. Гр. Гарах дякував всім за прибуття і згадав, що наша організація не зобов'язує належати до українських католицьких і інших організацій, якщо хтось цього бажає. Нашою першою організацією є наша Церква, українська католицька і ми повинні всі гордитися, що належимо до такої організації. БУК помагає і працює спільно з Церквою і тому бесідник закликає всіх виписуватися у члени БУК-а.

Брат Методій оповістив ще про свій недалекий намір відвідати знакомих в окрузі і пригадав речинець вписів до колегії св. Йосифа в Йорктоні.

Кінцевим бесідником був о. Ст. Семчук, що подякував всім за привіти, прибуття і культурне поведення. Закликував не зражатися жадними противностями в праці ні не дати залякати себе жадним провокаторам. Нашу взнеслу ідею мусимо усильно поширювати і не відкладати праці на дальші часи. Виявом зрозуміння нашої ідеї і праці будуть масові виписи до БУК-а.

Вписалося тринадцять-один нових членів. Отворено новий Відділ БУК-а ч. 11. Збори закінчено українським і канадійським національними гимнами.

Особливо вражала численна присутність жіноцтва, котре живо займалося порушеними справами. Таке жіноцтво богато поможе в праці! Інтеліґентні лиця, чисті материнські дуже красно свідчать про загал присутних там жінок. Подібно культурне і вдумливе поведення мужчин та масовий впис у членство БУК-а. Окрема подяка належить п. Гр. Гарахові та його цілій родині за принятя ОГруни БУК-а, вічливість і староукраїнську гостинність. Дуже мило пробути кілька хвиль між такими людьми. Тоді скріпляється свідомість тої подійсности, що наш нарід на прерії канадійській незищимий і кремезний, як довжезні лани золотої пшениці.

Новому Відділові ч. 11 в Редбері бажаємо дальше такої любови, єдности і культурности, як досі та проявити ці свої чесноти в рамах нашої організації на добро Канади і нашого українського народу. СЛАВНО, ДО ПРАЦІ !

2

Черговий Відділ БУК-а ч. 12 засновано на Норквей, Саск., стараннем о. П. Криворучки і п.

Я. Д. Стратійчука, дійсно голови БУК-а. Вписалося 25 членів, дня 20 серпня, 1933. Всі гарні, молоді духом, охочі до праці для Церкви Католицької, Українського Народу і Канади. Всі активні для слави всемогучого Бога і Його святої справи. Тому кличемо до них: ВПЕРЕД — АКТИВНО — ДО ПРАЦІ !

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Ділимося з нашими читачами і членами радісними двома вістками.

1. Від тепер Бюлетень буде печататися в печатні ОО. Чина Ізбавителя в Йорктоні, Саск., і тому прибере кращий вид технічно. А Бюлетень, то наш живчик і чим краще він бється і точніше, тим краще життя проходить по тілі нашої організації. Милостивий Бог дав нам ту радість, що мимо всіх супротивностий вражих і затій, ми змогли на прерії самі не лише редагувати, але й печатати на мімеографі наш Бюлетень. Скільки це вимагає праці і терпеливости, зрозуміє той, хто бачив наш простенький мімеограф і знає, що кождий листок нашого Бюлетню мусимо власноручно обернути на машинці два рази а цих листків за кождим числом Бюлетеню кілька тисяч. Так за Божою ласкою ми видали вісім чисел. Ми не зробили жадних довгів, але навпаки маємо ще покладні на добро нашої організації. Всю працю вели і коли Бог дасть сил будемо дальше вести тихо, без самохвальби і самореклями та безхосенно без цента заплати. На ділі нашою заплатою є свідомість сповненого обовязку на Божу хвалу і добро українського католицького народу в Канаді— і ній заплаті жадна інша недорівнає. Редакція Бюлетеня остається далі та сама але розсилка послідуватиме вже з Йорктону. У всіх справах так редакційних, як розсилки Бюлетеню, прошу й надальше звертатися на адресу редактора (о. Ст. Семчук, Альвена, Саск). Для себе і для наших всіх помічників, а особливо для Високопреп. о. Настоятеля І. Бали, ЧСІ з Йорктону, за котрого доброю волею і ласкавістю та прихильним відношенням надіємося від Нового Року видавати наш Бюлетень збільшеним та поширеним на два або й щотижневник, просимо о молитви і св. Причастя.

Редактор дякує всім, котрі чимнебудь і якнебудь допомагали досі в праці при видаванні Бюлетеню. Особливо дякую маленькому юнакові Сидорові Хабинець, котрий помагав мені при печатанні листків та при розсилці дуже богато, як також пп. Царукові Николі, хліборобові з Альвени і П. Малкові та його Мамі, обом з Альвени. Пан Малко, молодий дипльомований інжинір хемії, тепер учителює, та все рад був помогти після своєї спроможности у кождій праці, також мануальній—подібно як і побожна та тиха його Мама. Най всемогучий Господь стократно нагородить всім, що трудилися для поширення Його слави через наш скромний Бюлетень!

2. В днях 25 і 26 жовтня, н.р., відбудеться Перший З'їзд БУК-а у місті Виннипегу, в Манітобі. Уложено програму і подамо її до відома всім у слідуючім числі Бюлетеню. Преосвященний Владика пообіцяв ласкаво свою присутність на цьому з'їзді. Отці місіонарі з Манітоби приняли справу з одушевленням. Надіємося в Бозі, що будемо свідками здвигу нашого доброго католицького народу у Виннипегу та що цей з'їзд започаткує нову пору релігійно-національного життя тої провінції. Писарем і діловодцем Організаційного Комітету того з'їзду є о. Мирон Кривуцький, парох церкви св. Володимира і св. Ольги у Виннипегу, 115 Мекгрегор стріт, і туди просимо звертатися зі всіми замітками та начерками в справі згаданого здвигу. Справа вимагає праці, праці і ще раз праці. Тому вже від тепер всі свідомі українці католики повині не закладати рук а невпинно підготовляти основи під майбутню організацію. Як найбільша активність свідчитиме тільки про наше здоровля і життєву силу. Тому БЕЗ ОТЯГАННЯ — ДО ЧИНУ !

АКТИВІЗМ І АКТИВІСТИ

(Стаття дискусійна)

Наш активізм повинен визначатися чотирма головними цехами. Він має бути агресивним, расовим, позитивним, виключним. Значить, активізм не може ограничатися до вічного відбивання нападів і плачів в разі невдачі. Та як вислідів такого стану кволих анемічних протестів. Нашим протестом буде наступ. Хто має ініціятиву у своїх руках, половину діла вже зробив. Певною признакою смерти є безрух, бездушність, відбивання ударів аж до повільного але певного сконання. Ми вже раз переходимо до переродження і відродження. Зачинається наше ресорджіменто релігійне —отже наступ, офензива і агресивність на цілім фронті. А наш кождий активіст—пробоєвиком!

Другою ціхою нашого активизму є расовість. Не примішка і сумішка всяких ідеольогій та понять, але їх очищення і відокремлення. Ми ідемо самі! Нас досить для нас самих. Ми самовистарчальні духово! Зовсім а зовсім нас не обходять другі так звані організації ні їх "робота." Ми творимо велике своє і ціле, повне. А щоби воно таким могло стати мусимо стати расовними духово, повнокровними і чистокровними. Без домішки чужих калічень, їх преси, їх намагань та презирства. Тільки наша школа, наша преса, наша організація, наша Церква Католицька! Для чужих гебрідів ні кивку, ні цента!

Третою нашою ціхою є позитивне відношення до справ віри, Церкви і народу та держави. Ми не беремося критикувати віри ні церкви, ні священства. Ми льояльні. Ми хочемо помогти у всій великанській праці Церкви по думці св. Отця і під проводом та після вказівок нашого Преосвященого Епископа. Все, що нашому народові в хосен дочасний і вічний, це для нас також хосенне і середником в нашій праці. Всяке однак розбивання нашого народу партійне, політиканство і сектанство стрінуть в нас рішучий спротив.

Четвертою ціхою нашою виключність. Отже ми самі. Жадних союзів з ніким поза нами не заключуємо ані для жадних південних імпрез лучитися не будемо. Лише так зможемо посилити нашу працю, зробити її динамічною. Стояти просто та іти вперед!

ІДЕОЛЬГІЧНА ЧАСТЬ

Молитва

З малим стадом, що стане царством великим ..... я держу Господи!
З малими і слабими, котрі за Божою ласкою все засоромлюють сильних (ІКор. 1, 28) ..... я держу Господи!
З тими, що не бояться тих котрі убивають тіло, але Того, що душу і тіло може погубити в гієнні огненній, (Лук. 12) ... я держу Господи!
З тими, що затрачують так своє життя, щоби його здобути, (Лук. 1.32 ..... я держу Господи!
З немногими, котрі вибрані зпоміж всіх покликаних, (Мат. 22,14) ..... я держу Господи!
Зі всіми правдивими христіянами, що держать з Богом і Його слугами а в час переслідування не відпадають (Лук. 8) ..... я держу Господи!
Котрі умерти для Христа вважають здобутком, по приміру апостола (Фил. 1,2) ..... я держу Господи!
Котрих по приміру апостола ні голод, ані спрага, ні холод, ні недостаток, ні біль, ані небезпека не можуть відлучити від любови Ісуса. (Рим. 8.35) ..... я держу Господи!
З христіянами, що не встидаються імени Ісуса (Лук. 3,26) ..... я держу Господи!
З христіянами, що визнають Христа перед людьми і тому будуть визнані Ним перед Отцем Небесним (Мат. 10.32) ..... я держу Господи!
З христіянами, що Христа більше люблять як батька або матір, братів або сестер, дітий або рілля —і тому є гідні Його (Мат.) ..... я держу Господи!
З христіянами, що цісареві віддають цісарське а Богові Боже (Лук. 2.28) ..... я держу Господи!
З христіянами, що вихваляють Бога устами і серцем ..... я держу Господи!
З христіянами, котрі по взору апостолів уважають честю для себе, терпіти переслідування ради Христа ..... я держу Господи!
З христіянами, що не входять неправими дверми (Ів. 10,1) ..... я держу Господи!
З христіянами, що слухають Церкву і тому не стали поганами та явними грішниками ..... я держу Господи!
З христіянами, що віддають честь, кому честь а шану, кому шана належить (Рим. 3,19) ..... я держу Господи!
З христіянами, що мудрість світа того вважають за дурноту (1 Кор. 3,19) ..... я держу Господи!
З христіянами, що не знають такої штуки, щоби одночасно можна служити двом панам (Мат. 6) ..... я держу Господи!
З христіянами, що не є напів теплі а напів холодні і тому виплюється їх з уст (Діян. 3,18) ..... я держу Господи!
З христіянами, що відчувають правдивий голод і жажду за справедливістю (Мат. 5,6) ..... я держу Господи!

З христіянами, що разом з Христом собирають, щоби не розкидати (Лук. 11,23) ..... я держу Господи!
З христіянами, що є з Христом і тому не проти Него ..... я держу Господи!
З христіянами, що підчас нападів ворожих ступайків не спіють (Мар. 13.27) ..... я держу Господи!
З христіянами, що відрекшися Христа не розпачають як Юда, але покутують як Петро і чуже добро відкидають у святині (Мат. 27,5) ..... я держу Господи!
З тими вірними христіянами, що ідуть за Христом, аж під хрест і радо з Ним умирають (Мат. 28) ..... я держу Господи!
З тими прославленими христіянами, що колись всекреснуть разом з Христом, щоби судити світ і засуджувати на вічний вогонь (Мат. 19,28) ..... я держу Господи!

Тому Господи ..... помилуй нас!
Коли гріхи всі вирастуть зпоперед нас ..... помилуй нас!
Коли корабель Петра покриють хвилі ..... помилуй нас!
Коли потвора зірветься з ланца ..... помилуй нас!
Коли настане велике роздвоєння (Сол. 2) ..... помилуй нас!
Коли понесли, землетруси і жахи небесні громом страшних лягнуть тут і там ..... помилуй нас!
Коли заключать: Дивн, тут є Христос, там Він є (Мат. 24.23) ..... помилуй нас!
Коли настануть війни і сумятохи (Лук. 21.9) ..... помилуй нас!
Коли наші вороги глумитимуться нам: Де ваш Бог, де обіцяна будучність? (2 Пет). . помилуй нас!
Коли Син Чоловічий не найде на землі ні крихітки віри (Лук. 18.8) ..... помилуй нас!
Коли відірваний камінь поцілить глиняні ноги останного царства (Дан. 2.24) ..... помилуй нас!
Коли мерзота запустіння сяде на святім місці (Мат. 24.18) ..... помилуй нас!
Коли сини погибелі засяде у святині, щоби його почитали (Дан. 11) ..... помилуй нас!
Коли многі будуть змушені носити знак звіра ..... помилуй нас!
Коли пастирів поубивають а вівці розбіжаться (Мат. 26.31) ..... помилуй нас!
Коли сини погибелі далеко витягне свої рамена (Дан. 11) ..... помилуй нас!
Коли надармо ділитиме край землі ..... помилуй нас!
Коли дасться йому власть побороти святих і повалати ..... помилуй нас!

МУЧЕНИЦТВО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ НА ПІДЛЯШШУ

Парохія Дделів

Ся парохія числила дві тисячі душ. За відмовлювання вервиці в церкві мусіла заплатити низку кару грошеву. Селяни тягнулися з останного, щоби заплатити пересічно по 20 рублів на кождого. Забирали їм за кару домашнє знаряддя і за безцінь продавали в громадському уряді. Крім того заборонено виганяти скот на пашу через цілий тиждень ані вести до керниці. Ані рик худоби ані просьби і плач мешканців не порушили душі твердого і завзятого московського штабсканітана, Андрєєва. А нарід терпів, але за низку ціну рішив не дати відвести себе від віри своїх батьків.

Місцевий парох. о. Іван Велинович, чесний і заслужений старець сімдесятьлітний, у свято Божої Матері мав ще останню проповідь і говорив про св. вервицю. Безпосередно по Службі Божій взяли його за плечі і вивели до Холму, до тюрми Войницкого, і там скорше як до року закінчив своє многострадальне життя, як вірний борець Христа.

Парохіяни Дрелева крім наведених кар, мусіли ще цілий місяць сидіти в дома і не вільно було їм нікуди виходити навіть на власне поле до праці. Інакше за непослух арештували і вивозили до тюрми в Білій, Сідлецях або Бересті.

Коли 13 січня 1874 року парохіяни зібралися до церкви на Богослуження, зауважили, що новий парох править на православний лад. Тоді всі присутні в церкві зі сльозами в очах стали його просити, щоби правив по давному і цілували його руки. Парох змішався і сказав: "Коли так, то я вжагалі правити не можу. Ані так як хоче уряд, ані так як ви хочете. Дайте мені води і піду собі." По тім випив кубок води, розібрався біля престола і вийшов з церкви на загальне здивування і згір- шення всіх.

По сім люди замкнули церкву а ключі сховали між собою і розійшлися домів.

Вже 17 січня, тогож року рано раненько прибули до села козаки і заявили парохіянам, що

коли не схочуть по доброму, так вони силою відчинять церкву і введуть батюшку, щоби правив їм обідню. В одну мить парохіяни окружили церкву звідусіль і так загородили до неї вступ козакам. Це сталося вже о годині 8-мій рано, а о 9-тій сто козаків і три сотні піхоти окружили кругом церковний цвинтар а начальник повіту, майор Котов, приказав народові розійтися та віддати ключі до церкви.

Нарід спільно відповів, що ключів до своєї церкви віддати не може і від святині не відступить. "Ми прийшли тут спокійно помолитися у своїм Божім Домі," говорили парохіяни.

Тоді начальник приказав козакам вязати людий. Так показалося, що козаки вже наперед приготовили собі шнури по кілька для кождого. Не стрінули вони опору зі сторони вірних Дрелева так далеко, як вязали. Однак коли повязаних козаки стали відволікати за цвинтар, тоді нарід став ставити опір. Тоді начальник видав приказ, щоби вжити нагайки і салдатня кинулася на безборонних людий, розбиваючи голови та розтинаючи залізними гачками лиця. Настав загальний крик, вереск і плач між народом. Женщини кинулися до козаків і зачали стягати їх з коний, щоби лише оборонити повязаних чоловіків та дітий. Муж чини знову не ждали аж на цю поміч і в одній хвилі звільнившись з мотузів, кинулися на козаків, щоби оборонити перед побоями своїх жінок і дітвору. І так козаки мусіли гікати з цвинтаря. Але саме тоді піхота, що стояла за цвинтарним муром, прийшла їм з помічю і кинувшися з настроєними крісами між нарід стали бити кольбами та колоти ножами на право і ліво без розбору. Подібно старшини шаблями рубали нарід і так заохочували своїх салдатів. Серед загальної метушні поранено також кілька салдатів і потолочено козацькими кіньми. Військо на розказ уступилося з цвинтаря і о годині 12 в полудне вишикувавшися в новій лави отворило вогонь на парохіян. На щастя між військом було досить католиків і вони стріляли понад голови парохіян, у стіни церкви. До того паркан кругом був високий і сильний. Стрілянина в нарід не злякала мучеників Дрелева. Всі клякнули і спільно стали співати "Під Твою Милость." Многі з вірних обнажили власні груди в сторону салдатів, щоби стати мученіками за віру католицьку .....

Старшини здержали дальший вогонь. І тоді почулися стони ранених, войки і плачі та молитви, що кріпили і заохочували до мучеництва.

Розлючений начальник поновив свій розказ, щоби люди відступили від церкви, інакше скаже всіх покувати і заслати на Сибір або іх таки на місце перебє. Та послуху не було. Серед морозу і зимна стягали одіж і накривали ранених на снігу. Дерли сорочки, щоби перевязати рани. А ранені бажали не ратунку тіла, тільки прославлення своїх душ безсмертних і тому кликали до салдатів: "Дайте нам таку смерть, як нашим побитим братам. Най сконаємо за нашу святу віру, як ті, що кругом тут трупом впали. До наших загород нема нам чого вже вертати. Тут наш Божий Дім, тут наша свята земля, тут най наша кров остане і наш гріб....."

Побачило начальство, що не сила відірвати людий від церкви і залишили намір насильним приказом зрушити нарід. Але жовніри стали кругом цвинтаря з набитою збруєю і перешкаджали парохіянам робити могили для побитих. Заки прийшла ніч, Котов ще раз завізвав парохіян, щоби уступилися з цвинтаря, але його ніхто вже не слухав. Перемерзлі старшини відійшли до найближчих хат. Військо дістало теплу страву з добра награбованого по хатах Дрелівських парохіян і розложило кругом вогонь. Так перебули цілу ніч.

Ранком 18 січня Котов прийшов поглянути на місце свого тиранства. Нарід з відкритими головами молився кругом церкви. Частина клячала і співала в честь Пречистої Діви. Тому що кругом церкви кров побитих рясно закрасила землю, начальник сказав жовнірам возити пісок і засипати кровяві сліди.

Але люди не позволили доптати по мученичій крові. Кинулися до покровавлених місць і зібрали святу кров зі снігом, зішкробали зі землею і самі хотіли поховати цю кров в могилі побіч церкви.

Котов попав в лють. Спокій тихий і релігійне піднесення народу, котрого ні зимно ні голод, ні події вчерашні не в силі були зменшити, поділали на нього в противнім напрямі. Приказав салдатам кинутися на людий і нагайками та крісами відігнати людий від церкви. Тяжко описати, що почалося. По розтягнених в молитві на землі мужчинах, женщинах і дітях, ранених і побитих, доптало військо і в люти жорстокій розбивало невинні голови, кололо тіла, крівавило кругом землю.....Певно і в перших часах мученичих церкви Христової, коли тирани і цезари всіляко знущалися над вірними, не змогли й вони придумати страшніших картин, як ті, що їх відтворив православний Котов. Колишні цезари проливаючи кров христіян у стіп своїх ідолів і на степенях своїх поганських святинь, все таки мали якусь ідею—бо тим робом думали переблагати своїх поганських божків; а цей новочасний христіянський православний москаль убивав і проливав кров христіян католиків на їхнім власнім цвинтарі, на порозі їхньої церкви і то під самим хрестом Розпятого, за те тільки—що вони рішили мимо всього витревати у свої вірі католицькій і зберегти свою віру повною, цілою—і не міняти її за жадні ласки новітних цезарів, православних царів.

Присутний православний старшина описує свої враження з Дрелева. Зазначує, що дрожав на вид жорстокостий. Тому відвернувся і замкнув очі, щоби не глядіти на кров мучеників і тільки стискаючи рукоять своєї шаблі здержував хвилювання, яке роздирало груди. Удав слабого і відійшов до лічниці—щоби тільки подальше бути того кровавого місця і болю.

Виволікини покалічених людий за цвинтар, салдати привезли дві фіри різок і стали ними пороти всіх парохіян, не виключаючи жінок і дітий. Жінки і діти діставали від 25 до сто ударів, мужчини від сто до двіста. Потім Котов приказав мужчинам клякати, зняти шапки, руки піднести в гору та присягати, що ніколи більше не перешкаджатимуть православному батюшці в їхній церкві. На це дістав гідну відповідь. Відповіли, що коли Бог їм дасть здоровля, то ніколи православного не пустять до своєї церкви. Та нині мусять радше думати про могилу, над котрою вже стоять.

Окруживши нарід салдатами, начальник велів спровадити батюшку і поховати померших. Ранених повідводжено домів а жінок і дітий розігнали салдати кнутами. На кожду жінку наложено три рублів кари. Молодших мужчин повязаних відставлено то тюрми, старших відпущено домів.

Між убитими за віру були: 1. Іван Костюк; 2. Теодор Костюк; 3. Вінкент Василюк; 4. Павло Козак; 5. Теодор Боцян; 6. Семен Павлюк; 7. Андрій Харитонюк; 8. Трохим Харитонюк; 9. Іван Романюк; 10. Онуфрій Томащук; 11. Андрій Купець; 12. Іван Луцюк, котрому козак шаблею розтяв голову а салдат проломив прикладом груди; 13. Іван Купяк.

Коли про се пішла чутка по блищих селах, то парохіяни з Довгої і других сіл бігли до Дрелева, щоби разом з тамошніми парохіянами вмерти за віру. Але Котов розставив по дорогах, при городках і доріжках три сотні козачні, щоби розганяли нарід і не допускали до Дрелева. Однак все таки кожде сусідне село мало своїх мучеників за віру.

В році 1875 Котов знова зажадав від Дрелівських парохіян, щоби підписали свій перехід на православія. Люди мужно відказали, що готові тепер на смерть радше, подібно як минулого року. Котов зарядив карну висилку війська на два місяці до села на кошт селян, впливовіших громадян заслав в глиб Росії а губернатор Громека наложив окрему кару на село у висоті $40.000, і так знищив село до кінця. Але віри не знищив.....

УКРАЇНЦІ КАТОЛИКИ У СВІТЛІ ДЕРЖАВНОСТИ І РЕЛІГІЙНЕ СЕКТАНСТВО

о. Панталеймон Божик,
Парох в Елмвуд, Виннипег.

Як слабе дерево має на собі болякы, що його нищять, так ми маємо болякы на нашім організмі, як постійно точать тіло і розносять бакцилі недуги. А колиби мене хтось запитав, що це за болякы—я відповівби, що сектанство. Воно подібно як флю страшне для нас і забирає многі жертви. А ця духова флю наша називається різними іменами відступників від правдивої католицької віри. Сектанти не лише розбивають українців духово і вносять чужі нам органічно думки але ділять нас також громадянсько, бо розбивають єдність родини, ділять сина з батьком, брата з братом, сусіда з сусідом і так поволі розбили українців як націю на канадійській землі, яка потребує цілости, спільної думки і праці, до тої міри, що ми тепер не маємо майже жадного позитивного впливу на співгорожан цего краю.

Думаю, що многі з моєю думкою не погодяться. Навпаки скажуть, що українці можуть належати до якої небудь віри а проте можуть буть добрими українцами. На доказ того навіть покличуться на англійців і німців, котрі розбиті на многі секти а проте вони англійці і німці, що спільно думають і працюють. Чомужби і в нас так не могло бути—так спитають.

Я відповім: Ті народи, хоч тепер розбиті на богато сект, то коли давно будувалися їх держави, не були розбиті, але з'єднані у католицькій вірі. В них тоді була духова цілість на єдність, бу-

ли католиками. Їх держави будувалися тоді на тлі католицизму, так сказатиб на католицькій базі. Тому вони стреміли до осередку своїх державницьких трудів, розуміли той осередок—бо їх такими виховала церква. Ми знова не маємо суверенної держави, котру ми повиннібми мати, а духово в нас Вавилон, який помішав нам "язики" і веде нас у темну вулицю, звідки трудно буде вийти на світ Божий, щоби побачити людий, розвиватися і цвісти та глядіти вперед.

Друге. Най мені хто докаже, що англійські чи німецькі сектанти спромоглися спільно на якусь часопись, якусь школу або церкву? Значить, і в них нема і не може бути єдности через сектанство. А де нема згоди, не може бути й сили і не внедовзі при ударі спл ярко покажеться, так як колись недавно показалася розтіч духова і безсилля Росії. . . . . Щож доперва в нас?!

Будова нашої нації і завойовання пільучраці на ріжних царинах життя, нам більше потрібні, як другим народам—бо ми покищо нація недержавна, котра живе тільки надіями і мріями великими на будуче. В НАС ЦЕРКВА І ЛИШЕ ЦЕРКВА ЗАСТУПАЄ ДЕРЖАВУ! І саме ею, так важну позицію, стараються всякі псевдопатріоти, що стали на службу сектантів, завалити або бодай ослабити. Тим сектанством ми дуже зле попсувалися в Канаді. В Канаді ніде правди діти, української держави не збудуємо. Тут є держава, котру ми повині любити та підносити її престіж і повагу. Але наша духова сила і народня єдність дуже богато можуть помогти Старій Батьківщині за морем. Колиби ми тут були сильні, ми моглиби богато сказати у відношенню до Старого Краю.

В Канаді ми українці стоїмо на третім місці що до чисельности після англійців і французів. Маємо виразно зачеркнену і правно-забезпечену українську, католицьку церковну організацію. Так ми стоїмо у духовім зближенні і відношенні до католицьких англійців і французів. Най мені тепер хто скаже, чи є хто інший крім нас українців католиків в тім щасливім положенні і нагоді через відношення до католиків інших народів представити світові наші домагання державні, кривди і працю?

Але як можемо говорити про наші домагання, коли наша власна нива заросла всяким хламом. А це свідчить, що ми не вміємо самі між собою жити разом, працювати і спільно думати. Задки виступимо зі своїми домаганнями, треба наперед доказати свою політичну зрілість, розум і солідарність. Як малим дітям не дають в руки дорогоцінних каменів, так не можна сподіватися помочі в державницьких наших зусиллях так довго, доки нама нива родить колюче терня сектанства.

Держава немислима без осередку, особливо здобуття держави. Лише малоліток може налітися в працю без осередку. Коли хочемо мати політичну силу і здобути державну незалежність, мусимо вперед мати сильну церкву і плекати духа осередку. А такою церквою є і лише може бути Католицька Церква, яка вже дала незчисленні докази своєї здібности також для праці позитивної, державницької. Лише та церква створить цілість. Отже будьмо бодай на стільки дипломатами, щоби як найбільше ухилятися від сектанства, бо воно нам крайно шкідливе. Будьмо практикуючими католиками і лояльними до своєї церкви, яка заступає нам державу і так вчімся спільно думати і працювати для відбудування поневоленої України. Лише така праця під проводом і у співпраці з церквою дасть нам силу і національне відродження.

Михайлина Цалинюк,
Донька фармара зі С. Джуліси

ПРОМОВА

На з'їзді в Саскатуні, в липні, 1933.

Пане Президатель, Всечесні Отці, Пані і Панове:—

Мені велика приємність приїхати зі Сейнт Джуліси і мати тут кілька хвилин дорогого часу на сім з'їзді, щоби висказати враження і почуття з рамени української католицької молоді Саскачевану.

Тішуся, що наш з'їзд під проводом щирих нашому народові людий закликає нас дівчат працювати для спільного добра.

Вірю, що відгомін на цей заклик буде великий і голосний. Від давна ми відчували потребу організації для нашої молоді і мріяли про час, коли зійдемося і обговоримо наші справи та підемо ту конечну працю, щоби піднести себе на вищий культурний рівень.

Від імени молодих дівчат хочу привітати цей з'їзд найщирішими побажаннями успіху і

дальшої корисної праці для рідного народу нашого.

Моїм бажанням є, щоби молодь вступала в організовані ради БУК-а. Все, що молоде, інакше відчуває, живе і замагає, як старші. Тому особливо молоді треба певних сталих, досвідчених і незрушимих засад, на котрих будуватиме свою будучність.

І тому без засад ми не створимо ані кращої будучности, ані не використаємо теперішности, як слід.

Наші засади подає нам Католицька Релігія а розвиває їх та розбудовує в релігійно-національним напрямі нама організація БУК. Католицизм це не згорблення ані потульність супроти всякого напасника—але вічні, незмінні і тому сильні та бадьорі правди віри Христової, котрих не подолають жадні пекольні ворота.

Тому ми сильні, ми молоді, бо будуємо на певній основі та несхитній.

Як виглядає нама основа? Суттю і змістом нашого життя найглибшого, життя душі нашої безсмертної, є Бог і Божі правди. А не людська тандита, хоч навіть многі захвалювалиби її крикливо та вперто. Ми вміємо розріжнити та знаємо, що Боже а що від людий.

І тому церква в нас на першому місці., А справи нашої душі є першої вартости, бо яка нама душа, така будучність і нама і народу нашого.

В церкві ми виконуємо практики віри нашої. Отже сміло і гідно приступаємо до св. Причастя, а коли нам конечність то сповідаємося. І не встидаємося, але гордимося, що ми Христові і для Христа живем. Тому ми вірні і такими хочемо остати до кінця нашого життя. Тому цінимо нашу церкву, як матір нашу духову, матір душ наших і працюємо для неї з відданням і любовю.

Ми молоді потребуємо любови високої і чистої—тому любимо свою церкву, обряд свій і нарід та край свій.

В слід за тим любимо предків наших і надбання їх. Ми не нівечимо цего надбання але доповнюємо. Ми розбудовуємо і здобуваємо. Але не буримо ані не вміємо праці батьків наших. Тому цінимо традицію, передання від предків наших. Цінимо його і зберігаємо. Ми кість від кости і кров від крови батьків наших, котрі вийшли з галицької волости українських земель і цего забути не можемо. Тому майно прадідів наших є нашим добрим спадком або іншими словами, культура українська як вираз духового життя народу нашого в піснях, живім слові, поезії, музиці, малярстві, різьбі, будівництві, танках і прочих виявах духового життя народу є скарбом, який хочемо передати в будучність побільшеним та прикрашеним. Тому вчимося, знаємо і плекаємо рідну мову, рідну пісню, музику і звичаї та побут і так хочемо задержати тут, в новій вітчині наше народне лице чистим та гарним.

Ми канадійці і любимо горячо нашу рідний край, Канаду. Кожда дорога, кожда межа нашої вітчиці є нашими. Її закон є нашим законом. Її король є нашим державним вождом. Ми є українцями і такими хочемо остати. Ми не хочемо стати гебрідами і асимілювати себе зі всякими чужинцями. Але хочемо бути чистокровними і повнокровними а велід за тим також повними працівниками у новій вітчині нашій Канаді.

Праці в нас богато є і треба робити а не говорити лише, або збоку дивитися, як хтось другий робить. І вірю, що кожда дівчина погодиться зі мною думкою, що лише через нашу організацію зможемо наші справи хосенно повести вперед. Тому кличу всіх вас, молодих українців католиків, вступайте в організовані ряди БУК-а!

Творіть молодечі ряди БУК-а!

Разом з нами до праці, для Бога, Церкви, Народу і Краю!

Я дякую за цих кілька хвилин часу і бажалаби, щоби дух нашого стремління не погас а розвинувся на хвалу Божу і всього нашого українського народу в Канаді.

Промова на з'їзді в Саскатуні, в липні 1933.—

Сріт. Кисіль,
залізнодорожний робітник
Кармел, Саск.

Братя українці католики і члени організації БУК-а! Як гарно послухати тих бесідників, котрі своїми промовами доказали нам, що доконче треба організації—нам доконче треба намітити цілих.

що нарівні з другими народами вівби нас до кращої будучности і культурного розвою. Ми браття, не богато мали нагоди послухати таких гарних промов і побувати на таких мильих з'їздах. Це все другий раз доперва маємо нагоду послухати про орґанізацію нас українців католиків в Канаді. Тому користаймо з тих промов а вони певно вийдуть нам на користь. Не глядім по чужих орґанізаціях, нам ворожих. Вони не для нас. Вони лише для тих, хто їх не знає. Вони звичайно доводять тільки до сорому і встиду перед чесними людьми і правительством Канади. Між повинні всі підтримати свою католицьку орґанізацію, бо вона чесна і добра для нас і для всіх добрих і чесних українців католиків, котрі може ще до неї не належать. Рідна добра орґанізація, то як рідна добра матір. Неодин з наших пішов дорогою, котра не для него. Ми тут приїхали до Канади вже від тридцять літ. Тут вільний край, а спитати як ми скористали з тої волі і що осягнули? Дуже а дуже маленько. А це тому що ми досі не мали доброї і чесної орґанізації, крім матері нашої церкви. Тепер отворім свої очі, не дивімся на боки а дивімся щиро і рівно на нашу дорогу. Станьмо всі як один при нашім Преосвященім Епископі і наших священиках, щоби всіх українців католиків зібрати в одно а тоді вороги нашої церкви Католицької доступу до нас мати не будуть.

Промова на з'їзді в Саскатуні, в липні, 1933.—

Галя Стратійчук,
Учителька в Гефорд, Саск.

Пане Предсідатель, Всечеснійші Отці, Пані і Панове:—

Всі попередні бесідники були мужчини, то може вам видається що й я маю настільки відваги, як вони. А се зовсім не так. Мені тут трохи страшно стояти перед вами, але рівночасно я дуже тішуся, що маю нагоду нині до вас говорити, а особливо до нашої молоді, бо моя тема є "Наша Молодіж."

Нарід, що хоче жити і забезпечити своє істнування, мусить мати правдиву ціль життя. Ідеалом народу мусить бути його молодіж і приготовлювання тої молодіжи до все кращого життя. До сего ідеалу, до сеї благородної цілі, прямує всякий свідомий нарід. Гарно вихована молодь є скарбом, якого ржа не з'їсть ані злодій не вкраде. То майно і праця повинні стати на услуги осягнення того взнеслого ідеалу.

Щоби пізнати нарід, вистане бачити його молодіж. Щоби пізнати молодь, треба знати її учителів і провідників. Історія вчить нас, що лише той нарід є сильним, славним і гарним, що має добрих провідників. Лише той нарід добуває право на істнування, що ідеалом своїм ставить виховання молодіжи і віддає її під виховання добрих провідників.

Як ми вже всі знаємо, наші українські католицькі провідники бачили конечність заснування орґанізації, до котрої належалиби всі українці католики. Так відчували ми всі разом і кождий окремо. Ще як я ходила до школи, то ми щорічно засновували студентські кружки. До сих кружків належали всі українські студенти—але лише два або три признавалися між ними, що вони також католицькі студенти. То мені було дуже сумне, бо я уважала тих прочих за нестаткі і нещевні послідів. Так між нами не могло бути доброї приязни і ми нераз думали: Чому ми католики не маємо орґанізації, якаби вязала нас всіх в одно? Тепер вже є така орґанізація і ми знаємо, що саме наш БУК є тою орґанізацією, котра має помогти нашому народові у ріжних потребах. Ми надіємося, що БУК богато нам поможе, бо як каже наша пословиця: "Без Бога ані до порога", а ми почали ту ведем наше діло тільки з Богом. А хто з Богом зачав яке діло, сей начеб половину його виконав. Тому наше Брацтво (кажу наше, бо і я маю честь до него належати), котре засноване при помочі нашого Епископа і наших Отців, буде сильним і корисним для всього нашого народу.

Як я вже раніше згадала, що лише той нарід може розвиватися, що має відповідних провідників, котрим віддає свою дітвору на виховання а наш БУК саме зачав працю в тім напрямі через переведення контесту, котрий має зацікавити нашу молодіж і заохотити до кращих успіхів при помочі нашого Брацтва.

Наші родичі і досвідчені люди знають користь такої орґанізації і вписуються до БУК-а. Святе Письмо напоминає: "Сину, нічого не роби без ради, а по ділі не будеш жалувати. Так

ми передовсім питаймо о раду родичів. Бо з одного боку вони мають більший від нас досвід, з другого боку люблять нас більше, чим другі люди. Будуть отже наше добро мати передовсім на оці. Кромі родичі ми повинні радитися других досвідчених і зичливих людий, отже таких, що знають людську душу і вміють співчувати з ближним. Ми бачимо, що наші родичі і досвідчені люди вступають до БУК-а і я певна, що ко ни ми, молоді дівчата і хлопці порадимося з ними, то вони нам скажуть вступати і вписуватися. Тож слухаймо наших проводирів тай записуймося всі, чи ми учителі, чи студенти, чи фармарі, чи робітниці—всі як один приступаймо до нашого Брацтва українців католиків Канади а певно станемо добрими горожанами Канади і чесними українцями.

До Хвального Комітету З'їзду Українців Католиків Саскачевану—

Володимир Босий,
учитель в Монтреалі, Кве.

Високоповажані Пані і Панове:—

З нашого органу довідуюся про Ваш з'їзд і його програму. Тому, що вся підготовка того з'їзду—його цілі і програма, а особливо люди, що той з'їзд орґанізують, виказують серіозність і солідність—спішу з'їзд привитати і особисто від себе всій Ваній праці після того з'їзду успіхів побажати.

Роблю се тимбільше з великою для себе приємністю, що сей перший того рода з'їзд українців католиків відбувається на терені, який я із недавної своєї скромної орґанізаційної роботи знаю дуже добре, і тому мені як католицькому робітникові все залежало і залежатиме, щоби орґанізаційне діло скупчення всіх українців католиків Саскачевану не стояло на мертвому місці, але розвивалося вширш і міцніло в глибині своїй. А Ви власне в найтяжчий час для всякої орґанізаційної роботи взялися до праці того міцнення наших сил в Саскачевані і тому власне тричі Вам належить поґратулювати.

Як се може знаєте, обставини перекинули мене в канадійську метрополію, у Монтреаль, і стримали мене до якогось часу від всякої публичної праці, тому і жалую, що особисто на Ваш з'їзд не прибуваю, але як член місцевої української католицької парохії, я завжди почуватиму в обовязку нашому католицькому ділу, де би воно на канадійському терені не запускало своїх віток, послужити чим мене в даних обставинах буде стать.

Тому саме з нагоди Ванього з'їзду хочу отсим листом як найкоротше з Вами поділитися слідуючими орґанізаційними думками, які Ви—якщо це знайдете для з'їзду вказаним—могликби там іншовинним присутним відчитати.

І так:

1. В Саскачеванській провінції живуть українці у всіх 21 дом. виборчих округах. В тім на загальне число 1,512 почтових місцевостий в Саскачевані припадає 292 місцевостий, в яких живе щонайменше по десять українських родин (не осіб). А нема в Саскачевані майже ніодної почтової місцевости, в якій не живби хоч один українець. Що до розміщення наших людий в Саскачевані, то число родин в поодиноких виборчих округах представляється слідуючо: Йорктон, 2,289 родин; Мекензі, 1,751; Мелфорт, 940; Норт Бетелфорд, 928; Гамболд, 922; Принц Альберт, 848; Лест Мавитейн, 718; Мелвил, 672; Саскатун, 615; Ріджайна, (місто 195; Виллов Бонч, 321; Мус Джьо, (місто) 275; Розетавн, 208; Савт Бетелфорд, 162; Ассінібоя, 162; Вейбурн, 148; Мейпел Крік, 151; К' Анпел, 151; Кіндерслі, 112; Мус Джьо, (провінція) 93; Свифт Кирент, 87; Лонг Лейк, 76; Принц Альберт, (місто) 56; Ріджайна (провінція) 24; Норт Бетелфорт (місто) 21. Разом всіх українських родин живе в Саскачевані: 12,278, або 61,390 осіб українських.

(Примітка редакції:—Ці обчислення п. В. Босого дуже мало відбігають від офіціяльних статистичних обчислень, котрі вроці 1930 начислили в Саскачевані 66,000 українців).

Окрім церков ті наші люди ґрупуються заледви в 41 місцевостях у своїх власних Народ-

ніх Домах, з чого 12 місцевостий припадає з власними домами укр. большевиків. Так представляється статистична спроба наших сил в Саскачевані. Річ ясна, що в дальній своїй діяльности організаційне тіло, яке вилонить цей з'їзд повинно мати на увазі передовсім такі річи:

(а) В провінціональній і домініяльній політиці виказати вилив українців католиків Саскачевану, особливо забезпечити для наших представників переважаючі нашими людьми округи, в першій мірі Йорктон і Мекензі, а відтак і дальші.

(б) В церковно-дієцезальній роботі помогти нашому духовенству так, щоби воно могло обняти своїми місіями всі ті місцевости, в котрих живе принайменше десять родин. Та щоби поширити організовану унійну акцію серед тих наших людий, що несвідомо (з уродження) або свідомо (відступством) стоять поза католицьким світом і вилівами.

(в) В національно-громадській роботі український католицький провід в Саскачевані мавби два головні завдання: Оборону і наступ. В першім випадку маю на думці оборону перед винародовлюванням спільними від нас англійцями, які до сего мають мільони способів а між котрими сектанство є найгрізнійше. Та оборона булаби успішна лише позитивною боротьбою а саме ідеольогічним обєднанням всіх українських католицьких церковних громад в Саскачевані і їх організаційним централізованим. Під наступом розумію конечність і пору перейти українцям католикам в Канаді взагалі в активний пропагандивно-організаційний стан на тих, що блудять і стоять поза нами, як буковинці і відступники сектанти та большевики та на тих "поляків", що походять з наших земель і говорять в себе дома українською мовою, але заховуючи латинський обряд уважають себе поляками і входять у польські національні організації. Після моєї статистики таких "українських поляків" в Саскачевані є 1,830 родин, або 9,150 осіб і требаби подати, щоби ті люди в національно громадській роботі були з нами українцями і для України, бо се не лише значний причинок, але й далекобіжний капітал! А ті люди окружені скрізь, особливо в Саскачевані морем українським і на десять наших родин припадає лише одна так звана "польська."

2. Річ ясна, що всі ті головні точки з 1-ого уступу, а саме: а,б,в,—можна розгортати в ширину до схочу, але се вже діло самого проводу тої провінції. Я здаю собі точно справу з того, що сі точки накреслені ідеально і кінця їх успіху ані за десять літ не булоби видко. Та річ не в тім, щоби "відразу" зробити, а щоби зачати роботу з накресленим пляном на довгі літа. Тому мені здається, що для того пляну випускається на перше місце справа місцевих організаторів. Такими під сю пору можуть бути лише наші священики і учителі. А далі дорість нашої католицької інтелігенції з наших католицьких шкіл. Для того в першій мірі повинна там вилонитися окремо організаційна секція "Укр. Катол. Шкільних Трустів", якіби своєю сіткою обняли місцевости українців в Саскачевані і в порозумінні з українським католицьким провінціональним проводом обсаджували наші колонії НАШИМИ УЧИТЕЛЯМИ. Так само наше учительство в Саскачевані повинноби творити свою окрему секцію, і повинноби діяти згідно з тим проводом і трустами. В той спосіб вже в найблищих роках ми малиби в Саскачевані сітку наших природних організаторів звязаних одним проводом і ідеєю.

3. Наш інтеліґентний дорість може напливати лише з вихованків української колеґії св. Йосифа в Йорктоні. Тому ся колеґія заслугує на особливину увагу на сім з'їзді і на горячу піддержку моральну та матеріяльну всього українського католицького громадянства, в першій мірі з Саскачевану. Будучий провід наш в Саскачевані мусівби бути в постійним контакті з тою колеґією з одного боку—а з нашим саскачеванським духовенством з другого.

(Докінчення буде)

ДОПИСИ

Мотто:

На Вас, завзяті юнаки,
що возлюбили Україну,
Кладу найкращі думки,
Мою сподіванку єдину.

Брат Методій, С., ЧБХШ.
Відпоручник канадійської дієц.

Субота, дня 19 серпня, 1933 року лишиться памятним і дорогим днем для української католицької молоді Америки і Канади. В цей то день відбувся величаво й торжественно Перший Конґрес Української Католицької Американської і Канадійської Молоді. Вже через довший час цілі активні юнаки з української католицької американської і канадійської молоді молилися, бажали і ожидали благословенного дня, в котрім злетяться гей соколи з одним бажанням і одною ідеєю, одними думками і змаганнями та возьмуться спільно до здобуття нових горизонтів, нової праці, таки тут в нашій вітчині, Америці і Канаді. В тім краю, де ми родилися, де до тепер жили, одержали виховання і будемо ціле життя жити. Жити—так, жити, але жити, як українці католики!

І дочекалися того блаженного дня, котрий підніс їх на дусі, додав сили і енергії до дальшої цілої праці—та котрий поділав зворушливо не лише на самих відпоручників на з'їзд, але й на цілу українську католицьку громаду в Шікаґо і навіть на цілу українську католицьку молодь Америки і Канади, і на тих, що ту молодь люблять та нею інтересуються. Так мрія кількох енергічних засадничих одиниць увійшла в діло. Конґрес надзвичайно і понад всякі сподівання увінчався успіхом. Започатковано союз всіх українських католицьких молодечих американських і канадійських організацій і клюбів.

Ранок 19 серпня був гарний, ясний і не дуже горячий, бо холодний вітрець повівав з півночі. Ще від кількох тижнів песимистичні та злого бажаючі одиниці предсказували цілковиту невдачу цего великого торжества. Та так не сталося! Перший конґрес української католицької молоді відбувся дуже величаво. Відпоручники прибули численно, навіть з далеких околиць Америки і Канади.

Вже близько година девята. Церква св. Николая, безперечно найбільша і найкраща українська католицька церква на американськім континенті, наповнюється нікільною дітворою, студенством, відпоручниками—чудовий вид! Дух у всіх тремтить а серце само лине до Бога Тройця нашого. Точно о девятій годині починається тиха Служба Божа в намірению конґресу. Під час Служби Божої хор прекрасно співає церковних пісень. Велике число присутних приймає Ісуса у св. Причастю, між ними много відпоручників і то з далеких сторін. Вепр. о. Теодорович, ігумен і парох, щиро і сердечно вітає всіх відпоручників і всю молодь, що візьме участь в конґресі та виголошує прекрасну проповідь про Христове преображення. Бажає і нам, католицькій молоді, преобразитися по взору Христа. Слухаючи цей незабутньої проповіди та глядячи на спокійну поставу і з глибини душі пробиваючу ревність о. Теодоровича, кождий з нас був зворушений до глибини душі і напевно не позабуде тих слів до кінця свого туземного життя.

По Службі Божій відбувся ще і провірка відпоручників. Знакомество, радість, втіха, підйом духа. . . . і годі прямо всего описати. Завзятість і надія на красні успіхи та бажання праці відбивалися на кождім обличчу. З кождого товариства не може бути більше, як два відпоручники — а всіх є 87. З цего числа сімох канадійців. З Канади Келґері, Виннипеґ і Виндзор були представлені — ну, і ціла Канада в мойй особі. . . . З Америки мали своїх представників Клівленд, Шікаґо, Нью Йорк, Дітройт, Сиракюс, Честер, Трейнер, Питсбурґ, Вунсокет і много инших.

Ще кілька хвилин до першої години, а простора салля під церквою св. Николая вже заповнена по береги. Поверх дві сотки молоді—хлопців і дівчат, а з гостями і старшими громадянами міста Шікаґо і околиці, кілька соток. Точно о першій годині офіціяльне отворення конґресу. Ініціятивний Комітет зі сімох осіб і бесідники, вісім осіб, всі на підвищенню. Панночка Віра Шикула, голова Ініціятивного Комітету і заступниця голови товариства Молода

Україна в Шикаго, гарно промовляє. Вітає всіх відпоручників, всю прибувшу молодь і присутних гостий, старших громадян. Відтак покликує мене першого до слова. Я, зворушений до глибини душі зложив привіт від їх Ексцеленції Кир Василя Ладики, канадійського духовенства, Брацтва Українців Католиків Канади і всеї української католицької молоді Канади. Відтак пояснив коротенько ціль і прикмети наміченого союза та конечність держатися вічних, незмінних правд релігії. Зчерги всеч. о. Кузьмак привітав відпоручників від імени шикаговської громади і дав короткий прекрасний відчит про українців і Католицьку Церкву. Всеч. о. Кузьмак є парохом нашої церкви в полудневім Шикаго. Панночка Стефа Бліда, організаторка при парохії полудневого Шикаго мала слідуючий глибоко обдуманий відчит на тему "Значіння релігії в житю української молоді." Цей відчит приняли присутні рясними оплесками. Володимир Матковський, голова української католицької молоді в Честер На., дещо з гумором говорив дальше про "Відношення між дітьми а родичами." Хотяй мав велику трудність говорити по українськи, то все таки говорив, бо як заявив, "Це є український конгрес!" Цей молодець запевнив присутних, що на слідуючім конгресі буде вже плавко говорити по українськи. Нагороджено його тривкими оплесками. Володимир Скоропад, представник "Молодої України" з Шикаго говорив на тему "Вплив школи на культурне життя." Павло Волянський з третої Січової Сотні в Клівленд, Огайо, говорив дуже річево і зрозуміло про "Користи спорту для особи й нації." Всеч о. Тремба парох з Вунсокет, Род Айленд, дуже льогічно і практично представив відпоручникам як навернути відпавшу українську молодь. Присутні много скористали з цего відчиту. Послідним бесідником був Богдан Катамай, референт преси в Ініціятивнім Комітеті, бібльотекар "Молодої України" в Шикаго і співредактор Січи. Він прекрасною українською мовою з'ясував цілий організаційний систем Союза укр. катол. молодечих організацій.

О годині пів до четвертої пополудні відбулася спільна знимка всіх відпоручників. Знова рух, знова веселі сміхи і бесіди, знова радість і познакомлення. Кожда приватна знимкова камера при праці. Різні угрупования, рухи і ставання. Канадійці беруть знимки з американців, американці з канадійців. А книжка власноручних підписів переходить з рук до рук з неймовірною скорістю. Всі хочуть вашого власноручного підпису і адреси. Тай все чомусь не стає часу до підпису імен, до говорення, до познакомлення, до затямлення всіх назвиськ.

Точно о четвертій годині всі відпоручники знова вертають до салі і продовжають спільні наради. Дискусії, пояснення, обговорення, рішення, вибір заряду, почесного і дійсного.

Всі присутні відпоручники однодушно погодилися з тим, що треба основати союз укр. катол. молодечих організацій. Рішили, що Шикаго має стати головним центром і що дійсний заряд має бути в Шикаго. Кождий відпоручник є також членом заряду і повинен з ним співпрацювати.

Почесний заряд складається зі слідуючих осіб: Почесні голови—Їх Ексцеленція Кир Константин Богачевський і Їх Ексцеленція Кир Василь Ладика. Почесні заступники голови: Вспр. о. А. Трух, ЧСВВ; всеч. о. В. Тремба; і вспр. брат С. Методій, ЧВХІІІ. Дійсний заряд складається з слідуючих осіб: Богдан Катамай, голова; Віра Шпікула, перша заступниця голови; Василь Іваськів, Винніпег, другий заступник голови; Стефа Бліда, рекордова писарка; Олена Багрій, кореспонденційна писарка; Іван Канюк, скарбовий писар; Марія Джаврюник, скарбник.

Пів до семої години вечером всі ідемо на Світову Виставу до Українського Павільону, на вечеру і концертову програму.

(Докінчення буде)

АЙСТРИ

О. Олесь.

Опівночі айстри в саду розцвіли,
У бризках в роси, вінки одягли,
І стали рожевого ранку чекать
І в райдугу барвів убірать.

І марили айстри в розкішнім півсні
Про трави шовкові, про сонячні дні,
І в мріях ввижалась їм казка ясна,
Де квітам не вянуть, де вічна весна.

Так марили айстри в саду, в осени.
Так марили айстри і ждали весни.
А ранок стрівав їх холодним дощем
І плакав десь вітер в саду за кущем.

І вгляділи айстри—довкола тюрма.
І вгляділи айстри, що життя дарма.
Схилились і вмерли. А тут мов на сміх,
Засяло сонце над трупами їх!

З ЦЕРКВИ І СВІТА

1. У статті "Депопуляція Америки і імміграція" Діло з дня 9-7. '33, ч. 176, Др. С. Демидчук пише: "На підставі моєї 20-літної обсервації приходжу до висновку, що американська українська еміграція не є нашим національним активом. Сюди вимігрував певно який мілйон населення з самої Галичини. Тут майже половина попала в сіти православного москофільства і стала на службу наших ворогів." Дуже прикрі слова.

2. Бл. п. Григ. Волян з Нінович, повіт Ярослав. що помер у 72 році життя, бувший галицький урядник, записав половину всего свого майна у висоті 5,500 золотих на укр. релігійно-національні цілі. Ще за життя власним коштом удержував на студіях незаможних учеників.

3. Дня 8 липня, п.р. підписано конкордат між Німеччиною а Ватиканом. З тої нагоди заступник канцлера Фон Папен сказав між іншим ці слова :"Боротьба церкви з державою, що принесла Німеччині стільки шкоди, була наслідком либерального світогляду. Факт, що підписання договору 4-ох зійшлося з підписанням конкордату, це не припадок. Це доказ, що з обох цих держав т.зн. з Німеччини та Італії вийшла нова ідеольогія, на котрій буде збудована нова Европа."

4. Коли італійська армада з 24 літаків вернула назад до місця свого злету, до Орбетелло, витали й король, достойники державні і місцевий парох, котрий благословив армаду в дорогу. Преосвященний Паольо Гальоцці відправив благодарственний молебен в церкві. Так славні летуни з Богом почали і з Богом щасливо покінчили велике діло.

5. В Бразилії є 67 архиєпископій з 2.379 парохіями. Священиків світських є 2.380. Початкових шкіл є 28.641 а вчителів 54.334. З того числа самих учительок є 40.638.

6. Печеру на взір Лурду зі статуєю Матері Божої Неустаючої Помочі при великім зїзді народу торжественно відкрито в Станиславові, перед церквою ОО. Чина Ізбавителя. Це перша того рода печера на українських землях, хоч їх вже богато по інших краях.

7. Українці Далекого Сходу надіслали до Ігумената ОО. Василіян у Львові прохання о надісланє двох або трох священиків для духовної обслуги тамошніх заточенців в Манджурії і Кореї.

8. Коли байбелники готовилися до свого "хрещення" в ріці Арканзес, біля Форт Смит, їхній провідник вступив у воду шукати догідного місця, натрапив вир і втонув на очах присутних. До води ніхто більше не мав охоти.....

9. Величаве торжество "Український Нарід Христові" відбулося в Мондері, Альта., у днях 4, 5 і 6 серпня, п.р., в присутности Преосвященного і много духовенства ЧСВВ.

10. Німецький уряд заборонив всяку пропаганду байбелників на загальне вдоволення всіх віруючих людий. Як причину подано, що агітація байбелників мало чим ріжниться методою від большевицької і богато большевиків виступало під обслонкою байбельників.

11. Духовні вправи канадійського ліцезального духовенства відбулися в Йорктоні, у днях 21-26 серпня, п.р., під проводом о. А. Труха, ЧСВВ і при співучасти Преосвященного Василія Ладики. Вправи закінчила загальна св. Сповідь і спільне св. Причастя всього присутного духовенства. Окремо обговорено актуальні справи, як молодечих організацій. Народних Домів, преси і БУК-а.

12. Дня 13 липня ц.р., у Фатімі, місцевости ційн. Португалії біля Леіри, загально звісної під назвою Португальського Люрд ізза явлінь Божої Матері, 23-літна Джоакіна Бесса з Альфарельос, від сімох літ хора на чахотку костий і в тій мірі вже ослаблена, що не могла навіть порушитись—після благословення Найсв. Тайнами, котре уділяється хорим підчас процесії—почула нову силу, встала з ношів і серед незвичайного одушевлення вірних пішла до сумежної церкви зложити поклін і подяку Пречистій за вилічення.

13. Після споминів о. В. Навроцького, огодошених в "Ниві" в ч. 6-7 ц.р., основниками Згромадження Сестер Служебниць були: Монах о. Єремія Ломницький, ЧСВВ—і два світські священики: о. Кирило Селецький, парох Жукеля і автор споминів. Ідеольогом згромадження був о. Ломницький, матеріяльний прожиток і удержання в перших літах забезпечив о. Селецький. Це доперва тому 50 літ а вже маємо сотки Сестер Служебниць і сотку їх домів. А праця Сестер красна і добра для нашої святої Церкви радує вірних.

14. Підчас з'їзду католицьких жінок у Питебургу численні промовці висказувалися, що моральне здоровля народу залежить від повороту до християнських засад. Тому др. Барон назвав задержання уродин рівним мордові.

15. Настоятелем Чина Ізбавителя в Йорктонськім монастирі на місце о. Бахталовського, вспр. о. Іван Бала, ЧІ. Рівночасно в монастирі урухомлено печатню.

16. Дня 7 липня ц.р. став чудесно уздоровлений від чахотки о. Льоше, 53 літ, парох з Бретонії, після занурення в чудотворнім жерелі Люрд.

17. Російський православний епископ В. Александров навернувся і зложив католицьке визнання віри в Пиксвил, Н. Й.

18. Бл. п. сенатор Г. Д. Робертсон полишив у своїм завіщанні такі слова для своїх дітей: "Моїм дітям, возлюбленим і світові. З кріпкою вірою і довірям у всемогучого Бога, в ширину Його милосердія і глибину Його любови тихомирно дожидаю Його волі і поклику злучитися з возлюбленими, що раніше відійшли зі споконвічними ликами хвали перед Його престіл. Я все уповав на Його обітниці, за часто забував на Його заповіди, вірно любив і старався служити моїм ближнім, котрі за ласкою Божою нехай не забувають за мене." Це завіщання приказав померший відчитати на його похороні, що й довершено дня 28 серпня, ц.р. в Оттаві в присутности високих достойників держави.

19. Бідний селянин Мирон Макух зі Щепятина, повіту Рава Руська, Галичина, пішов до ліса графині Дідушицької в Корчині, щоби принести собі кілька патиків затичити фасолю. При зрізуванні патиків застав Макуха гасвий Мариньчак. Макух почав утікати. Мариньчак за ним вистрілив і вбив його на полі, 16 метрів від границі ліса. Польська поліція навіть не арештувала Мариньчака. Таку гірку долю переживає наш нарід на рідній землі.

20. Головне жерело канадійського богатства творить ріля. І так статистика подає, що з ріллі канадійці мають 35.8% всього доходу—з риболовства 7.7%; з полювання 0.4%; з копалень 6.5%; з електрики і водної сили 2.7%; з пряділень і сукінництва 34.4%. З того Саскачеван одержує зі землеплодів $1,722,410.000. Збір з піль приносить цілій Канаді $979,750.000. З того за саму пшеницю Канада одержує $173,589.000.

21. В червні вивезено з Канади лучно 16,998,672 бушлів пшениці. В липні знова вивезено з Канади продуктів на лучну суму $51,896,701. З того самої пшениці вартости $11,209,663.

22. В році цім до жнив Канада вивезла 240,136,568 бушлів пшениці. Це дає поняття про розмір богатства і головного жерела богатства домінії.

23. Дня 31 липня, ц.р., в Канадійських спиранцях осталося ще до вивозу 211,740,188 бушлів пшениці.

24. Дня 4 серпня ц.р. минуло 19 літ від хвилі, коли Вел. Британія виповіла війну Німеччині. Ця війна коштувала згодом Британську Державу 1,104,890 убитими; в тім числі так мужчин, як женщин. Домінія Канада виставила армію числом 619,636 душ, або 25.2% всього свого населення. З того упало на війні 51,748—померли від пошестий 6,767 осіб а в інший спосіб 1,006. Ранених канадійців було 170,000.

25. Минає саме сто літ від винайдення сірника. Довершив цего многоважного діла німець Фр. Кеммерер, що сам помер в нужді, хоч іншим його винахід приніс мільони.

26. З'їзд учителів українців Закарпаття відбувся дня 3 липня, ц.р. в Мукачеві. Присутних було 718 учителів і 128 гостий. Між іншими з'їзд рішив оснувати на Закарпатті український щоденник.

27. Дня 2 липня відбувся в Мукачеві з'їзд Просвіт при участи тритисячного народу і 4 орхестр. З'їзд почався Богослуженням в церкві ОО. Василіян на Чернечій Горі, котре відправив посол і загально звісний народній діяч о. Авг. Волошин.

28. З достовірних жерел заповідають недалекий наплив поселенців до Канади, до мільонів. Так домінія малаби задержати свій англійський характер. Еміграція з наших земель так, яко замкнена.

29. З'їзд українських музеольогів відбувся в Самборі, Галичина, у днях 3 і 4 червня ц.р. В Галичині є тепер десять українських музеїв. На жаль ми в Канаді не маємо ще ні одного, хоч крайній час на це. До того між іншим стремить також наш БУК.

30. У статті "Відповідальність за спрату народу" Др. Дм. Левицький пише: "Пустий вітер з боку одиниць чи й груп, з боку ворожих, неприхильних чи диких часописів прошумить і минеться, а наша праця останеться." Др. Дм. Левицький є головою найбільшої політичної партії в Старому Краю, УНДО.

31. 75% всіх яблук, які з'їдають в Єгипті, це яблука з Канади. Богато канадійських яблук вивозять також до Сирії.

32. За перших чотири місяці ц.р. зібрано $41,705,588 доходового податку.

33. Село Волощина у Підгаєччині має свої власні водопроводи і купальню. Тепер заводять там електричне освітлення. Працї виконав К. Осадца, самоук коваль.

34. На Світовій Виставі Збіжжа в Ріджайні канадійські хлібороби одержали сто тисяч долярів готівкою в нагородах. З того саскачеванські $12,333.

35. Виразно фашистівську партію з кількома відділами утворено з централею в Торонто, Онт., під назвою Національна Державна Партія. На чолі стоїть Ф. Моллен, партія поборює чинно всі соціялізми від ССФ до большевизму включно.

36. Дня 14 серпня, ц.р., установлено на виннипегській біржі найвищі ціни на пшеницю. І так жовтень числить найвище по 70¢ ц.

37. Дня 25 серпня ц.р., представники 21 націй підписали в Льондоні договір в справі обмеження вивозу пшениці до 560 мільонів бушлів. Держави рішили також обнизити мито на пшеницю, якщо міжнародна ціна на пшеницю, бушель дійде до 63.8 ц. в золоті що рівнається 93 ц. канадійським.

38. В липні настали морози в Парані, Бразилія. Подібно в Зах. Канаді погода дуже змінна—морози чергуються з буревіями і зливами.

39. У виборах в Новій Шкоції побідили ліберали, здобувши на 30 місць, 22.

ЗІ СПОГАДІВ

Через ліс—верболіз
Велит полоз продіз,
Велит полоз ізвинвстоходий:
Поміж ліс-верболіз,
Ленеху та рогіз
Заплітає ріка прудководи.
Я обабіч її
Доганяють рої—
Крізь рогіз ручаї,
Ленехою стрімки та стоходи.
Попід ліс—верболіз
З ленехою рогіз
Стяли навхрест шаблі у дводою.
Поміж них в ручайки,
Наче білі чайки,
Сіли—впали тремтячі зірки.
Де-одна, де по дві, де вербою.
А мій човен за срібні шнурки

По лискучому плесу ріки,
По накритому зірок габою
Срібний місяць веде за собою.
І дрімають луги—береги.
Ні душі. Сама ніч навкруги....
А як враз під веслом скрипне кочеть
І сполохана рибка підскочить,
Блисне в небо брилянтом з лиски
І в млі ока пірве на куски
Срібні шнури й перлисті разки,
Що їх човен здовж річки волочить,—
То здрігнуться луги береги,
Срібний місяць і все навкруги,
І здрігнуться зірниці глибокі,
І черкнуться шаблі кривобокі,
І розкотяться перли—цятки
По лискучому плесу ріки....
За хвилю, за другу на води

Сон-дрімота ізнов упаде,—
І вже човен ізнов за поводи
Срібнолукого браниця веде.....

До Поета

В. Самійленко.

Поете, не хвались, чи маєш хліб, чи ні;
яке нам до того діло?
Ввесь обовязок твій, складати нам пісні,
але не дбать про власне тіло.
Не будем ми питать, чи їв ти, чи не їв,
Чи ліпше нам, чи гірше од того?
А може загуде ще кращий віщий спів
з харчів Антонія святого?
Коли сатирик ти, то голод добрий тим,
що дасть сатирі більше злости.
Як лірик ти, то знай, що з черевом легким
дітати легше в високости.
Голодний день у день, або хоч через день,
зміцнить ти в утлім тілі духа
І гостро так утнеш, що від твоїх пісень
ми всі позатуляєм вуха
І скажем: песимізм в зображенню життя
в йому занадто розвинувся;
А справжний був поет та шкода що пуття
не буде з його, бо схитрувся.

І пожалуємо, бо добрий ми народ,
бо добрість наша певна хиба.
Нераз наслухавшись яких сумних пригод,
ми раді навіть дати хліба.
Ти не дбай про хліб, то буяби з тебе глум,
тому бо їсти не подоба—
Ти жерело пісень, творець високих дум,
а не звичайная особа.
Втішайсяж нектаром, амброзію глитай,
співай, та тільки щоб не сумно,
Бо в як наш поступу журитись через край,
і непрактично, й нерозумно.
А, як знесилившись, ти ляжеш у труні,
тоді то нам тяжкі клопоти!
Складати некрольог, хвалить твої пісні
й твої нескінчені роботи.
І слово кожнее, яке ти-пророк
смутить нам буде серце бідне,
І так тужитимем, аж поки нам за рік
про тебе память не обридне.

Татарський Напад

(Історична народня дума)

Зажурилась Україна,
Що ніде прожити:
Гей витоптала орда кіньми
Маленькії діти.
Що маленьких витоптала,
Великих забрала,
Назад руки постягала
Під хана погнала.
За річкою огні горять,
Там татари полон ділять.
Село наше запалили
І богацтво розграбили.
Стару неньку зарубали
А миленьку в полон взяли.
А в долині бубни гудуть,
Бо на заріз людий ведуть.
Коло шиї аркан вється,
А на ногах ланцюх бється.
А я бідний сиротою
Піду лісом стежечками.

КИДНИР

Чи не там це було, в тому краю,
Де над Богом лебеді ячать,
Де купчасті осоки плющать,
Де на кобзи Дажбожичі грають?
Де в сухах копись співи-канти,
Де збирая слова-діяманти,
В гордих думах завзяття-надій,
В шумі-лузі літа молодій?...

—(Дзвони, ч. 6-7)

ОГОЛОШЕННЯ

Замітка:

Всі оголошення для нашиш Вп. Членів містимо безплатно.

Храмовий день церкви св. Покрови на

СЕЙНТ ДЖУЛІЄН.

Дня 14 Жовтня. ц.р.

Відправа починається точно о годині 9-тій зрання. Запрошуємо всіх вірних околиці!

ВЕЛИКИЙ ОСІННИЙ БАЗАР

на домд парохіяльного Дому Просвіти на

ПРИЙМОВІМ

біля Вонди, Саск., викаже богато гарних розігравок, дарунків і забав.

Значки 2 за 25 ц.

Просимо о численну участь!

НАРОДНІ ДОМИ І ЧИТАЛЬНІ

Поправте свою сценерію—прикрасіть свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах! Все гарно викінчить і по приступній ціні—на бажання виде на місце оглянути працю.

Ф. Т. Мамчур

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

Михайло Дзеньдзьоловський

Агент від машинерій, шпагату, оливи, газоліни, і.т.д.

U.G.S. Twine. Brantford Twine. North Star Oils. Gas. Greases. Cockshutt, Frost & Wood, John Deere Implements. De Laval Cream Separators.

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

ДВІ КРАМНИЦІ НА ПРОДАЖ

в добрій, урожайній околиці Саскачевану.

Крамниці мішаних товарів.

В одній є товару на $3,000.—в другій на $1,000

Крамничний будинок також на продаж 24x45 ... $2,000.

За точнішими даними прошу писати до Бюлетеню.

Позір ! **Позір !**

ЦЕРКОВНІ ГРОМАДИ

Іконостаси, вівтарі, кивоти, образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокраєвий українець католик, з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах. Пишіть до:

Ст. Меуш

Vonda, Sask., Box 62. Вонда, Саск.

ГРИГОРІЙ БОРИС

Meacham, Sask. Мічем, Саск.

будівничий, контрактор—ставить по можливо найдешевшій ціні і з повною запорукою церкви школи, хати, вілі—виливає нагробники—робить всяку столярську роботу.

Адресар:—

У справах редакційних або адміністраційних (що до розсилки Бюлетеню) просимо писати на адресу: о. Ст. Семчук, Альвена, Саск.—Alvena, Sask., Box 252.

У справах ділових БУК-а. як також справах контесту, всі письма належить писати до Ф. Т. Мамчура. Кадворт, Саск.,—Mr. F. T. Mamchur, Cudworth, Sask.

У справа скарбових, як відсилка вкладок, чи запити щодо одержання, просимо писати тільки до: Дм. Кобринського. Аберден. Саск.,—Mr. Dm. Kobrynsky, Aberdeen, Sask.

У справах скарбових посвідок і провірки всі письма писати лише до: Й. Топущак. Аберден. Саск.,—Mr. Joe Topuschak. Aberdeen. Sask.

Пригадка:

Пригадуємо всім нашим Відділам. що кожні клично мають надіслати звіти своєї діяльности. що досі зробили. як також виказ всіх своїх членів. кілько вилачено вкладок і який є стан каси.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

ОРҐАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

У хвилі народнього горя послання преосв. Кир. Ладики — Проти-большевицька Акція, о. Гр. Шишкович — З'їзд в Манітобі — Нові Відділи БУК-а — Контест БУК-а в Кадворт — Наші Латинники, Осип Губчак — Листопадові Роковини — Війна, Павло Тичина (поезія) — Поезії О. Олеся — З поеми "Гуцульський Курінь", О. Бабій — Про Конгрес Української Молоді в Шикаго, Брат Методій, ЧБХШ.

ІДЕОЛЬОҐІЧНА ЧАСТЬ

Молитва — Десять Річний — Неділя Без Бога, преосв. Д. Шміта — Витай Нам Христе! — Як Ленін Умирав.

ДОПИСИ

Наші Шкільні Відносини, Вол. Хоботюка — З Церкви і Світа.

ЖОВТЕНЬ Р.Б. 1933

Печатано за дозволом Духовної Власти

ПОДЯКА

Хочу зложити сердечну подяку всім тим панам і паночкам, котрі щиро помогли нам у нашому ділі як приносами і порадами приготовити обід на наш фестин, котрий відбувся в Українськім Греко-католицькім Народнім Домі в Альвені, Саск., 30 липня, п.р. Головно якую отець. що найбільше трудилися: Нані Лучишин, Коллар, Бадовський, Нестор, Грицик, Жолоницін, Ромеско, Бідзіл, Романчук, Калицина, Скальун, Скальун, Бідзіл, Гарбенюк, Нестрик, Мітлер, Шевельовський, Вознюк, Зволковській, Юзик,—і паночкам Котелко, Юзик, Гогачук, Посадовська, Юзик, Москва, Чолик, Абрамик. Дійсне признання належить всім що щиро жертвували свою працю. Тим вони доказали, що наші українці є дійсно жертвенні і щирі а нікі перешкоди нас не спинять. Тому і просимо дітей на тих, котрі бачать самі тільки помилки і всіх та вся критикують—а добрих сторін дуже мало у видіти. Вони мусять колись також побачити добрі сторони.

Ще раз прошу прийняти мою щиру подяку

Катерина Задворна.

НАДІСЛАНІ ЧАСОПИСІ

Книжки і Часописі, надіслані до редакції

"Праця" чч. 31-34
"Добрий Пастир" ч. 2 р. 33
"Нова Зоря" ч. 10

УЛАД ЦЕРКОВНИХ ВІДПРАВ

Улад відправ о. Ст. Семчука.
Альвена, Саск., Жовтень, 1933

1. Нед. ..... Вервій
8. Нед. ..... Цвітна (Вербна)
9. св. Із Бог. ..... Христа
14. Вольова ..... Св. Покрови (Хрещ.)
15. Нед. ..... Хрещ.
22 Нед ..... Хрещ. На Гори
29 Нед. ..... Різдв.

Падолист:

5. Нед ..... Сім.
8. св. Димитрія ..... Хрещ.
12. Нед. ..... Всіх Св.
19 Нед. ..... Введ.
21. Собор св. Мих. ..... Введ.
25 св. Йосафата ..... Хрещ.
26. Нед. ..... Цариці

Улад відправ о. П. Сулятицького,
214 Ебе. М, Сават, Саскатун, Саск.

Жовтень:

1 Нед. ..... Генисей
8 Нед.
15 Нед
22 Нед
29 Нед ..... Всіх Св., на цвинтарі

Улад відправ о. П. Криворучки,
Арран, Саск.

Жовтень:

1 Нед.
8 Нед.
15 Нед
22 Нед
29 Нед

Михайло Обідний.—

Ніби на волю мене
Виведе ворог із грат,
Кров мою вип'є кат,
Вимите серце живе.

Тисячі юних грудей
Сповнились потужним вщерть,
Задля величних ідей—
Сміло і гордо на смерть!

Хай наш прапор зірветься ворогами;
Хай ми впадем знесилі від мечами,
Нехай співи схоронять опівніч....
І буде біло,
І буде нерухомо в пустелі світовій.

Мене вима—рояться весні стуки.
Вибухне тюрма—громами волі прогуки
Дух вселенський повстане над світами
І над краями.
І стане непоборно народ розкутий мій....

БЮЛЕТЕНЬ

Брацтва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Ізбавителя в Йорктон, Саск.
Редагує о. Ст. Семчук
Висилається лише для членів БУК-а, безплатно. **Рік 1, Ч. 10; Жовтень, Р.Б. 1933**

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

У Хвилі Народнього Горя

Пастирське слово до всіх вірних нашої дієцезії в справі погибаючих братів на Великій Україні.

"Дорогі в Христі.—

"Вам усім без сумніву відомо, що Велика Україна переживає вже кільканацять літ страшне лихоліття під тиранською владою безбожних комуністів. Московські наїздники, що багнетами насадили свою диктатуру на нашій землі, вже цілий ряд літ винищують наш нарід морально безбожництвом, а матеріяльно пятилітками і усею комуністичною господаркою.

Перед трьома роками Голова Христової Церкви, Святіший Отець Папа Пій XI, протестував рішучо проти всього, що в большевизмі противне християнству, Богові та людській природі, перестерігаючи перед страшними наслідками несправедливости, обману, безбожництва і усіх убійчих большевицьких плянів.

Від того часу положення народів під большевицькою тиранією стало без порівнання гіршим.

Світ переповнений жахливими вістями про страхіття неволі-недолі, головно в Україні, поневоленій большевицькою владою.

Московські комуністи нищать найкращих синів українського народу розстрілами, мучать тюрмами і засланнями, і масово виголоджують усе населення України.

Листи наших братів, які приходять з Великої України до свояків і знакомих, словами розпуки розказують про страшну і болючу правду конання українського народу.

Численні втікачі з большевицької неволі оповідають нечувані досі річи про жахливе народне горе, про голод і людоїдство в найбогатшій колись країні Европи.

З усіх цих листів і оповідань чується один розпучливий крик: "Ратуйте, бо загибаємо від насильства і голоду."

Цей жахом проймаючий крик погибаючих від большевицької тиранії людий, почула наша Мати св. Католицька Церква і в Галичині вдарила у великий дзвін на тривогу. Всі наші найдостойніші Владики в Галичині виступили однодушно в обороні українського народу, винищуваного безпощадно демонськими большевиками.

Перед судом всевишнього Бога вони обвинувачують гнобителів. Перед цілим світом протестують проти переслідування малих, убогих, слабих і невинних. Всіх вірних завзивають помагати погибаючим молитвами, постами, жертвами, всенародньою жалобою і всіми можливими добрими ділами, офіруваними Богу в намірі переслідуваних наших братів.

А всіх християн цілого світа, всіх віруючих в Бога, зокрема всіх робітників і селян, а головно всіх наших земляків просять прилучитися до цього протесту і смутку та обявити його цілому світові.

І Ми зі свого боку прилучаємося до цього великого протесту наших Достойних Братів Епископів у Старім Краю та рівночасно закликуємо всіх вас, дорогі в Христі Брата і Сестри, як вірних нашої Канадійської Дієцезії, щоби ви своїми благаннями і жертвами випрошували в Бога нашим братам на Великій Україні, погибаючим у большевицькім царстві сатани, скорий ратунок, полекшу та відвернення страшного горя. Благаймо Всемогучого, щоби скоротилися дні народньої скорби а наші брати з Великої України могли чим скорше помолитися Богу на волі, під своєю рідною українською владою, яка на місце большевицької безбожности і недолі неслаби всім горожанам української держави ліпшу долю і святу Христову правду.

Зокрема поручаємо всім вірним священикам нашої дієцезії, щоби по всіх парохіях і церквах старалися уладити в намірі терплячих братів окремі Богослуження з відповідними проповідями і участю вірних у св. Причастю в їх намірі.

А наймилосерднійший Небесний Отець почувши нашу сердечну молитву змилосердиться над нашим нещасним народом і скоротить дні народнього горя, як це сам обіцяв словами св. Псальмопівця: "Воззовет ко мні і услишу его. С ним єсьм в скорбі і ізму его і прославлю его."

† ВАСИЛИЙ,
Епископ Українців Католиків Канади.
Винніпег, Ман., 13 вересня, 1933.

Проти-Большевицька Акція

о. Гр. Шишкович, ЧІ.
місіонар з Йорктону.

Про-ка-за! Коротке се слово. Складається воно тільки з трьох складів. Однак для знавця кождий з тих складів звучить як страшне, "горе! горе! горе!"

Прокажений то живий труп. Він розкладається, живцем гине. Проказа то недуга страшно заразлива і тому діткнених тою недугою не терплять по залюдених місцевостях. Їхне примищення далеко від живого світа, по місцях неприступних для здорових. Що найгірше, лікарська штука є проти того рода недуги майжи безвладна. Проказа то недуга так як невилічима.

Боль-ше-визм! Коротке се слово! Складається воно тільки з трьох складів. Однак для знавця кождий з тих складів звучить як страшне, "горе! горе! горе!"

Проказа-большевизм! Хто в тих двох поняттях добачує подібности?

Большевик то моральний труп. То осібняк, що находиться в повнім моральнім розкладі. Для него Боже і людське право то пусті слова а саме слово "закон" побуджує його до іронічного сміху. Большевизм то хороба страшно заразлива. Сучасні невідрадні матеріяльні і суспільні відносини се та почва, на якій посів червоних заразників скоро кільчиться. Надія наживи та обітниця цілковитої моральної рознуздання—то надто великі спокуси для многих, щоби не стати під стягом приверженців антихриста, під стягом Маркса і Леніна.

Що найгірше то се, що на большевицьку проказу здається бракує ліку. Скільки страшних вістий із большевицького царства сатани не доходить до уший, от хочби приміром, канадійських большевиків. Які то гострі протибольшевицькі статті не появляються майже день у день по ріжних часописях—скільки протибольшевицьких проповідий, відчитів, зборів і протестів не відбувається по цілій Канаді—з яким призирством і обридженням вся культурна Канада відноситься до большевизму—а який хосен того всього? Окрім деяких благородніших одиниць, що мають відвагу признатися до того всего і відкликати свої похибки, большевицьке ядро дальше животіє, собі на поширення моральної прокази а організованому людству на покуту.

Но чи у виді того всего маємо упадати на дусі і казати: "Ми не в силі побороти того ворога...." Чи маємо ми католики безчинно приглядатися, як пекольний вовк шаліє в Христовім стадї? Чи нам українцям пасивно заховуватися, коли страшний рак-галанас висисає соки таки із нашого народного організму? Ні! То не сміє бути! До борби, до борби—сміло вперед—а побіда певна! Большевизм цілком не такий неподоримий, як виглядає.

Большевизм то террор, а всякий террор то явище неприродне, то боляк на тілі людства, що скорше чи пізніше мусить тріснути. Чи на наших очах не відбувається вже той процес тріскання —большевизму? "Давніше ніхто СССР не визнавав і всі його боялися. Тепер майже всі його визнають і ніхто його не боїться. Давніше торгував СССР мало з кім, хоч було чим. Тепер торгує Москва з усіми, але нема чим, експорт треба скорочувати. Давніше, хоч ізольовані в Европі, зате панами ситуації в Китаю, загрозливі в Індії, совіти мали міцну позицію у світі. Нині, забезпечивши себе кількома пактами неагресії, совіти не тільки нікому вже не грозить, але самі тремтять, щоби крий Боже, їх хтось не зачіпив." Таке говорить один з видніших знавців большевизму, а ці слова згідні з подійсністю свідчать, що большевизм гине. А чи самоубійчі вистріли большевицьких активістів-передовників в особах Хвильового, Скрипника і Стропського, ітд.,—не свідчать про їх голосне заломання і зневіру в успішність большевицьких наук? Ні, ні! Большевизм не є такий непобідимий, як він виглядає. Тож до борби з лихом а побіда буде наша! Якоїж тактики придержуватися нам при наступі на того ворога? Що ми звичайні канадійські горожани можемо зробити проти большевизму?

Нам треба все памятати, що найсильнішим союзником большевизму то атеїзм, безбожність. Навпаки Христос то найбільший противник большевизму, бо Христос є оборонцем всякого Божого і природного права. Побіда ідеї Христа то смерть большевизму. Тож проповідаймо Христа — вирім віру Христову! Нехай всечесні отці душпастирі будуть ласкаві голосити народові як найчастіше катехитичні проповіди про ріжні догми віри Христової. Нехай катехизація дітий буде для них предметом найбільшої печалівости. Де тільки обставини позволяють, там треба закладати ріжні релігійні стоваришення, як Апостольство Молитви, Марійський Союз, ітд.,—бо досвід доказує, що того рода стоваришення є розсадниками глибокого релігійного життя. Для підйому релігійного духа поміж паствою отці духовні повинні постаратися о місії або реколекції, котрі добрих укріплять, захитаних утвердять а і многих заблудших притягнуть до Серця Христа Спасителя.

Згідно з волею св. Отця Пія XI, апостола католицької акції та поступаючи в дусі і після програми БУК-а, кращі та інтелігентні члени того Брацтва, особливо високоповажані учителі, нехай також беруть до рук меч віри. Нехай поміж ріжні відчити на довільні теми не забувають на справи віри і самоосвідомлення релігійне при помочі обильної католицької літератури. Но всі ті труди увінчаються незначними успіхами, як довго большевицькі письма будуть затроювати душу маси. Щоби запобігти тому лихові, треба при кождій спосібности ницити большевицьку лектуру—а що краще, треба розвинути горячу кампанію для поширення доброї преси. В тій цілі ревнійні члени БУК-а повинні все мати під рукою кілька чисел Вселенної, чи Українських Вістий, чи Голосу Спасителя—який видають ОО. Редемптористи в Йорктоні—щоби при нагоді послужити таким добром захитаному у вірі ближньому. Не від річи тут згадати, що булоби великим благословенством для нашого народу в його борбі з большевизмом, якби так кождий Відділ БУК-а мав свою католицьку бібліотеку. Нехай це буде амбіцією кождого голови поодиноких відділів, щоби кождий Відділ таку бібліотеку мав. Меткий і ревний чоловік богато зможе в тім напрямі. Доброю зброєю проти большевизму є відчити і збори. Вони самим большевикам малопо поможуть, то їх не наверне, бо справедливість і правда незнані в їх програмі. Зате такі протести і відчити много поможуть захитаним і збаламученим а большевицьким агентам загородять вступ до сердець віруючих людий.

Цілковите уникання большевизмом заражених людий не є вказане. Інтелігентні, добре очитані католики повинні найти нагоду, щоби на розум побалакати з одним чи другим большевиком, наколи тільки істнує надія на успіх. Добре і розважне слово робить нераз дива. Ось вам примір: Тяжко хорий большевик, біля него лікар. По лікарських оглядинах хорий підносится і з великим обуренням скаржиться перед лікарем, що його жена намагалася намовити його до сповіди. Лікар однак не похвалив большевика але його жену за добру опіку про душу свого чоловіка. Слова лікаря зворушили хорого. Він став роздумувати над станом своєї душі. Віра дитинячого віку знова відізвалася і він попросив о священика. А коли священик вступив до його світлиці, він піднявся, слабкою

рукою сягнув під подушку і витягнув звідтам ніж. Показуючи той ніж, сказав: "Сей ніж був призначений для вас, колиби ви були відважилися прийти і намавляти мене до сповіди. Але я змінився і вже не той....Прошу мене висповідати!"

Так кілька розважних слів, сказаних у своїм часі і з відповідним тактом можуть опамятати неодну жертву большевицької прокави.

В поборюванні большевизму не мож позабути на найсильнішу зброю, котрою є молитва. Той Бог, котрий навіть з каміння може сотворити синів Авраама, може також сокрушити серця большевиків і привернути їх до обичайности та віри батьків.

Один священик мав звичай, після Богослужения спільно з вірними відмавляти молитви на ріжні потреби. Одної неділі всі молилися на ріжні наміреня і тоді священик заповів одно Богородице Діво за того грішника, котрого ласка Божа заведе того дня на відправу. Ледви вірні стали відмавляти Богородице Діво, коли в церкві почувся голосний плач. А за хвилю хтось закликав: "Я с тим грішником!" Всі оглянулися і диво: побачили недавного большевика, як серед плачу голосно молився. Цікавість завела його до церкви а спільна молитва вірних отворила йому двері Божого милосердя. Тому молитви—молитви за наших заблудних братів!

Нехай всечесні отці відправляючи Службу Божу не забудуть у своїх молитвах за тих, що страдають у кайданах діявола. Нехай кождий ревний католик а особливо кождий ревний член БУК-а відмовить щоденно хоч одно Богородице Діво за наверненя большевиків, будучи переконаним, що то одно Богородице Діво буде не тільки актом релігійним, але також найкращим ділом патріотичним.

З'їзд в Манітобі, у Винипегу

Як заповідано вже в останнім числі Бюлетеню у Винипегу відбудеться з'їзд БУК-а, перший того рода в Манітобі, у днях 25 і 26 жовтня, н.р. Участь у цьому з'їзді візьмуть представники і відпоручники наших парохій та українських католицьких товариств. Кожда парохія і кожде товариство наше вишлють на з'їзд по двох відпоручників. Приміщення одержать по можности всі безплатно, серед українців католиків Винипегу. Спільні обіди та спільні вечері доповнять і забезпечать тілесне удержання. А духовий корм цего з'їзду величавий. Ось що каже програма:

Дня 25 жовтня, середа, перший день з'їзду.

Година пів до десятої зрання, Архієрейська Служба Божа в сослуженні духовенства в церкві св. Покрови на Бойд Евеню, 965.

Година пів до двинадцятої — провірка відпоручників, отворення з'їзду через пана Я. Д. Стратійчука, дійсного голову БУК-а з викладом про історію БУК-а і привіти від ріжних католицьких організацій—в салі парохіяльного Дому св. Покрови, побіч церкви.

О годині першій пополудні, спільний обід.

Від години третої пополудні виклади у такій черзі:

3 до 3.30—о. Мирон Кривуцький: "Практикуючий українець католик."

3.30 до 4,—Панна Емілія Білинська: "Організація українського католицького жіноцтва."

4 до 4.30,—Михайло Білинський: "Практична праця БУК-а."

4.30 до 5,—Йосиф Топущак: "Народні Доми БУК-а."

5 до 5.30,—Ф. Т. Мамчур: "Тактика БУК-а."

5.30 до 6,—о. Ст. Семчук: "Ідеольогія БУК-а."

О годині семій вечером спільна вечера.

О годині восьмій, концерт дітвори парохіяльної під проводом Сестер Служебниць.

Дня 26 жовтня, четвер, другий день з'їзду—

Година 9.30 Соборна Заупокойна Служба Божа за всіх українців католиків, що спочили на вічний сон в Манітобі. Править всеч. о. Ап. Калужняцький в сослуженні духовенства.

Від години 11.30 до 12, виклад Йосифа Когута зі Стюартбурн: "Фармар і Католицька Церква"—в салі Парохіяльного Дому св. Покрови.

Від 12 до 12.30, виклад М. Рути: "Католицька преса."

О годині 1-ій пополудні спільний обід.

Пополудні виклади в дальшій черзі:

3.00 до 3.30—Брат Методій: "Католицьке виховання молоді."

3.30 до 4,—Панна Марія Корецька: "Католицькі Рідні Школи."

4 до 4.30,—Михайло Глушка з Росбурн: "Католицькі Народні Доми.

4.30 до 5,—о. Мих. Пелех: "Католицька розвязка суспільного питання."

5 до 5.30,—Стефаник: "Брацтво св. о. Николая."

5.30 до 6,—о. Пант. Божик: "Католицька Церква і Українська Нація."

Вибір Головного Виконавчого Заряду БУК-а на Манітобу.

О годині семій вечером спільний бенкет. Тоасти, деклямації, співи.

Як бачимо програма ріжнородна і організаційно творча. Кладеться основи під організоване життя українців католиків Манітоби на спільній ідейній програмі і тактиці зі Саскачеваном, та спільно і під покровом та проводом Церкви, як також Церковної Гієрархії. Це перша в нас того рода організація, що має звязати всі клітини нашого розпорошеного життя в Канаді під прапором Христа та Його святої Католицької Церкви. Отже акція—в цілім слова того значінню—але акція католицька. І також вимагана при кождій акції активність та активісти, що її ведуть—але активність католицька і католицькі активісти! Отже наступ добра, поспілення в напрямі як найбільшого збереження скарбів віри і моралі, та спільне проведення праці на всіх фронтах—отже культурнім, громадсько-становім і церковнім.

Статистика подає, що нас українців католиків в Манітобі є аж 66,671 душ. Це сила але чисельно. Активізація по напрямі як найбільшого розвитку наших сил в напрямі збереження, закріпленя і поширення стану посідання нашого так фізичного як духового, є саме предметом акції католицької БУК-а. Мусимо спільно стрічати всякі бурі та спільно ставити гаті проти них. Спільно також беремося до будованя і реабудови всіх клітин нашого національно-релігійного організму від найнищих до найвищих. А при цій розбудові не сміє бракувати нікого зпоміж нас, хто здоров і кріпкий, тим самим спосібний до праці. Виявом цього є з'їзд у Винипегу а окрема на це особливо видана відозва закликує всіх українців католиків Манітоби організованими лавами станути під проводом БУК-а, значить Католицької Акції та Преосвященного Епископа, що є її Провідником. Віримо, що з'їзд виявить наше бажання творчої праці в як найбільшім розмірі та започаткує сітку нових Відділів БУК-а по цілій Манітобі. А того щиро бажаємо і про це молім Всемогучого Бога.

*** ***

Нові Відділи БУК-а

Відділ ч. 11 повстав в Редбері, Саск., біля Кридор і вибрав заряд в такому складі тимчасовому:

Голова—Антін Жук.
Заступник—Іван Гунчак.
Писар-Скарбник—Томко Побран.

Новий Відділ віримо буде рости, бож кругом там наші люди, жадні праці і знеможені вже прямо від того ожиданя творчої позитивної праці для нашого народу в Канаді, котрої досі не було. Замість ненависти і розбиванія повстає щось, що не свари ані торги політичні, але конструкцію повного і цілого, звершеного життя нашого тут має на цілі. А це все через поміч Божу і під проводом Церкви, котра одинока досі берегла нас перед винищенням а радше самовинищенням на прерії. До цьої непосильної праці стають в поміч нові рухливці, сильні, молоді та бадьорі—зпід наших стріх з вірою в душі. Тому взиваємо до Членів Відділу ч. 11—ДО ПРАЦІ—КЛИЧТЕ СУМЕЖНІ

ОКОЛИЦІ—ГЕФОРД, КРИДОР—ВИТКІВ І СПІЛЬНО ВО ІМЯ ВЕЛИКОЇ ІДЕЇ НАШОЇ ТВОРІТЬ НОВУ КРАЩУ БУДУЧНІСТЬ НАШУ В КАНАДІ.

Черговим Відділом є оснований дня 20 серпня, ц., Відділ в Норквей, Саск., ч. 12.

Вписалося 25 членів. Віримо, що за стараннім всеч. о. П. Криворучки, пароха і нашого любленого дійсного Голови Я. Д. Стратійчука, Відділ цей вскорі зросте в силу та впливи і виконає ту працю, яка конечна для добра Церкви і народу нашого. Засадово однак мусить стати як найбільша активність, бо омертвіння чину фізичного чи духового заклякле в байдужности і лєтаргу сварок, стане убійчим. Тому кличемо ДО АКТИВНОСТИ—ВПЕРЕД—З ХРИСТОМ В СЕРЦІ ПІД ЯСНИМ ПРАПОРОМ ЦЕРКВИ КАТОЛИЦЬКОЇ.

Відділом ч. 13 є Відділ у Волверін. Саск., заснований дня 27 серпня, ц.р., за стараннім о. І. Сулятицького, місцевого пароха. Установчі збори отворив всеч. о. Сулятицький короткою промовою. Предсідателем вибрано пана Атаназія Леника а писарем пана Василя Гавлюка, місцевого учителя.

Отець парох вияснив яка є ціль БУК-а і значіння. Візвав, щоби всі вписувалися в члени БУК-а. Вписалося 40 членів. Заряд вибрано в такім складі:

Голова—Атаназій Леник.
Заступник голови—Михайло Гриньків.
Скарбник—Василь Григорків.
Скарбовий писар—Іван Кузик.
Діловий писар—Василь Гавлюк.
Провірники—Андрій Семків і Михайло Наконечний.
Судді—Степан Бий і Іван Гуцуляк.

Люди у Волверін дуже красні. Працьовиті, вірні і побожні. Твердо тримаються своєї української католицької церкви і нема між ними дякувати Богу ані одного сектанта. Всі як один—ВІРНІ, ГЕЙ ЧИСТЕ ЗОЛОТЕ ЗЕРНО і скажемо сьромно ЗОЛОТА ДУНА!

Перший Жіночий Відділ БУК-а, число 14 рядове, повстав у Гефорд, Саск., і вибрав тимчасовий заряд у слідуючому складі:

Голова—Пані Мальвіна Жеребко.
Заступниця—Пані Настя Побран.
Писар—Пані Марія Черній.

Ми надзвичайно раді цим паням, що отворили свій власний Відділ і задумують повести організаційну працю між жінками. Це річ незвичайної ваги, бо яка жінка такий родинний дім і таке молоде покоління. Тому так історики, як взагалі всі здумливі люди звертають пильну увагу на виховання жіноцтва та поселення його праць. А звісно, що між жінками найкраще працю можуть виконати тільки жінки. І тому таку велику надію покладаємо на цей жіночий відділ. Ми надіємося, що цей відділ наш виховає піонірок нашого організаційного життя між жінками. Тому все радо служити мем сторінками Бюлетеню для окремих і цитомо жіночих справ і просимо всіх наших звертатися письменно статтями чи замітками на жіночі теми, котрі радо будемо містити. С богато між нами письмених або не розвинених як слід сил, котрі нашим завданням розвести та спонукати до праці на загальне добро. В тій цілі ми помістили готовий виклад про больщевизм минулого числа, містимо причинки також в цім числі. Рівнож містимо готовий виклад на Листопадові Роковини, котрі то матеріяли просимо дуже використати в праці, особливо там, де може тіснішє і трудніше про такі справи. Віримо, що наші Пані виконають своє завдання світло і виховують цілі кадри нового ревного покоління, жадного ВЕЛИКИХ ЧИНІВ І ОХОЧОГО НА ЗРИВ ТА ЗДІБНОГО ДО ЖЕРТВ РАДИ ВЕЛИКОЇ ІДЕЇ НАШОЇ. Тому щиро витаємо!

Дня 3-ого вересня засновано стараннім всеч. о. А. Сарматюка, пароха, відділ ч. 15, в Олешні, Саск., на північ від Бюкенан, Саск. Заряд рішено вибирати в найблищій будучности. Особливо в тамтих околицях нарід наш вірний наражений на всякі духові небезпеки і організація скріпить

там непомірно всіх на фронті борби за своє власне національне і релігійне лице. Тільки вірність і випливаюча з неї жертвенність, основані на любові свого, є чинниками творчими в будові нашої будучности і тому мило нам витаючи цей наш відділ закликати: ВІРНІ ВСЕ І ВСЮДІ ТВОРІМ НАШУ БУДУЧНІСТЬ МОЗОЛЬНИМ ШЛЯХОМ ТРУДІВ І ЖЕРТВЕННОСТИ. ВСЕ ДЛЯ ХРИСТА І ТОМУ НАЙЖИЄ ХРИСТОС ЦАР!

Контест БУК-а в Кадворт, Саск.

В неділю, дня 24 вересня, ц.р. відбулося миле свято домашне для парохії в Кадворт, як також для всіх окружних українців католиків.

Перед полуднем в гарній новомальованій церкві відправив Богослуження впр. о. Гр. Шишкович, ЧІ., з Йорктону, котрий окремо приїхав в цій справі. Церква виповнилася по береги вірними. Після відправи, слідував спільний обід і спортова частина контесту, в котрій молодь попсувалася вправами бігу, скоку, підношення тягару і взагалі справности та меткости рухів. Мимо не дуже сприяючої погоди було богато замісцевих гостий цавіть з подальших сторін.

О годині восьмій вечером в мійськім домі почалися попіси мистецькі. Ф. Т. Мамчур отворив вечір промовою, в котрій з'ясував, що таке контест. Бесідник говорив: Богато вже зашсалося до контесту, а приходять свіжі що раз зголошення. Цілею контесту є зібрати наші сили, духові, умові та тілесні і змірити їх вартість та поселення. Всі ми ідемо разом вперед ради кращої будучности нашої і тому саме молодь наша виправляється до цієї важкої дороги і пробує нині свої сили. Контест стрінув богато всіляких трудноцїв, бо многі не розуміли самої цілі контесту а многі знова були надто несмілі і певні самих себе. Та це перший раз. Другим разом справа вже буде більше звісна і вигладжена. Тепер кождий вибирав сам собі точки у всіх виступах, крім бесіднитва - в котрім було подано теми. На будуче всі точки будуть одностайно подані. Бесідник відкликується до родичів, щоби належно оцінили вартість виховання а особливо вартість релігійного виховання, так як справу розуміє БУК і підперли ті зусилля організації. Здорові духово і фізично будемо спроможні до праці позитивної. Згадує з радістю про присутність отця Духовника з Йорктону та просить о спокій підчас самого виконання програми.

Чергове слово промовив о. Павло Решетило, парох Кадворт. Заявив, що говорить з приємністю, бо нині попсуються молоді українці католики а на такім попісі мило бути. Попіс сам собою вже великої вартости для нас всіх. Згадав, що саме в Кадворт почалися рік тому перші підготовчі наради в справі основання БУК-а, а нині вже БУК розрісся і маємо вняв сили. Хочемо саме перетворити українців католиків в як найбільшу силу в Канаді. Ми прецінь є треті з ряду після народностий в Канаді. Незадовго відбудеться перший з'їзд БУК-а в Манітобі а це показником, що БУК розростається поволі на цілу Канаду. БУК звязаний з Церквою для добра народу нашого і нам всім мило це бачити. Висказує радість з приводу прибуття о. Шишковича. Дякує всім за присутність і кінчить заявою, що вірить у добру волю і славу нашої молоді.

Почався стисліший контест.

Першою точкою були деклямації.

Виступали ріжні молоді люди з Кадворт і Альвени, як слідує:

1. Михайлина Самборська виголосила Шевченкове "Мені Однаково", з досить вправною мімікою і підготовано в тонації.
2. Молоденький юнак Іван Камінецький виголосив Шевченкове "Минають дні, минають ночі," але виголосив так як старий, крок заманістий, голос сильний, повний. Говорить з патосом, мімика добра.
3. Михайлина Баранецька гарно виголосила Шевченкове "Бють Пороги". На жаль не подає автора а виголошує відразу.
4. Анна Самборська з помітною англійською вимовою виголосила "Село" не подавши, хто написав. Саме вивчення бездоганне.
5. Анна Вербицька також без заподання автора виголошує "Як була я маленька."

Всі досі, що виступали, з Кадворт або найблищої околиці. Дальше слідують виступи альвенців юнаків і паночок.

6. Михайло Щербанюк виголошує чітко та виразно і з наголосом кожде слово, без закиду все разом Лепкого "Голос надії." Він ученик школи "Київ" з Альвени, ходить ще до нищого грейду—але виступає сміло і—побідно.

7. Ольга Задворна з прегарною українською вимовою виголошує поему Шевченка п.з. "Чернець." Колибн в салі було хоч дещо більше уваги і спокою, можна було чути прекрасні нюанси української мови. А треба підчеркнути, що панна Ольга Задворна канадійелка уроженпця має то щастя володіти повним скарбом української вимови бездоганно. Це була одинока більша поема виголошена на цім вечері,

8. Брат Ольги, Андрій Задворний дуже добре виголосив Лепкого поємку "Село" і так закінчив поппе словний.

Суддями в оцінці були присутні отці. впр. о. Шишкович. о. Семчук і о. Решетило. Від імени отців промовляв оціночно впр. о Шишкович. Він говорив: " Трудно сказати. хто як раз найкраще пописався. словом живим. але троє головно відмітні від прочих і я признаюси першу нагороду Мих. Щербанюкові з Альвени. другу панні Ользі Задворній з Альвени а трету Іванові Камінецькому з Кадворт. Однак всім учасникам гратулює за попис.

Попрошено до слова о. Семчука з Альвени. Бесідник в коротких словах представив завязок БУК-а. розріст і поконання всяких перепон. котрі були. чи є і будуть перед нами. Конгест це поспілення культури наших батьків. що в нашій ідеольогії займає видне місце і на котру ділянку спрямована сила нашої праці.

Слідував попис співу. Виступали в ньому:

1. Ольга Лишка, маленька донечка з Кадворт, що миленьким дрібоньким голоском відспівала "Учися Дитино."

2. Павло Парій виступив з так високим дишкантом. чи фістулою. як згадав в оцінці о. Шишкович. що радше звати було його виступ. виступом панни Павлини Парій. Тони різкі. тяжко було зрозуміти слова пісні, тим більше що й співак був дуже перенятий хвилею.

3. Маленька донечка панства Мамчурів відспівала "Там на горі сніг біленький." Вона сама маленька. сніг біленький—все було потішне і сміх не вгавав. За те дістала згодом нагороду.

4. Милим голосом і з відчуттям та культурою слова відспівала панна Марія Стадник "Віє. вітер. віє буйний." Низькі позиції виходили на причуд гарно. Голос мягкий і милий.

5. Петро Кіндрачук відспівав з нот. "Ой, кряче. там чорненький ворон." Пильність велика. він молодий хлопчина. Є вдячне поле до праці і успіхів.

6. Погож сестра Михайлина Кіндрачук відспівала також з нот "Реве і стогне." Тільки цих двоє молодих наших співаків співали з нот і ці треба відмітити.

7. Геня Камінецька відспівала "Серед ночі. опівночі ще кури не піли" — народну пісню. котра однак ні богацтвом тонів ні змісту не надавалася на той попис. Дівчатко завдало собі богато труду. котрий бувби певно приніс кращі успіхи з іншою піснею.

Слідував попис Николи Губича з Альвени. Сольо в супроводі гітари. А тому що наш нарід не лише співучий. але також музикальний. то перший виступ з інструментом дуже подобався. Оплесків ніхто не щадив. Співав молодий юнак пісню. "Загадай мій милий. дорогенький."

9. Павло Парій знова виступив. щоби справити враження. що він дійсно Павло з голосом а не Павлина і відспівав героїчно баритоном "Ой. Дніпре мій. Дніпре." Голос гарний. звучний і дає всякі можливости. отже доволі вироблений. з культурою.

Нагороду першу признав о/Шишкович панні Марії Стадник з Кадворт. другу Павлові Парії-ві. третю маленькій Мальвинці Мамчур.

Слідували дуети.

Першим пописом був спів панночок Марії і Софії Палинюк зі С. Джуліси. Співали "Мова рідна. слово рідне." Співали гарно. поважно. з любовю ціла—дістали першу нагороду.

Слідуючими були панночки Марія і Михайлина Костюк з Альвени. що співали "Тече вода зпід явора" і дістали другу нагороду задля гарного виконання і милого голосу.

Третіми були Петро і Михайлина Кіндрачук з Кадворт. що відспівали "Чого мені тяжко. чого мені нудно" з нот і дістали чергову нагороду.

Такі діти веселять родичів і коби їх найбільше в кождій родині.

Слідували промови, з котрих виголошено тільки одну, а це юнака з Альвени, Михайла Шемелюка на тему, "Католицька Церква наша остоя і сила." Бесідник зачав від перших хвиль істнування Божого заведення на землі. Згадав, що Спаситель основав свою церкву на Петрі-Скалі і ворота пекольні її не переможуть. Виказав, як в тягу століть та церква переносила всякі переслідування, але кров мучеників тільки кріпила її ряди. Що дійсно боліло містичне тіло Спасителя, св. Церкву. це були єреси і схизми, що роздирали живе тіло церкви. З приходом схизми гинула єдність даного народу. Він підупадав і поволі але певно гинув. Свідком цього наша українська історія. Так знова з другої сторони тільки через поворот до одної правдивої Христової Католицької Церкви нарід може себе оберегти також національно і можливий є поступ. Маленька Галичина, давна вітчина наших батьків, є свідком того. Наше національне відродження починається від католицького священика о. Маркіяна Шашкевича і червоною стрічкою тягнеться по нинішний день тісно у співпраці з Католицькою Церквою. Бесіда була задумана дуже широко і тяжко було в короткім часі вичерпати теми. Однак поважний. культурний тон та научний спосіб викладу лишили помітне враження на всіх. Побажатиби лише, щоби в будуччині як найбільше наших юнаків активістів пішли слідами Михайла Шемелюка і замість свій дар мови і розуму закопувати в нісенітниці буденщини, попрацювали над тим, щоби видвигнути себе на вищий рівень і колись стати провідниками свого народу в Канаді. А до цего треба праці вже тепер. І тому виступ Шемелюка тим більше треба повитати і оцінити.

В танках виступили парою Михайло Гаврищук і Ольга Задворна з Альвени, що відтанцювали танок п.з. коломийка - гуцулка. Граціозне виконання, без зайвого чепурення, як то нераз стрічається на подібних виступах, але вповні природні рухи, повні заманної краси спіралями та легкістю, викликали бурю оплесків і танцюристи на загальне бажання танцювали ще раз.

Слідував попис музичний.

Михайло Губич з Альвени відіграв скрипкове сольо. Гармонія тонів і поєднання найвищих позицій з найчистими тонкістю виконання викликали подвійну бурю оплесків і соліст на загальне бажання всіх ще двічи додавав соля до первісного виступу. Звісна річ, що коли скрипка заплаче а заголосить або засміється то тяжко іти напротив. Таке враження віднесли всі присутні також з гри скрипака.

Бурливі оплески стрінули також Ф.Т.Мамчура з Кадворт, тамошнього учителя. коли відіграв раз і другий старі наші арії, привезені ще батьками на прерію зі Старого Краю. А грає Мамчур з відчуттям і зрозумінням тонкостий такого ніжного знаряду. якими є скрипкові струни.

Зчерги увидатненим вечора і окрасою був виступ учителя з Твей Павла Сироїжки, котрий всіх прямо очарував грою на гавайській гітарі. Ніжні та завмираючі тони додають якогось незвичайного чару і ніжности тій грі. Здається тон вже давно повинен був вмерти, а він все ще живе і тремтить але якось так повно і ніжно, що вмирає більше погідно і ясно, як інші живуть. Прямо розливається в етері і ще бринить чарівно у ванній душі, коли струни чарують вже інші звуки. В тім може і тайна успіхів гри на гавайських гітарах, що вони повстали під повним соковитим сяйвом сонця. де кождий промінь лине і переливається тисячу нових та чарує обильну рістню. Тому розчаровані струни нагадують соняшні і повні місячні ночі. в котрих кожда буква внявного слова не хоче завмерти а живе ще відголосом вашої власної душі і така ніжна, що ніщо її поконає красою. навіть срібне місячне проміння. Пан Сироїжка. котрий сам компонує пісні наші в приміненні до гітари, відіграв з мистецьким відчуттям. "Ой, не ходи Грицю" а згодом в супроводі своєї жени, котра акордувала його грі, відіграв ще двічі свої уклади і так очарував присутних, що не хотіли позволити зійти йому зі сцени та радо булиби слухали ще довго-довго прегарних ніжних тонів. Це є також свідоцтвом як ніжно відчувають наші люди красу і скільки мистецького природного розуміння скривається в душі нашого народу.

Нове скрипкове сольо в супроводі роялю відіграв Ромко Білороскж з Вакав. Гарний юнак з високим чолом і віримо, також з високими поривами до життя, є надією своїх родичів і всіх нас.

Потім йогож сестра панна Геня Білоросюк відіграла фонтепянове сольо і дуже красно вивязалася зі своєї ролі, якщо взяти під увагу не конче відповідний фортепян і пізну пору та перетяжену вже увагу слухачів.

Співо тріо, панночок з Альвени, Марії і Михайлини Костюків та Ольги Задворної в супроводі скрипки Михайла Губича закінчив мистецьку частину вечора. Співали "Скажи мені правду мій милий козаче" і ще раз дали нам відчути красу рідної пісні.

Вечір закінчив промовою о. Шишкович, ЧІ. Нище подаємо її бодай в головних зарисах. Він говорив: "Всі змучені а він хоче пригадати тепер саме дуже важні річи а іменно бажає говорити на теми обовязків супроти себе самої. Тверда бесіда після такої програми для вуха і ума стяжкою. Але намагатиємо її влекшити примірами. Кон Христа питали, котра заповідь найбільша, відповів, що заповідь любови Богаі ближнього, котрого треба любити як самого себе. Про любов себе Христос тут не говорить, тільки про любов ближнього. Чи може немаємо себе любити? Ні! Ми маємо себе любити, але Христос виразно того не сказав, бо вже сама природа це в нас записала. Ми любимо себе інстинктовно. Ми можемо себе любити і мусимо. Бо кінцем любови ближнього Христос кладе любов себе самого. Наперед себе а потім ближнього. Сама природа веде до того вже самозаховавчо. Їмо, пємо, спочиваємо, уникаємо небезпек, а коли хорі то лічимося, трудимося, працюємо і стараємося. Але крім тіла істнує душа. З нею істнують духові потреби. Тому ми читаємо, вчимося, заховуємо заповіди і обовязки релігійні і так сповняємо обовязок любови себе-природний закон і робимо добре. Однак, коли хто в само любові нарушає право природне і Боже, той самолюб. Скидає Бога а себе садовить. Такий є тираном людства. Він все і кождого бере під ноги.

Це був лише вступ до слідуючого.

Закон любови відноситься також до нації. Нація то збірна особа, то громада і тому має обовязак і право себе любити. Вона повинна і може себе любити. Тому має старатися о самозаховання, щоби не пропасти. Нам тут в Канаді не загрожує смерть фізична. Наші родини числять вісім, десять, дванацять а навіть вісімнацятеро дітий. Такий нарід є здоровий і не гине. Але нам загрожує тут смерть національна, вінародовлення. Ми живем в англійській державі і англійська нація тут пануюча. Їхні звичаї надають тон повсе щоденному життю а наші люди тим переймаються. Англійці стоять культурно вище і тому ми часто глядимо на них з подивом і з заздрістю та поволі наслідуємо їх. Школи і мішані подружа помагають цему процесови і вже багато ми втратили для нації. Подаю примір, коли підчас побуту в однім домі, оглядав альбум знимок і там побачив старих наших людий в кожухах і хустках та спитав газдиню дому, учительку, хто це ті люди. То вона відповіла, "Якісь духобори з Росії", а це були її рідні родичі. Так вивчена донька стидалася вже ноші і появи своїх родичів. Коли знова підчас молочення на одній фармі мама зварила старокраєву страву і подала на стіл, то доньки тим образилися і непристойно назвали, бо їм вже не подобалися наші голубці та борщ. Недавно знова якась В.І.-ик помістила у Фрі Прес статтю, в котрій висміває наш нарід, так щодо поведення і звичаїв як також щодо зовнішнього виглиду. А це дуже сумне, що птиця каляє гніздо, з котрого щойно вилетіла. Перед тим всім мусимо стерегтися, бо це смерть наша національна. Тому любіть свій нарід! Блуди кождий має і воно є всюди. Але ми маємо любити свій нарід який він є. Любім свою мову, признаваймося, що ми українці, говорім між собою по українськи! Утримуймо рідну школу і рідних учителів наших! Всюди, де є, родичі повинні там посилати свою дітвору, а де нема, самі повинні вчити рідного письма і мови. Любім свій звичай від куті і паски аж до голбців і шпрогів, хоч воно може тільке нам миле!

Щоби ми були культурні і свобідні мусимо мати також необхідні середники матеріяльні. Отже бути богатими також і матеріяльно. На жаль це діється так часто, що ми в наших грудах витрачуємо забогато лісів. Часом знова ліси надто вирубуємо а з тим позбавляємо землю потрібної вогкости. Часом знова продукуємо забагато а це впливає на зниження цін. Коли земля, де осідають наші люди, невідповідна, повинні без вагань її лишити а шукати і брати землю кращу, де скорше можуть доробитися і забагатіти.

Наше богацтво повинно бути на тсіх ділянках. Ми повинні збогатіти також на наші заведення, отже школи, лічниці, приюти, спілки, учителів, лікарів, священників їтд. Коли виховаємо цілі кадри нової інтеліґенції, тоді піднесемо свій культурний рівень і другі нації оцінять нас як рівних

собі культурно. Тому також велика вартість нашого БУК-а. За яких десять літ праця його стане помітна в нашому народі і тисячі інтеліґентних сил згуртується біля нього. Тоді також наші збірки будуть можливі в поважніших сумах а з тим також і праця на широку скалю і допомога. Коби то виписалися всі! В єдности праці і стремлінь віднаходимо розгублену силу і наша справність та осяги збільшуються.

Духові наші потреби заспокоїмо через школи—від найнищих до найвищих і тому повинні посилати там нашу дітвору. Навіть колиби образовані наші члени не трудилися в даній професії, в котрій вони образувалися, то все таки на кождім полі, де вони будуть працювати, стануть поміч-ними і більше видатними робітниками, як ті, що такого образования не мають. Тому також наші хлібороби нехай стараються своїм дітям дати як найбільше образования, бо такі образовані хлібороби можуть дуже богато зробити для добра свого народу. Най всі вчуться поза школою. Богато поможе в тім напрямі домашна часопись, котра обовязково повинна бути католицька! Так збогатимо себе духово і матеріяльно.

Обовязки нації є також надприродні. Ми повинні бути вірними Богу, Христовій Церкві Католицькій, бо ця Церква одинока дає нам Божі засади. На небі безліч видно зір і є там лад, бо ідуть вони шляхом, який Бог їм визначив. Нарід як зорі. Коли підемо Божим шляхом, буде лад і сила. Тому тримаймося віри!

Хтось може навіть підсміхатися на ті слова, однак моя проповідь важніша від всіх звичайних бесід, коли в них духа Божого нема. Бо де нема Бога, ні віри, все дрібного і розлетиться вскорі. Приміром того большевія. Віри нам треба, католицької, Христової! Коли хто говорить інакше, є ворогом нашого народу. Так я розумію любов народу себе і то любов гідну.

Коли ж нація любить себе так, що нарушає право Боже і природне, то це шовінізм, котрим протягнаються шовіністи. Нація є сотворінням а не Богом. Шовіністи відкидають Бога і тому є погани. Для них тільки то добре, що їх нації служить в їх розумінні, а все проче після них то зле. Тому рік священик говорив на проповіди, що нашим ближнім є кождий чоловік. Сказали шовіністи, наші вороги не є наші ближні. А то є поганство і лож. Масмо любити себе і нарід свій але в рамцях Божого закону. А шовінізм творить тільки нещастя. Націфікація, ненависть, большевизм—це наслідки шовінізму і браку любови. Нам треба шанувати Божий закон. Гріха не можна брати на совість. Террором не вправом.

Може комусь мої слова не подобалися, але я говорив від серця і так прошу їх приняти. Любіть себе, будьте богаті! Будьте культурні, вчіться, не забувайте про Бога і так будете гідні найвищих добр. БУК зросте, чого бесідник щиро всім бажає.

Дякує всім, що прийшли і тепер витривали мимо пізної пори і здалека. Це прояв культурности. Гратулює учасникам контесту і заохочує других до праці, бо тим робом підноситься наша культура. Всім закликує відспівати "Многая Літа."

Відспівано многолітства і національні гимни, український та канадійський.

Вечір завершив промовою Гр. Небоженко, голова місцевого відділу ч. 5. Пан Небоженко згадав, що не треба боятися критики ізза виступів цего нашого контесту, бо це перший того рода контест. Зокрема погода холодна і много людий ще не вимолотили збіжа, тому і не приїхали. Дякує однак тим, що прибули здалека, як о. Шишковичові і всім гостям. Жінкам дякує за приготовлення обіду а панночкам за услугу. І так бачимо, що через нашу організацію можемо богато зробити спільними силами Не боїмося жадних перепон, бо праця наша ведеться на добрій і твердій основі, спільно з церквою, Преосвященним Епископом і священством. Так всі разом ідемо на зустріч кращій будучності.

Слідувала забава для молоді, котру приняли наші молоді сили з вдоволенням.

Самі виступи полишили у всіх, так як і учасників дуже миле і незабутне враження. Порадним булоби, щоби всі відділи БУК—а переняли цей спосіб праці у себе і не зражуючись жадними хвилевими труднощами переняли такі контести у себе.

НАШІ ЛАТИННИКИ

Осип Губчак.

В "Ділі", ч. 225, з дня 28 серпня, 1933 появилася стаття повищого автора на тему нашого відношення до латинників українців, котрих на Західній Україні начислюють більше двісті тисяч душ. Сю статтю, як дуже актуальну в нас, у Канаді, перепечатуємо бодай в часті. Автор пише:

Праця над освідомленням наших латинників мусить бути плянова, систематична і ведена з великим тактом. Передовсім зауважив я, що менш свідомі селяни називають наших латинників "поляками", хоч вони нераз слова по польськи не розуміють. Звичайно це помішання понять релігії та національности. Свідомі селяни та інтеліґенти, що працюють по селах, мусять конечно вияснити тим селянам шкідливість такої поведінки і повчити їх, щоби систематично і вперто освідомлювали латинників і вповували в них перекононня, що вони українці. Тут зауважу, що подібне явище я спостеріг в галицьких повітах, що межують з Волинею. Тут менш свідомі селяни називають волиняків москалями. Очевидно, це знов помішання понять національности і державної приналежности—давнішої, російської. Прикре це явище мусить також як найскорше зникнути.

Дальше треба подбати про притягання латинників до українських організацій, кооператив, читалень, Лугів, ітд. Маємо вже українських інтеліґентів—римокатоликів, вправді нечисленних, котрі хоч латинники признають себе українцями. Вони моглиби занятися отворенням релігійного товариства латинників, котре подбалоб про вибореня в римокатолицькій церкві належних українським латинникам прав, а саме українців священників в костелі, а наразі бодай українських проповідий. Що праця над освідомлюванням латинників не є безнадійна свідчать гарні виспіхи тої праці там, де про неї завчасу подумано. Наведу тут знаний мені приклад зі села Скорики, повіт Збараж, де завдяки освідомлюючій праці місцевого селянина—відомого народного діяча, п. Осипа Пацука і мужа Андрія Пацука, бачимо такий гарний факт, що селянин латинник жертвує значний, бо кількаморговий маєток на будову українського Народного Дому.

* ** **

До цего від себе можемо замітити ось що. Вже від самих початків нашої діяльности справа ця, одна з найбільше занедбаних, не була для нас обоятною. Однак на самім порозі праці ми зустріли такі непереможні труднощі і стільки наклепів зі сторони яничарів сектантів, що ради добра справи, як цілости, мусіли на горе наше народне ту справу дальше залишити у тім виді, що досі. І так же вона, доки Бог милосерний не змилується над нами і не дасть нашому народові бодай стільки просвітку, щоби сам себе не вигублював і не винищував та не руйнував підстав свого істнування. Тут в Канаді справа представляється дещо відмінно, як там, у Старому Краю. Тут наші латинники зорґанізовані по многих латинських парохіях, легко моглиби виховати своє українське духовенство та ним обсадити місця своєї духовної обслуги. І тоді в їх святинях славилибн Бога рідним українським словом. Також легко моглиби перейти тут у проповідях на мову того народу, що ходить і удержує Божі Доми, отже на українську мову. Віримо, що це кінець кінців станеться, але той, хто першим поведе цю акцію і проломить леди упереджения та скавулінна яничарів під вереск їх наклепів, певно буде вибранцем Божим і матиме мученичий вінець кождого дня.....Хто себе так пожертвує, зробить діло незабутньої ваги так для культурного піднесення українців латинників як також для їх збереження а тим самим для добра українського народу як цілости. В цій справі радо помістимо статті шановних наших Членів.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ

Коли нині після 15 літ згадуємо ті хвилі великих чинів, надій і кінцевого заломання всіх наших сподівань, то це діється вже інакше, як колись. Нині ми спроможні роздумати все спокійно, обєктивно і розсудити, де саме були причини наших успіхів, а чому маємо голвно завдачувати наші неуспіхи.

Справа визвольної боротьби голосним відгомоном відбилася всюди, де тільки живуть українці, бо всі ми тоді спільно раділи і всі журилися на вістку воєнних невдач. Це й є свідоцтвом, що українці почуваються одною великою родиною, навіть через моря і границі, які чужа переможна покищо рука встановила на наших землях. Також нині почуваємося спільною великою родиною—в любові—і тому вістки про нове лихо у виді пацифікації чи нові переслідування большевиків все находили чуткий відгомін серед тої вітки нашого народу, що прийшла з Галицької волости до Канади і на розпучливі письма наших достойних старокраєвих Владик, як також голос нашого Провідного Пастира Преосвященного Василя, ми все радо і охочо відкликувалися. Наш нарід тут, вірний і добрий ніколи не жалів жертв, візваний до них нашими Українськими Католицькими Епископами. Тисячі і многі тисячі долярів складали наші вірні по церквах підчас поминальних відправ і саме наша Матір Українська Католицька Церква стала у великій мірі Матерю наших воєнних інвалідів та вдів і сиріт. Жертви пересилані від наших парохій становлять велику більшість того всего, що взагалі зібрано на поміч і ратунок Старого Краю. Уце знова є свідоцтвом, що ми українці католики творимо суть і корінь здоровий нашого народу тут в Канаді. Це свідоцтвом, що саме наша Церква є остовю нашої нації на еміґрації і одинока без сварів але під вигуки нікчемні несе свій мученичий хрест, а в тіни того правдивого знаку Господнього береже нарід свій і вчить його любити себе а не ненавидіти.

Проголошення української державности наступило на з'їзді мужів довіря з цілої Галичини, котрий відбувся у Львові дня 19 жовтня, 1918 року Божого. Тоді то др. Петрушевич подавши до відома статут Української Національної Ради торжественно проголосив Українську Державу на землях Австро-угорської монархії. Події мчали тоді заворотним крутіжем. В хаосі вісток, часто противорічних, серед воєнного похмілля, голоду та заповнених лічниць, акт сей треба тим більше оцінити. А стався він тому, бо опирався на орґанізації. Це треба рішучо підперти, як перший позитивний чинник нашого визволення. Зорґанізовані ряди наших мужів довіря, за котрими крилися вже готові відділи узброєні по селах і Українська Військова Орґанізація по головніших містах, котра зібрала вже у своїх рядах старшин та свідоміших підстаршин і рядовиків австрійських ще тоді всяких команд та складів, були тою основою сили, на котрій могли спочити слова др. Петрушевича. Другим незмірно важним чинником визвольного руху і перших та дальших кінцевих наших успіхів була вірність тих, котрі були зорґанізовані і в даний мент, коли прийшла хвиля чину, станули отверто на своїх позиціях, чи нищих чи вищих, щоби кождий сповнив свій обовязок, навіть до віддання свого католицького населення Галичини, мусимо усвідомити собі, що тільки тим шляхом всюди здобудемо трівкі успіхи. А саме коли будемо ЗОРҐАНІЗОВАНІ І ВІРНІ АЖ ДО КІНЦЯ. Жадне роздроблення сил, жадні сварки партійні, жадні провокаційні донос перед своїми і чужими, жадне шамотання по сценах, танці і концерти не поможуть, коли раз зорґанізовані будемо міняти свою приналежність так національну, як релігійну. Бо як каже один зі знатних істориків Заходу, за кождим Лютром релігійним іде Лютер політичний. Значить, зрада своїй Церкві, зломання присяги даної у св. Хрещенню на вірність Христові, виступи та напасти на тих, що остали вірні Богові і Церкві—доводить і мусить послідовно довести до руїни національної. І тому, як каже Л. Троцький бувший командарм большевиків, секти є лише етапом на шляху до большевизму і тому большевики на початку істнування сект спомагають їх. Це бачимо скрізь по Канаді, що маси нашого народу не впали в сіти большевизму безпосередно, але посередно, відступивши вперед від Церкви своїх прадідів, Католицької Церкви, а потім вже скоро падаючи зі секти у секту опинюються кінцем в секті діявола—у большевицькій ячейці. Так початком зради і відступства від віри та церкви, сектанти підготовляють ґрунт під большевизм та є тим самим його духовим спричинником. І тому є ворогами свого народу і роблять йому необчислимі шкоди. Нарід в Галичині був і остав на хвалу Божу один вірою і любовію—і тому в день зриву всі свої сили звернув проти спільного ворога, а не розтратив своїх сил на само поборювання і самовинищування, як часто бачимо на горе в Канаді. І тому галицька земля Данила виставила згодом стотисячну армію, котру не могла побідити військова корінної Польщі, але треба було їм аж помочі французьких союзників і відділів ґен. Галєра—а котра то армія згодом здобула Київ і розторощила большевиків. І доки існувала та армія, Українська Галицька Армія, складена головно з українців католиків, в котрій чимало служило також українців латинників, дотя можна було говорити про істнування Української Держави над Дніпром. Згадуючи про українських латинників годиться згадати добрим словом ге-

річну смерть поручника УКГ. Гардзілевича з Радехова, котрого могила свідчить провелику любов рідної української землі. Відступаючи УКА лишила поручника Гардзілевича, хорого на тиф у лічниці. Польські війська на тій основі, що він латинник, домагалися, щоби вступив до їх армії. А коли стрільці рішучу відмову, загрозили розстрілом, що і виконали в радехові. Так поручника Гардзілевича розстріляли наші вороги і тим він дав примір всім українцям латинникам, як треба любити свій нарід і взагалі до якого народу вони належать.

В ночі на першого падолиста ми побідили у Львові а тим самим рішили судьбу Галичини тільки тому що не бракувало тоді рішучих одиниць на чолі, одним зперших був полковник Вітовський, перший комайдант українського Львова. Коли наші провідники політичні вагалися, що починати і коли були певні вістки, що поляки на першого готовлять фактичне перенятя влади у Львові для своєї комісії ліквідаційної а тодішна ще влада австійська потиху пособляє ним стараннам поляків, тоді рішуча постава наших військових та їхня акція—перервали польські сподівавки та зліквідувала австрійську владу. Поляки готовили в Кракові окремий відділ військовий, котрий мав на першого прибути до Львова і при помочі місцевих поляків відібрати владу від намісника Гуйна. Сам намісник, коли наші політичні представники домагалися відданя влади, відповів самоневно, що має ще у Львові потрібні мадярєько-німецькі пробосві курині, котрі встигнуть зробити лад, колиби хто пробував його заколотити. І так знова повчає нас історія того памятного дня, а радше ночі—що владу треба ЗДОБУТИ, а жадними протестами ані просьбами її не дістанеться. Цю владу можна здобути вперше працею—орґанізаційно-моральною на основі єдности і вірности, отже чесноти, котрі голосить і вимагає Церква—а згодом чинним виявом тих чеснот, отже АКЦІЄЮ, а не хитанням, сумнівами та вижиданням. Звісне є наше українське "якось то буде", котре вже увійшло нам у примівку, що ми у всіх важнійших хвилях життя замість праці, вірности і акції, заслоняємо наше власне лінивство рук і душі фразою "якось то буде." Цей стан повинен раз на все зникнути між нами. На його місце повинна стануги послідовна, тяжка і неумолима праця, з дня на день, збирання тих сил созвучних ідейно, що саме творить БУК і АКЦІЯ ради спільного добра, здобування і збереження здобутого.

Безглядна чесність першого команданта українського Львова та відрух між нашими ворогами і ускладнення ситуації вуличними боями, казали зложити команду Вітовському сейчас в перших днях—бо почував свої сили за слабими, щоби подолати і взяти відвічальність за грядуче. Це знова вчить нас, що краще є зложити навіть велику владу і почести, коли чоловік освідомо почувається непосильним до подолання завдань, як згодом довести все до упадку, тільки щоби свій амбіції дати нагоду бути верхом. Другим командантом Львова був Коссак, котрого однак вже в короткім часі саме військо спонукало до зложення власти. Третій командант Львова, фаховий старшина Гнат Стефанів також не доріс до важности хвилі і в даний мент, коли справа висіла на волоску, а був це день 21 падолиста наказав відворот тоді, коли відповідна притомність ума та НАСТУП на позиції ворога міг вратувати втрачене а тим самим вирішити дальшу нашу державну судьбу в Галичині. Рівно три тижні наші боролися у Львові серед найбільш неприхожих обставин, бо незвиклі до вуличної борби, де львівські поляки почували себе досить безпечно і робили наїзди при кождій нагоді. Історія борби за Львів має світлі сторінки нашого геройства—як борбу за будинок Головної Почти, борба на Городецькім і за Головний Двірець, в котрих сотки нашого воїнства дали прекрасі приміри бравурної хоробрости і геройства в обороні столиці своєї держави. Відзначився тоді, як командант самохідної стежі, поручник УСС а теперішний місіонар в Канаді, о. А. Трух, ЧСВВ.

Не без почуття тремтіння і горячої сльози, що запеклася десь в кутику ока, слухається про ці хвилі незабутні, де все було наше і наше і наше! Де доля наша державна усміхалася і ми були ПАНАМИ. Як необережно все втратили і щось роздирає вам серце.....

Причини наших неуспіхів подає О. Кузьма, сотник УГА, такі:

Не було у нас справжніх революційних провідників.

До воєнних ділань, що були природною консеквенцією перевороту, не стало ні вмілого стратегічного й орґанізаційного проводу, ні потрібної військової сили, ні співпраці краю.

Недостача відповідного команданта повернула вже в перших днях львівську кампанію в користь українців.

А дальші причини втрат були: Невміле вжиття бойової сили УСС-ів.
Українська боєва акція кінчилася на периферіях міста і не перийшла до ударів з краю.
Байдуже було відношення краю до Львова.
Не було врешті фанатиків, які силою своєї індивідуальности потягнулики за собою маси.
Варта роздумати над кождою з тих причин.

Українська Галицька Армія під напором нових французьких танків, гармат, скорострілів і сил. мусіла залишити рідну землю і перейшла Збруч, року Божого 1919 в місяці липні. Не вернулася вже побідно назад на рідні галицькі лани але леліє надію, що вернеться. А ту надію Бог нестертими буквами написав всім членам УГА і де вони тепер не находилибися і тут на широкій прерії канадійській в їхніх серцях тута сплелася з надією, що Бог допоможе нам в дану хвилю ЧИНОМ І ВІРНІСТЮ відбити втрачене і стати наново ПАНАМИ в рідній землі.

Богато довелося пережити нашій армії на Великій Україні. Були хвилі ясного щастя але були також хвилі чорної розпуки і зневіри. Вороги зовнішні, але і свої яничари на підпенті чужих, напили було чорною хмарою на рівні галицькі ряди. Пішли в рух агітаційні середники, що не перебирають в способах, а майстром такої агітації большевики. Однак мимо страшних досвідів і переходів доль в нашій українській католицькій армії не найшлися зрадники-ані братовбийці, котрі свої руки умочили в крові розстріляних братів. Ані один галицький рядовик не кинувся на своїх старшин і додержав вірности до кінця, ген аж за дроти таборів полонених чи в обличу большевицьких наганів. А коли начального команданта УГА, ґен. Микиту большевики не могли голодом і холодом під Кожуховом в таборі намовити стати на їх службу як червоного команданта, то справилися з ним, як зі сотниками і тисячами других свідомих українців. Розстріляли без суду разом з ген. Ціріцом. Але відповідь останнього команданта української армії повинна стати для нас незабутньою, бо вона геройська в обличу смерти. А чиста, як вода гірських карпатських рік і як—душа нашого доброго щирого українського народу. Др. Макенчук оповідає про ці хвилі так: "Ген. Микиту поставлено до табору десь около 20 травня 1920 року. З його оповідання ми довідалися, що він довший час пересидів в Бутирській тюрмі в Москві, де сидів також ген. Ціріц, який з причини хороби мусів залишитися в тюремнім лазареті, так що він у Кожухівськім таборі ніколи не був. Ген. Микитка витерпів богато в тюрмі. З ним обходилися дуже строго, подавали йому поганий зопсутий харч а також вкрали йому останній коц і плащ, так що він лишився тільки у щоденнім зношеним одязі. Він нераз висказував свій погляд, що всі річи забрано йому нароком, щоби в зимі він згинув від зимна.—Можу з цілою рішучістю і згідно з правдою стверднти, що протягом місяця червня 1920 року найменше два-три рази приїздили до ген. Микитки з Москви представники ВУК а може також і військових установ, які ген. Микиті пропонували обняти визначну команду над червоним корпусом, спершу навіть на західнім фронтіа опісля в запіллю і переконували його, щоби він не ставище приймив. Та ген. Микитка за кождим разом заявив, що цієї пропозиції не приймає, БО ВІН ВОЛІТЬ БУТИ СТРІЛЬЦЕМ У СВОЇЙ АРМІЇ, ЯК ГЕНЕРАЛОМ ЧЕРВОНИЙ.

Як дальший мотив відмовлення офіровної йому посади, подав ген. Микитка отверто, що він не признає влади совітів і за ніяку ціну служити небуде.....

Так з діл предків наших, що геройською смертю впали в борбі життєвій навчаймо молоде покоління наше цінити глибоко і любити ті геройські постаті нашої історії та наслідувати їх величні чини—і з відданою пошаною та подивом глядіти на Церкву, котра виховала такі геройські ряди боєвиків за волю народу свого. А тою Церквою є та сама Церква, що і тут на прерії береже наш нарід перед розвалом і загибіллю, та Церква, котру всі наші вороги переслідувають в лютій ненависті і наклепах—то є Українська Католицька Церква, остоя і забороло української нації!

***

Цей реферат просимо прочитати на сходинах, чи на концертах, які наші Відділи БУК-а повинні устроїти з нагоди листопадових роковин. Де можливо, можна його доповнити відповідними поясненнями—додати кілька стрілецьких пісень, "Як, видиш брате мій"; "Гей у лузі червона калина"; "Їхав Стрілець на Війноньку"—та деклямацій, совісно і відповідно дібраних на такий день. Надаються тут деякі поезії Лепкого, Шурата, Купчинського, чи Олеся. Також гарно булоби доповнити програму відповідним представленням, от як третою і четвертою дією "Невольника", де пред-

ставлено бій козаків з турками та їх освобожденння з неволі. Це означалоби і для нас надію, що після невдалого бою прийде і наше визволення з новітньої неволі на землях Західної України.

Рішучо однак не допустити до того, щоби після всеї програми молодь закінчила вечір танцями. Це не лицює поважности хвилі ані памяти тих, котрим честь відаємо. Вечір натомість треба закінчити поважним відспіванням національних гимнів, українського і канадійського—та в тім настрої розійтися домів, щоби важність хвилі тим яркіше виступила і молодь знала, що тут ходить о щось значно більше і цінніше, як танець, перед чим навіть їх власна забава уступити мусить. Так навчимося всі цінити важність жертви поляглих за нарід і край рідний борців наших. А поклання предків і щира молитва з глибин вірючих душ виховають нові незборні ряди, що колись упімнуть о батьківське наслідля і добудуть його, собі на честь а Богу на славу.

ВІЙНА

Павло Тичина.

1.

Кладусь я спать.
Три янголи в головах стоять.
Один янгол—все бачить.
Другий янгол—все чує.
Третій янгол—все знає.

І приснився мені
син.

Наче він сам проти вороага ставає.
А той обступає, просто в груди рубає!
(Перший янгол вид свій закриває).

І ніби поле рівне, рівне та зелене.
І вітер стеле спів: "Прощайте, мене!"
(Другий янгол із хрестом до мене).

І вітер стеле: "Не сумуйте, смерти той не знає,
хто за Вкраїну помирає!"
(Третій янгол серце звеселяє).

І приснився мені
син.

2.

Праворуч—сонце.
Ліворуч—місяць.
А так—зоря.

Благословляю, синку, на ворога.
А він: Матусю моя!
Немає, каже вороага
тай не було.
Тільки й есть у нас ворог—
наше серце.
Благословіть, мамо, шукати зілля,
шукати зілля на людське божевілля.
Звела я руку до хреста—
Аж коло мене нікого нема.
Тихо, лиш ворон, "кря! кря!....."

Праворуч—сонце.
Ліворуч—місяць.
А так—зоря.

О. Олесь

За руку взявшись, збігають в доли
і рвуть квітки.....
В міста, на села, на рідне поле
летять гадки.

За руки взявшись голодні діти
сидять в льохах.....
Упали роси на очі-квіти,
Скував їх жах.

В серцях маленьких немає віри,
що прийдем ми .....
Ревуть гармати, як хижі звірі,
гремлять громи.

За руки взявшись, збігають в доли
і рвуть квітки.....
В міста, на села, на рідне поле
летять гадки.

Свільки я плакав....
Скільки благавби....
Матінко Божа,
Матінко правди,
Нас захисти!

На сірий камінь
Камінем впавби,
слізми своїми
Камінь пронявби—
Тільки почуй мене Ти....

Скільки я плакав,
Скільки благавби;
Матінко Божа,
Матінко правди,
О захисти!

З поеми "ГУЦУЛЬСЬКИЙ КУРІНЬ"

О. Бабій

В походах буйних і веселих
ідуть Карпатських гір сини.
А тут в бунтарних гордих селах
збудився дух старовини.
Над Буг—Богун і дух Мазепи.
А над Дніпром—тінь Орлика.
Колише знов колиска степ
своє дитя—січовика.
З цімих могил посеред збіжа
воскресло давнє Запоріжа.
Десь там як вихор, як шалений
гуляє отаман Зелений.
Десь Ангел в люд несе свій гнів.
Павленко йде з чагарників.
А десь там яблучко розцвітається,
Махно жида осідлав тай катається.
Ще й гукаючи та без упину;
—Бей жидов, спасай Україну!
Ціла Вкраїна, зоря рання;
—Повстання, повстання, повстання!
Від моря до Збруча по межі;
Пожежі, пожежі, пожежі.....
В ночі, де глянем лиш на мить:
Горить, горить!
І від-Случа по Чорне Море—
Прапори, прапори, прапори!
В селі кождісінькім хоругов
і кров, і кров....
І шаровари, і тризуби
І гайдамацькі горді чуби
Жовтоблакитні та червоні:
—На коні, на коні, на коні!

Ой, Морозе, морозенько—
Пропадай, пропади!
Хору армію слабоньку,
Не збивай, пощади!
Весно, весно—весноньку!
приходи, не барись!
Може ти принесеш ліки
між недужі та каліки
Як колись, як колись.....

О, чудо! В кожную хвилину
конав хтось—вянув як листок.
Та ніхто війська не покинув,
Не втік домів, не зрадив теж ніхто.
Всім над життя і дім, над спокій сна
дорога була вітчина.
Лиш сотня осталась, а було їх триста—
Ратуй їх, ратуй їх, Матінко Пречиста!

** **

І було так: де глянеш ти,
Де не спиниться, не пройти,
Скрізь слід лишав свій хижий суп;
І всюди трупи, трупи, труп....
У полі, в лісі, в ніч, у ранці
На жир вовкам та сіроманцям
В ровах, у полі, на морозі,
Снігом завіяній дорозі,
В болоті, бруді і калюжі
Лежать стрільці, лежать недужі.
І смерти ждуть мов квіт роси....
Церкви, хати—одна лічниця,
І смерть сестриця жалібниця.
Ліси, луги і очерет
Не захист, постіль і намет.

** **

Ідеольогічна Часть

Молитва—

Коли спокусник розпоряджатиме скарбами золота і срібла ..... помилуй нас!
Коли він занечистить святиню і відкине вічну жертву, (Дан. 11) ..... помилуй нас!
Коли всі кликатимуть: "Мир, мир, нічого нам боятися—і тому загибіль близька." (Сол. 5,5) .... помилуй нас!
Коли їхні доми спочиватимуть а вони співатимуть серед сопілок і барабанів, (Ів. 21) ..... помилуй нас!
Коли, наче за днів Ноя і Лота, будуть женитися, їсти і пити, (Мат. 24,38) ..... помилуй нас!
Коли наче лискавка, котра свідчить про прихід і загибіль, прийде Син Чоловічий, — помилуй нас!
Коли несамовите місто, світова гріпниця, що питиме кров святих і вдягатиметься в пурпуру і окраси, одної хвилі завалиться, (Отк. 18) ..... помилуй нас!
В день суду, ми грішні молимо, услиши нас!
О нащу пощаду, молимо, вислухай нас!
Прости нам провини наші, ми грішні молимо, вислухай нас!
Наверни нас на дорогу правдивого покаяння, ми грішні молимо, вислухай нас!

Всім заблудшим отворп очі на світло правди, ... вислухай нас!
У вірі святій збережи всіх апостольських пастирів і всі святі стани ..... вислухай нас!
Всіх справдішніх вірних Твоїх і установлену між нами власть Твою збережи ..... вислухай нас!
Подай всім наставникам правила святої науки і доброго приміру ..... вислухай нас!
А всім терплячим подай лагідну християнську терпелищість ..... вислухай нас!
Погуби всі напасти і засади діявола та його слуг ..... вислухай нас!
Збережи нас перед покусами останніх днів і скріпи нас проти них ..... вислухай нас!
Умилостиви нас силою та радою, щоби ми все перетерпіли ради наших евангельских засад і достояли вірно ..... вислухай нас!
Віджени з наших земель і зі всеї землі Твоєї всі єресп і все безвіря ..... вислухай нас!
Учини одного пастиря і одно стадо ..... вислухай нас!
Прискори ратунок Твоєї слави і спасіння многих тисяч душ ..... вислухай нас!
Прости ласкаво ворогам нашим ..... вислухай нас!
Вибави нас з великої покуси діявола, що спокушувати буде під позорами многих святостий ... вислухай нас!
Очисти наше серце від всякої ненависти, крім ненависти гріха і діявола ..... вислухай нас!
Усмири ворогів святої Церкви ..... вислухай нас!
Усмири ворогів святої Церкви ..... вислухай нас!
Усмири ворогів святої Церкви ..... вислухай нас!
Подай нам мир, котрого світ не в силі нам дати ..... вислухай нас!
А всім душам християнським, що полягли в борбах чи з рук ворога чи не ворога, подай вічний спочинок ..... вислухай нас!
За молитвами всіх святих в небі а праведних на землі ..... вислухай нас!
За молитвами всіх святих мучеників ..... вислухай нас!
За молитвами Пречистої Діви Марії ..... вислухай нас!
Через Ісуса Христа, Господа нашого ..... вислухай нас!
Агнче Божий, що береш на себе гріхи світа, змилосердися над нами!
Агнче Божий, що береш на себе гріхи світа, вислухай нас!
Агнче Божий, що береш на себе гріхи світа, помилуй нас!

А м і н ь !

Десять річий, що певно вбивають всяку організацію—

1. Ніколи не приходи на збори.
2. А коли ідеш, приходи запізно.
3. Коли погода негарна, оставай в дома.
4. Якіби там справи не були на порядку дня, ти все виступай проти голови і проводу, бо тільки вони після тебе все завинили.
5. Ніколи не принимай жадного уряду. Прецінь це о много вигідніше і лекше сидіти собі позаду та критикувати.
6. Колиж тебе не виберуть до заряду, ніколи не приходи на жадні наради. А коли вже прийдеш, то все згани і обсуди,
7. Коли тебе питатимуть про твій погляд, кажи, що не маєш нічого до заміту. Але не забудь додати, як то другі повинні були зробити.
8. Зроби лише це, що необхідно конечне. Колиж другі беруться до праці, то кажи, що вони хочуть всіми рядити.
9. Плати свої вкладки як найпізніше. Зажди, аж напишуть тобі два або три упімнення і тоді нарікай, що даремно видають гроші на письма.
10. Ніколи сам не приєднуй нових членів. Нехай це роблять другі. А тобі що?

Цими рѣченнями вказано, як НЕ ТРЕБА РОБИТИ. І боронп Боже, щоби наші так робили. Ми повинні робити якраз навпаки, то й наша організація зростатиме на добро нас всіх

НЕДІЛЯ БЕЗ БОГА

† Й. Даміян Шмит,
епископ Фульди, Швайцарія.

Світ також святкує свій спочинковий день, свою "неділлю". Але що зробили вони з дня Господнього? Зробили неділлю без Бога, або навіть часто-густо неділлю проти Бога. Для дуже многих неділля це день розпуздання світових розкошів, день розпнялих дозвіль, день пустоти і змисловости. Інші знова виповняють цей день крикливим спортом і забавами, і так серед всіляких вправ і тілесних розривок забувають про Бога і свою безсмертну душу. А знова многі вже не знають зовсім неділлі, так дуже омотали їх жажда богацтва і розшуки гропа. Для тих неділля це день нагоди для дальших грошевих підпринять.

Також до ваших душ часом може закрастися спокуса забути на Божий недільний день і спільно зі світом обходити неділлю. Тоді пригадайте собі на заповідь Божу і заповідь святої Церкви і не приміпюйтеся до цего світа. Осторога св. апостола Павла відноситься також до наших днів: Не уподобляйтеся цьому світові, а переображуйтеся обновленням вашого благословення ума, щоби ви переконувалися, що є волею Бога, добре і миле і звершене" (Рим. 12.2). Як бідне булоби наше життя без неділлі? Як пустим булоби цілий тиждень без благословення тріеднього Бога на самім початку тижня? Тому сильно держіться спадщини, котру полишили нам крівкі вірою предки наші. Подібно як Божий Дім далеко видно серед всіх домів міста чи села, так неділля повинна видніти серед всіх днів тижня. Подібно як пісня дзвонів з розлогих веж лине понад весь земний гамір, так благовість святого недільного дня повинна линути і гомоніти в усіх серцях християн.

** **

ВИТАЙ НАМ ХРЕСТЕ !

Новий святої пошани клич "Витай нам хресте!" є нашим католицьким кличем кождої днини, а особливо в час посту і Воздвижения.

Слава Богу, ще богато, дуже богато є католиків, котрі заховують цей клич і з пошаною витають святий хрест.

Саме читаю письмо одного високопоставленого католицького мужа, в котрім пише ось що: "Так, хресте, я тебе витаю! Кождого раз, коли скорим трамваєм минаю хрест, поздоровляю тебе виразним уклінним зняттям мого капелюха і кажу тихо, в моїй душі: "Витай нам хресте!.. Чоловік перед мною може навіть глумливо усміхатися, дама може з цивованю на мене глядіти і холодно споглядати лише обрис свого капелюха. Тим чоловіком може є якийсь лівий агітатор, що живе з борби проти всего справедливого, правдивого і релігійного. А що відноситься до дами, то гарні пані часто відчужені і збентежені, коли побачать річи, які перехопять їх спроможність розуміння.

Так хресте, витаю тебе! Не роблю се тому, щоби мене всі бачили. Навпаки, це дещо мене бентежить. Але і це має свою вартість, коли певні люди бачуть, що і хрест варта привіту. Це роблю з найбільше внутрішної потреби, бо моя матір навчила мене так робити від ранної молодости. Я роблю це тому, бо протягом довгого життя навчився цінити тиху і лагідну розраду, яку хрест подає душі і за те я йому безконечно вдячний. Я роблю це тому, бо хрест від мене і давав провід, і тому що знаю про біль, як одинокого виховача з виливом і успіхом у цім безбожнім і безплівнім часі.

А кінець кінців роблю це також тому, що чим раз більше вмію оцінити щастя, бо я є католик! І тому що саме хрест і його поздоровлення це наче пізнавальний знак нас католиків, що є найшим почесним знаком мимо всего світового непорозуміння.

А наконець роблю це тому, щоби інші, а особливо діти, також це робили. Бо примір потягає.

Певно, що заховування такого благородного приміру коштує нераз якусь жертву. Є неприємности, вилаяння а навіть і переслідування. Ще тепер звучить мені в ухах насмішка, яку ми мусіли терпіти ще у школі від одного недотепи, бо ми були католицькі діти. Він прозивав нас "хрестолобами." З тим прозиванням, бо ми потім горділися ним, летіло часто за нами також каміння. І так евангелія страстна все повторається. Але це не спинило нас поздоровляти хрест. А це все нам оплатилося і ми обильно могли згодом в життю досвідчати, що в хресті є наше спасення.

Як Лєнін Умирав.—

Персівал Филипс так описує смерть російського большевицького провідника, Леніна. "Отсей сам чоловік, котрий холоднокровно післав на смерть понад два мілюни своїх російських земляків, гинув повільною але певною смертю, котра сильно понижувала його останні хвилини. Його ум повільно завмирав. Майже рік цілий Лєнін боровся з тею недугою, але повільне і точне завмирання його умових сил слідувало зі страшним спокоєм з дня на день. Останій його день на ній землі, котрий він перебув в підмосковській місцевости Горкі, Лєнін рачкував по землі. Наче затроєне звіря Лєнін на чвораках повзав до ріжних предметів хатніх і просив їх, ці предмети, щоби йому простили. Так мучила його совість. Подібно робив він у всіх ясніших хвилинах свого життя."

Ось так загибав ватажок великої партії безбожників в обличі недалеко суду всемогучого свого Творця.

ДОПИСИ

Володимир Хоботюк.
студент саскачеванського унів.

Дещо про наші шкільні віднюсини.

Доки люди з околиці Мічем піддержували бурсу через добрі роки, то тоді був крик, що вони патріоти. Але сего і минувшого року, коли на бурсу пішло мало гроший, то агітатори в крик, що Мічем спить. Большевики також вдоволяються грішми. Яка ріжниця між ними, а тими?

Я мігби богато писати, але думаю що й цего досить, щоби доказати, що саме ми українці католики мусимо помагати, але самі собі. В нас більші сили, чим те інде. Кілько то чужих панному народові вірою і духом людий вчить по наших чисто католицьких околицях? З яким напруженням ВОНИ відносяться до нас? Яке вражіння ВОНИ передають другим про вашу околицю—хоч та околиця одна з найпримірніших, але не на їх стороні. Мішаються вони у ваші справи. Кажуть, що ви не є українці, бо злучені з Римом. Чи вам треба терпіти се дальше? Нехай собі ті панове шукають роботи між своїми і зі своїми свищуть. Тому що вони так зарозумілі, мусимо старатися всюди мати своїх учителів. Кооперуймо, тримаймося солідно, то всего доконаєм!

Коли ваш округ католицький, то певно маєте силу. Розкажіть своїм, що роблять сектанти з нашими учителями, коли він найдеться в їх окрузі. Виж повинні взятися до діла! Перед першим грудня ви можите згодити свого учителя і дістанете, якого вам треба, коли зголоситеся до п. Мих. Білинського, Прудгом, Саск., котрий є головою укр. катол. шкільних тростів. Він має лісту добрих кваліфікованих наших українських католицьких учителів, котрі вам зроблять добру роботу, бо вони наші і для вас. Шкільний акт каже, що перед першим грудня, коли дасти нотис, то не треба подавати причини, чому—але повинні берегтися вовків в овечих шкірах і ділати в тім напрямі. Коли ж які точки зі шкільного акту, що вам незрозумілі, то напишіть до Ф. Т. Мамчура в Кадворт, Саск., а він пішле вам розяснення—або можете спитати своїх учителів.

Тільки послідовна акція поможе нам на кождім полі, отже також на шкільнім.

* * *

Льорд Шефсбері—Мудрість лежить в серці а не в голові. Що людий зводить до глупих вчинків і заколочує життя, се не брак знання, але зіпсуття волі.

Св. Августин—Хочеш стати великим? То зачинай від того, щоби робити себе малим. Хо-

11 серпня, ц.р. українські відпоручники, в числі чотирох, роздали присутним послання українських католицьких галицьких Владик про большевицькі звірства над нашим народом. Студенти інших народів зложили українським відпоручникам вирази співчуття. Дня 7 серпня відправлено для всіх учасників конгресу Службу Божу в нашім обряді.

13. Коли баптисти зібралися над рікою Цна коло Луші села, повіт Лунинець, Волинь, і занурили Ів. Кашу у воді, пірвав його вир і він втопув. Тоді свояки Каші кинулися на прічера і тяжко побили. Секретаря кинули у воду, але він вмів плавати і переплив на другий беріг. Так аж нещастя протверезує деяких людий.

14. Сталін, большевицький диктатор запросив в гості диктатора Польщі Пільсудського. Так вороги гостяться серед зойку українського народу.

15. Посвящення вищої першої української школи в Стемфорд, Конн., відбулося дня 4 вересня, ц.р., при великім здвизі народу. Торжественну Службу Божу відправив преосв. Кир Василь Вол. Ладика, наш дорогий Епископ.

16. Українців католиків в нинішній Югославії, у Бачці, є 20.000 душ. Найбільшою парохією є Руський Керестур, що має пароха і двох сотрудників, три народні школи а числить пісять тисяч вірних. Парохія істнує від 1751 року, коли українці стали там переселятися зі земплинської жупи, зі Закарпаття. Люди тепер там заможні. Видають власний тижневник, щорічні календарі а навіть шкільні читанки. При парохії є двох дяків, один з них має учительський іспит. Його виноса́ження складається з поменкання (має 4 світлиці), городу, поля і чверть кірпя пшениці роквинии від хати. Українців католиків галичан є окремо 15.000 душ, поселених в Босні і Славонії. Всі належать до крижевацької епархії, котрої владикою є преос. Нияраді.

17. Дня 12 вересня, ц.р., союзний прокуратор Радянщини Іван Акулов видав закон, силою котрого каратимуть смертю за крадіж збіжа з державних спиранців аро шпихлірів. (Так большевики на ділі "помагають" голодним.

18. Канада має щорічно понад десять мілюнів фунтів масла більше, чим потрібно для домашнього вжитку.

19. В Голяндії проголошено закон проти богохульства; поповнені прилюдно писанням чи рисунками чи словами карають однорічно тюрмою.

20. Всіх українців католиків є 5,162.385 душ вірних—священників є 3.562, один митрополит і шістьох єпископів.

21. У Швайцарії навіть в супроводі родичів дітям вступ до кінотеатрів зборонений, тому що такі вистави рідко додатно впливають на дітий.

22. Джан Ставтон, бувший протестантський пастор і професор університету в Нотр Дейм, Илл., по смерти жени в 1930 році зложив католицьке визнання віри і нині в 70 році життя студіює в Римі богословію, бо хоче бути католицьким священиком.

23. Національна державна партія Канади, котрої осередок є в Торонто, 9 Аделайд Стр., Іст, проголосила програму зі 7 точок. Першою точкою є: Відповідна адміністрація замість партійного правительства. Партія є проарійською, значить проти уроженців семітів (жидів).

24. Перед бенкетом, котрий місто Шикаго владило в честь славного летуна, ґен. І. Бальбо та його летунів, всі присутні італійській летуни наперед помолилися а потім доперва засіли до їди. Це сталося в присутности 5.000 добірних запрошених гостий. В катедрі у Шикаго відправлено благодарственну Службу Божу, як подяку за щасливий лет. Коли ґенерала Бальбо та його старшин просили засісти в катедрі на почесних місцях, для них зготовлених, він сказав: "Ми не прий-

чеш виставити велику і високу будівлю? То подумай вперед над покладенням основ скромности. Чим вища будівля, тим глибший мусить бути фундамент. Скромна покора се корона краси.

З ЦЕРКВИ І СВІТА

1. В селі Куськівці Великі на Волині посвятив Преосв. Никола Чарнецький нову, мурована українську католицьку церкву імени св. Арх. Михаїла. Народу прибуло богато із сусідніх громад. Депутації від окружних сіл приймав Владика аж до вечера. Всі заявляли охоту переходити до української католицької церкви, тільки просили о священика. Многі на місці сповідалися. Сповідав сам владика, преосв. Никола і девять наших священиків. Прибули також три питомиці з Дубна. По дорозі наш нарід торжественно витав преосв. Николу, також у православних селах. В одним з тих сіл, схизматицький батюшка перевернув стіл, потоптав хліб-сіль, приготовані на приняття Владики і палицею розганяв нарід. Однак нарід позбувся батюшки. Владику таки привітав. Успіхи преосв. Николи дуже гарні, лише працьовників мало.—Такі вісти з Волині подає Нова Зоря, Львів, ч. 68, з дня 10 вересня, ц.р.

2. Сестри Йосафатки почали у Львові, вул. Замкова ч. 11, будову захисту для бездомних старців. Це перший такий дім у Львові—український.

3. Окреме пастирське послання, що кличе помогти голодуючій Україні, видав віденський кардинал, Еміненція др. Т. Інніцер. Послання закликує всіх віруючих стати активно на допомогу голодуючим.

4. Недавно вернула з України окрема папська комісія для розсліду стану і відносин і зложила обширний звіт св. Отцеві. Св. Отець не міг повздержати виразів болю на вид образів жаху і розпуки, які змалювала комісія. В Римі підготовлять висилку харчів і одягу та медикаментів, якщо лише одержать дозвіл на це від радянських властий.

5. Хвиля протестів проти большевицьких насильств на Наддніпрянській Україні охопила майже всю Галичину. Ще донедавна, з великим вкладом гроша й агітації ведена большевицька пропаганда, вповні пропаща. В Галичині большевизм основно скрахував.

6. Дві сотки високо і середнешкільної молоді в Галичині відбули цього року реколекції по ріжних містах. Ця акція духової обнови конче потрібна також для нашої канадійської інтеліґенції.

7. Чеська влада заборонила всяку большевицьку протирелігійну агітацію. Канада, на жаль, ще зносить це до якогось, вірпмо, тільки часу.

8. З початком вересня буревій наніс велику шкоду Кубі і побережу Стейтів. Понад сто осіб зазнало смерти—сотки тисяч остало без даху над головою.

9. В околиці С. Луіс, Стейти, поширена пошесть спячки. Досі захворіло понад пятьсот осіб. З того поемерли 124.

10. Від 1-25 вересня, ц.р. большевики оголовили так зване "соревнованіє" на далекій півночі. Значить, хто більше вирубає ліса для червоних тиранів, той заслужився для світової революції—а властиво для їх кишені. І тому міліони українських безвинних селян, насильно відірвані від рідних огнищ, поїхали в полярні околиці рубати ліси. Краще булиби зробили, колиби замість їхати зробили лад у своїй вітчині і силу звернули замість пнів до комуністичних катів. Волю треба преціпь здобути.

11. Анґлія замовляє свої банани в Бразилії. Недавно замовила сто тисяч кистів.

12. На тринацятім конґресі католицьких студентів, що відбувався в Люксембурзі у днях 5-

шли на параду, але щоби молитися і подякувати Богу. На "Свят" всі клякнули і так клячали аж до хвилі, коли священик скінчив причащати. Так характерні люди, герої летунства, славні і достойні —також у вірі і практикують її на колінах. . . . . А не заводять нових "вір", як то на горе в нас завелося.

25. В китайських провінціях Гопей, Шантунґ і Гонан понад три міліони людий опинилося віч на віч голодової смерти ізза виливу рік і браку середників поживи.

26. Околиці Йорктон, Канора і Прісвил, де цего року дуже красно зародило рішили допомогти збіжжам, пашнею і городовиною околицям південного Саскачевану, де цего року знова не зародило задля посухи.

27. Хлібороб Вік Ванробойс з околиці Норквей, Саск., намолотив цего року по 184 бушлів вівса з одного акра. Повинен щиро подякувати Богу за ласку врожаю, тоді коли тисячі хліборобів в Саскачевані в околицях посушних не намолотили ні бушля.

28. В Голяндії є парохії, де всі парохіяни кождої неділі приступають до св. Причастя. Коби таких околиць було богато також між нами, то булоби і Боже благословенство для нашого народу. А тоді булаби і воля та добробут.

29. Большевики розстріляли в Москві отамана УГА, Осипа Букшованого, що останніми часами перейшов до них на службу і вислужив собі гріб з їх руки. Подібно зробили большевики рік тому зі своїм давнішим консулем у Львові, Лачинським—заплатили по большевицьки за вірну службу.

30. Румунські власти заборонили в день 28 серпня, ц.р., жалібні Богослуження і панахиди та протестаційні мітінґи в Чернівцях, по жертвах большевицького террору на Великій Україні. Поліція розганяла прибувший численно нарід а жандарми кордоном спиняли вступ до церкви. Прийшло на цей день понад 50.000 українських селян. Так вороги взаїмно собі помагають і гноблять наш нарід.

31. Минувшого року українські кооперативи в Польській Республіці зросли на 2.6% тоді коли польські впали на 0.9%. Бодай це нас потішає. . . . . .

32. Чарльс Даттон, протестантський пастор помістив в Курент Гисторі статтю на тему відносин у протестантських церквах. Після него вони банкротують на кождім полі.

33. Всіх греко-католиньких парохій в межах Польської Республики є 1,974; з 3,151 церквами і каплицями. На села припадає 93.7% всіх наших парохій.

34. З нужди і голоду проф. М. Грушевський, вивезений большевиками до Москви, занедужав на цингу. Випали йому зуби, гнис піднебіння, очі вилізли. Так живий труп колишнього світоча української науки свідчить про "добро", яким большевики дарують наш нарід.

35. Ціла Галичина вкривається сіткою молодечих українських католицьких орґанізацій на основі статута католицької акції українців.

Про Конґрес Української Молоді в Шикаґу

Брат С. Методій, ЧВХШ.,
Головний Делєгат
Канадійської Дієцезії.

"Наша віра міцна, наче криця,
І нема в нашім серці відчаю.
Хай же той, хто боротись боїться,
Від зневі́рря й розпуки ридає!"

Молодь у мандрівці життя повинна нести щиру веселість, усміх на уста, бо вони є прикметами людей міцних тілом і духом та певних своєї сили. А для такої молоді нема нічого неможливого, бо вона є молодою сильної волі.

Так і наша американська й канадійська каолицька молодь—зібравшися в Шикаґу на Като-

лицький Конґрес—йде весело, бадьоро й певно до Українського Павільона на закінчення Конґресу. Так щиро й весело розмовляли, що й не счулися—а тут уже брама—вхід до світової Виставки. Тому, що кожний з нас має відзнаку "Делеґат Конґресу Української Католицької Молоді", пускають нас через браму почесно. Кожний урядник з усмішкою на обличу, радо перепускає нас, гейби говорив, "щиро витаємо вас, українська католицька молоде й тішимось, що відвідуєте нашу Світову Виставу."

За кілька хвилин приходимо до Українського Павільону. Тут має відбутися спільна вечеря й концертова забава.

Український Павільон є дуже імпозантний будинок. На середині головного будинка є висока вежа, а в чотирох боках напись "Юкрейн". А на самім вершку маяє наш синьоблакітний прапор. Павільон складається з одної довгої-просторої будівлі й двох бічних саль-крил. В головнім будинку є ріжні мапи України, вишивки, ручні роботи й много інших річей, що представляють культурність і заняття Українців на Україні. В однім кінці цеї просторої салі є вироби нашого найславнішого різьбаря п. Архипенка. В однім крилі міститься кухня і їдальня. А в другім є красна підвишена сцена на театральні забави й бесіди. Тут є і радіовий мегафон до розсилання співу, музики чи бесіди. Обидвоє крила майже припирають до озера Мишиґен. В середині межи крилами а головною частею Павільону є сотки крісел для гостей-слухачів програми, що кожного вечера, а навіть і дня відбувається на сцені.

О годині 8-ій зачинається спільна вечеря всіх делеґатів і делеґаток разом з кількома достойними гостями міста Шикаґа. По вечері зачинається прекрасна концертова програма. Всі учасники концертової програми—це юність—молоді хлопці й дівчата—студенти й студентки. Кажуть мені, що все всі Українці Католики з никаґовських церков. Нема позичених сил! Концерт знаменитий, артистичний, поучаючий, і рівночасно забавовий. Богдан Катамий і Іван Канюк, гарно, жваво й весело перепроваджують цілу програму та виголонують поодинокі точки. Артистичні, ритмічні гуртові танки,—солі,—дуети, вокальні й на інструментах прямо причаровують всіх глядачів та слухачів цеї захоплюючої програми. Молодий студент Самійло Чуба зі своїм молоденьким "Козацьким Хором" чудово вивязався з кількома українськими піснями. Під впливом музики, співу, юних змагань та вражіння дня—я сидів у кріслі, мов прикований,—передумуючи події дня, атракції Українського Павільону, та стараюся все втягнути в серце—в память, щоби не дай Боже чого не забути. Нараз чую—поликують мене на сцену й просять ще раз сказати дещо до молоді та численних гостей в Українськім Павільоні. В імени всіх делеґатів я подякував щиро й сердечно Ініціятивному Комітетови та взагалі никаґовській молоді й старшим за їх труд і гостинність та ввічливість для нас делеґатів. Відтак розповів коротенько-захоплюючо про гарні картини нашого українського життя в Канаді, й на кінець представив значіння добре вихованої й зорґанізованої молоді для недержавного народа.

Присутні приняли цю мою бесіду дуже радо, так що тривкими оплесками дуже часто переривали її. По мені дуже гарний привіт для молоді дав полковник Ол. Шановал, редактор "Січи", і головний отаман американських і канадійських Січей. Накінець полковник Шановал побажав присутним делеґатам, щоби їх орґанізація "була така тверда як гори Карпати, а так довго існувала як довго має існувати український нарід".

О годині 11, закінчилася концертова програма й рівночасно перший Конґрес Української Католицької Американської й Канадійської Молоді. Всі вдоволені відійшли до дому. Вода в Озері Мишиґен шуміла.....Зірки ховалися за хмари, що пливли по блакітному небі.....Місяць хилився над водою до заходу й ясно світив та своїми срібними лучами пробивав хмарність-темноту як назовні так і внутрі не одної горем прибитої та безнадійної особи.....Межи Українським Павільоном і Озером Мишиґен ще світила одна електрична лямпка, а коло неї стояло двох в задумі—Канадієць і Американець, передумували події дня.....Погасла й ця лямпка.....! Гомін голосів відхододячих ще довго було чути серед шуму води й було знати, що вже всі пішли до дому. Лише зимний вітрець з півночі подував—мов пригадуючи Український Католицький Молоді, що хотяй діло добре зачате, то все таки треба уважати на дальші розбурхання та злі стихії непевних людий.

ОГОЛОШЕННЯ

Замітка:
Всі оголошення для наших Вп. членів містимо безплатно.

КОНТЕСТ БУК-а

відбудеться ДНЯ 22-ого ЖОВТНЯ, 1933

в АЛЬВЕНІ

в Парохіяльнім Домі "Просвіти", сейчас після відправи Богослуження. Програма почнеться Відправою в церкві альвечській. Зтодом спільний обід—точки спортові—частина мистецька—деклямація, спів музика, танок і красномовство.

Рівночасно дня 21 жовтня вечірок почнеться в Парохіяльнім Домі

БАЗАР

имеет дому. Значки в ціні: 10 центів один. Просимо набувати!

Усіх членів католиків щиро просимо прибути!

ДВІ КРАМНИЦІ НА ПРОДАЖ

в добрій, урожайній околиці Саскачевану.

Крамниці минають 10 тарів

В одній є товару на $3,000.—в другій на $4,000.

Крамничний будинок також на продаж 24x45 за суму $2,000

За ґрунтовними даними прошу писати до Бюлетеню.

НАРОДНІ ДОМИ І ЧИТАЛЬНІ

Поправте свою сценерію—прикрасіть свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах! Все гарно викінчить і по приступній ціні—а на бажання вийде на місце оглянути працю.

Ф. Т. Мамчур

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

Михайло Дзєньдзьоловський

Агент від машинерій, шнурату, оливи, газолінів, і т.д.

U.G.S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Greases. Cockshutt, Frost & Wood, John Deere Implements. De Laval Cream Separators.

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

ВЕЧІРОК СМІХУ

в Парохіяльнім Домі "Просвіти"

в АЛЬВЕНІ

побіч церкви устроює молодь наша, під проводом п. Мих. Германа, дня

7-ого ЖОВТНЯ, ц.р.

і запрошує всіх наших гарних людий громадно прибути!

Після вечірка забава для молоді з танцями.

ВЕЛИКИЙ ОСІННИЙ БАЗАР

на дохід Українського Греко-Католицького Дому в місті

АЛЬВЕНІ

устроюють тамошні громадяни у днях 13, 14 і 15 жовтня, ц.р. Богато цікавих розігравок — мило минає час серед знакомих — просимо прибути як найбільше численно!

Позір ! Позір !

ЦЕРКОВНІ ГРОМАДИ

Іконостаси, вівтарі, кивоти, образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрасвий українець католик, з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах. Пишіть до:

Ст. Меуш

Vonda, Sask., Box 62. Вонда, Саск.

ГРИГОРІЙ БОРИС

Meacham, Sask. Мічем, Саск.

будівничий, контрактор—ставить по можливо найдешевшій ціні і з повною запорукою церкви школи, хати, вілі—виливає нагробники—робить всяку столярську роботу:

Peter Ruta,
809 Flora Ave.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

(Саскачеванська Секція)

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна часть.
Скарбовий звіт.
Перший з'їзд БУК-а в Манітобі.
Оповістки.
Контест в Альвені.
Нові Відділи БУК-а.
Головні Загальні Збори БУК-а.
Ідеольогічна Часть—(Молитва).
Слово на З'їзд, Вол. Босого.
Місіонерська Забава, др. С. Демидчука.
Кленовим листкам Канади, о. Ст. Семчука.
Пласт, Б. Л. Корчинського.
Організація, Й. Топущака.
Дописи — З Церкви і світа.

Свято "Українська Молодь Христові" в Йорктоні, Брат Методій, ЧБХШ.

ЛИСТОПАД Р.Б.1933

Печатано за дозволом Духовної Власти

З'їзд Рік 1-11
Бука - П. Рута голова

ПОДЯКА

Пайна Петруня Семак з Кадворт дякує щиро всім ласкавим жертводавцям за жертви, які зложили на кошт шкільного удержання. Вона вчиться тепер у Саскатуні, на університеті і дасть Бог, вкоротці стане трудящою робітницею для нашої молоді.

Жертвували: По одному долярові:—о. Решетило; о. Семчук; п. Небаженко; п. Мандрик; п. Баранецкий; п. Слободян; п. П. Вербицький; п. Д. Бодрачук; п. Романко; п. Бурянюк; п. А. Боднарчук; п. Чубак. По 50 ц.:—п. П. Підскальний; п. В. Білокура; п. С. Романко; п. Т. Рогачук; п. Банала. По 45 ц.:—п. Т. Гриціок. По 25 ц.:—п. Гриніок; п. Заболотний; п. Лінітський; п. М. Комариніцький; п. Шеремета; п. М. Гаврищук; п. Чижик; п. П. Бучинський. По 15 ц.:—п. М. Хрунь. По 25 ц.:—п. Д. Брихун—разом $17.10.

***

НАДІСЛАНІ ЧАСОПИСІ

Книжки і Часописі, надіслані до редакції

Америка—чч. 111 до 128. (крім числа 126).
Праця—чч. 35 до 40.
Січ—чч. 34 до 39.
Нива—ч. 9 за вересень, 1933.
Розбудова Нації—ч. 9 до 10.
Вісти з Укр. Наук. Інституту в Берліні—ч. 5.

УЛАД ЦЕРКОВНИХ ВІДПРАВ

Улад відправ о. Ст. Семчука,
Альвена, Саск.

Падолист—

19. нед.—Бруно.
21. св. Арх. Михаїла—Ланівці.
25. св. Йосафата—Альвена.
26. нед.—Альвена.

Грудень—

3. нед.—С. Джуліян.
4. Воведення.—Приймове.
10. нед.—Бодинарі
17. нед.—Бруно.
19. св. Николая.—Ланівці.
22. Непорочне Зачаття.—Альвена.
24. нед.—Борців.

Улад відправ о. П. Криворучки,
Арран, Саск.

Падолист—

19. нед.—Арран, Весна.
21. св. Михаїла.—Сонов.
25. св. Йосафата.—Ервуд.
26. нед.—Годсон Бей Ж.
28. вівторок—Донкрест.
30. четвер—Челан.

Грудень—

3. нед.—Сван Плейн.
4. Воведення.—Целей.
10. нед.—Арран.
17. нед.—Норквей.
19. св. Николая.—Гженелден.
22. Непорочне Зачаття.—Ендавор.
24. нед.—Стінен.

Улад відправ о. П. Сулятицького,
214 Ев. М. Сават, Саскатун.

Падолист—

19. нед.—Саскатун.
21. Собор. св. Мих.—Гернсей.
26. нед.—Ростерн, на Гучковського.

Грудень—

3 нед.—Саскатун.
4. Воведення.—На Танасковім.
10 нед. Вотерін.
17. нед Саскатун.
19 св. Николая На Гучковського.
22. Неп. Зачатія. На Гучковського
24. нед.—Гернсей.
31. нед.—Саскатун.

Улад відправ о. П. Решетила,
Кадворт, Саск.

Падолист—

19. нед.—Твеп.
21. св. Михаїла. Сода.
26. нед.—Дана.

Грудень—

3. нед.—Кадворт.
10. нед.—Ланівці.

НЕ ПОТУРАЙ

В. Мальованний.

Не потурай на те, що шлях ще не пробитий,
Що нетрами пустими треба йти,
Де тільки вис звір несамовитий—
Дарма! Прямуй до світлої мети!
Не потурай, тоді вас більше стане,
Як найдеться той перший, що за край
Проти всіх на тім світі сам повстане.
Вперед! вперед! Борись, не потурай!

БЮЛЕТЕНЬ

Брацтва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно в печатні ОО. Чина Ізбавителя в Йорктон, Саск.
Редагує о. Ст. Семчук
Висилається лише для членів БУК-а, безплатно. **Рік 1, Ч. 11; Падолист, Р.В. 1933**

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

Скарбовий звіт за третє чвертьрічча 1933 р.

Йосиф Топущак,
скарбовий писар БУК-а.

Липня, 1-ого—Готівки в банку	$97.48	
Липня 3-ого—Вкладки	9.50	
Липня 7-ого—Вкладки Відділу ч. 8.	7.50	
Липня 13-ого—Вкладки з Канори, Саск.	35.25	
Липня 13-ого—Збірка на пресфонд БУК-а	19.72	
Липня 13-ого—Зворот за печатання відозв	2.00	
Липня 23-ого—Жертви за стяжки, Саскатун	68.75	
Липня 23-ого—Жертви за відзнаки, Саскатун	14.40	
Липня 23-ого—Жертви за відзнаки, Альвена	4.50	
Липня 23-ого—Збірка на пресфонд БУК-а, Саскатун	30.30	
Липня 23-ого—Членські вкладки зі Саскатуну	24.25	
Липня 23-го—За печатання стяжок і проче на з'їзд	12.26	
Липня 23-го—За 250 відзнак БУК-а	65.25	
Липня 23-го—Папір, чорнидо, стенцелс, ітд., на два числа	50.50	
	128.01	313.65

ДЛЯ ВЕРЕСНЯ—

Вересня 1-го—Остає готівки в банку	225.64	
Вересня 3-го—Вкладка	.50	
Вересня 21-го—Вкладки з Охеші, Саск.	3.00	
Вересня 21-го—Вкладки з Норквей, Саск.	11.00	
Вересня 21-го—Вкладки з Редбері, Саск.	3.00	

ДЛЯ СЕРПНЯ—

Серпня 1-го—Остає готівки в банку	185.64	
Серпня 10-го—Вкладки з Редбері	22.25	
Серпня 28-го—Вкладки	17.25	
Серпня 28-го—Жертви за відзнаки з Бруно	10.30	
Серпня 28-го—Жертви за відзнаки з Альвени	2.01	
Серпня 28-го—Значки почтові на розсилку Бюлетеню	1.81	
Серпня 10-го—Висилка відпоручника на з'їзд до Шикаго	10.00	
	11.81	237.45
Вересня 21-го—Жертви за відзнаки, Борців, Саск.	5.50	
Вересня 21-го—Жертви за відзнаки, Приймове, Саск.	.60	
Вересня 27-го—Вкладки Відділу ч. 2	1.90	
ОСТАЄ ГОТІВКИ В БАНКУ	251.14	

Перший З'їзд БУК-а в Манітобі

* *

З'їзд відбувся у Вінніпегу, у днях 25 і 26 жовтня, ц.р. Як звичайно початком був торжественна Служба Божа в церкві св. Покрови на Бой д Евню, котру відправив о. Мирон Кривуцький в сослуженні о. П. Божика і о. Пасічника. Діяконували о. В. Чорний і о. Лотоцький. Церква була заповнена вірними, спів був загальний. Після закінчення відправи і по многолітсвіях, наш дорогий Преосвященний Владика звернувся до присутних з горячим зазивом стати по стороні Христа Спасителя. бо іде завзята борба о душу. Світ поділений на два табори, сказав Преосвященний Епископ. На табор Христа і антихриста. Між цими таборами ведеться невпинна борба. На жаль деякі одиниці з нашого народу, а то й цілі групи, станули отверто по стороні антихриста. Сектанство релігійне і явне безбожництво нищить нас всюди. Слуги антихриста, там на Наддніпрянській Україні, винищують наш нарід голодовою смертю і ще тяжчою від неї, смертю моральною. Засобами цеї боротьби є очернення і безбожні вибрики проти Церкви як такої, а також проти тих, що по стороні Церкви. Отже проти Епископів, священиків, вірних. Методика цеї борби чисто діявольська. Хитро і безлично пускається видумані поголоски, з цим пересвідченням. що все таки найдуться наївні, котрі їм повірять та захитаці у вірі. стануть добичею відступників. Був час і тут, у Вінніпегу, коли пущено поголоску немовби то наш епископ став римо-католицьким, бо поїхав до Риму. І найшлися навіть такі, що повірили цим брехням ворогів. Супроти цеї акції діявольської ми повинні всі як один стати активними в добрім. Отже активістами в наших парохіях, товариствах, для преси і всіх добрих діл. Цей перший з'їзд БУК-а у Вінніпегу має на цілі зєднати всіх добрих людий до співпраці, до акції. але акції католицької, позитивної, ради добра нашого народу українського в Канаді. Підвалини цеї акції певні та тривкі. Тому Епископ взиває до усильної праці і бажає цему з'їздові найкращих успіхів.

О годині пів до дванацятої передполуднем світлиця Парохіяльного Дому церкви св. Покрови наповнилася відпоручниками та запрошеними гістьми. При вступі кождий дістав дарову програму з'їзду та пропамятну стяжку з написом. за котру складали добровільні жертви. О. Кривуцький як місцевий впорядчик з'їзду представив зборам п. Стратійчука, дійсного голову БУК-а і в його руки передав дальший провід з'їзду. Короткими словами завізвав до переведення орґанізації і взаїмного порозуміння, бо це саме є ціллю з'їзду. Замітив о. Парох, що наша несильність датується від того, що не маємо всеобіймаючої католицької орґанізації. але доперва її творимо через БУК, хоч много є в нас політичних орґанізацій, що в нашу вплывами релігії. Саме нашою орґанізацією з виразним релігійним підложжам, льояльною до церкви, є наш БУК.

Провід перебирає п. Я. Д. Стратійчук і говорить: "Кождий в житю переживає важні хвилі що ніколи не забуваються. Нині такою хвилею є для него цей з'їзд. Витає всіх від орґанізації. Згадує коротко історію БУК-а. Орґанізація заснувалася в Саскачевані, бо там саме найшлися дійальні, свідомі одиниці, котрі велику масу наших людий пірвали за собою величчу нашої ідеї. Ще літом 1932 року зійшовся в Ріджайні гурток людий, що започаткував акцію. Ця акція розвилася нині в перекрасну силу, котра виявляє себе з'їздами та співпрацею всіх шарів нашого суспільства для добра церкви і народу. В нас спільно працюють всі верстви суспільні, отже інтеліґенти і необразовані, урядники, учителі, священики, кущі. хлібороби, робітники. Впрочім бесідник не уважає кождого. хто покінчив школи, вже тим самим за інтеліґента. Ним є той, хто свідомо і добре думає. Минулого року в Саскатуні заснували ми БУК. котрий спільно і під проводом церкви та її ієрархії прямує до кращої будучности нашого народу в Канаді. Від тоді ми зробили красну роботу. Ми видали десять чисел Бюлетеню, зорґанізували 15 відділів, переводимо контести і так порушуємо молодь нашу до позитивної та творчої праці. Ми відбули цего літа два окружні з'їзди, в Канорі і в Саскатуні, а незадовго відбудеться в Гафорд. Так працюємо для нашої вітчини, котрою є Канада. Мусимо стати бездоганними канадійцями, якщо хочемо бути добрими українцями. Нас всіх в домінії є 186,587 душ, а на цілім світі понад пять мілионів. Отже число немаловажне. Тут хочемо нашу силу зібрати разом під проводом церкви. Досі мало було тих людий, котріби помагали

церкві. Ми хочемо саме виконати це завдання. Так запобіжимо роздорам між нашим народам. Хочемо помогти священикам в їх-відвічальній праці. А робимо те все через любов. Сектанти дико нападали досі на нашу церкву і священство. А прецінь це лиш наша католицька Галичина видала найбільш свідому армію української з пересічний галицький селянин був свідомішій національно від православного інтеліґента на Наддніпрянській Україні. Католицька Церква богато зробила для цего нашого національного освідомлення, подібно як в Ірляндії. Католицька Церква є заборлом кождої нації, що пророчисто виказує наша католицька Галичина. Подібно і тут ми богато поможемо в народній праці собі самим, коли всі як один станемо членами БУК-а. Просить остати до кінця з'їзду всім та започаткувати орґанізацію в Манітобі.

Зчерги складано привіти.

Від парохії св. Володимира і св. Ольги, п. Чорненький—їх парохія найстарша в Канаді. В ній лад. Священика мають дуже доброго, довгу нема. Дякує за слово і взиває до зорґанізування БУК-а.

Від парохії св. Покрови п. Мельничук—вітає з'їзд і бажає йому добра.

Від парохії св. о. Николая, п. Рута—желає з'їздови стати основою праці для церкви серед світських людий.

Від парохії св. Евхаристії, о. Божик—бажає успіху з'їздови. Вірить в нашу свідомість, бо коли мова про український нарід то здебільша мається на думці нас саме, українців католиків (оплески). Час темноти безповоротно минув. Певно опануємо положення і побідимо всіх ворогів.

Від парохії св. Тройці на Брукленде, о. Калуський—витає з'їзд, як початок підйому і нових успіхів. Слова Преосвященного певно остануть в наших серцях. А з'їзд причиниться до тіснішого з'єднання всіх сил.

Зі Стюартбурн, п. Пробіжанський—вже 37 літ істнує там парохія св. Тройці і від неї саме витає з'їзд та бажає йому всего хіснa. Замало маємо досі практикуючих українців католиків. Практики богатьох ограничаються тільки на свічі в церкві. Досі священик був у нас здебільша без належної йому чести. Наш з'їзд повинен почати нову добу праці, котра привєрне священству належну повагу серед нас в тим самим піднесе морально нас всіх. Желає ще раз добра БУК-ові та бажає, щоби відділи брацтва вскорі повстали по кольоніях, бо тим окажемо пошану самих себе і заслужимо на пошану в чужинців. Мимо всіх наступів ворогів ми остали однак тим, чим були і останемо надальш. Заявляє, що є УКРАЇНЦЕМ і КАТОЛИКОМ! (оплески).

З Кенори. Онт., зложив привіт п. Кохайда.

З Поплар Філд, п. Д. Торбяк—бажає всего успіху.

З Парків під Вінніпегом, п. Білань—бажає, щоби ми всі стали одні, як в церкві і всюди з гордощами почували себе українцями і католиками. Желає з'їздові всего добра.

З Ісг Селкирк, п. П. Чарнецький—згадує про колишні трудноші від сектантів. Тепер мають красну церкву, стоять добре. Бажає всего добра і єдности.

З Транскони, п. Оробко—згадує про розбиття, яке було тому літ десять в їх місцевости. Нині краще. Церква красна, вшпачена, свій Парохіяльний Дім, священика мають, стоять добре. Желає успіху. Так як п. Пробіжанського мимо довгих літ наступів ніхто не схитнув і він остав вірним своїм переконанням та релігії, так само нікого з нас ворог не схитне, бо стоїмо твердо зі своєю церквою та священством.

З Брокенгед, п. Гутняк—говорить про злидні тамошні. Парохія маленька і бідненька, але вони вдоволені своїм добром. Хочуть далі остати тим, чим були досі, українцями і католиками. Дякує за слово і бажає успіху з'їздові.

З Тюлон, п. Рибачек—від парохії Матері Божої Неустаючої Помочі витає з'їзд. На жаль їхні околиці аж по Арборґ занечищені большевизмом і байбелниками. Старенький о. Калужняць-

кий, тепер вже небіщик, не міг по силі обслужити своїх 16 кольоній. Тепер мають вже нового священика. Тішиться, що праця піде швидче через БУК.

Пан Стратійчук згадує що нема чого попадати и зневіру, коли часом є неуспіхи. В Канорі шістьох членів виридили мурівану церкву, в червні минулого року. Нині вже є 22.члени з міста а 30 з околиці. Зібрали $3,500—тому нема чого упадати на дусі, але братися до праці в Бог поможе. Цего бажає також панам Гутнякові і Рибчакові.

Тому, що пора була вже пізна—перервано дальші привіти. Слідував спільний обід, тим відраднійший, що присутним на нім був Преосвященний Епископ. Наш дорогий Владика цілий час дополудневих привітів і промов був присутний між своїми улюбленими вірними і нам всім, присутним, було дуже мило та радо, бо відчували наявну присутність Владики, Духовного Батька та Рядителя Церкви Божої, Христової, котрої не зможуть жадні сили пекольні.

Обід готовили Пані з Парохії св. Покрови під проводом пань Сидорчук і Чорної на загальне вдоволення всіх присутних. Треба признати їм трудолюбівість та добре серце, котре є окрасою всіх щирих душ. У веселому настрою кождий обідав і знакомився зі сусідом при столі, сиділи всі спільно —зі священством і своїм дорогим Епископом. Серед розмов час минав аж надто скоро.

О годині третій по пополудні слідували дальші привіти.

Від парохії св.о.Николая з фишер Бренч пан Яремкевич—витає з'їзд. Колись були слабі, нині стоять добре. Священик працює гарно. Глядять у світлу будучність.

о. Лотоцький витає з'їзд від Четфілд. Хоч приїхав яких 120 миль з північних околиць, радіє з'їздом, бо наради відбуваються тут кругом питання "Нація і Церква." Ми з'їхалися робити добру роботу. Колишне розбиття мусить зчезнути. БУК стане твердинею проти всіх ворогів а наші парохії будуть цеголками тієї незборної твердині.

о. Пасічник витає з'їзд від околиць Ольги. Перебився двацять миль до стації снігами а приїхав і тішиться цим світлим зборм. Проситє, щоби не лише радити але також виконати, що врадять. Вірить в активізм діла. З'їзд започаткує обнову нашого релігійно-народного життя. Кольонії гарно держаться, але вже тут і там слідно подих нездоровий. Так вкрадається в ради наші ослаблення. Це побороти можна тільки орґанізованим способом—єдністю, акції—через БУК. Та нема акції без проводу. Нашим проводом є Преосвященний Епископ. Ми працюємо спільно з церквою, як армія, грудь при груди, під одною командою. В нас одна віра. Взиває до акції, з Богом до праці!

Від парохії Різдва Пр. Богородиці в Гімлі, п. Вавриків—желає успіху в праці. Звертає увагу на те, що дуже важною справою успіху є, чи наші родичі і податковці беруть до своїх шкіл своїх учителів, котрі до нашої церкви належать. Коли є такі учителі, що липяли свою віру і церкву, повинні ми їх залишити. (оплески).

З Вайти, п. Мисик витає з'їзд від десять тамошніх церков. Многі причини виливають на занепад релігійного життя в народі. Причини є внутрішні і зовнішні. Богато шкодять нам в праці політичні суперечки. Наша праця повинна бути позитивна, працювати треба всім спільно. Відступники вміють тільки розбити, але збудувати щось не в силі. Бажає успіхів.

Від Брацтва св. о. Николая, п. Стефаник—говорить від одного з найбільших українських товариств в Канаді, що числить понад 3,200 членів. Витає з'їзд. В Манітобі розбиття, але можна ще все направити через орґанізацію. Досі ми були здебільша неактивні, байдужі. Мусимо тепер перейти до офензиви. Головно ми, світські. Раніше богато нещастя сталося через еміґраційних комісарів, що самі ради наживи проводили власну совість і так поволеньки але певно підготовили грунт під прихід большевизму та туди попхали нарід. Зачинається нова праця, спільна, через БУК. БУК буде працювати спільно зі всіми українськими католицькими орґанізаціями, отже і з Брацтвом св. о. Николая, а Брацтво знова спільно доложить зусиль для праці БУК-а. Ми повинні подбати про передумови навернення большевиків. Всіх католиків в Канаді поверх 4 міліони а всі вони поможуть нам в цім ділі. У висліді буде наше поширення та з'єднання нашого народу для творчої праці.

Від товариства св. Івана Милостивого, п.Юськевич—складає жалання. Ще від 1912 року їх товариство має провінціональний чартер. Зпочатку їх діяльність обмежувалася на збірки та допомогу бідним. Від 1926 року поширили діяльність. Мають посмертне, що складають члени. Всіх членів є тепер поверх 500 а маєток виносить около $15,000. Саме тепер кінчать будову свого дому а в суботу мають посвячення і отворення. До їх товариства може належати тільки практикуючий українець католик. Кождого року мусить віддати їх член виповнену і засвідчену карту великодної сповіди. Помагають також школі Сестер. Подібно пресі. Досі зложили для Укр. Вістий понад $50.00. Тому всі ми повинні дбати проте, що нас єднає.

Від товариства св. Володимира і Ольги, п. Завідовський — сказав кілька слів про те, якто від 1902 року ще роблено старання про приїзд свого епископа, котрого діждалися таки в році 1911. Нині треба нам більше самопанаби. Також треба бути оглядними супроти тих, що від нас відійшли. Ця промова мала більше слів, як думок, а повязання льогічного жадного.

Від школи св. о. Николая говорив п. Гаврилюк—і зложив привіт. Яка школа, така будучність народу. Просить спомогти їх старання про добро школи.

Від Січового Коша у Винипегу привіт зложив п. Чйж.—Гетьманці державники клонять голови перед Епископом і духовенством і бажають успіху. Ця заява виглядала дещо дивною супроти поведення цих самих гетьманців державників. Та вказує вона добру волю і як таку її приняли.

Доперва три на четверту зміг о. М. Кривуцький виголосити свій виклад, перший на черзі. Бесідник говорив: "Ми з'їхалися, щоби пізнати лихо нашого розбиття. Не маємо ні поваги, ні єдности, ні сили. Причина того стану та, що ми відбігли від взору нашого Ісуса Христа, бо діла наші не ідуть у спілці з католицькою вірою. В цей 1900-сотний ювілей страстий і оснування Католицької Церкви мусімо глянути на Христа і перших християн, та порівняти своє життя до життя перших християн. На Голгофті заснована віра Христова остала та сама по нинішний день. Все минає і зміняється, тільки віра остає та сама, бо береже її Папа, наслідник Ісуса Христа на землі. То му віри Христової не змінено ні на йоту, мимо всього. Церква Христова незмінна і люди її не в силі змінити. Первісні християни були повні християни, тому й життя давали за віру. Вони не знали ні небезпек, ні смерти. Однак в дальших часах поганство взяло верх, подібно як тепер. З чесного чоловіка сміються. Сповняти свої релігійні обовязки це нині геройство. Слабші ломляться духово. Закон Божий це приписи нашого життя і поступування. Могли заховати його наші батьки, можемо і ми. Закон є для нас можливий. В нас ослабла віра, много сектанства і тому ослаб патріотизм. Хто не шанує Бога, не буде шанувати народу. Віра дає силу, а де її нема, нема також сили. Чи православна Україна так помогла українцям як католицька Галичина? Католицька Галичина сповнена вірою вивела серед збройних змагань найбільшу долю активности і сили. Колиж наша віра знова стане кріпкою, станемо діяльні, сповнятимем обовязки в наших парохіях — тоді також станемо сильними, бо в церкві сила. Це признають протестанти. Колиж відчужимося від життя церкви, то пропадемо так, як схід, що відпав від церкви, а нині гине від голоду і зараз. А церква є тільки одна. Один Христос і одна Церква. В тій церкві тільки життя і сила. Однак замало її тільки вірити. Треба творити волю Христа. Саме хрещення є тільки входом у життя церкви. Кождий повинен однак стати активним борцем за віру. Ціла суспільність повинна помогти нести знамя Христове. Там, де священик не може зайти, зайдете ви, як місіонарі Христа. Ціллю БУК-а є зробити з кождого з нас світських апостолів Христа. Це праця тяжка, неоплатна—але заплата за ню вічна. Не треба лякатися переслідувань і терпінь, бо навіть Христа осудили на хрест і розпяли. Нас також судити муть і будуть переслідувати. Це бачимо на живім взорі Католицької Церкви, як терпить наше духовенство. Хочемо помогти цьому духовенству двигати хрест, співпрацювати для ідеї Христа. Заснування БУК-а тепер, в 1900-сотну річницю буде оказанням нашої вдячности для Христа."

Заряджено 15-хвилинну віддишку. Першою опісля говорила панна Е. Білинська, учителька з Винипегу.

Панна Е. Білинська—має тяжку тему—говорити про орґанізацію українського католицького жіноцтва. Ми тут, у Винипегу живемо вже понад 30 літ а доброї орґанізації в цім напрямі ще і досі не маємо. Чи винні тут ми? Відповість на це нарисом двох жінок. Яке життя змалку україн-

ської католицької жінки, а яке жінки іншої національности. Сама прелеґентка ходила до католицьких шкіл і бачила те все та пережила. Від шкільної лавки дівчата інших народів тішаться опікою свого духовенства. Вона мусить ходити до католицьких шкіл, котрих Вінніпеґ має вісім. Ці школи парохіяльні, злучені з церквою. Відразу така дитина належить до братва Серця Христового. Там її поучують про практики католицької віри, вона частенько сповідається і приступає до св. Причастя і так треває аж до десятого року життя. Тоді діти переходять до вищої форми орґанізаційної, а це до братва Ангела Хоронителя, де взнають їх, як хоронитись злого. Там відбувають збори і раз в місяць на них є присутним священик. Згодом дитина переходить до Марійського Союзу, де дістає завершення свого релігійного образування. В Марійськім Союзі відбуваються часто сходини, забави і сильне товариське життя. Всі приходи ідуть до спільної каси, з котрої знова дають запомоги потрібуючим в різних случаях.

Так дитина працює і виховується зі священиком і учителем до 14 року життя. Церква через цілий той час має на неї вплив і той вплив остається надальше. Для старших є при парохіях окремі говориства і всі там свідомі так релігійно, як національно. А коли юнак чи дівчина вступають у стан подружий, то на них жде вже нова орґанізація. Парох знає всіх своїх парохіян. Ліґа католицьких жінок займається дівчатами, що приходять з фарм а не мають пристановищ. І так католицькій дитині неможливо прямо попасти у протестантську орґанізацію, бо на неї жде і нею опікується своя орґанізація католицька. Який знова інший образ дівчини з наших родин?! Наші родичі здебільша посилають свої діти не до католицьких, а до публичних шкіл. На катехізм такі діти рідко ходять, може часом тільки до недільної школи, і то часто протестантської. До церков такі діти також рідко ходять, а тому що наші церкви тісні і в них тісно, тому дитина нерадо іде до тісного будинку. До Сповіди рідко ходить і то під розказ родичів, раз в рік. Віддається скоро—а доля її для нашого суспільства обоятна. І так наша дитина хреститься в католицькій церкві, і в ній слюб бере—та католицького виховання вона не має. Так звичайно дісться по фармах, а коли та наша дівчина дістанеться до Вінніпеґу, то часто стає жертвою чайнамена або нїґра. І тут доперва оказується, як дуже завинили матері, що не підготували її до будучого життя як слід. І тому найбільше наших дівчат волочить ночами по місті. Католики інших народностий орґанізують своє жіноцтво. Наші жінки дуже чисто держать хати і добре варять, але своєї релігії не знають як слід, ні не практикують. Мало котра читала історію своєї церкви, або має католицьке видання святого Письма. Досі наші жіночі орґанізації були поза впливами духовенства. І тому не виповнили свого завдання як слід. При помочі церкви зможуть добре виховати свої діти. Тоді їхні діти будуть іти на спочинок не о дванадцятій але о восьмій годині. І тоді будуть мати час і охоту помолитися. Священики повинні зорґанізувати жіночі товариства при церквах і то головно з молодих дівчат, бо як їх виховаємо, такі будуть наші родини. В цій праці повинні священикам помогти дяки та свідомі одиниці зпоміж парохіян. Тяжко є орґанізувати нашу молодь в місті, бо протестанти всякими способами тягнуть ту молодь до себе. Приміром протестантська орґанізація у Вінніпеґу, Робінсон Мемориял начислює між своїми членами яких три тисячі наших дівчат—між ними навіть такі, що мають університетське образування. Пішли туди, бо не мають відповідних своїх орґанізацій. Чомуж ми в тім напрямі нічого досі не робимо? Становище на фармах трохи краще, якщо там помагає учитель згуртувати молодь. Прелеґентка працювала яких 13 літ на фармах. На жаль наші люди не дбають, хто вчить в їх школі. Треба упімнути людий, щоби принимали своїх католицьких учителів, котрі часто без школи. Вони радо працюватимуть з нами, коли дамо їм можність такої праці. А не можемо осягнути при помочі орґанізації, котрої вагу дається відчувати і конечність саме тут, у Вінніпеґу. Інакше будучність наша буде дуже прикра.

Зчерги Я. Д. Стратійчук виголосив довшу промову про ціль і середники БУК-а та відчитав надісланий п. Ф. Т. Мамчуром виклад про тактику БУК-а. Присутні вислухали надзвичайно уважно майже півторагодинний виклад пана дійсного Голови.

Слідував виклад о. Ст. Семчука про ідеольоґію БУК-а з конкретним зазивом виписуватися в члени.

Цего вечора виписалося 51 членів.

Всіх присутних відпоручників, уповажанених від своїх орґанізацій було 52.

В домівці присутних було всіх понад сто осіб.

Вибрано Головний Виконавчий Заряд БУК-а на Манітобу в цім складі:

1. Дійсний голова—Петро Рута, урядник з Вінніпеґу.
2. Перший заступник голови—Емиль Оробко, торговець з Транскони.
3. Другий заступник голови—Василь Чорненький, торговець з Вінніпеґу.
4. Діловий писар—о. Мирон Кривуцький, парох церкви св. Вол. і Ольги у Вінніпеґу.
5. Скарбовий писар—Іван Пробіжанський, хлібороб зі Стюартбурн, Мвн.
6. Писар пропаганди—Дмитро Юськевич, робітник з Вінніпеґу.
7. Скарбник—Данило Торбяк, хлібороб з Поплар Філд, Ман.
8. Судді—Теодор Стефаник, урядник з Вінніпеґу; Петро Торбяк, купець з Поплар Філд; Дмитро Ділай, робітник з Вінніпеґу.
9. Провідники—Пані Пелехата, з Вінніпеґу; Пані Величко, з Вінніпеґу; Пан Пацак з кольоній.
10. Редактор Бюлетеню, манітобська секція—о. П. Божик, парох церкви Пр. Евх. з Елмвуд, Вінніпеґ.

Спільна вечера і конверт, виконаний хором парохії під проводом п. Тимкова при співучасти вечірної школи Сестер закінчили той день.

Звіт зі слідуючого дня виконав вже нововибраний редактор, о. П. Божик, котрий буде редаґувати другу частину Бюлетеню, а саме манітобську, для членів БУК-а з Манітоби. І тому радісно нам повитати з нинішним числом збільшений круг наших співробітників. Вправді це число вийде із цего приводу дещо пізнїше, але кождий з членів БУК-а почуватиме тільки радість з приводу поширення нашої орґанізації на Манітобу а хвилеві недомагання певно вкоротці усунеться. До чого ми стреміли ще від першої хвилі заснування нашої орґанізації, частинно вже сповнилося і є дійсністю. Ще в першім числі Бюлетеню ми взивали Манітобу до акції. Нині ця акція вже зачалася. То ми від цирого серця бажаємо витревалости та залізної послідовности в дальшій праці. Нехай вкоротці не буде ніодної свідомої місцевости нашої в Манітобі, де не булобн відділу БУК-а і як далека та широка ця прегарна провінція наша, най всюди найдуться поставні, горді та активні люди, що носити муть нашу відзнаку на здоровій та чесній груди своїй. Ще раз щиро витаємо ГВЗаряд, рядове Чле́нство БУК-а та бажаємо на шляху змагань за краще завтра наше в Канаді ПОСИЛЕНОЇ АКЦІЇ ЗЄДНАНИХ СИЛ! ВПЕРЕД — ДО ПОБІДИ!

Годиться ще зазначити, що наш Дорогий Владика є без вибору Почетним Головою БУК-а в Манітобі, як ласкаво цей уряд приняв. Це саме є запорукою, що акції нашої ніщо не зборе, жадна пекольна затія ворожа. Бо ми не самі. Знами наш Епископ, духовенство і найкращий добір світських активістів. Але де є Епископ Христової Церкви, там є Батько духовний. Там є лад. А через лад добробут і сила.

Ще одно належить відмітити, а це заклик до провінції третої степової, Альберти. Нам всім треба спільно іти! Ради великої ідеї нашої не поронити сил але скупчити і рушити в наступ проти зла. В наших пробоєвих лавах не сміє бракувати Альбертійських українців католидів! І тому на цім місті ще раз кличемо до них: "Приступайте з нами спільно до праці, до акції позитивної та наскрізь ідейної, бо католицької!"

** **

Оповістки

В днях 4 і 5 падолиста п.р., відбувся окружний з'їзд БУК-а в Гефорд, Саск., для українців католиків околиць Гефорд, Кридор, Витків і сумежних. Про вислід не маємо ще даних. Сподіємося оповісти їх в найблищім числі Бюлетеню. Тепер відмічаємо як позитивне, саму подійсність скликання такого з'їзду і витаємо цю цілим серцем. Дай Боже, щоби з'їзд причинився до посилення нашої праці та скріпив нас на шляху борби за кращу будучність.

Між днями першим а 14 грудня, п.р., всі наші відділи закінчать свою річну діяльність. Значить, замкнуть скарбові рахунки, здадуть точний звіт письменний до Бюлетеню та скличуть Загальні Річні Збори відділів, найпізніше до дня 14 грудня, ц.р. На тих зборах Місцевий Заряд здасть по черзі звіт своєї діяльности. Провідники дадуть одобрення або ні річному звітови скарбовому. Збори в слід за тим виберуть новий Місцевий Заряд на слідуючий рік, 1934. Пригадуємо при тім, що до заряду на слідуючий рік можуть кандидувати члени заряду минулого року, якщо відповідають приписам статута і замітів проти їх діяльности нема. Це навіть краще, бо люди, котрі раз вже були в ділі, набирають досвіду і справности у праці, що тільки виходить на добро організації. В кождім однак случаю збори мають вільну руку і повинні при виборах руководитися головно та одино добром БУК-а як цілости, а не своїм особистими симпатіями чи антипатіями. Віримо, що всі відділи виберуть до зарядів на рік 1934 як найкращих і найбільш активних одиниць зпоміж себе.

⁂ ⁂

Всі новообрані Місцеві Заряди Відділів обовязково мають прибути на Головні Загальні Річні Збори БУК-а, що відбудуться в Саскатуні в Парохіяльнім Домі Просвіти, у днях 30 і 31 грудня, п.р., та першого січня 1934 року. Обовязком кождого члена Місцевого Заряду є прибути на головні збори БУК-а. А щоби подолати трудноші скарбові, звязані з приїздом, радимо зробити на цю ціль якесь підприємство, як приміром представлення, або маленьку забаву, доки ще час і нема посту, або маленький базар чи розіграшку. При добрій волі гроші на подорож легко можна роздобути. Колиби однак їзда поважних перепон всі члени новообраних Місцевих Зарядів не змогли особисто прибути, тоді повинні свої повновласти заступати їх на ГЗР Зборах передати на письмі іншим членам М. Заряду, що поїдуть на з'їзд до Саскатуну, щоби ті відвали в їх імени голоси при виборі Головного Виконавчого Заряду на Саскачеван, на рік 1934. Такі повновласти треба виставити на письмі, за виразним своїм підписом і посвідченням голови та писаря ділового Місцевого Заряду.

⁂ ⁂

Пригадуємо ще раз всім Відділам, що всі гроші відділів повинні бути зложені в банку на добро відділу БУК-а. Точно перевести рахунки та здати з них звіт на зборах і до Бюлетеню. Не отягатися і не відкладати зі звітами ані зі зборами, бо час не жде. Виконати все своєчасно і точно, як виконує природи здоровий організм.

⁂ ⁂

Контест в Альвені, Саск.

Дня 22 жовтня, ц.р., відбувся в Альвені, Саск., контест БУК-а у співі, деклямаціях (живім слові), красномовстві, танках і музиці. День був за холодний і вітер надто пронизливий, щоби без нараження здоровля переводити ще контест спроґивний у точках, які намічено раніше.

На цей день приїхав з Йорктону о. Дм. Гаврилюк, ЧНІ, котрий особливо запрошений прибув відправити торжественну Службу Божу та виголосити проповідь. Церква альвенська наповнилася вірними, що прибули навіть з подальших околиць. Релігійна частина святочного дня випала як найкраще, за що належить признати Отцю Місіонареві.

Сейчас після відправи слідував спільний обід в новозбудованім Парохіяльнім домі Просвіти побіч церкви. Просторна церква в Альвені і такий просторий Дім парохіяльний, збудований тепер серед нарікань інших людий та загального пригноблення грошевого, свідчать, що в Альвені є прекрасні активісти великої і незборної ідеї нашої, котрі ради Христа і Йогож святої Церкви Католицької здібні до найбільших жертв. Це саме є ознакою духового здоровля народу і живучої сили нашої святої церкви. Безперечно, що альвенським українцям католикам належится повне признання і похвала за їхню активність, витревалість і послідовність ділання. В цім також не мала доля праці тамошнього жіноцтва, що все сумлінно і по можности як найкраще причинялося до загальних трудів своєю муравлиною працею і запобігливість. Годиться піднести також працьовитість альвенської молоді і жертвенність для справи своєї Церкви і народу.

Вечером тогож дня слідувала мистецька частина дня, котру почав короткою промовою п. Мих. Герман, місцевий учитель з Київ школи. Він жеж голосив також поодинокі виступи контестантів.

У першій черзі ішли змагання в живім слові. Виступало десять наших юних сил.

1. Славко Наколесник виголосив "Молитва української дитини"—на жаль досить моно́тонно, хоч красною українською мовою.
2. Андрій Задворний виголосив "Село", Лепкого, красно, виразним виговором.
3. Олена Весоловська виголосила вірш п.з. "Наша славна Україна", гарно і виразно.
4. Мих. Щербанюк з питомим захватом віддав Обідного "Ніби на волю мене."
5. Ольга Задворна з чуттєвими відтінями голосу дала нам відчути Шевченка "Чернець."
6. Василина Костюк виразно і гарно висказала вірш "Щаслива ти Україно."
7. Текля Боднарчук виразно і з чуттям передала гарний вірш "Прощай ти Україно."
8. Михайлина Заліщук гарно висказала вірш "Україна."
9. Маленька Орися Чижик заспівала дуже мило "Українка я маленька."
10. Михайлина Боднарчук з дуже гарним висловом і чуттєво віддала "Думку" Шевченка.

Попрошено суддів о признання нагород і оцінки. Суддями були члени Місцевого Заряду БУК-а спільно з Отцем Місіонарем Д. Гаврилюком, ЧІ.

В міжчасі п. Дм. Кобринський виголосив коротку промову, такого змісту: Наші люди приїхали до Канади радше з конечности, як для чого іншого. Воля, яку дає державний устрій цеї доміні і працьовитість наших людий сприяли збогатінню нашого народу. Наші люди були ощадні і тому побіджали інших робітників своєю витревалістю та працею. Люди наші мають малі потреби і помагають собі у всякій спосіб. Тому наше імя славне працею і це позитивно ми передали як велике добро нашому молодому поколінню. На жаль ми затратили відчуття згоди і тому хаос закрався до хат і голов деяких наших людий. Наша організація саме запобігає тому а посилює все добре між нами. Отже наш звичай гарний, котрим ми гордимося і котрий зберігаємо. Це передано нашій молоді і вона його не позабуде. Щоби однак задержати одно мусимо задержати щось важніше, без чого все валиться. Мусимо зберегти віру нашу, католицьку. Я горджуся моєю вірою, бо вона Христова, вселенська, загальна. Але так само як зберігаємо добре, подібно хочемо знищити між нами але. Обявом такого зла є большевизм, сварні, руїнництво. В політику партійну не мішаємося, але підержуємо всю творчу державну працю для Канади. Тому кождий, хто бажає творчої праці а почуває себе українцем католиком повинен вступити до БУК-а.

Отець Гаврилюк проголосив оцінку суддів. Подивляє всіх, що володіють так гарно українською мовою і добре віддали зміст та форму творів. На відмічення заслугує маленька Орися Чижик, котра відважно виступала перед великим зборомі гарно вправлася зі своєї ролі. Першу нагороду зі старших признано Мих. Щербанюкові, другу Теклі Боднарчук, трету Ользі Веселовській. А всі заслугують на похвалу за працю і вміння, що доказали своїми виступали.

Український танок віддали гарно ритмічним гармонійним рухом дівчатка сестри Боднарчуківні, що звеселили всіх козачком.

Спів почався виступом тріо, а саме пп. Топащук, Щербань і Возняк.

Сольо віддав незгірше Ник. Гнений, коби коротше, на тему "Тихий вітер повівав." Була в цім солі ціла історія років 1918 і дальших, котра дуже подобалася о. Гаврилукові.

Слідуюче сольо відспівав п. Заболотний на тему "Ой гляну я подивлюся." До того долуче-

но відповідну міміку і цілість вийшла з питомо українським відчуттям.

Закінчила сольо, пані Топущак, котра справді гарно і з чуттям відспівала о. М. Шашкевича "Цвітко дрібная."

Коротку промову виголосив п. Ф. Мазуркевич, учитель з Альвени, що між іншими сказав і ці слова: БУК працює над духовим піднесенням нашої молоді, щоби всі стали добрими горожанами Канади. Тому всі свідомі і добрі українці католикі повинні вступити в ряди БУК-а і працювати спільно та послідовно над нашим культурним піднесенням. Щоби тут закріпити себе, мусимо мати остої нашої праці. Тому будуємо доми, що мають стати осередком порозуміння і праці наших активістів. Хочемо збудувати банки, лічниці, сиротинці. А щоби це все осягнути, перш усього мусимо триматися того самого, чого трималися батьки наші. Тоді не вмремо (оплески). А коли молодь відреклабися свого, ми пропанці. Число контестів гарно свідчить про працю в Альвені. Так працює БУК. Позитивно. Не розводить сварок. Але всіх хоче піднести на вищий культурний рівень.

Судді признали нагороду у співі: першу нагороду пані Топащук, другу п. Заболотному а трету пану Гненому за зміст співаного вірша.

В поміжі музичнім виступили Возняк, сольо на скрипці, коломийка; Славко Веселовський, сольо на скрипці—Мих. Губчак, сольо на скрипці. Цей останній дістав бурю оплесків і був викликаний знова. Скрипка заговорила в друге, ніжно і з чуттям.

Скрипковий дует відіграли пп. Білий і Губчак, на жанр "Реве тай стогне." А тому що дует цей припав дуже до вподоби присутним, відіграли ще додатково "Скажи мені правду." Зібрали заслужені оплески та похвали.

Гарну промову і добрим виголосом сказав Мих. Шемелюк на тему "Католицька церква, наша остоя і сила." Бесідник подав короткий історичний начерк дій нашої церкви, зачинаючи від слів св. Еван. Маттея "Ти є скала і на тій скалі Я збудую мою Церкву," і підчеркнув згодом рівнобіжність зросту нашої церкви і зросту нашої державности через і при помочі тої церкви.

Слідував додатковий дует панночок Костюківних п.з. "Тече вода зпід явора," котрий присутні нагородили рясними оплесками.

Коротку організаційну промову виголосив п. Й. Топущак, учитель зі школи Ланівці. Він сказав: Наш нарід намагається всюди засимілювати під ріжним оглядом. І коли у Старому Краю роблять це чинники посторонні, то тут ми самі часто асимілюємо самі себе. У Старому Краю мимо всього асиміляція не вдалася нашим "опікунам." Тут інакше, бо маємо свободу і кождий з охоти може робити, що вважатиме корисним та добрим. БУК бажає підняти нашу молодь до творчої праці при помочі контестів. Так вироблюємо пошану для нашого побуту, нашої мови і звичаїв. Так при помочі контестів у виразній співпраці з рідною школою робимо одну найкращу і найбільше може потрібну народну роботу. Наша дитина повинна знати те все, що відмічає нас як українців позитивно. Такою працею станемо також помічні нашим братам у Старому Краю і станемо для них гордощами і звохотою в їх тяжкій боротьбі за власне право свобідного життя на рідній землі. БУК робить це все організованим ладом а як доказ наводить і відчитує зі статута точки про культурно-освітну ціль та середники. Діяльність наша не робить через гучний сварливий крик, але тихою основною працею, що поведе нас вперед до кращої будучности. БУК поступає вперед не шумом, а просвітою широких мас свого членства. З нинішнього вечера лишиться нам всім захват і променість духа. З тим настроєм ідім до дальшої невсипучої праці під організованим проводом БУК-а.

п. Дм. Скакун дуже красно виголосив повний змісту вірш, п.н. "Не сумуй народе, не для тебе плач."

Кілька слів про Канаду, як свій рідний край, котрий любить всім своїм єством і для котрого думає працювати, сказав юнак з Ланівець, Василь Войтович.

Сидір Скакун з Альвени наче закінчив цей вечір вирізьбленими змістом і формою словами гимну, "Родились ми великої години." Нове покоління молоде, юнацьке, тілом і духом, свідоме і горде своєї свідомости зростає і стає в ряди активних борців за краще завтра своєї Церкви Католицької і Народу Українського в Канаді.

А кінцевий промінчик красного виховання і родинної милозвучности виголосила маленька Тереня чижик з Альвени Шевченкове, "Учітеся брати мої."

Кінцевими словами о. Гаврилюка, котрий ще раз подякував за гарний вечір контестантам і звохотив до дальшої праці закінчено мистецьку частину дня. А почалася безжурна, весела забава молоді і старших при співучих звуках скрипок.

Годиться замітити, що й місцевий. о. Парох сказав пристойно свої слова і прибув хоч пізніше, але прибув з Брука, мимо снігів і мимо того, що треба було самохід кіньми витягати. Альвена все таки горою, НАША УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА АЛЬВЕНА! Славно.

* * *

Нові Відділи БУК-а

Відділ ч. 16, з ряду засновано у Вінніпегу старанням наших активістів, а головно неструдженого в праці о. Мирона Кривуцького, пароха церкви св. Володимира і Ольги, або як звичайно називають "малої церкви." Вписалося 89 членів, що з раніше вписаними 20, творить поважне число 109 членів. Не можемо здержатися від того, щоби не висказати нашої радости на вид цего світлого поширення БУК-а у Вінніпегу. Віримо, що за парохією св. Володимира і Ольги вкоротці підуть інші наші активні парохії та парохіяни і Манітоба вкриється сіткою наших відділів. Саме основання відділу ч. 16, як першого того рода в Манітобі і у Вінніпегу та поважне число вписаних свідчать, що наші українці католики мають вже досить політичних сварок на тему, котра партія скоріше по своїй рецепті вибоже Україну, але бажають творчої, позитивної і активної праці в нашій вітчині Канаді, бо лише праця така для Канади є також працею для України. Це свідчить також, що наш нарід в суті здоровий остав і мимо всіх ділань демагогів та політичного шарлатанства дуже добре визнається, хто його друг а хто ворог і не бажає довше бути досвідом в руках всяких безвідвічальних груп чи одиниць. Будиться до оновленого життя наш УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ВИНІПЕГ і тому Вінніпегові та його активістам кличе з цілого серця радісне: ВИТАЙТЕ!

Це значить ще, що наш нарід остав вірний нашій українській католицькій церкві і тільки з тою церквою хоче співпрацювати та її тільки довіряє. Дальше це значить, що провід тої церкви тішиться повним довірям своїх вірних і моральною піддержкою в задуманій праці. А дальше це значить також, що многі літа безвідвічальної скандалістики проти нашої святої церкви скрахували у весь зріст їх авторів і на будуче певно також скрахують. Для ворогів нашої церкви і нашого руху остало тільки одно: Не тратьте куме сили, спускайтеся на дно—того хаосу, котрий ви викликали.

Заряд відділу ч. 16 представляється, як слідує:

Голова—Филемон Андрійчук.
Заступник голови—Василь Забороцький.
Діловий писар—Михайло Гавриш.
Скарбовий писар—Никола Фещин.
Скарбник—Гринь Довбуш.
Провірники—Іван Кравчук і Максим Мудло.
Судді—Михайло Троян і Онуфрій Шушкевич.
"Мала церква", найстарша і найперша! Славно!

Головні Загальні Збори БУК-а

Відбудуться в Саскатуні у днях 30 і 31 грудня п.р., та дня першого січня 1934 в домівці Парохіяльної Просвіти побіч церкви. Як згадано на іншому місці обовязані прибути на них всі члени Місцевих Зарядів поодиноких відділів БУК-а з голосом дорадчим. Голос рішаючий підчас голосовання матимуть згідно зі статутом тільки члени Місцевих Зарядів або уповажнені до того відпоручники згаданих членів. В програму включено дуже важні організаційні справи і всіх нас займаючі—тому бажана як найбільше численна участь членів БУК-а.

Програма в подробицях представляється так:

День 30 грудня, 1933

Година 9.30 зрання, торжественна Служба Божа духовенства при участи Преосвященного Владики і проповідь, в церкві св. Юрія в Саскатуні.
Година 11.00, отворення з'їзду Дійсним Головою, п. Я. Д. Стратійчуком—привіти.
Спільний обід в домівці нарад.
Пополудні, година 3.00 до 3.30, виклад о. П. Криворучка: Назва і осідок БУК-а.
3.30, до 4.00, Ф.Т.Мамчур: Наше становище.
4.00, до 4.30, о. Гр. Шишкович, ЧСП: Наша релігійна ціль і середники.
4.30 до 5.00, Й. Топущак: Наша ціль культурно-освітна і середники.
5.00, до 5.30, Ф. Мазуркевич: Наша ціль становa і середники.
5.30, до 6.00, Дм. Кобринський: Наше членство.
Спільна вечера, по вечері мистецька частина.

День 31 грудня, ц. р.—неділя.

Година 9.30, зрання торжестенна Служба Божа і проповідь.
Година 10.30, до 11.00, М. Білинський: Наші відділи.
Година 11.00 до 11.30, о. Іван Бала, ЧІ: Головний Виконавчий Заряд.
Спільний обід.
Година 3.00 пополудні, о. Ст. Семчук: Наша преса і наші напрямні.
ЗАТВЕРДЖЕННЯ СТАТУТА.
Звіти поодиноких членів Головного Виконавчого Заряду.
Уступлення.
Принятя до відома.
Іменування членів до Головного Виконавчого Заряду на рік 1934.
Голосування.
Перенятя проводу через нововибраний Головний Виконавчий Заряд.
Спільна вечера і після вечері мистецька частина.

День першого січня, 1934, понеділок

Година 9.30 зрання Заупокойна Служба Божа за всіх усопших українців католиків Саскачевану, з парастасом.
Година 11.00 до 11.30, Брат Методій: Наша будучність.
Година 11.30 до 12.00, О. Жеребко: Чому українські організації храмають?
Спільний обід.

Від години 3.00 пополудні дальші виклади пп. Н. Шеремети зі Саскатуну, Гр. Гараха з Кридор, П. Єнджейовського з Бруно, Дм. Скакуна з Кадворт, Гр. Клісіля з Кармел, Василя Войтовича з Ланівець, панни Олі Стратійчук з Борщева і пані Кат. Жук з Гефорд.

Програму пополудневу доповнять ще точно заповідані теми, котрі проголоситься в слідуючім числі Бюлетеню.

Спільний бенкет, тости, співи і принагідні промови закінчать вечером з'їзд.

Всіх членів БУК-а ще раз запрашаємо прибути!

Нічліги будуть для гостий даровиті по домах членів БУК-а зі Саскатуну. Обіди і вечері будуть по можливо найменшій ціні, так щоби кождий був вдоволений відповідним харчем і ціною.

Саме на той час припадають залізничі знижки, отже є нагода їх використати. Надіємося масового прибуття тим більше, що наш дорогий Преосвященний Владика, Почесний Голова БУК-а ласкаво заявив свою присутність. Отже без отягання і зайвих зволікань готовтеся до приїзду та заохочуйте до нього всіх свідомих українців католиків.

⁂ ⁂

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

Молитва

Господи Боже, Царю мій і Творче сил! Віддаю Тобі найвищу честь всім моїм єством і всіми моїми силами. Всю мою волю, ласкою Твоєю всемогучою скріплену, хочу спрямувати тільки до висот, до добра, жити і ділати згідно з Твоєю волею святою, вірити і жити з віри. Думку мою немічну, просвітлену світлом правд Твоїх, хочу звернути до творчих ідей і поривів та ними сповнити мої бажання. Все для Бога, мого найвищого і останнього добра. Всю мою любов і жертвенність хочу віддати лише Тобі на службу, бо служба для Тебе солодка і мила, як невядимий цвіт. Для Тебе хочу жити, боротись, страдати і радіти, тут і вічности, амінь.

Ісусе Христе, утаєний в найсвятішій Тайні Евхаристії, змилосердися наді мною!
Серце Христове, ратуй мене!
Отче, Сине і Духу святий, помилуй мене!
Матінко Божа, заступися за мною!
Свята Терене від Дитятка Ісус, молися за мною!

⁂ ⁂

Слово на з'їзд

Володимир Босий.
учитель в Монтреалі.

(Докінчення)

Маючи в той спосіб запевнення доріст будучих провідників нашого пляну в Саскачевані і дійсних його виконавців, можнаби говорити дальше про організації. Мені здається, що найкраще поставлена схема організаційна в Саскачевані, виглядаби так:

(А) Рідна Школа.—При кождій парохії з осідком пароха повинна бути Рідна школа, яка держить при собі тих найменших—дітвору. Провінціональний комітет Рідної школи повинен би підчинятися прямо централі провінціональній—а через неї, централі головній.

(Б) Молодь.—При парохіях повиннаби молодь організуватися передовсім в Марійських Союзах, а більше жива молодь в пласті, так само як дівчата в дівочих пластових курінях.

(В) Молодь військового типу.—Повиннаби організуватися в Січах і управлятй спорт.

(Г) Старші громадяни.—В місцевих культурно-освітних товариствах і читальнях.

5. Окрім тих товариств наші люди можуть організуватися професіонально. Фармарі-хлібороби повинніби утворити саскачеванський союз українських хліборобів, який своїм головним завданням ставивби справу найкориснішого збуту фармерських продуктів, особливо пшениці (пул) і найдешевшого набуття машинерії, та найдоцільнішого поліпшення землеволодіння. Такий організований союз, з місячною вкладкою, бувби справді самопоміччу для наших фармарів. Наші робітники по містах і кущі (сторінки) могливби творити подібні свої союзи з цілями відповідно до їхньої професії. Всіх однак членів того чи іншого товариства, секції, групи чи союзу, вязалоби членство парохії. В такім випадку місцева парохія булаби тим найміцнішим звеном—обручем, у якім поміщувалисяби наші люди. Лише обєднані духом Церкви Католицької ті члени ріжних, наділі потрібних угруповань, булиби обєднані і в своїй громадській праці.

6. Річ ясна, тут ще потрібне світеське ідеольоґічне обєднання тих людей. Для того аж тепер на чергу приходить культурно-освітня акція. Ся акція вимагає друкованого слова. Тим словом есть КАТОЛИЦЬКА ПРЕСА і КАТОЛИЦЬКА ЛЕКТУРА-КНИЖКА. Бо та преса і лектура нащастя в наших днях вже має і світську ідеольоґічну лінію, лінію гетьманського світогляду. Під сю пору тою пресою есть Українські Вісти в Едмонтоні і їх не лише треба плекати і інші видавництва ворожі світоглядові Католицької Церкви, а гетьманському окремо, усувати з рук наших людий, але їх треба обовязково дати за гроші в руки кожного члена української католицької парохії. Колиби для саскачеванських наших плянів міг повстати ще один такий орґан, то такий треба лише привитати. Але з досвіду знаю, що краще есть мати один сильний і певний орґан, чим два слабі і непевні. Видавництво католицької книжки для наших людий в Канаді розпочинає свою роботу в Монтреалі і воно заповнить сю другу прогалину в нашій культурно-освітній і пропаґандивній праці.

7. Не раджу і як найрішучіше перестерігаю будучий український католицький Провід у Саскачевані оглядатися у своїй роботі на Вінніпеґ, мовляв це наша "централя." Бо окрім Епископського Ординаріяту, з самим нашим Епископом на чолі, який есть для нас українців католиків в Канаді одиноко. найвищою та природною централею, яку нам тому саме у всіх справах слухати треба—у Вінніпеґу **нема** жадної іншої централі ні товариства, ані навіть прикладу, якого Вам треба слухати або піддержувати, або наслідувати. За малими вимками кількох кращих світеських одиниць і ґуртків, за вийком наших парохій та їхніх душпастирів, та запомоґових братств, особливо братства св. Івана Милостивого та немногих ґуртків Марійського Союза при згаданих парохіях, там у Вінніпеґу серед світеських людий у всіх справах громадеських панує повний хаос і від него саме українцям католикам в Канаді треба радше відмежовуватись, чим від него щось для себе брати. Длятого на мою думку, Саскачеван повинен проявити свою роботу в межах своєї провінції. Альберта свої, ітд. Колиж Саскачеван зачне, підуть за ним другі інші провінції і з часом вже не буде трудно обєднати всі ті наші провінціональні централі в одну канадійську. А Вінніпеґ буде найдовше хорий. тому звідтам у громадеських справах від світських не очікуйте нічого.

8. Хотівби я ще тут поділитися думками з Вами дорогі Пані і Панове у найважнійшій справі. В справі КАТОЛИЦЬКОЇ АКЦІЇ. Виходжу зі заложення, що переживаємо упадок сучасної культури і цивілізації, яких основами в початках був християнський ідеалізм. Той ідеалізм поводі висували з основ сучасної цивілізації і культури люди пера і масного язика. які переставали бути членами Католицької Церкви. Релігійна обоятність, сектанство і цілковите безвірство, яке на наших очах зорґанізували большевики, заливають майже цілу поверхню земної кулі, отже все людство. особливо краї. опертї колись так сильно о Петрову скалу, Церкву Христову. Бачу ясно близький розвал тих країв. при зударенню безвірства большевизму в такій чи іншій відміні. з віруючими елементами. Бачу ясно зудар атеїстичних міст з віруючими фармерами, чи як їх звемо ми, хліборобами. Хто вийде побідником в тім зударі? Чи Христос, чи сатана? Даймо собі відповідь на те. Як близько і як міцно ми при Христі? Як ентузіястично ми видвигуємо хрест в гору? Чи так, як фанатично не роблять сини антихриста? На се і є католицька акція. Сьогодні вже не є католиками ці, які мовчки придивлялися. як сектанти розбивали їх парохії. Не є сього-дня католиками також ті, що так себе називають. тому що в сій церкві хрещені, або до неї час до часу ходять. . . . .Не є навіть католиками ці, що байдужні за долю душі сусіда свого. Сьогодня світ потребує КАТОЛИКІВ ПОДВИЖНИКІВ. МІСІОНАРІВ. АПОСТОЛІВ! Бо тільки католик, чи він світський чи духовник. чи в такій чи іншій організації, що стає апостолом Католицької Церкви і католицького світогляду. сьогодня вартісний католик і повний католик. І тільки ті ентузіясти католики зможуть протиставитись завтра походові антихриста і тільки вони можуть рішати на долі християнського світа. Хто з нас тим ентузіястом і кілько нас? Святіший Отець і всі Епископи закликують тепер весь світ до католицької акції, значить до апостольства, до ентузіястичної плянової роботи. до орґанізації і пропаґанди. І нащастя та свята акція поширюється скрізь по всіх народах, всіх дієцезіях, всіх парохіях, також по наших українських, особливо в Старому Краю. Початки слідні і в нас, в Канаді. Зачніть всю вашу роботу в дусі католицької акції, пляново, вперто з ентузіязмом, офензивно, з ясним хрестом видвигненим в гору, а успіх прийде, бо таке діло благословитиме БОҐ!

Кінчу. Здоровлю всіх старих знакомих і витаю всіх присутних з'їзду. Бажаю всіх благ і успіхів в наміченім та розпочатім ділі. Боже помагай Вам з Різдвом Христовим і Новим Роком.

Ваш Володимир Босий.

—o—

Примітка редакції Бюлетеню:

Слово п. Босого ми помістили у виїмках.

З богатьом ми там годимося. але с місця, з котрими не годимося. І так не годимося з тим, щоб молодь орґанізувати в політичних ґрупах—бо річчу молоді є в першій мірі вихования—а воно зростає через образування—отже студії. Лише юнак, який вихіснує свої здібности і час молодечий як слід в науці та вихований при релігійнім освідомленню на повного чоловіка, доперва тоді може стати корисним також в політичнім житю. Інакше доходить до найдократії і розпережання. значить до руїни молоді. Доказом того справа Барановського і товаришів в Галичині. Хоч не перечимо. що і тут можуть бути геніяльні юнаки, до котрих ці напрямні примінення не матимуть. Але ґеніїв мало. . .

Друге місце, з котрим не годимося вповні, це справа преси. Ми так бідні на пресу.що треба витати кождий наш новий український католицький часопис і бажати йому розросту і не воротити закладу. Чим більше будемо мати пресових орґанів, тим сильніше буде їх становище моральне і фінансово також. Доказом цього наш Бюлетень, який без всяких пресових фондів, тихо і невсипущо перебрав свій переліг та вийшов ще більше блискучим при 12 скибі, як був при першій. Про цю справу обширно буде мова в слідуючім числі. Ми від себе дуже радо повитаємо нові пресові орґани українців католиків в Манітобі і на Сході, приміром у Монтреалі, та віримо, що за Божою помочею цего внедовзі діждемся. . .

Знова більшість помічень п. Босого правда вони сповняються або сповнилися, як приміром в справі нашої орґанізації, котра є поширеним збором територіяльно-становим. а також понадстановим і понадклясовим, як і понадпартійним в дусі католицької акції. Винніпеґ, як такий. подібний до кождого міста. Отже є там добрі та злі сторони. І тому очеркнення п. Босого односторонне. Ми знаємо НАШ КАТОЛИЦЬКИЙ ВИНІПЕҐ і на него покладаємо великі надії. А в Божі віримо, що не заведемся. Акція почата там о. Кривуцьким дає всі найкращі сподівання і надії. . .

—o—

МІЛІОНЕРСЬКА ЗАБАВА

др. Семен Демидчук.

⁂ ⁂

В 240 числі "Діла" з дня 13 вересня, п.р. помістив др. С. Демидчук статтю під повищим наголовком, з котрою бодай у виїмках уважаємо за відповідне повідомити наших впов. Членів. Стаття звучить, як слідує.

"Американські мілїонери мають часом неабиякі примхи, коли не знають, що зробити з

мастком. До таких прямих належить між иншими ставити себе на котурни спасителів людства і сипати гріхами на "домашні місії." Тими домашніми місіями уважають вони нищення католицизму між свіжими імігрантами з католицьких країв.

В Америці ця діяльність оправдується тим, що стара протестантська віра тут підупадає, церкви переходять у руки католиків, богато видних людий з наукового і духовного світа переходить до католицької церкви, а ціла англіканська єпископальна церква виказує у своїм нутрі замітне змагання до цілковитої асиміляції з католицькою церквою і так званий "англокатолицький" рух стає подібний до колишнього оксфордського руху в старій Англії для збереження релігійного духа серед ісповідників англіканської віри. Дехто пророкує, що за сто літ Америка ціла буде католицькою.

Але хибно булоби думати, що протестантська віра не має оборонців. Саме навпаки. І тут одиниці, що все посвячують на оборону старої традиції. Недавно в новинках "Діла" була згадка про книжку Теодора Абеля, який виказує, що на вдержання кождої з католицизму на протестантизм навернені особи треба докладати по $30. річно. Хтож то докладає? Ясно що не протестанти бідаки, а протестанти мільонери.

А тепер возьмім чисто економічну справу. Коли приходиться допомогти чи народній установі, чи бідному чоловікові, чи хочби своїй церкві, то не легко витягнути гріш. Але, як прийде до релігійної боротьби, останній цент дає чоловік, доки сам не піде з торбами. А як вже збудують другу конкуренційну церкву і прийдеться утримувати духовника, то треба тягнутися з останнього, а тоді вже нема мови про жертви на народні цілі. Вправі зтим іде цілковитий переворот у способі думання." Як довго була в громаді одна церква, був спокій, або як був заколот, то хвелевий. А з повставанням другої церкви починається постійна ворожнеча двох таборів, огнище обсуджування тих видних одиниць, що досі приїздили до громади як українці патріоти і.....ми є свідками в Америці такого дива, що від української ідеї відсуджується найщирших людий, заслужених патріотів лише тому, що вони не хочуть брати участи в релігійній боротьбі або покидати свою дотеперішну релігію.

Релігійні справи є далеко серіознішні, чим нересічний чоловік навіть з вищою освітою собі уявляє. Америка це типовий край найріжнійших вір і сект. Ви читаєте часто про неімовірну толєранцію між всіми церквами. Але не часто читаємо ми, що американська цивілізація цілковито залочлостьєя, бо майже половина населення лише з імени до тих сект належить, а надії не аґностики-погани. Супруже життя зруйноване цілковито, родини порозривані, діти без Божого страху виростають як бурян і прижий европейць дивиться на них, як на російських воєнних "вовчепять." Ось причина, чому люди і суспільні обсерватори приходять до висновку, що як Америка має врятуватися, то стане католицькою за сто літ, або цілком здичіє.

А коли такі погляди чуються саме в протестантській Америці від протестантів пасторів, суддів, лікарів, суспільних діячів, то мимохіть впинає питання: пощож поширяти сектанство серед українців, коли протестантизм і так не втримується?

Відповідь хиба одна: Це мільонерська забава на велику скалю.

—o—

КЛЕНОВИМ ЛИСТКАМ КАНАДИ.

о. Ст. Семчук.

з річницю 11-го падолиста.

Океани наче крила—
я серце океан.
Груди силою сповняє
канадійський лан.
Скиби чорні, непоборні,
сонце й ясень озер
Розпалив в зіницях рано
степовий орел.
Із далека,—із висока
скованою поля—
Фляндрські маки червоніють,
зґадують орла.
Що він ясен, що він красей,
гордий вольноопер

За Канаду—ген, за морем
кровавився—мер.....
Серце броснями набите
а уста горять.
Гей, в степу бунжужно, гордо,
як клени шумять!
Плещуть мохрам сині хвилі—
Чайки як думки.....
Повертають з ясним сонцем
збройні байдаки.
Журавлі ключем вертають
Лебеді ячать—
Кленовим листкам Канади
сондево зростать!

ПЛАСТ

Кожний відділ БУК-а повинен зорганізувати рій пластунів під своєю опікою.

Що таке пласт, певно кождий читач Бюлетеню вже від давна знає, то однак щоби уникнути непорозуміння для тих, котрі необзнакомлені з пластом, коротко поясню. Пласт є організацією молоді від 8—18 літ життя, котрої ціллю є виховання молоді в добрім характері, щоби так зробити з них добрих членів суспільности, гідних парохіян, безоганних горожан краю, в котрій живуть—одним словом, дотепних людий, котрі вміло згодом можуть переняти на себе життєві обовязки і досконало виповняти становище, яке Провидіння Боже їм призначило.

Дуже важною річею є, щоби нашу організаційну енергію ми звернули на виховання молоді, бо фактом на жаль є, що величезне число нашої молоді щорічно відчужується від практик нашої святої віри, а тим самим і від народу свого і обертається в якихось народних метисів, котрі ні англійці, ні українці, а котрих будучність на віки затрсена. Таку виховавчу працю веде нама католицька церква в Канаді під проводом священства від початків нашої імігрції, мимо великих труднощів, строючих протестантизмом, асиміляцією та всяким хаотичним розкладом демократії. На поміч церкві стали до праці Брати Християнських Шкіл зі своєю колеґією в Йорктоні і Сестри Служебниці зі своїми численними заведеннями. Кождий член БУК-а повинен всім зусиллям поширати ці заведень. Про них ми не смімо призабути. Тут пласт під проводом характерних одиниць повинен відіграти велику ролю. Бо як для старших необхідним є БУК, щоби вишколити їх на воїнство Христової Церкви світське, так і для молоді треба згромадження, котре гуртувалоби її і гартувало до многих труднощів, котрі доведеться в житю зустріти.

Щоби однак не займати надто місця дорогого в Бюлетені над тим, що пласт це корисна установа, приймім це за доказаний факт, що саме ця організація є для нас необхідною і приступім до здійснення тоїж організації. Відділи БУК-а дуже гарно надаються до здійснення роїв пласту під їх опікою. Щоби однак справа пішла добре, треба доброго скавтмейстра. Заряд відділу повинен в тій цілі скликати засідання і вибрати відповідного до тої цілі молодця. На скавтмейстрів надаються найкраще отці духовні і учителі—однак це не значить, що хлібороб або купець не може проводити росм, бо многі фармерські сини є першорядними скавтмейстрами. Порадним є, щоби кандидат мав знання англійської мови. Будучий проводир най вивчить пластової ідеольогії через курс, що одержить почтовою перепискою з головної пластової централі в Отаві. Цей курс дуже пожиточний навіть для тих, котрі не задумують брати активної участи в проводі і можливо його одержати за 50 ц. (на кошт переписки) від: *The Camp Chief, 306 Metcalfe St., Ottawa, Ont.* Ці, що пишуть по сей курс, най пишуть по *"Gilwell Course, Part* 1. Коли хто перейде той курс, а річ це можлива протягом двох місяців, стане скавтмейстром і готов проводити росви.

Однак для добра організації і щоби не було непорозуміння між родичами а пластовим проводом, централя приписує зорганізування пластового комітету зі старших, звичайно з родичів, котрий має повну контролю рою і провидира. На такий комітет гарно надається саме заряд Місцевого відділу БУК-а.

Тому активісти, порушіть справу на найблищих сходинах вашого заряду і ми раді довідатися, хто буде першим в організації пластового роя. Коли вам дещо неясне, або потрібно якої поради, то я радо поможу. Посилайте звіт про намічену працю до редакції Бюлетеню, щоби ми всі знали про ваші заходи і успіхи.

"Ватажок сичачих кобр."

B. L. Korchinski, Scoutmaster,
Box 9, Holdfast, Sask.

—o—

ОРҐАНІЗАЦІЯ

Йосиф Топуцяк.

Часто не розумісмо самого слова "орґанізація", та не доцінюємо важного змісту того слова. Орґанізм і орґани зближені не лише звуком але і значінням. Орґанізмом звемо приміром тіло людське, котре складається з голови, кадовба, рук і ніг, костий, итд. А всі ці части творять одну живу цілість, що є спосібна до життя, розвою і ділання. Подібно дещо мається справа з орґанізацією. Тут много частий. Ці части, ці люди, мусять так упорядкуватися, уложитися і згармонізуватися, щоби з того вийшла цілість здібна до життя і могла жити, розиватися і ділати. Ця цілість має стреміти до одної цілі. Орґанізація це з'єднання многих осіб, так уложених, щоби могли стреміти до певної цілі і сповнити певне завдання. Тому сміливо можна сказати, що орґанізація то великий чоловік. І справді орґанізація то могутність, то сила дорослого чоловіка супроти слабости малої дитини.

Здоровля тіла залежне від здоровля кождої части тогож тіла. Так само здоровля орґанізації залежить від здоровля кождого члена і спосібности його ділання та здібности.

Як ми розуміємо орґанізацію БУК?

Не розуміємо її як фінансову користь ані особисту виживу. Є много злуки людий, котрі зовнішньо, механічно обєднані і силою того самого факту при першім напорі обставин або ідейнім наступі противника розпадаються. Коли орґанізація звязана фінансовою користю, або особистою вижиною, як це приміром обіцює соціялізм, то членство рядове виховане на такій ментальности скорше чи пізніше піде за тим, хто більше пообіцяє, або дасть. Тому на Україні скрахували всі соціялістичні партії в обличчу большевизму, котрий без розбору обіцяв все, бо нічого не думав і не міг додержати. Колиж орґанізація повязана механічно, так жовтірі оловяні, що забавкою дитини, а повязана вона так бо без ідеї нема вірности. Ідея це душа орґанізації. Отже одною з перших чеснот орґанізованих людий є вірність. Велику долю тої чесноти виявили саме наші галицькі віськові частини в недавні Світовій війні і тому нема галицька українська армія представляла найбільшу боєздатність. А корінь тої чесноти лежав у релігійнім вихованню галицького українця, котре було і буде католицьким.

Вірність творить льояльність. Льояльним треба бути супроти цілий і духа орґанізації. Так впроваджується рядове членство до великих завдань державних, котрих без льояльности годі виповнити. Тому БУК вимагає на першім місті льояльности для Канади, бо лише тим робом станемо також хосенні для Старої Вітчини, України.

Дальшою чесноткою орґанізованого члена БУК-а є довіря одних до других. Кождий з членів БУК-а рад помогти проводови орґанізації, свому Місцевому Зарядови і має все довіря до свого орґанізатора та провідника. Це значить, що не ставляю колод в праці других, але сам відсуваю їх, коли хто такі колоди кидає. Єдиний поплічник незнаний для членів БУК-а.

Кождий член БУК-а є сталим, не міняє себе. Він є сталим у церкві, в громадсько-суспільнім житті і як громадянин держави. Люди, котрі міняли себе і хиталися, нині внутрішно розбиті та вічерпані стали неможливі взагалі до всякої орґанізаційної праці а ті, що покинули церкву, нині самі всіма покинуті, навіть часто найблищими.

Кождий знає мучить тямити, що без проводу не можна збудувати ні товариства, ні держави, а проводу без карности нема. Тому визнаючи провід, мусимо також визнавати карність, котра буде протиставитися нашому вже вкоріненому анархічному індивідуалізмові, котрого вищітом недавна отаманщина. Ми мусимо підчинятися своєму проводові і повинуватися йому, як армія, що борється за найвище і найкраще, бо Христові ідеали.

Пусимо плекати духа жертвенности. Навчитися давати на церковні та громадські цілі і не думати, що все чоловік має тільки сам єхіснувати, без взгляду на положення ближнього та спосіб роздобуття наживи. Раз вже мусимо зрозуміти, що даємо самі собі і коли підномагаємо громадно

нашу церкву чи орґанізацію, то це вертається до нас стократно у виді добре вихованих дітий, попанівку і спокійної совісти власної та тихої старости.

Один член повинен помагати другому у всякий можливий спосіб, словом чи ділом, бо тим випливає найвищу любов і попану. Рішучо треба вистерігатися, щоби не зробити другому прикрости та болю.

Всі ми почуваємося як члени, великої родини, БУК-а. Не чуємося чужі і самітні. Знаю, що наші члени ради мені, а я їм і тому радо з ними стрічаюся та їх в себе витаю. І тому всі справи орґанізації не є мені чужі і якісь далекі, але близькі мому серцю, значить я почуваю відданість моїй орґанізації, з нею радію і нею сумую.

Противниками не займаюся зовсім. Можуть собі робити що собі тільки бажають. На них не оглядаюся. Роблю своє ділю. В мене є моя орґанізація, свої члени, ціль і зними та для них спільно працюю. Тому я не половичним, але виключним в праці для орґанізації.

Отже головними чесноткми нашого членства є: Вірність, льояльність, довіря, сталість, карність, послух, жертвенність, любов, попана, відданість і виключність.

ДОПИСИ

Дня 15 жовтня, н.р.—Відбувся протибольшевицький мітинґ наших членів в Приймовім біля Вонди, Саск., в парохіяльній читальні Просвіти ім. Митр. Шептицького, котрий вийшє такі рішення:

1. Ми, присутні числом 47 душ, протестуємо проти винищування українського населення большевицькою владою і насильного відбирання середників до життя, як також виселювання на Сибір.

2. Також пятнуємо всіх тих, що тут, в Канаді, ширять комуністичну агітацію і помагають тим робом ворогови нищити наших братів на Наддніпрянській Україні.

3. Большевицькі комісарі в Канаді своєю агітацією наносять ганьбу українському народові в Канаді, вимагаючи його до большевицьких походів та демонстрацій—проти чого, як також проти роботи тих людий рішучо застерігаємося і протестуємо.

Ґнат Курмей, председатель.
Дм. Кобринський, шкар.

** **

Дня 15 жовтня, н.р.—В Кридор, Саск., в парохії св. Димитрія відбувся базар на украшення церкви, котрий то базар устроїло жіноче Братства Серця Христового і БУК. Ще з початком жовтня Гр. Гарах скликав мітинґ в тій справі і всі радо згодилися та вибрали Гр. Гараха за голову в цім ділі. п. Гарах покликав жіноцтво до участи в цім ділі і воно приготовило дуже гарний обід в доділ. п. Гарах покликав жіноцтво до участи в цім ділі і воно приготовило дуже гарний обід в домівці, у Кридор. До комітетових базару покликано пп. В. Воробця, В. Харка, Гр. Харка, М. Чехнігу, П. Булкевича і В. Романовка. Комітетові справили дещо річий за дуже суму $15.30—а решту річий дарували жінки та дівчата наші. Після Богослужения дня 15 жовтня, всі парохіяни разом з родинами приїхали на спільний обід до домівки. Мило було дивитися, як всі спільно заєдно до столів, наче одна велика родина. Після обіду Гр. Гарах згадав про ціль нинішнього дня. Пригадав, що колись у цей день наше славне козацтво молилося Богу і Матір Божу у великій пошести мало, так що навіть образ Матері Божої в похід брало. Так і ми нині зібралися всі, віддавши честь в церкві Матері Божій. Недавно був ще день подяки, як державний день Канади. Отже і ми зібралися подякувати Богу за все, що часмо і що Бог дав нам сего року. А жіноче братство раде прикрасити нашу церкву, отже весь прихід з цего обіду і базару піде на сю ціль.

Затарахкотіло колесо щастя, купують значки на розіграшку, іде гарячкова праця. За дві години, ним сонце зайшло, було готових $198.—і при тім весело забавились. Честь і славно для громади в Кридор, що так щиро і охоче дбають про Божий Дім. Щиро і сердечно дякую всім панам

з Братва Серця Христового і членам БУК-а та загально всім парохіянам парохії св. Димитрія в Кридор за щиру і активну участь в базарі на дохід церкви нашої. Зокрема Жінкам за добірні страви а Панночкам за дарунки на базар і услугу, а Татам за гроші. Щире спасибі!

За комітет, Григорій Гарах.

З ЦЕРКВИ і СВІТА

1. Преосв. Павло Гойдич, український католицький епископ Прашева, окремим меморіялом представив невідрадне положення українців католиків прашівської дієцезії на полі шкільництва. В чисто українських селах міністер освіти Дерер заводить словацькі школи і так намагається зісловачити наш нарід. Преосвященний Гойдич домагається пошанування прав укр. населення і заведення укр. шкіл.

2. Дмитро Феруляк-Григорович, член основатель і перший голова обединаних укр. бувших організацій в Німеччині, помістив в пресі заяву під днем 7 вересня, ц.р. про своє зірвання з комуністами. Бо "комунізм служить для обману мас і до підбурювання класової ненависти." Кінчить свою заяву так: "Для українця, в якого серці жевріє ще хоч маленька іскорка любови до свого поневоленого народу, не може бути місця в комуністичній партії."

3. На студії до Риму виїхав В. Гуменюк, питомець укр. католицької дієцезії в Канаді.

4. Після нових законів уряду Гітлера в Німеччині, жиди не можуть бути спадкоємцями в Німеччині. Землевластників поділено на господарів, що обробляють землю для зиску і на хліборобів, котрі обробляння землі уважають своїм питомим завданням супроти роду і вітчини. Хліборобом може бути тільки німець, або спорідненої крови. Земля до 310 акрів остає неподільна в роді. Ані продати ані задовжити її не можна. Так своя влада забезпечує існування своїх хліборобів.

5. Ще в 1929 році міліонер Вилям Гвін Матер дав мілїон долярів на будову каплиці в коллегії св. Трійці, де він вчився за молодих літ. Міліонер живе в Клівленд. От. Та часи змінюються. Каплиця вже на укінченні, але міліонер серед часів втратив все своє майно. І коли тепер на закупно матеріялу забракло ще два тисячі долярів, то міліонера заступили робітники, котрі самі дложили гроші і безкорисно викінчили працю. Це доказом що добре серце однаково бється в грудях міліонера, як також робітника. А нарід, котрий має таких людий жертви, сміло може глядіти в будучність.

6. О. Діме разом з братом Урбаном Друїн везли човном харчі для місійної станції на далекій півночі, біля Райндір Лейк. Настала буря, човен перевернули хвилі. Брат ратувався, ухопившись за перевернене човно. Тоді о. Діме, щоби не обтяжати човна, став плисти до берега. Але берег був далеко а хвилі сильніші від місіонара. Він неміг довго боротися з бурунами і пішов на дно. Так по геройськи помер-католицький священик, бажаючи ближньому помочі.

7. Коли на празник преп. Йова, дня 1-го вересня, ц.р., православні владики на чолі з митрополитом Денисом варнавським і в окруженні духовенства процесійно переходили з церкви до палати, наразі перед їх очима замаяло явищ 50 жовтоблакитних прапорів а з грудей понад 20 тисяч-"витали" православну ієрархію на відпусті в Почаїві.....

8. Підчас паради найрі в Сиракюзах, Н.Й., у дні 18 вересня, ц.р., першу нагороду зпоміж 35 народів, що брали в цій паради участь, здобули українці католики з парохії св. Івана. Число наших у поході було 250 душ. Їхній віз мав вид степеної піраміди, на котрої степенях сиділи наші красавиці, числом 48. Параді приглядалось понад 130 тисяч народу.

9. Марія Кальброн, 16-літна укр. дівчина міста Ню Йоржу дістала срібну чашу міста в нагороду за найкращий цвітник.

10. Канада відмовилася приняти жидівських втікачів з Німеччини.

11. Від дня 1-го січня, ц.р., до 30 вересня ц.р. Саскачеван видав $1,524,816 на приму допомогу для своїх мешканців. З допомоги користало 31,714 душ.

12. В Англії роблять пробні лети літаками, котрих крила узброєні в гарматн. Підставою тих гармат важить 1/ тон. Літаки мають скорість 132 миль на годину. З того може догадатися, що терном будучої війни будуть передовсім вос ушні простори а також, що мир висить на волоску, коли держави навпередки зброяться.

13. Німеччина вистушла з Ліги Націй, бо не хоче бути "нацією другої кляси", як заявив канцлер Гітлер. Безпосередною причиною виступу був спротив головних членів Ліги, Англії і Франції, дозволити Німеччині доповнити своє зброєння нарівні з іншими державами.

14. Старенький наш місіонар-священик, о. Ап. Калужняцкий, парох Комарна і околиці, помер в Бозі, маючи літ 82. Родився на Лемківщині, в Канаді прожив понад 20 л. Священиком був 52 роки і до останнього часу обслугував свої кольонії, котрих мав аж 16. Це вичерпало його сили до краю і тому перед смертю дістав параліж. Помер дня 14 жовтня ц.р. Похорони відбулися при участи Преосвященного Епископа і многих священиків, та здвигу народу. Наші люди часом не доцінюють, як велика і тяжка праця священика а на тій праці саме покладається весь наш народний здобуток в Канаді. І тому коли, не дай Боже, не стане священика, все пустіє і нидіє. З тим більшим відчуттям ваги справи повинні причинитися наші церковні громади жертвами на виховання дорослу духовенства, до чого закликує наш Епископ. Буде більше священиків, не буде тоді потреби, щоби старенькі піонірн наші, котрим восьмий перейшов хрестик їздили у завії і негоду десятки миль по кольоніях. За душу бл. п. о. Калужняцького просимо всіх наших членів щиро помолитися.

15. Бразилійські українці католики мають велике свято. Отсе перший тамошний уроженець і вихованок школи Сестер Служебниць в Прудентополі, о. Йосафат Рога вернув зі студій з Риму до душпастирської праці між земляками. Це доказує між іншим велику силу животну нашого народу, котрий всюди зберігає свою віру та народність.

16. Державна позичка Канади, первісно обчислена на 225 мілїонів долярів, в короткому часі принесла 31 мілїонів більше, як намічено. Це свідчить про державне довіря і силу Канади.

17. На заряджения президента Рузвелта перевірено платні кількох акторів в Голівуд у Каліфорнії. Платні цих панів і панів у цей час кризи не нагадують ніощадности, ні вирозуміння. І так Морис Шевеліе бере $150,00 за фільму, дві фільми на рік—Вал Роджерс $125,000 за фільму, три фільми на рік—Грета Гарбо $150,000 за фільму, дві фільми на рік—Констенс Беннет $100,000 за фільму, три фільми на рік—Жанет МекДоналд $4,000 тижнево—Вилям Повел $4,000 тижнево —Джекі Купер $1.300 тижнево. ітд. Ті люди не цінять вартости гроша і не можуть зрозуміти, що значить тяжко запрацьований долар. І тому їхні приходи повинні бути належно оподатковані.

18. Нову фашистівську партію, під іменем "сині сорочки Канади" основано в Онтеріо. Провідником є Джеймс Елемент. Партія дістала дозвіл від гол. прокуратора Прайса виступати в походах і уладжувати зборя.

19. Про велику національну свідомість українців католиків свідчить між іншим таке: У присілку Вага (Підгаєччина) є тільки польська школа. Наші селяни бідаки відібрали дітий з тої школи і для своїх 18 дітий наняли українського вчителя. Честь таким селянам!

20. Православні українці Волині, зібрані на вічу в Рівному, дня 21 вересня, ц.р., вислали до президента Польської Республики телєграму, де між іншим пишеться дослівно так: "My, jako obywatele biorscy szywy udział w rozbudowie Rzeczyrospolitej, pragniemy mieć na Wolyniu biskupa ordynarjusza—Ukraińca, ktoryby w myśl kanonow Cerkwi Prawosławnej zamieszkiwał na Wolyniu wsród wiernych. Pragniemy widzieć Prawosławną Cerkiew Autokefalną potężną, zbudowaną na zasadach sobortosci, odrodzoną w swoich swietnych tradycjach—jak mowi sie o tem w orędziu Pana Prezydenta—cerkiew aktywną w rozbudowie naszej wspolnej Ojczyzny." З того письма видно недвозначно, на чиїх услугах стоїть "Православна Церкєф Автокефальна" і для якої "обчизни" є активною.....

21. Доповняючі вибори в окрузі Мекензі, Саск., як також у Ню Бронсвик, та Квібеку, і недавні в Британській Колюмбії принесли рішаючу побіду ліберальній партії. Українські виборці, головно в Саскачевані дуже мало хочуть чути про соціялізм, а з ним і про ССФ, бо вже досить наслухались і наслухались про блага соціялізму на Україні.

22. Загальний шкільний страйк і саботаж польської школи розпочали українські католицькі діти в Галичині. Польська влада, як звичайно, розвязує шкільну справу українську при помочі поліції і кримінальну.

23. Першу укр. школу летунства на еміграції основано заходом гетьманської Січи в Шикаго, Ілл. Вписалося 26 юнаків і 2 дівчата. Там теж основано школу мореплавства. Така праця безперечно краща від сварок, котра партія ліпша. Це позитивна політично-військова праця.

24. Бувший президент Мексики, Каллес, той сам що безупинно переслідував католицьку церкву підчас своєї влади, захворів на проказу. І хорого на ту страшну недугу приняли в лічницю.....католицькі монахи ТІ. Так католицька церква платить тим, що її переслідують.

25. В процесі о вбивство визначного польського діяча Т. Голуфка, що відбувся недавно в Самборі, Галичина, вийшли на яв страшні річи. Польська поліція через платних провокаторів, знала про все, що діється і задумується в українськім підпіллю. Виявлено назвища тих провокаторів, між ними Романа Барановського, котрий видав польській поліції понад 200 українських патріотів, між ними Книша, Біду, Коссака, Біласа, Данилишина, Головінського та інших. Той сам Барановський був рівночасно заступником комманданта УВО в Галичині і стояв на чолі бойового референту. З процесу не двозначно виходило, що інспіратором убийства Голуфка були саме польські круги. Його противники партійні, а блище поліція, чи радше радник Івахів, що горячо боронив на розправі Барановського і сам признав себе спричинником пацифікації. Родичі виреклися провокатора прилюдним листом з дня 27 вересня. ц.р. Польський суд засудив Барановського на десять літ тюрми і треба признати, що виконав завдання позитивне, бо розкрив провокатора, котрий ширив свуєтопоміння в рядах української молоді.

26. Православні села на Волині, Бодаки і Маневи, торжественно витали преосв. Чарнецького, укр. катол. епископа в переїзди на посвячення церкви в Куськівцях Вел. Село Тотовичі на Поліссі в більности перейшло до укр. катол. церкви і там утворено нову парохію, котру обслуговує о. Керпа з Антонівки.

27. На Воздвиження Чесного Хреста парох православної катедри у Володимирі Волинським запросив на відправу хмару польських поліцаїв і агентів, бо боявся правити сам. На той день до Володимира сходяться тисячі прочан і пішла чутка, що українські католики хочуть заняти катедру. Та дасть Бог, що українці католики повернуть до цієї старовинної катедри і жадні московські батюшки разом з польськими поліцаями їх не спинять.

28. Дня 30 жовтня. п.р., повінчалося в одночас 700 пар молодих фашистів. Кожда пара дістала новосільний дарунок від Муссоліні-ого у висоті 500 лірів, що рівнається $40.00

29. В століття оксфордських торжеств, англіканський епископ з Альґоми, Р. Р. Смит сказав ті слова: "Скріпіть, католицькі ряди!.....Мусимо усвідомити собі, яку добру масмо спадщину. Католиків переслідують, але вони не переслідують нікого. Прилучіться до католицьких рядів!" Така туга томить тих, що покинули колись батьківський дім одної, святої, соборної і апостольської Церкви.

30. Впр. о. Филишів, парох церкви св. о. Николая у Вінніпегу, перейшов на становище ігумена ЧСВВ в Мондері і професора богословій. Душпастирем при церкві св. о. Николая став о. Горечко, ЧСВВ.

Свято "Українська Молодь Христові" в Йорктон, Саск.

Більше як три тисячі людей, українців католиків, заповнило церков і церковну площу в Йорктоні, Саск., в пятницю 13-го жовтня по півночі, коли Вспр. о. І. Бала, ЧСІ, започаткував тридневі торжества Ювілейного Року. Йорктонська церква, одна з найкращих католицьких церков на заході—була освітлена сотками світил і свічок, та прикрашена сотками хоругов і цвітів. По дванайтій годині по півночі, Настоятель о. І Бала, ЧСІ, зачав читанну Службу Божу. По Службі Божій була глибоко обдумана й до сліз зворушаюча проповідь про "Рацію Розпяття", котру виголосив сам Отець Настоятель. Відтак відбулася процесія зі Святими Тайнами в городі монастиря.

Тяжко є описати гідно цю процесію. Поверх три тисячі вірних обвили стежкою довкола монастирського города. Тисячі свічок у руках вірних, розігнали темноту пізної ночи й представляли чудесний підйомний вид. З даху церкви освітлювала город величава електрична лямпа. Світло з тисячів свічок переконуючо символізувало Світло Віри—і заохочувало вірних тримати його всегда горіючо й ясно через бурливо-тяжке туземне життя.

Через ті освітлені стежки переходив Ісус у Святих Тайнах, несений в монстранції Отцем Настоятелем. Пісні похвали виходили з тисячів уст як вірні клякали й кланялися переходячому Ісусові. На конець процесії відбулася Суплікація на дворі у дверах церкви—а тисячі вірних клячало на вже зівялій траві, що в нічній темряві виглядала мовби палестинські піски.—і горячо, щиро, ревно молилися й співали. Просили Бога о благодать і благословенство для заступника Христа—Святійшого Отця,—свого Князя—Кир Василія,—своїх кревних і знакомих, та весь нап поневолений—свободи позбавлений нарід.

Цілий цей вид був неописаної краси, вірности, релігійности й поваги. Це все мусіло зворушити присутних і вглубитися до найдальших закутин їх сердець і памяти, тоді як вони в пізних годинах ночі—в темряві природи, клякали й заявляли прилюдно докази своєї вірн.

В суботу від 7-ої години аж до полудня вірні слухали Служб Божих, проповідей й приймали Святе Причастя. По полудні було кілька набоженств а вечером славний український хор з Ріджайни—під дирегінтурою адвоката В. Балешти, улаштував гарний концерт в мійській галі. Програма концерту була захоплююча й досконало виконана. Артисти цілим хором, як і поодинокими солями та дуетами прямо причаровували кілька соток слухачів—і напих і англійців. Укр. Хор з Ріджайни здобув собі симпатію й повагу знаменитого хору між мешканцями міста Йорктону.

В неділю рано їх Ексцеленція Кир Василій мали торжественну Службу Божу. Хор з Ріджайни співав хорально цілу Службу Божу. Так много вірних приступило до Святого Причастія, що взяло більше як годину щоби всіх запричащати. По Службі Божій їх Ексцеленція мали проповідь на дворі. В своїй проповіди коротенько переповіли історію Католицької Церкви, вказуючи на многі перепони, що Католицька Церков мусіла зустрічати через століття, щоби розвинутися й розширитися. Теплими словами заохочували слухачів бути вірними—вірними аж до смерти науці й принципам Католицької Церкви. Захоплюючою й до глибини душі ревною бесідою представляли їх Ексцеленція, що декаденція кожної нації все була наслідками релігійного занедбання й морального підупадку. Перестрігали вірних перед комунізмом і всяким іншим "ізмом", бо вони нічого не дають людству—лиш горе, нещастя й голод. Як доказ цего, вказували на наших братів на Великій Україні,—землю, що есть пшихліром Европи,—а люди з голоду пухнуть і вмирають. От до чого ведуть безбожники-большевики!

По проповіди Їх Ексцеленції відбувся велицкий похід через улиці міста Йорктону, і зложено присягу вірности Української Католицької Молоді—Царю Христу.

Неділя 15-го жовтня останеться незабутним днем для всіх мешканців міста Йорктону. Йорктонці були щасливі бачити найкращий вид в історії цего міста. Більше як два тисячі українців католиків взяло участь в релігійній демонстрації—в поході через найголовніші улиці міста. Цей похід в дисципліні—порядку, та в глибоко побожнім поведенню закінчив три-дневні торжества, що відбулися в Йорктоні з нагоди Ювілейного Року—шануючи память девятнацятого століття смерти нашого Спасителя Ісуса Христа.

Військові люди-жовніри всіх націй йдуть походом що року в День Перемиря з двох причин. Перше, щоби вшанувати память своїх на полю полеглих друзів, котрі віддали свое життя на полю битви за свою державу,—а друге, щоби передавати в грядуче покоління ті принціпи патріотизму й льоальности, за котрих їх друзі полягли—віддали усе в жертву. Похід Українців Католиків в неділю 15-го жовтня також мав на меті осягнути дві цілі. Перше, вшанувати память 1900-ліття смерти Ісуса Христа на хресті,—а друге, щоби публично задемонструвати віру й льоальність до принціпів за які Він помер.

Похід відбувся в як найкращім порядку й в глибоко релігійнім поведенню. Студенти несли хрест з розпяттям, терня й зелізні цвяхи—символізми Його мук ісмерти. Їх Ексцеленція, убрані у своїх пастирських ризах і в окруженню духовних Отців, несли Святі Тайни — Ісуса Христа. Український хор з Ріджайни прекрасно співав церковні пісні—а поверх дві тисячі людей—вірних українців католиків, йшли поволи—побожно з молитвою на устах, через головні улиці міста.

Українці Католики з міст і фармів в круг сто миль прибули на це величаве торжество й взяли участь в поході. Много з них прибуло переносячи великі трудности й видатки, щоби заявити прилюдним доказом свою віру в принціпи й науку Католицької Церкви.

Вернувши з походу, Їх Ексцеленція відправили суплікацію на дворі—під голим небом—а тисячі вірних клякнуло побожно на площі й бічних улицях. Вспр. о. Г. Шишкович, ЧНІ, мав зворушаючу проповідь, в котрій завзивав українсько католицьку молодь остати вірною науці Католицької Церкви та наслідувати чесноти Христа Спасителя, і віддатися під опіку й провід Царя Христа. Відтак слідував акт посвяти всіх молодих хлопців і дівчат для Царя Христа. Чудовий вид! Серце тремтить з утіхи а слези з радости тиснуться до очий, коли сотки нашого найдорожшого цвіту—молоді по лицарськи прирікають вірність Царю Христу. В тій присязі українська католицька молодь—завтрішня провідна верства нашого народа— прибіцяла льоальність свому духовному Монархови і прирекла, що буде вірна Його науці аж до смерти.

Вечером відбувся в Колегії св. Йосифа гарний, величавий бенкет. При участи Їх Ексцеленції Кир Василія, Вспр. Отців, Вспр. Братів, визначних осіб і поверх сотки гостей—бенкет переведено з великим успіхом і вдоволенням. Господарем вечірка був наш дорогий й заслужений піонір—місіонар Вспр. о. А. Делярій, ЧНІ. На тім закінчено три-дневне торжество в Йорктоні, Саск., з нагоди Ювілейного року.

От коби то дав Спаситель Христос, котрого память смерти в цім Ювілейним Році вшановуємо і котрому—як Царю Христу—посвячуємо наш найдорощий скарб—нашу молодь, щоби і весь український нарід віддався під Його опіку, може би й наша державницька доля була краща. "Якщо наш український нарід вийде з гробу гріха, то напевно вийде з гробу неволі!!"

Брат С. Методій, ЧБХІІІ.

ОГОЛОШЕННЯ

Замітка:
Всі оголошення для наших Вп. членів містимо безплатно.

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УЧИТЕЛЬ

з першої кляси цертифікатом і восьмилітною практикою, що має найкращі заподання інспекторів, пошукує посади від першого січня, 1934 р., по множности як принціпал у маленькім містечку. Має досвід у веденні хору і орхестри — з'їбний організатор і працівник громадянський. Зголошення надсилати до редакції Бюлетеню, Альвена.

ДВІ КРАМНИЦІ НА ПРОДАЖ

в добрій, урожайній околиці Саскачевану.

Крамниці мішаних товарів.

В одній є товару на $3,000.—в другій на $4,000.

Крамничний будинок також на продаж 24x45 за суму $2,000.

За точнішими даними прошу писати до Бюлетеню.

ГРИГОРІЙ БОРИС

Meacham, Sask. Мічем, Саск.

будівничий, контрактор—ставить по можливо найдешевшій цінї і з повною запорукою церкви школи, хати, вілі—виливає нагробники—робить всяку столярську роботу.

НАРОДНІ ДОМИ І ЧИТАЛЬНІ

Поправте свою сценерію—прикрасіть свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах! Все гарно викічить і по приступній ціні—а на бажання вийде на місце оглянути працю.

Ф. Т. Мамчур

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

Позір! Позір!

ЦЕРКОВНІ ГРОМАДИ

Іконостаси, вівтарі, кивоти,

образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрасвий українець католик, з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах. Пишіть до:

Ст. Меуш

Vonda, Sask., Box 62. Вонда, Саск.

Михайло Дзеньдзоловський

Агент від машинерій, шпагату, оливи, газолини, і.т.д.

U.G.S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Greases. Cockshutt, Frost & Wood, John Deere Implements. De Laval Cream Separators.

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

СПІВЦЯМ

Ні, не співайте вже пісень,
Отих пісень журби й недолі,
Що у душі гасять огень
І добивають душі кволі.

Не сійте безнадійний сум
І хмари чорної зневіри
Співанням невольницких дум
На струнах божеської ліри.

Не виливайте ріки сліз,
Не тратьте час на сумування,
А киньте вогняний девіз:
До праці друзі, до змагання!

І киньте громом у серця,
Зірвіть усіх зі сну безділля,
І кличте за борцем борця,
Готового на всі зусилля.

Нового духа в них вложіть,
Нові серця повладьте в груди.
Новим життям їх заналіть.
Най стануть ті, що звуться люди!

І покажіть їм ясний шлях,
Дорогу правди і завзяття,
І станьте ви самі як жах—
Без жаху, страху, вольні браття.

І будьте мов огень і гнів,
Мов громи бур далекосяглі.
Огнем промовте до братів,
Огнем кидайте в душі спраглі!

І не співайте вже пісень,
Отих пісень журби й недолі—
А потягніть усіх в огень,
До праці, до борні, до волі!

—Зорестав.

ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

⁂ ⁂

запренумеруйте собі

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— Релігійний Місячник —

який видають

ОТЦІ ЧИНА НАЙСВЯТІЙШОГО ІЗБАВИТЕЛЯ

в Йорктон, Саск.

⁂ ⁂

Виходить з початком кождого місяця.

⁂ ⁂

Річна передплата одного доляра. ($1.00)

⁂ ⁂

Передплачуйте самі і єднайте передплатників.

—o—

"The Redeemer's Voice"

Catherine St. Yorkton, Sask.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

САСКАЧЕВАНСЬКА СЕКЦІЯ

Організаційна Часть:
Слово від Редакції
Перегляд Річної Праці
Головні Річні Збори БУК-а в Саскатуні.
Оповістки.
Ідеольогічна Часть:
Головні Завдання БУК-а, о. Демків.
Слово на З'їзд в Гефорд, п. Пєцова.
Небезпека, п. Ст. Дідич.
"Мій Шлях"—В. Лімниченко.
Дописи.
З Церкви і Світа.

МАНІТОБСЬКА СЕКЦІЯ

Четвер, другий день З'їзду у Вінніпегу.
Чи Треба Релігії, о. П. Божик.
Безбожний Уряд і Церква. П. Гнатів.
Католицька Церква і Українська Нація, о. П. Божик.
З Циклю Укр. Лихоліття,—В. Чоретня.

ГРУДЕНЬ Р.Б. 1933

Печатано за дозволом Духовної Власти

Всім нашим членам і приятелям, Канаді і Сполучених

Бюлетень желає Веселих Свят Різдва Христового

і Щасливого Нового Року

Христос Рождається! Славімо Його!

ЖЕРТВИ

Пані членкині Жіночого Відділу БУК-а ч. 14, в Гефорд, Саск., зложили пять долярів на пресовий фонд Бюлетеню. За цю першу і одну з перших жертв на такий фонд сердечно дякуємо в Христі і тішимося, що маємо ТАКИХ ПАНЬ і заразом ТАКИХ ЧЛЕНІВ.

2

Пан Кобринський дістав слідуючий лист:

"Високоповажаний Пане Кобринський:—

Я, член БУК-а, залучаю одного доляра на Вашу адресу. Прошу ласкаво розділити мою скромну жертву слідуючо — і відіслати до призначеного комітету. Жертвую 50ц на голодуючих і обездолених братів наших, що потерпіли повені в Галичині і 50ц на голодуючих братів наших на Великій Україні під большевицьким тираном. Рівночасно закликаю всіх членів БУК-а до складання жертв на допомогу нашим бідним голодуючим братам.

Остаюсь з глибоким поважанням.

Іван Коляк.

П.С.—До цих жертв долучено ще від І.С. одного доляра на цілі, на котрі жертвував п. І. Коляк.

Жертви ці відішлеться через Епископську Канцелярію у Вінніпегу, як призначено.

Жертводавцям щире спасибі!

***

НАДІСЛАНІ ЧАСОПИСИ

Книжки і Часописі, надіслані до редакції

"Дзвони", Львів — ч. 10, за жовтень, 1933.

"Нива", Львів — ч. 10.

"Голос Спасителя", Йорктон, Саск. — ч. 1.

"Америка", Філядельфія — ч. 1 і 13.

"Правда", Прудентополіс — чч. 41-42.

"Січ", Шикаго — ч. 46.

"Бюлетень", Варшава — чч. 25 і 26.

БЮЛЕТЕНЬ

Брацтва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Ізбавителя в Йорктон, Саск.
Редагує о. Ст. Семчук
Висилається лише для членів БУК-а безплатно. **Рік 1, Ч. 12, Грудень, Р.В. 1933**

САСКАЧЕВАНСЬКА СЕКЦІЯ

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

СЛОВО ВІД РЕДАКЦІЇ

За Божою ласкою кінчимо сьогорічну працю редакторську цим дванацятим числом нашого Бюлетеню. Він сам свідчить про себе—кожде число зокрема і всі разом.

Служив великій ідеї—Христові Спасителеві, що є наша Дорога, Правда і Життя. Що є наше Воскресення. Душі наших, умертвлених гріхом і тіл, умертвлених смертю. Запорукою вічного життя і щастя. Служив Христові, що нашим Царем.

Вів до світлої ідеї цеї служби Великого Відвічного Царя, Христа Господа. Бо все чоловік служить. А коли на горе собі неслужить Богові, тоді вислугується противникові Бога. І тоді посівом такої служби є руїна, гризня і кінцевий хаос знищення. Вів твердою дорогою і тернистою. Серед всяких противностий і часто під вереск фарисеїв, котрі затискали каміння у скорчених ненавистю кулаках і...серцях своїх тісних. Вів невтомно і послідовно, бо серед мряк буднів просвічувало далеко вічне зарево Божих незмінних правд і просвічувало камінний і прикрий пілях поступу нашого.

І так ми вийшли зі закамарків сусти дневної та безрадности плитких душ на той твердий камінистий пілях акції для Бога. Стали активістами всемогучого Вождя і Царя. Стали будувати.

Вся наша праця була позитивна, творча. Добро наше і здобутки релігійні, культурні та громадські ми укріпили вірою нашою, любовю і надією. Чесноти ці, озарені ласкою надприродною, так високо збадьорили душі, що ідейним поривом зєдинили в рядах БУК-а всі стани і особи різних полів та віку до одної великої праці-акції католицької українців в Канаді.

Наш Бюлетень рівномірно бився в грудях організації нашої і у всі клітини великого тіла доносив свіжу та чисту кров ідеї нашої і порыву. Ми прояснили поняття а тим самим відділяли їх. Нині ми знаємо всі, що українці є католики. І сумніву про це бути не може, ані вагань, ані запиту. Ми нині знаємо, хто ми і чого хочемо.

Ми знаємо наш Провід. Любимо його і шануємо. І тому на цьому місці нехай вільно буде подякувати від щирої душі в першій мірі і смиренно БОГУ, нашому Господу, за всю поміч і ласки в тяжкій відвічальній праці. А дальше нашому дорогому Почесному Голові, Їх Екселенції Преосвященному Епископові, Кир Василію за вказівки і заохоту та одобрення нашої праці бо без такого одобрення ми ніколи цеї праці булиби не вели. Також нашому любленому всіми Дійсному Голові, Вельмишановному Пану Я.Д. Стратійчукові за всю розраду серед трудів дня, поміч пером і напрямні живим словом у всіх майже нажніших хвилях життя організації. І знова десяткам наших активістів, молодим духом та спільним вірою, між котрими в перших рядах стояли наші Священники, співпрацівники, як о. Сарматюк, о. Демків, о. Криворучка, о. Сулятицький, о. Решетило і наш любий духовник о. Шишкович, ЧНІ з Йорктону та помічник в праці вепр. о. Іван Бала, настоятель йорктонського монастиря. Богато завдячуємо також помочі всеч. о. М. Кривуцького з Вінніпегу, і рухливости о. П. Божика. Грудь при груди ішли з нами вперед і творили чинно для БУК-а великі пориви та жертвенністю праці Брат Методій з колегії св. Йосифа в Йорктоні, п. Мих. Білинський з Борщева, п.Ф.Т. Мамчур з Кадворт, п.Д. Кобринський з Абердін, п.П. Єнджеєвич з Ґрейсленд, п. Ілько Кобрин з Вінніпегу, п. Ілько Кобрин з Вінніпегу, п. Ілько Кобрин з Вінніпегу

йовський з Бруно, п. Кмець зі Саскатуну, п.Й. Топущак з Ланівець, п.Г. Гарах з Редбері, п.В. Гавлюк з Волверін, Домінко Шевчук, і десятки. десятки других, між котрими на перше місце вибиваються пані наші. ЖІНОЦТВО, ідейне та вірне, як пані М. Черній, Мальвіна Жеребко, Катерина Жук, пані Стратійчук і много інших.

Від членства буде залежати дальше істнування Бюлетеню.

Ми не зробили жадних довгів, наш біляне позитивний під кождим зглядом. Ми спільно клали основи під наш духовий будинок і будували його на скалі. Щоби ані дощ, ані ріки, ані вітри не були в силі його знищити та ним хитати.

Від нашого членства зависить тепер дальша будова того дому. Зависить, чи наш Бюлетень буде появлятися частіше і в якім виді. Це все вирішать наші члени самі на річних зборах у Саскатуні в днях 30 і 31 грудня, ц.р.

З вірою глядимо в дальшу будучність. І надіємося твердо та несхитно, що наша будучність таки буде краща!.

⁂ ⁂

ПЕРЕГЛЯД РІЧНОЇ ПРАЦІ

Започаткована в грудні минулого року організація наша почала відразу проявляти живу активність, котрої вислідом в короткому часі представилися зміяені обставини у многих околицях в нашу користь.

Після перших підготовчих прань і закликів у Бюлетеню стали виростати наші відділи і до нині маємо їх 17.

По черзі слідують цим ладом:

1.—у Бруно, Саск.
2.—в Ланівцях, Саск.
3.—в Борщеві, Саск.
4.—в Саскатуні, Саск.
5.—в Кадворт, Саск.
6.—в Канорі, Саск.
7.—в Альвені, Саск.
8.—в Ростерн, Танаскове, Саск.
9.—у Твей, Саск.
10.—в Арран, Саск.
11.—в Редбері, Саск.
12.—в Норквей, Саск.
13.—у Велверіні, Саск.
14.—ЖІНОЧИЙ відділ в Гефорд, Саск.
15.—в Олеші, Саск.
16.—у Вінніпегу, Ман.
17.—у Вонді, Приймове, Саск.

Всіх наших членів дійсних в Саскачевані є 587.

В Манітобі 169.

В Альберті один.

Разом: 757 душ—зєдинених одною вірою, культурою та державно, ідейних, творчих, жертвенних, послідовних, рішучих БОРЦІВ і ЛИЦАРІВ ХРИСТОВИХ—а це початок великої АРМІЇ ХРИСТА ГОСПОДА, що берегтиме границь вічного життя і щастя. І коли подумаємо над цим, що деякі політичні партії в Канаді, котрі мало що перевищають нашу організовану численність, мають своїх заступників в парламенті і чуткий голос в державних справах, то наша еліта, себто добір активістів в числі 757 душ за один рік спільної праці не лишає нічого до бажання. Рано ще мусимо сказати, що може забагато наших членів є, і можливо, що напливися там деякі люди, що по духові там не належать. Членство наше мусить бути свідомого і повести чистку як найскорше. Бо БУК є добірним і кладе вагу на якість а не на скількість, на добір а не на маси.

Видано 12 чисел Бюлетеню, формату чвертки, лучних сторінок печаті 288. Крім цего видано летючки на з'їзди і відпаку, сумовпаючу ідею нашу. Много дописів про БУК помістили також Українські Вісти з Едмонтону, на котрих пресфонд зібрано на з'їздах БУК-а.

Переведено пять з'їздів, з них чотири в році Божому 1933. В 1933 відбулися з'їзди БУК-а в Канорі, Саск.—в Саскатуні, Саск.—у Вінніпегу, Ман.—і в Гефорд, Саск. Пересічна скількість присутних на кождому з'їзді: 250 осіб. Разом користали зі з'їздів тисяча наших активних українців католиків!

Переведено також два окружних контести молоді: в Кадворт, Саск. і в Альвені, Саск. Взяло в них участь пересічно 300 нашої молоді.

Зокрема переведено цілу низку установчих зборів БУК-а в ріжних околицях Саскачевану. Останніми часами переведено також низку протибольшевицьких зборів.

Скликано і відбуто учительський з'їзд БУК-а в Порктоні, Саск.

Наші відпоручники виступили при ріжних нагодах і все успішно, потягаючи великих ідейно одиниць до організованої праці в рядах БУК-а.

Переведено також кілька підприємств з рамени БУК-а, як концертів, відчитів і пікніків.

Зібрано з вкладок і добровільних жертв поважну суму гроша, про котру звіт подадуть на річних зборах скарбові урядники. Добром організації остає мімеограф і папір до відбивання, лучної вартости $30.00.

Це все зроблено жертвенною працею ідейних одиниць на протязі одного року—прямо з нічого, тільки за ласкою і помочею Божою.

Перед нами далекий і трудящий шлях. Тільки невсипущою працею і мозольним трудом, без лишніх похвал і плескання, але з почуття власної гідности і обовязку, можемо провести дальшу працю успішно, на славу Божу і добро українського народу в Канаді. Нам всім потрібна велика покора духа, бо тільки з неї зродиться в душах наших любов і жертвенність. Не ми, а Бог. І тому не смімо забути на слова св. Павла: Ласкою Божою я є тим, чим я є. Значить, не моя сила ні здібність—творять, але за Божим благословенням і ласкою. І тому Боже благословення і ласка є перші. А вслід за тим, Церква як заведення Боже для спасення душ, є ПЕРШИМ заведенням в нас. Бо яка душа, така будучність одиниць і цілого народу та держав. Отже також будучність школи, культури і політики. І тому Провід церкви є Нашим Проводом.

Тих кілька думок наче світляних лучів рефлєктора кидаємо на екран року Божого 1934 і просимо всіх наших членів будучий рік зробити гідним спадкоємцем минулого.

Розвести працю і скріпити до всіх можливих границь. Тільки акція, акція і ще раз акція! Отже посилена і ревна та ідейна, чиста гей хрусталь!

Тому рік ми взивали до співпраці українців католиків Манітоби і Альберти.

Нині це здійснене! З'їзд в Манітобі вже відбувся, в Альберті відбудеться. Отже як хто повинен подякувати Богу, то в першій мірі ми, всі члени БУК-а за весь успіх нашої праці і молитви о дальше благословення та розріст.

Головні Річні Збори БУК-а в Саскатуні, Саск.

Пригадуємо всім нашим членам, що головні річні збори БУК-а відбудуться в Саскатуні, у днях 30 і 31 грудня, ц.р. і першого січня, 1934 р.

На збори ці обовязані прибути всі члени поодиноких зарядів відділів БУК-а. Коли це членам зарядів в даним случаю неможливо, повинні відпоручити від себе інших членів заряду, з тим, що таке відпорученя повинні дати на письмі при одним бодай свідку. Всі члени зарядів мають рішаючий голос на річних зборах.

Просимо прибути на річні збори також всіх членів БУК-а. Кождий член БУК-а має дорадчий голос на річних зборах. Всіх, що бажаючи вписатися в члени, просимо це вчинити або в відділі своєї околиці, або сейчас по прибутті до Саскатуну.

Гроші на приїзд повинні придбати поодинокі заряди для себе, владивши якесь підприняття, як концерт або представлення—або по можности осіб самі оплатити свою подорож.

Сейчас по приїзді до Саскатуну, треба зголоситися в Парохіяльнім Домі Просвіти, де дижурні вкажуть даровий нічліг для незасібних.

Спільні обіди і вечері будуть по можливо найнищій ціні.

Програма річних зборів
Дня 30 грудня, 1933.

Година пів до десятої, Торжественна Служба Божа з участю Преосвященного Епископа.

Година одинацята передполудднем—отворення зборів Дійсним Головою, п.Я.Д. Стратійчуком—привіти.

Спільний обід.

Від третої пополудні, що пів години виклади в такім ладі:

о. Криворучка: Назва і осідок БУК-а.
Ф.Т. Мамчур: Наше становище.
о. Гр. Шишкович, ЧНІ: Наша релігійна

ціль і середники.

Й. Топущак: Наша ціль культурно-освітна і середники.

Ф. Мазуркевич: Наша ціль станова і середники.

Дм. Кобрінський: Наше членство.

Спільна вечера і мистецька частина.

Дня 31 грудня, 1933.

Година пів до десятої рано, торжественна Служба Божа і проповідь.

Одинацята година передполудням, виклад п.М. Білинського: Наші відділи.

Пів до дванацятої виклад о. Івана Бали, ЧНІ: Головний Виконавчий Заряд БУК-а.

Спільний обід.

Від години третої дальші наради.

О годині третій пополудні виклад о. Ст. Семчука: Наша преса і напрямні.

Звіт Головного Виконавчого Заряду за рік 1933—іменування, голосования, переняття уряду.

Затвердження статута.

Спільна вечера і мистецька частина.

Дня першого січня. 1934.

Пів до десятої зрання торжественна Служба Божа.

Від одинацятої виклади:

п.О. Жеребка: Чому наші орґанізації храмають?

Брата Методія: Наша будучність.

Спільний обід.

Від третої пополудні виклади:

п. Дм. Скакун: Національне релігійне виховання в розумінні батька.

п. Гр. Гарах: Активізм в практиці.

Панна Оля Стратійчук: Орґанізація дівчат в рядах БУК-а.

п. Вол. Хоботюк: Орґанізація хлопців в рядах БУК-а.

п. Н. Шеремета: Орґанізація робітників в рядах БУК-а.

Крім цих будуть ще додаткові виклади на тему: Національно-релігійне виховання в розумінні матері; Наші школи і наші вчителі, котрі виголосить одна з пань і п. П. Малко.

о. М. Сулятицький, парох, закінчить збори промовою.

Спільний бенкет, гостин, пригадні промови і спільні пісні будуть закінченням того дня.

—o—

ОПОВІСТКИ

Пригадуємо ще раз, що скарбові книги кождого відділу належить замкнути з кінцем місяця падолиста і здати з них звіт на річних зборах відділу, котрі не повинні відбутися пізніше як до дня 15 грудня. ц.р. Нововибрані заряди відділів (на цих зборах) повинні в цілости прибути на річні збори БУК-а до Саскатуну.

З'їзд в Гефорд Саск., увінчався повним успіхом. Предсідателем цілий час з'їзду вибрано п. Гр. Гараха з Редбері. Представником ГВЗаряду був п. Пархома з Кридор. З'їзд отворив о. Парох Демків торжественною Службою Божою в церкві Пр. Евхаристії в Гефорд, дня 4-го падолиста. ц.р. В Народнім Домі в Гефорд відбувся дальший хід з'їзду.

Надзвичайно гарно вишали промови наших учителів, панни Стратійчук і пана М. Скопика, котрих збадьорені присутні нагородили не лише могутніми оплесками але також цвітами. Відтак в черзі промовляли ще панове Дідич, Яремович і Чехита. Концерт вечером вийав величаво.

Другий день з'їзду почався знова торжественною Службою Божою в місцевій церкві. По середині церкви серед зелені видніла стрілецька могила. Підчас панахиди за полеглих членів УГА. зібрано $25.70 на інвалідів УГА.

Спільний обід, приготовлений Жіночим Відділом БУК-а ч. 14 зібрав поважну скількість присутних, бо понад триста осіб. Жіночий відділ в Гефорд є, сміло можемо сказати, окрасою нашого Брацтва. І вірімо, що примір так гарної праці потягне за собою оснування других подібних відділів. І так вже намічено оснування такого відділу також в Альвені, Саск.

Жіночий Відділ в Гефорд подбав також про спільну вечеру. З рамени тогож відділу виголосили виклади пані К. Пецова, котрий печатаємо в цім числі — і панна Г. Стратійчук про виховання укр. катол. молоді в католицьких інститутах.

Весь ляс з'їзд перейшов при великім зборі українців католиків.

Вписалося чимало нових членів, навіть з подальших околиць, як Радисон і Мунгил.

Деякі з вписаних це видатні громадські і суспільні діячі.

Так БУК запустив глибоко коріння кругом озера Редбері і росте — зростає. Дай Господи всім членам тамошнім сил, витревалости та послідовности в праці. А всім, що своєю акцією причинилися і дальше працюють над розростом нашої орґанізації належить повне признання і подяка. **Честь провідникам БУК-а і честь Рядовим Всім Членам Гефордського з'їзду.**

• • • •

Жіночий відділ ч. 14 в Гефорд доповнив свій заряд, як слідує:

Голова—пані Мальвіна Жеребко.
Заступник голови—пані Катерина Жук.
Писар—пані Марія Черній.
Скарбник—панна Галя Стратійчук.
Провірники—пані Параскевія Гунчак і пані Анна Брунвальд.
Судді—пані Юлія Ребрина і пані Катерина Пецова.
Господиня—Евдокія Богун.
Комітет концертовий і театральний—пані: Катерина Пецова, Галя Стратійчук і Ольга Сокіл.

Відділ числить 29 членкинь.

Нашим Паням і Панночкам відділу ч. 14 бажаємо красних успіхів в праці, витревалости та активности. Воник бо творять нині перший жіночий відділ! І тим самим у великій мірі стануть взором для будучих дальших наших відділів. А віримо твердо, що жіночих наших відділів буде много. Бо праця їх дуже важна та відвічальна—як жінок і материй. Від них зависима дальна доля народу нашого у великій мірі. І тому щиро цінимо їх почин, труди та працю та витаємо ці щирі і добрі душі жіночі в наших рядах. Щасть Боже всім найкращим!

Мусимо замітити тут, що саме цей відділ прислав на пресовий фонд Бюлетеню поважну жертву, $5.00. Нашим добрим Паням і ласкавим щиро дякуємо за жертву і не так за гроші, як за добрість і щирість. Най Господь поможе їм стати авангардою нашого жіноцтва в Саскачевані — у всім добрім, великім та взнеслім, і перейти до історії нашого народу в Канаді, як взір добрих, ідейних та активних жінок-громадянок.

• • • •

Дня 12 листопада ц.р., відбулися установчі збори БУК-а на Приймовім, Саск., біля Вонди, на котрих основано відділ БУК-а ч. 17. Заряд вибрано у слідуючім складі:

Голова—В. Рак.
Заступник голови—І. І. Байда.
Діловий писар—Дм. Кобринський.
Скарбовий писар—Ст. Меуш.
Повірники—М. Габух і П. Бідулька.
Судді—В. Байда і Н. Дептух.

Зборами проводив п. Дм. Кобринський а предсідателем вибрано п. І. І. Байду, п. Дм. Кобринський згадав коротко, що всі члени БУК-а повинні бути діяльні, працювати для добра українського народу і нашої Католицької Церкви. Згадано також про наші недостачі. Громада на Приймовім велика, але порозкидана простірно і тому зимовим часом тяжче зібрати людий разом. Та в Бозі надія, що БУК започаткує рухливійше життя та вирве многих з обійм байдужности та духової оспалости.

Новому нашому відділові, ч. 17 бажаємо РУХЛИВОСТИ в ПРАЦІ та витревалости! З Богом, вперед!

• • • •

З'їзд українців католиків Альберти відбудеться в днях 22 і 23 грудня ц.р. Видано комунікат ч. 1 за підписами о. А. Труха, ЧСВВ, п. Ів. Басараба, адвоката в Едмонтоні і п. Ю. Шкварка, адвоката в Мондері. Комунікат взиває всіх українців католиків Альберти підготовити висилку відпоручників на з'їзд і подати про це вістку зазарання.

Щиро витаємо радісний почин і бажаємо в Христі найкращих успіхів!

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

Молитва

Цим разом молитвою наших членів най стануть слова св. Письма, а саме книги Ездри. Оповідається в них про це, як вибраний нарід вернув з вавилонської неволі, то прийшлося йому відбудовувати своє життя з мечем в руках. Все на сторожі, все чуйні!

І ми вийшли з вавилонської неволі гріха і темноти на ясний шлях, що веде до небесного Єрусалиму. Укріпляймо наші мури, з мечем Божим в руках, все чуйні сторожі, та активні в праці без відпиху. Бо ворог не спить.

Невідрадні відносини побуджують до чину:

"Ходім, відбудовуймо мури Єрусалиму, щоби ми не були дальше предметом глуму.... Хочемо починати і будувати! Тоді їхні руки скріпли до добра."—(2,17-19).

Поступ в добрім викликує гнів ворогів:

"Сталося однак, коли Санабаллят і Товія... почули, що проріви в мурах Єрусалиму замуровані а розколини заліплюються, що загоріли гнівом великим і всі зібралися, щоби двигнутися до бою проти Єрусалиму і шкодити облогою." —(1.77-9).

Стрінули мужів, котрі визначилися довірям на Божу поміч і чуйність.

"Тоді ми молилися до нашого Бога і виставили проти них сторожу на мурах днем і ніччу." —(4.9).

Так велася дальша будова, з мечем в руках:

"Вони могли будувати або зносити тягарі і накладати — одною рукою вони працювали а другою держали меч."—(4.17).

Дай нам Господи мужів, великих духом і незмінних величчю ідеї, котрі свідомо будуватимуть в нашому народі — одною руково працюючи а другою зберігаючи меч для відбиття ворога! І дай нам силу всім працювати для нашої організації вірно — до кінця, амінь!

⁂ ⁂

Головні Завдання БУК-а

б. Никола Демків,
парох Гефорду.

Стрічаємося між людьми з таким питанням: Чи не лучше злучитиби в одну звязь взаїмного почитання і любови всіх християн і признати всім **рівні права?**

Та ні. Обявлення, яке прийшло на світ Христос, повірив **одній, видимій Церкві,** - заснованій на Петрі-скалі, наслідниками котрого є нині Папа. Поняття церкви як федерації (сокса) ріжних віроісповідань є недопустиме. А коли виступають в імя загальної християнської любови, то Христовий намісник, нинішний Папа Пій XI пригадує, що **справдішна любов** мусить опиратися на **цілковитій згідности і єдности віри** та підчиненню тому, якого Ісус Христос зробив **найвищим** пастирем і учителем своєї Церкви. **Тому єдности християн не вільно попирати інакше,** як тільки ділянням в тім духові— в тім напрямі, щоби **відлучені повернули** на лоно одної правдивої Христової Церкви.

Відломки від віри, лишки від віри клоняться до атеїзму. А з переведенням атеїзму **частним** — як це має місце у всяких сектантів — **чи цілковитим,** як у большевиків, не дається подумати про любов ближнього і про добрі вчинки, ціла чесноти. А без любови ближнього і без добрих вчинків **життя** людий стає **невиносимим.** Де нема любови ближнього, там є утіха з чужого лиха, діявольська веселість, там життя ломиться, руїна і нужда збільшуються на кождім кроці —там втіха більша, чим більше лиха накоять ближнім.

Перед цілковитим знищенням і руїною може захоронити людство світа, а з ним і український нарід тільки Христова Церква, установа оперта на **непомильній мудрости Божій,** повсякчасним завданням якої є попирувати царство Боже на землі і вести людий до останної цілі. Тому найголовнішим черговим завданням Церкви під сю пору є відродити світ, а з ним і наш безталанний, бездольний, поневолений нарід український, здержати розклад, обновити в серцях моральні засади, привернути авторитет і довести людство до сповнювання прадивої цілі.

Життя родинне, суспільне і державне повинно бути оперте на католицкій Христовій науці і моралі. Тому світські люди, міряни, гуртуються нині в католицьких товариствах, яким є і наше Брацтво Українців Католиків Канади, де міряни українці католики стають апостолами для ширення слави і чести Христа. Зродився могутний католицький рух, головно на полі суспільно-політичнім і господарчім. **Попри армію духовенства,** що досі сама вела борбу з антихристіянським табором за Христові ідеали, творіться друга **армія, мірян** — і то не лише на оборону віри і моралі, як досі, але на активне здобуття світа і всіх народів для Христа під проводом своїх Епископів. Це помічна рука Церкви, що бажає обняти цілого чоловіка. Від тепер міряни мусять обовязково належати до зорганізованих рядів Христової армії. Зміцнення християнського надприродного життя се перевтілення і переспічення душ всіх християн католиків надприродними первнями і ідеалами, се змагання до християнської звершности, Христовий дух в життю всіх католиків є активний, діловий. Він обновляє все внутрі і назовні, оживляє всіх членів збірного тіла Христового загалом, а в перній мірі членів провідників Церкви Господньої, Епископів. Співпрацювати мають міряни, щоби суспільність повернула до Христових засад і тому мусять **створити одно серце і одну душу,** як не було в первісних християнських парохіях. Члени і прихильники повинні своє завдання сповняти в молитві і посвяті та праці — промонуючи шляхи до людських душ. Їх завданням щоденно поширювати царство Боже в душах і все обновляти в Христі. Превеликої ваги в нинішних часах є признання і узгляднювання Божих правд в житю.

БУК має обняти кождого українця католика двояким шляхом:

1.—Через явне визнання Христа.

2.—І поглиблення внутрішнього життя релігійного.

Українець католик, котрого практики віри обмежуються в участи церковних процесій і обходів, не є ще католиком по думці БУК-а. Такий свою віру заявляє тільки зверхно — але у своїм нутрі, у своїх переконаннях, у своїй приватній діяльности є може навіть справдішним поганином. Але і той не є справжним католиком, котрий свою приналежність релігійну виявляє виключно в стінах своєї світлиці та пильно береже, щоби хтонебудь не довідався про його релігійні переконання.

БУК включає в собі явне визнання і внутрішне поглиблення. Релігія мусить бути живою в душах наших членів, всякати щораз **глибше,** опанувати ціле **єство** так, щоби ціле поступовання було католицьке, а явне католицьке поступовання має бути випливом католицького внутрішнього переконання, відблеском внутрішнього духового життя. БУК творять основно релігійно свідомі члени і загартовані внутрішно та вироблені, так що вже само життя тих членів має потягати других чистотою обичаїв і обявами щирої побожности.

Не йде про це, щоби ми тільки щось робили, збиралися, рішали. Перш за все треба нам всім по католицьки думати, надприродно, добре пізнати правди релігійні і сміло їх голосити. А голошення Христових правд і засад це найголовніше завдання і запорука світлої будучности.

Поглиблення релігійного життя це журба і старання не лише про власну, але і про чужу душу. Божий плян є,щоби на землі творити одну родину, щоби знова колись як одна Божа родина стати щасливими у вічности. Тому поодинокі особи і народи мають тяжким обовязком **дбати** про спасіння душ своїх ближніх, своєї нації — і то не лише священики (котрих тут в Канаді небогато) але міряни, своїм способом і по своїй спромозі. Добрий примір потягає ближних. Особливо примір мірян на визначних і відвічальних становищах, якими є учителі, професіоналісти, урядники. Всі вони повинні бути католиками для других, а не лише для себе.

Також не йде тут про самі тільки діла милосердія, харитативні. То лише мала вітка діяльности. Ані про самі тільки діла організаційні в релігійно-політичнім забарвленню, ані про самі тільки старання о українські католицькі школи — хоч і це все має бути предметом старань БУК-а — ані головно про заведення для старців чи укр. катол. банок, ітд., Це все ще не є суттю БУК-а. Головним завданням БУК-а є більше старання мірян про **душі** ближніх, про їх судьбу тут і у вічности. Більше праці і діяльности на користь **душ** в життю публичнім і для поодиноких душ в життю приватнім. Цілий християнин має бути перенятий тім стараннім і діяльністю в католицькім дусі для добра своїх ближних так дочасного, як і вічного.

Завдання БУК-а є апостольське, місійне. Все культурне треба заповнити духом Христа, пройняти ціле публичне життя, законодавство і адміністрацію моральними законами Церкви, а

душі людські Христовою ласкою. Знак Христового духа на все покласти, витиснути і поширити. Мусимо не забувати не лише місій в поганських краях, але ще більше місій внутрі нас самих, серед новочасних новопоган, котрі свобідно і вигідно розживають серед нашого осередовища.

Мусимо подумати про місії між безвірками, атеїстами що наших містах і оселях.

Се найголовніше—просякти нині новочасний світ і проникати Христовим духом, щоби мир Христа запанував в царстві Христа. Притягнути до Христа всіх, що стоять осторонь Нього — всіх, що тільки з імени християнами але мертві у вірі, любові і надії.

І БУК те завдання сповнить, мусить сповнити, обертаючися не лише серед церковних стін чи мурів і на площах, обнятих гомоном дзвонів, але ту благодатну діяльність, активність понесе до спільної праці для Христа, ідей і добра.

Щодо організації БУК-а, то дух-ідея все ті самі незмінні. Як організація БУК має змінні форми, залежно від умовин так місцевих як загальних. БУК се не лиш особисте, але і збірне апостольство. Співпрацюють всі міряни в тісній лучности з церковною гієрархією.

Живемо в добі буйного розросту всіляких організацій, метою яких гуртувати і скупчувати певен гурт людий для успішного зросту чи оборони якихсь завдань, станових, культурних, економічних, політичних і тим подібних. Для оборони і успішного зросту ідей Христової науки, віри і моралі серед нинішнього щораз у безвірство більше надаючого світа, нам українцям католикам організацій БУК є конечна. Організація гуртує всі наші сили парохій, епархій. Де при церквах є брацтва, там працю треба тільки поглибити і перевести сильну внутрішню концентрацію членів — ідейну — тіснише з'єднати всіх з церквою відданою гієрархічному проводові належний послух і підчинення. Так повстане активна еліта (добір) нації. Старий Край покритий вже сіткою таких організацій, в котрих зібрані всі стани вайного народу від наймолодших до найстарших. Так працюючи відважно і розумно ми відповімо все наше життя — суспільне, економічне, приватне і то все на невзрушних основах Христової науки. Се є конечним приказом нинішних часів певених. Се є також завданням БУК-а, котре за Божою помочю сподіємося сповнить як найкраще.

*** ***

СЛОВО НА З'ЇЗД БУК-а в ГЕФОРД

Катерина Пецова,
Гефорд, Саск.

Поважана Президіє. Всечесний Отче і Високоповажані Громадяне:

"Мені припала велика приємність говорити нині з цієї платформи і від такої організації, як Брацтво Українців Католиків Канади. Ми довгий час мріяли в душі про таку організацію. Правда, подрібно, ми не знали якою саме вона має стати, але все таки ми бажали мати свою рідну організацію і при Божій помочі ми дочекалися.

Шож нам тепер робити треба?

Перше всего нам треба належати до тої організації а відтак працювати щиро і завзято на всіх ділянках праці нашої організації. Ми не повинні допускати між себе людий таких, що тільки розбити нас хочуть і забаламутити, котрі на ріжний лад представляють нам і вмовляють, що наша праця це ненаша, а французька або польська. Тим хорим людям треба вже раз рішучо відповісти, що це неправда, і ще раз неправда! Ми дуже добре знаємо хто започаткував цю організацію. Її започаткували ці, котрим добро українського народу в Канаді лежить на серці і тому сміло і відважно ми повинні вступати в члени БУК-а, бо на чолі цеї організації стоїть Преосвященний Владика, котрий піклується нами і старається нас піднести на вищий рівень так релігійно як і національно.

Ми маємо своїх священиків, котрі стараються нам помогти на кождім кроці. Ми маємо своїх учителів і фармерів і робітників — свідомих котрі стали з нами спільно до праці і я свято вірю, що наша організація внедовзі зробить великий поступ. А тепер я звернуся до нашого українського католицького жіноцтва.

Дорогі Сестри, щож ми на це скажемо? Як ми маємо віднестися до так великої ідеї? Чи може ця велика справа нас не має захоплювати? Чи ми надальше будемо може байдужі? Ні, ми мусимо збудити зі сну осталих а в собі самих викресати амбіцію. Мусимо стати до безупинної праці над собою і над тими, серед котрих довелося нам жити. Уважаймо, що від нас залежить наша будучність і добробут українського народу в Канаді. Просвічуймо себе і других спільно з нами, бо перед нами широке поле праці. Брацтво Українців Католиків Канади конечно потребує ідейного жіноцтва. І ми докажім що саме ми є ним. В нас мусить скрішнути пошана одних до других а в кождому ділі мусить яснїти висока чесnота. Се дасть нам велику відвагу перейти понад і не бачити буденних дрібниць, сплетнів, інтриг та очернень. Защеплюймо глибоке поважання до нашої Католицької Церкви і до наших релігійних обрядів та звичаїв. Релігія дає більшу опору державі, чим найсильніші мури і армії. Церква і держава не стоять у противенстві. Доперва через релігію Христа, держава осягає свою міць і певність. Найкращим образом є матір, котра вчить свою дитину незломної віри і молитви. Памятай українська Мамо, що від тебе богато залежить! Тям, що яка мама, такі діти — які діти, такий нарід — який нарід така буде і держава. Я пригадую собі з часів минувшої війни нашої, коли поляки наступали на нашу армію, то по селах, польські мами з дітьми і старці всі ішли до костела і молилися довгими днями, щоби щасливо докінчили те діло, яке зачали. А ми? В нас часто зарозумілість і гордість. Співати знаємо богато і красно. Я не кажу, щоби ми не співали. Нам треба співати, бо так вчить нас минувшість наша і традіція красна. Але на сім ще не кінець. Нам треба поза те чогось більше. Чогось вищого і досконалішого — нам треба Божої помочи, нам треба молитися, нам треба просити Бога. Тоді зможемо до чогось дійти.

Де знова держава і правління ставляться ворожо до церкви, там сповниться віще слово пророка: "Нарід і держава, що Богові не служать, марне загинуть." Та ми знаємо, що без Бога ані до порога і сего ми повинні придержуватися. Настає час праці, а хто краще і ліпше зробить свою роботу, той побідить. Ми, дорогі Сестри, стараймося станути на вершку цеї побіди і тому вступаймо в ряди БУК-а! Від нас богато залежить здійснення наших ідеалів, тож прямуймо до світла, женім безпощадно незгоду і роздори геть від себе — а Бог допоможе зробити решту і щасливо.

Небезпека

Степан Дідич,
учитель школи "Орлів"
Кридор, Саск.

Небезпека секретних планів ворожих для українсько католицької молоді в її релігійно-народнім житю.

Пане Председатель, Всечесний Отче, Пані і Панове:—

Почуваю велике внутрішне вдоволення і приємність бути учасником цего з'їзду, на котрий прибули нині ми всі з одною спільною і сильною вимогою, певним побажанням і конечною ціллю. А ними власне є потреба організації і не іншої, як наша організація: Брацтво Українців Католиків Канади.

В моїй короткій промові я хотівби звернути увагу головно нашої молоді, що їх великим і конечним обовязком є стати активними членами нашої організації, котра поведе нас правою дорогою в нашім релігійнім і народнім житю до певного і великого успіху.

Гляньмо хвилину на історію українців в Канаді, котра обнимає яких тридцять літ минувшини — від першого поселення наших родичів аж до нинішного дня. Наші родичі привезли сильну, непохитну, правдиву віру Христову — Католицьку. Однак через брак спільнійшої просвіти а головно організаційної єдности, стали ріжні нахабники використовувати їх в релігії, народности і економічнім житю.

Нашу молодь також використовували сектанти, виховуючи в інститутах, в котрих не було і нема католицького духа. А зведення на манівці, з тої правдивої дороги Христової католицької віри, доводить з часом до утрати християнства і моральности. Чоловік з бистрим умом але без морального виховання, може стати правдивою небезпекою нації, суспільности та церкви.

Мимо тих всіх руйнуючих чинників ми нині почуваємо вдоволення, що таки поважне число наших людий осталось і є, котрі все таки вдержались на правій дорозі, сильні і непоборні

у своїх переконаннях релігійних і дали свої молоді католицьке виховання, котре стремить в кождій людині згармонізувати цей благородний розвій ума, тіла, серця і душі.

Найвищі визначні, наукові провідники, президенти великих університетів, признають і певно доказують, що нинішна суспільність поступила задалеко науково, чим морально. Брак християнських чеснот і поступу в моральнім життю лишає людий етично неприготованими понести велику відповідальність і стати відповідним до завдань, які насуваються з поступом і розвоєм науки. З тих самих причин ми нині маємо так звану економічну кризу або депресію. Цілий світ став наче спаралїжований, помимо всіх своїх велких поступів наукових і матеріальних — а чому? **Бо моральність не зробила поступу!**

Як глянемо глибше в ту ситуацію, то з певних доказів стає ясним для нас, що ці внутрішні недомагання хтось уплянував для нас вже десятки і сотки літ назад. Зробили це вороги Христа, котрі ще від часів Спасителя секретними способами плянують знищити християнство і запанувати над цілим світом. І до певної міри виконування тих планів їм вдалося, секретно і укрито при помочі ріжних середників, а головно сильних фінансів.

Коротко, се був їх плян: знищити християнство і запанувати над світом —і тому вони сказали: Мусимо передовсім розбити і роз'єднати християнську віру — віру католицьку на ріжні секти, бо в єдности віри є велика сила.

Отже так стали заводити ріжні секти і відривати тих, що слабшого переконання від своєї релігії. Вороги самі цього безпосередно не провадили, але виказують їхні плани, тепер розкриті, вони тільки піддавали думкй і підводили людий до сект, а при помочі інших середників доводили вже діло до кінця і здійснення. Цими конкретними середниками були гроші і пропаганда — голвно пресою, котрої головне число на світі і по нині є в жидівських руках. Вони казали: чим більше витворимо сект, тим лекше піде їм праця. Бо коли ті всі секти зачнуть боротися між собою, то самі себе ослаблять і знищать. А тоді буде знаменита нагода завести безбожність, а вона поможе знищити моральність і так дасть силу їм, ворогам, запанувати над світом.

Сі пляни уложено сотки літ тому назад, а нині бачимо, що у великій мірі вони вже здійснені, бо многих відвели від Христа з завели до діявола — большевизму. З певних доказів знаємо, що великі суми гроша, мільони, давали вороги на поширення сект і безбожности, а гроші ті походили як все, з того самого жерела.

Як каже Л. Троцький, бувший большевицький командарм: Секти є лише етапом на шляху до большевизму, а найсильнійшим союзником большевизму то атеїзм і безбожність.

Россія, як всім нам відомо, є централею большевизму а правительство її складається з 80% жидів. Правительство, котре прибрало собі за клич слова, "Воля, рівність і братерство" тепер вимордовує наш український нарід на його власній споконвічній землі.

Сим хочу звернути увагу, що нашим великим обовязком, а головно нашої молоді, є стати сильними, активними і практикуючими своєї віри і релігії, католицьку віру і релігію, бо в нас молоді залежить будучність народу у великім степені. Ми повинні стати високо культурні, свідомі просвітно і економічно і так на основі певних засад повести борбу проти напасників християнство і народність, допомогти морально і матеріяльно родимцям у Старому Краю здобути державну самостійність і національне визволення.

Стараймося доповняти нашу науку, котрої початки одержали ми в школі, також поза школою, щоби стати як найбільше образованими. Навіть колиби наші члени, що мають вище образування не трудилися у своїй професії, то в таки на кождому полі, де будуть працювати, стануть помічними і більше видатними робітниками як ті, що такого образованна не мають. Молоді українці католики повинні щиро і совісно придержуватися католицького виховання. Гарні українські національні звичаї, пісні, гра ціи мова — все глибоко вкорінене в католицизмі і без нього їм не істнувати. Католицька Церква є протекторкою не тільки ради своїх засад, але головно ділами доказує свою опіку над народами. І такі безпідставні вигадки, які доводиться нам часто чути, немовби католицька релігія переводить нас українців на поляків, або подібне, є пустими і неправдивими. Культурна людина цього не скаже. Докази і приміри промовляють за тим, що саме Католицька Церква старається піддержувати і поширювати українську народність. Святійший Отець, Папа Пій XI недавно збудував своїм коштом і вінував українську колегію в Римі, щоби в ній продовжалися і поширювалися з неї знання прекрасного обряду українців католиків а також наші звичаї, література і мова. Цим св. Отець вказує, який дух повинен панувати тут, в Канаді, між українцями католиками.

Які то великі і красні слова нашого великого поета Тараса Шевченка, нам всім добре відомі:

Учітеся брати мої!
Думайте, читайте,
І чужого научайтесь,
І свого не цурайтесь.

А кілько нині таких, що кличуть себе великими патріотами а своєї релігії католицької в котрій їх родичі від колиски виховали, тепер відрікаються, цураються. Чи можемо на таких вповнитися, що вони не зневажать ті другі рідні звичаї і науки, котрі їм ненька в серце клала, навчаючи і виховуючи.

А хто матір забуває,
Того Бог карає!

Які то ми щасливі, що від маленства були виховані, в католицькій релігії, навчені рідної мови української, тих гарних пісень, обрядів і традицій національних! Будьмо горді тими дарами і задержуймо їх через все наше життя та другим передаймо!

Щоби всі ті засади релігійні і національні задержати, в котрих ми виховані, оборонити їх, та захистити і недопустити надальше до ранше наведених помилок та руйнуючих чинників — дальше щоби зміцнити та поширити нашу релігію, культуру і просвіту — ставаймо всі активними членами нашої орґанізації, Брацтва Українців Католиків Канади!

В єдности праці стремлінь віднайдемо розгублену силу а наша справність і осяги збільшаться. Я ще раз усильно взиваю, головно молодь нашу, щоби всі як один стали активними членами нашої орґанізації, котра поведе нас певною та правою дорогою в нашім релігійнім і народнім життю.

Брацтво Українців Католиків є несхитно сильною орґанізацією, бо збудоване на основах невзрушних — Католицької віри, котрої жадні напасти пекольні не подужають.

Мій Шлях

В. Лімниченко.

Гей шлях, мій шлях, вузький, тернистий шлях
Крізь плач, крізь сум, крізь стогони і жах—
Що наче дим, возносяться з сторін,
Де-дзвонить рідний, невольничий дзвін.

Гей шлях, мій шлях, яким я гірко йшов
Й нїщо, нїщо на ньому не найшов,
Хіба терни, хіба самі хрести
Такі важкі, що й годі їх нести.

Та там, он там, на моїому шляху
В таку пору прискорбну та лиху,
Сумний Христос привидівся мені,
Сумний Христос з хрестом на рамені.

І від тоді мій камінистий шлях
Крізь сум, крізь плач, крізь стогони і жах
Проклався в зорі, ген до тих країн,
Де ясно дзвонить вічний, Божий дзвін.....

Гей шлях, мій шлях, мій камінистий шлях,
Крізь межі, доріжки й стежки на полях,
Крізь тихі села й гамірні міста
До ясних зір, до сонця, до Христа!

Кров по жилах сюрчить, мов окріп,
Мов лявіна з вулкану
Й прополікує змучену грудь
Ніби згоєну рану.

І захлистує спазмом напруг
Молодечі дихання,
Переспівує гимну життю,
Що вселилось в змагання.

Промиває русла моїх днів,
Ніби струмінь лотоки
І розбурханим заливом сил,
Пре мій гін на всі боки.

І спонукує йти наперед,
У походи, на чини—
Там, де творяться світлі діла
Зоряної людини.

І нестримано дме в мою грудь,
Подих свіжої моці
І запалює вічний огень
У розмріяним оці.....

І нераз видається мені,
Що тоді, моя пісне,
В цих найвищих напругах життя
Серце з радости трісне!

ДОПИСИ

1. Ми члени БУК-а, зібрані в читальні Просвіти в Ланівцях, Саск., дня 19 листопада, 1933, протестуємо проти большевицького варварства на Великій Україні. Як культурний нарід не можемо спокійно дивитись як большевики голодом винищують наших братів.

2. Не можемо спокійно і мовчки слухати про різні знущання над нашим народом, як [illegible] і вивози наш нарід на Сибір або Соловки.

3. Тому перед всім культурним світом протестуємо проти такого поведення большевицьких і потягнемо облудну роботу большевицьких агентів тут в Канаді, що підкопують повагу нашого імени українського імени.

1. Таких листів повинні всі свідомі українці і не приймати жадних їхніх листів [illegible]

Іван Вонтович, предс.

Мих. Лодинський, писар.

З Церкви і Світа

о. Карло Кофлін [illegible] Гемптон, Онт., [illegible] Буффало, Н. Й. [illegible] о. Кофлін [illegible] Шаленим. Кофлін [illegible] Церкві. Чесно [illegible] о. Кофлін [illegible] знакомого. І так о. Кофлін виголосив свою першу проповідь через радіо і дістав у відповідь вісім листів від слухачів — всі з похвалами. Скільки надійшло листів опісля одна дальшим голошенням проповідий неспомірно [illegible] 12,000 [illegible] 30 [illegible] Америки [illegible] Бедім, Ломі і Вашінгтон. Тепер [illegible] Церкві змінилася [illegible] Нині [illegible] мільйонова [illegible] досить поважне і тривке. А [illegible] 90,000 і кождий платить річно одного доляра. Коли знова находить часом хвилева недостача [illegible] тоді все жертвенні дітройтські пані готові [illegible] карнавал і всі, навіть протестанти і жиди, складають за один день кількнайцять тисяч долярів, щоби тільки католицький священик міг дальше проповідати Боже слово через радіо. Так зголодніла і лакома душа новітного чоловіка за хлібом Божих слів вічної правди.

§

Зміни в дієцезії настали на Сході Канади через перенесення деяких Отців наших. І так о. Ірха обняв парохію в Бренфорд а о. Бала парохію у Віндзор. о. Шумський знова парохію у Форт Вільям а о. Кольун парохії в околиці Етельберт у Манітобі, звідки о. Камінецький переїхав до парохії Судбури, в Онтеріо. Поважно занедужав з конечністю операції о. Н. Решетило, парох Кадворту і тому просимо всіх наших членів, з котрих велике число особисто знає і любить о. Решетила, щиро просити Бога о видужування та скорий поворот до душпастирської праці о. Решетила.

§

Польські летуни полетіли до Москви на річниці большевицького так званого жовтневого перевороту. Тоді дня 7-го листопада, п.р. вітали їх пролетарські красноармійці на двірці в Москві. бо долетіти було за тяжко і треба було їхати большевицькою сальонкою. А вітали рідком не по "пролетарськи", бо музика втяла на двірці в Москві "Єще Польска не згінела." Скажіть це нашим большевикам в Канаді, може прочувають....

§

Протибольшевицький похід уладили українці Дітройту, Гемтрек і околиці дня 11 листопада п. п.р. На чолі походу їхали козаки сотника Бабенка а за ними орхестра і українці, числом понад чотири тисячі душ. Похід зробив велике враження на американців. Всі часописи подали докладні вістки про похід. В Арморі Гал відбулося закінчення походу і віче, на котрім промовляв також проф. прав дітр. університету, Р. С. Аертоп.

§

Великий дарунок зробив для наших бідних Сестер на Закарпатті о. Авг. Волошин, котрий подарував свій дім в Ужгороді вартісто $15.000 на захоронку.

§

"Провидіння", запомогова організація українців католиків в Америці має майна на $700.000. Організація видає часопись "Америка", що виходить тричі в тиждень. На першій сторонці тої часописі незмінно видніє, що це є часопись Провидіння "стоваришення українців католиків в Америці." До Головного заряду на роки 1933-37 вибрано на голову о. Антона Лотоцького.

Підкарпатське православія і кириню між нашим народом ширили при помочі запроданців польські конзулі, даючи гроші на кацапську часопись "Карпаторусский Голос" і дописуючи до тої часописі найбільш їдкі протиукраїнські статті. Нині все те викрито. Видно, кому потрібне є православія між нашим народом і кацапщина.....

§

Вибори до Іспанських кортезів (парляменту) принесли рішаючу побіду католикам. Так демагогія лівих партій, а головно соціялістів поволі але певно провалюється. Вона то накоїла там церкві дуже богато прикрощів і страт. Видно однак, що нарід прозрів і досить має соціялістичної кирині.

§

Новий часопис, Голос Спасителя, почав виходити в Йорктоні з печатні ОО. Редемитористів. Перше число має 32 сторін і гарно представляється як популярний місячник. Ціна предплати є $1.00 річно. Нашому союзникові в борбі о добро нашого народу в Канаді бажаємо всего найкращого в Христі і щиро поручаємо всім нашим членам.

§

Основання осередного банку в Канаді заповів внедавній бесіді премієр Канади, дост. Беннет, як рівнож новий випуск паперового гроша на суму сто мілионів долярів. З днем 31-го жовтня п.р. було в Канаді паперових гроший на лучну суму $174.945.000. Ці гроші мали покриття в золоті на 40%. Премієр заявив, що на будуче вистане 25% покриття в золоті і тому послідує випуск нових паперових гроший. За ці гроші правительство розпічне публичні роботи на великі розміри. Розуміється, що в такім случаю вартість гроша спаде а який це буде вплив на ціни товарів, пожиймо, побачимо.

§

Нова Фунляндія пошала в невиплатність і то таку, що після осуду королівської комісії, довги краю далеко перевищають його платничу спроможність. Тому комісія поручила передати управу краю в руки так званої Управної Ради Краю, котра складалаєсяби зі шістьох членів, в тім трох іменованих урядом Вел. Британії. Рада ця булаби відвічальна прямо перед правительством Вел. Британії. Проти цего предложення повстав сплошний відрух в самій Новій Фунляндії. З цего бачимо, що не лише муніципал часом є невиплатний і у грошевих клопотах.

§

Фінкельштайн-Літвінов, польський жидок

по походженню добив торгу з правительством Америки щодо визнання совітів і Америка урядово визнала владу большевиків та навязала з ними зносини. Цікаво, що при тім большевики торжественно прирекли на папері повну релігійну свободу для американських громадян в Совітах і запевнення, що ізза релігійних переконань не будуть переслідувати там американських горожан. Чи Америка на тім добре вийде, дуже сумліваємося — а певним зі всього непевного є те, що большевики своїх приречень і обіцянь не додержать.

§

Власник дібр Тисова, повіт Ліско, Йосиф Мійський помер у Львові дня 31 жовтня, ц.р. і все своє майно записав Просвіті. Так бачимо на примірах, що великі духом і жертвенністю громадяни католицької Галичини не переводяться.

§

В роковини 1 XI. 1918 р. відправлено у Львові в храмі св. Юра торжественну Службу Божу, котру відслужив Преосвященний Іван Бучко в сослуженні численного здуховенства. Проповідь виголосив о. прилат Кунцький. На чільних місцях церкви видніли члени Уряду Зах. Укр. Республики з президентом др. Костем Левицький на чолі, поруч котрого находився начальний вождь УГА, ген. Мирон Тарнавський. Булавні старшини УГА громадно прибули до церкви разом з тисячами українців католиків Львова.

§

Японець, мабуть перший, охрестився в нашому обряді у церкві ОО. Василіян. у Варшаві. Імя охрещеного є Тадей Ючоси. Це студент медицини. Обряду св. Хрещення довершив о. ігумен Пушкарський.

§

Преосвященний Шарлєбоа, епископ північних околиць з осідком в ДеПа. помер від простуди, якої набавився підчас подорожі до індійської оселі. Подорож ця була санками, запряженими у пси, через північні сніговії. У своїм завіщанні Преосвященний зазначив, що нічого не посідає і тому своїм природним наслідникам нічого не полишає. Все, що мав, було власністю церкви і церкві подарив, що мав. Виразив тільки одно бажання, щоби похоронено його на католицькім кладбищі, над берегами ріки Саскачевану. На вість про смерть наспіли листи і телеґрами з вивами суму і спочування від всіх верстов канадійського населення. Між іншими прислав вирази свого смутку також премієр Канади, дост. Беннет. Помер добрий пастир своїх підбігунових вірних і лишив по собі сум та добру память, як скарб духа, що не вяне і не гине. Вічна Йому память!

§

68 католицьких священників вивезли большевики, голодних і холодних та вичерпаних знущанням на Соловки. На волі в большевії остало ще всего 20 католицьких священників.

§

Сергій Єфремов, визначний український діяч політичний і письменник, помер на засланні, засуджений і вивищений большевиками. Зпід його пера вийшли незабутні твори як Історія української літератури, та многі інші. В недавнім процесі Спілки визволення України, большевики засудили його на заслання, не оглядаючися на те, що він чільний представник української науки і член української Академії Наук.

§

Кость Лоський, професор римського права на Укр. Вільним Університеті в Празі і автор многих праць та видний політичний і церковний діяч, помер дня 18-го жовтня, ц.р. Покійний походив з Холмщини, де народився в році 1873. Там теж покінчив студії і був урядовцем за російської влади. Вже тоді закладав Просвіти і наразив себе тодішному урядові та терпів переслідування. З вибухом революції став старостою Холмщини за української влади, а згодом послом у Фінляндії і Швеції. Вже на еміґрації роздумування над релігійними справами довели його до повороту до віри батьків — а саме з православія перейшов до греко-католицької церкви, до котрої належали всі Холмщаки ще до року 1875, коли то Россія насильно знесла нашу церкву на Холмщині. Так видні уми українського народу находять душевний спокій у церкві, основаній Богом, а відвертаються від творів людських рук і умів, що зложено для хитких і нещевних завдань і котрі душі чоловіка ні щастя, ні спасення дати не можуть.

§

Большевицьке вижившювання робітників найкраще зрозумісмо з опису большевицької часописі "Соц. Землі" число 209, з дня 10-го вересня, 1933. От що пишуть там самі большевики: "Цілий колхоз "Завети Ілліча" меншка в полі. Бригади косять збіжжа, молотять і кладуть стирти. До кітла глянув заступник начальника політичного відділу Білгородської Мото-технічної Стації, тов. Осадчій.

"Що це?" питає тов. Осадчій.

"Обід. . . ."

В кітлі було повно немолоченого зерна, котре поволі варилося в кипятку. Тим обідом кормлено бригади. Люди насилу їли незварене зерно. А заряд колхозу доносив про "організацію публичного вижившювання."

"Чому туманиш людий?" питає тов. Осадчій.

Наставник боронить: "Брак фондів на публичне вижившювання."

"Фондів? Щоби зварити звичайний борщ, фондів? Ходім на город!"

Заступник начполітотдєла, наставник колхозу, кухарки, розцікавлені хлопці, всі ідуть на город. Подорозі тов. Осадчій говорить:

"Коли не будеш відломлювати з капусти долішних листків, то це дуже пікідливе для капусти. Долішні листки відгинають, а з того зачинається гній і нечистота. Але на борщ, ці листки, то перна кляса!"

І після приміру тов. Осадчого назбирали в городі долішні листки.

"А де у вас цукрові буряки?" питає знова тов. Осадчій.

"Буряки? Там, за горбком. Саме там провірюють останні рядки."

Рядом працювали колхозники, відтинаючи лишні хвостки коріння, що разом важили пів фунта.

"Но, ці коріння ратуйте для борщу!"

Навантажені вернули до кухні. Насипали води, чисто змиті листки кинули в котел а разом і відцадки від буряків. За хвилю видніє ясновидна поволока борщу. . . ."

Отак "вижившюють" большевики на своїх кріпацьких мастках своїх невільників-робітників. А вижившення це дістають робітники після дійсно невільничої праці, котру знова змальовує сама большевицька часопись "Вісти" з Харкова, число 208, з дня 14 IX, ц.р. Ось опис цеї неволі: чи пак праці в большевиків:

"Доперва в годині шестій, тришть мінут пущено в рух трактор. Але виясніються, що молотілка ще не готова. В годині семій рухається також молотілка. В годині девятій молотілка стає. Ушкоджена. Направляють дві години. Дубнацький, що стоїть при машині, по кілька секунд вижидає на сніп. Потім поволі розкладає і знова жде. Рухається тяжко, неповоротно.

Тов. Лєвін зденервовано глядить на таку працю. Коли вижидання при молотиці стає задовге, Лєвін скоро скидає скіряну нагортку, розпинає ковнір і зручно вибігає по східцях вгору.

Біля машини стає начальник політичного відділу."

Таким чином той большевицький Зельман підтягнув працю українців в роді Дубнацького і протягом одної та чверть години тої праці намолочено 14 метрів збіжжа. Большевицькі рахункові срульки обчислили велід за тим, що коли так всюди підтягнути працю, то протягом 18 годин можнаби намолотити 200 метрів, ітд.

Другого дня праця починається ще смерком. Хто не скоро спіниться, карають — по большевицьки, не дістане хліба через пять днів. Тоді колхозники здобуваються навіть на стіжку часопись. А коли третого дня почали працю о годині пятій зрання і молотілка гуділа на славу большевицької сатрапії, тоді білі невільники по раз перший удостоїлися дістати підвечірок о годині семій вечером і вечеру о годині пів до одинадцятої в ночі, по "закінченні" праці!

Таких товаришів як Осадчій і певно жидок Лєвін там богато і вони, ці новітні наганячі у пікіряних куртках, розпинаються за большевизмом серед поту кровавого народу бідного і виснаженого. Тоді коли колхозники їдять "борщ" з недовареного зерна і гнилих листків капусти та відтинків бурячиння, тоді Фінкельштайн-Літвінов запиває шампанське і вилискує своїм випасеним карком в дорогих самоходах Вашинґтону чи Парижу, а його жена шелестить шовками, котрі довозять окремі курєри. Так на ділі виглядає робітнича держава і "опіка" над робітниками в совітах.

§

ОГОЛОШЕННЯ

Преосвященного Епископського Ординаріяту в справі посту.

Епископський Ординаріят для українців греко-католиків уділив диспенсу під ч. 97|33, як слідує:

Позволяється вживати мясних страв у понеділок, второк, четвер, суботу і неділлю, за відмовленим одного Отче наш, одного Богородице Діво (священики Помилуй мя Боже) перед обідом і вечерою.

В середу і пятницю не можна їсти мясних страв, можна однак уживати наблю.

Хто може, нехай старається заховати давний піст.

БЮЛЕТЕНЬ

Братва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Ізбавителя в Йорктон, Саск.
Редагує о. П. Божик.
Висилається лише для членів БУК-а безплатно. **Рік 1, Ч. 12, Грудень, Р.Б. 1933**

МАНІТОБСЬКА СЕКЦІЯ

Про З'їзд БУК-а в Винипегу

Четвер, другий день З'їзду у Винипегу, дня 26 вересня. 1933

Заупокійна Служба Божа, за померших українців греко-католиків Манітоби і панахида, скінчилася в 12-ій годині рано. Правили три отці, а саме о. П. Божик, о. П. Пасічник і о. В. Чарний; дияконували о. К. Лотоцький і о. І. Калуський. Пять отців в чорних ризах, з піднесеними чолами, звертали собою увагу богомольців на невзичайне торжество. Велика церква св. Покрови Божої Матери, наповнена людьми, надавала тон побожности. Належить згадати, що дотична церква, це найкраща будівля в північнім Винипегу, як про це виразився англійський часопис Фрі Прес 1927 року, коли цю церкву отворено для богослуження.

В салі, що при церкві св. Покрови, учасники з'їзду продовжали свої цінні наради і виголошували реферати. Отворив дальшу працю і подав начерк нарад дійсний голова БУК-а п. Стратійчук. Він покликав до слова п. І. Пробіжанського, купця і фармера з околиці Стюартбурн. Пан Пробіжанський, середнього росту, батько одинайцятеро дітий, з усміхненим лицем, сказав між иншим:

"Живемо в Канаді 40 літ. За той час я завважав, що ніякий нарід, в цій країні, не пережив таких злиднів, як саме наш. Йшло постійне розбиття Українців,—а розбивали нас тільки свої люди. Пересувається перед нашими очима пять поганих образів: серафимщина, бодруківщина, большевизм, а далі свистунівщина і жуківщина. Дивно мені, як провідники усіх них сект можуть уважати себе патріотами і синами українського народу! Я знаю, що дійсний патріот не буде розбивати свій нарід на ріжні групи та заводити їх у судові процеси за церковні будинки і за Народні Доми. Так робить лишень не цілий чоловік, зода, а не син народу, бо він знає, що розбиття нас ослаблює, стягає на нас ганебну ганьбу в очах наших співгорожан Канади, робить нас в очах Англійців подібних до Мексиканців, що все сваряться й бються між собою. Розбиваючі розносять свою пропаганду між людий часописями, а також ріжними агентами, агітаторами, які не розуміються на тім, що розбиттям українських мас шкодять нашому народові взагалі. Що ми, однак, не далися геть чисто розбити, то лиш завдяки нашій св. Католицькій Церкві. (Оплески). Колиб так не напа церква то ми нині не мали-би того значіння, що маємо, подібно як не мають його Буковинці та Українці з Великої України, бо їхня церква не мала на стілько духової сили щоби здержати їх в цілости."

Час Обіду

Наради почалися, по обіді о третій годині, рефератом п. Петра Рути. Промовець, мешканець Винипегу, справує дяківство при церкві св. Николая. Говорив про значіння преси. Сказав між иншим: "Преса, це найбільше оруддя світа, бо під її впливом находяться всі народи. Як вона представить справу, так дотичну справу люди мають розуміти. Преса, це наймогучійший слуга, бо заходить під кожду стріху там, де ніхто инший зайти не може. Найбільше поширені книжки у Німців та Англійців, а найслабше у нас Українців. Бачимо в Канаді, що Англієць не може обійтись без книжки. Їде в поїзді і читає пильно книжку. Робітник їсть свій обід і читає рівночасно книжку; їде рано до праці і вечером вертає домів, у трамваю читає книжку. В дома має свій часопис, жінка свій, дитина свій. В кождій хаті Англійця побачимо ріжні груди та заводити їх у судові процеси за церковні будинки і за Народні Доми. Так робить лишень не цілий чоловік, зода, а не син народу, бо він знає, що розбиття нас ослаблює, стягає на нас ганебну ганьбу в очах наших співгорожан Канади, робить нас в очах Англійців подібних до Мексиканців, що все сваряться й бються між собою. Розбиваючі розносять свою пропаганду між людий часописями, а також ріжними агентами, агітаторами, які не розуміються на тім, що розбиттям українських мас шкодять нашому народові взагалі. Що ми, однак, не далися геть чисто розбити, то лиш завдяки нашій св. Католицькій Церкві. (Оплески). Колиб так не напа церква то ми нині не мали-би того значіння, що маємо, подібно як не мають його Буковинці та Українці з Великої України, бо їхня церква не мала на стілько духової сили щоби здержати їх в цілости."

Час Обіду

Наради почалися, по обіді о третій годині, рефератом п. Петра Рути. Промовець, мешканець Винипегу, справує дяківство при церкві св. Николая. Говорив про значіння преси. Сказав між иншим: "Преса, це найбільше оруддя світа, бо під її впливом находяться всі народи. Як вона представить справу, так дотичну справу люди мають розуміти. Преса, це наймогучійший слуга, бо заходить під кожду стріху там, де ніхто инший зайти не може. Найбільше поширені книжки у Німців та Англійців, а найслабше у нас Українців. Бачимо в Канаді, що Англієць не може обійтись без книжки. Їде в поїзді і читає пильно книжку. Робітник їсть свій обід і читає рівночасно книжку; їде рано до праці і вечером вертає домів, у трамваю читає книжку. В дома має свій часопис, жінка свій, дитина свій. В кождій хаті Англійця побачимо

малу бібльотеку. В нас преса дуже мізерна, бо мало маємо читачів. Хто з нас має охоту читати, то не застановляється над тим, що читає, а це має злі наслідки: з цього в нас заходять непорозуміння в товариствах і в родинах. Треба бути осторожним, що читаємо, бо преса подібна до аптики в якій находяться ріжні ліки. . . . Ми католики, повинні читати нашу католицьку пресу, бо вона нас тримає в цілости, а де є цілість там є сила. Часопис, Українські Вісти, повинен находитися в кождого українця; також Бюлетень, орган БУК-а. Українську-католицьку книжку відразу можна пізнати, бо вона апробована духовними властями. Я видів, що наші католики читають ворожі нам часописи і книжки. Так не повинно бути! Я ніколи не видів щоби протестанти або православні читали католицькі часописи і книжки."

Відтак слідував реферат Брата Методія, професора Колегії св. Йосифа в Йорктоні. Говорив про виховання молоді. Між иншим сказав:

"В молоді наша будучність, але лиш тоді коли вона буде вихована на християнських, католицьких засадах. Що виховання молоді є дуже важна справа бачимо з того, що держави призначують богато гроша на школи, як також родичі, що посилають своїх дітий до шкіл.

"Навчання і виховання, — це дві окремі справи. Як не кожда хата дає однако світла— одна дає більше друга менше — так не кожда школа дає і навчання і виховання. Школи в Канаді дають учням лише навчання, а не й виховання. Лише католицька школа дає учням і науку і виховання. Звідси бачимо, що католики на цілій земській кулі удержують свої школи, до яких посилають своїх дітий, хоч моглибн їх посилали до державних шкіл. Чому? Бо вони переконані що католицькі школи дають учням також виховання.

"Не раз ми бачили, що учений чоловік, а не має засад. Це тому, що він не мав християнського виховання. Люди призначені, не для землі, але для неба, а небо здобувається також християнською наукою! Людськість і шляхотність також. Не вірите? Пішліть до дикунів священика і учителя, а побачите, що вони не будуть дикунами; а також заберіть священика і учителя від пересічної громади, а побачите, що вона здичіє!

"Ми католики, маємо середню школу св. Йосифа в Йорктоні для хлопців, з прилюдним признанням, цебто дипльоми, видані учням цею школою, признані державою. Дальше, маємо народні нижчі школи, св. Николая у Винипегу, в Айтуні, в Йорктоні і в Мондері, які ведуть Сестри Служебниці. Ці школи мусять бути заповнені нашими дітьми. Такі школи повинні повстати всюди, де лиш живуть наші люди, а доперва тоді шкільне питання буде в нас належито розвязане."

* * * *

Опісля слідував реферат Володимира Кожана на тему, "Значіння Обезпеки." Між иншим сказав:

"Обезпека, це дуже важна справа. Без неї чоловік не може обійтись, якщо застановиться над своїм життям. Нема хвилі щоби чоловікові не грозило нещастя. Він все наражений на небезпеку, мов той корабель на бурливі хвилі; бо власне життя чоловіка це борня з усім, що його окружає. . . . . .

"Я представником найбільшого запомогового українського товариства в Канаді, Братва св. О. Николая. Воно числить понад 3.000 членів, а готівки має около $100.000. Воно є розгалужене по цілій Канаді. Є надія що в скорім часі Братво буде числити ще більше членів, а до нього буде належати кождий українець якому літа позволяють бути членом.

"Парід, що не має фінансових товариств не може числити на світлу будучність і добру славу. Кличу до всіх, щоби до нього належали а тоді Товариство буде сильне і члени обезпечені. . . . . .

"Тішить мене, що маємо свої церкви, школи, тощо. Це нас піхує як націю, однак треба поширювати Братво св. О. Николая всюди, де живуть Українці, бо не гарно, коли чоловік в слабости, щоби його утримували другі, ним журились, а коли умре, щоби справляли йому похорон. Кождий чоловік повинен бути на стілько господарем для себе, щоби себе обезпечити.

"Не лиш міщанин, робітник, але й фармер повинен бути обезпечений, бо він не все має гроші, щоби себе ними ратувати в слабости. Гроші зложені у Братві св. О. Николая у формі обезпеки, вертаються нараз членові, якраз тоді, коли йому грошій найбільше треба. Не пропадає ані один цент для члена, а ще більше дістає, як зложив, коли взяти під увагу що член хорує часто. А хто з нас не буде хорувати? Хто це скаже?

ЧИ ТРЕБА РЕЛІГІЇ

о. П. Божик.

В наших часах богато'є таких людей, яких відношення до церкви є вороже, або що найменьше обоятне. Вони думають, а навіть говорять, що церкви не потрібно, що чоловік може обійтись без віри й знання релігії. Таку мову ми часто чули, але не забуваймо, що так говорять лиш такі люди, що не застановляються поважно над справами про які говорять.

Не буду застановлятися над тими словами, що говорить св. Письмо: "Рече безумен в серці своїм, ність Бог," ані над иншими думками, які находяться у св. Письмі, а які відносяться до того, що ціль чоловіка є здобути для себе небо, приподобатися Богові. Поясню справу віри і релігії в практичний спосіб. Ось він:

Дитина ходить до школи. Учитель учить її писати й читати, рахунків, малярства, спелінґу, історії Канади. Англії та инших держав. Учить також про великих людий, що вівначалися на полі науки, мореплавства, військового ремесла, ітд. Учень знає що Олівер Кромвел потряс у свій час Англією, знає про великого письменника Шекспіра і Мілтона.

Якщо учень ходить до університету, то учиться там еще більше про історію держав та великих людий. Знає про Аристотела, Гомера, Данте, Петрарха, Гетого і Шілєра. Якщо це Українець, то він знає й українську історію. Словом, учень бачить світ і людий, виробляє широкий світогляд. Про нього кажемо, що він учений чоловік.

Але який він учений, якщо він не знає нічого або дуже мало про Ісуса Христа, про Його науку, про заложення Церкви! Чиж він учений коли не знає про таку організацію що то обнимає цілу земську кулю? Наведу примір:

До одного учителя на фармі прийшли під вечір на балачку двох його сусідів. Поздоровкались. . . .Розгостилися. Стали говорити з ним про деякі справи, а відтак про віру,—бо віра і церква, де актуальні справи.

"Котра церковна організація найбільша в Канаді?" запитав гість учителя. Учитель не дав ясної відповіди.

"А котрої церкви наука малаби бути найліпша?" запитав другий.

Учитель говорив що кождої церкви наука добра, бо кожда церква каже любити Бога над усе а ближнього як себе самого.

Була темна ніч, як фармарі оставили шанду свого учителя. На дворі сказав присадкуватий Петро до свого кума Андрея:

"Ми більше знаємо про церкву і віру як пан учитель; його пояснення пригадувало мені мову якогонебудь кума на хрестинах; коли учитель ученій чоловік, то він повинен більше знати про віру і церкву. Він не є ученій!"

Тоді Андрій сказав:

"Правду кажете, сусіде. Може про всі церкви і віри учитель негоден знати, що вони учать, та коли заложено їх, однак повинен знати принаймні хоч про католицьку церкву, бо він Галичанин."

Деякі нитубатство своє показують тим, що ніби Українці розбилися на богато вір, а через це вони не знають до котрої церкви належати, та отся вимівка їх тим більше не оправдує, бо тоді, коли між українцями ніби богато вір, якраз потреба вимагає, щоби належати до церкви, і так положити релігійному хаосови кінець. А далі: **Є лише одна Українська церква, а саме католицька, бо лише вона виразно начеркнена та обезпечена від роскладу, й тому, що вона має свій початок від Ісуса Христа.** Решта церковні організації,—то лише релігійні секти, немов вибрик характерів, цілями, що не звертають на себе великої уваги між культурними народами.

Таких справ не може знати чоловік, коли він не інтересується церквою, а що більше, коли він дитиною не ходив на науку катехизації. Однак релігія потрібна не лише їжа вище сказаного. Вона є щось більше, а саме:

Релігія улагіднює чоловіка, робить його милосерним для других; учить шанувати старших; сталить характер; зрівноважує; робить пляхотним та переконує його, що він є сотворіннім Божим. А цього не учить ніяка (крім католицької) школа. Тому католики в цілім світі крім державних шкіл будують свої власні, католицькі школи, бо вони знають, що їх школа не лише учить наукових предметів, але й виховує, а виховання має більше вартости чим сама наука. Знаю богато протестантів, що віддають своїх дітей до католицької школи, за яку мусять платити, хоч державну школу мають даром для своїх дітей.

Також знаю богато таких родин, які утратили віру, цей найбільший скарб, однак віддають своїх дітей до католицької школи на науку. Чому? Бо вони переконані, що стоять на кризі, яка їх уносить у безвісти, та не хотять, щоби їх діти були такими, як вони.

Наша українська католицька організація, Слава Богу, має вже свої католицькі школи. Именно, у Вінніпегу школа св. О. Николая. в Йорктоні. в Айтуні, в Мондері і в Монтреалі. Вони находяться під управою Сестер Служебниць. До сих шкіл українці повинні посилати своїх дітей на науку.

Крім цих шкіл також декуди маємо так звані Рідні Школи, якими завідують Сестри Служебниці. Маємо також Колегію св. Йосифа в Йорктоні. для вищого навчення здібних хлопців. Подібною школою є новіціят у Мондері, де учаться хлопці на священиків Василіян. Рідні школи. які маємо при церквах, тощо, можуть бути лише тимчасово. Поволи треба старатися мати двомовні школи. під покровом церквй, як це мають англійські та французькі католики. Бо лише тоді зможемо розвязати народне питання. Вчімся від иних католицьких народів як себе ратували серед хаосу і умного зінєчтя. Ми також нарід як вони, що хочемо по своїому жити молитися. себе розуміти і шанувати. Стараймося мати свої школи з прилюдним признанням і всі свої діти посилали до них. Бо без релігії не може жити ніякий нарід, як цвіти. без роси і дощу.

БЕЗБОЖНИЙ УРЯД І ЦЕРКВА

Петро Гнатів

Не є то тайною або лише здогадом, що большевицьке, мексиканське та іспанське правительство за всяку ціну хоче знищити церкву. Ті правительства поновнають великий блуд. бо знаємо з досвіду, що Церква—це головний філяр держави. родини і кождої одиниці. . . .Коли ті правительства знищать церкву, нарід стане безбожним, упаде мораль і добрі обичаї а тоді не поможуть безбожним урядам ані висока техніка ані инші здобутки. Нарід здичіє. Нарід тоді мов велика ріка. яка виливається зі свого русла і заливає околицю. Правительство вжие тоді проти горожан терору. винбеницъ. куль. тюрем, а держава перетвориться в різню людий.

Старинний фільозоф Плютарх говорить. що душа чоловіка з природи річи шукає Бога. однак без церкви нарід вприбить віру у відьми. лісовики. русалки і вогонь. Це не буде правдива віра. Це буде поганство без впливу на душу.

Безбожні уряди "забули" на те, що чоловік складається з душі і тіла. Вони убивають так би мовити, душу і тим шляхом обертають чоловіка в дикий стан. Убивання людий в Россії. ніцали і замикання церков в Мексику й Іспанії та підпал парляменту в Берліні комуністами—будівель, які коштують великі гроші і богато людської праці, вказують виразно на те, яка малаби бути будуча нація, вихована безбожними правительствами!

Безбожний уряд знає богато доріг до того, щоби знищити церков і віру. Убиває та арештує священиків, палить або замикає церкви, накладає на віруючих людий високі оплати за те, що сповнають релігійні практики. голосить вежди та учить дітей у школі, що нема Бога. Однак церква не уступає зі своі позиції і не потурає безбожному урядови. Вона призначена для голошення Божого слова на землі. Церква кориться Богови а не людям. Церква розуміє, **що царство Боже силою здобувається.** Отже серед найбільшого переслідування сповнює свою високу задачу. подібно. як сповняв Ісус Христос. Ісус Христос умер за церкву. за нас, то тим самим нашим обовязком є умерти за Ісуса Христа. за Його церкву, за Його св. Віру.

Як в бурі пізнаємо сильне дерево. так в борбі з безбожним правительством пізнаємо силу церкви. Россія є тим боєвим полем. де пізнаємо силу церкви. Католиків там два мілюни. а православних сто мілюнів.

І що ми там бачимо? Бачимо. що всі католики тримаються разом. не дали себе поділити на ріжні віри. підчас. коли православні розбиті до непізнання! По упадку царизму між православними появилися нові релігійні секти: живо-церковники. апостольсько-діяльні й инші. На самій Україні секта Іпиківського. яка повстала 1921 року на протязі десять літ розпалася на 32 секти! Підчас релігійного гнету большевицьким урядом потрібна найбільша єдність духа церкви але замість єдности там настав хаос. В Мексику й Іспанії католицька церква також засвідчила свою цілість. не розпалася на части. А се страшно злостить урядових атеїстів. бо вони знають. що як довго церква нерозбита на части. так довго її ослабити не можна ні знищити св. Віру.

Пишемо се для науки наших вірних і тих українців. які стали осторонки св. Католицької Церкви або впали в сіти сектантства. Якщо мають дрібку совісти і політичного хисту повинні радіти з католицької віри. Наш нарід бездержавний. Що він тоді бувби варта колиби

ще й був розбитий на секти? Що в Галичині Українці вартувалибн, якщо там повсталибн десятки релігійних сект? Що вартувалибн ми в Канаді, колиби українська католицька церква обняла своїм покровом всіх українців! Псевдопатріоти які розбивають нашу українську католицьку церкву показують тим лише широку свою політичну і душевну нездарність! На них треба дивитися не лише як на наших противників, а також як на наших народних шкідників.

—§—

КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА І УКРАЇНСЬКА НАЦІЯ

о. П. Божик.

Відчит виголошений 26 жовтня, 1933, в салі при церкві св. Покрови у Вінніпегу, перед делегатами Брацтва Українців Католиків.

Всечесніїшні Отці і Ви Панове Делегати і Делегатки:—

1. Колиби мене хто запитав, чому упала українська держава у своїй независимости, я відповівби: Українська держава упала тому у своїй независимости, що перестала бути католицькою.

2. Колиби мене хто запитав, хто найбільше причинився до українського розвитку на полі церковнім і народнім, я відповівби: До українського церковного і культурного розвитку причинилася найбільше свята Католицька Церква.

3. Колиби мене хто запитав, хто може найбільше причинитися до здобуття української державної независимости, я відповівби: До здобуття української державної независимости найбільше може причинитися лише св. Католицька Церква.

4. Колиби мене хто запитав, яка система надається найбільше до здобуття української независимости, я сказавби: До здобуття української державної независимости надається лише система св. Католицької Церкви.

Українська Держава

Найсильнійша українська держава була в девятім. десятім й одинацятім столітю, за часів св. Володимира Великого і Ярослава Мудрого. Перед нею тряслися Болгари і Греки, які мусіли й данину платити. Блеск і слава українського народу були чи ненайбільші тоді в Европі. Донька Ярослава Мудрого, Анна, сиділа на французькім троні, бо була віддана за французького короля Генриха І. Друга його донька, Єлисавета, віддана була за норвежського короля Гарольда; инша його донька віддана була за Угорського короля Андрея. Сестра Ярослава Мудрого, Преслава, віддана була за польського короля Казимира. Також сини українських князів женилися з доньками папуючих. Українська держава була тоді більша як коли небудь протягу своєї історії. На півночі й межі досягали до підбігунових околиць і фінського заливу, на полудні по Дунай і Чорне Море, на сході до Каспійського моря і Кавказьких гір, а на заході ген далеко поза Вислу. Це була така велика просторонь, в якій ніколи не заходило сонце, бо коли заходило за Карпатами, в той сам час уже світило на Кавказі. Ріка Дунай находилася в нашій землі. Ще й нині Українці співають про Дунай. Ось:

"Пою коні у Дунаю,
І гадаю, і думаю:
Коню чорний, коню сивий
Чом я молод, нещастивий?"

. . . . . .

"Ходив Іван понад Дунай,
Здибав його волошський пан."

Але прийшли вороги зпівночи і заходу звузили нашу землю, стали господарити на ній після своєї вподоби, а нам пришло на них працювати і мовчати. Нашими податками збогачуються чужі народи; нашими жовнірами боронять своїх границь, нашою пшеницею наповнюють свої комори. В наслідок того ми збіднілн, стали наймитами на рідні землі Скували нас в кайдани, не маємо права кермувати своєю долею.

Упадок Української Держави

Святий Володимир Великий і Ярослав Мудрий поділили українську державу, звану тоді "Русию" між своїх синів, як ділить батько свою ниву між дітей. А ті свою частину ділили також між своїх синів. Князів було в кінці **сто сімдесять і три.** Велика держава стала понимотована на уділи. Князями опанувала ненависть. Вони воювали між собою за Київ, бо кождий хотів його мати, то инші справи, й було тих воєн **вісімдесять і одна.** Татари, що жили в Азії, побачивши нелад на Україні 1223 року передістались на Україну через Уральські Просмпки, щоби її опанувати. Князі ще мали настільки сили, що над рікою Калкою звели з татарами страшну битву і татари завернули у свій край.

Непорозуміння між князями тревало дальше, організація слабла, політична сила упадала. Татари 1240 року знова вернули з Азії на Україну. Князі немали вже на стілько сили, щоби стримати татар. Татари їх перемогли. Київ, колиску української культури, пустили з димом і завоювали майже всю українську землю. Татар було **пять мілионів.** Були зорганізовані під проводом Джінгіхана. Йшли з дітьми і жінками, сорок миль инроко, а двайцять довго. Був це жорстокий нарід. Джінгіхан кождого десятого українця убивав, закопував тіло на роздорожу до гори ногами на пострах людий.

Українці ще й тепер говорять жахливо про татар. Кажуть, що татари мали піби очи не лише на переді, але й назаді голови. А виробили таку опінію тому, що перед татарами не можна було ніде скритися. Мали такі пси зі собою, вивідувачі, що занюхували людий в очеретах та инших неприступних місцях.

Найдовше проти татар тримався галицький князь Данило, але й він зістав ними покоманий. Мусів їздити на поклін до татарського хана. Батия, та їсти кобилячий спр з цибулею, яким гостив його татарський провідник. Від часу татарських нападів українська держава стала хилитися до упадку. Часово, перейшла під Литву, а коли литовський король Ягайло оженився з польською королевою Ядвігою і злучив Польщу з Литвою, Україна дісталася під Польщу. Українська держава стала іграшкою в руках ненаситних сусідів, які нею бавляться мов діти галкою і до нині.

Московський Нарід

Коли наші князі перед татарською навалою воювали зі собою в північній части України, князь Андрій Боголюбський завоював князи Ростовського і Суздальського і став князем трох уділів. В його землі був спокій, а через це чимало Українців з полудня утікали на північ, щоби жити спокійно. Там в затину з біженців Українців, Чучків, Фінів, Калмиків та инших монгольских народів витворився московський нарід з окремою культурою, мовою і звичаями.

Над рікою Москвою стояло село Кучков, від імени якогось пастуха,—на тім місці заложено місто Москву, централю московського народу, який врешті став найбільшим ворогом українського народу. Загарбав Україну та заперечив українську назву і політичний напрямок. Цей хижий нарід назвав Україну "Мало россія" на перекір Українцям, хоч в самій назві чути виразно українську і московську відрубність. Цей нарід загарбав від українців стару нашу назву "Русь", християнство і військову організацію. Українська держава однак старша від московської, тому всі росийські письменники, називають Київ "матірію городів русских."

Християнство

Християнську віру визнавали на Україні вперед захожі чужинці, що жили головно на берегах Чорного моря в Ольгії. Теодозій та инших оселях. Вони занесли сюди Христову віру з південних країв а головно з Греції, куда їздили в торговельних справах, де перші християнські громади заклали ще св. апостол Іван і Петро. Українці зносилися з чужинцями і від них перейняли поволи християнство.

Також ще апостол Андрей первозваний голосив на Україні слово Боже; був він, де стоїть нині Київ.

Далі проповідав на Україні слово Боже св. Клемент, Папа Римський між засланцями в каменоломах на Кримі, куда заслав його за християнську ревність 97 року римський цісар Траян. 102 року його втоплено в Чорнім морю. Цей Римлянин був перший мученик за віру Ісуса Христа на Україні. Память його обходить св. Церква 25 листонада. Віра Христова ширилася поволи, тим більше, що Атіля, цар гунів, Азіят, званий в історії "Бичем Божим" спустошив Україну.

Далі ширили віру Христову на Україні св. Кирило і Методій, які 862 року в Ростові над Доном охрестили 210 осіб. Ці ревні апостоли зложили для нас букви, звані "кирилицею", від імени св. Кирила, яких вживаємо в церковних книгах.

Також перевели св. Службу Божу Івана Золотустого з мови грецької на мову старословянську, якою нині правимо в наших церквах. Віки зробили цю мову нашою питомечною церковною мовою. Папа Римський, Адріян II, перевід апробував, а св. Методія іменував архієпископом Моравії. Святий Кирило помер в Римі, а св. Методій у Белеграді, столиці Велико-Моравської держави.

На тлі місійної праці св. Андрея, Климента, Кирила і Методія приняла Христову віру св. Ольга і св. Володимир Великий. Року 987 охрестився св. Володимир і казав охрестити Киян. Віра Християнська на Україні була католицька. Греки були в злуві з Римом аж до 1045 року, коли то греки відкололись від Риму і потягнули своїми духовними, яких чимало було на Україні до своєї схизми також Українців.

Церковний роскол повстав на тлі політичної ненависти Греків до Римлян. "Схизма" грецьке слово. значить стільки, що відпасти, відколотися. В нас заступають те слово "православіям."

Православна Церква Вбила Українську Державу.

В ті часи, коли українські князі воювали. Папи Римські назначували границі державам. впорядковували міжнародні відносини та коронували королів. Українці відпали від католицької церкви. а через це папи не мали на них впливу. Українці через православіє були віддалені від католицького заходу, оставали в близьких стосунках з Греками, з якими вязала їх віра, а які були раді тому, що на Україні хаос. бо хаос давав їм надію користати з усобиць і підчинити собі богату Україну. Це предвиділа вже давніший св. Ольга й тому навязала переговори з цісарем Оттоном І. котрого стараннем прибув в 961 році на Україну перший епископ Адальберт.

Колиби не схизма. Українці осталиби в культурній та релігійній звязи зі заходом. Папа бувби українцям коронував короля, як це робив иншим народам. Король бувби мав вплив на непослушних князів і бувби їх приборкав. сам або при помочи королів західної Европи. На Україні бувби лад і лекше булоби побороти згодом татарів так через внутрішню силу і при помочи союзу зі західними пануючими. Україна булаби спасена, не побідилаби її згодом ні Литва ні Польща. Також на півночи не витворився-би був московський нарід. Вся московщина булаби нині наша і замешкана. Та у всіх справах перешкодила схизма! Галицький князь Данило бачив політичну силу в єдности католицизму. Тому вернув до католицької вірн і зіставкоронований Папою на короля 1253 року в церкві св. Богородиці в Дорогочині, на Поліссю. Однак шкід, спричинених схизмою, поправити вже не міг. Було вже запізно, бо татари укріпилися на Україні, заложивши свою державу, яка займала простір від Дністра до киргізьких степів на півночи, зі столицею Сарай над берегами ріки Ахтуби. Якщоб схизма була не перешкодила, українська держава булаби нині найбільшою в Европі.

Рослад Православія. Злука Православних з Католицькою Церквою.

Греки доконали свого. Україну натхнули схизмою, однак не підчинили її політично під свою владу, бо на них постійно нападали Турки. блеск їх упав. культура слабла. Схизма врешті пересунулася через Україну до москалів. Болгарів, Сербів в Европі та до Єрусалиму й Антіохії в Азії, а також до Александрії в Африці. У віднавних від католицької єдности остала та сама літургія що була перше, тільки викинули імя Папи зі свого Служебника; затримали також в себе Службу Божу, так звану Преждеосвящених Дарів, уложену св. Григорієм Двословом, Папою Римським, яку правлять у великий піст в середу і пятницю. Крім сего затримали в себе також свято Перенесення Мощів св. Николая з міста Мири в Малій Азії до міста Барі в Італії, яке зарядив 1096 року Папа Урбан II. Одні лише Греки того свята не приняли, бо відпали скорше від св. Католицької Церкви.

А тепер занятаймо себе, до чого подібна схизма? Подібна до вогню, який з одної стріхи переходить на другу. Константинопольські патріярхи не довго тішилися тими народами, яких їм удалося відорвати від католицької церкви. Відорвані подумали собі так:

"Коли константинопольському патріярхови. Михайлови Керулярійови, можна було відорватися від Папи Римського 1054 року, то нам можна відорватися також і від него, бо що йому можна, то очевидно і нам можна." Й вони стали поволі відриватися від константинопольського патріярхи. вимикуватися з під його влади, заложуючи свої, окремі схизми.

Відорвання від Константинополя їм легко удалося, бо від него йшло гасло до них, що всі апостоли були собі рівні у правах що до заложення і кермования церквою, а це значило, що кождий епископ може сам собі заложувати церкву, нею кермувати, не потребуючи належати до єдности з иншою церквою. З Константинополем тримали разом лиш доти, доки незабули про те, що має бути **одна віра, одна церква і один церковний голова, провідник. Папа, як один Бог, один Ісус Христох і одна Пречиста Діва!** До тогож це був час упадку культури грецької, а поширення культури римської, латинців; західна Европа розуміла вартість на всіх царинах життя, а головно в церкві, в централізації,—а схід утікав від центра, падав стрімголов у пропасть хаосу і розєднання.

Року 1459 відпала від константинопольського патріярха українська і російська церква з митрополитом Йоною на чолі.

Року 1821 відпали Греки в грецькім королівстві.

Року 1810 відпали Серби.
Року 1865 відпали Румуни.
Року 1871 відпали Болгари.

Дійшло накінець до того, що константинопольський патріярх остав сам, немаючи під собою підвладних народів і то з великим числом своїх вірних, без впливу на них. Немаючи високої поваги ані поперття між другими народами, турецькі султани їх тяжко переслідують а навіть богатьох повбивали. На схизмі сповнилися слова Ісуса Христа, що царство, як що розділиться на двоє, упасти має. Повстало отже чотирнайцять різних автокефалій, себто окремих церков. Є церква константинопольська, єрусалимська, антіохійська, александрійська, грецька, румунська, болгарська, російська, сербська, буковинська, єпірйська і далматійська.

Крім сих церков, по Світовій Війні, з деяких вище сказаних, повстали дальні роскладі, як іменно: Жива церква в Росії і в Америці (епископ Кедровський). Карпаторуська, Жуківська, ново-православна, свистунівська, в Америці і в Канаді та трийцять і дві на Великій Україні зі стану Липківського, яких імен не знаю. Кілько тих, "правовірний ще має бути, годі сказати, однак з змнувшини і сучасности можна сміло сказати що схизма буде дальше розкладатися.

Що схизма сама собою зла в своїм руйнуючім істнованю виділи деякі визначні її одиниці й старалися о злуку зі св. Католицькою церквою. Історія підчеркує, що заходи о злуку робив 1232 року константинопольський патріярх Герман II, потім 1261 році грецький цісар Михайло Палеольог і Константин патріярх Йосиф I. Далі поважні заходи робилися около злуки 1138 р. на флорентійськім соборі, на якім було близько 700 православних осіб. В тім числі були такі замітні люди, як грецький цар Іван Палеольог 6, Констант. Патріярх Йосиф 2. Митрополити: Антін з Гераклії. Марко Євгеник з Ефезу. Вісаріон з Нікеї. Ізидор з Києва, що заступав і Москву, та Дамян з Молдави. Собор тягнувся цілий рік. Православні по всесторонньому обміркованню згодилися на злуку з католицькою церквою, тим більше що грозили їм Турки зі сходу. В католицькій церкві бачили не тільки духовне скріплення своїх церков, але й політичне—потребували католицьких народів і їх культури перед грозою жорстоких Турків, які мали знищити їх культуру.

Київський Митрополит Ізидор коли повернув з Фльоренції проголосив злуку Українців і Москалів з католицькою церквою, у Москві, в одній з тамошних церков підчас Служби Божої та російський Великий Князь Василь, перер, вав йому проповідь, назвав його "зрадником" і вкинув до темниці, звідки він заледво утік до Риму, де Папа підніс його до гідности Кардинала; в Римі він помер. Така доля постигла й иншіх достойників за злуку церкви.

Фльорентійська унія не мала побажаних успіхів ні на Україні, ні в Московщині, ні в Молдові, ні Константинополі, ані в Греції, злуці противилися як не пануючі то вірні. Се перекопує нас, що православні єрархи немали політичної сили ані духовного впливу на вірних. Який небудь шляхтич, без вірок, або князь росказував їм, мають чи не мають лучити свою церкву з католицькою церквою. В наші часи дійшло до того, що в схизматицькій церкві ані епископ, ані духовний не має голосу. Духовний не має голосу на зборах, ані не вільно йому говорити до католицьких священників і вірних в приватнім житю. Можу се ствердити фактами, однак стрімуюся, щоби ті громади, де таке здичіння діється не ставити на низький рівень християнства. Я знаю ті громади в Америці і в Канаді. Прошу собі уявити, яке се християнство і який культурний рівень ортодоксів! В них гірше знівечення свого духовника чим в протестантів! І до сеї пібн православної церкви, наші заслілені псевдопатріоти в Канаді, в Америці а також в Галичині тягнуть католиків. вірячи, що роблять патріотичну роботу. Прошу собі уявити, який се в майбутньому має бути нарід без впливу духовенства. Без впливу церкви на маси, впадуть обичаї, моральність, честь, а там дальше спокій душі, а натомість запанує роспуста серед мас і здичіння.

Упадок Церкви і Нації

Схизма зробила для українців страшне спустошення! Через неї, як я вже сказав, не було кому для українців зробити у відповідний час короля якийби був приборкав розсварених удільних князів, яких постійні війни між собою стягнули татара на Україну в першій половині

тринайцятого століття. Також через їх неспокій, Київ утратив вплив на півночі і дав спромогу до того, що там зорганізувався московський нарід, який все нас гнобить,—велика просторонь півночи стала не нашою!

На сім одначе не кінець! Православіє відгородило нас від культури західньо Евроші, а через се не мов трутило нас взад на кілька століть; ми стали позаді других народів. Наш природний хист до науки і промислу, який випливає так би мовити, самий зі себе підігнав нас дальше чим стоять Серби, Болгари, Москалі і Румуни, однак не вирівнав нас з Німцями, Англійцями, Французами і Чехами. Колиби не се, що ми через церкву стали відрізані від заходу. наш природний хист, витревалість у праці та инші питоменні прикмети поставилиби нас вище чим стоять Англійці та Німці.

На се є факти. Погляньте, яка була наша церква до шіснайцятого століття? Духовенство було на пів грамотне. Деякі духовні читали то саме Євангеліє кождої неділі і свята. Писати неуміли. Правда, то був панщизняний час, однак і другі народи робили панщину та їх духовні стояли куда вище. Коли духовні стояли низько то що можна думати про цілий нарід! Хто мав нарід підносити як не духовні? Вони народний двигун, світоч, що світить у пітьмі, показуючи масам стежку якою мають йти. Низький стан не можна оправдувати Турками і Татарами, що на нас нападали, бо колиби були у нас панучочий, азіяти ominaliби напу землю. "Нейдім туда," сказалиби до себе, "бо там є пануючий, там є порядок, там є сила, там бють." Пануючого небуло тому, бо не було нам кому його зробити. Українці неналежали до Риму, а то лиш Папи проголошували королів, про що я вже говорив.

§

(Дальше буде)

З ЦИКЛЮ УКРАЇНСЬКОГО ЛИХОЛІТТЯ

—Василь Черешня.

То не дзвони на Вкраїні
У неділю дзвонять,
То Московські комісарі
До комуни гонять.

Коли хочеш мій Іване
На Вкраїні жити,
Ой то мусиш до комуни
Йти що дня робити.

Кидай жінку, рідні діти,
В комуну впишися,
Також віри в твого Бога
На все відречися.

Ой такі то на Вкраїні
Гаразди бувають,
А в Канаді за комунов
Деякі горлають.

Та кинувся бідний Іван,
Втікати до ліса,
Сипнулися за ним кулі
Із нового кріса.

Дали приказ комісарі,
Його не ховати,
Щоби усіх людий в селі
Трупом налякати.

Лежить Іван при дорозі
На пострах селови,
Щоби люди до комуни
Йти були готові.

ОГОЛОШЕННЯ

Замітка:

Всі оголошення для наших Вп. членів містимо безплатно.

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УЧИТЕЛЬ

з першої кляси цертифікатом і восьмилітною практикою, що має найкращі заподання інспекторів, пошукує посади від першого січня, 1934 р., по множности як принципал у маленькім містечку. Має досвід у веденні хору і орхестри — здібний організатор і працівник громадянський. Зголошення надсилати до редакції Бюлетеню, Альвена.

ДВІ КРАМНИЦІ НА ПРОДАЖ

в добрій, урожайній околиці Саскачевану.

Крамниці мішаних товарів.
В одній є товару на $3,000.—в другій на $4,000.
Крамничний будинок також на продаж 24x45 за суму $2,000.
За точнішими даними прошу писати до Бюлетеню.

ГРИГОРІЙ БОРИС

Meacham, Sask. Мічем, Саск.

будівничий, контрактор—ставить по можливо найдешевшій ціні і з повною запорукою церкви школи, хати, вілли—виливає нагробники—робить всяку столярську роботу.

НАРОДНІ ДОМИ І ЧИТАЛЬНІ

Поправте свою сценерію—прикрасіть свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах! Все гарно викінчить і по приступній ціні—а на бажання виїде на місце оглянути працю.

Ф. Т. Мамчур

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

Позір! **Позір!**

ЦЕРКОВНІ ГРОМАДИ

Іконостаси, віддзрі, кивоти,

образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокраєвий українець католик, з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах. Пишіть до:

Ст. Меуш

Vonda, Sask., Box 62. Вонда, Саск.

Михайло Дзеньдзьоловський

Агент від машинерії, шпагату, оливи, газоліни, і.т.д.

U.G.S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Greases. Cockshutt, Frost & Wood, John Deere Implements. De Laval Cream Separators.

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

З Циклю "В Неволі"

А раннім ранком збудили нас дзвони,
недільні дзвони.....
Неначе похоронні відмогони
померших, сторощених мрій—
Неначе розпачливі тони
розплаканих надій;
Квиліли нам: бім....бам!....Бім....бам....!
—недільні дзвони.

Який завмерлий біль, який несплаканий жаль
Ляла нам в душу ця даль
Синоголуба, вольна, свобідна,
Така нам люба, така нам рідна
Соняшна даль.....
В'їдалася в серце сиком тріпливим,
Давили душу сплетом вілзливим
Дика печаль.
А з далі плили розсяйні сили,
Душу окрили, душу леліли,
Під колисанку в яснім кружганку
Загомоніли
У переливах мріяли тони:
Мир вам....! Спокій вам....!
Бім....бам....! Бім....бам....!
Недільні дзвони.

СВЯТОПОЛК ЧЕСИНА:

Прогомоніли, радість забрали:
Недільні дзвони, ясні хорали.

І світло стало наче неясне,
Наче завмерле, наче нещасне.

Поплили смутки злином, рікою—
Смутки затліли болем, тугою.

Поплили рвучо в струю розбітну
І рвали душу в сльозах застиглу.
....
І стала неділя, наче смертний день—
Наче молодість без сонця, пісень.....

ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

⁂ ⁂

запренумеруйте собі

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— Релігійний Місячник —

який видають

ОТЦІ ЧИНА НАЙСВЯТІЩОГО ІЗБАВИТЕЛЯ

в Йорктон, Саск.

⁂ ⁂

Виходить з початком кождого місяця.

⁂ ⁂

Річна передплата одного доляра. ($1.00)

⁂ ⁂

Передплачуйте самі і єднайте передплатників.

—o—

"The Redeemer's Voice"

Catherine St. Yorkton, Sask.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

САСКАЧЕВАНСЬКА СЕКЦІЯ

Організаційна Часть:

Звіт зі З'їзду в Саскатуні.
Привіти.
Скарбовий Звіт.
Звіти Відділів.
Нові Відділи.
Що Робити?
До всіх відділів БУК-а, п. Дм. Кобринський.

Ідеольогічна Часть:

Молитва.
Як Творити?
Шість новорічних напрямних.
Наші напрямні, о. Ст. Семчук.

Дописи.
З Церкви і Світа.

СІЧЕНЬ Р.Б. 1934

Печатано за дозволом Духовної Власти

ЖЕРТВА

На пресфонд Бюлетеню БУК-а зложив всеч. о. Никола Демків, парох Гефорду і околиці двацять долярів. За ту помітну жертву, зібрану між нашими добрими українцями католиками—складаємо в Христі сердечну подяку. Нехай всемилостивий Бог щедро надгородить всіх жертводавців — свідомих великих завдань католицького печатаного слова! Зокрема щиро дякуємо всеч. о. Н. Демкову за ласкатість і добре та прихильне все нашій організації серце!

НАДІСЛАНІ ЧАСОПИСІ

Книжки і Часописі, надіслані до редакції

Праця, Бразилія—чч. 43-50.
Січ, Шикаго—чч. 41-1, за рік 1934.
Америка, Філядельфія—чч. 138-1, за рік 1934.
Бюлетень, Варшава—чч. 28-32.
Голос Спасителя, Йорктон,—чч. 2-3.
Добрий Пастир, Станиславів—ч. 3.
Нива, Львів—ч. 11.
Ukrainische Kulturberichte, Berlin—No. 6.
Ecclesia, Geneve—No. 89-95.

УЛАД ВІДПРАВ

Улад відправ о. Ст. Семчука
Альвена, Саск.

Січень—
21. нед.—Ст. Джулієн.
28. нед.—Боднарі.
Лютий—
4. нед.—Твей.
11. нед.—Борщів.
12. Трох Святителів.—Ланівці.
15. Стрітення.—Альвена.
18. нед—Приймове.
25. нед.—Бруно.

Улад відправ о. Николи Демкова.
Гефорд, Саск.

Січень—
21. нед.—Принц Альберт.
28. нед.—В Горах, Карпентер.
Лютий—
4. нед.—Гефорд.
11. нед.—Коло Величка.
12. Трох Святителів.—Коло Теслюка.
15. Стрітення.—Кридор.
18. нед.—Коло Климчука.
25. нед.—Витків.

СНІЖОК

—Марійка Підгірянка

Гей, на горі, на доли
снїжок сипле поволи.
Сповиває земленьку
у пеленку біленьку.

Сповиває, колише,
а все тише, та тише:
спи земленько до літа,
снїжниками прикрита.

Спи земленько, ти мила—
зима тебе прикрила.
Весна тебе пробудить,
зсипле квіти на груди....

ДВІ СТЕЖИНИ

—Юрій Якшинь.

Перед мною дві стежини:
перша в квітах, друга в терні.
Ноги в мене сильні, звинні,
я—в тернисту путь наверну!

Путь квітчасту відступаю
всім ніжним жінкам та дітям—
хай вони грядуть тим квіттям,
терняж—для мужів лишаю.

—Зі сербського перевів Роман Дурбак.

БЮЛЕТЕНЬ

Братства Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя в Йорктон, Саск.
Редагує о. Ст. Семчук.
Висилається лише для членів БУК-а безплатно. Рік 2, Ч. 1, за Січень, 1934

A monthly publication of "The Bulletin" of Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada.
Father St. Semczuk, Editor, Alvena, Sask. Distributed free of charge for members only.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

Звіт зі З'їзду в Саскатуні

Як проголошено у Бюлетені, з'їзд відбувся у днях 30. 31 грудня і першого січня. Мимо неприхожої погоди, бо температура саме на час нарад впала в деяких околицях близько Саскатуну на 60 степенів нище зера і тяжко було відбувати подорож серед таких клїматичних даних, то однак домівка нарад саскатунської парохіяльної читальні весь час з'їзду була заповнена відпоручниками, членами і гостями, що навіть з подальших околиць провінції, як Арран, Вишарт, ітд. прибули, щоби спільно з нами стати спільно до праці над будуванням кращого завтра українців католиків під проводом свого Епископа і свого священства. Пересічно було присутних на всіх нарадах по сто-пятьдесять душ кождого дня—найменше було при отворенні з'їзду. Почислено тоді присутних і число винесло сто душ. Другого і третього дня домівка була заповнена вщерть.

З'їзд отворено Службою Божою, котру відчитав їх Ексцеленція Преосвященний Владика українців католиків Канади, Кир Василій, який саме тоді зрання прибув у товаристві о. Мирона Кривуцького, пароха церкви св. Володимира і Ольги, з Виннипегу. Преосвященний був видимо перемучений довшою подорожею, але мимо цего взяв участь в отворенні і розпочатті нарад з'їзду. Торжественну Службу Божу відспівав при участи Преосвященного о. Кривуцький. Церква була повна вірних. Прегарно співав хор саскатунської парохії.

Біля дванадцятої отворено з'їзд. В заступстві відсутного ще тоді п. Я. Д. Стратійчука переняв провід нарад п. Мих. Білинський. Зложено ряд привітів, від наших відділів котрі з'їзд нагородив щирими оплесками.

Після спільного обіду, котрий минув в милому настрою, о годині третій пополудні почались виклади, котрі однак їзза надміру думок та важности порушених справ годі було провести в півгодинних відступах часу. Одні з бесідників промовляли довше, інші коротше. Всі однак з великим перенятгям для справи, котру заступали і свідомістю важности та відчальности діла. Всі ці виклади будемо печатати по змозі місця і часу на сторінках Бюлетеню і тому просимо наших членів узброїтися в терпеливість а авторів знова у вибачливість для нас, що не можемо зразу вшечатати всіх цінних викладів вповні, бо обєм нашого часопису покищо ще замалий.

Цего дня пополудні промовляли о. Криворучка — про назву і осідок БУК-а — Ф. Т. Мамчур — про наше становище в політично громадській площині так до справ старокрасвих як і тутешніх—Й. Топущак: про нашу ціль культурно-освітну та середники до неї — та Ф. Мазуркевич про нашу ціль станову та середники до її осягнення.

В міжчасі прибув наш дійсний голова п. Я. Д. Стратійчук, котрого присутні повитали рясними оплесками, і переняв дальший провід нарад.

Тому що виклад п. Ф. Мазуркевича вичерпав вже речинець призначений на виклади, відложено дальні виклади на слідуючі дні. Спільна вечера серед веселих розмов та нових знакомств зібрала цілу духову родину БУК-а знова при гостинних столах саскатунської парохії, котрі з відданням та чемною гостинністю обслугу-

вали пані зі Саскатуну та доріст наш молодечий українців католиків, панночки саскатунські, гідні спадкоємці староукраїнської гостинности та услужности в Христі на канадійській рідній землі.

Мистецьку частину, котрою цего вечора була драма Грінченка, п.з. "На Ясні Зорі", виконали члени мистецького гуртка саскатунської парохії і на загальне признання вивязалися зі своїх роль як найкраще, хоч були це ролі трудні під кождим зглядом.

Другий день з'їзду, 31 грудня, 1933, позначився сильним морозом надраннім, що однак не в силі був спинити наших вірних, котрі ще на досвітку заповнили саскатунську церкву св. Юрія. Торжественну Службу Божу в сослуженні отців відправив Їх Ексцелєнція Преосвященний Владика. Співав хор парохіяльний — як на наші відносини, без закиду і з повним піетизмом та зрозумінням важности хвилі. Замітну ізза своєї актуальности та порушених справ проповідь виголосив Їх Ексцелєнція на закінчення відправи. На жаль ніхто мабуть не поробив точніших записок, тому мусимо тепер вдоволитися відтворенням тільки з памяти тих вражінь, які полишили в нашій душі слова Преосвященного.

"Нинішний світ загубив зрозуміння надприродної віри," говорив Преосвященний Владика; "а вслід за тим ідейність втратила підставу свого істнування. Безбожницький матеріялізм, котрий всевладно зріс на посіві безвіря, довів світ до руїни, під кождим оглядом. Мимо загальної повноти всего, дається відчувати загальне обідніння і нужда. В першій мірі обідніння духове. Не можуть тут жадні богацтва цего світа ні маєтки, бо душа нинішнього чоловіка бідна без віри і любови. Той саме безбожницький матеріялізм, пропагований в Совітській Росії при помочі террору, довів до нечуваного в культурному світі гнету і визиску слабших, робітників і селян, особливо на землях Наддніпрянської України. Колись шпихлір Европи, нині Україна вимирає голодовою смертю, виголоджувана і послідовно винищувана червоними — але від крови селян і робітників —більшевицькими тиранами. І тому справедливо їхній прапор червоний — і такіж їхні руки, від крови мілонів безвинних жертв. Той сам безбожницький матеріялізм, пропагований певними людьми і для себе певних відомих цілий, приніс розбиття духове нашого народу в Канаді. А за тим розбиттям пішло наше розбиття громадянське, релігійне і моральне. Люди духово заломані а виразом того стають події, котрі морозом проймають всіх, що люблять нарід свій і раді бачити його світлу будучність. Заломані духово, безідейні, з великими вимогами а малою спроможністю, без надприродної віри в душі і любови, многі з нашого дорастаючого покоління в Канаді наносять неславу українському імени і глибокий біль серцю Епископа, бо всі його парохіяни. І навіть серед сірих тюремних мурів, де недавно Епископ відвідував тих упавших своїх парохіян, молодих з лиця і у гладких чертах, але зіпсутих в душі, котрим сльози і сором стали за дорібок молодечого віку — настирливо вирвала думка, чому ми так обідніли духово в Канаді, що майже кождого тижня находиться в Канаді кандидат на шибеницю з українським іменем, а кандидатів, котрі все своє життя радіби віддати на службу Богу і добро народу свого тяжко найти? І відповідь є тільки одна: надто вже роз'їдено наш нарід безвірям і матеріялізмом. Тому наша церква свята так упрямно змагає до того, щоби виховати вже у найблищій будучности кадри молодого тілом і духом духовенства, канадійського по походженні української народности, котрі стануть на службу великої ідеї та все своє життя пожертвують для Бога і Церкви, ради кращого завтра нашого народу в Канаді. Епископ просить вірних допомогти йому виховати це духовенство. Це здебільша діти робітників і хліборобів, незаможні. Видатки, получені з образуванням, великі і часто переростають скромні засоби, які дієцезія наша складає. Кождий, кому на душі щиро лежить добро нашого народу в Канаді, повинен по силах своїх помогти в цій взнеслій акції так фінансово, як морально. Мило зазначити, що на 26 питомців, які вчаться на священиків, половина з них походить зі Саскачевану, або точніше з околиць Кадворту, Альвени і Гефорд. Також Саскатун, як природний осередок наших людий в західнім Саскачевані, повинен дати відповідний відсоток питомців до Духовної Семінарії. Спільною працею і жертвенністю можна поконати найбільші перепони. Тому Епископ надіється, що вже в найблищій будучности саскатунська парохія, під проводом свого Отця Пароха, приступить до будови величавої церкви, гідної українців католиків в цім місті, так що найближчі з'їзди БУК-а почнинатимуться не липе в оновленими духово людьми але також і у видимім оновленім храмі Божім.

На закінчення їх Ексцелєнція проголосив многоліттєвія Преосвященний Владика, Отцю, Духовенству, Брацтву, Парохіянам і всім Українцям Католикам — а Отець Парох Сулятицький окремо торжественне многоліттєвія їх Ексцелєнції. Хор вивязався зі свого завданням як мож найкраще.

Ізза доспілої пори перед обідом відбувся тільки один виклад, а саме п. Білинського про наші відділи. В питомий собі веселий спосіб, п. М. Білинський подав до відома, що досі зорганізовано 21 відділів БУК-а, з того 20 в Саскачевані. Недавно зорганізовано нову Альбертійську Секцію і є надія, що в скорому часі БУК сіткою любови, вірности та надії повяже всіх наших українців католиків у цілій Канаді.

Серед розмов та любого родинною атмосферою овіяного гамору скоро минув обідний час.

О годині третій пополудні короткий але милий привіт з Гефорд зложила панна Галя Стратійчук, місцева учителька.

В понад годинній бесіді ще раз зволив забрати слово Преосвященний Владика. Темою бесіди були практичні і найблищі цілі БУК-а то способи їх осягнення. Наш канадійський БУК можна порівнати зі старокрасвим деревом бук. Воно тверде і росте поволі. Зате хосен з нього великий. Так само наш канадійський БУК, засаджений вперше на саскачеванській прерії, зачинає поволі розростатися і кільчити також в інших провінціях. Досі маємо маленькі але тверді деревця вже в Манітобі і Альберті. Недалекий час, коли бук запустить сильне коріння також на сході Канади, де богато наших ідейних та жертвенних одиниць жде на час призову до згуртування під проводом церкви і акції на славу Бога. Біля того малого деревця виростають з часом другі. Всі гуртуються спільно —стає ліс. Ліс — велитень, якого жадна буря ні громовиця не зможе. Нашим завданням повинно стати тут захистити і зберегти перші паростки, що збираються та підростають кругом нашого бука. Тому мусимо всі нам співзвучні одиниці єднати та давати їм всяку поміч, в першій мірі моральну. Для наших учителів мусимо найти місця по наших школах. Раз на все і безповоротно мусить устати кирия і розбивання наших людий, котрого допускалися часто одиниці, заняті і приголублені нашими добрими людьми, котрі згодом каменем віддавали за хліб. Наші люди характерні знають, що у своїх школах, муніціпалах, крамницях — вони будуть затруднювати і спомагати тільки своїх вірою та духом людий. Бо як зазначили при ріжних нагодах видні англійці, люди, котрі міняють свою віру і відстають від своїх прадідних добрих звичаїв є нездалі до нічого. А коли вони нездалі, то всюди нездалі. І тому наші українці католики підпирають та спомагають всюди і все своїх вірних вірою та душею людий, чи вони на вищих, або може на вищих суспільних становищах. На жаль досі це всюди не переводжено послідовно. І лучалося таке, що до наших професіоналістів і в ім'я духової єдности та спочування домагалися жертв. Таке поступування неправильне і тому треба його справити на стільки, щоби ми все знали наших людий, не лише тоді коли ходить о жертви, але і тоді коли ті люди матимуть нагоду заробити на прожиття. Такою співпрацею з'єднаємо себе тісно у всіх станах і наш БУК зросте та стане захистом нашого народу в Канаді.

Домівка нарад виповнена по береги серед поважної тиші вислухала слів Їх Ексцелєнції, а коли закінчено бесіду залунали щирі привітні і вдячні оплески.

З поривом промовив відтак п. М. Білинський і навязуючи до слів Преосвященного, котрі ми чули в церкві і тут на салі, попросив присутних засвідчити своє зрозуміння а висловом його най буде збірка на Духовну Семінарію.

Перейшли між рядом крісел п. Я. Д. Стратійчук і п. М. Білинський та зібрали за кілька хвиль $20.25. Ніхто не виходив з домівки і взірцевий лад панував весь час. Заряджено передишку, після котрої проголошено вислід збірки.

Про наші напрямні говорив о. Ст. Семчук.

Слідував звіт поодиноких членів Головного Виконавчого Заряду. З'їзд з приємністю приняв до відома скарбовий звіт, котрий виказує наскрізь позитивний білянс. Значить, у нас, не має кризи!

Весь звіт ГВЗаряду принято до відома. Членам ГВЗаряду уділено уступлення. Покликано до переведення нових виборів Виборну Раду в складі оо. Семчука і Криворучки — та панів Бея і Єнджейовського та Мазуркевича. Виборній Раді поручено виготовити рішення.

Після вечері, бо пора була вже сильно спізнена, біля години восьмої приступлено до вибору ГВЗаряду БУК-а, саскачеванська секція, на рік 1934. Поодинокі гуртки відпоручників подавали на листках список намічених членів. Всі списки відчитав згодом приявним о. Семчук. Слідувало поіменне голосування, котрого вислід нище подаємо. Зазначуємо, що в головних зарисах всі приявні однодушно і одноздідно вибрали намічених урядників. Ріжниць в думках майже не було. А коли взяти під увагу, що протягом голосування, домівка виповнилася членами а всі одноздідно приняли до відома і вибрали членів ГВЗаряду, матимем явний образ тої духової атмосферн, співрозуміння і співжиття, котре царить між членами БУК-а. чи вони з Йорктону, чи з Редбері. **Одна велика родина, лю-**

бовю, жертвенністю та вірою.

Головний Виконавчий Заряд БУК-а, саскачеванська секція, на рік 1934:

Дійсний Голова—Я. Д. Стратійчук, з Кемсек, Саск.

Заступники Голови—М. Білинський, Прудгом і о. П. Сулятицький зі Саскатуну.

Діловий писар—Йосиф Топущак, Абердін, Саск.

Адміністратор—П. Т. Малко, Ростерн, Саск.

Пропаґандивний писар—Ф. Т. Мамчур, Кадворт, Саск.

Скарбовий писар—Ф. Мазуркевич, Альвена, Саск.

Скарбник—Дм. Кобринський, Абердін, Саск.

Редактор Бюлетеня—о. Ст. Семчук, Альвена. Саск.

Провірники—Антін Жук, Гефорд; Пилип Савула, Саскатун; Ст. Дідич, Орлів.

Судді—Гр. Гарах, Кадворт; В. Черевик. Норквей; Н. Шеремета, Саскатун.

Разом 15 членів Головного Виконавчого Заряду, в тому:

Священиків—2.
Урядників—1.
Робітників—2.
Фармарів—5.
Учителів—5.

Значить, найбільше демократичний заряд. який можна собі представити — в котрім перід ведуть фармарі і учителі. А коли зважимо. що справи скарбові веде фармар—маємо ясний погляд, як дуже в нас пануються людий, кождого стану і дається ім повне довіря та як гідні вони цего довіря. Ми з радістю і без всяких перехвалок можемо вже нині сказати, що БУК на практиці перевів і здійснив справу нашого самоврядування в межах української релігійно-національної орґанізації Канади, найбільшої числом і якостево, в котрій стали до спільної праці для добра нас всіх **всі стани та кляси** нашого доброго народу. І тому такій орґанізації належить повне довіря і признання всіх шарів українського громадянства в Канаді. Це перший наш, правно і дійсно вибраний свого рода народний парлямент та його представництво в Канаді, що має моральне право виступати в імени своїх зорґанізованих членів та заступати їх, коль обставини цего жадатимуть. Підчеркуємо при тім, що на чолі нашої орґанізації стоїть Їх Ексцелєнція Преосвященний Епископ українців католиків Канади, Кир Василь Володимир Ладика з Винипегу, котрий є Провідником нашим **без вибору.** Надзвичайний заряд це вибрані члени, але цей виборний заряд підлягає ще затвердженню нашого Преосвященного Владики, котрий є Покровителем Брацтва без вибору і котрий затверджує всі наші постанови та рішення, так що всяка кирпиня і можливість роздору практично в нашому Брацтві **неможливі.** Заряд цей дістав своє затвердження від Їх Ексцелєнції і тому є управнений виступати як вище згадано. Вся наша праця ведеться отже під покровом і спільно з церквою та під Проводом Епископа нашої Церкви—а не інакше. І кожда наша акція буде тільки така, отже під проводом та у співпраці з Церквою та її Епископом. Певна річ. що БУК нерозривно звязаний з українською католицькою Церквою та українським католицьким Епископом Канади. яким є наш дорогий і загально любленний Епископ, Преосвященний Кир Василь Володимир Ладика. 235 Шкоція стріт. Виннипег. Ман.

Вибрані члени ГВЗаряду подякували присутним за довіря і твердо прирекли доложити всіх зусиль. щоби БУК розвинувся протягом біжучого року по лінії як найбільшої активности та поширення.

Тоді також відчитано і через загальне признання. виражене одноднушними оплесками, прийнято 14 рішень з'їзду, котрі слідують.

Рішення

1. Головний Річний З'їзд БУК-а в Саскатуні, дня 31 грудня, 1933 р. одобрює працю Головного Виконавчого Заряду за минулий рік, висловлює йому подяку за хосенні у безкорисні труди та бажає, щоби дальшу працю вести по цих самих напрямних.

2. ГРЗ'їзд окремо висловлює глибоку подяку Їх Ексцелєнції Преосвященному Василю Вол. Ладиці, Епископові канадійських українців католиків за всі поради, труди і поміч для нашої орґанізації.

3. ГРЗ'їзд висловлює щиру вірність, признання і любов до Апостольского Престола—а льояльність до Канадійського Правительства, чого виразом вітальні телеґрами, які належить негайно вислати.

4. ГРЗ'їзд взиває ГВЗаряд БУК-а скликати літною порою пять окружних з'їздів БУК-а —в Кадворт, Альвені, Канорі, Айтуні і Арран— та два учительські курси в Йорктоні і Саскатуні.

5. ГРЗ'їзд уповажнює ГВЗаряд скликати невідклично Головні Річні Збори БУК-а, саскачеванська секція, під кінець місяця грудня, 1934 р.

6. ГРЗ'їзд взиває всіх українців католиків Саскачевану виховувати молоде покоління

тільки в українських католицьких заведеннях, Сестер Служебниць в Йорктоні, Саскатуні, Ріджайні і Айтуні.

7. ГРЗ'їзд поручає всім членам БУК-а повести як найбільшу активізацію відділів після головних напрямних БУК-а, запевнити поле праці українським католицьким учителям в наших школах, морально і матеріяльно підпомагати наших купців, промисловців та урядників і рішучо поборювати всякі руйнні виступ безвідвічальних політичних аґітаторів проти державного життя Канади.

8. ГРЗ'їзд висловлює любому о. Павлу Решетилові з Кадворт. Саск., цінре співчуття в недузі і бажає як найскоршого видужання по Божій волі.

9. ГРЗ'їзд взиває українців католиків Східної Канади започаткувати працю в рамцях і після напрямних БУК-а та спільно з нами стати до активної будови для Бога, Церкви і Канади.

10. ГРЗ'їзд взиває всіх українських католицьких шкільних трустів взяти масову участь у з'їзді католицьких шкільних трустів Саскачевану, котрий відбудеться в місяці марті. 1934 р., а про котрий блищі дані принесе своєчасно Бюлетень БУК-а.

11. ГРЗ'їзд сердечно витає нові секції БУК-а в Манітобі і Альберті—засилає їм братний привіт в Христі та просить доложити всіх зусиль до найпосильнішої акції, а щоби її точно та підготовано перевести памічує з'їзд Головних Виконавчих Зарядів трох згаданих секцій в як найблищому часі для обдуми і вприняття спільних напрямних.

12. ГРЗ'їзд висловлює подяку українській католицькій пресі Канади, "Українським Вістям" в Едмонтоні, Альта.. та Голосові Спасителя в Йорктоні, Саск., за всю прихильність і поміч в праці БУК-а та взиває все рядове членство БУК-а до масової передплати та поширення згаданих часописів.

13. ГРЗ'їзд рішає щотримісячно видавати популярні праці з обсягу релігійного і національного освідомлення та взиває всіх членів БУК-а масово поширити ці видання.

14. ГРЗ'їзд рішає передати справу окончного викінчення і обробки статута Головному Виконавчому Зарядові та просить Преосвященного Епископа о ласкаве затвердження.

Була година після девятої, на дворі лютий мороз а нам всім до перевтом горячо. Розвагою цього вечера була сміховинка, котру виставлено на сцені парохіяльної домівки а котра розважала сміхом повний праці і труду ум присутних.

Третий день з'їзду, першого січня, 1934, розпочато знова Службою Божою. Зазначити годиться, що кождого дня ранком від семої зрання почавши читались в церкві Служби Божі, підчас котрих многі присутні приступили так до св. Сповіди, як і до св. Причастя. Того дня відправлено також панахиду за всіх українців католиків, що спочили на широкій прерії Саскачевану на вічний сон. Може нема кому спомянути їх—так Церква свята не забуває їх. І це вже вдруге, підчас нашого з'їзду ми молилися за душі наших братів і сестер в Христі. котрі відійшли від нас до вічности. А така згадка ціннійша від золота і срібла та всіх, хочаби не знать яких пишних промов. Вона свідчить, про любов, яка ніколи не гине, котра з'єднує всі части розпорошені народу в одну цілість—тих, що відійшли, що живуть і грядучі покоління. які колись нас згадають. І саме ця тягліть любови і згадки доброї є запорукою тревалости та сили народу.

Зрання промовляв тільки Брат Методій з Йорктону про нашу будучність. Час був спізнений а виклад гарний. Щоби однак дати змогу виголосити виклади також прочим докладчикам заряджено негайно обід а по обіді негайно. після коротенької передишки, дальші виклади. Ще зараз почато виклади зложив привіт міста, посадник Мялс. Він виразив на вступі жаль, що не може промовити до присутних їх рідною мовою. 400 літ тому—говорив дальше—Джек Картіє віднайшов Канаду для Европи. Прийшли звідтам тисячі і всі найшли тут вітчину. Стали канадійцями. Минулого року він мав нагоду витати многі зібрання, але небогато між ними було релігійних. Тим миліше йому це вчинити тут, бо наша орґанізація релігійна а серед бурливих нинішних часів, коли нашому державному кораблеві загрожують всякі підводні скали, то релігія є тою опорою і кермою, що проводить серед зойку та плачів їх горожан. Релігійні орґанізації тепер більше потрібні, як колинебудь, бо вони є заборолом і підставою державного життя краю. Витає з'їзд з 1934 роком і бажає всіх успіхів.

Дуже палку з молодечою вервою і завзяттям промову виголосив юнак з Кридор, п. М. Чехніта. Після него промовляв активіст з Кридор, старший поважний батько родини і звісний громадянин. п. Гр. Гарах. В питомий собі спосіб п. Гарах згадав про перші початки нашого поселення в Канаді і ту глибоку віру, яку наші люди привезли зі Старого Краю. Я тішуся, що я католиком по нинішний день, так як охрещений—

говорив п. Гарах—і видержав у присязі, котру моїм іменем зложили хрестні родичі. Многі зломили ту присягу в Канаді, мені Бог дав ласку видержати в ній. Я зі Сокальщини, а там було богато релігійних кружків Серця Христового і тому, коли ми їхали в подорож взяли образ Матері Божої зі собою в поміч. Місія свята богато помогла їм тут в релігійному житю. Нині мають свій просвітний дім і поробили всяку кринию. Часто можна чути перехвалки ворожі, що вони сильні, але не бачать того, як розпадаються та ідуть в розтіч. Ми знова необхідні вірою в Христі!

Гарно і з питомою собі побожністю, тихим але мілим голосом виголосив своє слово п. Петро Єнджейовський, фармар з Бруно.

Палку промову сказав після того робітник, а радше безробітний зі Саскатуну, п. Никола Шеремета і радо було глядіти, як в наших рядах на спільний подвиг для Христа **дійсно** обєднуються всі нашого народу в Канаді, а обєднуються не во імя якихись химерних цілий і сварок партійних, чи за теплі стільці, але ради добра загального для Божої слави.

О збірку на Бюлетень просив п. Ф. Т. Мамчур. Присутні зложили $6.02—за що на цьому місці всім нашим жертводавцям сердечно дякуємо.

З черги п. Дм. Кобринський говорив про наше членство, його права і обовязки, підчеркуючи головно, що вагу кладеться в нас на стаж духовий члена, а не на його масток—на характер, ідейність і жертвенність для справи, а не на крик і кириню.

Дальшими бесідниками цего дня були ще панове А. Жук з Гефорд, котрий гарною українською мовою і переконливо працював з'їзд від своєї громади, бо мусів відїжджати—пан Вол. Хоботюк, учитель, молодий але тактовний і поважний юнак, котрий життя бере поважно у всіх його проявах—пан Соляр, учитель з Кармел і пан Ст. Дідич, учитель з Орлів, котрий хоч молодий зумів молодечий запал посднати з повагою слів у своїй милій особі, через що зєднав собі многих прихильників того вечора. Неповним бувби цей опис, колиби не згадати п. Володимира Филиповича, учителя з Арран, нашого провірника за рік 1933, котрий дуже мило і з питомою українською вічливою жартобливістю здавав скарбове одобрення—так що враження було як найкраще через всі ті дні незабутні, коли присутні українці католики мали нагоду бачити і чути своїх учителів українців католиків, про котрих ще донедавна вороги покрадькими розпускали погоголоски яничарські, що їх нема.

А вони є! Ті наші добрі, вдячні працею і охочі жертвенністю учителі наші, українці католики, уроженці Канади, але кров від крови нашої і кість від кости нашої, дорогі нам серцем і почуваннями, щирі і певні працівники для українського народу в Канаді. **Чи не радіти нам? Чи не спомогти їх молодечих мрійних зусиль нашими твердими, випробованими в борбах долонями і плічми?** І тому неспірно родилося в душах приявних тоді почування, а з него постанови і рішучість ділання: **Все і всюди в наших школах наші тільки учителі!** А коли хто думає чи міркує інакше, най чимскорше відходить з БУК-а, щоби звощадити собі сумнівної приємности примусового відходу. Наша відзнака означає льояльність і вірність. Це відзнака лицарів, хоча й в робітничім убранні. А лицар все на сторожі свого, вірний і несхитний до смерти. Отже вірний Богу, Церкві, церковній Ієрархії і всім свойм провідникам—і учителям також! За їхню працю і щирість для справи нашої мусять мати запевнене поле праці а журба о хліб насущний мусить відійти від них. Тоді будуть могли ще більше, як досі спрямувати свої сили до праці для загального добра—нас всіх.

Закінчено наради подякою п. Я. Д. Стратійчука, для о. Пароха і всіх присутних та окремою подякою о. Семчука для членів БУК-а і саскатуньскої парохії. Годить піднести жертвенну і повну посвяти тридневну працю саскатуньских пань і панночок, а також членів парохії, старших урядників, хористів і молоді, котрі своїм поведенням і трудом трудом много причинилися до успіху з'їзду та лишили по собі як найкращі спомини між присутними.

Це ми перевели в дійности першу спробу українського Народнього Університету і спроба оказалася вповні успішною. Виклади тридневні стояли на високому рівні так формою виголошення, як змістом. Без почування прикрости і самохвальби можемо певно заявити, що бесідники наші у многих виступах перевищають найкращих бесідників партійних, котрими партії часто хваляться і годяться, як досконалістю. Маємо вже кадри будучої армії—маємо вже зариси головного штабу. А та армія, то армія Христа Господа, рішуча і безбоязна, котра знає відперти напади ворожі і гряде нестримно вперед. Можемо певно сказати, що зворот до кращого вже наступив і невпинно поступає дальше. **Армія Христова росте і....побідить!**

Спільний бенкет протягнувся поза годину в ночі. Пригадні промови і тоасти, внесені в честь св. Отця, Преосвященного Епископа, Кадни і БУК-а, співи загальні і сольові, зробили цей вечір незабутнім. З промовою виступив п. Сарчук з Вакав, котрий коротко а красно підчеркнув вагу організованого життя в кождій ділянці, економічній також, чого проявом є забезпечення через асекурації. Відмітними промовами цего вечора була промова п. Я. Д. Стратійчука, нашого загально любленого, тактовного і може небогатомовного але важномовного дійсного голови, котрий здав собі вагу зі сказаних слів і так сказатиби важить слова. Дуже це гарна прикмета і цінна. Пан Стратійчук пригадав нам початки нашої праці та намітив дальші напрямні. Згадав, що звязані вони з цею домівкою і певно будучі наші з'їзди відбудутся знова у Саскатуні. Другою відмітною промовою того вечора були слова о. Настоятеля з Йорктону, Івана Бали. ЧНІ., котрий підніс важність БУК-а і охочість співпраці всіх наших чесних людий. Праця ця ведеться під проводом невзрушимим церкви, котру основав сам Спаситель світа, Ісус Христос і котру не побідять жадні ворожі сили. Церква Католицька є Божої установи і тому одиноко правдива та спасенна. Під її проводом, під проводом Ієрархії тої Церкви та кадрів духовенства ведеться праця наша, вдумлива і розсудлива, для добра народу в Канаді, то нема більше щирих і відданих йому серцем, як ті, котрі все своє життя віддали на службу Бога і свого народу, а одними з них є також монахи Чина св. Ізбавителя в Йорктоні. І коли де б'ється серце з любови до свого народу і бажає йому добра, то будьте певними— говорив Отець Настоятеля—що воно все б'ється в грудях черців Чина Ізбавителя в Йорктоні.

Піднесено цего вечора також безкорисну і повну посвяти працю для нашої організації, яку віддає печатня Отців Чина Найсв. Ізбавителя, не Йорктоні. Ціна, що одержує за печатання, не стоїть у позитивнім відношенні до видатку, полученого з працею. Але робиться це діло ради Христа, з вірою у кращу долю нашого народу в Канаді і тому чинник фінансовий не є тут рішаючим, але любов, жертвенність і посвята.

Уприємнили цей вечір сольоспіви п. Туруса і пані Турус, дібраної і милої пари родинної, котрі так поведенням як мистецьким співом доповнюють себе і гармонізують. Зокрема пан Турус згадав подію зі свого вояцького життя у таборі УГА в Чехословаччині, в котрій то події головна роля припадала бувшому його катехитові а тепер тут присутному відпоручникові ГВЗаряду БУК-а Манітоби, о. Кривуцькому. Покликаний до слова о. Кривуцький з надумою і перенятям висказав важкі слова: про світ нинішний, повний відступства і зради, де лицарем треба бути, щоби ісповідати Христа. Тут серед нашої громади о. Кривуцький почувається мило, бо бачить кругом себе з'єднані лови Христових борців, рішених і завзятих для Христової справи. Та не так деінде. І тому тим більше рад бачити тут початки нашого уздоровлення сил.

Загальні співи стрілецьких пісень і коляд переплітали поодинокі промови. Не дале про себе позабути жартами ні Брат Методій, котрий розповідав свою пригоду на еклоні горожанського 1933-го року, ні п. Йосиф Тонущак, котрий доповнив історію Брата Методія своїм гумором і розвагою.

Повні милого почуття, родинного настрою і теплоти почувань, пошані і взаїмної любови присутні розходилися домів—з тим однак твердим рішенням, що літні окружні з'їзди знова зберуть їх всіх разом, до дальшої активізації наших рядів в масових розмірах і кінцевої побіди над всім лихом нашого релігійно-національного життя в Канаді.

Вже після з'їзду наспів лист від їх Ексцеленції Преосвященного Епископа, котрий за виразним ласкавим призволом подаємо до відома наших членів. Лист звучить у виймках, як слідує:

"Тішуся і Богу дякую, що з'їзд в Саскатуні гарно відбувся. Велика приємність бачити численних добрих молодих активних одиниць, що з таким запалом беруться до праці. Нехай Господь Бог благословить їх і всіх щирих, діяльних членів БУК-а.

"Молитва, покірна праця і велика терпеливість з витревалістю получені доконають чудес і перемінять нашу українську суспільність для Христа і Його св. Церкви, а так зроблять її сильною у всіх ділянках життя.

"Епископський Ординаріят дякує щиро за ласкаву збірку на Семінарію в сумі $20.25, переведену на з'їзді в Саскатуні і всім жертводавцям, що розуміють важність виховання нашого молодого священства.

"Підносимо з приємністю, що на 26 наших питомців в Семінарії, 13 походить з провінції Сасаначеван, між ними двох на вищих студіях в Римі. Дасть Бог, ще одного пішлемо цего року."

Ці слова нашого Дорогого Покровителя є найкращою заохотою до дальшої праці для нас всіх, до активности в добрім, лицарськости в поведенню і жертвенности. Ми не самі! **Маємо великих Провідників!** І тому сміло вперед!

ПРИВІТИ

Між іншими насіпли також більш замітні привіти, котрі наводимо нонище дослівно.

До Високоповажаного Пана
Якова Д. Стратійчука,
Дійсного Голови ГВЗряду
Брацтва Українців Католиків,
Саскачеванської Секції.

Едмонтон, Альта.
26 грудня, 1933.

Високоповажаний Пане!

В імени Головного Виконавчого Заряду, щойно зорганізованої на з'їзді в Мондері Альбертійської Секції Брацтва Українців Католиків, витаємо Головні Загальні Збори Саскачеванської Секції БУК-а і одночасно бажаємо Вам, Високодостойні Члени Головного Заряду і Вам, Високоповажані Учасники Зборів, якнайкращого успіху в нарадах, а з нагоди Різдва Христового, дозвольте пожелати Вам всім Веселих Свят та щасливого і успішного Нового Року.

Віримо, що до всім нам спільної мети підемо одним спільним шляхом!

За Головний Виконавчий Заряд БУК-а в Альберті:
Юрій Шкварок, дійсний голова.
І. Ісаїв, діловий писар.

До Світлого З'їзду
Брацтва Українців Католиків,
Саскатун, Саск.
СІХ.

Світла Президіс!

Не маючи змоги пожелати успіху живим словом, прошу принять щирі побажання письменною дорогою. Нехай Всевишний благословить Ваші змагання і заміри. Єднайтеся і підготовляйте терен праці, яка має вийти на славу нашої святої католицької церкви і нашого українського народу.

Відданий Вашій справі,
Петро Рута,
Голова БУК-а Манітоби.

Скарбовий Звіт

Скарбовий звіт за останне чвертьріччя 1933 р.

ЖОВТЕНЬ—

Жовтня 1-го, готівки в банку	$251.14
Жовтня 8-го, вкладки членів	11.75
Жовтня 8, жертви за відзнаки з Альвени	6.25
Жовтня 8-го, жертви за відзнаки з Ланівець	1.75
Жовтня 8-го, жертви за відзнаки з Борщева	3.00
Жовтня 8-го, жертви за відзнаки з Приймового	4.25

Жовтня 9-го, за відзнаки фірмі Гейзенд Твис (250 відзнак)	62.75	
Жовтня 30, вкладки з Волверін ...		16.25
Жовтня 31, стан скарбу	62.75	294.39

ЛИСТОПАД—

Листопада 1-го, готівки в банку		231.14
Листопада 4-го, телєфон до Йорктону і Кадворт	2.60	
Листопада 24-го, вкладки		3.50
Листопада 24-го, жертви за відзнаки		.35
Листопада 24-го, жертва на голодуючих		1.00
Листопада 30, стан скарбу	2.60	236.49

ГРУДЕНЬ—

Грудня 1-го готівки в банку		233.89
Грудня 4-го, вкладки з Норквей ...		5.00
Грудня 4-го, вкладки з Гронлід ...		10.50
Грудня 4-го, вкладки з Гефорд (п. Жипчин)		34.00
Грудня 4-го, вкладки з Твей, (п. Сироїжка)		1.75
Грудня 4-го, пресфонд, жертва Жінвідділу з Гефорд		5.00
Грудня 4-го, жертва на голодуючих .		1.00
Грудня 4-го, збірка на подорож в Редбері		8.15
Грудня 4-го, за печатання трох чисел Бюлетеню	100.06	
Грудня 4-го, печатка організації ...	4.55	
Грудня 4-го, видатки на подорож до Редбері	5.00	
Грудня 4-го, значки і гума	4.15	
Грудня 4-го, розсилка Бюлетеню за листопад	3.48.	
Грудня 18-го, вкладки від відділу ч. 19, (Кридор)		15.70
Грудня 18-го, вкладки від відділу ч. 13, (Волверін)		2.50
Грудня 18-го, жертва на БУК		4.03
Грудня 18-го, значки	3.06	
Грудня 18-го, значки	.97	
Грудня 18-го, вкладки з Альвени ...		.75
Грудня 18-го, вкладки і жертви за відзнаки		3.26
Грудня 31-го, стан скарбу	121.27	325.53
Січня 1-го, 1934, остає готівки в банку		204.26

ЦІЛОРІЧНИЙ ЗВІТ СКАРБОВИЙ, ЗА РІК 1933

Прихід:—

Готівки в банку	$79.25
Вкладки у січни	12.00
Дохід в лютім	36.50
Дохід в марті	42.50
Дохід в квітні	43.50
Дохід в маю	28.14
Дохід в червні	25.18
Дохід в липні	216.17
Дохід в серпні	51.81
Дохід в вересні	25.50
Дохід в жовтні	43.25
Дохід в листопаді	4.85
Дохід в грудні	91.64
Разом всего доходу	700.29

Розхід:—

В січні	55.37
[illegible]	21.98
марті	37.06
квітні	14.65
[illegible]	38.03
червні	2.50
липні	128.01
серпні	11.81
вересні	
жовтні	62.75
листопаді	2.60
грудні	121.27
Разом всего розходу	496.03
Остає на рік 1934 готівки	**204.26**

Вол. Филипович, провірник.
Йосиф Топущак, скарбовий писар.

СКАРБОВИЙ ЗВІТ ЗІ З'ЇЗДУ В МАНІТОБІ

Зібрано з вкладок, дня 25 і 26 жовтня, 1933		68.40
Заплачено за стяжки	1.75	
Заплачено за друк	1.75	
Заплачено за 200 програм	5.00	
Заплачено за почтову оплату до банку	.06	
Разом	8.56	68.40
Остає в банку		59.84

Данило Торбяк,
скарбник.

Звіти Відділів

Відділ ч. 3—Борщів, Саск.

ГРЗбори відбулися дня 22 грудня, 1933.

Місцевий заряд вибрно в тім складі:

Голова—Домінко Шевчук.
Заступник—Іван Буртний.
Скарбник—Федь Сельський.
Писар, діловий і скарбовий—Никола Жмуд.
Провірники—Ф. Лукаш і Николай Буртний.

Скарбовий звіт річний, як слідує:—

З вкладок 25%		8.55
Дрібні розходи	.80	
З пікніку		21.00
Дар Преосвященному	5.00	
Видаток на з'їзд в липні		6.90
Дрібний розхід	1.50	
Вкладка		1.00
Всего	14.20	30.55
Остає у скарбі відділу		16.35

2

Відділ ч. 4.—Саскатун, Саск.
ГРЗбори відбулися дня 3-го грудня, 1933.

Місцевий заряд на рік 1934 вибраний в тім складі:

Голова—Михайло Ковбель.
Заступник—Гриць Сенюк.
Скарбник—Данило Даналишин.
Діловий писар—Пилип Савула.
Скарбовий писар—Семко Кушнірик.
Судді—Василь Смотрицький і Гринько Романів.
Провірники—Никита Шеремета і Іван Кмець.

3

Відділ ч. 5.—Кадворт, Саск.
ГРЗбори відбулися дня 17-го грудня, 1933.

За рік 1933 відділ мав 51 заплачених членів, з того 41 старших а 10 молодших.

Загальний прихід виносив $109.05—в тім з членських вкладок $43.50, з контесту $36.30, з ріжних приходів $29.25.

Розходу було разом $93.30—в тім $32.65 до головного скарбу БУК-а, титулом вкладок—$17.35; допомога ученици на університеті $36.30; конта контесту $7.00 відзнаки; $1.90 конти всілякі.

Остає в скарбі $10.85.

Чотири з членів відділу ч. 5 ходять на університет в Саскатуні, чотири інших кінчать вищі степені школи в Кадворт.

Між членами відділу є один священик, провідник хору і дяк, два учителі мійських шкіл і пять членів з укінченою вищою школою.

Зараяд на рік 1934 вибрано в тому самому складі, що був в році 1933, з виїмком ділового писаря, на місце котрого вибрано Ф. Т. Мамчура.

До комітету контестового додано нові сили в особах панни Анни Мантики і п. Ст. Кузьми.

4

Відділ ч. 13.—Волверін, Саск.

ГРЗбори відділу відбулися дня 26 листопада, 1933, в домі п. Николи Бия.

Вибори отворив п. Атаназій Леник, голова відділу, і покликав ділового писаря, щоби прочитав звіт з минувшого мітингу, котрий відбувся дня 27 серпня, 1933.

Зчерги діловий писар відчитав поіменно всіх членів.

Звіт скарбовий слідував, як подано нище:

Дохід з членських вкладок		24.75
Вислано до ГСкарбу БУК-а	18.75	
Папір і значки	.58	
Всего	19.33	24.75
Остає в скарбі відділу		5.42

Заряд на рік 1934 потверджено в тім самім складі, що був в році 1933.

5

Відділ ч. 14.—Жіночий, в Гефорд, Саск.

Членкинь 34.

З грудня 1933 устроїв відділ літературний вечірок. Були промови, деклямації, хор школярів і жіночий хор. Людий була повна домівка.

Дня 10 грудня, 1933 відбулися місячні збори БУК-а. Вступне слово мала пані М. Жеребко, про ціль нашого Братва. Обговорено богато справ брацких, між іншими справу відсвяткування Андрея.

Дня 13 грудня, 1933, вечером відсвятковано Андрея в Народнім Домі у Гефорд. Хоча на дворі була сніговиця, людий прибуло досить. Вечірок отворено викладом о. Н. Демкова, в котрім Отець Парох представив значіння св. Андрея для українського народу в теперішний час упадку вірн і переслідувань на Україні. Отець Парох згадав також про добро нашої організації і візвав присутних, щоби вибирали своїх, українських католицьких шкільних тростів. Після викладу відіграли представлення, а після представлення відбулася спільна забава, підчас котрої пані приготовили малу перекусу. Були співи хорові і гуртові. Всі розходилися задоволені домів, уже спізненою порою.

Скарбовий звіт відділу слідує:

Листопада 5-го, 1933, з обіду на з'їзді	28.30
Листопада 3-го, з літературного вечірка	5 30
Листопада 13-го, з Андріївських вечерниць	12.90
Разом	46.50
Розхід:—	
Листопада 5-го, 1933	7.60
Листопада 15-го, на Укр. Вісти	2.00
Листопада, на Бюлетень	5.00
Грудня 3-го, 1933	2.65
Грудня 13-го, 1933	8.40
Разом	25.65
Остає у скарбі відділу готівкою	20.85

6

Відділ ч. 11.—Гефорд, Саск.

ГРЗбори відділу відбулися дня 12 листопада, 1933 в Укр. Народнім Домі в Гефорд, на котрих вибрано заряд місцевий на рік 1934, як слідує:

Голова—Антій Жук.
Заступник—Іван Гунчак.
Писар скарбовий і скарбник—Дмитро Жінчин.
Діловий писар—Пилип Брунвальд.
Провірна комісія—Ілько Гунчак і Никола Ребрина.
Судді—Орест Жеребко і Онуфрій Сокіл.

7

Відділ ч. 12.—Норквей, Саск.

ГРЗбори відбулися дня 20 листопада, 1933.

Місцевий заряд на рік 1934 вибрано у слідуючому складі:

Голова—Юрій Мартинюк.
Заступник—Михайло Коваль.
Скарбовий писар—Степан Черевик.
Діловий писар—Іван Мартинюк.
Скарбник—Василь Черевик.
Провірники—Юрко Аллилуя і Гринько Коваль.
Судді—Іван Маркевич і Лука Ласкович.

Нові Відділи

Відділ ч. 18 — ДРУГИЙ нан ЖІНОЧИЙ відділ повстав в Гроулід, Саск.,—стараннем місцевого о. Пароха Н. Демкова і пані Марії Паньчишин.

Тимчасовий заряд вибрано у складі: пані Павлина Вовчук, скарбник і пані Марія Паньчишин, писар.

Ми щиро витаємо наш новий жіночий відділ, що спільно з відділом у Гефорд і майбутнім, що твориться (жіночим) в Альвені, стає до праці. А стає наше ідейне, жертвенне і добре жіноцтво, як Сестри Жалібниці на фронті борби за душу людську. Так кріпнуть наші ряди і забезпечується наше запілля, котрому імя: РОДИНА. **Дай Боже, щоби тих відділів в будучому році повстало Чим раз більше—на славу Бога і добро українського народу в Канаді. Тому щиро витаємо!**

2

Відділ ч. 19—в Кридор, засновано в дні 21 листопада, на св. Михайла—обороница Божих справ і побідителя духа тьми.

Засідання того дня отворив п. Гр. Гарах. До президії покликано п. В. П. Харака і як писаря п. Мих. Чехніту. Відспівано гимн "О Канада".

Відтак п. Гр. Гарах відмітив у промові, яка є ціль БУК-а, потребу такої організації, потребу добрих книжок в наших бібліотеках і конечність приступлення та посилення рядів БУК-а нашою молоддю.

Слідуючим бесідником був п. Мих. Чехні-

та, котрий, як юнак від себе і від молоді виразив бажання приступити до БУК-а і почати працю після його напрямних. Наша молодь часто не стоїть на тій вижині, на котрій повинна би. У великій мірі причинився до того стану роздор і кипіння, ширені нетямучими людьми, звичайно для власної наживи. Наші поселенці були бідними людьми, котрих головним старанням була борба о хліб насущний, і забезпечення істнування собі та своїй родині. В поті чола здобували перші наші поселенці найконечніші засоби, але не позабули також на духові потреби і тому старалися дати відповідне образування своїм наслідникам. Часто відіймали собі від уст, щоби тільки подати можність дитині покінчити школи. Та діти не все вміли цінити самопожертвенність родичів. Нерідко гляділи гордовито і згори на бідного батька, та многі стали цуратися не тільки своїх родичів, але також всього духового добра, що було скарбом батьків. Стали шукати собі нових вір і висміювати батьків. Таке поведення отямило многих старших поселенців і вони стали пильнійшу увагу звертати у сторону молоді. Стали уважати до яких пікіл і під який віддають свою дітвору. Нині ми вже сміло можемо сказати, що маємо свідому українську католицьку молодь, котра вірна традиціям батьків, стане в обороні віри і церкви. Молодь, що не буде цуратися свого, але гордитися вірою і звичаєм своїх батьків.

Після промов слідувало читання статута, потім була дискусія. Вписалося много нових членів—понад 40.

Заряд місцевий вибрано у слідуючім складі:

Голова—Юстин Воробець.
Заступник—пані Марія Шилюк.
Писар—Михайло Чехніта.
Скарбник—Петро Бузікевич.
Судді—Гр. Гарах і В. П. Харко.
Провірники—Антін Чехніта і панна Г. Харко.

Нам дуже мило довідатися про корисну працю відділу ч. 19 і віримо, що так як розпочато енергічно і в найкращім єднанні духовім, так і надальше вся акція піде тим самим темпом. То Кридор стане свого рода осередком духовим організованого релігійно-національного життя українців католиків на північ від Гефорд і стане в спроможности своїм добрим впливом і акцією потягнути дальші околиці, може дещо надслабілі духово. як Витків і другі. Зазначуємо, що відділ ч. 19 поручив до почесного членства пана Гр. Гараха—котре то поручення піде на порядок дня, скоро лише наш статут дістане кінцеве затвердження.

Наш новий відділ ч. 19 **щиро витаємо в Христі і кличемо до акції, послідовної і невтомної**, котра зєднить армію Христа в непоборний ряд борців вірних і жертвенних до кінцевої побіди!

3

Відділ ч. 20 повстав в Орлів, Саск.

Місцевий заряд вибрано у такому складі:

Голова—Іван Свистун.
Заступник—М. Якимчук.
Писар—Степан Дідич.
Скарбник—Іван Скопик.
Провірники—Василь Луцик і Петро Скопик.
Судді—Панї В. Луцик і Роман Жеребецький.

Окруження там добре—люди однородні духово і нерозбиті. Тому віримо, що праця їх буде наскрізь позитивна і творча. Не треба буде їм витрачувати намарне час, на всякі злишні розгляди з відступниками—але весь свій час орґанізаційний звернуть на працю для Божої слави і запевнення та утревалення молодого покоління. Новий відділ наш **щиро витаємо** та з Новим Роком кличемо до посиленої акції в напрямні приєднування нових членів—так **щоби ніодин українець католик з околиці не остав поза БУК-ом**, але всі були карними, свідомими і рішеними членами Христової Армії БУК-а.

4

Дня 29 листопада, 1933 зорганізовано 21-ий відділ БУК-а в Саскатуні, як СТУДЕНТСЬКИЙ. Вибрано слідуючий заряд:

Голова—Володимир Хоботюк.
Заступник—П. Якимчук.
Діловий писар—Йосиф Вербицький.
Скарбовий писар—Іван Луцик.
Скарбник—панна П. Семак.
Провірники—панна О. Сарчук і Гр. Лисайчук.

Судді—Степан Воробець і панна О. Жеребко.

Членами того відділу є студенти і студентки університету, нормальної школи та вищих степенів горожанської школи.

Ближими завданнями відділу буде обзнайомлення з українською літературою, історією

та загальним українознавством, а також практичні завдання робітника духового, коли доведеться йому покинути школу і самому пробувати свої сили у праці між народом. Методика до осягнення намічених завдань іде по лінії—дебат, викладів, читання, співу і музики.

Щиро витаємо цей новий відділ БУК-а і просимо **не залишати раз повзятих рішень, але твердо перевести їх у дійсність.** Не жахатися хвилевих невдач чи недомагань. Вперто і послідовно іти до намічених цілий—активізувати працю, а в цім найдеться радість молодого серця. Замість пустих студентських сходин, танців і кокетерії—о много більше задоволення принесе напружена праця, поборювання трудностий і вишколювання до великої борби на арені життя. Просимо також подбати, щоби **ВСІ студенти українці католини**, так панночки як юнаки, **стали спільно з Вами до праці** у Вашому відділі а віримо, що так відділ стане другою, практичною школою життя, котрої осяги для будучности кождого члена принесуть ліхварські додатні відсотки в дальшому життю. Втрете ще просимо **не забути також про розвій і культуру внутрішнього життя**, бо воно жерелом усовершення, але також може стати причиною упадку. Вишколити себе внутрішно по найвищому взору Христа—Спасителя і Бога—це ідеал юнака і дівчини. Розпалити у грудях вогонь ідейности, надприродної віри, надії і любови, котрі ніколи не потахнуть, це скарб невичерпаний на ціле життя. Тому кличемо: **Бережіть святий запал і молодечий вогонь пориву чистого** несіть в найдальші закутини нашого життя, як духовий смолоскип, що не гасне а світить, вказує дорогу і поривае за собою для Христа, Церкви і Канади!

ЩО РОБИТИ?

Ми вже богато писали про це і думаємо нині....закінчити.

Отже більше **не будемо повтаряти**, бо ні місця ні часу не маємо на трачення.

Треба робити **негайно і без відкладання оце:**

1

Сейчас **скликати збори відділу, де ще не скликано.**

Здати звіт з цілорічної праці.

Вибрати новий заряд на рік 1934.

Переслати точний, але короткий звіт і діловий (бо коли будете писати про те, що других менше займає і незвязане з орґанізацією, витрачуєте даром час). В тім звіті подати—скільки мітингів Ви мали протягом року 1933—скільки відбули концертів, представлень, пікніків чи базарів БУК-а—скільки мали викладів БУК-а; скільки маєте членів; який поімено вибрано заряд на рік 1934; точний звіт скарбовий відділу, скільки Ви мали приходу і скільки розходу протягом 1933 і від кого чи на що.

Не відтягати з виконанням, бо відділи наші мусять жити—і прислати звіт, як вище намічено на адресу редакції Бюлетеню, Альвена, о. Ст. Семчук, or, Father St. Semcsuk, Box 252, Alvena, Sask.

2

У всіх письмах просимо подавати на початку, або на горі, число свого відділу і місцевість.

3

Негайно всі панове **ділові писарі** місцевих відділів **виготовлять поіменний спис всіх членів свого відділу**, при чім подадуть адресу кождого члена і чи заплатив свою вкладку за рік 1934 а також за рік 1933. Спис такий просимо вислати на адресу п. П. Т. Малка, Ростерн, Саск., — котрий вибраний адміністратором БУК-а в Саскачевані. Він буде вести спис всіх членів по відділам і буде заряджувати розсилку Бюлетеня. Отже на будуче в справі розсилки Бюлетеню, просимо звертатися виключно до п. П. Т. Малка. Колиби хто не дістав числа, чи придбав нових членів просимо подавати все те до пана Малка. Так само, коли хто виступить з відділу, або його виступлять—чи коли прибудуть нові члени, ділові писарі негайно повинні подати вістку до п. Малка і зазначити, яка адреса і чи вплачено вкладку. Mr. P. T. Malco, P.O. Rosthern, Sask.

4

Всі вкладки, жертви, взагалі гроші для БУК-а в Саскачевані просимо слати виключно до Головного Скарбника, п. Дм. Кобринського, Абердін, Саск. — Mr. Dm. Kobrynsky, P.O. Aberdeen, Sask.

Евентуально можна їзза важних причин і пригадно долучити з листом до редакції Бюлетеню, але це спричинює додаткову працю.

За вкладки, зложені іншим особам орґанізація не відповідає і буде домагатися поповнення від члена, якщо не наспіють. За кожде вплачення висталяється посвідку і вона свідчить про виповнення грошевого обовязку скарбника. Звертаємо на це увагу і просимо ради добра справи приміпитися до цего—всім панам місцевим скарбникам і поодиноким членам, котрі не є згуртовані у відділах.

5

Всі члени, котрі вплатили в липні, або після липня і від тоді донерва стали членами, мають обовязок від липня вплатити вкладку за наступний рік.

Всі інші, члени повинні виконати **обовязок** вплачення вкладки протягом січня і лютого і відіслати або самі, коли не є в окремім відділі—або панове місцеві скарбники поодиноких відділів до пана Дм. Кобринського у Абердін.

Вкладка на біжучий рік виносить один доляр від старшого члена, а 25ц. від молоді до 18 року життя. Коли з того самого дому є більше членів, старших, що заплатили повну вкладку одного доляра—то крім Бюлетеню будуть одержувати також Голос Спасителя з Йорктону. Так прошу подати до пана Малка, чи до пана Кобринського, при висилапні поіменного спису членів відділу чи грошей. Підчеркуємо, що Голос Спасителя одержать тільки ті члена, котрих більше з одної родини вписалися до БУК-а і заплатили повну вкладку одного доляра. Всі інші члени одержать відзнаки БУК-а, якщо є з тої самої родини більше а не вплатили повної вкладки одного доляра.

Всі місцеві скарбники відділів відсилають до пана Дм. Кобринського **90% всіх виладок** а не 75%, як було досі. 10% лишається у скарбі відділу на місцеві потреби. Досвід ствердив, що відділи легко можуть заробити гропі через уклад якогось представлення і помогти ще головному скарбові покрити надзвичайні видатки. А видатки ці значні, коли прочитаєте звіт скарбовий річний. Ми досі тиснулися як могли—і Бог допоміг нам, що ні не зробили довгу, ні стали у праці. Зі січнем наш Бюлетень побільшує наклад на 1,000 примірників—окремо будемо що тримісяці висилати нашим членам даром книжечки—це все вимагає певних засобів грошевих. Внедовзі також всі наші члени через свої відділи одержать печатані членські карти—внедовзі сподіємося також впечатати статут наш і розіслати всім нашим членам—отже ми примушені зібрати в головнім скарбі 90% всіх вкладок і просимо в тім нам помбгти через негайне зложення вкладок і надіслання до п. Дм Кобринського. **За всі надіслані суми відворотною почтою вишлеться посвідки.**

Всі члени, що розкинені по широкій прерії Саскачевану, най будуть так добрі без відкладання і негайно особисто вирівнати свою вкладку на рік 1934 прямо до рук п. Дм. Кобринського, Абердін, Саск. — Mr. Dm. Kobrynsky, P.O. Aberdeen, Sask.

6

Котрі відділи потребують для своїх членів **відзнак** БУК-а, нехай сейчас пишуть до п. Йосифа Топущака, Абердін, Саск. — Mr. Jos. Topuschak, P.O. Aberdeen, Sask.

Також **у всіх ділових справах** орґанізації **просимо звертатися виключно на адресу п-й. Топущака.**

При роздачі відзнак просимо звернути увагу членові на те, що це відзнака чести і тому, коли залишивби евантуально орґанізацію, обовязаний віддати її безплатно і негайно на руки голови відділу.

Також просимо з нагоди роздачі відзнак зібрати добровільні жертви на орґанізацію—від котрих звільнені безглядно убогі чи незаможні. Наша відзнака є виразником ідеї нашої і представляє краєками та хрестами і кленовим листком: Католицьку віру, Українську культуру і Канадійську державність. Так треба всім нашим новим членам пояснити значіння відзнаки.

7

Всі наші відділи на найблищих сходинах вироблять **плян праці на найблищий час**, приміром на шість місяців—до липня 1934.

В тому пляні притягнуть до праці всі місцеві сили, священичі, учительські, урядничі. А іменно цим робом—треба уложити низку викладів—прим. з українознавства і канадознавства—один тиждень в місяці призначити на концерт і відповідну розривку, коли нема посту—або представлення і комере (таночну забаву для молоді при участи і догляді старших). Наша молодь прагне розваги, але доброї і чистої. БУК повинен подбати про це. Отже негайно **намітити плян культурної праці—виклади, концерти, представлення, пікнік, забаву для молоді.**

Представлення вибирати тільки позитивні і по можности не дразливі. Не брати дешевих, що грають на найнищих інстинктах агіток, бо вони тільки приносять шкоду під кождим оглядом. Дбати про мистецьке виконання. Можемо поручити до наших сцен твори Цегликського і о. Лицика (Р. Сурмача). Найперше однак заки приймете, просимо книжку спокійно перечитати і передумати. Добре буде, перед представленням дати коротке пояснення для глядачів, про автора і саму штуку, що вона представляє.

8

Просимо всіх наших активістів, по можности всіх наших ділових писарів перевести у свої місцевости **статистичний спис** і вислати на адресу п. Йосифа Топущака. В тім списі треба списати: всі Народні Доми зі своєї околиці і подати, котрі з них стоять на заінкорпорованих церковних площах, а котрі ні; в чиїх руках тепер находяться, хто їх засновував а хто тепер користає—за чиї гроші збудовані і яку тепер мають інкорпорацію чи тайтел—скільки наших українців католиків належить є членами з повним голосом вибору і вибирання—скільки довгу на тім домі—чи є бібліотека і з яких книжок, католицьких чи протикатолицьких, котрі переважають—чи є які образи—чи є хрест або образ святого—чи мають театральну гардеробу—чи є діяльні і хто є активістом—хто найбільше підтримує грошево—вкладками і присутністю підчас підприемств.

В тім списі **треба також списати—всіх місцевих учителів, урядників громадських, агентів збіжевих, купців, ремісників—українського походження** і зазначити, чи є католиками діяльними чи може некатоликами. Як є тепер некатоликами, то назначити, чи відступили від католицької церкви, чи з урождення некатолики. Зазначити також, як відносяться до нашої церкви, священика, БУК-а, ітд. Подати, чи не бажанім булоби мати в тій місцевости свого купця або збіжевого агента.

В тім списі треба списати—всіх наших українців католиків місцевости чи округа, при близно яке їх число, скільки родин і скільки душ—скільки управнених до голосования—скільки з них канадійськими горожанами, як стоять морально, чи згуртовані в парохії, чи мають пароxіяльний дім, чи мають свого учителя, хор.

В тім списі треба також списати всіх українців некатоликів місцевости—скільки родин і душ—чи з урождення некатолики, чи відступники—як зорґанізовані—чи мають доми і які—яких мають провідників і як заховуються супроти українців католиків.

В тім списі просимо ще подати скільки примірників католицької преси іде між наших українців католиків—чи богато з них читають і платять за ворожу нам пресу і яку та які Ваші думки відносно поправи відносин та скріплення наших становищ.

На кінци просимо подати також можливости поселення у Вашому окрузі—чи відповідна земля, чи урожайна, чи далеко до крамниць, міста, залізниці—чи наші українці католики зберігають набуту власність земельну чи тратять через позички і переселення до міст—**Чи молоде покоління остається на рілі і зберігає надбання батьків**—скільки з молоді покінчили вищі школи в Канаді і з яким виспідом—до тепер і яке їх відношення до батьків—чи остали вірними вірі і переданням батьків.

Коли відповісте на всі ці запити, будете мати досить праці до слідуючого місяця. **Справа важна** і тому просимо не легковажити. Так будемо мати певні дані про скількість і якість нашого народу в Саскачевані.

ДО ВСІХ ВІДДІЛІВ БУК-а

Дм. Кобринський.

Вже минув один рік і істнування нашої орґанізації. За той рік члени БУК-а мали нагоду добре запізнатися зі справами і завданнями, які перед собою ставить наша орґанізація. Котрі були на з'їздах слухали викладів і зрозуміли, що нашим обовязком є стати в ряди БУК-а. Зорґанізований чоловік дістає ширший світогляд, він знає своє окреме завдання через працю в орґанізації, що має принести добро цілому загалові. Каже нама пословиця, "що громада

по нитці а бідному сорочка." Так воно є. Члени платять по одному долярові до організації. Минувшого року відділи платили до Головного Скарбу БУК-а 75% і за тих 75% БУК зробив гарну роботу, видаючи що місяця Бюлетень, в котрім поміщено силу матеріялів, але здорових. В Бюлетені нема нападів на якусь іншу організацію—нема сварки партійної ані сектанства. Тут поміщується здоровий корм, який виробляє члена на доброго українця, на доброго католика і на доброго горожанина Канади. Як так, чи то варта належати до організації? Варта! В організації сила, а сила упокорює і опановує хаос.

Щоби наша організація розвивалася дальше мусимо усувати бодай найблищі труднощі—мусимо придбати фонди. Тому всі ми, члени БУК-а, повинні про це дбати. Кожний член повинен виконати свій обовязок грошевий супроти своєї організації і не затягати. Тамтого року 25% липалося у відділі—цего року тільки 10% липається у скарбі відділу а 90% відходить до Головного Скарбу БУК-а. Ми обчислили, що 75% не вистане на покриття видатків, получених з тою працею, яку хочемо виконати в біжучому році. Тому я звертаюся з просьбою до скарбників всіх відділів, щоби 90% прислали на мою адресу. Бюлетень не є звичайною часописею, котру хтонебудь може замовити і коли схоче. Наші члени є членами релігійно-народної організації а Бюлетень одержують даром, як члени, а не як передплатники. І тому іншу часопись може передплачувати хто схоче, але нашого Бюлетеню ні, ані не купить його, коли не є членом. Тому просимо узгляднити те все і поспішити з вирівнанням належности за біжучий рік.

ІДЕОЛЬОҐІЧНА ЧАСТЬ

Молитва

Божественний Спасителю! Ми просимо Тебе, освяти весь наш молодий рух! Наших провідників сповни чесноtами святого проводу—Божої любови і ревности душі, чистоти і доброти! Розпятий Вожде, Ісусе Христе! Умножи зрозуміння в післанництво нашої спільности! В несхитній вірі, святій чистоті і служебній любови дай нам силу. Господи, творити і будувати царство молодих душ —амінь!

Як Творити?

Кождий після дарування ласки, що Бог подав—"Бо як в одним тілі маємо много членів, а всі члени не мають тої самої роботи, так ми многі є одно тіло в Христі, а зокрема взаємно собі члени. А маючи дари по даній нам ласці ріжні—чи то пророцтво, по мірі віри, чи служення, то у служенню; чи хто навчає, то в навчанню, чи хто напоминає, то в напоминанню, хто роздає, у простоті, хто старшує, у старанности, хто милосердиться, у радости. Любов нехай буде нелицемірна. Ненавидьте зло, горніться до доброго, любіть один одного братньою любовю, випереджуйте один одного пошаною. В ревности не будьте лінивi, духом горіть!"—(Рим. 12,4-11).

Сильнійші піддержать слабших—"Займіться немічними у вірі!" (Рим. 14.1) "Тому займіться одні другими, так як Христос занявся Вами на славу Божу."—(Рим. 15.7).

Заховати спокій духа і довіря на поміч Божу серед противностий і переслідувань: "І це знялася на морі велика буря так, що филі заливали човен. А він спав. І приступили до Нього його ученики та розбудили Його, кажучи: "Господи, ратуй нас, погибаємо!" І каже їм Ісус: "Чого боїтеся маловіри?" Тоді став і заказав вітрам та морю. І настала велика тишина."—(Мат. 8.24-27).

Світські стануть до помочі духовним — "І коли глянув на товпи, умилосердився над ними, бо були втомлені і опущені, як вівці, що не мають пастиря. Тоді каже своїм ученикам: "Жнива справді велике, та робітників мало. Моліть отже Господа жнива, щоби вислав робітників на своє жниво."—(Мат. 9,36-38).

Шість Новорічних Напрямних

Імперіялісг говорить:

Коли переглянемо історію людства, то виринає перед нами подвійне твердження—перше, що судьба кождому народові призначила окреме післанництво—друге, що кождий нарід в даним часі певно є паном своєї долі і є у спроможности розвинути тоді смугу своїх політичних впливів через "волю до могучности і світового увартнення" та стати світовою могучістю. Згадати хочби римську світову державу, чи римське царство німецької нації, в котрім за Карла V сонце не заходило, або світових розмірів кольоніяльні посілости Португалії чи Іспанії.

Згідно з нашим міркуванням ця світова політична роля припадає саме тепер нам. Наша могучність має позначити себе на всім суходолах і на всіх морях. Всі мешканці земської кулі повинні найтися в орбіті наших політичних впливів. І тільки тоді настане загальне замирення та поширення культури і цивілізації, навіть в найдальші закутини землі.

Тяжкий капіталізм біржевий говорить:

Гріш панує над світом. В людськім організмі гріш є кровю. Наука, штука, техніка і політика, ба навіть релігія—все то потребує гроша. Без грошей нема поступу, нема культури, нема цивілізації. Гроші роблять війну і заключають мир. Навіть противники капіталу дихають тільки капіталом. Ми, капіталісти, фінансуємо навіть антикапіталізм. Гроші це одинока влада землі. Здобути світ без гроша, це химерний сон.

Большевик говорить:

Долой капіталізм! Да живійот масовий чоловік! Най живе пролетаріят! Най живе машина! Долой Бога! Долой забрьхану міщанську мораль! Долой релігію! Най живе нова людскість! Най живе нова земля! Най живе світова революція!

Буддист говорить:

Людство недуже. Воно кричить за вибавленням від всього зла. Однак більшим від лиха є життя і жажда буття. Зірвім зі всім буттям і всім життям! Чоловік мусить зірвати зі всім зверхнім, мусить повернути до самого себе, мусить заглибитися в собі, мусить освободити себе від самого себе, вибавити. Отсе благовість, котрою збудемо і проникнемо так званий християнський захід. Многі приходять до нас і прислухуються мудрости святих книг буддизму. Вже в осередках великих людських столковищ Европи підносяться храми в честь "просвітленого" і вже недалекий той час, коли схід і захід спочинуть в мирі, вибавлені божеським Готамою Буддою.

Могамеданин говрить:

Ще від часів нашого пророка Могаммеда ми могаммедани змагаємо до опанування світа. Могаммед, просвітлений, дав нам приказ на всіх кінцях землі заложити царство Аллаха і тому кождий правовірний могамеданин віддасть душу і тіло, щоби тільки прискорити здійснення того царства. З кличем святої війни приклонники пророка пішли походами зпід Мекки в далекий схід. Подібно пройшли в Африку а навіть в Европу. Чи сьогодні півмісяць не царить побідно від східних побереж Африки по західні і південні? Але захід не знає ще про сили, які скриті в корані. Та вже наближається день, коли він зрозуміє і цілий світ впаде тоді на коліна перед Аллахом.

Католик говорить:

Ісус Христос, друга Особа пресвятої Трійці, зійшов на землю, щоби заложити тут царство любови, мира і благодати. То царство не має границь ані кінця. Він заложив Церкву. А ціллю тої Церкви є поширити і закріпити то царство по всі кінці землі—для Христа, споконвічного царя всіх часів і людий.

Христос має панувати над всіми людьми, охрещеними і нехрещеними. Він має панувати так в житю народів, як також в житю поодиноких людий. Він має панувати на всіх царинах прилюдного і особистого життя, в родині, в ремеслі, в парляментах, у штуці і науці. Христос не прийшов засновувати царство земної власти, але царство духа, діяльної любови, царство примирення між святим Божеством і гріпною людскістю. Він прийшов здобувати світ не залізом і золотом, але духовою зброєю любови, правди і самопальної жертви. Тому Він кроваво страдав на хресті а кождий з Його вірних учеників радо віддасть майно і кров. Де лише бється серце у людських грудях, туди високий зов кличе учеників Христа на подвиги спасти людську душу.

• • • •

Ці напрямні подав о. Мукерман. З них бачимо, що стоїмо на грані століть, коли рішається доля людства. Глядіти на великанську арену борби о панування над світом доводить-

ся нам з почуванням сорому. Ми не виконали нашого обовязку як слід. Католицькі народи землі мають всю підставу до того, щоби в новорічний ранок ударитися в груди і сказати: "Боже, милостив будь мені грішному." Вони затратили віру в царство Христа, всесвітне і одиноко спасенне та конечне, яким є Церква. Тому їхній язик обнімів а рука обімліла. Акціє католицька—це крайній час пробудитися зі сну! Або побідимо, або пропадемо побіджені....

§

НАШІ НАПРЯМНІ

о. Ст. Семчук.

Ціла наша праця досі покладалася головно на закріплення позицій. Ми забезпечували запілля. Виломів було надто богато, щоби можна було їх недоглянути або легковажити. Наші твердині перестали такими бути а посміх ворогів став злободневним шумом днів. І тому прийшлося нам вперто і послідовно направляти мури твердинь, виповняти працею та змістом праці виломи і щербини—в церковнім, шкільнім, громадськім, особистім і приподнім життю. Та тої праці була така тьма, а сили наші частількі послабили ізза нечинности та своєрідного летаргічного упокорення, що розвинути нашу працю на ширший обрій в минулому році нам не судилось. Та все таки наше запілля нині як так забезпечене. Колишній "паралітик з блискучими очима" став нині сміятися здоровим сміхом повними грудьми і зробив крок вперед. Ми ідем і на цім шляху по волі Божій—віримо—не здержить нас жадна тьма ані рев крамольників.

В біжучому році мусимо розвити наші ряди до наступу, походу вперед. Внутрі і зовні. Прохід наступу в душі буде рішати ідеольогія, що оформить наше внутрішне "я". В наших закамарках душевних причаїлося богато непрошених гостий, котрі з бігом недоладних днів найшли доступ хитрощами і обманом. Прийдеться вичистити наш духовий дім. Зробити в нім лад. Отворити широко двері і вікна, щоби найшло богато світла а коли стане чисто і прояснено та доведеться замкнути брами душі перед новими може зайдами, що пруться на всіх роздоріжжах з болотяними чоботиськами у найчистійші почування нашого "я"—тоді засвітимо світло, щоби було ясно все. А коли ясність просвітлить наше внутрішне "я", тоді світло пробється через очі наші далеко у світ і просвітлить всі стежини нашого життя. Ясним і певним стане тоді шлях до кращої будучности.

Якіж то непрошені гості скриваються темрявою в кутках наших душ?

Де сум, вічне зітхання і маніження, неробство і неуцтво, хитання і сумнів, несміле потакування, кождочасне узнавання кривд—та вічний плач. Їхніми союзниками темрява і злидні безпросвітні. Так, що тяжко доглянути їх по кутиках наших душ—темно і лячно—закликати їх по імени, візвати іти геть та загородити дорогу повороту.

Мусимо почати наступ вглиб—в душі, проти темряви та її союзників. Раз вже час розсміятися нам всім, отверто і повно. Сміх побиває ляк і розпоронює темряву. Засукати рукави і добре налягати до праці. Спина з початку болітиме, та недовго. Станемо стрункі та бадьорі. Жаден тягар не зломить нас тоді. Пробємо всі перепони—акцією. Самі створимо для себе обставини і відважно вступимо на шлях. Не буде сумнівів ні хитань. Праця навчить нас думати. Досі ми втікали перед думкою—тяжко було і лячно. Сміх розпоронить хвилі і ясність з душі просвітлить наш шлях. Наука не буде для нас чужою. Навчимося важити слово та знати його питому вагу. Воно стане чесним наскрізь. Так буде так, а ні, ні. І не будемо лякатися висказати їх там, де треба. Згине мирнаве потакування. Ворог не відважиться у Вашім обличчі хулити Ваші святости—він скоро зрозуміє, що значить Ваше "ні". І не потягнуть Вас безвідвічальні шарлятани і безплодні голови, котрим тільки нюх лишився, щоби чужу замість браку високої своєї думку винюхувати та вигребавши з пороху буднів останками її живити свого безвиглядно чахітничого духа. Вони знатимуть Ваше "так". А праця і творчість дадуть Вам неоспірну радість здобування—бо життя борба, як зазначує свята книга Йова.

Методика того наступу буде іти певними вислідними статистики, пропаґанди і політичних досягнень: Забарвить її знання ідеольогії нашої а розвине в цілу широчінь назовні техніка наступу—шляхом виразників ідеї нашої, релігійним, культурним і державницьким.

Підготовчу працю під статистичні дані зроблено в тім числі. Лише вони точно переведені завести не можуть в практичних обчисленях і стануть канвою, на котрій розвинеться довгожданий і зістепенований духово наступ наш.

Пропаґанда скріпить сухі статистичні дані живим словом і зробить похід у маси. Мусимо витворити свої кличі—правильні змістом а короткі і легкоконятні формою. Котрі відповідатимуть так зрікумінню простолюдини як високообразованого і будуть в силі пірвати їх до праці ідейної в рядах БУК-а. Це внутрішна пропаґанда, для своїх і між чужими. Правилом тут повинна бути вірна інформація, ніколи не підбільшена ані скривлена, як товар на вивіз. Тільки вірні вістки добудуть стале довіря. В тім напрямі бодай щонебудь досі зроблено і зробиться дальше.

Політичні успіхи наші можемо мати тільки по сумлінніх обчисленні сил. Передумовою є вірна статистика. Впроблені ідеольогічно члени не дадуть себе звести до запряту в чужім політичнім возі ані не дадуть зловити себе на мелоточні обіцянки повного жолоба і вигідних посад.

Проникатиме те все думка про те, що співпраця наша можливою буде тільки з однородними духово людьми, чистокровними і таксамокровними але у значінні духовім. Бо коли пявка насесться моєї чи Вашої крови і з тої рації бажає звати себе українською а навіть вимагає, щоби в даний мент на ню тільки голосувати та її вибирати—то претенсії тих пявок аж надто завеликі. Отож не бачить, що тих пявок богато і насалися нашої крови чимало—тишу Носа чи Барановського і тому українськість їхня ні-причому. Наш той, хто однородний з нами духово. З нами болі і радіс—з нами жиє і з нами леліє думу про кращу спільну будучність. З тим підемо—однокровними духово братьми і сестрами в Христі.

Техніка наступу розвинеться на фронті релігійнім—де треба збільшити число відправ по наших церквах до можливого максімум. Треба допомогти Преосвященному виховати кадри молодого канадійського духовенства і загороджувати доступ розкладові будуванням наших церков—твердинь. Увагу треба звернути також на українців латинників, рідних нам вірою і кровю та через послідовне освідомлення викликати між ними рух за українською проповідею, що можливе є тільки при вихованні українського латинського духовенства. Треба вперто і не оглядаючись на жадні перепони ані дотинки ширити думку, що вони не є жадні поляки і тому органічно освідомлювати здібніших молодців, щоби пожертвували своє життя на службу Богу і для свого народу. А коли в їхніх парохіях залунає українська коляда і в церквах українська проповідь—в їх рідній, матірній мові—наше завдання скінчене. Вони самі творитимуть дальше свою судьбу по Божій волі і орґанічно, згідно з життям і правдою.

На фронті культурнім мусімо перевести активізацію наших домівок через виклади, позитивні представлення а серед молоді головно через контести, котрі вже внедовзі БУК стане оголошувати. Мусимо зберігати все додатне передання—від писанок і вишивок почавши на милозвучній мові скінчивши. Пізнавати і цінити чуже не забуваючи і незмінно пануючи своє. Великим кроком вперед на тім шляху буде музей БУК-а, до котрого зроблено вже підготовчі кроки.

На фронті державницькім вповювати любов до Канади. Така любов чи очна—до краєвиду, будівництва, образів—чи ушна—до музики, напівів—повинна і мусить викликати у свою чергу почування певности і домовитости та більного займання справами цего краю а в слід за тим журливости о добро і будучність нашої вітчини. Не почувати себе вічним зарібником на чужій землі і скитальцем, але родимим паном тої землі і власником, котрому дорогий кождий німат ріллі і котрий працює не за страх і гроші, а за совість і честь свого роду. Почувати себе паном на своїй канадійській землі і любити її, як родинну скибу своїх батьків, зрошену потом поколінь. Тоді молоде покоління не покине так легко родинної хати а білі хрести на кладбищах біля церков наших стануть свого рода історією нашого народу, тісно і невідривно звязаного зі землею канадійською та закріпленою в ній на многі віки. То коли колись на наших могилах наслідники прийдешні будуть молитися і зросять їх слізми—ми не жили даремне, бо на цих степах лунатиме наша мова і наша пісня в тихих стінах наших церков. І коли серед нинішних тяжких часів, де находить змагання о совість, душу а з тим і будучність держав, наше Брацтво доконає завдання консервуючого всі добрі і творчі сили чинника, що стануть заборолом Канади—ми вплетемо всій листок у лавровий вінець історії цеї нашої землі і надгорода наша достатня. Прийдешні покоління остануть незмінними духом з нами—українцями і католиками—творчим чинником Канади.

Дописи

Заходом української католицької парохії у Волверін відбувся концерт у Волверін Лейк школі, дня 18 листопада, 1933. Концерт підготовив місцевий учитель, п. В. Гавлюк.

Програма складалася з пісень, деклямацій і музики. Виставлено також представлення п.з. "Добрі Діти", в трох діях, котре відіграли школярі. На закінчення концерту відспівано "Не пора" і "Боже щасти".

Участь в концерті брала також позашкільна молодь. Парохіяни тішаться тим поведенням молоді і щиро дякують їй за труд. Домівка школи була переповнена підчас концерту. Всього зібрано з концерту $19.25, з чого $8.00 відіслано на інвалідів УГА.

Дня 22 листопада, 1933, о. П. Сулятицький відправив Богослужения за жертви большевицького звірства на Україні. У проповіди з'ясував стан виголоджуваних і терпіння. Многі вірні плакали. Майже кождий в церкві приступив тоді до св. Тайн в наміренні нещасних голодуючих. На поміч для жертв голоду зібрано тоді $7.50.

—Член БУК-а.

§

З Церкви і Світа

Другу летунську сотню Гетьманських Січий зорганізовано в Дітройт, Стейти. Головою назначено п. Мих. Мозолу, місцевого адвоката.

Найменшу ціну на бушель пшениці завела Аргентина—62ц., а бушель льону $1.15, коли числити в грошах Зл. Держав. Таким робом правительство тамошне старається облекшити тягарі хліборобів.

Шестеро дітий вратував з горіючого дому наш емігрант, Ст. Стетчук у Вінніпегу, а коли знова вернув, поломінь заняла його і вже не вернув. Це ясний промінь саможертви і любови ближнього, котрий память померщого окрилює геройством.

Зі всіх віроісповідань Канади, **католицька церква найбільше численна.** Статистка з 1931 р. подає, що католиків є в Канаді 4,285,388 душ. Слідуючі після них числом є протестанти. Православних в Канаді є всего 102,389 душ—і то разом всіх: греків, румунів, сербів, болгар, москалів і українців.

Коли на Вол Стріт пращали Фінкельштайна-Літвінова визначні представники американського грошевого світа, музика заграла третий інтернаціонал. Вся грошева магнатерія вислухала той мордівничий гимн стоячи. Так безбожний капітал гостює та приятелює з таким самим по суті безбожним большевизмом.

Сер Артур Кирі, бувший канадійський головнокомандуючий підчас світової війни а недавний ректор університету в Монтреалі, помер дня 30 листопада, 1933.

Трету летунську сотню Гетьманських Січий основано в Клівленд, Огайо. Здаліяб такі сотні також в Канаді, а голоовно по більших містах, як Монтреал, Торонто і Вінніпег.

Посвячення прапорів братва св. Йосафата довершено в церкві св. Юрія в Ню Йорку дня 29 листопада, 1933. Вечером того дня відбулася академія в честь Святого. Подібні торжества повинні нанї відділи устроювати також у себе, бо вони безперечно більше вартні, як не знать як шумний концерт.

Околиці Львова в Галичині належать до найстарших осель. Недавні розкопи дали незбиті докази, що вже 2000 літ перед народженням Христа околиці ці були замешкані, правдоподібно якимсь пастирським племенем. Найдено ліплянки, хатню посуду і знаряддя та могили а в них небіжчиків, у сидячій поставі.

Американський міліонер, молодий 27-літний. Біркенс вибрався з нудьги і пустоти на прогульку в совіти. Большевики так сердечно приняли молодого гостя, що коли вертав назад, на памятку залишили собі всі його гроші і банкові книжечки. Коли в Столицях, на граничній стації з Польскою Республикою прийшлося купувати дальший значок їзди, всі кишені були пусті. І тоді міліонер, перший мабуть раз у своїм житю, заліз під лавку, щоби скритися перед кондуктором. Але той таки його добачив і передав польскій поліції у Варшаві. Молодий Біркенс мав час роздумувати потім у варшавській холодній про большевицьку гостину.

Дня 8 грудня 1933 св. Отець торжественно проголосив святою Бернадетту Субіру, пастушку з околиць Массабісль—нині Люрду—котрій тому 75 літ об'явилася Матір Божа. Бернадетта померла в молодому віці у монастирі.

В році 1932 прибуло до Саскачевану **найменше поселенців**—за час від 1912 р. Всіх прибувших начислено всего 1,117 душ.

Днем загальної жалоби і молитви за жертви большевицьких наспільств проголосив Преосвященний К. Богачевський, укр. катол. Епископ у Філядельфії, день 24 грудня 1933.

Нову римокатолицьку дієцезію з осідком в Саскатуні отворено рішенням св. Апос. Престола. Епископ іменований Преосвященний Мирей. Чина Найсв. Із. Має 48 літ і походить з Монтреалу. Епископом став у році 1930—у Вікторії, Бр. Кол. Ще 22 роки тому не було в Саскачевані ні одної римокатол. дієцезії—всі парохії належали до С. Боніфейс, Ман. Нині є три.

Нову простору нашу **церкву в Сидні,** Н. Шк. посвятив Преосвященний наш Епископ дня 3 грудня, 1933.

Село Ласки на Волині майже в цілости перейшло до української католицької церкви з православія разом зі своїм священиком о. Лавренчуком.

Замість окремого приняття для гостий, Епископ Сантос з Фіюме, підчас інтронізаційних торжеств велів подати обід для 400 бідаків.

З нагоди 15-ліття істнування Польської держави православний митрополит варшавський Діонізій видав знаменне послання до своїх вірних, котре дослівно звучить ось так:

"W tym znamiennym i uroczystym dniu wzywam was, umilowni moi bracia i wierni, abyscie zanieśli gorliwe i gorace modlitwy do tronu Najwyższego za pomyślnosc chronionej przez Boga Rzeczypospolitej Polskiej, jej Wladz Rzadzacych i chrzescijanskiego wojska, za zdrowie i dlugolecie Glowy naszego Panstwa P. Prezydenta Ignacego Moscickiego i Wodza Narodu Zwycieskiego, Pierwszego Marszalka Polski, Jozefa Pilsudskiego. Zbaw Panie lud Twoj i blogoslaw dziedzictwu Twemu, a wywyższaj je na wieki, amen." Ніколи, за весь час істнування нашої української католицької церкви, подібна заява не вийшла зпід пера наших владик. Вона тільки зайвий раз доказує, в чиїм добрі та справі лежить поширювання православія між українцями.

У Володимирі Волинськім, в дні 29 жовтня, православний духовник Домбровський на проповіди замість представити жахливе положення українців в Совітах, бо за них в той день правилося, гістеричним криком доводив, що українці це вороги православія. Богато присутних сейчас повиходило з церкви і тут же на цвинтарі говорили, що протиукраїнська політика митрополита Дениса та подібні провокації московських духовних на провінції не лишають їм іншого виходу, як тільки єднатися з українською католицькою Церквою, як це недавно в томуж Володимирі зробив священик К. Лавренчук. Годі далі зносити московські кпини, коли можна прилучитися до єдного українського католицького фронту і піти за Римським Вселенським Архієреєм, котрий не буде переробляти нас ані на москалів, ані на поляків, бо і сам він не є ані москалем, ані поляком. Перед Римським Престолом усі однакові. Українці католики мають своїх рідних епископів, правдивих упікунів народу, як митр. Андрей Шептицький у Львові та еп. Микола Чарнецький у Ковлі. Пора вже покинути наємників і чужосвятів та іти за правдивими своїми пастирями...." Так пише в Ділі православний волиняк, але богато наших людий в Канаді ще на жаль не дійшли до того зрозуміння.

Вратував життя двох своїх товаришів подорожі—сербина і мадяра—23-літний українсь-

кий робітник з Форт Вилям, Онт., Антін Неборак, коли серед снігової вибралися на лісну роботу. Неборак заохочував товаришів іти так довго, доки не дійшли до оселі. Снігами зробили понад 50 миль дороги. Їди зі собою майже не мали. Четвертий товариш подорожі, Горбань—не зміг подолати труду, ляг спочити в снігах і вже не підвівся.

Шляхотські титули, здержані в Канаді від року 1919, привернено з Новим Роком. Відзначено кілька жінок зі Саскачевану, за працю громадянську, між іншими паню Симпсон з Ріджайни.

Минулого року **натуралізовано в Канаді** 21,000 поселенців.

"Шкідливим для віри" узнав святкування 1900-ого ювілею відкуплення православний патріярх царгородський, Фотій XI. Того самого імени перший спричинив схизму, що ранить церкву Божу вже понад 1.000 літ.

Учительська Семінарія української католицької Церкви на Підкарпатті обходила 140-літній ювілей заложення. Заложена стараннем Епископа Андрія Бачинського у Ужгороді видала кадри свідомого учительства для Закарпаття і навіть серед найтяжчих хвиль тамошнього народного життя була заборолом української нації. Першим її директором був Дмитро Попович.

Перший том св. Письма Старого Завіту, переведений на мову українську о. др. Яр. Левицьким і затверджений до вживання Митрополичим Ординаріятом у Львові, появився на днях в книгарнях у ціні 6,50 зол. (Понад одного доляра).

З'їзд БУК-а в Альберті відбувся у днях 22 і 23 грудня, 1933 в Мондері, Альта. при участи Їх Ексцеленції Преосвященного Кир Ладики, та визначних представників духовних і світських. Засновано Альбертійську Секцію БУК-а і вибрано ГВЗаряд у такому складі:

Дійсний Голова—п. Юрко Шкварок, адвокат з Мондеру.

Заступник—п. Іван Косюр, фармар з Роял Парк.

Заступник—п. Іван Баран, фармар з Мондеру.

Діловий писар—п. Іван Ісаїв, урядник з Едмонтону.

Скарбовий писар—п. Григорий Байрак, адвокат з Едмонтону.

Провірники—п. Іван Козяк, фармар з Ліпор; п. Никола Андріїв, фармар з Чипман і п. Василь Стеблик, фармар з Київа.

Судді—п. Василь Дикий, урядник з Едмонтону—п. Осип Прийма, учитель з Едмонтону і п. Степан Німчук, фармар зі Скаро.

Редактор—о. Ан. Трух, ЧСВВ з Мондеру.

Між іншими рішеннями, рішено видавати Вістник БУК-а для Альбертійської Секції, на сторінках Українських Вістий в Едмонтоні, котрий щиро поручає всім нашим членам.

Виписалося нових 41 членів і є надія, що вкоротці наша організація вкриє сіткою всі місцевости українців католиків західної Канади.

Альбертійській Секції щасти Боже!

⁂ ⁂

ЗИМОЮ

Сцінив мороз всі скиби обручем,
хай опить усе й гортується до ночі....
Летить сніжна навала тай січе
густим валом у очі.

І зимно так, що важко віддихать,
аж дрож пропасницею палять тіло....
Держись вначе! Жить нам, не вмірать!
Ми будьмо гартом смілі!

Хай сипле сніг, хай вють буруни
(в нас лиця від морозу в грані),
ми видержим до приходу весни
в горячім ожиданні!

Підем, підем—на гостролетний зрив,
як сонце міддю блисне вранці.
І горе всім, ктоб нам загородив
дорогу в наші ланці....

—Роман Дурбак.

Мучеництво Українців Котоликів на Підлясю.

Парафія Княжий Ортель

Ця парафія, що числила коло 600 душ, хотяй була під впливом свого пароха Йосифа Жиповського, однак коли цей священик зачав правити вже на зразок росийського обряду люди замкнули церкву, ключі сховали поміж собою, а коло церкви виставляли сторожу в день і в ночи, щоби не допустити до неї свящ. Жиповського, котрого вже підозрівали о відступство від Папи—себто від католицької віри. На донос Жиповського і стражників приїхав до Ортеля начальник повіту, полковник Девель, а уважаючи одного селянина, іменем Конрада Кожуховського, за головного провідника народу, закликав його до себе. Наперед зачав вихваляти розум, чесноту, та справедливість Кожуховського, а потім приступаючи до річи, просив його віддати церковні ключі та вплинути на парафіян, щоби вже більше не опиралися урядови, та не мішалися до справ церковних.

Кожуховський заявив, що хотай знає в кого є церковні ключі, то він братів своїх не зрадить і не буде на них впливати, щоби перестали держатись своєї віри й совісти. Колиж ця перша проба не вдалася, тоді начальник почав його куспти грішми і, впихаючи йому пачку рублів, запевнив йому ласку уряду, та опіку над ним і його дітьми, якщо він зі своєї сторони сповнить свій обовязок і успокоїть нарід.

Гордо відкинув Кожуховський цю покусу, а Девель впав у злість, наскакував до нього, грозив йому кулаками, знищенням його мастку, що забє його як пса що помордує його дітий, а коли бачив що Кожуховський спустивши очі в долину, поводився спокійно і зовсім ані не думав сповняти бажання начальника, тоді бив його кулаками в головоу, у твар, а потім збитого й окровавленого, відчинивши двері, викопав ногами за двері. Кожуховський, залитий кровю, пішов здати своїм братям, котрі стояли довкола церкви справу зі свого неслухання у начальника, а Девель проклинаючи унію сів на бричку і відїхав.

За кілька днів вернув знова до Ортеля, але вже зі своїм помічником секретаром і писаром на комісію, а до помочи взяв собі щей свящ. Жиповського. Скликано на плебанію всіх людий. Начальники з попом відступником запевняли нарід, що уряд має намір тільки очистити наш словянський обряд із деяких латинських домішок, але віру їхню оставить ненарушену і заохочували парафіян до підпису, що вже більше не будуть бунтуватися, що шануватимуть владу й священника, та що пристануть на ті зміни, які уряд хоче для добра їхньої релігії в церкві запровадити.

На такі виводи відповіли люди, а між ними й Кожуховський, що власне то таким способом згинула унія за Богом, що і там рівнож зачато релігійну війну викидуванням з церкви дзвінків, та монстранцій і инших річий. Девель розлючений цими виводами вже не зміг дальше скривати вовка в овечій шкірі і кинувся на Кожуховського викрикаючи, "Малчіс! .... а то з тебя я кожух зделаю!"

Парафіяни на православє таки не підписалися, а зачали поволи розходитися одні домів, а другі на варту коло церкви. Девель з комісією відїхали і тепер також з ніччм, кидаючи погрози, що унію загладять і маєтки українців католиків понищать.

За чотири тижні Девель на приказ Громеки, прибув до Ортеля з військом і зажадав від парафіян видання церковних ключів. "Вжесьте натішилися ними через чотири тіжні тепер віддайте їх мені—вони до мене належать," казав їм. Та вже перед тим казав заарештувати Кожуховського й одну чесну, всіми шановану женщину Мартинюкову, і привести їх обоє на плебанію й бити. Кожуховському сам Девель вибив зуби, поломив щоку, покровавив його від ніг до голови і, викинувши за двері, казав стражникам звязати його, як також і Мартинюкову, тай відвезти до тюрми в Білій.

Упоравшися з Кожуховським приказав Девель, щоби військо пішло з наїженими багнетами на люди, що стояли довкола церкви та відігнало їх від неї. По жостокій нерівній борбі війська з безборонними людьми це йому вдалося. Потім розбив церковні двері, впровадив попа, довкола неї поставив сильну сторожу з козаків, а військо розмістив по селі на конт селян. Многих парафіян вивезено до тюрм. В тім часі заїхав до тюрми сам Попель з Холму, визказував своє співчуття для вязнів, збитих, та вимучених, і лагідними словами заохочував їх піддатися урядови. "Діти мої," казав, "спа-

мятайтеся і будьте послушні урядови, котрий хоче вашого добра, бо інакше в тюрмі всі зогниєте." На то, перериваючи йому бесіду, відповіли бідні вязні так: "Процу пана—дійсно ми вже всі зуби маємо повибивані за правду й за віру, від тяжких побоїв в голові нам шумить і тут сидіти в тюрмі, та мучитись нам не є легко як самі кажете: а однак ми волімо тут в криміналі зогнити і остати християнами, чим на волі бути юдами-зрадниками св. віри. Попель ображений такою відповіддю, звернувся до Девеля з цими словами: "Єли так всі уніяти думають і говорять. як ці горді люди, то дух католицький вже цілковито пересякнув їх і з ними трудна справа. Най собі вертають до своєї віри і там чекають. аж доки їхні вервиці, та короники врятують."

1868 року, в сам храмовий день, прийшов на відправу до Ортеля якийсь незнаний батюшка, запрошений місцевим свящ. Жиповським і зачав правити по православному. Люди, завважившие це, в тій хвилі відогнали його від престола і вишхнули його з церкви мимо погроз та чинного опору прихильних там стражників. За цей сміливий вистуи мусіли всі заплатити контрибуцію від 5 до 10 рублів від особи. Але ця відважна постава людий так подіяла на Жиповського. що він наверпувся і вже правив по старому. Однак цей свящепник був несталим і боягузом, а добрі постанови його скоро опускали.

Коли в 1874 році на приказ Попеля цей священник заборонив дзвонити підчас Служби Божої і правив її знова на московський лад. то парафіяни самі дзвонили, а з того вихопила колю престола нераз гірняоча комедія. В приві російської поліції котрій священник хотів пристособатися. правив по православному, а люди змінляли рубрики. котрі могли. на като.пицькі. Поліція казилася зі злости та була супроти маси народу безсильною і священник рад не рад мусів уступити.

Жиповський мав ще вкінці на стілько совісти, що не хотів підписати урядову лісту попів-відступників до схизми, а зліцитував всьо. що мав і виїхав кудись. На його місце, начальник Білої, Аленко привіз відступника від віри і піяка Єромона Шулякевича, а з ним рівночасно прибуло до Ортеля й військо під командою. знаного вже, звіра, капітана Губанова. щоби доверпити перешс людий на схизму.

Оба місіонарі схизми і пекла разом не уступали один одному в строгости, в катованню людий. Зігнали всіх парафіян на подвіря плебанії і кождого з осібна з листи викликали до себе. Як звичайно кождий відповідав, що православя не приймає, а тоді Аленко конав його ногами, кидав ним до землі і допгав його обпасами. В тім помагав йому Губанов. котрий гудзбоватою палицею вибивав нещасним зуби. та ломав їм щоки. По черзі збитого та обкровавленого витягали кождого стражники з плебанії. а там на приказ Аленки козаки ще сікли його нагайками. в приві зібраної громади.

На протязі десятьох тижнів кождий Українець католик перепив такий кровавий істит і таке жостоке мучеництво. Після сього вицлядали люди в селі вже не як ранені у війні жовніри. але як якісь страшила, нічим до людських істот неподібні. Всі були з почорнілими обличчями, зі спиними пахучими очима, з повирваним волосям, та вибитими зубами. Обпухлі і позавязувані лежали по хатах так. що кожда хата стала шпиталем з хорими. без лікарів і без обслуги. Поліція ходила, та слідила, чи не удають хорих, а за ними Губанов числив удари биття серця, та рівнав, чи хорий може лежати. чи повинен вставати бо такого стягали з ліжка і виволікали на двір. Начальники вже й не допитували чи люди приймають православє, а тілько чи будуть ходити до церкви і перепросять попа відступника. За відмовну як звичайно відповідь начальники за кару тримали військо на конт селян. та обкладали їх чимраз то новою контрибуцією, щоби доверпити мірки знищення людий й видирали останню окрушину хліба від їхніх дітий.

Від побоїв згинуло кількох мученичою смертю, а инші остали хирлявими й каліками так, що не змогли вже більш запрацювати на кусочок хліба. Вивезені на Сибір. вже своєї милої вітчини сонічної України більш не побачили, а погинули там: всі пострадали за св. віру.

Були й инші тут замучені за святу віру та люди передали з роду в рід память тількп про двох мучеників з цеї парафії. а іменно: Конрада Кожуховського й Василя Головацького.

ОГОЛОШЕННЯ

Замітка:-

Всі оголошення для наших Вл. Членів містимо безплатно.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Церковні Громади

Іконостаси, вівтарі, киворп, образи напрестольні і просеційні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокраєвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найдешевших цінах.

Пишіть до:

СТ. МЕУШ

Vonda, Sask. **Вонда, Саск.**

КАЛИНОВА КРАМНИЦЯ

Kalyn's Grocery
201 Ave. M., South

Наша крамниця ріжних товарів—напроти Парохіяльного Дому Просвіти в Саскатуні.
Чемна і скора обслуга—добрі товарі—будете певно вдоволені—просимо зайти!

Saskatoon. **Sask.**

Народні Доми і Читальні!

Поправте свою сценерію—прикрасіть свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах. Все гарно викінчить і по приступній ціні—а на бажання виїде на місце оглянути працю.

Ф. Т. Мамчур

Cudworth, Sask. **Кадворт, Саск.**

Михайло Дзєндзьоловський

Агент від машинерій, шпагату, оливи, газоліни, итд. U.G.S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Greases, Cockshutt, Frost & Wood, John Deere Implements, De Laval Cream Separators.

Cudworth. Sask. **Кадворт, Саск.**

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

український католицький тижневик виходить що середи в Едмонтоні, Альта.,

під числом 10012-109 Стріт
Річна передплата: $2.00
Телєфон: 25708

Це покищо одинока наша католицька часопись в Канаді тижнева, котра поміщує статті релігійні—позитивні—громадські події освітлює з католицького становища—поміщує великий добір-новин зі всіх українських земель і поселення—безперервно печатає прекрасну повість Лепкого п.з. Батурин—тому кождий з наших членів повинен старатися передплачувати її та пошприти між своїми знакомими та сусідами.

ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

⁂ ⁂

запренумеруйте собі

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— Релігійний Місячник —

який видають

ОТЦІ ЧИНА НАЙСВЯТІЩОГО ІЗБАВИТЕЛЯ

в Йорктон, Саск.

⁂ ⁂

Виходить з початком кождого місяця.

⁂ ⁂

Річна передплата одного доляра. ($1.00)

⁂ ⁂

Передплачуйте самі і єднайте передплатників.

—o—

"The Redeemer's Voice"

Catherine St. Yorkton, Sask.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

САСКАЧЕВАНСЬКА СЕКЦІЯ

Організаційна Часть:

Літні З'їзди БУК-а в Саскачевані.
Заклик до Онтерійців.
Нові Відділи БУК-а.
Творіть Нові Відділи БУК-а.

Ідеольогічна Часть:

Молитва.
Назва і Осідок БУК-а.
Укр. Католицька Жінка і Релігійно-Національне Виховання Дитини.
Слово на З'їзд в Саскатуні.
БУК і Українська Католицька Преса.
Поворот Духа.
Дописи
Оповістки.
З Церкви і Світа.

МАНІТОБСЬКА СЕКЦІЯ

Католицька Церква і Українська Нація.
Статистичні дані після віроісповідання Українців у Виннипегу.
Як по католицьки думати?
Народні Доми і Церква.
Колискова Пісня.

ЛЮТИЙ Р.Б. 1934

Печатано за дозволом Духовної Власти

Коляда на Пресфонд

Наші добрі, щирі і активні члени на Прудгом, Саск., заколядували на пресфонд $6.50: Коляду зложили панове: по одному доляру: П. Сельський; Михайло Потапнюк; Дмитро Стефанюк; Дмитро Грицюк; Яків Плесюк і С. Удін — По 50ц.: Никола Цалін.

Ми дуже радіємо тим виявом привязання і любови—най Господь стократно нагородить всіх колядників і жертводавців всіми ласками, добром і щастям в бїжучих днях. Згадати годиться, що колядою занявся наш поважаний і дорогий член, п. М. Стефанюк.

Книжки і Часописі, надіслані до редакції

Хто Наш Провідник?—нап. о. П. Божик. Винипег, Ман., 1934, 16; стор. 48,—ціна 25ц.
Розбудова Нації—Прага, чч. 11-12.
Вісти музею визвольної боротьби України—Прага, ч. 4.
Нива—Львів. ч. 12.
Українське Слово—Ужгород, ч. 1.
Січ—Шикаго, ч. 2-4.
Америка—Філядельфія, чч. 2-12 (крім ч. 5).
Бюлетень—Варшава, чч. 33-1.
Der Slavische Osten—Berlin, No. 2.

УЛАД ВІДПРАВ

Улад відправ о. Ст. Семчука
Альвена, Саск.

Март.

4 нед.—Приймове.
11 нед.—Альвена.
18 нед.—Борщів.
21. сер.—Поклони. — Ланівці.
25. нед.—Бруно.

Цвітень.

1. Цвітна нед.—Альвена.
5. Страсти.—Сокаль.
6. Вел. Пятниця.—С. Джулієн.
7. Вел. Суб. і Благовіщення.—Борщів.
8. Великдень.—Альвена.
9. Світ. Пон.—Приймове.
10. Світлий Второк.—Боднарі.
15. Томина Неділя.—Бруно.

Улад відправ о. П. Криворучки
Арран, Саск.

Март.

4. нед.—Григорів.—(2-4 сповідь)
7. середа—Ендивор.
8. четвер.—Стінен.
9. пятниця.—Глен Елден.
11. нед.—Сван Плейн. (від 10-11).
13. второк.—Пелі.
15. четвер.—Сопоф.
18. нед.—Норквей. (від 17-19).
20-21. С. Філіпс.
25. нед.—Арран Весна. (23-25).
27. второк.—Ерруд.
28. середа.—Годсон Бей.
29. четвер.—Челан.
1-го квітня.—Арран (31-1-2, Сповідь).

КОЛИСКОВА ПІСНЯ

Ірена Наріжна.

Ой, люлі-люлі, кохана донечко,
ой, люлі-люлі, рожевий цвіте.
Іде вже спати зимове сонечко,
щоб завтра вранці знова світити.

Ой, люлі-люлі, моя малесенька,
ой, люлі-люлі, лебідко біла.
Хай сон солодкий тебе тихесенько
на своїх ніжних гойдає крилах.

Ой, люлі-люлі, моя ти зіронько,
чом свої віньонки стулить не хочеш?
Хай сон солодкий, тобі дитинонько,
про край наш рідний казку шепоче.

Ой, люлі-люлі, кохана донечко,
ой, люлі-люлі, рожевий цвіте.
Пішло вже спати зимове сонечко,
щоб завтра вранці яснїш світити.

Б. Грінченко.

Ти один, а їх богато?
Ну, так що тобі? Байдуже!
Більше буде в тебе свято
як подужаєш їх друже.

Як той дуб ти гордо стій!
Хай ні зради, ні догани;
ані муки, ні кайдани
дух зломить не зможуть твій!

С. Руданський.

Нехай гнеться лоза,
а ти дубе кріпись!
Ти рости, та рости,
не хились, не кривись!

Ти глибоко у глиб
твердий корінь пусти;
гилля вгору розкинь
та рости, та рости!

БЮЛЕТЕНЬ

Брацтва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя в Йорктон, Саск.

Редагує о. Ст. Семчук. Висилається лише для членів БУК-а безплатно.

Рік 2, Ч. 2, за Лютий, 1934

A monthly publication of "The Bulletin" of Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, issued in Yorkton by The Redeemer's Voice. — Father St. Semcsuk, Editor, Alvena, Sask. — Distributed free of charge for members only. — Saskatchewan Section.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

Відповіди на телеґрами, що вислано згідно з рішенням ГЗЗборів БУК-а.

1

J. D. Stratychuk, President of Ukrainian Catholic Brotherhood Assn. — Ottawa, Ont. Via Saskatoon, Sask. Jan. 8|34

In the Name of our Holy Father I want to thank you most cordially STOP May the Blessing of the Almighty God descend upon you all and remain with you forever.

CASSULLO—Apostolic Delegate.

Joseph Topuschak, Esq., General Secretary, Ukrainian Catholic Brotherhood, Aberdeen, Sask. — Ottawa, Jan. 4|34.

Dear Sir:

I have your telegram of January 2nd and appreciate greatly this expression of the loyalty of the people of your race to Canada and Canadian institutions. I trust that the New Year upon which we have just entered may bring a measure of prosperity to those who dwell in our country.

Yours faithfully,
R. B. Bennett.

Літні З'їзди БУК-а в Саскачевані.

Рішено, що літний з'їзд БУК-а в Альвені відбудеться у днях 30 червня, першого і другого липня, ц.р. і в тім напрямі робляться підготовання.

Просимо оцим друзі околиці, де згідно з рішенням Головних Річних Зборів мають відбутися окружні з'їзди, повідомити про наміченя і бажання головного писаря БУК-а, п. Йосифа Топущака, учителя, почта Абердін, Саск., по змозі як найскорше. Ходить о околиці Кридор, Арран, Канора і Айтуна. Тамошні місцеві заряди повинні скликати збори і обговорити справу разом з членами а подати рішення на руки головного писаря БУК-а. Де місцевих зарядів БУК-а ще нема, повинні занятися справою наші передові активісти та обдумати діло а свої поміченя та бажання заподати до відома ГВЗаряду на руки головного писаря. ГВЗаряд старатиметься наладнати справу літних з'їздів по можности як найкраще технічно і узгіднити поодинокі програми, згідно з місцевими вимогами.

Тому до праці—не ждіть—не відтягайтеся!

До чину!

Заклик до Онтерійців

Тисячі тисячі наших українців католиків замешкують промислові осередки Східної Канади. В многих місцевостях збудували прекрасні мурованні церкви а побіч школи і Народні Доми. Секти не роз'їли ще сходу, коли розуміти тамошніх земляків, так як має місце на заході. Однак все добре повинно стати ще ліпшим а всі спільно з'єднані духом ідеї великої створити одну непоборну армію Христа Господа, не лише до відбивання ворожих наступів, але також до наступу на всіх ворогів Бога, Церкви і Канади. Щоби таку акцію здійснити годиться скликати на сході Перший Орґанізаційний З'їзд БУК-а—от хочби в Торонті.

Віримо, що найдуться многі і многі, котрі серцем та поривом великим приймуть цю думку і здійснять її. Котрі збадьорені вічним огнем Божого натхнення, який Христос кинув у безсмертні душі—згідно зі словами: "Я прийшов

кинути вогонь і щож я більше хочу, як щоби він розгорівся"—і пірвані бажанням чину, акції, діла для Христа і Церкви—стануть до праці спільно з нами, до борби і побіди!

Тому вперед до чину!

Нові Відділи БУК-а.

Віділ ч. 22 жіночий (третий з черги) засновано в Альвені, Саск. дня 22 грудня, 1933. Заряд на рік 1934 вибрано, як слідує:

Голова—п. Катерина М. Задворна

Заступниця—п. Текля П. Шемелюк.

Писарка—п.Анна В. Трач.

Скарбничка п. Марта Н. Котелко.

Концертовий комітет—п. Г. Ф Заліщук. п. О. А. Чижик і панна Марія Костюк.

Провірники—п. М. Г. Візінська і п. Л. Г. Кінаш.

Господиня—п. Л. Г. Кінаш.

Судді—п. Анна Ю. Ількевич і п. Анна Т. Козак.

Членкинь виписалося 30.

Перший виступ урядило товариство дня 19 січня.

Новому відділові нашому щасти Боже всім найкращим, добром і успіхами, бо праці серед нас богато а жінки це наче пчоли в нашім народнім улию. Роботящі і вірні—дай їм Господи сил і витревалости у тяжкій праці!

Творіть Нові Відділи БУК-а.

Вже богато закликів в цій справі печатано на сторінках Бюлетеню. Однак все треба наново пригадувати старі істини, бо серце людське є тверде, як діямант. І тому знова кличемо: Творіть нові відділи БУК-а! Не ждіть! Не отягайтеся, не відкладайте! Час не ждє! Ворог не спить! Він кождого дня і кождої хвилі кірнить та зводить душі безсмертні, бо в тім рація його істнування. Наша рація істнування домагається позитивної творчости, будування, оборонних валів і шанців проти всего зла —чомуж ждати! Гряде ріпаючий бій за людську душу! Станьте на валах зі зброєю в руках! Напа зброя—слова! Наші вали оборонні—БУК! Всі на вали!

Ідеольогічна Часть—

Молитва

Господи і Творче сил, Царю царів! Вислухай поклону моєї душі! Ти повинен знова володіти над серцями всіх людий! А в першу чергу над моїм власним серцем! Хочу Тобі єдиному вірно служити і змагати, щоби другі люди також вірно Тобі одному служили. По взору старинних лицарів і пільхотних невіст хочемо також і ми серед широких мас служити тільки Тобі. Цареві всіх народів! Тобі єдиному належить все моє ділання і труди, терпіння і жертви— в Тобі єдиному моя побіда і вічність, амінь!

Господи подай нам сильних мужів!

о. Р. Мердер.

Між симпатичними постатями евангелії видніє стать сотника з Капернаум. Расовий чоловік! Дивне поєднання меткости і доброти, поваги і милосердя, самопочування і покори, пана і батька. Це дух від духу церкви. Тому церква часто згадує його слова у молитвах. Церква є повагою і любовю. Царицею і матірю. Володіє і служить. А все спільно. Все разом.

Недавно ще ми починали новий рік церковний. Цей новий рік стане християнським і благословенним. наколи стане роком крішкої поваги! Не знаємо, що він принесе для людськости, бо ми не пророки. Але тому що ми є католики. отже ми є бодай логічними. З певних заложень можемо витягати безспірні заключення.

Можемо сказати, що прийде і мусить прийти, коли на кермі нема сильної руки—коли ці, що покликані приказувати. не вміють цего а ті, що покликані слухати, не хочуть. І тому рік 1934 стане або роком поваги і послуху, або роком катастроф.

Під повагою розумію перш усього те, що понад всім. Земська власть не є найвищою, чи вона родинна чи по званню, чи церковна чи світська. Земська власть всіх степенів є лише властю заступною. Заки стане приказувати вниз, спершу мусить слухати увиш. Нема власти, тільки від Бога! (Рим. 13, 1) Нема власти, крім Бога! Жадної! Кожда разом зі сотником з Капернаум мусить визнати: І я є чоловік. що має над собою власть! (Мат. 8, 9)

Коренем всеї величі людської власти, чи ходить о батька або мистця, чи о папу або ціса-

ря, є їхне віддання Богу. Це свідомість ділати у відпорученні Найвищого, бути відпоручником. А відпоручник ділає не те, що хоче, але те, що мусить, що повинен. Тому найліпший державний діяч є все найбільше відданим Богу, найбільше віруючим. Зісвітчений державний діяч позабув на це, католицький назад мусить цего привчитися.

Один державний муж наших часів написав розвагу про ріжницю між програматиком а політиком. Програматик руководиться у своїм думанні вічними правдами, політик у своїм діланні більше хвилевими дочасними даними. Програматикові ходить в першій мірі о безглядну правильність своїх ідей, політикові о можливість здійснення. Програматик глядить на ціль, політик на шлях. Програматик має тверду ідею: Це, що мусить статися! Твердою ідеєю політика є: Це, що може статися.

Чому між передовими людьми маємо так мало великих, сильних мужів? Чому так рідко бачимо осіб поваги, котрі поривають і ведуть на висоти? Тому, що більшість думає політично а не програматично. Тому, що вони все заняті тим, яке може статися по їхнім вузьколобнім думанні—а не займаються тим, що по всім правилам мусить статися, навіть колиб це коштувало й не знать що. Тому, що вони не переняті почуттям свого Божого відпорученя.

Господи дай нам мужів поваги, котрі переняті даним їм від Бога завданням! Тим, що мусить статися! Тим, що в католицькій родині мусить статися! Тим, що в християнській державности мусить статися! Тим, що в Церкві, котра є спільнотою святих, статися мусить! Тим, що Бог хоче! Господи, дай нам мужів, що вміють володіти! Як сотник з Капернаум.

Господи, дай нам католицьких людий, що вміють вірити, як сотник з Капернаум. В новіших часах помітно нові звичаї. Коли хто скаже щось розумного, сейчас про те розговоря. З позором просвітлити справу, витягають все, що за або проти даної справи. Світлий і один з найбільше католицьких мужів новітних, Доносо Кортес, писав раз з приводу цих нісенітниць: розговори це духовий кинджал, котрим людський дух вимахує у воздусі при завязаних очах. Розговори це візитівка. за котру хапає смерть, що проходить незамітно. Так затемнюється і підривається віру у всі великі істини. Адам спрічинив собі загибіль тому, що завів розговори з жінкою а жінка тільки тому, що стала розбалакувати зі сатаною.

Розговори про найбільше самозрозумілі правди, за і проти там, де все ясно як сонце, це поличник самій людській природі. Чоловік хоче або "так" або "ні"—але не вічне і безхарактерне "або сяк, або так". Розговори і балакання за і проти чогось, що є основою всего суспільного уладу, це нерозум і безчинство. А це саме творять всі новітні парляменти від року 1789 і вся новітна преса. Колиби у старовині хтось посмів нарушувати питання, котрі відносятся до найвищого добра суспільности і релігії, як приміром, істнування Бога, чи власть має право істнування, конечність приватної власности, итд.—та подавати їх на прилюдне розбалакування, певно бувби підпав карі смерти.

Коли Бог промовив голосом Церкви, тоді нема місця жадним розговорам, тоді місце віри. Саме наші часи, коли все вирішується, вимагають кінця всяким розговорам. Кінець повинен настати всьому зісвітченому "може сяк, а може так," всьому полуповному і нерішеному. Або будемо вірити, або ні. Або віримо у все, або ніщо. Або будемо зовсім за Богом, або зовсім проти—зовсім за Христом, або зовсім проти—зовсім за папою, або зовсім проти. Католик не розбалакує! Це відноситься особливо до тих хвиль, коли св. Отець промовляє як найвищий учитель Церкви. Це відносить все до тих хвиль, коли голоситься слово Боже, а опрокидається блуди часу. Католик не розбалакує. Католик вірить. Все. Радісно. Твердо. Рішучо.

Господи, дай нам мужів, що вміють хотіти. Бог хоче, щоби ми хотіли. Бог хоче,щоби ми поважно хотіли. Так звіщено в різдвяну ніч. Мир людям що доброї волі! Бог хоче, щоби ми хотіли, бо хотіння це одиноке, що можемо. Успіх не все в наших руках. Не можемо змусити других, щоби були добрими, коли вони самі хочуть бути злими. Сатану не все можемо подолати. Не все можемо запанувати навіть над власними змислами, кровю, нервами, фантазією і чуттям. Але все ми можемо одно. І тому одно мусимо все. Хотіти! Чоловік є тим, чим хоче.

Що значить хотіти? Многі урюють собі, що вони є сильні хотінням, а є на ділі тільки слабунами і трусами. Не можна говорити про справдішне хотіння тоді, коли лише часом тут і там ми хотілиби дещо почати. Хотіння це повсякчасні, безперервні стремління вищої людської снаги змагання. До певної означеної ціли. Хочемо доперва тоді, коли все хочемо. Хочемо доперва тоді, коли хотіння є тревалим змаганням. Хочемо врешті тоді, коли між минулим, теперішним і майбутнім нема ріжниць

в напрямі цілі. Лише той хочé, хто все бажає і шукає того самого.

Волевим є той, хто шукає дороги до цілі. Коли не має, то творить. Пробивається. Через всі гущавини трудностей. Мимо всіх перепон зі сторони світа і сатани. Мимо всеї власної убогости. Такий тямить сміле але і повне покори слово св. Павла: "Все можу в тім, що мене укріпляє!"

У творі духа цілости, Лянгбен вимагав атлетичного католицизму. Кликав до новітного. духового лицарства. До більшої сталости і рішучости в борбі з новітним потвором суспільної безбожности наших днів. Вже останній час. щоби ми нагадували собі власне миропомазання. Положення світове в того роду. що мусимо бути приготовані на всякі можливости. Лише Атлетичний католицизм буде в стані подолати всякі перепони. Мусить настати лицарський геройський порив між католиками! Сотник з Капернаум поведе нас!

———§———

Назва і Осідок БУК-а

о. Петро Криворучка,
парох Арран, Саск.

Заки прийду до самої теми мого викладу, скажу про одну пригоду, яка приключилася мені цего року. Одного разу по Богослуженні списую немовлята до хресту. Приступає якась молода невіста і каже: Я також маю до хресту. Питаю, як називається чоловік. Відповідає: так, і так. А як вона. Так і так. Дівчина чи хлопець до хресту?—Хлопець. Як має називатися?—Місьо!—Ні, Ладьо, хтось заперечив з присутних.—Місьо!—Ні, Ладьо! І так поволі счинилася сварка і хто зна, чим булаби скінчилася, колиби я не вмішався був до тої справи. Будьте спокійні—кажу—хлопець буде називатися Михайло Володимир. Замовкли обоє, але по хвилі жінка каже до чоловіка: Видиш, таки моє перше!

Назва Брацтва Українців Католиків також перша. Отже не думаю щоби між нашими членами були дві думки щодо цего. Брацтва і лицарства мають в Католицькій церкві світлу минувшість. За ними много просвітних і культурних заведень, много лицарських подвигів так для Церкви, як і для поодиноких народів. Але до цего ще поверну. Колиж наша організація вибрала собі назву Брацтво—се зроблено дуже влучно і розумно. Бо тим чином наше Брацтво ступило на той битий історичний шлях католицьких брацтв, від Христа по нинішний день. І тому Саскачеван загально а Саскатун зокрема можуть повеличатися, що в цій провінції перші скиби пооране і добре зерно вкинено. Те зерно скоро зійшло, розвинулося і виросло у прекрасне кремезне дерево, що імя йому БУК—сильний і здоровий, та запустив свої коріння в Манітобу та Альберту. Є надія, що наш БУК розростеться і закоріниться також в Онтеріо і Квебеку—всюди, де лише живуть українці католики в Канаді.

Се запевнення походить вже зі самої ідеї Брацтва. Ідея Брацтва, це ідея самого божественного Спасителя, Ісуса Христа. Тільки в Новім Завіті зросла, зацвіла і обильні овочі принесла ідея братерства. В старім поганськім світі першу ролю грає сила, жорстокість і брутальне самолюбство: Навіть біблійний Ізраїль не знав братерства. Мойсеєвий закон велить "око за око" а "зуб за зуб." Донерва воплочене Слово Боже. Син Божий прибрав на себе немічне тіло людське. щоби стати одним з людий і принїс новий закон—закон любови. закон братерства.

Ісус завязує перше християнське брацтво: Хто чинитиме волю мого Вітця. що на небі, той мій брат і сестра і мати."(Мат. 12, 50) Ісус заложив окреме брацтво своїх апостолів і через три роки вчив їх та виховував. При кінці свого туземного життя Христос називає своїх учеників братами. друзями. "Вже вас не називаю слугами. . . .а назвав я вас друзями."—(Ів. 15, 15-16) Св. Апостол Павло у всіх листах називає вірних братами. Ідея братерства найкраще знаменує християн перших століть.

На тлі цеї ідеї повстають численні монашї чини. Перше чернече брацтво закладає св. Антоній єгипетський. Внедовзі вся єгипетська пустиня зароїлася від монастирів. Св. Василій Великий організує славний Василіянський Чин, з котрого вийшло стільки героїв, святих і подвижників. Незлічимі добра приніс той чин і для нашого народу, чого доказом численні місії, школи. печатні. В чині правдиві світила нашої церкви, як св. Йосафат, василіянські мученики XIX століття. На заході знова закладали чини св. Августин і св. Вернард, котрих духові сини до нині працюють для добра ближніх і на Божу славу.

І так приходить золотий вік Католицької Церкви, середновіччя. Вік найбільшого розквіту монашіх чинів, брацтв, лицарства і добродійних товариств. Се філяри і твердині Католицької Церкви. В тих організаціях визначалися так духовні, як і світські провідники—

епископи, священики, професори, лікарі, письменники, будівничі, артисти, музики, малярі, воїни, рільники і ремісники. Все те побудоване на великій ідеї християнської любови і братерства.

Я згадав про лицарські брацтва. Лицарі св. Йоана Хрестителя датуються ще від року 1048. Їх ціллю було боронити християн, що спішили до святої землі, щоби там звидіти місця, по котрих ходив Спаситель світа і на них помолитися. Сі геройські лицарі довго змагалися з бісурменами о посідання святих місць в Палестині. З часом переселилися до Мальти, де до сьогодня перебувають.

Кождий чин і кожде брацтво мають якусь окрему ціль до сповнення. Коли тепер глянемо на різнородні католицькі заведення, школи, колегії, університети, лічниці, захоронки, доми для глухонімих, калік, старців і опущених—то все те здвигнено руками великих ідейних мужів героїв, що становили більші і менші чини та брацтва. Коли нині радіємо і одушевляємося великим надбанням літератури, штуки, техніки і наук, то в більшости мусимо те все завдячувати піонірам науки і штуки, монашим чинам і тим благородним брацтвам, що стали до помочі церкві та основували та піддержували школи, штуки і науки. Протестанти чваняться, що то вони перші перевели і дали до рук вірним св. Письмо—а забувають, що не було що переводити, наколиби католицькі монаші чини ще тисячу літ перед Лютром не переписували, не переводили і не переховували як око в голові листки св. Письма. Св. Єронім 15 літ перебув у печері в Палестині, вчився по єврейськи і перевів св. Письмо з єврейського на латину. В монастирях зберігалися давні рукописи св. Письма і зберіглися по нинішний день—а доступ до тих архівів мають не тільки католики, але також протестанти. Тому монастирі були і остали огнищами культури, наук і штук а кождий монаший чин має свою окрему задачу, певну працю до сповнення, котру здійснює під наглядом і проводом Папи Римського. І тому в Католицькій Церкві бачимо всюди лад і єдність акції. силу. повагу. велич і блеск.

А тепер думкою перенесімся на українські землі. Львівське Брацтво повстає на зразок брацтв в західній Европі. Серед тодішнього хаосу і безладдя на кождому полі Брацтва спішать тоді помагати церкві а через церкву народові до кращої будучности. Певно, що наші тодішні Брацтва булиби виконали о много більшу працю, як виконали, колиби були під єдиним проводом Католицької Церкви. Та нещастя судьби кинуло нашу церкву у схизматицькі сіти Фотія і Керулярія і довело до крайного упадку та розладдя. Схизматицькі патриярхи сходу Йоахим і Єремія, котрі по словам Грушівського обдарували наше львівське брацтво "дуже небезпечним і непотрібним дарунком" втручуватися у чисто церковні справи, чого наслідком стало повне безладдя. Професор Томашівський каже, що надання схизматицьких патриярхів для наших брацтв були рівнозначні з поданням затроєних ножів нашим людям. щоби до решти вирізалися між собою і так знищили те все, що в народі мало вигляд на культурний розвиток. Був це справдішний большевизм на церковно-релігійнім полі —каже дальше проф. Ст. Томашівський. Щож спонукало тих грецьких достойників до таких діл? Спонукою до таких діл було бажання наживи—гроша, а копальня мала бути Україна. Під турками за всякі достоїнства треба було солено платити—а грекам вже бракло засобів. І тоді виїздили на богаті українські і російські тодішні землі та на право і ліво роздавали тоді всякі "привілеї," коби тільки добре за них платили. Подібно сталося також з львівським брацтвом. Згори знали греки, що надаючи окремі права брацтву вони кладуть основу під кузню незгоди між брацтвом а духовенством, що прийде до непорозумінь, сварок, процесів а тоді знова обі сторони мусять до них звертатися, щоби вони вирішали справи і так утвориться нове жерело доходів. . . .Колиж всякі історії представляють ті брацтва немовби великий наш добуток культурний, то це поверховний осуд. Бож всякому нині ясно, що брацтва ті складено зі всіх кляс суспільности—з шевців, крамарів, римарів, боднарів, чи купців—отже людий менше образованих, не могли визнаватися на річах духовних як слід а вже у справах віри рішати не була їх річ. І так поволі ті брацтва через згадані надання греків підпали під вплив подвійної демагогії, згори і здолу. Згори, бо всякі грецькі достойники надавали їм титули і так нищили в них всяке поняття поваги духовної власних церковних властий і власного церковного проводу. Здолу, бо появилися всякі непотрібі, котрі під позором "любови бідного народу та оборони" творили замішання і свари між брацтвами а духовенством, що звичайно кінчилися судовими процесами. А все те підривало церкву нашу дуже болючо, так само як і брацтва. Церква під проводом здібних керманичів скоро зміркувала. що так дальше бути не може, бо це грозить кінцевою руїною, отже втсупила на одиноко правильний шлях поєднання з Римом. І так вийшла з тих закамарків пониження, обновилася

і скріпила. Нині наша українська католицька Церква в Галичині увінчана вінцем єдности, сили, поваги, величі, блеску—як і вся Католицька Церква.

До чогож дійшли брацтва зі своїми привілеями? Дійшли там, де мусіли—до руїни. Частими сварами і судовими процесами тратили братчики і дорогий час, і свої становища і гроші. Чужинці пильнуючи свого фаху все більше і більше витискали з міст наших братчиків-ремісників, аж вкінці опинилися вони на передмістях, де нужденіли і марнувалися вельми скоро. І тому якщо в кого з наших членів таївся несмак до самої назви брацтва, то це лише на основі сумної памяти брацтв XVI століття. Тут маємо добру науку для нас, що жадні хочби не знать як красні назви нам не поможуть, якщо не буде доброго верховного проводу, а таким проводом є тільки наш духовний провід. Треба певних християнських засад та точно розпределеної праці. І тому між нашим БУК-ом а давними брацтвами XVI століття є глибока ріжниця Старі брацтва нехтували свою духовну власть—наше брацтво її шанує, цінить та дорожить нею. У всіх справах підчиняється своєму духовному єпископові та його правним наслідникам. БУК по лицарськи пірікає помагати церкві, а не приказувати. Вже сама назва пригадує, що це збір людий одної віри, одної національности, під одним духовним проводом, зорганізованих для одної цілі, якою є піднесення культури і добробуту українців католиків Канади.

Як многочисленні, чини монаші, лицарські ордени, брацтва і товариства повставали на основі ідеї любови Христа і ближнього, так і наш БУК повстав на взнеслій ідеї любови Христа, своєї Церкви і народу. Католицька Церква знова по всі часи тим ідеям надавала життя і вираз. Так само наша українська католицька Церква в Канаді надасть нашому БУК-ові. Доказом того послужить історія тих монаших чинів, лицарських орденів і брацтв, як вони розвивалися і поширялися. Всі вони мали свій "золотий вік," але часто приходив також занепад. Католицька Церква все, як найліпша Матір і Христова Обручниця гідно сповняла своє божеське післанництво через свій найвищий провід Римських Папів, як заповів Христос: Паси овци моя, паси агнця моя! По всі віки Католицька Церква пристосовувалася до різних обставин часу, місця, народу і коли заходила потреба помочі, то Католицька Церква перша подавала помічну руку всякій організації, відновляла і скріпляла і вливала там духа нового життя та сил. Тож і наш БУК може повсякчасно числити на поміч і піддержку Католицької Церкви. Побіч і при Церкві наш БУК найде широке поле поступу до праці і діл. Наша св. Церква все буде точкою опори для БУК-а. В початкуючих трудностях і перепонах наш БУК огірчуватися не буде—бо матиме образ тих всіх перепон і трудностий, які переходила наша матір, свята Церква. Може і переслідування прийдеться переносити від чужих, а може і від своїх. БУК тим не буде здержуватися, бо всякі переслідування були і є. Переслідують церкву в Мексику, Іншанії, большевії—а це дає нам терпеливість зносити всякі терпіння і видержати на позиціях. Геройські постаті святих Отців Церкви, тисячі і тисячі мучеників за правди святої віри—все будуть живим приміром для всіх наших членів. У своїй Церкві БУК найде той великий скарб заслуг хрестної смерти божественного Спасителя, заслуг святих апостолів і мучеників, заслуг тих многотисячних жертв Служби Божої, що приносить щоденно на престолах католицьких церков. Се буде для нас невичерпане жерело ласки, сил і витревалости та саможертви і успішної праці та акції в брацтві. Якщо БУК перейметься тим взнеслим дійством і католицьким життям, тоді не лише по назві БУК пізнають нас, що ми українці католики, але що важніше, по ділах наших пізнають, що ми гідні членіБУК-а. Нашими жилами має плисти чин, енергія, католицька акція, щоби помогти нашій українській католицькій Церкві відродити наш нещасний сектанством розжертий нарід. Допомогти нашій Церкві виховати нове покоління на ідейних сильних, характерних і льояльних дітий Бога. Церкви, народу і Канади. БУК докладе всіх зусиль і старань, щоби пліч об пліч станути з духовним проводом і зі всіми українськими католицькими організаціями, товариствами та видавництвами проти безладдя сектанства, релігійної байдужности, большевизму, що розжирають наш нарід в Канаді. Живемо в добі великих подій. Два світи змагаються: добра і зла, правди і брехні. Всі чорні сили: сектанство, свистунівство, байбельщики, большевики і здається саме пекло заповзялося знищити дорогий наш український католицький нарід—особливо нашу молодь. Всі ті темні сили в одній годяться, а іменно лучаться всі, коли ходить о борбу проти української католицької церкви.

Живемо в добі великої централізації. Йде знов за тим, щоби зосередити всі державні та світові сили. Що більше, навіть вороги Христа зосереджують всі свої сили і засоби, всю свою заїлість і злобу, щоби знищити Католицьку Церкву а з нею християнство, як таке. Москва се той кипячий вулькан некольної злоби, ма-

хінацій і підступства, звідки некольна лява ллється на Европу, Америку, Азію і на цілий культурний світ і намагається знищити не лише Католицьку Церкву, але і всі здобутки західної цивілізації та культури. До якоїсь міри та діявольска робота вдасться, коли бачимо що високо культурна Америка подає руку большевикам до співпраці. Однак інакше діло з Католицькою Церквою. Це Божа інституція, котрої жадні сили некольні не поконають. Та все мусимо бути чуйні, бистрі і обережні.

Коли вороги зосереджують свої сили, тим більше повинні зробити ці ми. Якщо хочемо, щоби наше брацтво стало численне, сильне і успішне в праці, мусимо подбати також о відповідний осідок для централі БУК-а. Мусимо мати свій стратегічний пункт опору, звідки буде розвиватися наш наступ. А так уладнана акція за Божою помочею певно осягне бажані успіхи.

Укр. Католицька Жінка і Релігійно-Національне Виховання Дитини.

п. Катерина Жук,
Гефорд, Саск.

Не подивуйтеся мені, що я може не вивяжуся зі свого завдання аж так дуже річево і ясно, як може дехто міг би то зробити, але мусите мені простити, взявши під увагу обставини і всі обовязки жінки на фармі. Темою мого коротенького викладу є, як наша матір розуміє виховання дитини? На вступі хочу сказати ті слова: Які матері, такі діти. Які діти, така суспільність. Яка суспільність, такий цілий наш український нарід. Отже я ще раз підчеркну, що нинішна українська суспільність, те чим вона є, завдячує у великій мірі своїм матірям.

Коли переглядаю нашу історію давних княжих часів, впадає мені на думку перше визначне імя жінки матері—княгині Ольги. Думаю що неодин з вас згодиться з тим, що напрям нашої історії тодішної у великій мірі мусимо завдячувати також тій жінці-матері, котра виховала такого наслідника як Володимир, і тим причинилася до виховання дальших рядів наших державних будівничих. Чи не мати вдовиця мусіла тікати зі своїми дітьми недолітками в далину, щоби тільки для своєї землі і свого народу виховати таких синів як Данило і Василько? Наші історики були тропка заскупі і часто легковажили дії наших жінок материй. А тим робили помилку, котрої нічим заступити не дасться.

Гетьманщина дала нам таких людий, як Хмельницький, Богун, Дорошенко, Мазепа, і Полуботок, і других наших славних людий. Чи не найбільший вплив на виховання тих мужів мали саме жінки матері, з котрих грудий виссали любов до народу свого, за котрий згодом віддали свої буйні голови і пролляли свою кров? Чиж не матір дала їм ту любов до Бога і свого народу, що згодом ішли до бою за дорогий свій нарід? Чиж не матері українки випроваджували своїх синів до бою за волю свого народу?

Ці докази, що я навела з наших давних і середних часів історії, стверджують, що в релігійнім і культурнім життю народу чи не найбільшу ролю відіграє жінка-матір, котра вже від колиски вщіплює своїм дітям любов і привязання до віри, церкви і народу. Матір бере свою дитинку за ручку і провадить до школи та по дорозі ще дає їй поучення як має слухати учителя та пильно учитися. Чи не приходять вам на думку ті хвилі з ваших дитячих літ, коли ви зі зложеними руками а біля вас була ваша матір і проводила вам молитви. Чи не належать ті хвилі до найбільше милих в житю, котрих ніколи не забувається?

В теперішних часах є більше чинників, що мають вплив на виховання дитини. Першим і найголовнішим чинником є матір, потім церква, потім школа, а дальше окруження і товариства. Над кождим з тих чинників ми спинимося на хвильку. Ми розглянемо, якою є нинішна матір а якою повинна бути, щоби виховати добрих і розумних синів та доньок.

Коли наш нарід тому яких 30 літ став з'їзджатися до Канади, то перше всього взявся до праці на землі, котру одержав від правительства. Став будувати дах над головою, щоби серед студени і непогоди мати дах над головою. Ті хати не були так вигідні, як теперішні, в котрих мешкаємо, але вони були для нас дорогі, бо построєні нашими мозольними руками на наших фармах. То були такі часи, що не було коли подумати о просвітній праці. Часописей українських не було, ні книжок. А наш нарід, коли приїхав до Канади, то привіз зі собою найцінніший скарб, котрого ніхто не міг йому вирвати з душі—а то віру в Бога і в Його святу католицьку Церкву. Отже згодом стали поселенці роздумувати над тим, щоби поставити якусь церковцю, де моглиби зійтися в неділю по тяжкій тижневій праці, помолитися і по-

дякувати Богу за все. І то були перші початки нашої організації. Потім прийшли ще читальні, Народні доми і другі товариства, а котрих нині богато. Але одного нам бракувало, а саме такого товариства, в котрім містиласьби вся наша праця. церковно-національна. Такого товариства довго не було і тому між нас посіяли так много партій і релігійних відступств, котрих колись не було. Дякувати Всевишньому, ми маємо тепер таке товариство а ним є Брацтво Українців Католиків Канади. То брацтво наше може зібрати ті чотири чинники, про котрі я раніше згадала—матір, церкву, школу і добре товариство. Відносно матері, хоче, щоби її діти виховувалися в релігійно-національнім дусі, не цуралися свого рідного та своєї святої церкви а росли на потіху родичам і Богові на славу. Така матір мусить і повинна належати до БУК-а. І тому я ще повтаряю, що котра мати хоче виховати свої діти добре, повинна вписатися разом зі своїм мужем і дітьми до БУК-а і стати діяльною в нашім брацтві. За короткий ще час наше брацтво зросло і росте дальше. Над нашим брацтвом спочиває Божа благодать. Воно є під опікою нашого Преосвященного Владики і наших Отців духовних. А це саме є запорукою повного розросту і сили нашого брацтва.

Слово на З'їзд в Саскатуні.

Михайло Чехніта,
Кридор, Саск.

Коли глянемо на історію Канади кількадесять літ назад, то бачимо отсей край одним великим пустарем, на котрім випасалися безмежні стада боффалів. Так само мусимо згадати дійсних мешканців цего краю, індіян, котрі були поділені на племена. Час до часу ті племена переходили від океану до океану, шукаючи прожитку і переводячи ловн. Але у протязі яких сорок останніх літ техніка зробила великий поступ. Весь світ захопився нашим краєм та його природними богацтвами.—Заробки, заробки! —пролунало скріз по земній кулі і з чотирох сторін світа стали тягнути сюди робітники. Одні приходили на спекуляцію, інші, щоби побачити цей край—а найбільше для заробку. І ми не лишилися позаду інших народів. Та наша еміграція на жаль складаєся майже зі самих найбідніших людий, котрі крім купки дітий більше нічого зі собою не везли, видимого. Але крім дітий привезли наші поселенці ще віру, звичаї і обичаї, котрі для тутешнього населення видавалися дивними і незрозумілими. Підчас наших весіль чи хрестин рідко обходилося без бійки. А це не принесло нам користи ані доброї слави. І так мусимо пригадати свої помилки на те, щоби їх більше не робити.

Наші поселенці від першого дня привязалися до тяжкої праці земної чи фабричної, щоби тяжко зароблений хліб спокійно споживати в кругі своєї родини, під своїм власним дахом. Так зростали також молоді наші канадійці а родичі матеріяльно живили їх. Тяжкі злидні зігнули наші матері до землі. не було коли голову підняти в гору, не було коли випростуватися. не було коли вийти за свій поріг і глянути у широкий світ. Все таки наші матері на диво працювали жертвенно для своїх дітий, вчили їх та виплекували, як могли. На жаль молоде покоління не все мало цінности духові старших. Молоді недоуки часто шукали собі нових вір. бо віру своїх батьків уважали менше вартною. І так наші батьки не діждалися в многих случаях тої потіхи, якої собі прагли. Велике число молодих недоуків стало цуратися своїх батьків. бо вони не вміли так гладко говорити по англійськи, їх руки були порепані і мозолисті. а одіж стародавна.

І тому на пошану заслужили ті родичі що виховали своїх дітий в католицькім дусі, дали їм щире українське відчуття. вдихнули в них духа посвяти для свого народу та вкорінили в своїй дитині повагу до всего рідного і гордість свого власного. Того не виконає ніхто інший крім родичів—бо всі інші чинники приходять до голосу звичайно пізніше, коли часто запізно і дитина пропала для нашої церкви і народу. Всі чинники, як церква, школа, преса і книжки можуть продовжати ту будову, яку поставили родичі а головно мати—можуть її плекати і розвинути, але пізно їм ставити самі основи віри і українського відчування. Один англійський учений сказав, що одна добра матір більше варта як сотка добрих учителів. Тому я ще раз хочу підчеркнути, що дитина під проводом своєї матері за кілька перших літ життя може набути більше релігійного і народного освідомлення. чим згодом в силі дати їй всякі школи, що можуть працювати для добра нашого народу. Родичі в силі покласти такі сильні основи релігійного і народного життя в душі своєї дитини, що згодом ніяка сила ні духово ні народно тої дитини не звихне.

Є родичі. що виродовують своїх дітий, але є й такі . котрі не не лише годують але і виховують. Бувають родичі, котрі запопадливо дбають про матеріяльне забезпечення своїх дітий, а бувають інші, котрі перше всього дбають про вироблення гідного характеру. Одні раді бачити своїх дітий богатими, другі гідними людьми.

Мусимо розуміти це,що виховання дітий рішає про якість громадян. А з тим про долю і славу чи неславу громадян. Про долю чи недолю цілого народу.

Лихе виховання молодого покоління приводило до загибелі народу. Валилися могутні держави тоді, коли родина дбала про все для своїх дітий—крім виховання гідного.

Але історія знає також інші приміри. Були народи, що стояли на краю загибелі, але релігія і сильне виховання молодого покоління підносили рівень їх державного життя. І тому перед родичами є більший обовязок, як тільки нагодувати, зодягнути і післати до школи. Бо —родина рішає про гідність дитини, а не школа. Родина має покласти міцні основи під характер дитини. Родина має навчити дитину релігійности. Родина має навчити пошани до всего, що є святим—до церкви. Родина має навчити пошани такождо культурних дібр народу—бути послушним, чемним, дбалим, думаючим. Родина має розвинути в дитині почуття обовязкў і привчити до праці. Родина має дати дитині національну свідомість. та розвинути в ній почуття людської гідности і пошани. Та на цім обовязки родини ще не покінчені.

Коли тяжка робота покінчена і час вийти за поріг, треба це зробити, для добра свого, для добра своїх дітий, для свого стану і народу. Кожда дитина хоче бачити своїх родичів у перших рядах громади. Хоче ними хвалитися. Але коли молодь бачить, що туди не прямують, мимо того що мають час і нагоду—тоді часто хитаються в пошані своїх родичів, і думають, що їх родичі мало вартні. Колиж батьки є діяльні, то діти також захоплюються їх ділом, займаються ним і люблять його. Те саме відноситься також до наших материй. Коли в дома робота скінчена, то найдеться нова в орґанізації—почесна праця—і тоді є нагода працювати для своїх дітий.

Коли знова бувае таке що діти самі ідуть на збори, тоді мимоволі стають уважати себе чимсь кращим а родичів менше. Пропу замітити це, що яка матір такий родинний дім і таке молоде покоління. Після матері судять дітий і навпаки. І тому кажуть, що яблочко від яблоні далеко не відкотиться а коли відкотиться, то бодай хвостиком обернеться.

Накінець хочу ще підчеркнути, що коли ми дійсно хочемо підняти себе духово, мусимо виховати наше покоління в католицькій вірі, в українськім обряді і культурі. Мусимо виховати таких дітий, котрі радо скажуть, що вони українці католики, котрі мають за собою тисячлітну історію, гарну мову, звичаї і пісню.

Колиж не навчимо молодого покоління працювати спільно зі старшими і шанувати свою віру і обряд— то повернемо до тих часів 25 літ назад. А коли хочемо поступати в перед, то мусимо твердо заховувати наші засади, які подає нам католицька релігія а поширює і розбудовує Брацтво Українців Католиків Канади, котрого активними членами ми всі повинні стати.

БУК і Українська Католицька Преса.

о. Никола Демків,

Ми українці католики увійшли в нову добу життя—орґанізованого життя. Характерність, ідейність та єдність—це три сили народу і нашої орґанізації. Бо наступом ідуть нанадійських українців католиків безбожність, відступство і неморальність. Їм може поставити опір тільки нова орґанізована народна душа, релігійна і народно свідома, сильна—члени нашого БУК-а, українські католицькі хлощі і дівчата. Брацтво має виховати членів і молодь на борців і апостолів добра. Вперше повинні ми виробити себе а потім доперва стати до борби зі всіми пошестями, які ослаблюють та руйнують наше життя в Канаді, Члени БУК-а не лише моляться, вони також борються за наші спільні ідеали. В наших серцях нові приняті добровільно благородні обовязки. Під опікою Пречистої Діви, царині молодого українського католицького лицарства. повіє по наших родинах і кольоніях новий дух. вістник нової кращої будучности. Хто активно бажає творити спільну кращу будучність, най гуртується разом спільного добра. працює спільно з церквою і під її проводом, спільно і під проводом Преосвященного Епископа і нашого священства. Безвірків у наші ряди не приймаємо.

Силу, дану нам Богом, скріпляє в нас віра, наша католицька віра батьків наших, одна, правдива і свята, на основах котрої наш нарід виховався і зріс і став сильним та незборним. Наростають нові молоді сили, покоління тут народжене. Сю силу, щоби не розпорошилася і не стала наживою злого ворога. ворога Божого царства—мусимо зорґанізувати в актив, а

орґанізацію переведемо на основі того, що зберегло нас в минувшині і дало нам силу витревати у всякій негоді. А тим є в-першій мірі католицька релігія, одинока правдива і спасенна, так для безсмертних душ як для двигнення цілого народу, котру мусимо зберегти і закріпити, якщо бажаємо жити і розростати. І українську культуру хочемо задержати і доповнити та передати грядучим поколінням. Так згуртуємо в брацтві всіх українців католиків а особливо нашу ідейну молодь, виховаємо їх на найкращих дітий Марії, католиків-апостолів, а тим самим створимо з них найідейніших горожан Канади і членів українського народу.

БУК і католицька преса мають стати сторожами і оборонцями віри. Преса це нинішна новітна проповідальниця. Нема нині освіченого чоловіка, щоби не розумів ваги католицької преси. Наче якась великанська хвиля заливає людські уми і людські душі, заливає цілі краї намулом і осадом. "Ви мусите зі мною дуже чемно поводитися," сказав редактор одного французького часопису до новоіменованого міністра, "бо в противнім разі усуну вас так саме певно і легко. як вашого попередника!"

Слушний вислів і варта нам українцям католикам особливо над ним застановитися. Вороги ділають проти нас і віри нашої особливо пресою, письмами відступників. Тому наш духовний провід мусить мати добру і сильну католицьку пресу а загал мусять навчитися шанувати і цінити католицького редактора. Правдива католицька преса це найбільша потреба хвилі і вона повинна зайти у найбільше глухі закутини краю. Брак нам не так грошей, як більше доброї волі. Ту добру волю має сотворити БУК!

"Будьте відважні. бо Я побідив світ."—(Іван. 16)—каже Христос.

В році 1840, коли жиди ще не були так сильні як тепер, скликано їх нараду в Кракові. Радили. як здобути силу. Роблено всякі пляни. Нарешті піднісся Мойше Монтефіор, англійський жид і сказав: "Всі ваші пляни нічого не варті. ОПАНУЙМО ПРЕСУ! А тоді будемо володіти в Европі."

Рада оказалася доброю. Якою силою є преса, знають ті, що мають її в руках. Коли преса безбожна, нехристіянська духом, то буде против всіх. що є за Христом. Така преса підбурює нарід. наче старозавітні фарисеї і вчить кричати: "Вибираємо Варраву—а Христа і Його науку розпни!"

Яку силу мають часописи, бачимо от хочби зі сего, що слабші характером люди легко дадуться залякати крикунові, коли той напише проти них кілька рядків до часописі—хоч самі добрі і хотіли тільке добре. Неодин з трусливих характерів мимо своєї честі і свого розуму слухає радше команди ворожих часописей, чим голосу свого сумління. Але яку силу має днесь чільне відважне, печатане католицьке слово—доводить та зміна, що настала на краще у всіх тих умах, котрі читають то печатане слово. Воно зробило велику роботу і загородило вступ напорові диявола. Вже найвищий час, щоби ми думали і поступали вірно і правдиво по католицьки також в публичнім житті. Ми повинні пильно спомагати працю католицьких писем, читати їх та ширити скрізь. Час вже постояти за ідеї і правду Христа та Його католицької Церкви в нашому народі. Проч з тими проповідниками, що розбійників навчають цінити вище чим Спасителя всіх людий. Час вчитися релігійних правд зі здорових уст католицької преси а уникати фарисейського розчину зараженних безвірством уст ворожої преси.

О. які дивні слова Спасителя: "Горе вам, ви вчені в письмі і фарисеї, ви лицеміри. що подорожуєте на суші і на морі. щоби зробити нового жида. а коли він ним стався, робите з него дитину пекла. два рази гіршу. ніж нею є ви!" —(Мат. 23,15). Ледом преймають ті слова! Горе вам. ви вчені в письмі—многі українці, котрі подорожуєте всюди, куди лише наш нарід з нужди і тиску за хлібом Божим шукати подався. щоби зискати між ним перевертнів. котрі стають згодом дітьми пекла. двократь гіршими ніж ви самі.

Чи не приходять на думку нашої галицькі і наддніпрянські вчені в письмі. невіри, відступники з їх ріжними сильцями. пропастями. в котрі все наше державотворче життя завалилось?

Хорони нас Боже від безглядної зненависти расової. проти когонебудь. Алеж "небо і земля мимоідуть" а слова Христа Царя не пройдуть. Тримайтеся слів св. Письма: Ви робите уведених через вас товаришами злих жидів, а потому дітьми пекла, вдвоє гіршими від вас самих. Тому українець католик відступник є вдвоє гіршим ніж злий жид—по словах св. Письма. Тож відрікаймося діяволів і всіх слуг їх, і всіх висланників їх, і всеї служби їх—хотьби вони виступали навіть під видом українським. Тому цей голос, це голос просьби у тяжкий час до всіх українських католицьких мужів. Бо час це найбільшого горя і нещастя нашого народу. час виморювання нечуваним у світі культурнім голодом і побивання страшними пацифікаціями. Станьмо як один здалека від безбожницьких наук учених в письмі перевертнів та їх преси. Але всі, тяжким обовязком по-

кликані, піддержуймо наші католицькі письма і видання.

Ми, з католицькими засадами сила могуча! Вороги наші знають, що сила наша здібна до великих діл, але тільки зможемо це виконати зорґанізованим ладом, активно. Наш Цар Христос поконає всіх ворогів. Хоча на раді жидівській за Христом увіймався тільки Йосиф з Аримателї і Нікодим—то Христос сам поконав всі ради жидівські. Так і тепер приходіть на кождого поважна година, коли Бог сам стукає до його душі. Тоді неодному стане терпко і маркотно ізза крику та сварок та поборювання церкви Христової—Католицької. Наш Господь Цар справився зі жидами, що розпяли Його на хресті. Він поконав великі держави і могучі людські трони. О, в житю нераз легко грати ролю переможця супроти Бога і викрикувати! Але коли Бог застукає до людського тіла костистим пальцем смерти, тоді книни замруть на устах а панувати буде вічно Той. що побідив смерть. Тому проч з боязню чи пострахом перед ворогами Бога ! Приходить година і вже помітно, хто має слушність. Тепер час на нас. членів БУК-а, що стали під прапором Христа і Його Царської Церкви Католицької та Його царського Закону! Вступаймо громадно у членство БУК-а—най він живе. най розвивається в могутну силу по цілій Канаді! Наша перемога більше як запевнена—тільки живо, щиро і правдиво та активно до праці—вперед!

—§—

Поворот Духа—

Др. М. Козицький.

Діло ч. 5; з дня 7 січня, 1934.

Куди не блукає безсонне око людської душі по безконечній книзі буття, все і всюди стоїть перед ним недосяжна віддаль двох протилежних бігунів роздвоєної правди. Коли глядимо на вечірню далину встеленого зорями неба, ділають на нас дві сили одного і того самого простору: естетичне почуття фізичної величі і безмір думки. яка царить у глибинах небесної механіки. А одночасно починає прагнути злуки тих двох моментів нашого зворушення, розвязки цієї загадки, що лежить у просторах, починаємо тужити за єдиною правдою.

Розтягнена далечінь, яка розкривається перед нами у просторі і душі є тим елєментом світа, де невинно народжуємося, відкриваючи щораз іншу форму буття; вона є тим таємничим зовом прасубстанції, де наша істота віднаходить саму себе. Вона своїм динамізмом розлученої правди викликує в нашій душі розкіш зустрічі і біль розстання, від неї несеться до нас життедайне проміння любови, а з притаєних у ній таємниць родиться у нас туга до останньої найвищої правди. Шляхи, що йдуть в далину фізичного світа і ті, що простягаються в царство наших думок і ідей, виходить з того самого праджерела і разом сходяться до нього. Тому все таємне, сповите серпанком незнаного вабить нас і кличе, тому полонить нас блиск чорних очей і поринаємо в таємничі хвилі музики, бо стоїмо далеко від берегів роздвоєної правди.

Але крім простору ще є щось, що його невидним леготом проникає, що дає всім річам все новий відблиск і запах, що розпростерті далини наповняє музикою ностальгії, тим чимсь, що кождий знає, а не вміє, як каже св. Августин, собі пояснити, є наш добрячий лікар і рівночасно спричинник нашої нужди і терпіння, зловищий і цілющий час. Його невпинний лет над нами, що ні на мент не зупиниться, напинає вітрила нашого духа на зустріч закритій в його пеленах правді. Завішені між минулим і майбутнім. ми тчемо на канві простору і часу своє життя. яке є тільки частиною абсолютної правди, до якої зближається наш дух своїми ідеями і думками.

З віддалі між світом тих думок і дійсністю віє творчий патос тих усіх проблєм, яких розвязкою людство за всю свою історію значило сліди свого живого духа і черпало розгінні і відсвіжуючі сили життєвого оптимізму. Хоч Ніневія і Вавилон, старі Атени і Рим давно припорошені пилом руїн то світ ідей, що огрівав їхню душу і кликав до змагання і перемог на протязі віків, що перейшов через арени їхніх прометеєвих зусиль і фавстових драм, вабить і зове, непокоїть і ворушить нас до нинішнього дня, вливаючи в нас усе свіжу енергію життя.

Коли якась доба в історії не бачить перед собою жадних проблєм, коли її знання висить в духовій порожнечі і безнадійній прозорости, коли в її середовище не вливається космічне проміння з вищих сфер духа, тоді такій добі вкінці недостає психічних сил , щоб двигати на собі матеріяльну, повну суперечности дійсність, а її покоління життя не переживає, тільки йому приглядається, неначе бездушна юрба на спортовому стадіоні.

Такою добою є наша догасаюча доба зраціоналізованого матеріялізму, якої народини почались ще в XVII. ст. а якої найбільший вплив на душу Европи досяг свого вершку в половині XIX. ст. Покоління цієї доби також тужило за правдою, а що більше, мало навіть ілюзію, що її раз на все віднайшло. А мало статися це

завдяки науці, яка почувалась в силі признати, що має розвязку буття всесвіту. Вона, мовляв, ствердила що весь світ разом з нами є одною великою машиною, якої функцією є людський розум. Та машина складається з дрібненьких матеріяльних, неподільних частинок-атомів, які групуються між собою по лінії прав причиновости в ріжні, а що кожде явище вже перед собою істнувало тільки в іншій формі, то всі наслідки і причини разом узяті зі себе взаємно виплцвають, є собі ідентичні і становлять матеріяльну одність. Тому світ істнує як фаталістична конечність, бо в ньому все відразу сотворене і все одночасно заістнувало.

В тій закономірній машині світа істнують механічно положені конечні дані і передумовини, спрямовані до універсального самодосконалення і розвою. Тому фізичний, органічний і моральний поступ є іманентним, себто космогонічною конечністю людського розуму. Тимсамим поступ людства не залежить від індивідуальної волі людей, але накинений механічною силою природи, заздалегідь призначений до свого кінцевого успіху, є космічним фаталізмом історії і цілого світа, є позитивним і доказаним законом фізичної правди. Так наука вважаючи світ в цілості доступним людському розумові, схоплені у пута абсолютної причиновости, думала, що нема в ньому нічого таємничого і на тій основі признала себе відповідальною за долю людства, забезпечуючи його перед ілюзіями метафізики і релігії.

II

Під важким оловяним небом матеріялізму людина перестала тужити і любити, а життя стало одноманітним реєстром сірих днів бездушної праці. Як таке життя практично виглядає по здійснені соціяльної проблеми, яка стала релігією історичного матеріялізму, те більша частина українського народу надто болюче на собі відчуває.

Але наука перша підняла таран проти духа і перша сьогодні до нього звертається. Почин вийшов з її наукових лабораторій.

Перші риси у заломі матеріялізму виразно виступили в модерній біольогії. Вже такий заклятий матеріяліст, як Гекель, вияснюючи притягливість двох розродчих клітин мусів послугуватися таким духовим словом, як "любов." Але великий здвиг інтелектуальної еліти сучасного людства під супрематією духа рушив щойно з ділянки фізики, яка здавалась досі вихідною базою всякого матеріялізму. Почалось з того що з самого початку XX ст. Плянк оголосив нову теорію промінювання, що відразу за першим ударом повалила право причиновости, як безоглядну конечність всього істнуючого. Ця т. зв. теорія квантів дала незбиті докази, що світ не є прецизійною машиною, яка рушається при помочі ланцюха причин і наслідків, але що природа має свої спонтанічні скоки, не терпить механізму і через те є невизначальна. Те саме фізика ствердила при необчисленім розпаді радіоактивних атомів, якими кермує не зелізний детерменізм, а якийсь побічний чинник, подібний до нашої свідомости, якої воля впливає на хід і зміст всесвіту. До повалення детермінізму причинився також Айнштайн своєю теорією умовости, згідно з якою час не посувається вперед зі своїми причинами і наслідками, а є тільки четвертим вимірем світа.

Але цілковитий переворот в погляді на світ викликала нова мікрохемія. Давня хемія уважала атоми безсмертними, неподільними одиницями матерії, які від часу до часу тремтять і видають зі себе світло. Одначе новочасна наука переконалася, що атом складається з відємно наелектризованих частинок електронів і додатно наладованих протонів, яких формою руху є довгі або короткі хвилі. А що за теорією Плянка промінь світла складається з дрібних матеріяльних частинок, фотомів, які також відбувають свій рух у формі хвиль, то ця порівнукоча, мікроскопічна скаля веде нас до здогаду про єдність матерії і світла. Тим самим обі форми, матерія і світло могливби переходити одна в одну, а їх відмінність полягає тільки на ріжниці скорости хвиль; матерія малаби бути промінистою енергією, тільки з повільнішим хвилюванням. Цією редукцією матерії до світла модерна фізика зійшлася з метафізикою і релігією, яка історію світа передає тільки одним реченням: "Бог сказав, хай буде світло!"

Згадана теорія Айнштайна теж стверджує, що світ є скінченим образом, за яким стоїть наша свідомість. А тому, що ця свідомість може з тим образом стикатися тільки на хвилину, подібно, як колесо стрічається тільки з одною точкою дороги, то вислідом того діткнення є хід часу. Отже можливе, що події у світі не творяться, бо вони вже є, а ми тільки про них зі своєю свідомістю приходимо. Пригадаймо собі що про це вже вчив Платон, що ця думка згідна з текстом Еклезіяста і з фільозофією св. Августина.

Модерна астрономія стоїть на становищі, що світ є символом і проявом духа, до якого маємо найлекший доступ при помочі математичних категорій, як про це вже думав Галілей, коли писав, що велика книга природи писана математичною мовою. "Здається, каже Герміт, що подібно, як істнує світ фізичної дійсности, так істнує цілий світ математичних правд, до яких доступ має тільки наш розум; оба світи від нас незалежні. Божого походження, видаються собі відмінними тільки в наслідок слабости нашого духа, але для якоїсь могутньої думки творять одну і ту саму річ."

Астрономія переконується також про тісний звязок фізики з ґеометрією, а стверджуючи у міжпланетарному світі несупокій, бачить, що наука Платона, згідно з якою у всесвітньому просторі Найвищий Будівничий розвязує недосяжні для нас ґеометричні завдання, набирає релігійної правди.

Модерна медицина теж учить, що організм представляє собою ґеніяльну конструкцію і доцільну організацію, яка відповідно функціонує тільки як ціліть і як таку на випадок хороби треба лікувати, а не поодинокі органи. "Добре є," каже берлінський лікар Берґман, " коли в тих тяжких матеріялістичних часах брутальної боротьби за істнування бачимо у складній будові людського організму відбиття величного творчого Духа мудрости і доцільности, бо це дає нам богато до надуми і спрямовує наші наукові зусилля поза сірі будні боротьби за істнування."

На закінчення додамо, що теперішня фізика вчить, що вся енергія біжить до свого кінцевого стану, себто смерти і що згідно з релігією, світ разом з простором і часом мусів мати свій початок, а цей міг бути тільки актом найвищої думки, тому, що весь всесвіт є буттям, виповненим думкою, яка цим всесвітом кермує і його перевірює.

Як бачимо, сама наука звертає наші очі туди, де панує неподільне царство релігії і творчий світ суверенного духа.

—§—

ДОПИСИ

Дня 21 січня ц.р., відбулися загальні річні збори Парохіяльної Читальні Просвіти в Альвені, побіч церкви. Приходу за рік 1933 було $1,854.53—розходу $1,804.69 довгу на будинку тяжить ще $424.90. Вибрано заряд на рік 1934 в такому складі:

Голова—Василь Трач.
Заступник—Михайло Задворний.
Діловий писар—Іван Козак.
Скарбовий писар—Іван Шемелюк.
Скарбник—Никола Котелко.
Провірники—Михайло Скабун і Іван Чижик.

Збори виказали велику активність парохіян і жертвенність для добра своєї церкви а тим самим для свого власного. У згаданім році парохіяльнім відбудеться літом окружний з'їзд БУК-а, про що своєчасно подасть вістку Бюлетень.

З Волверін, Саск., пише п. Атаназій Ленник:

Нераз цікаво було нам прочитати про ріжні концерти чи представлення по других околицях, але трудно було це почути про нашу. З початку році нам було дістати свого учителя до нашої школи. Тепер ми маємо силу і вибрали свій комітет, та подбали про свого українського католицького учителя, котрий є нашим добрим учителем і організатором. Він не жалує ні часу ні праці, щоби поза шкільними обовязками помогти громаді в народній праці. Він приготовив нам концерт діточий, що відбувся дня 18 листопада, 1933 року а для нас волверінців була це велика радість, що ми почули нашої дітвори в нашій школі пісні і деклямації, котрі викликали в наших серцях гарні почування любов до наших погибших героїв УГА а коли стали співати пісню: "Вітер віє, сніг біліє, сині хмари вються—дорогою йдуть сироти, померзли трясуться"—то на лицях присутних появилися сльози.

Прихід з концерту в сумі $8.00 вислано на інвалідів УГА через Епископську канцелярію у Виннипегу. А нашому учителеві п. Вас. Гавлюкові за труд і працю належить признання і честь.

Старанням парохії св. Покрови дня 25 листопада відбувся коциковий баль. Деякі з наших членів при обговоренні тої справи попадали в сумнів чи діло вдасться—бо криза тепер. Але вийшло надеподівання добре. Наші пані і панночки убрали свої коцички дуже гарно і тому продаж пішла гладко. Продавалися гаші коцички навіть по $2.75 а цілого приходу було $45.50, котрий вилинув до парохіяльної скарбниці. За те все належить щира подяка і похвала так нашим панам як панночкам.

Коли ходить о нашу парохію, то вона дуже маленька, але добрі а щирі люди стараються мати відправу як найчастійше, кору править всеч. о. П. Сулятицький, наш дорогий парох і духовний батько. На рік маємо понад 12 відправ.

В коротці наша парохія задумує будувати свій Парохіяльний Дім Просвіти, в котрім наша молодь сходилаєьби на добре слово і просвіту, а час до часу на гарну забаву. Ми маємо також свій відділ БУК-а, ч. 13 і спільно все помагаємо парохії. Наш відділ творить перші лави у пра-

ні і тому ми всі повинні працювати ревно та завзято а певно, що поставимо свій дім за Божою ломочею і співпрацею добрих парохіян та членів БУК-а.

Здоровлю сердечно Брацтво наше!

3

Дм. Зинчин з Гефорд, Саск. подає вістку про коляду на ціль української католицької церкви в Гефорд, як слідує:

Всіх грошей ми заколядували $39,20 і за це належить всім щира подяка, так жертводавцям за жертви і понану. як колядникам, за труд і охоту. Імена колядників є отсі—панночки: К. Черній, С. Сулятицька, К. Зинчин, Т. Качмарський. Д. Калин, І. Калин, В. Озарко і М. Озарко.

Жертвували по одному долябу, панове: І. Гунчак, І. Плюта, І. Кіндрачук, І. Калин, Т. Ригорчук, Т. Зинчин, Ілько Гунчак, Йос. Щербан, Мих. Заячковський. Дм. Зинчин і Д. Богун —панночка Г. Стратійчук—55ц. пан В.Ткачук —по 50ц. панове: М. Зинчин. П. Брунвальд, Г. Марак, П. Лукіян, Н. Ребрина, І. Онишенко. М. Цяба, Л. Безкоровайний. Ю. Когут. М. Поцовий, Т. Черній, І. Корпан. В. Калин, Мариняк, В. Огиньчук, Н. Озарко, Т. Калин, С. Лапюк,—пані: Марія Дз. Черній, Лукіянчук. Лилишпор, Гродзінська. М. Мединська і панна К. Вережак— по 25ц. панове: І. Покідко, М. Дзаман, О. Флет, Йос.. Липчук. Йос. Муранець. С. Панькович. В. Кавулич. М. Стичинський, М. Калин. Г. Сенітович. С. Білик.—панна О. Лилишпор і пані Т. Гунчак—20ц. І. Задерий,—15 п. панове: Т. Гойдук. Г. Коцюба—10ц. панове: К. Обертас, І. Попов. В. Попов. І. Думка.

4

Маленька парохія українців католиків на С. Джуліян, Саск. св. Покрови—котра має всіх членів 12.заколядувала $78,50. Честь такій громаді—це актив один в один, актив духа незборного і ясного добром, як наша будучність за Божою ласкою.

5

На потреби галицької Рідної Школи, котра переживає тепер тяжкі часи і як почувалися на останніх річних зборах у Львові учителька тої Школи, Торонська померла прямо з нужди — заколядували молоді юнаки з Ланівець. Саск. $21.40 і переслали до централі у Львові через Єпископську канцелярію у Вінипегу.

Жертводавцями були слідуючі особи: по$1, зложили: Марія Войтович, Филип Бергович, Іван Войтович, Йосиф Щепановський, Прокіп Жарий, Антін Сікорський і о. Семчук—по 50ц. : Ів. Возьний. П. Корпан, П. Габрух, Н. Свідзінський, Н. Корпан, Ів.Дзядик, В. Парчевський, Анна Габрух, Н. Габрух, П. Візнюк, Ол. Візнюк, В. Голубець, В. Войтович, Йос. Топущак, Ів. Кобринський— по25ц.: Іван Юрків, Ан. Свідзінський,Н. Гнатик, П. Гнатик, Дм. Стадник, Мих. Корпан. Анд. Селський, Мих, Селський, Йос. Бажовський. Вас. Корпан, Іван ситарчук, П. Лозинський, Мих. Дзядик, Карло Лозинський. Мих. Лозинський.Ст. Лозинський, Іван Бажовський. Сидір Лозинський, Гр. Шведюк, 45ц. Павло Жовковський— 40ц. Н. Візнюк і Мих. Сливка—35ц. Гав. Кисіль і Петро Стадник.

Возив кіньми Іван Войтович—колядували: Іван Возьний, Анд. ПОвчар, Вас. Шведюк, Нестор Литвин. Вас. Візнюк і Гр. Візнюк. Збирали: Іван Возьний і Іван Войтович.

Всім жертводавцям і колядникам належить подяка за труд і жертви ради високих завдань Рідної Школи. котра є заборолом українського народу нід Польщею.

—§—

ОПОВІСТКИ

При зміні адрес наших членів просимо подати так давню адресу, як нову і точно, читким письмом.

Нашому адміністраторові, п. П. Малкові в Ростерн, Саск. просимо подати точно спис членів кождого відділу—і подати котрі члени старі а котрі нові, значить щойно виписалися, щоби не було замішання потім у висилці Бюлетеню.

Колиби хто з наших членів не дістав свою Бюлетеню. нехай сейчас пише до п. П. Малка. Ростерн , Саск. —що не дістав і подасть, котре число йому бракує. Всі наші члени мають діставати Бюлетень точно і без отягань —скоро лише подадуть точні і ївриі свої адреси.

2

Всі наші відділи, скоро лише надішлють повний спис своїх членів, відворотною почтою одержать членські карти для своїх членів. Таку карту виповнить для кождого члена діловий писар відділу а вписе вкладку на біжучий з черги рік скарбовий писар і засвідчить своїм підписом. Ці членські карти будуть одночасно виказками для наших членів на час з'їздів— бо в програмі майбутній зайдуть зміни на стільки, що на декотрих точках зможуть бути присутними тільки члени БУК-а. Виказкою тоді стане членська карта. Просимо тому не знищити їх а зберегти—вони мають поділку літ аж до 1942 і є кишенеового формату.

3

В короткі для всіх нових членів, що бажатимуть такими стати. вішлеться на руки відділу вступне прохання о прийняття. Цей папір обовязані підписати. як буде там вказано. всі нові члени. та їхні ручителі і отець парох. **Без такого прохання надалі нікого до БУК-а не прийметься.**

4

Всім нашим членам поручаємо прочитати книжку о. П. Божика: Церков українців в Канаді. котру можна набути у автора: Father P. Bozyk, 73 Disraeli St., Winnipeg, Man. — котрої ціна дуже мала, бо всего 75ц.. Книжка формату 8. сторін 335—є незвичайно поучаюча. Порадним булоби, щоби бодай всі відділи постарались мати цю книжку та визичити її тим, що неможуть її набути. Книжку можна також купити у всіх українських книгарнях Канади.

—§—

— З Церкви і Світа —

Всіх українських натолицьких парохій в межах теперішної румунської держави є 38. Вже в році 1922 засновано для них окрему Апостольську Адміністратуру з осідком в місті Серет на Буковині. Апостольським Адміністратором став тоді о. Климент Злепко і був ним до 15. VIII.-1930. Коли ж в році 1930 рішенням св. Апостольської Столиці утворено нову Епископію Мармороцини, українців католиків виділено в окрему адміністрацію (заряд) під юрисдикцією (судовластю) окремого ґенерального вікарія. Цей ґенеральний вікаріят числив в році 1932—69,307 душ українців католиків, в 38 парохіях. , поділених на два деканати. Буковинський деканат з осідком у Чернівцях. має 32.888 вірних—17 парохій, 164 філій; 26 церков—з того 9 мурованих а 17 деревляних. 6 парохів і 10 парохіяльних адміністраторів. Головою цього деканату а заразом ґенеральним вікарієм для українців католиків в Румунії є о. Михайло Сімович, брат славного ученого Василя.

2. Прикарпатський деканат з осідком. в Сиготі. має 39. 419 вірних, 21 парохій і 15 філій. 25 церков—з того 19 мурованих а 6 деревляних—14 парохів і 6 парох. адміністраторів. На чолі цеї округи стоїть о. Андрій Медвицький, парох у Сиготі.

Розпорядком Апостольської Столиці з дня 31-VII. 1933 ч. 8993 відлучено від дієцезії Лугоші (повіт Северин. Банат) три українські католицькі парохії Ская, Зорілє і Охаба Копачілі, положені на південь і полудневий схід від міста Лугож на 25 кільом. і передано їх під судовласть ґенерального вікарія для українців католиків, до котрого правно і фактично належать від 15. VIII, 1933, а який має подбати для них о українських священиків. Надмітити належить що ті три парохії наші були окружені морем чужородного населення і на чужій землі.

Тоді коли буковинська православна церква вповні стала паствою і наживою румунських чинників котрі роблять з нею що і як хочуть – наша українська католицька церква в Румунії завдяки опіці Риму зберегла в повні своє національне лице, традиції і управу—навіть так далеко, що наші три села ратує св. Отець, Папа Римський, щоби не пропали для нашого народу і тому вилучає їх зпід судовлсти чужонаціонального епископа а піддає українському ґенеральному вікарієві, щоби настановив їм своїх священиків та рядив ними. От ясний взір опіки та дбайливости для українців Риму і доказ хто є наш приятель.

Люде без віри, як звірі. На ковельщині в селі Облапах, 5 листопада в неділю рано, як стали дзвонити на відправу. Василь Поліщук зачав плести постоли. А жінка палить в печі та нарікає:—Тиб хоч підождав. поки в церкві Служба Божа не відправиться. Але він на те не зважає, по своїм звичаю загнув батькові і матері від ніг до голови і далі робить своє.

А тоді жінка каже: Коли ти можеш в неділлю робити, то я можу дитину в огонь кинути.

А він: Кидай! Мать твою. . . з дитиною!

Вонаж не довго думаючи, та дитину в огонь. І зашкварчало волосячко невинної дитини. Поки Василь не витягнув, то тімя чотиромісячної дитини попеклося. І настало нек. о в хаті. Василь побив горшки. гладунки з молоком, спалив обручі а вкінці втопив у колодязі трое маленьких котенят.

Ковельщина на Волині. нині під Польщею —як сумно там люди живуть без Бога. . .

Коршмар з Розгірча коло Стрия, Абрум Шневайс, втонув з кіньми їдучи на ярмарок до Сколього. дня 29 вересня. 1933. А всі поясню ють собі до нинішнього дня ту смерть. як кару Божу за зневагу хреста. Отже розкажіть це всім, що хреста святого цураються і зневажають. А було це так. На місці де стояла коршма Абрумка, був давніше хрест. Коли 50 літ тому купили це місце жиди, хрест викопали а поставили коршму. В літі 1932 Абрум розібрав

стару коршму і хотів поставити нову. Але поки поставив, то хтось невідомий ночию поставив на тім місці хрест а місцевий священик посвятив. Абрум зробив скаргу. Староство і суд покарали священика і кількох господарів гривнею та наказали цей хрест забрати. Але ніхто не важився нарушити цего хреста, хоч минали місяці. Нагло в ночі 24 вересня 1932 хтось викопав той хрест і кинув в ріку. Всі підозрівали Абрумка. Той хрест люди знова закопали на давнім місці. Саме в рік по зневажі хреста Абрум втонув. І кажуть тепер люди: Хрест був і буде, а Абрумка нема і не буде!

В університеті Пропаганди в Римі, де вчиться 570 слухачів, ріжних народностий світа, між котрими є 40 наших українських слухачів, першу нагороду одержав золотою медалею, наш земляк—Іван Всеволод Дурбак з львівської архиепархії. Сталося це дня 14 грудня, 1933 при участи трох кардиналів і многих достойників церковних та світських—разом тисячі осіб. На 50 дальших відзначень срібною медалею, шість припали нашим питомцям. Так наші молоді вихованки приносять славу і окрасу українському імени перед лицем католицького світа!

Масово повертають до нашої української католицької церкви православні українці Волині. В найблищому часі повстануть нові українсько католицькі парохії в Луцьку і Володимирі Волинськім. 600 мешканців громади Буська під Луцьком зголосили приступлення до нашої церкви.

Отверту заяву про зірвання з протестантизмом і поворот до української католицької церкви оголосив в пресі старокрасвій бувший протестантський пастор Василь Червінський з родиною, з Коломиї, під днем 28 грудня, 1933. Кінець тої заяви звучить: "Тому з нинішним днем зриваю всякі звязки з евангелизмом і його станицею, яка після злуки з польським костелом у Варшаві носить назву: "Urzad Okregowej Ewangelicko-Reformowanej parafji ZIZER w Kolomyji, ul. Skupniewicza Nr. 1, ks. Pastor Mikolaj Zurakowski." Рівночасно заявляю, що з нинішним днем враз з родиною вертаю до прадідної гр. католицької церкви."

Окремі курси для безробітних намічено в ріжних місцевостях Старого Краю. Тому що справа важна також для нас, подаємо для перегляду і роздуми, точки таких курсів. Можливо, що наші відділи по містах займуться переведенням таких курсів для своїх членів. Подані дані стануть в пригоді.

Читальняна праця: лекції, відчити, виклади, курс неграмотних, бібліотека, музей, організація читальної праці. Товариське життя членів і читалень, прогулки, театр, хор, орхестра, концерти, народні свята. Тут належить і церковні товариства: Апостольство Молитви, Марійське брацтво, парохіяльна бібліотека. Статути читальні і других товариств. Важніші відомости з правної поради.

Рідношкільна праця: Виховання, методи, шкільні закони. Прикмети доброго вчителя. Статут Рідної Школи. Підручники. діточа бібліотека, і часописи, українознавство, діточа хроніка, статистика села, дописи, районні, діточі товариства, руханка і спів. Як прикрасити оселю? День садження дерев, день ощадности, книжки, славні люди, ітд. Захоронка і діточий садок. Відомости про наші видавництва, пресу, книгарні книжковий рух.

Руханкові і спортові товариства: Статут, БУК, впоряд, улад. Практичне гасильництво, сикавка, імпрези, ритміка, фестини.

Жіночі відділи: Курси, статут, виття, варення, перша поміч, антика, ратівництво, наші вироби, вишивки, писанка, український національний стрій.

Господарство: Підручники, бібліотеки, рільничі машини, світляний ліхтар, виклади, виставка господарських плодів, перерібка овочів, огородництво, нові ярини, лікарське зілля, цвітник, садок, знимки, побільшання образів, ітд.

Помер Антін Швегля, провідник чеських аграріїв, себто рільничої партії, котру сам основував і котрої був провідником. Був це селянин самоук, уродився в селянській сімї 1873 року, нікіл жадних не кінчив. На жалібному засіданні з приводу смерти Швеглі, предсідник сенату чеського др. Совкуп сказав, що Швегля довів, як чоловік з кількома докторатами може бути нічим в порівнані зі селянином, котрий покінчив народну школу. Коли інші студіювали в університетах, Швегля розвозив хліб у Празі та працював як робітник у млині. Тисячі горожан з академічними студіями перейшли непомітно в історії чеського народу, то Швегля селянин і робітник житиме в історії чеського народу. Як самоук він присвоїв собі з небуденною бистротою всі ділянки науки про державу, народне господарство і скарб. Не було закону, якого він не перестудіював би і не знав до найменших подробиць. Пражська техніка іменувала його

почесним доктором, а був премієром міністрів у кількох правительствах чехословаччини.

Минулі 350 роковини смерти першого складача і печатника на Україні, Івана Федоровича, дня 15 грудня, 1933. Прогнаний з Москви, прибув на Білорусь до Заблудова і там випечатав евангелію та псалтир. По смерти свого опікуна, литовського гетьмана Хоткевича, перебрався до Львова. Тут серед перепон, злиднів і впертих трудів скінчив дня 15 лютого 1574 печатання першої печатаної книги у Львові, Апостола. Печатав цілий рік.

Примірні громадяни українці латинники живуть в селі Воля Мазовецька, в Галичині. Коли засновано там кружок Рідної Школи, вони стали його активними членами і працюють в тім напрямі, щоби їх дітвора виховалася в українськім народнім дусі та в рідній українській мові. Так само повинні поступати всі українці латинники в Канаді.

Землетрус захитав індійським півостровом і потягнув тисячі жертв в людях а велеканські шкоди в майні. Від землетрусу померло більше 6.000 людий.

В часі від 22 до 28 листопада, 1933 **перевели поляки 53 ревізій** в українських домах і 48 українців увязнили. В тім часі відбулося 5 політичних процесів, суджено 9 осіб, одного звільнено, вісім засуджено на 8 і пів літ. Від 29 листопада до 5 грудня, 1933 польська полїція перевела між українцями 13 домашніх ревізій і 20 українців увязнила.

В доповняючих виборах у Келґері, Альта, побідили ліберали. Недавно посол Миськів з округа Вікторія залишив правительственну сторону а перейшов до лібералів. Причиною мабуть недавні збори Злучених Фармерів Альберти, котрі перевели рішення в напрямі нової політичної партії ССФ, так що ріжниці між обома згаданими партіями майже затерлися. Також многі нарікають на повну неспроможність адміністрації теперішної правляючої партії Зл. Фармерів. Др. Юрик, посол з Ростерн, Саск. заповів, що коли ліберальна партія обійме владу, заведе державну лікарську допомогу бідним та державне обезпечення перед безробіттям.

Премієр Квебеку, дост. Л. А. Ташеро, заявив, що Онтеріо і Квебек складають 80% всего доходу для Канади. А-західні провінції тільки черпають з готового—наче прошаки. Вслід за тим пішла чутка про можливість назначення королівської комісії для західних провінцій, котра провірить платну спосібність і доходи заходу Канади.

Старинну церкву ще з другого століття по Христі відкрито у Сирії. На стінах є мозаїкові образи Спасителя. Значить, новий доказ проти всіх іконоборців, що в нерозумі та неудтві викрикують проти почитання образів.

Збір пшениці Канади за рік 1933 оцінюють на 269,729.000 бушлів з 25.991.100 акрів, отже пересічно 10,4 бушлів з акра.

Вечером, дня 21 січня, ц.р. Відбулася **Святочна вечера** української католицької громади у Філядельфії, на котрій був присутним також дорогий гість, Преосвященний Константин. В довгій промові о. Тарнавський, що повинів того вечера обовязки господаря, подав до відома дальші наміри Преосвященного—заложення при укр. катол. виїй школі у Стемфорд, Кон. української бібліотеки і музею. Власну, протягом десять літ зібрану книгозбірню, дарував епископ до тої бібліотеки. Цілею Преосвященного Константина є створити першу українську академію в Америці.

Десять нових відділів БУК-а повстало в Альберті, як подають Укр. Вісти з Едмонтону. Перший повстав на Плейн Лейк, членів 40; ч. 2; в Київі, мужеський, ч. 3; Жіночий в Київі, членів 75, ч. 4; Жіночий в Мондері, членів 52. Дай Господи як найбільшого поширення нашому брацтву—в Альберті і витревання на занятих позиціях!

В грудні. м.р., відбулися 53 **загальні річні збори Рідної Школи** у Львові. Прибуло 272 відпоручників, в тім 26 священиків—і 35 гостий. Довгів має Рідна Школа 212.000 зол. в централі і 260,00 по кружках. Підчас зборів роздавалися невеселі голосп. Говорено голосно, що учительство Рідних Шкіл ледво живе—у недостатках і злиднях. Учителька Торонська цілий ряд місяців не діставала платні за працю і померла з нужди. Най наші відділи подумають над тим, якби зарадити лихові і зібрати хочби навіть найменші жертви на потреби Рідної Школи. Гроші як звичайно переслати на руки п. Дм. Кобринського або прямо до Епископської Канцелярії у Вінніпегу зі зазначенням, на потреби Рідної Школи в Галичині.

———§———

БЮЛЕТЕНЬ

Братства Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя в Йорктон, Саск.

Редагує о. Ст. Семчук. Висилається лише для членів ВУК-а безплатно.

Рік 2, Ч. 2, за Лютий, 1934

A monthly publication of "The Bulletin" of Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, issued in Yorkton by the Redeemer's Voice. — Father P. Bozyk, Disraeli St. Winnipeg, Man. — Distributed free of charge for members only. — Manitoba Section.

Католицька Церква і Українська Нація

(Продовження)

Жиди і Церковна Неволя.

Найбільший ворог то темнота. Невчене тодішне духовенство не могло ані собі зарадити, ані піднести своїх вірних. До того польське правительство позволило поселити Україну жидами з Італії а вони розпінчували людий. І так пяний чоловік став вірним рабом. Наразі жиди ходили по хатах і по полі, де працювали люди і давали даром пити горівку, щоби люди звикли до пінства. З часом на Україні заробілося від горалень, котрі варили горівку. Так поволі наш нарід звик до горівки і жадної нагоди життєвої не міг збути без неї. Жиди богатіли і через гроші стали набувати доступ і вплив. Українці знова щораз то більше тратили своє значіння і вплив. Ставали чорною масою, рабами, що працювали на займанців та мовчали.

Однак сего було ще мало. Українські церкви забрали жиди в аренду а правительство стало продавати епископські столиці наразі двом а то й трьом кандидатам. Ці кандидати маючи кождий окремі грамоти з Варшави на ту саму столицю, певно не могли погодитись, хто з них одиноко управлений й посісти—вели процеси між собою, лятами, вбивалися з грошей і кінець кінців осміпували себе та понижали той високий уряд, який змагали посісти негідним способом. Так падала їх повага і повага церкви взагалі.

Щоби хоча частинно ратувати себе з духовного занепаду, вірні закладали брацтва при церквах. Ці брацтва виконували часом навіть дуже красну працю, бо удержували своїм коштом школи, печатні та учеників. Але з другої сторони, братчики дуже погорділи. Стали свариться о провід а далі то й священикам а навіть владикам стали приказувати, хто і що має робити в церкві. Це вже добило церковну повагу. Бо коли світські люди, неуправнені і не розумівчі церковних справ стали в них розказувати —настав хаос. Одно брацтво розуміло ту саму справу так, друге інакше. Жадне не хотіло нікого слухати. Про єдність ділання, що запоручає успіх, не було вже мови. І докотилися ми туди, куди мусіли. На саме дно схизми.

Про сумний тодішний стан нагадають ще й досі вані гагілки, що дівчата підчас великодніх днів співають побіч наших церков про жида Зельмана. Жид мав тоді ключі від церкви а отвирав, казав собі грубо платити. Громада чекала на жида з великим напруженням а коли приїхав, дівчата співали з радости, що церкву відчинять.

"Їде, їде Зельман—
їде, їде його брат,
їде, їде зельманова
і братова,
і вся його родина...."

Така була доля церкви нашої під схизмою.

В Канаді деякі люди за нею плачуть. Хотілиби дальше бачити церковну неволю. Вони не знають історії—а до того лукаві. Все, що від них не походить, ненавидять. У своїй сліпій зарозумілости приписують собі право верховодства у церковних справах, на яких дуже мало або й нічого не розуміються. А приглянутися блище до них, так вони до ніякої церкви не ходять, в Бога не вірять, ніяких релігійних дїл не виконують.

Уздоровлення Церкви і Нації приходить з Риму.

Рим осередок світа, старе місто, культурний провід. Перший університет отворено в Римі. Тут в архівах заховані старовинні памятки культурні—єгиптян, халдейців, вавилонців, ітд. Тут находяться старинні рукописи ще

з апостольських часів, старі книги, цінні образи, карти, спомини—все те у сховку у Ватикані. В Римі померли мученичою смертю святі апостоли, Петро і Павло. Звідтам вийшли оба календарі, юліянський і григоріянський, після яких майже весь світ розчислює час. Ніяке місто у світі не дорівнює культурним вартостям Риму.

В перших віках в Римі переслідувано християн, більше, чим деніде. Християн палено на кострах. Вони горіли на хрестах, бо так хотів цісар Нерон. При світлі цих живих смолоскипів. Нерон казав розбудувати Рим. Сам запалив згодом місто а вину склав на християн і вони заплатили за це своєю кровю.

Та хоч в Римі давним мучено християн, проте він став столицею християн всего світа. Св. Петро, котрий одержав від Ісуса Христа, найвищу власть, осів в Римі. Тут намісники Ісуса Христа а наслідника св. Петра, устійнили свій уряд, звідки кермують Церквою на цілий світ. Сюди, до папи Климента XIII, 1596 року звернулися за уздоровленням своєї Церкви українські епископи. Папа приняв їх під свою опіку а на память тої історичної події казав вибити окремі медалі з написом "З'єдинення українців." Рухом злуки з нашої сторони кермували тоді епископи, Потій і Терлецький.

Від того часу починається нова історія нашої Церкви. Деякі необразовані люди говорять а навіть шипуть, що від тоді починається нова унїятська або греко-католицька Церква. Однак не нова—але **обновлена стара Церква України починає тоді свою світлу історію.** То Церква наших батьків і прабатьків. Належати до неї, значить визнавати ту віру, яку визнавали св. Кирило і Методій, св. Ольга і св. Володимир.

Подія злуки довершує це, що почав уже король Данило в XIII століттю. Вона нагадує нам подію злуки, довершену на Фльорентійськім Соборі, про що вже була мова.

Необразовані називають акт церковної злуки "зрадою"—але се така "зрада", яку робив король Данило, константинопольські патріярхи і грецькі цісарі, київський митрополит Сидір, митрополити. Антін з Гераклії, Марко з Ефесу; Висаріон з Нікеї; Дамян з Молдави і богато, богато інших. Бо такої саме "зради" бажав собі Ісус Христос, коли навчав: "Хай буде одно стадо і один пастир."

Церковна дійсна зрада є в тих, що закладають нові церкви і нові вірп. проти науки Ісуса Христа. Розбивають католицьку вселенську єдність, містичного тіла Христа, ломлять науку Спасителя про одну віру і одну власть. А чи може бути більша зрада, як зломання науки Ісуса Христа?

Злука нашої церкви з Римом була тим для українців, чим роса на росаду у спеку. Папи перебрали опіку над Церквою. Уряд не міг уже віддавати церкви в аренду. За епископські престоли епископи перестали процесуватися, бо не уряд світський, але Папа, церковна власть призначав епископів. Священики кінчили високі школи і наукою дорівнували західним духовним. Повага Церкви зросла. Поволі але певно повстали школи для українців. Священики з амвон виступали проти пінства і закладали товариства тверезости. Тому українці з Галичини і в Галичині релігійно і культурно стоять вище чим їх брати на Буковині, в Бесарабії, на Волині і инших православних провінціях. Під крилами Католицької Церкви українці добігають до того степеня культури, яку мають чехи, німці, французи і англійці.

З Католицизму Користають Православні

Коли порівнаємо культурний і духовний розвиток католицьких і православних українців, прийдемо до переконання, що православні остали на кілька століть позаду католиків. Ту перівність найлучше помітити на еміграції—в Канаді і Злучених Державах.

Хто хотівби основно провірити, в якій мірі католицизм причинився до піднесення православія, мусить добре простудіювати історію. Православну церкву, так як і кожду иншу інституцію людську, підносили до вищого уровеня культури і поступу лише одиниці. В православних бачимо визначні особи, як митрополита московського Петра знад ріки Рати в Галичині, Петра Могили, Теофана Прокоповича, Стефана Яворського та инших визначних діячів на церковнім полі. Однак всі вони кінчили ви окі школи у католицьких містах—у Львові, Кракові, Парижі, ітд.

Петро Могила, який київську церковну школу підвіс до степеня академії, що згодом стала розсадником української культури, перебрав всі молитви з католицького требника до свого.

Гетьман Богдан Хмельницький, Сагайдачний, Мазепа, Морозенко—про якого ще й нині співаємо:

"Ой, Морозе, Морозенко—
ти преславний козаче,
за тобою Морозенку
вся Україна плаче...."

—кінчили католицькі високі школи. Так само Григорій Сковорода, український фільозоф,

який довший час був дяком при церкві російської амбасади в Будапешті.

Маю охоту спитати тих українців, що виступають проти Католицької Церкви, пощо вони хотіли би її знищити, коли українські світочі черпали своє знання з католицької науки? Чи не ясно їм, що Католицька Церква мусить бути доброю, коли її наука є доброю також для них?! Коли підемо ще далі, то побачимо, що Шевченко, Драгоманів, Куліш, Основяненко і інші були такби назвати "західняками," які своє знання опирали на науці Західної католицької Европи. І тому я не дивувався-би, колиби на Католицьку Церкву кричали приміром азіяти —але дивуюся нашим людям, які думками Католицької Церкви живуть, обслугуються у своїх церквах католицькими книгами, хрестами, чашами, хоругвами а не люблять її та кричать на неї. Вони подібні до тої нерозважної людини, що плює в криницю, з якої пє воду.

Я порівнав ті доброчинства, які маємо від Католицької Церкви, а які маємо від Православної. Католицька Церква дала нам культуру Західної Европи, ушляхотнила нас—Православна заперечила нашу назву і викляла Мазепу. Пригадується мені XIX століття (1876 рік). коли російський уряд переплнив українське письменництво і слово. Тоді православна держава робила люту нагінку на українських учених—Драгоманів, Куліш. Левицький та інші схоронилися під крила католицьких держав. По світовій війні сталося те саме. Католицький Париж, Прага, Відень, Львів переповнені православними українськими біженцями. Се кождий добре знає. Коли деякі люди вигукують на Католицьку Церкву мимо того, що католики дають їм в себе приміщення—уважаю крикунів подібних до подорожного, який проситься на нічліг і в ночі обкрадає ґазду, який його приняв.

Втрачене Панство

Ніякий нарід не є так розмірно бідний, як ми українці. На сорок мілионів українців не маємо здасся ні одного мілионера—тоді. коли інші народи мають їх богато. Нарід котрий не має богатих людий. відчуває неміч—подібно. як земля, що немає товщу. А богачі в нас були, бо прецінь знаємо, що були в нас богаті князі, які посідали величезні добра. Їх потомки остали до наших часів з майном своїх предків. Сам князь Константин Острозький посідав тисячу сіл, мав пятьдесять і три міста, мав двацять тисяч козаків. Був це великий маґнат. Коли їхав на сойм до Варшави, то брав козаків зі собою, щоби величчу імпонувати ляхам. Чувся так гордим і сильним, що польському королеві мав відвагу сказати у соймі: "Що ти наварив, тепер їдж!"

Чи знаєте, де ділася наша богата верства? Переважно спольщилася, а причиною їх спольщення Православна Церква. Коли та Церква найшлася у такім стані, що священик те саме евангелія читав кождої неділі—а не мала та Церква шкіл, то можні роди пішли до чужих шкіл по науку і там вже. . . . остали.

Церковні школи, які вели наші брацтва по містах, не стояли на високім уровні і не було їх богато. Така школа складалася з кількох хлопців і то звичайно зимою. Наука очевидно не могла стояти на високім степені.

Українське панство потребувало високої школи, а щобн її мати. пішло до чужих шкіл. Переважно пішли до польських і там польщилися. Нинішні польські Ґрафи Санїги. Потоцькі, Сангушки і прочі—се спольщені українські роди. У відбудові Польщі. вже по світовій війні, чималу ролю відіграли спольщені українські роди маґнатські.

Я чув богато разів нарікання на те. що мовляв. католицизм з'їв нам наше панство. Але ті нарікання не є слушні. Бо вина за спольщення нашого панства спадає насамперед на Православну Церкву, за те що не дала ніколи своїм панам. А вона не подбала про ті школи не тому, що це були невідповідні часи. але тому. що Православна Церква непродуктивна.

Нині вже не ті часи. що не дають розвиватися школам, проте бачимо як Православна Церква далеко не дорівнує школою Церкві Католицькій.

Се дуже помітне в Канаді і Америці. Як католики. так і православні разом поселилися тут зі Старого краю—находяться серед тих самих обставин. В нас католиків є школи в Йорктоні, Айтуні. Едмонтоні. Мондері. Сифтоні, Виннпегу. Монтреалі—в православних поза бурсами нема нічого. За морем Православна Церква находиться під московськими єпископами і тому не закладає українських шкіл. Але російських також нема. На Буковині і в Бесарабії нема православних шкіл. тоді коли в Галичині і на Закарпатті католики мають свої школи від найнищих до найвищих, бурси. захисти. лічниці. музеї. ітд. Та на Буковині і в Бесарабії, чи на Волині або Холмщині можна закладати свої школи так само. як в Галичині. хоч і з великими перепонами. Тому мій погляд є слушний, що Православна Церква є непродуктивна.

• • • •

(Дальше буде)

СТАТИСТИЧНІ ДАНІ ПІСЛЯ ВІРОІСПОВІДАННЯ УКРАЇНЦІВ У ВИНИПЕҐУ.

Не всі наші люди дійшли ще до національної свідомости мимо впертої праці многих літ. Тому статистика подає крім українців у Виннпеґу також русинів. буковинців. галичиян і австріяків. Українцями записалося 18.358 людий. З того католиків є 15.546 душ. Православних всіх відтінків і розломів є 1,856 душ. Решта наших людий подалися як слідує: англіканів 25. баптистів 67: біблійників 73: лютеранів 52: пресбітеріянів 167 і безвіроісповідних 327.

Ціла Манітоба виказує 73.606 українців. З того 58.189 католиків а всіх православних 11,-186—прочі то ріжні секти. як вище.

Отже в гору серця!

Нас сила—не лише якостево. але також чисельно!

Нас у Виннпеґу 15.546 душ—Армія Христа! Чомуж дослухуватися якихнесь сектантів, що вони натеревенять по своїх рентільках печатаних за фонди гадючі! В гору чола! Груди вперед! Ми є ті що піддержують всі інституції, що всюди несуть свої гроші і власну працю—за те мають нас всюди шанувати а кирпичникам дати те місце. яке їм належиться! Тому всі наші інституції повинні бути наші—дійсно наші— не лише через нашу працю і гроші, але також по нашому духові та ідеї! Повинні невідклично стати католицькі і це завдання здійснити повинні українці католики Виннпеґу вже в найближчій будучности! Українці Католики Манітоби і Виннпеґу встаньте з летаргу! Ворог зачадив своїми вишарами злими ціле наше життя і думку! Скиньте полуду і чад з очий! Їх майже нема! Вони живуть з Вашої праці і оспалости! Скиньте паразитів зі своєї душі і тіл! Наш гріш для наших заведень! Наша праця для нас самих! До праці. до акції—всі, як один!

ЯК ПО КАТОЛИЦЬКИ ДУМАТИ?

Петро Гнатів.

Була весна, цвили бульба і жито. Мій господар, в якого я працював, любив їзду самоходом. Одної неділлі пополудні взяв мене на проїзд.

Їдемо в поле з обійстя мойого ґазди широкою дорогою. що веде в поле. День гарний. У воздусі несуться запахи весни. Над Манітобою синіє небо мов велике шатро. По обох боках дороги від леґоту филюють непроглядні лани пшениці. Далеко перед нами, немов у мраці закутаний стоїть ліс та думає думу непередуману. До нього летять два орли, широко розпустивши крила. Сонце світить високо, блестить ніби перла в короні. Самохід рве вперед, мотор гуде безперестанно. Минаємо скоро телефонічні стовпи і гаї молодих осик на прерії та віддалені хутори.

"Буде дощ," каже мій господар, "бо орли кигкають." При тих словах завернув самохід на іншу дорогу. що вела до містечка.

Містечко, до якого ми приїхали. невеличке—менше чим село в Рідним Краю. Мало може 50-60 хат. що стояли по обох боках широкого гостинця. Хати з дощок. без означеного виду. Жадного сліду артизму або стилю. От собі чотири стіни, покриті дахом. що тримає разом стіни. котрі ніби наважились втікати.

В містечку мешкали англійці. німці, шведи та кілька українців. Мов на глум українці назвали містечко Львовом.

Мій господар остановився біля одного з будинків і набрав до самоходу ґазоліни. Ми закурили.

"А що то за церква стоїть онтам перед нами?" запитав я. показуючи рукою.

"То пресвитеріянська," відповів байдуже.

"А я думав, що це наша."

"Ні!" відповів знова мій хазяїн. "Католики не будують такої убогої церкви."

І так я довідався далі, що хоча містечко мале, то є в нім аж чотири протестантські церкви. А всі вони такі вбогі. та невидні. аж сумно на них глядіти.

Дотична церква наскрізь була одною з невидних. Невелика, з дощок, вікна малі, немальована. Не була така як хата, але трохи бі ліша. Не виглядала також на школу або домівку для сходин, бо спереду мала якусь віху на даху—щось ніби гей копула. але то не була копула.

"Такий дім Божий вражає мене. бо в Галичині таких нема."

"Нема, бо то католицький край," сказав господар. "Між протестантами майже всюди на прерії такі убогі церкви, бо вони розбиті на богато вір. а через це мала їх сила, щоби будувати гарні будівлі."

"А чомуж вони розбиті на богато вір?"

"Бо не мають видимого церковного голови. як маємо ми, католики. В них є так, що кождий як хоче так собі пояснює справи віри, а через це вони розпалися на богато громад з многими вірами. Є англікани, пресвітеріяни, методисти, баптисти, суботники, біблійники, лютерани, кальвіни і богато, богато інших—більше як тристa вір!

"Навіть між нас заходять такі люди, що хочуть нас розбити на різні віри, але ми не даємося, бо знаємо, що є тільки одна правдива віра—а все проче то безнастанний гріх. Все інше то утрата спасення. Так можна тільки ослабити себе і позбавити всякої поваги."

Отсе було перше пояснення і добре, яке я почув в Канаді у справах віри. Господар помітив що його завваги мене цікавлять, тому говорив далі.

"Ми не подаємося, щоби нас розбили. А все таки деякі з наших людий дали себе підкрасти протестантам і схизматикам. Недавно ми прибули до Канади, а вже між нами богато нових вір. Є староправославні і новоправославні (свистунівці), православні карпатороси (филиповці), жуківці і живоцерковники. Всі ті віри, се малиби бути православні. А далі, деякі люди стали баптистами, методистами, пресвітеріянами, суботниками, байбельниками і епископальними. Всі ті віри, се протестанти. Протестантство се такі віри, що вічно себе руйнують і кожда з них каже, що вона лучша чим друга."

Самохід рушив з місця. Ми вертали іншою дорогою, котра вела попри озеро, що блестіло до сонця мов зеркало. По дорозі ми минали самоходи інших людий, які вертали до містечка. А знова ще другі минали нас, бо воліли скору їзду, так що липне копіт і порох значили їх сліди. Я цікаво глядів крізь отворене вікно на манітобські простори. Мій господар почав далі бесіду.

"Ті люди," казав він, "що нас розбивають на нові віри, роблять одину роботу, бо платять їм за те наші вороги з гадючих фондів."

"Щож за ціль їх в тім, щоби нас розбивати?"

Господар глянув усміхнено на мене і промовив:

"Бо тоді нас скорше засимілюють, винародовлять. Протестанти дуже добре знають, що ми католики більше знаємо про науку Ісуса Христа, чим вони і лучше виконуємо християнство. Та як я вже сказав, їм ходить о наше винародовлення, яке вони можуть здійснити лише при помочі нашого розбиття, бо тоді ми не зможемо ані вдержати школи, ані церкви, ані часописи. Се їх ціль. З тим вони не крються а виразно про це говорять і пишуть у своїх часописях. Що до тих українців, які дали себе заманити у протестантські секти, можу сказати, що вони легкодухи, які по католицьки не думали, а що більше не розуміли католицизму. Вони не розуміли також, що з хвилею, коли дають себе відірвати від маси українців католиків, копають собі очевидячки гріб і скоро перестануть жити як члени великої української нації. Я знаю досить добре таких людий, бо колись учителював і богато бачив та чув. Я зву їх темняками, які не розуміються на народних справах і все, що чужі проповідники їм натеревенять, беруть безкритично."

Сонце спускалось на далекім оборії, що покритий невеличкими білими пуховими хмарками, відзеркалював себе у легкім осіннім плесі. Мій господар завернув самохід над озеро.

"А як то по католицьки думати," спитав я по хвилині мовчанки. Господар відповів:

"Видите се озеро? До нього зі всіх сторін впадають малі потоки. Так до католицької церкви з часом належати будуть всі народи. Ніхто, всі нехочуть того зробити. Однак обставини їх до того присилують. Хаос і безбожність зростають між тими, що є поза Католицькою Церквою і тільки через злуку з Католицькою Церквою можуть зберегти себе та забезпечити собі кращу будучність.

"По католицьки думати значить далі жити по християньски самому і ширити таке пожиття між другими. Це значить своїм власним життям переконати других, що лише Католицька Церква є одною правдивою церквою Бога живого і лише один Провід в тій Церкві, а саме Папа Римський, є дійсним проводом духовним для всіх людий на цілім світі, що змагає до освячення і спасіння душ в Христі.

"Ви чули вже, що многі говорять, чому стільки вір на світі, коли є тільки одна біблія і один Христос? Бо многі відпали від одного правдивого Бога і забули на першу заповідь Божу: "Не будеш мати іншого Бога, кромі Мене!"

"Католицька Церква, що є Божою, вже незлічимі рази доказала, що тільки вона є одинокою дійсною охороною народів, так під зглядом культурним, як також господарчим і політичним."

Заходило сонце. Ми вертали. І тоді мої думки звернулись до молитви. Я став говорити Отче наш. І молив я тоді всемогучого Бога, щоби настало царство Його між нашим народом —царство любови, мира і єдности через одну правдиву католицьку віру.

РАЦІОНАЛІЗМ

Сифтон, Ман.

Є люди, що противляться Ісусу Христу. Славлять себе мислителями і вченими та так віданваються до тих людий, котрі цінять ум. І справді наш ум, це цінний дар, даний нам від

Бога. Ніхто так не подав ціни умові, як це робить Христос. Він казав жидам вірити в Него, тому саме що дає докази свого Божого посланництва. Казав їм вірити в Його діла. Вони могли їх видіти і ствердити. Ті діла говорили за Христа.

Так учитель в клясі розвязує рахункову вправу.

Жиди сумнівалися в божество і посланництво Христа. Та Христос явно сказав: "Я є Сином Божим." Значить Мессією. Христос пророцтва знав і трудности жидівські. Він знав, як жиди задивляються на Всемогучого і тому готов був помогти їм розвязати ті трудности. Він дав докази сили, котру лише один Бог має. І так діла Христові стали для нього свідомством. Жиди бачили як сліпі прозрівають, прокажені очищаються, каліки ходять а навіть мертві воскрешають. Ці діла дали свідоцтво про Христа.

Свідоцтва Христа повні авторітету. І тому слухати і вірити у Божі слова, це не лише піддання свого розуму, але найцяхотніша нагода добути правду.

Якто нині учені слухають Едісона чи Айнштайна, та їхніх слів. Чи можна твердити, що це нерозумно? Ні, зовсім ні. Але є ще більший від Едісона, в міліон разів більший і Він промавляє—а раціоналісти кажуть, що нерозумно вірити в Його слова!

Раціоналісти, як почитателі людського розуму творять окреме почитання памяти і розуму, але не на ділах опертє і на доказах, тільки на пристрастях. Їх засада це розум, а чого не розуміють, це відкидають. І коли якоїсь части науки Ісуса Христа не можуть зрозуміти, відмовляються приняти Христову релігію.

Чоловік є розумним єством і тому повинен досліджувати та відкидати, що розумові здоровому противиться. І тому Господь Бог дав нам розум. Але наука Христа, що без сумніву перевищає наш розум, не є проти розуму. Ми не віримо задля того, що розуміємо, але тому, що Бог є нескінчена правда і тому помилятися не може—та голосить тільки правду.

Всі розумні люди так роблять щоденно. Коли повірять, що особа є відповідна і правдомовна, приймають много її порад та тверджень, навіть тоді коли їх нерозуміють. Так приміром ми поступаємо супроти лікарів, хеміків, інжинірів, итд. Але мігби хтось сказати, коли вже ми не розуміємо, то бодай знаємо певно що розуміють ті, котрим віримо а ми також порозумілиби, колиби могли перевести відповідні студії і мали відповідний талан. Звертаю увагу також на це, що в многих справах ми звіряємося на людий і то часто на їхні слова, бо знаємо що вони чесні та правдомовні.

Тепер спитаю—чи Ісус Христос, що є божественною правдою, не вартий нашого довіря? Чи можна сумніватись в честь і знання Ісуса? Чи не буде це твердженням проти розуму говорити, що Той, котрий дав нам розум, не є гідний повного довіря того розуму і ми не можемо на Него звіритися?!

Божественність Христа є признаним і довершеним ділом і тому розумно є вірити в кождє Христове слово. Коли Він задля своєї добро ти обявляє нам річи, котрі наш розум перевищають, то нашим святим обовязком це обявлення приняти. Скільки в нашій тільки природі є річий, котрі подивляємо а котрих ми не в силі зрозуміти. Хто розуміє вповні право грявітації? Хто знає що то електрика? Звичайний студент знає, як здобути електрику і як її ужити—але всі учені світа не можуть нам сказати, що це таке електрика.

А коли чоловік не може зрозуміти самої видимої природи, то як може розуміти Божу природу? Чи раціоналісти відкидають грявітацію і електрику—тому що нерозуміють їх природи? Чомуж отже відкидають релігію Христа, тому що не розуміють Його вічної правди?

Если противники християнства є льогічні, то мусять признати, що коли Христос є Богом, значить Він говорить тільки правду. А як вони не можуть того видіти? Хіба перечать істнування Бога або заперечують Христові слова. Ізза своєї упрямости до Христа думають інакше як думають звичайним ладом. Бо коли приміром в суді докажеться, що чоловік є чесний і правдомовний, то повірять в його свідоцтво. Цілий світ годиться, що характер Ісуса Христа є найдосконалійший в історії людства і що Христос виказав найвищий ум. Чомуж отже не можна в Него вірити?

Хотяй ті, що перечать Ісуса Христа, зовуть себе раціоналістами, то їх спосіб розумування якраз нерозумний. І мабуть не булоби ніні раціоналістів, наколиби Ісус Христос не вимагав, щоби практикувати Його віру.

Треба нам все памятати, що це історична правда, що Ісус Христос змінив лице землі. Христос був убогий, як Його апостоли та почитателі, не мав ні війська ні впливових людий за собою. Його релігія противилася людським уломностям. Та релігія вповнила і домагається великих чеснот, строгої моралі і вимагала великих жертв. Через три сотки літ над релігією Христа висіли хмари тюрми, вигнання і смерти —однак та релігія побідила світ. Як отже та релігія закоріпилася у світі, це тайна так вели-

ка, як таїнство Боже. Саме заложення Католицької Церкви це найбільше чудо в історії. А коли вже в заложенні тої Церкви діялися чуда, то треба признати, що вона Божа. Отже Католицька Церква це Боже заведення. Чи диво, що католики так її люблять, що не лише для неї живуть, але також готові кождої хвилі для неї вмерти? Ми знаємо, що посіваємо, ми не угадуємо. І знаючи, що наша Церква є Божою, ми її слухаємо, як Христа. А коли в протягу історії були також людські слабости, то знаємо, що хоча та Церква є Божою, то також є вона людською. А Христос приготовив нас на все. Але ми певно знаємо, що Господь Бог удержує нашу Церкву і запоручає її правду. Майже протягом двайцять століть многі сили цего світа стояли проти неї, але Церква все побіджала. Це явище саме собою, є дійсним чудом. І це є відповідь на безвірство, це відповідь розуму для раціоналістів.

§

НАРОДНІ ДОМИ І ЦЕРКВИ

Найважнішим осередком, коло котрого гуртуються наші переселенці в Канаді є Церква. Вона не лише тим важна, що голосить науку Ісуса Христа і приготовляє вірних для неба, але й тим, що вона вічна і ніколи не змінює свого підприятого напрямку. Далі вона є рстоєю національности, підносить її до гідности, боронять вірних перед шкідниками, витворює в людий шляхотність і сталить характери. Ніяка інша інституція не може замістити її програми. Церковна історія говорить, що ніяка інституція не витремала компетиції з церквою, ані не встояла проти Католицької Церкви. Розглянувши, скільки Церква витримала ворожих нападів. приходимо до заключення, що Церква є дійсно Божою, бо лише Боже твориво може витримати стільки нападів. І тому Церква є в дійсности Матірю своїх вірних.

Друга інституція, яка частинно гуртує кругом себе людий, це Народний Дім, або читальня. Її роля, це просвітна праця. Тут місце для людий, щоби прочитали розумну книжку й часопио—щоби відбули наради та мітинги церковні і муніціпальні, чи які інші. Час від часу рухливійші повинні дати концерт, аматорське представлення та провадити Рідну Школу, якої так дуже треба для нашої дітвори.

Народний Дім потрібний для громади, але він повинен дійсно бути просвітним домом—інакше далеко розходиться зі своїм завданням. Народний Дім тоді лише сповняє своє завдання, коли находиться на церковній площі—або коли дальше від церкви то записаний на церковнім чартері. Колиж є противно, тоді до него пристають люди, які до церкви не належать або прямо ворожі церкві і тоді замість робити просвітну роботу, та йти разом з церквою, йдуть проти церкви та розбивають людий. Хоч просвітна робота не дасть пояснитися без церкви, проте вороги пояснюють справи церкви так, що з Народного Дому стає кузня ворожнечі та безбожництва.

Коли приміром, на фармах, має в церкві бути відправа, то вороги церкви керують ділом так, щоби вечером перед Богослуженням дати танець. Гуляють звичайно поза північ. розуміється молодь—а потім не можуть прийти до церкви, бо сплять, навіть деякі старші. Час до часу пускають до Народного Дому якогось байбелника, чи іншого сектанта, а ті своїми промовами виступають проти церкви, сіють ворожнечу між людьми та заводять нові віри. До такого дому. ні священик ні церковні урядники доступу не мають.

Народний Дім тому у многих случаях став нездоровим явищем, гіршим навіть чим корчма у Старому Краю. Там жандарм пригадував "гостям", щоби по двалайцятій йшли домів. Тут і цего нема і не диво, що старші люди часто нарікають на Народні Доми. Бо є причина. Молодь нівечиться, приходить над ранком до дому а потім спить до полудня, а батько сам мусить всего доглядати і працювати. Також зачасто справляють танці, а повинна бути міра. Хто богато танцює, може щось витанцювати, що не все виходить на добро.

Народний Дім повинен належати під католицький церковний чартер, тоді можна над ним мати контролю і задержати міру в танцях. Так само сектанти не матимуть тоді приступу. Не забуваймо, що просвіта полягає не в танцях, ані у байбелницьких промовах, але памятаймо, що колиби у нас впала церква, тоді все упаде і певно не вратують українців ні гопак ні коломийка, ані червоні козацькі штани та кавалерові, в яких парадуєсь на сцені Народного Дому.

При будові Народного Дому, люди, що належать до церкви, не повинні бути сліпим знаряддям в руках кількох одиниць, які є проти церкви і проти церковного чартеру. Історія нашого поселення в Канаді вчить, що неоден Народний Дім тільки тому, що не мав над собою моральної контролі, неодну громаду покрив стидом або довів до судового процесу і даремних коштів. На будуче це рішучо не повинно мати місця.

§

ОГОЛОШЕННЯ

Замітка:-

Всі оголошення для наших Вп. Членів містимо безплатно:

ПОЗІР! ПОЗІР!

Церковні Громади

Іконостаси, вівтарі, киоти, образи напрестольні і просеційні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрасний українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах.

Пишіть до:

СТ. МЄУШ

Vonda, Sask. **Вонда, Саск.**

КАЛИНОВА КРАМНИЦЯ

Kalyn's Grocery
201 Ave. M., South

Наша крамниця ріжних товарів—напроти Парохіяльного Дому Просвіти в Саскатуні.
Чемна і скора обслуга—добрі товари—будете певно вдоволені—просимо зайти!

Saskatoon, **Sask.**

Народні Доми і Читальні!

Поправте свою оселю—прикрасіть свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах. Все гарно викінчить і по приступній ціні—а на бажання виїде на місце оглянути працю.

Ф. Т. Мамчур

Cudworth, Sask. **Кадворт, Саск.**

Михайло Дзєндзьоловський

Агент від машинерії, шпагату, оливи, газоліни, ітд. U.G.S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Greases, Cockshutt, Frost & Wood, John Deere Implements, De Laval Cream Separators.

Cudworth, Sask. **Кадворт, Саск.**

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

український католицький тижневик виходить що середи в Едмонтоні, Альта.,

під числом 10012-109 Стріт
Річна передплата: $2.00
Телєфон: 25708

Це покищо одинока наша католицька часопись в Канаді тижнева, котра поміщує статті релігійні—позитивні—громадські події освітлює з католицького становища—поміщує великий добір новин зі всіх українських земель і поселення—безперервно печатає прекрасну повість Лепкого п.з. Батурин—тому кождий з наших членів повинен старатися передплачувати її та пиприти між своїми знакомими та сусідами.

ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

⁂ ⁂

запренумеруйте собі

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— Релігійний Місячник —

який видають

ОТЦІ ЧИНА НАЙСВЯТІЩОГО ІЗБАВИТЕЛЯ

з Йорктон, Саск.

⁂ ⁂

Виходить з початком кождого місяця.

⁂ ⁂

Річна передплата одного доляра. ($1.00)

⁂ ⁂

Передплачуйте самі і єднайте передплатників.

—o—

"The Redeemer's Voice"

Catherine St. Yorkton, Sask.

Мамона – Манітоба

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

САСКАЧЕВАНСЬКА СЕКЦІЯ

Організаційна Часть:

Акція.
Анкета.
Звіти.

Конкурс
Пласт.
На Провінції

Ідеольогічна Часть:

Молитва.
Церква Моя.—о. Ст. Семчук.
Які Благодати.—Св. Тишинський.
Муси Відмамонізуватися. — о. Медера.
Активізм.—В. Хоботюк.
Дещо Про виховання.—Д. Скакун
Що Думають Про Нашу Церкву?
Ненажерливий Лихвар.
Бог є Творцем Історії
Дописи
З Церкви і Світа.

ЧЕРЕЗЕНЬ
Рік 2-2-3

Р.Б. 1931

Печатано за дозволом Духовної Власти

Усім Нашим Членам-Прихильникам і Читачам:

Зі світлим празником ВОСКРЕСЕННЯ Господа нашого Ісуса Христа бажають всього найкращого в Христі, обнови духа, героїзму діла, витревалости на добутих позиціях, меткости в акції і всього добра та щастя.

— Редакція і Адміністрація Бюлетеню.

⁂ ⁂

ЗАКЛИК

В чеській Празі—Европа—бажають чолові наші одиниці збудувати український Дім, в котрім найповніби своє приміщення крім інших національних установ, також Музей Визвольної Боротьби. Щоби Музей цей мав гідне приміщення, наш нарід мусить зібрати між собою на всіх землях, де перебуває, відповідну суму—до збірки котрої закликує нище подана відозва:

УКРАЇНЦІ!

Жертвуйте всі на будову Українського Дому в Празі!

Жертвуйте, хто скільки може!

Вписуйтеся самі і вписуйте цілі товариства в фундатори Українського Дому і добродії Музею Визвольної боротьби України!

Робіть між собою збірки пожертв на Український Дім!

Використовуйте до цього кожду нагоду—Засновуйте на місцях комітети для збирання пожертв на Український Дім! Хай не буде нідного Українця, що не зложивби своєї цеглини на будівлю Українського Дому в Празі!

Хай не буде ні одної української установи чи організації, що не записалаєби у фундатори Українського Дому чи в добродії Музею Визвольної Боротьби України почесну памятну почесність вдячности.

Пожертви слати на адресу директора Музею проф. Д. Антоновича:

Prof. D. Antonovyc — Praha Nusle. 245 Czechoslovakia. Europe.

Книжки і часописі, надіслані до редакції.

Січ, Шикаго—чч. 5-7.
Голос Спасителя, Йорктон—ч. 4
Америка, Філядельфія- чч. 13 18
Дзвони, Львів—чч. 11 12
Праця, Прудентополіс—чч. 1-4.
Нива, Львів—ч. 1

Канадійські оповідання. о. П. Божика—Йорктон 1933, 8, стор. 54, ціна 25ц.

Про ці останні оповідання належить сказати, що це радше знимка або фільма з життя. Є так красні і влучні порівнання, як "Спить Торонто, як втомлений робітник по тяжкій праці"—стор. 27—або на стор. 40 "Хора доходить до смерти, як колос до серпа." Напір гарний, коректа менше докладна—богато до бажання лишає граматика. А найбільше шкода тих вільних листків, котрі змарновано без печатання, а можна було так богато там ще написати. Побажатиб о. Авторові, щоби внедовзі знова оповістив дещо зі своїх творів.

Організуйтеся! Організуйте других!

Закладайте відділи БУК-а!

БЮЛЕТЕНЬ

Братства Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.

Редагує о. Ст. Семчук. Висилається лише для членів БУК-а безплатно.

Рік 2, Ч. 3; за Вересень, 1934.

A monthly publication of "The Bulletin of Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada", published in Yorkton by The Redeemer's Voice. — Father St. Semcsuk, Editor, Alvena, Sask. — Distributed free of charge for members only.'— Saskatchewan Section.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

АКЦІЯ!

Мій Отець досі ділає і Я ділаю. (Ів. 5,17)

Ці слова Божественного Спасителя впевняють нас, що Бог вічно ділає—що Бог є найчистішим актом, або як зовуть богослови латинським виразом "actus purus". Вічний чин! Від котрого все почалося і в котрім все має буття. Котрий є сповненням всього і звершенням—Бог споконвічний, вічний і незмінний.

І від нас домагаються чину—акції. Домагається чинів Церква, держава, організація. А надівсе домагається Христос. І тому Спаситель каже: Не кождий, хто **каже** мені "Господи, Господи", увійде в царство небесне, але той, хто **творить** волю Отця мого, що на небесах (Мат. 7.21). Так Спаситель вимагає від нас творення, чину, акції по волі Отця свого небесного.

Всі члени БУК-а особливим завданням мають творити—вести акцію—в повнім значінні того слова. Значить акцію позитивну, добру, чесну, творчу, будуючу, конструктивну. Бо є всілякі акції. Добрі і злі. Будуючі і руйнуючі. Акція по волі Божій, але також може бути і є акція по волі олицетворення зла, як про це каже св. Письмо—"бо ваш противник діявол, як лев рикаючий **ходить шукаючи**, кого пожерти"—(1, Петра 5, 8).

І тому тим всім "львам рикаючим" мусимо видати безсторонний бій, в першій мірі заступаючи їм доступ до наших власних душ, через оправдання у св. Сповіди і освячення ласкою Божою у св. Причастю. Всі як один з родинами приступимо в цім часі Великого Посту до Господньої Трапези, щоби приняти "хліб життя" і узискати "вічне життя". А коли скріпимо себе надприродною поживою, мусимо рішитись тоді на бій зі всім злом і підлістю кругом нас. Певне, що лукавий світ і безбожний фарисейський нападе тоді на нас, кидня і юдині зради заставлять свої сіти, може і каміння з фарисейських кулаків затиснених полетить на голови наші а може навіть доведеться нам ступити на тернистий шлях Голгофти під вереск і биття рознузданої товпи—то однак ніколи не можемо тратити надії, бо з нами Бог—а де Бог, там конечна побіда і воскресення.

Наша акція має стати наступом. На темноту, лінивство, байдужність діла та їхніх союзників. В наших хатах не сміє бути ні одного листка писем затроєних безвірям і нападами на Церкву Католицьку — наша нога не сміє станути в місці, де ворог тьми і Церкви завив своє кубло і розпускає сіти та затроює душі. Вичистити треба наші бібліотеки народні з усьої грязи пресової та мовної—стати чистим наскрізь, це буде постанова поправи і переведення, як суттєва часть св. Сповіди.

Підмогти наші заведення—сирітські, монастирські, пресові, інвалідів, рідну школу, опущених і бездомних—це буде діядем добрих вчинків, може останніх в нашім житю а може навіть одиноких. Тому не відкладаймо, не говорім про тяжкі часи, щоби вимовитись від добрих діл—бо найтяжчий час є тоді, коли душа людська мертвіє для Бога через гріх, а не тоді, коли менше гроша в кишені—і не дивімся на тих, що не хочуть помогти в добрім і других ще відмовляють. Глядім на великі приміри Божих угодників і Святих, котрі ціле своє життя—не одну тільки хвилинку, не один тільки шматок свого майна—але все своє майно віддали для Бога і на добро ближних. Най ці великі духом і жертвенністю постаті Церкви святої стануть для нас взором і поривом для великих діл ідейних!

Завтра може вже бути запізно—тому творім нині, сейчас! Приєднуймо нових членів для БУК-а, закладаймо нові відділи—жіночі, молодечі, дівочі—голосім нашу ідею всюди, де найдемо добру душу і щире серце! Станьмо апостолами великої ідеї нашої, розпалім в серцях святий вогонь пориву до великих діл, будьмо активістами кождого дня і кождої хвилі, при кождій нагоді. Чи в хаті, чи в товаристві, чи в подорожі—творім, творім, творім по Божій волі і для Бога! А так удостоїмося найвищої заплати і радости буття, бо як сказав Спаситель: "Хто чинитиме волю Божу, сей брат мій, і сестра моя і мати."—(Мар. 3,35).

Отже до діл, до чину, до АКЦІЇ!

АНКЕТА

З многих вже сторін чутно завваги, що порадно булоби мати нам власні прапори і хоругви. Ці прапори і хоругви булиби видимим знаком, під котрим члени наших відділів гуртувалиби свої сили і спільно виступали. При всяких нагодах, як от знагоди окружних з'їздів чи річниці заложення відділу,кождий відділ виступавби зі своїм власним прапором, на котрім булоби відмічене число даного відділу і місцевість. Впрочім такий прапор для всіх відділів мусівби загальними красками і виконанням бути однородним. Виконання такого прапору чи хоругви можнаби загально поручити одним і тим самим особам, прим. Сестрам Службовицям і умовитися загально про ціну. Віримо що одночасно переведене підприняття кождого відділу принесе відповідну і вистарчальну суму на покриття видатків прапору. А кождий знова відділ матиме своєю амбіцією подбати про свій прапор чи хоругов.

В цій справі написано саме ці рядки—з тим, щоби місцеві заряди обрадилися і подали по змозі як найскорше вислід своїх помічень чи нарад до відома редакції Бюлетеню, Альвена. скринка почтова ч.252.

ЗВІТИ

Дня 28 лютого, ц.р. відбулися збори БУК-а у Бруно, Саск., на котрих вибрано заряд місцевого відділу БУК-а ч.1. у слідуючім складі:

Голова—Г. Кисіль
Заступник—І. Бунька
Діловий писар—П. Єнджейовський
Скарбовий писар—І. Гнатів
Скарбник—І. Гнатів
Провірники—А. Сірмачевський і Б.Твардий.

Судді—І. Бориско і М. В. Жмуд.

Збори отворив п.Г. Кисіль короткою промовою, в котрій відмітив статут і головні завдання БУК-а. Відтак п.П. Єнджейовський говорив про потребу орґанізації і активних членів БУК-а. Промовляли ще місцеві учителі, п. Василь Соляр і п. М.В. Жмуд про з'їзд в Саскатуні і враження, які звідтам винесли.

II

Дня 12 грудня, 1933 відбулися в Парохіяльнім Домі Просвіти загальні річні збори відділу БУК-а ч.2—в Ланівцях, Саск. Заряд на рік 1934 потверджено в тім самім складі, що був в минулому році. А саме:

Голова—Гр. Шведюк
Заступник—Ів. Войтович
Діловий писар—Василь Войтович
Скарбовий писар—Мих. Лозинський
Скарбник—Петро Лозинський
Провірники—Петр. Корпан і К. Возняк
Судді—Панько Габрух і Ів. Кобринський

Намічено ряд відчитів та підприємств для БУК-а. Майже всі члени виповнили свої вкладки на рік 1934.

III

Головні річні збори відділу ч.7 в Альвені вибрали слідуючий заряд місцевий на рік 1934.

Голова—Никола Цурак
Заступник—Н. Котелко
Діловий писар—Мих. Шемелюк
Скарбовий писар—М. Скакун
Скарбник—Дм. Боднарчук
Провірники—Дм. Щербанюк і Г. Візінський
Судді—Ів. Кінаш і Пилип Заліщук

В скарбі відділу остає готівкою $8.75. Членів всіх є 44. Намічено виклади а прихід з них обернути на бібліотеку БУК-а в Альвені. Обговорено коротко майбутній з'їзд БУК-а, в літі, в Альвені. Рішено вже від тепер вести підготовання.

Жіночий відділ БУК-а ч.22—зложив пять долярів на Бюлетень. Щира падяка для наших активних членкинь!

IV

В неділю, дня 28 січня п.р. відбулися збори БУК-а в Народнім Домі, у Кридор, Саск. Всіх членів і гостий присутних 75.

Пан Гарах і п. Чехніта подали звіт зі з'їзду в Саскатуні—дуже докладно і ясно. Оба стверднли, що нам треба такої орґанізації, щоби молоде покоління брало активну участь в церковнім і національнім житю. В сей спосіб заґородиться діяльність сектантів, котрі змагають перетягати наших дітий на ріжні нові віри. Так молодіж може дійти до бездорожжа а тоді пропадає так для сектантів, як раніше пропала для своєї церкви.

о. Парох Демків дав надзвичайно інтересну промову про добру бібліотеку і нашу католицьку пресу. Окремий реферат виголосив для молоді. Так що всі присутні, так молодші, як і старші, були вдоволені і відходили з тих зборів заохочені до дальшої праці.

Місцевий заряд відділу БУК-а ч.19 вибрано ,як слідує:

Голова—Гр. Гарах
Діловий писар—Мих. Чехніта
Скарбовий писар і скарбник—П. І. Бузікевич.
Провірники—В. Харко і Я. Кулак
Судді—П. Шилюк і Ю. Воробець.

Контест БУК-а На Рік 1934

Минувшого року започатковано систематичний перевід контесту між українцями католиками Саскачевану. особливо для молоді в ріжних ділянках її діяльности та розвою, як спорт, музика, спів, красномовство і український танок. Відбулися місцеві та навіть окружні контести і коли взяти під увагу короткий час підготовлення та ріжні перешкоди, то мусимо признати, що були успішні.

Сего року дальше будемо переводити контести. Тому що центральний заряд має богато справ орґанізаційних, котрі не можна відступити місцевим відділам до виконання, тому переведення, як можливе до виконання, передається не центральному зарядові, щоби його більше не обтяжувати, але місцевим зарядам поодиноких відділів БУК-а. Вони мають ним заопікуватися і перевести його для своєї молоді. І тому кождий відділ БУК-а по змозі як найскорше назначить трох своїх членів як контестовий комітет а вони мають обовязок негайно взятися до праці.

Треба отже відповідно розголосити контест, вибрати час на проби, вибрати місце на контест, назначити суддів контестових, котрі розсудять нагороди підчас контесту—і поробити всі можливі і потрібні старання для контесту. Саму програму треба переводити згідно з вказівками з центра, котрі подаватиме Бюлетень—а при тім треба вишколювати всі потрібні сили, які у вас находяться. Відповідний час на переведення контесту можна піднайти підчас пікніку в літі, або навіть вибрати окремий день, котрий не перешкодить іншим підприємствам в місцевости а тим самим не пошкодить собі.

Попри програму спорту можна в той сам день перевести ріжні ґри, ігравки, ітд. Контест музики, співу, красномовства і танків найкраще надається до переведення на сцені—вечером дня. В такий вечір, коли позволяє час, порадно буде запросити відповідного бесідника БУК-а. Попри програму контесту також хори і аматорські ґуртки повинні зробити контест між собою в представленнях чи співах.

Правила контесту

Контест переводиться в трох степенних, як слідує:

а) в місцевих товариствах і громадах—
б) в округах, де є відділи БУК-а—
в) в центрі провінції Саскачевану.

Лише члени БУК-а можуть в нім брати участь, без обмежень. Кождий українець католик може брати участь в контесті як член контестової групи, по зложенні одноразових 25 ц. Учасники приймуть рішення місцевих, окружних та центральних суддів за кінцеве і невідкличне.

Організація контесту.

Кождий відділ вибирає комітет контестовий з трох осіб.

Громада, котра ще не має в себе відділу БУК-а, а хоче брати участь в контесті, вибирає також комітет контестовий і приготовляє молодь свою до виступу на контесті.

Де є поодинокі юнаки або дівчата, що бажаливби взяти участь в контесті, а не належать ще до жадного з відділів БУК-а, нехай особисто управляються та підготовляють до виступу на контесті, куди їх покличеться—або до округа або до центра провінції.

Комітет старається, щоби своєчасно відбувалися проби, заохочує для них молодь і дає провід в контесті для молоді.

Товариство чи громада повинні подбати про фонди на конти подорожі членів свого товариства чи громади на окружний контест, а коли їх підчас окружного контесту добудуть першу нагороду, повинні запевнити їм подорож і конти на провінціональний контест.

Хори не беруть участи в місцевих контестах, хіба окружних і провінціональнім.

Комітети дбатимуть про точний спис учасників поодиноких контестів а також їхні зобовязання вкладкові—від нечленів БУК-а по 25ц.

По всякі дальші відомости чи роз'яснення треба писати на адресу, як подано нище і не

гаяти часу а невідкладно сейчас творити комітети контестові, так щоби не було ні одної громади, котрої молодь не взялаби участи в контесті.

Слідуючий спис місцевостий в Саскачевані. де є вже відділи БУК-а, вкаже одиницям чи громадам. куди їм найкраще пристати а всі ці місцевости повинні негайно вибрати свій власний контестовий комітет.

1. Бруно.
2. Ланіпці.
3. Борщів.
4. Саскатун.
5. Кадворт.
6. Канора.
7. Альвена.
8. Ростерн.
9. Твей.
10. Арран.
11. Редбері.
12. Норквей.
13. Волверін.
14. Гефорд.
15. Олепа-Бюкенан.
16. Вінніпег.Ман.
17. Вонда-Приймове
18. Гронлід.
19. Кридор.
20. Орлів.

Програма контесту

1. Український танок—

а) поодинокі танцюристи,
б) пари одна, дві або більше пар разом.
Танці включають всі українські танки разом—поодиноко, парами і гуртом.
Замітка: Ритм, жвавість, темп, порядок, убрання та інтерпретація—є важні.

2. Красномовство—

а) учасники понище 16 літ,
б) повище 16 літ.

До а) теми—

1) Без Бога ані до порога, сила молитви.
2) З ким приставш, таким ся станеш.
3) Канада—мій рідний край.
4) Українська мова—моє рідне слово.
5) Католицька церква—моя рідна церква.

До б) теми—

1) Джек Картіє і перші поселенці в Канаді, католики, рік 1534.
2) Рік 1918 в Галичині.
3) Церква українців в Канаді—на основі праці о. П. Божика.
4) БУК, наша організація.
5)Закладаймо відділи БУК-а!

Весідники понище 16 літ говорять 15 хвилин і більше. Тут треба згадати також деклямації, котрі члени контесту можуть підбирати в порузумінні з комітетом з творів наших поетів —уважати однак на зміст, бо не все, що написане навіть найбільшим поетом, є добре.

3. Спів—

а) соля понище 18 літ.
б) повище 18 літ.

Пісні треба вибирати в порузумінні з місцевим комітетом. Можна їх співати в супроводі музики, або без.

в) Хори— управителі добирають і вишколюють виконання пісень.

4. Музика—

а) поодинокі виступи на скрипці, бандурі, мандолині. гітарі, фортепяні, гармоні, саксофоні. кларнеті, флеті. Учасники грають по дві композиції з нот.

б) Давня музика—без нот. Учасники грають давні наші старосвітські наспіви весільні чи сумовиті, на будькотрім з згаданих приладів.

5. Спорт—

а) Скок—з бігом, учасники понище 16 літ і вище.

б) Біг—перегони на віддаль сто метрів ..... хлопці ..... дівчата.
Біг—перегони на віддаль 200 метрів хлопці нище 16 літ; дівчата нище 16 літ.
Біг—перегони на віддаль пів милі хлопці вище 16 літ; дівчата вище 16 літ.
Біг—перегони на віддаль одної милі.
в) Шат пут—мет 16 фунтовим мячем.
г) Піднесення ваги в гору— наперед себе.
д) Акробатичні вправи.
е) Боротьба і так зв. баксінґ. Хто хоче виступити в цих двох точках, нехай зголошення повідомить про це підписаного.

Хто совісно бажає взяти участь в контесті, нехай сейчас береться до підготовки і праці. Шукайте товаришів в околиці, робіть проби, впливайте як найкраще на себе. Учителі поможуть вам а також здібні одиниці, котрих певно найдете в кождій околиці.

Про нагороди у відділі чи громаді або округі подбає відносний відділ, округ чи громада Нагороди на центральнім контесті доручить ГВЗаряд БУК-а.

Слідіть докладно за дальшими завважами в числах Бюлетеню і пишіть на адресу:
Ф. Т. Мамчур, Box 19, Cudworth, Sask.

—§—

ПЛАСТ

Дотепер певно вже почалась праця над організацією пластових роїв. Тим, що поважно взялися до праці і студіюють курси на провідників. з цілого серця бажаю як найкращого успіху. А тим, котрі ще вагаються, чи братися за діло, чи ні—заохочую, щоби сейчас по прочитанню сего начерку написали по курс для провідників або до мене: B. L. Korchinski, Box 9, Holdfast, Sask. or The Camp Chief, 306 Metcalfe St., Ottawa, Ont.

Весна за плечима а з теплотою воздуху та пахучим квітям нам треба рушити в поле з нашими бистрими юнаками. Заки ще зима і холод, при теплій печі маємо нагоду приготовитися, щоби це бурливе юнацтво не завести на наш провід.

Пластова організація, котра розвивається по всіх закутках землі, нам конечна, бо виховує молодь в добрих засадах і в добрім характері. Бо хоч добрі родичі дають своїм дітям добре, характерне виховання, хоч діти навіть під впливом добрих шкіл, то все таки треба памятати, що це "непосидющі юнаки" що живуть в третім житті, поза домом і школою. Це є життя на вулиці, з товаришами. Це сходини денні або тижневі. Ці товариства ми не всилі ні розігнати ні заперечити. Це трете життя дуже часто протиділає добрим впливам дому і школи. Богато дітий стає зіпсутими на все через лихе товариство. Тому мусимо дбати, щоби це позадомашне життя було добре. Пласт якраз примінюється до того третого життя і жажди вганяти гуртом і жити спільно. Пласт якраз організується на тих засадах з добре уложеною ідеольогією, так що можемо бути певні про забезпечення пластової молоді перед зіпсуттям поза домом.

Чи видорогі члени БУК-а, старанно причитали Бюлетень за січень ц.р.? Позвольте мені звернути Вашу увагу на слова їх Ексцеленції Василія, котрі найдете на другій стороні. Наш духовний Вождь не побоявся сказати нам правду, бож працює для Того, котрого царство не є з цего світа. Ми—казав Преосвященний —заломані духово і бездійні....Майже кождого тижня находиться в Канаді кандидат на пшбеницю з українським іменем...." Яка страшна правда! А хто за це несе відповідальність перед суспільністю, як не всі ми разом і кождий зокрема одинцем? Чи ми що коли в нашім житті зробили, щоби таких "кандидатів" не стало? Коли ні, то тепер час. На тій самій стороні Бюлетеню є поради нашого Владики і їх ми повинні виконати.

Нині субота. Я в дома, далеко від своїх, сиджу коло бюрка і пишу тих пару слів а передімною лежить Бюлетень за рік 1933. Старанно я зібрав одно число по другім і зішпив в одну книжку. Читаю і знова перечитую сторінки цеї дорогої для мене книги бо не лише це перпорядний матеріял для прояву нашого позитивного життя в Канаді, але також історія змагання нашого народу в Канаді до кращої будучности. Задоволення та порив наповняють душу на думку, як гарно розвивається католицька акція між нами! Як в зеркалі тут бачу геройське змагання та посвяту всіх членів БУК-а, щоби очистити наш нарід від злидднів, хабаза та намулу, які нанесли між нас сектанство і матеріялізм.

Загал членів БУК-а під проводом Владики це дійсне лицарство Христа, сповнене любовю до Спасителя, що почало акцію проти сатани та його слуг. Переняте ідеалом Христа жертвенно та самопосвятно пробиває шлях до правди, по котрім повинні прийти майбутні наші покоління в Канаді, опромінені кращою будучністю. Так повинні ми всі помогти в тій праці, без сумнівів і вагань, бо наш вождь це вождь Церкви і його старшини—наш ідеал Бог—і тому ми нічого ані нікого не боїмося, бо з нами Бог.

Будучи між чужими і маючи нагоду приглянутися блище суспільному життю різних народів, бачу свій нарід, наче великана, що лежить приголомшений до землі, обкиданий грязею безвіря і низької моралі, розпарцяний сектанством, прибитий демагогією—лежить в цій грязі та бруді і ледви дише. Та коли гляну на нову працю, яку веде наше Брацтво, бачу як той великан зачинає рухатися, протирає очі, віддихає а його серце зачинає рівно битися. БУК запустив в його жили свіжу кров. Він встане на ноги, бо ми зачали добу відродження через БУК.

Але горе нам коли ми будемо лишеприглядатися цьому змаганню великана. Маємо провід лицарський і горе нам, коли з опущеною головою вічного лінивства відступимо від повзятої праці та не подамо рук до дальших трудів. Наш обовязок вимагає, щоби ми узброїлися в нашу духову зброю, котрою є молитва, святі Тайни, добрі діла, любов ближнього ітд. З енергійною активністю в рядах БУК-а ми повинні звернутися на всі сторони, де лише живе наш нарід. Ми обовязані почати безперервну акцію—як гідна армія Христа—на всіх фронтах.

На одну з наших позицій, що дуже дорога. напосілися слуги сатани і нона в сильній небезпеці. Цею позицією, це наша молодь. Це наші хлопці і дівчата. Сатана задумав знищити нашу силу в самім жерелі—бо яка радість буде для старших лицарів після довгої борби. коли не буде кому лишити своїх здобутків.?

Щоби цю позицію закріпити і оборонити. нам потрібні добровольці. котрі в повсідневній боротьбі будуть готові приняти за заплату тяжку працю, насміхи слабодухів і різні прикрости. Борба ця не скінчиться за день, тиждень або рік. Але буде тревати до кінця їхнього життя. Дорога борця терниста, але вона є задоволенням

лицаря, бо лицар живе борбою.

Ми, звичайні члени БУК-а маємо упрощену задачу. Повинні виконати прикази наших вождів, бо в тім суть нашої праці. Так підготовимо також ми прийдешнім поколінням нове краще життя і кращу долю.

"Ватажок сичачих кобр"

Б. Л. Корчинський.

НА ПРОВЕСНІ.

А весна несе вістку он яку:
Пять стрільців піде та на відпустку,
та на відпустку великодную,
йа Гнущльщину вольну, вольную.
Йде на відпустку Гриць з Заблудова,
Гнат із Дори йде, Юра з Чудова—
і Петро з Ланів, весельчак, брехун—
а останній з них, наш старий вістун.
Іде пять стрільців та до своїх сіл.
О, Ісусе наш, що за радість там:
—Вже приїхав мій, голуб сизокрих,
вітпустку йому дав пан сотник сам.
А в неділеньку великодную,
як зірниці лиш гасли втомлено—
народ в церковцю йшов Господнюю.
Йшов розсмішно, йшов розмолено.
Йшли у храм стрільці гордо долами.
Як прийшли у храм,
то молилися, то клонилися.
А цікавий люд приглядавсь стрільцям....
І хвалилась Настя любчиком:
—Має він багнет із тризубчиком.
Має шапочку мазепиночку,
він лізьме мене та за жіночку....
А показано слово папотця:
Помолімося та за упокой
кождого стрільця, що впав як герой!
На коліна впав народ у сльозах:
—Вічна память тим, що в полях, в боях
на долах, на горах,
на полі, на морі
і в повітрянім просторі
в боротьбі, в тяжку годину,
життя оддали за Україну.
І всі в сльозах, усі поклонно:
—Прийми їх Боже на своє лоно!
За труд, за бій, за люті рани
дай вічний мир, о Христе пане!
І пісня, пісня до небес:
—Христос воскрес! Христос воскрес!
Пасха та була люба, чарівна,
святкувала Русь перший раз вільна.

О. Бабій.

З поеми "Гнущльський курінь."

ІДЕОЛЬОҐІЧНА ЧАСТЬ

Молитва, до св. Арх. Михаїла.

Преславний вожде небесних сил, святий Архангеле Михаїле, помагай нам в борбі проти "начальства і властий, проти правителів тьми сього віка, проти небесних духів злоби" (ЄФ.6. 12)! Споможи нас твою силою, котрих Бог сотворив на свій образ і подобу і викупив високою ціною з тиранства сатани.

Свята Церква почитає тебе, як свого заступника. І наш український нарід славить тебе, як свого помічника і покровителя. Тобі Бог повірив відкуплені душі, щоби зберегти їх для вічної щасливости. Тому моли Господа мира, щоби підклонив сатану під ноги наші і відібрав йому всяку власть, шкодити святій Твоїй Церкві та держати дальше на увязи полонені душі. Занеси перед престол Найвищого всі наші молитви, щоби Його милосердя засіяло над нами! Побідним боєм наступай на потвору, старого змія, котрий є сатаною, звяжи його та скинь у безвісти глибин, щоби більше ніколи не зводив народу.—(Об. 20.3).

Церкво Моя!

о. Ст. Семчук.

Крізь всі мряки життя, тягарі буднів і розпалені божевіллям очі нічних хижаків—світить мені зорею незмерклою, найкращою зі всіх зір в безконечній далені моєї душі—Церква моя! Скільки разів вели її на розпяття і замість цвітів, каміння та виття кидали на її поранені груди! Як тяжко кровавиться Церква моя на дорозі мого народу бездольного і несе свій хрест терпями овитий вже сотки літ! І нема нікого, хто піднявби той хрест від неї—від Церкви. Матері моєї—а Голгофта того шляху що дня близько майорить у відділі і так далеко ховається в завоях невідомого, коли сонце лучі кладе на спочинок. А моя Церква—Життя моє і Надія—несе свій хрест, овитий терням а на ньому кожда колючка гріхом тяжким народу мого, і з кождого пливе кров, пливе кров....Сотками і сотками літ.

Теплотою свого віддиху Церква моя огрівала нарід мій у хвилях морозів лютих, коли ворог напирав буревієм і сніговією метав, щоби її життя убити. Кровю живила дітей народу мого у всіх важких і великих починах їх, на силу, здоровля і побіду—кровю Улюбленця свого. Христа. І Божа кров переміняла наше нужденне "я" в героїв велитнів, в непобідимі полки, в геройські лави здобувців і поборників зла, а силу мав і жив нею нарід мій з рук Церкви—Матері Нашої найдорощої! Як гірко відплачували Її вороги! Як тяжко ранили руки ці ніжні і хрустально чисті чорні уста відступників та юдиних продавців! І як гірко плакала Матір моя, Церква свята, над гробом тих душ пропащих!Як гірко плаче вона по нинішний день а зойк її болю роздається по всіх закутках нашого життя і на кождій доріжці її кроваві сліди—бо всюди шукає своїх заблудших, пропавших дітий. Чи не чуєте стону Матері Церкви? Чи не бачите її світлої одежі на овиді своїх душ, що манить любовою та прощенням? Діти заблудші, діти пропавші, Церква Матір кличе до Вас, просить, лебедить: Верніть до мене! Чому ви оставили мене? **Чому ви покинули мене—чому висміваєте мене—чому розпинаєте мене?**

Чи не я молилася над вашою голівкою, ще як ви немовлятем ясними очками гляділи на стіни моїх церков—чи не я співала вам колискові пісні і благословила ваші юнацькі та дівоцькі літа—діти мої?! Я молила Бога о ваше щастя, добро, долю красну, здоровля і успіх—я молила ранком і вечером а навіть тихим шелестом нічним я зітхала до Бога і вдивлялася в небо та молила вам добра золотими хрестами моїх високих заміром бань. Наче квочка я збирала вас на дикій прерії і жостокій, вчила молитви і рідної пісні—вчила любови і прощення—вчила милосердя і співпомочі та золотими нитками ласки ткала одежу вашу духову. Діти мої—які бідні ви тепер, які опущені, де ваша любов? Де ваше милосердя і поміч? На моїм лиці струмки від сліз а мої очі наче жерело несплаканого жалю. Моє серце щоденно в тисяч разів рветься з болю і конає, та ще більше розбільне жде на нові удари з ваших рук відступних. Моя одежа скровавлена кровю моїх оборонців, що в моїй обороні поклали своє життя у моїх стін. Як я ридала і ридаю щоденно над трупом народної любови та єдности! Чиж вам діти мої відступні—гріб миліщий від життя? Чиж має нарід мій вмерти—на віки пропасти від страшної язви незгоди і відступства? Діти мої, верніться до мене!....Так кличе Матір моя—Церква свята і голос той співом душі моєї, зойком мого сумління, піснею моїх днів. Церков моя—я все Тобі віддам, все моє життя і сили мої, і талан і всю працю днів моїх. Ти надія мого життя і вічности моєї! Ти ралість моя і щастя! Церково моя—Ти царівна моїх дум високих і замислів великих—я живу думкою про Тебе і для Тебе тільки. Нема мені щастя ні радости поза Тобою—все для Тебе, бо Ти Христова, вічна, незборна, найкраща Матір моя і Царівна—Церква моя!

Активізм Юнаків в Рядах БУК-а

Вол. Хоботюк. учитель в Дана, Саск.

Наш нарід виказує слабість в одній точці. А саме небогато є нашої молоді, котра застановляється над життевими питаннями народу. Мале число, дуже мале, застановляється над тим, що дасть згодом успіхи в житю і як до них приготовитися, що буде служити для добробуту нашого народу і як стати поважним горожанином Канади.

Будучність народу залежить від молоді, від підростаючих поколінь. А нашим одним з головних гріхів є байдужність, легковажність. Пишеться: Якщо наш український нарід вийде з гробу гріха, то напевно вийде з гробу неволі! А молодь легко може оберегти себе від гріха —а именно тим ладом:

1. Треба плекати товариськість—через чесноти віри, пошани і любови—до вітчини, традиції і всього найдорощого.

2. Треба плекати ідейність—точно, солідно і витревало.

3. Треба закладати літературні кружки—для плекання літератури, історії, переводження дебат та ігор.

4. Треба вести контести—у красномовстві, співі і музиці, танках, драмі і спорті.

В наших рядах те все можемо зробити. Найголовнішим завданням кождого народу буде плекати віру, любов і моральність. Наколи який нарід тих засад не сповняє, стає трупом, масою без засад. Тому наша організація стремить до освідомлення молоді в тім напрямі, що найважнішою засадою життя є любов і пошана Христа, бо вона веде до всіх важних здобутків життя. А знова богато з авторитетних людий доказує раз враз, що неморальність доводить до напастий і ворожні та всіх лих світа.

Мусимо шанувати все, що нам дороге. Наколи не пошануємо нашої вітчини і традиції, а тим самим себе, то і нас ніхто не пошанує.

Богато разів українці неохотно признаються, що вони українці. Часто це діється тому, що не знають ні своєї мови, ні традиції, ні історії, літератури і культури і так поволі але певно привикають до думки, що українці є найгіршим народом. Але коли обзнакомимося з культурою нашого народу, тоді легко переконуємося, що воно не так і тоді гордо признаємося, хто ми. Тому нашій молоді в тім напрямі треба дати відповідне виховання.

Літературні кружки і сходини мають важ-

ний вплив на одиниць— а так вимагає наш статут. Мусимо подбати, щоби в кождій околиці була одиниця відповідно обзнакомлена з такою працею і почала її. А тоді молодь певно зацікавиться і стане до народної праці зі захопленням. Такий кружок повинен запросити важніших бесідників і сам прямувати власними силами все дальше і дальше, а ніколи не спочивать. В тім кружку ми скоро звикнемо до товариського життя ,бо сходяться там одиниці з тим самим товариським почуттям і напрямом. Кождий заінтересується чимсь серіозним, і обзнайомиться з богатьоми річами, котрих раніше не знав і так їх полюбить, що стануть йому надбанням на ціле життя. Так виробиться наша молодь не лише на добрих горожан Канади але також на вірних синів старої вітчини, України.

Є люди, що зовсім збайдужніли а думають тільки про гроші і в тім їх ціле життя. Але наше життя має много сторін. Одною з них це наше відношення до ближніх у справах віри, моралі, культури, ітд. Щоби вірно сповнити всї свої обовязки, мусимо належати до відповідних орґанізацій, котрі нам в тім поможуть. І тому не кажім, що мені не треба належати ані записуватися до БУК-а, бо я є, був і буду католиком. Старші повинні дітям своїм показувати правдиву стежу життя своїм приміром, навчити їх думати про важні справи життя, бо три-четвертих виховання залежить в початках від родичів. Памятаймо всі на свої обовязки а тоді молоде покоління зростатиме на похвалу і честь.

Наша молодь загалом є доброю, охочою, цікавою і завзятою. але часто буває тяжко почати діло орґанізації. Сей обовязок спадає на всїх, що мають стичність з молоддю—отже на священників і учителів та других одиниць, які обзнакомлені з того рода працею. Коли піддамо охоти до праці, то вона певно не змарнується. Нашим обовязком є дістати у свою околицю доброго учителя українця—католика. Є дуже богато місць для наших учителів—але чи вони якраз будуть учителювати у вашій околиці, залежить від вас.

Берімся до праці всі разом, як один. Тоді покажемо силу єдности. З нами стануть числитися всі. Не дивімся на ворогів, що кирпнять, розбивають і посміхаються. Лишім їх і не займаймося ними. Ми знаємо засаду "В єдности сила." Так поборемо всі перешкоди та трудности, які би вони не були і хто їх не поклавби на нашім шляху.

Хай Бог дасть нам силу в праці!

Дещо Про Виховання Дітий.

Дм. Сиакун, хлібороб з Альвени, Саск.

Важна і потрібна се наука для родичів, як мають виховати своїх дітий. Однак не буду широко розводитися над сею наукою, але розкажу кілька важніших уваг, які треба памятати при вихованню.

Наколи дитина маленька і вже розуміе а до того плаксива, і робиться дуже забагливою і прикрою і чогонебудь плаче—а родичі тоді розпадаються над дитиною, беруть на руки вище себе, аж до образа, то певно дитина захоче образа. Родичі здіймуть образ і дають дитині як забавку. А чи на довго дитина вдоволена тим? За пару мінут вона захоче другого образа або щось інше таке подібне. Тому не дуже падькайтеся над дитиною, коли вона плаче. Постарайтеся заспокоїти її кількома спокійними словами. Дитина мусить послухати і так змалку дитина навчиться послуху і дисциплїни. А се є головним услівям виховання. Дитина мусить зрозуміти і признати, що є річи, які вона може робити. а є такі, яких робити не повинна—і тому не повинні родичі давати дитині за богато волі, бо коли перебереться мірка, тоді ту волю відбирати є трудом.

Слово батька-матері повинно бути для дитини законом, якого безкарно легковажити не можна. Коли родичі приказують, дитина повинна сейчас виконати, чи це її до вподоби, чи ні. Коли так виховуються діти і добре тримаєтся їх в руках,тоді діти не будуть як то кажуть "старшим по головах ходити" а будуть числитися зі старшими. Так з одного боку треба бути строгим, а з другого вирозумілим, справедливим і товариським. Строго треба заказувати що але—тоді дитина сама буде питатися, чи можна щось—і згодиться з тим, що ви її відповісте.

Треба рівнож памятати, що діточий вік має свої вимоги і годі вимагати від дітий, щоби вони поводилися, як старі. Але все треба над ними мати контролю і не позволити на злу роботу або на легковаження вашого приказу.

Не можна однак легковажити дітий. Ви, діти, слухайте своїх родичів—а ви родичі, не ображайте своїх дітий. Дайте їм, що їм належиться. що їм потрібне, що їх вік вимагає—покажіть. що любите своїх дітий, що ви вирозумілі —а тоді діти не будуть перед вами критися з нічим і скажуть вам все, і порадяться і похваляться перед вами. Загалом поводіться так з дітьми, як ви хотілиби, щоби старші поводилися з вами, колиби ви няні були дітьми. Приказ ваш повинен бути короткий, зрозумілий і рішучий. Не повинно ніяк виглядати , що ніби ви приказуєте, але не зовсім. Кара не повинна бути завелика а завсігди повинна бути розумна. Не треба карати дитини, коли вона зробила але нехотячи, або через помилку. Тут можна лише напімнути, щоби більше уважала в даввої провини ніколи не треба згадувати.

Ніколи не треба ганьбити або кричати на дітий цілими днями або годинами. Таке доводить до того, що вкінці дитина думає, що сама провина того крику не варта, і зачинає від тоді дивитися на вас легковажно або із погордою. А коли вже ганите свою дитину, то робіть се найспокійніше і коротко.

У вихованню треба дітям звернути увагу на прогріхи других дітий і пояснити, що так робити не повинні. Хлопцям треба пояснити про кирнику і піянство та справити їх, щоби перед родичами не курили. Дівчатам треба вияснити, як повинні шанувати свій убір і шанувати свою мову—а не вживати жуку і пітучних смаровил.

Дітям треба все пригадувати, хто вони і якої народности та які народні обовязки є перед ними. Треба також мати для них добрі книжки і уважати, щоби їх читали. Книжки допоможуть їм знайти те, чого родичі самі не всіли дати.

Іще одну важну справу хочу тут порушити. Нехай наші батьки і матері самі вчать своїх дітий читати і писати по українськи. В деяких публичних школах невільно вчити в іншій мові, крім англійської—а там знова, де вільно, не все є наш учитель, який хоче наших дітий по нашому вчити. Отже обовязок вивчення українського письма, паде на родичів. Навчити дитину читати і писати не є так тяжко. щоби письменні родичі не могли того сповнити. Ще заки дитина піде до публичної школи, треба її вчити по своему, отже можна навіть від пять літ. Часом буває таке щастя, що дитина вичучиться по своему читати і писати ще заки має пять літ.

Пригадую тут, як жиди вчать своїх малих дітий, часто від четвертого року життя. А в місті жидівські діти кождого дня поза наукою в публичній школі, ходять також до жидівських приватних шкіл, де вчаться по жидівськи.

Заки дитина піде до публичної школи, треба постаратися для неї о буквар і зачати вчити. Але при тім треба памятати, щоби не перетяжати дитини наукою, не квапитися і не бажати, щоби за тиждень дитина знала всю азбуку. Се часто не можливе і часто шкідливе для дитини.

Вчити треба поволі, по трошки, але постійно. Найперше подбати, щоби добре поняла дитина самозвуки. А коли вже їх знає, то ще треба їх повтарати якийсь час, питаючи вперед і взад а також виривками і вишукуючи згадані букви також на інших сторінках.

Наколи дитина зачинає ходити до школи а ви бажаєте мати з неї потіху, мусите подати руку школі і що школа зборонє, ви позволяти не можете. Добра школа поручає тільки те що добре і чесне, а заказує, що гидке і не добре. Коли учитель поручить дітям якусь справу, нехай виконають. Школі не треба противитися в усім, що відноситься до поведення дітий і тому родичі повинні підпомогати згідно школу так словом як і ділом. Про школу і учителя треба виражатися все поважно, як цего вимагає ціль і значіння школи. Коли чуєте личну нехіть а навіть оправданий жаль до учителя, не оказуйте того перед вашими дітьми. Не ходіть тут о учителя, як особу—але о тяжку працю та її наслідки. Коли якийсь розпорядок учителя чи школи уважаєте за невідповідні, повідоміть про те учителя або управителя школи. Заміток тих однак ніколи не робіть підчас случайної стрічи —наприм. на гостинці, але все у школі. Довгі часи учитель в очах деяких родичів є ворогом і строгим гнобителем. Внаслідок того неодна матір виступає проти праці учителя і з немудрої любови до своїх дітий будить в них нехіть і відразу до школи. Шкода з сего велика. Миж повинні все і всюди поступати разом зі школою у суспільній праці—в одній з найважніших праць для збудовання характеру і розвинення розуму дітий. Памятайте, що ви і школа це найбільші приятелі ваших дітий і разом відвічальні за їх будучність. З тої причини родина і школа, родичі і учителі є силою конечности і з природи призначені до спільного і згідливого співділання.

Наколи ваша дитина успішно покінчить народну школу, старайтеся посилати її до вищої школи. Звичайно наші родичі посилають дитину до найблищого містечка, бо, як кажуть все туди їздять і все матимуть нагоду здибати свою дитину там, поговорити з нею, ітд. Але коли так зробите то побачите, що дитина все більше і більше домагається від вас гроший на всякі істотні і неістотні потреби. Там ваша дитина має вільний час і ніхто за нею не наглядає, куди вона ходить і за чим. Учитель не має коли ходити за вашою дитиною і глядіти, де вона, бо він має свою працю. І так часто ваша дитина перебуде до півночи в пулрумі а коли ви прийдете, бачите, що вона чогось змарніла. А коли ви

розпитуєте, що бракує, тоді почуєте, що слабий і дай —каже— тату пять долярів, а я піду до лікаря . А тої правди, чого він змарнів, він вам не скаже. Він може не мав часу зайдати на вечеру, бо вже товариш говорив, щоби в дома не барився довго і так він ані задачі вечером дома не робив, ані нічого мудрого не мав часу прочитати, а пішов голодний і десь коло дванацятої доперва чеколяду гриз в якогось чайнаменa тай так спав до сніданку. І так зачинає він ходити до тих кляс. Ходить до одної два або і три роки а потім кидає. І тому ви батьки і матері, як хочете своїх дітий виховати на добрих людий, то давайте до своєї рідної школи в Йорктон, Саск., до колегії св. Йосифа. Там виховають ваших дітий відповідно і гідно, так душевно як фізично. Виховають там вашу дитину релігійно, по католицьки, під уважним оком учителя, що є невідступним батьком і приятелем дітвори. Колегія се наче дім родинний а учителі і студенти се велика духова родина. Слова вчать а приміри потягають. Спільне життя студентів разом в каплиці, разом в класі, разом при столі і в полі, дасть як найкраще виховання гарної і гармонійної вдачі. Хлопець доброї волі приходить до колегії як необроблений матеріял а в колегії вишколюють його ум і скріпляють волю до праці. Такий молодець набуває відповідне і потрібне знання а що найважніше виходить звідтам як правдивий християнський джентелмен. У тім співжитю кується і ріабиться вдача молодця а сталится його воля і облагороднюється його душа, серце і поведення. Так відкривається йому шлях до людських душ. Бо джентелмен се той, який нікому не наносить ніколи кривди ані неприємностий. Католицький джентелмен придержується своїх католицьких засад але шанує також погляди інших людий. І так праця його вінчається успіхом, в якім стані він не працювавби. Так пошу старших і молодших запамятати ці слова, а вони певно придадуться.

Всім нашим читачам Бюлетеню бажаю всего найкращого в Христі.

Що Думають Про Нашу Церкву Найвищі Українські Установи Наукові і Просвітні?

До Славного Ректорату гр. кат. Духовної Семінарії у Львові.

В день 150 річниці істнування гр. кат. Духовної Семінарії у Львові Ректорат Українського Високо Педагогічного Інституту в Празі засилає свій щирий привіт старій нашій школі, **що на протязі півтора століття була справжнім нашим огнищем просвіти та жерелом духової сили рідного народу,** не звертаючи з тернистого шляху свого призначення в найтяжчі часи свого істнування.

Ректорат просить приняти його найщирійші побажання, щоб і надалі ця стара наша школа з повним успіхом як найкраще та при більш сприятливих умовинах продовжувала виконувати свою культурно-релігійну місію відповідно до сучасних вимог нашого національного життя.

в.о. Ректора, Проректор, проф. Л. Білецький.
Прага, дня 6-XI, 1933.

Українська Господарська Академія в Чехословацькій Республиці.

Світлому Ректоратові Греко-католицької Духовної Семінарії, у Львові.

З великою втіхою дозволяю собі в імени Української Господарської Академії в Подебрадах. та від себе персонально вітати Світлий Ректорат Духовної Семінарії з нагоди 150-ліття істнування Семінарії—ювілею **визначної півторавікової праці для духового піднесення нашого народу** і бажаю дальшої плідної праці.

Свято Семінарії святкуємо і ми—тут, на чужині, як наше спільне національно-культурне свято.

Ректорат Академії, проф. Іваницький.
Подебради, 4-XI,1933.

3

До Високого Ректорату Греко-католицької Духовної Семінарії, у Львові.

Український Науковий Інститут в Берліні щиро витає Хвальну Семінарію з нагоди так поважного ювілею і бажає їй і надалі непохитно стояти на сторожі української культури. **Визначне місце Семінарії в нашім національнім відродженні** служить найкращою запорукою її дальшої успішної діяльности в майбутньому.

З глибокою пошаною Мірчук,
директор Інституту.
Берлін, 3-XI. 1933.

4

Наукове Товариство ім. Шевченка. Львів, дня 1 листопада. 1933.

До Всесвітлішого Ректорату Гр. кат. Семінарії у Львові.

Півтора століття була і є Гр. кат. Духовна Семінарія тим огнищем, з якого ішли та йдуть на цілу Галицьку Україну та далеко поза її межі лучі духового та культурного українського життя. З її муріа вийшло відродження українського духа та української національної думки, вона була першою святинею української науки, мистецтва та пісні. І зрождістю вона нині може гляділи на свою довгу історію, у якій записалися золотими буквами і галицька Трійця і учасники першого українського галицького з'їзду ученого і цілі ради великих богословів, учених, політиків, економістів і мистців. Тому нині Наукове Товариство ім. Шевченка, що **веде далі ту культурно-наукову роботу, під яку клали колись перші основи питомці** славної **Гр. кат. Семінарії,** витає заслужену нашу інституцію з сердечним побажанням, щоби вона і далі, серед найтяжчих хвиль нашого народного життя, сповняла свою велику місію для добра українського народу, для успішного розвитку його духа та культури.

За Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові.

др. В. Левицький	др. Р. Цегельський
голова	секретар

5

Товариство Просвіти у Львові.

До Всесвітлішого Ректорату гр. кат. Духовної Семінарії у Львові.

З нагоди 150-ліття істнування та праці гр. католицької Духовної Семінарії у Львові, яка цього довгого часу **виховала цілі кадри перенятого найвищими церковними і національними ідеалами духовенства, що ті ідеали несло в найдальші закутни рідного краю, що видало з поміж себе найкращих мужів на полі відродження і борців за права й долю рідного народу.** Товариство "Просвіта" складає свій щирий привіт та побажання, щоби греко-католицька Духовна Семінарія як духовий світильник і далі горіла животворним світлом на славу Богові та на щастя українському народові всіх рідних земель.

За Головний Виділ Товариства "Просвіта" у Львові.

др. Іван Брик	Мих. Таранько
голова	секретар

6

До Всесвітлішого Ректорату гр. кат. Духовної Семінарії у Львові.

Стопятьдесять літ істнування г. кат. Духовної Семінарії, це час закріплення гр.кат. Церкви та її засад серед українського народу, та одночасно це час розцвіту й дозрівання українського народу до тієї міри, що в **1918** році він був здібний пірватись на великий чин.

Не було ділянки в розвитку українського народу, в якій золотою нитною не блестіліби труд і посвята гр. кат. Духовенства, виховaного і підготованого на життєву дорогу гр. кат. Духовною Семінарією у Львові. І в ділянці виховання молодих поколінь, яку український нарід вложив на рідну школу, займають **визначне і почесне місце** світлі виховники і достойні учні львівської гр. кат. Духовної Семінарії. **Без видатної помочі, без великого труду українського духовенства**— булаби "Рідна Школа" позбавлена в народі інтелєґентного проводу і **напевно не дійшлаби до тих успіхів,** які вона може виявити в сьогоднішну хвилину.

Величаючи 150-ліття істнування цієї преславної установи,можемо сміло з відрадою ствердити, **що вихованки гр.кат. Духовної Семінарії, це не роздільна краща частина українського народу, це сподвижники його змагань і ідеалів.** Бажаємо щиро, щоби таке відношення тревало все, щоби ідеї, вирощувані серед мурів гр.кат. Духовної Семінарії у Львові, западали в душі не тільки безпосередніх молодих слухачів, але й вирастали в кість і кров українського народу на всіх просторах.

Нехай живе і крішпае установа, що витворює природних провідників народу—нехай живуть її вихованки і захистники.

У Львові, 1 листопада, 1933.

Головна Управа Рідної Школи.

о. Олекса Базюк	др. Мирон Коновалець
зает. голови	секретар

7

Його Маґніфіценція, о.др. Йосиф Сліпий, Ректор гр. кат. Богословської Академії у Львові.

У великі роковини 150-літнього істнування Гр. кат. Духовної Семінарії у Львові Дирекція Товариства взаїмних відносин на життя "Карпатія" має честь переслати на руки Вашої Маґніфіценції горячі побажання якнайкращого розвитку цієї непоборимої твердині віри й нації.

Хай вічно бе **це святе жерело, з якого взяло свій початок відродження галицької України,** хай ростить і крішпть сили майбутніх провідників і борців за права Церкви і Нації—хай світло, розпалене перед 150 роками, світить і могутніє та освічує шлях до Правди і Волі.

"Карпатія"

Я. Колтунюк. др. Гижа

А що думають чолові громадяни?

Краків, 4-XI, 1933.

Маґніфіценціє!

Щиро дякую за ласкаву память про мене. Радби я бути учасником такого радісного і світлого свята в історії нашої культури, але з Кракова до Львова не близько, а викладів також не можу опускати.

Одно мені лишається, а саме подумати над

заслугами Інституції, якої провід скочився в руках Вашої Магніфіценції і віддати отсим безперечно **величезним заслугам** мій низький поклін, що отсим і роблю.

Не можу собі уявити, де ми нині були би і як виглядалаби наша народна справа, колиби протягом останньої сотні літ не розвивала своєї спасенної діяльности гр.кат. Духовна Семінарія у Львові.

З неї то вийшли тисячі наших священиків. культурно-просвітних діячів і провідників народу. Згадую тільки імена Маркіяна Шашкевича, Устіяновича, Трещаківського, Танячкевича, Стефановича і богато-богато других.

В її мурах розгорювався вогонь нашої національної свідомости, з тих мурів птахами білими вилітали ідеї нові, ті мури (честь їм за це!) не вбивали почуття і розуміння йевмірущої сили життя.

Коли це пишу, хороводом довгим пересуваються перед мої очі постаті тих наших незабутніх церковних Достойників і тих Провідників Духовної Семінарії,що мов керманичі добрі провели ті щасливо по бурливих століттях постаті аж до Найдостойнішого Нашого Архипастиря Андрея і до Вашої Магніфіценції включно. І всім їм з глибин душі кличу: честь і слава!

Та ще одно не можу я нині забути, а саме, що в мурах гр. кат. Духовної Семінарії у Львові вчився мій покійний батько Сильвестер і мій незабутній дід Михайло Глібовицький, а також батьків брат Микола і брат моєї мами Омеляна— про численних свояків і не згадуючи.

Це вже така нотка, що нинішнє наше національно-культурне свято перетворює в мойй душі у якісь поминки родинні і тим сильніше звязує мене з мурами при вул. Коперника ч.36 і нинішними зборами в тих мурах.

Я дійсно духом з вами!

Богдан Лепкий.

▮

Всесвітлійший Отче Ректоре!

Не могучи особисто взяти участь у великім торжестві з приводу 150-ліття істнування гр.кат. Духовної Семінарії у Львові, пересилаю оцею дорогою мій щирий привіт:

"Vigeat, vegeat et magis magisque crescat, floreat hoc clarissimum Seminarium".

Краків, 4-XI, 1933.

др. Іван Зілинський, проф. університету, бувший питомець г. кат. Дух. Сем. у Львові в роках 1900-01.

А що думають про православну Церкву?

Про це пише Акт. Гірський в "Ділі", ч. 299, з 12-XI, 1933, так:

"Дозволено панахиди по гетьмані Мазепі— а в церквах 29 серпня ст. ст. **продовжують співати** стихирі за урочистим богослуженням про **"вторaго Юду," "треклятаго отступника Мазепу."**

"Дано благословенство Товариству ім. Петра Могили—і ніякого значіння його голосові не надається. Нарешті—нагадує митр. Денис—призначено епископа українця і йому, як відомо з "Воскреснаго Чтенія" (1932, ч.27, стр. 431) і з дійсности—**не дано ніяких прав**, навіть права відвідувати сільські парохії, так що цей епископ не має і тої компетенції, що перший-ліпший повітовий протоєрей або декан.

"І богато іншого зроблено для українців— нагадує цілій православній церкві в Польщі митр. Денис. О, так зроблено. **Парохії засипують російською літературою та російськими часописами.** Всі значніші **церковні становища обсаджено росіянами** і тільки деякі—українцями тицу "буряковоґо міністра." **Духовну консисторію перетворено в російську станицю для матеріяльного визискування української релігійности** та для ідейного керівництва церковною русифікацією. Хібаж це не богато?!"

—Так пише **православний** волиняк—українець.

Для пояснення, що це таке "буряковий міністер" подаємо, що мається на думці бувшого петлюрівського міністра УНР Відибіду-Руденка, котрий прийнявши духовні свячення став православним духовним і на почаївській нараді назвав українську мову "буряковою мовою"—і незгідною до вищого вжитя.

Мусимо Відмамонізуватися!

о. Роберт Медер.

Ніхто не може служити двом панам! Так написане у св. Письмі. Так воно є, але є такі часи, котрі надзвичайно спирають служенню двом панам. Це перехідні часи між полосою світля і темряви, в котрих впростають мішанці. Люди нібисяк-нібитак. В такім переходовім часі, здається, живемо тепер.

Неможливість служити двом панам підчеркує Христос головно відносно до релігії і захланности. Не можемо Богу служити і мамоні. Не можемо любити Церкви і гроша. Не можемо рівночасно бути християнами і матеріялістами! Мусите вибирати. Або одно, або друге.

В наших часах можна говорити певно про мамонізацію християн. Як Боже заведення католицизм по всі часи стоїть без тіни упадку. Навіть в часах занепаду. Також відносно гроша. Я вірю в одну святу Церкву. Але коли католицизм все має чисті руки, то не те саме можна сказати все про католицький загал, або точніше про католицьких мужчин. В нинішних часах між загалом католиків лучаються многі скандали, що до неба навіть кличуть, котрих корінь є в мамоністичній службі двом панам. Так далеко, що можна навіть говорити про загально поширену поцесть мамонізації серед католицького народу.

Мамоністична пошесть католицького загалу в переоцінці гроша.

Лучається не лише господарча інфляція і дефляція, переоцінка і недоцінення гроша, які ведуть до руїни. Лучається також моральна переоцінка гроша. І тим саме грішить капіталізм. Капіталізм не каже тільки так як і католицька мораль, що гроші і капітал є конечні. Гроші є кровю в організмі народнього господарства. Господарче життя без гроша або грошевих вартостий є так само неможливе. як тілесне життя без крови. Це є само зрозумілим. Оттака теза це ще не капіталізм. Гріх капіталізму лежить в переоцінці гроша. В тім, що в грошах бачить найвище. З гроший роблять свого рода божескість, котрій все проче повинно служити. Мамонізм! Ідолопоклонство!

Оце саме переціновання гроша сильно поширене в католицьких кругах. І то під двояким оглядом. По перше, надто велику вагу приписувано акції, щоби по своїй стороні мати як найбільше грошовитих людий. По друге, купецький чинник в католицьких підприємствах висувано все наперед. До засаді—Перше гроші, друге гроші, трете гроші. . .

Первісне християнство і благовіствування (голошення благовістя) не поминали богатіїв, бо вони бажали,щоби всі прийшли до пізнання правди і стали спасенними. Але не в тім полягав знак месіянства, а радше в голошенні благовістя убогим. А коли бесіда про Божі діла. то Церква все дивилася на гроші як на побічний орудник, по засаді—Шукайте перше царства Божого і правди його, а все проче доложиться вам. Отже в католицькім ділянні першими є Божа воля і Боже благословення. Другим чинником є молитва. Третим власне зусилля а доперва четвертим гроші. В цій черзі святі основували свої діла. Отже в католицькім ділянні кождий чинник повинен прияти належне йому місце. Вслід за тим гроші повинні бути на кінці.

Мамоністична пошесть католицького загалу в чині і способі набування гроша.

Головним жерелом, коли вже не одиноким жерелом власности, є праця. На хліб треба заробити в поті чола. Праця може бути матеріяльна або духова. Робітник умовий є також робітник в повнім значінню того слова. Він навіть є більше робітником, як робітник ручний—бо чоловік є більше духом, як тілом. Але в зарібку повинна лежати праця під якоюбудь формою. Отже до правильного, по Божій волі, зарібку, належить певна витрата сил, чесний труд. Чим більша та витрата сил, умова чи тілесна, тим більшим повинен природно бути зарібок. Ознакою нездорового мамоністичного наставлення є бажання нетрудового приходу через використування господарчого положення при помочі спекуляції, щоби навскоро стати богатим. Християни не спекулюють. Християни працюють.

Другою прикметою мамоністичного здобування гроша є безскрупулятність. Кожде підприємство, кождий вибір товару, кожда продаж і кождий винайм як також кожда позичка мають також свою моральну сторону, як це безперервно підчеркує Церква, а особливо папа Пій X, в письмі "Якоюсь особливою", **Singulari quadam.** Господарче ділання мусить погоджуватися з природним і християнським законом. Воно повинно бути обичайне. А щоби таким було, під жадним оглядом не може нарушувати оправданих уложень душі, Церкви і загалу. Мамоніст однак все думає по купецьки. Все розважає тільки зі становища зиску. Проти слів Христа: Який хосен чоловікові, коли цілий світ здобуде, а душу свою втратить—кладе матеріялістичне правило: Який хосен чоловікові. коли здобуде ціле небо, а втратить дещо зі свого майна.

Вкінці мамонізм є ненаситений. Зажерливий, як каже папська енцикліка "Нових річий" **Rerum novarum,** коли говорить про лихву. Що хочете, кидайте захланній потворі у пащу, а вона ніколи не скаже вам—досить! Вона все хоче більше. Все горлає за новим зарібком, все за більшим майном. Звідси походить непомірне нагромадження капіталу, котре папа Лев XIII і Пій XI називають головною причиною світової господарчої скрути. Ота ненажерливість, котра особливо помітна у виробництві, є недугою, є горячкою народного організму. Впродовж сто років, за володіння господарчого лібералізму гляділи на цю появу, як на ознаку народного здоровля. А тепер чим раз ясніше всім, що господарча горячка певно доведе до

смерти новочасну суспільність. То це не є честю для Церкви, а радше нечестю, коли католики стали жертвою цієї мамоністичної ненажерливости.

Мамоністична пошесть загалу католиків в уживанню гроша.

Коли гроші наче кров кружляють в господарчім тілі, їхнім завданням є тоді служити до розбудови культури. Для Церкви, держави і суспільности. В тім велика заслуга св. Отця Пія XI, що в письмі "Сорокового року" Quadragesimo anno доказав оце суспільне завдання власности, як її істотну ціху. Коли соціяліст Прудон перед сто літами сказав, що власність це злодійство, то тим висказав не лише суспільну брехню але також пригадав господарчому лібералізмови одну велику правду.

Тому що чоловік є не лише приватною особою але також членом суспільности, власність мусить бути також не лише справою приватною але також справою суспільною. Господарчий лібералізм заперечував суспільний характер власности і так вкрав у суспільности це, що було її. Соціялізм заперечував приватний характер власности, і тому сповнив подібний вчинок злодійства на особистости. як перед тим зробив те саме лібералізм на суспільности.

Католицизм по приміру Христа стоїть між двома розбійниками в питанні о власність—між лібералізмом і соціялізмом. Перед соціялізмом пригадує на право і конечність приватної власности—але з такою самою рішучістю пригадує мамоністичному лібералізмові на обовязки власности супроти суспільности. А це є обовязки проти релігійної суспільности, Церкви—і супроти громадянської суспільности, держави. Католицький мамоніст, що відтягається від тих обовязків супроти Церкви і народу, під оглядом приватним є чоловіком чести, але під оглядом суспільним на його чолі виднів каїнове клеймо злодійства. А це клеймо є тим більшим, чим більше його майно і чим більша його скупість.

Ніхто не може служити двом панам. Не можна служити Богу і мамоні. Отже коли хочемо бути справжніми християнами, мусимо рішучо поборювати всю мамоністичну пошесть католицького народу. Мусимо радикально відмамонізувати католицький загал. Так в пониманню гроша, як набуванню і вживанню. Чого ми не схочемо добровільно зробити в дусі евангелії, це насильно вчинить комунізм. Большевизм є Божим бичем а цей бич призначено на це, щоби ним опамятати матеріялістів поодоноко і матеріялістичні народи загально та пригадати їм вимовно. що Богу і мамоні служити не можна.

Ненажерливий лихвар...

Католицький тижневник в Ню Йорку "The Commonwealth" пише як слідує:

Коли нині довжник, скажім—точно,платить свої відсотки 6%, то віритель після 16 літ дістане свої гроші назад, але довжник буде дальше винен повну суму. А коли віритель не зужив тої суми, тільки її скапіталізував, то по 16 літах друга повна сума "працює" для него, так що по 32 літах він має вже почвірну суму, як визичив перед 32 літами. Коли перечислити це на початковий капітал, який він визичив і з котрого вийшло це помноження, то він побирає вже 24%, відсотків! Але найчастіше виходить так що довжник їзза якихось там причин не в силі платити більше понад відсотки. Віритель полишає йому суму позички а він по 16 літах (що часто лучається при позичках на доми або на землю) платить вже подвійні відсотки від первісної суми, по 32 літах 24%....Відсотки у висоті 6% уходять нині за невисокі. При 8% капітал подвоюється вже по 12 літах—почворюється по 24 літах—а стає у восьмеро більшим по 36 літах. Чиж булаби це несправедливість, колиби так тепер по приміру старозавітного ювілейного року, обезцінено позички на половину вартости? Треба тільки ясно представити собі справу: Коли акер рілі коштує сто доларів і при тяжкій праці принесе 25 бушлів пшениці —по доляру за бушель—то капіталіст возьме з того титулом відсотків 8% одну трету врожаю—або одну четверту при 6%—шеста частина врожаю піде на прямі податки, друга шеста на непрямі а дальше шеста частина піде (а може й більше) на поправу машин і погній. Но, а рільник з родиною також хоче жити. Отже яким чином може він платити також первісний позичений капітал?!

БОГ Є ТВОРЦЕМ ІСТОРІЇ.

Більше довіря, більше сильної віри—мої любі брати і приятелі в Христі? Не глядіть так понуро і так журливо в будучність!

Не журіться про се, що завтра станеться!

Якаж ціль того всего? Одинока і вічна, а це прославлення Бога! Все проче усувається перед цею одною, великою, святою цілею.

Не журіться, коли тут чи там щось вам не подобається в політиці і не відповідає. Не попадайте в зневіру!

Майте троха більше довіря до ваших священиків і епископів! Слухайте їх! Тоді вони стануть силою, з котрою живе Бог!

Не думайте про хвилину. Думайте дальше,вище і по Божому!

ДОПИСИ

"Боже дякую Тобі, що я не такий, як прочі люди—рабівники, несправедливі, чужоложники, або як і сей митар. Пощу двічи в тиждень, десятину даю з усего, що маю..." (Лук. 18, 11-12)

Так молився фарисей і як каже Христос відійшов у свій дім менше оправданий від митаря.

Фарисеї не перевелися по нинішний день. Старозавітні видали Христа Пилатові і підмовили нарід, щоби випросив розбійника Варраву а Христа сказав розпяти. Вони ще в дорозі на Голгофту плювали на Христа та кидали камінням а навіть під хрестом не замкнули своїх уст лукавих, бо ще і там хулили. А був однак також час коли самі вони ті фарисеї, хотіли Христа проголосити царем—в наді маєних посад і "передного сидження" між народом. По душі однак були поганами, так як другі.

Приходять ці думки, коли читаєте напасти на Церкву нашу, що несе свій мученичий хрест в Канаді від дня прибуття першого священика до Канади. о. Нестора Дмитрова в році 1897. Від тоді по нинішний день вие фарисейська товпа і плює на містичне тіло Христа, каміння несе у скорчених кулаках і....у скорченій ненависту та жовчю душі. Несе ненависть та кирию, вже довгі літа та розеднує наш нарід, щоби скорпе розбитий та знесилений ненавистю вигинув на прерії і сліду по нім не стало.

Ненависть і кирия зроджені духом злим —від него залежні і йому підвладні, на загибіль всего добра і долі українського народу в Канаді.

Запінені у своїх одиних замірах всіми ворогами українського народу, а срібняки готові по всіх боках, куди обернуться. .Та не бачуть непритомними очима мотозів, котрі рівночасно зі срібняками дає ворог і ликує, на думку про остаточний кінець. Бо все що живе в Канаді, живе тільки і виключно з промінів Церкви нашої святої—навіть найтяжчі вороги, так як тінь живе тільки від світла—і не будь світла того. не булоби і тіней. Не хоче однак тінь мрачна знати рації свого істнування і творить найпогапшпу зі всіх поганих історій—історію затроювання душі здорової народу, розкладу та чужолоства з брехнею. Бастардом буде розвал цілого життя та божевільний регіт заморожений в роздертих переляком очах відступників, коли доведеться їм виконати останній акт по приміру юди.

І так гадиною підлізає у всі ділянки нашого життя стремління до розбиття нашого народу, байдужність до всього святого і світлого нашого народу, знїкчемніння поведення супроти ближнього свого, заник людських почувань—а. родиться звір страшний дикий, розмотаний ненавистю і дикою злобою в людській подобі, котрий не будинки а душу свою безсмертну запвсує—і то сатані!

Така робота колодою стоїть перед нашим народом в Канаді і робить першу прислугу большевицькій ячейці, бо ширить духовий большевизм, котрий послідовно мусить оформитися в большевизм організації. Так підкопується віру в Бога взагалі а в чесність свого ближнього з окрема, во імя вшаченої народної праці посилається доноси на своїх ближніх до чужих, одирається українське імя з честі і поваги, підожується до процесів і вишщується грошево темних а бідних і так людий—і це є робота платних агентів—сатани!

Можна натискати болячки наші і кричати при тім, давайте люди гроші на фонди, бо болить—між темняками. Та не поведеться така праця чи пак робота між свідомими людьми! Шкаловати сумління народу і беалично домагатися довгі літа тільки гроша і гроша, бо це так звана народна робота—отворює очі навіть найтемнішому і він мусить прозріти! Надходить кінець кирині! Надходить кінець платних агентів сатани! Надходить кінець фарисейства! І відійде воно у свою заповітрену могилу осуджене—неоправдане, з клейном юди і його срібняковими фондами!

Член БУК-а.

2

Весною 1933 року Пароxіяльний гурток Аматорський Альвеарі дістав власного управителя хору. . Н. Шугота. Робота літом ішла красно і гурток відграв ряд представлень. В такій спосіб много підсилено товариське життя в парохії і підмножено морально будову власного дому Просвіти побіч церкви. З приходом в осені п. П. Заболотного праця пішла досить скорим темпом. Нині гурток числить понад 50 членів. Має власну, покищо неповну гардеробу. Зроблено підготовку до відкриття власної бібліотеки. Від осени гурток відграв "На перші гулі"—"Герої слави" П. Заболотного, драму на 4 дії з часів визвольної борби—Листопадовий концерт—Вечірок св. о. Николая—"Ой, не ходи Грицю." Всі виставп стягнули поважне число глядачів з околиці і перейшли вміло та гарно. Велику вагу кладе кружок на добру підготовку кожного представлення. Всі глядачі згодяться певно з тим. що аматорам належить як найщиріше признання за любов свого і мистецьке виконання на сцені. В підготовці гуртка є такі

представлення—в неділю 18 марта вечірок в честь Т. Шевченка з діточим виступом в картині "Тарас пастушок."—В неділю 25 марта представлення о. Луцика: Мати—в 4 діях. Дня 9 квітня у світлий Понеділок представлення "Хижак" А. Л. Суходольського, драма у 5 діях "Степовий гість."

Підготовляється нова сценерія.

Подібно підготовляється представлення на найбутній з'їзд окружний БУК-а "Українці мученики"..

Як бачимо акція ведеться—і то добра. Отже вперед до праці всюди, де молоде серце і охоче до праці!

Мих. Шемелюк.

3

Пані наші зі Саскатуну, котрі богато помагали у з'їздах БУК-а так працею ума, як рук, а надівсе щирим серцем, рішили весь дохід зі з'їзду передати на цілі БУК-а. І так зробили —під проводом пані К. Войтович. Всего приходу чистого остало їм—$13.46 і це передано. як вище. Належить щира подяка рукам трудящим і душам щирим за всю жертвенність труду і праці та світлу посвяту!

Сусід.

4

Дороге Брацтво БУК-а!

Як член Брацтва Українців-Католиків Канади хочу представити день 4 лютого, ц.р. Того дня ми мали відправу Служби Божої а по відправі свячення води. Проповідь того дня була о блудним сині. Священик говорив лагідно і навіть наші найбільші вороги слухали уважно та роздумували. А ті вороги, то большевики. По свяченню води, був ще катехізм для дітий. По відправі всі присутні пішли до Народного Дому побіч церкви, де жіноче товариство приготовило перекуску. Голова Народного Дому п. Н.Сарчук сказав кілька вступних слів і почався виклад Отця про знання, орієтацію і так, та про нашу орґанізацію БУК. Представлено ціль нашої орґанізації та завізвано, щоби вписуватися у члени. Відспіванням національних гимнів закінчено це пополудне а потім ще в церкві була відправа вечірні. Другого дня священик відвідав хати наших парохіян з йорданським благословенням і молитвою—а парохіяни складали жертви на сироти. Тим священиком був в нас о. Семчук з Альвени.

Здоровлю всіх членів БУК-а і бажаю Божого благословенства для всіх.

Василь Стецюк. Твей, Саск.

5

Збори БУК-а в Саскатуні скликано на день 4 лютого ц.р. Ми бажали сходини наші мати дещо скорше, та годі було, бо коли в неділю в церкві богослужения, то парохіяльний дім згодом занятий на якесь підприємство. В ті знова неділлі, коли не було богослужения ми вправді могли скликати збори БУК-а, та якось без присутности о. Пароха несладно було се починати. І так догідний час ми підібрали аж на 4 лютого.

Збори отворив п. М. Ковбель, голова нашого відділу, в присутности біля півтора сотки присутних і завізвав, щоби вписувалися в члени та виповнювали свої вкладки. Опісля попросив на першого бесідника О. Пароха.

Отець Сулятицький змалював наш релігійний занепад і прикро було слухати. Та було правдиве а настрій прикрий не тревав, бо темні краски почали змінятн свій кольорит і на понурому тлі нашого релігійного занепаду появилася світла картина нашого молодого БУК-а. Слідуючим бесідником був п. Н. Шеремета, котрий висказав свої враження, як перед 12 літами працював соломяну стріху рідну та рідного батька. І переказав, як батько наказав йому берегти свою віру і не забувати свою народність. Богато доводилося переживати йому ріжних злиднів на сій новій землі. Але береже вітцівський заповіт а гидиться тими всіми, що відпали від своєї віри і народности. Він гидиться тими, які вносять заколот в наш нарід і запевнює, що доложить усіх зусиль, щоби те хабаззя, яке ворог засіяв між наш нарід, чимскорше вирвати. До сеї праці надається саме наша орґанізація, БУК. Тому взиває всіх присутних, щоби стали в ряди сеї орґанізації. Бесідника нагороджено оплесками.

Слідуючим бесідником був п. Сарчук з Вакав. Він порівнував нашу орґанізацію з іншими релігійними орґанізаціями других народів та вказував, скільки хісна принесли ці орґанізації для свого народу. Кращої орґанізації як наш БУК він прямо не годен собі уявити. Тільки орґанізація, яка дорожить хрестом, може бути хосенна і тревала. Він вірить, що в найблищій будучности наше товариство поширться на цілій ширині Канади.

Останним бесідником був п. Павло Матвійчук. Він сказав, що живемо в тяжких часах. Щойно ми пережили світову війну а тепер знова непевне, чи не буде війни. Та кромі сеї війни фізичної, ведеться безперестанно борба моральна поміж добром а злом. А в тій моральній боротьбі побідить той, хто буде боротись по стороні Христа. І наша орґанізація БУК не буде звільнена від сеї борби і нам її не минути. Та ми не лякаймося, бо хто з Христом, тому ніяке зло не приключиться. Хоч много доведеться перетерпіти і покласти зусиль та побіда по нашій стороні певна.

На кінці вибрано комітет безробітних. до якого увійшли панове: Йосиф Мельник, Степан Войтович і Михайло Ковбель.

Пилип Савула. діловий писар БУК-а.

6

Дня 28 січня ц.р. тринацять хвилин по годині третій сполудня відбувся виклад БУК-а в Гр. кат. Домі в Альвені-місті. Председателем був п. Й. Яблонський а п. Ст. Романко писарем. Першим бесідником був місцевий учитель п. Ф. Мазуркевич. Він доводив, що нам українцям католикам конечно потрібна є орґанізація а такою саме орґанізацією є наш БУК, заснований спільними силами духовних і світських членів нашої суспільности. Наша орґанізація робить позитивну роботу а не кричить не критикує ні не зачіпає других—хіба що її зачіплять, тоді належно боронитьсн і відбиває напасти. В нашій орґанізації потрібно тільки добрих членів, бо половн всюди досить. Ми хочемо чистого зерна.

Про обовязки наших членів і поодиноких відділів говорив п. Дм. Кобринський, хлібороб з Абердін. Наша орґанізація на нікого не накидається, бо таким робом ширитьсн тільки хаос. Ми ведемо працю позитивну. Досі основано 22 відділи а три секції провінціональні. Що місяця видаємо Бюлетень. Так ми маємо добрі овочі з нашої праці і тільки таких овочів нам треба. По наших школах хочемо мати своїх учителів і тому кожда наша свідома українська католицька громада повинна подбати про такого самого учителя для своєї школи.

Слідуючим бесідником був п. Й. Топущак, учитель зі школи Ланівці. Він говорив про наші культурно освітні змагання.

Людий було поверх сто. Деякі з присутних дуже живо щось записували. Коли отворено запити. сказано, щоби питали до річи і мудро. Ми на нікого не накидаємося і просимо так само поводитися з нами. Бо коли хтось зілля викидає на свого сусіда поле, то потім те зілля перейде також на його лан. Ми ідем вперед і робимо свою роботу—це наша тактика. Мя самі стараймося виконувати як можемо найліпше власні обовязки. Отже також виконувати свої культурні обовязки і вчити дітий рідної мови, але без домішки чужих слів. Що рідне того перевертати не треба. Подібно ми повинні учити дітвору рідної історії і давати по змозі до вищих шкіл, навіть до чужинних на студії і так ми увійдемо в умові звязки з чільними одиницями інших народів, котрі на практиці і в добрім світлі спізнають нас та оцінять.

Ми видаємо Бюлетень, котрий містить вповні позитивний матеріял, котрий знова підносить нас на дусі і заохочує до праці. 6 інші письма, котрі нас тільки понижають і висьміюють—нас самих за наші таки гроші. А коли такі погані письма дістануться між чужинців то попсодять нам більше, як програна битва. І колись наші потомки будуть паленіти від сорому що їхні батьки читали і платили за таку негідь. Ми ведемо працю від основ і стараємося забезпечити наше життя в Канаді на кождім полі. Тому змагаємо також до основання власного музею, в котрім зберемо памятки наші культурні і збережемо для будучих поколінь.

Слідували потім запити, але неясні і нічим незамітні.

Ст. Романко.

* * * *

Доборолась Україна до самого краю:
гірше ляха свої діти її розпинають.
Замість пива—праведную кров із ребер точуть,
просвітитя, кажуть, хочуть материнські очі...

Т. Шевченко.

ФАНАТИЗМ ДІЛА.

Етимольогічно від латинського слова fanum значить святиня—а дальше той, що перейметься нею наскрізь, що вірний безоглядно і відданий справі своєї святині і віри.

Льогічно значіння слова набирає окремого забарвлення. Серед млявих, охлялих буденщину днів, де все однакове і до обімління одноманітне—треба ріжниць. Саме життя домагається контрастів. Проти застою—діла, котре своєю появою наче екразит розірве очи задрімані, ліниві, байдужливі і заспані. Таке діло творимо ми. І щоби воно стало у всю велич звершеним, сповненим і досконало тревалим, мусимо перенятися ділом нашим. Справа наша, це справа нашої душі, нашого внутрішнього "я"—його цілости, його зусиль і змагань. Значить, душа переймається справою наскрізь і стає всецілo віддана ділу.

Тоді не бачить противників ані противностий, хочби вони стоваговими колодами лежали на кождім закруті долі. Вона бачить тільки ціль і шлях до неї.

Тоді не чує голосу— ані вітня ані попсптів —сторінних провокаторів. Але чує голос справи, поклик діла—навіть з глибин душі, що порушив уст.

Тоді не подасться ані перед ніким, ані перед нічим—не знає, що це боязнь, чи страх, чи вагання—не знає ані сумніву ані хитання. Тоді не може бути відкладання ані отягання—не має місця вижидання і колодження думки в кайдани безчинности. Тоді є тільки діло і шлях до него—акція—все ясний і веселий. Діяльність находить тисячі і тисячі невидних доріг, котрих другі не помічають, ані не бачать. Наше відчуття тоді сильніше за других зір і слух. Ми духом пробиваємо безмеж часу і простору. І вони для нас никнуть. Ми не знаємо меж. Час і простір існує для обмежених—для творців, фанатиків діла, існує тільки акція безперервна.

Задивлені у свою ціль, напружені вагою справи, всі мускули, жили і нерви переняті бажанням та твореннам діла—такими є ми. Розум стає тоді як сталь. Твердий і ясний. На ньому нема плям від ржі сумніву ані розмякчення хитливих балачок. Він невгнутий в пізнанню істини своєї справи і чистий від багнищ сумніву та непевности. Він ясний як сонце, бо не темнить його ніяке хитання ані тінь перепони. Він понад ними сяє і освічує шлях, як сонце. Згинули тіни—шлях діла перед нами—як очі матері, добрий і ласкавий. А воля тоді як діямант. Збирає лучі чистого розуму, відбиває, степенує і променіє в округ. Такаж невзрушно тверда. Перекроїть всякий металь і лишить на нім свій слід. А все переняте одною жагою—чину. Одним бажанням—діла. Все спрямоване одною волею, одним світлом розуму. Все огріте духом ідеї великим, просвітлене порывом вічно молодих душ творчих — робить наші ряди, новітніх здобувців, непоборними. Тіло може лягти на камінним шляху, але дух так далеко пробив світлом будучність, так її осяяв і з'ясняв, що тисячі підуть вказаним шляхом і здобудуть та сповнять ще несповнене. Наш дух непоборний і невмируший. Убє ворог тіло одного чи другого бойовика в наших рядах—та не убє духа, не убє ідеї великої, не убє творчости, акції, діла. Творяться нові лави борців. Несуть вогонь порыву в найдальші закутини і в позабуті душі. Будять, збирають, ведуть—до діла! Твориться новий тип українця католика—активіста—фанатика діла—велита думки, волі і чину. Настає час здобувців, побідників.

Вперед!

—§—

СВЯТО БОЖОЇ ПОБІДИ.

Христос воскрес!

Він побідив смерть. Він поборов усіх ворогів—явних і тайних—фарисеїв і садукеїв, торговців думки і діла народу.

Коли здавалося, що правда погребана раз на все—коли слуга архієрея вдарив Христа в лице, а опричники і озвіріла товпа плювала в лице, а опричники і озвіріла товпа плювала в на зболілу голову а тяжкий крест на поранені плечі—і повели серед виття та насміхів збиранини народу на голгофту, тоді дійсно надія, коли говорити і думати по людськи, завмерла в серцях апостолів. Вони розбіглися, страха ради юдейська—і оставили свого Божого учителя—а навіть деякі його виреклися. А коли на Голгофті піднято три хрести—то на середнім з них в болях і страстях безмірних конав Син Божий, а з ним правда, справедливість і любов. І стало темно на світі. Мусіла земля трястися а болю і викидати тіла померших, наче в розпуці—мусіли вставати з гробів мерці, бо не могли лежати тіла спокійно, а сонце ховатись в завоях темряви. Мусіли лискавки дерти небозвід, бо біль перейшов межі звичайного. Такий страшний і незвичайний став біль при смерти Сина Божого, Ісуса Христа! І мусіла тоді роздертися занавіса в храмі єрусалимськім—бо сила терпінь стала невиносимою, бо міра фарисейства сповнилася, бо була найстрашніша хвиля від початку світа—по кінець, бо Старий Завіт кінчився. Лише друга хвиля буде її подібною. Коли буде кінчитися цей світ і прийде Христос знова на цю землю, але у славі, на другий страшний суд.

А коли Христос в неділю на добвітках воскрес, то з Ним воскресли правда, справедливість і любов. Воскресла надія, воскресло життя! Бо життя без надії, як темний гріб. Христос побідив усіх ворогів, усе лицемірство, фарисейство, садукеїв і суддів. Осуджений осудив своїх суддів. Поганьблений прославив свою смерть. Відкинений приняв відкинених. Отворив широкі двері Божого милосердя—для всіх, навіть для своїх убійників і навчав нас прощати та молитися за ворогів.

Нехай нині не дивують нас осуди фарисеїв на Церкву нашу. Несе вона Божий крест, часто оплювана і побита, що дня іде дорогою на Голгофту—до побіди! Що дня здається паде у страшних судорогах болю і регочуть фарисеї та прибічна товпа. Але хоч вона привалена каменем надгробним людської злоби та видумок дикіх і брехні— то що неділі стає воскреша, нова, свята, прославлена—а з нею правда, справедливість, любов, милосердя, прощення. По взору Христа, котрого вона тілом благодатним, таїнственним і містичним. Ангел правди Божої відкидає камінь брехні фарисейської і розбігаються перелякані опричники, що берегли гробу Церкви нашої святої, щоби вже не вставала. А вона встає! Вона живе! Вона побіджає з Христом усіх ворогів!

Воскресення Христа, не воскресення Церкви. Навертаються розбіглі вірні, сльозами жалю і змивають бруд і зради а найтяжчі вороги часто стають найвірнішими для Христа і Його Церкви—воскресають до нового життя в Христі.

В дорозі до Дамаску почув Савло голос Христа: Савле, Савле, чого ти мене переслідуєш? І навернувся. З ката став дитиною Божою. І життя віддав за Христа і за Церкву. Голос Христа щоденно кличе до тисячів новітних Савлів: Чого мене переслідуєш?....чого переслідуєш мою Церкву, моїх священників, моїх вірних? І многі з многих навертаються. Зі Савлів стають Павлами, що душу віддають для Христа. Ціле своє життя і труд. Воскресають до нового життя в Христі.

Христос приходить і до наших душ. Стукає. Та часто гріх ослінив внутрішнього чоловіка. Він осліп духово. Не бачить ні не чує Христа. Аж ласка Божа у святій сповіди отвирає його душу на приняття Христа—аж святе Причастя живить душу хлібом небесним—щоби не вмер той, хто буде його їсти. Оживає чоловік—воскресає з Христом до нового життя благодати. Радости і щастя. Тут і у вічности.

Христос панує. Христос побіджає. Це свято Великої Неділі, свято побіди, над емертю, злом і ворогами Бога та душ безсмертних—є святом Церкви Христової, матері наших душ—і святом наверненних Павлів—є святом воскресшої через сповідь душі. Святом радости, побіди, надії і спасення!

Тому переняті свідомістю тих істин глибоких, переконані наскрізь про правду воскресення побіди над злом—освячені в ласці Божій, воскресним серцем і чистими устами обнімім брат брата—простім урази, обиди та кривди—поєднаймося духом ідейного братерства і сестрінства в Христі і здоровім себе не лише словами, а радше серце до серця і врадости чистій скажім: Христос воскрес! Воістину воскрес!

ЩО Я БАЧУ.

Виростає молодий, стрункий і сильний. Тілом але не душею. З родинного дому виніс всілякі балачки про все, часто негідні і недостойні назви родичів. Сказані по пяному і з нерозуму. А згодом стрінув таких вчених, на прерії, що висміювали його віру, котру знав тільки з рідких відправ у церкві і то поверховно. Висміяли його віру, церкву, папу, єпископа і священика. І церква в його очах перестала від тоді бути церквою, священик священиком. Тайни тайнами, святе святим—втратив дрібку тої віри, здебільша обрядової, котру це задержав. Він заломався духово. Початок зроблений ще в родинному домі а довершений отим злодієм духовим, котрий оконечно обікрав його з віри, а тим самим з чести, сумління, стиду і основ будучого життя. Вже не сповідався. До церкви ще ходив але радше на смішки, як на молитву. Все в душі вже йому вільно. Нікого не боїться. Стає розумна товарина.

І кривиться душа що раз більше. Нема охоти до праці, хоч сила є. Потребує гроша. Заробити не хоче і тяжко. Батько не дає, бо сам не має. За вкрадену шпинцю в батька купує самохід, а радше дає першу рату. Вечерами їздить. З ким і куди, один Бог знає. Вертає над ранок, спить пізно в день. А чутки йдуть недобрі. Там окрадено, там зрабовано, там нападено. Аж одного дня приловлюють його—на рабунку. І перший акт трагедії звершений. Перед ним криміналь і засуд. І життя, як ніч. Плач, просьби, розкаяння—та воротя не має. І окрадений колись духово, стає тепер окрадений на все—з молодости, сил, здоровля, і добрих надій.

Чи є поворот? Є! Через ласку Божу, щиру поправу. Тисячі тих блудних синів, але як мало, як мало навертається! І ангели Божі плачуть ніч і день....

2

Побираються. Молоді, здорові, сильні і радісні. В коханні бажають найти щастя. Але лукавий дух спішає. Вчить діяти проти природи. Нащо їм дітий?....

І зачинаються дні подружої розпусти—проти природної—аж одного дня природа жостоко мститься за поганьблення. Вона йде в лічницю, він витрачується до останнього. Її ріжуть на лікарському столі і по многих днях болю конає в муках. Він витрачений до нитки, іде чорний з болю за домовиною і несе бремя страшної кари на дальше життя. А душі ненароджених

дітий гурмою літають над її могилою і виклинають матір, що не дала їм життя—виклинають батька, що не дав їм побачити денне світло.

Чи треба більшої кари?

ЛІТЕРАТУРА.

Рудіярд Кіплінг

Навернення МекГагина.

Ідь без бича, ідь без острог.
Та прийде той день,
жахливих вимог—
коли лошак пізнасть, як болить той бич, як тиснуть вудила і як колють остроги стремен.

—З життєвих перегонів.

Так поправді то це не казка. Це радше розправа і я тому є незвичайно гордий. Писати розправу це для мене празник.

Кождий чоловік має право на свої релігійні переконання. Але жаден чоловік, тим більше молодик, не має права ці свої переконання вливати другому до горла. Правительство раз по разу посилає метких людей. Але Мек Гагин був найметкійший зі всіх, яких вислано за довгі часи. Він був проворний, світло проворний, тільки його проворність йшла блудною стежкою. Замість навчатися туземного життя, він прочитав кілька книжок, що написав чоловік названий Комт, так мені бодай здається, і чоловік названий Спенсер і професор Кліфорд. (Ці книжки ви найдете в бібліотеці) Вони розправляють про внутрішне людей з точки погляду тих, що не мають жолудка. Не було заказу їх читати для него. Але мама була його за те протрипала. Вони сферментували в його голові і він прийшов до Індії з розводненою релігією у і понад свою працю. Це не було щось богато з віри. Це тільки доказувало, що чоловік не має душі і що нема Бога ані загробного життя а ви повинні чи радше муєте якось пробиватися в життю ради людськости.

Одним з менших правил того визнання було, що більше грішним було послухати, чим дати якийсь приказ. Бодай, так звичайно говорив Мек Гагин; але я міркую, що він але прочитав свій буквар.

Ні слова не маю сказати проти його віри. Вона повстала в місті, де нема більше нічого крім машин і асфальту і будинків—а все окутане в мглу. Природно отже, що чоловік вирослий з тою думкою, будьто понад него нема нічо більшого і що Головний заряд Робіт все виконує. Але в цій країні, де ви бачите дійсну людськість—сиру, бруватну, голу людськість—а нічо не перепоне виду між него а блестючим небозводом і під ногами зужиту тверду землю толчите, таке поняття якось само заникає а більшість людий приходить природно до простіших теорій. Життя в Індії надто коротке, щоби вистало на доказування, будьто нікого нема на чолі всіх справ. Просто з тої причини. Відпоручник є над помічником, комішенер над відпоручником, воєвода над комішенером а віцекороль над всіми чотирма, котрий у свою чергу є під розказами Державного Писаря, що відвічальний перед королевою. Колиби королева не була відвічальна перед своїм Творцем—колиби не було Творця, перед котрим вона має бути відвічальна—то цілий систем нашої адміністрації є злий. А це очевидна неправда. В дома людям можна вибачати. Вони вищані своїми дорученнями і надуваються інтелєктуально (умово). А коли возьмете на вправи напханого коня, то він вирівається і кидається через ямки, аж не може побачити гудзів. Але ямки стають ті самі. В Індії люди не мають часу напихатися. Підсоння і праця не позволяють кидати словами, як камінням.

Колиби Мек Гагин задержав свою віру для себе зі всіми великими буквами і кінцівками на ізм, ніхто бувби цим не журився. Але його праділи по обох боках океану були веслянськими проповідниками і цей нахил до проповідування перейшов в його ум. Він бажав бачити в клюбі. щоби кождий також зрозумів, що не має душі, бо надто ще молодий—але з того не виходить, що його предки були недорозвинені. А чи другий світ істнує, чи ні—то кождий все таки бажає читати свою часопись в цім світі.

—Але не о це ходить, не о це ходить—звичайно говорив тоді Авреліян. Тоді мужчини кидали в него подушниками і казали, що він може собі їти в яке небудь місце, в котре вірить. Назвали його "блястодермом," бо він говорив, що звідкись походить від родини того імени ще з передісторичних часів—і так договорами та наємніками змагали защіткати його в клюбі, бо став для всіх там правдивим нещастям, крім сего що ставав ще образливим супроти старших мужчин. Його начальник, котрий працював на границі вже тоді, коли Авреліян ще перевертався в пеленках, сказав йому, що як на мудрого хлопця то Авреліян був справдішним великим ідіотом. А треба вам знати що колиб він був пильнував своєї праці, то в кількох роках міг би осягнути становище в Секретаряті. Він саме був з того типу людий, котрі там належать—цілий, голова, без тіла і сотка теорій. Ані одна душа не займалася душею Мек Гагина. Він міг мати

дві, або жадної, або навіть чужу. Його завданням було слухати приказів і закопатися у своїх записках, замість того, щоби клюб засипувати своїми ізмами.

Працював блискучо. Але жадного приказу не міг прийняти без того, щоби не змагав до його поправи. Це було випливом його віри. Вона робила надто відвічальним і надто богато липала до їх честилюбивости. Часом ви можете їхати на старім коні без вудил, але ніколи на лошаку. Мек Гагин приписував своїм справам більше значіння як який небудь муцина в його віці. Йому видавалося, що присуд у справі яка розсуджувала пятьдесять рупій—а обі сторони закривоприсягені по самі ґлотки; що той присуд причинявся до зросту людськости. Під кождим зглядом він працював за богато і журився та клопотався ізза відмов, які одержував а також промовляв про свою сміпну віру, коли лише вийшов з уряду, як лікар уважав своїм обовязком полімнути його, що того забогато. Ніхто не може трудитися вісімнацять аннів в одній рупі у червні, щоби потім не терпіти. Але Мек Гагин дальше був напханий умово і гордий зі себе та своїх здібностий та не хотів уважати на жадні перестороги. Постійно працював девять годин денно.

—Дуже гарно,—сказав лікар—ви певно впадете, бо ви надто розмахані, над спроможність вашого видержання. Мек Гагин був малим очайдухом.

Одного дня прийшов упадок. І то так драматично, наче замовлений на прикрашення розправи.

Було саме перед дощами. Ми сиділи на веранді а воздух був наче мертвий, горячий, густий. Ми гляділи і молилися, щоби чорносині хмари спустилися на землю і принесли нам охолоду. Дуже а дуже далеко чулося тихий шелест, що був відгомоном далекої зливи на ріці. Один з мужчин почув це, став з крісла, послухав і сказав, зовсім природно: Дякувати Богу!

Тоді блястодерм обернувся на своїм місці і сказав:—Що? Впевняю вас, що це зовсім природний наслідок природних причин. Це атмосферичне явище найпростішого ладу. Отже чому дякувати вам істоті, котра ніколи не істнувала, котра є тільки видумкою.

—Блястодерм!—Захрипів чоловік в найблищім кріслі—Затихни і подай мені часопись. Ми вже все знаємо про твої видумки.—Блястодерм підступив до стола, взяв часопись і підскочив, начеби його що вжалило. Тоді подав часопись.

—Отже як я сказав,—почав дальше поволі і з видими зусиллям — зовсім природних причин, зовсім природних причин. Думаю....

—Гей, блястодерм, ви подали мені не ту часопись....

Вітер почав змітати порох в маленькі лійки а підкидати верховіття дерев і нагинати чубп. Але ніхто вже не глядів на зближаючий дощ. Ми всі гляділи на блястодерма, котрий встав з крісла і боровся зі своєю бесідою. Потім сказав, що раз то поволіше:

—Зовсім зрозуміле— словник— червоний дуб — відраза — причина — задержуючи — Флящина —одинокий....

—Блястодерм упився—сказав один. Але блястодерм не був пяний. Він глядів на нас дивним способом і почав порушати руками у півсвітлі, саме тоді коли хмари спустилися зовсім низько. Потім—зі зойком:

—Що це є?—Я не можу—задержати—задержане—торг—темно—

Та його слова задавилися замерзали в нім і саме, лискавка вистрілила два язики, що розділили небо на три части і дощ став лити—блястодерм занімів. Він стояв і рухався і тупав наче знорівлений кінь а його очі були сповнені жахом.

За три хвилині прибув лікар і почув все.—Це **афазія**—сказав. —Відведіть його до його світляні. **Я знав**, що таке станеться.—Ми перенесли блястодерма серед зливного дощу до його помешкання а лікар дав йому бромід потасія на сон.

Потім лікар вернув до нас і сказав, що афазія то наче всі залегости пілого Пунджабу, що збираються в одним гудзі. Тільки раз передтим, один сепой, мав подібний случай так повної недуги. Він сподівався певного рода афазії в перепрацьованім чоловіці, але ця нагла німота заскочила його—хоч, як блястодерм певно був би сказав, вона походила "зі зовсім природних причин."

—Після цего, мусіть піти на спочинок—сказав лікар.—Він стане нездібним до праці на дальших три місяці. Ні, це не є божевілля, або щось подібне. Це тільки повна втрата влади над мовою і памятю. Думаю, що відтепер блястодерм стане спокійним і тихим.

Два дні пізнійше, блястодерм віднайшов свою мову і язик. Першим, питанням яке поставив, було: Що це було? Лікар пояснив йому. Але я не можу того зрозуміти!— сказав блястодерм.—Я зовсім здоровий, однак я не можу бути певним моєї думки, навіть здається мені, моєї **власної** памяти—чи не так?

—Треба виїхати в гори на три місяці і не думати про це—відповів лікар.

—Але я не можу того зрозуміти,—повторяв блястодерм—це була моя власна думка і пам'ять....

—Нічо на це не поражу—відповів лікар. —Є богато інших річий, котрих ви не можете зрозуміти а з часом, котрий я відбув у довгій службі, ви певно пізнаєте, як много чоловік у цім світі поважиться назвати своєю власністю.

Удар прибив блястодерма. Він не міг цього зрозуміти. Поїхав в гори зі стахом і трепетом, непевний, чи зможе докінчити думку котру зачав.

Це спричинило в него почування загального недовіря. Закономірне пояснення, котрим він перепрацювався, тепер його не вдоволяло. Хтось стер йому бесіду з уст, так як матір обтирає молочні уста своєї дитини—і він попав у страх—величезний страх.

Так клюб мав спокій, від коли він вернув. І наколи вам лучиться стрінути Авреліяна Мек Гагина і ви станете йому пояснювати закон людських річий—він тепер здасться не знає так богато як раніше про Божі справи—тоді покладіть палець на устах ваших на хвилину і ждіть, що станеться.

Не винуйте мене коли він кине шклянкою у вашу голову!

—§—

Примітка—

Тарас Шевченко родився 9 Марта, 1814 року, а вмер 10 марта 1864. Тому в марті многі напі товариства уряджують Шевченкові роковини. вечірки і концерти. Ми подаємо тут кілька поезій Т. Шевченка. котрі є красними під кождим оглядом—так форми як змісту. На жаль про всі поезії Шевченка того сказати не можна і того свідомий був сам поет, додаючи дописки—як-прим. до Гайдамаків. Надто є ще деякі творн. котрі використовують большевики і представляють Шевченка у зовсім противному світлі. як бачимо його ми. Ці твори годні много пошкодити а лучаються вони у найбільших поетів всіх народів і всіх часів—бо поет є ще чоловіком, а чоловік може і певно помиляється. Тому не треба ані понизати значіння поета, ані надто виносити. Він є устами народу. Часто ще його серцем—коли в ньому велика любов переважає поетичний хист краси мови і співучости вірша. Таку саме велику любов свого українського. тоді ще поневоленого (і нині) народу. котрому бажав волі. долі і кликав на зрив. мав Т. Шевченко. В тім головна вартість Шевченка. як громадянина і поета українського народу. Вибираючи до деклямації поезії поета. треба добре застановитися над змістом.

Розрита Могила

Т. Шевченко.

Світе тихий, краю милий,
моя Україно!
Заще тебе сподивувати,
заще маю гинем?
Чи ти рало до сходу сонця
Богу не молилось?
Чи ти дітей нещасних
вивчало не вчило?
—Молилося, трудилось,
день і ніч не спало,
своїх дітей доглядало,
[redacted]
Виростали мої квіти,
мої добрі діти—
плакувала і я колись
на широкім світі.
Панувала.....

О, Богдане,
перезумний сину!
Подивись тепер на матір,
на свою Вкраїну!
Що калишучи співала
про свою недолю,
що співаючи рідала,
виглядала волю.
Ой, Богдане, Богданочку!
Якби була знала—
у колисці придушила,
під серцем приспала!
Степи мої запродані
жидові, німоті—
сини мої на чужині,
на чужій роботі.
Дніпро, брат мій, висихає,
мене покидає
і могили мої милі
москаль розриває

Нехай ричь, розкопує,
не своє шукає....
А тимчасом перевертні
Нехай підростають
та поможуть москалеві
господарювати
та з матері полатану
сорочку здійняти!
Посміхайтеся, недолюдки.
матір катувати!
Не четверо розкопана,
розрита могила....
Чого вони так шукають?
Що там охоронили
старі батьки?

Ех, якби те..
Якби то знайти то,
що там поховали,
не плакались діти,
житнб не рідала.

Добролась Україна
до самого краю!
Гірше лихо свої діти
й ревнивають.
Замість сина—провідиця
кров із ребер точуть—
пресвітити, кажуть, хочуть
материські очі
современними огнями,
повести за віком,
за німцями недоріку,
слінуя каліку.
Добре, ведіть, показуйте!
Нехай стара мати
навчається, як дітей тих
нових доглядати!
Показуйте!

Учітеся, брати мої!
Думайте, читайте,
і чужому научайтесь—
свого не цурайтесь:
бо хто матір забуває,
того бог карає,
чужі люди цуратоться,
и хату непускають.
Свої діти, як чужі
і немає злому
на всій землі безконечній
веселого дому.
І рядно, як згадаю
діла незабутні
діліз наших—тяжкі діла!
Якби їх забути,
и оддаби веселого
віку половину....
Оттака то паша слава,
слава Україні!

Не завидуй богатому, богатий не має
ні приязні, ні любови—він все те наймає.

Не завидуй могучому, бо той заставляє—
не завидуй і славному, славний добре знає,

Що не його люди люблять, а ту тяжку славу,
що він кровю та сльозами вилляє на забаву.

І молоді, зійдуться, то хтобто то тихо,
як у раю. А дивишся—ворушиться лихо....

Не завидуйже нікому., Дивись кругом себе:
нема раю на сім світі, хіба на небі!

Обнімітеся, брати мої,
найменшого брата—
нехай мати усміхнеться,
заплакана мати!
Благословіть дітей своїх
твердими руками
і обмитих сліцілуйте
вольними устами!
І забудеться сромотня,
давная година,
і оживе добра слава,
слава Україні
І світ ясний, невечерній,
новий засіяє....
Обнімітеся, брати мої,
молю вас, благаю!

Не дай спати ходячому,
серцем замірати
[redacted]
по світу валятись.
А дай жити, серцем жити
і людей любити....
Страшно вмерти у кайдани,
умірать в неволі—
в ще гірше, спати, спати
і спати на волі,
І заснути на віх віки,
і слізу не кинуть
нікого: однаково,
чи жив, чи загинув....

ЗАПОВІТ

Як умру, то поховайте
мене на могилі,
серед степу широкого,
на Вкраїні милій:
щоб лани широкополі
і Дніпро, і кручі—
було видно, було чути,
як реве ревучий!

З Церкви і Світа

Механік В. Мінц, з Монтіген Велі, Онт., підчас світової війни вратував життя шотляндському старшині в окопах. Умираючи старшина залишив йому тепер у спадщині все своє майно, вартости $250,000.

Вратував життя молоденькій індійській дівчині, коли вона небезпечно попарилась окропом. о. Кутір, католицький місіонар північних околиць Онтеріо, котрий відвідує своїх парохіян літаком. Літаком привіз дівчину до лічниці впродовж одної години, тоді коли звичайним ладом треба було везти собачими санками тря дні.

Вартість доляра установлено рішенням президента Рузвелта на 59.06 ц. в золоті.

Евангелики з Гавриліївки в Галичині всі, числом 89 душ, повернули до української католицької церкви і оповістили відповідну заяву в пресі.

Поселенець зі Швайцарії, Ч. Гайзлер, котрий прибув до Канади в році 1924, винайшов ведро до доєння корів, котре ніяк не може перевернути. За винахід дають йому $25,000.

Фабрику розводів мала в себе православна консисторія у Варшаві, котра зробила собі з розводів поплатне жерело доходу. Від 1931 року удіяла вона около тисяч розводів, побираючи за кождий переслано по 500 золотих. Прокураторія забрала всі письма у звязку з розводами і готовить оскарження проти пять православних владик в Польщі за надужиття урядової влади.

В дусі привіт наспів підчас ювілею Ревізійного Союза Українських Кооператив, котрий відбувся у Львові у днях 15 і 16 лютого д.р. Це 30-ліття української кооперації, котрої початки були вельми скромні і як все, так і тут вийшли з кругів нашого духовенства в Галичині.

Польський найвищий суд у Варшаві став в обороні православія, бо відкинув позви за відданим загарбаних неправно православними наших українських церков в році 1875. Ходить о 63 церков, котрі до 1875 року були наші а тоді царський уряд насильно насаджуючи православя, відібрав їх нашій церкві. Польський суд це загарбання одобрив рішенням з дня 16 січня, д.р.

Будинок, трійноверховий, лічниці ім. Анд. Шептицького викінчено зверхно в вповні віддано до вжитку долішній партер. Будова коштувала 360,000 золотих. Є це однока наша лічниця у Львові, здвигнена головно завдяки щедрости Екс.. Шептицького і духовенства. Так наша церква змагає задоспть учинити всім потребам народу.

На день 21 квітня, ц.р. припадає 20 літній ювілей запомогової організації українців католиків Америки—Провидіння. Заложив товариство бл. п. Преосвященний Сотер Ортинський, разом в другими українськими дівчами. Початки, як все, були скромні. Нині Провидіння має поверх $600,000 майна і понад десять тисяч членів. Покровителем організації є Преосвященний Константин Богачевський, єпископ українців католиків в Америці.

Українська католицька парохія в Празі одержала вкінці своє забезпечення від чеського уряду. Її поміщення і адреса є: Praha 1. Karlova tr. c. 1. Clementinum.

Всіх вязнів в Польщі з днем першого листопада 1933 року, було 43,000. За останні два роки засуджено в Польщі на смерть 202 особи. З того виконано засуд на 113 особах.

Як соціялісти на практиці визнають і розуміють так знану а пирокo ними розголошену "humanity"- свідчать недавні події у Франції і Відні. У Франції збанкротувало заставниче заведення в місті Байон і полишило всіх вкладок і ощадностий масу людий, на загальну суму $43,000,000. Не дивно, що тисячі людий, котрі щадили на чорну годину а за ощаджені гроші купували заставні листи того заведення, нараз попали в розпуку. Виявилося, що підприємець якийсь Ставіський, жид з Польщі, він це підприємство за дозволом французького уряду і тихим попертям членів правительства, котрі від не-

го діставали великі хабарі. Вслід за тим почалися бунти і ворохобні проти правительства. Правительство стягнуло на свою оборону військо а навіть кольорові частини, так звані спагіс. Полялася кров перед парляментом в Парижу, на площі Згоди. Славний політик французький Еріо, котрий недавно їздив в гості до большевиків і потім всюди розголошував, що на Україні нема голоду, бо його там добре живлено—мало що бувби не дістав гідну заплату від своїх горожан, втікаючи з парляменту. Подібні заворушення відбулися у Відні, коли віденські соціялісти не хотіли видати зброї і зачали борби з військом правительства. Протягом кількох днів упало по обох боках понад 1500 осіб. Гремїли гармати, торохкотіли скорострільи. Так у Парижі соціялісти показали своє почування до кишень вільних горожан і так званого "бідного народу" а у Відні знова показали кулями, як вони є против війни і як вони миролюбні.

Омер С. Джермен, вибраний послом з ЮФА в Альберті, з округа Ст. Альберт—перейшов до лібералів, а залишив своїх товаришів, котрі змагають до соціялізму.

Др. Г. Е. Корі, професор вашингтонського університету, навернувся на католицизм і приняв св. Хрещення з рук о. Я. МекГолдріка. Так світлі уми навертаються до правдивої віри.

Пенсійний учительський фонд в Саскачевані виплатив в році 1933 $31,701 уступаючим учителям. Цілий фонд виносить тепер $785,753, котрі вложено головно в бонди. В минулому році виплачено відшкодовання 45 учителям, з того 26 женщинам а 19 мужчинам. З них 23 уступило їзза старости, 22 їзза недібности.

Пересічна місячна платня робітника в большевії виносить по словам Сталіна—рублів 125. Велика здається сума, але малий хосен. Покупна сила тих гроший рівнається покупній силі трох канадійських долярів. Так робітник є невільником і рабом в большевицькім царстві.

Большевицькі "Вісти" з Харкова подають в числі 257 з дня 14|X, 1933 таку допись зі Жмеринки: Спекуляція хлібом у Жмеринці поширюється. Щоденно бачимо на торзі дві-три сотки спекулянтів, що продають хліб з рук. А останнім часами стали продавати хліб навіть за полицями і в кіосках. Фінансовий виділ округи видав спекулянтам біля двіста дозволів на продаж хліба. В кіосках, кооперативах і столових продають хліб на вагу в довільній скількости. Тим ладом окружна партійна організація ігнорує вказівки ЦК ВКП і Господарчої Ради ЗССР —а саме, що торгівля хлібом може бути дозволена тільки тоді, коли округа або республіка в цілости виконали свої зобовязання постачання хліба для держави.

Значить, в большевицькім царстві навіть робітникові не вільно продати ні купити крихітки хліба, на котрий гірко працює—але вперед треба наситити неситих катів московських червоних а тоді вони доперва може позволять невільникам на Україні купити свій власний хліб.

Всіх обрядів в Католицькій Церкві є девятнайцять. А імено: латинський, мозарабський, амброзіянський, халдейський, малябарський, коптийський, абиссинський, сирійський, вірменький, маронітський, грецький та його продовження а радше сповнення—італо-грецький, георгіянський, мелхітський, болгарський, сербський, румунський, російський і український. Найчисленнішим зі всіх обрядів західних є обряд латинський, до котрого належить около 350 мілїонів визнавців. Зі східних обрядів найчисленніший наш український, до котрого причисляються українці католики, числом 5,162,385 душ. Обряд, як форма богопочитання є змінний—тоді коли віра, як суть богопочитання остається на віки незмінною. Тому і наш обряд з бігом часу приняв наші українські питомености, різи, напіви, ікони, будову, храмів, ітд. — і тому з колишньої грецької основи став окремо нашим, українським. Заслуговує проте на нашу глибоку любов і пошану та щире плекання і зберігання його питомої краси.

о. П. Решетило, парох Кадворт і околиці, перебувши за Божою ласкою аж три і то не легкі операції—чудом прямо остав живий і повернув між своїх парохіян, однак покищо не може сповняти душпастирських обовязків, бо надто вичерпаний і ослаблений. На цім місці дякує всім нашим членам за ласкаву память і просить надальше не забути його у святих молитвах.

Про завдання католицької преси говорить о. А. Джемеллі, ректор університету в Міляно, таке: Католицький часопис се орудник апостольської акції. Його голос доходить скрізь. Завданням католицького часопису є перш усього боронити церкви та голосити її науку. Тому католицький публіцист це апостол, який розуміє вагу своєї місії. Редагувати католицький часопис значить те саме, що вести апостольську працю. Читач має перш усього навчитися читати католицький часопис. Себто шукати в ньім всього, що має безпосередну звязь з його надприродним життям. Як читачі зрозуміють се, тоді й часопис зі свого боку буде старатися сповнити по можности якнайлїпше своє завдання.

ЯКІ БЛАГОДАТИ СПЛИНУЛИ НА ЖІНОЧИЙ РІД З ПРИХОДОМ НА СВІТ ХРИСТА СПАСИТЕЯ.

Евстахія Тишинська

З промінням вифлеємської Зорі, що вела колись мудрців Сходу до Бога, сплинули і на жіночий рід великі благодати. Христова наука принесла жінці визволення із поневолення і пониження, в якому вона жила в поганськім світі.

Христос проголосив світу велику правду, що царство Боже отверте для кожного, так само для мужчин як і для жінки, оскільки заховають заповіди Божі, бо "нема в справах спасення мужчини і жінки, тому що всі ви одно в Ісусі Христі."

Християнство отворило світові очі, що жінка є так само людиною, що має душу, свої права і гідність.

Але католицька релігія принесла жінці не тільки вічні, надприродні обітниці, але занялася також дочасним її життям. Взяла вона під увагу всі умовини, в яких жінка могла знайтися: дівоцтво, подружа і долю вдовиці.

Дівоцтво було в поганських народів у великій погорді. Використовувано ті бідні, самітні істоти до тяжких робіт, не щадячи при тім нарузі і упокорення. Справжній зворот в положенні незамужніх жінок наступив з хвилею впровадження християнства. Христос признає добровільному дівоцтву вищу гідність над подружим станом. Католицька Церква, розуміючи значіння і гідність дівоцтва, отворила монастирі, де тисячі душ, бажаючи Богу посвятити життя, найшли захист. Також дівиці, які не могли з тих чи інших причин стати подругами, найшли в католицькій релігії засоби до виборення собі гідности і значіння. Вславилися вони чеснотами і милосердними вчинками, які вливаються з науки християнської любови; відзначили в католицькій релігії свою особисту гідність і сенс життя.

Християнство змінило теж становище замужньої жінки—високо підносило гідність жінки подруги і матері. В поганських часах мужчина міг набути собі жінку, поминаючи особисту її волю, та готовив їй долю нерідко людської істоти. Християнство знесло цю неволю, жінка може свобідно вибратий стан подружий чи не замужній.

Замужня жінка стає рівноправною товаришкою життя свого чоловіка.

Ці привілеї, якими католицька церква обдарувала жінку, не малиби значіння, колиби християнство не знесло найбільшої кривди жінок, а саме много женства. Жінка, яка була в поганських часах лише покірною рабинею, котрій постійно грозило, що муж її покине, стала панею домашнього господарства, спокійною про свою будучність.—бо Христос установив Тайну нерозривного подружа. Католицька Церква забралася також до нищення подвійної моралі, що давала привілеї мужчині. Мораль є одна—учить християнство.—така сама для мужчини як і для жінки. Подружа вірність обвязує обоїх подругів в рівній мірі.

Християнство не забуло також про долю вдовиці, яка у поганських часах була розпучлива. Знаний є поганський звичай закопування, або паління живцем вдови на кострі разом з померлим чоловіком. На загал вдова, видідичена по смерти чоловіка, вертала звичайно до родичів, або йшла в найми до своїх братів, чи під опіку синів. Християнство заопікувалося долею вдови, взиваючи вірних до несення моральної помочі вдовам і сиротам.

Але всі заслуги католицької Церкви коло піднесення гідности жінки бліднуть в обличчі чудесного факту Народження Христа Спасителя з Марії Дівиці. Розвиток культу Богородиці, образи Її у всіх церквах, установлення численних свят на Її честь, були і є величавою агітацією на річ прав жінки взагалі, і краще утвердили її гідність, чим учинилиб це мудрі наукові гвори.

З повищих уваг виходить, що жінка завдяки християнству дійсно знекала людську гідність і належну честь.

"Мета". - Львів, ч. 144; з 7-1. 1934.

На Великдень.

Вивть бурі, вивть вихри.
Скам'яніла земля била ..
А зла сила, геп, зі єходу
сотки, тисячі народу
воскресення ждуть.
Той Великий День недільний—
ох! Колиж, колиж засяє!
Нам змагання душу крає,
хоч кругом плач надмогильний.
Киньте сльози, киньте стони!
Христос ниці встав із гробу.
Вже над нами сонце сяє,
хтось на сурмах в далі грає
грюмфальний марш.
Вже настав той День Великий!
Розірвались гробні плити.
Встаньте серце роз'яснити
співом, сонцем—із небес:
Христос воскрес!

[redacted]

ОГОЛОШЕННЯ

Замітка:-

Всі оголошення для наших Вп. Членів містимо безплатно.

ПОЗІР! **ПОЗІР!**

Церковні Громади

Іконостаси, вівтарі, животи, образи напрестольні і просеційні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрасвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах.

Пишіть до:

СТ. МЕУШ

Vonda, Sask. Вонда, Саск.

КАЛИНОВА КРАМНИЦЯ

Kalyn's Grocery

201 Ave. M. South

Наша крамниця ріжних товарів—напроти Парохіяльного Дому Просвіти в Саскатуні.

Чемна і скора обслуга -добрі товари будете певно вдоволені—просимо зайти!

Saskatoon, Sask.

УВАГА!

Спростування до ч. 2. твтий, стр. 14 (Допись з Гефорд, Саск.) пропущено з ошибки слідуючі імена колядників: Н.Зинчин. А. Черній Г. Сутятицька. М Токарик-паповс: Д. Зинчин. Г. Черній Д.П.Зинчин.

Народні Доми і Читальні!

Поправте свою сценерію—прикрасіть свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах. Все гарно викінчить і по приступній ціні—а на бажання виїде на місце оглянути працю.

Ф. Т. Мамчур

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

Михайло Дзендзьоловський

Агент від машинерії, шпагату, оливи, газоліни, ітд. U.G.S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Greases, Cockshutt, Frost & Wood, John Deere Implements, De Laval Cream Separators.

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

---

5 1-2 p.c.

WITH ABSOLUTE SECURITY ON YOUR SAVINGS.

CHAMPION — SIMMONS

Invest. Corp. Ltd.

405 Birks Bldg. — Saskatoon. Sask.

PAUL SARCHUK, Representative.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

український католицький тижневник виходить що середи в Едмонтоні, Альта.,

під числом 10012-109 Стріт

Річна передплата: $2.00

Телєфон: 25708

Це одинока наша католицька часопись в Канаді тижнева, котра поміщує статті релігійні—позитивні—громадські події освітлює з католицького становища—поміщує великий добір новин зі всіх українських земель і поселення—безперервно печатає прекрасну повість Лепкого п.з. Батурин—тому кождий з наших членів повинен старатися передплачувати її та ширити між своїми знакомими та сусідами.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАІНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна Часть:

Скарбовий звіт — Нові відділи
Оповістка — Нова секція
Звіди — Святий вогонь

Ідеольогічна Часть:

Молитва — Тема на часі
Церква і нація—Преосв. Іван Бучко — Катол. церква і укр. нація—о. Божик
Великдень церкви—о. Семчук — Мишуринна. БУК і будучність—Брат Методій
Православні шукують св. Отцю — Віра і обряд—о. Западник
Розвій в прав. церкві—о. Табінський — Фундамент державности—М. Скоропадський
Про "дослідників" св. Письма—о. Ір. Кладочний

Іменини
Справоздання
Новий журнал
З Церкви і світа

КВІТЕНЬ Р.Б. 1934

Печатано за дозволом Духовної Власти

Книжки і часописи надіслані до редакції

Наш Приятель, Львів—чч. 7, 8
Америка, Філядельфія—чч. 19-44 (крім ч. 39).
Січ, Шикаго—чч.8-15
Бюлетень, Варшава—чч. 6-13.
Добрий Пастир, Станиславів—ч. 4
Дзвони, Львів—ч. 1-2
Голос Спасителя, Йорктон—ч.3,6
Праця, Прудейтополіс—чч. 5-12
Нива, Львів—чч. 2-3.
Бунт мл. Варшава—чч 2-3.
Розбудова націй, Прага—ч 1-2.
Богословія Львів—том XII, книга I
Розвал Европи і Україна, написав Вол. Косий Монтреаль, 1933, 8—стор. 179. Книжка видана дуже гарно технічно. Про її зміст напишемо згодом обширніше Ціна книги один долар.

Молитва до Цариці мая.

Пренепорочна Діво Маріє,
цвітів царице, ясна лелію!
Ми Тобі Мати цвіти приносим.
Ми, Твої діти, всі Тебе просим:
Зглянься над нами о. Всеблагая!
Царице мая, Маріє!

Пренепорочна Діво Маріє,
нашого краю вічна надіє!
Ми, Тебе Мати, молимо нині:
Дай весну щастя нашій країні!
Зглянься над нами о. Всеблагая!
Царице мая. Маріє!

Мати і Син.

Перло світа, сл[ово] ц[аря] ц[арів] і пастирів [нещ]ас[них]!
Корячись перед Тобою, цілим [моїм] [серцем]

Краща [від] всіх женщин найкращих, над усіх Ти гожа—
квіте всіх зітхань і молеб всіх наших, Мати Божа!

З відчаєм, занертим в грудях, мовчки і покірно
на Твій вид гляджу святий все, а смутний безмірно.

Ах, на тім чолі є горе матерій нещасних
А з очей блистіє світом сліз сирітських, ясних.

На устах тремтить зітхання, вирвати[ся] хоче
коли на людей звертеш повні болю очі

Всестрадальна тулиш тіло бідного дитяти.
Ах, тули Його, той скарб Твій, добра, люба Мати!

Пальмо Божа! Серце в грудях мре перед Тобою—
З душі пісня без слів рветься з силою німою.

Притча.

др. Василь Щурат

Дощу каплина впала
на травку в ранній час
і промінем заграла
під сонцем як алмаз.

Дощу каплина спала
в пустелі на пісок
і щезла темна, зрада
немов ніяк [не] [бу]ла.

Так, без [ц]іна, всі сер[ця]
рав[ню]ться до алмаза.
Блищать при добрій [во]
сти,
при [зл]их бліск [по]га

В природі.

Скоро буря в крила бє могучі,
з всіх усюдів гонить стадо хмар
серіз лунає проповіддю тучі:
Бог над світом самовладний цар!

З блискавками серед хмародому
наступає громовий удар
серіз лунає проповіддю грому:
Бог над світом найсильніший цар!

Дощ пролився і всяк у землю чорну,
і з природи спав тягар.
Лєгіт вітру наче шепче животворно:
Сильний Бог є милосердя цар!

Каплі з дерева падуть на квіти
і блищиться в глибині їх чар.
Лине пісня птаства в блакиті:
Милосердя Бог—любови цар!

П. Грабовський:

Так і наша хмарна доля—
прогудуть громи!
Відітхнемо, збувшись горя,
вільними грудьми.

БЮЛЕТЕНЬ

Братства Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.
Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Бала, ЧНІ., Йорктон, Саск.
Річна передплата $1.00. **Рік 2, ч. 4; за Квітень, 1934.**

A monthly publication of "The Bulletin of Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada" published in Yorkton, Sask., by "The Redeemer's Voice". Chief Editor Rev. Father Iw. Bala, CSSR., Yorkton, Sask.
Subscription per year $1.00

ОРГАНІЗАЦИЙНА ЧАСТЬ

Скарбовий Звіт

Скарбовий звіт за перше квертьрічча 1934

СІЧЕНЬ—

Прихід—зі стяжок	$45.25
Збірка на пресовий фонд	6.02
За відзнаки	1.50
Вкладки	54.31
З переносу за рік 1933	204.26
Разом	311.34

СІЧЕНЬ—

Розхід—Доплата за печатання Бюлетеню	26.50
Телєграми до Оттави	2.30
На голодуючих в Україні	1.02
Значки	2.13
Разом	31.95
Остає у скарбі чистих	279.39

ЛЮТИЙ—

Прихід—Вкладки з відділу ч. 2,	18.90
Коляда з Прудгомме	6.50
Жертва Жіночого Тов. з Саскатун	13.46
Вкладки відділу ч. 26	10.00
Вкладки поодиноких членів	15.25
За відзнаки	1.45
Разом	65.56
З переносу	279.39
Разом	344.95

ЛЮТИЙ—

Розхід—Зошит	.10
Поміч для учениці	13.46
За печатання Бюлетеню	50.00
Разом	63.56
Остає чистих у скарбі	281.39

МАРТ—

Прихід—Вкладка читальні в Ланівцях	5.00
Жіноче Тов. у Гефорд	4.35
Вкладки відділу ч. 4	18.90
Вкладки відділу ч. 5,	18.45
Вкладки відділу ч. 17,	3.60
Вкладки відділу ч. 6,	11.25
З відділу ч. 9,	4.10
З відділу ч. 3,	13.50
Від поодиноких членів	7.00
Відділ ч. 20,	5.00
За відзнаки, відділ ч. 9,	1.75
Відділ ч. 4,	2.00
Разом	94.90
З переносу	281.39
Разом	376.29

МАРТ—

Розхід—За печатання Бюлетеню	100.00
За дрібні друки	12.75
Значки та інші дрібні розходи	4.13
Разом	116.88
Остає чистих у скарбі	259.41

Ф Мазуркевич,
скарбовий писар.

⁂ ⁂

ОПОВІСТКИ

Оповістна до ділових писарів відділів БУК-а.

Звертаємо увагу ділових писарів всіх відділів БУК-а, що при подаванні списку членів даних відділів треба подати слідуюну вістку:

1) Імя і назвиско членів заряду місцевого минулого року.
2) Імя і назвиско членів заряду місцевого на рік 1934.
3) Назву місцевости і число відділу.
4) Спис членів з минувшого року за поданням.
   а) повного імени членів,
   б) котрого дня і місяця заплатили свої вкладки і скільки.
   в) почта їх або адреса.
5) Спис членів відділу за поданням—
   а) повного імени кождого члена та назвиська,
   б) котрого дня і місяця заплатити членську вкладку.
   в) їх точну почту або адресу.
   г) імя і назвиско тих членів що одержують Голос Спасителя, замість Бюлетеню.

За всі подані вістки будемо щиро вдячні і вже заранія красно дякуємо.

Тільки прошу не відтягати а відповісти сейчас, скоро лише прочитаєте цю оповістку.

П. Т. Малко, адміністратор.

ЗВІТИ

Відділ ч.9 з Твей, Саск. звіщає про річні збори, на котрих вписалося шістьох нових членів і на котрих вибрано місячний заряд на рік 1934 як слідує:

Голова—Петро Василишин.
Заступник—Василь Стецюк.
Писар скарбовий—Франко Караскок.
Писар діловий—Никола Сарчук.
Скарбник—Онуфрій Лебедович.
Провірники—І. Гой і В. Кульпак.
Судді—Г. Шульган і І. Сарчук.

2

Річні збори відділу ч.6 в Канорі, Саск. вибрали місцевий заряд у слідуючім складі:

Голова—Олекса Хабун.
Заступник—Семко Матійчук.
Скарбник—Іван Тишко.
Писар—Іван В. Стратійчук.
Судді—Василь Габан і Едвард Козловський.
На зборах принято десять нових членів.

3

Річні збори відділу ч.10 в Арран-Весна вибрали слідуючий заряд;

Голова—Вол. Филипович.
Заступник—М. Сікорський.
Писар—П. Панаганко.
Скарбник—І. Прокопчук.
Провірники—І. С. Кінащук. Й. Ф. Макогонюк і С. А. Филипович.
Судді—М. Юник і Конст. Филипович.

До відділу належать самі молоді хлопці—меткі та добрі.

4

Студентський відділ БУК-а в Саскатуні ч.21 вибрав новий заряд на бежучий рік в такому складі:

Голова—Гр. Лисайчук.
Заступник—Стефан Воробець.
Діловий писар—Йосиф Вербицький.
Скарбовий писар—Анастазія Жук.
Скарбник—Петрунія Семак.
Провірники—Панна Сарчук і Панна Семак.
Судді—Панна Возняк і Панна Жеребко.

Членів відділ числить 35. Від початку січня засідань було 7. Складалися з промов, дебат і музичних точок. Відбули також один вечірок семіху.

Студенство це еліта нації—мозок народу і тому наші надії на цей відділ великі. Дай Боже, щоби відділ ч.21 оправдав вповні ці надії.

НОВІ ВІДДІЛИ

Відділ **ч.23 засновано у Гефорд, Саск. коло Величка** з молоді обох полів. Це наш новий молодечий відділ, активний, рухливий, працівничий—дай Боже Боже много витревалости в добрім!

Відділ засновано **старанням п. Петра Веснія**, місцевого управителя хору, дня 15 лютого ц.р. підчас проби в домі п. Ст. Бецкала. Вписалося 32 осіб. Вибрано заряд у слідуючім складі:

Голова—Антін Яремович.
Заступник—Панна Марійка Совишин.
Писар—Никола Совишин.
Скарбник—Анна Павлик.
Писар скарбовий—Анна Гжибовська.

Нас дуже а дуже тішить, що відділи молодечі БУК-а поширюються. Дай Боже, щоби це поширення було не лише зверхне але також внутрішне, в душі, через скріплення характерів і волі. Новому нашому молодечому відділові бажаємо вперше витревалости, бо її на жаль часто бракує особливо молодіжі, а дальше поширення і прекрасного виступу підчас намічоного зїзду окружного БУК-а в Кридор, Саск.

2

Дня 4 марта, ц.р. в домі панства Шиманських **у Вернон, Б. К. за старанням п. Мир. Скоропадського заснован новий відділ БУК-а ч. 24** а перший у Британській Колюмбії. Пан Мирослав Скоропадський гарно представив значіння і потребу організації українців католиків, відчитано статут і деякі статті з Бюлетеню о. Божика. Вписалося 27 членів, котрі вибрали місцевий заряд у слідуючім складі:

Голова—Ілія Савицький.
Заступник—Петро Щерба.
Діловий писар—Константин Щерба.
Скарбовий писар—Гавриїл Пасічник.
Скарбник—Палагія Шиманська.
Провірники—Петро Кузей і Анна Пасічник.
Судді—Йосиф Щерба і Семен Шиманський.

Пан Мир. Скоропадський Активний чоловік. Досі ми дістали від нього три дописі і надіємося, що прийде ще чимало. Колиби кождий з членів нашого БУК-а так ревно взяся до праці і замість розводити сварки про непотрібні справи, думав про позитивну працю, скільки більше дописів ми малиби, а головно, скільки нових відділів моглоби повстати в найкоротшім часі. І тому нашим кличем повинно стати: Кождий орґанізатор у своїм окрузі! Не ждіть! Не отягайтеся! Най примір пана Мир. Скоропадського потягне многих нерішених до активного виступу для добра нашої святої справи і орґанізації. А нашому новому відділови ч.24 Бажаємо стати центром доброї акції на Британську Колюмбію—спільно з Церквою нашою святою кликати добрі душі до спільної праці для Христа, безсмертних душ і добра Канади. Щиро витаємо!

3

Дня 4 марта, ц.р. після церковної відправи в Краснім, Саск. впр. о. Настоятель Іван Бала з Йорквону запросили парохіян до церковної галі і там дали виклад про Брацтво Українців Католиків Канади. Зійшлося чимало народу і на заклик Отця Настоятеля вибрали председателем мітінґу Івана Білинського а писарем Дмитра Лисая. В півторагодинній бесіді Отець вияснили нам, що це таке БУК і який має статут. Всі згодилися на статут крім одного. Заряд вибрано згодом у слідуючім складі:

Голова—Іван Білинський.
Заступник—Микола Білинський.
Скарбник—Іван Чорний.
Скарбовий писар—Василь Боднарчук.
Діловий писар—Михайло Качур.
Провірники—П. Шевела і Вікт. Бачинський.
Судді—Іван Поворозник і Петро Шевела.

Дай Господи, щоби наш новий **відділ у Краснім, Саск. ч.25** розрісся у крішке дерево орґанізаційне, з'єднив під своїми віттями всіх розсипаних братів і сестер наших у Христі та став запорукою сили нашої і єдности в тамтих околицях. Хай росте і кріпне!

Відділ новий **молодечий ч.26 повстав у Мічем, Саск.** і так маємо крім студентського і в Гефорд, знова один молодий відділ нашого Брацтва. Відділ цей творить аматорський кружок і має велику амбіцію приступити внедовзі до будови свого парохіяльного Дому Просвіти в Мічем, що конечно потрібне зі згляду на особливі обставини в тій місцевости. Вибрано місцевий заряд на рік 1934 у тім складі:

Голова—Михайло Юрчак.
Заступник—Карло Галабура.
Писар—Василь Осадчук.
Скарбник—Степан Колодій.

Членів вписалося сорок—у скарбі находиться $25,00. Всі члени до одного це молоді хлопці і дівчата—приготовляють представлення і надобре беруться і щиро, по молодечому, до праці. Дай Господи, витревати їм у цім запалі і працю свою повести як найкраще та найбільше успішно.

Богато помогли там своєю працею панове учителі— Митрополит і Вол. Хоботюк та свідомі громадяни, як приміром родина Борисів.

Новому нашому відділові ч.26 в Мічем, Саск. бажаємо всего найкращого по Божій волі—здійснення замірів—вибудування власної домівки та уладження в ній окружного з'їзду БУК-а. Дай Боже діждати!

Нова Секція БУК-а в Квебеку.

Певно, що наші брати здивуються, коли почують про рух в нашім Монтреалі. Про рух хоча й спізнений. А сталося так.

Наш о. Парох оголосив нам яких чотири неділи наперед, що до нас прибуде наш славний місіонар, о. А. Трух, ЧСВВ, про котрого ми вже дуже богато чигали та котрого Монтреал—розумію наш, український католицький—нетерпеливо бажав побачити, як місіонара, мислителя, золотоустого, що проповідує з посвятою для Христа і українського народу.

Дня 18 лютого, ц.р. Отець Місіонар завітав на Пойнт С. Чарлс. До шкільної домівки, котра помістить шкільну дітвору з 18 кляс, прийшло в церть народу.

Отець Місіонар, котрий переходив цілу Голгофту, як бувший поручник УСС та трагедію УГА —мав дві місії. Одну на Пойнт С. Чарлс а другу в дільниці Фронтенак, в церкві св. Архистратига Михаїла при вулиці Ібервіль. В обох дільницях місія тревала дві неділі—то є від 18 лютого до 4 марта. Свята Місія зачалась привитанням, котре владили наші товариства, сестринство і Січ з прапорами—привіт виголосив п. Вол. Босий—а хор під управою п. Багрія відспівав Службу Божу. Першу проповідь Отець Місіонар мав про існування чоловіка—потім на другий день, про життя чоловіка—на третій про гріх а дальше про смерть. Тайну Покути, віру, надію, любов, і тд. Кожде слово сильно ділало на вірних і слухали зі запертим віддихом. В церкві була тишина, начебто нікого й не було—лише слова наче перли плили з уст Отця Місіонара. Тепер ми зрозуміли, що похвали часописні замалі для нашого славного золотоустого. Не один зі заблудших повернув на дорогу правди та приступив до св. Сповіди. Закінчення місії справді було веселе, коли ми бачили многих, як приступали до св. Причастя. Сумним було лише це, що наш дорогий Отець Місіонар пращав нас. І так ми споглядали зі сумом, як легко шелестіли наші прапори, наче сум осів на них. Отець заповіли також відчит в нашій галі і всі, як один, поспішили їх послухати.

Відчит.

Всі заняли місця і коли Отець надійшли, привітали їх оплесками. Відчит зачав Отець молитвою Дарю небесний. Відтак промовив про ціль Брацтва Українців Католиків, скільки добра Брацтво може зробити, коли всі станемо під його прапори. Тут було вже много організацій, але вони скоро розпадалися, бо не було між ними єдности і одні побивали других. Ми католики повинні мати тільки одну організацію—БУК. Все добре стрічає перепони, то й ми сподіємося їх, але з Богом ідемо вперед і будьмо певні, що побідимо! В Монтреалі БУК має започаткувати окрему квебекську секцію БУК-а. Оплесками присутні привитали ці слова.

Слідуючим бесідником був п. Никита Бучковський, що зазначив необхідність такої організації в Монтреалі. Остеріг перед байдужністю, бо працювати ми повинні для добра Церкви нашої святої, а хто любить свою церков і нарід свій, той буде належати до БУК-а, хоча маємо вже організацію Січ. Але одна другій не буде шкодити але себе доповнювати, бо обі стоять на релігійних принципах.

Отець парох Тимочко у своїй цінній бесіді сказав, що на канадійській землі ще не було такої організації, котра вповні оперта на релігійних засадах і так творить сильну підставу до будови. Дальше згадав, що не лише маємо сталий і невзрушний фундамент віри, але також провід, бо головою і покровителем нашого БУК-а є наш дорогий Владика Епископ а тим самим маємо певну запоруку, що при Божій помочі і наших настоятелів опіці та організація розростеся і стане так сильною, що врата пекольні її не одолюють. Присутні подякували за промову грімкими оплесками.

Пан Вол. Босий у цінній бесіді сказав, що нам треба сильної організації, бо треба бути готовим дати відсіч всяким ворогам. Наступає на нас царство московське сатани, що радоби цілий світ умотати у свої сіти, висисати та знищити, наче павук свою добич. Пан Босий був ще доперва організатором Січей і бачив много організацій та їх працю. Він щиро прихильний нашому Брацтву, бо воно на сильній основі. В нім запоручені любов, єдність і чиста мораль, а де є ті прикмети, там організація пропасти не може. З нами є сам Христос і Він поведе нас в перед. Заключав Монтреальських українців ставати в ряди БУК-а і творити могучу галузь великого дерева. Присутні подякували оплесками за цю з натосом виголошену промову.

Тоді Отець Місіонар спитав, чи годяться заложити у себе Брацтво Українців Католиків? Всі одноголосно на це згодилися. До місцевого заряду увійшли через вибір:

Голова—Володимир Босий.
Заступник—Степан Ярема.
Скарбник—Ю. Банира.
Діловий писар—Юліян Пелюх.
Скарбовий писар—Михайло Голубовський.
Провірники—Дм. Литвинюк і І. Маланчук.
Судді—Теофіль Вендич і Антін Стефанюк.

Так повстав відділ ч.27—перший в Монтреалі—наш відділ БУК-а черговий ч. 27.

=|=

До жіночого заряду окремого **жіночого відділу ч.28 увійшли:**

Голова—Анна Харук.
Заступниця—Анна Багрій.
Скарбник—Віра Банира.
Діловий писар—Ал Стефанюк.
Скарбовий писар—Меланія Голубовська.
Провірники—Кат. Савич і Анас. Ділай.
Судді—Катерина Яцина і Дора Гладун.

=|=

Вибрано також заряд **молодечого юнацького відділу** БУК-а, котрого рядове **число 29** у такому складі:

Голова—Володимир Мищук.
Тимчасовий заряд—Іван Дичка, Іван Грицак, Федір Вівчарик і Яків Волощук.

=|=

Також основано тоді **дівочий відділ БУК-а, котрого рядове число буде 30** і вибрано заряд тимчасовий, як слідує:

Анна Никитюк, Стефанія Голубовська, Анна Голодівська і Евгенія Малиновська.

=|=

Відтак Отець Трух подякував усім щиро за довершене діло і заохотив до праці та візвав писарів провести спис членів.

Коновий П. Олійник від Січи подякував Отцю Місіонареві за труд підчас св. Місії і вручив дар любови від Січової організації і Червоного Хреста. Дар малий, але щирий.

Промовив відтак пан Босий. Згадав, що недавно ще ми витали Отця Місіонара на чайнім вечерку Червоного Хреста а вже доводиться працати. Чому той час так скоро мінув? Чому дні минули гейби хвилини? Чому так скоро нас покидаєте?

Всі вдячні за великі труди ради безсмертних душ спасіння. Католицька віра це основа всего здорового життя. Вона Божа і незалежна від нас. Тому непоборна і буде істнувати до скінчення світа. На тій основі хочемо збудувати нашу Гетьманську Державу і остати на все вірними сінами святої Католицької Церкви. За Вас будемо слати мольби до Всемогучого Бога, щоби ще довгі літа у кріпкім здоровлю трудилися для спасення душ.

Співом Гимну: Боже Великий, Єдиний—закінчено ці збори.

Вписалося тоді всіх старших мужчин 49 душ
„ „ „ женщин 38 „
„ „ юнаків 14 „
„ „ дівчат 19 „
Разом ..... 120 чл.

Юліян Пелюх,
діл. писар.

Примітка Редакції

Ці чотири відділи, котрих щиро витаємо в Христі, повстали в Монтреалі у дільниці Фронтенак. Кбім них основано також дальші відділи, як про це подаємо нище.

А іменно в дільниці Пойнт С. Чарлс повстали три дальші відділи, разом сім з попередними.

Відділ ч.31 вибрав слідуючий заряд:
Голова—Павло Бучковський.
Заступник—Яким Коваль.
Писар діловий—Іван Онушкевич.
Писар скарбовий—Никола Карплюк.
Скарбник—Семко Олійник.
Провірники—Семко Касіян і Дмитро Книйка.
Судді—Конст. Станимір і Іван Форостан.

Відділ ч.32 вибрав слідуючий заряд:
Голова—Марія Лучик.
Заступник—Меланія Кушнірик.
Діловий писар—Юлія Сікорська.
Скарбовий писар—Анна Шух.
Скарбник—Христина Шистовська.
Провірники—Ап. Станимір і Мар. Касіян.
Судді—Аделя Івашук і Ант. Вучковська.
Це відділ жіночий.

Відділ молодечий ч.33 має слідуючий заряд:
Голова—Павло Куцулим.
Заступник—Катерина Теленько.
Писар скарбовий—Анна Ятан.
Писар діловий—Василь Кушнірик.
Скарбник—Михайло Чир.
Провірники—Теодор Теленько і Ол. Опир.
Судді—Мих. Завитковський і Анна Іващук.

Всі ці відділи основано стараннем впр. о. Труха у дні 25 лютня, 1934.

Всім нашим відділам у Монтреалі бажаємо в Христі стати основою і осередком Католицької Акції українців у Квебеку та своїм зусиллям і працею дати взір і потягнути до діяльности всі місцевости де тільки живуть українці католики.

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

Молитва.

Мій дорогий Ангеле, молю тебе сердечно, піди туди, де перебуває Ісус. Скажи божественному Спасителеві, що я Його почитаю і люблю з цілого серця. Запроси Його, що став найбільше гідним почитання вязнем любови, щоби прийшов у моє серце і замешкав в нім. Вправді моє серце замале, щоби пригостити так великого Царя—але я хочу його поширити через любов і віру.

(Цю молитву уложила св. Люіза з Марілляк, тому триста літ а св. Отець папа Венедикт XV надав їй відпуст 300 днів. рішенням з дня 1 лютого 1918.)

ВЕЛИКДЕНЬ ЦЕРКВИ

Мотто: Бо як тіло є одно, а членів має богато—всіх члени тіла, хоч їх богато, є одним тілом, так і Христос. Бо ми всі в одним Дусі охрещені в одно тіло (1 Кор. 12, 12-13.)

Трагедію божественного Спасителя і Голгофту переживає Церква свята. Матір наша найдорожча. разом з Христом. Вонаж є містичним тілом Христа. А ми її члени, творимо це містичне тіло Спасителя—тіло таїнственне—через святі Тайни. через "хліб Небесний" щоби й не вмер той. хто буде Його їсти. І так ми вростаємо в Божій організм. стаємо на найвищий степень гідности. обогачені ласками безмірними—віри. надії і любови. А хто перебуває в любві—в Бозі перебуває і Бог перебуває в нім.

Противенством любови є ненависть і слуги ненависти змагають знищити тих. що від Христа. від любови. Коли світ вас ненавидить, знайте. що Мене раніше зненавидів—каже Христос (Ів. 15. 18). І починається борба на цілім фронті безмежнім людської душі—затяжний безперервний бій. в котрім все зло обєднується проти Христа і Його вірних. Нападають на містичне тіло Христове. судять. опльовують. вінчають терням, побивають. та ведуть перед новочасних—Аннів і Каяфів а Пилати видають присуд на смерть. Шлях Голгофти здійснюється з неймовірною точністю перед нашими очима. та часто. аж надто часто. очі поспливли від приман цього світу а уха поглухли від гаморю забав— і не бачуть та не чують люди виття фарисеїв та хрестного пляху.

Скільки разів церкву мою обкидано камінням лайки! Скільки разів побито її та на посміх юрби завінчано терням! Скільки разів підмовлена юрба кричить на сторінках новітних Пилатових дворищ, якими є преса—Розпни! Розпни! Скільки разів вибирають розбійника а Христа передають на розпяття. Скільки разів Церква наша паде під тягарем хреста і нема нікого, хто станувби, помігби нести хрест. омивби рани і витревабги на голгофті —під хрестом Церкви! І тому страсти кождого року є історією Церкви нашої.....

Завзялися фарисеї та садукеї та новітня юрба запродана привалити каменем надгробним Церкву мою а з нею нарід мій—добрий, щирий, любий і чесний. Ставлять вже сторожу, узброєні у затроєні списи брехні і прибивають вигуком ценать а в темних закутках сердець думають: Може не встане! Але приходить воскресний ранок і всі печаті тріскають. всі камені валяться. всі сторожі тікають і Церква моя. Церква народу мого, Церква Христова встає нова. просвітлена. воскресна—і радість незмірна променіє з душ! Христос воскрес! Церква воскресла! До нового життя, побідного! Пропадуть всі фарисеї та садукеї—минеться нещасний сильвет зрадника—не встигнуть запроданці з коламі і оружам цілувати Христа на зраду! Тисячі. мільони пригнетених і гноблених встануть з Христом. під проводом Церкви моєї, до нового вольного життя! З льохів черезвичайки. зі снігових заслань лівночі. з каторжних робіт і темниць підземелля вийде визволений Христом борець до вольного краю. Христос обітре сльози тисячів сиріт і вдовиць—поєднає брата з братом—навчить прощати. милосердитися. каятись і обновитись! Через Христа ми всі одно! Таїнственне тіло. що живе любовю. вірою. надією! Безмірно богате і вольне. Жадні кайдани не здавлять нас. коли серце наше вільне. Можна вбити тіло. душі ані ідеї ніхто убити не може! Ідея безсмертна через душу—через Христа—через воскресення! Тому бодрімся! З нами Бог—чиж може нас лякати тернистий шлях на Голгофту життя або відстрашити крик фарисеїв? Ми ідем з Христом і ділимо з Ним судьбу. Слуга не більший від свого пана—(Ів. 15. 20)— а ми члени таїнственного тіла Христа. слуги Божі. лицарі св. Духа—кріпімся дійсністю Божої всемогучости та оконечної побіди.

І коли великодні дзвони голосом побідним залунають в неділю ранком, це голос побіди моєї Церкви. Це тисячі сердець. що бють любовю до Христа! Це зєднання народу мого через всесильну любов Божу—до повного щасливого життя в Христі!

А коли церкви прикрашені на Великдень в найкраще цілого року стрічають тисячі золотом розсіяних радістю очий вірних—тоді радости всіх нема краю. Воскові свічі золотом світять і чисто. наче сльози. і так тихо. спливають до ніг. Тоді не уста. а душа співає пісню воскресну і—воскреснає

з нею до нового життя. До життя любови! Хто всилі тоді нас роз'єднати? Хто всилі тоді нас розбити? Хто зможе нас знищити? Ніхто і ніколи! Ми з'єднані в Христі і непоборні. Ще в далі майорять хрести Голгофти, але вони є заповідженням Великодня. І через страсти приходить воскресення. В тім правда життя і найглибший зміст—хто цего не розуміє. не розуміє життя, ні його форм. ні змісту. В Христі ми побідні, радісні через побіду над усім злом. негодою, нещастям. ненавистю і роздоєднанням. В Христі ми всі з'єднані святою єдністю—через віру. надію і любов. І тому золотими буквами на внішнім своєї душі повинен кожен з нас поставити слова св. Павла—Вияє тілом Христовим і членами кождий зокрема! (1 Кор. 12, 27.)

Святий вогонь.

Дмитро Осічний

Ми ще не струпілі старці,
горить вогонь ще в нас.
Неначе повінь на ріці
він встане іще раз.

Ним дишуть рідні груні гір
і степний чорнозем—
кождa билина рідних піль
пашить отим вогнем.

Нехай горить, палає він.
(Впаде, згорить ідол)
Серед просторих рідних піль
він зробить перелом.

Спалить хабаззя, рознесе—
простелить правді шлях.
Країні щастя принесе,
невиснене у снах.

ЦЕРКВА І НАЦІЯ

Преосвящ. Іван Бучко.
Епископ помічник Львівський.

Нинішний час лукавий, пропадають душі, котрі є членами Христового царства на землі. Йде про ратунок Царства Божого на землі—і Провидіння Боже схотіло, що як раз на наших рідних землях царство сатани нищить Христове Царство, нищить душі нашого народу. Жаден нарід не має такого обовязку горнутися до католицької акції, як саме наш український нарід. Тому не без причини нарід наш сповняє прикази св. Отця Пія XI і організує кадри для нищення царства сатани і привернення Христового Царства на землі. Католицька акція є згідна з духом українського народу, бо ніодин нарід не захищав віри Христової перед ріжними навалами поганських племен від тисячліть так, як наш. Український нарід був тим, що стримував поганську навалу та поширював ідеали Христової віри серед тих поганських народів. Певно, що ми не маємо стільки місіонарів, як інші народи й не вписуємо їх для навертання поганських племен, одначе такої масової акції пширення Христового Царства на землі впродовж століть не перевів ні один нарід.

Католицька акція тісно й органічно звязана з цілою історією українського народу. І навіть, якби св. Отець не покликав до життя такої акції, то ми самі, українці—мусіліб її зорганізувати. А причиною цього, от хочби Велика Україна, де йде боротьба і то завзята за Христове Царство на сій землі, що його хоче знищити червоний деспот, уосібленя сатани.

Мушу ще торкнутися другої справи, хоч і болючої. Буду ту говорити не як авторитетний чинник, але як учасник. Ходить саме про справу відношення нашого до націоналізму. Само собою зрозуміле, що ми ставимося негативно до такого націоналізму, що не опирається на християнських засадах—та націоналізм згідний зі світоглядом Христової Церкви не тільки приймаємо, але він нам навіть конечний. В часах, коли наша нація всюди переслідувана і гноблена, а на Великій Україні переводиться плянову, по діявольськи продуману, екстермінацію цілого народу, треба викресати у наших серцях ідею незвичайної любови до цієї нещасної нації і її ратунку. Треба посвятитися для неї, що з Божого провидіння відбуває свою хрестну дорогу, а може вже й стануа на своїй Голгофті. Признаватися до такої нації, любити її, бажати її воскресення—тоді. коли за те все не тільки нема користи,але й грозять найбільші небезпеки—на се треба неабиякої чесноти та пієтизму. Якраз християнський націоналізм каже заперечити себе і пожертвувати себе за нарід, якому грозить заглада, не тільки дочасна, але і вічна, в тих обставинах, в яких він живе. Християнський націоналізм не ставить національної ідеї понад усе, але підпорядковує її законам Божим, вічним засадам Католицької Церкви. що одинока вказує нам правдивий шлях до любови, правди, добра і краси.

Християнський націоналізм це не той непогамований національний фанатизм, але це ідея, добре унормована засадами християнської етики, яка ніколи не переступить моральних границь, любови ближнього, правди і справедливости.

Отже ми приняли християнсько-націоналістичний світогляд. Чув я закид, що такий вислів "християнсько-націоналістичний світогляд" пахне єресю. Дуже прошу бути з назвою "єресь" осторожним. Бо єресь це заперечення правди віри обявленої і Церквою здефінійованої. Отже хто називає націоналізм єресю, той помиляється.

Бо коли ходить про обявлення, то бачимо, що націоналізм в богатьох місцях св. Письма має своє узасаднення. Ось подам кілька прикладів. Христос, висилаючи апостолів на першу апостольську працю, каже: "На дорогу поган не ходіть і в міста самарянські не заходьте. А йдіть радше до овець, що загинули з дому ізраїлевого."—Чому не каже їти насамперед до поган, але до жидів? А до Хананейки каже: Я тільки посланий до погибших овець дому Ізраїля.—А над збуреням Єрусалиму, хто плаче, як не Христос? Бачимо тут, як Христос любив той нарід, бо з нього вийшов, плакав над збуренням Єрусалиму, бо те місто було символом могучости вибраного народу. А чиж не бачимо прикладу такого націоналізму і патріотизму на особі апостола Павла, котрий каже: Бо я сам бажавби бути відлученим від Христа за моїх братів, рідних мені по тілу.

Націоналізм, як організація, що не узнає Бога, є єретичний—але націоналізм, як рух, згідний з Христовими засадами, є корисний і побажаний. Ми приняли для нашої організації світогляд християнсько-націоналістичний, а сей наш націоналізм має бути збудований на засадах Христових. Потріотом у нашім розумінні є той, котрий робить все наперед для Бога а опісля батьківщини.

Коли ж бачимо, що наш націоналізм зійшов з дороги Христової правди, то треба старатися звернути його зі злої дороги, а спрямувати на ту дорогу, якою самі йдемо, де-єся Христова правда панує. Одначе до тих націоналістів, що заблудили, треба підходити не як до ворогів, але приходити до них як добрий пастир до своїх заблуканих овець. Бож вони йдуть до тої самої цілі, що й ми, лише заблудили з дороги і ми маємо їм вказати цю дорогу, Христову дорогу, і нею дійти до відновлення "погибшого дому Ізраїля."

—З цілого серця благословлю всіх і бажаю найкращих успіхів в організації на місцях. Хай Бог благословить!

⁂

Цей прекрасний і повний глибоких думок виклад беремо з Ниви, Львів, ч.1 за 34 рік. Виклад цей виголосив Преосвященний Іван на закінчення курсу католицької акції української молоді у Львові, дня 29 грудня м.р. Ми вповні поділяємо всі думки Преосвященного і наша організація—БУК—не може краще висловити своє відношення до націоналізму, як словами Преосвя. Івана. Це й стане відповіддю на многі запити з ріжних сторін, яке наше відношення до політики і до націоналізму.—Таке саме, як вище очеркнув Преосвященний Владика Львівський, Іван Бучко.

Православні дякують св. Отцю.

З нагоди 12-ліття коронації св. Отця, паши Пія XI, відбулися величаві торжества і надійшли всілякі привіти від ріжних високопоставлених одиниць. Кромі иних явився в нунціятурі у Варшаві також представник українського православного населення, посол Сергій Хруцький і зложив таке побажання св. Отцю, Папі Римському:

"Ваша Екселенціє!

Як представник українського православного населення в Польщі, прошу дозволу зложити на руки Вашої Ексцеленції найщирійші побажання многих літ Святійшому Отцю з нагоди 12-літнього перебування на римському Папському Престолі. Українська православна людність в Польщі завжди з вдячністю буде згадувати про те, що Святіший Отець перший підніс голос протесту проти переслідування християнської віри на Сосітській Україні, та особливо про батьківське зрозуміння Святішим Отцем інтересів української православної людности в Польщі, яке найшло вираз у відомій енунціяції Митрополита Шептицького у справі так зв. ревіндикації православних, бувших гр. католицьких церков."

Сергій Хруцький, посол до Сойму.

Так представник українського православного населення дякує Св. Отцю за "батьківське зрозуміння інтересів української православної людности"—а тут в Канаді люди злобні та фарисейські того самого св Отця часто зневажають, хоч добре знають про його заслуги для українського народу. Св. Отець боронить переслідуваних ділом—і то українців—а польський конзуль в Ужгороді Сверчбінський у той-сам час дає "пособія" православним москалям на ширення протиукраїнської пропаганди 40.000 чеських корон для Карпаторуского Голосу! У Варшаві митрополит Діонізій Валединський заряджує по всіх православних церквах молебні—але не за переслідуваних—а за Пілсудзкого і Річпосполиту Польську! Отже хто є з поляками і для поляків?! Хто їм служить і кому вони платять?! Роздумайте!

Розводи в Православній Церкві.

о. П. Табінський. "Мета"—ч. 9. 1934.

Христос категорично вчить, що подружий звязок є нерозривний: "Що Бог з'єднав, того людина хай не розлучає" (Мат. XIX, 6; Мр. X, 9). І треба бути людиною з безнадійно притупленим розумінням і сумлінням, щоби на підставі Евангельских слів "доказувати" законність розводів у християнській Церкві,—та ще й у таких безконечних границях, як це бачимо нині у православних..

Суперечність нинішньої практики розводів зі Словом Божим ясно виходить із порівнання першої нової причини до розводу—з Апостольською наукою. Такою причиною вважається "відступство від православія." Впроваджуючи її, православна єрархія зневажила слова Ап. Павла в 1. Коринт. 7, 12—14, 16; "Коли котрий брат має жінку невірну й вона згідна жити з ним, то він не повинен залишати її; і жінка, котра має чоловіка невірного, і він згідний жити з нею, не повинна залишати його. Бо невірний чоловік освячується жінкою вірною, а жінка невірна осячується чоловіком вірним.... Чому ти знаєш, жінко, чи не спасеш чоловіка? Або ти, чоловіче, чому знаєш, чи не спасеш жінки?" Так повчає Апостол Христовий—але інакше нині вчать його наступники, що зовуть себе православними.

Згідно з Божим Словом дивиться на розвід і канонічне право православної Церкви. Воно допускає роздільне життя подругів, але без права на нові подружі звязки. По правилах св. Василія Вел. (9, 31, 36 і 77) і Трульського собору (87і93) ані перелюбодійство чоловіка, ані його побої не дають жінці права розводитися—а невідома його відсутність не дозволяє їй виходити заміж за иншого; перелюбодійство жінки або її втеча давала підставу чоловікові віддалити її від себе.—але він не мав права на новий шлюб. Василій Великий указує, що правда, на звичай, що чоловіка в цьому останньому випадку не осуджували, коли входив у неплюбний звязок з иншою жінкою, а не осуджували також його співжительки. Але це був місцевий і часовий звичай, який впробився під виливом пережитків поганської моралі й не може становити підстави для канонічного порядку життя. Цей порядок накреслено в 115. каноні Картаґенського собору, який каже: "Ухвалено: за Євангельською й Апостольською наукою ані покинений жінкою, ані відпущена (розведена) чоловіком не повинні брати шлюбу з иншими особами, але або хай так остаються, або хай замиряться одно з одним. Якщо це злегковажать, треба їх змусити до покути." Взагалі, згідно з канонічною практикою Церкви, розвід допускається лише в розумінні припинення спільного життя, але без права розведених на нові шлюби. Така сама практика вважалася за обовязкову і українській Церкві давніших часів. Згідно з §47 устави київського Митрополита Юрія—згадується в наших літописах під 1073 і 1074 роками: "Не вінчають того, хто розвівшися з першою жінкою, бере собі другу." Цей припис свідчить також і про практику тодішньої грецької Церкви, яку наслідувала наша Церква,—тим більше, що Митрополит Юрій був Грек. Отже, хоч на Україні за давніх часів розводи й практикувалися, то лише в розумінні розлучення подругів без дозволу їм брати другий шлюб. (Така практика зберігалася в нас до XVIII стол.). Скасувала її щойно московська Церква, котра засвоїла собі погляд на розвід, як цілковите уневажнення подружого звязку. Також і обряди Тайни шлюбу на Україні вказують на це. Зі старовинних требників XV—XVI. вв. видно, що другий шлюб на Україні давали лише вдівцям, бо в одній з його молитов (після Євангелії) знаходиться прохання: "Господи Боже наш....благослови раби Твоя сія (імярек) і освяти ко второму браку пришедшія, ради естественнаго іскушенія і в юности прилучившагося вдовства." У требнику Петра Могили в чині вінчання наречений і наречена урочисто "шлюбують" взаїмну вірність і відданість "аж до смерти", як це нині зберігається в греко-католицькій Церкві. Погляд на подружий звязок як нерозривний зберігся й у нинішнім православнім чині вінчання: в "молитві на зняття вінців" і в промові до молодят, уміщеній в требнику.

Розводи в розумінню зірвання шлюбу становлять тяжкий гріх проти Церкви, бо суперечать її догматичній науці про нерозривність подружа, як і науці моральній про взаїмні обовязки подругів. Вони впроваджують в церковне громадянство біґамію; нині можна знайти й такі випадки: жінка бере розвід з першим чоловіком і виходить за другого; поживши з ним якийсь час, розводиться (або просто покидає його), сходиться з першим і живе з ним, уже не вінчаючись. Хибаж це не фактична біґамія?

Початок і корінь розводів—це погляд на подружа як на установу, якої ціль задовольняти звірячі інстинкти людини. До православної Церкви розводи дістались з греко-римського поганства, як пережиток його культури, через законодавство византійської імперії. Сталося це вже, коли, на підставі царських законів, усі шлюбні справи остаточно перейшли в компетенцію духо-

венства. Однак православна Церква дивилася на розводи як на велике лихо, і тому старалася їх обмежити. Виїмок становить лише нинішня православна Церква в Польщі, де розводи облекшено до такої міри, що цілість подружого звязку вже обороняє не Церква, лише добра воля самих подружів. А як дуже упростилася нині розводова процедура—це можна бачити з обіжника волинської духовної Консисторії з дня 20 серпня, 1929, ч. 7425, котрим, на підставі резолюції митрополита, наказано духовенству оголосити парохіянам таксу розводів і виявити їм, що немає потреби в розводових справах звертатися до адвокатів, бо вони в цих справах "допомогти нічого не можуть." Коли канцелярійний стиль переложити на звичайну мову сільського пароха, то вийде приблизно ось що: "Православні! Ось вам такса розводових справ. Хочете мати розвід? Адвоката не треба, бо він нічого не допоможе. Вилатіть що слідує по такси, подайте як вмієте прохання і долучіть до нього квіт. Коли хто неписьменний, то йому прохання в консисторії напишуть. Ну, і дадуть розвід."

Масовий характер розводів не може залишитися без впливу на культуру православного громадянства, а особливо на мораль селянства. Вже нині трудно знайти громаду, де не було б кілька розведених родин і де на подружа дивилисяб як на звязок "до гробової дошки." "Ет, або що! —можна тепер нераз почути.—пів десятини грунту, тай є розвід!" Нерозривний союз Христа з Церквою вже перестає служити живим образом християнського подружа. І щезають поволі гарні традиції православної старовини, витворюється вже нова атмосфера, в котрій перевагу має звірячий інстинкт; виробляється погляд на шлюб, як на формальність, за котру треба заплатити і від котрої за заплату можна звільнитися.

Про молоде покоління, що народжується й виховується в такій атмосфері, не приходиться говорити: воно, як губка, втягає в себе лихі приклади рідного оточення. Діти розведеного подружа не знають уже звичайної родинної опіки; залишаючися біля одного з родичів, не тільки не почувають до другого любови та приязни, а навпаки: ненависть, яка набірає такої міри, що при зустрічі з ними навіть не привітаються. Перша комісія передсоборового зібрання в справозданні про свою працю справедливо скаржиться на розвал родинної культури: "родинні розбрати, неповага до батьків, ломання подружої вірности, розводові процеси—стали частими й звичайними явищами на селі". Оце й є наслідки збільшеної стараннем московської ерархії розводової практики. Чи ті, що її в імя Христа й Церкви старанно виконують, не гідні подвійної "тьми кромішної" та вогню геєнни?

Православне громадянство повинно над цією справою поважно застановитися та усвідомити собі її трагічні наслідки. Воно повинно зрозуміти, що розводи є не тільки гріхом проти євангельського закону Христового, але одночасно являються великою суспільною розпустою та ширять руїну громадської культури. А зрозумівши шкідливе ділання розводів, громадянство повинно як найскорше взятися до направи цих жахливих обставин.

Нащож—спитає читач—у такім разі православна ерархія дає так багато розводів? Відповідь на це питання дає нам вище згадувана "Такса по шлюборозводним і шлюбним справам Волинської Дух. Консисторії." Наведемо тут ці її дані, що відносяться до нашого питання. Це ось яка скаля розводових оплат:

1) Шлюборозводні справи — 250 зол. (від 1931 р., за підвищенням 20% — 300 зол.), коли справа йде через повіреного — 300 зол. (360 зол.).
6) Зняття покути з позваного — 250 зол. (300 зол.).
7) Зняття покути з позиваючого — 125 зол. — (150 зол.).
8) Апеляційна скарга — 110 зол. (132 зол.).

Ото розгадка, чому православна ерархія так завзято боронить необхідність та доцільність розводів. Таж нерідко одна розвода справа дає до приватної архієрейської шкатули: 300 зол. за подання, 300 зол. (150 зол.) за зняття покути, 132 зол. за апеляційну скаргу, разом — 732 зол. (582 зол.). І якже тут уважати розводи за річ шкідливу, неблагодатну....?

о. Др. О. Кладочний.

Про "дослідників" св. Письма

та про їх міркування над кінцем світа.

Питання "дослідників"—і відповідь зі св. Письма.

На жаль—доброї волі у сектантів—отже й у дослідників—дуже мало. Їх не переконують навіть найбільш очевидні докази з того самого тексту св. Письма, якого самі уживають. Дуже часто "дослідники" люблять звертатися до вірних, а навіть до священика зі запитом, чому саме їм, "дослідникам" не можна самим пояснити св. Письма. "Де є,—питають вони—та заборона вписана в св. Письмі? Найрадше роблять вони це принагідно на вулиці, чи в неділю біля церкви в приявності парохіян, а навіть приходять з тим до помешкання пароха. Очевидно числять на це, що священик не зорієнтується скоро в тому, яким влучним текстом св. Письма тут слід відповісти—або просто очікують не досить докладного знання св. Письма. В такому випадку варто такому "дослідникові" сказати те, що св. Петро написав про самовільне толкування св. Письма: "... Це найперш знаючи, що всяке пророцтво Писання не є ділом власного толкування. Бо ніколи не вийшло пророцтво з волі чоловіка, а вітхнені Святим Духом, промовляли святі люди Божі" (II. Петра гл. 1. ст. 20-21). Видно, що вже тоді були люди, які надто "свобідно" і "оригінально" та "самостійно" почали толкувати св. Письмо. Тай більше таких, чи подібних текстів маємо у св. Письмі. Їх можна би навести багато. Деякі з них зацитую тут, а на інші лише вкажу.

І так св. Павло каже, що "Бог цього світа осліпив думки невірних, щоби не засіяло їм світло Євангелія слави Христової, котрий є Образом Бога" (II. Кор 4, 4.). А в пророцтвах Єремії (20, 8) читаємо: "І сталася мені бесіда Господня кпинами і посміховиском цілий день". Не додавай нічого до слів Його, щоби не переконав тебе і не найшов неправдомовним".—голосить Книга Приповістей (30, 6). В іншому знова місці. (II. св. Петр. 3. 15-16) каже св. Петро: "А довготерпеливість нашого Господа уважайте спасінням, як і улюблений наш брат Павло написав вам по даній йому мудрості, як і в усіх листах, говорячи в них про це, в котрих дещо трудно зрозуміти, що невчені і неутверджені перекручують, як і прочі Письма, на свою власну погибіль.

А навіть в Апокаліпсі, на яку так радо вказують "дослідники", є ось який текст: "Бо я свідчу кожному, хто слухає слів пророцтва цієї книги: Коли хто додасть до цього, на того наложить Бог язв написаних в цій книзі. Коли ж хто уйме Бог його часть з книги його життя і зі святого міста описаних в тій книзі." (Ап. 22, 18-19).

"Дослідники" блудять тому, що не розуміють св. Письма; про це сказав Сам Христос до садукеїв: "Чи не тому блудите, що не розумієте Письма, ані Сили Божої" (Марко 12. 24), а св. Павло, передбачуючи всякі можливі "розуміння" Слова Божого—пише в II. посл. до Тимотея (4,-3-4): "Бо буде час, коли не стерпять здорової науки, але по своїх похотях виберуть собі вчителів, жадні приємних слів, і від правди відвернуть слух, а до казок прихилятьсяся."

Наведені місця св. Письма дають ясну відповідь на питання, чи кожний може сам довільно пояснювати св. Письмо,—та що з такого самостійного толкування виходить.

Та крім того про неузнаване, фальшиве і блудне толкування св. Письма та про кари за це говориться ще напр. у таких місцях св. Книг: Прор. Осія 8, 12. Пс. 118, 150; Прор. Єремія 20, 8; Второз. 12, 32; Прор. Єремія 9, 8-9; 36, 11-13; 36, 16-20, 23, 25; 23, 34-40; 36, 29-31; Ісая 5, 24-25; Мат. 7, 26-27; Ісая 30, 9-11; Єремія 6, 10. Як бачимо, текстів таких не бракує.

Що це св. Письмо?

А тепер запитаймо "дослідника": Чи він знає, що це властиво св. Письмо? Чи знає ті всі назви та порівнання, що їх ужив Св. Дух, щоби висловити цілу велич, красу, глибину й силу св. Письма? Чи знає він, що св. Письмо це" Слово Боже" (до Рим. 3, 2 і до Еф. 6. 17). "Світло, яке світить у темноті" (2 Петра 1, 19), "Палець Божий" (Кн. Виходу 8, 19), "меч духа" (Еф. 6, 17), "невичерпаний скарб людей" (Кн. Премуд. 7. 14). "зеркало без скази" (Кн. Премуд. 7. 26), "Море пекляне" (Ап. 4, 6), "Товариство без нудів" (Кн. Прем. 8. 16). "Книга літаюча" (Прор. Захарія 5. 1). "Слово правди", (2 до Тимот. 2, 15). "Слово життя, право" (до Рим. 13. 8), "Воля Божа" (Мат. 7. 21). "Правило життя" (до Еф. 6. 16). "Світло мудрости" (Кн. Прем. 6. 23). "Манна укрита" (Ап. 2, 17), "Плат меду" (Пісня над піснями 4. 11), "джерело, яке дає солодку воду". (лист Якова 3, 11), "ріки води живої" (Йоан 7, 38), "кернпця води живої" (Прор. Єзек. 47. 12), "невичерпане багацтво" (Кн. Прем. 8, 18), "потіха в журбах і смутках" (Прем. 8, 9), "щит проти покус" (Еф. 6. 16), "молот, що розбиває скали" (Проп. Єремія 23, 29)?

І коли про те все поважно подумати, то мимохіть приходить думка: чи можна так неповажно трактувати св. Письмо, як це роблять "поважні" дослідники? Чи можна так легкодушно видавати свої осуди про нього?

Св. Письмо слід читати з вірою, покорою й молитвою.

І про ще одну річ забувають дослідники. Забувають, що св. Письмо слід читати з покорою, вірою, любовою, терпеливістю і молитвою, — та все треба памятати, що деякі місця св. Письма є трудні до зрозуміння. Бо послухаймо тільки, що про це говорить св. Письмо: "А пророк, який, гордістю зіпсутий, хотівби говорити в Імя Моє, чого Я йому не приказав, щоби говорив, або іменем чужих богів—буде убитий" (Второзак XVIII, 20). "А хто бувби гордий і не хотів послухати приказу священика, який у той час служить Бого-

ві твому, і декретові судді—умре той чоловік і відіймеш зло від Ізраїля" (Второзак. XVII. 12). "Так ці опоганюють тіло і начальство відкидають і величі хулять. Нехай тебе Бог покарає. А ці, чого не знають, хулять, а що природним способом, як німі звірята розуміють, це виходить їм на погибіль. Це мерзенники, що на своїх пирах бенкетують разом без страху, самих себе пасучи,— хмари безводні, що їх вітри несуть, дерева осінні, неплідні, двічі померші, викорінені, люті морські филі, що з піною викидають свою нечистоту, блудні звізди, котрим мряка темноти на віки захована." (Посланіе Юда 8, 10, 12, 13), "Вам дано знати тайни царства Божого, іншим же в притчах—щоби видячи не бачили—а слухаючи не розуміли" (Лука 8, 10). "Буква вбиває—а дух оживляє—як вірити не будете—не остоїтеся." (Ісая 7, 9). "Будь тихий до слухання слова, щоби ти зрозумів, а з мудрістю давай відповідь правдиву" (Прор. (Екк.) 5, 13). "Бо ви думаєте, що в них (Письмах) маєте життя вічне: а вони є ті, які дають свідоцтво про Мене" (Йоан 5, 39). "Хто хоче творити Його волю, той пізнає, чи та наука є від Бога, або чи я від себе говорю" (Йоан 7. 17).

Подібні тексти маємо ще також ось у яких місцях св. Письма. II. лист св. Петра 3, 15-16 Пс. 118, 66; Пс. 118, 104; Поп. Даниїл 12, 10; 11. Кор. 4. 3-4; Кн. Йоз. 1, 8; Прор. (Екк.) 32, 19: Второзак. 6, 1-3; Пс. 118, 47-49; Второзак. 5. 31-33; Кн. Йова 23, 12. Крім цього ще багато інших місць зі св. Письма можнаби тут навести. А вже не буду тут говорити про це, з яким пієтизмом Святі брали в руки св. Письмо.

Отже ще один доказ більше на те, що всяким сектантам, а між ними й "дослідникам" зовсім не йде про Божі справи, але тільки про те, щоби розбивати, розкладати Христову Церкву.

Чия це робота?

Чи не дивний це факт, що хто поставить собі за завдання знищити Церкву—рівночасно опікується сектами? Чи не робили так большевики? Чи не роблять так і в нас невіруючі люди? Вже сам цей факт дає багато до думання. Значить, є в сектах щось не Боже,—щось, що подобається безбожникам,—бо якщо булоби інакше, то чи могли би безбожники підтримувати секти? Чи могліби проступати **проти** своєї засадничої програми?!

А потому ще одно маленьке питання до сектантів: Чи їх робота це направду справа чисто релігійного характеру? Чи поза тим не має вона ніяких інших цілей? Чи не має вона на меті також розбити наше політичне, а наразі **передовсім економічне та культурне життя? Чи ціла ця робота**—не є роботою "невидимої руки?" Таж знана річ, що сектярські провідники з початку говорять, що хочуть лише проповідувати св. Письмо, —але опісля приказують сектантам **виступати з кооператив та читалень.** Не говорю вже про це, що кажуть їм виступати з гр.-катол. Церкви та радять, щоби відбирати метрики уродження і хрещення від своїх парохів та заносити їх до старосства. "Проводирі" сектантів добре розуміють значіння своєї церкви для народу.

Вони розуміють, що наше відродженя не вийшло від сект, але таки від нашої Церкву, якби не-Церква—то хто зна, чи ми дотривалиби ще до нині; а їм мабуть сніпно, щоби ми як найскорше перестали існувати. Зрештою ті вістки, які містить наша преса про відношення сектантів до українського зорганізованого, громадянського життя—говорять самі про себе і до них коментарі зайві.

Про Пресвяту Тройцю.

А тепер приглянмося ближче науці "дослідників" та бодай важнішим їх "твердженням".

Пресв. Тройці вони не признають. Твердять, що слово "Бог-Отець, Бог-Син і Бог-Дух Св.— не тільки різні імена одного і того самого Бога, назви одної і тої самої Особи.

А коли вони відкидають науку про Пресв. Тройцю—то чи залишаються вони і надальше християнами? Ні! Бо віра в Пресв. Тройцю—це засаднича частина християнської віри. І хто цю віру відкидає—того годі назвати християнином.

Церква виразно вчить, що Бог є один, а в Нім є три Особи: Отець, Син і Дух. Св., і що кожна з тих Осіб є правдивим Богом і що ті три Особи Божі є собі рівні, бо мають одну природу (істоту), що Син походить від Отця, а Дух Св. від Отця і Сина. Ми не можемо цього понятн—але й не диво. Бо частина ніколи не зможе помістити в собі цілости, і в щось скінчене не може вміститися щось нескінчене: в маленьку пиклянку не може вміститися море; а між Пресв. Тройцею і нашими спроможностями пониманнями є без порівнання більша різниця ніж між морем і пиклянкою води.

Про те, що є Один Бог в Тройці Св. Єдиний, говорять численні тексти зі Св. Письма. В Старому Завіті написано: **"Сотворімо** чоловіка на образ і подобу Нашу" (Бит. 1, 26). А дальше: "Отже ходім, зійдім і помішаймо там язики їх!" (Бит. 11, 7). Так само говориться в Бит. 18, 1-3,—а в Новому Завіті читаємо виразно: ". . . . І отворилися Йому небеса—і Він бачив Духа Божого, що злітав мов голуб і сходив на Нього. І голос з неба промовляє: Це Мій Син улюблений, в котрім Я уподобав Собі" (Мат. 3, 16-17). А в іншому місці:

"Ідіть навчайте всі народи—хрестячи їх в Імя Отця і Сина і Святого Духа. . . ." (Мат. 28, 19). Отже св. Хрещення є ділом Пресв. Тройці. А у св. Луки читаємо: "Дух Святий зійде на Тебе і сила Вишнього осінить Тебе; тому й Святе, що народиться з Тебе, назветься Сином Божим" (Лука 1. 35). А дальше: "І упрошу Отця і іншого Утішителя дасть вам, щоби був з вами по віки: Духа Правди. А Утішитель, Дух Святий, котрого пішле Отець в Імя Моє,—Той навчить вас всього і пригадає вам усе, що Я сказав вам" (Йоан 14. 16-26). А св. Павло каже: "А що ви є синами—післав Бог Свого Сина у ваші серця, котрий кличе: Авва, Отче!" (Гол. 4, 6). А на іншому місці: "Бо через Нього (Сина) маємо приступ одні й другі до Отця в Однім Дусі" (ЄМ 2, 18).

Дуже гарно і виразно про Св. Тройцю говорить св. Йоан: "Бо є **Три**, що дають свідоцтво на небі: Отець, Слово і Дух Святий, і ті Три—є Одно" (Йоан 5,7). Або слова, які чуємо на кожній св. Службі Божій: "Ласка Господа нашого Ісуса Христа і любов Бога й Отця і спільність Св. Духа з усіми вами" (11. Кор. 19, 13). І чи те все не говорить виразно про Св. Тройцю? А тих цитатів можнаби навести багато більше.

—"Мета", ч. 10, з 1934.

ВІРА І ОБРЯД

о. Мелетій Западник.

В Церкві розріжнямо два первні: Божий і людський. Є річи, що походять від Бога а є також річи людської установи. Що Бог установив, ніхто з людий відмінити не може. Правди св. віри і св. Тайни є Божої установи і тому ніхто з людий відмінити їх не може. Ані додати до них, ані нічого відняти. Чи вонц йому подобаються, чи ні, чи милі чи немилі, вигідні, або невигідні. Що Бог обявив, **ніхто** з людий зміняти не може. Наша віра є обявлена Богом, надприродна—а не людьми видумана, змінна і хитлива. Тому наша віра є Христова, католицька і від Бога бере свій початок. Не повстала тому пятнацять літ, щоби вирвати клинню між народом та використовувати релігійні почування українців, видумана людьми для людських цілий. І тому або хтось вірить у все, точно у все, що Обявлення Боже голосить—або відпадає від Бога, Церкви і віри. Бо не можна одно з Божого Обявлення приймати а друге відкидати, як невигідне, коли хто хоче належати до **правдивої** Христової Церкви. І в тім саме полягає суттєва різниця між Церквою Католицькою а сектами, як вони всі там поодиноко самі себе називають.

Але є також в Церкві людський первень, людської установи і від людий. Він може зміняти так, як зміняються люди і дійсно зміняється. Людської установи є обряд, як вияв зорганізованого богопочитання назовні. Це вияв назовні того, що питоме душі внутрі. Це вияв богопочитання, отже найважнішої з важних справ життя. А тому, що Бог дав нам українцям, питомі тільки нам дари, хисти і снаги духові—ми відчуваємо, розуміємо і передаємо наші враження в окремий лад, як інші люди. Цей дар від Бога, котрий сотворив кождого з нас і дав душам нашим окремі дари, котрих не мають інші народи. Окружаюча природа, підсоння, переходи долі, щастя і терпіння, спільні надії на будучність, історія поколінь—за Божою волею також роблять своє. Тому наше світовідчування і світопередання носять окрему печать української дієздібності. А обряд як найвищий вияв цієї дієздібности носить цю печать тим ясніше і виразніше. Він наш—український—прегарний своїми проявами у співі, малярстві, будові, шитті, звичаях, рухах—так сплівся з цілістю життя нашого народу, що відірвати його неможливо. І хоча колись, у примеркліх нині століттях, мав він свій початок у Византії, або Болгарії—над чим нині мужі науки і дослідники суперечать—то з тою хвилиною, коли прийшов на Україну і наш нарід прийняв його за свій, вкладаючи у його скарбницю все найкраще, що мав, став той обряд нашим, українським—а не грецьким, або болгарським. Наш нарід основно змінив первінний обряд, та вивлекав через століття до тої краси і гідности, як бачимо тепер. Заперечувати себе самих, значить поповнювати самогубство. Це булаби одна з найтяжчих кривд для нашого народу і проти него, проти його праці, надбання та цінностий. Мусимо дійсність признати такою, якою вона є. Обстоювати своє власне "я", свою питомість, красу і культурний скарб—а все разом зібране і усовершене, находимо якраз в нашім обряді. Він тому наш—український! Кождий, хто говорить інакше, хіба не здає собі вповні справи з того, що говорить і яку кривду робить власному народові а тим самим, собі. Обряд зміняється так, як зміняються чинники, від котрих зависить. Великі історичні потрясення—недавні—додали чимало нового у пребогату скарбницю нашого обряду. Відродження українського мистецтва позначалися може найсильніше на нашім обряді. Нині маємо богато нових змістом і напівом пісень, нову утвар церковну, нову іконопись а навіть будівництво. На-

рід поступає і обряд, як вияв зовнішний зорганізованого богопочитання також поступає. Він бо є людським, для найвищих вправді цілий, але все таки людським, змінним, часовим і несталим.

Але обряд не те саме, що віра. Бо віра від Бога, тоді як обряд від людий. Віра є незмінна, вічна—обряд змінний, часовий. Се мусимо точно усвідомити собі а усвідомивши, не заперечувати себе і в одно товкти противне. Вже найвищий час, щоби кождий з нас знав:

Якої він віри—Божої, католицької!
Якого обряду—українського!

Не буде тоді баламутства ні сварок а ворог не найде нагоди ловити рибку в каламутній сварливій водиці. Буде натомість єдність сердец, стремлінь і любови.

ТЕМА НА ЧАСІ

Сифтон, Ман.

Коли гурток людий лучиться і перечить істнування Бога, безсмертність душі, будучу нагороду або кару, то мусять примінитися до обставин, які спричинили вони самі через відречення від віри. Бо коли люди відкидають віру в небо, природним є, що те небо і віру в него мусять заступити чимсь іншим. Звідси бере початок гадка соціялізму сотворити небо на землі.

Соціялістичні бесідники гарно вміють прикрасити будуче небо на землі для чоловіка. Після їх предсказань і рецептів не буде ні нужди, ні нещасть, коли тільки соціялізм увійде в силу. Гроші, корінь всего лиха, скасуються—не буде ні богача, ні бідного—всі будуть свобідні, рівні і щасливі. Не буде капіталістів, що знущаються над бідним народом а на землі настане рай.

Люди, котрі мало думають, або заліниві до думання, радо приймають ці обіцянки. Чи ці обіцянки можливі, про це не думають—це інша річ. В міжчасі однак агітація робить своє, настає ненависть між людьми і росте з дня на день. І це вже справдішний здобуток нової вірп.

Нинішний соціялізм це питання на часі. Годі, щоби розумна людина це питання легковажила. Думати знова, що в нинішній системі нема надужить, також булобн хибним. Треба однак надужиття направити і направити в такий спосіб, як це наказує Божий закон. Треба події і дійсність приймати такою, як вона є, а не такою, якою ми хотілиби її бачити.

Повтаряю ще раз, що ніхто нині говорити не може, що соціяльні обставини є рожеві. В многих однак случаях нині обставини є лучші, як колись були. Але це не є доказом, що все вже гаразд і більше уліпшення не потребує. За часів поганства доля робітників була о много гірша, як це має місце нині. Бо коли тоді могли купувати і продавати лікарів, учителів, ітд. то що діялося тоді з бідними робітниками? Християнство скасувало невільництво—не огнем і мечем—не революцією—але хрестом Ісуса Христа, котрий проголосив усім, що Бог є батьком всіх. Колиж нині світ невірний шукає полішнення але без Бога і Церкви, то даремний труд. Люди певно можуть говорити а й робити, що і як хочуть, але не найдуть способу усправедливити свій без Божого права і закону.

Тому соціялізм не в силі найти і подати лік на всі слабости світа, бо він збудований на ложнім заложенні. Соціялізм ще ніде не відновив людства. Були спроби соціялістичних кольоній, але в кождім случаї показалися невдачі.

На нас, католиках, спочиває велика відвічальність. Папа Лев XIII у своїх енцикліках показав лік на теперішні недомагання—церковна Ієрархія устами і письмом та надівсе ділом стоять за хрестом—а тепер кождий католик повинен у своїм окруженні ділати за їх приміром.

Кождий католик повинен студіювати соціяльне питання. Лучається, що люди під впливом демагогів мають мильне поняття про соціяльне питання а католик, свідомий правди, повинен дати правдиве вияснення. Коли це їх не переконає, то бодай дасть їм матеріял до думання і зробить осторожними у дальших твердженнях. Денебудь стріне вас справа соціялізму, чи в брошурці, чи в книжці—добре перестудіюйте, щоби відкрити, де лож а навіть у звичайній бесіді, треба бути напоготові і мати до збивання противника докази, солідні, переконуючі.

Для нас українців соціялізм особливо важне питання під теперішну добу, бо наші українці інтересуються соціялізмом не лише в теорії, але також в практиці—на Великій Україні. І тому соціялізм між нами не має богато прихильників.

КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА І УКРАЇНСЬКА НАЦІЯ.

о. Пант. Божик.
Винипег, Ман.

Колиби мене запитано, хто більше добра зробив для українців, Православна чи Католицька Церква, я рішучо сказавби, що Католицька. Ту відповідь я ствердивби фактами, против яких найбільший ворог католицизва не мігби встояти. Всіх

тих доброчинностий годі тут вичислити. На те требаби писати велику книгу. Тому я скажу лише про деякі. Ось вони:

1. Папа коронував, як уже було сказано, галицького князя Данила на короля. Се така цінність для нас, яка прямо не дається висловити. Через короля нас зрівнано з іншими народами, що мають пануючих. Піднесено нашу гідність до висоти великих і вилнвових націй. Навіть наші вороги, поляки і москвини, коли пишуть про нашу минувшину, не можуть не сказати того великого факту, що ми мали короля. Королем Данилом ще й тепер гордимося, хоч минуло від того часу, коли ми його мали, понад шістьсот літ.

2. Папа Климентій XIII вибив медаль на памятку злуки українців з Римом, про що я вже згадував. Про той медаль знають учені люди, бо подія записана в історії всіх европейських народів. Тим ділом Папа підчеркнув, що ми не москалі ані не поляки, як про се давно, а навіть ще й тепер дехто думає. Коли приміром московини говорять, що нема, не було і не може бути українського народу, а противно є лише москалі, до яких і нас зачисляють—то медаль говорить противно. Він твердить, що був і є український нарід і мусить він бути. Се ствердили всі Папи, аж до нині—і далі будуть те саме про нас говорити. Се говорить духовний і найбільший авторитет в цілім світі, проти якого москвини є заслабі, щоби його опрокинути. Можу лише те одно сказати, що ми українці уряд короля Данила і медаль Папою вибитий, не використали як слід проти москалів, що нас як націю заперечують. Інші тими доказами завоювалиби противника. Маємо аргументи в руках, сильну зброю, та не вміємо нею воювати. Ми гомонимо про самостійну Україну, хочемо її мати—кажемо, що нас є 40 мільонів а недобачуємо того, що маємо до діла з хмарою збаламучених українців-москвофілів, які не признаються до нас, не бажають того, що бажаємо ми і де лише можуть, викодять нам у наших змаганнях. За ними в розпуках не треба іти аж на Велику Україну—вони находяться так само в Галичині, як і на Буковині і на Закарпатті, де мають всюди свої часописи і заведення. А є вони також в Канаді є у Стейтах.

3. Папи піднесли нас також тим, що київського митрополита Ізидора і галицького митрополита С. Сембратовича зробили кардиналами, які померли в Римі і там їхні памятники до нині находяться. Ми, окремий від поляків і москалів, нарід. Наші люди сиділи на нарадах при одним столі з англійцями, німцями, французами, італійцями, іспанцями—і то з добором з тих народів, самими найкращими одиницями і радили над справами церкви, котра обіймає весь світ і до якої належать всі народи.

Нічого подібного ми не мали від православної церкви. Від москалів діставали ми здебільша зневагу, замість сповнення оправданих домагань. Мені невідомо, щоби котра з ранніх православних держав, уважала нас урядово за українців. Навіть така собі Румунія—і та через православія зачислює нас до румунів. На Буковині і в Бесарабії свідомішні українці борються всею силою проти румунізації, котру ширить православна церква. А та сама церква в Польщі полячить наш нарід і вислугується польським властям. Так що не знати, де кінчиться границя між православним батюшкою а польським тайним агентом.

Коли православна Росія давала деяким нашим людям колись посаду, то вони мусіли відречися свого українства і тільки виїмки остали українцями. І так помосковщили тисячі наших знатних умів—як Короленко, Достоевський і цілі нари верхівки церкви та й рядового духовенства. А коли прийшла революція і вибила година визволення для українського народу, ті всі самоотверженні "малороси" стали як один проти власної державности і власного народу та шкодили, де і як лише могли, справі української державности. І в тім трагедія нашого народу—і так звані "здобутки" православія.

Московщення москалями при помочі православної церкви бачимо скрізь на поселенні, отже також в Канаді. Одно московлення зовніше, друге внутрішне. Одно формою, на зовні—друге внутрі, духом московської кирині, так званого "напіповательства" і самовинищування. Замість взивати родичів посилати свої діти до вищих шкіл, взивають до процесів, вчать робити доноси, на російський взір—бо як сказано, тяжко відріжнити границі в православній церкві, хто кому і більше служить. З церкви робиться охранка—в котрій все дороге українському народові поволі але певно нищиться і уводиться сварню та розбиття між добрі досі громади.

Пуста Нива—Національні церкви.

Кождий свідомий чоловік згодиться зі мною про те, що православна Росія в порівнанні до католицьких держав Західної Европи являється пустою шкодою, на якій ростуть будяки. Через росіян та зросійщених німців зайшли між українців в Канаді всякі секти, як суботництво, баїбелництво і серафимщина. Ми є свідками в Канаді дивацької релігійної секти духоборів, між котрими деякі навіть як не личить шукають Бога на

землі. Нас обдурила православна Москва большевизмом в Канаді і в Рідним Краю. Тут, де ми свобідно можемо розвиватися—мусимо нашу енергію витрачувати на борбу з релігійним сектанством, яке взяло свій початок від православної Росії. Та борба забрала і забирає нам досі більше часу, праці і сил—чим ми змогли посвятити для власної просвітної праці і поступу свого народу. Колиби не се, то нині в Канаді і Америці ми стоялиби о много разів лучше.

Я підношу це, що дроблення українців на релігійні секти, ослаблює нас взагалі, як цілість. Церква має бути остовою нації, основою життя. Хто голосить інакше, то радби посіяти роздор і бачити націю в гробі. Церква є принесена Богом на землю і то не для якоїсь окремої нації, але для всіх людей. Тому Церква як така є тільки Божа. Національна церква, так звана, вже не є церквою. Спаситель світа для всіх людей зійшов з неба на землю, для всіх уродився, за всіх страдав і помер на хресті—і для всіх воскрес. Він народився у Вифлеємі, але не лише для тих, що жили і живуть у Вифлеємі. Умер і воскрес у Єрусалимі, але не лише для єрусалимців. Хоч він родився, умер і воскрес у вище згаданих місцях—рівночасно Він родився, страдав і помер та воскрес в кождім місці на землі—а навіть на небесних планетах—бо він Бог. Він всюди присутний цілим своїм єством. **Він для всіх і всі для Него.** Хто інакше думає і вчить, той зводить менших братів і звужає масштат Ісуса Христа. Тому смішним виглядає заложування так званих національних церков.

В послідних часах деякі українці стали в Канаді і Стейтах закладати так звані національні церкви, а все православні—особливо знані нам під назвами, ново-православна або свистунівська, яка свою назву бере від свого заложителя, Василя Свистуна і друга так звана жуківська, від її заложителя Йосифа Жука, бувшого нашого священика, який на старі літа відмовив послуху свому епископові і сам відпав від церкви, в якій хрестився і других многі літа охрещував та котра його вінчала честю та утриманням. Він вже станув на суд перед Всемогучого і справедливого Суддю небесного, котрий нехай змилосердиться над його душею.

Обох тих церков заложини відбулися на звичайних зборах—щось подібне, як закладається кооперативу. Колиби ті церкви мали бути правдиві, то хіба Христос надармо родився тому 1934 літ і основав свою церкву. Він мусівби чекати аж до тепер, коли повстали згадані церкви.

Крім інших шкід, які принесли ці церкви для українського народу, принесли вони головне розбиття одноцілої єдности нас народу. Їх заложено на зборах і через це внесли вони в розуміння простолюдини баламутство, неначе на зборах можна закладати нові віри або відкидати Бога. Нічо дивного, що мимо всього крику і галасу, зробили дорогу і вказали утерту стежку для большевизму між нашим народом в Канаді. Думки, на яких основано згадані секти, можуть розбити наш нарід до кінця і до таких дробин, що сліду з нього може не стати. Ці думки сприяють і викликують десятки нових сект і так дальше тим самим порядком, аж між українцями колись зароїться від всяких сект і повстане такий хаос та суматоха, що духово придавлять наш нарід на все. По національній цілости слід мине, бо коли Господь Бог не може поєднати наших людий молитвою і Божим словом—то тим більше не поєднає їх ніколи жаден промовець політичний, хочби ми видавали не знати як богато часописей і хотіли будувати ніколи та інші підприємства, до котрих ми без єдности віри органічно спосібними ніколи не будемо і ніколи не будемо ані мати ані їх не збудуємо. Незгода церковна перенесеться на всі царини народного життя, мов огонь з одної стріхи на другу. Ось такі незавидні наслідки з так званих національних церков!

Члени БУК-а повинні у весь зріст зрозуміти вопіч цілости католицтва а немінучий роздор і упадок через сектанство—і тому його рішучо поборювати.

Немешше наші брати з Буковини повинні працювати проти дальшого розколювання себе на части через працю ріжних протестантських місій. Бо скажіть самі, шановний читачу, до чого ми докотимося тут, на чужині, серед чужих людий, звичаїв і культури, коли дальше позволимо ділити себе на части а ще й самі будемо ділитися? Яка буде будучність наша, яка повага і вплив серед співгорожан Канади? Добре видимо, що наші люди, які далися пірвати сектантам, находяться під чадом зненависти і розбиття, і тоді про всяку поміч і цирість бесіди нема. Ціль чужинців є наша асиміляція—вінародовлення і тому вони пустили свою релігійну маняну, щоби наших людий терла, торощила і молола на їхню муку. Чужа копара не буде захистом для наших овець ані їх плекати не буде—бо в їхнім інтересі є збільшення себе, а не нас. Св. Письмо вживають лише для своїх політичних і інновіятичних цілий, заступаються ним подібно, як Росія своїм православіям колись, щоби ним москалити українців. Є лише одна правдива дорога для наших людий, а саме свята Католицька Церква та її провід. Коли та церква в духовнім національнім та просвітнім дусі виховує ріжні народи—то вона певно виховає також наш нарід в тім самім дусі. Коли членами тої церкви є найбільше культурні люди світа, то певно що таке товариство стане тільки нашим добром та підйомом.

Мій виклад зближається до кінця. Заки його скінчу, ще мушу згадати про одну справу, якою наші противники проти нас воюють. Коли вже є борба, то принаймні повинна бути чесна і річева. Однак борба наших противників є демагогічна. Противники не мають здорових аргументів; не мають проти нас стійких закидів і тому послугуються простацькими і неузасадненими видумками. Приміром говорять, що нашу церкву заложили для нас поляки.

Чи се закид? Прецінь богато є греко-католиків, котрі навіть з Польщею не межують. Ось вони: румуни, серби, болгари, словаки, мадяри, араби єгипетські, ітд. Противники на стільки темні, що навіть сего не знають і думають, що греко-католики, то лише українці.

Говорять також, що ми змагаємо до того, щоби прийняти юліянський календар (нового стилю, після якого рахують час буквально всі народи світа). І се має бути закид? Сим вони лякають деяких наших людий а своїх скріплюють. Однак самі противники в практиці числять час після нового стилю, так датують листи, часописи свої і колиби їх спитати, котрого то нині є по їх шановнім стилю, то певно жаден не знавби відповісти. Кажуть, що то польський календар. Хоч полякам далеко до того, щоби це вони уложили той календар, бо оба календарі, так юліянський як григоріянський походять з Риму. Такою балачкою противники однак підносять Польщу і роблять їй честь, отже працюють для Польщі. Члени БУК-а постійно повинні бути на осторозі і вміло відбивати всі наскоки противника та не забувати, що наша сила і вплив на окруження буде у великій мірі зависіти від сего, якими ми самі себе зробимо—через віру і любов. Без тих двох чеснот марне пропадемо а веде до гробу та руїни розненавиджене і злобне сектанство, що кінчить безвіррям.

МИНУВШИНА, БУК І БУДУЧНІСТЬ.

Брат С. Методій, ЧБХШ.

Слово на з'їзді у Саскатуні.

Оден рік тому тут в цій галі і в цім місті Саскатун відбувся Перший З'їзд Українців Католиків Саскачевану. На цім з'їзді основано Братство Українців Католиків. Нині ми відбуваємо вже другий з'їзд. Якщо перших два дні цего з'їзду посвячено на реферати й дискусії чисто організаційного змислу для будучого істнования й розвитку нашого Брацтва, то цей третий день я бажаю посвятити на вшанования памяти Першої Річниці саскачеванського БУК-а. Нам треба конечно вшановати святочно річницю нашого Брацтва, бо це дає нам добрі інформації, традицію, радість нашої приналежности й співучасти та відвагу й заохоту до дальшої шляхотної праці. А щоби гідно вшанувати такі річниці, вам треба перейти важні події минувшини і з розсудом та оптимізмом заглянути в будучність. Отже, тому тема мойого реферату є "Минувшина, БУК і Будучність."

Яких 1900 літ тому майже цілий тодішний світ був в хаосі, гріхах, руїні і цілковитій декаденції людської гідности. Майже ціле людство було склонене до ідолопоклонства, жило в поганстві. Крім цего держави й правительства та могучі одиниці зачали викорінювати всяку релігію в народі та добрі чесноти. Натомість поширювали культ розкоший тіла, неморальности й гріха та плекання пристрастей—замість чеснот.

В той час Спаситель світа, сіяючи славою свойого воскресення, поручив своїм ученикам поширювати науку Христіянської-Католицької Церкви до найдальших закутин земської кулі. Дванацять бідних і невчених рибаків виступили проти могучости й жорстокости найбільшої в історії держави—римської Імперії.

Мрійники... сміялися мудраки тих часів. Терпіння, болі, героїчні жертви й смерть мусіли понести апостоли задля ідеалів і приказів свойого Провідника. Однак нині Католицька Церква стоїть сильним тривалим памятником. Мрійники, перепяті відвагою і певністю, що не були з цеї землі, збудували краще чим могли сподіватися—а могуча Імперія їх часів повалилася в порох і забуту минувшину.

Яких 450 літ тому Европа вела велику торговлю зі сходом—з Індією. Тодішна дорога була дуже довга й небезпечна. Щоби віднайти коротшу дорогу ніхто не мав відваги,—бо тодішний світ був під пражінням науки, що куля земська є квадратова—а не кругла.

В той час друга відважна особа—Христофор Колюмб мріяв мрію. Мудраки його часів насміялись з него, коли він говорив про віднайдення короткої дороги до Індій—пливучи на захід. Однак, мрійник і рівночасно реаліст, згуртував біля себе відважних людей і пустився плисти через незнані—ніколи невідкриті води Атлянтійського Океану. Він віднайшов новий континент, дав місце й можність життя міліонам людей. Через його відважну й геройську подорож близько міліон українців живуть на американськім континенті. Так мрійник великих мрій—доконав те, що світ тепер є його вічним довжником.

Яких 50 літ тому, через американську революцію, через домашні війни, через питання невільництва мурнів—в Сполучених Державах витворилася дивна опінія—розуміння. Цей край став погорджувати своїми католицькими горожанами. Для католика не було місця в державнім уряді, не було місця в товаристві вищих кляс, не було місця, щоби спільно—громадно забавитися, поговорити, розвеселитися. Католики, побільше ірляндського походження, чулися чужі в тім краю, опущені, занедбані. А ті що добивалися мавтків і входили в життя вищої—пануючої кляси, тратили свій найдорощий скарб—свою святу віру.

В той час, молодий священик, Отець Мігініс, перенятий любовю свойого взнесого покликання й ревністю для своєї праці, поглянув на католицький світ свойого часу і зовидів явище—мріяв мрію. Він побачив організацію католицьких мущин, з'єднаних в активности, практикуючих свою св. віру, витягаючих братерську руку через цілий континент—піонірів католицької акції. Кільком вірним другам отець Мігініс повірив свою мрію—і лицарі Колюмба стали дійсність. Мрійник мрій—яким щасливим він чувся би, якщо бувби міг перевернути 50 літ наперед сторінки історії й побачити могутню організацію—700 000 католицьких мущин, льоальних Богу й державі, з'єднинених в активности, братерстві і любови, від снігових пустарів північної Канади—до горячих провінцій полудневого Мексіку.—Від густо замешканих міст атлянтийського берега, аж до берегів могучого Тихого Океану.

(Дальше буде).

Який Найлучший Фундамент Державности?

Мирослав Скоропадський,
Вернон, Б.К.

Найлучшим фундаментом державности є правдива Христова католицька віра а найбільшою руїною в державі є безвірство.

Коли в якійсь державі державний апарат є добрий, то там є лад і порядок. Коли ж державний апарат нездарний, там нема ладу а є безладдя. Державні мужі, котрі правлять державою, це те саме, що коні запряжені у вбзі. Як ті коні ідуть, так той віз їде. Отже в теперішніх часах бачимо, що у многих державах нема ладу, мораль упала і то дуже глибоко, неправда могутно заслонила все в релігійне життя народу у підупадку. Возмім Мексико, Іспанію, Росію—до чого вони нині докотилися, доносять чим раз то свіжі вістки про переслідування духовенства, замикання церков, нищення вірних а все руками кровавих мужів, в котрих спочиває державне стерно. Маємо живий образ спустошення. Чи нарід тих держав почував себе щасливим? Невно, що ні.

Ми українці повинні добре приглянутися тому всему і мати добру з того науку, що хто противиться Божій науці і Божому законові, такий буде знищений, бо все, що робиться, чи то в державі, чи в родині, все має бути на Божу славу. Ми довгими століттями позбавлені державности. А коли підемо дальше блудними дорогами, як вже многі з нас пішли, то станемо погордою в очах Божих і всего культурного світа. Нас Бог вивінував так щедро, як жаден нарід в Европі. Наша земля богата на все, урожайна, має цінні мінерали, ліси, водою маємо доступ до моря—але ми довгі століття під чужою кормигою. Чому ми так бідні? Чи може нас мало в людности? Ні, кождий знає, що нас вище 35 мілїонів на самих рідних землях. Може наша земля бідна? Ні, наші ліси рубають вороги наші та продають чужим державам а наші богатства мінеральні ідуть на наше власне закріпощування. Може наш нарід нездібний до науки? Також ні. Наші українські діти, тут в Канаді в науці побивають чужих і вимазуються найкращими дипльомами так, що чужі нам завидують. Але колись, ми були державним народом, з нами світ числився. Київська держава була найсильнішою на сході Европи. Але нині ми побиті, слабі, використані. Де причина того? Причина цьому, що ми зробили так як блудний син колись, котрий взяв частку свого майна і став жити по свому. І дійшов до того, що мусів їсти разом з безрогами. Подібне з нами. Ми покинули віру наших предків, католицьку віру і стали жити по свому розумінню. Через те так низько впали. А спричинила це наша гордість і Бог гордим противиться.

Щасливі ми тепер в Канаді, що між нами повстала нова організація—БУК, котрий поможе нам вернути весь скарб затрачений, так як покора блудного сина вернула ласку отця і він знова став гідним членом у свого батька. Коли ми всі, як один зрозуміємо оцінити силу і вартість БУК-а, переродимося в могутній державний нарід. БУК поможе нам відзискати силу, єдність і піднятись на найвищий щабель гідности, коли всі вступимо в ряди тої організації. По наших домах знова запанує Божа благодать, мир, згода і послух. Діти будуть справдішними дітьми для своїх родичів. БУК дасть нам вказівки до такого життя, якого бажає від нас Церква Католицька. БУК дасть нам силу провести відкаження напого життя від тих заростків, котрі довгими часами нагромадились по

клітинах нашого життя так релігійного як національного—і нищили нас, гей чума. В нашій організації є провідники, що спосібні і вміють лічити всякі недуги.

Духовенство наше веде перед в організації і помагає всюди. Тож апелюю до всіх українців католиків, так інтелігентів, як фармарів і робітників, щоби всі ставали в члени БУК-а а тоді скріпнемо всі і покладемо сильну основу під нашу державність. Бог допоможе нам і знова сонце правди засяє над нами а ми під нашим жовто-блакитним прапором довершимо здобуття незалежної України. Нашим кличем: Бог і вітчина. Учімся любити свою віру, церкву, своїх духовних провідників. Всякі злі письма і часописі не повинні мати місця в наших домах. Ми маємо свою добру католицьку пресу. Її ми повинні читати, ширити і других ще заохочувати до читання добрих часописів.

Тим робом покладемо добрий і сильний фундамент під будову нашої держави. Тим фундаментом стануть засади Христової віри — католицькі засади—і вони учинять нас сильними. Так виглядає **наша** будова і фундаменти **нашої** держави.

ДОПИСИ

Божа рука.

Діялось це в маленькім містечку Давфін, Ман., року 1933. Пані С. Мороз довший час хорувала на серце. Ще в лічниці приняла Найсвятині Тайни кілька разів а у своїм домі два разп. Умираючи вечером дня 11 цвітня 1933 року в присутности своєї приятельки, пані Шкварок, жадала, щоби її похоронили на католицькім цвинтарі і в католицькій відправі. Її рідна сестра, пані Камфо ній, перемогла, щоби пані Мороз похоронити у свистунівськім звичаю. В четвер дня 13 цвітня відбувався похорон під проводом свистунівського духовника Грищини. На цвинтарі коло могили пані Камфолій нагло загинула. Лікарі взяли до лічниці, робили штучні віддихи, але вже більше не ожила. **Божа рука!**

Ділимося сумною вісткою, що Евдокія Палагійка, членкиня Жіночого Відділу БУК-а ч. 14 в Гефорд. Саск., попрацала на віки цей світ дня 14 лютого, ц.р. Прожила 74 літ.

Членкині БУК-а відпровадили її на місце вічного спочинку. Відпровадили як свою щиру прихильну членкиню, серед молитов і похоронних обрядів.

Земля її пером а душі її вічний спокій.

Заряд Жіночого Відділу БУК-а, Гефорд, Саск.

Марія Черній, писар діл.

На зборах БУК-а, відділ ч. 12 в Норквей, Саск.—Члени прочитали статут, потім приняли відзнаки і зложили жертви на організацію. Дальше рішили одноголосно просити свою Церковну Власть, щоби як найскорше увести календар нового стилю. Сей внесок вніс п. Іван Маркевич а попер п. Василь Черевик. Причини того внесення такі. В Канаді робітник нап. який фах він не мавби, наших свят так як не може святкувати. Канада наших свят не признає і ми мусимо ітп працювати, щоби не втратити праці. З часом чоловік зовсім відвикає від своїх свят та забуває на них. А що буде з нашими дітьми? В містах чоловік, якщо релігійний, святкує свята по новому стилю, бо всі святкують. Тоді іде до чужих церков, бо неможливо висидіти дома, як правиться в церкві. Іде звичайно там, де бодай троха розуміє і так по кількох разах поволі стає членом тої церкви а його діти, разом з батьком. Кажуть, що у Стейтах 50,000 українців пішло до чужих церков через старий календар, бо не могли його заховувати. Студенти так само поступають тут як робітники. А малі діти всі ідуть до публичних шкіл. Не треба дивитися на це, що одиниці ворожі нашій церкві будуть кричати. З часом вони замовкнуть. Колись кричали, щоби не інкорпорувати церков і через то многих слабодухів відтягнули від вірн. А тепер самі інкорпорують і вже все добре. Отже, ми не дивімся на таких перевертнів і не слухаймо їх. Ми повинні дивитися, як **нам ліпше і так поступати.** Волимо ми бути першими, бо разом з церквою маємо право почати добре діло для народу.

На закінчення скажу, що коли наші священики починають відправу, то ми просимо, щоби була на це певна пора і щоби кінчилася відправа о дванацятій. А то часом аж о дванацятій зачинають. Старі ідуть пізно, молодь не хоче стояти до третої години—і так ми тратимо.

Ваш щирий приятель.

4

Тут, на Витків, Саск. є так звана Українська Греко-католицька Читальня і 11-го лютого ц.р. о. Н. Демків мали тут в церкві відправу і звернули

увагу людям, щоби заснували Брацтво БУК при читальні і сказали, що коли прийдуть другим разом, то дадуть відчит на тему Брацтва. А пан секретар сказав, що не треба відчиту, бо Отець розібють читальню.

Тепер, пане секретар, прошу вас, щоби ви сказали, чи читальня є католицька, як до неї не має вступу греко-католицький священик?

Бо як ми купували, то була тоді українська греко-католицька читальня, а тепер чия?

Член читальні.

5

Дня 9 квітня, ц.р. Парохіяльний Аматорський гурток в Алівені, Саск. відіграв дуже гарне представлення в 5 діях, п.з. "Храми"—в Парохіяльнім Домі Просвіти, побіч церкви.

Дія по дії переходила незвичайно займаючо і весь час присутні заховали повний спокій. Сценерія, по вказівкам і праці п. П. Заболотного, змінялася кождої дії.

Участь в представленню брали слідуючі аматори: Павло Заболотний, Мих. Матковський. Андрій Задворний, Сидір Скакун, Мих. Трач. Андрій Залїщук, Юрко Костюк, Йосиф Таранцук. Пані В. Трач, пані П. Шемелюк, панна Ольга Задворна, Ольга Губич, Марія Костюк й Михайлина Костюк. Всім їм належить щире признайня за мистецьке виконання.

Мих. Шемелюк.

6

Дня 14 січня, ц.р. відбувся церковний базар на Бруно, Саск. при діяльній співучасти всіх членів місцевого відділу і помочі місцевих панів учителів. Як мило глядіти, коли всі роблять спільно, разом і в пошані взаїмній. Богато жертв на базар зложили окружні торговці з Гамболд, Кармел і Бруно. Жінки приготовили смачні перекуски. Не диво, що чистого доходу за яких 5 годин базару остало $122.28, котрі зложено до церковної каси. На цьому місці всім, котрі чимнебудь причинилися до успіху базару щиро дякуємо.

Дня 28 січня, ц.р. відбулися збори нашого відділу ч. 1, в Мавнт Кармел школі, на котрі прибуло чимало членів наших. Промовляли панове П. Єнджейовський і місцеві учителі М. Жмуд і В. Соляр. Зібрано вкладки на біжучий рік, говорено про поширення наших ідей і активність членів.

Дня 10 лютого, ц.р. наші аматори відіграли гарне представлення, на котрім люди красно перевели час а до котрім була забава для молоді. Чистий дохід у висоті $13.02 приділено до скарбу місцевого відділу.

Дня 11 марта, ц.р. відбувся черговий мітинґ БУК-а. Членів досить. Всі в гарнім настрою. Ідем вперед. Здоровлю всіх членів БУК-а.

Петро Єнджейовський.

7

Роковини в честь Тараса Шевченка у Вакав. Саск.

День 25 березня, ц.р. на довгий час остане в памяти української громади у Вакав та околиці, по причині великих та зворушливих вражінь, які живою іскрою остались в душах і серцях всіх учасників великого народнього свята, а саме 73-их роковин смерти великого кобзаря України, Т. Шевченка.

У згаданий день новозорганізований Аматорський Кружок імени Т. Шевченка і місцева Рідна Школа спільними силами влаштували величавий святочний концерт вшанування 120-ої річниці уродження і 73-ої річниці смерти нашого незабутнього поета-ґенія Т. Шевченка.

В той день велика мійська сала, котра містить около триста крісел, була заповнена, а позатим поверх 150 осіб, для котрих не стало місця, щоби усісти, терпеливо перестояли в салі через увесь концерт, котрий почався пів до третої, а скінчився около шестої години вечером. А що більше й не було де стояти, якась частина співнених а цікавих учасників була примушена на жаль вернутись.

Поглянувши на цю набиту людьми салю, можна сказати, що український дух та любов до свого рідного ще палають в грудях українців у Вакав і околиці, та що слава великого будівничого українського національного життя по вік не загине.

Прийшов означений час отворення концерту і присутним, які прийшли звеличати память та віддати поклін незабутньому кобзареві України, кров живіше заграла, коли при піднесенню куртини побачили велику, прекрасно зеленим барвінком і цвітами прибрану могилу, до котрої спереду оперався великий портрет кобзаря, убраний в гарні вишивані ручники та цвіти. Позаду могили виднів великий березовий хрест, на котрім висів вінок з барвінку та цвітів. Довкола могили у святочнім настрою та непорушній поставі клячали діти рідної Школи і держали жовтоблакитні лєнти, які звисали з рамен березового хреста.

Гробова тишина запанувала в салі. Сей живий образ так поділав на всіх присутних, що з очий майже кождого учасника покотилися сльози.

По хвилі мертвої тишини увійшов на сцену п. Мих. Гриневич, учитель з Вакав, і уклонившися перше до могили а згодом до публики, виголосив жмут гарних та зворушливих слів, поясняючи значіння цего великого національного свята. При чім прочитав також привіт від о. Семчука з Альвени.

Після вступних слів знова мовчанка запанувала на салі. Молодий ученик Рідної Школи, Юліян Строїжка—з одинадцятої клясн—виголосив до могили горячий привіт від дітий, котрі зійшлись "Тебе, батьку величати!" Після цего привіту увійшов на сцену знова п. Гриневич і дав знак дітям, щоби встали. Діти встали і тримаючи стяжки прекрасно відспівали "Заповіт". Згодом одно по другім зложили стяжки на могилі і відійшли зі сцени. Присутні подякували дітям грімкими оплесками.

Ціла програма згодом було призначена виключно для памяти Шевченка. В програмі був мішаний хор старших під управою п. Григ. Головатого—хор дітий Рідної Школи, деклямації, музика під проводом п. Мих. Гриневича.

Програму виголошував п. Мих. Гриневич, котра слідує:

1. Живий образ.
2. Вступне слово—Мих. Гриневич.
3. Привіт Тарасові від дітий Рідної Школи—Ю. Строїжка.
4. "Заповіт"—хор Рідної Школи.
5. "Думи"—Мішаний хор, нагороджений довготревалими оплесками.
6. Деклямація: "Минають Дні"—учня школи. Е. Палинайка.
7. Музика скрипкова "Учітеся"—восьмеро дітий Рідної Школи, на три голоси.
8. Деклямація: "Привикне, кажуть" — учень Рідної Школи. Вол. Мельник.
9. Мішаний хор—Іван Підкова. Першу частину виголосив п. Мих. Гриневич, а другу відспівав прегарно хор під управою п. Г. Головатого.
10. Деклямація "Чого мені тяжко"—учениця Рідної Школи, Анна Никифорук, виголосила красним дзвінким голосом.
11. "Віночок"—відспівав хор РШколи на три голоси. Образ, виконаний підчас цего співу, як і сам спів, лишив незатерте враження на присутних.
12. Деклямація: "І жду її, і виглядаю"—ученик РШколи. Петро Мамчур, виголосив з відчуттям та рухами.
13. Скрипкове сольо у супроводі піяна, "Закувала та сіла зозуля"—виконав артистично уч. РШколи. Роман Білоросюк. Дай Боже, щобя з малого став колись великий, світової слави, музика.
14. "Заповіт"—виголосила уч. РШколи, цікаво і зворушливо, Емілія Лубик.
15. "Реферат"—про життя і творчість Шевченка тревав понад годину. Виголосив п. Мих. Гриневич так уміло, що кілька разів порушив присутних до сліз. А коли сказав: "Десятого березня 1861 року, далеко від України та Дніпра перестало битися те серце, що так горячо любило Україну, погасли ті огненні очі, що так бистро дивились в давну-давнину і в далеку будучність, замовкли ті уста, що так голосно промовляли про кривду нашого зболілого народу...."—візвав присутних встати і на хвилину склонивши голови задержати повну мовчанку та так віддати честь Тарасові і згадати "не злим, тихим словом."
16. "Сонце заходить"—мішаний хор відспівав дуже гармонійно.
17. "Мені однаково"—з почуттям виголосила уч. РШколи, Октава Білоросюк.
18. "Зійшов місяць!"—пісню сумовиту на три голоси відспівав хор РШколи.
19. "Думи"—виголосив зворушливо з мімікою уч. РШколи, Мих. Никифорук.
20. Скрипкова музика "Віночок"—відіграли учні РШколи на три голоси.
21. Дует "Така її доля"—відспівали панни М. Цалинюк і М. Мельник. Се урівок з Тарасового віршу "Причина". Виконання було артистичне. Любий, чистий голос та відчуття кождого слова очарували прямо присутних.
22. Кореферат "Як Шевченко любив Україну"—виголосив ученик РШколи Ю. Строїжка. Виклад малого докладчика зробив як найкраще враження на присутних. Говорив плавко і гарно. Не диво, бо приготовляв свого ученика добрий учитель—п. Мих. Гриневич.
23. "Учітеся"—відспівав діточий хор РШколи дуже мило і влучно.
24. Скрипкове сольо "Я сьогодня щось дуже сумую."—виконав артистично ученик РШколи, Роман Білоросюк.
25. Закінчено програму "Заповітом", що відспівав мужеський хор.

Всі вправлялися як найкраще і так хор мішаний, як діточий заслугують на особливі похвали. Тим більше треба оцінити працю обох управителів, як також виконавців. Прямо очаровували слухачів малі школярі Рідної Школи і підносили торжественний настрій. Всіх дітий Рідної Школи виступило понад 40, віком від 6 до 13 років. Я певний, що цей концерт залишиться у памяти українців околиці Вакав а головно в серцях дітий. За цю працю належить щире признання і подяка учителеві Мих. Гриневичеві. Буде на місці згадати, що за три роки, від коли пан Гриневич є учителем наших дітий, він устроїв чимало

яже концертів а всі знаменні. Рідну Школу веде безплатно три рази тижнево, поза шкільними годинами. Рівнож бере часто участь в підприємствах старших та ніколи не відказується від праці разом з Рідною Школою на кожду добру ціль.

Годиться також побажати дітям Рідної Школи, головно за їх чарувочу і серце порвиючу пісню "Віночок". На сцені по одним і другім боці могили уставились діти. Пара маленьких дівчат держали зелений барвінковий вінець, прикрашений білими лелієми та іншими цвітами, по одним боці могили. Така сама пара стояла з вінком по другім боці. По скінченні пісні обі пари зложили вінки на могилі. Маленька ученица РШколи. Олеся Костюк приступила до могили і виголосила короткий вірник а з другого боку могили ученик РШколи. Мирослав Костюк виголосив вірш, "Устань батьку".

Дуже гарно відспівали діти пісню "Учітеся". Також дуже гарно відспівала сольо маленька Мальвінка Мамчур, донечка учителя з Кадворт, пана Мамчура—сольо "О, Україно!" Учасники так були захоплені й співом, що оплескам не було кінця, аж маленька Мальвінка вийшла в друге на сцену.

На закінчення пан Мамчур, учитель з Кадворт, виголосив привіт від української греко-католицької громади в Кадворт, та коротко що ав значіння такого свята для нашого народу в Канаді.

Кінцеве слово сказав п. Мих. Гриневич. Він подякував усім присутним за участь а членам хорів за мистецьке виконання. Свято це закінчено відспіванням українського і англійського народніх гимнів та в піднесеним настрою всі з милими спомінами залишили домівку.

Іван Білоросюк.

СПРАВЛЕННЯ

В попереднім числі Бюлетеню через ошибку складача увійшли неточности в заподанні імен колядників і жертводавців з Гефорд. Саск. і з Ланівець. Саск. Нам прикро, що з того приводу знялися навіть балачки про те, якто навмисне когось залишено, а вслід за тим непорозуміння. На цьому місці міцно спростування, щиро перепрашаємо всіх заінтересованих та просимо вибачити, кому слід. Не сталося це навмисне, бо нашим завданням є як найкраще задоволити наших усіх читачів і членів. За всі дописи ми щиро вдячні і дуже цінимо їх. А коли часом стануться якісь недокладности в печатанні—просимо ласкаво написати по вияснення, а ми все можливе зробимо, щоби подібне більше не повторилося.

В попереднім числі залишено печатати жертводавців:

Панів: О. Жеребко 1.00; О. Сокіл 1.00; Йо. Гунчак 1.00; Т. Качмарський 1.00.

Пані: М. Черній 1.00; Т. Бурлак 1.00; Д. Сулятицька 1.00; В. Сулятицька 1.00; П. Новосад 1.00.

Пана М. Скорохід 40ц; Пані А. Сойчук 40; Т. Відулька 30; І. Сельська 40.

Разом $10.50.

Облишено, на жаль, колядників:

Панів: Дмитра Зинчина, Г. Чернія, Д. П. Зинчина.

Панночок: Н. Зинчин, А. Черній, М. Токарик, Г. Сулятицька.

В занодании колядн з Ланівець пропущено на жаль жертву п. Николи Галабурн. 20ц—за що дуже перепрашаємо.

НОВИЙ ЖУРНАЛ

Ліга Української Католицької Молоді Видаватиме Свій Орган.

Згідно з постановою Першого З'їзду Української Американської і Канадийської Католицької Молоді, що відбувся в Шикаго, дня 19-го серпня 1933 р., Ліга Української Католицької Молоді, створена на цьому З'їзді, має видавати для нашої молоді в Америці й Канаді журнал.

Заряд Ліги розглянув досі способи, при помочі котрих можнаб здобути фонди на започаткування свойого видавництва і повести його так, щоб воно мало запевнену будучність. Тепер заряд прийшов до переконання, що Ліга зможе вдержати своє видавництво при цирій допомозі нашого старшого українського покоління і при кооперації усієї нашої молоді в Америці й Канаді.

Нині ми маємо велике щастя оголосити, що **перше число нового Журналу Ліги має вийти за місяць май цього року.**

В виду цього ми ще раз звертаємоєь до всіх Українців Католиків Америки й Канади з горячою просьбою допомогти нам у цьому так важному підприняті як морально так і матеріяльно.

Усю українську католицьку молодь просимо:

1) Тих з вас, що маєте письменицькі здібности, що можете писати статті, короткі оповідання, чи вірші, просимо посилати свої матеріяли до друку в нашому журналі вже тепер на адресу Ліги.

2) Секретарів усіх організацій, клюбів і товариств нашої молоді просимо писати про працю у тих Ваших організаціях, клюбах і товариствах.

3) Усю нашу молодь просимо подати нам сугґестію, як новий журнал повинен **називатися**, і **якою мовою** повинен бути писаний: лише українською, чи половину українською, а половину англійською, чи лише англійською.

4) Всі ті організації, товариства і клюби нашої молоді, що ще не вписалися до Ліги, просимо зголошуватись сейчас, щоб не було ні одної "чорної вівці" між організаціями, товариствами і клюбами нашої молоді.

За більше інформаціями просимо писати на нашу адресу.

Всіх, що прочитали цей комунікат, просимо рознести новину про новий журнал Ліги якнайскорше і найдальше, щоб не було ні одного українського юнака, ні одної дівчини, що не чулиб про це і не зацікавилисяб цим.

За Екзекутивний Заряд Ліги Української Католицької Молоді:

Олена Багрій, секретарка. **Богдан Катамай,** голова.

UKRAINIAN CATHOLIC YOUTH LEAGUE
2238 W. Rice St. Chicago, Ill.

З ЦЕРКВИ І СВІТА

При **Ватикані** є представники 36 держав а Папська Столиця має своїх представників у 34 державах. Так цілий культурний світ поважає і числиться з Католицькою Церквою.

Депортовано зі Стейтів в минувшому фіскальному році—до 30 червня 1933—разом 19,895 осіб. Крім того добровільно виїхало 10,347 таких, котрих булиби депортували. Біля 50,000 також покинули Стейти і відїхали в рідні сторони. Причиною відїзду нужда і безробіття в найбогатшій частині земної кулі.

Чотки—коронки—з хліба, кісток і гороху люди самі роблять на Вел. Україні, бо хочуть молитися, а купити чоток ніде не можна. Большевики зборонили. Але зборонити молитися—не змогли.

Всіх Просвіт на Закарпатті з днем 31 жовтня 1933, було 8 філій і 192 читалень. При 107 читальнях істнували аматорські гуртки, що в минулому році дали 461 вистав. Хори істнують при 57 читальнях а орхестр в 7. Всіх членів Просвіта на Закарпатті начислює 12.891. Це великий добуток, коли зважимо, що ще недавно про Просвіту на Закарпатті ні чутки не було.

Помер о. др. Йосиф Жук—буший український греко-католицький священик, наділений колись навіть великими почестями мітрата, що згодом з гордині став відступником, заложив так звану ще одну з численних православну церкву а навіть став її епископом. Церкву ту загально звуть "жуківською", від імени її заложителя. Помер без розкаяння дня 23 лютого, ц.р.—хоч як католицький колишній священик добре знав правди віри святої і тим самим знав, що жде його перед Богом. Гордість часом однак робить серце закаменілим на всі спасенні напімнення і так душа паде у гріх проти св. Духа, про котрий каже Христос, що не відпуститься ні в цім віці, ні в будучім. Сейчас на похоронах зачалася сварка між духовниками жуківської церкви, так що навіть підчас похоронної промови в церкві деякі перервали слова бесідника Іванишина. А як подає "Америка", духовник Середа видав навіть летючку проти своїх товаришів деяких—і тут маєте всі наглядний доказ, як то є з так званим православіям.

Премієр дост. Р. Б. Беннет жертвував $25,000 для університету Мавнт Елисон у Британській Колюмбії, в честь своїх сестер а також матері, котрі колись вчилися в тім університеті. Так великі люди цанують заведення, котре дало образування їх рідним. В нас—одиниці, котрих наша свята церква виховала і сказатиби під грудями виносила—знають тільки доброго, що вічно накидатися на ту церкву. Культурний чоловік дякує за добро і так повинен робити кождий, хто на ділі хоче бути культурним.

Коли **Саранча** появиться, ще у перших початках, треба поле добре оборати а рівець сповнити отрусю. Саранча підлізе і витроїться. Але коли збіжжа вже більше і саранча зможе усісти на стеблі—це й захід не поможе.

Звірі часом ліпші від людий. Подають зі Серенак Лейк, Н.Й., що у фармара Д. С. Джансона був пес, ще від маленьку. І став так лагідний, що коли лисиця захворіла в ямі з двома маленькими лисятками, то він частину своєї поживи відносив до нори лисиці—щоби не згинула з голоду. Фармер помітив, що пес не з'їдає всього, що йому дають, але лишає та кудись відносить. Пішли за ним і відкрили, як вище сказано. Тепер порівнайте тих наших людий, що 15 літ видирають останий кусок не лише хліба, але й просвітку нашій церкві та її духовенству—та звуть це "народною роботою"—з тим псом і роздумайте, котре з них ліпше.....

Католицька Церква удержує 26,937 народних шкіл — 1.172 середніх—а 486 вищих і 17 університетів. Тут подійсність свідчить, хто опікується наукою. А тепер спитайте, скільки приміром шкіл народних або хочби один університет —удержує православна церква?

Сто літ тому індокитайський цісар Мінг-Манг —дуже переслідував християн. Нині три його потомки готовляться до священичого стану в Католицькій Церкві. Так Бог зло переміняє в добро.

Галицька Просвіта обєднує 131.741 членів— з того 99.333 мужчин. Всіх читалень має галицька Просвіта 2.984—що у своїх бібліотеках зібрали 266.909 книжок. 816 читалень мають власні доми—42 почали будову—176 придбали площі під будову а 206 мають вже готовий матеріял. Майно всіх читалень перевищає вартість 5.124.- 207 золотих. Всіх філій є 89. Ось пригарні осяги малих колись початків з дня 8 грудня 1868 року о. Ст. Качали і товаришів.

Римо-католицькі Епископи Саскачевану видали пастирський лист, в котрім осуджують матеріялістичний індивідуалізм, увиразнений в капіталізмі та його скрайність комунізм. Також осуджують посередне явище між згаданими двома —а це нехристіянський соціялізм.

В місяці лютні ц.р., **користало з безпосередної допомоги в Канаді** 1.270.599 осіб—значить майже кожда десята особа в Канаді є на урядові допомозі або девять кождих громадян мусить додатково удержувати десятого. Такі дані подав дост. В. А. Гордон, міністер праці. Нехай кождий роздумає сам—чи таке вприміння справи є для краю помочею?

50-ліття істнування обходить українська католицька церква у Стейтах. Першу нашу парохію основано там в році 1884. У дні 4 вересня ц.р. відбудеться з того приводу величаве торжество у Стемфорд. Кон.

Молодий большевицький агент і до того родимець Сталіна, Юрій Алавідзе, хотів в Ню Йорку забавитися. Мав всего 35 літ а приїхав в характері завідателя овочевого відділу Армторгу. На місце забави вибрав салон на 11 поверсі при 158 Вест 44-ої вулиці. Там за короткий час гостини подали йому рахунок на $34.00.—Горячий завідатель став торгуватися, що то забогато—а далі зі слів прийшло до діл, себто до бійки. З тої бійки найбільше скористали на свій лад злодії, які товаришеві Алавідзе витягнули карман з $500. Справа опинилася в суді. На жаль Алавідзе чим скорше відїхав у свояси—бо так рішили товариші. Але спомин з буржуазійного Ню Йорку лишається йому но і лишив памятку по собі для злодіїв.

Інвалідам УГА польське міністерство суспільної опіки признало ренти—але тільки тим, що потерпіли від 1 листопада 1918 до 30 червня 1919. Ренту дістануть 45% інваліди, що предложать посвідку льояльности до Польщі, яку видає Воєвідство. Дуже однак треба сумніватися, чи котрі з наших інвалідів схочуть о таку посвідку старатися. Тим самим цілий закон—спізнений та й до того прямо унеможливлений моралью для наших інвалідів.

Великий процес проти 6 звенигородських нявок лихварів відбувся у Львові. Ці лихварі. до речі всі жиди, творили свого рода трест компанію в околиці і цукали наших людей організовано з торбами. Гроші зичили навіть на 60%. Це тільки одна картинка нужди галицького села.

В Луцьку повстала нова українська католицька парохія а парохом є о. В. Артемій, що бувши православним духовником наверпувся в 1932 році.

З нагоди річниці дня 29 квітня 1918 року— день проголошення Української Гетьманської Держави—Січи у Стейтах збирають пожертви на перший український літак, на котрім майбутній український летун облітатиме Січові куріні. Дуже красна ціль і дай Боже її здійснити!

Митрополичий Ординаріят у Львові зложив на Рідну Школу 20.000 золотих. Однак ніде нема вістки про те, щоби якийсь православний ординаріят зложив бодай тисячу. Таж пречінь ці панове всі і всюде кричать, що тільки вони українці, 100%, ітд.

В лічниці ОО. Облятів в Асті, недалеко Торіно в Італії, кровавиться хрест Спасителя. Подійсність того чуда ствердило 17 свідків під присягою.

Артиста театру Березіль в Харкові, галичанина Осипа Гірняка, большевики заслали на Соловки. А яке там страшне життя свідчить от хочби божевілля католицького священика о. П. Хомина—котрого большевики вивезли на Соловки і там на одиночці чотирі місяці мучили без віддиху холодом, голодом і погрозами розстрілу—аж збожеволів.

ОГОЛОШЕННЯ

Замітка:-

Всі оголошення для наших Вп. Членів містимо безплатно.

ПОЗІР! ПОЗІР!

Церковні Громади

Іконостаси, виїзди, [illegible] просецінні та дешеві ціни. [illegible] малярства виконує старанно і артистичним хистом [illegible] обряду, тепло і по можливо найнижчих цінах.

Пишіть до:

СТ МЕУШ

Vonda, Sask Вонда Саск

КАЛИНОВА КРАМНИЦЯ

Kalyns Grocery

201 Ave M. South

Saskatoon Sask

ПАВЛО ЗАБОЛОТНИЙ

P. Zabolotny Alvena, Sask

ГРИГОРІЙ БОРИС

Григорій Борис

Meacham, Sask Мічем Саск.

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УЧИТЕЛЬ !

Коли хоче [illegible] з дипломом і [illegible] найкращими [illegible] як принципал в маленькім [illegible] напишіть до Бютченс Box 252, Alvena, Sask. Він, чоловік має досвід у [illegible] Сам також співак і грає на [illegible] —здібний організатор і [illegible] Пишіть, не відкладаючи!

Народні Доми і Читальні!

Направте свою сценерію—прикрасіть свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах. Все гарно кончить і по приступній ціні—а на бажання виїде на місце оглянути працю.

Ф. Т. Мамчур

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

Михайло Дзєндзьоловський

Agent for машинерії, шпагату, оливи, газоліни, ітд. U. G. S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Gravors, Cockshutt, Frost & Wood, John Deere Implements, De Laval Cream Separators.

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

5 1-2 p.c.

WITH ABSOLUTE SECURITY ON YOUR SAVINGS.

CHAMPION SIMMONS

Invest. Corp. Ltd

105 Birks Bldg. — Saskatoon, Sask.

PAUL SARCHUK, Representative.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

[illegible] Канади тижневик, що [illegible] серед Едмонтон, Алта

під числом 10012-109 Стріт

Річна передплата: $2.00

Телефон: 25708

Це [illegible] наша католицька [illegible] в Канаді тижневик, котрий [illegible] політики, громадські [illegible] католицького життя [illegible] великий добір новин з всіх [illegible] земель і поселень. Безперебійно печатає продовжену повість Лепкого "Белуджі" тому кождий з наших [illegible] повинен старатися передплачувати її та ширити між своїми знакомими та сусідами.

THE UKRAINIAN NEWS

10012-109 St. — Edmonton, Alta. — Phone 25708

ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

⁂ ⁂

запренумеруйте собі

ГОЛЮС СПАСИТЕЛЯ

— Релігійний Місячник —

який видають

ОТЦІ ЧИНА НАЙСВЯТІЩОГО ІЗБАВИТЕЛЯ

в Йорктон, Саск.

⁂ ⁂

Виходить з початком кождого місяця.

⁂ ⁂

Річна передплата одного доляра. ($1.00)

⁂ ⁂

Передплачуйте самі і єднайте передплатників.

—o—

"The Redeemer's Voice"

Catherine St. Yorkton, Sask.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна Часть:

[illegible]

Ідеольогічна Часть:

[illegible]

Література:

[illegible]

Дописи:

[illegible]

З Церкви і Світа.

МАЙ Р. Б. 1934

Печатано за дозволом Духовної Власти

ОГОЛОШЕННЯ

Замітка:-

Всі оголошення для наших Вп. Членів містимо безплатно.

ПОЗІР! **ПОЗІР!**

Церковні Громади

Іконостаси, вівтарі, кивоти, образи напрестольні і просецийні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрасвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах

Пишіть до:

СТ. МЕУШ

Vonda, Sask. Вонда, Саск.

КАЛИНОВА КРАМНИЦЯ

Kalyn's Grocery

201 Ave. M., South

Наша крамниця рижих товарів - напрями Перохвального Дому Просвіти в Саскатуні.

Чемна і сторінна обслуга добрі товари будуть нашою вдоволенням [illegible]

Saskatoon. Sask.

ПАВЛО ЗАБОЛОТНИЙ

[illegible] майстер-каменяр і [illegible] роботу [illegible] себе радиться [illegible] цінах

Пишіть до: **P. Zabolotnyj—Alvena, Sask**

ГРИГОРІЙ БОРИС

[illegible] дешевий ціні і з [illegible] якістю цілий [illegible] ти, хати, хутори—взагалі [illegible] ліх столярську роботу

Григорій Борис

Meacham, Sask. Мічем, Саск

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УЧИТЕЛЬ !

Коли хочете мати добрего учителя [illegible] клясі перший сертифікатом і [illegible] практикою, як найкращим заполученим [illegible] обняти посаду від першого [illegible] як принципал в маленькім містечку—то пишіть до Бюлетеню, **Box 252, Alvena, Sask.** Цей чоловік має досвід у веденні хору і оркестри Сам також співак і грає на [illegible] різних інструментах здібний організатор і громадський працівник. Пишіть, не відкладаючи!

Народні Доми і Читальні!

Вкрасьте свою сценерію - прикрасіть свій будинок зарядом малюнками на сцені і по стінах. Все гарно [illegible] приступний ціні—а на бажання виде на місце оглянути працю

Ф. Т. Мамчур

Cadworth Sask Кадворт, Саск.

Михайло Дзендзьоловський

Усякі [illegible] машинерії, плянету сільськогосподарські, ітд. I. G.S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Gasoline, Cockshutt, Frost & Wood, John Deere Implements, De Laval Cream Separators

Cadworth Sask Кадворт, Саск.

---

5 1-2 p.c.

WITH ABSOLUTE SECURITY ON YOUR SAVINGS

CHAMPION SIMMONS

Invest. Corp. Ltd

[illegible] Saskatoon Sask

PAUL SAROSIUK Representative

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

[illegible]

під числом 10012-109 Стріт

Річна передплата $2.00

Телефон: 25708

[illegible]

THE UKRAINIAN NEWS

10012 109 St. Edmonton, Alta. Phone 25708

БЮЛЕТЕНЬ

Брацтва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.

Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Вала, ЧНІ., Йорктон, Саск.

Річна передплата $1.00. **Рік 2, ч. 5; за Май, 1934.**

A monthly publication of "The Bulletin of Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada" published in Yorkton, Sask., by "The Redeemer's Voice". Chief Editor Rev. Father Iv. Bala, CSSR., Yorkton, Sask.

II Year — Nr. 5 — for May 1934. **Subscription per year $1.00**

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

НАРАДИ ПРОВОДУ БУК-а

У днях 13 і 14 квітня ц.р. відбулися в Саскатуні наради проводу БУК-а, котрі покінчено успішно. Усталено богато важніших справ, намічено дальший обсяг діяльности, окончно переговорено і вирішено статут, та вибрано Головний Виконавчий Заряд БУК-а на цілу Канаду.

Наради тревали від ранку до пізної ночі—кождий з присутних Проводу мав повну волю видвигати по своєму розумінню важні справи—обговорювано їх та вирішувано по спільній обдумі. А тих справ ми маємо на черзі богато і два дні оказалися замало.

Статут прочитано точка за точкою—кождий з присутних міг вносити свої завваги чи поправки а потім вирішувано через голосування. Уведено деякі зміни—в головнім однак статут остав незміненим. І так Заступником небесним БУК-а признано св. Володимира Вел., котрого день стає святочним днем роковім всіх відділів БУК-а. Богато було бесіди у справі обрядовій, бо вона сильно надрушувана нашими ворогами і використовувана через баламутство для їхніх цілий. З тягу бесіди виходило, що навіть в поширені думки, немовби наша віра, то була якась окрема віра—так як свої вірн розуміють сектанти. Супроти того вирішено всюди освідомлювати членство, що наша віра є віра Христова, Божа і тому називається католицькою. Але ми маємо свій питомий, прекрасний обряд—котрий є виявом тої віри назверхнім у зорганізованім богопочитанні. І тому обряд наш український мусимо всіми силами берегти, шанувати і закріпити. Деякі називають його грецьким, хоч грецьким він не є—ані по формі, ані по суті. Він, як кажуть деякі, прийшов до нас з Греції, але знова інші кажуть, що ми прийняли обряд наш не від греків але від болгар. Отже справа ця не така легка до вирішення і хто зна, чи коли взагалі буде вирішена. Певним однак є, що вбігу століть той обряд так основно зукраїнізувався, коли можна вжити того вислову, що з грецького остали в нім тільки спогади, так само як богато мовних спогадів маємо серед наших слів, і не лише грецьких, але також арабських, татарських, турецьких і много інших. Нині обряд наш наскрізь пронятий питоменними почуваннями нашого народу у всіх виявах—як співі, піснях, утварі, іконописі, будівництві—а також у поодиноких викональних формах і тому справедлива його назва є—український. Не маємо ані потреби, ані конечности вирікатися самих себе і заперечувати самих себе та такий великий скарб народної душі, яким є обряд наш віддавати в посідання греків і казати, що він грецький, коли він грецьким не є—**а є нашим, українським.** Бесіди про те було дуже богато.

Колибн хто небудь з наших членів мав якісь запити чи труднощі обрядові, просимо подати ласкаві запити до редакції Бюлетеню а на всі запити помістимо відповідь. Однак відповідати будемо тільки на запити підписані з точним заподанням адреси.

З інших помітних змін у статуті уведено зміну назв. І так провінціональні секції звуться округами і тому провінціональні заряди, котрі ми досі називали Головним Виконавчим Зарядом, на будуче зватися будуть Окружним Зарядом. Але Провід БУК-а на цілу Канаду буде зватися Головним Виконавчим Зарядом. Просимо затямити ласкаво цю зміну назв.

Всі секції БУК-а підлягають спільній адміністрації і всі члени котрої небудь секції одержуватимуть Бюлетень. Тому просимо всіх писарів усіх секцій, котрі доєі ще не одержували Бюлетеню чим скоріше переслати **точні адреси**

своїх членів — на думці маємо секцію альбертійську і квебекську—до пана П. Т. Малка, Ростерн, Саск.—щоби вже в найблищій будучности їхні члени одержували правильно Бюлетень. Для всіх секцій Бюлетень є урядовим організаційним часописом з тим, що кождочасні заподання так само і без всяких перепон можуть поміщувати на сторінках нашого дієцезального часопису, яким є тепер Українські Вісти в Едмонтоні, Альта.

Скарб є спільний для всіх відділів і всіх секцій БУК-а. Значить до Головного Скарбника повинні всі Окружні Скарбники а до них всі місцеві скарбники надіслати по можности як найскорше членські вкладки і прочі жертви. Місцеві скарбники відсилають до свого Окружного (провінціального) Скарбника 90% вкладок і жертв—Окружний Скарбник відсилає знова 90% своїх напливів грошевих до Головного Скарбника. Це виконується правильно що місяця. Відзиваємося отсим до Окружних Скарбників Манітоби, Альберти і Квебеку надіслати по можности як найскорше 90% прибутків БУК-а до Головного Скарбу і надальше придержуватися цеї постанови точно, у місячних відступах часу.

Статут перегляне ще раз правний дорадник БУК-а, п. Юрій Шкварок, адвокат в Мондері, головно зі згляду на будуче чартерування—і відішлеться до затвердження Їх Ексцеленції Преосвященного Епископа В. Ладики, як Покровителя організації. Відтак послідує печатання та кождий з наших членів одержить свій примірник статуту. Сподіємося, що це станеться внедовзі.

Остане ще до переведення чартерування статуту, котре переведе нам правний дорадник.

Головний Виконавчий Заряд БУК-а (на цілу Канаду) вибрано у такому складі:

Голова—Яків Д. Стратійчук, банкір в Кемсек, Саск.

Заступник—Вол. Босий, учитель в Монтреалі, Кв.

Писар—о. Мирон Кривуцький, парох у Винніпегу, Ман.

Скарбник—Дм. Кобринський, хлібороб в Абердін, Саск.

Організатор—о. А. Трух ЧСВВ. місіонар в Мондер, Альта.

Редактор—о. Ів. Бала, ЧНІ, настоятель в Йорктон, Саск.

Провірники, що є рівночасно суддями—Юрій Шкварок, адвокат в Мондер, Альта. і Й. Топущак, учитель в Абердін, Саск.

* * *

Вирішено дальше справу наших прапорів. Прапори БУК-а будуть жовто блакитні—верхом жовтий пласт, споднім блакитний. На горішнім пласті, у верхнім куті, приміщений канадійський юніон джек—на долішнім, в крайнім куті, наша відзнака. Посередині обох пластів і прапору образ—з одної сторони св. Володимир, заступник організації—з другої Покров Матері Божої.

В найблищому часі подамо, до кого конкретно звертатися зі замовленями і по якій ціні. Всі прапори будуть виготовлювати Сестри Служебниці.

* * *

Літні з'їзди БУК-а відбудуться в цій черзі:

В червні, 16 і 17—субота і неділля—на Кридор, Саск.

30 червня і першого липня, субота і неділля—в Альвені, Саск.

12 липня, четвер, св. Петра і Павла—в Канорі, Саск.

5 серпня, неділля—в Арран, Саск.

Подрібна програма з'їзду в Альвені, Саск. є слідуюча.

Субота, дня 30 червня, 34—перший день з'їзду в Альвені, Саск.

Передполуднем—торжественна відправа в церкві альвенській, що зачнеться о годині пів до десятої зрання.

Спільний обід.

Від години третої пополудні виклади в Парохіяльнім Домі Просвіти побіч альвенської церкви в цім порядку—

Отворення з'їзду—привіти—Я. Д.Стратійчук: Історія БУК-а.

Ф. Т. Мамчур—Тактика БУК-а.

Мих. Білинський—БУК і шкільні тростн.

Мих. Герман—Організація молоді.

Хоботюк Вол—Молоді активісти.

о. П. Криворучка—Активізм ідейної праці.

Спільна вечера—о годині девятій представлення Парохіяльного Аматорського Гуртка в Альвені, п.з. Українці мученики.

Неділля, дня першого липня, 1934—другий день з'їзду.

Пів до десятої зрання, торжественна Служба Божа в Альвенській церкві.

Година перша спільний обід.

Від години першої пополудні виклади, як слідує:

о. Іван Бала, ЧНІ—відродимо все в Христі!

П. Малко—Преса.

Ів. Митрополит—Рідна мова і рідна школа.

Панна Оля Стратійчук—БУК і жіноцтво.

Дм. Кобринський—Активізм на місцях.

Ф. Мазуркевич—До праці.

Спільна вечера—о годині девятій концерт хору з Кадворт під управою п. С. Кузьми. Той самий хор співатиме підчас Служби Божої а сподіване прибуття ще інших хорів.

Ми запросили рівнож нашого дорогого Преосвященного Епископа і вірнмо, що не відмовлять радости витати їх на з'їзді. Як мило і хосенно буде вам послухати слів нашого Епископа—тому вже не гаючися від тепер готовтеся прибути са той з'їзд і заохочуйте знакомих прибути. Це рідко трапляється така прекрасна нагода послухати стільки будуючих і вартісних викладів—побачити знакомих з дальших і блищих сторін—два дні перевести в прегарнім настрою духовім і мати памятку на довгі часи! Тому переказуйте про той з'їзд при кождій нагоді і заохочуйте всіх добрих людий на него прибути. Альвенські громадяни готовлять для вас даровиті нічліги і будуть дуже раді витати милих гостий. А пані готовлять як найкращі страви, щоби всіх вгостити гідно і достатно. Прегарне представлення і концерт доповнять програму—так що вона подасть вам усяке добро духове і естетичне. В церкві будете мати нагоду приступити до св. Сповіди і св. Тайн—будуть другі Отці, крім о. Пароха, помагати у сповіди і раді всім що приступлять до св. Тайн. В домівці Просвіти, котра всього кілька кроків від церкви, найдете знова поміч для тіла і ума та розраду в красі нашої пісні.

Тому прибувайте—як найбільше численно—всіх українців католиків щиро сердечно витаємо!

ЗВІТ ВІДДІЛУ Ч. 18.

Дня 4 квітня відбулися Загальні Збори БУК-а ч. 18 у Гронліґ, Саск., на котрих вибрано заряд місцевий на біжучий рік у слідуючім складі:

Голова—панна К. Костенюк.
Заступник—пані М. Бабінська.
Льовий писар—пані М. Ярмій.
Скарбовий писар—пані М. Панчишин.
Скарбник—пані П. Вовчук.
Провірники—пані Ев. Ярмій і Гафія Юрчишин.
Судді—пані Ан. Ярмій і Мел. Никорчук.
Господиня—пані Евдокія Ярмій.

Збори отворив о. Н. Демків і по короткій промові відчитав та пояснив статут та з'ясував головні завдання БУК-а. Всі ствердили, що нам треба організації БУК, щоби зберегти ваше молоде покоління так для церкви, як і для народу.

Ухвалено щоби наш відділ ч. 18 приняв назву о. Маркіяна Шашкевича.

По відспіванні народніх гимнів, присутні піднесені на дусі, розійшлися домів.

М. Панчишин,
писар.

ПЕРШЕ ЧИСЛО НАШОЇ БІБЛІОТЕКИ

Вийшло з печатні і накладом БУК-а перше число нашої бібліотеки, формату 16—один аркуш печатання, праця о. Ст. Семчука п.з. Життя і наверненя св. Володимира. Книжечка написана приступно і цікаво. Наші люди здебільна займаються пильно життям св. Володимира і також його наверненням. Досі черпали вони вісти зі всяких чужих виданъ. Тепер маємо вже своє власне видання—бездоганне під зглядом технічним—і можливо найтаненьке. Книжечка коштує всього пять центів і призначена до масового поширення. Тому взиваємо всіх наших писарів поодиноких відділів БУК-а всеї Канади сейчас подати вістку на руки о. Ст. Семчука, скільки бажають приняти книжки в розпродаж. Весь дохід з продажі на цілі БУК-а. Автор не дістав жадного гонорару і на дальше що три місяці, випускатимем числа нашої бібліотеки також безкорисною працею авторів. А хосен буде подвійний. В першій мірі—моральний—бо користатимуть тисячі читачів—а в другій мірі гонев'ий для БУК-а, бо весь дохід, якщо такий буде, призначено тільки для БУК-а. Отже без отягання, пишіть і замовляйте книжечку—пришліть її між усіми своїми знакомими чи стрічними. Вона так дешева, що кождий може купити, а так гарно виконана, що кождий повинен купити!

Активісти апостольської праці пресової—до чину!

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

Молитва.

Всемогучий Господи небес, Боже ангелів, архангелів, пророків, апостолів, мучеників, визнавців, дівиць—котрий одинокий, даєш силу вічного життя після смерти, а відпочинок по праці, бо крім Тебе нема іншого правдивого Бога і не може бути поза Тобою, зглянся над нами! Ти є творцем всього видимого і невидимого а Твоє царство не матиме кінця! Покірно молимо Твій маєстат, щоби Ти у ласці Твоїй захоронив нас всемогучою десницею перед усяким насильством, підступом і ошукою пекольних духів тьми а беріг нас чистими і непорушними в правді через Христа, нашого Господа!

Перед наступами сатани, хорони нас, Господи!

Своїй церкві подай мир і свободу Тебе величати і прославляти, молимо Тебе Господи!

Укори ворогів святої церкви, просимо Тебе, Господи!

БОГОСЛОВІЯ

Донозо Кортес.

ур. 1809, помер 1853—іспанський державний муж і фільозоф.

У творі "Виклання революціонера" Прудон написав знамінні слова: Цікава це річ, що в основі наших політичних справ кінець кінців усе находимо богословію. Та ніщо тут не дивним, крім цумінія, яке ці слова кажуть слова Прудона. Богослов'я, що є наукою о Бозі, є океаном, до котрого вливаються всі науки—подібно як Бог є океаном, в котрім збіраються всі ріки.

Всі ріки, які створені, були в Божому дусі. Божі створіння живуть—але формив по-дібному взорі, котрий всі вікує в Ньому. В Ньому всі ріки з'єднані до цілому природному способу, як наприклад в деталях, як відміни в світлі, як вияв у своїх відмінних проявах. Все в Ньому укладає: всемірність моря, окраса піль, гармонія небесних сил, велич рослин, блиск зір і почив небес. В Ньому є маса, тягар і число всіх річей з всі річі вийшли з мудрістю і тягарем від Нього. В Ньому є все ручними і найвищі закони всіх істот з кождої істоти підлягає своєму цілому законові. Все живе підлягає законам життя—все, що росте, законам зросту—все, що рухається, законам руху— все духове, законам духа—все свобідне, законам волі. В цім змислі не впадаючи в пантеізм, можна сказати: Всі річи є в Бозі і Бог є у всіх річах.

Так найдемо пояснення на це, чому в цій мірі, як упадає віра, упадає також посідання правди—і чому суспільність, котра обертається плечем до Бога, нараз усе бачить окутане в темряву. Це є також причиною, чому по всі часи і всіми людьми релігію визнано ненарушною основою всеї людської спільности. Платон в десятій книзі своїх законів каже: Хто підриває релігію, підриває основу всеї людської суспільности. Найпобожніші держави і народи були також усе найумудрішими і найтревалішими. Знова Плютарх каже: Лекше збудувати місто на хмарах, як осмувати суспільність без віри в богів. Руссо стверджує, що "ще ніколи не основано держави, котрій релігія не послужилаби за основу." Вольтер говорить: Всюди, де істнує суспільність, релігія є безглядною конечністю. Законодавства старинних народів усі загалом полягали на страсі перед богами. Полібій твердить, що той страх перед богами у вільних народів ще більше потрібний, як у інших. Щоби Рим став вічним містом, Нума зробив його святим. Зі всіх народів старини, римський нарід тому був найбільшим, бо був найбільше релігійний. Коли одного разу молодий цезар в присутности сенату позволив собі нарушити віру в богів, сейчас піднялися Като і Ціцерон, скартали збентеженого молодця і оскаржили його, що вимовив слова, повні нещастя для республики. Про римського полководця Фабриція оповідають, що коли почув фільозофа Цінея, як в присутности Пирга глумився з богів, сказав ці замітні слова: Давби Бог, щоби наші вороги пішли за його наукою, коли вестимуть боротьбу з нашою республикою!

Зменшення віри, котре потягає за собою зменшення правди, не проявляється якраз через зменшення інтеліґенції, але через її поблудження. Бог є рівночасно милосерним і справедливим. Тому провинній ітеліґенції відбирає правду, хоч не відбирає життя. Засуджує її на поблудження, але не на смерть. Тому ми всі бачили століття незвичайної безвіри, що рівночасно були століттями дуже розвиненої культури—століття, що на пиляху лишили не ясний слід, але вогненний розпал—століття, що наче сірковий відблеск майорівть в історії. Але коли ще раз глянемо на ці смути історії, приглядаємося їм блище і точніше—то побачимо, що їх блеск є відблиском пожежі а їх ясність не є світлом, але іскавками! Кождий пізнає тоді, що їх світло походить з вибухів темних але легко вибухливих знарядів— але не з ясних вижин, де родиться тихе світло мирне, котре найвищий Мистець самодержавною кистю легко розмальовує на небесних склонах.

Що свідчить про століття, це має те саме примінення до людий. Чи Бог дає чи відмовляє людям ласку віри, то дає або відмовляє їм тим самим правду. Однак інтеліґенції ані їм через те не дає, ані не відбирає. Інтеліґенція безвірка може бути дуже глибокою а віруючого знова дуже обмеженою. Однак інтеліґенція безвірка має глибінь безодні—а інтеліґенція віруючого має святість кивота: В безодні живе блуд—а в кивоті правда. Глибоко в безодні разом з блудом живе смерть, а в кивоті разом з правдою з'єднане життя. Тому суспільність, котра строге почитання правди обмінила за ілюзоричне чуство ума, безнадійно пропала. За софізмами гряде революція а за софістами стугнають кати.

Політичну правду посідає той, хто знає закони, котрими керуються правительства. Суспільну правду посідає той, хто оволодів законами, котрим підлягає людська суспільність. Ті закони однак знає тільки той, хто знає Бога. Бога однак знає той, хто слухає, що Бог говорить сам про себе і котрий вірить в це, що чує. Богословія є наукою, котра про це розправляє. З цього слідує, що кожда теза про суспільність або про правительство предвиджує тезу про Бога— або що виходить на те саме, кожда політична або суспільна правда кінець кінців збігається в богословській.

А коли все пояснюється в Бозі або через Бога і коли богословія є наукою про Бога, в котрім і через котрого все пояснюється, тоді богословія є наукою, котра в собі все заключає. Тоді також нема нічого, що булоби поза тою наукою. Тому та наука не знає більности. Політика і соціольогія як наука це довільне розтілення людського ума. У своїм убожестві чоловік розріжняє правди політичні, соціяльні і релігійні. В Бозі є однак тільки одинока, неподільна, найвища правда. Коли хтось виразно про щось говорить і не знає, що він тим самим говорить про Бога— або хтось виразно говорить про якусь науку і не знає, що тим самим він невиразно говорить про богословію—той може бути певним, що дістав від Бога тільки безглядно конечну міру розуму, щоби взагалі бути чоловіком. Отже в найширшім понятті слова богословія є сталим предметом всіх наук—подібно як Бог є сталим предметом всього людського розуму. Кожде слово, що виходить з уст чоловіка—навіть те, котре хулить або заперечує Бога—є потвердженням божества. Коли

чоловік бунтується проти Бога і в люті викликує: Я ненавиджу Тебе! Тебе нема!—то творить цілком повний богословський систем, подібно як другий, що звертає до Бога своє сокрушенне серце і кличе: Господи! Карай твого слугу, що Тебе величає! Один кидає богохульством в лице—другий кладе молитву до ніг. Однак оба потверджують Бога, хоч кождий на свій лад—бо оба вимовляють його невимовне імя.

У виді і способі, як люди і народи вимавляли чи вимавляють імя Боже, захована розвязка найстрашнійших питань. Тут находимо пояснення щодо покликання рас, щодо провидінственного післанництва поодиноких народів, щодо великих перемін історії, щодо розвою і упадку світових держав, щодо завоювань і воєн, щодо ріжних характерів народів, щодо обличча народів а навіть щодо їх земного щастя.

В народів, для котрих Бог не є нічим іншим, як безконечною суттю всього істнуючого, чоловік з'їдає сам себе в тихім розважанні. Своїм змислам накладає печать смерти. Життя переводить у сні, котрий осолоджують сильні і убійчі находці. Хто почитає безконечну суть, присуджує себе на вічно рабство і безконечну безодність. Пустиня представляє для него щось божеське в собі, чого міста не мають—тому що вона є тихіша, самотніша і більша. А мимо того не почитає пустині як свого Бога, бо вона не є сама безконечною. Вправді океан бувби догідним божеством для него, бо все обіймає—наколиби тільки не мав таких необнятих бур, такого небожеського шуму. Сонце, котре все освічує, булоби гідним його почитання—наколиби тільки своїм малим оком він не зміг обнятн його великої лискучої площини. Безконечний небозвід бувби його богом, наколиби не мав зірок, котрі мусять його освічувати а ніч булаби гідна стати його божеством, колиби тільки не мала теміні і тіней. Тому його богом є загал тих усіх великих річий: незмірність і темінь, непорушність і тишина.

Там, де панує сей бог, нечайно зі сплою дикої рістні виростають великанські полудикі держави, щоби знова у свою чергу одного дня впасти під тиском ще більших державних велитів, не лишаючи в памяті людий ні одного сліду ні про свій зріст, ні про свій упадок. На такій підложжі досипають війська без послуху а одиниці без інтеліґенції. Військо таке є в першій мірі і головно тільки масою. Війна свідчить тоді не про геройство даного народу, але про не, котрий нарід є найбільше численним. Так побіда свідчить тільки про законність, бо оказує силу а тим самим є рівночасно символом божес-

тва. Отже індийська історія і богословія, як бачимо, є одним і тим самим.

Гляньмо на захід! У його брамах зусрічаємо край, що творить вхід до зовсім нового світу морального, політичного і релігійного. Безконечне божество сходу тут ділиться, тратить всю силу і страховинність, що має на сході—його єдність стає тут многотою. На сході одно божество було не порушне—на заході пливе постійна рухлива черга всіляких богів. Там усе було вічним спокоєм—тут усе в гамором, ритмом і гармонією. Східне божество обіймало всі часи і простори—тут многолюдна родина богів має навіть власний родовід і вигідно замешкує вершок одної гори. Вічний мир окружає східного бога—в грецьких палатах богів панує вічна війна, замішання і бунти.

Тому на заході політична єдність зазнає тих самих перемін. Тут кожде місто є царством для себе—тоді коли там маси народу збилися в великодержавну брилу. Одному богові на сході відповідає цар—республіці богів на заході відповідає республіка міст. В тій многоті міст і богів усе перемелюється на всі види. Люди приймають героїчні і божеські прикмети а боги навпаки прикмети земні і людські. Боги дають людям зрозуміння взнесłого і потяг до красного а люди дають богам свої невгодиці і злочини. Так находимо славних і чеснотливих людей а необичайних і чужоложних богів. Нарід з тонким смаком відчуття є вражливий на всі враження і тому великий у своїх поетах і славний у своїх мистцях. Він стає показом для цілого світа. Лише тоді життя є гарним в його очах, коли освітлене славою. Лише тоді смерть для него страшна, коли за нею іде забуття. Змисловий до шику своїх костий той нарід бачить в житю тільки приємности а смерть уважає солодкою, коли може вмерти серед цвітів. Панібратво і кумання з богами роблять той нарід пустим, дозвільним, балакучим і ухильним. Тому що не має поцани перед богами, не має також поваги у своїх замислах, сталости в підприємствах а витревалости в рішеннях. Світ сходу являється для того народу як світ тіней або світ самих статуй. Знова схід, що бачить скоробіглість життя на заході, як передчасна там смерть, як коротка слава, називає той нарід народом дітий. Для него велич полягає у тревалости, для греків у русі. Так грецька богословія, грецька історія і грецький темперамент є одним і тим самим.

Подібне явище можна ще більше замітно бачити на історії римського народу. Боги Риму були етруського походження. Грецькими були остільки, о скільки були божеськими а східними, о скільки мали етруську кров. Були численні подібно, як боги греків—суворі і насуплені, як боги сходу. Отже так в політиці, як релігії, Рим є одночасно сходом і заходом. Він є містом, як місто Тезея, але також світовою державою, як держава Кира. Рим подібний до Януса. Його голова має два лиця. Одно є символом східної довговічливости, друге виразом грецької рухливости. Рим виказав таку рухливість, що дійшов до країв землі. Його тревалість є так незмірна, що світ надав йому ім'я вічного міста. Боже провидіння вибрало Рим, щоби приготовляв дорогу Тому, Котрий мав прийти. Доля провидіння судила Римові зібрати всі богословські системи в собі і підчинити собі всі народи. За таємничим покликом всі боги ступають на Римський Капітоль. Наче покорені непоборним страхом усі народи згинають чола і плечі перед Римом. Міста одні по других бачать, як їхні боги покидають їх а боги знова один по другім бачать, як тратять свої святині і міста. Нова світова римська держава приневолює собі право сходу, отже масовість і силу—а також право заходу, отже інтелігенцію і послух. Тому покорює всіх і ніщо не в силі її опертися. Тому роздавляє всьо і нічого не боїться.

Як римське богословія різниться від усіх інших богословій а рівночасно з усіми другими має спільні цехи, подібно Рим береже своєї відрубности але також має много спільного з усіми тими містами, котрі його збруя підбила і притіснила його слава. Зі Спарти бере силу, з Атен культуру, з Мемфіс величавість а з Ніневії і Вавилону могучість. Одним словом, схід є тезою, захід антитезою а Рим є їх синтезою. Римська держава означає не що інше, як сполуку східної тези і західньої антитези в римськім синтетичнім кітлі. Коли що великанську синтезу розложити на її сполучні части, тоді пізнати закон. В політичному і суспільному ладі синтеза буде можлива тільки тоді, коли така має місце в укладі релігійнім. Богословські системи пояснюють нам політичні системи так народів сходу, як маленьких держав Геллади і державних велитнів грецьких республік—так римської держави як сходу. Богословія є світлом історії.

Ніщо інше не було в силі скинути велич Риму з Капітолю, як лишень ті самі сили, що підняли Рим на осідок Юпітера Капітолінського. Отже ніхто не міг наступати на Капітоль, доки не скинув з него найвищого з богів, Юпітера Максіма Оптіма. Старинні мали певне, хоча й неясне відчуття жизненної сили, котра прилучна кождому релігійному системові і тому вірили, що міста не можна здобути так довго, доки поганські боги його не залишили. Тому у всіх війнах між містами, народами й расами іде борба

не лише матеріальна і політична, але також поприщу духова і релігійна, однаковим рівним кроком. Коли обложені боронилися мечем, то їхній зір звертався до богів і молив, не опускати їх і не віддавати на поталу. Знова облягаючі молили тих самих богів серед таємних закликань, щоби залишити місто. Горе містові, в котрім роздався тривожний крик: Ваші боги відходять! Ваші боги залишають вас!

Ізраїля не могли побідити так довго, доки Мойсей держав руки підняті в гору і він знова не міг побідити, коли Мойсей опускав руки до землі. Мойсей є прообразом людства, яке по всі часи, хоча іншими словами та в інший спосіб, визнає Божу всемогучість і завсемність чоловіка від неї, визнає силу релігії і міць молитви.

Рим поконано, бо поконано його богів. Панування Риму скінчилося, бо скінчилося його богословія. Ясно і отверто історія Риму повчає про засади, котрі аж надто глибоко зашєані в серці людськости.

Рим дав світови своїх цезарів і своїх богів. Юпітер і Цезар Августус поділили між собою володіння а це володіння простягалося над усім —так божеським як людським. Сонце бачило повстання і упадок велитеньких держав. Але ще від часу свого сотворення не бачило держави так величної і так могучої. Всі народи взяли на себе ярмо Риму—навіть найдикші і найсуворші народи склонили перед ним свої карки. Цілий світ зложив зброю. Тишина запанувала на землі.

Тоді то в країні чудес в убогій стаєнці народилася родичам бідним дитинка. Коли ця дитинка з'явилася між людьми, говорено, що нова зірка зійшла на небі. Сейчас по різві відданій тій дитиці поклін наступили царі. Небесні духи явилися на воздухах і говорили з дітьми про дитинку. Ба, навіть своєрідне таїнственне імя дитини проголошено ще на зарані світа. Вже патріярхи тужили за його приходом, вже пророки предсказали його царство а навіть сибіллі оспівали його побіди. Оці незвичайні поговори дійшли аж до учиї царських слуг. То їх пугро сповнилося дивним неспокоєм і помітним застрахом. Але цей неспокій і цей застрах скоро минулися, коли помітили що день і ніч однаково переходять а сонце як раніше, так само і тепер освічує римський небозвід. І царські урядники сказали: Пар є безсмертний! Поголоски, які ми чули, були тільки злитними балачками юрби!—Так минуло трицять літ. А поговори юрби успішно побивають, погорда— і забуття.

Але тимо! По трицятох літах невдоволена юрба найшла нові, ще дивніші слухи, за основу лишніх балачок. Говорили, що це дитя стало мужем. А коли його голову полила йорданська вода, тоді Дух зійшов на него у виді голуба, небо отворилося і дався чути голос з висот: Оце мій улюблений Син!— Похмурий і суворий мешканець пустині і відлюдок, котрий Його хрестив, без перестанку взивав людий: Покайтеся!— Він пальцем вказав на дитину, що стала мужем, і дав свідоцтво про неї: Це агнець Божий, що бере на себе гріхи світа!

Та тодішні "сильні міра цього" не мали найменшого сумніву в тім, що це все є тільки поганим жартом наївних жартунів. Вони говорили: Жидівський нарід від давна любить чародійність і забобони. Прецінь усі знають, що в давнині той нарід у вавилонській неволі і тоді звертав заслізнені очі в сторону опущеної святині і втраченої вітчини. Тоді освободив його великий, пророками предсказаний, завойовник і навіть віддав йому святиню та вітчину. Тому не диво, навпаки навіть зовсім природно, що той нарід ожидає нового освободителя і нового поратівника, котрий звільнить його плечі раз на все від твердого римського ярма.

Безперечно, що колиби крім згаданого більше нічого не було сталося, то "неупере женні і освічені" верстви тих часів певно не звернулиби більше уваги на ті поголоски, подібно як чинили це раніше. Вони спокійно підождалиби, поки час, що є великим помічником людського ума, не бувби затер тих поголосок в безвістях. Але дивна судьба вирішила інакше і аж надто дивним було це, що почули дальше: Ісус—бо так називався муж, про котрого оповідали ці всі неімовірні історії, став голосити нову науку і творить страшні діла. У своїй зухвалости, а радше сказати нерозумі, позволив собі аж таке, що зарозумілих і лицемірів назвав по імени зарозумілими і лицемірами а котрі були побіленими гробами назвав також по імени побіленими гробами. А був так твердого серця, що як оповідали, ради бідним терпеливість і наче на глум називав їх щасливими. На богачах котрі все його легковажили, помстився ним робом, що сказав до них: Будьте милосерні! Осудив нечистоту і чужоложство—а між тим з нечистими і чужоложниками сидів при одній столі. З чистої заздрости погорджував вченими і мудрими а відповідно до свого низького походження приставав з простим і невченим народом. При тім вимовляв таку непоміркована гордість, що називав себе паном неба, землі і моря. В уславанні був таким мистцем, що бідним рибакам умивав ноги. Мимо вишуканої строгости, казав, що його наука нічим іншим, тільки наукою лю-

бови. В бесіді з Мартою осудив працю а в бесіді з Марією освятив неробство. Потайки знісився з цекольними духами а як ціну за свою душу дістав від них дар чудес. Очевидно, що весь нарід прямо біг за ним а велика юрба його почитала.

Мимо найліпшого вирозуміння оборонці святощів та царських прав не могли довше глядіти безчинно. Бож з уряду були відвічальні за непорушність релігії і державний мир. А вже найголовніше забрали їм сюкій вістки, що велика юрба народу хотіла проголосити його царем жидів а з другої сторони, він знова сам себе назвав Сином Божим і тим робом змагав відтягнути нарід від плачення податків.

Це було ясним: Чоловік про котрого говорили такі славні і чинні дива, мусів невідклично померти "за нарід." Цего вимагало добро народу. Хотило тільки ще про те, щоби це оскарження відповідно сформувати а поодинокі точки обосновати. Коли його спитали в справі податків, то відповів так, що питаючі втратили рівновагу: Віддайте Богові Боже а цісареві цісарське!—Тим хотів сказати: Вам линаю вашого Юпітера. Коли Пилат і первосвященик переслухували його, то потвердив своє вміливе твердження і знова заявив, що він є Сином Божим але його царство не є з цего світа. На це Каяфа відповів: Той чоловік виний і мусить вмерти!—але Пилат сказав: Пустіть того чоловіка, бо він невинний!

Первосвященик Каяфа розумів питання зі становища релігії, мірянин Пилат розумів його знова зі становища політики. Пилат не міг зрозуміти, що властиво є спільнотою між державою і релігією, цезаром і Юпітером, політикою і богословією. Знова Каяфа добре знав, що нова релігія повалить державу а новий Бог скине цезаря з престола—і так політичне питання є заховане і обняте в богословії. Маса інстинктовно думала так як Каяфа і відпеслася до Пилата з ревом, як до ворога Тиберія. Так виглядало тоді положення.

Пилат, що став безсмертним взором і прообразом всіх підкуплених суддів, праведника віддав на поталу з боязни перед людьми. Віддав Ісуса на дозвілля народної люти і думав, що чисто обмив совість, через обмиття рук. Опльованого і поганьбленого прибили Сина Божого на хрест. І навіть тоді ще, як висів на хресті, глумилися над ним руки і уста богатих і бідних, лицемірів і зарозумільців, священиків і учених, зіпсутих жінок і вишуканих мужчин, чужоложників і нечистих. Він однак, Син Божий, помер на хресті з молитвою на устах за своїх мучителів і душу свою віддав свому Отцю.

Хвилину все замовкло. Але згодом почалися дива, яких людське око ще не бачило. У святині побачили мерзость запустіння—матері сіонські проклинали свій плід—отворені відніли гроби—Єрусалим опустів. його мури зрівняно зі землею а його мешканці розбіглися з вітрами. Побачили тоді світ у зброї а римські орли наповнили воздухи стонами. Побачили Рим без цісаря і без богів. Побачили опустілі міста і заселені пустині. Провідниками народів виступили мужі, що не вміли читати і одягалися в звіринії скіри. Побачили, як тепер маси послухали голосу, що кликав від Йордану: Покайтеся—а також голосу того другого, що сказав: Коли хто хоче бути совершенним, най оставить все, возьме свій хрест і іде в слід за мною! Побачили царів, що почитаючи хрест клячали перед ним і всюди-видно знамя хреста.

А які причини тих великанських перемін і змін? Чому сталося це страшне знищення і чому настав цей страшенний крах? Що це має означати? Що сталося? У світ вибило кількох нових богословів і проголосило світові **нову богословію.**

(Перевів Іскра)

ОДНО СТАДО І ОДИН ПАСТИР.

о. Роберт Медер.

Всі нас хвалять, що ми тримаємося разом. Ми знова почуваємо, що католицька єдність і солідарність ще богато лишають до бажання, мимо того, що існує велике число католицьких організацій. Суспільність, чисельна на триста мільонів, мусить здобути світ, коли стає з'єднаною силою. Але мимо чисельної перепаги часто бачимо жалюгідний образ немочі, бо ця маса нез'єднана. Те саме відноситься до католицької спійкости в поодиноких краях і громадах. Не маємо навіть десятої части того впливу, котрий ми повинніби мати на основі нашої скількости—бо ми не є досить з'єднані по взору: Один пастир і одно стадо!

Знаменитим середником католицької лучности деякі бачать життя в товаристві. Та товариство не всемогучим ані одиноко спасенним. Але воно є все таки чимсь а навіть дуже важним, коли є тим, чим повинно. Що це є товариство? Відповідають: Співжиття чоловіка з іншими. Однак саме співжиття многих ще не творить товариства. Це є громада, юрба —але ще не є товариство.

Основою товариства і змислом у правдивім відчуттю слова є злука людий, котрі переняті

бажанням для числа один. А це в потрійнім розумінні. Бажанням для божого один—бажанням для людського один, видимого проводу церкви—і бажанням для організованого один, через почуття спільноти.

Сила релігійної спільноти—Боже Один.

Католицька спільнота, подібно як католицька церква в цілому, мусить мати невидимого голову. Цей невидимий голова є важнішим від провідника. Головою є Христос! Католицьке товариство о стільки буде вартісним, о скільки Христос Цар живе в ньому і панує. Христос-Дорога є тактикою товариства. Христос-Правда і ідеалом товариства. Христос-Життя душею товариства. Правдиво католицьке товариство є гвардією Христа!

Орієнтація на Христа, себто стремління товариства по взору Божого Один, суттєво буде залежатий і двох річий. Від Найсв. Евхаристії і від розважання. О ним тілом стаємо всі, коли споживаємо той самий хліб. Ряд св. Причастія творить спільноту. Христос, знова і знова приймаючий членами, виховує до одноріжного світогляду і уняття світа та життя. Причастія, значить злука—поворот до великого Божого Один. Отже католицьке товариство живе духово зі злуки. З таїственного Причістія. З Евхаристії. Чим більше причастія тим більше товариства — Один. Тому Причастія є найважнійшою справою товариства, Причастія не лийень по місяцям, але якщо можливо кождої неділі, а навіть кождого дня!

О нак орієнтація на Христа, урядове стремління товариства до Божого Один, є не лише ділом Причастія і взагалі евхаристійного настановлення. Не лише стремління до кивота. Католицьке товариство тоді стане однородним, надприродним і христоцрямним, коли його члени навчаться думати по католицьки. Новочасна гігієна вимагає, щоби кождого дня по пробудженні час виправляти відих. Так само для духового оздоровлення нашого народу важним буде: Кождого ранку чверть години на надприродну вправу віддиху. Кождого ранку одної чверть години на вправу католицького думання. Кождого ранку одної чверть години на христоцрямне наставлення життєве. Стара аскетична мова казала: Кождого ранку чверть години розважання! Так тільки з часом здійснюються бажання Божого Один. Навчимося думати по католицьки тільки тоді, коли будемо виправлятися.

Сила католицького товариства у змаганні до видимого Один.

Ми є людьми. З тілом і душею. Найважнішою справою товариства є невидимий Христос, але не одинокою. Воно потребує видимого проводу. Вожда і голови. Час до часу знесе без окремої никоди зменшення свого членства, але ніколи утрати голови. Ніколи не знесе без діймаючої никоди втрати правдивого провідника.

Під впливом новочасної демократії, неприродного зрівнання, часто позабуто на цю самозрозумілу істину. Але здоровий розсудок знова поволі приходить до себе. Католицький нарід кричить о католицьких провідників!

Чим є католицький провідник? Головою. Чим є голова? Тим, що думає. Тим що передбачує. Тим, що знає, чого треба. Чим є ще голова? Тим, що хоче. Тим, що цукає шляхів до осягнення цілі. Тим, що каже—перепони є на це, щоби їх поконати. Чим є ще голова? Тим, що дбає про цілість. Голова не є цілею сама для себе. Голова істнує ради тіла. Голова, що дбає тільки про себе, заслугує на те, щоби її скинути. Католицький провідник, що хоче тільки себе особисто відзначити, прославити чи збогатити, є самолюбом—але не є провідником.

Коли на чолі якогось католицького товариства стоїть чоловік, що дійсно заслугує на назву провідника, тоді треба щиро подякувати за це Богу. Треба за него молитися. Треба по силам йому помагати. Негідним буде перешкаджати йому в праці їза дрібної завісти і короткозорих забагань.

Силою католицького товариства є зрозуміння для зорганізованого Один.

Коли голова є головною справою, чи потрібно тоді рук, ніг? Коли католицький провідник є рішаючим, чи потрібно тоді членів? Коли числі бою залежить головно від генерала, чи жовніри же взагалі безпотрібні? Поставити це питання, значить відповісти на него. Чим є голова без рук, провідник без співробітників, премієр без народу а вожд без армії?

Що це значить? В католицькій акції побіч Божого Один, і видимого Один, ще потрібне колективне Один. Потрібна єдність тих, що стоять за католицьким провідником. Спійність тих, що співпрацюють. Нарід говорить до провідника: Ти йди тільки на перед а ми всі за тобою. Провідник відповідає народові: Ідіть за мною, я піду певно передом. Сила організації, парохії, дієцезії і церкви лежить в послусі. Коли сто як один, тисяча як один, мілюн як один!

Це вправді інші рахунки, як ті, що вчать у школі або примінюють в торговлі. Це Божі рахунки. Прообразом їх є свята Трійця. Три рівні Один. Три Божі Особи—одна Божа природа. Це також є рахунком людської родини. Три: Батько, матір, дитина—рівні Один. Сатана не любить тих рахунків. Дух гордині,

завісти і зненависти все розділює. Для католицької церкви однак тільки ті рахунки є міродайними, що будують на потрійнім Один. На божеськім Один—на Христі! На видимім Один—на католицькім повіднику! На зорганізованім Один—послуху цілости! Один пастир і одно стадо.

ДЕ ВИХІД.

о. П. Табінський:

Кременець на Волині

Ми відхилили заслону внутрішнього життя Церкви в Польщі, та розкрили перед читачем стан, у якому вона нині знайшлася, Наведені факти—це не є припущення ані вигадки; ні, їх реальність не підлягає ані найменшому сумнівові, бо вістки про них черпані з офіційних документів та оголошень церковної влади.

Ці факти свідчать, що нинішнє православя в Польщі впродовж останніх десяти років перейшло величезну еволюцію. В царині догматичній, канонічній та обрядовій воно "збагатилося" такими точками й поглядами, про які раніш не могло бути мовп. Православя Св. Отців у багатьох відношеннях стало лише історією.—нинішнє православя уживає лише старої назви, але відійшло далеко від дійсного православя. Не трудно буде спостерегти, якою засадою викликані всі зазначені відхилення, якщо звернемо увагу на їх мотиви:

За визнання константинопільським патріярхом церковної автокефалії заплачено визнанням його церковної зверхности;

За зірвання з католицтвом винагороджено бувших його духовників дозволом на подружа;

За уневажнення подружого звязку побирається 300 зол.;

За зняття покути й дозвіл на нове одруження 150 зол.. згідно 300 зол.;

За єпископські катедри й доживотність митрополичого "обовязку" дається згода на все, чи—як делікатно говорится—"льояльність без застереження."

Як бачимо, джерелом, з котрого походять усі реформи в сучасній православній Церкві, почавши від найважніших до дрібних, є признання за православям лише умовні вартости, оцінка його біржевим способом, заміна духових вартостий матеріяльними. . . .

Православна людність, а особливо патріотична і віруюча ітеліґенція зловинна над цим джерелом і всіми явищами, що з нього випливають, поважно застановитися. Вона повинна оцінити грізний стан, в якому нині опинилася православна Церква, та зрозуміти шкідливі наслідки його так для релігійного, як національно-культурного життя. Щож у даним разі треба робити? Який повинен бути практичний шлях, щоби оберегти православя від внутрішнього виродження? Коли би ми обмежилися лише вказом належних фактів, то підпалили бизакладовк що змалювавши положення річей з відомої сторони, не дали розвязки справи; очевидно, такий закид буби цілком справедливий—а тому, щоби його уникнути, беремо на себе сміливість накреслити тут єдиний шлях оборони православя.

Цей шлях мусить виходити з істоти правдивого, вселенського православя, мусить бути не новаторським, а вже втертим великими авторитетами Церкви— Святими Отцями. Таким шляхом являється оборона церковних вартостей православя в єдности з Апостолською Столицею, за прикладом Атанаса і Кирила Олександрійського, Івана Золотоустого, Флявіяна, Тараса й Ігната Константинопільських, Максима Ісповідника та Теодора Студита, як рівнож згідно з канонічними правилами, що визнають за Римським Епископом найвищий, рішаючий авторитет у церковних справах[1])

Тільки опершися на Авторитет і допомогу Апостолської Столиці, український нарід зможе визволитися з під панування фальшівників православя, котрі як висловився Ап. Павло, думають, що "побожність існує для прибутку" (1 Тимот. 6. 5): тому задля своєї особистої й матеріяльної вигоди точки віри й побожного життя зміняють або й касують.

Тільки за допомогою Апостолської Столиці український нарід може зорганізувати власну єрархію, котра буде жити його духовними ідеалами, може відновити ту активність у справах Церкви, й віри, яку проявив він за давніших часів, а яку згратив через поєднання з московською церквою. Московське духовенство ставилося завсігди ворожо до цієї активности, а і надалі неприхильним залишиться, бо вона не на руку його поняттям, стремлінням та плянам. Тому поки воно буде стояти на чолі релігійного життя українського народу, цей нарід буде засуджений на пасивність, а тим самим на повільне релігійне понижения й духове завмирання. Цілком інакше ставиться до проявів релігійної активности Апостолська Столиця: вона не тільки не бореться з нею, а вимагає її від вірних на всіх ділянках життя; розвиток та поширення цієї активности визнає за обовязок і завдання Католицької Акції,—явища, якому подібне під проводом московської єрархії в православній Церкві є немислиме. На єдину лише церковну

активність дасть своє благословенство ця єрархія: а саме на цю, яка має на цілі боротьбу з церковним Поєднанням, охорону церковного панування Москви та вихвалювання пастирської праці фальшівників православя. Але така активність не творча, лише руйнищька; це справжня могила православя.

Український церковний рух, опертий на Поєднанні з Апостолською Столицею, нарешті звільниться від закиду шовінізму, який йому постійно витикають противники, спекулюючи на сучасній політичній долі українського народу.— а одночасно з тим здобуде в зовнішній опінії для себе більш зрозуміння та заслуженої поваги.

Шлях відродження української церковности, підвесення української релігійної культури, як і взагалі оборона православної Церкви від руїни веде через Поєднання з Апостолською Столицею.

---

1) Правило 3. Сардакійського Собора визнає за єпископом, засудженим за якусь річ обласним собором, але вважаючи себе за невинного, право вимагати повторного суду. В такому разі цей собор, шануючи память Ап. Петра (тоб-то: права Апостольської Столиці) "має написати Римському Епископові, котрий у разі потреби визначить ближчих до даної области єпископів для перегляду справи.

Правило 4: Коли епископ, засуджений Собором на позбавлення стану, заявить, що бере на себе обовязок виправдати себе, то на його місце поставляти епископа не раньше, доки Римський Епископ, розслідивши справу, не вынесе свого присуду.

Правило 5. стверджує за епископом (повторно засудженим по думці правила 3) право на нову апеляцію до Римського Епископа. Від останнього залежить, чи визнати перегляд справи і вынесену на його підставі постанову за вистарчаючі, чи послати від себе пресвитерів, як своїх представників, для вынесення присуду разом з епископами.

Видаючи церковні правила, російський синод зазначив у примітці до 3. правила Сардикійськ. Собора, що зазначені правила мають значіння лише для західних епархій, підлеглих Римському Епископові. Цілком фальшиве пояснення! Правила Сардикійського Собору прийняті 2. Вселенським Собором (пр. 5), Трульським (прав. 2.) і 7 Вселенським (прав. 1); значить, є обовязуючі не тільки для західних епархій, а і для східніх,—для цілої Церкви.

Про Авторитет Римського Епископа, як рішаючий, висловлюється і канонічний лист Тараса Константинопільського до Папи Адріяна ("Ми упокоряємося словам уст ваших,") у своїй суті один з актів 7 Вселенського Собора.

(Мета., Львів, ч. 12 з 1934)

ТЕМА НА ЧАСІ.

Сифтон, Ман.

Чи католик може бути соціялістом?

Коли дати негативну відповідь, сейчас наші соціялісти нападають на Католицьку Церкву та оскаржують її, що вона переслідує та завоженість невільництво. Вони знова, соціялісти, не мають нічо спільного з релігійними справами—занимаються лише справами цего світа. Вони кажуть, що соціялізм то лише політична партія, котрої ціль це поліпшення долі бідного робучого народу і тому ніхто не повинен бути їх ворогом ані ворогом соціялізму.

Ціла трудність зрозуміння соціялізму полягає в тім, що не вся правда в тім сказана. Правдою є, що соціялісти нічого спільного не мають з релігійними справами. Але й нічого доброго не скажуть про релігію. Колиж знова штати їх публично і коли ходить о втрату голосів, тоді зачинають новоленьки нападати на церкву.

Кажуть, що як політична партія мають на цілі добро робітництва. Яка ця поміч, видно з помочі на Україні. Вони помагають справді робітникові—але цілий до руйни і втрати свободи.

Треба доброго і щирого соціяліста, щоби все сказав так, як соціялізм голосить. Цілої правди звичайно не кажеться і тому Католицька Церква має слушність і оправдані причини, коли своїм членам забороняє вступати то соціялістичних організацій. А причини ці досить значні, коли над ними застановитися.

Наука соціялізму перечить істнования Бога і безсмертність душі. Для зовнішнього настрою соціялісти пояснюють початки всего теорією Дарвіна. Коли хочуть о історію світа і людства, приймають теорію еволюції. А був колись час, коли слово "еволюція" мало великий почит, навіть в науковім світі. Ця теорія нині служить певним людям до твердження, що Бога непотрібно. Цілий світ, після них, повстав прилаковно з якоїсь незвісної причини чи сили, внутрішним примусом.

А коли чоловік є продуктом еволюції (розвою) якоїсь темної сили—то не є відповідальний за свої тіла. Така система дуже до вподоби людям, котрі ломлять людське і Боже право. Але в тім є противорічність сама в собі. Бо коли чоловік є лише тим, чим зробила його при помочі розвою та темна сила, то як соціялізм може поправити маси та їх добро? З того бачимо, як система, котра виключає Бога і творця та законодавця, доходить у своїх твердженнях до абсурду.

Соціялісти говорять, що релігія то приватна справа—але їх провідники всюди по світі висловлюються проти існування Бога. Їхні нападки, книги та вигадки по книжках, брошурках і летючках—це не приватна думка соціялізму. А коли хочете конче переконатися, то перегляньте котрунебудь часопись соціялістичну.

Спитає дехто, чому соціялісти звичайно більше нападають на Католицьку церкву, як на другі церкви? Мабуть тому, бо Католицька Церква виразно і без обиняків каже: Не кради, і—не пожадай нічого, що є ближнього твого!

Коли другі релігійні організації тішаться з нападів на Католицьку церкву а навіть помагають поборювати її, то вони на стільки сліпі, що не бачать, як підкопують тим самі себе, бо ослаблення віри і релігії ніколи не вийде їм на хосен.

Католицька церква і лише ця Церква має правдиве оружа, а чим є правда. А ти, добрий читачу, маєш це велике завдання боронити цю Церкву і боротися за неї, бо твоє оружа це правда!

УКР. КАТОЛ. ЦЕРКВА В КАНАДІ ТА ПРАВОСЛАВНІ УКРАЇНЦІ.

о. П. Божик.

Вінніпег, Ман.

Господь Бог вложив у природу чоловіка, що він не може бути самий, а хоче належати до гурту таких самих людий, як він самий—що говорять тою самою мовою, мають ті самі звичаї, пісні і молитви. Далі—тому що чоловік має душу, яка ним володіє і якою відчуває любов до ближнього, до пісні, краси, музики, ітп.—церква саме при помочи старання про душу найбільше надається до згуртування людий, бо вона плекає духові прикмети, ширить чесноти та заохочує до добрих учинків і любови зглядом ближніх.

У всіх народів, навіть поганських, а тим більше у християнських церква являється найсильнійшою організацією а між всіми церквами Католицька церква займає перше місце. Після послідної ватиканської статистики, католиків нараховують 325 мілионів і живуть вони по цілій земній кулі. На це число вірних складаються всі народи світа, від найбільше культурних аж до найменше розвинених. Нема держави ані народу, де не булоби католицьких вірних! Найкращі заведення, будинки, школи, лічниці. Також найбільше число ученних так світських, як духовних, зачисляє себе до вірних Католицької Церкви.

Пятьдесять років тому взад українці стали прибувати до Канади, переважно з Галичини і Буковини, та дещо з Наддніпрянської України. Дві ріжні віри принесли зі собою: Галичани католицьку—Бесарабці і Волиняки православну. Буковинці частинно католицьку, частинно православну. Мову і звичаї мали майже однородні. Також ті самі обставини окружили їх на поселенні. Стичність з високою англійською культурою однако впливала на одних і других—подібно ріжні протестантські секти а дальше атеісти і всякі соціяльні рухи.

Один мислитель сказав: Коли хочеш бачити культурну силу якогонебудь народу, то найлучше побачиш її тоді, коли той нарід покине край та піде на чужину. І що ми бачимо в Канаді на українськім полі, організації і церкві?

Бачимо, що православні українці розбилися на пять ріжних релігійних груп—католицькі українці ні. Православна церква не мала на стільки лучної духової сили, щоби своїх вірних стримати в одній церкві. Коли також деякі з Галичан відпали від католицької церкви, то це були менше побожні а радше безбожні одиниці, котрі тим самим очистили церкву, з елементів несприятючих церкві і зробили її сильнійшою.

Церква католицька всюди в Канаді виступала як наша, українська і високо піднесла наш народний прапор. Рим через надання окремого українського епископа для нашої церкви заманіфестував перед цілим світом, що Галичани є українці—та урядом епископа зібрав їх в одну цілість від Атлянтийського океану по Тихий. А православні епископи з частиною своїх вірних змішали англійську опінію про українців, бо виступили як росіяни або карпатороси.

Бути католиком треба бути більше розсудним, як православним. Там вистане деколи піти до церкви а сповідатися то так як не треба. Католик знова знає, що належить до найбільшої церкви на світі, котру заложив сам Бог. Ісус Христос а котру поширили святі апостоли під володінням св. Петра, котрому сам Христос вручив найвищу власть в церкві. Католик знає, що Католицька церква всюди на землі є та сама а він її членом. Православного знова заспокоїть тільки та парохія, до котрої він належить—поза нею він ніде церкви не має. Його розуміння так звужене до мінімальної організаційної точки. Католик знає, що католицькою церквою володіє Папа, котрий є сувереном,бо має власну державу Ватикан, котрий всюди на світі має великі впливи. Православний про такі справи

не має поняття. Він ограничений на своїм патріярхаті та на епископі, який знова часто сварить-ся з подібним епископом, котрий з них перший і правий.

Дальше католик знає, що українці на початках християнства були католиками, бо схизма повстала аж 1054 року і так говорить історія. Українці приняли віру Христову тоді, коли схизми ще не було і не було розколу церков. Православний цього не знає. Ратуючись, покликується на Єрусалим, того що там повстала перша християнська організація, але не знає того, що ту першу громаду зорганізував св. Петро, котрого він не признає за володаря апостолів.

Католик знає, що свято "Перенесення мощів св. о. Никалая" з міста Мири в Лікії до міста Бари в Італії установив 1096 року Папа Урбан II. Це свято українці заховують від перших початків по нині а се знова виразно свідчить, що вони від початків належали до Католицької церкви. Інакше булиби того свята не приняли. Православний не має про це найменшого поняття.

Католик знає, що галицький король Данило став королем з ласки Папи а памятний медаль вибитий Папою Климентієм VIII з нагоди відновлення на Україні єдности, свідчить про нашу окремішність перед цілим світом—що ми окремий нарід від поляків і москалів. Православний про це нічого не знає, немовби це не були історичні події першої ціни.

Католик знає, що українська католицька церква відновлена була тому, щоби була одна віра, як є один Бог. Знає також, що юліянський і григоріянський календар уложено в Римі. Православний каже, що українська католицька церква і григоріянський календар установила Польща і тим несвідомо підносить Польщу і робить її так славною, немовби вона була управнена творити нові календарі і давати цілому світові для вжитку.

Як бачимо в розумінні церковних справ і історії є великі ріжниці між католиками і православними. А тепер спитаємо: Хто є ті православні українці, росіяни і карпатороси, ба навіть новоправославні автокифальні? Се безумовно **наші брати!** І вони, як бачимо часто невинні за свою короткозорість, бо так дивитися на народову і церковню справу навчила їх їхня церква. Тому обовязком кождого католика є вчити їх релігійної та історичної правди і так приводити їх до католицьких організацій, щоби була одна церква, як один Бог і один український нарід.

Коли святі апостоли голосили слово Боже навіть у найдальших землях поганам а також нині те саме роблять католицькі місіонарі в Японії, Китаю чи Індіях, то як великим гріхом булоби для кождого католика не помогти своєму братові по крови—православному українцеві зрозуміти справи рідної церкви і власної історичної правди. Треба однак переконати їх не на зборах, мітінгах—бо такі переконування до нічого не доведуть—а поодиноко при всяких нагодах.

Живемо в Канаді, де існують ріжні культури та віроісповідання. Українська цілість аж надто потрібна. Коли в рідним краю займанець душить нас та не дає дійти нам до порозуміння і цілости, в Канаді ми самі винні, що не становимо всі разом сильної громади народної, котра малаби впливи. Наша єдність релігійна сталаби початком нашого уздоровлення на всіх царинах народнього життя. В нас церква заступає державу. З'єднані ми малиби впливи в Канаді на всі чинники життя, а також на Рідний Край.

Але чи другі зроблять так, щоби з нами з'єднатися, щоби бути з нами разом? Не знати, бо до цего треба насамперед мати добру волю, політичний хист і розуміти вартість Католицької Церкви. В нас є 270 українських католицьких церков, кілька вищих шкіл (Мондер, Йорктон), кілька спротивців., Епископ, Сестри Служебниці і шівсотки з вищою освітою священиків. Православні зі своєю організацією зовсім слабі. І так їх доля веде до щораз більшого роздроблення і занику, на кождім полі, отже і народнім українськім. Крім доганної сварки та дрібних груп—не представляють інших засобів. А так дуже шкода, що поволі але певно коляться частинки нашого народу і загибають для цілости, бо це наші брати по крови і кости.

ЦІКАВІ ВИЯСНЕННЯ О. Й. СКРУТНЯ ЧСВВ.

В місяці березні ц.р. о. Й. Скрутень, ЧСВВ, редактор Записок ЧСВВ мав виклад у Львові з рамени укр. катол. академічних викладів про церкву і державу. Після викладу почалася дискусія, в котрій так само участь брали люди з академічним образуванням. Давано цікаві питання. Між іншими др. Мінко просив пояснити твердження, що всяка власть походить від Бога. Насувається отже дражливе питання, чи большевицька власть, яка нищить церкву і релігію, також від Бога?

Ось що відповів о. Скрутень: На запит др. Мінка. чи большевицька власть походить від Бога чи від чорта, відповім: Нам католикам треба ту справу поставити ясно. Всяка влада походить від Бога, легальна і нелегальна. Оні серед католиків приймають, що влада істнує в народі—другі, що не в народі але в начальстві. Одначе в деяких випадках. коли несправедлива і нарід вичерпав всі легальні способи бореться за свої права і державність, то в крайнім і остаточнім разі. коли нема іншого виходу. Церква не забороняє народам доходити своїх прав слушних революційною дорогою.

ЛІТЕРАТУРА

Голос серед ночі.

Пієр Ль'Ерміт:

Маю 24 роки, саме висвятили мене на священика. Дуже по вітцівськи сиитав мене Преосвященний Ординарій, де я найрадше хотівби працювати? А я відповів: Мені зовсім однако. де—всюди можна робити добре. "Але все таки?"—і тоді я затаїв дух. Мій наставник напирає на мене, повторяючи ще раз послідні слова: Але все таки?

—Я бувби дуже щасливим, колибн там були дерева. Я вельми люблю село.

—Добре, пішлю вас до Бобоні—сказав з смїхом.

Бобоні лежало тоді при головнім залізничім шляху. Його бараболі ще до нині звісні. Я зараз таки почав мрії про старовинний парохіяльний дімок серед кущів винограду, побіч церкви. Однак вісім днів згодом я прийшов до Кліші-ля-Гарен.—Газова фабрика посмности 1200 робітників. Чисто пастирські цукровини....фабрики....бляхи....тир.... а всюди дими. З моїх вимріяних дерев не було видно ні сліду. Таке воно життя! Скоро рішив я взяти мій цвитучий вазонок мігдалів в це заказане місце. Коли я прийшов там в році 1889."просвічування" робітників саме почалося. Тут і там мури починали кровавити червоними оголошеннями. О. Треа, мій дорогий парох, дуже тим грізся. Одного дня донесено навіть, що посол Завае в каварні Балеседан на головній площі буде мати прямо страшний виклад, котрий певно розсадить бочілку. Вражливий о. парох зовсім прибитий. Цього вечера вечеряємо разом і обговорюємо наслідки того викладу на духовість і так вже надрушених надто робітничих мас. Нечайно дається чути дзвінок від дверей зі сторони народнього бульвару, тейер бульвару жана Жоре. Хвилина згодом і отвираються двері їдальні а в них видніє крепка стать о. Гарніє з енергічною головою. з широкими грудьми....у виношеній реверенді. Зі серветкою в руках підскакує о. Треа.

—Який щасливий случай!

—Жаден случай. Приходжу зовсім просто на те, щоби відповісти Завае. Але признаюся що я ще нічого не їв. Чи немалибн ви кусень звичайного хліба, або кришку сира? Я не перебераю.

—Прошу, сідайте, будете вечеряти з нами.

—Отже скорі, бо збори починаються за пів години. Саме я переходив через площу і бачив, що там аж чорно від людий.

Великими очима споглядаю я, вчерашній бідний сотрудник, на священика, на того священика, що вноні зрівноважений духово приходить протиставитися грубости і заблудний вірі революційних слухачів. Згодом многі пішли за приміром о. Гарніє але тоді чин той був на передмістю Парижа дуже рідким. Скоренько кінчимо вечерю. Отець Гарніє підноситься. Подаю йому легеньку нагортку.

—Малий, ти підеш зі мною—каже він з усміхом і плече мене по рамени.

—Чому ні—відповідаю негайно, хоча й тремтячим голосом—Отже ходім!

Від старої церкви св. Вінкентія а Паульо до громадського уряду було всего три мінути ходу. Каварня Балеседан лежить в куті, на ліво. Там є звісна, велика домівка на сходини. Коли зближаємося, бачимо що цілі гурти людий вже не находять місця увійти до середини. А ми!... Сейчас кругом таємничий порух. Той рух ненокоїть мене. А всі, що нас бачать також дивуються.

Що? Неможливо....Два священики тут? То вже забогато! Вони прийшли викликати товариша на бій. Хочемо то видіти. Гей, тож то буде весело!

Один гурт по другім отвираться, наче послушний таємному наказові. Наче всі вони хочуть нам сказати: Як ті чорноризці входять, то ми всі бачимо, але зовсім певно їх викинуть!

Признаюся що так як був я збентежений, думав про те саме. Коли ми вже найшлися в середині, почали нас тиснути до трибуни, там де

сиділи не голені, цілком червоні, ріжні заступники робітничої партії, з накритими головами. о. Гарніє сів на маленькій лавочці. Я сідаю при нім і скромно держу мій капелюх на колінах. Заряд веде маленьку живу балачку і отвирає збори. З початку переходять через мовницю робітники, один більше напрасний від другого Тим, на котрого всі тужно чекають, є Завея, висланний партійний бесідник. Він заспокоїв усі надії, що на нього покладали. Був прикрим, напрасним і то дуже. Присутність двох чорноризців і то ще не далеко від него, тим більше його дразнила. Він не знав о. Гарніє і не мав найменшого поняття, що діялося в тій непорушній, уважній і точно за ним слідкуючій голові. Коли бесідник час до часу наводив якийсь аж надто з'їдливий доказ, то я звертався до о. Гарніє: Ви не боїтеся?—я шепотів тоді до него.

—Боюся? Когож, дитино? Я маю при собі св. Письмо, а воно вже бачило не таких.

Була одинацята година, коли Завае закінчив останніми громами на каніталістичний лад. Всі устали в захваті, плескали, ревіли і тупотіли в тяжкій атмосфері.

Тоді встає також о. Гарніє і просить о слово....!

—Го, го, го, далой попівский чуб!

—Я не маю чуба!

—Ми тобі дамо, богато дамо, го, го...., гей, га....пфуй, пфуй....го,го...., га, га....!

Треба було чути ці го і га, ці пристрастні, глуховаті вигуки, наче ціле пекло вирвалося на волю. Я мав тоді враження, що о. Гарніє не матиме можности говорити. Однак Завае був дуже великодушним. Він робить успокоюючий порух і дає дозвіл о. Гарніє вийти на трибуну і зачати бесіду.

—Мої панове!—

—Тут нема панів!—кричали бідні колтуни....—Товарищі!.... Гей.... го.... —Ти не є товарищ, га, га....Ти піп! Пфуй, пфуй!...

—Ви є французи, а я також.

—То неправда. Ти римський. Гой..... гой....

—Француз, це значить франк—вільний. Тому не дивуйтеся що я свій прапор не ховаю в мішечок. Отець широко хреститься....Знак хреста! Спочатку збентеження і мовчанка, як перед бурею. Відтак крик, рев, виття диких звірів у всіх кутках домівки. На нещастя домівка має ще галерії а це небезпечна сторона. Стільці літають по домівці і завішуються на ліхтарях, падуть на сцену а бараболі, помідори і інші "набої" наліплюються на стінах. О. Гарніє схрещує руки на грудях і жде. Одиноке, що може сказати:

—Отже ви боїтеся, таки справді боїтеся: Але тільки він це сказав, борба починається наново і ще нагальніше: Крутіж тревав яких чверть години....століття. Час до часу думаю, що вже по ній. Але вона починається наново з незвичайною силою. А все таки.....людські сили все ограничені, також сили горляні. Вкінці о. Гарніє може виголосити деякі слова. Вони напружують увагу. Це було явище бесідницьке, котрому нема рівня. Я пригадую собі все так точно, неначе діялося те вчера. Подібно борець бореться з другим—відбирає йому з першу одну частину, потім другу, трету, а вкінці все. Таким є о. Гарніє. Слово по слові зискує на увазі серед своїх нападників. За свого життя я бачив достойніших, славніших і більше вчених бесідників, але жаден не дав мені враження людської сили слова у тій мірі, як той бідний священик посеред тисячів "чорних пик" тої сумної ночі. Ще нині чую його виразні навіть в найдальших закутках домівки слова, коли все успокоєне.

"Коли я нині вечером іпов до вас, щоби сказати вам, що я саме недавно намагався, я побачив довгий поїзд, що візджав до нашої фабрики. Наколибн я тут приняв, що поїзд повстав сам від себе, що ніколи не було фахівця, що мав про него ідею та її здійснив....наколибн я вам сказав, що нема паляча ні механіка, що його веде-то ви певно здвигнулибн раменами і сказалибн мені, що я глумлюся з вас. Певно, ви булибн правні. Але я глянув вище і побачив на небі інший поїзд—поїзд, що з незвичайною скорістю жене через безконечні простори—поїзд, що не знає опізнення ані зудару. А тим поїздом є чарівний поїзд зір на безконечнім небі. І чи можливим є, щоби той небесний поїзд повстав сам від себе, без творця і механіка? Не до зрозуміння! Жаден чоловік з пятьма здоровими змислами не може ні на хвилину приняти таку противорічність. Тому через всі століття кождий нарід взивав взносе імя Боже, як творця всіх річий. Визнаю вам тут у всій щирости і вірности: Той Бог любить вас, особливо вас, робітників! В Евангелії дарував нам слова: Прийдіть до мене всі, що плачете. Я вас заспокою. Моєю радістю є, перебувати між людськими дітьми. Я люблю вас так, як матір не може любити свої дитини. А колибн матір позабула свою дитину, то Я цего не можу вчинити. Той Бог став чоловіком, щоби нас ратувати, став робітником. Носив фартух, як ви

носите—мав руки з мозолями, як ви. **Він був першим робітником.** Перед ним були лише невільники. То я, син робітника, ілю до Христа робітника, робітничий привіт!

В цей мент я побачив, як ціла домівка стала на ноги. Всі одночасно ще сильніше правду, як раніше хвалили блуд. Нічого не доведе вам цей один зачеплений листок. Він хоч один... мертвий. Треба було чути в домівці той тремтячий голос голос серед диму люльок, в напівтінні людей. Завше хотів бесідникові стиснути руку. Коли ми оба виходили— о. Гаріс духово спокійний, а я блідий від зворушення—ми йшли серединою робітничих рядів, котрі самі розділилися. Вони вже нас не ганьбили. Слова священника занадили. Тепер вони з поважали, а многі простягали руку. Можливе, що о. Гаріс тоді мав на думці, що стане послом округа Клішикурт, тодішнього червоного округа Парижа. Мені залежало на тім, щоби тих кілька стрічок посвятити памяті скромного священика, нині вже умершого, котрий в памяти і в серцях французьких католиків заслугує на щось більше, як на забуття.

МОЄ ПЕРШЕ ВІНЧАННЯ.

Піер ЛьЕрміт:

Нині ранком о. парох взяв мене на бік і сказав: Ви певно помітили, як пан о. сотрудник Нарбей змарнів

—Так!—відповів я, дещо вагаючись. Коли хто є ще на тім молодим, мало думає про старині голови. Звичайно думає, що воно так має бути, так було і так буде, щось так наче довгий дріт.

—Отже я відділяю його на кілька тижнів до Арбуя на спочинок між рідних. Аж до його повороту ви будете вінчати замість него.

—Радо!

—Колибн сталося щось незвичайно важне, то я сам поможу. Але тепер, в той час, то дуже рідке явище в Кліші.

Троха прибитий опустив я о. Пароха. До моїх обовязків шкільних і нагляду, долучено ще вінчання. Безперервне напруження. Мені більше по серцю наглядати за моїми дикунчиками в школі. Але що треба зробити, на се нема ради. Мої нові обовязки хочу виконати по найкращій моїй можности. Якраз на завтра, 15 липня, зазначено весілля. Отже гаразд. Перегляну оповіді і грамоти та стверджую, що вітовиця віддається за фабричного робітника. Зазмурюю очі і наче вже бачу тих людей. Пя родина ніколи не була щасливою. Чоловік помер. По лицарські заступає його товарищ. Можливо, що остали бідненькі хробачки до виховання, плекання і виховання. Зовсім докладно представляю собі справу. Вертаю домів і укладаю начерк маленької сердечної бесіди, хоча з надвору сліпучі світла і гомін фанфар, бо це день 14 липня. (День здобуття Бастилії і повалення короля—прим. перекладача) Надходить день пятнайцятого липня. Спокійний і горячий день. Я перегляваю, поправляю, побільшую і головно переводжу до ідеалу мою маленьку промову. Все до ідеалу! Нарівно спокійний ранок переводжу з наламарем, старуном, що добре знає своє діло і зовсім про те не думає. Але я в суті такий зворушений, як кождий буде коли в перше виконує якесь діло. Бо супружжа є великою Тайною в Господі і для церкви. Очищаюта господа, моє зворушення зростає. Бо не умовлений час святого дійства. Їду до тихого престолю святого Йосифа, де має відбутися вінчання. Наламар, котрий строго при переймається уставу, дає мені дві червоні китиці цвітів, дві герані, котрі я кладу на престолі як можу найкраще. Виглядають досить гарно.... с. праобразом. В певнім почутті власти заєвічую дві свічки більше а замість старого клячника ставляю мягкий новий. Чвертьна дванацяту нема нікого....Пів до дванацятої, ще нема.... Кожний раз, коли чути лоскіт коліс, або коли нез задержується, моє серце в тім самім стані. Я все повторяю: Тепер вони прибули. Але їх нема.... Наламар заявляє мені без обовязків, що відходить на обід. Жінка зварила йому нині саме сирий цілунок, котрий стане недобрим, як він спізниться. Які то взагалі люди, котрі так спізняються? Ми пречінь завсігди приходимо на час....ми!

На все можливе прошу наламаря, щоби зажав ще бодай пять хвилин. Пречінь я також чекаю і то без нарікання. А ще до того я нічого не їв....це має відчитати Службу Божу.... а це наламар є немилосерним, так як поліємен. Прямо хоче висміяти молодого сотрудника. Що станеться з парохії, коли все будемо руководитися почуваннями? Замикає шафи. Відходить....дійсно відходить і лишає мене самого, зовсім самого в тім положенні. Чвертьна першу. Ще завше тільки я самий. Вже і я стаю дещо непевним. Може вони взагалі не прийдуть. Пя можливість напуває мене почуттям радости і жалю. Радости бо це перше вінчання таки мене зворушає. Я не мав себе за такого боягуза....Жалю...боже я приготовив маленьку, таку прекрасну промову....Пів до першої!

Великий лоскіт якогось старого воза. Задержується перед церквою. Чую наклики, іржання коней. Так, тепер пічнеться. Якийсь нервовий пяток отвирає обі половинки церковних дверий. У сліпучому світлі бачу все весільне товариство, котре на повному сонячному світлі також по своєму "іржить." Це товариство складається з 15 осіб а на чолі маширує гордо, яей Артабан, сам молодий. Чоловяга, так довгий як день без хліба, кістяк з чорним чупром на розпелеханій голові. Має яблуко Адама, що ходить в його горлі наче віндя. Не робить доброго враження. Коні цього вінчика мусять бути нещасливими. Може жінці буде лінна доля. Його суджена....маленька вітовиця милого вигляду....зовсім, так як треба....с типом доброї газдині. Суджений підходить до мене, смаркає у велику чевону хустину, розпинає свій сурдут і камізольку та говорить буднічно: Але то горяч у вашім підприємстві! Ображений звертаю йому увагу: Так про церкву не говориться.—Коли я вкінці зложив похід—коли можу так виразитися—веду їх до мирного престола св. Посифа. Всі занимають свої місця, але з таким відсуттям всякої пристойности, що кладу проповідь в кишеню з рішенням, тільки найголовніше виконати. А коли вкінці удалося мені поставити суджених на їх місцях і дещо відділити від прочої череди, поважно спокійно питаю перше питання.

—Пане НН, чи хочите добровільно ось тут присутну паню НН взяти за свою правну жінку?

Кругловатими очима блудить на мене суджений.—Мій Боже, та певно!—вистогнує нагло. Ставляю друге питання, як воно є в ужитю паризькой архідієцезії.

Рефлєксія.

Іван Франко:

Важке ярмо твоє, мій рідний краю
не легкий твій тягар!
Мов під хрестом отсе під ним я упадаю,
з батьківської руки твої допиваю
затроєний пугар.

Благословлю тебе! Чи ждать тобі ще треба
поваги й блиску від будущини,
чи ні—одного лиш тобі благаю з неба,
щоб з горя й голоду не бігли геть від тебе
твої найлішій сини.

Щоб сіячів твоїх їх власне покоління
на глум не брало і на сміх.
Щоб монументом їх не було те каміння,
яким в відплату за плодючеє насіння
ще при житю обкидувано їх.

—Чи обіцяєте і присягаєте зберігти подружу вірність у всьому, чого вимагає обовязок вірного мужа супроти своєї подруги?

—Ні...чого ні!—кричить візник рішучим голосом, що віддає його замисли. Сейчас повстає шепіт....придушений сміх. Вдовиця опустила очі і ані не ворухнеться. Можна думати, що вона того не чула. Що ви зробилибн тоді на моїм місці? Розумієте, що для молодого священика положення підчас того першого вінчання зовсім не було поетичним, радше було вентежливим. З початку мав я на думці, по просту лишити людий на місці, скінчити святу утвар в захристії і відійти. Але в пору прийшли мені на тимку слова св. Письма: Я не ніщу зломаного біла рожі, на горіючий гніт не клади ніколи твоєї ноги. Впрочім якийсь молодець з товариства приходить мені з помочею.

—Прошу, отче парох, не зважайте, що він говорить. Він п'яничина, він напився....

Приходжу до себе і обурено звертаю судженому увагу, що не є досить поважний в так рішаючій хвилі. Для такого вінчання не випадається їти до церкви. Це не є по християньски ані по людськи, поступати так з так доброю женою, як його. Вже не пригадую собі докладно слів ані доказів. Але вони зробили своє. Нечайно починає суджений шльохати під впливом викидів совісти. Свяде дійство починається наново. Обтерши сльози він обіцяє все, чого я хочу. Підписують обоє без нового клопоту....

Мишуло вже більше як 40 літ....Він певно дуже здивувався би, колибн почув тепер, як сильно подіав тоді на душу молодого священика і як це враження остало нестертим мимо спини.

Б. Грінченко.

Як мала у тебе сила,
то з гуртом єднайся ти—
вкупі зробим більше діла,
скорше пійдеш до мети.

О. Олесь:

Я ще вернуся! Горячим вітром,
потоком гіреським до вас вернусь,
я обпалю вас палким дихання,
могучим громом збудж я вас!

КАЗКА ПРО ОДИН НАРІД

о. П. Божик:

В однім царстві, в однім государстві, за широкими морями, за високими горами і дрімучими лісами, жив один нарід. Не була се його рідна земля—наїд той зайшов сюди на слободу, землі тут шукати, бо його рідний край сусіди загарбали, у неволі занапастили.

Не сам жив той нарід в новім царстві, в новім государстві, жили з ним і інші люди які мали високу культуру, церкви, школи, уряди, банки і військо. Зайшлий нарід в новім краю празем орав, ліс корчував, мочари сушив, домівку для себе будував. І не було народу в праці йому рівного та згоді. Тож сатана позаздрував народу тому і післав йому одної ночі злих ангелів, коли нарід той спав твердим сном по тяжкій праці. І була тьма тьменна злих ангелів і тисячі тисячів, розбили злі ангели нарід той на дрібні громади, бо в тім краю може було людей розбивати; хто хотів в якунебудь партію міг людей організувати і які хто хотів програми міг людям писати.

Повстала велика ненависть між народом тим і гадки наче високі мури відгороджували громаду від громади. Гляділи ті громади на світ крізь одну шпбку, замість глядіти крізь ціле вікно і ненавиділи ясне сонце. Зродилася в народу того нива з колючим терням а багно стало між терниною і вітер розносив випарн з того багна. Кожда громада стала годувати злого ангела, щоби не згинув з голоду—одівати, щоби нагий не ходив і огрівати, щоби не замерз від студені.

І сталося диво. Члени тих громад мали дивний сон тої ночі. Чоловік, одітий в біле одіяло, сказав до них поважно: Доки будете нерозумні? Доки будете слухати злих ангелів? Доки колючою терниною вам бути? Завтра рано виходіть на майдан!

Минула ніч, настав день, небозвід синів, світило сонце. І зійшлися громадяті на майдан, протерли свої очи і пізнали себе, що вони брати рідні і побачили у воздусі золоту напись, великими буквами написану, яка звучала:

"В єдности сила!"

А чути було голос труби для тих, що читати не вміли.—Тримайтеся усі разом а будете мати силу!

І явився над їх головами голуб білий і просвітив їх розум організаційною мудрістю—тоді обняли себе громади ті мов діти невинні і співали пісні радости а гучні оплески неслися далеко поза майдан.

І покрошили ангелів злих свяченою водою і ангели злі перетворилися в ангелів добрих. Стала з розбитого народу велика громада, з добрими лише ангелами. Розвивався нарід той і цвів він, мов барвінок. Повалив нарід той малі церкви і школи що були з дощок побудовані а на їх місце побудував будинки з тесаного каміння, в яких хвалив Бога і шукав мудрости. Мав нарід той свої банки, великі крамниці а діти народу того працювали в себе і для себе. Мав нарід той хмару вчених людей і могутний голос в новім царстві, в новім государстві. Почули той голос займанці в далекій землі рідній, яку їм зграбували і чим скоріше забралися у свої сторони. А народи в найдальших землях говорили: Могутний нарід той в новім царстві, у новім государстві, хай буде йому честь і слава!

ЯК ВИГЛЯДАЛИ СПРАВИ НАШОЇ ПРЕСИ В РОЦІ БОЖОМУ 1910, З ДНЕМ 8 ЧЕРВНЯ?

Евген Чикаленко:

(Виїмки зі Щоденника)

Не думаю я, щоб з усіх тих проектів виникла певна забезпека "Ради," але сподіваюся, що ці заходи повинні зворушити наше громадянство і може на якусь сотню-другу душ передплата побільшиться. Взагалі люди неохоче дають гроші на справу громадську, а тут ще всі певні, що я газети не покину, не дам їй пропасти. Одно слово: Хто везе, того й поганяють—така вже людська вдача.

Дуже шкодить ще й те, що богато свідомих українців незадоволені газетою. Всі свідомі українці—письменники і хотілиби поміщати свої писання в своїй одинокій газеті, але редакція при всім бажанні, не може друкувати всього надісланого, бо воно буває або зовсім неграмотне, або нудне, або невідповідає демократично-національному напрямкові газети—крім того в рецензіях доводиться зачіпати та ображати богатьох письменників, чи артистів.

Такі незадоволені чи ображені люди не тільки не помагають газеті,а ще і інших відмовляють помагати їй. Богато є свідомих людий, що через такі образи чи незадоволення навіть не хотять передплачувати газету, а не то, щоб ще ширити її.

Натурально, що одна газета не може задовольнити всіх, але наше громадянство ще не доросло до богатьох газет, воно не може забезпечити навіть і одної, бо нема в нас почуття національної чести, нема національної дисципліни, ми—нарід анархістів і такими ми були протягом всієї нашої історії і тому ми не змогли збудувати своєї держави. Причина цього на мою думку, в кліматичних та географічних умовинах нашого рідного краю.

Клімат та ґрунт нашого краю такі сприятливі, що не вимагають тяжкої праці від населення, а через то й не виробили в нього самодіяльности, працьовитости та енергії. Цей благодатний клімат та ґрунт завжди вабили до себе сусідів, а тимчасом небуло у нас таких натуральних границь, якіб захищали нашу країну,а через се народ наш не міг оборонятись від сусудів, що з усіх сторін сунулись на нього, і раз ураз щипадав під їхню владу, не змігши виробити в собі відпорної сили і витворити своєї власної держави. На протязі майже всієї нашої історії він мусів комусь коритись, бути чиїмсь рабом, а через те і виробилась рабська у його вдача: всім незадоволена, зрадлива, між собою сварлива, без самоповаги, без національної гордости. Справедливо Куліш висловився, що ми "народ без чести і пуття."

Ми збогатили і збогачуєм сусідів, але самі, без сторонньої запомоги ніколи не станемо націю. Стор. 141— 2.

Примітка редакції—

Бесіда тут про щоденну ґазету "Рада," яка видавалася в Київі головно-на-кошти земле-власника Е. Чикаленка і яка на той час була одиноким нашим щоденником в межах російської держави. Замітки Чикаленка такі слушні, що варто над ними призадуматися нам всім, навіть тепер—після національної революції—в році 1934.

Які тоді відносини були між українцями свідчить таке:

Хоч панотець і вивчився читати "Раду" і начеб то зацікавився нею—але не передплатив її, певне боячись свого начальства, як селяни—пристава, бо новий учитель був доніс на нього за те, що він у табельний (царський) день не дзвонив до церкви і не служив молебня і ледви панотець виправдався тим, що лежав у той день хворий.

Стор. 58.

Не знаю, як по інших селах, а в Канонівці найважнішими, найенергічнішими революціонерами підчас визвольного руху поставали колишні звичайні злодії. Це "публіка" справді рухлива, бувала звикла до конспірації, до ризику. Нудне життя хліборобів не могло задовольнити вона завжди по свому боролася з істнуючим укладом життя. Вони систематично палили сусідних землевласників Абросимових, палили і селян, з якими мала особисті рахунки—обкрадали всіх, кого могли—панів, залізну дорогу, проїжих селян і таки своїх. Мене не займали, бо я був для всіх незвичайним паном. Не хазяйнував, всю землю здавав селянам по недорогій ціні, з усіми обходився по людськи, за що мене і сусідні пани і поліція вважали за революціонера і дивилися скоса.

Коли настав визвольний рух, то під впливом літератури і живого слова всяких ораторців, ця "публіка" з головою кинулася на боротьбу з старим ладом, але боротьба велася таким ладом як і перше, тільки тепер вже ніхто з нею не ховався, навпаки всі вважали за лицарство боротися з "буржуазією": крали, грабували всіх, кого можна було, майже прилюдно, не розбираючи, чи то буржуй, чи пролетарій. Крали—з ваґонів кабанів, крали у панів скот та різали, у селян поросят, курий, одежу, все, що попалося під руки і все те пропивали, а горівки було до схочу, бо майже через хату був пивок, в якому продавалась "монополька."

Коли почалась ліквідація визвольного руху—Оправхату і ще декого, більш-менш ідейних, вислано на заслання у Вологодську губернію, а революціонери-злодії зараз же поробились шпигами, приятелями пристава і провадили свою "боротьбу" так само і далі, але вже не з "буржуазією, а з тим, на кого скоса дивилася поліція. Вони обкрадали селян яких приставу уважав неблагонадежними, але не мав зачіпки для висилки їх адміністративно. Побачивши, що поліція робить у мене труси і вважає мене за первопричину визвольного руху в Конотівці, ці "добродії" на чолі з П. Маликою та П. Дзигуром почали і мені робити пакості, правда, дрібні: випасали в мене сіножіть, хліб, крали рибу, овоч у саду, пеували лісові посадки, ітд.

Стор. 52.

Замітка—

Це давні російські методи охранки все спіратися на доносах і всіх своїх слуг привчати до доносів та так робити життя нестерпним під вічною загрозою. Цю методу царської Росії

перебрала і усовершила Росія червона а деякі з наших земляків омійяли за віру і приняли за свою, навіть тут, в Канаді. Нещасний нарід, котрого діти взаімно винищують себе і опльовують доносами—перед всякими приставами! Який кінець був цього на Україні, свідчать теперішні дії. У прямім закінченні— черезвичайка і потоки безвинної крови та вдушення кождого прояву вільного життя. Чи не страшна осторога?!

Бесіда тут про визвольний рух на Україні 1905 року і ліквідацію цього ружу, та як він помітився в посілости Е. Чикаленка.

ДОПИСИ

Моє слово о католицькій матері.

Кращого слова на світі нема, як матір католичка. Бо між матірю католичкою а матірю поганкою є велика ріжниця, як між днем а ночею. Матір поганська виховає свою дитину в поганськім вихованню а добра матір католичка виховає в морально-релігійнім вихованню. Католицька матір наповнить серце дитини медом побожности, моральности, справедливости, любови до Бога, церкви і народу.

Матері католички мають велике завдання до виконання. Великий обовязок від Бога. Велике діло! Коли ми маємо одиноку віру правдиву, католицьку, то і матір виховає свою дитину в правдивій вірі, на правдивих засадах. Така дитина повинна бути все вірною своїм засадам і остати такою аж до могили. А щоби таке виховання подати дитині, католицька матір мусить сама дати добрий примір в ревности і побожности. Бо коли дитині не дати доброго приміру, тоді вона не розуміє маміної науки. Колиж матір практикує свою віру, себто частійше приступає до св. Сповіди і до св. Причастія, ходить часто на богослуження, убогим дає милостиню і молиться вечером з цілою родиною, читає з нею добрі книжки і часописи, коли є час на це, пильно стереже свою дитину перед злом і не пускає її без надзору—тоді матір дає добрий примір. На жаль часом лучається таке, що матір замість доброго лихий примір дає дитині. Не бачить та матір як все легко приймається в серці дитини. Думає, що дитина ще мала тай не розуміє. Але в серці дитини приймається те, що бачила, чи чула і остається там. Потім родичі дивуються, що їх дитина навчилася дурничок а ніде не ходила. А це все навчилося воно від своїх родичів. Діти є зеркалом, в котрім відбивається життя родичів. Та не вистарчає тільки не гіршити своїх дітий, треба їх навчити також життя по законам Христа. Часом дитині вже десятий рік, а вона ще не вміє перехреститися. Хто винен? Мама винна, бо не навчила дитини. Треба від молодих літ вчити дитину пізнавати Бога, дякувати Богу, молитися —інакше може бути запізно. Дитина без релігії не буде шанувати своїх родичів ані других людий. Корінем того лиха було недбальство родичів. Колиж дитина вихована в католицькім дусі, то вміє шанувати своїх родичів і старших. Вона буде старатися бути милою перед Богом.

Католицькі матері! Учіть своїх дітий мужно стояти при католицькій вірі, бо це ваш обовязок навчити своїх дітий любити Бога, церкву, віру і нарід. Виховайте своїх дітий на правдивих і щирих патріотів. Цареві небесному на славу. Маємо релігійні товариства, до котрих повинні належати і в них дбати про кристалізацію нашого життя релігійного і народного. Маємо Братство Українців Католиків Канади. Воно як потрібне для вас в теперішнім часі, як воздух для відиху і для природи. Бо коли не згуртуємося в тій організації, котра творить після приповідки "Без Бога ані до порога," марне розсилаємося і пропадемо. Тому всі матері наші вступайте до БУК-а і так поможіть виховати дітвору нашу в дусі любови, братерства і єдности, що осягнемо при Божій ласці і помочі.

Мирослав Скоропадський. Вернон, Б. К.

2

Свячене Брацтва Українців Католиків в Монтреалі.

Дня 15 квітня ц.р. монтреальска організація БУК-а відсвяткувала вперше спільне свячене. Пів до четвертої пополудні в Томпну неділю нарід громадно пішов до парохіяльного дому на Нбервіл стр., але домівка не могла всіх помістити. О четверті стали гості сідати за столи, а столи в нас довжезні, через усю домівку, по одним боці засяде тільки 170 душ. Всіх засіло яких 700 душ і о. парох Тимочко, ЧСВВ посвятив дари а опісля промовив:

Дорогі братя і сестри в Христі!

Перший раз в житю бачу так велике число присутних на свяченім. Дух радується, коли глянути на наш збір. Як одна родина зійшлися ми спільно спожити свячене. Бо чи може бути більше радости, як глянути на ту Україну, що прибула згадати хвилі родинного торжества, коли батько і матір взаімно з дітьми бажають собі всякого добра. На той спомин неодному сльози ринуть до очий і тут нині подібно, коли глянемо на молодь нашу, як обслуговує старших. Як бачу монтреальська Україна зрозуміла, що це є БУК і яка його ціль. Ми любимо себе взаімно і шануємо наш авторитет, духовний і світський. Нині взиваю вас всіх до любови, єдности і згоди, щоби всі заблудші повернули на дорогу правди і разом з нами на слідуючім священім заспівали: Христос воскрес—і воскресла Україна.—Оплески.

Промовив п. Никита Бучковський:—

Шановні зібрані, братя і сестри!

Ось ми чули всі желання нашого дорого Отця пароха та їх красні побажання і ми розуміємо наше завдання, наш святий обовязок і стремління Брацтва Українців Католиків Канади. Перше і найголовніше наше завдання це привернути заблудших до правдивої церкви Христової, щоби разом з нами на другий рік заспівали а між нами, щоби панував дух любови і правди Христової а тоді заспіваємо всі: Воскрес Христос то воскресне Україна.—Оплески.

Дальшим бесідником був п. Павло Бучковський:—

Христос воскрес!

Нині тиждень, як ми святкували Христове воскресення. Нині тиждень, як кождий батько і матір зібрали своїх діточок і спільно ділились священим—а нині ми всі українці католики міста Монтреалю зійшлись наче та рідня, щоби з нашими духовними Отцями поділитись священим та дістати благословенство, як від своїх духовних отців. Пригадуємо собі старий край, гаївки, ту велику радість на Великдень, коли нарід тішиться побідою Христа Спасителя над злом. Нині наше Брацтво Українців Католиків, котре числить яких 400 членів розумівчи свою ціль стало під прапори всемогучого Бога, до спільної праці для прославлення Бога і я певний, що коли в нас буде витревалість у праці, то від нині за рік стане нас під тим пранором не 400 а 4000—і тоді веселіше ще заспіваємо пісню побіди Христа Спасителя і нашого поневоленого народу. Слава нашим провідникам духовним і світським—вам усім зібраним на цім торжестві—нехай живе між нами Христос Спаситель во віки!—Оплески.

Потім промовив п. Куцулим, председатель молоді з Пойнт С. Чарлс—студент.

Велике нині торжество а я занимаю місце председателя від молоді. Зазив до організації не пішов на марне. Слово, кинене нашим улюбленим о. Місіонарем, не впало на пустар, але на добру землю і видало плід. Ідемо з Христом, вічною правдою, котра незмінна. Так наші хлопці і дівчата зрозуміли, що то єдність, згода і любов, бо це подав нам Христос. Честь вам братя і сестри за так горячу любов Христа Спасителя і українського народу. Станьмо всі як один, рамя об рамя, при проводі нашім, шануймо всі наш авторитет духовний і світський і не шукаймо нічо поза тим, бо наша дорога правдива і лише тою дорогою зможемо зайти до нашої національної ціли—воскресшої України.

Від молоді з дільниці Фронтенак промовив председатель Пищук:—

Шановні пані і панове, братя і сестри!

На вступі моєї бесіди хочу підчеркнути численність приявних. Нащо отже ми зібрались? Чи тільки їсти? Ні. Ми зібрались ради Христа, котрому пообіцяли служити. По друге ми зібрались тому, що знаємо послух, бо навчив нас його гетьманський дух, що кличе любити, слухати і шанувати. Любов до Христа і любов до нашого гетьмана зібрала нас тут. Тут ми ділимо наше горе, яке нарід наш переживає під утиском антихриста та насиллям ріжних ворогів. Сльози, висохлі руки наших голодних братів, конаючі стони—доносяться аж тут. Чи чуєш брате і сестро? Отсе спонукує нас піти разом —отсе гонить нас до одної дороги, до єдности і любови. Нехай ніхто не позабуде нинішнього священого, бо воно нагадало нам картини життя наших братів і сестер. Не забудьмо також нашої обітниці Христови, нехай він веде нас до побіди над ворогом і разом з ним заспіваймо пісню побіди тут, на вольній землі, щоби колись заспівати на вольній Україні.—Оплески.

Відтак о годині семій вечером відбулася вечірня а по вечірні молодь забавлялася до години 12, коли всі спокійно розійшлися домів.

Ю. Пелюх, писар.

Шукає за "рехтом."

Член новоправославної секти шукає за рехтом. Нова віра так на нього подіяла, що купив собі три біблії—а саме польску, українську протестантського видання і українську католицького видання. Кождого вечерра по роботі світить лямпу, сідає при столі і читає слово в слово всі три біблії разом, щоби знати, чи всі три біблії однаково пишуть.

—Що ви таке робите, куме—питає його сусід.

—Хочу провірити, котра біблія лішпа, а потім напишу про це в газеті.

Чоловік, що "провіряє" біблію, фармер ста-

рої дати а читати навчився від своїх дітий. Не знати напевно, який вислід буде з "провірення," але одно певне, що експерт мусить бути добрим членом нового православя. Аж тепер будемо знати, котра біблія "лучша"—лише треба трохa почекати, доки напише до газети.

Дядько Кость.

О. Одесь

Лебеді плавають, лебеді плавають
в місячнім сріблі, в срібнім саду....
Жду я на березі, жду лебеденої,
дивної пісні я жду.

О, проспівайте нечувано солодко—
яж проспівaю свою
слізьми невтішними, кровю горячою
в рідним, далекім краю....

ЗАКЛИК В СПРАВІ КОНТЕСТУ

На домагання молоді додається до програми контесту ще Сафт Бал. Правила гри Сафт Бал є подані в окремих книжках. котрі писані в англійській мові а котрі можете дістати денебудь в крамниці. де продаються спортові річи. Кожду дружину. котра хоче взяти участь у грі Сафт Бал. просимо зголоситися в централі контесту. як подає нище адреса.

Також треба вже зголошувати окружні контести. щоби відповідно розположити літній час і перевести намічене. Кождий спортовий гурток повинен зарання братися до підготовки. Попри пробу. можете підготовити також концерт або представлення на ціль контесту.

Тому до праці. бо час не жде!

Ф. Т. Мамчур. Кадворт. Саск.

З ЦЕРКВИ І СВІТА

В минулому році **Канада мала менше розводів** на 72. як в попереднім. Це явище дадатне. З того Саскачеван мав всього 48 розводів.

Посол з провінції Ріо Гранде де Суль. М. де Коста виголосив в парляменті горячу промову в обороні навчання релігії у приходних школах. Промову закінчив тими словами: Отже навчаймо дітий шукати і найти свого Бога і Сотворителя!—Це в Бразилії, але бажаною така промова тут в Канаді, от приміром в Ріджайні. Саме надходять вибори і кандидати стараються о католицькі голоси наших виборців. Тепер нагода пригадати виборцям свої бажання також в ділянці релігійній.

Дост. Р. С. Метю, міністер державних доходів. одержав банковий вексель на суму $5.400. як **гроші сумління**—без адреси висилаючого. Це найвища сума. яку державний скарб одержав від довжника совісти. Такі посилки в Канаді рідкістю не є і свідчать про здоровий нарід і сумлінний. Бо коли совість чутка і справедлива. то нема чого боятися заломання.

Всіх **католицьких лічниць на світі** є 21.000 —ратункових станиць 96.000—в них працює понад 206.000 лікарів і лікарок—що все разом пророчисто свідчить про добродійну акцію католицької церкви.

Окремого апостольського Адміністратора з осідком в Римапові. на Лемківщині. іменувала Апостольська Столиця для лемків. До нової адміністрації придїлено девять гірських деканатів з Перемиської Епархії. від Сянока по Новий Санч. числом около 125.000 душ. Адміністратором іменований Преосв. др. Ник. Нагорянський. родом з Бучача.

Центр комуністичної партії Західної України викрили у Варшаві і арештували. Провідником централі і пропаганди був Янкель Мендельбавм. його помічником Моніко Поток. Окремий звязок творив Авраам Орлеан—склад ком. бібули був у Лейби Міотелки і його сестри Мінди Мінц. Курієром партії був Хаскель Лявфер. у котрого найдено комуністичні летючки в українській мові. Всі вони разом дістали у варшавському суді 28 літ тюрми.

Подібно на Буковині румунська поліція арештува та штаб комуністичної партії в такому складі: Начальник—Іцик Кінер. писар—москаль Юрій Поротков. членами штабу були Н. Резнік. лікарка жидівської лічниці—М. Шаф, Ося Абрамович. Сабіна Бернштайн. В. Вайдельфельд. Л. Міллер. М. Деллігдіш. Сруль Іваніср. Давид Розенцвайг. Абрагам Кірмаєр. Отто Штемпель. Й. Шнайдер і др. Й. Беренфельд. А між ними всіми найповся також для показу

один шабесгой. українець. Василь Волощук. Так в Галичині як на Буковині верхушку большевиків творять спини Авраама. червоні Срульки і Мошки. що радіби позамикати наші церкви. як колись замикав Зельман. Деж розум наших людий в Канаді зашпуватися до большевицьких організацій?!

В Шикаго устроїли буржуї принятя для большевицького посла Трояновського. І як звичайно на гостині не бракувало там ні вина. ні пахощів. ні франків. Трояновський мав промову до "капіталістичних акул" і все булоб гаразд. колиби не капосні українці. нагородили Трояновського за промову летючками. які масово розкинули з галерії салі Інституту Культурних Зносин. В тих летючках протестували проти большевицьких гостин. коли большевицькі акули на Україні виголоджують міліони неповинного народу.

Знижено податок на цукрі з днем першого липня на один цент з двох— значкова оплата за постал нот. коли він нищий як на один долляр. буде тільки один цент а не три. як досі—мимо того недобір буджетовий за минулий фіскальний рік в Канаді виносить кругленьку суму $135,-200.000

Дня 15 квітня ц.р. укр. катол. **парохія св. Юрія в Ню Йорку владила свячене** для своїх членів. Прибуло однак так богато. що домівка не змогла всіх вмістити і яка сотня народу мусіла відійти. Підчас промови о. сов. Тарнавський візвав до заложення цілоденної школи при парохії і перевів на ту ціль збірку. Були такі що кидали десятки. а були такі. котрим довелося кинути тільки пятака ізза безробіття. Але всі складали жертвенно і тим свідчили про любов до церкви і будучого покоління. Це перший раз від часу війни така маса народу прибула на свячене. Подібно було на Великдень. коли люди залягли не лише нутро церкви. св. Юрія в Ню Йорку. але також залягли всю вулицю перед церквою.

За минулий фіскальний рік уряд **продажі напитків** в Саскачевані заробив на $50.000 більше як попереднього року. Всього зиску було $988.-926.092—отже близько один міліон. Видно. що на пятику кризи нема.

Соціялистичну "свободу" зібрань пізнати з їх поведення в Іншанії. Коли 40.000 католицької молоді скликали з'їзд в Ескоріяль. недалеко Мадриту, соціялісти щоби не допустити до з'їзду проголосили загальний страйк а дорогу до Ель Ескоріяль посипали цьвяхами і відломками пила, щоби унеможливити доїзд самоходами. Мимо того з'їзд відбувся—хоч в околиці підходжена юрба стала нападати на церкви і монастирі та підкладати під них вогонь. Ось присмаки того "добра," котре соціялісти обіцюють всюди—але перед виборами.

В минулому році помітне **в Канаді стремління новоженців** вінчатися за оповідями а не за лайсенсом. бо він дорожчий. І так Альберта втратила через те яких $9,000— подібно прочі провінції. Видно, що церковні оповіди дешевші. мимо крику всіх крикунів про "здирства" за треби. На ділі церковні треби найдешевші зі всего дешевого на світі.

У зимовому семестрі 1933 -4 **Укр. Катол. Богословська Академія** у Львові мала всіх слухачів 327 звичайних і 4 надзвичайних. Це свідчить про зріст релігійного життя українців католиків.

Замало лену сіють в Канаді. так що не вистає навіть на запотребування трох млинів в Західній Канаді і треба спроваджувати з Арґентини. Нехай фармері подумають над справою, тепер весна саме час.

Сомоходи представляють **найбільше жерело доходів** для канадійських провінцій. бо дають 27% всіх доходів або в грошах $45.499.453. З того Саскачеван має чистого доходу з плит $1.536.129—цего року, як подають, доходи з плит ще вищі.

По англійськи говорять на світі яких 160 міліонів осіб а дальших 60 міліонів пише і розуміє по англійськи. Всіх звісних мов на світі є около 6. 760.

В Саскачевані увійшов в життя **закон**, який забороняє появу друком чи письмом неприличних писем і дає судам власть такі спинити. Дуже пожиточний закон.

Для будучого літописця треба зберегти слова серця польської часописи Америка Ехо, котра в числі з дня 7 січня ц.р. так пише про наших сектантів: Коли прийняти під увагу. що українці з Росії, з яких рекрутуються ті народові священики, з природи річи менше ворожо до поляків успособлені від малопольських і в додатку ще від греко-католицьких священиків— то народовий рух серед русинів на імігрантії слід радше повитати як прояв польського україньс-

кого зближення.—Свої своїх витають....

Католики творять 19% всего населення світа, а це найвище процентове відношення зі згляду на віроісповідання. В Европі католики творять 43% всего населення.

Лейба Бронштайн **Троцький**, бувший командарм большевиків підчас горбжанської війни в Україні, згодом вигнанець на острові Прінкіпо, біля Царгороду, потім таємничий мандрівник по світі—почав знова свою роботу у Франції, куди допустили його, як гостя. В подяку зачав Троцький організувати новий червоний інтернаціонал, четвертий і підготовляти большевицьку революцію у Франції. Та поліція викрила його тайне поменкання під Парижем. Коли аґенти увійшли до його хати, він стрінув їх з револьвером у кождій руці. А щоби Лейбу хоронити, не допускали навіть листоноша до його дому. Так большевицький сатрап дрожить о своє мізерне життя, полите кровю міліонів українських селян та робітників.

Повернув до церкви своїх батьків о. Максим Журкевич, римокатолицький парох біля Перемишля і крилошанин перем. капітули. Родом з Холмщини почував себе українцем і довго боровся в душі, аж окончено за дозволом Апостольської Столиці залишив свою парохію і вступив до ОО. Василіян, прийнявши наш український обряд. При пращанні парохіяни в Монастирку гірко плакали за своїм любим отцем Парохом, котрий пращав їх 21 марта, ц.р. Ось взір для многих наших українців латинників—що їм зробити. Піти слідами о. Максима Журкевича і вернути до церкви обряду їхніх батьків!

З нагоди Великодня **Преосв. Богачевський видав послання** до своїх вірних, в котрім порушив богато важних і актуальних справ нашого життя. В цім посланні деякі думки клясичні: "Ще доки нічого не робите, то здається що спокій. Але коли ледво почнете яку корисну акцію, зараз ворушаться шкідники, що кождого часу є на поготові. Пічніть липе в якому місці, наприклад, акцію за здвигненням цілодневної української парохіяльної школи, вмить стануть на ноги всі відтінки спротиву, злоби, лукавства, бунту, партійности і промовлять пророчисто до найнищих інстинктів темної маси і вбють добре діло, ним воно вспіє початися." Оце характеристика наших днів—і мучеництва.

В місцевости Ровей, Н. Дж. знялася **буча в православній церкві** св. Івана у второк дня 17 квітня, ц.р. Вислідом того була стрілянина, при чім підстрілено пану Марію Поляк. Нас не обходять відносини між православними—тільки біда в тім, що часописі зараз подали будьтобн стрілянина була в греко-католицькій церкві. От їх методи!

Книжки і часописи надіслані до редакції

Америка, Філядельфія—чч. 42-47.
Бунт мл., Варшава—ч 6
Бюлетень, Варшава—чч. 14, 15.
Січ, Шикаго—ч. 16.
Наш Приятель, Львів—ч. 9.
Праця, Прудентополіс—чч. 13, 14.

Нова Книжка!

Вийшла цікава і глибша розправа п. Вол. Босого п.з. Розвал Европи і Україна. Технічно книжка видана дуже гарно—сторін 179. Всі що цікавляться політикою а котрим справи рідної землі на серці, повинні конечно набути цю книжку та основно перечитати. Богато найдуть там матеріялу для відчиту або пригадної промови, на Листопадові чи інші народні роковини. А навіть чоловік, що менше цікавиться політикою, але рад прочитати дещо глибше та писане думками, а не фразами, не пожалує ніколи, коли купить цю книжку та прочитає її. Наші відділи повинні обовязково постаратися о цю книжку та читати її членам підчас сходин, чи визичати домів незасібним. Ціна всего один доляр—набути може в автора, Мотреаль,

Montreal, Que., BoX 235.

Указ проти голоду.

Голод вибух в перськім краю:
у найбільших городах
бідні з голоду вмирають
по бульварах і садах.

Вчув се Періс, цар суворий,
і розлютився—Що це знов?
І на голод спосіб скорий
не міркуючи найшов.

До славетних магістратів
найбогатших в краю міст
попысав і попечатав
власноручно сю вість:

"Сей указ мій царський строгий
всяк у серце хай бере—
де один у місті вбогий
з голоду від нині вмре,

ДО ЧИНУ!

УКРАЇНЦІ КАТОЛИКИ КАНАДИ!

Творіть ..... відділи

БУК-А

—Всюди—

ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

⁂ ⁂

запренумеруйте собі

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— Релігійний Місячник —

який видають

ОТЦІ ЧИНА НАЙСВЯТІЩОГО ІЗБАВИТЕЛЯ

в Йорктон, Саск.

⁂ ⁂

Виходить з початком кождого місяця.

⁂ ⁂

Річна передплата одного доляра. ($1.00)

⁂ ⁂

Передплачуйте самі і єднайте передплатників.

"The Redeemer's Voice"

Catherine St. Yorkton, Sask.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАТСТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна Часть:

Ідеольогічна Часть:

З Життьвої Панорами:

Література:

Бібліографія:

Що Читать?

З Церкви і Світа.

Печатано за дозволом Духовної Власти.

Книжки і часопісця надіслані до редакції

[illegible]

Материні мрії

[illegible]

Уляна Кравченко.

Mother's Dreams

[illegible]

R. Kipling.

For a Pure Life

[illegible]

БЮЛЕТЕНЬ

Брацтва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.

Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Бала, ЧНІ., Йорктон, Саск.

Річна передплата $1.00. Рік 2, ч. 6; за Червень, 1934.

A monthly publication of "The Bulletin of Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada" published in Yorkton, Sask., by "The Redeemer's Voice". Chief Editor Rev. Father Iw. Bala, CSSR., Yorkton, Sask.

II Year — Nr. 6 — for June 1934. **Subscription per year $1.00**

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

ЛІТНІ ОКРУЖНІ З'ЇЗДИ БУК-А

Такі з'їзди відбудуться, як подано в попереднім числі, дня 16 і 17 червня ц. р. в Кридор, Саск.—дня 30 червня і першого липня ц. р. в Альвені, Саск.—дня 16 і 17 червня ц. р. в Айтуні, Саск.—дня 12 липня ц. р. в Канорі, Саск.—і дня 4 і 5 серпня ц. р. в Арран, Саск.

Програма з'їздів точно устійнена подасться учасникам при утворенні з'їзду. Загальний начерк обіймає виклади понеділкові кожного дня від години третої до семої—зі всіх царин нашого життя в Канаді.

Передполуднем кожного дня будуть торжественні Служби Божі в парохіяльних церквах при участи кількох священників—і можливій також ласкавій участи Преосвященного Владики.

Виклади обіймативуть загально такі предмети: Історія БУК-а, тактика БУК-а, ідеольогія БУК-а, БУК і жіноцтво, БУК і молодь, активність членів БУК-а, Рідна мова і Рідна школа. Народна праця в Народних Домах. Наші школи і наші учителі. Преса. Ідейна праця. ітд.

Між іншими порушиться справи дуже важні: колегії св. Йосифа і пласту.

Викладатимуть першорядні сили—вечером кожного дня буде мистецька частина програми, представлення, концерти і контест молоді БУК-а.

Спільні обіди і спільні вечері затіснять товариські вузли між зібраними і причиняться до товариського зближення. Нічліги будуть даровиті.

Прегарна нагода буде для всіх приступити до св. Сповіди ранком кожного дня а згодом до св. Причастя підчас Служби Божої.

Це буде проба сил наших і перевірка нас самих—під кождим зглядом, релігійним, політичним, суспільним, товариським. Тому кождий свідомий українець католик повинен неодмінно прибути найбліще до своєї околиці. Вже тепер треба відповідно уложити свій час, щоби кождий міг прибути. Активний член заохочує знакомих і всіх добрих одиниць прибути на з'їзд—не відкладати, не отягатися, не бути лінивим—час пригідний, є нагода богато скористати, богато навчитися і з піднесеним чолом та духом поїхати потім у свою околицю та повести там чи започаткувати добру працю. Скільки то ще околиць де нічого або дуже мало зроблено! Скільки ще линається праці облогом! З'їзди є свого рода лекцією для всіх і під кождим зглядом—тому старайтеся прибути самі і по можности з родинною та знакомими!

УКРАЇНЦІ КАТОЛИКИ НА З'ЇЗД!

Подібні свого роза з'їзди, а радше по-природі курси учительські для наших панів відбудуться в Саскатуні і в Йорктоні в колегії св. Йосифа літом—в колегії у липні—в Саскатуні в серпні. Курси будуть обіймати виклади з обсягу українознавства—українську мову, письменство, історію, географію—релігію—апольогетику, літургіку, історію церкви—практичні вправи у співі, бесіди, танку і спорті. Теорію співу і музики окремо. Взірцеві лекції дебат і танку—режисерія. Це все, що дуже потрібне в праці учителя на прерії. Тому просимо всіх наших учителів, як коду і де і коли вигіднійше подавати зголошення на ці курси—до Йорктону на адресу о. Івана Бали: **Rev. J. Bala, CSsR; Ukrainian Catholic Mission,— Yorkton, Sask.**—до Саскатуну на адресу: **Father P. Sulatyckyj. 214 Ave. M., South. Saskatoon, Sask.**

Такий курс треватиме два тижні—В Йорктоні від половини липня до кінця місяця а в Сас-

катуні від початку серпня до половини. Удержання буде в забудованнях колегії св. Йосифа —в Саскатуні приміщення для учасників курсу будуть окремо в Сестер для панночок а для юнаків подбає Отець Парох о відповідне помешкання. Харчі будуть спільні—як найдешевші. Кількі подробиці ще подасться. Тепер просимо всіх наших учителів ради власного добра надсилати ласкаві зголошення і заохочувати товаришів своїх прибути на ці курси.

Будьмо раз активними! Вчімся конечного, щоби свою освіту передати другим і стати можливо найбільше хосенними членами нашої суспільности! Відкиньмо раз від себе дух лінивства і байдужности—і переведім успішно клич:

ВСІ НАШІ УЧИТЕЛІ НА КУРСИ!

ПРАПОРИ

Всі наші прапори однаково у виконанні але ріжно що до матерій—як бажатимуть і скільки видатків на це ради будуть понести поодинокі відділи БУК-а—виконуватимуть по умовленні Сестри Служебниці в Айтуні. Вони удержують сиротинець і потребують чи мало допомоги на удержання сиріток. Нехай бодай працею дамо їм можність придбати хоч що небудь для себе а нам придбати гарні і відповідні прапори.

Адреса Сестер така:

Rev. Ukrainian Catholic Sisters, St. Ann's Convent, Ituna, Sask.

І по тій тільки адресі нехай наші відділи звертаються в справі виконування прапорів. Ціна прапорів зависима від матерії, з якої вони будуть виконані і з додатків, як френджалі, китиці, гальони. Виконання усіх прапорів буде однакове—під зглядом формальним і технічним. Значить той сам спосіб і однаково добре та точно.

Ціна найдешевшого прапору буде $25—$30—$35 і $40. Це залежно від матерії і додатків, як зазначено вище.

Гарно булоби, щоби головно наші жіночі відділи подбали як найскорше про придбання такого прапору для свого відділу і всюди, де є наші відділи, щоби були наші прапори. Посвячення такого прапору треба звязати зі святочним днем місцевого відділу—в церкві попросити Отця Пароха о заупокойне Богослужения за померших членів або Богослужения о всяке прошення за живих і парастас за померших—зробити потім відповідне приготовання до посвячення і відбути саме посвячення прапора, дібрати відповідних кумів—а після торжества в церкві мати спільний обід, де це можливо і академію БУК-а вечером в місцевім Парохіяльнім Домі або відповідний концерт чи представлення. Прекрасно надасться на такий день, саме день нашого небесного заступника, св. Володимира, 28 липня, субота цего року.

Викажім максимум активности і творім нашу організацію як найкращою та найсильнішою, а видимим знаком нашої злуки буде наш прапор—боєвий знак! З ним і під його покровом розвинемо наші сили в повню ширінь віри, надії і любови!

ЗВІТ ВІДДІЛУ Ч. 21

Відділ має 30 членів—всі виконали платні зобовязання. При відділі істнує студентський Атлетичний клюб. За рік 1934 студенти члени відіграли два концерти і мали два чайні вечірки. Загальний скарбовий звіт представляється так:

Прихід з членських вкладок	$6.50
з відзнак	1.25
з концерту	2.25
Разом	10.00

Петруня Семаник,
скарбник.

ОБІЗД

В місяці липні і серпні намічений обізд всіх наших відділів через пластову групу пана учителя Бр. Корчинського з Голдфест, Саск. Пан Корчинський, пластовий провідник, теоретично і практично обясняятиме пласт і його завдання, та на місцях буде закладати пластові гуртки БУК-а. Про пласт так богато ми вже писали, що тут не місце розводитися більше про конечність і потребу та хосенність цеї молодечої організації. Тому просимо всіх урядників наших відділів—всюди уділити пану Корчинському всяку можливу поміч моральну і матеріяльну та принятн як найбільше зичливо і прихильно, як щирого приятеля нашої молоді і вповні йому довіряти. Вірімо, що внедовзі при наших відділах зацвітуть пречарні пластові рої молоді, що дай Боже!

Обізду наших відділів з викладами матиме також пан Шебець з Канори, Саск. Він матиме виклади і вневітлюватиме світляні і образки з подій галицьких. Річи цікаві для нас всіх і повчаючі. Перед вашими очима пересуватимуть рідні далекі і так ще близькі серцем оселі Галицької Землі—відживуть вапі спомини про залишену батьківщину—почуєте привітне слово молодого гарного активіста—тому просимо всіх наших старших членів і молодь громадно користати з викладів і обізду пана Шебеця та оказувати йому потрібну поміч моральну і матеріяльну.

В липні і серпні намічено також обізду з рамени колегії св. Йосифа в Йорктоні. Будуть обіздити учителі колегії з групою студентів і давати муть концерти та виклади. Побачимо на ділі як виглядає виховання в колегії і чого навчилися там ваші діти. Вірімо також що наші члени всюди і при кождій нагоді подадуть цій групі помічну руку—так удержанням, як щирим серцем, порадою і прихильністю.

ДЕНЬ СВ. ВОЛОДИМИРА

Статутово день св. Володимира є днем нашого заступника небесного і покровителя небесного нашої організації. Тому всі відділи наші повинні той день обходити особливо святочно. День св. Володимира припадає на суботу, дня 28 липня, ц. р. В той день, де можливо, повинні члени відділу бути на торжественній Службі Божій—а наші Отці, духовники відділу відправити торжественну Службу Божу в намірі відділу—потім відбути спільний обід а вечером академію, або зараз пополудні, по годині другій, чи як уважатимуть за відповідне зі зглядом на місцеві обставини. Академія повинна обіймати хорові точки і музику та деклямації в честь Святого а також виклад. Основою викладу послужить книжечка, перше число нашої бібліотеки, Життя і навернення св. Володимира—котра всього контує пять центів і котру кождий з наших членів повинен мати, але також старатися поширити між другими, між іновірцями. І тому вже тепер кажемо звертатися зі замовленням, бо накл д невеличкий і скоро розходиться. В день св. Володимира всі наші члени повинні старатися, як найбільше тих книжечок розпродати і гроші відіслати до Головного Скарбника БУК-а, пана Дм. Кобринського в Аберд ін, Саск. В книжечці досить богато сказано про навернення св. Володимира, на основі найновіших наукових жерел і добутків—так що книжечка під кождим зглядом цікава а написана приступно. Призначена до масового поширення повинна оправдати наші заміри і вкоротці вийти другим накладом при Божій помочі.

На день св. Володимира, де можливо, повинні наші члени постарати також посвячення свого прапора і старання в цім напрямі вже тепер повинні почати.

Де можливо мати відправу на той день, то треба приготовити торжественну академію в честь св. Володимира, або відповідний концерт і відчити, на основі книжечки про Життя і навернення св. Володимира. Хто почує себе на силі такий виклад дати з наших членів, повинен це обовязково зробити—великою помочею стануть тут наші священики і наші учителі.

Отже підготовляйте як найбільше торжественно і успішно день небесного заступника БУК-а, св. Володимира, котрий є нашим спільним днем братським і в котрім тисячі наших членів від Британської Колюмбії по Монтреаль святкуватимуть спільно з нами. Це дійсно великий день братерства духового—у вірі, надії і любови —в тих самих ідеалах і в тих самих стремліннях—в одній волі і одній єдности—знак нашої сили і кращої будучности.

ОПОВІСТКА

Всім панам місцевим скарбникам до відома, що негайно треба надіслати головному скарбникові БУК-а панові Дмитру Кобринському, P. O. Aberdeen, Sask., всі вкладки, які досі зібрано. Хто досі не сповнів свого членського обовязку, попросити о вирівнання, або й нанімнути в разі потреби—інакше здержимо виписку Бюлетеню з тим числом, а цего ніяк робити не хочемо. Хіба нас до цего змусять. Наші засоби гроші скромні і вичерпані. Ніхто нас не сиомагає на більші суми а все наше майно, то праця одиниць, що тягар несуть безкорисно ради ідеї—і дрібні жертви наших членів. За ці засоби ми видаємо Бюлетень, тепер доласмо ще бібліотеку, частинно—бо на жаль досі дуже мало помагаємо відповідним ученикам, але хочемо вже раз вийти з пеленок і почати працю на ширину скалю, що можливе тільки при загальній поперто всіх членів і всіх взагалі українців католиків яких статистика з 1931 року начисляє 156.-315 душ. Коби з тих тисячів тільки десятка тисяча одного належала до нас, як зорганізована і карна група, ми могліби нашу працю поширити і скріпити в тисяч разів. А так недостача засобів часто спиняє найкращі пляни у виконанню. Та не про це нам головно хочить. А про душу безсмертну і її добро. Тому вірімо крішко, що Бог не опустить нас а всі наші члени точно виконають що повинні.

ГДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

МОЛИТВА

Тебе прилывасмъ истинаго Бога і къ Тебѣ, живущему на небесѣхъ, очи наши возводимъ, къ Тебѣ рукы наши въздѣвасмъ, молимъ ти ся: отъ-даждъ на ны, яко благій человѣколюбецъ, помилуй ны, призываа грѣшникы въ покаание, и на страшнѣмъ твоемъ судѣ деснаго стоянія не отлучи насъ, въ благословенія праведныхъ причасти насъ. И донелиже стоитъ миръ, не наводи на ны напасти некупленна, ни предай насъ въ рукы чуждихъ, да не прозовеся градъ плѣненъ і стадо твое пришельцы въ земли не своей, да не прерѣкуть страны: Гдѣ сет Богъ ихъ? Не поцуцай на ны скорби і глада і напрасныхъ смертій, огня, потопленія, да не отпадутъ отъ вѣры нетвердіи вѣрою. Малы показни, а много помилуй; малы язвы а милостивно ізцѣли: вмалѣ оскорби а вскорѣ овесели: яко не тьрпитъ наше естьство дълго носити гнѣва твоего, яко стеблие огня. Нъ укротись, умилосердиесь, яко твое естъ, помиловати і спасти. Тѣмъже продължи милость твою на людѣхъ твоихъ ратныя прогон, мгръ утверди, страни укроти, гладъ угобши, владикѣ нашіи угроди странамъ, боляри умудри, грады разсели, церковъ твою възрасти, достояніе свое съблюди, мужы и жены и младенцѣ спаси. Сущая въ работѣ, въ плѣненіи, въ заточеніи, въ путехъ, въ плаваніи, въ темницѣхъ, въ алкотѣ и жажди и наготъ—вся помилуй, вся утѣши, вся обрадуй, радость творя имъ и тѣлесную и душевную.

Це молитва митрополита Іляріона, одного з перших українських церковних достойників, про котрого знаємо, що був митрополитом київським перед 1055 роком і незавісимо від греків. Значить, греки його не настановили митрополитом і від них канонічно не був завісимий. Отже один з найдавнійших українських католицьких митрополитів України. Написав тв'р: Слово о законі і благодати—десь перед 1050 роком, котрий є свого рода великою процею по Великім Князю Київськім, св. Володимирі—і з котрої пригарної проці беремо цю молитву, у старовинній українській мові, як записано і нам на щастя збережено. Віримо, що всі члени розуміють слова і переводити нема потреби—тому залишаємо первісний склад для повного зрозуміння і відчуття нашої прадідної побожности і неувядимої краси.

РІД ЛЮДСЬКИЙ ПІД ПРАВЛІННЯМ КАТОЛИЦЬКОЇ БОГОСЛОВІЇ

Донозо Кортес.

Ця нова богословія, котрої проповідання перемінило світ, зветься католицтвом. Католицтво є звершеним цивілізаційним системом і то так звершеним, що у своїй необмежности обіймає все: знання про Бога, знання про ангелів, знання про всесвіт і знання про чоловіка. Віруючі і невірні стають з подивом перед цим велитом. Невірний тратить рівновагу супроти так непонятих дурощів—віруючий пона час в захват супроти так чудесної взнесености. Колиж якийсь там перейде попри цей великанський будівлі здвигнувши раменами і з підсміхом, то супроти цієї непонятної дурної рівнодушности дрож проймає чоловіка—ще більше, як на вид дурощів чи взнесености того систему—і з уст вирвається оклик: Лишіть цього безумного!

Впродовж довгих девятнадцять століть вся людськість ходила до школи католицьких богословів і учених. Та мимо свого довгого вчення і ходження до школи все таки людськість ще не дійшла до останніх глибин католицького знання по нинішні дні. В школі католицтва навчаються іменно про те, як і коли річи і часи мусять скінчитися—як і коли вони почалися. Тут відкриваються всі чудесні таємниці, котрі перед думкою і дослідом поганських фільозофів та вчених були повсякчасно закритими. Тут, в цій школі, відкривають кінцеві причини всього істнуючого: доцільність всього людського буття—природа тіл і суть духів—шляхи, котрими люди зміряють і цілі, до котрих змагають—точка, з котрої вийшли—тайна їхнього наломництва і напрям життєвої мандрівки—розгадка їхніх сліз—тайна життя і таїнственість смерти. Маленькі діти, котрі черпають з нових жерел католицтва, знають сьогодні більше про ці справи, як Арестотель, і Платон, атенські світочі, колинебудь про це знали. А все таки мистці католицького знання, котрого наука відноситься на ні заворотні вижини, є з природи річи покірними. Бо тільки для католицького світа—одиноко для цього— збережено право дати видовище на землі, котре тільки приналежало ангелам в небі: Видовище знання, що з покори перед Божим маєстатом паде ниць перед ним.

Ця богословія зветься католицькою, бо вона є всеобіймаючою, бо обіймає також це, що кожда поодинока правда має в собі. Вона є всеобіймаючою, бо вже по своїй суті вона призначена до поширення на всі простори і на всі часи. Вона є всеобіймаючою у своїм Возі, і у своїх догмах.

В Індіях бог був єдністю, в Персії подвійністю, в Греції різнородністю, в Римі многістю. Живий правдивий Бог католицької богословії є одним у своїй суті, як бог індійський. Він є многий у своїх особах, як перський. Він є різнородний у своїх прибутнях, як грецькі боги. А ві погляду на множество духів, котрі Йому служать, є Він нераче римські боги. Він є загальною споконвічною причиною, неограниченою, нелісною суттю, вічним спокоєм, творцем всього руху, найвзнесліпшим духом і найвищою волею. Він все обіймає а нічо не обіймає Його. Він сотворив з нічого все, що тільки істнує. Він удержує кождє єство в його буттю. Він панує світом ангелів, людий і демонів. Він є найміосерднішим, найсправедливішим, найповнішим любови, найсильнішим, наймогучішим, найпростішим, найбільш таємничим, найрадощим і наймудрішим. Ранок знає Його голос а вечір клониться на Його кивок, полудень в поклоні почитає Його, північ покланяється Йому. Його слово оживотворює творіння, зорі закривають Його лице, серафими відбивають Його світло на своїх крилах, небо є Його престолом а земна куля знає в Його руці. Коли часи сповнилися, католицький Бог оказав своє лице і це вистарчало, щоби всі ідоли, потворені рукою чоловіка, розсипалися в порох. Інакше не могло бути. Людські богословія були лише покаліченими відривками католицької богословії а поганські боги були лише усібленнями одної чи другої суттєвої прикмети правдивого біблійного Бога.

Тому католицтво взяло в посідання цілого чоловіка—його тіло, його серце і його душу. Догматисти католицтва навчили чоловіка, в що має вірити, а моралісти, що має робити. А пона і усіх богословів найвище стали містики католицтва—вони вказали чоловікові як на крилах молитов може піднестися у висоти, як по цій драбині Якова з цінного каміння він може поступати в гору, по цій самій драбині, по котрій Бог зійшов на землю а чоловік може вийти на небо, аж небо і земля, Бог і чоловік лучаться в горінні безконечною любовю.

Католицтво упорядкувало внутрішнього чоловіка а через него впорядкувало людські суспільности. В день відкуплення обичайний світ вічнайшов знова ті закони, котрі згубив в день гріховного упадку. Католицька догма стала пробним каменем для знання, католицька мораль пробним каменем для всеї людської діяльности а католицька любов пробним каменем для людських склонностий і почувань. Сумління чоловіка вийшло з дотеперішнього хаотичного виру. Знова, мимо всьої внутрішної чи зовнішної темноти, воно спромогло ясно бачити а у світлі згаданих трох Божих критерій пізнало щасливість мира, котру втратило.

Лад в релігійнім світі удівився і перейшов на світ моральний, а з морального на політичний. Католицький Бог, творець і вседержитель, підав ті світи під власть свого провидіння і рядив ними через своїх заступників. Святий Павло говорить в листі до Римлян: Нема власти, хіба від Бога!—А вже Соломон сказав у книзі Притч: Через мене панують царі і законодавці видають закони, що є право. Авторитет Його заступників був святим головно завдяки тому, що нового і чужого, значить Божого, вказував у собі. Ідея авторитету має початок в католицтві. Старинні можновладці спирали свої права на людських основах. Вони правили силою власного права, панували при помочі насильства. Католицькі володарі нічого не привоювали для власних осіб—вони були лише заряднками Бога, і слугами народів. Чоловік котрий став дитиною Бога, не може більше бути невільником чоловіка.

Не легко найти так гідні, торжественні і взнесені слова, як ті, котрими церква промавляє до християнського князя при його помазанню: Прийми цей скіптр, як ознаку твоєї посвяченої власти, щоби ти кріпив слабих, спирав хитливих, карав злих а добрих вів шляхом спасення! Прийми скіптр, як напрямну Божої справедливости, що веде добрих а карає злих, що навчить тебе любити справедливість а гидитися несправедливістю.—Слова вповні годяться з поняттям правної власти, як це проголосив світові Господь наш Ісус Христос: Ви знаєте, що ті, котрі уважають себе князями народів, панують над ними і князі їх володіють ними. Та не так є між вами. Але хто схоче бути більшим, нехай буде вам слугою. А хто схоче у вас бути першим, нехай буде рабом усіх. Бо й Син чоловічий не прийшов, щоби йому служили, але служити і дати душу свою яко викуп за многих.

З цієї щасливої революції всі скористали, народи так само як царі. Царі панували досі тільки правом сили і тільки над тілом. Від тепер стали панувати так над тілом, як душею а іменно силою права. Але народи також при тім скористали, бо піднялися з послуху людського до послуху Божого, з послуху вимуше-

ного до послуху добровільного. Але коли всі при тім зискали, то однак не всі в однаковій мірі. Бо саме по тій причині, що від тепер царі правили в імени Божім, стали вони образом людськости, котра сама по собі не є в спромозі основати правний авторитет у власнім імени.

Знова народи, саме через те, що від тепер повинуючися свому князю, повинувалися тільки свому Богу, стали носіями найвищих і найпляхотніших людських управнень, котрі зводяться до того, щоби підлягати виключно тільки авторитетові Божому. На тій основі зрозуміємо з одної сторони ту чудесну скромність, котрою визначаються в історії ці щасливі царі, котрих світ називає "великими" а церква зве "святими"—а з другої сторони ту велич і гідність, що відзеркалені в обличах усіх католицьких народів. Голос мира, потіхи і милосердя залунав по світі і відгукнувся в глубині людського сумління. Цей голос повчив народи, що малі і бідні тому якраз приходять на світ, що є малими і бідними, котрих задля цього треба обслужити а великі і богаті тому родяться, щоби служити якраз тому, бо вони є великими і богатими.

Католицтво піднесло авторитет до висоти Божої а через це освятило послух. Але освячуючи послух і обоготворюючи авторитет, осудило гордість в її обох найстрашніших видах: як духа пожадання власти і як духа бунту. Тому у правдиво католицькім суспільстві дві річи є неможливі: Деспотизм і революція. Руссо, котрий часом має ясні думки, записав ці памятливі слова: Безсумнівно новочасні правительства є довжниками християнства, раз по причині крінкости їхнього авторитету а дальше тому, що віддалі між революціями стають більші. Та це ще не все. Християнство своєю діяльністю спричинило, що революції стали о много менше кривавими. Порівнайте тільки революції з тими, що відбувалися за старинних влад!—Монтескіє стверджує це саме: Безсумнівно завдячуємо християнству політичне право, котрим руководимося підчас спокою і міжнародне право, котре заховуємо підчас війни. Це добродійства, за котрі людство ніколи вповні не вспіє відплатитися ні їх зрозуміти.

КАТОЛИЦЬКА АКЦІЯ І ХЛІБОРОБ

о. Й. Осташевський,
парох Підберезець, побіч Львова.

Навіть у ділянці сільського господарства мусить доказати Католицька Акція, що "без Бога ані до порога." Каже дехто, що колись, мовляв, дурний хлоп покладав всю надію на Бога і бідне чорно—а тепер помудрінав: надіється на аграрне знання, на штучний погній, на фаховий провід, на якість машин, на селекцію насіння—і нібито лішне на тім виходить, бо далеко більше з моргa збирає. Алеж чи сучасна практика заперечує цей з ґрунту фальшивий погляд. Український чорнозем, давній пшихлір Європи, обслугують машини і фахові агрономи, але без Бога—а внаслід такий що голодом мориться і гине з нужди цілий нарід.

А господарська катастрофа цілого світа аж надто твердо доказує, куди можна до господарится без Бога, хоч би не знати якою рільничою освітою. Також тут християнський світогляд, опертий на християнській справедливості, може так розділити дочасні добра і їх уживання, що кождий знайде гідне людини життя і відповідне заняття. Вияснім, що католицька наука не обстає за "буржуями," але за сумлінною справедливістю і братньою любовю.

Друга площина, на котрій мусить стикатися Католицька Акція з працею інших національних організацій на селі—це моральне виховання селянянської молоді. Моральне діяння залежить цілковито від її внутрішнього світогляду. Відповідно до свого світорозуміння буде чоловік чи громадянство поступати в приватнім і прилюдним житті, у відношенню до ближнього, Нації і Сотворителя. Освіта, яка не признає Христа, може, що правда, поширити умовий горизонт чоловіка, збільшити власть людини над природою—але духово відродити її, вивищити морально, вона без помочі релігії не може. Сама освіта змінить форми зла, зробить ці форми більше гладкими—але викорінити зло, ублагородити характер, не має сили. Правду говорить о. др. Костельник: "Викиньте науку релігії зі школи—а школи лишаться виховними закладами для правників, лікарів, аптикарів, інжинірів, але не для людей. Тільки віра в Бога може спричинити зобовязання в совісти. Коли Бога нема—то все вільно."

Послухайте, що каже Ніцше, противник християнського світогляду: "Будьте тверді не піддавайтеся християнському милосердю, спочуванню, любові, давіть слабих, ціймайтеся по

їх трупах вище; ви діти вищої породи, ваш ідеал надчоловік."

А знова Руссо пише: "Давніше думав я, що без релігії можна бути чесним чоловіком; нині далекий я від цього блуду"

А один визначний німецький соціяліст заявив недавно ось що: "Докладно знаю що всі ми, навіть ті між нами, які не вірять, живемо посередньо і безпосередньо під впливом моральної науки християнства."

Тверді наслідки християнської "моралі" лягли страшним тягарем на плечі людства. "При величезнім поступі технічних наук, обійма земля по давньому все утікає перед нами, наче міраж. Глибоке неуцтво народніх мас, надмірна праця, страшна нужда побіч нерябства і марнотравства, доникулюють однаково в часах пари і електрики, як у часах варварства. Шпиталі і вязниці так само товаришать науковому поступові, як і розкішні палати та величаві торговельні доми. В нумних столицях на асфальтових хідниках, освічених електричними "сонцями," стрічаємо виснажені, насуплені злобні лиця. Серед найбільшого багатства люди вмирають з голоду" (свящ. Г. Петров: Евангеліє, основа життя).

А про те які шкоди наносить націй Нації аморальність вчинків громадянства, досадно говорить напр. О. Луцький: "Кожний особняк, що працює лішпо і недокладно, що точно не виконує зобовязань, що для підлеглих собі сатрап, а для наставників раб, що для своєї приємности не признає вірности і не заховує нови в своїм родинним житті, що скрізь і все добивається усіма способами тільки своєї, хоч би й незаслуженої користи без огляду на чужу кривду, що не знає відповідальности і посвяти за громаду—не громадянин він, а дикий звір, що все і скрізь нищить підвалини громадського і національного життя. Бо "сумління горожан—головна підвалина сучасної держави." А "що гилке моральню, не може бути правдою в політиці і взагалі в громадськім житті!" ("Шож нам робити?")

Отже ні освіта, ні господарські й політичні напрями не вистарчають для приготування кращого завтра. Тільки християнська мораль може знищити духа самолюбства, захланности, ненависти, гноблення других, жадобу уживання земних розкошів коштом других,—може всіх зробити братами і приятелями.

Святі католицької Церкви є взірцевими представниками християнської моралі в щоденнім життю через стійність характерів, через самовідречення, через жертвенну посвяту для других. Дуже багато праці над моральним двигненням потребує наш Нарід. По наших селах розпанощилися сварка, бійка, прокляття, брехливість, пянство, розпуста, крадіж, необовязковість та ошуканство. Нема солідарности, уважливости на других, посвяти за загальну справу. Громадське і кооперативне добро нараз марно пропадає. Скрізь потурають анархії. Тому Католицька Акція нехай у співпраці зі світськими національними організаціями виробляє характери селянської молоді, хай учить любити чесноту, а ненавидіти проступок, хай розвине благородні бажання, а придушить низькі, хай оживить добрі почування і прямування. Та треба виховати і оформити майбутнього громадянина, щоби він у кожнім окруженню проявляв спасенний вплив, прищеволював силою особистого прикладу любити добро і правду, научив достойно оцінювати моральну красу життя.

В першій мірі мусимо оздоровити селянську родину. Вона нині, серед матеріальних недостатків, бореться у своїм путрі за кождий пядь землі, за кожну ложку страви—і розкладається. Родичі мусять знайти в Католицькій Акції раду: як забезпечити істнування дітям? Католицька Акція поможе родичам виховати дітей так, щоби вони почувалися до обовязку бути радістю і потіхою батькам, а найбільшу приємність щоби відчували, перебуваючи в родинним кружку. У пожитті між хлопцями і дівчатами на селі панує нераз безстид у жарті, в пісні, в поведенню. Наші католицькі організації мусять моральністю співжиття обох полів дуже а дуже перевищувати всі інші організації української молоді. Співпраця обох полів у католицьких організаціях мусить доповняти наше духове вдосконалення. Наша молодь мусить стати релігійною, непорочною в обличаях, ідейною, тверезою, ощадною, працьовитою і правдомовною!

Це імператив хвилі.

Генеральний Інститут Української Католицької Акції міг би крім того також заінтересуватися матеріальним життям українського села. Треба освідомити селянську молодь, що одинцем годі нині боркатися з труднощами життя, бож воно таке поплутане: промисл, рільництво, торгівля, скрізь одно від другого залежить, взаємно доповняться. Тому кожному треба належати до доброї організації. Навчити треба, що не підлотою, служальчістю і рабством одиниць, а становою свідомістю і солідарною діяльністю з другими селянами, з другими українськими громадами, з цілим українським Народом, забезпечує собі кожний поодинокий селянин власний добробут. Тому Католицька Акція підпре щиро цілою повагою нашу кооперацію

у всіх її видах та у всіх її ініціятивних змаганнях; навяже тісну співпрацю з "Пластом" і буде чинно помагати йому на місцях у його діяльності.

Збори і наради католицьких організацій селянської молоді в Німеччині робять підсумки селянської нужди у своїй батьківщині та на підставі голого обрахунку домагаються від німецької держави справедливо рільної реформи, заборони будування великих фабрик, а натомість підмоги в машинах і капіталі для розвитку народнього виробництва і дрібного промислу по селах, домагаються соціяльного забезпечення селян нарівні з робітництвом. А у нас? У нас нужда зростає. Цілі армії української селянської молоді безцільно мандрують по цілім краю. По кількацять таких подорожніх денно вимушує на таких самих бідаках данину. З тих хлопців вже витворився тип волоцюги, здібний до всього тільки не до праці. Менше сміливі хлопці чекають в дома на лінії часи. Треба було би, щоби Католицька Акція старалася переселити частину української молоді до міст. Скажете: "Дуже оклеяна рада." Дійсно оклеяна, але реалізація її конечна. Генеральний Інститут Католицької Акції мусить простудіювати, які можливості життя і праці може знайти в кожнім місті наша селянська молодь та де і яких кваліфікацій будуть від неї домагатися? Відповідно до цього поведеться підготовку серед цієї молоді по наших селах—і за кілька найблищих літ зможемо поважно відтяжити перелюднене село.

При скромних життєвих вимогах, при зорганізованій чесній праці, при карності та ощадності ще може добре жити частина нашої молоді по своїх містах. Генеральний Інститут Католицької Акції в дружнім порозумінню з українською кооперацією, з українськими цехами і міщанськими організаціями, можуть через парохіяльні організації Католицької Акції наладнати справний апарат, що займався би цими справами. І лише в цій ділянці бачу завдаток відвернення українського села.

Наше село тримається нині беззастережно нашої католицької Церкви. Тому Католицька Акція повинна би змобілізувати всі свої сили до праці для села. Нехай зараз всі католицькі діячі зачнуть на сторінках преси і на нарадах розважувати ріжні плянн поправи морального і матеріяльного побуту української селянської молоді.

Нехай Католицька Акція перефільтрує ці пляни, прийме найдоцільніші та можливі до виконання і зачне їх реалізувати.

Може це останній раз дає нам Небесний Спаситель можливість набрати сил та стати нацією в повнім розумінню цього слова.

УНІЯ НА УКРАЇНІ

проф. М. Чубатий.
"Мета." Львів.

Католицька церква основно відріжняє право Боже Церкви, від людського. У довгій боротьбі виборола вона собі незалежність та авторитет. Таке принципове ставлення справи виробляє вона у вірних та вчить відріжняти річи засадничі від кон'юнктуральних.

Авторитет духовної влади опертий на незруйнимій догматиці. Догма про примат Папи, про його непомильність у справах віри, не допускає дискусій а вимагає послуху без фільозофування. То не православна єрархія, з гуртом патріярхів та тузином автокефалій, допасованих до границь державних національних чи навіть провінціональних. Ця хитість єрархічного порядку у незєдиненій церкві виробляє таку саму хитість авторитету у національному житті, а рідше охоту признавати авторитет з власного внутрішнього переконання, хіба під примусом. Оце самопанування та підчинення авторитетові з власної волі, без поліційного примусу—то друга прикмета католицизму, цінна не лише у церковному, але й у громадському житті.

Римська культура та Римська церква знає дисципліну одиниці у відношенні до її законів, яких ніхто змінити не сміє, лише компетентна до того влада. Вироблення такого духового наставлення у людини, до правопорядку—то цінний антидот на всякий анархізм та самоволю у церковному й національному житті.

Чи тих прикмет не хотілиб ми бачити в новочасного українця? Ось в чім реальна вартість впливу католицького духа на нашу націю—ось де секрет інної ментальности галицького українця!

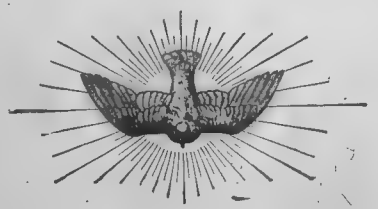

КОЛЄГІЯ СВ. ЙОСИФА В ЙОРКТОНІ

о. П. Криворучка,
Арран. Саск.

Мотто: Початок премудрости страх Господень і знання святих і второпність.

Ось в такім дусі відбувається виховавча праця в колєгії св. Йосифа в Йорктоні. Праця над вшляхетненням ума, серця, душі й тіла молодиці. Праця від раннього ранку до пізної ночі—а все змагання, труд і саможертва на те, щоби виховати й вшляхетнити сили духові і фізичні молодиці.

Щоби однак ту працю добре зрозуміти, мусимо взяти під увагу—учителів колєгії—початок чина—ціль і завдання того чина—спосіб і методу навчання.

Учителі в колєгії це Брати християнських шкіл. Братство християнських шкіл заснував один священик в місті Реймс у Франції. Завданням цего братства стало дати християнське виховання молодиці і освятити своє власне життя. Сам основатель св. Іван де ля Саль болів над недолею бідніших верств, а особливо над опущеними дітьми. Як добрий пастир, збирає опущену дітвору до свого дому і подає їм початки навчення. До цего ведення діла до тучається ще пару священиків і так повстає завязок Братів християнських шкіл. Перші Брати були священиками. Але скоро показалося, що праця дуже утяжлива і затяжко є сповнити дві праці—душпастирську і вчительську. Тому рішено, що на будуче кандидати посвятять себе виключно навчанню і вихованню молодиці. Піонірі чина мусіли переходити дорогу найбільших терпінь, зусиль і противенств. Трудности були зі сторони так духовних властий, як і світських. Були це часи февдалізму. Панські діти мали спромогу ходити до всяких шкіл — бідні натомість були опущені від недостачі засобів. Колиж основатель, мимо того, що сам походив з аристократичної родини, поставив ціллю свого життя подбати про опущених дітий, очинився крик всяких невдоволених. Святий однак з рішучим спокоєм терпів всі напасти і прикрости—але діла не залишив. Він знав, що велика справа вимагає великих жертв. Для великої організації потрібні великі труди і великі жертви. Бо тільки труд і жертва це основи сильнійші від сталі що лягають незрушно і забезпечують згодом тривкі успіхи.

Нині чин Братів християнських шкіл працює майже по всіх закутинах земної кулі. Працює у всіх державах Европи, Америки, Азії, Африки і Австралії. Самий чин числить понад 25.000 членів. Веде 825 ріжних шкіл, колєгій, технічних заведень і пару університетів. У всіх цих заведеннях виховується понад двіста тисяч молодиців.

І так чин виробив собі добре імя. З виховавчих заведень чина вийшли такі достойні мужі як кардинал Мунделайн, кард. Гейс, кард. Вільнев а зі світських Аль. Смит, бувший мейор і губернатор Ню Йорку, сир Фитцпетрик, губернатор Квіберу, і многі інші.

Брати в тишині, ради Божої заплати у вічности, сповняють безкорисно працю на сім світі. Про них мало говориться а ще менше пишеться. Брати, як і всі релігійні чини, ні розголосу ні хвальби не люблять. Се мужі, про котрих каже Христос, що бистрі як змії —умом—а в поведенні покірні, наче ягнята. Десь тут, то там, пролупав слово якойсь влади про тих мужів науки і є це певно слово похвали. Папа Пій X сказав: Брати християнських шкіл це найкращі педагоги свого часу. Зі способу виховання вони найлішне вивязуються у всіх частях світа. —Кардинал Гібонс сказав знова, що зі всіх праць для добра суспільности, найважнійшою і найбільше потрібною є праця виховання християнської молоді, саме та праця, яку виконують Брати хр. шкіл. — Король Юрій V сказав, що Брати хр. шкіл є найлішними учителями і педагогами народу в цей час на цілім світі. —Ці вислови самі кажуть про себе. Брати дійсно найкраще вивязуються зі свого завдання, бо вся їхня праця і труди виключно віддані для виховання молоді. Це праця їхнього життя. Це їх спеціяльність. Молодець є постійним предметом їхніх студій і психольогічної обсервації. З великою увагою приглядаються здібностям молодця аналізують їх — розум, волю, сили змислові, пристрасти, склонности — і так підбирають найлішний спосіб, що відповідає вдачі молодця, щоби виховати його пристутним ладом на хосенного і чесного члена своєї суспільности.

Головною ціллю Братів не є вбити в голову молодця як найбільше знання зі всіх предметів, але викресати в його душі як найбільше духовних сил а в тілі фізичних і всі ті сили запрягти до співпраці над самим собою при помічній допомозі Братів. Вони знають, що кождий чоловік має свій притаманний талан, особливі здібности, розум і волю, запал, енергію, смак, замилування, бажання — тільки, що всі ті сили в хлопця наче пупянок у завязку, що під добрим і здібним поглядом огородника розвивається в красний квіт, котрий знова цвіте і пахне для Бога, свого-творця, своїх батьків і своїх ближніх. Особливо одної спасенної річи навчиться

хлопець в колегії, що так як сонце є на небі, так є Бог творець вселенної, наш небесний Отець, датель здоровля, розуму і мудрости, щастя і добра. Там навчиться також, що чоловік є Божим твором і має від Бога безсмертну душу. Душа вийшла від Бога і назад до Нього поверне. На сій землі чоловік є тільки хвилево, наче вигнанець, цільковито зависимий від Бога і тому повинен творити Божу волю і сповнявти Божі заповіди. Там навчиться цінити відкуплення і значіння церкви, як Божої установи. Навчиться також приймати святі Тайни гідно і чесно — так дбати про спасення своєї душі і віднайти найсвятішу дорогу до неба.

Ті почування Господь Бог уклав у серця всіх людий. Та не в кождого однаково ті чувства проявляються. В одних вони живі, активні, в в других црисипані сірою буденщиною, в третіх знова заглушені зловживанням і гріхним життям. Брати мають той дар, що в перших заналюють ті чувства до ще більших чеснот—других збуджують до активнійшого життя—третіх знова відновляють через св. Тайни до нового хрістіянського життя.

В тім саме лежить вся фільософія вихования колегії—Брати-це справжні знавці свого знання і сповняють по змогам як найвірнійше для Бога, церкви і суспільности. Особливо в критичних часах, подібно як тепер, коли большевицький матеріялізм і атеїстичний новінізм намагаються звести душу молоді на безодорожжа, тоді праця Братів є працею провидіння. А між нашим народом і для него ня праця так потрібна, як хліб насущний. Потреба такого якраз вихования для наших молодців випливає із тих даних: католицьке виховання є конечно потрібне так для тутешнього, як вічного добра нашої молоді—для добра і втіхи родичів та цілого народу—теперішний час сего вимагає—наше невідрадне становище, як недержавного народу—і грядучі покоління.

Першою найважнійшою справою чоловіка на цій землі є чинити волю Божу і спасти свою душу. Добро дочасне, як здоровля, щастя, добробут, маєток, слава і достойства—се тільки середники, що мають і повинні служити чоловікові до вечнійної служби для Господа Бога а тим самим душу убрати в обильні ласки і чесноти. Бо який хосен чоловікові, коли цілий світ здобуде, а душу свою втратить.

Тому святим обовязком батьків є вкласти в серця дітий святе натхнення—щоби згодом ніколи не забули на Бога, свого творця, і на свою остаточну ціль. Батьки мають святий обовязок своїм дітям дати добре виховання і за це колись перед Богом дадуть точний одвіт. Але родинні турботи батька а доманні клопоти матері не дають їм вповні нагоди виконати обовязки до кінця, тому церква і держава подають родичам помічну руку. Власне колегія св. Йосифа в Йорктоні є дарунком Католицької Церкви для українських родичів, щоби належно допомогти їм виховати синів.

Каже наша пословиця, що друга пізнати в нещастю. В найкритичних хвилях українського лихоліття в Канаді, коли діявол і його помічники, всякі сектанти, большевики і демагоги рвуть та руйнують серця української молоді, тоді Католицька Церква, як печалива матір про добро дорастаючих поколінь дала нам колегію св. Йосифа в Йорктоні з найкращим учительським добором. Дала нам той дарунок, щоби ми мали народу сильнійше защіпити молодому поколінню своєю католицьку віру, свій український обряд, наші звичаї і передання, взагалі все найкраще, що ми привезли як духове добро зі Старого Краю. Чи кождий з нас розуміє ту так важну справу? На жаль многі підають ухаті серце під напасти ворожих одиниць, інші знова відносяться байдужно до цеї важної справи а ще інші виховують сина сильного мускулами і з фармами але зі слабим характером і без чеснот. А такому не поможуть ні мускули, ні фарми. Він внутрі бідний і ослаблений. Тому при першій нагоді за зомлеться і все потратить — фарми, мускули. Ця забезпечка на життя найслабша. . . .

Де корінь нашої української болячки в Канаді? Де корінь нашого неповодження, зрадництва віри, церкви і народу, причина нашого сектанства, большевизму і демагогій? Коріпем є брак доброго хрістіянського вихования, натомість виховання цілком або в більшій части поганського. Тому виховання, виховання і ще раз виховання—але хрістіянського, католицького треба безумовно нашій молоді, якщо бажаємо поправити долю нових наших поколінь.

Таке виховання вповні заповнює в колегії св. Йосифа в Йорктоні. Колегія якраз призначена тільки на те і учителі, це Брати, фахівці і найкращі мистці того діла. Наслідком той праці є нині ряди наших священників, учителів та многих інтеліґентів, що вийшли з колегії. Я самий мав приємність побирати науку в колегії, І горджуся нею, бо нині я працівником на ниві української релігійної свідомости і творю найбільше потрібну народню працю. А основи мого образування одержав я в колегії св. Йосифа в Йорктоні. Там хлопець цілих 24 годині денно є під доглядом Братів. Разом з ними в клясі, при столі, в каплиці на молитві і на полі підчас ігор. Праця і години так розложені, що час не марнується і хлопець вчиться при кождій нагоді. Підчас шкільних годин на рівні з іншими предметами навчається релігії, історії нашої церкви та українського. Але підчас кождого предмету особливий натиск кладеться на духову сторінку справи і все викладається та пояснюється в католицькім розумінні. Словом цілий хід студій і навчання іде в католицькім дусі.

Брати є спеціяльно психольоґами. Як машиніст знає свою машину, механік свої знаряди, так Брат змагає пізнати душу свого вихованка. Пізнає його доволі укладнене нутро—розум, волю, сили і спосібности духа, склонности і темперамент. Тоді праця виходить інша, як без такої підготовки. З початку викладається науку природи, історії, літературу—бо тим робом поширюється уяву молодця і вироблюється добру память. Викладають в черзі аритметику, альґебру, ґеометрію, фізику—щоби поширити площу думання хлопця і навчити самостійно думати. Такий хлопець потім в житю дасть собі раду і відріжнить правду від брехні, справедливість від кривди а добро від зла. Молитвою починається і кінчиться кожде навчання і ак в колегії узнають, що все походить від Бога, дателя всякого добра і поступу. Крім навчання релігії відбувають ученики ще річні рекольекції і точно ходять на Богослуження. Так оформлюють себе внутр по найвищому взору Христа, що є найважніше для будучности. Крім цего відбуваються часто літературні сходини, співи, промови, читання і виклади, що вчать практично вести просвітну працю. Колегія не забуває також на спорт, котрий розвиває фізичні сили молодця. Щоденно граються в мяч, в шпку, зимою в кружок по леді а окремо роблять перегони і всякі фізичні справи. Точний денний порядок, карність і повага—все те вчить і виховує і так поволі зростає в хлопці молодий, ідейний і правдивий хрістіянський джентельмен.

(Дальше буде)

ПЛАСТ

В. Дж. Селбі

(Перевід п. П. Т. Малька.)

Пласт приносить хлопцеві перші овочі просвіти, бо вправляє в йому інтеліґенцію а також розвиває практичні здібности до співпраці в добрій волі, як належить заховуватися а тим самі характер.

Горожанство.

Найбільшими ворогами доброго горожанства є незнання і недбальство. Найбільша надія полягає в просвіті.

В розвою горожанства дві засади бажають вправення і сприяють в осягненню влади—послух і незалежність. Послух вимагає підданя,, незалежність вираження волі. Через пластові вправи ті дві прикмети рівноважаться і сим робом Канада може бути для демократії а демократія для поступу і добробуту населення забезпеченими. Демократія полягає на узнанню рівности і тому в жадній формі правління провідництво не є так визначним.

Пластун вправляється в демократії. Він признає рівність і розвиває провідництво. Провідником стає той, хто докаже свою природну здібність. Як такий, стає принятий через загальну згоду всіх своїх приятелів. Так цивілізація як горожанство ще у своїх початках але поступ можна прискорити. Його прискорімо через уліпшення в орґанізації, в праві, в заведеннях—але можливо найбільший поступ може зробити в розвою сили волі і чуття, одним словом в характері людий. Сі всі потрібні прикмети розвиває пласт.

Орґанізація.

На початках пласт в Канаді був під наглядом "Imperial Headquarters" в Льондоні, Анґлія. В році 1914 актом парляменту зайнкорпоровано "Canadian General Coucil of the Boy Scouts Ssociation."

Їх Екселенція Ґенерал-Ґубернатор Канади є провідником пласту в Канаді і заразом предсідателем Канадійської Ради та Екзикутивного комітету.

Поміж сходинами Загальної Ради діє Екзикутивний комітет в Отаві і веде пластову роботу в Канаді. Провінціональні ради дбають про поширення пласту в кождій провінції. В околицях, де зорганізовано кілька груп пластунів повстає Дистріктова Рада. Ці ради дбають про пласт своїх околиць.

Провідництво.

Одною з найбільших вимог руху в цім часі є здібне старше провідництво, котре перейняте наскрізь і на цілі життя бажанням добробуту і здорового розвою хлопців. Пласт є суспільним підприємством.

В тілі хлопця укриті інстинкти та здібности, одідичені від предків. Стан фізичного життя хлопця залежить від типу його предків. Так мужчини, як жінки одного покоління можуть слідуючому поколінню передати такі підставу суспільного і духовного розвою, що змінить їх характер. Найважнішим чинником життя

цілого не є знання або навіть інтелєктуальна посмість, але воля і енергія. Різниця між людьми, що успішні а людьми, що не мають успіху, не полягає та в різниці інтелєкту—як радше в різниці цілі і волі по одній стороні а недбальства і слабовольности до другій.

Коли передові люди в суспільности дадуть примір відданої і безастережної праці в користь суспільности, то хлопець скоро піде в їх сліди і буде дальше продовжувати їх працю та духовість.

Висліди і надії.

Пласт це не абстрактна теорія. Він дає приміри льояльности, співпраці і чистоти (невинного) життя. Він підносить моральність і фізичні здібности хлопця. Він помагає здоровлю, вчить також помагати другим, бути зручним, чесним і набути привичку веселости. Він скріплює самостійність, самоуправління і самоконтролю.

Плани, програма і методи пласту ще не є звершені. Вони виробляються враз з хлопцями. Стремлять до більшого світла і лішної праці.

Повнійше світло окаже нам ясніше, що наша суспільність, нація ,держава і цивілізація зробили для нас і чим для нас були.

Часто наші думки за ліниві пізнати вагу знаменитих нагод і зрозуміти ласку, яку ці нагоди для нас творять. Пласт помагає нам бодай в части сплатити наш довг зглядом цивілізації, котра зробила нас тим, чим ми є тепер і придбати кращі условини життя для хлопців, що є нашим обовязком.

За всіми вістками питати на адресу:
The Boy Scouts Association 208 Darke Block
Regina, Sask.

ДУМКИ

Ф. Т. Мамчур

Немов зі сну виринають важні хвилі поміж нами. Якраз коли з боків ріжні неприхильні струни грали нам українцям католикам марш загибелі тут в Канаді, той велитень порухався і встає.

Навіть наші цілком патріотичні українці бажали українському католицькому суспільству в Канаді невдач, роздрібнення, обезсилення і остаточного затрачення—бож як інакше розуміти ту всю роботу, яку провадили поміж нами через послідних 15 літ?

Говоримо кождого дня, що українці в Канаді поділені—дехто родуміє це за добре а інші уважають це за зле. Застановімся на хвильку над тим. Заки прийдемо до заключення, чи поділ українців в Канаді добром чи злом, спитаймо вперед, хто нас так поділив і чому? Прецінь наші батьки приїхали сюда неподілені. Чому нас так поділено?

Коротка відповідь на ці питання. Злобна амбіція одиниць і брак зрозуміння самих себе —це ті чинники, що спричинили тут ситуацію, в якій находимося тепер. Наші перші провідники під покришкою народної роботи та жертвенности, використовували маси народу на ріжні способи. Хоч далеко було їм до пізнання дійсних потреб народу, вони вже були пророками народу, лікарями суспільних недуг, архипатріярхами наших грішних душ та-наші одинокі освободителі з ярма неволі. А вся панорама тих діл вела до одного— так провідників тих, як також маси нашого народу—до розширення, в якім ми тепер опинилися.

Недосвідчені політики вказували нам шлях політичний—де ми тепер в політиці?

Невправлені і несовісні одиниці стягали нас в кооперативи, союзи, спілки—де ми тепер на економічнім цаблі?

Недоуки, самоуки і демагоги та безвірки показували нам лінії шляхи до спасення—де ми тепер в релігії?

Поміняли справи канадійські зі справами старокрайовими, так що годі тепер зрозуміти, що і як треба робити, аби зробити крок мудрий і поступити вперед. Провідні люди але вели а маса це легковажила або не підозвала і так українці в Канаді зайшли в таку вузлику вуличку, що годі тепер оберутися.

Нашою минувшиною в Канаді хочемо покористуватися для поправи нашої будучности. Мусимо раз знати, хто ми є, де ми є і до чого стремимо? Коли се буде нам ясно, тоді ступимо вперед і разом для спільного нашого добра.

Хто ми є? Ми є канадійці, уроджені в Канаді, або прийняли горожанство цього краю, українського походження, католицької віри.

До нас не належить українець негатолик, українець большевик, ані неукраїнець. Сі українці мають свої організації і нехай їх шильнують.

Ми не претендуємо заступати всіх українців в Канаді, хоч творимо найбільшу групу українців в Канаді.

Де ми є? Ми є на землі канадійській, котра є нашою землею. Нашою головою є король Великої Британії а ми є його піддані.

До чого стремимо? До збереження—нашої католицької релігії, української культури (мови, пісні, танку, мистецтва)—до поліпшення: вдасного стану душевного і стану наукового, стану економічного і політичного—до осягнення: рівного становища з другими народами тут в Канаді, кращої будучности і такої поваги між співгорожанами цього краю, щоби ми були дійсно в силі поперти справу визволення батьківщини України.

Тому вся наша активність є творча. Наша організація складається зі священиків, учителів, промисловців, купців, хліборобів, робітників, професіоналістів, інтелігентів— з нашим Владикою на чолі. Маючи таку прекрасну ціль і поле праці перед собою, не можемо і не смімо стояти дальше безчинно і вижидати, аж хтось другий буде робити замість нас. На священиках полягає духовна часть праці, взагалі релігійна часть нашої організації. А ми всі повинні помагати в тій праці священикам.

На учителях лежить тягар виховання нашої молоді та виховання на корисних членів суспільности. В цім напрямі помагають найбільше церква, родина і просвітні заведення.

Промисловці та торговельники мусять повести справи наші економічні. Се буде наша канадійська політика реальна і такої ми мусимо разом триматися і її поширати.

Мусимо мати бачне око також на те, щоби наша організація не зверпула з раз наміченого шляху та не пішла боками—бо втратимо членів і рух буде смертий. Всім ділянкам однаково мусить організація присвятити свої сили, працю і поміч—тоді буде в нас зацікавлення і поступ.

Ми не смімо казати, нехай самі священики роблять—або нехай самі учителі роблять—або нехай самі люди роблять—сам ніхто не робить. Робити мусимо всі разом, для спільної цілі. Наша робота, як згадано раніше, має бути творча. Не нищити другого, але себе скріплювати постепенно. Поважаймо все те, що в нас на повагу заслугує і числімся з тим—а що не заслугує в нас на повагу, липаймо на боці і ідім вперід.

Змагаймо притягнути наших братів українців до себе, що в минувшині відпали від нас а також тих наших братів українців, що є латинського обряду. Латинники українці живуть з нами одним духовим життям і так повинно остати на дальше. Ті спільні наші відносини повинні тільки скріпити та затіснитися.

В канадійській політиці беремо участь як одиниці, не як організація. Так само, як організація не вяжемо БУК-а з ніодною політичною старокрайовою партією чи організацією а натомість як організація кличемо: Інтересуйтеся, помагайте справі визволення України, а вона, коли стане вільною, то не завдяки одній чи другій партії а завдяки цілому народові України та другим важним обставинам красвим і міждержавним.

ХЛІБОРОБ І ОРГАНІЗАЦІЯ

Дм. Кобринський.

Колиби ми мали таку силу, що могливби заглянути в кождий куток землі, то побачилибми, що в світі нече у пчільному улію, безнастанний рух людства. Кождий щось думає, кождий кудись спішиться, кождий має свого рода заняття і заробляє на насущний хліб. Значить, Всевишний так устроїв вселенну, що народи даної землі повинуються своєму покликанню і заробляють на пожиття в такий спосіб, в який дана земля і підсоння дозволяють.

В одній країні будуть гори і ліси, то нарід тої землі займеться копальнями та деревним промислом і скотарством. Повстануть фабрики ріжні, розвинеться промисл.

Бог сотворив землю і все що на ній. Дав розум чоловікові і доброї думки а чоловік опановує землю, що є в землі, у воді і у воздусі. Стає паном по Божій волі.

Приглянімося блище і помітимо, що так промисл як всі винаходи і взагалі культурне і цивілізоване життя повстало завдяки організації. Хтось піддав добру думку, інші помогли і через організацію думок повстали копальні, фабрики чи винаходи.

Люди, котрі працюють по заводах, виконують ручною працею і при помочі машин, ті знаряди, які потрібні нам, хліборобам. А знова нароли лісної полоси чи гористої, купують від нас хліб і все, потрібне їм на пожиток.

Але щоби настав вимін потрібних товарів, отже щоби робітники промислові дістали хліб а ми знова знаряди, треба організації гуртових складів, чи збіжевих посередників.

Так через організацію всі знання сповняють свою задачу. Наш український нарід здебільша нарід хліборобів, продуцентів. Так в Галичині, як на Наддніпрянській Україні наш нарід працював і плекав хліб.

Українець з давен давна привязаний до землі тілом і душею—любить працювати на землі, любить свої звичаї і обичаї. І тому, що українці так привязані до землі і люблять земні плоди, боронили ту землю, скоро була лише потреба.

В Галичині тісно було жити нашому народові і вже тому 36 літ стали наші люди з'їздитися до Канади, без покладних грошей і маєтків. Брали прерію на поселення і перетворювали її в родючий чорнозем.

Як у Старім Краю наш нарід любив працювати на землі, так і тут в Канаді своїми мозолис-

тими руками добуває каміння, витинає корчі і так промощує собі та другим дорогу до життя. Нераз чужі народи подивляють нашу працю, які ми ощадні, які працьовиті, які невибагливі.

Дивує їх нераз українська хата, біленько вимащена, сінцями пошита, дерева і гарна, чепурно виглядає з помежи осик а город обгороджений плотом з пруття береже ярин. І ми повинні гордитися тим. Нема чого встидатися, що ми вміємо працювати, коли наша праця ощаджує нам видатків а життя робить гарним.

Наші хлібороби в Канаді подобляться достатків, бо звикли жити тим, що є. Лучше їм їсти свій український борщ, як вибагливі страви, набрані на кредит по крамницях.

Працею і ощадністю наші люди дороблюються гроший і купують землю, бо до неї привязані і люблять її. Завдяки цьому привязанню і любови до землі, українець сталий і привязаний також до віри батьків своїх та викликує пошану.

Ми треті числом в Канаді а самих українців католиків після державного перепису є 156.-315 душ. Велике число, велике повинно бути значіння.

Чужинці признають що з нас добрі хлібороби, добрі робітники, що покопали канали, поробили залізні дороги, побудували каменниці —значить, ми повинні мати добре імя. Та на жаль так не є всюди. Наше добре імя часто осміюють, а часто плюгавлять таки свої—не чужі.

Між нами все варіться так, наче в горшку. Де здибляться три, чотири українці, там вже три, чотири партії і погляди. Розагітований несовісними людьми наш нарід сам себе винищує—процесується за церкви, процесується за Народні Доми і всяких иних процесів не бракує—а чи треба нам того? Чи ми не годні без того обійтися і спільними силами видвигнути наше українське імя?

Через роздори і гризню затрачуємо те гарне імя, що здобули працею і зачинають про нас інакше думати, як думали раніше. Не трудно вгадати, що думають. Коли в нас стільки ріжних партій і кожда сварится з другою та має инші бажання—то кождий признаєть, що тим шляхом ми своєї держави у Старому Краю певно не збудуємо.

Однак, чи вдійсности нам католикам, що збовігають силу і здорове ядро нашого народу в Канаді, хаотики підтяли крила, так як чванилися? Думали це зробити, але не вдалося. Наші католики витревали у своїй вірі а хаос і розбиття розбив тих, що поза нами. Добрі люди остались по нині нерозбиті і сильні.

Все, що було нечисте, відпало. Остало чисте, здорове зерно. Так ми оремо наше поле і засіваємо тим здоровим а чистим зерном. Наша організація БУК є не тільки БУК-ом в дослівнім значінню слова, але також млином, що перечищує. Перед нашою організацією мальцувати не можна і ніхто цего рода в ній не скриється на довший час.

Неодин досі Богови свічку світив, а потайки чортови огарок. Тепер мусить стати явним, або сюди, або туди. І коли показалося, куди він станув, ми повинні уважати також кого ми попираємо своїм грошем. Коли наш крамар є з нами, то і ми повинні бути з ним. А коли потайки або навіть явно висміває нашу віру, нашу церкву, наше духовенство і наше братство—нам нога не повинна там стануть. За наші гроші ми є нами собі. Він з нас живе і для нас. Коли ми не підем до него купувати, що буде з його крамом. Навчім отже тих панів бодай почати до нас, щоби за наш зарібок і за наші гроші вони навчилися шанувати нас, віру нашу, церкву, і все, що наше. Ми повинні натомість рішучо і діяльно, не тільки словами, підпирти всіх наших крамарів, промисловців і професіоналістів, що так думають, як ми, нашої віри і ходять до наших церков—що не прилизуються до нас тільки ради зарібку, але з ідеї і переконання і цуть спільно з нами—що є українцями католиками. Таких ми повинні поперти всім нашим зусиллям—морально і матеріяльно.

До наших шкіл повинні ми брати тільки нашіх учителів, що мають якісь засади і переконання. Нашим кличем повинно стати: Свій до свого!

Ми мусимо виховати нашу молодь, що котру вже вороги простягли хитро свої руки і замануют її до своїх копар, наче ягнята на зарізь. Молодь все цікавиться чимсь новим. Тому ми повинні дати нашому нашій молоді забавитися в наших Домах Парохіяльних, заложім хори, спортові дружини, пласт—а тоді ворогові випаде гачок з рук і подвійну користь матиме молодь наша—вона мило і хосенно проведе час та злиється нашою, не лише з імени, але також по душі і переконанню.

В нас є сила, але здебільша ще не використана. Вчімся тепер ту силу використати. Вписуймося до нашої організації, як мужчини, так женщини і діти—в організації сила, виробімо собі назад добре імя в Канаді, котре ворог зруйнував.

БУК має на цілі помагати будові нових церков, лічниць, захистів, захоронок, просвітних домів—помагати студентам, хліборобам, робітникам—мати свої ґуртівні і склади. Помагати всім добрим у всякий можливий спосіб—і кождий з нас повинен доложити до тої праці своїх рук зорганізованим ладом, бо лише так поліпшимо нашу долю і долю будучих поколінь в Канаді.

ПОНЯТТЯ І ЗМІСТ В ОБРЯДІ

о. Мелетій Западник

Хто може бути греко-католиком?

Греко-католиком може бути кождий чоловік, що є вдучности віри зі св. Апостольським Престолом а придержується східного обряду—при чім поняття східного обряду дуже неокреслене і широке. Народність не грає при цім вирішовальної ролі. Отже греко-католиком може бути зарівно українець—як також москаль, чех, словак, поляк, словінець, серб, болгарин, італієць, грек, француз, фламандець, мадяр, румун, білорус, татарин, араб, копт, індієць—а навіть японець. Пречінь недавно окрещено в нашім обряді японця др. Тадея Юноса—але певно, що він своєї народности не вирікся через те і національне остав по народности тим, чим був раніше, отже японцем. Але він є зовсім а зовсім певно також греко-католиком. Є також греко-католики москалі, що мають досить сильні вплини в певнім окруженні а також греко-католики поляки, що видають свій часопись в Краєові, п.н. Grcko Katolik.

З того для кождого чоловіка при здоровім умі очевидним, що греко-католик не мусить конечно бути українцем і що назва греко-католик зовсім не покривається з поняттям українець. С богато—міліонів—греко-католіків, котрі з українством нічого спільного не мають, ані може не хочуть мати. Це особливо новинні усвідомити собі ті всі, котрі досі в добрій вірі думали і думають, що буціто греко-католики є лише українці—а вслід за тим не вирватися дальше при своїм лоґічним твердженні, бо воно неправдиве, як доведено вище.

Дальше. Вся українська культурнія і демагогія, що досі жонглювали обрядовим питанням і зі злобі ширили никоду між нашими людьми організованим ладом при помочі преси і агітаторів, повинні дістати від наших свідомих людий належну відповідь, яка за їх кривду працю належиться їм самим. Їх аргументація була цего рода: Ви є тільки греко-католики. Коли в незі не стане "греко," то вже пропали. Бо зроблять "римо" а це значить стількі, що перероблять вас на поляків.

Тим наймитам баламутства і брехні всі свідомі українці католики повинні так відповісти: За вашу юдину оніку, дякуємо. Пильнуйте себе. Ми певно не є жадні греки. Ми є **українці католики.** Вас болить ця назва, бо не стає для вас баламутства між народом а для нас нагоди до кпини. І тоді ми вратовані від баламутства а вам замкнена дорога. Ніхто не зробить "римо"—бо замість "греко" ми поставили **українці**—отже і не перероблять нас ніхто, так як ви себе звикли переробляти і думаєте, що кождий тим духом дише. Голодній кумі, хліб на умі—каже наш нарід. Ви вічно переробляєте себе і свої віри, отже вам здається, що кождий то саме робить. Помиляєтеся. В нас віра, не рукавичка до зміни—а справа безсмертної душі, совісти і спасення. Замість на нас, гляньте краще на свій поріг і пильнуйте себе перед провокаціями та совгами зі споконвічними духовими і матеріяльними ворогами нашого народу. Один такий совга, що заключили ваші ідейні прові цинки політичні ще 1920 року, коштує нам нарід понині сотки тисяч людських жертв і понищених існувань. Гляньте куди вас завели ваші провідники і то **вже завели і для кого** ведеться ваша розкладова робота і кому вона водою на млин. Чиї жорна ви тягнете і який кінець буде тої духовної слюти вашої?!

Хто може бути українцем католиком?

Українцем католиком може бути **тільки** українець, що визнає католицьку віру. Не може ним бути ані араб, ані мадяр греко—католик. Бо хоч віра одна, то не одна народність. І коли хтонебудь і денебудь скаже "українець католик" —то він розуміє тільки українця католика—і так також розуміє його кождий. Справа тоді ясна. Нема баламутства. Нема кпини. Нема місця для жонглерів в обрядових справах і ловлення риб в каламутній воді. Кождий знає тоді, про кого і з ким мова. Ходить виразно—о католиків української народности. В'ра і народність є відмічені точно, ясно і без непорозуміння. Українцями католиками є тільки ми. Маємо свій український обряд. Не вирікаємо я його ані не зневажуємо. Він наш і таким остане, чи хто там буде проти него, чи ні. Але ми свідомі люди і знаємо, що честь нашого народнього "я" вимагає знати, хто ми є і як називаємося. Знати наші духові скарби. Знати, якої ми віри і якої народности. Знати вже раз в році Божім 1934, що ми не є жадні греки! Знати вже раз, що ми українці—бо тисячі, тисячі наших братів поклали свої буйні голови за те на всіх побоєвищах Европи і кровю зляли наші українські загони, щоби ми раз вже знали, хто ми! Щоби ми знали, що ми українці і не запе-

речували себе! Але потверджували себе і любили і боронили!

Розсуд.

Подумаймо тепер докладно над першим питанням і над другим і даймо собі совісну відповідь. Ми говоримо українці католики—а не греко католики—так само, як нині не говоримо русини, але говоримо українці. Колись через довгі століття і ще нині в деяких околицях нарід називає себе русинами. Ми однак не хочемо так говорити, бо ми **свідомі**, ми знаємо, що таке говорення це вода на ворожий млин до ширення баламутства і в тій воді Москва ловила мілюни нашого народу і ще нині ловить. Поняття мусять бути ясні, чисті, скристалізовані і відділені. Ще до недавна многі з наших людий не знали, хто вони. Многі, на жаль, ще й досі цього не знають. Ми виразно говоримо, хто ми: Українці католики. Так воно є по суті і в дійсности—і так треба говорити. Греками ми не є ані грецької віри—бо такої нема, так само, як нема віри української ані польської, ані московської. Так можна говорити тільки опшбочно або через порівнання. Але так не є ані в суті, ані в дійсности. Є тільки віра одна правдива: Христова. Божа, католицька, вселенська. І ту саме віру ми визнаємо. А тому, що визнаємо її в нитому нашім обряді—українськім—так говоримо і не маємо потреби ані стидатися, ані це заперечувати. Тому виразно говоримо, що наш обряд є український а ми є українці католики.

Спитає хтось: А як ви будете записувати себе підчас перепису, коли такої рубрики нема?

Відповідь: Внедовзі БУК внесе відповідне прохання до Домініяльного Статистичного Уряду в Оттаві, щоби таку рубрику вставили до будучого перепису в 1941 році. Ми надіємося, що Статистичний Уряд залагодить прохання своїх громадян прихильно. І будемо записувати себе тим, чим ми є: українцями католиками.

Кінцеві замітки.

Тому не треба зважати на баламутів ні провокаторів, котрі говорять нісенітниці тільки на те, щоби уводити сварки між нарід. ріжнити людий та розбивати. Роздумайте натомість над тим, що тут написане—і коли маєте що якісь зауваги чи непорозуміння, просимо, пишіть до редакції. А ми відповімо.

З ЖИТТЄВОЇ ПАНОРАМИ

(фейлєтони)

ЯК СВІТ ПЛАТИТЬ

Самуїл Інсул врешті в Шікаго, відданий судові!

А були це перегони по европейськім сухоземі і по морях. Хто сильнійший—одиниця чи держава? Нарешті оцінія публична заспокоєна. Тепер зі запертим віддихом Америка жде, що буде дальше. Інсул, колишній магнат, мілїонер—тепер під судом. На старі літа—сам, одинокий, тільки син остав при нім. Приятелі і гроші втрачені в біді.....

А ще недавно це був мілїонер мілїонер'в. Банки, преса, техніка і правительства убігалися о його ласки, стояли на його услуги. Той чоловік розпоряджав арміями урядників. Один почерк його пера значив суму! Нині все втрачене. І коли суддя поставив домагання запоруки—$200,000—як условя звільнення з вязниці до часу судової розправи, нема вчерашніх друзів і нема кому зложити запоруки....А була їх армія. Тисячі з них доробилися при Інсулі маєтків. Сальони магнатерії це були сальони приятелів. Нині все замкнене—двері, серце і кулак....

Інсул ожидає в тюрмі і роздумує над неписаними правами світа того—поганського. На старі літа—сам, без приятелів, бо не стало гроша.... А любови давно не знає той світ, ані вдячности. І тому платить тільки грошем за гріш. А не любовю і вдячністю.

Так світ платить.

2

Кільканайцять літ взад в Канаді.

Час на початку світової війни. Після Богослуження нашого священника просять на обід. Очі лукаві а серце гадини. Просять гей Юда. При обіді прима уються, лестяться, і вишпитують. Когож, як не священика. Він проценъ читає часописи і знає, що є в світі, а вони що?! Розпитують про воєнні події і політику.

А перекрутивши слова священика, ще місце тепле, де сидів—чимскорше повідомляють, кого слід їм в такім случаю. Повідомляють, що священик говорив про Австрію, що він неприхильно виражався про Англію, ітд....що тільки кодина душа придумати може. А через день женуть нашого-священика під ескортою і саджають в табор, за дроти. І там в нужді та нервовім потрясенні минають йому дні, тижні, місяці....

А юдині душі тішаться—на свій лад, скалять зуби з радости, що показали католикам! Вони, котрих той священик обслуговав як батько вироднї діти—обслуговав при кождій потребі і в кождий час—в голоді і в холоді—зимою серед сніговій і серед осінної слоти холодної—коли собацька скавуліючи заглянув в кут будь—тоді він, священик їхав—до них їхав, десятки миль, часто даром, часто почувши ще пяну лайку а часто за жебрацьку винагороду—все з думкою однак, що служить Богу і меншому братові—їхав ради спасення тої душі—тепер дістав заплату за труд свій від тих душ царинних....

Так світ платить.

3

Просять вірні парохіяни свого епископа посвятити їм церкву, як найбільше чемно. Готовлять параду церковї кляси. Наряджуються, сполшують людий і надходить наречені ожиданий день. Їде епископ сотки миль церкву посвятити. Довга відправа, горяч. літо, втома—десь біля третої пополудні все наречені скінчене. Понад годину епископ говорить проповідь, навчає, милує парохіян. Витають його два священики, процесія, дівчина подає квіти, старший брат хлібом-сіллю витає, ключі передає.

Минає рік від тої хвилі.

Той самий старший брат і той самий батько тої дівчини того самого епископа до суду позивають. А з ними і ще один, та ще один. Добра собі "компанія." А там десь наприкінці невидима рука—червона від злости і від зненависти. Позовники наймають а дюката—і рідних братів, синів, сватів і кумів та свого священика тягнуть до суду. І себе тягнуть з останнього. Довгими літами тяжко зароблений гріш сотками кидають нача божевільні в пащу процесу. Вони хочуть тепер "независимої" церкви. Їм не треба епископа, ані священика, не треба відправи, не треба Бога —вони тепер independent.

Незалежними стали від сорому, чести, сумління і Бога. А зовсім тепер залежні на виворіт—від сатани та його слуг.

І мабуть знова доведеться їхати епископови сотки миль—на суд. І знова стрінути тих самих людий і той язик що недавно витав епископа, тепер буде свідчити напроти—і Бога буде брати на свідка!

До того ми докотились! За кварту смердючої самогонки все продають—совість, душу і сором. Нині Юду дешевше купити, як тому 1901 літ. Та сама чорна невдяка—те саме серце невірне, зрадливе, підступне і брехливе. Те, що отворило всяким Петрам московським ворота народніх батурнів, котрих нарід за антихристів уважав. Те, що й нині отвирає ворота всяким антихристам по взору Марка проклятого, гіркого символу нашої народної подійсности. Що Бога і брата впречеться а камінь возьме під серце. То саме серце, що гірше від каміня і тому платить, як той камінь....

ДАЩТО О ПІЛЬСКОМ ПРАВОСЛАВІЮ

(Лемківськім говором)

—Гнеськи розповім вам, куме Ваню, дащто о той новой вірі, на яку перейшли доктори села на Лемковщині, і яку то віру тепер вшитки зовут "пільском православіом." А розповім вам длятого, бо я о той вірі дащто вече знам от вас, бо в нас праві ціле село записалося в р. 1927 на тому нову віру, а в вашім селі ей цавком не є.

До нас прийшла она з Тильови: там ходив з нашого села на якусь православну нараду Асафат Сидоряк, а як вернув то ходив от хижі до хижі і вшитких намавляв на тоту—як гварив—руску віру та давав газдом (а як газди не було в хижі, то єго малим гітискам—підписувати декларації, што вирікаються унії, а переходять на православію. Як дахто не хотів підписувати (а таких було вече як пів села) лем хотів дало остати при унії, то вдовци Асафат Сидоряк страшив такого чловека та гварив, што унїяки от нового року мусят пристати на пільске та што православні унїякам поналят хижі, а їх самих будут бити коламп. Застрашені, праві вшитки, записалися на православію, хоцки їх барз боліло што покидають тоту красну свою рідну Церкву, до якой ходили їх отцове і дідове, в якой їх хрестили, давали пілюб та з якой відпроваджали на місце вічного спочинку.

Я сам з початку, куме Ваню, повірив дурной і брехливой бесіді Асафата Сидоряка (Який, як гварять за православну агітацію дістав кількадесять талярів) і записався на православію, але той новій вірі тримався я лем 1 рік, бом ся переконав, што не унія, але власні православія тягне на пільске та што тота православія на Лемковщині не служить Богу лем політиці. Я тото добрі спрактикував, що власні унияти в правдиві наши патріоти, што красні ся організують і вшитки разом ся твердо свого тримают, а православни на Лемковщині тягнут на чужой.

Як били недавно вибори до Сойму то вшитки православни села на Лемковщині голосували на "єдинку," бо за "єдинком" кричали на казнях вшитки православни батюшкове. Батюш-

кове зас дістали такий приказ от свого митрополита з Варшави. З того ся показує барз красні, кудавай тото православія тягне!

В році 1930. Ходив по Лемковщині православний бискуп Симон і мене тото барзо боліло, што тот бискуп з якимсь другим каноніком сиділи на фурі, прикрашений пільськими і московськими хоругвами. Хто не знав цілой—то сой мислив, што по Лемковщині ходит не православний бискуп зі своїм каноніком лем пільский біскуп з Варшави в товаристві російского біскупа з Москви.

Тот бискуп Симон, який є Москалем деси аж з Тули, гварив всядий лем по москоски, то є таком бесідом, якой наш нарід на Лемковщині ніч не розуміє. З той бесіди вийшла ту в єднім селі комедія, коли то бискуп Симон обіцяв прислати до православной часовні "калакол." Єдни люди думали, што "калакол" то якиси коли до підпраня стін в часовні, яка ся валит, а други зас гварили, што то будут якиси красни, паперови, намалювани кола для прикраси стін в часовни. І так били дотля не розібрали, што то такого "калакол," як би не єден Москаль, який служит в газди і який людям вияснив, што бискуп обіцяв ім дати дзвін.

Барз мене вкололо, куме Ваню, тіж то, што православний митрополит в Варшаві Діонізій святкував Різдвяні Свята втовди, коли Поляки, і тим сом ділом іщи ся хвалив в своїх православних газетах.—Того я юш не міг стерпіти і для того зас повернув до унії.

Мене боліло барз тіж то, што дакотри православни руски батюшкове пишут до себе письма по пільскі. По пільскі пише тиж урядови листа до своїх священників православний митрополит Діонізій. Таке писмо я сам недавно читав. На ковертах таких писем прибивают митрополит пільску печатку, на якій стоїть написане: "Pieczec kancelarji metropolity prawoslawnego w Warszawie" В середині такой печатки є намальований орел, так як на печатках пана старости і пана воєводи. Ту не треба вченого чоловіка, але цавком простий розуміє, што така православна робота то лем політика на чужой млин.

Я то вшитко барз добрі розумію, але якоси раз (іщи втовди, як я був православним) зібрала мене охота ити до батюшки та єго посиґатати, што він си мислит о той пільско-православной політиці. Батюшко не хотів навіть зо мною гварити, лем отповів мені коротко, што так вшитко ма бити, бо так наказує митрополиту пан міністер і на тім кінець. Аджік ви Фецю знате того з гісторії—гварив зі злобством при кінци нашой бесіди батюшко—што зверхником православной церкви колиси був світский чоловік, московский цар, а тепер зас зверхником той самой церкви в Польщі мусит бити тіж світский чоловік, Поляк, римо-католик, пан презедент Польщі.

Мені пригадалося зараз то, яке колиси вичитав в гісторії, што головом правос. Церкви в Туреччині був Турок, сам Султан і православний патріярх з Царгороду муєв того Султана цілувати в руку, аби го дале не дражнити.

А тот—прошу батюшки—ворел на печатці православного Митрополита—звідкуся дале—што мас означати? Аджік в унієтьской церкві вшитки печатки є виписані в нашой мові, а в середині печатки є хрест святий, або образ якогоси святого? Тот итах, знаєш Фецю,—отповідат мені батюшко—то не ворел, а голуб і він мас означати св. Духа, третю Божу Особу, яка при хрещенню І. Христа явилась у виді голуба в ріці Йордані!!

От як, куме Ваню, потрафлять православні батюшкове на Лемківщині закривати перед нашим народом то, што православна Церква пішла цавком під команду політики....Зрештом барз подібно є і на Волині, спитайтеся наших братів Волиняків, што робить їх православна зверхность, яку то політику тягне!

Тоту вшитку політику пільской православії на Лемковщині я поняв барз красні і длятого я нимарив тоту пільску православію, закрашену московським духом, а повернув зас до нашой рідної греко-католицкой Церкви. Радзу тіж нашим православним Лемкам ити за моїм приклатом і не датися вивезти московським фуром в пільске поле.

Бесіду піделухав Семен Голяк.

КАНДИДАТИ НА ШИБЕНИЦЮ

Сталася недавно в Саскачевані подія, що морозом проймає. Двох молодих українців—один 28 літ, другий 19—повисли на шибениці за убійство.

А з Манітоби вже вісти ідуть про те саме горе. Знова повисло двох українців, в Гедінглі, недалеко Вінніпегу—а один з них носив славне імя давних українських бояр з Турчанщини, котрого предки лицарством славу добували. Для нащадка нині шибеництя скрогоче а ганьба сильніше стрічка тисне за горло.

Чи сподівалися родичі такої долі для своїх дітий?

Чи сподівалися суджені такої будучности?

В розцвіті життя—один хитний крок і пропасть безвихідна. Скреготом іде голос по пресі—це українці! Наші брати в Христі. Не відзначені за заслуги, за здобутки наукові, винаходи і працю—а поганьблені злочином повисли на шибениці. Чи не іде той скрегіт як примара страшна через все наше життя в Канаді?! І доки, доки ще буде іти? Коли це скінчиться? Страшні слова находять оправдання: Майже кождого тижня находиться в Канаді кандитат на шибеницю з українським іменем....

Мусимо покласти тому край.

Ради добра не лише нашого імени і будучних поколінь—але й для добра Канади і що найголовніше ради добра безсмертних душ—ради спасення! Мусимо напружити всі сили, повести як найбільшу працю, зробити все можливе, щоби примари шибениць зчезли від українського імени в Канаді.

Бо роздумаймо.

Колиби ці люди ходили до церкви, колиб як слід—мали віру в серці і справу віри брали поважно, не зверхно і побічно—але як найглибшу і найважнішу справу свого життя і будучности—сповідалися добре і виконали, що сповідник наказав—значить віру свою практикували—неможливим є, щоби зайшли в упадку аж під шибеницю! А так діявол певно мав вільну руку. Гріх вріс у молоду душу і зруйнував її. Та не лише її, але все життя молодих істот. Страшний в наслідках, потайний та отруйний гріх проти шестої заповіди Божої. Чи супроти того, треба ще страшнійшого доказу на те, куди веде гріх? Та-які його наслідки?

Обнова або загибіль життя починається в душі. А душу обновити може тільки Божа ласка. А ласку Божу після упадку можна набути тільки в святій Тайні через святу сповідь! І тому кличемо **до сповіди!** Не легковажте найважнішого в житті! Не легковажте сповіди! На милість Божу, не легковажте! Бо від доброї сповіди зависима поправа, зависиме життя, зависима будучність. Одиниць, гуртів і народу. Скільки обтертоби еліз, скільки менше булоби горя, нещастя, терпінь і болю, колиби було менше гріха! А гріх побіджається у сповіди і через сповідь! Як може нарід стати вольним і здобути волю, коли одиниці кайданами гріха сковані в душі?! Коли кожда одиниця невільником і рабом—гріха? Найбільшого ворога нашого щастя. Чи в силі рвати кайдани зовні той, хто внутрішних власних кайдан з душі зірвати не може? Ніколи!

Тому кидаємо клич: Рвіть кайдани гріха! Визволіть душу від зла! Приступайте до сповіди! Не легковажте святих Тайн!

Визволення народу починається з душі. СПОВІДАЙТЕСЯ!

Добре, щиро і ревно!

А кандидатів на шибеницю не стане. І наше імя очиститься в Канаді.

Отже початок акції такий: **Всі до сповіди!**

ЛІТЕРАТУРА

ЗОЛОТО В БОЛОТІ

Гарний зимовий поранок. Небо як одна іскра. Дійсно, я мушу троха в.дихнути цего воздуху, такий він свіжий і легкий. Їду вулицями, де великий рух. Ученики спішать до школи, панове до крамниць, навипередки ідуть стенографки і писарки напудровані, жовто і червоно мальовані, з малесенькими капелюшками на головах. Нечайно стою перед великою купою землі. Велика скількість робітників працює в тім місці, щоби заложити підземні каблі. Вже від давна дрімає в мені маляр. Тепер він будиться. Тут прекрасні люди,справдінні велити силою! Той, поблизько мене, має милу голову з чорним волоссям. Він великий, гарно збудований, рукави закасав а скіра вилискує наче сталь. Його синий пояс обтискає шовкового полиску штани і вічно в праці. Він ударяє джаґаном точно і зі силою.

Побіч него ясний неподібень. Бачу ще інших, присадкуватих, звинних, грубих, сухорлявих, молодих і старших робітників.

Останній це малий чоловяга з сірими очима, з волоссям лену і голівкою оріха. Від кількох вже хвиль він дивиться на мене з вирази не конче привітним. Спирається на лопату і говорить до товариша, але так голосно, що я мушу почути: Глянь, там стоїть найбільший непотріб світа!

Зі страху що я може його не зрозумію, показує на мене пальцем. Другий схиляє голову—видно йому це немило. Рухає лопатою от так про око. Я роблю так, як вибитий пес. Не кажу нічого і відходжу. Тому що всі це чули, гляпять за мною, але цікаво. Ожидають, може я відповім.

І так я рішаюся до бесіди.

—Скажи но, ясноволосий, звідки ти? І де ти то бачив, що я непотріб?

—Я, я бодай роблю!

—Я також роблю.

Коли він говорив "Я, я бодай роблю" то його уста гейби смоктали цукорок.

—Тобі здається, що я не роблю, бо я не перекидаю землі. По перше, я не занечищую порохом цілої вулиці. Всі сторожі лютї через ту глинку, що ти розкидаєш. І то чому? Щоби поставити згодом гаркітник, котрий називають "телефоном".

—Ти подивися наперед, чи я не працюю.— Показую йому мої пальці, збиті від штекання на машинці, показую защеник, котрий ройться від відбиття.

—Так, так, але ви маєте дуже біленькі руки, тоді коли я....

Якраз переходив листонош з великою наременною торбою.

—Отже після тебе той чоловік не працює, бо він не має замащених рук? І той також ні? Колиби ти побачив його ноги?!

Потім перейшли пекарський челядник, муляр, пекар....

—А колиби тільки міг побачити мозолі на моїм мозгу?!

—Так, але кінцем....

—Що кінцем? Колиби я нині став з тобою викидати землю, то ти певно почувавби радість вгатити в мене, так як в ту землю. Колиби я навчився тої праці, я виконавби її так само добре, як ти.

—Що ви кажете, як я....О, колиби я був ходив до школи....

—Так, якраз так, мій дорогий друже. Тим я хочу сказати, що кожний повинен шанувати другого працю. Тіло потребує рук і ніг, але потребує також мозгу. Може тебе впевнити, що з одною лапою чоловік буде жити, але сейчас помре, коли вирізати йому мозок. Може признаш, що духова праця є вищою від твоєї.

Тепер нас окружили. Навіть наглядач тихенько підсунувся до нас піделухуючи. Я говорив дальше.

—Священик не є так як ти сказав, найбільшим непотрібом на землі, але він є навпаки, так потрібний землі, як само сонце. Певно. Твоїй праці він надає змисл, ідею. Околиця без священика стане кліткою диких звірів.

—Ви сильно говорите.

—Коли ти працюєш тільки тому, щоби працювати, то ти найдурніше сотворіння на Божій просторій землі. Тобі здається, що вирівання хідника така мудра річ? А потім знова те саме, і знова, і так через ціле життя....Щоби тільки щось заробити на їду, на життя і на нічліг. Перший кінь і останній віл роблять якраз те саме. На щастя є священик, так названий "непотріб".

—Що отже священик робить на землі?

Я дещо підходжу до него....—Що священик робить? Подумай!....Він говорить до дорожного робітника, до куніяра, до інжініра, до мулара, до всіх...,ти працюєш, але твою механічну працю ти можеш дуже розяснити, коли сполучиш її з Христом, котрий сам був першим робітником. Перед Ним і поза Ним були і є тільки невільники. Ти можеш працювати, як зочеш, твоя праця подібна до того кусня сукна. Воно може стати прапором, за котрий люди будуть вмирати, але також може стати стирою кухонною. Нема кращого понад це, коли ремісник або робітник час до часу на хвилинку піднесе очі до неба. Це упляхотнення його праці.

—Ха, ха, ха! Прошу, вичисліть мені тих, що таке роблять?—сміявся робітник, підкидаючи лопату. Кружок звужується чим раз більше і густіше. Прохожі здержуються. Навіть поліцай десь з'явився....

—Ті, що так роблять, чим раз будуть більше численні, так сподіюся. Бо тільки в релігії є спасення. Впрочім робітник не є все найбільшим ворогом священика, так як ти думаєш. Свого часу він будував церкви і каплиці—будував з глибокою любовю і відданням. Каміння обтесував так, начеб молився. Так думали колись твої предки. Може й твої наслідники колись знова так думатимуть. Мабуть вчера, ні—перепрашаю, це було нині. Учениця великої осередної школи, певно так інтеліґентні як ти, питали мене, чи не моглиби вони жебрати в церкві на потреби заведення св. Вінкентія. А це якась новина. Ти розумієш? Не для всіх бідних, але для бідних заведення. Перед 50 роками дивилися на кождого, як на "невинного", котрий практикував свою віру. Нині вертаємо до того самого.

Однак час минає....Переконуючим тоном звертаюся до всіх, що кругом: — Чи той священик, котрий хрестив вас і ваші діти приготовляє до першого святого Причастя є непотрібом? Чи непотрібом є священик, котрий ваші пристрасті злі загороджує законом десять заповідий Боя их? Чи безцільним є священик, що відвідує ваших хорих а ваших старців приготовляє в годині смерти? Чи не не важна річ, як ви думаєте?

Очима шукаю ясноволосого.—Чи не має вартости священик: що може колись також тебе приготовить на щасливу поворотну дорогу? Бо

ти правдоподібно зробиш,так як многі інші котрі через ціле життя накидалися на священиків, але в годині смерти щасливі, коли священик є при них і спокійно вмирають при послідніім віддиху в раменах священика. В ожидані вимої відповіди, чи справді я непотріб, лишаю вас, бо ще многі мусять на мене. До побачення, друзі!

Після тої пророповіди трохи несподівано я відійшов на чистий воздух. При кінці гостиниї я мусів оглянутися. Мої друзі говорили і розправляли в піднесенім настрою. Хто знає, може з цего болота ще колись відділять дещо золота. Але певна річ, що тих кілька мінут зовсім не пропало даремне.

Перевів Іскра.

БІБЛІОГРАФІЯ

ЩО ЧИТАТИ?

Вже з многих сторін инли до нас занити про ріжні книжки і завважати, що добре булоби напечатати порадник для бібліотек і для одиниць, які книжки певні і добрі. Частинно вволяємо цьому бажанню тепер і радо відповімо на всі занити в цій справі.

Поручаємо усім—накладню діточих видань М. Таранька, Львів, ул. Зіморовича 3. Адреса така: Mr. M. Taranko — Lwow, ul. Zimorowicza 3.— Poland, Europe.

Накладня Таранька видає також місячник для дітий: Світ Дитини—і видає діточу бібліотеку. Ціни дуже приступні, видання пречарні так змістом, як технічно. Світ Дитини коштує річно два доляри.

Окремо з тої накладні поручаємо:

Амічіс: Малі герої
А. Б. В. —барвна азбука для дітий
Атаманюк: Материна сльозинка
Білоусенко: Зайчик побігайчик
Білоусенко: Лисичка сестричка
Білоусенко: Пригоди вовка нечитого
Вуп:Бжоли, веселі оповідання, діравий зуб, дядькова німста, Максим і Марко, нечемне вороня, снімовки, стрілець тріска, уперте теля, хитрий Мехмет.

Вільшенко: Братчик і сестричка, вифлеємська зоря, гостина св Николая, добрі приятелі, дикі звірі, стрибунець, пан Чванківський, сон місячної ночі, хто почислить, червона шапочка, чорнокнижник з Чорногори, чуда техніки, сила молитви.

Вуйко Влодко: Пригоди Юрчика кучерявого

Веселка: збірка віршів і казок
Гнатюк: Народні байки
Горницький: Воробець молодець
Дефо: Робінсон Крусо
Лорошенко: По рідному краю
Завадович: Казка про царевича Івана, князь марципан, рицар Лесь, серед ангелів, через файку

Загірна: Історія про Галю і ляльо. Василько і Іванчик

Куліш: Чумацькі діти
Куликівна: Алі баба і 40 розбійників
Куровець: Життя і здоровля людий
Лотоцький: Бабуся і метелиця, брат і сестра, вовк і козенята, гусійка, гулівер, домовики, дика рожечка, Езоп, Івась і Ганусся, каліф Бузько, котик у чоботах, лицар Добриня, мізинчик, покотигорошок, попелюшка, пригоди Лиса Микити, снігоручка, чарівний столик, червона шапочка, японські казки

Магир: Байки, пригоди лінивого котика
Маковей: Пригоди воробчика
Міллер: Молодість славних людий
Найкращі байки і казки—збірка
Остравський: Сонянник
Підгірянка: В чужім пірю, зайчик і лисичка

Олесь: Лисичка, котик і півник
Пеленська: Св. Николай
Сервантес: Дон Кіхот
Уайльд: Зоряний хлопчина
Фільгельнее: За вітчину
Хронович: Пригоди лиса Панаса
Шкрумеляк: Весілля клогорожечки, гилля гуси, день лялі, діточий баль, защеки Івася Крілика, звіринець Галюсі, любі звірятка, Різдво іде, маленька господиня, сам я хочу прочитати, товаришні забави, чемний Тарас і нечемний Панас, цін, цін, цін, читай ляльо, хто цікавий, най читає.

Шугаєвський: Дід мороз, різдвяна казка, різдвяний дарунок.

Окремо поручаємо пречарні образкові книжки без тексту—В царстві звірів—і, Чи знаєш Ромку, що це є?

В Марійськім Товаристві Молоді, Львів, ул. Коперніка 36 можна дістати дуже займаючі, поучаючі а надівсе гарні оповідання для підра-

стаючої молоді, під заголовком: Цікаві оповідання—це є ціла серія з 12 або більше книжок, а кожда книжка містить інше оповідання, повне для себе і з образками.

Адреса Мар. тов. є така: **Marijske Towarzystwo Mol. - Lwow, ul. Kopernika 86 - Poland.**

Тамже можна замовляти місячник для дітей: Приятель дітий—за річну передплату два доляри—дуже гарно, цікаво і повчаючо редагований журнал молоді. Є там оповідання релігійні, історичні з української історії, оповідання з життя дітий, звірят, загадки, вірпювані казочки а все таке мило, що стане нерозлучним приятелем вашої дітвори. Кождий наш відділ повинен мати бодай одно число Нашого Приятеля а наші члени, що люблять своїх дітий, повинні в дарунок дати їм можливо найкращий дарунок, а ним певно є Наш Приятель.

Там же можна дістати також просвітні листки, під заголовком Правда—на всі актуальні темп—отже приміром. Церква в катакомбах. Математика і релігія. Суспільна справа. ітд. Ці брошурки по одному аркушу друку або по два (значить 16 до 32 сторінки.) писані приступно про важні справи так, що кождий зможе зрозуміти прочитане і богато навчиться про цікаві справи. Ціна брошурок дуже дешева і не винесе більше, як 15ц. одна.

В книгарні Рідної Школи, Львів, ул. Сикстуська ч. 20—можна дістати також пригарну збірку книжечок з образками п.з. Нашим Найменшим—ці книжечки дуже а дуже дешеві і надзвичайно цікаві. В горі на сторінці образочок, символом віри про це.

Адреса книгарні така: **Ksiegarnia Ridnoji Szkoly—Lwow, ul. Sykstuska 20—Poland.**

Поручаємо для старших всі твори В. Лепкого—Під тихий вечір—Сотниківна—а особливо Трилогія п. з. Мазепа.

В редакції Бюлетеню можна дістати: о. Мариська, до Львову, опис подорожі з образками і—о. Семчука. Воскресення. скомфіскована книжку пісень. в Польщі. Обі по 25ц.

В найближших числах Бюлетеню подамо дальший вибір книжок для старших.

З ЦЕРКВИ І СВІТА

Звісний французький самовбивник Ставіський мав платити подорож Ерріо на Україну після котрої Ерріо хвалив большевиків і розповідав Европі, що на Україні голоду нема. бо він його не бачив. Той сам Ставіський дав 50 000 франків бувшому міністрови справедливости в кабінеті Ерріо. Рене Ренул. Так **соціялісти радикали** у Франції помагали бідному народові....

Як подає С. В. Даніель **комісія допомоги в Саскачевані** розділила між хліборобів 5.267.326 бушлів зерна на весняні засіви. Цим зерном засіяно 6.369,493 акрів.

Як **зворот совісти** вилинуло недавно знова тисячу долярів від неназваної особи до доходового уряду в Монреалі. Все таки совість щось значить, навіть більше як людський страх і гріш.

Минає 400 літ від часу. коли француз **Джен Картіє** в році 1534 висів в серпні у Гасне а звідтам далеко поплив рікою св. Лаврентія в околицю нинішнього Монреалю. Країну цю назвав Новою Францією а в доказ заняття тої країни вкопав на березі **хрест** і герб французьких королів. білі лілії бурбонів. Сам Картіє родився і помер в Сейнт Мало. у Франції. Так перші зложувші Канаду заняли її в ім'я святого хреста і були католиками. На серпень цього року готовлять у Квебеку великі торжества з тої нагоди.

Головний прокуратор Стейтів. Гомер Коміне. зарядив. що **совітам не прислугує право** користати **з позичок** від горожан Стейтів. бо вони не сповнили давніших довжних зобовязань. які затягнув ще старий царський уряд.

Дня 6 мая ц.р. **король Юрій V** святкував 24-ліття вступлення на британський престіл.

Саскатун поселює безробітних на рілі. На перші початки гроші і землю. котру самі виберуть. Таких прохань цього року полагоджено вже 220. Коби то така благодать була у Старому краю —але тут безробітні часто не хочуть ні земл. ні гроший на поселення.

За підписом Наталя Любченка проголосили Харківські Вісти ч.68 з дня 23 марта ц.р. большевицький "указ" про **ліквідацію** Державного Видавництва України. І так доборолась Україна до самого краю....

В 60-ліття уродин о. Авг. Волошина українського духовенства Закарпатя. насіпало біля 300 привітів—між ними **привіт** від президента Чехословацької республики. **Масарика**, писаний по **українськи.** Так культурні люди шанують себе і нарід.

В Кракові. Польща. став виходити під редакцією якогось Теофіля Ступніцкого в польській мові **місячник** *Greko katolik.*

Ось що пише той редактор дослівно: "Greko katolik" ma na celu obrone polskiej tradycji, polskiego kierunku narodowego i panstwowego wsrod greko katolickich obywateli w Polsce, uwazajacych sie za Polakow, ktory to kierunek wyrazal sie ongis haslem: "Gente Ruthenus—nationc Polonus" (Rusin z rodu—Polak z narodu.) Pragnie wzmocnic, wzmocnic i utrzymac polskiego ducha wsrod starszej generacji, wychowanej po polsku, pragnie rownicz utrzymac tego ducha wsrod mlodszej generacji. ich dzieci. Pismo nasze wrzeszcie postanowilo sobie za cel zaznajamiac spoleczenstwo polskie z zagadnienien greko katolicyzmu i ruskosci, zbliyac za powrotem jednych i drugich, gr.-katolikow do polskosci i polskosc do grecko-katolicyzmu, jak ongis polski narod skladal sie z dwoch rownorzednych i rownouprawnionych czesci, choc roznych obrzadkowo: rzymskich i greckich katolikow, pragnie, by wielkia idea naszych ojcow znow zapanowala we wskrzeszonej Polsce w szeregach naszych, zachwianych pod tym wzgledem przez zaborcow. Z ta wiara oddajemy pismo nasze w rece starszych—dla ich pokrzepienia i podtrzymania, jak i mlodszych, by poznali i pokochali idee swych ojcow."

Самі поляки в Бюлетені варшавськім так пишуть про цей злочасний виступ: "Ze je to pismo nienawiscia do wszystkiego, co ukrainskie z takim zapedem, jakiego dawno juz nie spotykalismy. Przyczem "wali" bez opamietania i w kler greko-katolicki i w sam grecki katolicyzm."

Ось хто намагається на свій лад шкодити баламутство між нашим народом. використовуючи обрядове питання. Тому ми поклали виразно наше определення. хто ми: Ми є українці католики. —І тому з тими званими "греко" католиками з під стягу пана Ступніцкого Фелікса нічого не хочимо мати спільного. навіть в назві—через нещасне "греко". Колибн наша назва була вже втерта і загально принята. такі виступи як цей булибн для подібних панів неможливі. Через те "греко" шириться і буде ширитися баламутство. з котрого тільки ворог має хосен. Але не наш нарід. Самі наші народні противники знаменито вікнаються у справі і тому видають журнали. як подано вище. А про нашу працю пишуть ось що: "В часі розполітикування деякої частини українського духовенства греко-католицька церква перемінилась на українсько-католицьку станицю...." Це дослівне перекладення з польського тексту польської агенції Вехуд котра заговорила з причини іменування о.Н. Нагорянського на Апостольського Адміністратора Лемківщини. Ці панове розуміють доволі добре справу і відріжняють поняття знаменито в болить їх головно, щоби наша церква не стала українсько-католицькою в суті і назві—бо тоді для пан'в Ступніцких даремна праця. Троха миляться. Наша Церква українсько-католицькою була, є і буде!

Спинити розвій культурний українців в межах Польської республики намагаються поля и тим робом, що конфіскують твори українських письменників, нових і давніших, і так забороняють дані книжки читати та переховувати в бібліотеках. До дня 20 марта ц.р. влада заборонила 679 книжок і 245 українських стали х видань. Коли яку заборонену книжку або видання найдуть приміром в читальні, замикають читальню чи розвязують товариство. Тим робом недавно у Збаражчині замкнули 14 просвітних установ. Сумна це дійсність. коли держава. що має бути розсадником просвіти є давуном. Таке поведення жорстоко мститься на своїх справцях.

На паску для найбіднійшого населення зібрав Преосв. Стойка цего року 120.000 корон. Це пригарна добродійна акція укр. католицьк ого епископа.

Князь Леопольд пруський зголосив перехід до католицтва з протестантизму. З ним разом зголосило свій перехід 600 німецьких пасторів.

Українці в Ембридж під проводом своїх парохів запротестували проти вивішування польського пранора з нагоди приїзду ген. Галлєра. котрий весною 1919 року поміг занятп полякам Галичину при помочи французьких танкі в і вишочатої армії. Протест принято—американські ветирани також долучилися до него. Кожда акція добре обдумана а одноціло переведена може нашим народним ворогам спричинити неодну поразку і заставити їх чіплитися з нами. Але передумою того мусить стати зорганізованість і єдність акції нас самих.

Анна Цвірчак, українка з Клівленд. Огайо, вирятувала з огню польського хлопця. Рутковського, хоч сама сильно потерпіла від огню. Це примір. як належить поступати зі своїм ближнім.

Дня 9 вересня ц.р. **минає сто літ** від дня народження Осипа Юрія Федьковича. найбільшого буковинського поета. Помер 1888 Українці на Буковині готовлять торжественний обхід того дня.

В Гермит Ривер, Альберта, помер Никола Чижуль. самітний бідняга, як думали сусіди. що жив в маленькій хатині. По смерти найшли на його добро захованих по банках $16,000. Гроші мають припасти родині у Старому Краю. Та вже хтось підробив завіщання і післав. бутьтоби все те майно записане для А. Александра. Однак в час відкрито підступ. З того наука нашим людям. щоби за життя зробити завіщання для кого і як слід і передати на сховок в безпечне місце—приміром до схову у банку.

На Закарпатті є 88 українських пластових курінів з 3280 пластунами. На чолі пластового проводу стоять А. Алискевич. І. Ревай. І. Білей і др. В. Бірчак. В тім напрямі починаємо також працю в нас і дай Боже. як найкращих успіхів.

В Джурині. повіт Борщів. Галичина. номер перший український емігрант до Канади Іван Дорундяк. Був чоговіком свідомим і очитаним. хоч хліборобом остав до смерти. Він разом з проф. Олеськовим приїхав в 90 роках м. ст. до Канади і донерва. коли вернув до краю і злав звіт з поїздки. почали українські поселенці від'їжджати до Канади масово.

Молодий. активний. побожний і талановий з докторським дипльомом священик. о. **Др. Василь Кушнір** приїхав до Канади для праці в нашій дієцезії. Дай Господи молодому робітникові Христа як найбільше ласк. сил і витревалости в Новій Вітчині! Щиро витаємо і бажаємо всього найкращого в Христі.

Сомко Сомчинський. що довгих девять літ просидів в польській тюрмі за комуністичну діяльність. вийшовши тепер з тюрми помістив в Ділі. ч. 107. з дня 27 квітня. н.р. прилюдну заяву. в котрій рішучо опрокидує большевизм як лож і вирікається його. До основної зміни поглядів причинилися останні большевицькі потягнення на Україні. як виголошування людности і самогубства Скрипника та Хвильового.

Головою народніх комісарів совітської України став Панас Любчанко. той самий. що ліквідував Спілку Визволення України а українських патріотів загнав на Соловки і котрий недавно підписав рішення про ліквідацію державного видавництва України. Отже "сецеп" від ліквідації—він певно зліквідує все українське на Україні. А йому до помочі. як заступник. доданий Ілля Шелехес—імя нагадує жида—походить з Москви.

Америка подає таке: **В Орендж. Н. Дж.,** комуністи владили зібрання і запросили тих робітників. котрі працюють по лісах титулом допомоги безробітним. під назвою Громадянський Корпус Консервації. Молоді робітники прийшли у великому числі. спокійно вислухали комуністичних промов і їх напастий на американську конституцію та президента. Опісля закачали рукави і здемолювали цілу салю. в якій відбулося віче. Бійка була така завзята. що нічого не остало на салі. а коли поліція прибула на ратунок комуністів. то ранених найшла аж у лічниці.

о. Омелян Аначевич. український католицький священик в Бразилії подає в Праці таке про свою поїздку до Ріо Гранде до Сул. — "На мою поїздку я вибрав тиждень. коли припадали наші два свята. себто Трох Святих і Стрітення. щоби мати лучшу нагоду стрінутися з народом. Та я завівся в моїому численні. А се тому. бо українці в Ріо Гранде до Сул вже перед 15 роками. без священиків. без інтелігентів. без віч і крику порішили розумно обходити свої свята разом з іншими культурними народами. себто після календаря нового стилю. григоріянського. Як соромно мені стало признатися перед ними. що ми українці в Парані і Санта Катарині ще досі блукаємо оглядаючися один на другого—вижидаємо не знати чого та так по назадницьки святкуємо після старокрайового календаря юліянського. Варта нам над сим застановитися поважно. Все нас! —Від себе нагадимо. що українці в Ріо Гранде до Сул це поселенці головно з Київщини і Сибіру.

Минулого року в квітні **консервати і протестанти** масони так звані Орендяжмени мали з'їзд в Торонто і тоді рішили домагатися. щоби всім католицьким відділам школам відняти концесії. значить всяку поміч грошеву. Головним бесідником був тоді премієр Саскачевану Дост. Андерсон. котрий від 35 літ є членом масонської ложі Орендяжменів і котрий хвалив свої осяги ніколи в Саскачевані. Звісно. ті осяги по загнать в розпорядженні. щоби зі всіх шкіл забрати хрести і щоби духовні особи в законних одягах не вчили. Натомість поволі стали завіпувати в школах портрети премієра Андерсона—а хрести усунули. Всі католицькі виборці провінції повинні добре те все тямити. коли підуть голосувати—а ми певні. як вони будуть голосувати згідно зі своїм сумлінням.

ОГОЛОШЕННЯ

ПО ПРАЦІ ПО ПРАЦІ

Церковні і громадні

Пишіть до

СТ МЕУІІІ

Vonda, Sask Box

КАЛИНОВА КРАМНИЦЯ

Kalyna Grocery

264 Ave M South

Canada Sask

ПАВЛО ЗАБОЛОТНИЙ

P. Zabolotnyj—Alvena, Sask

ГРИГОРІЙ БОРИС

Григорій Борис

Meacham, Sask. Meacham Sask.

Е. М. НАЙ.

адвокат і нотарій публічний

610 Canada Building, Saskatoon, Sask.

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УЧИТЕЛЬ !

Коли хочете мати доброго учителя з першої кляси цертифікатом і восьмилітною практикою та як найкращим заподанням інспекторів. котрий може обняти посаду від першого липня н.р.—по можности як принципал в маленькім містечку—то негайно напишіть до Бюлетеню, Box 252, Alvena, Sask. Цей чоловік має досвід у веденні хору і орхестри. Сам також співак і грає на пятьох різних інструментах —здібний організатор і громадський працівник Пишіть, не відкладаючи!

Народні Доми і Читальні!

Ф. Т. Мамчур

Кливерт, Саск.

Михаило Дзендзьолєвський

Кадворт, Саск.

ЛЬВІВСЬКА МОЛОДА І ЗДІБНА УЧИТЕЛЬКА

ПОТРІБНА

ALEXANDER Alexander Sask.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

під числом 10012-109 Стріт

Річна передплата: $2.00

Телєфон: 25708

THE UKRAINIAN NEWS

10012-109 St. — Edmonton, Alta. — Phone 25708

За оголошення редакція не відповідає

ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

запренумеруйте собі

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— Релігійний Місячник —

який видають

ОТЦІ ЧИНА НАЙСВЯТІЩОГО ІЗБАВИТЕЛЯ

в Йорктон, Саск.

Виходить з початком кождого місяця.

Річна передплата одного доляра. ($1 00)

Передплачуйте самі і єднайте передплатників.

"The Redeemer's Voice"

Catherine St. Yorkton, Sask.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАТСТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна Часть:

[illegible] Їх Преосвященства Кир Василія. — Окружний з'їзд БУК-а в Айтуні, Саск.
[illegible] БУК-а в Орлів, Саск. — Нові відділи БУК-а.
[illegible] з'їзд БУК-а в Кридор, Саск. — Учительські курси.
— З'їзд БУК-а в Арран, Саск.

Ідеольогічна Часть:

Молитва. — о. Н. Демкія: Скріпляймо ряди народу!
[illegible] Католицький Бог взором — Іван Скопик: Ідеали української молоді.
родини. — Іван Гупчак: Слово на з'їзд в Кридор.

З Життєвої Панорами.

Дописи—

Від[illegible]8, Гронлід, Саск. — З Вернон, Б.С., Мир. Скоропадського.
З Монтреалю, Юліяна Пелюха. — З Радянської України.

З Церкви і Світа.

ЛИПЕНЬ Р.Б. 1934 СЕРПЕНЬ

Печатано за дозволом Духовної Власти

ЗАКЛИК ДО РОДИЧІВ

Проходять свою вакації. Вже вистоять [illegible] крилися знова двері шкіл і вчаться ці дівчата що добувати[illegible] наук. Це свою [illegible] родичів

[illegible] дівчат добре, весело, вповівали з охотою до [illegible] — коли посилаєте до школи. Але [illegible] коли вами дівчат любить та охоче [illegible] Наколи наука мучить, не падіть на своїх дітей, не [illegible] Школа ваших заходів і добрі спостереження ваші будуть такі, які підуть з пекла, на вам на ним. Коли ваша дитина час покликання до хліборобства, то дайте їй змогу вивчитися на покликання в усю ширінь. Купіть їй землю, нехай [illegible] риться на своїм. Стає власником і добувальником хліба своєю силою творить цінности, від котрих да висше дитє мільйонів. Це покликання теж [illegible] Коли ваша дитина бажає стати купцем чи чимось овочем, дайте їй нагоди почати діло—помагайте в перших початках. Нам много треба купців добрих, совісних, богатих! Коли дитина ваша має покликання до іншого звання, хоче студіювати на університеті чи в нормалі, не кажіть, що одні не [illegible] і найперше треба якнайтанше убрати дитину а на [illegible] все не стає. Коли дійсно така прикра і обставини то БУК поможе. Пишіть до нас і ми зробимо все можливе, щоби книжки і одяг не стали причиною, чому ваша дитина цього року не пішла до школи. Ми купимо книжки і помо[illegible]емо у всякий спосіб, як нас стати і скільки відносно до обставин буде відповідно.

Коли ваша дитина вибрає найкраще поле [illegible] тання, щоби стати на службу Богу і віддати цілу [illegible] пальну жертві з цілого життя—не оборо[illegible]ніть, не відмовляйте—але ще заохотіть і тішіться, що Бог ва шу дитину покликав до найвищого звання: бути лікарем, суддею та учителем народу свого та приносити безкровну жертву за живих і мертвих. Коли ваша доня хоче віддати себе в посвяту і стати матірю в значінню духовнім—заохотіть її, помо жіть на перших початках і радійте, що ваша донька, якраз покликана до так взнесло[illegible] стану жити і трудитися для всіх а перше всього для спасення сво єї душі—для Христа.

Нехай святий вогонь запалу пройме ряди нашої молоді

Нам треба много святих і вчених священиків!

Нам треба много святих і вчених монахинь!

Нам треба велікої еліти духової в Канаді на кождому полі!

Много лікарів, адвокатів, письменників, агрономів, учителів—не мірте платнею будучого звання вашої дитини—але силою любови і привязання праці. Не невільники грошеві мають поповнити наші ряди, але РОБІТНИКИ ума, духа і тіла—що [illegible]ювати[illegible] за собою [illegible] не за гроші і ради добра [illegible] чого ковольні [illegible] і почуттям відповідальности за [illegible] для хвили і не [illegible]

[illegible] одній [illegible] просто нас так щиро і сердечно, [illegible] не [illegible] [illegible], щоби доля ваших дітей у вибо [illegible] була [illegible] і тюрма. Нарадіться самих людей, священиків ваших чи других побожних осіб—і поспитайте їх добрих порад.

[illegible] [illegible] [illegible] має бути світла і ус [illegible] тихої ваших [illegible] та многотної праці. Увесь світ [illegible] та цивілізація [illegible] новими [illegible] [illegible] [illegible]

чених від Церкви, до одної вівчарні Ісуса Христа.

Нині, не в одному краї, і на нашій українській Землі, шалінуть зусилля "воюючих безбожників," що бунтуються зухвало проти Божества та чванляться своїми безбожними ділами. Треба нам отже в тому році, покути і покаяння, випагородити, відповідно до спромоги, ту страшну кривду, заподіяну Божій Величі, молитвою і надложеннями, треба нам просити у Небесного Вітця о милосердя, щоби нарешті скінчилися ті погані зусилля лукавих людей та обернулися в ніщо.

Ювілей цей триває до 28-го квітня 1935 р. В найближчу неділю, по отриманні цих відомостей, виголосять всечесніші Отці Душпастирі і Місіонарі проповідь про ювілейний відпуст і подадуть вірним до відома постанови дотично належання відпустів та горячими словами зазвуть і заохотять всіх, щоби ревно користали з неї великої ласки Ювілейного Року. По закінченій молитві відправлять Всечесніші Отці "Чин Моленій во Время Ювилео" і відмовлять на переміну з народом 5 Отче наш, 5 Богородице Діво і один раз Вірую, а опісля благословлю пісною з благословенням Найсвятішими Тайнами.

В кінці горячо просимо і взиваємо Всечесних Отців Душпастирів і Місіонарів, щоби: 1) дали можність в часі цьогорічного Великого посту доступити до церков, зал, де відбуваються 2) щоби назначували час до сповіді Всечесної Сповіди перед полуднем і пополудні також 3) щоби часто і пристутньо пояснювали вірним умовини доступлення Ювілейного Відпусту та вкінці 4) щоби положили всіх сил, щоби приготовити наріг на прияття великих ласк цього Ювілейного Святого Року.

Вінніпег, 16. червня 1934.

† ВАСИЛІЙ, Епископ.

ЗБОРИ БУК-А В ОРЛІВ, САСК.

Дня 29 мая ц. р. в Українськім Народнім Домі ім. о. Маркіяна Шашкевича в Орлів, Саск. —не далеко Кридор—відбулися збори БУК-а, на котрих присутні мали нагоду почути кілька викладів, що справу організації і світогляду уймають від коріння. Збори почалися около четвертої години пополудні і тревали майже без перерви до пів до девятої вечером. Домівка була щільно виповнена членами БУК-а і цікавими —громадянами з округа, котрі організаційно належать куди инде. І так навіть саме привітання від пана голови не свідчило про велику прихильність до прибувших організаторів БУК-а. Зараз на вступі при отворенні сказано було, що коли тільки будуть бесідники говорити щось не довподоби, то сейчас їх спитається. . . . Значить, хтось вже наперед упередив громадян нечленів БУК-а, що бесідники будуть говорити не довподоби їм і вони в те повірили. Це наведено не дослівні слова—але зміст цього уведення.

Однак коли бесідники скінчили і голова місцевого відділу БУК-а. пан Іван Свистун, питав—чи нема запитів, подали голос де відзився проти. . . .

Це найкраще свідчить, що люди вміють оцінити совісну і щиру працю а вімовники вони подають ложні вістки, тільки тим шкодять собі. Це свідчить дальше, що наш нарід коріння здоровий і добрий, та вміє відріжнити добро від лихими та злоби. Це свідчить також, що організатори БУК-а нікому і нічо не накидають ся но другі організації, ані не старають ся пошкодити, хиба хочби зовсім сильні позитивно, чесною і одвічною працею і вони вже хоть подають ся, виявлення в справі яка цікавить кождого, організацій. Перед збори, вимовники і з того ценно пізнати, не мусить бути виключно по за наших рядами. І вони знають свого рок і наказів, котрі організації проклинають, вимовляють, а ще більше, не знають, що наші громадяне і члени розуміють, що кождо організація та яка ріжниця між організацією та розташованим народу. І тому треба признати, що наші противники все і всюди досі заховувалися на всіх наших зборах культурно— за виїмкі нашого відношення до них. Настає нова доба в організаційнім житті канадійських українців, коли занимаються високо принесе ненависть і розбиттям чуття національної любови, що послідовно мусить довести до обезсилення духа всіх нас—в одній вірі, одній церкві і одній всеканадійській організації нашій. Тою вірою може стати тільки Католицька віра—тою Церквою, тільки наша Українська Католицька Церква—тою організацією, тільки Брацтво Українців Католиків Канади. Твориться велика традиція позитивної праці нашої—кладуться основи під нову будучність нашу, творчу і жертвенну. Цейну та з'єднану духом любови —робимо перші кроки з багна тих невідрадних відносин, що довели нас майже до банкрутства національного в Канаді і многих ділянках нашого життя. Ми вже перейшли рінаючий мент —кризу—і з кождим днем наш рух, молодий, сильний і здоровий набирає сил, зросту і поширення. Наш рух по словам П. Тичини "хоче

бути одвічно юним, незмінно молодим!" Молоді паростки БУК-а крінчуть, ростуть.

Після пана Голови УНДому промовив о. Н. Демків. Зміст його слів подаємо.—Ми досі не були зорганізовані. Єдність любов і віра це основи нашої організації. Плекаємо рідну культуру, бо дбаємо про молодь. Дбаємо про наш о[illegible] красний спів у церкві. Наша слава в церкві і вірі. Перед віра ратувала нас в найтяжчих хвилях національного життя. Вся наша остоя на Великій Україні і в Галичині у вірі. В Старому Краю наша акція зветься Католицьке Action Catholique—тут ми назвали її БУК. Маємо [illegible] церкви, священство, місіонарів. БУК проклада нам молочна дорога на небозводі. [illegible] шлях до цілі, через єдність. Отець наставляє всіх і бажає успіху.

Професор промовляв п. Гр. Гарасюк, наш [illegible] відділу з Вінніпегу. Ми почина[illegible] від вістки з 20. Ми почина[illegible] Наша побожність перед силу [illegible] хоче зостати сильні через практику [illegible] через [illegible]. В Старому Краю [illegible] Католицтва Українське [illegible] Хочемо вістки на [illegible] чому належить до БУК-а і чому не [illegible] подобав? Богато людий наших навіть [illegible] ки в Католицькій Церкві обрядів [illegible] наче цвіти в одним прекрасним Божим городі—всі вони в одній Церкві. А ведь-що Церква одна Голова. Папа Римський, що не [illegible] жадних пакостий. Апостоли колись були бідні але на зелені світа охрестили три тисячі людий—перших вірних. Згодом і наш нарід прийняв святий хрест і ми нині належимо до тої великої Божої Родини. Ми повинні тим гордитися і явно визнавати Христа, так як хрестні батьки в нашому імени присягали вірність Христу, такі ми повинні заховати. Ми не стремимо до розборів ані сварок. Наше число велике і відповідно до того ми повинні мати свої заведення, уважати на молодь, бути практикуючими християнами. Через нашу організацію можемо мати представлення, відчити, вести товариське життя. І тому я спідобав собі це Брацтво!

З черги промовив п. Дм. Кобрицький: Від півтора року істнує БУК. Початки були тяжкі. Трудом усіх ми розвиваємося. Муснми всі пристрічатися ставати точними членами в організації. Перед нами в Канаді зацарив своєрідний хаос і потреба організації була невідкличка. Хаос почався між нами помалу. Нащастя ми від початку мали своїх отців і хоч як тяжко їм приходилося, все таки робили свою роботу. Так само і нині роблять. Наша організація усувас хаос. Хочемо вілясняти поняття —начисто. Тих, що явні, від тих, що тайні. Потайні люди мусять тепер вивірити себе. Такі сейчас звертаються проти і зачинають протиділати. Такі говорять, що ми ведемо до польщення і латинщення. Але добрий чоловік ворогови не повірить. Свідомість чернас з організації і Бюлетеню. І навіть хиткий, утвердиться. Коли батько вирядав його в Канаду, то казав на дорогу: Шануй свою віру! Мав тут великі спокуси проти віри. Лихі книжки нераз псують найлінше. Тому всего це можна читати, бо так слабодухи ловиться. Маємо з нами своїх учителів. Тому [illegible] ким накидам малоумних вдинець не вірмо і не даваймо себе баламутити! Ми для себе— вони най стануть для себе. Оповідає сміховинку про серафимів, що хотіли крошти одного, який потім завелідав другого такого кровелиця, що вийшов з під сектантської машинки, щоби творити між нами хаос. БУК цементує нас. Має що вже свої часописи, свої школи і своїх людий. Стаємо членами одної великої армії БУК-т. Маємо вже многих своїх інтелігентів [illegible] ховаємо їх виховати чим раз більше. Оповідає про вимираючого батька і прутики, які казав ломити. Нас ніхто не зломить, коли будемо [illegible] ати сильною, організаційною. Це буде пана Бога робота. Хаос мусить зникнути. Підемо вперед. Особисті справи треба нам відділити від загальних. Бути льояльними своїй Церкви [illegible] вимагається в члени БУК-а та роздумати над [illegible] ганням.

Іншим бесідником був п. Онуфрій Свистун. Він сказав: Від півтора року істнує БУК. Про него найбільше бесіди—всюди. Він росте і вже всюди в Канаді є його відділи. Люди зі якимись переконанням і досвідом знають, чому поширають БУК і що його треба. Колибн 15 літ тому істнував БУК, не булоби нині сектантів. Ми всі приїхали тут як католики, від добрих родичів, що казали шанувати свою віру та Матір-Церкву. Многі знає такими остали до нині. Однак сильно руйнують нас перевертні, що виговорювали давніше на Епископа Будку і самі хвалилися, що будуть підтинати крила нашій Церкві. Хотіли відтягнути масу від віри, бо вони були вчені а не могли з тої маси користати. Самі говорили, що вистане голова і розум а потім завернули до сект, бо хочуть використати релігійність українців. БУК повинен був повстати о много раніше, не булоби хаосу. Нині нас страхають польщею—безуспішно, Наше недомагання це те, що підчас відправи многі вірні і то старші, замість в церкві, сидять по самоходах під церквою і так злий примір дають молодій. Треба вислухати богослужения і

роздумати над словами священика. Коли будемо читати Бюлетень—за доляра богато дістаємо —то певно не будемо думати про небилиці, що хтось на нас нові податки понакладає. Ми хочемо рости і зберігати свою, на славу цілого народу!

Пан Яремович, колишній вихованок колегії св. Йосифа в Йорктоні, молодий активіст промавляв слідуючим: «Це слова від молоді. Новий відділ молоді ч. 23 засновано на полудні від Гафорд, коло Величка. Нині до їх членів приходять другі, від інших організацій. Організування молоді це дуже важна справа. Тоді чужі ізми не будуть мати доступу до нас, а вони саме ці "ізми" є нашим головним лихом. Двацяте століття належить до молоді. Коли вороги зацілюють її свою систему, все наше пропаде. Відправи в церкві рідко бувають, то коли нема певної і твердої організації, легко ширити руйнуючі впливи. БУК все збирає разом, скріпляє—взиває до організації молоді.

Говорив п. Орест Жеребко, секретар муніципалу: Він змучений українським говоренням. Український нарід богато говорить і тому мало стає йому часу на організацію. Машина, що вічно трубить, не має сили тягнути поїзду. Подібне є в нас. Богато трубимо навіть з цаху а потім нема сили тягнути працю і робити діло. Часом наслухаємося многих бесідників але мало що дають з наради. Від 45 літ тямить, що ми хвалимо. Нема ще то але не вирішує справи. Много [illegible] много виписаних, це хвальба. На жаль, то ми самі валимо себе і самі собі колоди кидаємо під ноги. Десь найдуться невдоволені, зберуть других коло себе і починають інтригувати робітничими, з котрих на жаль складається життя. Перестаньмо бути вічними бунтівниками, хоч в нас живе дух степу. Звертаймо увагу на важні справи, від котрих зависить життя, а не маловажні. Також не будьмо хвальками, бо кождий навіть найлишній чоловік має свої помилки—сама хвальба нас не вилічить. Часом треба також насварити чоловіка, бо тоді ми дійсні приятелі. Голову забиваємо собі самохвальбою, що все буде а тимчасом будимося і бачимо, що нема нічого, а ворог ще добиває нас. Організація часом велика але чи сильна, суцільна, чи є ідеольогія. Часом мєса не знає, куди належить і чому. Тоді прилугує й англійське определення: Crowd of nobody —Ми дуже терпеливі. Колиби наші післали своїх місіонарів між чужі народи, пропалили все. Але між нас слали й шлють. Презвітеряни заприяли давніше двох дервішів між український нарід—Серафима і Макарія, щоби розбити нащ нарід, поділити його на групи. А ми стали ворогувати між собою. Фондами своїми а не нашими ширили роздор в народі. Писали, що є Ruthenian Bishop of Canada, котрий у Вінніпегу катедру з бляхи будує. Малювали його, як тягне зі смітника бляху а гурма хлощів біжить за ним, вигукує і сміється. Навіть писали поважні дневники, що ту "катедру" вже збудовано. І ми самі з того сміялися. **Самі зі себе!** Зі своєї віри і чести! Але поволі ми того позбулися. Тоді прийшли нові форми праці проти нас—більше розумні і підступні. Всякі інтриги між нами це дальший протяг цієї самої акції розбивання нас, що початковано колись. Це робота інспірована і невидима, через чужих державників, щоби ми поколені релігійно самі себе нищили. Не ходить їм про наше спасення, а про наше розбиття. Хочуть поділити нас на групки, щоби ми скорше загубилися. Таку роботу веде кожда держава. Вимародовлює. Ми однак повинні остати тим, чим приїхали. Особисті справи чи сварки не повинні тут грати ролі. Коли вітер зірвав нам частину даху, не треба рвати хати цілої. Ані організації. Чому мені змінити віру? Чи ті зміни добре свідчать про чоловіка? Він міняйло! Віри не міняю! Моя Церква **вічна і віра вічна**, хоч люди смертельні, слабі і грішні! Ідеал є річ велика! Мій прапор є все мій прапор, хоч може його обкидано гноєм. Великі гірські ріки, коли пливуть попри місто беруть всякі зливи, а вода пливе дальше і очищується. Ідеал все чистий! Віра, нація, прапор мій святий! Міняйлами не маємо далі бути. А були, бо Серафим не був би насвятив стільки, що зробив. Мусимо бути осторожні, щоби підчас не підмилися всякі лінохи, що хочуть легко жити і дають себе на продаж, хто більше продасть. Самі вони зачаджені, других вести хочуть. Секти нас не розбють, коли є БУК. Мусимо сконсолідувати себе і зрозуміти. Маємо тягнути навал праці в один лад. Важне є, щоби українці щось знали і щось мали. А це можна добути тільки спільним потягом в тім самім напрямі. Мусимо спільно зговоритися, бунтівників позбутися, не дати розбивати себе дальше. Творім сильну організацію!

Бесіда пана Жеребка була довша, понад дві години! Присутні вислухали дуже інтересно і активно, значить реагували під впливом слів бесідника, бо часто ставив запити до присутних. Була це одна з немногих наших доскій старих досвідчених мужів праці, котрі не чується кожного дня і котрі розуміється у пєсь талан тоді, коли застановиться над ними.

Після перерви промавляв пп. о. Ст. Семчук. Бесідник говорив про пашу найбільшу потребу

і основу всякої організації. Нашим головним браком в Канаді є **брак любови!** Ми дійсно дійшли до стану повільного але певного і сталого розкладу, так що може надійти мент, коли ми поділені і ділені дальше опинимося в становищі неможливости дальшого істнування. Станемо поділені на так маленькі части і часточки, що національне "я" затреться. До того стремить ворог невидимими стежками і може тисячі невидимих рук, під ріжними позорами і заманами працюють в тім напрямі, щоби ми стали своєрідною юрбою нічого. Колись може отворяться тайні чужинні державні архіви і нащадки знатимут, хто свідомо а хто не свідомо працював на погибель власного народу. Брак любови серед нас через вічне ділення і опльовування нас самих нами самими. Через релігійні відступництва почався культ організованої зради і все захпалося. Ми забули на першу заповідь Божу: Не будеш мати іншого Бога, крім Мене. Ми забули на найвищий і перший закон любови Бога надівсе і тому забули послідовно на закон любови свого брата меншого. Зі заломаним духі, заломилося у нас усе. І замість вірити в одного правдивого Бога, відступники часто вірять в найбільші абсурди і нелогічности. В нас Бог понад все і інакше говорити не можемо, бо це приказ віри. Перша правда віри вчить, що Бог все сотворив і всім управляє. А коли так, то Бог понад все—а нація понад партії і для Бога. Але нація не є понад все, понад Бога, бо це вже розуміння чисто релігійне, поганське, котре основно противиться вірі нашій і котре послідовно може довести до повного хаосу понять і мусить. Бо хто є нація? Нація це ми всі—не одиниці, ані партії, ані сторонництва. Матір, котра босоніж несе свою дитинку на лан і там жне, вона так само належить до нашої нації, як вчені і письменники. Але дехто розуміє це у значінні релігійнім і тоді нація, то він, або той, кого він тим носієм уважає або хоче уважати. І так поняття нації котиться в практичне приміненя, котре творить найгрубшу, бо матеріялістичну релігію, повну абсурду і противоріча. Націю назве тоді один свою партію, інший свою кліку, а інший ще тільки самого себе. І зробить своєрідного ідола зі себе. І все тоді, після тої матеріялістичної релігі, буде добре, що для него добре, а все лихе що для него недобре. Бай уже, що той критерій далеко відбігає від правдивого розуміння добра і зла, що завпсяме від правдивого розуміння одиниць ані їх приміненя. Тоді Чубар на Вкраїні, чи якийнебудь Постишев або Шелехес скажуть, що це вони є виразники нації, її волі, носії її стремлінь—коротко, що це вони олицетворена нація—і тоді крах всього. На це ми ніяк пристати не годні, бо не можемо заперечити самих себе. Ми віримо, що Бог є понад все, бо так вчить нас перша правда віри і так обявлено в першій заповіди Божій. Тільки з обявленої віри можлива всеобіймаюча Божа любов до кожної одиниці нації нашої. Ми нікого не відкидаємо, ніким не гордимо, кождого шануємо і цінимо працю кождого, по змозі його таланту і спроможности, даних йому Богом. Україна це дух, як каже Липинський—або як каже ген. Кущ: Україна це велике ціле. Тому кождий наш брат, навіть якби він поблудив і пішов на манівці. Це все таки наш брат, хоча і заблудний. І все таки закон любови відноситься до него так само, як до іншого. Ми стараємося наверпути його й спрямувати з нами до спільної справи ради спільного добра. Не дорікаємо, ні впрікаємо йому —тішимося ним, як сином, котрий заблудив і вернув. Це ті ідеали наші, котрі майже сотку літ тому проголосив о. Маркіян Шашкевич, в котрого імя поставлено цей будинок. В 1937 році мине сто літ від появи першої книжки, писаної українською народною мовою в Галичині—Русалки Дністрової, в котрій о. Маркіян, будитель нашого народу і перший мов. піонір поступу кликав:

"Гей, хто тільки силу має,
гоніть з Руси мряки тьмаві,
завість хай вас не спиняє,
разом к світлу други жваві!"

В тім самім дусі активности і жертвенної праці для народу власного в Канаді повстало Брацтво. Щоби нарід наш обезсилений вічними роздорами і сварками, назад ісцілити через любов і зробити спосібними до жертви, коли прийде свій час і година. В тих самих ідеалах, котрі голосив о. Маркіян, промовець взиває вчити працю в цім будинку і тому спільно з нами стати до праці під прапором БУК-а.

Кінцеве слово сказав тихий і добрий робітник духа, п. Іван Свистун, котрий подякував присутним за участь а бесідникам за труд.

Відспівано гимни, присутні розходилися серед оживлених розмов, з далека надтягали чорні густі хмари—але в серці було ясно і просторо. Покладено в душах невзрушні основи і розяснено поняття—пілях вперед вільний!

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД БУК-А В КРИДОР, САСК.

Дня 16 червня в суботу і 17 червня в неділю п.р. відбувся Окружний З'їзд БУК-а в Кридор, Саск. Оба дні отворено наперед торжественною Службою Божою в церкві св. Димитрія, біля містечка Кридор. В неділю Служба Божа була окремо торжественна, бо з виставленням Найсв. Тайн і благословенням, а після проповіди відспівано молебень до Серця Христового. Прегарне враження полишає спомин, як ціла церква, буквально набита вірними, хором і одним серцем співали молебень. Це давні наші Сокальці, з котрих многі ще в Старому Краю вписані були до Брацтва Серця Христового і котрі до нині остали тому Серцю вірні і віддані. Праця і добре виховання з давної вітчини не остало без добрих наслідків.

Сам З'їзд відбувся в Українськім Народнім Домі в містечку Кридор, Саск. На сцені завішено образ Серця Христового, гарно убраний рушниками і в гірлянді зі живих цвітів, котрі сплетено кругом образу на взір серця. Дуже красний образ—і це треба завдячувати побожному переняттю і світовідчуванню, котре ціхує тамошні пані. Сейчас, на вступі, кождий оріентувався, який то з'їзд і яким цілям служить. Це взір також для многих других наших околиць, як поступати в таких случаях.

Кождого дня в домівці відбувалися спільні обіди і спільні вечері, на котрих місцеві і позамісцеві члени БУК-а мали нагоду подивляти гостинність пань і панночок, їхню справність та труди. Кождого дня столи були вповні заняті—мимо того, що погода першого дня була дуже химерна (вишли сильні дощі попереднього дня та мрачило) а другого вияснилося доперва десь по девятій зрання. Однак всі були вдоволені ласкою Божою—і дякували Богу за дощ, котрий дуже потрібний в той час.

Властиві виклади почалися першого дня вечером в супроводі концерту, котрий почато в годині 8.30. Хор під управою п. Веснія відспівав пісню: Боже великий, Творче всесильний! а пан учитель Ст. Дідич проголосив короткими словами з'їзд відкритим.

Перший привіт зложив п. Гр. Гарах від відділу БУК-а ч. 19—Слава Ісусу Христу! Має честь цитати всіх—бажає успіху. Наш з'їзд починається серед дощу. За все дякуємо Богу. Завтра празник Серця Христового. Станьмо всі як один, неподілено.

Іван Свистун, витає від відділу БУК-а ч. 20. Витає цей перший з'їзд в Кридор. Радіє зібранням, бажає хісна для українського народу і церкви. Просить вислухати уважно бесідників і зрозуміти ціль зібрання.

Антін Жук витає від відділу БУК-а в Гефорд. Мило всіх витати на цім з'їзді. Одушевлений зібранням. Вірить, що з бесід і нарад вийде хосен усім українцям взагалі.

Онуфрій Свистун витає від парохії св. Духа. По католицькому звичаю витає: Слава Ісусу Христу! Живе тут вже від тридцять літ і гордиться тим з'їздом, бо аж за тридцять літ ми українці католики маємо цей з'їзд. Завдячуємо це БУК-ові. Колибн не ця організація ми нині не мали цего з'їзду. Витає всіх від парохії, що 12 миль від Кридор. Засновано її тому тридцять літ. Все борятся з ворогами. Від нині ще спільніше будуть стояти у вірі і боротися з противностями.

Василь П. Харко витає від парохії св. Димитрія у Кридор. Слава Ісусу Христу! Приємність для нас, що стільки прибуло на з'їзд, хоч непогода. Дякує за труд і бажає успіху.

Міщаний хор відспівав: Прийди весно.

Слідуючим бесідником був Мих. Білинський з Прудгом. Він говорив: Як ми їхали, були дещо знеохочені лихою дорогою. Але тепер ми назад підбадьорені, коли бачимо богато присутних. Витає їх. Гарна тут околиця і гарний нарід. Три роки тому назад не було в нас організації—хіба забави і танці по домівках. Тому рік прибув на Редберї і хоча було вже пізно, застав богато людий, що ждали, ради вписатися до БУК-а. Це нині мило згадати, бо праця не пішла намарне. Ще 1916 року повівісти заборонили навчати по українськи в школах підчас шкільних годин. Ми мали тоді право тільки на одну годину, французи на все навчання. Але вони скоро по забороні зорганізувалися, щоби боронити свої навчання. До них скоро долучилися в тій самій цілі католицькі ірляндці і німці. Правительство зарядило, щоби хрести усунути зі шкільних салів. Сестрам зборонено навчати у школах. Це зробило правительство Андерсона. Тоді католицькі шкільні трости з'їхалися на конвенцію. Прибуло понад тисячу зорганізованих тростів—між ними понад тридцять українців католиків. Були привіти в різних мовах, від різних народів—крім нашого. Це його заболіло. Тоді наші порозумілися і рішили найти відповідного чоловіка, щоби виступив від них. Таким представником тоді став о. Йосиф Бала, тодішний парох Саскатуну. Це дало початки до дальшого зібрання наших тростів, вже по конвенції, в Парохіяльнім Домі Просвіти на Ев. М в Саскатуні.

Тоді наші зорганізувалися в окрему громаду українських католицьких шкільних тростів а він, Мих. Білинський, став першим головою і є ним донині. Кождий українець католик, що є шкільним тростом, може належати до організації катол. шкільних тростів і можна з фонду шкільного взяти два доляри на виносове. Це дозволене правительством. Досі наших шкіл належить 37, але дасть Бог, буде належати більше. Майже половина всіх дітий у Саскачевані, не католицькі діти. Але нема тої пропорції у приниманні учителів до шкіл. Часто до наших приймано учителів, які потім робили байбельницькі мітінги або насміхалися з нашої віри і церкви. Я горджуся, що я католик! Де можна побачити таку могучу духову державу, якою є Католицька Церква? 350 мілионів вірних на цілім світі і не воюють зі собою! Всі під одним проводом. Писали деякі наші часописи, що як хто має бути українцем, то мусить бути православним. Але я ним не вродився і не хочу ним бути! То чи вони можуть з мене зробити православного?! Ніколи! Я вродився і вихований в Католицькій Церкві—про православія не знаю, бо воно мені не потрібне. Але многі наші люди стали перевертнями, настав роздор і розпаща—люди сваряться. Замість народної єдности, маємо розділ. Обовязком католицьких шкільних тростів є, щоби учитель не мішався в релігійні справи проти своїх податковців, а коли хоче, то най іде вчити там, де його віра. Нас много числом, але яка нама сила? Ненависть сильно між нами, ми роз'єднані. Не маємо сили і не маємо своїх представників в парламенті. Коли будемо з'єднані, зможемо тоді заступитися також за добро наших учителів, щоби не журились про завтра, але мали запевнений прожиток. Але щоби мати силу, треба бути в організації. Інші народи мають давно свої організації, чому ми не маємо мати? Хочемо всі працювати спільно. Ми на нікого не накидаємося, а дбаємо самі про себе. Мусимо самі собою занятися. Другі най роблять, що їм хочеться. Нас це не обходить. Ми робимо свою роботу. Ми шануємо Україну, але зможемо помогти їй тільки тоді, коли будемо тут з'єднані. Станьмо плече об плече і дбаймо про лішну долю. Жидів мало, але їх значіння в провінції велике. Нас богато, але організаційно ми аж тепер стали ділитися спільно думками. Нас вже гурт чималий, не одиниці. Маємо богато відділів—люди мають нагоду поступати вперед. Так наш нарід в Канаді поступатиме спільно з другими. Ми дорожимо нашою організацією і Кридор, хоч здалека маленький виглядає, то великий духом і аж тяжко з него вийхати, коли вже раз до него заїхати, такі добрі тут люди. Гарний також мають хор. Дякує всім за увагу.

Міщаний хор відспівав: Ой, зза гори, снїжок летить.

Потім квартет панночок відспівав—Ой, на гору козак воду носить.

Дуже милим бесідником був слідуючий, панна Анеля Воробець. Вона сказала: Я вдоволена, що говорю на цім першім з'їзді БУК-а в Кридор. А думає говорити на тему—віра і безвірство в родині. На католицькій вірі оперте все наше життя. 20 століть історії церкви, це історія мучеників, отців святих, соборів, котрі найбільше заважили на історії людства. Віра це найважніше в життю і таким повинна остати, як скарб родини. Родичі повинні таке розуміння защипити своїм дітям. Але віра сама зовнішна не вистарчає. Треба заховати **Духа віри.** А це станеться, коли 1) приймемо за правду все що віра обявлена до вірування нам подає—і 2) коли будемо поступати після засад тої віри. Треба не лише жити але віру свою доказувати ділами в життю. Тому противить ся дух невірства. Много християн є лише з імени такими. Самі однак в нічо не вірять, крім грона. Живуть без Бога і без правдивої віри. Такі способні на все і до всего лиха. Членови такої родини прийдеться все легко зробити. Майно зовні а внутрі нужда. Бо лише віра обогачує і робить сильним внутрі. Коли родина бажає задержати духа віри, не може задержувати в себе лихих книжок і часописий. В добрих домах їх не може бути. За те повинні бути там добрі часописи і книги. Ми повинні читати їх з духом віри і роздумати над прочитаним. Такими нашими добрими часописами є Українські Вісти з Едмонтону, Місіонар Пресв. Серця Христового з Філядельфії, Голос Спасителя з Йорктону і наш Бюлетень. Там найдемо конечне для нашого освідомлення і релігійного і національного—а не лихо і роздор. Пошираймо свою пресу, ставаймо в ряди БУК-а і пирнім нашу правдиву католицьку віру, бо лише вона дасть нам правдиве щастя і заспокоєння.

Жіночий хор в супроводі пана П. Бузікевича відспівав: Дума мельника.

Потім міщаний хор відспівав: Ой, зза горп чорна хмара.

Кінцевим бесідником того вечора був о. Ст. Семчук, що говорив на тему: Наше відношення до політики. Він сказав: Ми як організація не звязані зі жадною політичною партією ні тут ні в Старому Краю. Ми понадпартійні, понадклясові. Але як приватні одиниці хочемо брати участь у всім позитивнім русі Канади,

рости разом з нею і справи старокраєві не є нам чужі. Наш статут в точці "Наше становище" виразно определює наше відношення політичне в Канаді і до Старого Краю. Сказано там, що БУК **в першій мірі** буде дбати про справи канадійські та тим робом старатиметься виробити з нас найкращих громадян, котрі сталиби спроможними видвигнутися на найвищий можливо рівень. Вже минає той час, коли наші люди займали **тільки** найгірші і найбільше невдячні становища суспільні. Наші робітники копали канали, вони в робітнях закурених і задимлених верстали цілі літа за марну заплату. Ми найдемо богато наших земляків на посадах кондукторів залізничних, чи магазинерів, чи листоношів по містах, чи учителів на міських школах чи по банках, чи взагалі на посадах з білими ковнірцями. Приходить хвиля, коли наш нарід має рости разом з Канадою і хіснувати велич тої праці, котра скрита в міських каналах, в основах многоповерхових будинків, в залізничних пляхах і викорчованих лісах. Ми зможемо мати своїх представників всюди—але до того треба релігійних, внутрішних передпосилок. Коли ми надальше будемо так розбиті і розненавиджені, як це тепер має місце, то самі себе підтинаємо і робимо неспосібними органічно заняти ті місця,що силою праці і чисельности нам належиться. Ненависть між нами поступила так далеко, що заслінила навіть природні почування родинні, крови і тому нерідко такі случаї, де діти вирікаються своїх родичів—тих, що виносили їх що викормили, тільки тому, що ті родичі не хочуть кривити душею і переходити на нові віри, так як це зробили діти. Занік родинних почувань, котрі навіть у диких звірят сильні, свідчить, що гангрена ненависти розточила вже наш пнік народний. Що ми безвиглядно хорі на чахотку і нам народний організм поволі але певно іде до загибелі. Чахотки не пізнати зразу. Навіть румянці і повні щоки залипаються. Але дуже зразу. За короткий час щоки вянуть, тіло сохне і могила певна. Так з ненависти. То страшна чахотка народна і проти неї мусимо боротися всіми силами, якщо хочемо остати народом в Канаді і не загинути в короткій будучности. Кождому звісні заклики певної части української преси в Канаді, щоби владжувати мітінґи противольшевицькі і на них зберати рішення та посилати до правительства в Оттаві з домаганням депортації наших таки земляків-большевиків. Ми не входимо в те, що многі з наших земляків перейшли на ложну большевицьку віру і зробили тим непомірну шкоду нашому народові а самим собі іоловно, бо позбавили себе розуміння правди—але деж льогіка, бо коли вільно і похвально для деяких с кидати свою церкву а переходити на нову віру, на-єкти, то чому не можна переходити на большевицьку віру? І саме там, де поширено єкти, де наші люди були заохочені і спонукані виступати з католицької нашої церкви, там нині найбільше большевиків —чомуж отже ті, що колись взивали до відступництва і переходу на єктантську ізру, нині гніваються і жадають депортації для тих самих братів українців, що пішли ще дальше і більше консеквентно приняли віру большевицьку?! Друге, це проти любови—бо хоча ґі брати наші поблудили, то все таки вони остали нашими братами українцями а добро народу вимагає не їх знищення, але навернення. Колиби вони так були в силі, зійшлися на мітінґ і жадали там депортації тих, що нині жадають їх депортації, чи добре булоби це? Тому ми проти розварювання народу нашого під усяким позором. Вчимо прощення і любови. І тому ми ніколи не скажемо, що тільки ми є 100% українці а другі ні—бо хто так або подібне говорить вже тим самим розварює нарід. Він відпихає другого від себе, дає йому відчути противність, бо не кождий може бути таким як я, ані хоче. А коли мій брат не хоче бути тим, або таким як я, з того не виходить, що він не є вже 100% українцем. Так твориться розділ в народі, відпихається, зацінюється ненависть, котра далі і далі приносить свої плоди, спустошення і руйну. І тому, коли ми цінимо нині і шануємо память наших співців народніх—Шевченка, Шашкевича і Франка—то не тому головно, що не були ґеніяльні поети і перші творці вільного українського слова, як радше тому, що вони мали **велику** любов до України, до **всього** свого народу, до всіх нас. І тому св. Тома Кемпійський говорить: По правді великим є той, хто має велику любов. Шевченко не виключав нікого з нашого народу і саме тих погорджених, ницих брав в оборону. Він любив їх. Тому писав: Возвеличу рабів отих нічих, і на сторожі їх поставлю слово. —Він **звеличив** тих рабів, нікчих, прибитих, затурканих і зведених та оборонив їх віщим духом, словом і любовю—але не жадав їх пригноблення і—депортації. Подібно о. Шашкевич каже: Віра серця мого, як Бескид твердо, постановилась на любови. —З тою любовю він творив і був здібний на найбільші жертви. Подібно каже Франко в Майсею: О Ізраїлю, якби ти знав, чого в серці тим повно—якби знав, як люблю я тебе, як люблю невимовно!— І хоча навіть й ґеніяльні поети і мистці помиляються і часом облудять, бо все таки вони люди, хоч й ґеніяльні, то цінимо однак їх велич, величчу їхньої любови,

а не тіні й помилок. І тому тим пляхом повинні ми піти в Канаді, а тоді чутки як недавно, що мають проєкт закона, котрий нодас в сумнів і може позбавити права голосу населення Західної Канада чужинецького походження, не будуть мати найменшого підложжа і органічно стануть неможливі. Однак чим скоріше мусимо ставити гать проти ненависти і в тім напрямі працює БУК. Тому також ми зовсім не будемо ніколи з ніким перечитися, котра партія політична краща а котра гірша, котра скоріше здобуде Україну, чи демократична, чи монархічна, чи олігархічна—але будемо працювати спільно з кождою партією, котра творить позитивну працю і тому наш статут, що ми морально і матеріяльно допоможемо родимцям у Старому Краю здобути, зберігти і затвердити державну самостійність України. А зможемо помогти **тільки тоді**, коли тут не будемо роз'єднані—розварені і розбиті. Коли будемо вірні і культ віри та вірности будемо плекати, замість злоби і зради. Тому наша партія та, котра працює з Христом і для Христа. Бо без Христа-любови ми не спосібні до нічого—хіба до певної заглади. Ми хочемо помогти тут в розбудові цілого життя, хочемо помогти там, навіть жертвою крови. Але щоби таке сталося, мусимо внутрішньо бути спосібні до того. Бо роз'єднані і розненавиджені можемо довести до самовинівування і самовинищування, а ніколи до визволення України. Ненависть то страшний дар сатани, бо пекучий той чоловік, котрим заволодіє це почування. Він зненавидить кінець кінців брата свого, потім власну родину, а окончно і послідовно самого себе—і тоді кінець його діяльности. Так мститься культ ненависти на тих що його голосять. І не з ненависти до наших сусідів зможемо зробити добро давній батьківщині, але через велику любов свого. Тоді будемо спроможні на найбільші жертви і всяка зрада та відступство стануть неможливі між нами. БУК голосить цю нову ідею і найкраща наша політика вимагає, щоби стали сильні, а сильними станемо тільки через віру і вірність, любов та снівпрацю!

О. Демків заголосив програму відправи в церкві на слідуючий день а хор відспівав гимни. Була година одинацята ночі—було над чим подумати і застановитися після викладів. Підчеркнути треба красне зіспівання та справність хору тамошньої молоді, котра хоча на пресрі але так красно вивязалася зі співом, що може її позаздрити неодно місто. Прегарна молодь —і надія нама на краще завтра!

Відправа в церкві св. Димитрія почалася ранком о годині восьмій. Звільна церква сповнилася вірними і по девятій вже була виповнена цільно, но береги. Красно, поважно і побожно правив Отець Парох Демків Службу Божу—зайсно відчувалося, що це Служба **Божа**, а не людська тільки відправа. О. Семчук мав проповідь про надприродний змисл— віру, надію і любов. Про око внутрішнє душі, що має світити на всі сторони і просвічувати наш доземний і вічний шлях. Так найдемо скарб небесний—царство Його і правду, а все проче доложиться нам. Переродимося в Христі і станемо просвічені світлом внутрішним ласки. І так станемо щасливі, непобориві і невмируші!

О годині 2.15 почалися дальше виклади в УНДомі у Крідор. місточку. Хор відспівав Многая літа Преосвященному Владиці а о. Парох Демків виголосив перший виклад на тему - Скріпляймо сили народу. Той виклад подасмо на іншім місці Вюлетеню в цілости.

Відтак пані Катерина Жук, подруга місцевого хлібороба, пана Антона, виголосила дуже красно виклад про релігійно-національне виховання дитини. Виклад цей був уже печатаний на сторінках Вюлетеню, ч. 2 за 1934 і туди відсилаємо цікавих. Виклад так подобався присутнім, що крім окремої подяки оплесками, ще раз присутні ставали, щоби віддати честь українській матері католичці. Коби нам більше таких матерій!

Слідуючим бесідником був Ф. Мазуркевіч, учитель з Альвени. Він сказав: "Минувшого року був тут. Нині знова бачить великий збір. І тому дуже вдоволений—всім, відправою в церкві, співом, молоддю—це честь для них. Між українцями є богато організацій, але всі можна поділити на два роди: конструктивні і деструктивні. Одні будують, другі руйнують. Де нема любови, нема будови. Нам потрібно організації в любови і чистоти—це є позитивна організація і вона матиме успіх. Такою організацією є наш БУК, що від 1932 року ширяться по всій Канаді. Ми вперше з'їхалися, порадилися і намітили плян праці. Дальша ріжниця в організациях полягає на проводі. Який провід, така буде організація. Коли провід любить своє, це буде конструктивна організація. І тому Шевченко каже: "Обнімітеж брати мої найменшого брата!" Способи до осягнення цілий також мають бути добрі. БУК уживав тільки добрих способів. Тактика наша це на нікого не звертати уваги, з ніким не сварнтися, працювати для себе. Противників ігнорусмо, на них не зважаємо. Наш плях певний, без драч і сварок, бо інакше спинилиби ми самі себе. Радикалізації робимо з'їзди—нині відбудеться також наш з'їзд в Айтуні, щоби поширити нашу ідею та обдумати

шляхи праці. Організація мусить мати середники. щоби при їх помочі висказати свої думки та їх поширити. Це робимо через з'їзди та пресу. Видаємо Бюлетень та почали видавати бібліотеку БУК-а. Це буде керниця нашого знання. Через Бюлетень дістаємо всі потрібні нам вістки і напрямні праці. Українські Вісти подають много матеріялу про діяльність БУК-а в Альберті. Тому ми свідомі, що тільки власною працею збудуємо організацію. Щиро працюємо всі, а головно молодь нашa. Хочемо видвигнути себе на найвищі можливо вижини. Організація наша дає повну змогу всім працювати. вона є для всіх. В нашому проводі люди рідного стану—Епископ. духовенство. учителі. хлібороби і робітники та професіоналісти. Лишень спільною працею всіх дійдемо до успіхів. **Всі** най стануть під прапором БУК-а до праці—з любови будувати для всіх українців в Канаді—здійснювати все ділом, але не лише словом. Осягнути цілі. які ми самі поклали перед собою. Тішитися теперішним їх осягом і вірить, що в будуччині ці осяги стануть ще більшими.

Оп. Свистун попросив о збірку на пресфонд Бюлетеню і поміч власній справі БУК-а. Панове Гр. Гарах і В. П. Харко зібрали $9.58—за що на цьому місці всім присутним щиро дякуємо від організації.

По короткій перерві промовляв дальше пан Яремович: "Наші родичі по прибутті до Канади не застали все готовим, ані жадних заведень. Наші молоді одиниці часто у школах підпадали чужим впливам, бо не знали як слід своєї релігії. Дуже важну ролю відіграв також в тім напрямі наш старий календар. Наші свята приходять пізніше і наша молодь не може їх святкувати, коли ходить до школи. Це відштовхує нашу молодь від церкви і тому ради добра молоді нашої ми повинні принять новий календар. Велику ролю відіграє також преса. В році 1932 Мек Лейн Меґазін помістив статтю, в котрій говорено, що українці то майже всі комуністи а недавно знова якийсь студент, до того ще нашого походження, написав в Торонтонській часописі статтю, в котрій виєміяв усе наше. Та найбільшi люди, котрі справили ці вишади. Одним з цих. то був др. Рое з Гефорд, котрий обстанув за українцями і написав, що вони то не комуністи—а другим був наш о. Олексів, котрий знова відповів цьому нещасному студентові. Але не чути було тоді про наші так звані національні організації. Тому невідклично треба нам організацій нашої молоді, бо інакше, хто останеться по нас? Хто буде вести дальше наше життя, коли старше покоління відійде до вічности? Нам треба організації молоді а найкращим нашим завеленням де молодь виробиться, то буде власна думка. Кождий мусить сам зі себе бажати і хотіти добра, та поступати вперед. Маємо молодечі від ціли БУК-а—повинні утворити такий відділ також на Кридор!

Слідувала перерва на 15 хвиль.

Після неї промовляв наш молодий і гарний учитель, Іван Скопик про Ідеали української молоді. Цей виклад подаємо в цілости на іншому місці цього числа. В особах пана Скопика і пана Ст. Дідича—місцевих учителів, околиця Кридор має великі і надійні сили, котрими погордиласябн котрабуть околиця радо і охотно. Честь таким учителям, працівникам громадським і найкращим виконавцям своїх обовязків! Щаслива околиця, котра має такі учительські сили! Там будівнича праця можлива і успішна—там нарід вдоволений і безпечний перед многими пикодами. Це взір, щоби у всіх наших околицях громадяни дбали про своїх учителів. взору панів Скопика і Дідича—а хосен цего буде обопільний і будучність наша ясна.

Зчерги промовляв Іван Метрополит, учитель з Мічем: Говоритиме про контест БУК-а. Сам походить з Мічем і може гордитися своєю околицею, бо там люди гарно говорять по українськи і є гарні активісти. Але коли побачив тутешню молодь, то мусить признати, що та молодь стоїть ще вище а в многім саме БУК до того причинився, так що чужі нам завидують. Хор працює в Кридор дуже гарно. Він гратулює родичам за гарне виховання дітий. Наш Бюлетень подав начерк контесту на 1931 рік. На Кридор є доволі активних людий, як напове учителі Дідич і Скопик, котрі богато можуть помогти в тій справі. Контест переводимо в красномовстві—співі—музиці—танках і спорті. Це нагода для молоді всесторонно вибиватися і удосконаловати себе. Так виробиться в молоді скороумність, рішучість і звинність, котрі добре придадуться в житю. Контест такий повинен також відбутися в околиці Кридор. Треба скликати молодь окружну, підбадьорити і підготовити відповідно та згодом скликати сам з'їзд молоді в Кридор. Всі наші гуртки повинні виказати долю активности, а головно молодь; це виконають саме через контест. Так само треба дбати про внутрішнє виховання і виховувати в пошані своєї віри та церкви. З учителями треба кооперувати. А молодь посилати на виховання до однокої нашої вищої школи у Канаді, котрою є колеґія св. Йосифа в Йорктоні.

Виступає пан Мих. Білинський і говорить: "Чого хоче нині фармар? Поліпшення долі—він буде говорити так, як працює. Квапиться. Всі ми ідемо на одній чайці і коли вона розібється то однакова доля нам усім. Йому і вам. Є може люди, що не люблять нашої організації Укр. Катол. Шкільних Троетів. Але з неї починається для нас нове життя. Богато членів, значить богато праці, думок, і діяльности. Нині ми в Кридор наче одна велика родина. Колись наші люди любилися, як ще тільки заїхали до Канади. Нині богацтво і ненависть. Завидять один другому, але коли не полюбимо себе взаїмно, то самі собі викопаємо гріб. Зорганізованих наших шкіл є 37—цего року буде зїзд в Мус Джо і кожда наша школа повинна туди вислати свого представника. Нарід в околиці Кридор майже всі з одного повіту. В церкві однаково моляться і співають. Але як вийдуть з церкви, то як не ті самі. Говорить хтось там "БУК тягне в Польщу"—і вже многі слухають. Виходить таке диво, що Епископа люблять, нас почитають, нас поважають—але всім разом не дають бодай частьки довіря, щоби не говорити таких пісенітниць. Колись, як відбирали право навчання французам і нам по школах підчас шкільних годин, то французи сейчас зорганізувалися, щоби боронити своїх прав—а ми? Німців половина менше, чим нас, а всі вони зорганізовані. Ми знова думаємо, що нам вистануть самі сварки і дойдання, а без організації обійдемося—чого саме нам найбільше потрібно. Ми всі повинні постояти за собою а це без організації неможливо. Тому ми повинні від малої дитини привчати наших належати до організації, тоді добре виробиться наш молодняк. Чи можна серіозно допускати якесь "польщення"? Епископ тільки один, священників наших в БУК-ові щось десять, учителів яких 50—а нас усіх разом понад два тисячі—то колибн хтось, що є неможливе, хотів тягнути в Польщу, то ми скажемо: А ми всі не хочемо! Ми не підемо, а ви мусите з нами остати!—І ніхто лікуди нас забрати не може. Та правдива річ, чому таке говорять, то є, що їм жаль, як ми росгемо в силу –їх пре ненависть і заздрість і тому радіби на всякий лад поширити між нами недовіря. Нам в Канаді ні Польщі, ні України не збудувати. Ми втікли зі Старого Краю, бо там стиснули нас. Тут ми все виробили—але тепер прикро нам жити і прямо гріб самі собі копаємо. БУК то наша організація, А ті, що відступили від нашої католицької церкви, самі тепер не знають, хто вони і куди належать. Недавно писали в своїй часописі (у квітні), що вони є греко-католики—значить, самі не знають нині, куди їм звернути, так як той чоловік, що в лісі заблудив, сам крутиться на всі сторони і виходу не знає. Я горджуся **тим, що я католик!** І ним уродився. Нас 350 міліонів, що на один поклик всі зійдемося і всі разом молимося. Де таке є на світі—поза нами? Через віру ми всі брати. А коли кождий з нас возьме на себе обовязок освідомити хоч одного брата, то зробимо дуже богато і всі з нами будуть числитися! Нас тепер ділять на це, щоби ми ніколи не дістали свого представника у правительстві. Всі ми тягнемо тягар народної праці—досі однак на одиницях той тягар важив найбільше, бо на їх плечі часто загал звалював все головне. Мусимо помогти кождий принятися за свою пайку народної праці. Тоді не буде таких дивоглядів, як цей, що католики деякі в Канаді соціялізм закладають і ще кажуть, що то не такий, як в Росії. Але може вже і забогато сказав. Прошть над усім тим роздумати. Дякує.

п. Ан. Онуфрій Свистун говорить про наші здобутки: Що ми досі здобули в Канаді? Коли тільки наші люди тут заїхали, думали перше про хліб, бо того треба було. Потім про хату і річи потреби. А потім: Коли вмру, то де поховають? І стали організувати цвинтарі. Тоді не було роздорів—були тільки одні католики. Всі разом горнулися до праці. Тепер не прийшлобн нам це так легко, як тоді. Так і повсав наш перший здобуток.

Коли вже було місце під цвинтар, думали про церкву. Зі старого Краю привезли католицьку ідею своїх батьків. І знова була єдність думки і чину. Не було тоді ні поляків ні православних. Всі разом давали і робили. Пропала та єдність безповоротно. Церкви це наш другий здобуток.

Виникла потреба записувати кудись церкву і настала колотня в народі. Писали наші люди до Преосвященного Ортинського в Америці а він радив їм тримати ще якийсь час без запису, доки не будуть мати свого Епископа, що в короткі сталося. Коли питали адвоката, то він радив на свій лад—під якогось москаля, чи єрійця. Приїхав Епископ Будка—але в один час з'явилися також противники. Зачали страхати Польщею. Казали, що пропадемо, коли запишемо церкву. Але втихли, коли вкінці почали будувати свої домн—тоді стали записувати і вже було добре для них. Та дошікання нашим не перевелося по тепер. Вже тридять літ страхають нас вічно Польщею, але ми все оставали і є тим, чим були. Але чим нині вони?

За урядників по наших околицях з початку вибирали чужих людий, бо наші не розуміли мови ні звичаю. Нині маємо всюди своїх—учителів, канцлерів, секретарів, троетів і тим гордимося.

Але ще богато нам недостає. Часто в приватних місцях ми поводимося так, наче ми не є католики! Стають під церквами і говорять між

собою небилиці а молодь слухає і нівечиться тим усім. Таке поведення мусить устати! Коли ідемо до церкви. то до церкви, а не під церкву. Нашому чоловікові часом не сподобається слово священика і забуває той чоловік, що не до священика в гостину прийшов, а до Господа Бога молитися. А священик неможе всім догодити. Католицька віра є одна для всіх—а коли священик що каже. то не треба зараз буркотіти проти і давати лихий примір для молоді. Станьмо діяльними католиками. а священики певно підуть з нами!

Слідуючим бесідником був Іван Гунчак. що говорив про Народні Доми. Його промову подаємо на іншому місці Бюлетеню.

Закінчення мав пан Гр. Гарах. котрий сказав: Панове старші і молодші. Нині ми зійшлися тут на нараду. Пригадую собі, як тому тридять кілька літ наші подібно зійшлися на нараду в Сокалі. Але староста. коли побачив маси людий. заборонив наради. Др. Петрушевич. що ці наради скликував. зарядив тоді окремі наради за запрошеннями. Але жандармерія не допускала одних зі Забужжа. передмістя Сокаля. до міста. а других знова стала питати за запрошеннями, котрі були в домівці. І так по многих перепонах. перервах і жандармських нападах вкінці таки ці наради відбулися.мимо того. що перед домом стояли весь час жандарми з найженими питиками і потім. скоро наради скінчилися стали сейчас розганяти людий. так що і слова на вулиці годі було промовити до сусіда. Так було там. Тут ми свобідні. Ніхто не розганяє нас. ніхто не сциняє. Тут ми під британським свобідним прапором а такої свободи на цілім світі нині шукати. Користаймо мудро з тої свободи! Ми вийшли з дому неволі —але тут не навчилися ще користати з волі. Ми всі христіянські націоналісті! Самі собі шкодимо і себе нищимо. бо не довіряємо собі і опльовуємо себе. Наш поет Франко через таке з голоду вмирав—нині. по смерти ми його цінимо і величаємо. Але як то було за життя? Він навчив нас. щоби ми в рідну хату не вносили розбор. Шануємо себе і своїх відданих собі людий! Шануймо їх. доки їх маємо і будьмо горді з того. що їх маємо! Дорожім своїм і шануймо та любім себе!

О. Семчук подякував від себе усім та візвав до творення молодечих відділів БУК-а в околиці. Активістів молодих духом багато між нами— навіть таких. котрим волос срібний літами. Ми творимо велике нове! Наш рух молодий! Ми зродилися великої години, як каже наш поет Бабій: З пожеж війни і полумя вогнів....

Тому: ідем у бою життєвому
тверді, міцні, незломні мов граніт—
бо плач свободи не злав ще нікому,
а хто міцний, той здобуває світ!

Наш рух молодий силою і розростом—а молодість це весна життя. Тому радісна і весела. У всій нашій праці ціна велика успіхові. З усміхом на устах хочемо здобувати кращу долю і тому нашим моттом є:

А нам, то нам вперід іти.
сміятись повно, повними грудьми!

Не зражуватися перепонами ні трудами! З радістю чину творити велику будучність вільного народу нашого в Канаді!

Окрему подяку зложив ще пан предсідник Ст. Дідич—учитель з Орлів. Аск.—панам і всім за труд.

Спільна вечера закінчила той прекрасний і повний вражінь день, що певно остане для всіх нас милим і незабутнім спомином.

На дворі стало ясно, тепло—привітно. Розійшлися хмари минулого дня. Але коби ви могли бачити, як горіли полумям запалу душі і очі, повні захоплення!

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД БУК-А В АЙТУНІ, САСК.

Підчас третього дня Відпусту. в Айтуні, Червня 17го, відбувся перший з'їзд БУК-а в Укр. Гр. Кат. Галі коло церкви. Саля котра може помістити поверх шість сот осіб була переповнена людьми, котрі прибули з близьких та далеких околиць. На сей з'їзд загостили головні члени-бесідники БУК-а—Впр. Брат Методій, п. Я. Д. Стратійчук. п. Ю. Краве. п. С. Шебець, пання С. Міська і п. А. М. Кіндракевич.

Збори отворив предсідатель п. Я. Д. Стратійчук о 4тій годині. В своїй промові. котра тревала 35 м. п. Стратійчук представив ясно розвиток БУК-а. Сей розвиток докладно переповів бесідник чотирма точками—причина до заснования, заснования й історія, наше становище, і наша ціль.

Другим бесідником був п. Ю. Краве котрий говорив на тему "Робота БУК-а". Сей бесідник має надзвичайний дар дотичу, котрим привів авдісіцію много разів до сердечного сміху а рівночасно представив свою тему дуже рішучо і отверто.

"Наше Жіноцтво й БУК" була тема промови панни Міську. В своїй коротенькій промові п. Міську заявила велику роботу. котру повинні сповнити жінки. Опісля закликала бесідниця до всіх женщин, щоб організувалися і в сей спосіб щиро працювали.

Четвертий бесідник п. А. М. Кіндракевич промовляв про Католицьку Молодіж і БУК. Отсей бесідник пояснив значіння Молодіжи й який великий вплив має БУК на її ніжне вражіня. Бесідник заявив також обовязки Укр. Кат. Молодіжи й як їх сповняти.

Слідуючий бесідник п. Шебець говорив про пресу. п. Шебець гарними і глибокими порівняннями пояснив ясно. чому кождий Українець повинен запренумерувати собі укр. кат. часопись.

Послідним бесідником був Пр. Брат Методій. котрий говорив про Ідеольогію БУК-а. Впр. Брат пояснив, що то є "Дух" Українського Народу і як він є нашою вітчизною. Щоби тримати живим сей "Дух" Впр. Брат заявив, що нам треба бути активними.

При закінченню засновано Відділ БУК-а в Айтуні, ч. 37. Збори закінчено піснею "О Україно" і "Гад Сейв да Кінґ".

Міхаіл В. Бойко
писар.

НОВІ ВІДДІЛИ БУК-А.

Нові відділи БУК-а повстали: **в Бобулинцях. коло Фостон. Саск. як ч. 35—в Ріджайні. Саск.. як ч. 34—і в Мелвіл. Саск.. як ч. 36.**

Відділ ч. 34 в Ріджайні повстав заходом впр. о. Дм. Гавриляка, ЧНІ і пана Юрія Гука — дня 20 мая ц. р. —числить 35 членів. Члени прибувають, заряд намічено вибрати в найблищому часі. Щиро витаємо той новий відділ. котрого завдання тим більше. що є в осередку політичнім і торговельним Саскачевану. Брак того відділу давно давався відчувати. Наша молодь матиме тепер пристановище для праці і вияву активности—доброї та чесної. Віримо. що відділ ч. 34 в Ріджайні, вкоротці назложене в праці старі наші відділи та можливо найблищі річні збори БУК-а матимем вже за його стараннем в Ріджайні. Тому щиро витаємо і взиваємо до найпосильнішої акції для Бога. церкви і Народу!

Відділ ч. 35 в Бобулинцях. коло Фостон, Саск. повстав дня 3 червня ц.р. стараннем п. Мих. Васечка, місцевого учителя хору. Виписалась сама молодь—членів 43. Це наш черговий молодечий відділ і тим цінніщий для нас. що молодий. надійний та в тій околиці, з котрої наш рух повинен перекинутися в дальші сторони сумежні. Відділ молодечий має перед собою важне завдання довести, що він дійсно молодий—чином і духом! Вести перід праці—в контесті—пресовім апостоляті—і на кождій царині нашого релігійно- народного життя. З вами молодечі наші відділи з Гефорд. Мічем. Альвеїй. Кадворт —творіть велику спільність праці і осягу! Готовте поле під великий здвиг молоді Саскачевану, котрий неодмінно повинен прийти, як сума Вашої активности і трудів. Всім Вам юнацький привіт і заклик: До чину!

Відділ ч. 36 в Мелвіл. Саск. повстав дня 13 травня, ц.р. заходами впр. о. Гр. Шишковича, впр. Брата Методія, п. учителя Ю. Кравеа і панни учительки Миськів. Перед ним також велике завдання—чином доказати рацію свого істнування і дати взір з околиці через примірну працю та осягн. Вперед—здобувайте позиції. бо тільки здобуттям можна числити на побіду!

УЧИТЕЛЬСЬКІ КУРСИ

Конечно потрібні і необхідні під кождим оглядом курси для учителів—в самовихованні навчанні і збліженні товариським відбудуться цего року в Йорктон, Саск.—і Саскатун. Саск. Ціле удержання контуватиме тільки три доляри з приміщенням. Виклад розділено на кождий день в найкращій мірі поемности, щоби практичне ділити з теоретичним.

Всі наші учителі. повинні рішучо взяти в них участь і дати доказ своєї заінтересованости та живучости. Всі вперед—до кращого. власного і народу—через самовдосконалення і працю!

Всі на Курси!

З'ЇЗД БУК-А В АРРАН, САСК.

Відбудеться з початком місця серпня. дня 4 і 5—субота і неділя. Всі окружні відділи БУК-а і члени повинні подбати, щоби туди прибуло як найбільше наших добрих людий. Це нагода скористати з викладів і почути щось дійсно хосенне та добре, яке стане підвалиною цілого нашого життя в Канаді. Тому всі наші активісти матимуть за честь підняти як найбільші зусилля, щоби так власного присутність, як також заохотою других маси нашого народу скористали з цього з'їзду у всю ширину. Голосіть про з'їзд, розсівайте сумрак, який ворог штучно намагається посіяти через недовіря в народі. Взи-

вайте до акції—доброї, католицької! Кличте на з'їзд до Арран!

Нехай ніодна наша околиця не лишиться без представника на цьому з'їзді! Сумежні околиці з Манітоби просимо щиро прибути! Наші учителі, професіоналісти, урядники! Це ваша нагода стати поруч і разом з народом до праці—ради кращої будучности нас всіх! Не отягайтеся—прибувайте всі на з'їзд!

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

МОЛИТВА

Зі збірника князя Святослава, 1076 Р.Б.

"Азъ чадѣ, реку вама, чловѣча житія отти хощтю. Вѣста бо, како въ житии семъ жихъ безъ лукы, како отъ вьсѣхъ чьстьнъ бѣхъ и любимъ, не сама ради велика, нъ норовъмь великъмь. Не укорихъ никого же ни вередихъ и никого же не оклеветахъ ни завидѣхъ никому же. Не разгнѣвахься ни на кого же, ни на мала ни на велика. Не оставихъ цркве Божия вечеръ ни заутра ни полудне. Не прѣзрѣхъ нипитихъ ни оставихъ страньна и печална, не прѣзрѣхъ никъда же, и иже въ тьмьницахъ заключени, потрѣбная имъ даяхъ —и иже въ нѣмьницѣхъ, избавихъ. Не помыслихъ на доброту чужю....Тако и вы живѣта чадѣ мои, да и ваю Богъ ублажить и дльголѣтьна явить и съторить. Убогыхъ посѣщитанта, въдовицѣ заштишитанта, немощьныя милуита и осужасмыя без правды изъмѣта. Мирьнмѣита съ всѣми Паче же всѣхъ, иже въ пустыни и въ печарахъ и въ пронастьхъ земельныхъ, добро творита. Помнанта манастыря, чьрноризьць стыдитася и чьтѣта и милосрьдуита. Матери же ваю чьсть отьданта и вьсе добро съторита сп. да Господа узърита радуюштася и о томь весентася въ вѣкы. Вьсе, елико имата златъмь и сребрьмь и ризами, неимунтинмъ поданта. И въ работѣ суштая, якы своя чада, любита—и уныя милуита и старыя свободы съподобита, нищу имъ до съмрьти дающа. И съпроста реку: Еже мя видѣста творящта, да спасетася и съподобитася святыхъ. Матере не забываита, волю сп творита и послушанта съ страхъмь Господьнымь. Вѣдѣ бо, яко дѣло Господьне дѣласта, заповѣди Господьня хранита и Богъ мира сего буди съ вама, аминь.

КАТОЛИЦЬКИЙ БОГ ВЗОРОМ РОДИНИ

Донозо Кортес.

Той сам Бог, що є творцем і законодавцем політичної суспільности, є також творцем і законодавцем домашньої суспільности, якій на-ймя родина. В найскритнім, найвищім, найтихшім і найяснішім місці всіх небес стоїть натро, що недоступне навіть для ангельских хорів. В цім недоступнім натрі відвічно сповняється чудо всіх чудес, тайна всіх тайн. Тут живе тріединий католицький Бог, один в суті, потрійний в особах. Отець від віків родить свого Сина а від Отця і Сина від віків походить святий Дух. Святий Дух є Богом. Син є Богом і Отець є Богом. А все таке у Божі нема множини, бо є тільки один Бог, потрійний в особах а один в суті. Святий Дух є Богом, як Отець—але Він не є Отцем. Він є Богом як Син—але Він не є Сином. Син є Богом як святий Дух, але Він не є Святим Духом. Він є Богом як Отець, але Він не є Отцем. Отець є Богом як Син, але Він не є Сином. Він є Богом як Святий Дух, але Він не є Святим Духом. Отець є Всемогучістю—Син Мудрістю, Святий Дух Любовю. Отець і Син і Святий Дух є безконечною Любовю, найвищою Всемогучістю і звершеною Мудрістю.

Відвічно сповняється тут подвійне таїнство. Єдність поширюється і родить від віків ріжність. Ріжність сходиться і від віків стає єдністю. Бог є тезою, антитезою і синтезою. Він є найвищою тезою, звершеною антитезою і безконечною синтезою. Тому що Він єдиний, є Він Богом. Тому що є Богом, є звершеним. Тому що є звершеним, є найбільше плідним. Тому що є найбільше плідним, є ріжністю. Тому що є ріжністю, є Він Родиною. В його суті невимовно і непопятно спочивають закони творення і правзори всіх річий. Все сотворене на Його образ. Тому сотворіння є єдине і ріжне. Слово "всесвіт" саме нічого іншого не означає. Воно говорить стільки, що єдність в ріжности і ріжність в єдности.

Бог сотворив чоловіка на свій образ. Але не тільки по свому образу, але також по подобі. Тому також чоловік є один по суті але потрійний в особах. Єва виходить з Адама—Авель родиться з Адама і Єви—Авель, Єва і Адам є одно і то саме. Вони є людьми—вони людською природою. Адам є чоловіком отцем, Єва чоловіком матірю, Авель є чоловіком сином. Єва є чоловіком як Адам, але вона не є батьком. Вона є чоловіком як Авель, але не є сином. Адам є чоловіком як Авель, але він не є сином. Він є чоловіком як Єва, але він не є матірю. Авель є чоловіком як Єва, але він не є матірю. Він є чоловіком, як Адам, але він не є батьком.

Всі ті імена є божеські, подібні як функції котрі вони означають, є божескими. Ідея батьківства—батьківство є основою родини—не лежала в обсягу поняття людського розуму. Між батьком а сином нема такої суттєвої ріжниці, щоби на ній основувати право. Бо первенство є подійність і більше нічим. Подібно сила. Первенство і сила самі зі себе не можуть обосновувати права батьківства. Справді можуть вони витворити іншу подійність—подійність кріпацтва. Приявши цю останню, властивим іменем для батька стає "пан" а властивим іменем для сина "невільник."

Оцю правду, котру розум дає нам можність пізнати, потверджує історія. Всі народи, що позабували на велику біблійну традицію, загубили також властиве розуміння батьківства. Воно стало для них іменем домового насильства. Колиби істнував був такий нарід, що з одної сторони був би позабув на ці великі передання, з другої однак сторони оберігби себе вільним від почитання матеріяльної сили, то в розумінні цего народу батьки і сини булиби братами і так булиби називалися. Батьківство походить від Бога. Так з імени як по суті може воно походити тільки від Бога. Колиби Бог був допустив, що передання про рай вповні позабулося, то людськість булаби втратила батьківство—так по установі як з імени.

Родина, що так по суті як по заложенню походить від Бога, в кождім напрямі поділяла судьбу католицької цивілізації. Це така очевидна правда, що чистота чи зіпсуття родини були все безперечною ознакою про чистоту чи зіпсуття католицької цивілізації. Навпаки знова, історія та ріжнородні переходи і переміни католицької цивілізації є рівночасно історією переходів і судьби родини.

Підчас католицької історичної ери стремління родини звертається на власне удосконалення. Від природного звертається воно до духового—від родинного огнища іде воно в монастир. Тоді коли в окрузі домашнього огнища діти з пошаною падуть до ніг батька і матері, мешканці монастирів наче діти ще з більшим відданням і підлеглістю змивають сльозами освячені ноги ще ліпшого батька та освячений одяг ще ніжнішої матері. Де знова католицька цивілізація втратила володіння а настає період занепаду, в тім самім менті надходить занепад родини. Погіршується її установа, складові части розходяться. Між батьком а матірю Бог не поклав інших перегород, крім одної—любови. Тоді вони самі кладуть між себе нову перегороду—пітивної чемности, а по другій стороні безбожне легковіря нищить всяку пошану дітий зглядом родичів і так нищить той розділ, що Бог хотів покласти між родичами а дітьми. Знешанована і безосвячена родина тоді і гине в товариствах та гульнях.

Кількома чертами можна начеркнути історію родини. Божа родина, взір і праобраз людської родини, є вічною у всіх її особах. Людська родина в її звершених формах, значить духовна родина, треватиме у всіх її членах так довго, як довго істнуватиме час. Природна родина треває між батьком і матірю як довго життя—між родичами а дітьми треває вона многі літа. Протикатолицька родина треває між батьком а матірю лише деякі роки— між родичами а дітьми навіть лише кілька місяців. Штучна родина товариств треває лише один день а ця родина гульні лише хвилину. Як в многих иншых річах, так і тут тревалість свідчить про долю досконалости. Між Божою родиною а людською монастирською родиною істнує це відношення як між часом і вічністю. Між духовною родиною монастирів а земловою родиною гульні,—отже між звершеною а незвершеною у весь зріст формою людської родини істнує це саме відношення, як між подихом одної хвилини а безмежністю часів.

(Перевів Іскра)

СКРІПЛЯЙМО РЯДИ НАРОДУ

о. Никола Демків

Вижсидіть в місті, доки не одягнетеся силою з висоти (Лук. 24, 49).

В Єрусалимі, у вечірнику сказав Спаситель позістати апостолам і ученикам своїм та готовитися до онтої то хвилі, аж будуть одягнені **силою з висоти.** Духом святим наповнені, облечені силою неба, пішли ученики і віруючі Христові по цілім світі і без боязни ставали перед тиранами та ворогами Христового імени, не лякались переслідувань ані тортур, ані мученичої

смерти.

Скільки разів чую про з'їзд українців католиків, котрі з віддалених околиць спішать, богато трудностий поконують і мозолів много поносять, щоби лише прийти на час і вислухати святе Богослуження—і день-два якби в захопленню разом пережити охочо і радо—стільки разів здається, що чую ті слова Христа: Сидіть в місті, аж облечетися силою з висоти!

Бо ви прибули тут не по що іншоге, тільки по телцюби в осередку організації цілої католицької України Канади, гейби в її серцю, огріти ваші серця до дальшої праці і трудів—набрати тут потрібної сили з висоти.

Справді! Діти нещасної України, хоч званні скитальцями цілого світа, хоч обдерті з прав волі, щастя і слави, хоч засуджені на погибель, хоч переслідувані і гноблені а зрадою і перекупством тросні—тому тільки є католиками і українцями і такими остануть, бо облечені силою з висоти, котру тільки Бог дає. А сила та велика і могуча, начеб панцир охоронює нас від затрати мови, віри і духа нашого. Сила та спливає на нас від Бога, від живого Христа в наших церквах і чинить нас непобідимими.

Для чого громадно і радісно спішимо в організацію нашу? Для чого тут з'їзди—ми може вперве—а чуємося наче в дома і все нам здається знаним, милим і любим? Бо всі ми живемо тою силою, тим духом, що опреться всякому ворогові, що треває і не дається знищити, що повторяє голосно та неустанно, щоби нарід наш світів взором чеснот, посвят і геройства лицарського—щоби нарід наш кривдою ні сльозами не сптив себе. Тому Церква наша свята почитає святих українських і лицарів—для того нарід наш насильством убиваний, досі не згинув і не згине!

І тому ми скупчуємося в нашій організації, щоби облечені в силу до дальшої борби, ту силу кріпити собі а Україні приспорити закріплення в серцях дітий через утревалення в мові нашій і звичаях наших релігійно-народних.

Нарід не умирає, як людина не вмирає.

Коли чує ще хоч іскру духа....

Так ви чусте ту іскру духа, заховану в нашій організації, і вона кріпне у вас, множиться у могучість і степенується в нас, щоби охоронити нас від асиміляції. Ця сила безборонних чинить незломними супроти завзятих ворогів. а нас усіх, десятки літ відірваних від матірного ння, утримує українцями в католицькій вірі і ними нас дальше тримати буде та ще сильніше в організації БУК-а.

Сила духа то найбільший скарб і могучість народу. Сила духа і сила волі! Взором тої сили мала Японія, побіджені недавно у війні німці—надівсе Католицька Церква, котра нераз переслідувана і гноблена все побіджає протягом довгих століть усіх ворогів своїх і сама ніколи побідженою не є. Такої сили духа треба нам а поконаємо тоді всі противности. Ту силу зачерпнемо з горячої віри і любови.

Набираймо тої сили, що учить вірити і вірою вивищає людий та приподіває з висоти в могучість. Згадаймо тих многих, многих—многих, котрі добро вітчини мали на цілі а ніколи себе не шукали, не знали щастя для себе і не жалали, складаючи все своє життя в жертву.

З нашої організації най нам ясніеть надія зійде, охолода на зболілій серця полуднє—бож знаємо, скільки ран маємо в душі, скільки ран в історії.

С народна повість о добрім сині, котрий через поля, ліси, пропасти й ріки іде дорогій мамі принести цілющої води. Так чинять ті, що далеко від колиски України тут спішать, рвуться, як птахи з чужини, щоби зачерпнути потіхи, надії і віри—що вірять в лішне завтра народу.

І ніхто не найде ніде стільки тут бальзаму і спокою, скільки є в нашій організації. На всі хороби духа і серця ліки тут знайде. Кому тяжко, смутно і розпучливо, нам чолом вдарить перед Розвитим. Зле нам діється, бо всюди гноблять нас стопа наїзника, але коли будемо облечені силою з висоти, не впадемо, так як досі ми не впали.

Ні гармат, ні полків, не треба нам так, як треба нам сили організаційної духа, щоби тревати у вірі, надії і любові.

Відпремо всі вичислення діяволських ницителів, поконаємо всі гаюблячі замір проти нашого істнування, не залишимо ніодного слова з нашої мови, не забудемо ніодної пісні нашої героїчної, не дамо ані одної пяди землі, не згасимо ніодного проміня надії, як тільки дух наш буде сильен, як будемо почувати себе вольними і ніколи самі себе за невільників не узнаємо.

Противники міцні пястуком, ми вірою. Вони міцні перекупством, ми надією. Вони міцні насильством, ми любовю. Тож хто нас поконає?

Сила духа нас загартує—хто в тревозі, щоби не лякався. Сила духа вилічить тих, що самолюбні, аби не любили себе тільки а радше своєї кишені, але вірно служили церкві і вітчині. Сила духа убогих і видідичених учинить богачами чеснот і посвяти. І стануть великі, хоч малі....

Сила духа розлине над вами великі, міцні крила лицарські, які не подаються перед навалою а тоді гидра ворожа пізнає, що сильні і нездобуті є ті, котрих дух міцний.

Вступаймо всі в організацію БУК, як в сонячний блеск надії і потіхи! Все говорити вам тут буде про те, що було, а ви приймість цю мову в глиб серця і мовте, як буде. Що буде, залежить від того, чим буде наш дух. Буде сильний, переможемо. Буде марний, никлий і хитний, опадемо.

Облечені в силу духа бувайте і тревайте!

Від дитини наймолодшої, що від ніжної дівиці аж до посилених в праці отців, аж до материй, які в праці і побожности виховують дітий—всі облечімся в нову силу духа і так вертаймо назад до своїх, обовязків! У свої окопи боєві бо хто заслоює, бореться так само, як той, хто мечем воює. Ослонюйте і ви тут в Канаді віру нашу католицьку, мову українську і пісню рідну! Ослонюйте і серця дітий ваших! Бо то скарби великі, бо то наша майбутність, краще завтра наше.

А сила з висот най ослонює всіх братів і сестер в Христі!

ІДЕАЛИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Іван Скопик.
учитель з Кридор, Саск.

Хочу зазначити, що під словом "молодь" розумію активіста—отже в широкім значінні того слова, бо богато правди є в англійській пословиці: You are as old as you feel —себто, ти так старий, як почуваєш. Між нами на жаль здибаються одиниці в молодім віці, що прямо сплять твердим сном—не є активістами—у них не грає молода кров і трудно їх покликати до праці. А противно, бачимо, що часто старші одиниці мають дух юнака та жваві до праці національної, релігійної і державної.

Хочу в коротких словах сказати про ідеали, які після мене найбільше пожиточні. Закликаю молодь нашу до праці, бо коли батьки наші не спромагалися на богато річий, то може ми сприможемося і може будемо останніми з тих, що ще бачили кайдани на волі нашого народу.

Перед нами много праці, много труд нощів і много подвигів до здійснення. Мусимо бути сильні, великі духом, вірою, жертвенністю і характером. Мусимо також вміти ворога зустріти в борбі—чи зовнішнього, чи внутрішнього. Мусимо творити свою армію духа, що поведе нарід наш до світла слави, до такого степеня, що слово "українець" стане гордістю. Сю армію сотворять наші молоді покоління. На нас нападають та стараються розбити нас всякі нахабники. Їх ми не побємо набоями—але вірою нашою. Де бачили самі вороги, що чинником, який лучить нас і зберігає, то віра наша католицька. І тому ворогі рішили завалити церкву нашу при помочі сектанства, щоби між нас завести роздор і непорозуміння. Хаос завели між нас, так як це бачимо тепер. Нашу армію ми узброїмо культурою, просвітою, економікою, та надівсе вірою!

Ми повинні задержати наші красні звичаї а від чужих приймати лише те, що для нас корисне. В перший мірі повинні задержати та шанувати нашу батьківську католицьку церкву, нашу українську історію, літературу, звичай і обичай.

В Канаді, ніде правди діти, ми української держави не збудуємо. Але мистецтво наше ми повинні видвигнути як найвище. Українець не повинен все видніти на чолі тих, що починають протидержавну демонстрацію або вбили поліцая. Ми маємо тут державу, яку ми повинні шанувати та підносити її престіж, бо вона дала нам волю і змогу культурного розвою. Тут ми не в ярмі. Отже коли ділом освідчимо що ми не є бунтівниками ані рабівниками, то ся держава цінитиме нас і тоді богато будемо годні осягнути та помогти справі нашої поневоленої тепер давної батьківщини. Тепер ми маємо правно признану католицьку організацію. Через те ми стали нарівні з англійськими та французькими католиками. Чи найдеться між українськими організаціями хоч одна в такі щасливім положенні, як наша, котра при кождій нагоді може представити справи наші перед другими народами та виливати на них прихильно ради добра старої батьківщини. Отже ми не є це обовязком кождого, що почуває себе українцем і католиком вступати в ряди БУК-а і додати сили спільному добру. Наша організація при помочі свого статуту а головно при помочі серединків надприродних вірі повчить нас залишити гірші наші установи а приняти нові і корисні, котрі піднесуть загальне наше значіння в Канаді.

Після численности то ми українці в Канаді стоїмо на третім місці після англійців і французів. Але чи почитають нас, як трету найголовнішу націю в Канаді? Ні. Ми навіть не маємо відповідного представництва там, де нам після числа належиться. Це тому, що в нас роздор, вічна сварка, бунт та біда. Нашим сектантством ми привели другі народи до гадки, що українець то щось дуже нестале, невіруюче,та невірне своїй ідеї. Українець нині тут а завтра там—часом зрадить навіть рідного батька. Тож памятаймо, що доки такі враження про нас будуть

тут існувати. поти ми не найдемо належної нам чести гідних співгорожан.

Отже я до вас, українська молоде, відзиваюся! Вже час нам доказати, що ми культурний нарід. Проженім геть від себе незгоду, в наших серцях скріпім любов до брата а тоді настане між нами мір і успіх. Щоби сего доконати, треба побороти много труднощів, богато літ працювати. бо так представлено наш нарід перед чужинцями. що тепер треба многих літ праці, труду та жертв.заки наше імя вирівнається.

Працювати, значить поборювати все негарне, зле і лихе і то поборювати послідовно. Всюди, завсіди а головно в зароді. Це значить, бути не радикальним.але впержуваним і не мати страху. Зі страху люди вживають насилля, зі страху говорять неправду. Тиран і брехун живуть у страсі. Та ми не повинні нашої сили вживати на зле. Хоча світ хоче обманства. ми не повинні його обманювати.

Наперед всего в нас повинна царити любов. Любов." це не опяніле чуття. Ми часто надто сентиментальні. але сентиментальність граничить зі самолюбством. Свідома любов мусить сказати. хоч і як чудно на перший погляд: Люби й себе! А прецінь в тім нема нічого дивного. Сам Христос сказав: Люби ближнього як самого себе! —Любп—як самого себе! Та люди часто не знають. як себе самих любити. Лукавство і вирахування, то ще не любов самого себе. Люби себе, значить, дбай про себе! Не затрокой своєї утроби напоями, котрі,індіяни назвали "fire water" вогненою водою. Не затрокой свою душу антихристом! Не затрокой своєї думки брехнею, заздрістю, бунтом та гнівом. Дбай про себе—люби себе!

Між нами страх грає велику роль. Велике наше лихо в тім, що ми безнастанно живемо в тривозі. що скаже про нас сусід. Головна річ для нас, щоби ми мали свій власний осуд, свою особистість. індивідуальність. Отже постановім собі бути самі собою. Се головне—бути самим собою. Ми не потребуємо жити на чужий рахунок. на чужу совість. Не суди, а не будеш суджений—се свята правда. Лише тоді будемо мати свою індивідуальність, коли пізнаємо індивідуальність. у других. Отже постановім собі бути господарями лише на своїй ниві.

Мораль богато спільного має з чуттям. Але не кожде чуття благородне і гарне. Воно таке, як розум подбає про него. Тому мусимо стреміти до образования. бо саме чуття сліпе. Мусимо розумом просвічувати чуття. Мусимо змагати до практичного, але також до загального, філозофічного образування. Нині потрібне також образування політичне і історичне. Але при тім мусимо бути уважними—мусимо навчитися думати, але не мусимо бути надто цікавими. Бути мудрими се наша мета. Всезнайство не робить щасливим.

Скільки можна, мусимо наші сили і відомости розвивати гармонійно. Не тільки тіло, але й духа. Наше образування мусить бути як мога одноціле і гармонійне. Мусимо вірити в поступ. В те, що життя одиниці, як і загалу поправляється. Ідемо до щораз лішого. Хто вірить в поступ, не буде нетерпячим. Поступати, значить, перемагати лихо. Перемагати лихо добром—се не так тяжко. Тяжче буває добро лішим. Отже хоч чоловік слабий з природи, не є наскрізь злим і може поступати вперед за Божою ласкою, при допомозі добрих людий.

Наше життя опирається на одній великій надії, надії вічного життя. Памятаймо, що вічність не може бути байдужим вічномт. Вічність не починається аж по смерти, вона є вже тепер. В отсій і в кождій хвилині. І тому нічого не відкладаймо до якоїсь далекої вічности. Однак, глядячи у вічність, не треба також гордувати тілом, як чимсь нищим. Тіло також не марниця. Жерелом зла не є тіло, лише дух. Нечистота коріниться не в тілі, але ллше з духа. Отже дбаймо про свое тіло і про свою душу.

Не будьмо неробами, а берімся до діл. Обміркуймо все як слід, а чого ми не докінчимо, то виконають другі—бо нарід живе далі. Новочасний чоловік не має спокою, ні відпочу. Чого нині не зробимо, то зробить інший. А коли ані ти того не зробиш, ані не зробить інший, то скажи собі, що й Бог дбає про те, що сотворив.

Коли згине зміж нас роздор та незгода а запанують любов і мир, стремітимем до образування, індивідуальности, єдности в праці, культури через віру—тоді настануть у нас часи поступу, добробуту і слави.

СЛОВО НА З'ЇЗД В КРИДОР

Іван Гунчак
хлібороб з Гефорд, Саск.

Слово українське для кождого українця і українки дороге і ми повинні подбати, щоби наше імя було знане нашій дитині. Тому по наших Народних Домах ми повинні просвічувати молодь нашу. Ми мусіли залишити наш край і шукати захисту на чужині. Зі собою ми не привезли жадного богацтва, тільки нашу народність і релігійність. Ми повинні дорожити тим добром і передати його молодому поколінню. З наших Народних Домів ми повинні дійсно зробити народні, щоби в них наша молодь мала релігійно-народне виховання, а це ніхто за нас не зробить, як ми самі не зробимо. Ми повинні дбати, щоби молодіж наша в Канаді стала цілими українцями і добрими горожанами Канади. бо добрим горожанином краю є той, хто знає понанувати свою народність і обстати за нею. Нарід наче велика машина а кождий з нас як мале коліщя повинен робити свою роботу. Всі колісцята прямують до одного, так само повинно бути в народі.

Коли в Народних Домах ведеться якась праця, ми повинні спомогти її так присутністю при роботі, як також своєю лептою. Всі ми повинні робити спільно—інтеліґенти не повинні творити много партій, бо богато партій є загладою народу. Най пропадуть роздори і помилки нані най більше не повтаряються. Ворог знущається над нашим братом в Старому Краю а тут старається нас розбити. насамперед релігійно, і то головно по Народних Домах. Вони мають бути взором української єдности, а не стараємося розповсюднювати просвіту, хоч як свідком сумним розбиття. Ми греко-католики стараймося розповсюднювати просвіту хоч як коротке це життя. Коби ми то зрозуміли! Інтеліґент повинен звернути своє знання для помочі нашій спільній справі—священик і учитель спільно з нами най працюють по наших Народних Домах! Тоді наша молодь дуже богато скористає а це буде здобутком так для Старого Краю, як для Канади. Тому покиньмо всяку незгоду, берімся до просвіти, бо час не стоїть. Ідім вперед так, як другі народи. Дай Боже, щоби по наших Народних Домах дійсно робилася народна робота і ми діждалися вільної України!

З ЖИТТЄВОЇ ПАНОРАМИ

Маємо перші збори установчі нашої парохії. Може повстане—а може таки ні. Бог знає. Різні почування в душі, різні думки в голові. Чи зійдуться запрошені? Може скажуть так, як євангельські гостинники: Я купив пару волів, а я іду оглянути поле, а я знова жену "поях"—а всі разом "імій мя отреченна". Може і ці так зроблять. Нині світ шукає тіла—а не душі—мимо того, що все вик прямо з болю, через рани душі—не тіла. Світ кричить з розпуки, бо втратив здоровля душі, але в розпуці пяній кидається не лічити а ополомлювати рани. І тому замість церкви шукає корчми....

Але сходяться.... Наші добрі, поважні, зпрацьовані газди—у вітертих одежах, з думою в очах, котрі дивляться на кожде стебло пшениці, як росте—з ним ростуть самі. Це їх праця, їх труд, їх надія—і тому відчувають і знають більше як хто, що значить Боже благословення і чому треба церкви. Церква для них це повседнева практика життя і тому справедливо казав мені ще давно один старий священик, що колиб на землі зовсім бракло хліба, то останний хліб на землі принесуть ще на паростас....

Говоримо коротко. Не так слота, душа говорить. Говорять вітер, і дощ, і кождий листок грави велику проповід про всемогучого і доброго Творця, котрому бажають здубувати церкву. Тому мало слів але богато зрозуміння. Вибирають тимчасовий початковий заряд і рішають підготовити відповідні найбільші збори активністю всіх. Це люди активні з **природи**, не від кричів. Їх кожда хвилька це акція, чин. Вони живуть ним і через него. Тому зовсім природно і скоро справа полагоджена.

Дякують, виходять. Між ними робітник захожець Тут незвісний. Як богато робітників в Канаді. Високий, в мекіно, в кашкеті—типовий робітник рільний. Він нараз приступає до мене і просить, щоби відправити за него Службу Божу. Як мені радо на душі. Ми побачились вперве а може в останне. Він досі був на зборах —чув про них і зайшов—та не промовив ні слова. Тепер ця коротка його просьба для мене вистає за цілу промову. Він захожий, чужий тут, шукає роботи—але перше помочі в Бога. Під тою вовяною буркою бється щире віруюче серце! Як воно мені дороге! Як я його полюбив за тих кілька слів! Який великий духом нарід мій і який добрий!

І чи встоїть ще хто з думкою, що робітники—большевики?

2

Напняття передвиборче зліквідоване. А кипіло на промовах, на рогах і площах. Хто то не вишпов тільки голосити свої погляди і пощавати лікарства на лиха суспільні. Це край народовластя і нарід панує тут через партію, яка вибранцем його серця—і кипені. Тому стільки руху, стільки крику, так богато надій і сподівань—і заводу....

Була собі така партія, що через своє правительство казала літ тому чотири хрести усуну-

ти зі шкіл. З тих шкіл, котрі своїм грошем удержують податковці, які люблять той хрест. Може хтось там його не любить, як та партія, може кому він не до вподоби—але вони податковці його люблять, ним дорожать, шанують, **молять**ся до него....

Минуло чотири роки і партію усунули. Тільки було вихвал, надій тої партії, сподівань мандатів і нараз—нічо. Повне нічо. Кажуть, що це небувале ще в політичному житті імперії. Кандидати потратили заставні гроші—многі з дива не можуть вийти, що сталося так нагло, якось....

І переконайте мене тепер, що народовластя зла форма правління?

3

Ми доперва зачали організаційне життя на народнім полі. Щож там? За півтора року чотири секції—36 відділів без Альберти тільки—скаже ще хтось, що це хвальба. Певна річ, що воно небогато—навіть мало, дуже мало, коли взяти наше число під увагу. Але як воно богато, коли взяти наше внутрішнє "я" під увагу!

Тому ми молоді—в русі, ідемо вперед—і не думаємо спочивати.

Другі нас виручили. Вони вже відгомоніли свою пісню весняну. Якось червак закрався в їх цвітку і вона до часу зівяла. Зісохла. Не помагають штучні відсихування, ні доливи золота з чужих кишень—вяне, сохне, клониться на всі боки. А вже підчас виборів, то куди не глянеш, клониться, листки звисає. І тут, і там, і знова там. Страшенно гнучкі люди. Зі всіми партіями у згоді—це їх принціпіяльна безприпціпіяльність. Уде один пан, адвокат —з дива не можуть податковці вийти після промови, як богато його партія нам помогла—а другий з другої кандидатом а ще один з третої—на всі сторони —де хочеш там я є—і вяну, і сохну—і певно зісохну.

Приходить однак час твердим і певним кроком, - де ми також скажемо слово—всі, що організовані в БУК-у, - Скажемо як вимагатиме наше добро, бо воно добром Канади. **І поставимо своїх людий.** Щоби ті, котрі здібні були працювати серед найтяжчих обставин і мають позитивні осяги, працювали також на вищих місцях—для добра всіх.

ДОПИСИ

Від відділу ч. 18 в Гронлід, Саск.

Дороге Братство БУК-а!

В день 22 мая ц.р. на Перенесення Мощів св. о. Николая відбувся в нас празник, у церкві коло Мелфорт. Отець Н. Демків відправив Вечоночне, утреню, Службу Божу і сказав дуже зворушаючу проповідь. Потім було ще водосвяття і по відправі всі присутні пішли до дому пайства Панчишин, де Жіночий відділ БУК-а під проводом пані М. Панчишин приготовив спільний обід, котрий всім добре смакував. По обіді о. Демків виголосив довгу промову про завдання БУК-а, про значіння своєї преси та Рідної Школи. Закінчив о. Парох многолітствієм для гостий, членів БУК-а і господарів. Окремо після многолітствія відспівали всі "О, Україно" і "О, спомагай нас Діво Маріє!" та "Боже, спаси нам короля". Всі веселі роз'їздилися домів.

На цім празничнім обіді складано жертви на Католицький Народний Дім, котрий в найблищих днях станемо будувати. Також в нашій церкві має відбутися свята Місія.

Здоровлю всіх членів БУК-а і бажаю добрих успіхів в добрім ділі—

Голова відділу: К. Костенюк
Ділова писарка: Марія Панчишин

Перший чайний вечір всіх віддлів БУК-а в Монтреалі

в Монтреалі—

Відбувся на Фронтенак при ласкавій співучасти ОО. Василіян. Наші пані, то є Сестрицтво і Червоний Хрест прекрасно прибрали столи. Треба відмітити їхню працю та добрі серця. Особливо заслугують на похвалу пані Яцина, П. Багрій, П. Косевич, П. Микитюк, П. Гнесько, Дичка і Голодіївська.

Вечером о годині пів до девятої почалася молитва: Христос Воскрес. Так ми починали наш вечір. Пан Пелюх попросив о. Тимочка, ЧСВВ о слово до зібраних.

Вир. о. Тимочко промовив: Дорогі Братя і Сестри в Христі! Ми тут нині вперше зійшлися, щоби більше познакомитися з нашою працею, до якої обовязалися і прикали щиро виповняти. Першими і найголовнішими основами нашого руху є єдність через любов, послух і витревалість. Плекаємо попану і любов до свого Проводу, так Духовного, як Світського. Так ми приспособимо себе до праці для Христа Спасителя і нашого поневоленого народу. Завдання наше велике та годі пояснити в кількох словах. Вкоротці скажу, що БУК має творити діла милосердя—себто занятися сиротами, будувати лічниці, навертати поблудивших, помагати пиколам та прочим добрим заведенням. Тому всі разом до праці а після року побачимо плоди і успіхи. (Оплески)

Другим промовив пан Ст. Ярема: Ми нині зійшлися не на забаву але щоби познакомитися особисто і зі справами БУК-а. Ми повинні бути слухняні на поклик нашого відділу і виповняти те, що вкаже нам старшина. Кождий з нас має бути тут діяльним завсі працювати спільно. Ми повинні приєднати нових членів а всюди працювати в користь нашої української католицької церкви і народу. Так само змаленьку ми повинні призвичаювати наших дітий до цеї праці, бо-це корисне для духового розвою дитини і для нас усіх. (Оплески)

Говорить пан пр. Босий: Вислід нашого вечерку вдоволяючий, бо нині ми мали нагоду зрозуміти значіння і потребу БУК-а. Ми не запропували вас на музику. - Панове, ми попросили вас подумати нині над зачатим ділом і довершити його. Ми повинні подивитись за нашою молоддю, котра по польських галях вигулює та відносить там гріш, що обернеться проти нас і наших заведень. А що станеться, коли нас не стане? Де буде нагода відпукати ту молодь? Як вони будуть виховувати своїх дітий, коли ми їх не бачимо ні тут, ні в церкві? І як родичі виховують свою дитину, коли вона не знає, що вона є? До кого належить і де має працювати? Отже справою важною є, щоби родичі тут привели своїх дітий—щоби вони пізнали свою церкву, навчилися по українськи читати і писати та стали потіхою своїй церкві та майбутній державі. Так всі народи виховують своє покоління молоде в традиції своєї церкви і держави. Тож станьмо всі спільно до праці, молоді і старші і довершуймо зачате діло! (Оплески)

Пан Пелюх попросив присутних виповнити свої прохання—внесено 17 з підписами. Молодь забавилася окремо гарно і пристойно.

Ю. Пелюх,
писар

3

Моє слово до всіх членів БУК-а.

Кождий з наших членів повинен бути активним на певній ділянці організаційного життя. Повинен докладати усіх сил до загального розвитку організації. Хто може в тім напрямі зробити більше, повинен це зробити. В нас всякого покрою вороги. Вони нападають на наш провід церковний, на нашу віру, обряд і народність. Так вони підкопують наше національне життя і многі з наших братів падуть жертвою в цім нерівнім бою. На стійці наших релігійних прав мусимо стояти і боротись в обороні наших святощів, без котрих наше істнування вповні загрожене. Рука в руку мусимо в тім великім здвигу іти під проводом наших духовних провідників. Сектанти бачуть, що наша організація росте їм на погибель і тому горлають всякі нісенітниці. До помочі кличуть св. Письмо, котре самі не розуміють. Перекручують і наводять місця, в котрих мова про що інше. А найчастіше ще покликуються на Обявлення св. Івана—бо воно пророча книга, тяжка до зрозуміння і говорить про будуче—а сектанти без віри ці слова обертають проти віри. Наша річ не заходити з ними в зайві балачки і не тратити дорогого часу. Полишити їх їм самим а певно за якийсь час вони знова змінять віру—бо їх віра—то безвірество.

Самі ми станьмо до нового пляхотного життя в Христі. І будьмо валом обороним нашої матері і церкви і наших молодих поколінь. Секти згинуть, як лихий бурян висихає без води—цею водою цілюща вода ласки Божої. Коли ми підемо між той бурян, то ще готові занести його на наше поле, як і всяку заразу. Отож зразу, тої духової, треба пильно вистерігати. Наша сила в Христі і Його святій Обручниці Церкві Католицькій, покровителькою нашою є Пречиста Діва, Матір Божа. Сміло вперед а побіда певна—на славу Богу, добро нам і на користь Канаді а радість України!

Вернон, Б.С.—Мирослав Скоропадський

4

Совітська Україна—дивний Край

так описує її американський кореспондент.

Нью Йорк, Н. Й., 4 червня (Вл. кор.)—Після довгої мовчанки в американських газетах про рядянську Україну приходять свіжі вісти. Вилліям Стонмен, кореспондент газети Нью Йорк Санчрисплас дослі почтою, писаний в комуні Жертдово, на Україні, дня 8 квіт. у Великодню неділю. Дослі дуже замітний, бо містить і ясні й темні сторінки життя на Україні, а на кінці висновок. Тому переповідаємо його в цілости:

"Двох поліцаїв супроводжає шіснацять хлопців до Києва. Вони ідуть на заслання або до вязниці.

В селі Рудка який тузин веселих дівчат, у своїх мальовничих народних строях, проходжується сміхів улицею, що лежить далеко від головного шляху.

Старенька, огірчена бабуся сидить у своїй побіленій хатині в томусамому селі, нарікає на недостачу Великодніх страв і проклинає голод

штучно викликаний людьми. бо він зрабував й минулого року чоловіка. На сільському цвинтарі нові намогильні хрести.

Широкі поля зеленіють після недавного дощу і обіцюють гарні жнива.

Трох совєтських урядовців сидить при малому столику і обговорюють богатий врожай з 1933 року. Вони мріють про гарне майбутне своєї комуни.

Старенький мужчина що був наглядачем над тими полями перед війною. каже: "Теперішні люди не знають, як нам добре жилось колись. Вони дураки і не знають що значить життя"!

Ось-такий дивний образ бентежить людину що сьогодня відвідує Україну. Повно в ньому зусиль або вибілити теперішнє положення або цілковито його осудити. Наче для закриття прикрого виду отих молодих хлопців що ідуть під багнетами до в'язниці: ви чуєте сміх сільських дівчат. Але їх сміх приглушують прокльони відомих і інших таких, як вона.

На одному боці вигляд на добрі жнива й оптимістичні розмови урядовців. на другому боці старенький чоловік і ціла група йому подібних з квасними поглядами. Вони явно признаються що не люблять "нового життя".

Коли б узяти цю одну комуну за підставу щоб дати суд про всі, так жахливо малий поступ зроблено за останніх 18 місців для покращення долі селян в цій окрузі.

Населення Меньшає

Коли ми відвідали Жерново у вересні 1932 року, тоді було там 527 живих людий. Сьогодня там є лише 420 і урядовці не могли як слід пояснити причину того. Але вони вперто кажуть що не було смертности з голоду. В 1932 році було 353 коров і 120 телят. Сьогодня тут 177 коров і 213 телят. Коней тоді було 62, а тепер є 72 свиней перше 156, тепер 103. Це дрібна статистика, але важна.

Нагородою за цей убуток населення і звірини є "податок в натурі", вибраний у землеробах. Перший раз його введено в 1933 році. На такій підставі члени комуни мають віддати рівно означену скількість хліборобських продуктів від кождого акра, а решта можуть затримати собі. Такий податок забирає уряд.

Урядовці пояснюють цей податок так: В 1933 році збір з одного акра поля був 16 бушлів а з того держава забрала дещо півтора бушля. Пересічно кождому членові комуни приписувано 280 робочих днів і за них плачено 763 фунти хліба і 459 рублів. Тому що ледви одна третина тут є робітниками, значить це було стільки що ледви вистарчило на прожиток усім людям.

З отриманих грошей кождий член комуни мав заплатити до 130 рублів на рік за харчі в їдальні комуни і за те діставав харч три рази щодня. Властиво не харчі, а юшка яку дають в рідких годинах.

Робочий день триває від години 7 рано до 7 з вечера. Дві години вільних дають на полудне. Робітники не дістають властиво нічого за свою працю, крім прожитку який ледви тримає їх при житті. Коли прийдуть гарні жнива а остається тойсамий "податок в натурі". положення може поліпшитися. І воно повинно поліпшитися".

(**Примітка нашого кореспондента:** Від осіб що недавно прибули з радянської України і працювали в "колгоспах", маємо такі інформації: Один робочий день, як одиниця вимірюється комісій обчислений на 12 годин праці для кождого робітника. Отже всі вони не мірилися однаково з цілодневою працею. Коли людина не виробила призначеної норми, тоді може працювати і довше. Звичайно в означених годинах щоденно виробляє один робітник день. В той спосіб і дійсний рік можна працювати, щоб виробити призначених 280 робочих днів. Тому що харчі дають у комуні не вистарчають на нормальний прожиток, людина особливо працює більше, поки не згине з голоду та виснаження. З платні визначеної в записках за вироблення робочих днів, мало хто дістає всі гроші, бо мало хто може виробити всі робочі дні. А коли й дістане хто який цент так мусить купувати хліб на життя якого не може докупитися. З цього саме приходить цей розпучливий і безнадійний стан. Настрій селян, згідно з нашими інформаціями, такий: Кождий чекає війни щоб відплатитись урядові. Без огляду на те, хто буде війну з Совєтською Росією, селянство на Україні стане по стороні ворога Росії. Перекопався в тім, що лише Україна може спасти [illegible] (від загибелі).

"Америка". Філ. ч. 613 31

З ЦЕРКВИ І СВІТА

Ще з 1931 року англієць **Честир Бітті набув** в Єгипті від тамошніх хліборобів **папіруси з текстом св. Письма.** Вони перехов[ались] у глиняній посудині і виходять частинно з 2, 3 і 4 століття по Христі. Рукопис Нового Завіту є найстарший, з 2 століття і є тим самим найстаршим досі звісним рукописом св. Письма. Обіймає 4 Євангелії, Діяння, Апостольські Листи і Об'явлення. Старий Завіт неповний. Все те у грецькім перекладі. Найважнішим з него відкриття є те, що текст св. Письма Нового Завіта майже не виказує змін в порівнанні з досі відомим давним текстом св. Письма,—так званим Синайським кодексом і Ватиканським. Значить, вже 2 столітті текст св. Письма був устійнений і незмінний. Відшукані кодекси видав печатню: Fred G. Kenyon: The Chester Beatty Biblical Papyri. London 1933.

З днем першого червня **совіти проголосили звижку на ціни хліба.** А іменно один кільограм (2, 2 анг. фунтів) чорного хліба коштує тепер в совітах 20 копійок (10ц.) —один кільограм білого хліба коштує 70 копійок. Не диво, що як по-над вісїма з України мати хотіла своєму приналежному синкові на імянини зробити несподіванку і купити щось незвикле, чого він досі ще не їв—отже купила йому білого хліба. До того довела соціялістична марксівська господарка на Україні.

В контексті сольовіну Альберти черну нагороду дістала наша українка католичка з Едмонтону, пані **Ольга Смолик.** В нагороду признав їй цугар провінції. Це зразок, куди наша молодь повинна спрямувати свою амбіцію і молоді труди. Подібний контест устроює БУК і всі наші тямучі одиниці повинні взяти у ньому живу участь—одні безпосередньо, другі посередньо, через заохоту і поміч для молоді.

Хвиля жахливого терору, напастий, побиття і знущань залляла знова Галицьку Волость. З Угнівщини і Збаражини та інших місцевостей доносять, що польські поліцаї і опричники кинулися катувати безборонне населення, не виключаючи жінок і дітий. Навіть підчас Архієрейської візитації Преосв. Бучка у Гнилицях повіт Збараж польські провокатори кинулися катувати населення, що вийшло назустріч епископа а потім в пресі кинули чутки на епископа, що підбурив населення. Ряд сіл Угнівщини потерпів великі шкоди—в майні а надівсе у здоровлю менінців. Поліція погрозами заборонила місцевим лікарям видавати посвідки хорим про побиття. В Мокрянах, повіт Мостиська польські поліцаї кинулися навіть рівняти могилу, висіпану в честь УСС-в. В наслідок того прийшло до бою між населенням, що стало о оборонї святощів—а дикунами в мундурах. Один селянин Хома поляг, убитий кулею поліцая, многих ранили. В жадній правовій державі, котра обіграє престіж свій, таке немисліме. Немисліме є також в жадній правовій державі, щоби поліція замість берегти і обороняти горожанина, била його,за візитацію і почесть для епископа та розривала могили. Ці вандальські акти свідчать дуже не похвально про державу, котра таке управляє, як і про ту поліцію. Мабуть польська поліція правиться методами хінської і є з него споріднена. Щось подібне не до помислення в англійській державі. Не диво потім, що якісь невідомі справці вбивають міністрів, в роді Перацкого, бо кождий терор викликує терор. І не поможуть жадні медодайні статі варшавських органів про Шевченка чи Франка, коли творці того самого Шевченка чи Франка та сама польська влада конфіскує. Дуже велика нерівність нанос між словом а чином державі. Прийде колись крах—страшний і неминучий, бо немезіс діска жорстоко мститься за гріх проти справедливости. І буде каяття та без вороття.

Українці недавно тому **висадили у воздух** поміщення большевицької печатні у Львові, де печаталася большевицька часопись п. з. Праця. Видавали що газету самі жиди —для українців—на **заламучення**—за большевицькі гроші. Цікава кумпанія. Неодни зведений нам чоловік гірко потім заплатив за неровум і легковірність пявкам, червоним своїм власним життям і майном. В галицькій пресі оповістив сьогодні з часу перебування в совітах, робітник з Дрогобичини, Василь Франко, котрий продав хатчину і куснік грунту та виїхав до "робітничої" країни шукати добру долю, бо так обіцювали большевицькі газети. Найшов однак голод, холод, жебраче життя та загрозу смерти кождої хвилі. Був в совітах 15 місяців і написав спогад такий понурий і прикрий, що без зворушення ледви чи можна його читати.

Подаємо деякі вийми зі статті **Гордійських узол укр. православія**—Розбудова Нації, ч. 3—4. "**Як одна з найміцніших підвалин царської влади в Росії, православна церква** в очах національно-свідомих українців часто служила збірним поняттям для: жандармської "охранки",

поліційних канчуків і вязниць, помосковлення "інородців" і морального занепаду одиниці, безсоромного здирства за церковні відправи ("треби") та для брудної, захланної і протикультурної зашкорубловсти". стор. 75. А на стор. 79: "Дякуючи переважно реакційно-старорежімній політиці збоку післяреволюційних керманичів московського православія, занархізувалася майже вцент найбільша частина православної церкви". —І далі знова: "Колиж мати на увазі релігійно-церковну приналежність найбільше активної та національно-свідомої частини населення Західної України, то **грекокатолицька церква сьогодні є найповажнішим чинником на полі українського релігійно-церковного руху".** Далі на стор. 80: "Час у Чернівцях написав: Вже тепер—по 15 роках нововелиним нещастям, бо офіціяльна церква прилвих людий висловлюють ту думку, що **православія для православних українців в Румунії є великим нищастям,** бо офіціяльна церква привоїла собі політичну ідею і методу винародовлювання українських сіл та постійно й систематично переводить їх в життя." Далі знова дослівно все: "Також хай **на тверезу голову** недивуються православні земляки, коли спостерігають часом зріст симпатій до українського грекокатолицтва серед православних українських патріотів. Сьогодні звернені очі всіх українців самостійників на Західну Україну, як ніколи досі. Зокрема Галичина неволі стає для всіх українців —бодай у сподіваннях—символом нашого національно-культурного Піємонту. А в тім православним українцям буде потрібно також ясно вирішити (і чим скорше, тим ліпше для нації) справу національного відношення до західницького (отже активістичного) успосіблення релігійно- церковного життя в Европі. Варто тут пригадати, що свого часу президент ЧСР Масарик підчас прийняття підкарпатського грекокатолицького епископа Гебея сказав останньому й таке: Ваші предки зробили **крок історичного значіння,** коли приєднялися до Західної Церкви і тим негайно—до західної культури". А на стор. 81. таке: "Проте—скільки існує в нас впливових осередків українського православія, стільки знайдемо відмінних розумінь українських завдань на релігійному-церковному полі. І коли порівнати сучасні ідеольогічні гаразди нашого православія навіть з ідейним розпитком московського православія на еміграції, то висновки будуть не на користь українців. Сьогодні московське православія на еміграції модернізується за допомогою т. зв. евразійства. Ця ідеольогічна течійка виходить із твердження про здійснену синтезу відмін Сходу і Заходу на терені Росії, як одної шестої частини світу та з такого становища хоче обосновати передусім: 1) месіяністичну експансію Москви серед індомонгольських народів Орієнту, 2) культ ненависти до католицтва і до европейської цивілізації та 3) тезу про спорідненість московського православія з московським поганством (і большевизмом)—що на думку евразійців є також православієм, але потенціяльним. Бажаючи регабілітувати спорохніле і опаскуджене московське православіє, евразійці повчають: Православія це більше ніж визнання віри—це одностайний життєвий ідеал, складна цілість вартостий і Хто хочби люди в щоденному житті його критикували, його тавро лежить на всіх національних виявах. **І щоби стати москалем, треба конче бути православним."** Та перечитавши це все і роздумавши ще більше невеселі думки приходять: Як мало тих тверезих голов в наших православних земляків!

Сестра настоятелька Сірих Сестер з Монтреалу, Марія Анна Шіне, зістала нагороджена членством в ордені британської імперії, з нагоди імєнин короля Юрія V. Не одна з пятох відзначених женщин Канади—і католицька монахиня.

Найстарший часопись в Канаді "Газете" одходив третого червня ц.р. 156 літ істнування. Це щоденник, виходить в Монтреалі. Дай Боже українській пресі дожити так довгого віку.

Після розгрому ідейного і оружного в Австрії **робітники** вивободилися з кліщів терору і **масово вертають до Католицької Церкви.** Число навернених в останнім часі подають на 50. 000.

СССР—державні слова на означення совітів, як подає нині Черняївна, жена проф. котрим поталанило втекти зі Соловок, толкують жителі так: Смерть Сталіна спасе Росію.

Українські націоналісти у Ню Йорку утворили **школу летунську** для української молоді. На вчителів запрошено двох українців і двох американців. Це після трох гетьманських летунських шкіл в Чікаго, Дітройті і Клівленді —вперве доказ позитивної праці для України і народу.

Великий з'їзд **народовецького українського учительства Підкарпаття** відбувся в Ужгороді дня 27 мая, ц.р. На з'їзді гостив також Преосв. Стойка з капітулою. Коли Преосвященний витав цей з'їзд від імени української католицької дієцезії Ужгородської оплескам не було кінця. На з'їзді було присутних понад 1200 учителів.

Люберали в Саскачевані [illegible]
виброно 50 либеральних [illegible]

Книжки і часописи надіслані до редакції

[illegible]

Замість вінка на могилу автора о. Ст. Семчука

[illegible]

З Фанфар.

Чому ждати гробу, як і тепер сміється?
Чому ждати ночі, як ранок лійнов?
Чому мовляти, тулитись, дрожати,
як літо, як горяч вас пріс, налить
вам очі, вам серце, вам душу пашти
на порив, на волю дворушити темпо,
розгорілим кроком пустити а зріють пня
і підняти бурю, розкувати громи
розпалити зривом гармонію життя....?!
Нам треба підняти животворний стяг
високо, високо—
з полумям в очах!

о. Ст. Семчук

ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

запренумеруйте собі

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— Релігійний Місячник —

який видають

ОТЦІ ЧИНА НАЙСВЯТІЩОГО ІЗБАВИТЕЛЯ

в Йорктон, Саск.

Виходить з початком кождого місяця.

Річна передплата одного доляра. ($1.00)

Передплачуйте самі і єднайте передплатників.

"The Redeemer's Voice"

Catherine St. Yorkton, Sask.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна Часть:

Ідеольогічна Часть:

Молитва

Дописи—

З Житєвої Панорами—Фейлстонь

З Церкви і Світа.

ВЕРЕСЕНЬ Р. Б. 1934

Печатано за дозволом Духовної Власти

ОГОЛОШЕННЯ

ПОЗІР! **ПОЗІР!**

Церковні Громади

Іконостаси, вівтарі, кивоти, образи напрестольні і просеційні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрасвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах

Пишіть до:

СТ. МЕУШ

Vonda, Sask. Вонда, Саск

КАЛИНОВА КРАМНИЦЯ

Kalyn's Grocery

201 Ave. M., South

Наша крамниця ріжних товарів напротив Н... ...ського Дому Просвіти в Саскатуні

Чемність, сперед... ...вільна доставка до дому—просимо зайт...

Saskatoon, Sask.

ПАВЛО ЗАБОЛОТНИЙ

... P. Zabolotnyj— Alvena, Sask

ГРИГОРІЙ БОРИС

... контрактор—ставить по... ...

Григорій Борис

Meacham, Sask. Мічем, Саск.

Крамниця Михайла БРІТСЬКОГО в Канорі

... напротив двірця в Канорі ...

будете певно вдоволені.

Вацлав БАЛЕШТА,

... поборічний Вол...

в

КАНОРІ, Саск.

Готель КАНОРА

... власник п. Т... ...

... напротив двірця в Канорі ...

будете певно вдоволені.

Народні Доми і Читальні!

Поправте свою сцену—прикрасьте свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах. Все гарно виконить по дуже рухливій ціні—а на бажання вміє на місце оглянути працю

Ф. Т. Мамчур

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

Михайло Дзендзьоловський

... ...ний малюнок тд. I. G. S. Twin, Beautiful Twin, North Star Oils, Gas, Greases, Cookers, Frost & Wood, John Deere Implements, David Cross Separators

... Саск.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

... 10612 109 Стріт

Річна передплата $...

Телефон. 25708

... THE UKRAINIAN NEWS

10612 109 St. - Edmonton, Alta. - Phone 25708

За оголошення редакція не відповідає.

БЮЛЕТЕНЬ

Братства Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.

Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Бала, ЧНІ., Йорктон, Саск.

Річна передплата $1.00. **Рік 2, ч. 9 —за Вересень, 1934.**

A monthly publication of "The Bulletin of Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada" published in Yorkton, Sask., by "The Redeemer's Voice". Chief Editor Rev. Father Iw. Bala, CSSR., Yorkton, Sask.

II Year — No. 9 —for September, 1934. **Subscription per year $1.00**

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

СКАРБОВИЙ ЗВІТ

БУК-а за друге чвертьріччя 1934 р.

КВІТЕНЬ—

Прихід—Остає в скарбі з днем 30 марта	**$259,41**
Членські вкладки	18,69
Зворот за відзнаки	5,00
Остає з днем 30 квітня	283,10
	122,05
	161,05

КВІТЕНЬ—

Розхід—3-го, діловому писарю на значки	**$ 1,75**
5-го, за відзнаки фірмі	45,00
14-го сходини в Саскатуні	1,70
14-го книжечка посвідок	25
19-го, печатня за Бюлетень і друки	73,35
Разом	122,05

МАЙ—

Прихід—з переносу	**$161,05**
6-ого, відділ ч. 17	2,70
13-ого, о. Семчук за брошурки	1,75
13-го, продаж брошурок на Приймовім	2,15
13-ого, ч. 8, Ростерн	2,70
13-ого, відділ ч. 18, Гронлід, вкладн	5,15
13-ого, студент. від. в Саскатуні, вклад.	6,00
17-ого, відділ ч. 25, Красне, вкладки	21,60
29-ого, продаж брошурок в Кридор	1,30
28-ого, відділ ч. 7, Альвена, вкадки	16,00
28-ого, відділ ч. 6, Канора, вкладки	5,85
28-ого, поодинокі члени, вкладки	5,00
28-ого, пан Ів. Козак на пресфонд	,25
Разом	252,50

МАЙ—

Розхід—печатні	54,23
Остає в скарбі	198,27

ЧЕРВЕНЬ—

Прихід—з переносу	**$198,27**
3-го, продаж брошурок на Приймовім	,35
29-ого, збірка на пресфонд, Кридор	9,58
29-ого, за відзнаки з Гронлід	1,50
29-ого, за брошурки о. Демків	1,55
29-ого, за відзнаки о. Семчук	1,75
29-ого, за брошурки о. Семчук	1,20
29-ого, членська вкладка	1,00
Разом	215,20

ЧЕРВЕНЬ—

Розхід—2-го, печатні за Бюлетень	**$45,00**
30-го, знова печатні за Бюлетень і почтову оплату	65,00
Адміністратор на розсилку поодиноких чисел	1,86
Разом	111,86
Остає чистих в скарбі з днем 30 червня	103,34

Ф. Мазуркевич
скарбовий писар

ЗВІТ ОКРУЖНОГО З'ЇЗДУ БУК-А В АЛЬВЕНІ

З'їзд в Альвені тривав три дні, від 30 червня до другого липня ц.р. Кождого дня з рання була торжественна відправа в Альвенській церкві—при ласкавій співучасти Впр. о. Настоятеля Івана Бали, ЧНІ з Йорктону та Всеч. о. П. Криворучки, пароха Арран, котрі з далекої віддалі прибули, щорп своєю присутністю звеличати здвиг українців католиків округа. Годиться відмітити також, що мимо невідрадних умов погоди—майже увесь час падав сильний дощ і всі дороги прямо розкисли та тяжко а то й прямо неможливо було дістатися самоходом, прибуло богато людий а навіть хор і спортова дружина парохії св. Юрія в Саскатуні під проводом свого учителя п.О. Приймн. Численну участь у з'їзді виявили наші хлібороби з округа та їхні учителі. І так всі получилися у спільнім пориві духа для кращої будучности нашої—чином великим та ідейним.

Першого дня з'їзду і дальших днів провід спочивав в руках п. Мих. Білинського. Привіти виголосили оо. Криворучка. Демків, Семчук та прочі. Поодинокі промови в міру спроможности будемо печатати в цілости. Скорочені подаємо на цім місці.

п. Мих. Герман місцевий учитель промовляв на тему: Орґанізація. Він сказав—Мило мені витати цей з'їзд. Коли маємо говорити про орґанізацію треба розуміти зміст слова. Зрозуміємо лучше коли нагадаємо, що всі части тіла творять орґанізм, здібний до життя, розвою і діяння. Подібно в орґанізації все служить одній цілн. Люди на ріжних становищах стремлять до одної цілн одною працею спільною. Всі народи виявляють орґанізацію. Так само церква представляє найкращий і звершений тип орґанізації. Сильною орґанізацією є держава і хочби наші брацтва. За ріжними орґанізаціями йде ріжна агітація через пресу. Орґанізація це ціха часу, кождий кудись належить! Це конечність, що впливає з демократичного духа часу. Люди самі думають про свої завдання і не ждуть, аж прийде щось готове. Всі спільно думають про свою долю. Отже є також орґанізація проти нас. Ми знова зорґанізовані в БУК. Орґанізація то могучість і сила. що всіх лучить орґанічно в одно. Незорґанізовані люди це листочки пірвані вітром або порошинки, що буря несе світами. Ті однак порошинки заліза перетоплені в горнилі волі творять сталний матеріал, котрий здібний опертись нагальним наступам всякої негоди. Тоді повстає молот, що служить до наступу і оборони. На жаль є такі одиниці, котрі кажуть "Я обійдуся без того." Однак життя напевно буде звихнене, стоптане, як відірваний листок. В орґанізації однак воно не пропаде. Церква і віра нам дорогі. Для доброї орґанізації ми повинні працювати і до неї належати. Однак фальшивою є охота належати до кождої орґанізації. Бо ми повинні наперед пізнати орґанізацію, яка вона є, а пізнаємо її через статут і через поважних членів. Коли сповняємо статут, тоді ми добрі члени. Ми повинні вистерігатися злих орґанізацій. БУК діяє спільно з церквою і тому ще більше всі повинні стати його членами.

Бесіду вислухали присутні з правдивим заінтересуванням і нагородили доклядчика заслуженими оплесками. Коли зважити, що пан М. Герман родимий канадієць, то так форма як і зміст бесіди заслугують на окреме признання і віримо, що з нього буде один з кращих бесідників. А окремо мусимо поручити нашим членам і звернути увагу на це, яка велика рація і користь є тоді, коли подібні учителі вчать в їх школах. Таким певно належить повне признання і піддержка під кождим оглядом. А правдивість нашого твердження скрішла поява другого нашого вчителя з округа. п. Ів. Митрополита.

Молодий, повний сил, в гарній поставі і добрім українськім виголосі говорить п. **Ів. Митрополит** ось що: Приємно йому бути нині в Альвені. Виховання молоді починається і спирається головно на вихованні домашнім. Родичі повинні співпрацювати зі своїми учителями і уважати, куди їхні діти ходята та з ким приставють. Учителі бажають виховати нове покоління на добрих горожан Канади, вірних дітий церкви і народу. Тому два роки ми не мали орґанізації. Противники казали, що ми спимо. Нині вони остали позаду, але напастують, хоча і в іншій спосіб. Ми однак всі повинні разом співпрацювати—зі своїми католицькими учителями. Діти наші хай виростають на потіху нам усім, на передових людий суспільности. Праця наша іде до вияву творчих і додатних сил народу. Переводимо контест, що дає змогу виявити найкращі сили молоді. А кождий має якусь здібність. Ця здібність розвинена і вишколена може дати найкращі плоди. Наше мистецтво взірцево красне, так інші народи нам завидують. Наша мова своїми висловами свідчить про богацтво ніжности, сили вислову і ширини думки. Чужинці, котрі ізза

загаданих прикмет вчаться мови нашої, дивуються тим нашим хлопцям і дівчатам, що покидають рідну мову. Чоловік не годен сховати себе. Коли навіть бесіду закриє, то пізнають по ході. Характер не затреться і він виявляє, куди хто приналежить. Так наші контести будують нас. Окремо спорт виробляє сили ума і тіла. Тому наша молодь громадно повинна взяти участь в контесті БУК-а і ми помогти її загальним членством активним.

Милу несподіванку зробив своїм прибуттям всеч. **Брат Станислав** з колегії св. Йосифа в Йорктоні, котрий в англійській мові заявив ось що: Я случайно завитав з бесідою. Три останні дні я вздив по болоті і мої думки розсіяні. Я одушевлений ваним одушевленим—мені мило почути так перепяті бесіди, як все. о. Криворучки, що заставляють мос серце дрожати. (Недавно, якраз перед Братом, говорив все. о. Криворучка. Ту промову печататимем в цілости). Тому тринацять літ приділено йому навчання в колегії. Перед тим не знав українців. Знав однак, що це люди добрі і католики. 1919 року приїхав до Йорктону. В околиці найшов многих наших хлопців, що радо поступили в колегію і там виказали великі успіхи в навчанні. З часом пізнавши наших хлопців мусів ними захоплювати, бо були це діти з добрих родин і мали гарне домашне виховання. Також нині стрінув наших хлопців в Альвені, котрі вийшли з колегії. Таким з многих є всеч. о. Криворучка. Ясно розумію тепер, що праця колегії не пішла намарне. Подібне враження виніс з Гудів, де говорили і виступали наші хлопці. То колибн його запитано, котрих хлопців з ріжних бажає вчити, певно вибрабн українських. Наші українські хлопці розуміють свос звання як щось дуже важне і цінне. Тому наші перевищають других учнів підчас іспитів, навіть в англійських предметах. Українські хлопці здібні. Коли бачить чесноти українського народу, є одушевлений. І тому вірить, що прийде той час, коли ми українці випередимо інші народи під кождим оглядом. Жаден нарід з Европи не зробив того поступу в Канаді, що українці за останніх тринять літ. Мали тільки сильні руки і серце. Більше нічого. Нині землі Канади, урожайні поля в українських руках—а це головне богацтво краю. З початку українцям поводилося дуже тяжко. Так їх стрічали всюди. Мали богато перепон. Заняли лихі землі і виробили на найкращі. Там англійські поселенці не хотіли іти, куди пішли українські. Зате українські робили чотири рази стільки і нині він ґратулює їм, за витревалість і здобутки. Наша українська молодь веде перед в житю заходу Канади. Гордий він на працю колегії—не так учителів, як учнів. Наші повинні там посилати своїх хлопців на навчання, бо там є певні підвалини для світлої будучности у виробленні характеру молоді і католицьке виховання. А хто не знає ріжниць між католицьким а некатолицьким вихованням? Певна річ, що в публичних заведеннях також молодь виховують. Але в колегії виховують на католицьких засадах. В колегії наука і релігія ідуть разом. Часом це тяжко зрозуміти на перший погляд. Але на прикладах лекше. От в Америці так звані ґенґстери це найбільше вчені люди, що покінчили здебільша вищі школи з добрим успіхом. Однак без християнських засад у вихованні виховуються мудрі але без совісти люди, що легко потім падуть в житю і виповнюють ряди злодіїв та інших проступників. Тому взиває до вірности церкви і вірі—а колегії підчеркує це практично в житю своїх вихованків при кождій нагоді. Хлопці з колегії мають добру повагу і пошану, ідуть чесно в житю а це вистане. Українці певно найбільше зі всіх інших народностей Канади потребують доброї орґанізації і коли можна сказати, що українці в чому слабі, то в орґанізації. Він ґратулює священикам за БУК і всім співтворцям та співпрацівникам великого діла. Взиває до повної співпраці зі своїми священиками. Легко іти проти, але тяжко сномагати в праці. Ідіть спільно зі священиками—вони духовні провідники. Довіряйти їм! Сам Брат іде приготовити дорогу мистецькій творчости вихованків колегії. Концертами на мистецькім рівені вони доказують, що осягли. А кажуть це не лише між українцями але також англійцями, щоби розголосити добре українське імя, бо многі з англійської суспільности не знають як слід українців. Хочуть піднести наше значіння а знищити недовіря, яке було. В тім напрямі Брат Станислав працює від початку, коли обняв працю в колегії і буде працювати, доки стане його сил. Незадовго прийдуть також в околицю Альвені—вони дадуть мистецьку часть—просить присутних заповнити домівку вистави на той час.

Слідуючим бесідником був п. **Вол. Филипович** з Беніто, Ман., котрий повним гумору ладом виказав, які трудноші стрічав, щоби дістатися на з'їзд до Альвені. Понад 15 миль пішов пішки до о. Криворучки і з ним приїхав. Та не надармо був цей труд. Бачить красний новий дім тут, слідно добру працю і бажає в

ній успіху.

Говорили ще того дня о. П. Криворучка. як згадано вище і о. Семчук та о. Н. Демків, котрий витав з'їзд.

Дощ робив щораз нові наступи на терпеливість присутних—представлення того вечера мимо заповідження не відбулося, бо надто було темно, непривітно і грузько.

Подивляти треба запопадливість і услужність Альвенеських пань, що творять окремий жіночий відділ БУК-а а котрі ділом через всі три дні з'їзду доводили, як справа організації лежить їм на серці і скільки добра хочуть сповнити добрі і трудящі руки жіночі. Принесли богато харчів і старалися всіх обслужити як найкраще. Мила то річ єісти у спокою та скупленню духа і слухати добрих бесідників. Але вимагає то великої посвяти і самозаперта цілий той час стоятн при кухні, варити і обмивати посуду та руки наповнити працею уверх. Тому повне признання добрим серцям і трудящим рукам жінок альвеньскої парохії та відділу БУК-а.

Другий день з'їзду, першого липня, неділля, погодою вповні підходив до вчерашнього. Однак людий зібралося богато. Вся велика площа перед альвеньскою церквою була битком набита—так старшими, як що більше молоддю нашою.

Пополудні почав виклади п. **Я. Д. Стратійчук** тою промовою: Далеко їхав, щоби дістатися до Альвени. Гратулюю парохії, бо вона була тим осередком, звідки велася праця БУК-а, де видавався Бюлетень через перші найтяжші початки і де головно нарід як один витревав добрим і вірним своїй Католицькій Церкві під проводом своїх священників. На жаль не всюди так було і часто наша доморосла півінтелігенція що вийшла з чужих духово нам заведень, встидалися того народу та його віри. Протиділати тому стало гаслом БУК-а. Велику вартість Католицької Церкви оцінили на практиці навіть протестанти, котрі воліли католицьких місіонарів, як своїх протестантських духовних —що доказує поведення льорда Селкирка. Також і ми всі відчуваємо наглядну силу творчу та життєдайну Католицької Церкви продовж всього часу нашої історії. Наші галичани все стояли вище від прочих українців під кождим оглядом. Однак в Канаді завдяки всяким чинникам між нас внесено нелад. Досі ми стояли осторонь і все спихали тільки на священників. А між нас інші всякі наємники і посилали хитрунів, щоби розбити нас та розєднати духово. Ми мусимо дорожити собою а свою роботу любити і вірити в ню. Ці околиці наші в Канаді, що перші відпали від Католицької Церкви, нині перші перейшли на большевизм. Коли хто буде добрим католиком, то певна річ, що буде також добрим українцем. А хто буде добрим українцем, то певно буде також добрим канадійцем. А не інакше. Між православними українцями в Росії є нині 27 різних сект, що взаімно себе поборюють. В одній Канорі є три православні церкви, а кожда вчить щось іншого і є проти другої. В нас є тільки одна церква і то всюди. Ми не сварімося між собою за віру. Наша дорога добра, тому вперед. Противники часто перекручують церковну історію нашу. Але навіть противні історики свідчать, що на Україні першою вірою християньскою була католицька віра Христова, а не інша. БУК працює на тій основі, єднить і обучує. БУК не робить грощий а кождий працює для ідеї і з цейших понук. До тої праці кличе всіх присутних під стягами БУК-а.

Зчерги промовляв **Ф. Т. Мамчур** про пресу. Це чинник важний в розбудові життя народу. Розповсюднює знання, ширить поступ, освідомлює нас національно. Мусимо дбати про пресу. Досі наша українська католицька преса була мізерна і мала. Були це спроби одиниць— Епископа, священників, однак загал не підпер як слід. Ми маємо свій Бюлетень, що звідомляє нас про життя БУК-а. Бути відпадком від преси і організації, значить згинути духово. Як вірні і тверді члени БУК-а ми повинні пресу. нашу пресу зробити могутною. А коли не можемо помогти писаним словом, то поможім летучою.

Переходить збірка на пресу БУК-а, що приносить $15.12. Потім доложено ще окремо $4.45—разом $19.57, за що всім жертводавцям належить щира вдяка.

Черговим промовцем був **впр. о. Ів. Бала**, Настоятель ОО. Чина Ізбавителя з Йорктон— котрий сказав таке: Св. ап. Павло в посланню до Римлян каже "Я вас не знаю, але чув про вас, що ви добрі." Ті чувства також нині в його душі. Ми прийшли всі подивитися на працю БУК-а, котра як зі жерела пливла з Альвени. Ми відновимо все в Христі. Пан Стратійчук перенявся БУК-ом. Скромний, тихий а ревний виплив наверх і доказав, чим є. Хочемо піднести прапор української католицької Церкви в Канаді як найвище. Для многих ця праця видається неможливою і тяжкою. Тому 12 літ єпископства Церква робила заспілля на успіх. У спілді ми скріпли тільки і нині маємо БУК. Їх затії не вдалися. Ми нині так сильні, як ніколи а наш БУК є взором тої сили. Підчас недав-

них вибрів наших людий противники просили о поміч і певна річ, що колинебудь щось в Канаді зробиться, то без українців це неможливе. Нині бачимо перед собою нашу молодь, учителів і учительок, що радо до свого признаються. Однак маємо один великий блуд в нашій крові та історії. Ми боїмося борби. Нам тяжко іти в бій з піднесеним чолом, коли навіть Христос напереді і мають прапори церкви. Ніхто ніколи нехай не боїться монахів ні священників. Ми всі будівничі великої будівлі, що творить кращу долю народу нашого в Канаді. Ми на-сюди, коли небезпека, то нас перших потреба, або руїни. В нас так довго не буде сили доки не буде привязання до свого священика. Наш католицький священик є отцем народу та його життя. А життя це боротьба. БУК має знати, що дух БУК-а це дух бою і сили а не сварки і ненависти. Хочемо показати, що вміємо. Нам не треба всіх католиків, що належать до наших парохій. Не кождий може бути нашим членом, але енергічний, живий, що рветься до праці на славу Бога і церкви. Мусимо уподібнитися до Ісуса Христа. Дух Христа то дух наших провідників. Вороги завзято ненавиділи Христа, подібно членів нашого БУК-а. Але не тих всіх, що ні теплі ні зимні. Коли вам поводиться прикро, то знайте, що в хвилях прикрих ви найсильніші. Ми шукаємо борби, не боїмося. Певно, що не програємо. Дух борби Христа мусить бути сильним, особливо в теперішних часах. Обходимо 1900-літний ювілей відкуплення. Христос немов живий перед нами. І нині маємо вилив, котрим ніхто не опреться. Проти них є дух ненависти і злоби. Він ніколи не вигравав але церква все була сильніша. Христа бажали вороги знищити якраз тоді, коли зробив найбільше чудо—воскресивши Лазаря. Між очевидцями того чуда були доносиціи, що радили сприятати Христа, бо інакше весь нарід піде за ним. І тоді засудили Христа на смерть. Історія церкви та сама. Не бійтеся борби. В борбі і терпіннях стаємо сильні. Через працю борба і це природне. Маємо стати активні та рухливі. Нам браку духа енергії. Пісня "Ми хочемо Бога" виражає той дух активности і хотіння. В минулому році відбувся у Львові величавий здвиг української католицької молоді і там співали пісню "Ми хочемо Бога." Це пісня радикальна і революційна. Такими є ми. Не у злім розумінні, але ми є радикалами духа. Ми хочемо перевернути душу народу, щоби стала ясна, сильна і тверда. Мусимо поступати не як демагоги і тому наша революція починається від нас самих, від нашої душі. БУК то вибранці, повні запалу, що молодь зірвуть за собою. Проти духа цього світа поведем акцію Божим духом. І витворимо нову молодь для слави народу, церкви і Христа. То є дух борби і його нам треба. Маєте показати, що ви варті. Про вас розійшлася слава, що ви діяльні, сильні. Докажіть, що це правда. Наші ляха духові— це ляїцизм, дух, дух щоби позбутися Бога, церкви, священників і той дух це нам найбільший ворог під цей час. Світ хоче скинути ярмо Бога. Люди стараються поділити світ на такі смуги, де ні церква ні священик не має найменшого виливу. Дух БУК-а це дух противний. Змагаємо, щоби Христос був всюди а ми самі всюди маємо бути однакі, хоч на різний лад. Ціле наше життя має перенятися духом Ісуса Христа. Ми не мали ще нагоди побачити, що значить, коли ціле життя перейметься духом Ісуса Христа. На початку нашої історії знищила нас татарва—треба було все майже зачинати наново. І так не проведено в нас повноти думок Ісуса Христа Зате в інших народів це сталося, як приміром в ірляндців. Священик це вибраниць. Він чоловік і тому мусить мати блуди. Помимо того є він світлом, стоїть понад других і будучи вірним Церкві, є безпечним провідником. Ірляндці переконалися, що Католицька церква дбає не лише про смерть чоловіка, але головно про його життя і робить це життя успішним. Ірляндців нема богато але вони сильні. За часів свого провідника О'Канела случився ось який випадок: Один бідний ірляндець впав у довги, не міг платити належитости і пан мав тоді право купити його до вязниці. Коли надійшли вибори, пан сказав, що дарує йому довги але за те має голосувати на їх кандидата. В ірляндці закипіла кров—але жінка і діти голодні. Отже пристав. Однак коли надійшов день виборів, жінка якось догадалася про стан душі чоловіка і крикнула: Уважай, не занапасти душі і народу! Він пішов голосувати і не зрадив. Такої сили не дасть ніхто, тільки дух Католицької Церкви. Коли в Англійськім парляменті виступив до бесіди ірляньский посол О'Каннел, то англійці боялися всі. А був це переконаний католик, котрий щоденно ходив на Службу Божу і часто молився перед статусю Матері Божої. Там находив свою силу і коби наш нарід мав той дух! Ніколи не боятися, не податися, не ховатися.—признатися все, що ми українці і католики а що душа це найвище добро. БУК змагає виховання молодих людий, веселих— не сумних, бо побожність, то радість. Віра не є на це, щоби тільки добре вмирати— але щоби добре жити. Відновім нині наші серця

в Христі! Коли Нікодим питав Христа, що належить робити, Христос відповів йому, що належить наново народитися водою і духом. Так само ми мусимо наново народитися в Христі. Старе серце має загинути а нове народитися во імя Ісуса Христа. Родина це католицька твердиня і многі змагають її знищити. Однак в родині повинен замешкувати Христос і від Него вона повинна черпати свою силу. Треба уважати на те, щоби не читати лихих книжок ні часописів, бо молодь брудниться тим і гине. Велика річ для родини це школа. Маємо вже многих католицьких учителів, що разом з нашими дітьми ідуть до церкви, клякають і сповідаються. Старайтеся всюди брати своїх католицьких учителів. Вкінці дякує за вислухання і сподіється, що певно добре його зрозуміли та набрали духа бадьорости. Ми повинні бути веселими, а не плакати і боятися. Разом повинні працювати зі своїм отцем парохом. Бог з нами, тож хто проти нас!

Говорили в черзі панна Оля Стратійчук і пан Дм. Кобринський. Їх промови подамо в цілости.

Дуже живо і виразисто говорив дальший бесідник п. Ст. Меуш, мистець різьбар і маляр з Прийомбого, біля Вонди. Він заявив зараз на вступі своєї бесіди, що є українцем і католиком. Народність і віра сплелися нерозривно. Наша молодь вела давнійше борбу і тепер борється за святі почування своєї віри і народу. Однак були люди, котрі теревенили, що ми не є українці. Деж розум тих, що їх сплітали. Навіть найбільше злобний чоловік признати мусить, що наша католицька Галичина видала найбільше свідомих українців. Наше духовенство в Галичині виховало ряди свідомих і гордих національно українців, котрі неоцінимі заслуги поклали над відродженням цілого народу. І самі наші священики, як о. Маркіян Шашкевич, о. Ст. Качала, о. Мих. Вербицький, о. Нижанківський, о. Стефанович і многі, многі другі були піонірами нашого народного відродження—так в орґанізаційнім житю, як літературнім. БУК веде працю позитивно. Ми не сварімося ані нарікаємо на інших, а робімо свою працю. Однак многі люди наші в Канаді розбиті та розсварені сектантами не знають проєтих істин—вони на глум говорять, що Володимир Вел. то був православний ісповідник, коли кождий історик знає, що тоді православія в нинішнім розумінні ще не було, отже і Володимир ним не міг бути. Навіть православні на Вірую кажуть, що вірять "в одну, святу, соборву і апостольську Церкву." А коли застановитися, що то значить слово "соборна"—то має відповідь у грецькій мовій словом "католицька." Прочі церкви безблагодатні, бо початок їх не від Бога. Отже ласки Господньої не мають і не можуть мати, так само як дійствувати святі Тайни. Наша орґанізація змагає освідомити нас під тим оглядом, щоби ми перенятї духом великої ідеї Христа помогли колись тим, що нині в блуді і самі виконали як найбільшу працю в Канаді для кращої долі нашого народу.

Того дня прибули хористи зі Саскатуну та спортова дружина парохії св. Юрія під проводом **п. Осипа Прийми** і виконали дуже гарний концерт вечером. Мимо непогоди велика домівка місцевого Парохіяльного Дому Просвіти виповнилася по береги присутними, що з признанням гляділи на культурну працю нашої парохії в Саскатуні під проводом свого вчителя. Всі точки виконано бездоганно. Не диво, що заслуженим оплескам не було кінця. Як свідомі громадяни Альвени запросили молодь на пічліг і радо провели їх до своїх домів та гостили безкорисно весь час. Тогож таки вечора Парохіяльний Гурток Аматорський під проводом **п. Забалотного** виконав драму "Українці мученики." Дуже гарно вийшли кінцеві сцени першої і третої дії, так що присутні вірвані заналом спільно з аматорами стали співати "Пречистая Діво Маті" на закінчення третої дії. Розвинулася картина одної позабутної і незнаної часто дії Церкви нашої святої, коли предки наші вмирали від московських куль під стінами своїх церков на Підляшшу і Холмщині. Бачили наші і пережили вдруге, як нам віра і скільки наша українська католицька церква витерпіла від православних в тягу своєї історії. Честь належить свідомій парохіяльній громаді за гарне виведення цієї штуки та артизм неодиноких аматорів.

Третий день з'їзду, дня другого липня, перейшов в подібному настрою, як попередні. Остало ще много людий, котрі радо вислухали до полудня святої відправи в Церкві а пополудні остали вислухати дальших викладів головно місцевих сил БУК-а.

Годиться відмітити, що велику ролю праці у підготовці та виконанні намічених рішень сповнили урядники церкви та БУК-а, панове Мих. Задворний, Антін Трач і Ник. Царук і все готовий до праці та вічно чинний пан Никола Котелко. Велику поміч подали пані, як пані Шемелюк, Ількевич, Кінаш і Козак. Також пані Візінська і Кінаш, що занялися відзнаками з'їзду у многій мірі причинилися до повноти успіху. Молодь вся була на становищі а Парохіяльний Гурток Аматорський злучивши старші і молодші сили доказав гарних успіхів. Добрими аматорами оказалися пановє Дм. Боднарчук, Дм. Щербанюк, Вас. Трач і другі—як пані Боднарчук, не згадаючи нашого справді артистично здібного режісера, пана Заболотного. З'їзд лишить в окрузі Альвени як найкращі спомини та став цінним вкладом української католицької праці для нашого культурного дорібку. Всі верстви нашого населення доложили своїх трудів і хосен був неоспірний для всіх.

ЗВІТ ОКРУЖНОГО З'ЇЗДУ БУК-А В КАНОРІ

Дня 12 і 13 липня ц. р. відбувся Окружний з'їзд БУК-а в Канорі. Оба дні з'їзду, як все у нас, починалися торжественною Службою Божою, при ласкавій співучасти впр. о. Ів. Балн. ЧНІ з Йорктону. Народу прибуло досить—хоч не так богато як попереднього року. Підготовка була закоротка а все вимагає відповідного підготовлення і труду, коли хочемо числити на успіх.

Пополудневі збори відбулися на вільнім воздусі під церквою, тому що нема тут парохіяльної домівки, але амбіція парохії є таку поставити в найлїпшому часі. Першим бесідником був п. Я. Д. Стратійчук, що в довшій промові з'ясував наше повстання, дотеперішню працю і осяги. Зчерги на тему преси промовляв пан **П. Шебець**, молодий активний студент. Він говорив—нема орґанізації без проводу. Але провід мусить мати середник получення з членством. Таким є з'їзди і преса. Подібно тіло має многі члени, що разом співділають через обіг крови при діяльности серця. Так само повинні ми співділати в орґанізаційнім житю через нашу пресу, бо редія свого ще не маємо. А наша преса то Українські Вісти в Едмонтоні, тижневик—Голос Спасителя в Йорктоні і наш Бюлетень, як місячники. Сильна преса наша, то будучність запевнена для орґанізації. Докажім ділом, що ми свідомі зглядом нашої преси і хочемо її вдержати на відповіднім рівні.

Переведено збірку за покликом впр. о. Ів. Балн. ЧНІ на пресфонд БУК-а—котра принесла $15,85. Всім жертводавцям на цьому місці ще раз щиро дякуємо.

Дальшим бесідником був ще пан учитель **Ник. Зварич**. Він звернув увагу на велике значіння нашої молоді, котре місцями сумне а виною лихий провід. Матір найбільше виховує дитину і яка матір, така дитина. Другим чинником, що помагає у вихованні це церква і школа. Мусимо так виховати молоде покоління, щоби воно шанувало нас колись—бо інакше не пошанує воно ні церкви ні держави. Під проводом церкви ми зібралися тут численно. Тим ми радіємо, що ми з церквою разом—бо так творимо остою народу.

Говорили цего дня ще о. Семчук і панна Оля Стратійчук, на цю тему, що в Альвені, тому цікавих розважити промову панни О. Стратійчук відсилаємо до повного викладу, який печатаємо на іншому місці Бюлетеню. Предсідателем був п. Ол. Хабун, котрий з великим тактом і зрозумінням хвилі проводив нарадами.

Другий день з'їзду зібрав все таки чимале число присутних. Наради пополудні отворив знова пан Ол. Хабун і попросив **о. Ів. Балу** до слова. Зміст промови впр. о. Бали. ЧНІ вкоротці слідуючий: Відновити все в Христі, це клич св. Отця Пія XI. Це не значить стати девотником, все залишити а лише молитися. В нас часто таке поняття єхиблене, що побожний нічого не варта. А це неправда. БУК хоче витворити активістів в земних справах, що перейматуть думками Іс. Христа. БУК стремить згармонізувати нашу працю, так фізичну як духовну і посилати її в цім напрямі, щоби ми здобували тут щораз нові позиції. В Ріджайні є нагода купити Дім Просвіти, котрий пропадає із-за довгів. Відпоручнику з Ріджайни самі приїзджали до О. Бали просити помочі. Що поміч можна дати влаштувавши базар на згадану ціль. БУК як цілість орґанізаційна повинен цей базар підперти і довести до успішного кінця. Так щоби ми зібрали кілька тисяч долярів і відкупили дім, котрий може попасти в небажані руки та стати замість домом Просвіти, зовсім іншим. Але ще скорше як збирати фонди на всякі цілі, ми повинні змагати все перенятї думками Іс. Христа. Дух Христа це дух Католицької Церкви. Мусимо виробити кругом таку атмосферу духову, що кождий радо буде признаватися до Католицької Церкви і матиме честю собі таке признання. Ми маємо ряди нашого свідомого учительства, хліборобів і робітників та професіоналістів. Однак священик сам всього негоден зробити. Колиби ми на кождій кольнії мали свого учителя, бистрого, сильної волі і радісного серця, то він в даних обставинах може о много більше зробити, як сам священик. Часто по наших товариствах най-

більшою працею вважаються гульки. Певно, що молодь повинна забавитися на відпх, розрух і радість—але не все тільки бачити в розривках, бо є справи більшої ваги, від котрих зависить все. Ми мусимо мати людей, котрі потягнуть молодь за собою. Серце є сплою чоловіка але то не все. Коли серце чоловіка хоре, то навіть богацтва не богато поможуть. Тоді чоловік нещасний. Серце то любов, що полягає на здоровім житю. Христос навіть серед турбот і клопотів дає нам силу. Тоді чоловік не дасть зломити себе ані не подасться назад. Навіть серед сліз сміється і тішиться, бо Христос наша сила і Він дає нам бодрість. Великі люди нічим ані ніколи не дадуть зломитися. Мають свою думку і не бачать перепон. Відважні бачать лише свою ціль. Наші хлібороби тому тридять літ бачили не балти і пеньки, але золоті лани і так здобули прерію. Це були сильні душі. Ми повинні нині глядіти вперед. - Наша молодь повинна мати великі ідеали а перепони тоді зчезнуть. Дух Христа все відновляє. Святі душі шнрять кругом щастя. БУК хоче такі душі творити. Відновимо все, значить відновимо школу. Через школу здобудемо дитину, її душу. Є школи протирелігійні, де вчать хулити Бога. Де Бога викинули зі школи, поволі входить дух діявола. Мусимо навчити дитину, що остання ціль всього це Бог. Відновимо також родину в Христі. Родина виховає належно молоде покоління. Многі тут проти него. Часто родина є лише забавкою без потреби виховання дітий. Це дух новочасного поганства і такі народи певно вигибають. Многі з наших молодих вже тепер знищені поганством і зіпсуті наскрізь. Життя родинне гарне і миле у всім і тяжко булобн хліборобові залишити свою родину та ніти в монастир. Хочемо відновити в Христі життя громадське. Часто в нас обмова не сходить з уст. Сваримося і гнівємося аж до смерти. Часто підоздріння нищить найкращі бажання. Хочемо однак все життя відновити в дусі Христа, так щоби через земне щастя нарід наш стремів і здобув вічне.

Милим гостем того дня був пан **Ів. Ділай** з Вишнігу, котрий переїзджав через Канору до Арран. Він в коротких словах пожелав канорцям всего добра, бо має вражіння, що тут більше працюють, як у Вишнігу. Зайнов случайно до нової канорської церкви, вижидаючи нойзду на станції. Подобалося йому все, що бачив. Заключує до дальшої витревалої співпраці всіх під проводом священика і замічує, що про свої милі враження згадає у Вишнігу перед другими, коли Бог дасть поверне.

Пан Ділай є взором нашого доброго робітника, українця католика, котрий серед тяжкої праці здобуваючи удержання, здобув рівнож і розвинув природну інтелігенцію та є позитивним чинником в праці многих наших організацій у Вишнігу. Він також є членом вишнігеського відділу БУК-а. Таких робітників, з відповідним наставленнем душі, що все і всюди підчеркують свое духове "я," треба нам як найбільше. Коби вони тільки всюди виявляли себе тим робом і вірні своїм засадам пирили при кождій нагоді ідею нашу. Цікаво відмітити, що п. Ділай чекаючи на станції, іде шукати церкви і замість тратити час в ожидальні серед всяких розмов, вислухав Богослуження в місцевій церкві а згодом був на обіді брацькім і мав гарне слово, як вище. Цікаво відмітити також, яка христість і якої не постидався себе навіть богач. Він скромно кинув на тапір доляра. А коли подумаєте про цей час кризи і загального нарікання на прикрі відносини грошеві, то характер жертвенности того чоловіка—доречі незаможного, що живе і удержує свою родину з праці рук—тим більше виступає і ясніє взором.

Кінцеве слово мав о. Ст. Семчук, котрий взивав до активности, як до вияву наших відділів БУК-а. Гимнами українськими і англійськими закінчено той день.

Пан Ол. Хабун до останку проводив нарадам і належить признання так йому, як і всім членам, прихильникам та гостям парохії в Канорі за річеве поведення і труди для добра нас усіх. Окреме признання належить панам за працю біля обідів і вечер та тим добрим, золотим душам, що жертвували на ту ціль—окремо панам Київській та Заверусі за дари а пані Ковальчук і другим за працю, повну терпеливости і такту. Окремо треба признати, що Канора під проводом свого недавного пароха всеч. о. Сарматюка виконала велику працю та з'єднала громаду добру, щиру і ідейну в праці. Родини Стратійчуків і Хабунів є нині підмогою парохії в кождій праці, як також многі названі вище і може тихо спомянені громадяни, які так жертвою, як працею все готові помогти. І так з нагоди з'їзду зложили на будову Парохіяльного Дому Просвіти окремі жертви по доляру слідуючі особи: Панове—Микицей, Маріян, Майдан, Я. Д. Стратійчук, В. Стратійчук, Ол. Хабун, Кривий, Сарган, Т. Бодиарчук, М. Кукура, Ковальчук, Ів. Василів, Пані—Стратійчук, Хабун, Гнип, Тарасевич, Незвісна і Семчук. Окремо панове Михалиць-

кий і Каз. Дзюба. Всім цим душам, що з любови до церкви і будучности народу свого гарного в Канаді жертвують тяжко зароблений гріш на загальну справу—щиро дякусмо на цьому місці.

СХОДИНИ БУК-А В ДОБРОВОДАХ

після відправи. Крім о. Семчука виступили там з промовами панове Кривий і Зварич. Пан **Зварич** хвалив парохію за осяги праці. Він сказав—БУК повстав для збереження нас самих релігійно і народно. Є між нами противні і никідні товариства, що никодять нам. Ми католики працюємо спільно з церквою для добра народу. Хочемо стати високо культурним народом, щоби другі почитали нас і цінили. Працю організаційну двигаймо всі разом. Духовні, учителі, хлібороби—всі працюють спільно для кращої долі нашої в Канаді. Грунт до праці маємо добрий. Напасти були і є, але даремні. Наша дорога матір духова то церква і віра. Без пошанівку їх, загинемо і ніхто нас самих не пошанує, навіть ворог і никуди не будемо здібними. Молодь не може бути понура і прибита. БУК дає нам нагоду розгодити лице і серце. У своїй власній хаті найміліше а також для нас є БУК.

Пан Кривий, коваль з Біокенен, взивав до активної участи в БУК-у і позитивної творчости. Члени повинні бути такими не лише з папери але також з діяльности.

Окремо взивав о. Семчук до вишсу і вкоротці представив головні дані про БУК.

Виписалося тоді 32 членів і так повстав наш новий **відділ ч. 37**. Новим нашим членам бажаємо витревалости на раз обраному шляху праці, вияву як найбільшої активности і всіх успіхів добрих по Божій волі.

ДЕНЬ СВ. ВОЛОДИМИРА В КАНОРІ

Дня 29 липня ц. р. Канорський відділ БУК-а ч. 6 обходив роковий день Хрещення України і небесного заступника БУК-а, св. Володимира. Обходив той день академією, на котру зложилося промова пана Я. Д. Стратійчука—вистава драматичного нарису "Мазепа" і товариська гутірка серед пісень і перекуска, заряджена панями.

Промова **п. Я. Д. Стратійчука** у скороченні виглядає, як слідує: Св. Володимир є нашим небесним заступником. Він був першим нашим князем, що зорганізував найбільшу простірно нашу державу в Европі, з'єднив наші племена і заночаткував християнство на Україні в більших розмірах. Сам був нащадком варягів, що зайшли до нас з півночі. Великі держави творилися тоді над морями. Наша Галичина була незалежною тоді а українці були поганами. І так над нами запанували тоді варяги. Володимир був метким у війнах і так зібрав разом наші землі. Про силу нашого володаря свідчить от хочби те, що донька Володимира вийшла заміж за англійського володаря. Отже знали про нас тоді далеко і широко і то з доброї сторони. З наміром уладнати державу Володимир звернув увагу на внутрішне діло життя горожан, на віру. Бачив, що кругом християнство—а Україна поганська. Тому вперед охрестився самий а згодом привів урядово населення до нової віри. Казав всім підданим охреститися. Була тоді на світі тільки одна церква Христова, католицька. Патріярхом в Царгороді був Никола Хризоберг, що був в єдности віри і молитви зі святим Римським Престолом та признавав його зверхність над собою. Де стояли колишні храми поганських ідолів. Володимир ставив згодом церкви та щедро їх вінував. Закладав також школи і лічниці. Давав десятину на церкву. Першу церкву збудував на моцах св. Климентія. Папи Римського і мученика за віру. Дійсна єхизма прийшла аж 1054 року, коли патріярх Керулярій відмовив послуху в Царгороді зглядом Апостольської Столиці в Римі і зістав за те виклятий. Та вся праця Володимира захиталася через брак точного закону наслідства. Коли Володимир помер 1015 року, держава розпалася, бо поділено її між його синів. Церква за велику ролю праці для добра народу і на Божу славу проголосила Володимира святим. Нарід це цілість—ми тут в Канаді є членами тої цілости і бажаємо остати тими, що наші батьки. Тут України певно не збудуємо. Шукаємо тут лучшого хліба і маємо сотворити для себе нову хату. БУК змагає зробити з нас добрих канадійців а примір праці св. Володимира є для нас заохотою до кращої долі по взору предків наших.

Вистава "Мазепа" мала всего три яві, на основі підручника Лужницького з повісти Лепкого "Мотря." Вибрано картину, коли цар Петро відїжджає з гостини у гетьмана і гетьман роздумуючи зі старшинами над поведенням і словами Петра, ріпає виступ, що згодом довів до Полтавського бою. Друга ява замітна появою Ліда, котрий символізує генія українського на-

роду а. третя, коли старшини присягають на вірність і Мазепа складає отверту присягу боротися за волю України, є дуже гарна. Аматори наші в Канорі, коли взяти під увагу короткий час і недогідні обставини технічні,—домівка мала під церквою—вивязалися як найкраще в ролях тим більше належить признання, що вистава, хоч коротка та трудна—бо кожде слово тут прямо відважене і має свою питому цінність.

Слідувала потім товариська перекуска і пісні—здебільша стрілецькі. Провід вечора вів п. Я. Д. Стратійчук вповні успішно весь час. На заклик пана Кривого, котрий палкими словами візвав до активности в праці творчого доказу, що ми дійсно жертвенні ради ідеї нашої. Переведена панною Стратійчук збірка на Українські Вісти в Едмонтоні дала $2.20—за котру на цьому місці складаємо щиру подяку всім жертводавцям.

Одремі ленти з нагоди вистави і перекуски принесли чистого доходу $7, котрі відіслано до Головного Скарбника БУК-а.

ЗВІТ ВІДДІЛУ Ч. 34 В РІДЖАЙНІ

Стараннем впр. о. Дм. Гаврилюка і впр. о. Настоятеля Ів. Бали. ЧНІ. засновано в Ріджайні відділ БУК-а. 34. до котрого вписалося 45 членів.

Дня 22 липня ц. р. відбулися перші збори нового відділу в домівці Просвіти, під проводом о. Бали. на котрих вибрано заряд місцевий у слідуючім складі:

Голова—Юрій Гук.
Заступник—Дмитро Зеневич.
Діловий писар—Петро Паснак.
Скарбовий писар—Пилип Іваницький.
Скарбник—Степан Морис.
Провірники—Гнат Кашуба і Дмитро Голінка.
Судді—Никола Кавуза і Андрій Сушельницький.

Дня 23 липня відбулося перше засідання нового заряду, на котрім рішено відбувати засідання що другої суботи, починаючи від суботи, дня 4 серпня, а місячні збори що першої неділі в місяці.

П. Г. Паснак.
діловий писар.

ЗВІТ ОКРУЖНОГО З'ЇЗДУ БУК-А В АРРАН

З'їзд тревав два дні, 4 і 5 серпня. п. р. Провідником нарад весь час був п. Вол. Филипович, місцевий учитель. Мимо тяжкої праці, косовиця якраз в тих сторонах і недалеких жнив, народу зїхалося богато, так що простора церква в Арран ледви змогла всіх помістити. Було богато гостий з Манітоби, бо Арран недалеко манітобської границі. А найкращий вислід буде цей, коли гості з Манітоби вернувши на свої місця поведуть нашу справу активно вперед і Манітоба вкоротці викаже також ряд наших з'їздів та поспілить свою організаційну працю.

Оба дні починалися торжественною Службою Божою в місцевій церкві. Другий день зазначився в церкві окремим торжеством, а іменно пововисвячений священик о. Йосиф Пуляк довершив обряд благословення і спискання голов після Служби Божої. Так мужчини, як женщини а головно молодь рано і вечером ждали своєї черги і обряд сам протягнувся понад годину часу.

Перший день з'їзду почався в Парохіяльнім Домі Просвіти, побіч церкви: місцево—О, Україно! **Всеч. о. Криворучка**, місцевий пароха, витав з'їзд від парохії та округа. Він сказав: Арран значить стільки, що стрілка, котрою колись індіяни послугувалися в боях на ній широкій прерії. І тому наш БУК тут на сьмім кінчику Саскачевану, має окреме значіння. Ніні ми зійшлися, щоби доказати віру чину. Тому дві неділі на цьому місці була тільки одна площа—і більше нічого. Навіть матеріялу не було. Але спільна праця, воля і Боже благословення доверщили прямо надзвичайної річи. На цім місце стоїть ніні наш Парохіяльний дім і ми в нім переводимо наш з'їзд. Ось доказ, що може щира завзята праця під одним проводом та активні люди, такі як панове А. Загарійчук, Гаталай, В. Німець, Гордійчук і другі. Вони як треба було пішли в ліс до праці—треба було, то звезли—треба було, то працювали при будові—так що вороги казали, що наші парохіяни наче воробці злетілися на будову свого дому! І дійсно були це воробці, але щирі і жертвенні, бо одного тільки дня працювало їх понад сімдесять при будові. А вражілася щирістю праці арранська молодь, котра працювала ще останної хвилини—і так маємо розвязку прямо неімовірного, що цей дім стоїть протягом двох тижнів збудований. (Замітити годиться, що дім великий 60 х 35 з добудівкою і погребом на кухню під сценою). Він дякує всім за добрий труд. Активістам доброї праці, котрі ще тому рік мали бажання свого дому і здійснили те бажання. Навіть люди з подальших околиць як з Соноф помагали в праці і всім належить щире признання. Витає окремо Отця Ігумена з Йорктону, котрий прибув мимо дальної віддалі і браку часу. Витає також молодого отця Пуляка, що одержав святі священня недавно а ще тамтого року вчив їхні діти. Витає Арран-всеньку і панів учителів—Филиповича і Панаганка—витає також Норквей, бо гарна околиця і має добру молодь. Бажає їм, щоби за приміром Арран до року збудували свою церкву в місті і Парохіяльний дім—і там відбувся слідуючий з'їзд БУК-а. Також витав о. Семчука з Канори.

п. В. Филипович дякує Отцю за труд. Він рядив усіх, належить повитати також його і подякувати за труд при праці та проводі. Добрі люди під проводом доброго провідника доверщили гарного діла і стали взором праці для інших.

п. В. Черевик—хліборób—з Норквей, говорить про календар. Він любить свій нарід і все добре в нім. Ми тримаємося досі юліянського календаря,—ще перед Христа. Народи, навіть невірні, ніні приняли християнський календар—тільки ми держимося ще погіязького. Хочемо другим дорівняти і вишерепити у всім—крім календаря. Чи не лінне святкувати нам переводити числення разом з другими народами світа? Колиби святкували, котрого ми ніні маємо по старому числені, то ледви чи будуть такі, котрі точно знають, якого ми маємо ніні по старому стилю. Молодь по старому стилю не може святкувати наших свят ані робітництво по містах. Так вони ідуть до чужих святинь і часто там вже остають відчужені і пропащі для нас. Ми не повинні звертати уваги на ворогів що вони теревенять. Календар не є польський і поляками нас не поробить, так як не поробив ірляндців, англійців і всі інші народи. На новім календарі ми тільки зекаємо. Піддає думку, щоби перевести голосування, хто за новим календарем а хто за старим і у випадку просити Пресвященного о заведення нового стилю у святкуванню наших свят. Ще раз просить не звертати уваги на крикунів, котрі колись кричали на інкорпорацію і бурили проти неї нарід—однак так довго, доки своєї не дістали. Ніні вже інкорпорація добра річ. І подібні вони до того лиса чи лисиці, котрі ганили виноград, що гіркий, бо не могли його дістати у свої зуби.

п. Филишович переводить голосування. У випадку майже всі присутні за новим календарем. За старим підносяться всього кілька рук та й то несміло. Загальне враження таке, що коли справу нового календаря будемо порушувати на кождім з'їзді і послідовно—то певно недалекий час, коли здійснимо домагання здорового національного розуму і замість понести дальші необчислимі втрати через старий стиль—будемо святкувати з іншими культурними народами, без втрат і позаду.

Говорить **о. Ст. Семчук** про ідеольогію БУК-а. Основою внутрішнього життя чоловіка є його віра. І ніхто не може льогічно говорити, що він не вірить, бо кождий вірить—і хто каже, що не вірить, то тільки вірить на інший лад—у своє безвірство. На вірі опереє ціле наше життя від колиски до гробу. Від першого звуку, який видає дитина крізь все життя одиниць, гуртів і народів віра займає почесне місце і на ній опирається вся наша наука. Питання тепер, у що ми віримо. Ми вірима єдиного, правдивого Бога. Ми вірима дальше, що Ісус Христос є Богом. Христос основав церкву. Він як Бог помилятися не може, бо Він є безгрішною, вічною і незмінною правдою. Отже хто вірить в Ісуса Христа, Сина Божого, правдивого Бога, той послідовно вірить також в правдиву церкву, котру основав Ісус Христос. Та церква є тільки одна, бо один був Христос і одну тільки основав церкву. Ту церкву—Христову—святий Ігнатій мученик вже з початком другого століття назвав з грецька католицькою—що по нашому означає, вселенська, всесвітна, соборна, загальна. Доперва в Антіохії християни стали називати себе християнами, яких тринадцять літ після смерти Ісуса Христа—а яких дальших тринадцять літ минуло, коли св. Ігнатій назвав церкву Христову католицькою. І та назва прилялася та удержується по нинішні дні на означення одної правдивої церкви Христової. Бо тільки одна церква Христова може бути і є правдивою. Дві не можуть бути правдивими нараз, ані більше. Бо або церква одна є правдивою, або не є. Коли є, то всі прочі поза нею не можуть бути в одночас правдивими. Значить—такі правдивими не є і тому ми розуміємо, чому тільки одна церква є Христова дійсно і є правдива. Прочі це людські, не Христові, творива і призначені та основані для людських цілий. Христова церква шукає спасення душі і то є її перша ціль та остання. Христос помер і страдав за всіх. Всім приніс відкуплення і всіх признав гідними відкуплен-

ня та спасення. Тому і ми українці нині належимо до Христової церкви, не виключної від ласк відкуплення, - хоч за часів Ісуса Христа про нас як націю в нинішнім розумінню ще чутки не було. Тому тільки одна церква мусить бути льогічно правдивою, а тою церквою є Христова церква, або як св. Ігнатій назван її католицька—бо Бог є безконечна правда і помилятися не може. **То є наша віра.**

На основі тої віри нашої виростають прикмети—**ідейности, активности і життєрадісности.** Ідейности, бо віра наша не платить тим, що її визнають. Ба що більше, не тільки не обіцює ані не дає сейчас видимих дібр і користий, але ще вимагає жертв від своїх визнавців і то часом так великих, як жертви крови. За віру треба умерти, коли того вимагають обставини. І тому примір Христа є життям цілої церкви. Ми знаємо, що Христос Спаситель помер за нас усіх—не дістав заплати від людий, ні почестий, ні грона, ні слави людської—але поруганий, обпльований і побитий ніс тяжкий крест і повис між розбійниками на Голгофті. Життя Христа то життя церкви Христової, бо церква творить містичне тіло Христове, таїнственне—через святі Тайни, середники ласки. І тому визнавці Христа знають чого їм ждати за визнання віри. Вони працюють не за гроші а за совість і для ідеї. Ціле життя праці перейде світовідчуттям великої ідеї і набере нових вартостий. Світ поганський працює за гріш, як виразник розкоші і хвилевого заспокоєння змислів. Світ християнський працює для ідеї. Наставлення поганське є матеріялістичне, наставлення християнське є ідейне. Наш хлібороб працює не за гріш а за свідомість свого родового обовязку супроти грядучих поколінь і совість, котра велить йому виконати свій обовязок серед найприкріщих обставин. Тому наш хлібороб не знає восьмигодинного дня праці—але як треба то працює від світанку по темну ніч. Він в душі бачить грядучі покоління, що користатимуть з праці ідейної його творчих зусиль і не забудуть його могили з білим хрестом побіч церкви. Так твориться ідейна традиція родова, що є підставою державнотворчого думання і сили будучих поколінь. Тому соціялізм ніколи не поширіться між нашим хліборобством—як рух духово противний котрого виразником є клунок і грошева заплата. Соціялізм цінить працю на години і домагається заплати-раніше, як праці. Тому противний духові праці, як такої, без ідейних заложень глибших. Наш рух на основі віри вчить і вимагає ідейности від нас усіх. В нас за працю не платять. Кождий працює з ідейних понук, свідомий тої важности і необхідности творчої праці, що стане основою добробуту многих поколінь.

З ідейности слідує дальша прикмета: активність. Не за плату а за совість і ідею наша праця. Тому все до акції! Бо душа змагає до виявлення себе в найкращім. Все на цім світі треба здобути. Не лише майно і гроші, але також добре імя, честь, пошану, славу а навіть спасення, як це свідчить евангелист святий Матей: Царство Боже здобувається. Надежно зрозумілий активізм обіймає все життя. Активіст не жде, не відтягає, не зражується перепонами, не думає аж готове прийде—але сам творить обставини кругом себе і сам приміщує їх до себе, а не себе до них. Так твориться тип людий сильних, через віру та ідейність.

А люди ідейні, сильні, активні і незломні мусять бути здоровими внутрі—в душі, і тому життєрадісними. Душі слабі, каліки внутрішні не є спроможними на силу акції та ідейність. Для них ціхою є вічне ломання та шукання щораз то нових напрямів чи оріентацій. Католик є життєрадісний. З усміхом на устах, виявляє внутрішню радість серця, змагає католик у вир борби життя і виходить побідно з неї. Не плаче, не нарікає, ані не втікає від ворога. Не кривиться, ані жалується на трудноці. Світ дуже гарний і повно в нім Божої краси. Коли душа свідома тої істини, то кожні обставини може перемінити на сонячні хвилі і остати все молодою. Один з наших поетів каже ці слова: Я хочу бути вічно юним, незмінно молодим.—Ми вічно юні духом та акцією. Для нас життя то вічна весна життя а цвітів кругом все найдемо, коли очі горять запалом а в душі скарб віри.

На основі віри нашої католицької розвиваємо прикмети нашої ідейности, активности і життєрадісности у всю ширінь і ними пройнаємо все наше життя зовнішне, громадянське. Так творимо нашу культуру в Канаді, питомо нашу і своєрідну, відмінну від інших, як цінність, що загинути не може—це наша Українська Культура.

Так стаємо в ряди державного життя в Канаді, прийнявши за основу тутешні закони і змагання тої землі, як нашої землі. Отже виявом того є Канадійська державність. Та земля наша—не чужа, якась і далека—але рідна і близька всім трудом батьків наших і поколінь, що в оплату за ню клали часто всю силу своїх рук, мязів і ума та любили її всім своїм почуттям. Тої землі не думаємо лишити, ані з неї тільки користати. Край наш, це Канада і справи нашого краю є природно першими справами

нашими у відношенні становім.

Це вкоротці **начерк** ідеольогії БУК-а..

Слідуючим говорить **п. В. Німець.** Ми прибули до Канади 1894 року зимою. Місіонар католицький не оставив нас, але ішов пішком милями за нами і давав нам усяку поміч. Але коли ми згодом тяжкою працею розгосподарилися, тоді прийшли сектанти і намагалися відвести нас від віри. Тамтого року був на з'їзді в Канорі і коли відїзджав, бачив родовитого англійця, котрий також був на нашім з'їзді, бо розуміє по українськи. Бачив, як той чоловік помічував все і карбував в памяті кождий навіть наш найменший рух. Але був вдоволений нашим осягом. Нині такий осяг виявляє арранська парохія, котра збудувала всій власний будинок і в нім приймає дорогих гостий. Також наш БУК- є тим духовим будинком, що організує наших людий, щоби не пропали на прерії а остали добрими, щирими і вірними.

Говорить **п. Чорнобай** з Арран-весна. Це хвиля, де ми надибуємо свою силу через Божу правду. Коли ми прийдемо до нашої твердині церкви і бачимо, як діти хрестяться, то радіємо, що з тої дитини вийде наш батько чи матір, що не відречуться святого хреста ані намісника Христового на землі, наслідника св. Петра, Папи Римського. Без віри загинемо, з віри росте послідовно свідомість національна. Наше товариство, це наша духова злука для спільної праці і добра Канади. Священики виховають наше покоління добрим і це буде головна народня праця. Так працюють в Арран. Мають активне Марійське товариство. Хлібороб чистить поле, щоби на нім засіяти чисте зерно—так БУК чистить наші характери, щоби видали добрий плід.

Вечером того дня було представлення "Блудний син." Аматори Парохіяльного гуртка вивязалися як немож краще зі своїх завдань. Також окрема подяка належить паням в Арран за труд в справі обідів і вечер, котрі все були добрі і достатні. Хай Бог буде добрим і достатним в ласці для всіх тих душ щедрих, трудолюбивих і услужних.

Другий день з'їзду, неділля, дополудня минув в церкві на Богослуженні. Пополудні, після спільного обіду, продовжено дальші наради. Знова відспівано гимн і першим став говорити **п. Я. Д. Стратійчук**— Причини заснования БУК-а многі. За останніх сорок літ богато змінилося. Богато ми пережили, але все таки хочемо остати тим, чим були, українцями і католиками. Французи протягом 400 літ не змінили свого релігійно-народного обличча і остали в суті тим, чим їхні предки—французами—і католіками. Тому 35 літ вже пішли між нас чужі перевертні, що намагалися відтягти нарід від віри і сумління. Говорили тоді, що коли хто є католиком, то буде мусів стати поляком. Але дійсність ясно тому противорічить. Ніхто з нас неополячився, так як не ополячилися айріші і другі католицькі народи. Навпаки їхня свідомість національна тільки зросла—подібно, як наша. Казали наші вороги, що треба бути православним, щоби бути українцем. Однак історія доказує інакше. У школах ОО. Єзуїтів виховалися найкращі українські патріоти і герої, як Хмельницький і Мазепа. Ми знова стали говорити, що релігією повинні займатися самі священики, а не ми. Через БУК ми хочемо помогти нашим священикам у праці. Наші католицькі священики виховали наш нарід в Галичині на найбільше свідомий, бо самі були свідомими. Православні в Росії були і остали здебільша несвідомі. Але причиною такого стану не так був політичний гнет, котрий давався на рівні відчувати нам галицьким українцям в Галичині—але розположення духове, котрого жерелом віра і церква. Нині ми організовані в БУК, щоби спільно пізнавати себе та спільно працювати. З'їзд 1932 року в Саскатуні започаткував нашу працю. Досі маємо 38 відділів, не вчисляючи сюди Альберти. Політично як БУК ми не виступаємо, хоч приватно кождий може належати до партії, яка для него відповідна а не противна нашій вірі і церкві. БУК хоче освідомити нас під кождим зглядом. Канаду мусимо любити, бо ми тут приїхали жити. Хочемо витворити добрих канадійців, щоби були добрими українцями. Всюди нам треба мати своїх людий. Коли тут будемо сильні, тоді поможемо також старому краєві. Наші дотеперішні здобутки в Канаді гарні—лічниця в Мондері—колегія в Йорктоні— прилюдні цілоденні школи у кількох містах—один тижневник і два місячники та понад триста церков а що найважніше певна і забезпечена Ієрархія Церкви нашої. Маємо свого Епископа, свої монастирі і монахів та монахинь—своїх світських священиків, котрих ряди доповнюються новими кандидатами. Окремо гратулює Арранцям за гарний Парохіяльний Дім і гарну церкву.

Про рідну школу і рідну мову говорив **п. Панагапко,** місцевий учитель. Цю промову подамо в цілости, подібно, як дальші промови пані В. Гордійчук і п. А. Загарійчука.

Всеч. о. Криворучка вияснив в коротці про значіння преси і конечність її піддержати.. За

його зазивом всеч. о. Пуляк перевів збірку, яка принесла $12.00 на пресфонд БУК-. Всім жертводавцям на цьому місці віддаємо щиру подяку— най Бог благословить за добре серце і бажання помогти своїй пресі,

Після збірки і короткого відпочинку промавляла панна **Галя Стратійчук** про обовязки жінки і виховання дітий. Це виховання належить головно від чотирох чинників— родинного дому, церкви, школи і окруження. БУК хоче помогти всім тим чинникам творчою працею і тому ми повинні вписатися в члени БУК-а.

З черги промовляли пані В. Гордійчук про завдання жінки а пан Антін Загарійчук про жидівську господарку на Україні.

Опісля закінчив виклади того дня впр. о. **Ів. Бала ЧПІ.** промовою на тему: Відновимо все в Христі. Наводить до слів передбесідника в справі жидів і підчеркує, що Христос також був жидом. Цего ми не можемо забувати. Але Христос не був жидом в розумінні тогочасного жидівства, що шукає земного царства. Св. Павло любив свій нарід і терпів через него. Він навіть в одним зі своїх посланій пише, що хотівби бути відлученим ізза братів своїх по крови. Та жиди оказалися негідними великих ласк Спасителя і втеряли в догідну хвилю. Дивним остає до нині поведення певної преси, котра є під виразним зарядом жидів, що та преса ніколи не згадує про кривди і переслідування віри та церкви, але сейчас єчиняє вереск, коли ходить о жидівський нарід.

Ми повинні знати Христа. Його закони і душу. Христос для нас є живим чоловіком, що має певні переконання і змагає до їх здійснення. Христос передовсім прийшов спасати людий, але не знищити тіло чоловіка. Христос не хотів нашого суму ані не відібрав нам земної радости. Христос думав про цілого чоловіка. Хотів спасти душу але також любив тіло чоловіка і бажав йому добра. Був милосерним для всіх нещасних. Добра земні не були Йому чужі. Католицька церква підчеркує, що земні добра мають вплив на душу чоловіка. Коли є зінегуття, то або люди жили в надмірних розкошах або великій нужді. БУК ціле наше життя хоче піднести і зложити у стіп Христа. Ми не ділимо себе, ми все одні. Або ідемо за Христом або проти. Ідемо за Ним всюди, навіть серед прикростий. Навіть в політиці. Коли відновимо життя в дусі Христа, то **всім** буде добре. Навіть нашим ворогам. Ми свідомі того, що маємо ворогів, навіть страшних. Знаємо, що наш грунт не дуже урожайний. Ми готові стрінути ворогів, але в дусі Христа. Тому ми спокійні. Коли суспільність, поділена ворогами, в тяжкій ненависти гине, то БУК перший сказав, що й большевик є нашим братом Бо ми живемо в дусі Христовім. Отже без ненависти стрічаємо всіх. Коли не маємо пропасти, то дух Ісуса Христа має переняти певні ділянки життя а головно виховання молоді. Щастя людий у великій мірі залежить від родини. Хочемо, щоби родина була навіяна духом Христа. В родині часто може бути дух поганський. Він полягає в тім, що жінка не є жінкою, а чоловік чоловіком і діти не є дітьми. Приміром тут Росія. Глядіть на неї. Що там діється! Хочуть і там опасливити чоловіка, але — без Бога. Від дитинства вчать хулити і ненавидіти Бога. Ми знова все хочемо переняти духом Христа. Жінка не забавка ані звір. В Муз Джо відбулася недавно конвенція католицьких шкільних трустів. Там показувано книжку, з котрої вчать у нормал. І щож є в тій книжці? В тих принципах виховання нема навіть згадки про душу—виходить наче чоловік це розумний звір, і більше нічого. Думайте про родину духом Христа! Матір є матірю—чимсь святим, недоторкасним! Для многих є вона тільки годівельницею дітий, з котрих відтак держава має черпати свій хосен. В нас, на жаль, вже зачасто проявляється дух поганства в подружжу. Дух Христа, то дух сильної моралі, що ніколи ні перед ніким не відступить—навіть в обличчу смерти. Ти вмрєш, але не згрішиш! Особливо це виразно помітне у вихованні дітий. Право до дітий мають перш усього родичі—священик без дозволу родичів не сміє навіть охрестити. Погани натомість кажуть, що дитина перш усього то власність держави. Вона має виховати і опікуватися нею. В школу однак родичі відають тільки під тим услівям, хоч і мовчазним, що там виховають дитину по їх бажанню. Це їхне право родичів, котре держава має шанувати. Школа має продовжати працю, котру почато вдома, через родичів. В Канаді під тим зглядом маємо гарні права. Тут нема обовязку посилати дітий тільки до публичних шкіл—але на рівні можна посилати до приватних без жадних обмежень. Таку приватну школу маємо також в Йорктоні, котру ведуть наші Сестри. Не маємо тут грошей від держави, але наше тут повне право. Держава не робить нам жадних перепон. Мусимо мати такі свої школи! Правно можемо домагатися певних забезпек від наших послів. В Злучених Державах північної Америки ґенґстери то найбільше вчені люди—мотивом їх діяльности часто служило вражіння, що вони мусять "мати якесь побудження" —to get some excitement—І так стали

без серця, як звірі, хоч мали повне образування. Так нині часто уладжують погоні за великими бандитами, котрих наука зробила вченими і меткими—однак не зробила їх добрими. В Йорктоні маємо свою школу і колєгію. Стоять високо. Навіть поодинокі чуженці посилають там свої діти. Тим більше ми повинні туди посилати нашу дітвору. Але дух Христа має переняти ціле наше життя, не лише школу. Ніхто не має тоді повної радости, як той, хто пішов за духом Христа. Це ціль нашого БУК-а ціле життя переняти духом Христа і це наш ідеал. Таке становище і сповнення його буде благословенням цілого нашого народу під кождим оглядом і на всіх ділянках.

Ця промова, виголошена з питомим патосом і притиском на поодиноких словах і думках, викликала повне вражіння.

Всеч. о. Криворучка ще раз зложив від себе подяку за промову а згодом поодиноко дякував за участь присутним, парохіянам за працю і запросив на спільну вечеру та концерт, котрий уладжено старанням парохії на той вечір. Підчас спільної вечері виголошено кілька принагідних бесід, відіграно кілька пісень та многолітствій. З окремим успіхом пройшов вечером концерт, котрий закінчився пізно в ніч.

Присутні члени ГВЗаряду БУК-а удалися на окрему нараду, на котрій порушено много важних справ і вирішено, ради загального добра організації. З тих справ деякі наводимо нище. І так це справа організаційної активности—улад місячної праці і культурний фонд БУК-а, про що нище.

УЛАД МІСЯЧНОЇ ПРАЦІ

Всім нашим відділам надійдеться вкоротці і є на приміті висилати точно кождого місяця точний і подрібний улад місячної праці. Значить, що і як і скільки повинні виконати. Звертаємо увагу на цей новий спосіб посилення нашої діяльности, бо відділів в нас досить—дякувати Богу—але треба, щоби вони виявляли себе чимсь творчим, добрим. **Треба наші відділи урухомити.**

Кождий з відділів повинен виконати точно поручені точки і не отягатися, ані зложити папір в кишеню і на тім кінець. Тому писарі поодиноких відділів, скоро лише дістануть улад місячної діяльности, повинні негайно на найближчу неділю скликати збори місцевого заряду—там улад прочитати, обдумати і намітити способи переведення. Це під особистою відвідчальністю поодиноких писарів! Звіт діяльности—що три місяці треба надсилати до поміщення в Бюлетеню.

КУЛЬТФОНД БУК-А

Ходить о справу першої ваги!
Отже просимо не легиковажити і то рішучо!

Ми досі ніраз не звертался до нашого рядового членства ані до поодиноких відділів в справі допомоги чи збірок. Однак досвід каже, що настав час виявити своє наставлення духове актом жертви, бо так вимагає хвиля і потреба. Ми не будемо вести справи тільки теоретично, як це мало місце досі. Мусимо приступати до практичних здійснень намічних завдань.

Ми хочемо мати поодинокі завдання—помагати так заведеннам вже істнуючим, як також поодиноким особам, що на це заслуговують—хочемо ставити тревалі памятники нашого народу—а це все вимагає фонду! Ми повинні були мати звязкового поміж поодинокими нашими відділами, що з викладами обіхавби всі наші частини а також закладавби нові. Це однак вимагає також фондів, бо чоловік даром їздити не буде, а богатих людий, які ради ідейної праці помогти і хотілиб залишити все проче і вдатися всецілo справі БУК-а, в нас на жаль досі нема.

Отже—щоби

1) помагати бідним церквам, котрі щойно будуються, або стануть будуватися в бідних околицях—
2) помагати бідним Просвітним Домам Парохіяльним—
3) бідним ученикам на заплату шкільної онлати і на книжки—
4) розвинути ширше видавничу діяльність БУК-а—
5) бути в можности фінансовій післати звязкового і організатора—

отвираємо оцим змагання на збірку КУЛЬТФОНДУ БУК-а.

В тій цілі—

ВСІ наші ВІДДІЛИ негайно скличуть сходини членів, підготовлять відповідне підприємство—пікнік, базар, представлення, концерт, забаву—і одержані цим робом гроші негайно вишлють до Головного Скарбника БУК-а, пана Дм. Кобринського—Box 14—Aberdeen, Sask. а звіт до Редакції Бюлетеню.

Окремі письма наспішують на руки всіх діловых писарів місцевих відділів БУК-а.

Чим більше поодинокі відділи зберуть, тим краще!

Чим скорше—тим лучше!
Отже
хто
перший! Хто буде слідуючий? Котрий відділ найскорше виконає приписане завдання? Котрий відділ виконає його найлучше? Спішіться у праці! Нехай це будуть перегони діяльности доброї, чиляхотної, хосенної і конечної! Всі до праці! Всі до чину! Сейчас надсилати звіти про осяги до Бюлетеню! Заохотіть других! Нехай через прерію піде сильний і вперний клич: КУЛЬТФОНДИ БУК-а! Творіть!

Не хиляйте в діл прапора!

Не хиляйте в діл прапора,
лиш держіть його високо—
і не знайте, що покора,
страх мікчемний, думка хвора.
Хоч сльозами сходить око.
не хиляйте в діл прапора—
лиш держіть його високо!

Підносім лиш свого духа
і розпалюймо до крани.
Хоч звалить нас завірюха,
нарід обновиться з духа
і обновлений повстане....
Підносім лиш свого духа
і розпалюймо до грани!
Має берег кожне море,
а по бурі йде погода.
Хто борбу веде—поборе!
Хто терпить лиш—тому горе!
Шкода сліз, терпіння шкода....
Має берег кожде море.
а по бурі йде погода.
Хоч поборе ворог тіло,
але духа він не зможе.
Поки серце не змарніло,
йдім до бою бодро, сміло—
Ще не вмерла! Так нам Боже!
Хоч поборе ворог тіло.
але духа він не зможе!

Богдан Лепкий

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

МОЛИТВА

Із поучення св. Теодозія Печерського.

Рати бо належащи и трубѣ вонысты трубящи, никтоже можеть спати—и воину Христову лѣпо ли вст лѣнитися? Да или то они за тыцую славу и изгыбающую не помнять ни жены ни дѣтей ни имѣния? Да что мню имѣние, сже есть хуже всего? Но и главы своя ни въ что же помнять, дабы имъ не посрамленим быти. Да якоже суть сами врѣменнии, тако и слава ихъ съ животом скончается. Нам же не тако. Но аще стерпимъ, борющеся съ супостаты нашими, и одолѣвше, приймемъ славу безконечною и чьсти неизъреченныя сподобимся. Билу бо ударяющу и образы симъ глася намъ тако пепущающе, аще не рѣчию възвѣщающе намъ, но образомъ глаголеть намъ, призывая къ святѣй церкви на Божественюк пѣние. Приходяще же съ страхомъ стоимъ до отпущенна іерѣева, главу долу покланяюще а умъ имуще къ Вышнему. И тако улучимъ царство небеснос о Христѣ Іисусѣ, Господѣ нашемъ.

ЛЮДСЬКА СУСПІЛЬНІСТЬ ПІД ПРАВЛІННЯМ КАТОЛ. ЦЕРКВИ.

Донозо Кортес.

У виді католицької богословії люди дістали ціпник для свого знання, пробний камінь для своїх почувань і наклонів та напрямні для свого ділання. В продовженні надано такою державну власть для збереження суспільности і батьківську для збереження родини. Однак це все не виставало. Треба було неоспірно настановити ще одну вищу власть, що булаби понад всі людські власти і котрої завданням булоби непомильно голосити всі догми і виступати достойною оберігателькою всіх цінностий.

Це мусіла бути власть, котра сама свята, моглаби уділювати другим святість. Вона мала представляти на світі вочоловічене Слово Боже, божественне Світло, в котрім відзеркалюються всі краєвиди, божественну Любов, котра запалює кожде серце. Ця власть мала зберігати у святім таїнственнім кивоті безконечні скарби небесних ласк, щоби ними обділяти землю. Вона мала бути підкріпленням утомлених, пробіжищем грішників, жерелом живої води для спрагнених, хлібом вічного життя для голодних. Вона повинна була стати мудрістю для невіжих і дорогою для заблудивших. Для сильних і могучих вона повинна була мати своєчасно на поготові повні уста напімнень і доган—а для бідних і слабих повноту любови і милосердя. Це мала бути така власть, котра недосяжна своїм ореолом, до всіх моглаби промавляти з однаковою силою. Вона мала бути покладена на скалі так кріпко, щоби бурливі хвилі нашого світового моря, заєдно неспокійного, не змогли її в нічім нарушити. Це мала бути власть, котра основана Богом, булаби безпечна перед всіми людськими змінами. Власть, котра одночасно і заєдно нова але й стара, в тім самім часі обєднаябы в собі поступ і витревалість. Коротко, така власть, котра все і всюди тіпиться, особливою Божою помочею.

Оцею найвищою, непомильною, вічною властю, котру Бог собі уподобав, є свята, католицька, апостольська церква—містичне тіло Христове, щаслива обручниця Слова, котра світ навчає того, що приняла з уст св. Духа. Поставлена між небом а землею замінює людські молитви на небесні дари та за спасіння світа жертвує постійно Отцю найдорожчу кров Сина, як вічну жертву і совершенне надоложення.

Бог діласе все совершенно і сповнено. Тому не було це відповідним для Його безконечної мудрости, щоби подавши світови правду повернути у свій досконалий спокій а правду залишити світові наче мячик для людських сварок і виставити її на негоду часів. З тих причин Бог відвічно придумав ідею своєї Церкви. Коли прийшла повнота часу, тоді церква увійшла у світ, торжественна і звершена, у світлости того взнеслого звершення і непоборної краси, котрі вона відвічно посідала у святому Духові.

Від тоді Церква стала для нас, що переплываємо серед бурунів світове море, ясніючою світляною вежою на високій скалі. Вона знає що нас ратує а що нас погублює. Вона знає наш перший початок і наш перший відділ. Вона одинока знає, що є спасінням і щастям чоловіка, а що є його карою і прокляттям. Тільки вона одна править думами. Тільки вона одна просьвічує духа. Тільки вона одна править волею. Тільки вона одна очищує наклони і запалює їх святим вогнем. Тільки вона одна порушує серця ласкою святого Духа. Вона вільна від гріха, від поблудження, від недомагань. Її одіж без плями. Терпіння стають для неї тріюмфами. Так розпалілий буревій, як лагідний вітрець, прямують її зарівно у захисну пристань.

Все в ній є духовим, надприродним, чудесним. Вона є духовою, бо її панування є панування над духом а збруя, котрою вона боронпться і бореться, є збруєю духа. Вона є надприродна, бо вона все спрямовує до надприродної цілі і тому, що її званням є бути святою і освячувати людий наприродним ладом. Вона є чудесна, бо всі великі тайни були спрямовані на її основання і тому, що її істнування, тревання і здобутки є одним безперервним чудом. Отець посилає Сина світові, Син своїх апостолів світові а апостолам святого Духа—так, що подібно як при сотворенні всесвіту, також в повноті часу при основанні церкви співділали Отець, Син і святий Дух.

Дванацять рибаків передають світові це, що таїнственно ввійшли в їхні уха і світ в одночас займається зривом. Світ відчуває, що незвичайний вогонь пливе через його жилн. Зривається буревій, котрий підриває народи, вкорінює племена, перевертає та руйнує держави і могучости, а раси перемішує. Людськість кроваво потиться під могутнім Божим пяткуком. Однак з тої струї крови, з того перемішання народів, племен і рас, з тих світопотрясних бур, з того моря вогню, що розогнює всі світові жили—родиться новий промінюючий світ. Цей новий світ паде до ніг Церкви Господа нашого Ісуса Христа.

(Перевів Іскра)

КОЛЕГІЯ СВ. ЙОСИФА В ЙОРКТОНІ

о. П. Криворучка.

(Докінчення)

В колегії одно важне. Гармонія науки з релігією. Бо правдиве знання і наука, не то що не виключає ані не опрокидує релігії, але спомагає її. Наука і релігія ідуть в парі, рука в руку і зваймо себе доповняють і спомагають. Наука без віри, то пустий звук, фатаморґана і миляна банька. Чим більше надути її, тим скорше вона трісне. Таке й з чоловіком, що має знання, але віри не має. Чим більше посідає знання, а без Божої боязни в серці, тим більше спосібний на найдикші проступки. Тим і скорше він провалиться. Наука це наче цеглки а релігія цемент, що цементує і лучить ту прекрасну палату природного і надприродного знання. Наука релігії пошпрює горизонт і дає знання премудрости. Дає насолоду вчиблюватися думкою в дивні діла Божих рук. Крім цего наука релігії помагає вкорінити злі наклони і привести молодця до обичайности. Дає запал, силу і ласку доброго поступу. Словом релігія усовершує та досконалить науку. Соломон посідав мудрість над мудростями. А ось

його слова—Я віддався цілим серцем слідити та вивідувати мудро все, що діється під сонцем. Тай пізнав я все. І що? Усе марнота і мука для духа. Криве не буде простим а дурнів без без ліку. В кого більше мудрости, в того більше смутку. А хто прибільшає знання, прибільшає й гризоти. Бо правдиве знання а радше початок знання—се страх Господень.,

Ще одна гарна черта виріжняє колегію. Се спосіб і штука співжиття учителів зі студентами і студентів між собою. Се не на взірець якогось деспотизму або диктатури—се легкий, привітний і повний чести та пошани тон поведення одних супроти других. Вічливе поведення, довіря, послух, повага і щирість студентів Братам і правилам колегії. Брат учитель заступає місце батька, дорадника і вчителя. В клясі свобідно, ясно і приступно подають лекції—нема якогось примусу ані перекопичення знання. Це радше добровільна студія. У більшій мірі студент добре розуміє свій обовязок і відповідальність. До сего спрямовують його ієшити, нагороди і привелеї.

Дальше, виховання в колегії приносить велику радість родичам і народові. Каже св. Письмо—Веселиться і тішиться отець праведного і радіє з мудрого сина. Праведність і мудрість се дві визначні черти, що студент набуде в колегії. Прошу затямити ці слова—ще нечувано, щобн студент з колегії назвав свого батька "темняком" або іншими призвищами, як це на жаль часто має місце серед вихованків ріжних інших заведень. Нечувано також, щобн студент з колегії зрадив свою віру і церкву. Бо в колегії виховують не демагогів і крикунів, але людий пошани і любови до всего, що нам дороге і святе.

Колегія се другий родинний дім для студента. Братя і студенти це наче одна велика родина. Атмосфера і дух колегії вповні християнські—там гарна капличя і рано студенти переводять спільно молитви. Щоденно мають Службу Божу—роблять вечером розважання. В клясах є святі образи і Розпяття. На переходах образи з нашої бувальщини—що нагадують величні події нашої минувшини і славних діячів. Так зростає в молодця амбіція і привязання до рідного.

Розваживши те все, аж надто ясним стає, що наші родичі повинні всіх своїх синів рішучо посилати до тої нашої вищої школи, колегії св. Йосифа в Йорктоні, де одиноко заповненим є релігійне і народне виховання їх синів і будучих проводирів народу. Отже перейдім до чину і заповнім колегію нашими хлопцями!

ДОПИСИ

КАЛЄНДАРСЬКІ ПОСТАНОВИ І ПРЕДСКАЗАННЯ

Мирослав Скоропадський

Підстава теперішнього календарного числення, як відомо, походить від Юлія Цезара. Та старинні єгиптяни ще давно перед Цезаром мали своє числення, яке до Цезара вживали також римляни. Сей єгипетський календар своєю точністю перевищає навіть пізнішний римський, бо він числив на рік 365 днів і чверть дня. Переказ є, що єгиптянин Созіґенес на приказ Цезаря перевів нове обчислення для нового календаря і правдоподібно при тім обчисленні послугувався старим єгипетським календарем. В старинним Римі починався здавен давна все днем першого січня. В сей день нововибрані римські консулі починали своє урядування. Та по причині неточности в календарі настало таке, що першого січня припало на день 21 грудня. Сему зарядив Цезар в той спосіб (щобн погодіти небо з людським календарем), що приняв рік як 365 днів, а кождий четвертий рік став роком переступним і числив 366 днів. І се числення було досить докладне. Та за століття вийшло нове нецорозуміння. Именно рік не числив рівно 365 днів і 6 годин, як це приняв Цезар— але числив 365 днів, 5 годин і 58 мінут. Заходила ріжниця в рахунку кругло на дві мінути. Тих дві мінути спричинили, що вже в році 1582 людський календар від дійсного становища сонця і землі ріжнився о десять днів. Сему зарядив Римський Папа Григорій в той спосіб—приказав зараз по дні 4 жовтня числити 15 жовтня а крім цего всі ті переступні роки, яких два послідні числа не є подільні через чотири, мають остати звичайними роками. Сего календаря придержується тепер весь просвічений світ а навіть СССР приняв цей календар. Однак і той календар, заведений Папою Григорієм, все таки не є точнісько повним. В тім календарі не взято під увагу секунд а се доведе до того, що за 4000 літ ріжниця поміж календарським численням а дійсним станом буде виносити один день. Та це вже дуже маленька неточність і легко дасться направити.

Від найдавніших часів, від коли з вживанням друкарської штуки, стали розповсюднювати календарі, поширилося також певного рода невинне предсказання погоди. Воно оправдається на так званім столітнім календарі. Се числення не полягає на тім, немов перед сто літами була така сама погода—але на астрольоґічних поміченнях, що погода повторяється кождих сім літ. Природно, що таке предсказання погоди на цілий рік, не мусить і не може бути вірним—і тільки припадково станеться таке, що предсказання погоди якраз допинне. Але що робити—люди люблять довідатися всего наперед і тішаться тим, наче малі діти цяцькою.

ДОПИС З МОНТРЕАЛУ

Дня 12 Іюня 1934 Наші Сестри дали концерт на день св. Петра і Павла, в честь нашого Отця Павла Ч.СВ. Василіян, бо се був день его Імення. Людий, мимо сего що не було оголошено, посходилось сторе число, щобн дати доказ любови своєму дорогому Душпастиреви, котрий своєю працею і ревністю доказав неодно діло довірене в монтреальській парохії.

О годині 8 вечер попросили ОО. Василіяи на концерт. Народ і дітвора привитали Отців гучними оплесками, відтак зачався святочний концерт.

1). Хор дітвори "Заграйте дзвони."
2). Деклямація маленької дівчинки, Марії Завальницької
3). Хор—Петрова Лодка.
4). Діяльог. "Медицина на комарі" А. Кириченський, В. Деньчишин, І. Курило.
5). Деклямація "Рим Спасенем України." М. Рога.
6). Діяльог "Все на своїм місци." Н. Багрій; С. Сороган; О. Сенюк.
7). Діяльог "Кума Ксеня." Гості, С. Коляйко; Е. Гладун.
8). Деклямація: Св. Апостол Павло. О. Завальницка.
9). Діяльог: "Тікаві." В. Кучма; Т. Голодівська.
10. Діяльог: "Фарисейка," просить, щобн Св. Петро отворив браму до неба для чоловіка. С. Колянко; Св. Петро—Е. Гладун; жінка—Н. Гладун, чоловік.
11). Желаня—М. Семчишин; подала букет—М. Мамалига; М. Голодівська подала букет від діточок.
12). Від Гетьманців Державників желаня сказав Володимир Мищук. Гетьманець Мамалига подав дарунок.
13). Від Сестрицтва Серця Христового желаня зложила Пані Яцина; Пані Багрій зложила дарунок від сестрицтва.

Цілий хід концерту був так займаючий і так вікінчений, що можуть посвідчити всі, котрі від сміху аж за боки брались, та думаю що і ніч пішла марне—бо на здогад замість спати, то сміявся цілу ніч. Так дали ніколи нам ті наші маленькі діточки та наші студентки вищих шкіл.

От приміром одни з цікавих діяльогів мушу хоть в скороченю вам написати: Виходить св. Петро, стає посередині сцени; дальше виходить двоє людий, чоловік і жінка. Чоловік лишився зззаду а жінка приступає до св. Петра та просить его, щобн відтворив небо для чоловіка. Питає св. Петро: а кільки ти жила з чоловіком? —відповідає, що 40 літ, та мусіла часами піти до сусідки та спитатись що чувати в світі—бож треба знати що дісь в світі. Не думає про себе, бож вона певна, що вона піде просто до неба. Наколи св. Петро довідався, що він бідний жив з нею аж 40 літ, казав дияволови забрати жінку до пекла, а ангели забрали чоловіка до неба. Тут, що радости і втіхи що годі було стримати, наріг від сміху. Належиться сердечна подяка нашим Сестрам за їхні труди над дітворою. Нехай Господь щастить здоровлям до дальшої праці, бо нині вже бачимо плоди здорового зерна на користь церкві і народови.

О. Гевко звеличений до сліз такою великою несподіванкою, як сам заявив, зложив подяку Сестрам, діточкам, бо, як сказав, то перший раз заскочила така несподіванка весела, однак не забуду того великого свята тої горячої любови з якою відноситесь до мене. Се радість котра збуджує в мині ще більший запал до праці, ще горячіщу любов до вас, моя молоденька Україно. Бутьте певні, що я вас не опущу але доложу праці і труду, кільки моїх сил.

Отець Настоятель—Тимочко-Любов, яку виказали наші дорогі парафіяни разом з діточками може послужити за примір, бо не лишень наше Сестрицтво, діточки та гетьманська січ дали доказ любови але фронтенацький Б-у-к, комітет церковний, і Самопоміч не забули, та рано вже прийшли, щобн пожелати, та дати доказ горячої пошани. Щиренько дякую вам всім від себе: нехай Всевишний винагородить за всі ваші труди.

Пан П. Багрій, дяк тутейшої парохії, пожелав також від кружка аматорського—як та-

кож співацького гуртка а притім попросив, щоби присутні зложили на нашу добру пресу—Укр. Вісти. Збірка виказала на сей час добре, бо зібрано $6,00. Дальше були розмови а Отець Гевко мав велику сензацію з діточками, котрих бавив рілий час цукорками та оріпками. При кінці віспівано многоліття: Святіщому Отцю Папі Римському; Їх Ексцеленції Кир Василію; Верховному Архимандритови ЧВВ: отцеві Гевкови; отцу Парохови Тимочкови: Всеч. Духовенству; нашому ясно вельможному пану Гетьману, всім гостям, всему Українському народови, і кілька пісень попрацювали сей радісний вечер.

Присутний.

З ЖИТТЄВОЇ ПАНОРАМИ

1

Геройська стать.

Ці геройські постаті наших українських католицьких священників видніють через весь протяг історії України. Кождої пори і кождих обставин був це наш священик—отець духовний—що або разом з парохіянами вмирав в обороні добра народу, як це мало місце на мученичій Холмщині і Підляшшу, чи в далеких закутинах Сибірі неісходимої—або заповняв казамати давніх тюрем в Бердичеві і Житомірі чи Полоцьку—або гинув ще давніше на палях, бо всякі Яреми очі сверлом довбали за віру і вірність нашому духовенству. Цей наш священик ще недавно заповняв тюрми Вадовіц та інших таборів, разом з військовими УГА—а скільки то наших повисло на шибеницях в роках 1914—1918?! І нині все лихо іде хмарою на це духовенство. І значить історію нашу відомими і невідомими героями—між котрими імя о. Хоми з Гнилиць у Збаражчині все для нас буде піснею лебединою. Зібралися вітати свого Епископа, Преосвященного Іванна Бучка зі Львова. Поставили браму привітну але польський старшина зажадав, щоби вивісити на ній польські хоругвки.

—Ні, каже о. Хома—**я тут господар** і завішу такі, які сам знаю. А як хочете витати нашого Епископа, прошу зробити собі свою браму та повісити там, що вам хочеться.

За хвилю старшина приходить вдруге, але вже з відділом жовнірів. Нашому хлопцеві каже лізти на браму і вивісити польську хоругвку.

—Ні!—каже о. Хома—Я господар, я браму будував, тож можу її розібрати, як таке має бути. Ану хлопці, розберіть браму!

І за хвилю, на приказ о. Хоми, брама зникає.

Оце характер, що вміє, коли і де треба промовити своє тверде "ні"—в обличча ворожого старшини і **не боїться!**

Чи ви чули таке про православного духовника?

Наші "союзники"

Коли читаєте певну пресу українську, маєте вражіння, що вона загіпнотизована одним народом зі заходу, котрий нібито з найбільше ідеальних понук стремить помогти нам. Колись наші—літами цілими—"орієнтувалися" на антанту і вірили свято в це, що люди з вільозонівської спілки не дадуть нам пропасти але подбають про наші свободи і привілеї. Потім літами дивилися в сторону червоного большевицького Молоха, котрий в той сам час пожирав мільони безневинних жертв з нашого таки народу. В себе однак не роблено нічого—ми були мрійники непоправді, що кудись задивлені тільки по чужих небовидах зорі бачили. В нас не було жадних причин недолі—були винні всі, лише не ми. А найголовніше були винні наші вороги сусіди. І близнякими не бачили дальших—страшних і безоглядних—що висискували наш патріотизм і хитрість політичного виробления. Аж недавні події розривають замріяні очі. Ось що—німецька поліція переловила Євгена Скибу, українського боївкаря, котрого правдиве імя мабуть Лебідь і відставила **негайно літаком** у Варшаву. Та на тім не кінець. Полковник Коновалець, як подає преса, виїхав з Берліну до Праги—щоби мабуть не зажити долі Скиби. А далі подає преса що німецька поліція в супроводі польських агентів перевела трус в домівці сотника Ярого в Берліні, його арештувала а всі грамоти у відношенні до діяльности укр. боївкарів забрала.

Чи може бути більший глум долі?

Скиба тікає до "союзників" а ті літаком видають його польській владі.

Всі папери про діяльність укр., революціонерів забрані німецькою поліцією для поліції польської.

Ріко Ярий в німецькій вязниці!

Колись таку саму долю справили "союзники" отаману Петлюрі. А потім інші "союзники" зза Збруча справили подібну долю тисячам наївних галичан і наддніпрянців, котрі в них захисту шукали—а найшли могилу. Повторяється історія тисячеліть, та неюправні мрійники наші не бачать ні не чують. І тільки груба дійсність будить їх з духового летаргу.

Наша сила в Бозі! Нашим союзником нарід наш! Добрий, щирий, опущений але **вірний!**. Хоч бідний в гроші, то серцем богатий! З ним певно побідимо і він нас не зрадить ані ворогові не видасть.

3

Король і хам.

....Коли наш король Юрій V переїзджав самоходом з Гарттіл до Еденбурґа в Шотляндії, тоді який завадіяка кинув на самохід фляшкою з пива. Не поцілив але зробив своє діло.

Коли прийшов суд, на бажання короля звільнено його від кари.

Ось примір—як поступає хам—а як поступає король.

Його величність, король Юрій V; най живе на многі і благі літа та править!

4

Людські ради а Боже Провидіння.

Тому рік писали і радили і ліки подавали всякі експерти від збіжевих справ, яким робом найкраще підняти ціни пшениці. І радили, щоби менше сіяти—виходило так: менше посіємо, менше зберемо. Сильно простий рахунок як на дуже вчених людий.

І сталося ось що: Несподівано прийшла посуха. Така собі теперішна посуха, не та страшна біблійна—що літами тягнулася. Але один місяць і два не було дощу або дуже маленько. Вислід такий: північна Дакота і сумежні провінції виглядають як одна пустеля. Ані знаку якої рістні. Видніють розпечені піски і скали. Ручища рік висохли. Ріка Арканзес, що була широка на дві милі—нині пливе малим ручаєм, через котрий хлопчики можуть кидати камінням. Нема краплі води сотки миль. Скот вигинув або гине. Залізниці одні розвозять воду до пиття людям. А весь збір пшениці з цілих Злучених Держав сподіваний лише на 82 мільони бушлів—або коротко одна трета того, що мали в році 1932.

Так Провидіння Боже вирішує справи а людська мудрість перед Богом є дурнотою—як сказано у св. Письмі.

5

Ватикан почав акцію проти лихих фільмів. На зазив католицьких Ієрархів відізвалися в Америці також протестанти і жиди. Всі спільно рішили стати по стороні католиків в поборюванні лихих вистав. І панове мільонери з Голівуд замялися....

Се вперве хтось смів їм протиставитися. І тим першим є Католицька Церква.

Прийдеться червоним агентам, котрі діставали тисячі підмог від червоних акторів, скоротити свої буджети. Є сила, котра може успішно протиставитися їм. Є сила, котрої вони бояться. Є сила, що певно побідить їх—а тою силою є тільки Католицька Церква.

З ЦЕРКВИ І СВІТА

Католицький священик о. Вінц, монах зі Згромадження св. Духа, працював між прокаженими в Африці, аж в 1929 р. сам заразився тою страшною недугою. Його перевезено до вітчини і по довгих лікуваннях, він подужав. Але прийшла вістка, що на островах Антилях в Ля Десорда помер священик для прокажених. І о. Вінц сейчас зголосився....

Рідна Школа в Галичині має 1,726 кружків з 66,247 членами. Середних шкіл удержує 22—народних 33. Окремо веде діточі садки і збірні лекції.

Хвиля засудів українських патріотів в межах Польської Держави знова нахлинула. Польський суд у Львові засудив чотири українські дівчата на довголітну тюрму. І так Ольгу Соколовську на три роки, Марію Ганіткевич і Анну Романовську по півтора року, Марію Гук на один рік—всіх за протидержавну діяльність. Знова в Перемишлі засуджено 21 українців на довголітну тюрму, від 5 до 3 літ. На процесі в Тернополі, Іван Козак, бувший член центрального комітету комуністичної партії Зах. України зложив зізнання, котрі насвітлюють зрадницьку діяльність московських агентів. Він сам передавав надсилані з Москви гроші до редакції й большевицьких газет у Львові, що виходили в українській мові. Це були часописи: Праця, Сельроб, Сила і журнал Нові Шляхи. Поодинокі редактори тих часописий були добре платні. І так Вальницький—колишній москофіл а потім большевик—діставав на свої видатки, злучені з виданням Сельроба, 1,700 золотих місячно (біля $350 в теперішній оцінці). Ці самі люди післали на розказ Москви до Харкова своїх людий, щоби домагалися там засуду членів Спілки Визволення України, наче від імени "робітників" Гали-

чини. Які це робітники і які це були представники свідчать хочби такі події, як ця, що в редакції Сили—большевицького свистка у Львові, працюють самі жиди і вони робили "демонстрацію" перед Просвітою в цей спосіб. Група жидів зібралися на Ринку перед домом Просвіти і стали кричати, очевидно по польськи: Нех жие Заходня Україна а кто нпеціф, а тим печ! І бух камінюкою в нибу Просвіти. Ось бачите, які то "робітничи і оборнці" Західної України! Подібну "демонстрацію" робили ці жидики також перед редакцією української часописи "Вісти" у Львові.

Секретар японського посольства в Берні, Ф. Кавамура, залишив посольську карієру а готовиться до місіонарської праці серед своїх земляків. Полишив світ та його добра, щоби здобути Христа і вічність.

Духобори. поселенці на Піср Айленд коштують домінію річно $170,461. Перебуває там 507 осіб, засуджених за своєрідні виявн московської віри.

В Америці стали виробляти перші предмети зі **штучної гуми.** котру творять через сполуку соли. вугля. глини і води. Вироби є так само тревалі і сильні, як з ґуми родимої.

Сестра Марія Ельміра з католицької лічниці у Форт Албані, півн. Квебек, сама перевела операцію і вратувала життя індіянінові. коли він випадково прострілив собі груди. Сама перевела малу першу операцію а потім через чотири місяці щоденно промивала рану водою і витягала поодинокі шроти. що виходили під верх. Так витягнула 80 шротів але сорок ще остало в грудях.

Померла пані **Кірі Складовська,** у віці 66 літ, винахідниця і співробітниця у дальших винаходах радія. По народности була полькою, замужна за французом. Подружжа скоро перервалося через смерть проф. Кірі. котрий загинув під колесами вантажного самоходу. Радій винайшли спільно.

Яка **незавидна доля** наших засуджених робітників народних, свідчить хочби отвертий голос на сторінках галицької преси, підполковника Ол. Красівського, бувшого коменданта укр. державної жандармерії. Він прилюдно з горя зважився просити українське громадянство о поміч. бо як пише "досіль живу з праці рук. яку давали мені майже виключно поляки і жиди. За два-три тижні лишуся без куска хліба, без даху над головою." Наші члени повинні рішучо над тим призадуматися і відповісти на це річево. Отже перевести як найскорше рух на КУЛЬТФОНД. а ми будемо старатися обділити з него всі наші потреби. Нам треба зложити жертву на Національний Музей у Празі. котрий ставить дім—так само на інші ціли, як Рідну Школу і подібні. як вище наведено. Отже до праці!

Северко Сапрун. наш одинадцятьлітний ґеніяльний музик. відбувши концерт в Переминилі при набитій салі—весь дохід віддав на будову української католицької церкви на Засянні. Ось взір. як здібности і серце добре згармонізовані. Таких юнаків треба нам богато—також в Канаді.

Дня 18 липня **Преосвященний Василь Ладина висвятили на священників** молодих питомців наших. всеч. Отців Йосифа Пуляка. Андрія Робурецького. що походить з Вишнегу і Николу Сірого. котрому приділено духовну обслугу кольоній кругом Комарна. Ман. Всім нашим новим Отцим і Помічникам в праці на ниві Христовій складаємо оцим щирі бажання многих Божих ласк та витревалости і успіхів в праці.

Якась **незвісна жінка** прислала до митниці в Оттаві листа а в ньому пять долярів і пише таке: Тепер хочу жити безгрішно чесним. чистим і несамолюбним життям любови. Бачимо. що совість сильніна від гроша і щасливий той чоловік. котрого совість спокійна.

З'їзд українських жінок відбувся в Станіславові в днях 23 до 27 червня ц. р. З'їзд почато торжественною Службою Божою. Були представниці всіх українських земель—також від поселення, з Канади. Цікаво. як вони почували себе. серед виразного релігійного настрою присутних. а настрій той був католицький. Було понад 600 відпоручниць і 150 гостий. В льожах заняли місця Преосвященні Епископи. Григорій Хомишин і Іван Лятишевський. З'їзд відбувався в домівці українського Сокола. одній з найкращих в Галичині.

Українське технічне товариство начислює 493 членів інжинірів—між ними є один священик інжинір.

Екселенція **Митрополит Андрей подарував 275 гектарів** прадідного ліса на заповідник (резерват). Це в Підлютому, повіт Долина. Нагляд над заповідником переняло Наукове товариство ім. Шевченка у Львові. В думці є творити дальші такі заповідники в Галичині. І знова слідоцтво, як наша церква дбає про збереження цінностий нашої землі.

Майже рівночасно варшавський **православний митрополит Діонізій** обдарував українську паству на свій лад. В московській часописі "Слово" ч. 46 з дня 17 червня. ц. р. зарядив, щоби всі православні духовники вели метрикальні книги в польській мові і в польській мові вписували імена охрещених. Лише побіч можуть написати латинськими буквами московську вимову імени.

Отцю Михайлові Вербицькому. українському священикові в Галичині. (1815-1870) поставлено памятник в Млинах, повіт Яворів, де він працював і творив. Це один з найбільших музиків наших. Немногі знають. що напів до пісні-гимну "Ще не вмерла Україна" зложив о. Вербицький. так як його нині співаємо. Також він уложив напів до Заповіту Шевченка. Він уложив також вісім симфоній і многі інші музичні твори.

Проти Гітлєра вибухла революта в Німеччині, котру він кроваво здавив. Стято чи застрілено понад сотку осіб—урядово подано на 77. Між іншими кількох видних католиків, як провідника католицької акції др. Клявзенера. Вкоротці згодом почався рух гітлєрівців в Австрії, котрого першою жертвою впав канцлер держави, Дольфус. На похороні Дольфуса, князь Штаренберґ промовив так:. Я не кажу до вас прощайте—дорогий вожде, товаришу і приятелю! Бо я католик і знаю, що тільки смертне ваше померло а ви живете! Ви увійшли в славну історію нашої вітчини. Я молю вас стати посередником нашим перед престолом найвищого Бога! —Рух гітлєрівців в Австрії здавлено, але остали тисячі жертв і сотки сиріт. Таке горе, коли нарід впаде в громадську війну. Невдовзі потім помер президент Гінденбург (2 серпня, ц. р. у віці 86 літ) і Гітлер переняв усю владу на себе. Став диктатором в повнім слова того значінню. Яке його відношення до католиків а до українців зокрема, свідчать наведені вище події. В кождім разі нема найменшої потреби нам одушевлятися або мріяти про якусь поміч. Поможемо самі собі—то й другі будуть дбати про нашу ласкавість. А не інакше.

В Бельгії коронувано золотою короною 744-літню статую Матері Божої в Альзенберґ. Корона вартує $7000 а все золото дарували вірні добровільно—складали перстені, ковтки і всякі золоті окраски на ту ціль. Як великою є сила побожности і любови!

Українці католики в Галичині заложили **нові фабрики.** Фабрику кави "Золота Кава" в Краснім коло Львова і фабрику взуття "Основа" в Різдвянах, коло Теребовлі. Дай Господи їм силу витревалости і добру працю та успіх.

Дня 8 серпня ц. р. минуло сто літ від народження буковинського поета, **Юрія Федьковича.** Народився в Путилові коло Вижниці. Служив довший час при війську і там повстали найкращі його твори-пісні. Згодом займав становище шкільного інспектора. Могила є в Червінцях. Помер 11 січня, 1888 року.

Коли заможний селянин з Гнідави, коло Кремінця на Волині, Трохим Кантига **подав жебракові камінь** в руку **замість хліба**—сліпий жебрак сильно закляв "Бодай ти так свого обістя не побачив, як не бачу твого підлого лиця." І це сповнилося. Ще Кантига не доїхав до Гнідави, як тьма закрила зір його і став кричати, що осліп. Думали, жартує та переконалися, що ні. Подія зробила велике враження в околиці а наука: Будьте милосерні, як Отець ваш небесний є милосерний для вас!

В числі Дзвонів за 1934—сен. С. Шелухин подає вістку про **новознайдену карту України** мабуть з року 1681. Зробив її фон Берґе, високий державний урядник на службі курфірстра Фридриха Вільгельма—котрий ранше служив в Московщині і бував на Україні. Ця карта зберіглася в Державній Бібліотеці міста Берліна—разом з латинськими написами. Всюди Україна є зазначена як Україна—виразно, як правобічна і лівобічна Україна. Росія на називається на карті інакше, як тільки Московія. Отже вже тоді наша національна назва в Европі була знана і в уживанні. Треба згадати, що назву "Україна" згадує вже татарський літопис під роком 1240—потім ту назву стрічаємо на карті французького короля Карла IX під роком 1572—знова універсалах короля Стеф. Баторія в 1596—у Бопляна 1650—а далі в маніфестах царських Петра і Катерини II з днем третього вересня 1775, коли зруйнована Січ—і в многих інших случаях. Значить, наша національна назва давно вже звійсна і уживана ріжними па-

нуючими на означення нашої землі і нашого народу.

Назначена правительством **комісія Стівенса** провірює платні робітників у всіх галузях промислу Канади, заробки підприємств і доходить до цікавих висновків. Армі енд Нейві стор в Ріджайні, власність жидівської родини Когенів, подала для заохоти покупців в цінниках, розісланих по прерії вищу вартість оціночу річий, як вартували. І так в катальозі з 1933 року подавано черевики у вартости $4.50, коли вони коштували тільки $1.99—а продавали їх по $3.20. Так калькуляція виносила 60%. Капітал фірми в році 1928 виносив $114,662 а в році 1934 вже $402.252, разом з надвижкою. Ця фірма на самі оголошення в Ріджайні видала поважну суму $152,992—отже яку силу має добре оголошення! Через компетицію між фірмами Симпсона а Ітона в Торонто понад 10,000 робітників потерпіло на заробітках. Фірма Ітона в минулому році (крізи) заробила понад одинацять міліонів долярів. Плащі куповано (жіночі) по $6.50 а продано по $15,—. В місті Монтреалі і околиці швачки і кравці робили за голодову платню—шили 12 пар штанів за 60 ц.—іншими словами родина робила на переміну одні в день, другі в ночі, щоби тільки не згинути з голоду. Отже не треба лакомитися на дешеві товари, бо вони дорогі працею кервавлцею соток нужденних робітників. До того доводить вільна конкуренція в промислі і бажання за всяку ціну побити на ціні противника, коли ще до того в серці нема любови ближнего а є тільки бажання наживи і віра в поганське золотого тельця. Настає тоді нужда і розвал!

Книжки і часописи надіслані до редакції

Голос Спасителя, Йорктон—ч. 8.
Праця, Прудентополіс—чч. 21—26.
Америка, Філядельфія—чч. 71—79.
Наш Стяг, Шикаго—чч. 24—30.
Бюлетень, Варшава—чч. 24—29.
Бунт мл. Варшава—чч. 10, 11.
Наш Приятель, Львів—чч. 10, 11—12.
Розбудова Нації, Прага—ч. 5—6.
Нива, Львів—ч. 5—6.
Добрий Пастир, Станиславів—ч. 2.
Пластові Вісти, Прага—ч. 4.
Ukrainische Kulturberichte, Berlin—No. 11, 12.
Orientalia Christiana, Roma—No. 95.
Ukrainian Youth, Chicago—No. 2.

З думи про Самійла Кішку.

Каже Лях—Бутурляк:
Ой Кішко Самійлу, гетьмане запорожський,
батьку козацький,
добро ти учини,—
віру християнську під нозі потопчи,
хрест на собі поломи!
Аще будеш віру християнську під нозі топтати,
будеш у нашого пана молодого за рідного брата
пробувати.
То скоро Кішка Самійло сеє зачував,
словами промовляв:
Ой, Ляше—Бутурлаче,
сотнику переяславський,
недовірку християнський—
бодайже ти того не дождав,
щоб я віру християнську під нозі топтав!
Хоч буду до смерти біду та неволю приймати,
а буду в землі козацькій голову християнську
покладати!
Ваша віра погана,
земля проклята!

* * *

Став Лях—Бутурляк дорогії напитки пити—
підпивати,
стали умисли козацьку голову клюшника роз-
бивати.
"Господи, єсть у мене що іспити й ісходити,
тільки ні з ким об вірі християнській розгово-
рити....."

* * *

Тоді козаки у каюка сказали,
тую галєру за малювані облавки брали
та на пристань стягли:
Од дуба до дуба на Семена Скалозуба пряму-
вали,
тую галєру та на пристань стягали.
Тогді златосивий киндяки—на козаки,
златоглави—на отамани,
турецькою білу габу—на козаки, на біляки,
а галєру на пожар спускали.
А срібло, злато на три части паювали:
Первую часть брали, на церкви накладали,
на святого Межигорського Спаса,
на Трехтимировського монастир,
на святую Січовую Покров давали,
которі давнім козацьким скарбам будували,
щоб за їх встаючи і лягаючи
Милосердого Бога благали.

ДО ЧИНУ!

УКРАЇНЦІ КАТОЛИКИ КАНАДИ!

Творіть відділи

БУК-А

—Всюди—

ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

⁂ ⁂

запренумеруйте собі

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— елігійний Місячник —

який видають

ОТЦІ ЧИНА НАЙСВЯТІЩОГО ІЗБАВИТЕЛЯ

в Йорктон, Саск.

⁂ ⁂

Виходить з початком кождого місяця.

⁂ ⁂

Річна передплата одного доляра. ($1.00)

⁂ ⁂

Передплачуйте самі і єднайте передплатників.

—o—

"The Redeemer's Voice"

Catherine St. Yorkton, Sask.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАТСТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ.

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна Часть:

Куратор БУК. — Нові видання
Обов'язки [illegible] — Вказівки бібліотекарям, [illegible] місячної праці
З життя [illegible] о. І. Корчинського

Ідеольогічна Часть:

Молитва. — Галя Стратійчук: Обов'язки матері
Загальноукраїнська [illegible] — В. Гордійчук: Завдання укр. Жінки
Отець Перкін — доброго Пастиря — о. Н. Демків: Майно нації
о. Х. Прах ЧСВВ — Журба про ціни — Петро Панатанко: Шкільне виховання

Вимина учителів

Що читати?—Бібліографія

З Життєвої Панорами—Фейлетони

Жінки — Добро і зло
Захланність — З думок їх Екси. Митр. Шептицького
Правдивий [illegible] — про св. Письмо

Начерки з історії нашої Церкви, о. Ст. Семчук.

Дописи— — З Церкви і світа

З життя організації п. Мир. Скоропад
[illegible]
По морях [illegible]

Література

Нікр. Ль'Ерміт: Під скірою крітика

ЖОВТЕНЬ Р. Б. 1934

Печатано за дозволом Духовної Влади

ОГОЛОШЕННЯ

ПОЗІР! **ПОЗІР!**

Церковні Громади

Іконостаси, вівтарі, кивоти, образи напрестольні і просеційні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокраєвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах.

Пишіть до:

СТ. МЕУШ

Vonda, Sask. Вонда, Саск.

КАЛИНОВА КРАМНИЦЯ

Kalyn's Grocery

201 Ave. M., South

Наша крамниця рясних товарів напроти Парохіяльного Дому Просвіти в Саскатуні

Чемна і скора обслуга –добрі товари –будете певно вдоволені—просимо зайти!

Saskatoon, Sask.

ПАВЛО ЗАБОЛОТНИЙ

маляр декоратор виконує всяку роботу, що входить в обсяг малярства—солідно і по уміркованих цінах. Пишіть до: **P. Zabolotnyj—Alvena, Sask**

ГРИГОРІЙ БОРИС

Будівничий контрактор ставить в можливо найдешевшій ціні і з повною запорукою цегельні печі, доми, хати, хутори—виливає [illegible] і робить всяку столярську роботу.

Григорій Борис

Meacham, Sask Мічем, Саск.

Крамниця Михайла БРІТСЬКОГО в Канорі

[illegible] приводить всі наші поля, де можна дістати добрий, дешевий і відповідний [illegible] всяких харчів і всякі домашні річи. Обслуга [illegible] чемна. Ми всюди раді бачити свої [illegible] ми раді бачити також нас в себе. Нехай [illegible] сусідам і приятелям—поможемо самі собі! Тямно, що крамниця пана М. Брітського в Канорі то наша крамниця!

Василь **БАЛЕШТА.**

Адвокат—оборонець—нотар

в

КАНОРІ, Саск

Готель КАНОРА

в Канорі, Саск.—**власник п. Тарасевич**—має попад 60 світлиць—чистих як шкло, привітних і гостинних. Власна кухня—найкраща обслуга. Положення—сейчас **напротив двірця в Канорі**. Скоро вийдете з поїзду, прямо побачите наш готель. Заходіть а **будете певно вдоволені**. Ціни приступні а дешеві для сталих мешканців.

Народні Доми і Читальні!

Поправте свою сцінерію—прикрасіть свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах. Все гарно викончить і по приступній ціні—а на бажання виде на місце оглянути працю.

Ф. Т. Мамчур

Codworth, Sask Кадворт, Саск.

Михайло Дзєндзьоловський

Агент від машинери, шпагату, оливи, газоліни, ітд. U.G.S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Greases. Cockshutt, Frost & Wood, John Deere Implements, De Laval Cream Separators.

Codworth, Sask. Кадворт, Саск.

[illegible] M. HALL

адвокат [illegible]

810 Canada Building, Saskatoon, Sask.

HOTEL ALEXANDER Codworth, Sask

[illegible]

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

[illegible] видає тижневик ви[illegible] в Едмонтон, Альта

під числом 10012-109 Стріт

Річна передплата: $2.00

Телєфон: 25708

[illegible] українська католицька часопись в Канаді гижнева, котра поміщує [illegible] релігійні — позитивні — громадські [illegible] світлює з католицького становища [illegible] великий добір новин зі всіх [illegible] земель і поселення—безперервно [illegible] читає прекрасну повість Лепкого п.з. "Батурин"—тому кождий з наших [illegible] повинен старатися передплачувати і та ширити між своїми знакомими та сусідами.

THE UKRAINIAN NEWS

10012-109 St. — Edmonton, Alta. — Phone 25708

За оголошення редакція не відповідає

БЮЛЕТЕНЬ

Братства Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.

Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Вала, ЧНІ., Йорктон, Саск.

Річна передплата $1.00. **Рік 2, ч. 10 — за Жовтень, 1934.**

A monthly publication of "The Bulletin of Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada" published in Yorkton, Sask., by "The Redeemer's Voice". Chief Editor Rev. Father Iw. Bala, CSSR., Yorkton, Sask. II Year — No. 10 — for October, 1934. **Subscription per year $1.00**

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

КУЛЬТФОНД БУК-А

Пригадуємо на конечну а невідкличну потребу нашої організації зібрати відповідні засоби на ріжні цілі нашого народньо-релігійного життя в Канаді, які подрібно виясненні в окремих письмах до Місцевих Зарядів БУК-а, котрі вислано.

Справа настільки важна, що легковажити її не можна.

Всі наші активісти нехай докажуть ділом, як розуміють активізм. Значить, як найскорше виконають поручене собі завдання і надішлють зібрані грошеві засоби до Головного Скарбника БУК-а, п. Дм. Кобринського, Аберден. Саск. а окреме повідомлення до редакції Бюлетеню, Канора, Саск., —о. Ст. Семчук.

Ми досі ні раз ще не наприкрялися нашим членам о збірки. Чужі і посторонні люди дивувалися, як ми змогли подолати стільки праці без окремих на те засобів. Однак ми хочемо поширити нашу працю і вийти з дотеперішних малих рямок. Хочемо поволі, але стало і певно здійснювати намічені статутово завдання—а до того наші особисті засоби замалі. Всі члени БУК-а мусять, помогти і так активно стати співробітниками у великій праці.

Тепер осінь—час відповідний на збірки. Нехай ніхто не відкажеться від жертви на Культфонд БУК-а, нехай заохотить другого! Докажіть, що любите працю—що вона хосенна і потрібна нам усім!

Най всі наші відділи перейме святий вогонь запалу доброго чину! Розвинути як найбільшу діяльність—а успіхи по Божій волі певно прийдуть на спільне наше добро і силу!

ОПОВІСТКИ

Вкладки—настає час, коли ми будемо незадовго замикати наші річні рахунки, щоби на головних річних зборах представити виспід нашої праці і активне відношення членства. Тому **взиваємо всіх наших членів**—так поодиноких відділів, як окремо розкинених по ріжних місцевостях Канади—виконати свої членські зобовязання—заплатити річну вкладку одного доляра. Гроші слати до Головного Скарбника, Дм. Кобринського, P.O. Aberdeen, Sask. котрий надішле Вам посвідку на одержану суму.

Ми досі нікому не здержали висилки Бюлетеня, мимо того, що многі підносили голос і спротив проти дальшої висилки членам, котрі не сповнили вкладок. Ми вірили, що наші члени всі, про виїмки тут не говоримо, оцінять як слід нашу працю та віднесуться симпатично до наших змагань. Ми віримо, що наші члени підможуть наші зусилля виконанням свого обовязку річної вкладки сейчас.

Властиво ми не повинні про те навіть нагадувати, ані просити. Бо це обовязок члена виконати прийняте на себе зобовязання. Вправді ми не маємо іншої санкції, крім совісти, але така найкраща. Тому за совість нехай всі —що досі ще не виконали своїх вкладок—негайно це виконають. Негарно є надуживати доброти і праці других членів, котрі своїми вкладками уможливили досі видавання Бюлетеню і котрих добром користувалися другі, які не сповнили вкладок. Час тепер догідний—ще раз просимо негайно надіслати свої вкладки, або бодай подати причини, чому не надсилається.

2
Наша бібліотека.

Перше число вже так як розійшлось між добрих людий. Читають, міркують,—але з надсиланням належности поодинокіх відборців чи відділів, тяжче.

Тому просимо негайно по прочитанні цих рядків вислати належність за одержане перше число бібліотеки БУК-а—"Життя і навернення св. Володимира." Всіх упірних довжників будемо змушені поіменно візвати на сторінках Бюлетеню. Хочемо заощадити їм цього візвання—тому просимо ще раз надіслати належитість.

Слідуюче число нашої бібліотеки п.з. "Канада мій рідний край" лежить на друкарській полиці лише тому, що нема нагас фондів пустити набране на машину. Отже не легковажте справи, а вкоротці друге число нашої бібліотеки—прегарне змістом і виконанням—піде у світ і зробить вельми корисну працю.

3.
Улад місячної праці.

діставатимуть всі наші відділи окремо від Голови БУК-а, п. Я. Д. Стратійчука, до виконання. Там подані точні дані, як і що робити кождого місяця. Треба однак не відкладати уладу на полицю і на тім активність закінчити, але негайно після одержання скликати збори Місцевого Заряду—і коли потрібно, цілого відділу, представити ясно справу—найкраще прочитати ціле одержане письмо, роздумати над тим, порадитися, рішити день підприємства і про вислід написати до Бюлетеню.

Це справа важна, котра рішитиме про нашу активність. Засналих відділів нам не треба. Також ті, що думають закінчити працю на лаврах, коли поталанило їм зорганізувати відділ—і думають, що на тім вже все завершено—помиляються. Також активістами не будуть ті, котрі ждуть, аж їх хтось запросить і все приготовить, як стежечку, виснану піском, треба самому промощувати стежку через працю і самому їхати та робити. Христових Апостолів не запрошували, але часто проганяли—так як Спасителя. Апостольство добрих діл, Католицька Акція—вимагає від нас саможертви і активности по найвищому взору Христа.

Тому до діл, до акції!

НОВІ ВІДДІЛИ

Засновано стараннем впр. о. А. Труха, ЧСВВ. ще 18 марта, ц.р. в **Елмвуд, Винипег, Ман.** Це два відділи—**мужеський. ч. 38 і жіночий ч. 39.** Заряд вибрано у слідуючому складі:

Голова—І. Цар
Заступник—Д. Шалай
Діловий писар—Т. Турко
Скарбовий писар—І. Солтис
Скарбник—Ю. Лесик
Провірники—І. Партика і Гриців
Судді—Шопцак і В. Бумбар

Це заряд відділу ч. 38.

Заряд жіночого відділу ч. 39 є такий:

Голова—Пані Солтис
Заступник—Пані Штебель
Діловий писар—Пані Ріняк
Скарбовий писар—Пані Бумбар
Провірники—Пані Голько і Турко
Судді—Пані Бойчук і Коломия.

Новим нашим відділам бажаємо в Христі поширення, доброї праці і витривання на принятих позиціях. Щасти Боже!

ДО ЧЛЕНІВ БУК-А

Запрошений Зарядом БУК-а і на припорученя Головної Централі Пласту, я обіхав округ Альвени і дав виклади, де лише до цего була нагода. Всім цим, в котрих я перебував, або котрі стали мені до помочі перевізкою чи в інший спосіб, я щиро дякую.

Особи, котрих імена відмічено, надаються на пластових провідників—скавтместрів. Тому пропу всіх членів БУК-а і родичів дати їм повне поперття в організації пласту у вашім окрузі.

Я відбув цю дорогу: Приймове (Смоте), Саск. Я подав там короткий начерк про пласт підчас забави молоді. Можливі там два рої. Скавтместрами повинні стати п. Петро А. Сироїнка і п. Соляр Василь, місцеві учителі. Вони повинні працювати в тім напрямі, щоби окремий рій заснувати на Ланівцях.

Альвена. Мав виклад у мійській галі. Тут можливий мінаний рій—здібний на скавтместра п. Г.Г. Сімене.

Альвена, коло церкви. Виклад був підчас виступу студенської групи з колегії св. Йосифа в Йорктоні. Се сильна духом парохія—гарна в них церква і просвітна домівка біля церкви.

На скавтместра поручаю учителя п. Мих. Германа—він перейшов відносний курс.

Нічлава школа—Фінн Крік. Тоді Сестри зі Саскатуну вчили там дітий. Округ має ідейних людий. На провідника здібний п. Іван Осадчук.

Мільнер школа—коло Блохи, Ростерн, Саск.—Тут відбувся виклад у школі також підчас навчання Сестер. Провідником буде там п. П.Т. Малко, учитель.

Кадворт, Саск. Виклад відбувся після відправи на церковній площі. Мимо спізненої пори всі люди лишилися на площі і пильно слухали. Настрій дуже добрий. Провідником буде тут п. Ф.Т. Мамчур, учитель.

Слідуючі околиці побіжькі я не мав нагоди обіхати, однак сподіюся, що вони також зорганізують молодь у відділи пласту і тому взиваю до того слідуючі особи: Коло Прудгом, Саск.—Озерянка школа, п. Іван Митрополит, учитель. Помічниками і комітет утворять слідуючі панове: М. Білінський і Д. Шевчук.

Герисей, Саск, комітет утворять панове: Василь Павлюк, учитель і Мих. Бий.

Мічам, Саск, започаткує працю п. Гр. Борис.

Твей, Саск, провідником стане п. Н. Сарчук—комітет утворять панове: Петро Василишин і Василь Кульбак, учитель.

Бруно, Саск, провідник п. В. Жмуд, учитель. Помічником стане п. Кисіль.

Моя надія, що в цій околиці повстане сильний пластовий округ. Котрий з провідників окаже найбільше активности і здібности в зорганізуванні, стане окружним провідником. Централя з Ріджайни буде пильно слідити за кождим почином. Тому пластуни до діла!

В прилозі (ст. 23) бачите прозьбу, взір, писану в англійській мові. Треба її виповнити та вислати до адресі яку подано в горі прохання. Звідтам дістанете дальші пояснення, начерк праці і пластовий статут. Де намічено тимчасовий комітет, треба помістити імена старших людий, котрі тимчасово займуться організацією рою. Писар і скарбник повинні знати англійську мову а також провідник. Імена хлопців, котрі хочуть стати пластунами також треба вписати. Вистане шість до вісім хлопців, щоби починати. З них виховається згодом чотири пластові провідники патроль, а вони згодом доберуть собі дальших хлопців і потворять свої патролі до вісьмох пластунів. Кождий добрий чоловік може помогти зорганізувати пласт. Тому до діла!

Б.Л. Корчинський.
провідник і полевий відпоручник.

Юнацьке.

Борис Гомсин:

Гей, годочки молоді!
Золотом повивані,
сміхом переспівані,
співом переплітані....
Де ви?

Де ви співи співані—недоспівані....
Очі люблені—недолюблені....
Зорі лічені—недолічені....
Де ви?

Вийду раником повад гай,
сонячка питаю:
"Чи не бачило ти часом красне,
оченяток мов блаватків ясних?"

Сміхом пирсне угорі,
сміхом впаде до землі
тай по-ко-тить-ся.....
Та житами аж простелиться:
Ха-ха-ха! ха-ха-ха! ха-ха-хі!....
Стріли-промені ясні.

А під серцем щось лоскоче,
а під серцем щось тріпоче....
сам я струнами по полю
за житами у погоню....

Сріблом дзвінко колоски,
а над ними у просторі
співи,
співи,
співи голосні.

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

МОЛИТВА

Подаємо молитву св. Володимира Великого, яка записана в літописі з нагоди хрещення України. Літопись дослівно так подає:

Крестившим же ся людемъ, идоша кождо в домы своя. Володимѣръ же, радъ бывъ, яко позна Бога самъ и людіе его, и возрѣвъ на небо, и рече: "Боже великый, створивый небо и земю, призри на новыя люди своя, вдай же имъ Господи увѣдѣти тебе истиннаго Бога, якоже увидѣша страны крестьяньскыя и утверди у нихъ вѣру правую и несъвратиу; мнѣ помози Господи на супротивнаго врага, да надѣяся на тя и на твою державу, побѣжаю козно его."

ЗІ СТАРОУКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА

Чернігівський ігумен Данило з громадою вірних вибрався до Святої Землі ще в часах панування великого князя Святополка II. Два роки пробув в Палестині, видів много місць а свої спостереження увіковічнив письмом п.з. Подорож ігумена Данила, що задля доброго опису бачених країв та влучних замісток переведено на много мови і стало помічним провідником подорожі для многих людий. Нас цікавить особа Данила—його думки, почування а надівсе поступування. Бож можемо сміло вважати його кращим представником українського духовенства того часу. Письмо саме у вийнках подаємо в переводі на сучасну українську мову. Починається твір ось як:

"Ось я недостойний ігумен Руської Землі Данило, нищий від усіх черців, смирений задля многих гріхів, неохотний до всякого доброго діла, спонуканий власною думкою і нетерпінням моїм, захотів побачити святе місто Єрусалим та обіцяну землю. За Божою ласкою я дійшов до святого міста Єрусалиму і бачив святі місця. . ."

Не каже Данило, який він добрий, славний, чесний—про себе—але дійсно смиренним ладом підносить свої недомагання. Та дальше з твору читач бачить, що ті недомагання були крихіткою серед ясноти світлих ціх великого нашого Ігумена. Тим сильнійше вдаряє нас скромність і велич вдачі. Діла свідчать про життя. Як часто однак ми тепер свідками чогось противного! Ментальність Ігумена Данила забулася, як много світлости старої—ми обідніли. А пуста гордість певно мастком не є і позитивного білянсу не творить.

У Святій Землі Данило відвідує короля Больдуїна і ось що просить:

"Княже мій! Володарю мій! Молю тебе ради Бога і ради українських князів, дай мені дозвіл, щоби й я поставив мою світло на святім гробі від всеї Руської Землі."

Просить о дозвіл перед чужим володарем, щоби при помочі того дозволу придбати благословення і славу Рідній Землі. Не для себе ні, для своєї користи. В тім правдиве розуміння патріотизму і побожности.

Закінчує свій твір Ігумен Данило тими словами:

"І Бог тому свідком і святий Гріб Господній, що у всіх святих місцях я не забув імен українських князів і княгинь та їхніх дітий, епископів, ігуменів, бояр і моїх духовних дітий і всіх християн я не позабув ніколи. Але у всіх святих місцях я поминав їх—перше я покланявся за всіх князів а згодом молився о відпущення своїх гріхів."—"Я відспівав 50 Служб Божих за українських князів і за всіх християн—а за усопших я відспівав 40 Служб."

Так з покорою і любовю—через котрі видніє світа і велично свідома стать Божого Старця—державника українського і патріота, остав нам взір, як поступати і яка програма буде дійсно хосенна Рідній Землі—і тут в Канаді. Він молився за всіх—нікого не виключав—за всю рідну землю, а потім за себе. Добрий провід добро для всіх І тому його споминаю перше. Так і нам поступати. Замість пустої критики і нарікань—краще великим ідейним поривом духа творім будучність нашу світлою—а великих взорів з нашої історії нам не бракує. Одним з них ігумен Данило, що був у Святій Землі—в роках 1108.

СУТЬ ЦЕРКВИ

Донозо Кортес:

Церква, котра є містичним осідком Божим, на всі сторони має отворені брами, щоби вказати, що покликує до себе всі народи, без різниці: Тертуліян каже: Для нас світ є одною державою для всіх. Для Божої держави нема різниці між варваром а греком, між жидом а поганином. В її мурах місця доволі для скита і римлянина, для перса і македонця—для тих, що приходять зі сходу або зі заходу як рівнож для тих, що приходять з північних побереж або південних країв. Її питоменним святим урядом це навчання і виховування. Простором володіння тої святої держави є панування і священство, що простягається на весь світ. Королі і царі є її громадянами. Її героями є мученики і святі. Непобідиме воїнство її творять сильні люди, що вбили в самих собі всі пожадання тіла і нерозумні забаганки. В її достойнім соймі і підчас святих нарад сам Бог невидимо проводить. Коли її пани на землі непомильно отворять уста, то високо в небі Бог вже підписав власноручно її непомильне слово.

Отця, без людських підстав основана на світі церква, не лишень вивела світ з пропасти зла, але й вратувала його з темноти варварства. Все боролася вона для свого Господа. І хоча позірно вона улягала серед всіх тих борб, то все таке виходила з них побідницею. Єретики заперечують її навчання. Церква над ними тріюмфує. Всі людські пристрасти бунтуються проти її правління. Церква тріюмфує над ними. Поганство зводить з нею рінаючий бій. Церква кидає ним—до своїх ніг. Царі і королі переслідують її грубим насиллям. Церква побіджає їх геройством своїм мучеників. Вона бореться тільки о свою святу волю: світ мусить віддати її панування.

Під її благодатним правлінням зацвіли науки, оплягхотніли обичаї, закони удосконалювалися а всі великі домашні, політичні і суспільні установи зросли буйним життям. Її оборонні лучі відносилися тільки до безбожних людий, бунтівничих народів і тиранів пануючих. Церква боронила свободи проти тиранів, що бажали авторитет зміняти в тиранію. Вона боронила авторитету проти народів, що змагали до беззглядного вивілля. А проти кождого, хтонебудь він міг би бути, боронила вона Божих прав і непорушности Його святих заповідий.

Нема правди, котрої церква не голосила би і нема блуду, котрого вона не опрокинулаби. Свобода в правді є для неї святою—свобода в блуді є так само проклонна, як самий блуд. В очах церкви блуд не має права. Безправно він приходить на світ і тут живе. Це є також причиною, чому церква слідить за ним і переслідує його аж в найдальші закутини людського духа—чому вона завсіно придумує над його винищенням. Вирочим ця відвічна незаконність, ця відвічна нагота і відкритість блуду є не лише тільки релігійною догмою. Вона ще більше є політичною догмою, котру по всі часи голосили всі правительства земні. Всі земні власти відтягнули від розговорів засади, на котрих покладені. Все противне тим засадам назвали блудом і позбавили його всякої законности і всякого права. Підчас цього осуду своїх найвищих засад всі признали себе непомильними в останнім і найвищім відкліці. А коли все таки вони не осудили всіх політичних поблудів, то це не сталося тому, що сумління людскости признало законність якого блуду—тільки тому, що чисто людським силам ніколи не хотіли признати привілею непомильности в оцінці блудів.

(Перевів Іскра).

ЖУРБА ПРО ДІТИ

о. А. Трух, ЧСВВ.
місіонар з Мондер, Альта.

Забираючи сьогодні перший раз голос на сторінках Бюлетеню, як його співредактор, буду говорити про те, що є надією Церкви, Канади, України. Говоритиму про дітей.

Христос дуже любив дітей і був для них надзвичайно ласкавий. Одного разу привели до Нього дітей, щоби положив на них руки і помолився. А ученики не допускали їх. Та Ісус сказав їм: Зіставте дітей і не бороніть їм приходити до мене, бо таких є царство небесне (Мат. 19, 13). "І обіймав їх та благословив, кладучи на них руки" (Мар. 10, 13). "І взяв дитя, поставив його посеред їх і обнявши його, сказав їм: Хто одно з таких дітий приймє в моє ім'я, мене приймає" (Мар. 9, 37).

Щодо дітий, то вони згідно з природним ладом, установленим Всевишнім Творцем, спираються у своїм тілеснім і духовім розвитку на помочі і виливи так родичів—як пізніше, також інших старших осіб. Всі ті старші особи—учителі, родичі, організатори, правительство—згідно з Божою волею мають виховувати дітий—це значить, вести їх щораз то вище і дальше дорогою правди, добра і краси. А як хто зі старших ставби причиною зіпсуття й згіршення дитини?

"Краще булоби йому, якби завішено на його шию млиновий камінь і якби втонув у морські глибині" (Мат. 18, 6).

Виховання дітей лежить у тім, щоби скріпляти їх природні нахили і розвивати—а злі спинати й таким чином робити серце дитини охочим піддатися впливам Божої ласки. Лежить дальше виховання в тім, щоби чувати над цілим розвитком і над усім тим, що впливає на той розвиток.

Найліпшим взором і учителем для всіх виховників є Христос.

Він має всі прикмети, які повинен мати виховник. Вміє завсіди задержати повагу, яку одержав від небесного Отця. Є зразком любови слабих, безпомічних, головно дітий, взором лагідности, ніжности, співчуття і терпеливости. Всюди проявляє второпність, яка до наміченої цілі вибирає відповідні орудники.

Христос виховує дітий не для земної користи, але діло виховання уважає як частину післанництва, що його поручив Христу Небесний Отець.

Головною річею у вихованні дітий—молоді не є дочасна ціль, а велика ціль остаточна: Вічне спасіння, якому необхідно треба підпорядкувати все інше. Бо "що поможе чоловікови, як позискавби цілий світ?.... (Мат. 16, 26).

Мистецтвом у вихованні є так приспособити та настроїти людину, щоби вона вживала як найвідповідніше та найблагороднійше своєї свободи. Спаситель бачить у людині—дитя свого Небесного Вітця, і тому з найбільшою дбайливістю бере всі її таланти до своєї виховної школи. Бере свобідну волю і заохочує її так до сповнювання конечних обовязків, як і до поступу на верхи совершенности. "Коли хочеш увійти в життя, сповняй заповіди.... Коли хочеш бути звершеним, іди, продай, що маєш і дай убогим, а матимеш скарб на небі" (Мат. 19, 12).

Бере також до своєї школи немочі людської природи й налягає, щоби чоловік раз ураз умертвляв їх і опановував. "Коли хто хоче іти за мною, нехай відречеться самого себе, візьме свій хрест та іде за мною" (Мат. 16, 24).

Різними висказами і образами заохочує до самозречення. "Входіть кріз вузькі ворота, бо просторі ворота і широка дорога, що ведуть на погибіль і много є таких, що входять ними. Як вузькі є ворота і тісна дорога, що веде до життя, і мало таких, що її находять (Мат. 7, 13).

Одною з найважніших і конечних частий доброго виховання є релігійна освіта, часта пригадка останньої цілі чоловіка й понук, які склоняють до побожности й вправи в чеснотах.

Іншим виховним орудником є нагороди і обітниці. Спаситель домагається много, та обіцює ще більше а не є скорий в признаннях і похвалах.

В кождій дитині є матеріял на ангела, але й на сатану. Великі хиби вже в дитині показують свої роги малим початком. Не є це добром для дитини вволяти всі її примхи та забаганки.

Напімнення, грозьби, кара—належить також до виховних засобів. Спаситель уживав також їх, однак так, що не зачинав відразу від грозьб і кар. "Господи, хочеш, ми скажемо, щоби огонь зійшов з неба і спалив їх. І обернувшися, зганив їх" (Лук. 9, 56). Більше заохочував, як грозив. Грозьби і кари уживав аж тоді, як інші засоби були безуспішними. Та де бачив добру волю, був у своїх напімненнях зворушливо добрим і рідко коли вживав острого тону.

Дальшим виховним орудником є практична вправа в добрім. При многих домагається Христос яко условия: віри, довіря і певної надії. Своїх учеників управляв у покорі. Часто використовував добрі нагоди, навязував до них свої науки і напімнення. "Сказав йому хтось із народу: Учителю, скажи моєму братови, щоби поділився зі мною спадщиною. А Він сказав йому: Чоловіче, хто поставив мене судією або дільителем над вами? І сказав до них: Глядіть і стережіться всякого лакімства, бо не в надмірі того, що хтось має, лежить його життя. І сказав до них притчу кажучи: Одному богатому чоловікови зародила нива. То міркував собі, кажучи: Що зроблю, бо не маю де зібрати своїх плодів? І сказав: Отсе зроблю—розберу мої стодоли і більші збудую, і там зберу всі свої плоди та моє добро, і скажу моїй душі: Душе, маєш много добра, що лежить на многі літа. Спочивай, їж, пий, веселися! І сказав йому Бог: Безумний, цеї ночі твою душу возмуть від тебе. А те, що ти наготовив, кому буде? Так є з тим, хто собі збирає, а не в Бога богатіє" (Лук. 12, 13).

Часто заострював справи, головно в молитві, самозреченні, терпеливости і любові.

Спаситель ніколи не доходить до пересади, надто нікого не обтяжує, не є докучливим, не кладе на все однакового натиску, але лише такий, якого саме треба. Узгляднює й найменший ступінь доброї волі.

З огляду на більше добро переочує менші ухиблення. Приноровлюється до умового рівня тих, з якими має до діла. А з кождим поводиться відповідно до його характеру і вдачі. Інакше обходиться з Іваном а інакше з Маттеєм. Палкого віданого собі Петра веде до християнської покори і мужности словом заохоти, разлагідним, раз острим напімненим чи поважною пересторогою—не відвертається від Петра мимо його блудів і упадків.

Звертає також Спаситель увагу на грішні нахили Апостолів, на їхню жадобу слави, заздрість—і успішно виступає проти тих хиб.

Заохочував їх до ріжних чеснот—до віри, чування, зречення земних достатків світа і самозречення, до терпеливости і радощів підчас переслідувань, до праці. Кілька разів посилає учнів на апостольську працю однак оглядно, опікує їх, як початкуючих. По повороті слухає, як розказують про свою працю і поводження. Справді по батьківськи дбає про дочасні потреби апостолів, в потребі боронить їх перед нападами фарисеїв.

Таким учителем і виховником був Христос. Якщо ми переглянемо свої щоденні справи, то одним з найважніїших завдань, під цю пору є **—виховання нашої дорогої молоді.** Ми члени БУК-а, мусимо спільною працею і вимною думок набирати щораз то більше знання, як повинні виховувати цю нашу надію, перейматься тим ночуванням, що це наш найбільший скарб, який ми повинні певно зберегти. Це той чудовий цвіт, який завдяки нашому плеканню, має зацвісти найкращим, бо райським цвітом.

Брацтво Українців Католиків Канади—зі своїми сходинами, відчитами, з'їздами, зі своєю пресою є тим могучим середником, який має нам помогти обрі виховати нашу гарну молодь. Тож старшому поколінню треба завести молодь до організації і дбати про це, щоби під оком старших, наші хлопці і дівчата збільшали своє знання і усовершували свою волю, ставали мужніми і лицарськими—щоби вся наша молода "бучина" то були "в здоровому тілі—здорові душі."

ОБОВЯЗКИ МАТЕРІ

Панна Галя Стратійчук,
учителька в Гефорд, Саск.

Вибрала я тему тому, що все майже перебуваю з малими дітьми.

Мудрці кажуть, що є чотири чинники, котрі впливають на виховання і життя людини. Ними є—дім, школа, церква і суспільне життя

тої околиці, де хтось живе. Однак всі ці чинники полягають головно на першім —домі. Цікаво знати, як?

Суспільне життя в околиці залежить від того, хто складає нашу околицю. Від тих мешканців діти беруть перші приміри. Тому відріжняємо добрі і злі околиці, бо є добрі і злі родичі. Так наука життя починається з дому.

Коли матір хоче мати хосен з дитини і потіху, мусить вкорінити в дитині любов до нашої святої церкви. Тоді дитина буде привязана до церкви і буде користати з її наук.

Коли дальше хочемо мати здорове тілом і духом покоління, нашою журбою буде добро школи і учителя. Нам конче треба доброї школи і доброго учителя. В Канаді від людий залежить так будинок шкільний з удержанням, як і добір учителя. А в слід за тим залежить також все майже від дому

І так родинний дім є найбільшим чинником у вихованні дітий а найбільшу ролю вдома відіграють знова наші українські католицькі жінки. Від них залежить виховання нашої дітвори і будучність народу. Значить, будучність українців в Канаді.

З того начерку слідно, **в якім дусі** ми повинні змагати до виховання дітий. Брацтво наше дуже нам у тім усім поможе. Тому жінки повинні організувати свої жіночі відділи БУК-а і ставати до активної праці в користь молодого покоління.

А практично наші жіночі відділи повинні таку працю повести—в кождій околиці є відповідні жіночі сили, що можуть навчати дітий катехізму, українського співу, мови, итд.—Ті одиниці використати до пожиточної праці. Запросити до своїх шкіл—дати їм нагоду розвинути свої творчі здібности та найти радість доброго чину. Так виховаємо наші діти на добрих українців католиків в Канаді—в повнім дусі, а не духових калік—а це буде наш причинок для Божої слави і нашого доземного і вічного добра.

ЗАВДАННЯ УКР. ЖІНКИ

Пані В. Гордійчук,
жена хлібороба в Арран, Саск.

Значіння і завдання жінки не лише в житю українського народу, але й всіх народів, є дуже важне і велике. Мимо цего, що жінку кривджено многі століття і її уділом було несправедливе обхожденя, то заслуги жінки при творенні підставових основ людської культури

були чи не більші, як мужчини.

Це річ ясна, що передовсім жінка створила і досі творить дім—отсю першу, одиноку в своїм роді і незмінну нічим установу. Жінка, як те сонце, що дає світло, радість життя, в котрім корінниться і з котрого виростає вся культура.

Жінка є підвалиною найважнішої установи людства—дому родинного.

Другою найважнішою установою людства є церква. І кого в тій церкві найбільше і найчастіше находимо як не женщин?

Третою найважнішою установою є школа, і хто, як не матір-жінка виховує дітий і заповняє школу? Так бачимо, яка величезна роля жінки—матері, з котрої грудий дитя висисає любов, стає першою вихователькою і учителькою. Яке величезне завдання жінки. Бо яка жінка, така матір—яка матір, такі дітп, така молодь, такий цвіт народу і вкінци такий світ. Отже щоби лішше настало на світі, ми жінки повинні вперед стати лішшими і сповнити наше завдання, як слід.

Але жінка є не лише підставою наведених установ. Вона також, без сумніву, винайшла і уможливила рільництво, бо мужчина займався воюванням і мисливством. А без рільництва тяжко говорити про розвиток культури.

Також не мужчина був винахідником усіх промислів, бо женщина є співробітницею. Її треба завдячити винаходи, звязані з плетенням і тканням.

Жінка була також перша огородниця. Вона підливала і плекала ярині ростини і овочеві корчі та дерева. А це збільшило вартість землі і особливо скріпило осілість, людий.

Нині жінка по довгих століттях невільництва, котре впало завдяки католицькій церкві, стала горожанином нарівні з мужчиною. Жінки мають нині право голосу, беруть і то живу участь в політиці. Мають добрі організації, котрі числять тисячі, а навіть мільони членкинь.

Женщина також не полишилася по заді в патріотизмі, в любові до свого народу і краю. Мають великих героїнь, котрі визначилися, або поклали в жертву своє життя, як св. Йоанна Д'арк у Франції, а в нас св. Ольга і много інших.

Так бачимо, що жінка проявила свою участь здрізь—в церкві, домі, школі, рільництві, промисли, правлінню—бо були такі жінки, що правили. В нас, як в народі недержавнім, значіння жінки, а особливо її завдання не розвинуто як слід. І коли ми жінки бажаємо причинитися до культурного розвитку українського народу і збудування самостійної України, возьмімся щиро до праці і творім наші жіночі відділи БУК-а. Так все наше українське католицьке жіноцтво обєднаємо в одну громаду, котрої завданням буде скріпити релігійно і морально наші родини, нашу суспільність і ціле наше життя в Канаді.

При помочі БУК-а хочемо в наші установи внести ідею Христа. Мораль Христа є одинока тривкою та доцільною підвалиною нашої майбутности та кращого завтра. Нашим завданням буде, виробити собі ясний католицький світогляд на всіх ділянках людського життя а передовсім жіночого питання. Будемо боронити Христа та Його церкви перед всіми зайдами безбожницьких чинників і протиставитися всяким спробам нарушення наших релігійних ідей. Христос мусить бути в наших родинах і школах, в наших установах, в нашому приватному і громадському життю. Ціль наша ясна. З Христом і для Христа. Ми свідомі всіх труднощів і перепон, які стрінемо на нашій дорозі. Та ми віримо, що з гаслом "Христос—наша сила" поборемо всі труднощі. Тому кличу наше католицьке жіноцтво ставати членкинями нашої католицької організації БУК, бо лише спільними силами та з'єднані великою ідеєю сповнимо наші завдання і обовязки супроти Бога і свого народу. Най живе жіноцтво в Арран! Най живе Брацтво Українців Католиків Канади!

МАЙМО НАДІЮ

(З нагоди Листопадових Роковин).

о. Никола Демків,
парох Альвени і околиці.

Мотто: Камінь, єгоже відкинули будівничі, угольним став каменем. (Пс.)
Заступи мя по слову Твому і жив буду і не посороми мене від мого ожидання і моєї надії. (Пс. 118, 116).

Не все рух міриться вказівками годинника, що вказують числа годин.

Не все день мірять одним числом годин, що вибивав дзвінок годинника.

Бувають години як літа.....бо довгі і тяжкі. Бувають дні, як місяці, не кінчаться скоро. Бувають літа, які здається тревають вічно. Міра часу дивним підлягає змінам. Деколи—рік, життя ціле, здається хвилею скоролетною. Деколи день або місяць кине стільки вражінь, що вистане їх на довгі літа.

Є дні, як громи.....Літа, як океани.....Є хвилі, що як перуни падуть нагло—що, як сонце ясніють, ніколи незагашені.

Такої хвилі річницю ото честь даємо в листопаді, у стіц престолів Господніх, згромаджені в храмах, згадуємо той місяць великого чину, коли нарід в Галичині, вірний Богу і Церкві Католицькій—всі свої сили звернув проти спільного ворога. Каменем угольним став, що його відкинули будівничі при здобуванні спільного добра і збереженні здобутого. Заразом мислею, повною ляку і неспокою, звертаємося до тої нешевної будучности, яка зближається до нас з якимсь сумерком смутку та встелює дорогу важними подіями, хто збагне, чи не переломовими.

Стоїмо під прапором Христа Царя і повним блесків покровом Діви Марії, Бога і нашої Матері—сильним проводом Матері нашої, єдиноспасаємої Церкви Католицької—вслухані в гимни і пісні церкви, яких відгомін безустанно лунає і несе звуки, повні чувств в простори канадійських степів і ген, ген, далеко—за море.

А від тих гимнів Матері Церкви око католика українця звертається на могили з хрестами, що лежать розкинені по нещасних землях українських, донтаних каїновими ногами. Могили ці низькі, однак вищі понад всі інші. Сірі, а прецінь ясні. Могили ці мають на собі вирізьбу дату місяця листопада, 1918 року Божого.

Знаєте, земляки мої, длячого так чинимо?

Бо маємо перед собою, наче два великі годинники, що мірять рух українського часу. Гимни, пісні і молитви в честь Христа Царя і Діви Марії безнастанно повторювані пригадують, що в звичайнім поході днів, місяців і літ високого лету духа не належить занедбувати. Могили вірного лицарства і їх вірна присяга, кровю життя запечатані, повідають, чим є памятні дні великих чинів, діл в народі. Листопад відродив нарід, створив нагло сотки тисячі горожан оборонців, лицарів сильних духом, вірних Богові і Католицькій Церкві. Нарід ожив тоді, як великан, щоби спільно двигнути вітчину з гробу неволі. Памятну ту хвилю пригадує Листопад, дорогий кождому серцю українця католика. Лицарство наше переживає нові роковини—часто роковини смутку і скитальства. Листопад стає відлочником українського духа, який нераз ломиться в безнастанним напруженні і борбі о святі права людини, котрій підступно змагаються відібрати життя, зрадою та ніжемною працею руйників. Листопад це памятка присяги лицарства, що український нарід боронитиме своїх прав на людяне життя. На сю присягу могил текуть сльози сиріт українських вже многі літа та йде гомін між нарід—до держіть вірно присяги так як оці в могилах додержали. Ніколи не визбутися віруючому українцеві свого сумління, свого імени лицарського, не уляти безбожній гидрі. Дійсно, листопад і могили це великанський памятник великого чину, що пригадує народові службу ідейну, як служити батьківщині, щоби привести її до розцвіту кращих днів, до нового світлого Листопаду-визволення.

Так щож? Минає 16 літ, а то саме нещастя неволі, та сама недоля ганьби нашої слави, той сам сумерк кайданів....Та чи можна сказати, що те саме?

Лише Листопад місяць той самий—але все проче тяжче, чорнійше, смутнійше, і більш нещасливе. О горе!

Ворогів долоня сильнійше тисне нарід наш, стоїи їх давлять нас тяжче, жертв наших число великанське, кривд і знущань пекельний ланцюх, що раз довший. О, боже вороги наші досить часу мали, щоби напитися наших сліз! Жаль, смуток і жалоба стрічають нас в листопаді. Ах, Господи Боже—ми кличемо до Тебе: Глянь на велич наших терпінь, змір глибину наших кривд! І колиби ми не мали тої віри глибокої, католицької прадідів наших—віри одиноко правдивої і святої та спасенної—що каже нам вірити в Божу справедливість і оправдання—то браклоби нам сил! Бог все знає і бачить, знає і чекає. Гнет родить терпеливість і витревалість—терпеливість родить досвід, досвід надію а надія не посоромить. Маймо надію а вона нас не посоромить!

Май надію Україно, а вона не кине тебе в пропасть, небуть! Надія додає сили. Надія дає розраду! Надія кріпить серце і підносить мужність—надія сотки огненних зір розпалює над сумерками ночі, надія двигає омлілі рамена і веде на дорогу чинів, діл, активности!

Маймо надію—але не ту лиху, марну. Лише пенохитну, незломну будучих посвят і жертв в будучих лицарів!

Маймо надію—але не ту сліпого щастя—лише ту, що і в гробах жде на день пробудження і переховує силу життя!

Таку надію мали листопадові українці католики, коли взивали до чину, до спільної оборони рідної землі, до визволення. Таку надію мали колись наші брати на підляшу, котрі московським ордам чоло ставили в обороні рідної католицької церкви і котрих ні розстріли ні Сибір не зломали. Таку надію маймо ми!

Та коли глянемо кругом бачимо щось противне. Наче надармо ці кличі і вся праця. Здається, хтось непомірно дужий висплюється, щоби розбити нас до краю, як чарку кинену на

камінь. Від многих літ марнуються сили наші в Канаді—особливо на склеплювання черепків побитих. Наші руки при тім калічаться а наше життя минає не на розбудові лише на латанню і направлюванні всього, що злі руки розбили і подерли.

Там на нарід наш громи б'ють—там нещастя розлилося море, там стогнуть серед голодових корчів—а ми? Візьмім от хочби нашу пресу в Канаді! Повно інтриг і незгоди! Праця наша товариська розбивається часто їзза партійности, мораль гине релігійно зведена на бездорожа і серед багон неморальности. Тому раз враз с наші кандидати молодих сил—але на шибеницю. Скільки тут розділу, відломків, ворожих таборів і дротивних старань! Скільки роздроблювання сил і провокаційних донесень одних на других! Скільки самовинищування і самоопльовання! Перед своїми і перед чужими! Боже, яке провалення духа і необчислимі шкоди!

А чому?

Бо нема тої святої надії, що і в гробах жде на день пробудження спільної народної праці! Нема серед нас любови, що єднить верстви всі народу цілого. Кождий горлій і зарозумілий на свою маленьке власне "я." А без цілости Любови не маємо наслідства доброго ні сили, почати великий чин.

Однак велике єдинство наше це листопадові дні—повні великої любови і спільної праці для цілости. Вони навчили нас, як любити нарід весь у всіх його верствах а місяць листопад кождочасно пригадує нам на це.

Ті два великі годинники, що вказують нам рух часу—це Католицька віра предків наших і місяць листопад—місяць зриву і великого чину. Вони вказують нам нову дорогу—надії і витревання в спільній праці і любови.

Так! Великою і святою дорогою любови і надії треба іти нам безустанно вперед і витревати мимо всіх недостач наших та недомагань. Хто хоче честь віддати памяті лицарства нашого, най так прирікає і додержить. Най стає в ряди нового лицарства нашого в Канаді—що продовжує і береже ідею листопаду—це ряди Нашого БУК-а!

Допоможи Боже в праці і трудах! Допоможи Господи в хвилях сумнівів і неспокою! Допоможи Боже в сіячі розради і надії, що надійде лінний день! Допоможи Боже в сіячі спільної праці і любови!

А від розпуки борони і заступи, спаси, помилуй і сохрани нас Господи Твоєю благодаттю!

О, бо нема нічо страшнішого над сумнів, для народу в неволі! Над сумнів, що затровує серця, підтинає корінь надії, гасить ясність дня і могилу гребе. Могилу—розпуку!

Тож жиймо надією і надією ідім в будучність. А нам так треба тої ясної надії, що і в гробах ожидає дня пробудження та воскресення.

Ми такі склонні до заломлювання рук, до нарікань безсильних, до утрати віри в себе! Задивлені в сльози і кров часто кидаємо богохульні визови навіть в сторону неба. А це знак розпуки страшної, знак смерти і заглади.

Най свята надія вступить в серця цілого народу! Принесімім велику годину відродження цілости через наше власне відродження, через обновления нашої власної сили в рядах БУК-а, через любов, працю, активність. Станьмо одним рядом під проводом нашої святої церкви, під проводом Христового Намісника, Святішого Отця, нашого дорогого Владики, священства нашого і провідних людий світських! Всі, як одна родина і одно серце—повне любови, віри і надії.

Маймо надію—а Бог нагородить нас сповненням і здійсненням великих мрій!

Поверне новий Листопад —відродження наше і з'єднання в Канаді—через ласку—через Христа, що є Любовю і Воскресенням.

ШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

Петро Панагапко,
учитель в Арран, Саск.

Відколи світ настав і доки цего світа стане, одною з найважніших цілий і одним з найважніших обовязків людства, було і є виховання дітий. Чому? Тому, що від дітий залежить життя і будучність народу. Колиби не стало добрих дітий, не стане сили в народі—без дітий нема народу ні його історії. Діти, це завтрішний нарід. Вони переберуть від нас мову, звичаї, культуру, передання і будуть те все дальше продовжати.

Від нас залежить отже, як слідуюче покоління, той молодий нарід наш буде вести своє життя вже в недалекій будучности. Чи те все, що ми здобули і передали що краще буде розвиватися, чи марно пропаде і затратиться. Залежить від того, як ми виховаємо діти і приготовимо їх до життя.

Одною з найстарших установ, що займаються вихованням і навчанням, є дім і родина. Одним з найважніших і найсвятіших обовязків родичів, є виховати свої діти, щоби вони вирослі на добрих горожан даного краю, були добрими синами свого народу і все жили на честь і славу Божу, так як є створені.

Коли родичі не сповняють своїх обовязків як слід і коли їхні діти випростають як буйні вітри в полі—тоді родичі сповняють страшний гріх, за котрий часто терплять вже тут на землі і за котрий будуть також відповідати колись перед самим Богом.

Хто перебирає на себе життя родинне, перебирає також той святий важний обовязок виховання дітий—і то виховати так, як Бог нам приказує і від нас вимагає. Коли ж дитина виросте і забуде на родину, на свій нарід і церкву, на Бога—хто тому винен? Хто її до сего привів? Хто буде за ню відповідати перед Богом? В части вона сама буде відповідати за свої діла, але також і родичі, коли дитина паде в житю і блудить. Бо родичі відповідатимуть за виховання і підготовку до життя дитини.

Дитина, коли родиться, і стане охрещена, є немов той ангел невинний, є немов свята—бо наче стає дарунком для нас від Бога, котрий передає її нам в опіку і виховання. Тоді вона вона не може бути злою. Але коли згодом стає злою, забуває на все найсвятіше і найважнійше в житю, то винною цьому стає виховання, вражіння, ідеї, приміри, які вона надбала в діточому віці. Тому однак, що родина не є в спроможности все і під кождим оглядом дати дитині повне та звершене виховання, взяла до помочі інше заведення—школу.

Нині бажаємо говорити не лише про родинне виховання, але також про шкільне наше виховання в Канаді.

Ми українці є народом недержавним. Живемо в новій країні між чужими народностями, серед нових обставин і звичаїв. О стільки більше мусимо дбати про це і над цим працювати, щоби задержати свою мову, звичаї, передання і віру. Коли всіми силами не будемо старатися зберегти нам питомий український дух—коли не будемо відновляти його в наших дітий, то за якийсь час наші діти так переймуться чужими вливами, що готові позабути на своє власне—звідки і чому їх предки прибули до цеї країни.

Щоби однак до того недопустити, мусимо на кождім кроці стерегти виховання наших дітий—мусимо посилати їх до добрих шкіл—а заразом плекати добре, здорове, родинне життя.

Ми українці новинні почуватися дуже щасливими і Богу вдячними за те, що допоміг нам здобути життя в новій країні. Тут ми вільні працювати і творити на тім самім степені, що й прочі співжителі. Маємо ті самі нагоди, права і можливости. Працюючи для будучности цього краю, маємо повну змогу задержати і розвивати нашу власну культуру.

В Канаді маємо ті самі нагоди, що інші народи. Законно ми мусимо посилати дітий до шкіл, де вчать їх ставати добрими горожанами цего краю. Се все добре. Та не все йде нам на користь. Діти переймаються культурою інших народів, про свою чувають і знають мало, тому поволі відчужуються від нас. Часто рідною ціллю наших родин є тільки добути майно—а все проче для них байдуже. Тому часто посилають дитину до школи, але на думці мають тільки здобуття майна. Думають, щоби дитина навчилася читати, писати—та може навчилася на якогось пана і так тяжко не працювала, як вони. Заразом надіються що дитина вивчиться і стане їм помагать. То й їм стане лекше жити. Так дитина ходить до школи а родичі журяться, працюють, видають гроші і за якийсь час дійсно з дитини стає пан, якого бажали бачити. Але чи буде з того пана родичам користь і потіха? Дуже рідко. По більшій части, пан кінчить школу, іде у світ працювати і заробляє на життя. Але він вже не той, що його родичі. Йому вже не треба родини—а часто також Бога і церкви. Йому вже очі "отворилися" і починає жити так, як розуміє.

То коли ми виховаємо наше молоде покоління в цей спосіб, чи буде передати кому наші передання, культуру та заневнити дальший розвій? Дуже сумніваюся. Бо не можна звіритися на людину, котра не має жадних релігійних почувань.

Отже що нам діяти? Як це зло відвернути? Хто нему виноватий?

Винною родичі, що посилали дітий до таких шкіл. В Канаді повне право посилати діти до бажаних і вибраних собою шкіл. Від нас залежить, чи школа буде їти нам на користь чи на шкоду.

Ми бачимо, що школа часом має більший вплив на життя дитини, як родинний дім. Коли дитина вперше приходить до школи, відбиває на собі ще дух і науку родини. Але за якийсь час чисто змінюється. Стає такою, які приміри та ідеї бачить і чує в школі. Дитина з змалечку вчиться через міміку. Перебирає акцію, ідеї та приміри від тих, з ким найбільше стрічається. Учитель часто буває найважнійшою особою в житю дитини. Намагається так само говорити, вбиратися, ходити а навіть заховуватися, як учитель. Ті ідеї і приміри, які дитина дістає у своїм молоденькім віці, остають на ціле життя. Засади, котрі закріплюються в нашім молодім віці—трудно а часто і неможливо потім зломати, чи викорінити. Отже важним є, щоби щоби

ті ідеї та засади були добрими.

Які школи повинні ми мати? Як повинні ми поступати у шкільнім вихованні наших дітей? Вчімся з минувшини.

Є в нас дуже а дуже богато шкіл. Ці школи діляться на два роди. В одних навчають лише читати, писати і як здобувати майно на цім світі. В других приготовляють не лише до життя на цім світі, але також вчать любови та ідей, що Бог обявив, після котрих цей світ повинен істнувати. Перших шкіл є дуже а дуже богато—других дуже мало. Чому? Бо після науки перших шкіл є лекше жити на цім світі і тому світ переймається тими науками.

(Дальше буде)

ВИМІНА УЧИТЕЛІВ

Отцим на сторінках Бюлетеню даємо нагоду всім нашим школам, шкільним урядникам і учителям подавати свої оголошення в справах приняття чи зміни учителя.

Справа першої ваги!

Нераз і не два підчеркували ми на з'їздах і це замічено в нашім, що всі наші члени старатиємуть у своїх школах мати своїх учителів.

Але про це замало говорити.

Це треба здійснити!

Тому коли потрібно вам учителя чи учительки—подайте негайно оголошення або запит до Бюлетеню.

Коли учитель чи учителька бажають найти відповідне місце, подайте також оголошення.

Все радо виконаємо і відворотною почтою.

Жадної заплати за оголошення не потребуємо.

Нашою заплатою буде свідомість, що ми причинилися до обсади наших шкіл нашими учителями.

Тому допоможіть нам в цім важнім ділі! Будьте певні, що поручення від нас будуть совісні і точні з вашим бажанням! Пишіть до Бюлетеню в цій справі—до окремої сторінки п.з. **ВИМІНА УЧИТЕЛІВ.**

ЩО ЧИТАТИ ?

(Бібльографічний порадник)

Надходить сдорим кроком зима. Вечорі довгі—ріля кладеться до сну під пухом снігу. Богато часу для молоді, особливо вечером. Той час треба виповнити **чимсь добрим.** Бо часто—на жаль—виповнюють чимсь недобрим і нездалим, що тільки псує життя і молодість.

В наших читальнях. Парохіяльних Домах "Просвіти" і домівках закипить життя. Читатимуть книжки, ладитимуть представлення, концерти і вечірки. Для практичної поради наших аматорських гуртків, читалень і одиниць-організаторів містимо ці стрічки. Раніше ми поміетили ряд діточих видань, котрі стануть в пригоді всюди, де ведеться вечірня рідна школа. Нині містимо деякі книжки, подаємо адресу, де їх дістати і ручимо, що всі вони відповідні для наших сцен.

Уважайте на книжки, які купуєте до своїх бібльотек!

Уважайте на драматичні штуки, які намірясте виставити на сцені!

Часто під обболонкою слова, кристься страшна отруя думки—що готова затроїти ціле життя громади. Одно нездале представлення це тільки що програна у війні битва! Одна нездала книжка в бібльотеці чи у вашій поличці, це їдовита гадина, все готова смертельно вжалити! Тому просимо ще раз: Уважайте на книжки, котрі берете до бібльотеки і за власні гроші не купуйте собі смертельної отруї!

Поручаємо такі оповідання: Бавбергер—В печері пустинника, два томи.

Вааль — В підземелях Риму.
Вааль — В копальнях Сардинії
Вааль — В огні і крові.
Гуондер — Пімста монаха.
Антонюк — Мала Нелі.
Едмоте — Дух страху—ціна кождої книжки 1. 20 золотих в польській валюті—отже яких 25ц. в наших грошах.

Поручаємо повісти:

Кервуд — З тавром убийника.
Полянич — Перша ніч.
Полянич — Товариші уеміху.
Полянич — кімната з одним входом.
Лягерлєф — Різдвяні рожі.
Гомзин — Прокляті часи.
Лотоцький—Кушіль і меч.
Воллес — Бен Гур.
Монкевич — Слід, нов. запорожців.
Лещук—кровавi сліди.
Ценевич — Злощасний самоцвіт.
Лотоцький — Лицар в чор. оксамиті.
Оржай — Багряний цвіт.
Лотоцький — За волю Ірляндії.
Монкевич — Чорні запорожці.
Дежеліч — Софію вибрав.

Всі ці книжки частинно можна набути в канадійських книгарнях — перегляньте цінники. Коли їх тут нема пишіть до Львова, до книгарні Рідної Школи або до Книгарні Наук. Тов. ім Шевченка. Їхні адреси такі—

Booksellers of "Ridna Szkola"—Lwow, ul. Sykstuska 20.
Booksellers of "Nauk. Tow. im. Szewczenka"— Lwow, Rynek 1.1o

Для аматорських гуртків поручаємо: Всі твори Цеглинського. Його драми— Кара совісти—Ворожбит—і комедія—Шляхта ходачкова—Соколики. Драми відмітні тим, що стрій звичайний, також не богато буде труду з обстановкою—кулісами. Осіб не богато на сцені і тому лекші до виставн, як другі. При тім мають ці добро, що писані приступно, акцію беруть зі життя народу і все повчаючі. Комедії при тім прекрасні гумором, але тим чистим і здоровим, в котрім нікого не ображується в почуттях релігійних чи станових, але розвеселюються і вказується сміхом, як направити відносини.

Також поручаємо всі комедії чи побутові о. Луцика. Має псевдонім також сурмач. З його творів відомі многі—як, Пещена дитина, Три герби, Бабський бунт, не кленi і прочі. Замітні твори тим, що беруть тему з побуту наших людий. Писані приступно, ясно. Мають однак богато співів.

З інших для аматорських гуртків поручаємо: Лужницький—Мотря, Йогож—Батурин—Це перерібки твору Лепкого: Мазепа, також поручаємо драму: Українці-мученики.

Слідуючим разом подамо дальші твори.

Коли бажаєте окремого вияснення, чи поради, прошу писати ласкаво до Бюлетеню.

З ЖИТТЄВОЇ ПАНОРАМИ

(Фейлєтони)

Жінки

Дивна жіноча душа. Є чисті, святі, великі—котрих правзором найчистіша і найсвятіша всіх женщин—Пречиста Марія. Але є на світі контрасти і тому є жінки, котрих взором відвічна Єва—спокуслива, підступна і грішна. Втілюється той другий взір дуже часто і тому так богато трагедій народних—бо будучність народу залежить від женщини. Як каже Липинський—хто буде на Україні взором жінки. Чи чиста, свята Божа Матір—чи жінка грішниця, римська гетера. Між матерю а гетерою іде повседневий страшний бій крізь всі сторінки історії народу. Котра з них побідить? Най наше Брацтво в Канаді доложить всіх зусиль, щоби через Жіночі відділи БУК-а побідила Матір а зчез з нашого виднокругу привид гетери.

Чому пишемо про це?

Бо наша дійсність діймаючо сумна. Недавно в Слскачевані одна з наших жінок замість любови оказала зайлість і вислідне звірство типу найгіршого розбійника. Сокира стала для неї виявом почувань супроти свого чоловіка. А зараз по тім друга подібна подія потрясла громадським сумлінням Альберти. І знова наше жіноче імя видніє як спричинник страшного лиха. Не тихе полумя домашнього огнища, любов, печалівість і праця—а розгойдане сумління і у вислідні сокира, як кінцевий виразник духового наставлення. Куди зайдемо тим шляхом? В пропасть. Бездонну і безвихідну, в котрій на віки пораненим ляже краще завтра народу.

І тому кличемо на трівогу! Ворог душі зайшов вже в наші збиті лави—в нашу родину! Вже там робить спустошення! До оборони і борби з ним! Має віджити Матір! Має віджити жіноча ласкавість, любов і честь!

2
Захланність....

Не знає міри, ні границі. Природні почування обертає в зажерливість, дикої звірини, що гарчить над кождим кусником. Ніколи ненаситна. Пристрасть і красу знівечить в хижацтво і нехлюйність.

Канадійська преса розписалася про одну страшну жінку зі сходу, котра жила в підвалі—щоби тільки не платити комірного. Ходила в лахах, їла відпадки. Знали ї в ресторанах послугачі. Збирала недоїдки зі столів і зі смітни-

ків. Там найшла смерть. Прийшов чоловік до ресторану, що в серці мав розпуку і накладав на себе руку. Казав подати собі їсти. В одну частину коржика вложив отруту і став їсти. Але не доїв, бо сил не стало. Другий коржик линув неткненим. Ліліян жебрачка, збірала недоїдки—і взяла оба залишені коржики. Надпочатий з'їла, а цілий сховала на запас. І за хвилю отруя самобивника, залишена в коржику, зробила своє. Ліліян померла.

Тоді відкрито, що мнима жебрачка мала майна на $60.000. Ось до чого може довести захланність!

3.

Приятелі і вороги.

Де нема етики Христа, навіть у політиці, там нема миру. Де нема миру, там не може бути правдивих приятелів. Там вічна війна. Недовіря і підступ. Там етика звіра.

Французький часопис "Ліберте" доніс про тайний пакт спомагання, тайний, для себе. І ось які точки того договору відкривав Ліберте: Німеччина узнає життєву конечність Польщі мати доступ до моря. Тому буде сприяти спробам Польщі мирним шляхом получитися з Литвою! Польща знова не буде противитися поворотови Гданська до Німеччини і відречеться коридору, з днем злуки з Литвою.

Іншими, словами, два сильні поділяться слабшим. Заспокоять себе коштом меншого брата. Литву "прилучать" мирно а Німеччина дістане Гданськ. На случай війни Польща дастиме Німеччині поживу за певні хемічні вироби—читай: амуніцію і тим подібне. Не диво, що недавні французькі приятелі зняли вереск і крик проти Польщі! Вороги помирилися! Приятелі політичні розійшлися! Помирилися коштом і кривдою другого—отже певно не надовго. І так скоро розійдуться, що диво буде. З того наука—політика странна річ! В тім розумінні, як вище. А стане вона добродійством і засобом справедливости тільки тоді, коли Христос буде панувати скрізь—отже й в політиці.

4.

Добро а зло.

Один священик хотів вияснити своїм парохіянам на примірі, як то погано вишукувати в других самі блуди. Тому заки почав говорити, взяв з кишені хустину, розгорнув її на очах слухачів і ось що побачили. Хустина була гарно випрана, випрасована, але на самій середині мала маленьку пляму з чорнила. Та поза тим була на причуд біла.

—Що бачите?—спитав священик.

Зразу всі несміли говорити в церкві, але коли священик повторив питання, почали відзиватися голоси з ріжних кутків:

—Чорну пляму!

—Так! —відповів священик.

—Ви бачите тільки маленьку чорну пляму, але не бачете того великого білого поля довкола тої маленької плями. Отже так само людський рід побільшує зло до великих розмірів, а найбільше добро зводить до найменшої невидимої точки.

5.

З думок Ексцелєнції Митрополита А. Шептицького, про Святе Письмо:

"Предивна то—справді—Божа книга! У всім Божа! А передовсім у тому Божа, що чим більше читаєш, тим більше вона тобі подобається. Чим краще знаєш її, тим вона тобі дорожча і рідніша. Кожде слово в ній є великим скарбом, хоч нераз укритим. Кожде слово, то неначе двері, що ведуть душу в небо. Кожде слово—то небесні проміння, що від самого Божого престола спливають на душу читаючого чи слухаючого. Тому, коли зі св. Євангелія доведеться священикові проповідати—не знає лише, що людям передати, від чого починати. Один коло другого прецінні Божі дари, слово коло слова, стих коло стиха, думка коло думки—кожда переповнена світлом неба. Божою мудрістю, Божою силою—кожде слово, кожда думка є пречудесним дарунком. Як гарно-булоби, якщоби привяні на празнику змогли хоч один такий дарунок гостинцем дітям принести!"

Це слова Архипастиря нашої церкви! І якими бідними в поведенню зовні і душі своїй звеченій є наші ненаші баїбелиники—в розумінні св. Письма!

6.

Як нарід платить?

Підполковник Української Армії, Головний Комендант української державної жандармії шлє прилюдний лист до свого громадянства в Ділі. Не лист а обжалування. Пише: "А чейже я маю право жадати від нашого народу хоч на старість куска хліба, якщо я стратив його після повороту до Рідного Краю через вірне служення йому. Вкінці і мені належиться прожити останній час мого життя в спокою, моральній і матеріяльній незалежности."

А ми у відповідь, що почули від того народу, до котрого звертається його Головний Комендант державної жандармерії? Чи може сотки наших заведень почали кампанію за фонди допомоги, а радше вдячности і сплати довгу? Чи може сотки наших заведень навперегонки офірують добрі посади для Достойного Старця? В нас тихо. . . .

І чи серед таких обставин суспільність виконає свій довг вдячности—чи можна взагалі говорити вдячність?

Виконаймо бодай ми в Канаді—що і скільки можемо. Виконаймо зазив ГВЗаряду в справі КУЛЬТФОНДУ БУК-а—щоби мати на сплату довгу і затіснити любов між собою—а трагічні прірви віддалити від себе як найдалище.

ЗАКЛИК

Редакція закликає всіх своїх читачів і прихильників складати пожертви на будівлю Українського Дому в Празі.

Пожертви на будівлю Українського Дому можна пересилати через нашу Редакцію або прямо на адресу Директора Музею Визвольної Боротьби України:

Prof. D. Antonowych Praha-Vusle 245. Czechoslovakia

НАЧЕРКИ З ІСТОРІЇ НАШОЇ ЦЕРКВИ

о. Ст. Семчук:

Одним з найдавніших переказів наших є легенда про св. апостола Андрія, як її записав наш літописець. В переводі ця легенда звучить так: "Дніпро тече в Понтійське море тромa гирлами, а море зоветься Руським, над ним же вчив святий апостол Андрій, брат Петра, як кажуть. Коли Андрій учив в Синопі, прийшов до Корсуня і довідався, що недалеко Корсуня є устя Дніпра. То він хотів піти в Рим і прийшов до устя Дніпра. А звідси поплив горі Дніпром і зустрів гори, де став ночувати на березі. А рано встав і промовив до своїх учеників: Бачите оці гори? На цих горах засяє благодать Божа. Стане велике місто і Бог здвигне многі церкви. —І вийшов на гори, благословив їх і поставив хрест та помолився Богу. Зійшов з тої гори, де згодом став Київ і поїхав по Дніпру горі. Так прийшов до Словен, де нині Новгород. Бачив тамошніх людий, їх звичай і як миються та хлощуть себе—і дивувався їм. Пішов до Варяг і прийшов у Рим, розказав, як научав і що бачив. Сказав їм: Дива я бачив в землі Словен. Ідучи сюди я бачив деревляні купальні (парні). Нагріють їх над міру, роздягаються і нагі зливають себе квасом. Беруть віники і хлощуть себе. До того добються, що вилазять ледво живі. Обливаються студеною водою і так оживають. Це творять кождочасно, не начеби їх хтось мучив, але самі мучать себе і чинять собі не купіль, а муку.—Почувши це, дивувалися. Андрій знова побувши в Римі, вернув у Синопу."

Це дослівний переклад з Повісти Временних Літ, після Іпатського збірника.

Що бачимо з того оповідання?

Найдавніша легенда не згадує зовсім про греків, ні про їх ролю в християнському світі. Не до них їде апостол Андрій, але—до Риму. Їде до осередку християнського світу. Їде через наші українські землі. Навіть не згадується про якубудь ролю тодішніх греків. Так наче їх не булоби і вони не мали найменшого значіння. Через Україну і варяжську землю, під котрою треба розуміти чужі землі в Західній Европі, бо літописець взагалі всіх чужиців в Західній Европі називав словом "варяги"—св. Андрій приходить до Риму і там оповідає про північний Новгород та його жителів. І тут видно велике противенство до того, як поводився св. Андрій на Україні, а як думав про Новгородців. Над Дніпром, на Україні, благословив гори і молив Бога о їх добру долю. Видно були того гідні. Про північні землі, московські, згадує зі здивованням. І в Римі також, почувши це, "дивувався." Колись мучили себе прадіди москвичів, нині те саме. Вже наш літописець писав "самі мучать себе." Отже змінилися століття і обставини—але не змінилася душа північного народу. Бачимо однак з оповідання—противенство і свідомість його, відрубність України від Москви. **Відрубність народну і релігійну.** Наші землі благословенні—московські ні. Через наші землі веде шлях до Риму—значить є злука з Римом—про Грецію ні згадки нема. Ані про звязь Греції з Україною. Україна то відрубний світ, окремий так народно як релігійно—від далекої півночі а незвязаний з Грецією. Україна це край релігійно звязаний з Римом через святого ап. Андрея.

Так наш найдавніший літописець розумів наше релігійне відношення і так виразив, записавши легенду про св. Андрея.

А як нині розуміють наше відношення релігійне—українці?

Де ділося правдиве зрозуміння святоандріївської легенди, її велич та глибокий зміст? Де ділося нині це відчуття містичне про призначення нашого народу і нашого краю над Дніпром? Де ділося нині те глибоке переєвідчення нашої духової окремішности від московського світа, котрий колись мучив сам себе і нині му-

чить? Котрому колись дивувалися і нині дивуються? Де ділася питомеиність і сказатибп, расовість нашого світовідчування і світозрозуміння?

Нині думка народу осідлана брехливими гипарами московського православія, що розчинене на монгольських дріжджах, парить, бичує і студеним потом зливає їх край. Думка московського православія, котре рівнозначне з подиком монгольської тиранії і драконських кар—ради прих чи нахаду хвилі якогось деспота. Монгольські степи Сибірі неісходимої приклали нестерте пятно до світовідчування народу свого. Горячі до розпаленини днем, зимні морозно ночею—серед вічних вітрів—раз довгої нестерпної посухи то знова хмаролімних дощів —є наче видовищем вдачі людий там замешкалих. Та вдача, це вдача пануючих нині в державі СССР. Вдача, з котрою ми нічого не маємо спільного. Ані з їх вірою. Ні тепер, ні колись. Ще від часів найдавніших, як маркантно виражує святоандріївська легенда.

Збережім чистоту нашого духа! Най дух стане чистим від монгольського світовідчування. Наш осередок духовий це Рим—не Візантія, ані Новгород—чи Кремль.

Будьмо тим, чим Божа судьба і інстинкт народу вимагають нам бути. Чистими духово, сильними і здоровими. І не мучмо себе по взору північних племен, котрих дорога все інша в степи азійські, а не до Риму. І тому наші дороги все розбігаються. . . .То штучно не зберуть їх до купи жадні спроби наших супостатів, навіть в Канаді, де рідні давні мотиви далекі а часто незнані. І тому ворожі спроби тим лекші.

Витреваймо на прадідних становищах і збережім наслідя, гідне і скрите у великих легендах!

ДОПИСИ

Українці Католики! Всі на фронт католицької організації!

В році 1865 в Злучених Державах Північної Америки знесено невільництво і надано мурину рівноправність. Однак рівність не принесла тоді мурипам много користи, а радше на початок чимало лиха. Мурин не вмів користати з даної свободи, став пячити, марнував свою власність і так шкодив сам собі на здоровлю і майні. Кождий мурин став робити по своїй волі. Коли витратився через піянство а гроша не було звідки взяти, почав нападати на білих людий і грабити. Така лиха поведінка чорноскірих відбилася відомно на них самих. Білі зорганізувалися і стали винищувати чорних, головно лінчом. Тоді поширилася організація Кукуклен, котрої ціллю стало винищення чорних. Річно нищено їх в застрашаючий спосіб. Чорні гинули по десять і пятнацять тисяч кождого року. І здавалося, нема для них ратунку. Однак Бог зарядив інакше. Найшовся чоловік сильної волі, що потрафив стримати мурипів на дорозі до загибелі. Спинив їх від піянства, викорінив зміж них розбишацтво, привів до порядку і зорганізував в лад і силу. Тим чоловіком був таки їх земляк, Букер Вашинґтон, учитель, котрий вродився, вирісе і виховався між муринами. Букер пильно взявся до діла і це йому повелося. Мурини добре зрозуміли свого провідника, що без організації дармо пропадуть і сліду по них не остане.

Що робить Букер?

Взиває своїх земляків, щоби кождий з них оподаткував себе місячно на національний фонд по 50ц. Дальше Букер кинув клич, що піянство між муринами мусить загинути а для розбишацтва не сміє бути місця. Замість раніших недомагань стала виростати тепер сильна організація всіх мурипів. В протягу трох літ національний фонд зріс до пять мілионів долярів —а в шестому році до 15 мілионів долярів. Той фонд став згодом підставою мурипської економічної і культурної роботи на ширшу скалю. За гроші з того фонду закуплено кілька мілионів акрів землі, котрі вкоротці опісля перемінилися в мурипські селища і взірцеві господарства. Кожда мурипська оселя подбала про свою школу і церкву. Повстали мурипські лічниці та часописи. Гарна праця, започаткована Букером, має свою добру історію, а ще більші успіхи. Дотепер мурини виховали поверх 35,000 своїх учителів, 10,000 священиків, 6,000 лікарів, 8,000 інженірів, і т.д. Майно мурипів доходить тепер до 400 мілионів долярів. З того бачимо, які великі користи може принести добра організація. Мурини добре зрозуміли щиру працю свого організатора і дали себе злучити в одно сильне тіло. Навчились думати і вибороли собі краще завтра.

Тепер спитаймо ми себе, сини і доньки України, котрих понад 35 мілионів—що ми є? Ми розпорошені по всіх усюдах, розшматовані на різні партії і гуртки релігійні. Вічно воюємо між собою і жеремося, як стадо голодних собак. Ми є кузнею всяких партій, котрими самі себе винищуємо. О, колиби в нас була іскра такого хотіння, як мали мурини в часі їхнього організування! Ми нині булибп державним народом, малибп свою державу, не носилибп пятна поневолення! Тут в Канаді були вже всякі організації і скорим ходом росли. Але ще скорше гинули, бо не мали під собою твердої підставп. А підстава потребп найтвердшого каміння, бо на ній опреться ціла будова. Ми мало знали про наше майбутне і мало дбали, ми мало застановлялися над нашим молодим поколінням, над цвітом українського народу, який овоч той цвіт принесе. Тому ви мами і таті памятайте, що мусите здати строгий рахунок за свої діти! Вставайте з довгого сну неволі, годі нам, великому українському народові лежати колодою! Всі на фронт своєї організації католицької, котра повстала наче та зоря над Вифлеємом. Як три царі ішли за проводом зорі і найшли Бога Предвічного, котрий дав життя цілій природі—подібно наша зоря БУК-а дасть нам силу віри, силу єдности—піднесе нас на рівність з іншими народами культурними і тоді станемо спільні не так числом, як радше силою державної української нації.

Мирослав Скоропадський.
Вернон, Б.К.

†

Посмертна Згадка.

Упокоїлася в Бозі Тетяна Мамчур, жена Пилипа Мамчура в Сокаль, Саск.—в четвер, дня 16 серпня, ц.р., в лічниці у Вакав. Покійна прожила 62 роки, прибувши до Канади з Галичини, року 1902.

Слабувала довгі літа на ноги а в послідних двох тижнях захоріла тяжко, діставши запалення легких. Це було безпосередною причиною її смерти.

Полишила девятеро дорослих дітий і опечаленого мужа. Найстарша дочка, Катерина, віддана на фармах в Домрі—син Михайло живе у Вакав—син Никола працює на фармі в Сокалі—донька Анна віддана в Кридор—донька Павлина віддана, учителює на Смоте —син Теодор учителює в Кадворт—син Стефан остає вдома —донька Юлія проживає на фармі біля Вакав, віддана—син Павло покінчив вищу школу, перебуває дома.

Сумний похоронний обряд відправили два Отці—всеч. оо. Сулятицький зі Саскатуну і Демків з Альвени. Нарід прощав покійницю щирим жалем і молитвами. Померла прийнявши святі Тайни і поєднавши з Богом свою душу. На свіжій могилі остали смутком прибиті діти і чоловік—маючи одну надію в серці, що покійна не вмерла але живе, новим світлим життям—як віра свята навчає нас і ми віримо, що тільки тлінне вмирає—а душа живе вічно.

Нехай земля буде їй пером!

З ЦЕРКВИ І СВІТА

Англійський наслідник престола, князь Валлі, вратував життя хлопчини в Біярріц, південна Франція, коли хвиля морська втягнула його на глубину. Князь не приняв золотої медалі, котру предкладав Французький Червоний Хрест за вратування, кажучи скромно, що виконав тільки свій обовязок.

=|=

Найбільший вимір морської глибини здобули два дослідники, др. В. Бібі і О. Бартон, коли в окремо до цього призначеній кулі спустилися до глибини 3028 стіп під водою. На глибині 2000 стіп др. Бібі замітив рибу-велита, довжини яких 20 стіп, котрий блистів мілионами малих світел. Це мабуть насікомі з фосфоричним блеском видавали світло на тілі риби. "Тем-

но там, як навіть нема серед найтемнійшої ночі" —заявив дослідник.

=||=

На наших священників в Галичині посипалися кари польських судів. З нагоди привитання епископа за слово до польського поліцая, котре суд уважає "образою"—судять наших українських католицьких священників в Галичині. **о. Гарматій з Стриганцях** сказав—Перельми ми панщину, переживем польську конституцію.—Сто золотих кари. (Один канадійський доляр цінить приблизно на пять і пів золотого). **о. Петриця з Тонів** "образив" польських поліцаїв, котрі зборонювали витати Преосвященного Бучка. Девять місяців криміналу і 800 золотих кари.—**о. Еліяшевський з Бубнища** відмовив християнського похорону війтові у Шкалубиях, бо небіщик не заслугував на те—суд присудив до криміналу. **о. Шулим з Городиша** уладив процесію на свято Українська Молодь Христові—суд присудив сто золотих кари або пять днів арешту. Так польські державні чинники на свій давний взірець століттями, спосіб змагають вирішити українське питання —цілком не по тих напрямних, які голосить варшавський Бюлетень чи Бунт молодих. Таке поступування певно не лицює культурній державі—не кажучи вже про католицьку, якою Польща себе залюбки проголошує. В Канаді подібні події неможливі.

=|-

Колись стовпи большевицької пропаганди в Канаді, Ірчин і Сембай, діждалися нині в царстві совітів заслання на Соловки, а навіть канадійська большевицька преса, котру вони виплекали і привели до розросту кинула каменем на недавних своїх панів, виреклася їх і проклята. Ірчан зорганізував комунізм в Канаді ідейно між українцями—Сембай технічно. Творп Ірчана пронизені ідейним запалом, на жаль збоченим, бо атеїстичним і комуністичним—від котрих то чинників на руїнах держави Ірчан сподівався відродження а найшов Соловки і каторгу за вірну службу. Ось наче доля цілого нашого народу—зведеного і опущаного—ограбленого в вогні—з віри і всіх святощів життя, щоби потім гинув в страшній розпуці духовій і фізичній. **Нам жалко Ірчана,** жалко його змарнованих здібностий і сил, котрих можна було вжити на добро свого народу. Але він є типовим твором нашої скитальщини, де нужда, розпука і безнадія сплелися нерозривно в один страшний акорд болю. При тім бракло віри—і не диво, що людська природа,навіть сильна і здібна, впала в крутіж заман і підлостий червоного насильства. Нам жаль їх всіх—що відійшли від Матері Церкви—бо вони все таки її діти, хоч невдячні і божевільні з болю. Молімо Господа вселенної, щоби натхнув їхні серця надією та дав їм змогу повороту до батьківського дому, де многе милосердія і безмежна любов. Для нас все вони залишилися братами—хоч і блудними. Може нові досвіди заставлять їх думати і передумати все, а серце скаже рішуче: Вернуся до мого Батька....

Людську гроту окружають кущі рож, котрі все цвитуть і ніколи не перестають відцвітати. Так природа витає чудотворне місце Божої Матері. А як ми?

Професор медицини у Філядельфії, др. Кольмер, винайшов сироватку проти діточого паралічу. Досліди оказалися успішними. Коли зважити скількість жертв тої страшної недуги, то щасливий випадок мусимо витати цілим серцем, бо стає спільним добродійством всього людства.

Перед правительством Саскачевану тяжкі до вирішення питання. І так південні околиці провінції, навіщені посухою, від ряду літ не мають врожаю. Около двіста тисяч акрів рілі творить тепер високлу пустелю—понад 20 тисяч скота треба прогодувати, або частинно вигубити. Досі переселено на північ понад 400 родин. Але що почати з прочими? Піддають всякі розвязки. Одною є наволочення, штучне, 200,000 акрів землі—щоби так викликати більше опадів. Другою це справа заліснення безлісних околиць. Тут здебільша завинили самі хліборобп, котрі в погоні за зиском землі, винищили ліси. Тепер нема лісів, але нема також вогкости. Отже з того наука для тих хліборобів, котрі ще мають заліснені землі, щоби не винищували зовсім лісів—бо винищать самі себе. Жнива в Саскачевані гарні—розмірно, крім околиць полудневих, посушних. Околиці Йорктону і Канори мають гарний збір. Хліба і пашні доволі.

=||=

В Порт Артурі, Онт. є найбільший сипанець світа, поємности сім мільонів бушлів.6 там ще 32 інших сипанців, лучної поємности 92.830.-000-бушлів. Так Канада забезпечена перед голодом, бодай на якийсь час.

Проміння сонця хочуть при помочі новіших винаходів вжити до промислових цілий. Вже давно грецький математик Архімед при помочі сонця запалював ворожі корбли. Недавно німецька фабрика виробила сочку, котра збирає проміння соняшне до висоти 6000 степенів, отже до висоти горіння самого сонця. Тим теплом можна топити залізо. Початки зроблено в Пасадені,, Каліфорнія, де збудовано фабрику, в котрій силою соняшного тепла будуть перетоплювати залізо. Людська техніка йде вперед,— але серце людське часто остає на жаль позаду.

Бразилійський амбасадор до Ватикану, бувший міністер шляхів Бразилії, **Джозе Америго де Алмейда,** на вість про іменування так виразився: Я тішуся, бо матиму нагоду жити в Римі, в атмосфері мистецьких та атмосферичних памятників. Там буду чутися, вдома, бо сам походжу наче з родини священників. Двох вуйків і рідний брат є католицькими священниками —також два кузини і многі свояки.—А в нас почуте про Рим зовсім інші думки. Не диво, бо ми на жаль не маємо міністрів а ті, що мали, видно не були дійсними, коли не вдержали ні своїх місць, ні держави, котра їх покликала на ні відвічальні становища. Час, щоби в нас навіть противники виражалися культурно про Рим —коли самі мають претенсії уходити за культурних людий.

Голяндські католики мають власну радіову станицю. Пять тамошних дієцезій творить спомагаючі секції для радія. Кождий член даної секції платить річно пять гол. гульденів. Католицьке радіо видає свою часопись накладом 140000 примірників. Кождої неділі пополудні надають програму тільки для голяндських католиків емігрантів, про всі важніші події світа і головно батьківщини—та часто окремі заклики до віддалених місійних станиць.

=||=

Ночию дня 23 на 24 серпня мороз зварив городовину на прерії. Це досить ранній мороз і від того часу морози вже не перестають бувати частим гостем ніччу. Таке підсоння нашої Канади, що тяжко сказати, коли літо зачалося а коли скінчилося.

=||=

Між 16 молодими юнаками, яких **принято** цего року **до Військової академії в Кінгстон, Онт.** находимо імена **двох українців з Кридор,** Павла Федейка і Ярослава Мартиновича. Це гарний обяв і дай Боже з кождим роком більше наших питомців, радих приняти гарне і важне звання воїна.

=||=

Всеч. о. Базин від чотирох літ перебуває на далекій півночі між ескімосами, не бачивши білого лиця. Тубильці донесли, що його хатинка, збудована з дощок згоріла. Поставив другу з каміння і моху. Тепер корабель католицької місії в Чорчил, названий іменем Папи Пія XI, вибрався в далеку і непевну подорож. 1140 мпль від Чорчил, щоби відвідати о. Базина і привести між білих людий. Ось взір священика, що шукає людських душ,а не грона ані слави—ось взір католицьких місіонарів, повних ревности о славу Божу і посвяти для спасіння душ—хочби це були тільки душі ескімосів.

=||=

Посвячення першого нашого літака в Америці "Україна" відбулося серед 10.000 здвигу народу в Дітройт, Мич. Посвячення доверпив о. Сембратович—перед тим відбулася торжественна Служба Божа, котру відправили наші українські католицькі священики. Гарматними стрілами і сурмою звіщали згодом бесідників. Многолітствія відспівано св. Отцеві, Папі Римському, Епископам нашим і ЯВГетьману Павлу. Це пригарний осяг не лишень Гетьманських Січий Америки, але й всіх українців. Серед гронової мкрути, ми здобулися на щось дійсно велике і світле! Значить, ростемо і здобудемо! Дай Господи, щоби Гетьманські Січи, так як досі все користали з активної піддержки нашої Церкви—й на будуче, коли Господь судив на Україні переняти владу, так само тямили вірно і не забували ніколи які це священики посвячували перший наш літак на еміграції і котра церква помагала в творчій праці для добра народу. Ми віримо, що з лицарями—котрих основними чеснотами є вірність і сталість. Дай Господи нам більше таких творчих діл—а другі політичні орґанізації мають взір, як вести працю для практичного визволення.

=||=

Преосвященний Тіркетіль, апостолський адміністратор північних околиць Канади, уладив перший молитвенник в мові ескімосів. Один примірник того молитвенника переслано св.

Отцеві. Так Католицька Церква дбає навіть про найбільше опущених і змагає піднести їх на кождім полі—також культурнім, на що є безчисленні свідоцтва.

=||=

Пані Діон. католичка француженка з Корбейл. Онт. матір пятерят, разом уродженых, так відповіла на питання дневникаря в справі своїх пятерят: "Я молюся за них кождого вечора. Але не тільки я сама за них молюся. Також о. Рутіє. парох церкви в Корбейл, відвідував їх і благословив. Вони певно житимуть здорові. Коли досі прожили. значить. Бог хоче, щоби вони жили. Колибн Він не хотів. вони певно досі померлибн." Оце слова віруючої матері католички!

=||=

Громада Гадашвил в Манітобі стала славною ізза праці і витревалости в поконанні крізи. Тому чотири роки громада мала понад 300.000 дол. довгу—грозило банкроптво. Управу перебрав державний урядник. Нині громада не має ні цента довгу. але щей поважну суму гроша в банку на свое добро. Зате всі лідери і нарікайли зчезли з громади. Остали люди праці і віруючі. Громада утримує девять шкіл. гарно збудованих і учителі там не скаржуться на пізну платню. Нині люди прибили в той округ тому 26 літ—застали ліси і баговиння. Нині там гарна ріля і господарства просторі та добре вироблені. Не диво. що не давно з нагоди очищення громади від довгів, приїхав сам манітобський прем'єр.дост. Брекен і прилюдно заявив. що Гадашвил є зразкова громада для цілої Канади. Ця похвала повинна стати притокою для многих інших панних громад в Канаді позбутися довгів—а не нарікати на тяжкі часи. Бо звичайно найбільше нарікають ті. що найменше помагають і працюють. Люди праці творять і не зражуються тягарами.

ЛІТЕРАТУРА

ПІД СКІРОЮ КРІЛИКА

Прекрасна душа—парох саме відійшов від мене. невдоволений на всі заставки. Цілу війну перейшов цей хоробрий герой. Парохію дістав згодом саме в червонім куті Парижа. Це був округ, який у трох роках наріс до числа девять тисяч душ. А було там раніше всього дві тисячі душ. Парох остав героєм навіть серед буднів. Тому мушу вибачити його схвилювання. з яким він прямо впав до моєї світлиці. За дверми жде гурток людий. Однак він відтручує їх всіх—він, той сам, що церкву і школу збудував з нічого. Це й тепер не є легкою річчу. Мусить облекшити своє серце....

—Подумай тільки!—так починає а очі горять гнівом. —В моїй парохії живе одна пані. котрій пішло поза 74 літ. Вона маленька, мирнава. Майже кождого дня приходить на Службу Божу. Вона вдовиця і як така є членом товариства материй. Недавно підчас процесії несла малу хоругов. Тепер кінець! —говорить грізно—Це було останний раз! Мій прапор мусить добре уважати. хто його понесе в будучині....

—Так. але що сталося?

—Поволі. поволі—вперед мушу запанувати над моїм гнівом.—Стара є дуже велика богачка. має богато посілостий. Велика частина моєї парохії належить до неї. Люди звуть її "пані маґрафіна," задля її богацтва. Вона має много домів. Також великий склад належить до неї. А чоловік. що наймав. саме помер перед кількома місяцями. Ти зрозумієш. що думка про цей склад мене не опускала. Бо колибн я його дістав. тоді все прийде до моїх рук. Там я бачив в мріях діточий садок. кіно'а навіть цілу парохію в русі. Треба поставити малі переділи. електричне світло вже є. Діло тоді готове. Я мушу мати той склад! Думка про се не дає мені спати.

—І щож сталося?

—Беру сейчас за капелюх, вдягаю найліпшу одіж і повний радости іду до моєї старої парохіянки. Здавалося мені. що успіх так якби вже лежав в мене, в кишені.—Вона сидить в куті свого опаленого покою, обкладена подушками і щільно позавивана. По правій руці має пса, по лівій кота. Читає повістеву частину своєї часопісі. Пані добродійко, говорю до неї, моє найщиріше поважання! Приходжу в справі того складу. Я прямо задурений в нім, бо ви знаєте, якім знаменитим парохіяльним осередком він міґби стати. Справді, знаменитим, кажу вам....

—Так; так—відказує вона—Ага, ага, склад. вже маю кілька предложень до винайму. При тім складає свої дуже напухлі зі спніми жилками руки і дивиться уважно на мене своїми сірими очинятами.

—Я також даю зовсім можливе предложення. Не вимагаю від вас жадної жертви, зовсім ні. Але коли ціна моя рівна другим, то певно своєму парохові ви дасте першенство винайму?

Вона тихо посміхається. О, вона сміється! Тепер певно вона згодиться! Але, що це є? Нараз її кругловаті повічки зажмурюються. Здається мені. що це спущені віконниці. що боронюють вступ. Мушу ратувати справу за всю ціну....

—Вельможна пані. зачинаю скоренько. подумайте тільки над благословенням. яке спаде на вашу старість. Якою добродійкою цілої парохії ви станете! Через вас дві сотки дітий обережеться перед небезпеками вулиці! Нашим апостолам ви подаруйте місце, щоби зібрати червонних. Заснуємо бібліотеку. своє кіно. Пані добродійко....Ваше спасення тим усім так як запевнене.

А вона знова сміється. Після хвилини говорить, студено—Я подумаю про се все....

Жду три дні, жду чотири, жду цілий тиждень. Вкінці мій терпець вривається. Вибираюся ще раз до неї. Обвинена, між котом і псом, пані маркіза сидить собі, як звичайно.

—Дуже а дуже перепрашаю вашу достойність, коли наприкряюся. Дійшла до мене чутка.

—Чутка?....

—Так! —Чутка, що не я дістану склад..

—Ця чутка правдива—!

—Правдива?—Мої руки вянуть. —Чомуж отже я не дістану складу?

—Отче парох—говорить вона і при тім кулиться більше у свій куток—Ви мусите це зрозуміти. Мій дорадник рішучо це мені відрадив. На жадний случай не вашому парохові, так виразно він мені сказав....

—Ох так, і чому саме, коли вільно мені спитати? Чиж ви не є однією з найревніших моїх парохіянок?

—Саме тому, що я є.

Стою наче змертвілий. Нехай це зрозуміє. хто може.

—Мій адвокат дуже ясно сказав мені. що через вас я не буду мати жадної певности. Пречінь ви не можете скаржити свого власного пароха, коли він не виповнить своїх зобовязань, замітив він до мене зовсім правильно. Отче добродію, вірте мені, це булобн мені дуже прикро. —Пані маркіза побожно клонить голову—Справді, дуже прикро. ви то розумієте, отче добродію....

—Чи я маю звичку не виповнити своїх зобовязань?

—Прошу, чи один раз не вистане вже?...

—Достойна пані, ви дістанете всяке можливе запевнення.

—Красно дякую, отче добродію, але справа для мене вже впрішена. Для моїх ділових справ маю свого адвоката, а пароха для моїх духовних, чи не так?

Мій сон розвіявся. Я встав, щоби відійти. Але ще раз глянув я на цю заячу скіру. що стоїть на порозі вічности і вищу справу зраджує ради миски сочевиці, і до того ще яку справу....

—Так....—прошепотіла вона, перекладаючи збентежено руки—Так тепер стоять справи. неправдаж?

Дійсно, так стоять справи....

—Кому вона відступила дім?

Годівельникові кріликів! —Скрикнув подразнено отець парох, зірвавшися зі стільця.—Годівельникові кріликів! —Викрикнув з обуренням.

—Мій бідний приятелю! —сказав я до него зі спочуттям.

—Отже той дасть їй більше запевнення, як я. А мені засмородив всю мою церкву відразливим смородом скринок і сушених скірок, так що тепер менше людий приходить до церкви. Але для пані маркізи я скажу таку похоронну промову, що варта буде послухати! На це даю можливі запевнення. Я не хотівби тоді сидіти в її скірі, коли вона дійде на другий бік....

Сумно відходить високий рослий чоловік,

що чотири роки хоробро боровся за свій край, також за цю стару та її посілости, щобн вона нині воліла годівельника крільків і скірок більше, як свого пароха. Я так добре розумію мого приятеля. Справді. то не є так легко, терпеливо зносити всі тягарі душпастирського життя!

(Перевів Іскра).

Вітчина, дитино, то цілий цей край—
ліси й полонини. і той луг і гай—
і потік, де хвиля під сонця блеск гра.
Те все, ах—усе. вітчина твоя!

ОрОт.

Книжки і часописи надіслані до редакції

Праця, Прудентополіс — чч. 28—30
Дзвони, Львів—ч. 6—7.
Наш Стяг, Шикаго—чч. 31, 32, 34.
Голос Спасителя, Йорктон—чч. 10, 11.
Америка, Філядельфія—чч. 98—100.
Звено, Торонто—ч. 19.
Бюлетень, Варшава—чч. 30—33.
Бунт мл.. Варшава—ч. 12—13.
Ukrainian Youth, Chicago, № 3—4.

Замітка і просьба до всіх видавництв, що обмінюються з нами за видання—

Дуже просимо звернути увагу на нову адресу редактора, о. Ст. Семчука і всі видання вислати по цій новій адресі, яку точно подаємо:

Father St. Semczuk,
Box 57,
CANORA, Sask.

Адресар БУК-а.

Голова: J. D. Stratichuk, Esq., Kamsack, Sask.
Головний Скарбник: Mr. Dm. Kobrinskyj, Box 14, Aberdeen, Sask.
Редактор: Father St. Semczuk, Canora, Sask.
Адміністратор: Mr. P.T. Malco, B.Sc., Rosthern, Sask.

Прольог із "Мойсея"

Іван Франко:

Народи мій, замучений, розбитий,
мов паралітик той на роздорожу,
людським призирством, ніби струпом вкритий!

Твоїм будущим душу я трівожу.
Від сорому, який нащадків пізних
палитиме, заснути я не можу.

Невже тобі на таблицях зелізних
записано в сусідів бути гноєм,
тяглом у поїздах їх бистроїздних?

Невже по вік уділом буде твоїм
укрита злість, облудлива покірність
усякому, хто зрадою й розбоєм

тебе скував і запряг на вірність?
Невже тобі лиш не судилось діло,
щоб виявило твоїх сил безмірність?

Невже задармо стільки серць горіло
до тебе найсвятішою любовю,
тобі офіруючи душу й тіло?

(Продовження на окладинці).

Petition

TO: The Boy Scouts Association,
Saskatchewan Provincial Council,
Regina, Sask.

PLACE .....
DATE .....

We, the undersigned, wish to join a branch of the world-wide Brotherhood of Boy Scouts and we petition you to help us organize.

The following three adults have agreed to act as a *Group Committee* and help us organize a Local Group Association and secure Group Charter.

President ..... Address .....

Vice-Pres. ..... Address .....

Sect-Treas. ..... Address .....

The Committee and boys have agreed that they would like

..... (21 yrs. or over) .....
(Scoutmaster) (Cubmaster)

..... (19 yrs. or over) .....
(Ass't Scoutmaster) (Ass't Cubmaster)

to be appointed, and we apply for the necessary forms for the Committee to complete for recommending for Warrants of Appointments.

BOY SCOUTS (12 to 18 yrs.)	WOLF CUBS (8 to 12 yrs.)
Patrol Leader	Sixer:—
Second	Second
3rd.	3rd.
4th.	4th.
5th.	5th.
6th.	6th.
Name of Patrol ( )	Color of Six ( )
Patrol Leader	Sixer;—
Second:—	Second:—
3rd.	3rd.
4th.	4th.
5th.	5th.
6th.	6th.
Name of Patrol ( )	Color of Six (
Patrol Leader	Sixer;—
Second:—	Second:—
3rd.	3rd.
4th.	4th.
5th.	5th.
6th.	6th.
Name of Patrol ( )	Color of Six (

(Signed). .....

The Boy Scouts Association

Saskatchewan Provincial Council
Regina, Saskatchewan.

HOW TO ORGANIZE A BOY SCOUT TROOP OR PATROL

Scouting is built up on the cornerstone of Honour. Where properly applied, 99 percent of the boys "Do their best" to live up to the Promise.

Scouting is open to all, no matter what their color, race or creed. Its object is character developement and citizenship training.

ORGANIZE AS FOLLOWS:

Preliminary

1. Have all the boys who would like to belong list their names on petition form.
2. Have each boy secure a "Starting to Scout" test book, .05c.

Organization:

3. Interview three parents of the boys or members of the School Board and ask if they will act as a GROUP COMMITTEE.
4. Arrange with the Board for use of school room for meetings.
5. Have all the boys agree whom they would like as SCOUTMASTER. (Ladies may organize and act as SCOUTMASTERS).
6. Four, Six, or more boys in any school are sufficient to start.

Registration:

7. When petition is completed send it to Provincial Headquarters, Regina, Sask., and we will write the Committee how to become affiliated in accordance with Bylaw №2 and secure a Troop Charter.

Activities:

8. When all the suggestions above are completed, the Group is ready for work, the Troop or Patrol may meet, pass tests, and earn badges.
9. Secure passage of resolution to place a set of Official Scout books in the School library.
10. STUDY: "Scouting for Boys" by B. P. "The Patrol System" and "Policy Organization and Rules."
11. When in doubt, consult these books or Provincial Headquarters.
12. A Corrospondence Course for Scout Leaders and Group Committeemen is available for the asking.

If you cannot organize for your boys, will you place this information in the hands of someone who will? Please let us have your co-operation TODAY.

NOTE: If only one or two boys over 12 years, they may become Lone Scouts. Write Headquarters for information.

ДО ЧИНУ!

УКРАЇНЦІ КАТОЛИКИ КАНАДИ!

Творіть ——— відділи

——— БУК-А ———

— Всюди —

ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

запренумеруйте собі

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— Релігійний Місячник —

який видають

ОТЦІ ЧИНА НАЙСВЯТІЩОГО ІЗБАВИТЕЛЯ

в Йорктон, Саск.

Виходить в початком кождого місяця.

Річна передплата одного доляра. ($1.00)

Передплачуйте самі і єднайте передплатників.

"The Redeemer's Voice"

Catherine St. Yorkton, Sask.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна Часть:

Окружний комітет БУК-а в Кадворт, Саск. — Летючки
Нові відділи — Оповістки
Як трава мій народ. Х. Н. Бялік

Ідеольогічна Часть:

Молитва — О. Стратійчук: БУК і єпископство
Наша буквальщина — А. Воробець: Віра і безвірство в родині
ф. І. Мамчур: Джек Картіс — П. Панагенко: Шкільне виховання
о. П. Криворучка: Преса — Д. Кортес: Засоби пекуси
М. Підгірянка: Місяць і зорі

З Життєвої Панорами—Фейлєтони

Прозріння — Селянин і жид
Хлопчина героїй — Як Преосвященний Бучко проповідував?
Віра конечна — Проф. Боберський про укр. ряду
Раса і вислів

Вимінa учителів—оголошення. — **Начерки з історії нашої Церкви,** о. Ст. Семчук
Драматичний нарис п.з. Українські поселенці
Що читати? Бібліографічний порадник — **Дописи**
Чоловік без релігії

З Церкви і світа

Печатано за дозволом Духовної Влади

ГАДОЛИСТ — Р. Б. 1934

ОГОЛОШЕННЯ

ПОЗІР! **ПОЗІР!**

Церковні Громади

Іконостаси, вівтарі, киоти, образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрасвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах.

Пишіть до:

СТ. МЕУШ

Vonda, Sask. Вонда, Саск.

КАЛИНОВА КРАМНИЦЯ

Kalyn's Grocery

201 Ave. M., South

Наша крамниця-різних товарів—напроти Парохіяльного Дому Просвіти в Саскатуні.

Чемна і скора обслуга—добрі товари—будете певно вдоволені—просимо зайти!

Saskatoon, Sask.

ПАВЛО ЗАБОЛОТНИЙ

маляр-декоратор виконує всяку роботу, що входить в обсяг малярства—солідно і по умірковаих цінах. Пишіть до: **P. Zabolotnyj—Alvena, Sask.**

BUCHANAN GROCETERIA

СТЕПАН ВАСИЛІВ

власник крамниці Бюкенан, Саск. Добірний товар —чемна обслуга—точність і солідність.

Крамниця **Михайла БРІТСЬКОГО в Канорі.**

це місце, де стрічаються всі наші люди, що бажають дістати добрий, дешевий і відповідний товар, овочі, харчі і всякі домашні річи. Обслуга точна і скора, та чемна. Ми всюди раді бачити своїх людей—вони раді бачити також нас в себе. Помагаймо нашим торгівцям і промисловцям—поможемо самі собі! Тяммо, що крамниця пана М. Брітського в Канорі-то наша крамниця!

Василь **БАЛЕШТА,**

Адвокат—оборонець—нотар

КАНОРІ, Саск.

Готель КАНОРА

в Канорі, Саск.—**власник п. Тарасевич** має понад 60 світлиць—чистих як шкло, привітних і гостинних. Власна кухня—найкраща обслуга. Положення—сейчас **напротив двірця в Канорі.** Скоро висядете з поїзду, прямо побачите наш готель. Заходіть а будете **певно вдоволені.** Ціни приступні а дешеві для сталих мешканців.

Народні Доми і Читальні!

Поправте свою сценерію—прикрасіть свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах. Все гарно викончить і по приступній ціні—а на бажання виїде на місце оглянути працю.

Ф. Т. Мамчур

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

Михайло Дзендзьоловський

Агент від машинерії, шпагату, оливи, газоліну, ітд. U.G.S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Greases, Cockshutt, Frost & Wood, John Deere Implements, De Laval Cream Separators.

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

ІВАН В. СТРАТІЙЧУК

BARBER SHOP

косметичний сальон стриження і голення—все радо приймає. Канора, Саск

HOTEL ALEXANDER Cudworth, Sask.

Найкраще приміщення—чистість, вигода, дешевість, точна обслуга—коли зайдете до Кадворт, заходіть до нас, а певно будете вдоволені і будете почувати себе, наче в дома. Управитель п. С. Кузьма

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ

український католицький тижневик виходить що середи в Едмонтові, Альта.

під числом 10012-109 Стріт

Річна передплата: $2.00

Телєфон: 25708

Це одинока наша католицька часопись в Канаді тижнева, котра поміщує статті релігійні — позитивні — громадські події освітлює з католицького становища —поміщує великий добір новин зі всіх українських земель і поселення—безперервно печатає прекрасну повість Лепкого п.з. "Батурин"—тому кождий з наших членів повинен старатися передплачувати її та ширити між своїми знакомими та сусідами.

THE UKRAINIAN NEWS

10012-109 St. — Edmonton, Alta. — Phone 25708

За оголошення редакція не відповідає

БЮЛЕТЕНЬ

Брацтва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.
Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Бала, ЧНІ., Йорктон, Саск.
Річна передплата $1.00. Рік 2, ч. 11 — за Листопад, 1934.

A monthly publication of "The Bulletin of Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada" published in Yorkton, Sask., by "The Redeemer's Voice". Chief Editor Rev. Father Iw. Bala, CSSR., Yorkton, Sask.
II Year — No. 11 — for November, 1934. Subscription per year $1.00

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

ОКРУЖНИЙ КОНТЕСТ БУК-А В КАДВОРТ, САСК.

В день 9 вересня ц.р. відбувся контест БУК-а в Кадворт, Саск. Погода була ідеальна. Народу прибуло богато. Всеч. о. Решетило відправив Богуслужения скоріше, як звичайно і програмова частина контесту почалася сейчас по обіді.

Спортову програму переводило трох молодих членів БУК-а—два других доглядали буфету. Окремо долучено розправку на колесі щастя і подібні розривки для тих, котрі не цікавилися спортом. Пані видавали харчі в домівці під церквою. Все було уладжене як слід.

Прибули громадяни з Альвени. Вакав. Вонди, Прудгом і других місцевостий.

Спортову частину обіймала програма—перегони, скок, кидання мячем, і т.д. Нагороди виграли слідуючі (першу, другу і третю нагороду):

Перегони—50 метр.—дівчата нище 12 р. життя
1) Павліна Стасюк.
2) Ев. Билесберґер.
3) Анна Конґра.

Перегони—50 метр.—хлопці нище 12 літ—
1) Роман Валдбіліґ.
2) В. Валдбіліґ.
3) Мих. Юзвенко.

Перегони—100 метрів—дівчата 12 до 16 літ—
1) Анна Грицюк.
2) Йос. Шаваґа.
3) Е. Білоросюк.

Перегони—100 метрів—хлопці 12 до 16 літ—
1) Петро Небоженко.
2) Роман Білоросюк.
3) Маріян Небоженко.

Перегони—100 метрів старші дівчата—
1) Кат. Дубик.
2) Розалія Олійник.
3) Емілія Дербавка.

Перегони—100 метрів—старші хлопці—
1) М. Дербавка.
2) Ів. Васьлів.
3) Ів. Юзва.

Перескок—бігом—хлопці поверх 16 літ—
1) Йос. Скакун 4' 8".
2) Фр. Камінецький 4' 4".
3) Вол. Котляр 4' 4".

Перескок—бігом—хлопці нище 16 літ—
1) Петро Небоженко.
2) Василь Кіндрачук.
3) Маріян Небоженко.

Скок в ширину—
1) Йос. Скакун, 12' 4".
2) Никола Мантика, 11' 2."

Кидання мячем—старші поверх 16 літ—
1) Йос. Вербицький.
2) Іван Юзва.
3) Никола Шаваґа.

Кидання мячем—хлопці 16 літ—
1) Йос. Бучинський.
2) Василь Кіндрачук.
3) Петро Небоженко.

Скок на місці—
1) Никола Мантика.
2) Йос. Вербицький.
3) Йос. Скакун.

Перегони—старших, жонатих, поверх 40 літ життя—
1) Павло Вербицький.
2) Он. Небоженко.
3) Юрко Дербавка.

Перегони жонатих, нище 40 літ—

1) Вол. Котляр.
2) Мих. Бацала.
3) Вас. Гураш.

Перегони женщин—
1) пані В. Котляр.
2) пані М. Челяк.
3) пані Он. Небоженко.

Дуже цікаво слідили присутні за виспідом перегонів на пів милі і на милю. В перегони на одну милю пішло 13 осіб.

Побідили—
1) Семен Дубик.
2) Дмитро Дербавка.
3) Франко Камінецький.

Пів милі—хлощі 12 до 16 літ—
1) Петро Небоженко.
2) Василь Кіндрачук.
3) Іван Кіндрачук.

Пів милі— хлощі 8 до 12 літ—
1) Павло Е. Вербіцький.
2) Іван Грицюк.
3) Василь Камінецький.

Після спортової програми слідував вибір королеви дня. Протягом пів години йшла завзята борба о першенство пятьма кандидатками. Вкінці королевою вибрано панну Геню Білоросюк з Вакав.

Короткі бесіди політичного змісту виголосили п. А. Дворен, К.С. адвокат з Вонди—п. Ф. Тоцкий, посол до Отавського парляменту—п. В. А. Токер, адвокат з Ростерн і Ф. Т. Мамчур, учитель з Кадворт, котрий одначасно був председателем програми. З браку часу треба було концертову частину відложити на пізніше.

Чистого приходу на БУК зібрано **$43.50**. **Таку відповідь дав Кадворт на заклик голови, п. Я. Д. Стратійчука.**

—=0=—

НОВІ ВІДДІЛИ БУК-А.

Старанням вир. о. А. Труха, ЧСВВ. повстали в Альберті нові відділи БУК-а а в цих місцевостях і вибрали свої заряди, як слідує:

1) **РавнАгил. Альта—відділ старших**
Голова—Павло Головатюк
Заступник—Гнат Калявський
Скарбник—Кассіян Щербанюк
Писар діловий—Андрій Пазюк
Писар скарбовий—Гриць Штефура
Провірники—Йосиф Шкабар і Йосиф Процьків
Судді—Іван Упіін і Микита Рось
Газдині—Альбіна Нагірняк і Марія Пазюк

2) **РавнАгил. Альта.—відділ молоді**
Голова—Василь Калявський

3) **Коперник, Альта.—відділ старших**
Голова—Гриць Ярема
Заступник—Василь Юрків
Скарбник—Прокіп Балко
Писар—П. Микитюк
Провірники і судді—Степан Кархут і Гриць Панас
Газдині—Марія Калита і Надія Красильчук.

4) **Коперник, Альта.—відділ молоді**
Голова—Никола Мельник
Заступник—Параня Балко
Писар—Параня Вишник
Скарбник—Михайло Вишник
Газдиня—Параня Засійбіда

5) **Радвей. Альта.—відділ молоді**
Голова—Михайло Зубик
Заступник—Василь Процьків
Писар діловий—Іван Петрик
Писар скарбовий—Павло Каспер
Скарбник—Катерина Фарина
Провірники—Василь Фарина і Анна Федина
Судді—Михайло Кругуляк і Марія Паницик
Газдиня—Анна Долинна

6) **Мирнам. Альта.—відділ молоді**
Тома Юзвишин—голова

7) **Стрий, Альта.—відділ старших**
Голова—Андрій Штибель
Заступник—Максим Кучер
Писар—Василь Мацюра
Скарбник—Михайло Погіровський
Провірники і судді—Василь Руданець і Теодор Шиш
Газдині—Ева Гук і Анна Кучер

8) **Стрий, Альта.——відділ молоді**
Голова—Михайло Яцейко

9) **Радвей, Альта.—відділ старших**
Голова—Григорій Кондра
Заступник—Петро Паницик
Писар—Семко Стахник
Скарбник—Іван Каспер
Провірники і судді—Михайло Костурка і Григорій Петрик
Газдині—Магдалина Паницик, Марія Паницик і Марія Федина

Після річних зборів БУК-а в Альберті всі ці відділи одержать своє порядкове число, якщо виказують гідну долю активности і життєдійности. Час проби треба схіснувати їм як найкраще. Ділом довести, що росте БУК!

Ці дані подає впр. о. А. Трух, наш Головний Організатор БУК-а!

Які вони радісні і як мило читати про рух та успіхи творчі!

Гей, преріє наша широка і далека—Манітобська і Саскачеванська! В рух! У творчий розгін, що пірве цілість нашого релігійно-народного життя до творчости такої, якої ми тільки у мріях досі могли бажати і леліяти!

Наш Саскачеван живе! Повсякчасні звідомлення праці на сторінках Бюлетеню не лишають про те сумніву! Ростемо числом, а надівсе якостево—виробляємо нові творчі характери—переродкуємося в нового чоловіка—в чоловіка акції—чину!

Така близька нам і така заразом невловима новина невикористаних ще сил і надійна успіхами—**Манітобо! Колиж перейме там творчий запал найкращі душі—ідейні та сиує ревністю праці!** Колиж станемо всі, як один—що бажаємо будувати, творити краще завтра наше в Канаді—до праці послідовної, тяжкої, запальної і порівної!

Станьте з нами всі—всі —всі котрим серце не спить, котрі життя чують і запалом їхні очі горять—станьте з нами до чину великого, ідейного!

Сейчас!

Нашим усім Альбертійським Відділам та їх Організаторові—трикратне "Слава!"

2

Дня 30 вересня ц.р. вибрано новий місцевий заряд **відділу ч. 37 в Доброводах, Саск.**, як слідує—

Голова—Михайло Кучелима
Заступник—Михайло Третяк
Писар діловий—Петро Явний
Писар скарбовий—Йосиф Дяків
Скарбник—Михайло Третяк
Провірники—Павло Михайлюк і Никола Явний.
Судді—Дмитро Кривий і Іван Дикий
Газдині—Павлина Михайлюк

Окремий **відділ БУК-а** повстав **на Рамі, Саск., як** черговий відділ **наш ч. 40.**

Відділи наші—саскачеванські—як много вас і які Ви чисельні—до праці! Вивіть свої творчі здібности у праці для добра цілости і це наше для вас повитання. Ростіть і творіть великий чин!

—=0=—

ОПОВІСТКИ

Пригадуємо ще раз і просимо не легковажити трох справ— КУЛЬТФОНДУ БУК-а, виповнення вкладок і виконання місячного уладу праці.

Справа Культфонду це виняв нашої життєздатности і всі наші відділи, що дійсно чинні повинні як найскорше, після можности і обставин, відбути одно підприємство на згадану ціль а придбані тим чином засоби грошеві відіслати до Головного Скарбника і окреме повідомлення до о. Редактора. Досі свій обовязок виконав лише один наш відділ—а саме ЖІНОЧИЙ ВІДДІЛ в ГРОН.ПД, Саск. І за цю скорість виконання складаємо оцим повне признання. Відділ в Гронлід прислав три доляри. Котрий буде слідуючим?

Працю визначену для виконання нождого місяця, всі відділи повинні змагати виконати як найточніше. Ми свідомі того, що з початку будуть всілякі трудности, дещо неохоти як до чогось нового, дещо байдужности—але ці перенони масмо і мусимо побороти. Тоді підемо вперед! Коли не можемо виконати всього пляну, передбаченого начерком, який розсилається окремо всім відділам—тоді виконаймо бодай частину—скільки по силі—але виконаймо! Не залишаймо ані не легковажмо! Так виробимо самі між собою найкращий настрій, бо діла, а все буде успіх—коли буде праця—навіть позірний неуспіх за такий вважати годі, коли ведеться щиро, віддано та ідейно. Тому до праці і не оглядайтеся на вічних нероб та нарікайлів! Вони всюди є, отже будуть також між вами. Це нічо дивного. Не звертайте на них завелику увагу. Наша увага гідна діла—а не неробства! До чину!

Трета справа наша, це **вкладки!** Просимо всіх наших членів виконати прияте добровільно від себе зобовязання і не жити в організації коштом других. Не всім рівні сили, але кождий може бодай заплатити свою вкладку, коли вже нічого кращого не може. Колиж і це для кого прикре, тоді най подбає о звільнення у своїм відділі—але рахунки наші мусять цими місяцями вікінчитися і бути готовими до річних зборів. Тому ще раз просимо відкинути байдужність і виконати повинність!

—=0=—

Чи Ви дали вже свою цеглину на будівлю Українського Дому в Празі? Хай не буде ні одного українця, що не дав би своєї пожертви на цей Дім!
Prof. D. Antonowycz Praha-Nusle 245. Czchoslovakia

ЛЕТЮЧКИ БУК-А

Вийшли накладом нашим і можна їх дістати в редакції Бюлетеня, Канора: Саск. по ціні цента за примірник, крім почтової пересилки. Брошурка виконана привітно і догідно. Це шість сторінок, складених відповідно, що можна розвити. Летючка видана під заголовком—Наше відношення до життєвих питань дня. Отже найдете там про наше відношення до релігій, політики, безробіття, шкільне питання, і т.д. Коли бажаєте закладати нові відділи ця летючка зробить вам велику прислугу практичну. Пишіть, бо наклад невеликий!

Вкоротці вийде нова наша летючка п.з. Наша програма—надіємося, що всі наші прихильники зустрінуть нову летючку зі захопленням, так як очевидно зустріли появу першої.

—— o ——

Як трава мій народ....

Хаїм Нахман Бялік.

жидівський поет.

Як трава мій народ і як високий цень;
непотрібний як труп, як погаслий огень,
перелинув над ним Божий голос з висот—
Не почув і не встав, не здригнувся народ.
Не збудився в нім лев, велитень не воскрес,
не прокинувсь ніхто на той голос з небес.
І як духом живі, із далеких земель
ваші брати прийшли на Всевишнього зов,
їм назустріч ніхто із спокійних осель
повітати борців не прийшов, не прийшов....
І для вірних синів, дітий горя і мук
не знайшлося ні слів, ані стиснених рук....
У юрбі дураків, в гіднім храмі чужім,
затонув Божий клич і затих Його грім.
І обсміяне кпинами рабських утіх
Боже слово убив голосний регіт—сміх....

***

Так зігнив мій народ, розлісився як цвіль,
зубожів і зісох і розпався в гниль.
І не вийде зміж вас, як займеться пожар,
муж стальної душі, муж учинків і кар,
із стрілою з огню, що ціляє у грудь,
із звіздою над скрайню, що світить на путь,
з правди сяйвом в душі, з визовом боротьби,
з нехтуванням безкраїм рабської судьби—
І з великим як біль, необнятим як стид,
милосердям над вами, міцним як Бескид.
Щоб пінився і палів в нім кохання прибій
і клубився пожар, ненаситний в крові,
і над вами гремів Його голос крізь тьму:
Підімайся!
Твори!
Не родитись йому....
Так погиб мій народ...Ганьби сам він жажде
і опори стопам не находить ніде.
Збились люди з пилюху, заблудили в лісах
і в мандрівці віків загубили свій пліх.
Рожених під бичем годував, пестив би я
Що їм стид, що їм біль, як не крає їм плїч?
В чорній ямі тьми злиднів розпята душа
чи здійметься вона попад клопоти дня?
Чи звістить сонця світ, чи настроїть престол,
чи оставить потомкам великий глагол?

Перевів Маркіян Леліт.

—— o ——

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

НАША БУВАЛЬЩИНА

Іскра.

З нашої найдавнішної літописи на сторінках слава сяє. Внукам і правнукам на думку живу і чин творчий. Одну з тих великих драм нашої історії, записану мудро, хоч просто і коротко—подаємо в переводі.

Літопись оповідає про похід Святослава на Болгарію.

"Прийшов Святослав до Переяславця і замкнулися Болгари в городі. То вийшли Болгари на бій против Святослава і стала велика січа і побіжали Болгари. Так Святослав сказав своїм військам: **Вже нам тут упасти! Потягнім мужеськи, братя і дружино!. —А під вечір побідив Святослав** і взяв приступом город, кажучи: **Се мій город!** То послав до Греків із словами: **Хочу їти проти вас** і взяти город ваш, так як сей! —І відповіли Греки: Ми безсильні станути проти вас, лише визначи на нас данину для своєї дружини і скажіть нам, скільки вас, щоби ми дали після числа на кожду голову! —А це сказали Греки, заманюючи Русь. Бо Греки мудрини й досі. І відповів їм Святослав: Є нас 20 тисяч. —Додав 10 тисяч, бо Руси було тільки десять тисяч. То Греки виставили проти Святослава сто тисяч і не дали данини. Святослав пішов проти Греків а вони вийшли проти Руси. А коли Русь побачила, злякалася множества воїв. І сказав Святослав: Вже нам нікуди дітися. Волею чи неволею станемо проти, **щоби ми не посоромили Руської землі, але тут полягли кістьми**, бо мертві не мають сорому! А коли ми завернемо, то сором нам. **І не будемо завертати, але станемо кріпко. А я піду перед вами!**. Коли моя голова поляже, то ви подумайте про себе!—І відповіли вої: **Там, де твоя голова поляже, й ми свої голови зложим!**"

"Так Русь полками стала до бою а Греки напроти. І вдарилися полки. Греки обступили Русь і настала велика січа. **І побідив Святослав а Греки розбіглися**....."

Хочете знати, що це активізм?

Хочете знати, хто активіст, лицар і герой?

Читайте ще раз коротке а ядерне оповідання цього літописця про незабутнього князя Святослава.

Читайте поволі, розважно, роздумно.

А лишаться вам спомини прекрасні, враження незабутні—вичарують вам нашу старину такою красною і недосяглою лицарськістю поведення, що найкращі взори старинної Греції і Риму бліднуть перед нею.

Князь Святослав оце наш активіст! Ідеал активіста! Він заявляє отверто ворогам: Іду проти вас! А коли хитруни і підступці задумують розбити дружину князя вивідавши її число —князь не скаржиться, не нарікає, не тікає з поля бою—але на всі затії відповідає гордим: піду перед вами! І мимо десятикратного ворога, побіджає. Побіджає геройська відвага і рішучість. А як нині між нами? Де наша відвага, де наша рішучість? Замість відваги загніздилися між нами слизьке задирайство і пуста чванькуватість. Замість рішучости вічні хитання і вирахунки—одного кроку не в силі потомки великих прадідів вчинити без обмеженого вирахування. А тому, що життєвих розрахунків добре не знають, все обчислюють майже з недостаточним успіхом. Лихі з нас рахунковці на сьогоднішній біржі життя! Отсе більше наших днів і ця самокритика неодному отворить очі на дійсний стан та покличе до провірки наших позицій. Та вирине само собою неоспірне бажання творче: Вернім до думання і ділання предків наших—сейчас!

З подання літописця пробивається також марканто **відношення Українців до Греків**. Можні, богаті і лукаві сусіди південні України не раз ждали її погуби—та хитрощі їх заводили. Хотіли осідлати українську народну стихію—і державну, та запрягти до свого воза, на свою роботу. Частинно бігом століть це їм вдалося. Уярмили українську церкву і при помочі пітучних листів та наспіланих владик з Греції Україна на кілька століть стала безвольним знаряддям в руках хитрунів. Православія грецьке виконало на Україні відповідну для Греків роботу, а наслідля переняли спадкоємці нового "Риму"—власники "Третього Риму"—Москалі, та зробили з України духову кольонію. З духа кольоніяльности Україна досі отрястись не може і тому гекатомби жертв складає щорічно в данину новим можновладцям—цим разом "Червоного Риму." А це все вчинено з хитрости грецької в коріні і захланности проти одного правдивого Христового, Католицького Риму. І там, де людська захланність і мудрагельство хотіли зробити "новий Рим"—нині панує червоний тиран—страшний, як всі кари пекла. І так грецька ментальність скоріше погодиться з панованням червоного тирана—як з панованням католицького Риму. Це й льогічне завершення історичного лихоліття. Однак наші потомки з подання літописця побачать наглядно, які були колись Греки для нас і ще до нас відносилися. Також побачать, як ми колись до них відносилися—дай Боже, щоби наші відносини знова увійшли в старі, вправдані шляхи!

Третє, пробивається **вірність** нашої княжої дружини Боже мій! Де ви нині найдете тих геройських потомків, котрі сказали би вождові своєму в хвилину горя і небезпеки народної, коли грозить очевидна загибіль і ратунку не видно нізвідки—словами як самоцвіт: Там, де твоя голова поляже, й ми свої голови зложим!

Де ви нині почуєте таку відповідь? Заржавіло наше життя, як пише проф. Боберський, і немилий скрегіт ріже крізь наші дні. До великого мало спосібних. І коли прийдеться станути на прю і віддати все—тоді почуєте іншу відповідь, як та історична, свята й горда відповідь дружини Святослава. Звикли наші гризтися нині над кождою кісткою і кождого винувати за поразку, тільки не себе. Всі причини народного лиха бачать поза нами, але у своїх ду-

шах не бачать нічого. А каже Христос, коли світло, що в нас, стане темрявою—то тьма кругом. І померкло світло в наших душах, і настала тьма кромішна в цілім нашім житю. Тому ми блудимо—бо поспіпли очі душі, хоч очі тілесні видять. І тому всі наші шляхи блудні—доки не просвітить нове світло Божої ласки, покаяння і очищення нашу душу грішну та заблудшу. Доки не вернемо до віри батьків і не станемо гідними через розкаяння велике до великих чинів оправдання. Тоді наші уста замість клятьби будуть взивати до зриву. І стане наша мова геройським висловом душі. Забудеться марна сварка і злоба брата проти брата. Не підніметься рука проти свого і не зігнеться хребет перед чужим. Станемо прості, як часто священик взиває на святій Службі Божій. А ми стоїмо, навіть співаємо, але уха душі поглухли і не розуміємо величі змісту, скритого в простих словах. Тоді справді станемо прості—і здібні до творчого чину! До вірности і діла! Не будемо життя обраховувати грішми ні посадами, ні ласкою продажної вулиці та її юрби—але життя числитимемо ідеєю! То неважко буде померти за велику ідею, бо в тім зміст життя і вічности! Вмерти за ідею, значить вмерти для хвилі та її користий. Вмерти за ідею, значить ожити для вічности. Вмерти за ідею, значить жити для Бога, для свого народу і працювати, і творити, і не упадати в безвіря і безнадійність. Значить, стати непобідним! Дай Господи, щоби ми всі зрозуміли велике наслідля і ржили духом предків наших—до побіди і слави!

—=0=—

ДЖЕК КАРТІЄ

Ф. Т. Мамчур.

Сего року ціла Канада з'єднано святкує 400-літній ювилей приїзду Джека Картіє до Канади. В провінції Квебек, в місцевости Трі Ривер, величаво святковано память Картіє. Подібні торжества відбулися майже по всіх містах Канади. Бо це 400-літній ювилей памяти ійсного основника і батька новочасної Канади.

Чотириста літ тому взад маленька горстка з 61 осіб відважних моряків рушила з пристані св. Мальо у Франції, щоби переїхати незнану досі а бурливу ширину Атлянтику. Виїхали у двох маленьких кораблях. Французький король наміпив їм за ціль розвідати і переглянути Нову Землю (Ньюфавидленд) та побереж країни, котру перед сорок роками відкрив Христофор Колюмб.

Дорога була довга і небезпечна. Раиком погідного цвітного дня 1534 року ці завзяті пустилися в подорож. Між ними були вже деякі, котрі раніше переплили океан разом з рибаками, бажаючи побачити незнані побережа нововідкритих земель. Новою землею назвали остров на сході Канади. Однак нова виправа мала ціллю зайти дальше, чим раніші виправи. Їх ціллю було розслідити нову дорогу до Азії, звідки йшли чутки про незмірні богацтва. Провідником цеї виправи назначив король Джека Картіє, котрий вже раніше запускався у дальні подорожі разом з рибаками. Всі були згідливі на тім, що Картіє найкраще надається до такої подорожі, бо свідомий мореплавства і відважний.

Мимо того не найшлося відповідне число людий, котрі на зазив провідника сейчас стали би до праці. Аж по розказі короля, стали голоситися охочі. Кораблі сповнили моряками. Відїджаючи, Картіє не думав про це, яку славу принесе йому ця подорож і який розголос, сильніший від кріці, буде мати його імя.

Коли Картіє зібрав своїх людий і приготовив до відїзду, повіяли прихильні вітри і вкоротці оба кораблі допливли до Нововідкритої Землі, де звичайно добиджали рибальські кораблі. Вже тоді знали про нову пристань на американськім суходолі і Картіє конечно напрявся туди дойхати. Допливши відразу ще не міг, бо було дуже вчасно і морем весло кригу. Тому заждали кілька тижнів і в міжчасі оплівали побережа Нововідкритої Землі. По дорозі робили карти пристанів, скал і взагалі побережа для вжитку моряків. Так переждали кілька тижнів, аж леди почистилися і тоді Картіє допливи до пристані Брест. Там зупинився короткий час і розвідав західне побережа. Також поробив карти і начеркнув точну дорогу. При кінці червня Картіє минув остров Ньюфавидленд і на першого лишня допливи до меншого острова, що тепер творить провінцію Принц Едвард Айленд. Так поплив дальше понад береги суходолу аж до заливу Бей оф Шелур і виїхав в него, бо туди надіявся найти дорогу через Америку на Захід. Однак скоро переконався, що водою не зайде туди далеко на Захід і неможливо дістатися кораблями в глибину Америки сею дорогою. Картіє змушений вернув назад.

Підчас цеї поїздки понад берегами Картіє стрічав ріжні гурти індіян, котрі прибували на побережа за рибою. А прихопили вони з глибини Америки, щоби запастися припасом на зиму. Ці індіяни оказували Картієви новну прихильність і радо вели з ним обмінну торговлю. Вони завлюбки принимали топірці, скляпні

пяцьки, ножики, намиста а давали в обмін скіри а часом навіть скидали останню одежу скіряну зі себе, щоби тільки дістати щонебудь з тих прекрасних річий, як їм видавалися цяцьки Картіє.

При кінці липня Картіє допливи і висів на суходолі Америки, в місці Гаспе, у теперішнім Квебеку. В присутности індіян Картіє взяв цю землю в посідання від імени свого короля (французького). Як видимий акт посідання Картіє поставив на тім місці хрест і вивісив герб короля, білі лелії. Під хрестом всі моряки клякали і щиро молилися. Так сталася подія, що відкрила нам побережа і пливи до Канади. Хрест був першим на землі Канади і він вказав ціль грядущим поколінням. В імя хреста взято Канаду в посідання і тому справедливо хрестови належить перша гідність і пошана.

Індіяни настрашилися, коли побачили хрест і моряків, котрі молилися під ним разом з провідником, Картіє. Вони предчували а може відгадали зміст діяння. Індіянські начальники прийшли до Картіє і много говорили, однак він нічого не розумів з їх мови. Все таки зі знаків Картіє зрозумів, що погани противилися знакови хреста і землю уважали за свою.

Картіє приймив індіян мясом, напитком і подавав їм ріжні даруики. Так поволі виробив в них довіря і прихилив їх до себе. Двом синам одного індіянського начальника подарував червоні сорочки, чим вони дуже тішилися. Потім запросив їх, щоби поїхали до французького короля і вони погодилися.

Кілька днів згодом Картіє почав поворотну дорогу до Франції, куди прибув на 5 вересня. З досвідом, набутим в першій подорожі і сподіючись всяких корисних можливостий, Картіє слідуючого року знова поплив до Америки. Король прийняв звіт з першої поїздки дуже прихильно і дав Картіє на другу подорож вже три кораблі і всю виправу на свій конт. Цим разом Картіє перебув в Америці два роки. Оба індіяни, що їздили до Франції, повернули назад. Від них довідався Картіє, що неможливо переплисти Америку кораблями. Він дещо засумував і рішив все таки перебути зиму в новій країні. Час мав використати на досліди.

Картіє поплив рікою св. Лаврентія аж до оселі Стадакона, де нині місто Квебек. Він довідався, що дальше є ще одна більша осела, Гошеляга—положена на узбіччу гори серед прекрасного краєвиду. Картіє дойхав туди і назвав місце Царською Горою, або з французька "Мавит Рояль"—це нинішний Монтреал, найбільше місто Канади.

В Стадаконі Картіє перебув зиму. Моряки, непризвичаєні до тяжкого морозу, стали слабувати. Індіяни мали відповідні ліки, та заки Картіє про них довідався, многі з його людий померли. Весною вернув до Франції. Доперва за пять років вернув назад до Канади. При тій останній своїй нагоді Картіє не відкрив нічо нового, тільки причинився до розросту французьких змагань в новій країні.

Тим хистом, здібностями і витревалістю цього моряка виросли незвичайні можливости для мілионів його земляків і других людий. З тих можливостий скористали також Українці. Від них починається розвій Канади. Тому теперішний 400-літній ювилей представляє нам історію нашої землі, як історію небувалої праці, витревалости, здобутків—а все на основі віри і витревалости. Нині Канада один з найбогатших країв світа. Початки поклав Картіє—ми розбудовуємо дані можливости. Повинні розбудовувати їх на всю ширінь, користати зі всіх добрих нагод, записати наше імя нестертими буквами в історії Канади—вростн в цю землю і любити її щиро, бо вона цього варта.

—=0=—

ПРЕСА

о. Петро Криворучка

Мотто: Навлю вязень Христа Ісуса—
написав. З чого ви читаючи,
можете поняти моє розуміння
тайни Христової. Еф. 3, 1-5.

Св. Павла сміло можна назвати патроном католицької преси. Колиби св. Апостол нині жив, бувби певно редактором якоїсь католицької часописи—найбільшої. Він збудувавби нині каменицю—хмародер і помістивби там сотню ріжних бюр, печатень, переплетень, досвідних станиць, світляних заведень, радіївих надавень. Він видававби часописі у всіх мовах світа і найповби редакторів тих мов та дав їм приміщення в себе. Цей будинок ожившвби він тисячами невсипущих редакторів, писарів, звідців і кипілоби там життя. Людський розум, сприт, геніяльність, техніку—все те святий Апостол народів запрягби на послугу великої ідеї—проповідувати Христа Розпятого, що юдеям соблазнь а грекам безумію—навіть нині більше, як колись тому 1900 літ.

Нині час вимагає письма, часописі і життя без неї неможливе прямо до зрозуміння. Нині св. Павло певно печатавби свої послання в мілонах примірників і розеплавби по цілім світі. Вогненне слово порушить світ увесь, організує

і творить. Також для нас. І тому католицьку акцію оперти нам треба на сильній пресі. Так надіюся, св. Павло нині лискавою писавби і громово порушав усіх людий, щобн читали, передплачували і поширювали католицьку пресу. Бо вона богато нині варта і заслуїуе на цю підтержку.

Щож то є преса? Це печатане слово. Розуміємо під ним часописі, журнали, книги, летючки і відручні письма. Преса опанувала вулицю. Вона панує нині в готелях, двірцях, поіздах, парляментах, фабриках і хуторах. Вона опанувала навіть підземні криївки розбійнак.

Преса се пая нинішнього світа.
Преса се уладник життя і розвою.
Преса се трубач світових ідей.
Преса се напрямник світової опінії.
Хто має пресу, має світове значіння і повагу.
Преса се провідник людства.
Преса се місіонар сучасности.
Преса це меч слова, котрим многі воюють.
Хто має пресу, має силу.

Вже св. Павло, натхненний Духом Святим, спостеріг вагу писаного слова. Знав, що геній слова, це білі крови, що появляються на арені світової слави. І тому треба те геніяльне слово увіковічнити письмом, щобн не потонуло в мряці забуття. Записане слово утривалене і зуб часу не має над ним влади. Тому св. Апостол пише часті послання—свої прекрасні з ріжних нагод поучення і пастирські поради. Листи ці ідейні як небеса—і нині св. Павло живе в них. навчає а ми відчуваємо ту саму насолоду духа і той сам святий подув Божої ревности. По нинішний день послання ці дають нам бодрість і взивають до геройських подвигів.

Писане слово стало в церкві мечем Божим, що розганяв темряву поганства, опрокидував єреси і взивав до ідейности. В школах печатане слово стало великою помочею. В монастирях черці переписували найдавніші твори і складали новіші. Так передали нам збережені цінности культурні віків. Так церква стала захистом наук і штук.

Колиж Іван Гутенберг винайшов упрощене писання при помочі печатні, церква як стій примінила новий винахід до потреб людскости. Стали рости нові заведення печатні, видавництва і видання. Літературний рух став шириться з неймовірною швидкістю. Появилися сталі часописі і письма для певного круга людий. Найшли заняття тисячі людий. Твори письменників стали поширені в міліонах примірників. Кождому став легкий доступ до жерел знання і правди. але на жаль також легкий доступ до багна морального через лиху пресу. Нині Ватиканська бібліотека це найславніший збірник усіх видань світа—від найдавніших часів до нині.

Яку силу має преса зрозуміли ми не найкраще жиди і тому подбали про це. щобн захопити її на свої услуги. Так преса стала в жидівських руках середником, при помочі котрого опанували вони всесвітний капітал, політику і торговлю. Основник всесвітнього жидівського союза сказав так: Майте заніцо все—гроші і поважання. Преса то все! Коли матимем пресу, будемо мати все!—Знова Монтефіоре, сказав на з'їзді жидів в Кракові 1848 року: Завоюймо пресою, а незабаром будемо правити долею всеї Европи.

І чи не можуть жиди нині гордо сказати: Те, що ми бажали, вже маємо.

Велика світова преса, це так, як жидівський монополь. Світовий капітал, банки, в їх руках—частинно також політика і державна керма, як приміром, в Россії.

А вороги Христової Церкви? Лише подумати над тим, що 85% всеї світової преси находиться в руках ворожих Церкві соціялістів і большевиків. Ми розпоряджуємо всего навсе 15% преси світа! Большевицька богохульна часопись "Безбожник" виходить в 20 міліонах примірників накладу. Уявіть собі, яка маса безбожної їди затроює людські мозги і душі. Кождо слово, кождa стрічка, кождий почерк пера це—Проч з Богом!

Отся їдь большевицької преси не обмежується лише на Росію і Україну—міліони видають большевики на затрощня заграници. Недавно в Тернополі, на Західній Україні, відбувся большевицький процес. Цікаве на ньому виявив бувший член Центрального Комітету комуністичної партії ЗУкраїни. Суми сумненні виплачував цей Козак в році 1929 Бульбованому і якомусь на видавання большевицької часописи "Сельроб"—фонди давала червона Москва—но 1.700 долярів місячно. Прочі співробітники цего дохідного підприємства діставала разом $450. І треба знати, що кромі "Сельроба" большевики видавали в Галичині ще цілий ряд прочих писем. В Німеччині перед приходом до влади Гітлера виходив большевицький часопись "Вільнодумець." В році 1932 він мав поширення на 437.000 примірників. Троцький знова закупив цілий ряд часописий—16, і постійно на них вливав. Не робив він того ізза власної приємности або забаганки— але таким робом підготовляв світову революцію. Ціллю було видерти віру зі сердець людий, потоптати

найсвятіше і обернути поволі чоловіка у тварину —хоча й розумну—що безвольно буде виконувати згодом накази червоних деспотів.

Ворожа преса становить тому справдішнього звіра семиголового—потвора, що на кождій голові носить богохульні імена проти Бога і Його святих в небі, як подано у видінні св. Йоана.

Ворожа преса се страшна гірничелька народу! Скільки душ відпало від віри, церкви і Бога—чому? Чому так богато богохульників, розпусників і злочинців? Неморальна преса носить велику пайку вини за те все, що сталося. Скільки пролито неповинної крови на Україні—скільки сліз і горя? А причини того горя неоміряного затаєні у ворожій пресі, котра довгий час панерод розливала їдь по країні. Ця преса нищила усякий авторитет, усяку повагу влади духовної і світської. В молодих душах розбуджувала натоміть самі найдикші пристрасти, ненависть і бунт. Виспідом того стали ряди молодих генгстерів і річки сліз та крови.

Чому в нас, Українців в Канаді, таке розбиття? Чому стільки нових вір і сект? Чому в нас так часто відємні наслідки навіть добрих починів? Ворожа безбожна преса дає відповідь на це, коли поглянете на її сторінки. Там вичитаєте все розбиття і розклад, котрі згодом принесуть видимі наслідки.

Які часописі можна найчастіше стрінути по наших домах? Такі, з яких довідаєтся всего—тільки нічого не дізнаєтся про справи найважніші вашого життя, дочасного і вічного. Там вичитаєте про всі убійства, грабунки, розбої—але не прочитаєте ні слова про Христа та Його закони. Отже стануть вам перед очима самі відємні приміри, а додатних нема. І так поволі ці відємні приміри затроюють воздух вашої душі до того степеня, що навіть найчистіший чоловік дуситься в тім моральнім смороді. Зачинає вдихати ці випари нечистої вулиці і поволі звикає до них, а дальше стає любоватися в них і наслідувати. Так поволі але певно преса перетворює чоловіка в те, чим його хоче мати. Тому справедливо можемо злу пресу назвати опринком, що ширить розбій в рядах нашої суспільности.

Вже найвищий час, щобн ми протверезіли! Раз треба покінчити з ворогом наших душ—зі злою пресою! Проти неї мусимо поставити добру, тривалу і будуючу. Прецінь ніхто не буде глядіти бездумно тоді, коли вовк вдерся між ваше власне стадо і розриває безопірні вівці—одну по другій. Коли повінь грозить не будемо ждати і наражуватися бездільно. Коли вогонь пожирає сусідні будинки, не будете спокійно приглядатися, коли займеться ваша власна хата. **Треба ділати!**

А лиха преса, це гірше від вовка, повені і вогню! Бо вони можуть знищити тільки річи набуті. Але зла преса заразить і занапастить душу безсмертну! Читаючи лиху часопись чи книжку, чоловік віру тратить, душу губить і вічне життя занапащує.

Лиха часопись є та, котра нападає на Бога, зневажає Церкву, погорджує св. Тайнами, епископів і священиків болотом обкидає, вірою торгує і все якісь нові церкви закладає. Така преса поганяє як орудником плиткою демагогією а удержується на поверхні життя політичними махінаціями. Та на жаль, скільки тої злої преси йде між нарід наш і скільки наші люди читають її! Сумно й подумати, що Українець католик часто не має своєї часописи, а ворожу передплачує. Виходить часопись нашої дієцезії—Українські Вісти в Едмонтоні. В парохії є пересічно яких 30—50 наших родин. І сумно роздумати, скільки наших родин передплачує свою пресу? Від двох до вісім найбільше! І так наші нераз заявляє, що любить свою Церкву, свого Епископа, своїх священиків—але часопись тої Церкви, Епископа і священиків то наче чужа для него річ! Тому мусимо повести діло так, щобн **кождий Українець католик обовязково передплачував і читав—наш Бюлетень, Голос Спасителя з Йорктону і Українські Вісти з Едмонтону.**

(Дальше буде)

—o=—

БУК І ЖІНОЦТВО

Оля Стратійчук,
учителька в Кадворт, Саск.

Наше жіноцтво організується поволі. Многі ріжні причини того. Деякі кажуть, що окремі жіночі відділи злишні—коли вже існують відділи БУК-а. Я хочу відповісти на те питання, а щобн відповісти, представлю справу яснише.

Жіноцтво перед приходом Христа було бідне, затуркане, поневолене і понижене. Жінка була тоді лише покірною рабинею свого мужа, котрій вічно загрожував стан непевности. Вона не знала коли чоловік схоче її покинути, але знала, що таке колись станеться. І знала вона також, що таке станеться якраз тоді, коли вона вибється вже із сил, коли не в стані буде вдоволити уподобань свого чоловіка, буде безпомічною і беззахисною. Колиж її чоловік помре,

знала вона тоді, що закопають її поруч него живцем, або спалять на кострі поруч його тлінних останків. Саме дівництво не находило тоді повного признання а часто навіть погорду. З поганських часах мужчина набував жінку для себе, помиляючи її волю і часто зготовив її долю, негідну людської істоти.

Як щасливе положення нинішнього жіноцтва у відношенні до тих жінок тодішніх! І кому це треба завдячувати? Перше всього Христові, бо Христос у справах спасення не поклав різниць між жінкою а чоловіком, бо всі вони одно в Христі Ісусі.

Дальше, маємо завдячувати Католицькій Церкві, що зрозуміла значіння і гідність дівництва. Вона отворила монастирі, де тисячі дівиць найшли захист і посвятили себе на службу Богу. Католицька Церква заопікувалася також долею вдовиці і сироти. Вона привела також до зміни становища замужної жінки—високо піднесла гідність жінки і матері. Жінка стає відтепер рівноправною товаришкою свого чоловіка.

Коли ми комусь щонебудь завдячуємо, тоді стараємося йому відплатити. А коли знова відплачуємося, то цим робом, який наш добродій найбільше любить. Жіноцтво дуже а дуже богато завдячує Католицькій Церкві. Коли ми є добрі християни, ми хочемо за те віддячити Церкві. Як найлучше ми можемо це зробити? Щоби це як слід виконати, треба нам зрозуміти, чого наша Церква від нас сподівається і чого бажає? Коли це зрозуміємо і виконаємо, тоді віддячимо нашій Церкві за добродійства, які вона виряднла нам жінкам протягом століть. Отже чого Церква хоче від свого жіноцтва?

Вона хоче, щоби наше молоде покоління виховувалося в християнськім дусі, не цуралося свого рідного ні своєї Церкви, щоби росло на втіху своїм родичам і Богові на славу. А хто якраз має найбільший вплив на дітн? Матір! Один славний англійський письменник сказав: Одна добра мати більше варта, як сотка учителів.—Дитина під проводом своєї матері за перших пару літ набере більше релігійного і національного знання, ніж пізніше всі школи зможуть їй дати. Так бачимо, що матір має найбільший вплив на дітн.

Церква бажає ідейного жіноцтва. Під ідейним жіноцтвом розуміємо те жіноцтво, яке розвиває всі вроджені добрі прикмети і чесноти на те, щоби згодом свої домн зробити ідеальним місцем культурного життя і огляди.

Так виробляймо себе на ідейне жіноцтво, що стане опорою Церкви і твердинною народу! Ми се хочемо зробити! Наше жіноцтво є жертволюбне, добре і віддане нашій ідеї. Та щоби добре виконати це подвійне наше завдання, про котре я згадала раніше, ми мусимо орґанізуватися! Спитає хтось: Як орґанізація поможе нам в тому?

Погляньмо на першу точку нашої вимоги—виховання дітей. Кожда дитина рада бачити своїх родичів у перших рядах громади. Хоче ними похвалитися. Та коли молодь бачить що родичі туди не прямують, хоч мають на це час і нагоду—тоді дітн троха гублять пошану до своїх родичів. А коли буває таке, що дітн самі ідуть на збори, то можуть навіть уважати себе за лішних від родичів під деякими зглядами. Тож щоби дітн мали повну пошану до своїх родичів, щоби вони захоплювалися своїми родичами, треба родичам а особливо матерям бути діяльними. Яка матір, така родина. Яка родина, таке молоде покоління. Всі матері повинні тому орґанізуватися і в тих почуваннях виховувати своїх дітей.

Глянемо на другу вимогу Церкви, стати ідейними. Всі свідомі того, що без орґанізації жінки ніяк негодні себе поліпшити у такій мірі, як в орґанізації. Жінка вдома має свої труднощі, прикрощі—взагалі тяжко й найти вільну хвилю подумати над тим, що не є домашнім. І так минає день по дневі. І наші обовязки лишаються невиконані. Сусідки зійдуться тай балакають про звичайні, буденні справи. Про город, курн а згодом про куму—як хто що робить і говорить. Не лучше булоби раз на тиждень або час до часу де зібратися, забути про свої домашні трудности а стати до праці над собою. Там требаби скріпити пошану одної до другої. Любити себе взаємно і вести працю так, щоби наші найкращі мрії сповнилися.

Роздивімся, як поступають католицькі жіночі орґанізації інших народів? Через свої орґанізації вони примушують цілу суспільність числитися з їхнім голосом. Мають великий вплив на канадійську пресу, на державні просвітні заведення і цілість життя в домінії. Вони також виконують велику просвітну і добродійну працю для вірних своєї церкви. Чому наші католицькі жінки не можуть дійти до такої сили? Українців католиків в Саскачевані є 44,265 душ. Українських родин є 12,278. Значить коли числитимем по дві женщини на хату, матимем найменше 24,000 наших женщин. Це лише в нашій провінції. А коли возьмемо цілу домінію, то число стане більше поважним. Але поодиноко ми нічого не зробимо. Нам треба орґанізації і то такої, щоби не була лише мійська, але духом ідеї лучила всі наші католицькі женщини чи на прерії чи в містах. Довго ми такої орґанізації не мали. Але тепер маємо свій БУК і маємо його жіночі відділи. Тоді наше жіноцтво возьметься солідно до праці—поможе кому, де і скільки зможе, а найголовніше, виховає ідейну молодь. І тоді ми всі поступимо вперед. БУК є під проводом Їх Ексцеленції, Преосвященного Епископа нашого Василия, і дбає про народні потреби. БУК дасть нашим жінкам ідейність, силу і відвагу діла, щоби ми всі стали добрими і лішними горожанами Канади—не забуваля про своє і виховували молодь в релігійно-національнім дусі. Дай Боже, щоби орґанізація наших католицьких українських жінок в рядах БУК-а збільшалася і ми могли на основі праці нашої сміло заявити, що наша сила велика і з нами числяться. Так поступимо вперед і буде нам честь і слава.

ВІРА І БЕЗВІРСТВО В РОДИНІ

Ангела Воробець,
Крндор, Саск.

Найбільшим нашим духовим скарбом є католицька віра. На тій вірі опирається все дочасне, земне щастя і наша вічна щасливість в небі. Тої віри навчав сам Христос—поширили її апостоли а посвідчили мільони мучеників своєю кровю. Ту віру засвідчила історія розвою Христової Церкви за 20 століть. Про ту віру свідчать письма св. Отців, учителів Церкви, рішення Вселенських Соборів, римських Отців, правдивих наслідників св. Петра, першого Голови св. Католицької Церкви. Те все свідчить ясно і виразно о значінню і силі св. католицької віри.

Коли ця св. віра є нашим найбільшим скарбом на цім світі, коли вона має таку силу і ясність доказів, то повинна бути нам усім дійсно дорогою. А передусім повинна бути дорогим скарбом в кождій християнській родині. Кожда католицька родина повинна бути горда тим, що заховує в себе неначушеним дорогий скарб св. віри і зацінляє його в душі потомків, своїх наслідників і спадкоємців.

Та це не все. Не вистане тільки заховати той скарб св. віри. Родина мусить ще плекати і заховувати дух тої віри—виповняти її зміст. Її суть. А духа її заховає і збереже тоді, коли охотно і твердо, серцем і душею повірить в те все, що Бог обявив а Католицька Церква до віруванна подає. Подруге, коли родина по приписам тої віри буде жити і ділати.

Католицька родина повинна складатися з католиків чину, діла—то є таких, котрі не словами, але життям і ділами доказують і визнають свою віру та приносять її славу.

Противенством такого духа віри і життя з неї, є в нинішних часах дух байдужности релігійної. З тою пошестю католицька родина мусить нині боротися, коли хоче заховати скарб віри і після віри жити.

На жаль много нині таких християнських родин, котрі християнськими тільки з імени, а деякі титулом записання в метрикальних книгах. На ділі члени тих родин позабули Бога, занехали св. Тайни а вірять в мамону—гріш, замість вірити у вічну нагороду і вічне осудження, як наслідки добрих чи лихих вчинків. Так виглядає нинішна новочасна поганська родина—без Бога і без віри.

Без дорогого скарбу віри родина носить в собі зародок руїни і непредвиденого лиха. Чому? Бо хто не вірить ні в Його суд ані в Божу справедливість, той не узнає Божого закону. Він чинить тоді все, що йому подобається: куди його тягне, там іде. Такому членові родини легко зірвати родинну звязь, взаїмної любови і мира та спокою. Часом буває однак, що родина безвірків позірно тримається, славиться майном і уданим щастям. Але то лише зверхно, бо внутрі певно найдете там повно зіпсуття і нужди. Бо лише правдива католицька віра хоронить перед зіпсуттям і спокусами. Лише вона дає потіху в терпінню і вічне і незмінне щастя у всіх земних злиднях життя.

Коли католицька родина бажає твердо і незломно заховати в себе духа віри, тоді мусить усунути все, що підриває той дух віри. Одним з найбільших і найбільше небезпечних ворогів св. віри в наших часах є читання ворожих вірі безбожних книжок і часописів. Тому обовязком кождої католицької родини і всіх наших родичів є уважати, щоби в їхніх домах не було ворожих вірі книжок і часописей. Коли хочемо зберегти тісну родинну звязь, взаїмну любов і привязання до Церкви та рідного народу—то не впускаймо лиха до своїх хат. Читаймо наші католицькі книжки і часописі. Вони в нас є і кращі видом та змістом від інших. Маємо Українські Вісті, що тижнево виходять в Едмонтоні; Місіонар, що видають Сестри Василіянки у Філядельфії; Голос Спасителя, що виходить в Йорктоні; та й наш Бюлетень, котрі щомісячно до нас приходять. Також маємо богато добрих книжок, про котрі стрічаємо окремі вістки на сторінках Бюлетеню. В них найдемо все те, що потрібно нам знати—а не найдемо того лиха і зіпсуття, яке неспостережено уводять до нас лихі книжки і безбожні часописі.

Отже поширяймо свою пресу, ставаймо в

ряди БУК-а, будемо дійсними католиками і помагаймо своїм братам буківцям ширити правдиву католицьку віру—бо тільки та віра удержить нас в єдности а через єдність, в силі. Так нехай Бог допоможе всім нашим щирим прихильникам!

—— —o— ——

ШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

Петро Панагапко

(Докінчення)

Ми навчилися здобувати і зуживати добра цего світа, а більше нічого. Правда, ми поступили вперед, як ніхто дотепер—ми опанували сушу і море, оперезали землю залізничими шляхами, запрягли до праці для себе електрику і водну пару, заволоділи воздухом, добуваємо безмірні богатства на поверхню землі. Та що з того? Яке життя ведемо? Ті всі богатства ще більше принижують нас. Всі достатки стоять наче величезні гори, а кругом люди в нужді і голоді живуть і мруть. Чогож нам бракує? Всього на світі є подостатком. Чомуж такі турботи? Чому така лиха доля? Тепер застановімся і роздумаймо розважно—де вихід? Що нам бракує? Чи й дальше будемо життя вести по старому взору? Чи й дальше будемо так виховувати молоді покоління? Чи й дальше в такому дусі?

Гляньмо до чого дійшли совіти. Богатство є, а люди з голоду мруть. В Австрії неспокій і революція. В Злучених Державах вчили здебільша тільки як здобувати майно і які бачимо наслідки? Майно здобули, але люди з життям небезпечені—так повно бандитів.

Отже, чи добре це було, коли вчили тільки як здобувати і зуживати добра цего світа? Ні! Бачимо ясно, що без Бога не можемо панувати над цим світом. Не вистане кормити тіло й розум—але треба ще іншого корму. Це корм для душі! Тіло, розум і душа сотворені Богом на те, щоби разом панували, істнуючи на цім світі. Треба здорового тіла для здорової душі—і здоровий розум мати. Колиж котру з тих частий нашої природи лишимо на боці—будуть наслідки, про котрі я згадував недавно.

Ідеї, після яких жив світ досі, не виходять йому на користь. Діти відростають і легко виражаються про свою родину, а часто навіть її зневажають. Так само легко виражаються про Бога, Церкву, нарід, і т.д. Чи **таким** нащадкам зможемо передати наші традиції? На людину прецінь не можна звіритися, коли вона немає правдивого релігійного почування. Така людина легко може зрадити—а що варта ми всі, коли втратимо довіря?

Досі пануючими є погляди противні католицтву. Що вони нам принесли, бачимо самі. З поглядами, котрі виступають проти засад, на котрих сотворений той світ, панувати над тим самим світом неможливо. Щоби зазнати щасти на цім світі, треба змінити погляди—треба жити і дітий виховувати після католицьких засад, бо вони лише є нашим забороло і спасінням.

В наших школах в Канаді треба виховувати наші діти ось як:

1. Подавати їм знання і пізнання культури цего краю—бо лише так стануть добрими горожанами і зрівнаються культурно з іншими народами.

2. Подавати знання власної мови, історії, культури давної батьківщини, щоби не відчужувалися від молодого але цінили і дорожили всім рідним.

3. Найголовнішим буде, подати знання Божої науки, віри, та історії Церкви і виховати їх на добрих католиків, щоби жили на Божу славу. Бо який хосен, коли діти наші добудуть щастя цего світа а втратять вічність.

Памятаймо, що раз діточе серце наллте добром і любовю, у вік не прохолоне. Але коли ми його не наповнимо добром, наповнить його зло. Памятаймо, що ніктра дитина не є зла після св. Хрещення—але легко такою може стати через наше недбальство. Треба доглянути і пильнувати душу дитини.

Коли ці думки матимем на увазі, коли після тих напрямних виховаємо нашу дітвору, то певно, що щастя цего світа також від нас не відійде. Тоді наші діти виростуть на добрих горожан Канади, на кращу долю України і на честь та славу Божу!

——o——

ЗАСАДА ДИСКУСІЇ

Донозо Кортес.

З радикальної неспосібности людської снаги напятнувати поблудження як такі, повстала засада дискусії, що становить основу новочасного законодавства. На перший погляд моглоби здаватися, що ця засада приносить суспільности якусь незрозумілу, вищу, необняту і осудливу нетральність так зглядом правди, як поблуду. Однак так не є. Засада ця опирається радше на двох, зовсім ріжних твердженнях—з котрих одно є правдиве, а друге зовсім ложне. Вона іменно покладається на зовсім очевидну подійність, що правительства не є непомильні, з другої однак сторони покладається також на твердження, що дискусія є непомильна. А це твердження під кождим оглядом є ложне. Бо непомильність не може виходити з дискусії, коли нема її наперед в дискутуючих. А вона не може бути в дискутуючих, коли нема її в правительствах—в тім самім часі. Бо коли непомильність є суттєвим прибутнем людської природи, тоді вона є так само в дискутуючих, як і в правительствах. Колиж знова вона не є суттєвим чинником людської природи, тоді не мають її зарівно правлячі, як і дискутуючі. Бо або всі є помильні, або всі непомильні. Питання отже звучить так: Чи людська природа є помильна, чи непомильна? Це питання зі залізною конечністю переходить в друге: Чи людська природа є в первісним стані, отже здорова—або вона упавша і тому хора?

В першім случаю непомильність, як суттєвий прибутень первісного, неослабленого людського ума—є найвищою і найкращою прикметою человіка. Тоді з конечности слідує ось що: Тому що ум человіка є непомильний і здоровий, тому як непомильний не може поблудити. Колиж не може поблудити, бо непомильний, то у кождім человіці живе правда—чи глядимо на людий збірно, чи поодиноко. Колиж правда є у всіх людях, так поодиноко, як збірно—тоді послідовно і конечно так всі твердження як і заперечення людий мусять бути тожсамі. Колиж всі твердження і заперечення людий є тожсамі, тоді всяка дискусія є незрозуміла і нерозумна.

В другім случаю помильність, як слабість хорого ума, є найтяжчою й найгіршою зі всіх людських недуг. З того льогічно і послідовно виходить таке: Коли ум человіка є помильний, бо хорий—то ізза помильности ніколи не може бути певним в правді. Колиж знова, тому що помильний, ніколи не може упевнитися в правді—то ця непевність є суттєвим приділом всіх людий, чи глядіти на них збірно, чи поодиноко. Колиж ця непевність є суттєвим приділом усіх людий, поодиноких і збірно, то всі твердження і заперечення людий є самі в собі противорічам, бо всі вони з конечности мусять бути непевнимп. Колиж всі твердження і заперечення людий є непевними, тоді всяка дискусія є нерозумна і незрозуміла.

Одиноке католицтво, так як на всі питання, так само на це тяжке питання, подало розвязку без заміту. Католицтво вчить ось що: Человік походить від Бога а гріх від человіка. Незнання і поблудження, біль і смерть походять від гріха. Помильність походить від незнання. З помильности слідує нерозум дискусії! —Однак католицтво сейчас додає: Человік зістав відкуплений! —Це значить, що человік само собою через відкуплення, без жадного зусилля зі своєї сторони, освобождується з неволі гріха. Але це значить все таки, що через відкуплення подана можність пірвати ланци гріха а незнання, блуд, біль і смерть перемінити в многі середники свого освячення через добре ужиття знова привернені і пляхотної свободи.

Для цеї цілп Бог основав свою Церкву, як безсмертну, непогрішиму і непомильну силу-ність. Церква представляє людську природу, як виглядає вона без гріха—а також як вийшла вона з Божих рук повною первісної справедливости і освячаючої ласки. Тому Церква є непомильною і тому саме не підпадає смерти. Бог основав Церкву на світі, щоби человік при помочі ласки, котрої нікому не відмовляє Бог—человік добровільно покорився Божому велінню і так удостоївся применення Крови, що пролита за него на Голгофті. Вірою має побідити свої: незнання, терпеливістю біль, а підданням смерть. Смерть, біль і незнання остали тут тільки на те, щоби побідити їх вірою, терпеливістю і піддaнням.

——=o=——

Місяць і зорі.

Тихий вечер, тихий красний.
Над горою місяць ясний
пасе зорі, завертає,
на трембітці виправає.

—Гоя, зорі, гоя, гоя—
Трембіточка срібна моя.
Кошарочка овець повна,
на овечках біла вовна.

Ходить місяць аж до ранку.
Вийшла зоря на полянку:
—Ой, місяцю, місяченьку,
зганяй зорі помаленьку.....

Марійна Підгірянна.

З ЖИТТЄВОЇ ПАНОРАМИ

(Фейлетони).

Прозріння.

На адресу націоналістичної Німеччини Гітлєра, від котрої Поляки навчилися саджати людий за дроти в Березі Картуській, пражська Розбудова Нації, чолове письмо наших націоналістів, пише такі стрічки: Як дивиться націоналсоціалізм на поневолені народи, а зокрема на поневолені Москвою народи, не від речі буде нам Українцям пізнати з таких слів Гітлєра: "Для мене, націоналіста, що оцінює вартість людства на підставі расизму, визнання меншої вартости з точки погляду раси, отих "пригнічених націй" вже вистарчає для того, щоби не звязувати їх долі з долею мого народу.

Коли до того додамо ще недавні події, про котрі згадав Бюлетень, як про ревізію і арешт сотника Ярого в Берліні, видачу Полякам українського революціонера Скиби, що скрився до Німеччини в надії поратунку а згодом видачі Полякам ще двох українських студентів і одної студентки через Німців—образ доповнюється. Ми моглиби навести богато цікавих місць для поглядів Гітлєра та його руху з його твору "Моя борба"—вистане нам часу, це вчинимо незабаром. Але наука, яку дано нашим націоналістам, вартісна. Є наслідки. Є прозріння. Це щиро вітаємо! І тішимось тим, бо тепер наш рух піде питомим собі напрямом, органічно з глибин народної душі—і тоді він мусить іти з церквою. А в тім менті стане непобідним і тут є тайна успіху ірляндців.

Церква і Нація спільно, а Бог понад все—то наш клич—українських католіків націоналістів.

2
Хлопчина герой.

Сотник Гр. Рогізний в праці про трагедію українських повстанців п.з. "Базар" оповідає про нашого хлопчину-героя, що був звязковим між правильними частинами і урядом на вигнанні а повстанцями. Він виконав найтяжчі доручення і все справно. Переходив кордон і все щасливо вимивав большевицькі застави. Та кінець кінців большевики зловили його в Київі.

"У час допитів над ним страшно знущалися. В роті не лишилося майже зубів. Їх повибивали чекісти. Під руками були в нього попалення до живого мяса, бо чекісти, вимагаючи пізнань, усе клали йому під пахи горячі крашанки. Нігті на пальцях злізли, бо придавлювано їх дверми. Маленький Михась з кождого допиту вертав усе скрівавлений, що робило на вязнів страшне вражіння. Але мимо того, чекістам за весь час не вдалося видобути від нього жадного признання. На одну ставку представників Козачого Штабу приведено й Михася. На запит слідчих: Кого він знає з арештованих—відповів, що бачить їх уперве.

—Брешеш!— скричав слідчий—Бо ось він (слідчий показав на арештованого Чупринка) признався, що приймав від тебе документи петлюрівського штабу.

—Брехня! —крикнув Чупринко. Михась підійшов до Чупринка і рантом поцілював йому руку. Після обернувшись до слідчого чекіста плюнув йому в обличча. Звалений наглим ударом важкого мавзера в голову впав і мить опинився за дверима. Сторожа била і копала його ногами доти, доки там же не обернувся в скровавлену масу."

3.
Віра конечна.

Перед ученими в ділянках електрики, радія і біольогії—сам один з найбільших учених світа, сенатор Гульєльмо Марконі, віруючий католик і найбільший живий винахідник, сказав ті слова: Тайна життя це безперечно найбільше гостре питання перед умом чоловіка. —Неспроможність науки розвязати це питання є беззглядна. Це все булоби дійсно застрашливим—коли би не віра!"

Так Марконі, винахідник бездротного телєграфу і відкривець радієвих хвиль, практикуючий католик, чоловік непомірного знання в порівнанні зі звичайним громадянином, свідчить про неміч науки—а велич віри.

Якими малими виглядають супроти того наші мізерні недовчені крикуни, котрі виступають проти Бога і Церкви—у своїм неуцтві і зарозумілости.

4.
Селянин і жид.

Через село Луковець в Стрийщині переїздив самохід. Колесо обсунулось. Шофер довго направляв на дорозі. Коли потім селянин-заробник наш бідний надїхав на коні, побачив на тім місці торбу випхану грішми. Було $12.000.

Наш селянин підігнав цікапу здоганяти самохід і віддати згубу. Догонив, відав—а власник жид дав йому знахідного два золоті—це 40 центів.

Як прекрасно поступав наш бідняк!

Ось розвязка, чому наш нарід в Галичині росте і кріпне мимо всего напору ворогів——ось відповідь на питання, хто і як виховав наш нарід! Таку вдачу слід прославити як незмеркнілий взір чесноти! А виховала таких людий—наша українська католицька Церква!

Про жида богача нема чого писати—ви самі розсудите і віримо, що справедливо.

Але нашому селянинові честь і слава.

5.
Як Преосвященний Бучко проповідав на Підлисецькій Горі?

Було це 12 серпня ц.р. На Підлисецькій Горі святковано память будителя і першого будівничого Галицької України, о. Маркіяна Шашкевича. До тисячів прочан промовляв Преосвященний Іван Бучко тими словами:

"Благословлю тих, що не могли прийти ту, перешкоджені недугою чи іншим нещастям, нуждою, що не мали відваги прийти тут в латаних свитах. Пересилаю всім убогим, недужим, терплячим моє Архієрейське благословення.

"Благословлю тих всіх, що не могли прийти тут, що служать при війську, що в тюрмі, що не можуть вернути, що тужать за Рідним краєм, що чекають хвилі, щоби прийти до своєї землі. Перекажіть їм, що я тут на Білій Горі не забув за них і благословлю їх! Благаю Господа, щоби вони вернули до рідних стріх, до рідних материй, жінок, дітий.

"Благословлю весь Український нарід, особливо вас, браття і сестри, що звертаєте свої очи до Господа. Зверніть серця до Бога і просіть, щоби Бог зглянувся на ті муки і терпіння й нагородив вас кращою долею. Просіть Пречисту Діву Марію, щоби Вона вставилась за вами до Бога!"

6.
Проф. Боберський про українську ржу.

"Українці заржавіли. Ржа байдужности осіла на них грубою верствою, бо від століть рішали про них Татари, Половці, Турки, Москалі, Поляки. Заржавіли так, як ржавіють завіси дверий в пивниці, яких довго не отвирається. Се видно з таких появ, що не хочемо забирати голосу у важних справах, які до нас відносяться. Не хочемо відповісти на лист, навіть коли нам пришлють значок на відповідь. Не хочемо прийти особисто на нараду. Не хочемо дати своєї грошевої помочі на громадянську справу. Не хочемо передплатити часопису. Не хочемо купити книжки. Не хочемо платити вкладки до товариста. Не хочемо йти голосувати. Не хочемо стати в обороні нападеного і очерненого."

Кожде слово є тяжким обвинуваченням української суспільности в лінощи духа і діла.

БУК ломить леди і кригу ліні.

Ми кличемо отверто і радісно: До чину, до діла!

7.
Раса і вислів.

За допомогою англійського правительства Лінія Кунард збудувала новий велитень корабель—534, котрому надано згодом імя "Королева Марія."

При спущенню корабля на води промовив їх Величність наш король, Юрій V. Ось слова: "Дякую вам за льояльний вислів зглядом нас. Як моряк з великим вдоволенням приходжу сюди глядіти на іменування королевою цего великого і пригарного корабля.

"Не скоро осідлаємо море, повне бур. Воно сильніше від чоловіка. Але новішими часами чоловік здібав много, щоби борбу з ним зробити більше зрівноваженою.

"Все ще не минуло сто літ, від коли Самуїл Кунард оснував плавбу на малих деревляних кораблях, щоби перевозити почту через Атлянтик до Америки. Ці перші кораблі Кунарда мали 1,150 тон поємности. Тільки немногі нині в живих, котрі давно чули, як про ті кораблі говорено тоді з подивом, що людський хист діє в природі.

"Самуїл Кунард збудував кораблі, щоби везли почту між двома країнами, що говорять по англійськи. Цей знова збудовано на те, щоби

возив людей двох країв, у великому числі, там і назад, щоби пізнавали себе взаїмно.

"Спускаємо його на море з благовіллям усіх народів, як знак нашої надії на будуче. Збудовано його спільним зусиллям між нами. Най його життя на великих водах причиниться до зросту приязни між націями!"

Читайте уважно цю промову, яка подана тільки у виїмках важніших—і зрозумієте дух великого народу.

Коли діждемося хвилі, що на українськім морі українські моряки почують подібні слова від великого Вождя?!

А віримо, що та хвиля прийде!

—=0=—

ВИМІНА УЧИТЕЛІВ

Як заповіли ми в попереднім числі, так будемо придержуватися.

На сторінках Бюлетеню все найдете окремий відділ, під повищим заголовком.

Ціллю його помогти нашим школам і нашим учителям—а тим самим помогти усій нашій суспільности. Коли учитель хоче міняти школу, нехай пише до нас. Коли урядники шкільні бажають мати довіреного і певного учителя, нехай пишуть до нас. Всі поради і відповіди, як також оголошення містимо безплатно для вигоди наших членів.

Слідіть за оголошенням у цім відділі.

Посилайте свої оголошення.

В наших школах наші учителі! Цей клич мусимо голосити і до него призвичаїти нашу суспільність, але також здійснити. Тому всіх вас, дорогі читачі і члени БУК-а просимо о поміч в тім напрямі. Як знаєте про відповідну школу для нашого учителя, поможіть йому дістати там працю—не робіть йому труднощів—не зменшуйте платні до тої міри, що ні жити, ні вмерти. А на жаль в многих околицях таке настало. І як потім можна вимагати від учителя, що терпить голодівку і приниження, вимагати ще і ставити критику? Це свідоцтво убожества для нас самих. Помагаючи нашим учителям, помагаємо самі собі. В першій мірі просимо всеч. Отців Парохів співділати з нами і нашими учителями під кождим оглядом. А потім просимо всіх наших впливових одиниць. Замітки і оголошення просимо слати на адресу Бюлетеня—окремі зауваги до Вп. Пана Мих. Білинського—голови українських католицьких шкільних тростів Саскачевану. Прудгом. Саск.

Оголошення ч. 1.

Учитель пошукує учительської посади. Має цертифікат першої кляси і перебув чотири роки практики. Може вести навчання музики, спорту, співу, давати концерти, і т.д. Також буде вчити по українськи відносні предмети—історію, граматику і літературу України.

На бажання вишле посвідки своєї праці.

Зголошення просить слати до Бюлетеню—
Box 57, CANORA, Sask.

ДРАМАТИЧНИЙ НАРИС

Українські поселенці.

Іскра.

Ява 1.

(Поселенці приїзджають до Канади. Агент завів їх на поселення на степ. Нема кругом нікого—ліс шумить—ночами перекликуються звірі. Ставлять хату. Петро сопчивас на зрубаній колоді—Марія несе у верді глину. Івась крутиться кругом, збирає патички і ставить собі хатину. На убочі верета і клуки. З боку видніє землянка.)

Петро: Тай заїхали ми, заїхали. . . .

Марія (пристає): А хто бувби цего сподівався?

Петро: Оповідали, заохучували, обіцяли. Здавалося, все добро на нас жде. А тут дзиви! Пустеля!. . . .Ліс шумить, наче похоронної співає. Вийдеш опівдалік, ні душі! Дві милі вертепами до сусіда. А до містечка сорок. І як там, воно, те містечко. . . .Ех! Якби хто у Старому Краю таке мені розказав!

Марія: То й що? Старий Край надоїв тобі чимало—і мені також. Вже ти забув, як на Рідній землі ми куска хліба голодні були. Як за кождий загін треба було борбу зводити. Тут мало, а там ще менше. І все те саме, і все тісніше. Кождому брак. Кождому тісно. Тут перекосять, там знова випасуть—а як недорід, умирай живцем. От були то гаразди!

Петро: Правда, були й там гаразди. . . . Інакше не липнивби рідної землі нізащо у світі. Там краса, там веселість, там радість. Прийде свята неділля, всяк іде до церкви. А дзвін з радости аж заливається. Скликує добрих людий. А в церкві світла, тихо, богомільно, затишно—люди моляться і аж сам набираєш охоти молитися. Просиш Бога о силу, долю добру та поміч. А як стануть співати, Боже милий! Так начебн я ще нині чув. . . .

Марія: Не знати Петре, який то нині день?

Петро: А й справді? Чекай но. Як я ходив до сусіда за сірниками, то було в неділлю. А потім ми працювали й позабували на дні, так скоро минають. Труд, праця і грижа разом підступають до серця. То найгірше. Коби не грижа. В грижі на все забудеш і дні загубиш. Чекай но! Позавчера була пятниця, вчера субота—то нині неділля. Жінко, а ми що робимо?

Марія: Видиш, Петре, забули. Пропало. Але добре, що нагадали. Вже дальше робити нині не будемо. Помолимося, згадаємо давнину та може лекше нам стане.

Івась: Мамо, то нині неділенька?

Марія: Так, голубчику—неділенька свята.

Івась: Мамко, а чому я не маю чистої сорочки?

Марія: Дитинонько моя, видиш, як працюємо і позабули, що неділенька. Соколику мій, зараз тебе переберу, вмию і вчешу. Будемо неділеньку шанувати. . . .

Івась: А до церковці підемо?

Петро: Ох, сину любий, дитино моя, серце не край—деж тут є церковця?

Івась: А ми таки колись підемо до церкви—правда, тату?

Петро: Колись, сину, колись. . . . (задумується).

Івась (радісно): Тату, як я підросту, то сам поставлю церкву!

Марія (гладить його по головці): Рости сину з Богом, рости! Ти надія наша.

Івась (зі запалом): І сам буду співати, так як у Старому Краю!

Марія: Дитино моя!

Івась: І ще других людий зберу—всі, всі будемо разом співати—тату! І буде тоді весело, весело. . . .

Петро: Буде колись, буде. . . .Іди Івасю до землянки та підпукай нпмаття. Мама зараз тебе переберуть.

Івась: Добре татуньо! (відходить).

Ява 2.

(Без Івася).

Марія: Таке мале, що не відчуває ні болю, ні грижі—йому всюди добре.

Петро: А завзяте!

Марія: Таке, як ми Петре! Чиж ми не завзяті, коли заїхали на цю пустелю і тут хочемо творити нове життя? Чиж нема для кого? Чиж нема надії? А яка сила бє з малих оченяток! От розвіяв наш сум. . . .

Петро: Дійсно Маріє, це наша надія, що Бог не поскупить нам кращого завтра і ми його таки здобудемо. Ми липнули за собою голод, тісноту, недорід і недоїд, напасти і грижу о хліб насущний—а привезли ясні спомини про церкву, спів наш і молитву. Це наш маєток зі Старого Краю. Гроший не маємо. Але маємо віру в серці, що Бог нас не залишить. Маємо надію, що здобудемо все і Бог дасть нам здоровля виконати всю працю. Це наш другий скарб. А третий найкращий, який Старий Край передав нам на збогачення. Це скарб любови! От наше майно! В нашім серці, в наших руках, в наших очах—киньмо журбу Маріє! Часом до мене сум підлазить і не знаю звідки, так тихо і нагло. А ми мусимо буди сильні. Все перед нами до здобуття і нічо до втрачення!

Марія: Так, ми приїхали здобувати. Ми приїхали працювати. І не устанемо, аж здобудемо! Коли я дивлюся в тихі очі Івася, в його свіжу радість, то для мене всі зорі в його очах! То мені весь світ усміхається, то мені сонце світить так ясно, ясно, що навіть забуваю про все. Час лине мигом. Все праця, все труд! А скільки тут діла! Глянь Петре! Який широкий простір, скільки землі і все наше! Що для мене тепер праця, що для мене тепер ніч—я роблю без відпочину, коби Бог дав моїй дитині долю! Коби її лекше і краще—а нам на старі літа пошанівок і спокійні дні. Тоді доперва відпічнем!

Петро: Так, Маріє, так! Ми знаємо, для кого працювати! Прийдуть по нас другі, прийдуть на нашу добру працю і згадають не злим, тихим словом. На цій пустелі, де нині вітер гилля гне, зашумить пшениця, зацвіте цвітник, вікна обмиються ранком до сонця, а наш Івась спільний і здоровий, в Бога богатий, буде хіснувати труд наших рук.

Марія: Коби тільки Бог дав життя і здоровля! Надії в серці досить. Я вірю, сильно вірю (підносить твердо голос), що Бог нас не опустить! Ми здобудемо цю землю а вона, як рідна мати—ніколи не зрадить ані не опустить.

Петро: Земля як мати і чи може бути краща праця, як на землі! На своїй рілі, я цар—від ранку до ночі! Я вільний, сильний, щасливий! Вона моя і ніхто, ніхто не має права мені її відібрати! Як я колись бажав мати землю, богато землі! Як вона манила мене кождої весни, як кликала до себе співом жайворонка, як пестилась ніжним повівом хлібів—як вона пахтіла і зростала добром на моїх очах! Здавалося мені тоді, що росту разом з нею, міцнію і тужію! А без неї гину, віддиху мені брак, душуся в тісноті! Як я хотів тоді землі!

Марія: І Бог дав тобі землю! Стільки землі—вільної і просторої! Я вже поробила грядки і сходить те насіння, що я привезла зі Старого Краю. Все тут будемо мати—коби Бог тільки дав нам здоровля і сил!

Петро: Так, коби тільки Бог дав сил і здоровля! Бо у слабости погинемо тут безпомічно. Хто нами тут займеться, хто нам тут поможе, тільки Той, що в небі! І коли роздумати, скільки опіки і ласки маємо від Бога кождої хвилі, то аж страшно стає, які ми безпомічні самі і слабонькі! Скільки ми Богу винні—а нині неділя.

Марія: Я скоренько переберу Івася і будемо всі спільно читати молитвенник.

Петро: Гаразд, Маріє. Молитвенник на цій пустелі то наш лікар, потішитель і порадник—добре, що ми взяли такого друга зі собою.

Марія: Такий приятель все стає в пригоді, бо він Божий приятель.

Петро: Тому вірний і незмінний. Будемо читати його разом з Івасем, най пригадає що там навчився, щоби тут не позабув. Тут ми для него вчителі і школа.

Марія: І наша школа буде для него незабутною! Але пора мені іти, Івась певно нетерпеливиться. (відходить).

Ява 3.

(Петро сам).

Петро: Господи, який красний той світ! (встає і протягається прямо) Піднесеш очі у гору, яка краса! Скільки простору, скільки волі кругом! (глядить кругом) І все те твоє і все те Боже! А Бог дає тобі! Працюй, трудися, все будеш мати! Так з кождим ударом сокири, з кождим викидом лопати, здається мені, нова сила вростає в мої руки! То кождий рух для будучности! То кождий рух для нас—так ми будуємо нову долю собі і дітям в цій країні! І яка вона вдячна та земля наша! Господи, дякую Тобі, що дав мені нову вітчину! Дав мені силу, волю і охоту прибути сюди! Заложити нову оселю! (підносить руки в гору) Господи, як я Тобі дякую, за цю мою нову Україну,—за цю мою Канаду!

(Завіса паде—Докінчення буде).

—=0=—

ЩО ЧИТАТИ?

(Бібліографічний порадник).

З релігійної літератури поручаємо: Томовий Катехизм о. Шпіраго, видання ОО. Василіян в Жовкві. Галичина. Взагалі всі видання ОО. Василіян в Жовкві. Галичина, є гідні лектури наших читачів. Писати так:

Basilian Fathers—ZOLKIEW—Poland, Europe.

Дальше: Митрополит Андрей—Слово до української молоді
Е. Тишинська: Роля жіночих організацій в Католицькій Акції
Проф. Чубатий: Українська Церква на роздорожжі
о. Годубенько: Св. Великомученица Варвара
о. Годубенько: Розмова між католиком а баїбельником
о. др. Вергун: Новомодні пророки
о. Дорощький: Садочок українських Святих.
о. др. Левицький: Новий Завіт в українській переводі
о. др. Левицький: Старий Завіт в українськім переводі
о. Дзедзик: Недільні проповіди
о. Дзедзик: Празничні проповіди
о. Галущинський: Недільний дзвін
о. Кравчук: Чотири Євангелії—велике видання з гарними картинами
Проф. Чубатий: Суспільно національна роля Унії

Це тим разом вистане—слідуючим подамо доповнення з драматичної і повістевої літератури.

Всі ці книжки можна замовляти також по адресі:

Booksellers "Ridna Shkola," LWOW—ul. Sykstuska 20 Poland, Europe.

—0—

НАЧЕРКИ З ІСТОРІЇ НАШОЇ ЦЕРКВИ

Про хрещення земель за св. Володимира так оповідає Повість временних літ. "А Володимир взявши царицю і Настаса і Корсунських священиків, а також мощі св. Климентія і Тива, його ученика, взяв сосуди церковні і образи на своє благословення."

Дальше літопись оповідає про прибуття Володимира до Києва, скинення ідолів і розказ мешканцям явитися на Дніпрі до хрещення.

"Ранком вийшов Володимир зі священиками царици і корсуньскими над Дніпро. Зійшлося без числа людий. Влізли у воду і стояли деякі по шию, інші до грудий у воді, а молоді стояли при березі а ще інші держали діти на руках, дорослі бродили а священики стояли і молилися. Так стало бачити велику радість на небі і на землі, бо стільки душ спасалося. А діявол стогнав зі словами: "Горе мені, бо всюди мене проганяють. Бо я задумав тут поселитися, де нема апостольського навчання ані знання Бога але веселість ради тих, що мені служать. Аж ось побіжає мене той невіглас а не апостоли або мученики. І вже не буду панувати в цих сторонах!" А по хрещенні люди розійшлися по своїх домах. Володимир рад, що пізнав Бога сам і його люди, зніс очі до неба і сказав: "Боже великий, що сотворив небо і землю, зглянься на нові Твої люди і дай їм Господи пізнати Тебе правдивого Бога, так як пізнали сторони християнські. Утверди в них віру добру і незмінну. Мені поможи Господи на противного ворога, щоби я мав надію на Тебе і на Твою силу та завсіди побіджав ворога!" Се сказавши повелів ставити церкви на місцях де стояли ідоли. Так поставив церкву св. Василя на холмі (горбі), де стояли ідоли. Перун з прочими, де приносили жертви князь і люди. Зачав по містах ставити церкви і настановляти священиків. А людий приводив до хрещення по всіх містах і селах."

В цім оповіданню замітною є згадка про мощі св. Климентія, мученика і папи Римського, третого з ряду по св. Апостолі Петрі на папськім римськім престолі. Св. Климентій помер мученичою смертю на засланні в Криміі—там спочивали мощі святого , і св. Володимир перевозить їх зі собою до Києва та на них будує церкву, яку згодом дереіменовано на церкву св. Богородиці. Смерть св. Климентія припадає на кінець першого століття. Знаємо, що на сто літ перед св. Володимиром, частину мощів св. Климентія віднайшли і забрали зі собою славянські апостоли, св. Кирил і Методій. Знаємо згодом, що ці мощі були в Римі і мабуть в дарі переслано їх до Володимира. Також Оляф Тригвісон перщу церкву, катедральну, в Норвегії будує в честь св. Климентія і певно на його мощах. Знаємо ще одно, дуже замітне, а саме в тягу дальшої української церковної історії мощі св. Климентія кладено на голову новосвяченого владики в Київі Клима Смолятича підчас собору 1147 року за князя Із'яслава. Так мощі св. Климентія увійшли в найкращу частину нашої церковної історії, як видимий знак Божого Провидіння і незалежности нашої Церкви від грецьких впливів— релігійних і політичних. Коли це все розважимо, ясним стане, що ані Володимир, ані сучасники митрополита Клима не були ворожі Римові, але були в злуці молитви з Римом—отже були католиками у правдивім того слова значінню. Інакшими словами, належали до одної, правдивої Христової Церкви.

Прегарна є молитва нашого Великого Князя, в якій складає Богу подяку за ласку навернення. Коротка а прегарна змістом і формою. Своїх людий називає Володимир "новими," бо обновилися через св. Хрещення. Віру зве "доброю і незмінною." Значить, уважає її справою свого життя і будучности—а не хвилі і змінних забагань. Для себе просить сили і надії на Бога, бо так побідить противних ворогів. Говорить лицар, будівничий століть—долі свого народу! Він знає, що буде бій—мусить бути. Не просить миру, бо знає, що неможливий в тодішних обставинах. Просить сили поборотн ворогів—жде бою і побіди.

Коби наші думки і бажання пішли великим задумом великих предків наших. Коби й нині віра наша стала "добра і незмінна." Коби й нині ми вміли зустріти ворога і надіялися на Божу поміч, а не на людське шарлятанство. Коби ми стали великі і непоборні а нетлінні взори дають нам тіни предків наших!

Молім Бога в покорі наших душ, о ласку стати гідними великих батьків і вступити в їх сліди!

—=0=—

ЧОЛОВІК БЕЗ РЕЛІГІЇ

Возьми релігію від чоловіка і зістав його, щоб він оперався на самій тільки природі і в тій самій хвилі відбереш йому спосіб, щоби ясно видіти, що він має робити, і щоб мати сильне бажання робити те, що він повинен. Наймогутніші уми старих часів, Платон, Арістотель, Цицеро, по найдокладнішім перестудіованню законів природної моралі, не знали нічого про деякі основні правди і закони життя, інші закони бачили тільки невиразно, та не заховували тих нечисленних законів, котрі спізнали. Яка темнота і які недомагання мусіли панувати серед широких мас, коли такі визначні мужі були так нещасно сліпі і слабі характером! Людство потребувало релігії для просвіченя і скріплення. Ми потребуємо її нині та в голоді заморуємо себе безрелігійним життям. Ми всі добре обзнакомлені з глибиною неморальности, кровожадности і нужди, в якій опинився перед-христіянський світ. Христос уздоровив світ. Немов Добрий Самарянин знайшов він людство поваленим, покаліченим, мало не мертвим на дорозі життя. Він став над ним, пожалував його, налив в його рани олію і поставив його знова на ноги. Воно правда, період христіянства не був раєм на землі, але в порівнанню з поганськими часами був часом благословенним. Не вказуй мені на культурне витончення класичної Греції і на воєнну славу Риму, бо широкі маси Риму і Греції гнили серед морального зіпсуття в невільництві, а лідери були не менше зіпсуті, як талановиті.

Не кажи мені, що нам не так дуже зле без релігії в нинішних часах. Перед світовою війною могло це бути подібним до правди. Але тепер це очевидна неправда, бо трудно, щоби було гірше, як воно є тепер. Одначе і перед війною воно лиш поверховно виглядало то на правду. Дватисячлітне нагромадження христіянської моральности не дається викинути за один день навіть тим, котрі відкинули христіянство умом. Сила привички є могутня, а ми привикли до христіянської моралі. Привичка нащепила світ спасенною сирвицею Христа. Дер жави, що тепер правлять собою без огляду на христіянство, тільки ніби природним розумом, хоча несвідомо і без вдяки, користають з моральних засад релігії, котру відкинули. Хотя сонце і зайшло, то небо буде сіяти його світлом. Ти думаєш, що христіянство зайшло, а життя і так ще світлянне? Пожди троха і зайде повна темнота! Хай ум позбавлений світла Божої правди і природа незвязана Божим Законом затемнять серце людства так, як уже затемнили ум, то сам на собі відчуєш, як чорною є ніч безрелігійности. Ще не дуже зле тобі? Пожди! Перед нами гірша будучність! Гірша, хибаб релігію поставили на місце безрелігійности.

Чи сама природа вистачає?

Одним з позірно найбільших аргументів проти конечної потреби релігії для людського життя, це твердження, що людська натура собі вистачає. Ось, як деякі кажуть: "Людська природа є самовистачальна для своїх власних цілей—без жадної помочі з неба, надприродної. У царстві чоловіка царем є чоловік, і він у силі правити собою добре і без релігії. Нормальне правительство має в собі все, що потрібне для здійснення цілий свого правління. Якщо машина є добре збудована, вона зробить свою роботу. Як так, то чомуж не малаб людська природа бути в силі працювати добре своїми власними засобами? Пощо вводити ізвонї релігію, щоби її спомагала?"

Це все булаби правда, якщо людська натура находилабся у нормальному стані. Якщо вона є нище нормального стану, то все це є очевидно неправда. Коли через недугу стан чоловіка є нище нормального, його тіло саме собі не вистачає—воно потребує доктора. І ось: Одною з найважніщих і найбільше поширених помилок в історії людства, це припущення, що людська натура є нормальна. Людська натура не є нормальна, і найбуденніщий досвід це доказує. Чи історія є чимсь іншим, як рядом воєн, гріхів, розворів, терпінь і недуг? Чи не казали деякі (цинїки), що Бог, котрий сотворив світ мусів бути або немудрим і слабим, або окрутним? І то або дуже окрутним і безсердечним, або дуже немудрим і слабосильним? Чи, хтоб не не був, не потрапивби уложити якубудь машину краще від тої машини, котрою є людська суспільність? І якщо не був немудрим, то коли міг сотворити лишній світ, то з якої іншої причини Він того не зробив, якщо хиба тільки тому, що Він є якимсь злим, лукавим божищем, котре хотіло над світом тільки позбиткуватися? Їх розумування є нестійне, містить одначе в собі переконання про ненормальність світу.

Наша природа, це природа впавша.

Мислителі поганської Греції і Риму ясно бачили, що в самій глибині людської натури є щось в неладі. Зі загального упадку суспільности заключали вони, що людство в самих своїх початках мусіло бути смертельно зараженим, що само жерело життя мусіло бути затроєне.

Вони самі себе питали, чому природа без розуму і духа є така гарна і упорядкована. Сонце кождого дня сходить, іде своєю дорогою і без зміни заходить. Звізди гармонійно ходять кругами призначених собі доріг. Пори року йдуть одна по одній без нарушення порядку. Поля родять свої збіжжа і овочі з виїмком случайних повеней. Океани ритмічно підходять і спадають з виїмком случайних бур. Цвіти пускають пучки, цвітуть і оніеля царюють у своїй многобарвній і пахучій славі впродовж означеного собі часу; тільки тоді вони вянуть і завмірають. Правда, часом хробак пожирає їх уже в пучках, але це є виїмок. Чому світ довкола чоловіка і понід ним є такий гарний і упорядкований, тільки природа чоловіка, загалом говорячи, є скривлена, гей звихнена, зпочварена многими негарними чертами взаїмної ненависти і нечести? Чому люди друть і на вітер кидають то, що гарне, науку, культуру, цивілізацію, чесність, родинну любов, домашний спокій, горожанський мир, і міжнародно привязь все, коли приїдеться їх пірвуть, коли амбіція в них закипить і коли самолюбство в них розбудиться? Чому стала земля полем кістяків і домом розпуси? Правда, є і добрі люди, Богу слава! Але як мало їх є! І при тім як геройських старань мусять вони докладчати, щоби стати і остатись хоч троха добрими. Ми привикли до свого каліцтва, ми сміло стаємо оптимістами і призвичаюємось до свого каліцтва. Так коли подивитись нам на світ без упередження, чи не мусимо признати, що навіть то, що в житю найлішне, це люди позірна полекша, що хвиль щастя є мало, і що вони короткі, що упадки є часті, і що нам нахил, щоби подаватись у діл, випадає в очи не менш від закона гравітації. Що, якщо ми встаємо, то тільки з трудом держимось на ногах, і якщо ми силкуємось іти наперід і в гору, то дуже делікатно відчуваємо труди поступу. І хто буде мав сміліть назвати цю неустанну борбу нормальним станом життя? Чи не є це радше наглядний доказ неуладнаности і вивехнення основних складників життя? Ми можемо сподіватись хаосу у ярах диких пралісів, але щоб чоловік свій розум так неустанно з вітром пускав, щоб він чистоту видавав на поталу розпусті, щоб він не зважав на любов до свого ближнього, щоб він калічив діла краси, палив усміхнені поля, руйнував домашні огнища, щоб він валив правительства, щоби він цяткував океани сталевими почварами знищення, і щоби гордився науковою здібністю руйнувати життя воєнними машинами,—це все є почварне і булоб не до повірення, якщоб ми не знали, що це є факт.

А чи нема в кождого з нас неясної свідомости втраченого раю? Чи не здаємо собі справи з того, що ми не є тим, чим ми повинні бути, що мусіло колись бути гарніще життя, котре ми втратили? Що десь хтось мусів допуститись великого гріха, колись давно, і що той гріх зруйнував щасливий світ та зділав світ сценою розпуки і долиною сліз? Так! Хотяб і не просвічений розум вказує на те, що ми є людством упавшим, та правда віри, що ми були проклятими в наших прародичах, є тільки ясним обявленням того, чогоб ми догадувалися, хотяб і ніхто нам про те не говорив!

Вслід за тим, тому що наша природа через недугу гріха находиться у стані, котрий є нище нормального, то мусить бути сила, котра є вище нормального і зветься релігією, яка зможе привести чоловіка з глибини на урівень нормальности. І тому, що христіянство є одинокою релігією, про яку може бути бесіда між христіянами, христіянство є необхідним для життєвих цілий.

—=o=—

ДОПИСИ

З Вернон. Б.К. пишуть нам про тамошні відносини.

"Найбільше наші тут занимаються оброблюванням городів, садять богато помідорів, цибулю і по яких 10 акрів капусту, огірки, кавуни. Попри городину мають також сади—яблуневі, грушеві, сливові, черешневі—богато є садів морелевих і бросквинь. Це все розсилають згодом через т. зв. пекін гавзи по цілій Канаді, а навіть поза границі. Нашої по кольоніях тут, по 30і 50 родин. Рента населення це французи, англійці, шведи і китайці. Найбільші кольонії заселені українцями є Вернон, Свон Лейк, Гріндрод, Стінен Ренч, Армстронг, Ендербі. Релігійно однак українці розбиті. Католиків є понад 200 родин—але розсіяні. Другі се схизматики, мала горстка суботників і дослідників а рента атеїсти зпід стягу пятираменної зірки.——тут богато прихильників БУК-а і осінню або зимою будемо старатися заснувати нові відділи БУК-а.- Наш відділ складається з найбідніших і всі тепер в роботах. Щодо обслуги духовної то раз на рік приїздить сюди Отець з Мондеру. —В місяці маю я мав цілий місяць вечорами

лекції релігійні, катехізацію для дітий і було поважне число слухачів. І все таки мій труд не пішов намарне, бо приступило до сповіди новних 13 душ."

Най Бог благословить і кріпить наших поселенців в цих сторонах. Віримо, що на 200 родин наших певно потрібний священик і дасть Бог, вкоротці загостить до них.

3.

Заряд Канорської Парохії, Саск. на цьому місці щиро і віддано дякує Впр. ОО. Місіонарам Чина Ізбавителя—впр. о. Івану Балі, Настоятелю ЧНІ. і о. С. Бахталовському, ЧНІ. ігумену з Айтуни за весь труд, старання і працю на добро Канорської Парохії св. Петра і Павла, протягом св. Місії.

Св. Місія тревала цілий тиждень—від суботи 29 вересня до понеділка, 8 жовтня, ц.р. Кождого дня було по три проповіди і окрема наука для дітий. Кождого дня було кілька Служб Божих і додаткові Богослуження. Церква все була заповнена вірними, котрі приїздили також з подальших сторін. І треба признати справність усіх—вірних, заряду парохії і пань, котрі спільно працювали і трудилися—так духово, як фізично, щоби Місія свята випала як найбільше торжественно і хосенно для душ. Тож недиво, що неділя, 7 жовтня, була свого рода трійомфом Христа Царя серед вірних душ. Була здвигом віруючого населення Канори і околиці—признанням, що Христос панує і царить в серцях українців католиків.

Парохіяльний Заряд ще раз з признанням дякує щиро в Христі за всю працю відвічальну і тяжку ради спасення душ в Канорі—за труд при слуханні св. Сповіди—і за всю душевну розраду та просвіток, подані в часі св. Місії—Отцям Чина св. Ізбавителя.

—=0=—

Від нашого приятеля ми дістали вірш а радше перелицювання, котре змістом підходить для БУК-а і можна його співати. Ось воно:

А у тій Канаді
як мух літом в хаті,
повно партій українських є.
Унівці, соціяли,
суси, радикали—
а всі жруться на глум, що аж фе!

Ой, ой, якби мені була запорука,
що як візьму великого БУК-а
то докупи усі групи,
навіть слабі, навіть трупи—
а всім гольтіпакам хрін!

Наші редактори,
славні доктори,
як кожду недугу мають свій лік.
Поділять рідне поле,
хотяй стерня коле
безупинно цілий Божий рік.

Ой, ой, як часом в народній роботі,
на своїому рідному болоті
зійдуться два редактори,
не поможуть й доктори . . .
а всім гольтіпакам хрін!

Ой, будуть вибори,
ждемо на гонори,
бо кождий з нас послом бути рад.
Кандитатів сила,
всіх партій сипнула,
лиш не знати за ким піде сват.

Ой, ой, якби-мені хоч раз у Ріджайну,
Вкраїні здобути славу файну,
бо як послом я не буду,
то вам того не забуду—
а всім гольтіпакам хрін!

—=0=—

З ЦЕРКВИ І СВІТА

"Звено" подає з Торонто, що там поліція змилосердилася над якимсь бідаком в парку котрий не мав де ночувати. Навіть дали йому добрі перевики. Та другого дня знова найшли бідака в парку, взяли тим разом на станцію і там провірили, що минний бідак має при собі $52.50 в золоті а $380. в паперових банкнотах, бонд на сто долярів і банкову книжечку на $10.000. Імя добродія—Гефнер. Ось як виглядає людська захланність.

=||=

Дня 3 вересня ц.р. українська католицька церква в Америці обходила 50-ліття свого істнування. Преосвященний Константин відправив торжественну Службу Божу при співучасти 20 священників. Відправа відбулася на площі української вищої школи у Стемфорд, Конн. Прибуло кілька тисяч народу. Пополудні відбулася академія, на котрій виставлено нашу картину побутову п.з. Бувальщина укр. еміграції. Годиться замітити, що вища школа в Стемфорді розпочала цей рік при подвоєнім числі учеників, як минулого року. В школі вчать самі українські сили.

=||=

Про відносини у православній церкві Америки свідчать такі дійства. Недавно заколено при престолі таки прав. вірменського архієпископа Туріяна. Грецький прав. архієпископ Софроніос став діставати листи з погрозами. Поліція мусить вслід за тим берегти його поменкання. Але лиха не омминули прихильника Софроніоса, московського батюшку, Максиміліяна. Якийсь справник напав на него і поранив ножем. Серед такого безладу недиво, що прав. архимандрит Шкіюгуша зложив католицьке визнання віри. А був він секретером прав. митрополита російського Анолінарія. Так виглядає православія на практиці—серед верхів своїх вірних.

=||=

Найдорожчий металь світа—**проактініюм**—добув по довгих зусиллях проф. А. ван Гросе в Шикаго. Металь має ціни, подібні до радія, тільки зістепеновані. Ділає скорше і сильніше. Випромінює до половини за 32.000 літ—з виду виглядає твердо і сріблисто. Одна унція коштує $1.250.000.

=||=

Канадійський торговельно-робітничий союз на річних Зборах в Торонто, 11 вересня ц.р. напятнував негідними підходи большевиків і не приняв одного відпоручника з Монтреалу, про котрого було відомо, що він большевик. Всіх членів, що виплатили вкладки, має союз 103,424—минулого року увійшло в скарб союзу $25.228,54 з вкладок. Коли порівнаємо наші осяги під тим зглядом, то дійсно невеселі гадки. Та не тратимо надій. Нас також поверх 156.000—але треба ще великої праці і трудів залізних, щоби число доповнено внутрішнім змістом. Коли наш БУК буде мати 100.000 членів, гей?!

=||=

Сьогорічний збір канадійської пшениці оцінює домініяльне статистичне бюро на 277.304.000 бушлів—вівса 344 міліонів—ячменю 68 міліонів—а хліб дорожіє. . . .

=||=

Сімнацятьлітня дівчина з Месачюсетс, **панна Глейдис Найт,** ратуючи себе з горіючого корабля Морро Кестел, плила серед бурливого моря вісім миль, несучи в одночас на плечах сімлітнього хлопця, Беніта Руеду. Дівчина врятувала так себе і хлопця. Коли порівнати відносини—була тоді страшна буря і море повне акул—маємо повний взір геройства молодої дівчини! Це зразок, як повинні поступати ми всі, коли корабель тоне, а кругом вищ розбурхані хвилі і акули ждуть на жертви!

=||=

Український католицький епископ Ужгороду, **Преосв. Стойка** основав перші 4 стипендії для українських учеників Підкарпаття. Кожда по тисячу чеських корон. Це перша того рода фундація для української молоді Закарпаття і знова церква наша перша дала помічну руку.

=||=

Тому 400 літ. 15 серпня 1534 року, в Парижі на Монтмарт, іспанський лицар Гнат Льойола разом з товаришами вступив на службу небесного Царя, зложивши обіти. Так повстав чин ОО. Ісуса, що є пробоєвим рядом церкви. Ріжні були переходи, напасти і переслідування—чин однак росте і поширюється. Тому 52 роки чин ОО. Ісуса перевів віднову нашого старого чина, ОО. Василіян на велику нашу користь і здобуття. Чин ОО. Василіян тоді вже завмирав—тепер процвітає і розростається від тої пори.

=||=

Велику і прекрасну в нашому штоменному, українському стилі, **церкву збудували** українці католики **в Маріон Гайтс, в** Америці. Це побіч церкви св. о. Николая в Шикаго, наша найкраща будівля в Америці—дійсний свідок нашого мистецтва і краси.

=||=

Укр. професора і вченого географа **Ст. Рудницького, котрому** завдячуємо неодну карту наших земель, а котрий з ідейних понук вніхав на Україну, щоби там працювати для рідного серед рідних, большевики недовго терпіли на катедрі професора. Потайки і без суду вивезли до табору на невських болотах, над рікою Свир, в московщині. Подібно вивезли українського **поета Ірчана** на десять лід в соловецьку каторгу. Подібно заслали одного з найздібніших українських **поетів Миколу Вороного,** котрий повіривши большевицьким обіцянкам, вернув на Україну. Так поволі але певно вишищують большевики найкращих людий України. Та віримо, що цьому стане край і то вже внедовзі.

=||=

В княжому Галичі, під проводом проф. Пастернака, відкопали давну княжу дорогу, що вела у княжі терем на Золотий Тік. Гей, гей—мали й ми колись княжі терем і свій Золотий Тік—де ділося те наше наслідя? Зберіть силу, повернути назад і добути, що втратили через безумство і зраду!

=||=

Перший мабуть **Український давний буквар** зі 16 століття найшов проф. краківського уні-

Буквар має заголовок "Начало ученія дітем." Куди це не розбрилися памятки нашої давнини!

=||=

Ексцелєнція Митрополит основав українську господарчу школу в Стрию, до котрої прийнято 30 учеників. По скінчені школи буде воля учням перейти на дальші студії до університету або до ліцею. Побіч теорії вчитимуть практики— рільництва, садівництва, пасічництва, ремесла, співу, вести хорн і орхестри. Здалась би така школа нам в Канаді!

=||=

Дня 12 вересня женевська домівка Ліги Націй була свідком небувалого словного бою, між польським міністром заграничних справ. Йос. Беком а канадійським представником др. О. М.І. Скелтоном і Сер Джан Саймоном, британським представником. Полковник Бек заявив, що Польща на свій лад буде поводитися з меншинами і договори міжнародні її не обходять. Хіба, що інші держави розтягнуть охорону меншин також на свої посілости. Тоді др. Скелтон пояснив польському міністрови, що Канада не має меншин, як Польща—бо нікого не завоювала а Сер Саймон пояснив і пригадав артикул 93 версальського договору, котрий Польща добровільно підписала, взявши на себе певні зобовязання. Цей договір підписала також Вел. Британія—але не на те, щоби його ломити. В кождім разі Польщі не вдасться наслідувати Німеччину і Гітлєра.

=||=

През. Рузевелт покликав **проф. Тимошенка** на дорадника до Ваппінгтону. Недавно їздив Тимошенко до Румунії і на Буковину з дорученя Форда. Ми радіємо тим відзначенням українського вченого.

=||=

Голос Спасителя подає новинку радісну— про **основання нашої парохії в Бруселі, Бельгія.** Почин до орґанізації парохії вийшов від впр. о. Боского, ЧІ. Парохію віддано під опіку св. Володимира. Прекрасний почин і діло для українських захожнів в чужій Бельгії. Але чи подумають тепер деякі канадійські українці над тим, скільки грижі і несовісних обмов поклали вони на світле імя о. Боского. Тоді, як він ще працював тут в Канаді. І хто властиво робить "народну" роботу—о. Боский, чужинець по народности хоч свій по вірі, що закладає парохію для наших робітників в Бруселі—чи свої по народности, хоч чужі по вірі, люди, що оплльовують всяку неїхню орґанізацію і болотом обкидують людий, які не хочуть так думати, як вони? Подумайте над тим, хто для нас більше корисний і пожаданий? Певна річ, що щирий і вірний приятель.

В дописі до Америки, ч. 110 пише **др. Семен Семчук** такі важні слова: Мане, Текел, Фарес пишеться тепер на стіні української імміграції в Америці.—Проповідь ненависти, що йшла серед українських громадян в Америці через десятиліття, поклала пятно на наше громадянське життя.—Позволимо собі додати—І розбила його, довела на край могили!

Польський суд в Перемишлі засудив **о. Якима Войтовича** за посвячення хреста побіч церкви в Дитячах на 300 злотих кари або 7 днів арешту. **о. Льва Савицького** за також посвячення на 500 зол. кари або 14 днів. В посвячені суд добачив загрозу для цілости польської держави. **Староство в Жовкві** сконфіскувало нова календар ОО. Василіян і подало в присуді дослівно таке: Календарі паражають польську державу на небезпеку зірвання дипломатичних взаємин з російською державою. —От собі раз календарі—нічим найстрашніші бомби! Аж паражають на небезпеку зірвання! **о. Теод. Чарижа** з Надіва, повіт Дольна, засуджено на 14 днів, бо зборонив польським учителям співати в церкві "Боже, цось Польщен." **о. Петрицького з Таврова**, повіт Бережани, засудили на один рік—за образу польського поліцая. Так живеться нашим священикам в польській державі і таку долю незавидну переходить наша українська католицька церква!

Дня 28 вересня меніканці Флін Флон дуже чемно розправилися з большевицьким мітингом. Коли став говорити їх бесідник, група горожан з 50 голосів стала співати "О, Канада." Бесідникови прийшлося злазити не договоривши, що мав на тямці. Коли виліз другий промовець, сильний на горло, і цей не міг перекричати 50 співаків. Збори стали розходитися. Останніми відійшли співаки, відспівавши ще на кінець канадійський гимн.

=||=

Дня 7 жовтня п.р. **Преосвященний Василь Ладика висвятив** двох василіянських черців на священників. в Едмонтоні, Альта. Свячення одержали о. Методій Ханас і о. Матей Сіянчук, ЧСВВ. Дай Господи обом молодим священикам силу ласки витревати у праці як найкраще і найсвятіше. Рівночасно ділимося радісною вісткою, що Їх Ексцелєнція Преосвященний В. Ладика вповні повернули до здоровля.

=||=

Екс. Митрополит видав розпорядження, на основі котрого кождий пароміць, який старатиметься о свячення у Львівській Архидієцезії, муситиме сам постаратися о титул свого свячення. Досі такий титул давало правительство— і від революції архи єпископія сама. Такий титул забезпечує священика на випадок старости, уломности чи нездібности до праці. Розпорядження подає, що такий титул можна буде покрити майном земельним у висоті 30-50 моргів землі, залежно від якости, або рівновартником грошевим, котре то майно буде інтабульоване на даний титул. З оповіщення і пояснень в Ниві виходить, що це розпорядження видане задля невідрадного стану вдовиць і родин по священиках. Про це писали в Галичині і говорили, а навіть горячині зводили борбу, але поватим остало все по старому—себто, вдовиці далі були на ласці Митрополита і його забезпеці. Коли священство само не залагодило справи, залагодила і тепер духовна власть.

В селі Волощині, Бобрецького деканату, Галичина, від девять літ лежала хора у своїх рочиців **Катирина Олійник.** Одиноко й пожиточно були молоко і вода. З початку занедужала вона на запалення кишок і дістала болик в жолудок. Відтак долучилося ще розмягчення хребетного стовпа, так що ні ходити ні сидіти не могла. З часописей дізналася про чудеса в Люрді і про чудотворну воду. Старалася дістати цю воду і вкінці дістала. Коли напилася кілька крапель тої води і до купелі влито також кілька крапель—сталося чудо! Хора о власній силі встала. Недуга зникла. Хора тепер здорова. Лікар жид, що її лічив, дав таку посвідку: "Стверджую, що Катирина Олійник через 9 літ не опустила ліжка і по винятку кілька капель води з Люрд і по купелі, встала з ліжка сама і крім обшву недокровности не оказує ніякої хороби." Др. Г. Дорторт, районовий лікар у Вибранівці. —Те саме ствердкує також Парохіяльний Уряд. Отже чуда діються також і в наш час і на наших очах—однак як мало їх бачить і про них знає. А варто про це розголосити і поширяти славу Непорочної з Люрд.

— — 0 — —

Книжки і часописи надіслані до редакції

Нова Хата, ч. 31—36
Зоря, ч. 20—23
Хлібороб, Філадельфія, ч. 101—114.
Нова Хата, Шікаго, ч. 35—38
Нова Хата, Нью Йорк, ч. 7—8.
Голос Спасителя, Йорктон, ч. 12
Нива, Львів—ч. 8
Бюлетень, Варшава, ч. 34—37
Бунт м.т., Варшава, ч. 14
Наш Приятель, Львів—ч. 1—2
Orientalia Christiana, Roma - No. 96, 97
Канадийський Фармер, Виннипег, ч. 38
Голос Спасителя, Йорктон, ч. 12
Нива, Львів—ч. 8
Бюлетень, Варшава, ч. 34—37
Бунт м.т., Варшава, ч. 14
Наш Приятель, Львів—ч. 1—2
Orientalia Christiana, Roma - No. 96, 97

Пригадка

Щ[illegible] пригадати [illegible] ще раз
[illegible] ВУК-а про потребу Українських
Свят. [illegible] Щоби не забувати [illegible]
[illegible] Ми рішили не відкладати.
[illegible] Ми рішили не відкладати.
[illegible] Ми рішили не відкладати.

Тому просимо всіх наших членів, котрі ще не мають Українських Вістий з Едмонтону—це наш пильник, нередилатить його і поширюють між своїми знайомими та приятелями. Теперішній час не сприяє [illegible] Ми рішили не відкладати.

Головні Річні Збори БУК-а відбудуться в Саскатуні, в домівці Парохіяльної Просвіти, де кождого року—у днях 29, 30 і 31 грудня—субота, неділя і понеділок.

Нехай свідомі і достатні члени самі готовляться

Краю мій рідний

Краю мій рідний,
канедський краю—
деж те сподіване щастя

Крається серце [твоє?
од болю, одчаю,
як тільки долю твою
пригадаю

горе моє!

Буду ми бідна,
окрадений буду!
Що у твоїх я бачив очах,
то вже й до віку
свого не забуду.
Деб я не був
всюди блукать буду
голод і жах

Микола Вороний

—— 0 ——

ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

запренумеруйте собі

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— Релігійний Місячник —

який видають

ОТЦІ ЧИНА НАЙСВЯТІЩОГО ІЗБАВИТЕЛЯ

в Йорктон, Саск.

Виходить з початком кождого місяця.

Річна передплата одного доляра. ($1.00)

Передплачуйте самі і єднайте передплатників.

"The Redeemer's Voice"

Catherine St. Yorkton, Sask.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна часть—

Ідеольогічна часть—

Література—

Вимінa учителів

Начерки з історії нашої церкви

Дописи.

З життєвої панорами—Рід Шептицьких

З Церкви і світа.

Печатано за дозволом Духовної Влади

ГРУДЕНЬ Р. Б. 1934.

ОГОЛОШЕННЯ

ПОЗІР! **ПОЗІР!**

Церковні Громади

Іконостаси, вівтарі, кивоти, образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обслугу церковної різьби і малярства виконує старокрасвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах.

Пишіть до:

СТ. МЕУШ

Vonda, Sask. Вонда, Саск.

КАЛИНОВА КРАМНИЦЯ

Kalyn's Grocery

201 Ave. M., South

Наша крамниця ріжних товарів—напроти Парохіяльного Дому Просвіти в Саскатуні.

Чемна і скора обслуга -добрі товари -будете цілко вдоволені—просимо зайти!

Saskatoon. Sask.

BUCHANAN GROCETERIA

СТЕПАН ВАСИЛІВ

власник крамниці Бюкенан, Саск. Добірний товар —чемна обслуга—точність і солідність.

Крамниця Михайла БРІТСЬКОГО в Канорі.

[illegible] знає, що бажають дістати [illegible] доброго і відповідний товар овочі, м'ясні і [illegible] вибрані. Обслуга чемна і скора, та чемна. Ми всюди раді бачити своїх людий і по цілій околиці бачити своїх в себе. Помагаймо нашим особливо і православним поможемо самі собі! Тямте, що крамниця [illegible] Брітського в Канорі то наша крамниця!

Народні Доми і Читальні!

Поправте свою сценерію—прикрасіть свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах. Все гарно викінчить і по приступній ціні—а на бажання виїде на місце оглянути працю.

Ф. Т. Мамчур

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

Михайло Дзендзьоловський

Агент від машинерії, шпагату, оливи, газоліви, ітд. U.G.S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Greases, Cockshutt, Frost & Wood, John Deere Implements, De Laval Cream Separators.

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

HOTEL ALEXANDER Cudworth, Sask

Найдешевше приміщення [illegible] вигоди, дешевість, тепло обслуга [illegible] Кадворт заходить до нас, а певно будете вдоволені [illegible] Кузьм

Готель КАНОРА

в Канорі [illegible] власник п. Тарасевич має повних 60 спальних чистих як злото, привітних і гостинних. Власна кухня найкраща, обслуга. По доброму [illegible] напротив двірця в Канорі. Скоро вийдете з поїзду, прямо побачите наш готель. Заходьте а будете певно вдоволені. Ціни приступні а дешеві для стадих мешканців.

Кождий Любить Гарну Фотографію

І тому йдіть до

щоб виробити фотографій

своєї родини свого слюбу себе самих

І тоді також пришлють до нас свої фільми

попробуйте

THE RUSSELL STUDIO --- YORKTON,

БЮЛЕТЕНЬ

Братва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.

Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Бала, ЧНІ., Йорктон, Саск.

Річна передплата $1.00. **Рік 2, ч. 12; за Грудень, Р. Б. 1934.**

A monthly publication of "The Bulletin of Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada" published in Yorkton, Sask., by "The Redeemer's Voice". Chief Editor Rev. Father Iw. Bala, CSSR., Yorkton, Sask. II Year — Nr. 12 — for December, A. D. 1934. **Subscription per year $1.00**

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

СЛОВО ВІД РЕДАКЦІЇ

о. Ст. Семчун

"Нині, частіше, як коли, говориться про кров і расу. Не ходить нині тільки про реформи. Ходить а радикальну переміну всіх річий. Ходить о радикальне новобуття і здоровобуття, а не лише о іновбуття. А новобуття походить з крови. Зі самого нутра. Це відродження.

"Як каже Ляшбен, відродження полягає в тім, що стаємо тім знова, чим ми вийшли з родинного дому а чим ми перестали бути часово або частинно. Полягає в тім, що повертаємо до питомої сутті і наново з неї відроджуємося. Наче ростина з насіння.

"Коли з нагоди визнання говоримо про кров і расу і відродження—то розуміємо під цим більше, як лише особисте чи народне питання. Це надприродне питання людськости. Це питання великого Павла і десятого Пія: Все відновити в Христі!

"Істинно, істинно кажу тобі, коли хто не родиться з висоти, не може бачити царства Божого. Сказав до нього Нікодим: Як може чоловік родитися у старости? Чи може вдруге увійти в утробу матері своєї і родитися? Відповів Ісус: Істинно, істинно кажу тобі, коли хто не родиться з води і Духа, не може увійти в царство Боже. Що зроджене з тіла, є тілом—а що зроджене з Духа, є духом. Не дивуйся, що Я тобі сказав: **Треба вам родитися з висоти!** Дух, куди хоче, лише і голос його чуєш, та не знаєш, звідки приходить та куди йде. Так є з кождим, що народився з Духа." (Ів. З. 3—9)

Наводимо думки о. Медера, глибокі унаттям справи, що таке відродження.

Треба вам відродитися з висоти! Взиває Христос.

І наш Бюлетень, як вістун Царя царів усіх, кликав невтомно рік цілий до відродження нас усіх. До відродження з нутра. Початки реформи від себе і власної душі. Тоді відродиться послідовно все наше життя—не лише релігійне, але культурне і політичне. І послідовно та конечно зчезнуть наші недомагання на цих полях—**настає третий період народного життя, українських поселенців в Канаді.** Це ми голосили й голосимо. То заложення наші. На певних невзрушних підвалинах, котрими є: Католицька релігія. Українська культура і Канадійська державність. На цих основинах будемо тільки дальше розбудовувати наше світовідчування і світовідання, наш світогляд. **Від цих основ нам не можна відійти ні на крок, коли БУК має остати БУК-ом. Вони нинезмінні.** Надбудовувати і розбудовувати це праця грядучих літ і нових робітників. **Так твориться ідеольогія.** Не за хвилинку, ані часок—але з нутра свідомости національного космосу зі всіми питоменностями його світовідчуття, як жемчуг в загальну вселюдську скарбницю.

Ми з ніким не заводили борби ні сварок, з ніким не сперечалися ані робили вереск. Наша праця наскрізь позитивна—для нашого добра. Ми нікому ні в чому не пошкодили ані не виставляли на глум нашого брата—будь він навіть противник наш заїлий—ми вишукували все добро в наших душах і давали його в дар суспільности нашій, щоби оберегти її перед трійлом

глуму та зненависти і повернути її можність як слід шанувати себе і других. Ми змагали повернути рівновагу національному почуттю пошани і самопочуття народної гідности, котрі так на жаль розгойдано і обезсилено саме між нами й нашими таки руками. Ми в кождім шанували людину і його права на людську гідність. Ми шанували наш національний космос в Канаді і шукали зближення зі всіми людської гідности свідомими українцями на площині взаємної терпимости, пошани і любови. **Це була тактика БУК-а і така повинна остати**, коли БУК має сповнити велике завдання своє.

Наш організаційний будинок завершений архітектурно також у згідности зі світоглядом і світорозумінням народної душі і звичаїв наших. Отже вріс органічно зпосеред нас—так як ідеольогія і тактика наші. Це наші питомености. Тому ми дісмо у духовій спільноті з Церквою нашою—Українською і Католицькою з Ієрархією нашої Церкви, отже з Їх Ексцелєнцією Преосвященним Епископом нашим Василем Ладикою, Священством нашим і всіми шарами народу нашого—**спільно а не проти**. Кождому віддаємо гідність його становища і відповідну ділянку діяння—а всі спільно працюємо ради загального добра під крилами і проводом Матері наших душ безсмертних, Церкви святої. І коли ідеольогія наша представляє собою будинок внутрішний БУК-а—то техніка організації представляє зверхний лад БУК-а. Він так само продуманий до дрібниць і завершений, як внутрішний будинок нового чоловіка, що твориться в душі—переороджує нас усіх.

І так спільним зусиллям нас усіх, ми стреміли піднятися на можливо найвищий рівень. Тому ми мали найвищий взір перед очима. Тим взором—Христос Спаситель, і тому Бюлетень був у всіх трох виявах, намічених раніше, вістуном Христа.

Ми будували, мимо руїн та напастий. З боку а навіть з нутра.

Це біляне нашої дволітної праці—нас усіх. А одну частинку її виконав за Божою ласкою, також я—робітник духа, серед обставин часом аж надто прикрих. Та прикре минається, а позитивні осяги остають, як основи дальшої творчости, многих та ідейних робітників, що неминуче прийдуть. **Наша праця ведена тільки на ідейній підставі**—не за користь, ні славу, ні відзначення. І всім тим, що щиро помагали будувати велику будучність народу нашого в Канаді—мені обовязок смиренно подякувати в Христі. Головно нашим священикам, учителям і хліборобам за многократну піддержку та повну ідейного запалу творчість, всеч. о. Николі Демкову і всеч. о. Петру Криворучці—дальше учителям нашим пану Ф. Т. Мамчуру, Б. Л. Корчинському, М. Германови і Ф. Мазуркевичеві та Н. Зварічеві—дип. інж. хемії п. П. Т. Малкові— хліборобам нашим п. Дм. Кобринському, п. Г. Гарахові, п. А. Жукові, п. П. Єнджейовському, п. В. Черевикові, п. В. Стратійчукові і п. Ол. Хабупові, п. М. Скоропадському, і п. Ю. Пелюхові, як також п. Мих. Білинському, нашому многократному співробітникові, дорадникові та помічникові. Подяка ця булаби неповна колиби не згадати велику долю праці, яку взірцево виконав наш любленний пан голова. Я. Д. Стратійчук—а також нашого добродія і помічника ідейного, вир. о. Івана Балу, Настоятеля з Йорктону, Саск. Печатня ОО. Чина Найсв. Избавителя стала для нас свого рода прибіжищем і скарбом, котрим множено таланти, подані Богом, для нашого народу в Канаді. Смиренну подяку належить зложити також вир. о. А. Трухові, ЧСВВ за всю організаційну діяльність і тим самим будову над скріпленням БУК-а, як також за ласкаві статті. Окрему подяку складаю смиренно Їх Ексцелєнції Преосвященному Епископові за призвід вести редакторську працю.

Загальні річні збори БУК-а в Саскатуні виберуть цього року нового редактора і наділять його всім довірям—та за Божою ласкою справлять свій вибір як найкраще для добра всіх—бо наш Бюлетень, це серце БУК-а. І колиби воно, не дай Боже, перестало відзиватися, значить, настав час смертельний. І тому я дякую **на прощання дволітної діяльности** усім моїм приятелям—за цінну співпрацю—і прошу надальше з тим самим запалом і свідомістю важности і відвічальности вести діло й надалі та не складати вибір на пришадкові обставини а все маючи на оці добро загалу і цілости БУК-а.

Наш нарід в Бюлетені дістав маленький дарунок в Канаді. Маленький і скромний. Але вартний. Серед загальної метушні і нарікання з приводу кризи трохеної ми виявили подвиг і і доказали ділом, що ми здібні до великого навіть серед найтяжчих обставин. Нам ніколи не бракло грона і віри не бракне так довго, доки наші засади збережені і БУК остане БУК-ом. Ми не зробили ні сотика довгу—все вишлачене, з нашої праці і діяння всіх. Як бажав у першому листі печатаному у першому числі Бюлетеню, пан Н. Єнджейовський з Бруно, ми не завинили нікому, всі довги сплатили і наш духовий будинок, наша церква душ, наш БУК великий і гарний і сплачений. Це наше спільне нині добро.

Ми будуємо і відроджуємося. Творимо нового чоловіка, здібного на великий ідейний порив. Настає великий День—коли побідним ходом рушимо нестримно вперед і ніхто не спинить нас на шляху розросту і слави в Канаді.

Бюлетень дарунок нашій будуччині. Так мимоволі приходять на думку слова Ів Франка:

Приймік сей спів, хоч тугою повитий,
та повний віри—хоч гіркий, та **вольний.**
Твоїй будущині завдаток слізми злитий.
Твойму ґенію **мій скромний дар весільний.**

———=0=———

СКАРБОВИЙ ЗВІТ БУК-А

за третє чвертьріччя, 1934.

ЛИПЕНЬ, 1934.—

	Остає з перенесення (з днем 30 червня)	$103.00
Прихід—	М. Задворний, Альвена	1.00
	В. Гавлюк, Гернсей	1.00
	о. П. Криворучка за книжечки	4.00
	Збірки на пресфонд в Альвені	15.12
	За брошурки з Ланівець	80
	П. Сиройжка вкладки відділу ч. 17	90
	П. Стадник, Ланівці	90
	Ф. Сельський, Прудгом, вкладки	4.50
	Ю. Пелюх, Монтреал, вкладки	9.90
	Марійка Джумага, Олеша, вкладки	7.00
	о. Семчук, Добровода, вкладки	25.75
	Я. Д. Стратійчук, пресфонд з Канори	18.85
	Я. Д. Стратійчук, вкладки з Канори	2.25
	о. Семчук, збірка в Альв. (пресфонд)	4.12
	о. Ст. Семчук вкладки з Канори	5.75
	Ів. Стратійчук, вкладки з Канори	8.85
Разом		214.32
Розхід—Зміна чека з Канори		1.00
	За друк Бюлетеню	50.00
	Розсилка Бюлетеня	7.85
	Значки до листів	35
Разом		58.35

СЕРПЕНЬ, 1934.—

	Остає до перенесення	$155.97
Прихід—о. Семчук з Бобулинець, вкладки		10.00
	п. Яниців з Твей за брошурки	25
	п. Бей з Гепзел Дел	1.00
	п. Шевчук з Шіго, вкладки	$ 14.00
	Гав. Пасічник і Жена з Вернон, Б.К.	2.00
	З академії в честь св. Вол. Канора	6.00
	Пресфонд, Арран, через п. Я. Д. Стратійчука	12.00
	Зі з'їзду в Арран	40.00
	Вкладки через о. Семчука, Канора	11.30
	Вкладки з Айтуни через вир. о. Бахталовського	2.27
	Ст. Меуш, відділ на Приймовім	90
Разом		$255.69
Розхід—За друк Бюлетеня		50.00
	За розсилку	8.89
	Друк стяжок на з'їзд	7.50
	Значки до листів	62
Разом		67.01

ВЕРЕСЕНЬ, 1934.—

	Остає до перенесення	$188.68
	Вкладка Ол. Киба, Верегін	1.00
	Вкладка Д. Западний, Тайні	1.00
	о. Семчук за брошурки	1.90
	о. Семчук за відзнаки	2.00
	о. Семчук за книжечки	1.65
	Вкладки Ф. Тацюка, Вінніпег	1.00
	В. Гавлюк, Гернсей, вкладки	1.15
	В. Гавлюк за відзнаки	.50
	С. Ковальчук з Інсінгер, вкладки	1.15
	Вклад. з Калдер через ОО. Ч. Н. Ізб.	11.75
	Ізид. Репчинський, Приймове	.45
	п. Панчишин, від. ч. 18, Культфонд	3.00
	Пані Панчишин за брошурки	.90
	о. Семчук з від. в Рамі, ч. 40, вклад.	9.25
	о. Семчук за брошурки	1.10
	Ланівці, вкладки	2.70
	Бюкенан, вклад. п. Я.Д. Стратійчука	3.00
	В. Крочак, вкладки, Сторновий,	1.00
	Панна М. Джумага, Олеша, вклад.	3.00
Разом		**$237.04**
Розхід— Висилка Бюлетенів до п. Малка		$ 2.20
	Друк Бюлетеня і розсилка	58.85
	Друк 3000 летючок, обіжників	17.46
Разом		78.51

Остає чистих грошей в скарбі БУК-а з днем 30 вересня, 1934 ..... $158.53.

Дм. Кобринський,
головний скарбник.

———=0=———

КУЛЬТФОНД БУК-А

Ділимося радісною вісткою, що досі на наш заклик зложили на повищу ціль дань слідуючі наші відділи:

Гронлід, Жіночий відділ ч. 18 ..	$ 3.00
Олеша, Саск. відділ ч. 15	10.00
Норквей через п. В. Черевика, від.діл ч. 12	6.95
Канора, від.діл ч. 6	10.00
Разом	29.95

Усім жертводавцям нашим охотним і щирим, най благословить Бог стократно— всім добром і ласкою.

До кінця року, себто до загальних зборів річних в Саскатуні, всі наші відділи повинні вважати це обовязком організаційним, і точкою амбіції виконати вказане обіжником і переслати свої ленти на Культфонд БУК-а.

Збираємо самі між собою і самі для себе.

Це наші гроші і наші потреби.

В Саскатуні розпорядимо після потреби і бажання відпоручників.

Чи можете допустити до цього, щоби Ваш відділ окався мертвим?

Чи так тяжко виконати свій обовязок?

Сповніть раз охотно і віддано свос зобовязання зглядом цілости а вислід буде знаменитий. В нас так богато потреб—на всі требаби щось уділити, всюди требаби щось дати—чи подумали Ви над тим, звідки взяти? Дуже просимо ще раз, виконати поручене.

Хто слідуючий на Культфонд —котрий відділ?

—— o ——

СПІЛЬНА ПОМІЧ ЦЕРКВІ

Наша парохія в Курокі положена в гарній околиці, с чимале число наших українців та розбиті духово, як всюди і тому неспосібні до збірної акції на більшу скалю.

А винародовлення поступає скорим кроком і вкоротці може наші зусилля будуть даремні і навіть жадні суми гроша не поможуть тоді, коли потратимо душі народу свого.

Парохіяни тамошні кушили гарне місце, біля міської школи, на пригорбку до сонця і там задумують ставити церковцю. Але округ бідний, людп в довгах, а до того їх не богато. І тому ради добра безсмертних душ, оце правдиво народня праця і ціль—поможіть їм поставити перпу церковцю в тім окрузі бодай з бальків (льогів). Жнива не випали там добре. Досі священик заїзджав рідко і то доводилося відправлять Богослуження або з ласки у прошеній церкві англійської парохії, або в приватній хаті. Все в комірному році бути. І ми повинні поставити свою власну святиню—як масмо силу життя і свідомість бути. Тому взиваємо і щиро просимо—допоможіть на будову церкви в Курокі, Саск. Саме містечко числить яких пятьдесять родин і лежить на Сіснарській залізничій дорозі, яких 75 миль на захід від Канори, Саск. Наші родини здебільша розміщені по фармах.

Досі нам все закидали свої і чужі, що ми все здані на поміч чужих. Оце с нагода доказати ділом, що ми годні помогти самі собі! І тому постійно на цій сторінці все буде закпик до помочі нашим бідним церквам! Всі ленти на цю ціль слати головному скарбникові, пану Дм. Кобринському, Box 14, P.O. Aberdeen, Sask. а він спільно відвіле згаданий нарохії чеком узбирані суми. Докажіть раз ділом, що наша поміч в Бозі і практично переведім самі клич: Нарід собі! Бог дас нам, даймо ми Богові наше серце щире і жертвенне! Виконаймо свою ленту, навіть як це буде лепта вдовиці, навіть як це буде кілька центів тільки. Але ніхто не сміпме говорити, що хтось чужий дас—ми даємо самі на свої потреби—на свою ціль! А яка радість буде для вірних в Курокі, коли земляки не забувають за них і поспішать з поміччю. Так за Божою волею отвираємо сталі рядки на поміч нашим церквам і всі ленти будемо оголошувати точно, до найменших подробиць, зі щирою подякою. Жертви на збудування церкви в Курокі —перші в цих рядках. Наше щедре і жертвенне жіноцтво запрошуємо до співпраці—наших мужчин до чину. **Поможіть збудувати нашу українську католицьку церкву в Курокі, Саси.!**

——=o=——

1. Справа Українського Дому в Празі є справою нашої національної репрезентації перед чужинцями.

2. Збудуймо Український Дім у Празі!

3. Здійсненням Українського Дому в Празі заманіфестуємо нашу силу й єдність.

НОВІ ВІДДІЛИ

Новий жіночий відділ БУК-а повстав в Аран, Саси., котрому рядове **число 41.**

Членкиня покинцо-15. та надія, що в коротці число збільшиться.

Та річ не в числі а праці.

І тому новий відділ так бажаний і надійний сповнить свос призначення і окажеться необхідним, як викаже це своєю діяльністю—а діяльности в нас так богато і стільки нагод до цього, щоби цю діяльність нашу зробити як найкориснішою і найжавішою.

З цим побажанням, щоби відділ ч.41 виказав найвищу долю активности і праці, щиро тіпимося його повстанням і вітаємо: Щасти Боже!

2

Дня 17 жовтня, ц.р. відбулися збори молоді у нашій читальні, **Витків, Саск.** На цих зборах засновано наш новий **відділ молодечий**, котрому приділено рядове **число 42.**

Заряд дібрано так:

Голова—Петро Ковальчук
Заступник—пані Катерина Гаврилюк
Діловий писар—Василь Горбач
Скарбовий писар—пані Мел. Ковальчук
Скарбник— пані Кат. Ковальчук
Судді—Н. Чайка і Маруся Ковальчук

Виписалося 32 членів.

Щиро витаємо радісний почин і бажаємо найкращих успіхів. Нехай у грудях ідейної молоді нашої запалиться невгасимий вогонь віри, надії і любови! Збережемо тоді святий запал а провід вкаже нам чисті почини до кращого завтра. Щасти Боже у праці для добра Церкви, Народу і Канади!

3

Дня 11 Листопада с. р. вибрано місцевий заряд БУК-а в Олеша, Саск., як слідує:—

Голова— Петро Габудяк.
Заступник—Вартко Родніцький.
Писар—Володимир Панкевич.
Скарбник—Тимко Серган.
Провірники—Томко Родніцький і Йосиф Ткачук.
Судді—Олекса Піх і Іван Мадараш.
Газдині—Марія Родніцка і Катерина Гадубяк.

4.

Відділ ч. 43 повстав в Кридор—там вже давно треба було цего! Дякувати Богу, надійшов час і давно мріяне сповнилося. Ми зорганізовані! Молодь ідейна, надійна і охоча до праці має нагоду тепер впявити себе з найкращих сторін—хосенно та чесно. Це відділ молоді, що разом з таким в околиці Теслюків, начислює 80 членів. Відділ зорганізовано підчас місії святої, якою проводив впр. о. Ан. Трух, ЧСВВ і якого стараннем та заходами тамошнього учителя і провідника хору п. Веснія—прийшло до здійснення відділу ч. 43.

Дай Боже, щоби тамошні відділи молоді вповні оправдали свос істнування всім добром і тільки найкраще чути було про їхні старання та праці.

Дай Боже, щоби своїм приміром потягнули інші околиці!

Дай Боже, щоби зібралися в торжественних сходинах і заявили спільно свою відданість та силу виступом гідним української католицької молоді!

—— o ——

РІЧНИЙ ЗВІТ ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ

Минулий рік вислід нашої праці був заохочуючий настільки, що повстало 17 відділів зі загальною сількістю 757 членів—обєднаних однією ідеєю та одним змаганням. Подавляюча більшість тих членів була в Саскачевані, поважне число також в Манітобі. Відбуто кілька з'їздів—це все за рік 1933.

Цей рік приніс розбудову нашого БУК-а так під зглядом організаційним, як ідеольогічним настільки, що наші становища закріпили—навіть більше чим ми сподівалися. Українці питомі соломинним запалом—значить, з початку все гаразд, однак в коротці запал остигає і з великих почпнів остає мале здійснення. На щастя БУК виказав таку долю животности і спл. що нема найменшого обаву про його дальше істнування. І справді два відділи, котрі дуже мало проявляють життя—але цих природно розвяжеться на річних зборах в Саскатуні і кінець справі. Загал виказав блискуче повне ідеольогічне оформлення і тут більше як коли на вид ясніє велика праця нашої церкви, без цієї праці, наші здобутки булибп немислимі. Дуже

рідко також, щоби поодинокі члени, які раз вписалися до БУК-а, потім відпали. В справі двох згаданих відділів можливо зайде ще щаслива зміна, виною їх положення в лінивство тамошніх провідних одиниць і духове неозначення. Та це мнеться—загально наш БУК поширився і скріп в путі.

Ось нові відділи за рік Божий 1934:

ч. 18—Гролід, Саск.—Жіночий відділ.
ч. 19—Кридор, Саск.
ч. 20—Орлів, Саск.
ч. 21—Саскатун. Саск—Студ. відділ.
ч. 22—Альвена, Саск.—Жіночий відд.
ч. 23—Гефорд, коло Величка—від. мол.
ч. 24—Верноп, Б. К.
ч. 25—Красне, Саск.
ч. 26—Мічем. Саск.—Відділ молоді.
ч. 27 —Монтреал, Кв.
ч. 28—Монтреал, Кв.—Жіночий відділ
ч. 29—Монтреал, Кв.—Відділ молоді
ч. 30—Монтреал, Кв.—Дівочий відділ
ч. 31—Пойнт С. Чарлс, Монт. Кв.—Муж.
ч. 32—Пойнт С. Чарлс, Монт.,Кв.—Жін.
ч. 33—Пойнт С. Чарлс, Мон., Кв.—Мол.
ч. 34—Ріджайна, Саск.
ч. 35—Бобулинці, Саск.
ч. 36—Мелвил. Саск.
ч. 37—Доброводи, Саск.
ч. 38—Елмвуд, Виннипег, Ман.—Муж.
ч. 39—Елмвуд, Виннипег, Ман.—Жін.
ч. 40—Рама, Саск.
ч. 41—Арран, Саск. Жіночий
ч. 42—Витків, Саск. Молоді
ч. 43—Кридор, Саск.—Молоді

Отже за цей рік подвоїлося число наших відділів—з того Жіночих відділів повстало 6—відділів молоді: 8. Дуже радісні обявп!

Загальне число членства буде яких 2.500 душ.

Ми не вчисляємо тут ні відділів ні членів наших з Альберти, котрі працюють над розбудовою своєї секції а котрих рядові числа прогоюється після річних зборів.

З'їздів переведено **цего року пять**—останній в Григорові, Саск. Кромі цего були учительські сходини в Йорктоні—і відбудуться окремо загальні річні збори в Саскатуні. Молодь мала свої окремі торжества через контест—все у злуці з духовною частиною програми. Таких контестів було кілька разом зі здетами округів молоді. Завданням з'їздів і контестів було з'активізувати все здорове, ідейне і сильне та вказати можливости ідейної праці для вияву найкращих енергій.

Пересічно в кождім з'їзді брало участь понад три сотки осіб—разом скористали з наших з'їздів понад дві тисячі душ.

На кождім з'їзді роздавано летючки і відповідно печатані програми.

Окремо видано **летючку** п.з. Наше відношення до найважніших питань дня—а ще одна летючка появиться до кінця року п.з. Наша програма.

Видано **окремі обіжники** про улад праці на кождий місяць, почавши від вересня ц.р. Так кожді відділи урухомлюється і двигається до-діла. В обіжниках подано начерк промов, концертів і представлень та практичні вказівки, як це все переводити. Так всі урядники поодиноких відділів дістали добрий підручник і на час, що і як робити.

Ми видали також **числом нашої бібліотеки** брошурку о. Ст. Семчука: Життя і наверцення св.-Володимира—брошурка майже розійшлася, але не всі відділи і на жаль також наші провідні одиниці виявили ту долю розуміння справи доброї а дешевої преси. якої ми від них надіялися. Деякі з особистих причин, інші таки з якогось омертвіння духа замість розкупити брошурку між нарід і дати до читання—вибрали лекшу дорогу—заложити на полицю і ждати. Наш загал тяжко звикає до своєї преси, книжки і треба великої праці в тім напрямі, щоби раз привичаїти наших людий читати добре—а друге, повести розпродаж з малих початків але так совісно, щоби видавництво опершося на власних силах і не впало. Ми зробили початок з малим. А вже показалось дальше число нашої бібліотеки п.з. Канада, мій рідний край—пера п. Ф. Т. Мамчура—видання гарне, з многими образками і точними даними про Канаду. Треба поширити його як найбільше. Велику прислугу зробить це видання на європейськім сухудолі для всіх наших земляків, які наміряють виїхати до Канади.

Бюлетень видається точно що місяця—крім вакаційного числа, яке вийшло подвійне. Поділ Бюлетеня також задержано точний—крім частини організайної є часть ідеольогічна, є також повінки, література і вісти з преси. Вирочім Бюлетень сам говорить за себе і тяжко, щоби тут в Канаді при відносинах, які тепер, інше видання могло успішніше застушити наш Бюлетень.

В ідеольогічній частині Бюлетеню поміщено много ідеольогічного матеріялу, котрий заслугує на те, щоби у виборі видати його окремою книжкою п.з. Наша ідеольгія. Та покищо з браку потрібних фондів, мусимо підождати.

На приміті є потрібний порадник організаційний, котрий вкоротці матиме дані про ідеольогію, тактику, техніку БУК-а, а також статут і правильник приняття. Порадник матиме вказівки, як переводити збори і як закладати відділи. Він, вірмо, стане незамінною книжечкою для кождого організатора.

Так спільною лавою ми перейшли наші вірні, працювали після наших сил і певно не стремлінь і осягів. Перейшли карню, одні поруч других, зберігаючи єдність духа в союзі мира, коли взяти слів с. Павла. Христос був для нас усім, нашим найвищим вождом, нашою надією і помочею. Ми не завелися. Ми були вірні, працювали після наших сил і певно не заведемося ніколи! Рік нашої праці, то рік позитивної історії нашого народу в Канаді—третої части наших дій—тим разом части славної і повної великих поривів та ідейних починів. Перед нами ще богато, дуже богато праці! Та вірую в душі праця не тяжка—ми не невільники. Ми правівники кращої долі нашого народу в Канаді! Річні збори в Саскатуні намітять нові і конечні і невідкладні а ближці цілі до здійснення. Так з вірою незломною в правість наших діл та їхню необхідність глядімо в будуче і вірмо твердо, що воно таки буде краще!

—o—

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ БУК-А В САСКАТУНІ

Велику вагу покладають справедливо наші члени на річні збори, що відбудуться в **Саскатуні у днях 29, 30 і 31 грудня, ц.р.—субота, неділя і понеділок**. Тоді певно буде залізнича знижка і всі наші члени повинні з неї скористати. Збори, як все попередно, відбудуться в Парохіяльній читальні Просвіти, побіч церкви св. Юрія, на свято М. Савт. Перший день почнеться торжественною Службою Божою в наміреній зборів в церкві св. Юрія. Служба Божа зачнеться о годині десятій зрання.

Нашим загальним бажанням є, щоби всі наші відпоручники засвідчили віру в той день **загальним спільним св. Причастям.** Буде прегарна нагода вповідатися, буде більше священників, котрі сповідатимуть від ранньої пори. Так наш з'їзд в Саскатуні буде обявом духового відродження в Христі і злуки всіх у найвищім через св. Тайни.

Кождого дня з'їзду **будуть спільні обіди і вечері.**

Першого і другого дня вечером окремо відбудеться **мистецька частина**, приготовлена силами нашої парохії. Третий день з'їзду закінчиться спільним бенкетом, серед тостів, пригідних співів і деклямацій.

Кождий з учасників при вході до домівки Просвіти одержить даром повну і подрібну програму а також наші летючки.

Від години третої пополудні почнеться частина світська з'їзду. Буде звіт **заряду Саскачеванської секції.** Трудно означити, як довгий займе це час—однак певно, що до вечора. Урядники по черзі, як вибрані. здаватимуть звіт зі своєї діяльности.

Коли ще стане часу, буде **вибір нового заряду** саскачеванської секції в суботу.

Коли часу не стане, вибір послідує в неділю, від години третої пополудні.

Після перенятття уряду новим зарядом—послідують **виклади**, в черзі, усталеній на програмі. Загал викладів обіймає наші справи організаційні, ідеольогічні, тактичні, розбудови і практично здійснення поодиноких завдань. З тих завдань маркантно начеркнені деякі в слові вир.о. А. Труха, котре поміще містимо. Просимо докладно застановитися над всім. Сподіємося дорадників обдуманих і поважних, котрі пілєо свого виступу будуть мати загальне добро і тільки загальне добро БУК-а на оці.

Збори вирішать також **розпределення** КУЛЬТФОНДУ БУК-а, згідно з обіжником. в котрім намічено наші потреби.

На збори повинні прибути **відпоручники всіх відділів БУК-а** саскачеванської секції. Справу видатків розділити так, що треба виконати о що підприємство на цю ціль. Так легко оплатиться дорогу бодай двом відпоручникам. Відпоручники повинні привезти посвідку від свого відділу, що вони є саме відпоручниками. Ці посвідки відбереться при вступі на салю. Взір такої посвідки долучаємо.

Відділ БУК-а ч.. в..... засвідчає одним, що пан (пані) .....
.....і пан (пані) .....
є нашими відпоручниками на з'їзд до Саскатуну, Саск. у днях 29, 30 і 31 грудня, 1934р.

..... дня, ...1934
.....
.....

голова
діловий писар.

Нічліги дістануть відпоручники в домах саскатунських громадян, членів БУК-а. Про це треба зголоситись в дижурних, в домівці Просвіти, зараз по прибуттю. Вони визначать, куди і хто має удатися.

Готовтеся вже від тепер на з'їзд—обдумайте важні справи БУК-а—і **прибувайте.**

—=0=—

БУК А КАНАДІЙСЬКА УКРАЇНА

о. А. Трух, ЧСВВ
організатор БУК-а Канади.

З Оттави я одержав лист, який є певним доказом, що **в Канаді чути дзвін БУК-а!** Значить, БУК вже не є нещасною спробою, як удається, але новою силою, яка в щасливу годину показалася на канадійсько—українськім овиді і зачала відгравати відповідну ролю.

Чи всі Українці Католики в Канаді розуміють значіння БУК-а? Ні, навіть не всі члени! Бо якщо всі Українці католики в Канаді розуміли би значіння такої організації, якою є Брацтво Українців Католиків Канади—не булоби між ними нідного, схованого за "фецюм," коло купи соломи, в "питорі" за столом між скринь-ками чи в якімсь іншім місці. А всі, як один, стоялиби в рядах БУК-а, з розясненим лицем від одушевлення й радости, що бодай раз в житю станули на такім місці, де все співається пісню любови, надії і побіди—де все звенить пісня життя.

А як усі члени БУК-а розумілиби, що це є, те Брацтво Українців Католиків Канади, яку велику працю воно може і має виконати, то для них ніяка дорога не булаб за далека, ніяка збірка зачаста, ніяка вкладка завелика—бо вони зналивби, що **БУК то ратунок для потапаючого в Канаді справжнього християнина і українства, а для такої сорави ніяка жертва не буде завелика!** І нам треба конче доводити до цего, щоби заклик до нової праці, до нової жертви, до нового здвигу роз'яснював нам лиця і ми ставали живішими, порученими—так як в 1914 році в Краю ті Українці Січові Стрільці, які приготовляючися до великого воєнного подвигу, співали з одушевленням: А ми тую, Червону Калину підіймемо—а ми нашу, славну Україну розвеселимо! Або як потім, стоялиже вже на збірні, перед відходом до бойової лінії, складали заяву сильними словами: Батьківська славо, вперед веди ти нас! У бій кровавий ідемо всі враз. Як край взиває нас, велить—ідемо ми в бій, най ворог дрожить!

Така має бути атмосфера БУК-а!

Маловірні і слабодухи не можуть бути членами Брацтва. Нам не треба сміху членів. **Нам треба армії борців Христа Царя!**

З воєнної кватири у Ватикані чуть голос сурми. Ставайте в ряди! Нехай живе Христос Цар! Да прийде царствіє Твоє! Нехай живе Католицька Україна!

Без української католицької школи?

Шкода бесіди! Це треба зрозуміти всім членам БУК-а й—**здобути школу!** Наші діти—наші учителі—наші тресті! Як це одно БУК переведе в життя, буде з нього. Слава Йому! Тому Брацтву Українців Католиків Канади, яке не дало загинути Україні на чужині!

А де є школа без бурси?

В такім місті, як Саскатун, Едмонтон, Вінніпег?....

А звідки наберемо в Канаді української католицької інтелігенції?

Зі школи і з бурси!

І БУК мусить їх створити!

Зі всіми людьми доброї волі! За всяку ціну!

Не хочете? Тоді....—спускайтеся на дно....

—0—

Як дні невольні....

Богдан Кравців.

Як дні невольні, гордії до загину
нам сиплють жага огнянокрила—
то з вільних снів, що ніч у надрах скрила,
з тривоги дум і рук, що прагнуть чину,

знечевя повстаєш в якусь хвилину
затвердле, мов руди сирої брила—
і в глибах душ, як в челюстях горнила
тебе палаєм, плавимо безвинну—

і ти пливке, розсяяне і щасне
рвяхтиш огнями, мінишся барвисто
і світ займаєш полумям чудово—

і вмить, коли вже пал потухне, ясне,
то в грудку криці цінішім чисто:
ясне, холодне і тасмне слово.

То часом....

То часом в померках темничних
під вікнами навшпиньки стану
і бачу сонця плат на мурі
і клапоть зелені каштану.

Із обширів залитих сонцем,
з гаїв зеленого розмаю,
з мойого вільного богацтва—
ті клапті все, усе що маю.

—0—

Тріпочеться....

Тріпочеться і рветься серце
і раниться до грат, як птах,
спочити прагне хоч хвилинку
на захисних твоїх руках.

Та, як прийду до тебе, нене,
не зажурю тебе й на мить—
Ти не дізнаєшся, що серце,
мов птах скрівавлений тремтить.

—=0=—

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

МОЛИТВА

о. Мих Дороцький:

Св. Володимире, Отче нашої української католицької Церкви, молися за нами!

Св. Володимире, Хрестителю України, моліся за нами!

Св. Володимире, Апостоле України, молися за укріплення Христової віри між нами!

Св. Володимире, Учителю України, молися за єдність між нами!

Св. Володимире, Просвітителю України, молися за правдиву Божу просвіту між нами!

Св. Володимире, красне сонце всеї України, світи все над нами!

Св. Володимире, славо України, навчи нас цінити і боронити народну честь і славу перед ворогами!

Св. Володимире, хвало всеї католицької Церкви, молися за зріст Божого царства між нами!

Св. Володимире, любителю мира, молися за мир, любов і згоду між нами!

—=0=—

З НАШОЇ БУВАЛЬЩИНИ

Був час, коли по українськи говорили не тільки праді наші, але й чужинці вважали честю мову нашу і нею говорили. Та не лише говорили нею, але й вживали її у важних справах міждержавних, коли ходило о війну чи мир, або о приватні права власности. Був це золотий час нашої мови, коли нею—аж до пятнайпятого століття—говорили ми і світ чужинний гордився її знанням та вживанням—далеко і близько. Вживали нашої волохи, поляки і татари. Мали й ми колись золотий вік у княжім дворищі в Галичі—Боже мій, щож остало нам, що остало?

Нині правнуки великих дій і прадідів часто не то не знають мови своєї, скарбу свого, що сильнійший часу—але й вирікаються наслідя, що дорожче за всі жемчуги й самоцвіти. Коби зрозуміли, яка вартість нашої мови, яка її цінність, яка вона можна, гідна і достойна—коби зрозуміли, не прокляли би її ніколи!

І тому ми наведемо кілька старих грамот у свідоцтво, як цінили нашу мову чужинці—вважали її і шанували.

Ось Великий Князь Литовський Кейстут і його брат, волинський Князь Любарт, дають грамоту польським купцям з Торуня, десь біля року 1341—і ця грамоту, литовські князі для польських купців пишуть по українськи!

Грамота починається знаком св. хреста, як це тоді загально було в ужитку і як це ще й тепер вірующий загал чинить.

"От князя от Кестутя и от князя от Любарта у Торунь к мьстьичемъ. Што iсте просили насъ абыхомъ васъ пустили до Лучька търговать через Берестье абы вамъ не закажали, мы хочемъ ради то учинити, вамъ не блюдитеся ничего, поидите, а коли которым торговець поидеть торговать не Торуня через Берестье до Лучьска без печали будте, а кто поидеть съ сею грамотою через Дорогичинь, через Мелникъ и через Берестье до Лучьска торговать не Торуня, **язъ князь Кестуи не велю ихъ займати.**"

Вміли наші предки писати—коротко та

сильно! Аз князь не велю їх займати! Як просто і як різко! З новним почуттям влади і сили! В тім "Аз" є вся велика воля і чин—хто сміяв би противставитися?! Повний авторитет своєї влади—повна повага і відвічальність слів! Мали й ми колись своїх князів—мали свою силу і власть. Тоді злинні були протести і кволі слова! Тоді був гордий, свідомий могучости і сили чин! Тоді **нас просили**, а ми не просили нікого. Тоді польські купці з далекого Торуня просили наших князів о дозвіл приїхати до Луцька—а нині, а нині! Боже мій! Як нині....Ви самі знаєте. Де ділася наша слава і сила? Де ділися князі наші? Де ділася світлість слова нашого і велич нашої держави! Наше державне слово! Тільки в піснях поетів ще воно вільне, державне, непоборне—як каже Кравців: Ряхтить вогнями, міниться чудово....Тільки ще там, у серці, скровавленне—та вільне, державне. А в Луцьку вже невільне, пониження і приниження... Наше старе, прадідне, власницьке слово на власній рідній споконвіку землі....

Чи відчуєте всю велич, всю красу рідного слова?

Чи збережете велике наслідя і станете гідними великого скарбу?

Чи повернемо ще часи Великого Князя—нашим чином!

Молімо Господа сил, щоби дав нам витревати добрими і чистими серцем та удостоїтись гідно стати знова до великого чину. Щоби наше Я, котре тепер мале і потульне, виросло ласков Божою до великих завдань і стало спосібним перейти у прадідне Аз.

Наше слово, наша сила і гордість!

—— 0 ——

ЧУДОДІЙНА СИЛА ЦЕРКВИ

Донозо Кортес

Основному уняттю і глибокому проникненню в оцей закон духового походу цей завдячуємо чудеса католицької цивілізації, котрі так величне і величаво стають перед нашими очима.

Навіть, коли глядіти чисто по людськи, то богослови католицької цивілізації заветидзують кождого новочасного і старинного фільозофа богатством своїх думок. Вічні католицькі цивілізації викликають подив незвичайним знанням а історики затінюють істориків старини ширинною поглядів і відчуттям. Божа держава, твір св. Августина, ще й нині є найглибшим історичним твором. Так геній просвітлений світлом католицтва подав людському духові цей твір на подив і застанову. Навіть коли не зважати на божественне натхнінна, то дії церковних соборів все таки остануть звершеним памятником людської вторинности. Канонічне право мудрістю далеко перевищає: закони римського і февдального права. Хто в силі знанням перевищити святого Тому, гєніем св. Августина, величчу Боссюета, силою святого Павла? Хто перевищає в поезії Дантого? Хто може зрівнятися з Шекспіром? Хто може зрівнятися з Кальдероном? Хто і коли вличив в натхнінна життя та представив їх на полотні так, як це творив Рафаель?

Коли ставимо чоловіка перед пірамідами Єгипту то він скаже: "Тут минулася величава варварська цивілізація!" Коли поставити людий перед грецькими статуями і святинями, то вони скажуть: "Тут минулася повна жажди за красою, скоропостижна і світла цивілізація!" Коли ж знова поставити їх перед римським памятником, то скажуть: "Тут минувся великий нарід!" *То вкінці поставмо їх перед середновічну готицьку катедру! Коли побачать таку велич злучену з такою красою, так великий будинок з таким смаком, стільки завзяття разом з незвичайною нинішністю, що сувору посдинчість разом з найбогатшою різнородністю, що масу зі всею вторинністю, що вигляду каміння, цей порив пригаш ш в лініях, що чудесну посднаність тихих затінків і ряного світла, тіни і красок—тоді напевно скажуть: "Тут жив найбільший нарід історії! Тут минулася найкраща зі всіх людських цивілізацій. Той нарід присвоїв собі великанські розміри Єгипту, повну пишноти красу Греків, силу Римлян—а понад всю силу, всю красу і всю величність також щось таке, що більше варта як сила, краса і велич—безсмертність і досконалість!"

Перейдім тепер від творів церкви в царині науки, літератури і штук до вивчення тих заведень, котрі церква оживила своїм подихом, вигріла кровю серця, зберегла своїм духом і скріпила своєю наукою. І з цеї царини гляне на нас предивний світ чудес.

Католицтво все спрямовує до Бога і все Богові підпорядковує. Тому найновійшу волю переміняє в чинник, що родить найвищу єдність. Одне католицтво по своїй природі є релігією повних життя стоваришень, що всі з'єднані взаїмно духовими вузлами. В католицтві чоловік не стоїть одинцем. Коли хочете найти чоловіка, котрий наче усібблене самолюбство і гординя в напущенім відокремленні відгороджує себе від окруження—тоді йдіть шукати поза межами католицтва. Як далеко сягають необняті католицькі простори, люди живуть разом в уладі груповім. При творенні цих груп вони керуються найщирохотнішими почуваннями. Ці групи і товариства вимінюються взаїмно і творять разом загальну, збиту цілість, внутрі котрої поодинокі групи свобідно порушаються по закону всеобіймаючого посднання. Родиться дитинка і живе в родинній звязи, що творить основу, Богом дану, для всіх людських звязей. Родини знова збираються після питомого їх повстанню закону і так творять ці вищі союзи, котрі очеркуємо назвою "стани." Поодинокі стани виповнюють різні завдання. Одні плекають штуку мира, другі штуку війни. Ці змагають до безсмертного прославлення, тамті подають право, інші знова довозять промисл до розцвіту. В цих природних союзах витворюються дальні групи спонтанічного характеру. Це приміром ті, що шукають слави на цих самих шляхах, або ті, що посвячують свою працю тому самому промислові, або ті, що мають той сам уряд. Оці всі після станів укладнані верстви, оці всі знова стани, впрівнані між собою гієрархічним укладом—творять разом державу, цей великий і широкий союз, в котрім всі інші союзи порушаються вигідно і свобідно. Те зі суспільної точки становища.

Також зі згляду на політику родини лучаться в різні групи. Кожда така родинна група творить громаду. Кожда громада користується правом для своїх родин спільно виявляти Богу належну пошану, управляти своєю власністю, жінки подбати про хліб а мертвим про похорон. Тому кожда громада має свою церкву як знак релігійної єдности, свій ратуш як знак єдности управління, свої відмежування на знак правної і громадянської єдности і свій цинтар на знак свого похоронного права. Всі ці єдности разом творять єдність громади, котра крім цего находить своє глибоке виявлення у власнім громадськім гербі і власнім громадськім прапорі. Загал різних громад творить єдність нації, котрої знаком є престіл а котрої усіббленням є цар. Понад усіми цими світлими національними єдностями стоїть згодом з'єднаний союз всіх католицьких націй з своїми правителями, що братерски злученими вірою і церквою. А цею найвищою і звершеною злукою є Церква—що творить єдність через провід, а многість через члени. Вона є многотою зі згляду на вірних, котрі розкинені по цілім світі—вона є єдністю зі згляду на св. Престіл, що стоїть в Римі осяяний божеським блеском. Ця одинока у своїм роді катедра є осередком людськости. Представниками її многоти є загальні собори, представником її єдности є спільний Отець всіх вірних, намісник Ісуса Христа на землі.

Отже Церква, при найбільшій різнородности і беззаглядній єдности є найбільше звершеним суспільством. Всі чинники, котрі в людських суспільностях вируюють, верескотять і шаліють, в Церкві порушуються в найбільшім посднанню.

——=0=——

ПРЕСА

о. П. Криворучна.

(Докінчення)

Ми не лише повинні самі читати власну пресу, але також поручати всім нашим знакомим, близьким, сусідам і приятелям. Всюди, де лише можливо, треба вибивати злу пресу через поширення доброї. "Добра преса в нинішньому житті Церкви та Народу являється всім"—каже наш визначний проповідник о. Дзедзик. Вона наче смолоскип розяснює нині пітьму блудів і неправди, пристрастій і сумнівів. Католицька преса та суміння і мова католицької суспільности! Вона є проповідником правди і прилюдним місіонарем, що заходить в кожду хату—до лінянок і каменіць, до готелів і сутерин—та всіх кличе до Христа. Католицька преса це найвірнійший сторож нашої святої Церкви, нашого прекрасного українського католицького обряду, наших традицій і нашого всього народу. "Вона та сурма—каже о. Дзедзик—що алярмує небезпеку і закликає до боротьби. Св. Отець Пій XI каже, католицька преса се той перший бойвий ряд, що стоїть у вогні боротьби і здержує шалені наступи нинішнього безбожництва.

І дальше каже св. Отець: "І будьте певні, що надармо будете будувати церкви, надармо відправляти місії та закладати школи. Всі ваші благородні ночини підуть намарно, коли не будете вміти орудувати тою оборонною і зачіпною зброєю, якою є чесна і щира преса."

Хто не знає, якими віруючими католицькими державами були Іспанія, Франція і Мексико? Щож нині? Там тепер безбожні уряди нико поборюють церкву, бо тамошні католики не подбали як слід і коли треба було про свою власну католицьку пресу. Тим часом безбожники засипували прямо своїми виданнями нарід

і так поволі але певно видирали віру з душ, підготовляли основи безвіряства і руїну. Так поволі опанували уми, а потім серця—уряди і власти.

Правда, іншанські католики аж тепер прийшли до зрозуміння вартости преси і стали направляти то, що занедбали. Католицька преса Іншанії непомірно зросла від днів суматохи. Католицький денник Ель Дебате має накладу триста тисяч примірників. Сей денник має найкращу новочасну печатню зі всім новітним уладом. Машини печатають на годину 60,000 примірників. Се правдиво оборонна сила печатаного слова, котра служить іншанським католикам.

У Франції також виходить католицький денник вже 53 роки. Денно розходиться сто тисяч примірників. Має свою печатню, свій прекрасний дім Доброї Преси—а кромі цего французькі католики мають ще понад 20 всяких видань—денник, тижневик і місячник. Часопись "Паломник" має 800,000 накладу.

В Англії католики видають тижневик The Universe, накладом 103,256 примірників.

В нас, Українців, тепер католицька преса безпорівнання лучше стоїть як раніше. Є вже кількапайщять гарно і добре редагованих часописів—хоч бракує нам ще виразно католицького дневника. В Канаді маємо тижневик "Українські Вісти," місячники "Голос Спасителя" і "Вістень БУК-а." В Злучених Державах маємо часописи "Америка"—"Місіонар" і "Українська молодь." В Бразилії виходить "Праця." В Старому Краю виходить "Нова Зоря," "Мета," "Правда," "Бескид," "Нива," "Добрий Пастир," "Наш Приятель"—і другі що радо зачисляють себе до католицьких видань. Одним з найбільше поширених старокрасвих часописів є Місіонар, що видають ОО. Василіяни в Жовкві, накладом 34.-000 примірників місячно. Це наша преса, значить—печатана нами, за наші виключно гроші і для нас.

Коли візьмем під увагу, що Українців католиків в Канаді є 156,315 душ—то ця преса, що ми маємо, рішучо не вистарчає. Вона не всіпі обняти своєю працею всіх і виконати ту працю, яка спадає на ню після нашого числа. Обсмом ця преса замала—фінансово заслаба, вічно бореться за своє існування і тому природно не може мати того впливу, якого ми сподіємося.

Та однак добре роздумати, то все найдеться. І сила, і фонди! Як кажуть наші люди, коби біда то гроші будуть. Розвязка в тім, щоби ми рухнулися з тої оспалости і замертвіння, в котре попали та щиро взялися до праці для загального добра, а в тім і свого власного. В нас є фонди, в нас є способи—тільки треба взятися до урухомлення пресової акції. На нашу масу, ми повинні мати бодай два денники. Один на сході, а другий на заході Канади. В кождім більшім місті повинен виходити ще один тижневик. Ми повинні мати також часопись для дорастаючої молоді і для дітий. Та зависть тих виглядів, що ми повинні мати, глядьмо бодай на це, що вже маємо. Маємо один тижневик і два місячники—хоч це дробина, краплина в морі життя народнього в Канаді—то все таки ми повинні тій краплині додати сил, щоби стала рвучою струєю, яка пірве байдужних і збудить заспаних. Мусимо-що пресу нашу забезпечити фінансово і морально, через нашу всесторонну підтримку і допіси. В кождій нашій хаті повинні бути ці наші часописи—всі наші Українці католики повинні їх передплачувати і дбати про їхне поширення. Тому ми повинні перевести на ділі клич: В кождій українській католицькій хаті—своя часопись! Яка? Така, як і хата! Отже українська католицька! Де нема своєї преси, нема щирого привязання до своєї церкви, віри, обряду і народу. Наша преса, це наш апостол і тому ми повинні помогти їй всім нашим зусиллям.

—— o ——

ЯК РОЗУМІТИ СЕБЕ САМИХ?

Михайло В. Герман,
учитель, Альвена, Саск.

На старинних будівлях були слова "Розумій сам себе!"

Коли люди бажають оминати недостатки життя, то повинні ні слова виписати наче огнистими буквами на своїм умі і серцях. Самопізнання є дійсно суттєвим чинником в кождім життєвім положенню.

Один торговельний богатир, котрому поталанило добути не лише особистий успіх але й богатство, на питання "Як вияснити недостатки і невдачі многих людий?"—так відповів: "Вони не мають нервів ні здібности сліпити самі за собою." Значить, ті люди не знали самі себе, не знали куди належать і яка властиво їх віра життя.

Людські удачі чи невдачі, успіх чи упадок, у великій мірі зависнть на нас самих. Ми самі вибираємо для себе успіх або упадок,—залежно від нашого самопізнання і ріжнимося тільки в тім, що рішно вибираємо, одні успіх а другі упадок.

Найбільше потрібною для нас буде наука, яка подасть нам правдивий образ, як будувати, пристособловати і скріпити наш характер. Найбільше суттєвим знанням буде те знання, що пристособлює нас до самопізнання і самозрозуміння, хто ми є вдійсности? Звідкіля ми походимо? Яка наша віра? До котрої організації в слід за тим ми повинні приступити і її спомагати?

Коли ж ми пізнамо наші позитивні і негативні сторони, тоді в нас нагода працювати в ґім напрямі, щоби позбутися лихих частин а набути добрі. Так починається будова позитивна внутрі, а руйна зла. Коли ж ми зрозуміємо також в нашім природнім житті котра сторона для нас лиха, а котра хосенна, тоді нетяжко буде нам рішитися на добру а залишити лиху.

Позитивна сторона нашого життя справляє нас до віри, до котрої сотворив нас Бог і до котрої кличе нас голосом Церкви. Наколиж ми бажаємо провадити наше коротке життя справедливо і зрозуміти самих себе—то мусимо вірити в нашу дорогу Українську католицьку Церкву, в нашу католицьку віру,—та підтримувати їх. Так окажемо нашу любов Бога і вітчини.

Коли виконаємо працю серед внутрішних наших чинників, розвинемо добро а погубимо зло—тоді набудемо право на краще життя і краще завтра. Так суттєвою условиною для здоровля, веселости і успіху є зрозуміння самих себе, хто ми є. Однак це не так легко виконати, як кому здається на позір, бо ми звичайно сліпі для того, що нам немиле. А коли вже запримітимо то нема в нас відваги виступити отверто і рішучо проти похибок. Нам брак відваги, бо не знаємо самих себе і тому легко ловити нас у лихі сіти. Вже крайний час нам зрозуміти самих себе і стати в обороні нашого внутрішнього "я"—нашої святої католицької віри. Бож коли не звернемо уваги самі на себе та не будемо обороняться, тоді внутрішне лихе "я" наше розростеться і може придавити нас зовсім.

На закінчення ще раз пригадую давну правду—пізнаймо самі себе! Пізнаймо, що ми є Українці католики, маємо власну організацію, власні церкви, школи і просвітні домн. Так ми повинні вписатися в члени нашого БУК-а, як вислід нашого зрозуміння та свідомости.

——o——

ЛІТЕРАТУРА

ДРАМАТИЧНИЙ НАРИС

Українські поселенці.

(Докінчення)

Дія 2. Двацять пять літ згодом. Світлиця гарно прибрана. Стіл застелений гарною скатертю—вигідне крісло. Марія гачкує. На стінах образи. Петро держить в руках часопись. о. Іван—молодий священик, ходить по світлиці.

Петро: Дивись Іваєю! Пишуть, що в Америці наші обходили велике торжество. Пятьдесять літ минуло, як поставлено нашу першу церкву в Шенандоа. А тепер як ми розрослись! Сотки і сотки наших церков! Сотки наших священиків! Наші лікарі, адвокати, інжиніри, учителі, банкірі, промисловці—як ми розрослись! А коли я логадаю, як то було колись....

Марія (зводить очи від роботи): Як то було колись! Іваєю, ти маленьким був, ти може не тямиш, як то ми гірко часом бідували. А працювали без відпиху! Не було коли спочивати а часом, то й неділлю позабули, най Бог гріха не тямить. Але тепер ти за нас відмолиш. Ти викінчиш працю, що ми починали!

о. Іван: Мамо, я на те пріпінь й живу! Моє життя, не моє Боже! І пароду! Я живу для всіх! Ви мали одного сина і для него вірно трудилися. Бог дав вам силу побороти всі трудности і побідити! Я маю ширшу родину! Моя родина весь нарід! Ви трудилися на добро вашої дитини і мали надію на кращу долю. Моя доля, мій нарід. Його добро, моє добро. Ви свої

сили віддали цій країні і вона вдячно прийняла той дарунок, густо злитий потом і кров'ю вашого труду. Я той труд ваш дорогий хочу затвердити, надати йому більше цінн і так збільшити, щоби не вичерпався ніколи. І ніколи не пропав!

Марія: Як ти гарно говориш Івасю! Най Бог дасть тобі сил виконати те все. Я така рада, що моя дитина щаслива—що ти Івасю сам один, і не сам! Що ти без родини і з родиною. З найбільшою родиною, з цілим народом. Ми колись думали тут, на цім місці—тому літ двадцять і пять—була також неділля—який просторий цей край, яка вільна ця земля! Нині ми наче женці на старости літ! Ми бачимо, як новий робітник виріс з нашого труду. Наша колишня простірна нива стала нині замала для нього. Для тебе нива, нарід весь. Скільки в тебе праці— Івасю!

Івась: Перед мною праця—за мною ваші труди, досвід і молитви. А в мене руки вільні і очи смілі, і груди здорові! Піду мамо в перед, піду в перед! І поведу других! Додам їм охоти життя, відваги і сил—котрі тільки Бог подає руками священика через святі Тайни. Я ніколи так не розумів і не відчував тої сили—що з висот—як коли я відвернувся вперед від престола і сказав до людей: Мир вам! А вони відповіли: І духові твоєму! Тоді я в одночас зрозумів і відчув, що мир їм даю—мир, котрого світ дати не може, вищий, ніяхотіннний, повніший і надприродний, що душі щастям сповняє, упавших ратує, знеможених кріпить а всіх єднить в любови і тоді я відчув—яка важна моя праця, яка потрібна і скільки добра я в силі зробити для народу свого.

Петро: скільки то душ в нас потребує мира! Скільки душ.... Слухаю тебе і подивляю. Я сам був колись до тебе подібним! Скільки праці перед тобою, мій сину! Скільки трудів! Колись ми всі прийняли добрими—з вірою, надією і любовю! Дала нам церква той скарб на дорогу! І добре було, доки ми його зберігали. Потратили скарби віри—пропала надія і померла любов. Читай нині часопись! І що вичитаєш? З кождої сторінки говорить до тебе зависть, ненависть, зрада, осміпування одних другими—руїна.... Куди зайшов нарід наш?! Такий був добрий і що сталося, що сталося! Де нині любов?

о. Іван: Ми все направимо! Ми все повернемо на ліпше! Ми ідем до кращого! Маємо своїх священиків, свого епископа, свої церкви, свої школи, свої товариства, своїх учителів, урядників і сотки тисяч акрів землі—котру виробив і завласнив наш нарід. А ми всього донерва двацять пять літ тут!

Петро: Так, ми тут ще не довго, але багато все таки втратили, коли глядіти на душі. Хоча ми й також багато здобули. Але кожда душа безмірно богато варта і всі наші зовнішні здобутки дуже мало варті, коли порівнати з втратою душ

о. Іван: Правда! Втрати на душах страшні—так скількістю, як також надірванням внутрішним. Але ми все таки надіємося—ми все повернемо на краще.

Петро: Це твоє завдання і над тим ти повинен працювати зі всіх сил.

о. Іван: Я рад все зробити! І буду старатися без відпиху і жадна жертва не буде для мене великою а праця тяжкою, коли йде про душу. Я все можливе зроблю....

Марія: Будь добрий для всіх, будуть добрими для тебе. Будь милий для них і прихильний, вони відчують любов. Бо серце людське все тужить за любовю, все її спрагнене—навіть, як позірно нещасне і студене. Ненависть не гріє.

о. Іван: Так, мамо! Коби нарід мій відчув, як я його люблю, як я рад всі мої сили віддати на службу великої ідеї—єднання всіх і повороту до Батьківського Дому. Як я рад працювати!

Петро: Працювати без відпиху і здобувати!

о. Іван: Нам треба закріпити наші становища і творити нові! Маємо церкви, школи, лічницю—треба їх більше! Але це все без організації неможливе. Нам треба організації! А такою є тільки одна наша організація в Канаді—Братва Українців Католиків Канади. Всі наші концерти, представлення, хори, співанки і виспівки мало варті—коли не будемо мати сильної, однородної і ясно ідеольогічно поставленої організації. Вся наша політика—це безпутня шарпанина в Канаді—без одної провідної авторитетної і з церквою співдіючої організації. Тут саме відчуваємо і розумімо краще, як наші земляки в Европі, слова Липинського—що всі українські орієнтації без української організації —фунта клаків не варт!

Петро: Дякувати Богу, ми вже маємо свою організацію! Наш БУК росте! А з ним будемо рости всі. І повернемо назад до любови і пошани. Тоді можливе буде довіря одних до других. І так зможемо простити взаємно давні образи—а простити без віри неможливо. І знова доходимо там, звідки вийшли. Доходимо до церкви. І тут те вдячне, конечне і тяжке поле праці для тебе!

о. Іван: Поле широке і просторе! Многі позабули на Бога, віру і честь. Любов змінили на ненависть а надію на шамотання серед піянства. Став часто—аж надто часто—опльовувати один другого і ще тішитися з пониження свого брата. І так забули многі, що пониження мого брата, то пониження мене самого. Чим скорше мусимо завернути з тої дороги! Церква наша, як колись, так тепер—знова вратує нарід наш! І я вірю, сильно вірю (підносить голос і говорить твердо), що ми вже на поворотній, оздоровній дорозі—що краще завтра вже сходить для нас в Канаді! Ми вже в серці навернулися, ми пізнали лихо наше, які його причини і де ворог, що нищить наше народне життя. Ми знаємо нині, як лічити недугу і як себе боронити. Ми лічимо вже себе і вилічимо! Ми знова вернемо до любови і буде єдність та сила.

Нам треба многих, молодих, завзятих, святих і вчених священиків, монахів, монахинь. І я певний що ми їх будемо мати! Нарід наш сам виховає їх з посеред себе, під благородним омофором Матері Церкви.

Нам треба лікарів, правників, учителів, промисловців, інжинірів, техніків—тисячі! Нам треба тисячі хліборобів і робітників, котрі на свою працю не будуть глядіти як на справу платну, але як на обовязок свого роду і відвічальність перед грядучими поколіннями. Ми ідем до розбудови нашого життя! Для нас місця тут досить і ми мусимо його виповнити нашим змістом! А весь наш зріст іншов та йде з церкви!

Петро: Як гарно, як мило, мені чути твої слова! (говорить поволі, з чуттям). Як радо я чую це на мої старі літа, як радіє мій дух, як мої очі бачуть в будучині тисячі, тисячі тих прийдешніх робітників, що прийдуть працювати з ясних передінків церкви—з вірою в серці, з надією в очах, повні запалу і любови! Я бачу нарід наш сильним, непереможним, могучим в Канаді!

Чути голос дзвону—спокійний, мелодійний, поважний—з церкви.

Марія: Церква кличе нас на вечірню. Церква, як серце наше—повне любови.

о. Іван: Так, церква наша то серце народу —повне любови і прощення. Кличе нас усіх до себе. Нас усіх! (говорить до присутних, лицем до глядачів)—Вернім до Матері Церкви!

Заслона паде—кінець.

———o———

Бабине літо.

Роман Купчинський

По ясній синяві гень-гень
Пречиста Діва похожала,
із кужіля шовковий лен
святими рученьками пряла.

А янголи ту пряжу брали
і ниточку по ниточці
кождісінькій спіточці
на сорочину розділяли.

Летіла пряжа понад полем
і як найшла де спротину,
що заслалалась ліктем голим,
спускалися при ній удолину.

Та спроти ниток не брали,
бо в голову й не покладали,
що може хтось за них подбати—
а то ще хто—Господня Мати!

———o———

ВИМІНА УЧИТЕЛІВ

Потребує школа учителя?
Учитель потребує праці?
Пишіть до Бюлетеню—на цю сторінку—все містимо даром.

Не хочемо жадної іншої заплати від вас, крім свідомости, що ми помогли, влекшили нашим школам чи нашим учителям старання і піднайшли працю.

Тому щиро просимо, скористайте з нагоди!
Не отягайтеся, не будьте байдужні!
Яка школа, такий учитель!
Для наших шкіл—наші учителі!
Пишіть сейчас до Бюлетеню по вістку.

Оголошення ч. 1.

Учитель пошукує учительської посади. Має цертифікат перпої кляси і перебув 4 роки практики. Може навчати музики, співу, спорту, вести хор, давати концерти. Також буде вчити української мови, історії та літератури.

На бажання вишле посвідки своєї праці.

Зголошення просимо слати ласкаво до Бюлетеню—Box 57—P. O. Canora, Sask.

———o———

НАЧЕРКИ З ІСТОРІЇ НАШОЇ ЦЕРКВИ

Весь протяг історії нашої Церкви нарід та його духовенство було свідоме своєї окремішности не лише національної але також і релігійної від Москви. Тому від перших початків, почавши від святоандріївської легенди через весь протяг нашої історії тягнеться ця борба світогляду—чистого, нам питомого, органічно з нашого середовища, що заявляє нашу єдність і спільність молитвіка католицьким християнством —а з другої сторони напір Греків, хитрощі їхні, котрі раділи зробити Україну своєю кольонією, що їм на многі століття таки вдалося, коли дивитися на грошевий визнак України Грецією—або вдалося там по нинішні часи, коли глядіти на духове поневолення України. Наша умовість ще й досі не свобідна від грецького лукавства і підступу, хоч ці невидимі кайдани розбито молотом революції 1918 року. Кровава революція большевиків, цих правних спадкоємців російського православія, котре у зовнішнім бачило все а позабуло на внутрішнє—отворила многим очі на підложе того небуденного явища. Звідки воно вийшло, які були його передумовини? І от ясно нині українцям, так релігійно, як культурно—як також політично—що мизв'язані зі заходом, а не монгольським сходом. Так наша релігія, як наша культура, як і наша політика.

Релігійно ми католики—такими були від початків і такими остали. Наше православя то було католицьке православія—а не сектантський відкол і роздор схізми.

Культурно ми західняки і тому недавно йшла така запекла полеміка між українськими культурниками а большевицьким синодом в Кремлю, котра то полеміка закінчилася фатально для українських західняків—одні постріляли себе, як Хвильовий, інших постріляли москвичі —во імя своєї східньої культури і віри.

Політичні методи українців також західні —значить, ми не витворили ні нашої чрезвичайки, ні не кидалися вирізувати самі себе. Це творили на Україні карні загони найманців большевій-з-на котрих чолі, для слави України треба признати, не було Українця. Стояли люди східні—ненанні. Дзержинський, Ягода, Евгеній Бум, Троцький, Менжинський. Косіор, Постишев—це ненанні люди! Наші політичні методи і цілі европейські, західні.

Значить, вся наша історія нерозлучно сплетена зі заходом через віру—Католицьку. І саме один лучник в цій нерозривній черзі, **посланія Мисаїла до Папи Сикста IV, року Божого 1476**, нині печатаємо. З него нанні читачі дізнаються, що далеко до Берестейської Унії, котра тільки оконечно правно затіснила це, що вже істнувало від початків нашої історії—наші предки у справах віри все у важних хвилях звертался до Риму і до Папи. Дослівний переклад цього послання подаємо нище. Саме посланія писане тодішною українською мовою.

"Нема ріжниці в Христі ні Грекам ні Римлянам, ні нам руським Словянам—всі є одно і то саме. В ким кого пізнано, в тім най перебуває—кождий у своїм стані. Всім нам початок Христос і тому ми всі Христові, котрі в Христа хрестилися, в Христа зодяглися. Бо не так, як декотрі думають, дільки слухачі закона оправдаються, але ті, що закон творять. Ці є праведними перед Богом, котрі по своїй суті творять закон, бо мають його записаним у своїх серцях. **Тому ти ми написали це до Вашої Всенайсвятішої Святости.** Бо ми чули, що деякі говорять перед Вашою Святістю на нас ложні слова, обидні на нас кажуть, що ми не є досконалі ані правдиві християни. . . ."

Таким чином Мисаїл, старається про київську метрополію, пише в цій справі до Папи і представляє себе, як правдивого Християнина. Отже послання свідчить:

1. Що київська митрополія тоді залежала від Папи—так правно, як також дійсно: значить, святійший Отець не лише титулом давного звичаю мав право надавати там митрополита і це за відомом і згодою та прийняттям наших князів— але також це право виконував. Були однак часи, коли в дійсности це право було в завішенні —коли хитрі греки насилали своїх людий, які у свою чергу виступали проти заходу і надавали церкві цілій на україні бажаного їм кольориту. Здавалося тоді, начеби ціла українська церква вирекласа єдности. Та в ці прикрі сторінки історія вплела величні картини давного питомого нам побуту—вияв нашої віри і церковної традиції, котрі все були зі заходом. І хоча може часом зверхно підпали, внутрішно все остали непарушні.

2. Що Мисаїл старається о київську митрополію не в Царгороді, **але в Римі** і сам пише у тій справі послання. Це послання стверджує, що вже хтось інший робив в Римі заходи в тій самій справі і ті заходи не були прихильні для Мисаїла. Тому він уважає за відповідне зложити на початку свого письма своєрідне визнання віри а потім згадує про противників, котрі не-

правдиво освітлили особу його та його кандидатуру.

3. Що многі Українці тодішні **робили заходи в Римі** у важних справах нашої церкви, коли вістка про неприхильні заходи дійшла до Мисаїла і він сейчас спростовує.

Так минувшина вчить нас правди наших дій.

Куди ми належали релігійно, культурно і державно.

Творили свою історію самі—все в союзі зі заходом.

Творили нашу історію насильно, під кормигою; завойовники—тоді накидали нам східні звичаї і обичаї, котрі все були нам противні і відмінні.

Зрозумівши це тим більше, згідно з нашою історією, нашим природним розвоєм і ради кращої будучности майбутніх поколінь відірвім нашні очі від східних факірів, котрі мають свої знова окремішні звичаї та обичаї і про котрих не дуже то похвально висловлювався наш найдавніший літописець. Вже в описі словянських племен відмічає наш літописець українські племена від північних—московських та підчеркує, що московські жили по лісах, їли всяку нечисть і порівали жінок, як звірина.

Вже тоді національна свідомість була велика і гордість свого народного "Я" дуже відмітна. Коли ми це нині зрозуміємо як слід і повернемо в праві тори нашої історії, котрі- бувальщина наша відмітила—повернемо золотий вік нашої державности.

Нанна релігійна правдивість просякне ціле наше життя і тоді послідовно і конечно впадуть усякі імпортовані між нас секти та сектанти, білі і червоні.

Тоді в наших душах відродиться згідно з з давним посланням одна віра і одна любов: Христова віра і Христова любов.

———=0=———

Осінь.

Павло Тичина

Ой не крийся, природо,
не крийся,
що в тузі за літом,
у тузі.

Твої коси від смутку,
від суму
вкрила прозолоть,
ой ще й кірвава.
Певно й серце твоє
взолотила печаль,
що така ти ласкава.

А булаж ти—
як буря із громом.
А булаж ти—
як ніч на Купала....
Безгоміння і сум,
безгоміння і сон,
тільки зірка упала...

Ой, там зірка десь впала
як згадка.

Засміялося серце у тузі.
Плачуть знову сичі....
Ой, ридай же, молись—
ходить осінь у лузі....

———=0=———

Микола Вороний

Коли ти любиш рідний край
в ряди ставай!
Гори відвагою святою!
Бо тільки меч а не слова
добудуть нації права
у ворогів її розвою.
Вперед же
сміливо рушай—
коли ти любиш рідний край....

———=0=———

ДОПИСИ

Місія у витківській Церкві

В нашій українській греко-католицькій церкві, що віддалена чверть милі від містечка Витків, Саск., відбулася свята місія, котрою проводив вир. о. А. Трух, ЧСВВ. До помочі Отцеві Місіонареві був наш всеч. о. Парох Дрогомирецький. Місія тревала цілий тиждень, від 7 до 14 жовтня. Богато вірних приступило до св. Сповіди і св. Причастя.

При кінці Місії, а то 14 жовтня, при співучасти великого числа вірних відбувся похід з місійним хрестом, до читальні українців католиків в містечку Витків. Всі йшли чвірками, в найкращім порядку. Коло читальні Отець місіонар виголосив науку а по науці всіх порядку вернули назад під церкву, де відбулося закопання місійного хреста. Тут о. Місіонар виголосив ще одну науку, в котрій закликав всіх українців до єдности. Після вкопання місійного хреста всі присутні зложили присягу вірности, що будуть служити Христу та Його Церкві, бо як сказали о. Місіонар—лише попри цей хрест і через сю церкву нам одна дорога до Небесного Царства.

По відправі всі пішли до читальні, де Жіноче Товариство приготовило смачний обід і так вкоротці час минув до вечера.

По обіді наша молодь разом з о. Місіонарем співала народні пісні а потім о. Місіонар сказали кілька слів до молоді і старших. На закінчення всі відспівали: Достойно есть— і вдоволені роз'їхалися домів. Так закінчився торжественний день а нам на памятку остав місійний хрест, що вказує дорогу до Вічного Щастя.

Іван С. Ковальчук,
діл. писар.

2

Вечірок в честь Дж. Картіє, Канора, Саск.

Вечірок відбувся дня 14 жовтня ц. р.

Сходини отворив піснями п. В. Хабун, котрий також покликав до слова доповідача на цей вечір, пана учителя Н. Кутного. Деякі з прегарних думок п. В. Кутного читачі найдуть ту: Давно світ був малий для людий. Думали, що плоский. Аж Колюмб відкрив нові землі і став збогачувати нимі Іспанію. Люди шукали тоді найкоротшої дороги на схід, бо звідтам приходили бажані і дорогі товари, як перець, шовк і пахощі. 1534 р. Франція вислала Дж. Картіє на схід. Сперину перед відїздом помолилися і так скріпили себе на незнані труди. Дорога тревала 60 днів. Коли доїхали до ріки св. Лаврентія побачили нових людий, незнаних досі. Їм здавалося що їдуть дальше океаном і так думали переїхати до Китаю. Але в коротці переконалися, що це омилка. Завернули до Франції і слідуючого року знова поїхали назад до Канади. Тим разом доїхали до Стадакони, індийської місцевости, де нині місто Квебек. Індіяни приняли їх вельми радо і втішилися ними. Думали індіяни, що якісь вищі сотворіння, зовсім білі. Вониж показали дальше місто Гошеляґу, де нині Монтреал. Тодішні мешканці Канади жили з плодів земних і плекали обробіл, сопанники, тютюн і гарбузи. Мешканці Гошеляґи просили Картіє о благословенство і він це вчинив для них. Звідтам вернули французи до Стадакони і там зимували. В зимі однак по хорілі і з 28 живими остало тільки вісім. Прочі померли. Індіяни лічили себе в той спосіб, що пили сік зі сосняки, так навчилися французи ратувати також себе. Взявши зі собою індіян повернули до Франції. Виїхали з неї назад до Канади аж 1541 року і від тоді починається стала колонізація Канади Французами. З початком сімнадцятого століття Шамплейн став колонізувати землю на більшу скалю і назвав крайну "Нова Франція." Він подбав також про місіонарів і церква стала зростати. Тоді саме ширили віру Христову і навертали індіян мученики канадійські і святі Льялман, Бребеф та інші. Майно Канади становили тоді скіри і сірі плоди. Збудовано місета Квебек, Монтреал і Трі Ріверс. В році 1642 Квебек вже мав понад тисячу мешканців. Тоді індіяни задумали винищити білих. В помочі мешканцям став молодець, котрий зібрав біля себе ще 16 очайдухів і вони окопалися яких 60 миль від Монтреалу у Форт Отава. До них пристало ще яких 60 індіян, що вже були охрещені. Проти них вийшло понад 200 індіян з племени ірокоа і до них пристало ще 500. Французи не мали ні води ні поживи, а кругом були вороги. Так всі полягли в обороні, але індіани побоялись іти дальше, бо думали—коли 16 білих такі сильні, то що доперва тисячу білих. До двіста літ від відкриття наука подавалася у школах церковних, а вчителями були священики. Розуміється, що церкви і школи були католицькі. Коли Англійці здобули Канаду 1760 року полишили французам всю самоуправу. Коли однак населення англійське збільшилося, були намагання відібрати французам їхні права, але церква і духовенство католицьке настільки були сильні, що не допустили до цего. Нині Квебек є богатий. Має півтретя міліона мешканців і чотири університети. Має великі банки і промислові заведуння. Однак край остав, так як був колись —французьким і католицьким. Англійці поважають нині Французів за єдність і силу. Втримала французів католицька віра. Наші українці розбиті. Ми всього від 30 літ прийшли сюди, бідні але добрі і одні. З майном наші люди дуже часто переміняться, але на гірше. Французи нині сильні через Церкву—добре родинне життя—що так само втримають нас добрими і сильними.

Бесіду виголошено дуже уважно, поволі, виразно і добрим виголосом. Присутні подякували заслуженими оплесками.

Відспівано ще пісень і заставлено столи до перекуски.

Чистого приходу $10.00.

Наш Культфонд збільшився о нову десятку з Канори—честь канорським активістам.

Базар на дохід церкви в Канорі відбувся в днях 25,26 і 27 жовтня, ц. р. Годиться відмітити труд так жертводавців як і помічників і збирачів. Всім жертводавцям, котрих много а котрі щедро жертвували—як також усім помічникам і збирачам—парохія щиро і відано дякує. Особливо треба відмітити труд, жертви і працю п. Василя Л. Стратійчука—як також жертвенність п. Ол. Хабуна з родиною—і поміч, яку оказали парохії пані Борденюк і п. Михалицький. п. Гр. Пухальський. п. Грабовецький, п. Ковальчук і многі, многі наші хліборобн та мійські жителі— як п. Брітський і другі. Впрочім всіх є дуже богато —то всім належить признання і дяка за ласкаві труди.

Чистого доходу було $342.00.

—=0=—

На верхах.

Остап Луцький.

Гей гори!
Верхами
йдуть шуми лісами—
вже мені не буде,
так добре не буде
як з вами,
як з вами.
Смереки смереко,

висока смереко!
Не грай так розбільно
шуми вільно, вільно,
далеко,
далеко....

Прощайте други,
ліси і яруги!
І ти, моя пісне
гинь —бо серце трісне
від туги,
від туги....

Бувай здоров верше,
мій зелений верше!
Вже нам так не буде,
до смерти не буде,
як перше,
як перше.

—=0=—

Село в осени.

Іван Франко

Дрімають села. Ясно ще
осінне сонце сяє.
Та холодом осінним вже
в повітрі потягає.

Темнозелені садки
дрімають вже без плоду
і тихо грітються хатки,
і верби гнуться в воду.

Сонливо річенька пливе
згачена коноплями,
а всі плоти, зарінки всі
обставлені горстками.

Мов вежі, баштн добрії,
стоги та обороги
стоять і стережуть село
від голоду, тривоги.

Дрімливо в поле йде орач—
цеж веремя не скоре
і звільна під озимину
пухкую землю оре.

Корови ситі на стерні
лежать і ремигають,
а пастухи бульби печуть,
коло вогню гуляють.

Ще ліс не стогне великим,
осінним довгим тоном
і ще стрілою ластівка
звиває над загоном.

Тиша, спокій, мов розлилось
дрімоти сонне море.
Здається, задрімало десь
у нетрах люте горе.

О, не будіть його хмарки
дощем холодним живо!
І ти, осінній вітре, спи,
не рвися так гнівливо!

Нехай той люд потомлений
хоч трохи відпочине,
нехай та спина згорблена
ярмо важкеє скине.

Хай він, що був волом весь рік,
робив немов машина,
почує в собі дух живий,
пізна, що й він людина.

І хай мов перла в ум його
западе на свободі
хоч часть тієї пісеньки,
що розлилась в природі.

З Фанфар.

о. Ст. Семчук.

То треба хотіти—горіти!
То треба повстати подумам досвітним,
хоч лінї в заступі цім глітвім.
Нам треба підняти жовтосиний стяг
високо, високо
з подумам в очах!

Настромити кріси, підняти гранати,
волю звитяги і ушанувати.
Кинути тоастно ворогам в лице
кроваве вінце.

Серед гуку стрілів, тріскотіння бомб,
газового диму, вереску жінок,
подумя і грози валених домів
дати їм почути наш повстанчий крок.

Упить, розлити, повні чаші вин—
хай пирує Вісла, вилває Сян!
Ми складаємо тризну на лан озимин,
яра нам пшениця озолотить лан.

Привітає Ладо Галицька Земля,
привітає серце Царівна, як чар—
Царівна Вкраїна вийде на поля
під звуки селянських фанфар!

То стане ясно усякому всюди,
тепер буде воля надержавні труди.
Тепер ми збудуєм залізом і кровю
повстанчого чину—

—— о ——

З ЖИТТЄВОЇ ПАНОРАМИ

(фейлетони)

Рід Шептицьких.

Шептицькі це наша старовинна, ще з бояреських часів родина. Добра, три села: Шептиці, Канофостп і Воцанці дістали в дарі ще від наших князів за воєнні подвиги. Ці села лежать у Львівщині. У старих грамотах стрічаємо імя Шептицьких під роком 1469, коли потверджено їх боярство (шляхотство). Згадується там про шляхтичів Федора зі Шептиць та його внуків Гліба і Сенька.

Рід Шептицьких в бігу часів став на чолі

Церкви нашої. І так архимандрит унівеький **Варлаам Шептицький**, ставши згодом епископом львівським виражувався з гордістю про свій рід: А й це вашій милости належить знати, що **ми шляхта не від вчера**, ані з чиєї ласки, ані нобілітації, ані злук подружих ми виросли—але з давних предків зі заслуг, війни і мира, **так старі, як стара Русь і віра Ісуса Христа на ній**. . . ." Так писав Варлаам Шептицький до великого гетьмана коронного Адама Сінявського. А був Варлаам архимандритом унівеким від року 1668 і став владикою львівським 1710 року.

Ще в році 1618 Олекса Шептицький, мечник перемеський, заложив нашу печатню в Угерцях Заплатинських, в тамошнім василіянськім монастирі. Подібно Варлаам заложив печатню в Уневі, котру згодом перенесено до Почаїва, до тамошнього василіянського монастиря.

Після Варлаама став львівським епископом Атаназій Шептицький, син Олекси і був ним від 1715 до 1746 р. Він це брав участь в Замойськім Соборі нашої Церкви і зреорганізував Чин ОО. Василіян, поділивши його на дві провінції і назначивши на чолі протоархимандрита. Він це почав будову церкви св. Юрія у Львові з роком 1744, хоч не закінчив. У завіщанні полишив 116,820 золотих на заложення Духовної Семінарії нашої у Львові—а 7% з цього капіталу мав іти на будову катедри св. Юрія.

Після Атаназія епископом львівським став його братанич, Лев Шептицький—від 1749 до 1779. За него докінчено будову катедри св. Юрія у Львові і викінчено в цім виді, як бачимо нині. Наша церква переходила тоді хрестний шлях—з одної сторони переслідували її поляки, з другої москалі. Наше духовенство залягало тоді вязниці а обходилися з ним тоді так нужденно, що вірити не хочеться.

Інший Шептицький, Атаназій, був одночасно епископом в Перемишлі а Никифор Шептицький архимандритом в Лаврові.

З початком XIX століття рід Шептицьких посідає село Прибличі в Яворівщині і засідає в палаті панів давної Австрії. Петро Шептицький, що помер 1848 року, був вірним сином і оборонцем своєї церкви і народу до останку. Сином згаданого Петра був Іван, котрий осягнув богато почестий і достоїнств. Його знова сином є **Андрей** теперішний львівський митрополит, що родився **дня 29 липня, 1865.** Ще змаленьку полюбив нашу церкву і часто заходив до неї в Прилбичах. Потім скінчив правничі студії, одержавши степень доктора прав. І тоді в душі оконечно наступив пролом. Молодий Андрей (у світськім стані Роман Олекса) пірвав зі світом та карієрою і вступив до монастиря ОО. Василіян в Добромилі. А треба знати, що визначався не тільки бистрим умом непересічних здібностий, але також великою красою і поставністю. Коли до него додамо родову звязь з найдавнішими родами шляхотськими і мастки—зрозуміємо велич жертви і любови о. Андрея. По скінченні богословських наук з степенем доктора богословії і фільозофії—дістав священня від преосвященного Пеленя, тодішнього епископа Перемишля. Згодом був ігуменом василіянського монастиря св. Онуфрія у Львові і на цім становищі подбав о забезпечення найбідніших і опущених—став видавати Місіонар в році 1897. Від того часу Місіонар виконав велитеньку працю і не диво, що його наклад є найбільшим зі всіх галицьких українських часописів.

В році 1899 ігумен о. Андрей зістав українським католицьким епископом Станиславова а вже рік згодом митрополитом Львівським і на цьому становищі, надто відвічальному і важному, зі славою і честю пробуває до нині. Нема в Галичині людини, котра не знає імени о. Митрополита Шептицького. До голосу о. Митрополита прислухуються не лише українці православні—але й чужинці і точно з ним числяться. о. Митрополит у Львові є символом нашої єдности, сили і незнищимости. Тому й популярність та любов до о. Митрополита переміняється всюди, куди він проїзжає чи окажеться, у національну маніфестацію та захват.

Щорічно о. Митрополит і удержує по 20 українських хлопців і дівчат своїм коштом у Львові. Його підтримці завдячують своє істнування гімназія і семінарія Сестер Василіянок у Львові. Товариство вакаційних осель одержало від о. Митрополита щедрі дари—наділи земельні в Підлютому, котрі дали можність праці на широку скалю. У Львові заложив о. Митрополит одиноку нашу **"Народну Лічницю,"** де найбідніше українське населення Львова одержує безплатну пораду лікарську і поміч—і де в грізних хвилях хоронитьея наше немічне населення і певно одержує поміч, як це було примером злощасних днів 1930 року, після пацифікації. о. Митрополит основав і щедро вивінував наш перший тоді (1905 р.) музей, що став нашим

Національним Музеєм у Львові. Завдяки піддержці о. Митрополита кількасот моргів найкращої землі в **Милованю** і так повстала наша рільнича школа. Подібно наділи одержав Сільський Господар а недавно старанням о. Митрополита повстала наша перша вищого типу рільнича школа в Стрию. Між селян наших розпарцельовано після вказівок о. Митрополита два більші села—Коршів, 2400 моргів і Милования, 1,000 моргів. о. Митрополит став не лише щедрим давцем на всякі народно культурні цілі але також щирим помічником для всіх голодних і покривджених та опущених. Тому після занятя Львова польськими військами, від 1919 до останніх днів, його двері не зачиняються прямо, стільки приходить там бідних, голодних без праці і позбавлених середників до життя українців—а всі просять помочі і не відходять з порожніми руками. Тому не диво, що святокорська гора у Львові стала прибіжищем галицької землі, а о. Митрополит батьком і опікуном галицької землі та її народу. Тисячі і тисячі одержали від нього допомогу і пораду і потіху. Для всіх привітний і добрий і ласкавий—нікого не відкидає, ніким не погорджує. Тому немислимим прямом є, щоби **хтонебудь** відважився в Галичині злорічити імя о. Митрополита Шептицького. Такий в мент ставби неможливим серед галицького суспільства і найповсякби поза всім громадянством.

Наші письменники і артисти нераз кррис-

тали і користають зі щедрої опіки о. Митрополита. Великі і важні наукові видання наші появлялися і появляються завдяки грошевій підержці о. Шептицького. Це наш меценат в повнім розумінню і значінню того слова.

За свою діяльність в користь українського народу російська православна влада вивезла о. Митрополита, як свого вязня, дня 19 вересня, 1914 р. в глиб Росії. З увязнення повернув о. Митрополит доперва після революції, 1917 р. Однак не спочив по страшних переходах і трудах. Виїхав ще молодим з лиця—вернув сивим старцем. Але дії розвивалися скоро і о. Митрополит виїхав за границю, щоби своїм впливом і старанням ратувати для свого народу, що ще ратувати можна було. Тоді о. Митрополит відвідав також українських поселенців в Канаді. На жаль наші люди, використані безсумлінними агітаторами, не всюди приняли о. Митрополита так, як вимагало їхній національній чести і гідности. Коли о. Митрополит вертав до краю, арештувала його на зміну польська влада і доперва на вставлення Риму звільнила.

Брат о. Митрополита, Климентій, є ігуменом студитів.

А тепер—просимо ласкаво застановитися над цим всім і розваживши, щиро у своїм неложному серці скати собі—чи гарно це говорити, що о. Шептицький поляк? Бо коли так—то хто тоді є українцем?

—o—

Школярики.

Марійка Підгірянка

Не думайте моя ненько, я дітвак—
вже я в школу записаний—ой, так, так!
Погляньте лиш, моя ненько, там на путь,
як хлопчики школярики славно йдуть.

Машерують школярики, раз, два, три—
і мені би, моя ненько, з ними йти.
Пустіть мене, моя ненько, вже тепер,
дайте мені сорочечку, як папер.

Не думайте моя ненько, я дітвак.
Вже я в школу записаний, ой так, так!
Купіть мені тайстрінчку і буквар,
щоби люди пізнавали, я школяр.

Молитва в терпінню.

др. Василь Щурат:

Хто на весні життя голубить мрій,
в рожевім сні марного щастя жде,
прокинеться колись і не надій,
а нагу правду жизні він найде.

Бо се життя—то труд—не нагорода.
Бо нагорода є за чин, за труд.
Життя, то не побіда, не свобода.
Життя—борба! Борба свободить у пут.

З ЦЕРКВИ І СВІТА

С. В. Мамчур, член БУК-а, студент Монтреальського університету, покінчив світло студії на згаданім університеті і дістав стипендію на дальше продовжування студій в університеті Єйл, в Ню гевн, Конн. Пан С. В. Мамчур є уроженцем Кридор і все виступав, як свідомий і практикуючий українець католик.

Великі **летунські свята** відбулися заходом українських гетьманців державників в Дітройт, Шікаго, Торонто і Філядельфії. В кождому святі брали участь тисячі українських людий. Посвячено два українські літаки—Україна і Львів. Всюди товржества починалися Богослуженням в наших церквах. Всюди наше українське католицьке духовенство брало видну участь в тих торжествах. Видно—ідем до кращого під кождим оглядом.

Дня 14 жовтня, на Покрови, св. Отець промовив через радіо до паломників **Евхаристійного Конгресу в Буенос Айрес**. А було їх понад два міліони. В промові, св. Отець згадав про убійство югославського короля Олександра і мін. Барту та підчеркнув, що дійсний мир можливий тільки в Христовім царстві. Промову закінчив св. Отець благословенням.

Як виглядає **кострома ське православія** подає видимий опис Праця, з Прудентополіс в Бразилії. Феодозій Соченков, 74-літний монах і православний парох між українцями в Трес Канонес, відібрав собі життя вистрілом в голову. За життя з церковної амвони ширив явний большевизм і отверто висміював віру і обявленні правди. Його літературою були твори Маркса і Леніна. Відносно України був настільки нетерпимим, що все вповняв "нікакой України не било и не будет." Говорив, що Україна це буржуазна видумка. На парохії в Трес Канонес перебував 16 літ і зложив за той час поверх 5.000 пезів. Обіцяв ці гроші полишити на церкву. Але зробив інакше. Гроші записав московським своїм родимцям, московському батюшці Ізразцову і ще якомусь. Не диво, що вони в посмертній згадці написали, що помер великий працівник на ниві большевизму серед православної церкви південної Америки. По смерти Соченкова найшли не гроші але богато большевицької літератури. Церкві не оставив ні цента. Вислід того такий, що православні українці написали в католицькій Праці, що остерігають других перед подібним і не бачуть виходу, тільки у повороті до католицької церкви.

Премієр Саскачевану, дост. Гардінер заявив дня 10 жовтня, що входять в життя **місцеві суди довжні**—значить, будуть такі суди переїжджати з місця на місце і на місці будуть залагоджувати спірні довжні справи між довжниками і вірителями, відповідно до платичної спроможности довжника.

Скат і Кемпбел, два англійські летуни виграли летничі перегони з Англії до Мелбурн, Австралія. Участь брало 20 летунів. З Лондону вилетіли в суботу, дня 20 жовтня, година 6.30 рано. Перелетіли Багдад, Альялягабад, Сінгапоре і прибули до Мелбурн в Австралії у второк рано, година 5.33. Дорога вимагала 11,300 миль. Виграли нагороду $50,000. Ось так виглядає новочасна техніка.

Федеральне фармерське позичкове товариство визичило досі хліборобам в Канаді $11 міліонів. Правительство останніми часами передало в розпорядження товариства **нових десять міліонів**, котрі мають розичити фармерам, на перший моргедж по 5½% а на другий по 6½%. Ця знижка відсотків є у звязи зі загальною знижкою відсотків по банках, які власникам ощадностий дають всього 2½%.

Хвиля засудів і арештів найшла **в Галичині** на наших українських католицьких священиків. **о. Евзевія Бачинського** за **поставлення огорожі** на воєнним цвинтарі в Посухові, повіт Бережани, староство покарало гривною 500 золотих або в заміну 6 тижнів арешту. Значить—за це, що інші народи величають і ставлять в похвалу, в Польщі можна дістатися до криміналу. **о. Костюна** в Підгайцях засуджено на 14 днів арешту і 30 золотих кари за "невідповідне поведення супроти поліцая." В Самборі **шістьох** наших

священиків засуджено гривнами від 50 до 500 золотих за посвячування могил і хрестів. Однак тим не здержать наших священиків перед посвячуванням хрестів і могил—тільки самі себе захитають. Колись московські власти так само виступали грізно і насильно проти нашої церкви і нашого духовенства, та Бог все видить і до часу терпить. Але як сказано у св. Письмі: Тяжко є впасти в руки Бога живого!

Тому, що два українські селяни в большевії, Пловко і Михалко, зарізали для себе бичка **без позволення большевицької влади** в колгоспі ім. Сталіна, в селі Горноплатівці, біля Конотопу —засуджено їх на два роки тюрми. Ось добро під большевицьким кнутом. Селянин став невільником на своїм власнім подвірю. Чи не чисте це умове божевілля, коли деякі наші люди в Канаді причисляють себе до большевиків і так самі закладають собі мотуз на шию! Час вже прозріти і вразумити інших!

—=o=—

! ДЕСЯТЬ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ !

У розмові з вашим знайомим, у більшому гуртку людей, дома, на вулиці. в салі, на вічу, концерті, відчиті, на зборах братства, на зборах сестрицтва, у церкві на проповіді—всюди де мова про громаду, нарід, державу, церкву—там усе мова й про — **молодь.**

Бо що доброго, корисного, цінного й трівкого зробили ви, то робили ви це для них—ваших дітей. Одинока заплата. якої ви чекаєте за ваші труди, буде вдячність ваших дітей і їх дальша праця у вказаним вами напрямку, розбудова на вами положених підвалинах.

І бо що злого, недоцільного й шкідливого зробили ви, ви сподієтеся й вірите, що ваші діти пробачать вам і на ваших помилках навчаться омивати недоцільних і шкідливих вчинків.

Добре, чи зле—усе для ваших дітей, усе **для молоді.**

Бо ви хочете пропадати безслідно, безславно. А ваша дитина є одиноким містком, котрим ви можете перейти з нині в завтра, з короткого ваного життя у історію нації .

Тому для дитини—все! Для молоді!

Додайтеж до всього того, що ви дасте своїй дитині ще одну річ—**журнал.** Журнал писаний для вашої дитини в ваній рідній мові—українській і в мові краю, в котрім ви живете,—англійській. Журнал що навчить вашу дитину боронити вас, ваші національні і релігійні почування, Журнал що навчить вашу дитину будувати, здобувати, творити нові вартости й нові багатства. матеріяльні й моральні. для свойого народу, своєї церкви й для себе, ві найти вами загублені вартости й багатства та відібрати ті, що їх у вас загарбали вороги злодії.

Дайте ваній дитині цей журнал. Знаєте його? Чули про нього? Це **"Українська Молодь."** Молоденький він, у місяці травні вперше побачив світ. Щоб він міг рости, він мусить мати досить поживи і товариство ваших дітей. Дайтеж йому тої поживи і заведіть його в вашу родину. Він буде чемний і словний: **що обіцює—те й зробить.**

Він може виглядає безпомічний, бідний і ви може не сподієтеся від нього богато помочі. **Так, він безпомічний без вашої помочі, але памятайте, що ваша дитина буде безпомічна без його помочі!**

Щоб журнал **"Українська Молодь"** виходив, регулярно щомісяця в своїй звичайній величині—24 сторінок, 8X11— треба нам **10 передплатників з кожної української кольонії в Америці і Канаді).**

ЧИ ЗНАЙДЕМО ІХ?

Українська американська й канадійська еміграція—

Визначені провідники українських організацій—

Батьки й матері—

ЧИ ЗНАЙДЕТЕ ІХ—ЦИХ 10 ПЕРЕДПЛАТНИКІВ У ВАШІЙ КОЛЬОНІЇ?

Ласкаві відповіди на це пекуче питання просимо слати на нашу адресу:

Ukrainian Catholic Youth League
2238 W. Rice St., Chicago, Ill.

Передплата на **"Українську Молодь"** виносить всього **$1.50** на цілий рік, а **$0.80** на пів року.

Богдан Катамай, голова Ліги Укр. Катол. Мол.

—=o=—

Книжки і часописи надіслані до редакції

Вісник Торонто ч. 21 -27
Бюлетень. Варшава чч. 39- 40
Емігрант. Філядельфія чч. 115 - 122
Голос Спасителя. Йорктон ч. 2
Бюл. Сіон. Відень ч. 13
Рідне Слово. Шикаго чч. 40 - 42
Католицький фермер. Вінніпег чч. 43 - 44
Нова Зем. ч. 6

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ
Б У К – А
В САСКАТУНІ, САСК.
БУДУТЬСЯ У ДНЯХ
29 – 30 – 31 ГРУДНЯ, 1934
СЕКЦІЯ ВІДБУДЕТЬСЯ ПОПЕРЕДНЬО
ВІДБУДЕТЬСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ— ПРО ЦЕ
ОСОБИ ДРУГИХ І ЗАЇЗНІ ДЕЛЕГАТИ

ПАСЛО ЗАБОЛОТНИЙ
ВІДБУДЕТЬСЯ ВИСТАВА ТА БАЛЬ
ВИСТАВА ПОЧНЕТЬСЯ О ГОДИНІ 8 ВЕЧОРОМ
ВСТУПНЕ ДЛЯ ВСІХ ПО 50 ЦЕНТІВ
ВІДБУДЕТЬСЯ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
ГРАТИМЕ ОРКЕСТРА ПІД ДИРИГЕНТУРОЮ
ВСІ ЗАПРОШУЄМО
САНОРІ, САСК.

Bull's Eye Flour
"Мука що говорить сама за себе"
ГАРАНТОВАНА МУКА
Мелена з вибраної пшениці
Гарантовану муку
NEWLOVE FLOUR MILLS
Phone 3.

ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

запренумеруйте собі

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— Релігійний Місячник —

який видають

ОТЦІ ЧИНА НАЙСВЯТІЩОГО ІЗВАВИТЕЛЯ

в Йорктон, Саск.

Виходять з початком кождого місяця.

Річна передплата одного доляра. ($1.00)

Передплачуйте самі і єднайте передплатників.

—o—

"The Redeemer's Voice"

Catherine St. Yorkton, Sask.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

Желання

Організаційна часть—

Другі учительські збори БУК-а
Збори БУК-а в Григорова, Саск.
Культфонд БУК-а
Нові відділи БУК-а
Звіти повітових відділів БУК-а
Оповістка

Ідеольогічна часть—

Молитва
о. Хв. Трух, ЧСВВ.: Рятуйте Канадійську Україну!
Доносо Кортес: Католицтво як засада ладу
о. Ст. Семчук: Психольогічне підложіє діяльности БУК-а

Добродійна Часть—

Номіна статим Церквам Божим
Вимова Учителів

Література—

Р. Купчинський: Різдво
Б. Лепкий: Святий Вечір
Б. Лепкий: Ялинка
В. Дмитренко: Новина з Вифлеєма
о. Н. Болик: Різдво в Українців
Фейлетон

Дописи—

Монтреаль, Вінніпег, Гефорд Верден

Новини

Печатано за дозволом Духовної Влади.

СІЧЕНЬ Р.Б. 1935

ОГОЛОШЕННЯ

ПОЗІР! **ПОЗІР!**

Церковні Громади

Іконостаси вівтарі, киоти, образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрасний українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах.

Пишіть до:

СТ. МЕУШ

Vonda, Sask. Вонда, Саск.

КАЛИНОВА КРАМНИЦЯ

Kalyn's Grocery

201 Ave. M., South

Наша крамниця рижних товарів—напроти Парохіяльного Дому Просвіти в Саскатуні.

Чемна і скора обсяуга –добрі товари -будете певно вдоволені—просимо зайти!

Saskatoon Sask.

BUCHANAN GROCETERIA

СТЕПАН ВАСИЛІВ

власник крамниці Бюкенан, Саск. Добірний товар —чемна обслуга—точність і солідність.

Крамниця Михайла БРІТСЬКОГО в Канорі.

[illegible] українських [illegible] наші люди, що бажають дістати добрий і відповідний товар оптом, [illegible] можуть рахувати. Обслуга чемна і скора. [illegible] М., тобто ради бачити своїх людей [illegible] нас в себе. Помагаймо нашим [illegible] промисловцям -поможемо самі собі! Тому [illegible] крамницю пана М. Брітського в Канорі то наша крамниця!

Народні Доми і Читальні!

Поправте свою сценерію- прикрасіть свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах. Все гарно вижінчить і по приступній ціні—а на бажання виїде на місце оглянути працю.

Ф. Т. Мамчур

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск

Михайло Дзендзьоловський

Агент від машинерії, шпагату, оливи, газоліни, ітд U.G.S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Greases, Cockshutt, Frost & Wood, John Deere Implements, De Laval Cream Separators

Cudworth. Sask. Кадворт, Саск.

HOTEL ALEXANDER Cudworth, Sask

[illegible] приємність, [illegible] до [illegible] Канори.

Готель ГАНОРА

[illegible] в Торонто [illegible] по [illegible] Ц[illegible]

Кождий Любить Гарну Фотографію

І тому йдуть до нас

щоб виробити фотографії { своєї родини свого слюбу себе самих

І тому також присилають до нас свої фільми

попробуйте

THE RUSSELL STUDIO — YORKTON,

ІХ ЕКСЦЕЛЕНЦІЯ ПРЕОСВЯЩЕННОМУ ЕПИСКОПОВІ
ВАСИЛЮ ВОЛОДИМИРУ ЛАДИЦІ. ЧСВВ
ПОКРОВИТЕЛЕВІ БУК-а—

⁂ ⁂

ДОСТОЙНОМУ ДІЙСНОМУ ГОЛОВІ ГВЗАРЯДУ БУК-а
ВИСОКОПОВАЖНОМУ ПАНУ **ЯКОВУ Д. СТРАТІЙЧУКОВІ**

⁂ ⁂

УСІМ НАШИМ **ВСЕЧЕСНИМ ДУХОВНИМ ЧЛЕНАМ—**

⁂ ⁂

УСІМ НАШИМ ДОРОГИМ І ШАНОБЛИВИМ
ПАНАМ УРЯДНИКАМ І ПАНЯМ УРЯДНИЧКАМ
ПООДИНОКИХ ВІДДІЛІВ БУК-а—

⁂ ⁂

ТА ВСЬОМУ ЛЮБОМУ І ПОВАЖНОМУ
РЯДОВОМУ ЧЛЕНСТВУ БУК-а
УСІХ НАШИХ СЕКЦІЙ ПРОВІНЦІОНАЛЬНИХ—

ВІД ВЕРНОН, Б. К. ДО МОНТРЕАЛУ, Кв.
ЖЕЛАЄМО ВЕСЕЛИХ І РАДІСНИХ

Сот Різдва Христового

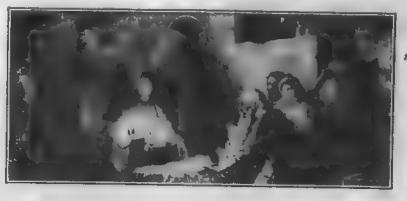

та Щасливого Нового Року в Христі

Христос Рождається!

Коби наша організація, поширена зовні, скріпила внутрі
і виконала призначене їй Божим Провидінням
велике завдання
ОБНОВИ
всього нашого народу в Канаді—
через спільну нашу активність, ідейність і
жертвенність великої ціли!
З Різдвом і Новим Роком до нової праці, здобування
і неминучої побіди
в Христі
Ці скромні желання складає щиро
Редакція Бюлетеню.

БЮЛЕТЕНЬ

Братства Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.
Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Бала, ЧНІ., Йорктон, Саск.
Річна передплата $1.00. Рік 3, ч. 1; за Січень, Р. Б. 1935

A monthly publication of "The Bulletin of Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada" published in Yorkton, Sask., by "The Redeemer's Voice". Chief Editor Rev. Father Iw. Bala, CSSR., Yorkton, Sask
III Year — Nr. 1— for January. A. D. 1935 Subscription per year $1.00

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

ДРУГІ ЗБОРИ УКР. КАТОЛ. УЧИТЕЛІВ САСКАЧЕВАНУ

Ще у днях 18 19 серпня, ц.р. відбулися другі з черги річні збори учителів Саскачевану в Йорктоні, у приміщенні колегії св. Йосифа. Та коли візьмем під увагу невідрадні гаразди нашого учительства і далеку просторінь а також брак вільної пори у многих (вчили в тій часі), то треба признати, що таки многі з'їхалися і повели ці збори в найкращім намірені. Добра воля, дружне почуття і велике захоплення ціхували наради. Передсідателькою зборів вибрано панну Галю Стратійчук, учительку з Ґефорд. Писарем пана Ю. Кравса.

Вступне привітне слово сказав впр. о. Іван Бала, ЧНІ, парох і настоятель Йорктонського монастиря.

Дальше промовляли п. Я. Д. Стратійчук, голова БУК-а, і учителі, панове Ю. Кравс, Ап. Кіндракевич і Т. Ортинський. Довший виклад виголосив всеч. Брат Станислав, учитель колегії. Всі ці промови міститимем по черзі в міру спроможности і обсму Бюлетеня.

—— o ——

ПРИВІТ

Я. Д. Стратійчук:

Мені мило провести між Вами кілька хвилин. Я чув дискусію а вона свідчить про Ваш великий уровень духовий, хоч Вас й немного числом. Приходить мені на гадку англійська пословиця, що каже: "It's Quality and not Quantity that counts."

Ми знаємо всі, що всякі діла на дальну мету робить не велика юрба, а гуртки одиниць, що гармонійні і довірочні. Якраз такий гурток тут находиться. Вас мало, але вашу роботу можна повести так, що всі будуть вас згадувати.

Я недовго буду говорити і не сподіюся від мене відчиту. Хочу тільки навести кілька думок, звернути увагу на конечні справи. А се ось що. Наша інтеліґенція в Канаді, а заразом й наші учителі замало займалися історичними науками, замало розуміли українську церковну історію чи й взагалі знали. Я знаю, що історію тяжко читати—та це для нас необхідне.

Православні кажуть, що наші предки прияли православну віру в їх розумінні—значить відразу були в рozсадництві з Христовою, вселенською або, як ми її називаємо, Католицькою Церквою. Однак дійсність перечить цему і воно так не було. Звідки ми маємо доказ на це? Якраз історія каже нам, що вони помиляються і то основно. Дальше з історії ми довідуємося, що від початку церковного розводу на Україні, від 12 століття, аж до 15 століття, православна церква на Україні спиняла державний розвій наших земель, бо на київськім митрополичім престолі сиділи або самі греки, або наслані від греків і залежні від них під кождим оглядом люди, котрі робили все для греків також під політичним оглядом. А волею греків було, щоби Україна ніколи не була сильною, але слабою кольонією грецьких впливів, котру під кождим оглядом легко і безпечно можнаби визискувати. Та наша церква відрухово відчувала те положення наймита у відношенню до грецького деспота і старалася при кождій нагоді увільнитися від небажаної опіки. Тому наші князі і владики в рішучих хвилях чи при відповідній нагоді все змагали до порозуміння з Римом і відновлення давної єдности з Христовою вселенською церквою. Однак грецьке око чуйне зорило, щоби до порозуміння не дійшло і хитрим ладом вміло все нас поріжнити, слабих духом залякати чи перекупити а невигідних тихо поусувати. І коли наші владики в 16 столітю рішили остаточно скинути цю безприміpну кормигу, то грецький посланець в особі Никифора сіє розбір між нами. Таким робом відтягнено від поєднення раніше охочих і рішених владик з Перемишля і Львова. І знова дійсність свідчить, що чужинець хитро розіграв наших владик, тільки на шкоду нашої церкви і нашого народу. Однак про ці події треба знати і тому вчитися історії.

Подібно історія вчить нас, що католицька релігія дала нам Українцям богато цінностий, але православна обезсилила нас. За католицьких наших князів українська держава була сильна і могуча, як за Вел. Князя Володимира. Так само наші великі гетьмани, Сагайдачний, Хмельницький, Вишневецький і Мазепа були вихованцями католицьких шкіл.

Я радибби всім, що хочуть дещо знати, прочитати такі книжки, як проф. Ст. Томашівського: Вступ до історії Церкви на Україні. Кождий наш учитель і інтеліґент повинен прочитати цю книжку, бо там найде богато матеріялу.

Прошу ласкаво застановитися над тим, що я сказав. Це правдиві дані, котрі ми самі повинні представити нашим людям в ясний спосіб—щоби вони знали, якого роду і якої віри. А пізнавши раз свою віру, цінили її, як найдорожчий скарб, бо від неї завісимі так наші здобутки як й втрати на кождім полі, отже й політичнім.

—— o ——

ВПЛИВ УЧИТЕЛЯ

Ю. Кравс:

Два найважнійші заведення серед людства своїм відношенням вказують на вплив і вагу учительства на окруження. Цими заведеннями є Церква і Держава.

Церква, матір виховавчих установ, усе ніклувалася вихованням молоді а знаючи вплив учителя на молодь, звернула увагу на це, щоби виховувати своїх учителів власними силами, або приймати до співпраці тих, що були однодумні. Повстали численні монашні чини, котрих завданням стало виховання молодого покоління, ціля найдосконаліших взорів старих досвідчених вихователів. Церква була першою на світі установою, котра пізнала, що вплив учителя тревае не лише серед сучасного йому покоління, але переходить навіть десятиліття і сягає в далеку будучність.

За примірком Церкви пішла установа державна. Держава змагала використати вплив учителя для своїх цілий і намірів. Окупований нарід має дуже обмежену волю у виборі учительства, бо окупант, який добре розуміє вплив учителя не дозволить на те, щоби загарбний безправно край діждався сповнення своїх бажань—діждався свободи і незалежности—з підмогою учительства виливу. Тому насилають між окупований нарід учителів найзників.

В Канаді, завдяки ідейній праці відданого своєму завданню учительства, впростає молоде покоління, що вкоротці стане окрасою цего краю і посередником передання української культури, традиції та всіх позитивних прикмет нашого народу в певну будучність. Вливами і працею ідейного учительства повстали многі організації, заведення здобутки наші, що на все записали наше імя в історії нової вітчини. Під впливом українського учительства впросли кадри свідомої нашої інтеліґенції, котра в канадійській суспільности заняла відповідальні становища.

Мимо всіх цих радісних осягів, остало ще много до здійснення. Нарід, котрого піднесене чоло свідчить про волю до кращого розвою і здобуття більших впливів, мусить тішитися також помочею впливів учителя. В противнім разі, не лише не зробить поступу, але все осягнене досі готове пропасти в безділля і безладдя.

На великий жаль, в теперішній розбіжности думок Українців в Канаді, в часі жахливого браку солідарности до одних і тих самих цілий та змагань, такий важний чинник в житю народу, як вплив учителя, упав до нечуваних досі низин. Який жахливий наслідок цего всего буде а особливо для нашого народу, Боже не допусти у будуччині зазнати! Завданням всего українського загалу є, вчасно запобігти катастрофі і привернути до нормального стану вплив учителя. Але щоби найти лік, треба знати причини недуги. Чому недавно учитель втратив свій вплив, відповість слідуюче розважання.

Першою з причин стала економічна депресія. Вона часто густо відібрала рівновагу нікільним урядникам і вони найшли вину того стану в учителю. І за се строго його покарали. Часто ві підрано учителеві можність відповідного станові життя і дальшого удосконалення про-

фесійного і доведено станово до степеня перевісних відношень між хліборобцем а вчителем, коли то учитель по тижневі перебував то в одного то в другого хлібороба і так проживав. Так в многих случаях понижено нашого учителя і пониженого та пригнобленого ніхто шанувати не хоче. Лік на це спочивав в руках загалу. Скоро учителеві запевниться відповідне станове життя, оді й він, учитель, матиме змогу дальше образувати себе, передплачувати більше часописів, дбати більше про культурний рівень школи і загальне повірене йому вихованя. Зворот до поліпшення долі учителя стане зворотом до поліпшення шкільного рівня і повернеться стократно до родичів у виді ліпшого навчання та осягів їхніх таки дітий. Тоді учитель зможе набрати більше досвіду і знання через подорожі, участь в різних з'їздах та нарадах та всіми добутками ділитися зго'ом зі своєю суспільністю. Свідома суспільність розуміє це і тішиться, коли бачить, що її учитель як слід забезпечений і праця для него є радістю а не тягарем ради кусника хліба.

Другою причиною невідрадного стану є вузькоглядність учителів самих. Богато з них набули знання по глухих провінціональних кутках чи в затиші свого дому, з читаних лекцій. В часі найбільшого свого умового розвою вони не мали нагоди стрічатися з людьми високого образування і широкого світогляду а в слід за тим не перебрали від них великости духа, так потрібної для вчителя. В очах суспільности є малими, бо не кінчили високих шкіл—а самі ще роблять себе меншими, бо неодин наперед другого змагає дістати школу за нищу ціну від свого попередника. Я мав нагоду слухати податковців, котрі казали таке: Ми дістали вчителя дуже дешево. Ми не дали йому вищої заплати, бо він такої не домагається. Учитель вчить і повинен сам знати, що варта його праця. А коли він не знає, то ми його не будемо вчити розуму!....

От який вплив виказав учитель. Брак професіональної етики і безглуздна критика одним другого перед незнавцями школи, загнали учителя в пропасть погорди. Не журіться ані не встидайтися тим, що не маєте шкіл. Безробіття істнує у всіх галузях життя. Встидайтися дістати школу підступом! Учителів нема забогато—але шкіл є замало через депресію! Деякі поселенці на прерії мусять посилати своїх дітий по чотири ни навіть пять миль до школи, бо через депресію не в силі тепер побудувати свою школу. В інших знова школах по сімдесятеро дітий. А шкіл не розбудовують знова через ту саму причину. Часи поліпшаються і в коротці стане брак сил до навчання.

Зрозуміймо це і будьмо солідарні. А станемо такими через організацію. Нашою організацією є БУК, що працює позитивно для Церкви і Держави, двох установ, про котрі я згадав на початку, а котрим доля учителя дуже близька і котрі нам прихильні мимо всіх обставин. Тому й ми повинні як один стати в ряди нашої організації та спільно самі дбати про поліпшення нашої долі.

—— o ——

УЧИТЕЛЬ В КЛЯСІ

Андрій Кіндракевич:

У кождім занятті є дві окремі сторони того самого діла: теорія і практика. Перша у книгах і уставах знавців. Друга є властивим ділом, котре переводить кождий учитель. Практична сторона справи зі огляду на вчителя є важнішим чинником, бо вона занимає життєві сторінки дійсности в цілості слід та сильне враження на слухачів учеників. Хочу тут представити, яким чином учитель може здобути як найбільшу користь для своїх учеників, коли теорію переводить в діло.

Передовсім муну заявити, що учитель є ограничений часом а час у школі грає велику ролю. Все там ведеться після означеного часу, вже наперед на місяці. Тому учитель мусить стреміти до того, щоби як найменше змарнувати дорого часу і кожде навчання зробити як найбільше цікавим і так мати гарні успіхи серед своїх учеників.

Щоби однак ці успіхи стали дійсністю, треба мати ясну ціль, точно уладнані наукові точки і завдання, зацікавлене представлення чи переведення даного предмету і перегляд.

Ясна ціль не стільки, що напів доведене діло. Психольогічно, намір добрий і ясний, наводить на о пищо нові сили і дає ту певність, котру повинен почувати кождий учитель, котрий вчить. Ся сила додає такого розмаху і здібности, що сама ціль стає майже здобутою дійсністю.

Після ясної цілі точне наладнання є нерозлучним для успіху. Коли глянути на прикмети ідеального вчителя, то побачимо, що велика доля успіху залежна від того, чи він приготовляє себе, чи плянує, передумує точно всі свої завдання наперед.

Третою вимогою є знання свого предмету, учеників і загальної ситуації в клясі. Учитель передає своє знання. Кожда думка робить на учеників якесь враження і тому вчитель повинен примінити свій голос, бесіду і поведення до предмету і так зацікавити всіх. Це важна але й радісна хвиля навчання для вчителя, коли він бачить, що його слова не впали між терня.

На закінчення лекції учитель повинен провірити, скільки він навчив і який успіх мали його слова. Сей перегляд повинен бути короткий але повний.

Вірю, що ці мої слова причиняться до кращого зрозуміння високого завдання учителя і відповідальности праці.

Кінцеве слово мав п. Т. Ортинський, котрий говорив про карність та її розуміння—позитивне і негативне. Карність це конечна вимога кождого людського руху. Тим більше є потрібною в школі. Є двояка, позитивна і негативна. Бесідник поручив позитивну, бо добрим приміром скорше можна навчити, як заказуванням злих річий.

Збори закінчено відспіванням народних гимнів.

Спільне товариське принятя і гутірка доповнили програму милими враженнями.

—— o ——

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ БУК-А В ГРИГОРОВІ, САСК.

В днях 7 і 8 листопада, ц.р. відбулися організаційні збори БУК-а в Григорові, Саск. Цей округ обслугує духовно всеч. о. Криворучка, але поблизу є церкви, що належать до округа Канори, Саск. Була це пізна осінь і холод помітний. Учасників зібралося чимало. Кождого дня рано була торжественна Служба Божа в місцевій церкві, одній з найкращих в околиці. Пополудневі наради і виклади відбувалися в місцевім Народнім Домі, побіч церкви. Було чимало молоді, але переважали старші. Богато було старших жінок і це свідчить, що наше жіноцтво живо займається загальними справами. Збори ці почтив своєю присутністю представник Отців ЧНІ. з Йорктон, Саск. впр. **о. Дм. Гаврилюк**, котрий мав поривающу проповідь підчас Служби Божої другого дня а також сказав гарні слова заохоти на закінчення нарад.

Збори отворено піснями. Привітав усіх **всеч. о. П. Криворучка**, місцевий парох. Пригадав, як виглядав Григорів тому два роки а як нині. Мають красну церкву, котрої раніше не мали. Не мають ні цента довгу. Подібно повинні заснувати свій відділ БУК-а і спільно з цілою організацією почати працю над піднесенням нашого ровеня—так релігійного, як культурного і станового.

Привіт від відділу ч. 15 в Олеші, Саск. зложив короткими а гарними словами, п. **Т. Сарган.**

п. Василь Стратійчук зложив подібний привіт від відділу ч. 6 в Канорі, Саск.

Першим бесідником був урядник Саскачеванського збіжевого пулу, п. **Іван. Д. Стратійчук.**—Хоче говорити коротко. Хоче сповнити свій обовязок як найкраще. Всі повинні застановитися над усім, що почують і передумати. Говорить як урядник Саскачеванської кооперативної організації. Пул не є грошевою компанією, але організацією кооперативною, котра начислює 103,000 членів. Жадна грошева установа не вложила там гроший. Хлібороби самі зложили там по 2ц. від кождого бушля. Так зложили 25 мільонів долярів, будуючи збіжеві сипанці в провінції. І тому це організація співдільна, кооперативна. В Саскачеванськім пулі є до одинадцять тисяч українських членів, хліборобів. Тому 16 літ приїздив др. Назарук, що збирав на позичку Національної Оборони. Нас різно начисляють, але всі погодяться на 200 тисяч душ. Зпоміж того числа Українців в Канаді зібрав тоді др. Назарук несповна $40,000. Саскачеванський збіжевий пул має скажім, десять тисяч українських хліборобів. Вони зложили поверх 2 і пів мільона дол., дрібними датками по 2ц. від бушля. Так виглядає справа, коли ми організовані. З того дещо можна навчитися. Хоче вірити, що зорганізується в Григорові сильний відділ БУК-а і кождий член повинен бути гордий, що належить до цеї організації. Але замало є належати до організації. Треба також сповняти обовязки, які провід БУК-а накладає. І коли провід відкликується до членів в справі якоїсь акції або збірки на певну ціль, то **всі члени** повинні виконати свою повинність і дати свою дань. Ми живемо у важний час. Що буде за сто літ? Протягом останніх літ люди нарікають на кризу. Часто подають ліки, як зарадити кризі. Офіціяльний провід кооперативної організації є тої думки, що люди, котрі через саме голосування думають відразу прийти до власти і робити досвіди та одним махом все зміняти—ніяк положення не направлять. Замість цего буде лучше, коли ми в Західній Канаді піддержимо нашу кооперативну пшеничну організацію і через неї предложимо правительству наші домагання. З таким голосом правительство числиться. В Польщі числяться з кооперативними українськими організаціями а

прецінь відомо, яке відношення польського правительства до нас. При помочі кооператив можемо собі скоріше і певніше, як іншим робом, всякими лігами фармерської єдности, чи подібними новотворами. Тому що Саскачеванський пшеничний пул є орґанізацією кооперативною, вибір управи залежить від членів. Діється так. Провінція є поділена на 16 великих округів а кождий округ має свого директора. Кождий великий округ поділений знова на десять малих округів, що мають свого делеґата. Звичайно такий малий округ покривається з двома муніціпалями. Отже разом є 160 делеґатів зі 160 округів. Десять делеґатів вибирає одного директора зпоміж себе. Тому 16 директорів рядить пулом. Вибори є в листопаді і кождий хлібороб, що є членом пулу, може кандидувати. В цім окрузі є 75% українських виборців. Та на горе, коли з Ріджайни випльють в округ яку тисячу карток до голосування, то повертається всього 15%. З інших околиць, що заменшані головно англійцями, тих карток вертає пересічно 85%. Тому ми повинні ділати в цім напрямі, щоби наші голоси через нашу байдужність не тратилися. Мені здається, що мати одного директора в Саскачеванськім пулі буде для нас мати більшу вартість, як мати одного посла в Ріджайні, бо пул є орґанізацією дуже сильною і заможною, з котрою правительство рішучо числиться і котра має великі впливи також за границею Канади. Желає накінець успіху і складає побажання, щоби будучий відділ БУК-а став таким не тільки з назви, але й діяльности.

Слідуючим бесідником був п. **Василь Балешта**, адвокат з Канори, Саск. Бесіда п. Балешти була переплітана своєрідним українським гумором і присутні нераз мали нагоду розвеселити свій настрій. Він сказав: Пан Стратійчук заповів, що буде говорити коротко, а я буду говорити довго, щоби жолудки відпочили (Прим. А треба знати, що через дивне непорозуміння жінки не приготовили обіду і всі слухали без обіду, отже жолудки таки добре відпочили до пятої сполудня). Як сказав пан Стратійчук, наші люди поза орґанізацією мало дають, а в орґанізації дають міліони. Звичайно кажуть, не дамо—бо крадуть. А це лише вимівка. Коли в Росії був голод, жиди збирали фонди для голодуючих. Одному делеґатові дали з тих грошей 50,000 долярів, щоби поїхав і на місці роздав між потребуючих. Але він роздав тільки $15.000 а $35,000 пропало. Коли він вернув до Канади, стали непорозуміння. Раз наш чоловік став про те говорити зі жидом. А той каже: Він взяв наші гроші, не ваші, і ми йому більше не дамо а що то тебе обходить! —Ми тут в Канаді не позабули, що були колись бідаками і не мали з чого жити. Ані з чого дати. Тому й нині не любимо, коли наш сусід росте в силу. Сміємося, коли хтось впаде, але не маємо відваги помогти йому встати, а коли самі впадемо, встати та йти дальше. Тоді спускаємося на дно. Цілю БУК-а є також станове життя Українців. Через кризу много наших людей є в прикрих економічних відносинах. Многі думають, як поправити хліборобський стан, бо їха хліборобів хитається все життя. Тому парлямент видав так званий:

Farmer's Creditors Arrangements Act

—котрий став домініяльним актом правним. Маємо досі Debt Adjustment Board—котрий контролює силату довгу. Цілею домініяльного акту є втримати фармерів на землі. Це поясняємо так: В 1927 році один кводер землі вартував приміром $5,000. На це хлібороб діставав позичку $2,500 на 7%. Прийшла криза. Тоді пшениця була по приміром $1.10 за бушель. Тепер третина ціни. Той хлібороб не в силі тепер виплатити довгу. Акт бере під увагу людий, котрі могли би виплатити довг, коли би обставини були інші—2) тих, що банкротами. Акт тоді ратує банкрота—проголошує його таким і тоді він може відійти по виконанні даних актом обовязків, вже без довгу на нове і починати все з нового—без страху, що за якийсь час, коли добробиться, зажадають від него силати давних, колишних довгів.

Як це робиться? Треба зробити просьбу до судового урядника, так званого Refereе, того судового округа, де прохачовий живе. Таких урядників в Саскачевані назначено 16. Ви дасте предложення, скільки можете заплатити. Урядник кличе віриттелів і має з ними нараду. Коли нарада покінчиться успішно, значить—прийдуть обі сторони добровільно до порозумінія, тоді підписують в суді умову і клопотам про довги кінець. Коли ні, тоді урядник передає справу до Board of Review — в Ріджайні, що складається з трох людий: Судді, одного хлібороба і одного з віриттелів. Їх рішення остаточне. Дальше постанови тепер такі, що коли хто хоче позивати вас за довг а ви зробите просьбу до згаданого урядника, до 60 днів позов здержаний. Коли знова хтось не хоче держатися злагоди, яку підписав, тоді уридово можуть проголосити вас банкротом, продати на довги ваше майно, оставити вам конечне і тоді ви мусите забиратися зі землі, на котрій мешкали. Але причиною такого поступования можете стати тільки ви.

Ми, як парі є третї числом в Каналі. Але яка наша сила? Коли зберуться наші люди, все стають під дверми—тихо—наче вони від мачухи. Або знова ждемо на все готове. Не

розумімо свого становища в Канаді, ні вартости. Думаємо вічно, що ми слабші і нищі, бо сповняємо наші обовязки перед законом нарівні з іншими. Британський Північно Американський Акт каже, що в Канаді всі горожани рівні перед законом, котрі сповняють свої обовязки. Тому ми повинні зрозуміти наше становище. Канада хоче, щоби ми платили податки, заховували лад, посилали діти до шкіл і боронили край, в случаю потреби. За те маємо свободу віри, народности, культурного і економічного розвою. Многі однак ці права розуміють інакше і то часто у свою некористь. Ми справді для Канади богато зробили під зглядом економічним. Дасмо так само сотки нероб, леданців і большевиків. Ми далі людий працюючих але також і непожаданих. Канада має з тим клопіт. Однак через працю многих це наше положення поправляється. Та вина між нас також язва самоборби і тому наша енергія розпорошується. БУК орґанізовано збирає людий до праці і вихованє. Ми повинні тому вписатися до БУК-а. Життя є борба і ми повинні належати до тих борців, котрі при помочи здорового чинника БУК-а хочуть піднести наше життя в Канаді.

Промовляв ще того дня пан **Ст. Шебець** на тему нашої преси. Висліл був той, що зголосилося кілька осіб до передплати Укр. Вістей.

Другого дня, 8 листопада, пригадав храмовий день парохії в Григорові. Це день св. Дмитрія. Народу з'їхалося богато. Відправа празничка і торжество протягнулося довше. В Народнім Домі новпісенько народу. Першим став говорити того дня всеч. **о. Криворучка**, котрий в особливинний спосіб порушив всі справи парохії у більше, як півтерта годинній промові. Треба подивляти Отця Пароха за енергію і батьківську печаливість о духовє добро своїх парохіян. Кождий, хто був присутним, відніс як найкраще враженія. І треба підчеркнути з признанням, що підчас довгої бесіди о. Криворучки ніхто не виходив з домівки, але всі слухали уважно і в найбільшім спокою.

Пан Чорнобай з Арран говорив про працю для Церкви. Пригадав, що цей з'їзд наче одна велика родина—під проводом одного батька, одні діти. Так ми повинні вести себе й надалі. Своє добро маємо ділити після потреб—частина для себе, частина для жени, частина для дітий а частина на добрі цілі. Все однак повинно бути перенятє духом Божим і змаганням до спільного добра.

Про активізм членів говорив коротко але влучно п. **Василь Кривий**, коваль з Бюкенан. Кілка прихильних слів сказав ще п. **Ст. Шебець** —а закінчення впр. **о. Дм. Гаврилюк, ЧНІ**, котрий звернув увагу на лучність і тягліть духову між Старим Краєм а поселенцями в Канаді і взивав, щоби не перерівали тої лучности, тільки заслужили похвально на признання старокрасних родимців позитивною працею тут, в Канаді. Старий край із основ церкви нашої і віри витворив кадри національної армії, котру всі прославляють як геройську і нею горднться —ми тут творимо нову армію Христа під проводом нашої святої Католицької Церкви. А БУК помагає нам стати на весь зріст гідними нашого великого завдання і покликання. Тому всі повинні вписатися до БУК-а, котрим добро Церкви і Народу на серці.

Відспіванням народних гимнів, українського і канадійського закінчено збори.

Мистецьку частину вечерами обох днів виконано стараннам тамошніх наших учителів—**пана Николи Зварича і панни Марійки Джумага**, котрим за цілру поміч і гарне виконання програми належить повне признання та похвала округа. Ці слова однак лише малий вияв признання—більший вияв цього живого признання котре помітне кождого дня, є в серцях податковців, котрим мило було бачити працю і осягн своїх учителів.

На Григорові основано новий відділ БУК-а ч. 45—на Культфонд зібрано $5.00 як ренту з проданих стяжок, по заплаченні всіх видатків. Окремих збірок не було.

Розпродано також до 40 примірників наших видань.

Коли взяти це все разом—то не можна не признати, що праця є і вислід також, хоча покищо скромні. Дай Боже, щоби ці вислід вкоротці збільшився і дали живий доказ глибокої віри та охоти праці серед наших поселенців округи Григорова.

Культфонд БУК-а.

Як згадано вище, зложили на культфонд дальше: **Григорів, Саск.** $5.30

В Ланівцях, Саск. зробили чайний вечірок на дохід культфонду БУК-а, в домі п. Николи Свідзінського. Після короткої промови п. Дм. Кобринського і слів заохоти п. П. Габруха, зібрано слідуючі жертви:

Панько Габрух	25ц.
Мих. Лозинський	25"
Никола Гисний	25"
Никола Галабура	25"
Дмитро Кобринський	25"
Петро Лозинський	25"
Никола Візнюк	25"
Іван Войтович	25"
Петро Жарий	25"
Антін Свідзінський	25"
Кирило Возняк	25"
Ізидор Лозинський	25"

Петро Візнюк	25"
Никола Свідзінський	25"
Пані П. Жара	25"
" К. Возняк	25"
" Ів. Войтович	25"
" Н. Гнена	25"
" П. Візнюк	25"
" Н. Галабура	25"
" М. Лозинська	25"
" Із. Лозинська	10"
" Ів. Свідзінська	10"
" П. Габрух	25"
Пан Ів. Свідзінський	15"
Данило Грицак	10"
Іван Юрків	15"
Кум Олекса	25"
" Микита	25"
" Сафат	25"
" Трохим	10"
" Протис	10"
" Атанас	25"
" Д. К.	10"
" М. Л.	25"
Разом всего	$7.55"
З попередних жертв	$29.95
Григорів. Саск.	5.30
Ланівці, Саск.	7.55
Разом досі	**$42.80**

Всім жертводавцям щиро дякуємо за виконання організаційного обовязку.

Всім знова котрі ще досі не виконали свого обовязку, так відділам—як чільним одиницям БУК-а, пригадуємо і просимо о виконання.

—— o ——

НОВІ ВІДДІЛИ БУК-А

Відділ ч. 44 у Витків, Саск. засновано заходом впр. о. Ан. Труха, ЧСВВ. Записалося 31 членів. Заряд вибрано у слідуючім складі:

Голова —Василь Ковальчук
Заступник —Олекса Старицький
Діловий писар —Іван С. Ковальчук
Скарбовий писар —Павло Білий
Скарбник —Василь Войтович
Провірники —Василь Деміон і Григорій Войтович
Судді —Стефанія Войтович і Параскевія Гаврилюк

Цілий ряд нових відділів БУК-а засновано у Виннипегу, працею і стараннем впр. о. Ан. Труха, ЧСВВ

Виннипег досі був наче в глибокому просонні після перших спроб організаційних. Аж нараз викресано новий запал і порив на велике діло. Людий много—але сили мало. Не диво, що ради нашій бездільности раз—а друге, ради прямо провокаційний, а вже чисто безконтрольний і глупо веденій протибольшевицькій пропаганді дійшло до того, що головно нашими голосами, себто українців—вибрано большевицьких представників до міської ради—і тим разом є їх там аж два. Оба вони неукраїнці—але певна річ, що голосували на них головно українці. Причинилася дещо також депресія грошева і безробіття—але не вони головно є причиною поспілення червоних впливів серед українців. Причиною головною це **духове заломання—вічна сварня і ненависть** між так званими національними організаціями Українців Виннипегу—**брак** всякої **організаційної карности і засад.** У висліді в тім таборі, що проти большевиків вічне перебігання з одної горстки до другої—а натворилося тих горсток чимало. Жадна не має сил, хоч претенсій великі. Всі "спасають" Україну аж з Виннипегу і кожда горстка на свій лад. Нашим людям вже досить тої тяганини і вічної сварні. Хочуть чогось сталого і певного. Не диво, що большевицькі круги, знаменито зорганізовані пресово і здисципліновані втягають прямо в себе всіх **тих, кого відірвано** під тим чи іншим претекстом від нашої Української Католицької Церкви. Чоловік такий тратить основи, на котрих досі стояв. Переходить до якоюсь горстки, котра найбільше причинилася до його відступництва і за якийсь час, відходить від неї огірчений. Тоді большевицькі установи становлять для нього силу притягання. Вертати назад, не позволяє нерозумна амбіція. Мовляв, що люди скажуть? І так, як Ірод казав убити св. Івана Хрестителя "ради предлежащих з ним"—так й він убиває власне сумління, котре ще докоряє йому. Куди йти такому? Ніде там, де карність і зорганізовані ряди. Вислід той, що помітний у Виннипегу. Дальше—пропаганда, ведена проти большевиків така нерозумна і пуста змістом—що на довшу мету не видержить ніяк. І коли проте нема більше нічого, жадної ідеї ані віри—тільки пропаганда—то вона не видержить бою з вірою червоного безвіря. Тому їхза тих всіх усукладань праця впр. о. Ан. Труха є не тільки конечна—вона є **спасенна для всіх.** В основі спасенна для захитаних душ і для тих, що держаться, є одиноким заборолом перед заливом наступаючої руїни. Для всіх однак є дарунком утревалення і позитивної праці від основ, де може ще початися здорове життя і краща будучність.

Треба подивляти також **працю одного Чоловіка**—хоча він пасіений й побуденними способностями. У виннипегських відносинах неодна душа, повна найкращих замірів і великих способностий, найшла свого рода гріб духовий і стала на довго неспособною до творчої праці або з огірченням відійшла взагалі від українського орґанізованого життя. А витревалість і емілість почину серед таких обставин треба високо цінити.

Повстало шість нових відділів в околиці Виннипегу.

Відділ ч. 46 на Парках—старших.
Відділ ч. 47 на Парках—молоді.
Відділ ч. 48 в Іст. Селкірк—старших—з таким зарядом:

Голова —Степан Каранько
Заступник —Анастазія Мандзій
Діловий писар —Іван Павлюк
Скарбовий писар —Ст. Тимо
Скарбник —Ст. Вужинський
Провірники —Теодор Каранюк і Катерина Божко
Судді —Василь Романюк і Пелагія Кузьмінська

Членів виписалося 61.

Відділ ч. 49 в Іст Селкірк, Ман.—молоді. Членів 39. Заряд, як слідує:

Голова —Михайло Герило
Заступник —Марія Каранько
Діловий писар —Іван Вижинський
Скарбник —Анна Стефанюк
Газдиня —Марія Павлюк
Провірники і судді —Евген Гирнеський і Анна Сольник

Відділ ч. 50 в Гонор, Ман. —старших—членів 42. Заряд як слідує:

Голова —Гриць Поворозник
Заступник —Анна Герега
Писар —Михайло Надвідний
Скарбник —Михайло Мартинюк
Провірники —Максим Гуменюк і Марія Ревуцька
Судді —Андрій Семенчук і Марія Чайовська

Відділ ч. 51 в Гонор. Ман. —молоді—членів 37. Заряд як слідує:

Голова —Василь Добовець
Заступник —Ольга Негрич
Писар —Ольга Гуменюк
Писар скарбовий —Василь Романів
Скарбник —Володимир Семенович
Провірники і судді —Іван Бляхар і Софія Гулиновська

Відділ в Редвотер, Альберта повстав стараннем впр. о. Ю. Жидана, ЧСВВ—членів 27.

Не подаємо рядового числа, бо відділи БУК-а в Альберті ждуть на свої числа—дістануть їх, коли вкажуть житєдатність—як зарядив тамошний Провід.

Заряд відділу в Редвотер є слідуючий:

Голова —Петро Пасемко
Заступник —Никола Маковецький
Писар —Іван Прокопів
Скарбник —Василь Радзьо
Провірники і судді —Андрій Радзьо і Іван Опучко
Газдиня —Анастазія Мальована

Відділ ч. 46 на Парках, Ман. вибрав слідуючий заряд:

Голова —Онуфрий Білань
Заступник —Пані Гачкевич
Діловий писар —Пані Сітко
Скарбовий писар —п. Кізлик
Скарбник —п. Шклярик
Провірники —п. Борщ і пані Парфенюк.
Судді —п. Лисак і пані Пожернік

Головою відділу ч. 47 на Парках, Ман. є Петро Кармазин.

При церкві св. Покрови на Бойд Евеню, Виннипег, Ман. зорганізовано стараннем впр. о. Ан. Труха, ЧСВВ нових чотири відділи БУК-а.

Відділ старших —ч. 52 —членів 53. Заряд як слідує:

Голова —Іван Мельничук
Заступник —Пані Жаровська
Діловий писар —Криськів
Скарбовий писар —Іванюк
Скарбник —Капітанчук Гр.
Провірники і судді —Химко і пані Андрусик
Газдині —Пані Величко і пані Сидорчук.

Відділ молоді ч. 53 —Заряд, як слідує:

Голова —Гнат Калинюк
Заступник —Слава Хабінець
Діловий писар —Анна Попель
Скарбовий писар —Павло Лакомий
Скарбник —Петро Тхір
Провірники —Ст. Мельничук і Анна Чепурда
Судді —Мих. Головатий і Анна Козій.
Газдиня —Дж. Маюк

Окремо основано **два відділи школярів БУК-а.** Це перший того рода почин і тому справедливо належить великий привіт нас усіх! Це будуть колись члени! Як Господь дасть їм щасливо прожити і вирости та виховатись в на-

шій школі і нашій організації. Віримо, що такі певно колись стануть здібні до великого. І тому покладення основ під велику будучність нашого народу в Канаді—починається від школи—від тих найменших наших Буківців, що дасть Бог, виростуть колись у сильний і непобідний БУК! Вони довершать це, що ми всі почали. І дасть Бог, довершать щасливо!

Заряд школярів—хлопячого відділу БУК-а при церкві св. Покрови, Виннипег, Ман.

Голова —Петро Багрій
Заступник —Василь Мозіль
Діловий писар —Лаврентій Марцинів
Скарбовий писар —Іван Жарковський
Скарбник —Михайло Ковальчук
Провірники і судді —Володимир Ділай і Франко Голик

Заряд школярок—дівочого відділу БУК-а при церкві св. Покрови, Виннипег, Ман.

Голова —Емілія Мельничук
Заступник —Марія Ділай
Діловий писар —Ольга Хабінець
Скарбовий писар —Марія Біляк
Скарбник —Анна Волощук
Провірники і судді —Марія Шалай і Ольга Калинюк

На ці два перші наші школярські відділи **велика надія**—коби Господь оправдав сподівання! За приміром їх повинні скрізь в Канаді, де наші парохіяльні школи, організуватися школярські відділи БУК-а, хлопячі і дівочі. Ці відділи повинні самі прирічатися вести власне діловодство і подати цікаві дані до Бюлетеня. Ми постараємось отворити для них сторінку і писати цікаві для них річи. Коли вони нашлють до нас, ми їм радо відповімо. Так повстане наша співпраця—велика і на ідейній підставі. Зросте сила—від коріння. То верхи колись будуть шуміти побідну пісню—що дай Боже!

Дня 29 листопада, 1934 року Божого, основано **новий відділ БУК-а при парохії св. о. Николая, Виннипег, Ман.** знова стараннями вир. о. Ан. Труха, ЧСВВ.

Вписалося членів 83.

Заряд відділу, котрому рядове число **54**—є слідуючий:

Голова —Ст. Паличний
Заступник —Анна Юськевич
Діловий писар —Антін Федусь
Скарбовий писар —Марія Яковишин
Скарбник —Петро Навук
Провірники —Григорій Мельничук і Софія Рута.
Судді —Ст. Корняк і Ева Скиба
Газдиня —Катерина Запісоцька

Так Виннипег получений сіткою відділів БУК-а—дай Господи щасливо зачати і щасливо звершити діло. Вже раніше засновано відділи БУК-а при церкві св. Володимира і Ольги та при церкві Пресв. Евхаристії на Елмвуд. Тепер приходить ще черга на Брукленде і Форт Руж—де також поважно дуже буде заснувати відділи БУК-а. Тоді спільними силами, працюючи для себе і за свої фонди, Українці Католики Виннипегу та околиці зможуть неодно велике а потрібне діло. Одним з таких діл буде **відновлення бурси ім. Митрополита Шептицького**—котрої брак відчувається не від нині а котра за короткий час істнування полишила гарні сліди по собі. І нині коли на прерії Манітоби стрінете свідомого Українця Католика, так будьте певні що в якийнебудь спосіб він мав лучність з нашою бурсою у Виннипегу. Таким чином через віднову цеї потрібної а радне необхідної установи для Манітоби—ми оказалиби також пашу злуку і память про Старий Край та його найвидніших діячів.

Тепер є починати з ким—треба тільки підготовити діло.

Вир. о. Ан. Трух, ЧСВВ плянує скликати тепер инрші наради БУК-а а радне з'їзди БУК-а Виннипегу і Манітоби. Тепер Виннипег дійсно буде міг чимсь позитивним засвідчити свос право на провід і той провід повести мудро та щасливо. Від того залежатиме у великій мірі дальша організація БУК-а в Манітобі.

——=0=——

ЗВІТИ

Звіт відділу ч. 13. Волверін, Саск.

В неділлю, дня 18 листопада, 1934 відбулися збори річні місцевого відділу в домі п. Н. Бия. Всіх членів відділ начисляє 35—велика більшість з них прибули на збори.

Збори отворив п. А. Ленік, голова місцевого відділу і запросив ділового писаря прочитати звіт з минулих зборів.

Згодом вибрано новий заряд на рік 1935, як слідує:

Голова —Атаназій Ленік
Заступник —Мих. Гриньків
Скарбник —Никола Бий
Скарбовий писар —Іван Кузик
Діловий писар —Василь Гавлюк
Провірники —Андрій Сеньків і Мих. Григорків

В скарбі відділу осталося $6. 17.

В. Гавлюк,
діл. писар

Звіт відділу ч. 34, Ріджайна, Саск.

Відділ засновано дня 22 липня 1934. Вписалося тоді поверх 30 членів—нині відділ числить 46 членів. Помимо того, що майже більша половина членів наших є без праці—наш відділ повів працю як слід, не зважаючи на грошеві трудноші.

Заходом нашого відділу дано три наукові виклади—два в домівці Просвіти а один в домівці, під церквою. Відчити виголосив вир. о. Дм. Гавриляк, ЧІ.—за що ми щиро дякуємо.

Відділ перевів два підприємства (вечірки) —один на дохід нашої церкви, другий на розходи діловодства. Рівнож пані, членкині БУК-а уладнали обід в домівці Просвіти, а дохід призначено на інвалідів УГА. Разом зі збіркою в церкві придбано тоді $17.33, котру суму переслано на вищезгадану ціль через Єпископську Канцелярію у Виннипегу. Так за короткий час наш відділ зібрав досить поважну суму, коли взяти наше безробіття під увагу і поміг часто нашій церкві, на котрій ще тяжить довг, а часто нашим інвалідам у Старому Краю.

Честь вам члени і членкині, що помимо всяких трудноців і недомагань, ви щиро працювали для нашого народу і святої Церкви і давби Бог, щоби на другий рік ваша праця принесла ще більший успіх.

Звіт скарбовий відділу ч. 31:

Членські вкладки	$22.00
Вечірок дня 6 жовтня	$18.15
Перекуска на церк. базарі 16 і 17 лист.	$ 4.10
Збірка в церкві 4 листопада	$ 8.00
Вчірок дня 24 листопада	$22.55
Обід в домівці Просв. дня 25 лист.	$ 9.33
Приходу разом було:	$84.13

Розхід:

Вислано до головного Скарбника, членських вкладок	$18.50
На сплачення довгу церкви	$26.65
На інвалідів УГА	$17.33
Дрібні видатки, значки	$ .25
Книжки для діловодства відділу	$ 5.60
Разом було розходу:	$68.33

Осталося чистих грошей у скарбі відділу: $15.80—з днем 5 грудня, 1934.

Петро Паснак.
діл. писар.

——=0=——

ОПОВІСТКА

В справі прапорів БУК-а звертатися прямо по адресі Вир. Сестер Служебниць, Айтуна, Саск., котрі подадуть заінтересованим точну ціну і блиці дані про працю.

Це відноситься **до всіх наших відділів в Саскачевані.** Прапори для нас робитимуть **виключно** Сестри Служебниці в Айтуні—і так не тільки буде заневнене добре виконання але також маленька поміч для нашого сиротинця в Айтуні. Адреса така:

Rev. Sister Superior; St. Ann's Convent— Ituna, Sask.

——=0=——

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

Молитва, до св. Ольги.

Свята княгине Ольго, молися за нами!

Св. Ольго, зоре Христової віри в нашому народі, молися за нами!

Св. Ольго, хвало нашої української католицької церкви, молися за нами!

Св. Ольго, славо нашого українського жіноцтва, молися за нами!

Св. Ольго, мудра княгине всеї України, молися за нами!

Св. Ольго, взоре чеснот для всього українського жіноцтва, молися за нами!

——=0=——

РАТУЙТЕ КАНАДІЙСЬКУ УКРАЇНУ!

о. Ан. Трух, ЧСВВ

Христос Раждається!

У Вифлеємі тайна, весела новина!
Бог предвічний народився—
прийшов днесь із небес, щоб спасти
люд свій весь.....

Бо той люд не знав правди, не любив добра, не тужив за справжнім щастям. Тому предвічний Бог Приїшов—ратувати той люд.....

Канадійська Україно!

Тисячі і десятки тисяч твоїх дітий—не знають правди, не люблять добра, не тужать за справжнім щастям....Замість шукати щастя в небесних просторах—поринаються в багні.

Замість любити добро—полюбили зло, а добро продають за миску сочевиці.

Темрява незнання і блуду сповила їх ум.

Без правди, без добра, без щастя—тисячі дітий Канадійської України.

Різдва, Різдва нам треба, щоби чрийшов Спаситель ратувати весь люд—Канадійської України!

Не чуєте?

В Канаді весела новина!

Народився ратунок Українського люду в Канаді—БУК!

Маленьке Брацтво, але має стати великим на цілу Канаду й ратувати—люд свій весь, всю Канадійську Україну!

Вчити людий знання правди, любови добра, туги за справжнім щастям.

***

Прийшли пастирі, три царі, пізнали Дитину та ідею Його—і розголосили її широко довкруги.

Брати! Сестри!

Ідіть і кажіть Канадійській Україні, нехай прийде і пізнає наше Брацтво, його ідею і повірить, що ціллю є: спасти люд—Канадійської України!

Брацтво—на спасіння Українського люду!

Дійсно "ще не вмерла Україна"—але чути голоси, що вмирає....Свої діти її розпинають женуть у гріб...

Члени Брацтва! Поставте на сторожі—**Рідну Школу!**

Ідіть всі сто-процентово до голосування, виберіть членів Брацтва шкільними тростями, спровадьте Сестер або учителів і учительок, членів Брацтва, до своїх шкіл і нехай вам учать дітий річий приписаних правом і також того читання, писання, бесіди, співу, молитви, релігії —що їм треба як українським католикам!

"Щоб спасти люд свій весь!"

Всю Канадійську Україну!

А може ви в Монреалі, Торонто, Вінніпегу, Саскатуні, Едмонтоні чи іншім більшім місті?

Нехай живе в кождій парохії цілоденна, українська католицька школа—на 12 степен'в!

І "буреа"—для наших школярів, будучої інтеліґенції нашої в Канаді!

А як хто не хоче?

Нехай просить правительства своєї провінції, щобп над якимсь "лейком" признали йому місце на резерву....й поставили єдиножовту таблицю з надписом: "Резерва українських **греко** католицьких канарників і партачів" — Finished.

А ми, члени Брацтва Українців Католиків Канади, під защитою св. Володимира, молитвою, працею, жертвою, боротьбою а найбільше Божою ласкою—будемо ратувати Канадійську Україну!

Люд свій весь!
Богу на славу!
Канаді—на добро!
Україні—на кращу долю!
Собі—на вічне щастя!

—— o ——

КАТОЛИЦТВО ЯК ЗАСАДА ЛАДУ

Донозо Кортес:

Коли все досі сказане зберемо коротко, то певно можемо твердити без побоювання омилки чи заперечення через подійність: Католицтво знова наладнало всі людські відносини і довело їх до порядку та посднання. В чому саме полягає це посднання і порядок?

Зі огляду на чоловіка полягають вони в тім, що тіло підпорядковується волі, воля умові, ум розумові, розум вірі а цілий чоловік любові. А любов має силу переміняти чоловіка в Бога, якщо він просвітиться безконечною любовю.

Зі огляду на родину, порядок католицтва полягає в тім, що доперва при помочі католицтва трос, котрі творять доманшю суспільність, стають такими доладу і окончено та сполучаються взаімно найніжнішими узами.

Зі огляду на правительство цей порядок і посднання полягають в тому, що католицтво освячує авторитет і послух, а тиранію і переворот повсякчасно осуджує.

З огляду на суспільність в тім, що класова боротьба находить тут свій кінець а всі суспільні верстви починають доходити до посднання— замість самолюбної відрубности приходить в товариства дух щирого братерства а панування гордости заміняється панованням любови.

А вкінці з огляду на науку, літературу і штуку в тім, що при помочі католицтва чоловік уздоймів в посідання правди і краси, в посідання правдивого Бога і Його божественної світлости.

На основі всего сказаного можна заключити: З католицтвом завитала на землю надприродна, нова і все вища, звершена суспільність—суспільність, котру основав сам Бог, котру також удержує і котрою керує—котра по всі часи зберігатиме слово вічної Божої правди —котра живить світ хлібом життя—котра ні нас ні себе не може завести в блуд—котра навчає людскість науки, яку одержала сама від свого Божого Вчителя— котра представляє звершений вид Божих досконалостий—і котра є найвищим взором та найбільше совершеним ідеалом людських суспільностий.

—— o ——

ПСИХОЛЬОГІЧНЕ ПІДЛОЖЕ ДІЯЛЬНОСТИ БУК-А

о. Ст. Семчук

Українці довговіково зносили чуже ярмо. А коли воно впало зовні, то осталося в душі. Осталося так сильно мимо всіх революцій, що отрястися психіці нашій з него трудно до нині. Полон духовий страшніший від зовнішнього ярма і адміністраційних утисків. Ті важать назовні—духовий полон робить чоловіка невільником внутрі. Воля тоді химирна для него, навіть як найдеться в інших обставинах і ярма зовнішнього ніхто не кладе. Та внутрішні кайдани умертвлюють душу і роблять громаду неспосібною до великого вольного чину.

З неволі вінесли ми **внутрішний острах і недовіря** та тупу **зависть** супроти щасливих і успішних. Викупнея тих негативних прикмет зможе вповні тільки нове покоління—зросле на новій землі і в новій вітчині Канаді. Тому наша праця БУК-а іде по лінії: Канада, мій **рідний** край. Внутрішній острах перед всякими можливостями з боку побідника і перед крайною можливістю, позбавленням життя, так глибоко вгрізся в нашу духовність—що хіба ми самі цього непомітні. Для нас це наше друге зросле Я. Але другі помічають. Тому наші носії, твори прозові, драми, проповіди, вискази і бесіди стільки мають словної гіркоти, нарікань, кривд, плачів і протестів. А в слід за тим, за неможливість чину—як успішного протесту і одиноко відповідного в тих обставинах, в нас загніздилося поняття, що благанням і зойками до вселюдського зборища, нані недолі устануть і прийде полекша. Бодай виговоримося і лекше стане. Тому в нас настав культ фрази і зверхности—а чин, діло, тверда праця легковажиться. Взяття має той, хто найбільше кричить—не той, хто совісно і тихо працює. Хіба у виїмках є ріжниці. Культ зверхности і крику наробив нам безмірно шкоди. Так далеко, що навіть деякі сталі уважати всю народну працю в тім змисли. Та замість праці прийняли в нас вслід шамотання, вигуки а дальше **нетерпимість**. Пусте преться в гору і кричить. Тиха праця клониться у важкости в дїл і тончеться. Хто найбільше кричить не терпить другого побіч. А найбільше щирої праці. Та нетерпимість праці і працівників—каменярів довела нас часто до самооплювання і самопониження—такого і в такім розмірі, що найгірший ворог не придумавби гіркої шкоди на конто народу як цілости. Так підрізано наші спільні корені і корінчики. А головний корінь, котрим є релігія і віра народу—зазнав найбільше ударів від пустих крикунів і окалічений страшенно від ударів. Неволя, темнота, недовіря викликали своєрідне **буквоїдство**—що оставили нам в дарі московські наїзники. І можливо найгірну недолю прийдеться нам зазнавати доперва в недалекій будуччині, коли нарід схоче скинути зі себе те духове рабство, що століттями накладали вороги на його душу. Через темну зависть до щасливців ми стали мение вважати на самопомічі і самоповажану а більше на крик. І вийшло таке, що в імя України та її добра деякі ще нині в Канаді таки рідного брата Українця розилляють десять разів і ще тупцювали по його трупі—бо він не з "їхньої" групи, має одмінні від них переконання і відважився явно за них постояти. Це в нас нечуване, щоби явно мати відмінні від крику переконання і боронити їх чином—було досі за правило. Нівеляція по рівности стадинни—той страшний дар піваліятських орд в нас ще на підсеталі народної мудрости. І тому, коли лучиться хтось, що має відвагу йти напроти течії і ломити леди—то його чимскорше тягнуть в дїл, способом дійсно азіятським. Не диво, що буквоїдство як дальший данайський дар сусідів від північної Европи, котрі цілий світ ущасливлюють своєрідним бінешем і юродством, вгрізалося в темноту підяремних поколінь і покутує нині, як душі злі, в наших організаціях. Важко від него боронитися. За дрібницю раді одні другим усяку пакість чинити, не дивлячися на вислід загальної праці. Обструкція, колись зброя Українських послів у галицькім парляменті, нині загально практикується по наших товариствах супроти нас таки самих. Нема чужих, але духовий полон має свої наслідки і метиться нині на своїх воспримниках. Ми за "греко"готові нині тисячі долярів потратити, виректися навіть церкви і рідних—коли воно саме по собі ні волоска невартє. І так через облоги нані ідем покалічені неволею, у полоні духовім, що линився у спадцині століть і цідимо часто комарі а полкаємо верблюди.

БУК це організація **молода**. Під кождим оглядом. Тому промовляє до молодих дуп і

сильних. А промовляти з успіхом можливо тільки там, де є довіря. А не там, де є поверховість і буквоїдство. Старі організаційні форми по найкращим зразкам сотворені мусимо виповнити новим змістом, але тільки з **довірям** одних до других—а це стане можливе тоді, коли між нами запанують наново віра і любов. Віра з понук надприродних. Віра, як зміст життя і діяння, і любов, як противенство зависти і ненависти. Інакше неминуче настане катастрофа і будова життя піде в руїну, пропасть. Бо будувати можна в гору але руйнувати в пропасть. Тих пропастий невидимих так богато між нами і в нашім життю, що **чим скоріше** нам усім треба братися до діла. Стати активними, це можливе, як підчеркнено, і тільки на основі віри і з віри—як містичного первня діяльности. Інакше діяльність стане шамотанням і нарнаниною безцільною. Тільки віра дає можливість спинувати прірви духа і дійти до сильних підстав, де все будиться з розмахом і радістю. Той розмах діла і радість чину мусимо вповіти в наших рядах. Наша праця є наскрізь вільна і творча, з вищих понук і з вищою запорукою самосвідомости твореного добра, в слід за тим, повинна і мусить стати розігріта до найвищого темпу здобутків і радісна, як пісня побіди. **Ні хвилі нам не вільно змарнувати.** Ніколи не вгнемося під навалом праці, але певно пігне нас навал безділля і пірве у прірву небуття—також фізичного. Через працю розвиваються нові сили і спосібности, досконаляться сили, наострюється здобувчий змисл а відпорність злому збільшається—виповняється зміст життя і гине поверховність. З нею гине також буквоїдство і відслоняється у всій красі дійсний первень і змисл творчости та життя. **Служіння Богу**—це зміст і сила через працю. Тоді запалається порив **жертвенности та ідейність** чиста, як хрусталь, здібна на найвищі подвиги. Тоді сталиться **витревалість і незломність** діла. Тоді на очах прямо вирастають основи праці для майбутніх поколінь—тоді нація, як "земна вічність" по словам др. Арсена Річинського, здійснюється у найкращих своїх формах і забезпечує у вселюдській скарбниці безсмертне місце для свого імени. Тоді ми для нації і нація через нас виконує наложену їй Богом відповідальність за час істнування позитивним змістом історії і містично лучиться в добрім творенні та через благодать у спільноту Святих Божих, стає безсмертна у славі і живій подійсности. Ще все підложе нашої діяльности БУК-а. Перед нами далекий шлях—обчислений не на літа ані місяці—але **довгий час.** Довести до найвищого розцвіту наш національний космос і тим сповнити дане нам Богом завдання. Усунути браки неволі і витворити вольного наскрізь чоловіка, повного змістом життя, радісного чином і творчістю—що служіння своє уживатиме працею підставою для грядучих поколінь і звершенням несповнених трудів минулих родів—а тим самим цінним вкладом у відвічне діяння кождого народу призначене по Божій волі ще перед його сотворенням. Так сповнятиме волю Божу—і своє призначення у вселенній наш БУК.

Давні кайдани наших душ мусимо рвати нещадно. Відкинути геть. Раз на все. І ця виповнить зміст душ наших а форми організаційні БУК-а обєднають найкращих працівників народу нашого ради виповнення обовязку даного нам Провидінням. Церква для нас скарбницею сили у праці. І радости, через добре служіння і сповнення свого призначення.

На буревійній сторінці нашої історії кладуться золоті букви нових чинів. І ніхто їх не зітре. Наші таланти не поховані марно. З Новим Роком чуємо слова всевітнього Господаря і Творця сил: Рабе добрий і благий!

Най душі наші стануть гідними великого зазиву!

—— o ——

ДОБРОДІЙНА ЧАСТЬ

ПОМІЧ СВЯТИМ ЦЕРКВАМ БОЖИМ

Останній раз ми писали про поміч ради збудування церкви **на Курокі, Саск.** Ми звернули увагу на невідрадний духовий стан тамошніх наших душ і просили ради Христа допомогти збудувати церкву. На збудування треба більше грошей але коли прийде поміч бодай двіста долярів—то ми будемо забезпечені для Курокі.

Чи між Українцями в Канаді не найдеться ніхто, щоби хотів жертвувати $200.—для церкви в Курокі?

Чиж ми справді такі безвиглядно бідні?

Членів і членкині БУК-а!

Та між вами є люди заможні, бездітні, забезпечені грошево на многі, многі літа.

Чи ваші душі також забезпечені для Бога?

Чи ви певні своєї вічности?

Чи у вас жертвенність така пуста фраза, що відклику на неї нема?

Члени БУК-а!

МИ ХОЧЕМО ПІЗНАТИ СИЛУ ЖЕРТВЕННОСТИ БУК-а

І тому просимо вас усіх—богатих і бідних—скільки і хто як може—

РАДИ ХРИСТА. РАДИ ДОБРА ЦЕРКВИ СВЯТОЇ—МАТЕРІ НАШИХ БЕЗСМЕРТНИХ ДУШ —РАДИ ДОБРА І БУДУЧНОСТИ НАРОДУ НАШОГО В КАНАДІ

поможіть — поможіть — поможіть

чимскоріше вірним в Курокі збудувати церкву!

Всі жертви, навіть найменші просимо надсилати на адресу редакції Бюлетеню,

Box 57 — Canora, Sask.

Всі, навіть найменші пожертви, будемо точно поміцувати на сторінках Бюлетеню.

На кожду, одержану суму, негайно вишлемо посвідку.

З різдвом і Новим Роком—заколядуймо **всі** на церкву нашу в Курокі, Саск.

—— o ——

ВИМІНА УЧИТЕЛІВ

Досі ми дістали кілька зголошень учителів—чи наші школи не мають оголошень? Всі оголошення в справі вимін учителів ми будемо містити безплатно. Отже, коли у вашій школі потрібно іншого учителя чи учительки, напишіть до нас а ми відворотною почтою вишлемо вам бажані адреси.

Користайте з нагоди!

Ваш Бюлетень стоїть на ваші услуги!

Не пишіть чи шукайте по незвісних особах чи бюрах, коли маєте цілого свого дорадника в Бюлетені!

Просимо тому всі наші школи, котрі потребують учителя—писати безпроволочно на адресу редакції Бюлетеня:

Box 57 — Canora, Sask.

Оголошення ч. 1.

Учитель пошукує учительської посади. Має цертифікат першої кляси і перебув 4 роки практики. Може навчати музики, співу, спорту, вести хор, давати концерти. Також буде вчити української мови, історії та літературу.

Має найкращі репорти. На бажання вишле посвідки своєї праці.

Оголошення ч. 2

Учитель з цертіфікатом другої кляси—трилітна практика постійної праці—найкращі репорти від інспектора—пошукує праці від Нового Року. Посвідки праці так від шкільних властий, як також від тростів вишле на бажання.

Гарно вчить по українськи—цілком помагає в народній роботі, поза школою.

Оголошення ч. 3.

Учителька з найкращими свідоцтвами бажає вчити від Нового Року.

Поможе у всякій народній хосенній праці, після шкільних годин. Радо буде вчити по українськи.

Наша замітка: Гей, БУК! Рухніть ключ: В наших школі наші вчителі! Чи наші найкращі сили молоді марно вянуть без праці!? Гей. На-роде великого імени! Робіть місце праці для своїх найкращих молодих душ! Поможіть своїм учителям!

—=o=—

ЛІТЕРАТУРА

Роман Купчинський:

Різдво.

На Вифлиємські тихі левади
ангелів Божих линуть громади—
линуть громади, пісні співають
і зі сну будять тих, що дрімають:
Вставай народе, шукай вже долі!
Світає днина твоєї волі!

А небо блисло вогнем, дугами.
І полетіла пісня лугами,
від сонця сходу аж до заходу:

Вставайте горді сини народу!
Час воскресення нам приблизився,
Бог—твоя сила, днесь народився.

Бог всемогучий—чи чуєш світе?
На Його силу й міць глядіте!
Без Його волі, без жертви, крови,
не спадуть з тебе вражі окови.
Кріпкої віри вознесіть фани
і впадуть з тебе твої кайдани.

Бог народився—хочеш ратунку,
Принеси Йому мир у дарунку—
добрую волю, любов і згоду.
Він здійме пута з твого народу.
І стане нарід благословити,
і стануть вольні вкраїнські діти.

О ясна зоре! Світя без впину
на нашу світлість, на Україну—
хай перестане вже раз дрімати!
Дай тепла, світла, дай сили встати!
Дай зрозуміти Дитятко Боже,
що в Ньому сила і що все може....

Над Вифлеємом ніч.
Ні зіроньки на небі,
ні звуку на землі.
Заснуло місто в білих мурах,
здрімався степ у чорній пітьмі,
стиснулись череди овець,
поклались стада круторогих,
замовкли пси, шакалі не заводять.
Вколисані тим безгомінням ночі
поснули пастухи.

Тихо—темно.
І враз—
Мов хвилі дивних дзвонів
розлилася в просторах пісня:
Хвала во вишніх Богу!
Стрівожились отари,
пробуркалися стада,
протерли очі пастухи
і бачать:
З маленької опущеної стайні,
що від років тулилась в вертепі,
на пітьму ночі сяйво бє.
А з темної безодні неба,
велика як ніколи
над стайнею—
зоря!

Промінням землю огортає.
Промінням землю золотить.
А найясніший з них,
із найщиріших самоцвітів,
на стайню вказує.
І вчули пастухи таємний голос
у своїх щирих, простих душах:
Старинний заповіт звершився—
Христос, Син Божий, народився!

———=0=———

Нова радість стала.

Нова радість стала, що на небі хвала—
звізда ясна над вертепом увесь мир осіяла.

Пастушки з ягнятом, перед дитятком
на коліщя пришадають, Царя вихваляють.

Просимо Тя Царю, небесний Владарю—
даруй літа щасливі нашій славній Україні.

———=0=———

На небі зірка.

На небі зірка ясна зас'яла
і ясним світлом сіяє.
Хвиля спасення нам завитала,
Бог в Вифлеємі раждаєсь.
Щоб землю з небом в одно злучити,
Христос родився—славіте!
Благослови нас, Дитятко Боже!
Даруй нас щастям, любовю.
Най жадна сила пекла не зможе
нас розлучити з Тобою.
Благослови нас, ми Твої діти—
Христос родився—славіте!

———=0=———

Богдан Лепкий:

Святий Вечір.

Колись було. Смачних дванацять страв,
вино в чарках, а в кутї мак і мід.
У сіні діти квокали а дід колядував.

І хата наче чарівний остров
по хвилях плила в світ уяв,
в країну мрій. Було колись. Чи знов буде?
Відав.

Та, як не булоб, вірмо, що прийде
до нас колись Любов—святе Дитя.
А з наших серць ненависть відійде в забуття.

Ялинка.

Почінім на ялинку
не свічки, лиш бажання—
най не світять хвилинку,
але до світання—
почінім на ялинку бажання.

Приберім її віти
мрій сердечних чічками,
бо ніщо так не світить,
як ті мрії над нами—
приберім ялинку мрій чічками.

Хоч у нас нині вбого,
хоч сумні наші діти—
подаруй їм небого
предківські заповіти—
подаруй предківські заповіти.

Дар цінніший, ніж злото,
де скривається сила,
що над буднів болото
наших предків носила—
в заповітах батьків наша сила.

———=0=———

Василь Лімниченко:

Новина з Вифлеєма.

В гніздо моїх святих почувань,
до радощів терема
прилинула свята надія:
новина з Вифлеєма.

Прилинула в святовечіря
із білими снігами,
впросилася до мого серця
мов немовля до мами.

Впросилася у мою душу
з далекої дороги,
принесла вістку про Ісуса
у глиб життя й тривоги.

А як над моїми верхами
свят зіронька зас'яла,
душа з розрадощів великих
крізь плач колядувала.

А як над моїми верхами
вітри залопотіли,
мої думки до Вифлеєма
в стаєнку полетіли.

А як з трохбанної церковці
дзвонили на всеночне,
думки вернулися у серце
розсвітлене, святочне.

А з ними і гніздо почувань,
до радощів терема
прилинула свята надія:
новина з Вифлеєма.

І пролетіла в святовечіря
понад верхи і ріки.
вселилася у мою душу
на завсіди, на віки.

———=0=———

РІЗДВО В УКРАЇНЦІВ

о. П. Божик:

Далеко на прерії, під лісом, стоїть хутір Петра Гнатишиного. Хата, збудована з дощок, стайні з бревен, дахи покриті гонтами. За хатою від півночі шумить ліс з провола, ніби задуманий в нескінчену думу. Ніби думає над тим, що вже бувало а що має ще бути.

Там далі стоїть ще один хутір Українця, ще дальше другий, третий і десятий. Мов звізди на небі то тут, то там розложилися українські хуторі дітий Галича Старого на прерії, у незнанім їх батькам краю, дідам і прадідам. Простір, що засіли Галичани, великий—забільшки половини повіту в Галичині, а може навіть більше. По середині поселення стоїть церква св. Покрови Матері Божої, на пригорбі, недалеко річки, що журчить тужливо під ледом.

Церква? Але яка церква? Українська католицька, свідок минулої слави батьків наших, якою пишалися вони за часів своїх князів, св. Володимира і Ярослава, заки злощасна схизма не роздерла церковної єдности зі святим Престолом у вічнім місті Римі—де трон св. Петра і уряд власти, яку отримав від Ісуса, щоби пасти Його улюблене стадо. Літа минали і несли Українцям чимало злиднів і горя. Прийшли татари, зруйнували Київ, колиску української культури. В тім страхіттю схизма довершила діло знищення.

Знова минули літа і століття, заки Бог поєднав заблудше Стадо св. Володимира Дому зі своєю святою Церквою—під опікую свого Намісника, що має власть пасти стадо Боже. Відступники не люблять тої церкви, вогнем ненависти палять і мечем злоби та брехні виступають проти неї, бо вона мовчки пригадує на зраду їм, на духовне калїцтво. Бог най змилосердиться над братами, котрі потеряли святу єдність а я говоритиму про Різдво серед Українців.

2

Вже з початку Пилипівки в хаті Гнатишиного йде рух над приготованням до зустрічі Новонародженого. Розумна Петриха розказує своїм діточкам про маленького Ісуса.

—Він в стайні народився, на жмуті сіна й соломи, —каже вона. —Його любили всі, пастушки і ангели. Лише не любив завистний цар Ірод, бо боявся втратити своє царство. Ірод хотів убити Ісуса, але не міг Його спіймати. Велів вирізати тисячі малих хлопчиків, бо споді-

вався між ними убити також Ісуса. Однак Бог оберіг маленького чудесним способом. Врешті Ісусик виріс в Назареті під доглядом Пречистої Діви й старенького Йосифа, що був Ісусови опікуном.

Діти уважно слухали, що Петриха говорить. Потім цікавий Василько запитав:

—Мамо, сказав, а чому Ісусик не міг мати хати ані подушки, як ми маємо?

—Бо згордив розкошами світа. Тоді були ласки сказали, що Він з богатого роду і тому говорить про небо.

В розмові настала перерва. Потім згасили світло і всі поклалися спати. В хаті було тихо, лише годинник ритмічно на стіні відчислював хвилини. Дрова тріщали в димарі а Василько снив про Ісусика, як лежить на вязці сіна а коло Него стоїть на сторожі ангел Божий в білім одінню, з великими сріблистими крилами.

3

Та вернім до нашої розмови про церкву. Церква то твердиня, що з'єднала кругом себе всіх Українців—малих і великих, старих і молодих, бідних і богатих, крім збаламучених і відступників. Церква підготовляє до Великого Празника. В свято Непорочного Зачаття священик говорив в церкві проповідь про непорочну чистоту Божої Матері. А науку зачав від слів св. Письма: Вся прекрасна вси ближняя моя і ність порока в Тебі. (Пісня пісень 4.7). Сим підносить церква повагу Христового Різдва. Не лише Христос, святий над святими, є чистим від гріха але також Його Матір є без порока, чиста мов сльоза, чистійша від хрустальних вод, разом зібраних. Кождий розуміє, що святий не виходить з лона гріховниці. В неділлю перед Різдвом священик з евангелії св. Матея переказує родовід Ісуса—через 120 родів, від Давида. До того долучує пророцтва пророка Ісаї, які говорять про прихід Христа. Так доведено, що Новонароджений був предсказаний старозавітними пророками.

По кількох днях після відомої неділлі надійшов Святий Вечір. О, яке велике свято! Скільки в ніч надій, чару, містерій і спогадів! Всі члени родини працюють пильно в хаті і на дворі. До тогож весь день у пості—навіть маленький Василько постить і працює. Він ще в коротких штанятах, до школи не ходить, бо малий—але знає вже всі українські букви і всю "Божю" на память, бо чемна і запопадлива Петриха його навчила. Він вміє лише горнятко чаю, без молока, занявся працею, помагає мамі в кухні, що лише зможе—бо родина Гнатишиних не має донечки—всі хлопці. Василько вніс до хати знадвору троха соломи і положив під стіл і троха сіна, яке поклав на стіл, під скатерть, бо так мама йому сказала зробити. На запит, нащо сіна і соломи в хаті, Петриха відповіла малому, що сіно і солома нагадують про народження Ісуса Христа у стайні. І вони в дійці притягнув малий Василько на санчатах аж під поріг хати. Хотів і санки, і воду разом втягнути до хати, однак не міг, бо поріг був зависокий. Дванацять страв Петриха зготовила на Святу Вечерю, бо стільки було апостолів Ісуса Христа. Так робили її ненька і бабуня а вона добре все затямила, тому робить так само.

Вечеріло. Сонце зайшло за сиву хмару, що бовваніла на заході. Врешті Петро вніс до хати кілька снопів пшениці і положив у кутках хати, по давньому нашому звичаю, що означує самого Бога Творця в хаті. Він і два його сини, котрі весь день працювали на обійстю, помили лице, почесали і волосся, очистилися в нову одежу та посідали за стіл, на котрім димилася уся страва. Петро на голос провів молитву Господню і Богородице Діво. Як засіли по молитві на кріслах, Петро сказав уважно: Хай здорові будуть ці всі, які тепер може находяться в далекій подорожі, або є на службі в людий, що не справляють Святого Вечора. Нехай Новонароджений дасть царство небесне і спокій вічний усім усопшим, бо ми всі одна родина. Коли не ділимося Святою Вечерою то бодай обєднаймося думками в так важну хвилину.

Потім спожили кутю з медом і маком—опісля смачні пиріжки з капустою а далі голубці, підпеньки, сливки—всего потрохи, бо так має бути. Петриха підсувала нові страви і сама вечеряла разом з родиною.

I

Була ніч. Хмари засунули небо а опісля північний вітер зірвався і у злості порозганяв їх в невідомі сторони. По небозводі пливе білолиций на захід, окруженний зорями посестрами, що танок кругом него ведуть, всміхаються до нього, ніби до свого дорогого. Вітер гребло будує недалеко будинків коло воріт. Скрипить журавель над керницею від вітру. Забрехав відливо пес і від стайні побіг до воріт. Василько, що сидів в батька на колінах, глянув у вікно —хотів знати, що там діється—жаль йому стало пса, що там самий на морозі.

—Тату! —сказав Василько, показуючи головою в сторону воріт—Колядники ідуть до нас зі звіздою. Адіть, адіть! Добре мама казали!

Петриха підступила під вікно, щоби поглянути. Глянув у вікно також Петро.

Увійшли колядники. Піднесені ковніри стягнули, засвітили погаслу звізду. Василько

тримав Петриху за руку, пильно поглядаючи на гостей. Гомоніла пісня:

В Єрусалимі всі дзвони задзвонили—
Радуйся земле, Син Божий народився!

В пісні співали дальше, як Пречиста Діва мусіла ховатися з маленьким Ісусиком, щоби не піймав Його злощасний Ірод а за кождим вірном слідував той сам приказ: Радуйся земле, Син Божий народився!

Коли скінчили оцю колядку, почали нову, другу, яка починалася так:

"Новая радість світу ся явила.
Пречиста Діва Сина породила.
У Вифлеємі, в місті дуже рано—
витати Христа пастирям сказано."

Голос пісні наповнив хату, бо співало пять парубчаків а всі веселі, сильні і здорові, як їхні батьки. Петро знав усіх, чиї вони сини. При кінці колядки Петро вручив одному з них гарний грошевий дарунок—бо знав, що дохід з коляди йде на підтримання церкви. Також частував їх Петро і подякував за відвідини та захотів, щоби вінли до всіх Українців.

—Так все робилося, від коли Українці Українцями. Бо це роковий день! —говорив поважно газда.

5

Другий день зрання, раненько, Петро вже їхав з родиною саньми до церкви, що три милі від його хати. Сани скрипіли від морозу. Коні бігли по добрій дорозі, то знова брили через замети. Василько сидів біля Петрихи і накрився цільно періною, бо так мама берегла свого мізинчика від морозу. Час до часу він легко спитував мами, чи ще далеко до церкви. Навіть хотів коні гонити, але Петро сказав, що зазимно —Василько пожене коні колись, коли буде тепліше.

—З нами Бог, разумійте язиці! —співали вже в церкві, коли родина Гнатишиного увіходила до Божого дому. Церква була набита людьми, старші тримали свічки в руках підчас всеї Литії. Люди час до часу співали на Литії колядп і все робило празник відмінним від прочих свят.

Хід святого Богуслуження переказувати годі, бо це так поважна справа, що требаби радше писати про це книгу. Святість Служби Божої можна відчути радше душею—перо заслабе, щоби її передати. Самий будинок Божого Дому взиває до молитви. Він означає велич віри і любови свого. В середині Божий Дім повний краси, де жертвенні одиниці прикрасили його всім добром і мистецькими річами. Священик говорив проповідь про значіння Різдва Христового, загрівав вірних до вірности святій Церкві і до віри в Ісуса Христа, Сина Божого, Сина Марії. Закінчив словами, що Ірод не вбив Ісуса Христа—так ніхто не в силі убити нині таїственого Ісуса Христа, ні Його церкви ні вірного народу.

Всі три дні_свят родина Гнатишиного перевела у святочнім і гарнім настрою. Були там ще інші колядники. Вонїж самі ходили в гості і в них було чимало відвідин. Говорили про різні справи, найбільше однак про церкву. Всі були тої думки, що церква є найважнішою нашою справою—так у Старому Краю, як тут, на поселенні. Та про те я оповім при іншій нагоді.

ЗАМІТКА

З найблищим числом зачинаємо печатати повну змісту і мистецького вироблення драму **П. Заболотного: Герої Слави.** Це драма з недавніх часів визвольної боротьби. Ми хотіли почати печатання вже в цім числі, та обсяг Бюлетеня на жаль замалий і тому мусимо відложити до слідуючого числа. Надіємося, що всі наші читачі дістануть красний дарунок в цій драмі а наші аматорські гуртки нову штуку до виставів, особливо підчас листопадових роковин.

В стрічках вірша "З Фанфар" у минулому числі Бюлетеня зайшли похибки печатні. І так: В третім рядку з гори має бути:

—хоч богато лінї в застуні цім клітнім.

Кінець знова має бути такий:

Тепер ми збудуєм залізом і кровю
повстанчого чину
вольну батьківщину.

ФЕЙЛЕТОН

Методольогічні пояснення до большевицького букваря.

Вийшов такий собі буквар в столичному місті—думаєте, може в Москві—та де! дежби, як не у Винниченґа, в цій страшній буржуазній країні. Такий собі буквар, маленький, щупленький та паршивенький. На всіх сторінках ні разу нема сказане, що це буквар для Українських дітий або по українськи писаний. Самого слова "український" видно автор боявся, як "той" свяченої води. Тільки що по українськи написав і подав нову методу навчання. Яку? Спитаєте цікаво.

А от яку. Читаємо там дослівно таке: "Буквар навчить **за 15 годин** читати і писати.

На цьому букварі учителі **можуть** вчити дітий в школі."

Чи ви чули коли таке?

За 15 годин читати і писати!

От "досягнення," нічим пятирічка!

Одним махом—як та ворожка—сплюне, ножем помахає і вже є. Большевицькі ворожбити за 15 годин все навчать! І як тут не подивляти таких знахорів. Тільки одно бідa—на Україні люди з голоду мруть а неписьменних стільки, як ніде мабуть на світі. Хіба в Африканських джунглях.

Буквар ще одну методу має.

Зачинає від образків. Перший образок представляє індіянина. Не якогось селянина, але індіянина. Приміром є там такий образок, як хлопець їсть чи скулився. А до того пояснення. І знова дива комуністичного знахорства. Пишуть дослівно так: Цей образок правдивий. —Це хлопець безробітних батьків збирає на смітнику їду. Що найде, те й їсть. Він голодний. На цю тему голоду і нужди дітий безробітних батьків повести розмову і виказати, хто завинив тому. Обговорити теж при тому організацію безробітних та її завдання."

Прекрасна метода.

Чудова.

Аякже, аякже!

Тільки просимо прийняти маленькі пояснення і додатки. От приміром.

Замість від Індіянина і так вчити буквн "і"—чи не краще підібрати щось блище. Що нам там індіяни—далекі, в лісах—ще дітий наполохають. От краще сказати про Ірчана.

Намалювати Ірчана. І пояснення, от хоби таке—Цей образок правдивий. Це великий письменник, товарищ Ірчан. Писав прегарні творн, повні запалу і ідейного перенятгя. Написав "Родину щіткарів" і драму "Дванацять." Зорганізував цілий наш рух. Де він нині? Що він їсть? Чому він на Соловецькій каторзі? **Хто** його там запроторив і чому? На цю тему повести розмову і виказати, **хто завинив** цьому.

Але може Ірчан тепер вже непотрібний—свою роботу виконав, отже пішов на склад.

Так може нове видання букваря таки на старий лад зачати від першої букви "а." І намалювали акулу. "А"—акула. Що таке акула? Це потвір рибний, що їсть все і всіх. Навіть людий. Кидається. Вічно ненаситний. Робить спустошення. Заїлий і лютий. Живе в теплих морях. А також на Україні—тут під видом людським, як большевик. Вияснити, що це таке комуністична акула і хто тому завинив, що вона видає з України все збіжжа, всю поживу, а Українці голодом гинуть і по смітниках навіть **нема** що зібрати. Чому це так? Чому комуністична акула впіла Ірчана, Сембая, Грушевського, Чуприну, Хвильового, Скрипника, Сторонського і мільони, мільони робітників та селян на Україні. Тому вказати на організацію проти тої акули, щоби вже раз прийшов її кінець.

Під "б" можна сказати про безробіття на Україні, про Базар, де лягло неповинних 352 козаків і старшин Української Армії, розстріляних катами червонними. Вияснити, за що і хто тому завинив?

І так далі по буквам можна вияснити цілу історію наших змагань—жертв і борби. А тоді дійти до букви "с" і намалювати смерть. Таку просту бабцю стару з косою на плечах та пояснення. Смерть—що це є? Чи комуністи вимрають? Коли прийде кінець комунізму, і т.д.?

При "я" подати, що є яничари—колишні і теперішні. Хто стоїть на чолі яничарських частин—великий "папа" Чубар і так прийдете до будви "ч." А тоді неодмінно подати, що це є Чека і скільки людий вправили на другий світ. Вияснити також, хто цьому завинив і коли цьому прийде кінець.

* * *

Ті слова говорить біль.
Яничари працюють.
А ми?

Навіть досі не спромагалися видати букваря для дітвори і треба аж яничар, щоби нас виручували. А в нас спори і сварн—чисте буквоїдство. За "греко" сваряться, одні на других накидаються і в міжчасі ґрунт усувається зпід ніг.

Доки цего буде?

Вже крайний час протверезитися і взятися за позитивну працю.

БУК дав початок—поможіть тій праці. І замість критики, бодай розумно прочитайте і роздумайте над тим, що прочитали. А коли вам по нутру, ставайте спільно з нами до трудів —і не ждіть.

Наш буквар повинен внедовзі появитися—але наш—духом і змістом, не лише мовою!

ДОПИСИ

З Монтреалу, Кв.

Підчас святої місії заложено БУК стараннем о. А. Труха. ЧСВВ в дільниці Point St. Charles і в дільниці Фронтенак, при матірній церкві св. Арх. Михаїла, котра на вулиці Ібервіл. Праця о. Труха не пішла намарне. Переважно в дільниці Point St. Charles, бо за короткий час БУК купив площу під будову церкви, котру там масмо будувати. Площа коштує пять тисяч долярів і заплачена готівкою. Праця йде дальше зі завзяттям мимо всяких накидів ворогів, і то не чужих а своїх, котрі нам ставлять всілякі перешкоди. Але то пустий вітер. Завдяки невсипущій праці п. П. Бучковського та його твердим рішенням, ми усуваємо всякі перепони з дороги БУК-а. Най же Господь усім дасть силу і витревалість а п. Бучковського скріпить здоровлям разом з родиною.

Ів. Теленько

З Винипегу.

Елмвуд, передмістя Винипегу, на сході, за рікою Ред Ривером. Живе тут поважна горстка наших людий. Є церква і Дім Парохіяльний на церковній площі. Від ряду літ істнує Рідна Школа, яку ведуть Сестри Служебниці, котрі доїздять з Винипегу. Істнує також кілька інших товариств.

БУК заложено весною біжучого року. Є 50 членів і членкинь. Головою Іван Цар. Члени відбувають сходини, на яких слухають відповідних викладів. На день 15 грудня 1934 призначено відбути базар на дохід українських питомців, що вчаться на священників і на тижневник, Українські Вісти.

З рамени БУК-а, місцевей парох, всеч. о. П. Божик зорганізував хлопців і дівчат від 16 літ в гору у вечірну школу. Є 47 учнів і учениць. Предмети: Історія церкви і України, українська географія і письменство. Наука відбувається кілька разів у місяць а то з тої причини, що деякі учні заняті працею а знова інші ходять до вищих шкіл і тому частіше навчання булоби непрактичне і деяким утруднювалоби фізичну працю а другим знова професійне навчання. Наука в нас практикується так, щоби учень міг не тільки сам знати. але й другим в подробицях переказати научений предмет. Ворогн нашої церкви перекрутили її історію і на фальшивій оцінї недосвічених будують свої організації. Такий стан річий не може довше тревати. Маси мають розуміти не так, як аранжери ріжних релігійних сект хочуть. але ак, як говорить історія Церкви. Праця перед нами тяжка. однак зневі рюватись годі. Правда мусить бути горою. Вирочім енергічні люди побіджають світ і кажуть, що працею можна богато здіяти.

3

Винипег. Ман.

З великою приємністю ділюся радісною вісткою, що в нас звернулося на краще.

В Парохії св. Покрови відбулася місія під проводом впр. о. А. Труха. ЧСВВ. Сотки народу і дітвори ходили щоденно на науки, котрих Отець Місіонар не щадили і виголошували по три або й чотири денно. При кінці Місії пятьох священників слухали св. Сповіди—головно дітвори. Сотки щоденно приступали до св. Причастя.

На закінченню по полудні. дня 25 листопада, о. Місіонар скликали молодь а старших знова по вечірні до Парохіяльної домівки і там виголосили промови на орґанізаційні теми. Так заложено нові відділи БУК-а, молоді і старших. Вписалися многі, котрі досі були при Інституті Просвіти—старших вписалося 50, крім тих, що вписалися ще минулого року. В неділю, дня 2 грудня знова були збори і прибуло около 200 присутних. Всеч. о. Ів. Головка в церкві і в домівці виголосив гарні слова заохоти, навязуючи до слів евангелиста про послідні хвилі Спасителя на землі. Ще перед страстями Христос молився і будив апостолів. Так українцям час пробудитися до нового життя. Також о. Парох пояснив програму БУК-а. Згодом промовляв п. Тома Мельничук і молодий наш член п. Головатий. Такі виклади ми рідко мали кождої неділі, коли тільки домівка буде незанята.

Сподіємося, що наш відділ вкоротці піде вперед. Також при церкві ОО. Василіян оживився рух. Відбуто два рази збори і присутних все було много. Це свідчить, що ідемо до ліпшого.

4

Гефорд, Саск.

Нам бракує в орґанізації одно. Кождий член мусить перемінитися основно, в заса ах.

Мусить відродитися і стати переконаним у своє діло. Зашсувати в члени не значить, що хтось здатний для організації. Членів треба вибирати. Їх треба приймати за якоюсь аплікацією. Член повинен мати певні кваліфікації. А який зістане прийнятим, повинен чогось навчатися—приміром, ідеольогію БУК-а.

Нам треба братися до вироблення членів, до поліпшення кождого характеру на місці—особливо уважати на молодь і працювати головно для **одиниці а не** для **маси**. Контести, з'їзди і тим подібне мають бути виливом бажання показати здобутки поодиноких відділів. Це річ остання, а не перша. Виступи, перставлення і т.д. нам не богато поможуть. Нам треба мати постійні сходини членів і то лише членів—а не всіх, коголебудь, бо інакше будуть не сходини а збіговисько. На таких сходинах члени повинні обзнакомити членів зі своєю вірою, бо наша віра в нас більше звичай, як переконання. В нас важніше свічку тримати при престолі, як приступити до св. Тайн. В нас люди моляться на цілу церкву, шепотять голосно—а не знають чому так. В серці можливо тоді проклін на ближнього носять. Тому треба членів виробити на практичних католиків і свідомих горожан цього краю а також свідомих Українців. Цього не досягнемо промовами, контестами або представленями, але студією кождого і кождої зосібна і дискусією разом на сходинах, котрі повинні бути так точні, як биття серця. Скажім, два рази в місяць по дві години.

А щоби це уможливити, треба видати підручники, що заряд і член мають знати і що **сповняти**. Не заклики! Бо заклики то так, якби когось о поміч благав. Нам помочі від нікого на землі не треба, бо є сила своя, але треба її збудувати через розвій спосібностий творчих, до діла. Підручники такі повинні опиратися на Божих заповідях і подавати практичні річи зі щоденного життя.

В нас богато говориться про ідеольогію БУК-а, але тої ідеольогії ще нема в цілости списаної. Кождий обговорює ідеольогію БУК-а і в многих случаях кождий на свою моду її пояснює. Я думаю, що перше всього, та ідея, за котру стоїмо, повинна всім бути ясна.

Щоби стати пластуном, треба **щось** знати. Значить, треба приготовлятись, учитись, практикувати. В нас потсуп опирається на осягненнях кождого члена. Щоби бути лішими пластунами, треба **більше** знати. Треба лішні прикмети мати. Ми працюємо над членами, а радше кождий працює над собою, але йому вказується дорогу, щоби не блудив. Подібно треба нам працювати для БУК-а.

5

Вернон, Б. К.

Дня 13 листопада, 1934 відбулося весілля в домі панства Шаманських, котрі справляли весілля доньці Анні. Це наша віруюча родина, котра належить також до БУК-а. При кінці весільної забави, п. Ілля Савицький, голова місцевого відділу БУК-а, згадав про наших інвалідів, котрі служили колись в нашій УГА а ми тепер не повинні за них забувати. Згадано про них, хто вони і що зробили для Старого Краю, щоби тутешня молодь знала про що ходить. Покликано до слів п. Мирослава Скоропадського, котрий гарно виявив про подвиги і жертвенність нашої Української Галицької Армії. Згодом панна Катрина Щерба і панна Геня Гриць-ко перейшли зі збіркою. Зібрано $5.80, котрі відослано згодом до Старого Краю на потреби інвалідів УГА. Заряд БУК-а складає жертводавцям щиру подяку а поодинокі імена зі жертвами залучаємо.

Щерба Кон.	50ц.
Кисей Ст.	10ц.
Шиманський Семен	25ц.
Остафіїв Антін	25ц.
Кучарський Вас.	25ц.
Кучарська Анна	25ц.
Остафів А.	25ц.
Донеський Кон.	25ц.
Адвент... Ст.	25ц.
Костачук О.т.	25ц.
Підгірна Анна	20ц.
Микорук Петро	15ц.
Шиніт Іван	15ц.
Остафіїв Петро	15ц.
Щерба Іван	15ц.
Гакмон Іван	10ц.
Чоботар Юрко	10ц.
Нудзей Петро	25ц.
Шиніт Н.	10ц.
Савицька Марія	10ц.
Шиніт Василина	10ц.
Щерба Петро	10ц.
Гриценко Петро	10ц.
Шиманський Василь	10ц.
Щерба Мих.	10ц.
Микорук Марія	5ц.
Щерба Ксенія	5ц.
Щерба Анна	5ц.
Чоботар Роз.	5ц.
Чоботар Дарка	5ц.
Остафіїв Никола	20ц.
Савицький Ілько	25ц.
Нудзей Н.	10ц.

—— o ——

НОВИНИ

Сталу ціну на збіжжа установило правительство з днем першого листопада, 1934. Бушель пшениці першого сорт: 75ц. грудневa-продаж — 80ц. майська, на місці у Форт Вільям, Онт. Нище тих цін пшениці не мож купувати, вище можна. Хлібороби повинні як слід оцінити це добродійне заведення правительства і менше нарікати, як досі—бо кругом на світі біда і не чути, щоби яке правительство так дбало про своїх хліборобів, як тутешнє. В Галичині кромішна біднота, на Україні голод і здирства. Тому страйк наших хліборобів в околиці Мондері і завдіяцтва супроти мирних хліборобів, що довозили збіжжа а також супроти поліції, свідчить тільки про —скажім делікатно, нерозум. Колиби цих страйкуючих, котрі попродали раніше свою пшеницю і мають очевидно досить хліба для себе, попрошено бодай на три місяці поїхати і перебути в Галичині, відхотілобся їм усяких страйків раз на все. Таким робом, ми понижаємо своє імя в Канаді, бо потім легко чужинна преса пише, що околиця заселена Українцями а вони під виливом комуністичних агітаторів.

Село Гаї Левятинські на Волині в цілости перейшло до української католицької церкви з православя. Село начислює 800 родин. Парохом став волиняк, о. Т. Пасічник. В Рівенщині перейшли до нашої церкви з православя села Мишин—Посяга. Польська влада робить їм прикрости. Заборонила відправляти Богослужения в тимчасовій каплиці, яку переробили зі складниці. Богослужения священик наш мусить відправляти по приватних хатах. За те польська влада чутко опікується православям на Волині і то так далеко, що все урядування православної церкви на Підляшшу і Поліссю ведеться тільки в польській мові, на тій мові викладають і навчають релігію по школах а навіть варшавська-православна митрополія благословила перевід православної Літургії на польську мову. Поляки отверто шипуть, що православна церква в недалекій будучности зовсім ополячиться. В той сам час православні верхи запобігають ласкавости від влади і накидаються в своїй пресі на нашу українську католицьку Церкву в Галичині.

В Торонто основано **українську летунську школу**, першу него рода в Канаді, між Українцями. Школа основана гетьманцями. Це гарне позитевне діло на шляху розбудови наших державницьких змагань.

Дост. Г.Г. Стівенс. бувший міністер торговлі, з початком листопада мав виклад в Торонто. Висказав тоді цікаві думки. "Много ми чули досі про Гітлера, Мусоліні і Леніна —але рідко почути слова про економіку Ісуса, мужа з Назарету. А прецінь з заповідях Христа містяться з найважніших засад, які управильнюють економічне життя. Тому треба докладніше вивчити дані про Христову служебність. Одним з найбільших понять, які колинебудь соціольогія дістала на світі, є це: Все богацтво повірене чоловікови в хіснування. Ця подійсність не противиться ані капіталістичному, ані жадному іншому системові. Але вона дає розуміння. Именно, коли хто богатий, мусить хіснуватися ним на добро всього народу. Вірним є, що через всю Христову науку помітна яко засада — все богацтво є нам тільки повіреним в хіснування. З того слідує, що чим більше богацтво, тим більша відповідальність. Я найпов хлібороба, котрий за сиві штуки худоби дістав тільки по десять долярів. Він не нарікав, він був безсильний. Але в Торонто сидять панове, голови великих трестів збуту худоби, котрі диктують ціни на цю худобу." Дальше сказав дост. Стівенс, що коли він звернув на це увагу, сказали, що він говорить не доріч. За це назвав їх "ледящими соплями, замість душ." Вачимо, що дост. Стівенс правильно підчеркнув релігійну сторону економічного життя. Торговля то не лише нагода робити гроші але також моральна відповідальність. Дня 5 лист. він знова промовляв до 4,000 слухачів в Торонто. Він сказав: "Люди а не доляри повинні визначати судьбу нашого краю. Засада Каїна—я не є сторожем мого брата—вже застарілася. Роботодавець тисячів робітників не повинен мати волі говорити, що він не є відповідальний за їх добробут. Фірма дістала замовлені плащі по $14.00 —а продала їх по $27.50. Дівчина однак, котра робила ті плащі, дістала по $3.00— Отже три доляри дівчині, котра їх робила а $13.50 фірмі, котра витискає ціну і продає. "Перед чоловіком, як дост. Стівенс, треба стануть з пошаною. То чоловік, котрий вміє боронити свої переконання і особисте ставить нище від загального. Такі люди ратують країни в часах упадку і тривог.

З днем першого січня, 1935. обовязують в Саскачевані нові приписи карного кодексу про за-писування пальної зброї. Всі власники револьверів і пістолів мають записати їх в найближчій поліційній станції і дістати дозвіл на їх пе-

реховування. Коли цего не зроблять, же їх кара $50.00—і конти або 30 днів вязниці, одно і друге. Отже просимо справи не маловажити і виконати приписи закона.

Невільничі платні платили деякі ланцюхові крамниці своїм робітникам і робітницям в Канаді. Пересічно заробляли робітники часові, значить, котрі працюють не стало, але після запотребування, на заклик —по $4.30 тижнево. Це пересічно. Але поодинокі робітники діставали так мало, як $1.80 за пять і пів годин праці в тижні—одна робітниця за вісім і пів годин праці в тижні $1.75 —а інша знова за десять годин праці $2.00 —Це платні в Метрополитен Сторс. І тепер мала заввага від нас. Пощо родичі позволяють своїм дівчатам відходити до міста на заробітки, де молоді душі часто ломляться а ці заробітки, от прочитайте самі. І як та дівчина може вижити з тих гроший? Тоді, що вона робить? Тому ми повинні повести працю так, щоби жадні з наших дівчат не відходили до міст але оставали на фармах—бо там їх доля зовіс інша і ліпша.

Всеч. о. Юліяна Дуткевича з Ленцнева і **всеч. о. Ст. Гаврилюка** зі Шпарова засудив польский суд у Бродах на один рік, а другого на 9 місяців безумовної вязниці. Причина: Поширювання вісток проти Польщі. Знова всеч. **о. Осипа Кузьмича**, пароха Дорожева, польський суд в Самборі засудив гривною по сто золотих (приблизно $18.00) за відправу молебнів на могилах полеглих жовнірів УГА. Такі нездорові експерименти проводить польська влада над українським католицьким священством. Та тюрмою не вбити духа волі ані замкнути уст не можна. Ці відносини то дійсно сумні і болючі. Наше духовенство в Галичині переходить нову хрестну дорогу.

Дня 18 лист. 1934 **помер в Римі** Їх Емін. **Пієтро Гаспарі**, у віці 82 літ. Довгий час він стояв на чолі державних прав Ватикану і був творцем так званої Латеранської умови, силою котрої Ватикан став незавісимою державою. Був це один з найбільше вчених правників світа. Йому завдячуємо кодифікацію права Західної Церкви. Під його проводом працювала також комісія над кодифікацією права нашої і всіх Східних Церков. Як виспід тої праці вийшло монументальне діло: Жерела до історії права нашої Церкви. Померший був прихильником нашого українського обряду і нашої Церкви. У ньому світ втратив не лише геніяльний ум а ще й чисте, щире і святе серце. Най Бог надгородить вічною славою за все добро!

Український найбільший в Канаді
СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ нашого Обряду.

Іконостаси. Божі Гроби. Артистичні Образи. Кивоти. Процесійні образи і Хрести, Чаші. Пуншки. Монстранції Ліхтарі. Пацуки. Дзвони. Патериці, Евангелія. Ризи. Вино до Св. Причастія, Свічки. Ладани. Вугля і все потрібне в нашій Церкві

Матерії на Фелони, фани і хоругви. Образи на полотні. Золоті галони, Френжалі і т. д. даємо опуст для наших Сестер Служебниць.

Направляємо і відновляємо Образи, Плащениці. Ризи. Статуї. Перезолочуємо Чаші, Ліхтарі, Вічні Лямпи і прочі уживані Церковні Річи.

Наша фірма існує більше 20 літ і через той час робітники здобули добру вправу.

Просимо писати за цінниками і інформаціями до:

PROVIDENCE CHURCH Gds. Co.
824 Main St.
Winnipeg, Man.

Книжки і часописи надіслані до редакції

Dr Gregory's Kidney Tonic $1.00 ppd
Dr Gregory's Kidney Pills 50 ppd
Lertzman Bldg Canora, Sask

FLOUR MILLS
Sask

FOR A
Merry Christmas
AND A
Happy and Prosperous New Year

We are the largest general store in Canora
Come in and see us next time you are in town.
LERTZMAN
GENERAL STORE — CANORA, SASK.

351

J. Fesiw,
10012— 109 St.
Edmonton, Alta.

ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

запренумеруйте собі

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— Релігійний Місячник —

який видають

ОТЦІ ЧИНА НАЙСВЯТІЩОГО ІЗБАВИТЕЛЯ

в Йорктон, Саск.

Виходить в початком кождого місяця.

Річна передплата одного доляра. ($1.00)

Передплачуйте самі і єднайте передплатників.

"The Redeemer's Voice"

Catherine St. Yorkton, Sask.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна часть—

Гимн БУК-а, о. Ст. Семчук — Нові відділи БУК-а

[illegible] Річних Зборів в Саскатуні — Звіти Місцевих відділів БУК-а

[illegible] за 4 квартал, 1934 — Культфонд БУК-а

Оповістка ч. 1

Література—

[illegible] Т. Дмитренко — Молитва, Боєвір

Дописи—

Катерон Вотерін, Іст Селкирк, Ман.

Новини

Печатано за дозволом Духовної Влади.

ЛЮТИЙ Р.Б. 1935

ОГОЛОШЕННЯ

ПОЗІР! **ПОЗІР!**

Церковні Громади

Іконостаси, вівтарі, кивоти, образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрасвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах.

Пишіть до:

СТ. МЕУШ

Vonda, Sask. Вонда, Саск.

КАЛИНОВА КРАМНИЦЯ

Kalyn's Grocery

201 Ave. M., South

Наша крамниця ріжних товарів—напроти Парохіяльного Дому Просвіти в Саскатуні.

Чемна і скора обслуга -добрі товари -будете певно вдоволені—просимо зайти!

Saskatoon. Sask.

BUCHANAN GROCETERIA

СТЕПАН ВАСИЛІВ

власник крамниці Бюкенан, Саск. Добірний товар —чемна обслуга—точність і солідність.

Крамниця Михайла БРІТСЬКОГО в Канорі.

це місце, де стрічаються всі наші люди, що бажають дістати добрий, дешевий і відповідний товар, овочі, м'ясо і всякі домашні річи. Обслуга точна і скора, та чемна. Ми всюди раді бачити своїх людий во ни раді бачити також нас в себе. Помагаймо нашим товарам і промисловцям—поможемо самі собі! Тямте, що крамниця пана М. Брітського в Канорі то наша крамниця!

Народні Доми і Читальні!

Поправте свою сценерію—прикрасіть свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах. Все гарно викінчить і по приступній ціні—а на бажання виїде на місце оглянути працю.

Ф. Т. Мамчур

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

Михайло Дзєндзьоловський

Агент від машинерій, шпагату, оливи, газоліни, ітд. U.G.S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Greases. Cockshutt. Frost & Wood, John Deere Implements, De Laval Cream Separators.

Cudworth. Sask. Кадворт, Саск.

HOTEL ALEXANDER Cudworth. Sask.

Найкраще приміщення - чистість, вигода, дешевість, [illegible] заїдете в Кадворт, заходіть до нас. З певністю будете вдоволені і будете пізнати себе [illegible] Кадворт.

Готель КАНОРА

в Канорі, Саск.- власник п. Тарасевич- має [illegible] як зимою, цілих 3 поверхів. Їдальня кухня найкраща обслуга. Подорожні [illegible] напротив двірця в Канорі. Скоро вернете з півночі заїжджайте наш готель. Задоволення будете певно вдоволені. Ціни приступні а [illegible] для стих мешканців.

Кождий Любить Гарну Фотографію

І тому йдуть до нас

щоб виробити фотографії

своєї родини свого слюбу себе самих

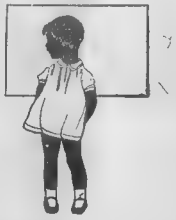

І тому також приєднають до нас свої фільми

попробуйте

THE RUSSELL STUDIO --- YORKTON,

БЮЛЕТЕНЬ

Брацтва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.

Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Вала, ЧНІ., Йорктон, Саск.

Річна передплата $1.00. Рік 3, ч. 2; за Лютий, Р. Б. 1935

A monthly publication of "The Bulletin of Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada" published in Yorkton, Sask., by "The Redeemer's Voice". Chief Editor Rev. Father Iw. Bala, CSSR., Yorkton, Sask.

III Year — Nr. 2 — for February, A. D. 1935 Subscription per year $1.00

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

о. Ст. Семчук

Гимн БУК-а

За нами свище буря, гуде остекний грім—
над нами сонце сяє в надії кращих змін.
БУК кличе нас до бою, БУК кличе нас на зрив—
побідною рукою до канадійських жнив.
А нам — то нам вперед іти,
сміятись повно, повними грудьми!

Гряде велика хвиля, зворушився народ—
БУК кличе Українців на всенародній сход!
БУК кличе нас до праці; Католики в похід!
В Канаді й для Канади живе наш славний рід!
А нам — то нам вперед іти,
сміятись повно, повними грудьми!

—— ∴ ——

ЗВІТ ЗАГ. РІЧНИХ ЗБОРІВ БУК-А В САСКАТУНІ.

Перший день з'їзду. 29. грудня. 1934

З'їзд в Саскатуні отворено цего року, так як кождого, торжественною Службою Божою, підчас котрої впр. о. А. Трух, ЧСВВ виголосив сказатійну програмову проповідь. Був це день 29 грудня, 1934 р. сніжний і морозний. Церква як слід заповнена вірними. Тема проповіди, це **"Одно серце і одна душа."**

Впр. о. Трух говорив: "Колись" у множества віруючих було одно серце і одна душа" — як про це подають вістку Діяння Апостольські. Це було тому 1900 літ. Ці слова сповнились у Зісланні св. Духа на Апостолів, котрі у свою чергу єднили всіх великим ідейним поривом безсмертним для Христа Бога—навіть так далеко, що перші християни вирікались свого майна а принимали спільне. Але прийшли згодом руїнники, що стали розбивати цю Божу єдність —Арій, Фотій, Керулярій, Лютер розбили нам єдність і надармо нині евангелія лежить на престолі. Вчаться 1900 літ а не можуть навчитися, щоби у множества віруючих було одно серце і одна душа. І виходить комедія. Мають відправи і евангелії на престолах, але без єдности Божої, без змісту і духа тоїж евангелії. Нам канадійським Українцям дуже тому прикро і свідомість того розриву творить біль. Нема одного серця ані одної душі.

Ба навіть ці, котрі ідуть на одно і те саме богослуження, в одній церкві Бога славлять, часто не мають одного серця. Є часто прірва між католиками і нема признак справжньої єдности — нема одного серця. 400 мілионів вірних — одно серце! Бо так каже Бог, віра, спасення.

Коли нині Бог позволяє нам тут усім зійтися, ми від престола візьмім на памятку клич: Одно серце і одна душа! На початку був Христос і 12 апостолів та ще один з них зрадив. Нині 400 мілионів католиків та не всі певні. Нам треба тої єдности в кождім кутку серця нашого — в церкві, домівці, товаристві, родині— щоби видно було і чути, що в нас єдність! Чи хто пише, чи творить — все в дусі єдности. Не дармо Христос вчив і евангелія лежить на престолі — це познака: **Станьмо апостолами єдности Христової**, щоби по ній нас пізнавали, де тільки ми підем. Коли подумаємо, як тут є, то можемо тішитися, що родиться сила, котра єднає нас в одно серце — це БУК.

БУК має привязати до себе всіх канадійських Українців і створити між ними справдішний дух — одно серце. І це між всіми ка-

надійськими Українцями — скільки нас є. Тоді однаково будемо все розуміти і творити — а не ріжно. Буде **єдність думки.** Так повстануть передумови до **єдности ділання.** Коли так само будемо тужити і бажати — чи то тоді, коли треба дати гроші або голос, чи навіть життя, як св. Петро і мученики — будемо однакові, без дезертирів і кирині, бо в нас буде єдність, а вона виключає кирию. Преосвященні сказали — **їх бажання є, щоби була єдність!**

БУК це єдність а ми наче апостоли, без кирині. Ми нове покоління, настануть єдність і сила. Це розуміють большевики і кажуть тому єднатися. "Пролетарі всіх країв єднайтеся!" А ми надармо євангелію масмо на престолі. Нема єдности! Ані єдности думки, ані ділання. В БУК-у мусить бути єдність. А ми то горстка, що іде на фронт борби! Мусимо стати апостольською дружиною Христа — всюди і на скрізь та голосити клич: Католики Українці єднайтеся! Всюди вони є, многі так себе називають — але чи є ними?

Хто розбиває релігійну єдність, той найбільший руйник. Він пошкодив нам також найбільше політично, бо-раз розділені, не злучимося потім ніяк. Від церкви початок і основа. Скілки в нас церков а всюди та сама наука, одно серце. БУК має це зробити, щоби кождий пізнав по членові БУК-а єдність серця. А буде єдність тоді, коли ви будете слухати нас, своїх Отців духовних. Бо сказав Христос: Хто вас слухає, Мене слухає, а слухає Мене, слухає Того, що Мене післав. Хто вас відрікається, Мене відрікається! — Священиків не можна відділити від Христа і коли відділите нас від себе, пропала єдність, пропав БУК. Послух мусить бути! Христос лишив нас, священиків, як своїх заступників і посередників між Богом а людьми. Тому відзнакою члена БУК-а мусить бути стопроцентовий послух своїм священикам, бо хто їх слухає, Христа слухає. Може той священик не такий, як ми бажали би! Часом молодий, часом старий, не так вчений, ітд.... Та мусимо знати, що священик має помазання на Божого посланника, на него зійшла божественна благодать, отже члени БУК-а знають про це і відповідно до того шанують свого священика. Це нова наша відзнака — але в серці і переконанні. Щоби настала єдність, вірні слухають своїх священиків, ми священики свого Епископа а Епископ Папи. Папа знова слухає об'явленої Христом науки, яку Христос лишив йому до збереження.

Коби то сталося таке чудо! Коби по всі часи було записане: Канадійські Українці відзначаються єдністю. Ми масмо до того змагати, доки нашого тут життя. Голосити ми новинні, щоби всі були одного серця. Це наш девіз БУК-а: Єдність найперше! І то в нас самих. Єдність думання, хотіння, ділання. Тут треба нам при престолі посднатися. З тим підемо на збори. З єдністю. Щоби Брацтво справжнім було, треба єдности. Колиби її не було, я відіду. То ми булиби комедіянти, що в Брацтві братерства не мають. Коли буде єдність, будуть сила і слава, перед Богом і людьми."

Після Служби Божої слідував спільний обід в нарохіяльній домівці побіч церкви а потім в годині третій по полудні отворено ділове з'їзду п. Мих. Білинським. Кождий з присутних діставав при вході до домівки програму і пачі дві леточки даром. Окремо продавано по 25ц. стяжки з надписами з'їзду, на добро БУК-а. п. Білинський в коротких словах отворив засідання, побажав поступу в нарадах і попросив вир. о: Ів. Балу, ЧНІ до слова.

о. Ів. Бала, ЧНІ, дає привіт від відділу БУК-а в Ріджайні. Відділ замітний тим, що там всі підписали наші заяви. Мило мені прихати тут. Хоче однак всіх запросити до Йорктону на слідуючий рік, щоби там відбувся з'їзд БУК-а. Нам не треба так богато членів, як радше добрих членів. Треба великих духом, спільних переконанням і наскрізь добрих членів. БУК зробив велику працю в Канаді. Віріть в кращу будучність. Треба спільної праці всіх. Уложити пляни на з'їзді, спокійно вести дальше діло. Витає і бажає Божої ласки і успіху.

о. А. Трух. ЧСВВ складає **привіт від їх Ексцеленції, Преосвященного Епископа.** Він вперве на зборах Саскачеванської Секції БУК-а. Преосвященний Епископ дав йому поручення сказати ці слова, що в церкві на проповіди. Ми повинні сповнити серця бажаннями великої єдности, стати одною родиною без прірви і руїни. Це бажання є також бажанням Христа. З прірви роз'єднання Українців виростає нова сила, БУК. Ми повинні стати відмінними від всього українського роз'єднення в Канаді і новинні всюди нести науку Христа —Да будуть вси єдино—Щоби всі були в одно! Ми, БУК, новинні наповнити дісцезію духом єдности і стати євангельською родиною, відзнакою котрої є єдність. Ми новинні відновлені роз'їхатися домів і працювати на місцях з духом єдности а за рік тут, в Саскачевані, будемо мати вислідні праці, за яку небо і земля дадуть нам похвалу. Це привіт ві і Ексцеленції.

Від себе радію, що тут є і складає привіт від всіх відділів БУК-а Манітоби. Недавно відбувся саме з'їзд у Винніпегу і це дар від Отця для БУК-а. Коли Бог дасть змогу праці, то

прирікає, що при кождій нагоді голоситиме ідею БУК-а і єдности. З Богом до праці, щоби всі сказали—нехай живе БУК!

о. др. Кушнір, переступжений, але вдоволений, що може дут зложити привіт від БУК-а Винніпегу. Недовго ще в Канаді, всего 6 місяців, але чується щасливим, що бачить найкращі змагання Українців в Канаді під-сгягом БУК-а, на сильних основах і в так відчайдушний та грізний час, як нині. У Винніпегу БУК молодий. Його ідея творити нову суспільність, а це велике діло. Часи змінюються. Державні мужі ні готовляються до великих завдань. Ми недержавні і самі про все рішаємо. В нас БУК. У Винніпегу з'їзд відбувся знаменито, вкоротці Манітоба вкриється сіткою відділів БУК-а. Починається обнова цілого життя. Коли в Манітобі ждуть на БУК, то треба тямити, що вони не самі—але Саскачеван іде спільно. Це є свідомість не бути самітними—так само Саскачеван має ту свідомість, що він не сам, а другі провінції ідуть з ним. Всі ми працюємо спільно в імя Бога і відродження Українців в Канаді. Бажає духа солідарности і співпраці.

Ф.Т. Мамчур—наш член основник, учитель в Кадворт, Саск.—складає привіт від відділу БУК-а в Кадворт, ч. 5. Там почато перші наради в справі заложення організації. Вони тим гордяться. Також витає від мійської школи і бажає успіху нарадам.

Гр. Гарах, хлібороб з Кридор, Саск. діяльний член своєї околиці—навязує до слів богослужебних, щоби ми відкинули нині "всяку печаль" і нашу гордість власного "я." Незадовго Різдво, подумаймо про Дитятко Боже а воно поможе нам, коли люди не в силі.

Он. Свистун, хлібороб з околиці Кридор, Саск. витає від відділу БУК-а ч. 20. Відділ заложено 12 миль на південь від Кридор. Початки були скромні, нині понад 30 членів. Витає по християнськи: Слава Ісусу Христу, і бажає добра усім. Спільно робімо велике діло і без ненависти. Всі спільно, як католики і без розділів. Але як католики діла, дійсні, а не лише з імени. БУК кличе нас до ратісного католицького чину і ми підемо за кличем.

Мих. Шемелюк, юнак з Альвени, Саск. витає від відділу БУК-ач. 7. Взиває до більшого вияву праці, тоді БУК буде дійсно творчим і бажає успіхів.

Ів. Гунчак, хлібороб, витає від відділу ч. 11 в Гефорд, Саск. Їхній відділ повстав тому рік і околиця змінилася на краще. Ми почули поміч в організаційній силі БУК-а. Роз'єднані колись, ждали довго, аж пийде БУК. Тепер зворот на краще. Мають власного управителя хору, що зорганізував в околиці пять хорів і поверх 150 молодих душ працює в ідейній праці. Взиває до сповнення обовязків, бо від них за нежить добро. Так сотворимо кращу будучність. Бажає успіху і розвою.

п. Воробець, студент, витає від студентського відділу в Саскатуні, котрий начеляє 50 членів. Працюють скільки змога. Мають дебати, лекції, спортові точки. Взиває, щоби родичі посилали дітий до шкіл а студентів, щоби бралися до праці.

Мих. Чехніта, юнак, витає від відділу ч.43 —від молодої Кридор, Саск. Говорить з молодецим запалом, красним українським говором і дуже виразно. Всі радо слухають. Замітити треба, що згодом п. Чехніта забирав голос у справах важних організації і все з гарними думками, та лишнього не сказав, навіть жартом. Говорить так: Всі себе хвалили — ми не хвалимо себе, але нас хвалять. о. Трух, коли приїхав на Кридор, то сказав, що бачив много відділів, але таких активістів, як в Кридор, то не бачив. (Тут всі зачинають сміятися, бо хтось вкидає слово, що п. Чехніта вже хвалиться — але він зручно каже, що то о. Трух їх хвалить — знова веселість) Мають 50 членів. Глядимо на якість. Хочемо віддати все найкраще, що маємо, хочемо бути релігійно свідомими наскрізь. Наша церква, це Католицька Церква, що є нашою рідною. Хочемо працювати над збудуванням і величчю канадійської державности. На світі тяжко о толеранцію і співпрацю. Вибори до Винніпегу ярко доказують, що наші люди не до співпрації звикли. Виступ сам на сцені не свідчить про нашу творчість. Тут в Канаді воля для нас, і можемо творити все, що тільки душа бажає. Але хочемо творити добро і тому повинні горнутися разом. Відпавні повинні повернути до єдности а тоді спільним зусиллям зможемо також помогти Україні.

п. Поворознык з Красного, Саск., хлібороб, витає від відділу ч. 25, все гаразд — членів богато не мають, недавно основано відділ. Тільки Боже Провидіння піддало думку осування БУК-а. В словах тих криється змисл великий та ідея. Коли забудемо на віру і братерство в Канаді, ми пропащі. Через БУК себе збережемо.

П. Габрух, хлібороб, витає від відділу ч.2 в Ланівцях, Саск. Відділ працює скільки може. Зложили самочинно жертви на культфонд та інвалідів УГА. Вірить в поступ, желає успіху і солідарности, щоби всі були за одного а один за всіх.

П. Весній, управитель хору, витає від молодечого відділу БУК-а ч. 42, у Віткові, Саск.

у містечку Витків. Сама молодь між собою зложила $50.00 і заплатила за науку одного зпоміж себе, щоби мати свого місцевого управителя хору на будуче. (Замітка наша — це дійсно вартий замітки чин молоді! Коби в кождій місцевости найшлася така молодь і мала такі пільхотне бажання! Поручаємо щиро до наслідування!). Нині вони мають свого управителя хору. Желає успіху.

о. П. Криворучка, витає від своїх відділів в Арран, Норквей, Стінен, Григорів. Колись жили там майже виключно духобори. Нині наші люди купили землі і стоять сильно. Мають церкви, школи, просвітні доми. Складає привіт від п. Губича з Нелі, котрий сказав: Я, то БУК — моїр тринайцять дітий, то бученята. Нехай живе БУК!

п. Горбачевський витає від Брацтва св. о. Николая, як запомогового. Він каже: БУК-а давно треба було. Нині тішиться, що може повитати від всіх 4,000 членів запомогового брацтва, котре є українське і католицьке а також визнане урядом Канади. Взиває нести ідею брацтва в широкі ряди української суспільности Саскачевану. Брацтво не стоїть в дорозі ані не перешкаджає другим організаціям. Других мають переконати праця і діла, що є також працею для народу нашого в Канаді і то дуже важною. Ріка пливе руслом і один беріг не шкодить другому, але доповняє. Коли беріг паде, ріка виливає і стає багно. Проти того ми повинні поставити працю двох брацтв, двох сильних берегів — одно сильне економічно, друге ідеольогічно. Тоді руслю нашого громадського життя стане забезпечене. До Брацтва св. о. Николая можуть належати всі до 60. року життя — і то хочби ради добра своїх дітий. Коли всі станемо організовані, повстане нова сила, котра промовить колись слово може й в золотоверхім Київі. Ще раз витає і кличе до праці для церкви.

п. Сухий з Волверін, Саск., хлібороб, витає від молодечого відділу БУК-а, котрий недавно там зорганізовано. Це добрі, ідейні і жертвенні хлопці а також активні. За рік вислали праці певно стануть помітні.

о. П. Сулятицкий витає від Саскатунської парохії. В нас нині свято, радість. В грудях вогонь діла і запал. Витає в цім почутті. Підчас війни раз наші прогнали ворога. Комендант став вести в село збитим відділом, а не розстрільною. Вийшов витати їх на край села дідусь, хлібом і сіллю. Здалека видно було, що хоче витати, але коли наближилися, то старенького перемогли почування радости і болючої втіхи і він схилився на свій столик і тільки плакав. Таке саме почування огортає його нині. Витає від Саскатунського відділу БУК-а: Будьте нам гості милі і стрінься знова разом!

Зачерги відчитано **привітні телєграми** і письменні привіти. Телєграми три—від всеч. о. Григорійчука, в імени своїх парохій в Манітобі— від п. Ф. Мазуркевича з Альвени і від пп. Шкварка і Дикого з Едмонтону від БУК-а Альберти і Укр. Вістий. Письменні привіти наспіли від п. П. Сиджейовського, Бруно, відділ 1 —п. Катрини Нєцової, Гефорд, як від Жіночого відділу БУК-а, також від пань К. Нєцової і О. Сокіл, від п. Небожечка з Кадворт і від відділу БУК-а в Коперник, Альта. привіт пера п. Івана Мидляка.

Почалася строго ділова частина з'їзду, а іменно звіти поодиноких членів Окружного Заряду БУК-а. Звіт скарбника, Дм. Кобринського подаємо в цілости.

Звіт приходів і розходів БУК-а за рік 1934

Місяць	Прихід	Розхід
Січень	$101.08	$ 31.95
Лютий	73.50	63.50
Март	94.90	110.88
Квітень	23.69	122.00
Май	91.45	54.23
Червень	16.93	111.80
Липень	111.02	58.35
Серпень	99.72	67.01
Вересень	48.35	78.51
Жовтень	84.00	61.00
Листопад	104.95	72.22
Грудень	152.80	73.75
Разом	**$1,001.05**	**$912.01**
Чистого доходу остає:		$ 89.04
З минулого року		204.26
	Разом в скарбі	**293.30**

Провірійки — панове Дідич і Жук одобрюють цей звіт і вносять на принятя. Одноголосно всі приймають.

Черговe слово говорив донерва прибувший п. **Тома Мельничук** з Вінніпегу. Він каже — Заскочили мене, я донерва з потягу. Та все таки скажу привіт від Головної Управи БУК-а Манітоби і від з'їзду БУК-а, що недавно відбувся у Вінніпегу. Мило бачити цей збір, бо очевидно переконався, що Саскачеван живе. Чи може в Саскачевані кращі люди, як в Манітобі? В Саскачевані праця БУК-а видно гарна, бо й тут колись було багно. Нині чисто, кращі одиниці осушили БУК. Час й нам до праці. Зробили з'їзд у Вінніпегу. Але потім втихло все. Я робітник, але знаю з хліборобства стільки, що коли земля велика а не вироблена, зерно згине. Будяки і бурян задавлять. Так у Вінніпегу. Масмо церкви, школи, організації — але засіяне зерно наше хоч і зійшло, то зівяло. Тепер знова відроджується. Як добре зерно між вінніпегськими будяками. Хочемо найкраще передати в будучність. Бажає успіхів. Ви цали почин, станьте сонцем для нас, що осінить зерно наше, будьте ним для нас. Нам треба сонця! Двигнемо нарід для Христа Царя, для слави нашого народу!

п. Я.Д. Стратійчук — донерва з потягу і змучений — мило однак витати всіх. Тому два роки ми були малі. Нині БУК поширений від моря до моря. Масмо 55 відділів, крім Альберти, котра має 27 відділів. Понад 3,000 членів.

о. Ів. Бала, ЧНІ — Підходимо до реальної праці, хочемо нині забезпечити себе, будуємо заведення. Ми повинні мати свої школи і доми. Свої значить, українські і католицькі. Ми тут повинні їх мати. В Ріджайні є Дім Просвіти. За два роки зложили члени понад $6,000 на будову. Ніхто тоді не сподівався крізи, так як вона прийшла. Люди остали без праці і не в силі виплачувати дальше довгу. Сам дім вартує яких $20,000. Наші люди там добрі і нема кирині. Збудували церкву, мають Сестер і тому треба конечно помогти їм, щоби не втратили цього дому. Бо інакше дім возьмуть вороги наші. До дня 13 січня треба зложити $500 а дальше можна зробити умову з віруючими і сплачувати на догідні рати. Треба вибрати комісію і почати акцію, щоби перебрати той дім.

Слідує **вибір Номінаційної Комісії** з 5 членів.

Вибрані: о. Ст. Семчук — священик
Ст. Дідич — учитель
Ст. Меуш — робітник
Мих. Білинський — хлібороб
пані Прийма — жена Осіпа

Завданням комісії памітити кандидатів до Провінціонального Заряду на рік 1935 і перевести голосування, котре відложено на слідуючий день.

Вечером в Парохіяльній домівці Аматорський гурток під проводом п. О. Прийми відіграв **Мотрю Лепкого в уладі Лужницького.** Відмітити треба солідну гру аматорів, красні декорації і одяги — предетавлення лишило на всіх глибоке враження. Ролі підібрано знаменито до дівних осіб, в чому немала заслуга п. Прийми.

Таке представлення в повні годиться з хвилею і варто його виставляти також літом підчас літніх окружних з'їздів БУК-а.

ДРУГИЙ ДЕНЬ ЗЇЗДУ, 30 ГРУДНЯ, 1934

Ранок посвячений Богослужбі в місцевій церкві св. Юрія. Вірних повно повнісенько. Богато приступили тоді до св. Тайн. Церква маленька, тож тяжко протиснутися. Торжественну Слубу Божу служив **о. Н. Демків**, проповідав **о. Ів. Бала, ЧНІ.** Співав **хор.** під проводом **О. Прийми.**

На початку проповіди візвав о. Бала всіх до св. Сповіди і св. Причастя. — Хочу сказати вам науку з нагоди з'їзду і здається саме Провидіння кермує нарадами і подіями. Нині саме читаємо в євангелії науку про царя, що запросив многих на Велику Вечерю. І тому виражає свою втіху, що нині тут є, що запрошено його о. Нарохом, що може бути присутним на цій Великій Вечері. Ми всі прихали тут на поклик, на гостину тіла й душі. Коли Христос кликав на гостину, многі відмовлялися. Один казав, що купив поле — другий, що пару волів, а ще инший знова мав саме тоді весілля. Гостина Божа, на котру нас Бог кличе, це найбільше знаменита зі всіх можливих, бо на тій гостині ми лучимося з Тілом і Кровю Господа нашого Ісуса Христа. До тої вечері кличе нас Бог. Та гостина дійсно свята і різдвяна, гостина для душі і тому ми тут з'їхалися. Бажає, щоби між нами не було тих, котрі відмовляються, але щоби ми скористали з гостини і мали те, що гостина дає, розкіш і вдоволення серця, ума і духа чоловіка. Ще до проповіди думав про історію церкви, бо навіть про історію людського роду від сотворення. Христос живий прийшов для нас усіх. Він кличе нас на ту гостину. І коли ми прийняли на ту гостину, повинні тямити, що кожда гостина містить у собі жертву. Не можна іти на гостину і нічого не жертвувати. Хто хоче душу спасти, погубить її, а хто погубить душу ради Христа, спасе її. За кожду розкіш котрої чоловік бажає — чи вона дозволена, чи ні —треба заплатити. Коли ви їсте, тіло ваше умирає. Кожда радість і розкіш то крок, що нас виснажує, витрачує сили наші і відбирає нам дрібку по дрібці власне життя, аж відбере зовсім і ми вмираємо. Подумайте над тим. Навіть, як ви при столі і отвираєте уста, то цим вже сили ваші зуживаються і ви наближаєтеся до смерти. І так, щоби мати життя, треба вмер-

ти, а щоби мати вічне життя, треба загубити це життя. Велике життя, велика жертва, велика праця і велике терпіння. Ми з БУК-ом пригадуємо нині, що повинні жити повним життям і все віддати для Христа. Так повстає Католицька Акція: Це рух з Богом, з Христом, вселенський рух — чиж це не велика гостина, чиж не варта тим перейнятися? Наша праця, це праця в злуці з Христом і для Христа і для Него. Не для гроша, світа і слави, але вповні для Христа. Цю гостину також треба оплатити терпінням і працею. До того кличе нас Христос.

Різні є люди і уподобління, але треба ясних переконань — про Бога, душу, смерть, вічність. Одних серця холодні, других повні жару і запалу. В одних воля тиха і спокійна, в других як сталь, що світ її не зігне. Мати ясний ум, серце запалене жаром і твердо волю, щоби її ненависть і борба не зломили — таких нам людий треба!. Христос кличе нас до бою. Доля Католицької церкви без сумніву певна. Але серед борби і ненависти многі залякуються. Многі ненавидять Христа так, що усувають Його навіть кровю. То борба страшна, навіть часом понад сили. Але ми певні побіди! Ми всі діти св. Церкви і назовні і душею творимо таїнственне Тіло Христове. Наше життя початок бере від голови, з Ватикану а кождий має виконати пайку своєї праці в наміченій цілі. Ради тої цілі, вічного спасіння душ, Христос Спаситель страдав і помер на хресті. БУК на вид борби не слабне — ум тим ясніший а воля твердша. Світ кличе нас. Як я тішуся, що Бог дав мені ласку бути католиком! Старець, 75 літний, без армії і гроша, володію моєю Церквою! Душа певна і безпечна, бо нас сотки мілюнів. Папа кличе нас до творчости, бо перед Його очима видна вся простора нива церковна, котрій меж на землі не має. Він бачить також всі змагання знищити церкву. Зібраймо силу працювати для Христа, богато наших завдань, маємо все своє любити, виконати наші обовязки чесно і коли сили, посвятитися для свого народу. Не своєї слави шукати, але Божої — так кличе нас Христос і чи не гарна це ціль?

Хочби нам прийшлося терпіти і бути обпльованим гряззю, то горячі серця остануть непохитними. Тут Отець Проповідник наводить оповідання про твердого чоловіка, котрий ніколи не плакав — аж коли дізнався, що нарід його пропав, тоді трупом впав, бо пукло йому серце з великої любови. Таку любов повинні мати ми всі.

В годині третій пополудні почалися дальші привіти і виклади.

Привіти зложив від **Лицарів Колюмба** *А.М. Macgillivray* а **новообраний** посадник міста **R. M. Pinder**, від **Саскатуну**. Він представив трудноші міста і ролю наших громадян, яку повинні виконати у співпраці над поконанням тих трудношів.

Згодом заняв місце **др. Драган**, як черговий бесідник — молодий ще, симпатичний видом і легкий способом виклову бесідник, хоч говорить про справи тяжкі. Це вже дар від Бога і тому не диво, що п. др. Драган є першим нашим послом з округа Кедвинстон в Саскачевані до Парляменту в Ріджайні. Коли розумати над тим, що др. Драган ще помітно молодий чоловік, а вже має видне становище суспільне, покінчив успішно медичні студії і звісний скрізь в провінції, як один з лікарів, до котрого наші люди з усіх усюдів удаються — дальше, що він здобув, бо правильно сказати тільки "здобув" становище посла, на котрому працює в користь і добро свого народу — то тільки побажати нам, щоби наша суспільність чим скорше спромоглася на більше таких сил а БУК виховав ті великі ідейні порином і завзяті працею душі юнацькі, котрі повинні заповнити вищі становища суспільні і урядові в цій провінції. Нам мило було побачити зводом молодого відпорученка студентського кружка ім. о. Маркіяна Шашкевича в Едмонтоні, п. Пилипюка, студента шестого року медицини, молоденького з виду юнака, перед котрим така прекрасна будучність і завдання, а котрий своїм поведенням і промовою дає всі найкращі запорукп, що наша історія в Канаді починає нову добу — позитивну і здобувчу на всіх ділянках суспільного життя.

Др. Драган промовляв наперед по англійськи і навязуючи до своїх передбесідників запевняв їх про всю піддержку від Українців та повну свідомість наших людей великих завдань, які їх ждуть в праці. З черги п. Доктор промовив по українськи і ту частину промови подаємо обширніше. Бесідник зазначав, що темою буде мати: Наша роля в Канаді. Не має на думі особистих користей, але радіби ці чести всіх в очах тих, що мають власть в державі. Звичайно думають люди, що політика то це свого рода арібок і нажива. Так політики я не розумію. І маю богато праці професійної але занявся політикою, бо розумію її, як волю сказати рівним громадянам тої держави своє слово в ділі управління державного. Хліборобові на землі прикаже, що і де робити, разом з родиною — бо це його земля. Ми в державі шукали те саме право. То наша держава а ми її громадяни через канадійське горожанство. І тому єдиний ми тої землі і нашої провінції нас займають. Колись, тому літ двадцять,— тридцять, коли наші батьки

приїхали тут на пустелі і стали корчувати ліси, не в думці було їм правління краєм. Вони думали, як забезпечити життя собі і родині. Але з хвилею, коли дістали патент на землю, дістали також право сказати своє, який лад бажаний в цій країні. Нині в Канаді ми занимаємо третє з ряду місце по числу. Нас поверх 500.000 душ. Ми виробили землю, зробили дороги, збудували школи а що найбільше, наші хлопці на рівні з англійськими пішли на війну і за Канаду вливали на побоєвищах. Ми взяли участь в канадійськім житті і нам належиться таке саме право, як другим. Але ми можемо зробити ще більше. В дійсности однак ми не користаємо з повноти прав, тої рівности в країні, що другі. Рівність є тоді, коли люди рівнорядні так само працюють. Коли хочемо мати рівність, мусимо нести тягар державної праці нарівні з другими. А ми на жаль того не робимо. Фарми і школи маємо, але в політичнім житті ще много остало до сповнення для нас. Що ми робимо, як нарід? Чи займаємося політичним життям Канади? Та наша політична робота часто переходить на безвісти, куди краще не ходилаби і тому папує вигляк нашого політичного життя. Англійські співгорожани зрозуміли, що ми нерадо хочемо займатися правлінням Канади і наші голоси легко буде їм придбати після виборів. Так було досі і це минувшість.

Прийшла друга пора. Нові покоління мусять примінитися до нових вимог життя. З нами будуть числитися, коли увійдемо в хід праці. Кождий нарід має свої здібности і право ставити свого чоловіка, як другі. Кождий хотівби мати своїх, щоби вони правили і це природна річ. А ми новинні думати, що тільки найлучші повинні правити і ті найлучші то будуть наші хлопці. Тоді вони стануть на чолі правління.

В політичному житті богато навчився, але й втратив. Однак це був мій обовязок, бо я хотів щось зробити для мого народу. Маємо приблизно 65,000 Українців в Саскачевані. Отже маємо також право мати свого чоловіка, як нашого представника в управлінні краю. Але не маємо права вибирати чоловіка, котрий буде представляти тільки себе — тільки свою групу. Ми як нарід повинні виступити в політичній партії, котрій співчуваємо. Головно молодь має розуміти, що нам треба взяти участь в політичнім житті краю. Так покажемо іншим співгорожанам, що їх справа це наша справа і тоді осягнемо політичне значіння. Канада є нашим краєм, де ми мусимо остати і маємо себе забезпечити, без огляду на політичне положення Українців в Европі. Ми тут не можемо пропасти.

І тому молодь наша повинна знати історію Канади та історію державних мужів Канади. Мусимо знати, що 1912 р. Сир Волтер Льоріє поставив принцип тарифи — це найбільший чоловік Канади, що вніс ідею взаємности — Reciprocity — два роки усунувся в затінна а потім викликав вибори, щоби засягнути думки загалу в справі своїх заложень. Його погано повалено при виборах. Але аж 1929 року знова піднесено це питання і знова ми упали в Канаді. Вибори були, але тоді роздмухано релігійну ненависть до такої степені, що навіть палено хрести.

Треба нам іти вперед. Хочемо свого поєла, як найлучшого в Канаді, і в тій околиці. Повинен бути активним членом своїх організацій і громадським працівником. Він повинен бути також провідником також англійських хлопців своєї околиці. Це не так тяжко зробити, коли не склонимо голов в долину а піднесемо до гори! Наші хлопці ідуть вперед! Свій до свого — це ще мало. Треба, щоби було також свій для свого! Попремо свого, але хочемо знати, куди він іде. В нашій політичній роботі лучалося часто, що виходили наші люди, але ні вони ні ми не знали, куди і де вони ведуть. Коли маємо здібних людий, висуваймо їх вперед у своїй околиці — вишуймося в політичні організації і майме **політичний характер!** Пізнавайме партію, а тоді слухаймо, що говорять наші люди і як думають. Потім треба вписатися і стати активним членом, лучного все висувати вперед і не бути завдрісним. Входити треба в заряд партії і проникати все. За 4 роки знова будуть вибори. Тоді можливо осягнути нам вибір 4 і 5 наших послів, якщо підемо наміченим пляхом.

Ще раз підчеркую, що хочу всіх піднести, але до того треба передумовин. Такою передумовиною для нас, то є політичний характер. Значить, не можемо вічно хитатися і переходити з партії у партію залежно від того, котра вийде при виборах. Треба нам сталости і почуття обовязку. Є такі хитруни, що всюди радіби набрати повні кишені а ніде місця не загріють. Зачинаймо нову роботу на будуче. Чисто, з повим листком — щоби всіх піднести чим раз вище. Коли я вийшов послом, многі шипуть до мене, щоби дати їм працю. А це політичне хабарство. Мусимо це викорінювати. Я не знаю, скільки і кому буду міг запевнити працю, не обіцяв і не обіцяю — але **зроблю все, що зможу.** Вибрали мене всі люди, а Українських виборців там 20%. Але всі голосували на мене і моїм обовязком є, до всіх **однаково** віднестися. Бажанням моїм дальше є, щоби наша маса

була не лише числом, але також якістю та записали свою картину в історію Канади. Бажаю, щоби ми всі нарівні взялися до праці, де кого стати і скільки — родичі і вчителі — і так вибиратися в провід у політичному житю Канади, до чого маємо повне право. І так зросте наше значіння в Канаді. Закінчую подякою всім, що помогли мені — англійям, французам та другим і нашому народові, котрий має гарні душі і сильні. Доводилося зазнати розчарування при ріжних нагодах і тоді, коли ходило о рішення, чи буде йти як кандидат а був сильно пригноблений тим усім, що зазнав і чув — тоді рішення завдячує вам нашим священикам, о. Сарматюкові і о. Криворучці. Коли заїхав в Канорі до о. Сарматюка стрінув там о. Криворучку і вони оба так піднесли його і подали гарту, що рішився іти до виборів. Дякую всім учителям і хліборобам, як п. Мих. Білинському, п. Боднарчукові і п. Ф. Мамчурові, що витривали в політичній роботі мимо всяких труднощів, їздили сотки миль в його справі і причинилися до побіди.

Бажаю Веселих Свят і Щасливого Нового Року.

Зчерги складав привіт **п. Пилипюк**, молодий студент медицини з Едмонтону. Витає від Студетського Кружка ім. о. Маркіяна Шашкевича. Тішиться нинішним зібранням, говорить до української молоді. Ще 1929 р. Брат Методій зорганізував 35 членів — за минулих два роки праці число членів збільшилося до 85. З того 20 членів є студентами університету, а решта це студенти вищих шкіл. Нам треба інтелігенції, але наука сама всього не дасть. Треба ще церкви, що дає основи морального життя — всі спільно ми повинні організуватися і стати членами БУК-а, що працює спільно з церквою. Бажає успіху.

Переведено збірку на Духовну Семінарію, котра принесла $18, 27 — за що всім жертвователям належить щира подяка.

На підвищенні являється висока стать **о. Труха**, котрий з військовим розмахом і могучим тоном починає говорити. — Мій передбесідник сказав, що на його кроці заважило добре слово маленького Отця Криворучки. І я свято переконаний і це свята правда, що кожний з вас, так як п. Доктор Драган, почує слово доброї ради з уст католицького священика. Це слово з уст приятеля. Сказав нам пан Посол, щоби ми мали політичний характер і не бігали сюди і туди, бо це безхарактерність. Великі слова! Це скала — бетон характер, чоловік не хитається. І коли ми хотіли тішитися, то можемо — бо Канадійські Українці мають школу —кузню добрих характерів — мають БУК! Моя просьба до пана Посла: Коли побачите безхарактерного чоловіка, привяжіть його до БУК-а і ми його виправимо так, що ніхто його потім не кушть ані не змінить! Він слова потім не зломить! Тішуся, що я привязався до БУК-а і всі ми взаємно підтримуємо себе, щоби Канадійська Україна мала повних 250,000 характерів! Ми історію Канадійської України ділимо на минувшину (щоби не згадувалася)—і на будучину. Там буде вести наша молодь. А що зробити, щоби будучина була кращою—мусимо доказати ділом, щоби ніхто нам нічого не закинув, але найвищі достойники державні казали, що ми найліпші. Мусимо поставити будучину в Канаді у світлі—без тіней, котрі видніли в минувшині.

Що робити?

Коли хочете піднести себе в Канаді, мусите зачати працю над нашою будучиною від **молоді**, щоби її випростувати голову, через моральність і релігійність. Він БУК, то як його гнути? Обовязок наш, щоби наша молодь випростувалася. Наша молодь повинна взяти третє місце, котре ми після статистики займаємо. І тому треба нам вибрати трох тростів, згодити своїх учителів, котрі крім науки дадуть ще основини під характер—зроблять нашу молодь доброю через всі 12 степенів навчання. Треба в Саскачевані мати наших тростів шкільних, наших учителів і стреміти до придбання та вихования інтелігенції всіх званъ.

То моя перша резолюція—молодь перше. Вони остануть ще яких 40 літ і здадуть ієзит з нашої організації. Наше домагання є, щоби наші трости вибрали найкращих учителів і ми стали найліпші. Мусимо дати гроші, коли потреба—інакше хіба ідім на резерву—там нічого не треба давати! Треба дати душу, тіло, здоровля, гроші—коли ні, їдьте назад. Мило було бачити доктора і посла отут—але треба їх виховати—де? У своїй добрій **школі і бурсі. Маємо** вибудувати хату для нашої молоді, де її всього навчать—обряду, співу, музики . . . . . .

Коли дасте мені слово, що заложите свою бурсу і підпрете її через БУК, буду говорити дальше. Коли не хочете—не маю що більше говорити. **Час робити діло—характерів нам треба!** А де їх візьмемо. Треба конче заложити бурсу для хлопців. Нащо дідам України, коли кілька центів на бурсу дати не хочуть. Маємо зробити велике діло в 1935 році. Має бути **в Саскатуні українська католицька бурса!** Я хотівби кровю вписати ці слова на серцях, бо 40 літ'ми партачимо а тепер час взятися за путне діло. Нам треба учителів, котрі як той професор в Монтреалі впавби разом з дітьми на

коліна підчас молитви, або як я бачив в школі св. О. Николая у Вінніпегу. Наша молодь повинна перед престолами сидіти в церкві а не дівиде. Наша молодь мусіть заняти найвищі місця. Мусимо мати свою бурсу, як противажник села.

Так певно станемо на третім місці—мусимо почати діло. Два роки вчимося великих діл через БУК — своя школа, свої трости, свої учителі а побіч наша хата, наша бурса. Шевченко казав: В своїй хаті, своя правда і сила і воля! Ту хату збудує нам БУК!

Ви сказали, що буде бурса і тому вношу: Загальні Збори Саскачеванської Секції БУК-а рішають, що з роком 1935 стане в Саскатуні українська католицька бурса!

—Всі підносять руки в гору, потім встають —частина німо сидить, їх дуже маленько на салі. Отець Трух говорить дальше.

А може не буде хлопців? Де сховаються? До пулруму? Треба дати! Забездурно нічого нема! Так само у Вінніпегу і в Едмонтоні наші новинні зачати працю над основанням своїх бурс!

Нас бють газетами. Каїновий дух панує, брат не брат—а не одно серце і одна душа. Мусимо боронитися—доброю пресою. Колись ми співали, що Червону калину підіймемо—і так зробили. Нам треба духа такого і таких газет. Маємо два скарби: християнство і українство. Це наша програма. Мусимо боронити наших позицій через знання—треба знати свою українську історію, не наказ хвилі. Ми новинні знати своє. І тому новинні передплачувати і мати та другим поручати до читання наші видання, як Українські Вісті, Голос Спасителя і Бюлетень. Слова Папи такі: Надармо будете будувати церкви і школи—все піде марно, коли не будете мати сильної католицької преси! Якби наших 250,000 Українців в Канаді були в єдності, то ми малибн нині три, чотири або й пять газет—для всіх. Але єдности нема—ми розбиті—наші газети паплюжать одні других і тільки затроюють взаїмне довіря. Стається так, що хто з ким пристає, таким стається. Яку читає газету, таким стає. Коли газета затросна, киньте її в огонь, бо лїпше, щоби горіла газета, як має горіти ваша душа. БУК має навчити всіх читати по українськи. Від Нового Року ми всі повинні мати свої українські газети! Українці католики обєднують фронт а на фронті зброя—добра преса!

При кождім відділі треба мати свою бібліотеку і централя повинна в тім напрямі зробити все можливе. Так само повинні відділи перевести спис і реєстер прочитаних книжок. Від чого буде ясно? Від електрики? Що з ним, як втік заплів і БУК-а не хоче? Ми хочемо дійсної просвіти і тому також науки.

6 три сили в Канаді — СНР — СПР — і МІСІОНАР ! Ті сили їдуть і не задихаються. Але мені вже час кінчити і тиму кличу: До праці!

Тревалі оплески були виразом почувань присутних.

Зроблено велике діло—справа бурси нашої в Саскатуні так як вступила на щасливу дорогу—поступ очевидний. Ідем вперед!

Слідував вибір **Провінціонального Заряду БУК-а на рік 1935.**

Вибрано, як слідує—явним, безпосереднім, рівним голосуванням.

Голова—Я.Д. Стратійчук, банкир, Kamsack, Sask.

Перший заступник —о. П. Сулятицький, парох, 214 Ave. M. South, Saskatoon, Sask.

Другий заступник —Антін Жук, хлібороб, Hafford, Sask.

Діловий писар — Ф. Т. Мамчур, учитель, Cudworth, Sask.

Скарбовий писар —Ст. Дідич, учитель, Саскатун, Саск.

Скарбник — Дмитро Кобринський, хлібороб, Smuts, Sask.

Редактор — о. Ст. Семчук, парох, Box 57, Canora, Sask.

Провірники —Ст. Меуш, робітник, Вонда, Саск. Vonda, Sask.

Осип Прийма — управитель хору, 214 Ave. M. South, Saskatoon, Sask.

Б.Т. Корчинський, управитель школи, Hafford, Sask.

Судді — Онуфрій Свистун, хлібороб, Krydor, Sask.

Вас. Шеремета — робітник, Wakaw, Sask.

Вас. Стратійчук, хлібороб, Tiny, Sask.

Пропаганда — Йос. Топущак, учитель, Саскатун, Саск.

Разом — Один уряднік, два священики, два робітники, 4 хлібороби і 5 учителі.

Рішення в справі бурси в Саскатуні.

Вибрано **Діловий комітет бурси** у цьому складі:

о. П. Сулятицький — Осип Прийма — Йос. Топущак і Йос. Мельник.

Слідував спільний **бенкет** в парохіяльній домівці. Прибуло много людий, домівка заповнена вщерть. Окремими гостями цього бенкету були **др. Юрій Драган, проф. Симпсон** зі Саскачеванського університету, **аквокат Е.М. Гал** зі Саскатуну —разом зі женами, п. Іван Д. Стра-

тійчук від Саскачеванського Пшеничного Пулу і много, много інших. Виголено тости в честь Папи і Епископа через впр. **о. Ів. Бахталовського, ЧНІ** з Айтуни—в честь Короля і Домінії, через п. **Б.Л. Корчинського**, управителя школи з містечка Гефорд, Саск., котрий сказав також дуже гарний доклад про значіння і необхідність пласту для БУК-а та користи молоді, котра виховується на пластових засадах. Відспівано кілька пісень і коляд. Спортовий гурток при Парохії св. Юрія поширювався легкими вправами під проводом молодого нашого студента **п. Леськова**. Вправи були дуже займаючі і подобались загально всім. Хор під управою п. О. Прийми відспівав низку пісень—прегарно згармонізований і заспіваний. Так сильний як мольові позиції віддано дуже гарно і з прецизією. А вже потягом вечера і незабутнім спогадом остане гра **п. П. Сироїжки**, нашого учителя з Вонди. Стільки в ній було краси і тонкости викінчення, що присутні кілька разів просили ще згодом пана Сироїжку о ласкавий виступ. **п. Сироїжка** грав на гавайській гітарі — свої і укр. композиції. Відмітити годиться, що в особі пана Сироїжки наша організація має велику надію на здобуття артистичного світу. Пан Сироїжка виступав в рідкій програмі і дай Господи щоби на цій дорозі зазнав успіху, згідно з талантом і артизмом, даних йому Богом. Дорогими гостями того вечора були наші учителі, котрі численно прибули на з'їзд і весь час нарад провели спільно — а також підчас спільної вечері всі прибули. Рівнож наші хлібороби зі золото дайними руками і наші робітники добрі, що стали в Канаді нашими меценатами-добродіями. Також були там дорогі нам гості з Вінніпегу — як пан **Тома Мельничук**, робітник — і пан **Горбачевський** від Брацтва св. о. Николая. Був також присутним **п. Бутенко** зі Шангаю, Азія — котрий перебував якраз на відпусці в Саскачевані і весь час точно прислухувався нарадам з'їзду. Нам мило було бачити ту велику українську родину — в котрій люди на різних становищах суспільних — у пластовім однострою, чи священичім, учителі, хлібороби і робітники — інтелігенти і простолюди — посол і робітник — з Вінніпегу і Шангаю — почувалися як **ОДНА РОДИНА! ЦЕ РАДІСТЬ!**

І всі ми говоримо одною мовою і всі ми співаємо одні і ті самі пісні і всі ми нарівні відчуваємо народне горе, як і народну радість —Боже мій, то була радість —бачити ту українську родину разом в такім настрою і єдности почувань. Всі співали Червону Калину, твір **о. Труха** а він спокійно з милим усміхом слухав слів, які лунають тепер у серці кождого Українця.

Красну промову сказав тоді **п. др. Драган — про потребу толєранції**. Не всі люди на світі мають і будуть мати ті самі думки. Але нам треба пошанувати чужу думку, коли хочемо пошанування власної. Свою треба любити, а чуже шанувати. В нас однак на жаль не так діється. Ми не хочемо пошанувати чужої думки ані чужих переконань. І тому між нами так богато ненависти і нетерпеливости. В англійців стрічаються люди різних переконань, але один шанує другого і віддає йому справедливу честь. Так само мусимо поступати й ми. Тоді наші суспільні відносини направляться на краще і життя Українців в Канаді набере передумов спільного ділання і спільної мови в разі потреби. Позицки цього вже є, хоча ще й неповні і рідкі. Але всі дані промовляють за тим, що ідемо до кращого — отже мимо всіх різниць ми все таки почуваємося Українцями і це є той лучник, на основі котрого ми повинні взаємно терпіти себе, любити свою і шанувати чуже.

Ці слова дійсно потрібні серед відносин, які подекуди на жаль запанували між Українцями в Канаді і то з вини таки самих Українців. Тому справедливо п. Мамчур, дякуючи за слово пану Доктору, заявив — що ми все готові любити других, пригускаючи однак, що ці другі також пошанують нас і не будуть вічно зобиджати.

Промовляли ще отці — Решетило і Демків. **Всеч. о. П. Решетило**, парох Кадворт, веселу історійку про воєнну Суру, як то вона продавала горівку тоді, коли в Галичині була страшна холєра і що з того вийшло. При тім дуже влучно замітив Отець, що правді в Канаді нема холєри, то однак є люди, котрі продають горівку чи навіть роблять і часто великі кари платять. За ті гроші ми могли би вже давно побудувати доми і скріпити наші організації. Закликав Отець, щоби виректися горівки і поборювати язву пянства. **Всеч. о. Н. Демків** з Альвени говорив знова про найменші "пташенята" нації і опіку над рідним гніздом. Бесідник розвів віддтак думку цього рідного гнізда, котре у більшому місті дає захоїку і охорону своїм і тому просив конечно і чим скорше здійснити думку про заложення бурси в Саскатуні.

Окремо рідним бесідником цього вечора був **проф. Симпсон**, котрий звернув увагу на наш розріст в провінції і наші завдання, що в слід за тим ростуть разом з нами, головно на полі виховавчо культурнім. При тім звернув увагу на місто Саскатун, котре українській молоді дає чимало нагод придбати повне вище образування. На загальне бажання проф. Симпсон промовив кілька слів по українськи і треба було бачити поважне лице старшого педагога, щоби як слід оцінити ту велику долю праці і силу волі, які заставили проф. Симпсона вчитися української мови. Заповів шановний професор, що на другий рік скаже вже більше в українській мові—але загал на причуд був вдоволений і тим, що почув і відповів бурею оплесків на добрі слова любленого загально професора.

Бенкет протягнувся майже до півночі. Гимнами закінчено сходини.

—o—

ТРЕТИЙ ДЕНЬ ЗЇЗДУ, 31 ГРУДНЯ, 1934

Рано почалися Служби Божі вже від восьмої години. Многі сповідалися, котрим не пощастило висповідатися в неділю, чи в суботу. Так наш з'їзд виконав своє завдання в цілій повноті — був не лише зовнішним, але ще більше внутрішним білянсом.

Наради ранішні отворив **п. Мих. Білинський**, як президент Українських Католицьких Шкільних Тростів.

Привіт зложив **п. Чайка** — від відділу БУК-а у Витків, Саск. Це молодий ще чоловік, говорить з переняттям і запалом. Виражає радість з поступу Українців католиків, згадує про Витків та натякає про це, що наші учителі не все помагають нам, так як ми сподіємося. Часом замість помочі, маємо шкоду. А вже критики то все повнісенько, що не міра. Околиця має три школи. В 1926 році поставлено Народний Дім і зпочатку всі були разом. Та не довго. Купили свій дім у містечку а противники сейчас й собі тягнуть туди дім — ось викривлене дзеркало української єдности. Та наша надія БУК. Ми поборемо всякі трудноші, коли підемо спільно з організацією. Тішиться з рішення, щоби в Саскачевані поставити українську католицьку бурсу і сам обіцяє зложити на ту ціль $25.00 п. Весній очував в них відділ молоді — також Місія під проводом о. Труха богато їм помогла. Громада післала його виставатися їм путнього учителя, бо такий много поможе в праці. Витає від своєї кольонії і бажає успіху.

Гарними словами промовив слідуючий бесідник, **п. Вол. Хоботюк**, учитель. Виховання наше повинно бути повне, бо тоді забезпечимо свою будучність. Найважнішим є виховання домашнє а дальше виховання шкільне. Учитель в школі може богато зробити. Чужий учитель виховає не в користь нам. Тому треба подбати о своїх добрих і відповідних учителів, котрі зможуть нам також вести працю релігійно-народну.

Говорить звісний нам усім **Ф.Т. Мамчур**: Хочемо зорганізувати шкільних тростів, вибрати заряд, котрий поведе солідну працю. В Саскачевані маємо тепер дві такі організації: Саскачеван Скул Тростів Асосієйшен і Саскачеванські католицькі шкільні трости, що мають три секції — французьку німецьку і українську. Наших шкіл в провінції є 200 і там ми маємо безгляднну більшість. Колиби ті всі наші школи йшли пляново ми малиби велику силу. Треба перевести реєстр наших шкіл, виспалати їм оповістки і так їх рухати, щоби були позитивні вислідки праці. Самі можемо вести наші справи, треба лише нашу організацію — Українських Католицьких Шкільних Тростів поширити чим раз більше по провінції. Кожда наша школа повинна належати до нашої організації! Шкільний акт покищо в нашу користь, учителі помогуть нам, треба тільки, щоби ми взялися до праці. Але зарисовуються на овиді поважні хмари. **Федерація саскачеванських учителів домагалася цего року на конвенції більших шкільних округів і права, щоби трости тих збільшених округів мали право наймати учителів до всіх шкіл свого округа.** Значить, щоби замість дотеперішної самоуправи кождої школи і свободи вибору учителя для кождої школи через тростів той школи—заведено збірні шкільні округи, отже кільканайцять шкіл округа стягнено разом і для тих всіх стягнених шкіл вибрано тільки одних тростів і ті одні трости мали право годити учителів до всіх шкіл, які будуть творити той новий округ. Тепер прошу застановитися над тим. Колиби так сталося і правительство послухало Федерації Учителів Саскачевану — то певна річ, що ми Українці потерпіливби найбільше. Бо практично всі наші школи опинилибся в округах, котрих тростами сталибися неукраїнці і вони послідовно до наших шкіл посилалибся своїх учителів, яких вони хотілибся, а не ми. І так наші учителі осталиби без праці, а наші школи без своїх учителів. Тому наші учителі на локальних конвенціях протестували поти того, прим. у Вакав а також нині мусимо винести відповідну резолюцію і переслати до правительства в Ріджайні. Ми досі задержали школи і цілком не маємо бажання їх залишити. Видно, є однак панове, що радіби вибити з рук наші школи. Ми мусимо задержати свободу наших шкіл.

Слідували дискусія. Всі годилися в тім, що справа намічена федерацією учителів, це **справа для нас рішучо некорисна і ми повинні**

зробити все, щоби не допустити до її переведення. Тому треба перевести ряд мітингів шкільних по місцевостях і округах і на них протестувати проти внесення федерації учителів та протестні резолюції посилати до правительства в Ріджайні. Звертаємо на це увагу наших шкільних тростів і всіх наших тямучих людий—це не жарт і коли ми будемо в тій справі мовчати, значить, приймуть в Ріджайні, що ми годимося на все. Треба конче освідомити людий, що це значить і спонукати їх до оборони свободи шкіл.

Вибрано **Заряд Українських Католицьких Шкільних Тростів** в такому складі:

Президент — Михайло Білинський, хлібороб.
Писар і Скарбник — Ф.Т. Мамчур, учитель
Директори — Он. Свистун на околицю — Гефорд. Кридор. Витків
Мілько Шклярн на околицю Принц Альберт
Г. Небоженко на околицю Кадворт, Альвена. Ростерн
Петро Гадубяк на околицю Канора. Прісвіл
о. Бала на околицю Порктон
о. Бахталовський на околицю Айтуни

У всіх справах чи заміни, чи реєстру шкіл пробимо від тепер звертатися по адресі писаря: **Ф. Т. МАМЧУР, Кадворт, Саск.**

Там буде вестися точний виказ наших вільних шкіл і учителів, що бажають посади, чи заміни школи.

Учителі, котрі дістали посаду як також школи, котрі вже дістали учителя, повинні однак на час подати вістку до Бюлетеню, щоби їх оголошення дальше не печатати.

Всі оголошення для шкіл і учителів, так як досі, будемо печатати на сторінках Бюлетеню безплатно.

⁂ ⁂

З черги п. Ф. Т. Мамчур виявнив деякі постанови шкільного акту в справі згоди з учителем. Тепер обовязують ті приписи:

Учителя годиться від певного дня **НАДАЛЬШЕ**. Отже не на рік, ані на пів. Лише надальше. Отже коли учитель має відійти, то або трости повідомляють його, дають йому нотіс, або він тростам. Такий нотіс можна дати тільки перед **першим груднем** або **перед першим червнем** кождого року — найдь пятнайдь днів до першого грудня, чи першого червня — але не коли інакше. Також треба знати, що тільки трости мають право годити учителя а не мітинг податковців.

Акт шкільний **позволяє** на вплату $2.00 вкладки за кождого троста до своєї організації — отже замість належати до Саскачеван Скул Тростів Асосієйшен — і платити там по два доляри від кождого троста вкладки — ви так само маєте повне право, після шкільного акту, вписатися до своєї організації Українських Католицьких Шкільних Тростів Саскачеван і заплатити ту саму вкладку до своєї організації — значить по два доляри за троста зі шкільного фонду. Певна річ, що ви не мусите записувати всіх своїх тростів — один трост може представляти в організації вашу школу і ви свою сповнили.

Резолюція:

Тому що Учительська Федерація Саскачевану змагає через Провінціональний Уряд завести більші шкільні округи з позбавленням прав наймати учителя тростів поодиноких шкіл —ми Українські Шкільні Трости Католики, зібрані на річній конвенції в Саскатуні, дня 31 грудня 1934 р. рішучо проти того протестуємо, в обороні свободи наших шкіл.

Слідували вписи до організації Українських Католицьких Шкільних Тростів і на цім місці підчеркуємо важність діла та конечність про це говорити на мітингах, як зазначено вище і довести, щоби всі наші школи з числа 200 були вписані в нашій організації а тоді певно, що бажання федерації не сповняться і наші школи задержать дальше право наймати своїх учителів для себе.

В дискусії вияснено ще, що вся переписка нашої організації буде в англійській мові, бо так вимагає закон — Шкільний Акт — і всю цю переписку, як урядову шкільні трости мають переховати в актах школи — але рівночасно з тою перепискою, наші трости будуть діставати окремі пояснення по українськи. Отже не треба дивуватися ані нарікати, що переписка буде по англійськи — це закон.

⁂ ⁂

Слідував **розподіл Культфонду** в тім ладі:

Зібрано досі понад $60.00. З того обділено нарівні Старий Край і канадійські наші потреби. Ніхто не може закинути нам, що не дбаємо по Старий Край. Скільки можемо і як, помагаємо. Дасть Бог вкоротці поможемо більше. Також просимо всі наші відділи, що досі не вислали на культфонд жадного гроша, щоби це виконали. В дискусії вирішало богато потреб, на котрі треба і варта і повинні ми дати. Але що дати? Про це бесідники часто змовчували. І тому, просимо ще раз, особливо тих всіх що давали поради на розподіл гроший, але самі не виконали свого обовязку супроти культфонду і не зібрали нічого — нехай зберуть, тоді їх ради будуть повні змісту та треба буде і можна буде ділити у більшім розмірі, як це могли тепер.

Розділено на **Рідну Школу в Галичині** $10.00
Інвалідів УГА " 10.00
Музей Виз. Борби Укр. в Пр. 10.00
Церкву в Гай Тор, Саск. 10.00
Церкву у Ванав. Саск. 10.00
Церкву в Курокі, Сас. 10.00

Разом розділено $60.00

Дякуємо Богу, що ми змогли розділити стільки цим разом — і молимо Бога, щоби милостиво дав нам можність другим разом розділити о много більше на спільне добро.

⁂ ⁂

Рішено замовляти **прапори у Сестер Служебниць в Айтуні, Саск.**, в монастирі св. Анни, при котрім міститься також наш український Сиротинець. Сестри знають, як робити прапори і тільки до них просимо звертатися зі всіми замовленнями в тім ділі. Ціна поодиноких прапорів буде залежати головно від матерії, з якої будуть роблені — будуть дорощі і дешевші — від $30 в гору.

Таким робом, замовляючи в Сестер, що ведуть сиротинець в Айтуні, поможемо хоча й непрямо сиротинцеві, бо Сестри ведуть його працею і трудом власним. Отже крім забезпеченого бездоганного виконання, маємо ще це добро — що поможемо бодай частинно сиротам нашим, що є нашим обовязком. Адреса

St. Ann's Convent — P. O. Ituna, Sask.

⁂ ⁂

В домівці являється **представник сепаратних шкіл Саскатуну**, і вибраний радник міста, **п. МекКекрен** та витає від міста, як рівнож від сепаратних шкіл. Просить всіх помогти в розвязці тяжких проблемів, котрі насуваються — між іншими безробіття, котре коштує місто сотки тисяч долярів і цю суму мусять платити податковці. Він довіряє нашому устроєві суспільному, котрий заложений на приватній власности і просить о співпрацю в ділі усунення многих перепикод та привернення добробуту.

Окремий виклад на тему: **Жіноцтво і БУК — мала п. Оля Стратійчук** — цей виклад помістимо вповні на іншому місці.

п. Тома Мельничук попрощався з присутними. Відїзджає назад до Винніпегу. Богато навчився. Має подвійні враження: Добрі і лихі. Добрі враження це многі учителі, котрих тут бачить — лихі, це скорість нарад а вслід за тим, переочення навіть знатних одиниць. Бажає гарного завершення і веселих Свят.

⁂ ⁂

В чергу прийшла справа нашого **гимну**, котрий принято в тексті, як подаємо на першій сторінці Бюлетеню. Геній української мельодії повинен утворити відповідний напів і тому просимо ласкаво надсилати ноти до цего гимну — котрі будуть найкращі, приймемо.

⁂ ⁂

Рішено повести працю в тім напрямі, щоби всі наші нечинні відділи, якщо вони де є, стали **чинними**. Отже реактивувати їх чим скорше. В тій цілі намічено оснувати **Організаційні Групи БУК-а** в кождій більшій окрузі, котрі складатися будуть по можности з тих членів — один священик, один учитель, робітник, хлібороб і ін. Кожда така група має відвідати всі місцевости своєї околиці та зробити все можливе ради посилення праці. Після відправи, повинен, в такій околиці відбутися мітинг БУК-а, на котрім згадана група виступає з докладом. Виступають члени групи один по другім — але всі спільно, всі з одним серцем, переняті тим великим ідейним порівом ради ідеї нашої. Вирішено дальше, що улад місячної праці, який розіслано досі, був надто загальний а треба більше подрібного — переведення справи віддано о. Ів. Балі, ЧНІ.

⁂ ⁂

Вирішено вкінці підняти **ратунок Дому "Просвіти"** в Ріджайні, на котрий наші люди видали яких $6,000 готівкою а котрий тепер пропадає через брак кредиту і доброго ладу у сплачуванню довгів. У цій справі вивязалася довша дискусія і всякі думки висказано з цього приводу. Вирішено однак зробити все можливе —написати повновласть вибраним представникам БУК-а, о. Ів. Балі, ЧНІ і п. Йос. Топушакові, щоби в імени БУК-а могли перебрати на власність даний дім і поробили з віріттелями угоду щодо сплачування довгу, якщо це буде можливе. Однак всякі старання відносно того дому можуть бути тільки тоді, коли ми будемо запевнені, що дім цей остане наш і таке запевнення дістанемо згідно зі законом провінції, у правній формі.

⁂ ⁂

Принято одноголосно **рішення**, як слідує:

1) Головні Загальні Збори БУК-а в Саскатуні, Р. Б. 1934, заявляють вірність і любов св. Апостольському Престолові в Римі та Їх Ексцеленції, Преосвященному Василю Ладиці, Єпископові канадійських Українців Католиків.

2) Заявляють льояльність до Короля і Домінії Канади.

3) Одобрюють працю Провінціонального

Заряду за минулий рік, виражають йому подяку, тішаться помітним зростом впливів і сили БУК-а та взивають всі місцеві відділи вести працю так жертвенно і діяльно, як досі.

4) Рішають оснувати бурсу в Саскатуні для українських католицьких студентів в найблищому часі а найдальше з початком нового шкільного року і поручають вибраному Діловому Комітетові Бурси здійснити діло.

5) Взивають БУК Винніпегу і Едмонтону оснувати подібні бурси в себе.

6) Рішають розподілити Культфонд по призначенні.

7) Рішають прияти начерк прапорів БУК-а і передають виконати спротивцеві Сестер Служебниць в Айтуні.

8) Принимають гимн БУК-а.

9) Рішають поспитати працю в напрямі організації шкільних тростів і запевнення праці учителям.

10) Поперти змагання Брацтва св. о. Николая, як запомогового.

11) Творити Організаційні Місцеві Групи.

12) Скликати літом 1935 Окружні з'їзди БУК-а — в Арран, Бюкенан, Фостон, Йорктон, Красне, Кадворт, Ріджайні, Волверін, Айтуні, Гефорд — разом 10 з'їздів.

13) Скликати Головний з'їзд БУК-а вимковo під кінець жовтня, 1935 в Саскатуні.

** **

Вечером слідувало Маруся Богуславка. Аматори, як все, під проводом п. Осипа Приймн грали знаменито.

Належить окрему подяку зложити місцевим паням і панночкам за весь труд в приготованні столів, накриття і харчів а також нашим чесним родинам за нічліг дарований, з якого користало много відпоручників.

—=0=—

ЗВІТ СКАРБОВИЙ, ЗА ОСТАННЄ ЧВЕРТЬРІЧЧА 1934

Жовтень, 1934

Прихід

Перенесено з вересня	$158.53
п. Марійка Джумага, вкладки	2.75
о. Решитило, вкладка	1.00
п. Тимко Сарган з Олеші, культфонд	10.00
п. В. Т. Черевик з Норквей, культфонд	6.95
Н. Ленюк, Рама, вкладка	1.00
Відділ ч. 37, Доброводи, відзнаки	2.00
Канора, відділ ч. 6, культфонд	10.00
Канора, вкладки, через п. Ів. Тишка	6.30
о. Семчук за брошурки	1.05
Вкладки з Олеші	3.25
В. Оленюк з Айстердам, вкладка	1.00
З Роновід вкладки через о. Семчука	6.25
о. Семчук за брошурки	35
о. Семчук вкладки з Амстердам	6.00
о. Семчук за відзнаки	1.25
о. П. Криворучка за брошурки	5.35
Пв. Гаталай, вкладка	1.00
Роман Гуска, Норквей, вкладка	1.00
Жін. в. Гефорд, вкладки ч. п. М. Червій	3.00
Жін. відділ Гефорд, за брошурки	70
Відділ ч. 4, Саскатун, за брошурки через п. Д. Данилишина	3.90
Відділ ч. 4, Саскатун, вкладки	9.00
Відділ ч. 4, Саскатун, відзнаки	1.25
Разом	**$243.13**

Розхід

Значки до листів	1.00
За друк Бюлетеня	50.00
За розсилку Бюлетеня	10.00
Разом	**61.60**

Остає чистих до перенесення: $181.53

Листопад, 1934

Прихід

Перенесено зі жовтня	181.53
п. Н. Василів, Бюкенан за брошурки	1.00
П. Пристай, вкладка, Олеша	1.00
Витків, відділ ч. 42 за відзнаки	4.00
п. Торбяк з Поплар Філд, Ман, вкладки	3.00
Вінарт, вкладки через ОО. Найсв. Із.	5.00
Ланівці, відділ ч. 2, культфонд	7.55
Ріджайна, відділ ч 34, вкладки	10.50
Ріджайна, відділ ч. 34, відзнаки	2.00
Нелюх, Монтреал, відзнаки	2.00
Ст. Губич, Пелі, вкладка	1.00
З'їзд в Григорові, культфонд	5.30
В. Причак, Рама, вкладка	1.00
о. Ст. Семчук за брошурки	2.75
Жіночий відділ, Гефорд культфонд	10.00
Відділ ч. 7, Альвена, вкладки	4.00
За оголошення РСт. через п. Ст. Шебеця	15.00
Млин в Канорі за оголошення	5.00
В. Панькевич, вкладка, Олеша	1.00
Григорів, відділ ч. 45, вклад. і відз.	12.40
о. Ст. Семчук за брошурки	4.45
о. Пуляк, вкладка	1.00
Разом	**$286.48**

Розхід

Зміна чека п. Торбяка	$ 15
Зміна чека і значок, Канора	18
Ст. Шебець 35% за придбання оголош.	7.50
Доплата за розсилку Бюлетеня, жовт.	7.16
Друк Бюлетеня за листопад	50.00
Розсилка за листопад	13.23
Разом	**72.22**

Остає чистих в скарбі: $214.26

Грудень, 1934

Прихід

Перенесено з листопада	$214.26
Кадворт, відділ ч. 5, на пресфонд	25.00
Кадворт, відділ ч. 5, на культфонд	13.99
Відділ ч. 13, Волверін, вкладки	11.45
Вернон, Б. К. вкладки	2.70
Орлов, відділ ч. 20, вкладки	5.00
В. Рак і Д. К. вкладки	2.00
Зі значків остало	1
Мелвил, від. ч. 36, вкл. через о. Гаврилюка	8.00
о. Ст Семчук, брошурки	7.05
Мол від., Гефорд, через Яремовича, відз.	6.00
З Монтреалу, вкладки	3.00
о. П. Криворучка, брошурки	11.00
о. Трух, брошурки	5.00
Жін Від. Гефорд, вкл. ч. п. Пецову	16.50
Витків, від. ч. 44, вкл. ч. Ів. Ковальчука	22.50
Альвена, культфонд, через М. Шемелюка	2.95
Виніярд, відзнаки, через В. Боднарчука	4.25
Виніярд, культфонд	1.40
Норквей, вкладки, через В. Черевика	5.00
Разом:	**367.06**

Розхід

Почтові начки	$ 99
Зміна трох чеків	45
Зміна чека з Винніпегу	15
За друк Бюлетеня	50.00
За розсилку	13.91
За друк уладу праці	1.75
Карти оголошення для розсилки	1.50
Зворот до відділу у Вінарт	5.00
Разом:	**73.75**

Остало чистих в скарбі БУК-а: $293.31

Дм. Кобринський,
гол скарбник

НОВІ ВІДДІЛИ БУК-А

Відділи **ч. 55 повстав в Айтуні**, звіт містимо на іншому місці. Відділ повстав ще літом, порядочне число подасмо тепер.

Відділ **ч. 56 повстав у Волверін. Саск., як відділ тамошної молоді.** Там красна молодь, бо гарні душі між старшими. Відділ старших має порядочне число 13 і гарно ведеться. Попри нього підростає нова "бучина" з числом 56.

Нашим новим відділам най Бог щастить, благословить і дасть сил поборовши всякі перепони, творити ідейну працю на добро народу і Канади!

Звіти місцевих відділів БУК-а

Звіт відділу ч. 5, Кадворт, Саск.

Загальні річні збори відбулися дня 16 грудня, 1934 в церковній домівці. Збори отворив голова Гр. Небоженко і зложив звіт від старого заряду. Всіх грошей в обороті відділу за рік було $106.55 — з того до централі вислано $55.40 — в скарбі остається $16.03.

Вибрано новий заряд на рік 1935, як слідує:

Голова — Гр. Небоженко
Діл. писар — В. І. Баранецький
Скарб. писар — Василь Баранецький
Скарбник — Ст. Вербицький
Судді — Дм. Скакун і В. Шеремета
Провірники — М. Гриневич і П. Вербицький

За минулий рік відбудо контест БУК-а в Кадворт і один концерт. Морально допомогли зорганізувати парохіяльну громаду в Еллов Крік, Саск. Рівнож помагано в будові церкви Преображення коло Соломяного.

Звіт відділу ч. 6, Канора, Саск.

Загальні річні збори відбулися в церковній домівці дня 9 грудня, 1934. Після ділового звіту, вибрано заряд на рік 1935 в такому складі:

Голова — Олекса Хабун;
Заступник — Гр. Пухальський
Діл. писар — Іван В. Стратійчук
Скарб. писар і скарбник — Іван Тишко
Судді і провірники — Ів. Михаліцький і Анд. Кутний

Відділ дав одно представлення протягом року, відбув вечір в честь св. Володимира, придбав на культфонд вечірком $10.00. Кождий раз після відправи є виклади з рамени БУК-а для

членів. Так само устроєно листопадовий вечірок і зібрано $10.00....які відіслано до Старого Краю по призначенні.

В скарбі БУК-а остає на будучий рік $10.54

3

Звіт відділу ч. 11, Гефорд, Саск.

В неділлю дня 2 грудня, 1934 відбулися річні збори БУК-а в Гефорд. п. Антін Жук отворив збори короткою промовою та молитвою Царю Небесний. Говорили дальше слідуючі бесідники: п. Жеребко — про значіння організації, — панна Козак. Кридор — про організацію молоді—п. Корчинський, учитель в Гефорд. про обовязки кождого члена — о. Дрогомирецький— заклик в справі приєднення щирих і релігійних членів.

Вибрано заряд на рік 1935, як слідує:
Голова — Іван Гунчак
Заступник — О. Сокіл
Скарбник — Б. Корчинський
Писар — Й. Гунчак
Судді — Ілько Гунчак і Антін Жук
Провірники — Д. Зшчен і Іван П. Полагіцький

4

Звіт відділу ч. 12, Норквей, Саск.

Річні збори відбулися дня 16 грудня, 1934. Председатель, п. Юрко Мартинюк, отворив збори молитвою. Відчитано звіт з минулих зборів і принято. Вибрано місцевий заряд на слідуючий рік:

Голова — Василь Черевик
Заступник — Михайло Коваль
Скарбовий писар — Семен П. Лукий
Діловий писар — Василь П. Лукий
Скарбник — Лука Ласкович
Провірники — Юрко Мартинюк і Василь П. Лукий
Судді — Іван Мартинюк і Степан Черевик

Збори закінчено молитвою.

В. Лукий,
діл. писар

5

Звіт Жіночого відділу БУК-а ч. 14, Гефорд, Саск.

Жіночий відділ старався працювати по своїй змозі і помагав своїй церкві по своїх силах.

7 і 8 січня колядували на свою церкву.

8 січня підчас представления зібрали $3.18 на катол. ученицю.

28 січня помагали відсвяткувати концерт в честь укр. земель.

1 квітня взяли участь в концерті в честь Шевченка.

14 квітня дали концерт і представления.

17 мая дали представления "Америка."

7 липня подбали о спільний обід підчас Місії, при котрім помагали також наші жінки відділу.

16 липня устроїли працальний обід для пир. о. Труха.

28 липня відсвяткували свято св. Володира, покровителя БУК-а. Всеч. о. Дрогомирецький відправили Службу Божу і дали поучаючу науку про життя св. Володимира.

27 листопада устроїла несподіванку для нашої Пєдової, нашої членкині, в день її уродин.

Зимою порою разом з другими товариствами давали літературні вечірки, з котрих доход ішов на Народний Дім.

Річні збори відбулися дня 2 грудня, 1934. Заряд вибрано, як слідує:

Голова — пані К. Пєдова
Заступник — пані О. Бурлак
Скарб. писар, діловий і скарбник — пані О. Сокіл
Провірники — пані М. Чорній і пані М. Гунчак
Судді — пані М. Жеребко і пані І. Гунчак
Газдиня — пані Ю. Бідулька
Програмовий комітет — пані К. Пєдова, п. М. Чорній, панна Г. Стратійчук і п. Сокіл

12 грудня відсвятковано Андрея. Відіграно два коротенькі представления а потім була товариська перекуска. Всеч. о. Дрогомирецький щиро помагали нам в ділі представления — вибрали штуки і розписали ролі, також подбали о значки і переводили проби, за що на цьому місці щиро дякуємо.

Приходу було за рік 1934 ... $64.55
Розходу 61.09
Остало чистих $3.46

6

Звід відділу ч. 20, Орлів, Саск.

Річні збори відбулися дня 24 листопада, 1934 в домі п. О. Свистуна. Відділ наш на дорозі між Гефорд а Кридор і мав всякі трудноші, починаючи з браку власної домівки, а дальше нанастий всяких сект і сектантів, котрі радібн занести непорозуміння в ряди БУК-а. Та члени наші сильні вірою і духом. Змагають поборювати темноту а заводити правду Христову.

За минулий рік наш відділ відсвяткував Шевченкові роковини — устроїв забаву в школі Орлів і відбув сходини в домівці о. Маркіяна Шашкевича. На ці сходини приїхали дальні гості, як о. Ст. Семчук. п. Дм. Кобринський. п. Жеребко, о. Н. Демків і всі ми богато скористали на піднесенні духа і заохочені до дальної праці.

Окремо наш відділ зарядив коникову забаву на ціль церкви і дбає про свій церковний хор.

В скарбі відділу остало чистих $15.54

Вибрано заряд на рік 1935, як слідує:
Голова — Іван Свистун
Заступник — Михайло Якимчук
Писар — Онуфрій Свистун
Скарбник — Іван Скопик
Провірники — Василь Луцик і Петро Скопик
Судді — Роман Жеребецький і Мих. Свистун

Ми ідем вперед!

7

Звіт відділу ч. 21, Студентського, Саскатун.

Перші сходини після вакації відбулися дня 30 вересня, 1934. Присутних було 38 осіб. Більша часть прибувших це були наші члени. До заряду увійшли, як слідує:

Голова — Ст. Дідич
Заступник — Й. Вербицький
Писар — П. Марущак
Скарбник — П. Семак
Судді — С. Воробець, А. Мантика і панна Харко
Програмовий комітет — П. Боднарчук, А. Шабага і панна Стратійчук.

Члени одержують часті лекції з української літератури та історії. Лекції голосили о. Сулятицький, О. Прийма і Й. Топуцак.

П. Марущак, писар

Звіт відділу ч. 40, Рама, Саск.

Відділ засновано недавно — збори переведено дня 16 грудня, 1934. Всіх членів 28. Намічено організацію молоді через Аматорський кружок — є сталий управитель, п. Заболотний, який перебуває на Добровідах.

Заряд вибрано на рік 1935:
Голова — Іван Грона
Заступник — Іван Данилишин
Діл. писар — Анд. Рудик
Скарб. писар — Вас. Причак
Скарбник — Ст. Кричак
Судді і провірники — Никола Грона і Мих. Кричак
Газдиня— Гафія Грона

9

Звіт відділу ч. 46, Парки, Ман.

Місцевість положена 14 миль на північ від Вінніпегу. Є церква і Народний Дім. Замешкують самі Українці Католики. Від року о. Луговий працював над тим, щоби повстало в нас Брацтво. І коли о. Трух завершив в нас св. Місію дня 28 жовтня, тоді після спільного обіду в Народнім Домі і після промови о. Турха засновано в нас БУК. Виписалося 53 членів — і так повстав відділ старших. А попри него істнує відділ молоді БУК-а. Оба відділи працюють спільно і що друга неділля відбувають сходини, на котрих о. Луговий освідомлює в справах БУК-а, за що належить їм щира подяка від всіх.

Поіменний склад заряду подано в минулому числі Бюлетеню.

10

Звіт відділу ч. 55, Айтуна. Саск.

Дня 4 грудня, 1934 відбулися збори БУК-а в Айтуні в Католицькім Домі. Вибрано заряд в тім складі:

Голова — Теодор Ковалишин
Заступник — Ст. Павлів
Діл. писар — Семен Тодос
Скарбник — Михайло Козакевич
Провірники — Іван Дорош і Йос. Вельницький
Судді — Мих. Кривуляк і П. Поповіч

З повною надією беремося до праці і надіємося, що наш відділ піде з Богом вперед.

11

Звіт відділу Молоді ч. 56, Волверін, Саск.

Заряд вибрано як слідує:
Голова — Ст. Сухий
Заступник — Василь Наконечний
Діл. писар — Катерина Наконечна
Скарбовий писар — Петро Гуцуляк
Скарбник — Никола Леник
Провірники — Василь Савчак і Ф. Наконечний
Судді — Т. Гуцуляк і Д. Павлюк

КУЛЬТФОНД БУК-А

Досі зібрано $42.80 — до того додано збірки — Жіночий відділ, Гефорд $10.00
Кадворт, Саск. 18.99
Альвена, Саск. 2.95
Вінніярд, Саск. 1.40
Разом зібрано досі на культфонд 71.14

З цих грошей приділена нарівні поміж Старому Краєві і Канаді.

Як розподілено, читач найде у звіті про Збори БУК-а в Саскатуні.

Певна річ, що нам радніше булоби розділювати більшу суму, бо в нас потреб чимало і прикро є одних обділити а другі оставити. Але що? Не всі ще виконали свій обовязок і не всі

на час. Тому просимо ще раз, ради добра нас усіх і ради добра організації не позабути на культфонд БУК-а!

Це живий світоч наших ідей!

Це пробний камінь нашої жертвенности і до БУК-а!

Якщо ідея БУК-а нам дорога, якщо з теоретичних спроб хочемо перейти на твердий ієшт буденної дійности — зложім нашу данину для БУК-а, на культфонд! Спонукаймо других — а много маємо нагод — хрестини, весілля, забави — докажім ділом, що ми з БУК-а не лише —**але й для БУК-а!**

—0—

ОПОВІСТКА ЧИСЛО 1

Просимо на будуче у **всіх справах адміністрації Бюлетеню звертатися тільки на адресу:** THE BULLETIN, Box 57, CANORA, SASK.

Також просимо всіх писарів ділових при всяких нагодах зазначувати у своїх урядових письмах **число свого відділу.**

Просимо невідклично всіх ділових писарів поробити списки всіх членів свого відділу—імя і назвіско та точну адресу по англійськи — і надіслати адміністрації Бюлетеню.

Коли член не заплатив своєї вкладки ще за минулий рік просимо це зазначити.

Всі нові рахунки просимо вести точно і скрупулятно.

Довіря треба здобути а здобутого не втратити.

Тому треба бути безглядно совісним і точним, аж до подробиць— у всім.

Це має особливе відношення в справах рахунків кождого відділу БУК-а.

2

Окремо звертаємося до Провінціональних Зарядів БУК-а в Манітобі і Альберті —щоби негайно впорядкали належність за одержуваний протягом року Бюлетень.

Сотки і сотки чисел нашого Бюлетеню пішли до Альберти, а також до Манітоби — однак наші скарбові книжки не виказують ні одної позиції в користь БУК-а з Манітоби, чи Альберти. Ми всі тут працювали жертвенно і мовчали, доки можна було. І тому тепер просимо, як найскорше впорядкати належність — а найдальше до кінця місяця марта, 1935.

Інакше будемо мусіли здержати дальшу висилку всім членам БУК-а Манітоби і Альберти.

—0—

ЛІТЕРАТУРА

Т. Дмитренко

Діждались Ви лезових слів!

(Героям листопада)

Щоб волю вітчині нести,
Ви все лишили —
й могили ваші і хрести
Вкраїну вкрили.

Та влав ваш заповіт — скрижаль
у серця наші,
й даремно зрівнує вандал
могили ваші.

Вплітається в жалоби спів
звук острий зброї —
діждались ви лезових слів
святі герої!

—0—

Нові змінаються борці
за волю краю,
що віддаються завзятці
жалю-одчаю.

Озвався знов Холодний Яр
в тяжкій годині,
і ширяться святий пожар
по Україні.

Боєвір:

МОЛИТВА

Пішли нам Боже всемогучий
на нашу спраглу землю зливи,
дощем небесної одниви
скріпи в борні наш люд страждучий.
Верни здоровя браттям хворим,
скоси зміж негідних, мляних,
спали вогнем пятно крамоли.....

І дай нам в руки меч блискучий
і коний дужих, палкогривих —
створи з нас легіі сміливих
і дай нам провід всевидучий.
Напни нас всіх хотінням слави
й звели нам рідній простори
розбагрити боєм заграви.

***

Як нас лишили й промайнули
гіркії ночі, сірі дні —
так ми лишімо плач і жури,
хай злеться спів, дзвенять пісні.

Не даймо місць нїмим благанням,
хай зникне боягуз зміж нас,
бо наш девіз — борня, змагання!
бо наша ціль — здігнати час!

—0—

ДОПИСИ

Кадворт, Саск.

Точне число дійсне українського поселення в Канаді невідоме. Правдоподібно воно доходить до 500,000. А оцінювати маєтковий стан і заробітну силу наших людий в Канаді, це прямо неможливе діло — це булоби тільки здогади, про які можнаби безконечно сперечатися. Але беручи загалом, ніхто не буде оспорювати того, що протягом останніх 20 літ в Канаді було 50,000 таких Українців, котрі закупили в крамницях всякі продукти для себе і своїх родин — приблизно менше ніж доляра денно —отже яких $17,500,000 річно. За двацять літ це дає $350,000,000. Се число певно не зависоке, радше замале від дійсної суми видатків. Куди ж пішли ті великі гроші, де вони опинились?

Пересічно на остаточну вартість фабричних виробів, купованих дрібній продажі, складаються такі цифри:

Зарібки фабричні	25%
Зарібки гуртівень	20%
Агенти гуртівень	10%
Перевіз	5%
Крамничний зарібок	15%

Отже з тої великої суми в каси фабрикантів пішло $85,000,000 — в каси гуртівень $70,000,000, в руки торговельних агентів $35,000,000, в касах залізниць і корабельних компаній $17,000,000 — а в руках склепарів $52,000,000. При теперішному стані річий, то це певним, що тільки частина з останної суми $52,000,000 опинилася тільки на якийсь час в руках українських торговельників а решта тої великої суми $262,500,000 пішла відразу в неукраїнські руки, за незначним виїмком заробітних платень нечисленним українським робітникам, що тяжкою і малоплатною працею заняті головно при транспортах. Подібний рахунок, от хочби на 100,000 українських осіб, що в 1934 р. видають бодай одного доляра денно — то робить тижнево $700,000 а місячно $3,000,000 — річно $36,500,000. Коли числити зарібки фабрик, гуртівень і т.д. після попередної таблиці, то з тої суми останеться в руках торговців всего $4.500.000 —а в руках українських склепарів приблизно тільки $1,000,000 — бо українські крамниці не мають ще опановано мабуть одної четвертої части української торговлі. А понад $35,000,000 пішло в неукраїнські руки. Цей постійний відплив українського гроша безпосередно і безповоротно в неукраїнські руки є головною причиною економічної недокровности українських поселенців в Канаді.

Чи нема способу затримати український гріш в українських руках?

О. Небоженко

—0—

2

Волверін, Саск.

Вечером дня 25 листопада всеч. о. Сулятицький відправили панахиду в церкві а потім всі зійшлися на концерт до школи. Прийшло повнісенько людий. З концерту зібрано $8.55 —в церкві зібрано $9.50 — всього $18.05 — з того на інвалідів призначено $9.50 а на Семінарію $8.55.

Програма концерту була ось яка:

Вступне слово — Атон. Ленік
Віють Вітри — мішаний хор
Перший листопад, деклямація — Д. Павлюк
Скрипково-сольо, при гітарі — С. Сухий
Спів дівчат — Їхав стрілець на війноньку
Мученикам злочинної руки, деклямація — Микита Бий
Реферат — о. П. Сулятицький
Здоров будь Рідний Краю — міш. хор
Могила, деклямація — панна Р. Кузик
Гітара і скрипка — В. Гавлюк і С. Сухий
Сироти — подвійний дует дівчат
Стрілецький спомин —декл. М. Конаниць
Мандоліна і скрипка —Де Дніпро наш котить филі — В. Гавлюк і С. Сухий
Ой, та зажурились — міш хор
Не пора — Боже, спаси короля.
Кінцеве слово — о. Сулятицький

3

Ість Селкирк, Ман.

Дивна радість стала, як ще не бувала
і до БУК-а вся молодіж тут ся записала.
Старші ся радують, церкву всі шанують
і до БУК-а радо й гордо молодіж гуртують.
Будемся сходити, будемся молити,
будем Бога Рожденного во віки просити —
О Ісусе милий, зглянся Ти над нами,
приверни нам Україну для тата і мами.
Росія лукава, нема що думати
мусимо браття кандінські, всіх їх визволити.
Пречистая Діво Мати, будем Тя благати,
щирим серцем перед Богом будем ся кланяти

І. Васько.

— o —

НОВИНИ

Є вістки що прийшло до міжцерковного порозуміння в справі **календаря** в Америці. Зміна булаби така — три місяці матимуть по 31 днів, а три знова по 30. Січень, лютий, март по 31 — а квітень, май, червень по 30. Остане при кінці року два дні, котрі будуть загальним святом. Великдень має бути все в неділлю, дня 8 квітня. Різдво має бути все в понеділок при кінці грудня.

Помер Мих. Грушевський.

Перший президент Української Народної Республики помер на засланні в Кисловодську. Кавказ, дня 25 листопад, 1934. Часописи подали спочатку вістку, що Грушевський помер в Москві. Родився в Холмі дня 29 вересня, 1866 р. Вчився в Тифлісі на Кавказі а згодом в київськім університеті під проводом проф. Вол. Антоновича. Від 1894 працював у Львові, як професор університету. На тім становищі був многократним головою Наукового Товариства ім. Шевченка і много причинився до його всебічного розвою. Також виховав ряди українських історників. Був незвичайно працьовитий і здібний. 1920 року, коли большевики заняли Україну, пішов на еміграцію але не міг всидіти поза межами рідного краю і повернув на Україну в році 1924. Зачинає дуже плідну працю на становищі професора Укр. Академії Наук в Київі — видає часописи "Україна" і "За сто літ." Гуртує кругом себе студентів історіків, в котрих розпалює любов до України знанням її бувальщини. Це й не сподобалось червоним катам і вони старого професора висельнли з України до Москви, де призначили йому на мешкання якісь сутерини. З холоду і голоду старий професор осліп, зуби випали, ясла стала гнити а кінець кінців закінчив мученичє життя. Про останні хвилі Грушевського ми менше знаємо, може доперва дізнаємося, коли достовірні вістки перейдуть границю. Грушевський є автором монументального діла Руси-України, котре довів до IX тому, до смерти Хмельницького. Також почав писати велику Історію Української Літератури, котрої довелося йому написати всего томів пять. Він був автором 4 університету, котрим проголошено самостійність Української Держави. Помер як жертва довіря до червоних катів а причинилися до його загуби соціялістичні теорії, котрими покійник перенявся замолоду і котрим довірив згодом. Соціялізм довів його до помирення з большевиками а чиста українська вдача, здібність і працьовитість до конфлікту, котрий для старця закінчився фатально. Був це великий знанням чоловік та слабкий волею і тому так трагічний, як доля України, котрої був першим президентом. На полі науковому страта Грушевського незаступима — покищо. У Львові відправлено за покійника панахиду — вічна йому память.

Терор в Московщині і на Україні.

З приводу убійства члена Політбюра Кирова, наказав Сталін розстріляти не лише самого вбивника Николаїва, але також всю його неповинну в нічім родину — жену, синів, доньок і навіть 85-літню матір. В Московщині вистріляли відділ ГПУ понад сотку людий а навіть арештовано колишніх проводирів Камснєва і Зіновєва та з родинами заслано на Соловки. Це внутрішна справа їх і нас воно менше обходить — бо кождий терор родить терор, а на Московщині це від давна звичка, ще від Грозного Івана. Але круги червоного террору заняли також Україну. Подають вістки, що в самому Київі ГПУ розстріляли 29 осіб — між ними галичан, Крушельницьких. Антона і двох синів, Івана та Тараса, Сказинського, Ю. Бачинського, Дідушка, і т.д. Кати лаштують — до певного часу. За кордоном москалі взялися організувати в протибольшевицькі товариства і початки цього зроблено в Ню Йорку. Скликали великанський мітинг і мимо всіх намагань місцевих большевиків, щоби розбити, все таки мітинг перевели. Промовляла на ньому Графиня Олександра Толстоя, донька відомого письменника графа Льва, що 12 літ прожила під большевицькою владою а від 4 літ живе в Америці. Вона так сказала: Без сумніву прийде час визволу з большевицького ярма. Сьогодні там чорно, як чорна ріля поволочена бороною. Але як нивидко ріля зазеленіє, так само і в Росії вирасте нова зелень.

Вигуки ката на Україні.

Зі звіту Постишева: Радянська Україна на новому піднесенні — Партвидав ЦККПбу. Київ, 1934 — довідуємося ось про яке закінчення бесіди червоного кацика — "Його, ворога, треба було розбити, організуватися, треба було мобілізувати маси, відострити партійні організації і повести їх у бій. Треба було сказати більшовику: Бий Бадана — не бійся! Бий Васіля Сірка — не бійся! Бий Черняка — не бійся! Бий Озерського — не бійся! Бий їх — цю націоналістичну наволоч, яка тут розперезалася, знахабніла, почувала себе прекрасно — ці "висуванці," в яких було 100% крови від поміщика, від Коновальця, від Скоропадського. Треба було сказати: Бий — не бійся, бий міцніше! (бурливі оплески). "Так азіяти московські вкупі з українськими безсабашно почуваються справді " прекрасно" на Україні і радіби всіх вибити — хто їм не під лад. Гей, Українська Нація, коли цим провокаторам прийде кінець?!

У "відродженій" Польщі.

Романа Антоновича, укр. письменника зі Станиславова, польський суд засудив на 6 літ тюрми — бо за границею продавав карти з мапою України, на котрих були протипольські написи. Не диво, що такий суд рекордовий на світі, побіч московського. І звірята навіть це відчувають. Ось що сталося. В селі Стшалково, повіт Радом, селянка Як. Гасвська мала коровину, яка була живителькою цілої родини. Суд ірішив забрати за податок. Вислали коморніка. І польський коморнік як подивився на корову — здохла! Від одного погляду коморніка. Корова тільки зойкнула і натягнула ногами а ветеринар ствердив смерть від розриву серця. Селянка позиває нині коморніка — це не казка —кому в Канаді зле а в голові пусто, нехай їде там, де корови здихають на вид польського коморніка. . . .

Праця ОО. Студитів.

ОО. Студити в Уневі зачали вести власну гарбарню і віддали думку оснувати такі по цілій Галичині, щоби український сирівець берегти для українського селянства. Виробн гарбарні ОО. Студитів розхапано на ярмарку дня 28 серпня. Так свій Чин помагає своїм.

Король робітник!

Це болгарський король Борис, котрого вибрано головою товариства шоферів а також головою товариства інжинірів Болгарії. Король мистець в ділі механіки і часто сам веде паровозн. Коби Бог дав нам колись вождя, що вміти-ме послужити вітчині як слід.

Нова часопись.

Замість Звена став виходити в Торонті Український Робітник. Часопис гарний видом, покищо на 4 сторінки, вкоротці обіцює перейти на 8. Віримо, що це сповнить, бо досі свої обіцянки сповнював. Купив машин, збільшив вид — і це все тихо, без крику, нарікання на тяжкі часи і без боязни конкуренції. От молодець — такого любимо! Дай Боже Укр. Робітникові зрости до сил, та випхати з нашої хати московських рабів. . . .

Автокефальна церква на Україні.

В крайнім розвалі внутрішнім — і послідовно зовнішнім. В Київі залишилось тепер всього дві церкви в руках автокефалії — Покровська на Соломянці і Успенська на Подолі.

В Успенській "працює" разом з большевиками Іван Павловський, котрий перебрав нагляд над автокефалією України. Він то був тим нещасним автором послання до земляків за кордоном, щоби стали льояльні до большевицької влади. Як та льояльність на практиці діяла, бачимо з того, що з 34 владик автокефальної церкви на Україні — остало тільки 3 на катедрах а 4 на парафіях. Разом сім. 17 однак відрікшися церкви і покинули своє стадо. Тому й стадо розбіглося і всіх парохій на Україні автокефальних остало всего 300.

Професор Вестфальського університету, **др. К. Маєр** видав друком найстарший кодекс староукраїнської мови і взагалі памятник старославянського письменства. Це Супрасльський рукопис. так названий від імени монастиря, де його віднайдено. Містить 120.000 слів і походить з початку 10 століття. Так німці видають найдавніші українські кодекси, поляки через Укр. Науковий Інститут у Варшаві повне видання творів Шевченка у 16 томах—а на Совітській Україні большевики палять твори українських письменників, раніше виданих скасованою тепер через большевиків Укр. Академією Наук. Чи не глум долі?

Др. Яків Турин зі женою заложили в Тернополі 40.000 золотих на основання української ремісничої бурси. В цій бурсі наші незаможні учні діставатимуть приміщення і харч даром. Др. Турин походить зі селянської родини. Оце наш меценат і добродій народу—чином. Коби такі найшлися між нашим загалом в Канаді— а ми віримо, що ідейна праця нашa потягне великі замилом душі за собою і це станеться.

—— o ——

„Українська Молодь"

Частина присвячена справам української Католицької молоді в Америці й Канаді

Редагує: Богдан Катамай

Лютий, 1935 Число 1

Редакційні Нотатки

Бо в той день.....

Ви повинні памятати той день. Було це літо, а рік 1933. Очі українського емігранта були звернені на одну українську будівлю. Бо ця будівля була символом його працьовитости, більше як пів століття тяжкого труду, його старання, надій і сподівань.... А цею будівлею був український павільон на Світовій Виставі в Шикаго.

Світова Вистава минулася. Павільон зруйновано, як і всі інші будівлі. Та символ лишився. А цей символ побіч усіх інших значінь означав головно ще й це: український емігрант приняв країну, **що була для нього** спочатку тільки місцем заробітку, за свою другу вітчину. В цій другій вітчині, в котрій колись він був у шатрі в лісах, або в славнім "бордінг гавзі" в містах і при кліпаючім світлі свічки клав нерівні стрічки на сірім папері, пишучи листи повні жалю й тоски до старенької матері, молодої жінки, або коханої дівчини далеко за широким океаном, тепер, нині він живе вже у своїй хаті, сідає до стола з своїми діточками й їсть свіжу вечерю, приготовлену дорогою подругою.

Велика це зміна в житю українського емігранта й український павільон є найкращим символом цієї зміни, символом фізичним, матеріяльним фізичної сторони цієї зміни.

До цього павільону одного дня змістилась українська молодь — молоді орлята. 19 серпня був цей пропамятний день. І в той день Перший Зїзд Української Американської Католицької Молоді створив **Лігу Української Католицької Молоді**, через створення цеї ліги той з'їзд лишився теж символом. Символом живучости українського духа українського емігранта на другій землі.

Павільон — матеріяльна будова України на Американському континенті.

Ліга Укр. Катол. Молоді — духова будова України в прибраній вітчині.

Запамятайте те місце і той день!

І слово стало ділом.....

Ви, батьки, журились: "Що буде з наших дітий." Ви казали: "Їх треба організувати й виховувати."

І молодь організувалася у гуртки. . .

Ви казали: "Треба тій молоді одної центральної організації й одного доброго проводу."

І молодь зорганізувалася в одну лігу під ласкавим почесним Проводом наших обох Їх Ексцеленцій Преосв. Владик.

Ви казали: "Ліга повинна б мати свою пресу й нею виховувати наших дітий."

І ліга ще від мая місяця 1934 р. видає свій офіційний орган, журнал "Українська Молодь."

Ви кажете тепер: "Ліга провадить наших дітий до доброї мети, журнал Ліги вчить наших дітий правдивих життєвих вартостій і тому Ліга й журнал заслуговують на наше найщиріше поперття."

Що ви казали досі — все стало ділом. Дайже, Боже, щоби й останні ваші слова стали скоро доконанням чином!

А ви?

В останніх рядках ми говорили з вашими батьками, дорогі молоді читачі. А тепер кілька слів до вас самих. Чи ви знали про існування Ліги? Чи ви знаєте, що в Лізі є ріжні товариства укр. катол. молоді з Канади й Америки? Чи товариство, до котрого ви належете самі, вже є членом Ліги?

Дайте нам відповідь на ці питання. Коли хочете більше інформацій — пишіть до нас. Хочете запізнатись з журналом Ліги —радо пішлемо вам оказове число на вашу просьбу.

Кілько листів дістанемо від Вас цього місяця?

Подяка

Екзекутивний Заряд Ліги Української Католицької Молоді посилає найщирішу подяку Хвальному Проводові Брацтва Українців Католиків, а особливо Вельми Шан. Редакторові "Бюлетеню," Впр. о. Ст. Семчукові за їх ласкаву прихильність до праці Ліги й за вложення цеї частини в їх цінному Журналі.

Дай Боже, щоб наші спільні стремління ввінчались успіхом на добро усіх нас і нашої дорогої Батьківщини.

ГИМН
ЛІГИ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ МОЛОДІ

о. Ст. Семчук.

Піде вже з Богом юна сила —
У серці велич, порив, спів.
В очах ясніє дума зріла —
Здобудем долю кращих днів!

Не спинять нас ворожі лави,
Ні рев, ні глум, ні темнота.
Над нами сяйво Бога — Слави,
Наша справа річ свята!
Це Українська Молодь творить
Католицький всерадий чин.
Будучність світлу нам спрозорить
Грядучих дій побідний гимн.
Ідем в побідний бій із тьмою
Противу черні і брехні —
Веде державною рукою
Христос, Бог неба й Цар землі!
Ідея кличе нас до чину —
Творім, творім нову добу!
Плачам і кривдам у заміну
Ми створим радісну борбу!
Вперед, гура! Вперед, у наступ!
Нова йде сила наш юнак!
Юнацький гордий сміливий наступ!
З Христом у бій — хрест є наш знак!

——— o ———

КОНКУРС
НА МУЗИКУ ДО ГИМНУ ЛІГИ

Редакція "Української Молоді" чується дуже щасливою, що в цьому числі може друкувати **Гимн Ліги Української Католицької Молоді**, котрий на нашу просьбу ласкаво написав славний наш Отець-поет, автор збірок поезій "Фанфар," "Метеори," "Воскресення" і інших, о. Степан Семчук, з Канади.

До цього гимну треба музики й Ліга отсим оголошує **конкурс на музику (ноти) до цього гимну.** Конкурс цей отворений для всіх українських композиторів. Нагороду за приняту музику оголоситься пізніше. Всіх учасників цього конкурсу проситься спішитись з присланням своїх нот, бо булоб дуже бажаним, щоб цей гимн уже можна було співати на Другому З'їзді Укр. Амер. і Канадійської Катол. Молоді, що має відбутися **дня 4 липня ц. р. в Пітсбургу, Па.**

НОВИНИ

Їду в організаційну поїздку

В той сам час, коли ці новини поїдуть з Шикаго до Йорктону в почтовім мішку, я — їх писатель — вніду теж у дорогу, в організаційну поїздку по Америці. Мій перший перестанок — Детройт. Звідси посуватисьму в східні стейти. Моя ціль: пропаганда, посилення організації молоді на місцях, здобуття передплат і прес. фонду для журналу й приготовання молоді до Другого З'їзду.

Другий З'їзд

Ліга скликує Другий З'їзд Укр. Катол. Молоді цього року на день 4. липня, до Пітсбургу, Па. Робимо старання, щоб цей З'їзд тревав 3 дні, тоді можнаб було вислухати більше рефератів, обговорити всі справи обширніше й додати до З'їздових на-

рад різні атракції. Про наші пляни більше напишемо пізніше, а тимчасом просимо предсідателів і секретарів канад. укр. молодечих товариств написати нам, чи ви візьмете участь у цьому З'їзді, чи приїдете, хто й від кого, а всіх, що взагалі інтересуються цим З'їздом, просимо подати нам свої суггестії щодо програми З'їзду, рефератів і резолюцій і щодо публичних атракцій.

Огляд торговлі й професій

Ідучи в поїздку по Америці, я заміряю зробити огляд української торговлі й професій. З кожної місцевости хотівби я мати список усіх укр. бізнесменів: їх імена, адресу, рід бізнесу, приблизну вартість бізнесу і т.д. а також усіх укр. професіоналістів, як лікарів, адвокатів, учителів і т.д. Теж добре булоб знати про тих, що на державній службі. Мені буде трохи тяжко зробити це все всюди, але вам будоб багато лекше зробити це в вашій околиці, тому тих, котрим подобається ця ідея, прошу дуже зробити такий огляд і ласкаво прислати мені на адресу Ліги. Коли зробиться це всюди, то можна буде з такого огляду зробити дуже пожиточний для всіх нас ужиток.

Українські радіо-програми

Теж вартаб зробити такий огляд усіх укр. радіо-програм. Коли в вашій місцевости є така програма, напишіть мені ласкаво про неї, її управителя, спосіб піддержання, як часто надавана, яка довга і т.д. Я сам був досі анонсером одної укр. радіо-програми й особливо цікавий знати про всі укр. радіо-програми в Канаді й Америці. Коли надійдуть відомости про всі, тоді можна буде написати цілу статтю про це й задовольнити цікавість багатьох сотків людий, що цим інтересуються.

"Українська Молодь"

Журнал "Українська Молодь" за цей місяць приносить багато цікавого матеріялу. В ньому ви знайдете дуже цінну статтю вам певно вже добре відомого місіонара, Впр. о. А. Труха, дуже цікаву статтю про одного українського хлопця, що останнього літа здобув ступінь магістра музики, ну й багато іншого цікавого й повчаючого в обох мовах — укр. і англ. — на 24 сторінках друку. Журнал цей величини 8 x 11. Передплата $1.50 на цілий рік, а 0.80 на пів року.

Любите писати?

Коли хто з вас, молоді читачі, любить писати чи то вірші, чи короткі оповідання, чи статті на якінебудь цікаві теми, чи дописи про працю в вашій місцевости — все це можете посилати до друку в нашому журналі. За всі прислані матеріяли, в котрій хочете мові, будемо дуже вдячні й будемо друкувати.

Наша адреса

Всі листи в усіх справах проситься посилати на адресу:

Ukrainian Catholic Youth League
2238 W. Rice St.
Chicago, — Ill.

Український найбільший в Канаді

СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ нашого обряду.

Іконостаси. Божі Гроби. Артистичні Образи. Кивоти. Процесійні образи і Хрести. Чаші. Пушки. Монстранції. Ліхтарі. Навуки. Дзвони. Патерниці. Евангелія. Ризи. Вино до Св. Причастія. Свічки. Ладани. Вугля і все потрібне в нашій Церкві.

Матерії на Фелони. фани і хоругви. Образи на полотні. Золоті галони. Френгалі і т.д. дасмо опуст для наших Сестер Служебниць.

Направляємо і відновляємо Образи. Плащаниці. Ризи. Статуї. Перезолочуємо Чаші. Ліхтарі. Вічні Лямпи і прочі уживані Церковні Річи.

Наша фірма істнує близько 20 літ і через той час робітники здобули добру вправу.

Просимо писати за цінниками і інформаціями до:

PROVIDENCE CHURCH Gds. Co.
824 Main St.
Winnipeg — Man.

Книжки і часописи надіслані до редакції

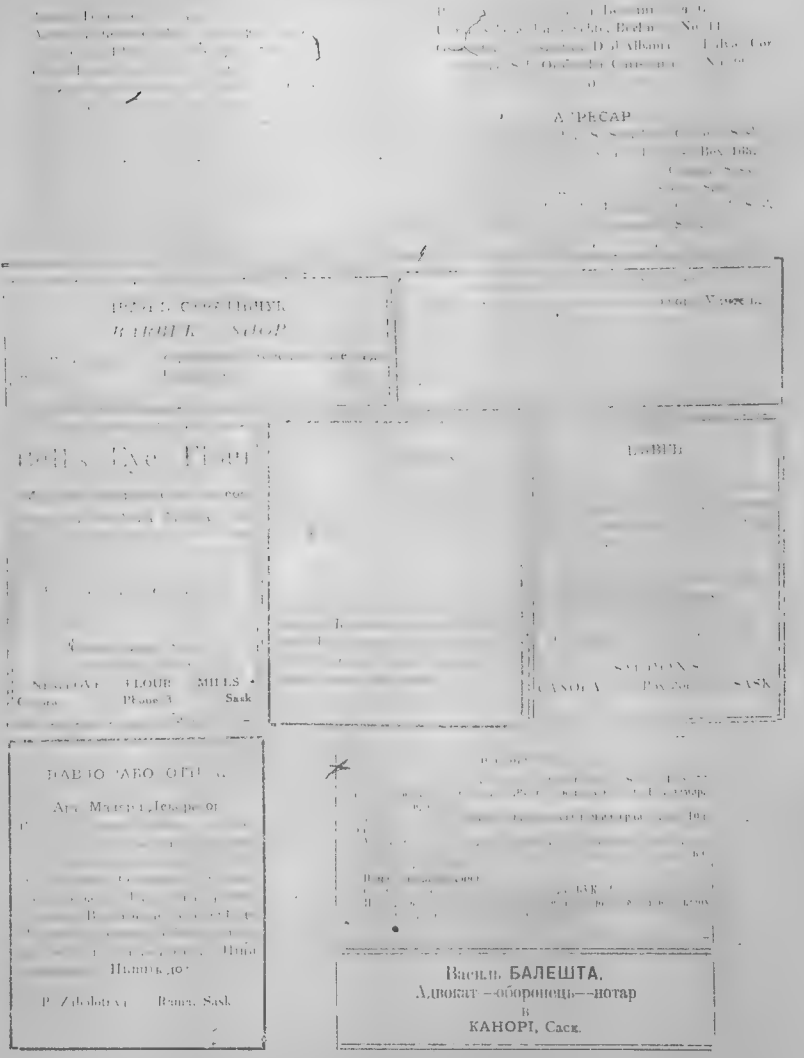

ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

запренумеруйте собі

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— Релігійний Місячник —

який видають

ОТЦІ ЧИНА НАЙСВЯТІЩОГО ІЗБАВИТЕЛЯ

в Йорктон, Саск.

Виходить з початком кождого місяця.

Річна передплата одного доляра. ($1.00)

Передплачуйте самі і єднайте передплатників.

"The Redeemer's Voice"

Catherine St. Yorkton, Sask.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАТСТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна часть—

Звіт з з'їзду БУК-а у Вінніпегу, Ман.

Звіт праці з Монтреалу, Кв.

Ідеольогічна Часть

Д. Кортес: Священство Церкви

Мусоліні про Церкву і Державу

Оля Стратійчук: Організація жіноцтва

о. Ст. Семчук: Творчість чи руїна?

Історична Часть

проф. М. Чубатий: План згоди "Руси з Руссю."

Шкільна Часть —

ідеального вчителя

о. Н. Божик: Недільна школа

Добродійна Часть —

Вимина учителів

Література—

На вічну память Котляревському

Думи Мої —

Нашим Найменшим —

Забігів горбок

Дописи—

п. Б. Катамай: Відділ Молоді

Печатано за дозволом Духовної Влади.

"BULLETIN"

Vol. 3, No 3 March 1935

Editor and Manager
Rev. S. Semchuk — Canora, Sask.

Printed by the Redeemer's Voice, Yorkton, Sask.

ОГОЛОШЕННЯ

ПОЗІР! **ПОЗІР!**

Церковні Громади

Іконостаси, вівтарі, кивоти, образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрасвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах.

Пишіть до:

СТ. МЕУШ

Vonda, Sask. Вонда, Саск.

КАЛИНОВА КРАМНИЦЯ

Kalyn's Grocery

201 Ave. M., Sonth

Наша крамниця ріжних товарів—напроти Парохіяльного Дому Просвіти в Саскатуні.

Чемна і скора обслуга -добрі товари -будете певно вдоволені—просимо зайти!

Saskatoon. Sask.

BUCHANAN GROCETERIA

СТЕПАН ВАСИЛІВ

власник крамниці Бюкенан, Саск. Добірний товар —чемна обслуга—точність і солідність.

Крамниця Михайла БРІТСЬКОГО в Канорі

де зійдуться, де стрічаються всі наші люди, що бажають дешево купити, дешевий і відповідний товар, овочі, м'ясо і тільки домашні річи. Обслуга точна і скора, та чемна. Ми всюди раді бачити своїх людий—вони раді бачити також нас в себе. Помагаймо нашим торгівцям і промисловцям—поможемо самі собі! Тямімо, що крамниця пана М. Брітського в Канорі то наша крамниця!

Народні Доми і Читальні!

Поправте свою сценерію—прикрасіть свій будинок гарними малюнками на сцені і по стінах. Все гарно викінчить і по приступній ціні—а на бажання виїде на місце оглянути працю.

Ф. Т. Мамчур

Cudworth. Sask. Кадворт, Саск.

Михайло Дзендзьоловський

Агент від машинерії, шпагату, оливи, газоліни, ітд. U.G.S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Greases. Cockshutt. Frost & Wood, John Deere Implements, De Laval Cream Separators.

Cudworth. Sask. Кадворт, Саск.

HOTEL ALEXANDER Cudworth. Sask

Найкраще помешкання, чистота, вигода, дешевість, точна [illegible] Канори, заходить до нас а певні будете вдоволені і будете полюбляти [illegible] Кумова

Готель КАНОРА

в Канорі [illegible] власник п. Тарасевич має помешкання світлиці чистих як шкло, привітних і тепленьких. Власна кухня, найкраща обслуга. Положення [illegible] напротив двірця в Канорі. Скоро висядете з поїзду, прямо побачите наш готель. Заходіть а будете певно вдоволені. Ціни приступні а дешеві для сталих мешканців.

Кождий Любить Гарну Фотографію

І тому йдуть до нас

щоб виробити фотографії — своєї родини свого слюбу себе самих

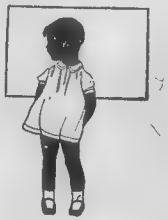

І тому також присилають до нас свої фільми

попробуйте

THE RUSSELL STUDIO — YORKTON,

БЮЛЕТЕНЬ

Брацтва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.
Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Бала, ЧНІ., Йорктон, Саск.
Річна передплата $1.00. Рік 3, ч. 3; за Март, Р. Б. 1935

A monthly publication of "The Brotherhood of Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada" published in Yorkton, Sask., by "The Redeemer's Voice". Chief Editor Rev. Father Iw. Bala, CSSR., Yorkton, Sask.
III Year — Nr. 3 — for March, A. D. 1935 Subscription per year $1.00

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

ЗВІТИ ВІДДІЛІВ БУК-А

Відділ ч. 2, Ланівці. Саск.

Дня 19 грудня. 1934 відбулися річні збори, на котрих вибрано заряд в тім складі:

Голова — Панько Габрух
Заступник — Петро Лозинський
Діловий писар — Василь Войтович
Скарбовий писар — Мих. Лозинський
Скарбник — Іван Войтович
Провірники — Петро Корнан і Кирило Возняк
Судді — Никола Галабура і Гринько Шведюк

Відділ ч. 25, Красне, Саск.

Дня 9 грудня. 1934 р. була відправа в церкві св. Йоана Богослова в Краснім. Богослуження звершив впр. о. Копяківський, ЧНІ. По Богослуженню голова БУК-а. п. І. Білинський закликав членів Брацтва а рівнож всіх парохіян до Парохіяльного Дому, при церкві, на збори БУК-а. Голова отворив збори короткою промовою і тоді попросив до слова впр. о. Копяківського. Отець дали дуже повчаючий виклад про значіння організації БУК головно для молоді, котра під проводом Брацтва повинна стати і виховатись на добрих католиків, добрих Українців і добрих Канадійців.

Приступили згодом до вибору заряду на рік 1935.

До заряду вибрано:
Голова — І. Білинський
Заступник — Н. Білинський
Скарбник — І. Чорний
Діловий писар — М. Качур
Скарбовий писар — В. Боднарчук
Провірники — П. Шивела і Вік. Бачинський
Судді — І Поворозник і П. Шивела

По виборі заряду вибрано двох відпоручників на з'їзд БУК-а в Саскатуні.

Того самого дня заряджено збірку на спільну Службу Божу і Парастас Брацтва, котрі відправив впр. о. Копяківський сейчас на другий день. На цій брацькій Службі Божі всі члени Брацтва а також й много нечленів приступили до св. Причастя.

Також розпределено грошеві надвижки.

В. Боднарчук,
писар

Відділ ч. 34. Ріджайна, Саск.

Дня 13 січня, ц.р. відбулися в домівці Інституту Просвіти річні збори відділу ч. 34. Присутних поверх 40 членів. Збори перевів впр. о. Настоятель Бала, ЧНІ.

Заряд дав звіт по черзі. За шість місяців істнування відділу ми при помочі членів встигли зробити загального приходу $214.33. о. Бала подякував за той труд і працю старому зарядови і згадав, що наш відділ повинен стати взором для інших відділів БУК-а в Саскачевані.

Вибрано новий заряд на рік 1935 в слідуючім складі:

Голова — С. Пукіш
Заступник — А. Сушельницький
Діловий писар — П. Г. Паснак
Скарбовий писар — С. Мороз
Скарбник — В. Красільчук
Провірники — І. Канюга, Д. Іващинин, І. Євуш
Господиня — пані Катерина Євуш

На закінчення впр. о. Бала пожелали всім членам а особливо новому зарядови щасливого Нового Року. Відспівано коляду, а згодом оба гимни — канадійський і український.

Петро Г. Паснак
діл. писар

Відділ ч. 52, Виннипег, Ман.

В Бюлетені за місяць січень, ц.р. поміщено заряд нашого відділу помилково. Заряд вибрано як слідує:

Голова — Тома Мельничук
Заступник — пані Анна Жаровська
Діловий писар — Григ. Кресько,
Скарбовий писар — Олекса Іванюк
Скарбник — Григ. Капітанчук
Провірники — Анд. Химко і п. Т. Андрусик
Судді — Василь Борецький і О. Попель
Газдині — п. М. Величко і п. М. Сидорчук

Відділ ч. 57, Равнд Гил, Альта.

Річні загальні збори Брацтва Українців Католиків Канади в Равнд Гил відбулися дня 19 грудня, 1934 р., під проводом голови відділу Пасвла Головатюка.

Заряд поновлено з минулого року.
Голова — Павло Головатюк
Заступник — Гнат Калявський
Діловий писар — Андрій Пазюк
Скарбовий писар — Гринь Штефура
Скарбник — Казько Щербанюк
Провірники — Йосиф Шкабар і Йосиф Процьків.
Судді — Йоан Ушій і Никита Рось
Газдині — Альбіна Нагірняк і Марія Пазюк.

До дня 19 грудня зібрано $33.00 з членських вкладок.

Дня 20 грудня вислано до Головної Управи БУК-а на руки п. І.Е. Бесараба. скарбника. 90%, то є $29.70. — разом зі списом членів для висилки Бюлетеня.

Відділ ч. 58, Коперник, Альта.

У вівторок, дня 18 грудня. 1934 р. відбулися річні збори місцевого відділу в Парохіяльнім Домі. Всіх членів відділ начислює 38.

Збори отворив Гр. Ярема, голова місцевого відділу.

Вибрано місцевий заряд на рік 1935. як слідує:

Голова — Іван Мидляк
Заступник — Ст. Кархут
Діловий писар — Пилип Микитюк
Скарбовий писар — Гр. Ярема
Скрабник — Прокіп Вагко
Провірники — Іван Соловий і Михайло Нагірняк.

Ф. Микитюк,
діл. писар

Оповістка

В попередньому числі Бюлетеню подано про біжучі з'їзди БУК-а. що мають відбутися літом в різних місцевостях Саскачевану.

Час наглить.

Побіджає час той, хто не тратить ні хвилі— втрачена хвиля, це втратчені можливости, що ніколи може вже не вернуть. Це стільки що програна битва а розміри втрат залежні від обставин і нагод.

Тому до праці.

Підготовляйте вже відтепер точну програму з'їздів і за яких два три місяці давайте до відома Бюлетеню а через Бюлетень до відома всьому членству БУК-а.

Наші літні окружні з'їзди мають стати тріюмфом ідеї нашої! Мають бути тому — підготовані до дрібниць як слід! Нічого не складати на обставини під заголовом "якось то буде" — ані нічого не відкладати до останньої хвилі. Воно певно буде так, як підготовите! Воно буде так, як уложена душа ваша! Отже не "якось."

Тому до праці!

Ще нині намітіть плянн. передумайте їх. порадьтеся. запросіть заздалегідь бажаних бесідників БУК-а і приготовіть все — все — до найменших подробиць.

Так бесідники, як мистецька програма, вечорами з'їздів мають бути як найкращі — щоби слід остав в околиці — і то праці найкращої. взірцевої!

Ніколи не легковажте підготовки

Ніколи не кажіть, що зробить це хтось другий — зробіть ви перші! Зробіть за себе і навіть за тих. що зле роблять. або не хочуть робити. Зробіть тихо а солідно. Не ждіть власного вивищення через похвали одиниць чи загалу. Найкраща похвала це ваша добра праця. Бо сильніша від усіх похвал і перетреває літа.

Конечно один день з'їзду присвятіть **молоді**. Вона цього варта. Заставте молодь до праці для того дня. що є її днем. Нехай на той день молодь підготовить свою програму під вашим проводом — найкращу. яку може. Молодь до праці — старші до праці!

Всі — всі — до праці!

—=0=—

ЗВІТ ЗІ З'ЇЗДУ БУК-А У ВИННИПЕГУ, МАН.

Провінціональний з'їзд БУК-а Манітобської Секції відбувся в днях 25 і 26 грудня 1934 р. Поверх 200 осіб брало участь у з'їзді. Всі вклади і промови виголошено в домівці св. Ів. Милостивого. Перший день розпочато торжественною Службою Божою в церкві св. Володимира і Ольги. Впр. о. А. Трух, ЧСВВ. відправив соборну Службу Божу в асисті двох священників — всеч. о. Чорного і всеч. о. Головки. Відповідну до хвилі проповідь виголосив самий о. Трух.

Другого дня з'їзду відправлялись Служби Божі у великій церкві ОО. Василіян, св. о. Николая. Богато учасників з'їзду приступило до св. Сповіди і до св. Причастя. Всеч. о. Ів. Головка виголосив тоді пригнагідну проповідь, вказавши на велику потребу організування всіх католиків в один сильний український фронт, що боронитиме нас усіх перед руїною і наступом ворогів.

Присутними зі священиків були — о. Трух, о. др. Кушнір, о. Горечко, о. Чорний, о. Сірий о. Божик і о. Пуляк, та о. Головка. Викладів і промовців було також досить. Все буде печатане пізніше. З'їзд перейшов з повним успіхом і сподіються всі, що новообраний заряд Манітобської Секції БУК-а поведе працю більше інтензивно, як це було досі.

Через аклямацію вибрано заряд в такому складі:

Голова — А. Загарійчук
Заступник — Тома Мельничук
Заступник другий — пані А. Жаровська
Діловий писар — А. Мартинюк
Скарбовий писар — Г. Гресько
Скарбник — Ф. Андрійчук
Екзекутива — А. Малофій, М. Дибка, П. Рута і М. Майхрук. Від молоді: Ів. Головатий, і панна Е. Білинська.
Провірники — Ів. Жаровський, М. Цар і М. Капітанчук

З'їзд піддержав усіх на дусі і в виглядн. що успіхи БУК-а в Манітобі на цей рік будуть далеко кращі а праця піде на ширшу скалю.

⁂

Першого дня з'їзду відбувся прекрасний концерт школи св. о. Николая під проводом Сестер Служебниць. Це була несподіванка для гостий зїзду. Декотрі матері аж плакали з радости, що у Виннипегу є такі гарні діти. виховані під проводом Сестер. Тоді говорили. як добре було би запросити Сестер також на свою кольонію. Школа св. о. Николая у Виннипегу це есть наша цілоденна школа, що виховує дітий в християнському дусі. Тим Сестри роблять щонародну працю і заслугуіють на піддержку. Тому належить їм честь як тихим працівникам українського народу в Канаді.

Діти, котрі вийдуть зі шкіл Сестер, стануть нашою основою по містах Канади. Вони стануть також помочию матеріяльною і моральною для родимців у Старому Краю. Тому стільки щасливих сподівань вяжеться з іменем шкіл Наших Сестер і тому про ці школи ми ніколи забути не повинні.

А. Мартинюк,
писар з'їзду.

—=0=—

ЗВІТ ПРАЦІ З МОНТРЕАЛУ, КВ.

Ожива: Католицька Україна.

В місяці марті минулого року відбулася в нас св. Місія. Місію проводив впр. о. А. Трух, ЧСВВ. По місії відбулися в українськім католицькім домі організаційні збори, на котрих зорганізовано Брацтво Українців Католиків в околиці Фронтенак. Спочатку праця троха йшла. Однак через зарозумілість та особисте "я" деяких членів Брацтво стало засипляти. І так було спало блаженним сном далі, наколи би Боже Провидіння не було помогло монтреальцям. З приходом о. Труха на пароха монтреальської кольонії став наш відділ БУК-а оживати. Відділ відновлено дня 14 січня ц.р. В українськім католицькім Домі відбувся організаційний відчит о. Труха, після котрого відновлено відділ і вибрано новий заряд на рік 1935. До нового заряду увійшли слідуючі особи:

Голова — Петро Косюк
Заступник — Гафія Банира
Діловий писар — Петро Багрій
Скарбовий писар — Дмитро Марич
Скарбник — Анастазія Ділай
Провірники — Іван Данилюк і Евдокія Колянко
Газдиня — Марія Сухолитка

Дня 17 січня відновлено відділ молоді і рівнож вибрано новий заряд в такім складі:

Голова — Вол. Грицюк
Заступник — Ева Дичка
Діловий писар — А. Колцун
Скарбовий писар — Ст. Палій
Скарбник — Стефа Кусевич
Провірники — Тарас Пелюх і Катерина Андронік
Газдиня — Евгенія Малиновська

Дня 27 січня ц.р. заходом обох відділів, старших і молоді, відбулася брацька вечера, Вечеру приладили членкині відділів. Молоді панночки обслугували гостий. Підчас вечері співали колядки та виголошували пригнагідні промови. Першим був впр. о. Тимочко, ЧСВВ. Дякував усім присутним за численну участь і зрозуміння клича: Хто, яко Бог! Ми зрозуміли, що з хрестом нам треба ставати до бою а антихристом. — Довшу промову згодом виголосив впр. о. Трух, ЧСВВ. Його слова витиснули неодному слезу з очий і неодин аж тоді зрозумів вагу і ціну своєї католицької організації. Відтак промовляв голова БУК-а з дільниці Пойнт С. Чарльс. Павло Бучковський. Говорив про необхідність творення відділів БУК-а. На Пойнт С. Чарльс наші завдяки відділові БУК-а пішли богато вперед. Придбали будову церкви. За один рік придбали пять тисяч долярів. —

Дальшим бесідником був Кость Станимір, від товариства "Самопоміч," предсідатель згаданого товариства. Бесідник згадав про це, що ми повинні конечно належати до свого запомогового товариства, бо ніхто не знає, що його жде. —Голова нововідновленого відділу БУК-а також промовив кілька слів. Він заохочував усіх щирих українців католиків, щоби вписалися в члени БУК-а. Бо хто буде поза нами, то не можна певно сказати, чи він не є проти нас. —На вечері був присутний від імени алдермана п. Ріела. о. Жан в довгій промові по англійськи і по французьки представив, яке значіння має організація цего рода, що БУК. о. Жан заявив, що Українців цінить, як своїх земляків — однак боліє, що не мають самостійної держави, якби це сорок — мілионовому народові випадало. — Від Союза Гетьманців Державників говорив В. Мищук а від молоді п. Грицюк. На прикінці промовив ще пару слів діловий писар БУК-а. П. Багрій. Замітив, що ми повинні піти слідами, які вказав о. Трух а вийдемо з хаосу, що між нами паношиться. Коли всі, як один, вписимося в члени БУК-а, тоді будемо спроможні дати відповідну відсіч всяким наступам сектантів і безбожників. Також пожелав многих літ Отцю прожити в здоровлю і працювати на добро нашої молоді. —Тоді всі присутні встали і відспівали о. Організатору многолітствія. По вечері слідувала забава для молоді. Підчас перерв співали стрілецькі пісні, котрими проводив о. Трух. Гості вдоволені розходилися домів. Цего дня остала добра память про БУК. Вписалися нові члени. Католицька Україна в Монтреалі починає рухатися і береться до праці.

Почуваюся до обовязку від БУК-а подякувати всім, що чимнебудь причинилися до успіху цього вечора — чито датками, чи відручною помочею — як також усім, що прибули на вечеру і своєю присутністю звеличили хвилю. Окремо дякую Брацтву на Пойнт С. Чарльс як також товариству Самопоміч за жертву — $5.00. Кличемо: Всі до праці! Всі в ряди БУК-а! Всі на бій з антихристом!

Хай живе Брацтво Українців Католиків! Хай живе покровитель Брацтва Ексцелєнція Василь Ладика, епископ канадійських Українців Католиків! Хай живе організатор впр. о. Ан. Трух! Слава Українцям Католикам! Всі до праці, всі в ряди БУК-а!

Петро Багрій,
діл. писар

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

Молитва.

Ісусе, тихого і лагідного серця, вислухай мене!
Від бажання пошани — свободи мене!
Від бажання прослави — свободи мене!
Від бажання стати дюбленим — свободи мене!
Від боязни упокорення — свободи мене!
Від боязни пониження — свободи мене!
Від боязни відкинення — свободи мене!
Ісусе, дай мені ласку бажати — щоби других більше любили, як мене.
Ісусе, дай мені ласку бажати — щоби другі зростали в очах світа, а я малів!
Ісусе, дай мені ласку бажати — щоби других хвалили а про мене позабули.

Замітка:

Цю молитву уложив державний писар Папи Пія X, кардинал Мерри дель Валь, ще як молодий священик і цю молитву говорив після кождої Служби Божої.

В свято Великої Надії

(Виймок з Різдвяного послання)

†Василий. Епископ.

Нинішний світ викинув Христа майже з усіх ділянок життя. Не диво проте, що всім нині зле. Економічна кріза, страйки, пригноблення — вказують на хоробливий стан світа. Укладають пляни, скликають конференції, радять, шукають ліку. Для нас, віруючих, один лише лік: Прийняти Христа з Його небесною наукою. Прийняти самому, прийняти до родини, прийняти до суспільности. Нехай буде "з нами Бог" — щоби вчив нас правди, щоби всіх потягав до добра, до справжньої краси а головно до любови. Де любов, там нема ненависти, ні кривди, ні насильства, ні голоду, ні зради. А жерелом любови є Христос. Воплощена Любов. Тож треба, щоби світ прийняв Христа — а минеться ненависть, несправедливість і всяке зло.

Більше любови!

(Виймок з послання)

†Андрей. Митрополит.

Коли з нагоди Христового Різдва приходиться нам зложити Прилюдно Побажання цілому народові і всім християнським одиницям, з яких він складається — не треба нам далеко шукати предметів наших побажань. Більше єдности цілому народові, більше християнської любови християнським душам, більше згоди і з'єднання християнським громадам, більше спільности праці в одному дусі Духовенству, більше вправи в любові ближнього тим, що наміряють стати священиками! Більше любови старших — молоді, більше любови молоді — старшим, більши дбання про виховання молодих поколінь, більше старання про рідну школу, більше успільности в пізнанню потреб молодих та більше любови і приміненя себе до тих потреб. Молоді — більше пошанівку для старших, більше старання їх зрозуміти, більше оцінки їх заслуг, менше гостроти в судах про них, більше тої поблажливости, якої самі колись від молодших будуть справедливо домагатися.

Духовенству більшої любови й ревности за спасіння душ, більше любови в жертві щоденної праці. Більше любови у безупинній праці проповідників і сповідників. Більше любови до тої дітвори, котрій заступають батьків у школі і більше любови для тих молодих душ, над якими працюють. Любови в ділах і любови в словах — любови, що проявляється назовні і душі для Христа єднає. Сповідникам більше любови для бідних грішників і ще більше любови для непокаяних, яких треба без розрішення відпустити.

Душпастирям більше любови для цілої громади в суспільному житті і більше любови для кождої душі зокрема. А ще більшої, обильнішої, кріваві любови для найгірше заїлих противників.

А коли кажемо: Більшої, ще більшої —не думаємо, що дар з християнської любови братньої є замалим. Та однак в порівнанню з тою любовю, якою Христос нас полюбив, чи може яканебудь любов сказати "досить"? Чиж з конечности потреб наших ближних і з наказу нашого внутрішнього обовязку самі собі щодня не кажемо: Більше любови? І чиж саме життя не змушує нас і для себе, і для ближніх щоденно повторяти "більше любови"?

—=o=—

ПОКІНЧІМ З ЛЕГКОВАЖАННЯМ СВЯТОЇ СПРАВИ!

др. Семен Демидчук

("Америка" ч. 4 з 1935)

Крайна пора заговорити поважно про ролю Української Католицької Церкви в житті нашої імігрції. Минули часи хаосу, приходить час на будівництво. Отже з точки конструктивної треба виходити при обговорюванні цеї преважної справи.

Коли в передвоєнному часі хтонебудь забирав слово про церковні відносини, наші передові люде вважали це за справу самого духовенства, а світських людий, що займалися церковними справами, прозивали тоді "клерикалами" у згірдливому значінні цього слова. Кожний пересічний світський освічений чоловік вважав своїм обовязком поборювати релігію, а з нею і церкву, як розсадника обскурантизму, ворога науки та поступу. Так звані "поступові" одиниці вважали своїм першим обовязком чинну боротьбу проти церкви взагалі, а проти Української Католицької Церкви зокрема. Ця агітація довела до цього, що навіть віруючий загал дивився на практикуючого католика як на якесь неприродне явище, несносібне і негідне брати участь в народньому житті.

Не знати, чим то все булоб покінчилося, якби не післявоєнний хаос, що в ньому була нагода випробувати всі оті протирелігійні та протицерковні заклики. Большевизм взяв верх надовсім іншими напрямками. Понижено церкву, заломались моральні основи нашої імігрції, почали хитатись наші народні організації. Вояючий большевизм, як вислів протицерковної агітації був хвилевим переможцем.

Коли загалом мусіло прийти до вирішного змірення обох сил, отже: протирелігійного з про-релігійними в нашому громадянстві в Америці, то треба бути вдоволеним, що воно так сталося. Ми від віків знали, що несе зі собою церква і проповідь релігії. Але не мали нагоди випробувати всіх отих протирелігійних напрямків. Аж за наших часів прийшов конфлікт. Конфлікт тим сильніший та знаменний, що проти моральної сили церкви стали всі протицерковні і протирелігійні елементи з матеріяльною підтримкою невичерпаного скарбу большевицької імперії та неперебираючої в засобах соціялістично безбожницької організації в Злучених Державах.

З висліду отсеї нерівної боротьби ми можемо бути вдоволені. Не треба доказувати, що моральні сили побідили. Лише, що ми понесли велитенські втрати в наших національних рядах. Після отого конфлікту, який далеко ще не закінчився, остала сильна моральна українська громада з Українською Католицькою Церквою як двигарем моральних цінностий. Але проти цієї громади стоїть кілька відломків нашого громадського-національного організму з кількома осередками, що чомусь назвали себе "православними" і послугуються релігійними гаслами для дальшого нищення отих цінностий, що їх не вспів був знищити большевизм.

Щоби з отих "православних" осередків могло вийте щось путнього і творчого для нашого організму в Америці, про це сьогодні вже ніхто навіть не пробує писати, чи говорити. Ті, що всупереч усім недавнім досвідам дальше торочуть про єдиноспасенність "православя" для української національної ідеї і рідної справи, роблять це не з переконання, а просто тому,

що вважають це "православа" як засіб свого фізичного істнування. І колиб їм дати якесь пристановище, подібне до цього яке тепер займають, але без обовязку йти за прикладом Ве-Флеємської Дитини аж на Голгофту, вони радо відреклисьби своїх ідей. Лише, що нема кому серед нашої громади про таке становище подбати, а вони самі не спосібні до самовідречення, як передумови внутрішньої реформи.

Повоєнна доба приневолює нашу старшу українську громаду поважно призадуматися над дальшим істнуванням українського елемента в Америці. Це не бажання кількох загорілців, але обовязок істнуючого українського покоління. Це такий самий обовязок, як обовязок родичів подбати про приріст родини і збереження роду. Отже під загрозою вічної кари ми, українська живуча громада, маємо подбати про виховання молодого українського дорасту в українській дусі, щоб продовжати істнування української громади в Америці.

Практика вказує, що морально-релігійна ідея, перехована в нашій Українській Греко-Католицькій Церкві, може притримати наш дорість, тут роджений, при українській громаді. Насамперед приклад батьків, опісля проповідь священика в церкві, відтак наука дяковчителя чи Сестри Василіянки в нашій парохіяльній школі, в дальшу чергу святкування наших релігійних та народних празників і т.д. — все ото кладе своє тавро на духове та ментальне життя молодого українського покоління і надає йому окремий характер від інших американських груп. Ці цінности і вроджений нахил до української традиції творять нову українську громаду.

Це все під умовою: Що ми, старші громадяни, збережемо пошану до самих себе, до наших святощів, до нашої Української Католицької Церкви, до церковного і народнього авторитету.

Дім поділений на двоє мусить пропасти.

Як можливо повести всецілу українську агітацію серед дітвори, коли з уст самих Українців, вроджених греко-католиків, ота дітовора почує ненависть, неохоту, погорду і наклепи до всього, що недавно було святе дитині, її батькові, її матері?

Оце апель до нашої інтелігенції, світської і духовної: Треба нам усім збратися на відвагу і розумово стати в обороні Української Католицької Церкви, як чинника національного, творчого, як моральної сили, на якій опирається наша конструктивна праця.

Промахи в минулому, поповнені нами самими, не сміють бути перепоною в такій акції. Характерний народній провідник не тратить на значінні, коли відважно признається до помилок. Противно, це підносить його вартість. А з другого боку признання до помилки вже вказує на конечність ревізії того, що було зле. В направі помилок лежить і закріплення доброго пляху на цілі покоління.

Різдвяний дух нехай нам поможе хоч думкою обняти всю нашу українську теперішню і майбутню українську громаду з ідеями і постановами, опертими на науці Духового Царя, що вродився в стайні серед найбільшої нужди, а заволодів серцями й умами цілого світу.

—=0=—

СВЯЩЕНСТВО ЦЕРКВИ

Донозо Кортес

Пана це цар — і то так зі згляду на Боже, як також на людське право. Боже право підчеркується вже самою установою, як такою. Людське право проявляється головно через призначення поодиноких особистостий на папський престіл. Люди є саме тими, що вибирають особистість призначену на відзначення понтифікатом. Однак самий Бог визначає папу. Отже папство так як з одної сторони сполучає в собі санкцію від Бога і від людий — так з другої сторони сполучає в собі також користи вибраної монархії разом з хісном ділічної. З виборної монархії папство користає на популярности — з ділічної незайманість і таємниче посвячення. Так як виборна монархія, подібно й папство на всі сторони є обмежене. Однак ограничення папства не походить зовні, так як у виборній монархії, лише знутра — не від чужої якоїсь волі, але від власної. Ограничення ці обосновані в пламенній любови, в чарівній покорі і безконечній вторинности. Яка це монархія, в котрій кождому отверта дорога до царської чести і мимо цего ця монархія вічно тревала та не боїться ні внутрішньої борби ні горожанських невзгодин! Що це за царство, в котрім цар вибирає виборців, котрі в свою чергу колись вибиратимуть царя — в котрій отже всі є вибраними а рівночасно виборцями!

Хто не бачить тут знова цю глибину і закриту тайну, після котрої єдність продовжається через многість а многість продовжається через єдність? Хто не добачить, як всі річи стремлять до єдности, умисловлені в найвищім? І хто не пізнасть, що ця одинока у своїм роді монархія є образом того, що як Бог і правдивий чоловік є рівночасно божеством і людськістю, єдністю і многістю?

Закритий закон, що ряднть твором єдности і многости, мусить певно бути найвищим, найзагальнішим, найзнаменитнішим і найтайнішим зі всіх законів — бо він панує по Божому велінню над усім людським, як божественним, сотвореним і несотвореним, видимим і невидимим. Хоча один у свойй, є він нескінченим у своїх виявах. Все, що істнує, здається істнує тільки для того, щоби проголошувати цей закон. Кожде поодиноке єство чинить це на свій особливий лад. Він істнує на свій спосіб в Бозі — інакше у вічовічнім Бозі а інакше в Божій Церкві, знова інакше в родині а ще раз інакше у всесвіті. Однак істнує у всьому і в кождій части цілости. Тут як невидима і необнята тайна—там, хоча також тайна, то однак у видимій з'яві і очевидній подійсності.

До помочі папі, котрого завданням є володіти з необмеженою властю і в повній незалежности, стоїть вічний сенат, утворений з князів, котрим Бог надав правління. Той вічний Богом покликаний сенат, є правлячим сенатом. Однак він не панує так, щоби його правління в якійнебудь мірі перешкаджало чи зменшувало або бодай відсувало в тінь, найвище царське правління. Церква творить одиноку монархію, що постійно є в злуці з можновладною олігархією а мимо того зберегла повноту влади непорушною. Але вона є також одиноко олігархією, котра мимо постійної лучности з абсолютним монархом все таки не вродилась в бунт і замішання.

За папою царем ідуть князі, за князями священики, котрим повірено святий уряд. В тій чарівній суспільности все слідує у відворотнім ладі як в людських суспільностях. В людській суспільности ріжниці між верхівною а низами соціяльної гіерархії є такі, що низи почуваються заражені духом бунту а верхівка знова підпадає спокусам тиранії. Знова в церкві все є уладжене так гаразд, що ані тиранія ані бунт не є можливі.

В церкві гідність підданого є так велика, що гідність прелата полягає радше в тому, що має спільного з підданим, як в тому, що особливо виріжняє його як прелата. Найвища гідність епископів не полягає в тому, що вони є князями церкви — а найвища гідність папи не в тому, що він є царем —але тому, що папа і епископи є священиками так як їхні підчинені. Влада правління не творить їх найвищого, невідступного управнення. Їхне найвище відзначення це повновласть, силою котрої Син Божий стає невільником їхнього голосу і вони приносять Його в безкровну жертву Богу Отцю за гріхи світа. Їхне найвище відзначення це повновласть дальше бути перекмником і передавчником Божої благодати та виконувати найвище і незаступиме право вязання і розвязання. Найвища гідність лежить саме в тому, що всі так само добре є достойниками, як і декотрі поодиноко. Найвища гідність не полягає в апостоляті, ані в понтифікаті — вона полягає у священстві.

—=0=—

МУСОЛІНІ ПРО ЦЕРКВУ І ДЕРЖАВУ

Паріжська часопись "Фіґаро" з дня 18 грудня, 1934 помістила статтю Беніто Мусоліні, творця і провідника італійських фашистів, під заголовком "Церква і Держава."

Як мотто статті вжив Мусоліні тих слів: **Хто ломить або нарушує релігійну єдність якогось краю, сповняє злочин на нації.**

Дальше Мусоліні пише ось як.

Ціла історія західної цивілізації, від часів римської імперії аж по наші дні, від Діоклеціяна аж до Бісмарка, повчає нас, що кождий раз, коли держава попадає в конфлікт з релігією то все тим, що виходить побідженим з борби є — держава. Борба з релігією це борба з необнятим і невловимим. Це є борба, що ведеться проти духа і саме там, де він є найглибшим і найбільше внутренним. Доведенім є, що в того рода борбі зброя, якою тільки держава може розпоряджати, хочаби це була навіть найгострійша, не в силі є завдати церкві смертельні рани — бо церква, особливо коли ходить о Католицьку Церкву, все виходить побідно, навіть з найпрікріших обставин.

Держава може побідити тільки державу. Побіда полягає або у зміні правління, або у здобуттю терену. Держава може жадати відшкодовання за війну. Побідна держава може змусити побіджену до розбросння або до прийняття якоїсь певної політичної чи господарської системи. В самім ділі, коли нація веде війну, тоді перед всю є якась матеріяльна дійсність, котру можна напасти, розбити, поділити і змінити. Коли однак противником є релігія, тоді неможливо є найти якусь певну і точну точку зачіпу. Простий пасивний спротив священства і вірних вистарчає, щоби унешкодливити найзавзятіші наступи держави.

Бісмарк вісім літ вів так званий "культуркамиф" — себто культурну борбу. Війна почалася з тої нагоди, що проголошено догму про неомильність папи в справах релігії. Бісмарк зарядив увязнення многих епископів, велів замкнути сотки церков, розбив велику скількість католицьких організацій, котрим бажав загибелі. Цей протипримеський курс ведено під кличем "геть з Римом." Внаслідок того переслідування було це, що в короткім часі число католицьких послів зросло більше сотки, Віндгорст став світовою особистістю і цілий світ заохочував німецьких католиків до спротиву. Вкінці Бісмарк скапітулював перед Львом XIII — той Бісмарк, що став пострахом і основником німецького царства.

Політика Наполеона відносно церкви не

була більше щаслива. Одним з найбільших блудів великого Корсиканця було невідповідне поведення супроти двох папів і супроти Ватикану. Після фашистівського розуміння релігія є виовні вільною, незалежимою у своім домі. Така відварена ідея, як та, щоби оснувати державну релігію, або релігію всіх італійців відати під ярмо держави — ніколи ще не дійшла навіть до такої точки, щоби можна її назвати гостею в переднокоях моїх дум. Обовязок держави полягає не в тому, щоби творити нові евангелії або нові догми, скидати старі божества а заводити нові, котрих мають впишити раса, кров чи якийсь інший "нордизм." Фашистівська держава є тої думки, що це не її справа мішатися в релігійні справи. Це булобн вказаним тільки тоді, колибн релігійний чинник викривлював політичне і моральне добро народу.

В наших часах на суходолах "білої цивілізації" можлива тільки подвійна розвязка супроти признаних і правно оформлених релігійних культів. Або їх ігнорується, коли всі признається. Таке має місце в Сполучених Державах Північної Америки. Або зноваупрявильностьсся відносини між церквою а державою шляхом договорів і конкордатів вадром методи, котра видала найкращі успіхи в Італії. Історія відносин між церквою а державою особливо була повчаючою між роками 1870 і 1929. Італія вибрала шлях нехтування у відношенню о Католицької Церкви. Формула Кавура "Вільна церква у вільній державі" оказалася зовсім невистачаючою в краю цего покрою що Італія Італія має привілей бути осередком релігії, що нараховує 400 мільонів вірних по цілім світі. Аж 1929 рік розвязав питання окончно і вдоволяючо і зробив кінець дотеперішній неможливій ситуації.

Жадне правління нею більше повноцінним і авторитативним як фашистівська держава. Ніхто більше не хоче мішатися в справи, що лежать поза обсягом його правосуддя. Всі держави котрі не вміли зрозуміти цієї великої правди, скоріше чи пізніше були змушені добачити свій блуд. В моїй промові підчас пятої річниці перемиря в нас я навмисне заявив — що, хто ломить або нищить релігійну єдність якогось краю, сповняє злочин на нації.

—o—

ОРГАНІЗАЦІЯ ЖІНОЦТВА

Оля Стратійчук

Сама тема організація не є така дуже цікава — однак я буду старатися виказати **нащо** нам, жінкам треба організації і чому якраз треба нам організації БУК. Мусимо зрозуміти, нащо нам організації треба, що вона для нас може зробити і коли знаємо вже, що нам треба організуватися, тоді треба також знати, чому якраз ми повинні організуватися з рамена БУК-а. Коли застановимося над самим поняттям організації, то значить воно стільки що спільна праця якогось означеного гуртка людей до певної мети. Подібно в людськім організмі все стремить до спільної цілі — хоча части того організму різні. Кожда часть сповняє свою працю але всі працюють спільно для означеної цілі. Коли якась часть організму не сповняє своєї праці то цілий організм хорує або й гине. Так в організації кожний член і кожда членкиня повинні виконувати свою працю, інакше ціла організація хора або може й розпастися. Якраз це нашим людям треба найлучше зрозуміти. Вони любять організуватися, вибирають заряд але потім все складають на той самий заряд, най він робить і робить і робить — а вони тільки від критики — що не так, а то не так. Думають так — ми їх вибрали, най вони роблять. Мусимо памяти, що організація то число людей не лише кілька до праці. Всі повинні працювати. А коли не хочуть, то пощо властиво ім організація?

Богато є таких людей, що до заряду не хочуть на нежати, працю не хочуть приняти а потім лише других критикують, що вони мало робили. А якже вони можуть богато зробити, коли їм ніхто не поможе? Ми жінки ще не маємо сильних і великих організацій — одиначно що роблять по мужеських організаціях і тому ми повинні бути на осторозі і не повторяти чужих блудів. Так коли організуємося, то краще цяпятися, щоби ми мали пару членів з добрих, як богато а незгалих. Бо добрі члени будуть працювати спільно і щось таки зробляють. Тоді пристануть також ті, що стояли осторонь і стануть до спільної праці. Отже мусимо памяти, що треба нам бути дбалою членкинею своєї організації а такою будемо тоді, коли будемо виконувати нашу працю точно.

Чому якраз нам треба жіночих організацій? Колибн вас хто спитав, чий вплив над дітьми більший — батька чи матери — я вірю, що ви відповіли би, що матері. Про вплив матері — сини над дітьми можна говорити й годинами. Але це не моє завдання. Ви певно погодитеся зі мною, що вплив матері на характер дитини є найголовнійшим. Коли другі народи давно вже мали добрі організації своїх жінок, то наш нарід недодавно почав ту працю на ниву скалю. На тім також позначилася доля молодого покоління. Мусимо почати тепер працю сильніну і жвавійну, щоби слідуюче наше покоління могло сказати, що великий поступ і розвиток в часний завдячує своїм матерям. Та матері поодиноко не осягнуть великого розвитку. Тільки при помочі організації ми можемо піднести загально культурний рівень грядучих поколінь. Ми хочемо пошани і признання від других народів Канади, що в нас богато доброго. Але в нас є також похибки, котрі мають нарівні інші народи. Щоби себе ублагородити, значить позбутися своїх похибок, мусимо починати від наших мужчин. Як наші мужчини відносяться до своїх жінок, а як другі народи? Наші співгорожани коли балакають про своїх жінок то з найбільшою пошаною — ми звичайно з легковаженням. Наші співгорожани коли ідуть от хочби вулицею то все пошану жінки підчеркують — її на першім місці ставлять і поможуть при прикрім ході — а в нас звичайно іде жінка без тої уваги і добайливости зі сторони свого чоловіка. Хочемо пошаби від других, шануймо самі себе — а особливо шануймо наших жінок.

А як ми жінки заслужимо на ту пошану? Чи так, що будемо відсуватися від всякої просвітної праці і не будемо заглядати до наших товариств? Ні. Чоловік любить приказувати, але він хоче приказувати мудрій жінці і діяльній. Він більше шанує таку жінку, що піде до товариства і може з ним поговорити не тільки про буденні домашні справи, але також про загально культурні, котрі його цікавлять. І хоч може найдуться такі мужчини, що цего любити не будуть, то все таки — згодом — коли побачать наш поступ, вони тим будуть раділи а нас більше поважати. Тоді також заслужимо на пошану в очах других народів.

Дальшим нашим завданням через організацію є це. Ми маємо тут збудувати нову націю і канадійська нація — будуча — має перебрати від всіх своїх народів все найкраще в культурі, що вони тільки мають — відкинути недомагання поодиноких культур і з цих найкращих дібраних культур сотворити нову канадійську культуру. Ми маємо претарні культурні надбання в нашім сніві, танку, вишиттю — новинні це вкласти, як наше народне добро у спільну скарбницю канадійської державної нації, котрої ми членом. Наші писанки збуджують подив англійців — а ми часто їзза неуваги занедбуємо. Нашим обовязком буде це все культурне надбання зберегти, закріпити і поширити на другі народности цего краю.

Третим завданням нашої жіночої організації буде поміч передовим одинцям вибитися на верх в горожанськім житті краю. Коли ми поможемо здібним одинцям осягнути вищий степень, то вони потім у свою чергу поможуть нам усім — також станути на вищий степень. А нам сего треба. Нас жінок богато. І коли ми будемо зорганізовані, то певно много зможемо помогти нашим мужчинам і цілому народові на шляху до кращого.

Добра організація також морально підносить наше жіноцтво а через це також нашу молодь. Через організацію жінки дістають до відома многі речі, що помагають їм образуватися — дістають вістки про нові книжки, часописи, відчити і виклади — а то все дає новий матеріял до думання і підносить культурно. Також сама подібність того, що матір належить до доброї організації, є заохотою для дітий також там належати. Ми повинні вчити того наших дітий змаленьку і так привчити їх жити орґанізованим життям в наших організаціях. Жіноче товариство може також робити гарну працю матеріяльну. Можуть давати всякі партії — як картові, домашнього печива, чайні, і т.д. де є користь також матеріяльна. Жіноче товариство може помагати також підчас пікників, базарів і празників. Є також хвилі, коли жінки спільно можуть вишивати гарні речі і з продажі тих річий мати гарний дохід на загальну певну ціль.

Богато можуть жінки помогти в народній роботі, коли не лише вони самі читають твори наших письменників, поетів але й дають читати молоді. Так молодь краще пізнає свою мову та красне письменство. Подібно жінки можуть робити концерти і вечірки в честь наших славних людий, а особливо наших женщин — Лесі Українки, Кобилянської, Наталі Кобринської, Уляни Кравченко, і т.д. Ми маємо много наших славних жінок, котрі у великій мірі причинилися до національного відродження Українців.

Повторяючи сказане вкоротці, бачимо ось що: Жіноча організація принесе нам більше зрозуміння жіночої гідности а велід за тим, більшу пошану — дасть передумови кращого виховання молодих поколінь — причинитися до більшої пошани для нас зі сторони наших співгорожан — найкращі наші культурні осяги дасть змогу розкрити перед другими народностями в Канаді — поможе нашим найздібнішим одинцям осягнути вищий степень в суспільній гієрархії — поможе нашій національно - релігійній справі також матеріяльно.

Так бачімо, що нам дуже а дуже потрібно жіночої орґанізації. Тепер виринає питання, до якого товариства нам записатися? Є всілякі організації. Одні на те, щоби збирати тільки членські складки від своїх членів і це їх все здбання — щоби зібрати як найбільше грошей. До такої організації нам не треба приставати. Але є також організації, котрим не о гроші головно ходіло — але о вироблення членів, а помічі для них під кождим оглядом — котрі більше своїм членам дають, чим від них мають. Такою орґанізацією є наш БУК, в котрій передові одинці роблять не за гроші і не для грошей,

але для української справи, для добра народу, бо то добро лежить їм на серці. Всю працю організаційну в БУК роблять наші провідники даром, після скінчення своєї професійної праці — чи то хліборобської, чи учительської, чи бюрової, чи робітничої. Роблять надвижку праці для свого народу і в тім їх заплата. Наприклад, наш редактор, крім обслуги 13 кольоній в східнім Саскачевані ще працює даром як редактор — і часто пізнім вечорами. Так само наші учителі, котрі перетомлені вертають зі школи, не відпочивають а беруться до другої безплатної праці для БУК-а, бо так сповняють дійсно працю для добра народу, бо так каже їм совість, бо так бажають своєму народові кращої будучности і стараються ту кращу будучність здійснити силою своїх трудів надмірних і посвятливої до самозабуття праці. Така організація є для нас і наша — нашим трудом і для нашого добра. Тому ми повинні всі до неї вписатися. Ми повинні також бути вдячними нашим провідним одиницям за всю жертвенність їх посвяти і праці та всіми силами старатися помогти їм в їхніх трудах для нас, щоби їхня праця була неосамітнена а весела. Бо працювати для когось, що нашої праці розуміти не хоче і за неї вдячности не оказує, це не весело.

Наш БУК дбає про народні справи як і релігійні. Роблять всі стани і кляси спільно на загальне добро народу. Але не треба забувати нам, що організація настільки добра, наскільки її члени вірно і щиро для неї працюють. Отже й ми повинні надальше так щиро працювати для БУК-а, як хочемо щоби він виконав для нас все найкраще і був надалі нашою потіхою і окрасою.

Так ми повинні рішитися цього року на те: Мусимо зачати живу організацію! Ми мусимо зорганізувати наших жінок! На слідуючім з'їзді БУК-а ми повинні мати під дня бодай тільки для себе і заповнити своєю програмою. Дай нам Боже сили зачати невідклично сего року добру працю організаційну серед жінок і до року довести її до такого розцвіту, щоби ми тільки думали як поширити нашу працю а не як зачинати.

Ще на одну справу хочу звернути увагу. По містах істнує богато жіночих організацій других народів. Богато ми можемо навчитися від них, але також богато вони можуть навчити нас. Не від річи буде, коли згадаю, що добре булоби колибн наші передові і здібні жінки записувалися в тотожні ідеольогічно організації інших народів, щоби бодай на короткий час приглянутись їх праці, а також час до часу вступати з ними у звязки і давати їм виклади на наші теми. Не відгороджувати себе від них і не відкидати їх запрошення, коли нас проситимуть на своє підприємство. Використати кожду нагоду, щоби прислужитися своїй справі і зробити добро для свого народу. Тоді жіночі організації других народів побачать, що ми ними цікавимося і вони зацікавляться більше нашими справами і нас зрозуміють. А ми також богато скористаємо з тої лучности товариської.

Ще пару слів до мужчин. Не жалуйте ніколи жінці чи доньці грошей, щоби мали заплатити членську вкладку ані не забороняйте їм часу піти на сходини організації. Жінка, що належатиме до БУК-а, буде мати богато гарних ідей до думання а це загально вилине додатно на ціле ваше родинне життя. Вам миліше буде тоді поговорити зі женою і вечером після праці зайти домів.

Тому кличу до наших жінок: Всі до праці! Нашим кличем на цей рік най стане — Кожда до діла!

— o —

ТВОРЧІСТЬ ЧИ РУЇНА?

о. Ст. Семчук

Коли поднимося на загал українського духового наставлення, то видіння не відрадне. Ще богато протече води, ще богато мине літ, заки в нас максимо і пормою дня стануть позитивне наставлення праці — творчість а не руїна, потвердження а не заперечення, афірмація а не негація. Тепер дух московського нігілізму так вівся в душу українського космосу, перев'яв певні шари української релігійности, що ми навіть не помічаючи ним дихаємо в найважніших хвилинах нашої чинности і ним заражуємо всі програми, хоча навіть позірно з громіздкими кличами народнього освобождення і національної революції.

Що значить дух негації, руїни, заперечення? Це дух, що діє у відворотнім напрямі до творчої праці — значить **діє**, але **навідворот**. Коли творчу працю зобразимо напрямом, то заперечення буде працею натуги вділ, у прорість. Те, що творча праця, основна для будучности народу, потверджує, зберігає і вважає непарушним, — негація відкидає, осміває і залишає бездну ідейну, в котру западаються згодом всі цінности народу, надбані віковою працею поколінь, а котра прикрита маскарою фраз і солодких слів.

Український націоналізм має перед собою дві дороги — або дорогу творчости, або заперечення. Він досі ще нерішений остаточно і ідеольогічно. Наша річ в тім, щоби націоналізм, як вияв дійсного українського патріотизму, любови свого аж до заперечення власної особи — найшов твердий ґрунт в дійсного українського

загалу і став тим чинником, котрий мусить перемогти для добра народу — чинником, котрий збудує велику долю Україні і збереже покоління в національній гордости тут — але не чинником, котрий власною кровю завле себе в Україні а тут спричинить нашу гріхню, а не співпрацю. До великих завдань треба великих приготовань і великих передумов здійснення. Ніщо не діється через ніч і день. Тільки велика праця, солідна, посвяти і жертвенности — **літами** —може видати успіхи та заневнити здобуте. Коли український націоналізм має сповнити в цілости завдання свої, мусить найти передумови того завдання, здійснити їх — мусить найти **можливість** спільної мови всіх українських ідеалістів — спільну платформу психічну — а вона можлива тільки в точнім і несхитнім релігійнім оформленню, що буде метафізичним оправданням і санкцією руху. Сказатиби з перспективи буденної дійсности — наш націоналізм мусить стати духово тим, чим є націоналізм ірландський і націоналізм італійський —але рішуче не може стати і тому ми мусимо рішуче протидіяти, щоби він став духово, націоналізмом на взір німецького чи російського. Творчий націоналізм **органічно** родиться з глибини народньої психи, а не дочіпляється механічно від чужих програм і зразків. Творчий націоналізм **потверджує** тому націю і все наші дороге — все її добро, все її надбання. Він не заперечує добра нації. Він хоче **найбільшого** добра нації а велід за тим все, що є добром нації бажає зберегти і закріпити. Тому не відкидає ні церкви, ні приватної власности, ні хлопа ні пана. Бажає добра **нації як цілости**, найвищого добра і піднесення — велід за тим щастя нації і спасення.

Устрій організації українських націоналістів в першій точці каже так: Український націоналізм є духовий і політичний рух, зроджений з внутрішньої природи Української нації в час її зусильної боротьби за підставу й ціли творчого буття.

Друга точка: Українська Нація є вихідне заложення кождої чинности та метове назначення кождого прямування українського націоналізму.

Рух, зрозумілий так, є рухом творчим — котрий ми очеркнули вище. Значить, він виростає як дитина української думи, як чинник любови і посвяти — і як такий він не може легковажити церкви ні віри, в котрій він находить своє метафізичне оправдання через віру і любов і жертву. Через ідейність. Неможливий є того роду націоналізм без віри — неможливий без любови — неможливий без жертви. Та **ідейна** площина є місцем де ми сходимося разом — де ми те саме потверджуємо. Дух московського нігілізму, відкинення, котрого корінь в безвірстві і послідовно в борбі проти церкви, духовенства і вірних — є діяметрально противний такому наставленню. Соціялізм живе духом заперечення — у більшій чи меншій мірі. Тому послідовно він мусить довести до борби проти церкви. Тому його коріненм і живчиком є з початку критика з всього і всіх, а чим раз виразніше заперечення того всього. Він живе духом негації.

Чи наш націоналізм може піти туди?

Деякі познаки вказують, що так. Однак тоді він мінеться з точкою першою і другою програми. Він впродиться тоді в марну борбу проти церкви, деяких народніх установ і свою енергію замість зужити на піднесення нації зуживе на внутрішню борбу самої нації. Тим самим замість стати живчиком творчим, що націю узгідить і піднесе, послідовно мусітиме націю ослабити внутрішньою борбою, і серед витрати сил зробити несносібною не лише до зовнішнього наступу, але й до оборони.

Цього ніколи жадний український патріот дожити не хоче!

Тому наш націоналізм, як потвердження цінностий українського народу — а властиво як потвердження цінностий галицької волости, що є духовим носієм української самостійности і розросту — мусить бути також потвердженням цінностий, що спричинили силу відпору і змогли силу зачіпну тої волости — на котрій виростував, виплекався і вирісі той націоналізм — а гою силою, що є також його внутрішним оправданням і метафізичною санкцією — це нашa Українська Католицька Церква — і тої Церкви український націоналізм як творчий чинник, що органічно росте з внутріної природи Української Нації **ніяк і ніколи** ані легковажити ані заперечити не може, ні не сміє. Інакше він буде змушений потвердити українське поганство, матеріялістичне наставлення у московськім виданні, без духа ідейности і посвяти і любови — зате з духом злоби, ненависти і самовинищування— терору. Наш український націоналізм як такий мусить стати католицьким — тоді сповнить завдання у повній ширині і стане тим чинником, яким нині в Ірляндії чи Італії, є націоналізм Імона де Валєри чи Беніта Мусоліні. Основою росту і підставою мусить стати не чужа програма і завід чужих успіхів але органічна дійсність. Союзником не великий дипльомат, що є ворогом нашого ворога — але український хлоп. В горянці української дійсности, а коли говоримо про неї, маємо на думці дійсність галицької волости, бо вона ще одинока заступає **справдішню** дійсність українського національного космосу, український націоналізм не може стати ні бути іншим, тільки **українським като-**

лицьким націоналізмом. Не Гітлер — але Валєра і Мусоліні. Не борба і невдалі експерименти з церквою — але шана і опіка церкви, як духового збережника своїх цінностий і скарбниці всевидячльної творчої сили з містичних глибин духа. Нещастям німецького націоналізму стало, що його ідеольог, Розенберґ з балтійських баронів є німцем російської школи — а вслід за тим, майже непомітно російської нігілістичної культури. Тим тільки можна пояснити виступи проти релігії, до речі дуже нездалі і хропуваті. Українці російської культури внесуть те саме в дійсність українського націоналізму, якщо вони малиби стати його ідеольоґами. Внесуть непомітно нігілізм російської культури, навіть під кличами максимального націоналізму. Перед нігілізмом російської культури майже з привички остерігають всі Українці, що самі на тій культурі зросли. Але вони, на жаль і це очевидно понад сили, не помічають, що самі тим надихані і хоча відчувають інстиктовно їдь та радіби перед нею охоронити охоронити загал нації — самі її вдихують, як отруйний газ, котрого літами надихалися в страшній російській дійсності. Тому — ідеольоґами українського націоналізму повинні бути ради добра тогож націоналізму — Українці західної культури. Послідовно, Українці католицької культури. І я вірю, що тільки тим робом ми спроможемося знайти, очеркнути ясно і предложити платформу духової чинности для всіх ідейних Українців. Тоді, на цій духовій передумові, ідейного зближення — неможливі будуть всякі партійні спори ані сварн. Перед нами велич і велич праці! Тоді всі, що любили українську землю і боролися цілим життям своїм за підставн її творчого буття, хоча навіть організаційно належали деінде — приміром до гетьманців — духом своїм і працею все таки належали, що так скажу, ad animam nationalismi, до душі націоналізму. А таким був великий любитель і жертвенний робітник для України, великий історик В. Липинський — хоча він міг мати і мав свої дрібні недостатки, так як їх мають всі люди. Однак його недостатки перед величчу його праці зникають, тоді як інших видніють у весь зріст.

Тоді і тільки тоді заклики в роді останнього полковника Коновальця, будуть мати всі дані до успішного здійснення.

Час останній творити передумови того здійснення. Життя то жорстоке оправдання правої праці. Та праця, навіть революційна, може рости тільки органічно — коли має мати вигляди на успіх — значить зі живого народного організму народу. А суттю організму народу його віра. Тою вірою тогож народу є Католицька віра. І тому націоналізм того народу може бути тільки католицький, як хоче бути органічним. Тільки з віри, що обоснована містично — таїнственно — а не з обрахунків, можливий бій проти обставин і побіда проти обрахунків. Взагалі можлива національна революція.

Від шляхів, якими вирішить свій розвій український націоналізм, залежна його доля. Інакше від того хто рішатиме про ті шляхи — отже від вождя і ідеольоґа. Вождом і ідеольоґом повинен бути тільки Українець західної культури — отже католицької. Стрижнем цілого руху також Українці Католики.

Тоді нація і церква **мусять** побідити — і **неможливо**, щоби не йшли спільним шляхом. Тоді творчість буде напрямною дня а завершить її гимн побіди.

———o———

ІСТОРИЧНА ЧАСТЬ

ЦАРГОРОД

(Америка ч. 145-6 з 1935)

о. Лев Сембратович

Але що той лист не був вдоволяючий, видко з відповіди Папи на нього, що дійшла до нас у цілости. В тій відповіди Папа заявляє, що він не може погодитись на предложення Керуларія, щоб ім'я Керуларія згадувано при папських богослуженнях в Римі, так як папське імя згадується в патріяшій церкві в Царгороді. Папа остерігає Керулярія, що його гордість може довести до схизми та виказує надію що до того не дійде. Оцей лист до Керуларія та ще й другий вельми приязний до цісаря Константина Мономаха Папа вислав через трох леґатів*), котрими були: згадані вже кардинал Гумберт із Сільва Кандіда, Фридерих діякон і канцлер римської Курії (пізнише він став Папою під іменем Стефана IX 1057-1058) та Петро, архиепископ з Амальфі коло Неаполю. Цісар КонстантинIX, що рішучо не хотів зривати з Римом, прияв їх з великими почестями та примістив їх в одній із своїх палат. Натомість Керулярій не скривав свої ворожнечі. Хоч знав що папські леґати ідуть перед всіми церковними достойниками, він зразу жадав, щоби вони засідали понище нього, а навіть понище його митрополитів. Само собою, леґати відмовились. Кілька тижнів минуло на переговорах. В межичасі кардинал Гумберт написав відповідь на згадану вгорі розправу Микити Стетата. В тій відповіди він не лише збиває закиди Микити але тёж його самого ганьбить, не перебираючи у словах. Це — видко — помогло, бо Микита публично відкликав свою книжку та з черги осудив противників римської Церкви. Хто знає, якби була справа обернулася, коліб не нагла смерть Папи Льва IX (19 квітня. 1054). Користаючи з того, Керулярій відмовив леґатам права заступати Папу, не хотів з ними більше переговорювати і перестав споминати Папу при Службі Божій. Це вже була явна схизма.

Папські леґати не мали тоді іншого виходу як екскомунікувати Керулярія. Але вони остали дальше у приязни з цісаром. Екскомунікуючи патріярха Керулярія, митрополита Охриди, Льва, і патріярного канцлєра, Никифора, по імени, а з ними кождого, хто поділяє їх блуди, леґати зовсім не екскомуніковали східної Церкви як такої. Взагалі екскомунікація Керулярія Льва і Нікифора та їх прихильників є з римської сторони одинокою проти якихнебудь членів східної Церкви, тоді як у православній церкві аж кишить від всяких анатем проти усього католицького світу, а зокрема Риму.

З факту, що згадана екскомуніка звертається лише проти Керулярія і тих що йдуть за ним, виходить, що всі православні, якщо вони не поділяють або самі у своїм серці відречуться блудів Керулярія, тимсамим автоматично і без ніяких формальностий стають знову зєдиненими із Вселенською Церквою та числяться за католиків.

Згадану екскомуніку проголошено в дуже торжественний та вельми драматичний спосіб. Було то в суботу, дня 16 липня, 1054 року, в годині 9 рано. Якраз мала зачатись торжественна Літургія в катедрі св. Софії. Катедральні священики і дияконн якраз кінчили проскомідію і мали виходити на Службу Божу. В тій хвилі три папські леґати із жезлами в руках увійшли через головні двері церкви та, пройшовши посеред народу цілу довжість церкви, поклонились перед царськими вратами, перейшли через райські врата, ще раз поклонились перед св. Престолом і поклали на ньому екскомунікайну буллю. Обернувшись до народу, кардинал Гумберт промовив серед мертвецької тишини: "Videat Deus et judicet," Це значить: Нехай видить Бог і нехай судить. Потім леґати вийшли з церкви.

Здається, що ніхто — ні самі папські леґати ні Керуларій ані його партія ні зібраний в церкві нарід — не здавали собі справи з того, як далекосяглі наслідки буде мати той акт і як Боже провидіння сповнить важкі останні слова кардинала Гумберта. Не минуло пятьсот літ від тієї памятної суботи, а Мурад Завойовник, бісурман, султан турецький, добувши Царгород, на коні вїхав до тогосамого храму св. Софії, по трупах та крови християн, проїхав конем аж до вівтаря і відтам проголосив перемогу Магомета над "зневірними."

*) Леґатами називаються папські посли що представляють святійший римський Престіл на основі особливого доручення Папи. Повновласти леґатів можуть бути дуже різнородні. Звичайно, римський Престіл посилає леґатів з повновластями для одної спеціальної справи. Ті повновласти можуть бути повні, так що леґат має право видавати остаточні рішення, а можуть бути й обмежені, так що від рішення леґата є відклик до Папи. Згадані в горі папські леґати до Царгороду мали повну власть заступати Папу і видавати рішення, з такою вагою якби їх видав сам Папа.

———o———

ПЛЯН ЗГОДИ "РУСИ З РУССЮ."

проф. М. Чубатий

Щойно мученича смерть полоцького владики трохи остудила воєнний запал. Вона стала немов бочкою оливи, вилитою на розбурхані филі українського релігійно-національного життя. Вперше кількадесяти років приходять до голосу зрівноважені елементи по обох боках. Уперше почувся голос тогочасної духової еліти обох сторін: "Залишити боротьбу, нехай Русь не нищить Руси — треба Русь погодити з Руссю."

Такий клич підіймають митрополити обох церков: з'єдиненої Йосиф Рутський та Йов Борецький. З ними противник св. Йосафата Кунцевича на полоцький столиці Мел. Смотрицький та печерський архимандрит Петро Могила. Вони бачили, яке національне спустошення зробила боротька, не вважаючи на позірний розквіт літератури та освіти. Рутський бачив, що первісний ідеал "Потієвої Унії," себто збереження повної чистоти обряду та національної культури в з'єдиненій церкві, серед тих обставин боротьби тяжко прийдеться зберегти і тим самим сама ідея обєднання церков буде скомпромітована. У власному таборі він бачив десятки слабодухів, що для святого спокою радо втікали від Унії під захистні крила римо-католицтва, він бачив їх навіть між духовними та зреформованими ним Василіянами. Інші знова розуміли Унію як обовязкове облатинщення та стали свій обряд немилосерно латинщити. Натомість між римо-католицькими клїром Рутський майже не бачив уже прихильників, бо й не стало тих ідейників чужинців між Єзуїтами, а Товариство Ісусове в Польщі заповнилося вже місцевими Поляками, що на Унію

дивилися так, як усе їхне громадянство.

Нез'єдинені єрархи бачили, що Русь нидіє у значінні політичному в Річпосполитій, бо ні Унія, ні православія не рятує "ядра нації" в розумінні XVII століття — себто шляхти, перед винародовленням. Ще ніколи шляхта так масово не покидала своєї церкви та народности, як саме тоді. Цеж були люди, що хотіли в державі чимсь бути, дослугуватися гідностий, до чого їх герб давав теоретичне право, але не давала цього життєва практика. Цеж ні зі з'єдиненими, ослабленими в боротьбі, ні з нез'єдиненими ніхто не рахувався. Українська нація стала нівидко "хлопти," і таким чином у державі із субєкту ставати обєктом — як це, бистрим оком пронизуючи майбутність, остерігав Мел. Смотрицький.

Тому не диво, що та найздібніша людина тодішньої України. Мел. Смотрицький, що ще 15 літ тому таким до серця проймаючим голосом у своїм "Треносі" трубів на бій за православну церкву, тепер з такою самою великою цивільною відвагою голосить завінчення зброї та бере ініціятиву до згоди у свої руки. Особисто вибирається в подорож на схід, щоби на власні очі побачити нез'єдинену церкву, за яку тільки чистої крови спускає собі Україна. Хотів там постаратися о скасування брацьких привілеїв у патріярха що так вязали руки українській єрархії, а вкінці наклонити патріярха до переведення універсальної Унії.

(Далі буде)

Замітка: Проф. М. Чубатий описує коротко відносини на Україні, які настали після заключення Унії в Бересті, р. 1596.

—o—

ШКІЛЬНА ЧАСТЬ

УКРАЇНСЬКІ ШКІЛЬНІ ТРОСТИ САСКАЧЕВАНУ!

Чи ви, як шкільні трости, котрим довірено опіку і виховання нашого молодого покоління, сповняєте свої обовязки відповідно до потреб? Чи може, ви тільки займаєте місце і титул тростa, тому що люди вас вибрали — і на тім кінець? Чи ви, як Українець, застановляєтеся над тим, що вже пора, давно пора, щоби ви, другий і десятий — і всі ті сотки наших українських шкільних тростів — порозумілися між собою, бо вам треба своєї організації шкільних тростів і ви її вже маєте — **Організація Українських Католицьких Шкільних Тростів Саскачевану** — але чи ви до неї неналежете? А ви повинні! Спитаєте чому? Навіть не повинні таке питати. Хіба — ви не кличете себе ні не уважаєте свідомим українським католицьким шкільним тростом? Хіба ви не хочете в своїй школі мати відповідних учителів? Хіба ви не хочете задержати прав, які досі ще маєте — як урядування у своїх шкільних справах, принимання учителів, укладання податків, і т.д.? Хіба ви будете мовчки сидіти і вдоволено глядіти, як вам всякі чужі будуть приказувати а ви наївно гнутися перед ними та притакувати? Хіба — як відберуть вам право до свобідного шкільного посту, котре ще маєте....

Чи вам не відібрали двомовних шкіл?

Чи не заперечили навчання релігії?

Чи не сказали кілька років тому, що богато з нас не є відповідними бути шкільними тростами, бо не вміє сего або того? А платити податки — то вміє? А спитати, де вони йдуть — то не хочете?

На се все і ще більше, відповідаємо, що пора порозумітися. А за свої права і свободу треба стало боротися. На сторожі і обороні ваших шкільних справ стоїть тепер організація українських католицьких шкільних тростів Саскачевану.

Але **до неї вам треба належати!**

В ній треба стати членом!

Тоді організація зможе вас досягнути і помогти вам. Бо коли про вас ніхто не чує ані не знає, то як вам може помогти?

Наша організація час до часу посилає вказівки, поради, замітки, новинки, зауваги, і т.д. про ріжні шкільні справи і вам сего потрібно.

Дальше. Кождого шкільного року відбуваються конвенції наших шкільних тростів в Саскатуні. **Для вас там ліпше бути!** Там подасте свої думки: внесення і рішення — там обговорюють свої справи. А шкільний акт провінції Саскачеван **позволяє** вам заплатити по $2. за кождого тростa як членство в організації шкільних тростів. зі шкільних фондів. Також зі шкільних фондів конта подорожі делєгатові на конвенцію.

Ви досі їздили на чужі конвенції — тепер поїдете **на свою!** Самі возьмете участь — не будете сидіти в куті і слухати, як чужі радяться над своїми справами, а про вапі ані гадки! Яку користь мали ви, коли ви їздили на всі ті конвенції? Ви були там наче образки. Той, хто чувся мовно або поглядами близький їм, той може дещо скористав — але не ви, більшість українських шкільних тростів Саскачевану.

Кличемо до вас: Подайте руки! **Силичте мітинг своїх тростів сейчас! Ухваліть рішення,**

щоби вписатися в члени організації Українських Шкільних Тростів Саскачевану.

Шкільний чек на це виробіть — по $2 на кождого свого тростa, що хоче вписатися і разом висилайте до писаря організації.

Одержите членські картки і сталу висилку згодом поучаючого і корисного матеріялу. В жовтні будете на з'їзді в Саскатуні. Так зробите діло! Воно на вас же!

Українських шкільних тростів в Саскачевані є понад тисяча: Ви є один з них. Ви належите до них. Будете позаді?

Обговорюйте — читайте — робіть! Покажіть свою діяльність і обовязок зглядом власного добра! Не отягайтеся!

По дальші вістки пишіть на адресу:

F. T. Mamchur Sec. Treas.
Ukr. Cath. Sch. Trustees' Ass'n of Saskatchewan
Cudworth, Sask.

—o—

КАТОЛИЦЬКИЙ ПОГЛЯД НА ІДЕАЛЬНОГО ВЧИТЕЛЯ

Брат Станіслав

Ціллю мого викладу є повторити те, що ви знаєте з психольгії, педагогії і історії освіти. Можливо я не скажу нічого нового для вас. Однак я буду говорити з католицької точки погляду, представляючи перед вами з найбільшим натиском католицький ідеал в науці і прикмети, конечні учителеві.

Наш успіх — католицьких учителів — пропорціональний до наших принципів і високих ідеалів, котрі наша провідниця Церква — для нас уложила. Поки ми не згармонізуємо нашої праці з провідними засадами нашої церкви — ми не виявимо правдивого католицького впливу. Се буде вимагати особливого підготування ума, почуття, душі і характеру, бо не можемо світити католицьким духом і ідеалізмом, коли внутрішний огонь погас.

Освіта, як понимає її Католицька Церква, повинна бути широка і перпої вати. Вона повинна бути дак широка, що для нас державні школи є заслабі. Ми не противимося публичним школам, бо вони роблять велику працю — але ми твердимо, що вони не вдоволяють нас під деякими зглядами — так широкий наш погляд на освіту. З причини тих недомагань ми видаємо в Америці $75 мілионів або й більше річно на удержання парохіяльних шкіл, котрі дають нашій молоді все, що ми уважаємо для неї потрібним і необхідним. Ми уважаємо, що школа повинна дати всі средства, які додатно впливають на виховання дитини, щоби родина мала чим гордитися, а також край і церква.

Який є той католицький широкий погляд на освіту? Позвольте мені описати його бодай вкоротці.

Дати виховання дитині, значить — натхнути її любовю до доброго а відразою до злого і витворити в її серці ті шляхотні почування, котрі творять моральний лад і в котрих полягає дійсна велич чоловіка. Так виховапа людина ні не забажає, ні не полюбить нічого, крім того, що з погляду віри і розсудку є дійсно гідним пошани, подиву і любови. Значиться, наше виховання змагає зробити дитину співчутливою, прихильною до терплячих, вдячною для добродіїв, щирою і отвертою в діланню, терпеливою в прикростях, щедрою відносно убожества других, що вміє простити провини і жертвувати свої забагання ради добра і мира.

Образувати дитину, значить виробити інтелект, виправляти і напрямити розсудок, збогачувати память, вивчити приділятися і льогічно думати.

Образувати значить дальше спрямовувати волю до творення добра, котрого Бог бажає від нас а також напрямити волю до натужної і діловоі діяльности зі спонук віри, справедливости, добра і правди. Волю належить зміцняти до борби зі спокусами і узброїти до життєвої борби, щоби в ній згодом побідити.

Образувати значить уформувати характер так, щоби людина на все остала шляхотною, повною любови, щирою, добродушною, чемною, але також сталою, відважною, енергічною, паном над собою, несносібним до розмазання і неприступним до зведення. Значить це, навчити приняти добрі звичаї — лад, печалівість, ощадність, пошану для думок других і послух для властий.

Образувати значить поправити це, що заслугує на догану — зробити відпорним до злих нахилів — звільнити від права тіла, що противиться праву духа і зробити спосібним поправити свої похибки. Вкоротці це значить, спрямувати молодця до знання, любови і наслідування Христа — до сердечного привязання і посвяти зглядом своєї Церкви — до виповнення обовязків християнина.

Це є ціль освіти. Яка шляхотна, взнесла і гідна! Як відповідальний є наш обовязок зглядом характеру дитини! Яке покликання величаве, ті взнесли завдання учителя, що формує характер, ідеали і мораль дитини! Напевно різьбар, маляр ані артист не в силі досягнути такого степеня совершенства, щоби в душі вирізьбити ідеал, дух і красу Христа — це все, що творить учитель.

Коли честь, відповідальність, повага і світлість нашого звання є так достойна, то як конечним є для нас посідати ті якости і прикмети, які

потрібні до виконання цего взнеслого завдання! Щоби свої обовязки добре сповняти, учитель мусить посідати всеобіймаючу мудрість і терпеливість. Добродушність мусить злучити зі строгістю, скромність зі взнеслою агресивністю, поєднану до дитини почуттям виконности обовязку і власти. Він мусить мати як найживішу віру, найтвердшу надію і найбільшу відвагу а також тревалу любов до ближнього.

Позвольте мені вкоротці згадати тих кілька важних прикмет, що творять вплив католицького учителя.

Побожність

Побожність є найважнішою і тому її присвячую перше місце. Тому що кождe правдиве знання має творцем Ісуса Христа, що є Світлом від Світла — найсильнішим вражінням на умі ученика повинен бути його обовязок зглядом Бога. Кляса повинна розсилати лучі побожности так природно, як сонце розсилає світло і тепло. Дух і атмосфера мусять бути наповнені запахом поєднання і віддання Богу.

(Далі буде)

—0—

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

Лєкція перша.

о. П. Божик

Коли Ісус Христос вознісся на небо, то Його науку голосили св. Апостоли по всій земній кулі. Першу прилюдну проповідь виголосив в Єрусалимі св. ап. Петро на Зісланя св. Духа. Тоді **три тисячі** людий повірили в Ісуса Христа і утворили першу християнську громаду. Потім св. Петро осів на якийсь час в Антіохії, а відтак переніся до **Риму**, де й помер мученичою смертю разом зі св. ап. Павлом 97 р., розпятий на хресті, головою в долину.

В тих часах наші предки на Україні звалися **Анти**. Вони ділилися на ріжні племена і кожде мало свою назву. Звалися Поляни, Дуліби, Кривичі, Карпи, Тиверці, Бужани і інші. Кожде племя мало свого провідника, жило окремо і не було загальної лучности. Жили з ловів диких звірят, плекали скот і ловили рибу. Рільництво мало було відоме. Правдивої віри наші предки не мали. Замість вірити в Господа Бога, що сотворив світ і ним володіє — поклонялися сонцю, місяцеві, зорям і вогневи. Також виробляли для себе ріжних божків з глини, міди, олова і заліза. Бог майна звався Дажбог — сонця і грому Перун. Був з міди, сидів на високім кріслі. Волосся на голові мав зі срібла а вуса золоті.

Щоби Антів навернути до правдивої віри, зайшов між них св. ап. Андрей зі своїми учениками. Був там, де тепер стоїть місто Київ. На горбі закопав там хрест і сказав до своїх учеників: Тут має бути велике місто і много церков, бо Господь Бог хоче отсю землю просвітити святим Евангелієм.

Святий Климентій був другим на Україні, що Антам голосив слово Боже. Він був папою римським, четвертим з ряду по св. Петрі. Слово "папа" грецького походження і значить стільки, що батько. Це слово чуємо всюди. Навіть діти кличуть так своїх батьків — папа.

Першим папою був св. Петро, другим св. Лін, третим св. Клет— четвертим св. Климент. Римський цісар Траян заслав його в каміноломи на Крим, около 97 р. по Хр. за те, що він дуже ревно ширив віру Христову в Римі. В каміноломах св. Климентій голосив між засланцями слово Боже. Коли власти про те довідалися, присудили його на смерть і втопили в Чорнім Морю, 102 року. Сей Римлянин був першим мучеником за віру Христову на Україні. Його малюють з джаганом в руках а память його обходить св. Церква 25 листопада.

Тоді Україна належала до великої римської держави, яка впала 476 р. Слово Боже на Україні росло поволі, тим більше, що азійський тиран Аттіля спілондрував Україну около 375 р. Він заложив свою державу від Волги аж по жерела Дунаю. В історії Аттілю звуть "бичем Божим," тому що страшно поступав з побідженими.

Наші предки приймали Христову віру також від грецьких осадків, що жили над Чорним Морем — в оселях Теодозії, Ольбії і інших, а які приносили Христову віру з матірного краю, з Греції.

Завдання:

Напишіть, хто зорганізував першу християнську громаду в Єрусалимі. Як називався наші предки? Де закопав хрест св. ап. Андрей на Україні? Хто був першим мучеником за віру Христову на Україні? Коли його замучено?

—0—

1935 Рік є Ювилейним Роком Музею Визвольної Боротьби України.

В цей рік українське громадянство збудує для Музею власний Український Дім у Празі. Своє десятиліття в 1935 р. Музей відсвяткує у власному Музейному Домі.

Дайте й Ви свою цеглину!

Пошліть скоріше Вашу пожертву!

Зробіть збірку у Вашому Товаристві!

Не відкладайте!

Жертвуйте всі, хто скільки зможе!

Пожертви слати на адресу Директора Музею проф. Д. Антоновича:

PROF. D. ANTONOVIC Praha-Nusle 245. Czechoslovakia

ДОБРОДІЙНА ЧАСТЬ

ПОМІЧ СВЯТИМ ЦЕРКВАМ

Під тим заголовком ми почали нову сторінку наших старань, нашої праці, наших трудів і хоча досі очевидних успіхів ще нема, то сама поява такої сторінки вже свідчить про **нове** старання, про новий напрям — будемо помагати самі собі!

На це існує організація, щоби ми були спосібні до помочі, взаїмної на основі внутрішних понук і організаційної карности — а не вижадали і надіялися допомоги зі зовні, знізка нас.

Наша церква це наша святість. В кождій хвилі життя і з приводу ріжних потреб ми корпегуємося церквою — ми ідемо до неї, паче до нашої власної хати. І церква ніколи не відмовляє нам послуг, не відкидає нас, не забороняє нам користуватись найкращим її утвором, світлом, місцем, оудником, пісенею і благословенням.. Значить, на дні цілого приватнього життя, в основі горожанських взаємовідносин — лежить діяльність церкви, як підтримуюча і опора всього.

Чи можна це заперечити?

В чім саме полягає так звана "народна робота"? Чи в тім, що хтось богато кричить, веде велику "політику," лає ворога а себе вивищує, вміє голосно і грімко говорити про свої "заслуги" а понижити і гладко та звинно очернювати брата — чи в тім? Певно, що ні! Кождий погодиться, що народна робота — дійна — є надзвичайно тяжка, прикра, довга і утяжлива, як каже поет — і ледви чи хто похвалить. Ледви чи діждемося за ню признання за життя —але вона виходить тільки на **добро** народу, вона помагає одиницям народу в ріжних потребах і в ріжних хвилях життя, вона єднить і тихомирить, подає розраду серед найприкрішних обставин — для всіх членів народу, нікого не відкидає ані не відштовхує — для кождого подає поміч з такою сердечністю і щирістю, що віддає в тій хвилі на поміч йому все найкраще і найцінніше надбання своє без слова зажалення чи неохоти.

Хтож перший виконує **таку** працю?

Церква — і тільки церква!

Коли я бачу нашого священника, як він в одній руці одну валізу а в другій другу, часто невиспаний і перемучений довгою подорожжою та вижиданням по стаціях, чи їздою по прерії серед морозів і завірюхи, зі слідами втоми сидить у залізничім возі — я знаю, що це сидить видима і олицетворена доля та історія творення нашого поступу в Канаді. Скільки прикростий довелося зазнати тим священикам від своїх таки під ріжними позорами — скільки болю і тяжких докорів чужих — а вони незломні і несхитні все таки не залишили народного корабля на погалу бур і серед найтяжчих обставин далі виконують свою працю — працю жертви і посвяти. Часто за нужденну заплату, часто й без заплати, часто ще й з лайкою — їдуть десятки, ба й сотки миль і тихо, без крику роблять **найтяжчу** працю, що стає основною для всеї будучности народу — також його проєвіти і політики. І чи можна нашу проєвіту чи політику відділити від нашої церкви? Де тоді вони мали-бій корінь росту? Звідки черпали-бій сили і натугу до життя? Хто творивби перші ряди, будив совість, ломив леди, будив заспаних і карґав незадалих — хто? Тільки після священика, **першого** нашого **піоніра** народного життя в Канаді, іде далі учитель, інженір, лікар, адвокат і політик.

Чи супроти того можемо легковажити значіння церкви — як заборола помочі братам і сестрам, що хочуть забезпечити завтра і своїх родин через збудування Божого Дому? Чи можемо?

Гей, богатіні Українці в Канаді!

Хто леліяв і пригортав вас в ріжних хвилях і то найважніших вашого життя як не церква? Хто дав ту силу, при помочі котрої ви поконали всякі перепони і небезпеки — ту силу, при помочі котрої ви охоронилися від безліч катастроф — як не церква? І чи ви можете ще заперечити вдячність для **тої** церкви? Коли Матір ваших душ — свята церква цапа кличе і просить вас о поміч, чи можете бути глухі і німі?

Шістьдесять тисяч в Саскачевані — 186 тисяч в Доміній — чи Ви не чуєте голосу Матері —голосу Церкви? Чи це можливе?

Ні! В нас справа ця нова і треба ще великої праці. Вперто сталої, витревалої і з такою посвятою, щоби перенести весь біль і труди без слова жалю і не жадати для себе нічого, нічого. . . . Ми віримо, твердо віримо — що поміч прийде — від нас самих і для нас! Тому пригадуємо вам усім, членам БУК-а, коротко: **КУРОКІ хоче** збудувати церкву — поміч від нас **мусить** бути!

—0—

Вимінa учителів.

Ми одержали досить листів з обох сторін — від учителів і від шкіл. Коли є яка подяка за довіря, то ці листи є найбільшою.

Так як досі ми служили нашим школам і

учителям, так надальше сторінка вимін остає на ослуги наших шкіл і наших учителів. Просимо й надальше користати з неї безплатно а ми раді будемо. коли можемо тільки послужити на обопільне вдоволення школи і вчителя.

Ще богато, богато праці між нами. Ще сила роботи лежить. Ми двигнули бодай частину і просимо о співпрацю.

Коли школа потребує учителя, пишіть до нас.

Коли учитель потребує змінити школу, пишіть до нас.

Ми радо служимо, скоро і услужно.

Користайте з услуг своєї організації —ставайте в члени БУК-а, творіть організацію так сильну. що ніякі напади ні потрясення нею не захитають. В організації наша сила і опора діяльности.

Наші урядники шкільні — наші панове і пані учителі — ставайте в ряди БУК-а!

—0—

ЛІТЕРАТУРА

ІВАН ПІДКОВА

Тарас Шевченко:

Було колись в Україні —
ревіли гармати:
було колись — Запорожці
вміли панувати!
Панували, добували
і славу, і волю —
минулося, остались
могили по полю!
Високії ті могили,
де лягло спочити
козацькеє біле тіло,
в китайку повите.
Високії ті могили
чорніють, як горя,
та про волі нишком в полі
з вітрами говорять.
Свідок слави, дідівщини
з вітром розмовляє,
а внук косу несе в росу,
за ними співає.

Було колись — в Україні
лихо танцювало,
журба в шинку мед — горілку
поставцем кружала.
Було колись добре жити
на тій Україні....
А згадаймо! Може серце
хоч трохи спочине.

Чорна хмара зза Лиману
небо, сонце криє;
Синє море звірюкою
стогне, то ще,
Дніпра гирло затопило.
"А ну-те хлопята,
на байдаки! Море грає,
ходім погуляти!"

Висипали Запорожці,
Лиман човни вкрили.
"Грай же, море!" —заспівали,
запінились хвилі.
Кругом хвилі, як ті гори;
ні землі, ні неба.
Серце мліє, а козакам
того тільки й треба.
Пявуть собі та співають;
рибалка літає,
а попереду отаман
веде, куди знає.
Похожає вздовж байдака,
гасне люлька в роті:
поглядає сюди — туди,
де — то буть роботі?
Закрутивши чорні уси,
за ухо чуприну,
підняв шапку — човни стали.
'Нехай ворог гине!
Не в Синопу — отамани,
панове молодці,
а у Царград, до султана
поїдемо в гості!"
—"Добре, батьку отамане!"
Кругом заревіло.
"Спасибі вам!"
Надів шапку.
Знову закипіло
Синє море. Вздовж байдака
знову похожає
наш отаман, та на хвилю
мовчки поглядає.

До Основяненка. (Виїмки)

Смійся, лютий враже!
Та не дуже, бо все гине —
слава не поляже;
Не поляже, а розкаже,
що діялось в світі,
чия правда, чия кривда,
і чиї ми діти.
Наша дума, наша пісня
не вире, не загине....
От де люди, наша слава,
слава України!
Без золота, без каменю,
без хитрої мови,
а голосна та правдива,
як Господа слово.

Кавказ (Виїмок)

Боріться — поборете!
Вам Бог помагає;
За вас сила, за вас воля
і правда святая!

На вічну память Котляревському. (Виїмок)

Нехайби сміялись, та там море грає,
там сонце, там місяць ясніше сяє,
там з вітром могила в степу розмовляє,
там не одинокий бувби з нею я.
Праведная душе! Прийми мою мову,
немудру та щиру — прийми, привітай!
не кинь сиротою, як кинув діброви,
прилини до мене хоч на одно слово
та про Україну мені заспівай!

З "Причинної"

Тарас Шевченко

Реве та стогне Дніпер широкий.
сердитий вітер завива,
додолу верби гне високі,
горами хвилю підійма.
І блідий місяць на ту пору
із хмари де-де виглядав —
неначе човен в синім морю,
то виринав, то потопав.
Ще треті півні не співали,
ніхто ніде не гомонів,
сичі в гаю перекликались,
та ясень раз, ураз скрипів.

Сон (Виїмки)

Чого марно плачеш?
Чого тобі шкода?
Хіба ти не бачиш?
Хіба ти не чуєш людського плачу?
То глянь, подивися! А я полечу
високо, високо за синій хмари:
немає там власти, немає там кари,
там сміху людського і плачу не чуть.
Он глянь, у тім раї, що ти покидаєш,
латану свитину з каліки здіймають,
з шкурою здіймають, бо нічим обуть
панят недорослих.
А он розпинають
вдову за подушне, а сина кують,
єдиного сина, єдину дитину,
єдину надію в військо оддають,
бо його, бач, трохи....
А онде під тином
опухла дитина голодная мре,
а мати пшеницю на панщині жне.

Суботів (Виїмок)

Встане Україна
і розвіє тьму неволі,
світ правди засвітить,
і помоляться на волі
невольничі діти!

Думи мої.... (Виїмки)

Думи мої, думи мої,
лихо мені з вами!
Нашо стали на папері
сумними рядками?
Чом вас вітер не розвіяв
в степу, як пилину?
Чом вас лихо не приспало,
як свою дитину?
Бо вас лихо на світ на сміх породило,
поливали сльози — чом не затопили?
Не винесли в море, не розмили в полі?
Не питалиб люди, що в мене болить,
не питалиб, защо проклинаю долю;
чого нужу світом...."Нічого робить!" —
Не сказалиб на сміх....
Квіти мої, діти!
Нащо вас кохав я, нащо доглядав?
Чи заплаче серце одно по всім світі,
як я з вами плакав? Може, і згадав.
Може, найдеться дівоче
серце, карі очі,
що заплачуть на ці думи —
я більше не хочу....
Одну сльозу з очий карих,
і — пан над панами!
Думи мої, думи мої,
лихо мені з вами!
Думи мої, думи мої,
квіти мої, діти!
Виростав вас, доглядав вас —
деж мені вас діти?
В Україну ідіть діти,
в нашу Україну,
попід тином сиротами,
а я — тут загину.
Там найдете щире серце
і слово ласкаве,
там найдете щиру правду,
а ще може й славу....
Привітай же моя ненько,
моя Україно,
моїх діток нерозумних,
як свою дитину!

НАШИМ НАЙМЕНШИМ

Марійка Підгірянка:

Наші школярики

Аничка, Аничка,
рожевії личка —
всі голоски знає,
хоч ще невеличка

Оленка, Оленка,
дівчина біленька —
всі букви читає,
хоч ще і маленька.

А чия то, чия
дівчинка Марія?
Так до школи ходить,
як біла лелія.

Юлька, наша Юлька,
над очками чілка —
так біжить до школи,
як до меду пчілка.

Забілів горбок.

Забілів горбок,
почалась зима —
падає сніжок,
а санок нема.

Ах, який лохматий,
а який пухкий —
ось вже теше тато
для дітий санки!

І з горба скоро
в теплих кожушках
поїде дітвора
на нових санках.

ДОПИСИ

Виннипег, Ман.

Дещо про наш рух у Виннипегу. Намічені відчити по всіх відділах БУК-а, відбуваються кождого тижня, в четвер. В неділю є часто перешкоди. Послідного четверга ми мали приємність слухати викладу впр. о. Горечка і пана Загарійчука, на тему "Капітал і причини теперішної кризи." Присутніх було около 150 осіб. Вороги кричать, що то заходи латинщення, бо не вживається "грека." Інші говорять, що від бука втікли в краю, а тепер тут БУК-а закладають. Я маю досить неприємности в читальні Просвіти, де я членом. Брали справу на засідання, чи члени БУК-а може бути членом читальні. Кажуть вони, що БУК на те, щоби розбити українські національні товариства. За 25 літ моєї праці для товариства я аж тепер мусів почути слова "киринник, хрунь." Але я приймаю, як жертву свого "я" для Христа і Народу. Треба вибачати. Те все є доказом, що БУК стає декому страшним. Отож вірю, що стане сильним. Лише праці і витревалости.

Пан Загарійчук і пан Т. Мельничук заложили відділ БУК-а в Транскові — молодечий відділ і старших. Вибрали урядників. Та чуємо, що православні і оборонці "греко" вдарили цілою силою, то не знати, як там встоять. Є там енергічні люди, як пан Оробко, котрого вибрали головою старших. Також писар Бойко. Думаю, що вони доконять свого і напади відібють. Головний заряд дасть поміч.

Ми у своїм відділі робимо перше підприняття на 2 лютого. Розіслали поверх 200 запрошень. Що буде, то не знаємо. Не числимо на успіх матеріяльний, лише коби зміцнити сили.

2

Кадворт, Саск.

Коляда на бурсу в Саскатуні.

Конкретний вияв праці виказав Молодечий відділ БУК-а в Кадворт, Саск., в часі коляди підчас Різдвяних Свят, коли молоді юнаки пішли колядувати на нашу бурсу в Саскатуні, $13.45. Для бурса має повстати цього року

Жертвували:

Ст. Мантика	$1.00	Он. Небоженко	.50
Ф.Т. Мамчур	1.00	О. Стратійчук	.50
Павло Бучинський	1.00	Мих. Челяк	.50
Петро Бучинський	1.00	Ан. Боднар	.50
Анд. Кіндрачук	1.00	Н. Кондра	.25
Ів. Баранецький	1.00	Ів. Стадник	.25
Ст. Вербицький	1.00	Дм. Скакун	.25
Ів. Трендохер	1.00	С. Кузьма	.50
Петро Самборський	.50	С. Бамбух	.25
М. Дзендзьоловський	.50	Ів. Казанаца	.25
М. Семенчук	.50		

3

Альвена, Саск.

Тут все гаразд. Ми вже відіграли одно представлення й вже вчимося друге. Збори церковні і читальні відбулися дуже гарно. Вже нема кому тепер киринити. Святий спокій тепер. В місті теж спокій. Пізніше напишу більше.

ЗАКЛИК В СПРАВІ ВКЛАДОК

Повідомляємо всіх наших членів і просимо не легковажити цих слів вкладки мають виповнити всі, котрі надальше бажають остати в організації і користати з її управнень — себто також одержувати Бюлетень.

Всі відділи наші повинні негайно скликати збори і перевести збірку вкладок, а зібрані з точним поданням відіслати до Головного Скарбника БУК-а, п. Дмитра Кобринського

Mr. Dm. Kobrynskyj — Box 33; P.O. Smuts, Sask.

Члени, котрі платили після першого червня минулого року, будуть цього року так само платити. Однак члени, що платили з початком року, повинні виконать свої зобовязання негайно.

Коли член не може заплатити всеї вкладки відразу, нехай сповнить частину — ту що може. Коли навіть — вимково — їзза бідноти не може заплатити, тоді відділ го зрілий застанові може звільнити його від вкладки. Однак це є виїмок, а не правило.

90% всіх зібраних вкладок скарбник місцевий відсилає до п. Дм. Кобринського.

10% лишає на добро і біжучі видатки місцевого відділу БУК-а

Від головного Скарбника п. Дм. Кобринського має відділ дістати посвідку на вплачену суму.

Місцевий скарбник посвідчає на членській карті кождому членові його вплачену вкладку. Коли треба Вам членських карт для членів, котрі їх ще не мають, напишіть до Редакції Бюлетеню і сейчас вишлемо.

Наші спомагаючі члени, як товариства і організації, котрі платили пять долярів річної вкладки, просимо вічливо поновити свої вкладки.

Беріться до праці!

Збирайте вкладки!

Від нашої праці зависить у великій долі наш успіх! Тому до діла!

Редакція Бюлетеня в Канорі, Саск.
Rev. St. Semchuk, Canora, Sask.

НОВИНИ

Католикам потрібно більше смілости і відваги.

Давид Голдштайн, Американець, колишний завзятий соціаліст, недавно навернувся до Католицької Церкви і своїми талантами духа присвічує нам Католикам діяльним життям на полю релігійнім. Недавно він говорив так: "Коли я полишив соціялізм і стався членом Церкви, я щиро і рішучо постановив їти і навчати. Ті, що не є членами Церкви, ідуть на улиці, промовляють до людий і роблять з них загорілих фанатиків. А чому Католики сидять вдома? Католики вірють, що вони посідають цілу правду. А чи мають вони відвагу? Чомуж не ідуть між людей?.... Я щойно відкинув позицію в Державнім Університеті Люізіяни, що мала мені приносити $7,500.00 річно, щоби я міг посвятитися цілковито цій праці.... Від червня 1931 р. до тепер я перепровадив майже 1000 зборів (мітінгів). Було так що я перепровадив 128 мітінгів в 156 днях."

Таких Голдштайнів потребує наш католицький нарід, що звичайно уступає перед наступом крикливих роздорників. Ми не повинні ховати своїх засад християнських в кут, але сміло і завсіди виступати як свідомі Католики, свідомі свого походження і свого високого завдання. Це повинні мати особливо на памяти члени і членкині БУК-а.

Члени і членкині Брацтва, більше смілости і відваги!

А.Л.

Мексиканські відносини

З Новим Роком большевики, убрані в червоні сорочки, напали на католицьку церкву в передмістю Мексика, столиці. На пострах стали стріляти під стінами церкви, а коли вірні на гук стрілів стали вибігати, тоді большевики спрямували стріли до них. Від куль впало чотирох мужчин і одна жінка. Однак переполох вкоротці опановано і тоді вірні перейшли до контратаки. У висліді одного приповленого большевика так побили, що сконав на місці. Поліція весь час була німа і глуха на все, що діялося.

Радіо властителі, увага!

Хто має сильне радіо, нехай наставить на Кий Еф Ар: Бисмарк ч. 550 в неділі. Кождої неділі о год. 6 по пол. Істерн Стандард Тайм, в Манітобі, год. 5, в Саскачевані і Альберта, год. 4. Почує дуже повчаючі проповіди Монсіньора Шійна.

Цікавий виклад.

Підчас 11 міжнародного зізду славістів, що відбувся у Варшаві 27 серпня, м.р. проф. К. Маєр мав виклад про відмінність ментальности (себто способу думання) передхристіянських славян від византийських греків. Письменні памятки славян виказують цілу низку слів, зворотів і понять, цілком тільки їм і зовсім окремих духово від таких слів, зворотів і понять греків. З бігом часу однак греки вміли "осліпити" славянську душу при помочі схизми і довели її до духового розбиття, з котрого донині тяжко освободитися.

Кельти і Україна.

Сен. С. Шелухин в 12 числі "Дзвонів" за рік 1934, пише що пояснення наших рік Дніпро, Дністер, Дон, Дунай —треба шукати в кельтській мові, де Дан значить ріка. Кельти були предками наших русичів, з ними зміщалися славянські племена і давні Анти, а Анти це вже безпосередні предки Українців. Грецька назва Дунаю — Істер — уступила перед кельтською, як народною — Данувіюс — себто з кельтського слова Дан, значить ріка і "увіюс" латинського слова, на означення мочарів — разом стільки, що велика ріка. Перший раз назву Данувіюс вживає Юлій Цезар в творі "Галійська війна," коло 53 року до Христа. Замітки С. Шелухіна цікаві для всіх, що займаються бувальщиною України.

Голосування в области Саар.

В січні ц.р. відбулося загальне голосування в области Саар, дуже богатої в утля і залізо, колись належної до Німеччини а від верзальського мира під мандатом Ліги Націй. Голосували громадяни области, куди хочуть належати — чи знова до Німеччини, чи до Франції, чи дальше оставати під опікою Ліги Народів.

Вислід такий: За Німеччиною 476,089 голосів, за Францією 2,083 голосів, за станом, який був досі— 46,613 голосів.

У слід за тим область Саарп поверне знова до Німеччини з днем першого марта, ц.р. Жиди, соціялісти і комуністи вже заздалегідь звідтам втікають. Мимоволі приходить на думку — якби так тепер зробили подібне голосування в Галичині — Боже милий.....

Церковний спів.

В "Америці" ч. 5 з 12 січня, ц.р. один канадієць описує враження з відвідин української католицької церкви в Дітройт, Міч., де о. Сембратович правив Богослуження. Співають там без хору. Всі, самоїлкою. І ось таке враження: "Слухаю співу. Співає ціла церква за проводом дяка, то "Єдинородний," то "Святий Боже," то "Тже Херувими," і т.д. Співає молодь. Спів гармонійний, з повної грудн, щирий. Знова насуваються мені рефлексії. Так співали наші діди, прадіди, прапрадіди і пра-прапрадіди. Так співає увесь наш Старий Край і в Канадійських преріях наші фармері, і в пенсильванських майнах наші вуглекопи, і в Бразилії далекій, і в Аргентині, і в Босні. **Ось що нас лучить, сильніше всього."**

Фармерський лист

Коли компанія кінче вспоминалася о заплату довгу, фармер з полудневого Саскачевану написав таку відповідь: "Я дістав ваш пригад, щоби заплатити $6,238.92. Деякі зіставлення. Ця сума впросла з $4.000 в 1928, коли ми мали останні збори, до $6,238. 92 в цім році. Це певно виглядає на змовництво. Я хотівби сам так скоро зароблятн гроші. Коли ви дасте за кождого заплаченого на відсотки доляра своїх два зі залегїх відсотків, то це прама розвязка — але вона не на місці, бо цего року ми не мали збору на покриття ніякої заплати—то ви спокійно можете покласти ще кілька нових цифр аж до другого року. Вони все таки милі для ока. Вскорі ви будете мати на папері $10.000 і ще на папері остане—хіба що ви дійсно справите рахунок і подасте мені до заплати означену суму—але не таку, що росте скоком і звертом, наче мале слонятко. Я пригадаю деякі дані. Ви знаєте, що я позичив первісно у вас $6,000. Кажуть, що цифри не брешуть. Одже, вонп самі говорять о моїм довзі. Я заплатив від початку $8,355.93 і ще після вашого обрахунку я винен вам більше, як первісно позичив. Я можу бути дурпем, але я радби знати, хто властиво є власником землі. Лише Бог милий знає, але Він не скаже. Отже коли це гра, то я возьму моргедж а ви беріть землю і платіть мені якийсь час. Коли подасте мені означену суму і можливу до заплати, без дальших відсотків, то я буду старатися позбутися цего довгу як найскорше. Але я відмовляюся зовсім, коли бачу як мій довг все рухається в гору і ніколи не можна його досягнути. Коли вас це вдоволяє, то це ваш біль голови. Старайтеся вмолливити мені заплату."

Платні у фабриках.

Перед короткою комісією складали зізнання також дівчата заняті у фабриці білля, в Торонто, у фірмі Ітона. Їх зізнання свідчили, що вони працювали надміру. Щоби виробити приписану скількість мусіли працювати з первовим поспіхом, в наслідок чого деякі з них були близькі самогубства і доведені майже до божевілля. Платня однак за ту працю ледви вистава ла на життя. —Тепер питання, чи не краще нашим хліборобам привчати своїх донюк шанувати і любити працю на землі, як пускати до міста, де вони часто тільки нівечать набуте здоровля і марно розтуляють молоді літа?

О. Канада!..

По трьох роках побуту в большевії повернув Роберт Гомберт назад до свого міста Сі Сен Мері, Онт. Він фінець. З жінкою і трома дітьми вибрався до совітів ще 1931 року і хоча побирав місячно 8500 не був встані за ці гроші вижпвити ні родини, ні себе. За кварту молока платив $3 а за пару черевиків $30. Тому коли вернув до Канади, цілковито вилічив себе з большевицького думрапу. Про це свідчать от такі його слова: "Ми вернули до Канади і надзвичайно раді, що вже тут. Від цих пір ми будемо жити в найкращій країні світа."

"Семинарист"

Під такою назвою появився в українськім Католицькім Семинарі в Стемфорді, Коннектікат, студентський журнал на 16 сторін друку. Зміст цього журналу творять шкільні новини, вірші літературні статті, статті про Лінкольна й Вашінгтона, знаменні річниці уродин їх у місяці потім і інші цікаві річи. Журнал розійшовся так скоро, що видавці мусять видати ще одно видання цего самого числа. Проф. Семинара, в. Четанський є відповідальним видавцем, а студенти Шеремета — Редактор, Рогач управитель, Стецик — спорт, Монастирський література. Бажаємо молодому видавництву успіхів в їх так важнім і потрібнім підприятті

(Продовження новинок на оказднищі)

„Українська Молодь"

Частина присвячена Католицької молоді

справам української в Америці й Канаді

Редагує: Богдан Катамай

Март, 1935 Число 2

Редакційні Нотатки

Для кого живемо?

Ви стрінете богато таких, що на всі ваші прось би, пояснення й апелі скажуть вам: "Я не дбаю." Щось доброго зробити, чимось комусь прислужитись, помогти в якомусь доброму ділі, дати поперття якій добрій ідеї— не вони! Вони "не дбають." Для чогож вони живуть? "Для своєї насолоди життям у свій власний спосіб"—вони вам відповідять.

Ці самі люди вживають до осягнення своєї насолоди всіх здобутків і осягів людської цивілізації. Усі винаходи, всі знаряддя, винайдені людиною, мусять людині служити, мусять бути пожиточними для неї, бо в іншому разі їх чекає смітник, або знищення.

Уявім собі тепер, щоб то сталося, Якби всі знаряди, машини й мотори, створені чоловіком, мали свою власну вільну волю й право вибору. Чоловік хотівби, щоб вони робили це, а їм воно не подобалось, вони сказалиб, що вони "не дбають" й робиниб собі своє діло для своєї власної насолоди. Цього чоловік, гордий творець цих машин і моторів, навіть не хоче собі уявити. Як сміяли його твір противитись своєму творцеві?—питає він і в певности, що це не є можливим, він спокійно далі винаскує свої твори й їх працю

Однак неможливого нічого нема, а чоловік сам є цього доказом. Вінже, той сам, що не вірить, щоб його твір повстав проти нього, він, що сам є тільки твором Найвищого Творця, часто повстає проти Нього, проти свойого Творця й каже, що він про нього "не дбає."

Для Бога.

Яка несправедливість, яка непослідовність у думанні цих людей! Їх твори не сміють противитись їм—, своїм творцям—, але вони можуть повставати проти свойого Творця, що дав їм життя. Ясно, що таке думання й поступування ще с гідним здорово думаючих, солідних, чесних, характерних людей. Воно лицює хіба тільки умово захитаним, нечесним, непевним типам!

Живемо ми отже й повинні жити для нашого Творця, в першу чергу. В службі йому й у слуханні його заповідий повинно бути наше життя, наша пожиточність й наша слава.

Й для України.

Кожний з нас повинен повинуватись усім заповідям Божим, а головно четвертій. Бо четверта заповідь говорить про те, як ми маємо заховуватись супроти наших найближчих—супроти наших батьків. **"Шануй свого батька й матір"** Шануючи їх, ми тим самим шануємо їх батьків, цілий свій рід і вкінці цілий свій нарід — цілу Україну. Через батьків — Україну любитимем, а через Україну — батьків наших.

Українська католицька молодь повинна знати тільки одну відповідь на питання: для кого живемо?, а це — для **Бога й України.** В Бозі й Україні повинен міститись весь зміст життя української католицької молоді: радощі, щастя, слава й найвища духова насолода.

Організаційні Новини. З Поїздки по Америці.

Як богатьом із Вас, Дорогі Читачі цього додатку до "Бюлетеню," вже певно відомо, писатель цих рядків вибрався в організаційну поїздку по Америці як відпоручник Ліги Української Католицької Молоді, щоб поширити пропаганду про Лігу, щоб приєднати всі молодечі товариства з кожної місцевости в члени Ліги, а для журналу Ліги "Українська Молодь" щоб придбати як найбільше читачів.

Добрий початок.

Досі я мав успіх для Ліги вдоволяючий, а для мене особисто дуже приємний. У Детройті, від котрого я почав свою обїздку, прийшлось мені посидіти три тижні. За той час завдяки щирій помочі тамошнього пароха, ВПреп. о. сов. Л. Сембратовича, мені вдалось приєднати до Ліги чотири товариства Української Католицької Молоді, для журналу більше як пів сотні нових передплатників і гарну суму на пресовий фонд. Деякі організації старших Українців і У країнок обіцяли також із своїх кас призначити дари на пресовий фонд нашого журналу.

"Сходяча зоря."

Також підчас побуту в Детройті за моєю порадою тамошня молодь почала видавати свою місцеву газетку, відбивану на мімеографічній машині в англійській мові. В цій газетці вони подаватимуть місцеві новини, жарти про своїх знайомих, рїжні поради й редакційні статейки. Така газетка мало коштує, бо вся молодь охочо її читає, бо сама собі видає її. ВПреп. о. сов. Л. Сембратович узяв на себе фінансування по перших чисел, тому "Сходяча Зоря" добре забезпечена на довший час.

Гарний Приклад.

Товариство молоді в Детройті, що має гарну назву "Тризуб" зробило мені гарну несподіванку, котра варта й вашої уваги. Це товариство передплатило три числа "Української Молоді" для бібліотек, двох у Детройті, а одної в Дірборн, Мітч. Чи не гарний, де приклад для кожного українського молодечого товариства? Чи не повинен наш журнал бути в кожній публичній бібліотеці в кожній українській кольонії на еміграції? Що Ви на це?

Многонадійні сили.

В Детройті мав я теж велику приємність запізнатись з богатьома молодими українськими юнаками й дівчатами, що уславились добрим поступом у школі, або якимись спеціяльними талантами: одні в писанню другі в малярстві, інші в чім іншім. Писання богатьох із тих, що пишуть гарні вірші, або статті, Ви можете читати вже в наступнім числі нашого журналу "Українська Молодь."

Тепер.

Під цю пору я вже в східних стейтах, в околицях міст Філядельфії й Ню Йорку. Про працю в цих околицях напишу другим разом, а тепер ще згадаю про дві дуже важні події.

Статуя Шевченка для Американців

Коли ви будете читати ці рядки, в той сам час у Ню Йорку наш славний артист-скульптор Александер Архипенко буде різбити статую Батька нашого - Тараса Шевченка. Ця статуя має бути біль-

ше як природної величини. Замовив її детройтський хор "Думка" під дирекцією п. Івана Атаманця. Ця Статуя має бути подарована детройтському музеєві мистецтва. Відкриття статуї відбудеться в злуці з святочним концертом у честь Генія України в великій авдиторії того музею.

Так святкуватиме память Шевченка український Детройт.

Проф. Кошиць дирігує.

Гідно святкуватиме традиційне Шевченківське Свято й ціла українська нью-йоркська околиця. Тут у одній з найбільших концертових саль міста Нью Йорку 5. Квітня залунають 300 голосів під дирекцією чарівника української пісні—нашого на весь світ славного дірігента, проф Александра Кошиця. Шість окольчних укр. хорів злучилось, щоб разом, як один хор з 300 голосів виступити на Шевченківськім Святі.

Щоб було чим погордитись.

На цьому місці муситься додати, що як у хорі "Думка" в Детройті, так у великому злученому хорі проф. А. Кошиця переважаюча більшість співаків—це українська американська молодь. Отже молодь наша хоч тут роджена, хоче й може щось доброго й високо-культурного для своєї Батьківщини зробити. Лише коли то буде щось дійсно вартісного, чим вона зможе погордитись!

Вже прийшли ноти.

На наше оголошення про конкурс на музику до гимну Ліги Укр. Катол. Молоді, котрого написав нам ВПреп. о. Ст. Семчук, усім Українцям добре знаний поет-співець гордих і огнистих пісень, уже прийшов відгук. Ми вже одержали музичні ноти до цього гимну. Чекаємо однак на більше композицій. Сподіємось кілька з Рідного Краю й оголосимо пізнійше кілько одержали й від кого.

** **

Чекаємо на Вас.

В першім числі цеї частини "Бюлетеню" ми просили Вас про багато річей, а головно:

1) Щоб Ви зголосили Ваші товариства в члени Ліги Укр. Катол. Молоді;

2) Щоб Ви передплатили собі наш журнал "Українська Молодь";

3) А ті, що можуть писати чи оповідання, чи вірші, чи статті, чи дописи про працю їх місцевих товариств молоді, що поспілали свої писання до друку в нашім журналі.

Чи вже зробили? Чи пробуєте старатись? Чекаємо на Вас!

У всіх справах.

У всіх справах і за всіми інформаціями просимо звертатись на нашу адресу:

Ukrainian Catholic Youth League
2238 w. Rice St. Chicago, Ill.

Український найбільший в Канаді

СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ нашого обряду.

Іконостаси. Божі Гроби. Артистичні Образи, Кивоти, Процесійні образи і Хрести. Чаші, Пуники. Монстранції Ліхтарі, Павуки, Дзвони, Патерниці, Евангелія. Ризи, Вино до Св. Причастія. Свічки, Ладани, Вугля і все потрібне в нашій Церкві.

Матерії на Фелони. фани і хоругви. Образи на полотні, Золоті гальони. Фрезалі і т.д. даємо опуст для наших Сестер Служебниць.

Направляємо і відновляємо Образи, Плащаниці, Ризи. Статуї. Перезолочуємо Чаші, Ліхтарі, Вічні Лямпи і прочі уживані Церковні Річи.

Наша фірма істнує близько 20 літ і через той час робітники здобули добру вправу.

Просимо писати за цінниками і інформаціями до:

PROVIDENCE CHURCH Gds. Co.
824 Main St.
Winnipeg — Man.

Книжки і часописи надіслані до редакції

Дивна поява

На малім безлюдним острові серед скель і пінистих фель Атлантику, недалеко побережа Нової Шкоції, появ[illegible] цеї скелі образ Матері Божої з Дитятком Ісус на руках. Хто і коли цей [illegible] Образ[illegible] Мати [illegible]

АДРЕСАР

Редакції Бюлетеню: Rev. S. Senchuk, Canora, Sask.
Адміністрації Бюлетеню: S. T. Shabbits, Box 163, Canora, Sask.
Скарбника: Mr. Dm. Kobrynskyj, — Smuts, Sask.
Ділового Писаря: Mr. F.T. Mamchur — Cudworth, Sask.
Головн. Ін. D. Stratichuk, Esq. Canora, Sask.

ОГОЛОШЕННЯ

ІВАН В. СТРАТІЙЧУК
BARBER SHOP
косметичний салон стрижения і голення—все радо приймас. Канора, Саск.

Василь **БАЛЕШТА.**
Адвокат оборонець –нотар
в
КАНОРІ, Саск

Bull's Eye Flour
"Мука що говорить сама за себе"
ГВАРАНТОВАНА МУКА мелена у нашому млині. Наш млин має за собою 45 літ досвіду у Західній Канаді
Мливо наша спеціяльність. Привезіть пшеницю до млина і дешевше
Гварантовану муку
Заощадіть гроша
NEWLOVE FLOUR MILLS
Canora, Phone 3. Sask

К. LERTZMAN

ПЯВКИ

SADMAN'S
CANORA Box 306 SASK

ПАВЛО ЗАБОЛОТНІЙ
Арт. Маляр і Декоратор
Виконує всяку роботу що входить в обсяг артистичного малярства. Малює орнаментикою стильово перший: Обрізи до іконостасів: Декорує Народні і приватні домі: Виготовляє сусперії до Народних Домів. Робота солідна якостева і гарантована. Ціни умірковані. **Пишіть до:**
P. Zabolotnyj — Rama, Sask.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
виходить що середи в Едмонтоні, Альберта
під числом 10012-109 Стріт
Річна передплата: $2.00
Телєфон: 25708
Це одинока наша католицька часопись в Канаді тижнева, котра містить статті релігійні — поученні громадські поди освітові з католицького становища. Ця часопись новинна знаходиться в кождій українській хаті.
THE UKRAINIAN NEWS
10012-109 St., Edmonton, Alta.

Дуже цікава книжка
"КАНАДИНСЬКІ ОПОВІДАННЯ"
о. П. Божика
Дуже приступно написана друкована на гарному папері 15 сторін друку, ціна тільки 25 центів
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE
Catherine St. Yorkton, Sask

БЮЛЕТЕНЬ

БРАТСТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна часть—

Ідеольогічна Часть

Історична Часть

Шкільна Часть —

Добродійна Часть —

Літературна Часть —

Дописи—

Бібліографія —
Що Читати?
Новини —

Печатано за дозволом Духовної Власти.

"BULLETIN"
YORKTON SASKATCHEWAN
Editor and Manager
Rev. S. Semchuk — Canora, Sask.

Vol. 3, No. 4. APRIL, 1935

Усім Нашим Членам — Прихильникам і Читачам:

Зі світлим празником ВОСКРЕСЕННЯ Господа Нашого Ісуса Христа бажають всего найкращого в Христі. обнови духа. героїзму діла. витревалости на добутих позиціях. метности в акції і всего добра та щастя.

—Редакція і Адміністрація Бюлетеню.

КАЛИНОВА КРАМНИЦЯ
Kalyn's Grocery
201 Ave. M., South
Наша крамниця ріжних товарів—напротив Парохіяльного Дому Просвіти в Саскатуні.
Чемна і скора обслуга -добрі товари –будете певно вдоволені—просимо зайти!
Saskatoon, Sask.

BUCHANAN GROCETERIA
СТЕПАН ВАСИЛІВ
власник крамниці Бюкенан, Саск. Добірний товар —чемна обслуга—точність і солідність.

Крамниця Михайла БРІТСЬКОГО в Канорі.
це місце, де стрічаються всі наші люди, що бажають дістати добрий, дешевий і відповідний товар, овочі, харчі і всякі домашні річи. Обслуга точна і скора, та чемна. Ми всюди раді бачити своїх людий—вони раді бачити також нас в себе. Помагаймо нашим торгівцям і промисловцям—поможемо самі собі! Тямімо, що крамниця пана М. Брітського в Канорі-то наша крамниця!

Михайло Дзендзьоловський
Агент від машинерії, шпагату, оливи, газоліни, ітд.
U.G.S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Greases, Cockshutt, Frost & Wood, John Deere Implements, De Laval Cream Separators.
Cudworth. Sask. Кадворт, Саск.

HOTEL ALEXANDER Cudworth, Sask.
Найкраще приміщення -чистість, вигода, дешевість, точна обслуга—коли заідете до Кадворт, заходіть до нас, а певно будете вдоволені і будете почувати себе, наче в дома. Управитель п. С. Кузьма

Готель КАНОРА
в Канорі. Саск.—власник п. Тарасевич—має понад 60 світлиць чистих як пилю, привітних і гостинних. Власна кухня—найкраща обслуга. Положення—сейчас напротив двірця в Канорі. Скоро висядете з поізду, прямо побачите наш готель. Заходіть а будете певно вдоволені. Ціни приступні а дешеві для сталих мешканців.

Кождий Любить Гарну Фотографію

І тому йдуть до нас

щоб виробити фотографії (своєї родини свого слюбу себе самих

І йому також присилають до нас свої фільми -
попробуйте

THE RUSSELL STUDIO — YORKTON,

БЮЛЕТЕНЬ

Братва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.
Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Бала, ЧНІ., Йорктон, Саск.
Річна передплата $1.00. Рік 3, ч. 4; за Цвітень, Р. Б. 1935

"THE BULLETIN OF THE UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD OF CANADA"
Published monthly at Yorkton Saskatchewan by The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada.
Printed by the Redeemer's Voice Press, Yorkton, Sask.
Editor - in - Chief: Rev. Father John Bala, C.S.S.R., Editor: Rev. Father S. Semchuk
Yearly subscription: $1.00. Advertising rates on application. Address business communication to the office of the administration: The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, Canora, Sask.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

ПОВІСТКА

1.) Пригадуємо на домагання п. Головного Скарбника, Дмитра Кобринського, щоби всі наші члени, котрі поодинокі рожинені живуть в ріжних місневостях провінції, як також поодинокі відділи — **надсилати негайно вкладки,** Треба поперше впівнати довгі, якщо такі є — а згодом вплатити належитість за рік Бож. 1935.

Коли є бідніші члени, котрі не в силі заплатити всеї вкладки наразі, нехай заплатять тепер, що можуть — а рента тоді, коли зможуть —в осени. Впрочім кождий повинен оказати свою добру волю зглядом організації і вплатити цю маленьку вкладку одного доляра, котра певно не зробить ріжниці в його буджеті а організації поможе. Колиж є такі члени, що надто вже байдужі до всіх закликів — повідоміть їх письменно про довг — колиж можуть заплатити і ані не відповідають на письмо Вашого відділу, ані не вплачують вкладки, тоді треба числитися з подійсністю і вичеркнути їх з відділу. Що праця повинні перевести всі поодинокі відділи в себе самі, значить їх Ділові Писарі. Вони то повинні розписати листи зі завізванням сплатити залеглі вкладки і стягати нові, на біжучий рік. Скарбники поодиноких відділів негайно повинні відіслати вкладки —90% —до Головного Скарбника БУК-а, від котрого мають дістати посвідку на вплачену суму. Адреса Головного Скарбника: Mr. Dmytro Kobrynskyj — P. O. Smuts, Sask. Колиж відділи уважають відповідне, щоби членам, навіть тим, що не вплатили, все таки посилати Бюлетень і не вичеркати їх зі спису членів — тоді най відділи самі оплатять їх вкладку. Як це зробити? Най кождий відділ зробить якесь підприємство на дохід вкладок — приміром концерт або представлення — і узискану тим робом суму най перешле пану Д. Кобринському з виразним зазначенням, що не вкладки від відділу ч. таке а таке. Таким чином відділ сам заплатить свої вкладки — всі спільно.

2.) Дається чути потреба шіслати в обізд **окружного організатора,** котрий даваби виклади з рамени БУК-а, організував головно Молодечі Відділи БУК-а, збірав при цій нагоді вкладки і передплату на наші часописи — Бюлетень, Голос Спасителя і Українські Вісти —та можливо свіг.пів світляні образки —мувінґ пікчюре.

Обізда такого кранізатора получена з контами, котрі поодинокі відділи повинні поповнити. Наколи відділи бажалиби мати такого організатора в себе, просимо негайно написати на адресу: Mr. St. Shabbits— Box 168 Canora, Sask.

Найкраще буде, коли відділи чи громадяни зберуть відповідний фонд на обізд організатора своєї округи і повідомлять Окружний Заряд БУК-а провінції про бажання мати такого організатора, і зібрані на ту ціль фонди. Обізд треба буде облекшити всім можливим способом і наперед розголосити, щоби люди зійшлися. Просимо написати до Редакції Бюлетеню —Rev. Father S. Semeniuk — Canora, Sask. Box 57 як думаєте про цю важну справу?

3.) Зближаються весняні дні — згодом літні і **пора Окружних З'їздів БУК-а.** Підготовку треба почати вже тепер. Отже запросити доклачників, уложити програму, розголосити в окрузі і взагалі зробити все можливе, що запоручуватиме успіх з'їзду.

Ось тут подаємо загальний начерк таких з'їздів, з котрого можуть скористати всі наші відділи. Значить, можуть скористати — однак не мусять.

З'їзд найкраще робити на два дні. Звичайно суботу і неділю. Кождий день з'їзду починати

торжественною Службою Божою —а про це вже треба просити свого о. Пароха. Кождого дня збіду поручаємо робити спільні обіди і вечері. Ціну таким обідам і вечерям класти по можности як найнищу, щоби як найбільша скількість людий могли взяти участь. Звичайно 15 до 25ц. Не більше. Коли порядно і можливо, закінчити з'їзд с більим бенкетом — ціна такого бенкету не більше 50ц. Підчас бенкету співати спільно пісні — побутові, стрілецькі — виголосити кілька деклямацій — внести тости — взагалі оживити окруження та залишити гарні спомини.

Виклади почати кождого дня з'їзду від години другої пополудня, або найдальше третьої. Викладів не давати богато, та зате добрих. Запросити найкращих докладчиків, бо вони стягнуть і всю присутність людий. Люди раді послухать, але щось доброго і мудрого. Навіть, коли з того приводу треба понести якісьбудь видатки, це треба зробити. Вони повернуться успіхом.

Які виклади?

Ось наміченя — Історія БУК-а — Ідеольогія БУК-а—Тактика БУК-а—Будова БУК-а —Завдання БУК-а—Потреба нашої бурси в Саскатуні— Рідна мова — Наша школа і наше учительство — БУК і Народний Дім — БУК і молодь — БУК і жіноцтво.

Конечним з тих викладів є виклади про історію, тактику, ідеольогію та працю БУК-а. Інакше люди не будуть знати, пощо властиво з'їхалися і практичного успіху з'їзду не буде. З'їзд має завданням скріпити ряди БУК-а, но можности залишити по собі нові відділи БУК-а, дé їх ще нема а скріпити старі, де вже є. Треба старатися позакладати з нагоди з'їзду нові відділи БУК-а, головно молоді і жіночі, бо тих ще найменше.

Одно пополудне віддати всеціло справам БУК-а, — це неділя. Закінченням буде організація нового відділу БУК-а, чи нових відділів і вибір заряду чи зарядів дотичних відділів. Це безумово треба перевести. Інакше з'їзди минуться зі своєю ціллю. Люди скажуть: Було гарно — тай на тім скінчилося. Але практичного наслідку і тревалого не буде. Треба тому звертати цильну увагу на практичний наслідок з'їзду —заснувати нові відділи, збирати вкладки, поширяти нашу літературу, роздати наші летючки.

Крім цих подібних тем, можуть увійти ще загальні теми у викладах — як — Наша преса — Колегія св. Йосифа в Йорктоні — Заведення Сестер Служебниць для дівчат в Саскатуні і Йорктоні — Потреба бібліотек — Праця в Народних Домах — ітд.

Треба вишчатати програму з'їзду — яких 250 чисел.

Також треба роздати летючки наші, котрі можете одержати даром в редактора Бюлетеню, о. Ст. Семчука.

Також треба поширити наші видання, книжечки — Життя і наверненя св. Володимира ціна 5ц. — і, Канада, мій рідний край — ціна 10ц. Весь дохід на добро БУК-а. Ці книжечки рівнож одержите в редактора Бюлетеню. Тільки пишіть.

Треба також вишчатати яких 250 — 300 стяжок, котрі вибрані пані будуть продавати. Такі стяжки повинні йти ціною 25ц. одна — і не є замість вступу на з'їзд. Така стяжка відповідно пришпта на сурдуті дає вступ на з'їзд. А дохід з продажі йде виключно на добро БУК-а і належить відослати Головному Скарбникові.

Це загальні дані про техніку з'їздів.

Коли маєте якісь помічення чи бажаєте подрібного вияснення, прошу писати до редактора Бюлетеню а радо дістанете вияснення.

—— o ——

ЗВІТИ

У днях 2 і 3 лютого ц. р. відбувся **Окружний З'їзд БУК-а в Едмонтоні** при численній участи членів і гостий. Були відпоручники поодиноких відділів БУК-а Альберти а також відділу в Британській Колюмбії, Вернон.

Головою Окружного Заряду БУК-а Альбертійської Секції вибрано п. Ю Шкварка — писарем діловим п. І. Ісаїва. Намічено до переведення ряд річень. Альберта начислює понад 20 відділів БУК-а. Нововибраному зарядови бажаємо всего успіху по Божій волі.

2

Відділ ч. 1 — Бруно, Саск.

Річні збори відбулися дня 22 січня, ц.р. в Мавіт Кармел школі. Председатель п. Г. Кисіль отворив збори відспіванням коляди "Бог предвічний" і коротко промовою про значіння БУК-а. Відтак п. П. Сиджейовський відчитав звіт з минулорічних зборів. По черзі промовляли п. М. Жмуд — про з'їзд БУК-а в Саскатуні —п. В. Соляр — про БУК і молодь — п. Й. Дентух про Головні завдання БУК-а.

Вибрано новий Заряд на рік 1935 в такому складі:

Голова — Гр. Кисіль
Діловий писар — П. Сиджейовський
Скарбник — Й. Гнатів
Судді — М. Жмуд і І. Борисько
Пров. — Г. Васюта й М. Тарнавський

3

Відділ ч. 4 — Саскатун, Саск.

Річні збори відбулися дня 16 грудня, 1935. Председателем був п. М. Ковбель. Збори почато-молитвою "Царю небесний." Слідували звіти поодиноких членів заряду. Приходи відділу не великі — все в порядку.

Вибрано новий заряд на рік 1935.

Голова — Петро Колонпр.
Заступник — Йосиф Мельник
Діловий писар Йосиф Топунцак
Скарбовий писар — Пилип Савула
Скарбник — Степан Гвений
Провірники — Ю. Кений і М. Войтович
Судді — К. Новаковський і М. Ковбель

Члени нового заряду подякували за вибір і приобіцяли працювати для добра нашої парохії. Потім були дискусії над різними справами.

Збори закінчено молитвою "Богородице Діво."

1

Відділ ч. 22 — Жіночий — Альвена, Саск.

Жіночий відділ БУК-а ч. 22 при Парохіяльнім Домі Просвіти в Альвені, Саск. —ім. св. Ольги працював на просвітнім і матеріяльнім полі, влаштовував відчити, виклади, концерти, представлення, забави, базар. Не зважаючи на теперішну кризу ми не тільки не упали на дусі, але ще приднали богато нових членкинь. А всі разом і кожда з окрема старалися виконувати свою працю як найкраще. За те відділові належить признання а членкиням і зарядові заслужена подяка. Також дякуємо централі за надсилку місячного укладу праці.

Скарбовий звіт за рік такий:

Приходу	$51.20
Розходу	34.30
Остає	16.90

Новий заряд на рік 1935 вибрано, як слідує:

Голова — Анна Чижик
Заступник — Марія Візінска
Писар — Марія Костюк
Скарбник — Катерина Ю. Задворна
Газдиня — Текля Шемелюк
Програмовий комітет — Анна Трач, Катерина Котелко і Юлія В. Лукевич
Провірники — Ольга Чижик і Юлія Кіпан.

На закінчення кличемо всі Жіночі відділи до найбільше посильної праці і доброго успіху в цім 1935 році.

Пані Анна Трач
писар

3

Відділові БУК-а в Шіго, Саск. приділено рядове число 59.

Тимчасовий заряд вибрано в тім складі:

Голова — Никола Гулка
Писар — Петро Шевчук
Скарбник — Йосиф Франешпин
Судді — Антін Гулка і Никола Чайковський

Культфонд БУК-а.

Досі зачислено	$71.14
Надіслано з Вінніпег	3.10
Жертва о. Н. Демкова	2.00
Разом	$76.24

Всім жертводавцям щиро дякуємо в Христі.

Замітка:

Окремий допис відділу ч. 6 в Канорі, Саск. про вечорок в честь героїв визвольної боротьби України, що згинули на полях Крут і котрий то вечір зромадив гарне число присутних, їзза браку місця відкладаємо до наступного числа.

Промовляв тоді між іншими п. Вол. Тарасевич, котрий дібраними словами і порівнім натосом виразив велич хвилі і память славну героїв.

Хор віденівав ряд пісень під управою Мих. Васечка — зовсім вміло.

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

МОЛИТВА

В цих часах що ранять розум і викривляють волю, ми молимо о простий осуд і нелукавство волі. Господи, Творче всемогучий, подай нам, що митаревій покорі просять о ласку — подай нам, просимо і молимо — не мудрствувати лукаво, не пишатись нашим знанням, не сперечатися за дрібниці, а всім нашим розумом і умом і знанням прославити Тебе, єдине світло просвіщення і вічну незмінну Правду віків!

Серед спокус прикрих і настирливих, пошли Господи нам слабким і несильним волею, тверди витревалости в добрім і бадьорість духа, серед найбільших противностий. Щоби ми ніколи не захитались серед ворожих наклепів і напору брудних бажань, але незломною волею служили Тобі, єдиному істинному Богу, остали вірними в годині досвіду і віролюмства, та змогли чистими устами прославити колись Твоє пресвяте Ім'я у радости вічній, амінь.

—— o ——

КАТОЛИЦЬКА АКЦІЯ І ПОЛІТИКА

(Вінчик)

†Іван. Епп. пом. Львівський

Без огляду на те, яка є чи буде організаційна форма Католицької Акції всіх народів, що є Католицької Акції є і буде вселюдська сама, найясніше означена самим Національним законодавцем Католицької Акції Папою Римським, а саме, Католицька Акція це "співпраця світських людей (мірян) в єрархічнім апостольстві Церкви" (Пій XI).

Якщо отже Католицька Акція є участю мірян в єрархічнім апостольстві Церкви, то значить, що й вона сама Католицька Акція є апостольством, але не єрархічним, яке Христос поручив Апостолам і їх наслідникам, а тільки апостольством світських людей, які співпрацюють з церковною Єрархією. Отже Католицька Акція є частиною загального Апостольства Церкви. А що частина йде за цілістю, то ясне, що Католицька Акція у своїй діяльности не може мати інших цілий, як тільки ті, що їх має Католицька Церква — а саме має Католицька Акція враз з Церковною Єрархією довінчити заначатковане Христом діло спасення людського роду. Бо тільки для такої цілі Христос основав свою Церкву. Ціль — як бачимо — духовна, релігійна, надприродна.

Натомість політика у звичайнім розумінню, чи то буде практична діяльність, що має на меті здобути владу в державі, а бодай вплив на владу "(Укр. Заг. Енц. II), чи то буде "уміння управляти і кермувати якоюсь спільнотою (громадою, провінцією, державою, а залежно від того говоримо про громадянську, краєву або державну політику)" (Конлр: Рел. і Пол. ст. II) — має на ціль загальне добро якоїсь спільности, але добро дочасне, добро природне. Політика в якімнебудь значінню обіймає питання широкі і складні, допускає всілякі розріжнення відповідно до поглядів. Так маємо політику внутрішню, законодатну, виконавчу, Церковну, шкільну, земельну, податкову, і т.д., а всі ті політики стараються вибирати такі правильні способи, якими в даних обставинах можна осягнути загальне добро даної держави чи спільности. Добро — очевидно дочасне. А що добір способів у стремлінню до осягнення того дочасного добра загального залежить від поглядів і від розбіжности інтересів ріжних гуртів чи кліс людей в справах суспільних, економічних, фінансових, інших — то на тій підставі творяться ріжні політичні партії, які на основі своєї політичної програми провадять свою партійну політику.

Вище сказано вже, що Католицька Акція має ті самі цілі, що й сама Церква — а тим самим сказано, що й так само як Церква не має ніяких політичних цілий і не може вести політику для політики.

В тій справі незмінні і ясні є осуди Апостольського Престолу. В енцикліці Sapientiae Christianae писав непомильно Папа Лев XIII: "Без сумніву годиться, деяка боротьба в прилюдних справах, коли вона ведеться в ім'я правди і справедливости, щоби довести до побіди в засаді і застосуванні тих понять і системів, які вважаємо за такі, що найкраще провадять до загального добра. Але втягати Церкву до партій в тім намірі, щоби мати її підтримку в поконанню політичних противників, є ясним надуживанням релігії. "Венедикт XV в листі Celsitudinis до португальського Епископату пише: "Церква не може лучитися з політичними партіями, ані служити їм."

"Політика для політики, політична борба, партійна політика — каже Папа Пій XI у промові 1924 р. до італ. студентів, зорганізованих в Католицькій Акції — все те речі в які не повинна і не може встрявати Католицька Акція, саме цього, що католицького." А в промові до Союзу католицьких мужчин 1926 р. каже той сам Папа Пій XI: "Католицька Акція стоїть і діє понад і поза політичними партіями, вона не хоче працювати для партій, ані не хоче бути політичною партією" — "треба вистерігатися замкнення в тісних партійних границях і вмінувати Католицьку Акцію до політики (Лист Пія XI до Лат. Епископату 1928). "Католицька Акція з огляду на свою природу і на свою ціль, що стоїть й поза і понад всяку партійну діяльність, не може ніколи бути змішана з організаціями, що мають цілі чисто політичні" (Лист Пія XI до Кард. Сегури).

Інакше й не може бути: а) Католицька Акція не може займатися політикою, бо політика має цілі чисто природні і дочасні — б) Католицька Акція не може бути політичною партією, власне тому, що є власне католицькою, вселенською.

До Католицької Акції покликані всі люди світські (міряни) без ріжниці віку, полу, становища суспільного і горожанського і без ріжниці політичних поглядів. Це діяльність правдиво католицька. (Civardi: Manuale di A. C.) Натомість до політичної партії входять ті, що приймають і годяться на цілу її програму. Зрештою сама назва "партія" говорить за себе, що вона обіймає тільки частину горожан. З того також виходить, що ніяка політична партія не

може називатися католицькою, навіть тоді, коли вона складається зі самих горожан католиків, а програма побудована на християнських засадах, бо назва "католицький" се назва релігійна, а релігія не може вважатись ознакою політичних ріжниць. Бо чейже є ріжні ділянки політики, які не торкають справи релігійної, а в тих справах можуть католики ріжнитись між собою і організуватися відповідно до поглядів і своєї потреби.

З того слідує дальше, що Католицька Акція не може лучитися з ніякою, навіть найбільш правою партією, зложеною зі самих католиків і то, як сказано, саме тому, що вона є католицька. Для Католицької Акції байдуже, чи це партія монархічна чи демократична, бо Церква не ріпає, який державний устрій найкращий, ані не відкидає ніякого державного устрою. Звідси ясно, що всі посуджування нашої Католицької Акції про услуги для якійнебудь політичної організації походять щонайменше з грубої несвідомости.

—— o ——

ГАРМОНІЙНА ЄДНІСТЬ ЦЕРКВИ

Донозо Кортес

Коли глядіти на панську гідність, тільки як таку, то Церква видається абсолютною монархією. Коли однак глядіти на церкву під кутом її апостольського уладу, то видається вона могучою олігархією. Коли глядіти з одної сторони на достойність спільне священство і пралатам, а здругої сторони на глибоченну ріжницю між священством і народом, то Церква виглядає як великанська аристократія. Коли глядіти на безконечну, по світі розсіяну, масу вірних і роздумати, що священство, апостольство і понтифікат є на їхні услуги — і в цій подиву гідній суспільности нема нічого в користь правлячих, але все є на добро підчинених — дальше, коли розважати над повною потіхи догмою Церкви про суттєву рівність всіх людських душ — коли роздумати над подійністю, що Спаситель світа перетерпів хрестну ганьбу за всіх людий і за кождого зокрема — коли роздумати, що добрий пастир мав умерти за свої овечки — коли вкінці помітно, що ціллю праці всіх церковних урядів є зібрати всіх вірних в одно велике стадо Ісуса Христа — тоді Церква виглядає наче великанська демократія, в найкращім того слова розумінню, або бодай як суспільність, що змагає до дійсно корисної для народу і справді демократичної цілі.

Однак найбільше гідним уваги є то, що Церква в дійсности є зовсім тим, чим виглядає назверх. Всі інші суспільности і товариства виключають в одночас ці ріжні форми правління, як монархія, олігархія, аристократія і демократія. Коли ж найдуться ці форми в одночас і спільно, то не без того, щоби втратити много зі своїх питоменностий. Монархія не може співжити з олігархією і аристократією, без того, щоби не тратити свого абсолютного характеру а ці знова, щоби не втратити много зі своїх. Монархія, олігархія і аристократія не можуть істнувати разом з демократією, щоби вона не втратила свого втягаючого і виключного характеру а ці знова навідворот, щоби не потратили зі своїх. І так монархія, щоби не втратила з абсолютизму, аристократія з могучости а олігархія з патуги. Таке взаїмне сполучення довелоби кінець кінців до взаїмного винищення. Лише в Церкві, як надприродній суспільности, всі ці форми правління находяться побіч себе і живуть посднано, однак не так, щоби тратити свої питоменности. Оця мирна сполука своєрідно протилежних сил, оце гармонійне посднання правлячих форм, котрих властивим законом є борба, дають найкраще видовище, котре можна записати в літописі світа. Колиби хто хотів определити форму церковного правління, то мусівби сказати: Церква це безмежна аристократія, ведена могучою олігархією, котра лежить в руках абсолютного царя, а його завдання є повсякчасно віддавати себе в жертву для спасення народу. — Це определення сталобі дивом між определеннями, зовсім подібно, як предмет определення є найбільшим чудом історії.

—— :o ——

ІДЕЙНЕ СУПЕРНИЦТВО

(Причинок до тактики БУК-а)

о. Ст. Семчук

Коли глянути на загальний рівень української публіцистики в Канаді, признасть кождий, що вона не стоїть на тому рівні, на якому повинна.

Це значить — що в нас завівся своєрідний і шкідливий звичай, видіти всі причини невдач тільки поза нами. І тому довго а старанно плекана ненависть і злоба прийшли до голосу в нашому народному житті. Ненависть, котру творці злоби змагали спрямувати проти ворогів, дійсних чи уявних, нині розкирає ціле наше культурне життя. А внаслідок того є стан нашої публіцистики, як вище.

В нас завелося велід незавидного стану плеканої ненависти, що треба про ворога чи

противника говорити тільки в соковитих словах — словах, котрі український лексикон ніколи не помістить між приличними. З початку вчили так говорити тільки про "ворогів." Наука не цінила в ліс і нині загал звик говорити про **кождого**, що йому менше подобається, або з котрим має особисті порахунки такими словами і тоном, що це понижає нас усіх. Котиться в діл, у прірву віковічні цінности народу — його чемність, вічливість — його славне "добре слово" і дійшло до того, що в нас замість "слава" — даються на жаль і на горе частіше чути оклики "ганьба." Підчас сходин чи зібрань прилюдно находять вислів такі слова і вирази, яких вихований чоловік вживати не може. Це не у хвилі забуття, сказавби хтось. Це стає правилом життя. І так доходимо до перших ознак очевидної руїни — старих надбань і культурних цінностей. Коли в час не спинемо розвалу, то мимо наших красних концертів, і співу і віршів — вкоротці зійдемо в культурне пониження того рода, де концерти, вірші і співи не матимуть нікого. Це і є причиною, чому тут зроджена, канадійська вже молодь, часто залишає наші товариства і відходить від свого народу. Не тому, щоби була несвідома — але тому, що не може погодитися зі станом культурного розвалу слова.

Як тому зарадити?

Одинока порада після мене — це праця, праця і ще раз праця — але праця **позитивна, творча, будуюча.**

Що значить?

Це значить, що я даю все найкраще, яке маю. Всі мої почування, бажання, розуміння і праця спрямовані тільки на те, щоби я віддав це добро у незаплямленім виді, як я його найкраще розумію і почуваю. Кождий має своє інтиме світовідчування і передання. Один має більший обсяг краси і вислову від другого. Не кождий однаково відчуває ту саму красу природи. Не кождий однаково розуміє ту саму цінність життя. Та всі ми — люди — і повинні старатися своє почування і розуміння віддавати тільки у завершеній виді, у найкращім, на яке нас стати. Це значить дальше, що я ніколи не ранитиму брата свого — навіть, коли його розуміння противне моєму, навіть, коли він особисто мені не подобається — навіть, коли я знаю, що він мій ворог і противник заїлий. Та попри те все — ми все таки люди. І не на те живемо на світі, щоби себе взаємно пожирати, чи вибити — хочби і словно. Не буду тут наводити прегарної поезії Франка "Якби ти знав, як много важить слово!" — бо вагу слова кождий відчув в житю. Але чи розумне і годяще є, відзиватися про свого брата соковитою лайкою а про рух, до якого він належить тільки крайно обидливо? Чи я тим не виставлю собі свідоцтва убожества умового і духового? Чи нація народна мудрість дійшла до мудрости індійських факірів, котрі самі себе ранять і тортурують? Чи маємо стати і завести методи національних кастратів в нашу пресу, товариства і послідовно в ціле громадянське життя? Чи вже на стільки змертвіли і затруїлися, що неспроможні спокійно і гідно висказатися, про свого противника?

Як зовсім інакше виглядатиме наше життя громадянське, коли наші організації — думаю всі і ріжні українські організації в Канаді — та їхні пресові органи будуть гідно і зі захованням — гідности висказуватися про своїх противників релігійних, політичних, громадянських? Коли навіть дійдемо до того, що зможемо про наших противників сказати щось **доброго** і признати їм в дечому єдиність? Прецінь неможливим є, щоби чоловік мав тільки відомі сторони а добрих зовсім а зовсім не мав. **Стараймося отже віднаходити в собі і в других саме ці добрі сторони і про них говорити та писати.** Стараймося подати наше найкраще розуміння справи — як ми розуміємо найкраще нашу ідею, ідеологію і працю а не кидати змазами на противника. Від того ні наша ідея, ні рух не зискають нічого — тільки понизиться загальний рівень культурний **цілого** народу в Канаді. І тим наша праця осудить сама себе.

Стараймося всі дати найкраще, **що можемо і маємо.** І так величчу нашої ідеї і духа потягнути навіть противника. Певно буде так. Побідить та ідея, що буде сильніша. Як ми віримо в побіду, чому не зробити дорогу ідеї! **Най ідейне суперництво запанує між Українцями в Канаді!** Най говорить позитивна праця і сила ідеї! А не сварка і лайка. Працюймо самі і даймо нагоду працювати другим. Таж праці в нас сила силенна. Хто її виконає краще і ліпше, той побідить, той стане провідником, той буде і цером. Праця говорить сама за себе, навіть коли є хвилеві неуспіхи. Та все добра праця остане і буде основою культурного дорібку грядучих поколінь. Ніщо не станеться нараз. В одній хвилі. Все вимагає труду і праці довгої, та вперто. Чому не так ми маємо розуміти наші міжпартійні і міжвіроісповідні відносини?

Тоді настане можливість спільної мови і спільної акції в хвилі важній і рішучій. Будуть вже готові, покладені і затверджені передумови заговорення і можливости спільного порозуміння **всіх** українців в Канаді. А в слід за тим і спільного ділання для добра цілости народу.

Підвищім культурний рівень наших полемік в пресі — не забуваймо, що говоримо все таки з **братом** во Христі, котрий має таке саме право на щастя, як я — котрий так само болів і так само відчував радість. Най в нашій пресі запанує дух християнської любови ближнього, дух милосерного Самарянина — а не дух Каїна.

Підвищім культурний рівень печатаного слова а також устного. Творім великі передумови, доки ще час — щоби колись не було запізно.

Навіть серед розгару політичного клекоту і релігійного завзяття —не забуваймо, що ми все таки — люди і шануймо себе як людей. Тоді будуть і нас шанувати. І праця на добро народу піде іншим темпом, як досі. А вислід певно будуть кращі.

—— o ——

ВІЙНА ЧИ МИР?

Ф. Т. Мамчур

Нема людини на світі, котра не бажалаби кращих обставин, лекших умовин життя. Всі хочуть мира, свободи і добробуту.

На жаль, не всі люди годяться на способи, котрими можнаби осягнути ту велику ціль.

Народи світа злучилися в Лігу Націй, щоби тим робом осягнути паміченний мир — через дипльоматичні зносини поміж собою, конференції, ітд. Однак все стрічає їх невдача — ріжні самолюбні інтереси, політичні перепони, економічні обставини і тим подібне не допускають до осягнення наміченої цілі.

Конечним є для тих, що дійсно бажають добра на світі звернути всі свої сили в сторону маси народу і просвічувати його в надії, що виробиться сентимент спокою і мира, котрий стане переконанням і ідеалом та змусить всіх цивілізованих людий використи думку про потребу війни і подібних заворушень а замінить все старання в поступові спокійні кроки для добра людства.

Таку науку для народу можуть дати головно три чинники: 1) Дім родинний — 2) Школа і 3) Церква. Ці три відповідають за виховання в народі думок, ідеальних мрій, сентименту, характеру — взагалі всіх тих прикмет життєвих, що зливаються в людину і роблять її добрю або злою. Коли ці три чинники виробляють між собою один спільний план праці, можна певно надіятися успіху на будуче.

1. Родинний дім.

В дома, в родині, любов являється у своїй найбільшій повноті. На підставі домашних відносин, через любов котру зацінюються в дітях і в підростаючій молоді, можна збудувати всі потрібні добрі прикмети людини, котрі згодом допоможуть її статися на найвищий можливо рівень. Чим довше дитина остає під опікою родичів, тим сильнійше закоріниться в ній чуття залежности, а родичах почуття відповідальности. В такім почуттю являються: **льояльність, справедливість і кооперація,** без котрих жадна організація ані життєве інше заведення не в силі вдержатися.

Льояльність в доброму домі виказується послухом і повинуванням, так дітий, як і родичів супроти певних принятих правил, звичаїв і потреби. Для дітий їх батько є царем і таким їм видається. Це їх фізичний і умовий великан, силач. Його сила, рухи, слова покірно діти вислухають і наслідують. Мати дітям є царицею. Її постава, поведінка, рада це взір для наслідування і послуху дівчат. Коли діти підростають, також їхні ідеали зміняються — і розумні родичі не стримують того розвою дітий, але ще й приміюються до дітий і остаточно навіть учитель стає учеником. Тоді однак діти і родичі тримаються разом, розуміють і признають правила справедливости і виробляють в собі льояльність, котра стає основою їх дальшої життєвої льояльности.

Справедливість в доброму домі виявляється в розумнім поділі матеріяльних засобів і в применению духових відчувань та поведення. Там не збиткується сильнійший над слабшим і один член родини не вимагає для себе чогось понад і поза те, що дістають другі. Нема там потреби забезпечуватися одному проти другого. Бо нема більшого забезпечення понад це, що дає довірочне знакомство а воно все можливе між людьми доброї волі. Родинний дім легко може підготовити пілях для світового брацтва, котрого шукають всі здорово думаючі люди.

Співпраця в домі виказується в тому, що кождий член родини радо сповняє свої щоденні обовязки. Коли котрий виявляє познаки самолюбства і відрубности, це легко побороти, втіхою товариства більшими користями, які плинуть зі спільної праці. Ніодин член родини не може жити виключно сам для себе, бо таке життя булоби нічим іншим, лише живою смертю. Це новинни розуміти всі і організованому суспільству остає тільки це правило в себе признати. Щоби дім зміг дати свою повну пайку для життя, треба йому сприяти також за тим правилом. Взаїмна поміч в місцевости і в краю та краще почуття у світі, новинні все просвічувати серед мряковин життя. Лише тим чином менші і більші частини суспільности зможуть спільно

причинитися до збільшення поступу і добробуту. Суспільні проступки виходять переважно зі зле ведених родин і невпорядкованих домів.

Дальше буде.

Замітка: Редакція не у всім годиться з думками Шановного Автора — головно зі заложенням статті. В тій справі ми висказемо окремо свою думку.

— o —

СВЯТІСТЬ І ГРІХ

о. Р. Г. Бензен

"Святий, Святий, Святий" (Ісая 6, 3)
"Ісус Христос прийшов грішників спасти" (І Тим. 1, 15)

Інші два закиди, що їх ставлять Церкві, є трохи більшої ваги, як обвинувачування, начеб то вона була надто світовою, чи позасвітовою. Вони торкаються засад досконалости, що їх голосить Церква, та її мнимої нездарности у зберіганні тих засад. Їх можна зібрати в два речення: половина світа уважає Церкву надто святою для людського життя, а друга половина добачує в неї замало святости. Ці критики можемо назвати: поганською і пуританською.

Ось поганин обжалований Церкву у завеликій святости:

"Ви католики маєте тверде серце для грішників, не маєте досить випрозумілости для хитрої людської природи. Позвольте навести для приміру гріхи тіла. Маємо цілий ряд похотий, защеплених Богом, чи природою (як вам подобається назвати Силу, що володіє над життям) для цілий мудрих і справді найважніших. І це пристрасти найбільши поривочі, яких тільки зазнає людина, а людська природа — як знаємо — є незвичайно хитка. Правда, зловживання пристрастий доводить до страшних наслідків. Природа має свої права і невмолимо карає. Але Ви католики ще обтяжуєте життя, бо немудро обстоюєте образу, яку ці зловживання чинять Богові. Ви не тільки пятнуєте гріхи "проти чи тоти," як ви їх називаєте, але йдете ще дальше —аж до самих похотий. Ви є досить дивоглядні, занадто строгі, коли кажете, що сама добровільна гріхна думка може відібрати ласку Божу душі.

"Розважте теж неможливий до здійснення, а так вами обстоюваний ідеал подружжя. Має він свій чар для тих, що можуть його прийняти. Можна його зачислити, що так скажу по католицьки, до "євангельських рад." Але прямо смішно упиратись при ньому до тої міри, щоби подавати його за правило для всього людства. Людська природа є людською природою. Не можете вважати величезної більшости мрією декількох одиниць.

"Коли від поодиноких наказів маємо перейти до загальної засади католицького життя, то приглянімося взорам, які нам дасте, показуючи життя ваших святих. Звичайні люди не бачать у святих нічого надзвичайного. Не захоплює нас те, що св. Альойзій Гонзага з трудом підносив зір, спущений в землю — або що св. Тереса замкнулась в монастирській келії — або що св. Франціпок бичувався терням зі страху перед світом. Таке поступування не є природне. Ви католики зміряєте до ідеалу, зовсім небажаного; ваша ціль і ваші методи нелюдські та непристосовані до світа, в якому мусимо жити. Правдива релігія мусить бути розсудливою, вонаб не зужикала даремно сил, щоби здобути неможливе, не змагаласьби удосконалювати людську природу окалічуванням. Деколи маєте добрі помисли і гарні методи, але коли ходить о вищі вимоги, то — справді — не маєте ніякої міри. Ми — погани — не годимося на вашу моральність і не захоплюємося тим, що ви уважаєте ваним тріюмфом. Якщо ви б.ли би менше святими а більше природними, менше ідеалістами а більше практичними людьми — ви зробили би більше прислуг світові, якому хочете помогти. Релігія булаби крішким і здоровим деревом, а не яковось сальоновою ростиною, якою її робите."

Другий закид є від пуританів:

"Католицтво не є досить святе, щоби могло бути Церквою Ісуса Христа. Погляньте, яке воно лагідне для тих, що ображають Христа і наново Його розпинають. Може бути, що це неправдиво вірить в нас, будьтобн католицькі священики дозволяли своїм сповідальникам гріхи, але саме розрішення — нечувано легке у вас — майже на це схоже. Не тільки Церква не двигнула людського роду, але навпаки — повалила його своїм новеденням, яке приймає у відношенню до своїх дітий, що не слухають Божих законів.

"Подумайте, чим деякі з них були! Чи знає історія більших злочинців від католицьких?! Чи були коли люди, щоби так низько впали, як Борджій на переломі середновіччя, як Gilles de Rais і богато інших, мужчин і жінок, що їхня своєї віри були може досить "добрими католиками," але своїм життям наносили стид людству. Погляньте на латинські краї, на діла їхньої пристрасти і злочину, полову неморальність Франції або Іспанії, на крикливість та збочення Ірляндії, простацьку брусоватість католицької Англії. Чи можна подибати в якійнебудь християнській суспільности такі оплакані тіпи, як монахині, що скидають монашу намітку, священики апостати і грішні наші католицькі? Як що є, що католикам признають такі безправства, яких не закидають іншим християнам? Припустім, що в тому є богато перебільшення і перекрутів історіків, все таки католицькі злочини вистарчають для доказу, що ця Церква не є лінією від інших релігійних зборів, а навіть — гіршою. Отже Католицька Церква не є досить святою, щоби була Церквою Христа."

***

Коли відкличемось до євангелій, побачимо, що оба ці закиди є тими, що їх закидувано Спасителеві.

Передусім —нема ніякого сумніву, що Спасителя ненавиділи за Його святість. Бо й хтож сумнівається, що саме Його строгих засад моральности, які голосив (а голошення їх тепер Католицькою Церквою є одним з приводів для обвинувачень Церкви поганами), богато людий ві посилось ворожо до Нього?

Прецінь Він перший звістив, що закон Божий обовязує не лише в ділах, але й в думках. Він перший заявив, що цей допускається убивства або чужоложства, хто у своїому серці тільки бажає цих гріхів. Прецінь Він то з'ясував християнську засаду в засаді досконалости: Будьте звершеними, як ваш Отець небесний є звершеним. Він то приказав людям прямувати до того, щоби статися так добрими як Бог.

Отже насамперед Його святість викликала ненависть світа, святість лучиста і сяюча, якою Його свите чоловітво було прикрашене. Хто з вас докаже мені гріх?.... Нехай той, що без гріха кине перший камеєм! — Такі слова ударяли в саме серце формалізму учених та фарисеїв і роздували в них невгасаючу ненависть. І саме ця обставина завела Його перед суд Пилата і вчинила, що Його вибрано на жертву замість Варави: "Ні, не цього чоловіка!" Не цей тип досконалости без сказі, святости, що проникає від серця, але випустіть Вараву, цього чесного грішника, так подібного до нас —того злочинця, що в його товаристві нам так добре —того розбійника, якого життя на всякий випадок не становить такого противенства з нашим. Ісуса Христа признано за святим для світа.

Але вважали Його й замало святим. І в цьому напрямі ставили Йому нераз закиди. Ті, що вважали себе сторожами закону, не могли дарувати Йому, що Він, визнавець справедливости, засідав разом з митарями і грішниками — що цей пророк дозволяє приступати до себе такій жінці, як Магдалина. Якщо цей чоловік був справді пророком, то не терпівби товариства грішників. Якщо справді був ревнителем Божого царства, не пристававби з ворогами цьогож царства. А однак Він сидить спокійний і лагідний за столом у Закхея, замість стягнути на нього кару з неба. Покликає Матея з митниці, замість обійтися з ним з усею строгістю. Дотикається прокажених, яких навіть Божий закон називає нечистими.

***

Це закиди, якими докоряли як Христовим учеником, так і самому Вчителеві. І безперечно мають вони в собі дерцо правди в обох випадках.

Отже правда, що моральність, яку голосить Католицька Церква, є цілком понад змогу людської природи, лишеної собі самій — що є зразком досконалости та що Церква волить найвищий степень у надприродному порядку як найвищий у природному.

Правда теж, що упавший католик або невірний католик — це одиниця богато більше понижена, як в тих самих обставинах упавший поганин або протестант; що найбільше ганебні світові злочинці, це католицькі злочинці та що природи цього світа — наприм. Генрик VIII святотатник, убійник і чужоложник — Мартин Лютер, якого відруковані гостинні промови повинні бути далеко від кождої, хоч трохи чесної родини — королева Єлисавета, кривоприсяжниця, найбільша розпусниця — це все особи, котрі мали все, чим лише Католицька Церква могла їх обдарувати: засади її науки, її вказівки, ласку її Тайн. Якжеж погодити ці суперечности?

Далі буде.

— o —

Моя рідна земле!

Богдан Лепкий

Земле! Моя рідна, люба нене!
Витай мене із святами, з весною,
покрийся збіжжа лавою густою,
най буря мимо йде понад тобою
і най імя твоє буде благословенне!
Зрости в своїм родючім чорнім лоні
кождіське зерно, що в сівні упаде,
най приберуть тебе сади левади
і тихий мир нехай між ними сяде,
блаженні най будуть спрацьовані долові!

ІСТОРИЧНА ЧАСТЬ

ЦАРГОРОД

Після розриву

о. Л. Сембратович

Дня 18 липня, 1054, легати попрощавшися з цісаром Константином Мономахом та обдаровані ним щедро, вибралися в дорогу назад до Риму. Вони вже були з день дороги від Царгороду, а саме в Селумбрії (Тракія), як їх догонили посли від цісаря, запрошуючи їх вернутись назад до Царгороду та ще раз навязати переговори з Керуларієм. Цісар затривожений єхидною, натиснув на Керулярія а той остаточно вволив волю цісареви. Та з якими замислами, це покажеться з дальшого розвою подій.

Папські легати завернули і знову стали гістьми у цісарській палаті. Та коли прийшло до навязання переговорів з Керуларієм, показалося що Керулярій щиро не думав. В межичасі він опублікував екскомунікаційну буллю легатів, але у сфальшованім перекладі з латини на греку. А саме головний фалєшфікат полягав у тім, начеб то булля виключала всіх вірних восточного обряду, тоді як екскомуніка цілком виразно відносилась виключно до Керулярія і його заплечників. Що більше: у буллі виразно було зазначено, що екскомуніка не відноситься ані до володарів держави ні до її громадян. А саме це місце звучить: "Щодо стовпів цієї імперії а також щодо розумних і поважних її громадян то цей город є найбільше християнським і православним." Ціллю фалєшфікації Керулярія було підбурити населення Царгороду проти папських легатів і Папи самого, а прихилити опінію населення на свою сторону. Є навіть всякі підстави догадуватись — всі учені історики хизми, між ними і протестанти, так думають — що наміром Керулярія було канцькувати єфанатизовану товпу своїх прихильників до фізичної насилля на папських легатах. Загальна думка всіх істориків така, що він хотів повністю так щоб легатів злінчовано.

Що воно так було, вказує на це поступованє цісаря. Цісар визначив конференцію між легатами й Керуларієм і його сторонниками у своїй палаті. Керулярій не згодився на те і наставив, щоб нарада відбувалася в патріярхаті. Легати хотіли вволити його волю щодо того. Але цісар рішучо спротивився, забороняв ту конференцію і рішив, що вона може відбутись лиш у його палаті і в його присутности. Палату цісар казав окружити військовою сторожю. Колик Керулярій вперто відмовлявся явитись на конференцію до цісарської палати, цісар взагалі відкликав переговори і відіслав легатів під сильною військовою охороною, попрощавшися з ними дуже сердечно.

Дуже замітне й цікаве для нас Українців що цісар відіслав легатів не звичайною дорогою з Царгороду до Риму, цебто не через Середземне море, але Чорним морем через Русь-Україну, на Київ, хоч то була далека і окружна дорога. Цісар видко побоювався, що на звичайнім морськім шляху через море Мармара й Дарданелі корабель що віз легатів міг бути перехоплений якими противниками і легатам могло статись лихо. Можливо також що на Середземнім бушували тоді нормандські або сараценські (арабсько-магомеданські) пірати (морські розбійники). Досить що легати поїхали Чорним морем на Київ, де тоді панував Ярослав Мудрий, сват Костянтина Мономаха. Треба знати що Ярослав Мудрий був у неладі з Керуларієм, казавши українським (руським) єпископам вибрати і висвятити на митрополита в Києві не Керулярієвого ставленика, Грека, але українського патріота, вченого, великого проповідника і письменника, Іларіона. Безперечно Іларіон, а з ним вся Русь-Україна, не поділяли єхизми Керулярія, але остали в єдности з Римом. Мабуть і те завважую у виборі дороги для повороту легатів з Царгороду до Риму. Вони певне мали доручачі письма від цісаря до Ярослава Мудрого. Ярослав Мудрий був — як то кажеться — сватом та свекром цілої Европи. Короля шведський, польський, угорський, норвежський, Французький і англійський були його зятями. З ними він мав тісні взаємини і тому йому легко було переслати папських легатів чи через Угорщину або через Польщу, чи вкінці морською дорогою через Балтійське море і Атлантик до Риму. Що комунікація між Києвом й Італією через Атлантик тоді існувала, на це маємо історичні докази*).

*) Із скандинавських жерел знаємо що шведський князевич Гаральд був командантом варязької гвардії Ярослава Мудрого в Києві. Він залюбився в дочці Ярослава Мудрого, Ігриді, але вона не хотіла іти за цього замуж. Гаварл покинув тоді двір Ярослава Мудрого, пішов назад до Швеції, набрав кілька кораблів охотників і з ними пустився Атлантійським океаном довкола Европи до Середземного моря. В Сицилії він добув собі князівство, а опісля через протоки й Чорне море таки вернувся до Києва і таки дістав Ігриду за жінку. Про нього, Ігриду, і про його виправу Атлантиком та Середземним морем є навіть складена поема, захована в так званій Едді (Ісландська книга поем і рапсодів).

Керулярій так озлобився тим що не міг заманити легатів у свою пастку що вилив свою злість на цісарі і підбурив єфанатизовану чернь до поважних розрухів. Цісар мусів упокоритись перед Керуларієм, заявляючи у листі до нього що він (цісар) мусів відправити легатів непарушеними задля їх характеру як послів." Ясно з того ніби що пішло Керулярієви. Навіть православні історики єхизми не можуть оправдати Керулярія в тій справі і мусять признати, що його поведення і його пляни супроти легатів не були ані християнськими ані згідні з достоінством патріярха. На жаль, у популярних історіях розколу, писаних православними чи протестантами, все те промовчується. Інакше читачі тих підручників довідались би правду про Керулярія та ціла авреоля героя православя, що її сотворено довкола його особи, розвіялась би, а Керулярій виступив би перед очима читачів у цілій наготі як амбітний, мстивий, заслідлений та неперебірачий у способах характер.

Взагалі щодо Керулярія то не можна сказати щоби православні могли ним чванитися. Як всі історичні жерела стверджують, мотиви його поведення були наскрізь особисті та світські. Планово й уперто він змагав до одної мети: стати византійським імператором і головою церкви в одній особі. Коли в 1055 році Константин IX Мономах помер і після нього наступила стара сестра його жінки Теодора, Керулярій надіявся правити державою. Вона за рік померла, а її наслідником став Михайло VII (1056-1057).

НЕВДАЛИЙ ПЛЯН СТВОРЕННЯ ПАТРІЯРХАТУ В КИЇВІ

проф. М. Чубатий

Та на єході стрінув Смотрицький відносини може гірші, як дома. Тому зі єходу вертається вже здекларованим прихильником церковного Обєднання та бере на себе тягар звести провідників обох українських таборів до одного стола. Серед конференцій та переговорів повстає в умах української еліти велитенський плян, який мав стати прихильною підставою до порозуміння для обох сторін. **Виринув план утворити патріярхат в Київі, що зберігаючи повну внутрішню самоправу, стоявби у звязку з Римом, а якому підчинилибся обі українські Церкви — з'єдинена і нез'єдинена.** Митрополит Рутський заявив навіть охоту за згодою Апостольського Престолу зректися метрополії, бо на патріярха передбачували Петра Могилу. Був то плян для майбутности церковного Обєднання на єході Европи великаського значіння. Київський Патріярхат до того бувби сконсолідував українську націю. Маючи величезний авторитет у католицькому світі, бувби мусів добути собі належне значіння в тодішній Річпосполитій. Що більше, він бувби втягнув в орбіту нашої культури цілий білоруський нарід, а може й Волощину та Молдавію.

Та смертельний удар тій великій ідеї завдав не хто інший, лише українські козаки. Коли в 1628 р. скликано в Київі собор, де мали бути після кількох таємних конференцій викінчені справи згоди з'єднених з нез'єдиненими, прийшов до голосу козацький терор. "Втопити в Дніпрі!," "Славутиці напитися!" — грозили Могилі "господарчикові," та таки своєму митрополитові Борецькому, якого самі видвигнули, а якого Польща до того часу вважала ще нелєгальним митрополитом. За що? За те, що задумали згоду з братами, з'єдиненими з Римом. Смотрицькому, який вже в своєму найновішому творі вложив свої погляди на справу Обєднання, загрозили смертю, якщо не відкличе своїх "унійтських єресей." Витворилася гротескова ситуація: у Витебську згинув з рук нез'єдиненого полоцький унійтський Владика, а в Київі малоцо не погиб його противник — також з рук нез'єдиненого. Та що найважніше: обоїм одну справу — за церковне Обєднання. Плян київського патріярхату похоронили серед погроз таки самі Українці. В ім'я правди еліт признати, що польський уряд ради святого спокою на Україні готов був дати на той плян свою згоду. До згоди цим разом не прийшло. Правда — не цілих 20 літ пізніше — як виказує це на підставі ватиканських жерел рос. історик Шмурло підпяв переговори на подібних умовинах з Ватиканом сам митрополит Петро Могила — та смерть його перервала ті переговори.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

о. П. Божик

Лєкція 2

Року 862 провідник одного славянського племени, іменем Гостомисль, скликав віче до Новгороду. Зійшлися і рішили післати виславців до Скандинавії і запросити звідтам князів на Україну. По давному звичаю просили хлібом і сіллю. Прибули три князі, що називалися Рюрик, Синеўсь і Тровур, їх дружина і слуги. Незабаром князі померли а по Рюрику остав малолітний син Ігор, в якого імени став правити Олег.

Новгород находився далеко на півночі, край був мало заложений. Тому Олег з Ігорем поплили долі дніпром до Київа, де край був родючий і більше заселений. В Київі княжили тоді два князі — Аскольд і Дир, також мабуть скандинавці. Олег викликав їх до Дніпра а тоді сказав їм, що батька Ігорового покликано володіти хлібом і сіллю, а їх хто сюди покликав? Обох їх стято мечем. Від тоді став володіти Олег а Київ був осередком України. Аж до приходу татар в XIII стол. Київ задержав провідне місце серед українських міст, бо там був осередок влади і культури. Вся московщина належала тоді до України, яка називала себе "Русь" а Київ був "матірю городів руських," як часто й тепер про це згадують письменники.

Того самого року прибули в Україну святі Кирил і Методій, щоби нашим предкам голосити слово Боже. По народности славяни, вони походили зі Солуня і знали мови окружних славян а також грецьку. Перед тим займали важні становища на царському дворі в Царгороді. Над рікою Доном, де тепер Ростов, охрестили 200 осіб. Вони також уложили для славян азбуку, котра від імени св. Кирила називається "кирилиця." Цею азбукою переведено книги з мови грецької на старославянську і в тій мові ми чуємо наше Богослуження по нинішний день. Св. Кирил і Методій оставили Україні своїх учеників. Фива і інших та подалися до Риму, до Папи Николая I, щоби узискати удобрення переводу Служби Божої. Та заки зайшли до Риму, помер Папа Николай I, а його уряд переняв Папа Адріян II. Він вислухав Службу Божу на славянській мові, одобрив переводи. Оба брати дістали єпископські свячення. Св. Кирил остав в Римі, де й помер 869 р. а св. Методій вернув до Великоморавської держави, де став архиєпископом і помер у Велеграді, на Моравії, 885 р.

Одобрення Папою славянського Богослуження свідчить, що Українці, болгари а також греки належали під духовний провід Голови Вселенської Церкви. Колиби було інакше, то св. Кирил і Методій булиби не йшли по одобрення до Риму і там принимали єпископські свячення.

В тім самім столітю, а саме між роками 857 і 886, то є на протязі 29 літ, велася борба між Папою Николаєм I, а коли він помер, між Адріяном II і царгородським патріярхом Фотієм — по стороні якого стояв Василь Бардас, що був реґентом від імени малолітнього грецького царя Михайла III. Причиною борби було це, що патріярх Ігнатій відмовив св. Причастя Бардасові — за те, що той прогнав свою жінку а жив незаконно зі своєю невісткою. За те Бардас прогнав св. Ігнатія з уряду а на його місце наставив Фотія. Розкол став грізний, однак вкінці побідив Папа Адріян II. Знова настав мир і спокій в церкві аж до року 1054, коли настав другий і остаточний церковний розкол, котрий на велику шкоду Церкви і душ папує до нині.

Завдання: Напишіть, хто і до котрого міста закликав віче в справі володіння на Україні. Подайте імена князів, що прийшли зі Скандинавії. Що робив Олег? Хто були св. Кирил і Методій — що робили на Україні і чому ходили до Папи? З чого пінов спір між Папами і Бардасом і хто мав рацію? Як довго тревав перший розкол?

—— 0 ——

ЛІТЕРАТУРА

Під церквою на Великдень.

Богдан Лепкий

Дівочий жвавий хоровід
живим вінком круг церкви вється,
а на колоді сивий дід
сидить, і дивиться й сміється.

"Отут колись — думає дід —
мої і внуки і правнуки
у гаївковий хоровід
підуть пібравшися за руки.

Та, що робить! Літа біжать.
Та, хоч піду на могилки,
то й там до мене долетять
веселі наші гаївки"

Дівочий, жвавий хоровід
живим вінком круг церкви вється,
а на колоді сивий дід
сидить, і дивиться й сміється.

"Геп, молодосте золота!
Минула ти!.... Цить, серце, цить!"
І старість молоді літа
з глибин душі благословить.

—— 0 ——

Воскресний день.

Роман Купчинський:

Умер Христос поганьблений, побитий
і в гріб його поклали у скалі.
Затьмився день і жах несамовитий
струснув старі підвалини землі.

Здавалося, що Правда вже не встане
і не осяє темряви світів —
що не Петро а Юда загетьманить
з ватагою обманців і катів.

Та в третій день, в бліду годину ранню
хитнулася від грохоту гора.
Воскрес Христос із гробу по писанню
і шлях пробив для правди і добра.

І від тоді ніякий камінь долі
вже не страшний для націй і людей.
В твердій борні чекають босі й голі
на сповнення леліяних ідей.

Бо кождому стоїть перед очима
воскресний день розпятого Христа,
коли скала двигнулась недвижима
і з гробу встала Істина свята.

——=0=——

Роман Купчинський:

У третій день

Ховається в провалля
ширококрила тінь,
відслонює світанок
закриту далечінь.

Ще сонце не вставало —
(спізняється чомусь)
що виповзне промінчик,
то знову назадгузь.

Мовчать гаї і поле —
ні вітру ні пісень.
Оглянулася пітьма —
невжеж не зійде день?

І справді день не сходить,
хоч проминула ніч....
Ціла природа чує,
гряде велика річ.

І враз піднявся грохіт
десь від ядра землі
і сяйво як троянда
розцвилось на скалі.

І сяйво як троянда
в каскаді срібних рос,
а в золоті і сріблі:
—Христос....

——=0=——

Марійка підгірянка

Межі, ріки, кордони
даром городять путь —
нам великодні дзвони
однако в серці бють.

В одній любві живемо,
одні лелієм сни —
В однаковім труді ждемо
Воскресної Весни

——=0=——

Воскресна пісня лунає.

др. В. Щурат

Христос воскрес! Христос воскрес!
Христос скінчив терпіння —
учить тебе, що все мине.
По жертві — воскресіння.

У волі храм, до вольних брам
без жертви не дістатись.
У гору зір, в Христа увір,
тоді лиш можеш встати!

Христос воскрес! Христос воскрес!
Воскресна пісня лунає.
Не стане днів вже для катів,
так серце сповіщає.

Христос воскрес! Христо воскрес!
Дріжи тепер тиране!
Вкраїнський рід терпить свій гніть,
з Христом терпить і встане.

Воскресних днів побіди спів
подав нам зрозуміння,
що хто з Христом — встане разом
із мук катів, з терпіння.

——=0=±——

Молитва покаяння.

др. В. Щурат

Кличу Тебе з долини смутку-горя,
серця плачем кровавим кличу: Боже!
Як моряки розбиті серед моря,
як путники в ночі на роздорожи,
з духа глибин на небо променисте
серця плачем кровавим кличу: Боже,
Спасе, Христе!

Серце, дарма що кров у нім холодна
після всіх земних жарів, бється нині
тільки для Тебе. Так зелія водна
линеться до сонця, хоч в багні коріння —
верне до сонця, лично все сріблисте.
Тільки для Тебе серце бється нині,
Спасе, Христе!

Всіх землі втіх любити вже не сила.
Та один смуток проясниш безмірний.
Тож як той птах, що надломив вже крила,
до твоїх ніг мій дух паде покірний,
до Тебе верне око з болю мглисте.
Ти один смуток проясниш безмірний,
Спасе, Христе!

——=0=——

Україні

В. Самійленко

Ти звеш мене й на голос милий твій
з гарячою любовю я полину —
поки живуть думки в душі моїй,
Про тебе Ненько, думати не кину.
Як мрію чисту із найкращих мрій
я заховаю в серці Україну
і мрія та, як світлиця ясне
шляхом правдивим поведе мене.

Нехай той шлях важкий, нехай тернистий!
Але хіба тоді квіток шукать,
коли тебе, твій любий образ чистий
несхнучі сльози тяжко туманять?
Коли твій геній навіть променистий
онемощів і почина згасать?
О ні, того скарають муки люті
хто зможе в час такий тебе забути!

В біді твоїй рідніша ти мені
тобі несу я сили всі, що маю.
І працю тиху і мої пісні
на вівтар твій побожно я складаю.
Натхнись мене! Нехай у мертвім сні
я днів моїх даремне не загаю!
Нехай я знаю, що не дурно жив,
що за життя тобі я заплатив.

Коли я був дитиною малою,
красу твою повсюди я вбачав —
здавалась ти веселою, ясною —
мене твій вид веселий чарував.
Тоді я ще душею молодою
про муки тайні твої не знав,
тепер же бачу я твої страждання
і ще зросло моє к тобі кохання.

Приймиж мої пісні як дар малий
великої і вірної любови!
Що зможе дати мій талан слабий
в скарбницю любої твоєї мови —
він певно дасть, і знай, що в час страшний
твій син тобі не пожаліє крови,
і що не спинить страх усіх погроз
моїх пісень, моїх за тебе сльоз.

——=0=——

Веснянка

Ан. Волощук

Ой, весно — веснонько чарівниченько,
звідкіля прилітаєш?
Як весілячко твоє личенько —
ой, на чім ти так граєш?

Ой, є у мене орган — злотострун
і музикантів доволі,
що сіють звуки на оксамити рун
по полі і роздолі.

Ой, є у мене сімсот сопілок
і стотисяч струн срібних,
а сімсотпісяч золотих стрілок
в чари дивні здобних

Ой, що пущу я золоту стрілку,
то сопілки заграють,
а за ними враз по полях-лугах
сорочки білі мають.

Ой, що вдарю я в стрілки-сопілки
крилом хмара в даль спілесне,
а за нею в мить я гадка полетить
в мрійне море небесне.

Ой, весно — весно в кришталевий дзвін
срібне серце десь бється,
а подзвіння те в райдугах перлин
з юних вічок сміється.

—— 0 ——

МІЖ СХОДОМ І ЗАХОДОМ

В. Кархут

В каменяці хтось на фортепіяні вправлявся гами. Томлюча одноманітність. Настрій, як називає його комісар, ідеальний до звірювань. У повітрі завіла скука й ограбловала людину з решток відпорности. Людина ставала мягка й податлива, мов віск.

Комісар вихилив з сутінків голову, похилився вперед і завірчиво вдивився в очі співбесідникові.

— Ну, рішіться! — і по хвилині:— В мене проти вас докази. Маєте ви і перевіз. Або погодитеся на мою пропозицію, або.... — і по хвилині додав, начеб байдуже:

—Ваша мати щось недужає? Не знаю, як прийме ваш присуд....

Обличча юнака в повному світлі. Воно скорчилося, начеб кожде слово було ударом в лице. Заплющив очі, щоби не бачити людини, що тричі в тиждень каже приходити йому до себе. Він цілий пружиться підчас тих візит від душевної муки. На чолі з'являються каплини поту...

—Якіж бо ви смішні! Напевно берете мене за свого найбільшого ворога, тимчасом я ваш приятель. Дуже люблю ваш нарід, вашу мельодійну пісню, що бере за серце. Ходжу на всі ваші концерти....

—Прошу, закуріть папіроску!

—Дякую.

—Якіж бо ви, я до вас хлібом, ви до мене каменем! По сутіж, чи то так богато я від вас вимагаю? Співпраці! Не компромітуючої. Борони нас Боже перед доносами. От, в ряди годи ви нам.... таке коротке, довірочне: "той і той не подобається мені, треба на нього звернути увагу." Час до часу вказівка. За те ми вас залишаємо в спокою. Вас приймуть на університет, скінчите студії....Подбаємо про протекцію, коли потребуватимете посади....

Юнак проціднв хрипко крізь стиснені уста:

—Словом обіцюсте мені нікчемне животіння.

—Зовсім ні! — заперечив швидко. — Не один з ваших виконує ту працю і не соромиться її. Це не доношництво ані провокація це, до чого вас намовляю. Зрозумійте, ми хочемо допровадити до згоди між вами і нашим народом. Дістанете повні права. Та це не швидше станеться, аж зникне усякий слід вашої підпольної праці. Не можемо терпіти в упорядкованій державі балагану. І для того помирення, для добра вашого народу, співпрацювати будете теж ви.

—Скільки разів я вам те саме повторяв?

—До цеї розмови ви не доцінювали докладно ваги моїх аргументів.

—Аргументів? Хібаж це можна назвати аргументами?

—Ну, роблю вам пропозицію, як чесна людина чесній людині. Ви добре знаєте, що з нами не впрасте, а копирсається. Маємо довголітний досвід з часу коли ми ще самі боролися. Боротьбу треба вміти вести — ваніж люди, пожалься Господи! Ну, скажіть, от хочби такий Хорик, яка ваша думка про нього?

Юнак засміявся.

—Ніщо з того, пане комісаре!

Комісареве обличча на хвильку затьмарилося. По часинці воно було знова погідне, усміхнене.

—Ну, ну! — добродушно потакнув. — Ви направду були цінною людиною в співпраці. А що до того про що ми недавно говорили, то ріжні є методи здобуття власної держави....

—Так!

—Дивує мене ваша впертість і короткозорість. Не бачите очевидної користи в тому, що й ви можете мати вплив на деякі справи — розговорюється пан комісар.

—Наприклад?

— Мусите навчитися міряти вартости їх власною мірою. Якщо хочете побороти ворога, мусите насамперед пізнати його, навчитися неодного від нього. Чи не розумієте? Мусите перейти його школу.

—Школу, дого? — в словах юнака почувся глум.

—Школу заправи, використування людий. Ви мусите зрозуміти цілу розкіш грн. коли ви можете стиснути пястук і сказати — повзи, благай ласі протекцій і ласки! Винесу тебе високо, але передтим ти покоришся, покажи всю гнучкість твойого хребта. Це направду творче. І думаєте, що цього з нами не вироблять, заки ми добилися свого?

— Чи ви цього не розумієте, що за дрібку значливости до нас, ви могліби бути такий всемогучий між своїми?... Ну, що? Згода між нами? —спитав покванно.

Юнак підвівся блідий, в устах начеб щось жував. Похилився і з погордою, просто між вирячені очікуванням очі, жбурнув:

—Ваша гниль нас не чіпається!

—=0=—

ХИБА РЕВУТЬ ВОЛИ, ЯК ЯСЛА ПОВНІ?

Панас Мирний та І. Білик

Частина перша.

Польова царівна.

На дворі весна вповні. Куда не глянь — скрізь розвернулося, розпустилося, зацвило пишним цвітом. Ясне сонце, тепле і приязне, ще не встигло наложити палючих слідів на землю; як на великдень дівчина, красується вона в своїм розкішнім убранні.... Поле — що безкрає море — скільки оглянеш — розіслало зелений килим, аж сміється в очах. Над ним синім шатром розпіялось небо — ні плямочки, ні хмарочки, чисте, прозоре — погляд так і тоне.... З неба, як розтоплене золото, ллється на землю блискучий світ сонця: зеленіє як рута.... Легенький вітрець подихає з теплого краю; перебігає з нивки на нивку; живить, освіжає кожду билинку.... І ведуть вони між собою тиху-таємну розмову: чутно тільки голос, як срібний дзвіночок, — тремтить, переливається, заглушає докучне сюрчання травичих комиків, що як не розірвуться — і все зливається до куп в якийсь чудний гомін, вривається в душу, розбуркує в ній добрість, цнірість, любов до всього.... Гарно тобі, любо, весело! На серці стихають негоди: на думку не лізуть клопоти; добра надія обгортає тебе добрими думками, бажаннями.... Хочеться й самому жити і любити; бажаєш кожному щастя. Не даром в таку годину — аби неділя або яке свято — хлібороби виходять на поле, хліба обдивляться!

Оттакої самої пори, в неділю, після раннього обідного часу, — тим шляхом, що звивнись гадюкою поклався од великого села Нісок аж до славного кадись Ромодану — йшов молодий чоловік. "Не богатого роду!" — казала проста свита, накипута на опанки, — зріз свити. Червоний з китицями пояс теліпався до колін, а висока сива шапка з решетилівських смужків, перехиляючись на бакир патякала про нарубонську вдачу....

Інов справді нарубок. На перший погляд йому може літ до двайцятка набралося. Чорний шовковий пух тільки що вилився на верхній губі, де колись малося бути вусам; — на мов стесаній борідці попялось деденде як павутиння волосячко. Ніс невеличкий, тонкий, трохи загострений; темні карі очі — теж гострі; лице довгобразе, козаче; ні високого, ні низького зросту — тільки плечі широкі та груди високі.... Оце й вся урода. Таких нарубків часто й густо можна зустріти на наших хуторах і селах. Одно тільки в цього пеюбняке — дуже палкий погляд, бистрий як блискавка. Ним світилась якась незвичайна сміливість і духова міць, разом з якоюсь хижою тугою....

Нарубок плівся новагам, позакладавши руки назад себе; позирав навкруги своїми блискучими очима; іноді зупинився і довго розглядав зелене нивя. То знову йшов; то знов становився денебудь на згірку — й знов оглядав поле. Ось перейшов і граний місточок посеред лук, на низині, на балці. Під ним ще не висохли весняні калюжі — аж зацвіли, позеленіли. Кумкають в них жаби рано і вечір. От, опинився на невеликім горбочку по той бік місточка; став, обернувся лицем до його; глянув на рудку; перевів поглад на крайне жито. "Отже ту кращі хліби, ніж під селом" — подумав сам собі. "Тут мабуть сильніший дощ пройшов.." Знов повернувся і рушив далі.

Спустившись в долину, повернув з курного шляху на обіжок і пішов поміж зеленими житами. Ось підійшов до однієї ниви, нагнувся, вирвав при самім корені пучок жита, глянув на його, далі глянув на ниву і лице засвітилося одрадою: "От де моя праця — немов казали його очі — не марно потрачена. Вона зробила з мене чоловіка, хозяїна!"

(Далі буде).

Замітка: Ми нарочно вибрали і будемо продовжати цю повість, бо вона є наче вступом до зрозуміння того, що сталося в Україні 1918 р. та чому запанував там большевизм. (редакція).

ГЕРОЇ СЛАВИ

Драма з визвольної боротьби в 4 діях.
Діється в Галичині, над Збручем, 1919 року.

Особи:

Михайло Розважний — селянин, літ 60
Катерина, його жінка
Маруся, їх дочка, літ 18
Оніхра, бідний парубок, троха гикавий
Прокіп, сусід, селянин
Петро, старший десятник УСС
Пишний, четар
Гриць
Іван
Печеричка } Стрільці
Степан
Богдан
Бігас, польський підстаршина
Закроцький, офіцер
Крук } польські жандарми
Марцінек
1 і 2, польські легіонери

Дія 1.

Подільське село літом. Вечір. На право забудівлі Михайла, огородженітином.

Ява 1.

Катерина вийшла з хати і заклопотано глядить на дорогу: Куди ж то мій чоловік забрався? Ще від полудня десь пропадає ....Дочка теж кудись пішла а тут вже вечір. Лячно самій на обійстю бути. Щоби хоч знова не наднесло сих рогатих ворогів.

Ява 2

Входить Маруся.

Катерина: А деж ти дочко ходиш в таку пору? Таж знаєш, що небезпечно тепер кудись блукати...

Маруся: Я ходила за ріку — на город — капусту підливала.

Катерина: Тобі капуста в голові, а мені життя не миле.

Маруся: Щож такого сталося?

Катерина: Та "що"? Позабираєтеся обоє з батьком з дому, а мене тут забити хотіли.

Маруся: Господи! Хто, і за що?

Катерина: Прийшло їх щось з пятеро, тих проклятих легіонерів, на подвіря і давай ловити качки... Я не втерпіла, вибігла з хати тай не даю. А тут один з них до мене з ножем....Ох, досі зі страху дрижу!

Маруся: От зайди! Колиб наші скоро бій почали то я певна, що вони пяти погублять — так будуть утікати.

Катерина: Ох, не згадуй мені прошу стріляниу.....Та ось собачка, коли почує стріли, ховається, а ти говориш, мовби це була іграшка.

Маруся: Мамо, мамо! Ви знова тільки страх тай страх! Подумайте, що там в окопах наші груди наставляють кождої хвилі на багнети і кулі та не бояться смерти. То ми чого маємо лякатися? Вони за нас б'ються! І нам всім треба боротися, не зважаючи на жаден страх.

Катерина: Залишу ту балачку.....

(За сценою чути голос Михайла: А вороги! Кровопійці!)

Маруся: Чуєте, тато йдуть!

Ява 3

Входять Михайло, насуплений.

Катерина: Михайле, з ким ти сварився? Що тобі?

Михайло: А, Бог скарабн їх!

Катерина і Маруся: Кого?

Михайло: Ще ви питаєте, кого? Ворогів наших!

Маруся: Може знова щось сталося?

Михайло: Ож, сталося, сталося....Нашу пшеничку на клині дочиста викосили, покопали рови по цілім полі і то не лише по нашім але по всіх— поздовж ріки....Всі засіви знищили....Аж за серце тисне, коли дивитись на таке спустошення.

Катерина (плаче): Посіяли кусень пшенички, тай то вороги не дали зібрати....

Михайло: Ох! Злість мене бере! Але дай Боже, щоби наші дали їм таку прочуханку, щоби довго тямили.

Катерина: Ну, щож — сталося! Ходи Михайле вечеряти, ходи Марусю! (Обоє відходять).

Ява 4.

Маруся (по відході родичів, стоїть якийсь час в задумі, потім говорить): Який той світ гарний а скільки на нім горя, скільки сліз і крови проллється і всякне в нашу українську землицю! Чи довго воно так ще буде? (мовчанка). Який гарний вечір, тепленький, чудовий наш вечір! Жнива наближаються, що за радісний час! Здається, прекрасно на нашій землі.....А ось воно й не так. Вороги напосілись на нас, не дають спокійно радіти красою і богатством нашої України.....Загарбати її хочуть а нас усіх невільниками поробити. Господи! Допоможи нашим прогнати ворогів з нашої землі і то на все! Ох, як бажаю ще хоча раз побачити наших стрільців, почути їх пісню.... (мовчанка). Яка я була щаслива, коли недавно ще ці стрільчики стояли в нашім селі на постою — які вони всі милі і добрі.....Ох, серце мліє на згадку ....Казав, що скоро прибуде а може й ніколи мені його вже більше не бачити. Може темна могила на віки його накрила ....(мовчанка). Ні, ні! Він живе, він верне! І яка я чудна, які думки рояться в моїй голові ..... Не всіх на війні убивають ....Бог милосерний і наша доля в його руках. (співає):

Ой, казала мати
та не банувати
за стрільчиком молоденьким,

бо стрілець покине,
а самий полине
на конику вороненькім.....
2 рази

Дівча не зважало,
із туги зівяло
за стрільчиком молоденьким.

на конику вороненькім.....
Бо стрілець покинув,
а самий полинув
2 рази

Ява 5.

Михайло (з хати): А йди но дочко вечеряти, годі сумувати.

Маруся: Хібаж я сумую?

Михайло: Ну, ну! Йди, коли кажу.

Маруся (іде): Не сваріть на мене таточку.

Ява 6.

Михайло (сам): Ех, колиб я так міг! Не всидівби вдома, ні! Пішовби там до наших і разом з іншими ворога нищив. А так, дарма. Не здужаю вже маршів відбувати, шкода й гадки, не туди вже мені....Щож, треба терпіти до котрогось часу, доки не зміниться. Але я вірю, що прийде час, коли нікодна ворожа нога не остане на нашій землі. А за всі наші терпіння, за всі знущання над нами, прийде хвиля розплати — прийде, колись — певно прийде. І діждуть її, як не ми, то наші сини або внуки ..... (йде на подвіря і вертає зі залізними вилами). І я маю чим боронитися перед непрошеними гостями! Тут я господар і нікому не позволю господарити по моєму подвір'ю! (сідає під хатою). От, треба помолитись, тай стерегти, щоби й справді вороги коней не забрали.... (починає молитись).....за сценою кроки) Ага! вже хтось іде. І помолитись не дадуть. Скриюся за хату. (ховається).

Ява 7.

Входить Оніхра, оглядається на всі боки.

Михайло (виходить з вилами): Стій, ти хто?

Оніхра: Це-се-с! Т-т-то я!

Михайло: Ти чого поночі волочишся? Певно то мого саду хотів заглянути? Го, то, Ти мені дивись.

Оніхра: Гі, гі, гі....До ваваного ссаду?.... Ааа то чого? Тттаж ттам самі ккквасинничкі що як вкусиш, ттто до Скалата дорогу зобачиш. Яааа прийшов вам щось сказати.

Михайло: Ех, ти безизикий — вже зачинаєш крутити.

Оніхра: Ви дядку трошки прикусіть губи, ато побачите, що я....

Михайло: Ах, ти дурню, ти що собі гадаєш?!

Оніхра: От, які бо ви — приходжу вам щось важного сказати а ви лаєтесь. Ну, так знайте, що не скажу. Добраніч! (хоче йти).

Михайло: Ну, ну, — щож ти мені скажеж?

Оніхра: А то, щоби ви свої коні заховали, бо легіонери заберуть ще сеї ночі.

Михайло (схопився): Га? Коні? Мої коні?! Ти звідки таке знаєш?

Оніхра: Звідки я знаю? Зараз. (сідає). Ще перед полудньом пішов я спати в сіно, що ось на сіножаті — за рікою. І як дав хропака, то аж до вечора. Пробудився я і нагадав собі, що я не обідав. Сів тай думаю, де я пожився6. Гм, а ноги мої, коби здорові були, занесли мене— знаєте де?

Михайло: Ти говори до речі, а не плети дурниць!

Оніхра: Гм, коли кажете що то дурниця, то .... Добраніч! (хоче йти).

Михайло: Ну, ну! Говори, деж тебе занесло?

Оніхра: Та певно, що не до дому, бо нема в мене його, самі знаєте. Тож я опинився в нашого діда в саді — а там всього, чого захочеш....Тільки я через пліт, гиц на черешню і вже вечеряю....Але черешні, кажу вам, як мід. А так зародили, що гілля гнуться. Так я собі по одній смакую. Нараз

щось в корчах: трісь, трісь....Я дивлюся ліпше, а то прийшли ті рогаті антихи і собі беруться за ту саму роботу, що я.

Михайло: Слухай Оніхро, і не доводи мене до злости! Говори, що знаєш. Про коні а не про черешні.

Оніхра: Стій, дядьку, стій! Не перебивайте мені! Слухайте! Слухайте! Зачинають щось говорити, але я їх добре не розумію. Але досить чую, каже мені один, що коли тої ночі буде битва і колиби перед нашими тікали, то заберуть всі коні з села, щоби нашим не оставити. Я, коли таке вчув— ге-еп на землю, тай в ноги—а полячки собі давай з саду тікати—ну, але їх два, а я один. Ех, колиби я мав при собі обрізак, то ми булиби звиталися інакше....Але ми ще колись здибаємось ....Так я кажу вам, що це справедлива правда. Я вже сказав Прокопові і Романові і вони вже свої коні кудись заховали.

Михайло: Ох, горенько, кудиж мені їх заховати?

Оніхра: Як хочете, то я вам їх так заховаю, що ніхто їх не найде....

Михайло: Гм....Щось я тобі не вірю. Ти сам готов їх десь запропастити, а потім скажеш, що поляки забрали.

Оніхра: Дядьку, що ви мене за конокрада маєте? Ну, щож— ховайте собі, як самі знаєте, але щоби ви потім не жалувались. (йде).

Михайло: Слухай Оніхро! Ти не сердься, а бери їх та ховай!

Оніхра: Добре, я знаю безпечне місце! В лісі захов'аємо, ходіть дядьку, бо нема часу.

Михайло: Нема, нема часу. Бери коні тай в ліс.

Відходять.

—=0=—

ШКІЛЬНА ЧАСТЬ

ЗАКЛИК В СПРАВІ ШКІЛ

Як ми недавно повідомляли, роблять старання сильні і впливові англійські організації, щоби шкільні дотеперішні округи консолідувати — значить стягнути в більші і управа тих округів, щоби добирала учителів для шкіл свого округа.

Таке положення не відповідає нашому добру в Канаді. Многі з наших учителів могливби тоді легко втратити працю. З таким трудом збудовані і збережені для наших учителів школи, могливби легко стати добром других, котрі не трудилися.

Звідомлення подають, що цею справою мали займатися трости шкільні на зборах в лютім ц.р. в Мус Джо. Одначе, що читаємо в пресі? Читаємо в пресі, що українські трости протестували проти заряджень Епископа в справі суспензи двох священиків. Але не читаємо нічого про це, щоби українські трости виступали в обороні свободи шкіл. Значить, наші трости, що там були — займалися справою, яка до них не відноситься а залишили справу, про котру якраз треба було старатися.

Тому звертаємо увагу всього нашого свідомого загалу, що справа ця не є маловажна і коли Вам на оці добро і свобода наших шкіл та добробут учителів—скличте шкільні збори податковців, представте, з'ясуйте справу і винесіть відповідну резолюцію — проти консолідації шкіл. Резолюцію ту треба відіслати до департменту освіти в Ріджайні, на руки дост. Есті. міністра освіти Саскачеванської провінції.

Час не жде — він наглить. І коли дійсно бажаєте собі добра і своїм школам, робіть та старайтеся, доки не запізно — доки ще час.

—=0=—

КАТОЛИЦЬКИЙ ПОГЛЯД НА ОСВІТУ І ПРИКМЕТИ ІДЕАЛЬНОГО ВЧИТЕЛЯ

Брат Станислав ЧБХШ

(Продовження).

Поведення і слова учителя повинні бути жерелом і натхненням побожности. бо діти спостережуть скоро скриття і обдурення. Учитель повинен висилати лучі тої побожности так. як ангели — це бачив у сні Яков — взносилися по драбині до небес, так учитель молитвою і релігійними вправами повинен сходити до своєї кляси з одержанім Божим благословенням. Се запевнить успіх його праці.

Зобовязання учителя особисто дати ученикам добрий примір християнської побожности і вірности, через виконування релігійної практики, є першої ваги. Коли учитель не вспіє своєї кляси натхнути глибоким почитанням Бога і любовю чесного життя — відпаде дійсна ціль образування — бо поміч дана для чисто звір-

ринного життя. негідна християнина. Самий розвиток ума. без розвитку характеру і душі може легко стати убійчим а не користним. Люди. що нині ширять на світі заразу злоби. нерелігійности. безбожности і большевизму є умово здібні. Вони мають образування а мимо того вони творять заразу сучільности. Вони не мають пошани до Бога ані до чоловіка а їхня злоба веде їх прямо до заглади.

Кляса може стати передпокоєм неба або пекла. Становище учителя відносно обяв побожности мусить бути рішучо позитивне. Бути невтральним. як богато учителів нині є. чинить неповоротиму шкоду для молодечих душ. Коли діти ніколи не чують. щоби учитель хвалив релігію. рідко а то й ніколи говорив про Бога та наші обовязки супроти Него. тоді вони природно думають. що Сотворитель і релігія є недостойними. або що наіменше мають в житті малу вагу.

Мудрість.

Мудрість це природний вислід побожности і тому друга науважніша прикмета учителя. Се є справедливе оцінення річий дочасних і духовних. злучене з виконанням тих правд. Учитель, одарений мудрістю. має дійсне розуміння про своє завдання і про добро. яке він може довершити. В него на думці. що ціллю його завдання є заложити і піддержати царство Боже в серцях своїх учеників. Він знає ціну душі. Бо часто роздумує над тим. що Христос цінив кожду душу.

Розумний учитель старається гармонійно розвинути всі галузі діточого ума. маючи на увазі. що занедбання одної галузі буде занедбанням повного образування. буде нехтованням прав людської природи і кляну Сотворителя.

Він студіює характер своїх учеників. бере під увагу їх добрі і злі прикмети. їх нахили і здібности і після так набутого знання руководиться відповідно з кождим.

Він має на увазі. що дитина одарована Богом свобідною волею. Тому робить все. що в його силі. щоби учеників навести до добровільного бажання добра і до практикування релігії з переконанням і любови.

(Далі буде).

ДОБРОДІЙНА ЧАСТЬ

ПОМІЧ СВЯТИМ ЦЕРКВАМ БОЖИМ

Чому нам треба церкви?
Чому ми ходимо до церкви?

Бо серце наше неспокійне. доки не спічне в Бозі — як каже св. Августин. А церква є саме місцем всемогучого Бога — є Домом Божим — отже найвищого нашого Володаря і Господа. котрому від нас належить честь. поклін і слава во віки вічні.

Тому ходимо до церкви — бо стільки на тім світі прикрощів. невзгод. призрства і непорозумінь. В церкві однак нема лукавства ні ріжниць — всі перед Богом рівні. Тут для кождого є місце. Для кождого церква убирається в найкращі ризи і світить світло. Не лише назверх. але у душі. Світло. котре ніколи не гасне. Світло Божої. вічної і незмінної правди.

Коли чоловікові тяжко і болюче в цім світі. іде до церкви. Там душа говорить з Богом. шукає поради. потіхи і дістає її. Дістає мир і радість. котрих світ не може дати. Дістає поміч в найтяжчих хвилях. коли всі на світі тут опустили і виреклися. Церква для всіх дітий отворена — навіть для тих. що негідні. Все має отверті рамена. все кличе: Прийдіть до мене всі обтяжені і знеможені. а Я вас упокою. —Кличе словами Христа, бо Вона Христова. вона другий Христос.

Церква подає навчання Христа і так як Спаситель милосердиться, прощає і лічить. Тіло і душу чоловіка. Зберігає в нього все добре, викорінює зло. Робить його спосібним до щастя і те щастя дає.

Тому нам треба церкви.

Тому без церкви життя як олово тяжке. як гріб безнадійне. як ніч темне. А ми всі хочемо радости. надії світла. Тому душа бажає церкви — бажає Христа і Його науки — тому як каже давний письменник християнський: Людська душа вже з природи християнська. І тому всі народи по всі часи ставили церкви і ми їх ставимо. Не будемо ставити хіба тоді. як вибє наша смертна година. Нарід без церкви засуджений на духову гибіль. Повільну але певну смерть.

Тому піднесім клич: Ставмо церкви! Великі. гарні. муровані! Щоби тревали через століття і голосили нащадкам працю та віру предків. Не жалуймо гроша на Божий Дім — Бог не жалує нам.

На церкву в Курокі, Саск. — досі вплинуло: БУК $10.00
Коляда з Бруно. Саск. 4.07
Приятель 5.00
Разом 19.07

Хто слідуючий?

БІБЛІОГРАФІЯ

ЩО ЧИТАТИ?

На іншому місці цього числа Бюлетеню находимо дуже гарно і розумно написану статтю панни Мих. Кіндрачук з Кадворт про потребу книжки і бібліотеки в домі культурного чоловіка.

Нам треба книжок, нам треба бібліотек, Та яких книжок і яких бібліотек? Певна річ. що тільки добрих. найліпших з добрих.

Тут подаємо ряд книжок, котрі поручено є добрі. Коли купуєте книжки до своєї бібліотеки. купуйте ці. які тут подаємо — а певно нарікати не будете.

Аллар П.: Св. Василій
Амічіс: Малі герої
Амічіс: Записки школяра
Антонюк Ан: Мала Неля
Аренс В.: В пралісах Канади
Бавергер В.: В печері пустинника. 2 томи
Барвінський Ол.: Образки з гром. розвитку Українців. 2 томи
Б.З.: Емігрант
Бернет Ф.: Малий льорд
Бернет Ф.: Сара Кру
Берте Е.: Маленькі школярики
Бесіс А.: Малий Петрусь
Боцян Й.: о. Ів. Дольницький
О. Враси С.: Ірляндські оповідання
Будзиновський В.: Пригоди зап. скитальців
Будзиновська Ол.: Німий мертвий свідок
Валь: В копальнях Сардинії
Валь: В огні і крові
Валь: В підземелях Риму
Васьків Мик.: У филях Бистриці
Волпес Л.: Бен Гур
Верн Ж.: Зоря півдня
Верн Ж.: Плесом Амазонки
Віземан: Фабіола

(Далі буде).

"Слава для Б.У.К-а"

БУК БУК БУК. Се великий звук.
Брацтво Українців Католиків в Канаді.
Всі ставайте у члени, лиш не будьте на зраді.

БУК БУК БУК. В нас є сила а не гук.
З Богом працю зачинаєм, на ворогів не зважаєм:
Всі вперед і всі враз, най вороги зчезнуть в нас.

БУК БУК БУК. Нас вороги не зітруть.
Ми для Бога і Держави і для України Слави.
Ми ворогів побідем і Держави ся діждем.

БУК БУК БУК. Наша молодь горою,
Ми хочемо свободи, руху, не застою,
Як для церкви так Народа,
Щоби була лишень згода.

Слава, Слава, для БУК-а! Се желізная рука.
Про нас слава вже пішла, ворогів застрашила,
А ми з Богом до діла, най голоситься Слава.

Юрій Гук

Ріджайна, Саск.

ДОПИСИ

Монтреал, Кв.

На днях я дістав Бюлетень за місяць грудень, 1934. Як бачу, наша організація рухається і розцвітається. Наш нарід зрозумів свої вади і потреби та зачинає лікуватись. Я також вичитав подяку для всіх, що брали живу участь. Також й вам, всечесний Отче належить подяка за початки, за почин і за лік, що йде на наше оздоровлення. Чи може чоловік, котрий бажає добра, ухилитися від так взнеслої ідеї? Відповідь на це питання: Є люди, що ухиляються. А які то люди ухиляються? Такі, котрі не люблять України. Люди, котрі не бажають добра і життя Україні, люди анархії — ці відхиляються від Брацтва Українців Католиків Канади. Чейже ми довго ждали на лік проти нашої хороби. І ось ми той лік найшли — ми його маємо. Чи винахідник цего ліку не варт міліонів долярів? Чи ті щирі наші душпастирі, котрі посвячуються так ревно і приносять нам свій труд в дарунку, не заслугують на подяку за такі дари? О, подяка і велика подяка належиться! А спитайте може, чому? Пригляньмося блище нашій хоробі. Через що нині наша Україна стогне? Через що нині виточує її голод а криміналп забирають нам десятки тисяч і міліони наших братів і сестер? Через що нині сотки тисяч нашої дітвори простягає висохлі руки і просить хлібця? Через що рідний батько й рідна мати вбивають свою дитину? Ось чому: Родичам кров стинається в жилах, як мале дитя висохле і обімліле лебедить хліба, молока, їсти! Так це розпука серця і родичі з розпуки роб-

лять таке, з чого собі справи не здають. Хтож став причиною тих страшних мук? Анархія наша, соціалізм, марксизм, радикалізм найгіршого сорта. От наша недуга, на котру ліком є лише наше Брацтво Українців Католиків Канади. Се є наше впзволення — се вздоровлення з тої страшної недуги, в яку ми впали. А одним з найважнішних кличів — це клич Бог, Україна, Гетьман! Наколи підемо з Христом і під одним проводом, тоді Христос поведе нас дорогою правди, моралі, любови і чести, і тоді жадна сила нас не розібє — бо перед нами тільки одна ціль, одна мета. Тож вступайте громадно до нашої організації, а тоді ні соціялісти ні взагалі жаден сатана не стане нам в перешкоді. Так всі враз, всі вперед — з Богом, за волю і долю України, під проводом Ясновельможного.

2

Виннипег, Ман.

Що до поступу в нашім відділі БУК-а, то якось ідє. Люди на відчити сходяться, молодь також. Забава, про яку я згадував в попереднім числі, гарно удалася — не зі сторони матеріяльної, але моральної. Бо людий прибуло несподівано богато, але значки були дешеві, так щоби тільки покрити кошти. Та з моральної сторони скористали, бо мали кілька промов на тему організації БУК-а. Потім відколядували кілька колядок — танцю не було. Саме тоді помер наш член М. Гірний. Але люди вдоволені, бо загалько говорили, що БУК мав гарну забаву, а навіть о. Головка в церкві виголосив. Гроший нам остало $13.00. Десятку дали на церкву, решту оставили на БУК. Я думав, як булоби більше, ми булиби дали на пресфонд Бюлетеню і дещо написали. Але це вже другим разом.....

3

Ист Селкірк, Ман.

Який гимн ми хотілиби мати?
Боже, великий, единий,
нас Українців храни —
кращої долі для себе
просять Канади сини.

Тебе ми молим, благаєм
о милосердя для нас —
най праця наша розквітне
в щасливу годину і час.

Серцем і щиро та вільно
ми нашу Канаду любім,
бо нам збігцям із неволі
дала свободу у всім.

Киньмо всі свари й негоду,
в братні ставаймо ряди —
світло любови і правди
пожене мряку біди.

І. Васько

Кадворт, Саск.

Ширім українську книжку.

Бібліотека є ознакою свідомости і культурности. Коли входимо до чужого дому, то культуру того дому осуджуємо після бібліотеки. Дім без книжок, нче хата без вікон, або людина без очий. Книжка є вікном, через котре людина пізнає світ і себе. Нам конечно мати як найбільше таких вікон. Наш нарід досить вже нажився в темноті. Нам треба світла. Це світло несім всюди, де лиш живе наш нарід.

Наші родичі не повинні видавати гроші на дорогі самоходи, радія, меблі, і т.д. — тоді кодних діти в темноті. Не сміють молоденькі душі придавлювати і ломити темрявою, в якій їм самим доводилося жити

Родичі! Купуйте добрі книжки! Закладайте бібліотеки! Самі читайте добрі книжки і дітий в тім дусі виховуйте!

Приглянімося своєму власному життю. Чи можемо уважати наші доми культурними, коли в неодній українській хаті, де виховується українська дітвора, нема ані доброї української книжки ані часописі?

Організуємо товариства, складаємо великі з'їзди, виставляємо свій великий патріотизм словами, а внутрі, в самім ядрі нашого життя, в дома, що діється? Чи осягнемо що через катальоги Ітона? А та кими катальогами убрань і нездалих навичок часто переповнене ціле наше життя.

Чому в наших домах є так мало книжок? Чому ми так мало читаємо? Наші родичі в рідним краю виростали в біді, виховані в неволі. Вони не дуже пили за кличами наших мистців і поетів — Шевченка та інших.

Тут, в новім краю, де нам живеться лекше, ми мусимо закинути дальше око. Ідім за вказівками наших геніїв! Читаймо, пізнаваймо себе! Знаймо, хто ми є — яка була наша минувшина — які важні справи перед нами, як народом.

Коли в нас є гроші на самоходи, тютюн і ріжні дрібниці та забаганки, то можна також передплатити добру часопись або купити добру книжку. Як ви будете байдужні, то ваші діти колись самі вас осудять, як тих, що своїм недбальством спинили культурний розвій народу. Нехай кождий член організації постановить завести в себе бодай маленьку бібліотеку.

Наша бібліотека не буде доброю, коли в ній не буде історії нашої вітчини. Історія нашого народу повинна бути першою книжкою в наших бібліотеках. В кождій бібліотеці повинні бути книжки з історії, літератури і науки.

Поставмо собі ціллю поширити українську книжку. Внесім світло в наше життя, щоби ми як нарід стояли в рядах культурних народів світа.

Михайлина Кіндрачук
редж. норса

НОВИНИ

Відосушення неврожайної площі.

Федеральне правительство виробило точний плян відосушення і збереження посівної площі степових провінцій, обсягом понад 10 міліонів акрів. Покищо практична спроба обійматиме 25 акрів квад. площі, котру засадять деревом. Садитимуть карагану, верболози, осику, сосни і смереку. Тих 25 акрів творитиме заповідник і захорону для скота. Там буде також збірник води. Більше збірників води рішено покищо збудувати 100. Це все однак робитимуть тільки при співпраці заінтересованих хліборобів — правительство даватиме гроші а хлібороби працю. За одиницю праці буде одинадцять, або 36 квад. миль. До помочі правительство пішле агрономів і інженірів.

2

Ідеольогія а практика.

Дня 27 січня відбувся з'їзд СУС-а в Торонто, підчас котрого прийшло до неймовірних подій. Укр. Робітник, часопис з Торонта, так описує ці події в числі 5 з дня 1 лютого, ц.р. "Реферат В. Батицького. В черзі п. В. Батицький з Виннипегу відчитав реферат на тему Значіння СУНД для Українців в Канаді. Хід його відчиту був теж що хвилі здержуваний замітками й запитами з публики, а коли докінчив — запитам кінця не було. Запитувачі головно натискали референта, щоби їм пояснив дещо з ідеольогії СУС, як рівнож жадали означення організації СУС, як політичної партії. Тих, що домагалися довідатися про ідеольогію СУС, бесідник відсилав до статуту...."

"Курилів і буча. — Відай і поява Пілсудського чи Сталіна на сцені Народ. Дому викликалаб таку бучу, як це сталося з появою Степана Курилова, котрий вийшов виголосити реферат про ювилей Українського Голосу. В одним менті настав чистий хаос, як десятки грудий з цілої сили затрубіли Бу-у-у-у! — витаючи тим Курилова, котрий у відповідь зложив уста тай почав гавкати до публики...."

3

Богатий жебрак.

В Торонто арештовано 50-літного Й. Бівена за жебранину по вулицях міста. В суді виявилося, що жебрак має банкову щадничу книжечку на $1,500 Суд засудив його на кару $25.00 і заплачення коштів. Але видно жебранина поплачувала і Бівен навик до неї, бо за кілька тижнів він знова стояв перед суддею за жебрання. Тим разом його сума у щадничій книжечці зросла вже на $1,570. З того заключення, що є богато добрих людий, котрі милосердяться. Але не треба того милосердя надуживати.

4

Наші талани.

Син греко-католицького священника на Буковині, др. В. Физилович, директор черновецької лічниці, помер в 76 році життя. Написав богато цінних лікарських праць.

Максим Собкович, літ 31, безробітний механік у Виннипегу, винайшов новий тип світлячих рухомих образків (мувінг), що пересуває образки гладко, легко і рівно.

17-літний студент Нортвестерн Університету в Шікаго, Омелян Тягнибік, здобув нагороду тогож університету в сумі $150 підчас скрипковпх змагань за найкращу гру.

Інж. Т. Сікора в Празі винайшов новий спосіб печення хліба, що щадить муку і зберігає свіжість.

5

Державне лікування для бідних в Онтеріо.

З днем 1 марта, ц.р. входить в життя закон про державне лікування осіб на допомозі і ветеранів та їх родин, в провінції Онтеріо. Могтимуть вибирати собі лікарів. Кошти лікування поносить наспіл провінція і муніціпали. Здавсяби такий закон й в інших провінціях Канади. Цей закон переведо Ліберальне правительство провінції.

6

Старохристіянські письменні памятки.

Віднайдено знова в Єгипті старовинні письма з 2 століття по Христі. Закупив англієць Гаралд Айдрис Бел. Побіч папірусів Честер Бітті це найстарші памятки письменні християнської літератури. Находяться там такі слова: "Питаний фарисеями і іродіянами Ісус відповів: Чому називаєте мене учителем, коли не хочете слухати моїх слів?"

7

Нові засуди в Галичині.

Степанія Мартинюк засуджена на 4 роки тюрми, за-те, що підчас Йорданської відправи розкидала деточки з протипольським змістом. Підчас трусу найшли в її помешканні Бюлетень, Сурму, Розбудову Нації і Юнак — всі нелегальні видання, заборонені урядом в Польщі.

Мирослава Головківна засуджено на 3 роки за приналежність до нелегальної організації.

У днях 25 і 26 січня, ц.р. суджено знова в Чортківі ряд наших міщан і селян — за поширювання недозволеної літератури. Між засудженими є також малолітний Тарас Чехівський. Засуджено 6 осіб — на вязницю від одного до півтора року. Волі тюрмою не згасити!

9

Апостольська Адміністратура на Лемківщині.

Проголошено вже урядово рішення св. Столиці в справі Апостольської Адміністрації в Лемківщині. Вона обіймає 9 деканатів Перемиської Епархії — Буківський, Гарлицький, Грибівський, Динівський, Коростенський, Мушинський, Риманівський і

Сяніцький. Адміністратор, Преосвященний др. Василь Мацюх, має права Ординаря Епархії. Покищо священики можуть старатися о посади без перешкод — з Перемиської епархії на Лемківщину і навідворот. Лемківщина не богатий край — нарід ще здебільша несвідомий і в кутах московської пропаганди, через варшавське православія. Зате Лемківщина богата на цілющі джерела, літинська, ліси і прекрасні краєвиди. Та користають з них дебільше чужинці а наші лемки витискаються в пустарі. Такі прегарні міста, як Криниця, Риманів, Мушина — нині майже в чужих руках — а це наші колись лемківські села. Праці там ще треба дуже богато. Най Господь благословить всі добрі почини о. Адміністратора. Годиться ще згадати, що Сяніччина за княжих часів творила окреме Епископство.

8

Забезпека від безробіття в Канаді.

Підчас читання проекту про обезпечення проти безробіття в Канаді, тільки один голос був проти — весь парлямент за. Зі забезпеки скористає під сю пору 1,701,834 осіб, по обчисленні на підставі перепису з 1931 р. Забезпечення треватиме на час безробіття, загально 130 днів а платитимуть річно. Мужчина в літах 21 — 64 буде діставати тижнево $5.17— женщина в тих літах $4.65. Закон обіймає тільки тих, що тепер працюють.

10

Поселення в Канаді

В минулому році прибуло нових поселенців 13,476 — з того аж 6,071 зі Злучених Держав. Відіслано примусово 1,545 осіб а 156 відїхало, хоч і не офіціяльно. З відісланих 695 відїхало до Британських країв. — З цього зіставлення бачимо, що хто є в Канаді, повинен бути цьому рад. Дальше, що тепер тяжко дістатися до Канади. А Українці особливо повинні це мати на приміті і в час тяжкий не заводити між собою сварок.

11

Суспенза і наверпення.

Їх Ексцелєнція Преосвященник Ладика засуспендував двох наших священників в Канаді, о. Н. Шумського і о. Ан. Сарматюка. З того приводу всякі непокликані люди і писарі зняли шум і бурю велику кругом нашої церкви. Замість глядіти у свої справи і свої діла, ці люди стали займатися чужими. Нема двох думок про це, що розказ Епископа є розказом а священик обовязаний послухати і повинуватися так у справах віри і моралі, як також карности. Коли ж послуху нема і напімнення даремні, приходить суме закінчення в суспензі.

Рівночасно преса подала заяву наверпення о. Петра Середи з Ню Йорку, котрий також був суспендований своїм Епископом, збунтувався замість покаятися і аж тепер пише так:

Заява.

"Застановляючися довший час над пожалуванням тідними наслідками і великою шкодою, яку принесла для українського народу й Церкви релігійна боротьба, я як один з тих, що брали в тій боротьбі участь, заявляю ощия — що: Не хочу дальше прикладати своїх рук до продовження церковного роздору серед українського народу і тому виступаю з рядів так званого "православного" українського священства і церкви, а вертаюсь назад до єдности з Українською Католицькою Церквою.

"Відкликую все те, що було мною сказане в приватних розмовах, чи в церквах, чи на інших публичних зібраннях, противне догмам і канонам Католицької Церкви.

"Жалую, що з моєї вини кілька церков покинули єдність з Католицькою Церквою і нічого так не бажаю, як того, щоби ті церкви назад вернулися до тієї єдности, щоби скінчився церковний роздор між українським народом і щоби було одно стадо і один пастир, якого бажав Спаситель Ісус Христос.

"Відкликаю все те, що було мною сказане і що порушувало авторитет Церковної Католицької Влади, репрезетованої Українським Католицьким Епископом, Ексц. Кир Константином Богачевським.

"Заявляю свою готовість сповнити все те, що Католицька Церква буде жадати від мене перед формальним актом мого приняття на своє лоно і в ряди українського католицького священства.

"Відкликуюсь до моїх давніших товаришів "православних" священників і народу, щоби вони спокійно, обєктивно, в дусі любови і зрілої переоцінки сумного положення, в якім опинилась частина нашого народу, що пірвала звязь з Католицькою Церквою і її Епископом, старалась направити те, що в минулому сталося злого, щоби старатися злучитися назад з Матіриною Церквою — щоби не забули, що Христос кличе їх до єдности — що щоп кождий св. Службі Божій вони за ту єдність моляться.

"Вірю, що навчені гірким досвідом, не схочемо голодати до тієї чаші терпінь, яку не український нарід наслідком церковного роздору. Вірю і знаю, що наш законний Епископ, Ексцелєнція Кир Константин Богачевський, котрого серце так довго кровавилося і ще кровавиться з болю над лихом з причин церковної боротьби, просить всіх, забути про все зло і обійме всіх своїм батьківським любовним серцем. Під його батьківським і досвідченим проводом, від могутніми опікунчими крилами Катол. Церкви обєднані зможемо у скорім часі вилічити ті рани, що їх задала Церкві наша нерозвага і непогамованість— і сильним фронтом підемо вперед до добуття кращої будучини нашому народови.

"Вкінці зробимо те, що ми обовязані зробити, щоби зі спокійною совістю могли ми стати перед Божим судом, щоби не було сказане до нас: "Хто

[illegible]

— Книжки і Часописі, Надіслані до Редакції —

[illegible]

Український найбільший в Канаді

СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ нашого обряду.

Плащаниці, Божі Гроби, Артистичні Образи, Кивоти, Престольні образи і Хрести, Чаші, Пухири, Монстранції Дискоси, Напрсні, Дзвони, Патерниці, Євангелія, Ризи, Поручі, Причастія, Свічки, Ладани, Вугля і все потрібне в нашій Церкві.

Малюй на Фелони, фани і хоругви. Образи на полотні, Ікони, Фрески і т.д. дасмо опуст для наших Сестер Василянок.

Направляємо і відновляємо Образи, Цьвіт ниці, Статуї. Переполочуємо Чаші, Лихтарі. Вічні Зимні иної уживані Церковної Річи.

Наша фірма істнує около 20 літ і через той час поробили досить добру вправу.

Просимо писати за цінниками і інформаціями до:

PROVIDENCE CHURCH Gds. Co.

824 Main St.

Winnipeg Man.

ОГОЛОШЕННЯ

ІВАН В. СТРАТІЙЧУК
BARBER SHOP
косметичний салюн стриження і голення—все радо триймає. Канора, Саск.

Василь БАЛЕШТА.
Адвокат—оборонець—нотар
в
КАНОРІ, Саск.

Bull's Eye Flour
"Мука що говорить сама за себе"
ГВАРАНТОВАНА МУКА зме лена у нашому млині. Наш млин має за собою 45 літ досвіду в Західній Канаді
Мливо наша спеціяльність. Привезіть пшеницю до млина і достанете
Гварантовану муку
Заощадіть гроша
NEWLOVE FLOUR MILLS
Canora, Phone 3. Sask.

КАНАДІЙСЬКІ АПРОБОВАНІ КУРЯТА
Ви не докладуєте сего року якби зробите з нами купно курии.
С не лишко пізнати якості курят! Нащо-отже наражатись на це, коли можете дістати якість зі 100% апробованого і тестовано го дроду
Кожне куря що виводиться в нас, є апробоване і вповедене під наглядом державної влади.
Наколи наміряєте купувати курята на цей 1935 рік, то Ви не годні зробити ліпше, як купити сотку або тим у нас Ми виводимо "Бард Рокс", "Гвайт Вайндотс," "Р. І. Редз," "Гвайт Легговрис."
Витніть це оголошення і пішлять враз зі замовленням а дістанете $1 00 опустки.. За пересилку і вдоволяче купно ми гвалтуємо Замовляйте сейчас, з куряток не заведетесь цим разом. На бажання вишлем катальог.
Yorkton All - Electric Hatcheries
Yorkton - Sask.
Phone 3 Box

ПЯВКИ
Маємо на складі красві пявки, баньки і машинки. Також продаємо ріжні ліки корня і тіля.
Ліки Др-а Григорія допоможуть у многих слабостях.
Пишіть до нас по інформації
SADMAN'S
CANORA — Box 306 SASK

K LERTZMAN
Загальний Склепар в Канорі, Саск. Найбільший свого рода склеп в цім місті.
Довголітна обслуга наших Українських Клієнтів дає нам можність дати Вам повне задоволення.
[illegible] ром.

ПАВЛО ЗАБОЛОТНИЙ
Арт. Маляр і Декоратор
Виконує всяку роботу що входить в обсяг артистичного малярства. Малює ікони до церкви; Образи до іконостасів; Декорує Народні і приватні доми; Виготовляє сусперії до Народних Домів. Робота солідна якостева і гарантована. Ціни умірковані. Пишіть до:
P. Zabolotnyi - Rama, Sask.

ПОЗІР!
Церковні Громади
Іконостаси, вівтарі, кивоти, образи напрестольні і процесійні та всякі працїз обсягу церковної різьби і малярства виконує старокраєвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах.
Пишіть до:
СТ. МЕУШ
Vonda, Sask. Вонда, Саск.

ПОЗІР!

АДРЕСАР

Редакції Бюлетеню: Rev. S. Semchuk, Canora, Sask.
Адміністрації Бюлетеню: S. T. Shabbits, Box 168, Canora, Sask.
Скарбника: Mr. Dm. Kobrynskyj,— Smuts, Sask.
Ділового Писаря: Mr. F.T. Mamchur —Cudworth, Sask.
Голови: Jacob D. Stratichuk, c.o Canadian Bank of Commerce, CANORA, Sask.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна часть—

[illegible] Ст. Семчук: Ім. Б[illegible]ського.
[illegible] Ів. Стратійчука
[illegible]
[illegible]

Ідеольогічна Часть

Молитва
Донюю Корітєс: Католицтво є Любов
о. Р. Г. Бенеєн: Святість і Гріх
Ф.Т. Мамчур: Війна чи Мир?
о. Н. Криворучка: БУК і Народні Доми
[illegible]
о. Ст. Семчук: Наш Другий Брак
Хто Увійде у Виноградник Католицької Акції?
Коли Господь не Береже Дому....
Нема Миру без Пани

Шкільна Часть —

Брат С. Методій: На Місяці Травень
Брат Станислав: Католицький Погляд на Освіту

Історична Часть —

Погляди Мих. Грушевського на митр. П[illegible] М[illegible]
о. Ів. Соборівський: Царгород
о. П. Тодик: Недільна Школа

Літературна Часть —

Вас. Пачовський: Галькина Ярославна
Леся Українка: Гетьте Думи!

Дописи—

Монтреаль, Кв. — Вікторія Парк, Ман. — [illegible] Саск. —Альвена, Саск. — С. Джуліен, Саск. Гефорд, Саяск. — Вишарт, Саск. — Канора.

Новини —

Печатано за дозволом Духовної Влади.

"BULLETIN"
Vol. 3, No. 5. YORKTON SASKATCHEWAN MAY, 1935
Editor and Manager
Rev. S. Semchuk — Canora, Sask.

Книжки і часописи надіслані до редакції

Дзвони, Львів — ч. 1
Нива, Львів — ч. 1, 2
Америка, Філядельфія — чч. 21 - 37 -
Праця, Прудентополіс - чч. 4-7
Український Робітник, Торонто, чч. 8 - 13
Наш Стяг, Шикаго - чч. 8-13
Канадійський Фармер, Виннипег, чч. 9-14
Шкільні Вісти, Прага, ч. 7-8
Українські Вісти, Едмонтон, чч. 9-14
Новий Час, Дітройт чч. 8-12
Наш Приятель, Львів -ч. 7
Бюлетень, Варшава -ч. 6-11
Рідна Школа, Львів, ч. 23-24
Вісти Укр. Педагогічного Інст., Берлін, ч. 2
Ukrainische Kinderchronik, Berlin, No. 15, 16

ПЕЧАТКИ

для відділів БУК-а парохій, товариств склепарів і інших.

Печатки з гумою [illegible] по цінах дуже приступних.

PETER RUTA
809 Flora Ave.
Winnipeg, — Man.

Крамниця Михайла БРІТСЬКОГО в Канорі.

що мило, де спрягаються всі наші люди, що бажають дістати добрий, дешевий і відповідний товар, овочі, харчі і всякі домашні річи. Обслуга точна і скора, та чесна. Ми всюди раді бачити своїх людий—вони раді бачити також нас в себе. Помагаймо нашим терпінням [illegible] промисловцям—поможемо самі собі! Тому [illegible] крамниця пана М. Брітського в Канорі—то наша крамниця!

Михайло Дзєндзьоловський

Агент від машинерії, шпагату, оливи, газоліни, ітд. U.G.S. Twine, Brantford Twine, North Star Oils, Gas, Greases, Cockshutt, Frost & Wood, John Deere Implements, De Laval Cream Separators.

Cudworth, Sask. Кадворт, Саск.

HOTEL ALEXANDER Cudworth, Sask.

Найкраще приміщення чистість, вигода, дешевість, точна обслуга—коли [illegible] до Кадворт, заходіть до нас, а певно будете вдоволені і будете почувати себе, наче вдома. Управитель П. Кудима

Готель КАНОРА

в Канорі, Саск.—власник п. Тарасевич—має попад 60 світниць—чистих як шкло, привітних і гостинних. Власна кухня—найкраща обслуга. Положення—сейчас напротив двірця в Канорі. Стоїть висяєте з поїзду, прямо побіжіть до готель За ходіть а будете певно вдоволені. Ціни справедливі а дешеві для стайих мешканців.

Кождий Любить Гарну Фотографію

І тому йдуть до нас

щоб виробити фотографії { своєї родини свого слюбу себе самих

І тому також присилають до нас свої фільми

попробуйте

THE RUSSELL STUDIO — YORKTON,

БЮЛЕТЕНЬ

Братства Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.
Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Бала, ЧНІ., Йорктон, Саск.
Річна передплата $1.00. Рік 3, ч. 5; за Май, Р.Б. 1935

"THE BULLETIN OF THE UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD OF CANADA"
Published monthly at Yorkton Saskatchewan by The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada.
Printed by the Redeemer's Voice Press, Yorkton, Sask.
Editor - in - Chief: Rev. Father John Bala, C.S.S.R., Editor: Rev. Father S. Semchuk
Yearly subscription: $1.00. Advertising rates on application. Address business communication to the office of the administration: The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, Canora, Sask.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

ЗВІТИ

Відділ ч. 7, Альвена, Саск.

Дня 17 марта, ц.р. відбулися збори БУК-а в Парохіяльній читальні, побіч церкви. Збори отворив голова місцевого відділу і попросив до слова всеч. о. Ник. Демкова, місцевого о. Пароха. Отець парох пояснив нам ближе значіння організації а особливо своєї організації, якою є БУК. Також замітив Отець, що праця перед нами велика і до неї ми всі повинні горнутися.

Відтак діловий писар прочитав звіт з попередних зборів і вибрано заряд на рік 1935 в такому складі:

Голова — Михайло Скакун
Заступник — Михайло Гавришчук
Діловий писар — Михайло Шемелюк
Скарбовий писар — Іван Чіжик
Скарбник — Григорій Візінський
Провір. — Д. Щербанюк і Ст. Костюк
Судді — Гри. Кінаш і Іль. Яцишин
М. Шемелюк — писар

2

Відділ ч. 10, Арран Весна. Саск.

На річних зборах відділу затверджено заряд з минулого року, як слідує:

Голова — Володимир Филипович
Заступник — Михайло Сікорський
Писар — Петро Панагапко
Скарбник — Іван Прокопчук
Пров. — Й. Макогонюк і І. С. Кінащук
Судді — С. А. Филипович, М. Юник і П. Кинащук

За відзнаки БУК-а зложено $2.50.
Членські вкладки зложено на суму $5.00.
На культфонд устроєно вечірок, з котрого прийшло приходу $7.00.
Разом вислано Головному Скарбові БУК-а $14.50.

За заряд:
П. Панагапко — писар
І Прокопчук — скарбник

2

Відділ ч. 17. Приймове. коло Вонди. Саск.

Дня 24 лютого, ц.р. відбулися збори відділу ч. 17 в читальні побіч церкви. Звіт зі з'їзду в Саскатуні здав ц. Ст. Меуш. Потім промовляв п. Дм. Кобринський про свої враження зі з'їзду. Вибрано заряд на рік 1935 в такому складі:

Голова — Василь Рак
Заступник — Іван Байда
Діловий писар — Дм. Кобринський
Скарбовий писар — П. Сироїжка
Скарбник — Й. Ременда
Провірники — П. Відулька і М. Габрух
Судді — Н. Дентух і В. Байда

4

Відділ ч. 21, Саскатун, Саск.

Збори Студентського відділу БУК-а ч. 21 відбулися дня 13 січня, ц.р. Внесено, щоби заряд остав той самий, що минулого року. Заряд складається зі слідуючих осіб:

Голова — Степан Дідич
Заступник — Йосиф Вербицький
Діловий писар — Петро Марущак
Скарбник і скарб. писар — п. П. Семак

Внесено, щоби сходини відбувалися що друга неділя, бо так буде вигідно студентам вищих шкіл. На перших кількох сходинах члени приготовили займаючу програму зі співу та музики. Так само о. Сулятицький давав

наукові виклади з літератури а п. Топущак виклади історичні.

Дня 20 лютого ц.р. відбулася заходом нашого відділу дебата на тему: Рішено, що найкращим заборолом проти асиміляції є заховати національну відрубність. Афірмативну сторону підтримували панна Катря Ковальчук і п. Іван Луцик. Негативну — панна Галя Добровська і п. Йосиф Вербицький. Дебату виграла сторона негативна.

Слідуючі сходини відбулися дня 3-го марта, ц.р. Предсідателькою підчас програми була панна Мирослава Стратійчук. Програма була, як слідує:

1. Промова панни Евгенії Харко на тему "Книги"
2. Промова панни Петруні Семак на тему: Значіння і ціль організації.
3. Промова пана Йос. Вербицького на тему: Релігія.
4. Промова пана Николи Шавага на тему: Голод на Україні.
5. Промова пана Ст. Воробця на тему: Теперішні винаходи.

Програму того дня закінчив п. Ст. Дідич щирими і повними заохоти словами.

Слідуючі збори відбулися дня 17 марта, ц.р. Предсідателькою була панна Евгенія Харко. Програма того дня була як слідує:

1. Промова п. С. Воробця "Методи розбійників".
5. Промова п. Й. Вербицького "Націонащини".
3. Дует панів Н. Шавага і П. Марущака.
4. Промова п. І. Луцика "Українська преса".
5. Промова п. Й. Вербицького "Націоналізм".
6. Сольоспів панни Альбіни Котельмах.
7. Промова панни Петр. Семак "Ціль образування ума".

Внесено, щоби підчас слідуючих сходин. дня 31 марта, ц.р. відбулися знова дебати. За тему принято — "Рішено, що женщина має таке саме право на духовий розвій і самостійне життя, як мужчина." В дебаті братиме участь шість осіб — Панночки: Галя Добровська, Евгенія Харко і Петруня Семак — панове: Йосиф Вербицький, Степан Воробець і Іван Луцик.

Кожді сходини закінчуємо народними гимнами.

Можу заневнити Вп. Читачів, що студенти роблять як найкращі успіхи і виказують своєю працею велику активність. Кождого місяця будемо слати звіт до Бюлетеню.

5

Віділ ч. 59, Шіго, Саск.

Відділ основав впр. о. Осадець, ЧНІ. ще дня 29 мая. 1934 р. Тоді після Богослужения Отець скликали мітинг, обяснили ціль БУК-а і тоді вписалося 30 членів. На тім однак праця перервалася, аж до приходу впр. о. Гаврилюка, ЧНІ. коли дня 14 лютого, ц.р. відбулися нові збори. Впр. о. Гаврилюк дав красний, повчаючий виклад про ціль БУК-а. Переведено нові виписи. Рішено відбувати сходини раз в місяць. Наш віділ приготовив два вечерки і одно представлення. Приходу мали ми $49.95 —весь дохід призначено на докінчення дзвінниці, а частинно на мальовання церкви. Членських вкладок зібрано $18.00 Заряд складається, як слідує:

Голова — Никола Гулка
Писар — Петро Шевчук
Скарбник — Йосиф Франецишин
Судді і провірники — Антін Гулка і Никола Чайковський.

——=o=——

НОВІ ВІДДІЛИ

Відділ в **Мирнам, Альта** на власну просьбу дістав рядове **число 60.** Належить до Альбертійської Секції БУК-а.

Основано стараннем місцевого Отця Пароха. всеч. о. Демкова і заходами управителя хору. п. П. Веснія — **відділ молоді Альвени, Саск.,** котрому приділено рядове **число 61.** Членів вписалося кількадесять. Належать хлопці, що творять свою частину і дівчата окремо. До заряду відділу ч. 61 вибрано слідуючих з молоді:

Голова — Володимир Трач
Заступник — Марія Костюк
Діловий писар — Ізидор Скакун
Скарбовий писар — Дмитро Заліщук
Скарбник — Анна Трач
Провірники і Судді — Іван Шемелюк і Михайло Костюк

Організатор — Михайло Гаврищук

Нашим обом новим відділам бажаємо всего найкращого в Христі, а надівсе витревалости в праці і послідовности. Вперед — до чину!

——=o=——

КУЛЬТФОНД

Раніше зібрано $76.24
Діслано — відділ ч. 40. Рама, Саск. $8.25
відділ ч. 10. Арран Весна, Саск. 7.00
Разом всего зібрано досі $91.49

Усім Вп. Жертводавцям і нашим відділам що виконали поручення щире Спасибіг!

——=o=——

ВИЯСНЕННЯ

п. Мих. Білинського, президента УКШТ

Тому що многі з ріжних сторін заштують мене, чи то якраз наша організація — Українських Католицьких Шкільних Тростів — підчас недавної конвенції в Мус Джо, Саск. протестувала проти заряджения їх Ексцеленції Преосвященного В. Ладики, ЧСВВ. в справі суспензи двох священиків і щоби не ширилося з того приводу непорозуміння, заявляю що слідує:

Ані я особисто, ані наша організація УКШТ, не має нічого спільного з протестом цкільних тростів, котрі зібрані були на конвенції в Мус Джо. Конвенцію переводила **інша** зовсім організація, а саме організація "Саскачеванські Шкільні Трости" — і після поведення на цій конвенції всі думаючі люди помітять, яка саме є ріжниця між нашою організацією, а тамтою. Наша організація є льояльною супроти свого Епископа та його заряджень, а займається не чим іншим, як лише добром наших шкіл.

Михайло Білинський,
президент УКШТ.

——=o=——

Спростування п. Дмитра Кобринського, гол. скарбника БУК-а.

В грудневім числі Бюлетені, м.р. на стороні 3. зайшли омилки, мабуть через неуважу складача. У скарбовім звіті БУК-а за третє чвертьріччя 1934 р. в розходах з місяця липня — зміна чека з Канора, Саск. поміщено $1.00. Має однак бути 15ц.

Знова в Бюлетені за лютий, 1935 в скарбовім звіті за послідне чвертьріччя 1935 на стороні 14, в приходах відділу ч. 37, Доброводи, Саск. за відзнаки поміщено $2.00 — Має бути $2.25

З того самого місяця в розходах, за розсилку Бюлетеня поміщено $10.00 Має бути $10.60

В розходах за листопад на стороні 15, доплата за розсилку Бюлетеня, жовтень — $7.16. Має однак бути $1.16.

В сумі — остало чистих в скарбі БУК-а — $293.31 — має бути $293.30.

——=o=——

Спростування всеч. о. Божика.

В числі Бюлетеню за март, ц.р. в науці Недільна Школа, 9 рядок з гори сказано — Св. Петро і Павло були замучені 97 р. — **Має бути 67 р.**

Треба також додати, що св. Петро не лише помер в Римі, але також заложив там церкву.

——=o=——

ПРОХАННЯ

Парохіяни нашої Парохії в Медов Ленд, Ман. просять всіх Вп. Читачів і Прихильників допомогти їм докінчити будову нової церкви, лептами, на які можуть спромогтися. Люди там забідні і часи прикрі, а все таки бажалиби закінчити будову. Тому цею дорогою просять загал о поміч.

Всякі лепти посилати на адресу: Дмитро Ткачук, скарбник. P.O. Meadow Land, Man. або також на руки всеч. о. Пароха — М. Пелех, Сифтон, Ман.

——=o=——

ПИСЬМО З РІДНОЇ ШКОЛИ

Ч. 2653-35-Я Львів, 23 лютня, 1935

До

Хвальної Управи Брацтва Українців Католиків Канади, на руки Вп. Громадянина Д. Кобринського, Смутс, Саск. Канада

Маємо пану повідомити Хвальне Товариство, що ми одержали зановідкчі листом 10 кан. долярів, замінені на 52 зол. 10 сот. Щиро дякуємо за Вашу память на наше товариство й охоту помогти йому. Ваша поміч тим цінніша для нас, що — як пишете — Ваше товариство недавно засноване й фінансово не стоїть найліпше. Гарна це річ, що Ви — маючи свої видатки — памятаєте ще про рідний край. Такі обяви є доказом що наш нарід має вже расову

свідомість, вже почувається до спільности крови, а це є поважною запорукою кращої долі. Треба тільки ту прикмету передавати на молоде покоління. Ви це робите при помочи Ваших несентралізованих товариств, а ми це робимо при помочі виховної праці якраз нашого товариства "Рідна Школа."

Поверх півстоліття діяльність Рідної Школи видвигнула її сьогодні в народі на основну установу. Нарід зрозумів, що нанщо не здасться ані організація господарського життя, пропалій, марне всі дотеперішні здобутки, якби нарід не зумів залишити молодого покоління, що вміло би, мало охоту й витревалість ті здобутки шанувати й розбудовувати.

Одначе видатки на таку діяльність дуже високі. До того ці видатки не приносять ніяких грошевих зисків. Тільки надія на збільшений моральний капітал у будучности заставляє нарід на жертви для тої інституції. Всеж таки самі Українці з Галичини ще не в стані покривати тих видатків власними силами. На північно-західній українські землі не дозволяє нам влада посунутися. Тому кожда поміч від наших Братів і Сестер з Канади чи Зл. Держав для нас подвійно дорога. Одне, що їх валюта в нас має велику вартість, а друге, що ми бачимо, що наші змагання оцінює Еміграція як слід.

Зокрема тішить нас, що цього року збільшується матеріяльна допомога з Канади. Звичайно вона була доволі низька. Минулого року було всього $120.50 і 874 зол. 39 сот., отже разом біля $270.00 Очевидне, що це на Канаду замало, не зважаючи навіть на теперішню депресію, яка все таки менша, як у нас.

Щоби Хв. товариства могло зорієнтуватися, чи наше товариство заслугує на увагу українського світу, ми пересилаємо окремо як друк наш журнал "Рідна Школа" (ч. 23 і 24), в якому поміщене звідомлення з діяльности за останній рік. На цей рік передбачена на найближчий час ще ширша діяльність. Її вимагає час і народня потреба.

Сподіємося, що й на будуче остане Хв. товариство нашим щирим прихильником та остаємо з братнім привітом і поздоровом.

Головна Управа Рідної Школи

Іван Галущинський — голова
др. Мирон Коновалець — Секретар

печать.

—= o =—

Замітка:

Подібне письмо пасилю також від Українського Товариства Допомоги Інвалідам, Львів, Потоцького 48.

Ми виконали бодай частинку нашого обовязку супроти Старої Вітчини — можемо виконати у більшім розмірі, коли Члени подбають про культфонд — всі без винятку.

Письмо Рідної Школи є зразком творчої праці — мимо всіх перепон.

—— o ——

ЧДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

МОЛИТВА

В цих часах незгоди, ненависти і братньої ворожнечі — Господи, дай нам сил, витревалости і бодрости устоятися серед всього і мимо всього, вірними і послідовними до кінця.

Ми слабі і опущені — скріпи нас, молимо з глибин душі!

Ми зненавиджені і ображувані — дай нам міць з ясним чолом і чистим станути проти хамства і побідити!

Вороги наші скомлять зі зависти, чорними клеветами кидають на нас — Господи скріпи наші слабі серця, скріпи наші хиткі уми, щоби ми стали як криця, невгнуті і непоборні.

Ненависть страшна і заїда заливає ціле наше громадеське життя — Боже Отців наших хай Твоя ласка осінить нас, хай Твоя любов закріпить нас, щоби ми не стали посміховиськом чужих і невільниками зла.

Молимо о твердість волі, несхитність аж до кінця — навіть в обличчу куль!

Вир. Отче Дельфорже, мученице за віру, вірність і стальність — моли Бога о ці ласки для нас, що остали на цій долині боротьби і ненависти!

—— o ——

КАТОЛИЦТВО Є ЛЮБОВ

Донозо Кортес

Між Католицькою Церквою а прочими людськими товариствами на землі істнує та ріжниця, як між природним і надприродним, між людськими поняттями а Божими.

В поганському світі суспільність і держава покривалися. Для Римлянина Рим був суспільністю — для Грека були Атени. Все, що було поза Атенами і Римом, це було для них варварством, некультурним народом, масою, котру сама природа присудила до здичіння і негромадськости. Доперва християнство вперве обявило світові людську суспільність. І так начебто це ще не було досить, християнство обявило ще другу, більшу і взнеслішу суспільність, котрої обсяг без границь а тревання без кінця. Громадянами тої більшої і взнеслішої суспільности є святі, що тріомфують в небі — праведні, що терплять в чистилищі — і християни, що борються на землі.

Прочитайте тільки уважно історію, сторінку за сторінкою, і добре передумайте прочитане! Зі здивуванням спостережете ось що: Ця велитня ідея спільноти святих входить в історію сама одна, не маючи жадного предтечі. Нечайно, без заповідження, вона вирвалась сама. Приходить на світ наче надприродне просвіщення, що дане людині з вище. Світ прийняв цю ідею відразу. Він навіть не помітив її надходу. Коли світ її побачив, вона вже тут була. Світ споглеріг її одним просвіщенням і поняв її за одним звичайним поглядом. Бо хтож другий, як не Бог, котрий є Любов, дав ласку пізнання тим, що борються на землі, про їхню спільність з тими, котрі терплять в чистилищі і з тими, котрі тріомфують в небі? Хто, як не Бог, міг получити узами любови живих з мертвими, праведних і святих з грішниками? Хто, як не Бог міг перекинути мости через ці безмежні океани?

Закон про єдність і многоту — цей своєрідний закон, що в одночас є людським і Божим, без котрого нічо а з котрим все стає ясним — тут показується нам в одним зі своїх найбільше чудних обявлень. Многота істнує вже в небі — бо Отець, Син і Святий Дух є Три Особи. Однак ця многота переходить в єдність, не затрачуючи себе — бо Отець є Богом, Син є Богом, Святий Дух є Богом а Бог є один. — Многота була також в земному раю, бо Адам і Єва були дві окремі особи. Однак ця многота, не затрачуючи себе, перейшла в єдність, бо Адам і Єва були людською природою, а людська природа — тільки одна. — Многота істнує в нашім Господі Ісусі Христі, бо в Ньому находиться Божа природа з людською, а в цій знова духова і тілесна разом. Однак тілесна, духова і Божа природи сходяться, не затрачуючи себе, в єдність, в нашім Господі Ісусі Христі, що є тільки одною особою. — Многота істнує також вкінці у воюючій, страждущій і тріюмфуючій церкві. Ця многота, не затрачує себе, переходить в єдність, в нашім Господі Ісусі Христі, що є одиноким Головою цілої Церкви. Знова Ісус Христос, коли глядимо на Нього як на Єдинородного Сина Отця, є подібно як Отець символом многоти Осіб в єдности Єства. Коли ж ми глядимо на Нього рівночасно як на Богочоловіка і Сина Божого, то Він є совершенним символом усіх взагалі можливих многостий а рівночасно символом нескінченої єдности.

Отже найвища гармонія полягає в тому, що до котрої вся многота знова повертає, все у всіх своїх виявах виявляється тою самою. Подібно закон все остає той самий а на його основі все, що ріжне, переходить в одно. Многота Божої Трійці є одністю через любов. Многота в людий, у виді батька, матері і дитини, стає одністю через тайну любови; через вочеловічення Слова в лоні Дівиці. Многота воюючої, терплячої і тріюмфуючої церкви стає одністю в нашому Господі Ісусі Христі через молитви прославлених християн, котрі наче благодатна роса спадають на тут воюючих вірних — стає одністю через молитви воюючих християн, що наче плідний дощ надувають терплячих християн. А молитва знова у своїм звершенню не є нічим іншим як захопленням любови. "Бог є Любов і хто перебуває в Любові, в Бозі перебуває а Бог перебуває в нім." (І Ів. 4, 16). Отже коли Бог є Любовю, тоді Любов є безконечною єдністю, тому що саме Бог є безконечною єдністю. Коли чоловік, що є в Любові, в Бозі перебуває і Бог є в нім, то Бог через любов може зійти аж до чоловіка а чоловік через любов аж до Бога. А це все може статися без взаімного змішання. Бо вочеловічений Бог не тратить через це Божу природу, ані у боготворений чоловік людську природу, бо чоловік все остає чоловіком, навіть коли є Богом — а Бог є все Богом, навіть коли є чоловіком. Середники, при помочі котрих звершуються ті таїнства, є виключно надприродні — значить, виключно Божі середники.

—=o=—

СВЯТІСТЬ І ГРІХ

(Докінчення)

о. Р. Г. Бензен

Передусім Католицька Церква є Божою. Це значить, що вона замикує надземські простори, підносить очі до Бога. У своєму серці, як і в кивоті, має святе чоловіцтво Ісуса Христа і досконалість без скази Непорочно Зачатої, з якої повстало святе чоловіцтво Ісуса Христа Господа. Маючи те все, чи можна подумати навіть, щоби Церква мала вдоволитись приписами, що не прямувалиби до досконалости? Якщо Церква булаби знизу, тобто суспільністю чисто людської, ніколи не могли приступити зразків, які її найблагороднішні діти осягнули в минувшині. Але їзза цього, що перебуває в ній надприродність, що Марія одержала дар, якого не може достигнути ніяке інше сотворіння, що саме Сонце Справедливости зійшло з неба, щоби жити людським життям серед людських умовин — не може Церква вдоволитись будь чим, що не прямувалоби до висот, з яких Вони зійшли.

Але Церква є також людською суспільністю, що живе на лоні людства — заложена тут на цій долині плачу з виразною метою зібрати в собі світ і освятити його своїми ласками, коли він своїм упадком віддалився від Бога. І ці грішники, ці нещасливці є матеріялом, над яким має вона працювати. Саме вони, ці парії людства, ці типи змарнованого чоловіцтва, не мають поза нею ніякої надії.

Вона бажає, наскільки може — а вдалося її це часто — доводити цих людей до святости і винести на престоли: до неї — і лише до неї, належить **піднести нуждаря з болота і посадити з князями.** Магдалині чи розбійникові не вказує Церква нічого меншого, як свій власний взір досконалости.

Хоч не може признати достачного нічого, що стоїть нище тієї досконалости, то проте з другого боку вдоволяється безкінечно малим. Якщо може довести грішника на край ласки, якщо зуміє вмираючому розбійникові видерти хочби один одніський оклик жалю, якщо зможе звернути його очі з любовним поглядом на хрест — її труди нагороджені вже сторицею. Бо хоч не могла довести до висот досконалости, то таки удалося її спонукати його до перших кроків, поставити на першому щаблі надприродної драбини, що веде з пекла до неба.

Бо вона одна має цю силу. Тільки вона одна має повне довіря супроти грішника, бо лише вона одна має тайну його уздоровлення. Там, у тіні її сповідниць є Христова Кров, що може обмити струджену душу — в її киворі є Тіло Христа, що може стати пожывою душі на вічне життя. Вона одна зважується стати приятелькою душі, бо вона одна може бути її спасителькою. Тому не тільки святі є ознаков правдивости Церкви, але й неменше грішники.

Бо Церква є не лише Божим маєстатом на землі, але й Божою Любовю — а межі тієї Любови, і то тільки вони, є її межами.

Сонце милосердя, котре світить, і роса любови, котра спадає на справедливих і несправедливих, є тим сонцем і росою, котрі дають Церкві життя. **Коли вступлю до неба, вона є там** і в особі Христа сидить на троні по правиці Бога. Коли зійду до аду вона є й там. Вириває душі знад берега пропасти, звідкіля лише вона може їх спасти. Бо саме вона є цією драбиною, котру бачив колись Яків. Її ступені від земної крови і болота ідуть в гору аж до чистого світла Агнця. Святість і грішне життя — обоє належать до неї. Вона не стидається ні цього, ні того. Святість є її божественністю, їзза якої є вона Христовою. Грішне життя людий належить до її чоловіцтва і ним вона пікується.

Силою Церкви, котра є теж силою Христа, стає Магдалина каящицею. Розбійник стає першим відкупленим. Петро, движимий пісок людства — **скалою, на котрій вона стоїть.**

—=o=—

ВІЙНА ЧИ МИР?

(Докінчення)

Ф.Т. Мамчур

II. Школа.

Канадійські школи прямують до того, щоби виробити у молоді умові сили і навчити її співпрацювати радо в товаристві підчас роботи, науки або забави. Публичні школи мають ту похвальну добру систему, що є понад кляси, релігійні ріжниці і расу. В них не робиться ріжниці залежно від того, якої хто кляси, віри чи раси. Син богача дістає ту саму оніку і навчання, що син бідного, і навпаки. Чужинець має ті самі нагоди, що британійський горожанин. Попри се школа повинна поступати ще крок дальше. Все, що находиться в школі а прямує до поширення ідеї війни, боротьби, розруху — повинно бути усунене. Історію треба переписати, літературні твори зцензурувати, щоби навчання містило силу і матеріял наверпути думки ученика на шлях спокою і мира. Противосний настрій мусить бути вициплений через наукові жерела. Шкільні установи Великої Британії, Злучених Держав і Канади поступають в тім напрямі вже від довшого часу. Ті, що це заночаткували, вміли відчути потребн і настрої суспільности. Дуже жаль, що в цім 20 столітю ще в трьох европейських державах дітий і молодь навчають, що найкращою прикметою людини є "жажда і сила вбивати." Канадійське шкільне життя поширює ідею пласту між хлопцями і дівчатами а залишає військові вправи, що були донедавна.

По вищих школах і університетах ідея особистого успіху натиснена троха надто. Треба родичам і вчителям зрозуміти, що є такі істити, котрі не відкриють вповні ні не провідають як слід всіх сил і здібностий людини—є виконлення, що є просвіченням.

Коли сьогодня неможливо привести до світового замирення, то робота по школах повинна бути поведена так, щоби уможливити це на будуче.

Повий погляд і зрозуміння карности є в тому, щоби людина зуміла наложити на себе сама гальми в її поведенню — замість, щоби все хтось посторонний звертав її увагу. Радо завважуємо, що по добрих школах таке нове зрозуміння поширюється і то головно завдяки поступовим учителям і чинникам відвічальним за добро школи.

Через останніх 30 літ нічо так не показує маркантно змін в шкільнім життю, як те, що школа перестала вважатися за свого рода примус навчання але за дім, в котрім добра воля, охота і свобода ведуть до кращого. А так найкраще підготовиться молодь до життя на пізнішні труди.

Визначною подійсністю є, що учителі, котрі вступили в публичну діяльність і стали народнимн чи політичними провідниками, богато причинилися до поширення противосної пропаганди ради світового замирення. Можливо, коні в тім ділі розумніші від тих, що свій час відлають на справи спірні і економічні здобування.

Це не був політикер-ані промисловець, котрий мав відвагу сказати: "Мусимо дивитися наперед. Ми установляємо форму науки для будучих горожан, котрі нині є в школах. Ці завтрішні горожани мають установити кращу систему. Ми отже повинні показати їм слабі сторони нинішної нашої системи. Вона зуміла витворити великі добра і мастки, але розділила їх нерівно. Вона більше прав признала для мастку, як для вартости людини. Вона не могла забезпечити всім справедливість, свободу і запевнення. Хоч була компетентна, то була неморальною суспільною силою. Вона не сходилася з етикою суспільности. Тому мусить змінитися, стати більше суспільною — демократичною — християнською...." Це сказав учитель. Можемо звіритися на школи, котрі мають таких учителів.

III. Церква.

Церква стоїть в першій мірі за побожність, добро, справедливість і пошану. Жадна нація не вдержиться, коли не признасть тих підстав. Колиби однак церква відійшла від цих заложень, тоді суспільність розчаровується в її праці.

Пошану і славлення Церкви вимагає не тільки для Бога — але й для всього, що звязане з Його іменем. Люди поважають і шанують добро, мудрість, справедливість, милосердя, любов, ласкавість і самопожертвенність — не лише тому, що це є чесноти, вказані Богом і від нас жадані, але також тому, що це вартісні ідеали самі по собі, котрі ми повинні розвивати у відношенні один до другого. Мильним розумінням слави Божої і побожности є, коли цю побожність обмежити виключно до книжки або обряду. Коли любов дитини до Бога не перейме цілого существа чоловіка і не змягчить цілого настрою та поведення до звичайного, нищого або слабшого, то з його релігійністю не все в порядку. Є такі чесноти, як пошана дітий, старших, відвага в мужчин, краса в женщин, змагання до ладу, заслуг, їтд. Великим завданням є поширити побожність і пошану так, щоби в серці людини було й почуття скромности.

Немечше важним є прославлення справедливости. Побожність, котра не числиться зі справедливістю, не заслугує на довіря.

Накінець, мир і добробут залежні від чесного життя і доброї поведінки. Ціль Церкви є етична. Віра і мораль, то завдання Церкви.

Добре поведення є конечне у всіх людських звязах. Тому Церква звертає шильну увагу на особисті діла, суспільні недомагання, економічні несправедливости і укривдження, під яким булоби позором. Тому також Церква виступила рішучо проти шкідливих театральних вистав, що нарушують мораль і віру одиниць.

В міжнароднім пожитю замало може досі зверталн увагу на вчення Церкви про справедливість і практичну любов. А колиби цього на ділі придержувалися, співжиття народів нині виглядалобн інакше і певно булобн кращим, як є.

—=o=—

Замітка: Редакція не годиться з поглядом

Вп. Автора про обовязок школи вести навчання проти війни. Це виглядає на фарсу. Завдання школи є образувати ум і виховувати характери. Таке завдання може сповнити однак тільки школа з виразним релігійним обличчам — а не школа безрелігійна. Безрелігійна школа стане кузнею ума, а волю не в силі облагородити, бо й чим? Школа релігійна має середники до освічення ума і волі — Святі Тайни. І тому, доки чоловік не зміниться внутрішньо, пропаганда є всяка агітація проти війни, хочаби вона була навіть дуже зручно ведена і з великим вкладом гроша. А людське серце може перемінити тільки віра — коли ця віра правдива, серце щасливе. Коли віра ложна, находить неминуче катастрофа. Доказів на те безліч. Католицька Церква вчить, вживає всіх середників освячення, даних Богом — тільки світ лукавий не слухає навчання і повторяється трагедія Голгофти.... Чи диво тому, що й нині Христа присуджують на смерть а вибирають Варраву? По котрій стороні стане школа — this is the question? Отже уважаємо, що корінь справи не в пропаганді, а в душі, а душа знова то таке складне і ніжне поняття, що доріг туди не знайде ніхто хиба по слідах Церкви. І тому правдивий мир — изначить стільки, що Христовий мир. А Христовий мир, можливий тільки в Христовім царстві — не поза ним!

——=0——

БУК І НАРОДНІ ДОМИ

о. Петро Криворучка

Мотто: "Кождий отже, хто слухає сих слів моїх і чинить їх, уподобиться мудрому чужени, що збудував свій дім на скалі. І пішов дощ, і прибули ріки, і повіяли вітри, і вдарили на той дім і не впав, бо був на скалі збудований. А кождий, хто слухає моїх слів і не чинить їх, уподобиться нерозумному мужеви, що збудував свій дім на піску. І пішов дощ.. вдарили ся той дім і упав, і була велика його руїна." Мат. 7 24-27.

Народний Дім це народня святиня науки, просвіти, життя. Під одним услівим: Якщо даний Народний Дім буде побудований після слів Христа, на скалі. То значить —

1) Якщо в основу Народного Дому ляже віра в Бога і християнсько католицька етика.

2) Ціль Народного Дому духово моральне здорове національне виховання народу.

3) Якщо Народний Дім буде відразу під здоровим, розумним і досвіченим проводом.

4) Якщо Народний Дім не лише буде добре матеріяльно викінчений, умебльований і удекорований та з бібліотекою і гардеробою — але також на свою інкорпорацію заінкорпорований.

Коли говорю про основу Народного Дому, то не маю на думці каміння, цементу ні цегли — але маю на думці збірне число людий, що належать до Народного Дому, їхні серця, їхню духовну вартість, їх віру, їх релігію, їх національне і культурне виховання. Такий Народний Дім людських сердець маю на думці. Тому кажу метафорично, що віра в Бога і християнсько католицька етика мають глибоко лягти в основу Народного Дому. Бо віра і релігія то основа успішности, родини, громади, народу, держави. Віра і релігія то жерело правдиво духовно національного життя, розвою, добра, сили, краси і щастя. Віра в Бога то скала цілости, єдности, солідарности, могучости. А Католицька Церква є найсвітлійшим зразком цілости, єдности, сили і могучости. Католицькі монастирі це могутні підпори тої цілости. Католицькі товариства і організації це могутні оборонці: хоробра армія, передні стежі. Тому великі народи світа все і всюди взорували свої заведення на заведеннях Католицької Церкви. А коли хтонебудь нехтував і підкопував оці основи — віру і релігію — то за ним пішли в слід безвіря, деморалізація, руїна всіх ціностий народу, заглада. Вашингтон каже: Розум і досвід вчать, що моральність неможлива без релігії. Ворогом своєї батьківщини є той, хто підкопує релігію, ту могучу підвалину суспільности.

Народний Дім то доповняюча школа, порадня і свого рода народний університет і театер. Література Народного Дому та діяльність вибивають нестерту печать на молоді. Щож сьогодні можемо сказати про бібліотеки і діяльність наших Народних Домів?

Щоби точно і правдиво дати очерк діяльности в наших Народних Домах, прошу вислухати знерну таке порівнання. Наш пост і письменник, покійний Осип Маковей, описує в книжечці "Прижмуреним оком" таке: Старий Герико мав свій смітник і дуже його тримався.. Подібно наш нарід тримається своїх смітників —спільних цвіллю поросших смітників горівки, бійки, злих газет і книжок, вічних танців поза північ. І щоби як наномінати і просити, пояснити нічого не помагає. Як рінях кожуха, як старий Герико свого смітника, так наш нарід у своїх Народних Домах держиться тих понижуючих звичаїв. Ще є такі, що явно славно пропагують це. Мовляв, тож наші рідні звичаї, свої, і т.д....

Тож поки у нас Українців, ще згадують Луця Заливайка, похвалюють опришків і пошанують в роді "Тайни мон. мурів" — то шкода мабуть й говорити про завдання Народного Дому. Хіба сказати з нашим поетом:

Той храм, що сам ти збудував,
во імя правди і свободи —
в котрі втопив ти, зруйнував,
сліпий, задурений народе!

На глум й на радість ворогам,
в пітьмі неправди і пороків,
ти поклонився старим богам —
своїх вкаменував пророків!

А від себе додаймо: Так, ті численні Народні Доми, що ти сам будував во імя народної роботи і просвіти — в горівці, танцях і сектанстві ти втопив... зруйнував на глум і радість ворогам!

Та Богу дякувати БУК вже проломав ті леди. Варта, щоби наша молодь приглянулася блище іншим католицьким народам, як вони працюють, які в них бібліотеки, виставки, забави, спорт. Їх Парохіяльні Доми збудовані добре, ще лішне забезпечені перед непожаданими впливами. А працюють спільно в найбільшій гармонії з церквою. Духовенство в них високо шановане і цінене. Вони глядять на священика з найбільшим привязанням і його особа є невідлучна при усіх підприняттях. Діти змалку виховуються в католицькім окруженню — згодом ідуть до католицьких шкіл і входять у свої організації. Там проводять час шкільної науки і поза наукою також забавляються у своїх католицьких організаціях. Досить згадати такі імена спортовців, як Бейб Рут, Мікі Кокрин — котрі є практикуючими католиками а в одночас чемпіонами бейсболу і гакі.

Минувшого літа згорів корабель Моро Кестел, недалеко берегів Бруклину. В подробицях згадується про двох католицьких дівчат, що по геройськи удержували лад і доперва останні поскакали у воду. А що були пливаки, то переплили 7 миль, мимо розбурханих фль. А коли тільки вратувалися і заїхали до Філядельфії, то у своїй парохіяльній церкві дякували Богу за ратунок. Так католицькі діти добре вчаться і добре поводяться. Вони знають не лише молитися, але також добре плавати. Такі взори ми повинні наслідувати.

Тепер при помочі БУК-а ми повинні організувати свої молодечі відділи при Народних Домах, дбати про їх добру бібліотеку, відповідну драматичну літературу, спорт і загальний розвій здібностий. Добре молитися і добре забавлятися. Гармонійно виховувати ум, розум, серце і волю. А спорт у великій мірі причиняється до вишколення характеру. Там молодь навчається поконувати свої наклони і пориви, стримувати нерви і пристрасти, розум убистрюється, серце уплахотняється — виробляється католицький джентельмен.

(Далі буде).

——=0=——

ВІРНІСТЬ РЕЛІГІЇ

Преосв. др. Гудаль

Вірність релігії це **перша і найважніша** вірність, бо вірність державі і народові без вірности вірі є нічим іншим тільки хитанням — бо від вірности вірі зависне наше спасення в часі і у вічности. Ця вірність мусить бути **першою** і як така уходити у всім нашім думанню та діланню. "Християнин мені імя" — так казали перші християни і це саме повинні сказати також нинішні. В цім питанню ми ріжнимося основно від радикального заперечення Бога в большевизмі але також від кождого своєвільного наставлення, коли воно назверх навіть добре виглядає. Нашим світоглядом є християнство і побіч него не можемо мати другого світогляду, хіба як сурогат вместо **затраченої** вірі в Христа. Тут саме має примінення слово апостола: "Він є каменем, що його ви будуючі відкинули, котрий стався головою угла І нема ні в кім іншім спасення. Бо й нема іншого імени під небом, даного людям в котрім ми маємо спастися." (Діян. 4, 11-12).

——=0=——

НАШ ДРУГИЙ БРАК

о. Ст. Семчук

Тому несповна рік я мав честь говорити в домівці о. Маркіяна Шашкевича, Кридор, Саск. про наші відносини в Канаді і тоді вказано мною, що ми в Канаді попали в крутіж ненависти такої страшної, що грозить нам загибіль від нас таки самих. Довгі літа послідовно і зайло плекана ненависть проти нашої церкви, духовенства і установ вкінці починає видавати помітні плоди. Ми бачимо, як на наших очах хитається все і не поможуть тепер жадні грімкі заклики у многих случаях. Нарід в богатьох випадках став так розїджений ненавистю, що нічо в него більше не святе — про віру і релігію

взагалі пізно згадувати, минулися всякі національні відклики. Є тепер многі місцевости в в Канаді, де про Україну нема навіть чого згадувати, бо всі згадки марні — нема вже тих, котрі послухалиби. Жертвенність опала до найнищого, хоч потреби зросли непомірно. І тільки наша церква ставила гать тій моральній розвалі нашого народу і тільки вона ставить гать до нині. До помочі в обороні перед потопом став БУК. І саме там, в тих місцях, де колись во ім'я ненависти українського католицтва перетягали всякі одиниці наших людий на іншу віру — нині взагалі віри нема. Нині царить там всевладно большевизм і та пора студена шкірить зуби зі всіх святощів народу — глумить, як над мерцем. Ненависть тільки могла довести до таких кроків, як акція за депортованням українських большевиків, ведена явно і досить успішно — а останнім часом кровавий відгомін в Йорктоні свідчить, що їдь ненависти прожерла нас насрізь. Український коваль стріляє до Українського Священника.... Котимося в безвихідну пропасть і коли дальше піде так, як досі — то про вдержання українського національного космосу в Канаді не богато прийдеться говорити в найблищій будучности. Але ми таки віримо — навіть мимо і проти надій — що так зле не буде і не може бути — і тому повстав БУК, як гать проти розвалу, як крик розпуки в страшну дійсність наших днів, як остаточна спроба відвоювати громадську опінію зі страховинних кліщів скорціона ненависти і будувати —хочаби на руїнах народньої любови і єдности.

Нам невідклично потрібна чеснота любови —великої, жертвенної повної посвяти і самопожертви!

Але нам потрібна ще одна чеснота, про котру досі може й не говорив прилюдно на вічах і з'їздах. **Нам потрібно льояльности!**

Коли я пишу ці рядки, я свідомий, що многі мене не порозуміють, многі свідомо підіймуть на посміх і глум, многі знова підсунуть свої думки під моє поняття.

Що я розумію під льояльністю?

Розумію вірність своїм засадам, своїм постановам, своїй праці, своїй майбутности і своїй вічности. Льояльний аж до смерти! Не за страх і кару, не за гроші і вигоди, а за честь і совість—з найглибшого переконання, що **тільки** так ми **годні** розбудувати наше життя і взагалі заки зачнем розбудову, це втратити цего, що маємо.

Ми переходили ріжні ніколи історії. В Старому краю незавидні і злободневні обставини заставили многі покоління і донині це дістся —дивиться кругом очима підзору і недовіря. Всі великі, то чужі. Всі можні, ненаші. В нас остав "хлоп і поп," як підсміхалися сусіди. Де наші богаті люди, де наші можновладці, достойники — вже давно як були і казка ця радісна забулася серед устиків з дня на день, з року на рік —серед вічної грижі і борби о кусник хліба собі та дітям. Де там був час думати про високе, про панування, коли "ми хочемо хліба, їсти"... Низька буденщина, голод, мала дрібничкова завість і видирання того бідного пиятка хліба довели нарід в оплаканий стан. Не диво, що в кождім сильнім нарід там, за морем, вбачив чужого, насильного, кривдника — котрому платив по свому тільки підзорливістю і глухою, скритою ненавистю. Все ми боялися там піднести очий довгі покоління, щоби панське злобне око з гнівом не висміяло бідака — все снилися нашому народові "панські жарти" і він донині ще ходять рік річ під панщизняні хрести а ідучи гірко плаче. Сплакує всю свою недолю, пониження і прибиття — сльозами, як олово тяжкими з болю. А назбиралося тих сліз через століття доволі, доволі....

Чи серед таких обставин покоління могли зростати в льояльности? Чи вишувати їх нині, що ми такі а не інакші?

У вольній новій вітчині, Канаді, іншими очима ми глянули на світ. Тут **кождий** сильний, дужий, свобідний, богатий і рівний! Тут перед нами воля в перегонах життя — до мети — все до здобуття! І **ніхто** не стоїть на переноні! Ніхто не перешкодить нам здобути краще завтра.

Коли кажу "ніхто" то мимоволі насувається на думки, що все таки "щось" єднає нас в поході. Ми тут вільні! Все отвором стоїть для нас і перед нами! Чомуж так мало в нас ніхіл, такі слабонькі, чому наші товариства вічно перед загрозою упадку а наша преса під знаком занпту — чому? Деж наші музеї, величаві будівлі, храми величні церкви — де вони? Чи моглиби ми повести когось, що питаби за нашими видними здобутками і величатися перед ним — ось тут наше, і тут, і тут — чи моглиби? Що ми можемо показати в нашу користь по більших містах — а нас там тисячі? Одинокі наші церкви та й ті з дерева — не з тесаного каміння! Чому, чому?

Бо в нас підставовий брак льояльности — колись до ворожих займанців, нині ця недуга душ нищить нас самих. Ось де той страшний дар, що винесли ми з неволі. На волі не можемо його позбутися. Тому кайдани душі, страшніші за кайдани тіла! Ті, з тіла, легко при Божій помочі і співпраці всіх, коли с передумови в душах, **можна** скинути — але кайдани з душі **не так легко** скинути, навіть на волі! Закувані

душі наші в кайдани нельояльности і вислід такий страшний, як бачимо повседненно. Недавно чоловік ходив до церкви — нині вже перестає. Недавно збирав і будував, за рік вже руйнує. Читасмо в пресі, що хтось там підпалив будинок —,,серце кривавиться з болю.. Читасмо, що хтось там викидає другого з того самого товариства — що хтось там обмовляє свого товариша, свого священика, свого єпископа — свою віру, свою церкву — чому, чому? Чи не зависло над нами прокляття долі? Нині чоловік закладає організацію, за рік стає найгірпим ворогом тої самої організації. Не лише ворогом, але робить все можливе і сам, і других підмовляє, щоби тільки завалити все, щоби сліду не стало. Чому, чому?

Нема в нас льояльности — до нас самих!

Нема в нас льояльности до нашого проводу, до наших товариств, до наших церков, до свого священика, і т.д. — прямо в безконечність.

Здасться, що супроти таких обставин чоловік не витрамає — хочеться не плакати з болю а прямо вити з розпуки, коли бачите, як ваші найкращі наміри і пожертву самолюб толочить брудними ногами і сміється по пяному з вас і з вашої праці! Для когож тоді працювати? На що тоді трудитися? Нащо всі жертви, віддання справі, посвята — нащо? А ось нащо. Щоби ми здобули **кращу** будучність, мусимо в муках і терпінню очиститися — мусимо перейти нашу гегенну ще тут, заки грядучі покоління увійдуть в обіцяну землю. **Заки** вони стануть вільні наскрізь — ми мусимо заплатити дорогу дорогу ціну. **Мусять** бути жертви, хтось мусить понести весь тягар праці під насміх і глум юрби — як грядучі покоління не мають пропасти тут — мають стати льояльними, перевиховати себе на нового чоловіка, до котрого **ніхто** не поважиться говорити про зміну віри, як про "народню роботу" — котрого ніхто не поважиться перетягнути в другу партію ані в другу організацію — котрий буде сталим і вірним, як золото! Котрий буде льояльним до свого — товариша, священика, єпископа, своєї організації і церкви.

А нині мусимо ще волочити поневолі внутрішні кайдани нельояльности — і жити в такому осередовищі, що самі не знаєте з ким говорити і що сидить у вашім співбесіднику. Може вже за хвилю він з другими буде висмівати вас і всі ваші найкращі почування обкидати болотом? Чи ви певні, що нині за хвильку він не зрадить вас —чи ви нині маєте богато тих людий, котрим ви можете довірити **вповні і зовсім?**

Ці відносини **мусимо змінити** — нашою працею і жертвою, хочби прийшлося нам платити дуже тяжко і дуже дорого за те. Тому є БУК —мусимо ставити гать розвалові — наставити груди і серця проти тайного а безглядного ворога! На фронт борби за душу безсмертну мусимо стати всі, кому судьба нашого народу в Канаді не байдужа — хто дійсно бажає дращої будучности і вірить в ню! Нам треба льояльности — треба плекати її, говорити про ню, захочувати до неї, вказати на її необхідність і безглядну конечність. Не можемо довше калікувати на цілім фронті нашого національного життя! Тому до оздоровлення відносин мусимо стреміти всі! Мусимо стати і витревати в льояльности до нас самих — наших родин, товариств, громадянства, Церкви і Бога!

Мусимо! — Інакше, перед нами пропасть без виходу....

—=o=—

ХТО УВІЙДЕ У ВИНОГРАДНИК КАТОЛИЦЬКОЇ АКЦІЇ

Кождий. В першу чергу мужчини і юнаки, котрі хочуть працювати для своєї католицької справи, з ідейних, вищих понук. Ті, котрі можуть згуртуватися і підчинитися і хочуть це зробити. Ті, котрі добре виконують приписи і накази своєї віри. Ті, котрі не бояться, навіть серед найбільшої небезпеки. Котрі не встидаються виступити отверто для своєї католицької справи і жертвувати свій час і труд для неї. Котрі хочуть жертвувати собою при всякій нагоді, в межах можливости. Котрі радо годяться на жертву для своєї справи. Котрі сміло і рішучо стають в обороні Свого Папи, Епископа, Священика, своєї Церкви, віри і обичаїв — і свого Бога. Котрі боронять ці святощі словом і письмом, безустрашно. Коротко — такі, що за свою віру і Церкву та Бога вмирають і для них живуть.

—=o=—

Коли Господь не береже дому....

Це похвальна річ, коли влада і нарід думають про оборону краю і роблять в тім напрямі забезпеку. Але це все ще не вистане. Бо коли Господь не збереже дому, то даремно вартують вартівничі — так сказав вже Давид, великий полководець. Тому годиться вже тепер почати загальні молитви о Божу поміч і опіку — через призвання святих у всенародних Богуслуженнях.

—=o=—

НЕМА МИРУ БЕЗ ПАПИ

Таке говорив несвященик, але старенький ветеран парляменту Генрик Бурасса в Оттаві. Минулого року він взивав до прямінення християнських засад в економічнім життю. Цего року він з днем першого квітня сказав знова: "Чим більше ми покланяємося золотому тельцю, тим менше ми цінимо все духове і тим тяжче найти нам розвязку наших питань. Коли хочемо дійти до братерства в міжнародних відносинах, треба зачати від проголошення вітцівства Бога. —Не можна правити світом, ні державою, а також особами без відкліку до релігії, без помочі віри."

Окремо Г. Бурасса виразив жаль, що Канада голосувала за принятіям большевиків до Ліги Націй і заявив, що без помочі Папи неможливо думати про замирення світа. Сила Паши не є політична ,але це найбільша моральна сила світа, з котрою кождий мусить числитися.

Генрі Бурасса є независимим послом з округи Лябель, Кв.

—— o ——

ШКІЛЬНА ЧАСТЬ

НА МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ

Брат С. Методій, ЧБХШ.

Що року, першого травня, цілий світ обходить традицію, що мала свої початки ще в поганських старинних часах. Цей звичай був скромний, але дуже приятний і захоплюючий. Вечером, перед тим великим днем, погани закопували в селі на майдані високий паль. Коло него складали красні й яскраві удекорования. Кожна дівчина лягала спати з надією, що рано буде вибраною "Королівною Мая." Ранком ціле село йшло процесією в ліс, там збирали квіти, мирт і розмайрин. З тим вертали до закопаного стовпа на майдані. Цими квітами і зіллями обвивали "маєвий стовп." Тоді, через більшість популярних голосів, вибирали королівну й провадили її до гарного підвищення зі сидженням, затиканим зеленим галузєм та квітами. Там ця королівна сиділа й лише час від часу виходила, щоби поглянути зі своїми льояльними "підданими," довкола "маєвого стовпа."

Взглядно її мудрої практики, переміновати поганські звичаї та забави в релігійні і побожні богослужения. Католицька Церков посвятила і цю поганську маєву церемонію. Вона вибрала за Маєву Королівну найкращу дівицю, що була на цій землі, — тую що є "повна ласк," і є взнесена до найвищої гідности — Мати Бога. Яка свята має бути Її душа? Яке любляче обличча, що відбиває ту святість! Святість і краса Матери Божої є безнастанно славлені ангелами і святими в їх небеснім поменканню. І чи не малиби ми злучитися з ними в їх пошані, любові й почести до своєї і нашої возлюбленної Королівни?

Кожного року і в кожнім краю, в місяці травні дітвора затикує вівтарі Пречистої Діви Марії і вкладає вінці з квітів, мірту й розмайрину під її образи. Зі зложеними руками прекрасно співають пісні в її славу.

Ми, Українські Католицькі Учителі — Учительки, що маємо під своєю опікою і виховуємо хлопців і дівчат — молодих на добрих горожан держави і Церкви, повинні через місяць травень звивати вінці для нашої найкращої найсвятішої Королівни. Ми повинні також напоминати й заохочувати дітий під нашою учительською опікую, щоби й вони молилися і звивали вінці цій нашій Царици. Ці вінці повинні бути з пісень і молитов, — з "Отче Наш і Богородице Діво." Хотяй многі і з учителів не можуть мати маленьких вівтарів і образів Пречистої Діви Марії в класах, перед котрими дітвора складалаби вінці молитов зі своїх невинних душ, то все ми можемо заохотити наших учнів, щоби робили це в своїх домах. А на закінчення травня, віддаймо — жертвуймо ці вінці нашій небесній Царици на знак пошани і льояльности.

Віддаючи нашій Царици вінці з молитвою і пісень, не забудьмо на конець травня — місяця Марії віддатися Її з новим довірям: з таким довірям, яке Ісус мав до Неї. Від Неї залежала Його пожива, убрання і опіка. І чи може завівся Ісус коли в Своїм довірю до Марії? Ні, і тисячу разів ні! Отже, ніколи і ми не заведемося, коли поклаємо всі свої надії, свої боязні, свої трудности, свої смутки, свої терпіння і свої діла в Її непорочні руки.

—— o ——

КАТОЛИЦЬКИЙ ПОГЛЯД НА ОСВІТУ

(Продовження)

Брат Станислав, ЧБХШ

Учитель після свого розуму судить активність учеників і учить їх судити — головно мотиви — які спричинюють їхню активність. Він нагороджує лише дійсну заслугу, однак також карає, коли є провина. Він навчає учнів не довіряти зверхній появі, бо вона часто зраджує і остерігає, щоби не дати волі власним пристрастям, бо вони доводять до сатани.

Розумний учитель буде мати на увазі силу власного приміру на учениках. Він тому дасть їм все зрозуміти, що його ділання йде з найкращих нонук а стремить до добра.

Строгість.

Строгість як засіб вихований є конечним середником учителя для вдержання ладу і послуху. Через цю прикмету учитель має спільну волю і певно скоріше осягне намічену ціль, мимо всіх перепон. Нічо тоді не мучить його витревалости. Хоча він може бути сам собою лагідний і благий, бо до того спонукує його чемність — однак він не знає, що це є піддатися через слабість волі і тому ніколи не впаде посередині дороги на шляху виконання свого обовязку. Вираз його лиця виказує спокій і запевнення, а є вільним від непевности і страху. Його мова вільна від виразів жорстоких, сарказму і огірчення — а мимо того точна і енергічна, вказує, що він жадає цільности. Його строгість ніколи не буде зарозумілою, але покірною і лагідною. А ці прикмети, разом зі строгістю але без пристрасти певно принесуть бажаний успіх. Ми ніколи не позволимо, щоби строгість учителя стала тираньскою, але завсіди вона має бути велико душною і радою простити, якщо це можна вчинити без ушкодження авторитету і захитання пошани в учеників. Дійсна батьківська доброта поведе вчителя серед всеї праці у школі. Учитель розуміє, що йому належить не фізичний але моральний авторитет, щоби свою клясу повести як найкраще. Тому строгість мусить щедро зрости лагідністю. Лагідність доброї якости має найспільнійший вплив на душі. Та чаруюча лагідність сполітає майже надприродно строгість батька з ніжністю матері а висліди є все добрі.

Второпність.

Природним доповненням попередно згаданих прикмет набожности, мудрости, строгости і лагідности є второпність.

Плодами второпности є уміркованість, бистрість в думанню, говоренню і діланню. Святе Письмо дуже величає второпність і уважає її потрібною чеснотою для всіх людий. Вона тим більше є потрібною для тих, що мають нагляд над вихованням дітий. Добрий християньский учитель повинен її практикувати як найдосконаліше.

Второпність навчить його ділати спокійно, розсудно і з належною увагою до наслідів намірені праці. Він ніколи не буде робити зі замішанням, ані нерозсудно ані під напором пристрасти. Перед рішенням він обдумає намічену ціль і окружаючі обставини. Він недовіряє захопленню і зворушенню. Ніколи не робить важного рішення, аж поки його ум не втихомириться. Він все буде паном себе, навіть коли природним порядком може бути з якоісь причини подразнений. Він уникає жадоби в уживанню средств, хоча вони й признані добрими. Ані в той сам час не робить ужитку зі всіх дозволених середників.

Второпність вкаже йому подбати про своє здоровля і уникати всего, що може бути для нього шкідливим — як напруження заєдне голосу підчас навчання, задовге говорення а замале спання по причині студій і читання, і т.д.

Те саме второпне предвидження і увага виявляються у звязку з навчанням. Кожду науку докладно приготовляє і передає ревно, приступно і по указаному плану.

Второпний учитель дуже уважає на це, щоби як найкраще зужити середники послуху і карання. Він не похвалить дитини, якщо вона склонна до гордости ані не буде застрахувати дітий, що легідної вдачі. Також не ділає тоді, коли сам зворушений, бо знає, що зворушення приносить небажані висліди а очевидний брак контролі самого себе може підірвати його вплив на учеників навіть й на все. Він особливо обережний зі словами, коли картає, або навчає, щоби не понижити учеників або не вразити їх почуття.

Розсудок у злуці з покорою вимагають від нього остати надальше добрим студентом, завше уважаючи свої осяги неповними і все змагаючи до кращого. Ся покора обереже його від найбільше нещасного і трійливого положення, коли то учитель уявляє собі, начеби осягнув щабель досконалости. Коли учитель залишить студії і більше не працює сам над собою, повинен також залишити навчання. Кляса не є місцем для скаменілої одиниці. Кляса це не музей. Покірна второпність радить учителеві громадити досвід зі всего, що бачить і чує.

Познакомімся добре зі всім, що відносить-

ся до нашої роботи. Ми повинні мати точний і подрібний погляд на всі речі, що входять в плян навчання. Учителювання це глибока наука, спекуляційна і практична, в котрій все являються нові обрії. Второпність вимагає навіть як найкраще зужитати час підчас навчання, бо не поступати вперед значить йти взад....

(Далі буде)

—=0=—

ІСТОРИЧНА ЧАСТЬ

ЦАРГОРОД

(Америка, ч. 18)

о. Лев Сембратович

Справді світлою виймкою був сам цісар Константин XII Палеолог (1448-1453). Він знав що у нерівній борні мусить впасти. Та як християнин і наслідник римських імператорів він не міг здати міста, хоч Магомед II предложив йому охорону життя, великі богацтва і ціций Пелепонез як князівство для нього. Та цісар Константин XII відповів: "Продовжай війну. Я вірю в Бога. Коли Він змягчить серце, я буду лише радий, а коли Він дозволить тобі взяти моє місто, я покорюсь Його волі. Але заки Суддя всіх людий вирішить наше суперництво, я мушу жити і вмерти в обороні свого народу."

Побіч цісаря Константина почесний спомин належиться Папі Миколі V (1447-1455), котрий вислав Царгородови поміч під проводом нашого земляка, митрополита й кардинала Ісидора. Це були пять генуенських*) кораблів з військом під проводом хороброго капітана Івана Джустініяні. Дня 21 квітня генуанська флота станула перед Золотим Рогом, заливом що врізується поміж дві дільниці Царгороду, а саме Галату і властивий город. 150 турецьких военних галер замикали вхід до Золотого Рога. Хоробрі Генуанці пробились через турецьку флоту, вплили в Золотий Ріг і прилучились до оборонців міста. Джустініяні став потім комадантом міста.

Цісар Константин ще раз пробував переговорювати з султаном Могамедом, але без успіху. Турки готові були дати цісареви всякі особисті користи і почести, але наважились забрати Царгород. Це-ж була мрія Магометан добути Новий Рим і на храмі Святої Софії, тім найкращім і найвеличавшім храмі цілого християнського світу — застромити замість Хреста свій півмісяць. Щоб не допустити Турків у Золотий Ріг, Греки протягали поперек його входу великий і грубий ланц, щоби спинити турецькі ґалери і в той спосіб унеможливити атак на мури міста від сторони Золотого Рога. Та султан наказав вистелити дорогу від моря до Золотого Рога деревляним помостом, висмарованим товщею, і по тім помості-перетягнути свої ґалєрії в Золотий Ріг**). Якийсь мадярський пушкар, що потурчився, вилив колосальну крицеву канону що метала бльоки каменя на мури міста. Сімсот мужа обслугували ту пушку. Канону розірвало, а одним з убитих вибухом її був отой мадярський потурнак.

На 29 травня султан назначив загальний наступ на місто. Передтим він ще раз предложив цісарови Константинови XII всякі користи за здачу міста. Але й цим разом геройський цісар відмовив. Ранком 29 травня цісар вислухав Служби Божої у св. Софії і приняв св. Причастя. Опісля сівши на коня, в золотій зброї, він виголосив останню свою промову до війська. Він сам став на чолі своєї гвардії, котра боронила браму, звану брамою св. Романа. Чверть міліона Турків дерлись на мури міста, котрі в деяких місцях були вже ушкоджені величезними таранами. Пять тисяч царгородського війська і тисяча Генуанців не могли здержати наступу. Турки вдерлись у місто. Цісар Константин обскочений Турками боровся до останнього віддиху. Його приперли до муру. Він відбивався мечом один против цілої тічні Турків. Вкінці упав пробитий богато разів списами бісурманів.

Константин XII вмер як на наслідника римських цезарів й на оборонця християнства пристало. Умер як герой і як лицар Христа. Додамо що вмер у унії із Столицею Петра. Помер католиком, цебто греко-католиком, як і ми Українці.

Султан Могамед II вїхав на білім коні до добутого Царгороду, проїхав вулицями застеленими трупами, сполосканими кровю, та вїхав на коні до храму Святої Софії. У храмі де сила народу схоронилась перед Турками і де Турки зробили страшну різню, долівка вкрита була трупами, а стіни забризкані кровю. Могамед доїхав до самого престола і застромив зелену хоругов "пророка" на престолі.

Осьтак скінчилось византійське, східноримське царство. Царгород став столицею Туреччини й осідком каліфа-султана. Храм Святої Софії замінено на турецьку мошею. До нинішнього дня на крицевих воротах храму є великі хрести і на побілених стінах можна розпізнати нашеп, мальовпла й мозаїки християнських святих, сцени із життя Господа Нашого Ісуса Христа, Святу Покрову і т.д. Та сьогодні не співають на хорах Святої Софії "ангельські лики," що так вподобались послам Володимира Великого. Сьогодні не приноситься безкровної Жертви на престолі, перед котрим відправляв Службу Божу наш славний митрополит Ісидор. Могаметанський музеїн носивим протяжним голосом проголошує там славу "пророка." Ось так скінчила горда Византія. Сповнилися слова кардинала Гумберта. Бог бачив і осудив.

Під Турком

Одним з перших діл Магомета II Завойовника було призвати досебе Юрія Схоларіоса звісного з його ворожнечі до унії з Римом, та зробити його патріярхом. Як патріярх Схоларіос звався Генадієм II (1453-1456). Формально вибрав його синод митрополитів; та на ділі вибрано його на приказ султана. Після вибору Генадій явився у султана котрий обіцяв йому свою ласку і вручив так званий "берат," цебто турецький диплом на патріярший престіл.

Ось на що зійшли царгородські владики. Не хотіли щоб їх затверджував Намісник Христа, а тепер так низко впали що приймали затвердження від бісурмена. Не хотіли споминати Петрового Наслідника у своїм храмі, а дійшли до того що дякуючи за берет, мусіли цілувати руку султана. Без султанського берата і без упокорюючої чолобитні, не могли патріярхи обняти свого уряду. А за берет треба було заплатити не лиш упокоренням але і гріпми. Султани перекидали патріярхами за своєю вподобою.

(Дальше буде)

—=0=—

ФЕНІЇ УКРАЇНИ

В. Будзиновський

Замітка від редакції: Назва "Фенії" належить ірляндцям, котрі зимою 1861 р. утворили в Америці брацтво для поборювання ворогів своєї вітчини. Многі з них згодом впали в кровавій борбі на ірляндській землі, многі згинули з рук ката, засуджені англійським судом. Ці революціонери ірляндці звалися феніями.

Подам пробу реєстру феніїв України. Хоч історик Драгоманів, дивлячися на історію України окулярами анархіста, не міг в ній знайти ні одного фенія, я тих феніїв України, таки в творах тих сліпих істориків бачу тільки, що зір на небі, що піску на дні моря.

З героїв української державної думки, котрі не впали жертвою в боротьбі за сю думку, згадаю тільки одного, гетьмана Богдана Хмельницького. В українській історіографії вірної характеристики Хмельницького не знайдеш. Знаходимо її в одного, шовінізмом не заслїпленого історика польського. Ось що поляк Кубаля пише про сего великого Українця: "Чужинці порівнували його з Кромвелем. Порівнання само насувалося, а саме в роках, коли ці два мужі звертали на себе мало не виключну увагу заходу і сходу Европи. Оба сучасні, майже в однім часі заясніли і згасли. Оба вороги державного ладу своєї вітчини, в пізніших роках свого життя стали на чолі повстання і здобували користи, котрі на сміх підоймали науку та досвіди найвитравніших воїовників і політиків. Оба сотворили могуче військо, при помочі котрого в однім часі здобули майже найвищу владу і переказуючи її своїм дітям, померли в її посіданню...."

"З обох мужів Хмільницький мав задачу під многими зглядами тяжчу. Область його влади мала зі всіх сторін отворені границі. Не розпоряджав, як Кромвель, виколеною інтеліґенцією, ані засобами старої і могутньої держави. Війна, скарбовість, публічне господарство, адміністрація, зносини з постороннїми державами — все те треба було сотворити. все те було на його голові. Мусів добирати і вчити людий, зазирати до найменших подробиць. Що його військо не мерло з голоду, що мав збрую, гармати, муніцію, добрих звідунів і зручних а-

*) Генуя, місто і пристань у провінції Лігурії, в північно-західній Італії. Заложили його грецькі колоністи на кількасот років перед Христом; північне Генуя була під римським панованням. В 14 столітті після Христа стала вільним містом та морське-торговельною республікою. Подібне як у Венеції, на чолі держави стояв дожа. Генуанські колонії були в 14 і 15 столітті на Кримі. Христоф Колюмб, що в 1492 році відкрив Америку, був Генуанцем з роду. Генуанській республіці поклав конець — таксамо як венеціянській — Наполеон Великий в 1797 р.

**) Подібну подію розказує Несторів Літопис про Київського князя, Олега Віщого. Сказано там що коли його флота надбливалась до Царгороду (911) Греки замкнули "Суд," цебто Золотий Ріг, ланцами. Олег казав тоді як стоїть в літописі — доробити колеса до своїх байдаків і в той спосіб перетягти їх в "Суд." Але імовірно не були то колеса тільки другі балки на яких Варяги звичайно перетягали свої лоді по сухопутті в одної води у другу. "Суд" слово варяжське (скандинавське), "сунд" цебто залив (по англійське "савнд").

ґентів, що йому ніколи не хибувало гроша.... все те його особиста заслуга, котрої ніхто йому позавидувати і то не лише у нас, в Польщі...."

Був чоловік під кождим зглядом надзвичайної міри — вибуявся понад людий високо спосібних до тої степени, що входив в области неволімі. Про него можнаби сказати, що родився володарем. Умів притаїти свої наміри, в рішучих хвилях не хитався — у всім залізна воля і могуча рука. Ся його детебмінація сполучена з вродженою бистротою, виправленою і випробованого в тяжких практиках і надзвичайних пригодах життя, позволяла йому в найскрутніших хвилях задержати супокій ума і свобідне володіння розумом. Не губив цілі між очима і не було так тяжкої скрути, з якої не здужавби видобутися з користю для себе. В Польщі говорено про него:

Неґевність завтрішнього дня і небезпеки, які його відсода оружали, були жерелом його енергії і проворности, які кождий подивляв. Відси чуйність, добір людий, позір на кожду зміну відносин; відси сі лискавичні відрухи, скоро звітрив нещирість і зраду. В невгаваючій боротьбі між життям і смертю, не знав відпочинку ні половичности. Не хитався і не гавявся; під впливом самоспасаючого голосу внутрішнього інов дорогою найслабшого опору, де найбільша користь і безпека. Загальна струя (народна) не підмивала його, не перевертала, не несла колодою, ані липила на мілині— ся стуя сягала йому ледви по коліна....."

"По перших побідах зродилася в його голові козача держава, котрої межі бажав поширити на всю область польської України себто київської митрополії...."

"Скрізь мав зручних аґентів і замовлених приятелів. Знав, куди звернутися, кого просити і кому заплатити.... Можна остовпіти, бачучи його рухливість на сім полі....Упокорюватися, ласитися, розжалобловатися, грозити і полохати як Хмельницький, хіба ніхто не втяв...."

♣ ♣

В р. 1188 Галичину опанували Мадяри. Але що панування членів династії Олега в землях України унагляднило національну єдність тих земель, Галич збунтувався і покликав Ольговича, ізгоя Ростислава. Він прийшов з невеликою дружиною під Галич. Мадярський гарнізон був засильний, отже в бою Галичани не дали Ростиславови потрібної помочи. Побіда хилилася на мадярську сторону. Дружина Ростислава радила втікати. Він відповів: "Не хочу блудити в чужій стороні! Волю покласти голову в моїй вітчині!" І поклав. Раненого мадяри полонили і привезли в Галич. Місто піднялося, щоби князя вибити з їх рук. Тоді мадяські воєводи приклали до його ран смертельного зілля і отруїли. Смерть кандидата повстанців убила само повстання. Не лише Ростислав феній України. Безіменні феній всі й його дружинники і міщани Галича, котрі в сім повстанню погибли.

Галицький Роман і майже всі його наслідники боролися не лише за державну незалежність Галичини, але й силкувалися східну Україну удержати самостійною, щоби й ся українська земля не була під чужим панованням. І ся боротьба, головно з татарами, за Данила і пізніше дала Україні чимало фенів. В боротьбі з татарами за Київ погибли десь на Подніпровю в часі 1323 два брати, князі Західної України, Андрій і Лев II.

Від 1340 тягнеться 40-літня війна західних Українців під проводом князя Любарта проти польської і мадярської окупації Галичини. На жаль всі герої і жертви сеї війни для нас... безіменні феній України. Знаємо лише те, що між галичанами, котрим за поміч Любартови, польський король, Казимир повідбирав маєтки і вони зійшли на нужду, була родина Бутовичів.

В р. 1409 Галичина належала до Польщі, а майже всі прочі українські землі до Литви. Тоді великий князь литовський викрив заговір, орґанізований князем Свитригайлом на те, щоби українським землям вибороти державну самостійність. Двох українських князів, що накладали зі Свитригайлом, Витовт казав стяти. Свитригайло довго боровся за волю українських земель, але програв. В одним бою коло Вилькомира в р. 1435 погибло богато українських князів. В польський і литовський полон взяли їх аж 42! Їх певно по головці не погладили. Вони безмірні феній України.

В р. 1481 українські князі Іван Гольшанський, Федір Більський, Михайло Олелькович і інші змовилися відорвати від Литви цілу українську землі аж по Березину. На весіллю Більського з донькою Олександра Чорторийського був король Казимир з королевою і сином. Заговірники загадали тут вбити його. Случайно в дворі викрито склад зброї. Король зарядив слідство. Один дворак на муках виявив заговір. Більський втік до Москви, Олельковича і Ольшанеського стяли 30 серпня 1481.

В р. 1507 розпочалося українське повстання, під проводом князя Михайла Глинського. Повстання ішло зразу добре, але в р. 1508 Глинського побито. Він втік до Москви, де в р. 1534 помер у вязниці.

В 14 і 15-сотних роках Молдава була державою більше українською як румунською. В Молдаві жило тоді богато еміґрантів з Галичини. Галицькі бояри пробували тоді відірвати Галичину від Польщі при помочі Молдави. Найзавзятіше йшла боротьба за князя Молдави Стефана Великого (1457-1504). В р. 1490 викликав при помочі молдавян повстання на Покуттю галицький боярин Муха, котрий зорганізував 9-тисячну армію. Поляки говорили про него, що він був українець "добрий в зброї і війні." Муха займив край по Галич, перейшов Дністер і захопив Рогатин. Через зраду якогось польського пляхтича у війську Мухи настала паніка, воно стало втікати. Муха втік. Скоро зібрав нове військо, знов рушив в похід. Сим разом Польщу спасла якась баба, до котрої Муха заходив і котру поляки підкупили. Вона зрадила його і видала полякам в р. 1493. Поляки завезли його до Кракова і там до смерти держали у вязниці. Далі буде

—— o ——

ПОҐЛЯДИ МИХ. ҐРУШЕВСЬКОГО НА МИТР. П. МОҐИЛУ

та його ділання.

В книжці "З історії релігійної думки на Україні," Львів 1925, в котрій наш бл. п. історик Мих. Ґрушевський розбирає справи віри і релігії на Україні у виразно протестантським насвітленню і протидоґматичнім, находимо цікаві погляди того історика на митр. Петру Могилу і його ділання, котрого многі з православних уважають авторитетом для себе. "А ось православний Мих. Ґрушевський — недавно померший історик, так пише про Петра Могилу на стороні 77 тоїж своєї книжки: "Вихований в польськім окруженню і католицькій (єзуїтській) школі, як я вище зазначив, Могила на все життя зіставсь вірним прихильником католицької культури і церковности. Сучасна католицька церква, відреставрована єзуїтами, була для нього взірцем і ідеалом, до котрого він старавсь, яко мога, наблизити свою церкву...."

Для нас це свідоцтво Ґрушевського цікаве. Ось де був **взір і ідеал** П. Могили! Та колиби він нині встав і подивився на своїх звеличників — як вони **розійшлися** з його ідеалом! Часто прикривають іменем Могили зовсім немогилянські практики і науку. Імя добре, але ідеал цього чоловіка і взір — вже для них не підходить. В попередному числі ми навели статтю проф. Чубатого, до сказано, до чого окончено стремів Могила а чого не дали йому здійснити свої люди, котрі не мали дару ані розуміння свого великого провідника. За те пішли за крикливими аґентами чужих перемог і спинили виконання пляну Могили — утворення Патріярхату на Україні, помиреного з Римом. А коли Могила, мимо всіх обставин сам таки задумав звершити велике діло — перервала його заміри — смерть.

Дальше про Могилу пише Мих. Ґрушевський на стороні 78 таке: "Різні письменники польські і українські вважали його римо-католіком з переконання, з огляду що він до свого гребника брав живцем матеріял з латинських бревіярів (молитвенників) але треба рішучо сказати, що в сім ні Могила, ні його ґуртковн не можна закинути якоїсь злої віри. Але бажаючи зіставитись з православною церквою в повній згоді в догматиці, Могила бажав наблизити українську церкву, її дисципліну, практику і освітний рівень до католицького, так щоб її з сього боку нічого не хибувало і католик не мав підстав величатись перед нею. Щодо освіти і богословського підготовання духовників, се завдання мала виконувати орґанізована Могилою колеґія (від польського уряду вона не діставала титулу академії — дістала тільки від московського і довго шилалась іменем "Могилянської"). Наука в ній, як і в перший, лаврській колеґії Могили, була орґанізована на взірець академій єзуїтських, основою літературного вишколення служила латина і польщина, навіть потім, як Київ ошинився поза Польщою, протягом більш як століття могилянські студенти школились на латинських і польських взірцях, так що польські історики не без підстави підчеркують значіння Могилиної академії, як провідниці польської культури на сході."

А в замітці на стороні 79 стрічаємо такі слова: "З старших українських істориків тільки Куліш гостро осудив діяльність Могили, як "Поляка в православних ризах." Я в своїй Історії України-Руси УШ 2. виданий в 1915 р. писав про це так: З становища українського-національного життя могилянська доба, що вважалася свого часу, та до певної міри і тепер вважається апоґеєм відродження православної церкви України і Білорусп, поза чисто церковними, конфесійними інтересами, має досить сумнівну вартість. Вона легковажила народні традиції і спроваджувала українське культурне життя на чужі йому дороги, тому з становища української національної культури ніяк не була розцвітом, а скорше дальшим періодом занепаду."

Мабуть тих заміток православного історика вистане, щоби пізнати як він розумів і оцінював добу П. Могили.

Для нас ці погляди настільки вартні, що вони зі сторони противної стверджують мимоволі те, що з нашої, позитивної сторони висловив проф. М. Чубатий — а іменно, що Могила свідомо стремів до поєднання з Католицькою Церквою і користав з католицьких взірців при кождій нагоді і старався до них як найбільше наблизитися.

———=0=———

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

о. П. Божик

Наука трета. Десяте століття.

Свята Ольга була внучкою Гостомисла — того самого, що скликав віче до Новгороду, на якім рішено було покликати князів зі Скандинавії на Україну, щоби правили. Року 903 св. Ольга увійшла в подружжя з Ігорем, сином Рюрика. В Київі була вже деревляна церква св. Ілії. Св. Ольга, ідучи одного разу до Дніпра, почула гарний спів в церкві. Спів її зацікавив і вона таким чином увійшла в церкву та познайомилася зі священиком Григорієм, котрий її пояснив значіння Христової віри, про яку вона вже дещо чула і знала. Року 957 св. Ольга поїхала до Царгороду і охрестилася. Вернувши на Україну, побудувала в Київі церкву св. Николая і св. Софії, а також в своїм роднім селі Любуті, коло Пскова, над рікою Великою. Деякі літописи говорять, що св. Ольгу хрестили латинські священики таки в Київі, бо вона мала з німцями політичні звязки. Св. Ольга померла 969 р., у 80 році життя. Замітне те, що на її запросини прибув зі Заходу епископ Адальберт, латинського обряду, котрий однак в Київі не побув і повернув на Захід де й став магдебурським архієпископом. Приїзд епископа Адальберта, взагалі першого владики в Київі, спричинили запросини о місіонарів, вислані до німецького короля Оттона І.

Св. Володимир Великий був унуком св. Ольги. Маючи богато християнських воїнів а також чимало християнських дружинників на своїм дворі і бачучи, що християни на Україні культурно підносяться та мають гарні звичаї, кращі від поган, 987 року Володимир приняв св. Хрещення і велів принятн хрещення своєму народові. Киян хрестили у Дніпрі а перші священики прийшли мабуть частинно з Болгарії, а частинно з Греції, звідки Володимир мав жену Анну.

Св. Володимир проголосив християнство урядовим на Україні, а Перуна головного божка, якому Українці покланялися, велів утопити в Дніпрі. Св. Володимир будував церкви, школи, помагав бідним. Номер 1015 року у Берестові, під Київом, звідки перевезено тлінні останки до Київа і похоронено в Десятинній церкві, яку сам збудував. Церква називалася "Десятинною" тому, що св. Володимир призначив на її удержання десяту часть зі свого майна і доходів.

Українці не всі зразу радо приймали християнську віру й заки всі навернулися минули сотка літ. Святий Володимир охрестився і вмер як католик. Бо тоді, коли він охрестився — Киями. Болгари і Греки належали під духовне провідництво Римських Папів. Розділення Церкви на католицьку в нинішнім розумінню і православну настало доперва по смерти Володимира. 1054 року. Говорити або писати, як противники церковної єдности роблять, ніби св. Володимир і св. Ольга були православними в нинішнім розумінні того слова — кривдить історію. Колиби за часів св. Володимир і Ольги було вже православія, як воно розуміється, нане окрема церковна одиниця — то церковний розкол з 1054 бувби непотрібний, бо він вже мусівби бути за часів Володимира, отже перед 1054 роком. А тоді його не було. Коли говоримо про розкол, то розуміємо під тим, що частина відкололася від цілости. В тім случаю, частина відкололася від цілости Христової Церкви вселенської, від католицтва. А також говорити або писати лише про Володимирове або Ольги хрещення а минати початки християнства посівні св. Андреєм, св. Климентом і св. Кирилом і Методієм є також кривдою історії. Таким чином обмежується світогляд читача на справи рідної церкви.

Завдання: Напишіть, в котрих роках охрестилися св. Ольга і св. Володимир та Киями. Якої віри були тоді Болгари і Греки, коли Киями хрестилися і подайте дату, коли появилася православна церква. Як називався найстарший божок Українців і що з ним зробили? Котрого року помер св. Володимир і де його похоронили? Звідки походить назва десятинної церкви?

———=0=———

—Знасте, я маю таку паскудну натуру, що куру лиш тоді, коли мені хтось дасть.

—А я маю таку паскудну натуру що вам не дам!

—Мій чоловік дуже рідко коли курить — тільки коли добре повбідає, що лучається раз у місяць.

ЛІТЕРАТУРА

Галька Ярославна

Василь Пачовський

Ой красуню славну Гальку Ярославну
в Київі посватав князь Гаральд Норвежський
сміливий і щедрий — та Ярослав Мудрий
виправдав відмову, чом негідний ласки:
"Лицар без держави, що не має слави,
ні не має скарбів, ні пісень в настрою,
щоби стать нарівні до руки царівні —
мусить прославитись чимось серед бою!"

—Вісім штук я вмію: я пісень складаю,
на коні я гоню, плисти скачу в тоню,
сам на скі ховзаюсь, на човні веслуюсь,
що стрілою стрілю, пташку в лету вцілю;
де списом кидаю, то в ядро влучаю —
а всі танці вмію — лицар в кождім строю....
А руська царівна, Гальшка Ярославна
в золотім намисті помітує мною!

—Адже я вродився, де мужі Упляндці
натягають луки, мов стають у танці,
а тепер я правлю кораблі вояцькі
грізні гречкосіям в скелях по борвіям,
відколи по світу на човни вояцькі
розбиваєм хвилі у морськім прибою....
А руська царівна, Гальшка Ярославна
в золотім намисті помітує мною!

—Шістьнадцять нас, жінко, вичерпало воду
з корабля в переях чотирох в негоду,
коли в хуртовині хвилі гнали сині
корабель вантажний тяжко серед бурі —
в кручах грало море, в небі хмари хмурі....
Хто, що непроворний, їхавби тудою?
А руська царівна, Гальшка Ярославна
в золотій намисті помітує мною!

—Ой, ніяка жінка, ніяка дівчина
нам не заперечить, що гей хуртовина
нас з'явилось двісті у західнім місті —
як ми намахались мечем серед бучі;
збрую валили грізніше від тучі,
в доказ перемоги скарби взяли в бою....
А руська царівна, Гальшка Ярославна
в золотім намисті помітує мною!

—Кораблем минув я Сицилію в гурмі,
ми були убрані гарно, як пристало,
шведський корабель наш на високій кормі
сунув скорим бігом, везучи чимало
вояків на собі круг мене в шанобі —
Хто, що непроворний, пан був над юрбою?
А руська царівна, Гальшка Ярославна
в золотім намисті помітує мною!

—Стали ми до бою з Трандами у славі,
а їх було більше, як зрядились в лаві —
була там завзята битва нами клята.
Відтягнули з битви мене молодого
на чолі дружини від лицаря того,
короля їх — мною вбитого в двобою —
А руська царівна, Гальшка Ярославна
в золотім намисті помітує мною!

Так сміливий Гаральд слав пісень царівні,
Гальщці Ярославні, щоби стать нарівні
пройшов ріки, гори — кинувся на море,
здобув скарби світу, доборовся слави —
здобув вінець слави своєї держави.
Як сів на престолі, переслав обручку —
а руська царівна, Гальшка Ярославна
в золотім намисті дала свою ручку.

———=0=———

Геть те, думи

Леся Українка

Геть те думи, ви хмари осінні!
Тож тепера весна золота!
Чи то пак у жалю, в голосінні
Продинуть молодість літа?

Ні, я хочу крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Буду сіять барвисті квітки,
Жити хочу! Геть думи сумні!

Я на вбогім, сумнім перелозі
Буду камінь важезний здіймать.
Буду сіять квіти на дорозі,
Буду лить на них сльози гіркі.

Я на гору круту, кремяную
Буду камінь важезний здіймать
І вагу несучи ту страшную
Буду пісню веселу співать.

Я у темную ніч невидну
Не стулю й на хвилинку очей,
Все шукатиму зірку провідну
І шукатиму безліч ночей.

Так, я буду крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надій таки сподіватись —
Буду жити! Геть думи сумні!

———=0=———

ДОПИСИ

Монтреал, Кв.
Звіт діяльности БУК-а в дільниці Пойнт С. Чарльс за рік 1934.

В місяці лютім минулого року відбулася в нас св. Місія під проводом впр. о. Труха ЧСВВ. По скінченні Місії впр. Отець заповіли установчі збори на 25 лютого в школі св. євап. Івана, при вулиці С. Чарльс. Домівка сповнилася людьми. Одні прийшли з цікавости, інші для критики, а ще інші з ненависти до діла, яке стало зростати в Канаді, а ним є БУК. На цих зборах Отець Трух подав виклад про потребу БУК-а в Монтреалі і заохотив до вписів. Вписалося тоді 87 членів і членкинь зі старших, а з молоді 53 хлопців і дівчат. Вибрано тоді окремі заряди для старших і молоді. Всі заряди спільно з членством БУК-а взялися щиро до праці під проводом і кермою вп. Павла Бучковського і робота БУК-а стала зростати мимо напастий і накидів. Заряди спільно уложили пляи, що вся їх праця іде на добро будучої церкви, котра стане захистом душ для молодого покоління, яке живе головно в дільниці Почіналь. Всевишний благословив наші труди, бо вкоротці без розголосу заряд поробив сарання о закупно землі під будову церкви при вулиці Грендроик і Шерир. Згода о купно землі стала на сумі $5,100 котрі належало заплатити готівкою при виробленні контракту. Та заряд мав всего $500. Прийшли тоді в поміч Сестриці Серця Христового, бо зі свого скарбу дали на купно $1,600. — котру то суму зібрали вони мозольною працею і жертвами від довшого часу а призначили на ціль будови церкви. Три тисячі заряд позичив — одну в банку, а дві у своїх людий. З того довгу дві тисячі вже віддано, остає до віддання ще одна тисяча. Дня 26 серпня, 1934 відбулися загальні збори в школі св. Івана Євангелиста в дільниці Почіналь, котрими проводив впр. о. Ігумен Й. Тимочко, ЧСВВ. На тих зборах устійнено храмовий день нової парохії, а іменно віддано її під опіку св. Духа і згадана парохія входить під інкорпорацію ОО. Василіян в Канаді.

Діяльність БУК-а в подрібнім слідуюча. Відбулося два базарі а вісім пікніків. Концерти в день матері, в листопаді роковини, шкільної молоді. Один бенкет і чотири представлення. Спортові змагання молоді відбуваються один раз кождого тижня, часом два рази в тиждень. Інвентар БУК-а є вартости $388.09. На спортове приладдя БУК видав поверх $80.00. За домівку БУК платить $15.00 в місяць. Коли зважимо, що тепер час досить прикрий і панує безробіття, то БУК виконав богато. Дня 1 січня, ц. р. відбулися річні зборн БУК-а. До заряду вибрано слідуючих осіб:

Голова — п. Павло Бучковський
Заступник — п. Яким Коваль
Діловий писар — п. Іван Онушкевич
Скарбовий писар — п. Дмитро Кійко
Скарбник — Кость Станимир
Провірники — Никола Карпюк і Кирило Гудз
Судді — Никола Тимів і Никола Винник
Старші Брати — Іван Теленько і Степан Залюванний

Газдині — Юлія Сікорська, Антонія Бучковська і Текля Олійник.

На рік 1935 мужчини і женщини вибрали спільний заряд.

До заряду молоді увійшли слідуючі:

Голова — Михайло Чир
Заступник — Іван Стахів
Діловий писар — Броня Станимир
Скарбовий писар — Анна Іващук
Скрабник — Михайло Олійник
Провірники — Григор Чубрій у Анна Яшан
Судді — Богдан Волощук і Стефа Філ

З роком 1935 праця БУК-а в Монтреалі повинна подвоїтися. Провидіння Боже так хотіло і о. Настоятель Крижанівський, ЧСВВ надали до Монтреалю о. Труха, ЧСВВ. що щиро працюють на полі релігійнім і просвітнім. Переважно по школах та праця конечна, бо досі була в запедбанню а в молоді наша будучність. В домівці БУК-а вчать співу церковного і світського, підготовляють концерти і праця та вінчається успіхами. Взиваю членів БУК-а в Монтреалі, щоби просили Бога о уділення кріпкого здоровля для організатора БУК-а. впр. о. Труха. Усім зарядам БУК-а в Монтреалі най Бог дасть любов і згоду і витревалість а усім членам братерську любов, щоби по цілій Канаді між Українцами пишався світлий БУК.

Іван Онушкевич, діл. писар

2

Монтреал, Кв.

Дня 9 лютого ц.р. відбулося святе Причастя монтреальської дітвори — спільне свято малих, котре залишило й в старших незабутні спомини. По св. Причастю, котре уділив дітворі впр. о. Трух, ЧСВВ — о. Трух мав окрему проповідь для дітий. Згодом було спільне принятття для дітвори — день повний радости, небесної і чистої земної.

Дня 20 лютого, ц.р. о. Трух мав відчит на тему "Політика а нація" в домівці, в котрій зійшлося богато людий. Впр. о. Трух говорив: Одиноким виходом для нас, як нація, є з'єднинти наші сили під одним проводом, котрий буде понад всі українські партії і буде відповідальний за весь український нарід. Головною прикметою виховання народу є любов і співпраця українських у.групувань під одним проводом. Дальше Отець говорив про релігійне виховання молоді і про вагу такого виховання. Чоловікові без віри і релігії годі завірити важне становище, бо він до всього спроможний. Відтак Отець говорив про другі угрупования Українців в Канаді— було досить запитів. Збори ці закінчено пізно в ніч відспіванням "Не пора." Присутний

3

Вікторія Парк, Ман.

Дня 24 лютого, ц.р. відбулося в нас Богослуження а потім спільний обід в Народнім Домі, заходом місцевого відділу БУК-а ч. 46. По обіді наш Парох, о. Луговий сказав промову про нашу імігрицію в Канаді. Отець згадав, як ми тут приїхали колись і як ми часто не знали, яка наша назва, бо ми були несвідомі. Нині пізно гніватися на англійців, коли називаються нас давними назвами, які ми самі для себе придумали. Разом з всеч. о. Парохом прибув з Вінніпегу, пан Греськів від Уряду БУК-а Манітоби і дав відчит на тему релігійну а говорив дві години до старших і вечером ще до молоді. Той день остане для нас в гарній памяти.

З Брацьким привітом, Заряд

4

Гефорд, Саск.

В неділлю, дня 24 лютого, ц.р. відбулося засідання відділу ч. 20, на котрім намічено працю на слідуючий рік. Пан О. Свистун подав короткий а цікавий звіт зі з'їзду в Саскатуні а також взивав стати членами своєї організації шкільної, Українських Католицьких Шкільних Тростів. Дальшим промовцем був місцевий учитель п. І. Скопик, що згадав про пять найголовнших черт характеру, якими є: патріотизм, національність, просвіта, пошана та віра. Пан Скопик вимками зі статута доказав, як наше Брацтво стремить до збудования цих черт у своїх членів.

Зборами проводив голова відділу п. І. Свистун.

5

Витків, Саск.

Вступаємо в третій рік нашої організації. За нами два роки організаційного досвіду і здобутків. Хоч ці наші здобутки не дуже помітні та вони належать до найважніших, бо вони вкорінилися в серцях нашого народу в Канаді. Ми приняли в основу нашої дільности щиронародню ідею БУК і так зуміли розбудити приспану віру, що веде нас до кращої будучности в Канаді. Ми поклали нашим завданням поширити нашу організацію БУК. Ми допомогли також нашим вірним зібрати разом сили і оборонати наш релігійний фронт. Але ми не маємо права відпочивати. Наші здобутки супроти тих великанських завдань, котрі перед нами, є каплею в морі. Ми мусимо боронити нашу церкву і нашу віру, та довести до натуги сил, щоби наш рух зріс і не дозволив спокійно по своїй поверхні плавати всяким спеклянтам і мав вагу своїм наступом розбити всі ворожі намагання.

Ми повинні зосередити всі сили наші, щоби як слід виконати завдання наші. Тими завданнями є: 1. Любити нашу католицьку віру і церкву, наш нарід і наших членів. 2. Поглибляти думку, що одинока дорога для нас, це творити свою організацію БУК і так забезпечити свою релігію і свій нарід на будуче.
3. Плекати характери і витворити тип діяльности члена БУК-а, що зуміє встояти серед всяких чорних хвиль, а тяжку годину, перед ворогом нашої релігії і організації.
4. Поборювати всяких ворогів, що напосілися на нашу організацію, на нашу Церкву і віру. М. Чайка

6

Вишарт, Саск.

Коли ми всі, як один, будемо слідити наш Бюлетень, то певно довідаємося неодної мудрої річи.

Наша річ помагати нам самим — також грошево. Нам конечно збудувати бурсу для греко-католицьких учеників в Саскатуні. Коли до сего прийде, то прошу не відмовитися від жертв. Кожда потреба вимагає свого і ми повинні зробити початок. Бурса для нас дуже важна річ а особливо для наших дітий.

Хочу напімнути таких Українців, що вічно хитаються, на всі сторони. Хочу їх просити, аби якось вони самі пробували утриматися на своїх ногах.

Возьмім справу шкільну. Коли ми вистараємося о своїх урядників, то певно ми годні подбати о українського вчителя. Але один клопіт між нами. Якщо мене не виберуть і я не зістану урядником, то я вже стаю по противній стороні і починаю шкодити. Вже не стараюся помогти своїм але стороню, бо мене не положили в урядники.

Та наші Українці все таки якийсь поступ роблять. Желаю всім щирої і пильної праці в нашій організації БУК. Корнель Мороз

7

Канора, Саск.

Дня 10 січня, ц.р. відділ БУК-а ч. 6 уладив вечірок в честь героїв, які спочили вічним сном на полях Крут. Вечірок отворив короткою промовою п. І. Пухальський.

Мішаний хор відспівав Вороного "За Україну."

Виклад про значіння Крут мав п. Вол. Тароєвич. Він говорив: Поважна Українська Громадо! Я рад бачити Вас. Часом здається, що ми богато знаємо, але помиляємося. Нам треба вчитися і вчитися. Хочу говорити як Українець до Українців. Я зріс серед наших людий. Виховала мене церква, що й Вас. Вляла в серце любов до всього рідного і цю працю нашої української греко-католицької церкви я непомірно ціню і дорожу нею. Ті почування я нині лелію в душі і нікому не позволю їх нарушати.

Нині хочемо віддати память нашим героям, що впали в бою під Крутами — тепер 17 річниця. Коли наші люди боролися в чужих арміях за чуже, то

прийшла хвиля боротися за своє. Засвітло сонце для раба України, котрого інші прозивали. Цей хлоп збудився і став до бою а свою землю. Та не всі стали. Раби вірили, що Москва принесе волю для селян. Агітація заманила многих і стали байдужні до свого війська. Робітники відмовилися боротися. Та вкоротці показалося, що червоні москалі такі самі, як білі. Тоді Центральна Рада наборзі стала творити формації українського війська. Відозви однак залишилися без дійсного відгомону, бо люди вже були заражені большевизмом. "Мене з хлопа не скинуть!" — так казали. А нині заорали його межі і таки скинули з хлопа. Нині зробили його невільником на своїй землі і повезли на Соловки....

Шкільна молодь зрозуміла положення і збудився в ній дух патріотизму. Студенство рішило масово вступати до війська і так утворився Студентський Курінь. З початку думали, що він творитиме службу в запіллю. Але коли вдарила тривога, фронтовикам бракло помочі, Курінь пішов у бій. Хлопці були молоді, невишколені, недосвічені, прямо зі шкільної лавки. Рідня спиняла їх, але вони таки послухали наказу хвилі і поїхали на фронт обороняти столицю. А треба знати, що в столиці тоді були десятки тисяч нагодованих і озброєних жовнірів, які однак відмовлялися їхати проти большевиків. Коли поїзд заїхав на стацію було видно таке: Сестра просить 16-літнього брата, щоби залишився і не їхав на певну смерть, мати просить молодого сина — але вони відїхали з піснею на устах. Мали їхати на стацію Бахмат, але по дорозі дізналися, що стація вже занята большевиками. Тому висіли на стації Крути і окопалися. А були це хлопці, котрим кріс тягнувся ще по землі. Нєдовзі почалася борба. По українській сторові було 600 молодих вояків —червоних було шість тисяч, старих жовнірів. Однак хлопці не падали духом. Але коли один бік став відступати по браку амуніції, тоді другі не знаючи проте, пішли вперед, до наступу. Тоді червоні зайшли боком і вирізали все крило наших героїв, лише 35 взяли в полон. З тих тільки сім втікло а прочих 28 змасакровано. Коли наші війська згодом вперли червоних, тоді з почестю привезли тлінні останки полеглих під Крутами до Києва і справили похорон на державний кошт. Коли розстріляли бранців, був між ними один галичинан Пипський і він перший став співати тоді "Ще не вмерла Україна!" Похоронили їх в Києві на горбі проти Черніговщини, на котрої полях вони лягли в бою. На горбах дягли також вінки з написами "Синам України," "За волю України." Їх поховали, але їх дух має жити між нами. Діло, що вони почали, ми повинні продовжати і завершити. Героїв цінять не лише свої, але також вороги. Коли німецький летун герой, що сам зістрілив понад 70 літаків, вкінці сам впав — а був це граф Ріхтофен — тоді французи зробили йому величавий похорон. Над гробом вказали своїм жовнірам, щоби боролися так хоробро, як він.

Наш жовнір пядею не вступав на чужу землю. На нашій землі лялася наша кров, але своїх героїв ми забувати не можемо. Маємо заповіт скрити в могилах України — кости героїв наших кличуть нас на святе діло.

В Канаді можна почути слова, що ми вже наборолися досить, а тепер не підемо на гарматне мясо. Але ті самі люди говорять, що треба боротися за права Москви. Чи наш чоловік може це говорити? Хиба тоді, коли він відречеться всеї геройської історії нашої. Коли признасть інтернаціонал за свою вітчину, тоді відрікається України і свого національного імени.

Любов в наших душах скріпить нас до великої ідеї. І до вразуміння других, щоби не сміялися зі святої ідеї і почувань. Наша українська галицька Армія вславилася в боях і ніхто не сміє нарушувати нашої чести. Надходить час приготовитися до великих діл. Ми на чужині головно з примусу. Мусіли кидати рідну землю. Але в час потреби треба помогти Старому Краю. Були вже жертви, але замало. 40 мільонів рабів на світі жити не може! Рабом бути ніхто не хоче. Треба жертвувати за свою ідею дуже а дуже богато, коли хочемо здобути своє. І тут треба організуватися, щоби ми були спосібні помогти Старому Краєві. В зневіру попадати не можемо. Ми як птахи, котрих зігнав пожар. Повернемо на поклик. Тут нам треба підготовитися до великих завдань. А що бачимо? Ненависть і заїлість між нашими людьми. Не встигаємо навіть ладно і культурно говорити зі собою.

Коли у Львові українська старшина розоружував австрійських жандармів, то жандарм віддаючи зброю, так сказав: Віддаю символ закону і власти, кріс і меч.

Тепер ми це розуміємо. Коли Гарібальді промовляв до своїх повстанців перед боротьбою за цілість Італії, він сказав: Вояки, я не предкладаю вам їсти, спати, але похід, борбу за Італію!

Нарід встане за краще але наперед мусить злożити жертву і окупити кращу будучність. Так і ми, хоч тут розбиті, вірімо, що надійде хвиля, коли настане незалежна, соборна Українська Держава, за котру боролися і лягли юнаки герої зпід Крут."

Закінчено вечір співом "Не Пора."

Дня 24 марта, ц.р. устроєно вечірок на ціль "Проти рака" як жертву на фонд з нагоди срібного ювілею Короля нашого Юрія V. Зібрано тоді з маленького базару і розігравки разом $22. Пані приготовили гарну перекуску. Всім жертводавцям на цьому місці складаємо щиру подяку а особливо нашій молоді, що виготовили значки до розігравки і

подбали їх розпродати. Це найкраща форма позитивної пропаганди української справи в канадійськім світі. Гроші відіслано як дар від парохії до Лейді Бісборо в Оттаві. Це мабуть перша того рода жертва від Українців в Канаді.

8

Альвена, Саск.

Українці Католики Альвени відсвяткували память Тараса Шевченка святочним концертом в Парохіяльнім Домі Просвіти побіч церкви з такою програмою:

1. Вступне слово — Володимир Хоботюк, учитель
2. Заповіт — відспівав хор під управою П. Веснія
3. Вечір на Україні — "
4. Ой, зза гори сніжок летить — хор
5. А вже третій вечір — хор
6. Ой, зза гори хмара — хор
7. Стоїть явір над водою — мужеський хор
8. Де Дніпро наш котить хвилі — жіночий хор
9. Садок вишневий коло хати — хор
10. Їхав козак за Дунай — хор
11. Ой, Дністре мій, Дністре! — тріо, відспівали панночки Марія Костюк, Анна Трач і пані Анна Трач
12. Місяць із зорями — тріо, відспівали пп. Марія Костюк, Анна Трач і Василина Заліщук
13. Сховалося сонце за степом — двоспів повійний, відспівали пп. Вол. Трач, Ізидор Скакун, П. Весній і Мих. Трач
14. Сольо скрипкове відіграли Мих. Губич і Никола Губич
15. Дует скрипковий " "

Деклямації виголосили — Ольга Рогачук "Слава кобзареві"

Катерина Задворна — "Предмова"
Марія Задворна — "Чигирин"
Тереса Чижик — "Село"
Богдан Задворний — "Доле, де ти"
Т. Ількевич — "Пробудись народе"
Анна Візіньска — "Поклін тобі кобзарю"
Дмитро Боднарчук — "До Основяненька"
Михайлина Боднарчук — "Тополя"
"Мирослав Шемелюк — "Рани народа"
Текля Боднарчук — "Нащо мені карі очі"
Марія Боднарчук — "Розрита могила"

Михайло Гавришук

9

С. Джулієн, Саск.

Подаю вістку про коляду на добро нашої Української Католицької Церкви в С. Джулієн, Саск. Всіх гроший ми заколядували $70.00 — і за те належить всім щира подяка — жертводавцям за жертви і пошану — колядникам за труд і охоту. Імена колядників оці: Вп. Панове — Д. Боднарчук, Ф. Наливайко; М. Цалинюк; Т. Якимчук; Н. Боднарчук; Е. Боднарчук; Ю. Строган; І. Цвік і П. Кобзаш. Це всі старші колядники.

Але є в нас також дуже щира молодь, котра не жаліза труду і помогла у кождий спосіб. Де треба було поїхали самі і ще других заохотили. Всім нашим хлопцям належать також щира подяка.

Хоча наша парохія маленька, однак не сумніваюся сказати, що ці громадяни є дуже активні і гарно працюють для своєї церкви. Наш Аматорський Гурток відіграв представлення в кількох місцевостях. Чистого хриходу ми мали з представлень $55.00 — котрі віддано на добро церкви. Мих. Герман, учитель

Замітка: Тамтого року наші Гарні і Вірні Парохіяни зі Сейнт Джулієн заколядували на добро своєї церкви $78.50. А треба тямити, що це є та околиця, звідки почався наступ на нашу церкву в Саскачевані — звідки почався активний виступ і сіяння роздору. Там то забрали нашу українську греко-католицьку церкву і донині стоїть ще побіч тоїж церкви наче викид совісти хрест місійний з написом, що місію святу давали Отці Василіяни. Стоїть той хрест! — Боже милий! Але ті, що відступили від церкви, котра місію давала і до котрої належала святиня, нині переходять попри той хрест, дивляться і не видять. Гей, якби то так побачили їх очі — а вірімо, що колись то станеться! Прийде отяма, коби лише не пізно! Тим більша належить честь і похвала парохіянам в С. Джулієн, котрі мимо неімовірних відносин і напастий все таки мимо всего глуму і напастий остали вірні — як золото щире — своїй церкві Української Католицькій, в котрій хрестилися і хоч більшість відпала — вони не відпали! Чи ці душі не вартніші від всіх діямантів світа! Несуть великі тягарі але усміхнено і бадьоро. Вірімо що недармо і ще діждуть тої хвилі, коли відпавші повернуть до правдивого Отця небесного і Йогож святої церкви і настане одно стадо в С. Джулієн, як було колись.

—=0=—

НОВИНИ

В Західній Україні.

Нема спокою. Безконечна черга процесів і засудів. Придивитися з боку, вічна війна і панічний острах завойовників. Так засудами не спинити хвилі визволення. Вона прийде і певно тоді, коли для "них" буде "день радости." Повідомляють, що відкличний суд у Львові зніс присуд першої інстанції в справі засуду Романа Антоновича зі Станиславова на 6 літ тюрми і зарядив негайне звільнення з вязниці. При кінці січня судив суд в Чорткові ряд наших зарібників селян за приналежність до незаконної організації. Пятьох засуджено по 5 літ

тюрми. Був проти тільки один свідок, якась жінка, Розалія Салій з Романівки. — Суд в Бережанах засудив всеч. о. Антона Бучка, катехита у Вільхівці, на 2 місяці вязниці зі завішенням на літ три тому, що наставав на свого ученика Мих. Романишина, щоби ходив на навчання релігії, а Романишин подав себе за латинника. — Суд у Львові засудив знова всеч. о. Миколу Хмільовського, пароха Мшани і всеч. о. Омеляна Квіта, сотрудника та пять їхніх парохіян а те, що дня 28 мая 1934 поправили могилу українського вояка, котра є побіч церкви а о. Квіт відправив панахиду, за дозволом свого о. Пароха. Оба засуджені на гривну по 200 зол. кари (приблизно $40.00) а селяни по 100 зол. гривни. — Тяжкий є шлях до волі.....

Греко-католицький священик губернатором Закарпаття.

Губернатором Закарпаття іменовано о. Кон. Грабаря, бувшого директора Підкарпатського банку в Ужгороді і недавно посадника міста. Отець Грабар має 56 літ, обовязків душпастирських не виконує.

Сестра і брат Мойше Валаха — Літвінова.

Недавно каменичник в Лодзі, Польща, викинув на вулицю рідну сестру большевицького дипльомата Літвінова, Естеру, бо вона не встигла заплатити комірного у висоті 250 золотих. А рідний брат, що має вілі і живе, як цар — не прислав сестрі допомоги. Вже 18 місяців як жила вона на кредит і писала до брата о поміч — та надармо. Ой, та надармо просив о поміч також рідний брат Літвінова, Янкель, що є рабином в Лодзі. Коли захорів, писав о поміч та дістав листа від секретаря Літвінова, що зі Совітського Союзу законом збороненo посилати гроші а його брат не буде ломити закону! — І так один брат рабіном — а другий, котрого дійсне імя Мойше Валах комісаром в совітах. Та хоч брати вони собі, нема між ними братерської любови.

Нові святі.

Серед незвичайно торжественних обрядів проголошено святими дня 3 марта, ц.р. в присутности св. Отця Пія XI — блаженного Тому Мора, канцлера і епископа Рочестеру в Англії Кардинала Ів. Фішера. Оба вони потерпіли мученичу смерть за панування Генрика VIII, бо відмовилися признати його подружжа з Анною Болін за важне а його за голову церкви. Вкороті подамо на сторінках Бюлетеню вийми з твору Моруса "Утопія."

Папа рішучо виступає проти війни

Св. Отець Пій XI виступив гостро проти намагань певних держав Европи випередити других у зброєнню і послідовно готовити війну. Св. Отець сказав ті слова: "Це були великанський злочин, такий божевільний вияв злости." Та чи світ послухає?

Срібний ювілей Короля Юрія V

Припадає на день 6 мая, ц.р. і з того приводу цей день буде державним святом. Тому що король відмовився приняти дарунки з нагоди ювілею, суспільність Канади складає жертви на фонд проти рака. Керма збірок спочиває в руках Її Ексцеленції Пані Бісборо в Оттаві і там належить надсилати всякі хочби найменші лепти на цю ціль. Наші Українці повинні взяти активну участь в торжествах з нагоди 25-ліття панування короля і виступити як найкраще під кождим оглядом. Рівночасно з рухом ушанування 25-літнього правління нашого короля, ведеться акція за поширення пласту в Канаді. Організацію молоді пласт — започаткував лорд Баден Павел в 1907 році. Нині організація начисляє 2 мільони і чверть членів по цілім світі. Про пласт писали ми досить на сторінках Бюлетеню — годиться приступити до здійснення написаного.

День першого квітня в Польському Консуляті у Виннипегу.

Не був приємним днем. Того дня дозволені всякі жарти. Польському консулеві у Виннипегу, п. Павліци, однак ці жарти певно дадуть богато до думання. Оце ранком явився погребник з домовиною в консуляті а з ним слуги і попросили чемно о труна. Однак ні консуль ні ніхто з урядників не думав вмирати і тому погребник заявив, що тільки "жарт" забрав свою домовину. Але такий самий "жарт" повторився ще пять разів і все погребник з домовиною питав за трупом....Та відходив зі заневченням, що трупів нема для нього. Та у Виннипегу не було певно — лише коли були спитали про Березу Картуську.....

Як православні Українці в Кремінці на Волині отворили збори?

Волинські дієцезальні збори під проводом владики Олексія, що відбулися в Кремінці на Волині в днях 29-30 січня, ц.р. так, що скоро лише вибрано президію, уважали за відповідне вислати "depesze holdownicze do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Pana Marszalka J. Pilsudskiego, p. Prezesa Rady Ministrow, p. Ministra Wyznan Religijnych i Oswiecenia Publicznego, p. Wojewody Wolynskiego oraz do ks. Metropolity Djonizego."

Отже наперед до "пана президента" і т.д. і аж на кінець до свого митрополита. Видно зразу, хто є звірником тої церкви....

Навернення.

Ціла парохія в Перт Амбой, Н. Дж. навернулася назад до єдности з Українською Католицькою Церквою під юрисдикцію Преосв. Богачевського. Неділя 17 марта, ц.р. була тим днем навернення. Навернувся їх душпастир, о. Парох Мих. Лисяк, навернулися вірні. Прилюдно в церкві сказав о. Лисяк "Камінь важкий зсунувся із мого серця." Обряду приняття в імени Преосвященного довершили впр. Отці Тарнавський і Вол. Лотович. Окрему заяву всеч. о. Мих. Лисяка містимо вповні.

Добре зробив о. Лисяк, добре зробили Парохія-

Український найбільший в Канаді

СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ нашого обряду.

Іконостаси. Божі Гробн. Артистичні Образи, Кивота, Хрести для образи і Хрести. Чаші. Пуники. Монстранції. Ковчеги. Пасхалії. Євангелія. Ризи, Вінці. Корони. Свічки. Лампи. Вугля і все потрібне до Церкви.

Матерія на Фелони, фани і хоругви. Образи на полотні. Золото, срібло, фарби. Фреміі і т. д. дасмо опуст для наших Членів Сотрудників.

Направляємо і полагоджуємо Образи, Плащаниці, Гробові Статуї. Реставруємо Чаші. Ліхтарі. Вічні Лямпи і всякі художні Церковні Річи.

Наша фірма існує близько 20 літ і через той час робимо добрий собору справу.

Просимо писати за цінниками і інформаціями до:

PROVIDENCE CHURCH Gds. Co.

824 Main St.

Winnipeg - Man.

ОГОЛОШЕННЯ

ІВАН В. СТРАТІЙЧУК
BARBER SHOP
косметичний салон стриження і гоління—все радо приймає. Канора, Саск.

Василь БАЛЕШТА,
Адвокат—оборонець—нотар
в КАНОРІ, Саск.

Bull's Eye Flour
"Мука що говорить сама за себе"
ГВАРАНТОВАНА МУКА змелена у нашому млині. Наш млин має за собою 45 літ досвіду в Західній Канаді
Мливо наша спеціяльність.
Пошлемо вам ціновицю [illegible]
Гварантовану муку
Заощадіть гроша
NEWLOVE FLOUR MILLS
Canora, Phone 3. Sask

КАНАДІЙСЬКІ АПРОБОВАНІ КУРЯТА
Ви не пожалуєте сего року наколи зробите з нами купно курий.
С це рязко незнати якости курят! Нащо отже наражатись на [illegible] коли можете дістати якість апробованого і тесто.ано [illegible] дробу
Кожне куря що виводиться в нас, є апробоване і виведене під наглядом державної влади.
Наколи наміряєте купувати курята на цей 1935 рік, то Ви не годні зробити ліпше, як [illegible] сотку або дві у нас. Ми виконимо "Бард Рокс", "Гвант Вандотс," "Р. І. Редз," "Гвант Легорнс" Випніть це оголошення і пішліть враз зі замовленням а дістанете $1.00 опустки.. За пересилку і вдоволяче купно ми гварантуємо. Замовляйте сейчас, з куряток не заведетесь цим разом. На бажання вишлем катальог.
Yorkton All - Electric Hatcheries
Yorkton - Sask.
Phone 3 Box 655

ПЯВКИ
Маємо на складі усякі старокрасві пявки, баньки і машники Також продаємо ріжного рода коріня і зіля.
Ліки Др-а Григорія дають скору поміч у многих слабостях.
Пишіть до нас по інформації
SAIDMAN'S
CANORA Box 306 SASK

K LERTZMAN
Загальний Склеп в Канорі, Саск. Найбільший свого рода склеп в цім місті.
[illegible]
Довголітна обслуга наших Українських Клієнтів дає нам можність дати Вам повне задоволення.
Зайдіть до нас раз а [illegible] по цінам стаким костумерам

ПАВЛО ЗАБОЛОТНИЙ
Арт. Маляр і Декоратор
Виконую всяку роботу що входить в обсяг артистичного маляр ства: Малюю орнаментикою стилево церкви; Образи до іконостасів; Декорую Народні і приватні доми; Виготовляю сценерії до Народних Домів. Робота солідна якостева і гарантована. Ціни уміркувані. Пишіть до:
P. Zabolotnyj — Rama, Sask.

ПОЗІР!
Церковні Громади
Іконостаси, вівтарі, киоти, образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрасвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах.
Пишіть до:
ST. MEUSH
Vonda, Sask.

ПОЗІР!
Вонда, Саск.

ІВАН СЕНИК
Виливаю нагробні Хрести всякого рода, якого хто хоче. Так само роблю желізні хрести нагробні з цементовим постументами, по найдешевій ціні.
JOHN SENYK
417 Ave. Q South
SASKATOON, SASK.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD OF CANADA

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна часть—

Скарбовий Звіт за 1 Числильника, 1935 — Оповістка
[illegible] — Літні З'їзди БУК а
[illegible] — З Гавалів Редакторів Бюлетеню

Ідеольогічна Часть

[illegible] — о. Р. І. Бендер: Мир і Війна
[illegible] — [illegible] Непризнавання Авторитету Проводу
[illegible]

Добродійна Часть —

Поміч для Церкви в Кудрай. [illegible]

Історична Часть —

Ідеольог Автокефалії про Унію

Нашим Найменшим —

Богдан Ленкий: Весняна — Влодко Хоче Відзнаку
Марійка Підгірянка: Малий Господар — Мишка Грозокнижка
Пташині Сплетні — Іван Побідник

Літературна Часть —

Осип Федькович: На Цісарській Службі — Андрій Волощук: Орка, Світанок
П. Мирний і І. Білик: Хіба ревуть Воли, як Ясла Повні? — Юрій Косач: Житомирська весна, Євангеличе
Грицько Чупринка: Рідний Край
П. Заболотний: Герой-Слави — Си. Черкасенко: Наша Твердиня

Допися— **Новини —**

Печатано за дозволом Духовної Влади.

"BULLETIN"

Vol. 3, No. 6. YORKTON SASKATCHEWAN JUNE, 1935

Editor and Manager
Rev. S. Semchuk — Canora, Sask.

Книжки і часописи надіслані до редакції

Америка, Філядельфія — чч. 38-52
Дзвони, Львів, — чч. 2, 3
Новий Час, Дітройт, —— чч. 13-17
Українські Вісти, Едмонтон — чч. 15-19
Наш Приятель, Львів — чч. 8,9
Наш Стяг, Шикаго — чч. 14-18
Бюлетень, Варшава — чч. 12-17
Богословія, Львів — ч. 1
Нива, Львів - ч. 3
Український Робітник, Торонто — чч. 15-18
Праця, Прудентополіс — чч. 10-15
Канадійський Фармер, Виннипег — чч. 16-19
Світ Дитини, Львів — ч. 8
Бунт мл., Варшава — ч. 7
Добрий Пастир, Станиславів — ч. 1
Вісти Укр. Наукового Інст., Берлін — ч. 3
Вісти Музею Визв. Бор. України, Прага — ч.8
Ukrainian Youth, Chicago — No. 1,2
Ukrainische Kulturberichte — No. 17

—=0=—

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД БУК-а В ГЕФОРД, САСК.

Відбудеться 14 Липня, цего Року
Точну Програму Оголоситься в Слідуючім Числі Бюлетеня.

ПЕЧАТКИ

Для відділів БУК-а, парохій, товариств календарів і інших. Печатка, як на окладниці, коштує всього $1.75, з пересилкою $2.00. Виробляємо печатки для різних організацій, бізнесів і фаху по цінї дуже приступній

PETER RUTA
Winnipeg, — 809 Flora Ave. — Man.

Крамниця Михайла БРІТСЬКОГО в Канорі.

це місце, де стрічаються всі наші люди, щоб дістати добрий, дешевий і відповідний товар. [illegible] та чемність. Маємо [illegible] в нашій крамниці!

СВ. МІСІЯ

в Рамі, Саск. зачинається дня 30 червня Триватиме цілий тиждень.. Кождого дня рано Богослуження, проповідь, наука, молебень.. Всіх дооколичних Вірних щиро запрошуємо прибути!

СВ. МІСІЯ

Відбудеться цілий тиждень
В Бобулинцях, Саск. — почта Фостон, Саск.
під проводом о. Гр. Шишковича, Ч.Н.І.

Початок Місії дня 23 червня—закінчиться 29 червня Місія кождого дня — Рано Богослуження в Церкві— проповідь, наука, молебень і знова наука.. Проспмо всіх прибути

Готель КАНОРА

[illegible] власник п. Тарасевич—має [illegible] великих кімнат, привітних і [illegible] харчування обслуга. По[illegible] напротив двірня в Канорі Скоро [illegible] перно вдобудені. Цінами [illegible]

Кождий Любить Гарну Фотографію

І тому йдуть до нас

щоб виробити фотографії (своєї родини свого слюбу себе самих

І тому також присилають до нас свої фільми

попробуйте

THE RUSSELL STUDIO — YORKTON

БЮЛЕТЕНЬ

Братства Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.
Редагується збірно — головний редактор о- Ів. Бала, ЧНІ., Йорктон, Саск.
Річна передплата $1.00. **Рік 3, ч. 6; за Червень, Р. Б. 1935**

"THE BULLETIN OF THE UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD OF CANADA"
Published monthly at Yorkton Saskatchewan by **The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada.**
Printed by the Redeemer's Voice Press, Yorkton, Sask.
Editor - in - Chief: Rev. Father John Bala, C.SS.R., Editor: Rev. Father S. Semchuk
Yearly subscription: $1.00. Advertising rates on application. Address business communication to the office of the administration: **The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, Canora, Sask.**
Entered as Second Class Matter before the Postmaster General, Ottawa, Canada, April 29, 1935.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

СКАРБОВИЙ ЗВІТ БУК-А ЗА ПЕРШЕ ЧВЕРТЬРІЧЧА, Р. Б. 1935

Січень, 1935.

ПРИХІД —

Готівка з минулого року, 1934	$293.30
З продажі книжечок Дм. Кобринський	.20
За відзнаки відділ ч. 3, Борщів, від п. П. Жмуда	2.25
о. Н. Демків і о. Бахталовський, ЧІ - вкладки	2.00
Вкладки з Волверін, від. ч. 13 через Ат. Леника	9.95
Вкладка П. Наконечний, Ленітен	1.00
Збірка на Духовну Семінарію підчас з'їзду	18.27
Вкладки - о. П. Криворучка і Т. Сідловський	2.00
З продажі стяжок на з'їзді	44.50
З продажі книжечок від о. Семчука	.80
Вкладки родини п. В. Камінських	3.00
Вклад. від. ч. 11, Редбері через Б. Корчинського	15.30
З продажі книжечок о. Решетило	.75
Відділ в Рама, ч. 40 через о. Семчука	3.75
Вклад. відділу ч. 2. Ланівці, через Н. Войтовича	27.90
За відзнаки відділ ч. 2 - Ланівці	3.00
Вкладка Н. Гненого	1.00
З продажі книжечок впр. о. Горечко	5.00
Разом	$433.97

РОЗХІД —

Червоник для стенографок	$ .20
Телєграма на ювілей Укр. Катол. церкви в Америці	3.70
Телєграма на руки Преосв. Епископа	.80
Значки на розсилку уладу місячної праці	4.60
Обгортки до розсилки	.75
Телєфон до печатні	.40
Дві ділові книжки, папір і обгортки	2.69
Дар на будову церкви у Вакав	10.00
Дар на будову церкви в Гайтор	10.00
Дар на Духовну Семінарію	18.27
Зачет на друк Бюлетеню на 4 місяці наперед	200.00
На Музей Визвольної борби в Празі	10.13
На Рідну Школу в Галичині	10.13
Почтові значки	.61
Розсилка Бюлетеню в січні	16.54
Печатання уладу праці за грудень	1.75
Печатання програми на з'їзд	8.15
Стяжки на з'їзд	10.85
Разом	317.70

Лютий, Р.Б. 1935

ПРИХІД —

З переносу остає	$116.27
Вкладки - А. Чура і Й. Пальцат	2.00
З продажі книжечок відділ ч. 2, Ланівці	2.00
Культфонд, від відділу ч. 25, Красне, В. Боднарчук	3.10
З продажі книжечок від о. Колцуна	6.00
Вкладка п. Кат. Черній	1.00
о. Н. Демків на культфонд	2.00
Вкладки з Вішарт через Гр. Поващука	8.00
Вкладки Жінвідділу ч. 14, Гефорд	3.25
П. Багрій, вкладка	1.00
Вкладки відділу ч. 34, Ріджайна через П. Паснака	8.65
З продажі книжечок впр. о. Трух, ЧСВВ.	5.00
Вкладка, П. Бідулька	1.00
З продажі книжечок на Приймовім	1.15
Вкладки відділу ч. 17, Приймове	3.15
Разом	$163.57

РОЗХІД —

Зміна чека	$ .15

Март, Р.Б. 1935

ПРИХІД —

Остає в скарбі з перенесення	$163.42

Вкладки відділу ч. 25, Монтреал	6.00
За книжечку П. Стадник	.05
Вкладки відділу ч. 20, Орлів	11.85
За відзнаки від відділу ч. 20	.75
Відділ ч. 40, Рама, на культфонд через Ів. Грону	8.25
Вкладка П. Малюка, Ольга	1.00
Вкладка, О. Крочок і П. Гриценько, Арран	2.00
Вкладка ОО. Василіян з Мондер	1.00
Вкладки п. Ів. Шебеця з родиною, Канора	1.50
За оголошення від Сейдман'с друґстор	4.20
За оголошення від Ст. Шебеця	12.50
З продажі книжечок о. Луговий	2.00
Вкладка "Просвіти" в Ланівцях	5.00
Вкладки відділу ч. 11, Гефорд	1.80
Вкладки відділу ч. 17, Приймове	.90
Вкладки відділу ч. 13, Вольверін	2.70
За відзнаки відділ ч. 13	3.25
За оголошення через Ст. Шебеця	4.95
Разом	$233.12

РОЗХІД —

За печатання вплачене вкладками	$4.00
Пересилка оставших чисел від П. Малка до С. Шебеця	1.15
Записна книга для адміністратора	2.50
Почтові значки " " "	.58
Належе від зібраних оголошень	7.57
Пересилка оставших чисел Бюлетеню	1.02
Печатання листового паперу і обгорток, анг.	6.00
Почтові значки для скарбника	1.13
Дар на церкву в Курокі	10.00
Зміна двох чеків	.30
Папір і обгортки	.45
Разом	34.70

Остає чистих у скарбі БУК-а з днем першого квітня, 1935 ..... $198.42

С.Й. Діяч, скарбовий писар

Дм. Кобринський, скарбник

Культфонд БУК-а.

Вчислено досі зібраних	$91.49
Жертва о. П. Криворучки	2.00
Всього	93.49

Жертводавцеві всеч. Отцю щиро і сердечно дякуємо!

Звіт відділу ч. 19 — Твей, Саск.

Дня 31 марта, ц.р. відбулися в Українськім Народнім Домі річні збори БУК-а, відділу ч. 19 — під проводом голови Ф. Карасюка. Пан Карасюк піддав гарні думки відносно праці відділу в біжучому році.

Новий заряд вибрано в такому складі:

Голова — Ф. Карасюк
Заступник — Г. Шульган
Діловий писар — В.А. Кульпак
Скарбовий писар — Н. Сарчук
Скарбник — Л. Гой
Провірники —П. Оренчук і О. Лебедович

На закінчення подякував п. Карасюк старому зарядові за працю і відспівано оба гимни - український і канадійський.

Василь А. Кульпак,
діловий писар

—o—

ОПОВІСТКА

Внедовзі наше Брацтво приступить до першого свого власного базару на свою ціль — на культфонд БУК-а.

Вичепатаємо відповідну скількість значків по приступній ціні — розігравка відбудеться можливо підчас загальних річних зборів — в жовтні, ц.р.

Щоби значки були поштні подбаємо о відповідну нагороду або нагороди. Так, що ніхто не матиме причини кривдувати собі їзда ціни, чи нагороди. Просимо однак наших членів о одну прислугу — виконайте свій обовязок- Більше нічого! Тільки виконайте свій обовязок, як член великої організації. Від себе ручимо, що все буде ведене як найдальше скрупулятно — одно точний спис всіх розісланих книжечок зі значками і кому і хто відіслав належитість буде для всіх можливий до перегляду по скінченні базару. Але Ви всі виконайте свій обовязок супроти організації, до котрої належите і котрій бажаєте поширення та сили. Самі купіть книжечки, бодай по кілька значків, бодай один — на скільки Вас стати. Це одне. Друге, продайте значки своїм знакомим і не кладіть їх десь в запорошене місце, так щоби про них забути. Але старайтеся їх розпродати як найбільше. Чим більше продамо значків, тим успішнішим буде наш базар. Успіх його зависить від нас **усіх.** Кождий дістане свою книжечку — хто її продасть нехай пише по другу. Є такі, що можуть продати богато книжечок, для тих окремі нагороди.

На яку ціль базар?

На культфонд БУК-а — значить, коли Бог дасть, що зберемо досить до ділення, тоді ділитимем після пекучих потреб — на потреби канадійські і старокраєві. З культфонду БУК-а хочемо обділити наші бідні церкви, помогти в їх будові, в будові бідніших Народніх Домів, хочемо установити дарунки для молоді, що вчиться — бодай кілька —помогти опущеним членам, котрі попали в нужду або тяжкохорі, їхнім родинам, дітям — також хочемо поширити пресу і скріпити наше видавництво — помогти більшою жертвою на вихована питомців в Духовній Семінарії — а також помогти в заложенню бурси в Саскатуні. Отже потреб досить і буде на що ділити — коби тільки було, що — ділити.

Останнім разом підчас з'їзду в Саскатуні йшли довгі балачки і наради про те, на що ділити — і звичайно подавали різні поради. Та не було багато, чим ділити. Дуже просимо всіх, щоби помогти розпродати значки на цей базар— а дасть Бог, коли в жовтні зїдемося до Саскатуну на річні збори — будемо мати чим ділити і обділити всі наші пекучі потреби.

—o—

ЛІТНІ ЗЇЗДИ БУК-А

Одним з перших наших літних з'їздів буде **з'їзд БУК-а в Бюкенен, Саск.**

Там повстала наша нова парохія під візванням Зіслання св. Духа — цего року це буде їх перший празник і перший з'їзд. Може Бог поможе до того часу здвигнути бодай стіни церкви — може тільки основи — все таки буде це з'їзд цілої округи—і на нього вже тепер просимо всіх наших членів поодиноко і всі наші відділи загально неодмінно прибути. Отже відділи наші в Олені, Добровідах, Рамі, Канорі — і всіх наших членів в окрузі що живуть в Ковалівці, Антонівці, Київеві і дальше на полудне по Шіго і Тіодор.

Найкраще буде, коли члени прибудуть особисто, коли можуть це вчинити — якщо ні, най прибудуть спільно, наймуть трок і прибудуть на два дні — суботу і неділю—**15 і 16 червня, ц.р.**

З'їзд почнеться в суботу рано торжественною Службою Божою, котру відправлять Отці на площі церковній — сподіємось окремого проповідника з Йорктону, від Отців Редемптористів.

Отже початок з'їзду в суботу, рано, дня 15 червня!

Після Богослуження буде спільний обід а потім промови від години третої пополудні. Кождий з учасників дістане дарову програму з'їзду на місці.

Будуть промовляти наші інтелігенти, хлібороби і робітники.

Всеч. о. П. Криворучка — Народна робота. Отворення з'їзду — привіти — гимни.

Ів. Шебець: Хто ми є і по-чім нас пізнати?
Ст. Шебець: Наша преса
о. Ст. Семчук: БУК наша організація
Спільна вечера — мистецька частина.

Другий день з'їзду, Зіслання св. Духа — неділя, дня 16 червня, ц.р.

Пополудня — весь час — Богослуження на площі церковній.

Згодом — після відправи — спільний обід.

Від години третої пополудні виклади.

Вп. Я.Д. Стратійчук: Поширення і успіхи БУК-а.

П. Панаґапко: Рідна мова і рідна школа.

Ф. Т. Мамчур: Наша тактика
Николай Кутний: Сила організації
В. Кривий: Закінчення

Спільна вечера — бенкет — тости — співи — деклямації.

Мистецька частина.

Окремі спортові гри для молоді. Кухня під зарядом пань.

Ми ручимо за совісну і найкращу обслугу всіх, що прибудуть. Парохіяни в Бюкенен раді всіх задоволити як найбільше — залишити всім як найкраще враження — обслужити під кождим оглядом точно і добре.

Приміщення на нічліг будуть в дооколичних наших членів. Не журіться тому, де будете ночувати, ані що будете їсти. Все для Вас приготоване як найкраще — тільки прибувайте.

Весь дохід з обідів і мистецьких вечерів призначений на добро будови церкви в містечку.

Кождий, хто хоче записатися до БУК-а — най прибуває.

Кождий, хто бажає дізнатися правди про працю БУК-а — най прибуває.

Кождий, хто хоче блище познакомитися з працею БУК-а — най прибуває.

Кождий, хто ідейний— хто здібний до творчої праці — хто бажає великої будучности для нашого народу в Канаді — най прибуває і най записується в члени БУК-а.

Ми надіємося ще прибуття п. Дм. Кобринського і може ще декого з Головного Заряду БУК-а. Ця програма, яку подано, може бути змінена і доповнена.

Прибувайте на 15 і 16 червня, ц.р. до Бюкенан — а певно не пожалуєте.

Прибудьте самі з родиною і запросіть своїх знакомих прибути!

Розкажіть людям добрим а щирим — най гуртуються, най вступають в члени БУК-а. Разом праця піде лекше і справніше. Всі до праці, всі вперед!

Їхати до Бюкенан гостинцем ч. 5. Бюкенан від Канори, Саск. 19 миль на захід.

—o—

ЗЇЗД В АРРАН, САСК.

2.

Ві будеться в суботу і неділю, дня 3 і 4 серпня, ц.р.

Кождого дня перед полуднем торжественна відправа в місцевій пречарній церкві. Співає хор. Богослуження править кілька Отців. Сподіємося проповідника з Йорктону, від Отців Редемптористів. Варта приїхати до Арран тільки на те, щоби побачити місцеву церкву і почути милозвучний спів.

Після Богослуження спільний обід.

Від години третої пополудні виклади в Парохіяльнім Домі Просвіти.

В суботу, дня 3 серпня — Отворення з'їзду. вступне слово, привіти.

Вол. Филипович — Завдання БУК-а
о. Ст. Семчук — БУК наша організація
Ан. Загарійчук — Наша кооперація
Вас. Черевик — Культфонд БУК-а
Марійка Бойко — Релігійно-національне виховання.

Спільна вечера.

Мистецька часть — представлення "Серед граду куль." Орхестра під проводом Анд. Гаталая.

Неділя, дня 4 серпня, ц.р.

Пополудні від години третої виклади. Перед тим Богослуження в місцевій церкві. По Богослуженню спільний обід.

Яків Д. Стратійчук — Поширення і успіхи БУК-а
П. Панагапко — Молодь БУК-а
Пані Гордійчук — Українське жіноцтво
Панна Оля Стратійчук — Праця дівчат БУК-а
Никола Кутний — Сила організації

Спільний бенкет! Тоасти, співи, деклямації. Орхестра.

Мистецький вечір — представлення "Запорожець за Дунаєм" під проводом Н. Чорнобая і П. Панагапка.

Арран лежить на границі майже між Саскачеваном і Манітобою. Порадно є, щоби прибули наші члени зі східної Манітоби. Запросіть своїх знакомих — з Етелберт, Давфину і прибувайте! Певно будете раді, наколи прибудете.

Кухня в Аррані підчас з'їзду під зарядом місцевих пань а варять вони на причуд добре. про що кождий матиме нагоду сам на зїзді переконатися. Всі арранці гостинні і гостям будуть дуже раді.

Просимо тому вічливо — прибувайте численно.

3.

Окружний з'їзд БУК-а відбудеться також в **Кадворт. Саск.** у днях 30 червня — неділя і перщого липня, ц.р. (понеділок, Домінїон Дей).

Буде це з'їзд старших і молодї — виступ злучених хорів околиці — пошє молодечих відділів БУК-а — хвиля пропамятна і щаслива для цілої околиці.

Тому просимо вже тепер готовитися до з'їзду: всі наші відділи кругом Кадворт, Бруно, Борщів. Твей, Приймове, Ланівці, Альвена. Ростерн — всі повинні прибути особисто або спільно, поодиноко власним самоходом або найменшим троком.

Програма обдумана докладно і взірцево начеркнена. Кождий дістане готову на місці. Ближше можна буде вкоротці дізнатися з оголошень.

Приміщення на Кадворт досить — маємо свій готель і своїх добрих членів — де приймуть гостий. гей в дома. Пані приготовлять обіди і вечері. дак що будуть їх всі згадувати гарним спомином. Місцевий заряд БУК-а робить всі приготовання, щоби з'їзд вишав як найкраще.

Усіх наших членів і прихильників просимо щиро прибути.

—o—

З ГАРАЗДІВ РЕДАКТОРІВ БЮЛЕТЕНЮ

Головний редактор Бюлетеню думає довгі дні. коротає довгі мляві а заєдно однакові ночі. і серед тих дум настирливих на ліжку лічниці в Йорктоні переживає ще раз і ще раз давне. минуле і переходить невидні границі майбутнього. То через ті переживання твориться окремий настрій. І хоча рани рамені і в грудях зверху залічені, то в середині ще укритий. притаєний біль не дає підвестися з ліжка довгих терпінь. В середині щось сверле і болить. як незагоєна рана. Каже впр. о. Ів. Бала. ЧНІ. — що **тепер** боїться своїх людий — здається йому. наче знова хтось неожидано витягне револьвер — не вірить. не довіряє нікому .....

Такий настрій. як ціле наше життя в Канаді.

Такий настрій. як доля наша. Зверху заголене тіло. в середині притаєна недуга тільки жде догідної хвилї. щоби повалити — але вже раз на все.

Куля скритовбийника підірвала здоровля а його лист змагає підірвати віру в серцях людий. І от що він пише в посмертнім слові: "Це мала статися. Я мав відібрати смерть за смерть в грудні 4. 1930. біля 9.15 ранком. Культурний, цивілізований і християнський народе, чи ти знаєш. що католицькі Отці Редемптористи ведуть тайну війну?"

А жена К. Ілаш пише в отворенім листі, поміщенім в канадійській укр. пресі під днем 24 квітня. ц.р. таке: "о. Бала зовсім не винен в тім що мій син Петро помер. Противно ми були о. Балі дуже вдячні. що він старався нас як найбільше потішити в нашім смутку з приводу смерти мого сина Петра."

Пише дальше убийник: "Я не мав нагоди відібрати йому (о. Балі) життя, бо тоді коли він мав Богослуження в Гудів. в лютім і в марті 1931 р. я дуже точно слідив за ним, а було тоді так зимно і я ждав на него на дворі, що я дуже перестудився і мусів положитися."

А жена пані К. Ілаш пише так: " Неправдою є. що мій муж Стефан Ілаш з того був заслаб, що ходив, аби о. Балу замордувати. Мій муж, їдучи троком з Гудів до Габард з концертом Тараса Шевченка, перестудився і в тім часі захорував. Я не чула, аби мій муж коли одним словом жалувався що наш син Петро помер через о. Івану Балу."

З листа дальше пророчисто видно, о що головно ходило і що переслідувало думку Ст. Ілаша. Йому дуже не подобалося, що священик заказав ходити йому і родині до православної церкви а ще більше. що не позволив читати Українського Голосу. Так далеко це поділало на думку і чуття Ст. Ілаша, що як сам пише — коли хлопець сказав йому про заборону ходити до православної церкви, "пїт виступив на цілім моїм лиці." А читати Український Голос то Ст. Ілаш таки волів більше. як відбути Сповідь — вирікався св. Сповіди. але не хотів прияти слів священика сповідника. щоби не читав більше згаданої часописі. Це він повторив на постелі. коли був вже дуже хорий. як сам признає — це також відірвало його потім від Великодної Сповіди.

Не диво. що всю діяльність священика він бачив чужими очима — і добачував в ній тільки саме зло. Для нього Отці Редемптористи то були тайні войовники. що ведуть війну проти людий. Так як його навчило власне читання. Вічні наклепи на нашу церкву і Духовенство видали свій наслідок в хоровитій уяві маломістечкового коваля. для котрого найлюбішою лектурою —більше дорогою, як Великодня Сповідь — було читання Укр. Голосу. І творилася душа у своїх хоровитих визвах все більше й більше ..... Не диво. що чоловікові зовсім перевернулося в голові — до того. крайне невіжому у вірі. в якій хрестився. Бо коли чоловік той не знає. яка святість є Сповіди — і питає хлопця. про що була бесіда у св. Сповіди — як сам пише у своїм нещасним листі — і сам виявляє, що говорив у св. Сповіди — то нарушує Печать св. Сповіди. Коли чоловік не знає. що вмираючому, котрий вибльовує. не можна давати св. Тайн — бо св. Тайни легко можна обезчестити тоді через вернення — не знає. що це є і як справується св. Тайну Єлеономазання—то мусимо сказати і признати. що найбільшим ворогом тої душі була темнота. Він не знав основних правд своєї віри. читав много проти своєї віри — і дійшов до того, до чого мусів під впливом тих всіх чинників.

Та на тім не конець.

Ілаш пише, що стане "звіздою" народу.

Додамо. він вже став —але чорною звіздою найнищих інстинктів, котрі тепер зачинають підносити нахабно голову.

І от технічний редактор Бюлетеню дістав два листи з присудом смерти.

З під тої чорної звізди Ст. Ілаша.

Один лист з Винипегу, Ман.

Лист дослідовно писаний так:

"Всеч. Отче Семчук;

"Ми парохіяни і члени від БУК-а, думаєм "і бажаєм ще і других таких успіхів як в Йорктоні. А ви редактор від Бюлетеня повинен "піти як найскорше туди до неба за там тим . ."

Лист поданий від початку так точно, як писаний.

А другий лист писаний з Ланівець. Саск. і там автор зпід чорної звізди виразно кінчить таким закликом — грізьбою.

"Тебе чека: куля."

І той другий лист писаний такими низькими словами, насичений такою іддю ненависти і якоїсь прямо патольогічної злоби — що острах бере перед будучністю нашого народу. Для кого ми працюємо і поще? Страшна язва ненависти, послідовно плекана довгі літа, голошена і проповідувана певними 100% українцями, видає свої неодмінні плоди. Організм став хворий і недуга дійшла до останньої фази. Тепер зачинати лікування — чи вже не пізно? Такого організму вже не вилічить. але легко самому можна ще заразитися і потерпіти.

Значить коротко сказавши — за трилітню безкорисну працю, повну посвяти, вкладу праці, трудів і грона — виразником настроїв стає "звізда" Ст. Ілаша. Ви живете в бідному поменканні прямо в нужденному — обслугуйте своїх людий на просторі 200 миль — не спіть і не їжте місяцями — валяйтеся безупинно по залізницях санях. возах і богах —милосердіться над бідними і обслугуйте їх даром — давайте на всі народні цілі. купуйте і розпродуйте всі можливі значки на всі базарі — а за це дістанете подяку у виді кулі. Чи є рація працювати — прошу роздумайте!

І коли роздумаємо до кінця. то тим більше видніє для нас необхідність і конечність працювати мимо всього .... Проти надії на пятися і серед загального безвіря вірити. Бо все таки в загальній потопі ненависти і злоби ми вратуємо бодай щось, бодай остатки нашого розбитого народного судна. І ці остатки дійдуть до певного захисту, зростуть — вони стануть основою дальшої нашої будучности в Канаді. Нашого життя на руїнах народної єдности і любови.

А в технічного редактора тільки маленьке бажання. Бог давав силу досі остоятися і нести тягар праці. Чоловік сам собі деколи дивується, де набереться в нього стільки сил, витревалости і несхитности. І тоді виринає свідомість відвічної істини Божої "ласкою Божою я тим, чим я є."

Коли прийдеться вмирати. то певна річ кож-

дий мусить і смерти нема чого ні боятися і тікати перед нею. Бог є керівником нашого життя і визначає нашу смерть—навіть з руки скритовбійника. Але людське "я" таки ворушиться, боронться і хоч незначне, як червак, то все таки молить: "Всемогучий Господи сил — звільни Твого смиреного раба від кулі з рук земляка убійника. А коли вже такі невідкличні рішення, то дай вмерти від кулі ворога на Рідній землі в отвертім бою, лицем до лиця — на тій землі, котру я так полюбив, що до смерти не забуду і в котрої обороні я вже раз ставав лицем до ворога в отвертім бою. То коли тоді ласка Твоя зберегла мене від смерти на полі хвали і від калцтва а рішено мені вмерти таки від кулі — я молю отту ласку, вмирати на полі отвертого лицарського бою лицем до ворога — а не впасти від кулі українського вбійника. Та все таки най діється Твоя свята воля і Твоє імя буде благословенне во віки — амінь!"

—o—

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

МОЛИТВА

Коли Господь і Учитель молився в городі Оливнім, ученики заснали в переддень мук. Тричі будив їх Спаситель і тричі засипали, бо очі їх були "отяготіні," як каже св. Євангелист. Збудилися, коли сторожа прийшла вязнити Христа — прийшла з коламі і дручками. А ученик Юда з Іскаріоту поцілунком видав Сина Божого в руки чоловік грішників і невірних.

Дай нам Господи ту ласку, щоби ми не заснали в переддень наступу ворожих сил. Щоби очи наші були отворені і уха чуйні. Щоби ми гляділи і виділи, слухали і чули, коли Твої знаки остерігатимуть нас про хвилю жорстоку проби. Щоби ми не заснали, коли Ти нас будиш — раз і другий і третий.

Дай Господи чистим і вірним серцем остати Тобі вірним до кінця — в Городі Оливнім на молитві і перед сторожею в обличчі мук. Дай Господи нам слабим сили понести за Тобою наші хрести—через Голгофту життя до воскресення слави і вічного щастя — амінь.

—o—

ПЕРЕМІНА ЛЮДСЬКОСТИ ЧЕРЕЗ ЛЮБОВ

Донозо Кортес

Всі народи мають якесь певне поняття про католицькі правди віри бодай взагалі. У всіх підсонях, по всі часи і серед всіх народів захова лся безсмертно тривка віра в будучу переміну — але переміну так основну і так проникаючу все, що вона на завсіди получить Творця зі своїм творінням, а природу людську з Божою. Вже в раю ворог людськости сказав до наших прародичів "Будете як боги." Після упадку в гріх люди понесли це передання в найдальші краї землі. Нема вченого, котрий не віднайшовби того передання на дні кождої богословії, якщо тільки дещо в ню заглибиться.

Ріжниця між догмою, як вона захова лася чистою і непорушною в католицькій богословії а догмою, як її змінили людські добавки, полягає головно в роді і способі, як дійти до тої найвищої переміни, як осягнути ту найвищу ціль. Ангел темноти зовсім не обманув наших прародичів, коли запевняв їх, що стануть наче боги. Обмана на ділі була в тому, що закрив перед ними надприродний шлях любови а замість него вказав ім природну дорогу непослуху. Блуд поганських богословів не полягав в тому, що вони твердили про конечність взаїмної злуки Бога і чоловіка. Але він полягав в тому, що погани дивилися на Божу і людську природу як на тусаму у всьому майже — тоді, коли католицтво суттєво відріжняє їх від себе а до єдности обох доходить через надприродне убоготворення чоловіка. Це сусвіря поганства часто виявляється в божих почестях, котрі воно складає землі, як безсмертній і плідній матері своїх богів та інших рідних сотворінь, котрі навіть помішано з богами.

Вкінці ріжниця між пантеїзмом а католицтвом не полягає в тому, що пантеїзм потверджує убоготворення чоловіка а католицтво заперечує. Ріжниця дійсно полягає в тому, що пантеїзм твердить, начеби чоловік був Богом вже по своїй природі — а католицтво знова твердить, що чоловік може так стати але надприродним ладом, через ласку. Дальша ріжниця полягає в тому, що пантеїзм вчить, начеби чоловік був всмоктаний через цілість, котрої він частю, а тою цілістю є Бог. Знова католицтво вчить, що чоловік навіть після свого убоготворення — то значить, навіть після пройняття Божою суттю — наскрізь заховує непорушною своєрідність своєї сутті. Поіпана, яку Бог виявляє особистости, або що на те саме виходить, свободі чоловіка, яка саме творить безглядну і ненарушну особистість — після католицької догми є так велика, що Бог хотів ділитися з нею властю над всіми спільнотами, котрі кермують в одночас людською свободою і Божим Провидінням.

Любов сама по собі є безконечно плідна. А тому що вона є безконечно плідна, не уважаючи своєї власної єдности, виносить вона цілість багатства многоти річий. Але тому що вона любов, зводить назад всі річи до єдности, не нарушуючи їхніх ріжниць і ріжнородностий. Отже любов є безконечною многотою і безконечною єдністю. Вона є одиноким законом ,найвищою заповіддю, однісіньким шляхом і останньою ціллю. Католицтво є любов, бо Бог є Любов. Лише хто любить, той є католик. Католик один одиноки знає любити бо своє знання черпає католик з надприродних і Божих жерел.

—o—

ВІДПОВІДЬ О. КОСТЕЛЬНИКУ В СПРАВІ ПРАВОСЛАВІЯ

о. П. Табінський

(Нива, ч. 3 з 1935)

Розумію трагічні переживання о. Костельника, що виявилися в неприхильних виразах під адресою моєї статті. "Ми уніяти — каже він — у такім положенню, що всяка неправда з історії Церкви мститься на нас. Якщо вона видумана греками проти латинян, то бє нас з одного боку — а якщо вона видумана латинянами проти греків, то бє нас з другого боку. Атже в нашій церкві сплива ться церковний схід з заходом. Тому для нас історична правда потрібніша, ніж для других християн." Положення, справді, трагічне! Щиро співчуваю уніятам, котрі з о. Костельником свідомі такого положення й жалію їх страждань, як цілком непотрібних. Вони —наслідок невластивого поставлення справи. А саме —розуміння, що уніятська Церква сплав церковного Сходу з Заходом, аліяж двох світів і світоглядів. Звідти й виникають кілька найсумніших наслідків.

а) На уніятів з такою свідомістю завжди спадатимуть удари, чи то з права, чи з ліва — про які говорить о. Костельник.

б) В одній Церкві ніяк не дасться обєднати цілий Схід і цілий Захід. Тому в силу конечности приходиться брати їх частинами. Якщо береться як найбільше "Сходу" й як найменше "Заходу" — витворюється різкий тип "весьма восточника." Якщо — навпаки, повстає такий же тип, "бардзо західника." Очевидячки повинні істнувати й промежні типи. Коли, хто й як міґби їх погодити, без зовнішнього впливу? Отже відсутність одноцілого фронту, ріжноманітність орієнтації, внутрішня боротьба — доля уніятської Церкви в розумінню о. Костельника.

в) Уніятська Церква, як сплав церковного Сходу з церковним Заходом, буде завжди позбавлена оригінальности, творчости. Вагаючись між ними, неначе своїми бігунами, споживатиме лише те, що витворює релігійний геній чи то на Сході, чи на Заході, а нічого не сміє виявити свого, чого нема на тім, або на другім.

На наше щастя, такому шкідливому з ріжних поглядів розумінню уніятської Церкви протиставляється інше її розуміння, **розуміння католицької Української Церкви. В Церкві тій сполучаються в усій цілковитості вселенність, католичність з українською релігійною традицією, церковною культурою, релігійним геніем.** Тому перш за все виключається з неї партійництво. Не спадають на неї—далі—удари латинські на греків, як і грецькі на латинників. Вона стоїть осторонь завзятої боротьби тих і других. Оцінює її в цілости й в окремих подіях з свого погляду вселенського, католицького—отже вічного, абсолютного. З любовю і пошаною ставиться до всього доброго й святого як на Сході, так і на Заході. Відвертається від усього, що моглоб ділати згіршуюче — без огляду на те, чи то витвір культури східної чи західної. Церква тільки в такому розумінню імпонуватиме релігійному генієві українського народу, відкриває перед ним широкий простір до релігійного життя й творчости. Тим більш, що має за собою найславнішу традицію предків того народу. **Бо наша первісна Церква була Церквою власне такого розуміння й духа.**

Напр. за тих часів, коли Византія пильно відгороджувалася від "латинян," наші предки не гірнилися бути з обтанньою в таких же приязних взаєминах , як і з греками. Засвоювали від неї речі, яких греки не хотіли, напр.: дзвони. Ave Maris Stella Dei Mater alma semper Virgo — такий наше з датою 1003 є на одним з найдавніших дзвонів, що переховувалися до останніх часів у Російській Церкві. Він переконуюче свідчить, як жила і мислила наша Церква за св. Володимира.

(Хто гадає, що наші предки безкритично наслідували Византію, повинен познайомитися зі статтями: А Соболевського. Отношеніе древней Руси къ раздѣленію Церквей — Извѣстія Имп. Академіи Наукъ т. VIII, 1914 ч. 2 стор. 95 — 102 — і М. Таубе, Римъ и Русь въ до-монгольскій періодъ. Католическій Временникъ кн. 11, Париж 1928, стор. 131 — 181.

Дзвін той, вагою з 80 кільограмів і темного кольору, відкрито в селі Каменці Нижегородській, куди він за місцевим переказом попав з якогось сусідного зруйнованого монастиря. —Русскій Паломникъ 1911р. ч. 19, стор. 304).

Або ще приклад з тих часів, коли греки і латиняни взаємно себе викликали. В 1087 році баріські купці викрадають у Мирах Лікійських мощі св. Николая Чудотворця й привозять до

свого міста. Греки подивилися на це діло як на злочин єретиків — наїжж церкви, як на перенесення св. мощів, що сталося "Бога благоволінієм" і "польза ради" (Канони 9 травня, пісні 5 і 9) й впровадили в себе урочисте свято, якого не було і нема в церковних уставах греків і латинян. Бо вони оцінили подію з погляду вселенської, чи католицької ідеї, що й висловили в службі цього свята, напр.: "Благословен Господь Бог наш, що прославив Святителя в різних країнах: чудес струмки в Мирах він точить, в латинян усіх сціляє й у Русі милостиво одвідує (Канон перший 9 травня, пісня 9).

Тільки такий погляд запевнить нам найвищу правду в житті, а з окрема розуміння церковно історичних подій поставить понад усяким партикуляризмом — як грецьким, так і латинським. Без нього неможлива для нас історична об'єктивність і ми будемо завше або "восточниками" або "западниками," недоношеними византійцями або римлянами.

Замітка ред.: Щоби як слід зрозуміти написане, треба знати, що о. П. Табінський написав довшу наукову розвідку про причини розколу церков — або інакше, про причини повстання православія в нинішнім розумінню слова. Розвідка основана головно на історичнім матеріалі жерельним — тоже з перших рук свідоцтва. Ці свідоцтва свідчать, що головною причиною розколу 1054 р. стали самі греки, а радше їх зарозумілість і гордість. Знова о. Г. Костельник закинув о. П. Табінському, що він надто односторонньо осудив діяння греків. Йомуж у відповідь о. Табінський написав довшу статтю, з котрої печатаєм цей вимок, тому що він надто цікавий і важний також для нас тут, в Канаді. І в нас є табор, що сліпо держиться греків— не розуміючи ані історії, ані життя. Наше становище цілий час було те саме, як виразив о. Табінський. І тому його слова є наче висловом наших власних думок у іншій формі. І ми вповні увірені та переконані, що для нашої Церкви, що не доля злітка між Сходом а Заходом історії, але власна дія і тому наш обряд самочинно розвивається. І тому наша Церква це Українська Католицька Церква — а наш обряд український обряд. Та ми свідомі також тої істини, що ще много часу мине, заки наш загал освідомиться на стільки, що не буде бодай заперечувати себе самого в назві а дальше, що свідомо буде стреміти до розбудови тих безмежних цінностий, що на основі католицької віри дають силу росту нашому українському обрядові. Але це таки прийде. На цім шляху ми тільки перші робітники, що мусять виконати найтяжчу працю — освідомлення збаламучених і часто невіжих до краю земляків. Але це мине а праця основна лишиться, як основа розбудови в далеку будучність і кращу будучність.

Всі підчеркненні в статті о. Табінського наші.

МИР І ВІЙНА

о. Р. Г. Бензен

> "Блаженні миротворці, бо вони синами Божими нарекуться" (Мат. 5, 9).
>
> "Не думайте, що Я прийшов принести мир на землю; Я не прийшов принести мир а меч." (Мат. 10, 34).

Живемо в епосі, в якій інтелігентні люди перестали уважати католицтво так різким абсурдом, щоби аж виключав дискусію. Ці, що є поза його межами, нерідко подають виразні причини, їзза котрих займають таке а не інше становище. Звідсіль вирішають закиди, які треба відперти або прийняти.

Правда, люди що ставлять ці закиди, тримаються оподалік міста мира і не знають нічого про життя, яке ведуть його горожани, ні про ту гармонію і радість, що їх дає одиноко лише католицтво. Але може бути, що прилягаючись великим лініям, які зачеркують зовні мури міста Мира на небесному склепінню, вони під деякими оглядами бачать краще те становище, яке займає місто Мира в світі — та лише здають собі справу з його великого впливу на людське життя, ніж ми — побожні меншанці, живучі в його мурах.

Тому розглянемо їхні замітки, при чому не треба нам уже згори вважати їх зовсім хибними. Вонж можуть мати погляди, які ми помінули — можуть вкінці насвітлити нєодно з того, що ми будьто переціновали, будьто чого ми зовсім не добачували. Може бути навіть, що їхні закиди покажуться нашими власними віруваннями, тільки перебраними в інше одіяння.

⁂

Кожда релігія — кажуть нам — достойна свого імені, має головним завданням введення і удержання мира між людьми а цей факт надає її право до поваги. Це саме було в найдосконалішому степені в перших віках християнства. Саме цього торкався Великий Пророк, звіщаючи діло божественного Основника на землі. Природа віднайде свою втрачену гармонію і скінчаться людські незгоди, як тільки наблизиться Князь Мира. Навіть звірята будуть жити разом у згоді — лев і ягня і козля — біля себе. Ангели проголосили над колискою у Вифлеємі посланництво мира. Він сам обіцяв своїм ученикам дати мир. Божому мирові, що перевищає всяке поняття, поручав великий Апостол свої новонавернені овечки. Отже кажуть нам — мир є душею християнства, і таке найвище блаженство миротворців, яке назвуть Синами Божими.

А тимчасом, коли поглянемо на католицтво, то мусимо признати, що замість лучити — воно роз'єднує, замість бути донькою мира — є матірю незгоди. Чи є в Європі — питають далі з притиском — хочби одна країна, якої неспокій і недоля бодай частинно не були спричинені домаганнями католицтва? Чи не бачимо саме католицтва на дні розколу у Франції, у жерел журби в Португалії, розгуків в Італії? Перечитайте уважно історію а всюди те саме знайдете. А що викликувало такі часті заворушення в Англії від XII - XV віку і роздерло її на дві части в XVI віці — як не рішучий опір молодого народу супроти римської тиранії? А що находимо у жерел релігійних воєн в Европі, пожежі Сміґфілду, тортур Єлисавети, кривавої ночі св. Вартоломея? Все тільки її, що нетолерантну і неможливу до толерування релігію, що не хоче увійти в переговори навіть із найрозсудливішим противником? Правда, не можна всеї вини складати на католицтво і спиратися на тому, що у всіх випадках католики були зачінною стороною. Але можна бодай сказати, що католицькі засади були понукою, а католицькі домагання нещасною причиною цього накопичення необчислимого горя та людського нещастя.

Отже, як дуже — кажуть нам — ця релігія незгоди ріжниться від Христової релігії, як далеко відходять її догми і карність від ласкавости Убогого з Назарету! Якщо є ще деякі правдиве християнство, то його требаби шукати радше між тихими людьми, правдиво гуманними — поміж людьми, що за всяку ціну стараються о мир. Між людьми, у котрих першими чеснотами є толєранція і милосердя—котрі більше, як хтонебудь іншої заслужили на блаженну назву Божих Синів.

⁂

Перейдім від життя католицтва до життя Ісуса Христа. На перший погляд видається справді, що маємо тут до діла з явною суперечністю. Не можемо заперечити закидів наших обвинувателів. Кождий їхній історичний доказ є правдивий. Безперечно, католицтво дало притоку до більшого проливу крови, як якінебудь амбіції і зависти людські. Правда теж, що Христос висказав те блаженство — що своїм ученикам велів шукати мира і — що в моменті свого найбільшого підйому повірив їх Мирові, що його тільки Він може дати.

Але якщо здорово застановимося, то ті річи не представляються так просто. Перед усім — який був безпосередний наслідок життя і впливу особи Христа на суспільність, серед котрої жив? Чи не незгоди, чи не пролив крови, чи не ці самі нещастя, що їх закидують Його Церкві? Прецінь з такої причини віддали Його

в руки Пилата: "Ворохобить нарід, називає себе царем" — демагог, провокатор нельояльний горожанин, одинця небезпечна для спокою римської держави!....

Здається, що ті обвинувачення могли мати оправдання. Слова, що виходили з уст Спасителя: не є мовою сьогочасного "гуманітариста," сьогочасного християнина - толеранта. Ідіть і скажіть цьому лисові — відзивається Він про зверхника свого народу. Гроби побілені, внутр гнилі! Роде гадючий! Облудники! — говорить про представників релігії Ізраїля. Невжеж це нагадує спосіб промов сьогочасних учителів релігійної думки? Невжеж така мова булаб толєрована сьогодні на християнських проповідницях? Чи можна уявити собі більше підбурюючу промову або "менше християнське" почування, як те що його викликували слова божественного основника християнства? Що сказати врешті про дивну подію прогнання торговців зі святині?

Про мету такого способу вислову і про значіння тих слів каже нам Спаситель виразно, відзиваючись до сьогочасних носіїв гуманітаризму, що мають себе за одиноких Його представників: "Не обманюйтесь! Я не прийшов принести мир за всяку ціну. Є справи гірші від війни і від проливу крови. Я не прийшов принести мир, а меч. Я прийшов розділити родини, а не злучити — збурити царства а не утвердити — внести розбрат між матірю а донькою, між донькою і матірю. Я прийшов не на те, щоби утвердити загальну толєранцію, але загальну Правду!"

Як пояснити ці парадокси? Як то може бути, щоби Цар Мира, отже і Його Церква, хоч голосять, що є прятелями Мира — приносили не мир, а меч?

Католицька Церква це людська суспільність. Значить, складається з людий, залежна — коли говорити по людськи —від людських обставин. Тому можуть на неї нападати, її ослабити і розоружити вороги — зпоміж людий. Вона перебуває серед людської суспільности і серед неї діває.

Отже — якщо Церква не булаби людською суспільністю а була Божою тільки — в далені, десь в небесах збудованою — колиби вона була далеким тільки ідеалом, до котрого людство зміряє — тоді не булоби також ударів. Церква ніколи не натрапилаби на пристрасти і людські антагонізми. Від часу до часу стримувалаби свої ради та заклики до вищого життя, коли бачилаби, що вони вже не є життєвими і актуальними до поширення між людьми.

Якщо Церква знова булаби заведенням чисто людським, то теж не булоб конфліктів. Якщо її почин булоб повстав знизу, як витвір найчистішої релігійної думки цього світа, як найвищий

рівень духових здобутків — то моглаби допускати компроміси, моглаб щось змінити. мовчати.

Але Церква є людською і Божою заразом. І тому боротьба для неї неминула. Вона завішена посеред держав цього світа, а ці держави - бодай досі—заложені на підвалинах зовсім людських. Політики і володарі наших часів не кермуються в політиці надприродними зглядами. За ціль ставлять владу над підчиненими, удержання їх в мирі і єдности, а якщо треба, то й ведення війни ради мира — все те спирають на чисто природних причинах. Торговля. фінанси. рільництво. світська освіта. наука, штука. досліди, взагалі цілий круг людського ділання. беручи зі становища чисто природного — оце все біля чого заходиться нинішна держава. Нині уряди, на їхню думку. не є ані за релігією. ані проти неї. Релігію уважається приватною справою, яка торкається лише одиниці. Уряд держиться в цій справі осторонь а бодай голосить таку засаду.

І ось. у так зорганізованому світі, у такій людській суспільності. католицька Церква їзза свойого чоловіцтва приневолена жити. Вона є теж царством, а хоч не з цього світа. в цьому однак живе.

А прецінь є вона й Божою. Її післанництво має надприродні засади, обявлені її Богом. Утворена вона також надприродним способом. Спочиває на надприродних підставах. Не є зорганізована так. немов цей світ мавби бути для неї всім. Навпаки — зовсім виразно. на першому місці. ставить вона Боже царство — а на другому земне царство. Передовсім Божий мир — щойно опісля згоду між людьми.

Коли отже й надприродні засади натрапляють на опір у природних людських засадах то тимсамим приневолена вона бути причиною розколу. Напримір закони Церкви про подруже є в суперечности з такими законами більшої части сьогочасних держав. Булоби безуспішним вимагати від неї. щоби змінила свої засади, бо це значилобби домагатись, щоби перестала бути надприродною, щоби перестала бути сама собою. Якжеж вона може змінити те. що вважає за своє Боже післанництво?

Церква заложена на надприродній підставі і тому її закон має надприродні складники. котрих так — як догматів — змінити не може. Недавно у Франції предложено її царство цього світа, колиби тільки піддалася. Обіцювано їй. що задержить свої богацтва, церкви, будівлі — нехай тільки зречеться своєї засади духового відклику до Христового Намісника. Якщо Церква булаби лише людська, то як ясним бувби її обовязок! Тоді невідклично треба було змінити розпорядки відповідно до людських розумінь і зберегти непорушною свою власність. Таке поведення є однак зовсім неможливе для суспільности. що є людською і Божою одночасно.

Отже: відваги! Бажаємо мира понад усе— Божого мира! Не цього мира. що його світ може відібрати. Не того. що залежить від гармонії природи з природою. але природи з ласкою.

А доки в світі на точці віри буде розбіжність. доки світ. чи якась країна, якась родина, чи навіть одна душа — будуть спиратися виключно на природних підставах, дотя для світа, для країни. для родини чи цеї одиниці надприродна релігія католицтва принесе не мир. але меч. І так буде аж до кінця віків. аж до останньої катастрофи, коли світ буде валитися.

"Приходжу — каже Той. що їде на білому коні — принести Мир. Мир. про який світ навіть і не мріє. Мир. зведений на вічних підвалинах, покладених самим Богом. а не на хиткому піску людських оглядів. І як довго візія такого мира не буде людям присвічувати. так довго боротьба неминуча. Як довго Божий мир не зійде вправді і не прийметься. так довго моя одежа буде обагрена кровю. а з моїх уст вийде не мир, але меч обоюдний."

—=o=—

НЕПРИЗНАВАННЯ АВТОРИТЕТУ ПРОВОДУ

Володимир Целевич

Коли кажемо. що провідник має авторитет, то це значить. що його шанують. що він має вплив на других. що його радо слухають і йому довіряють. Пошана. послух і довіря це складники збірного поняття. яким є авторитет. Українці ніколи не любили віддавати пошани своїм провідникам. Нам здається. що всі наші провідники колись і тепер є чимось гіршим від провідників чужих народів. А вже просто каменується я й оплюгавлюється того провідника, якого зустріла невдача. Нераз у давнину козацька чернь видавала ворогові українських козацьких гетьманів після першої невдатної збройної сутички.

Інакше є в інших націй. Німці віддають майже надземну пошану своєму вождові з часів світової війни Гінденбургові. хоч він програв війну. У нас публична опінія не тільки не творить леґенди кругом своїх провідників. але навпаки — старається зрівняти їх зі загалом. Коли політичний противник старається підкопати пошану й повагу до українських провідників. то свої ще йому допомагають. Частина польської преси осмішувала послів і сенаторів як політичних провідників і ці зусилля польської преси знайшли послух і серед частини українського громадянства.

Ось маленька картина того. як у нас та як у чужих шанують своїх політичних провідників.

І українці і жиди мають в Польщі своїх послів і сенаторів, яких вибрали загальним голосуванням. Одного разу, того самого дня, тим самим поїздом. до того самого міста приїхали в 1929 р. на політичні наради голова Жидівського клюбу й голова Української Парляментарної Репрезентації. Жидівського провідника привітали товпи народу і депутації. його обкидали квіттям. Українського провідника ніхто не витав. навіть ніхто не очікував на двірці.

БРАК ПОСЛУХУ.

Українці не люблять свого проводу. Ця недостача випливає з того. що забогато в нас таких, які хочуть приказувати, уважаючи себе рівними. коли не вищими від проводу. Нелітня молодь часто не хоче слухати своїх батьків, учні вчителів, називаючи їх "старими дурнями" (правдивий вислів). Пересічний український інтеліґент звичайно теж не признає ніяких власних авторитетів і не любить слухати й виконувати доручення проводу — ні в політиці, ні в господарському житті. ні в освітній праці — бо, мовляв, я маю стільки само розуму. що провідники. Зате чужих авторитетів такий інтеліґент слухає безнастережно.

ІСТОРИЧНА ЧАСТЬ

ІДЕОЛЬОҐ АВТОКЕФАЛІЇ ПРО УНІЮ

Замітка: Сконфіскована раніше польською владою вийшла в р. 1933 книжка волинського українця. др. Арсена Річинського, у Володимирі Волинському. І дивно. і знаменно. Це книжка "Проблеми української релігійної свідомости." виразно ідеольоґічного напрямку. Отже першу ідеольоґічну книжку української автокефалії видає **світський чоловік.** До того чоловік, котрого погляди зовсім — як небо від землі — ріжняться від поглядів провідників автокефалії в Канаді. І тому з цеї книги берем розділ про Унію щоби наші читачі бачили. як думає про нашу Церкву та її діяльність ідеольоґ автокефалії. В дальших статтях розглянемо його погляди на московське православія і на православія взагалі. Можемо вже тепер надмінити. що критика православія цьогож православного ідеольоґа для самого православія є руйною. Та читачі побачать це з його власних слів.

Книга др. Річинського числить 280 сторін великої вісімки.

З неї печатаємо виїмки стор. 85-87.

др. Арсен Річинський

"Синкретичний характер українського реґійного світогляду давав нам можливість поєднання з евангеликами. (Вільно 1599). Але ще раніше виринула справа замирення з Римом (так звана унія) **У церковний роздор між Візантією і Римом Українська Церква втягнулася кількадесять літ пізніше.** А потім коли свідомість релігійної ріжниці загострилася національно-політичними антаґонізмами — тоді з'явилася й релігійна нетерпимість. Та вона була наслідником політичних відносин. а зовсім не суперечностий між українським православієм і правдивим католицтвом. Тому не диво. що православні українці прийшли до думки — помиритися з католицьким центром і здобути підтримку Риму в боротьбі за свої права й істнування. З такими намірами посився кн. К. Острожський і заохочував Володимирського Ешископа Іпатія Потія виступати на Берестейському Соборі з проєктом релігійної унії. аби лише цей акт доконано в згоді зі східними патріярхами.

"Але ен. Потій розумів. що ані Схід. ані Москва на це не пристануть. Тому рішено поміж епископами — покищо йти на згоду з Римом іменем лиш Української Церкви. На жаль. взялися форсувати ту справу сторонні політики. які гадали. що унія буде середником до національної асиміляції українців. й справа не повелася. Та й епископат не порозумівся вчасно з громадянством. Отже проти "нової віри" повстало й православне суспільство і навіть римокатолики. польські шляхтичі землі руської. Справа зайшла в сліпий кут.

"Прикру ситуацію думав ще розвязати Петро Могила. Він хотів підпорядкувати собі уніятських епископів. повернути їх до православія й створити **окремий український патріярхат, незалежний від Царгороду, але замирений з Римом:** малоб це бути нове. гоноровіше для православних видання унії" (М. Грушевський). Підставою до цього служила конкордація з кор. Владиславом 1629 р.. яка (подібно до евангелицько-православних проєктів 1599) виходила з толєрования релігійних ріжниць між православієм і католицтвом та взаємного уникання критики. Український Патріярхат в Київі. незалежний від Царгороду і Москви. був дуже пожаданим також із погляду польських державних інтересів. але здійснення цих планів залежало від згоди патр. царгородського й Папи римського. а це було трудно. Так ця справа нуртувала в українських і польських кругах аж до Хмельниччини.

"Щойно в XIX в. в австрійській Галичині

унія набрала змісту і форм, несподіваних для її колишніх протекторів, перетворилася в **народню українську Церкву, з національним духовенством та богато причинилася до зросту нашої культури.** В звязку з цим зростає зближення між українцями обох церков, а українські парляментарі у варшавському соймі солідарно боронять церковно-національних позицій—православних на Волині, греко-католіцьких в Галичині. Так наростають психольогічні передумови евентуального поєднання церков. Та щоби чужі цілі знов не перекодили цій делікатній справі, треба, щоби ця підготовка йшла шляхом природної еволюції в лоні самого народу, шляхом повільного прихилення умів до розуміння єдности Вселенської Церкви. Український грунт — при нашій релігійній толеранції, з нахилом до синкретизування різних релігійних течій — найкраще надається до того релігійного поєднання, про котре Церква молиться кождої літургії. Тож українська унія не тільки ставить собі метою порозуміння православного Сходу з католицьким Заходом, але й знаходить шляхи для практичного підходу до тої справи (табор "візантиністів"), чого не потрафило на межі двох світів зробити ані російське православіє, ані польське католицтво."

⁂

Так пише про справи унії та нашого духовенства ідеольог автокефалії в Европі, чоловік образований і активний діяч громадянський Волині, др. Арсен Річинський.

Він виразно каже, що наша Церква не пішла в церковний роздор за Византією але це сталося аж згодом — "кількадесять літ пізніше." Значить, кільдесять літ пізніше по році 1054. Отже ясне, що св. Володимир був у єдности віри і Тайн з Вселенською католицькою Церквою.

Поворот до цеї Церкви все був мрією чільних діячів і тямучих української Православної Церкви, коли згодом під напором і впливом Византії наша церква пірвала бодай зверхню лучність з Вселенською. Тому митр. Петро Могила змагав до поєднання, що виразно засвідчує др. А. Річинський.

Змагання української православної Церкви в Европі повернути назад до єдности і лучности з Католицькою вселенською Церквою живе особливо в теперішній порі, а свідком того хочби само писання др. Річинського — і поворот протоєрея о. Петра Табінського з Кремінця на Волині, бувшого доцента Камянецького укр. державного Університету і професора богословії в Кремянецькім Духовнім Ліцею — до нашої Української Католицької Церкви, котрого письмо містимо на іншому місці цього числа Бюлетеню.

Так пишуть і ділають люди образовані **дійсно** і тямучі та вчені в історії своєї Церкви. І так ділають.

Та дістанемо зовсім інший образ, коли подивимося, як пишуть і як ділають представники української автокефалії в Канаді.

Ось, що **вони** навчають в Канаді.

⁂

"Вістник" — Український **Релігійний** двотижневник в Канаді. Вінніпег, Ман. ч. 19 з дня 1-го жовтня. 1934

Сторона4.

"Як ми дивимося на греко-католицизм."

"Колиж на греко-католицьку Церкву подивимося згори, від її верхів, **то вона цілком не українська!**

"Инакше сказавши — оскільки греко-католицький священик був щирійшим патріотом свого народу, остільки був меншим католиком. **Бо український патріотизм і католицизм то непримиримі вороги.**

Той сам "Вістник" ч. 23 з дня 1-го грудня, 1934:

Сторона4.

Стаття під тим самим наголовком, що вище подано.

Пишуть так:

"**Десяте століття, се найчорніше століття в історії папства.** Рим тоді не тільки не стояв на сторожі християнства, але лежав ниний в болоті найбільших злочинів.

"Не краще було і в дальших літах 10-го століття. Бо ось про Івана XII-го, що в 955 р. маючи 18 літ, при помочи тихже проституток став папою, Бароній говорить, як про "проклятого звіра."

А на стороні 5:

"Коли хтось нині вмовляє в українців, що вони від часів Володимира признавали над собою власть папи, той рівночасно показує світові: Глянь, як ті українці дурні! Їм говори найбільший дурниці а вони повірять. Сказано — єгипетська темнота!. . .

Той сам "Вістник" ч. 24, з дня 15-го грудня. 1934:

Стаття під тим самим заголовком, сторона 4

"**І тому не можна казати, що Православна Церква була підупала — то католицькі бандити її ослабили!** Очевидно за згодою папи. Бо хібаж перешкаджав він їх роботі? Де? Як? ?

"Значить — українці повинні від католицизму, як свого лютого ворога, тікати. Або вести з ним боротьбу."

⁂

Все того аж надто досить, щоби зрозуміти, які "психольогічні передумови" можуть наростати після **такого** писання.

Певно, що не ті, про котрі пише др. Річинський — але ті, котрі витворюють атмосферу і

"звізду" Ст. Ілаша.

І з болем в душі читається таке писання в релігійнім двотижневику — часописі, що має навчати Христової любови і Христової науки!

Це справдішна "єгипетська темнота," як вони самі звуть — темнота, що веде в пропасть всі надбання і цінности народу, що веде до прямої руїни.

Просимо Вас усіх — прогляньте всі числа Бюлетеню, від початку видання досі — чи найдете бодай приблизно де обиду в сторону православних, визивання їх або вуличну лайку?

Ми ручимо — ніде не найдете!

І в тім бачите очевидно різницю — між нами а нами.

Різниці у вірі — і **культурі.**

Яка їх віра, така культура — і такі вислови і така льогіка.

Всему винен папа — "бо хібаж перешкаджав він їх роботі? Де? Як?" — так пишуть у своїй "льогіці." Колиби писати тим самим ладом, то мігби хтось всю вину звалити тепер за Ілаша і його вчинок на православних або поіменно на котрогось з них і так арґументувати "бо хібаж він перешкаджав його роботі? Де? Як?"

Бідна це льогіка і бідні читачі, котрих годують такою духовою стравою.

А наслідки того будуть страшні.

Копають пропасть, що стане могилою української любови і сили.

Во імя Христа ведеться найбільше нехристіянська пропаганда проти братів своїх українців — і коли тому буде кінець?

Українське громадянство в Канаді повинно добре призадуматися!

І поробити конечні заходи, щоби такі напасти, обкидання гряззю і нікчемна лайка не мали більше місця між нами — бо ними понижується загальний наш культурний рівень — понижується нас усіх. А це з многих причин не може більше діятися.

Чаша вже переповнена. . . .

——=o=——

ДОБРОДІЙНА ЧАСТЬ

Поміч для церкви в Курокі, Саск.

Раніше вчислено	$19.07
Члени відділу БУК-а ч. 55, Айтуна, Саск. зложили нових $7.05	
Зложили слідуючі:	
впр. о. С. Бахталовський, ЧНІ	$2.00
Іван Дорош	1.00
Теодор Ковалишин	1.00
Пані Фідор	1.00
Марія Корчинська	.50
С. Павлів	.30
Пані Пшик	.25
Пані Малиновська	.25
С. Тодос	.25
М. Козакевич	.25
М. Кривуляк	.25
	7.05
Разом досі зложено на будову церкви в Курокі, Саск.	$26.12

Всім жертводавцям, а особливо Ви, Жертводавцям з Айтуни, котрі самі мають досить власних потреб а таки зложили лепти на будову церкви в Курокі, щиро і сердечно дякуємо в Христі.

Парохіяни в Курокі будуть певно ставити церкву цього року — маленьку, бідненьку, але власну. І не пішли на жебранину до нікого чужого, але свої таки підпомогли. Ця поміч маленька, але солодка. І коби Ви знали, яка радість між парохіянами в Курокі, коли ці маленькі лепти насіли—як вони всі там тішилися і дякували. Коби Ви знали, то Ваша лепта сталаби для Вас великою розрадою і насолодою в душі.

Ще раз щиро дякуємо і просимо інші душі — добрі, щирі і жертвенні помогти в будові церкви на Курокі, Саск.

——=o=——

НАШИМ НАЙМЕНШИМ

Мишка гризокнижка.

Біленький Горобчик

Оповім вам діти — як будете чемні — про мою сусідку. Моя сусідка мишка гризокнижка. Цілий день читає книжку Михася. Михась є пустинчик. Книжки не шанує. Тато покупив а Михась пустує. Замість прочитати і чогось навчитись, Михась вітром гонить — про книжку забув.

А моя сусідка, Мишка гризокнижка, дуже вчена пані, всі книжки читає. Від ранку до ночі, листок за листками, поїдає ревно науку для себе. Діточки зібрала, навчає їх гризти — такі мишенята якби я. Всі разом чистенько листки вигризають, мудрости навчають з книжки Михася.

А я собі парень, Біленький Горобчик, цвірінкаю з вітки цілий Божий день. Цвірінкаю рано під нашим віконцем — лиш Михась не знає тай не розуміє. А я все по свому: Михасю, Михасю, заглянь но до книжки — заглянь серце скоро, бо мудрість втече.

Богдан Лепкий

Веснянка.

Вже сонце пригріло,
зі стріх вода капле,
молодому школяреві
мандрівочка пахне.

Подай брате руку —
підемо на поле,
бо там тепер, кажу тобі,
краса як ніколи!

Шовкова травиця,
збіжа зеленіють —
колишуть їх вітри буйні,
як солодку мрію.

Вітри їх колишуть,
а пташки співають —
вдячним серцем рідну землю
з весною витають.

Та як не витати,
щастя не бажати?
Коли тая земля для нас
як для дітий мати.

Вона нас зростила,
вона про нас дбає —
хто не любить свого краю
той серця не має.

Марійка Підгірянка

Малий Господар

Не журіться моя матн,
що вам тяжко жити —
як я виросту великий,
буду вам робити.

Буду я вам заробляти,
кілько стане сили,
щоби ваші любі ручки
на старість спочили.

Як зароблю, вам на втіху
хатоньку поставлю —
з рівних снопків зшию стріху,
вікна помалюю.

А під тими віконцями,
квіточок насію —
і васильок і барвінок,
і білу чебелю.

І садочок, як віночок,
близь хати розведу —
щоб гудів роєм пчілочок,
шукаючих меду.

Ще у моїм дворі буде
із цямриням студня —
там я буду сиві воли
поїти з полудня.

Сиві воли, як соколи.
Коники, як орли —
щоби нашу святу землю
плугами пороли.

Щоби нива золотіла,
щедрий хліб родила.
Щоби наша свята земля
всіх нас прокормила.

———=0=———

Дідусь Книш

Івась Побідник

Був в Канаді колись давно, давно такий страшний смок. Очі селюкі великанські, а паща широка широчезна. І в ній повно зубів. А як дихнув то чистим огнем.

Стеріг той смок царівни. А була царівна красна як сонце. Як засміялась, то цвіти цвіли а як глянула на кого, то йому на серці так легко було, так мило.

Пішов Івась визволять царівну. Наш український Івась! Бо всі інші Івани та Джани, що не були Українці, боялися смока та ховалися за десяті гори, ліси і розвори.

А з Івасем українським пішли визволяти царівну котик Мявко і песик Нявко.

Ішли вони так, ішли — аж побачили смока. — Ти прийшов битися чи миритися?— питає смок. А Івась сміло каже: Битися! — Як смок не скочить, як не зареве, як не сипне огнем, не вискалить зубів, А Івась перехрестився тай за меч. Нявко в крик а Мявко вкусив смока за хвіст. Смок кинувся до Мявка а Івась відрубав потворі голову. Визволив царівну тай царем став....

То було давно, дуже давно — але кождий український Івась й нині повинен стати побідником.

ВЛОДКО ХОЧЕ ВІДЗНАКУ

Влодко побачив в тата на сурдуті відзнаку. Маленька, гарна. Наче зелений листок а в ньому два хрести. Більший золотий хрест і малий синій. Влодко питає тата:

— Татунцю, що це за відзнака?

А тато каже: — Тобі сподобалася?

— Дуже! — щиро і рожевіючи відповідає Влодко. І додає невинно — Татунцю, я хочу мати таку відзнаку!

— Алеж ти ще малий! — каже тато. — Таку відзнаку мають тільки члени Брацтва Українців Католиків Канади.

— Що то є Блацтво? — питає сейчас Влодко.

— То наша українська католицька організація. То ми всі, що ходимо до церкви і любимо церкву, пояснює дальше.

— Тату, я також ходжу до церкви і я люблю Церкву! Тату, я хочу таку саму відзнаку!

— Добре, Влодку! — відповідає тато. —Я тебе впишу до Брацтва і дістанеш свою відзнаку!

— Татунцю, який я рад! Як я тішуся! — лебедить Влодко. І солодкі думки вповивають маленьку кучеряву головку.

Влодко належить до організації!

Влодко любить церкву!

Влодко має відзнаку Брацтва Українців Католиків Канади!

** **

Таких Влодків Ви стрінете вже богато в Канаді!

Пташині сплетні

Коло качки гуска стала
й курці ноги обмовляла.

Курка індичку стрічає:
"Як та качка виглядає!...."

А знов качка до пантарки:
"Гребінь в індика, як шкварки!...."

Качка качці нашептала,
що на неї гусь казала.....

А гусь каже, що та качка,
то каліка і пічка.

Бій іде серед подвіря,
аж летить із птахів пір'я.

———=0=———

М. Манина

Ой, ти котику малий!

Котик сіренький,
хвостик біленький.
По вулиці, знай, ходив,
до нас на ніч заблудив.

Ой, ти котику малий,
мій ти друже дорогий!
Ходи в хату ночувати,
мого синця колисати.

Пустіть мене ночувати,
буду лялю колисати!
Буду чемно муркотіти,
очка їй до сну клеїти!

А вжеж я тебе впущу,
за роботу заплачу:
Дам кусочок пирога,
хліба й миску молока!

Ідж котику, не кричи,
тай синочка колипи!

До волі золотої

Христя Алчевська

Гей, на бій! За нами встануть
Всі зневолені люде,
Забезпечена свобода,
Бо таких богато буде!

Ой на те ви не зважайте,
Що проллються ріки крови,
Крізь горилю сліз горячих
Ми ідемо до любови.

До братерства, до єднання,
Проти тьми, неволі злої,
В сяйво волі золотої
Без рабів, без панування!

ЛІТЕРАТУРА

Андрій Волощук

ОРКА.

Гей! розкотилося поле.... розкотилося,
блискуче залізя у його зарилося
і чорними смугами тут....там....розвернулося
й міліон спин над ним у натузі нагнулося
і галок кида вітер над ним, немов віхтями....
і впялилось село в пухкість піль плугом..кихтями.
І скриплять теліжки і подзвонюють коні вудилами
і свистять батішки, а руки: релєфно всі жилами...
і в розсіяним сонцем повітрі
на скибу паде зерно золотом ....
і пускає на поле коваль пісню про труд,
куючи леміші десь там молотом ....

———=0=———

СВІТАНОК

Хтось мовби запросоння в пітьмі одсапнув....,
Хтось білими віями кліпнув ....
Хтось попелу жменю на саджу сипнув....
І чорне одіяло сіпнув ....
Розлізлась од цього тендітная ткань,
одіяло враз посіріло,
а на шпилі гори роз'ятрює хвость грань
і дмухає злегка, щоб тліло.
Вже блиснув язичків червоних вінок ....
Вже стріли вогненні в просторі
і з золот промінця лята серпанок
на хмари ....
на шпилі ....
на гори ....

———=0=———

ЖИТОМИРСЬКА ВЕСНА

Юрій Косач

Іскорость припадав за чатинником чатую,
на рейках вовчуром гарчав бронепотяг
і на Київ, на Київ поржавілі гармати
на волах круторогих тягли по болоті.
Гімназист біля возу вистукував спішно наказ:
Фронт північний схід — крапка і риска — наступ,
і в садку при будинку моєї старої гімназії
гайдамаки осторожили коні на Любар і Хвастів.
І гнали, як древле, їх коні узду харалужну,
вчувши сурму і вологість весняної далі
і в мотузяних стременах ставав чорнявий бунчужний
майбутніх імперій шляхи виглядаючи в синьому талі
А за ними гвардії босої лави тиснулись невпинно —
селяни із Славути, з Лісистих Лупин і з Олевська
і, мов дики, здіймали багнетами гостру щетину,
коли батько вітав їх снагу, їх усміхнений батько
Грушевський.
Там у гострому вітрі, мов стяг боєвий над полками,
його борода колихалась і рвалась сріблиста,
наче волхов чудний і страшний соколами
він пісні-курівні випускав із долоні за місто.
На бруку, де бігли струмки, нам, неспокійним галчатам,
що тікали під кулі крадькома із тихого дому,
видавалось, коли пролітала над містом граната,
що стрінув давниною старий, сивоглавий Житомир.
Нам грязюкою хляпали авта вантажні в обличча.
Ми за відділом бігли на міст, за ріку, за заставу,
і старшому братові бігла вже кров по вилицях —
кров палка й молода, та перша кров за державу.
І волинські поля мерехтіли просторами прерій,
нам хотілось туди, де пригоди чудні й таємничі.
О, вірьміте! просились і ми у сотень і співучих ба-
терій.
...Куди там, малий! — таж за тебе рушниця утрпчі!
І геп, на шосі за рікою, де стали рядками іви,
ми вертались, минувши чоту кулеметню останню,
і гриміла шосою на Київ, на Київ, на Київ!
Із серцями й гарматами нашими провесна буйна й
рання.

ЄВАНГЕЛИЧНЕ

Хай дивиться лиш той, хто має очі.
Хай слухає лиш той, хто має вуха.
Горі серця, горі, великі духом,
находять дні розгнівані й пророчі.

На взгір'ї вершники — знамена Божих кар.
Рудими кіньми топчуть стиглі ниви.
Раба і пана, князя й мужика
єднає жах перед незнанним дивом.

Жебручі смілости — той час не ваш.
Жебручі гордости — той час не ваш.

Ось поспіша в долини, на розпуття,
шляхом закуреним, керманич бур і гроз
з мечем ясним, у лати весь закутий,
на чолі вершників усміхнений Христос.

———=0=———

Грицько Чупринка.

РІДНИЙ КРАЙ

Розкішний степ. Убогі села.
Це ти, мій краю чарівний?
Мій рідний край такий веселий,
Мій рідний край такий сумний.

Як часто я в своїх надіях
З тобою, краю мій, живу,
Бо вірю я — не тільки в мріях
Ти будеш вільним наяву!

Твої сини на всі дороги
Старцями вбогими пішли;
Давно чумацькі крутороги
Вони попродали воли.

Давно степи мої широкі
Вони задармо оддали,
Гаї-ж розкішні і високі
Другій власники звели.

А всеж надійним вільним жаром
Твої сини вже розпеклись;
О, краю! Може незабаром
Ти будеш вільним, як колись.

Спиридон Черкасенко

17 грудня, 1934.

НАША ТВЕРДИНЯ

О рідна мово, скарбе мій!
В мертвотних напастях чужини
Ти — мій цілющий, мій єдиний
Душі підбитої напій.

Нехай гнобять за роком рік
Надій нездійснених нарута,
В тобі міцна моя потуга,
На всі скорботи певний лік.

І в краї рідному терпінь —
Путі недовідомі Божі! —
Стоїш ти гордо на сторожі
Народніх прагнень і святинь.

Плюндрує все хижак лихий:
Мій рідний край — сумна пустиня.
Лиш ти стоїш, як та твердиня,
О рідна мово, скарбе мій.

———=0=———

Осип Юрій Федькович.

НА ЦАРСЬКІЙ СЛУЖБІ

Подиви-ж ти ся, мати,
На жовнірські кабати:
Вся кабатина
Кров і калина, —
Ти мня годна пізнати?

Ой, пізнаю, пізнаю,
Бо одного тя маю.
Одного сина,
Молод як калина,
Ой, там калина в гаю!

Ой, та, ненько, калина
Не для мене зацвила,
Ой, цвила, цвила
Висока могила,
Твому сину дружина.

———=0=———

П. Мирний та І. Білик

ХИБА РЕВУТЬ ВОЛИ, ЯК ЯСЛА ПОВНІ?

(Продовження)

Повертівши в руках вирване жито, він скинув очища на другий бік межі. Знову глянув на свою ниву, наче рівняв дві ниви між собою — і промовив в голос: "Бач .... на нашому полі жито краще, ніж у дядька Кабанця: моє таке густе та тонке, а в його — ледве од землі одліз-ло, — низеньке, жовте, засмоктане ...."

Не встів доказати останнього слова, — чує: недалеко, зза жита хтось співає ....Він притаїв дух; наторожив уха, слуха ... Голос тонкий, гнучкий, дзвінкий, так і розходився на всі боки: — то розлягався в високім просторі; то слався по землі, по зелених житах; то замирав оддалеки на полях розлогих; то вливався в душу якимсь несвідомим щастям ....

Парубок стояв як зачарований. Йому здавалося—він з роду не чув такого свіжого, гнучкого голосу. У його очах засвітилась одрада. Лице прояснилось, наче хто збризнув його свіжою водою. Серце затіпалося, немов хто доторкнувся до його.

"Хтоб це?" подумав він, — та і пішов на голос.

Не встиг ступить десяти ступнів, як пісня стихла — тільки одна луна її бреніла ще над головою у його. Ще ступінь, ще ....зашелестіло жито, заколихалося, немов у йому щось борсалось....билось.....Ще хвилина і з жита заманячила дівоча постать.....Парубок став. Дівчина, як перепелка, знялась — і помчалась вподовж ниви. Низенька, чорнява, заквітчена польовими квітами, вона й трохи не схожа була на селянок, часто запечених сонцем, високих, іноді дуже неповоротних дівчат. Маленька, кругленька, швидка й жвава, одягнена в зелене убрання, між високим зеленим житом — вона здавалася русалкою.

Парубок спершу, мабуть таки, чи й не приняв її за ту польову царівну, бо стояв як укопаний, розтягши й без того довгообразе лице широко розкривши здивовані очі ....

Дівчина одбігла трохи і собі стала. Озирнулась; глянула на його веселими очима; усміхнулась свіжим, молодим личком. Тут її краще розглядів парубок. Чорне кучеряве волосся, заквітчане польовими квітками, чудово вилося коло білого чола; тоненькі пасма того чорного, аж полискуваного хмелю спадали на біле, румяне личко, як яблучко наливчасте; очі оксамитові, чорні — здається, сам огонь говорив ними .. Дві чорні брови, мов дві чорні пявки, повшивалися над очима, злегенька прикритими довгими віями. Сама — невеличка, метка й жвава, з веселою на виду усмішкою, вона так і вабила до себе. Зелена байова корсетка, з червоними мушками; червона в букетах спідниця: на шиї дорогі коралі, хрести, золоті дукати — усе гарно пристало до хорошої дівоцької вроди.

Вона стояла напроти парубка, як намальована — наче манила своєю дивною красою. Не спускаючи з очий, він підходив до неї.

— Чого ти тут ходиш? — обізвалась вона перша.

— А ти чого хліб толочиш? — не зовсім ласкаво одказав він.

— Хіба се твій хліб?

— Не чий же ....А що?

— Цур тобі, так мене злякав! ....та й замовкли. Парубок і собі мовчав.

— А ти хто така? — трохи згодом питає він, ковтаючи слова.

— Де ти взялася? Звідки сюди прийшла?

Дівчина почула, як тільки чують дівчата, чого в його запнувся голос; очі в неї заіскрили, заграли ....

— Навіщо тобі? — прядучи ними вона питає в його.

— А чогож ти прийшла сюди, на чуже поле? — каже він. Хто ти така? — Чого тобі тут треба?.. Чутно — аж дух спіра йому в грудях од кождого слова.

— Не с к а ж у ? — одмовила вона на розтяг, усміхаючись і подалася троха личком вперед, згорнувши пухкі, білі руки попід ліктями.—
— А прийшла сюди, бо недалечко живу ....А

ти, хто?

— Сюди йди! — каже він, усміхаючись і разом запрохуючи очима — Посідаємо тут, побалакаємо ....я тобі й розкажу — хто я.

Як стрель стрельнув у дівчину. Сплеснула в долоні, зареготалася та й помчалася буйними житами ....Далі — вискочила на зелену луку, що красувалася польовими квітками. Потім — повернула круто на ліво, почесала яриною. Як білочка на деревину в лісі, так вона збігла прудко на згірок. Стала, перевела дух, озирнулася. Усміхнулася, махнула правою рукою: "Сюди, мов!" — та наче мана яка, спустилася вниз і скрилася за горою.

(Далі буде).

———=0=———

П. Заболотний

ГЕРОЇ СЛАВИ

Дія 1, ява 8.

З ліва входять **Степан і Петро.**

Петро (тихо): Ти знаєш, Степане, що? Ми вже недалеко польських окопів. Не трудно впасти в руки — мусимо бути обережними. Але нашим завданням є прослідити все, що тут діється. Тож слухай! ....Ти підеш на сусідне подвіря і скриєшся за криницею. А я буду звідси слідити — з отсего саду. Будоби добре, якби можна збудити сего господаря, що в сій хаті живе. Ми собі знакомі, то дещо довідаєбяби. Отже слухай! Курити тобі невільно і будь обережний!

(За сценою Михайло до Оніхри — чути гамір—) Ну, з Богом їдь і стережися.

(Петри і Степан насторожилися).

Петро: Чуєш? Се хтось з господарів коні виводить ....

Степан: Етеж! А ось хтось іде ....

Петро: Скриймося! — (криються за хату).

ява 9.

Михайло: О то! Коний моїх хочуть ....А кольку в бік, не коний! (сідає). Може й добре зробив, що казав Оніхрі заховати, а то пропатпби на віки ..

(Петро виходить зза хати. Михайло наляканий хапає за вила).

Михайло: Стій! То хто?

Петро: Не лякайтеся, я свій!

Михайло: А .... то ви!

Петро: Так, той що колись був у вас на кватирі. Але це залишім. Хочу вас спитати, що тут нового, як поляки? Чи богато їх тут? Чи мають де телєфон в сели?

Михайло: Ох, біда ....пане вояк. Вже жити годі, як вони нам допікають. Чи богато їх? А хто годен почислити ....Є їх як соломи. А чи є які телєфони, то я не знаю ....Але ходіть в хату, я зараз стару збуджу, щось зварить, ви голодні .... прошу.

Петро: Ні, не час тепер на гостину. Я ось тільки у вашому саді скриюся, може удасть мені щось більше побачити. Тільки ви, ані слова вікому, що я тут!

Михайло: Ага — тепер вже розумію ....То ви ніби на звіди прийшли ....ага! Ні, я нікому не скажу.

Петро: Гаразд! (скоро відходить(.

ява 10.

Михайло (сам): Аж душно мені стало....Фу! Еге! То наші видно недалечко, от щоби так дати полякам доброї школи, як на чужу землю лізти та брати ....(За сценою чути кроки) А .. а .... здається, хтось, наче говорив ....(Прислухується) А справді, поляки! (Скоро лягає під хатою, удає, що спить).

ява 11.

Входять **два польські жовніри.**

Перший жовнір: Ти вєш колєго, же мі страх зберa, ажеби нє впасць в ренце гайдамакуф?

Другий жовнір: До піоруна зе страхем! Я сеи не боєн!

Перший (побачив Михайла): Гей! Зобач колєго, кто то єст?

Другий (підходить до Михайла): —відповідає тиха — А то хлоп заснул.

Перший (будить Михайла): Гей, стари, що ти спіс, ставай!

Михайло: Га?

Другий: Ставай, гадам!

Михайло: (ніби зі сну): А.... а.... то ви ....

Другий: Не буй сеи, ми добре людзі. Ти нам повєдз, чи нє било тутай українцуф?

Михайло: Га? Яких німців? А я! Були, були котись, але вже нема.

Перший: Е, цо знім гадаць, в писек го! (хоче вдарити)

Другий: Почекай, потем — до Михайла — Гей, старн! Давай нам млека, масла, але прендко, но!

Михайло: Хочете молока, ходіть до хати.

Другий до першого: Я іде до халупи, а ти зостань сеи тутай. Я потем пуйдзеш. Двом разем нє вольно, служба. (Іде в хату)

Перший: То я зачекам.

ява 12.

Перший сідає під хатою та посвистує. Зза хати виходить Петро і наставляє криє: Рукп вверх!

Перший зі страху паде на землю. З другої сторони надбігає Степан, затулює рота і виводить жовніра за сцену.

Петро: Одного вже маємо, а другий ще в хаті. Зажду ....

З хати чути еміх другого і слова: Ха! ха .. ха! Гей, колєго, ходзь но тутай — гей прендко! — Чути що виходить. Петро приляг до стіни. Другий виходить: Гей, колєго!

Петро наставляє криє: Кидай зброю!

Другий: Гей! ....

Петро: Мовчи а то стріляю!

З хати виходить Михайло. Петро розброїв другого жовніра і повів поперед себе.

ява 13.

Михайло (сам): Ха ....ха .... ха! Вже наївся сметани!

За селом чути стріли.

Михайло: Еге! Вже починають ....Допоможи Боже нашим побідити! (стрілянина змагається) Ого, вже воно піде так цілу ніч. Треба жінку і дівку збудити, най ховаються до пивниці, а то в хаті небезпечно. (Йде до хати, по хвилі виходить. Несе постіль, за ним Маруся і Катерина).

Катерина: Ой, смерть, повбивають!

Михайло: Тихо, не кричи! На, бери подушку та тікай до пивниці. Ну, скоро, бо кулі вже свищуть. — до Марусі — А ти, чого стоїш? Гони за мамою!

Маруся: Тату, я трошки буду тут з вами.

Михайло: Ну, чи хто таке видів? (Десь недалеко наде граната і зчинає пожар) Матінко Христова! Хорони нас! Тікай дочко до ями! — (вона біжить)—Михайло глядить на пожар і молиться: Помилуй нас Боже по великій Твоїй милости — не дай нам грішним марне згинути серед тої страшної хуртовини ....Коли ласка Твоя свята, май нас у Твоїй опіці! — Іде до хати, виносить образ Матері Божої і завішує на стіні — Молиться дальше: Під Твою милість прибігаєм Богородице Діво .... —відходить поволі.

За селом борба, чути гомін і крики: Гурра! Слава! По хвилі все втихає.

ява 14.

Маруся виходить і обережно розглядається: Вже втихло. Не знати, що там сталося? Чи наші побідили? Мушу дізнатися, щось не дає мені спокою, ніби тягне туди подивитися ....Ох, лячно! Хай діється воля Божа ....(Біжить за сцену).

ява 15.

Михайло виходить: Марусю! Гей, де ти? От біда з тою дівкою, певно десь побігла .... Треба тепер мені самому йти за нею, щоби їй яке лихо не сталося. От це нещастя ....(хоче іти).

Маруся (вбігає затвірожена): Ой таточку!

Михайло: Ти куди бігаєш?

Маруся: Ой, не сваріть на мене ....Там таточку він ....ходіть, ратуйте!

Михайло: Хто, що там?

Маруся: Таточку, ходіть скоро....він, наш стрічець ....дуже ранений.

Михайло: Ранений? Бери води, скоро — я біжу!

Маруся бере воду і скоро обоє виходять.

ява 16.

Катерина (за сценою): Марусю! Марусю! — входить — Ото маєш долю. Покинула мене саму в ямі і десь її нема ні батька ....Ще де повбивають... —кличе та відходить за хату.

ява 17.

Михайло входить, Несе раненого Петра, за ним Маруся.

Катерина (входить): Ой, горенько! Раненого несе!

Михайло: Тихо, не ламентуй! Відчини хату, скоро!

Петро: Де я? Води ....

Михайло: (садовить Петра на лаві) Заспокійся, між своїми .... — Маруся подає воду.

Михайло: Занесу вас до хати, треба перевязати рану.

Петро: Ні, я троха побуду тут .... на ....свіжому воздусі ....

Михайло: Тут небезпечно.

Маруся: Мамо, треба води нагріти і промити рану.

Петро: Марусю, чи то тебе я бачу?

Маруся: Петре, голубе мій, ти таки повернув до нас!

Кінець 1 дії.

———=0=———

ДОПИСИ

Смотс, Саск.

СИМВОЛ НАШОЇ ВІДЗНАКИ

Що відзнака містить символ,
не який то собі будь.
Тільки приглянутися добре
брате, сестро не забудь.

Зелений листок Канади —
це прибрана вітчина.
Пригорнула нас до себе,
як рідна батьківщина.

Золотий хрест то це грецький,
а блакитний то є наш —
пригадує нашу віру,
рівночасно обряд наш.

Грецький хрест то золотий,
а наш має синій кольор —
рівночасно означає
український наш прапор.

Тож до БУК-а всі єднайтесь
і відзнаку всі носіть —
най ніхто не легковажить,
що відзнака та містить.

Дм. Кобринський

———=0=———

2

Альвена, Саск.

Повідомляємо, що в нас тепер досить гарно, молодь і старші всі разом працюють. У нас вже є гарний хор і співає до Служби Божої під проводом пана Весніх. Так само зазначую, що у нас спільно бере участь пан. С.Б. у хорі і співі. Він стає добрим чоловіком нашої організації і загалом нашої Української Католицької Церкви. І я маю приємність сказати, що се моя робота цеї зими.

Замітка наша: Таку роботу щиро треба витати і дай Боже, щоби кождий з наших членів таку роботу виконав.

3.

Витків, Саск.

Відділ БУК-а молоді, ч. 42.

Дня 31 березня, ц.р. відбувся в нас величавий концерт в честь нашого незабутного генія і поета Тараса Шевченка. На концерт прибуло чимало людий.

Вступне слово виголосив Никола Чайка. Хор під проводом Василя Гобача відспівав заповіт — відтак ішли дальші точки програми. В середині концерту виголосив реферат Й. Топущак, місцевий учитель. Цей реферат глибоко запав в серця слухачів.

Концерт складався з хорів, соль, деклямацій, дуетів, триспівів як також музикальних. Чудово випали хорові пісні, як також деклямації і соля.

Перед закінченням концерту переведено збірку на Українських Інвалідів. Публика виявила добру жертвенність, за котру дякуємо.

Також дякуємо всім присутним за прибуття.

На закінчення відспівано "Ще не вмерла Україна" і "Гад сейя де кінг."

4.

Вишарт, Саск.

Я відношуся щиро до всіх наших членів і мило мені, що маю дещо сказати до них про наші фармарські обставини. Вже пару літ ми всі досить терпимо, а причиною кріза. Часто говоримо, що виною всього є уряд Канади. Дехто каже, що причиною є мільонери а ще інші відказують на наше духовенство. Але то ще не все. Ми ще самих себе не долічили в тій цілій кризі. Дехто буде питати, а що фармарі і робітники мають з тим спільного? А причина та, що ми не робили так, як повинні. Ми живем на фармах і нам треба всякої машинерії та ми берем. Компанія нас до сего не примушує, ми самі ідемо до агента і купуємо. А тепер я поверну до тих робітників, що приїхали до Канади перед війною і були добрі заробітки. Вони тоді богато заробляли а вині на допомозі. Коли робітник мав нагоду заробити грубі гроші і заощадити на будуче життя, то він розвів свій зарібок на дурниці. І ті гроші назад повернули до мільонера. Кого тут винувати, мільонера чи того недбальця робітника? Чи мільонер просив робітника, аби вертав йому зароблені в него гроші? Ні. І так найдемо богато тих вічно невдоволених, котрим всі стоять на перешкоді і вони самі винні своєму положенню. Дехто скаже, то йому певно добрє поводиться, коли таке пише. Але я живу на куповій фармі. Бачу між людьми несправедливість, кождий тільки коби взяти а віддати, то як Бог дасть.

———0———

НОВИНИ

Срібний ювілей нашого короля.

В дні 6 мая, ц.р. ціла Британська Спільнота народів гідно обходила 25-ліття панування Його Величности короля Юрія V і королеви Марії. Король тепер вже старший віком — 70 літ. З шестеро його дітий двоє тільки недружених, прочі всі подружені. Король втішається видом своїх внуків. Українці як слід оцінили добродійства, якими користуються в посілостях короля і тому масово взяли участь в ювілейнім обході. Бо дійсно — ледви чи деінде на світі під теперішну пору українці користуються такою повнотою прав і горожанською рівністю, як в посілостях короля Юрія V. Всі уряди для нас тут отворені — всяка змога політичного розвою і культурного дана. Ніхто не переслідує з уряду ні мови нашої ні уставов, ні звичаїв. Тому щира вдяка належить королю. Їх Ексцеленція Преосвященний Епископ видав окреме послання з нагоди ювілею, в котрім зарядив по церквах окремі молитви "на всякое прошеніе" в наміренні короля і відспівання многоліття. До загальної радости тих днів долучаються всі члени БУК-а і молять Бога: Най довго живуть і щасливо панують наш король і королева!

о. Кофлін і зорганізована ним Національна Ліга Суспільної Справедливости.

Зорганізована о. К. Кофлином Ліга проявляє свій вплив і зріст значіння кождого дня чим раз більше. Коли зайшла справа про бесіду о. Кофлина через радіо з філяд. надавні в неділю пополудні, коли саме мав відбутися концерт нюйоркської фільгармонії, то 157,000 голосів було за о. Кофлином а 12.000 за фільгармонією — значить 15 до одного. о. Кофлин в промові у Клівленді виступив за отворенням центрального державного банку, котрий був би власністю горожан і котрий контролював би конгрес, як представництво народу. Всі письма і бесіди о. Кофлина одобрив його Преосвященний Епископ Галлягер з Дітройту.

Нове зарядження св. Отця.

Відручним письмом з дня 21 грудня, 1934 р. св. Отець зарядив, що всі католики східного обряду від тепер належатимуть до судовлясти Когрегації для Східної Церкви. Тудиж належать й наша Церква і всі українці католики в Европі. Заповіджено також видання нових богослужебних книг для католків східного обряду, при чім цей обряд у примінкові до нас названо словянським або словянсько-византійським.

З пережитків др. А. Дж. Гонтера.

Зі статті під тим наголовком, поміщеної в Кан-Фармарі ч. 14 довідуємося про акцію протестантів відносно нашої Церкви на початках нашого поселення в Канаді. Також виразно пише др. Гонтер, котрий сам був чільним представником тої акції, що "наші провідники погодились допомогти певним групам на тих самих умовинах, як се допомагалось місіям між нашим власним народом, а власне, ми мали платити утримання духовників, доки вони се зможуть собі зробити." Але як це виходить недвозначно з дальшого писання платня не помогла богато протестантам і вони вкоротці зрозуміли, що такий спосіб "навертання" до своєї віри безсильний. Ба що більше. Замість порозуміння почалося явне непорозуміння. Значить для нас гарне свідоцтво, як цілости. Українці за гроші душ не продадуть ....

Кара за богохульство, і внесок посла Лучковича.

Головний суддя в Монтреалю, Густав Перрольт, видав дня 25 квітня присуд в справі Французько-англіканського духовника Віктора Рагарда, котрий дуже накидався на котолицтво а навіть повищівував на вулиці закиди проти католиків на окремих оголошеннях—на кару $100. Деякі одиниці є тої думки, що кождий мусить так само вірити як вони і тому зі завзяттю накидаються на католиків. Не диво, що є подібні случаї також у висказах проти одного чи другого народу в Канаді і тому посол Лучкович виніс в Оттавськім парляменті такий законопроєкт: "Коли хто виголовить, надрукує, опублікує або поширить слова, що кидають тінь на якусь особу, або більше особі якої небудь раси, краски або релігії та мають на меті їх понизити виявляти або виставити на ненависть, образу або погорду між людьми"— повинен бути караний. Закон дуже потрібний а навіть з многих зглядів конечний і хто, як хто, але ми українці скористали би з него дуже богато і відносини наші певно поправилися би. Честь послу Лучковичу за це внесення.

———0———

"Українська Молодь"

Частина присвячена Католицької молоді

справам української в Америці й Канаді

Редагує: Богдан Катамай

КОНГРЕС ЛІГИ БУДЕ В НЮ ЙОРКУ

Ліга Української Католицької Молоді скликує цього року конгрес делегатів усіх товариств і клюбів української католицької молоді, всіх наших громад цілої Америки й Канади, до міста НЮ ЙОРКУ, **на дні 13 і 14 липня.**

Попередні наші наміри скликати цей конгрес до міста Питсбурга, Па., закинено. Вибрано місто Ню Йорк, тому що воно багато відповідніше на цьогорічний конгрес, з багатьох причин.

Перш усього Ню Йорк сам собою є великою атракцією і бажання багатьох наших молодців та дівчат бути в цьому місті буде задоволене, якщо вони будуть мати щастя бути делегатами, або якщо зможуть приватно на той час приїхати на наш конгрес. Другою дуже важною причиною вибору Ню Йорку була ще та обставина що й у самому місті Ню Йорку мешкає найбільше Українців, і довкола Ню Йорку багато є великих українських громад з котрих доїзд до Ню Йорку часом лекший, як наприклад доїзд із одного кінця міста Шикаго до другого кінця. До Ню Йорку дуже легкий і вигідний доїзд також з усіх громад з цілих стейтів Ню Йорк, Ню Джерзи, Конектикат. Ровд Айленд і з богатьох громад стейту Пенсилвенії, як теж з усіх громад цілої східної Канади. Третьою не меньше важною причиною є також можливість дати нашому конгресові розголос серед Американців багато кращий, лекший та хосенніший в Ню Йорку аніж у котромунебудь іншому місті.

Час конгресу 13 і 14 липня, головно тому що початок липня це зачаток вакацій, отже нікого не здержить школа.

Планується дуже цікаву програму на оба дні. Участь в конгресі можуть взяти всі Українці, особливо вся українська молодь, і до цеї участи ми всіх щиро запрошуємо.

Просимо всі молодечі товариства і клюби української католицької молоді, вислати на цей конгрес по двох делегатів, чи дві делегатки, а коли не можливо двох (з далеких околиць), так бодай по одному. Всі делегати повинні мати рекомендаційні листи від

своїх товариств чи клюбів, потверджені місцевим Отцем парохом. Ці делегати будуть мати спеціяльний бизнесовий мітинг, на котрім будуть дискутувати про працю Ліги в минулому, і планувати працю набудуче. Вони виберуть новий заряд Ліги й можливо новий осідок централі Ліги.

Всіх інших запрошується також. Для них будуть спеціяльні атракції. Піддаємо гадку щоб наша молодь вже від тепер приготовлялася приїхати цілими гуртами, чи автомобілями, чи босами. Ми дуже раді почути від Вас вже тепер, кілько Вас з Вашої громади можемо сподіватися на дні 13 і 14 липня, в місті Ню Йорку.

Тож дайте про себе знати!

Кілько делегатів приїде і від котрих клюбів з Вашої ромади.

А кілько Вас приїде приватно?

—=0=—

КОНГРЕС УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ МОЛОДІ

В місті Ню Йорку, 13 і 14 липня, 1935р.

Ліга Української Католицької Молоді скликує свій Конгрес на цей рік до міста Ню Йорку, на дні 13 і 14-го липня. Цей конгрес це буде другий зізд делегатів усіх товариств і клюбів української американської і канадійської католицької молоді.

Запрошуємо Вас!

Отсею дорогою запрошуємо усіх Вас, шан. читачів "Бюлетеню," головно молодих, узяти участь у нашому Конгресі. Радо витаємо всіх! Коли Ви є членами якого клюбу, старайтеся, щоб Ваш Клюб вислав своїх двох представників, або бодай одного. Якщо Ви не будете вислані клюбом, а могли б самі, на власний кошт, приїхати, то приїжджайте й будете нашим милим гостем. Якщо Ви цікавитеся працею нашої молоді, то цей Конгрес буде варта Ваших коштів на прибуття Ваше-й участь у ньому.

Студенти вищих шкіл!

Студенти вищих шкіл, колегій і університетів, і Ви молоді учителі й професіоналісти! У Вас українська Американська й Канадійська суспільність сподівається мати майбутних провідників національного, релігійного культурного й громадянського життя нашої еміграції. На добрих провідників Ви зможете виховатись лише у добрій організації. Лігу Української Католицької Молоді ми вважаємо за найкраще й найвдячніше поле для Вашої праці Тож дайте цій організації все, що в Вас є найкращого, дайте їй свойого вірного духа, найвищі свої ідеали, юну енергію й працю! Дайте, а Вам буде дано. Сійте, а зберете урожай.

Вас ми бажаємо бачити якнайбільше між нами у ті два дні, 13 і 14-го липня, в Ню Йорку. Тож приїжджайте. Чекаємо на Вас!

Програма Конгресу

Програма Конгресу тепер приготовляється. Деякі точки цеї програми вже певні.

І так у суботу, дня 13. липня, рано Їх Ексцеленція Преосв. Владика Константин Богачевський відправить у асисті богатьох Впреп. і Всеч. Отців Архиерейську Службу Божу в наміренню успіху Конгресу. Всі делегати повинні приступати до св. Причастя підчас цеї Служби Божої, що відправиться в церкві св. Юра.

По спільнім снідайні делегати відідуть до Парк Сентрал готелю, де будуть мати свої ділові збори. На цих зборах вони вислухають звіти дотеперішної праці, виберуть новий заряд, виберуть нове місце на осідок централі, вислухають реферат на теми відношення Ліги Укр. Катол. Молоді Рідного Краю, до Рідної Церкви, до держав у котрих живемо, до Католицької Акції, до вихованнє спорту й до інших важних справ і поробляють у всіх цих справах ріжні відповідні рішення й резолюції, та вироблять пляни праці на будуче для Ліги.

На другий день Конгресу, в неділю, дня 14. липня, у тому самому Парк Сентрал готелю (один з найкращих) відбудеться вечером величавий бенкет, підчас котрого промовлять визначні українські й американські бесідники, а на сцені виступлять найкращі артистичні сили в короткій концертовій програмі.

По бенкеті відбудеться баль. Гратиме першорядна оркестра.

Бесідники

На ділових зборах делегатів промовляють 5-6 бесідників. Ці всі бесідники будуть усі молоді люди, хлопці чи дівчата. Імена цих бесідників і теми їх промов будуть подані пізніше. Нині можемо тільки з радістю повідомити Вас, що буде між тими бесідниками теж в Канаді таксамо як і в Америці дуже добре знаний усім студент Едл університету тепер, а колись Мекгіл. п. **С. Мамчур.**

Підчас бенкету промолятимуть уже старші бесідники, українські ріжні визначні провідники а також Американські.

Концертова частина.

Концертова програма підчас бенкету буде добірна, у виконані найкращих сил, і є надія, що ся програма буде частинно надана на радіо через National Broadcasting Company, значить по цілій Америці, з усіх радіо-станцій, получених з нешенел Бродкестінг Компанією. Про це буде подано всі інформації пізніше в усій пресі.

Вступ

Вступ на бенкет і баль для всіх виносить 2.50 дол. (вечера, концерт, забава).

Нічліг

У Ню Йорку засновано місцевий комітет, що займається приготованнями до Конгресу. Цей комітет постарається о кімнати на нічліг для всіх делегатів у хатах українських людий у Ню Йорку й околичних містах.

Зголошуйтесь уже тепер.

Цей Нюйоркський комітет мусить наперед знати, на кілько людий замовляти вечеру на бенкеті, а також для кількох людий вишукати кімнати на нічліг, тому усіх делегатів клюбів і тих, що заміряють приїхати приватно, проситься зголошуватись уже тепер. Зголошуйтесь на адресу:

Ukr. Cath. Youth League Congress Committee
22 East Seventh Street,
New York City, N.Y.

Поради, Суггестії.

Програма Конгресу ще не викінчена. Багато до неї ще можна додати. Тому хто з Вас, шан. Читачі, мавби якінебудь поради чи суггестії щодо цього конгресу, його ведення, програми, бесідників, резолюцій, чи що іншого, прошу посилати їх теж на повищу адресу до Ню Йорку.

Зацікавлення Конгресом.

Обіжджаючи усі Укр. Катол. парохії тепер у справах організації Ліги Укр. Катол. Молоді, я під цю пору уже докінчую подорож по стейті Пенсильваній, у котрому є найбільше наших громад. Усюди, де я досі був слідне велике зацікавлення серед молоді нашим наближаючимся конгресом і я певний, що Америка на цьому конгресі буде чисельно зарепрезентована. Всі клюби катол. молоді теж вступають громадно до нашої Ліги. Помагає в цьому дуже багато теж наше старше громадянство, через котрого тепер дуже слідний приязний зворот у сторону молоді й велике зацікавлення її працею.

ЗА ДОБРИМ ПРИКЛАДОМ

Кожне товариство, брацтво, чи сестрицтво наших старших Українців та Українок повинно вписатися в запомогові члени Ліги Української Католицької Молоді. Щоб записатися у запомогові члени треба вплатити 5 долярів річно від такого товариства. Вписуючись у запомогові члени Ліги, дане товариство таким чином виказує явно що воно цінить працю Ліги та бажає помогти їй у тій праці.

В 1934 році першим запомотовим членом Ліги була парохія Впр. о. совітника Володимира Лотовича з Джерзи Сити, Н. Дж.

В 1935 році першим був Шкільний Комітет Української Католицької Церкви св. Юра в Ню Йорку, за ласкавим стараннем голови цього Комітету Впр. о. совітника Филимона Тарнавського.

За добрим прикладом пішли:

2.) Брацтво св. Михаїла, відділ Провидіння, Ню Йорк, Н. Й.

3.) Брацтво Пресв. Трійці, від. Провидіння, Ньюарк, Н. Дж.

4.) Дочки України, 42 від. Союзу Українок, Филаделфія, Па.

5.) Парохія Впр. о. совітника Володимира Лотовича, Джерзи Сити, Н. Дж., вдруге, на 1935 рік.

Всі згадані заплатили вступну вкладку в сумі 5 долярів. Всім їм за ласкаву, щиру поміч, а також за гарний приклад до наслідування для всіх інших громад, товариств, брацтв і сестрицтв, складає сердечну подяку Екзекутивний Заряд Ліги.

Хто дальше? Зголосіться й посилайте свої вступні вкладки на нашу адресу:

Ukrainian Catholic Youth League
2238 W. Rice Street
Chicago, Ill.

ВЕЛИКОДНЕ ЧИСЛО "УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ."

Великодне число журналу Ліги "Українська Молодь" вийшло ще з початком місяця квітня. Це число було чи не найкраще від усіх дотеперішних В частині друкованій по українськи є статті: "Воскресні Дзвони," "А що ви?" продовження "Історії Української Католицької Церкви," "Брацтво Українців Католиків Канади" (начерк), притча Володимира Бірчака "До дуба," "Рідний Край у зеркалі преси" (про стан укр. преси в Р.К.), чудова поема Уляни Кравченко "Оливний Гай" і інше. В часотині друкованій по англійськи є статті "Встаньте знова," статті професорів Укр. Вищої школи в Стемфорд п. п. Нагірного й Чеганського, чудовий вірш о. В. Ф. "Медітації," "Памятні хвилини" п-и Еви. Піддубчишин, "Акція в спорті" "Він Воскрес," "Радіові таланта" (про операторів домашних радіостацій), "Голодуючі Українці," "Драматична Гармонія," "Тубельчий чужинець" (з подорожі по Канаді) "Новий початок" (оповідання) і сторінка поезій, сторінка з життя й праці ріжних молодечих клюбів, та інше.

Вірю, що багато з вас замовить собі бодай це число "У.М.", якщо ще не є передплатником журналу, щоб запізнатись з ним. При замовлені одного числа залучіть 15ц.. Передплата на пів року 80ц., а на рік 1.50 дол.

—=0=—

ЯК ОПЛАТИТИ ПОДОРОЖ?

Канадійська наша молодь прочитавши повищий поклик, певно зараз спитає: "А як нам дістатись до Ню Йорку? Хто заплатить дорогу?"

Сподіємось, що з цілої Канади знайдеться бодай кілька наших юнаків, чи дівчат, що зможуть самі оплатити собі дорогу. Цих просимо приїхати приватно.

Делегатів від ріжних клюбів повинні оплатити їх клюби. Кожний клюб Укр. Катол. Молоді в Канаді повинен спромогтися на оплачення коштів подорожі двом, або бодай одному членові клюбу, щоби він міг приїхати до Ню Йорку й репрезентувати Клюб на Конгресі Ліги. Якщо котрий клюб не має в своїй касі досить грошей на цю ціль, то нехай зараз постарається здобути ці гроші чи то яким підприємством, чи збіркою. А часу на це є досить і жадний клюб не може оправдуватись, що йому не стало часу приготовитись до висилки своїх делегатів.

—=0=—

День смерти С. Петлюри — 25 травня — є днем збірок на Українську Бібліотеку його імени в Парижі.

Минуло вже 15 літ нашого еміграційського життя. Живучи думкою про поворот на вільну батьківщину, у вільну державу, еміграція не вмерла. Вона, пристосовуючись до умов, створила різні організації, громади, товариства, видавництва, школи, музеї й наукові та культурно-національні установи.

Так у Франції, так і в Чехословаччині, в Польщі, в Німеччині та по инших країнах.

Але прийде час, сподіваний для всіх і щасливий для тих, хто доживе, — і не буде емігрантів, не буде нас: в свою хату повернуться вигнанці. Більше за те, не буде на чужині ні громад, ні союзів, не буде їх часописів і не буде того, що створила еміграція і чим живе вона сьогодня. Мало хто залишиться на чужині.

Навіть більше. Не буде вже у Франції й могили бл. пам. С. Петлюри: тлінні останки його спочивatимуть у рідній землі.

А Українська Бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі, як вічний йому пам'ятник у місці, де він мученком загинув, зостанеться тут.

Забезпечити існування цієї загально-національної культурної установи — обов'язок усіх українців.

Тому ми й кличемо раз на рік усіх земляків — емігрантів і не емігрантів — скласти свою пожертву на цей пам'ятник С. Петлюрі, скласти датку на установу, яка має не тільки нас пережити, але й гідно свідчити перед широким світом про культурне багатство нашого народу.

Бібліотека існує, треба, щоб вона кріпшала, розвивалася й збагачувалася.

Складіть же й ви, по спроможности своїй, жертви, покладіть і свою цеглину на цей будинок, нехай і ваше імя буде вписано в книгу добродіїв Бібліотеки.

Рада Бібліотеки.

5 квітня, 1935 року.

Адреса Бібліотеки:

Bibliotheque Ukrainienne S. Petlura, 41, rue de La Tour d'Auvergne. Paris 9. France.

Гроші посилати на адресу:

Compte courant: Bibliotheque Ukrainienne Simon Petlura a Paris No. 30. 472, Credit Lyonnais, Agence Y, 22 avenue des Gobelins a Paris, France.

або на адресу бібліотекаря:

Monsieur I. Rudicev, 41, rue de La Tour d'Auvergne Paris 9, France.

З инших держав, крім Франції, — на той-же рахунок банку Credit Lyonnais через банки, його коресподенти:

Warszawa — Banque de l'Ouest; Lwow — Banque d'Escompte de Varsovie; Praha — Zivnostenska Banka; Bucarest — Banque Commerciale Roumaine; Sofia — Banque Generale de Bulgarie; Beograd — Societe de Banques Yougoslaves; New York — Chase National Bank; Winnipeg — Canadian Bank of Commerce; Buenos-Aires de le Nation Argentina a B. A.; Shanghai — Banque de l'Indochine; Khar-bin — Chartered Bank of India.

Українська Бібліотека ім. С. Петлюри за 6 років існування зібрала вже 14.000 книг різними мовами. В читальні є коло ста органів преси. Бібліотека має 5 філій. Завдання Бібліотеки — бути покажчиком культурних надбань українського народу й служити своїм і чужим. Вона стоїть по-над партіями. Це — скарбниця духовна, що служить усім незалежно від їх поглядів і політичних симпатій.

Заснована емігрантами для вшанування пам'яти С. Петлюри, вона й далі існує на засоби, що приходять переважно від емігрантів зо всіх країн світу. Ці засоби, на жаль, менші, ніж потрібно. Потрібна поміч усіх українців, що розуміють значіння Бібліотеки, — національно-культурної установи на чужині.

За рік 1934 видано на Бібліотеку всього — 10.722 фр., з яких більше як 8.000 пішло на оплату помешкання та його утримання. Бюджет на рік 1935 складено тільки на 13.000 фр.

День смерти С. Петлюри — 25 травня — оголошено днем збірок на Бібліотеку. І рада Бібліотеки просить читачів нашого часопису в цей день скласти датку на Бібліотеку й надіслати її на рахунок Бібліотеки в банку: **Compte courant: Bibliotheque Ukrainienne Simon Petlura, N. 30.472 Credit Lyonnais, Agence "Y", 22, Avenue des Gobelins a Paris, France.**

Заклик до читачів часопису "Вюлетень Брацтва Українців Католиків Канади"

Озвіться, хто має річники нашого часопису!

Потрібно: з р. 1933 число 11; з р. 1934 ч. 1.

Ці числа потрібні Музеєві Визвольної Боротьби України для комплетування музейної збірки, яка є одною з найбільших збірок українських періодичних видань. Допоможіть її доповнити — зробите добре діло й увіковічните своє імя в Музеї Визвольної Боротьби України.

Коли маєте хоч одно з зазначених чисел, пошліть його на адресу Музею:

Ukrajinske Museum, Praha — nizkov, Karlova 14. Czechoslovakia.

Редакція закликає всіх своїх читачів і прихильників складати пожертви на Український Дім у Празі. Музей Визвольної Боротьби України святкує в цьому році ювилей свого першого десятиліття. Повинністю всього українського громадянства є відгукнутися на цю видану культурну подію своїми пожертвами на Український Дім для Музею. Хто скільки може, але всі дадуть Музеєві свій ювилейний дар.

Пожертви посилати на адресу п. Директора Музею проф. Д. Антоновича:

Prof. D. Antonovyc, PRAHA—Nusle, 245, Czechoslovakia

НЕВІДКЛАДНА СПРАВА

Справа будівлі Українського Дому для Музею Визвольної Боротьби України стоїть уже на певному шляху. На цю справу зібрано вже більше 100 тисяч корон. Та цього замало....

В історичному житті народу рішаючу ролю відіграє час: здібність й уміння рішати якнайшвидче чергові питання національного життя. А ця швидкість досі найслабшою сторінкою нашого народного організму. Ми завжди вміли рано почати й гарно поставити справу, але не вміли швидко її розбудувати й на цьому завжди програвали наші змагання з сусідами. Пригадаймо хоч би справу [illegible] Державний Архів, Музей ім. Т. Шевченка на десятиліття раніше, ніж на що гадку прийшли москалі; але [illegible] "Будь Шевченко".

[illegible] рем накопичених з часом завдань, не встигаючи їх розвязувати. Чи-ж не це саме сталося з нами, що не встигли, коли треба було, вирішити справу власної школи й давали видіти своїм просвітам організаціям, щоб дітям в 1917 році боротись і вовтузитись за "рідну мову в рідній школі," коли на черзі були вже інші великі завдання, коли рішалося "бути чи не бути" української держави, політичне майбутнє української нації на цілі роки.....

Таким черговим невідкладним завданням дня є і нам час збудування Музею Визвольної Боротьби України. Український Дім для Музею треба не лише збудувати, його треба швидко збудувати, і ніяк не пізніше цього 1935 року, що є ювелейним роком [illegible] Музеєв. Ні один українець не сміє ні [illegible] й своїм посильним датком—пожертвою на цю ціль. Легенько так цілі лати нову поставить над перед новими завданнями, і знову поститься на [illegible] й наукі. поместиться так само, як колись помістилось [illegible] Національна Академія Наук, Просвіта чи Рідна Школа і [illegible] Музей [illegible] єдино правдивої національної установи — [illegible]

Пожертви [illegible] адресі п. Директора Музею проф. Д. Антоновича:

Prof. D. Antonovyc, Praha Nusle 245, Czechoslovakia.

Український найбільший в Канаді

СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ нашого обряду.

Іконостаси. Божі Гроби, Артистичні Образи, Кивоти, Царські двері і Хрести, Чаші, Пушки, Монстранції [illegible] ри. Павуки, Дзвони, Патериці. Евангелія, Ризи, Покрови до Св. Причастія. Свічки, Ладани, Вугля і все потрібне в нашій Церкві

Матерія на Фелони, фани і хоругви. Образи на полотні Золоті галони. Френзлі і т.д. дасмо опуст для наших Сестер Служебниць.

Направляємо і відновляємо Образи, Плащаниці, Ризи Статуї. Перезолочуємо Чаші. Ліхтарі. Вічні Лямпи і прочі уживані Церковні Річи.

Папа фірма істнує близько 20 літ і через той час робітники здобули добру вправу.

Просимо писати за цінниками і інформаціями до:

PROVIDENCE CHURCH Gds. Co.

824 Main St.

Winnipeg — Man.

ОГОЛОШЕННЯ

ІВАН В. СТРАТІЙЧУК
BARBER SHOP
косметичний салон стриження і голення—все радо приймає. Канора, Саск.

Василь БАЛЕШТА,
Адвокат—оборонець—нотар
КАНОРІ, Саск.

Bull's Eye Flour
"Мука що говорить сама за себе"
ГВАРАНТОВАНА МУКА змелена у нашому млині. Наш млин має за собою 45 літ досвіду в Західній Канаді
Мливо наша спеціяльність. Привезіть пшеницю до млина і цстанете
Гварантовану муку
Заощадіть гроша
NEWLOVE FLOUR MILLS
Canora, Phone 3. Sask.

ВЕЛИКИЙ ВІДПУСТ

МАТЕРИ БОЖОЇ НЕУСТАЮЧОЇ ПОМОЧІ
Субота, Неділля і Понеділок. 6. 7. 8. Липня, цего року.
В ЙОРКТОНІ
7-го, Неділля, Рождество св. Йоана Хрестителя

ПЯВКИ
Маємо на складі усякі старокраєві пявки, баньки і машинки. Також продаємо ріжного рода коріня і зіля.
Ліки Др-а Григорія дають скору поміч у многих слабостях
Пишіть до нас по інформації
SAIDMAN'S
CANORA — Box 306 SASK

K. LERTZMAN
Загальний Склеп в Канорі, Саск. Найбільший свого рода склеп в цім місті
— o —
Довголітна обслуга наших Українських Клієнтів дає нам можність дати Вам повне задоволення. Зайдіть до нас раз а станете нашим сталим костумером.

ПАВЛО ЗАБОЛОТНИЙ
Арт. Маляр і Декоратор
Виконує всяку роботу що входить в обсяг артистичного маляр ства: Малює орнаментикою стилево церкви; Образи до іконос тасів; Декорує Народні і приватні доми; Виготовляє сценерії до Народних Домів. Робота солідна якостева і гарантована. Ціни умірковані. Пишіть до:
P. Zabolotnyj — Rama, Sask.

ПОЗІР!
Церковні Громади
Іконостаси, вівтарі, кивоти, образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрайовий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах.
Пишіть до:
СТ. МЕУШ
Vonda, Sask. Вонда, Саск.

ПОЗІР!
ІВАН СЕНИК
Виливаю нагробні Хрести всякого рода, якого хто хоче. Так само роблю желізні хрести нагробні з цементовими постументами, по найдешевшій ціні.
JOHN SENYK
417 Ave. Q South
SASKATOON, SASK.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна часть—

Окружні З'їзди БУК-а — Бурса БУК-а в Саскатуні

Ідеольогічна Часть

Молитва
Д. Кортес: Світ поборює Христа
о. В. Пришляк: Нові завдання
др. Й. Р.: Чим є Подружжа?
Закони індійських Пластунів
Р. Лісовський: До українських пластунів
В. Целевич: Брак довіря до проводу
Дж. Брайс: Определення демократії
о. П. Криворучка: БУК і Народні Доми
о. Р. Медер: Встаньте і не бійтеся

Учительська Часть —

Виміна Учителів — Брат Станіслав: Католицький погляд

Історична Часть —

о. П. Божик: Недільна Школа — Розкол серед автокефальних

Літературна Часть —

Б.І. Антонич: Три перстені — Ранній вітер — Назустріч — На шляху — Чарки. — Юрій Косач: Байда Вишневецький — Хрестоносці. — Максим Рильський: Сапко
о. Ст. Семчук: Не ліпо ли бяшет

Дописи — Посмертна згадка — Новини —

Печатано за дозволом Духовної Влади.

"BULLETIN"
Vol. 3, Nos. 7 & 8 YORKTON SASKATCHEWAN JULY & AUGUST, 1935
Editor and Manager
Rev. S. Semchuk — Canora, Sask.

Книжки і часописи надіслані до редакції

Америка, Філядельфія — чч. 53-65
Новий Стяг, Шикаго, - чч. 19-23
Український Робітник, Торонто — чч. 19, 20
Канадійський Фармер, Виннипег — чч. 20-22
Українські Вісти, Едмонтон — чч. 20-22
Бунт мл., Варшава — чч. 9, 10
Новий Час, Дітройт — чч. 19-21
Бюлетень, Варшава — чч. 18-21
Шлях Нації, Львів — ч. 1
Світ Дитини, Львів — ч. 9
Дзвони, Львів — ч. 4
Праця, Пруденополіс — чч. 16-20
Пластові Вісти, Прага — ч. 1-2
Нива, Львів — ч. 4-5
Вісти Укр. Наукового Інституту, Берлін -ч. 4
Ukrainische Kulturberichte, Berlin — No. 18

Крамниця Михайла БРІТСЬКОГО в Канорі.

це місце, де стрічаються всі наші люди, що бажають дістати добрий, дешевий і відповідний товар, овочі, харчі і всякі домашні річи. Обслуга точна і скора, та чемна. Ми всюди раді бачити своїх людий—вони раді бачити також нас в себе. Помагаймо нашим торгівцям і промисловцям—поможемо самі собі! Тяммо, що крамниця пана М. Брітського в Канорі—то наша крамниця!

Готель КАНОРА

в Канорі, Саск.—власник п. Тарасевич—має понад 60 світлиць—чистих як шкло, привітних і гостинних. Власна кухня—найкраща обслуга. Положення—сейчас напротив двірця в Канорі. Скоро висядете з поїзду, прямо побачите наш готель. Заходіть а будете певно вдоволені. Ціни приступні а дешеві для сталих мешканців.

Yorkton Bottling Works Company

78 – 80 Betts Ave., YORKTON, Sask. Phone 442

Full line of drinks and confectionary for your picnic. We deliver and take back what is left over. Our prices are wholesale.

Обслуга повних 24 годин. Все на складі — напитки і лакітки для пікників. Не вимагаємо сейчас платні — ждемо аж скінчиться пікнік. Скажіть нам тільки і скілько людий Ви сподієтеся. Ми доставимо все потрібне — ціни гуртові.

Кождий Любить Гарну Фотографію

І тому йдуть до нас

щоб виробити фотографії { **своєї родини свого слюбу себе самих**

І тому також присилають до нас свої фільми

попробуйте

THE RUSSELL STUDIO — YORKTON

БЮЛЕТЕНЬ

Братва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно в печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.
Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Бала, ЧНІ., Йорктон, Саск.
Річна передплата $1.00. **Рік 3, чч. 7 і 8; Липень і Серпень, Р.Б. 1935.**

"THE BULLETIN OF THE UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD OF CANADA"
Published monthly at Yorkton Saskatchewan by The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada.
Printed by the Redeemer's Voice Press, Yorkton, Sask.
Editor - in - Chief: Rev. Father John Bala, C.SS.R., Editor: Rev. Father S. Semchuk
Yearly subscription: $1.00. Advertising rates on application. Address business communication to the office of the administration: The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, Canora, Sask.
Entered as Second Class Matter before the Postmaster General, Ottawa, Canada, April 29, 1935.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

ОКРУЖНІ ЛІТНІ ЗІЇЗДИ БУК-А

В попередному числі Бюлетеню зазначено наші з'їзди в Бюкенан, Саск. — Кадворт, Саск. — і Арран, Саск.

Додаємо дальші наші з'їзди в часовому порядку.

З'їзд БУК-а в Бюкенан, Саск. — 15 і 16 червня, 1935.

З'їзд БУК-а в Кадворт, Саск. — 30 червня, і першого липня, 1935.

Програма з'їзду в Кадворт.

30 червня, 1935 — неділля.

Цей день призначений парохії в Кадворт. Припадає празник Пр. Евхаристії. Рано о годині десятій торжественне Богослуження в місцевій церкві.

Потім спільний обід.

Після обіду отворення з'їзду — привіти. Виклади.

З'їзд отвирає в мійській домівці голова місцевого відділу БУК-а. п. Гр. Небоженко. Промавляють панове — Яків Д. Стратійчук: Поширення і успіхи БУК-а.

Ф.Т. Мамчур — Розбудова БУК-а.

Слідує концертова програма.

Першого липня, 1935 — понеділок

Година восьма рано Служба Божа. Проповідь всеч. о. П. Сулятицького.

Перед обідом виклад п. Вол. Хоботюка: Наша школа .

Спільний обід.

Від третої виклади.

о. Н. Демків: Консолідація творчих сил в БУК-у.

Никола Кутний: Сила орґанізації.

Ф. Митрополит: Українські католицькі шкільні трости.

Оля Стратійчук: БУК і жіноцтво

П. Семак: Молодь БУК-а

Мпх. Білинський: БУК і політика

Ф. Мазуркевич: Преса

о. Н. Дрогомирецький: Рідна школа

С. Кузьма: Наші хори

о. П. Решетило: Закінчення

Вечером бенкет в церковній домівці —принагідні промови. тоасти, деклямації і співи.

Замітка: Не всі виклади мусять відбутися в заподаній системі — залежно від часу може наступити зміна в програмі і виклади заповіджені на пополудне першого липня, можуть бути виголошені в неділлю, дня 30 червня. Тому просимо прибути на перший день з'їзду а певно ніхто не жалітиме труду. Виклади всесторонні і корисно є кождому вислухати та роздумати над почутим. Парохіяни в Кадворт і члени БУК-а докладають всіх зусиль, щоби всі гості були вдоволені та залишились їм як найкращі спомини.

—=o=—

З'їзд в Гефорд. Саск. — дня 14 липня, 1935

З'їзд в Альвені. Саск. — дня 13 і 14 липня, 1935

З'їзд в Альвені обчислений на два дні — перший день старших, другий молоді. Сподіваний тоді здвиг молоді з дальших сторін— виступ окружних хорів і поліс. Просторий парохіяльний дім Просвіти в Альвені помістить сотки гостий — тамошні члени БУК-а гостинні і привітні та раді всім прибувшим. Хто раз тільки був в Альвені, певно не позабуде околиці, але з

найкращої точки спогадів і все радо загощуватиме між добрих людий. Церква сейчас попри парохіяльний дім Просвіти. А церква в Альвені одна з найкращих в Саскачевані і на заході Саскачевану другої так великої нема. Тому щиро просимо прибути.

Про Гефорд то майже всі наші члени знають і чули. Там прегарно мальована церква і дім в середмістю. Містечко досить поважне, наче в серці українського округа. Тому ми майже певні, що всі наші члени — а кругом Гефорд всюди є наші відділи — прибудуть на цей з'їзд.

З'їзд в Красним, Саск. відбудеться дня 28 липня, 1935 — неділля. Це перший з'їзд в тім окрузі — запрошуємо всіх громадян, що цікавляться народніми справами а раді приступити до творчої праці і будувати долю нашого народу в Канаді краще — прибути до Красного.

Точну програму тих з'їздів наші члени і гості одержать на місці даром.

З'їзд в Арран, Саск. відбудеться дня 3 і 4 серпня, 1935.

Кождого дня рано торжественна Служба Божа в місцевій церкві.

Спільні обіди і спільні вечері.

Виклади від години третої пополудні.

Дня 3 серпня, 1935 — субота.

О годині третій отворення з'їзду — привіти.

Виклади — Вол. Филипович: Завдання БУК-а

о. Ст. Семчук: БУК наша організація

Ан. Загарійчук: Наша кооперація

Вас. Черевик: Культфонд БУК-а

Марійка Войко: Національно-релігійне виховання.

Вечером того дня мистецька частина — представлення "Серед граду куль." Орхестра під проводом Анд. Гаталя.

Дня 4 серпня, 1935 — неділля

Виклади від години третої пополудні.

Яків Д. Стратійчук: Поширення і успіхи БУК-а

П. Панаґанко: Молодь БУК-а

Пані Гордійчук: Українське жіноцтво

Оля Стратійчук: Праця дівчат БУК-а

Никола Кутний: Сила організації

о. П. Криворучка: Закінчення

Спільний бенкет — тоасти, промови, деклямації, співи.

—=o=—

На всі ці наші з'їзди просимо прибути кождого, хто дорожить розвоєм нашої церкви в Канаді, кому доля нашого народу лежить на серці, хто не втратив надії на кращу будучність, хто рад стати до позитивної праці ради нашої святої Церкви і кращої будучности нашого народу в Канаді.

Тому **всіх активістів думки і чину просимо прибути!**

Активістів добра!

Тому всіх творчих робітників нашого народу в Канаді з далека і з близька просимо прибути і взяти чинну участь з нами у праці.

Значимо виразно "творчих" — бо руйників між нами може й більше як творчих робітників. Їх праця досі вже помітна. Вони валять та руйнують цінности, які поставлені довгою мозольною працею многих поколінь — нищать святощі, на котрих як на несхитних основах покладалося досі все наше життя в Канаді — отже не лиш релігійне, але й культурне та політичне життя українського народу. Тих не просимо прибути!

Нам треба виховати інших — мусимо перевиховати самих себе — мусимо стати армією Христа, опроміненою святим подивом і запалом для найвищих правд життя — мусимо стати проняті і натхнені одним святим поривом ідейним ради Христа і добра нашого народу стати на найбільші жертви готовими. Ціле наше життя **маємо відродити** во ім'я Бога — Христа. А квасом, що просякне все наше змагання буде любов — віддана і жертвенна аж до самозабуття і посвяти.

Наші з'їзди не є звичайним тільки говором на прерії — мовляв "щось робиться" — але є змаганням віднайти найкращі ідейні сили наші, скупчити їх для спільного ділання і діяння це невідложно почати — здійснити.

Досить кирині і ненависти!

Досить понижування і опльовування!

Настає час творчої праці і здобування!

Хто бажає здобути і творити кращу долю нашу в Канаді — **просимо щиро: Прибувайте!**

—=o=—

БУРСА БУК-А В САСКАТУНІ, САСК.

Врешті приступаємо до здійснення того, що було тільки мрією досі, про що деякі слабодухи зміж нас таки говорили, як про немисліме до сповнення. А ми мимо надії і проти голосів пустих критиків все таки надіялися, що Бог дасть нам дожити здійснення наших надій. Що побачимо церкву нашу скріплену — кругом неї вірних усіх верств а не опущену і погорджену та ще й висміяну.

Досі з нетаєним докором і насміхом питали деякі стопроцентові як вони себе називають, "Де ваша інтеліґенція?" і чулися в тих словах не лише докір на адресу нашої церкви і священства та вірних, але також виразна погорда і пониження. І це від тих, котрі нещодавно кликали ставити спільно бурси — запрошували нашого епископа — і тисячі долярів збирали від добросердних наших людий на заведення, котрі нині опинилися під виключним їх впливом і стали виконувати для них місійну роботу проти тої Церкви, во ім'я котрої наші люди колись давали гроші та вміли забезпечити.

Гірка це наука!

Можна раз навчити і посміятися — та вдруге не дається!

Українці католики знають дуже добре, яку поляку дістали за свої лепти — хто розбив наше життя на прерії релігійно-народне. Чому ми нині в горні ненависти і розєднання. Знають дуже добре і тому всі творчі чинники наші мозольною працею трох літ стреміли до того, щоби в Саскатуні мати своє приміщення для наших студентів вищих шкіл. Приміщення, в котрім ніхто нікого не відводивби від віри батьків, не висміваби найсвятіших почувань і не ширив роздору та защіпляв ненависть в молодих душах. Були великі перепони таки між нами самими. А найбільшою з перепон була неохота а то й тупа якась резиґнація з вищих поривів — бажання вегетації за всяку ціну, але спокійної вегетації. Зник дух вищих поривів і бажань — ідеольогія чисто загумінкова свого хутора і найгіршого сорта самолюбна.

Леди проломано. Треба було трилітної праці, щоби все таки мимо всіх недомагань перетерпівши неодне і наразившись на неодне все таки дійти до цілі. І тепер можемо виразно і з гордістю сказати, що це праця БУК-а. І що вдруге помилок повторяти не будем!

Ставімо для себе бурсу! Ставімо спільно з Церквою нашою—Українською Католицькою! Спільно з нашим Преосвященним Епископом і спільно з нашим духовенством! Ніхто не видре нам нашої керванщі! Наша бурса буде кузнею характерів — вірности і сталости! Навчені гірькими недавними досвідами доложимо всіх зусиль, всіх старань, щоби бурса наша зросла, скріпилась і виконала це завдання, яке Боже Провидіння положило їй здійснити. І це в крайний час! Тоді, коли ворог нашої справи і Церкви здається ликує — тоді, коли кріза і фінансова знемога підривають сильні раніші заведення —

БРАЦТВО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ОТВИРАЄ В САСКАТУНІ З ПОЧАТКОМ ВЕРЕСНЯ

СВОЮ

БУРСУ

І радість нам!

Тішимося!

Бо це великий крок вперед!

Це забезпека нашої молоді — культурний захист наш! Там внедовзі повстануть: бібліотека наша і музей! Там з'ідуться молоді сили наші набрати знання і не лише знання, але ще більше дістати

ПРАВДИВЕ ВИХОВАННЯ!

Звідтам будуть виходити кадри — десятки, сотки — нашої інтеліґенції! Нашої не лише з виду, зовнішно — але нашої по дусі! Нашої інтеліґенції, що стане заборолом нашої сили і розбудови культурної нашого народу в Канаді! Інтеліґенції, котра не буде цуратися Церкви ані заводити нових вір — лише творчі сили зужиє на розбудову наших заведень, наше поширення і закріплення в Канаді! **Тої інтеліґенції нам треба так, як легеням воздуху!** І ту інтеліґен-

цію мусить виховати та дати нам наша бурса в Саскатуні — бодай для потреб Саскачеванської провінції.

Скільки тут поля до праці!

Скільки вдячних нагод!

Як наші люди тішаться нашим інтелігентом, як він з ними піде спільно до церкви, але не по те, щоби висмівати священика, віру і обряд — але щоби активно з ними брати участь в Богослуженні! Як наші підпруть інтелігента, котрий буде шанувати їх віру, що буде чоловіком сталих засад, бездоганного життя і безкорисної праці для народу. Для такого інтеліґента все наше життя отворомстоїть! Всі двері до успіху для него отворені! Всюди готові до помочі руки і ці руки тяжкі, спрацьовані, мозольні підіймуть його високо, високо — до найвищих почестей поможуть дійти, життя добре і безтурботне забезпечать, коби ми тільки мали тих інтелігентів українців католиків в тім числі, як нам їх треба! Нам треба тут в Саскачевані сотки ще і сотки — наших **лікарів, адвокатів, учителів**!

Наша бурса мусить їх виховати і дати нашій суспільности в Саскачевані!

То завдання нашої бурси!

А які завдання наших членів супроти нашої бурси?

Це бурса Братства Українців Католиків Канади.

Пишемо виразно бурса — не вживаємо шумних титулів — пишемо так, як є. Бурса, значить приміщення для студентів, де вони одержать хату, харч, обслугу, товариський вишкіл і додаткове образування.

Хата відповідна — привітна, вигідна, приґідна для студіюючої молоді. Під **певним** доглядом — всеч. о. Пароха Саскатуну, Павла Сулятицького — під ласкавим покровительством Їх Ексцеленції Преосвященного Епископа Українців Католиків Кир Василя. Ладики Ваші сини будуть мати присмність і честь користати з досвідчених наук о. Пароха — час до часу відвідають Їх Преосвященний Епископ. Це значить **опільно** з церквою! Вони будуть мати нагоду вести релігійне життя — а не тратити час на витребеньки! В бурсі буде мешкати настоятель в особі пана Осипа Приїми, управителя хору і вчителя співу та музики. Так ваші діти будуть теоретично і практично вчитися після спромоги власного співу, музики і танків— а кождий учитель і кождий інтеліґент взагалі знає, яке це добро, коли він вміє вести хір і управляти орхестрою. **Це нагода** для ваших синів і без додаткової оплати! Пан О. Приїма буде вести також рідну школу і навчати рідної мови в слові і письмі. Виклади з української історії та літератури будуть також подаватися в бурсі. В неділю ваші діти підуть до своєї церкви! Будуть зростати в Бога і людий — премудрістю життям і досвідом днів!

Щоби однак закупити потрібне уладження і найняти дім — нам потрібні гроші.

Цих грошей ніхто чужий не сміє давати! Жадної жертви!

Ми творимо самі для себе!

Або ми на стільки сильні, щоби самі себе піддержати, або вже нездібні до нічого! Але ми віримо, що ми здібні! Ми піддержимо самі себе!

Бурса повстає і удержується виключно за наші гроші і нашими тріцами!

Ані сотика чужих грошей!

Нарід собі і для себе!

Тому ми видаємо уділи по $25 кождий і наші члени повинні їх розкупити. Окремий правильник бурси управильнить заряд бурси. Згідно з тим внедовзі зберуться збори уділовців бурси БУК-а в Саскатуні і намітять дальший корисний плян праці. **Ви повинні стати уділовцем бурси!**

Ви схочете забрати голос в так важній справі, піддати свій внесок, запитати — а це може зробити тільки уділовець бурси. Бо хоч бурса повстає на підставі інкорпорації БУК-а, то на тій самій підставі має окремий зареґістрований правильник, котрий управильнює її діловодство. На підставі того правильника голос в справі бурси і право до майна бурси мають **тільки члени БУК-а уділовці бурси!** Члени БУК-а але неуділовці того права **не** мають. Ви хочете мати це право — купіть уділ бурси і тим робом допоможіть повстати нашій бурсі та розвинути свою діяльність.

Щоби однак бурсу скріпити на початках ми **переведемо базар на дохід бурси.** Ви дістанете книжечку значків на той базар! просимо зробіть одно, купіть самі або розпродайте своїм знакомим! Іншого базару БУК-а не буде. Тому базар на культфонд БУК-а заміняємо оцим на базар в добро бурси БУК-а.

Ціле удержання в бурсі за місяць буде коштувати всього вісімнацять долярів!

Дешевше, як дейнде!

А повна запорука доброго виховання!

Чи ви можете ще сумніватися? Чи треба ще більших попук?

РОДИЧІ!

Просимо Вас усіх! Пішліть своїх синів до бурси БУК-а в Саскатуні! Ваш син має студіювати в нормал. або на університеті — невідлично знаєте, що приміщення для него є **тільки** в нашій бурсі! Там він матиме родинну опіку, добре забезпечення в науці, добрий і здоровий харч, чисту а догідну обслугу, додаткове навчання —все під проводом нашої Церкви і спільно з Церквою! Не верне більше Ваш син і не буде висмівати Вашої віри, казати, що вона нездала — але буде шанувати Вашу віру, Вашу церкву і Вас самих, що дали йому добре виховання. Буде вдячний колись Вам самим!

Чи Ви не хочете цего?

Чи Ви можете не хотіти?

Я певний, що Ви всі саме цего хочете!

І тому це є Ваша бурса! Ваша і для Ваших дітий, для Ваших синів!

Для дочок Ваших є приміщення прегарне в заведенню Сестер Служебниць, Евеню Е, Норт, 311 — Саскатун. І коли Ваша донька має брати нормал, або йде студіювати на університеті, там для неї найдете найкраще приміщення — вигідне, чисте, здорове, чесне і вдоволяюче.

Для Ваших синів оце отвирається бурса!

Розкажіть про це другим — всім родичам, що раді своїм дітям дати приміщення в Саскатуні і добре виховання! Най всі наші родичі користають з нагоди — най знають, що в Саскатуні ми маємо свої доми і свої заведення для хлопців і дівчат!

СТУДЕНТИ!

Найкраще приміщення для Вас буде наша бурса! Там закваті товариське життя! Там доповните свої відомости з рідної мови в слові і письмі — там навчитеся цінити рідну історію, музику, спів і танок. Там ще більше пізнасте і полюбите невідклично свою віру і свою Церкву! Бо віра то серце життя. Доки воно бється, дотоді є щастя! Померкне віра і ніч життя Вас обійме. Без віри чоловік вічно блукає в життю і безпритульний весь свій вік. А Ви хочете бути щасливими! Бурса забезпечує Вам силу характеру— розвій думки — дає основи Вашого будучого успішного життя і щасливого завершення Ваших юних мрій.

Там найдете добрий і здоровий харч — ніхто не буде голодний.

Там найдете чисту і точну обслугу!

Там найдете українську пресу і книжку!

Там найдете щирі і добрі серця, що люблять Вас і ради Вас та кращої будучности нашого народу взяли на себе тягар вести це велике діло!

Розкажіть про бурсу своїм знакомим!

Заохотіть їх, щоби спільно з Вами післали лист о принятя.

Подумайте тільки!

ЦЕ БУРСА БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ!

А Брацтво працює вже третий рік!

Воно мимо всіх напастий досі тільки ширяться і здобуває що раз нове поле діяльности! Це Ваше Брацтво! Це Ваша орґанізація і для Вас! Чи Ви можете бути негорді належати і мешкати **в тій** бурсі? Носити нашу відзнаку цеж честь!

СТУДЕНТИ!

Котрий бажає правдивого знання, не змарнування часу, виспалення характеру — най іде до бурси БУК-а в Саскатуні!

Хто бажає марнувати в Саскатуні час і тратити батьків гріш та марнувати сили молоді — най не іде до бурси!

Хто ідейний, молодий, витревалий, амбітний — хоче працювати, набрати знання, **стати провідником** наших має віруючих в Саскачевані колись — най приходить до бурси БУК-а в Саскатуні. Най приходить, як до свого дому — де ждуть його любов, порада і праця та успіх!

Зголошення однак треба вже слати!

Хто хоче мати приміщення в бурсі просимо писати вже тепер на адресу:

Rev. Father P. Sulatyckyj, P.P. — 214 Ave. M., South, Saskatoon, Sask.

або:

Mr. Os. Pryjma — 214 Ave. M., South, Saskatoon, Sask.

Віримо, що всі будете вдоволені!

Віримо, що будучність належить нам!

Будучність належить добрим борцям і вірним — що хочуть її здобути і вміють її здобути!

Ви молоді! Повні сил, меткости і снаги!

Перед Вами життя отвором — наш нарід жде провідників!

Ними маєте стати Ви! Маєте стати тим нашим поколінням, що обійме місця на вищих становищах — стане на чільних становищах в управі краю! Вам треба знання і сили волі — характеру! Бурса дасть Вам це!

Всі до бурси! Всі, як один — що сильні волею, ідейні та вірні!

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

МОЛИТВА

Господи, отвори моє серце!

Коли всі серця замкнені злобою і ненавистю — Господи отвори моє серце, щоби почуло голос Твій, побачило слід і терпеливо несло свій хрест за Тобою.

Коли всі серця закаменілі і голос сумління відбивається як від порожнечі — Господи, отвори серце моє, щоби сповнилося любовю і ласкою, перебувало в Тобі і в повні любови стало щасливе мимо всеї розпачі і безнадійности.

Коли всі серця нагострені нуждою дня і омотані ілюзією безумства — Господи, отвори моє серце, дай йому ясність зрозуміння незрозумілих прояв дня і відчуття потоптаної дійсности вимог жертви, труду і праці для Тебе — хочби навіть всі найблищі відвернули своє лице і очі друга зорили повні призирства та зависти. Господи, дай мені побачити велич Твоєї любови, велич Твоєї жертви і скріпи моєї слабі сили—щоби побачивши велич, я не пішов у темряву життя — щоби не продав первородне право великої ідеї за миску сочевиці малих розрахунків а вірний остав і Тобі тільки служив, одному правдивому Богу і так віднайшов ціль свою і свого життя тут і у вічности — амінь.

—=o=—

Донозо Кортес

СВІТ ПОБОРЮЄ ХРИСТА

Отець є любов. З любови післав Сина. Син є любов. З любови післав св. Духа. Св. Дух є любов. Повсякчасно оказує свою любов через Церкву. Церква є любов. Любовю загорить вона світ в ярку полумінь. Хто цего не знає, або хто про це забув, для того буде вічно загадково: надприродна і затаєна причина видимих прояв природи, невидима причина всього видимого, зависимість часового від вічного, таємничі понуки всіх порушень людської душі, діяння св. Духа в чоловіці, діяння Провидіння в суспільности і діяння Бога в історії.

Наш Господь Ісус Христос не побідив світ своєю чудесною наукою. Колиби Він був тільки чоловіком з чудесною наукою, то світ бувби подивляв Його якусь хвилину а відтак позабув науку і чоловіка. Як чарівною була Його наука, а все таки тільки деякі з нищого народу приняли її. Знатні зпоміж жидів мали тільки для неї погорду. Як довго жив учитель тої науки, про неї мало знали.

Наш Господь Ісус Христос побідив світ не своїми чудесами. Бачили, як Він зміняв порядок річий одним актом своєї волі — як ходив по воді, як успокоїв море, як втихомирив вітри, як приказував життю і смерти. І самі зпоміж тих, котрі це бачили, одні назвали Його Богом — інші знова назвали Його чортом — а інші ще назвали Його дурисвітом і чарівником.

Наш Господь Ісус Христос побідив світ також не тим робом, що на нім сповнилися старозавітні пророцтва. Синагога, що берегла їх, не навернулася. Не навернулися також вчені, що знали ці пророцтва на память — а тим більше не навернулися маси, котрі знали про ці пророцтва з уст вчених.

Наш Господь Ісус Христос не побідив світ правдою. Правда християнства у своїй суті була вже скрита так у Старому Завіті, як згодом в Новому. Бо правда не змінюється. Вона все однака. Від тої хвилі, коли на землі пролунало перше Боже слово, обявлено чоловікові правду, котра зпоконвіку була в Бозі. Та не лише обявлено, вкрито на його душі і заложено в історії. Мимо того Старий Завіт ніколи не вийшов поза границі вибраного народу — так щодо свого вічного і суттєвого змісту, як щодо своїх місцевих, побічних і пригадних приписів — а також щодо своїх догм і свого обряду.

Навпаки. Саме цей нарід ворохобився многі рази. Переслідував пророків і глумився над своїми вчителями. Складав жертви ідолам, як погани і заключав з пекольними силами страховинні союзи. Душею і тілом записався страшним кровавим забобонам і саме того дня, коли Правда приняла людське тіло, він прокляв і відрікся Правди а навіть розпяв її на Голгофті. Правда скрилася під старими законами—пророки колись її предсказували — заповіли її жахливі познаки і небуденні чуда. Але коли Вона явилася сама — щоби своєю присутністю дати свідоцтво і відповідь, чому і на якій основі діялися всі ті небуденні чуда і жахливі знаки —щоби сповнити всі предсказання пророків і навчити нарід, що саме представляли давні знаки і що було скрите і в давних прообразах — прибито її на хрест. Але саме в той мент блуд обняв цілий простір землі і закинув темну тінь в найдальші закутини. А це все без перепон, з подиву гідною скорістю — не потребуючи до цього помочі жадних пророків, знаків, пророцтв і чудес. Чи це не є повною жаху наукою, осторогою для всіх тих, котрі думають, що правда сама по собі має укриту якусь силу пролому, котрій нїщо протиставитися не зможе — тоді коли блуд засуджений сам по собі на цілковите безсилля і неспроможний на побідний похід через світ?

Коли наш Господь Ісус Христос побідив світ — то побідив його мимо того, що був Правдою, предсказаним через пророків, представленим в давних знаках, предображеним Спасителем в прообразах перших часів.

Він побідив світ помимо своїх гідних чудес і мимо своєї величної науки. Жадна інша наука, навіть в приближенню, не змоглаби виступити з таким нечуваним засобом найясніших свідоцтв, незбитих доказів і непорушних тверджень, як наука євангелії. Коли магометанізм наче потопа залив цілу половину Африки, Азії і Европи то по гій причині, що пішов вперед з легким клунком а всі свої чудеса, докази і свідоцтва вложив у вістря своєї списи.

(Далі буде).

—=o=—

о. Вас. Пришляк

НОВІ ЗАВДАННЯ

(Львів. Нива, ч. 4-5)

Щоденний досвід піддає мені думку зафіксувати факт, що більшість наших співбратів у душпастирській практиці не пішла дальше академічних підручників і не може чи не хоче розбудувати своєї праці в дусі сучасних вимог і наказу Церкви. Вже хочби ідея розбудови Католицької Акції не стрічає щирого відношення і зрозуміння. Щож може зробити в деканаті один асистент, коли для противаги є 15 резистентів. Нашим нещастям і нашою грозьбою є цей незрозумілий спокій чи байдужність, чи навіть переконання, що все є гаразд. І хоч грунт зпід ніг нам усувається з нашої власної причини — ми чомусь ворогів особистих (так!) шукаємо поза собою.

На наших очах твориться нова християнська доба, а творять її робітники ентузіясти, апостоли Христового царства. Та завзяття найбільш ідейних душпастирів — приведе тільки до скорого їх виснаження, а результати їхньої патуги будуть мінімальні. Тому уважаю, що розбудова організації духовного стану рішучо повинна обняти ідеольогічну ділянку праці. Життя нас вчить, що нема струї без русла. Але організація без живого запального духа, це русло без води. У життєвій дрімоті нам світа не здобути. Хто хоче великих діл, той мусить мати нестримну волю їх доконати. А цю волю до борби і побіди треба викликати любовю до справи, за яку боремося. Цього не зроблять накази згори. Цього не переведе в життя найбільше ідейний закон. Цього не зроблять з формального боку найкраще поставлені соборчикові наради чи конференції, але це може дати і виховати станова організація. Вона може стануги ідейним регулятором настроїв душпастирського колективу, кристалізаційним апаратом думки і праці своїх членів, виховним душпастирським інститутом, який в найтіснішому контакті з духовною владою, поприз реколекції, покликавби до життя фаховий провід душпастирського вишколу, відповідно до вимог реального життя.

—=o=—

др. Й.Р.

ЧИМ Є ПОДРУЖЖА?

Спільнотою сердець,
Спільнотою тіл.
Спільнотою удержання.
Тому вимагає для себе:
Доброти.
Здоровля.
Гропа (вистарчаючих матеріяльних засобів).

Коли всі три є разом — тоді подружжа стає — о скільки це на землі можливе — раєм.

Коли брак здоровля або гропа, або обох разом — тоді подружжа стає чистилищем.

Коли бракує доброти —

тоді подружжа — навіть коли все проче є — стає пеклом.

Ці правила мають примінення так **перед**, як також **після** вінчання.

—=o=—

ЗАКОНИ ІНДІЙСЬКИХ ПЛАСТУНІВ

(Пластові Вісти. Прага, ч. 1-2).

1. Нікого і нічого не критикуй без потреби.

2. Не вір у все зло, що довкола себе почуєш.

3. Не розпирюй наклепів навіть тоді, колиби вони тебе торкалися особисто.

4. Не будь грубим супроти тих, котрі суспільно стоять нище тебе.

5. Не одягайся як-будь недбало — твердячи, що й так усі знають, хто ми, є і чого ми варті.

6. Не ганьмо чогось лише тому, що то не наше.

7. Не вірмо тому, що нам життя ніколи не дало нагоди бути щасливим і задоволеним.

8. Не втручаймось до чужих справ, хочби то торкалося нашого найближчого товариша.

9. Не соромімося з нічийого релігійного переконання.

10. Не висловлюймо своєї думки, поки не знаємо докладно справи.

11. Стараймося бути джентельменами. Будьмо такими, котрі кождого поважають і шанують, котрих життя кермується законом. Поводімся з кождим так, якби ми хотіли, щоби з нами поводилися.

12. На арені життя звикли грати так звану головну ролю самостійно думаючі і самостійно працюючі люди.

—— o ——

Роберт Лісовський

ДО УКРАЇНСЬКИХ ПЛАСТУНІВ І МОЛОДІ

Молодість — краса і сила — вічні і незмінні ідеали без виїмку всіх людий на землі. Бути молодим, значить не знати старости зо всіма її неприваблівими наслідками. Але молодість сама по собі не має більшої вартости, як ті надії, що покладаються на неї. Зокрема людина, родина, нація, — коли бажають зросту, могучости чи досягнення великих життєвих завдань, мусять в першу чергу подбати про розумну, здорову вихову своєї молоді. А найкращою прикметою доброго виховання є вшляхетнення в молодої людини твердого характеру, що є передумовою успіху кождого починання.

Молодь українська мусить памятати це з подвійною силою, бо перед нею стоїть велике, почесне історичне завдання: звільнення свого народу з кількасотлітньої морально-національної неволі. Тому молодь українська мусить набути великої моральної і фізичної сили зо всіми її додатними прикметами, як благородність, витривалість, почуття нерозривної єдности з лінійними традиціями минулого та почуттям організованої спільности всіх — з переконанням, що тільки власними силами здобудеться свій Ідеал.

Молодь, що належить до родини українського пластунства організаційно свідома цих великих завдань і тому її першим обовязком сьогоднішнього дня є: безперечний послух своєму проводові, зразкова карність і дисципліна, чесність в намірах та строге дотримання рямців пластових законів з глибокою вірою у свою велику життєву Правду. Правду воскресення свободи нації, до якої належать наші мертві, наші живі і наші ненароджені.

Володимир Целевич

БРАК ДОВІРЯ ДО ПРОВОДУ

Німецький фільозоф Освальд Шпенґлер пише про значіння довіря до проводу: "Немає в світі політично здібних націй. Англійський загал є так само безкритичний, як усякий інший. Сила і вищість англійців лежать у тому, що вони мають традиційне довіря до проводу. Англійці тільки розуміють краще від інших дощільність підчинення проводові. Відвага війська залежить просто від довіря до вождів. Це відноситься до армій, націй і партій. Політична здібність загалу це ніщо інше, як довіря до проводу."

Не може мати успіхів у боротьбі нація, у якої загал не має довіря до проводу. Ця нація на віки вічні засуджена на бездержавність, бо тільки той провід може повести до побіди, якому довіряють і якого слухають. Найгіршим провід матиме більші успіхи, коли йому довіряють, від найліпшого проводу, який не тішиться довірям загалу.

В українців справа довіря до проводу є просто катастрофальною. Противежність довіря, а саме хоробливий нахил (манія) підозрівати в нечесних замірах і в зраді є в нас щоденним явищем. В часі облоги Львова була серед стрільців легенда, що старшини перекупив ворог і тому не бомбардується міста. Подібних прикладів можна навести безліч з часів козацких повстань. В нас просто нема людини, нема авторитету, які б, ніби поза підозрінням. Конференція українських політиків у межах Польщі з представниками влади, участь тих політиків у дискусійних вечорах, які влаштували польські політики, це були і ще далі є для некритичного загалу а навіть для деяких публіцистів наглядні докази капітуляції, "уговцівщини," опортунізму, коли не зради. Видає найвищий церковний достойник нашої Церкви осуд вбивства директора української гімназії, доброго громадянина, а вже по закамарках шепчуть "про душевне заломання, про чужі впливи." Силетяни польської брукової преси вірять у нас більше ніж заявам відповідального політичного проводу. При такому жахливому стані довіря до проводу є дуже трудно, а то просто неможливо вести політичну боротьбу. Гітлер змагав до влади під гаслом зломання оков Версайського трактату. Німці в польському соймі вели гостру опозиційну політику супроти уряду. Коли ж Гітлер на другий день по тому, як обняв владу, говорить про потребу згоди з Польщею та потребу світового замирення — коли німецькі посли в польському соймі складають понижуючі заяви, то німці дальше довіряють Гітлерові і своїм послам. Їх поведінку пояснюють собі німці тим, що певно такого говорення, таких заяв вимагала тактика. В нас кождій заяві приписується зрадні думки, якесь спроневірення голошеним ідеалам, словом — зраду.

Джеймс Брайс

ОПРЕДІЛЕННЯ ДЕМОКРАТІЇ

Слово "демократія" є в уживанні ще від часів Геродота на означення такого виду правління, в котрому правляча сила держави законно полягає не в якійсь особливій клясі чи клясах населення, але у всіх членах суспільности, як цілости. Це значить, що в суспільности, котра правиться при помочі голосования, це правління належить до більшости, бо досі не найдено іншого мирного і законного шляху на означення, яким чином признати волю суспільности, котра не є одноцупна. Через вживання це означення прийнялося а вживання є найпевнішим провідником в ужитті слів.

Демократія, як правління многих, у греків противставилася монархія, що є правлінням одного — і олігархії, що є правлінням кількох — значить, правлінням кляси упривілейованої або задля походження (рід) або задля майна. Так воно вийшло, що в практиці слово це означає такий вид правління, в котрім панує більшина верства, все численніша. А слово "демос" часто вживано на те, щоби означити ним не весь нарід, але тільки ту окрему клясу народу, у відріжнені від богатих і менше численних. Новітні дослідники часто вживають також це слово на означення того, що ми зовемо "маси" — в противенстві до "кляси." Але найкраще буде вживати це слово в розумінні не більше ні менше як тім, що є правління більшости—а кляси і маси цілого народу беремо тут разом.

Досі нема непорозуміння щодо розуміння змісту слова. Але коли доведеться нам приміняти це слово, в меншім чи більшім розумінні, до дійсних случаїв, тоді виринають різні питання. Що треба розуміти під означенням "політична суспільність?" Чи під тим треба розуміти всіх меншканців даної землі, чи лиш тих, котрі мають повні горожанські права, так званих "управнених горожан"? . Чи можна суспільність таку, як південної Керолайни, або Трансвалю — в котрих більшість населення, тому що не є білої раси, не має права голосования — назвати демократією в тім відношенні, що вони віддають політичну силу більшости управнених горожан, а "управнені" то майже всі білі? Чи можна слово наріжні вжити у відношенні до Португалії і Бельгії, де женщини не мають права голосования — а рівночасно до Норвегії і Німеччини, де вони голосують? Чи можна те слово відмовити Франції лише на тій підставі, що женщини там позбавлені виборчих прав? Або коли виборче право замість бути уділом всіх дорослих, або мужеських дорослих горожан— є ограничене тільки на тих, що письменні, або на тих, котрі мають якесь майно або платять прямий податок, який малий він не був — чи така суспільність перестає тоді бути демократією?

І знова. Яка різниця повстає тоді, коли сила більшости є ограничена постановами конституції? Прецінь є суспільности, в котрих мимо того, що існує загальне виборче право, сила голосуючих є притуплена в свому діянню через права які застережено королеві або невиборній Вищій Палаті? Так було в німецькій державі, так було також в бувшій австрійській державі і так є досі в деяких державах Европи. Навіть в Британії та в Канаді, певне, дуже слабоньке, управнення застережено Другій Палаті. Чи в тих, щойно наведених случаях, не мусимо розважити не тільки над тим, хто має право голосования, але також як далеко це право посідає повну провірку правительственної машини? Чи приміром Німеччина в році 1913 була демократією тому, що райхстаґ вибрано на основі мужеського голосування?

(Далі буде).

о. П. Криворучка

БУК І НАРОДНІ ДОМИ

(Докінчення).

В Народнім Домі повинен бути досвідчений, розумний провід. Нещастя хотіло, що наші люди їхали до Канади, але без своєї інтеліґенції. Приїхали небогаті. Тут застали чужі звичаї, чужих людий — часто були погорджені і обдурені. Так починали наші люди в Канаді перші кроки. І наче на сміх судьби скоро появилися між нашими людьми всякі непрошені опікуни їх душ. І так замість помочі і опіки найшли вони покупців на власні душі а в слід за тим пішло відступство, зради, упадок моральности і віри взагалі.

Тут є велика різниця між нами а французами і англійцями. Вони приїхали до Канади разом зі своїми священиками, учителями та взагалі інтеліґенцією. Самі імена про це говорять на початках історії Канади. Простолюддя і інтеліґенція приїхали разом і разом ділили долю і недолю. І коли подибуємо на кождому кроці

їхні сильні і впливові організації всякого рода— то відповідь одна. Так французи, як англійці мали на початках свій розумний інтеліґентний провід, щиро його держалися, довіряли йому.

Не було того всього і здебільша й тепер нема в нас. Тому по Народних Домах завелася в нас демагоґія найгіршого сорта і всякі мінялки найшли там пристановище. І так Народні Доми в нас вшанчилися ідейно і замість дійсно стати народними — то є для добра народу, стали для него причиною згуби і розбиття в многих, дуже многих случаях. Дійшло до того, що Народні Доми стали кузнею народного розбиття і нищення праді дних святощів, віри і обичаїв. Вічні наклети на Папу Римського, Католицьку Церкву, своїх священиків, і т.д. і т.д. Добрі люди мимо того, що помагали на початках будувати ці доми і давали свій гріш — однак не забезпечили своєї праці як слід і тому дім став всім іншим, тільки не народним в доброму значінню і тому також добрим людям прийшлося звідтам відходити. А щоби не допустити до запису Народного Дому на церковний чартер, то велася нагінка і говорили ,що так Дім пропаде. Епископ забере а навіть говорили таке, що Папа Римський забере дім, коли заінкорпорують. Також такі статути укладали всякі люди для наших домів. І вийшло таке, що в тих статутах нема згадки про церкву, віру, релігію — а навіть в деяких є виразно заборонено католицькому священикові вступ. І вже з того пізнати, який то статут і для кого.

Чимало наших нетямучих людий далося звести тим робом і свою працю липили на поталу всяким кириннкам і погребникам народньої єдности та сили. Коли демагоґ прийшов на кольонію, зараз починав свою "роботу." Намавляв всіх "разом, спільно" будувати дім, себто давати гроші, помагати в роботі — але не казав, щоби "разом спільно" записати. Тільки десь потихоньку покрадькн, коли вже все було збудоване і вилачене, тоді пішли в рух очернення, сварі і грізьби а на зборах буча і довідуються за якийсь час наші неписьменні люди а щирі, що їх дім вже не їх — а противників і вони в нім тільки на те, щоби тихо сидіти і гроші давати та слухати напастий на свою віру і церкву. Так попропадало десятки наших домів.

Пропали гроші, труд, посвята. Та ще більше. Такі доми ставали згодом осередником кирині на цілу околицю, збіговищем для всяких сектантів і нових вір, вічною танцбудою та місцем розпічування — трагедією нашого релігійного і народного життя в Канаді.

Чи можна по тім усім дивуватися ще, чому в нас стільки безбожности, розпуздання і розбиття?

І тому наш нарід став жадібно глядіти в сторону всесвітного Лікаря душ, Царя Христа. В Христі відродимо все наше життя. Тому між нами помітний організаційний рух. Наглядний зворот до кращого. Згадати тільки наші Місії, акцію БУК-а, наші з'їзди.

Наш нарід піднявся вже з летаргу. Тепер черга на поширення і зміцнення нашого релігійно-національного активу. Побіч наших церков повинні всюди повстати наші Народні Доми. Де такі Доми вже є, гараж. Де їх ще нема, там всюди треба будувати. Щоби омминути зайвий клопіт з інкорпорацією і видатками, розумно буде поставити такий дім якщо тільки місце є дотідне, на церковній площі. Ми побудували два таких Доми. І свята правда, що в своїй хаті своя правда, і сила і воля. Ці доми стоять, як найкращі підсумки нашого релігійного, національного і громадянського зусилля — як найкраще вражіння релігійної єдности, народної згоди і духа солідарности та суспільного фронту на майбутнє. То наша будучність певно ясна і надійна!

о. Р. Медер

"ВСТАНЬТЕ І НЕ БІЙТЕСЯ!

"А ангелови церкви смирненської напиши: Се говорить перший і останний, що був мертвий і ожив. Знаю твої діла і горе і твою убожество. Але ти є богатий. І хулитимуть тебе ті, що звуться жидами, а ними не є, але є божищею сатани. Не бійся нічого, що маєш терпіти. Се діявол має вкинути декотрих з вас у вязницю, щоби вас випробувати і будете в горю десять днів. Будь вірний аж до смерти а дам тобі вінець життя." (Об. 2, 8-11)

Друге писання Обявлення йде в імени Першого і Послідного, Живучого, до торговельного міста Смирни. Мученик епископ святий Полікарп 76 літ вів тамошню християнську громаду. Вона була свідком великанських бур, що через три століття гриміли над молодою церквою. Ніщо так сильно неможе з одної сторони завстидати, а з другої одушевити нинішний народ карликів, як ці століття переслідувань, котрим рівних нема у всій історії світа.

Виравді ми не знаємо їх як слід. Фабіоля кардинала Вайзмана, Каліста кардинала Нюмана і Валєрія де Валя—це твори, яких нема в наших домашніх бібліотеках, бо дух тих творів став чужий нашому поколінню закоханому в романах. Але коли знова має відрости нове сильне покоління, то воно спершу всього мусітиме піти у школу катакомбів і там перед гробами мучеників вивчити, що таке католицтво. Нині ми тільки зором на цю просторінь трьох соток

літ невпинної культурної борби, котра стала довгим страстним тижнем молодої Церкви. Цеж і є те горе десяти днів. Десяти часів, десяти періодів переслідування перед Великоднем, коли Церква залишає гріб катакомбів.

Перший день, перший період культурної борби. На римському столі сидить тоді на палятинському горбі у позолочених хоромах Нерон, нічний мрійник, актор, брато-жено — і матеровбійця. Числимо тоді рік 64. Великанське місто над Тибром стало в морі вогнів. Шість днів і сім днів греває пожежа. Палієм був Нерон, що втішався видом страшної пожежі. Але вину звалив на християн.

Починається перше переслідування християн. У ватиканських городах біля цирку застромлено цілі ряди стовпів. До них попривязувано християн, занито в міхи і облито смолою. Так християнські мученики стали живими смолоскипами. Побіч смолоскипів ліс хрестів. На кождім християнин. На даний знак цісаря підпалено всі смолоскини. Полити смолою міхи стрімко кинули поломінь в гору. Серед ночі освічено далекі виногни перегонів. Бідолашні жертви поганської жорстокости стогнали і кривилися серед страшних мук, котрі спричиновав одним вогонь а другим терпіння на хресті. Дещо згодом вмали князі апостолів. Петра прибито на хрест на ватиканськім горбі. Павла стято мечем на шляху до Остії. Але Церква не вмерла. Бо Церква безсмертна. Це був перший день.

Друге переслідування християн настало під кінець першого століття за Доміціяна. Тиран скінчив свої науки. Щоденно мав звичкою бодай годину прибивати голкою мухи до стіни і так тішитися їх болем. Тепер почав з християнами. У великім амфітеатрі Кольоссею шістьдесять тисяч римлян гляділи на християнських визнавців, що вдолі на площі ждали смерти. Це були герої Христа — дівиці, мужчини, діти всі були там і стояли спокійно, наче скеля облита морем. Їхні руки зложені. Очі підносені до неба. Потім працюються, обіймаються взаїмно і дають собі поцілунок святого мира. Отвираються клітп. Пантери, леопарди і тигри дико кидаються на християн. Чути тихі зітхання умучених, тріск торощених костей, рев розпалілої орби. Але Церква не вмерла. Всі звірі пустині не змогли знищити Церкви. Бо Церква є безсмертна. Це був другий день.

Прийшло трете переслідування християн за Траяна. Число християн стало так велике, що після звідомлення намісника Плінія святині богів остали без вірних а вівтарі без жертв. Численні стали жертвою нового переслідування. В Римі помер святий епископ Антіохій, Ігнатій. Римлян просив, щоби не побивалися о його звільнення. Сказав: "Я є пшеничним зерном Христа і дикі звірі мусять мене змолоти." Це було третього дня.

Поминаємо переслідування дальших двіста років. Біля року триста почалося останне переслідування за Діоклеціяна. Християн кидали на жир диких звірят, залізними гаками і колесами видирали їм тіло, громадами спалювали, прибивали на хрести, калічили, відтинали їм член по членові від рук і ніг почавши доки не остали тільки голова і кадовб, кидали і занурювали в кипячу воду і оливу та пекли на повільнім вогні, привязавши наперед до залізного стільця. Це був десятий день переслідувань.

Час проби минув. І він довів в такій мірі правдивість і божескість Церкви, що погани масово стали навертатися. Кров мучеників стала насінням християн. Наче велит гора стали перед очима всіх одність, святість, вселенскість і незнищимість Церкви. Це, чого не змогли здіяти проповідь, чуда і примір — цего доконало мученництво. Люди мусіли стати католиками!

Переслідування є для Церкви все часом проби — але не є часом розпуки! Слова св. Івана до Смирни є потіхою Церкви на всі століття. "Знаю твоє горе і твою біду. Але ти богатий." Можемо потратити святині. Нам можуть відібрати монастирі. Можуть нам навіть сплюндрувати заведення. Конфіскатою, примусовим вивласненням, прогнанням можуть католицький нарід довести до жебрачого костура, як це тому 400 літ сталося в Ірляндії.

Але Церкви не можна мірити мірилом народньої господарки — ані Христа, ні апостолів. Коли Христос був найбіднішим, поборив пекло. А коли Церква була найбіднішa, побідила римську імперію. Коли бурі переслідувань знімаються над Церквою, тоді в Церкві сходить геройство віри, любови, терпеливости і завершується у святости.

(Далі буде).

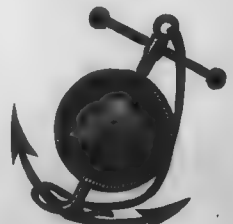

УЧИТЕЛЬСЬКА ЧАСТЬ

ВИМІНА УЧИТЕЛІВ

—=o=—

Надходить час, коли наші школи зміняють учителів.

Просимо у всіх справах, як Вам потрібно поради чи помочі — писати до нас. Все залагодимо для Вашої школи безплатно, дамо пораду і вкажемо адресу відповідного учителя. Напишіть тільки, яка Ваша школа — скільки дітий і якого бажаєте мати учителя. Подайте платню і все, що цікаве знати відносно посади.

Ручимо за точну обслугу і безкорисну поміч.

Нашим гаслом: Для наших шкіл наші учителі!

Поможіть своїм учителям! Поможіть своїм школам!

Свій учитель це поміч не лише у школі — всюди! Хто буде робити народну працю? Хто поможе в праці церковній? Хто вестиме Вам хор бодай в початках, навчати рідну школу, давати поради? Свій учитель!

Тому Вашим обовязком є прийняти і удержувати свого учителя.

Це Ваші сини! Може Ваш син вкоротці стане учителем — для него має бути місце між нашими людьми! Зробіть тепер місце у своїй школі для свого учителя!

Пишіть до Бюлетеню в тій справі!

Не відкладайте, бо справа важна — пишіть негайно!

Коли напишете запізно, тоді мимо найліпшої волі справа не поведеться.

Це саме має применення до наших учителів, котрі глядають заняття.

Оце оголошення:

Учитель з цертифікатом другої кляси — чотири і пів років практики — шукає учительської посади. Грає на мандоліні, скрипці і гітарі — може вчити музики на бажання. Радо буде вчити по українськи і поможе у народній роботі. Зголошення слати до:

Mr. W. J. Kotlar,
Cudworth, Sask.

—=o=—

Брат Станислав

КАТОЛИЦЬКИЙ ПОГЛЯД НА ІДЕАЛЬНОГО ВЧИТЕЛЯ

Розріжнення характеру.

С богато чеснот, над котрими можна розвестися, щоби бодай частинно описати прикмети ідеального католицького вчителя. Та я наведу одну прикмету. Задля браку відповідного слова я назву цю прикмету "розріжнення характеру" — або "читання характеру." Для совісного вчителя це є тим, чим компас для моряка. Після мене, мізерний успіх деяких учителів, мимо їхнього дійсного напруження, можна приписати бракові розпізнання характеру в учеників. Для них нема ріжнородности характерів, але мають одно незмінне відношення до всіх, без огляду на талан ученика, чуття і розвій. Як можна сподіватися, щоби голохливий голуб і восвничий лев реагували так само на те саме спостереження? Висліром такого думання є, що жаден з двох відмінних вдач ученик не розвивається належно і характер такий є скривлений. Учитель, що відріжняє характери, бере під увагу, які його ученики під зглядом інтелектуальним і моральним. Він бере під увагу ровень розвою та здібність, щоби пізнавши ці прикмети зміг відповідно їх розвивати та вести. Досвід вчить що не всіми можна управляти в той самий спосіб. Душі і характери неоднаково відповідають на ті самі впливи.

Щоби мати успіх, учитель мусить уважати на ріжниці характерів і студіювати кожду душу, повірену його опіці. На одного він не може глядіти як на цілу кляcу, але на кождого, як на одиницю, з котрих складається кляса.

Добрий учитель буде старатися вглянути в серця своїх учеників, щоби там, немов у плесі побачити ріжні образи. Тоді доперва він буде як слід приготований сказати де і кому треба слово заохоти чи догани.

Тому учитель повинен змагати до пізнання і прояснення повіреного йому діточого єства, інтелектуальних і моральних здібностий, добрих і злих сторін, нахилів і пристрастий — словом, всіх складників моральної будови.

Дитина, це гейби рілля, котру Бог велів учителеві управляти. Тому він мусить знати відріжнити кукіль від доброго зерна. Як пастир молодого стада мусить взяти під розвагу слабосильність ягнят — щоби свої кроки приміняти до їхніх. Мусить студіювати належно їх потреби, щоби їм зарадити. Як лікареві душ, йому необхідно знати темпераменти і немочі повірених. Кождий учитель повинен вміти розріжнити між своїми учениками жвавих і забавних від тих, що є понурої вдачі. Тих що скоро піймають науку — від тих, що тяжкі до навчання. Тих, що відчувають повагу — від тих, що обоятні.

Так, дорогі учителі, я старався як міг найкраще представити уваги відносно звання, котре я і ви вибрали за своє. На закінчення наведу слова, виголошені на похороні брата Авеля: Життя учителя є одним з найшляхотніших, яким земля благословиться. Це життя відбиває життя самого Бога, бо для вчителя Бог лишає розвій ума, котрий сам сотворив і котрому визначив права. Учителеві, людському посередникові, дає Бог увидатнення характеру, розвивання умовних сил і творення життя на Його подобу. Обовязком і привілеєм учителя є вивести на повне світло умову Божу подобу, витиснену на безсмертній душі. Привілеєм учителя є пробудити всі приспані сили ума. Учителем є той, що в скромности кляси не вдоволяється лише умовим розвитком ученика, але змагає нарівні до фізичного, морального і духового розвою. Учитель, більше може як хтонебудь інший, з виїмком родичів і священика, має за покликання перетворити на світі, як це лише можливо — діяльний твір самого всемогучого Бога!

ІСТОРИЧНА ЧАСТЬ

о. П. Божик

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

Наука четверта

Одинадцяте століття.

До одинадцятого століття була одна Церква, якою управляли Римські Папи. Однак тому, що Церква носила дві назви —католицька і православна — деякі не можуть порозуміти, як це могло бути, щоби була одна Церква з двома назвами. Через це суперечки повстають між людьми.

Як деякі особи і народи носять дві назви (прим. Квітка-Основяненко, жиди і євреї, англійці і британці, і т.д.), так і Церква мала дві назви, хоч була одною. А одність Церкви спочивала на одности віри, проводу і тих самих св. Тайн. Папа був головою цілої Церкви.

Рим о цілу тисячу літ був старший від Царгороду і тішився більшою повагою. Але між римлянами і греками панувало постійне політичне тертя. Греки були вищі культурою, римляни за те більше воєвничі і підбивали чужі краї. Оба народи суперничили, як це й тепер діється між народами. Вкінці це суперництво найшло свій вираз на церковнім полі. Грекам ходило о це, щоби понизити престіл Папів, які своїм урядом підносили повагу Риму. Тому змагали до розколу — до відколення від Риму. Захотіли в Царгороді мати свого церковного окремого провідника, котрий суперничивбн з Римським Епископом і відтягав вірних до себе.

Ми згадували, що така спроба була в році 857, коли відколося патріярх Фотій. Однак Папи Никола I і Адріян II побідили тоді схизму. Доперва в одинадцятім столітті а саме 1054 року, коли греки приготовилися більше до розколу і патріярхом був в них тоді Михайло Керулярій, греки завершили свою схизму.

Ісус Христос перед Вознесенням не оставив своїх апостолів без ладу. Він знав, що вони такі люди, як інші. Тому будуть сперечатися о головство. Вони вже при Нім це робили, коли мати синів Зеведеєвих просила Ісуса, щоби оба її сини в царстві небеснім найближче стояли біля Ісуса (Мат. 20, 20 і т.д.). Оставляючи їх, Ісус Христос, як найліпший батько, встановив лад між ними і тому сказав св. Петрови: **"Ти є камінь і на сім камені збудую мою Церкву і ворота пекольні її не подужають.. І дам тобі ключі царства небесного.. Що звяжеш на землі, буде звязано на небі. А що розвяжеш на землі, буде розвязано на небі."** (Мат. 16-19). Також сказав Христос Петрови тричі: **"Паси вівці мої."** (Ів. 21, 15,. Це є знак володіння св. Петра в Церкві, як видомого голови. По смерти св. Петра його власть перейшла на його наслідників, Римських Папів — як переходить імя і спадщина з батька на сина. Такий лад потверджує розум і логіка та практика життя,— бо хтось мусить вести перед і то той, хто до того уповноважений. Великі болослови вже були тої думки, що як в Адамі міститься весь людський рід, так в св. Петрі міститься власть церковна кождого його наслідника.

Св. Петро володів Церквою від самого початку і тішився першенством власти серед апостолів. Свідчить про це св. Письмо.

1. В намірі доповнити число апостолів, на місце Юди Іскаріотського, який повісився, Петро зарядив між ученіками вибір. Вибрано св. Матія і зачислено до апостолів. Дія. 1, 15

2). Св. Петро зорганізував першу християнську громаду в Єрусалимі на Зелені Свята, він перший виголосив прилюдну проповідь. Дія. 2, 41

3) По Вознесенню Ісуса Христа св. Петро уздоровив хорого чоловіка при гарних дверах єрусалимського храму. Дія. 3, 6

4) Коли судили Петра і Івана за те, що

проповідували Ісуса Христа, св. Петро говорить промову до суддів, в якій доказав, що Ісус Христос це мессія, предсказаний пророками. Дія. 4,8

5) Ананію і жену Сапфіру св. Петро скартав за те, що продали поле а утаїли від ціни продажі перед очима апостолів, щоби сховати частину для себе. Тому померли наглою смертю. (Дія. 5, 5-9). Люди виносили хорих, щоби бодай тінь Петрова осіняла їх і тоді хорі ставали здоровими. Дія. 5, 15

6) В Лідії св. Петро уздоровив хорого Енея Дія. 9, 34

7) В Йопії св. Петро воскресив померщу Тавиту — подібно як Христос Лазаря. Дія. 9,40

8) Св. Петро охрестив усіх членів родини сотника Корнелія в Кесарії. Дія. 10, 48.

9) Св. Петро заладнав спір між апостолами про те, чи приймати поган до Церкви. Дія. 11,2

Наглядний доказ, хто ким володів — Рим Царгородом чи Царгород Римом і хто від кого відколовся, вистане знати, що Царгород приняв з початку назву "Новий Рим" а початком його значіння є рік 330. Доперва тоді говориться про епископів Царгороду, які до того часу в жаднім случаю не могли бути володітелями Церкви — бо їх не було.

Як св. Петро володів над апостолами, так і Папи Римські по св. Петрі володіли усею Церквою. Доказом цього є слідуюче.

1) Ще за життя св. Івана Богослова, коли в Коринті настали спори, удаються о розсуд до Риму до св. Климента, що був четвертим з ряду Папою по св. Петрі.

2, Всі сім Вселенських Соборів, які відбувалися між роками 325-787 були скликані Папами а ухвали їх лише тоді мали обовязуючу силу коли їх затвердили Паши або Папські відпоручники.

3) Трете правило другого Вселенського Собору каже: "Царгородський патріярх стоїть на другім місці по римськім."

4) Святий Григорій Двоєслов, 66 Папа римський з ряду, при кінці шестого століття уложив Службу Божу Преждеосвященних Дарів, яка правиться в середу і пятницю Великого Посту. В нинішних ,,православних" церквах правлять це Богослуження також.

5) Святий Кирил і Методій удавалися до Паши Адріяна о затвердження і удобрення їх переводу Служби Божої на мову словянську. . .

6) До одинадцятого століття греки помінали імя Паши в Службі Божій.

Цих доказів є богато а всі вони твердять неоспірно, що Римські Папи володіли всею Церквою, полагоджували церковні спори, видавали розкази, і т.д. Але зате ніде нема доказів, щоби перед одинадцятим століттям царгородські патріярхи давали розкази або полагоджували справи цілої Церкви.

Коли греки відпали від Католицької Церкви, українці ще довго остали в єдности. Це потверджує подія, що наші предки приняли свято перенесення мощів св. Николая з Мирів Лікійських до Бару в Італії. Свято це установлено Папою Убраном II, 1096 р. Колиби наші предки не були належали до єдности віри з Католицькою Церквою, вони не булиби приняли свята, установленого Папою — так, як не приняли того свята відлучені в той час від церкви москалі.

Завдання: Напишіть, яка була причина ненависти між греками і римлянами — котрого року настав церковний розкол? Перечисліть напамять події, які доказують, що Папи володіли всею Церквою. Скажіть напамять слова, сказані Христом до св. Петра. Хто, звідки і котрого року велів перенести мощі св. Николая? Чи українці приняли свято перенесення мощів св. Николая і чому? Чи приняли то свято москалі і чому?

Дванаците століття.
Наука пята.

Року 1114 номер в Київі преподобний Нестор, чернець київопечерської Лаври, перший український історик, що збирав оповідання і перекази про дії на Україні. Українці були тоді славні могучі. Хоча многі вороги находили на нашу землю, предки наші боронилися завзято під проводом своїх князів і обстоювали волю та державність. Один лицар української княжої дружини, блище незвісний нам з імени, написав поему "Славо о полку Ігоревім," де описав битву князя Ігоря з Половцями.

Святий Володимир Великий і Ярослав Мудрий поділили Україну на володіння між своїх синів — ті знова ділили дальше і так наторилося богато окремих уділів. Було що діяти, бо Україна була велика, найбільша держава в Европі. Від Карпат і Висли аж по Кавказ і Біле Море півночі простягалися безмежні володіння України. Полудневі береги України змивалися в бурливих филях Дунаю і тому наші народні пісні ще й тепер згадують про Дунай, як про нашу ріку.

"Пою коня у Дунаю
і гадаю і думаю:
Коню білий, коню сивий,
ой, чому я нещасливий?. . . .

—=o=—

"Ой, летіла зазуленька
через море в гай,
тай пустила сиве перце
у тихий Дунай. . . ."

Блеск нашої держави стояв найвище і найбільша наша політична сила була в десятім і одинадцятім століттях. Ми були так сильні, що Царгородці мусіли нам данину платити. Доньки наших князів засідали на французькім, литовськім, польськім і угорськім престолах. бо були жінками тих королів. Наша мова гомоніла на литовських і ромунських дворах — нею списували вони свої закони.

Війни велися головно за Київ. бо кождий князь хотів його мати. Князь північ. з Клязми. Андрій Боголюбський напав 1159 р. на Київ і знищив його негірше татар. Від тоді українці і москалі починають бої. котрі не перервалися по нині. Москалі повстали як сумішка ріжних племен, а головно монгольських племен — чукчів. мордвинів. фінів. і т.д. Українці з полудня заходили на північ і там осідали між тими племенами та вчили їх культури. Тому присвоїли згодом нашу старовинну назву "Русь." вилекану і затверджену у старій Київщині. Ми. українці. мусіли новітними часами зречися з уживання тої назви. бодай часово — бо москалі так стали виключно називати себе і зводити наших людий поговіркою, що то мовляв "всьо равно" — бо "ви русскіє і ми русскіє." А тому. що це не "всьо равно" — наші приняли в ужиття другу нашу старовинну назву на означення нашого народу — назву "український." Ще тепер многі називають себе по старому, однак таке ужиття чим раз більше затрачується і цілий нарід називається тільки одною назвою — українці. Так повинні ми себе кликати і називати при кождій нагоді, коли ходить о вияву нашого народного імени і коли питають. хто ми є. Тоді ми повинні відповісти, що ми українці а прийшли з України. Всіх українців на світі є 45 міліонів душ.

Завдання: Напишіть, як називався перший український історик? Хто він був? Хто ділив Україну на уділи між синів? Як далеко сягали українські володіння? Про котру ріку співають досі українці? З яких народів повстали москалі? Яка є наша народна назва? Скільки є всіх українців на світі?

—=o=—

РОЗКОЛ СЕРЕД АВТОКЕФАЛЬНИХ

Появилася друком брошурка В. Свистуна п. з. Догматично-канонічне становище Української Греко-православної Церкви в Канаді — в котрій на 36 сторінках автор виводить на денне світло цілу віру і взагалі уложення духове кругів, котрі є творцями церкви в Канаді під назвою, як подано вище.

Шкода і зайвим є розводитися більше над тим твором заложителя і духового батька Церкви, котра від його імени носить свою назву. Але для освідомлення наших членів у відносинах. які панують в кругах, що все і нестерпно при кождій нагоді накидалися на нашу Церкву а себе виносили під небеса, наводимо нище їхні слова власні. Най говорять вони про себе — не ми про них. Це найкраще свідоцтво. для них самих. І тому невидимими дорогами Боже Провидіння веде справи. І як колись, так тепер. Сповняються слова св. Письма. що "ти Капернауме до неба вивисшийся себе. до ада зійшов. . . ."

Ось їх власні слова. Наводимо точно після сторінок брошурки.

1. Хто є творцем автокефалії в Канаді?

"Я брав участь в організованню і розвою ідеольогії Рідної Церкви. . . ." стор. 9

"**Організованням нашої Церкви занялися самі світські люди** тому 17 літ, бо не мали ми тоді ані одного священика." стор. 32

А тепер пропу совісно відповісти на питання хто оснував їх Церкву—**Христос** Спаситель, **чи ті "світські люди"** а головно те "Я"—а в слід за тим, чи то є Церква Божа, Ісуса Христа — чи організація світських людий а головно В. Свистуна? І тоді яка її назва? І тут пан В. Свистун виразно сам — творець і організатор— дає певну відповідь.

2. Яка це Церква?

"Виходилоб отже, що **наша Церква є безканонічна**, бо формально **жадних канонів**. поодиноко чи гуртом не принимала і ще **дотепер не видала** офіціяльного спису канонів. що обовязують священослужителів і вірних Церкви." стор. 17

Маєте знова відповідь. що Церква не має жадних канонів. себто правних церковних приписів — отже сказатиби Церква вспить у воздусі — без приписів — організація без статуту — щось, що істнує, але не знати на якій підставі.

3. Взагалі Церква чи не Церква?

"Нині — по статті о. Савчука — вірні нашої Церкви не знають, **де наша Церква опинилася.** Вони наражені на насмішки ворогів нашої Церкви, які, колиб дійсно справа малася так, як о. Савчук в своїй статті пише. малиб повне право говорити, що **наша Церква не має жадного догматично-канонічного фундаменту.** але видно висить у воздусі." стор. 20-21

Сказано так виразно, що всякі пояснення зайві.

Можемо тільки запевнити п. В. Свистуна, що ми католики не маємо того звичаю, щоби насміватися над нашими братами — навіть коли вони відступили від Церкви і заподіяли безмежно богато болю та терпіння. Ми на протязі трох літ нашої праці в БУК-у ні раз не сміялися з наших братів — українців — навіть большевиків, бо наша праця йде під іншим гаслом і до іншої ціли. Наша ціль ціль Христа: Щоби всі стали одно! А стануть тільки через любов і братню згоду. А не через насміхи, що є поганським звичаєм. Тому певно ми ніколи не будемо висміювати наших братів але все раді подати їм поміч ну руку повороту до Батьківського Дому — Одного нас усіх Небесного Вітця і під крила тої Церкви, в котрій ми хрестилися і в котрій нас Матері перших молитов учили. Наші руки все простягнені по братерськи до наших братів — во ім'я Христа Господа — безобидно і щиро.

4. Яке є духовенство Автокефальної Церкви?

"Канони вирішують, що в **Укр. Православній Церкві єпископи можуть бути женаті**, а також, що духівництво в справі цілюбів підлягає загальним законам православної церкви, що відносяться до шлюбів всіх вірних. **Закони православної церкви позволяють не тільки на повторне одруження вдівцям (вдовицям), але й на церковний розвід** (або розрив шлюбу)." стор. 5

Пояснень до того не треба. Єпископи женаті, священики з розводом. Досить.

5. Що і як діє автокефалія в Канаді? Або робота автокефалії.

"Замість місій маємо зчасти обіди і вечері, де **взаїмно вихвалюємо себе під небеса.**"

"Від коли Церква вже під виключним керуванням священиків свого виховання, **ми мали тільки слабеньні спроби місійної роботи, спроби на стільки марні, що шкода** про них **згадувати.**"

"Або взяти хочби орган Церкви. Вістник?"

"Ні змісту, ні сили переконання і віри, ні запалу."

"**Те саме** можна сказати і **про богато проповідий по церквах, де часто-густо брак релігійного або теольогічного змісту закривається патріотичними фразами. Нераз мається вражіння, що Церква стає слабим відблеском світських організацій.**" стор. 33

Тут п. В. Свистун сам відповідає, непитаний навіть, яка є робота народна тої Церкви — яку пресу вона видає — які проповіди там говоряться — і взагалі яка це Церква. Його власні слова найкраще увидатнюють положення тої організації.

6. В злуці з Автонефальною Церквою на Україні чи ні?

"Ієрархія Укр. Прав. Церкви відновлена першим Всеукр. Прав. Собором, через політичне поневолення України большевиками **не все** може вислати нам епископа, чи епископів."

Лишається нам **одинокий вихід** —"

Здивований читач питає: Який?

Ось який:

"Традиція Александрійської Церкви щодо хиротонії епископа." стор. 29

А вислід того буде такий:

"Ми останемо до певної міри **знов більше осамітнені.**" стор. 30

Якщо в злуці, то не треба революційним цляхом, відкинувши через борт всі канони Церкви, з котрою в злуці, забігати по раду аж до Александрії над Нілем. Як Київ, то Київ. Чому аж в Александрії шукати єдности і злуки з Київом. Щось не йде з тою злукою....

Бо або вона є, і тоді канони і догми — або її нема і нема канонів, ні догмів. Коли вона є, тоді Київ посилає епископа, навіть коли він "є покищо в путах большевиків." Він жеж раз вже післав і був "в путах большевиків" тоді. Коли тоді міг післати чому якраз тепер не може? А коли може післати, чому аж александрійської помочі?

Колиж шукається помочі аж в традиціях Александрійської Церкви, а забувається при тім на поміч Київа, що блищий і про котрого єдність віри говориться, то видно, що нема єдности з Київом, але є вона з Александрією. І тому правильне дальше твердження, що "останемо — знов більше осамітнені" — і то дуже осамітнені! Бо досі можна було бодай говорити про єдність з Київом, а після традиції Александрії нема вже чого балакати про єдність з Київом. І Київ не такий наївний, щоби мовчки приглядався, як поминають його і йдуть аж до Александрії — а все таки говорять про єдність з ним. Певним є, що Київ перший виступить проти такої "єдности." Бо або вона є, або її нема?!

Коли є, не треба Александрії.

А коли треба Александрії — не треба тоді говорити про єдність з Київом.

7. Будучність Автокефалії в Канаді.

"Ми сподіємося навіть в будучности мати епископів тільки від Київської Церкви або таких, що будуть узнавати за обовязуючу для себе духовну звязь чи злуку з Київською Церквою. Ми навіть не сміємо думати про якубудь зміну в цім напрямі....." стор. 23

Прошу порівнати тепер це писання з писаням на стороні 29 і 30, котре ми навели вище. І прошу самим осудити міру льогіки автора.

Тільки від Укр. Авт. Церкви в Київі мають бути епископи—а вище, що лишається їм "одинокий вихід." І навіть не "сміють думати" про якусь зміну в тім напрямі — але пищуть отверто про ту саму зміну на стороні 29. На віддалі сторінок заперечується свої власні твердження. А вислід такого визнавання у справах є той:

"**Годіж припускати, що загал вірних на тих питаннях визнається, коли навіть передові одиниці Церкви маленько що знають про історичну й канонічну основу нашої Церкви.**" стор. 35

Отже свідоцтво — якому рівного не найти.

З того можна доперва зрозуміти, яка свідомість панує в тій Церкві і яка робота може взагалі вестися на основі **такої** свідомости.

8. А як є з Американською Автокефалією?

"Архієп. Іван знайшовся на своє нещастя й на нещастя цілої Церкви в окруженню дуже **невідповідальних церковних діячів** в Америці. З них кілька були **заводовими інтригантами.** До Укр. Прав. Церквиті одиниці пристали не з переконань релігійних, але **ради особистої наживи й хоробливої амбіції.** Ті одиниці **знижили Церкву до стану торговиці,** де головну ролю грали їх **особисті інтереси.**'

. . . . вони **не шанують найелементарніших християнських чеснот,** а про віру в те, що вони проповідують з церковних амвон ,годі навіть згадувати."

"Ці одиниці з мотивів нераз особистої німсти або досади піднімали час до часу питання "канонічности" хиротонії Архієп. Івана і взагалі питання "благодатности" цілої ієрархії Укр. Автокеф. Церкви." стор. 25

"Щоб зрозуміти відносини в Американській Церкві, треба пригадати собі, що **в Америці Церква повстала в головній мірі як діло дяків і священиків,** а не як діло загалу вірних."

"До того ще й в самого Владики було забагато других інтересів поза зайнтересування в церковній роботі. Були часи, коли він поринав цілковито в студіях французької мови, або в музиці, або в культурі свого горла, забуваючи за церковні боляки і ограничуючись до формального виконання своїх епископських обовязків."

Це "зміцнення" церкви вони бачили в проспекті злуки між нашою Церквою і церквами так званих "дзвонарів," пізніше "жуківців." Священики в тих церквах були незалежні від якої будь контролі і ця їх независимість була до певної міри причиною заздрости зі сторони наших священиків "кумів"; з другого боку "дзвонарі" бачили свою слабість в тому, що розуміли, що скорше чи пізнійше треба буде їм дістати собі якогось епископа, інакше вони **заведуть в церкві звичайний протестантизм.**" стор. 26-27

"Наш епископ згодився знов на принцін "канонічного зєднання" з царгородським патріярхом навіть, колиби таке зєднання означало "**поправку**" до хиротонії, чи навіть **нову хиротонію.** Очевидна річ, така **поправка хиротонії малаб відбутися тайком-секретно** без відома вірних Церкви." стор. 27

"І **наш Владика,** як з достовірних жерел вже відомо, **згодився** на таке "канонічне зєднання" навіть, колиб царгородський патріярх поставив як умову такого канонічного поєднання, що **наш Владика мав би піддатися загально принятій хиротонії,** а це означалоб ніщо інше тільки **нову хиротонію** Владики. Така хиротонія, чи поправка до хиротонії, по думці Владики, не пошкодить нічого, треба тільки, щоб вона відбулася тайком, секретно, без відома вірних Церкви. Додати треба, що **прохання від Владики до царгородського Патріярха вже пішло.**" стор 27-28

"Чи можна уявити собі більший глум над нашою Церквою? Над самим нашим епископом? Чи можна уявити собі більший удар і скандал для Церкви? І хто той удар наніс? Самий Владика Церкви, самий перший ті канони ламає, і ради чого? Ради "канонічної злуки" з ким? З царгородським патріярхом, що по словам самого Арієп. Івана, виголошених ним на Четвертім Соборі, продав нашу Церкву московському патріярхові за 120 соболевих шкір і невелику суму грошей. Зробив це Владика, що все проповідував вищість нашої Церкви над другими Православними Церквами." стор 28

"По моїй думці він зробив крок, що ставить його поза межі Укр. Автокефальної Православної Церкви." стор. 29

Дітливійшої критики, коли сказати дуже а дуже еглядно, годі найти про Автокефальну Церкву в Америці — як та критика, котру подає пан В. Свистун. Досадно критикує епископа і духовенство тої Церкви і виставляє їм свідоцтво, котре є дуже прикре.

Якщо наші католики булиби хоча в приближенню позволили собі на подібні слова — певна річ, бувби настав такий шум, рев і вереск — що тяжко булоби вислухати. Але тут інша річ. Критикує а радше ганить свій своє. Він звик це робити. Колись велася довга війна проти нашого Преосвященного Будки і скільки той

мученик нашої невідрадної дійсности в Канаді натерпівся — Бог один вість. Та минулося. Пан В. Свистун відійшов від нашої Церкви а зорганізував свою — нову. І в тій Церкві зачинає ту саму роботу, що колись проти епископа Будки. Як жеж дякувати Богу, що ми нині вільні від таких помічників. А ненависть, яку несли в душі, перейшла їх самих. Вже почалося....

Дальше пан В. Свистун виразно стверджує, що Автокефальна Церква в Америці це "в головній мірі діло дяків і священиків" — отже **не Боже діло Ісуса Христа.**

Критика їхнього владики Івана та жупників вбивча для них усіх. Ці всі православія, котрі во ім'я виключної "рідности" і "козацькости" розбили нам колись суцільний нарід — нині самі себе викликають і одно проти другого каже, що воно неправдиве. Значить — **жадне з них правдивим релігійно не може бути.**

А вже несподіваним є відкриття п. В. Свистуна, що владика їхній старається о поєднання з царгородським патріярхом ціною пересвячення. Іншими словами стверджено знова, що попередні свячення були неважні і неканонічні — або іншими словами безблагодатні. А коли такими є свячення владики, то й такі його дійства. Значить все звершене ним в Церкві тій, також безблагодатне і нетаїнственне. Колиби це говорив хтось інший, повставби крик — це ворог наступає! Але тут говорить пан В. Свистун! О нові свячення і важні старається не хтобудь, а сам владика тої Церкви! І коли подумати доладу, то владика Авт. Церкви в Америці робить добре і льогічно. Він свідомий неприродности положення свого і Церкви — він радби ділати згідно зі своїм сумлінням — радби своїй Церкві придбати важні свячення і благодатність діяння св. Тайн. Тому йде на найтяжчі уславія, навіть коштом власної гордости — бо певна річ, мусить це бути для него болюча річ, тепер старатися о нові свячення для поєднання з патріярхом; тепер — коли він всюди виступав як владика і епископ. Але робить це свідомий правд віри і науки Христа Господа. І робить добре. Та чи не краще булоби йому піти ще крок дальше і замість стукати в царгородські двері, шукати поєднання з тою Церквою, про котру так симпатично висловлюється др. Арсен Річницький — з нашою Українською Католицькою Церквою....

Неодин член православія так вже зробив. Неодин готовиться до того. Чомуж отже нашому братові знад Дніпра не шукати злуки з Церквою Ісуса Христа — вселенською? Злуки з одною, святою, соборною і апостольською Церквою?

Та пан В. Свистун не хоче того ніяк знати. Він був орґанізатором і ідеольоґом Авт. Церкви в Канаді. "Слабість подражненої амбіції" (стор. 25) сильно діє. Без його відома і засягнення опінії та одержання згоди, владика Іван семів старатися о поєднання!... Як це мислиме в такій Церкві! Пан В. Свистун дивиться на Церкву як на свою власність і тому ставить навіть згори засуд, що владика Іван найшовся вже поза межами Авт. Церкви в Америці.

Бачите, які відносини настають там — де не Бог є творцем і основником Церкви, а людська гордість і ненависть та слабість подраженої амбіції?....

---

9. Причини розколу давні.

"Хоч на протязі останніх **шести літ** я критично відносився до керування Укр. Православної Церкви...." стор. 9

—o—

10. Правдомовність творців Автокефалії в їх власних словах.

"о. Савчук, Адміністратор і Голова Консисторії...." — про В. Свистуна.

"п. Свистун робить твердження...."

"Уважаю, що таке **твердження не є згідне з дійсністю**...." стор 6

2. В. Свистун про Савчука.

"Вже друга частина четвертого твердження **і всі прочі твердження** прот. Савчука, коли можна мені вжити його власної фрази, **не є згідні з дійсністю.**" стор 12

3. "Відносно другого і третього твердження о. Савчука...." стор. 14

"Говорити, що Укр. Православна Церква в Канаді є цілком окрема і незалежна в справах догматично-канонічних від американської, і на оборот, **є неправдою**...." стор. 15

1. "Отже твердження о. Савчука, що в справі женячки священиків наша Церква притримується канонів Вселенської Православної Церкви, говорячи його власними словами, **не є згідне з дійсністю.**" стор 16

5. "З повищих фактів бачимо що о. Савчук, з причин йому тільки знаних, **представив духовне** (догматично-канонічне) становище нашої Церкви **цілком неправильно.**" стор. 18

6. "Становище о. Савчука вважаю за **крайно шкідливе** і грізне в своїх наслідках для нашої Церкви." стор. 20

7. "Дивно тільки, що ті, **що при церковному проводі** і повинні краще бачити, на жаль, **менше бачуть, як пересічний вірний Церкви.** І дивно також, що вони навіть **не задають собі труду**, коли беруться говорити від імени Церкви, **переглянути** протоколи Соборів, або **перечитати хочби наш церковний чартер і статут.**" стор 21

8. "Той параґраф доказує, що о. Савчук **цілковито мильно і неправильно представив духовне становище нашої Церкви.**" стор. 22

—o—

Для кождого думаючого чоловіка цего досить.....

—o—

11. Боже Провидіння кермує всім.

"....Дискусія між редактором У. Г. і мною на тему женячки священиків в нашій Церкві довела, **мабуть несподівано для нас обох, до зачіплення самих основ нашої Церкви.**" стор. 20

І так Боже Провидіння доверщило того, чого не сподівалися творці Автокефалії. "Несподівано" для них як самі признають така по собі маловажна річ, як суспенза двох священиків нашої Церкви, порушила самі "основи" їх Церкви....

Чи не помітний тут аж надто палець Божий?

Ми уздоровлюємося — вони розпадаються.

І недалекий той час, коли буде одно стадо і один пастир — як було колись між галицькими переселенцями в Канаді.

—o—

Закінчення. Мусимо замітити, що підчеркнення здебільшого наші. Однак не всі.

Мусимо ще пояснити, що таке "традиція Александрійської Церкви," на котру покликується пан В. Свистун і до котрої віднови взиває своїх приклонників. Це ніщо інше тільки свячення владики через руки священиків, як подають протестанти. А іменно покликуються вони на лист св. Єроніма до Евангелла, приватного чоловіка, де згадано в неясний спосіб про свячення епископа Александрії. Протестанти завлюбки наводять це місце наче на доказ, що й священики колись в Александрії рукополагали епископів. Та воно не так, як їм бажалобся справу представити. Бо маємо інші твори св. Єроніма, в котрих ясно і отверто сказано, що епископів рукополагали епископи. І не було інакше від перших початків. Ми знаємо зі св. Письма, що св. Павло висвятив Тита на епископа Крети — а Тимотея на епископа Ефезу. Висвятив епископ епископів і поручив їм виразно: Рук ні на кого не покладай скоро. (І Тим. 5.22). Ми знаємо дальше, що св. Іван висвятив св. Полікарпа на епископа Смирни а св. Петро св. Панкратія на епископа Тавроменії. Ця а не інша традиція цебто передання було в ужитку також Александрійської Церкви.

Але видно пан В. Свистун має на приміті в Канаді повторити за наукою протестантів свячення епископа руками священиків Авт. Церкви. Так бодай виходить з письма останньої сторінки. І дивно нам і болюче, що брати наші не можуть найти одної дороги — до дійсного поєднання з Богом, дороги Христа що є любовю. І тому крок Архіеп. Івана в Америці в імени Укр. Авт. Церкви є дуже знаменний і свідчить, що почався шлях поворотний в лоні самої Авт. Церкви. Віримо, що цей шлях продовжатиметься і не спічне, доки не скінчиться поєднанням з одною, святою, вселенською Церквою — Католицькою.

І коли на цім шляху потрібно буде помічних рук і відданого серця, то вони все ожидають наших відлучених братів перед престолами наших Церков, щоби вкінці сповнилися слова Христа Господа — що настане одно Стадо і один Пастир.

Тоді доперва українці в Канаді будуть вповні спроможними говорити про свою силу і славу.

Братерська рука від нас витягнена — з прощенням і любовю....

—o—

ЛІТЕРАТУРА

Три перстені

Богдан Ігор Антонич

Крилата скрипка на стіні,
червоний дзбан, квітчаста скриня.
У скрипці творчі сплять вогні,
роса музична срібна й синя.

В квітчастій скрині співний корінь,
пянливе зілля, віск, насіння
та на самому дні три зорі,
трьох перстенів ясне каміння.

В червонім дзбані мятний трунок,
зелені краплі яворові.
Дзвони, окриленая струно,
весні шаленій і любові!

Підносить утору дах,
кружляє дзбан, співає скриня.
І сонце, мов горючий птах,
і ранок спертий на вориння.

Ранній вітер

Крилатий вітер, дужий вітер,
що зорі, листя й ластівки несе,
спиняє серце. Ех, летіти
в зелений квітень, в синь пісень!

Піднявся день, мов олень з'кручі,
ніч відплила, мов корабель.
Крилатий вітер і пахучий,
мов дзенкіт сріблених шабель.

Назустріч

Росте хлопя, мов кущ малини,
підкови на шляхах дзвенять.
Ось ластівки в книжках пташиних
записують початок дня.

Запрягши сонце до теліги,
назустріч виїду весні.
Окриленим, хрещатим снігом
співають в квітні юні дні.

——=0=——

На шляху.

Обплетений вітрами равок
шугне, мов цуцаня з води,
і на піску кричить з нестями
обсмалений і молодий.

Ріка зміяста з дном співучим,
хвилясто хльостають вітри
і день хова€ місяць в кручу,
мов у кишеню гріш старий.

Клюють ліщину співом коси,
дзвенить, мов мідь, широкий шлях.
Іде розсміяний і босий
хлопчина з сонцем на плечах.

Чарки.

Зелений ясень, серп і коні.
Прилипнув хлопець до вікна.
В чарки сріблисті і червоні
поналивалася весна.

І хочеться хлопчині конче
від весняних воріт ключа.
З трави нежданно скочить сонце,
немов сполохане лоша.

Юрій Косач.

Байда Вишневецький.

Московії чолами бють царі,
йому, Господарю на Буджаку, Мультанах,
хібаж не славлять піснею гетьмана
в степах Молдавії мандрівні гуслярі?

І генуезькі морці до зорі
ведуть оповіді про Байду біля дзбана,
що перла Понту, красна Роксоляна,
його визорює в Сераї, на горі!

Чайми вахляр холодить горно моря
і бється у браму Едікулу,
його вартує вірним псом федюка,

щоб не простяг руки із Подніпровя,
щоб не впалась у серце Істамбулу
стріла співуча з Байдиного лука!

Хрестоносці.

Брязчать мечі чотками оповиті,
піднятих заборол іскриться ясна мідь,
і рвуться коні в путь, збиваючи копита,
мов розірвати хочуть темну світа кліть.

І день жахтить. На дзвінкість древніх площ
впаде яса лицарських сурм лунких
і рушать лави в даль.
у шквирю, шквар і дощ —
суворі і палкі, нерівні і стрункі.

Хтось молитовно руки над юрбою звів
і палахкоче в подвигу закохане чоло,
що вкоїться лише в святій землі,
в Йордані зачерпнувши свій шолом.

——=0=——

Максим Рильський.

Сашко.
(Вийок)

Дощі ідуть і люди плачуть,
і скиглять діти в колисках,
і крюки як у пісні крячуть
на змитих кровю полях.
І береги хистких утопій
ми ледви бачимо зза грат,
і ще не вирнув по потопі
зеленоверхий Арарат.

Замітка. Максим Рильський це поет, що пише в большевицькій дійсности на Наддніпрянській Україні. Але мабуть ніхто не висловивби так влучно і так проворно страшну дійсність тамошню, як це сталося в цім вірші. Прошу, прочитайте тільки уважно і думайте над кождим рядком. Отвирається перед вами безодня горя народнього під владою большевицьких комісарів.

о. Ст. Семчук

Не лѣпо лы бяшетъ....

З давних часів пливе старенна рать
по провулках вулиць широких.
Стають розгнівано чети кінні
з мечами гранними в руках жорстоких.

А спереду лопочуть покличні слова
із уст твердих, багрових і пророчих.
Кличуть загонами виступати в бій —
лицар добуде ласку серць дівочих.

Розтелиться в далеку казку шлях ясний,
ключем посинілим у далі журавлів.
Зітхають потаємні в баштах віконця,
мольба взолочує шоломи на Перемишль і Львів.

Троянди білоручки змощують дорогу
до башт, твердинь, сердець.
Лицар в закованім залізі
викликує противника на герць.

Спадають мечі на мідяні шоломи,
поклоняться на вістрях спис.
Велич і слава в золотій розтопі
спливатимуть з кровавих різ.

З похмурих днів, зпід темних піддаш
почуєм стихирі як з гробу.
Дай льонту, вогню! — заклине гармаш,
ідемо на суд і на пробу!

——=0=——

ТРИ СИТА

До грецького філософа Сократа що жив тому 2,300 літ, прибіг раз якийсь знайомий і почав з поспіхом говорити:

— Слухай, Сократе, я хочу тобі щось важного сказати.

— Чекай! Чекай — перебив йому мудрець. — А чи пересіяв ти це через три сита?

— Які сита? — питає той.

— Перше сито — то правда. Чи те, що маєш мені сказати, є правда?

— Ну, напевно те не знаю, бо мені інші переказали.

— Отже, бачиш, — через перше сито ти не пересіяв! А друге сито — добро. Чи в тім, що хочеш сказати є щось доброго?

— Ну, таке дуже добре воно не є, бо то знаєш...

— Чекай, чекай! Отже й через друге сито ти не пересіяв! То може бодай через третє? Третє сито — конечність. Чи те що маєш мені сказати, конечно мені знати?

— Ну, та так дуже конечно ні — замнявся знайомий.

— Отже бачиш! — каже Сократ. — Хочеш мені говорити щось таке, ані добре, ані мені не потрібне. Так пощо мені це слухати?

Знайомий відійшов засоромлений і вже більше не приходив до Сократа з дурницями.

——=0=——

ДОПИСИ

Монтреаль, Кв.

Дня 5 мая парохія св. Михаїла в дільниці Фронтенак уладила торжество в честь нашого короля Юрія V. Хор гетьманців державників вивязався гарно зі свого завдання. Вечера була під зарядом пані Гуменної, котрої родина завдяки заслугам пана Гуменного звісна загально в дільниці. Молитву провів впр. о. Тимочко, ЧСВВ. Згодом Отець сказав щирі слова про заслуги, труди і осяги нашого короля Юрія V і виніс тоаст в честь Їх Величности короля Юрія і королевої Марії. Всі відспівали "Многая літа." Зчерги говорив п. Баса, котрий взивав до плекання музики і співу, як виявів нашої культури. Пан Т. Пархіп говорив про любов і льояльність наших людий супроти короля, чого свідком нинішні збори. Згадав, що лад і добро будуть також на Україні тоді, коли будемо мати там свого короля. Відтак слідувала подяка для газдині і відспівання многоліття. Пан Пелюх заголосив гетьманський вечірок і перевів збірку на Укр. Вісти.

Дня 6 мая Брацтво Укр. Като. Канади спільно з другими созвучними ідейно організаціями уладило торжество в честь 25-ліття панування короля Юрія, в домівці на Пойнт С. Чарльс. Вступне слово сказав впр. о. Трух, ЧСВВ. в котрім навів заслуги короля для народів і любов народів до короля. Вказав на силу і спійність Британийської держави та співпрацю всіх кляс ради тої сили і єдности. Він бажавби дожити і пережити бодай кілька хвиль тої дійсности, коли українці будуть складати впрази своєї льояльности до свого короля на Україні. Пережити ту славу і тоді можна спокійно вмирати, бо з певністю, що Україна не пропаде. — Всі присутні підняли грімке "Слава!" в честь короля і відспівали многоліття. Відтак о. Трух зі своїм хором відспівав ряд пісень — особливо гарно випали пісні двоспівні і соля. П. Олійник виголосив виклад про працю, осяги і заслуги нашого гетьмана на Україні. Згадав противности, котрі не вмовкають навіть тут, в Канаді. Проти розвалу ми маємо однак певну організацію під одним проводом і суцільну ідеольогічно. Подібно заохотив усіх приступати до тої організації впр. о.

Трух. На закінчення відспівано канадійський і український гимн.

Канора, Саск.

До канорської церкви закуплено нову євангелію, на котру окремо жертвували слідуючі жертводавці:

Василь Саренчук	$1.00
Никола Дутка	1.00
Г. Чубей	1.00
Е. Журовський	1.00
Ф. Шашко	1.00
Петро Гнип	5.00
Разом	$10.00

Окремо пані Лободяк жертвувала одного доляра. Всім жертводавцям на цьому місці складаємо щиру подяку.

Дня 9 червня відбувся перший пікнік канорської парохії на Фармі п. Луки Литвина, яких 8 миль на південь від Канори. Людий прибуло досить. Рано була Служба Божа під ясним небом і Господь дав пригарну погоду. Відтак відбувся спільний обід, котрий приготовили члени під проводом пані Стратійчука і других пань, як Кутної, Міхалицької, Литвинової, Пухальської, Костюк. Окрема подяка належить нашим фармерам, котрі самі прибули і ще причинилися до успіху власними дарами — як п. Завєруха, Вербовецький і другі. Пополудні промовляли В. Р. Смит, посол з округа Йорктон, котрий говорив головно про ціль такого пікніку, про товариськість і взаїмну прихильність та розбудову нашу в Канаді. В. Балешта говорив про економічну сторінку змагань БУК-а, котру ми часто недоцінюємо а дальше про найновіші постанови уряду відносно довгів і позичок. Ця бесіда була дуже пожиточна для фармерів і вони прилюдно виражували своє вдоволення. Іван Д. Стратійчук говорив про працю українських фармерів в кооперативних організаціях, о наших Народних Домах і змаганнях здобути нові становища. Закінчив промови о. Ст. Семчук, що навязав до слів В. Р. Смита і других передбесідників та сказав, що наша розбудова можлива лише на основі льояльности — у вірі, політиці, партії, громадському житті і особистому. До льояльности взивав молодь. Хор під проводом п. В. Балешти відспівав красно дві пісні. Головою зборів був п. В. Стратійчук, що поґідно і у веселім настрої перевів ці збори. Вражіння з пікніку остало як найкраще.

Альвена, Саск.

В неділю, дня 19 мая, р.р. відбулося торжество в честь матері в Альвенськім Парохіяльнім Домі Просвіти, побіч церкви. Присутні вщерть виповнили простору домівку. Програма була підготована як слід. Подяку належить признати за працю в тім напрямі для управителя хору П. Веснія, а також наших місцевих учителів В. Хоботока і Мих. Германа. Признання належить також нашим хлопцям і дівчатам за гарне виконання програми. Ось вона:

Привіт матері — вступне слово, пані В. Трач.
Згадала про початки дня матері.
Многая літа матерям — хор
Ой, зза гори снїжок летить — хор
Три мамі — деклямація Михайлини Боднарчук
Гітара і мандоліна — М. Губич і С. Білий
Пробудися, встань народе! — триспів М. Костюк, А. Трач, С. Білий, І. Скакун, І. Чижик, П. Весній
Сирота-школярка, деклямація Ганни Візинської
Ой, зацвила черемха — хор
В честь нашим матерям — Т. Боднарчук
Стоїть явір над водою — мужеський хор
Мамусю — С. Герман
Реферат — Мих. Герман
Скрипковий дует — Н. і М. Губичі
Деклямація — О. Веселовської
Дума старого мельника — жіночий хор
Деклямація— Мих. Шемелюк
Слово — від Вол. Хоботюка
Деклямація — Орисі Чижик
Прийди весно — хор
Деклямація — Тереві Чижик
Реферат — всеч. о. Н. Демків
Деклямація — Д. С. Скакун
Кінцеве слово — Д. Скакун
Живий образ — Люблю я маму — Вірую Господи — Благослови мене мати — Боже великий.

Всім присутним щиро дякуємо.

Посмертна згадка.

Ділимося сумною новиною, що двох наших добрих членів, а саме п. **Андрій Боднарчук** і п. **Кирило Щербанюк** відійшли до вічности. Оба мешкали в околиці Альвени і обох загально знали і цінили. Були це характери спокійні, вдумчиві а між тим також веселі з питомим нашим українським гумором і ніколи не тратили надій. Особливо пан Анд. Боднарчук мусів чимало пережити у своїм житті з причин ріжної гризі але немало гризі зазнав також п. Кирило Щербанюк. Буде вільне місце в церкві альвенській а ще більше буде брак добрих і щирих порад та помочі рук. При кождій нагоді помагали. Коли почалася будова Альвенської Парохіяльної Читальні оба стали в поміч — ревно, щиро і мимо всіх підмов. Від початку були членами БУК-а. Нам остав глибокий жаль. Вічна їм память.

—=0=—

НОВИНИ

Позичка для фармерів.

Канадійське правительство признало нових 90 міліонів долярів для роззичення між фармерів. Гроші будуть значити тільки тоді, коли фармер хоче позбутися інших, раніше затяжених довгів. Також значити на розбудову господарства, прикуп скота і машинерії. Запорукою позички буде перший моргедж на фармі, з тим однак, що визначена сума не може перевисшати 50% загальної вартости посілостий заморгеджованих і не сміє бути вищою від $5,000. Цей перший моргедж можна сплатити протягом не вище 25 літ, на 5%. Коли визначена на перший моргедж сума не вистає на повне покриття довгу, тоді можна дістати ще одну позичку на другий моргедж, не вищу однак від суми $1,000 навіть до вартости тро-четвертих заморгеджованої посілости. Але цей другий моргедж треба сплатити ще перед першим на 6%. В Саскачевані по позичку треба писати до промисловця:

Mr John Franklin Anderson — P.O. Regina, Sask.

Кождий мусить писати сам для себе, так рішив уряд. Ця позичка це добродійство для фармера, що має кілька довгів, на великі відсотки. Бо тоді він робить тільки на відсотки. Тепер може дістати довгореченицеву позичку і на малий відсоток. Наші люди, котрим заходить потреба, повинні скористати негайно з цего закону.

Пласт в Канаді.

Е. В. Бітті, К.С. знова вибраний головою пластунів Канади. На фонд допомоги пласту зібрано досі на заклик Ексцелєнції Бісборо $352,000. Загальне число пластунів в Канаді є 65,828 душ. Вечером дня 16 мая промовляв на принятію пластунів Канади, в Торонто, льорд Бейден Поел. Говорив до канадійських присутних і відсутних пластунів про найбільше потрібну чесноту наших часів — льояльність! Присутних було тисяча вісімсот хлопців. Бесіду передано через радіо. Перед українцями в Канаді пласт все стоїть отвором. Треба стреміти до скорого наладнання звязку і творення пластових гуртків.

Невіджалована втрата.

Нещасний случай причинився безпосередно до смерти Т.Е. Лоренса, полковника, що у світовій війні відіграв перворядну ролю в Арабії. Родженый 15 серпня 1888 у Вейлс, Англія, остав безженним. Визначався геніяльним хистом мовознавства, організования і проводу. Вищі студії скінчив на університеті в Оксфорд. На особливі студії східних мов вїхав до Єгипту, до Каіро. Як член англійської розвідки став видавати часопись для арабів, в котрій ширив арабське національне освідомлення і будив свідомість окремішности від турків. З війною вступив як рядовик до англійської армії. Завдяки ранішим звязкам з чоловими людьми арабів навязав з ними дружність і спонукав виступити чинно проти Туреччини, знідмогою англійської зброї. В своїм творі "Революція в пустині" описує прямо неімовірні труднощі, які довелося йому побідити в пустинному життю в Арабії. Дійсним керманичем арабського повстання був Лоренс, що жив з арабами і серед них, як один з них, заволодівши бездоганно їхньою мовою та вивчивши їх звичаї. Досі арабські племена бедуїнів жили у тяглій війні одні проти других. З турками лучила їх та сама віра. До того турецький султан був їхнім зверхником релігійним, як наслідник Могамета. Мимо того Лоренс опанував всі ці трудно-щі і з бунтівничих племен зробив побідний державний нарід арабів. Турки назначили на його голову приманну суму сто тисяч долярів — мимо того в його прибічну сторожу уважали араби честю бути принятими — і хоча десятки а то й сотки гинули, охотників ніколи не бракувало. Араби доховали йому вірности серед безчисленних небезпек кождої хвилі. Тому про него стали по Арабії складатися повіря і казки, немов про завороженого проти кулі. Революція арабів вінчалася успіхом. Араби увійшли побідно разом з англійцями до Єрусалиму і Дамаску. Але коли післявоєнні дипльомати не хотіли у всім виконати зобовязань, які раніше перебрав Лоренс супроти арабів ще до повстання і які запоручив їм, що виконає в разі успіху — Лоренс не вагався всі свої військові відзначення відіслати назад королеві.... Усунувся від публичного життя. Став переводити одисею на англійську мову і списав свій твір про працю в Арабії, котрий однак йому викрадено разом з документами. Лоренс однак, хоч болюче відчув утрату цінного рукопису, не попав у зневіру. Сейчас став списувати новий і видав під заголовком "Бунт в пустині." Цей твір радимо щиро прочитати і передумати кождому, хто цікавиться справою національного визволення і організацією взагалі. Від р. 1925 до 1935 Лоренс працював як звичайний рядовик королівських воздушних сил збройних. Недавно щойно відійшов у затишне життя на власному малому хуторі. Їхав скоро моторовим колесом. На скруті вдарив у хлопця, що їхав також на колесі. Сила з удару викинула його далеко і розбила йому череп. Притомности вже не відзискав до скону. Помер в маленькій лічниці біля Вул, в Англії. Прощали його на вічний упокій його вірні приятелї араби а маленька дівчинка кинула китицю з написом: Полковникові Лоренсові, що повинен спочивати між королями.— Большевики мали перед ним панічний страх і вічно боялися як страшної мари. Частенько при нагоді всяких неуспіхів згадували імя Лоренса і всюди добачували його руку. На жаль він відумер нас за скоро — заки ми змогли за-

цікавити його нашою справою а він нам помогти. Світ стратив геніяльного організатора і великого поривом а скромного появою мужа. На його могилу і ми кладемо ці стрічки — Вічна йому память!

Що таке "Епік"?

Звісний соціялістичний письменник в Америці Антон Синклєр на старість замість дальше писати повісти і романи, зорганізував так званий "Епік" в Каліфорнії і під кличами тої організації пішов як кандидат на губернатора в Каліфорнії, однак перепав при виборах. Щоби однак добре зрозуміти цей рух, котрий має змістовного і талановитого провідника та вже починає проявляти свою діяльність в усій Америці — містимо засади їхні, як подає сам Синклєр.

1. Бог сотворив природне богацтво землі для вжитку всіх людий, а не кількох.

2. Бог сотворив людий, щоби шукали власного добробуту, а не павів.

3. Приватна власність знарядів, що є основою свободи, коли знаряди є прості — стає основою поневолення, коли знаряди є зложені.

4. Автократія в промислі не може істнувати рівночасно з демократією в правительстві.

5. Коли деякі люди без праці, інші працюють без засобів до життя.

6. Істнування розкошів серед бідноти і браків є противне добрій моралі і здоровим прилюдним засадам.

7. Теперішна депресія це надміру, а не браків.

8. Причиною клопотів є це, що мала кляса людий має богацтво, тоді коли решта має довги.

9. Це противне здоровим змислам, щоби люди голодували тому, що виплекали замного поживи.

10. Нищення поживи або іншого добра, чи зменшення витвору, це економічне божевілля.

11. Ліком буде дати робітникам доступ до середників витвору і казати їм витворювати для себе самих, а не для інших.

12. Ця зміна може статися через діяння більшости народу і це є американський шлях.

Ці засади будь що будь досить цікаві, хоча в дечім ложні. І так ложним очевидно є, що кождий має витворити тільки для себе, не для інших. Ціла техніка новітного цивілізованого життя вимагає безпосереднього виробу для інших, бо так він стає посереднім виробом для себе. Поділ праці це-річ, яку не так легко усунути. А бідних все будемо мати — причиною, що люди нерівні працею і талантами. І на це ради нема....

Певна річ, що богато причин горя можна усунути а засади повищі дають гарні і правдиві у многім помічення.

Український найбільший в Канаді

СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ нашого обряду.

Іконостаси, Божі Гроби, Артистичні Образи, Кивоти, Процесійні образи і Хрести, Чаші, Пушки, Монстранції Ліхтарі, Павуки, Дзвони, Патерици, Евангелія, Ризи, Вино до Св. Причастія, Свічки, Ладани, Вугля і все потрібне в нашій Церкві.

Матерії на Фелони, фани і хоругви, Образи на полотні, Золоті ґальони, Френзлі і т.д. даємо опуст для наших Сестер Служебниць.

Направляємо і відновляємо Образи, Плащаниці, Ризи, Статуї. Перезолочуємо Чаші, Ліхтарі, Вічні Лямпи і прочі уживані Церковні Річи.

Наша фірма істнує близько 20 літ і через той час робітники здобули добру вправу.

Просимо писати за цінниками і інформаціями до:

PROVIDENCE CHURCH Gds. Co.
824 Main St.
Winnipeg — Man.

(Продовження зі сторони 24).

В безкопечній черзі...

На пятьдесять літ лучної тюрми засудив польський суд пятьох українців з Угнівщини за приналежність до нелегальної організації. Засудженими: Теодор Онишкевич, Іван Ментух, Василь Гецетинюк, Василь Кодловський і Іван Шустакевич.

У Львові засуджено наших молодих дівчат за розклеювання летючок і приналежність до ОУН — Стефу Кубійовичівну на 2 роки, Галину Кубійовичівну на півтора р. Катрину Танчаківську на 6 міс.

Новітнє здирство в Долині засудило 73-літнього о. Евгена Чубатого, пароха Сваричева на добу арешту або три золотих гривни за те, що молодь нашу організував в кружку Католицької Акції Української Молоді.

Шлях до неба тернистий....

—o—

"Уже сносяться"....

Так пише большевицька часопись "Вечерняя Москва" про руйнування свято-Михайлівського Собору в Київі, що збудований ще за княжих часів, перетревав усякі лихоліття до татарського включно— а тепер руйнують його повітні нащадки степових хамів. Монастир цей повстав за князя Святополка (1093-1113 рр. Увінчано його чудовими малюнками на стінах — нині це все нищиться. Пропадає Україна під червоним кутом.

13-го і 14-го ЛИПНЯ

"ОКРУЖНИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ З'ЇЗД"

В Гефорд беруть участь відділи з Гефорд, Крндор, Вітков, Орлов, Величка а також запрошуються всіх Українців Греко-Католиків з околичних парохій.

— ПРОГРАМА

Субота: 7.30 — 8.30 привіти делєгатів. 8.30 Мистецька штука.

Неділя: 10 год.: Служба Божа. В 12-тій: перерва.

1.30 до 6.30 засідання і виклади.

Слідуючі будуть виклади:

п. Н. Чайка - Вітков — "Обовязки члена"
Б.Л. Корчинський — "Пласт"
Ст. Дідич — "Релігія і Патріотизм"
Іван Скопик — "Обовязки Горожанина"
п. Ф. Т. Мамчур — "Організація БУК-а"
Й. Прийма — "Українська Культура в житті Канади"
о. Сулятицький — "Католицизм і Соціялізм"
п-на Е. Харко — "Книжка в вихованню молодіжи"
п-на А. Воробець — "Українська молодіж Христові"
п. А. Яремович — "Колєгія св. Йосифа"
п-на Козак — "Католицькі організації молоді в нашім народі"
п-ні О. Жеребко — "Роля жінки в організації"
п. П. Топущак — "Тактика БУК-а"

Неділя, 7 год. вечером. Вечера спільна і промови 8.30 мистецька штука гуртка з Вітков.

Підчас з'їзду буде вписування в членів БУК-а, збирання залежних і нових передплат та "Укр. Вісти" і "Укр. Робітник" і дискусія о Кат. Бурсі в Саскатуні.

Заряд
Н. Гунчак — Голова.
Й. Гунчак і Б.Л. Корчинський — дписарі

ПЕРШИЙ ОКРУЖНИЙ ЗЇЗД БРАТСТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

КРАСНЕ, САСК. В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28 ЛИПНЯ, 1935

Рано о годині 8.30 Служба Божа читана і св. Причаста дітий по тижневій Катихитичній підготовці даваній Пр. Сестрами.

О годині десятій торжественна Служба Божа з проповіддю.

Спільний обід. Гри молоді. О 3-тій годині отворення з'їзду. Привіти.

Промовляти будуть: Вп. п. Я.Д. Стратійчук, голова БУК-а.
Ст. Шебець, оловний адміністратор "Бюлетеня" і Н. Кутний і інші околичні і свої бесідники.

—o—

Просимо всіх прибути!
Щиро Вас усіх витаємо!

ПЕЧАТКИ

для відділів БУК-а, парохій, товариств, склепарів і інших. Печатка, як на окладинці, коштує всего $1.75, з пересилкою $2.00. Виробляєм печатки для ріжних організацій, бізнесів і фаху по ціні дуже приступній.

PETER RUTA
Winnipeg, — 809 Flora Ave. — Man.

ОГОЛОШЕННЯ

ІВАН В. СТРАТІЙЧУК
BARBER SHOP
косметичний сальон стриження і голення—все радо приймає. Канора, Саск.

Василь БАЛЕШТА,
Адвокат—оборонець—нотар
в
КАНОРІ, Саск.

Bull's Eye Flour
"Мука що говорить сама за себе"
ГВАРАНТОВАНА МУКА змелена у нашому млині. Наш млин має за собою 45 літ досвіду в Західній Канаді
Млино наша спеціяльність. Привезіть пшеницю до млина і дістанете
Гварантовану муку
Заощадіть гроша
NEWLOVE FLOUR MILLS
Canora, Phone 3. Sask.

ВЕЛИКИЙ ВІДПУСТ
МАТЕРИ БОЖОЇ НЕУСТАЮЧОЇ ПОМОЧІ
Субота, Неділля і Понеділок, 6. 7. 8. Липня, цего року.
В ЙОРКТОНІ
7-го, Неділля, Рождество св. Йоана Хрестителя

ПЯВКИ
Маємо на складі услякі старокрасві пявки, баньки і машинки. Також продаємо ріжного рода коріня і зіля.
Ліки Др-а Григорія дають скору поміч у многих слабостях.
Пишіть до нас по інформації.
SAIDMAN'S
CANORA — Box 806 — SASK.

K. LERTZMAN
Загальний Склеп в Канорі, Саск. Найбільший свого рода склеп в цім місті.
—=0=—
Довголітна обслуга наших Українських Клієнтів дає нам можність дати Вам повне задоволення. Зайдіть до нас раз а станете нашим сталим костумером.

ПАВЛО ЗАВОЛОТНИЙ
Арт. Маляр і Декоратор
Виконує всяку роботу що входить в обсяг артистичного малярства: Малює орнаментикою стилево церкви; Образи до іконостасів; Декорує Народні і приватні доми; Виготовляє сценерії до Народних Домів. Робота солідна якостева і гарантована. Ціни уміркані. Пишіть до:
P. Zabolotnyj — Rama, Sask.

ПОЗІР!
Церковні Громади
Іконостаси, вівтарі, киоти, образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрасвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах.
Пишіть до:
СТ. МКУШ
Vonda, Sask. Вонда, Саск.

ПОЗІР!
ІВАН СЕНИК
Виливаю нагробні Хрести всякого рода, якого кто хоче. Так само роблю желізні хрести нагробні з цементовими постументами, по найдешевшій ціні.
JOHN SENYK
417 Ave. Q South
SASKATOON, SASK.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD OF CANADA

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна часть—
Справоздання з 2 четвертиччя, 1935 — Справлення Д. Кобринського — Нові відділи БУК-а Подяка — Заклик з'їзду БУК-а в Бюкепан, Саск. — Звіт зі з'їзду БУК-а в Гефорд, Саск. — Будуса БУК-а в Саскатуні — З'їзд БУК-а в Саскатуні

Ідеольогічна Часть
М... Д. Кудик: В дорожня упавшого чоловіка проти правди — А.Х. Дефіцит: Світ ... Вол. Целевич: Брак сили волі — о. П. Криворучка: Народна ... о. П. Медер: Встаньте і не бійтеся — Преосв. Лав. Вінценз: Катол. Акція і політика — проф. Люї Бретано: Ідея справедливої ціни - Дж. Брайс: Определення демократії — Чого нам треба?

Історична Часть —
... Ів. Бодак: Недільна школа — о. П. Середа: Беріжмся на розум — Розкол серед автокефальних

Учительська Часть —
Наш обовязок супроти учителів — Оголошення

Нашим найменшим —
Мати й діти — Наша мати — Материнські скарби — Соняшник

Літературна Часть —
Б.І. Антонич: Веретено - Дороги — С.Черкасенко: У перерві —о. С. Семчук: Степ і вражіння

— Дописи — Монтреал — Виннипег — Смотс — Вернон. — Новини —

Печатано за дозводом Духовної Влади.

"BULLETIN"
Vol. 3, No. 9 YORKTON SASKATCHEWAN SEPTEMBER, 1935
Editor and Manager
Rev. S. Semchuk — Canora, Sask.

ПОШИРЮЙТЕ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ПРЕСУ

запренумеруйте собі

ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ

— Релігійний Місячник —

який видають

ОТЦІ ЧИНА НАЙСВЯТІЩОГО ІЗБАВИТЕЛЯ

в Йорктон, Саск.

Виходить в початком кождого місяця.

Річна передплата одного доляра. ($1.00)

Передплачуйте самі і єднайте передплатників.

"The Redeemer's Voice"

Catherine St. Yorkton, Sask.

ОГОЛОШЕННЯ

ІВАН В. СТРАТІЙЧУК
BARBER SHOP
косметичний салон стриження і голення—все радо приймає. Канора, Саск.

Василь БАЛЕШТА,
Адвокат—оборонець—нотар
КАНОРІ, Саск.

Bull's Eye Flour
"Мука що говорить сама за себе"
ГВАРАНТОВАНА МУКА змелена у нашому млині. Наш млин має за собою 45 літ досвіду в Західній Канаді
Мливо наша спеціяльність.
Привезіть пшеницю до млина і дістанете
Гварантовану муку
Заощадіть гроша
Full stock of rolled oats carried on hand
NEWLOVE FLOUR MILLS
Canora, Phone 3. Sask.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
український католицький тижневник виходить що середи в Едмонтоні, Альберта.
під числом 10012-109 Стрит
Річна передплата: $2.00
Телефон: 25708
Це одинока наша католицька часопись в Канаді тижнева, котра поміщує статті релігійні — позитивні — громадські події освітляє з католицького становища. Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській хаті.
THE UKRAINIAN NEWS
10012-109 St., Edmonton, Alta.

ПЛИВКИ
Маємо на складі усякі старокрасві плівки, баньки і машинки. Також продаємо ріжного рода коріня і віля.
Ліки Др-а Григорія дають скору поміч у многих слабостях.
Пишіть до нас по інформації.
SAIDMAN'S
CANORA — Box 806 — SASK.

K. LERTZMAN
Загальний Склеп в Канорі, Саск. Найбільший свого рода склеп в цім місті
Довголітна обслуга наших Українських Клієнтів дає нам можність дати Вам повне задоволення. Заїдіть до нас раз а станете на цим стало костумером

ПОЗІР! ПОЗІР!
Дуже цікава книжка
"КАНАДІЙСЬКІ ОПОВІДАННЯ"
о. П. Божика.
Дуже приступно написана церковна на гарному папері (8 x 10) друку, коштує 25 центів.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE
Catherine St. Yorkton, Sask.

ПАВЛО ЗАВОЛОТНИЙ
Арт. Маляр і Декоратор
Виконує всяку роботу що входить в обсяг артистичного малярства: Малює орнаментикою стилево церкви; Образи до іконостасів; Декорує Народні і приватні доми; Виготовляє сценерії до Народних Домів. Робота солідна якостева і гарантована. Ціни уміркані. Пишіть до:
P. Zabolotnyj — Rama, Sask.

ПОЗІР!
Церковні Громади
Іконостаси, вівтарі, кивоти, образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрасвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах.
Пишіть до:
СТ. МЕУШ
Vonda, Sask. Вонда, Саск.

ПОЗІР!
ІВАН СЕНИК
Виливаю нагробні Хрести всякого рода, якого хто хоче. Так само роблю желізні хрести нагробні з цементовими постументами, по найдешевшій ціні.
JOHN SENYK
417 Ave. Q South
SASKATOON, SASK.

ВЖЕ ДРУКУЄТЬСЯ

— — КАЛЄНДАР — —

Голосу Спасителя

На — 1936 — Рік

ЗНАЙДЕТЕ В НЬОМУ ТОЧНИЙ КАЛЄНДАР УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ СВЯТ
ОБШИРНИЙ УСТАВ ЦЕРКОВНИЙ — МНОГО ПОУЧАЮЧИХ СТАТЕЙ І ГАРНИХ ОПОВІДАНЬ

160 СТОРІН ДРУКУ

ДРУКУЄТЬСЯ МАЛО ПРИМІРНИКІВ — ТОЖ ЗАМОВЛЯЙТЕ ВЖЕ ВІД ТЕПЕР

ціна .25 ——— почтою .30

ХТО ЗАМОВЛЯЄ 4 КАЛЄНДАРІ АБО БІЛЬШЕ
ПОЧТУ ОПЛАЧУЄМО САМІ

ТИМ, ЩО ЗАМОВЛЯЮТЬ ЩО НАЙМЕНШЕ 25 КАЛЄНДАРІВ ДЛЯ РОЗПРОДАЖІ, ДАЄМО
25% ОПУСТУ

The Redeemer's Voice

Catherine Street, - Yorkton, Sask., Canada

БЮЛЕТЕНЬ

Братства Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.
Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Бала, ЧНІ., Йорктон, Саск.
Річна передплата $1.00. Рік 3, ч. 9. Вересень, Р.Б. 1935

"THE BULLETIN OF THE UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD OF CANADA"
Published monthly at Yorkton Saskatchewan by The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada.
Printed by the Redeemer's Voice Press, Yorkton, Sask.
Editor - in - Chief: Rev. Father John Bala, C.SS.R., Editor: Rev. Father S. Semchuk
Yearly subscription: $1.00. Advertising rates on application. Address business communication to the office of the administration: The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, Canora, Sask.
Entered as Second Class Matter before the Postmaster General, Ottawa, Canada, April 29, 1935.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

СКАРБОВИЙ ЗВІТ ЗА ДРУГЕ ЧВЕРТЬРІЧЧА, 1935

Квітень, 1935

ПРИХОДИ —

Вкладка Н. Пробіжанського	$1.00
За відзнаки відділ в Мондер	2.00
Вкладка М. Германа	1.00
Відділ ч. 27, Монтреал	5.00
За книжечки Т. Мельничук	2.00
Вкладки відділу ч. 60, Мирнам	4.50
Вкладка Н. Николишина	1.00
За відзнаки о. Семчук	1.25
Вкладки відділу ч. 34, Ріджайна	7.50
За відзнаки відділ ч. 10, Арран	2.50
Вкладки відділу ч. 10, Арран	5.00
Відділ ч. 10, Арран, культфонд	7.00
Вкладки відділу ч. 7, Альвена	9.00
Вкладки відділу ч. 34, Ріджайна	3.10
Вкладки відділу ч. 2, Ланівці	11.70
За відзнаки, відділ ч. 2, Ланівці	2.50
Вкладки з Монтреалу	20.00
Вкладки відділу ч. 9, Твей	10.00
Вкладки з Київа, Альта.	6.40
За відзнаки відділ ч. 20, Орлов	2.00
Вкладка Дм. Василькова	1.00
За відзнаки відділ ч. 7, Альвена	2.00
За відзнаки о. Семчук	.75
За книжечки о. Семчук	75
Вкладка В. Годованського	1.00
Вкладки відділу ч. 17, Приймове	1.80
Разом	$112.25
Перенесено з марта, 1935	198.42
Разом	$310.67

РОЗХОДИ —

Значки	$ .65
Печатня за март	90.00
Розсилка Бюлетеню	17.99
Печатня за квітень	90.00
Розсилка за квітень	18.27
Разом	$216.91
Попередний кредит в печатні	$74.14
Вкладка В. Годованського	1.00
Разом	$75.14
	$216.91
	75.14
	$141.77

Остає в скарбі з днем 30 квітня, 1935 чистих $168.90

Май, 1935

ПРИХІД —

Вкладка Г. Пасічника	$1.75
На культфонд "	.25
Вол. Трач за відзнаки	2.50
Вас. Рурко " "	.50
На культфонд всеч. о. П. Криворучка	2.00
За відзнаки о. Семчук	.50
За книжечки "	.60
Вкладки з Чипмен, Альберта	2.00
Вкладки Ол. Хабуна	3.00
Вкладки відділу ч. 6, Канора	9.25
Вкладки відділу ч. 55, Айтуна	7.65
Відділ ч. 17, Приймове на фонд проти рака	5.55
За книжечку В. Соляр	.10
Разом	$35.65
Перенесено з квітня	168.90
Разом	$204.55

РОЗХІД —

Значки	$ .95
Вислано на фонд проти рака	5.55
Разом	$6.50

Дня 30 мая, 1935 остає чистих в скарбі.... $198.05

Червень, 1935

ПРИХІД —

Вкладки відділу ч. 25, Красне	$13.00
За книжечки впр. о. Трух, ЧСВВ.	2.20
Відділ молоді ч. 61, Альвена за відзнаки	1.50
За книжечки всеч. о. Криворучка	.80
Вкладки відділу ч. 3, Борщів	14.40
За відзнаки відділ ч. 42, Витків	3.00
Вкладки відділу ч. 4. Саскатун	16.20
За книжечки Гр. Гарах	5.00
В. Гинба вкладка	1.00
Зворот чека на фонд проти рака	5.55
Зі з'їзду в Бюкенан	25.85
Вкладки відділу ч. 20, Орлов	6.50
Разом	$95.00
Перенесено з мая	198.05
Разом	$293.05

РОЗХІД —

Зміна чека з Канори і значок	$ .18
Почтові значки	.84
Печатня за май	75.00
Розсилка " "	15.04
За друк уладу місячної праці	1.75
Печатня за червень	75.00
Розсилка " "	1.88
Печатня за посвідки	6.20
Розсилка — значки	1.80
Пересилка Бюлетенів до адміністратора	.45
Вислано знова на фонд проти рака	5.55
Печатня за стяжки на з'їзд в Бюкенан	7.50
Печатня за програми " "	2.00
Разом	$193.19

З днем 30 червня остає чистих в скарбі Бук-а $99.86

Ст. Дідич, скарб. писар — Дм. Кобринський, гол. скарбник

СПРАВЛЕННЯ

В скарбовому звіті БУК-а за перше чвертьріччя 1935 р. на першій сторінці Бюлетеню в розходах за місяць січень пропущено посилку на інвалідів УГА $10.13

Дм. Кобринський.

НОВІ ВІДДІЛИ БУК-А

Стараннем і трудом впр. о. Ан. Труха, ЧСВВ засновано два нові відділи БУК-а в Торонто місті. Це відділ старших і відділ молоді.

Відділ старших в Торонто, Онт. приняв рядове число 62.

Заряд вибрано як слідує:

Голова — Йосафат Котик
Заступник — Анна Сеник
Писар діловий — Антін Миронок
Писар скарбовий — Мих. Чайковський
Скарбник — Ан. Юрків
Провірники — Мих. Прихідко і Варвара Зрайко
Газдині — Анна Манів і Мелянія Сорокан

Відділ молоді в Торонто, Онт. приняв рядове число 63.

Заряд вибрано, як слідує:
Голова — Мих. Мельник
Заступник — Анна Лещук
Діловий Писар — Ст. Шкура
Скарбовий писар — Емілія Зизда
Скарбник — Анна Луків
Провірники і судді — Мих. Шкура. В. Котик
Газдиня — К. Дутка

Якщо зважити, що на сході Канади досі відбувалися всякі з'їзди, на котрі тягнено вірних нашої Церкви а нашого ще не було — то значіння і важність тих двох відділів в такому місті як Торонто, сама собою насувається. Залежатиме у великій мірі поступ від проводу тих обох відділів. Коли провід дальше вестиме працю, започаткована впр. о. Трухом. І не лише вестиме але й поширювати. Значить, при помочі відчитів, зборів, викладів буде стреміти до заснування відділів в провінції Онтеріо. Тоді можна скликати надійний з'їзд БУК-а в Торонто — що вірімо в Бозі, стане дійсністю недалекого часу. І тому взиваємо щиро і радісно: До праці, до чину! БУК-івці Онтеріо підготовляйте з'їзд в місті Торонто. Схід Канади повинен заявити своє українське католицьке обличча і почати нову добу діяльности під прапором БУК-а!

Заходом п. П. Веснія засновано новий **відділ БУК-а, ч. 64 в Бруно, Саск.**

Дня 27 червня, 1935 підчас проби співу в школі Мавнт Кармел П. Весній, управитель хору, мав годинний відчит — у висліді котрого записалося 40 членів молоді до БУК-а.

Заряд вибрано як слідує:
Голова — Франко Єнджейовський
Заступник — Анна Бунько
Писар діловий — Михайло Бориско
Писар скарбовий — Мих. Єнджейовський
Скарбник — Параня Фай
Судді — Дмитро Томс і К. Гриців

Вірити хочеться, що новий відділ молоді поведе працю як найкраще під проводом свого управителя і досвідченим оком Отця Пароха. А праці між нами доволі. Молодь радісна і активна рветься до чину. Не треба там великої заохоти — треба тільки досвіду і проводу, щоби

зусилля не були випачені ні даремні. Най Господь дасть їм гарт духа і благословить всі їхні добрі почини успіхом!

ПИСЬМОДКА

Прага, дня 21 червня, 1935

Високоповажаний Пан
Д. Кобринський,
Скарбник Брацтва Українців Католиків Канади, Смотс, Саск.

Високоповажаний Пане! —

Музей Визвольної Боротьби України підтверджує одержання $10.00 — що надіслали Ви від Брацтва Українців Католиків Канади, як дар на Український Дім у Празі для Музею Визвольної Боротьби України. Посвідку ч. 1904 тут прикладаємо.

За цю пожертву Брацтво Українців Католиків Канади записано в Памятну Книгу Жертводавців Фундаторів Українського Дому в Празі.

Просимо не забути й надалі й заохочувати всіх наших дорогих земляків у Канаді й усі українські організації помогти хто як може Музеєві Визвольної Боротьби України скоріше поставити власний Український Дім у Празі.

Про Вашу пожертву буде надруковано також в новому числі Вістей Музею ВБУ, що вийдуть після літа. Тоді їх Вам надішлемо.

З правдивою пошаною і щирим привітом,

Ст. Смаль Стоцький, голова управи тов-а. — Д. Антонович, директор музею

—=0=—

ЗВІТ ЗІ З'ЇЗДУ БУК-А В БЮКЕНАН, САСК.

З'їзд почався **дня 15 червня, 1935** рано торжественною Службою Божою на місці, де будується наша нова церковця. Це був перший празник нової парохії в Бюкенан. Досі там не було нашої церкви. Наші добрі щирі люди будували досить — та для других, не для себе. Побудували два будинки, але оба опинилися в противних руках. І коли зайшла потреба користуватися будинком, треба було просити за свою працю — ба, що більше — не дадуть. І по довгих балачках і тяганинах кажуть собі платити. Такі відносини були досі в Бюкенан. Тепер настають інші. Замітити годиться, що околиця виявляє великий відсоток духоборів і буковинців. З тих і многих інших причин тим цінніше являється будування нашої церкви в Бюкенан.

Тамтого року в осені стараннем маленького гуртка добрих душ, що зібралися кругом родини панства Кривих — започатковано базар. Цей базар приніс поважну суму чистих грошей. В зимі не дармували. Було кілька вечорів, принять і фонди росли. З весною куплено пригарну площу недалеко мійської школи і заінкопоровано. Раз на все не буде кирині ані хитання. Згодили будівничого п. Гузяка і коли почався з'їзд, то основи і підлога церковного будинку вже були готові. На них відбулася перша відправа. Та Бог не дав нам тоді гарної погоди.

Віяв північний холодний вітер і сікло дощем. Дощ змагався чим раз більше і тоді вірні розтягнули над престоликом мале шатро — інше розтягнено над богомольцями. То треба признати живу і щиру віру в серцях вірних. Віє ледовий вітер, дощ січе немилосерно — а вони стоять і слухають відправи, моляться і співають. Ось прекрасний доказ любови своєї церкви і обряду!

І тоді, хоча священики перемокли і зхолодніли — та такої радости, як тоді рідко зазнали — правили всеч. Отці — **парох Ст. Семчук і гість П. Криворучка.** Це була радість бо таких вірних з таким запалом і віданістю не рідко стрінути. А дальше зоріла дума — як марні зусилля апостатів і ненависників, котрі літами розбивали церкву і шприлп безбожництво! Як сильна церква наша — Українська Католицька! Як невислідиме Боже Провидіння! Там, де ніхто не сподівався, ніхто не думав — нині наша церква!

І вірні, як діти до матері — так під крила рідної Української Католицької Церкви! І хоча дощ, хоча зимно, вони вірні — дійсно **вірні** серцем і ділом — свідчать про відданість і любов — засвідчують свою віру і грядучих поколінь чином!

Так почався наш з'їзд.

Проповідав всеч. о. П. Криворучка — заохочував так щиро як лише він може, з глибини чистої і ревної душі, до вірности і посвяти для Бога, Церкви і Народу.

Потім був спільний обід. Ніхто не розійшовся домів —остали на спільне принятя. А в годині третій пополудні відбулося отворення з'їзду в місцевім Народнім Домі. Відспівано оба народні гимни — український і канадійський. Привіт від відділу БУК-а **в Олеші злożив п. Т. Сарган.** Желає всего найкращого для парохії, а особливо любови і жертвенности.

Всеч. о. П. Криворучка складає привіт своїх околиць і голосить виклад п. з. Народна робота. Цей виклад печатаємо на іншому місці Бюлетеню, вповні.

Говорить **п. Іван Шебець,** поважний батько родини і заслужений хлібороб околиці Кова-

лівки. Тема промови "Хто ми є і по чім нас пізнати." Гратулює парохії за будування церкви. Кождий має свій дім — парохія також. Бог сказав Мойсеєві ставити кивот. Ми також ставимо свій кивот Нового Завіта. Там Господь нас вислухає. В церкві чоловік наче змінюється. Інший настрій охоплює душу. Та він відійшов від темя. Щоби знати, хто ми є, треба пригадати, що ми є частина 40-мілионового народу а Україна це найкращий край Европи. Колись ми мали свою державу, своє військо і своїх володарів. Були в нас князі, гетьмани і козаки, що боронили Европу перед найздами орд. Та тепер ми поділилися. Часто зі собою ворогуємо та ідемо проти себе. Баламутів ми повинні відкинути. Зрада нас тільки нищить. Коли маємо священика, що починає роботу для народу, зараз найдуться зрадники, що виступають напроти. Мусимо бути одної волі, одної думки а тоді нарід буде мати силу. Анґлійці величають і шанують своїх людий. В нас троха інакше. Як ми можемо мати силу? Показує на хустинці нитки, котрі лучить і розсуває. Кожда нитка, то наче кождий член народу. Ці нитки то ми самі. Кожда нитка для себе слабонька але всі разом сильні і пірвати їх годі. Коли ворог прийде між нас, то легко пірве поодинокі нитки — але всіх разом, що спокні, що з'єднані, пірвати не годен. Звичайно ворог прийде, наговорить тай піде. Пірвав нас. Зачинає від священика і проти него найбільше говорить. А потім рве вашу віру і церкву. Церкву треба шанувати. Як ми будемо всі разом, ніхто нас не розірве. Як будемо ходити поодинокo, нас пірвуть.

Нема кращого слова на світі, як брат — сестра. Коли раз родичі питали, хто є рідні — то діти відповідали, що брат і сестра найрідніші. Брацтво це наше слово на братерство духа і чину.

Коли підчас війни ранять жовніра, то він сам ледви собі дасть раду. А коли надійде здоровий, просить: Брате, ратуй! Він не може відмовити і ратує з любови. Любов родить згоду, єдність і силу.

Наш БУК це чиста вода, що очистилася в бігу. Чому нам не стати спільно до праці? Ми всі повинні вписатися у своє брацтво. Колись християни мали свої перші знаки — рибу — ми маємо свою відзнаку. По ній ми себе пізнаємо.

Слідуючий бесідник **Ст. Шебець, молодий студент**, говорить про пресу. Під пресою розуміє спосіб поширення гадок та ідей. Це діється при помочі печатаного слова, а також телефону, телеграфу і редія. Політичні партії мають сильну пресу і так доходять до влади. Поширяють так свої вливи і думки. Преса помагає культурі і продукції. Ми всі користаємо з услуг преси. Ми не мурини, котрим вистане 200 слів і одно дерево для цілої родини. Під тим деревом вони живуть а з його овочів мають поживу і одяг. Ми живемо цивілізованим ладом і тому наш спосіб життя улекшений. Преса помагає в єдности думки, ідеї і напряму.

Нашу пресу мусимо зробити сильною. Також радіо ми повинні поставити на наші послуги. Це все ми повинні осягнути власними силами. Організація є сила на власних засобах з тими самими гаками і напрямом. Вернон і Монтреал далека віддаль. Мусимо мати пресу для вдержання єдности думки і поширення. Нашою пресою є Бюлетень. Всі наші члени дістають його щомісячно. Людське тіло є також організацією, але дуже справною, де кождий член робить свою роботу. Всему помагає в праці мозок. Це сила організації і централі. В нас сю роботу робить преса. Вона має вплив на вихования людського характеру. Хто що читає, таким є. Вода, що бє на камінь, розіб'є його. Подібно преса ділає на характер. Ми повинні підтримати свою пресу.

Запитують, чому анґлійська Фрі Прес — за 50с. іде цілий рік і в так великому обємі? Тому що має богато передплатників а в слід за тим богато платних оголошень. Наша преса полягає тільки на нас самих. Радій бачити нашу пресу сильною і поширеною та забезпеченою.

Другий день з'їзду — **дня 16 червня. 1935** — почався знова торжественною Службою Божою на місці церкви. Падав дощ. Вірні мимо всего явилися в тім числі, що й вчера. І знова, так як вчера ішла з душі молитва — видно щире привязання і любов — свідчила віра свою сталість. Тим більше, що на церкву нашу в Бюкенан ми не дістали ні відкого ні сотика —всі наші фонди це наші власні жертви. І тим цінніше нам це святе місце, що здвигнене нашим грошем і трудом—а головно вірою і побожністю.

Після спільного обіду першим бесідником був **п. Яків Д. Стратійчук з Канори.** Говорив про успіхи і поширення БУК-а. Мені приємно тут бути. Впав дощ, але нам добро, бо росте збіжжа. БУК основано 1932 р. в Саскатуні. Всі стали спільно до праці. наші священики, учителі, хлібороби і робітники. Всі стани і кляси наших людий були там представлені. Досі маємо в самім Саскачевані 61 відділів — всіх 110. Членів буде понад три тисячі душ. Управа наша чисто демократична. Коли хто скаже, досі було досить товариств, пощо ще одного — то треба відповісти, що наша ціль себе оправдує. Були досі товариства, та іюдного не було цього рода, що наш БУК. Ми хочемо згуртувати наші сили. На нікого не накидуємося. Наперед хочемо зорганізувати самих себе. Коли будемо добрими членами церкви, то будемо також добрими громадянами. Коли кождий з нас буде

мати сильні внутрішні підвалини духа — буде вірний скрізь, від церкви почавши а на нації скінчивши. Обовязком наших членів є брати живу участь і студіювати свою історію. Студії виказують, що наша культура є підготована Католицькою Церквою. На тих основах виросла вся наша велич і сила у старині. Та на жаль прийшов до нас радикалізм і вишачив розуміння історії. Та тепер ми з того виростем. Другі народи живуть під впливом віри і ми так хочемо жити. Тому повстала наша організація БУК.

Гарний молодий і надійний працею учитель **п Никола Кутний** говорить про силу організації. Коли банана липнить свій гурток; то з него здирають потім скіру. Подібно з нами. Нам так треба організації. Жадного майна не придбаємо, коли не буде попертя від організації. Сила Католицької Церкви опирається у великій мірі на добрих домах. В канадійських школах є організація дітий — Червоний Хрест, що вилічив досі понад пять тисяч дітий. З малих вкладок при помочі організації стають великі виспіди. Подібно є з третами і банками. З малих вкладок робляться мілиони гропа, котрий то гріш стає в прислугу красві. Так само політична сила і осягн є при помочі організації. Згадайтби хоч Ірляндію. Ще до 1917 р. Ірляндія була підбитою країною, без права голосу для ірляндців і свободи для католиків. У 18 столітю Даниїл ОКоннел зорганізував ірляндців, щоби вибороти для них право голосу. Не могли бути послами, бо це оборонено було для католиків. Од нак при помочі організації здобули ірляндці по черзі все. Нині Ірляндія самостійною державою і католики мають всі права. Коли ми всі будемо згуртовані як слід, також наші осягн будуть великі. Коли анґлійці здобули Канаду від французів 1759 р. французи мали всі права. Але згодом і поволі ті права їм відібрано. Тоді французи при помочі своїх організацій наново придбали втрачені права 1769 р. Через організацію вони сильні до нині і в них єдність думки та ділання.

Сили нема, коли ми розбиті.

Сила організації в тім, які її члени. Коли вони добрі, сила велика. Наш БУК стремить удосконалити нас самих. Тому ми мусимо бути добрі, гідні, мати велику ціль перед очима а малі ріжниці позабути. Многі краплини разом творять ріку, де сила незмірна. Ми подібно єднаємо наші сили в БУК-у. І хоча наше життя коротке, то все таки коли з'єднаємо разом наші сили в добрій організації, то наша праця лишить по собі тревалі сліди.

Як урядник пшеничного збіжевого пулу Саскачевану говорить **п. Іван Д. Стратійчук.** Всіх українських хліборобів Саскачевану буде около 22,000 родин. Вони є силою, коли в організації. Та в нас розуміння організації не все по-

правне. З причин ріжних повставали ріжні організації. Організація матиме вплив і силу, коли буде велика а члени мають почуття відповідальности супроти себе і організації. З досвіду хочу подати як задивляються на нас англійські кооперативні організації. У відділі рільництва в Ріджайні думають, що в північно-східнім Саскачевані, де битою лавою живуть українці, плекають богато вівсюги. Але в Альберті переконалися, що найкраще насіння дають саме українські хлібороби. Стараймося справити це в Саскачевані. Нехай наше насіння буде найчистіше. В політичних кругах думають, що наших легко перемовити обіцянками убристий. Тому, заки приступимо, треба нам наперед зрозуміти платформу партії, треба мати політичну свідомість а не голосувати навмання, йти за обіцянками. Провід кооперативної організації гарно про нас думає з того огляду, що наші люди підпирають пул. Недавно хлібороби голосували про збут дробу — домашньої птиці. В цілім Саскачевані наші люди були 63 і пів % за. Сама околиця Бюкенан була 76% за. Переєчино українські околиці провінції голосували 70% за кооперативним збутом. Мабудь великою поміччу для такого голосування буде становище наших людий в Галичині, котрі виброблені своїми кооперативами, й тут горнуться до кооперативних організацій. В Оттаві є тепер законопроєкт на Збіжевий Заряд. Той законопроєкт мав преміср ще першого червня. Однак первісний начерк проєкту змінено, бо кооперативний провід переконав правительство, що така зміна конечна і хосенна. В Західній Канаді пул має 152.000 членів і тому з його голосом числяться. Наші хлібороби повинні мати це на приміті.

Палко і захоплено говорить слідуючий бесідник **п. Вол. Тарасевич** з Канори. Темою має причини до розвитку і упадку організації. Український нарід розпорошений скрізь по світі. Ізза горя покинув землю. Жиди також розкинені, але здавна заховали свої традиції. Приходить хвиля, коли ми самі повинні жити з власних сил. Ми знаємо, де належимо і тому ми досі остоялися.

На Великій Україні поширився большевизм через наше відступництво і зраду. Шарлятанство ніколи ніде не помагає але впливає відемно. Тому в большевії стільки трагедій, навіть особистих. Галицька земля славиться своїми героями, Українськими Січовими Стрільцями, що були греко-католики і ніхто цего не в силі заперечити. Ми за собою маємо свою традицію і тому ніхто мені не скаже, що я не патріот. Наша Церква виховала і виховує кращих синів України і це треба ціпити.

На вступі організації кождий член повинен

почуватися як в родині. З ним треба гарно і добре поступати. Та приходять в організації тертя з різних причин. Коли є нагода скористати з кращих людей, це треба зробити. Однак в організації нема місця для виключного "я" — там місце для кождого і кождий має нагоду показати свою працю.

У виборі заряду треба поступати так, щоби загальне добро було на першому місці. Але треба при тім мати відвагу сказати своє слово — навіть прикре —і до найблищого приятеля.

Поважний старший віком наш адвокат з Канори, п. **Василь Балешта** говорить про економічну сторінку нашого життя. Жалує, що не міг прибути з Канори хор, але це їзза непогоди. Щоби розуміти кооперацію, треба знати, що основою кооперації є одна думка, ідея змагання. Звичайно люди думають тільки про себе. Тому праця не діє так успішно, як повинна. Ми треті в Канаді по числу, що продукуємо богато пшениці, платимо податки, сповнямо обовязки і тому повинні мати права. Через організацію зрозуміємо всі дані можливости і нашу силу. Мусимо подбати також про те, щоби з економічного боку не бути дітьми. Дітям нашим мусимо дати нагоду добути все і мати певне та забезпечене місце в житю. Помогти тут другому значить помогти самому собі. Ломимо крити байдужности поміж собою і так зростає в нас зрозуміння кооперації — співпраці для себе.

Промовляли ще **всеч. о. Семчук**, що говорив про БУК як нашу організацію. Це організація наших людий, для нас і на наших фондах і праці. До організації може належати тільки чоловік тої самої віри, що я і тільки тої самої народности — отже тільки українець католик. Тому організація не є механічним слінком вишадково обєднаних якимсь інтересом людий — але житєво злучена духом, одною ідеєю, тою самою вірою, любовю і надією. Тому БУК діє також для наших людий, не під диктат чужих ані властолюбних одиниць. Всі працюємо спільно і кождий як найкраще. Кождому отворена дорога в праці а хто працюватиме найкраще і найбільше той стане провідником. Тому в нас треба працювати за тих, що не працюють а також за тих, що мало працюють і зле працюють. Початок праці для всіх один. І кождому є нагода. Нікого не відсувається на задній плян. Нікого не відкидається хто однородний з нами духово. Тому ми покладаємося на наші власні сили і труди і гріш. Нам ніхто досі не дав цента — чужий нам духово, чи вірою чи народністю — і ми ніколи на жебранину не підем, як довго БУК має остати БУК-ом. Все спертє на власні сили і посвяту. Тому в нас ніхто не бере плати за працю але кождий жертвує по змозі своїх сил і спроможности. І тому ми з повним правом і радісно кажемо всім, що це наша організація під кождим оглядом і для нас. Кождий свідомий своєї віри і нації українець католик повинен стати з нами до праці і помогти в осягненні великої мети — кращої будучности цілого нашого народу в Канаді.

Дякував усім за прибуття, працю і труд п. **Василь Кривий** з Бюкенан. Що ми обіцяли ми додержали. Все це нашою працею і трудом. На нікого ми не накидалися. Мали острах деякі зпоміж українців, що будуть накиди. Переконалися, що БУК на нікого не накидається а веде працю позитивну, творчу, будуючу. Так робимо ми. І так дальше робім. Запал несім в найдальші закутки і все творче та здорове зпоміж нас гуртуймо до спільних трудів — в організованих рядах БУК-а.

Вечером відбувся бенкет при гарному числі учасників. Услугували при столах наші панночки — а головно панночки Цимбалісті, котрих родина дуже богато помогла працею і котрим належить щире признання і подяка. Також наші молоді дівчата родини панства Кривих і Матвіїва помагали щиро в праці. Їм належить повне признання, як рівнож нашим за весь труд і посвяту праці серед зливного дощу. Під час бенкету внесено тоасти в честь св. Отця Пія XI і преосв. Епископа Кир Василія — дальше в честь Його Величности короля Юрія і королевої Марії та Канади. Окремо відспівано многоліття Українському Народові та гостям, батькам і матерям та дітям. Пригадні промови мали ще пан учитель Цимбалістий, заслужений батько родини і хлібороб околиці п. Никола Василів — дальше відспівав пісню п. В. Тарасевич і спільно відспівано ряд стрілецьких пісень. Час минув мигом — вже ніч рожкинула сутінки. А прикро було покидати миле товариство.

Остав на Бюкенан спомин, як виглядає праця для народу і з народом.

Остав спомин добрий і красний.

Внедовзі буде отворення і перше благословення церкви.

Вірних околиці заздалегідь запрошуємо на це торжество а буде воно тріюмфом укр. поселенців і доказом невмірущої сили нашої Церкви в душах вірних.

В Канаді за Божою помочею кожда наша церква стала твердинею!

Наш нарід нескінчений і непобідимий в Бозі!

ЗВІТ ЗІ ЗЇЗДУ БУК-А В ГЕФОРД, САСК.

Дня 13 і 14 липня, 1935 відбувся окружний з'їзд Брацтва Українців Католиків в Гефорд,

Саск. Кличем з'їзду були слова: "Діяльність а не слова." Прибули відпоручники 9 парохій і 6 відділів БУК-а. Проводив з'їздом Б.Л. Корчинський. Вирішено започаткувати курс релігійної самоосвіти і української історії. Справу віддано до переведення окремій комісії на чолі з всеч. б. Дрогомірецьким. Завданням комісії буде начеркнути правила і улад студій. Студентів ділиться на дві части — до восьмого степеня і вище, від 8 - 12. Річні іспити на основі поданого уладу навчання відбудуться в маю, нагороди до $200.00 — роздадуть тим, що викажуть найвищий успіх. Склад іспитової комісії визначить Їх Ексценція Преосвященний Ладика з Вінніпегу а провід спочиватиме як надіються в руках всеєв. о. др. Кушніра. Всі студенти, котрі викажуться успіхом понад 50%, дістануть окремі грамоти.

Рішено також організувати українську католицьку молодь в окремі горожанські згромадження, в котрих вона студіюватиме обовязки і права громадянина і устрій різних канадійських та британських заведень в тій цілі, щоби набути тим краще розуміння цего краю і стати кращими горожанами. Виховання характеру основано на християнських засадах. Намічено організацію пластових роїв, як засіб до розвитку бажаних черт характеру в молодій.

Для 14 липня присутних було понад 400 відпоручників і гостий. Службу Божу відслужено в місцевій церкві. Пополудні промови мали слідуючі панове: Ф.Т. Мамчур — И. Тонущак— Н. Чайка — пання Е. Харко — і пання Козак та пан О. Приймя зі Саскатуну. Пан Приймя проспв окремо о поміч для новозаснованої нашої бурси в Саскатуні. На його заклик зложено на місці готівкою $342.00 — а декларовано $450. - Цей успіх певно у великій мірі причиниться до скріплення БУК-а в Саскатуні і заневнення існування нашої бурси.

Вечером відграно 6-актову драму п. з. Буря — під проводом пана Приймя зі Саскатуну.

Б.Л. Корчинський

БУРСА БУК-А В САСКАТУНІ

Заснована Брацтвом. Приміщення є для 60 студентів. Найкраще положення, недалеко нормал, близько трамваю, що прямо везе до університету. Бурса приміщена в давнім готелі Бельмонт, коло СПР. стації. Околиця чиста і здорова, гамору нема.

Студенти одержать в бурсі повне приміщення — значить харч, услугу, світло, опал, прання і помешкання та ще й додаткову позашкільну науку в предметах, що для них потрібні і конечні. Отже навчатиме учитель пан Осип Приймя української мови словом і письмом, історії, літератури та взагалі українознавства — дальше теорії і практики співу, музики і танку. До помочі пану Приймі будуть окремі учительські сили. Релігійне навчання і виховання спочиватиме в руках всеч. о. Пароха Павла Сулятицького, до котрого також звертатися зі зголошеннями до бурси на адресу:

214 Ave. M. South, Saskatoon, Sask.

Все удержання з додатковим навчанням буде коштувати місячно всего $18.00 — значить вісімнацять долярів! За те наші студенти матимуть повне удержання і ще додаткове навчання. Також буде відповідний догляд і запорука доброго виховання під проводом Отця Пароха.

Отже розкажіть про цю бурсу нашим студентам!

Розкажіть нашим родичам, котрі посилають дітий до шкіл.

Ані одна наша дитина не сміє піти до чужих заведень! Маємо свої заведення, користаймо з них!

Для дівчат є окреме заведення Сестер Служебниць:

311 Ave. E. North, Saskatoon, Sask.

де панночки найдуть повне приміщення і виховання за найменшу платню.

А що найважніше — не втратять своєї віри ні народности!

Ніхто не буде сміятися перед ними з їх віри та віри їх батьків! Там буде кузня народної сили, характерности і свідомости! Звідтам виходитимуть наші славні інтелігенти провідники нашого віруючого народу!

Тої бурси треба нам, як ока в голові!

Поможіть нам її повести, розбудувати і поширити! Нехай наші хлопці сейчас голосяться - нехай наші панночки голосяться до заведення Сестер Служебниць!

Робімо базар як поміч бурсі на перші видатки. Кождий член БУК-а дістав книжечку значків — розпродайте їх, пишіть по дальші книжечки! Гроші відсилайте по призначенню! Робіть все можливе у ваших силах, щоби наша бурса стала гордістю нас усіх. Прийдіть там і подивіться! Зацікавте других! Закупіть уділи на бурсу, що продаються по 25 долярів один. Це ваша лепта на кращу будучність нашої молоді, нашого цвіту, нашого народу в Канаді! Докажіть ділом, що любите своє!

Говоріть, голосіть скрізь — що є, що істнує і діє в Саскатуні —

БУРСА БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

За блицями даними пишіть до пана Осипа Приймі,

214 Ave. M. South, Saskatoon, Sask.

Сходить наша зоря! Настає нова доба нашого життя! Ми творимо!

Творім усі, творім спільно! Не оставайте позаді, щоби не каялися! Чинно ставаймо до праці — поможім закріпитися бурсі БУК-а в Саскатуні.

З Богом вперед!

——=0=——

ЗЇЗД БУК-А В САСКАТУНІ

Головні Річні Збори БУК-а Саскачевану відбудуться у днях 15, 16 і 17 жовтня, ц.р. — значить, у второк, середу і четвер в середині місяця жовтня. Таке було бажання більшости наших відпоручників підчас минулого з'їзду.

Це час, коли буде в більшости вже по жнивах. Надія в Бозі, що дороги будуть добрі і наші члени зможуть приїхати самоходами. Вже зазрання кличемо до належної підготовки. Збирайте фонди на з'їзд — кличте членів, обговоріть з ними справу і вирішайте; хто має їхати. Панів учителів просимо виклопотати на той час вільне у школі.

Чим більше приїде, тим краще.

Особливо наша молодь.

Перший день з'їзду почнеться торжественною Службою Божою в церкві св. Юрія в Саскатуні. Бажаним є, щоби всі відпоручники приступили до спільного св. Причастя в наміренні з'їзду. Буде нагода висповідатися. Най Божа премудрість буде провідником наших нарад!

Згодом по Богослуженню буде спільний обід в Парохіяльній Домівці.

В годині третій пополудні отворається світська частина з'їзду. Привіти. Звіт уступаючого заряду Саскачеванської Секції БУК-а. Вибір Комісії Матки, що матиме завданням дібрати членів до Заряду Секції на слідуючий рік діловий.

Спільна вечера. Згодом **тягнення значків** базару БУК-а, який призначено на ціль нашої бурси в Саскатуні. Всі цікаві, хто і що виграє. Прибувайте, щоби наочно переконатися! До того часу всі значки мають бути повернені, по адресі, як зазначено на значках. Спішіть з розпродажем. Двічі дає, хто сейчас дає! Не отягайтеся! Потім надійдуть всякі місцеві базарі і заберуть вашу увагу та час. Тепер саме нагода поспішити з базаром БУК-а! До праці!

Другий день з'їзду присвячений молоді.

Зрання вибір Заряду Саскачеванської Секції — пополудні пошс хорів. виступи гуртові молоді — промови молоді.

Третий день наради — справа преси —бурса — прапори — організатор і т.д.

Точну програму подамо в найблицому числі Бюлетеню.

Вже тепер говоріть про з'їзд — кличте всіх прибувати! Всіх наших членів!

Готовте програму; коли маєте гарні намічення. перешліть по адресі редакції Бюлетеню. Мусимо зібрати всі наші творчі і найкращі сили до посиленої праці! Поможіть нам, щоби цей з'їзд удався як найкраще — так числом учасників. як ходом нарад!

Вже час про це думати!

Вже час зачинати підготовку!

Спільно вперед до кращої будучности!

——=0=——

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

МОЛИТВА

Темно на світі, як сонця нема. Темно в душі без Божого сонця Правди. Божа правда вічна і незмінна. Наша душа жажде її, як олень води. До жерел тої правди спішить моя душа Господи, душа освячена ласкою, споможена молитвою і заступництвом святих.

Дай Господи нам, що молять Тебе о пізнання серед темряви життя і вихрів пристрасти, пізнати Твою відвічну правду чистим серцем і смиренним а пізнавши вірно служити Тобі, одному відвічному і правдивому Богу та життя радісне принести для Тебе в жертву. Бо найбільша радість це служба Тобі, Господи. Втратити доземне ради небесного вічного, це осяг найбільший душі. Дай нам Господи стати на тих небосяжних вижинах духа і віддати цілих себе Тобі тільки одному на службу — тепер і у вічности. амінь.

Донозо Кортес

ВОРОЖЕННЯ УПАВШОГО ЧОЛОВІКА ПРОТИ ПРАВДИ

Упавший, грішний чоловік не є сотворений для правди а правда не для него. Від першого упадку в гріх зазначилася по Божій волі перегорода між правдою а людським розумом, як борба, як відраза. Правда виступає з домагання необмеженої влади і не просить наперед о дозвіл, щоби наложити своє ярмо. Від часу бунту проти Бога чоловік знова не узнає жадної іншої самоправної влади як лише свою власну —— хіба що наперед просять його о згоду і позволення. Тому він сейчас згідний виступити проти правди, якщо тільки вона виступить перед його очима. Однак заперечити правду, це значить ніщо інше, як тільки самого себе поставити як независимого суверена. А коли чоловік не може заперечити правди, то заводить з нею борбу а в тій борбі о правду бореться він о свою независимість. Коли побідить, розпинає правду. Коли впаде, втікає. Тікає тому, що вірить таким робом втекти перед власним поневоленням. Розпинає правду, бо вірить, що розпинає свого тирана.

Між людським розумом а нерозумом істнує якесь таємне спричасження, ба навіть зовсім близьке спорідненя. Гріх получив обоє, наче ланцом, нерозривним подружжям. Нерозум саме тому величається над чоловіком, бо не має жадного права, що булоби старше і взнесліше людського розуму. Чоловік саме тому має уподобання в нерозумнім, що воно надходить бідолашне і позбавлене людського права не може ставити домагань. Воля чоловіка принимає нерозумне, бо воно зроджене з його ума. Ум находить в нім уподобання, бо воно його власне дитя, його власне слово і живий свідок його творчої сили. В хвилину тої його творчої діяльности чоловік стає наче свого рода Господом. Тепер може сам себе назвати богом! Отже коли чоловік стає чимсь наче Господом, що йому залежить тоді на всім прочим? Що його обходить, коли є Бог правди — якщо він є богом нерозуму? Принаймснше є він независимим і самоправним наче Бог. Він покланяється тоді своєму творінню, бо тим покланяється самому собі — вихваляє свій чин, бо таким робом вихваляє самого себе.

Ви всі, що хочете підбити людий, правити народами і накинути свою власть усій людськости — не виявляйте себе заступником ясних і очевидних правд! Не складайте своїх доказів, якщо тільки які маєте! Бо ніколи світ не признасть вас за своїх панів! Що більше, світ проти ваших неоспірних доказів вишкірить зуби. Ні! Робіть це інакше! Мусите проголосити світові, що ви найшли доказ, котрий всю рахункову певність кидає за борт — що ви винайшли, начеби два а два не є чотири, тільки пять. Нема Бога, тільки чоловік є богом. Досі світ терпів під замозванством найгіршого забобону. Правда стоїть це чисте незнання. Все об'явлення це обман. Кожде правління це тиранія а кождий послух неволя. Краса є поганню а погань красою. Добро є злом а зло добром. Чорт є богом а Бог чортом. Поза тим світом нема неба і нема пекла. Затє світ, на котрім живемо, є дійсним пеклом але чоловік якротці зробить з него дійсний рай. Свобода, рівність і братерство це наука, що ніяк не годиться з християнським забобоном. Крадіж це незадавнене право а власність є крадіжу. Взагалі нема ладу, доки не прийде безначальство і тільки безначальство є правдивим ладом.— Так ви мусілиби сказати! Тоді можете бути певними. Скоро лише це проголосите, світ остовпіє ізза такої мудрости і зовсім очарований вашим знанням наставить чутке вухо уважно і побожно на такі слова.

Коли таким чином і способом ви наче поставили вигляд на доказ тих усіх красних річий і подали остовпілому окруженню наче перший посмак вашого тонкого смаку, і коли ще до того маєте на стільки безличности, щоби в жадній точці нічого з того всего не доказувати або як одинокий доказ тих ваших богохульних тверджень саме ці богохульства наново повторяти — тоді можете бути певними, що людство піднесе вас до семого неба. А коли ви ще звернули увагу юрбі, і то з вишуканою печалівістю, на вашу чесність — котра то юрба сама по собі вже на те іде, щоби вас мати, за що ви себе маєте а не звертати зовсім уваги на пусті видива так званих доказів, або нічого не кажучих історичних подійностий або відкинених чудес — і те все тому, щоби скласти явне засвідчення віри вашої на відвічну побіду правди — то на закінчення киньте гордим оком по юрбі і скажіть: "Де наші вороги? Хто відтепер схоче бути нашим ворогам?" — Тоді, так тоді світ заплеще вам одушевлено і захоплено. Всі як один будуть славити великодушність, вашу велич і вашу побіду. Світ прославить вас як побідника, що має щастя і добро.

——=0=——

А. Х. Дефіцит

СВІТ НАЛЕЖИТЬ УСМІХНЕНИМ

Пластовий закон каже так: Пластун усміхнений. В переважній більшости це розуміють так, що пластун повинен робити приємну міну, однак не застановляються над глибшим змістом цього закону. Треба підкреслити, що цей закон має дуже глибокий зміст та належить до найголовніших основ пластового виховання. Вміти кожде становище опанувати й завжди бути усміхненим, тобто задержати рівновагу духа, холодно і спокійно обміркувати, що і як треба зробити або сказати, в найскрутніших моментах бути бадьорим і веселим, не зневіритись при найбільші невдачі, а навпаки підбадьорювати слабших духом — такий є приблизно зміст цієї точки пластового закону.

Коли вам доводиться йти вулицею, ви маєте можливість зустріти ріжних людий. Одні будуть бадьорі-усміхнені, другі байдужі чужохолодні, треті скривлені та зажурено злиденні. Перші на вас зроблять безперечно приємне вражіння. На їх вигляд у вас зроджується думка, що це мусять бути люди щасливі, навіть у вас самих зроджується якесь приємне почуття. Вам здається, що й ви є теж щасливі і задо-

волені. На ваших устах з'являється приємна усмішка задоволення. Другі на вас не роблять жадного враження. Натомість треті викликають враження огірчення і зневіри. Ви на них дивитесь як на істот безпомічних жалюгідних. Дуже часто ви тратите тоді веселий настрій, а тим самим позбавляєтесь тих приємних вражінь, які ви набули перед тим.

Далеко сильніше це відчувається в товаристві. Коли вам доведеться опинитися в товаристві веселих людей, то хоч ви перед тим були в дуже сумному настрою, а навіть може мали поважну причину душевного болю — бадьоре й веселе товариство зуміє цей біль злагідити або й зовсім заспокоїти. Під впливом суґґестії ви забуваєте про себе і переймаєтесь життям вашого оточення. Весела атмосфера вливає цілим потоком життєрадісність у вашу істоту і ваші рани загоюються, біль стихає. Досить часто веселою атмосферою дається злагіднити навіть фізичний біль людини і зменшити терпіння нещасного.

Зовсім протилежне враження викликають у вас люди сумні, зажурені, або як їх називають стогнаки — себто люди, яких найменша дурниця зневірює, до жалюгідности викривляє їхне обличча. З їхніх уст не чуєте нічого, крім нарікання і зневіри. Коли вам доводиться попасти в товариство такої людини, вас мимоволі починає охопляти огірчення й несмак. Ви попадаєте в атмосферу апатії і якщо ви маєте в собі досить життєрадісности, безперечно єдиним вашим бажанням буде втекти від тої людини. Слід підкреслити, що з бігом часу ця звичка кислого настрою переходить у хронічну хоробу песимізму, що сильно відбивається на обличчі людини, викривлюючи його — ним робить людину передчасним старцем. Окрім того впливає дуже шкідливо на організм людини. Загалом людина песимістично настроєна нездібна до жадної творчої праці, а вже найменше має право шукати собі місця серед вічномолодих життєрадісних пластунів.

Бути усміхненим це не значить вічно сміятись, але вміти сміятись. Але вміти сміятись там, де інший не мігби здобутись ні нащо інше, окрім сліз і нарікання. Письменник М. Голубець в своїому творі "Вчерашна легенда" описує такий випадок — четар Кравич одержує наказ навязати звязок з козаками підчас боїв за Львів. Завдання незвичайно небезпечне і ризиковне, тому треба підібрати людий певних і відважних. Він йде поміж стрільців і вибирає зпоміж них тих, що є найбільше дотепні і веселі, бо на його думку у веселого чоловіка нема прихованих думок. З ними ідe виконувати доручений наказ і ... виконує. Той самий письменник оповідає про козаків, котрі в обличчі смерти, відрізані від своїх, оточені ворогами, спокійно виконують свій обовязок і бавляться наче вдома.

Отже завданням закону "Пластун усміхнений" є виховати людину, котра зумівши сміятися там, де пересічний чоловік спромігсяб лише на сльози. Тому ми пластуни, мусимо вчитись сміятися!

Бо світ належить усміхненим!

Вол. Целевич

БРАК СИЛИ ВОЛІ

Доказом сили волі не є хвилеві вибухи волі у формі хочаби очайдушних вчинків, лише послідовне, безперервне, не зважаючи на ніякі перепони змагання до наміченої мети. Без сумніву куди лекше час до часу зробити щось очайдушного, голосного і ефектовного, ніж щоденно поборювати свої привички, хиби і пристрасти — як щоденно, послідовно, поборювати тисячні перешкоди, змагати цілими роками до наміченої далекої цілі.

Первісні люди, от хочби американські індіяни, вміли як герої воювати, виявляючи в боротьбі очайдушну відвагу. Вони вміли по геройськи вмирати, та мимо того невмолима доля стерла їх з лиця землі, бо вони не були здібні до послідовних безупинних виявів волі, яких вимагає праця на ріллі. В праці українців, в їхній боротьбі за кращу долю бракує послідовности і впертости. Ми легко запалюємося і легко попадаємо у зневіру. Українська університетська молодь до війни вміла в боротьбі за львівський університет приносити великі жертви, організувати час до часу збірні виступи — але не зуміла довести до того, щоби кождий студент кождого дня в зустрічі з університетською владою перестерігав належних нам прав української мови. Беручи приклади з життя сучасної нам нелітної молоді треба признати, що далеко більшої сили волі вимагає від учня щоденна наука, як розкидання нелєгальних летючок. З другого боку нашим хлопцям на селі лекше зробити якусь демонстрацію на представленні, ніж н. пр. намалювати афішу на це представлення. Малювати мусить звичайно якийсь старший інтеліґент. Так само далеко лекше, як це роблять наші націоналісти, побити якогось приклонника більшовизму, аніж над собою, відчитами і пропагандою викорінювати більшовизм.

З анархічною вдачею треба боротися.

Внутрішні причини того, чому українці не мають своєї держави, не однаково поширені на всіх українських землях і серед всіх верств української нації. На Великій Україні, а зокрема на східних її просторах виступають вони в більш різких її формах, у Галичині в менш різких.

У висліді визвольної боротьби і важкого положення під чужою владою зросла й поглибилася національна свідомість і проявляє себе в чині хотіння державности. Проте не можна сказати, щоби шляхом виховання і самовиховання помітно ослабли змальовані в горі причини нашої недержавности. Навпаки — анархія і безладдя поглиблюються та ставлять знак запиту над нашою найближчою будучиною. Тому поборювання анархічної вдачі й виховування державно творчих чеснот та прикмет мусить стати боєвим завданням школи, преси і публіцистики, політики й Церкви та діяльности всіх українських, головно культурно-освітніх та спортових товариств. Без цього, без внутрішньої перебудови української вдачі здобути державність буде все тільки нереальною мрією. В найкращому випадку тут і там здобудемося на якийсь геройський чин або кріваввитісняємо в безуспішному бунтарстві, а в межичасі прогавимо не один момент і будемо погноєм для розумніших від нас націй — під колесами історії....

о. П. Криворучка

НАРОДНА РОБОТА

"Нехай так просвітиться ваше світло перед людьми, щоби вони бачили ваші добрі діла і прославили Отця вашого, що в небі."
— Мат. 5, 16.

Правдива народна робота, то будова пишної народної палати релігійно-національних культурних цінностий. А чи ми українці в Канаді збудували таку палату? Стараюся на це відповісти.

Ми збудували богато гарних церков і монастирів — маємо лічницю, досить шкіл і богато організацій. Це за сорокліття нашої праці в Канаді. Та бажалиби ми всі бачити більше. Бо чи не питає наше серце: Де наша величава катедра-святиня, де наші високі школи, академії, наші гуртівні, сипанці? Де наша сильна преса, дневники, численні тижневники, місячники і бібліотеки? Де наш національний український музей? Де наші інтелєктуальні сили та їхня всесторонна і спільна праця для добра цілости? Де наша солідарність? Де наше одно серце і одна душа?

І коли поставимо ці всі питання, то тяжко приходиться відповідати. Наша душа, як степи широкі, як Дніпрові пороги, шумна, неспокійна. Одні будують, другі руйнують.... Більше руйників, як будівничих.

Народна робота то скарбниця і вияв творчої діяльности всенародного добутку. Народна робота то будова, розвій і буйний розквіт релігійно-національного мистецтва, літератури, штуки, музики, пісні і спорту. Народна робота то вияв єдности віри, згідної думки, сили і солідарности. Народна робота, то любов, пошана і довіря до своєї правної духовної і світської влади — один до другого і самі до себе. Народна робота то спільнота всіх духово національних цінностий здорового народу.

А як в нас розуміють народну роботу? Народна робота, то це говорити і писати проти Папи Римського, Епископа і священства. Бунтувати людий проти Церкви і віри і самого Бога. Народна робота то — думають нерозумно — осміювати і обрізувати віру та Церкву і священство. То вбратися з нагоди представлення у пестру одежу і крепко різати на сцені горлянка, танці справляти в пості, їсти і пити та зі всіх і всього насміхатися.

По тій площині звелися також наші просвітянські вистави. Коли грають представлення, то тяжко вдоволити присутних, коли нема жида, горівки і піянства. Це для старших. А молодь зовсім того не розуміє. Ґрають представлення. Це для них тільки притока добре погулять. І так ведуться чергою і безперервно танці, танці, і ще раз танці. На фармах деякі ні жити ні дихати вже негодні без танців.

І чи це є народна робота? Прошу ласкаво розважити. Це не робота а безлад. Народна робота стає народною киринею. "Горе тобі земле, як твій цар хлопець а князі твої ідять, п'ють, танцюють від ранку" — каже старозавітний мудрець. Горе такому народові і таким провідникам! Бо коли торгують вірою, Бога зневажають то тим самим розбивають народну єдність і силу!

Нашому народові під тим оглядом непросвітна доля. В нас настали відносини, про котрі говорить свяге Письмо Рим. 3,13-18. "Горло їх отвертим гробом, язики лукаві, гадюча отрута під їх зубами, їх уста повні проклонів і гіркости, їх ноги скорі до проливу крови, знищення і горе на їх дорогах а дороги мира не пізнали, нема страху Божого перед їх очима."

Така народна робота то народна отрута. Всякі ложні пророки, здається всі темні сили подали собі руки, щоби нас українців і нашу дорогу молодь підірвати на силах. З того вічного підсичування бунту осміювання і обрізування всього найсвятішого нашого релігійного життя мусіли прийти плоди страшні— розбитя, зневіра і знесила.

(Далі буде).

о. Р. Медер

ВСТАНЬТЕ І НЕ БІЙТЕСЯ

(Докінчення)

Коли нас роблять бідними, тоді ми богатими. Не боїмося нікого, ніде, ніколи! Колеса крутяться. Що вверху, зійде вниз, Що внизу, вийде наверх.

Ще одно. Тайною переслідувань є чорт. Ми гордимося нашою вченістю! Називаємося родом дослідників. Знаємо не лише подійсність, але також причини. Говоримо про корінні, пружини і тайне сполучення всесвітної історії. Але найглибші причини остають для нас затаєні. Не можемо написати ніодної глави світової історії не згадавши тих двох— про котрих не говорить новочасний професор — не згадавши тих двох найвищих причин — одної вверху і одної внизу — не згадавши Бога і чорта.

В нашій наївности говоримо богато про невтральність. Нема такої. Всесвіт знає лише два світові царства. Світове царство Бога і світове царство чорта. Кождий є громадянином або одного, або другого. Третої середини нема. Всі відпади від Го-

сподньої трапези чорт позиває невідклично для себе, як власність. Лише в одному з тих двох царств, лише на службі одного з тих двох володарів може перейти наше життя. Подібно як жовнір на війні все і всюди, де він є — чи він в поході, чи спочиває, бореться чи спить — цілим своїм єством служить своєму полководцеві, так християнин служить Богу а нехрист чортові.

Не зміняє зовсім справи, подійсність, що ми зовсім або дуже мало над тим застановляємося. Дії всесвітньої історії подано в посланні апостола народів до Ефезиїців 6, 12 — це борба за або проти начальств і властий, володарів світа в цій темноті, проти духів злоби у воздухах. Після всього, що ми всі досі чули і читали, це може стати для нас незрозумілим. Але прийде час, коли ми не тільки будемо в це вірити, але також будемо про це знати. Темою всесвітньої історії є тема церковної історії: Борба двох.

Цього не можна забувати в Смирні, і віде. «Кожде переслідування Церкви веде з таємних помешкань ненависників до одної осередні. До чорта. "Будуть тебе хулити ті, що звуться жидами а не є, тільки збором сатани." І знова: "Чорт вкине деяких з вас у вязницю." Іншими словами, борба буде вестися во ім'я вибраного Божого народу, во ім'я чистої релігії, во ім'я людяности, свободи і поступу — отже во ім'я всього красного, правдивого і доброго.

Сліпих легко звести такими кличами, начеби борба проти церкви була борбою за культуру і для культури. Але коли хочемо знати правду, треба прочитати лист до Смирни. Кожда історична борба проти Церкви була борбою збору сатани. Всі протицерковні закони, чи видавав їх Нерон чи Діоклеціян, чи може новітні які імена, орел з Патмосу уймає в те речення: "Деяких з вас чорт вкине у вязницю!" Чорт! Це є правда! Хто пише історію Церкви і не вірить в чорта, той звичайний балакун.

Хто має вуха, най слухає, що дух говорить Церквам: Не бійся того, що терпітимеш! Будь віриим аж до смерти, а дам тобі корону життя. Аж диво бере, як часто в св. Письмі Нового Завіта стрічаємо напімнення: Не бійся! — Бо це є дійсною правдою: Три четвертих всього лиха на світі повстає з боязни. Три четвертих всього добра, що не зроблено, залишена ізза страху.

Чому так многі не находять дороги до Церкви? З боязни. Чому так многі мимо внутрішнього переконання не відбувають великодної сповіди? Боятся. Чому многі не приступають часто до св. Тайн? Бояться! Чому в пятницю без видної причини нарушують піст? Бояться! Чому не виступають з певних ворожих Церкві товариств і не залишать передплачувати певну ворожу вірі часопись? Бояться! Чому потакують непевним словам? Бояться!

Якби не боязнь, ми булиби в десятеро сильніщі — але також в десятеро численніші, в десятеро більше шановані і в десятеро більше щасливі. Хто має правду, повинен бути готовим, також ради неї терпіти — аж до мучеництва. Читаю на одним гробі: "А навіть коли всі, то я ні!" Ці слова повинен носити на своїм чолі кождий охрещений і миропомазаний. А навіть коливби всі стали зрадниками, я ні! А коли навіть всі бояться, я ні! Це своєрідний жовнір, що втікає перед перепонами. А християнство це армія. Тому встаньте і не бійтеся!

—=0=—

І. Лаврентій Вінценз,
епископ з Хур.

КАТОЛИЦЬКА АКЦІЯ І ПОЛІТИКА

Католицька Акція стремить до здійснення християнських засад також в приладному життю — наперед в парохії і громаді, а згодом по можности також в державі. Католицька Акція не є жадною політичною партією і такою вона не хоче бути. Тим однак не сказано, що вона не хоче мати жадного впливу на зовнішнє життя. Думаю, що засадниче відношення Католицької Акції до політики виходить зі слів св. Отця Пія XI — іменно, так сильно уформити християнські сумління, щоби "вони в кождий час і при кождій нагоді особистого і приладного життя були в спромозі найти християнську розвязку многих біжучих питань." — Цим Папа говорить, що католицький мужчина також в приладному життю мусить думати, говорити і діяти по католицьки, що особливо покажеться в тих питаннях, які відносяться до релігій і моральности — як приміром, виховання молоді, подружжа, освячення неділі, оборона релігії, моралі і людського життя. Католик не може позабути, що він буде відповідати перед Богом також за свою картку голосования.

—=0=—

проф. Люї Брентано

ІДЕЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ЦІНИ

Від часів Отців Церкви світ турбується питанням здійснення в господарському життю засади справедливости. Християнська старина була наставлена в протиторговельному дусі. Це випливало не тільки з духа втечі від світських справ; не меншою причиною такого настрою була вимога справедливости. Справедливою ціною вважалася та ціна, що відповідала коштам вибору, згл. набуття.

Продавець, що брав більше від покупця, давав покупцеві на думку Церкви менше, як від нього побирав. Тому кожда добавка до ціни поверх власних коштів вважалася lucrum turpe et inhonestum — (ганебним і непочесним заробітком). Могутня краснорічивість великих Отців Церкви зверталася тому в потрясаючих проповідях і письмах проти стремління до зиску та торговлі, як носія тих стремлінь. Однак, коли св. Амброзій виводить, що Йосуа зумів примусити сонце затриматися в бігу, та не

зміг опанувати жадоби зиску — то зрозуміло, що заклики св. Амброзія та інших Отців Церкви до любови ближнього не змогли нічого вдіяти проти того могутнього гону. Дуже скоро потім як християнство стало державною релігією, бачимо світську власть на службі вимог, поставлених Церквою, в дусі ідей любови до ближнього. Юстиніянський кодекс містить рескрипт цісарів Валентиніяна і Валенса, в якому поручається епископів сторожити за тим, щоби продавці не вимагалй вищих цін, як справедливі. Таке завдання вкладається на них, бо їх завданням є дбати про бідних і потребуючих. Відтак приходять острілі засоби. Цісар Зено забороняє всякі умови і змови продавців для штучного підбивання цін. Той, кому докажуть участь в таких монополістичних заходах, мав втратити ціле майно і піти на заслання. І так воно йде далі, не лише у Византії, але й в новоповсталих на руїнах римської імперії германських державах — як виходить приміром з письма Кассіодора імєнем короля Аляриха до графа Сиракуз.

Як бачимо сама любов до ближнього не помогла для забезпеки купуючим pretium iustum — (справедливої ціни). Відомо однак, що також примусові засоби, покликані до життя для того, щоби запевнити послух тим засадам, не змогли досягнути мети проти могучости і загальности стремління до зиску. Але в тих заходах цісарства стрічаємо початки тої цінової політики, яка опісля мала опанувати ціле середновіччя і намагалася здобути собі послух ще й в нових часах. Замітна іронія судьби. Таємі засоби випливали з християнських тенденцій до охорони бідних і потребуючих. Відомо однак що ті заходи, коли їх покликано до життя, обернулися врешті решт у засіб накидування покупцям монопольних цін — через цехи у середновіччу.

Отже нові часи відвернулися від тих засобів. Також новітня економічна наука дивиться на справедливу ціну як на ідеал. Але вона думає, що до цього ідеалу наблизимося більше тоді, коли замість поборювати стремління до зиску, поставимо його на службу згаданого ідеалу.

Економічна наука вчить, що ніде там, де є необмежена конкуренція між бажаючими найбільшого зиску, ціна не може тревало удержатися вище тих коштів набуття, де колись бачено справедливу ціну. Тільки там, де монополі і мита роблять можливим штучне здорожування цін, погоня за зиском не є в стані здавити цін до рівня справедливої ціни, найнижчих коштів. Але там, де навіть при повній свободі ту ціль не осягнено в новій мірі, ми-бачимо появу руху, який в певних межах наче приймає на себе місію здійснювати ідеал старої Церкви. Роберт Овен був на меншим противником торговлі, що стремить до таньблячого зиску, як будь який член Церкви. Так само він добивався ліквідації всякої ціни, що переходить кошти придбання. Він також думав, що до коштів придбання, котрі мають повернутися в ціні, належить те, що необхідне для проживання торговця при життєвій стопі, гідній людини. Також він думав і уважав, що те все, що продавчий одержує поверх тої ціни, є зиском, який він повинен назад повернути. Але для того, щоби осягнути ціль він будував на стремлінні до найбільшої користи. Тільки не до продавців звертався він, а до покупців. І з того виросла кооперація, в установах якої йде праця з метою унеможливлення "таньблячого зиску" Отців Церкви. Тут є теж купець, але він з гандляра, що купує і продає на власний рахунок, став урядовцем, що одержує заплату відповідно до своїх чинитьб та своїх життєвих потреб. Робітники, що заняті у фабриках кооператив і їх союзів, одержують платню, яка їм дає спромогу поза працею вести ще й громадську роботу для здійснення тих ідеалів, що їх поставили Отці Церкви. Усе те, що перевищає ціну набуття товару — мається повернути до рук купуючого.

—=0=—

Дж. Брайс

ОПРЕДІЛЕННЯ ДЕМОКРАТІЇ

(Докінчення)

Інша звязка случаїв представляє нову трудність. Є краї, де уставодавство має народний вигляд зі згляду на свою форму, але де в дійсности маси народу не виконують властий, які признані їм на папері. Це діється тому, що вони або надто несвідомі, або байдужні, щоби голосувати — або тому, що дійсне верховодство належить до чоловіка чи групи, які тримають владу в руках через армію. Такими є здебільша так звані республики Середної і Південної Америки. Такими були в певних хвилях деякі з нових королівств полудниево-східної Европи, в котрих більшість населення ще не навчилася користати з прав, які дає уставодавство. Болгарія і Греція зверхно були демократичними в 1915 р. але цар Болгарів повів нарід в борбу як союзник німців — проти їх бажання — а цар греків бувби зробив те саме, колиби фльота союзників не стояла у воріт Атен з гирлами звернених гармат.

Ці всі річи зміняють правдиве народне обличча. влади. Подійсність зміняє річ, не ім'я. Нарід звик мішати республику з демократією — деякі особи в деяких краях досі мішають — і твердять, що правительство на котрого чолі стоїть один титулярний і сталий голова держати не може бути правительством народу. Здається, що тепер не треба вже аж виказувати як много істнує республик, що не є демократіями — і знова є монархії, як британійська і норвежська, що є демократіями. Ці приміри можна збільшити, але шкода часу. Чому тратити час на справах, що питанням слів? Ще ніодин не найшов формули, котру можна примінити до кождого случаю — бо істнують правління, надто популярні, щоби їх назвати олігархією а замало популярні, щоби їх назвати демократією. Однак хоча нам тяжко определити олігар-

хію або демократію, то звичайно ми пізнаємо, котре з них має місце, коли їх бачимо. Де воля цілого народу переважає у всіх важних справах, навіть коли треба перемогти противні течії, або законно діяти ради певної цілі в певний особливий спосіб — то такий устрій можемо назвати демократією — народовластям. В цій статті я вживаю слова в його старовинним і точнім змислі на означення правління, в котрім править воля більшости управнених горожан — принимаючи, що управнені горожани творять подавляючу більшість населення — скажім, загально яких найменше три-четвертих — так що фізична сила горожан (кажучи загально) покривається з їх правом голосу. Вживаючи слова в тім розумінню, можемо примінити його до Злученого Королівства і до британських самоуправних домінів, дальше до Франції, Італії, Португалії, Бельгії, Голяндії, Данії, Швеції Греції, Злучених Держав, Аргентини і можливо Чілє та Урагваю. Говорити про деякі нові европейські держави ще за скоро а скільки начислимо республик Середної Америки і кругом Карибейського заливу, то всі вони демократіями не є.

Хоча слова "демократія" і "демократичний" не означають нічого більше як певну форму правління, то особливо в Злучених Державах, Канаді і Австралії набрали вони притягаючої сили понять суспільного а навіть морального характеру. В тім розумінні вживається їх на означення особи, котра визначається поєдинчим і приємним характером та геніяльними звичками доброго змішання, отже на означення такої особи, що без огляду нас свій стан маєткови чи суспільний не оказує своєї вищости і старанно придержується ровеня свого бідніщого сусіда, чи менше знатного сусіда. Я чув як про одного монаха говорили, що він "демократичний цар." Демократія є тому майже певно витвором і сторожем Рівности і Свободи — і то так близько з ними споріднена, що не підпадає тут під критику. Історично бе сумніву всі три є тісно получені, однак теоретично їх можна розділити а навіть практично їх розділювано, як це нераз діялося.

—=0=—

ЧОГО НАМ ТРЕБА?

Усім нам, що боряться в тім житню, треба — здорового, ясного розсудку.

Викиньте геть зі своїх голов всі неясні гадки, захмарені представлення; коли ходить о рішаючі життєві питання. Мусить настати ясно! Не виста не нам тільки так званий — світогляд. Бо що властиво він означає? Найкращий світогляд має комінар, що глядить понад всі дахи у далину. Нам треба чогось більше, як тільки ідей здолу. Нам треба Божих думок, що присвічують нам в нашій Католицькій вірі. Правди святої віри, це сіяючі зорі — Церква це горіючий стовп, за котрим ідемо. Тому для католиків не ще є питанням, чи ми ідемо досить з напрямом часу, але чи ми є досить католиками....

Усім нам, що боряться в тім житню, треба — золотого серця.

Католицька Акція вимагає від нас особливої вірности зглядом наших церковних провідників. Вірности для св. Отця. Тут сповняються слова св. Ігнатія, "Хто з папою, той мій чоловік!"

В оборонї церковної держави впав в бою при Порта пія в Римі молодий старшина жувів. Останнім зусиллям волі написав власною кровю на камені своє завіщання: "Все, що я маю, належить до Папи!" Той кровавий камінь принесли до Папи Пія IX. І він заплакав на доказ такої вірности!

Від св. Хрещення ми є наче прибічна сторожа Церкви. А для сторожі ключ: Згинемо але не здамося!

Вірність для душпастиря. З ним маємо всі годитися як струни на цитрі. Коли парох в якійсь справі дає тон, всі повинні достроїтися.

Розумієте — всі мають співзвучно звеніти, всі! В Католицькій Акції панує тільки один акорд!

Усім нам, що боряться в тім житню, треба — теплої братерської руки.

І саме сильної руки —такої, що рветься до діла і береться за працю, що тяжка. Рука повинна бути помічна для кождого, хто чесно просить помочі і повести того, хто шукає правди. Ця рука має витягнути брата з багна, в котрім топне і покластися на плечах брата, котрий в небезпеці. О, така братерська рука! Її нам так часто тепер брак!

Ми повинні стати такими, якими хотів бачити Лякордер своїх. Він сказав: "Мусиш могти стати твердим як діямант а ніжним як матір!" Мусимо завести нове приятельство на основі католицької любови а дух католицької спільноти має увійти в наші ряди!

Коли синок великого Наполєона, герцог Райхштадту, бачив жовніра свого батька, звичайно говорив: "En voila un" —Знова тут один! Так має бути між нами — так треба говорити від села до села, то є знова один з Католицької Акції, з Католицької Армії. Так приятелі мусять пізнаватися і стрічатися сіяючими очима, одні тим самим живчиком і тим самим стремлінням: Виступити походом проти ворожих сил і витиснути їх в суспільне життя окатоличити! Браття! Подайте собі руки в союз!

Розвиньте прапори Католицької Акції!

Армія Христова вперед!

—=0=—

Б.І. Антонич

Веретено.

Стрільчастий день, прозорий холод
і вся невшйманість краси.
Широко креслили пісні коло.
Ех, пахне ранок. Сріблю й синь.
Душа острунена й зелена.
Сміється сніг, сміюся я.
Червонним сонця веретеном
закрутить молоде хлопя.

ІСТОРИЧНА ЧАСТЬ

о. П Божик

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

Наука шеста — тринацяте століття.

Тому, що князі безперервно між собою воювали, не було на Україні ладу ні політичної сили. Татари, що жили в Азії, 1224 р. перейшлися через Дервент на Україну в намірі підбити наші землі. Над рікою Калкою наші князі перемогли татар, які з великими стратами вернули назад в Азію. Однак 1240 року ще з більшими силами татари явилися на Україні. Сила їх була так велика, що ішла шириною 20 миль а довжина походу була 40 миль. Перед ними втікали дикі звірі і птахи і тому нарід заздалегідь бачив похід орди. Татари перемогли українських князів під Києвом, зруйнували столицю і подалися дальше на захід і північ. Їхнім вождом був Джінгісхан, котрий дуже суворо поводився з підбитими. На роздорожах казав закопувати живцем бранців, і тільки стопи казав залишити понад землю. Так закопували тоді наших предків до гори ногами і вони свідчили своїм життям, куди пройшла орда.

Про татар українці зложили чимало оповідань. З них одно каже, що татари мали очі не лише спереду, але також ззаду. Тому від них не можна було скритися.

Найдовше тримався проти татар галицький король Данило. Однак вкінці і він був змушений їм піддатися і поїхати до хана на поклін. Це дуже смутило його і всю дружину. Опанувавши Україну татари заложили свою столицю над рікою Яхтубою. Заняли простір від Дністра до кіргізських степів. Це було царство Золотої Орди. В між часі настала незгода між татарами, вони поділилися на окремі ханства і послабли.

Першим, що відлучився від татарського осередку і заложив своє царство на Україні і на східній Україні, був Хаджі Герей. Взагалі царство татар проістнувало на Україні 240 років — остаточно їхню силу зломив князь Дмитро Донський на Куликовім Полі, недалеко Дону, 1480. р.

Як ми бачили татари тому підбили Україну, що на Україні не було тоді сильної руки, сильної влади, що зібралаби достатні сили в оборону. Королів проголошували такими в той час тільки Римські Папи. Нікому, як тільки Панам завдячують своє істнування ті всі держави, що повстали на руїнах римської імперії. Подібно й на Україні Папи булиби влаштували державні відносини і надали їй право королівства. Та українці в той час стараннам греків вже не були в єдности віри з Римом.

Грецькі духовні ще в дванацятім столітю привели до схизми українську Церкву. На Україну дивилися греки як на свою кольонію і тому не противилися княжим міжусобицям та неладові. Се предвиджувала св. Ольга і тому спровадила на Україну перших західних місіонарів, латинських священників, які через 30 літ переважали впливи грецьких духовних. В селі Терещині на Полтавщині найдено чашу з написом латинського епископа св. Бруна-Боніфатія. Ніде в історії не бачимо, щоби грецькі духовні робили заходи помирити розсварених наших князів. А до того вони були покликані, як найвищі церковні чинники на Україні, бо їх духовній опіці віддано українську паству. Та ту опіку вони розуміли на інший лад. І тому хоча це жалюгідне, а однак подійсність, що через православія ми утратили державну самостійність. Се боліло нашого короля Данила і тому він, щоби ратувати остатки самостійности українських земель, вернув назад до єдности віри — став католиком. Папа Інокентій IX переслав Даниволі 1253 р. через свого висланика Оніза королівський вінець — корону. Коронування відбулося в Дорогочині, в церкві Пресв. Богородиці.

Та українську державність не було так легко вратувати. Недуга розбиття надто вже поширилася і нас обезсилила. Поміч, на котру Данило надіявся від Західної Европи, не прийшла, бо володарі заходу не хотіли ризикувати своє життя і добро ради непевного приятеля. Слаба власть на наших землях причинилася до дальшого розхолітання державних основ. На півночі спокійно підростав в літах і силі наш новий ворог — Москва, що згодом став одним з наших найприкріших гнобителів. Колиби в Київі була сила і лад, ми могли були опанувати відносини на півночі. Тамошні жителі булиби приняли нашу культуру так, як приняли від нас віру і військову організацію. Знова православія відгородило нас від західної культури. Ми остали самі серед дужих ворогів. Колиби ми були тоді одні вірою зі заходом — ми певно булиби одержали поміч, це одно. А друге, ми самі булиби тоді з'єднані і спроможні до оборони на дальшу мету. Та на жаль всю нашу єдність і поміч загирила схизма — за котрою деякі наші люди в нетямучости ще й тепер побиваються не знаючи, які шкоди і нещастя наш нарід терпів віками саме через схизму.

Завдання: Напишіть коли і чому татари прийшли на Україну? Чому ми втратили всю землю, де тепер московщина? Хто поставив нам короля і як він називався? Хто винен, що ми утратили державну самостійність? Як король хотів ратувати українські землі? Чому плани короля Данила не здійснилися?

Справлення:

В 4 науці о. П. Божика, Бюлетень ч. 7-8 стор. 14 зайшла ошибка, колюмна друга — де говориться про

установу і приняття свята Перенесення мощів св. о. Николая. Написано — "як не приняли того свята відлучені в той час від Церкви москалі" — має бути: "як не приняли того свята відлучені в той час від Церкви греки."

Тому і в завданню треба одвітно змінити запит. Має бути: "Чи приняли то свято греки і чому?"

—=0=—

о. Петро Середа

БЕРІМСЯ НА РОЗУМ

(Заувага — Ми недавно помістили письмо о. П. Середи з Ню Йорку, в котрім він висказав, що і як спонукало його повернути до Української Католицької Церкви. Рух за поворотом кріпшає. Від тоді повернула парохія в Перт Амбой разом зі своїм парохом о. Лисяком а недавно вернула також парохія св. Петра і Павла в Ню Йорку зі своїм парохом о. Догоровичем. Ба що більше, люди які започаткували і вели довголітню борбу проти Церкви та Духовенства, навернулися. Одним з чільних представників того руху є др. Л.М., котрий по достовірних вістках приступив до св. Сповіди — по довгих літах без сповіди. Ці вістки радісні і свідчать, що ми увійшли вже невідклично на нові шляхи розбудови нашого релігійного життя. Ізза тих причин містимо чергову статтю о. Середи, що вказує на переміни в духовнім уложенні сил серед американських українців і цікава своїм змістом та гострим поставленням справи).

Слово до так званих "православних" ртців в Америці

(Надіслана стаття)

Недавно була поміщена в Америці стаття підписана "священиком," в котрій автор висловив свої погляди з нагоди повороту парохії в Перт Амбою, Н. Дж., з її парохом до Греко-католицької Церкви про те що не гаразд продовжувати той хаотичний стан в якім найшлись т. зв. "православні" українські громади і в котрій автор ставить питання: Котра друга громада ("православна") піде за прикладом Перт Амбою?

Я добре обзнакомлений з положенням тих громад і настроями людий, що становлять їх членство, позволю собі сказати на цю тему кілька слів, з увагою лише на добро загальне Української Церкви й народу, а зокрема добро того народу що перебуває до цеї пори в роздорі із своєю законною Церковною Владою і Католицькою Церквою.

Наперед мушу сказати що і кожний добрий Українець бачить що єдність під цю пору як в цілім українськім народі так теж особливо в Українській Церкві рішучо потрібна й конечна. Про це не може бути в нашім народі двох думок. Всякі роздори наносять нашому народові необчисленні шкоди, а тим паче церковні роздори. Боротьба, яка довела що деякі громади були відділились від католицької єдности, почата була зовсім непотрібно, без жадної причини або із зле зрозумілих мотивів, в більшій части з подразненої амбіції приватних осіб або з охоти пімститись на Епископі, котрий зрештою нікому не бажав зла, хіба що бажав запровадити в Церкві порядок. Інша річ що деякі люди увійшли до цеї боротьби в добрій вірі.

Після кількох років коли під теперішню пору людські пристрасти утихли, настав час щоб ми холоднокровно застановились, до чого довела боротьба і що вона народові дала. Приглянувшись ситуації як слід, мусимо сказати що не дала нардові нічого доброго, що більше, принесла великі шкоди, шкоди загальній справі, а ще більше шкоди громадам де та боротьба була розгорілася.

Що бачимо по тих громадах? Називають вони себе "православними." Та яке-ж це "православя"? Я не хочу витягати тих всіх нарушень церковного права, яких допустили і люди і священики і т. зв. Епископ тих "православних." Не буду ярити ран, бо прийшла пора на гоєння їх, а не розятрювання. Алеж віруючий світ не може ще називати жадним православям і самі ті наші люди котрі ще в роздорі перебувають, знають що все те що можна ще назвати словом "православний," в них поломане. Стан який по тих громадах наслідком нещасної боротьби витворився, більше зближений до релігійного больше визму аніж до православя.

Я свято переконаний що коли наш нарід по збунтованих громадах не вернеться до католицької єдности, так в нім щезне незадовго всяка віра і він стане просто большевиком. Поправді сказати то кожна т. зв. "православна" громада в меньшій або більшій степені заражена вже тепер большевицьким духом. Всюди від т. зв. "православних" отців можна почути жалі що їм годі видержати від тієї самоволі яка вкорінилась по т. зв. православних громадах. Мені здається, а навіть я певен що "православні" отці в деяких парохіях багато впще стоять щодо віри бодай частини своїх парохіян. Багато з них хотять перейти до Католицької Церкви, чимало вже зголошуються. Знаю що всі до одного без проволоки вступили-б до Католицької Церкви, колиб були певні що їх духовна Влада прийме і зможуть працювати й жити. Терор на який вони виставлені із сторони кліки ріжних підозрілих типів що звичайно тримають "заряд" тих т. зв. церков, годі описати. Ніхто так щиро не бажає знищення того т. зв. "православя" як сам "православний" отець. Розуміється, він це тримає в тайні але що так є всі знаємо.

Тому моя рада всім нашим ще віруючим людям, котрі залишились по т. зв. "православних" громадах є така:

Зійдіться разом, зробіть порядок, вирвіть заряд церков з рук негідників, переведіть ухвалу що із своїм священиком парохія переходить до католицької єдности і не допускайте щоб ваша парохія була

забавкою в руках фанатиків котрим іде не про добро народу але про їх власний гонор або наживу або щоб знущались і використовували бідного "православного" отця, котрий з усіх боків кривджений і притиснений, сам піде з вами.

Памятайте що самі "православні" отці не вірять більше в "православя," хотять його покинути, зголошуються до Преосв. Епископа нашого за приняттям їх до Католицької Церкви, не говоріть "маємо час," але робіть це зараз, бо життя не жде, а український нарід мусить поспішити і всякою конструктивною роботою для загоєння минулих і теперішних ран назустріч кращим часам, до яких віримо що український нарід іде і їх небаром дочекається. Багато православних отців зголошуються щоб їх принято до католицької Церкви, та якось боялися виявити своєму народові щоб нарід також з ними вернувся. Так це конче треба їм зійтися, порадитись, якби це можна осягнути. Треба представити народові страшний заколот по тих громадах що відділились від Католицької Церкви що веде рішучо до загибелі всякої віри в тім народі, коли буде продовжатися той стан що є тепер. Треба вислати делегацію до Епископа, щоб представити цілу справу і просити поради, а Владика певно її дасть, якщо воно покажеться, що приходять в добрій вірі.

Памятайте, Отці, що тут не іде про збудування якогось "православя." Його Ви не будуєте, доказом того минула ваша праця і теперішній вислід її, котрий є велике "ніщо." Це вже річ в тім щоб ратувати частину народу від цілковитого безвірства, від большевизму, а Вам защадити непотрібних мук і даремного труду і мороки.

о. Петро Середа.
Пассейк, Н. Дж., 3 червня, 1935.

—=0=—

РОЗКОЛ СЕРЕД АВТОКЕФАЛЬНИХ

Після появи першої книжечки В. Свистуна, що стала видним свідком розколу в рядах автокефальних Канади і Америки, появилися дальші книжечки. А самеМих. Стечишина п.з. Про догми, канони і правне становище Української Греко-православної Церкви в Канаді — і архіеп. Авт. Церкви в Америці і Канаді Іоана Теодоровича п.з. Теперішний стан Рідної Церкви і наші проблеми. Відповіддю на ці книжечки з'явилася нова праця В. Свистуна п.з. Автокефалія — чи Залежність від чужих?

Значить борба вже далеко і глибоко запустила коріні. Розкол дійшов до самої глибини і верхів. Вірні тої Церкви будуть мати перед собою тільки одну дорогу — рішатись на котрім боці їх місце? І тільки тому забираємо голос в цій справі, щоби **віруючим** одиницям, які бажають **Божої правди**, дати змогу як слід виробити свій точний осуд а в слід за тим рішитися правильно. То коли цей погляд ви становище буде дійсним і відповідатиме положенню, як воно в дійсности є, то й рішення по довгій розвазі і сумлінній може бути тільки одно. А цим рішенням заявляємо тут рішучо може бути льогічно тільки таке рішення — **ПОВОРОТ НАЗАД ДО РІДНОЇ МАТЕРІ ДУШ НАШИХ, УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ.**

Іншого льогічного виходу нема і **на цім поворотнім шляху хочемо братам нашим подати поміч-ну руку** цими рядками.

Будемо говорити тільки власними словами провідників автокефалії, а читачі най судять самі.

. . . . . .

1. Які початки Автокефальної Церкви в Канаді?

"Українська Православна Церква в Канаді **заснувалась в липні 1918 року**, тоді коли не було ще ані одного священика. Потім Церква **"позичила" собі священиків в Російській Церкві**, якої епископ Александер **згодився** Українську Православну Церкву **визнати**. Він визнав її формально **аж в рік пізнійше**, а кілька місяців по визнанню публично **відрікся** від неї. Так отже наша Церква в Канаді існувала якийсь час без священиків і епископа" В. Св. стор. 8

"Брацтво припоручило було ще в 1919 р. свому секретареві **віднестися до російських епископів** і в імени Брацтва просити висвятити нам священиків; **признати** нашу окрему церковну організацію; остаточно, висвятити нами припорученого кандидата на епископа.

"На перший лист до еп. Александра секретар Брацтва отримав відповідь: "Приймаю нових чад под свой омофор. Почому деленіе?" Пишу ці слова з памяти. Ми **скоро** побачили, що опинилися перед тою самою трудністю, що наші брати мали в тій самій справі на Україні, де московські епископи відмовлялися висвятити наших епископів. Через **два роки** ми панькалися з еп. Александром, одначе **нічого не вділяли**. П. Свистун пригадує собі нашу переписку, бо все він читав і все знає. Пригадує собі остаточну нашу умову стрінути еп. Александра на переговорах в Виннипегу. Він мав приїхати з Ню Йорку, а наша делегація з Саскатуну. Їздив п. Свистун, небіщик Петро Швидкий і я. Приїхали, походили по Виннипегу пару днів, а "наш" Александер не приїхав. Сідають наші делегати на потяг, співають "На ріках Вавилонських" і вертають до своєї православної столиці, Саскатуну, без нічого! Помимо такої нендачі, **ми дальше вірили**, що Александер все таки "щось" зробить, бо мали відомости, що він особисто годився нашу просьбу виконати та що розумів вагу нашого руху, але йому перебивали ріжні галицькі кацапчуки. Ми запросили еп. Александра на з'їзд і Собор до Саскатуну, **обіцяли заплатити йому кошти**, оголосили, що він буде на Соборі. Приїшлося до Собору, а Александра **нема. Вігали** ми до потягів першого дня, **бігали** другого дня, а далі по-

чали телєграми посилати до него, до Ню Йорку. Кількнадцять телєграм пішло. Здається, заплатили около 18 долярів за самі телєграми. І дістали одну відповідь, що .... не приїде. Ми вертали і втихомирювали людий, що приїхали подивитися на новоо "Владику."

"Кілько то було клопоту з тими нашими канонами! Нарешті ми приняли румуна др. Ґермана на професора теольогії в нашому семинарі. Платили йому по 200 долярів місячно, бо він був канонічний. Піддалися були під єпрійського митрополита Германоса, бо він був канонічний. Спровадили були др. Копачука з Франції, бо і той був канонічний. Здається, не було нічого в світі більше канонічного, як наша Церква! Посилали о. Савчука до Европи, щоби дістати звідтам канонічного епископа.

"Наш рух поширився в Стейтах. Там заложилася Українська Православна Церква. В той час на Україні вже істнувала УАПЦ. Наші брати з Америки почали переговори з митр. Липківським і той, на запрошення, вислав до Стейтів архиепископа Іоана Теодоровича, як першого епископа Православної Церкви в Стейтах." М. Ст. стор. 11-12

"На Собор (1924 р. в Йорктові) ми запросили архиепископа Теодоровича, лишили в готелю, а самі ще цілий день, до пізної ночі, радили, що робити. П. Свистун був не так проти, але й не за приняттям архиепископа. Нарешті погодилися покликати архиепископа на Собор. Післали делегацію. Архиепископ на Соборі пояснив становище УАПЦ. на Україні і її канонічність. Дано йому кілька поважних питань і архиепископ відповів на них дуже вдоволяюче. Тоді Собор одноголосно вибрав його на свого епископа." М. Ст. стор. 12.

. . . . . .

І коли читати те все, гнітюче вражіння. І прикро. Чи може істнувати Церква як Церква в стислім значінню без священства? Ніколи. І тому ці "позички" від москалів, ці стукання в московські двері і ці так болючі відмови. Старання о-визнання почалося від першого дня істнування автокефалії — о визнання через москвинів. Чиж дивуватися тепер тому, що стукають в царгородські двері? А потім це блукання до ромунів і сирійців! І це має бути "автокефалія"? І де тут Божий первень? Чому так відійшли наші брати від свое Матері Церкви святої, що їх виховала, що молилася і молиться за їхне добро? То хіба необдумана амбіція і зненависть можуть попхати душі на дорогу, що веде від Матері. Але приходить час повороту. І як радісно у відміну нам читати про засновини нашої Церкви ті слова:

"Коли прийшов Ісус в сторони Кесарії Филипа, питав своїх учеників, кажучи: За кого люди уважають Сина Чоловічого? А вони сказали: Одні за Йоана Хрестителя, а другі за Ілію, інші за Єремію або за одного з пророків. Каже їм Ісус: А ви за кого мене маєте? Симон же Петро у відповідь сказав: Ти є Христос, Син Бога Живого! А Ісус у відповідь сказав йому: Блаженний єси Симоне, сину Йони, бо не тіло і кров обявили тобі, а мій Отець, що в небі. А я тобі кажу, що ти єси Петро і на сій скалі збудую мою церкву і ворота пекольні її не переможуть. І дам тобі ключі царства небесного. Що звяжеш на землі, буде звязане в небі а що розвяжеш наземлі, буде розвязане в небі." Мат. 16, 13-19

"Колиж пообідали, сказав Ісус Симонови Петрови: Симоне Йонів, любиш мене більше чим сі? Сказав йому: Так Господи, ти знаєш, що я тебе люблю. Сказав йому: Паси ягнята мої! Сказав йому знов удруге: Симоне Йонів, чи любиш мене? Сказав йому: Так Господи, ти знаєш, що я тебе люблю. Сказав йому: Паси вівці мої! Сказав йому втрете: Чи любиш мене? То він сказав йому: Господи, ти все знаєш; ти знаєш, що я тебе люблю! Сказав йому Ісус: Паси вівці мої!" Ів. 21, 15-17

От початок і засновини нашої Церкви, що освячена божественною кровю Сина Божого Ісуса Христа веде нарід український до вічного спасіння!

. . . . . .

2. Відношення до України.

"Теперішної формації Церкви в краю на чолі з Митрополитом Іваном Павловським ми в Америці і в Канаді, по певним поважним міркуваннях, не знайшли змоги визнати і з названим Митрополитом не маємо духовно-канонічного звязку. Другої формації Церкви, якуб ми визнавали, нема. Миб хотіли бути в духовно-канонічній лучности з Українською Автокефальною Православною Церквою на Україні, але ми в такій лучности не є, бо там нема Церкви, якуб ми могли визнати. Це тяжка трагедія і про це не легко писати...." Й. Теод. стор. 6

"Коли кілька років тому ми в Америці і Канаді відмовилися визнати юрисдикцію Митрополита Івана Павловського і поза ним не маємо іншої Української Православної Церкви, з якоюб ми тримали духовний звязок, то тоді вже, кілька років тому, ми порвали фактично духовно-канонічну звязь з Українською Автокефальною Православною Церквою. Ми вже тоді засудили себе на істнування одиноке, відірване від Церкви на Україні, бо ми признали своїм відмовленням її визнати, що там такої нема."

Й. Теод. стор. 6 (також 16).

Значить, становище безнадійне.

Лучности з Україною нема. А ця лучність заступала досі все — догми і канони. Нема її, опинившися самотні і ізольовані — де вихід?

. . . . . .

3. Їхне положення, як Церкви.

"Вже від років наші епархії в Америці і Канаді живуть життям відламків...."

Й. Теодорович, стор. 7

"Невимовно тяжко булоб мені лишати всіх вас, лишати Церкву без епископа, без єрархичного завершення, в оточенню Церков, які не суть в лучности з нами, не признають нас. Я роблю тепер цей підготовчий крок, який Церква по моїм відході буде однаково примушена раніш, чи пізніш зробити."

Й. Теод. стор. 7

"Боротьба міжцерковна розложила духовно силу і дисципліну в обох дієцезіях і дала змогу руїнним в Церкві елементам цілком не рахуватися з проводом Церкви." Тамже, стор. 9

"Теперішні обставини в Американській Церкві, розрив зносин з Рідною Церквою, безнадійність, що стан річий скоро зміниться, боязнь лишити Церкву без епископа, продиктувала мені після довгих надумань мій крок." Тамже, стор. 18-19

"Подаючи свій меморандум до Патріярха його представнику в Америці арх. Атенагорасу, я заявив, ЩО КОЛИ ПАТРІЯРХ ПОСТАВИТЬ ВИМОГУ НОВОЇ ХИРОТОНІЇ, Я НЕ БУДУ В СТАНІ ЦІЮ ВИМОГУ СПОВНИТИ. — Патріярх не може мене ставити в позицію не до приняття, бо Церква може завжди запитати: а до цеї нової хиротонії що було, обман?" Тамже, стор. 23.

Ці слова ілюструють положення автокефальних так ярко, що всі добавки зайві.

. . . . . .

4. Як є зі священиками?

"Отже я скажу, що ті інформації маю від нікого іншого, тільки від самого Владики.

"Про секретну поправку хиротонії в звязку з навязанням канонічних зносин з царгородським патріярхом говорив мені він ще 1930 року. Говорив він це не тільки мені, але й другим людям і через те саме ця справа набрала такого широкого розголосу, головно в Америці. Говорив він мені це з нагоди спеціяльного засідання американської консисторії в Шікаго під весну 1930 року." В. Св. стор. 29

(Дальше буде).

—=0=—

УЧИТЕЛЬСЬКА ЧАСТЬ

НАШ ОБОВЯЗОК СУПРОТИ УЧИТЕЛІВ

—=0=—

Скажемо кілька слів про **наш обовязок**. Не ласку. Коли помагаємо нашим учителям, помагаємо самі собі — своїм дітям, свому народові. А до того ми зобовязані вже природним і Божим законом. Того вимагає від нас почуття народної солідарности. Тому не робимо ласку тим робом, тільки виконуємо наш обовязок, що обовязує нас в совісти. Тому св. ап. Павло каже в посланню І. до Тимотея 5, 8: "Колиж хто не дбає про своїх, а іменно про рідних, вирікається віри і гірший від невірного."

Ми маємо дбати — ми повинні дбати.

Це наші з крови і кости учителі — нашої віри і любови!

Це ваші діти і діти дітий ваших.

В тім правдиве розуміння патріотизму, щоби діти ваші, діти цілого народу нашого не тинялися без праці та напрошувалися в чужих до праці — тоді, коли той праці досить серед власного народу, коли той нарід може дати їм працю і повинен.

Тут є оголошення.

Затямте їх, збережіть їх і коли довідаєтеся, що є вільна посада, пишіть негайно, дайте знати своїм учителям. Так виконаєте свій обовязок. Так поможемо собі взаїмно і тоді матимем моральне право вимагати від наших учителів поміч для себе коли нам її буде треба. Не кидайте каменем на своїх учителів, що вони не помагають вам в позашкільній праці, коли ви не хочете їм в нічім помогти, коли вони вповні задежні від чужих а свої тільки призирцем дивляться на них і дорікати замість помочі вміють. Дайте ділом пізнати і відчути своїм учителям, що ви з ними а вони будуть тоді з вами — поможіть їм, а вони поможуть вам.

Повтаряю ще раз, то не ласка з вашої сторони, зі сторони нас всіх, а наш обовязок і то тяжкий.

Тому не жалуйте три центи на значок на листі. Не жалуйте часу сісти і написати. Зробіть це. Це дарунок для цілого народу — напишіть до своїх учителів і дайте їм вістку про вашу школу, коли вона вільна до обсади.

Ось **оголошення: ч. 1.**

"Я греко-католичка і буду вдячна, як поможете мені дістати школу. Маю другої кляси цертифікат і півшеста літ практики. Можу приняти школу не лише в Альберті, але також в котрій небудь місцевости Саскачевану. Я радаби дістати школу десь в околиці Вакав, Саск."

З глибокие поважанням

Ірина Соломон

P.O. Hemaruka, Alta.

Оголошення ч. 2.

"Я є греко-католичка і маю першої кляси цертифікат, одержаний в Саскачевані. Я є вихованка католицьких шкіл і також членом БУК-а. На бажання вчитиму по українськи і допомагатиму в позашкільній праці."

Остаю в Христі,

Тереня Лешко

P.O. Zelma, Sask.

—=0=—

НАШИМ НАЙМЕНШИМ

Мати й діти.

Хто вас діти щиро любить?
Хто вас ніжно так голубить?
Як слабі ви — цілі ночі
не стуляє свої очі?
— Люба Матуся!

Хто колисочку гойдає?
Хто вам пісеньку співає?
Хто вам казочку позкаже?
Хто вам лялечку покаже?
— Рідная Матуся!

Коли діточки лініві,
неслухняйі, пустотливі,
як буває іноді —
хтож то сліэки лле тоді?
— Теж вона, Матуся!

—=0=—

Наша мати.

(Співається напівом "Там на горі сніг біленький")

Наша мати, наша красна,
мов та зірка з неба ясна.
Зірка світить всьому світу,
мати любить свої діти.

Наша мати, наша мила,
де береться в неї сила,
щоб про діти свої дбати,
і пестити, й годувати.

Боже Отче, що над нами,
зішли щастя Ти для мами —
зволь нам добру долю дати,
щоб щаслива була мати.

О. Підгірський

Материнські скарби.

Моє миле, моє любе,
моє ти маленьке —
чи ти знаєш, що ти скарбом
для своєї неньки?
Скарбом цінним і великим,
скарбом над скарбами —
нема скарбу над дитину
для рідної мами.
Хочби скарби всього світа
хтось приніс до хати,
не могліб так, як ти любе,
менє звеселяти.

Соняшник.

Сонце виплило високо на небо і заглядало в город. Одні цвіти хилилися, другі відвертались. Лише соняшник весело глядів сонцю в лице. Великі золоті листки розкинув круг голови і радісно розсміяно дивися все вище, все вище в гору до сонця. При тім співав легенько під подих вітру. А співав так, що цвіти всі уважно слухали.

Росту стрункий, високий,
в зелених шатах я —
і золотом обвита
голівонька моя....

І ми так повинні рости, дітоньки красні — рости щасливо як соняшник, в гору рости, до сонця. І не хилиться вниз, не відвертається. А голівоньку звернути вгору, до неба до самого Бога. І молитися рано і вечір. Молитися щиро. А Бог вислухає ваших святих молитов — діти любі і добрі. В золото обвиє Бог душечки ваші чисті. Тим золотом буде ласка Божа, що цінніша від звичайного золота. І будете рости високі, стрункі — в Божій ласці і силі — діти українські католицькі в Канаді!

ЛІТЕРАТУРА

В. І. Антонич

Дороги

Розгорнулась земля ,наче книжка
(догори, догори, догори).
Зашуміла трава і приникла,
простелилась нам юним під ноги.

Тільки небо і тільки пшениця
(над нами, за нами, під нами).
Тільки безкрай і далеч іскриться,
Тільки безвість вітає вітрами.

Голубінь, золотавість і зелень
(яруги, галявини, кручі).
Розспівались таємно: дзінь, дзелень
цвіркуни в конюшині пахучій.

Бо в дорогах звабливая врода
(о зелень, о юність, о мріє).
Наша молодість, наче природа
колосистим ще літом доспіє.

—=0=—

С. Черкасенько

У перерві

Вже неодин із нас на сон знеміг
за долею щасливою в гонитві,
а ти — ти щиро помолись. Дасть Біг,
живущу силу знайдеш у молитві.

Молись за те, щоб серце, мов той вир
закіпотіло знов жаданням чину —
відвагою орла скелистих гір,
щоб набуло для бою міць лєвину.

От-от надійде час, як всі слова
пікчемною вже стануть зайвиною —
тож завжди будь, як в луці тятива
з крилатою і гострою стрілою!

—=0=—

о. Ст. Семчук

СТЕП І ВРАЖІННЯ

Ми вибралися раником в понеділок, таки дуже зрання. Вибралися в трьох. Всеч. о. П. Криворучка, пан учитель Гаталай і я в подорож на захід. Ціль звичайна і скромна, побачити більше степу, наших людий, сонця і вітру. А тому, що всеч. Отець сусід з Арран мав саме новий новіський самохід ми їхали дуже гарно. Пересічна скорість 45 миль на годину — дороги можливі. Було сухо і сонце здається топилося саме і нас топило. В Канаді заблудити не можна, бо всі гостинці відчислені, отже ми їхали прямо на захід: чим дальше в Саскачеван, тим горячіше. Почавши від Канори збіжа і збіжа — тисячі і тисячі акрів. Так вздовж. Буряни видніють цілою смугою аж до Борден — там вже чиста земля аж до середної Альберти, менш більше до Понока. Ми їхали пяткою а потім на Норт Бетелфорд, Лойд-Минстер, Мондер і Едмонтон. З Едмонтону ми поїхали до Келгері а Понока лежить саме на тій дорозі. Дороги увійдуть в Саскачевані і те саме можна сказати про альбертійські дороги, так далеко, як вони на мапі відзначені, що висипані шутром і так довго, доки не перейде степовий наглий дощ. Але й ці сипані дороги не все сипані і часом стрічаються великі простори, де дороги тільки вбиті і дещо посипані були колись. Але з добрим самоходом і добрим товариством все можна запуститися в дорогу. Простір в Канаді не дуже входить під розвагу. Сотки миль скоро перебігають і знова наші люди. Себто прпятелі. А де наші люди, там наші церкви — українські католицькі і є де відправити Службу Божу, помолитися, підкріпитися і дальше в дорогу. Почавши від Канори наші люди живуть збитою лавою вздовж гостинця ч. 5 аж до Ватсон і певно їх стрінете, як не сейчас при дорозі, то кілька миль від дороги, стрінете їх в містечках і пізнасте невідкличнo, бо свого чоловіка сейчас пізнати. Та не лише засіли наші люди збитою лавою землю, вони поволі входять в містечка, ці маленькі наче з казки містечка на прерії і закладають там свої крамниці, робітні, склади та беруть в свої руки провід торговлі збіжжам. Майже нема містечка на тій просторові і дальше, як буде зазначено, де серед наших людий не булоби ще нашого чоловіка купця чи підприємця. Додаймо до того, що школи серед наших людий обсаджені майже поголовно нашим учительством а будемо мати приблизний образ, яким шляхом повинні йти наші справи і діяльність в найблищім часі і на що ми повинні звернути пильну увагу. Землі наших людий добрі. Мимо того, що до Бордену, місцями більше, місцями менше стрічаються буряни (молочій, смердюче зілля, ріпак, вівсюга) — то наші люди назагал працьовиті і не покинуть землі. Скоріше очистять і скріплять дорід за Божою ласкою. А ще недавно — прийшли ці люди бідні, бідненькі! Прийшли з краю, де землі обмаль і кождий за землею тужив. Тяжкою працею набули богато землі — тисячі акрів і коли Бог допоможе вдержати поколінням це добро у їхніх руках — ми в Канаді творитимем силу з великим впливом, котрого покищо не маєм Всі

лани засіяні пшеницею. Дуже рідко стрічається жито — в середній Альберті — рідше в Саскачеваві. Щось три рази на просторі 1,500 миль я бачив гречку. Небогато саджено також бараболь. Пшениця і пшениця вже висипана, рівна, густа і стрункa, легенько колишеться до подуву вітру — колишеться надійно як доля, як пісня праці.

Мало рік, мало озер. Потічків зовсім нема. Ріки врізані глибочезно в чорнозем, як полуднева чи північна ріка Саскачевану і до них з'їжджається осторожно на пором. Саме тоді, коли ми їхали — 15 линия було по зливних дощах і ріки котили мутні води шумними валами. Не було бесіди про те, щоби можна купатися в них. Крутіж один навперед другого гонив хвилею за хвилею. Особливо в Норт Бетелфорд, коли переїджається мостом з одної части міста до другої (Бетелфорд) ріка має величний вигляд. Глибоченно врізана в урожайну почву творить нерідко острови а місто терасами знімається на узбіччі берегів. Повно зелені долом берегів — ліси, котрих верхи тільки досягають позему моста. А там далі знова низина, догва простірна і пшеничні хліби та білі хатки. Однак часто стрічаються ліски і таї і це все гарно міняє краєвид. Дорога творить легкі закрути і все найдете щось нового, що тягне око і веселить зір.

Від Ватсон дальше по Гамболд живуть німці. Добрі господарі, заможні — гарно зорганізовані. Мають стале ігуменство в Мінстер, монастир, колегію і зразкове господарство. Їхнім духовним настоятелем є Преосв. Герткен, абат в Мінстер. Всі майже католики.

Від Гамболд починаються вже наші хліборобі і наші оселі тягнуться вздовж аж до Саскатуну а від Саскатуну на північ аж до ЛойдМинстер. Згодом від Ветрвил до Едмонтону і на полудне ще гарну послугу.

Коли взяти під увагу, що наші люди засіли околиці залісненої, що посухи покищо не бояться так сильно і не терплять від неї, як інші околиці — дальші околиці, що пишні хлібами — ви радісно думаєте дальшу думу про нашу будучність в Канаді. І тому справедливо звертає увагу о. Криворучка, що наші люди майже істинктово засідали в лісних околицях, а не в південних, горбковатих, де колись родилися великі хліби, а нині спалені горби рудіють на вітрах і тільки полин сріблє кущами. Наші люди засіли можнаби сказати по Божому Провидінню добру землю і щасливу. Коли тепер в середній части Саскачевану чи Альберти а також на полудні посухи, недорід рік по році, а дальше крадобиття і наглі зливи — так що околиця сотками миль представляє тільки образ опущення та сумовиту одноманітність вигорілих трав — то північними частями Саскачевану і Альберти наші люди засіли твердо і здорово. Коли до того додати сотки наших пречарних церков, при них читалень, шкіл, учительства, купців — та надія росте, що наша будучність вкоротці таки буде краща.

Ми їдемо і мало говоримо. Спека невиносима. Ми чисто спалені жагою і сухим напареним вітром. Але їдемо скоро, стаємо тільки, щоби заспокоїти конечну жаху і їдемо далі. Рівнина міняється частинно в горби, коли близько рік — а потім знова безбережна рівнина і лани пшениці.

При одним скруті бачимо маленьку протестантську церковцю а на ній великий каблуковатий чорний напис: "Church of God" —Церква Бога. От іхне розуміння віри. І так переїдете тисячі миль і помітите те саме. Малі, не все мальовані і в добрім стані удержані церкви сектантів з дивачними написами. Бракло Духа Божого і дух світа став кермою для них. Тому розбиті і те розбиття, чим дальше їдете, тим більше кидається вам у вічі.

Натомість нема майже місцевости в обох згаданих провінціях, щоби ви не побачили великого і гарного католицького церковного будинку. По містах ці будинки величаві а при них великі мурована школа. І це наша надія! Ба що більше. Великі мурована католицькі школи стрінете часто по маленьких містечках, в котрих вони є помітною окрасою і далеко видніють на горизонті. Побіч шкіл бачите скрізь католицькі лічниці — і коли з другого боку видите розбиття і роздроблення некатоликів у вас не може бути сумніву про будучність Канади — якою вона стане в найближчому вже часі.

В місті Медисин Гет, Альта., стоїть напроти мосту, що ділить місто і веде через ріку, велика католицька залізобетонна церква. Навіть криша залізобетонна. А за церквою, на горі, домінує над цілим містом велика мурована з червоної цегли у три поверхи з округлою вежою школа. Беремо газ і питаємо робітника про школу. Каже, що много протестантів посилає свої діти до тої школи. Подібно в Бетелфорд, в середмістю цілий блок займає двоповерхова католицька вища школа. Ми поступили напитися води і услужний продавець, з вимови швед, пояснює нам, що до тої школи ходить много протестантів. Оба, котрих я згадав, з розмови видко — не були католики. Однак про католицьку школу висказувалися з пошаною і тоном признання. Коли зібрати ту велич праці, ті твердині молодих поколінь, в котрих сталяться до борби життя — то відповідь на питання, яка Канада буде протягом найближчого часу, є тільки одна — католицька!

Пізно у вечір приїзджаємо до Мондеру — українського Риму в Канаді. Заночовуємо користаючи з гостинности Отців Василіян. Рано відправляємо Службу Божу і оглядаємо наш католицький Мондер — бо хто про нього не чув і хто не радби там побути? Монастир поверховий мурований будинок, лицем до церкви, тепер вже затісний для Чина і це саме найбільша радість. Коли підете ранком до церкви і побачите ряди новиків, як моляться а потім приступають до св. Причастя, очевидною стане вам сила

нашої Церкви. Стільки молодих, гарних, здорових, з ріжних сторін домінії юнаків — а всі посвятили себе на службу Богу і свого народу в старовинним Чині св. Василія. Чин, що має таку силу покликань свідчить про світлу будучність. Церква в Мондері деревляна простора, поширена в середній наві. Напроти церкви монастир а з боку під проводом о. Боднара будується Кальварія, що колись стане місцем паломництва многотисячних мас віруючих. Вже викінчено Господній Гріб і почато мурувати стації. Буде це одинока у своїм роді релігійна твердиня українських мас.

Недалеко видно гарний мурований монастир Сестер зі школою та лічницею — першу нашу лічницю в Канаді під проводом Сестер. Ідемо оглядати. По дорозі говоримо на біжучі теми, радіби найти найкращу дорогу для розросту БУК-а. Лічниця поверхова, чистенька. При вході напис по англійськи і по українськи: Український загальний шпиталь. Хорих небогато. Одним з тих хорих був наш Владика, котрий захорів підчас пікніку в Дервент — часописі подали згодом, що захорів тоді 70 душ і мабуть хтось домішав отруї до молока. Ми проходимо тихо — звичливий Отець Ігумен Крижанівський показує все, до дрібниць. Піклується видно усім і все йому лежить на серці. Як доброму господареві, що про все старався. І коли побачити Отця Ігумена в окруженні священиків, братів і новиків—а також в товаристві старенького о. Ігумена Филипова — то мається враження, що батько зі своїми синами духовної родини св. Василія добре трудяться.... Все те здвигнено тяжкою і жертвенною працею а тої праці ще скільки.... То скільки її вже пророблено і скільки її мусіло бути на початках.... Основи вже покладено і то сильні, невзрушні. Цим нашим піонірам належить світла сторінка взагалі в історії Канади.

В монастирі початки бібліотеки, свої робітні.

І хоч як радіби ще остати, мусимо відїзджати далі.

(Дальше буде).

ДОПИСИ

Монтреал, Кв.

Свята Зіслання св. Духа і Пр. Трійці обходили наші люди дуже торжественно. Підчас Служби Божої впр. о. Трух зановів, щоб всі парохіяни корпоративно зібралися пополудні біля каплиці на цвинтарі а звідтам підуть на гроби померших і буде правитися парастас. Точно о третій пополудні зібралися вірні під проводом своїх Отців духовних і стали в похід. Цей похід гарним уладом і порядком свідчив про карність між нами і послух впорядникам. Відмітити годиться, що спільно з нами в поході йшли також закарпатські українці. На українськім кладбищі відправлено наперед соборний парастас а потім панахиду за полеглих жовнірів УГА. Відповідну до хвилини проповідь сказав впр. о. Трух. Звернув увагу на наш обовязок в таких хвилинах, як оця, згадувати наших дорогих померших. Збірка для голодуючих Яворівщини принесла тоді $48.00

На празник Пр. Евхаристії монтреальські українці виступили знова спільно і віддали честь Христови, утаєному в найсвятішій Евхаристії. Довгі ряди шкільної дітвори, просвітних і запомогових організацій зі своїми прапорами перейшли вулицями міста. При зладжених окремо на цю ціль престолах читали Отці євангелію і благословили Божими Дарами. Похід такий свідчив про живу віру і побожність нашого народу і тому зробив помітне враження на всіх, що йому приглядалися.

Дня 18 червня вечером впр. о. Трух виголосив відчит для членів БУК-а на Фронтенаку. Темою було: Хиби нашого народу. Цих хиб богато — першою з них відступництво від правдивої Христової віри, другою сектанство, третою партійництво, четвертою байдужність. Отець звернули головну увагу на це, що люди наші, котрі відступили від правдивої Церкви і віри потім на місці не устоюють, а дальше котяться наче в прірву. Такий чоловік вже не загріє місця ніде і переходить зі секти в секту. Накінець тратить всяку віру і пристає до большевиків. Сам відчуває, що зле але не має відваги вернутися—тільки дітий ще посилає до церкви то є промінем надії, що такі родини ще не пропащі. Відчит цей зробив на присутних сильне враження і заставив призадуматися.

Виннипег, Ман.

Летунський здвиг.

Здвиг з нагоди долету летунів, що відбувся на площі за містом напроти вулиць Мавтен і МекФидипс, випав дуже удачно. Саме в переддень випали дощі і тому ранок привітав усіх відсвіжно і радісно. Понад 5,000 вірних зібралося ранком біля церков св. Володимира і Ольги, та св. Николая і звідти відійшли в ладі на площу. Похід вели спереду діти під проводом наших невтомних Сестер, дальше старші корпоративно з прапорами. Похід супровожала військова орхестра. При вході на площу видніла верхом напись на брамі: Най живуть король і королева! Були також інші написи.

Полева Служба Божа відбулася на приготовленім підвищенню, до котрого вело 6 степенів. Правили Службу Божу щість Отців. Над престолом находився образ Матінки Божої, нашої небесної Заступ-

ниці і Утішительки. Співав хор, складаний з хорів чотирох наших парохій у Виннипегу. У важних хвилинах Служби Божої, як підчас освячення, стріляли з моздірів. Проповідь виголосив всеч. о. Божик. До помочі стояли голосники.

Пополудні після церковної части дня відбулася світська частина, в котрій виступали окремі промовці. Велике захоплення викликав прилет літака "Україна" під кермою летуна Чайковського. Літак і летун прибули з Шикаго, заходом Союза Гетьманців Державників, котрий то союз відкрив летничі школи в Америці і виховує наших летунів, як будучу поміч для України у слушну хвилю.

Здвиг відбувся старанням гетьманців державників, котрих чинно в їх стараннях піддержали всі українські католицькі парохії. Ціллю здвигу було звеличити срібний ювілей короля Юрія і доказати єдність українців Манітоби.

Це під кождим оглядом проведено, бо коло другої години пополудні на площі було яких 12,000 українців — пята частина всіх українців Манітоби. Хоча жарила спека, на неї присутні не звертали уваги — їх увага була занята відпарвою, промовами і літаком.

Дрібосенька частина наших людий у Виннипегу однак спромоглася на такий вистуи того дня, як фестин. Цим не перешкоджено зовсім здвигові, тільки на жаль свідчено, що повної єдности між нами нема. Дальше, дрібка такту велізаби в той час виступити нам усім спільно, щоби так свідчити перед англійцями про єдність наших почувань. Коли це не сталося, то не з нашої вини.

Та все таки здвиг довів безспірно, що подавляюча більшість наших людий визнається, що таке народна праця і як її треба розуміти. Він також довів, що хто з Богом, Бог з ним. А дальше, що Церква наша творить силу, з котрого кождий поволі чи поневолі числитися мусить.

Вернон, Б.К.

Я член БУК-а почуваюся до сердечної подяки за гарні і поучаючі статті в Бюлетені, котрі дуже а дуже люблю читати. Один Бюлетень часом два і три рази. На першім місці сердечно дякую Отцям Редакторам, щоби Христос Цар небесний кріпив до видавання так гарного і поучаючого письма. Вп. Панам Дописувачам желаю рівнож мудрости від Бога до укладу дописий і многих літ. Я від другого до третього кождого місяця чекаю нетерпеливо на слідуюче число, котре дуже дороге серцю мому а особливо тут на Вернон. Бо тут прикрі відносини через поширення зла. А наше Брацтво богато справляє і тому дороге мому серцю.

Смотс, Саск.

Дехто каже — "Нащо БУК-а?
Нам і так є добре жити....
Таж ми ходимо до церкви
Господа молити...."

Нащо БУК-а я вам скажу,
послухайте люди —
бо без БУК-а у Канаді
нам всім лихо буде.

Молодь мову забуває,
до церкви не ходить —
інші вірою торгують,
большевізм заводять.

А БУК вчить нас дисципліни,
віру шанувати —
бо в нас віра не на те,
щоб її міняти.

Наша мила рідна мова
згомонить степами
а ми сталі у любові
ростимем з літами.

Так в Канаді на будуче
і за сотки літ —
святим буде й ненарушним
Божий заповіт.

НОВИНИ

З промови посла Лучковича.

Дня 20 мая, ц.р. говорив в Оттавськім парляменті посол Лучкович проти осіб, що нападають на других ізза релігійних або народніх переконань. Говорив так: "Давніше провадились війни ізза релігії. Та і в цьому 20-му столітю ми ще не зовсім визбулися того способу думання, що хоче палити на кострі кождого, що має інші погляди від тих, які уважаємо слушними. Релігія повинна бути справою сумління — це ясне і самозрозуміле. Отже немає рації доволяти особинам знеславлювати особи чи групи людий, яких віра ріжниться від їхньої." Ці слова повинні прийнятися і замість, як досі, виписувати про католиків декотрим нашим людям годиться краще подивитися на себе. Релігійна підривна киринна і опльовування, котрі ще донедавна мали місце між українцями, мусять раз на все устати. Настає новий час — шанувати в другім брата і сестру.

Цінна находка.

Проф. М. Кіт найшов на Холмщині стародавню, вирізьблену з каміня печать, в розмірі 5х5,5 см. Печать передає наш стародавний державний герб — тризуб.

Заява др. Ан. Чайковського.

Два дні перед смертю звісний письменник др. Андрій Чайковський з Коломиї помістив таку заяву в галицькій пресі: "Заявляю, що з євангельським рухом я нічого спільного не мав і не маю, бо вважаю його шкідливим для нашої Церкви і Народу." — ця заява говорить сама за себе.

Пшеничний заряд.

Новий закон в справі збуту збіжжа постановляє, що збіжжа можна продавати через Пшеничний Заряд, що складається з трох осіб і є урядовою установою. Допомочі Зарядові є Рада з 7 членів, з котрих 4 будуть представниками хліборобів. Заряд матиме окремі платні, Рада ділатиме безплатно. За пшеницю платитимуть зачетом і даватимуть на доставлене збіжжа посвідки, платні по продажі всього збіжжа і розділі надвижки. Буде стала найнища ціна збіжжа.

Трагічне непорозуміння.

Збори Злученої Церкви підчас з'їзду в Торонто в присутности 250 відпоручників допустили до слова звісного комуністичного діяча і бувшого проповідника А.Е. Смита. На вступі промови Смит гордо заявив, що він комуніст і взивав церкву до борби з капіталістичним устроєм. В тім дусі принято згодом рішення і на 250 голосів тільки 6 було проти. Це все свідчить, що англійці мало визнаються ще на большевизмі і колись може прийти каяття — хоч пізно — та вороття не буде....

Нові навернення.

Після Перт Амбой вернулася до Української Католицької Церкви громада **у Вест Айсліп,Льонґ Айленд, Н.Й.** — також церковна громада **св. Петра і Павла в Ню Йорку.** Рух за поворотом з православія до католицтва кріпне і заповідає дальші навернення.

Помер отаман УГА.

Дня 22 червня ц.р. помер в Едмонтоні отаман УГА Богуслав Шашкевич, пащадок роду о. Маркіяна, першого письменника і будителя галицьких українців нової доби. Життя покійного отамана було в Канаді прикре і повне тяжких переходів. Одним з тих переходів був короткий побут у Виннипегу, де покійний поніс всю трагедію і розбиття нашої еміграції нещасно на власній особі. Був час, де бракувало найконечніших річий, та покійний не угнувся і не схилився до прохання — хоч міг це легко вчинити. Гордо ніс свої злидні, як правдивий жовнір і та черта відріжняє його від богато гнучких душ, що в хвилі недостатку годяться і пливуть з водою. Життя покійного, плавба проти води. Серед найтяжчих обставин. Вічна йому память!

Побіда ліберальної партії

Вибори в провінції Принц Едвард Айленд принесли цілковиту побіду ліберальній партії. В Ню Брансвик ліберали вибрали 43 послів — консервати тільки 5. В Принц Едвард Ай. ліберали вибрали всіх послів — опозиції нема. Премієром в Ню Бр. став католик дост. Е. Дайсарт. На цілій точці заповідали ліберадам поражения, бо велася агітація, щоби католик не був премієром. Премієри католики є також в Квебеку і Н. Скотії.

Новий священик.

Дня 30 червня, ц.р. Преосвященний висвятили на священика родиця з Гудів, Саск. **—всеч. о. Ів. Перейму.** Молодому Отцю бажаємо щиро помочі Божої до гідного сповнення тяжких душпастирських обовязків, много успіхів і витревалости. Най Бог кріпить усім добром!

Рівночасно подано до відома, що звісний в Саскачевані, старий віком, всеч. о. Ст. Федоронько, парох Вайти, Ман. відіхав до Старого Краю. Працював довші літа в околицях Канори і Альвени і залишив по собі милі спомини серед вірних.

Наші осяги.

Виклади української мови введено в Колюмбійськім університеті в Америці.

Посвячення нового Парохіяльного Дому в Грінсбей, Онт. відбулося дня 14 липня, ц.р.

Закінчується будова нової церкви в Бюкенан, Саск.

ОО. Василіяни в Прудентополіс, Бразилія отворили середню школу і бурсу для студентів, що бажають посвятитися духовному званню.

В Дорі, на Гуцульщині будується новий монастир, фондації панства Кокорудзів. До монастиря додано два доми для вихованків, огород і поле. Це буде досвідна взірцева промислова школа для Гуцульщини і літнисько для наших хлопців. Прекрасний дар світлих подругів, котрі також основали гімназію Рідної Школи у Львові. От взір, як зужити гроші для добра народу і на Божу славу!

Нові мапи України.

Др. В. Січинський подав вістку про віднайдення досі незвісних 5 мап України з 17 і 18 століття. З них цікава мапа з р. 1683, виконана українцем А.О. Тарасевичем. Одна з мап виконана голяндцем і в ній назвою "Україна" обняті не лише окрайні провінції, але також волости курська, харківська і воронїжська. Та мапа України покривається з тодішним розселенням нашого народу — значить вже тоді Україною називано цілий наш край.

ШІСТЬ ПРИЧИН ЧОМУ

МУКА

Robin Hood
FLOUR

РОБИТЬ ХЛІБ, ТІСТА І ТІСТОЧКА

ЛІПШИМИ

1). Мука Робин Гуд є сильна в Вілковицу. що має велику снагу поширятися. Вона охоче втягає воду і бере менше муки на тіста, тісточка і хліб чим яка інша мука. котру Ви вживали. Так Ви дістаєте **більше** бохонців **білішого і кращого** хліба з кождого мінка муки.

2). Ваші тіста з Робин Гуд муки є з певністю лекшими і довше остають свіжими як з іншої муки.

3). Мука Робин Гуд мелеться з найкращої вибраної Західно-канадійської ярої пшениці передаючи Вам знаменитий природний запах пшениці у Вашому хлібі. тістах і тісточках.

4). Ця мука мелеться в найновіших, останнього слова техніки млинах Північно Американського суходолу.

5). Мука Робин Гуд мелеться **з митої пшениці. Кождих 24 год. вживають на це** більше чим **100,000 гальонів води.**

6). Цілком рішуче **Гроші з поворотом більше 10%** запоруки приходить до Вас з кождим мішком муки Робин Гуд.

БАТЬКІВЩИНА

БРАТСТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАД

UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD OF CANADA
БРАТСТВО УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна часть—

З'їзд БУК-а Саскатуні — Інкорпорація БУК-а — Звіт окружного з'їзду БУК-а в Кадворт, Саск. —

Ідеольогічна Часть

Молитва — св. Віянней: Про молитву — Чому рільник має молитися — Вказівки для священиків — Д. Кортес: Упадок заблудшої людськости — Побідою Христа хрест — о. П. Криворучка: Народна робота — проф. Туган-Барановський: В чому суть кооперації? — В. Целевич: Чому деякі нації не мають держави? — Дж. Брайс: Демократія і релігія

Історична Часть —

о. П. Божик: Недільна школа — др. С. Демидчук: Шкідливі герої церковної політики — Мирянин: Унія, православія і українство — П. Поточняк: Православія це москвофільство Розкол серед автокефальних

Літературна Часть —

А. Волощак: Осінь — Б.І. Антонич: Забута земля — Ліс — Ніч — До нас! — А. Кримський: На чужині — о. Ст. Семчук: Степ і враження — В. Кархут: Гасло

Бібліографія — Що читати?

— Новини —

Печатано за дозволом Духовної Влади.

"BULLETIN"

Vol. 3, No. 10 — YORKTON, SASKATCHEWAN — OCTOBER, 1935

Editor and Manager
Rev. S. Semchuk — Canora, Sask.

ПРОГРАМА

РІЧНИХ ГОЛОВНИХ ЗБОРІВ

БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ. КАТОЛИКІВ КАНАДИ

В САСКАТУНІ

ПОЧАТОК З'ЇЗДУ ДНЯ 24 ЖОВТНЯ. 1935 — ЧЕТВЕР

РАНО — Торжественна Служба Божа з проповіддю в місцевій церкві св. Юрія.
Спільний обід в Парохіяльнім Домі "Просвіти

ГОДИНА ДРУГА ПОПОЛУДНІ — отворення з'їзду
Привіти.
Звіт уступаючого Заряду Саскачеванської Секції БУК-а
Вибір Номінаційної Комісії.
Перерва.
Вибір Заряду Саскачеванської Секції на 1936 р.
Спільна вечеря.
БАЗАР — БУК-а на добро бурси: розігравка, колесо щастя, тягнення значків, і т.д.

ДРУГИЙ ДЕНЬ З'ЇЗДУ — 24 ЖОВТНЯ

Рано 9- година Служба Божа в церкві.
Десята година рано — виступ МОЛОДІ БУК-а
Мих. Герман: Юнацька молодь БУК-а та її праця
Оля Козак: Дівоча молодь БУК-а та її праця
Оля Стратійчук: Праця дівчини для народу.
Один зі студентів: Праця студента для народу.
ВИСТУП ХОРІВ нашої молоді з Кадворт, Альвени, Гефорд і Сасакатуну. Співи і деклямації — котрий хор побідить?
Для побідників нагорода!

ПОПОЛУДНІ НАРАДИ ШКІЛЬНИХ ТРОСТІВ І УЧИТЕЛІВ

Виклади від години другої пополудні.
Гр. Небоженко — Шкільний урядник і учитель
Іван Митрополит — Учитель і шкільні урядники
Ф.Т. Мамчур — Звіт з діяльности
В. Харко — Яких тростів вибирати?
Б. Корчинський — Пласт і молодь
Мих. Білинський — Організація шкільних тростів.
Вибір — наміченя діяльности на рік 1936
Мистецький вечір під зарядом Парохії св. Юрія

ТРЕТИЙ ДЕНЬ З'ЇЗДУ — 26 ЖОВТНЯ. 1935

Рано, год. 9-та — Служба Божа.
Від десятої дополудні —

НАРАДИ

Уклад нарад:

1). Справа преси
2). Організатор
3). Бурса
4). Всеукраїнський Національний Конгрес в Европі.
5). Внески.

Вечером мистецька частина під зарядом Парохії.

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ З'ЇЗДУ — 27 ЖОВТНЯ. НЕДІЛЛЯ

Дополудня — Торжественна Служба Божа в місцевій церкві.
Спільний Обід за запрошенням в домівці бурси БУК-а.

ЗАКІНЧЕННЯ З'ЇЗДУ

Мистецький вечір в Домі Просвіти.

ПРОСИМО ПРИБУТИ ЯК НАЙЧИСЛЕННІШЕ!

Вже відтепер говоріть про з'їзд — РОБІТЬ ПРИГОТУВАННЯ ВИБЕРІТЬ ВІДПОРУЧНИКІВ і дайте їм письменне уповноваження Вас заступати на з'їзді. Кождий відділ БУК-а повинен мати своїх відпоручників! Всі свідомі члени повинні старатися прибути на з'їзд! Громадно, числецно, разом — будемо кувати кращу долю нашого народу в Канаді!. Все, що живе — що хоче жити — пробувайте на з'їзд! СТАВАЙТЕ З НАМИ ДО ПРАЦІ!

Сейчас по приїзді голосіться в Парохіяльнім Домі Просвіти на Евеню М. Савт — 216.

Про подробиці з'їзду пишіть до редакції Бюлетеню, Канора, Саск. — скринка почтова ч. 57.

ДО ПОБАЧЕННЯ НА З'ЇЗДІ!

Книжки і часописи надіслані до редакції

"Америка," Філядельфія — чч. 86-89
"Наш Стяг," Шікаго, — чч. 29-33
"Український Робітник," Торонто — чч. 30-33
"Новий Час," Дітройт — чч. 30-33
"Канадійський Фармер," Виннипег — чч. 31-35
"Праця," Прудентополіс — чч. 27, 28
"Українські Вісти," Едмонтон — чч. 32-35
"Світ дитини," Львів — ч. 12
"Бюлетень," Вршава — чч. 28-32
"Бунт мл." Варшава — ч. 14-15
"Діточа бібліотека" видавництва Світ дитини, Львів —чч. II, 12, 1-7

"Народня українська бібліотека" в Бразилії, Куритиба — чч. 2-6. Ця бібліотека видається народним письменником Сильвестром Калинцем і про нію напишемо більше в найблищому числі.

Справки з попереднього числа Бюлетеню.

На стор. 8 замість "Вороження упавшого чоловіка проти правди" — має бути в наголовку "ВОРОЖНЯ упавшого чоловіка проти правди."

На стор. 21 у поезії Антонича "Дороги" — другий рядок, замість: Догори, догори, догори — має бути: ДОРОГИ,-дороги, дороги

Крамниця Михайла БРІТСЬКОГО в Канорі.

це місце, де стрічаються всі наші люди, що бажають дістати добрий, дешевий і відповідний товар, овочі, харчі і всякі домашні річи. Обслуга точна і скора, та чемна. Ми всюди раді бачити своїх людий—воии раді бачити також нас в себе. Помагаймо нашим торгівцям і промисловцям—поможемо самі собі! Тяммо, що крамниця пана М. Брітського в Канорі—то наша крамниця!

Готель КАНОРА

в Канорі, Саск.—власник п. Тарасевич—має понад 60 світлиць—чистих як шкло, привітних і гостинних. Власна кухня—найкраща обслуга. Положення—сейчас напротив двірця в Канорі. Скоро висядете з поизду, прямо побачите наш готель. Заходіть а будете певно вдоволені. Ціни приступні а дешеві для сталих мешканців.

Yorkton Bottling Works Company

78 – 80 Betts Ave., YORKTON, Sask. Phone 442

Full line of drinks and confectionary for your picnic. We deliver and take back what is left over. Our prices are wholesale.

Обслуга повних 24 годин. Все на складі — напитки і лакітки для пікників. Не вимагаємо сейчас платні — ждемо аж скінчиться пікнік. Скажіть нам тільки скілько людий Ви сподієтеся. Ми доставимо все потрібне — ціни гуртові.

Кождий Любить Гарну Фотографію

І тому йдуть до нас

щоб виробити фотографії { своєї родини свого слюбу себе самих

І тому-також присилають до нас свої фільми

попробуйте

THE RUSSELL STUDIO — YORKTON

БЮЛЕТЕНЬ

Брацтва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.
Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Бала, ЧНІ., Йорктон, Саск.
Річна передплата $1.00. Рік 3, Число 10. Жовтень, Р.Б. 1935

"THE BULLETIN OF THE UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD OF CANADA"
Published monthly at Yorkton Saskatchewan by The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada.
Printed by the Redeemer's Voice Press, Yorkton, Sask.
Editor - in - Chief: Rev. Father John Bala, C.SS.R., Editor: Rev. Father S. Semchuk
Yearly subscription: $1.00. Advertising rates on application. Address business communication to the office of the administration: The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, Canora, Sask.
Entered as Second Class Matter before the Postmaster General, Ottawa, Canada, April 29, 1935.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

ЗІЗД БУК-А В САСКАТУНІ

Річний загальний з'їзд Брацтва Українців Католиків Канади відбудеться в Саскатуні, Саск. — в Парохіяльнім Домі Просвіти —де й щорічно, у днях:

24, 25, 26 і 27 жовтня, 1935 Р.Б.

День **24 жовтня** цего року призначено на День Подяки — вільний від праці. Це четвер. **Тоді починається з'їзд.** Рано, година десята торжественна Служба Божа і проповідь. Збір в домівці. Провірка відпоручників. Привітн. Спільний обід від години першої пополудні.

Властиві наради починаються від години третої пополудні.

Звіт членів уступаючого заряду Саскачеванської Секції, по черзі вибору.

Цей звіт забере доволі часу.

Коли буде ще дещо вільного часу, послідує вибір Номінаційної комісії.

Спільна вечера.

⁂ ⁂ ⁂

Мистецька частина кождого вечора під орудою п. Осипа Прийми ,настоятеля нашої бурси.

Продовження з'їзду буде в пятницю, суботу — а в неділю закінчення.

Вибір нового заряду — буде в суботу.

Пятниця дополудня — наради шкільних тростів попри нарад учителів. Панове і пані учителі подбають о звільнення від навчання на пятницю, так щоби могли бути присутними підчас тих нарад. Це справа першої ваги і дотичить всіх нас, а особливо наших учителів. Відчитаються окремі доклади — буде справоздання з дотеперішної праці, намічення дальшої діяльности і вибір заряду шкільних тростів.

Пополудні в пятницю віддано справам молоді — хлопців і дівчат. Читатимуть свої виклади, намітять програму власної праці, виберуть свій молодечий заряд.

Субота віддана зрання на наради в справі преси.

Справа для нас на стільки важна, що треба її обговорити докладно і вирішити. Безперечно і двох думок нема, що нам треба власної преси — треба однак ту пресу забезпечити грошево. Треба дати її можність і нагоду розвою. Треба підперти її спільним зусиллям. Це **обовязок кождого члена**, а не лише і особливо заряду. Преса це бючки організації, через котрі пливе рух і діяльність для добра цілости. Спустіть кров найздоровшому і найсильнішому чоловікови — а він певно вмре. Здорова кров, чоловік здоровий. Тому здорова преса, це кров духа народу, коли так сказати. Тому преса потрібна нам так, як воздух легеням — без неї організація буде трупом. Буде позором організації, змертвілим злічком, котрий розсунеться при першім напорі. Організація без преси не істнує — хиба на папері. Такий тепер час. Дійсність організаційного відчуття на місцях отверто домагається і прямо кричить про необхідність доброї преси. Ми щасливі, бо ту пресу маємо. Мусимо її закріпити! Як? —це справа нарад в суботу рано. Підготовіть власні наміти, поради і творчі думки. Представте їх цілости зборів — ми розважимо і приймем, коли вони творчі і хосенні нам та добрі.

Якщо стане ще часу, слідуючою точкою в ході нарад є справа нашого **організатора** — а головно організатора молоді БУК-а. Четвертий рік нашої праці вимагає для нас посилення і нових здобутків. Ці здобутки наші повинні прийти на фронті закріплення поодиноких відділів БУК-а, заснування нових, та зібрання дорослу під прапором БУК-а. В цій праці необхідно мати одного відданого чоловіка, рішучого а надівсе вірного своїй Церкві, народові і проводові. Такий чоловік, як провінціональний організатор буде **платний** за свій труд. Забездурно їздити і працювати не може. Ми настільки вже

скріпили, що повинні удержати нашого організатора а він віддасть нам неоцінену прислугу. Наша молодь, наші відділи — варті того, щоби їм присвятити більше уваги. Праця в них має йти посиленим ходом. Мусимо дібрати спис наших управителів хорів, учителів рідних шкіл — і там де треба, систематично обсаджувати місця нашими силами. Є ще богато місць на прерії, де люди можуть на добро власне удержувати вчителя чи управителя хору. Досі це залежало від особистої ініціятиви гуртка активних одиниць, котрим часто було над силу всюди зарадити. Тепер справа піде уладнаним ходом при помочі організатора. Збір нашої молоді, замість затрачувати літа по усяких закурених "пулах" або танцевих будах, що коштують часто о много більше, як удержання одного вчителя чи управителя хору— буде відтепер робити хорові проби, давати представлення, а головне займе увагу і час справою хосенною. Дбати треба при тім, щоби в кождій місцевости нашій по можности навчити одного здравного хлопця науки співу і він згодом сам вів хор, давав представлення і концерти. Коли буде робота, гроші будуть!

Місце для організатора є — на цім полі безробіття нема! Треба тільки відповідного чоловіка з рядів БУК-а! Ваша річ — найти його і поручити здійснення наміченого. Дальшою справою: Всеукраїнський Національний Конгрес у Швайцарії 1936 р.

Субота пополудні — вибір нового заряду Саскачеванської Секції БУК-а.

В неділю рано торжественна Служба Божа з проповіддю.

Пополудні — закінчення нарад. Окремі доповіди, і відзвідини бурси БУК-а.

** ** **

Кождий з членів, що вплатив свої вкладки, має право забирати голос підчас з'їзду. Тому просимо вирівнати свої вкладки — а також поодинокі відділи свої зобовязання. Чи ви вже прислали свою ленту на культфонд БУК-а? Якщо ні, вчиніть це негайно. Всі жертви будуть читані — чи ви маєте бути відсутними?

Статут можна одержати в редакції Бюлетеню по 15ц. примірник.

Зберіть негайно збори вашого відділу — прочитайте програму з'їзду — намітіть відпоручників і напишіть їм уповноваження вас заступити на з'їзді —зберіть фонди на їх висилку — приїзджайте самі. Всі наші відділи повинні бути заступлені!

Запрошуємо всіх членів прибути — по можности!

Прибувайте вже на четвер, на день 24 жовтня рано! Стрінемося в церкві св. Юрія на Службі Божій — у спільній молитві!

Беріть діяльну участь в підготовці з'їзду!

Всі — готовтеся на з'їзд!

** ** **

На окрему заслугу наш **базар на добро бурси БУК-а в Саскатуні.**

І тому просимо:

Не відкидайте значків на базар!

Продайте своїм близьким — продайте чужим — але продайте!

Відішліть належність по призначенню!

Дівчи дає, хто скоро дає!

Наші значки базарові повинні бути всі продані перед 24 жовтня.

Чому?

Бо дня 24 жовтня, вечером відбудеться **тягнення нагород і розігравка!** Замість 15 жовтня, бо день перед тим вибори і тому хвиля невідповідна — тягнення і розігравка значків будуть дня 24 жовтня, 1935 — вечером!

Спішіть продати і помогти нам піддержати свою бурсу!

Не будьте лінні — не слухайте чорних рад, що відраджують!

Поможім нашій бурсі — поможемо собі!

—=0=—

ІНКОРПОРАЦІЯ БУК-А

З днем пятого серпня, 1935 р. Брацтво Українців Католиків Канади є інкорпороване в провінції Саскачеван на основі Беневолєнт Сосайтіс Ект. Урядова назва БУК-а по англійски звучить:

"UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD OF CANADA"

Разом з назвою є інкорпорований наш статут, затверджений раніше Преосвященним Епископським Ординаріятом у Вінніпегу.

Інкорпорацію перевела адвокатська фірма п. В. Балешти.

На основі інкорпорації Брацтву прислугують всі права запоручені статтями згаданого акту провінції у відношенні до добродійних товариств.

Інкорпорацію оповіщено в урядовій часописі "The Saskatchewan Gazette" Vol. XXXI, No. 15, p. 7

—=0=—

ЗВІТ ОКРУЖНОГО З'ЇЗДУ БУК-А В КАДВОРТ, САСК.

З'їзд БУК-а відбувся у днях 31 червня і 1 липня ц.р. Вечером в неділю отворив сходини БУК-а п. О. Небоженко і привитав усіх присутних та відпоручників. Зчерги коротку промову виголосив місцевий парох, всеч. о. Решетило, в котрій відмітив радість із-за численних зборів. Перші кроки в напрямі організації заклались саме в Кадворт і тому кадвортці повинні тим більше гордитися своїми початками. Надія нашого розросту в Канаді є тільки через БУК.

Головну промову виголосив прибувший на цей

з'їзд з Канори, голова БУК-а, п. Яків Д. Стратійчук. Згадав про початки, розвій і теперішний стан організації. Візвав до дальшої праці в рядах БУК-а, коли бажаємо забезпечити нашу будучність в Канаді.

Від Саскатуну промовляв п. Осип Прийма, тамошний управитель хору і вчитель рідної школи. Говорив про українську католицьку бурсу в Саскатуні, її заложення і наші обовязки супроти неї. Звідтам виходитиме наша інтелігенція, що поведе нарід шляхом правди і чести під проводом Церкви.

п. Дм. Кобринський, скарбник БУК-а говорив про користи для хліборобів належати до своєї організації — а також організацією є наше Брацтво.

Закінчив промови п. Ст. Меуш, котрий приступно і наглядно представив силу БУК-а, через Католицьку Церкву, що є організацією Божої установи а тому її віра і мораль Божі і незмінні. Навпаки всі сектанти хиткі і змінливі — бо нема в них Божого первня, ні Божої віри ані моралі. В них панує людська хитка думка — вигадка.

Закінченням вечору були пісні, відспівані місцевим хором, під умілим проводом п. С. Кузьми.

Другого дня від ранку лляв зливний дощ —люди з'їзджалися поволі. Служив Службу Божу всеч. о. Решетило — співав місцевий хор.

Промови почалися пополудні виступом п. П. Веснія з Альвена. Говорив про українську пісню та наші хори. Говорив також про відділ БУК-а молоді при Альвенській церкві.

Про українських католицьких шкільних тростів говорив учитель з околиці Мічем, п. Ів. Митрополит.

Взівав до поперти своїх торговців і купців слідуючий бесідник, п. Ф. Карасюк з Твей, Саск. Бесідник звернув увагу на дуже важну справу а іменно піддержку загалом покупців власних купців і промисловців, бо вони ставши сильними фінансово зможуть помогти колись своїм грошем нашим заведенням. Все не будемо бідними і все не годиться нам нарікати на убогість нашу. Маємо нагоду іти вперед. Повинні використати це і змагати всіми силами до власного забезпечення в цій країні. Та не лише до забезпечення, але й збогачення. Коли наше купецтво буде богате і незалежне від чужих, тоді воно зможе богато жертвувати на народні цілі. А так при кождій нагоді наш чоловік іде до чужого, коли треба щось купити — але іде до свого, коли треба щось дістати на якусь ціль або про щось порадитись. Купецтво то кожух народу, що береже загально народний організм в час скрутний від морозу і загибелі. Добрий він є, але треба його мати—і треба, щоби той кожух був сильний — а не слабий.

Про відношення БУК-а до канадійських парляментарних установ говорив п. Мих. Білинський, голова укр. катол. шкільних тростів Саскачевану.

Закінчив виклади всеч. о. Парох бесідою про рідну школу, котру назвав рідною мамою. Всі народи, що плекали рідну школу, здобули власну державу. Нам більше як кому треба рідної школи і тому ми повинні просити наших учителів засновувати і вести рідну школу для нашої дітвори. В публичних школах по 4 години повинні вчити по українськи. Також засновувати бібліотеки для наших дітий і молоді. Звернути треба пильну увагу на справу української католицької бурси в Саскатуні і спомогти ту бурсу всіми силами. Звідтам вийде наша інтелігенція, що буде засівати золоте зерно української вірности і любови між нашим народом в Канаді. Так наша слава в Канаді не замре а буде жити по віки.

Присутні зі сльозами в очах вислухали цю промову.

Рішення винесесно ось які:

1) З'їзд в Кадворт рішає, щоби кождий член БУК-а по змозі як найліпше старався підперти своїм впливом і грошем українську католицьку бурсу в Саскатуні.

2) З'їзд молить Бога о здоровля для Покровителя нашої організації Преосвященного Епископа і складає вирази відданої пошани і любови.

Подякою всім за труди і відспіванням народних гимнів закінчено з'їзд.

Василь І. Баранецький,
дільписар

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

МОЛИТВА

Господи всевишній і повний всякої доброти! Скільки разів гляну кругом і бачу ґрістню, що завдяки Твоїй силі і ласці відростає, зростає і розростається—наглядно бачу в одночас силу безмірну, що все проникає і без котрої ніщо істнувати не буде. Боже Отців наших — дай нам скріплену силу Твоєї святої ласки зростати і розростати, щоби ми кріпли і непоборними стали в тягу грядучих поколінь та все прославляли Твоє пресвяте імя Отця, Сина і св. Духа— нині і во віки вічні, амінь!

св. Віянней, парох з Арс.

ПРО МОЛИТВУ

Бог нас не потребує, а коли нам наказує молитву, то тому, що хоче нашого щастя, а воно є єдино в молитві. Коли зближаємося до Бога, Він знижує Серце до свойого сотворіння, як Отець, що прихиля-

ється до дитини, коли вона говорить. Чим більше чоловік молиться, тим більше прагне молитви — так як риба, що спершу пливе на поверхні води а потім занурюється щораз глибше.

Від самого ранку робім так як мала дитина. Як тільки відкриє очената, зараз виглядає з колиски маму. Як побачить її, усміхається до неї — плаче як її не бачить.

Чоловік видає два окліки — один ангела через молитву, другий звіра через гріх. Ті, що не молять ся, риються в діру, як той кріт, що копає яму, щоби скритися. Такі подібні до звірят, що не відривають думки від дочасних річий. Коли умираючому скупареви дали поцілувати срібний хрест, то він питав, скільки кошкує.

———=0=———

ЧОМУ РІЛЬНИК МАЄ МОЛИТИСЯ

Хлібороб мусить молитися, бо він змушений безустанно вичікувати з Божих рук благословення, без котрого всяка його праця даремна. Не має для нього іншого способу, як молитва, щоби дістати з неба краплі дощу для своїх нив, чи промінь сонця. Молитвою осланює свої ниви від спеки або зливи. Хлібороб заєдно залежний від Бога. Щоби земля могла видати плоди Бог і чоловік спільно лучать свої волю, силу і співділання. Предивна та таємна спілка. Бог дає насіння. Чоловік його сіє. Чоловік оре ниву — Бог зсилає дощ і росу. Коли чоловік признає свою неміч, що вже нічого більше не в силі зробити для майбутніх жнив — Бог доповнює і довершує діло.

———=0=———

ВКАЗІВКИ ДЛЯ СВЯЩЕНИКІВ

Шорсткою і твердою мовою ніхто нічого доброго не вчинив. Навпаки. До більшої злости привів злих, слабих знеохотив а неохочих скасив до решти. Хто відразу забагає всього — може бути певний, що все стратить. Нагальні і строгі середники не докажуть нічого іншого, хіба розбурхають і скріплять пристрасти. Коли євангельські слуги хотіли виполоти кукіль з пшениці сказав господар: Ні! — щоби вирваючи кукіль, не вирвали й пшениці. Так і Божі слуги повинні стерегтися нищити свою ниву непотрібним посіхом у поленні кукілю.

Священик повинен бути чоловіком великої лагідности і солодкости, навіть у самій ненависти до гріха і тоді, як хоче вирвати злому жертву нехай дивиться упавших зі співчуттям, милосердям і добротою. Нехай заливає рани, які хоче гоїти — нехай заливає їх вином і оливою — а боронь Боже оцтом і жовчю. Нехай лікує а не ранить, бо ранячи, хто кого уздоровив?

Ніколи я не гнівався на своїх парохіян. Не пригадую собі, чи робив я їм закиди. Довго чоловік не може опертися доброму. Улягає виливові того, що працює над його спасінням.

———=0=———

Донозо Кортес

УПАДОК ЗАБЛУДШОЇ ЛЮДСЬКОСТИ

Не знаю, чи під сонцем є щось більше гідне пожалування і більше нещастя, як людськість, що стоїть поза впливами католицтва.

Найнище на щебні людського понижения і обеславлення стоять маси тих, котрих звели софісти а закували тирани. Зараз при них стоять їхні зводники — софісти. Бо самі тирани, котрі кровавим кнутом порють зводників і зведених, по суті своїй ще менше нещасні, менше упідлені і менше обеславлені.

Ледви перші ідолопоклонники вирвалися зпід руки одного правдивого Бога, вже впали в руки вавилонських тиранів. Старинне поганство котиться з одної пропасти в другу, від одного обманця до другого, з рук одного тирана в руки другого, аж вкінці дістається в пазурі Калігулі, найстрашнішого потвора в людській подобі, котрого пожирають з одної сторони норови божевілля а з другої звірські норови.

Новітне поганство почало з того, що стало почитати власне своє "Я" в особі повії. А скінчило ним, що впало ниць перед циніком тираном і кровожадним чоловіком Маратом — та перед найвищим усобленням людської зарозумілости і жорстоких норовів, в особі Робеспієра.

Новітне поганство покотиться у ще глибшу і темнішу пропасть. А між тим, в багні намулу, в котрім збирається весь відлив суспільних викидків, ворушиться вже потвора, що накине своє ярмо цьому поганству а цій потворі рівної нема в безсоромности і здичінню.

———=0=———

ПОБІДОЮ ХРИСТА ХРЕСТ

Коли буду піднесений від землі — именно на хресті — тоді всіх притягну до себе. Спаситель хотів тим сказати — тоді я закріплю моє панування і моє прославлення на світі. Тими торжественними пророчими словами Спаситель дав зрозуміти своїм ученикам, як мало до наверненя світа причинилися пророцтва, що звіщали його прихід — як мало чудеса, що свідчили про його всемогучість — як мало святість його науки, що все таки була найкращим свідком його божественної величі. Одночасно дав їм також зрозуміти, як всепорівнюючою стане його безмежна любов, котру світ пізнасть через розпяття і смерть, а котра звершить чудо наверненя.

о. П. Криворучка

НАРОДНА РОБОТА

(Продовження)

Чи є чого дивуватися, що релігійні почування і практика так ослабли в нашому народі? А молодь особливо, часом лінивo і отяжіло, з гіркою бідою спов няє свої релігійні обовязки. Є численні случаї, де молодь вже не молиться, свят не шанує, до церкви не йде, посту не заховує, не сповідається. Піст не піст, пятниця не пятниця — танцює, мясо їсть, впивається.... І таке викривлене поняття народної роботи краще назвати народним пониженням, народним горем. І обильне жниво наш нарід вже збирає з такого посіву. Ось "провідна зоря" Ст. Ілаш — а чи він одинокий? Підіть по вязницях Канади і спитайте. Так довше бути не повинно і над тим ми працювати мусимо всі, щоби того більше не було.

Маленька горстка священників зі своїм улюбленим Епископом всього не переробить, якщо загал суспільности не стане в поміч і тої праці не споможе своїм трудом. Горстка ревних священиків патріотів на чолі з Епископом скоро вибється зі сили. Вони працюють, побиваються, недоїдають і недосипляють, зимою перемерзають — мучаться і томляться по залізницях, возах і санях. Найкращі свої дні, свій час і свої сили складають для Бога, Церкви і рідного народу. А ворог Христа за одним махом кине діявольський кукіль, зробить бунт і в вівець обертає довголітню працю і посвяту священика місіонара.

Стільки то труду, духовної праці — св. Місії, катехізація, організування — вложиться в неодну кольонію. Робимо з'їзди і навіть сам Преосвященний приїзджає, навчає, напоминає— і здається тоді, нарід слухає, бо навіть плаче і постановляє поправу. А тут, ні звідси ні звідти навинеться 100% і своїм слинявим плаксивим підступом "з любови" до 40-мілионового українського народу так накрутить голови декотрим, що їм не то одна, але й сто Місій не поможе. Один з таких потім ось як гукав: Мені вже й сто місій не поможе, хіба один Бателфорд!

Таки правду сказав. Бо тільки Бателфорд в силі помогти таким твердим лобам, що тільки й думки в них, як про те, щоби розбити наші кольонії, спокійні парохії, родини, громади і підступом завести гризню між нарід у формі сектанства.

А свою руйницьку працю ще й приперчують — мовляв, священство не дбало, щоби нас організувати ....Аж вони подбали! Але спитаи: Де були ті герої тому 25, 30 літ назад? Чи може то вони переносили ту гірку піонірську долю і недолю з твоїм дідом, чи татом? Чи то може вони сотками миль по багнах і болотах, трясавицями і мочарами, пішки і волами їздили відшукувати наших людей і потішати їх у всіх прикростях, загрівати словом Божим і заохочувати до праці? Хто тоді був? Хто тоді організував перші наші парохії і товариства?....

А хто зорганізував наше найбільше запомогове товариство — Брацтво св. о. Николая, що нині розпоряджає грубими тисячами майна? А наші товариства просвітні, школи і сиротинці?

О, тільки правдиво ідейні і віддані справі Христа одиниці організують також добрі і хосенні організації! І тільки такі організації виростають на Божу славу а щастя українського народу.

До цеї святої справи заставляє їх велика ідея. І любов велика, як незгорячемий корч — що вимагає життя, здоровля, сил і труду в посвяту для свого народу. Тому за короткий час істнування БУК-а, він так повирнився і тому зворот до кращого помітний наглядно. Діла самі говорять за себе. Який радісний обяв?! Релігійно-народня свідомість! Донедавна ще говорили, що в нас — українців католиків — є тільки сама темна маса, самі прості робітники і хлібороби ходять до церкви, а інтелігенції нема. Сьогодні, наші ідейні учителі, молоденькі лікарі, адвокати, урядовці, купці — всі разом зі своїми священиками моляться і до церкви ходять! Та не лише постять, сповідаються і причащаються. Разом в церкві, разом в читальні — разом в народно-релігійній праці. Тому наша організація за короткий час тішиться красними успіхами і утворює власну бурсу в Саскатуні. Оце радісний обяв ,оце наша слава і правдиво народня робота!

Наші братські з'їзди це наша могуча маніфестація! Сила віри, життєздатність і зрілий організаційний існит совісної безкорисної праці! Члени БУК-а не можуть запирати очий на прояви нашого збірного життя в Канаді і за морем. Ми свідомі того, що світова війна змішала у величезному космічному горнилі раси і культури цілого світа. Стрінулися люди, котрі ніколи не думали про стрічу і обмінялися своїм надбанням, добрим і злим. Та тому, що зло принимається скоріше і по лінії найменшого опору, тому більше поширено зла. Загальні знищення довголітніх набутків, підпали, розстріли довели многих до знечулення нервів. Чоловік побачив досі невидану картину свого внутрішнього "Я." І то картину темних і ограничених досі вірою та вихованням з віри інстинктів. Замість чоловіка на арену життя виступив людський звір. А за ним заїзність і нетерпимість, котрих овочем стала сліпа і самодурна ненависть. Повоєнні літа притупили троха появу цего чоловіка-звіра. Людськість з острахом побачила, куди зайшла. Почався зворот назад — до передвоєнних позицій. Та набуте зло ще дало про себе знати і тут то там вибухає наново питомим собі цинізмом життя. Тому маємо що крізу — на кождому полі. І коли не вратує нас віра в Бога — то ніщо нас не вратує. Ми безвихідно пропащі. Бо корінь зла в душі і там треба лічити. Тим більше це все має применення до нашого українського народу.

Панщина вирила чорні пасмуги на душі наро-

ду. А дальшим її наслідником стало піянство та легкодушність життя, котрі дали пригожу почву для всякого рода нігілізму. . Тому не диво, що большевизм розмірно скоро поширився саме найбільше там, де нарід був найменше свідомим і найбільше прибитим культурно. Тому так безкарно і злочинно дико гуляє, наче по дикім полі, новий сатрап большевицький по Україні і точить море сліз та крови з нещасного під кождим зглядом народу. Тому така велика навала праці є перед нами і тому також таке велике є завдання нашої Церкви в Канаді. І тому також завдання нашої організації БУК-а є твором Провидіння а ми повинні доложити всіх зусиль, щоби наша праця і труд обняли всі верстви і всі околиці українського населення в Канаді. Піднести нарід весь — це світле завдання БУК-а і це саме є творча народна праця!

(Докінчення буде)

———=0=———

Проф. Мих. Ів. Туган-Барановський

В ЧОМУ СУТЬ КООПЕРАЦІЇ?

Щоби як слід розвязати питання про те, що таке кооператива, треба ясно відмежувати кооперативу від інших господарських організацій. Визначити, значить встановити родову групу, до якої належить те явище, яке треба визначити та видову відзнаку його від інших явищ, що належать до тієїж групи. Щодо родової групи, до якої кооперативи належать, то такою будуть підприємства взагалі. Кооперативи перше всього є підприємства — а під підприємством треба розуміти господарську організацію, яка ставить своєю метою приватно-господарські цілі і доходить їх через обмін. Підприємство завжди намагається добути ті або інші господарські вигоди їх власникам і цим принціпово воно відріжняється від всіх економічних організацій, які обслуговують інтереси осіб і стоять поза такою організацією. Через те добродійне заведення не можна назвати підприємством.

Так само не можна вважати за підприємства й всіх господарських організацій, заснованих з примусу. Самоурядування, хоча воно й виконує певні господарські функції, по цій причині не є підприємством. Підприємство є завжди вільне, участь в ньому ні для кого не обовязкова, а ґрунтується воно на добровільній згоді заінтересованих осіб.

Отже родовою групою, до якої належить поняття кооперативи є підприємство. Чиміже тепер відріжняється кооперативне підприємство від інших підприємств?

Велика група підприємств може бути поділена на дві підгрупи: капіталістичні і некапіталістичні підприємства. Звичайно думають, що капіталістичні підприємства характеризуються тим, що праця в них ведеться найманими робітниками. Однак безпідставність такого розуміння суті капіталістичного підприємства цілком ясна з того, що з цієї точки погляду неможливо розмежувати кооперативних і капіталістичних підприємств між собою. Адже величезна більшість кооперативних підприємств (всі, опріч трудових кооператив) засновані на користуванні найманою працею. Через те треба пошукати іншої ознаки для характеристики капіталістичних підприємств.

На мою думку видатною признакою капіталістичного підприємства є те, що зиск капіталістичного підприємства завжди має характер зиску, не заснованого на праці особи, що побирає цей зиск. Саме цей нетрудовий характер зиску й робить зиск капіталістичного підприємства "прибутком." Цього прибутку капіталіст намагається добути як найбільше. Ця ціль може бути досягнена як при користуванні найманою працею, так і без неї, хоч як це не здавалосьби парадоксальним. Візьмемо, наприклад, підприємство лихваря, який має прибуток зі свого капіталу, віддаючи його на відсотки. Лихвар має підприємство і його взагалі визнають капіталістом. Але лихвар може досягти своєї мети без допомоги найманих робітників, бо його операції не вимагають конечно найманої сили. Це є доказом, що є можливі капіталістичні підприємства, які не користуються працею найманих робітників. Розуміється й зиск лихваря основується на використовуванні праці, але не праці робітників, які працюють в його підприємстві (таких може й не бути) а робітників, які працюють в інших підприємствах, що користуються капіталом лихваря. Якби там не було, підприємство лихваря є підприємством капіталістичним, хоча воно й не має найманих робітників. Через віщо підприємство лихваря є капіталістичним підприємством? Через те, що лихвар добуває зі свого підприємства прибуток, не утворений його особистою працею.

Таким чином ми найшли певну ознаку капіталістичних підприємств. Значить, некапіталістичні підприємства це ті, прибуток яких має трудовий характер. Ці некапіталістичні підприємства можуть бути в свою чергу поділені на дві категорії: одиничні і гуртові підприємства, або кооперативи. Підприємство ремісника чи селянина, що працюють без допомоги найманих робітників, є одиничне некапіталістичне підприємство. Продукційна артіль або споживче це не є капіталістичні підприємства тому, що не мають капіталістичного прибутку.

Таким чином ми приходимо до такого определіння кооперативи:

Кооператива це таке господарське підприємство декількох осіб, котрі обєднялися з доброї волі, яке має своєю метою не добування найбільшого зиску на вкладений капітал, а навпаки, збільшення через спільне господарювання трудового доходу його членів або зменшення їхніх видатків.

Зі сказаного ясно, що кооперативні підприємства цілком відріжняються як від капіталістичних,

так і від громадських господарських організацій, що мають примусовий характер. Держава та муніципальні заведення провадять напр. у великих розмірах господарство, яке зовсім не ставить своєю метою добування найбільшої користи і в цьому воно не відріжняється від кооперативних підприємств. Але господарство держави чи міста має примусовий характер — засоби до цього господарства добувають примусом, податками — тоді як кооперативні підприємства завжди утворюють по добровільній згоді заінтересованих осіб без всякого зовнішнього примусу. Отже кооперативне підприємство характеризується трьома певними ознаками:

1) своєю некапіталістичною метою, 2) добровільністю свого устрою, 3) своїм гуртуванням, себто спільним господарюванням.

———=0=———

В. Целевич

ЧОМУ ДЕЯКІ НАЦІЇ НЕ МАЮТЬ ДЕРЖАВИ?

В 1923 і 1924 рр. примусили мене умовини подорожувати по світі. В чужих краях я зустрічався та вів політичні розмови з німцями, англійцями і американцями. Коли я представив чужинцям, що в Европі живе поверх 40 мілионова українська нація яка не має державної самостійности — та що держави, в яких вона живе, кривдять українців — то чужинці просто не хотіли мені вірити, що в Европі ще може бути така чудасія. А один американець сказав мені отверто: Коли справді вас українців є сорок мілионів і ви не маєте держави, то видно, що ви або не хочете її мати, або є такими нежиттєздатними нездарами, що не заслуговуєте на те, щоби її мати! О обох випадках ви не варті ні нашого співчуття ні нашої допомоги, бо ми можемо співчувати й помагати лише життєздатним націям і таким, що вміють боротися. Так само не говоріть нам про кривди, які вам роблять пануючі над вами держави. Ми можемо співчувати вам лише тоді, коли ми знаємо, що ви вмієте гідно, відважно і з посвятою боротися з тими, що вас кривдять.

Докір американця на нашу адресу є у великій мірі оправданий. Проте він вказує головним чином лише на одну частину справи, чому якась нація — в даному випадку українська нація — не має своєї держави. **Є це внутрішні причини.** Колиж якась нація не має держави, то на це складається внутрішні або зовнішні причини, або одні й другі разом. Внутрішні причини це **брак сили волі, анархічна вдача, непризнавання авторитетів, брак національної свідомости,** і т.д. Зовнішні причини, які незалежать від політики нації, це несприятливе географічне положення, войовничі і заборчі сусіди, і тп.

Приповідка — кожда людина є ковалем своєї долі — відноситься й до нації. Коли якась нація не має своєї держави, то звичайно ще не є свідома своїх політичних завдань або не вміє, чи з причини душевних недостач не може здійснити своїх державних цілий. В такому випадку зовнішні умовини лише закріплюють цей стан. Бо націю можуть завоювати чужинці незалежно від цінностий які дають її повне право на власну державність — але така нація скоріше чи пізніше мусить відзискати чи добути державність. Тому, зважаючи наші давніші й близчі історичні умовини, мусимо про себе сказати ,що ми українці справді в першу чергу самі тому винні, що не маємо своєї держави.

———=0=———

Дж. Брайс

ДЕМОКРАТІЯ І РЕЛІГІЯ

Хтонебудь бажавби описати народне правління як воно представляється тепер, чи було колись, не може перейти попри найбільшу силу, що впливала на правління. Вплив релігії походить з найглибших глибин людської природи. Він все діяльний. Цей вплив на маси навіть більший, як на правлячу чи вчену верству. Коли збуджений, може запанувати над почуттям власного добра і навіть тріюмфувати над боязню смерти.

Коли християнство стало державною релігією римського світа, одержало підтримку держави. Воно признало авторитет володаря, який у свою чергу скликував шість перших великих Соборів. Це зовсім не означало згоди на цю чи іншу форму правління ані не було народним правлінням після мрій.

Після тисячоліття, в одинадцятім столітю настав цей великий спір між світською і духовною владою, в котрому новітня політична думка має свій початок. Володарі, як Генрик IV Генрик V і Фридрих I, в Італії і Німеччині — подібно англійські королі, Вилім Здобувець, його два сини і праправнук Генрик II, увійшли в конфлікт з Папами, від Григорія VII почавши, щодо свого авторитету. Не ходило там о народні справи, але о спір між двома родами монархій — між владою світською і духовною. Духовна влада свідчила про вищий авторитет, бо над безсмертними душами а в слід за тим в будуче життя — тоді коли влада часового монарха розтягалася тільки на тіла підданих і кінчилася тим життям. Папи вимагали і часом виконували право звільнення підданих від присяги на вірність єретичним, схизматичним чи непослушним володарям. Тому архієпископи, як побожний і лагідний Анзельм чи рішучий Тома з Кентербері, зістали вивищені до гідности святих ісза оборони духовної влади перед світською.

** ** **

Знова в наших часах повстали партії, що звуться "християнськими соціялістами," а навіть деякі, що цего названия не уживають, твердили, що соціялізм

це тільки законний розвій голошеної євангелії. То варта застановитися на хвильку, чи дійсно така звязь істнує.

Коли ціль соціялізму і комунізму можемо определити як установлення більшої рівности економічних умов і винищення терпінь, спричинених убожеством — то до цеї цїли змагає рівнож християнство. Але середники, при помочі котрих воно змагає осягнути цю ціль є зовсім ріжні від тих, які вживають ці політичні партії. В Новому Завіті нема вимог, щоби залишити чи виречися приватної власности — хоча деякі з перших християн у пристрастнім захопленні свого розуміння братерства, все мали спільне. Комуністичні політики предкладають виконання своєї програми через закон (яку форму це не прибрало би), значить, при помочі виконавчої влади держави в користуванні фізичної сили. Євангелія подає інші засоби до поправи людської суспільности. Вона відкликається до симпатії і сумління одиниць, поручаючи любити ближнього як самого себе. А тому, що кождий повинен тішитися нарівні щастям свого ближнього, тому повинен відноситися до нього не як до суперника — але як до співпрацівника або брата, подаючи йому в довольність все, чого йому треба.

Тому в Христіянській суспільности, що руководиться тими засадами, нема потреби виступу і діяльности ріжних державних чинників — ані армії ані фльоти, ані судів, ані поліції — ані не треба там державної допомоги для бідних, тому що таку допомогу вже подала приватна добродійність. В умовах такої суспільности держава справді сталаби злишною, хіба лише як організація для намічення і виконання загально добродійних установ — як приміром, кладення і налагоджування доріг чи захорони публичного здоровля. Не треба додавати, бо воно слідує само з того, що досі сказано — що ніщо в Новому Завіті не вимагає від христіянина, щоби він був чи не був політично соціялістом — нема вічого, що припоручувалоб чи зборонювалоб вживання державної сили в справі суспільних чи економічних реформ. Коли змаганням є спричинити ці реформи шляхом законних виконавчих тіл, то де є справою держави, котра має власні засоби і методи.

Цей короткий начерк може послужити на свідоцтво, що відносини Церкви і держави змінялися відносно народів і часу, місцевих обставин і тимчасових осягів. Много було старань, щоби христіянство представити як природне заборолo певних політичних напрямів або притягнути Церкву в союз з патрією, котра визнавала ці напрями. Монархія і демократія наперемінну, або обі в той самий час, старались о піддержку Церкви.

***

Якеж, отже, є вкінці відношення демократії до основних ідей євангелії?

Чотири ідеї є особливо важні.

Ватртість особистости є скріплена як сотворіння, котрому Творець дав безсмертну душу і про котрого заєдно дбає.

Перед Творцем душі всіх Його людських творінь є однаково вартні. Всі вони потребують відкуплення і є відкуплені. "В Христі нема варвара ні скита, вільного ні невільника."

Надзвичайно вартним є внутрішнє життя душі у відношенню до Божества. "Царство небесне є внутрі вас."

Обовязком всіх Божих творінь є любити один одного і так творити брацтво вірних.

Перша з тих ідей включає духовну свободу. Вона кладе обовязок повинуватися Богу радше, як людям. Це свобода сумління.

Друга включає людську рівність, не з огляду на умову чи моральну снагу, але з огляду на оконечну вартість в очах Творця і запевнює рівне право всіх на життя, свободу і досягнення щастя.

Трета ідея відзначена законом для христіянина жити чистим серцем, в тісній злуці з Богом а четверта включає утворення христіянської спільноти. Вони разом стремлять вилинути на життя чоловіка у світі і скерувати його в одним з двох напрямів. Занурення у внутрішному життю може довести до індивідуалізму, що дає зарід квієтизмові або відокремленому містицизмові. З другої сторони, ідея христіянського брацтва вірних стремить відзначити спільне життя і може розположити чоловіка до уелегшости в справах віри та до злучення своєї волі з волею громади.

(Докінчення буде)

ІСТОРИЧНА ЧАСТЬ

о. П. Вожик

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

Наука сема — чотирнацяте століття.

Татари прийшли до нас на Україну, бо в нас царило тоді безкоролівя а удільні князі надто воювали між собою. На півночі України витворився московський нарід. Але це не був наш остаточний занепад. Звершенням нашого занепаду була втрата наших верхів. Тим ми болїємо донині. Без богатої кляси народу ми стали наче на кризі, що несе нас і грозить загибіллю.

Колиби між нами були богаті люди, вони підносилиби повату цілого народу. Вони малиби зносини з богатими людьми інших народів і так впливали би через них на хід подій поза границями рідної землі. Та й наші лани і ліси булиби в руках наших людий — а не чужих. Коли наші бідні люди зависимі грошево і працею від чужих, мимоволі відносяться до них з повагою. А ту повату витворили не родимці чужинця, але він сам своїм становищем. З утратою цїлої богатої кляси ми стратили все, що ще нам оставало. Став з нас нарід хліборобів та робітників, що роблять як і робили на чужинців.

В 14 столїттю починається утрата нашої богатої кляси а вже під кінець 16 століття майже вся заможніша верства — боярства, магнатів і богатіїв — нас покинула. Остав лише наш "хлоп і піп" — як досі говорять, та й той "піп" був бідний, злиденний, затяганий і заголюканий.

Деж ділися ті наші магнати, хто забрав їх від нас? Польща поволі втягнула їх у свою державну машину та переробила на своє. З ними відійшли до поляків наші ліси, лани і богацтва. Помостом до польщини в той час стала польська школа і польські урядові посади. До польської школи пішли наші, бо своєї не було. Вправді на зараду злому наші чим скоріше постаралися й про свої школи у Львові, Острозі, Вильні та інших містах — але ці школи не все могли подолати польським впливам. Окремо Польща заводила для українців та їхніх шкіл щораз нові обмеження а всіми способами старалася притягнути наші верхи до себе. "Лакімства ради нещасного" це у многих случаях повелося і остали давні роди з українськими іменами ще від княжих часів, але на службі поляків. "Українські кістки обросли польським мясом" — як говорили тодішні. Деякі з тих давних родів навертаються назад до свого народу, котрого вони кров і кість. Многі вже навернулися і стали на службу того народу, котрого вони дітьми — щоби за гріхи родичів спокутувати власною жертвенною і повною посвяти працею.

Як взірець, як наші князі були богаті послужить князь Константин Острожський. Він мав тисячу сіл, 53 містечка. Своїм коштом удержував двацять тисяч козаків. Коли їхав до Варшави на Сойм, брав козаків зі собою, щоби показатися перед людьми. Так був певний себе, що в присутности Сойму сказав до очий короля Казимира з нагоди одної з численних невдач: "Що ти наварив, тепер їж!" Осторжського знали далеко і широко, як богатого українського пана, добродія і захисника української Церкви та української науки. Сам він побачив невідрадний стан нашої Церкви на старші літа через невміння і неспроможність православія боронити нарід і віру. Тому перший піддав думку про злуку Східної і Західної Церкви — щоби Українська Церква знова повернула до єдности зі св. Апостольським Престолом в Римі. Сам він поробив перші кроки в цій справі, однак зражений особисто, що дальші старання зроблено без його згоди і поради з прихильника став ворогом справи на велику шкоду цілого народу. Нині певним є що колиби князь Острожський був витревав на занятих раз позиціях в справі з'єднання Церков доля нашого народу булаби виглядала зовсім інакше. А так діти і внуки князя хитро підведені поляками під кінець подружилися з поляками і затратились для свого народу на все. Їхне майно пропало з ними.

Для розуміння як наші верхи переходили в чужий табор і чому це діялося, у великій мірі послужить огляд тодішних шкіл. Школи в ті часи були церковні. Грецькі владики мали інші пильні справи, як думати про українські вищі школи. Це діялося тільки в остаточности і під напором українців. Так прийшло до того, що ми все на тім відтинку життя спізнялися а наші молоді вельможі йшли до чужих шкіл і там очевидно виховувалися, але не для нас. Очевидна річ, що Православна Церква відіграла тут пєршу ролю. Як дбала про виховання молодих поколінь, так мала. Й до нині школи західних католицьких народів стоять о цілє небо вище від східних православних шкіл. А що доперва було тоді?

В Канаді і Америці бачимо тепер, що українці католики мають вищі школи — колєгію св. Йосифа в Йорктоні а вищу школу в Стемфорді, Конн. для хлопців. Також для дівчат ведуться вищі наші школи в Йортоні під проводом Сестер і на Факс Чейз у Стейтах академія св. Василія Вел. Тут не вичисляємо численних спротивців і цілоденних шкіл під проводом Сестер а також вечірних шкіл при наших парохіях. Де побачите такі школи у православних? Та й ті між ними, котрі ще щось роблять, то з роду галичани — котрі виховались під впливом Католицької Церкви, байдуже — що стали її найгіршими противниками.

Завдання: Напишіть від котрого століття починається втрата українських вельмож і чому? Хто був князь Константин Острожський, які його богацтва, що з ними сталося і чому? Поясніть, в чому полягає вартість богатих людий для українців і яка втрата для народу, коли їх нема?

———=0=———

др. С. Демидчук

ШКІДЛИВІ ГЕРОЇ ЦЕРКОВНОЇ ПОЛІТИКИ

("Америка" ч. 94)

Треба критично розглянути гасла церковної політики, голошені без розбору нашими церковними "самостійниками." Може це поможе хоч тим одиницям що в добрій вірі йдуть за всякими закликами, якщо їх голоситься "в імя спасення батьківщини."

Мова тут про відношення церкви до держави. Це спірне питання від віків остаточно найшло свій вислів в рівновазі обох чинників у практичній політиці. Обі установи підтримують себе, коли ходить про вдержання моралі як підстави істнування суспільности.

Та дивним дивом серед деяких кол наших самостійників чомусь то найшла захист засада переваги держави над церквою. В теорії голосять вони таке: Всяка влада дана державному урядові і він має право приказувати всім установам, отже й церкві. Але покищо нема ще української державної влади, то вони кажуть таке: Українські національні організації заступають тимчасом владу української держави, отже тому ті організації мають право приказу українській церкві. А тому що Українська Католицька Церква піддана під владу Апостольської Столиці, треба ту церкву відірвати від впливів Ватикану і створити свою "Автокефальну Церкву." Тоді можна бути певним що цій церкві ніхто "чужий" не буде розказувати, лише українська влада.

Так можна розуміти проповідь автокефалії що її поширюють американсько-українські газети що називають себе "православними" з ріжними додатками.

Тут не місце розводитись над теоріями автокефалії. На це треба більше часу й серіозного трактування справи з боку самих прихильників автокефалії чи "православя." Бо досі, поза лайку від "православних," годі в них доглянути якусь справжню будуючу ідею. Зате крайна пора розглянути поважно шкідливість тих засад у практиці.

Не гріх сказати собі правду, що ми програли велику хвилину для створення самостійної української держави. І не гріх признатися що не маємо сили серед теперішних політичних умовин у світі, а зокрема на Сході Европи, зробити хоч один крок у напряму поновної будови самостійної України. А реальні народні робітники мусять признати ще й третий факт що в теперішних умовинах нема навіть виглядів на скоре вирішення українського питання. Іншими словами: Треба нам рахуватися з твердою дійсністю що ми розбиті на 4 політичні частини і в кожній зокрема мусимо дбати про збереження українського народу, як частини національної цілости. Отже в кожній займанщині треба нам добре проаналізувати наше положення і придумати доцільні засоби до самооборони перед чужою державною машиною.

Українська Церква творить дуже важний чинник в житті нашого народу. Вона змогла заволодіти самими, до тієї міри що вони відчувають її вплив від колиски до гробової дошки. Коли так то свідома частина українського громадянства повинна вложити всю свою енергію щоб цю церкву скріпити й допомогти їй взяти в оборону наш нарід перед чужими політично-державними впливами. Це повинен диктувати нам сам розум.

Тимчасом що ми бачимо? Досить значна частина нашого громадянства в Америці відривається від матірнього пня Української Католицької Церкви і хоче робити досвіди із "автокефалією" чи "православям." Самий факт розбиття спільної церкви шкідливий для народу. А ще більше шкідлива внутрішня взаїмна боротьба яка з такого розбиття повстає. Але найшкідливіща понад те все є ще сама теорія "автокефалії," цебто якоїсь незалежної від нікого церкви, хіба від державної влади. Щоб ця шкідливість не вийшла така явна, творці "автокефалії" голосять що то українська держава має право приказувати церкві.

Але нема що закривати факту. Української держави нема, а чужа держава приймає якраз оті українські "автокефальні" теорії і пробує винищувати українську церкву, без огляду на те чи вона католицька, чи православна, чи автокефальна. Яскравий приклад на це є відношення польської держави до української церкви. Там якраз уряд посунув до крайних границь засаду автокефалії української православної церкви, відірвав її від царгородського патріярха і силою вводить польську урядову, навіть і богослужебну мову. Так просто тепер православна церква це вже не українська церква, а польська православна церква. Ніхто не стане в її обороні, бо не може вимішуватися до автокефальної церкви.

Таку саму автокефалію хотів би польський уряд завести і в Українській Католицькій Церкві. А тут йому на перешкоді вселенський характер тієї церкви, цебто її звязки з Апостольською Столицею. Як в тих межах укладаються взаємини, це вже інше діло що вимагає окремого насвітлення.

Таксамо окремо требаб призадуматись над умовинами в Чехословаччині, Румунії, але на це треба окремої студії.

Зате ясно показується шкідливість автокефальних чи православних теорій в большевицькій Росії. Там, згідно із засадами церковних "самостійників," держава взяла у свої руки владу також і над церковним життям. І до чого довела? Про це ми всі гаразд знаємо.

Висновок: Коли ми як окремий національний організм, пробуємо причепитись до якихось ідей, то спробуймо наперед призадуматись, чи вони самі собою моральні. Дальше, чи вони для нас, як нації, хосенні. А щойно по такій аналізі, пробуймо їх розповсюднювати серед нашого народу.

Питання, хто і в яких ціллях береться пропагувати ріжні теорії, може бути таксамо важне, як і самі теорії. Коли хтось виходить з принципу щоб робити прислугу нації, тоді треба інакше ставитись до особи; а знову інакше, коли ходить комусь про закриття своїх постунків чи використування прихідкової нагоди для прожитку або зарібків. У випадку пропаганди автокефалії церковної серед американських Українців йде дуже мало про міркування для добра нації. Зате ходить про те щоб тими теоріями закрити негодяйство самих пропагаторів, а ще більше ходить декому про те, щоб якось пережити тимчасом, поки прийде нагода причепитись до якоїсь іншої "віри." Та все одно, з яких мотивів хто виходить при розбиванні дотеперішньої єдности української іміграції на полі церковнім, все шкода з такої пропаганди є наглядна.

І з цеї точки повинні дивитись на цю справу народні провідники та всі національно освідомлені одиниці.

—=0=—

Мирянин

УНІЯ, ПРАВОСЛАВІЯ І УКРАЇНСТВО

("Америка, ч. 84, 87)

Було це національним лихом для України що вона за прикладом і приводом Царгороду пішла у схизму від Католицької Церкви. Це завело Україну в обійми Москви і заважило тяжко на історії і сучасности України.

Наша історія була-б цілком інакша та щасливіша, якби ми все були остали у злуці з Римом або якби опісля коли настала унія, вся Україна стала-б була уніятською. Тоді не було-би усієї боротьби між унією і православям, не було-би хитання України між Сходом і Заходом, не було би злуки України з Москвою, інтриг чужих держав, обмосковлення української церкви і т.д. Тоді вся Україна була би одної, греко-католицької віри — сильна, нероздільна, об'єднана духово та хоронена своєю окремою вірою від полонізації і від обмосковлення однаково. Східний обряд відріжняв би нас від Польщі, а католицизм від Москви.

Наші "православні" скажуть на те що це було не можливе, бо Україна від Володимира Великого є православною, а введення унії було польською інтригою щоб роздвоїти Українців. Алеж це цілком невірне, бо історія — дійсна, а не прикрасна для нас Москалями! — говорить що інше. А саме — Володимир Великий приняв християнство з Царгороду ще тоді коли Царгород був у злуці з Римом. Розрив між Царгородом і Римом почався аж в 1054 році, більше як пів століття потім, як Русь охрестилася. І тоді Україна не пішла зразу за Царгородом, але держалася ще якийсь час єдности з Римом. Так було за сина Ярослава Мудрого, Ізяслава, коли митрополитом у Києві був славний учений і проповідник Іларіон.

Щойно Всеволод, молодший син Ярослава, що був жонатий з грецькою царівною з роду Мономахів, схилився під її впливом до царгородської схизми та зробив митрополитом в Києві (на місце Українця Іларіона) — Грека. Це безперечно була грецька інтрига. А чи це лежало в інтересі України й української церкви, показала дальша історія. Коли 150 років опісля Татари напали Україну, не було кому Україні помогти, бо Царгород був сам вже в занепаді, а від Заходу Україна була вже відділена схизмою. Склесна королем Данилом наборзі унія із Заходом не могла вирівнати тих відносин, бо такі діла вимагають часу.

Ще гірше вийшла Україна на схизмі зруйнування Києва Татарами та після занепаду княжої Руси. Тоді почала рости Москва. Митрополити московські намагали тоді підчинити собі Україну, а з другого боку — із Заходу — наступала знов Польща і латинство. Тоді українські митрополити — галицький Кипріян і Цамблак, а потім Київський Ізидор — бачили що ратунок української церкви, культури й народу від Татарів, Москалів і Поляків лежать у тім щоб Україна знов вернулася до єдности з Римом. Тому вони їздили в Західну Европу на вселенські собори до Констанції, Базилеї та Флоренції і заявили там що Україна верне до унії з Римом, задержуючи в цілости свій східний обряд. Зрештою, у Флоренції (1439) і сам Царгород вернувся до унії з Римом та оставав у єдности з Римом аж до добуття Царгороду Турками (1453).

— "Це неправда"! — крикнуть може наші православні та автокефалісти. — Нас так не вчили! — скажуть вони.

А одначе все це історичні факти яких жадні заперечення не годні скасувати. Є навіть рисунки з Константського собору, де представлений митрополит Кипріян і другі українські епископи на тім Соборі (1418 року). А митрополит Ізидор став навіть кардиналом в Римі та славним на всю Европу мужом. Це він був тим хто провадив християнську поміч Царгородові проти Турків. Але того всього такі "вчені" як американські недоварені вареники, не знають, бо вони взагалі мають історії "позапали." І не знає того наш загал, бо наші "популярні" історії писані або явними москвофілами, як небищик Дідицький і Дуда (видання общества Качковського), або знов Українцями з Придніпрянщини що виросли в московській школі та вчилися з московських урядових книжок і праць. А Москалі не дурні були писати про великих українських патріотів Кипріяна, Цамблака чи про Ізидора та їх звязь із Римом. Москалям краще виходило промовчати їх.

Це правда що ті унії з Констанції, Базилії та Флоренції остаточно не втримались. Причинились до того як впливи Царгороду так теж і Москви. Коли Царгород заняли Турки (1453), тоді турецькі султани наказали царгородському патріярхові знову відділитись від Риму. Турки не бажали собі щоб Східна Церква мала поміч папів римських і Заходу. Вони воліли щоб патріярхи були на їх ласці й неласці. Значить, властива і постійна схизма між Царгородом і Римом почалася щойно від заняття Царгороду Турками, цебто від 1453 року і була ділом турецької політики. І чи не іронія те що і Україна пішла за тим диктатом бісурманів?.... А пішла вона з тих самих нераціональних резонів якими й сьогодні кермуються всякі наші "православні." Як тепер наші "православні" вважають католицизм "польською вірою" (хоч це крайна глупота таке плести, і можуть таке говорити лиш ті що поза своїм загумінком ніде не були!) — так тоді наші предки з ворожнечі до

(Продовжається на стороні 14)

ЮВЕНАТ

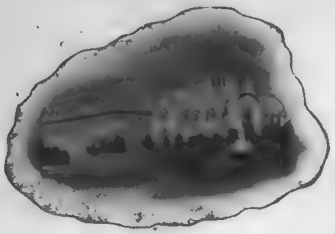

Школа Отців Редемптористів
ЙОРКТОН, САСК. КАНАДА

Слово до Родичів і Дітий:

Після останньої державної статистики нас Українців Католиків в Канаді є 186,654....

Мусимо признати, що написане число повинно бути більше, бо богато людий при конскрипції не записувалися як належало.

Можемо сказати, що нас Українців Католиків в Канаді є яких 200,000 (двісти тисяч).

Розкинені по широких просторах Канади від моря до моря, в більших або менших гуртках.

Велике нас число!

Сила одначе не в числі, але в єдности всіх та в почуттю шанування авторитету і законного проводу.

Нарід без проводу бідний!
Без провідників він безрадний!
Без духовних провідників він нещасливий!

Подібний до стада овець без пастиря!

Без духовних провідників бувае іграшкою несовісних агітаторів, котрі неначе вовки, що надягнули овечу скіру, працюють над знищенням його.

Нам треба духовних провідників, котрі під верховним, правним і одиноким нашим проводом — Епископом Українців Католиків Канади — велябн наш український нарід дорогою правди, любови, захования закону до кращого його дочасного і до вічно щасливого будучого життя!

Нам треба робітників в винограднику Христовім!. Нам треба священиків-Місіонарів!

Бо жниво велике!

Сподіємося, що при Божій помочи бодай в малій части поможемо в цій так важній Божій справі через отворення нашої школи, Ювенату в Йорктоні.

З днем 1. жовтня цего року отвираємо в Йорктоні, Саск., — Ювенат — школу для молодців, що мають бажання посвятити себе Богови і стати священиками-монахами в нашім Чині, Згромадженню Найсвятійшого Ізбавителя.

Школу ведемо ми самі.

Приймаємо хлопців, що мають скінчений 7-ий грейд (сему клясу).

Хлопець, що скінчив семий грейд і має охоту вступити до нашої Школи, щоби по скінченню її вступити на Новіціят і стати монахом, може старатися о приняття.

Вихования в Ювенаті відповідне до того, щоби виробити з молодців мужів сильних духом і характерних, щоби вони пізніше стали добрими монахами-священиками. Також науку подається в Ювенаті відповідно до потреб будучого священичого і монашого звання.

Оплата $12.00 місячно. За цих дванацять долярів місячно оплачене ціле удержання хлопця: помешкання, харч, прання, книжки, зшитки, наука.... Про одіння і біля для дітий дбають самі родичі.

По скінченню Ювенату, (наука треває ту пять років), переходять молодці до Новіціяту, те приготовляються до монашого життя. Новіціят удержують Отці власним коштом. По новіціяті йде наука фільософії і богословія.

Дорогі Родичі! Маєте сина, що скінчив семий грейд і має охоту вступити до нас, щоби пізніше посвятитися Богови, пішліть його до нашої школи, до Ювенату в Йорктоні.

Дорогий хлопче! Коли маєш охоту бути монахом-священиком, коли бажаєш пізніше працювати для слави Ісуса Христа, коли бажаєш усовершуватися в монашім житті, вступай тепер до Ювенату, до школи Отців Редемптористів в Йорктоні. — Щасливий той, що піде за голосом свого покликання!

Звертайтесь по інформації на адресу:

Ukrainian Catholic Mission
Juvenate,
Catherine St. Yorkton, Sask.

Польщі, що пхалась на Русь, ворожі були і до католицизму.

Безперечно було це нерозумне міркування, бо перша річ що віра і народність то дві ріжні справи, друга — крім Поляків богато інших є католицьких народів. Вкінці не забуваймо що й тоді Царгород в Українців був чимось великим хоч поправді як ще було в нім що велике то хиба турецький султанський двір. Навіть славну церкву св. Софії заміняли Турки на мечет. Патріярхат вже був у занепаді.

Та діяли тут і впливи Москви. Вже тоді — саме після упадку Царгороду — Москва високо підняла голову, бо московські царі задумали стати наслідниками бувших грецьких царів з Царгороду. Москва схотіла занять місце Царгороду як осередка східних християн. Це все була — само собою — політика. Тому московські царі стали звались "царями восточними, православними," а до того "царями всіх Русей" — цебто Руси Великої, Малої, Білої, Червоної, Чорної і т.д. Цим титулом царі хотіли зазначити що вони хочуть злучити всю колишню Русь під своїм скіптром. А як засобу до того вживали православя. Тому Москва підпомагала грошево єпископів і братства церковні на Україні — в Києві, Острозі, Львові і т.д. Значить — робила тесаме що робила царська Росія перед війною між нашим народом в Галичині і в Америці, платячи редакторів, батюшок і т.д.

Тому з Москви пішла агітація проти Риму, бо греко-католицька церква, злучена з Римом, не піддавалась би московським впливам. Ось так під впливами Царгороду й Москви —значить і під чужими впливами! — Україна знов покинула єдність з Римом, а пішла у явну схизму.

Скріпили ту схизму та закорінили її серед нашого народу на добре три причини:

1 — Напір латинства через Польщу на Україну.

2 — Поширення протестантизму (так званої реформації) в Европі, а затим в Польщі і на Україні

3 — Часті поїздки східних патріярхів на Україну.

Чим більше Польща, а з нею латинство, напирали на Україну, тим більше Українці східного обряду перлися в противну сторону — до Царгороду й Москви. Зносини з Москвою були небезпечні, бо Польща карала їх як державну зраду. Тому наприклад митрополит Київський, Йов Борецький, мусів покидати Київ і втікати в Москву. Навіть козаки і гетьман Сагайдачний відреклися спілки з ним. Натомість зносини Українців з Царгородом не були Польщі політично небезпечні. Польща не боронила Українцям признавати царгородського патріярха, аби лиш не московського! Тому — як довго вони були під Польщею — Українці щодо віри держались Царгороду. Знов чужа воля пхала нас до Царгороду.

Наші "православні" самі не знають, скільки протестантського впливу є в їх "проти-римськости" і в їх "проти-папстві." Щоб це розуміти, треба знати свою історію не лиш з підручників Аркаса чи Грушевського, але із самих жерел чи із жерельних праць про ті часи на Україні. Протестантизм — головно кальвінізм, соціяніство й лютерство — поширились тоді на Руси більше як ми нині думаємо. Був час коло 1600 року — коли більшість української шляхти Галичини, Підлляся, Холмщини й Волині стала протестантською. Протестантські ідеї та видання ширились і серед українського міщанства. Сама ідея так званих церковних братств серед українських міщан була від протестантів. Головним секретарем лідера православних Українців, князя Константина Острожського, був Броньский, кальвініст, котрий навіть писав для православних полемічні писма проти католицизму. Тоді протестантизм, що саме народився, був на ножах з Римом і з папами. Чиж диво, що напади протестантів на Рим і на папів були дуже сильні? Під впливом протестантів наші православні переймили ті напади та повторюють їх безкритично й досьогодні.

Оце все загострило відносини української православної церкви до католицизму та зробило поворот всього українського народу до єдности з Римом дуже важким. І тому коли кілька українських єпископів заключили нову унію з Римом в 1596 році (так звану Берестейську Унію) — українська церква розкололась на два табори, православний і католицький.

Одно непорозуміння що вічно товчеться по писаннях та висказах наших "православних," а котре треба вияснити. Говорять у нас нераз що це Польща "видумала" та накидала нам унію і що унія це "польська інтрига" на спольщення Українців. Оце твердження повторюють у нас по тисячу разів тоді як воно невідповідає правді'і є видумкою московсько-православних "історків" котрі хотіли в той спосіб зробити унію ненависною Українцям (щоб Українців держати під виключним впливом Москви).

Чи це "Польща видумала" єдність Східної і Західної Церкви за Володимира Великого, за Ярослава Мудрого та Ізяслава Ярославича?

Чи то була "польська інтрига," як король Данило признав єдність з Римом та як його легат папи Інокентія IV, кардинал Опізо, коронував на "короля Руси" короною, присланою папою?

Чи то була "польська видумка," як у Флоренції увесь православний Схід приняв унію, отже цісар Царгороду та патріярхи, царгородський, антіохійський, александрійський і єрусалимський, а з ними і митрополит Руси, Ізидор?

Чи то може Польща панувала над усім Сходом, аж до Єгипту, що і там сягнула "польська інтрига?"

Польща була тоді малою ще державою про котру у світі малощо знали. І як могла Польща "накинути" унію Ізидорові та 13 українським епископам, що разом з ним приняли унію, коли тоді Київ і майже вся Україна належала до "Великого Князівства Литви і Руси," котре було самостійною державою та которого володарем був Витовт, неприязний до Польщі?....

А таксамо неправдою є що це Польща спричинила унію в Бересті (1596). Вистане прочитати праці професора Михайла Грушевського "Літературно-культурний рух 16-го століття України" та "З історії релігійної думки на Україні" або "Історію української літератури" професора Возняка, або хочби Грушевського "Історію України," щоб знати що вся та балаканина про те що "Польща видумала" унію, є глупа й пуста. Вона свідчить лише про ігнорацію і неуцтво тих котрі повторюють ту балаканину.

Берестейську унію "видумали" таки самі українські "православні епископи" — а в першім ряді епископ Львівський Балабан та Перемиський, Копистянський. До них пристали Київський Митрополит Рогоза, Луцький епископ Терлецький та Володимирський епископ Потій. А дальше ще два інші епископи (разом сім епископів) та чимало архимандритів, ігуменів і духовенства.

Все то були добрі Українці, але вони розуміли безвихідність православя для України. Коли на Русь прийшли східні патріярхи за жебранином, українські епископи бачили їх темноту, неуцтво і заскорузлість — тоді як самі українські епископи були людьми освіченими. А всеж ті патріярхи мішались арогантно у місцеві українські справи яких ні в зуб не розуміли, робили заколот в українській православній церкві, підкопували повагу православних епископів і т.д. Українські епископи бачили що оставати під такими "патріярхами," якими до того Турки помітали як помелами було тільки нещастям для України. Українські вельможі і шляхта покидали масово православя і ставали протестантами або латинниками та польщились. Робили це вони тому що їх тягла латинська культура, латинське освічене духовенство, тоді як українське православне духовенство остало дуже позаду, а ті патлаті та жебручі східні патріярхи були попросту скандалом. Щоб ратувати для України вищі кляси, оставала лиш одна дорога, а саме прийняти унію з Римом, переймити західну европейську культуру, але заховуючи свій обряд і свою національність.

І ще одно обурювало українських православних владик. Патріярхи — не розуміючи місцевих справ — підпирали бунти міщанських братств проти владик. Ті бунти мали жерело в протестантській науці що братства є вищі від духовенства і владик. Це безперечно противне науці православної (а таксамо католицької!) церкви котра вчить що власть епископів походить від Апостолів та від самого Господа Ісуса Христа, а не з "вибору" та що ця власть переходить через свячення, а не через "вибори." Отже епископи рішили зробити раз лад та вдержати дисципліну. Тому вони зіхались на синод, ухвалили повернути до єдности з Римом та вислали до Риму епископів Терлецького і Потія, як делегатів, щоб зложити заяву унії до рук самого папи.

Щоправда, швидко по тім епископ Балабан і Копистянський — з питомою, на жаль, нашим людям зміняівістю — відступили від унії, але інші епископи — і митрополит Рогоза — лишились при унії. Тепер зачалась боротьба серед самих Українців, поміж православними й уніятами. Свідоцтвом тієї боротьби є ціла маса церковних процесів між уніятами і православними та полемічних писань з обох сторін — за унією і проти унії. Між визначними уніятськими письменниками були епископи Іпатій Потій, Велямин Рутський та Милетій Смотрицький, що зразу поборював унію а опісля сам підпирав її. Всі вони були горячі українські патріоти, що бачили ратунок української церкви і народности в унії, в єдности із Заходом і в перснятті західної культури, заховуючи рівночасно свій обряд і народність.

Яке-ж було то відношення Польщі до того руху?

Польське латинське духовенство дивилось на унію ворожо, таксамо як на православя. Воно не бажало собі унії, бо ціляю Польщі було зробити всіх Українців латинниками та спольщити їх — а унія якраз перешкоджала в тім, бо хоронила східний обряд і українську народність. І тому латинські епископи не допустили уніятських епископів до Сенату так само як перше православних. Польський уряд був під сильним впливом польського духовенства і лиш терпів унію. Уніяти нарікали нераз що православний в дечім краще живеться як уніятам — хоч Польща католицька держава. (Щось подібно як тепер!) Що унія зразу мала підпору короля Жигмонта Вази, це була тільки особиста політика короля Жигмонта Вази, котрий не був Поляком, а Шведом.

Він бажав ужити католицизму як підпори в добутті шведського престолу, котрий від його батька загарбала друга лінія Вазів — протестантська. Тому старався позискати собі Рим і його впливи у світі та ради цього підпирав унію. Він бажав також добути й навернути до унії Московщину, що йому малощо не вдалося. Треба тямити що той Жигмонт Ваза і його сини та наслідник, Владислав, були в дуже добрих зносинах з козаками, особливо з гетьманами Самійлом Кішкою, Петром Сагайдачним і з батьком Хмельницького (та і самим Богданом Хмельницьким, тоді ще генеральним старшиною). І козаки помагали Вазам щиро у війнах із Швецією, Московщиною й Туреччиною. Ось з того особистого відношення Жигмонта Вази до унії московські історики створили легенду, буцімто "Польща видумала унію." А тимчасом польський сенат не допустив навіть уніятських епископів до свого складу — таксамо як православних. В польськім сенаті не було ані одного світського уніята Українця, тоді як засідали в нім православні, ось як воєвода Адам Кисіль та інші.

Ось так Польща "підпирала" унію....

Дійсну підпору української уніятської церкві дала аж Австрія, а саме цісарева Марія Тереса та цісар Йосиф II, що завели українські духовні семінарії, українські церковні школи, піднесли освіту укра-

інського духовенства і т.д. Це була політика Габсбургів — усім вірам дати рівність і опіку. А також Австрія бажала мати в Українцях противагу проти Поляків і проти Росії. Щоб Українці як найскорше освідомились національно, Австрія підпирала унію котра відділяла Українців і від Поляків і від Москалів. Цієї піддержки для унії Австрія до самого кінця не занехала, хоч Українці попадали то в москвофільство то в руїнницький соціялізм.

———=0=———

Павло Поточняк

ПРАВОСЛАВІЯ ЦЕ МОСКВОФІЛЬСТВО

Дуже добре знаємо що православя це москвофільство.

Українці з Великої України були й мусіли бути православними під російськими царями. Православя в них вповивало і російщину. Виховані православям були знищені національно. Але підчас самостійної України Українці з Великої України зірвали з російським православям, стали самостійними автокефалістами.

Після упадку самостійної України упав і автокефалізм на Україні. Лишився ще у нас в Америці котрий свої початки мав 1921 року, а кінець буде мати незадовго, бо його лідери зроблять йому кінець, бо вже роблять переговори з царгородським патріярхом щоб їх приняв. Отже відки православя прийшло, туди вернеться. Вернеться до турецького Царгороду, а відтам до Москви, до російської православної церкви і знов над Українцями запанують Москалі що будуть до Українців говорити за "адін русский народ."

А що Ви на те скажете, українські "православні" громади, чи дозволите затягти себе своїм "ліде-рам" в московське православне болото, чи визволитесь раз на все з православя московського?

Ратуйте себе і своїх дітий від православя. Голос Божий кличе до Вас, не загубіть свої душі і пригадайте собі щоденні молитви, "Вірую в одну Соборну Апостольську Церкву." Бог основав свою для нас Церкву. За часів апостолів була тільки та церква котру Бог основав для нас і для перших християн. Та Церква Соборна Апостольська, по грецькому католицька. Отже вертайте до неї негайно. Голос Божий зове Вас.

———=0=———

РОЗКОЛ СЕРЕД АВТКЕФАЛЬНИХ

(Продовження)

"Дальше Владика зазначив, що для добра Церкви "він готов піти на всяку жертву" і навіть **згодився на поправку** до форми **його висвячення.** Я сказав: Щож буде, як загал вірних про це почує, що скажуть противники нашої Церкви? Владика відповів, що така річ може відбутися в спосіб для нас необидливий, впрочім це може статися тихо, тайком, без розголосу і відома загалу вірних." (В. Св. стор 29

"І я додав був навіть з досадою: Отче Владико, виходить таке, що ми вас визнаємо правним епископом, **а ви ним себе не визнаєте!"** (Таможе, стор 29-30

"З причини мені ніяк не зрозумілих Владика **вже довший час** носиться з отим питанням хиротонії."

Таможе, стор. 30

"В Канаді ми про цю справу "поправки" до епископської хиротонії дуже мало знали."

"Що в Америці вірні і священики нашої Церкви знають, що пропонована злука нашої Церкви з "жуківцями" малаб відбутися хочби й за ціну "досвяти" чи навіть "пересвяти" Владики, видно це з інформацій, що ми в Канаді дістали листовною дорогою від деяких священиків, а навіть від членів Консисторії Американської Церкви."

Таможе, стор 33

*** ** **

Це так пан В. Свистун пише про свячення свого Владики.

Щож на це відповідає Й. Теодорович?

** ** **

Ось що:

"Моє звертання до Вселенського Царгородського Патріярха, яке автор згаданого памфлету мав на увазі, продиктоване життєвими інтересами Американської Церкви." Й. Теод. стор. 3

"Лист до патріярха був доручений архієпископу Атенагорасу, патріяршому представнику в Америці 30-го березня а 18-го березня, отже 12 днів перед тим в своїм листі до Канадійської Консисторії я написав слідуюче: "Перше всього самий факт мого звертання до патріярха нас ще підочого не зобовязує.... — Моє прохання несе з собою можливість покінчення міжцерковної боротьби і зорганізования Церкви, **здібної стати до творчої праці.** — Лист має характер освітлюючий всі обставини, в яких Українська Православна Церква на Україні і тут опинилася. Я ложу перед патріярхом це освітлення, прошу на підставі цього освітлення прийняти мене в існуючім стані з Церквою під свій покров, прошу його знайти для уможливлення цього гідний і безболізний процес." . . . . (Таможе, стор 3-4

"Боротьба міжцерковна розложила духовно **силу і дисципліну** в обох дієцезіях і дала руїнним в церкві елєментам цілком не рахуватися з проводом Церкви."

"Покинути тій другій дієцезії лучність із Вселенським патріяршим Престолом це означалоб лише злуку, але не полагодилоб **раз на все** питання продовження далі єрархії нашої Церкви в Америці і Канаді." (Таможе, стор. 9

"Історія нашого спільного життя з царгородсь-

ким патріярхатом має богато і світлих моментів, коли греки допомагали нашій Церкві поборювати насильства Польщі над нею. Ця історія знає і мученика, митрополита Никифора, екзарха царгородського патріяршого престолу, який за оборону православія на Берестейському Соборі 1596 р. закінчив своє життя в заточенні в польській вязниці. Далі, коли єрусалимський патріярх Теофан відновив нашу єрархію в 1620 році, він це зробив на припорученя царгородського патріярха. Рух братств в обороні православя був започаткований благословінням і ставропигією від царгородського патріярха Єремії, наданими Львівському Братству. Навіть **сумний кінець** наших зносин з царгородським патріярхом був спричинений не свобідною волею царгородського патріярха, а **примусом від підкупленого турецького візіра.** — Не бачу в тім факті нічого, щоб могло нас з Патріярхатом ворожо розділяти."

Таможе, стор. 12

"Коли є питання, яке потребує канонічного висяснення для звязку з Вселенською і **Православною Церквою, це лише питання нашої єрархії."**

Таможе, стор 13

"Я повинен тут встановити факт, що весь мій меморандум до царгородського патріярха має своїм змістом не стан Канадійської чи Американської Церкви, кождої зокрема, а **головно майже виключно стан цілої Української Автокефальної Православної Церкви."** Таможе, стор. 17

"Ті кілька слів будуть вислухані уважно, бо їх подає один з тих піонірів-епископів, що брали участь у Всеукраїнському Православному Церковному Соборі, що потім **понесли на собі всю трагедію нашого єрархічного питання.**

Таможе, стор. 19-20

"До потреби поставити епископів чином Александрійської Церкви Всеукраїнський Православний Церковний Собор був **підведений не своєю волею,** а необхідністю, створеною несумлінною тактикою московських епископів. Діячі церковно-визвольного руху **хотіли це у всякий спосіб оминути."**

Таможе, стор. 20

"На самім Соборі **ще робилися останні спроби порозумітися з московським митрополитом** в Київі Михайлом Єрмаковим. **Тільки після того, коли всі спроби** були вичерпані, і в очі світила нам **безнадійність будучого....**

"Це було зроблено, бо не було епископів, рішучо не було. Перед Правосудним Богом ми оправдані **за переступлення порядку 16-ти віків.**

"Перевівши акт посвячення перших двох епископів, Собор далі **раз на все** повторення цього акту **заборонив."** Таможе, стор 20

"Ми тоді шукали епископів, молили московських владик, бо ми не хотіли рвати єдности Церкви, цього живого і найсвятішого Христового Тіла на землі, в історії людства ця єдність Церкви була для нас святістю. Ми рішились на **абсолютно необхідний крок, коли вичерпали всі спроби."**

Таможе, стор. 21

"Тепер ще одно питання і останне, яке мені можуть завдати: Добре Владико, а чи Ви дійсно хочете пересвяти, чи досвяти? Скажіть нарешті....

Таможе, стор. 22

"Патріярх не може ставити мене в позицію не до приняття, бо Церква може завжди запитати: **А до цеї нової хиротонії що було, обман?"**

Таможе, стор. 23

*** *** ***

Так слова власні В. Свистуна, як також й. Теодоровича говорять про свячення в їхній Церкві і відповідають на поставлене в наголовку питання: Як є зі свяченнями?

Архіеп. Авт. Церкви Й. Теодорович стверджує власними словами, що їхня Церква нездібна до твор чої праці, сила і дисципліна розложені, і тому ради ратування справи мусить старатися про злуку, навіть ціною сповнення канонічних домагань важних свячень через царгородського патріярха.

Це все признано. І тому добавки зайві.

Тепер усім ясно, що українці на Наддніпрянській Україні свідомі були пірвання єдности святої Церкви — значить своєї схизми — і тому їхній Владика Теодорович змагає бодай тепер справити це пірвання в імени цілої Автокефальної Церкви. Дальше стверджено, що це пірвання і переступлення канонів Церкви сталося по вичерпанні всіх засобів, щоби до цього недопустити — і цей акт розпуки відомий всім. Вони ним не радуються. Радіби справити і повернути назад до єдности Церкви. Домагання приймуть. А це вже великий крок вперед, коли хтось бачить свою похибку і хоче її направити. Тому й такий острах, щоби в Канаді під впливом пустої агітації не повторено цього, чим Київ не гордиться — а боліє — і що сам раз вчинивши, заборонив раз на все більше повторяти. Певно в тій думці — що цей одинокий промах дасться якоротці справити і вернути до єдности Вселенської Церкви.

Коли ми малиби щось додати до того всего, то хіба добавки історичного характеру. Владика Автокефальної Церкви виправдує стремління до поєднання з гадкою про єкзарха Никифора, котрий був вязнений поляками. Історія тодішних відносин, щоби її висвітлити як слід, вимагає окремої студії. Тут скажемо тільки коротко. Після поєднання Української Церкви зі св. Апостольським Престолом, так як перед ним, царгородський патріярхат робив все можливе, щоби до цего не допустити. Робив у всякий спосіб а чинником, що його до цього силував — був у великій мірі Стамбул та його політика. Турки здавалося тоді мали перед очима ще добуття цілої Европи. Одиноким чинником, що міг успішно їм про-

тиставитися, була Католицька Церква. Був це час надиханий ще вражінням великих турецьких походів на підбій Европи — Африка лежала у їх стіп. Півмісяць чи хрест, було актуальним питанням дня. А в слід за тим, чи культура Европи, чи фанатизм орди. Щось як тепер питанням дня стає — большевицька пятирамення зірка чи хрест. Культура Европи чи евразійська натовч орди? В тій рішаючій борбі наше козацтво не було маловажним чинником. Від його рішення залежало, як відносини уложаться і хто переможе. Тому в продовж нашої історії століттями тягнеться це змагання — приєднати козацтво на сторону християнських і додаймо, католицьких держав — або поставити в залежність і на услуги турків. Україна щорічно сплавала кровю і дими пожеж не викурювались слідом орд, які йшли і брали ясир та нищили наш дорібок. Коли ми досі бідні — велика доля тої бідности паде на турецькі і татарські загони, що століттями грабили наші землі. І саме тоді, коли здавалося для України настає новий час— коли наша Церква повернула до святої єдности своїх предків — царгородський патріярх, як вазал турецького падишаха, спішить післати свого висланника, щоби во ім'я православія збунтував козацтво проти єдности, розбив силу народу і винищений нарід зробив податним на підбій турецько-ханських загонів. Ця "грецька лесть" мабуть найгірша зі всіх, від перших початків наших зносин з ними. Тим агентом турецької політики під плащиком оборони православія був саме Никифор і не диво, що стрінула його доля, яку зготовлябли йому в подібнім случаю кожда держава. Для нас однак не це важне. Важним для нас це, що роля Никифора повелася — він довів до розбиття українського народу на два ворожі табори і кров наша полялася ріками. Цяж сама й була "опіка" Церкви через Єремію, котрий кинувши кість незгоди проти Українського тодішнього Епископату довів непрямо до убийства св. Йосафата у Витебську. Хитрий грек зумів виконати поручення своїх хліботавців а до того ще набитй патріяршу касу українським грошем. Україна з'єднана вірою — була слабя силою на сході. Нині ми вигибаємо мільонами на Соловках — бо відірвані від єдности віри, розбиті внутрі, дійшли до параліжу духа та неспроможні подолати противників. Так мститься ця "поміч" греків на нас ще досі. Колиби тодішнє примінити до нинішних обставин, то чи Владика Автокефальної Церкви хотівби, коли він уважає за відповідне стреміти до поєднання з патріярхатом, щоби який висланець зробив проти него це, що Никифор і Єремія проти тодішних владик? А порівнання аж надто годиться. Тільки замість ролі Никифора і Єремії поставити ролю В. Свистуна, що майже до того самого стремить, що тамті виконали. В якій бозі ціли патріярші висланники на Україні підбурювали брацтва тодішні і надавали їм право ставропігії, себто виняття зпід власти свого власного епископа а право прямих зносин, чи радше доносів до патріярха в Царгороді? Чи бажає собі того самого Йоан Теодорович? А як не бажає, чому це хвалить, як "світлі моменти"?

Дійсно, наші відносини з царгородським патріярхом були "сумні," але не лише під кінець — від самого початку. Від святоволодимирських часів йде це стремління греків підярмити Україну за свою духову колонію та визискати її — та змагання України до єдности одної правдивої віри в Христі через св. Апостольський Престіл в Римі. І цей одиноко правдивий і льогічний шлях остав тепер нашим братам — якщо вони дійсно бажають ратувати свою церковну оргавізацію і зробити "творчою."

Вірімо, що ласка Божа і тяжкі переживання дадуть їм силу внутрішну віднайти цей одиноки спасенний шлях і повернути до Одного Пастиря, щоби бажання Спасителя сповнилося і в лихолітю українського народу засяв ясний промінь віри та правди. Для такої високої цілі жадні жертви не високі — треба мати тільки відвагу глянути суворій дійсности в лице, мати віру в серці, бажати спасіння — а не пустої людської крикливої слави — а тоді доперва загояться рани, завдані розірванням святої єдности Матері душ наших — Церкви.

ЛІТЕРАТУРА

Агатангел Кримський

На чужині.

Згадуєм сумно за рідну Вкраїну
повну пригади землицю,
повну гаїв, лапів і садочків,
повну краси чарівницю.

Згадуєм сумно за рідну Вкраїну
повну злигоднів селянських,
повну насильства, одчаю і муки,
повную лютощів панських.

Нене голубко! До тебе я лину —
тут я чужий чуженица.
Аще забуду тя Єрусалиме,
будь ми забвенна десниця.

Хай до гортані язик мій прилипне
скоро тебе я забуду
і в чужині одібрюся від служби
нашому рідному люду!

Антрій Волощак

Осінь

Сіє сиве сіяя сито —
сивий волос на головці —
казка у давній розмовці....
За ту казку люто бито.

Тому казку в серці скрито.
Сивий волос на головці —
ходить смуток, снує мрій,
убірається в шкарлати.

Радби казку нагадати,
але вид його сіріє....
Сиве сіяя сито сіє —
обдирає вітер шати.

Убірається в шкарлати,
а внутрі щось смокче, миче,
мов кудись квилінням кличе —
чувать годі, трудно спати.

Мов щось треба нагадати —
в іней вогос швидче, швидче
Сіє сиве сіяя сито —
блідим блудом смуток в полі.

Понад шляхом верби голі,
кругом скибами порито.
Сіє сиве сіяя сито.
Сів іней у нас на чолі.

———==0==———

Б.І. Антонич

Забута Земля

Село вночі свічок не світить,
боїться місяця збудити,
що жовтим без наймення квітом
цвите в садах дощем умитий.

Густа вода сциливає з гребель,
де обрії спинились в літі.
У бурих кублах біля себе
звірята, люди і наметн.

Забута земля під дощами,
під олівом рудого неба.
Ця пісня серця, наче камінь —
а всеж її співати треба.

Ліс.

Навчився лісової мови
із книги лисів та сарнят!
Виходить місяць до діброви
писать елегії на пнях.

Струмки полощуть срібло тиші,
в росі купається трава.
Хай найпростіші з всіх слова
у книзі лісу ніч напише.

Ніч.

Розкрита книжка, лямпа, блудні нетлі,
ляга на серце ржа думок.
На смігах тіні вяжуть круглі нетлі
в чудний і нерозплутаний клубок.

Мов чорний кіт, сів череватий чайник —
годинник наче джміль гуде.
Якаж солодка ця принада тайни
та слово, що мов з каменю тверде!

Бляшане небо, оливяний місяць
і ночі попелястий дим.
Невжеж нема на цьому світі місця
поривам нездійсненим та палким?

До нас!

Каштани в ранок сивий, попелястий
шуміли над твоїм вікном.
Ти встав, щоби далі ткати, далі прясти
турбот, пісень, та мрій фантом.

(Каштани, наче прапори хвилясті)

Хай час від цвілі береже
шляхетне срібло весняного співу.
Та лиш послухай: тут уже
нова лунає пісня — рожа гиіву.

Ось краще ти до нас ходи —
де наче сосни рівні та високі
юнацтва смілого ряди
відмірюють дзвінкі пруживі кроки.

о. Ст. Семчук

СТЕПІ ВРАЖІННЯ

(Продовження)

З Мондеру протягом якої годнини ми були вже в Едмонтоні. Падав дощ. Дорога крутовата і горбовата. Дощ здирає ясний виднокруг і не можна богато видіти, коли самохід іде скоро. Наче хтось пригорщами кидає водяні, грубі і набряклі краплі, прямо на шибу — вони там побиваються одна об другу і довгими струнками течуть в долину — шибд гей ревно за сонцем плаче.

Едмонтон робить при візді пригарне вражіння своїм положенням. Ріка глибоченно врізалася і наче опоясала місто тісно, тісно. Оба береги мають деревами а хати постепенно узносяться над кручею. Деякі так і захоплюють своїм положенням. Підмурований, на самім окрайку спадистої кручі мусять своїм мешканцям давати далекий вид. І тому проріз ріки котрий глибокий і доволі простірний, дає простятлий вигляд на місто. Зізджаєте на міст і через міст підноситеся в гору, щоби вмить найтися на асфаль-

товій вулиці серед многоповерхових домів. І саме цей наглий перехід з яру в упорядковану і густу мережу мійських домів та вулиць, робить враження наче з казки. Ось захоплення твором природи — а тут вже досягнення новітної техніки. Що може природа і що може чоловік. З казки в дійсність.

Середмістя чисто прерійного міста. Вулиці широкі. Місто молоде, тому доми невеличкі здебільша а між ними наче позавчорашні гриби хмародери. Видно ,все тут недавне — місто росте на очах. По камяницях всього прямо натовчено — крикливі реклями, повно світел і кличів, рух самоходів однак слабий. Трамваї крутяться по місті. Більше натовпу в північній частині міста, недалеко промислових осередків і дешевих ґуртівень. Часто на вулиці звенить українська мова — та чи ті, що нею говорять, українці духом?

В Едмонтоні не було богато часу для нас. Ми відвідали тільки монастир ОО. Василіян, положений в гарній і чистій частині міста. Великий просторий город окружає стареньку церкву — з боку серед дерев монастир в затиші. Побіч школа Сестер наших, поверхова, мурована і монастир також. Впр. о. Ігумен, С. Дидик несе тягар вже неодної десятки літ, однак живий і меткий в руках але скупий на слова. Говорить з поватою, досвідом многих літ. В Отця Ігумена гостювали тоді молодші сини великої української родини св. Василія, впр. Отці — Гевко і Жидан. Бесіда скоро сходить на справи дня, наші осяги і напрямні поступування. Впр. Отець Жидан, ЧСВВ оповідає милим настроєм про свої успіхи і наміри, цікавиться живо нашим життям а впр. о. Гевко молодий чернець, гей сокіл що тільки вилетів з родинного гнізда до борби за душі на широку прерію. Вражає вас щирий український дух — той, котрий ви стрінете скрізь по монастирях наших в Галичині — де справи народу, це їхні справи і б'ють серця найкращими поривами і бажанням посвяти для добра народу. Довідуємося, що місіонар Отців на Піс Ривері відтятий через повінь вже кілька тижнів не дає вістки — заїхав між наших людий, але приїхати назад неможливо. Вилляли ріки і відтяли дорогу. А де не розбрилися діти Галицької волости? І всюди за ними з посвятою і любовю іде син нашої Церкви — організує, вчить і потішає в потребах — оце народна праця, котру жадні агітатори ніколи не посміють вимазати зі сторінок нашої історії в Канаді.

В Едмонтоні ми відвідали редакцію Українських Вістий та застали редактора п. В. Дикого серед стирти паперів, писем, часописів. А тут кождої хвилі хтось до него приходить зі запитом. Світляця редактора прилягає з печатнею і ці щасні чи нещасні двері, що ведуть до печатні, таки буквально не замикаються. Все запита звідтіля — а редактор пише, відповідає, переглядає і ще телєфонує. Однак таки вдалося нам бодай хвилину вирвати і поговорити. Я оглянув машини — складав саме п. Куп-

ченко. Зачали ми говорити, але тут вже знова хтось дзвонить, там питає і таки вкоротці треба було розпращатися з нашим тижневником. В редакції пізнали ми також п. Байрака, управителя і мабуть він один тільки тоді мав більше свобідного часу. З коротких думок, що ми обміняли, виходить таке. Часописи треба, як ока в голові. Трудноші коли є, то не такі, щоби їх не поконати. Треба співпраці всіх. Часопись сильною ногою ставула в Альберті і тому непорадно булоби навіть порушати справу її перенесення. Вона у своїм кругі робить добру роботу і навіть противники з нею поважно числяться. Нашим обовязком є цей стан ще закріпити та поліпшити.

Я особисто відвідав ще п. др. Оробка, бо через невиспання і попередних днів труд захрип а ця хрипка докучає мені вже третий рік. Почалося від перепрацьовання на Місії на Приймовім тому три роки, чи може я тоді перестудився і від того часу в певних проволоках все вертає до мене недуга горла, що чим раз більше стає дошкульною. То вже мій "чистий" набуток дуиднастирської праці на прерії, побіч костелому....

Настрій ще і дуже вічливий. Др. Оробко бадає мене і поручає піти ще до спеціяліста заки буде робити операцію. Тимчасом записує лікарство. На столі вражидальні лікаря католицькі часописі і Голос Спасителя з Йорктону. Купую лік — жду, паде дощ. Снуються наші люди і дивно, чого вони так снуються? Чиж нема зимі, нема праці, нема нагод в Канаді? Ось висліди добірковаої а дематогічної агітації, що з трудячих зробила мійських бурлак. Ждуть вони тепер чогось забездурно і нарікають на всіх і на вся. Одно добре — таких мешність між нами. Більшість по містах заповнила своїм трудом ці робітні, доми і станиці, в котрих рух і тільки відгук лунає. Купую лікарство в українській лічниці — обслугують два молоді хлопці гарно, чемно і говорять гарною українською мовою.

Їдемо на полудне — закрутами і закрутами. Через весь час дороги — найбільше закрутів виказує дорога з Едмонтону до Калгарі. Може тому там й політика така кругозаворотна? Всюди збіжжа, пшениці, чисті, без бурянів — десь до половини дороги. Паде дощ, а властиво нереслідує нас. Часом доганяє і жбуряє наче у гніві цілими каскадами зливи, то знова прижмурюється і січе мрякою, а навіть часом насуплений тільки здаля бурмоче і хвилюється навалом хмар. Треба добре вміти їхати в Альберті. Там нерадо вступаються вам під бік. Трубіть не трубіть, а коли хто їде напроти раджу вступатися з дороги, бо там того звичаю ще зовсім не вживають. Їдуть аж шугне попри вас — на волосок. Хто нервовий, готовий обімліти.... Але ми не нервові.

Заїхали пізно у вечір до Ред Дір. Зпереду міста ріка, гарно і рівно тече, як широкий потік по леваді. Містечко гарне степове, тут почуємо. А властиво валимося спати, бо змучені у край.

Зрання оглядаємо сліди дощу і дальше в дорогу

до Калгарі. Яких двацять миль перед містом вже починаються пустарі і рілі менше оброблено. Горбовина. Віздяємо в місто — місто в котловині над рікою Бов. Ріка ручка, дно рінисте, камінь і обламки. Вулиці в місті нешироки, навіть вузькі. Побіч рядів низьких домиків нараз бухають хмародерп. Бльок від стації і зражіння великого міста. Прекрасні будинки компаній і банків, особливо Годсон Бей Ко. Дуже гарно вражіння віддає з проспекту будинок катедри латинського обряду, що поставлено в стилю базиліки. Дві побічні бані роблять вражіння, що це наша церква. В середмістю натовп людности, на окраях вільно. Ще гурмами ходять безробітні що приїхали на демонстрації і заїхали частинно до Ріджайни. Ще не оглянулися ви а вже підходить до вас здоровезний чоловяга і каже, щоби дати йому на прожиток, бо він безробітний. Ваш священичий ковнірець діле наче притягаючий магнет — десь являються біля вас ці прохачі і ви не знаєте звідки. Ще рано, доперва доходить восьма — хочемо вістки, як дальша дорога, чи випали сильні дощі і чи безпечно можна запускатися на захід. Але вістки годі дістати — ми ідемо дальше. Вскорі наш віз котиться вздовж підгіря — раз в гору, раз в долину. Довгі закрути, серпентини, розтяги. Супровожає нас ріка Бов, що творить прекрасний вид. Широка і чиста спокійно пливе по рівнині та надає її маестату. Пливе наче поверхнею котловини, не врізується в почву. Дорога добра, скрізь камінь і пісок. Ще десь недесь видніє бідна, обколупана фармерська хатина і збіжжа, ячмінь або вівсик низенький та хирлявий. А там дальше нема вже збіжжа зовсім, тільки корови свідчать, що десь є хазяї. Горби вкриті травою а там вже видніють скали. Поволі але чим раз помітніше віздяємо у Скалисті Гори. Наче казкові велитні вилонюють побілені снігом чуби з хмар і зарисовуються на обрію величні начерки. Ми такі маленькі проти них і чим раз душе котимося їм назустріч. Хочемо побачити краще, лучше — увійти блище до них. Сонце взолочує верхи, різко відмічаємо снігові наліги на шпилях, ліси видніють наче патички настромлені десь далеко, далеко. Дорога вздовж ріки робить чимраз більші закрути. Вирнають озерця, одно по другім, а всі свічада сині аж бліді. В них відзеркалені далекі верхи і хмари, що часто зачіплені на верхах перекочуються з трудом в котловину. Бачите таку нещасну хмарку, що наче хустина бліда зависілася на шпилі а вітер легенько перекочує її наче бавовну і скочує за верхи дерев. Вздовж дороги буйна рістня, воздух кращає, стає різкіший і свіжий. Ми вже не їдемо а мчемо, о скільки на це позволяють наглі закрути і обвали. Треба їхати наче притулившись до грудий велитнів, їхати узбіччам гір, оминати озера і ставки, глядіти сотки стіп в долину і пнятися все вище та вище. По дорозі стрічають нас валки таборів безробітних, що стоять під наглядом відділів військової оборони — сотки і сотки молодих, здоровенних людий, котрі лупають скали, мостять дорогу, тягнуть кіньми землю. Всі привітно здоровлять нас рукою. Отут молоде покоління Канади сотками осіб закопує в цю дорогу найкращі літа і виринає питання, чому ті люди не підуть на власне підприємство? Чому їм не взяти своєї землі і на ній тягати коріння та працювати замість тут за нужденну платню втрачати молоді літа? Відповідь може бути тільки одна — жах перед ініціятивою та недовіря у власну спроможність сотворити для себе пригідні обставини. Ця справа дуже важна і над нею варта застановитися.

——=0=——

В. Кархут

ГАСЛО

Замітка —

(Письменника др. В. Кархута, що практикував донедавно лікування на Волині вивезли поляки до Картуської Берези — діяльність молодого українського лікаря стала дня них загрозливою....)

І сталося: сліпучою лискавкою пронизало затьмарений небосхіл — гасло.

Над ранком всі важніші становища були в руках повстанців.

* * *

Над столицею гуділи зриви стрілен. Дощ сталі заливав уже другий день прикипкле місто. Тримкі каменици сіяли осколками товченого шкла, скреготіли мов у судорогах скиглінням дертої бляхи дахів, лопотіли товченими дахівками. На брук валився облупаний тинк, вирвані шматки стін, розвалених коминів. По хідниках валялися розкинені стрільнами частини хатньої обстанови. Тут і там займалася пожежа. Нікому було її гасити. В ночі місто світло, мов розжарена жужель. Плитки пішоходу тріскали з сухим гаркотінням. Стрільна жолобили глибокі ями, відслонювали покручені бючки рур водогону, газу, подерті нерки електричних каблів. Між одним і другим стрілом, у перервах між грюкотом валених каменищ лунали стогони, крики, голосіння людий.

Столиця боронилася. Зациплювала зуби й відповідала сталлю. Та оборові охлявали руки. Дощ сталі наступаючих вибивав з рук позицію за позицією.

До полудня другого дня половина міста була в руках повстанців. Вони вперто, невмолимо, не оглядаючись на втрати, посувалися вперед.

З окремих відтинків фронту до командування наспівали телєфонати:

— Ворог укріпився в мійському музею і сильним вогнем пражить наших збоку. Ми здержуємося з остаточною розправою, шкодуємо безцінних скарбів культури. Що робити?

Вожд хвилину надумувався. Відповідальне рішення. По хвилині сухо приказав:

— До вечора місто мусить бути в наших руках.

Хай не остане з нього й цеглина на цегли, здобути його мусимо. Потім, якщо це буде потрібне— відбудусмо.

— Наказ!

І знову другий:

— Наш наступ трикратно відбили. У нас великі втрати. Противник пропонує шестигодинне завішення оружжа. Що робити?

І знову супокійне, безпристрасне вождове:

— Відкинути пропозицію! Займити зручну позицію в сусідстві й не давати противникові перевести дух. За годину дістанете підмогу.

І ще один телєфонат:

— Обєкт ворога окруженій з усіх сторін, ворог слабо відстрілюється. Вислав до нас парляментаря. Просить передишки. Що робити?

Відповідь:

— Ціною геройство та на надуму до піддачі липшаю їм пять хвилин. Якщо до того часу не дадуть відповіди, скінчити з ними! Місто мусить бути до вечора наше!

Та місто вперто боронилося.

Врешті надійшла друга ніч. Місто горіло. Артилєрійний вогонь наступаючих не втихав ні на хвилину. Місто корчилося в судорогах, плювало кровю і залізом, та не піддавалося.

Над ранком столиця, спливаюча кровю, піддалася.

В здобутій столиці проголошено вінмковий стан.

За кожде починання з'оружжам в руці проти нової влади — розстріл.

По вулицях пробігали панцирні авта стеж. Скрізь затихло, мов на великому цвинтарищі....

Противник відповів наступом на північну частину постанчого району. Розторощив слабкі залоги постанців і вогнем, екзекуціями і мечем посувався на полудне. Проголошено мобілізацію. За пять днів зломано наступ противника від півночі.

БІБЛІОГРАФІЯ

ЩО ЧИТАТИ?

Надходить осінь а за нею скорим кроком зима. Довгі вечорі — менше труду надворі. Більше охоти до читання і спромога для широких мас. Подаємо ряд книжок, за котрі ручимо, що добрі. На жаль, аж надто часто, наші читальні купують книжки, не розібравши як слід чи відповідні. Руководяться заголовком — вичитають в якімсь катальозі заголовок і здається їм, що книжка відповідна. Тим часом здебільша заголовок не все відповідає змістові книжки. Дістають халтуру нідочого не придатну за свої гроші а відсилати потім не хочеться тай позабудеться і в бібліотеці потім така халтура приносить необчисленні шкоди. Несвідомі беруть, читають та затроюються.

Тому просимо: Розважте добре, заки напишете по книжку.

Спитайте доброго і очитаного чоловіка о пораду. Ваш священик, ваш учитель українець католик, чи урядник — все подадуть вам радо і охотно добрі вказівки.

Ми також ніколи невідмовимо відповіди, якщо напишете до нас в тій справі.

Подаємо тут ряд книг — ми вже подавали в ранішніх числах Бюлетеню — котрі певно можете спровадити до своєї бібліотеки. Ці книжки збогатять ваше знання, дадуть вам правдиву розривку духову і лишать милий спомин.

Ще одно.

Ніколи не дакоміться на випродаж книжок, або гуртову продаж, яку поручають деякі книгарні. Ви знаєте пословицю, що лихе мясо а дешеве — пси їдять.

За добру книжку треба заплатити добрі гроші — але вона варта того.

За дешеві гроші з книгарень часто дістанете книжки безбожні або неморальні, що тільки шкоду принесуть.

Всі книжки можна замовляти не лише через канадійські українські книгарні, але також у Старому краю. Однак до Старого Краю треба зі замовленням висилати гроші — надати в почтовім уряді. Пересилка коштує дуже мало. За яких три місяці книжки прийдуть. Митниця звичайно менші посилки в Канаді пускає без мита.

Адреси до Старого Краю є оці:

The Booksellers of "Ridna Szkola"
LWOW — ul. Sykstuska 20
Poland, Europe

— ЗБІР ПОРУЧЕНИХ КНИЖОК —

1) Геройська любов
2) М. Голубець: Гей, видно село
3) Б. Гомзин: Прокляті часи
4) І. Горшівський: Під прапори Хмельницького
5) " Спільними силами
6) Горліс-Горський: Отаман Хмара
7) " Спогади
8) Катря Гриневич: Непоборні
9) " По дорозі в Сихем
10) " Легенди й оповідання
11) Б. Грінченко: Олеся
12) " Сестриця Галя
13) А. Гуондер: Пімста монаха
14) " Присяга ватажка гуронів
15) Й. Гродський: Предвічна женщина
16) Дежелїч: Софію вибрав
17) Делле Граці;: Два вороги
18) Дороцький: Садочок українських катол. святих
19) " І буде одно стадо і один Пастир
20) " Стережіться облудних пророків
21) " Поза Церквою нема спасіння
22) " Поєднання
23) Й. Емонтс: Дух страху
24) С. Єленський: Жива вода
25) " Мала Міріям
26) Єргензен: Притчі
27) Женврс: Уличник
28) Галина Журба: Зорі світ заповідають
29) Зореслав: Зі серцем у руках.
30) Кабарівська: Україні служи!
31) С. Калинець: Легенди
32) Ів. Карпович: Через мечі до життя
33) Квітка-Основяненко: Маруся
34) " Мертвецький Великдень
35) " Перекотиполе
36) О. Кервуд: З тавром убийника
37) Ст. Ковалів: В останній лавці
38) " Образки з галицької Каліфорнії
39) " Щаслива бабуня
40) Ст. Ковалів: На пріччах
41) " Писанка
42) " Риболови
43) Козаневич: Життя св. Йосафата
44) Б. Колодій: Галицька соц. рад. Республика
45) Кольоді: Пригоди Пінокія
46) Костельник: Пісня Богові
47) М. Коцюбинський: Пятизолотник
48) Л. Куницький: Вітер від моря
49) Дж. Купер: Соколине око
50) Р. Купчинський: Курилася доріженька
51) " Перед навалою
52) " У зворах Бескиду
53) Ан. Курдидик: Ясні вогні
54) К. Левицький: Великий зрив
55) Вол. Левицький: З подорожі на північ
56) " Сто миль на колесі
57) В. Лебедева: Малі герої
58) В. Лащенко: На ріках Вавилонських
59) Лами: Оповідання з Шекспіра
60) П. Куліш: Оповідання
61) " Орися
62) " Чумацькі діти
63) О. Кузьма: Листопадові дні
64) Крезуб: Партизани
65) Б. Кравців: Дорога
66) Мих. Коцюбинський: Для загального добра

Тут подано книжки різного змісту. Отже повісти, оповідання, описи, спогади, і т.д Кожда з тих книжок вартісна і маєте в чім вибирати. А коли виберете, не будете жалувати.

Окремо щиро поручаємо для наших діточих бібліотек — для всіх, що бажають своїм дітям зробити милий і корисний подарунок на Різдво, чи іменини — або взагалі ради духовного розвою і виховання дітий спровадити книжечки видання М. Таранька, Львів. Адреса:

"The Children's Bibliotheca" —LWOW, ul. Zimorowicza 3 Poland, Europe.

Видавництво "Світ Дитини" під зарядом п. Таранька видає цінну діточу бібліотеку. На рік виходить 12 чисел — що місяця одна книжка. Передплата на рік виносить всего $1.50 за всіх 12 книжок. Книжечки ці прегарні змістом, легкі формою, принадні виконання, богато там образків — стануть скарбом справдішним дітий ваших. Невелика ціна і зробите своїй дитині приємність, котра буде підвалиною одночасно її доброго виховання. Досі видано приміром — між іншими многими книжечками для дітий — в цій бібліотеці такі поручення гідні книжечки: **Історія України для дітий**, 4 книжечки, кожда з гарними образками і віршиками. Кожда наша дитина повинна ці книжечки прочитати і так змалку вчитися і пізнати свою бувальщину.

Видано там дальше: О. Підгірський: Від кремяниці до рушниці, де цікаво оповідається про поступ, який зробило людство від перших початків досі.

Р. Завадович: На дворі царя Гороха — гарна віршом писана картина сценічна, котрої ціллю в легкий і займаючий спосіб заохотити дітий до науки.

А. Лотоцький: На світанку — де оповідається про перші початки української держави надзвичайно займаючо.

Гриневич — Вот.: В царстві краплини води — де оповідається приступно про потрібне знання, як творяться хмари, падуть дощі, сніги, і т.д.

Ф. Коковський: Слідами забутих предків — оповідає про давну бувальщину Сяниччини, напади татар і геройську поставу наших дітий.

Мих. Таранько: Малий бандурист — прегарний збірник пісень з нотами для дітий — пісень, необхідних в праці кождого учителя рідної школи. Діти будуть вам вдячні за ці пісні. Як взір подаю одну з них, особливу цікаву для нас:

Р. Завадович

Пісня школярів зза океану.

(Співається напівом "Зеленая рута, жовтий цвіт")

Гей, неначе птиці у вирай,
кинула нас доля в чужий край.
Кинула за море в чужий світ.
на невинину працю, горе й піт.

Ми вкраїнські діти з чужини,
однак вірні слуги вітчини.
Хоч нас розділяє океан,
то нам серцем близький рідний лан.

Хоч нас розділяють сотні миль,
але в рідним краю наша ціль.
Для нього жертвуєм весь наш труд,
бо кохаєм наш вкраїнський люд.

Його кров у жилах в нас пливе,
його дух у груди в нас живе,
Його важкі пута нас давлять,
його їдкі рани нас болять.

Його давна слава нас манить,
ми лишень для нього хочем жить.
Як кохати хочем в гаразді,
то й тепер не кинем у біді.

А щоб наші сили покріпить,
щоб неправду злюцу побідить.
В своїй рідній школі учимось,
своїм рідним словом гордимось.

І нам рідна школа вкаже шлях,
злетіти до правди наче птах.
І ми вірим твердо у той час,
що воскресне сонце для всіх нас.

Засіяє в блесках волі край,
розвіється пишно рідний гай.
І ми всі зберемось як один,
піднімати славу знід руїн.

Пісні там всі гарні — одна краща другої. Ми навели тільки одну, котра сама собою свідчить, як вартісна, добра і мила це книжечка для вашіх дітий і вам на розраду. Але слова словами. Вони мають вартість тоді — коли ви їх виконаєте.

І тому — чисельно замовте для наших бібліотек і власних домів — Діточу бібліотеку — видання Таранька у Львові!

НОВИНИ

Українська католицька молодь гуртується!

В днях 13 і 14 липня, р.р. відбувся з'їзд української католицької молоді Стейтів в Ню Йорку при участи понад 200 відпоручників молоді. Були присутними як гості старші громадяни і діячі з духовенством на чолі. Головою Ліги укр. катол. Молоді в Стейтах вибрано панну Еву Піддубчишин. З ряду рішень важніші ці: "Українська католицька молодь вважає, що основою суспільного життя повинна бути релігія, бо лиш на релігії сперте виховання може дати народам характерних, чесних та шануючих закон й мораль громадян, а одиницї забезпечити вдоволення і щастя в житті. Католицьку Церкву конгрес уважає сторожем і вчителькою Христової правди та взиває всю українську молодь шанувати її, піддержувати її та практично виявляти свою відданість до неї і своє привязання до прадіднього нашого обряду."

Якість членства СУС-ів після "Українського Робітника" в Торонто

В числі 31 "Укр. Робітника" з Торонто стрічаємо ці стрічки: "Яка є якість членства СУС-ів? У кождій нашій місцевості найдеться хоч один член тієї організації, а це вистарчить, щоб пересвідчитися про якість, напомінованого духом УГ члена СУС-ів: Дика заздрість. Зїдлива нетерпимість і ненависть. Вузькоглядність. Сектанська непримиримість. Громадська відрубність або нехтування всіх інших національних товариств і організацій. Большевицькі методи. у поборюванні всіх других. Самохвальство і чванькуватість."

Геройське дівча.

Катерина Коваль, наша молода 14 літня дівчина з НБетелфорд, Сйск. виратувала життя своїй товаришці Лилі Белентайн, коли ця стала потопати в озері. Молода українка плила сама і тягнула до берега потопаючу понад півтретя милі.

Ірляндська жертвенність.

Френк О'Коннор жертвував на католицькі цілі торонтонської архідієцезії кругло пів міліона долярів. Запорученний чек віддано на руки писаря арх. МекКвігена. Це все гаразд. Але як під тим зглядом в нас — то краще не споминати....

Успіхи Їх Ексцеленції, Преосвященного Богачевського

Заходом Преосвященного Богачевського закуплено у Стемфорді, Конн. великі будинки напротив забудовань Вищої Школи. В цих нових будинках будуть поміщені — світлиці викладові, гімнастичні, музей і бібліотека. Так Українська Католицька Вища школа в Америці розбудовується. Щиро тим радіємо!

Большевицька тактика.

Тому кілька літ Юліян Бачинський, звісний політичний письменник і діяч галицьких українців відсиджував у Львові однорічну тюрму за виступи проти Польщі а в користь совітів? Він як стій приняв совітське громадянство і поїхав на совітську Україну. Там на кордоні витали його зразу окремі відпоручники, і т.д. Тепер — засудили його большевики за вірну працю на **десять літ** каторги в Соловках. Разом з Ю. Бачинським заслано на Соловки по 10 літ — др. Мих. Лозинського і др. Миколу Чайківського. Двох синів большевицького довірника в Галичині а бувшого міністра УНР, котрий також приняявши совітське громадянство виїхав на Совітчину, большевики вислали на пять літ, разом зі старим батьком і донькою. Стара мати і внуки остали на жебранім хлібі в Харкові. Ратуються тим, що випродують привезені з Галичини річи. До того большевики наказали їм вийти з міста — кудись в околицю. До Галичини вертати не можуть, бо знають ще громадянства. Двох синів Крушельницького большевики ще раніше розстріляли у звязку з убійством Кірова. Колись родина в пошануванні і добрі — ни ні з ласки большевиків змасакрована і віддана на страшну смерть.

70-ліття Ексцеленції Митрополита Ан. Шептицького

Дня 29 липня, р.р. Ексцеленція Митрополит Андрей Шептицький закінчив сімдесятий рік життя. З того приводу весь край відізвався привітами і від віт. лидівська громада у Львові витала нашого ми трополита чолобитнею. Зі самого Львова надіслали привіти з особистими підписами 52 українських ор ганізацій. Привіт написано так: "Його Ексцеленції **митрополитові Андресві підписані центральні українські установи й організації складають з нагоди** 70-тих роковин Його трудящого життя **вислови своєї найглибшої пошани, свій сердечний привіт та бажання прожити ще на довгі літа на жертвенній службі рідній Церкві й рідній Нації.**

За труди на ниві Господній,
за працю для свого народу,
хай слава лунає по віки
Владиці від роду до роду.

Під наведеним текстом є графічно виконані назви установ, а від них печатки і підписи. Підписали грамоту: УНДО, УКС, **Просвіта**, Наукове товариство ім. Шевченка, Ревізійний Союз Українських Кооператив, Рідна Школа, Союз Українок, Товариство українських письменників і журналістів, Сільський Господар, Центробанк, Маслосоюз, Земельний Банк Гіпотечний, Дністер, Карпатія, Красне товариство Кредитове, Національний Музей, Музичне товариство ім. Лисенка, Народна Лічниця, Народня Гостинниця, Народна Торговля, Центросоюз, Товариство українських лікарів, Союз українських адвокатів, Учительська Громада, Українське техничне товариство, Взаємна поміч українського вчительства, Союз українських купців, Міщанське Брацтво, УКТОДІ, Гігієнічне товариство, Вакаційні оселі, Товариство допомоги воєнним вдовам і сиротам, Марійське товариство молоді, Відродження, Марійське товариство пань, Українська захоронка, Українська бесіда, Товариство Будучність, Товариство Зоря, Сокіл-Батько, Великий Луг, Молода Громада, Червона Калина, Товариство охорони дітий і опіки над молоддю. Діло, Новий Час, Мета, Нова Зоря, Свобода, Неділя, Народня Справа, Дзвіночок, Світ дитини, Наш прапор."

А що **тепер** скажуть наші сектанти, котрі все чорні небилиці пускали в нарід і були носіями темноти? **Цей привіт осудив їх — осудили їх всі українські установи Старого Краю.** Вони все тут твердять — що то польське і т.д. А тут установи нації свідчать торжественно — що Митрополит Шептицький "довгі літа" вже "на службі рідної Церкви і рідної Нації." — Отже котра Церква є рідна? — Вони все говорили противно. Отже як говорили, правду, чи ні! Українці Канади — розважте. Хто говорить правду, чи чернителі в Канаді знід сектантського вутла — чи всі українські установи Галичини!?

Хто каже неправду? Хто довгі літа туманив нарід? **І дайте належну відсіч носіям темноти в Канаді.**

А Ексцеленція Митрополит хай живе на многі і щасні літа!

Наші успіхи

В контесті хорів, уладжені могучою пресою "Шикаго Дейлі Трибюн" в Дрепк готелі побідили українці. Молодечий хор юнаків парохії св. о. Миколая в Шикаго під управою п. Семена Чуби вигравав першу нагороду в контесті провінції. Знова в контесті степовім першу нагороду здобув мужеський хор під орудою Ю. Бенецького з Шикаго. Слава!

Золоте серце.

Бл. п. Іван Бородайкевич, чарібник з Америки, що помер в Станиславові, оставив усе своє майно — 9 моргів поля, дім, три сади і готівку 6430 зол. — на добро Рідної Школи. Честь таким жертводавцям.

Коли кружок Рідної Школи в Чорткові найшовся в потребі власного будинку а гроший не було, вчитель Ан. Шмита купив з подругою будинок сам і передав як дар для Рідної Школи.

Не вмирає наша слава.....

Несподіванка в Альберті.

Ніхто не сподівався поважно поза границями Альберти, що побідниками у виборах вийдуть сторонники нового руху під назвою "Суспільний кредит." На чолі цього руху, що є в суті релігійно-суспільним, а оформлений в політичну партію, стоїть директор Вищої Школи в Калгарі і основник так званого "Пророчого Біблійного Інституту" в Калгарі, Абергарт. Засадою руху є направити теперішні тяжкі господарські відносини у провінції через заведення основної добавки від держави, вартости $25 для кождого громадянина провінції, що має 21 літ і менкає в добрій вірі у провінції. Цю основну добавку рух Абергарта опирає на природних богацтвах провінції і справедливім розподіленні тих богацтв між громадяни. Таким чином хоче підкріпити покупну силу громадян і оживити торгівлю. Цих $25 це лише добавка провінції на закупно поживи, одяжу і приміщення для громадян. Платні дальше остають

в силі, як досі. Платять задумують не гріпми, але необоротними засвідченнями, в роді теперішних чеків, де буде тільки зазначена сума гроша. Кождий має дістати свою книжечку і там кождого місяця в Державнім Кредитовім Відділі даної місцевости уряд ник зазначить добавку, в сумі $25. На суму власник потім може виписати свої чеки, котрі однак є непереносні, але котрі негайно треба доложити у цім самім Відділі а вкладник дістане знова зазначення, що його кредит збільшився на дану суму. Гроші на плачення основної добавки думає Абергарт дістати через данини рідного рода. Приміром, як подає —з бушля збіжжа аж доки він перетвориться у хліб має прийти для провінції 65ц. данини. Именно так: Коли справедлива ціна за бушель пшениці є 60ц. то провінція цей бушель окладає даниною 5 центів. З того бушля буде сорок фунтів муки, вартости яких $1.10 Провінція знова бере данину з того мішка муки десять центів. З тих сорок фунтів муки можна випекти 50 бохонців хліба, котрий продається по сім центів один. І знова на кождому хлібі провінція бере данину одного цента — разом 50ц. Отже з одного бушля муки закі стане хлібом провінція возьме данине 65ц. Подібно думає Абергарт обложити даниною всі природні богатства провінції, отже вуголь, оливу, дерево, і т.д. З тої то данини мають платити основну добавку — по $25. для громадянина.

Весь рух має підклад суто релігійний. Приміром перший збір своїх послів починав Абергарт відспіванням релігійного гимну. Вибрано 56 послів кредиту, між ними двох молодих українців, учителів, Попіля і Томина. Також вибрано пяти лібералів і двох консерватів. Коли глибше вдуматися в цілий рух, то він є свого рода протестом проти безоглядного гону за наживою і спробою увести моральні чинники в господарче життя провінції. Проти бездушного тиснення гроша Абергарт висуває право кождого громадянина на користування спільним добром провінції. Хоча рух цей є симпатичний у своїх нарисах, то однак в основі мильне заложення руху. Бо коли навіть богатства провінції Альберти й виносять $2,000,000,000 і на кождого припадає пересічно $3,518 — і це є безспірна дійсність — то знова не всі однаково причинилися до розвою тих богатств а в слід за тим, не всі нарівні повинні з них користати. А зрівнання всіх у праві користування нарівній мірі і висоті доведе до зрівнання всіх по найнищому взору — безпірному і байдужому до всього, по взору тих, що не працюють і працювати не хочуть. Слабою стороною системи є підкопання здорової амбіції до праці через нівеляцію заслуженої нагороди і вирівнення під оглядом матеріяльним. Але рух цей дуже симпатичний знова через зближення до всіх і подавання кождому помічної руки. — Як подають вісти, партія Суспільного кредиту виступить також до виборів в Саскачевані і Манітобі.

Український найбільший в Канаді

СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ нашого обряду.

Іконостаси. Божі Гроби, Артистичні Образи, Киоти, Процесійні образи і Хрести. Чаші, Пушки. Монстранції Ліхтарі, Павуки, Дзвони, Патериці. Евангелія, Ризи, Вино до Св. Причастія, Свічки, Ладани, Вугля і все потрібне в нашій Церкві.

Матерії на Фелони, фани і хоругви, Образи на полотні, Золоті галюни, Френзлі і т.д. даємо опуст для наших Сестер Служебниць.

Направляємо і відновляємо Образи, Плащаниці, Ризи. Статуї. Перезолочуємо Чаші, Ліхтарі. Вічні Лямпи і прочі уживані Церковні Річи.

Наша фірма істнує близько 20 літ і через той час робітники здобули добру вправу.

Просимо писати за цінниками і інформаціями до:

PROVIDENCE CHURCH Gds. Co.
824 Main St.
Winnipeg Man.

ОГОЛОШЕННЯ

ІВАН В. СТРАТІЙЧУК
BARBER SHOP
косметичний салюн стрижения і голения—все радо приймає. Канора, Саск.

Васяль БАЛЕШТА.
Адвокат—оборонець—нотар
КАНОРІ, Саск.

Bull's Eye Flour
"Мука що говорить сама за себе"
ГВАРАНТОВАНА МУКА змелена у нашому млині. Наш млин має за собою 45 літ досвіду в Західній Канаді
Мливо наша спеціяльність.
Привезіть пшеницю до млина і дістанете
Гварантовану муку
Заощадіть гроша
Full stock of rolled oats carried on hand
NEWLOVE FLOUR MILLS
Canora, Phone 3. Sask.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
український католицький тижневик виходить що середи в Едмонтоні, Альберта.
під числом 10012-109 Стріт
Річна передплата: $2.00
Телефон: 25708
Це одинока наша католицька часопись в Канаді тижнева. котра поміщує статті релігійні — позитивні — громадські події освітлює з католицького становища. Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській хаті.
THE UKRAINIAN NEWS
10012-109 St., Edmonton, Alta.

ШШШ
Маємо на складі усякі старокраєві плавки, баньки і машинки. Також продаємо рідного рода корінн і зілл.
Ліки Др-а Григорія дають скору поміч у многих слабостях.
Пишіть до нас по інформації.
SAIDMAN'S
CANORA — Box 806 — SASK.

K. LERTZMAN
Загальний Склеп в Канорі, Саск. Найбільший свого рода склеп в цім місті.
— п —
Довголітна обслуга наших Українських Клієнтів дає нам можність дати Вам повне задоволення.
Зайдіть до нас раз а станете нашим сталим костумером.

ПОЗІР! ПОЗІР!
Дуже цікава книжка
"КАНАДІЙСЬКІ ОПОВІДАННЯ"
о. П. Божика.
Дуже приступно написана друкована на гарному папері 95 сторін друку, коштує 25 центів.
Замовляйте:
THE REDEEMER'S VOICE
Catherine St Yorkton, Sask.

ПАВЛО ЗАВОЛОТНИЙ
Арт. Маляр і Декоратор
Виконує всяку роботу що входить в обсяг артистичного малярства: Малює орнаментикою стильово церкви; Образи до іконостасів; Декорує Народні і приватні доми; Виготовляє сценерії до Народних Домів. Робота солідна якостева і гарантована. Ціни умірковані. Пишіть до:
P. Zabolotnyj — Rama, Sask.

ПОЗІР! ПОЗІР!
Церковні Громади
Іконостаси, вівтарі, киоти, образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокраєвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах.
Пишіть до:
СТ. МЕУШ
Vonda, Sask. Вонда, Саск.

ІВАН СЕНИК
Виливаю нагробні Хрести всякого рода, якого хто хоче. Так само роблю желізні хрести нагробні з цементовими постументами, по найдешевшій ціні.
JOHN SENYK
417 Ave. Q South
SASKATOON, SASK.

ШІСТЬ ПРИЧИН ЧОМУ

МУКА

Robin Hood FLOUR

РОБИТЬ ХЛІБ, ТІСТА І ТІСТОЧКА

ЛІПШИМИ

1). Мука Робин Гуд є сильна в Білковину, що має велику снагу поширятися. Вона охоче втягає воду і бере менше муки на тіста, тісточка і хліб чим яка інша мука, котру Ви вживали. Так Ви дістаєте **більше** бохонців більшого **і кращого** хліба з кождого мішка муки.

2). Ваші тіста з Робин Гуд муки є з певністю лекшими і довше остають свіжими як з іншої муки.

3). Мука Робин Гуд мелеться з найкращої-вибраної Західно-канадійської ярої пшениці передаючи Вам знаменитий природний запах пшениці у Вашому хлібі, тістах і тісточках.

4). Ця мука мелеться в найновіших, останнього слова техніки млинах Північно Американського суходолу.

5). Мука Робин Гуд мелеться з **митої пшениці, Кождих 24 год. вживають на це** більше чим **100.000 гальонів води.**

6). Цілком рішуче **Гроші з поворотом більше 10%** запоруки приходить до Вас з кождим мішком муки Робин Гуд.

БЮЛЕТЕНЬ

БРАТСТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD OF CANADA

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна часть—

Сл. Отець про організацію — Листопадові роковини — Звіт Окружного З'їзду БУК-а в Краснім, Саск. — Справи, котрих не можна забути — Скарбовий звіт за третє чвертьріччя.

Ідеольогічна Часть

Молитва — Св. Отець про війну — Чоловитня — Д. Кортес: Надприродна побіда — о. П. Криворучка: Народна робота — В. Гордійчук: Українське Жіноцтво — І. Лоськів: Жінки мазепинців — Не спалить — П. Панагенко: Молодь БУК-а — Дж. Брайс: Демократія і релігія — Ш. Жід: Кооперація чи революція — о. Н. Демків: Слово

Історична Часть —

о. П. Божик: Недільна школа — Мучеництво уніятів на Підляшшу—Мирянин: Унія, православіє і українство — Розкол серед автокефальних

Літературна Часть —

А. Волощак: Синє сніг — Б. І. Антонич: Рандок — Кличу — о. С. Семчук: Степ і враження

— Новини —

Печатано за дозволом Духовної Влади.

"BULLETIN"

Vol. 3, No. 11 — YORKTON, SASKATCHEWAN — NOVEMBER, 1935

Editor and Manager

Rev. S. Semchuk — Canora, Sask.

Книжки і часописи надіслані до редакції

Америка, Філядельфія — чч. 100-115
Український Робітник, Торонто — чч. 34-39
Праця, Прудентополіс — чч. 29-36
Канадійський Фармер, Вінніпег — чч. 35-39
Українські Вісти, Едмонтон — чч. 35-39
Добрий Пастир, Станиславів — ч. 2
Бюлетень, Варшава — чч. 33-37
Наш Стяг, Шикаго — чч. 34-38
Дзвони, Львів — чч. 5-6-7
Новий Час, Детройт — чч. 34-39
Нива, Львів — ч. 7-8
Світ Дитини, Львів — ч. 13

Крамниця Михайла БРІТСЬКОГО в Канорі.

це місце, де стрічаються всі наші люди, що бажають дістати добрий, дешевий і відповідний товар, овочі, харчі і всякі домашні річи. Обслуга точна і скора, та чемна. Ми всюди раді бачити своїх людий—вони раді бачити також нас в себе. Помагаймо нашим торгівцям і промисловцям—поможемо самі собі! Тяммо, що крамниця пана М. Брітського в Канорі—то наша крамниця!

Готель КАНОРА

в Канорі, Саск.—власник п. Тарасевич—має понад 60 світлиць—чистих як скло, привітних і гостинних. Власна кухня—найкраща обслуга. Положення—сейчас напротив двірця в Канорі. Скоро висядете з поїзду, прямо побачите наш готель. Заходіть а будете певно вдоволені. Ціни приступні а дешеві для сталих мешканців.

Yorkton Bottling Works Company

78 – 80 Betts Ave., YORKTON, Sask. Phone 442

Full line of drinks and confectionary for your picnic. We deliver and take back what is left over. Our prices are wholesale.

Обслуга повних 24 годин. Все на складі — напитки і лакітки для пікніків. Не вимагаємо сейчас платні — ждемо аж скінчиться пікнік. Скажіть нам тільки скілько людий Ви сподієтеся. Ми доставимо все потрібне — ціни гуртові.

Кожди Любить Гарну Фотографію

І тому йдуть до нас

щоб виробити фотографії { своєї родини свого слюбу себе самих

І тому також присилають до нас свої фільми

попробуйте

THE RUSSELL STUDIO — YORKTON

БЮЛЕТЕНЬ

Братва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.
Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Бала, ЧНІ., Йорктон, Саск.
Річна передплата $1.00. Рік 3, Число 11. Листопад, Р.Б. 1935

"THE BULLETIN OF THE UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD OF CANADA"
Published monthly at Yorkton Saskatchewan by The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada.
Printed by the Redeemer's Voice Press, Yorkton, Sask.
Editor - in - Chief: Rev. Father John Bala, C.SS.R., Editor: Rev. Father S. Semchuk
Yearly subscription: $1.00. Advertising rates on application. Address business communication to the office of the administration: The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, Canora, Sask.
Entered as Second Class Matter before the Postmaster General, Ottawa, Canada, April 29, 1935.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

СВ. ОТЕЦЬ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ

Дня 27 серпня, ц.р. відбувся міжнародний конгрес доглядачок хорих. Представниць принявши св. Отець на окремім послуханню, уділив їм благословенства і в довшій промові взивав їх вести борбу **проти матеріялізму і новопоганства,** що значить відхристіянщення всього життя. В промові св. Отець сказав ці слова:

"**Всюди світ є зорганізований.** Попри єства, котрих сильна і мудра організація насувається на очі — находимо ще найменші організми, котрих ледви доглянути оком — але всюди бачимо, що всі єства зорганізовані. Бо **організація є передумовою життя** і тайною життя — вона є безспірно потрібна і конечна. В нинішних часах бачимо, що все організується, на жаль й зло. Воно організується справдішним могучим темпом, що окріпляє всі сили і збільшає круг ділання. **Тому також добро, добрі діла і добрі постанови мусять організуватися.** Що стається, коли нема жадної організації? **Лише розчленування і відосібнення,** відокремлення і самособіянство. Бідні ці слова, котрі один зі старинних назвав холодними словами. Щоби організація кріпила, число мусить мати особливий вплив. Ми все говоримо і все треба це повтаряти, бо нема з того вимків — **перед усім якість а доперва згодом скількість!** Тим хочемо сказати, що число не стоїть для нас на першому місці. Перед усім скількість!

"Однак сильні організації мусять уважати на це, щоби не бракло їм також числа і щоби всі по змозі причинялися до розбудови організації. При цім думка наша звертається до всіх цих, котрі може навіть в добрих намірах відокремлюються і уважають для себе за краще ділати відокремлено або навіть співділати з тими силами, що не є наші і що не є приятелями наших сил — співділати іменно з нейтральними силами. Це ті одиниці, це те число, котре моглоби працювати о много корисніше і скажім виразно, з почуття правосудда повинно злучитися з тими, що так як ви правдиво працюють в захисті Господа і в Його дусі. Спокійно можемо сказати, що **нема дійсної нейтральности. Нейтральність це злуда.** Так, теоретично богато говориться про доброту, про неозначеність ділань і осіб. Але коли теоретично можна говорити про нейтральне ділання і нейтральну чинність — в дійсности є це прямо неможливістю заховати справдішну нейтральність. Бо кождий, свідомо чи несвідомо працює або для добра, або для зла."

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ

Знова листопад і знова дочувається через гомін сімнацять літ наче живий ще голос боєвої сурми, грохіт гармат, тріскіт крісів і скорострілів а понад все спокійний повний Божого маєстату, сердечний поклик дзвонів наших українських католицьких церков. На тлі пожарних лун і протяжного виття собак, розпучливих плачів і конаючих стонів будилася воля на Галицькій Україні з днем першого листопада 1918 року. Довгі покоління працювали усім розміром даних Богом сил, поборювали зі сталевою витревалістю всі перепони, підготовляли на всіх ділянках всі шари суспільности, щоби в даний мент — все було готове і на своїх становищах. Той день прийшов — Богом даний і довгими літами вижиданий. То з радости і з болю надмірного Галицька волость зойкнула тоді і заллялася кровю своїх найкращих дітий.

Воля і панування не приходять даром. **Їх треба здобути.** Ціна дорога — жива кров зпід серця і довгі літа чорної праці. Цю велику дань заплатив наш нарід і здобув це, що йому належалося і належиться. **Став паном,** власником, господарем, розказом — на своїй землі. І боронив своєї волі завзято та довго. А коли ворог видер насильством свободу — то душі не підбив. Вона свобідна й нині. Та йде той **нової хвилі,** коли знова пронесеться голос бойової сурми, спалахне вибух гармати і розірвуть нову добу — цим разом по Божій волі побіджу до кінця! **Вірмо твердо,** що та хвиля неодмінно прийде.

Вірмо твердо, що вже не довго нам ждати!

Вірмо в побіду Божої справедливости і закінчення тяжких допустів!

Будьмо готові на цю хвилю!

Працюймо з усіх сил, щоби приспішити хвилину побіди! Працюймо тяжко, з посвятою і саможертвою! На кождій ділянці народного життя — а найкращу працю почніть від себе. Від власної душі. Гартуймо характери, сталім волю, просвічуймо думку — будьмо чисті внутрі, як хрусталь! Най віра Божа світить нам в тяжких часах огненним стовпом, що веде до обіцяної землі. Хто має віру, той має надію — і любов своєї справи. Той знає ціну жертви і конечність. Той з ідеї пожертвує всім — навіть життям!

І знаймо, що заборолом народу в найтяжчих часах стала його Церква. Коли ворог забрав нам школу, уряди, землю і працю — то не зміг забрати Церкви — забрати душі і віри! Та церква то Українська Католицька Церква, котра переживає з нами всі хвилі найтяжчих переходів і найсвітлішої радости! Вона наша, вона Божа а ми її!

Повчіть своїх дітий про велику хвилю, яку переживає нарід наш — коли був паном і знова буде на своїй землі — у замерзлій вітчині. Повчіть про силу вістей і помін Матері Церкви нашого, Української Католицької Церкви. Повчіть про тисячі жертв — [illegible] з тюремними мурами, [illegible] і навчіть їх плекати [illegible] Повчіть [illegible] Вони [illegible] [illegible] [illegible]

історію жінки від найдавніших часів а особливо укра їнської жінки і закликала українське жіноцтво до орґанізації, щоби дати добрий приклад своїм дітям, бо в руках матерій є тайна виховання дітий — на добрих, релігійних і патріотичних українців.

Шестим з ряду бесідником був **впр. о. Дм. Гаврилюк, ЧНІ.**, котрий в міжчасі прибув з Модель Фарм, Саск., де мав відправу і не зважаючи на труд, явився на з'їзді. Тут мушу зазначити, що впр. о. Гаврилюк є нашим ревним священником і добрим патріотом, котрий на власних плечах переніс все горе війни і борби за вільну Україну. І не диво, що Отець вибрав на тему своєї промови — історію України і віри від часів св. Ольги по нинішні дні. Ця промова тревала більше години. При кінці промови Отець згадав про наші заведення в Канаді, як новоутворену бурсу в Саскатуні і візвав до їх піддержки. Цю промову присутні приняли тривкими оплесками.

Аж тепер прийшла черга на предсідателя з'їзду, п. О. Прийму, котрий зручно переніс нас думками у Старий Край, згадав чому ми опинилися в Канаді, чому ми є нацією без держави і де є корінь того лиха. Згадав про стан українських католицьких часописів і приступив до справи виховного заведення, яким є бурса БУК-а в Саскатуні. Конечність цієї бурси вже здавна давалася діймаючо відчувати, тепер ми її здійснили а він просить о поміч на цю важну справу.

Остаточне слово сказав голова місцевого відділу БУК-а про ворожі бурси та їхне виховання. Він сказав, що навіть один рік виставе дитині, щоби зійшла з дороги католицької віри і правди, яку родичі старанно плекали в її серці а Церква/наша зберігала і скріплювала. Такі ворожі бурси є тому гробом нашої віри і сердець молодих членів нації. Бо так легко, як молодь стратить віру батьків, так само легко, ба ще й лекше стратить почуття національної приналежности і такі сумні факти вже є. Повтаряються і стають чим раз численніші факти, що діти вирікаються віри батьків, а згодом культури і народної приналежности своїх батьків. Голова подякував присутним за численну участь і візвав ділом доказати прихильність для бурси.

Слідувала збірка і купно уділів.

З дзвінниці почувся дзвін і де котрі відїхали домів, інші пішли до церкви на молебень. По молебні була товариська вечеря в домівці читальні а підчас вечері відспівали многоліття нашому духовному проводові, в особі Їх Ексцелєнції, Кир Василія. Також відспівано многоліття всім по черзі і закінчено на нашім відділі. Розїжджалися присутні з найкращими спомінами і бажанням стрінутися знова на слідуючім з'їзді БУК-а.

Ів. Білинський,
писар з'їзду.

СПРАВИ, КОТРИХ НЕ МОЖНА ЗАБУТИ

Спитайте, які це справи і ріжні здогади будуть..

Ми хочемо згадати, про наші найважніші народно-релігійні справи і просимо подумати над усім та помогти, щоби загал — ми всі — виконали їх.

Це в першій мірі, справа **нашої Церкви.** Справа Вашої церкви і всіх сотоқ наших церков в домівій. Декотрі богаті, інші бідні. Декотрі доперва будуються а часи в одних прикрі, тоді коли другим може все таки лекше — і о гріш, і о поміч. Поможіть ним, котрі о це просять. Поможіть в будові церков жертвою, молитвою, працею. Не відтягайтеся самі і заохотіть других. Пригадайте опірним, скільки разів в житю вони таки самі в найтяжчих хвилях свого життя таки йшли до церкви — і вимагали тоді помочі, поради, прислуги, служебности.... Скільки разів це вже було — а скільки разів ще може бути? І тому та церква нана робить першу і найважнішу народну роботу — для народу. Помагає, організує, збирає, розділює і НІКОЛИ ні відказує нікому при слузі — хіба, хтось замкне собі своїм поступованням всяку можність помочі, відкине її брутального рукою. Тоді з болем серця Церква молиться ще за свою заблудшу дитину — чейже наверне ться....

Помагає Церква Вам усім, при кождій нагоді, скільки разів Ви користали з її порад і розрад — скільки добра робить вона нашому молодому поколінню, навчає любити і зберігати своє, рідне і дороге — навчає шанувати старших, померших і нарід весь — молиться і благословить Вас і нарід при многих нагод — помагає Вам, поможіть її!

Коли в якійсь околиці просять допомоги на церкву, не відкажіть!

Як можете купити один значок на церковний базар — не кажіть тоді, я ніколи нічого не виграв, не куплю — але купіть, та ще й других заохотіть. Тож преціньна Вашу церкву, на Вашу поміч і розраду — на твердиню нашого народу в Канаді!

Прийдіть самі до церкви, коли є відправа. А коли заряд церковний робить якесь підприняття на добро церкви, не відказуйтесь приймати участь. Роблять пані обід на добро церкви — прийдіть! Не кажіть тоді, або я не маю що їсти дома?.... Кождий знає, що Ви маєте що їсти дома і дай Боже, щоби Ви все мали. І другі також мають, але це спільне добро всіх — вони трудяться та не для себе, а для всіх. Оцініть, пошануйте їх працю, не відказуйте тоді свої помочі і присутности. А коли Вам станеться пригода і Ви просите до Вас прибути, чи мило булоби Вам колиби сказали тоді: Ми маємо свою хату, нам до Вас нема за чим їхати?.... Чи мило булоби Вам? Тому не відказуйте другим — поможіть, а поможуть Вам, пошануйте а будете шановані, послужіть а Вам також послужать!

Часто на добро церкви молодь робить представлення чи концерт. Довгі вечорі вчиться, дбає, збирається, милими ходить. Не відкажіть тоді прибути, коли вони вкінці дають той концерт, чи те представлення. Не сидіть тоді дома і не кажіть, що Вам зимно їхати або темно і слота і коней не маєте де лишати.... То марна вимівка. Бо прийде час і може вже незадовго, коли й Вам буде пригода і потреба — і Вам не відкаже громада прислути, як Ви вместе пошанувати працю громади. А ще до того молоді. Вона, та Ваша молодь, тішиться, коли батьки і матері прибудуть подивитися на їх працю — вона тоді має охоту дальше працювати і вчитися, вона тоді старається все зробити як найліпше — прийдіть отже і нагородіть своєю присутністю їх молодечий запал, працю і охоту. Не жалуйте цента дати на вступ, і не сваріться при дверях, що то забогато і Ви не дасть те, або зараз забирайтеся з родиною, коли для Вас не опустять.... Так негарно поступати і не личить чесним родичам, молодцям і газдам. Стати нас на одно, буде й на друге. Та не годиться відмовити заплати за гарну працю Ваших дітий — вони за ці гроші щось придбають для церкви чи читальні. Ці гроші то Ваші гроші і для Вас. Але зате менше ходіть по всяких сновидних закамарках, менше відсиджуйте при шклянці горячого напитку, не дивіться в карти і не сваріться на углах містечок — а певно через поміч церкві ніколи не збіднієте, ані не стратите. Кождий Ваш гріш, даний на церкву, поверне до Вас і грядучих поколінь стократним відсотком —через Боже благословенство, добре і примірне життя, ощадність і трудолюбність, що є запорукою добробуту. І коли Господь дав Вам зібрати Ваші плоди і дав Вам на прожиток, не відмовте тепер в осені своєї членської вкладки, коли урядники церкви будуть питати. Не кажіть тоді: Я тепер не маю, я пізніше, я колись дам.... Хто так говорить, нещиро каже і віра в нього дуже слаба. Таж він хоче відправи в церкві, він хоче видіти народну роботу, він хоче видіти все гарне, викінчене, точне — але причинитися до того не хоче. Чи диво, що такий подібний до половика, котрий цідить комарі і пожирає верблюди. Чи й Ви хочете там належати, до тої категорії людий? Ви краще скажіть так: Я дам, радо дам ту маленьку, мізерну мою вкладку і я дам — і дай Боже, щоби мої діти та внуки мали що дати!

** ** **

А коли Вас Господь Бог буде кликати до вічности і Ви певно чуєте, що зближається остання година, не забудьте відказати в останній волі також дрібку Вашого добра на церкву, і на іншу народну ціль. Ми так богато їх маємо. Таж Ви є дитина і член цілого народу. І нарід весь то також Ваша родина. Ці невидні і незнані Вам працівники, котрі пишуть для Вас книги і цей Бюлетень, котрі уряджують з'їзди, навчають і заохочують —то також Ваша родина. Як часто Ви читали їх твори, як богато разів Ви тішилися їхніми думками, скільки разів вони як найліпші други повчили Вас і порадили — чиж вони і Ви то не одна родина великого українського народу в Канаді?! Не забудьте на них в той час. Не забудьте те на церкву святу, до котрої Ви стільки разів ходили молитися і котра обслугувала Вас при кождій потребі — не забудьте на нашу бурсу в Саскатуні. Всі легати можете тепер писати на нашу орґанізацію, котра є заінкорпорована в провінції, а писати на

"Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada"

Дякувати Богу, ми діждали тої хвилі, що маємо власну **бурсу** нашу в Саскатуні, в котрій наша мужеська молодь буде виховуватися не лише в людській мудрости, але й в Божому страху та пошані своєї віри і Церкви. Бурсу ту здвигнули одиниці наші щирі по совісти і жертвенні. Дали свої гроші, дали труд, дали своє серце в жертву великої справи. Ту бурсу мусимо як слід оцінити і зробити все можливе, щоби її удержання забезпечити. Це мусить бути стала наша твердиня. Її істнування не може кождого року наново попадати під знак запиту. Не може тут бути вічної грижі, звідки і як роздобути фонди на дальше ведення. Наші студенти повинні там одержати повне добре і старанне виховання — а також здібні і вартні, побожні і шляхотні повинні одержати в случаю потреби і як знак заохоти стипендії — себто добровільні нагороди на рік студій. Такі нагороди можуть бути більше чи менше знатні — але най будуть. Такі нагороди за поступ в науці дається звичайно на просьбу дотичного петента, за посвідченим Отця Пароха і за удобренням Голови БУК-а. Але треба мати, що дати. Такі стипендії принимають назву від свого жертводавця. Отже при міром стипендія для учнів високих шкіл — хлопців або дівчат, чи разом — імени того а того жертводавця. В Галичині ми маємо стипендії приміром о. Новосада, з котрих многі наші учні користали і користають. Ці стипендії є в заряді якоїсь сталої орґанізації — в Галичині приміром "Просвіти" — в нас БУК-а. Ці стипендії з часто одиноким середником бідніщої а гідної молоді. Так повинно бути й в нас. Англійці і французи давно це мають в Канаді і наші учні вже нераз з них користали. Приходить час, щоби **ми самі** подбали про це. Ми самі повинні установити такі стипендії — в нас вже є маєтніші люди, котрі повинні увіковічнити всоє імя через ту стипендію а ученик згодом, коли дійде до свого хліба, віддає колишню стипендію на цілі тотожні і так помагає іншим в біді.

Українці католики! Застановіться над тим і подбайте, щоби такі стипендії для наших учнів повстали при нашій бурсі в Саскатуні! Можуть зложитися на них наші товариства по преріі, нашої орґанізації місцеві або окремі заможні громадяни, що ділом люблять нарід свій і бажають йому добра. Зачнім в Боже імя!

** ** **

Пекучим дальшим завданням дня є поміч нашим

учителям, щоби вчили і працювали в наших школах. Дякувати Богу, ми маємо їх. А коли їх маємо і це наші діти — діти всього українського народу в Канаді, повинні ми їм помогти всім нашим зусиллям і спромогою. Коли знаєте, що є наша школа вільна і потребує вчителя, чи вчительки, пишіть до нас — до Бюлетеню, Канора, Сасқ. Ми радо і охотно, відворотною почтою подамо Вам бажану пораду чи адреси і ніщо за те не платиться. Також поміститимо на бажання Ваше оголошення в Бюлетеню і ніщо за те не платиться. Ми хочемо помогти нашим школам, нашим урядникам і нашим учителям — чим, як і скільки можемо. Поможіть й Ви нам в цій справі так важній для розвою нашого народу в Канаді. Бо де наші діти підуть вчити — до кого вдадуться за поміччу? Це наші діти і наші школи — поможім одні другим, а вони поможуть нам у всій праці так щиро і сумлінно, як ми виконаємо наші обовязки супроти них.

Часто наші люди якось так дивно отяжіли, байдужні, а то й лінивi — не хочуть, хоч можуть зарадити в цій справі. Чуєте таке: Та ми хотілиби мати учителя, щоби навчав співу, вів хор, поміг в праці, і т.д..... Дайте нам адресу. — Священик тішиться, вже один з наших буде мати нове поле праці і люди будуть вдоволені. Радо пише не одну, але кілька адрес, дає всі бажані вістки, поручає, просить — і за місяць приїжджає на ту нещасну кольонію по це, щоби довідатися, що його поради, адреси і щирість кинули в бік а взяли собі, когобудь стрічного, або навіть ворожо успосібленого й до віри й до культурник ідеалів наших. І що думати про тих людий?.. Яке серце до них мати? .... Коли вони як той камінь холодні до всякого поступу живого, моляться змерзлими устами, тяжкі і оловяні до акції на добро своїх дітий і самих себе — і потім знова нарікають, що в них не так, як деінде, що вони нещасні і бідні, запущені, і т.д.

Чиж може бути інакше?

Тому, коли Ви де знаєте таку громаду, поможіть їм вийти з тих труднощів. Ви може краще за священика знаєте успосіблення і спосіб ведення тих людий — бо священик рідко там заїзджає, а Ви сталo на місці. Ви знаєте, що, де і кому сказати. Поможете їм дістати нашого вчителя, поможете цілій справі — поможете Церкві і нації. А в першій мірі дбайте, щоби людий добрих і релігійних вибрано за шкільних тростів. Це справа дуже важна і легковажити її, тоді коли може ворожі чинники напираються увійтй у шкільний заряд — буде певно гріхом і то після обставин навіть тяжким, як прогайнуєте справу і не допильнуєте тоді, коли можете і повинні це вчинити. Канада дає нам велику свободу і великі права — користаймо з них. Возьміть участь у виборі шкільних тростів і виберіть своїх людий. Наперед ще порозумійтеся всі, на кого будете голосувати і голосуйте на него всі, як один. Не розбивайте голосів через кількох кандидатів — хто піде напроти, нехай знає, що Ви громада свідома і свої голоси на свого кандидата дасьте! Одна громада, одна віра, один кандидат і одні серцем виборці! То який ворог Вам зможе пошкодити? Жадний!

Наша школа, наші трости, наш учитель — одна віра всюди, один дух, одно серце і одна праця та сила. ЄДНІСТЬ ЧЕРЕЗ ВІРУ І СПІЛЬНУ АКЦІЮ.

Так у нас повинно бути і тому члени БУК-а мають за завдання стати авангардою — пробоєвиками того нового руху для добра нашого народу в Канаді. На це організація, щоби ми йшли в гору — здобували — розростали — на Божу славу і честь українців в Канаді!

* * *

Члени БУК-а роздумайте над усім, що тут написано.

Застановіться докладно і перекажіть це своїм знакомим, своїм сусідам і всім гідним людям.

Зробіть докладні постанови у власному серці та виконайте їх по Божій волі.

Члени БУК-а до праці, до чину!

СКАРБОВИЙ ЗВІТ ЗА ТРЕТЕ ЧВЕРТЬРІЧЧА

Липень, 1935

ПРИХІД —

Вкладки відд. ч. 17, Приймове	$2.70
" о. Труха, ЧСВВ.	2.50
" о. Труха, ЧСВВ. на Голос Спасит.	1.00
За примірник статута, Ів. Скопик	.15
Вкладка П. Білокурої	1.00
З продажі книжечок о. П. Криворучка	1.50
Вкладки Братів Мошенків	2.00
Бобулиці і Рама на пресфонд	7.50
Вкладка Н. Роського	1.00
" відділу ч. 55, Айтуна	4.50
За примірники статутів, Мондер	1.50
Вкладки родини Шевця	2.00
Жертва на пресфонд Т. Лешко	1.00
З продажі книжечок о. Семчук	1.00
З Альвени за відказу	.25
Всього	$29.60
Перенесено з червня	99.86
Разом	$129.46

РОЗХІД

Почтоді значки	.05
За регістрацію БУК-а	10.00
За печатання "Ідеольогія БУК-а", 2000 пр.	10.00
На Голос Спасителя	1.00
Разом	21.05
Остає чистих в скарбі БУК-а з днем 30 липня, 1935	**$108.41**

Серпень, 1935

ПРИХІД —

Збірка в Олеші на бурсу	$9.42
" в Добровоах на бурсу	10.50
Вкладка А. Шаха	1.00
" П. Малка	1.00
Альвена на пресфонд	5.40
Вкладка о. Перейми	.90
" молоді з Торонто	1.00
З продажі книжечок о. П. Криворучка	2.80
Вкладка В. Олексевича	1.25
За примірник статута В. Шеремета	.15
За оголошення Батлінг В.	5.00
" Россел Студіо	12.00
Вкладки о. Криворучки	2.00
" о. В. Чорного	1.00
" М. Зімроза	1.00
" Д. Михайлюка	1.00
За відзнаки і статут В. Олексевич	.65
З продажі книжечок о. Семчук	2.35
Вкладка Й. Ременди	.90
Разом	$59.32

РОЗХІД

Почтові значки	.53
Оплата і розсилка Бюл. через П. Малка 1934, 2.15	
Почтові значки П. Малка за 1934	.72
Переведення інкпр. адвокатові	12.16
На бурсу в Саскатуні	20.00
Разом	$35.56
Приходу за серпень	$59.32
З перенесення за липень	108.41
Всього	167.73
Розходу за серпень	35.56
Остає чистих у скарбі	$132.17

Вересень, 1935

ПРИХІД —

З перенесення	$132.17
Вкладка з Ланівець	1.00
Вкладка Ф. Бзделя	1.00
" О. Прийми	1.00
" Жінвідділу ч. 14, Гефорд	3.00
" Т. Саргана	1.00
" В. Яцишина	1.00
" Ф. Косинського	1.25
З продажі книжечок о. С. Семчук	1.25
Відділ ч. 17	.90
Разом	$143.57

РОЗХІД

За печатання Бюлетеню	$75.00
Почтова оплата	2.40
Зміна чеків	.30
Почтові значки	.75
Обгортки	.25
Вкладка Ф. Бздела в ОО. Редемптористів	1.00
Разом	79.70
Остає чистих в скарбі БУК-а з днем 30 вересня:	**$63.87**

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

МОЛИТВА

Коли піч застелює виднокруг, нам сумно стає на серці — Боже, чи ми діждемо ранку? Коли показує румяне личко, ми тішимося і дякуємо Богу — Дай нам щасливо прожити. Таке радісне життя, що Ти Боже дав нам по Твоїй святій волі.

Крім того зверхного життя є ще життя внутрішне душі. І воно вартніше за всю розраду сонця, за всю таємність ночі. В ньому світить ідея, промінь Твого пізнання Господи — у всякий час і мимо всіх обставин. Вона світлом внутрішного життя і щастя душа не знає без неї. А тому що внутрішне життя душі вартніше від зовнішного життя тіла — ідея варт віша за всі цінности цього світа. І хто ради ідеї віддає дочасне — унаслідує вічне.

Ти сам навчив нас Господи цінити велику любов, бо Ти сказав "Більшої любови не має ніхто, як хто душу свою віддає за друзі." Значить з великої Божої ідеї за вічну нагороду, а не за людську заплату.

В ці листопадові дні молимо Тебе, всевишній Творче, дай нам скріплення нашої любови— дай нам пізнати і усовершити наше внутрішне життя душі, щоби через нього ми вчинили гідним Божих дітий наше життя зовнішне. І дай нам таку силу ідейну в серця, щоби світ нас не пірвав, а ми все готові були віддати кождої хвилі для великої святої ідеї, для Тебе Боже і мали живу Твою любов в серцях та охочі були віддати своє життя за друзів своїх, за нарід наш.

Так нам Боже допоможи, амінь.

СВ. ОТЕЦЬ ПРО ВІЙНУ

Підчас приняття міжнародного товариства доглядачок хворих, св. Отець в довшій промові відмітив також відношення св. Престолу до війни, котра саме тепер загрожує в Африці. Ось вимки з тої промови:

"Вже сама думка про спасіння душ, цілком поминувши місії, повинна спонукати нас до молитви о мир. Навіть в краях, що не є місійними теренами, які страшні духовні спустошення спричинює війна, які нещастя і руїну душ! Краще, як хто інший, знають про це доглядачки хворих. Так, ми бажаємо мира — так, ми просимо милого Бога сохранити нас від війни. Сама думка про війну, нічого не додаючи, заставляє нас дрожати.

"Ми чуємо, що за кордоном говорять вже про заборчу війну, про війну нападу. А це таке припущення, що нас бентежить. Війна, котра булаби тільки заборчою, вже булаби в той мент несправедливою — це переходить всяке поняття, це невимовно сумне і страшне. Не можемо вірити в несправедливу війну Не можемо прямо розглянути гаразд можливостий і з повним переконанням це виключаємо — не віримо в це. Не хочемо вірити в несправедливу війну. З другої однак сторони кажуть тут в Італії, що річ йде про справедливу війну, бо це війна о оборону границь проти постійних і безнастанних небезпек — бо це війна конечна для поширення зростаючого з дня на день народу — бо це війна, що має на меті оборонити матеріяльну забезпеку краю або її забезпечити — бо це війна, що сама собою є оправдана.

"Між тим правдою є — і не можемо повздержатися, щоби про це не роздумати — що коли можливою є ця потреба поширення і коли дальше істнує конечність оборонним ладом забезпечити границі — то ми все таки бажаємо, щоби дійшло до полагодження тих усіх трудноцїв іншим ладом, як війною. Як? Це не так легко вирішити. Але ми не віримо, що це неможливе. Треба простудіювати цю можливість. Одна справа для нас поза всяким сумнівом: Коли потреба поширення є подібною, з котрою належить числитися, то право на оборону має границі і обмеження, котрі належить заховати, щоби оборона не стала провинною."

** ** **

Двацять тисяч недавних борців з'їхалися в Римі. Ов. Отець відправив для них Службу Божу і промовив цими словами:

"Ми молилися за мир. Не лише за мир мертвих, але також за мир усіх живих, за мир цілого світа. Бо цілий світ зітхає за миром, тужить і благає о мир. Цілий світ згадуючи недавню світову війну, хоче мира. Ми молилися о мир, бо ми бажаємо мира. Ми, що є Намісником Ісуса Христа, котрий назвався Царем мира, котрого пророки назвали Князем мира і котрий, коли прийшов на світ, був звіщений ангельським привітом: Мир людям доброї волі! Як Намісник цего божественного Господа, як спільний Отець всіх душ, котрі є співнасліднками відкуплення, звершеного Сином Божим — як Папа і спільний Отець всіх молимося о мир. Це наш особливий, нам питомий обовязок. З миром бажаємо також, щоби надії, потреби і конечности великого і доброго народу, яким є наш народ, були признані і заспокоєні — щоби ці права признано і забезпечено, але в справедливости і любові.

"В справедливости — бо без справедливости не ма нічого кромі гріха, а гріх робить народи нещасними. В справедливости і в мирі — бо мир вже сам собою є віддаленням усіх лих, котрі війна приносить зі собою для всіх народів, які мають з нею стик. Тому мир є суттєвим услівям всього добробуту, основою всіх дібр цього світа, заложинами спокою і порядку. Тому ми все молимося о мир.

"З невимовною радістю відмітили ми, як пробивається з останніх вісток, саме тепер на далекім виднокрузі виступаюче світло дуги, котре для нас здається вістуном і запорукою мира. Тому дякуємо Гос подеві і ще сильніше молимося, щоби ця добродійна веселка мира ще ясніше виступила і опромінила своїм сяйвом світ від одного кінця до другого. Коби добрий Бог дав нам того діждати, коби Він подав світові свій мир, — мир справедливости, правди і любови, мир чести і достойний, мир правний і пошану всіх прав, мир, котрий всюди і для всіх звіщатиме повне щастя."

ЧОЛОБИТТЯ

Українського народу для свого митрополита в 70-ліття уродин

З нагоди 70-ліття Їх Ексцеленції Митрополита Андрея графа Шептицького, здожили привітну грамоту і явилися особисто відпоручники 52 українських центральних організацій в Галичині. Про це вістку ми подали в попередньому числі Бюлетеню.

Тепер подаємо голоси преси — **"Діло"** найстаршій найповажнішій галицький щоденник так пише з тої нагоди: "Імя митрополита Шептицького не є власністю лише галичан греко-католиків. Те імя є власністю **всіх українців, які вимовляють його з тією найбільшою пошаною,** яка належить людині, що силою своєї індивідуальности видвигнула своє становище на недосяжні досі висоти — незалежно від усіх найбільших правноформальних обмежень — і надала тому становищу небувале досі значіння у двох ділянках, **від яких залежить істнування нації: релігійного світогляду та культурного розвитку.** Митрополит Шептицький — це не значить епархіяльний владика ані навіть владика стільки-то епархій. **Митрополит Шептицький — це значить голова Церкви, в якій гармонійно обєднаний християнізм та український національний дух.** Митрополит Шептицький є символом змагання до соборности українського духа — **це вірність канонам Церкви та ідеалам нації** — це символічна постать єдности церковно-національної — це й символ повороту старої української шляхти до рідного народу і віднови старих українських традицій, і сймвол вірности народу Церкві та служби Церкви народові."

** ** **

Православний церковний діяч, переводчик многих церковних книг на живу українську мову, звісний учений, **проф. др. Ів. Огієнко** так знова прилюдно пише з повищої нагоди:

Глибше оглядаючи Ваше життя і Вашу працю, до інших думок й не прийдеш.. Своєю довгою невтомною працею Ви показали нам достойний зразок правдивого культурного мецената, що глибоко розуміє триєдиність віри, мови і культури. Ціле свідоме життя своє **Ви присвятили праці для розвитку рідної Церкви, але робили це як найсвідоміший член своєї нації.** Пильно плекали й рідну мову та національну культуру, як найродючіший грунт для розвитку рідної віри. Ви той, що найглибше визнав мудру аксіому: **Хочеш міцно будувати Церкву, будуй одночасно рідну мову й національну культуру.** Бо Церква без них на піску збудована — перша повінь забере її. Ви той **правдивий меценат національної культури,** що бувши на високім становищі, підтримує її не кришками, які падуть марно зі стола багачів — **Ви часто віддаєте їй свою останню вдовину лепту".**

Цю статтю помістив в пресі проф. др. Огієнко під днем 29 липня, 1935 р.

** ** **

Обі статті це взір, як ми в Канаді повинні шанувати наших великих людей і доказ, як несправедливо і негідно понижали деякі українці в Канаді свій нарід, нападаючи прилюдно в пресі чи устно на світ ле імя і діяльність нашого Митрополита. В імя справедливости і відповідальности перед історією повинні справити це, якщо досі цего не вчинили і так піднести загальний наш рівень пошани і довіря до своїх провідних діячів, заслужених людий а в слід за тим до цілого народу.

Ми маємо ВЕЛИКИХ дійсно і заслужених **для добра народу** мужів, котрих ми повинні як слід цінити, бо нашою честю — а одним з найбільших є наш український католицький Митрополит, Ексцеленція Андрій граф Шептицький, котрий в липні обходив 70-ліття уродин. Най всемогучий Бог хрінить і наділить всіми ласками нашого доброго Митрополита!

Донозо Кортес

НАДПРИРОДНА ПОБІДА

В дійсности — ніхто не може прийти до Сина, значить до Правди, який його Небесний Отець не покличе. Які глибокоумні слова, що свідчать не лише про Божу всемогучість, але також про повну й непереможну безсильність людий. Так, Отець покличе а народи відповідять: "Син буде розпятий на хресті і всіх притягне до себе!" Це слова Спасителя про надприродний тріюмф правди над блудом, добра над злом — пророчення, що сповниться до останньої букви при кінці віків.

"Мій Отець ділає і Я ділаю .... Тому й Син живить, кого хоче. Добре для вас, щоби я пішов. Бо коли я не піду, Утішитель не прийде до вас. Але коли я піду, пішлю Його до вас."

Язики всіх вчених і пера всіх мудрців не вистарчать, щоби вичерпати повний зміст тих слів. Вони звіщають нам безграничну силу ласки і надприроду, невидиму й постійну діяльність св. Духа. В них католицька надприродність зі своєю невичерпаною плодовитістю і недосягним богацтвом чудес приходять до вислову. Ба, ще більше. Вони дають нам можність зрозуміти тріюмф хреста, що прецінь є най більшим і найбільше незрозумілим зі свіх чудес.

В дійсности, коли говорити по людськи, то християнство мусіло впасти, неминуче мусіло впасти. Воно мусіло було впасти перше тому, що є Правдою — а дальше тому, що опертося на найрічевіші свідоцтва, на явні чуда і на незбиті докази. Однак людскість здавна давен все противилася тому і проти того була, якщо її було показати один чи другий з тих доказів. Тому це не було можливим ані правдоподібним, навпаки — це було рішучо немислимим, щоби людськість відступила від свого непримиримого становища і зреклася своїх протестів, колиби їй протиставити всі ці докази разом. В дійсности так сталося. Людськість аж захиснулась в хулах, протестах і бунтах.

Однак Праведник відшов на хрест з любови. З любови Він пролив свою кров і з любови віддав своє життя. Ця безконечна любов і ця дорогоцінна кров спричинили для світа зіслання св. Духа. І тоді лице всіх річий переміпилося — тому що ум став побіжений вірою а природа благодаттю.

о. П Криворучка

НАРОДНА РОБОТА

(Продовження)

Тільки віруючі, здисципліновані на життя і смерть, віддані ентузіясти, здобувають повну свободу народам. І не тота Церква допоможе збудувати скорше Україну, котра більше буде всяким ухилам в народі та підсичувати змислові інстинкти й народну отаманію — але тота Церква, котра найкраще навчить своїх вірних совісно сповняти свої обовязки супроти Бога і свого народу. Та Церква, що навчить молитися, сповідатися, постити, слухати Служби Божої, умерщляти себе і віддано повинуватися приказам своєї правної Духовної Влади а також Влади Світської. І не тота Церква збудує нам Україну, котра буде найбільше втручатися у світську політику та навчати своїх вірних ложного патріотизму, про котрий каже кард. Пачеллі, що з батьківщини робить варварського ідола, жадного крови і влади — але та, котра найкраще навчить наших людий з любовю віддати Богові боже а кесареве касареві. Та, що в серця своїх дітий вложить правдивий патріотизм, котрий по словам св. Отця є службою для "батьківщини, як для своєї рідної матері — котру любиться, а не як службою для фетиша, перед котрим дрожиться."

Такий патріотизм повинен пронизати серце членів БУК-а. Перше Бог, потім нарід, нація. Наш зір перше мусить звертатися до небес, а потім до перва до земних річий. Мусимо задивитися в Христа, розпятого на Голгофті а потім в сторону народу. Ми, члени БУК-а, повсякчасно мусимо мати перед очима наших душ світлі постаті з історій всіх народів. Це мужі, герої, вчені і дослідники, що перше гідно сповняли свої християнські обовязки а потім з посвятою віддано служили для свого народу. Папа Лев Великий вийшов проти найздника Аттилі і своєю поставою та словом спонукав азіята, котрий досі значив свої сліди тільки згарищами і ногами закованих в землю жертв — до відступу зперед брам Риму. Коли Франція за Людвика XIV потребувала помочі, тоді керму держави переняв світлий кардинал Рішеліє й повів державні справи так справно, що той час є золотим віком Франції. Коли цар Петро відвідував Францію, то навмисне пішов до гробівця кард. Рішеліє і там сказав ці слова: "Якби я нині мав такого Рішеліє в Росії, я давби йому половину мого царства, щоб навчив мене правити і царювати в моїй другій половині." За нашої вже памяти державну керму в Австрії серед найтяжчих обставин переняв о. Сайпель і привів до добробуту та записав ся буквами в історій свого народу. Подібно в Ірляндії постать Данила О'Коннела звязана нерозлучно з історією Ірляндії, бо він виборов для неї належні права. Але це був державний муж, який пішов до парляменту на сесію, наперед вступав до церкви і там відмовив коронку. І так ласка Божа скріпила його. То коли виступив з промовою, то говорив так переконуючо і з таким запалом, що весь англійський парлямент чистився з одним представником католицької Ірляндії. Коли вмирав, то його завіщання було таке: Душу мою віддаю Богу, а тіло Ірляндії, а серце моє Римському Папі.

Скільки знова труду, посвяти і майна вложив у всі потреби народу Ексцелєнція Шептицький! Скільки народних заведень бере від него свій початок, скільки нашої інтеліґенції завдячує його образування, виховання та удержання! А скільки сиріт найшло приміщення в його захистах! За віру і нарід він терпів заслання на Сибір, а нині старий, похилий і знеможений тілом та велит, сила і могучість духом. Оце приміри для нас, як ми повинні поступати і як повинна виглядати народна робота!

БУК взявся за таку народну роботу і його члени мають стати сіллю народу та світлом для інших. Кождий наш член має стати ревнителем, щоби під проводом свого Епископа, разом зі своїм священиком, повести нарід наш в Канаді до кращої будучности.

пані В. Гордійчук

УКРАЇНСЬКЕ ЖІНОЦТВО

Минувшого року я говорила про значіння жінки взагалі а української жінки зокрема. Між іншими я сказала тоді, що стан жінки до приходу Христа був дуже бідний. Жіноцтво було тоді поневолене і понижене. Жінки були невільниці. Христос не поклав ріжниць між мужчиною а жінкою в справах спасіння — бо всі рівні перед Богом. І тому судьба жінки відтоді основно змінилася. Завдяки Католицькій Церкві, що є Божої установи Христа, становище жінки постепенно поліпшувалося і розвивалося а до повної емансипації прийшло жіноцтво в 20 столітю. Та через весь час заслуги жінки при творенні підставових заложень людської культури все таки були більші як мужчини.

В старинних часах жінка в політиці, з малими виїмками не відгравала жадної ролі. Нині жінка є всюди. Вона засідає в парляментах, займає відповідальні державні посади і веде перед в осягненнях новочасної техніки. Знаємо, що нині є жінки летунки а навіть жіночі військові відділи. Також в науці жінка не осталася позаду.

Також в давних часах жінки причинилися великими до осілости мандрівних племен через закладання городів і плекання ростин та збіжжа. Так повстання родинного дому бере початок через труд жінки.

Є три найважніші установи людства, а це: Родинний дім, школа і Церква. Хто в тих установах є найважнішим працівником? Це матір, учитель і священик. Про дві останні установи я говорити не буду — застановлюся дещо уважніше над родинним домом, в котрім жінка відіграє найважніщу ролю. Вона є там матірю, чим й я маю честь бути а світ цінить матері. Наш нарід має пословицю, що каже: Яка матір, такі діти. — Додам, така й молодь, така суспільність і такий нарід. Щоби на світі настало ліпше, ми матері повинні стати ліпшими. Нашим обовязком є не лише вести дім і живити дітий — але відповідальним нашим обовязком перед Господом Богом є також виховати ці діти і в їх серцях защіпити любов до Бога, Церкви і народу. Наші діти повинні знати, куди належать і якими мають бути. Коли нас не стане, тоді вони повинні заховувати наші звичаї дальше вести справи, що ми почали. Вони мають дальшим поколінням передати все народне добро. Тож коли ми добре виховаємо свої діти, тоді ми добре сповнимо свій материнський обовязок. В історій находимо многих великих людий, котрі свою велич здебільша завдячують своїм матерям. Наша княгиня Ольга безперечно мала великий вплив на св. Володимира Великого а тим самим й на нашу історію. В добі гетьманщини наші матері мали великі заслуги ізза виховання славних державних мужів, як Хмельницького й Мазепи. А вже за наших часів матері виховали славну стотисячну геройську Українську Галицьку Армію, котра кровавилася в боях за вільну Україну. А скільки то наших материй виховало своїх синів на священиків а доньок на віддану Службу Богу в рядах Сестер Служебниць! Так повищі докази безспірно стверджують, що в культурнім і релігійнім життю народу ми не найбільшу ролю відіграють жінки — матері, котрі від колиски защіплюють дітям любов і привязання до своєї віри та народности. Тому також я маю обходять скрізь по світі день матері.

Далі буде.

Ігор Лоський

ЖІНКИ МАЗЕПИНЦІВ

Войовничий дух в українського жіноцтва не вимрає. Він находить свій прояв у такі трагічні для України хвилини, як перед і після Полтави. Прикладом таких енергічних жінок є хочби жінка будучого гетьмана Орлика, з роду Черцикова. Після явного переходу гетьмана на шведський бік — Орликова, разом з жінками інших мазепинців опинилась у Прилуках. До них приїхав туди один з колишніх урядовців гетьманської канцелярії, що перейшов до москалів, щоби намовити присутних там старшин покинути Мазепу. Орликова не гаючись казала схопити зрадника, замкнути його до вязниці і відібрати всі папери. Ці папери рішуча жінка відправила з конем цього канцеляриста до Мазепи, вимагаючи від гетьмана розпорядження повісити зрадника. Лише щасливий випадок вратував йому життя.

Назагал жінки і доньки Мазепинців з подиву гідним геройством переносили тяжкі удари долі, які впали на них після полтавського погрому. Одні, як Орликова або Ганна з Мировичів Забіла, до кінця життя несли тяжкий хрест еміґрації. Ще гірше довелося терпіти тим з них, що лишилися на Україні. Не маючи змоги покарати мазепинців, які вчинили зрадництво, москалі згідно зі своєю віковою засадою, мстилися на їх рідні. Богато жінок і материй мазепинців му-

сіли спокутувати "зраду" своїх чоловіків і синів на далекій півночі. Так було з Пелягією Мирович, жінкою переяславського полковника і матірю мазепинця Федора Мировича. 28 років перевела вона у Тобольську. А коли врешті дозволено її вернутися на Україну, то під страхом смерти заборонено листуватись з сином. У Тобольську опинились теж, разом з донькою Уляною, Олена Мирович, донька Івана Ломиковського, мазепинця. Інша Мирович — Марина, так і скінчила своє життя у Тобольську. Само собою зрозуміло, що всі ці жінки були матеріяльно зруйновані. Навіть у вдови по мазепинцю Обідовським, хоч і Кочубеївній з дому, московський уряд сконфіскував маєтки, як у "змінниці."

НЕ СПАЛИТЬ!

В ночі з першого на другого вересня, ц.р. нараз, як кажуть очевидці, стала горіти наша домівка Просвіти — до речі парохіяльна домівка і побіч церкви в Арран, Саск.

Всі погоджуються з тим, що дім підпалено.

Шукають злочинної руки....

Ще вечером в неділю дім виднів красний, побіч церкви і манив величиною та громадою вірних. В цім домі велася дійсно народна робота, на добро і честь народу, що його будував. А будували його добрі газди, з твердими мозольними руками, що самі рубали дерево, самі звозили і самі ставили. Будували той дім для себе і своїх дітий. Сходилися, радилися над усім добром — давали представлення, виклади. Сестри вчили там дітий. Молодь юрбою заповняла все той дім. І той дім був у злуці з нашою церквою — працював спільно. Тому така любов своїх— але чорний дух позаздрістив і жовтів з ненависти.

Мають заінкорпоровану читальню — праця в них так тарно іде....

І тому пізно в ночі знявся огненний стовп в небо — пішла марно праця добрих людий і труд.

Який біль видно на лицях, тих що ранком зібралися оглянути нещастя! Який біль і яка рішучість! Ці руки не лише затвердли в праці, але ці лиця також затвердли від горя. Вони не бояться противного вітру, ні морозу, ні зливи! Вони тверді і твердші від всьої ненависти, від всього горя!

Старий, вже з посрібленим волоссям газда, поважно і поволі, як молотом б'ється в груди і тяжко, а твердо, а глухо — наче ген з найдальших глибин добуваються ті слова, говорить: НЕ СПАЛИТЬ! ТУТ, В СЕРЦІ НЕ СПАЛИТЬ!

І всі розуміють — не треба добавки. Ці слова наче присяга в імени всіх — це страшні слова крицевої волі, котрі розуміє кождий хлібороб. Ці слова, наче присяга на фронті бою — наче короткий але тому такий сильний приказ до наступу.

— Не спалить! — і тому на тому самому місці вже будують. Новий, великий і мурований дім Просвіти....

П. Панагапко

МОЛОДЬ БУК-А

Молодь це квіт народу, що уможливлює продовження народу в глиб будучности. Наколиби не стало молоді, не стане народу. Молодь продовжує життя народу, життя світа. Вона перебирає від попереднього покоління мову, культуру, установи і дальше їх зберігає та продовжує. Так бачимо, як важну ролю грає молодь в нашому житті. Кождий нарід, що це розуміє, старається завчасу виховати свою молодь так, щоби було кому і в добрі руки передати свою традицію і культуру — і грядучі покоління будуть ці добра зберігати та продовжувати. Такий нарід не загине. Але нарід, котрий це легковажить, не має перед собою будучности

В якім становищі находиться тепер наша українська молодь в Канаді? Чи вона приготована вповні нити наші колись домагання до неї? Чи вона зможе довершити це, що ми колись зачали? Для доброго успіху, треба доброго підготовання, а в нас не все так буває. Ми так довго живемо в атмосфері сектанства і байдужности, що прямо позабули про нашу молодь, яка є і потребує виховання. Нашу молодь посилають у світ звичайно з віяким або дуже слабим підготованням. Вона там стрічає різні ідеї, спокуси, котрі підсувають її наші вороги і беруть ту молодь до себе, або роблять її пропащою і собі, і нам. Нині дуже мала частина нашої молоді осталася в нас і працює з нами. Богато пішло в користь ворожим силам. Богато попало в байдужність духа, серед якої жили. А богато ще попало в безхарактерність, неморальність, так що вони вже нікому нездібні.

Хто тут винен?

Виною ми самі тому що ми байдужно дивилися, як наша молодь маринувалася. Ми не дали їй жадних засобів до борби з різними ложними ідеями — так що під напором тих ідей вона гнулася, як билина. Та бож й ми самі так поступаєм і хто тут винен? Наші батьки і попередні покоління. Колиби ми були дістали виховання як слід, ми нині не жилиби в такім гніві і ненависті. Тому доки час стараймося зарадити злу, щоби воно не перенеслося на слідуючі покоління і не стало для нас неславою.

Хто властиво має вести цю виховавчу працю? Хто має забезпечити будучність нашої молоді? Ті одиниці і установи, котрі з нею найбільше стрічаються.

На першому пляні стоїть родинний дім. Тут діти зізарання повинні дістати здорові ідеї і засади життя. Тут повинні вщіпити дітям послух, ідейність, побожність, активність і т.д. Тут зачинається будова характеру. Ідеї, що там сформовано, остають на ціле життя. На жаль мало в нас тих родин, що сповнилиби свої обовязки як слід. По більшій части в нас лишають цей обовязок для світа, щоби він виховував їх діти. А навіть часом самі їх згіршують. Памятаймо, що де родинне життя здорове, характерне, християнське — там й діти будуть здорові, характерні та християнські.

Потім йде школа, як друга знатна установа, що займається вихованням молоді. Не все на користь нам виходить виховавча робота сучасної школи. Сьогоднішна пересічна школа старається підготовити дітий до життя, та на ложних засадах. Основи тої підготовки закладає вона чисто людські, божі викидає. Наслідки ці, що поширюється безбожність, неморальність і самолюбство. Повстає поганство нового рода. В деяких державах ця хиба виховання надто пробивається в наслідках — там повно молодечого бандитизму. Така система виховання для нас певно некорисна — але нарід часто не хоче того розуміти.

Правда, в нас є добрі свої католицькі школи — але їх дуже мало і ми навіть до них часом відносимося з недовірям.

Церква так само грає видатну ролю у вихованню молоді. Але що зробить Церква, коли ми її не слухаємо? Як часто так буває, що в церкві богослуження а молодь на дорозі, вдома, або в місті. Щож тут Церква зробить? Таж не буде силою тягнути до себе.

Тепер приходить суспільність — значить, загал одиниць і установи, серед котрих живемо. Коли родина і школа не йдуть нам на поміч, то чого сподіватися можна від суспільности? Вона тим більше є проти нас....

Що будемо робити в такім осередовищі? Чи будемо байдужно глядіти, як наша молодь пропадає для нас? Замість готовити собі чим раз кращу будучність в цім краю, чи будемо самі собі шкодити — замість іти в гору, будемо іти в долину? Ні! До цего ми не можемо допустити, це булоби ледачіством, а ледарство гріх. Якраз тут на поміч приходить нам БУК. По всій Канаді вже розсіяні відділи. Старші і молодші члени гуртуються і міркують як найкраще повести свою долю на близьку будучність, щоби вона стала кращою. Там місце молоді, бо добра організація, збудована на сильних християнських підвалинах довершить того, чого родина і школа не могли. Наша молодь не вся ще пропала. Відчуває ціну доброї організації і організується зі запалом. Бачимо Лігу Української Катол. Молоді, що складається з менших ріжних організацій і сягає по всій Канаді і Америці. Вона видає свій власний журнал і відбуває свої з'їзди. Також по всій Канаді повстають нові відділи БУК-а, і це є відділи молоді.

(Далі буде)

Дж. Брайс

ДЕМОКРАТІЯ І РЕЛІГІЯ

(Докінчення)

Коли розглянемо основну якість християнства, коли нашу думку звернемо не так на пряме відділовування цеї якости на події історії, як радше на ідеї, які вона виказує і котрі мали вплив на біг подій, то муснмо найти її вплив головно у двох напрямах. Християнство защіпило поняття духовної свободи, котра якщо зайде потреба є годна відкинути силу фізичну. Думка: Мусимо більше повинуватися Богу, як людям — перейшла широким гомоном через століття, скріпляючи серця многих, що мусіли терпіти ради своїх поглядів. Вона витворила почування рівности між людьми — всіж є нарівні грішні, однак всі нарівні вартні бути спасенними від властий гріха — що знова довело до'обниження ідолотворення влади та здержало її в розмаху. А цего не знав азіятський деспотизм. Найбільший дар був грішником не менше, як найнижчий підданий — тому як грішникові можна йому спротивитися і скинути його, коли зайде потреба.

* * *

В політичній так як в моральній ділянці основні ідеї евангелії зділали дуже много. Засади, котрі там криються, вистарчають, щоби повести кождий крок життя. Цей, хто чинить справедливість і любить ми лосердія а добра ближньому бажає, як собі — той принесе розуміння для своїх співгорожан як також у виконанні своїх особистих обовязків. Колиж цей дух пройде колись може цілий нарід, то цей нарід буде християнським в тих розмірах, як жаден досі.

проф. Шарль Жід

КООПЕРАЦІЯ ЧИ РЕВОЛЮЦІЯ?

Я пригадую собі розмову, яку я мав з одним з провідників соціялістичної партії. Він казав мені про неминучість революції (він дійсно в неї вірив) — я відповів йому: "Ви віріте в революцію — себто ви віріте, що суспільність може змінитись тільки через природні закони і що ці зміни завжди повільні і мало помітні. Скільки віків треба було для того, щоби людність перейшла від невільництва до кріпацтва і від кріпацтва до найманої праці! Чиж можите ви думати, що революція відбудеться за один день?"

Він мені відповів: "Еволюцію цілком можна спо лучити з революцією і сама природа дає нам для того приміри. Подивіться на курчатко, як воно росте. Воно утворюється по природних законах, які керують еволюцією кождої живої істоти. Але надходить день виходу з яйця і воно примушене дзюбом розбити шкарлупину, що зробилась для нього тюрмою.

Для курчатка — це ціла революція! Те самеж й з робочим людом. В той день, коли він захоче цілком визволитись і вийти на світ Божий, він мусить силою розбити товстий мур законів, старих звичаїв та монополій, що утворились коло його за довгий час і зробили справжньою тюрмою для нього. Це буде наша революція, в наших інтересах і відбудеться вона в повній згоді з природними законами."

Це була нібито добра відповідь. Дозвольте мені сказати вам, що я йому в свою чергу відповів. Без сумніву, для того, щоби вилупитися з яйця, курчатко мусить зробити свою маленьку революцію, як ви її звете. Але воно намагається розбити свою шкарлупу якраз тоді, коли воно вже зовсім дозріло, виросло пір'я, дзюб, кігті, і видите, що ледви тільки курча вилупиться з яйця, то воно біжить вже собі шукати поживу, як його батько та мати. Колиб воно розбило свою шкарлупину на кілька днів раніше, то воно загинуло. Отже вся справа в тому, що треба знати, чи досить в якийсь мент сформувався люд для нового життя та для нових умовин існування, про які він мріє. І він краще зробить, коли не буде розбивати шкарлупини, доки не придбає пір'я, дзюбу та кігтів. Викохає їх звичайно кооперація, добувши йому знаряддя продукції та навчивши його поводитися з ними. Кляса буржуазії, третій елемент, як її було названо, мала силу взяти в свої руки економічне керування суспільством і в дійсности провадила ці функції ще завчасу до того, як зробила революцію 89 року.

Коли я намагався уявити собі організацію майбутнього суспільства — розуміється в такій мірі, як дозволяють нам передбачити це наші невеличкі знання, то я уявляю собі його, як силу асоціацій різних категорій та розмірів, великих і маленьких. Всі люди, за винятком малої кількости дикунів, беруть в них участь з доброї волі. В цих асоціаціях працюючим належать всі продукти їхньої праці в повній мірі, бо вони володіють знаряддям продукції. Ці асоціації знищують всіх посередників, бо прямо будуть обмінюватися між собою своїми продуктами. Ці асоціації вже не будуть нівечити окремої особи, бо індивідуальна ініціятива залишиться, як таємна пружина, що даватиме рух кождій з них. Навпаки, ці асоціації будуть захищати, завдяки солідарности, кожду особу від життєвих випадків. Нарешті ці асоціації не будуть заважати творчости та виявленню хисту у різних справах і тим самим зменшать конкуренцію та боротьбу, знищивши більшу частину причин для сутичок, жертвою яких бувають люди за наших часів. А тим часом звичайно, вони не звертають уваги на той факт, що кооперація є свого рода засобом для знищення такої боротьби.

І справді, що таке споживче товариство, як не руйнування між крамарем і споживачем?

Що таке кредитове товариство? Знищення боротьби між позичальником та довжником.

Що таке продукційне товариство? Знищення боротьби між господарем і робітником.

Ось мій ідеал. Я бажавби, щоби він зробився так і вашим. На мене часто нарікали. Мабуть й ви у свою чергу будете на мене нарікати, бо я малюю надто віддалені перспективи кооперації. Мені казали, що замість того, щоби слідком за приятелем Балі ном підноситись до небес, лучше булоби, колиб я порадив як краще влаштувати якусь вигідну справу, як лучше харчуватись і головне, не проживати грошей. Я звичайно думаю, що в тій критиці є доля правди. Відомож, що коли хотять іти вперед, то не слід ловити гав в просторах, бо тоді можна зломити собі карк. На конгресі кооперативних товариств що відбувся в Турі, почесний голова Фр. Паше, закінчуючи свою промову, радив кооператорам бути мудрими та розсудними. "Не дивіться занадто богато в гору — казав він — і коли ідете по сходах, не підводіть ноги, доки друга не буде міцно стояти." Я подумав собі, добра рада. Але проте, слухаючи його, я пригадав собі одну оказію, про котру я чув. Річ іде про те, як молодий матрос вперве ліз по драбині на високу щоглу. Він справді тримався отих порад, які я тільки що вам переказав. Він дивився на свої ноги і перед тим, заки підніс їх зі щабля, дивився, куди їх класти. Так він ліз, поки не почув, що йому закрутилася голова і він ось ось впаде. Він вже зовсім таки знемігся, коли раптом капітан схопив свій ріжок і гукнув: "Дивись вгору, тоді не впадеш!"

Ось через віщо кождого разу, коли я маю честь звертатися з промовою до кооператорів, я у свою чергу кажу їм: "Дивіться вгору і ви не впадете!" Звичайно, заколисувати нарід утопічними мріями — є злочин. Але обовязок кождого є показувати мету всім тим, хто вийшов на тяжкий і колючий шлях і хто почувавби, що сили й завзяття зникають — коли доводиться без кінця йти вгору і коли через хмари не показується раз пораз вершечок гори.

о. Н. Демків

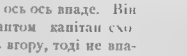

"А тепер поручаю вас Богу і Слову Його ласки." Діян. 20, 32.

Коли св. ап. Павло відбував апостольські подорожі, прибув також до Мілєту, міста в Малій Азії. Тут заложив церковну громаду. Недовго однак мешкав в Мілєті. Бо дух Божий кликав його до дальшої праці. Треба було опустити Мілєт, треба було всіх попрощати.

В подібнім положенню я находжуся днесь. Через шість літ справував серед вас обовязки душпастиря, котрі рука Божа вложила на мене, коли прибув через моря глибокі зі Старого Краю. А тепер Дух Божий кличе мене деінде. Зближився несподівано час, котрий каже мені вас попрощати.

Розстаючися з вами, що скажу? Ото піду слідами св. Павла і то само, що він овечкам своїм при відході з Мілєту сказав, я вам повторю. О Ісусе Христе, Господи наш і Спасителю, благослови тим останнім моїм словам!

"Ви знаєте від першого дня, коли я увійшов в Азію — почав свою проповідь св. Павло — як я не ухилявся від нічого корисного, щоби вам проповідати. А тепер се іду до Єрусалиму, не знаючи, що в нім приключиться мені." Дії ап. 20, 18

Дорогі! І я вас усіх, що так численно згромадилися, аби вислухати моєї останної до вас проповіди, на свідків беру — що в часі шістлітнього уряду пастирського тут не опустив нічого хосенного ,що вам мавби проповідати. По можности сповняв усе, що я був обовязаний сповняти. Знаєте, як я між вами заховувався. Коли ви бачили на мені які блуди, вибачте мені з милости, бо я є чоловік слабий і удомний. А коли достерегли ви яку чесноту і дрібку добра, схотіть їх наслідувати. Не для хвальби і похвали власної то кажу, бо Богу самому хвала належить і я знаю ті слова св. Письма: "Коли сповните все, що вам приказано, кажіть — ми слуги непотрібні." Лука 17,10. — Це кажу однак для ствердження правди.

А тепер відходжу до Альвени — що там на мене прийти має, якої там зазнаю долі, не знаю того.

Далі буде.

ІСТОРИЧНА ЧАСТЬ

о. П. Божик

НЕДІЛЬНА ШКОЛА

Наука восьма — пятьнадцяте століття.

В сім столітю сталися дві важні події — именно, відбувся церковний собор у Фльоренції і заняття Царгороду турками.

Греки, які мабуть на те відкололися від св. Церкви, щоби "підрізати крила Церкві" і відіграти при помочі всеї Церкви важнішу ролю від тої, яку справедливо вела Католицька Церква — заведися в надіях на цілій лінії.

Доки греки були в єдности віри і св. Тайн та під Проводом законним Католицької Церкви, доти їх Церква славилася великими святими і угодниками Божими, як св. Іваном Золотоустим, св. Василем Великим, св. Григорієм Двоєсловом, св. Іваном Дамаскином, і т.д. Після розколу їхня Церква обезсилена внутрішно до тої міри, що про святість її великих людий годі говорити. Духовний блеск упав. Повсякчасно непокоїли греків турки а переслідувані мимоволі обертали стрівожені очі за помічу до Христового Намісника в Римі. На тім тлі скликали до міста Фльоренції 1438 року Собор, який тревав цілий рік. Греки змагали до поєднання ціною одержання помочі проти турків.

Папою був тоді Евген IV, котрий докладав всіх старань, щоби відлучених привести назад до одного стада. Відлучені прибули на Собор у поважній скількости, понад 700 осіб. Між прибувшими були такі визначні люди, як грецький цар Іван Палєольог VI, царгородський патріярх Осип II, митрополити: Антін з Гераклі, Марко Евгеник з Ефезу, Висаріон з Никеї, Ізидор з Київа, Дамян з Молдави — двацять єпископів, богато священників і світських людий. Всі вони підписали акт повороту і добровільної злуки з Католицькою Церквою. Та коли розїхалися, не всюди на місцях далося в практиці перевести рішень Фльорентійського Собору. Все найшлися якісь нежданні бунтівники, котрі спиняли святу справу у виконанні і бороздили найкращим підприняттям. Це ще зайвий раз довело, що в тодішній Православній Церкві, а це нині більше помітно як коли, дійсний провід належав не так покликаній до того гієрархії, але безіменним часто крикунам з вулиці, котрому не ходило зовсім о духовну силу Церкви так, як він на тім взагалі мало визнавався — але о то, щоби бороздити і поставити на своєму. І так перший бунт тої гієрархії проти волі Спасителя, якою бажає, щоби було "одно стадо і один Пастир" — пімстився вкоротці на ній самій і то пімстився жорстоко.

Коли греки, простолюддя підбурене, довідалися в Царгороді, що їхній патріярх і цар разом підписали злуку з Католицькою Церквою, стали наявно кричати: "Волимо під турка, чим під Папу!" І це бажання їх сповнилося року 1453. Того року турки завоювали греків а турецький султан Осман віхав конем до церкви св. Софії, яка була найкращою в місті, казав зрізати хрест, що був на церкві а на те місце застромити місяць — турецький символ віри. Від того часу по нині Царгород, столиця гордих греків, находиться в турецьких руках — а церква св. Софії, яка своєю будівлею належить до найкращих світа — є мошеєю, себто турецькою святинею, в якій турки моляться своєму пророкові а християнам не вільно увійти до середини. Так Бог покарав греків за знищення церковної єдности. Від того упала також культура грецька а її місце у світі заняла культура римська, яку приняла вся Західна Европа.

Сумна доля постигла митрополита Ізидора. Тому що він не лише митрополитом Київським але також всеї Руси, вернув в Москву і там проголосив акт злуки Церков. Московський князь Василь казав Ізидора за те вкинути в льох, звідки однак поталанило йому втекти до Риму. Папа в заслугу за вірність підніс нашого митрополита до гідности кардинала.

Коли греки відкололися від Католицької Церкви,

ім вдалося за собою потягнути до розколу деякі народи, що були з ними в тісних взаєминах. Ця доля постигла Україну. Але не надовго. Бо після грецького взірця стали ті народи відколюватися тепер вже від греків та їх опіки. Так повставали розколи в розколі — або з грецька схизма у схизмі. І так: в році

1448	відкололися	українці
1585	"	москалі
1825	"	греки, у рецькім королівстві
1871	"	болгари,
1879	"	серби
1885	"	румуни

Ще одно треба згадати. В році 1485 підписано на Литві "Кревську унію," що мала на цілі злучити Польщу, Україну і Литву. Литовський король Ягайло оженився з польською королевою Ядвігою. Тим актом прилучено також литовські землі до польської корони а з ними українські землі, що були в злуці зі землями литовськими.

Завдання:

Напишіть, в котрім місті і коли відбувся Флорентійський Собор. Подайте імена тих осіб, що підписали злуку з Католицькою Церквою. Котрого року турки заняли Царгород і назвіть церкву, котру обернено в турецький мечет. Назвіть імя тодішнього київського митрополита і що з ним сталося? Подайте імена тих народів, що відкололися від Царгороду. Котрого року підписано "Кревську унію" і що вона означала?

МУЧЕНИЦТВО УНІЯТІВ НА ПІДЛЯШШУ

Містечко Кодень з приналежними до него селами числило около три тисячі душ. В роках 1874 і 1875 аж купалося у власній крови. Тому, що парохія твердо держалася своєї української католицької Церкви, московські салдати пражили буками опірних уніятів та пороли кнутами. Три сотні піхоти стояло карною залогою на удержанні парохіян та знущалося над мешканцями. Ніхто не був певним ні свого майна, ні свого життя. Тюрма берестійської твердині була переповнена коденськими парохіянами. Вязні повернули згодом, наче марева, вимщені голодом і знущаннями до рідних осель.

Впливовіших газдів вивезено в глиб Росії а місцевих прочих знищено через ліцитацію дорібку на заплачення наложеної контрибуції висоті приблизно $8,000, бо противилися царю і не хотіли прияти казьонного православія.

Особливо відзначалися тут насильством над безборонним населенням начальник повіту Алешко і начальник земської сторожі Губанєв, котрий вправлявся у вибиванні зубів і таким робом думав навернути "упорствующих уніятов." Він хвалився навіть тими своїми поступками та сміявся, що уніяти вже не будуть могли гризти свого католицького хліба.

В коденській церкві є чудотворна ікона Матери Божої і сама Матір Божа дала коденцям потрібну силу пережити всі напасти та здирства, як давала в давнині, підчас татарських нападів. З далеких околиць спішили вірні до чудотворного образу Матері Божої а головно підчас празника, котрий обходили в Кодні дуже торжественно. Богато духовенства і привязність самого Епископа, велич відправи і святість, лишали все на вірних нестерте вражіння. Це було сілю в очах москалів. Тому стали арештувати і вивозити священиків. Що більше. Навіть чудотворний образ вивезли до далекої Ченстохови а саму коденську церкву замінили на православну часовню. Думали, що тепер українці католики, позбавлені власної відправи і священства, силою давного призвичаєння все таки прийдуть до колишньої своєї церкви і так поволі стануть православними.

Але завелися. З хвилею, коли московські власти забрали а церкви чудотворний образ і не стало нашого духовенства, устали також паломництва вірних. До цеї нової віри ніхто пристати не хотів а ходили до переміненої церкви тільки захожі російські прикащики та салдати. Навіть містечко втратило давний рух і метність, куди колись аж зза Бога тисячами сходилися прочани.

Парохії Воскресінці, Голешів, Ганна, Горбів, Кошоть, Добратичі, Костомолоти, Яблонів, Копить, Добрянь, Костиновичі, Докудово, Корчівка, Коблянь, Київець, Яблочна, Ортель, Терескіль, Славятичі. Поноски зазнали такого самого переслідування за віру і витримали кроваві побої. Разом заплатили понад десятьдесять тисяч долярів кари, котру стягнено шляхом продажі рухомого і нерухомого майна вірних. Около 60 найповажніших і найбільш впливових газдів, що були завадою для насильного заведення православія, москалі заслали в глиб Росії. Деякі зі засланців по дорозі сконали від побоїв а деякі стали каліками на ціле життя і мусіли доживати віку прошеним хлібом.

Але навіть засланцям не дали душевного спокою. Здавалося, вони вже досить покарані урядом і їх залишать надальше в спокою. Та ні. Кождого першого і пятьнайцятого в місяці кликали тих вигнанців до уряду і за кождим разом начальник поліції давав їм до вибору — або надальше оставати в заслані, або прияти православія і тоді дістати урядове відшкодування за втрати, та на державний кошт вернути назад до рідної землі. Та мимо тих спокус і серед очевидної нужди, ніхто зі засланців не скривив душею. Всі витревали вірні своїй українській католицькій Церкві і удостоїлися небесної заплати, відкинувши земну з рук ворога.

Мирянин

УНІЯ, ПРАВОСЛАВІЯ І УКРАЇНСТВО

(Америка, ч. 88)

Приходимо до висновків. Боротьба яку в нас заведено на церковному полі, це ніщо інше, але — подібно як большевизм — перевернута форма нашого старого історичного москвофільства.

Нашим "православним" та автокефальним оце твердження видасться дивним і вони заперечать його горяче, вказуючи на свій многословний та галасливий, український націоналізм. А одначе попри весь той українсько-націоналістичний галас, вони, самі не свідомі того що вони є лиш епістонами (нащадками) бувшого москвофільства, всіх тих Наумовичів, Дідицьких, Площанських, Марковичів, Дудикевичів у Галичині, а Семашків, Флорінських, Юзефовичів та інших малороссів-обединителів на Великій Україні.

Ввесь їх погляд на нашу церковну історію й на ролю православя й унії в нашім національнім житті зачерпнутий з російського, офіціяльно-цареславного жерела, з російської обединительної історіографії та з теорії "одна вєра, адін цар, адін народ." Наш нарід так насяк (несвідомо для себе) тією московською отрутою що не здає собі справи, коли думає за московським показом, так як цього інтереси "неділимої" вимагають.

Хоч як наші "православні" та автокефальні репетують про **свою "козацьку" віру, але вони забувають що та віра все заводила нас у петлю Москви і що вона готова нас ще раз туди завести.** Наші "православні," церковні "самостійники" та "незалежні" знову певне заперечать горячо оце твердження і скажуть що це ніяк не можливе. А тимчасом та їх "певність" то лиш самодурство людей, котрі не знають добре своєї історії та котрі й тепер живуть цим самодурством та наівною самопевністю і недоцінюванням реальних відносин. Колись — давні княжі часи — Київ був осередком Руси. А чи не переселився Київський митрополит Петро знад Рати (Галичини!) після зруйнування Києва Татарами, до Москви — лише тому що вона нагло стала політично сильною у прирівнанні до Києва? Чи не це був початок претенсій Москви на провід усій Руси в церковних і державних справах? Чи не це був початок "собирання русских земель??'

Православна церква все і всюди тяжить до якогось державного центра і зливається з якоюсь державою. Так було в Царгороді і в Росії, так тепер є на Балканах.

— Коли так — скажуть наші опоненти — то коли буде українська держава, тоді і українська православна чи автокефальна церква спирати-меться на українську державу. Алеж в тім то і біда що покищо нема української держави а московська є. Українську державу треба щойно здобувати і будувати, коли російська готова. Як до Росії вернеться цар (а певно вернеться, як два і два є чотири!), тоді московський патріярхат знову заблисне силою і впливом — тоді як на Україні свою державу і свою церкву треба щойно з великим трудом і перепонами, майже з нічого будувати.

Оцей сирий людський матеріял, що від нього аж кишить на Україні, таксамо добре може піти на будову самостійної України як і "неділимої Росії." Нема ніякої певної запоруки —при теперішнім розсварені, розтічі й політичній нездарности так званих "свідомих" Українців і наших "партій" — що українська держава мусить повстати. А ще меньше запоруки що як повстане — то довго вдержиться. Що російський царат і патріярхат назад повстануть, це певне. А тоді — це таксамо певне — українська православна церква потягнеться до сильного московського центра, як вона тяглась усе у минулому. Що більше: є всякі підстави думати що православна церква на Україні буде навіть перепоною в осягненні самостійности України. Так дотепер було.

Коли вся наша минувшина (і сучасність) доказують що православя було в нас оруддям московського імперіялізму, московської заборчости супроти України, то треба справді дивуватися крайній сліпоті наших "православних," коли вони не бачать цього. Фанатизм засліпив їх зір. Московсько-цареславні окуляри (в "козацькій" оправі!) приросли до їх носа. Оце не перший випадок в історії, як якась мильна ідея зводить цілу націю на манівці та веде її до нещастя.

А таксамо сліпі вони — всупереч очевидній дійсности — на ролю унії в історії і сучасности України.

Треба або свідомо брехати або збутися здорових глуздів щоб в обличчі всіх фактів твердити буцімто унія "служить Польщі." Кожен бачить що то якраз навпаки — унія хоронить нас від спольщення, **а українська, уніятська церква є найкращою українською організацією, є суррогатом (субституцією) української держави!**

Колиж таксамо в другу сторону унія хоронить нас від обмосковлення—то чи не випливає з того вис, новок, що унія надається саме найкраще, на те щоб бути українською національною вірою. Через звязь з Римом і Заходом вона лучила-б нас із світом і то з культурним, передовим, західним світом та відмежувалаб нас від Москви, а через греко-славянський обряд оберігала-б нас від Польщі.

Отже в інтересах будучини українського народу лежить щоб унія захопила всіх Українців.

РОЗКОЛ СЕРЕД АВТОКЕФАЛЬНИХ

Червоною ниткою через всі писання обох сторін тягнуться **обопільні жалі і закиди.** Часом з більшою, часом з меншою дозою пошанування і удомности людської. Але цікаво послухати ці взаїмні свідоцтва. Це говорять свої про своїх — не вороги, а друзі і співпрацівники.

Ось слова п. В. Свистуна на адресу йогож владики.

"Вірю, що владика мавби також право старатися всякими способами внєднати через свої звязки, при помочі вірних Церкви, з урядами Америки і Великої Британії, принаймні краще трактування Церкви на Україні. Однак вірні Церкви **не знають за жадні кроки** владики в тому напрямі. Я не зауважав навіть, щоби владика започаткував зорганізований голос протесту проти зруйнования св. Софії в Київі. Примас Англіканської Церкви це зробив, зробили це достойники других Церков, тільки **не зробив цего наш владика,** не дав навіть жадної інструкції вірним Церкви запротестувати проти наміреного большевиками зруйнования найцінішої нашої памятки, національної, релігійної і культурної, св. Софії.

Таможе, стор. 12

"Так отже в 1931 і 1932 роках "дзвонарі" говорили: Вас не признають, ви неканонічні. Нині наш владика говорить: "Ми в оточенні Церков, які не суть в лучности з нами, не признають нас." Майже ті самі слова. Не треба вже додавати "ми неканонічні," бо **таке заключення виглядає як єдино** льогічне, після такого ставлення справи, як це робить владика." — стор. 14

"Так отже свідомо, чи несвідомо, владика договорився до того, що **мало що не сказав:** Ми не визнані, ми неканонічні." стор. 23

⁂ ⁂ ⁂

Як знова говорить друга сторона?

Ось —

"Американська Церква мала право і обовязок просити мене через свій керівничий орган увійти в потрібні зносини з патріярхом. — Некоректне і неджентельменське трактування тої справи п. В. Свистуном залишаю на його сумлінню."

Й. Теод. стор. 5

"В цьому памфлєті робляться категоричні твердження, на які автор памфлєту не-мав жадного права і які рішучо **не відповідають правді.**" таможе стор. 8

"Він просто зібрав всякі непровірені чутки і плюткы, одягнув їх в одежу безсумнівних і доконаних фактів і кинув їх по адресі архипастиря Церкви. Коли може який будь намірений (я не хочу так про автора памфлєту думати) руйник Церкви **вибрати найкращу дорогу до повалення авторитету в Церкві** і тим до її розвалу, то дорога вибрана автором памфлєту є якраз така, найкраща." таможе, стор. 8

"Так поважні дівчі зі своїм словом не поводяться." — стор. 9

"Таке припущення для канонічної практики Церкви є **нонсенсом** і може бути "річ очевидна" лише для особи **цілком необізнаної** з історією Церкви та її канонами."

стор. 10

"На ділі, в нашім випадку, це є очернююче архипастиря Церкви обвинуваченя, яке не має жадного грунту під собою. Ми не хочемо уживати гострих виразів, але коли слово "наклеп" має якесь точне значіння, воно в повній силі приложене тут." 10-11

"Я заявляю, що таке твердження автора памфлє ту не має жадної підстави, розходиться цілковито з правдою." стор. 11.

"Як сміє приватна, жадним авторитетом непокли кана людина, відміняти це розуміння Церкви, зводити Церкву до якоїсь окремої, відділеної секти, вносити блуд у вірування віруючих?" таможе, стор. 14

"Чи він подумав, що його непокликаний виступ нівечить віру Церкви, її розуміня, вносить поза замітання ще й обладу, мильність? Автор за все **дуже по простому** береться. **Є певні справи і релігія належить до них, до яких треба підходити розважно і з певним знанням річи,** чого автору бракує. — Далі в самостійності, в зрозумінню тяжко вже піти. **Всякі межі перейдені."** стор. 15

"Мається таке вражіння: **Для автора все можливе....**" стор. 21

"Коли треба автору, він СТОЇТЬ за дотриманням канонів УАПЦеркви, і знов, коли йому треба, **він їх легко ТОПЧЕ:** своя нога — владика." стор. 21

"Автор — радить Церкві в розумінню чисто комерційному ...." стор. 22

"Доволі зявитися голосному і несумлінному демагогу і потягнути за собою кілька громад зі священиками: вже готовий новий епископ і **так в безконечність."** стор. 22

"Що у автора помфлєту на думці? **Куди він думає вести Церкву?"** — стор. 22

⁂ ⁂ ⁂

Куди він думає вести Церкву, цеж вже ясне після появи нового часопису п. з. "Рідна Церква."

Певні помічення Й. Теодоровича навіть дуже

вдатні. От хочби це на стороні 22 —. Доволі зявитися **голосному і несумлінному демагогу** і так потягнути за собою кілька громад .... Так, так. Це ми в Канаді переживаємо і пережили, як невмолиму дійсність розбиття українського народу — котрій краю не має і котра стає щораз страшніша. Після одного голосного і несумлінного демагога твердим законом природи приходить слідуючий — демагог — ще голосніший і більше несумлінний. Так починається руїна. Ніщиться всякий опір життю — нарід котиться в пропасть по лінії найменшого опору а найбільшого вереску, котрий закриває розпуку безодні. Це стан, дійсний, і жахливий тим більше, що після того самого закону воно "так в безконечність..", аж доки не роздробиться життя народу на шматочки і шматочки, котрі фізично ні духово вже більше не в силі дробитися — пропащі. Це агонія, що певно кінчиться смертю.

⁂ ⁂ ⁂

Разом з владикою Автокефальної Церкви остав по цей бік фронту борби п. Мих. Стечишин. Він так пише під адресою суперника.

"Особисті подразнення, які пхнули п. Свистуна до писання...." М. Ст. стор. 3

"Розумні люди своїх власних інституцій ніколи так не реформують." стор. 14

"Нам треба вчитися льояльности від таких людий, як англійці, а не в мексиканців. Ми маємо в себе забогато того бунтівничого духа, який лише руйнує. Ми не вміємо розріжнити свого від чужого, своєї інституції від чужої." — стор. 15

⁂ ⁂ ⁂

Остання заувага про потребу навчитися льояльности від англійців а не мексиканців та стверджения про надмір бунтівничої вдачі нашого народу чи поодиноких діячів — все те знаменне для автокефальних. Нещастя вчить ....

Найсуворіший учитель життя це горе. А навчає простих і очевидних істин будня, попри котрі ум розгорячений і гордий сліпо йде та не бачить.

Надходить просвіток і отяма.

Це початок поправи безвихідних відносин — що значить перший тяг розколу. Чуються думки, про котрі ніхто літами не чував. Заклик до льояльности і т.д.

Значить перелім зроблено.

Розкол виказав аж надто ясно — що понад всі людські вигадки і напасти є ще ЩОСЬ ВИЩЕ — є БОЖЕ ПРОВИДІННЯ.

Тоді коли робиться з найбільшим розрухом, крик ком і галасом шум і наскок проти нашої святої Укра їнської Католицької Церкви і коли деякі слабодухи на прерії ї поза нею вже стали допускати всякі сумніви у свої душі хирляві — тоді вежа вавилонська ста ла валитися. Нараз, нечайно! Ніхто бувби не допустив, ніхто бувби навіть не виснив у химерних снах — що воно ось вже біля дверий....

І це показує ,що Божа рука діласе ....

Скорше і більше несподівано, як ми люди звикли обчислювати ї думати.

Ненадійно і рішучо.

Ділає БОГ **всемогучий Цар** — цілого світа.

І тому вчерашні гордованці нині безпримірно сваряться і розносять самі свої богатства зі скарбів своїх душ. А які вони, ви читали ....

Ті, що всіх судили — нині судять **себе.**

Ті, що про всіх говорили зле — нині **найгірше** говорять самі про себе.

Ті, що всім відмавляли права на правду і совість — нині найтяжчі закиди роблять проти себе.

Помішання язиків — при будові вавилонської вежі ....

Чи знають, у що вірять? — Ні.

Чи знають, яка їх ціль? — Ні.

Чи мають якусь одну тактику? — Знова: Ні.

Бачимо з першої частини розколу, що їх усіх обединувала тільки **одна програма — а це була ненависть до нас.**

Іншої спільної мови вони не мали.

Ані віри, ані цілі, ані способу.

І бачимо, що ненависть є дуже небезпечним спільником та лучником. Ненависть вчерашня проти нас, нині обернулася проти них самих. І недалекий час, коли ненависть так само безпримірно істиме кождого з ненависників окремо. Це рак душі, це чахотка народу — ненависть. І **найгірший дар, най страшніший, який можна вщіпити в живий орга**нізм народу для його **певної погуби** — це ненависть. З виду видається гараздь, навіть росте, ніби розвивається — але в середині невилічимо хоре, близьке смерти. Одна хвиля і вчерашній з цеглянними румянцями крикун—плює кровю життя та суне ногами в могилу. То образ ненависти в житю народу — і перед тим страшним даром, ми остерегали вже від трох літ!

Українці Канади — куди йде наш нарід?

Які будуть висліди нагальної агітації з піною ненависти на устах?

Це пімститься страшно — на нас самих.

Завертаймо на милість Божу, чим скорше зі смертельної дороги!

Боже провидіння вказує нам шлях — це **шлях повороту до Рідної Української Католицької Церкви,** де канонічне свячення, таїнственна благодать і дари святого Духа —де живе Христос і освячає душі вірних!

⁂ ⁂ ⁂

Ради загального культурного добра народу, мусимо признати, що вживання навіть в подразненні виразів і слів та звороті в, які обезцінюють і понизують етичний скарб нашої мови — шкодять усім нам і понижує нас усіх.

Тому справедливо п. В. Свистун жалується ізза

вжитих проти нього висловів. Брак льогічних даних не закрити сваркою ....

А льогічний вислід може бути з безвихідної ситуації тільки такий для автокефальних: Назад до Церкви, в котрій здебільша хрестилися! Назад до тої Церкви, котрою є Католицька Церква, одіта в красу нашого українського обряду! Назад під єдиний правний провід нашого Преосвященного Епископа Кир Ладики, котрий є канонічним Епископом, нашої крови і кости, нашої слави і любови! Назад до спільноти вірних, святости святих Тайн! Назад ізцілити єдність святого містичного Тіла Христового в українськім народі — назад як дітя до Батька — всі українці до Української Католицької Церкви! А загояться тоді рани наші — станемо сильні в Бозі і непоборні — так Господи, дай нам діждати!

ЛІТЕРАТУРА

Андрій Волощак

Сипле сніг....

Сипле сніг.... мете сніг
платочки холодні....
Засипа і плач і сміх,
гори і безодні.

Сипле сніг .... мете сніг
метеликів білих.
Не на радість — не для втіх
вони прилетіли.

Сипле, сипле, сипле сніг ....
Льодом взялись ріки ....
Що було, жило, цвіло —
вмерло те на віки.

Килим ляг по полях,
шовком розістлався ....
Кожна стежка, кожній шлях
в шовку тім запався.

Ах, коливми змогли
злобу всю забути
й замість свіжих могилок
ми сіяли руту.

Та дарма .... сніг .... зима ....
Кругом крячуть круки.
Хто весну стрічати рад —
гей! Мечі у руки!

Богдан Ігор Антонич

Ранок

Ранок бзиснув. Сонце, мов червона цегла,
похотилось бляхою дахів.
Ранок тіні й мрії розгорнув і знагла
піснею возів прогомонів.

Знову перекреслить неба синь безмірну
зір падучих лінія крива.
Місто дивно біле, майже неймовірне
з мли, немов з уяви, виплива.

Тільки цей куток ще тінню обійнятий —
скрипка, струни обвільнивши, спить.
Сонна тиша, лиш перо дзвінке й кривате
по папері, мов стріла, дзичить.

Кличу.

Ці слова схвильовані,
ці слова неспокійні, грізні.
Їддю часу опльовані,
наче коні бичовані
батогами, злітають пісні.
Це тобі я складаю дань слів,
динаміко суворих днів!

Хоч в саду понад сливою
романтичної пташки нема,
мов добою щасливою
своє серце виспівую —
бо мовчати не можу, дарма!
Моя пісня тобі і мій спів,
динаміко суворих днів!

Ось вітрами дебелими
вже надходить епоха світань.
Не словами веселими
з балядовими селами —
різко кличу в майбутнє: Повстань!
Це для тебе любов моя й гнів,
динаміко суворих днів!

о. Ст. Семчук

СТЕП І ВРАЖІННЯ

Яких двацять миль перед Бенф починається смолена дорога і тому безпорошна. Варта проїхати цю дорогу всю, щоби бодай в части зрозуміти, які ще потенціяльні сили криються в Канаді, скільки ще невичерпаних богацтв, скільки краси і сили, котра жде своїх відборців. На короткім протязі їзди стрічаємо скельні млини, в котрих мелють камінь а також оброб ляють і шліфують. Стрічаємо загороди масового пле-

кання коней та частіше з гущ прозиркуються стада серен. Велитенські непорушні ліси, глибоченні плеса і шумисті спади — це все заставляє вас почувати гордість, що ви є громадянином цього всього, що воно й вам належить у певній мірі. Мимоволі повстає думка, що перед Канадою ще велитенські можливости розвою з огляду на промисл і природні богацтва.

Стрічаємо індійське село — вігвами а деневе хатки. Заки відете на смоляну дорогу, муєите зголоситися в туристичнім бюрі і оплатити оплату — двох долярів. Візд той відмічений покищо звичайною хатиною стовпами, що через дорогу получені ланцюм. Але вже будується великий, красний візд з тесаного каміння. Всі містки по дорозі цементові, дорога вдержана знаменито. За яких півтора години нескорої їзди — миж все хочемо по дорозі побачити - віздаємо нараз в котловину, поширену і скриту в тісах, котру півколом вигладжує ріка Бов. Повність домів, вуличок і вже ми на головній широкій, битій дорозі їдемо самою артерією міста. Через ріку збудований прегарний міст з тесаного каміння і до середини викладаний камінцями. Ззовні як окрасу придано камінну різьбу — індійські лиця і головні буйтурів. Сейчас перед мостом є порадня для туристів і там дають гарні і точні вістки про все, що звязане з місцем та околицею. Ми замешкали сейчас по другім боці ріки в заведенню англійських Сестер, котрі з ласки епископа Кида, тодішнього епископа Калгар, дістали в дарунку цю прекрасну посідість. А прекрасна вона своїм положенням, безпосередно над берегом ріки, обширною площею і величавим будинком, в котрім находить приміщення крім Сестер і каплиці постійно кілька десятків лікуванців. Коли ми прибули заведення було виповнене і ми випаймили туристичну окрему хатину, в котрій був прегарний, вічно свіжий воздух надбережних ялиць а ніччу, коли втихав дещо гомін самоходів виразніше вколисував ритмічний шум ріки Бов, котра ополускувала береги та великанське каміння в річищі. Приміщення Сестер виразно з католицьким характером, над будинком видніє верху хрест. Заведення Сестер має окремих лікарів і окремі купелі. Хорих обслугують Сестри жалібниці. Не треба додавати, що таке заведення в осередку славного лічничого місця а ще до того на одній з найкращих площ положенням і простором з виразно католицьким характером, впливає на много осіб і лишає по собі нестертий слід. В заведенню, як згадано, є каплиця і Богослуження відбувається щоденно, почавши від найраньших годин.

Несповна три милі звідтам, прямо на захід — а також стільки на північ находяться горячі жерела, по над 100%. Це сірчані, з домішкою інших мінералів, добрі до пиття а ще ліпші до купелі — особливо помагають на костолім. Оба жерела і купелі в заряді уряду і тому ціна вступу до куплелі дуже дешева, всього 25ц. Горішне жерело має малий басейн до купелі — само замуроване. Приміщення дуже вигідне. Входите у великий вестібуль, платите, вам дають карту вступу і ключ до переділи для вас, де можете свобідно роздягнутися, лишити річи а звідтам сходите коретарем і сходами до купелі внизу. Басейн цементований з ріжною глубиною, котру показують числа вгорі, ніччу в долі освічений електрикою. Вода горяча і парує видимо мимо спеки. Але який прегарний вид з берега басейну, коли глянете а кругом верхи й верхи, окутані хмарамй а на узбічах сніг плахтами. Звичайно ранком вже сніг, котрого ще вчера не було. На долі мрячка а глянете на верхах сніги. І здається, ці верхи так близенько — а вони тисячі стін від вас — здається, ось тільки зійти та піднятися в гору і ви вже там — а це простори на цілі дні ходу. Здалля віє вітер, такий свіжий, надиханий сонцем, обтертий о сніг, викоханий смерековими — сказавби Антонич "крилатий і пахучий вітер, мов дзвеньків сріблених шабель...."

Пошум смерек нагадує далекий а такий любий край — карпатські ялиці. В басейні чуєте українську мову нарівні з іншими пізнаєте наших людий вже з виду. Тоді, коли ми там були, довідались, що більшість літників були таки українці — там були ми в більшости. І при демократичнім способі правління могли всіх переголосувати....

Годиться додати, що постійно є там ратівник, котрий ратувавби в случаю потреби. Басейн долішній більший, просторий а замітний тим, що жерельна печера отворена. Підземним хідником доходите до жерел, що в печері. Сірка потворила всякі соплі і вирізьбила печеру у велике плесо. Так й видно, як сподом бють жерела, рукою досягнете жовтої води. Сірчана пара переймає вас, тепло — ту печеру відкрили проспектори, що запустилися в гори, бо побачили пару, яка здіймалася над скелею. З другого боку печери є постійне жерело, котре дном має рухомий пісок і вічно горячу понад 100% воду — літо чи зима. Печера сама полишає незабутне враження кришталиними природними різьбами, що витворила вода і пара. Блищать ці кришталі всіми барвами і надають дивного чару в сумерках печери. Шепіт води і булькіт, сталактичні соплі зі стін, мінлива гра кришталів, тепло і прониз сірки переносять вас прямо в казку дій чудних.

Богато є відмітних місць крім цего. Одним з найкращих природних окрас є просмик, з англійська кеніон, куди гірський жерельний потік пробивається з верхів. Початок такого потоку десь далеко і високо, він збігає вниз та жолобить русло для себе — жолобить химерно, підмиває скали і смереки, виверти і скали валяться в це химерне русло а він, потік, таки не гине — тільки зпід виверток і скал знова виходить струйкою в іншому місці і весело біжить в долину. Проривом однак віє такий свіжий і пахучий легіт, який серед гірської окружної природи відмітний. Сидівби і віддихав ....

Ріка Бов творить водопади і озера. Над одним

з водопадів, серпентиною тягнеться кругом гори дорога. Гляньте в дів, сотки стіп, шумить і вариться і розприскується на дрібонький хрусталь перлиста вода—а ви ідете самим крайком, тільки смереки якимсь дивом виросли на кручі і верховіттям заслонюють страшенну прірву. Здається, один крок — і ви в безодні безвихідній. Але ви на скалі і вона ані не усувається ні не подається камінчиком одним. Ви твердо і безпечно ступаєте — понад бездонну глибінь. Подібно, як в житю — хто має віру в серці. Скрізь безодні і вири бездонні, а ви крайчиком ідете, по твердій основі віри. І не впадете ....

Далі буде.

НОВИНИ

Новий закон для керманичів самоходів.

Відтепер всі керманичі самоходів, що їхатимуть на підпитю, підпадають карі вязниці а не лише гроша, як було досі.

Стала ціна на пшеницю.

Пшеничний Заряд усталив ціну пшениці у Форт Вилліям, Онт. на всі степені і роди. За один бушель ч. 1 нортери платитимуть на місці 87 і пів цента. За пашну пшеницю платять 50ц. Ті ціни обовязують до липня 1936 р. Ціна може іти вгору понад подане, але не може іти в долину. З днем 25 вересня Пшеничний Заряд скуповує збіжжа і кождий хлібороб через свого збіжевого агента чи компанію може продати свое збіжжа до ПшенЗаряду. Крім сталої ціни дістає ще так звану посвідку витворця — producers certificate — котру повинен переховати, бо вона управнює його до участи при розподілі зиску, якщо такий буде після всьої продажі збіжжа. Отже хліборов має запевнену не лише ціну риночну збіжжа того дня але також майбутній зиск — тому краще йому продавати через ПшенЗаряд.

Наші осяги

Панна Марія Лясота, літ 18, з Торонто, Онт. здобула срібну медалю в клясі ліричних сопранів підчас сьогорічної канадійської національної вистави. Сейчас дістала запрошення виступати в новозорганізованій опері міста Торонто.

Дня першого вересня відбувся з'їзд украін. професіоналістів, третий з ряду, при участи 60 відпоручників, в місті Дітройт. Радили головно над допомогою українській науці і молоді, тут і у Старому Краю. Був проєкт заснувати українську Академію Наук в Америці. Головою вибрано адв. Омера Малицького з Клівленду.

В Університеті Колюмбія заведено на відділі східно-европейських мов виклади української мови, котрі буде давати Осип Стеткевич.

Заходом шкільного референта при Українській Католицькій Дієцезії в Америці, о. Вол. Лотовича, видав учитель Каськів новий український буквар, особливо применений до тутешніх відносин і тому найкращий до уживання в Рідних Школах Канади і Америки. Ціна примірика 50 ц. — дістати по адресі: Rev. Father W. Lotowych, 69 Grand St. Jersey City, N.Y.

В Галичині підчас недавніх виборів українці віддали важних 950,741 голосів на своїх кандидатів і вибрали 14 послів. На Волині вибрано окремо 5 послів. Сенаторів українці вибрали трох.

В Югославії засновано Союз українських студентів, членів около 50. Головою вибрано богослова М. Бучка. На з'їзді в Шиду, що відбувся у днях 17-19 серпня, ц.р. прийшло рішення з виразним католицьким характером і підчеркненням української приналежности.

Коли наш робітник в Дрогобичі, Галичина, лягав спати без зайвого цента при душі, не думав, що обудиться мільонером. В ночі прямо під його ліжком бухнула ропа-нафта. Нині Голич мільонер, на скравку власної хати — але власної.

На похорони графа Яна Козєбродського, власника двох фільварків в Чортківащині і як думали старого безженного богача зїхалися численно родина. Та коли прийшло до бесіди про майно і поділ, тоді понад сподівання і думки всіх служниця Парашка пред ложила свідоцтво вінчання і завіщання графа, в котрім робить її одинокою наслідницею всього майна. Здивування родини вже не мало границь, коли зборонила їм пані графиня Парашка Козєбродьська забрати старі родові образи до польського музею, як вони собі бажали — бо сказала, що є також українські музеї ....

Наші хрести....

Всеч. о. Коритка, пароха Радовичі, засудили в Мостиськах на 150 зол. кари або 15 днів арешту, бо "невідповідно поводився супроти команданта польської поліції і бив при тому пястуком до стола.

Лемківський з'їзд в Ню Йорку виніс між іншими таке рішення: "Щоб розбити нарід на ворогуючі табори, постаралися поляки про релігійну борбу на Лемківщині. За їх тайним почином і попертям повстала православна автокефальна Церква, яка є нічим іншим як слепим знаряддям в руках польської політики. Потверджує це хотяби факт, що православні священники одержали від уряду наказ вчити дітий релігії по польськи."

В Київі знова увязнили большевики українського католицького пароха всеч. о. Щепанюка і вивезли

незнать куди. Також увязнили о. Юхновича. Замкнули католицькі церкви насильно в Полонній, Бершаді й Обарівці.

Походження Руси

На цю тему пише богато цікавого С. Шелухин в 6-7 числі львівських Дзвонів. Спираючись на давні назви українських рік, приток і озер доводить, що київська давна Русь це ті самі, про котрих римський полководець Цезар згадує у своїм творі "De bello Gallico," — значить наші предки були, не скандинавського але кельтійського походження. Давні грецькі історики Скілліца з XI ст. і Кедрин з XII ст. називають київську Русь "генос кельтікон" — кельтійським. Арабський історик Аль Мукадсі з X. ст. пише, що Русь походить з римської імперії. Йоан Баптист в р. 1570 називає київську Русь "natio celtica" — кельтійський нарід. Французький історик Шаррон 1621 р. пише, що Русь походить з Франції. Ще давніші сліди Руси находимо на нагробній плиті Сальзбургської катедри з 477 р., де згадано поіменно "Одоакер, король Русинів....." Козацький історик Гізель покликується на цю подійсність в 1674 р.—згадує про це також наш літописець Величко. Опис нашого Вел. Князя Святослава, поданий грецьким істориком Львом Діяконом — бо як звісно наш Великий Князь стрічався на судні на Дунаю з грецьким царем і при тому наш Князь сам гріб веслом побіч своїх людий і дуже просто був одягнений — виявні годить з описом кельта, поданим через Цезара. (De bello Gallico 5, 14) Договір Олега в греками 911 р. містить виразні зразки грецького і кельтійського права на Руси — отже двох договірних сторін. Та нема в тім договорі сліду норманського права. Назви Дніпрових порогів подані в руськім тогочаснім витворі через грецького історика Константина Багрянородного, свідчать також про кельтійські корені слів. І так по думці С. Шелухина більше даних промовляє за тим, що наші предки прибули з нинішної Франції і були кельтійського походження, якого є приміром ірляндці — як, що вони прибули зі Скандинавії і були походження норманського. Та наука ще не устійнила, котре з тверджень більше правдоподібне, бо доказів богато в оба боки.

Ратунок через молитву

Коли Павло Рулю, семиліток з Квінсі, Мес. клав ся до ліжка, знялася буря. Це нагадало йому, що він забув помолитися перед спанням. Тому скоренько зірвався і побіг до покою своїх родичів, щоби там разом помолитися, як це звичайно робив. Коли скін чив і побіг назад до свого покою, побачив ліжко в поломіні. Грім запалив постіль — він вратувався, чи радше ангел Хоронитель вратував його від неминучої заглади через молитву. Діти — моліться кождого дня рано і вечір!

Нова війна

Почалася в Африці між Етіопією а Італійцями. Етіопійці, в більшости, три мільони душ — це християни. Решта частинно могаметани і погани. Тамошні християни датуються ще від перших апостольських часів, вживають в Богослуженню старої мови геез. Обрядом схожі до нашого. Церкви будують чотирокутні. Однак католиками не є всі. Країна дуже богата і простора. Італійці почали війну самі, що би загарбати богаті землі. Однак опінія світа по сторонні Етіопії, проголошено бойкот Італії. Для нас замітне це. Нині часописі цілого світа пишуть щоденно обширні статті про Етіопію, кождий нею цікавиться. Навіть, коли етіопійці не мають поширеної своєї пропаганди. Однак їхня країна входить в обсяг англійських державних впливів і тому стільки опіки та проголошення бойкоту Італії через Лігу Націй. Коли ж однак українців та Україну підбили хижі сусіди і винищують понині тисячі осіб — світ мовчить — мимо всьої нашої пропаганди і всіх меморіялів до Ліги Націй. Значить, сама пропаганда і меморіяли не вистарчають — треба чогось більше..

Побіда ліберальної партії

Недавні вибори принесли повну побіду ліберальної партії Канади, котра вибрала 169 послів і буде мати подавляючу правлячу більшість в найближчім державнім парляменті в Оттаві. Консервати вибрали 41 послів — ССФ. 7 — а суспільний кредит 17. Одинокий український представник в минулому парляменті в Оттаві, посол Лучкович з Альберти, перепав при цих виборах, хоч округ має подавляючу українську більшість виборців і посол виказав визначну діяльність в оборонї українських прав на терені парляменту. Навіть жиди вибрали і мають своїх представників — а вони чисельно о много слабші від нас. Та вони більше солідарні і свідомі. В Альберті судьбу посла Лучковича рішила не його повна посвята і добра праця на терені парляменту але обіцяних забездурно $25.00 — через партію суспільного кредиту. Бачимо, що хапчивість меж не має .... Друге немиле помічення з виборів це агітація многих українців в Канаді за партією СС — що є соціялістичною партією. В той час, коли на Україні соціялізм зводить кроваві порахунки зі всім свідомим українством взагалі і коли ще не просохли кроваві сліди тисячів невинно розстріляних — коли цілий край наче могила, коли мільони українців соціялізують на Соловках, деякі українські простолюди і образовані в Канаді захвалювали на всі заставки соціялізм і вели людий до голосования за цею партією. І така льогіка цілого їх національного життя — тут кричать проти всего, що виробляється на Україні — але одночасно захвалюється соціялізм, котрий стільки нещастя приніс всему народові. Ще недавна память отамана Петлюри, котрого вбивника боронили соціялісти в Парижі — ще не заросла могила першого президента України Мих. Грушевського, котрий по жебрацьки згинув у країні соціялізму — як мало тямки, як мало.... Однак загально вибори виказали солідність думки і повагу положення в широких кругах канадійської суспільности.

ЗАМОВЛЯЙТЕ! **ЗАМОВЛЯЙТЕ!**

КАЛЄНДАР
ГОЛОСУ СПАСИТЕЛЯ

ВЖЕ ВИЙШОВ І ПРОДАЄТЬСЯ

Коштує всего 25п. -- Почтою 30п.

Замовляйте в Адміністрації "Голосу Спасителя"

The Redeemer's Voice

Catherine Street, - Yorkton, Sask., Canada

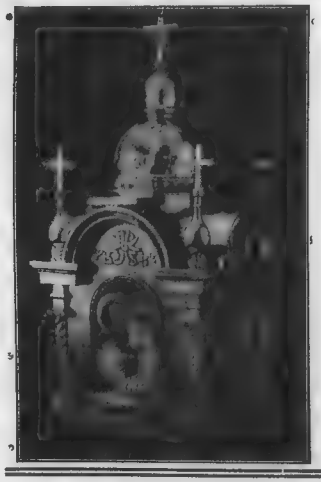

Український найбільший в Канаді

СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ нашого обряду.

Іконостаси, Божі Гроби, Артистичні Образи, Кивотя, Процесійні образи і Хрести. Чаші, Пушки, Монстранції Ліхтарі, Павуки, Дзвони, Патериці, Евангелія, Ризи, Вино до Св. Причастія, Свічки, Ладани, Вугля і все потрібне в нашій Церкві.

Матерії на Фелони, фани і хоругви, Образи на полотні, Золоті гальони, Френзлі і т.д. даємо опуст для наших Сестер Служебниць.

Направляємо і відновляємо Образи, Плащаниці, Ризи, Статуї. Перезолочуємо Чаші, Ліхтарі, Вічні Лампи і прочі уживані Церковні Річи.

Наша фірма істнує близько 20 літ і через той час робітники здобули добру вправу.

Просимо писати за цінниками і інформаціями до:

PROVIDENCE CHURCH Gds. Co.
824 Main St.
Winnipeg — Man.

ОГОЛОШЕННЯ

ІВАН В. СТРАТІЙЧУК
BARBER SHOP
косметичний салон стриження і голення—все радо приймас. Канора, Саск.

Василь БАЛЕШТА.
Адвокат—оборонець—нотар
КАНОРІ, Сэск.

Bull's Eye Flour
"Мука що говорить сама за себе"
ГВАРАНТОВАНА МУКА, змелена у нашому млині. Наш млин має [illegible]
Мішко наша спеціяльність.
[illegible]
Гварантовану муку
Завжди маємо
Full stock of rolled oats carried on hand
NEW LOVE FLOUR MILLS
Canora, Phone 3 Sask

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
Український католицький тижневик виходить що середи в Едмонтоні, Альберта
під числом 10012-109 Стріт
Річна передплата: $2.00
Телефон: 25708
[illegible]
THE UKRAINIAN NEWS
10012-109 St., Edmonton, Alta

ПЯВКИ
Маємо на складі усякі старокрасві пявки, баньки і машинки. Також продаємо ріжного рода коріня і зіля.
Ліки Др-а Григорія дають скору поміч у многих слабостях.
Пишіть до нас по інформації.
SAIDMAN'S
CANORA — Box 806 — SASK.

K. TURIZMAN
[illegible] Канора Саск
[illegible]

GLOBUS BARBER SHOP
Першорядна Українська
ГОЛЯРНЯ
[illegible]
Знаменита услуга
SASKATOON SASK

ПАВЛО ЗАБОЛОТНИЙ
Арт. Маляр і Декоратор
Виконує всяку роботу що входить в обсяг артистичного малярства. Малює орнаментикою стилево церкви: Образи до іконостасів; Декорує Народні і приватні доми; Виготовляє сценерії до Народних Домів. Робота солідна якостева і гарантована. Ціни уміркувані. Пишіть до:
P. Zabolotnyj — Rama, Sask.

ПОЗІР!
Церковні Громади
Іконостаси, вівтарі, кивоти, образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрасвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнижших цінах.
Пишіть до:
СТ. МЕУШ
Vonda, Sask. Вонда, Саск.

ПОЗІР!
ІВАН СЕНИК
Виливаю нагробні Хрести всякого рода, якого хто хоче. Так само роблю залізні хрести нагробні з цементовими постументами, по найдешевшій ціні.
JOHN SENYK
417 Ave Q South
SASKATOON, SASK.

ШІСТЬ ПРИЧИН ЧОМУ
МУКА

Robin Hood
FLOUR
РОБИТЬ ХЛІБ, ТІСТА І ТІСТОЧКА
ЛІПШИМИ

1). Мука Робин Гуд є сильна в Білковину, що має велику снагу поширятися. Вона охоче втягає воду і бере менше муки на тіста, тістечка і хліб чим яка інша мука, котру Ви вживали. Так Ви дістаєте **більше** бохонців **білішого і кращого** хліба з кождого мішка муки.

2). Ваші тіста з Робин Гуд муки є з певністю лекшими і довше остають свіжими як з іншої муки.

3). Мука Робин Гуд мелеться з найкращої вибраної Західно-канадійської яроі пшениці передаючи Вам знаменитий природний запах пшениці у Вашому хлібі, тістах і тістечках.

4). Ця мука мелеться в найновіших, останнього слова техніки млинах Північно Американського суходолу.

5). Мука Робин Гуд мелеться з митої пшениці. **Кождих 24 год. вживають на це більше чим 100.000 гальонів води.**

6). Цілком рішуче **Гроші з поворотом більше 10%** запоруки приходить до Вас з кождим мішком муки Робин Гуд.

ВІСТЬ

БРАТСТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ КАНАДИ

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛИЦЬКЕ БРАТСТВО КАНАДА

ПЕРЕГЛЯД

Організаційна часть — Сторона

Слово від Редакції ... 1
Наш Статут і Правильник Бурси ... 2
Звіт З'їзду в Саскатуні ... 8
Осередня БУК-а ... 13
Поручення для Зарядів Відділів ... 14
Наша Сила ... 15
Доброчійна часть ... 15

— Ідеольогічна часть —

Молитва ... 16
До Священика ... 16
Праця Дівчини для Народу ... Оля Стратійчук 16
Українське Жіноцтво ... В. Гордійчук 17
Народна Робота ... о. П. Криворучка 17
Молодь БУК-а ... П. Панаганко 18
Слово ... о. Н. Демків 18
Православні Книги про Примат Папи ... др. М. Русиак 10

— Літературна часть —

Святий Вечір ... Богдан Лепкий 20
На Небі Зірка Ясна Засяла ... 20
Славіте ... Р. Дурбак 20
Різдво ... Р. Купчинський 20
Досвітні Огні ... Леся Українка 21
Золоті Думки ... 21

— Новини —

З Канади, Наші Осяги, Тернистий шлях до волі ... 21, 22
Українська Молодь ... Богдан Катамай 23

Печатано за дозволом Духовних Властий

"BULLETIN"

Vol. 3, No. 12 — YORKTON, SASKATCHEWAN — DECEMBER, 1935

Editor and Manager
Rev. S. Semchuk — Canora, Sask.

Книжки і часописи надіслані до редакції

Америка, Філядельфія — чч. 116-138
Наш Стяг, Шікаго — чч. 39-46
Канадійський Фармер, Вінніпег — чч. 41-48
Українські Вісти, Едмонтон — чч. 41-48
Український Робітник Торонто — чч. 40-46
Вісник, Варшава — чч. 39-44
Нове Час, Детройт — чч. 41-47
Нове життя — ч. 9. 10
Діло, Львів — ч. 8-9, 10
Вісті з полів, Львів — ч. 14-15
Праця, Львів — ч. 37-44
Бібліологія, Львів — ч. 2-3
Вісті Музею Визвольної Боротьби України, Прага — ч. 9
Вісник, Варшава — ч. 18
Дитяча бібліотека, Львів — ч. 8. 9

Ukrainian Youth, Chicago — No. 8
Ukrainische Kulturberichte, — Berlin — No. 20
Українська бібліотека в Бразилії, видання С. Калина — ч. 1. 7

Це малі книжечки здебільша коротші популярні представлення, видані заходом, трудом і укладом Сильвестра Калини. Подивляти треба того галицького переселенця інтеліґента, що в найтяжчих обставинах, серед бразилійських пралісів, найшов таки воле праці для себе і збогачує українську культуру гарними хоч і скромними виданнями. Представлення ці подаються на сцени наших театрів — "Засвистали козаченьки," і другі

СПРАВКА

В минулому числі Бюлетеню, за листопад, стор. 21 — зачість горілі жерела понад 100%, має бути: гарячі напої его степенів.

Крамниця Михайла БРІТСЬКОГО в Канорі.

це місце, де стрічаються всі наші люди, що бажають дістати добрий, дешевий і відповідний товар, овочі, харчі і всякі домашні річи. Обслуга точна і скора, та чемна. Ми всюди раді бачити своїх людий—вони раді бачити також нас в себе. Помагаймо нашим торгівцям і промисловцям—поможемо самі собі! Тяммо, що крамниця пана М. Брітського в Канорі—то наша крамниця!

Готель КАНОРА

в Канорі, Саск.—власник п. Тарасевич—має повад 60 світлиць—чистих як шкло, привітних і гостинних. Власна кухня—найкраща обслуга. Положення—сейчас напротив двірця в Канорі. Скоро висядете з поізду, прямо побачите наш готель. Заходіть а будете певно вдоволені. Ціни приступні а дешеві для сталих мешканців.

Yorkton Bottling Works Company

78 – 80 Betts Ave., YORKTON, Sask. Phone 442

Full line of drinks and confectionary for your picnic. We deliver and take back what is left over. Our prices are wholesale.

Обслуга повних 24 годин. Все на складі — напитки і лакітки для пікників. Не вимагаємо сейчас платні — ждемо аж скінчиться пікник. Скажіть нам тільки скілько людий Ви сподієтеся. Ми доставимо все потрібне — ціни гуртові.

Кожди Любить Гарну Фотографію

І тому йдуть до нас

щоб виробити фотографії — своєї родини свого слюбу себе самих

І тому також присилають до нас свої фільми

попробуйте

THE RUSSELL STUDIO — YORKTON

БЮЛЕТЕНЬ

Врацтва Українців Католиків Канади

Виходить щомісячно з печатні ОО. Чина Найсв. Ізбавителя, в Йорктон, Саск.
Редагується збірно — головний редактор о. Ів. Бала, ЧНІ., Йорктон, Саск.
Річна передплата $1.00. Рік 3, Число 12 Грудень, Р.В. 1935

"THE BULLETIN OF THE UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD OF CANADA"
Published monthly at Yorkton Saskatchewan by The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada.
Printed by the Redeemer's Voice Press, Yorkton, Sask.
Editor - in - Chief: Rev. Father John Bala, C.SS.R., Editor: Rev. Father S. Semchuk
Yearly subscription: $1.00. Advertising rates on application. Address business communication to the office of the administration: The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, Canora, Sask.
Entered as Second Class Matter before the Postmaster General, Ottawa, Canada, April 29, 1935.

Різдвяні Желання

З нагоди світлого празника Різдва Господа нашого Ісуса Христа бажаємо всій

НАШІЙ СТАРШИНІ БУК-А

та усім

ЧЛЕНАМ НАШИМ

всього найкращого в Христі, здоровля, сил і витревалости,
погідного духа, веселости та радости творчої,
що опромінять кращу будучність українців
в Канаді.

У ці незрівняні чуттям та любовю мира хвилі злучімся духом з прадідами нашими і як вони, так ми тут, заспіваймо прадідню коляду:

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ
народився —
прийшов днесь із небес,
щоб спасти люд свій весь
і утішився!

СЛАВА БОГУ
заспіваймо —
честь Сину Божому
і Пану нашому
поклін віддаймо!

Най Дитятко Боже замешкає в наших душах і сповнить їх щастям!
Най покоління українські злучаться духом з минулими
і почують силу віків — силу, котра дає свідомість
бути членом Великого Народу що вічно молодий і незборний
по Божій волі.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТЬ

СЛОВО ВІД РЕДАКЦІЇ

Кінчимо третий рік праці. А властиво служебности ради великої ідеї. Служебности всемогучому Цареві всіх Царів і ради Бога власному народові.

Ми служили за честь і совість — не за гріш ані страх.

Наш Бюлетень тому отверто говорив до всіх і про всі наші потреби та болячки. Загал у великій мірі розумів це, хоч були й вийнки — подібно, як всюди вони є. Як вістун окличник великого Царя наш Бюлетень взивав усіх на службу Цареві — на лицарське змагання душ ради великої будучности нашого

народу в Канаді.

Многі зрозуміли цей голос і стали в ряди спільно з нами — многі ще ждуть.

Є люди діяльні внутрі і зовні — але є й спалі подвійно і частинно.

Наша річ всі творчі чинники зібрати разом на службу великої ідеї нашої і спільним зусиллям двигнути скалу нашої оспалости, байдужности, зневіри у власні сили та самолюбства. Треба ряди закріпити **вірою у велику ідею** а тоді дальша можлива ріпаюча побіда.

До цієї побіди ми ідемо день за днем. Певно, стало і витревало.

Кождому, хто на шляху борби стане з нами до спільного ходу — честь!

Ще може стати! Ще не пізно!

Кличте всіх, що добрі!

Кличте всіх, що сильні!

Кличте всіх, що вірні!

З нами може іти кождий, хто в серці має скарби: Віру, надію і любов. Хто вірить в Бога і живе з віри. Хто має надію на всемогучу поміч Божу, де людські сили за слабі і тому витревало ставить чоло всім противностям та трудноцям. Хто любить Бога понад все а ближнього свого, як себе. І тому, хто любить свого брата і сестру, нарід свій і край свій. Хто любить предків своїх і грядучі покоління, що ще прийдуть. Хто любить український нарід, але з найвищої любови — ради Бога і Його святих заповідий. Значить, зовсім безкорисно, пожертовно і з посвятою **— як себе.** Не за платню, ані посади, ані почести чи наділи. Хто любить **кождого** брата і сестру — тому не може мати ненависти у своїм серці.

Ті повинні іти з нами у великім поході за краще завтра нашого народу в Канаді і вірнно, скоріш чи пізніш вони приступлять з нами в одні ряди.

Всім нашим співробітникам, приятелям і помічникам на цьому місці ці стрічки най будуть подякою і признанням.

Коли ми нині маємо сотки членів, досить відділів, власну бурсу в Саскатуні — велика доля праці і успіху виконана також через Бюлетень.

Він кличе й надальше остати на позиціях і витревало продовжувати розпочате діло. Не думайте, що це вже все! Не лягайте на лаврах! То перші добутки наші, котрі належить закріпити і забезпечити. Кождий мусить з тим більшим завзяттям дальше вести працю. Інакше — втратимо все і будемо рабами непотрібними!

Тож — коли Бюлетень Вам милий, коли Ви його читаєте і бажаєте надальше — невідклично в найближчих днях по одержанні цього числа зашліть свою передплату на адресу головного скарбника п. Дмитра Кобринського, (Box 38, Smuts, Sask.)

Спонукайте свого отягчілого сусіда, най він зробить. Зберіть складки у відділі. І не ждіть, не ждіть!

Коли це вчините, Бюлетень надальше буде точно приходити до Вас.

Коли ж цього не вчините, Ви шкідник і погребник свого Бюлетеню!

І понесете наслідки, які в таких случаях бувають.

Пишемо виразно до **всіх:** Якщо доля Бюлетеню Вам не байдужа і Ви хочете, щоби він точно виходив дальше, негайно зберіть вкладки і зашліть головному скарбникові БУК-а. Якщо до кінця наш скарбовий стан запоручить дальше видавання — все гаразд. Якщо ні, будемо видавати згідно з проможністю.

Редактори, адміністрація — працюють даром, ради Христа.

Але печатню оплатити мусимо.

І Коли організація, себто Ви, свідомі своїх обов язків та завдань — виконайте їх. Не зробите тим нам ласки — а **дише виконасте те, що повинні.** Це акт звичайної справедливости.

Просимо перечитайте ще раз уважно, як ласка і роздумайте!

Та виконайте!

НАШ СТАТУТ І ПРАВИЛЬНИК БУРСИ

Як раніше повідомлено, статут наш затверджено Преосвященним Єпископським Ординаріятом у Вінніпегу. Автором статуту є впр. о. др. Кушнір, в головному і суттєвому. Помагали також другі прихильники БУК-а.

Цей статут разом з правительником бурси є заінкорпоровані в провінції Саскачеван. Їхній текст подаємо нищи, точно як заінкорпоровано. Автором правильника для бурси є саскатунський адвокат. Е.М. Hall, К.С. після вказівок всеч. о. П. Сулятицького і пана О. Приймн. Інкорпорацію перевела адвокатська фірма п. Василя Балєщи в Канорі, Саск., а весь переві на англійську мову з української виконав п. Степан Шебець і виконав, треба признати, майстерно.

THE UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD OF CANADA: CONSTITUTION AND BY-LAWS

1. Name

The name of the association is: "The Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada."

2. Headquarters

The central place of business of the association is the City of Winnipeg, in the Province of Manitoba. For the Saskatchewan Section of the association the headquarters and the central place of business is the City of Saskatoon, in the Province of Saskatchewan.

3. Extent of territory

The territory of the activities of the association is the same as the Ukrainian Catholic Diocese of Canada.

4. Celestial patron

The patron Saint, or the celestial Protector of the association is St. Volodymyr. The annual Holyday, or the religious anniversary of the association is the feast of St. Volodymyr.

5. The purpose of the Society is:

(a) To educate the Ukrainian communities upon Christian principles of morality, both under religious and national aspects; and to enlighten the members thereof so that they may become manly active members and of good character and inspired with a self-sacrificing love for the Catholic Church and the Ukrainian people.

(b) To promote and direct cultural and educational work among the Ukrainians in Canada.

(c) To develop the social life of the Ukrainians in Canada.

(d) To create unity amongst the Ukrainians of the Greek Catholic Diocese of Canada: to establish and maintain Ukrainian Catholic clubs, with particular care for the welfare of the Church and the people.

(e) To safeguard the Ukrainian communities as living members of the Church, to prepare them for the fulfilment of their duties of religion and for the struggle for Christ's kingdom among the Ukrainian people.

(f) To guide the Ukrainian communities in matters pertaining to the training of good characters and to education with particular attention to the bringing up of youth; to continue and supplement in the parochial branches of the Society the educational work of the family, Church and school in religious and cultural training in order to prepare the Ukrainian communities for the open profession of the Catholic religion in their individual, family and social life; to guard the Ukrainian communities from the various dangers which threaten faith and moral, and finally to adapt them to lay apostleship — whereby, through the good example of their lives, they would cooperate in the propagation and safeguarding of the Catholic principles in life; to care for the physical development and purity of customs amongst its members — in which educational undertakings the general principles are: spiritual leadership, qualification of leaders, uniformity of education in all the branches of the Society, adaptability to and freedom in self-overnment, and the development of their own talents and understanding of organization; — to nurture young talents and those professions which are vital to the welfare of the people.

(g) To help the members of the Society in the progress of their husbandry, at times of poverty, in the choice of profession; to help young members in the establishment of their homes, to aid them in cases of accidents, sickness and other difficult circumstances; to establish homes for the aged, orphanages and similar institutions.

(h) To establish and maintain a home for students attending University, High Schools and Collegiate Institutes, Business Colleges and Normal School and ther educational institutions in the City of Saskatoon, where such students shall live under Catholic environment and under the spiritual guidance of the Ukrainian Greek-Catholic Bishop of Canada in communion with the Pope of Rome; to establish and maintain Native Schools, to cultivate the native language, songs, music, customs and other Ukrainian arts.

(i) To support the Ukrainian Catholic Press, to establish printing-houses of its own and to maintain publications, to publish an organ for its members, to establish and maintain a Canadian-Ukrainian museum and to establish libraries and lending libraries.

(j) To found and maintain community halls, kindergartens, summer camps, to arrange lectures in all branches of learning, to establish an information bureau, a legal and medical inquiry office.

6. Means

Towards the attainment of its purpose and the fulfilment of its undertakings the association shall avail itself of every means permitted by the ecclasiastical and civil laws; but first of all of those means which are set out by the association's own organizational structure.

ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF THE ASSOCIATION

(Scheme)

1. General Management

(a) A general convention of the general management.	The patron of the assocation or his
(b) Board of Directors.	delegate.
(c) General Council.	

2. Provincial Management

(a) General provincial convention.	The patron or his
(b) Provincial Directorate	delegate
(c) Provincial Council	

3. Parochial or local Management

(a) General parochial convention	The patron or his
(b) Parochial Board	delegate
(c) Parochial Council	

Besides the above general the following particular means serve the association in the fulfilment of its undertakings:

1) Religious practices: Common Masses, Confessions, Holy Communions, spiritual exercises, etc.

2) Meetings of members, groups, conventions and manifestations.

3) Processions, solemnities, plays, concerts, theatrical entertainments, exhibitions.

4) Educations, religious, musical, sport clubs and lectures, anti-alcoholic leagues, etc.

5) Publications, libraries, reading halls.

6) Hall for meetings, hall for the older folks, hall for

the youth, gymnasium, sports grounds, summer camps, meeting grounds.

7) Gymnastics, sports games, excursions, wrestling and competition.

8) Enterprizes and cooperative stores, workshops, self-help savings, small deposit savings, insurance, bureau of information and legal help, employment bureau, bureau of consultation for the choice of profession, scholarship funds, educational institutes, low price restaurants (kitchens), etc.

9) Domestic industry, handcraft, agricultural schools, social schools, social courses, theatrical groups and plays.

10) Funds: membership fees, monthly and extraordinary fees, incomes from plays, games and enterprizes, interest on funds, bequests, foundations, free-will donations and collections.

7. Members

The basic organizational unit of the association is the parochial branch. Both physical and legal persons may be members of the association; such legal members are the Ukrainian Catholic Societies.

Members of the association are divided into:

1) Founders
2) Real members
3) Honorary members
4) Member benefactors.

8. Member Founders

Only a Ukrainian Greek-Catholic, who contributes at one time a sum of $100,00 for the benefit of the association and who is accepted by the Board upon the motion of any one member, can be a member founder of the association. The term "Ukrainian Greek-Catholic" shall mean any person of the Ukrainian origin and belonging to the Ukrainian rite of the Catholic Church under the jurisdiction of the Ukrainian Catholic Bishop and in communion with the Pope of Rome.

9. Real Members

Only a Ukrainian and a practical Greek-Catholic who deposits a membership fee of ..... and the yearly fee of (one dollar) ..... and who accepted by the Board upon the motion of any one member, can be a real member of the association.

10. Honorary Members

Any Ukrainian Greek-Catholic who, for some distinguished service to the association, is unanimously nominated by the general convention of the association, may become a honorary member. Honorary members are exempt from the usual fees.

The member founder, the real members and the honorary members have equal rights, which are:

1) To be present and to vote at the general convention of the association.

2) To speak, to move resolutions and place questions before the Board.

3) To elect and be elected as members of the Board.

4) To present in writing before the Board motions that deal with the welfare of the association, and the Board must take these into consideration.

5) During the general convention to examine the minutes and other records of the association.

11. Member Benefactors

Any Ukrainian Greek-Catholic or any Ukrainian Catholic moral person such as parishes, National Homes, etc., can become a member benefactor upon contributing to the benefit of the association at one time the sum of $5.00 and upon being moved by any member and accepted by the Board. Member benefactors are enrolled in the memorial books of the association.

12. Duties of Members

All members should comply with the rules set down by the constitution of the association and especially with the following:

1) Direct their lives according to the principles of the Catholic faith as good Christians, loyal citizens of the British Empire and of the Ukrainian people.

2) Support the association by word and deed and get others interested in its purpose, its undertakings and its slogans.

3) Every member, to the best of his ability, shall struggle against the pernicious propaganda of apostates and atheists as these are enemies of God, of the British Empire as well as of the Ukrainian people, and being conscious of the fact that every enemy who undermines the faith at the same time undermines the authority of the Church and the respect of the Ukrainian people, and propagates discord and hatred.

4) Punctually attend all meetings, manifestations and other functions arranged by the Board.

5) Submit to the regulations of the Board.

6) Pay the monthly and the yearly fees according to the sum set by the general convention.

13. Rights of Members

All members have right to:

1) Be present and vote at the general convention of the association.

2) Benefit from libraries, clubs, courses and other establishments of the association by complying to the regulations governing them.

3) Use the identifications, badges and uniforms of the association.

4) Demand from the Board information in matters concerning the association.

5) Elect and be elected in accordance with the requirements of this constitution to all offices of the association.

14. Loss of Membership

Membership in the association is lost through:

1) Voluntary withdrawal.
2) Expulsion.

The Board decides in the expulsion of members and in the sufficiency of causes for expulsion. The member who has been expelled may appeal to the general convention. The member who leaves the association has no right to refund of fees nor to the property of the association.

15. Patron of the Association and his Rights

The patron of the association is the contemporary bishop of the Ukrainian Greek-Catholic Diocese of Canada in communion with the Pope of Rome.

The rights of the patron are:

1) To take part in the general convention and in the meetings of the Board, either in person or through his representative, which representative however must be a real member of the association.

2) Demand of the president or the vice-president to call a general convention or a meeting of the Board.

3) Examine all records of the association.

4) To withold the decisions of the Board in matters pertaining to the property of the association until a general convention is called.

5) To watch that the by-laws of the association are being strictly complied with.

Upon vacation of the Episcopal See the rights of the patron pass to the administrator of the Diocese.

16. General Management

The general management of the association consists of:

1) General convention.
2) Board of Directors.
3) General Council.

17. General Convention

A general convention of the association is held once every two years at the place where the head office is located. In case of necessity a general convention may be called by the General Council. The time and place of such convention together with the programme should be advertised thirty days in advance in the organ of the association or other Ukrainian Catholic paper designated by the Board of Directors.

18. Attendants of the General Convention

The following have the right to attend the General Convention with the power to vote: The General Council, The Board of Directors and The General Provincial Councils.

19. Resolutions of the General Convention

The resolutions of the General Convention are valid only when at least seventy-five per cent of the members are in attendance; when such number are not present at the time appointed for the opening of the convention, the convention may be validly held one hour later without regard to the number of the members present.

The General Convention can deal only with such matters as are set out in the programme. Resolutions must be passed by the majority of votes.

Resolutions relating to the change of this constitution or the winding-up of the General Management must obtain seventy-five percent of the votes of the members present; the validity of such resolution requires the approval of the Patron of the association.

In case of approval to wind up the association the financial books must be closed and the assets transferred into the trust of the Patron of the association to be used by him for the same purposes as they were intended for by the Brotherhood.

20. General Programme of the Convention

The General Convention is to be opened by the President of the Brotherhood or in case of his absence by the Vice-President. The Chairman then calls from among the members present one or two members to act as secretaries and three to act as scrutineers. Voting is to be held openly. The General Council and the Board of Directors are to be elected individually and by open vote.

The General Convention —

1) Approves the report of the retiring of the General Council on the condition of the funds of the Brotherhood.

2) On the motion of the Auditors extends a vote of thanks and approval to the retiring General Council and the Board of Directors.

3) Elects the General Council and the Board of Directors.

4) Elects a commision of auditors consisting of three members.

5) Draws up for the General and the Board of Directors a plan of activities for the ensuing year.

6) Considers the appeals of expelled members.

7) Nominates honorary members.

8) Considers the motions of individual members.

9) Decides on the purchase and disposal of property, the change of this constitution and the winding-up of the Brotherhood according to Article No. 19 of this constitution.

21. The Mode, in which their Successors are to be Appointed, is:

The Board of Directors is elected by the General Convention of the Society to be held yearly. The Board shall consist of a president, a vice-president, a secretary, a treasurer and three directors. The said convention elects the president and three members of the Board for the term of one year and the other three directors for the term of two years. The next succeding convention shall elect the president for the term of one year and the members of the Board for the term of two years. Every convention thereafter shall elect the president for the term of one year and three directors for the term of two years. The term of office of the president shall be one year and the term of office of the directors shall be two years.

22. The Patron's Delegate

The patron appoints a delegate to the General Council to supervise the activities of the General Council so that it may be in accordance with the Christian principles of

faith and morals, in accordance with the spirit of the Catholic Church and with the sanctions of the Ecclesiastical Hierarchy. The Delegate has the right to veto in all these matters and the Board may appeal to the Patron. The Delegate has the right to attend all the meetings and discussions of the General Council.

23. The General Council

The head of the General Council is the President elected by the General Convention and approved by the Patron. The President together with the Vice-President, the recording and the financial Secretaries and the Treasurer constitute the General Council. The term of office of the General Council, the Board of Directors and of the Patron's Delegate is two years.

24. The Vice-President

In the absence of the President the Vice-President acts for him in all his duties.

25. The Recording Secretary

The Recording Secreary is the director of the main office of the Brotherhood. He, with the approval of the President and the Board of Directors, appoints co-workers to carry out the projects of the Brotherhood and assigns the work to be performed. The duty of the head office is to put into life the resolutions of the General Convention, the Board of Directors and the General Council; to carry on the organization work and propaganda; to take statistics of members; to take care of the charitable institutions of the Brotherhood; to give legal advise; to aid in the choice of professions; to publish papers; to establish libraries; arrange educational courses; to act and intervene on behalf of the Brotherhood in the dealings with the Church or the State authorities; ta create contact with other Catholic organizations in this country and abroad; to arrange manifestations and celebrations.

26. Financial Secretary

The Financial Secretary keeps the cash book and correspondence in connection with funds, sends out receipts for membership fees and keeps accurate accounts of all income and expenditures and reports them every three months in the organ of the Brotherhood.

27. Treasurer

The Treasurer is responsible for all assets and funds belonging to the Brotherhood and receives all cash and deposits them forthwith in one of the Chartered Banks of Canada for the account of the Brotherhood. All payments are made by cheques which are to be countersigned by the Financial Secretary. The income of the Brotherhood is derived from: Membership fees, legacies, cash donations, profits from the sale of publications, etc.

Only those obligations and resolutions of the General Council are binding and valid which bear the seal of the Board of Directors and the signatures of the President, the Vice-President and the Recording Secretary.

28. Provincial Council of the Brotherhood

The aims and duties of the Provincial Council is the same as that of the General Council, only their work is limited to a particular Province. The Provincial Council supervises the parochial or local branches of the Brotherhood.

29. Provincial Management

1. General Convention.
2. Provincial Directors.
3. Provincial Council.

30. General Provincial Convention

The General Provincial Convention is held every two years under the direction of the Provincial Chairman or Vice-President, or in case of their absence under the direction of a chairman elected by the Convention. The General Provincial Convention consists of:

1) Members of the Provincial Council.
2) The Patron's Delegate.
3) The Delegates of the parochial branches and
4) The parochial branch councils.

Elections are held by open vote. The Delegates of the parochial branches have no right to vote if their respective branches are in arrears with their dues for the last administrative year.

31. General Programme of the Provincial Convention

The programme for the General Provincial Convention should be advertised in the organ of the Brotherhood thirty days before the Convention is held.

The subject matter for the Convention is:

1) Adopting and approval of the reports of the Provincial Council and the Provincial Board on their programme of work and the budget.
2) Consideration of the written motions.
3) Passing resolutions which express opinions of the Provincial Convention.
4) Setting the fees for the parochial branches.
5) Preparing motions which are to be presented for consideration at the General Convention.
6) Election of the President and the nine members of the Provincial Board. This election is held individually and by name, and the election of the President must be approved by the Patron of the Brotherhood.
7) Election of three auditors who shall act as Brotherhood judges.

All of these must be passed by majority of votes.

32. The Provincial Board

The Provincial Board sonsists of the Chairman and nine members elected as in article 21 of this constitution. The term of office for the members of the Provincial Board is two years.

33. The Patron's Delegate

The Patron of the Brotherhood appoints a Delegate to the Provincial Board whose term of office is two years.

His duties are as in article 22 of this constitution. The Provincial Board may appeal to the Patron in cases of the Delegate's veto.

34. The Provincial Council

a) The chairman of the Provincial Council is responsible before the General Council for the administration of the Provincial Management.

b) The Provincial Recording Secretary keeps the minutes of the General Provincial Council and of the meetings of the Board and handles all correspondence and archives.

c) The Provincial Secretary has the same duties as in article 26 of this constitution.

d) The Provincial Treasurer keeps the cash books and the treasury of the Provincial Council, collects fees from the parochial branches and makes payments from treasury as arranged by the Council.

Only those obligations, resolutions and decisions of the Provincial Council are valid which bear the seal of the Provincial Board and signatures of the Chairman or the Vice-President and the Recording Secretary.

PAROCHIAL BRANCHES

35. Management of the Parochial Branches

Parochial Branches are governed by:

1) General meeting of the Branch.
2) Local Directors.
3) Branch Council.

36. Branch General Meeting

A general meeting is held every two years. The general meeting by an open vote elects: Chairman and nine Directors of the Parochial Board as in Article 20 of this constitution.

37. Parochial Board of Directors

The Parochial Board governs the activities of the branch within the limits of the branch and fulfills the objects of the Brotherhood as in Article 5 of this constitution, and follows out its means as in Article 6.

38. Branch Council

The Parochial Council consists of: the chairman, the vice-chairman, recording and financial secretaries and the treasurer. The chairman represents the branch in the Branch's local affairs and before the Brotherhood, calls the meetings and acts as chairman at each; he carries out the orders of the Provincial Board as well as the resolutions of the Parochial Board.

39. Branch Chairman

The Chairman of the Parochial branch is responsible before the General and the Provincial Conventions for the administration of the Branch. He, with the recording Secretary, signs all documents, receipts and obligations and makes them valid by imprinting the seal of the Branch.

40. Vice-Chairman

The Vice-Chairman acts in place of the Chairman in case of the Chairman's absence and then has all the rights and duties of the Chairman.

41. Recording Secretary

The Recording Secretary looks after all correspondence, minutes of the meetings, keeps records of members and looks after the archives.

42. Financial Secretary

The duties of the Financial Secretary are the same as those set out in Article 26 of this constitution.

43. Treasurer

The Treasurer collects members' fees and other incomes and enters them into the cash books of the Branch as in Article 27 of this constitution, and takes care of the Branch's property.

44. The Patron's Delegate

The Patron's Delegate besides the rights and duties set out in Article 22 of this constitution looks after the religious and moral standing of the members of the Branch.

45. Plan of Activities

For a more detailed plan of activities of the Parochial Branches the General Council will issue separate instructions in due course.

RULES AND REGULATIONS

of the

Ukrainian Catholic Brotherhood Students' Home

of Father Markyan Shashkewich

Saskatoon, Sask.

1. In comformity with Section 5, sub-section H. of the Constitution and By-Laws of the Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada, the said Society hereby provides for the establishment and maintenance a home for students attending University, High Schools and Collegiate Institutes, Business Colleges and Normal School or other educational institutions in the City of Saskatoon where such students shall live under Catholic environment and under the spiritual guidance of the Ukrainian Greek-Catholic Bishop of Canada in communion with the Pope of Rome.

The affairs of the Student's Home shall be managed by a Board of six Directors elected as hereafter set forth and one ex-officio director as hereafter stated. Such Directors shall edect from amongst their number an executive committee consisting of a Vice-President, a Secretary and a treasurer. The President of the Ukrainian Catholic Brotherhood of Canada shall be ex-officio the President of thme Board of Directors.

Membership in the Students' Home shall be restricted to bona fide members of the Ukrainian Greek-Catholic Church in Canada in communion with the Pope of Rome.

Anyone eligible for membership in the Students' Home may become a member upon subscribing the sum of Twenty five Dollars cash ($25.00). Such subscriptions shall become the property of the Students' Home to be used for the purpose thereof.

Any person ceasing to be a bona fide member of the Ukrainian Greek-Catholic Church in Canada in communion with the Pope of Rome shall ipso facto forfeit his membership in the Society and shall thereupon vacate any office then held in the Students' Home.

2. The names of those who are to be the first trustees or managing officers are.....

3. The names in which their successors are to be appointed is: The President of Ukrainian Catholic Brotherhood is ex officio and without election and as such shall have the confirmation of the Ukrainian Greek-Catholic Bishop in communion with the Pope of Rome. The President of the Ukrainian Catholic Students' Home has the right of invalidating veto in all the decisions of the Board of Directors and in such case an appeal of the Board can be made to the Ukrainian Greek-Catholic Bishop in communion with the Pope of Rome.

The Bishop has the right to inspect the financial affairs of the Students' Home and remove any member who is endangering the Ukrainian Catholic character thereof.

The first Director shall hold office until the first annual meeting of the Society. At the first annual meeting six Directors shall be elected from amongst the membership. The three Directors receiving the largest number of votes shall hold office for two years. The other three Directors shall hold office for one year or until their successors shall be elected to hold office for two years. A retiring Director shall be eligible for re-election.

The Society shall hold an annual general meeting for the election of Directors and the conduct of such business as may come before the meeting at least once a year. The meeting shall be held at a time and place to be designated by the Directors. Thirty days notice in writing of such meeting shall be given personally or by mail to each member in good standing.

In case of cessation of existance of the Students' Home all the property then belonging to the Home shall become the property of the Ukrainian Greek-Catholic Diocese in Canada in communion with the Pope of Rome and shall be utilized for the purposes indentical with the purposes of the Students' Home.

Замітки:

Статут в українській мові можна дістати в редакції Бюлетеню, Канора, Саск. скринка почтова ч. 57 — за 15ц.

За всіми поясненнями щодо статута просимо писати на адресу Централі БУК-а, Виннипег, 115 MeGregor St.

За всіми поясненнями в справі бурси БУК-а, просимо вдаватися на адресу Дирекції Бурси, Саскатун, 702—24 St. N.

Нехай не буде ніодного нашого хлопця, що студіює у Вищій Школі міста Саскатуну, а котрий походить з провінції, щоби не мешкав у своїй домівці — у своїй бурсі! Там зашевнене виховання релігійне, також культурно-просвітне і спортове. Бурса наша в Саскатуні дає взірцеве виховання релігійно-національне.

Тому коли наші будучі і теперішні інтелігенти українці з ріжних нагод відкликаються і зовсім справедливо до свого народу о підтримку моральну та матеріяльну — тепер повинні будучі інтелігенти доказати ділом, що вони є з народом. Що вони гідно підготовляються не лише професійно, а також приватно і громадянсько обняти провід народного життя, коли прийде їхня черга. Коли ж молоді інтелігенти тепер будуть уникати свого будинку а шукати пристановища — і то звичайно за дорощі гроші — в чужих заведеннях, нехай потім не дивуються, коли опинаться осамітнені згодом серед власного громадянства. З громадянства треба жити і не відділювати себе — якщо бажаємо користати з його прихильности і віддержки на будуче. Тому так в інтересі родичів, як студентів є, щоби їхні діти виховувалися у своїм заведенні на свідомих громадян українців католиків!

ЗВІТ ЗЇЗДУ В САСКАТУНІ

Річний зїзд БУК-а відбувся в Саскатуні у днях 24-26 жовтня, ц.р.

Як звичайно зїзд започатковано торжественною Службою Божою в місцевій церкві св. Юрія, котру відслужив о. Н. Дрогомірецький — проповідав **впр. о. Ів. Бала, ЧНІ.** Проповідь **впр. о. Ів. Бали** була повна важних хвилин особистого переживання і на тім тлі прегарно виступила Отець Боже Провидіння нашого ділання, опік та наші обовязки в житю.

Пополудні отворено зїзд відспіванням гимнів та молитвою.

Говорить перший п. **Я. Д. Стратійчук,** головa БУК-а. — Вже четвертий раз починаємо зїзд. Переходимо відразу до ділових нарад. Відтепер наша робота оперта точно на програмі після статута, котрий затверджений Пр. Епископським Ординаріятом. Вкоротці переповідає історію БУК-а та покликує до слова впр. о. др. В. Кушніра.

Впр. о. др. В. Кушнір виступає як відпоручник Їх Ексцеленції Преосвященного Епископа. Від їх імени передає привіт і побажання зїздові та висказує жаль, що Преосвященний не могли прибути їзза перевтоми та надірваного здоровля. Бажає передати також поглядн Їх Ексцеленції на нашу працю. Великі успіхи можуть прийти тільки через велику натугу. В житю найдуться слабодухи, котрі у все сумніваються. В наших рядах повинно їх бути як найменше. Однак ми повинні про це знати. Наша бурса є доказом цього, як спільно злучені сили можуть довершити велике діло. Поодинокі енергії, скупчені в одно, є подібними до малих потічків гірських, що відтак стають великою рікою та несуть великі суди на у море. На морі живуть маленькі животини, що творять коралеві острови. Їхня праця довга, постійна, вперта — то хоч вони маленькі та незначні, але лишають величні сліди у трівких великих скалах На нашa праця має бути подібна до їхньої праці. Маємо творити сильну остої віри, характерности, національної сили, щоби тут в Канаді стали певзрушними. Нам треба тут **культурних станиць.** Батьківщина далеко за морем а пустошили її всілякі орди віками цілими. Мимо того вона сильна і туди тягнеться серце наше в хвилину негоди, там чернає натхнення до дальшої борби і витревалости. Тут нас спустошено релігійно і тим завдано нації смертельні удари. Але дякуватй Богу, виходимо вже на чисту воду. Бачимо вже кращу будучність. А працювати нам треба в напрямі релігійнім, культурнім і моральнім, бо це є основи життя. Треба виховати **нове покоління,** від колиски. Крім недостач і заломань на полі релігійнім ми також запущені на полі шкільництва. Школа в Канаді здебільша безрелігійна. Нам здається, що ми годні перенести ці недостачі, що другі переносять. Але ми забуваємо про це, що річи, які для інших є тільки недомаганням — для нас стають руіною. Річи, які один організм перенесе з малим спротивом, другий не перенесе зовсім. Нам необхідне є **релігійне виховання.** Без него люди навіть з вищим образуванням, при нації не лишаться. Отже це поле діяльности для нас.

Справа культурна, другою по черзі. Треба повести справу просвіти одиниць і мас в напрямі найкращім для нас.

Справа моральна чергова. Нам тяжко числити на нас самих, бо мало ми характерні. Треба характер виробити. Це не є справа одного дня, ані року. **Постійно** треба працювати в тім напрямі, сильні характери конечні для нас — розважні і відважні. Але щоби будувати характер, треба передумов релігійних і культурних.

Хочемо зберегти наше життя в Канаді. Наша молодь не може стати погноєм інших. Не хочемо тягнути в розтічі асиміляції культурної ані релігійної.

З висот гір пливуть потічки. Вода чиста і свіжа. Але заставте воду а вона забагниться. **Життя пливе.** Заставмо життя а воно забагниться. Це нещастя нашого життя в Канаді, забагнення. Тисячі відпали. Однак зібрати малі потічки в одно русло, то вони понесуть кораблі, найбільші тягарі незамітно. Тоді хосен для народу.

Зібрати наші сили в одно русло, це наша ціль. В одно русло розпорошені ціли й понесемо тягарі, усунемо перешкоди, зробимо велику позитивну роботу для суспільности.

Так Їх Ексцеленція бажають нам усім розуміти наші завдання і такі їхні побажання. Це й мої побажання, щоби ми всі так зрозуміли нашу працю в Канаді. Ціль наша створити **велику українську культуру в Канаді!**

Побажання від парохії св. Юрія в Саскатуні скласа **всеч. о. П. Сулятицький.** Знова ми прилинули тут в гостинні стіни їхньої хати, мов пчоли, мов женці з поля жнив. Може неодин залишив много важних і пильних домашніх справ.... Закон життя дітить всіх на байдужних і активних. Ми можемо сміло зачислити себе до тих других, що приносять жертву з власного "я." Витає всіх від парохії св. Юрія і бажає щоби з'їзд перевирившии наші осятн намітив дальші завдання та виконав. Несіть дальше світло!

Пані Катерина Чорній витає з'їзд від Жінвідділу ч. 14, Гефорд, Саск. Відділ основано два роки тому, підносить вагу освіти жіноцтва. Жінка найбільше покликана, щоби протидіяти злому. Жінка працює над вихованням молоді і тому відділ у Гефорд подбав покликати Сестри Служебниці для навчання молоді підчас літних вакацій. Желає успіху.

Студент Вербицький витає з'їзд від Студентського відділу зі Саскатуну. Відділ заложено тому три роки. Працюють над самоосвітою в культурній площині у власній бурсі. Желає успіху.

Адвокат Василь Балешта витає від Канорщини. Коли Канада запрошувала ріжні народи прибути, запросила також наш нарід, бо ми були відповідні, добрі, роботящі і пильні, хоч бідні. Ми мали 1) силу фізичну — працювати — 2) силу віри — були вірні Богу і Церкві. З тих двох сил, першу забрали нам на життя. Другої ми не віддали. Тоді нам захотіли й відібрати примусом, і наступом. Хотіли привести до завмерти нашої віри і це не вдалося. Ті ці, котрим поручено це завдання, були чужі для нас і тому ми їм не довіряли. Це було одною з головних причин, чому їх праця між нами не повелася. Тоді противники наші взяли собі помочі наших людий, зпосеред нас, щоби помогли їм забрати від нас віру. Ми боронилися і змагання тягнулися роками. В тягу борби доля була незавидна. Повстав однак БУК, що поповнив всі наші щербини і дає нам провід релігійно-народної праці. Безкорисно і тому організація певно встоїться. Маємо Церковний Провід, що щиро помагає нам у праці і без домагання винагороди — будемо мати успіх. Цего щиро бажає.

Хлібороб Ів. Борисko з Бруно, витає від відділу ч. 1. Відділ перший в провінції гарно веде працю, поконує всі перепони і стоїть твердо при своїх завданнях. Бажає успіху.

Наставник мійської школи в Гефорд, Саск. **Б. Корчинський** витає від мужвідділу ч. 11. Желає успіху —готові причинитися до успіху чим буде треба. Але також сподіються помочі від нас усіх, коли їм буде треба. Для студентів наших складає окремі побажання. Бажає їм ревної праці тепер над собою, а згодом над народом. Ми богато від них сподіємося, тому вони повинні не завести наших надій і здбати про сповнення. **Будете проводом нашим.** Тому відділи БУК-а з околиці Гефорд купили уділи на бурсу

— всі інші відділи повинні зробити те саме.

Купець з Кадворт, Саск. **Гр. Небоженко** вітає з'їзд від відділу ч. 5 — початки БУК-а вийшли звідтам, але коріння пішло по цілій Канаді. Вони тим горді. Бажає успіху.

З Аранцини витає **всеч. о. П. Криворучка.** Багас захвату і злету. Успіх помітний на місцях. Одиниці мають стати піонірами нашого поступу. Здобутки наші всюди помітні. Особливо молодь поступає вперед.

Від Манітобської Секції БУК-а витає **Ст. Горбачевський з Вінніпегу.** Коли Саскачеван дав початки БУК-а, Манітоба приняла це як дійсність і повела працю у слід. Початки однак трудні. Досі творили ми тільки поодинокі гурти, нині БУК через відділи повів перід в організованій релігійно-народній праці. Нам слава а **ворогам страх.** БУК утворив **одноцілий католицький фронт,** де зібралося все віруюче і творче. В Саскачевані помітні вже очевидні здобутки БУК-а, в Манітобі покищо це так у вічі не б'є, але завдання на найблище будуче вже намічені— хочемо мати свою **лічницю** у Вінніпегу. Мають пласт і активізують молодь. З нами Бог, тому співпраця всіх йде легко.

Слідували звіти поодиноких членів провінціонального заряду БУК-а. Скарбовий звіт здавав **Дм. Кобринський** — кінцеве зіставлення всіх приходів і розходів за цілий рік буде в слідуючім числі Бюлетеню. Звіт скарбу БУК-а досі за три квартали цар. печатано на сторінках Бюлетеню і кождий хто бажав слідити, мав повну спромогу це виконати. Провірники, О. Прийма і Б.Л. Корчинський, подали своє признання для цього звіту.

Слідував вибір **Номінаційної Комісії.** На внесення всеч. о. П. Сулятицького вибрано одноголосно: всеч. о. Ст. Семчука

п. Михайла Ковбля зі Саскатуну

п. Гр. Небоженка з Кадворт

п. Леника Танаса з Вольверін

п. Б.Л. Корчинського з Гефорд.

Номінаційна Комісія в цьому складі заряди на півгодинну перерву а після неї вибори Провінціонального Заряду БУК-а Саскачевану.

Після менших вияснень та внесень вибори перейшли дуже ділово і поважно. Вибрано:

Голова — Я. Д. Стратійчук з Канори

Заступники — о. П. Сулятицький зі Саскатуну

панна Евгенія Харко з Кридор, тепер студентка в Саскатуні

Діловий писар — Б.Л. Корчинський, з Гефорд

Скарбовий писар — Ст. Діднч з Кридор

Скарбник і адміністратор—Дмитро Кобринський з Приймового

Провірники — Осип Прийма з Саскатуну

Григор Небоженко з Кадворт

Василь Черевик з Норквей

Редактор — о. Ст. Семчук

Організатор — намітиться згодом, досі необсаджене.

Це склад Провінціонального Заряду БУК-а Саскачевану на рік Божий 1936

Він складається пособно з — одного урядника, одного купця, одного студента, двох хліборобів, двох священників і трох учителів.

о. Ст. Семчук говорив того дня ще про працю нашого Бюлетеню. Коли організація з малих початків нині поробила великі поступи і вийшла на широку арену загально-громадського життя — це також у великій мірі заслуга Бюлетеню, котрий все служив справі безкорисно і з посвятою. Від перших початків, коли печатався на ручнім мімеографі в Альвені, досі коли печатається в новітній печатні — робітники духові а частинно й технічні працювали не за гроші, а ради Христа, за честь і совість. Тим й дається пояснити, що ми з малими засобами маємо великі успіхи. Однак в тих успіхах є велика пайка жертвенної особистої праці одиниць та їхньої посвяти великій ідеї. Тоді доперва білянс зрівноважений.

Але мимо-наших помітних і незаперечених успіхів **не можемо говорити,** що ми зробили вже все і спочити на лаврах. Якраз навпаки. Доперва тепер починається друга частина праці - - **втримати і забезпечити** те, що досі здобули.

Ми замітні нашим запалом і одушевленням, але на коротку мету. Річ наша не опустити тепер рук, не думати, що ми зробили вже все і на тім кінець. Ще недавно вороги дошкалили нам і сміялися з нас та запитували, де наша інтелігенція? Творимо кадри нової інтелігенції через бурсу — свідомі, що нашої інтелігенції не вихова нам ніхто, якщо ми самі її не виховаємо. Тому це **наш обовязок** — не ласка. Мусимо забезпечити і поширити, те, що досі здобули. На технічній будові нашої організації нині взорують недавні наші найбільші критики і не ставлять вже закидів, які ще ставили. Велич справи і осягні такі очевидні, що кождий — навіть явний противник мусить з ними числитися. Але в першій мірі мусимо числитися з тим усім ми і не позволити заніщо в світі вирвати собі з рук керми нашого життя! **Ми тепер ведемо провід** і намічуємо завдання на найблищу будучність! Минулося безповоротно, що ми йшли з **конечности** гіркої у хвості **невідрадних** відносин та достроювали себе до принагідних обставин, які однак з розмислом творили наші противники. Нині ми творці обставин і такими маємо остати! Ми ведемо події і дімо власну сторінку канадійської історії. Другі приміюються до нас — не ми до них. Це основна зміна положення і того ми повинні бути свідомі! А коли ми раз того свідомі, не випустити з рук дій і дальше вести активний провід та творчий нашого народу в Канаді.

На позиціях треба витревати, добуті закріпити, поширити і розбудувати.

Йде нас велика будучність, як це виконаємо!

Побідити, значить витревати і тому молім Бога о ласку витревання до кінця а велич побіди прийде як нагорода справедливости за добрий труд!

* * *

Між внесками і запитами були також запити в справі вкладок родини, коли більше членів одної родини з тої самої хати належить до БУК-а і платить вкладку. Коли вкладка вистане, тоді тих більше членів родини будуть діставати окремо, крім Бюлетеню, ще й Голос Спасителя або Українські Вісти — залежно від висоти зложеної вкладки. Писати в цій справі належить до адміністратора, п. Дм. Кобринського, котрого адреса подана в заголовку Бюлетеню. Дотеперішній адміністратор п. Ст. Шебець поклав тривалій основи під дальше ведення адміністрації — він почав вести точний спис всіх членів та евіденцію вкладок. На жаль не всі члени та відділи відповіли так як годиться і на час, знова він сам був згодом перевантажений іншою роботою. Тому вирішено, що найкраще вестиме надальше адміністрацію сам скарбник, котрий кождому одержану вкладку і суму сейчас вписує в адміністраційну книгу, після відділу і так буде ясний перегляд всіх вкладок. Він також вписує уміяння всім, котрі досі не заплатили своїх належностий і буде їх стягати. Такі уміяння в найблищому часі будуть розіслані і ті, котрі не схочуть вирівнати належностий, безпроволочно будуть зверкнені з листи передплатників Бюлетеню. Забездурно видавати дальше не можемо, бо печатня наглить о заплату. І хоча редактори роблять даром, то не робить даром печатня, ані світиться даром і жене машин електрика, і т.д. Це все треба оплатити, та наш мінімальний буджет. Тому наші деякі передплатники мусять негайно вирівнати свої залеглости і перестати бути неплатниками. Коли не можуть самі, нехай відділ дасть якесь підприняття в добро всіх і перешле належність за всіх до скарбника. Але також нехай наші члени будуть того свідомі, що коли до кінця грудня не прийдуть належности — Бюлетеню не дішлють а вину най складають згодом самі на себе.

* * *

Другий день з'їзду, 25 жовтня, рано були Служби Божі при-вятих священників. Паради почались від одинадцятої передполудням. Першим промовляв **о. П. Криворучка** про пресу. Значіння преси висвітлено в ріжних нагод досить докладно. Що люди читають, тим переймаються. Особливо треба звертати увагу на молодь, котра богато читає, але зміст читаного не дорівнює скількости. Часто той зміст стає нагодою до гріха і руйною молодого чоловіка. Доброю пресою маємо вибити з рук читача злу. Не поможуть нарікання, коли не будемо мати доброї, ба навіть нішої преси. Кождий повинен стати апостолом преси, це вартна річ. Праця для Христа. Церкви і Народу через пресу заслугує на повне поперття і признання. Всі до праці на цім фронті, наша преса це наша зброя! Але вона також є нашим щоденним місіонарем, учителем і виховавцем.

Про організатора говорив **впр. о. Ів. Бада, ЧНІ.** Під організатором розуміємо чоловіка, що буде творити не лише механічну працю. Іде про важніше. Треба активізувати відділи. Одним з чинників активізації є преса. Отець сповнив давне приречення, дане для преси і буде писати. Бувби це раніше зробив, та Богу інакше сподобалося. Часто члени не знають, що робити по відділах і тому час переходить марно. Нам запал скоро стигне. Треба більше праці на місцях. БУК має свої цілі релігійно-національні і суспільні. Маємо здбати про силу і розвій Церкви. Свідомости релігійної однак мало, навіть в інтелігентів. Не є вони злі, але несвідомі. Маємо піднести також національну свідомість. Богато говориться тепер про націоналізм, але наше розуміння розходиться часто з розумінням інших. Господарчо хочемо також піднести і мусимо **взаімно** собі помагати. Подібно в громадським життю. Цего мусить вчити **світський чоловік,** не священик — з многих загадів. Він мусить бути католиком — рішучим, свідомим, сталим. Має бути розумним і довіреним — значить таким, котрому можна довірити. Дальше має бути активним, повним посвяти і здоровим. Одним словом, характерним. Це робота і вимоги неелкі. Часом та робота навіть небезпечна. Такому чоловікові треба за труд винагороди, або прямо скажім, заплатити. На непевнім опирати цего не можна. Відповідна заплата це вимога справедливости. Кошти повинні понести відділи БУК-а. Такого чоловіка треба **конечно** і він саме є тим організатором, котрого ми намітили. Добре будоби мати такого священика, котрому Екселенція Преосвящений Епископ поручилиби то діло. Він основувавби також нові відділи, а радше наші клюби студій, по взору таких між англійцями. Тому наш організатор має бути чоловіком, що поведе Католицьку Акцію БУК-а.

о. Ст. Семчук референтував справу Всеукраїнського Національного Конгресу в Европі, що має відбутися в Женеві слідуючого року. Справа, супроти теперішних надірваних політичних відносин, настільки для нас важна, що над нею мовчки перейти не годиться. Були поголоски, що супроти змінених поведення Польської Влади до Українського Представництва сказали і Народу зокрема конгрес відтягнено на необмежений час. Однак послідні вістки заперечують цьому. Конгрес таки відбудеться, хоч може не з початком 1936 року, але дещо згодом. Деякі сторонництва українські в Канаді з питомим їм потягом не питаючи других відразу взялися представляти всіх українців Канади а навіть так проголосили. Нема бесіди про це, що таке поведення це уводження в блуд загалу, бо ніхто не може представляти загалу, хто не має від нього відпорученння. Ми можемо говорити тільки за себе, не від імени других. Інакше це буде шкідництвом для української пропаганди взагалі і вводженням замішення в наші власні національні ряди. Тому наше Брацтво рішило занятися тою справою. В Африці ведеться тепер війна, в Европі держави симпатіями поділені, грозиться зрив, подібний до останнього з 1914 року — з тою ріжни-

цею, що тепер між Італією та Англією і їхніми сторонниками. Наш нарід повинен бути приготованим на всякі можливости у звязи з тим, щоби не стати посеред шляху, битим усіми. Дуже можливим є також вибух революції на Україні при сприятливих загально-европейських умовинах. Тому акція за консолідуванням усіх українських сил, котрі в час потреби дружно і в співпраці поведуть загальну акцію на добро України, очевидно хосенна і з тої точки погляду треба, щоби один з нас поїхав на Всеукраїнський Національний Конгрес як наш відпоручник і уманд атований представник БУК-а.

Після промов і короткої дискусії, **вирішено:** 1) становище наших відділів і добро організації вимагають окремого організатора, котрий обїзджатиме всі наші відділи і активізувати працю на місцях. Вирішення відповідного чоловіка залишено Централі БУК-а. — 2) Загальне становище нашого народу і світове положення зокрема вимагають від нас особливого приготовання супроти подій, котрі можуть небавком скоїтися. Тому БУК вишле окремого представника на Всеукраїнський Національний Конгрес в Женеві і поробить заходи в справі успішного виконання висновки.

Слідуючий річний з'їзд Саскачеванської Секції БУК-а відбудеться осінню 1936 року, через три дні— в суботу, неділю і понеділок, коли випаде День Подяки.

Окружні з'їзди БУК-а намічено покищо в Канорі, субота 11 і неділя 12 липня, 1936 — в Арран, першого і другого серпня, 1936, субота і неділя.
— в Приймовім, літом, речиниця не устійнено.

Інші наші відділи, що бажають мати в себе літні Окружні З'їзди БУК-а, вже тепер порозуміються в тій справі з головою БУК-а, п. Я. Д. Стратійчуком, пошта Канора, Саск., щоби згодом не було замішання і в той сам день не роблено два з'їзди наразі.

Також намічено всеч. о. Н. Дрогомірецьким Програмову Комісію, яка має зайнятися уложенням програми на слідуючий річний з'їзд БУК-а та її підготованням.

* * *

Вечером першого дня з'їзду відбувся базар і розгрівка на добро БУРСИ БУК-а в Домі Просвіти.

Загальний прихід базару	$675.78
" розхід базару	269.00
Остало чистих	$406.78

Ці гроші, до цента, пішли на добро бурси. Скарб БУК-а не дістав з них ані сотика. Тому зрозумілим най буде, чому вимагаємо рішучо виповнення членських вкладок. Всім жертводавцям на базар, як також всім, що причинятися до успіху через купно значків, на цьому місці ще раз сердечна подяка і признання. Це був перший базар БУК-а і хоча він не приніс великої суми, але загально перепшов добре. Це була перша спроба відізватися до загалу членів БУК-а і прихильників з проханням фінанової піддержки. Деякі наші члени вивязалися знаменито і нехай свідомість сповненого обовязку перед організацією буде для них найкращою нагородою вже тепер і подякою.

Другого дня з'їзду відбулося представления "Назар Стодоля" під управою п. Осипа Приймки і треба признати, що так поставлення як виконання поодиноких роль були на висоті завдання. Виведення другої дії на сцені домівки Просвіти є доказом також на те, що може добра воля, відповідна підготовка і любов рідного мистецтва. Деякі хвилі другої дії були прямо знамениті. Одно що разило, це брак відповідних костюмів для всіх. Групові співи та виступи були взірцеві — тому всім аматорам за мистецьке виконання належить повне признання, рівнож як управителеві.

* * *

В суботу третого дня з'їзду відбувся контест молоді БУК-а. Участь брали: панни Оля Козак з Кридор, Оля Стратійчук з Кадворт, Марія Лупка зі Саскатуну і Анеля Воробець з Кридор. З хлопців участь в контесті взяли: студент Антін Яремович, учитель Йосиф Стадник і робітник Мирослав Скоропадський. Судді признали першу нагороду панні **Олі Стратійчук**, учительці з Кадворт. Судями були панна Евгенія Харко і панове: Йосиф Топущак, учитель — Йосиф Вербицький, студент — Дмитро Кобринський, хлібороб і Д. Шевчук, хлібороб. Це був контест бесідників. Кождому позволено говорити не довше 20 хвилин.

В пописі деклямацій участь брали: Петро Марущак (Іван Підкова, Шевченка) — Микола Шабага (До Основяненька, Шевченка) — Ст. Білий з Альвени і Мих. Чехніта з Кридор (Козак невмірака). Перша нагорода припала **Мих. Чехніті** — судили присяжні в домівці.

Вечером того дня був попис хорів. Виступали три хори — Саскатунської парохії, Студентів і з Гефорд під проводом п. Б.Л. Корчинського. Нагорода припала **Студентському хорові.**

В годині восьмій почався бенкет, председателем був о. П. Сулятицький. Підчас бенкету виголошено кілька пригадних промов, відспівано кілька пісень, внесено кілька тоастів. Між бесідниками того вечера замітним був гість з Ріджайни, п. С. Пукіш, котрий головну увагу звернув на бурсу, в котрій виховується його син.

* * *

Полудні другого дня посвячено справі **бурси** в Саскатуні. Тому що справа заслугує на окреме обговорення, ми тут подаємо все в окремім розділі і просимо уважно прочитати та застановитися над прочитаним.

Справу бурси реферував **о. П. Сулятицький,** парох Саскатуну. Він говорив — добру молодь нам видирають. БУК не міг опустити нагляду і впливу над нею. Наші давні заведення пішли в чужі руки. Ми не могли так дальше бездільно приглядатися цему. Гадка про бурсу давна але много було перепон

і тяжко було найти відповідних людий, щоби помогли перевести намічене. Одні з людий були на допомозі державній, інші вічно невдоволені, інші знова не мали відваги до цього братися. Минулого з'їзду вирішено рішучо отворити бурсу. Акція почалася в тім напрямі з маєм ц.р. Після довгих обрад рішено наперед наймити дім а не відразу купувати власний. Були труднощі у винайденні відповідного мешкання. Вкінці стараниям всеч. о. П. Сулятицького і пана О. Приймки доведено діло правно до кінця. Почалася дальша праця над призбиранням потрібних фондів. Поїздок для тої цілі зроблено — на Гефорд три, в Альвену дві, до Канори одну. Люди були одушевлені. На Гефорд відразу зложено $500,00. Многі подавали свої уділи на бурсу, в сумі $25.00 — кождий уділ. І так — всіх уділів зложено $949.50

З жертв 78.25

Всього зложено $1027.75

За труд в околиці Гефорд головне і безпірне признання належить всеч. **о. Н. Дрогомирецькому,** котрий рішучістю і активністю у збиранні жертв на бурсу випередив усіх прочих.

Подрібно приходи і розходи бурси до дня 21 жовтня, 1935 представляються так:

Приходи —

З базару	$406.78
Уділи .... і жертви	1027.75
Студенти заплатили	658.60
Разом	$2093.78

Окремо на студентах 2 незаплачених ще ..$78.80

Розходи —

Закупно річпій	$863.47
Угода дому	40.76
Піврічний найм дому	390.00
Світло і вода за 2 місяці	11.04
Харчі	306.70
Опал	306.27
Служба	91.25
Дрібні видатки	45.94
Разом всього	$2055.43

Значить, білянс досі позитивний. Дай Господи, щоби таким все остав!

Черговим завданням бурси буде збирання фондів на власний будинок.

Ряд присутних поповнив свої уділи до повних $25.00. Деякі зложили нові уділи.

Окличками приняли присутні звіт п. О. Приймки в справі бурси і виразили повне довіря дотеперішній Дирекції під проводом о. П. Сулятицького.

Горячими словами відізвався о.Н. Дрогомирецький. **Завзивав** до дальшого поповнення уділів і доложення зусиль, щоби наша бурса росла і розвивалася. Ми ніколи і ніяк не можемо допустити, щоби ця бурса впала.

Приступлено до вибору Дирекції на слідуючих два і один рік, згідно з правильником. На внесення п. Бузікевича з Кридор устійнено, що директорів вибирається поіменно. Три перші, що одержать найбільшу скількість голосів, будуть вибраними на два роки. Три дальших, на один рік.

Вибрані на два роки:

1) **Орест Жеребко,** з Гефорд, урядник
2) **Осип Приймa** зі Саскатуну, учитель
3) **Б.Л. Корчинський,** учитель з Гефорд

Вибрані на один рік:

4) **о. П. Сулятицький,** парох Саскатуну
5) **В. Харко,** хліборób з Кридор
6) **о. П. Криворучка,** парох з Арран

Це дирекція бурси імени о. Маркіяна Шашкевича в Саскатуні.

Переведено збірку на бурсу, що принесла $27.00

* * *

Привіти на з'їзд

1. Від **відділу ч. 1,** Бруно, Саск. прислав привіт і особисто від себе Петро Сиджейоський, наш від серця щирий і відданий справі член.

2. Від **відділу ч. 25 в Краснім, Саск.** прислали привіт урядники Ів. Білинський та Мих. Качур.

3. Від **відділу ч. 24 з Вернон, Б.К.** прислав привіт К. Щерба. Але не тільки прислав привіт, ба щось більше. Именно пише так:

"А тепер, прошу Вас Дорогий З'їзде, я Константин Щерба, висилаю Вам кошичок винограду а пан Приймa най Вас всіх поділить, як колись апостоли ділили пятьма хлібами і будете всі насичені — а кому буде замало, то най прийде до мене, бо в нас є 750 штук або корчів...."

Українська щирість розброює.

Виноград прийшов й остався прегарний спомин доброго, хрустально-щирого українського серця і спільноти великого народу у святій вірі.

ОСЕРЕДНЯ БУК-А

Дня 24 жовтня, 1935 вибрано також Верховну Раду БУК-а на основі статута.

Збори провінціональних зарядів Манітоби і Саскачевану (від Альберти присутних не було) отворив Я. Д. Стратійчук, на основі 20 главн, III статута.

о. др. В. Кушнір вносить, що збори правосильні вибрати Централю БУК-а.

Доводи — було проголошено відповідно, належних запрошено письменно.

Східна Канада погоджується з представниками Манітоби, Альбертійська Секція прийме вибір на основі особливих своїх відносин.

Тому згідно з главою 18, уступ III, збори є управнені вибрати Верховну Раду БУК-а.

Осідком Централі є місто Вінніпег, точніше 115 McGregor St.

Вибрано одноголосно:

Президент БУК-а — Я.Д. Стратійчук, банкир з Канори, Саск.

Заступник — о. др. В. Кушнір, канцлєр, Вінніпег

Діловий писар — Дм. Юськевич, робітник, Вінніпег, Ман.

Скарбовий писар — Гр. Капітанчук, робітник, з Вінніпег, Ман.

Скарбник — Тома Мельничук, робітник, з Вінніпег, Ман.

Референт організаційний — не обсаджено покищо.

Референт пресовий—о. Ст. Семчук, Канора, Саск

Референт шкільний — Осип Прийма, учитель, Саскатун, Саск.

Референт суспільних справ — о. П. Божик, Вінніпег, Ман.

Референт для особл. доручень — Ст. Горбачевський, Вінніпег, Ман.

Централя намітить одного організатора для обох провінцій і уладнає з ним обсяг праці і винагороду. Обіздка почнеться в найблищому часі.

Рішено підготовити все для придбання власної печатні у Вінніпегу а тепер всім зусиллям підперти українську католицьку пресу Канади.

Фонди Централя мусить роздобути через самовакцію — покищо.

Їх Ексцелєнція Преосвященний Епископ згідно зі статутом затвердив вибір Пана Президента Централі.

Звіт річної праці Саскачеванської Секції БУК-а.

В році 1934 повстало нових 25 відділів БУК-а.

В цьому році, 1935 повстало **нових 20 відділів.**

А іменно: —

відділ ч. 44 — Вітків, Саск.
" ч. 45 — Григорів, Саск.
" ч. 46 — Парки, Ман. — молоді
" ч. 47 — Парки, Ман. — старші
" ч. 48 — Іст Селкірк, Ман. — старші
" ч. 49 — Іст Селкірк, Ман. — молоді
" ч. 50 — Гонор, Ман. — старші
" ч. 51 — Гонор, Ман. — молоді
" ч. 52 — Вінніпег, парохії св. Покрови, старші
" ч. 53 — Вінніпег, парохії св. Покрови молоді
" ч. 54 — Вінніпег, парохії св. о. Николая
" ч. 55 — Айтуна, Саск.
" ч. 56 — Волверін, Саск. — молодь
" ч. 57 — Равнд Гил, Альберта
" ч. 58 — Копернік, Альберта
" ч. 59 — Шіго, Саск.
" ч. 60 — Мирнам, Альберта
" ч. 61 — Альвена, Саск. — молодь
" ч. 62 — Торонто, Онт. — старші
" ч. 63 — Торонто, Онт. — молодь
" ч. 64 — Бруно, Саск. — молодь

Як видно з цього перегляду богато відділів повстало поза Саскачеваном й то головно старанням вир. о. А. Груха, ЧСВВ.

Поширилися відділи молоді.

Членів прибуло богато, ще більше старих членів — тільки на жаль многі з них є неплатниками. А це основно треба змінити. Члени мусять бути живі — або залишати організацію.

На культфонд зібрано всього досі $98.49 — отже зовсім небогато.

З'їздів всіх в році 1935 було в Саскачевані окружних-шість — річний один, разом сім. Літератури роздано на них поверх 2,000 чисел. Присутних певно можна числити на тисячі три душ.

Відчувається пекуча потреба активізації відділів — іншими словами, поїздного організатора.

ПОРУЧЕННЯ ДЛЯ ЗАРЯДІВ ВІДДІЛІВ

Місяць грудень, це місяць вибору нового заряду на рік 1936. Голова в порозумінню з писарями повинен проголосити загальні збори, подаючи день, годину і місце зборів.

Програма може бути така:

1. Отворення — молитвою "Царю Небесний."
2. Подання звіта з'діяльности минулого року.
3. Вибір нового заряду.
4. Збірка вкладок на рік 1936.
5. Пляни праці на біжучий рік.
6. Закінчення — "О, Україно."

Цю програму очевидно можна змінити відповідно до місцевих потреб.

Важне, щоби збори отвирати точно на означений час. Не чекати, не отягатися, бо це деморалізує членство і робить успіх зборів та засідань неможливим. На річних загальних зборах треба установити час, коли будуть відбуватися постійні сходини членів. Такі сходини повинні бути хотяй раз в місяць і все лучше мати в той сам день і час. Приміром першої неділі місяця, в другій пополудні.

На зборах повин заряд має зробити слідуюче.

1. Скарбовий писар збирати членські вкладки, виробити листу адрес членів, котрі заплатили вкладки. Лишень ті члени, що заплатили на рік 1936 сейчас тепер, будуть діставати Бюлетень. Цю листу негайно з грішми — 90 % від кождого члена — переслати до:

Mr. Dmytro Kobrynsky,
Box 38. Smuts, Sask.

Гроші і листа мусять бути в руках пана Дм. Кобринського не пізніше, як з початком січня. Відділи або поодинокі члени, що не заплатять своїх вкладок, **не одержать Бюлетеню.**

2. Діловий писар сейчас по зборах нехай виповнить цю картку і запше її до головного ділового писаря:

Mr. B.L. Korchynski,
Hafford. Sask.

..... (тут перетяти) .....

Місце і дата .....

Вп. Пане Писар: —

Наш відділ з .....(місцевість) мав свої загальні збори дня .....

На зборах було ..... (число) членів присутніх. Слідуючих вибрано до нового заряду:

Голова .....Адрес .....

Заступник .....Адрес .....

Писар діловий .....Адрес .....

Писар скарбовий .....Адрес .....

Провірники .....Адрес .....

Треба точно подати адреси всіх урядників.

Членів, котрі заплатили вкладки, є..... Членів, котрі залягають але котрі можливо заплатять, є....

В нашій околиці приблизно ще можна придбати нових членів ..... Наші постійні збори будуть відбуватися кождого місяця .....(день і година) в.....(місце)

.....
(підпис ділового писаря)

.....

Цю картку діловий писар хай виповнить сейчас по зборах і відішле до п. Б.Л. Корчинського, головного писаря БУК-а.

Що місяця будуть подаватися важні поручення для членів і зарядів. Та ще важнішим є, щоби члени і відділи їх негайно сповнили.

Б.Л. Корчинський,
гол. діловий писар.

НАША СЛАВА

На з'їзді молоді Брацтва Українців Католиків Канади в Гонор, Ман. парохіяни та гості з Іст Селкірк, Вінніпегу та прочі — зложили як жертву на нашу бурсу ім. о. Маркіяна Шашкевича в Саскатуні, в сумі десять долярів. Управа щиро дякує за ласкаву память і поміч та просить не забувати на будуче.

** ** **

Дня 17 листопада, ц.р. відбувся в Просвіті, в Саскатуні листопадовий концерт, на котрім виступали студенти з бурси і студентки зі заведення Сестер Служебниць. Хор студентів відспівав пісню "Дунає клич" а студент Й. Вербицький виголосив "Великі роковини." Потім злучені хори, студентів і студенток, відспівали пісню "Видиш, брате мій...."

Студенти з бурси зложили на інвалідів УГА $13.50 — студентки зі свого заведення окремо $5.50

В церкві з нагоди відправи та в домівці з нагоди концерту зібрано $33.00.

Всі гроші відіслано до Епископської Канцелярії для переселки до Старого краю.

Заряд бурси ім. о. М. Шашкевича
в Саскатуні.

ДОБРОДІЙНА ЧАСТЬ

Тепер саме час, коли до многих шкіл приймають нових учителів.

Ми повинні приймати тільки наших учителів.

Вам скажуть: серце, розум і віра, котрі це наші учителі. Ті, що з нами а не проти нас. Це ваші діти, що раді працювати між вами і для вас віддати найкращі сили молоді. Приймість їх запал, віддання праці та ідейні пориви, як цінний вклад в наше суспільне життя в Канаді і невідкладно дайте їм нагоду працювати між собою!

То обовязок всіх нас!

** ** **

До заміни школи, недалеко Саскатуну, посеред більшости українців католиків. Платня $575.00 річно, хата і опал даром. Посада від першого січня 1936.

Учителі, що бажалиби замінятися за цю посаду, зволять написати до редакції Бюлетеню, Канора.

** ** **

Дуже важна справа, котру ми на жаль в навалі праці переочили, це справа вибору урядників до Саскачеванського Пшеничного Пулу.

Щорічно члени наші, котрі належать до Пулу, дістають листівки і голосують. Вибирають осінню делєгата до Пшеничного Пулу в Ріджайні. Досі ми такого делєгата не вибрали, мимо того, що наших членів начислюють в Пулі яких двадцять тисяч. Все нашими голосами ми вибирали чужих нам людий. Вслід за тим, ми не маємо також ані одного свого директора в Пулі, котрий попри сильні впливи, є також добре платним урядовцем. Околиці Гефорд, Кридор, Витрів, Вонда, Айтуна, Йорктон, Канора і многі інші повинні над тим призадуматися і коли прийде знова черга вибирати делєгата до Пулу — постановити своїх кандидатів та вибрати їх.

Цього повинні допильнувати наші відділи на місцях.

Просимо цю справу обговорити на своїх сходинах і поважно її передумати.

ІДЕОЛЬОГІЧНА ЧАСТЬ

МОЛИТВА

Ґадість і мир, поправу життя, хвилю правдивого розкаяння, ласку і потіху святого Духа та щоби пробувати в добрих ділах, нехай дасть нам добрий, всемогучий і милосерний Бог — амінь.

Лякордер

ДО СВЯЩЕНИКА

Жити посеред світа не бажаючи його втіх —
Бути членом кождої родини, однак до жадної не належати —
Поділяти всі терпіння — проглянути всі тайни —
Лікувати всі рани — іти від чоловіка до Бога та жертвувати Йому людські молитви —
Вертати від Бога до чоловіка, щоби принести прощення і надію —
Мати вогнисте серце для любови і серце з бронзу для чистоти —
Навчати і прощати — пробачати і все благословити—
Боже мій! — яке життя!
І це твоє життя, священику Ісуса Христа!

Оля Стратійчук,
учителька в Кадворт, Саск.

ПРАЦЯ ДІВЧИНИ ДЛЯ НАРОДУ

(Промова нагороджена **першою нагородою** підчас пописів в Саскатуні).

Приємно мені вже третий раз бути на нашім з'їзді БУК-а і бачити, як кождим разом наша організація збільшається, робить свою роботу і поступає вперед. Це вже другий раз я маю честь говорити на нашім з'їзді в Саскатуні. Цим разом я бажаю звернутися до наших женщин і панночок з темою "Праця дівчини для народу." Як богато й богато можна говорити на цю тему. Я хочу вкоротці згадати про дані історії, що і як дівчата зробили для свого народу і як українські дівата повинні взяти ті діла за свій примір і по ньому змагати самим зробити щось доброго для свого народу, відповідно до своїх здібностий. Однак все таки повинні щось зробити, бодай щось трошка.

Коли я маю говорити про працю дівчини для народу, то я знаю, що дівочий вік дуже коротенький— пересічно яких пять до вісім літ — і тому я не буду дуже класти ріжниці між дівчиною а жінкою. Їх робота є майже одна і та сама. Погляньмо на те, що дівчата вже зробили для свого народу, що вони ще можуть зробити і як вони це можуть зробити.

Зі світової історії знаємо, що ті народи найбільше поступили вперед і найскорше стали культурними, котрі шанували своїх женщин, давали їм права рівні з мущинами і слухали їх порад. Приміром того єгиптяни, що на тисячу літ перед приходом Христа вже були культурними. Але читаємо, що в них дівчата і жінки мали рівне право з мущинами, мали своє майно і могли ним розпоряджати а навіть жінка могла стати царицею краю.

Що знова бачимо в тих народів, де жінки не мають жадного права і є поневолені? Ті народи досі не є культурними і живуть на дикунськім степені, або мало що ліпше. Так і видно, що жінка має великий вплив на культуру народу.

Погляньмо знова, що сталося з славними римлянами? Рим був славний на весь тодішний світ, котрий був підбитий римлянами. Однак через неморальність пропала сила і слава того могучого народу. І хто був цему винен? Хто міг був цю неморальність спинити? Певно, що женщини. Але вони нічого не зробили і прийшли дикі народи, що підбили римлян та настали тоді в Европі темні часи. Через сотки літ знання і культура були в понеханню. Тільки в одних монастирях заховалися останки наук і штук.

Возьмім тепер примір, де женщина зробила богато для свого народу. Найскорше пригадується мені історія французької дівчини Жанни Д'Арк. Було це підчас довголітної війни між Францією і Англією. Англійці були побідниками і поступали постепенно чимраз дальше вперед. Французи тратили пядь за пядею рідної землі. Більше як половина їх королівства була в руках побідних англійців а навіть їх король ще не був коронований, бо не міг дістатися до міста, в котрім після традиції коронувано королів. Нарід обіднів, скрізь світила нужда. І що сталося? Прийшла молода 17-літна дівчина і так збудила присипане чуття любови до свого краю, що за короткий час повела за собою побідні полки французів проти англійців і побідила. Недавні поконані стали переможцями. А коли згодом зловили її англійці і осудили як відьму на спалення, то англійський жовнір, що стояв близько костра і чув її послідні слова: "Ісус Христос" — сказав: "Ми вже пропавші, бо ми спалили святу!" Дійсно так сталося. З того приміру бачимо, як одна дівчина визволила свій нарід і навчила його любити свій край.

Інший примір маємо з нашої української історії. Коли по смерти Ігоря, княгиня Ольга стала на його місце, зробила для свого народу много добра, а найбільше тим, що стала християнкою. Своїм добрим приміром показала правдиву дорогу многим людям. Вона підготовила духове поле до заведення християнства на Україні.

Щож робили інші дівчата для народу? Вони старалися віднайти найбільші потреби народу і їх задоволити. Приміром цього послужить Фльоренс Найтингейл, котра бачила безвигляду судьбу тисячів жовнірів, котрі без догляду марне гинули підчас війни. Вона зібрала дівчат і стала помагати раненим та слабим. Підчас Світової війни маємо подібний примір з Едит Кавел, котра помагала своїм жовнірам охоронитися перед ворогом. Німці зловили її і розстріляли, але вона йшла весела на смерть, бо мала свідомість виповненого обовязку перед власним народом. Вона вратувала многих своїх перед розстрілом німців.

Інші дівчата і жінки знова богато роблять для свого народу через ріжні праці і винаходи, як приміром мадам Кюрі, з роду полька, котра винаходом радія помогла всему людству.

Таких примірів є дуже богато і не час тут всі наводити.

Ви можете подумати, та що мені з того, коли я царівною не буду і всі ми так вчені не будемо, щоби свому народові помогти. То хоча між нами нема богато таких славних письменниць, котрі пишуть книги і складають поезії — однак й ми можемо дуже богато зробити. Як? — на це хочу саме відповісти.

(Дальше буде)

пані В. Гордійчук

УКРАЇНСЬКЕ ЖІНОЦТВО

(Докінчення).

Коли жінка-матір має так велике значіння і коли вона відіграє так велику ролю, то чи навіть нема між нами богато таких жінок котрі не здають собі повні справу з того і не пробують вийти зпоза праці у своїому домі на ширший овид?

Ми не привезли богато з собою. Привезли ми— один найбільший скарб, це нашу святу віру і любов до неї і до свого народу. І так серед найтяжчих обставин то тут, то там вирівнали по Канаді наші церковці — пізніше, школи, читальні і просвітні доми.

Але одного ще нам бракувало. А це організації, в котрій містилась би вся наша церковно-народна праця. Цей стан використали наші і чужі вороги. Посіяли між нас незгоду, партійність і відступництво, чого раніше не було.

Але дякувати Богу, заходом чільних наших одиниць і при Божій ласці, тому три роки ми зорганізували наше Брацтво Українців Католиків Канади. Воно наше і для нас — лише ми мусимо свою частку зробити. Самі вступити в члени БУК-а і там діяльно вести працю на добро нашої Церкви і народу.

Тому я взиваю: Котра матір хоче свої діти виховати і дальше причинятися до їх релігійно-культурного розвитку, повинна разом зі своїм чоловіком і дітьми вписатися до БУК-а і стати діяльною в нашім Брацтві. За короткий час наше Брацтво стало першорядним впливом своїм між українцями в Канаді.

Над нашим Брацтвом спочиває Божа благодать. Воно є під опікою нашого Преосвященного Владики і наших Духовних Отців. А це є запорукою сили і повного розросту нашого Брацтва. Тому кличу Вас жінки: **Вступайте в члени БУК-а!**

Коли ми бачимо, що нам жінкам, дуже а дуже потрібна організація, вступаймо в наш БУК! Наш Провід певний! Він не заведе нас в буд! Спільними силами богато осягнемо! Нехай живе Брацтво Українців Католиків Канади!

о. П. Криворучка

НАРОДНА РОБОТА

(Докінчення)

БУК являється тим сонічком на овиді нашого життя в Канаді, що має розігнати мряку релігійної байдужности і безвіря.

Вороги запрягли проти нас всі свої сили і при помочі всіх можливих чинників ведуть проти нас зорганізований наступ. В нас є віра, є нарід, і сила. Але сили ці приспані і часто аж надто байдужні. Англійський поет Гері Ньюболт так описує подію з війни. Жовніри на фронті після довгих і виснажуючих боїв в болоті, серед холоду і голоду, вкінці діждалися зміни. Їх заступили нові сили, що були виспочивані. Коли боєвики опинилися за фронтом, попадали в мертвецький сон. Та нараз сталося неожидане. Ворог натиснув і прорвав фронт. В запіллю ще спали і хоча їх будили, не чули. Їх термосили і кричали над ними, нічо не помагало. Аж один жовнір вхопив дзвінок і побіг з ним від уха до уха та

став дзвонити над ухом сплячого по черзі. Тоді жовніри будяться на той алярм і стають до бою.

Подібне положення в нас. Затяжні міжусобиці виснажили силу народу. І він наче заснув мертвецьким сном. А вороги тоді ще тим більше напирають. Будять місіонарі і священство. Та мертвецький сон треба. І тоді задзвонив дзвінок БУК-а по цілій Канаді. Вставай брате, вставай сестро, ворог наступає! Вставай, на фронт, на фронт!

Наш фронт — Церква, школа, читальня. Там треба праці, дуже богато. Треба відбити втрачене, здобути нове і задержати старе. А надівсе здобувати подєські серця, творити нові відділи, скріпляти вже основані і так готовити кращу долю нашого народу в Канаді.

Сього від нас жадає Христос Спаситель!
Сього від нас жадає св. Церква!
Сього від нас жадає добро української нації!

П. Панаганко

МОЛОДЬ БУК-А

(Докінчення)

Молодь українська повинна тямити, що перед нею лежить життя, повне небезпек і труднощів. Жде її велика і важна відвічальність, а саме треба виборотн собі і своєму народові тут кращу будучність — а перевиховати покоління з довгої соціяльної і національної неволі на вільних людий, свідомих своїх прав і вартости. Треба до цього завдання добре приготовитись, щоби не впасти під тягарем і не зігнутись.

Добра, здорова організація, побудована на Божих засадах католицької релігії, заступить недомагання родини і школи. Вона збереже молодь від злих впливів суспільности, вичерпання та розбиття фізичних та духовних сил.

Кожда організація повинна мати добре уладжену бібліотеку, де наша молодь завершувалаб своє образування під проводом Церкви. Бібліотека виховує серце, розум, тіло і волю. Так твориться тип католицького джентельмена.

Що це за тип? Це тип чоловіка, що старається жити так, як сотворено перших людий: на образ і подобу Божу. Він нікому не нанесе кривди ані неприємности, придержується своїх католицьких засад але шанує також погляди інших людий. Він старається бути розумним і освіченим, все більше думає, а менше говорить, розріжняє добро від зла. Він цінить і боронить свій нарід і Церкву — ділом а не криком.

Таких людий при Божій волі а нашому стараню має нам дати наша організація БУК! Через часті сходини молодь повинна навчитися ставати добрим українцям католикам і добрим горожанином Канади. Під проводом Церкви та світлих одиниць, молодь вчиться пізнати історію своєї Церкви і народу. Розвиває свої літературні, музичні і драматичні здібности. Дає дебати, контести, концерти, спортові гри, і т.д.

Ця молодь знає, що від неї залежить наша будучність і треба доброї підготовки, щоби виконати покладене батьками на неї завдання і стати переємниками всіх стремлінь батьків. Праця мусить бути сотідна, совісна і точна — не язиком, а ділом і правдою. На марнування часу наша молодь позволити собі не може. Кожда хвилина дорога, бо вона більше не вернеться. Пусті забави і надмірні танці, ця нова молодь оставить іншим....

Клич молоді БУК-а є: Молитва, праця, жертва!
Добре молитися і добре працювати.

На таку молодь можна буде звіритися, вона принесе щастя собі і нам. Така молодь в нас є і її треба помогти увійти на цю дорогу. Наша молодь загально є щира, охоча, цікава і працьовита. Та мало ми давали їй нагоди розвинути здібности.

Тепер така нагода є. Зачалася нова картина історії канадійсько-української молоді і тому кождий український хлопець повинен мати за точку чести належати до молодечого відділу БУК-а своєї місцевости.

Не будьмо байдужними, але активними!
Станьмо творчими ідеалістами!
Ділом і правдою довершім нашу працю!
Тоді певно станемо славою канадійських українців і лицарями Бога!

о. Никола Демків

СЛОВО

(Продовження)

2. Дальші слова св. Павла були: "Свідчуся вам нинішнього дня, що я чистий від крови усіх." (Діян. 20, 26).

Мені здається, що я вам проповідав усе, що було потрібне. Я вчив, що маєте вірити, знати і ділати, щоби осягнути спасіння душі. Сподіюся, що навіть ті, котрі не були вдоволені, не осміляться твердити— Ми за 6 літ замало чули — ми не знали, що добре, а що зле — що робити а що занехати....

Жаль і біль великий стиснувби мене, колиби з тих околиць хоч одна душа втратила спасіння — але в такім разі не на мене спаде вина, бо я вказував дорогу до неба. Тепер уряд мій складаю і пастирем вашим дальше не буду, бо інший священик переймає моє місце.

3. Апостол Павло уділив мешканцям Мілєте вказівок, як мають заховуватися після його відходу.

І я дорогі, не можу залишити вас без вказівок і перестероги. Через 6 літ я тут працював і ви мене досить слухали — тож нині на відході, докину кілька слів.

Ходіть, закликаю вас, точно і радо на Богослужения, хвалїть Господа Бога, Дателя всяких ласк і моліться спільно одні за других. Громадьтеся охочо до парохіяльних наук, бо до когож промовлятиме парох, коли дім порожний? Коли пастир має обовязок навчати, то овечки мають неменшу повинність наук слухати і також виконувать.

Заховуйте надто між собою згоду, любов і мир. Католицька парохія то одно тіло, один член — всі взаїмно служать і помагають одні другим. Так каже Спаситель: "Памятайте, по тім вас пізнають, що ви мої ученики, коли любов будете мати одни до другого." (Ів. 13, 35).

Ви батьки і матері майте особлившу опіку над дітьми і челядю вашою. За ті душі Господь колись буде домагатися рахунків від вас і горе вам, коли котра з вашої вини утратить спасіння. Коли дбаєте про свою худібку, то тим більше дбайте і старайтеся пильнувати своїх дітий і челядь, бо їх **Христос Господь кровю своєю відкупив.**

Ви діти, будьте добрі і богобоязливі. Майте все на памяти, що Бог глядить на вас і знає о тім, що мислите, говорите і чините. Най око Боже не бачить на вас нічого злого, щоби ви не стратили Божої ласки. Будьте також послушні родичам і опікунам вашим, бо вони бажають вашого щастя. Ви молодці і дівчата згадуйте на мої науки і перестороги: "Моліть ся і чувайте, щоби ви не увійшли у спокусу." (Лук. 22, 40). Уникайте і стережіться небезпечних нагод, злих товариств, нечистих розмов і знакомств. Най встидливість, невинність, чистість обичаїв будуть вашою окрасою а осторожність, второпність і мудрість вашим керманичем.

др. Микола Руснак

ПРАВОСЛАВНІ КНИГИ ПРО ПРИМАТ ПАПИ

(Виїмок з Богословії)

За свідоцтвами церковної історії третім по св. Петрі був **св. Климентій**, римський Папа від 90-100 р.

Першим наслідником був св. Лін, що умер коло року 78 — другим св. Кліт, що умер 90 року — Анцуаріо Понтіфічіо (1913) вичисляє їх так: 1. Петро (46-67), 2. Лін (67-78), 3. Кліт (78-90), 4. Климентій (90-100). **Дмитро Ростівський**, якого росіяни уважають за святого, в своїй книзі "Четьи-Минеи" пише так: "Поставив же его (Климентія) Петръ епископом прежде своего отъ Нерона распятія. Скончавшемуся же Петру и по немъ епископу Лину, таже епископу Клиту, **правяше Климентъ въ Римі бодря корабель Церкви Христовы** волненія и бури, яже бъ тогда мучителей возмущаема." (Четьи-Минеи, 1864, 25-XI., стор. 124). Оце свідоцтво **православного епископа** є ясним доказом на головство Римського Папи, якого завданням є управляти "корабель Церкве Христової," коли всі інші єпископи управляють лише своїми власними епархіями.

Память **св. Климентія** святкують православні 25 листопада. **Як ученик св. Петра, врешті як його переємник**, він прославляється в православних книгах церковних в тих стихах на Утрені: **"Отъ Петра божественнаго научився, апостоль верховнаго, и отъ него навыкъ божественное знание Отче, идольскую лесть обличилъ еси."** (Мінея, 25-XI. Утреня, 2 к., 2 ст. на IV п. стор. 236).

Ці самі книги славлять св. Климентія не лише як ученика св. Петра, але також як **переємника його первенства-примату.** "Ученикъ бывъ Петровъ..., тѣмже и **престола преемникъ** истинно показался еси:" (Мінея, утр. канон 2 ст. на VIII. п.)

Отже самі православні богослужебні книги свідчать, що **св. Петро є верховним апостодом** а св. Климентій, як його наслідник, є переємником його власти, престолу.

Так само ясно підтверджується верховну власть Папи, примат, літургічним текстом з 2 січня в честь **св. Сильвестра**, Римського Папи. На цей подає православна Мінея "Предпразденство Просвѣщенія и память иже во всятыхъ Отца нашего Сильвестра Папи Римскаго." (Мінея, 2, 1. стор. 13-22) Св. Сильвестер управляв Церквою з 314 до 335 р. І от православна книга літургічна називає св. Сильвестра так: **"Верховникъ явился еси священнаго собора,** священнотайниче, и **верховнаго ученикоъ украсилъ еси престолъ."** (Утреня, 2 канон 4 ст. на VIII п. стор. 19

Важне в тих словах те, що в грецькому тексті вжито слова "корфайос." Цего терміну вживається лише у відношенню до св. ап. Петра та його наслідників. Отже маючи на увазі етимольогічне, як теж церковне значіння цего слова, сила доказу повищого цитату є тим велика, що цей технічний термін (коріфайос) означає **все й виключно лише верховну й первопрестольну ролю голови Церкви.**

Св. Сильвестра величається як "верховника священнаго собора" — а це обозначає не лише поділ Христової Церкви на учительську й слухаючу частину, але теж цю історичну ролю, яку виконав св. Сильвестер. Бо за його життя відбувся І Нікейський Собор 325 р., на якому він був "верховником" — предсідником. Отже повищий текст і в одному й в другому значінні становить ясний доказ на примат Папи. Значіння повищого терміну збільшається, коли візьмемо під увагу історичний факт, що св. Сильвестер не предсідав на Соборі особисто, але **через заступника,** мимо того в богослужебному тексті кажеться, що він був "верховникомъ" Собору.

ЛІТЕРАТУРА

Богдан Лепкий

Святий Вечір

Святий вечір... Хто з нас не згадає,
як було колись у вітчині?
Кому перша зірка не засяє
в рідній хаті, у малім вікні?
Хто не вздрить, неначе на картині:
батька, матір і братів, сестер,
не спитає: як у них там нині?
Чи здорові, чи може хто вмер? —

Рідний Краю, хто з нас не побаче
тебе нині і хто не заплаче?
До святої вечері сідали
ми колись при власному столі,
"Бог предвічний" нам колядували
під вікном колядники малі.
По вечері ішли до церкви,
сяяли зорі і мороз скрипів....—

Нині в хмарах зорі нам померкли,
білий сніг від кривди почорнів, —
і стаєнка божа в Вефлеємі,
перед нами в крові вся і в димі.
З дзвіниць наших позідймали дзвони,
замість дзвона висить мотузок,
і від Сяну до Дону проклони
гомонять з різдвяних колядок,

не втішається навіть дітвора,
(що значить золочений горіх?)
вся країна ніби важно хвора,
скрізь один страшний, смертельний гріх,
і здається, що й Христос заплаче,
як уродиться і нас побачить.
А всеж нині свят-вечір в нас дома,
борщ і голубці, кутя і дідух,

десь дівається з тіла утома,
і новий вступає у груди дух.
Все чим серце з давна накипіло,
ніби стравою старий казан,
силою новою лягається в тіло
прилипає, як бальсам до ран,
хочеться співати "Бог предвічний," —
Краю мій, і Ти, й Ти — вічний!

На небі зірка ясна засяла....

На небі зірка ясна засяла
і ясним світлом сяє,
хвиля спасення нам завитала,
Бог в Вифлиємі раждаєсь —
щоб землю з небом в одно здучити,
Христос родився, славіте!
Христос родився, славіте!

Благослови нас Дитятко Боже,
даруй нас щастям, любовю....
Най жадна сила пекла не зможе
нас розлучити з тобою.
Благослови нас, ми твої діти —
Христос родився, славіте!
Христос родився, славіте!

Роман Дурбак

Славіте

Як засяють зірки на Свят-Вечір —
понесися колядко простором,
як веселої вістки предтеча
над землею, що стогне під горем.

Зднь під тиху невеселу стріху,
де вечірній сум оловом бродить,
задзвени там домашнім на втіху,
що на землю Христос нині сходить.

Не журіться, вам нині на поміч
Божа Мати Ісуса приносить,
що вбиває зло словом, як з грому
й маловірам надію голосить.

Як засяють зірки на Свят-Вечір —
понесися колядко на втіху
там де горе зболілі гне плечі,
там де рідна, похилена стріха.

Р. Купчинський

Різдво

Пробилася зоря
крізь темряву століть
і над маленьким Вифлеємом
шестикрилатим херувимом
спинилася — стоїть.

А вдолі не терем,
запущений вертеп.
А в тім вертепі тільки жолоб
і тільки сивий віл як голуб —
а вколо ніч і степ.

У жолобі Дитя
мале-малесеньке.
Край жолоба щаслива Мати
свої діточі білі шати
дере на пеленки.

Зірвалася зоря
з розсіяних скелепінь,
заглянула до середини,
а над головкою дитини
чорніє хресна тінь....

Зжахнулася зоря і Мати —
і усміхнувся Син.

Досвітні огні

Досвітні вогні переможні, урочі
прорізали темряву ночі,
ще сонячні проміні сплять —
досвітні вогні вже горять,
то світять їх люди робочі.

Вставай, хто живий, в кого думка повстала!
Година для праці настала!
Не бійся досвітньої мли, —
досвітний вогонь запали,
коли ще зоря не заграла.

Леся Українка

Золоті думки

Треба негайно братися до праці. Щира праця ніколи не буде даремна.

** **

Якби з сим життям все кінчилося, то не оплачувалобся навіть вечером стягати панчохи й рано затягати. (Бісмарк)

** ** **

Арабська пословиця.
Хто не знає і не знає, що він не знає — це дурак. Минай його.
Хто знає і не знає, що він знає — заспав. Збуди його.
Хто не знає і знає, що він не знає — є звичайним. Навчи його.
Хто знає і знає, що він знає — є мудрим. Іди за ним.

** **

Уважай на почування других. Жарти і сміхи коштом других не варті труду і ранять де найменше сподіватись а найдовше вплічити.

НОВИНИ

З Канади

До монастиря ОО. Чина найсв. Ізбавителя в Йорктон, Саск. приїхали зі Старого Краю два молоді священики — впр. о. Роман Хомяк і впр. о. Вол. Корбз. Щиро витаємо в новій вітчині і бажаємо в Христі як найкращих успіхів праці.

Два товариші в Кенора, Онт. виїхали човном на Виннипег ривер. Бурливі води перекинули човен, тоді один з товаришів українець Йосиф Майоський, щоби врятувати життя товариша англійця, Льва Карона, попустився переверненого човна і відплив а по тапаючи ще перестеріг його, щоби не попускався човна, бо затоне. Карон поволі добився до берега і врятувався. Майоський мав всього 20 літ життя. Оце взір, як виглядає посвята і геройство.

В новім правительстві дост. МекКензі Кінга найбільше місць мають католики — шістьох міністрів це католики. Правительство заключило торговельний договір зі Стейтами, на основі котрого оживляється торговля. Машини рільничі станіють.

Бувший редактор Укр. Робітничих Вістей у Виннипегу, що 16 довгих літ там працював і знає всі тамошні "входи і ісходи" написав книжечку "За дійсне вияснення положення на Радянській Україні." Це Д. Лобай. В тій книжечці ниште таке: "Шатульський і Навізівський є найбільше відповідальні за невиявнення положення на Україні. Перший тому, що через його руки переходила вся радянська преса й він вибирав з неї лиш те, що йому подобалося, а все інше свідомо затаював перед читачами. Другий тому, що найбільше їздив на Радянську Україну й **ніколи правди не сказав.**" Ходить про лідерів большевицької партії, яка валиться тепер з середини руками колишніх будівничих. А це найкраща запорука, що большевицький рух між українцями в Канаді безповоротно пропащий.

Розкол між автокефальними поширився і прибрав такі різкі форми, що не слід навіть цим займатися з редакторського обовязку. Ілюструють це ті слова з 2 ч. "Рідної Церкви" — стор. 15. "Такі атаки, на які позволили собі панове.... а заразом "Вістник" орган нашої церкви, є **немислимі серед дійс о культурних людий.** Не віримо, що де-є на світі газета, що звалась би органом Церкви, яка так низько впалаб, як впав "Вістник" у своїх 4 послідних числах." — Знова "Вістник" — релігійний часопис для

українців в Канаді — пише так: в ч. 16 з дня 15 серпня, ц.р. на стор. 4: "Миж не мусимо себе дурити, що наша Церква була колись автокефальна, бо вона такою ніколи не була. Що ми про це говорили по судах в Канаді й доводили й довели перед чужинецькими суддями, це ще не значить, що наша Церква була дійсно колись автокефальною.... — Значить ми весь час находилися в Схизмі." Це мають бути слова листу, писаного одним з духовників тої Церкви в Ст. Луіс, Мо. до їхньої консисторії у Виннипегу. Самі слова раз, а використання їх в тім часописі два — дають найкращий зразок їх віри та тактики.

Знова інші православні видають "Вѣра," органъ русско-православного Братва при. Іова въ Канадѣ — і там на 16 сторінці, обнажують такі обставини власні: "Всеч. прот. С. Д. Вербовий в довгій бесіді і примірах доказав, що принимане в стан духовенства практикувалося в той спосіб, що в кого були гроші, того уважалося за відповідного в кандидати, і в наслідок того попадалися люди безграмотні, атеїсти і без найменшого переконання, котрі — мимо торжественного тверджения присягою на св. Крест і Евангеліе, що будуть вірно і совістно ісполнять должность в Христовій Церкві як священники, не тілько перейшли в секту свистунівську, але і несвідомих людий туди увели." — Більшого зразку самобичования прилюдно годі навести. І це все має бути "православія"?

Наші Осяги

Впр. о. др. Кушнір іменований канцлєрем української католицької дієцезії в Канаді — всеч. о. А. Луговий, заступник а всеч. о. Шумей секретарем. З нагоди іменувань наші найкращі побажання для іменованих всеч. і впр. Отців.

Дня 14 жовтня ц.р. минуло тридцять літ від принятя свячень через теперішнього другого генерального вікарія у Львові а колишнього єпископа ординарія в Канаді, Преосвященного Кир Н. Будку. З тої нагоди шанобливо кличемо "На многі літа Владико!"

У восьмому виборчому окрузі найбільшого міста світа, Нью Йорку, вийшов послом адвокат українець Ст. Ярема, як кандидат демократичної партії. Дістав 10,208 голосів.

Дня 6 жовтня ц.р. Просвіта обходила в Стрию, Галичина, 40 ліття істнування. Обхід почався торжественною Службою Божою перед міською церквою — співав спільний хор Стрийщини два тисячі співаків. В поході йшли 63 села повіту, на чолі кождого села священик.

У Львові при вулиці Потоцького ч. 58а урухомлено нову українську фабрику галантерійних виробів — ГАР. Знова при вулиці Вітівській 4, утворено нову нашу фабрику ЕТАН, що виробляє кольорові кридки, ляк, і т.д.

Всіх українських кооператив в Галичині є 3007.

В Устриках Долішніх, повіт Ліско, дня 20 жовтня, ц.р. посвячено нову камяницю — власність української кооперативи.

Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові видає перший український атляс. В цій збірці буде великих мап 40, менших сто — всі українських земель. Ціна $6.00

Тернистий до волі шлях....

Соборного крилошанина в Перемишлі впр. о. Вол. Гмитрасевича засудив польський суд на 14 днів арешту — бо в тютім ц.р. з нагоди імянин президента Мосціцького а також з нагоди 3 мая — правив тиху а не співану Службу Божу і тільки з одним дяком, не казав світити навука в церкві і не співав польської пісні: Боже цось Польскен....

Коли дня 11 листопада 1933 р. учителька полька в Злоцькім біля Нового Санча заспівала в церкві з дітьми шкільними "Боже цось Польскен" — тоді наш священик всеч. о. Грицинка разом з людьми заспівали побожну українську пісню. Зате тягали священика по судах аж досі, за "легковажения Польщі." Нарешті звільнили.

На закінчення червоних маневрів на Уркаїні від бувся концерт в Київській опері. Хор співав російські пісні, але докидав й українські. Большевицькі Ізвестія з 17 вересня 1935 ч. 218 так пишуть про це: "А хор співав нову пісню, ніжну як український ранок. Коли голоси вмовкли, тов. Косіор підповів — "Заповіт" Шевченка. "Вставайте, кайдани порвіте і вражою злою кровю волю окропіте!" Це слова заповіту, що вже виконали батьки і брати теперішних бойовиків червоної армії. "Для пояснення треба знати, що тов. Косіор є секретарем большевицької партії на Україні і з роду поляк. Даремно большевицькі Ізвестія підповідають своїм читачам, що заповіт вже виконано — вони внедовзі переконаються, що заповіт Шевченка **українці виконають** і підповідати їм не треба.....

„Українська Молодь"

Частина присвячена Католицької молоді справам української в Америці й Канаді

Редагує: Богдан Катамай

Знаємо що серед нашого Всеч. і Впр. Духовенства, серед наших громадських діячів і в рядах щирих Українців Ліга Української Католицької Молоді має богато щирих прихильників і великих приятелів, готових помогти Лізі в усьому й усіми способами. Од наче щоб вони могли виявити на ділі, що вони дійсно готові помогти, то мусять знати, в чому їх поміч потрібна, коли й у який спосіб вони ту поміч мають дати й на чиї руки.

Отже перш усього прихильники Ліги повинні бути добре поінформувані, про те що Ліга робить вже тепер, а що хоче робити в будучині. Тому на ласкаву статтю Впр. о. Залітача й на коротке, а таке важне питання: "Що-ж дальше?" — треба дати прилюдну відповідь.

На що зорганізована Ліга?

Час давно вже наспів щоб українська американська й канадійська католицька молодь, згуртована в місцеві клюби, кружки чи товариства — релігійні, культурні, товариські, чи спортові — була зорганізована в **одну центральну організацію**, до котрої входили-б усі місцеві клюби. Вже сама злука поодиноких, розсипаних клюбів в одну центральну оргінізацію — в Лігу — творить велику силу з внутрішнім і зовнішнім впливом і престіжом. Єдність ідей і єдність акції приносять успіх, а успіхи родять матеріяльні духові богацтва, а ці із своєї черги родять добробут, національну гордість й особисте щастя.

Тому першою метою Ліги Української Католицької Молоді є втягнути у своє членство **кожний** клюб української католицької молоді. Кожний! З кожної громади в Америці і Канаді. Колиб ту ціль осягнуто вповні, так можна приняти що до Ліги належало-б коло 500 рїжних молодечих клюбів. Булаб сила! І повинна бути, бо чи є хто противний цьому? Всі ми за зорганізування такої сильної молодечої установи, в засаді. Але засаду треба підперти **акцією**.

Тут наші щирі прихильники можуть прийти з великою поміччю нам. І ми просимо їх ласкавої помочі. В першу чергу звертаємось до всього нашого Всеч. і Впр. Духовенства, потім до Вшан. панів учителів і диригентів хорів, а вкінці до всіх громадських діячів і щирих Українців католиків: **Поможіть нам дістати в члени Ліги всі молодечі клюби з Вашої громади!**

1 — **Всеч. і Впр. Отці Пароxи** зволять ласкаво про мовити в церкві про потребу й значіння такої організації як наша Ліга, й заохотити клюби молоді — **негайно** до Ліги вписатись.

2 — **Впов. Панове парохіяльні вчителі Рідної Школи й диригенти місцевих парохіяльних хорів** зволять заохотити до приналежности до Ліги **діточі** клюби й **конечно свої хори.**

3 — **Всі інші щирі Українці, котрим добро їх дітий** лежить близко їх батківських і материнських сердець, зволять теж подбати щоб їх діти належали до своїх місцевих молодечих клюбів та із своєї сторони вплинути, щоб ті клюби, до котрих належать їх діти, напевно були членами Ліги.

4 — Усіх наших приятелів просимо ласкаво подати нам **імена** всіх молодечих клюбів з Вашої громади, написати нам, чи це клюби релігійні, чи культурні, (співацькі, драматичні, танкові, чи ще які інакшого характеру), чи товариські, чи громадянські, чи пластові (скавтові), чи запомогові, чи спортові (якого спорту), чи самих дівчат, чи самих хлопців, чи мішані і чи приналежні до яких інших центральних організацій. Також проситься ласкаво подати **імена теперішних председателів і секретарів** тих клюбів, та їх **адреси.** Маючи ці конечні інформації про клюби молоді з Вашої громади, нам буде тим лекше зєднати їх з нашою Лігою.

Провід Ліги

Ми свідомі того що заки багато з наших приятелів рішаться **дійсно активно** помогти Лізі, перше схотять упевнитися що вони радять своїм місцевим клюбам молоді підчинитись дійсно **доброму, вартісному, розумному проводові.** Бо сама ідея Ліги дуже гарна, але якби не було доброго проводу в тій Лізі, так ідеї замало! Одначе ми щасливі заявити на цьому місці що цього не треба боятися. Записуючись до Ліги, Ваші клюби дістануть **добрий провід, добру централю.**

Централя Ліги складається з двох комітетів: **екзекутивного й почесного.** До екзекутивного Комітету належать десять молодих осіб (з них три — контроль на комісія), всі вибирані підчас Контресу Ліги. Всі вони люди молоді, повні життя, енергії й охоти пра-

ці. Посідають також вищу освіту й досвід в організаційні праці.

До почесного Комітету належать Ексцелєнція Преосвященний Владика Кир Константин Богачевський, Енсцелєнція Преосвященний Владика Кир Василій Ладика, Впр. о. місіонар Андрій Трух, Всеч. Брат Методій, ЧБХШ. (професор Української Католицької Колєгії св. Йосифа в Йорктоні), Всеч. о. В. Тремба, Впр. о. Лев. Сембратович і Всеч. о. В. Федаш

Посередником між Екзекутивним Комітетом, і Почесним є **Духовний Директор**, котрим тепер є Впр о. совітник Филимон Тарнавський.

Екзекутивний Комітет і Духовний Директор ще назначують ріжних **організаторів** а також ріжні потрібні **комісії**. Організаторами дід теперішню пору є Всеч. о. др. Степан Тиханський і Ваш нище підписаний.

Та централя оперує в той спосіб що в кожній її акції є й **розум** старших людий й **енергія** молодих, і **рада** досвідчених й **охота до праці** юности, й **обережність** одних, а **скорість і готовість** других. Молодь рветься вперед, а старші щиро помагають, але й пиль пильнують також, щоб молодь не лишала за собою якого неясного звіту.

Чиж може бути кращий провід? Чи цей не заслугує **повного довіря** всіх? Коли так, так що-ж може здержувати Вас від помочі цій Лізі? Нумож до активної, правдивої, щирої праці.

Своя Преса

Чи праця Ліги обмежиться на зєднанні всіх місцевих клюбів у собі? — запитає може дехто. Ні! Праця Ліги тоді щойно **на добре пічнеться**. Цілею Ліги є самовиховання нашої молоді в дусі національнім українськім, віруючім католицькім і громадянськім американськім.

До виконування обовязків задля такої цілі можуть служити Лізі багато засобів. Найвпливовішим з них безперечно є своя власна преса, часопис, чи журнал.

Своя преса — це такий учитель що в один й той-сам час може вчити тисячі учеників в їх власних хатах.

Своя преса — це такий організатор, що в одну й тусаму годину може промовляти на сотнях мітингів в усіх частинах краю.

Без такого вчителя й організатора **не може об'йтися** така організація як Ліга Української Католицької Молоді.

Для нашої молоді, родженої в Америці, треба мати пресу що **змістом** своїм булаб українською й католицькою, але мовою, друком, формою, духом, способом підходу до ріжних питань новітнього світу, щоб була **як найблище** до американської й канадійської преси. Таку пресу Ліга старається дати нашій молоді. Вона ще від місяця травня, 1934, видає журнал Ukrainian Youth (Досі виходить з перервами).

Цей журнал, друкований на 32 сторінках, майже в цілости англійською мовою, присвячений справам нашої молоді. Це одинокий український журнал що друкується в англійській мові. **(Далі буде).**

Український найбільший в Канаді

СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ нашого обряду.

Іконостаси. Божі Гроби, Артистичні Образи, Кивоти, Процесійні образи і Хрести, Чаші, Пушки, Монстранції Ліхтарі, Павуки, Дзвони, Патерниці, Евангелія, Ризи, Вино до Св. Причастія, Свічки, Ладани, Вугля і все потрібне в нашій Церкві.

Матерії на Фелони, фани і хоругви, Образи на полотні, Золоті ґальони, Френзлі і т.д. даємо опуст для наших Сестер Служебниць.

Направляємо і відновляємо Образи, Плащаниці, Ризи. Статуї. Перезолочуємо Чаші, Ліхтарі, Вічні Лямпи і прочі уживані Церковні Річи.

Наша фірма істнує близько 20 літ і через той час робітники здобули добру вправу.

Просимо писати за цінниками і інформаціями до:

PROVIDENCE CHURCH Gds. Co.
824 Main St.
Winnipeg — Man.

ОГОЛОШЕННЯ

ІВАН В. СТРАТІЙЧУК
BARBER SHOP
косметичний салон стриження і гоління—все радо приймає. Канора, Саск.

Василь БАЛЕШТА.
Адвокат—оборонець—нотар
в
КАНОРІ, Саск.

Bull's Eye Flour
"Мука що говорить сама за себе"
ГВАРАНТОВАНА МУКА змелена у нашому млині. Наш млин має за собою 45 літ досвіду в західній Канаді
Мливо наша спеціяльність.
Привезіть пшеницю до млина і дістанете
Гварантовану муку
Заощадіть гроша
Full stock of rolled oats carried on hand
NEWLOVE FLOUR MILLS
Canora, Phone 3. Sask.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
український католицький тижневик виходить що середи в Едмонтоні, Альберта,
під числом 10012-109 Стріт
Річна передплата: $2.00
Телєфон: 25708
Не одинока наша католицька часопись в Канаді тижнева, котра поміщує статті релігійні — позитивні — громадські події освітлює з католицького становища. Ця часопись повинна знаходитися в кождій українській хаті.
THE UKRAINIAN NEWS
10012-109 St., Edmonton, Alta.

ПЯВКИ
Маємо на складі усякі старокраєві пявки, баньки і машинки. Також продаємо ріжного рода коріня і зіля.
Ліки Др-а Григорія дають скору поміч у многих слабостях.
Пишіть до нас по інформації.
SAIDMAN'S
CANORA — Box 806 — SASK.

K. LERTZMAN
Загальний Склеп в Канорі, Саск. Найбільший свого рода склеп в цім місті.
—o—
Довголітна обслуга наших Українських Клієнтів дає нам можність дати Вам повне задоволення. Зайдіть до нас раз а станете нашим сталим костумером.

GEORGE'S BARBER SHOP
Першорядна Українська
ГОЛЯРНЯ
Під зарядом Юрія Кенного
під числом 116 - 20 улиця
Знаменита услуга.
SASKATOON SASK.

ПАВЛО ЗАБОЛОТНИЙ
Арт. Маляр і Декоратор
Виконує всяку роботу що входить в обсяг артистичного малярства: Малює орнаментикою стилево церкви; Образи до іконостасів; Декорує Народні і приватні доми; Виготовляє сценерії до Народних Домів. Робота солідна якостева і гарантована. Ціни уміркані. Пишіть до:
P. Zabolotnyj — Rama, Sask.

ПОЗІР!
Церковні Громади
Іконостаси, вівтарі, кивоти, образи напрестольні і процесійні та всякі праці з обсягу церковної різьби і малярства виконує старокрасвий українець католик з артистичним хистом і після правил нашого обряду, точно і по можливо найнищих цінах.
Пишіть до:
СТ. МЕУШ
Vonda, Sask. Вонда, Саск.

ПОЗІР!
ІВАН СЕНИК
Виливаю нагробні Хрести всякого рода, якого хто хоче. Так само роблю желізні хрести нагробні з цементовими постументами по найдешевшій ціні.
JOHN SENYK
417 Ave. Q South
SASKATOON, SASK.

ШІСТЬ ПРИЧИН ЧОМУ

МУКА

Robin Hood
FLOUR

РОБИТЬ ХЛІБ, ТІСТА І ТІСТОЧКА

ЛІПШИМИ

1). Мука Робин Гуд є сильна в Білковину, що має велику снагу поширятися. Вона охоче втягає воду і бере менше муки на тіста, тісточка і хліб чим яка інша мука, котру Ви вживали. Так Ви дістаєте **більше** бохонців **білішого і кращого** хліба з кождого мішка муки.

2). Ваші тіста з Робин Гуд муки є з певністю **легшими** і довше остають свіжими як з іншої муки.

3). Мука Робин Гуд мелеться з найкращої вибраної Західно-канадійської яроі пшениці передаючи Вам знаменитий природний запах пшениці у Вашому хлібі, тістах і тісточках.

4). Ця мука мелеться в найновіших, останнього слова техніки млинах Північно Американського суходолу.

5). Мука Робин Гуд мелеться з **митої пшениці. Кождих 24 год. вживають на це** більше чим **100,000 гальонів води.**

6). Цілком рішуче **Гроші з поворотом більше 10%** запоруки приходить до Вас з кождим мішком муки Робин Гуд.